

ספר
לקוטי הלכות

על
שלקן ערוך ארח חיים
חלק שלישי

יוצא לאור על ידי

ג נח נחמ נחמן מאומן

לעילוי כל נשמות ישראל ובניהם

לזכר עולם יהיה צדיק

ר' ישראל דב אודסר זצוק"ל בן ר'

אייזיק שלמה

תלמידו של ר' ישראל מקרדון זצוק"ל

תלמידו של ר' משה ברסלבר זצוק"ל

תלמידו של ר' נתן מנמירוב זצוק"ל

תלמידו של רביה"ק נחמן מברסלב

זצוק"ל

זכותם תגן עלינו ועל כל בית ישראל אמן.

© כל הזכויות שמורות, תשע"ד

להזמנות תרומות ושותפות בדפוס נא לפנות:

הוצאת מזון בשן

ד.ג. שומרון ברכה 44835

Bracha Po box. 43385 Shomron israel

טל' נייד 972+(0)52-2777007

טלפקס 972+(0)2-9947868

E mail- nanach148@gmail.com

אתר - nanach148.net

ספר

לקוטי הלכות

על

שלחן ערוך ארח חיים

חלק שלישי

מאת הרב הגאון הצדיק בוצינא קדישא איש חי רב פעלים מורנו
ורבנו הרב נתנו זצוק"ל תלמיד מובהק לאדמו"ר הרב האמת הגאון
הקדוש האמתי נחל גבע מקור חכמה אור ישראל וקדושו מורנו
ורבנו הרב רבי נחמן זצוק"ל בעל המחבר ספרי לקוטי מוהר"ן
הקדושים ושאר ספרים.

והחבור הזה נעשה על פי פקדנת רבו הגאון הנ"ל לבאר ולחדש בכל
הלכה משלחן ערוך למצא סמוך וטעם בכל הלכה בדרך חכמת
האמת ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום
ונשגב עד אין סוף ואין תכלית שיתחזק כל אדם להתקרב לה'
יתברך בכל דרגא ודרגא מכל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה. וכלם
מיוסדים על אדני פניו. וכל החבורים מהגאון החסיד הנ"ל נעתיקו
ונקבצו יחד על ידי תלמידו הרב המאור הגדול מוהר"ת הנ"ל.

תֵּכּוֹן הָעֲנִינִים

א	הַלְכוֹת שַׁבָּת
קלט	הַלְכוֹת עֲרוּבֵי תְּחוּמִין
238	הַלְכוֹת רֵאשׁ חֹדֶשׁ
380	הַלְכוֹת פֶּסַח
תצג	הַלְכוֹת סְפִירַת הָעֶמֶר
504	הַלְכוֹת חַג הַשְּׁבוּעוֹת
תקיא	הַלְכוֹת יוֹם טוֹב
תקלט	הַלְכוֹת חַל הַמוֹעֵד
תקסט	הַלְכוֹת תַּעֲנִיּוֹת
600	הַלְכוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה
תרנג	הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים
664	הַלְכוֹת סִכָּה
תשטו	הַלְכוֹת אֲרֻבָּעָה מִיָּנִים
תשכא	הַלְכוֹת הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה
728	הַלְכוֹת חֲנֻכָּה
754	הַלְכוֹת אֲרֻבַּע פְּרָשִׁיּוֹת
756	הַלְכוֹת פּוּרִים

מפתח ההלכות

הלכות שבת

הלכה ד	סיפוי"מ יא [בן מלך ובן שפחה שנתחלפו] א
הלכה ד	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה] א
הלכה ה	ח"ב תורה ס"ז [בראשית לעיני כל ישראל] 2
הלכה ו	ח"א תורה נז [שאלו את ריב"ק] 22
הלכה ז	ח"א תורה ו [קרא את יהושע] סה

הלכות ערובי תחומין

הלכה א	ח"א תורה רעז [צדיק כתומר יפרח] קלט
הלכה ב	ח"א תורה נו [וביום הביכורים] קלט
הלכה ג	ח"א תורה מז [אלה מסעי] קמא
הלכה ג	ח"ב תורה סב [אלה מסעי] קמא
הלכה ד	ח"א תורה כב [חותם בתוך חותם] קמה
הלכה ה	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה] קסג
הלכה ו	ח"א תורה רפב [אזמורה לאלקי בעודי] 204
הלכה ו	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה] 204
הלכה ז	ח"א תורה ו [קרא את יהושע] פא

(כלולה בהלכות שבת הלכה ז אות יט)

הלכות ראש חודש

הלכה א	ח"א תורה מד [מחאת כפים בתפילה] 238
הלכה ב	ח"ב תורה א [תקעו - ממשלה] 238

לקוטי הלכות

מפתח ההלכות

ארה חיים

הלכה ג	ח"א תורה נו [וביום הביכורים]	רמא
הלכה ד	ח"א תורה מט [לשמש שם אוהל בהם]	266
הלכה ה	ח"ב תורה עג [תהלים מסוגל לתשובה]	רעא
הלכה ה	ח"ב תורה כה [ההתבודדות מעלה וכו']	188
הלכה ו	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	שט
הלכה ז	ח"א תורה סא [חדו רבי שמעון]	שלה

הלכות פסח

הלכה א	ח"א תורה נח [תלת נפקין מחד]	380
הלכה א	ח"א תורה נט [היכל הקודש]	380
הלכה ב	ח"ב תורה כג [ששון ושמוחה ישיגו]	382
הלכה ב	ח"ב תורה כד [מצוה להיות בשמוחה]	382
הלכה ג	ח"א תורה ח [ראיתי מנורת זהב]	שפה
הלכה ד	ח"ב תורה ב [ימי חנוכה]	402
הלכה ה	ח"א תורה לו [בקרוב עלי מרעים]	412
הלכה ו	ח"א תורה נו [שאלו את ריב"ק]	תכג
הלכה ז	ח"א תורה ז [ואלה המשפטים - אמונה]	432
הלכה ח	ח"א תורה ה [בחצוצרות]	תמז
הלכה ט	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	תסג
ראשי פרקים	סיפו"מ יג [ז' בעטלירס יום השישי]	תפט

הלכות ספירת העומר

הלכה א	ח"א תורה ו [קרא את יהושע]	תצג
הלכה ב	ח"א תורה ה [בחצוצרות]	תצז

הלכות שבועות

- הלכה א ח"א תורה יג [אשרי העם - השגחה] 504
- הלכה ב ח"א תורה יט [תפילה לחבקוק] 510

הלכות יום טוב

- הלכה א ח"א תורה ד [אנכי ה' אלוקיך] תקיא
- הלכה ב ח"א תורה לג [מי האיש החפץ חיים] ... תקיג
- הלכה ג ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה] תקיז
- הלכה ד (כלולה בהלכות ראש חודש ה אות לג) ח"ב תורה עג [תהלים מסוגל וכו'] 300
- הלכה ה ח"א תורה ע [ויהי ביום השמיני] תקכג

הלכות חול המועד

- הלכה א ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק] תקלט
- הלכה ב ח"א תורה ו [קרא את יהושע] תקמא
- הלכה ג ח"ב תורה ד [ואת העורבים צויתי] 542
- הלכה ד ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה] 547
- הלכה ה (כלולה בהלכות ר"ח הלכה ז אות ו) ח"א תורה סא [חדשי רבי שמעון] שעא

הלכות תענית

- הלכה א ח"א תורה ל [מישרא דסכינא] תקסט
- הלכה א ח"א תורה סב [ויסב אלקים] תקסט

לקוטי הלכות

מפתח ההלכות

ארה חיים

הלכה ב	ח"ב תורה ס [כשיש מלחמות]	570
הלכה ג	ח"ב תורה סז [בראשית לעיני כל ישראל]	תקעא
הלכה ד	ח"א תורה סא [חדי רבי שמעון]	574
הלכה ה	ח"ב תורה ס [כשיש מלחמות]	תקצט
הלכה ה	ח"א תורה קעט [תענית מבטל מחלוקת]	תקצט

הלכות ראש השנה

הלכה א	ח"א תורה ט [תהומות יכסיון]	600
הלכה ב	ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים]	תרג
הלכה ג	ח"א תורה לח [מרכבות פרעה]	תריא
הלכה ד	ח"א תורה ו [קרא את יהושע]	614
הלכה ה	ח"ב תורה עט [הקול קול יעקב]	626
הלכה ו	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה]	636

הוצאת ספרים

הלכות יום הכיפורים

הלכה א	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל]	תרנג
הלכה ב	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	658
הלכה ב	שיחות הר"ן פז [והנה נער בוכה]	658

הלכות סוכה

הלכה א	ח"א תורה כא [עתיקא טמיר וסתיים]	664
הלכה ב	ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל]	תרסט
הלכה ג	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	674
הלכה ד	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	678

680	ח"ב תורה א [תקעו - ממשלה]	ה	הלכה
684	ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה]	ו	הלכה
694	ח"א תורה סא [חדי רבי שמעון]	ז	הלכה

הלכות ארבעה מינים

.....	ח"ב תורה סז [בראשית לעיני כל ישראל]	א	הלכה
.....	ח"ב תורה סו [הצדיק מוכרח לעשות וכו']	א	הלכה
.....	שיחות הר"ן פו [והנה נער בוכה]	א	הלכה
.....	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	ב	הלכה

הלכות הושענא רבה

.....	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	א	הלכה	
722	ח"א תורה סא [חדי רבי שמעון]	ב	הלכה

הלכות חנוכה

728	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	א	הלכה
.....	ח"א תורה ח [ראיתי מנורת זהב]	ב	הלכה	
.....	ח"א תורה לג [מי האיש החפץ חיים]	ג	הלכה	
742	ח"ב תורה סז [בראשית לעיני כל ישראל]	ד	הלכה
746	ח"א תורה כא [עתיקא טמיר וסתים]	ה	הלכה
748	ח"א תורה ט [תהומות יכסיומן]	ו	הלכה

הלכות ארבע פרשיות

ענין ארבע פרשיות ח"א תורה נו [וביום הביכורים] 754

הלכות פורים

756	ח"א תורה נו [וביום הביכורים]	הלכה א
756	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	הלכה א
764	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	הלכה ב
תשסז	ח"ב תורה ה [תקעו - אמונה]	הלכה ג
776	ח"א תורה לג [מי האיש החפץ חיים]	הלכה ד
776	ח"ב תורה יב [ואיה השה לעולה]	הלכה ד
תשפג	ח"א תורה נה [אבא שאול אומר]	הלכה ה
תשצז	ח"א תורה נט [היכל הקודש]	הלכה ו

השמטות

814	השמטות מהלכות ראש חודש ו
820	השמטה מהלכות חול המועד
תתכג	השמטה מהלכות חנוכה

אמר המעתיק

עזן פי בהפךך הנה בהלכות ראש חדש הלכה ה' מרפה לדבר ברוח קדשו שעקר התשובה על ידי התבודדות ודבורי תפלה לפני ה' יתברך שיקרבהו לעבודתו ויראתו, כמו שכתב על פסוק קחו עמכם דברים ושובו אל ה', לכן אמרתי להרפים זה המאמר אצל הספר הקדוש הנה.

תוספות:

עד ארבעים שנה לא קאי אגש וכו'. פרש רש"י שאף משה לא נזכר. ואם תאמר אמאי נקט משה על ישראל הלא גם הוא לא נזכר. ויש לומר שלפי שהוא לא היה צריך לתפלה זו לא נתן לב עד ארבעים שנה דקם אדעתיה דרבה, אבל ישראל שהיו צריכים לתפלה זו היה להם להתבונן מאותה שעה שהרי כבר חטאו בעגל ובמרגלים.

מהרש"א:

הנה להם לומר תן וכו'. גם שאמרו הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, מכל מקום פשיטא בדין הקדוש ברוידי הוא להטות לב בני אדם לטובה, דכמה פתובים מורים על זה, וכמו שכתבנו לעיל.

ומכל זה מבאר לעין האמת כמה מזהירים חכמינו ז"ל על התבודדות, דהינו לפרש שיהיה לפני השם יתברך ולבקש מלפניו שיתן לנו יראת שמים לבלתי נחטא, אף-על-פי שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אף-על-פי-כן הכל בידו וצריכין לבקש אותו יתברך דיקא על זה, כמו שמבאר

איתא במסכת עבודה זרה (דף ה'), תנו רבנן: מי יתן והיה לךם זה להם ליראה. אמר משה לישראל בפניו מובה וכו', בשעה שאמר הקדוש ברוידי הוא לישראל "מי יתן והיה לךם זה להם" היה להם לומר תן לנו אתה וכו', אף משה לא רמזה לישראל אלא לאמר ארבעים שנה, שנאמר: ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר, וכתוב ולא נתן ה' לכם לב לדעת וגו', אמר רבה שמע מנה לא קאי איניש אדעתיה דרבה עד ארבעין שנין.

רש"י:

לא רמזה. להוכיח זו אלא לאחר ארבעים שנה במשנה תורה בערבות מואב אמר להם: ולא נתן לכם לב לדעת. שהיו יודעים לשאל מה הקדוש ברוידי הוא מבקש מכם, אלקא אף משה רבנו לא נזכר לתת על לבו דבר זה עד ארבעים שנה: שמע מנה לא קאי אגש אדעתיה דרבה. לדעת סוף דעתו ותבונתו עד ארבעים שנה שהרי משה לא רמזה לישראל עד ארבעים שנה.

לקוטי הלכות

אמר המעתיק

ארה היים

היטב בנמרא הזאת שמושה התרעם עליהם מאוד וקרא אותם בפניו טובה על שלא אמרו לה' ותברך: תן לנו אתה, שהוא ותברך ותן להם יראת שמים, וכמבאר שם במהרש"א הנ"ל.

אבל צריכין להכניס עצמו מאד מאד בהלמוד של התבודדות, דהינו לבקש אותו ותברך תמיד תן לנו אתה יראת שמים, ולכלי לכל בדעתו בשום אפן, עד שאמרו חכמינו ו"ל שם שאף משה לא רמזה להם כי אם בסוף ארבעים שנה, כי אין אדם עומד על דעתו של רבו עד ארבעים שנה.

יראה ותבן היטב פמה צריכין לעסק בזה להבין סוף דעתם של רבותינו ו"ל שהזוירו אותנו על זה. כי הבעל דבר מחליש מאוד דעתו של כל אחד ואחד כאלו עליו לא בוננו רבותינו ו"ל לפי עכירת מעשיו וקשיות ערפו וכו'. אבל באמת אינו כן, רק ה' ותברך רוצה שנבין בעצמנו סוף דעתו שרצונו וחספו שנבקש תמיד: תן לנו אתה ותברך ליראה את שמוך.

וענין בתוספות הנ"ל שהקשו מאחר שמושה בעצמו לא הבין מדוע הקפיד על ישראל, ותרצו דמשה לא היה צריך לזה כי היה צדיק גדול, אבל ישראל שראו שכבר נכשלו בעברות גדולות בעגל ובמרגלים, היה להם להכניס עצמם לבין דעת השם ותברך שרצונו שניבקשו אותו שישמרו מעברות ושהוא יתן להם יראת שמים, שזה ענין 'תן לנו אתה'.

והרי מבאר בתוספות הנ"ל הפך דעת של קצת המהפכין את האמת שאומרים שאין ראוי לעסק בהתבודדות לפרש שיחתו לפני השם ותברך כי אם גדולי הצדיקים, אבל לא בני הנעורים ובפרט אנשים מגשמים בתאוות רעות וכו' רחמנא לצלן, והרי מבאר בתוספות הנ"ל ההפוך ממש, שאדרבא משה רבנו עליו השלום לא היה צריך לזה כל-כך, כי היה צדיק גדול, אבל על ישראל הקפיד מאד ויקא שכבר נכשלו בעברות גדולות מאד, שמחמת זה ויקא היו צריכין להתחזק בהתבודדות ולהבין היטב סוף דעתו של ה' ותברך שאף-על-פי שהוא עצמו אומר מי יתן וכו', שנראה מזה שאין הדבר בידו כמו שאמרו רבותינו ו"ל: הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים. אף-על-פי-כן רצונו שנבקש אותו תן אתה, שזה הוא ענין התבודדות לפרש שיחתו בינו לבין קונו, להתחנן ולבקש מלפניו על גפשו שיתן לו ברחמי ויראת שמים לכל יחטא עוד וכו', כי באמת לאמתו הכל בידו ותברך, כמו שפמה בסוקים ומאמרי רבותינו ו"ל מורים על זה וכונו שכתוב שם במהרש"א, ענין שם כל זה היטב בעין האמת, ותבין כל זה היטב בעין האמת, ותבין פמה וכמה רצון ה' ותברך שכל אחד מישראל יבקש אותו על יראת שמים, שזה ענין התבודדות שהזוירו רבנו ו"ל פעמים אין מספר, אשרי שיאחו בזה.

הקדמת המחבר

ספרים אינו בכלל גדלה וחשיבות, והלואי שלא יהא לבדיון ללעג ולקלם, באשר רבו עתה המתלוצצים מספרים חדשים, ובמרים ותקרבו אליהם להביט בהם אם טוב ואם רע, ויתנבלו אליהם מקדם בנבלי ערמומיית וחבילות חבילות של ליצנות, ומכנים להם שם לגנאי, (וימה המכנה שם לחברו אין לו חלק לעולם הבא, ומכנה שם לספר שמדבר דברי תורה, דברי אלהים חיים וכו', על אחת כמה וכמה. ואין להארד בזה פאן), על כל פנים אין חבור ספרים בכלל גדלה וחשיבות בעתים הללו. אך אף-על-פי-כן נמצאים בשרים ותמימים בכל דור ודור עתה גם עתה, אשר הולכים בתם בטה, ובמושב לצים לא ישבו, אשר עליהם תפף אמרי אמת במים קרים על נפש עפה, ובקשו בכסף ובמטמונים יחפשו דברי אמת וצדק המישרים על אדני פו, על דברי רבותינו הקדושים ז"ל.

ואני בעניי דעתי כי לא הגעתי למדה זו לא מניה ולא מקצתה, לחזות דעי אפלו לפני קל שבקלים ותפחות שבפחותים, אך זאת אודה ולא אבוש והאמת אני ולא אכחד, ובראש המומות אקרא, בפתחי שערים בעיר אמרי אמר,

הפעם אודה את ה' אשר עד פה עורני, מה אדבר והוא אמר ועשה, מי פה' אליהו וכו', מקום מעפר דל, מאשפות ירים אביון כמוני, לקרבי לאור צח ומצחצח פנה, אור האורות, צח הצחצחות, מי יספר שבחו, מי יספר תהלתו. וגם כי ידוע שכל הלשונות של שבה ותהלה כבר הרגלו העולם לכתבם על מאן דהוא, אך המענין בספריו הקדושים בעין האמת, ונבון יוסף לקח לשום עין עיינו בדברי אלה אשר חנני ה' בכחו המבארים בספרים האלה, יבין וישביל וידע כי כל השבחים ותהלות ונהגלות שפתתי עליו ז"ל עדן לא הגעתי לקרסלי שבחי תהלתו, כי שגבה מעלתו ונגדלתו ותקפו עד אין סוף ואין תכלית, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב.

ובזמן לבות הוא יודע, שאני יודע בעצמי מעוט ערכי עלי, כי מי אנכי כי באתי עד הלום לחבר ספרים, ובפרט דברים כאלו העומדים ברום רומו של עולם, הפותחים שער לכל דופקי בתשובה החפצים לצאת מחדש לאור, להתקרב לה' ותברך לאור באור החיים. ואם אמנם עתה בדרות הללו חבור

ואדברה בערותך נגד מלכים ולא אבוש, שפושם שאני קמן בעיני מצד עצמי פאשר בוחן לבות הוא יודע, פן יקרה נפשי מצד מעלת הדרת קדשת המשפיע עליה חקמה ובינה ודעת, הוא כבוד אדוני מורי ורבי הרב הקדוש והנורא הרב האמת וזכר צדיק וקדוש לברכה, ואם אמרתי אספירה כמו אפס קצה מאת כל אשר עשה לנפשי, לא תספיק הארץ להכיל את כל דברי. "במה אקדם ה', אפה לאלהי מרום". "רבות עשית אתה ה' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו, אין ערוך אליך אנידה ואדברה עצמו מספר".

והנה מהות הספר ומעשהו יראה הוואה בעיניו שפלו מיסד ומסדר על כל ההלכות שבארבע חלקי שלחן ערוך, כי כן צויתי מפיו הקדוש לחשב ולענן בכל הלכתא והלכתא עד שיאיר ה' עיני לחדש בהם איזה חדוש. וכל מה שזכרתי ה' יתברך לחדש בהם הכל מיסד עליפי ההקדמות והיסודות שקבלתי מרבנו הקדוש והנורא וזכר צדיק וקדוש לברכה המבארים בספריו הקדושים שהם לקוטי מוהר"ן א' וב', ולפעמים הוצאתי איזה הקדמות נוראות מהמעשיות הנוראות שספר המבארים בספר ספורי מעשיות, כי אם אמנם רמזי המעשיות שגבו מדעתנו, כי נאו הפנים נחל אשר לא נוכל לעבר, אף-על-פי-כן ה' יתברך חונן לאדם דעת, והאיר עיני למצא בהם לפעמים איזה דברים

נפלאים, פאשר יראה המעין בעיניו בהלכות תפילין (הלכה ה) ובהלכות ברכות השחר (הלכה ג) ובהלכות תפילה (הלכה ה) ובשאריו מקומות. ולפעמים לקטתי איזה ההקדמות מספר האלף בית. וכל ההקדמות שהוצאתי מספרי רבנו ז"ל וכל מה שעזרתי ה' יתברך לחדש בהם, בכלם האיר ה' עיני למצא אותם באר היטב בפסוקי תנ"ך ובמאמרי רבותינו ז"ל בנמרא ומדרשים וספרי הזוהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, עד שהאיר ה' עיני להכניס אותם בדרך פרד"ם (פשט רמז דרוש סוד) לתוך דיני המצות עליפי סדר ההלכות המבארים בארבע חלקי שלחן ערוך.

וקויתי לה' אשר עינד תראינה נפלאות ברב המקומות, מה גדלו מעשי ה' מאד עמקו מחשבותיו, כי עליפי דברים האלה המבארים בספרים האלה, יוכל כל אדם להבין ולהשפיל מרחוק גדלות נוראות ונפלאות כל מצוה ומצוה וכל דין ודין מפרטי המצוה, ואפלו הדינים שבין אדם לחברו המבארים בחשן משפט אשר אין איש שם על לב להבין מהם רמזים ודרכים לעבודת ה' יתברך, ובחכמי ה' פאלו הספרים יורה את נפשו הצמא לשמע דברי ה'. פי זה ידוע שכל התורה וכל הדינים וההלכות שבכל חלקי התורה, מכלם צריכים להוציא עצות ודרכים ורמזים להתקרב אליו יתברך באמת, וכמבאר בדברי רבנו

ז"ל בהתורה 'חדי רבי שמעון' בסימן ס"א שפכל הלמודים שהאדם לומד צריכים להוציא משפטי הנהגות ישראל וכו', עין שם, אבל לאו כל אדם זוכה לזה, ובעזרת ה' וישועתו הנפלאה, באלו הספרים פתחתי שער קצת למצא דרכים אמתיים בכל למודי התורה הקדושה. וברב המקומות אינם בדרך רמו ודרוש לבד, כי אם כך הוא אמתית הענין עלפי סוד פגנת המצוה, ובאור דברי אלה לא יספיקו המון ורעות לבארם, אך המשפיל באמת יבין מעט דברי אלה פשישים לבו היטב והדברים הנאמרים בספרים אלה ובספרי רבנו ז"ל.

והנה אם אמנם ידמה להקורא לפום הרקא בכמה מקומות אשר הארכתי למעניתי וכפלתי ושלשתי הדברים בכמה וכמה מקומות, דע ידידי המעין, כי גם זאת מעם ה' צבאות יצאה אשר הפליא עצה הנדיל תושעה, כי המזשים לב לענין באמת בדברי רבנו ז"ל העמקים מפל מיני עמקות שבעולם ורחבה מיני ים, אשר אין ערוך אליהם, ואחר כך ישים לב היטב לדברי אלה אשר חנני ה' לחדש ולבאר בהם, יבין היטב כי לפי עצם העמקות אשר בדברים האלה, עדין לא יצאתי ידי חובת הפאור אפלו במקומות שהארכתי מאד, מפל שכן בשאר מקומות שהייתי מקצר ועולה. כי דע, שכל הדברים שגלה רבנו ז"ל הם הקדמות חדשות לגמרי, (אם אמנם

כלם בניינים וינסידים על כל מצות התורה המקבלות בדינו מכבר, עם כל זאת הם הקדמות חדשות לגמרי), וכלם הם עצות ודרכים נפלאים להתקרב על-ידים לה' ותברך כל אחד ואחד ממקום שהוא. ועקר הפגנה – לקנינם בפשיטות כפי מה שיצאו מפיו בתמימות ופשיטות. אבל מעצם גשמייות גופנו ועכירת שכלנו, קשה וכבד מאוד להכניס בלב האדם תמימות ופשיטות הדברים האלה, כי דעת כל אדם נוטה אחרי חכמות של העולם שרבו מעקמין את הלב מנקרת האמת לאמתו בפשיטות ובתמימות, בפרט כי באמת לאמתו התמימות ופשיטות של דברי רבנו ז"ל עמוק עמוק מאוד, עמוק עמוק מן ומצאנו, ויש בכל דבר ודבר שגלה הוא ז"ל תלי תליו של הלכות, מענינות ותהומות ויציאים בפקעה ובהר, כי כל דבריו הם כמעין הנובע, באשר יראה הרואה מעט דמעט במקומות אשר חנני ה' למצא דברים נפלאים ונוראים וכוונות כפיה מצות בדבור אחד שגלה רבנו ז"ל.

בגזן בהתורה "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" (בסימן כ"ג בלקוטי תניינא) שהוא דבור אחד לחטף היגון ואנחה לתוך השמחה כמבאר שם, וה' ותברך עורני והאיר עיני למצא על פי הקדמה זאת דברים נפלאים הרבה הרבה, באשר יראה הרואה באבן העיר בתחלתו וכן בכמה מקומות, ואף על-פירבן עקר הפגנה כפשוטו להתגבר לחטף היגון

יתברך, ששכל הדברים האלה צריכים לדבר הרבה עד שנופה להכניס אותם בלב האדם לקיים בפשיטות ובתמימות, כי זה העקר, כי לא המודרש הוא העקר אלא המעשה.

הן על כל אלה ההכרח להאריך ברב המקומות, כדי להסביר העצה בפשיטות כדי שביא תלמוד זה לידי מעשה. וגם מצד החדושים בעצמם, כי דברי רבנו ז"ל הם עמוקים ורחבים מאד, ובכל תורה ותורה יש כמה וכמה הקדמות וענינים וחדושים נפלאים, ובכל החדושים שיה' יתברך פקח עיני לחדש בהם, פלם קשורים ומהדקים בקשרים הרבה בדבריו הנוראים והקדושים, ובכל מקום שמתרחב הירוש והחדוש שחדשתי בעזרת ה' יתברך, בכלם צריכין לחזר בכל פעם לכל חלקי התורה שגלה רבנו ז"ל, שכלולה מחלקים ופרטים הרבה מאד. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר על החדושים שלי שאין מי שיבינם היטב מחמת שצריכין לזכר היטב מאד את דברי תורתו הקדושה ולהיות בקי בכל חדריו ופרטיו ודקדוקיו ועליבן הכרחתי בכמה מקומות להאריך ולהרחיב הדבור ולחזר ענין אחד כמה פעמים, אולי יבנם בלב המעין חזן הפונה האמתית, לידע החדוש על בריו. והעקר שביא על ידיייה לידי מעשה להתעורר על ידיייה לקיים דברי רבנו ז"ל בפשיטות, לקיים ההקדמה שהוצאתי מדברי רבנו

ואנחה לתוך השמחה, דהינו להפך כל מיני עצבות לשמחה, כמבאר שם במקומו. אבל זה הענין בפשיטות להשתדל להתגבר על כל מיני עצבות ולהפך הפל לשמחה קשה וכבד מאד להכניס בלב האדם, וה' יתברך עורני להרחיב הדבור בזה, ולהראות ולגלות שבה תלוי קיום כל התורה, כי שמחה היא הנקדה של כל התורה והמצוות וכו', ועליי הרחבת הדרוש בזה, יכולין לראות מרחוק עצם מעלת השמחה וכמה וכמה צריכין להתחזק להפך העצבות לשמחה, וזכון הפונה הוא לזכות לקיים עצה זו בפשיטות, ולבקש מה' יתברך לזכות לזה.

וכן בשאר עצות ודרכים נפלאים שגלה הוא ז"ל, כמו התורה "ואיה השה לעלה" (בלקוטי תנא סימן י"ב), שהעצה המבארת שם עמוקה מאד, הינו שהפשיטות והתמימות של העצה והדרך הזה עמוק מאד, וצריכין להרחיב הדבור בזה הרבה ולדבר מזה בכמה לשונות. ובחסדי ה' האיר עיני ומצאתי שדרך עצה זו מרמז במקומות הרבה בתורה, כמבאר בהלכות גבית חוב מהותומים (הלכה ג'), אשר המשפיל יכול להבין מדעתו דבר מתוך דבר שכל התורה מלאה מדרך ועצה זאת. וכן בהתורה "אומרה לאלהי בעודי", בסימן רפ"ב המובא בהלכות השקמת הבקר הלכה א', וכן בענין הרצון וההשתוקקות לה'

ו"ל אשר עליה בניתי הבנין ההוא, כי מאד עמקו מחשבותיו.

וזה ברור וידוע לכל משכיל, ששכל המקומות שגמזא בספרים קדושים חדושים ובאורים באריכות גדול, הן בגמפ"ת (נקרא פירוש רש"י תוספות), הן בספרי קבלה ופרד"ם (פשת רמז דרוש סוד), כמו בספרי הש"ך על החשן משפט, או בספרי שאלות ותשובות בדרך ארקה מאד, או בספרי האר"י ו"ל, שכל דרוש ודרוש מתרחב והולך מאד, ועל פי רב הדרוש שפסוף מקשר מאד להדרוש שלפני פמה וכמה דפיו, ומי שקפי היטב בכתבי האר"י ו"ל מבין ששקמט כל הספר עין חיים ופרי עין חיים הם דרוש אחד גדול. כמו כן בכל מקומות הנאים בארקה פאלה, חלילה להמעין להתבהל ולפחד איד אפשר לתפס במח ושכל דרוש ארך מאד פנה, כי על זה נאמר (משלי י'): "ועיני פסיל בקצה הארץ", כמו שפרש רש"י שם, עין שם, אכל החכם אומר: היום אלמד מעט וימחר מעט וכו', כמבאר שם בפרוש רש"י, עין שם.

וזה הענין צריכין בני הנעורים לדע מאד, וחובה על מוריהם ורביהם להודיעם זאת, לכל יתהלו ויפתחו כלל מדרוש או חדוש ארך, רק ישימו עיניהם ולבם עליו פסדר מעט מעט, ומקשרו בתחלה ענין אחד עד שבינו אותו קצת, ואחר כך ילכו להלן פסדר בהדרגה

מחדוש לחדוש ומענין לענין עד שיגמרו עמוד או דף אחד, וכן ילכו פסדר בכל פעם מענין לענין בלי פהלה ובלבול, ואז יבואו על מקומם בשלום ויוכלו להבין אפלו דרוש ארך מאד, אפלו מי שאינו מפלג ביותר. והקרחתי להקפיד זאת פאן, מחמת שבספרנו תהלה לאל האריכות מצוי בהם מאד בכמה מקומות, על פן פאתי להקפיד את המענין לכל יתהלוהו רעיוניו, רק ילך פסדר בהדרגה מענין לענין, ואז ילך לכתח דרבו. ואז אם ישום לבו היטב יבין שכל מה שגראה לאריכות דברים הפל נצרך אל באור הענין מאד, כי פאמת בכמה מקומות מה שגדמה לאריכות הוא רק בהשקפה ראשונה קדם שמשוימין לב להבין הענין היטב לאשורו, אכל אחר כך בשמשקליו להלן יותר ויותר ומשימין עיניו ולבו אל הדברים הנאמרים שם עד שמיבנים אותם היטב, אזי רואים שכל הדברים שתורתו פמה פעמים חסר עדון הרבה מה שהיו צריכין עוד לבאר יותר, כי בעזרת ה' יש בספרים אלו קרב המקומות דברים עמקים הרבה, כי יסודתם בהררי קדש על פי ההקדמות הנוראות שגלה רבנו הגדול והקדוש, אשר כל דבור ודבור שציא מפיו הקדוש והנורא יקר צדיק לברכה אין שעור ואין קץ להעמקות שיש בו עד אין סוף ותכלית, פאשר יבין כל חד פפום מה דמשער בלפה מי שחפץ בהקאמת

לְאִמְתּוֹ, (ואין בָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיךְ בָּהּ, וּמַעַט
 מְבַאֵר בְּמִקְוֹמוֹת אַחֵרִים, עַן שֵׁם), וְעַל־כֵּן גַּם
 אִלּוּ הַחֲדוּשִׁים שֶׁחֲנִי ה' שָׁהֵם פִּלְם
 בְּגוּיִים עַל דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, בְּכֻלָּם יֵשׁ
 בָּהֶם עֲמֻקּוֹת, מִחֲמַת שֶׁפִּלְם הֵם כְּמוֹ
 פְּרוּשׁ וּבְאוּר עַל דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים וְ"ל.
 אֲבָל בְּאִמְתּוֹ יִדְעָתִי בְּנַפְשִׁי שֶׁעֲדוֹן לֹא
 נִגְעָתִי בְּדְבָרָיו אֶפְלוּ פְחוֹת מִטַּפָּה מִן
 הַיָּם.
 וְה' אֱלֹהִים אִמְתּוֹ יִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת,
 כִּי אֲשֶׁר בּוֹחֵן לְבוֹת יוֹדֵעַ צְפוֹן לְבִי
 וּמַחְשַׁבְתִּי שֶׁכָּל תְּשׁוּקָתִי הוּא רַק לְנִקְדַת
 הָאֱמֶת. כְּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גְּמַלְנוּ
 וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת. אֱלֹה וְכֹאֱלֹה יוֹסֵף
 עִמָּנוּ וְיַזְכֵּר חֲסֵדֵי אֲבוֹת וְיִתֵּן לְעַקֵּב אֱמֶת.
 וַיִּקְרָא מִהֲרָה: "אֱמֶת מֵאַרְצֵי תַצְמַח", עַד
 יִכּוֹן בְּחֶסֶד כֶּסֶף דָּוִד וַיֵּשֶׁב עֲלָיו בְּאִמְתּוֹ,
 כִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

ראשי פרקים להלקות שבת

הלקה ד

על פי המעשה של השני בנים שנחלפו וכו', עין שם. שעמד עצמו אצל שבת שהיא אמונה. שבשמגרשין את האדם מהגן עדן, שכל מה שרוצים לעשות איזה דבר שבקדשה שהוא בחינת בניסה לגן עדן מגרשין אותו ומכלבלין אותו, עקר תקנתו שיעמיד עצמו אצל אמונה שהוא שבת. שאף-על-פירבן יאמין ש'ה' ותברך מושל בכל. וידו על העליונה וסוף כל סוף וגמר הכל פרוצנו, כי יש תשובה בעולם. ואף-על-פי שהוא רחוק עתה מתשובה, אדרבא מתגברין בו עד שפוגם חס ושלוש בכל יום יותר חס ושלוש, אף-על-פירבן על כל פנים הוא מאמין שיש בחינת תשובה, בחינת שבת אמונה, שעל-ידי זה נתתקן הכל. כי אמונה מתקן הכל. ועל-פן צריך להשיג ולהבין איד לסדר כל תקוני השכינה. שהם מטה ושלחן וכסא ומנורה המובאים שם בהמעשה הנ"ל. שזכה הפן מלך האמת לסדרם היטב. על-ידי שהיה מבין דבר מתוך דבר. שעל-ידי זה השיג תחלה לעמוד עצמו אצל שבת אמונה. ואחר כך זכה להבין לסדר כל התקונים האלה. כי בשבת נתתקנים כל התקונים של השכינה

הנ"ל שהם מטה ושלחן וכו'. וכל זה מרמז בהתורה תקעו ב' שהאיש תבונות מנלה עצות שעל-ידי זה גדלה האמונה. וכשמעלין האמונה צריכין להעלות מבחינת החתים לבחינת חותם וקדשה, דהינו לשפר תאות נאוף בכח המגני ארץ וכו' אבל יש גם להמאכלים חלק וכו', אבל יש שבא הפגם חס ושלוש מדינים שאינם הגונים שפוגמים בכסאות למשפט ולזה צריכין קשור המרכבה וכו', וזה בחינת מטה שלחן כסא ומנורה. הוא ^{הוא} בחינת עלית האמונה בעצמה שהיא בחינת אור, בחינת 'ברישא השוכא והדר גורא', ועל-פן הדלקת נר שבת הוא תכף בכניסת שבת. ועקר כח של האיש תבונות הוא על-ידי שמצמצח נשמתו על-ידי אכילתו בקדשה, בחינת "והשביע בצחצחות נפשך וכו'". וזה בחינת אכילת שבת שקרה מאד, בחינת ענג שבת, "אז תתענג על ה'", על ה' דיקא. בחינת צחצחות שהם למעלה מהספירות שקלולים בשם ה' פידוע:

וזה בחינת אסור הל"ט מלאכות בשבת, כי כל הניעות של כל הל"ט מלאכות הוא שמנגעין עצמן לתקן כל מיני אפנות וכל זה נשתלשל מחמת הפגם שגרים שאין הכסא וכו' מסדר בראוי שנמשך מחמת קלפת עמלק והמת הנחש, שנשבע הקדוש ברך הוא שאין הכסא שלם וכו'. ומשם נמשך ונשתלשל פגם המשפט ופגם האמונה כי אין מבינים

הלכה ה

על-פי התורה 'בראשית לענין כל ישראל' בלקוטי הנניא סימן ס"ז, עין שם כל התורה מראשה לסופה:

א וזה בחינת שבת, כי שבת שמא דקדשא בריה דקדוש הוא כמבאר בהתורה הזאת ובשביל זה אסורים כל המלאכות בשבת שהם ל"ט מלאכות, ובשביל זה יצאה הבקעה ופרטה אותה התורה בפרטיות, כמו שפתיבם, "לא תבערו אש בכל מושבותיכם", וכמו שאמרו רבותינו ו"ל 'הבקעה בכלל היתה ולמה יצאה אלא לחלק יצתה וכו', ולכאורה קשה למה יצתה הבקעה דיקא לחלק בין הל"ט מלאכות ולמה לא יצאה מלאכה אחרת לחלק אף על-פי הנ"ל מבאר היטב. כי כל הל"ט מלאכות שהם חלול שבת הם בבחינת 'מאורי אש' כמובן בהתורה הנ"ל שישמירת שבת שהיא שם ה' וכו' הוא בחינת מאורי אור, ולהפך ל"ט מלאכות שהם חלול שבת הוא בחינת מאורי אש שהוא הפך שם ה', כמבאר שם עין שם. ועל-כן פרטה התורה מלאכת הבקעה אש דיקא בשביל לחלק בין הל"ט מלאכות, כי באמת כל אסור מלאכה בשבת של כל הל"ט מלאכות עקר האסור הוא שלא להגביר בחינת מאורי אש שהם בחינת חלול שבת, שהוא שם ה', בחינת מאורי אור כנ"ל, ועל-כן פרטה התורה אסור הבקעה דיקא לחלק

צדיק וטוב לו וכו', מחמת שהמשפט בהתפך ונתחלף ואי אפשר להבינו עתה. וכל זה מחמת הנ"ל ומשם עקר פנים האמונה. ומחמת אלו החלופים והשנויים שאין שום דבר על מקומו צריכין להתניע ביגיעות ומרחות בכל הל"ט מלאכות, שהם בחינת "בועת אפך וכו' בעצבון תאכלנה וכו'", כי כל הל"ט מלאכות ממשפך גמרינן וכל מלאכת המשפך הנה לסדר ולתקן כל אלו התקונים הנ"ל שהם בחינת מטה ושלחן וכסא ומגורה שבלם היו במשפך, מטה זה בחינת ארון העדות שעומד בבית קדש קדשים שנקרא חדר המטות וכו'. וזה 'משפך ראשי תבות מטה שלחן כסא נר' (כנדרת שנה כבאר בספרים), וכפי תבות 'ארה', כי כל תקוני עבודות אלו הנה על-ידי הפהנים שהם בני אהרן הכהן הראשון, ובהל בחינת "שמו העם ולקטו" בשמותא, ועל-כן צריך לדרף אחר הפהמות ביגיעות ומרחות. וכל תקוני על-ידי שבת שזכה על-ידי ששעשה מכין דבר מתוך דבר, בחינת "איש תבונות" הנ"ל, שמעלה האמונה שהיא בחינת שבת:

כל הנ"ל הם ראשי פרקים מהלכות שבת ועדין צריכין לזכר ולברר כל הדברים האלה היטב וכל דבר על מקומו יבוא בשלום כמו הכסא שפגעשה הנ"ל, שגם פרוש המעשה הוא כמו הכסא הנ"ל. כמו שמבאר שם שהעקר לסדר הכל היטב. ה' נעורנו:

בין הל"ט מלאכות. כי כל אסור הל"ט מלאכות הם בבחינת מאורי אש, שהוא בחינת "לא תבערו אש וכו'" וכנ"ל וענין שם מה שכתב שם רבנו ז"ל על פסוק זה "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" שהוא ראשי תבות 'מתאבל'. כי 'כל המתאבל על ירושלים זוכה וכו', כמו שכתוב (ישעיה סא): "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר" וכו', ענין שם כל זה היטב: ב והתפלל כי שבת הוא בחינת הצדיק האמת שהוא בחינת שם ה', בחינת מאורי אור, בחינת פאר הדורות בחינת כלליות הגנון, תלת גנון דעינא וכת עין, בחינת יסוד הפשוט צדיק יסוד עולם שממנו נמשכין כל הארבעה יסודות, בחינת ארבעה מחין חכמה ותבונה ודעת וכל מלאכה, בחינת החן והפאר וההדר והיפי של כל העולם, בחינת הראש והמחין המאירין להבית המקדש. הינו בחינת אור העינים. כי הבית המקדש הוא בחינת עינים, והצדיק ושבת הם בחינת האור המאיר להעינים, כי הוא הראש בית, דהינו הראש והמחין, בחינת מאורי אור המאירין להבית המקדש ולכל בתי ישראל. ועליכן עלידי הצדיק ושבת נפתחין העינים וזכין להסתכל על עצמו בכל המדות אף הוא אוהו בהם. כי כל המדות נמשכין מהארבעה יסודות שכלם נמשכין מהיסוד הפשוט שהוא בחינת הצדיק, בחינת שבת, בחינת שם ה', בחינת פאר וכו' כנ"ל, ענין שם כל זה היטב:

ג כי עקר האדם נברא בשביל להפיר שמו ותפרד שבשביל זה נברא כל הבריאה בלה מראש ועד סוף למען ספר שמו בכל הארץ, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל 'כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לכבודו', כמו שכתוב "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצאתיו אף עשיתיו", כי כבודו הוא שמו ותפרד, כי שם וכבוד הם בחינה אחת, כי עקר הכבוד הוא השם שיש לו שם גדול בעולם שזהו עקר הכבוד. וכמו שכתוב "אני ה' הוא שמי. וכבודי וכו'", וכתוב "וברוך שם כבודו וכו'", וכמבאר בפסוק זה בעצמו שהוא "כל הנקרא בשמי ולכבודי", כי השם הוא הכבוד כנ"ל, נמצא שכל הדברים שבעולם כלם נבראו בשביל כבוד שמו ותפרד. וזה הנשרש והתכלית של הבריאה ועליכן בודאי יש בכל דבר ודבר שבעולם בחינת ידיעת והפיר שמו ותפרד שכולין להבחין ולהתבונן גדלת הבורא ותפרד עלידי כל דבר ודבר שבעולם בפרטיות ולהפיר אותו ותפרד עלידי זה דיקא ולהגדיל שמו ותפרד עלידי כל דבר ודבר בפרטיות. וזהו בחינת הברכות שקבעו רבותינו ז"ל על כל דבר שבעולם בפרטיות, כי בכל דבר שבעולם יש הגדלת שמו בפרטיות שהוא בחינת הברכה שמברכין ומגדלין שמו ותפרד על בריאת דבר זה בפרטיות. ועקר הגדלת שמו ותפרד עלידי כל הדברים שבעולם שבשביל זה נבראו כלם. העקר הוא עלידי האדם דיקא שבשבילו

כדי להפיר ולהגדיל שמו ותפוד על ידם
על ידי האדם דיקא כנ"ל:

ד ועל כן נבראו כל הדברים מחסר
תקון וגמר תקונם על ידי
האדם, כמו שכתוב "אשר ברא אלקים
לעשות", דהינו שה' ותפוד ברא כל
הדברים שהאדם יגמר ויעשה אותם וכמו
שאנו רואין בחוש שהאדם צריך לחרש
ולרוע ולעשות פלים ונגדים ולתקן כל
המאכלים בלישה ואפיה ובשול וכו'. וכמו
שאיתא במדרש התרמסין צריכין תקון
וכו', וכמו שכתוב "וכל שיח השדה מרם
יהיה בארץ וכל עשב השדה מרם יצמח
ואדם אין לעבד את האדמה". וכמו
שפרש רש"י שם על פתח התקוע עמדו
עד שיבוא אדם וידע שיש צורך בגשמים
ויתפלל עליהם וכו'. כל זה הוא להורות
ולהודיע שהכל נברא בשביל האדם כדי
שהאדם יגדיל שמו ותפוד על ידי כל דבר
שבעולם. וזה עקר השלמות והתכלית של
כל הבריאה בלה מראש ועד סוף ועל כן
הכל נברא מחסר תקון עד שיבוא האדם
וישלים אותו. כי שלמות תקון כל הדברים
הוא על ידי האדם דיקא על ידי שהוא
מפיר ומגדיל שמו ותפוד על ידי כל דבר
שבעולם שבשביל זה נברא הכל כנ"ל, כי
ה' ותפוד בשביל עצמו כפיכח לא היה
צריך לברא את הבריאה כי ה' ותפוד ידע
מעצמו קדם הבריאה כמו עקשו. רק כל
הבריאה היתה בשביל האדם כדי להיטיב
מטובו ולולתו. כדי שאנחנו נפיר ונדע

נברא כל הבריאה בלה פדוע. כי אין מי
שידע ויפיר פלאות הבריאה כי אם האדם
שנתן בו העצה להפיר ולהבחין בכל
הדברים פלאות הבריאה ולהגדיל שמו
ותפוד על ידי כל דבר בפרטיותו. ובשביל
זה הביא ה' ותפוד כל הדברים לאדם
הראשון לקרא להם שמות "וכל אשר
יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", כי
השם של כל דבר הוא חייתו, כמו שכתב
רבנו ז"ל והביא ראיה מפסוק זה "נפש
חיה הוא שמו". כי השם של כל דבר
נמשך ונשתלשל בפרשו מבחינת שם ה',
שהוא מחיה את כל הבריאה, כמו שכתוב
"ואתה מחיה את פלים". ועל כן עקר חיות
כל הדברים הוא השם שיש לו מחמת
ששם כל דבר נמשך בפרשו משם ה'
שהוא מחיה את פלים כנ"ל. וכפי השם
שיש לכל דבר כן יכולין להפיר ולהגדיל
שמו ותפוד על ידי זה הדבר בפרטיותו. כי
השם של כל דבר נמשך משם ה' כנ"ל
ועל כן הביא הכל אל אדם לקרות שמות.
כי עקר הגדלת שמו ותפוד על ידי כל
הדברים בעולם הוא על ידי האדם דיקא
שהאדם דיקא יש לו פה הנה גדעתו
להגדיל שם ה' על ידי כל דבר ודבר
שבעולם שמשם שרש השם של כל דבר
כנ"ל. וכפי מה שזכר אדם הראשון להפיר
שמו ותפוד על ידי כל דבר שבעולם כמו
כן זכה לקרות שמות לכל הדברים, כי כל
שמותם שהוא חייתם נמשך משם,
מבחינת שם ה' שבשביל זה נבראו פלים.

שמו יתברך ועליבן כל זמן שאין האדם בעולם ואין מי שיכיר שמו יתברך עלידי דבר זה. אין להדביר חיות בשלמות ועליבן הוא מחסר תקון עדן כי כל חיות הדבר הוא עלידי שמעורין שמו יתברך עלידי דבר זה וכל זמן שלא נמצא האדם אין מי שיכיר שמו יתברך עלידי אותו הדבר. ועליבן תקון כל הדברים נגמר עלידי האדם שיש לו פה להכיר ולהגידל שמו יתברך עלידי כל דבר שבעולם, וכמו כן יש לו פה גם בגשמיות לתקן כל דבר ולגמור תבניתו וצורתו בשלמות, שהוא בחינת כל המלאכות שבעולם, מה שהאדם צריך לעשות כמה מלאכות, כגון לעשות פלים מעץ או מתכות או לטוות ולארג בגדים מצמר ופשתן שפרא ה' יתברך וכו' כי בודאי ה' יתברך שפרא הצמר והפשתן או העצים והמתכת וכו' בודאי כבחו היה יכל לברא פלים גמורים ובגדים גמורים וכו'. אך ה' יתברך ברא הכל מחסר תקון עד שיבוא האדם ויגמר תקונם עלידי כמה עבודת ומלאכות, כי אין לשום דבר שלמות כי אם עלידי האדם, עלידי שהוא מכיר ומגידל שמו יתברך עלידי אותו הדבר, שבשביל זה דיקא נברא הדבר כנ"ל:

אוכל מעץ הדעת ויהיה מתפלל תפלות יהיה גומר תקון כל העולמות בשלמות באותו היום כמבאר בכתבי האר", אך עלידי חטאו לא גמר תקון העולמות אף גם פנים וקלקל כל העולמות עד אשר נגזר "בעצבון האבלגה" "בזעת אפך האכל לחם", שצריכין כמה וכמה יגיעות ומלאכות שהם ל"ט מלאכות קדם שמתקנים הדברים שבעולם שהיו ראויים להגות מהם לאכלם או ללבושם וכיוצא בהם. וגם עתה כל מה שהאדם מקדש עצמו ביותר וזוכה לפרש עצמו מן העולם ולשום כל לבו ודעתו להכיר ולהגידל שמו יתברך. כמו כן זוכה להעביר מעליו על הל"ט מלאכות וזוכה לקבל הפרנסה בלי עמל ויגיעה גדולה, וכמו שאמרו רבותינו ו"ל כל המקבל עליו על תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ", כי יגיעת הפרנסה שהוא בחינת ל"ט מלאכות נמשכין מזהמת הנחש, מפנים עין הדעת, עלידי שלא השתדל להגידל שמו יתברך עלידי כל הדברים, אדרבא פנים מאד וכפר בעקר ומשם נמשכין כל הל"ט מלאכות שהם בחינת יגיעות וסודות הפרנסה, ועליבן כשאדם מקדש עצמו ומאמין בהשם יתברך ומשים כל לבו להודות לשם ה' על כל דבר ודבר שרואה או נהנה ממנו להגידל שם ה' עלידי כל דבר שבעולם כנ"ל עלידי זה דוחה והמת הנחש שהוא בחינת הל"ט מלאכות וזוכה שיגמר אצלו תקון כל הדברים בגמל ומשיג פרנסתו וכל הצטרכותו בלי עמל

ה ואם לא היה חוטא האדם היה זוכה לגמור תקון כל הדברים בגשמיות ורוחניות בלי עמל ויגיעות רק עלידי תפלה ואיזה עבדה מלה מאד. כי בשעת הבריאה היה גמר תקון כל העולמות תלויים באדם הראשון שאם לא היה

ויגיעה. כי עקר התקון על-ידי הנדלת שם ה', וכפי מזה שזוכין להגדיל שם ה' כמו כן נצול מל"ט מלאכות מעצבות ויגיעת הפרנסה, וזוכה לקבל פרנסתו בנקל משם ה' ששם עקר הבטחון על כל הצטרכות האדם ועל כל הישועות, כמו שכתוב "אין המלך נושע ברב היל וכו'. שקר הסוס לתשועה וכו'", ומסים שם "כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו כחוננו". "בשם קדשו" דקא. כי הכל נמשך משם ה' וכו"ל:

ו זה בחינת שבת שהוא שם ה' שבו אסורין כל הל"ט מלאכות לגמרי.

כי בשבת אסור לעורר עובדין דחל. כי שבת הוא שם ה' שאו הוא תכלית מעשה שמים וארץ. הינו שאו בשבת עולין כל הדברים אל תכליתן שהוא שם ה' כנ"ל כי על-ידי קדשת שבת שהוא שם ה' זוכין לדעת שלם, לזכות להכיר ולהתבונן גדלת ה' ותפוד ולהכיר שמו ותפוד על-ידי כל דבר שבעולם, וזהו בחינת "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ", ואמרו רבותינו ז"ל אל תקרי שמות אלא

שמות, ואיחא בלקוטי תנינא בסימן ל"ט על פסוק זה ששמות הוא ראשי תבות "תכלית מעשה שמים וארץ" שהוא בחינת שבת שהוא התכלית של כל הבריאה בלה וכו' עין שם. הינו כנ"ל. כי שם של כל דבר הוא חיותו ותכליתו שעל ידו יכולין להכיר שמו ותפוד שמשם נשתלשל זה השם שיש לו. וזה זוכין על-ידי שבת שהוא "שמה דקדשא בריך הוא", שרש של כל השמות של כל

הדברים שבעולם שהם חיותם שהוא התכלית של כל מעשה שמים וארץ, כי עקר התכלית של כל דבר הוא להכיר שמו ותפוד על-ידי אותו הדבר כפי השם שיש לו כנ"ל. שזה זוכין על-ידי שבת שהוא "שמה דקדשא בריך הוא" כנ"ל. כי ה' ותפוד ברא את כל הבריאה בששת ימי המעשה ושבת בשבת, ודיקא על-ידי המנוחה והשבתה של שבת הוא עקר שלמות וחיות וקיום כל הבריאה כידוע.

כמו שכתוב "ויכל אלקים ביום השביעי את כל מלאכתו וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל 'מה היה העולם חסר מנוחה, בא שבת בא מנוחה, בלתה ונגמרה המלאכה, ואם לא היה חוטא אדם הראשון, היה משלים תקון כל הבריאה בערב שבת ביום שנברא בו על-ידי תפלה לבר וכו"ל, ואז היה זוכה בשבת להכיר שמו ותפוד בשלמות על-ידי כל פירי הבריאה. ואז היו כל העולמות עולים למקומן לשלמות תכליתן ביום השבת הראשון, וכמבאר בכתבי האר"י ז"ל, אבל מחמת שחטא אדם הראשון ואכל מעין הדעת טוב ורע וערעב כל הארבעה יסודות שהם כלל העולמות שנתערבו מטוב ורע, על-ידי זה לא נתתקן העולם, אדרבא הוסיף לקלקלו ולחסרו. ועל-ידי זה נגזר "בעצבון תאבלנה" בועת אפוד תאכל לחם וכו'", שהם בחינת ל"ט מלאכות, שהם כלל יגיעות ומרחות ומרדות הפרנסה, ולפי עצם המאור לא היה האדם והעולם יכל להתקיים, אך "שבת אגין עליה" כמו

שאינא בזהר הקדוש (תרוקח דף קלח) כי עקר הפנים הוא שפנים בשם ה' והגביר בחינת מאורי אש על מאורי אור. וזה בחינת "וכי תאזנה הוא לעינים", וזה בחינת פנים העינים שהם בחינת מאורי אור. וזה בחינת "וכי תאזנה היא וכו'". תאזנה זה בחינת התגברות מאורי אש שמושם כל התאזות. כי עקר כל התאזות הוא על-ידי בחינת מאורי אש שמושם האש והחמימות של כל התאזות. וזהו "ונחמד העין להשכיל", זה בחינת פנים הפחין שהם בחינת מאורי אור פנ"ל. ועל-ידי שפנים אדם הראשון בשם ה' והגביר מאורי אש שהם בחינת שם הממאה וכו'. על-כן כל תקונו היה על-ידי שבת דיקא שהוא שם ה' פנ"ל. כי בשבת אין שום שליטה לשם הממאה כי אז מאיר שם ה' בכל העולמות. כי שבת קביעה ונקימה (כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קיז)) וקדשתה קביעה בעצמה. ועל-כן בשבת מאיר שם ה' ונדהה וזהמת הנחש ונתתקן חטא אדם הראשון. ועל-כן אסורין בו כל הל"ט מלאכות שנמשכין מזהמת הנחש מבחינת מאורי אש. כי בשבת אין שום שליטה לבחינת מאורי אש, כי בשבת מאיר שם ה' פנ"ל:

ועל-כן בשבת אסור אפלו להתפלל על צרכיו. כי שאלת צרכיו אסור בשבת. ועל-כן אין מתפללין בו שמונה עשרה ברכות כי אם שבע ברכות. כי גמר תקון העולמות היה צריך אדם הראשון לגמר בערב שבת על-ידי תפלה פנ"ל,

אכל בשבת הוא מנוחה לגמרי ואין בו שום בריאה ולא גמר מלאכה של שום גברא, אפלו על-ידי תפלה ובקשה על צרכיו. רק יום שבתה ומנוחה ובטול אל התכלית על-ידי כל פריטי הבריאה שבכל ששת ימי המעשה, שבשבת זוכין להפיר שמו ותברך על-ידי כל הבריאה פנ"ל שזהו עקר תכלית הבריאה פלה פנ"ל:

ז וזהו עצם מעלת יקרת קדשת שבת קדש, שבשבת יכול כל אדם אפלו אם עבר כל עברות שבתורה חס ושלום, הוא גם כן יכול להמשיך על עצמו קדשת שמו ותברך, לידע ולהפיר שמו ותברך על-ידי שמורת שבת שהוא שמו דקדשא בריך הוא. כי בקדשת שבת אין מניע שום פנים של שום עברה חס ושלום, כי שבת אגין על אדם הראשון בחטאו, וכמו כן מוגן השבת גם עתה על כל החוטא חס ושלום. כי על-ידי שמורת שבת בראוי זוכין כלם אפלו הגרועים והפחותים לידע ולהפיר ולהאמין בשמו ותברך, ועל-ידי זה יזכו לשוב אל ה'. כי שבת והצדיקי אמות הם בחינה אחת פנ"ל, שהם בחינת שם ה', שעל ידם כלם יכולין לידע משמו ותברך ולשוב אליו ותברך, ולתקן פנים כל הארבעה יסודות הנמשכין מארבע אותיות השם הנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל: 'כל השומר שבת מוחלין לו כל עונותיו'. הינו פנ"ל: ח וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל א"למלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין. כי עקשו אחר

חטא אדם הראשון צריכין שתי שבתות
 דיקא, כי פאמת צריך האדם לגמר תחלה
 תקון העולם בגשמיות בימי החל, כי כל
 הדברים נבראו מתוך תקון כנ"ל. והאדם
 היה צריך להשלים אותן שיהיה כל דבר
 במלאו וטובו ובשלמותו הראוי. כגון כל
 המאכלים שיהיו בשלמותן שיהיו ראויים
 לאכילה, וכמו כן כל הדברים שבעולם.
 ואם לא היה חוטא אדם הראשון היה
 גומר תקון כל הבריאה בשלמות בערב
 שבת הראשון על ידי תפלתו. כי על ידי
 התפלה היה גשלים הכל בגשמיות
 ורוחניות, וכמו שיהיה לעתיד כמו שאמר
 רבותינו ז"ל 'עתידה הארץ שתוציא
 גלוקסקאות וכו'". ובודאי כן היה קדם
 החטא שלא היו צריכין שום יגיעה
 ומלאכה להשלים הדברים שנבראו. רק
 הכל היה נגמר בשלמות על ידי תפלה
 לבד. ואז אם היו כל הדברים בשלמותן
 ובמלאן קדם השבת, אזי על ידי השבת
 הראשון היו כל הדברים עולים לתכליתן.
 כי היה זוכה אדם הראשון להפיר שמו
 ותפרד על ידי כל פרטי הבריאה בשבת
 הראשון שזה עקר תכליתן כנ"ל. כי מאחר
 שפבר היה גשלים הבריאה בתכלית
 השלמות קדם השבת, אזי היה יכל בשבת
 להפיר שמו ותפרד על ידי כל פרטי
 הבריאה. כי בודאי אי אפשר להשיג
 התכלית של כל דבר, דהינו להפיר שמו
 ותפרד על ידי כל דבר כי אם בשבת
 במלאו וטובו. כי כל זמן שאין הדבר
 גשלים בשלמות עדין לא הגיע לתכליתו

ואי אפשר להביאו לתכליתו בשלמות,
 דהינו להפיר שמו ותפרד על ידי זה
 הדבר, מאחר שזה הדבר בעצמו לא בא
 לשלמותו ואינו יכול לעשות פעלתו
 הראוי. למשל דבר מאכל, קדם שמתקנין
 החטים בטחינה ולישה ואפיה וכו' עד
 שיהיה ראוי למאכל אדם, בודאי קדם זה
 לא הגיעו החטים לתכליתן, ואין רואין
 בהם עדין בשלמות טובות הבורא
 ונפלאותיו ואין מפירין עדין בשלמות על
 דם שם ה' שצריכין להפיר על דם. רק
 בשמתקנים החטים עד שבאים לשלמותן
 שעושין מהם לחם אז הגיעו לשלמותן,
 ואז יכול המושפיל להפיר על דם בשלמות
 שם ה' שצריכין להפיר על דם דיקא. כמו
 שכתוב "ואכלתם אכול ושבוע והללתם
 את שם ה' אלקיכם וכו'". נמצא שאי
 אפשר להפיר שם ה' בשלמות על ידי
 הבריאה כי אם בשגשולם הבריאה תחלה
 כנ"ל. ואם לא היה חוטא אדם הראשון
 היה זוכה להשלים את כל הבריאה
 על ידי תפלה לבד בערב שבת הראשון
 ואז היה זוכה בשבת הראשון להפיר שם
 ה' בשלמות על ידי כל פרטי הבריאה
 שזה עקר תכליתן כנ"ל אבל אחר החטא
 לא גשלים הבריאה בשלמות. ואז בודאי אי
 אפשר להפיר בשבת שם ה' כי אם כפי
 תכנית הבריאה אז. ועל כן צריכין שמירת
 שתי שבתות כי בתחלה צריכין שמירת
 שבת שהוא שם ה' כדי לזכות אחר כך
 בששת ימי החל להשלים הבריאה על ידי
 הל"ט מלאכות שנתהוו אחר החטא. כי

עֲכָשׁוּ אִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִים אֶת הַבְּרִיאָה כִּי אִם עַל־יְדֵי הַל"ט מְלָאכּוֹת וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא עַל־יְדֵי שֶׁבֶת דִּקְא. כִּי עַל־יְדֵי שְׁמִירַת שֶׁבֶת זֹכִינַן לְהַמְשִׁיד קִדְשַׁת שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל שִׁדְּהוּ כֹּל הַל"ט מְלָאכּוֹת בְּבַחֲנֵית מְלָאכּת הַמּוֹשְׁפֵן שְׁעַל־יְדֵי זֶה דִּקְא גִשְׁלָם הַבְּרִיאָה. וְאִזּוּ זֹכִינַן בְּשֶׁבֶת הַשְּׁנֵי אַחֵר כִּדְּ לְהַכִּיר שֶׁם ה' בְּשְׁלֵמוֹת עַל־יְדֵי כֹּל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה כִּי כִּבְר גִּשְׁלָם הַבְּרִיאָה עַל־יְדֵי הַל"ט מְלָאכּוֹת שְׁזָכָה לְעִשׂוֹתוֹן בְּקִדְשָׁה בְּבַחֲנֵית מְלָאכּת הַמּוֹשְׁפֵן עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַשֶּׁבֶת הָרֵאשׁוֹן כִּנ"ל. כִּי עֲכָשׁוּ צְרִיכִין לְהַתְחִיל הַתְּקוּן מִשֶּׁבֶת שְׁאִין מִגִּיעַ בּוֹ שׁוֹם פְּנִים וְאַחֲזִיהַ שֶׁל הַל"ט מְלָאכּוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינַת זְהוּמַת הַנְּחֻשׁ. וְעַל כֵּן בְּשֶׁבֶת יִכּוֹל אֶפְלוּ עֵתָה אַחֵר הַחֲמָא לְהַמְשִׁיד עַל עֲצָמוֹ וְעַל כֹּל הַבְּרִיאָה קִדְשַׁת שְׁמוֹ וְהַבְּרִד. וְעַל־יְדֵי זֶה יִכּוֹלִין לְהַמְשִׁיד קִדְשַׁת שֶׁבֶת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל לְטַהֵר וְלַקְדֹּשׁ הַל"ט מְלָאכּוֹת מִזְהוּמַת הַנְּחֻשׁ לְזִכּוֹת שִׁדְּהוּ הַל"ט מְלָאכּוֹת קְדוּשִׁים בְּבַחֲנֵית מְלָאכּת הַמּוֹשְׁפֵן. וְאִזּוּ גִשְׁלָם תְּקוּן כֹּל הַדְּבָרִים עַל־יְדֵי ל"ט מְלָאכּוֹת אֵלּוּ בְּיָמֵי הַחַל. וְאִזּוּ זֹכִינַן בְּשֶׁבֶת הַשְּׁנֵי לְהַבִּיא כֹּל הַבְּרִיאָה אֶל הַתְּכִלִּית, דְּהֵינּוּ לְהַכִּיר שְׁמוֹ וְתַבְרִד בְּשְׁלֵמוֹת עַל־יְדֵי כֹּל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה שְׁכִבְר גִּשְׁלָמָה וְכו'. כִּנ"ל. וְאִזּוּ תְּבוּא הַגְּאֻלָּה, כִּי יִתְמַקֵּן חֲמָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁפָנִים בְּזֶה כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן אֲלֻמְלָא שְׁמֵרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שֶׁבֶתוֹת דִּקְא מִיַּד הֵיזְ נִגְאֻלִין כִּנ"ל:

וְזֶהוּ 'כֹּל הַשּׁוֹמֵר שֶׁבֶת בְּהַלְכָתוֹ אֶפְלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אֲנוּשׁ מוֹחֲלִין לוֹ. כִּי דוֹר אֲנוּשׁ עַקֵּר פְּנִים שְׁלָחֵם הָיָה בְּשֵׁם ה'. כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב "אִזּוּ הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם ה'". עַל־כֵּן שְׁמִירַת שֶׁבֶת שֶׁהוּא שֵׁם ה' הוּא תְּקוּן לָזֶה:

ט וְזֶה בְּחֵינַת פְּרִשְׁת זְכוֹר, שְׁצַרְכִּינַן לְקָרוֹת בְּשֶׁבֶת שְׁקָדִם פּוֹרִים פְּרִשְׁת זְכוֹר, שֶׁהוּא זְכוֹר מְלָחֶמֶת עִמְלֶק שֶׁהוּא בְּכָל דוֹר וְדוֹר, כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב "מְלָחֶמָה לְה' בְּעִמְלֶק מוֹדֵר דֵּר". כִּי עַקֵּר הַכַּח לְחַם בְּעִמְלֶק לְמַחֲוֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן הָעוֹלָם הוּא עַל־יְדֵי שֶׁבֶת שֶׁהוּא שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא כִּנ"ל. כִּי עַקֵּר מְלָחֶמֶת עִמְלֶק שְׁבָכְל דוֹר. הוּא כִּנְגַד שֵׁם ה' שֶׁהוּא שֵׁם הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא שֵׁם ה' כִּי שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשֵׁם הַצְּדִיק, אֲשֶׁר הַצְּדִיק הָיָה הָאֵמֶת הוּא הַפָּאֵר וְהַיָּפִי וְהַדְּרוֹר שֶׁל כֹּל הָעוֹלָם, הוּא הַחַן הָאֵמֶת שֶׁל כֹּל הָעוֹלָם, הוּא בְּחֵינַת יְסוֹד הַפְּשׁוּט, בְּחֵינַת נְהַר הַיָּצֵא מֵעַדְן וְכו', אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוֹדוֹת שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כֹּל הָעוֹלָמוֹת בְּלָם, שְׁבָלֵן נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ וְכֹל חַיִּוֹתָם נִמְשָׁד עַל יָדוֹ, אֲשֶׁר כֹּל מִי שְׁבָכְלֵל בְּשֵׁם הָאֵמֶת שֶׁל זֶה הַצְּדִיק הוּא מְסַתְּפֵל עַל עֲצָמוֹ כְּכֹל הָאֲרֻבָּעָה יְסוֹדוֹת שֶׁהֵם כֹּל הַמְּדוֹת וְזֹכָה לְחוֹר בְּתוֹשֻׁבָה לְה' וְתַבְרִד וְכו', כִּמְבַאֵר שֵׁם בְּמִקּוּמוֹ בְּהַתוֹרָה הוּאֵת עֵינֵי שֵׁם. וְאִם זֶה הַצְּדִיק הָאֵמֶת שְׁבָכְל דוֹר הָיָה נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, וְכֹל הָעוֹלָם הָיָה מְקַרְבִּים אֵלָיו בְּאֵמֶת הָיָה הָעוֹלָם כְּכֹר

מתקן, כי זה הצדיק יש לו כח לתקן כל העולם אם לא היו מעלמיו ומסתיריו אותו, אבל בכל דור ודור יש בחינת מלחמות עמלק, ועקר מלחמתו של עמלק ימות שמו היא רק דוקא נגד הצדיק האמת הזה שהוא הראש בית. כי עמלק הוא בחינת ראשית הסטרא אחרא, בחינת "ראשית גוים עמלק". ועל-כן כל מלחמתו הוא רק בנגד זה הראש בית האמת שכל הדורות נמשכין ממנו. בבחינת "קורא הדורות מראש", כי עמלק אינו רוצה להלחם לא את הקטן ולא את הגדול כי אם עם הראש בית בעצמו אבל מחמת שנגד הראש בעצמו אין לו שום כח להלחם עמו בעצמו. כי זה הצדיק האמת הראש בית כבר זכה לנצח אותו ולשבר אותו בתכלית, כי לא אתהני מדילה כלום, כי כבר שבר כל המאות וכל המדות רעות בתכלית תכליתן בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו, והכניע ובטל מעצמו והמת הנחש שהוא זהמת עמלק שהוא הסטרא אחרא, והוא הכניעם כלם מעצמו בתכלית ההכניעה והבטול עד שלא נשאר אצלו שום אחיזת הרע כלל אפילו כל שהוא, ועוד הוסיף אחר כך למסור נפשו בכל יום בשביל ה' והתברך וקבל על עצמו יסורים קשים וזכרים ממות בשביל קדשת שמו והתברך ובשביל עמו ישראל וכו' וכו', על-כן בודאי אין לעמלק שהוא ראש הסטרא אחרא שום אחיזה להלחם עם הצדיק בעצמו. על-כן כל מלחמתו הוא מה

שמערבב את העולם בכל עת, ועושה מחלקת גדול בכל עת על הצדיק האמת הזה שהוא הראש בית, כדי להרחיק את ישראל ממנו, כדי שלא ישבו לה' והתברך על-ידי הצדיק הזה שהוא הראש בית שיש לו כח להחזיר כל העולם למוטב כנ"ל. וזאת הקלפה הרעה שהוא המן עמלק כל תחבולותיו וכל מלחמתו הוא להסתיר ולהעלים שם הצדיק האמת הזה שהוא הראש בית האמתי. כי קלפת עמלק מרצה שיתקרבו ישראל לכל הראשים שבעולם, לא מבעיא הראשים של הסטרא אחרא ממש שהם עקר שם הפמאה כמו ראשי הפתות של הפילוסופים והאפיקורסים, כי גם אצלם יש להם ראשים עליהם שלומדים אצלם אלו החכמות החיצוניות הנבוכות העוקרות אותם מן העולם. ולצורך נפשות לקרבם לאלו הראשים ימות שמם, בודאי הן הוא משוש דרכו, ועל זה מניח עצמו בודאי לארבו ולרבו. אלא אפילו ראשים שיש להם חלק בקדושה, שהם אנשים פזרים קצת ואפילו אם הם צדיקים רק שיש בהם עדן איזה אחיזת הרע ואין להם כח להוציא את ישראל מרע לטוב, על-כן מרצה עמלק שכל אלו הראשים יהיו גדולים ומפורסמים בשם גדול בעולם, ויהיה להם התנשאות גדול. וכל פנתו הרעה רק כדי להעלים על-ידי זה שם הראש בית האמתי שהוא הראש של כל הראשים שבעולם. והוא תבעל הבית האמתי של העולם שעקר תקון כל בני

עוֹלָם לְשׁוֹב לַח'. יתְבַרַךְ הוּא עַל דַּו דִּיקָא. וקִלְפַת עֲמִלָּק כֹּל מִלְחָמָתוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר שְׁמוֹ שֶׁל זֶה הָרֹאשׁ בֵּית דִּיקָא. כִּי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה רֵאשִׁים בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב "וְהַמְתַּנְשֵׂא לְכָל לְרֵאשִׁי", וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל אֶפְלוּ רֵישׁ גְּרוּגָתָא וְכוּ'. כִּי כֹל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת נִקְרָאִים רֵאשִׁים, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב "וְהָיָה לְאַרְבְּעָה רֵאשִׁים". וּמַהֵם נִתְחַלְקוּ כְּמָה וְכְמָה רֵאשִׁים בְּעוֹלָם, וְאֶפְלוּ בְּקִדְשָׁהּ יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה רֵאשִׁים. כִּי כֹל אֶחָד כִּפֵּי חֲלָקוֹ שְׁזָכָה לְכַרֵּר אֵיזָה חֲלָק מִהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת עַל-יְדֵי בְרוּר מְדוּתָיו. וְתֹאדָתוֹ, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לוֹ אֵיזָה חֲלָק בְּרֵאשִׁית וְהַתְנַשְּׂאוֹת הַנְּמֻשְׁכִּין מִבְּחִינַת בְרוּר הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת שְׁנִקְרָאִים אֲרֻבָּעָה רֵאשִׁים. אֲבָל כֹּל אֵלּוֹ הָרֵאשִׁים מַחְמַת שְׂלֵא בְרוּר עֲדוּן אֵת כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת לְגַמְרֵי בְּתַבְלִית הַבְרוּר, כִּי עֲדוּן גִּשְׁאֵר אֲצִלָּם אֵיזָה אַחֲזִית הֵרַע מֵאִיזָה מְדוּת וְתֹאדוֹת, וְכִמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מִפִּי רַבְנּוּ ז"ל שֵׁשׁ כְּמָה צִדִּיקִים שֶׁשְׁבְרוּ הַתַּאֲוֹת אֲבָל עֲדוּן גִּשְׁאֵר אֲצִלָּם שְׂמִין מִנְהוּ. וְאֵלּוֹ הַצִּדִּיקִים אֵין לָהֶם כֹּחַ לְהַחְזִיר גְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹטָב. כִּי אִם בְּכַח הַצִּדִּיק הָאֲמֵת הָרֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי שְׁזָכָה לְכַבֵּל הֵרַע בְּתַבְלִית וְכוּ' כַּנ"ל. כִּי מַחְמַת שְׂאֵין בּוֹ שׁוּם רַע כְּלָל, עַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְתַקֵּן כֹּל הַנְּפֻשׁוֹת הַמְקַדְּבִים אֵלָיו לְתַחֲזִירָם לַח' יתְבַרַךְ, וְעַל-כֵּן עַל זֶה מִתְקַנָּא עֲצֵמוֹ בְּיֹתֵר הַבַּעַל דָּבָר שֶׁהוּא קִלְפַת הַקּוֹן עֲמִלָּק וּמִנִּיחַ עֲצֵמוֹ לְאַרְכּוֹ וּלְרַחְבּוֹ לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר שֵׁם וְהַדּוּר וּפְאָר שֶׁל הַצִּדִּיק הָאֲמֵת הָיָה וּמְקִים

עָלָיו מִחֲלַקַת גְּדוּל, וּמִתְנַבֵּר בְּתַחְבּוּלוֹתָיו לְהַקִּים רֵאשִׁים בְּעוֹלָם וּלְהַגְדִּיל שְׂמִים מְאֹד, אֲשֶׁר שְׂמִים נִמְשָׁד מִשֵּׁם הַמְמָאָה, מִשְׁמוֹת הַחַיּוֹנִים, כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּמִקּוֹמוֹ עֵין שֵׁם. וּלְפַעְמִים כִּשְׂרׁוּאָה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַפְךָ הָאֲמֵת לְגַמְרֵי לְהַעֲמִיד רִשְׁעֵי גְמוּר לְעִשׂוֹת אוֹתוֹ רֹאשׁ וּמְפָרְסֵם. כִּי בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲנוּ בּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבְּשֵׁרִים, עַל-כֵּן הוּא מִשְׁתַּדֵּל בְּתַחְבּוּלוֹתָיו לְהַתְלַבֵּשׁ עֲצֵמוֹ בְּאִיזָה כִּשָׁר אוֹ צִדִּיק שְׂאֵינוֹ גְמוּר וְנֹתֵן כְּלָבוֹ שֶׁיִּחְלַק עַל זֶה הַצִּדִּיק הַנ"ל. שֶׁהוּא הָרֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי. וְהַבַּעַל דָּבָר מְגַדִּיל שְׁמוֹ שֶׁל זֶה הַחֹלֶק וְהַמְתַּנְנֵד עַל הָרֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי הוּא מְגַדִּיל שְׁמוֹ מְאֹד וּמְפָרְסֵם אוֹתוֹ מְאֹד. כִּי עֲמִלָּק מְרַצָּה שְׂכָל הָעוֹלָם יתְקַרְבוּ לְאֵלּוֹ הָרֵאשִׁים אֶף-עַל-פִּי שֵׁהֶם צִדִּיקִים קָצַת כְּדֵי לְהַרְחִיקֵם מִהַצִּדִּיק הַגְּדוּל הָרֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי. כִּי כֹל תַּחְבּוּלוֹתָיו לְרַחֵק יִשְׂרָאֵל מִהַצִּדִּיק הָרֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי הַנ"ל שְׂכָל תַּקּוֹן נְפֻשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְכֹל הָעוֹלָמוֹת עַל דַּו כַּנ"ל:

וְזֶה שְׂכָתוֹב "וַיִּזְבַּב כֶּדַּי כֹּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרָיִךְ וְכוּ'", וַיִּזְבַּב דִּיקָא. וְכִמוֹ שֶׁדַּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁהָיָה חוֹתֵךְ וְנֹבֵת וּזוֹרְקָן כְּלָפֵי מַעֲלָה. כִּי הַחֲמוּן עִם כַּנְּנֵד הַצִּדִּיק הֵם בְּבָחִינַת זָנָב. כִּי הֵם מְפָלִים אֵלָיו. כִּי הַצִּדִּיק הָאֲמֵת הוּא הָרֹאשׁ. וְהַקְּמִינִים הַמְּפָלִים אֵלָיו הֵם בְּבָחִינַת זָנָב. אֲבָל בְּיָדָאֵי טוֹב לְהִיּוֹת זָנָב וּמְפָל לְצִדִּיק הַזֶּה שֶׁהוּא רֹאשׁ בֵּית הָאֲמֵתִי מִלְּהִיּוֹת רֹאשׁ בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ בַּמִּשְׁנָה

'היו ונב לאריות ואל תהי ראש לשועלים'.
 וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא קמא צב):
 'הדבוק ומחבר לטהור - טהור'. וכדאמרי
 אינשי (ספרי דברים ו) 'עבד מלך - מלך,
 הדבוק לשחזור וישתחוו לך', כמו שפרש
 רש"י לענין גהר פרת שסמוך לארץ
 ישראל כו'. ועמלק בתחבולותיו חותך
 הנזבות וזרק כלפי מעלה שמהפך מונב
 לראש. שלוקח קטנים במעלה שהם
 בבחינת ונב נגד הראש בית שהיו צריכין
 להיות מפלים אליו. והוא לוקח אלו
 הנזבות הקטנים במעלה וחותכם ומרחקם
 מהצדיק מהראש בית האמת. וזרקו
 כלפי מעלה, דהינו שעושה מהם ראשים
 ומנביה אותם למעלה למעלה. ומגדיל
 שקם מאד, ומכניס בלבם שיחלקו על
 הצדיק, הכל בשביל להסתיר ולהעלים
 שם הצדיק הנה שהוא הראש בית
 האמת וכו':

ועל-כן 'מלחמה לה' בעמלק מודר".
 כי זה עקר הקור מלחמות עמלק
 שבכל דור כי בכל דור מוכנת הנאלה
 לבוא על-ידי הראש בית הנה שהוא
 בחינת משה משיח שהוא הצדיק האמת
 הגדול במעלה שבכל דור. אך עקר העפוב
 הוא על-ידי המחללת העצום הנה שהוא
 בחינת מלחמת עמלק שבכל מלחמתו
 להסתיר ולהעלים שם הצדיק הנה כנ"ל:
 וזה שאמרו משה ליהושע תלמידו דיקא
 "צא הלחם בעמלק", ולא לחם עמו
 בעצמו. כי מחמת שכל מלחמתו של

עמלק הוא כנגד בחינת משה שהוא
 הראש בית האמת, להסתיר ולהעלים
 שמו חס ושלום. על-כן אין יכול משה
 בעצמו להלחם עמו, כי אין חבוש מתיר
 את עצמו מבית האסורים, כי איך אפשר
 להצדיק להגדיל ולפרסם שם עצמו. על-כן
 צוה לתלמידו יהושע צא הלחם בעמלק.
 כי דיקא התלמיד של הצדיק האמת הוא
 יש לו כח להלחם בעמלק שרוצה להעלים
 ולהסתיר שם הצדיק הנה. כי בחינת
 יהושע תלמידו כל עסקו וכל תחבולותיו
 לפרסם ולהגדיל שמו הקדוש והנורא של
 הצדיק הנה בעולם. וכמו שכתב רבנו ז"ל
 על פסוק (איוב ה): "ברך כל אדם וחתם
 לדעת כל אנשי מעשהו וכו'" (בסיון קט),
 שדיקא על-ידי התלמידים של הצדיק
 יכולין לידע גדלת הצדיק, ובודאי כל כחו
 של בחינת יהושע תלמידו להלחם בעמלק
 הוא בודאי רק מהראש בית בעצמו שהוא
 בחינת משה. כי בודאי אין כח ליהושע
 שהוא בחינת התלמיד לחם מלחמה
 עצומה ונוראה כזאת. וזה שכתוב "והיה
 כאשר ירים משה ידו ונבר ישראל וכו'".
 כי בודאי עקר כח המלחמה היה על-ידי
 משה בעצמו. רק אף-על-פי-כן המלחמה
 בעצמה להתגבר על עמלק שרוצה
 להסתיר ולהעלים שם הצדיק הנה
 להתגבר עליו להגדיל ולפרסם ולפאר
 ולרומם באמת שם הצדיק הנה צריך
 שיהיה געשה על-ידי בחינת יהושע
 תלמידו דיקא כנ"ל. וכמו שאיתא בזהר

הקדוש (בשלה מה): שיהושע דיקא היה מסגל למלחמה הזאת עין שם. הינו פנ"ל:

יא וזה בחינת מחלוקת קרח. שהתלבש עצמו הסמרא אחרא בחינת קלפת המן עמלק בראשי בני ישראל שהם קרח ועדתו, שהיו מאתים וחמשים ראשי סנהדראות, ורצה להגדיל שמו, והכניס בלבם שיחלקו בלם על משה רבנו עליו השלום, וכמו שכתוב שם "קראי מועד אנשי שם". אנשי שם דיקא. שרצה הפעל דבר להגדיל שמו דיקא מחמת שהם חולקים על הראש בית שהוא משה כרי להסתיר ולהעלים שם משה רבנו שהוא בחינת הראש בית שהוא כלל וש"ש ויסוד של כל התורה הקדושה וזה ששמענו מפי רבנו ז"ל שפעם אחת היה כל עסק בפורים לתקן פנים קרח וכו' עין שם. כי מלחמת המן עמלק שזהו בחינת פורים. ותקון מחלוקת קרח הכל בחינה אחת, דהינו שבכח קדשת הנם של פורים שנעשה בכל דור ודור, נזכה שיתגלה האמת לאמתו בעולם. שלא יהיה עוד כח להקלפה להעלים ולהסתיר שם הצדיק שהוא שם ה' וכו', שזהו בחינת הכניעת קרח ועדתו שהיו אנשי שם שחלקו על משה שהוא ראש בית האמת וכו' פנ"ל:

יב ועל-כן קדם פורים צריכין להקדים בשבת שלפניו לקרות בו פרישת זכור שהוא מחינת עמלק שרוצה להסתיר שם ה' שהוא שם הצדיק היה פנ"ל. כי עקר הכח להלחם עמו הוא

על-ידי שבת שהוא שמו דקדשא בריך הוא, שהוא בחינת שם הצדיק האמת, בחינת אנת שבת דכלהי יומא פנ"ל. ועל-כן בכח קדשת שבת זוכין להכניע קלפת המן עמלק ולהגדיל שם הצדיק האמת שהוא בחינת שבת פנ"ל:

ועל-כן צוּתה התורה למחות שם עמלק מן העולם. כמו שכתוב "תמחה את זכר עמלק וכו'", כי צריכין למחות שמו דיקא, מחמת שכל מלחמתו נגד שם ה' שהוא שם הצדיק שהוא הראש בית האמת פנ"ל:

יג וזה שאמרו רבותינו ז"ל 'המהלך במדבר ואינו יודע כתי הוא שבת מונה ששה ימים ומקדש שביעי', ואמרו שם שנים בכל הששה ימים אסור לעשות מלאכה כי אם כרי חייו לבד. וגם ביום השביעי שלו עושה מלאכה כרי חייו ולמאי נקא מינה מקדש שביעי לקדושי ואבדלתא. כי הצדיק האמת הוא בחינת שבת פנ"ל, כי עקר שם ה' נתגלה על-ידי השם הצדיק האמת, וכל מה שיגדל שם הצדיק האמת יותר ויותר יגדל שם ה' יותר ויותר. כי שמו יתברך משתף בשם הצדיקים פנ"ל, שזהו בחינת שבת שהוא שמו דקדשא בריך הוא. וכמו שאמרו החכמים רבי שמעון בר יוחאי אנת שבת דכלהי יומי, אכל בעונותינו הרבים נתבלבל העולם מאד ונתרבה המחלוקת בעולם. ונעשה קטגוריא גדולה בין התלמידים חכמים בעצמם. עד שאין האחד

אבל כל הצדיקים והכשרים המתנהגים על-פי דברי רבותינו ז"ל בנמרא וזהר ובכתבי האר"י והבעל שם טוב ותלמידיו זכותם יגן עלינו בודאי אסור לחלק על שום אחד מהם. וכמוכן בדברי רבנו ז"ל בהתורה 'בחצוצרות' בלקוטי הראשון (פסוק ה) על פסוק "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלוי", שמי שרוצה לחוס על נפשו אסור לו לשמע קול המחלקת שבין הצדיקים השלמים רק להאמין בקולם:

וזהו 'מהחלף בכדור ואינו יודע מתי שבת'. דהינו שהוא מספק מי הוא הצדיק האמת שהוא שבת דכלהי יומי, הרין הוא שצריך לקדש את כל הימים בקדשת שבת. דהינו שצריך להאמין בקולם וחיובם בלם בבחינת קדשת שבת שהם שם ה' שהוא בחינת שם הצדיקים, כי הימים הם בחינת המדות, שהם בחינת הצדיקים שכלולים מכל הימים והמדות, בבחינת 'גלמי ראו עיניך ועל ספרך בלם יפתכו ימים יצרו וכו'". ולא יעשה מלאכה כי אם כפי חיו לבר. הינו מאחר שאינו זוכה לדעת מי הוא הצדיק האמת להתקרב אליו ולתקן נפשו. הוא צריך לפרש עצמו ממלאכות ומטרדות ועסקי העולם הזה ולא יעשה מלאכה ועסק פרנסה כי אם זמן מעט כפי חיינו בצמצום לבר ושאר כל היום יכלה על הפקשה והחפוש שחפש ובקש הרבה את הצדיק האמת להתקרב אליו במבאר בהתורה תקעו ג' בלקוטי תנינא (פסוק ח) שצריכין

יודע האמת לאמתו מי הוא הצדיק האמתי שיוכל לתקן אותו בשלמות, ומחמת זה מתנגדים המתנגדים החולקים לגמרי על כל החסידים והצדיקים שהיה מימות הבעל שם טוב רבן של כל בני הגולה ובר צדיק וקדוש לברכה, כי מתלוצצים ואומרים שהם מאמינים לכל דבריהם של כל החולקים זה על זה. ומפילא לא נשאר אצלם גם אחד מהצדיק שאמינו בו. כידוע לצינות זאת בעולם. אבל באמת לא כד המדה ולא כד יפה להם, וה' יתברך יסלח להם על זה וישיב לבם אל האמת והאמונה. כי אדרבא אנו צריכין להאמין בקולם בכל מי שמנהיג ישראל על-פי דת תורת משה בכתב ובעל פה על-פי הספרים המוסדים על אדני פו של הגמרא הקדושה מדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל וכו' בודאי אנו צריכין להאמין בקולם, כי רק מפת העוסקים בחכמות חיצוניות שעוסקים במקרא לבר, ופונים ערף מהגמרא הקדושה, והם כמו תקראים ממש למי שפקי בהם ובדרכיהם. וכל למודם הרע ופרושיהם הרעים הם על-פי סודות האפיקורסים המפרסמים כמו אריסטו ותבריו ימח שמם ונמח זכרם. מפתות באלו ומספריהם צריכין להרחיק בתכלית הרחוק יותר מהרחקת בעלי ראתן. כי עליהם נאמר "כל באיה לא ישובו ולא ישינו ארחות חיים", כידוע לכל בעל דת ישראל גדל עצם רשעותם וארסם הרע והמקור רחמנא לשון מהם ומחמנם.

לחפש הרבה הרבה את הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח נבואה, שעקר המשכת האמונה הקדושה שהיא כלל הכל הוא על דיו, וצריכין לבקש הרבה הרבה מה' ותברך לזכות להתקרב לצדיק כזה על-פני אסור לו לעשות מלאכה כי אם כדו חיו. הינו שלא יעסק בעסקי העולם בשביל פרנסה כי אם כדו חיונו בצמצום והפאר הזמן יעסק רק לבקש ה' ותברך שזכה למצא צדיק אמת כזה שיש לו בחינת רוח נבואה שעל דיו עקר תקונו כנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל בענין הנ"ל שמקדש שביעי. כי אף-על-פי שמקדש כל הימים יהינו שמאמין בכל הצדיקים כנ"ל אף-על-פי-כן הוא צריך לברר לו אחד שיהיה אצלו בבחינת שבת לגמרי להתקרב אליו ביותר. עד שזכה למצא באמת את הצדיק השלם בתכלית השלמות וכו' כנ"ל שעל דיו עקר תקונו. אבל כל זמן שאינו זוכה לזה והוא כמו מהלך במדבר ואינו יודע מתי הוא שבת שאינו יודע מי הוא הצדיק האמת השלם כנ"ל, הוא צריך להתחזק בלם בקדושת שבת ולהאמין בכלם כנ"ל:

יד ועל-פני אסורים בשבת ל"ט מלאכות. כנגד ט"ל אורות שהם בחינת מאורי אור. כי ל"ט מלאכות הם בחינת מאורי אש כנ"ל. ואסור לעוררם בשבת כדו שהיו נכנעים בחינת מאורי אש ותגברו בחינת מאורי אור שהם בחינת ט"ל אורות:

טו וזה בחינת השמחה של שבת ויום טוב. וזה בחינת גדל עצם השמחה של פורים. כי עקר שרש כל השמחות הוא משם ה'. בבחינת "בשמך יגילון כל היום". כי כל הבחונות וכל התקנות וכל הישועות כל מה שאנו מקיים ומחכים ומצפים לישועה עדן בגשמיות ורוחניות. הכל הוא מה שאנו במוחים בשם ה' שלא יעזב אותנו לעולם בעבור שמו הגדול. כמו שכתוב "כי לא יפוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול", ומשם כל השמחות. "כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו כמחננו". וכמוכן ומבאר בדברי רבנו ז"ל שעקר התחזקות של כל אדם שאיך שהוא איך שהוא צריך להתחזק את עצמו לכל יל יותר חס ושלום, ועקר ההתחזקות הוא על-ידי השם, הינו על-ידי שם ה' ושם הצדיקים האמתיים אשר שמם נקרא עליו שזהו בחינת שם ה' כי שמו ותברך משתף בשמם. וכמבאר בבמה מקומות שעקר ההתחזקות והשמחה הוא מה שזכינו שלא עשנו גוי והבדילנו מן התועים וכו'. הינו מה שעדן ^{טו} שם ישראל נקרא עליו. וזוה יכול לחזק את עצמו אפלו הקל שבקלים ותגרוע שבגרועים אפלו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו יכול לחזק את עצמו ולהחיות את עצמו כזה שעל כל פנים עדן שם ישראל נקרא עליו שהוא שם ה' כי שמו משתף בשמנו, מפל שפן בשזוכין להתקרב לצדיקים אמתיים שהם עקר שם ה', בחינת הנקר היצא מעדן

ועבדו"ם שְׁכַל מלחמתם כנגד שם ישראל שהם שם ה' כמו שכתוב "על עמך ערימו סוד וכו' אמרו לנו ונבחדים מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד". על־כן כל מי שזוכה עבְשׁוּ בעתים הללו להציל את עצמו ואת בניו ובנותיו וכל הנלוים אליו. מן הפתות האוררים האלה יפח שמם. הוא ראוי לשמח כל ימיו מה שעל כל פנים עדן שם ישראל נקרא עליו. פי עלינו לשבח לארון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית וכו' אשר נצילנו מפח יוקשים הללו ומאחר ששם ישראל שהוא שם ה' נקרא עלינו עדן אנו מחיבים לשבח כל ימינו לעולם. פי עדן יש לנו תקנה לכל הישועות ולכל הטובות כנ"ל. פי כל הדאגות והעצבות נמשך מהחמאים והעונות, בבחינת "אדאג מחפאתי". אבל תקף בשזוכרים בשם ה' ומחיון את עצמם בזה ששם ה' עדן נקרא עליו מאחר שנקרא על כל פנים בשם ישראל כנ"ל, על־ידי זה זוכין למחילת עונות. פי משם ה' משם נמשך מחילה ופליחה וכפרה לכל העונות. כמו שכתוב "וכפר על חפאתינו למען שמך". וקמו שכתוב "אני אעביר כל טובי על פניך ונקרתי בשם ה' לפניך". בשם ה' דיקא. על־ידי זה ורחמי את אשר אהן וכו'". פי כל השלש עשרה מדות של רחמים שמשם כל הפליחות והכפרות כלם הם משם ה'. כמו שכתוב "ויקרא בשם ה' ויעבר ה' על פניו ויקרא ה' ה' אל רחום ורחון וכו' נושא עון ופושע וכו'". וכמבאר בסיומן ס"ו (בלקוטי התנאים) בענין

וכו', כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, על־כן בודאי יש לו לשמח כל ימיו אידך שהוא. מאחר שזכה שיהיה נקרא שם הצדיקים עליו שהוא עקר שם ה'. ובשביל זה התגרה עצמו הבעל דבר מאד והעמיד עכשו הפתות הרעות שרוצים לחנך גברים בחכמות ולשונות להביאם לידי כפירות גמורות. כנראה בחוש שכל מי שצוד בפח יוקשים של האוררים הללו יפח שמם הוא פורק על לגמרי וגרוע ממוקר להכעים ומחללים שבתות בצנעה ובפרהסיא וכו'. וכל עקר פונתם הרעה של הסמרא אחרא והבעל דבר הוא רק לעקר מהם שם ה'. פי הבעל דבר אינו מסתפק עצמו מה שכלא זה הם רשעים גדולים ונאפים בכלבים וכבר עברו על כל עברות שבתורה אלפים פעמים כאשר הם יודעים בעצמם אבל הבעל דבר אינו מסתפק עצמו בכל זה, והוא מתנפל בנפשם לעקרם ולהמיתם משני עולמות לגמרי. והעקר מה שרוצה לעקרם משם ה' שלא יהיו נקרא עליהם שם ישראל עוד, כאשר נראה בחוש שכל פעלותיהם ומעשיהם ותנועותיהם הוא להדימות עצמן לעבדו"ם בכל תנועה ותנועה, בשמם ומעשיהם ובמלבושיהם ובכל הנהגותיהם ובלשונותיהם ובכתביהם ובכל התנועות. פי לא די להם בכל עונותיהם, רק הבעל דבר רוצה לעקר מהם שם ישראל לגמרי וזה עקר מלחמת הקון עמלק יפח שמו, שהוא "ראשית גוים", שרוצה ללחם נגד שם ה' חס ושלום וכנ"ל. וממנו יונקים כל

מה שקורין מחרת יום הכפורים "שם ה'",
עין שם. כי גם זה שקד ומקשר להתורה
"בראשית" הנ"ל שבסימן ס"ז הנ"ל.

נמצא שעקר כל התקנות והבטחונות של
כל הישועות ועקר כל ההתחזקות
והשמחות הוא משם ה'. על-כן בכל
הימים קדושים שהם בלם בחינת הנגדלת
שם ה'. על-כן אז מצוה להרבות בשמחה.
שזה בחינת השמחה של שבת יום טוב.
כי שבת שמא דקדשא ברך הוא, וכן יום
טוב מקבל משבת, והוא גם כן בחינת
הנגדלת שם ה'. כי כל הימים טובים הם
זכר ליציאת מצרים, ועל-ידי יציאת מצרים
נגדל שם ה' לגדל עצם רבוי האותות
והמופתים הנוראים וכו', וכמו שכתוב
"למען ספר שמי בכל הארץ". על-כן
מצוה להרבות בשמחה בשבת יום טוב,
כי אז נגדל שם ה' שמשם כל השמחות.
וזה בחינת עצם השמחה של פורים, כי אז
הוא מניח עמלק, שעל-ידי זה עקר
הנגדלת שמו ותברך, כי אין שמו שלם עד
שמחה זכר עמלק, כמו שאמרו רבותינו
ו"ל וכו"ל, על-כן אז בפורים השמחה
גדולה ועצומה מאד וכו"ל:

וגילון כל היום וכו" כנ"ל. כי גם בכל
השנה צריכין להמשיך על עצמו שמחת
שבת יום טוב כמבאר בהתורה ימי
חגכה' בסימן ב' שצריכין להמשיך
השמחה משבת לששת ימי החל וכו' עין
שם, והעקר על-ידי שם ה', כי בכל פעם
שזוכרין ששם ישראל שהם שם ה' נקרא
עליו ושמחין בזה נמשך עליו קדשת
שמחת שבת יום טוב, כי גם כל שמחת
שבת יום טוב הוא מזה מחמת שהם
בחינת שם ה' שמשם כל השמחות
והחדות כנ"ל:

טו וזה בחינת סעדת שבת יום טוב
וסעדת פורים. בחינת ימי
משחה ושמחה. וכמו שכתוב "אין טוב
לאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח",
ודרשו רבותינו ו"ל: בשבתות וימים
טובים. כי עקר קדשת האכילה הוא
כשזוכין לשמח בשם ה', כמו שכתוב
"אכלו מעדנים ושתו ממתקים וכו' כי
חדות ה' הוא מענכם". כי עקר קדשת
האכילה נמשך משם ה' שמשם השמחה,
בבחינת "ואכלתם אכול ושבוע והללתם
את שם ה' וכו'", שזה בחינת אכילה
דקדשה, בבחינת "צדיק אכל לשבע
נפשו". כי הנפש הוא השם כמבאר במקום
אחר, בבחינת "נפש תיה הוא שמו", ועקר
השתוקקות הנפש דקדשה הוא להכלל
בשם ה' שמשם נרש הנפש שהוא השם
כנ"ל. בבחינת "לשמך ולזכרך תאות
נפש", ולהפך תאות הגוף הוא מבחינת

וְגַם כָּל הַשָּׁנָה בְּלֵא מִצְוֵה עַל כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד,
כְּמִבְּאֵר בְּכָל הַסְּפָרִים וּבִפְרָט בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי
ו"ל. ועקר השמחה הוא בשם ה' מה
שזכינו להיות מודע ישראל ושם ישראל
נקרא עלינו שהוא שם ה', שזאת השמחה
היא שמחה שאין לה קץ, בחינת "בשמך

שמות החיצונים שהם בחינת מאורי אש כו' שמשם כל התאות שהם בחינת אש וקמימות כי כל התאות נמשכין מבחינת האש שיש באדם שבויער באדם לכל התאות מבבאר בסימן רנ"ג. וכל האכילה של האדם מה שהאדם מכרח לאכל לקיים הגוף הוא מחמת האש שיש באדם ששורף הלחות וכו', שבשכיל זה צריכין לתת לתוך הגוף מוון וצדה להשקיט האש בידוע לחכמים. ומו שזוכה לאכל בקדשה לשם ה' כפי שיתיה לו כח לעבד את ה' ויחבר, אזי זוכה על ידי אכילתו להכניע את האש. דהינו להכניע בחינת מאורי אש, שהם בחינת שמות החיצונים וכו', שהם בחינת פנים הארבעה יסודות וכו' כנ"ל, ולהגביר ולהחיות את הנפש דקדשה שהוא בחינת שם ה' בחינת תקון הארבעה יסודות דקדשה, שהם בחינת מאורי אור כו'. וזה בחינת "הנה אורו עיני פי מעמתי מעט מדבש הזה" שאמר יהונתן. כי אכילת הצדיק הוא בבחינת התגברות מאורי אור שהם בבחינת שם ה' מחמת שכל אכילתו הוא לשם ה' כו'. אבל להפך בשאולין חס ושלום בשכיל תאות הגוף שנינקתם מבחינת מאורי אש, אזי על ידי אכילתו מתגברין ביותר בחינת מאורי אש, ועל-כן על אכילה כזו נאמר "ובטן רשעים תחסר". כי אינו מקניע בחינת מאורי אש על ידי אכילתו, על-כן כל מה שאוכל יותר מתגברים בחינת מאורי אש ביותר. ועל-כן אינו משייע נפשו לעולם. כי כל התגברות התאות

הוא מהאש הנ"ל. וזה בחינת פנים אכילת עין הדעת טוב ורע, שנאמר בו "כי ביום אכלך מפניו מות המות". כי עקר המיתה נמשך מהאש כנ"ל כמובא. ועקר התגברות האש הנ"ל בחינת מאורי אש הוא מפנים האכילה, מבחינת אכילת עין הדעת טוב ורע, שהיה בחינת "בעצבון תאכלנה", ועצבות הוא הפך השמחה הנמשך משם ה'. הינו בשאין זוכין להתגבר ולהגדיל שם ה' בחינת מאורי אור על ידי אכילתו שמשם השמחה, בחינת "לאכל ולשתות ולשמח וכו'" כנ"ל. וכשאין זוכין לזה אזי אכילתו בבחינת "בעצבון תאכלנה", מחמת שאינו זוכה להתגדיל שם ה' שמשם השמחה. כי אכילתו הוא מבחינת מאורי אש שהם בבחינת שמות החיצונים שהם הסמרא אחרא שהיא בחינת עצבות הפך שם ה' שמשם כל השמחה כנ"ל. ועל-כן בשבת ויום טוב ובפורים שאז הוא בבחינת הגדלת שם ה'. על-כן אז מצוה גדולה לאכל ולשתות ולשמח בשם ה' כי אז האכילה בקדשה בבחינת הנקנת מאורי אש והתגברות מאורי אור שהם בחינת שם השם שמשם כל השמחה כנ"ל:

וזה בחינת מה שנאמר באברהם "וישע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם", שעל ידי האשל שיתיה בשכיל הכנסת אורחים שהוא בחינת אכילה דקדשה על ידי זה ויקרא שם בשם ה', כי עקר הגדלת שם ה' הוא על ידי אכילה דקדשה כנ"ל:

זו וזה בחינת שבת הגדול שקדם פסח. כי על-ידי יציאת מצרים נתגלה שם ה' על-ידי האותות והמופתים הנוראים אשר עשה ה' במצרים ועל ים-סוף וכו' וקמו שכתוב "ולמען ספר שמו בכל הארץ וכו'". כי עקר שם ה' נתגלה על-ידי יציאת מצרים. וקבלת התורה שהוא שמא דקדשא ברוך הוא. וזה שכתוב "ותתן אותות ומופתים בפרעה ובכל עבדיו וכו' ותעש לך שם כהיום הזה". כי קדם יציאת מצרים וקבלת התורה קדם שנבחרו ישראל לעם סגולה לה'. ותברך לא היה עדין שם לה' ותברך. כי אי אפשר לקרות ה' ותברך בשם הקדש כי אם על-ידי התורה שהיא פלה שמא דקדשא ברוך הוא. כי עקר התגלות שם ה' היא על-ידי התורה שהיא פלה שמונתיו של ה' ותברך והוה "ותעש לך שם כהיום הזה", "ותעש לך" דיקא. שעל-ידי יציאת מצרים שעל-ידי זה וכינו לקבלת התורה על-ידי זה עשה ה' ותברך לעצמו שם, "בחינת ותעש לך שם וכו'". כי מקדם לא היה לו ותברך שם כלל כג'ל כי עקר התגלות שם ה' הוא על-ידי מעשה התחיתים על-ידי האדם הבעל בחירה פשוטה לעבד אותו ותברך באמת ולשפר הבחירה לכלי לבחר ברע כי אם בטוב לעשות רצונו ותברך באמת. אזי דיקא נתגלה שם ה' וכו'. כי קדם הבריאה לא היה לה' ותברך שום שם כלל. ועקר הבריאה היתה בשביל זה בשביל לגלות שמו ותברך. כי כל העולמות מראש ועד

סוף שהם בחינת מודותיו ותברך כלם הם בחינת שם ה'. כי כלם כלולים בשמו הגדול כפדוע. והכל תלוי באדם התחתון שבשכילו נברא הכל. כי עקר התגלות שם ה' נעשה על ידו דיקא כו' ועל-יפן במצרים שהיה קדם קבלת התורה ולא היה עדין אתערותא דלתתא ולא היה אפשר עדין לגלות שם ה' על-ידי מעשה התחיתים. כי לא היה להם מצות ומעשים טובים עדין לזכות בהם, כי היה קדם קבלת התורה. על-יפן היה קשה למשה עגון זה ושאל לה' ותברך "ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם". כי היה קשה לו איד אפשר לקרותו ותברך בשם, מאחר שהוא עדין קדם קבלת התורה, והשיב לו ה' ותברך "כה תאמר כו' אהיה וכו'". כי אהיה דא אנא זמין למהני. ולבארה קשה איד שיק אצל ה' ותברך "אנא זמין למהני", אד בודאי ה' ותברך הוא היה הנה ויהיה, אד אי אפשר לנו לדע מזה כי אם על-ידי קבלת התורה שאז נתגלה שם ה' שהוא שם הנה ברוך הוא שהוא עקר שם ה'. אבל קדם קבלת התורה קדם שיש אתערותא דלתתא על-ידי מעשה התחיתים שאז עדין אי אפשר לגלות שם ה' כו'. אז נקרא ה' ותברך בשם אהיה, שהוא בחינת אנא זמין למהני. שה' ותברך מקים עולמו על שם העתיד בזכות הצדיקים שעתידין להיות שיעשו רצונו ותברך ויגלו שמו וכבודו בעולם וידעו כל באי עולם שיש רב ושליט היה הנה ויהיה שהוא מנהיג כל העולמות מאז ליש,

ובזכות אלו הצדיקים שעתידים לגלות שמו, בזכותם ברא את העולם ובזכותם מקים את העולם קדם קבלת התורה, ועל-כן אז נקרא בשם אהיה. שהוא בחינת אגא זמין למהוי, שה' יתברך קורא לעצמו שם על שם העתיד שהוא זמין למהוי, שהוא עתיד להתגלות בעולם. דהיגו שעתידין צדיקים שיגלו שם הויה ברוך הוא בעולם על-ידי מעשיהם הטובים כו', ועל-כן קדם מתן תורה פתיב (שמות ה, א): "ושמי הויה לא נודעתי להם". כי אף-על-פי שדבר עם האבות בשם הויה גם כן כמו שפרש רש"י, אף-על-פי-כן עדן לא היה באפשר לגלות ולהודיע להם בחינת שם הויה מחמת שהיה קדם מתן התורה, ועל-כן פתיב "ושמי הויה לא נודעתי להם". ועל-כן אהיה הוא בחינת תשובה כמובא במקום אחר. כי גם עכשו בשאדם חוטא חס ושלום ועובר על התורה ואז פוגם בשמו הגדול, ואם כן מהיכן יקבל חיית. כי עקר החיות הוא משם ה' כנ"ל, ועכשו על-ידי חטאיו חס ושלום שפגם בשם ה' ונתעלם שמו יתברך, אם כן מהיכן יקבל חיית. אך אז הוא מקבל חיית מבחינת פח שרש התשובה שהוא בחינת שם אהיה שהוא בחינת אגא זמין למהוי. שבו קים ה' יתברך את העולם קדם מתן תורה. וכן עכשו אחר החטא חס ושלום, דהיגו שה' יתברך מקים העולם בחסדו בזכות העתיד, דהיגו שמסתפל על הסוף שסוף כל סוף ישוכו הכל אליו יתברך ויכירו כלם שמו יתברך ואז יתגלה

ויתקדש שמו יתברך בשלמות, כמו שכתוב "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", וכתב זכות זה הוא מקום העולם בעת שעוברין על התורה חס ושלום, שהיו בחינת שם אהיה שנקרא על שם העתיד, בחינת אגא זמין למהוי, שעתיד להתגלות היותו בעולם. דהיגו שעתיד להתגלות בחינת שם הויה שמונה שה' יתברך היה הויה ויהיה וכו'. וזה בחינת גדל מעלת קדשת שבת. כי עקר קיום העולם על-ידי שבת, כי עקר קיום העולם בעת שעוברין על התורה חס ושלום וכן קדם מתן תורה שאז מקים אותם בבחינת שם אהיה וכו', כל זה הוא ככתב זכות שבת קדש. כי שבת הוא בחינת תשובה, בחינת "ושבת עד ה' אלהיך", כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר. היגו שה' יתברך נתן לנו את השבת שבו מאיר שם ה' בלי אתערותא דלתתא, כי שבת קביעה וקנינה ואין קדשתה תלויה בישראל, כמו שאומרים מקדש השבת וישראל והזמנים וכו' כמובא. היגו מעלת שבת קדש שנתן לנו ה' יתברך יום קדוש ונורא פנה שבו מתגלה שם ה' מעצמו בלי מעשה התחתונים. רק ה' יתברך מגלה אז שם ה' על שם העתיד שהוא התכלית האחרון שהוא יום שלש שבת. שאז תגלה שם ה' בשלמות. כי אז יודככו הכל פידוע, ושבת קדש יש לו קדשה כזו שבו מתגלה גם עכשו פנה העולם אור שם ה' שיתגלה לעתיד. כי שבת הוא בחינת תכלית מעשה שמים וארץ שאז יתגלה שם ה'

כַּנְ"ל וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה. כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה. כִּי עֵקֶר הַגְּדֻלָּה הִנְדְּלַת שְׁמוֹ וְהַכְרָד כִּי עָלָיו וְהַכְרָד בְּעַצְמוֹ אֵין שֵׁד לֹמֵר גְּדוֹל כָּלֵל וְלֹא שׁוֹם שֶׁבַח כָּלֵל. וְעֵקֶר שֶׁבַח גְּדֻלָּתוֹ הוּא גְּדֻלַּת שְׁמוֹ וְהַכְרָד. וְזֶהוּ בְּחִינַת שֶׁבֶת הַגְּדוֹל שֶׁקָּדַם פֶּסַח. כִּי עֵקֶר גַּם שֶׁל פֶּסַח הוּא עַל־יְדֵי שֶׁבֶת שֶׁהוּא שְׁמֵא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁבוּ נִתְגַּלָּה שֵׁם ה' כְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא שְׁעַל־יְדֵי זֶה זְכִינוּ לְנַפְסֵי שֶׁל פֶּסַח לְעֵאת מִמְצָרִים וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שְׁאֵן וְהַגְּדֻלָּה שֵׁם ה' יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים וְעַל־כֵּן נִקְרָא שֶׁבֶת הַגְּדוֹל וְכַ"ל:

וְעַל־כֵּן בְּשִׁחְטָא אֲדָם הִרְאִישׁוֹן לֹא הָיָה לֹא שׁוֹם קִיּוּם כִּי אִם עַל־יְדֵי שֶׁבֶת כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל "שֶׁבֶת אָגִין עֲלוֹהֵי". כִּי הַכֵּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל אֲדָם הִרְאִישׁוֹן כְּדִי שִׁנְגַּלָּה שֵׁם ה' כַּנְ"ל. וְהוּא חָטָא וְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת. "וְיִקַּח לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בָּאוֹשִׁים". כִּי לֹא דִי שֶׁלֹּא גָּלָה שֵׁם ה' אִף גַּם פָּגַם בְּשֵׁם ה' וְהַעֲלִים שְׁמוֹ וְהַכְרָד, עַל־כֵּן הָיָה תְּקוּמוֹ וְקִיּוּמוֹ עַל־יְדֵי שֶׁבֶת שֶׁהָיָה עָלָיו, כִּי בְּשֶׁבֶת מֵאִיר שֵׁם ה' כְּלִי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הָיָה לֹא קִיּוּם עַד שִׁישׁוּב וְיִתְקַן מַעֲשָׂיו וַיִּנְגַּלָּה וַיִּקְדַּשׁ שֵׁם ה' עַל־יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים וְכַ"ל:

וְעַל־כֵּן אַחַר כֵּד צִוָּה ה' וְהַכְרָד שְׁמִיּוֹר לָהֶם גַּם שֵׁם הַיְוִיָּה בְּרִיךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ג, טו): "וַיֹּאמֶר ה' עוֹד אֶל מִשֶׁה פַּה תֹאמַר וְכִי יִהְיֶה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וְכִי". הֵינּוּ שֶׁתְּכַפֵּר שְׁמִיּוֹר לָהֶם שֵׁם אֱהִיָּה שֶׁהוּא עַל שֵׁם הַעֲתִיד כַּנְ"ל. כִּי

כַּנְ"ל וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה. כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱהִיָּה. הֵינּוּ מִה שֶׁה' וְהַכְרָד קִיּוּם הַעוֹלָם עַל שֵׁם הַעֲתִיד וְכַ"ל וְעַל־כֵּן בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁלֹּא הָיָה לְיִשְׂרָאֵל זְכוּת שִׁנְגַּלָּה הָיָה עֵקֶר הַנֶּס עַל־יְדֵי שֶׁבֶת, שֶׁבְּזִכּוֹת שֶׁבֶת שְׁבוּ מִתְּנַגְּלָה שֵׁם ה' כְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא, בְּזִכּוֹת זֶה הָאִיר עֲלֵיהֶם ה' וְהַכְרָד גַּם אֵן הָאִירָה גְּדוֹלָה מִשֵּׁם ה', וְעַל־יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ וְזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה אַחַר כֵּד שֵׁם ה' עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים עַל־יְדֵי קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁהֵם בְּלֶם שֵׁם ה' כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת הוּא תַּחֲלָה לְמִקְרָא קִדְשׁ וְכַ"ל. כִּי כָּל הַמִּקְרָא קִדְשׁ שֶׁהֵם זָכַר לְיְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל מִשֶׁבֶת. כִּי לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְצֵאת מִמְצָרִים כִּי אִם עַל־יְדֵי שֶׁבֶת, מֵאַחַר שֶׁבְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם לֹא הָיָה עֲדִין מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים לְגַלוּת עַל יְדֵם שֵׁם ה'. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַנְּגַלָּה הָיָה בְּכַח שֶׁבֶת שְׁבוּ מִתְּנַגְּלָה שֵׁם ה' כְּלִי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת שֶׁקָּדַם פֶּסַח קוֹרֵין שֶׁבֶת הַגְּדוֹל. כִּי עֵקֶר הַנֶּס שֶׁל פֶּסַח הָיָה עַל־יְדֵי שֶׁבֶת. כִּי יָדוּעַ שֶׁכְּפִסַּח הָיָה אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא כְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא כְּמוֹכָא בְּכּוּנּוֹת שִׁזְהָ אֵי אֲפָשֶׁר לְזָכוֹת כִּי אִם בְּכַח שֶׁבֶת וְכַ"ל כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן נִקְרָא שֶׁבֶת הַגְּדוֹל עַל שֵׁם שֵׁם ה' שִׁנְתַּנְגַּלָּה בּוֹ שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "וַיִּמָּה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל". וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב "כִּי לֹא יִפְשַׁח ה' אֶת עַמּוֹ בְּעַבּוֹר שְׁמוֹ

כַּנְ"ל וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה. כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱהִיָּה. הֵינּוּ מִה שֶׁה' וְהַכְרָד קִיּוּם הַעוֹלָם עַל שֵׁם הַעֲתִיד וְכַ"ל וְעַל־כֵּן בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁלֹּא הָיָה לְיִשְׂרָאֵל זְכוּת שִׁנְגַּלָּה הָיָה עֵקֶר הַנֶּס עַל־יְדֵי שֶׁבֶת, שֶׁבְּזִכּוֹת שֶׁבֶת שְׁבוּ מִתְּנַגְּלָה שֵׁם ה' כְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא, בְּזִכּוֹת זֶה הָאִיר עֲלֵיהֶם ה' וְהַכְרָד גַּם אֵן הָאִירָה גְּדוֹלָה מִשֵּׁם ה', וְעַל־יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ וְזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה אַחַר כֵּד שֵׁם ה' עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים עַל־יְדֵי קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁהֵם בְּלֶם שֵׁם ה' כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת הוּא תַּחֲלָה לְמִקְרָא קִדְשׁ וְכַ"ל. כִּי כָּל הַמִּקְרָא קִדְשׁ שֶׁהֵם זָכַר לְיְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל מִשֶׁבֶת. כִּי לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְצֵאת מִמְצָרִים כִּי אִם עַל־יְדֵי שֶׁבֶת, מֵאַחַר שֶׁבְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם לֹא הָיָה עֲדִין מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים לְגַלוּת עַל יְדֵם שֵׁם ה'. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַנְּגַלָּה הָיָה בְּכַח שֶׁבֶת שְׁבוּ מִתְּנַגְּלָה שֵׁם ה' כְּלִי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוּנִים כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן שֶׁבֶת שֶׁקָּדַם פֶּסַח קוֹרֵין שֶׁבֶת הַגְּדוֹל. כִּי עֵקֶר הַנֶּס שֶׁל פֶּסַח הָיָה עַל־יְדֵי שֶׁבֶת. כִּי יָדוּעַ שֶׁכְּפִסַּח הָיָה אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא כְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא כְּמוֹכָא בְּכּוּנּוֹת שִׁזְהָ אֵי אֲפָשֶׁר לְזָכוֹת כִּי אִם בְּכַח שֶׁבֶת וְכַ"ל כַּנְ"ל. וְעַל־כֵּן נִקְרָא שֶׁבֶת הַגְּדוֹל עַל שֵׁם שֵׁם ה' שִׁנְתַּנְגַּלָּה בּוֹ שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "וַיִּמָּה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל". וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב "כִּי לֹא יִפְשַׁח ה' אֶת עַמּוֹ בְּעַבּוֹר שְׁמוֹ

משׁרשים שם, הינו בחינת פלאות חכמה ויודע ומכיר מעלות החכמים, ועל־ידי זה הוא שב ומאמין בהם וכו'. וכשנתתקן הדיים על־ידי גדר על־ידי זה מתגוצצים בו אורות האבות וכו'. ועל־ידי הארות אלו עולה ומתענג בענג שבת וכו' כי שבת היא בחינת שי"ן ב"ת, שי"ן זה בחינת אבות, ב"ת זה בחינת אמונה וכו' וכו'. ויכול לפעל באכילת שבת מה שפועל בתענית. הינו להפיל אויביו לפניו וכו' וכו'. אכל לרב השלום צריכין גם להרבות בצדקה וכו' ויש חלוק בין השלום של תענית של חל ובין השלום של ענג שבת, כי זה אין לו פה וזה יש לו פה וכו' וכו'. וכל זה הוא בחינת נפילת שער של ארם שהוא שער דסמרא אחרא שלש פעמים ואז יבוא בן דוד ויבנה שערי הקדשה, עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת המלאכים שמלוין לו לאדם בכניסת שבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שבשביל זה אומרים שלום עליכם מלאכי השרת וכו' בליל שבת. כי קרשת שבת הוא בחינת תקון הדיים של המלאכים על־ידי גדר שעל־ידי זה נתתקן אמונת חכמים כנ"ל. ואז יש פה להמלאכים לקבל כל ההשפעות ולהשפיע לכל הדברים שבעולם כנ"ל. ועל־פני אז בשבת יש להמלאכים שלום גדול ואהבה רבה עם האדם המקבל שבת ומקנים ענג שבת פראוי כי על־ידי ענג שבת כל פתם של המלאכים כנ"ל על־פני הם מלוין אותו בליל שבת ומקברין אותו, כי אז יש להם

או בתחלה קדם התחלת הגאולה אי אפשר להזכיר כי אם שם אהיה, בחינת אנה ומין למתיו וכו' וכנ"ל, אך תכף שזכור להם שם זה של אהיה, והם יתחילו להאמין, תכף ומיד מתחיל התחלת הישועה של הגאולה שהוא בשביל קבלת התורה. על־פני תכף אמר לו ה' ותברך עוד פה תאמר אהיה שלחני אליכם". כי הודיע לו תכף שיגלה להם שעתיד לעשות לו שם העצם על ידם שהוא שם הויה. כי תכף שיתחילו להאמין בהגאולה על־ידי שם אהיה כו' תכף מתחיל להאיר ולהתגלות שם הויה ברודק הוא וכנ"ל:

הלכה ו

על־פי התורה שאלו את רבי יוסי בן קסקא' בסימן ג"ז, עין שם כל התורה:

והכלל שהעקר הוא אמונת חכמים שבהם תלויה כל התורה כלה. כי על־ידי אמונת חכמים על־ידי זה מקבלים המלאכים פח מדבורי התורה, דהינו שיש להם בחינת ידים לקבל ולהשפיע לכל עשב ויכל דבר שהם ממנים עליו, ועל־ידי זה נמשכים כל הרפואות וכו', ועל־פני הפגם באמונת חכמים אין רפואה למפתו וכו'. ולהקים אמונת הנפילות הוא על־ידי גדר, שידר אוהו גדר שהוא בחינת עקב וכו'. כי על־ידי הגדר הוא עולה לשרש שהחכמים

שְׁלוֹם גְּדוֹל עִם הָאֲדָרָם. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל שֶׁהַמְּלָאכִים רוֹאִים אִם שִׁלְחָנוּ עֲרוּךְ וְגַר דְּלוּק וְכו'. אִזּוּ מְבָרְכִים אוֹתוֹ וְכו'. הֵינּוּ שְׂרוּאִים אִם מְקַזְּמִים עֲנֵג שֶׁבֶת פָּרְאוּ וּבְדוּאֵי רְאוּ לְבָרְכָה מִפִּי הַמְּלָאכִים כִּי כָל חַיּוֹתָם וְכַחֲסֵם הוּא עַל־יְדֵי הַיְדִים שְׁנֵתְתַקְּנִים וְכו' שְׁנֵה בְחִינַת עֲנֵג שֶׁבֶת כִּנ"ל:

ב וְזֶה בְחִינַת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שֶׁבֶת שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַמְּשֻׁכֶת קְדוּשַׁת שֶׁבֶת עַל עֲצוּמוֹ, כִּי קְדוּשָׁה הוּא חֲכָמָה כִּמְבֹאֵר, בְּחִינַת "רְאִישִׁית חֲכָמָה", וְכָל רְאִישִׁית הוּא קְדוּשָׁה הֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי הַקְּדוּשָׁה עוֹלָיִם לְבְּחִינַת "רְאִישִׁית חֲכָמָה". הֵינּוּ בְּחִינַת שְׂרָשׁ הַחֲכָמָה שֶׁהַחֲכָמִים מְשַׁרְשִׁים שֵׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, בְּחִינַת נִדְרָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּיִן לְאַמּוּנַת חֲכָמִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְתַנַּצְצִים בּוֹ אוֹרוֹת הָאֲבוֹת, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּיִן לְקְדוּשַׁת שֶׁבֶת שֶׁהוּא עֲנֵג שֶׁבֶת כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן מְקַדְּשִׁין עַל כּוֹס שֶׁל יוֹן, כִּי יוֹן שֶׁל קְדוּשָׁה הוּא יוֹן דְּקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְכָה גַעֲשֶׂה רֵאשִׁי, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּיִן לְרֵאשִׁי וּמַחֲזִין, בְּחִינַת 'חֲמֻרָא וְרִיחֵי פְּקָחִין', בְּחִינַת 'נִכְנֵס יוֹן יָצָא סוּד', שְׂוֹזְכִין עַל יְדֵי לְסוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּדֵר שֶׁהוּא תְּקוּן הָאֲמוּנָה, שֶׁהוּא תְּקוּן הַיְדִים שֶׁל הַמְּלָאכִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר עֲנֵג שֶׁבֶת כִּמְו שֶׁמְבֹאֵר שֵׁם. וְעַל־כֵּן צָרִיד לְקַבֵּל אֶת הַכּוֹס בְּשִׁתֵּי יְדָיו. כִּי כּוֹס בְּגִימְטָרִיא אֱלֻקִּים כִּמְבֹאֵר, אֱלֻקִּים בְּחִינַת מְלֹאךְ שְׁנֵקְרָא אֱלֻקִּים, וְצָרִיד לְקַבְּלוֹ בְּשִׁתֵּי יְדָיו

בְּשֶׁעַת הַקְּדוּשָׁה. כִּי עַל־יְדֵי הַקְּדוּשָׁה נִתְתַקְּנִים הַיְדִים כִּנ"ל. דִּהֵינוּ שְׂמַחֲזִירִין כַּח הַיְדִים לְהַמְּלֹאךְ. וְעַל־כֵּן מְקַבֵּל הַכּוֹס בְּשִׁתֵּי יְדָיו וְכו"ל. זֶה בְּחִינַת שְׁבָעִים מִיבִין שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, כִּנְגַד שְׁבָעִים פְּגִים לְתוֹרָה. כִּי עַל־יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים שְׂמַמְשִׁיכִין עַל עֲצוּמוֹ עַל־יְדֵי הַקְּדוּשָׁה שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר עֲנֵג שֶׁבֶת כִּנ"ל עַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּיִן לְשְׁבָעִים פְּגִים

שֶׁל תּוֹרָה, כִּי כָּל הַשְּׁבָעִים פְּגִים שֶׁל תּוֹרָה נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהֵם מְפָרְשִׁין לָנו אֶת הַתּוֹרָה וְדוֹרְשִׁין אוֹתָהּ בְּשְׁבָעִים פְּגִים. כִּי בְּלֹא הַחֲכָמִים אִין יוֹדְעִין שׁוֹם פְּגִים בְּתוֹרָה. כִּי אִין יוֹדְעִין בַּה שׁוֹם פְּרוּשׁ וּבִאֲוֹר וְדוּשׁ וְכו' כִּי אִם עַל־יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהֵם מְפָרְשִׁין וְדוֹרְשִׁין אֶת הַתּוֹרָה בְּשְׁבָעִים פְּגִים. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַקְּדוּשָׁה שְׂאֵז עוֹלָיִן לְבְּחִינַת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה וּמְשִׁיכִין אֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל־יְדֵי זֶה מְשִׁיכִין קְדוּשַׁת שְׁבָעִים פְּגִים לְתוֹרָה. וְעַל־כֵּן יֵשׁ שְׁבָעִים מִיבִין בְּקְדוּשָׁה כִּנְגַד הַשְּׁבָעִים פְּגִים לְתוֹרָה. וְזֶהוּ "כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר יִבְשֶׁם ה' אֶקְרָא. גְּדֵרֵי לֵה' אֲשֶׁלֶם וְכו'". כּוֹס יְשׁוּעוֹת זֶה בְּחִינַת כּוֹס שֶׁל קְדוּשָׁה. שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְשִׁיכִין הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שֶׁבֶת. זֶה וּזְכוּיִן עַל־יְדֵי גְּדֵרֵי לֵה' אֲשֶׁלֶם. הֵינּוּ עַל־יְדֵי גְּדֵר עַל־יְדֵי שְׂנוֹדְרִין גְּדֵר וּמְשִׁלְמִין אוֹתוֹ מִיָּד, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְתַקְּן אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהוּא תְּקוּן הַיְדִים, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּיִן לְקְדוּשַׁת שֶׁבֶת, בְּחִינַת כּוֹס שֶׁל קְדוּשָׁה כִּנ"ל:

ג וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻפָה. כִּי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַתְּכֵלֵת,

ל"ה

וצריך כל אדם לחיות על עצמו ולחשב תמיד בכל יום על תכליתו הנצחי ומה יהיה סופו וכו'. ולכבוד לתכלית טוב באמת אי אפשר כי אם על-ידי אמונת חכמים, כי אי אפשר להאדם להגיע ולחזור למקור נשמתו כי אם על-ידי החכמים הצדיקים האמתיים. כי אפילו בשרים ויראים ועוקים בתורה אינם יכולים להגיע לשלמותם כי אם על-ידי צדיקים אמתיים, מפל שכן מי שפגם איזה פגם, מפל שכן וכל שכן מי שפגם ועבר הרבה חס ושלום, פמצוי עקשו מאד בעונותינו הרבים, באשר כל אחד יודע בנפשו, בודאי אי אפשר לרפאותו בנפש וגוף כי אם על-ידי הצדיקים הגדולים הנפלאים באמת שיודעים לדרוש את התורה בשלש עשרה מדות בשלמות באמת ויודעים שרשי נפשות של כל אחד מישראל בהתורה וכו', על-כן אי אפשר לאדם לבוא לתכליתו הנצחי כי אם על-ידי אמונת חכמים, ולבוא לאמונת חכמים הוא על-ידי גדר, כי על-ידי גדר הוא עולה לשרש שהחכמים משרשים שם וכו' כנ"ל. והענין, כי מה שהרבה רחוקים מאמונת חכמים אמתיים הוא רק מחמת חכמות עולם הנה שהם חכמות של הכל שיש לכל אחד, וכל אחד הוא חכם בעיניו. ובאמת מי שיש לו איזה נקדה מהמת האמתי בקדקדו בכל יכול להבין שכל החכמות של העולם הנה הם שמוותם הכל הבלים ואינם בכלל חכמה כלל, מאחר שעל דם אינו יכול לבוא לתכליתו

האמתי והנצחי שהוא העקר. כמו שכתוב (דברים ת ט): "הנה בדבר ה' מאסו וחקמתו כזה להם", וכתוב (שם ט): "איך האמרו חכמים אנהנו", וכו', וכתוב (שם ט ט): "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל" וכו'. כי עקר החכמה האמתית הוא חכמת הצדיקים הגדולים האמתיים שזכו להתחכם באמת לחשב על תכליתם הנצחי להבין להם צידה לדרךם הארוך עד שזכו לזה בשלמות. כי זה עקר החכמה באמת בכחית איזהו חכם הרוצה את הכולד. שעקר החכמה הוא בשמסתכלין על סוף כל דבר מה יהיה נולד ונצמח מזה העסק וחקמה, והעקר הוא הסוף האחרון, שצריך כל אחד להשכיל על דרכיו ולהתחשב היטב מה יהיה נולד ממשעשיו ועסקיו בסוף האחרון. אשר לזה אין זכין בשום חכמה שבעולם הנה כי אם על-ידי חכמות הצדיקים האמתיים שהם חכמת התורה באמת. על-כן אי אפשר להגיע לאמונת חכמים כי אם על-ידי גדר. כי עקר חכמות הצדיקים שהם החכמים האמתיים הוא להשתדל לפרש את עצמם מזה העולם לגמרי עד שזכו לזה בשלמות ששברו כל התאות בתכלית עד קצה האחרון לגמרי ופרשו עצמן מזה העולם מכל וכל ולא נשאר להם שום נגוד וריח משום מאנה של זה העולם, ורק צדיקים פאלה הם יכולין לתקן כל העולם ולהחזירם למוטב, כל מי שרוצה להתרפק בהם. כי כל אדם צריך להגיע לזה לתכלית הפרושות בקדשה

באמת, וזה עקר תכליתו לנצח, אשרי הוזהר לזה. אבל לאו כל אדם וזכה לזה, ויזעירו אנו דוכן לזה בשלמות באמת, על-כן עקר התקון של שאר בני אדם הוא על-ידי התקרבות לצדיקים כאלו להם ולתלמידיהם ולתלמידי תלמידיהם וכו'. כי הצדיקים האמתיים יכולין לתקן ולרפאות כל אדם שבעולם אף-על-פי שהוא חולה גדול בגפש וגוף. כי כמו שהמבזה תלמיד חכם אין רפואה למכתו כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמבאר הענין היטב בהתורה הזאת, כמו כן להפך מזה מוכה מרבה להפאמן בצדיקים ותלמידיהם שהם התלמידי חכמים האמתיים אין מפה בעולם כגוף ונפש שלא יהיה לה רפואה על ידם בבחינת "ולכל בשרו מרפא" הנאמר על התורה. כי התורה אין יודעין כי אם הצדיקים האמתיים שפרשו את עצמם מתאות עולם היה לגמרי לגמרי, שהם החכמים האמתיים כנ"ל שהם יודעים לדרש את התורה ולפרש ולבאר כל הדרכים והעצות והנתיבות והתחבולות, שצריך כל אדם שבעולם הרוצה לנשח את הקדש באפן שיוכל כל אחד לקבל רפואה לכל מיני חלי הנפש והגוף שבעולם. אבל לאו כל אדם יודע היכן הם הצדיקים האלו. ואידך וזכין לתאמן בהם ולהתקרב אליהם באמת. על-כן העצה לזה הוא גדר שידר איזהו גדר וינים אותו מיד כמבאר בהתורה הזאת כנ"ל. כי כל הגדרים הם בחינת פרישות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל גדרים

סיג לפרישות, כמו שכתוב "איש כי יפלא לגדר גדר נזיר להזיר לה". שכל הגדרים של הפשרים הרוצים להתקרב אל האמת הוא איזהו נזירות ופרישות שרוצה להזיר ולפרש את עצמו מאיזהו תאוה כדי להתקרב לה. וגם כשנזיר איזהו גדר להקדש וצדקה הוא גם כן בחינת פרישות. כי בעד זה המזון שנזיר לצדקה היה יכל לקנות לעצמו איזהו דבר תאוה אכילה ושתיה וכיוצא. והוא שובר תאוותיו ופורש את עצמו מזאת התאוה שהיה יכל להשיג על-ידי זה המזון ולקח המזון ומגיד אותו לה' לצדקה והקדש בית הנכנסת ובית המדרש. נמצא שהגדרים הם בחינת פרישות על-כן גדר הדר הוא עולה ומקשר עצמו להצדיקים האמתיים שזכו לתכלית הפרישות בשלמות וזכה לאמונת חכמים ולהתקרב אליהם. מאחר שה' יתברך רואה שממשיך עצמו לדרכיהם ומקבל על עצמו איזה בחינת פרישות על-ידי גדר שהוא בחינת פלא כנ"ל. על-ידי זה וזכה להאמין בהחכמים הצדיקים הנפלאים שזכו לפלאות חכמה ופרשו עצמן מזה העולם לגמרי. והוה "הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצהררים וכו'", שישיראל מבקשין שה' יתברך יגיד להם איכה איפוא הוא הרועה האמתי, וה' יתברך משיב להם: "אם לא תדעי לך הנה פגשים צאי לך בעקבי הצאן", שמלך בדרכי אבותיך הראשונים, כמו שפרש רש"י שם. הינו ששתדל ותראה שלא

מתענה את עצמו שלא תבקש את הרועה והמנהיג בשביל הנאת עצמו כדי שתגיע לאיזה כבוד ופרנסה והתמנות כפי המצוי עקשו הרבה בעונותינו הרבים, רק כל חפץ והתשוקתו למצוא הרועה והמנהיג יהיה בשביל התכלית לבד, כדי שתצליח בסוף האחרון. ועל-כן "אם לא תדעי לך וכו'" למו להתקרב "צאי לך בעקבי הצאן", והו בחינת יעקב שהוא בחינת נדר כ"ל. כי יעקב היה רועה צאן ועל-כן צאן מרמז על יעקב, כמו שפרש רש"י בכמה מקומות על פרים ואלים וכבשים שקבשים הם בחינת יעקב, והו לשון "עקבי", בחינת יעקב. הינו שמתוך דרך אבותיו שעקרו היה יעקב שהוא בחינת נדר כ"ל. דהינו שתקבל עלך בגדר איזה דבר פרישות וקדושה ועל-ידי זה שיראה ה' ויתברך שאתה חפץ באמת ואתה רוצה להתקרב אל הרועה רק בשביל האמת על-ידי זה יאיר ה' ויתברך את עיניך ותזכה לאמונת חכמים אמתיים ולהתקרב אליהם, בחינת "ורעי את גדיתיך על משפנות היערים" וכו':

ד ובשזוזה לאמונת חכמים על-ידי נדר על-ידי זה מתנוצצים בו אורות האבות וכו'. ועל-ידי זה זוכה לענג שבת שהוא אכילה בקדושה. ועל-ידי זה נופלים אויביו לפניו כי פועל באכילתו מה שפועל על-ידי הצום דהינו להפיל אויביו לפניו בחינת להשיבית אויב ומתקם וכו'. כי על-ידי הפעם הבא מהפכך נתעורר המקורג הגדול שהוא עשו הוא אדם

שאחיותו בכבוד שמלא דם וכו'. ועל-ידי התענית הוא מתקן את פניו ומחזיר לעצמו את חכמתו וכו' ואויביו נופלים לפניו וכו'. כי על-ידי הצום הכבוד נקבע לפני המוח. כי ביום שהאדם אוכל אז הכבוד גזון תחלה ואחר כך הוא שולח להמוח. נמצא ביום האכילה הגדלה והממשלה להכבוד. וכשמתענה אז גזון המוח תחלה וכו'. אבל פשוטה לבחינת ענג שבת אז אין צורך לצום וכו' כי אכילת שבת קדש היא וכל יור לא יאכל קדש. ואז נקבע הכבוד ואז נתבטל פחו וכו' עין כל זה בהתורה הנ"ל. ולקשר הענין היטב, כי באמת פשוטה לבחינת ענג שבת זהו עקר שלמות תקונו ורפואתו לפני אמונת חכמים שפגם תחלה. כי בשבת נתתקן אמונת חכמים בשלמות. כי כל ששת ימי החל יש בהם אחרות המוחלקת הנמשך מעין הדעת טוב ורע שהוא בחינת פשר ופסול טהור וטמא וכו' שהם בחינת ששה סדרי משנה שיש בהם מחלקת הרבה שכל זמן שאין מבררין ההלכה פסוקה משתלשל משם המחלקת דסמרא אחרת חס ושלום, פמוכא בדבריו ז"ל בכמה מקומות. אבל בשבת הוא ברור ההלכה, כי שבת הוא בחינת שכיתה וניחא, בחינת שלמות הדעת כי אז מתבטל זממת הנחש שהוא בחינת הרע של עין הדעת טוב ורע. כי שבת אגין על אדם הראשון כמו שאיתא בזהר הקדוש. על-כן אז הוא בחינת ברור ההלכה פמוכא. ועל-כן אז נתבטל המחלקת,

בבחינת "להשבות אויב ומתנחם וכו'",
 וחזון לאמונת חכמים בשלמות ולהכניע
 ולתקן פגם אמונת חכמים. פי עקר פגם
 אמונת חכמים נמשך מהאויבים והשוואים
 שהם החולקים המתנגדים אל האמת
 שנמשך מהכמות חיצונית של זה העולם.
 פי נדמה להם שהם חכמים ופקחים.
 וחולקים על אנשי אמת החולקים
 בתמימות בעקבי הצדיקים האמתיים
 וכו"ל. אבל בשבת נכניעים ונפלים כל
 האויבים שהם החולקים הנ"ל על-פני
 בשבת נהנהק ונתתקן אמונת חכמים
 בשלמות. ועקר הדבר הוא ענין המבאר
 שם בהתורה הנ"ל בענין אכילת שבת
 ומבאר לעיל קצת. דהינו מה שפחל יש
 אחוזה להקבד פועם. פי בחינת אכילת חל
 הוא בבחינת הקבד גזון תחלה. אבל
 בחינת אכילת שבת הוא בלו קדש ואין
 להקבד פועם אחוזה בו. פי אכילת שבת
 בלו קדש בלו אלקות וכל המזון הוא רק
 לתמוח והרעה פי אז נכנע ונתפטר הקבד
 לגבי המוח וכו' ענין שם. וזה עקר בחינת
 תקון אמונת חכמים בשלמות, פי קבד
 מבאר שעקר פגם אמונת חכמים אמתיים
 הוא מחמת השוואים החולקים שהם
 חכמים בעיניהם וכו"ל. ובאמת עקר
 החלוק שבין החכמים האמתיים ובין
 החכמים בעיניהם שהם חכמים של שקר,
 הן חכמים בהכמות חיצונית ממש שהם
 הפילוסופים והמחקרים, הן כל ההכמות
 של הכל של כל מיני מתנגדים אל נקדת
 האמת, עקר החלוק שבניהם הוא

בבחינה הזאת שהוא החלוק שבין אכילת
 שבת לאכילת ימי החל, פי בחינת אכילת
 חל הוא שהקבד גזון תחלה, שהוא בחינת
 אכילת עשו שהוא בחינת קבד פועם,
 שאמר "הלעיטני נא". ובחינת אכילת
 שבת הוא בלו קדש, בחינת המוח גזון
 תחלה כנ"ל. פי חיות האדם נמשך כפי
 האכילה ומשם נמשכו כל התאות. הינו
 פי החכמים של השקר הם מסטרא דעשו.
 שהוא בבחינת הקבד שהוא מלא דם
 שהוא כלל תאות הגוף שבאים מרתיחת
 הדמים שהוא גזון תחלה ואחר כך המוח.
 הינו שבאמת עקר חכמתם בלם הם רק
 בשביל תאות עולם הזה. כמו שרואין
 בחוש בהמחקרים שכל חקירתם הוא
 בעסקי עולם הזה ותאותיו איד לעשות
 בליים נאים באמנות גדול וכיצא בזה גזון
 מדידה ומספר וכו', שהכל הוא בעסקי
 עולם הזה לצורך הגוף. ואפלו שאר
 חכמות הדקים יותר, אבל כל חכמתם
 וחקירתם בהם בלם בשביל תאות הגוף
 ומדותיו הרעים. פי הם מלאים כל התאות
 ומדות רעות, כנראה בחוש פי לא התחילו
 מימיהם לשפר שום תאוה ומדה רעה וכל
 חקירותם וחקמתם הוא בשביל איוה
 תאוה ומדה רעה, כגון כרי שניגע לו כבוד
 ושם גדול על-ידי חכמתו או שיקבל ממון
 הרבה והתמנות והתנשאות אצל המלכים
 והשרים על-ידי חכמתו, כנודע ומפורסם
 כל זה לקבאים קצת בהם, וכן אפלו בין
 ישראל בעצמם כל החכמות של שקר
 בלם הם בשביל תאות הגוף, עד שיש

שנושעים לצדיקים מפרסמים וכוננתם בשביל תאות הגוף. כדו' שניע לאיזה רבנות ומנהיגות או לאיזה פרנסה. פאשר מצו עכשו הרבה מאד בעונותינו הרבים. וכל זה הוא בחינת הכבד גזון תחלה דהינו תאות הגוף שפא מדם הכבד הוא גזון תחלה, שכל פונתו הוא בשביל עסקו עולם הזה, בשביל תאות הגוף. כי כל חכמתו להרע שפנימיות פונתו הוא רק להשיג תאות הגוף וכנ"ל. אכל פשוטה לבחינת ענג שבת אז המוח גזון תחלה, הנו שכל פונתו בעסקיו הוא רק בשביל המוח והדעת דקדשה, בשביל להגיע להתכלית האמתי הנצחי. כי זוכים לאמונת חכמים אמתיים שפרשו עצמן מתאות עולם הזה לגמרי בתכלית הקדשה והפרישות שכל חכמתם הוא רק חכמה אמתיית חכמת התורה חכמות העולם הפא, איד להשיג ולהגיע לחיים נצחיים של עולם הפא. וכל המאמינים ומתקרבים להם ולתלמידיהם וכנ' כל פונתם לשמים לכד. כדו' להשיג על דם איזה תקנה נצחית לעולם הפא. על-כן הם בבחינת המוח גזון תחלה שהוא בחינת ענג שבת, כי כל פונתם הוא רק בשביל התכלית האמת שהוא המוח והדעת האמתי וכנ"ל:

ה ועל כן בחינת שבת הוא עצה גדולה נגד כל התנגדות והבלבולים שיש לאדם, הן מעצמו הן מאחרים, כי בכל התאות והבלבולים

והמחשבות רעות החולפין ועוברין עליו, צריך לזכר בשבת שהוא בחינת כפול אל התכלית, כמו שכתוב "זכור את יום השבת", זכרוהו מאד בשבת. כי שבת הוא בחינת שב ואל תעשה, בחינת שביטה וכפול, שהוא עצה גדולה, שכל מה שחולף ועובר עליו, וכפול עצמו איזה שעה וזכור את עצמו בהתכלית, כי כל אדם שעולם יכול לכפול את עצמו ולזכור בהתכלית שהוא להכלל באור האין-סוף יתברך. ואי אפשר לכאור זאת בכתב, כי הוא לכל חד בפום מה דמשער בלבית. אכל על-בל-פנים כל ישראל מאמינים שיה עקר תכליתם ותקונתם לנצח, וכל אחד כפי מה שהוא בכל מה שעובר עליו, יכול לכפול עצמו בתוך כל הבלבולים והתנגדות, שיהו בחינת שבת, שהוא בחינת שביטה וכפול. ועל-די-יה יתכפלו כל המחשבות התנגדות וכל החכמות של הכל ושקר. וזכה לעשות כל עסקיו בשביל התכלית, בבחינת המוח גזון תחילה, שיהיו אכילתו וכל עסקו בשביל התכלית שהוא המוח והחכמה האמתי. לא שיהיה חס ושלום כל חכמתו ותחבולותיו בשביל העולם-הזה והגוף שהוא בחינת עשו, בחינת הגוף גזון תחילה. כי בחינת שבת מכפול בחינת אחיזת עשו וכנ"ל, וזה בחינת מה שיהיה בהמעשה של הנגים שנחלפו בסוף, שכשרודפין אותו שרצה לפנים אל הנון (שקדשו על הנון עדי) יעמוד עצמו אצל שבת, דהינו כנ"ל והבן:

כִּי בְאֵמַת יִשְׂרָאֵל כְּבָלָל, הֵם בְּבַחֲנֵינָה קִדְשַׁת שַׁבָּת, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּכַרְכַּת הַמְּבֻדֵּל: 'בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמּוּם, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה', כִּי יִשְׂרָאֵל מְמַשִּׁיכִין קִדְשַׁת שַׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל. וְעַל־כֵּן כָּל אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁה, כִּי יִשְׂרָאֵל אֵינֶם אוֹכְלִים שׁוֹם מֵאֶמֶל מִיָּד, רַק צְרִיכִין לְהַמְתִּין הַרְבֵּה קִדְם שְׂאוּכְלִין, וְעַל־דִּיּוֹה הֵם מְמַשִּׁיכִין עֲלֵיהֶם כָּל אֲכִילָתָם בְּחֵינַת קִדְשַׁת שַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַמַּחַ גִּזּוֹן תְּחִילָה. כִּי אִישׁ יִשְׂרָאֵל כִּשְׁעוֹמֵד בַּבֶּקֶר וְלָבו חָלַשׁ וְרֹצֵחַ לְאֹכֵל, אֲבָל אֵינוֹ אֹכֵל מִיָּד, כִּי צָרִיד לְהַמְתִּין עַד שֶׁיִּטַּל דִּיּוֹ וְיִכְרַד וְיִתְפַּלֵּל, וְהַקְּשֵׁרִים וְהַיִּרְאוּם מְמַתִּינִים יוֹתֵר, כִּי לוֹמְדִים גַּם אַחַר הַתְּפִלָּה קִדְם שְׂאוּכְלִים, וּכְשֶׁרוֹצֵחַ לְאֹכֵל אֵינוֹ אֹכֵל מִיָּד, כִּי אִם עַל־דִּי כִּפּוּה מִצְוֹת שְׁעוֹשִׂין מִקִּדְם, שְׂמַקְדְּשִׁין הַמֵּאֲכָל, כְּגוֹן בְּשׂוֹר צְרִיד שְׁחִטָּה וְנִקּוֹר וּמְלִיחָה וְהַדְּרָחָה. וְכֵן לֶחֶם צְרִיכִין לְקַח חֵלָה מִקִּדְם וְכַנ"ל, וְאַחַר כֵּךְ כִּשְׂרוֹצֵחַ לְאֹכֵל צְרִיד לִטַּל דִּיּוֹ וּלְכַרְד. וְנִמְצָא שֶׁכָּל אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל הוּא עַל־דִּי הַמְתִּנָּה הַרְבֵּה, כִּי עַל־דִּי כָּל זֶה שְׂמַמְתִּינִין הַרְבֵּה קִדְם אֲכִילָתָם כַּנ"ל, עַל־דִּיּוֹה מְמַשִּׁיכִין עַל עֲצֻמֵן קִדְשַׁת שַׁבָּת שֶׁהוּא שְׁבִיתָהּ וּבִטּוּל, וּמְכַנְיֵעִין בְּחֵינַת עֲשׂוֹ שֶׁהוּא בְּחֵינַת "הַלְעַטְנִי נָא", שְׁחוֹטֵף הַמֵּאֲכָל מִיָּד, אֲבָל מִחֲמַת מַרְדַּת הַעוֹלָם הַזֶּה וְתַאוּתָיו, יוֹכֵל לְהִיּוֹת שְׂגֵם אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יִשְׁכַּח חֵם וְשְׁלוֹם בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה וְכִיּוֹצֵא אֶת הַתְּכִלִּית, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַכֵּר לְזִכֹּר כָּבֵל פַּעַם אֶת הַשַּׁבָּת,

וְהֵינּוּ שַׁבְּתוֹד תְּקַף הַמְּרֻדָּא שֶׁל הַעוֹלָם־הַזֶּה, אוֹ כִּשְׂפָא לְאֹכֵל וְכִיּוֹצֵא, וְכַטַּל אֶת עֲצֻמוֹ אִיּוֹה שְׁעָה שְׂזוּהוּ בְּחֵינַת שַׁבָּת, אוֹ זִכְרָה שֶׁהַמַּח גִּזּוֹן תְּחִילָה, וְהֵינּוּ גְבַנְעִים כָּל הַהַתְּנַגְּדוֹת וְהַשּׁוֹנְאִים וְהַבְּלִבּוּלִים. וְכָל זֶה זוֹכִין עַל־דִּי גְדַר, שְׁעַל־דִּיּוֹה זוֹכִין לְאִמּוּנַת חֲכָמִים, וְשְׁעַל־דִּיּוֹה זוֹכִין לְעִנְג שַׁבָּת, וְאֵן גִּשְׁלֵם תְּקוֹן אִמּוּנַת חֲכָמִים בְּשְׁלָמוֹת. כִּי עֶקֶר שְׁלָמוֹת תְּקוֹן אִמּוּנַת חֲכָמִים הוּא עַל־דִּי שַׁבָּת כַּנ"ל, כִּי הֵא כִּהֵא תְלִיָא, עַל־דִּי אִמּוּנַת חֲכָמִים זוֹכִין לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַמַּח גִּזּוֹן תְּחִילָה, שִׁיְהִיו כָּל מַחֲשַׁבוֹתָיו וְתַחֲבּוּלוֹתָיו וְעַסְקוֹ בְּשִׁבּוּל הַתְּכִלִּית וְכַנ"ל, וְאֵן גְּבַנְעִין הַשּׁוֹנְאִים וְאֵן זִכְרָה לְאִמּוּנַת חֲכָמִים בְּשְׁלָמוֹת וְכַנ"ל:

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל שְׂמַאי הַגָּזּוֹן שֶׁכָּל יְמֵיו הָיָה אֹכֵל לְכַבּוֹד שַׁבָּת, מִצָּא בְּהִמָּה נֶאֱדָה הָיָה אוֹמֵר זֶה לְכַבּוֹד שַׁבָּת, מִצָּא אַחֲרָת נֶאֱדָה הֵימְנָה וְכו'. נִמְצָא כָּל יְמֵיו הָיָה אֹכֵל לְכַבּוֹד שַׁבָּת, הֵינּוּ עַל־דִּי הַהִמְתִּנָּה שֶׁהָיָה מְמַתִּין קִדְם שְׂאוּכָל, עַד שֶׁמִּצָּא אַחֲרָת הָיְתָה אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲנֵינָה עִנְג שַׁבָּת, עַל־דִּי שֶׁכָּבֵר הָכִין אוֹתָהּ לְשַׁבָּת, כִּי עֶקֶר הַדְּבַר כִּשְׂוִיכְרִין אֶת הַשַּׁבָּת תְּמִיד וּמְמַתִּינִין מִלְּאֹכֵל הַדְּבַר עַד שֶׁמְמַשִּׁיכִין עָלָיו קִדְשַׁת שַׁבָּת, שֶׁהוּא הַתְּכִלִּית, עַל־דִּיּוֹה כָּל אֲכִילָתוֹ בְּבַחֲנֵינָה עִנְג שַׁבָּת שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַמַּח גִּזּוֹן תְּחִילָה, מֵאַחַר שֶׁחֹשֵׁב בְּאֲכִילָתוֹ בְּשִׁבּוּל הַתְּכִלִּית וְכַנ"ל. וְזֶה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: 'אֲבָל הַלֵּל

ידיעה לבד ממשיכון על עצמו קדשת שבת שמשם כל הפרכות, כי הוא מקור הפרכה:

ז הפלל שעקר הוא אמונת חכמים, להאמין ולהתקרב לצדיקים שהם הם החכמים האמתיים, כי כל חכמתם לחשב על תכליתם להחליף העולם העובר בעולם קים לנצח, שרק זה נקרא חכמה פנ"ל, וכמו שפיתוב: "הן יראת ה' היא חכמה". וכמו שפרשו רבותינו ז"ל, הן לשון אחת וכו', שאין שום חכמה רק ליראה את ה' ולפרש מזה העולם לגמרי. ואם לאו כל אדם זוכה לזה בשלמות, על-פליגנים ראוי לו לבטל את עצמו נגד אלו החכמים האמתיים שהם צדיקים אמתיים ולהאמין בהם ולהתקרב אליהם באמת בשביל התכלית וכו' ואי זוכה לאחרית טוב על ידם. וזה עקר החכמה אמתיית, אבל שאר כל החכמות הם הכל וריק, מאחר שכל חכמתם הוא חכמות חיצוניות המחקרים שנתעו למקום שנתעו, הכל הוא רק מחמת תאוות רעות ומדות רעות של עולם הזה, כי פלם מלאים תאוות ומדות רעות, וכל חכמתם הראשונים והאחרונים פלם היו משקעים מאוד בכל התאוות והמדות בנאוף וממון וכבוד ואכילה ושתייה ונחון וקמור וכו', כדוע לפקי בהם, ומשם בא כל חכמתם. ואיתא בספרי קדש שגם מה שמחקרים בחכמתם ומודים בהשאת הנפש, גם זה מחמת תאוות, כי חפצים שיצליחו בדרךם

מדה אחרת היתה בו, שהיה אומר ברוך ה' יום יום. כי אמרו רבותינו ז"ל ששמאי היה קפדן והלל היה ענו וסבלן, וזה ידוע שששצריכון לשבר אזה מדה רעה, כל מה שהוא משקע בה יותר צריך להתגבר בנגדה לשברה ביותר מהקד אל הפך. על-כן שמאי שהיה קפדן על-פרקד לא היה יכול להכניע בחינת הפכד כועם, בחינת הפכד נזון תחילה, שהוא בחינת אכילת הל, כי אם על-ידי שפרש את עצמו מהמאכל לגמרי והצניעו לשבת, ואז דיקא נמשך עליו קדשת שבת, אבל הלל שהיה ענו, לא היה צריך וגיעה כל כך להמשיך קדשת שבת על המאכל, כי אף-על-פי שהיה אכל בכל יום מה שהומין לו השם ותפרד, אף-על-פי-כן היתה אכילתו רק בחינת ענג שבת שהוא בחינת הפעם. כי על-ידי הפרכה לבד שפרד על המאכל היה יכול לבטל את עצמו ולהמשיך קדשת שבת על המאכל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל, שהלל היה אומר 'ברוך ה' יום יום', ברוך ה' דיקא, שעל-ידי הפרכה לבד שפרד בכל יום ויום על-ידי-יה לבד היה ממשיך עליו קדשת שבת, ולא היה צריך להצניע המאכל לשבת ולאכלו אחר-כך כמו שמאי, כי לא היה קפדן על פן היה ממשיך קדשת שבת על-ידי הפרכה לבד, וכמו שדברשו רבותינו ז"ל שם על פסוק זה, "ברוך ה' יום יום". 'בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו'. הנינו שעל-ידי הפרכות שמברכין לה' ותפרד בכל יום יום על-

לקוטי הלכות

הלכות שבת ו

ארה חיים לא

זכינו לשמע ממנו, שהם גברא דאזויף וריחיא דתבריא. גם הספור שקדם שאלותיהם איד דבר הקיסר עם רבי יהושע בן חנניא, והספור שאחר כך איד הביאם לספינתו וכו', בכל זה לא זכינו שישגלה לנו הרמזים שבהם, וכבר שמעתי מפיו הקדוש שהיה מתנגע לגלות גם על כל זה, אך לא עלתה בדינו בעונותינו הרבים. כי גם מה שזכינו לשמע מפיו הקדוש, לא היינו פראי, רק שהמלת ה' וחסדו הגדול גבר עלינו לשמע כל מה ששמענו בעזרתו הגדולה ושתבח לגנח. עתה העיר ה' את לבבי ופקח את עיני למצוא בהם דברים של טעם, בחסדו הגדול ותברך:

וזה לשון הגמרא (בבבא בתרא דף טז):

גמרא:

אמר ליה קיסר לרבי יהושע בן חנניא: נחש לכמה מעבר ומוליד, אמר ליה לשבעה שנים, והא סבי דבי אתונא ארבעה ואוליד לתלת. הנהו מעברין הוו מעקרא ארבעה שנים, והא משמשי שמושי. אינהו נמו משמשי פאדם, והא חכימין אינון, אגן חכימין מיניהו. אי חכימת, זיל זכניהו ואיתניהו לי, אמר ליה כמה הוו ששים גברי אמר ליה עביד לי ספינתא דס' פתי וכל ביתא שדי בה שתין בסתרקי. עביד ליה, פי מטא להתם על לבי טבחא, אשכחיה לההוא גברא דקא עביד חיותא, אמר ליה רישא אית לך

הרע גם אחר מיתתם, כדי שיערב להם תאוותיהם בזה העולם, על פן אומרים שעל ידי חקירות חכמתם יצליחו על ידי זה גם לגנח, כי אם לאו רע להם מאד מה שבין היום למחר יפלו פגרים מתים, ומה ישאר מהם, על פן הם מודים בהשארת הנפש ואומרים הצלחת הנפש לגנח הוא על ידי חכמות, והכל מחמת התאוות ומדות רעות, שרוצים למלאות פרסם בכל התאוות ושהיה להם שם גדול וכבוד בין המלכים, ועל ידי זה יצליחו גם אחר מיתתם. אבל באמת עקר הצלחת הנפש לאחר מיתה הוא כפי מה שפרש האדם את עצמו מתאוות עולם הזה ועסק בתורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, וכמבאר בסיון י"ט גלקוטי תנינא ובמקום אחר. על פן עקר התכלית המובן והנצחי זוכו הצדיקים הגדולים שהם החכמים האמתיים שהתחכמו בחכמה אמתית, ופרשו את עצמם מתאוות עולם הזה לגמרי, וישאר העולם יהיה להם חלק טוב לעולם הבא כל אחד כפי מה שזכה להתקרב אליהם ולהאמין גם ולידך בדרביהם. ועל פן באמת אמרו רבותינו ז"ל שהמבזה תלמיד חכם הוא אפיקורס, שאין לו חלק לעולם הבא:

ח וזה פרוש האגדה הפליאה מאד בענין חסדי דבי אתונא, אשר כל אדם ישתומם עליה, וכבר פרש ארמו"ר ז"ל בדרבי השגותיו הגבוהות והעמוקות מאד רב המאמרים בכלם, רק שני מאמרים לא

לזכוגיה, אמר ליה אין, אמר ליה: רישא בכמה, אמר ליה: בפלגא דיוזא, רב ליה. לסוף אמר ליה: רב לי רישא, רב ליה חד רישא דחיותא, אמר ליה: אגא רישא דחיותא אמרי לך, אגא רישא אמרי לך. אמר ליה: אי בעית דאשכךד סגי אחוי לי פתחא דבי אתונא. אמר ליה מסתפינא, דכל דמתוי להו קטלי ליה. אמר ליה: דרי פרוכא דקגיא, וכי מטית להתם זקפיה כמאן דקא מתפח. אול אשכח דרבנאי מגזאי ודרבנאי מבראי, דאי חזי פרעא דעילא קטליה ליה לבראי ודנפקא קטלי להו לגזאי, אפכיה לסגדליה קטלי להו לגזאי, אפכיה לסגדליה קטליהו. אול אשכח יגוקי מלעיל וכבי מתתאי. אמר: אי יהיבנא שלמא להנהו קטלי ליה הני סברי אנו עדפיניו דיתבגו לעיל ואנהו לתתא. אי יהיבנא להני קטלי לי הני, סברי אנו עדפיניו דאנו קשישי ואניהו דרדקי. אמר להו: שלמא לכו. אמרי ליה: מאי עבדתך, אמר להו: חכימא דיהודאי אגא אתאי למגמר חכמה מגיכו. אמרי ליה: אי הכי נבעי מינד מלתא. אמר להו: לחוי אי זכיתו לי כל דבעיתו עבדו לי ואי זכיתו לכו אכלו נהמא גבאי דידי בספינתא. עד פאן לשון הגמרא:

רש"י:

לכמה מעבר ומוליד. כמה שוקה עברו במעו: דבי אתונא. מקום: והא משמש שמושי. ואי הו מעברי לא הו משמשא. שדרך חיה ובהמה לאחר שנתעברה אנה מקבלת זכר: והא חכימו. הני סבי ורדו לסוף המשעה: זכניה. נצחם בחכמתך:

בסתרי. כסאות: פי קמא להתם. לפרך שלחם: עבד חיותא. מנחם בהמה: ואגא רישא דחיותא אמרי לך. בחמיה: סגי. צעוד ולך לפני: דרי פרוכא דקני. טול חבילה של קנים: וכי מטית התם. כנגד הפתח, זקוף החבילה: כמאן דמתפח. כאדם העומד לפוש: אול. רבי יהושע: אשכח דרבנאי אורבים: מאבראי. שלא יצא אחד מהזקנים לחוץ: מגזאי. שלא יצא אחד לקנס: וכי חזי הנך סבי פרעא דעילא קטלי לבראי. שהיתה אסקיפת החדר עבה ונשכפון סובין או אפר עליה ונפרת בה פסיעות אדם: וכי חזי פרעא דעיל. קטלי לשומרים ברא שהניחו לבא: וכי חזי פרעא דנפקא קטלי לגזאי. שהניחו לצאת, והשומרים לא היו הורגים שום אדם אלא אם כן נכנס בלא לפנים על פרוח או אחד ויצא בלא לחוץ: אכפיה. רבי יהושע לסגדלו ועבדו על האסקיפה, ונראה פסיעה אחת נכנסת ופסיעה אחת יוצאת, ודחפיה השומרים ויצא. וכשבאו הזקנים וראו כן ודמו ששעו בני אדם הן אחד נכנס ואחד יוצא, וקטליהו לבלו השומרים, ואחר כך נכנס רבי יהושע: יגוקי מלעיל. בעליה. להרע נתפגו. שהנותן שלום לעליונים תחילה, הורגין אותו המתחונים ואמרי, אנו הזקנים, ולא היה לך לתן שלום להפחורים תחילה. והנותן שלום לזקנים, הורגין אותו הפחורים ואמרים הלא ראית חשוכים מהם, שאנחנו למעלה והם למטה: מאי עבדתך. מאי בעית הכא: אי הכי, דחכימא נבעי אנו מינד. אי זכיתו לי. אם תנצחוני:

פי הקיסר שאל לרבי יהושע כן חגיגא: 'נחש לכמה מעבר ומוליד?' 'נחש' הינו חכמות היוצניות שהם מזדמת הנחש, כמו שכתוב (בראשית א): 'והנחש הרה ערום מכל'. 'לכמה מעבר ומוליד?' פרוש: מהיכן נמשך העבור והלידה של חכמותיהם, כמה זמן ויגיעות צריכין

להוליד חַמְמוֹת פְּאֵלוֹ. 'אמר ליה: לְשַׁבְּעָה שְׁנֵי, זֶה בְּחֵינָה הַשְּׁבַע מִדוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינָה שְׁבַע שָׁנִים. כִּי יֵשׁ בְּחֵינָה שְׁבַע שָׁנִים טוֹבוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינָה שְׁבַע מִדוֹת טוֹבוֹת. וְיֵשׁ שְׁבַע שָׁנִים רְעוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינָה 'שְׁבַע הַפְּרוֹת הַרְעוֹת', שֶׁהֵם שְׁבַע מִדוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַתְּאֵאוֹת וּמִדוֹת. וְהַשִּׁיב לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא שְׁכַל חַמְמוֹתֵיהֶם נִמְשָׁךְ רַק מִהַשְּׁבַע מִדוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם מִשְׁקָעִים בְּכָל הַתְּאֵאוֹת וְהַמִּדוֹת רְעוֹת שְׁכָלוֹלִים בְּבְחֵינָה שְׁבַע שָׁנִים וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ כָּל חַמְמוֹתֵיהֶם, כִּי כָּל חַמְמוֹתֵיהֶם הֵם רַק מִחַמַּת תְּאֵאוֹת עוֹלָם הִנֵּה וְכַ"ל.

וְשָׂאֵל לוֹ: 'וְהָא סְבִי דְבִי אֲתוּנָא אַרְבְּעִיהּ וְאוֹלִיד לְתַלְתָּא, 'תַּלְתָּא' זֶה בְּחֵינָה שְׁלֹשׁ הַרְאִשׁוֹנוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינָה 'חַמְמוֹהַ בֵּינָה דְעַת', כִּי "אַתְּ זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה אֱלֹהִים" (סְתוּמָה ג' ד') כִּי דְעוּעַ. וְגַם בְּהַסְטְרָא אֲחֵרָא יֵשׁ בְּחֵינָה שְׁבַע יָמֵי הַבְּנִין שֶׁהֵם בְּחֵינָה שְׁבַע מִדוֹת שְׁבַע כְּלוּלִים כָּל הַתְּאֵאוֹת, וְשְׁלֹשׁ רִאשׁוֹנוֹת חַמְמוֹהַ בֵּינָה דְעַת שֶׁהֵם בְּחֵינָה חַמְמוֹהַ שְׁכָל. וְשָׂאֵל לוֹ הֲלָא סְבִי דְבִי אֲתוּנָא נִסּוּ הַדְּבַר וְהוֹלִידוּ לְשָׁלֵשׁ. הֵינּוּ שֶׁהֵם אוֹמְרִים שְׁכַל חַמְמוֹתֵיהֶם נוֹלָדִים רַק עַל-יְדֵי הַדְּעַת שְׁכָלוֹל מִשְׁלֹשׁ רִאשׁוֹנוֹת לֹא עַל-יְדֵי תְּאֵאוֹת וּמִדוֹת רְעוֹת. כִּי הֵם אוֹמְרִים שְׁבָאִים עַל חַמְמוֹתֵיהֶם רַק עַל-יְדֵי חֲקִירַת הַשְּׁכָל.

הַשִּׁיב לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא: 'הֵנּוּ הוּא מְעַבְרִין הוּא מְעַקְרָא אַרְבְּעָה

שְׁנֵי. הֵינּוּ שְׁבָאֵמַת כְּשֶׁחֹקְרִין וְבָאִים עַל חַמְמוֹתֵיהֶם נְדוּמָה שֶׁהוּא מִחַמַּת חַיִּיב הַשְּׁכָל, אֲבָל הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִחַמַּת הַתְּאֵאוֹת וּמִדוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם מְלֵאִים וּמְעַבְרִים מֵהֶם מִקְדָּם. וְתַאֲוָתָם וּמִדוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת מִסְבָּבִים כְּדַעְתָּם וּמְבִיאִים אוֹתָם לְחַמְמוֹת פְּאֵלוֹ. וְהוּא בְּחֵינָה 'אַרְבְּעָה שְׁנֵי'. כִּי כָּל הַתְּאֵאוֹת וּמִדוֹת נִמְשָׁכִין מִהַאֲרֵבָּה יְסוּדוֹת, כִּי דְעוּעַ וּמִבְּאֵי בְּסִפְרִים שְׁכַל הַמִּדוֹת וְהַתְּאֵאוֹת כְּלוּלִים בְּשְׁבַע מִדוֹת, וְכֹלֵם נִמְשָׁכִין מֵאַרְבְּעָה יְסוּדוֹת שֶׁשָּׂרְשָׁם בְּקַדְשָׁה הַעֲלִינָה הֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַשָּׁם. אֲבָל הֵם נִפְלוּ עַל-יְדֵי תְּאֵאוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת שֶׁל כָּל הַאֲרֵבָּה יְסוּדוֹת, וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ כָּל חַמְמוֹתֵיהֶם וְשְׁכָלֵם. וְהוּא: 'הֵנּוּ מְעַבְרִין הוּא מְעַקְרָא אַרְבְּעָה שְׁנֵי, שֶׁהֵם בְּחֵינָה הַאֲרֵבָּה יְסוּדוֹת שְׁבַע כְּלוּלִים כָּל הַתְּאֵאוֹת, וּמִחַמַּת שֶׁהֵם מְלֵאִים מֵהֶם מִקְדָּם, עַל-יְדֵי מִסְתַּבֵּב כְּדַעְתָּם כָּל אֵלֵי הַחַמְמוֹת. כִּי הַמְחֻשְׁבוֹת וְהַחַמְמוֹהַ שְׁבָאֵדָם הוּא כְּפִי הַמִּדוֹת שֶׁאֲחִזּוּ בָּהֶם, כְּמוֹכֵן כְּדָבְרֵי ז"ל עַל פְּסוּק (שְׁמִינִים טו): "שְׁבַע

מַחְלָפוֹת רִאשׁוֹ" (בְּסוֹף סִיּוּן כַּמּוּ, עַן שֵׁם).

א
ב
ג

וְהָא מִשְׁמָשִׁי שְׁמוּשִׁי. שְׁשָׂאֵל אוֹתוֹ: וְהֲלֵא הֵם מִתְּנַגְעִים וּמִשְׁמָשִׁין חַמְמוֹתֵיהֶם בְּבִי כְּנִסְיוֹת הַרְעִים שְׁלֵהֶם. כִּי שְׁמוֹשׁ תְּלַמְדֵי-חַמְמוֹת דְּקַדְשָׁה הֵם בְּחֵינָה הַהֲלָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּכַמְּהַ מְקוּמוֹת, מִחַמַּת שְׁעַר הַהֲלָכוֹת מְקַבְּלִין עַל-יְדֵי שְׁמוֹשׁ תְּלַמְדֵי-חַמְמוֹת. אֲבָל אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי גַם הַהוֹלְכִים אַחֵר הַכֹּל שֶׁל חַמְמוֹתֵיהֶם הֵם מִשְׁמָשִׁים גַּם כֵּן

חכמיהם ומקבלין חכמות החיצוניות מהם, והשיבו לו: 'אינהו גמי משמשי באדם'. שהאמת הוא בן שהם משמשים חכמהם, אבל הוא רק כקוף בפני אדם, כי עקר האדם הם ישראל שקרויים אדם, שעוסקין בחכמות התורה שנקראת אדם, כמו שכתוב (פסוק י"ד): "זאת התורה אדם". והעוסקין בחכמות חיצוניות מתדמין עצמן כקוף בפני אדם ומשמשין גם בן חכמיהם. אבל יש הפרש והבדל בינם לבינינו, כי אנו משמשים חכמינו בשביל התכלית, והם משמשים חכמיהם ופנימיות פונתם בשביל תאוות עולם הזה, כדי שיקבל חכמות הרפואות כדי שיהיה לו קמון שיקבל על-ידי שיהרג אלפים נפשות ברפואותיו של שקר (פסוק במקום אחר (שיותו ה"ו סימן ו) להתרחק מדאסורים כי הם רוצחים נפשות ברפואותיהם).

והא חכמיו אינו, אכן חכמיו מניחו. זהו בפשוטו, ששאלו אותו, והלא אנו רואין שאף-על-פירבן הם חכמים שבאים על חכמות גדולות לעשות פלים נפלאים וכיוצא. השיב לו בפשוטו: אכן חכמיו מניחו. כי כל חכמתם הוא בעסקי עולם-הזה וכצ"ל, אבל כל חכמותינו הוא בשביל התכלית האחרון לבר, על-פני בודאי אנו חכמים יותר מהם. ובאמת אלו הצדיקים הגדולים שניגו וטרחו הרבה באמת בשביל התכלית ופרשו את עצמם מהעולם-הזה לגמרי, וכו' אחר-כך להשיג גם חכמתם על בוריה, כמו שראינו בכמה צדיקים שהיו בקיאים בכל השבעה

חכמות יותר מהם הרבה, רק אנשים פשוטים אסור להם לעסק בהם, כי יש בהם אבני נגף, וגם אפלו אלו האנשים פשוטים הם חכמים יותר מהם, מאחר שהם הולכים בדרך התורה הקדושה, שעל-ידיה הם עוברים ועולים על כל החכמות (כמו שכתוב בהתורה בא אל פרעה סימן ס"ד), אבל הצדיקים הקדושים הגדולים במעלה בקיאים גם בכל החכמות יותר מהם הרבה. אי חכמת זיל וכו' וכו', אמר ליה: כמה הוה שתין גברי, אמר ליה: עבד לי ספינתא וכו'. הינו שהשיב לו רבי יהושע בן הנניא שלניחא אותם החכמים החיצונים צריכים לחגור מתניו מאד, וצריכים להיות גבור גדול בתורה ותפלה ומעשים טובים, ועל-ידיה יוכל לניחא אותם. וזה שאמר ליה, עבד לי ספינתא, הינו התורה שנקראת ספינה, בחינת היתה פאניות סוחר. כי העולם הזה הוא ים סוער וזועף, כפובא בכל הספרים, וכאשר יכול כל אדם להבין בנפשו מה געשה עמו בזה העולם ואיך מצולת היים סוער עליו בכל יום ולעבר זה העולם שהוא בחינת ים סוער, צריכים לזה ספינה חזקה מאד, שהוא בחינת התורה הקדושה, שאין זוכין לה כי אם על-ידי החכמים הקדושים שהם יודעים לדרש ולפרש לנו את התורה וכצ"ל, ויעליהם נאמר, "יורדי היים באניות", שהוא התורה כצ"ל, "עושי מלאכה במים רבים", שהם עושים מלאכה גדולה ונפלאה במים רבים במים השוממים של זה העולם, "המה ראו

והא חכמיו אינו, אכן חכמיו מניחו. זהו בפשוטו, ששאלו אותו, והלא אנו רואין שאף-על-פירבן הם חכמים שבאים על חכמות גדולות לעשות פלים נפלאים וכיוצא. השיב לו בפשוטו: אכן חכמיו מניחו. כי כל חכמתם הוא בעסקי עולם-הזה וכצ"ל, אבל כל חכמותינו הוא בשביל התכלית האחרון לבר, על-פני בודאי אנו חכמים יותר מהם. ובאמת אלו הצדיקים הגדולים שניגו וטרחו הרבה באמת בשביל התכלית ופרשו את עצמם מהעולם-הזה לגמרי, וכו' אחר-כך להשיג גם חכמתם על בוריה, כמו שראינו בכמה צדיקים שהיו בקיאים בכל השבעה

מעשי ה' וּנְפִלְאוֹתָיו בְּמִצְוֹתָהָ, כִּי רַק הֵם רוֹאִים מַעֲשֵׂי ה' וּנְפִלְאוֹתָיו בְּמִצְוֹת הַיָּם, שֶׁהוּא זֶה הָעוֹלָם, מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִם כָּל אֶחָד, אִיךָ גַּלִּי הַיָּם וּמִשְׁבָּרָיו עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד כָּל יְמֵי חַיָּו, וְרַק הֵם יוֹדְעִים לְהַצִּיל הַנַּפְשׁוֹת הַמִּתְקַרְבִּים אֲלֵיהֶם מִמִּצְוֹת הַיָּם הַזֶּה, עַל־יְדֵי שְׂמִכְנוּסִים אוֹתָם לְתוֹךְ סַפִּיגוֹתֵיהֶם הַקְדוֹשׁוֹת וְהַחֲקוּת, שֶׁהֵם הַתּוֹרוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁמִּגְלוֹלִים לָנוּ. וְזֶה בְּחִינַת סַפִּיגוֹתָא שֶׁל שְׁתֵּי בְּתוּי, זֶה בְּחִינַת שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת שֶׁל הַש"ס, שֶׁהֵם כָּלל תּוֹרַת שְׁבַע־לְפִי שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲכָמִים. וְכָל בֵּיתָא שְׂדֵי בֵּית שְׁתֵּי בְּסִתְרָקוֹן, פֵּרַשׁ רַש"י: כִּסְאוֹת, זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּוִד כְּנֹדַע, בְּחִינַת כִּסֵּא מַלְכוּת, וְעַל־כֵּן דְּוִד שֶׁעֲסַק כָּל יְמָיו בְּתַפְּלָה הִרְבָּה עַד שִׁזְכָּה לְחַבֵּר סֵפֶר תְּהִלִּים שֶׁהוּא כָּלל זְמִירוֹת וְתַפִּלַּת יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן זָכָה לְכַסֵּא מַלְכוּת לְנַצַּח. וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁתֵּי בְּסִתְרָקוֹן, כִּי הַתְּפִלָּה כְּלוּלָה מִשְׁשִׁים, בְּחִינַת "שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת". וְדִקָּא עַל־יְדֵי־זֶה מְכַנְּעִין הַחֲכָמִים דְּסִמְרָא־אֲחֵרָא שֶׁהֵם גְּסִינְ בְּחִינַת שְׁשִׁים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם כְּמָה הוּוּ שְׁתֵּי גַבְרִי. כִּי יוֹגְמִים מִבְּחִינַת "שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת". כִּי עַל־פִּי פְּשׁוּטוֹ נֶאֱמַר זֶה הַפְּסוּק "שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת" עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁפֵּרַשׁ רַש"י שֵׁם, שֶׁזֶה נֶאֱמַר עַל בְּנֵי עֵשׂוֹ וּבְנֵי הַפְּלֻגָּשִׁים שֶׁל אֲבָרְהָם וְכו', שֶׁהֵם בְּמִסְפַּר שְׁשִׁים, וּמֵהֶם גְּבַחַר "אַחַת הִיא יוֹגְתָּ וְכו'", שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין שְׁתַּהַרְתֶּה הַתְּפִלָּה כְּלוּלָה מִשְׁשִׁים מַלְכוּת

שְׁבַעֲנָשָׁה, שֶׁהֵם כָּלל הַמַּלְכוּת דְּקַדְשָׁה לְהַכְנִיעַ מַלְכוּת עֵשׂוֹ וְכו', שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁשִׁים מַלְכוּת דְּסִמְרָא־אֲחֵרָא. וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁשִׁים גְּבוּרִים, בְּחִינַת "הִנֵּה מִסְתּוֹ שְׁלֹשְׁלֹמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל כָּלֵם אַחֲזוּי חֲרַב וְכו'", וּפֵרַשׁ רַש"י: אִישׁ חֲרַבּוֹ עַל יְרֵכּוֹ, שְׁעוֹשִׂים סִימָנִים בְּתוֹרָה וְכו', הֵינּוּ בְּחִינַת כָּלל הַחֲכָמִים שְׁבַעֲתוֹרָה כָּלל תּוֹרַת שְׁבַע־לְפִי. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים שְׁתַּהַרְתֶּה הַסַּפִּיגָה כְּלוּלָה מִשְׁשִׁים בְּתוּי, שֶׁהֵם שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת כְּנ"ל, וּבְכָל בְּתוּי שְׁשִׁים בִּיסְתְּרָקֵי הֵינּוּ כִּסְאוֹת, בְּחִינַת תְּפִלָּה, הֵינּוּ שְׁתֵּיהֶם כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה שֶׁל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה מִשְׁשִׁים כִּסְאוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּלל הַתְּפִלָּה כְּנ"ל, הֵינּוּ שְׁעַל כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה שֶׁל הַתּוֹרָה יִשְׁפָּד שִׁחוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם וְיִתְפָּד וְיִרְבָּה כָּל הַתְּפִלוֹת עַד שִׁזְכָּה לְקִיּוּמָה, וְכֵמוֹ שֶׁהוֹדִינוּ אֲדָמוֹר ז"ל לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, וְכִי שִׁזְכָּה לָזֶה וְיֵשׁ לוֹ סַפִּיגָה כּוֹתָ, הוּא יָכוֹל לְחַגֵּר מִתְּנִי לֵילָךְ אֶל הַחֲכָמִים דְּסִמְרָא־אֲחֵרָא שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲפָזֵי דְבֵי אֲתוּנָא וְלֵהַתּוֹפַח עֵמָהּ וּלְנַצְחָם:

וְזֶה שֶׁאֲמַר לְהַקְסִיר: עֲבִיד לִי, כִּי נֹדַע שֶׁהָאֲדָם כְּפִי מַעֲשֵׂיו כֵּן זֹכֵה לְנַצַּח הַסִּמְרָא־אֲחֵרָא, וְאִזּוֹ הֵם דִּיקָא מְסִיעִין לְבָנוֹת בְּגִין הַקְדְּשָׁה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "כָּבֵל לְכַבֵּד" בְּשֵׁנֵי יְצִרָה, וְלֵהַפֵּד חֲסִי־שְׁלוֹם לְהַפֵּד. וְעַל־כֵּן אֲמַר רַבִּי הוֹשֵׁעַ בֶּן הַנְּגִיא לְהַקְסִיר שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה: עֲבוּד לִי, כִּי אֲתָה פֶּעַעֲמָךְ צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת לִי סַפִּיגָה כּוֹתָ, וְכֵן הָיָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב

בחינת רבי יהושע בן חנניא שהוריד את עצמו לחכמי וון שהם הסטרא-אחרא שעל לבי טבחה, שהוא בחינת חס"מ והסבי דבי אתונא שעוסקין למבטח על-ידי המחשבות רעות שמכניסין בבני אדם, כי עקר השחיטה של האדם חס ושלום, הוא על-ידי המחשבות רעות פשאין שומרין את עצמם מהם פראוי רחמנא לצלן:

וזהו: אשכחיה ליהוה גברא דקא עבד חייתא, הינו שמצא לאותו האיש שהוא המסית הוא המרית, דקא עבד חייתא, שעוסק לעשות חיות רעות, שהם בחינת מחשבות רעות, להכניסם בבני אדם, כמו שכתוב במקום אחר בסימן מ"ט, שמחשבות רעות הם בחינת חיות רעות וכו' עין שם. אמר ליה, רישא אית לך לובוני, אמר ליה אין. אמר ליה, רישא בכמה. ראש זה בחינת המחשבה שבראש. ששאל אותו, אמה עוסק במשא ומתן זה למפר ולהכניס מחשבות רעות בבני-אדם, הודיעני רישא בכמה, הינו באיזה דבר מחשבה אמה מתגבר יותר על בני אדם ללכדם במצודתך, אמר ליה: בפלגא דווי. הינו במחשבות של תאות ממון. וזהו בפלגא דווי, כי אין אדם מת ורצי תאותו בידו, כי יש לו מנה מבקש מאתים וכו'. ועל-יבן נקראת תאות ממון פלגא דווא, כי הוא עומד תמיד בפלגא ומחצה, כי אינו ממלא תאותו לעולם, כי יש לו מנה מבקש מאתים יש לו מאתים וכו'. יתב ליה. כי רבי יהושע בן חנניא רצה אז

שם: עבדי ליה. כי רבי יהושע בן חנניא היה צדיק גדול ונורא מאד, ופעל בתורתו ומעשיו הטובים עד שמלכות הרשעה בעצמה הכרחה לעסק לעשות ולהשלים בחינת ספינתו הנ"ל, שכלולה מששים פתי, שהם כלל התורה, ובכל ביתא ששים ביקתרון, שהם כלל התפלה ששפך לפני השם ויתברך על כל תורה ותורה שיצפה לקיימה בנ"ל. כי מנו להתם על לבי טבחה. כי טבחה זה בחינת הסטרא-אחרא והס"מ וחילותיו, שעוסקין למבטח ולשחט בני אדם, על-ידי שעוסקים להכניס מחשבות רעות בבני אדם, שעל-ידי עקר הזביחה והשחיטה שהם זבחים ושוחטים אותם, בבחינת "זבחי אדם וכו'", שזהו בחינת שר המבחים של מצרים שנמפר יוסף אליו. כי מה שספן את עצמו הצדיק רבי יהושע בן חנניא לירד למקום הסטרא-אחרא שמשם יניקת חכמות החיצוניות שעוסקים בהם חכמי וון שהם בחינת הסטרא-אחרא, זה בחינת אחת עם מה שיירד יוסף הצדיק למצרים שהיתה מלאה גלולים ועבודה זרה וחכמות חיצוניות, שהיתה אז עקר במצרים כידוע בספרים, שעקר חכמות חיצוניות היתה תחילה במצרים ואחר-כך קבלו מהם חכמי וון שהם הסבי דבי אתונא, ובשביל זה הכרח יוסף הצדיק לירד למצרים, ואז נמפר תחילה לשר המבחים שהוא תקף הסטרא-אחרא של מצרים, שמשם הוביחה והשחיטה של כל הכרוכים אחריהם חס ושלום. וזהו בעצמו

להכניע ולהשבר פתם של חכמות דסמטרא-
 אחרא שהם בחינת סבי דבי אתונא,
 שעקר וניקתם ממוחשבות רעות של
 תאוות רעות, ועליבן הכרח להוריד את
 עצמו אל הצנור שלהם שמשם יונקים
 פתם, וכמוכא בדרביו ז"ל בהתורה ראיית
 מנורת זהב וכו' בלקוטי א' סימן ח', עין
 שם. וכשהצדיק מוריד את עצמו אליהם
 אינם מכינים פנתו וסוכרים שגם הוא
 בשאר ההמון הנלפדים במצודתם
 שנותנים פח להסמטרא-אחרא על-ידי
 תאוותיהם הרעות, וכמוכן כל זה בהתורה
 'תקעו ג' בלקוטי תנאן סימן ח', עין שם.
 וזהו בחינת יתב ליה, שנתן לו בחינת
 פלגא דווא, שהוא מאות ממון. הינו שרבי
 יהושע בן חנניא הוריד את עצמו לתוך
 המורה רעה הזאת של תאוות ממון עד
 שגדמה להם שנותן להם פח כמו שאר
 בני אדם שנותנים פח בהסמטרא-אחרא
 חס ושלום, על-ידי תאוותיהם הרעות,
 לסוף אמר ליה: הב לי רישך, הינו תן לי
 המחשבה רעה שבראש שקניתי על-ידי
 הפלגא דווא שנתתי לך, דהינו על-ידי
 שהורדתי עצמי לתאוה זאת של ממון,
 שעל-ידי-זה אתה לוכד את העולם כנ"ל.
 והב ליה רישא דחיימא, שנתן לו איהו
 מחשבה רעה שהיא בחינת חיות רעות
 כנ"ל. אמר ליה: אנא רישא דחיימא אמרי
 לך, אנא רישך אמרי לך. שרבי יהושע בן
 חנניא הודיע לו אחר-כך שלא פא לכאן
 חס ושלום לקנות ולקח מוחשבות רעות,
 כי אם רישך אמרי לך, שמה שהורדתי

את עצמי לכאן היה בשביל רישך, כי אני
 רוצה לחתך רישך להכניעך ולשברך, ורק
 בשביל זה הורדתי את עצמי לצנור הרע
 הזה, כדי לשברו ולהכניעו (וכמוכא מנה בתורה
 ראיתי כנ"ל), אמר ליה: אי בעית דאי-שקבך
 סגי אחוי לי פתחא דבי אתונא. שרבי
 יהושע בן חנניא ראה שכבר יש לו פח
 לשבר הצנור הרע הזה שהוריד את עצמו
 לשם, אכל לא הספיק את עצמו בזה, כי
 רצה לשברם לגמרי, על כן רצה להניח
 אותו לבלי לשברו ולהרגו לגמרי, רק לירד
 יותר עד שיראה הפתח של הממאה
 הנמורה ששם יושבים תקף הסמטרא-
 אחרא שהם חכמי וון שהם הסבי דבי
 אתונא. כי כל מה שרוצים לשברם יותר
 צריכין לירד לשם יותר, על כן אמר ליה:
 אי בעית דאי-שקבך סגי אחוי לי פתחא
 דבי אתונא. הינו אם אתה רוצה שאניח
 אותך, תלך ותראה לי הפתח שלהם. אמר
 ליה: מסתפינא, דכל דמחוי להו קטלי
 ליה. כי כל המלחמה הזאת היה בארץ
 מחשבה ושכל. וזה שהשיבה לו המחשבה
 שהוריד את עצמו אליה עד שהיה לו פח
 להרגה לגמרי, רק הניחה וכבשה תחת ידו
 שתלך עמו ממחשבה למחשבה עד
 שיראה פתח הממאה של הסבי דבי
 אתונא, על כן השיבה לו המחשבה, איד
 אפשר להתקרב לשם הלא כל המתקרב
 לשם הורגים אותו, "כי שחה אל מות
 ביתה וכו'". אמר ליה: דרי פרוכיא דקניא
 וכי מטית להתם וקפיה כמאן דקא מתפח.
 שהשיב להמחשבה: מה שאתה מתירא

זה כלל גדול בענין המחשבות, שהעוקר הוא שב ואל תעשה, כמו שכתוב בלקוטי חנינא בסימן ככ"ב, ואפלו אם כבר חס ושלום נתעה מחשבתו ונכרכה והלקה למקום שהלקה, אם ירצה לחזר ולשוב ולסותרה יהיה נלכד ביותה, רק שצריך גם אחרכך להיות שב ואל תעשה מעתה על-כף-פנים, שכתוד התקף בלבול המחשבות, יעמד ויגוח ולא יחשב עוד, ולפעמים שצריך לזה בטול שיבטל עצמו לגמרי ויזכר בה' ותכרד ויבטל את עצמו לגבי אור האין-סוף. וזה בחינת שבת, שצריך האדם לזכר תמיד ולהמשיך על עצמו קדשת שבת בימי החל ככל עת. וזה בחינת מה שכתוב בסוף המעשה של הבנים שנחלפו שששמןג'רשין את האדם יעמד עצמו אצל שבת, כי שבת אגין על אדם הראשון, עין שם. הינו בחינה הנ"ל, בחינת דרי ברוכיא דקניא אתפח'. שכתוד כל הבלבולים יעמד ויגוח בבחינת שבת כנ"ל, ועל-ידי-זה יצאל ממחשבות רעות וכנ"ל, ואז יוכל לראות הפתחים שיש שם, כי ענין זה הוא עצה מובה לכל אדם, אך מי שהוא בעל כח גדול כמו רבי יהושע בן חנינא, יכול על-ידי-זה שיבטל עצמו ככל פעם בבחינת שבת לראות את כל הפתחים של הממאה שהם בחינת פתחא דבי אתונא ויליך לשם ולשרם ולהכינעם:

אזל אשבה דרבנאי מנאי דרבנאי מבראי וכו', ופרש רש"י: אורבים.

ליד לשם שלא תהיה נלכד שם, אתן לך עצה כללית בענין המחשבות איך תצאל תמיד מהם, וזה, דרי ברוכיא דקניא וכו', ברוכיא דקניא זה בחינת המחשבות שבמח שנקראים קנים בחינת קנה חכמה קנה בינה וקדשה, ולהפך בהסתרא-אחרא יש גם בן קנים דסתרא-אחרא (כמו שכתוב בהתורה אשר העם בסימן לה לקוטי א), וזהו בחינת ברוכיא דקניא, בחינת פריכת המחשבות רבות שבמח שהרעיונים והמחשבות ברוכים ונסבבים זה בזה, שעל-ידי-זה האדם נתפס חס ושלום במה שנחפס, על-ידי שהמחשבות נכרכים ונסבבים והולכים מרעיון לרעיון וממחשבה למחשבה עד שבאים למה שבאים חס ושלום. והעצה לזה: דרי ברוכיא דקניא וקפיה כמאן דמתפח' שפתאום יעמד האדם ויגוח וישבת ויהיה שב ואל תעשה במחשבתו, וזה בחינת שבת שהזכרנו למעלה, שכתוד כל הפרדות והבלבולים והמחשבות והרעיונים הרבים יבטל את עצמו ויגוח וישבת בבחינת שבת. כי באמת המחשבה ביד האדם תמיד להפותה פרצונו, רק בשמחבלל במחשבות ורעיונים הרבה נדמה לו שקשה לו לשוב ולצאת מהם. אבל עקר העצה שפתאום יעמד וישבת ויבטל עצמו כנ"ל. וזהו דרי ברוכיא דקניא, הינו בשאתה נושא פריכות המחשבות ורעיונים הרבה, וקפיה כמאן דאתפח, שפתאום יעמד כמי ששוכנת עצמו, הינו בחינת שבת, בחינת בטול. כי

שָׂרָאָה שֵׁם אוֹרְבִים הִרְבָּה שְׂאוֹרְבִים עַל הָאָדָם לְהַרְגוֹ בְּשִׂיתְקָרְב אֲלֵיהֶם, כִּי הוּא הַמְסִית הוּא הַמְסַמֵּן הוּא הַהוֹרֵג, כִּי בַתְחִילָה הוּא וְחִילוֹתָיו מְסִיתִין אֶת הָאָדָם שְׂכַנְסוּ לָשֵׁם, וְתִכְפֵּף בְּשִׂרְצָה לְכַנְסוֹ לְשֵׁם הוֹרֵגִין אוֹתוֹ עַל פִּי רַב מִיָּד, בְּנִרְאָה בְּחוּשׁ, כִּי רַבִּים אֲשֶׁר מָתוּ מִיָּד בְּשִׂרְצוֹ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם קָדַם שְׂכַנְסוֹ לְשֵׁם. וַיֵּשׁ שְׂכַנְסוֹ לְשֵׁם וְאֵין מְנַיְחִים אוֹתוֹ לְצַאת כִּי יִהְרַגוּ אוֹתוֹ מִיָּד. וְהוּוּ שְׂרָאָה דְרַבְנָאי מְגֵוְאי וְדַרְבְּנָאי מִבְּרָא, שְׂוִישְׁבִים שֵׁם אוֹרְבִים הִרְבָּה מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, דְּאֵי חֲזֵי בְּרַעַא דְעִילֵי קַטְלֵי לְהוּ לְבְרָא, וְדִנְפָקָא קַטְלֵא לְהוּ לְגֵוְאי. שְׂאָם רוּצָה לְכַנְסוֹ הוֹרְגִים מִבְּחוּץ, וְאֵם רוּצָה לְצַאת הוֹרְגִים מִבְּפְנִים, כִּי "כָּל בָּאֵיהָ לֹא יִשׁוּבִין וְלֹא יִשְׁנִין אֶרְחוֹת חַיִּים" (משל ב, ו) וְכַתִּיב (שם ו): "דְּרַכֵּי שְׂאוֹל בֵּיתָהּ" וְכו'. אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה קַטְלֵי לְהוּ לְגֵוְאי אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה קַטְלִיגְהוּ לְכַלְהוּ. הֵינּוּ בְּשִׂרְאָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנִנְיָא שְׂנוּפֵל עֲלָיו פַּחַד בְּשִׂרְצָה לְכַנְסוֹ לְשֵׁם, מַחְמַת שְׂרָאָה שֵׁם אוֹרְבִים הִרְבָּה מִבֵּית וּבְחוּץ, עַל־כֵּן אָמַר שְׂבִירָאֵי זְהוּ מַחְמַת שְׂלֵא תַחְנַתִּי אוֹתִי עַדִּין הַיִּטְב, וְעַדִּין יֵשׁ כִּי אֵיָּה אֲחִיזוֹת הַגּוֹף שְׂמַחְמַת זֶה אֲנִי מִתְנַרְא מִתְּאוֹרְבִים הָאֵלּוּ, וְכַמוֹ שְׂכַתִּיב בְּהַתְנַרְה רְאִיתִי מִיָּן ח' הַנִּלְ עַל מְאֹר רַבָּה כִּר כִּר חָנַא דְלִמָּא שְׂקִלִית מִיָּד מְזַיְהוּ, עַיִן שֵׁם, אֶהְדַּרְיֵגְהוּ נִיְהִלִּיה דְהַר מִסְתַּגִּי לָן וְכו', עַיִן שֵׁם, שְׂמִבְאָר שֵׁם שְׂמוֹ שְׂרוּצָה לְהוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֶל הַצְּנוֹד הַרַע שֶׁל הַרְשָׁעִים שְׂוִינְקִים מִתְּהָ, צְרִיד שְׂתִיָּה נְקִי

מִהַגּוֹף בְּתַכְלִית הַזּוֹכֵד עַד שְׂלֵא יִשְׂאָר לוֹ שׂוֹם שְׂמִיָּן בְּעִלְמָא מִתְּאוֹת הַגּוֹף, וְעַל־כֵּן אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה קַטְלֵי לְהוּ וְכו', סַנְדְּלֵי וְהוּוּ בְּחִינַת הַגּוֹף, כַּמוֹ שְׂכַתִּיב בְּזִכְר הַקְדוּשׁ עַל פְּסוּק "שֶׁל גַּעֲלִיד מַעַל רַגְלֵיךָ", נַעַל דָּא גּוֹפָא דְנַעְנָה בֵּיה בַת פְּרַעָה, דְּהֵינּוּ שְׂיֵשׁ בּוֹ אֵיָּה אֲחִיזָה וְרִיחַ בְּעִלְמָא מִאֵיָּה תְּאוֹרָה, וְעַל־כֵּן בְּאֶמְתָּ שְׂמַעְנּוּ מִכּוֹנֵן ז' ל שְׂצָרִיכִין לְזַכֵּד אֶת הַגּוֹף עַד שְׂלֵא יִשְׂאָר בּוֹ רִיחַ בְּעִלְמָא. כִּי יֵשׁ צְדִיקִים שְׂשִׁבְרוּ הַתְּאוֹת אֲכָל הוּא כַּמוֹ עוֹר שְׂמַעְבְּדִין אוֹתוֹ וְעַדִּין נִשְׂאָר בּוֹ אֵיָּה רִיחַ, אֲדָ צְרִיכִין לְזַכֵּד עַצְמוֹ כֹּל כֵּד עַד שְׂלֵא יִשְׂאָר בּוֹ שׂוֹם רִיחַ בְּעִלְמָא מִתְּאוֹת הַגּוֹף, וְאָמַר שְׂצָרִיכִין לְזַכֵּד הַגּוֹף כַּמוֹ עוֹר שְׂמַעְבְּדִין אוֹתוֹ וּמִתְּכַבֵּין אוֹתוֹ וְאֵין בּוֹ שׂוֹם רִיחַ שְׂאֵינּוּ מוֹב. וְהוּוּ בְּחִינַת אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה קַטְלֵי לְהוּ לְגֵוְאי וְכו', דְּהֵינּוּ שְׂהַפְּשִׁי אֶת עַצְמוֹ מִהַגּוֹף שְׂהוּא בְּחִינַת נַעַל וְסַנְדְּלֵי, לְנַגְרֵי, וְהוּוּ בְּחִינַת אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה, שְׂזַכֵּד אֶת עַצְמוֹ כֹּל־כֵּד כַּמוֹ שְׂמַחְמַת אֶת הַעוֹר כַּנ"ל, וְעַל־דִּי־יָהּ קַטְלֵי לְהוּ לְגֵוְאי, כִּי בְּשִׂזְכֵּד אֶת עַצְמוֹ מִבְּחוּצוֹת הַגּוֹף, עַל־דִּי־יָהּ זֶה הַכְּנִיעַ אוֹתָם וְהַרְגָם קִצְתָם, כִּי כִּפִּי הַזּוֹכֵד שְׂהָאָדָם מְזַכֵּד אֶת עַצְמוֹ כֵּן הוֹרֵג וּמְכַנֵּעַ אֶת חִילוֹת הַסְּבִירָאֵי אֲחֵרָא, וְהוּוּ אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה פַעַם שְׂנִית, הֵינּוּ שְׂחֹזר וְזַכֵּד אֶת עַצְמוֹ עוֹד זּוֹכֵד אֲחֵר וְזַכֵּד בְּצִרְוֹף אֲחֵר צִרְוֹף עַד דְּקַטְלִיגְהוּ לְכַלְהוּ, כִּי עַל־דִּי־יָהּ שְׂזַכֵּד עַצְמוֹ בְּזוֹחַ אֲחֵר וְזַכֵּד שְׂזָהוּ בְּחִינַת אֶפְסִיָּה לְסַנְדְּלִיָּה' שְׂתִי פַעְמִים, עַל־דִּי־יָהּ הַרַג כֻּלָּם וְכו'ל:

אָז אַשכּח וְגוֹי מִלְעִיל וְכִסִּי מִתַּתְּאִי, זה מוכן למו שפקי בדרביהם של המתנגדים אל האמת הן העוסקים בחכמות חיצוניות של פילוסופיא, הן אפלו המתנגדים שבין ישראל הכשרון בעצמן שנתרבה הקפיגוריא ויש מתנגדים הרבה על נקודת האמת ומרבין במחלקת. ובכל אלו המתנגדים, דרכיהם שעקר הריב והמחלקת וההתנגדות מעוררין בני הנעורים, שהם קופצים בראש ומעזיזים פניהם נגד הכשרים האמתים העוסקים בעבודה תמה בתפלה בכונה וכו' ופוערים פיהם עליהם ומביאים אותם הרבה בעזות גדול, והמתנגדים הזקנים יושבים מלמטה ונראים כשותקים. אך מצד אחד הם גרועים יותר, כי כל המחלקת נצמח מהם על ידי דבוריהם הרעים שהכניסו בבני הנעורים, רק הזקנים מחמת שקבר אין להם רתיחת הדמים כל-כך על-פני הם נראים כיושבים מלמטה ושותקים. אבל באמת מצד אחד הם גרועים יותר פנ"ל. וזהו בחינת 'וגוי מלעיל וכסי מלתתא'. אמר אי יהיבנא שלמא להני קמלי לי הני, סברי אנו עדיפנן דיתבינו לעיל וכו'. אי יהיבנא להני וכו' אנו עדיפנן דאנו קשישי וכו'. כי יש בכל אחד חסרון ומעלה, כי בני הנעורים שיש להם עזות גדול מאד וקופצים מאד לבזות את הישרים האמתיים. אבל גם יש בהם מצד אחד מעלה, מחמת שעדיין הם בני הנעורים ולא הזקינו עדין בדרביהם ודעתם הרעה, על פן היה אפשר לדבר עמהם להתוכח

עמהם לנצחם להשיבם אל האמת, כמו שכתב ארמו"ר ו"ל שבני הנעורים קל להשיב אותם יותר מהזקנים, כמו שכתב על פסוק "תעיתי כשה אובד" בסיומן ר"י, עין שם. אבל הזקנים יושבים מלמטה, ואף-על-פי שהם שותקים ונראים שאינם הפצים במחלקת אבל הם אינם מניחים להפך דעת בני הנעורים אל האמת לאמתו, כי כבר נשתמשו בדעתם הנכבה. וכן באפן אחד יכולים לדבר עם הזקנים יותר מחמת שאין להם רתיחת הדמים כל כך ומודים שאין ראוי להחזיק במחלקת על-כל-פנים, אבל אז יקפצו בני הנעורים ויעזו פניהם ויאמרו שאינם משגיחים על הזקנים שאינם הפצים במחלקת כי אנחנו מלעיל וכו'. וזהו 'אי יהיבנא שלמא להני קמלי לי הני וכו'. אי יהיבנא להני קמלי לי הני' וכו', שאם ינצח את אלו יקפצו אלו ואם ינצח אלו יקפצו אלו וכו'. אמר שלמא לכו. שאמר שיש לו פח לעשות שלום עם כלם עם הנערים והזקנים. דהיינו שינצח את כלם. כי הנצחון של הצדיק האמת הוא בחינת שלום, כי אינו חפץ בשום נצחון בייאם לנלות האמת לעשות להם טובה נצחית, ועל-פן הצדיק נקרא איש שלום, בחינת "אני שלום". כי עקר השלום הוא כשמהפכין דעת האדם אל האמת בחינת "האמת והשלום אהבו", כי להיפך חס ושלום אין זה שלום, והני אם ירצו חס ושלום שיסכי האמת אל השקר אין זה שלום, כי קושטא קאי ו"שפת אמת תכון לעד", ואי אפשר שיתהפך האמת

לקוטי הלכות

הלכות שבת ו

ארה חיים

מא

אל השקר. ועלין פתוב: "אין שלום אמר ה' לרשעים", כי כל זמן שהם רשעים ונוטים אחר השקר אי אפשר להיות עמקם בשלום, כי האמת לא יתבטל לעולם כנ"ל. ועלין הצדיק פשמנצח את החולקים והמתנגדים אל האמת והו עקר השלום כנ"ל. והו שאמר להם "שלמא לכו", דהינו שהוא יכול לנצח כלם להפכם אל האמת שהוא בחינת שלום, כי אף-על-פי שישושים ויגזי מלעיל וסבי מתמאי שעל-די-זה אי אפשר להתנפח עמקם וכנ"ל, אף-על-פ-י-כן יש פח בהצדיק הגדול להכניעם ולנצח שניהם יחד. כי כבר הפך סגדלו שני פעמים, שפשט את עצמו מהגוף בזכות אחר וכו', עלין יש לו פח לנצח שניהם יחד הנערים והזקנים, שזהו בחינת "שלמא לכו" וכנ"ל: וצאת סמיון

אמרו ליה: מאי עבדיתיך, אמר להו: חכימא דיהודאי אנא, שהשיב להם שהוא חכם יהודי שכל חכמתו הוא רק חכמות הנהדות, שהיא חכמה תכליתית, כי אין לו שום חכמה של הכל, הן חכמות היוצניות של פילוסופיא ממש, הן חכמות העולם, רק כל חכמתו היא חכמה יהודית איד להשיג את התכלית הנצחי שעוסקין בזה ישראל, שעל פן נאמר עליהם "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה", אבל המון עם יכול להיות שמתערב בחכמתו איזה חכמה של חוץ, אבל אנא חכימא דיהודאי, שכל חכמתי היא רק חכמת הנהדות לא וולת. 'אתאי למגמר חכמה מניכו', כי אני חזק בדעתי

שאני יכול לקבל חכמה גם מכם. כי באמת מי שהוא חכם אמתי יכול לקבל חכמה ורמוזים להתקרב לה' ותברך אפלו מתקף הספרא-אחרא ומחכמי אמות העולם, כי בכל מקום יש בהעלם איזה טוב בחינת "כל מקום מוקמר ומגוש לשמי", רק שאר בני אדם אסורים לספן עצמן לכנס לשם שלא יהיה נלמד שם חס ושלום, אבל הצדיק יכול לקבל חכמה גם מהם, בחינת 'איזהו חכם הלומד מכל אדם וכו'. והו אתאי למגמר חכמה מניכו, כי אני יכול לקבל חכמה גם מכם כנ"ל. ועלין אמרו לו: אי הכי נבעי מגד. והקשו המפרשים מאי אי הכי אדרבא חלא הוא אמר שבא ללמד מהם, אך על-פי הנ"ל תבאר היטב, כי הבינו שמה שאמר 'אתאי למגמר חכמה מניכו' לא יהיה מחמת קטנותו נגדם, אדרבא בזה גלה גדל חזקו בחכמתו האמתית שהוא חזק בחכמתו כל-פך עד שאינו מתירא שילמד בשטותיהם, רק יכול לקבל חכמה גם מהם כנ"ל, עלין שפיר אמרו ליה: אי הכי שאתה חכם כל-פך נבעי מגד, אמר להו: לחי' אי זכיתו לי כל דבעית עבדו וכו', אי זכינו לכו אכלו נהמא גבאי דידי בספנתא. זה בחינת "אם רעב שונאך האכילהו לחם", ודרשו רבותינו ז"ל: לחמו של תורה. הינו שאני רוצה להטיב לכם אם אנצח אתכם שתאכלו אצלי מלחם חדושי תורתו בספנתא שהוא בחינת כלל התורה, וכוה יהיה להם נסיון אם ירצו לשובו אל האמת, שבוה חפץ הצדיק

ז"ל כפּה פּעמים, ועל־פּוּן כּל סמיכתוּ וּתקנתוּ היא עליו, כי אפּלוּ מוּ שְׁעוּסָק בתּוֹרָה וּמִצְוֹת, אינוּ יכוּל לְהַעֲלוֹת עֲבוֹדָתוֹ לְמָקוֹם הַצָּרִיד כִּי־אִם עַל־יְדֵי הַצָּדִיק הָאָמֵת, כּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַתּוֹרָה פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן (סִיּוֹן ס), שִׁישׁ שְׁעוּסָק בְּתוֹרָה וְעֲבוֹדָה וְאֶף־עַל־פִּי־כּוֹן הוּא בְּחִינַת שִׁנְיָה וְכוּ' וְצָרִיד הַצָּדִיק לְעוֹרְרוֹ מִשְׁנֵתוֹ וְכוּ'. וְכֵן אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא כְּמִדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה, אֶף־עַל־פִּי שְׂרָאָה שֶׁקָּשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל וְאֶפְלוּ בְּשִׁמְתַחִיל לְהַתְּפַלֵּל אִיזָה דְבוּר, עַל־פִּי רַב תִּיכָף נִתְּבַלְבַּל תְּפִלְתּוֹ מְאֹד, אֶף־עַל־פִּי־כּוֹן צָרִיד לְהַתְּחַזֵּק לְהַתְּפַלֵּל יוֹתֵר, כִּי הַצָּדִיק הָאָמֵת מַעֲלָה גַם תְּפִלְתּוֹ הַמְּטַרְפָּת וּמְכַוֵּנָה. כִּי הַצָּדִיק מַעֲלָה כּל הַתְּפִלוֹת וְכוּ' כּמוֹ שְׁכָתוּב בְּדַבְּרֵי ז"ל כּפּה פּעמים. וְהוּוּ שִׁשְׁאָלוּ: 'גְּבֵרָא דְאוּזִיף, הִינּוּ שְׁעוּסָק בְּתַפְלָה שֶׁהוּא גְּבֵרָא מְלֵוָה, כּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַתּוֹרָה תִּקְעוּ א' בְּלִקּוּטֵי תַנְיָנָא (סִיּוֹן א), כִּי 'כָּל כּוֹכְבֵי־אֵין דָּא מִן דָּא וְכוּ', עַד הַמְּלֵוָה הַגְּדוֹל שֶׁהוּא הַעוּסָק בְּתַפְלָה וְכוּ', כּמוֹ שְׁכָתוּבָר שֵׁם, עֵין שֵׁם. וְכֵן כּל עֲבוֹדוֹת שְׁעוּבְדִין אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַחֲבִינַת הַלְוָאָה, כִּי 'שְׂכַר מִצְוָה בְּהָא עֲלֵמָא לִפְא', רַק 'הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם וּמְחַר לְקַבֵּל שְׂכָרָם'. גְּמַצָּא שֶׁהַעוּבֵד אֵת ה' הוּא כּמוֹ מְלֵוָה אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שִׁיִּקְבַּל שְׂכָרוֹ, וְכּמוֹ שְׁכָתוּב לַעֲגִין צְדָקָה: "מְלֵוָה ה' חוֹנֵן דַּל", וְכּמוֹ כֵן הוּא בְּשִׁאֲרֵי הַמִּצְוֹת. וְהוּוּ שִׁשְׁאָלוּ סְבִי דְכִי אֲתוּנָא: גְּבֵרָא דְאוּזִיף, שֶׁהוּא עוּסָק בְּתַפְלָה וְעֲבוֹדָה שֶׁהוּא בְּכַחֲבִינַת מְלֵוָה

הָאָמֵת מְאֹד, וְאִם לֹא יִתְקַים בְּהֵם סוּף הַמְּקָרָא, כִּי גְּחִלִים אֲתָה חוֹתָה עַל רֵאשׁוֹ וְכוּ'":

טו וְהִנֵּה כָּל הַשְּׂאֵלוֹת שְׁלָהֶם וְהַשּׁוֹבוֹת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן תַּנְיָנָא, כְּכַר גְּלָה אֲדַמּוּ"ר ז"ל גְּפִלְאוֹת הַסּוּדוֹת שְׁפָהֶם בְּדַרְכּוֹ הַנּוֹרָא כְּפִדְפָּם כְּכַר כְּסַפְרוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֵדך מָקוֹם הַיְנִיחַ לִי הַסְּפּוּר שְׁמַקְדָּם הַשְּׂאֵלוֹת וְאֶחְרִיו, וְגַם שְׁתֵּי שְׂאֵלוֹת וְכוּ' ז"ל, וְאִנִּי עֵין וְאֶבְיוֹן אֵלֶךְ בְּעַקְבוֹתָיו לְבִאֲרָם כִּפִּי עֲנִיית דַּעְתִּי כִּד ה' הַטּוֹבָה עָלַי:

גְּבֵרָא

גְּבֵרָא דְאוּזִיף וְטָרִיף, מֵאִי חוּו דְהִדְרַר אוּזִיף. אָמַר לְהוּ: אוּזִיל גְּבֵרָא לְאִגְמָא, קָטַל קָמָא מִינָא וְלֹא מִצִּי בִיּוּה. קָטִיל וּמְנַח עֲלֵיהּ עַד דְּמִתְרַמִּי לִיּוּה אִינְשָׁא דְמִדְלִי לִיּוּה:

רַשִׁי

דְאוּזִיף וְטָרִיף. שֶׁהִלּוּה מְעוֹת לְחִבְרוֹ וְלֹא נִגְרַע מִכּוֹנוֹ כִּי־אִם בְּקוּשִׁי, שְׁשָׂרָף לְקוֹחוֹת: מֵאִי חוּו דְהִדְרַר אוּזִיף. לְאֶחְרִינִי וְלֹא נִתְפַּר מִן הַרֵאשׁוֹן: לְאִגְמָא. יַעַר: קָטַל קָמָא מִינָא. תַּחַד חֲבִילָה רֵאשׁוֹנָה: וְלֹא מִצִּי בִיּוּה. לְהִרְמִי עַל שְׂכָמוֹ: הִדְרַר קָטַל וּמְנַח עֲלֵיהּ. הוּאִיל וְצָרִיד סִיעַ לְאַחֲרֵים: עַד דְּמִתְרַמִּי אִינְשׁ וּמִדְלִי לִיּוּה. וְהָא גַּמִּי הוּאִיל וְהַפְּסִיד בְּאִמְנָה רֵאשׁוֹנָה חוֹרֵר וּמֵאִמֵּין לְאַחֲרֵים עַד שְׁמִדּוּגָו לֹו אֲדָם נֵאָמָן וּמִשְׁפַּר בּוּ:

גְּבֵרָא דְאוּזִיף וְטָרִיף מֵאִי חוּו דְהִדְרַר אוּזִיף. כִּי דִיעוּ שְׁעָפֵר עֲלִית כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַמִּצְוֹת הַכָּל נַעֲשֶׂה רַק עַל־יְדֵי צָדִיק הָאָמֵת, כְּמִבְּאָר בְּדַבְּרֵי

כ"ל, וטריף, דהיינו שאחר-כך מתבלבל מזה, בכחונת טורפין תפלתו בפניו, כמו שמצוי הרבה ברב בני אדם, שאפלו בשמכריחין את עצמם להתפלל, אינם יכולים להתפלל רק מעט ואחר-כך מתבלבלים ואינם יכולים להתפלל כלל. וכמו שאמר אדמו"ר ז"ל שאין יכולים להתפלל כיוצא בזה מעט, כמו שכתוב במקום אחר. מאי הוה דהדר אויף, ששאלו למה הוא חוזר ומתפלל, מאחר שהוא רואה שאי אפשר להתפלל בשלמות שתעלה תפלתו, מאחר שרואה שטורפין תפלתו ומתבלבל הרבה. כי הם, הינו סבי דבי אתונא, היו רשעים ששאלו זאת ומתנגדים גדולים אל התקדשה, על-כן רצו להשליך את האדם. והקשו מאחר שרואה שאינו יכול להתפלל תפלה שלמה שתעלה למקום הראוי, למה מתנגע להתפלל יותר. אמר להו: אול גברא לאגמא קטל טונא קמא לא מצי ביה וכו'. שהשיב להם, שגם העוסקים בתורה ומצוות אי אפשר להם להעלות עבודתם כי אם על-ידי הצדיק האמת שמעלה הכל, וזה הצדיק מעלה גם כל התפלות המטרופות, כי מברר המעט טוב שבהם מה שהוא מתנגע עצמו להתפלל מעט על-כל-פנים, הוא מעלה כל דבור ודבור ובונה מהם בנינים גפלאים. וזהו שהשיב להם: אול גברא לאגמא, הינו אגם מים, כמו שפרש רש"י שם, הינו בחינת התורה שהוא בחינת מים, בחינת "ישם מדבר לאגם מים", שהוא מקום ישוב וכו'. קטל

טונא קמא, פרש רש"י שחתך חבילה של קנים ולא מצי ביה, ואינו יכול להעלות ולהגביה, קטל ומנח עליו, ופרש רש"י הואיל וצריך סיוע לאחרים עד דמתרמי אינש ומדלי ליה ודאי גמי וכו'. הינו שהשיב להם: הלא גם העוסקים בתורה ומצוות, שעושים חבילות חבילות של מצוות, כי עובדי ה' הם בחינת עובדים בשדה העליונה, כמו שכתוב "לעבדה ולשמרה", שדרשו רבותינו ז"ל, לעבדה בפקודין דעשה וכו', שהם בחינת קוצרים בשדה העליונה ועושים אגודות אגודות חבילות חבילות של תורה ומצוות, ומעלים אותם למקום שצריכין, בכחונת "בא יבא ברנה נושא אלומותיו", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על הפסוק "עניך בשדה אשר יקצורו", שהקצירה הוא בחינת תכלית העבודה וכו' הינו שגם ההולכין במימי התורה ועושין חבילות חבילות של מצוות, גם הם אינם יכולים להעלות עבודתם מעצמם, כי קטל טונא קמא, שחתך חבילה הראשונה של תורה ומצוות ולא מצי ביה' להרימו ולהעלותו למקום הצריך, 'הדר קטל ומנח עליו עד דמתרמי אינש דמדלי ליה'. הינו מאחר שצריך סיוע לאחרים הוא עוסק עוד בתורה ומצוות עד דמתרמי אינש דמדלי ליה דהיינו הצדיק האמת שיכול להגביה הכל, כמו כן האי דאויף וטריף, שהתפלל ואחר-כך אינו יכול להתפלל וטרפו תפלתו בפניו, אף-על-פי-כן צריך להתחזק להתפלל יותר ויותר כל ימיו, כי הצדיק

ח"ת

יגביה ויעלה הכל, אדרבא הוא צריך להתחזק יותר ויותר להתפלל כדי שיעורר הצדיק ברחמיו להעלות תפלתו, כמו שפרש רש"י על פי פשוטו לענין החבילות של קנים, שמאחר שצריך סיוע לאחרים על-כן הוא חותך עוד עד דמתרמי אינש דמדלי ליה. כי יכול להיות שבשביל חבילה אחת לא יבא איש למיע לו למרח עצמו להגביה לו בשביל דבר מעט כזה, על-כן חותך עוד חבילות שאו יתעורר יותר האיש להגביה ולהעלות החבילות, פי' שבהם כדאי למרח עבורם. כמו כן הוא לענין עבודת ה', שאדרבא מאחר שאינו יכול להעלות עבודתו ותפלתו בעצמו, צריך למרח הרבה להתפלל עוד יותר ויותר. וכן אפלו העובד ה' צריך למרח לעשות עוד חבילות חבילות של תורה ומצוות לעסק בהם הרבה עד דמתרמי אינש דמדלי ליה, עד שיכוא הצדיק האמת שיגביה הכל וכו"ל:

י וזה בחינת גילום פרעה, שראה שבע פרות הטובות, שהם בחינת הטוב, בחינת תפלה, כמו שכתוב: "ונשלמה פרים שפתינו" (במובא בדברי' ו' בסיון נה לענין פרה ארומה, שהיא בחינת תפלה ע"פ שם), והיא כלאה משבע, בחינת "שבע ביום הללתיך". ואחר-כך ראה שבע פרות אחרות רעות מאד וכו', שהם בחינת הרע הגמור שמתגבר כנגד התפלה הטובה שזהו בחינת דאזויף וטריף' הנ"ל כנ"ל, שמתגבר הרע על הטוב, בבחינת (בראשית ט"א): "ותבואנה אל קרבנה ולא נודע כי

באו אל קרבנה", כאלו לא היה טוב כלל כאלו לא התפלל כלל, ואחר-כך ראה עוד הפעם שחזרין ועלוין שבע שבליים טובות, שהם בחינת הטוב, בחינת תפלה שהיא בחינת שיח השדה, בחינת (שם ט"ז): "ויצא יצחק לשוח בשדה", כמובא בהתורה ויאמר בועז אל רות, שעל-ידי התפלה מלקטין צמחים נפלאים בשדה העליונה. ואחר-כך חזרו ועלו שבע שבליים רעות שהם בחינת הרע שחזרו והתגבר כנגד הטוב כנגד התפלה, ועל-כן נתפלא מאד על זה מה זאת, בחינת ואין פותר אותם לפרעה, שהיה קשה לו קשיא הנ"ל, מאי חזי דהדר אזויף, למה חזרין ומתגברים פעם אחר פעם לעורר הטוב ולהתפלל מאחר שראין שמתגבר כנגדם בכל פעם רע כזה שרוצה להשכיח הכל כנ"ל. ומתחלה המשיל הטוב והרע בשבע פרות טובות ורעות ואחר-כך בשבליים, כי רוע שאין הטוב והרע מתעורר בכל פעם בבחינה אחת, כי הטוב שהוא בחינת התפלה כלול מכל הבחינות מדומים צומח חי מדבר, שהם בחינת ארבע יסודות אש רוח מים עפר, ששרשם ארבע אותיות השם, שממשם נמשכין כל העולמות וכל הטוב שבהן, ולעומת זה הרע שבהן, וכשהטוב מתעורר לפעמים הוא טוב שהוא בבחינת שבע פרות טובות בבחינת חי, ולפעמים בבחינת צומח, בבחינת שבליים, וכן הרע כנגדו. וכאשר מרגיש כל אחד בנפשו שאין הטוב והרע שזה בכל פעם, והתקון על כל זה הוא בחינת פתרון

לקוטי הלכות

הלכות שבת ו

מארח חיים

רִיחָיָא דְתַבְרִיא דְתַבְרִיא, זֶה בְּחִינַת אֲמוּנַת
 חֲכָמִים שְׁנֹשְׁבֵרָה, כִּי רִיחָיָא
 הוּא בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲכָמִים, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ
 רַבּוּתֵינוּ וְ"ל עַל פְּסוּק וּבְטוֹחַנוֹת,
 אֵלֹו הַמְּשֻׁנּוֹת הַגְּדוּלוֹת, כְּגוֹן מִשְׁנַת בַּר
 קְפָרָא וְכו', כְּמוֹכָא בְּפָרוּשׁ רִש"י שֵׁם
 בְּקִלְתָּ. וְכֵן אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְ"ל, לְמַה
 נִמְשְׁלוּ דְבָרֵי תוֹרָה בְּרַחֲמִים, מֵה רַחֲמִים אֵינָן
 בְּטוֹלוֹת אִף תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵינָן בְּטוֹלִין מִן
 הַתּוֹרָה לְעוֹלָם. נִמְצָא שְׂרַחֲמִים הוּא בְּחִינַת
 הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים הַעוֹסְקִים לְבַרֵּךְ כָּל
 הַהֲלָכוֹת שֶׁהֵם תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָנֶיהָ שֶׁהֵם
 הַמְּשֻׁנּוֹת הַגְּדוּלוֹת, לְדַחוֹת הַפְּסוּלוֹת שֶׁהֵם
 בְּחִינַת סוּפִין וּמוֹרֶסֶן וּלְבַרֵּךְ הַהֲלָכָה עַל
 בּוֹרֵיהָ שֶׁהִיא בְּחִינַת קַמַח וְסוּלָת. וְשָׂאֵלוּ
 אֵלֹו הַסְּבִי דְבֵי אֲתוּנָא, רִיחָיָא דְתַבְרִיא,
 כִּשְׁנֹשְׁבֵרָה אֲמוּנַת חֲכָמִים דְהֵינּוּ כִּשְׁנֹשְׁבֵרָה
 מֵאֲמוּנַת חֲכָמִים, כְּמוֹ חִטָּה לֶה, כְּמוֹ
 חוֹרֵין וְתוֹפְרִין וְכַתְּבִירִין וְכַתְּקִינִים אוֹתָהּ. כִּי
 הִיא קִשָּׁה לָהֶם אִיד אֲפֻשֶׁר לְהַעֲלוֹת
 הָאֲמוּנָה, כִּי הֵם רַחֲקִים מֵאֲמוּנָה מְאֹד.
 שְׂקִיל פְּסָקָא מִנָּה שְׂדָא לְהוּ, אִמֵּר לְהוּ
 פְּרִיכוּ לִי גְרָדִי מִנָּה וְאִיחִיטָּה. כִּי פְּאָמַת
 עֲלִית הָאֲמוּנָה הוּא דְבַר פְּלָא, וְעַל-כֵּן
 נִקְרָא עֲנָן זֶה פְּלָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "אוֹדָה
 שְׂמִיךְ כִּי עֲשִׂית פְּלָא עֲצוֹת מְרַחֵק אֲמוּנָה
 אֲמִן". כִּי קִשָּׁה תְּדַבֵּר לְהַבִּין בְּשִׁבְל, אִיד
 אֲפֻשֶׁר לְהַעֲלוֹת הָאֲמוּנָה עַל-יַדֵי אִיזָה
 עֲצָה, כִּי מֵאֲחַר שְׁאִין לוֹ אֲמוּנָה, אִם-כֵּן
 לֹא יֵאֱמִין חֵם וְשְׁלוֹם גַּם בְּהַעֲצָה, כְּמוֹ
 לְמִשְׁל בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׂמִבְאָר עֲצָה
 לְאֲמוּנַת חֲכָמִים עַל-יַדֵי גְרָד, אִיד מִי שְׂפַל

יוֹסֵף, שְׁאִמְר שֶׁהַפֶּל תְּלוּ בְּהַצְדִּיק הָאֲמַת,
 בְּבְחִינַת "וְרָא פְּרַעַה אִישׁ נְבוֹן וְחָכֵם",
 שֶׁהוּא יִתְקַן כָּל זֶה, בְּבְחִינַת 'עַד דָּאתִי
 אֵינִשׁ דְּמִדְלִי לִיה' כְּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יוֹסֵף הַצְדִּיק בְּעֲצָמוֹ, בְּבְחִינַת "אֵין נְבוֹן
 וְחָכֵם כְּמוֹד", שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְחַמֵּן אֶת כָּל
 אֶחָד שְׂקִיבִין אֶת הַטּוֹב שֶׁבְּבְחִינַת הַשְּׂנִים
 הַטּוֹבוֹת, דְּהֵינּוּ בַעַת שְׁנַת־עוֹרֵר הַטּוֹב
 שְׂחִיזָק אֶת עֲצָמוֹ לְחַמֵּי טוֹב תְּפִלָּה וְתוֹרָה
 וְכָל מַה שְׂיֻכַּל כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּדִי שְׂיִתְיָה
 לוֹ הָאֵכָל לְפַקְדוֹן אַחֲרַיְךָ כְּדִי שְׂיֻכַּל
 לְהַחִיּוֹת נַפְשׁוֹ בּוֹ עַד שְׂזִכָּה לְהַתְּנַבֵּר
 בְּשְׁלָמוֹת עַד יִשְׁקֹף וְרָא ה' מִשְׁמַיִם
 וְיַרְחֵם עָלָיו וְיִוצִיאֵהוּ מִבְּחִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם
 לְגַמְרֵי וְזִכָּה לְטוֹב גְּמוּר בְּשְׁלָמוֹת, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְלִקְבֻיָּהּ תְּמִיד
 לְעוֹלָם, אֲמִן:

יֵא וְעֲתָה נְבוֹא לְבָאֵר עוֹד מֵאִמֵּר אֶחָד
 מַה שְׂלֵא זְכִינוּ לְשַׁמַּע כְּמִנְנוּ
 וְ"ל בְּעֲצָמוֹ כְּנ"ל, הוּא:

גְּמָרָא

אֵית לָן רִיחָיָא דְתַבְרִיא, חִטָּא. שְׂקִיל
 פְּסָקָא מִנָּה שְׂדָא לְהוּ, אִמֵּר: פְּרִיכוּ
 לִי מִנָּה גְרָדִי וְאִיחִיטָּה. אִמְרֵי, וְמִי יֻכַּל
 לְמִיכְרֵךְ גְרָדִי מִרִיחָיָא, אִמֵּר לְהוּ: וְמִי
 אִיכָא דְחִטָּא רִיחָיָא:

רִש"י

חִטָּא. תְּמוֹר אוֹתָהּ: פְּרִיכוּ לִי גְרָדִי מִנָּה. הוֹצִיאֵהוּ
 לִי מִכְּנָה חוֹטִים כְּדֵרֵךְ הַנְּשִׂים שְׁמוֹצִיאֵין חוֹטִין מִן
 הַכְּנֵד וְתוֹפְרִים אוֹתוֹ בְּתָן:

מאמנות חכמים לגמרי בודאי לא תועיל לו עצה הוואת, כי אינו מאמין גם בהעצה עצמה ולא יעשה העצה, מאחר שאינו מאמין בה, ואם כן איך אפשר לרפאות ולחבר שכירת אמונתו, וכן במקומות אחרים מבארים עוד עצות להעלות האמונה כגון ללמד פוסק או לדבר האמונה בפיו, ובודאי למי שאין לו אמונה כלל חס ושלום אין מועיל שום עצה מאחר שאינו מאמין בהעצה עצמה. אך באמת ישראל עם קדוש הם מאמינים בני מאמינים ושרשם אמונה, על-כן אפלו בשנופל אחד מישראל חס ושלום מאמונה, בודאי עדין נשאר בו איזה נקודה מאמונה, רק שהאמונה בקבונות גדול בבחינת שכירה, אבל אף-על-פי-כן על-פלגים יש בו איזה נקודה טובה מהאמונה. כי זהו בעצמו מה שהצטער שנפל מאמונה זהו בעצמו אמונה, כי בפנימיות לבבו מכין מרחק קדשת אמונת ישראל שיש יחיד קדמון מנהיג ומושל ומשגיח וכו' ויש לו צדיקים גדולים ונוראים שצופרין אותו ותברך, שכל תקותנו לנצח על ידם, רק אינו מרגיש האמונה בהתגלות בשלמות, ועל-כן מועיל לו עצה, כגון לנדר נדר וכו', כי תיכף שאומרים לו איזה עצה טובה לאמונה הוא חוטפה כמו אבן טוב, מאחר שעדין יש בפנימיותו נקודת האמונה ומתגעגע באמת להשלים ולהעלות האמונה הנפולה והשבורה, אבל העפוי"ם בפרט החכמים בחכמות חיוניות שהם

רחוקים מאמונה לגמרי בפרט מאמונת חכמים, וכן החכמים בעיניהם אף-על-פי שהם מבני ישראל, אבל לקלו מעשיהם מאוד עד שנתרחקו מאמונת חכמים לגמרי, בודאי קשה להם לתפן שכירת אמונתם מאחר שאינם מאמינים בהחכמים כלל, ובעצותיהם הקדושות. וזה בחינת 'שקל פסקא ונדא להו', שנטל חתיכת אבן מרחמים והשליך לפניהם ואמר להו 'כריכו לי גרדי מנה', שמישיבו חוטים ממנה לתפר הרחיים. הינו שהשיב שנוטלים איזה חתיכה מרחמים השבורים בעצמם ומושכין ממנה חוטים לתפר הרחיים, דהינו שאף-על-פי שהאמונת חכמים נשברה אצלם, נוטלים איזה עצה מדברי אלו החכמים עצמם שנשברה אמונתם אצלו, כגון לנדר איזהו נדר וכו', ועל-דירה ותפן האמונה, וזהו בחינת כריכו לי גרדי מנה, ופרש רש"י: חוטים. זה בחינת אמונה שתלויה בפה, בבחינת "כחוט השני שפתותיך", בחינת "אודיע אמונתך בפני", וזה בחינת תקנת חוט השני, כי אמונה היא עקר התקנה לנצח, בחינת ויש תקנה לאחריה, כי אמונה היא אחרית הימים, פמוכא בדבריו ז"ל במקום אחר, ואז וזכה להכלל באורות השלשה אבות שהם יסוד ושרש אמונת ישראל, שהוא בחינת "יהי חוט המשולש לא במהרה יתקן", שאו בודאי לא במהרה יתקן ויפלא מאמונה, רק יהיה חזק באמונתו לנצח. נמצא שהשיב להם שאף-על-פי שנפל מאמונת חכמים שהוא העקר כלל

הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הֵם מְמַשְׁכִּים לָנוּ הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי בְּלֹא אֲמוּנַת חַכְמִים אֲמִתִּים גַּם אֲמוּנָתוֹ בְּה' יִתְבַּר אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת בְּדַעַי, וְאִפְלוּ אִם נִפְל מֵאֲמוּנַת חַכְמִים, אֶפְשָׁר לוֹ לְתַקֵּן עַל-יְדֵי הַאֲמוּנָה הַשְּׂבוּרָה בְּעֶצְמָהּ, מֵאֲחֵר שְׁעַל-כָּל-פְּנִים עֲדוֹן נִשְׁאֵר בּוֹ אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת מִהַאֲמוּנָה הַשְּׂבוּרָה, עַל-כֵּן יִכּוֹל לְקַח דְּבוּר מִדְּבָרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים דְּהֵינּוּ אֵיזָה עֵצָה מִדְּבָרֵיהֶם שְׁעַל-יְדֵיֶיהָ יִחְוֹר וְיִתְקַן הַאֲמוּנָה. וְזֶה בְּחִינַת "אוֹדָה שְׂמִדָּה כִּי עֲשִׂיתָ פְּלֵא עֲצוֹת מִרְחַק אֲמוּנָה אֲמִן", לְשׁוֹן כְּפֹלֵל: אֲמוּנָה אֲמִן, הֵינּוּ מִי שֵׁשׁ בּוֹ עֲדוֹן אֵיזָה נְקֻדַּת הַאֲמוּנָה, הוּא יִכּוֹל לְחַוֵּר וּלְתַקֵּן וְלַהֲעֵלֹת הַאֲמוּנָה עַל-יְדֵי הַעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת מֵאֵד שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲצוֹת מִרְחַק, שְׂבָאִים מִמְּקוֹם רַחֵק וְעֲלִיּוֹן וְגוֹרָא מֵאֵד, בְּחִינַת "מִמְּרַחֵק תָּבִיא לְחִמָּה". כִּי עֲצוֹת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּפִרְט הַעֲצוֹת בְּעִנְיַן הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה בָּאִים מִרְחַק מֵאֵד, מִשְׁכְּלִיּוֹת עֲלִיּוֹנִים גְּבוּהִים וְעִזּוּמִים מֵאֵד, שֶׁהֵם נִמְשָׁכִים מֵעוֹלְמוֹת עֲלִיּוֹנִים מֵאֵד הֶרְחוּקִים מֵאֵד מֵזֶה הָעוֹלָם, וְזֶהוּ "עֲצוֹת מִרְחַק אֲמוּנָה אֲמִן", שְׁעַל-יְדֵי נְקֻדַּת הַאֲמוּנָה שֶׁנִּשְׁאֵר אֶצְלוֹ עֲדוֹן שְׁעַל-יְדֵיֶיהָ מֵתְגַבֵּר לְקַיֵּם עֲצַתָּם עַל-יְדֵיֶיהָ וּזְכָה לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּחִינַת אֲמוּנָה אֲמִן וְכַ"ל. אֲבָל מִי שֶׁנִּפְל אֶל חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת עַד שֶׁאֵינוֹ כֹּאֲמִין כְּלָל, אֵף גַּם הוּא מִתְלַוֵּץ מִהַחֻקִּים בְּאֲמוּנַת חַכְמִים בְּוֹדָא קוֹשֶׁה לְתַקֵּן שְׂבִירַת אֲמוּנָתוֹ, וְעַל-כֵּן בְּאֲמַת שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ מִיָּד, וְיָמִי יִכּוֹל לְמַכְרֵד

גְּרָדִי מִרִּיתָא', אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ חוּטִים מֵאֶבֶן, הֵינּוּ אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהוּא חוּט הַשְּׂנִי מִחֲתִיכַת אֶבֶן שֶׁל הַרְתִּיּוֹם, כִּי אִין לָהֶם אֲמוּנָה בְּהַעֲזָה בְּעֶצְמָהּ וְכַ"ל. הַשִּׁב לָהֶם, וְיָמִי אֵיפֹא דְחִטָּא רִיתָא', שְׂבָאֵמַת אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן הַאֲמוּנָה הַשְּׂבוּרָה לְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ יִכּוֹל לְמַשֵּׁךְ חוּטִים מִחֲתִיכַת אֶבֶן מִרְתִּיּוֹם, דְּהֵינּוּ לְקַיֵּם הַעֲצוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים, אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּשְׂבְּרָה אֲמוּנָתָם אֶצְלוֹ וְכַ"ל, הוּא אֵינוֹ יִכּוֹל בְּוֹדָא לְתַפֵּר הַרְתִּיּוֹם הַשְּׂבוּרָה, לְתַקֵּן הַאֲמוּנָה הַנִּפְלָה, מֵאֲחֵר שֶׁאֵינוֹ מֵאֲמִין בְּהַעֲזָה בְּעֶצְמָהּ וְכַ"ל:

כִּי בְּאֲמַת הַאֲמוּנָה נִקְרֵאת אֶבֶן, בְּחִינַת "אֶבֶן מֵאֶסוֹ הַבּוֹנִים הַיְתֵה לְרֵאשׁ פְּנֵה", אֲבָל אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּקְרֵאת אֶבֶן מִחֲמַת שְׂצוּרִיכִין לְהוֹיֵת חוֹק בְּהַאֲמוּנָה כְּמוֹ אֶבֶן חוֹק, בְּבְחִינַת "אֵנִי חוֹמָה", שֵׁיִשְׂרָאֵל מִתְפָּאֲרִין בְּעֶצְמָן שֶׁהֵם חוֹקִים בְּאֲמוּנָתָם בְּחוֹמַת אֶבֶן, אֶף-עַל-פִּי כֵּן אֵינָה אֶבֶן קִשָּׁה מִמֶּשׁ שֶׁאֵין בּוֹ שׁוּם לְחִלּוּחֵת חַס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּא הוּא בְּבְחִינַת אֶבֶן טוֹב, בְּחִינַת אֶבֶן טָבָא דְכִלְיָא מִקַּל גְּנִיָן וְכַל מִינֵי הַשְּׂפָעוֹת וּבְרִכּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶבֶן טוֹב הַזֶּה, כִּי הוּא בְּחִינַת בָּאֵר מִיַּם חַיִּים וְכו', כִּי אֲמוּנָה הוּא מְקוֹר הַבְּרִכּוֹת וְהַשְּׂפָעוֹת, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי חֲתִיכַת אֶבֶן מִרְתִּיּוֹם הַשְּׂבוּרָה, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי אֵיזָה עֵצָה מִדְּבָרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים שֶׁל הַחַכְמִים הַאֲמִתִּים וְכוּלָּם לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנָּה חוּטִים לְתַקֵּן הַאֲמוּנָה וְכַ"ל. אֲבָל אֶצְלָם, הֵינּוּ

ספינתך. בהרי דאתו אייתי עפר מעפריהו. פי קמא לבי בלועי אית ביה תלת צולמין: חד קמיו ידיה ארישה וחד קמיו אליבא ובתרא דבלהו מחוי בדיה לאחוריה. שקל פוזא דמיא מבי בלועי. פי אתא אוקמינהו קמי קיסר וחזינהו דהוו מענגי, אמר ליה: לאו הני אינהו, שקל מעפריהו שרא עליהו, אקשי לאפי מלכא. אמר ליה: כל דבעית עבד להו. אייתי נההו מנא דאתי מבי בלועי שדינהו בתניגרא. אמר להו: מליהו להאי ואילו לכו. מלו שרו ביה, קמא קמא הנה קא בלע להו עד דשמיט בתפיהו וכלו ואיל. עד כאן לשון הגמרא:

רש"י

אייתינהו למיכל בספינתא הואיל וזכינהו ונהה מביא כל אחד ואחד בפני עצמו ומכניסו בחדר: וכי הוא שתינו ביסתקא, סבר כל חברו לתרו זה וזו: וזו: אמר ליה רבי יהושע לספונא. רב החובל: שרי ספינתך. הטר ספינתך ולך: לבי בלועי. מים שבאוקניס שבולעין כל מים שובלין בו ומביאין אותו עד התחום ופולטת אותה, כדכתיב: ותים אינו מלא: דהוו מענגי. מענגים ושפלים שלא היו בארצם: אקשו. העיוו פניהם ודברו קשות את הפולחן ששהיריחו את ריח ארצם. והיו סבורים להיות קרוב לארצם: בתניגרא. בכלל לשון אחר, בתניגרא. בהבית: דשמיט בתפיהו. נשמיטו פרקי שבתם: וכלו ואילו. בלו והלכו לאבדון:

הינו לאחר שנצחם בכל הפענוח, הביא אותם לתוך ספינתו שהוא בחינת התורה הקדושה פנ"ל, והביא לכל אחד לבית מיוחד מהשתין בתי שבספינה,

אצל החולקים, היא כמו אבן קשה ממוש. על-פן שאלו, ומו יכול למכור גרדי מרחיא וכנ"ל. ועל-פן באמת השיב להם, ומו איבא דחמא ריחיא, פי גודאי לאנשים פאלו אי אפשר לתקן ולהבר האמונה וכנ"ל:

וזהו בחינת (דברים י): "אשר שברת ושמתם בארון", ואמרו חכמנו ז"ל (בבא בתרא ד'): "לוחות ושברי לוחות מנחים בארון". הינו על-ידי בחינת שברי לוחות, בחינת אמונה השבורה, על-ידיה בעצמה חזר ונתתקן האמונה מחדש שהם בחינת הלוחות שניות, בבחינת 'שקל פסקא שרא להו וכו', פי על-ידי שנשאר בו איזה נקודה מהאמונה השבורה על-ידיה מקים העצה של חכמים שנשברה אמונתם אצלו וחזר ומתקן האמונה שהיא בחינת קבלת לוחות שניות. כי כל קבלת התורה עומדת על אמונה, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה", וכמו שכתוב: "כא חכקוק ותעמידן על אמונה וכו", הינו פנ"ל:

יב עתה נבוא לבאר בעזרתו הגדולה ותברך את סוף הספור של הסבי דבי אתונא, וזה לשון הגמרא שם (אמר השאלה ותשובה שמה ביניהם עד שצחקם בבלי):

גמרא

אייתינהו, כל חד וחד פי חזי שתינו בסתרינו סבר בלהו תבראי להכי אתו, אמר להו לספונאי: שרי

שנסמר לכל אחד תורה והלכות מיוחדות כפי השידוך להם, כפי מה שהבין מוח ודעת של כל אחד בן מספר לכל אחד הדושי תורה מיוחדת, כדי לנסותם אם ישובו אל האמת, כי חזו שתינו בסמקין כבר בלהו חבראי להקא אתו. הינו בשגנבם כל אחד מאלו החכמים לבית תורתו, וראה תורה נפלאה פזאת וראה שם שתינו בסמקין, הינו פסאות, בחינת תפלה, שראה שם חדוש כזה שלא היה מעולם שיש אצל כל תורה תפלות הרבה נפלאות ונוראות מאד מאד שיכולין לפעל על ידם כל מה שצרכין אם יעסקו בהם כל ימיהם באמת. ואז נתפלא כל אחד ואחד מאד, ואמר בלא חבראי להקא אתו שכל החברים שהם כל החכמים ראוי להם לבוא לבאן. כי בודאי ראוי שכל החברים יבואו לבאן ויכירו האמת לאמתו, ואף על-פי שדברים אלו שדברו הם בודאי אמת וצדיק ונכון וכו', אבל אף-על-פי-כן גם דבורים אלו הם בעצת היצר הרע הרוצה להרחיקם מהאמת בכל מיני תחבולות, כי הולך בערמוניות עצום מאד מאד עם כל אחד, וכידוע שיחה זאת אצלנו שלפעמים בשיפוק עינו של אחד ורואה נפלאות אמתת האמת של הצדיקים האמתיים, הוא ממתין עדן עד שישבו כל העולם אל האמת ותקרבו כלם אליהם ואז לא יהיה לו שום פחיתות כבוד בשידוך להתקרב, ואז דיקא ותקרב הוא גם כן. ובאמת לא כך היא המדה, כי אדרבא זהו עקר הנסיון שלו שיתקרב

דיקא בעת שהאמת נשלך ארצה ויראי חטא ונאסים, כמו עכשו בעונותינו הרבים, כמו שכתוב (ישעיה נה, טו): "מי גר אתך" - "בעניוהיך וכו'". כי אין מקבלים גרים לימות המשיח, וכמו שכתוב בסמקין ר"מ בשיחות הר"ן על פסוק "וישב יעקב" וכו'. ועל כן מי שפסק השם את עינו ורואה מעט אמתת האמת של הדושי תורה באלו וכו' ראוי לו לרוץ בכל כחו אליהם כבורח מבאר שחת אל מקור מים חיים נצחיים. אך דרך הרחוקים מהאמת מחמת התגברות הבלי עולם היה ומרדוהו ותאוותיו וכו' שאפלו בשמתנוצץ להם האמת, קשה להם להתקרב מחמת שרואים שעדן שאר החשובים אינם מתקרבים, על כן הם יראים להתקרב שלא יהיה להם פחיתות כבוד. על כן הם רוצים להמתין עד שכלם יתקרבו ואז יתקרב גם הוא, כי אז יהיה לו כבוד בשיתקרב. וזהו בחינת שאמר כל אחד, בלהו חבראי להקא אתו, שראוי שכל החברים שהם החכמים החשובים יבואו ותקרבו לבאן. וכן אמר כל אחד ואחד מהם. כי כל אחד בפני עצמו מפיר ומכין האמת לאמתו, אך כל אחד ממתין עד שהכל יתקרב, כדי שלא יהיה פחיתות כבוד ובזיון, ובאמת זהו עקר הנסיון של כל אחד ואחד, כי צרכין להתקרב דיקא בעת העניות והשפלות של כלל ישראל ובפרט של הצדיקים והישירים תיראים האמתיים, ולסבל דיקא בזיונות ושיפכות דמים וכו'ל, כי כל אחד יודע

עֲתָה מַעֲצָמוּ, וּמִי שֶׁחָס על עצמו בְּאֵמַת חוֹרֵן אֶל הַשֵּׁם וְתִכְרַךְ עַל-דִּירָוֹה, אֵד מִי שְׂאִינוּ רוֹצֵה לְהַשְׁלִיךְ הַכְּלִיו תִּיכַף בְּשִׁנְסַמְלַק מִמֶּנּוּ הַהֲתַעֲוֹרֵרוֹת וְתַאֲוֹתָיו חוֹרֵין עֲלָיו, הוּא חוֹרֵן אֶל כְּסִילוֹת דַּעְתּוֹ וְתַכְמוֹתָיו שֶׁל הַכֵּל, בְּדוֹעַ כֵּל זֶה בְּסַפְרֵי קֶדֶשׁ, וְכַמוֹכָא בְּשֵׁם הַבַּעַל שֶׁם טוֹב עַל פְּסוּק "וְהוּא יִנְחַנְנוּ עַל מוֹת", עַן שָׁם:

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁנֶּחַג עִמָּהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא בְּשָׂרָא שְׁעֵדֵין הֵם קָשִׁי עֵרַף לְשׁוֹב רַק הֵם רוֹצִים לְהִמָּתִין עַד שֶׁכֵּל הַחֲבָרִים יָבֹאוּ לְכָאן וְכֵ"ל, אִז צָוָה שְׂתִישָׂא הַסְּפִינָה שְׂהִיא תִתּוֹרָה אוֹתָם, דְּהִינּוּ שְׂנִיעַ עֲלֵיהֶם הַתַּעֲוֹרֵרוֹת מִלְּמַעְלָה מִהֲתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהִיא תִישָׂא אוֹתָם בְּעֲצָמָה אִיזוּ וְזִמּוֹ, וְאַחֲרַיְךָ אֲנִסָּה אוֹתָם וְנִרְאָה מַה יִּהְיֶה מֵהֶם, בְּהַרְדֵּי דְאִתִּי אִתִּי עָפֵר מִעֲפָרֵיהוּ. עָפֵר זֶה בְּחִינַת כֵּל הַתַּאֲוֹת וְהַמְדוּת רַעוֹת שֶׁכֵּל גַּמְשִׁכִּין מִהֲאֲרַבַּע יוֹסוּדוֹת וְעָפֵר מֵאֵנָּה דְכִלְהוּ שְׁלֵקַח וְהַצְנִיעַ תַּאֲוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁלָּהֶם כְּדִי לְנַסּוֹתָם אַחֲרַיְךָ בְּזוֹה לְהִרְאוֹת שֶׁכֵּל חֲכָמָתָם הוּא מִהֲתַאֲוֹת כֵּ"ל, שְׁנָה הִיָּה עָפֵר הַיּוֹכֵחַ שְׁבִין רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָא וְהַקִּיסֵר כֵּ"ל, וְזֶה בְּחִינַת "וְנָחַשׁ עָפֵר לְחַמוֹ", שֶׁחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת נָחַשׁ כֵּ"ל עָפֵר לְחַמוֹ, שֶׁכֵּל אֲכִילָתוֹ וְקִיּוּמוֹ גַּמְשִׁךְ רַק עַל-יְדֵי עָפֵר דְּהִינּוּ עֲפָרִיּוֹת גְּשָׁמִיּוֹת הַתַּאֲוֹת רַעוֹת וְכֵ"ל. כִּי מָטָא לְבִי בְּלִיעִי, זֶה בְּחִינַת עָפֵר הַתַּאֲוָה רַעֵה שְׁקוּשָׁה לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה בְּיֹתֵר מִכֵּל הַתַּאֲוֹת

בְּנַפְשׁוֹ מַה שֶּׁנֶּחַג וְקַלְקַל מַעוּדוֹ, וְכַמוֹהַ יוֹבָה לְהִתְקַרֵּב לְאוֹרוֹת כְּאֵלוֹ בְּלִי יִסּוּרִים וְשִׁפְכוֹת דְּמוּם, עַל-כֵּן כֵּל תַּקּוּנּוֹ בְּשִׁנְעַמּוֹד בְּנִסְיוֹן וְיִתְקַרֵּב עִמָּה דִּיקָא, אֲבָל אֵלוֹ הַחֲכָמִים הַחִיצוֹנִיִּים לֹא יְכִלוּ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן, עַל כֵּן אָמַר כֵּל אֶחָד בְּלָהוּ חֲבָרָא לְהִבָּא אֲתוּ, שְׂרָאוֹי שְׂיָבֹאוּ כֵּל הַעוֹלָם לְכָאן, וְרָצָה כֵּל אֶחָד לְהִמָּתִין עַד שְׂיָבֹאוּ וְיִתְקַרְבוּ כֵּל הַעוֹלָם וְאִז יָשׁוּבוּ גַם הֵם כֵּ"ל. וְכַאֲמַת לֹא כֵּן הוּא וְכֵ"ל, וְאִז אָמַר לִיה לְסַפּוּנָא, שְׂרִי סְפִינְתִּי, שְׂצוּהָ לְרַב הַחוּבַל שִׁיְלִיד הַסְּפִינָה, הִינּוּ אַחַר שְׂרָאָה שְׁעֵדֵין אִינְס רוֹצִים לְשׁוֹב, אַחַר שֶׁנִּסָּה אוֹתָם עוֹד לְהַטְעִימָם מִקְּדֻשַׁת עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל אוֹלִי יָשׁוּבוּ אֶל הָאֵמַת עַל-דִּירָוֹה, כִּי הַצִּדִּיק הַגָּדוֹל הוּא רַחֲמֵן גָּדוֹל מְאֹד וְכַמוֹכָא בְּכַמוֹ סַבּוּכִים לְקַרֵּב הַכֵּל אֶל הַתְּכִלִּית הַטּוֹב, אֵד שְׂאִסּוֹר לִיקַח מֵהֶם הַבְּחִירָה, כִּי כֵּל הַעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים עַל בְּחִירַת הָאֵדָם בְּדוֹעַ, עַל-כֵּן הוּא מִסְבֵּב עִם כֵּל אֶחָד בְּחֲכָמָתוֹ הַנִּפְלְאָה בְּאֵפֶן שְׂנִגְלָה לוֹ וַיַּעוֹרְרוּ אֶל הָאֵמַת, אֵד אֶרֶץ-עַל-פִּי-כֵּן יִהְיֶה גִשְׁאֵר לוֹ אִיזוּ נִסְיוֹן וְבְחִירָה. וְזֶה בְּחִינַת שְׂצוּהָ לְהוֹלִיד הַסְּפִינָה שְׂתִישָׂא אוֹתָם, זֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁלְּפָעֲמִים נִתְּנִים לְהֵאָדֵם הַתַּעֲוֹרֵרוֹת מִלְּמַעְלָה לְבַד, שְׂמַתְעוֹרֵר פְּתָאוֹם לְעַבְדַּת הַשֵּׁם, אֲבָל הַכֵּל מִלְּמַעְלָה, וְכֵל זֶה לְעוֹרְרוֹ אֶל הָאֵמַת, וְאַחֲרַיְךָ נוֹטְלִין זֹאת מִמֶּנּוּ וּמְנַחִין אוֹתוֹ עַל בְּחִירָתוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁפָּעַם קִצַּת עֲבוּדַת הַשֵּׁם רָאוּ לוֹ עֲתָה בְּשִׁנְסַמְלַק מִמֶּנּוּ הַהֲתַעֲוֹרֵרוֹת מִלְּמַעְלָה הַ"ל לְהִתְעוֹרֵר

לקוטי הלכות

הלכות שבת ו

ארה חיים

נא

שהיא תאונת ממון (כמו שכתוב בהמשעה של הפעל הפולה) שנקרא בי בלועזי, שבולע כל המימות שבועולם (כמו שפרש רש"י בפי פשוטו), דהינו שבולע הפל ואין מספיק לו כל הממון שבועולם, כי כל מה שיש לו חפץ יותר וכל מה שהשם ותברך משפיע לו ממון נבלע אצלו פאלו לא הרויח כלום ותפץ יותר ויותר. כי מים הוא בחינת שרש כל ההשפעות והעשירות שהפל גדל על ידי המים וכמו שכתוב בהתורה 'פתח רבי שמעון', ועל כן נקרא תאונת ממון 'בי בלועזי' פנ"ל, וגם נקרא בי בלועזי כי היא בולעת את רב העולם, בבחינת (משל א): "נבלעם פשאול חיים". ועל זה בקש דוד המלך עליו השלום, "ואל תבלעני מצולח", פנראה בחוש שהפל רצים אחר הממון, כמו שכתוב כל גבר אחר בצעו, ואין שמים אל לבם סופם ואחריתם. וזה 'בי מטא לבי בלועזי אית ביה תלת צולמיו, חד מטא דא ארישא וחד מטא אלפא ובתרא דבלהו מחוי בגדיה לאחורא'. הינו שיש שם בחינת שלשה עבודות: זרה וקלפות שמרחקין את האדם מהשם ותברך, אחד מניע אליו ומזיקו בראשו ואחד בלבבו וכו'. כי עקר עבודת השם תלויה בהראש והלב, כמו שכתוב: "ודעת היום והשבות אל לבבך", שצריכין לתמשיך על עצמו דעת אמתי שזהו בחינת ראש, הינו לתקן הדעת שבראש ולהמשיך הדעת אל הלב, כדי לבלל המדות הלב שידהו לבו פרשותו. ואלו הקלפות הנ"ל הם בהיפך מזה, כי 'חד

מטי דיה ארישא', שמזיק להדעת שבראש שייחשב מהשבות רעות של ממון ושאר תאוות, ו'חד מטא אלפא', שמזיק להלב שייחמד כל התאוות רחמנא לצל, אך אף על פ"כ הנה אפשר שנסאך בו עדן איהו נקודה טובה שעל ידיה יחזר ויתגבר על תאוות הלב ועל המחשבות שבמה, כי אף על פי שמתגברין על מחשבתו ולבו כמו שמתגברין על ידי שתי הקלפות הנ"ל, אף על פ"כ פנימיות הטוב שבו הנה חזר ומתעורר ומתגברת פנגרם, אם הנה חזק בדעתו לבלי להיות נסוג אחור לגמרי חס ושלום, אבל פנגר זה יש עוד קלפה האחרונה שקשה מפלם, שמשלכת את האדם שזהו בחינת 'ובתרא דבלהו מחוי לאחורא', שהקלפה האחרונה שבהם מראה בגדיה לאחור, שעוסקת להשליך את האדם שייחזר לאחוריו מהשם ותברך והצדיקים, בבחינת 'נזורו אחור', כי אומר לו, מה לך לנגע עצמך אצל החסידים והיראים האמתיים מאחר שאתה אצלם זמן הרבה ועדן כל המחשבות רעות ותאוות הלב פתקפם, ולמה אתה מתנגע פתנם, שוב לאחורך לרוץ אחר פרגסתך ואחר הממון כשאך העולם. וקלפה זאת קשה מפלם, פמבאר אצלנו פמה פעמים, שכל זמן שהאדם מחזק את עצמו אך שהוא, יש לו תקנה, כי ההתקרבות לכד שמתקרב ליראים וכשרים זהו פעצמו יקר, אפלו אם לא יקבל שום קדשה כלל, ואפלו אם הוא גרוע יותר מבתחלה. כי מי יודע מה הנה

ממנו אם לא היה מתקרב כלל. כי בודאי אם לא היה מתקרב כלל היה עוד גרוע יותר ויותר. כי אין אדם יודע מה שיעבר עליו כל ימיו, כי האורב יושב ואורב עליו בכל יום ובכל עת, כמו שפתיב: יארב במסתור וכו', וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך', וכמבאר אצלנו כמה תורות ושיחות נפלאות אמתיות בענין זה:

'שקל בנא דמא מבי בלועי', שלקח עמו תקף התאנה ואת של ממון כרי לגרשם ולהפלים אחר-כך על-ידיה אם לא ירצו ערנן לשוב אל האמת. כי אתא אוקמינהו קמי קיסר ותזניהו דהו מענו. אמר ליה הי אנהו, הינו מחמת שכבר נכנסו לספינה הזאת שמלאה תורה ותפלה וגם צנה לשאנים בבחינת התעוררות מלעלא, על-ידיה גשתנו פניהם והיו נראים מענים ושפלים כדרך הנראים והבשרים, עד שלא הפירם, ואמר, לא היי אנהו, כי הלא הם מענים בפניהם בכשרים ונראים אמתיים. שקל מעפריהו, הינו מהתאנות רעות שלהם שנקראו עפר בני"ל. שדא עליהו, שהשליך עליהם ריח עפרוריות תאוותיהם הראשונות, ותיכף בשהריחו תאוותיהם. אקשי לאפי מלכא, שחזרו לקשיות ערפם ועזותם הרע, עד שהעיו בפני המלך, ואו ראו הכל שקל חכמתם מחמת תאוות, שתיכף בשהריחו תאוותם הרעות חזרו לדעותיהם הרעות ועזותם הרע. אמר

ליה, כל דבעית עביד להו, איתו הנהו מנא דאתו מבי בלועי שדיניהו בתיגרא, שלקח מים מבי בלועי, שהוא בחינת תאוות ממון בני"ל, והו שדיניהו בתיגרא, לשון ריב ותגר, כי כל הריב ומחלוקת הוא על-ידי תאוות ממון, על-כן נקראו "אנשי דמים", כי דמים תרתי משמע, כי על-ידי הממון והדמים באים כל הריב ומחלוקת ושפיכות דמים. אמר להו מליהו להאי וכו', הינו שהשליכם והורידם לעמק מצלת ים התאנה של ממון שזוהו עקר מפלת השונאים, בבחינת 'ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד', כמו שכתוב בהתורה 'צוית צדק' (ס"ו כו), שבשרוצין להפיל אויביו של הצדיק משליכין אותו לתאוות ממון שלא יספיק לו לעולם כל מה שהיה לו, עד שהממון עקר אותו ויכלה כל ימי חייו, בבחינת 'ועפר תאכל כל ימי חייך', כמו שכתוב שם כל זה בהתורה 'צוית' הנ"ל. והו שאמר להם, 'מליהו להאי ואיזולו לכו', שימלאו תאוותם בממון ואז ילכו להם. 'מלו שדי ביה קמא קמא הוי קא בלע להו', שקל מה שהורוהו והשליכו לתוך מימי תאוותם הרעה, קא בלע להו, בבחינת 'ותבלענה וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה וכו'.

מלו עד דשמיט כתיבנהו וכלו ואזול, שיגעו כל ימיהם למלאות תאוותם בממון עד שגכלו ונעקרו על-ידיה משני עולמות רחמנא לצלן. וכל זה על-ידי שהיו חכמים בעיניהם ולא היה להם אמונת חכמים. כי עקר תקון תאוות ממון הוא

על־ידי הצדיק, בבחינת אלמלא מלחא לא היה עלמא יכול למסבל מרירותא. ואף על־פי שהכל משקעים בממון, יש חילוק גדול בין המוקרבין לצדיקים ובשרים אמתיים לבין השאר, כי כל אחד כפי רחוקו מצדיקים מפל שפון בשחולק עליהם כמו בן מתגבר עליו ביותר תאות ממון עד ששקבלית ימי חייו ועוקרת אותו רחמנא לצלן, וכל אחד כפי התקרבותו לצדיקים ובשרים אמתיים, כמו בן נמתק אצלו מרירותא דעלמא, שהוא תאות ממון, וזוכה להיות שמח בחלקו, כמבאר כל זה בהתורה צוית צדק הנ"ל, עין שם:

כָּלֵל הַדְּבָרִים שְׂרָפִי וְהוֹשַׁע בֶּן חֲנַנְיָא הִרְאָה לְהַחֲכָמִים בְּחֻמְרוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁכָּל חֲכָמָתָם הוּא רַק מַחֲמַת תְּאוֹת וּכְבֹ"ל, וּמַחֲמַת רַבּוּי תְּאוֹתָם בְּכָל הַתְּאוֹת וּבִפְרָט בְּתְאוֹת מִמּוֹן מַחֲמַת זֶה אֵינָם רוֹצִים לְהוֹדוֹת עַל הָאֵמֶת עַל גְּדֵל נִפְלְאוֹת אֱמֶתֶת הַחֲכָמָה שֶׁל הַצַּדִּיק אֱמֶת הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת הַשֵּׁם בְּאֵמֶת וּכְבֹ"ל, וְכֵן הוּא בְּכָל הַחֲכָמִים אֲפִלּוּ מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ אֶת עַצְמָן עֲדֵינּוּ בְּשִׁלְמוֹת וְאֵינָם רוֹצִים לְהַכְנִיעַ עַצְמָן לְחֶכֶם הָאֵמֶת שֶׁהוּא זֶה שִׁצְיָא מִכָּל הַתְּאוֹת בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁכָּל סְבֻרוֹתֵיהֶם וְחֻמְרוֹתֵיהֶם בְּעֵינֵי הַהֲתַנַּגְדוֹת וְהַמַּחְלָקֶת עַל צִדִּיק הָאֵמֶת, הַכֵּל נִמְשָׁךְ מַחֲמַת תְּאוֹת מַחֲמַת שֶׁלֹּא זָכְבוּ עַצְמָן מִכָּל הַתְּאוֹת וּבִפְרָט מִתְּאוֹת מִמּוֹן וּכְבֹ"ל, וְהֵבֵן הַיֹּסֵב:

יג וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא לְהַכְנִיעַ מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה, חֲכָמֵי יוֹן שֶׁהֵם הַסְּפִי דְבֵי אֲנוּאָה, שֶׁהֵם עַקֵּר חֲכָמֵי יוֹן שֶׁעֲמְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרַתְךָ וְכו', וְהַכֵּל עַל־יְדֵי פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים. כִּי כָּל הַעוֹסְקִים בְּחֻמְרוֹת חִיצוֹנִיּוֹת עַקֵּר כְּפִירְתָּם הוּא בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהִיא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, כִּי תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה דְּהֵינּוּ תַנ"ךְ הֵם לוֹמְרִים קִצְתָּ. וּבְאֵמֶת כְּשׁוֹפְרִים בְּתוֹרָה שְׁבַע־לְפָה וּבְאֲמוּנַת חֲכָמִים הֵם כּוֹפְרִים בְּתוֹרָה שְׁבַע־לְפָה גַּם־כֵּן, כִּי אֵין יוֹדְעִין דְּכָר מִהַתּוֹרָה כִּי־אֵם עַל־יְדֵי הַחֲכָמִים הָאֱמִתִּים שֶׁפָּרְשׂוּ לָנוּ אֵת הַתּוֹרָה, אֲבָל עַקֵּר כְּפִירְתָּם הוּא בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה רָצוּ לְהַשְׁפִּיחַ אֵת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי, כִּי עַל־יְדֵי שְׂאִין מֵאֲמִינִים בְּהַחֲכָמִים הָאֱמִתִּים חֵם וְשִׁלּוֹם נִשְׁפַּחַת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי וּכְבֹ"ל, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהֵשֵׁם יַחְבְּרֵךְ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים עַמְדוֹ לָנוּ בַּעַת צְרוּתֵינוּ וְהַכְנִיעַ וְהַשְׁפִּיל אוֹתָם, קָבְעוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל שְׂמוּנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲנֻכַּת הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ. זֶה בְּחִינַת תְּקוּן הַגֵּדֵר שֶׁהוּא תְּקוּן אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי כָּל הַגֵּדְרִים וְגִבּוֹת בְּאֵים לְתוֹךְ הַבַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ וְגַם בַּיִת־הַמְּקֹדֵשׁ בְּעַצְמוֹ נִבְנָה עַל־יְדֵי גֵדְרִים וְגִבּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן שֵׁם בְּבֵית־הַמְּקֹדֵשׁ עַקֵּר תְּקוּן אֲמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, כִּי שֵׁם יִשְׂכּוּ הַסְּפִירֵי גְדוּלָה וּבְכָרוּ כָּל הַהֲלָכוֹת, וְעַל־הֵם נֶאֱמַר, "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּדוּ לְךָ וְכו'", שֶׁזֶהוּ עַקֵּר

גדרים ונדבות של המשכן את פנים אמונת חכמים, שהוא עקר חטא העגל פנ"ל:

יד וזה בחינת גר הנפה, בחינת השמן של הנפה, כי עקר האור הגדול של גר הנפה שהוא בחינת גרות המנוחה, נמשך מאור הצדיק על-ידי אמונת חכמים שנתתקן אז כשהכניעו מלכותו וזו הרשעה, שהוא בחינת פנים אמונת חכמים, כי כשזה נופל זה קם, כי הצדיק הוא האור המאיר בכל העולמות, בחינת "וירא אלקים את האור כי טוב" דא צדיק, בחינת "אמרו צדיק כי טוב", ומאור הגדול של הצדיק ממנו מוליקין כל ישראל גר הנפה הקדוש להאיר עלינו אור השם יתברך ותורתו הקדושה בתוך חשכת אפילתנו. וזה בחינת השמן של גר הנפה, זה בחינת "בשמן קדשי משחתיו" המובא בהתורה פנ"ל שהוא בחינת גר, הינו על-ידי השמן שהוא בחינת גר, על-ידי זה מוליקין גר הנפה הקדוש שהוא בחינת אור הצדיק שאנו ממישיכין עלינו על-ידי אמונת חכמים שזוכים על-ידי גר שהוא בחינת שמן וכן"ל. ועל-כן היה הנס על-ידי מעט השמן שהיה חתום בחותמו של בהן גדול. כי הכהנים עוסקים בעבודת הבית-המקדש בגדרים ונדבות של ישראל, ובהפך גדול הוא עקר כלל הכהנים, ועל-כן הוא בבחינת תקון הגדר, ועל-כן נמשח בשמן המשחה, כמו שכתוב: "והכהן הגדול מאחזו אשר יצק על ראשו שמן המשחה", זה בחינת בשמן

אמונת חכמים, כמובא זה הפסוק בהתורה "שאלו את רבי יוסי בן קסמא" הנ"ל לענין אמונת חכמים, כי עקר זה המקרא לא תסור וכו' נאמר על בית-המקדש, כמו שכתוב בפסוק "וכי יפלא מוקד דבר וכו' ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא וכו' לא תסור מן הדבר וכו'", כי בית-המקדש הוא בחינת גר, שעל-ידי עקר תקון אמונת חכמים פנ"ל, ועל-כן לא היה יכול הוד למצוא את מקום הבית-המקדש בראם על-ידי גר, כמו שכתוב "נשבע לה' גר לאביר יעקב וכו' עד אמצא מקום לה' וכו'", וזה בחינת המשכן שצוה ה' לעשות אחר חטא העגל, כי עקר חטא העגל היה פנים אמונה שעשו עבודה-זרה ופגמו באמונה, ועקר הפנים היה על-ידי פנים אמונת חכמים שעל-ידיה באו לעבודה-זרה ועשו אותו מעשה, כמו שכתוב שם: "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", שהיה קשה להם קשיות על משה על שאחר לירד, ולא בטלו דעתם להאמין בו שבודאי דרכיו ישרים אף-על-פי שאינם יכולים להבין בשכלם, אבל הם לא האמינו אז במשה ופגמו באמונת חכמים עד שבאו למה שבא. ובשנתרצה השם יתברך למשה ביום הכפורים למחול להם צוה לעשות משכן לתקן פנים אמונת חכמים, כי המשכן בחינת הבית-המקדש פלו עשה מגדרים ונדבות ישראל כמו שכתוב: "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי", כדי לתקן על-ידי

קָרְדֵי מִשְׁחַתְיוֹ הַג' לִ שְׁהוּא בְּחֵינַת גֵּר. וְעַל־כֵּן הִפְהִינִים הֵם בְּבַחֲבֵינַת אֲמוּנַת חַכְמִים, כִּי עַל־יְהִים נֶאֱמַר, "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר וְכוּ'", כִּמוֹ שְׂכָתוֹב שֵׁם בְּפִסּוֹק "כִּי יִפְלֵא וְכוּ' וּבִאֲתָ אֶל הַפְּהִינִים וְכוּ' לֹא תִסּוּר וְכוּ'", הֵינּוּ בְּנִ"ל. וְעַל־כֵּן נִכְנַס הַפְּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים לְקַדְּשָׁה הַעֲלוּנָה שֶׁל בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ לִפְנֵי וּלְפָנִים לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי כָל הַחַמָּאִים וְהַפְּגָמִים נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי פְּגַם אֲמוּנַת חַכְמִים שְׁעַל יְדֵם קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה וְכוּ' ל. וְעַל־כֵּן בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שָׂאָז נִסְלַח עוֹן הַעֲגָל שְׁהוּא פְּגַם אֲמוּנַת חַכְמִים בְּנִ"ל, עַל־כֵּן אִזְ נִסְלַחִין כָּל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂבִלָם בָּאִים עַל־יְדֵי פְּגַם אֲמוּנַת חַכְמִים בְּנִ"ל, וְכֵל זֶה נִתְתַּקֵּן עַל־יְדֵי גֵר בְּנִ"ל. וְזֶה שְׂמַתְחִילִין כָּל גֵּרֵי בְּכַנְיִסֵּת יוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי עֵקֶר בְּחֵינַת יוֹם כַּפּוּר שְׁהוּא תִקּוּן אֲמוּנַת חַכְמִים תְּלוּי בְּתִקּוּן הַגֵּר בְּנִ"ל, וְעַל־כֵּן יַעֲקֹב שְׁהוּא בְּחֵינַת גֵּר, כִּי הוּא רֵאשׁ לְכָל הַגּוֹדְרִים וְכִמוֹ שְׂכָתוֹב בְּהַתּוֹרָה הַג' ל, עַל־כֵּן עֵקֶר גֵּרֵי הָיָה בַּעַת שְׁהַשִּׁיב מְקוֹם הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כִּמוֹ שְׂכָתוֹב שֵׁם בְּפָרְשָׁה שְׂאֵמֹר, "מַה נּוֹרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים וְכוּ'", וְאִז, "וַיִּדַר יַעֲקֹב גֵּר", כִּי הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּבַחֲבֵינַת גֵּר שֵׁשֶׁם עֵקֶר תִּקּוּן אֲמוּנַת חַכְמִים בְּנִ"ל, וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַשְּׂמֹן שֶׁל כֶּהֵן גְּדוֹל שְׁהוּא בְּחֵינַת תִּקּוּן הַגֵּר עַל־יְדֵיהֶם הָיָה תִקּוּף הַגַּם שֶׁל חֲנֻכָּה שְׁהוּא בְּחֵינַת תִּקּוּן אֲמוּנַת חַכְמִים וְכוּ' ל:

טו וְעֵקֶר תִּקּוּף הַגַּם הָיָה שְׂמַעַט שְׂמֹן שְׂלֹא הָיָה בּוֹ לְהַדְּלִיק בִּירָאם

יוֹם אַחַד וְנַעֲשֶׂה גַם וְדַלַק שְׂמוּנָה יְמִים, זֶה בְּחֵינַת נְפִלְאוֹת תִּקּוּן הַגֵּר שְׁהוּא פְּרִישׁוֹת מַעֲט בְּנִ"ל, וְעַל־יְדֵיהֶם זֹכִינִין לְאֲמוּנַת חַכְמִים שְׁעַל־יְדֵיהֶם עֵקֶר תִּקּוּנֵנוּ לְנַצַּח, שְׁזֵהוּ בְּחֵינַת הַמְּבַאֵר לְעִיל עַל "שְׂקַל פְּסָקָא שְׂדָא לְהוּ וְכוּ'", כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִמְשִׁיכִין עַל עַצְמוֹ פְּרִישׁוֹת מַעֲט עַל־יְדֵי הַגֵּר עַל־יְדֵיהֶם זֹכִינִין לְאֲמוּנַת חַכְמִים אֲמַתִּיִּים שְׂפִיאֵרוּ בּוֹ וַיִּתְקַנוּ אוֹתוֹ לְנַצַּח. וְזֶה בְּחֵינַת שְׂלֹא הָיָה בּוֹ לְהַדְּלִיק בִּירָאם יוֹם אַחַד, כִּי הַשְּׂמֹן בְּחֵינַת גֵּר הוּא מַעֲט, כִּי הוּא פְּרִישׁוֹת בְּעֻלְמָא לְיוֹם אַחַד, וְדֵהֵנוּ לְזְמַן מַעֲט, אֲבָל הַגֵּר הוּא בְּחֵינַת פְּלֵא, בְּחֵינַת גַּם שֵׁישׁ לֹא בַח לְהֵאִיר בּוֹ אֲמוּנַת חַכְמִים שְׁהוּא בְּחֵינַת וְנַעֲשֶׂה גַם וְדַלַק שְׂמוּנָה יְמִים, שְׁהוּא מִחְכְּמָה עַד אֲמוּנָה שְׁהוּא שְׂמוּנָה בְּחֵינַת פְּדִיעַ שְׂזָכוּ עַל־יְדֵי מַעֲט הַשְּׂמֹן בְּחֵינַת גֵּר לְאֲמוּנַת חַכְמִים שְׁהוּא תִקּוּנֵנוּ לְנַצַּח בְּנִ"ל. וְזֵהוּ בְּחֵינַת אֲמוּנַת קַנְיָנִים נַעֲשֶׂה גַם לְשׁוֹשְׁבֵי־הָאָרֶץ, זֶה בְּחֵינַת "שְׂקַל פְּסָקָא וְשְׂדָא לְהוּ הַג' ל. וְעֵקֶר הַדְּבָר צְרִיךְ הָאָדָם לִידַע שְׂכָל זְמַן שֵׁישׁ בּוֹ אִיזָה נְקוּדָה טוֹבָה מִחֵאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ לֹא תִקּוּף גְּדוֹלָה לְחֹזֵר וּלְתַקּוּן הַכָּל, בְּבַחֲבֵינַת "שְׂקַל פְּסָקָא וְכוּ' כְּרוֹכוּ לִי גֵרֵי מִנָּה וְכוּ'", שְׂיִוִּבֵל לְהַמְשִׁיךְ תִּקּוּן חוּט הַשֵּׁנִי עַל־יְדֵי חֲתִיכַת אֲבָן שְׂחִלְקַט מִחֵאֲמוּנָה הַשְּׂבִיבָה וּנְפִילָה וְכוּ' ל:

טז וְעַל כֵּן קוֹרִין בְּחֻנְפָּה בְּפִרְשַׁת הַגְּשָׁאִים, כִּי הַגְּשָׁאִים הֵם בְּחֵינַת הַצְּדִיקִים וְהַחַכְמִים הַקְּדוּשִׁים שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לְהֵאֱמִין בָּהֶם וּלְהַמְשִׁיךְ

יה ועל כן נקרא חגכה, לשון חנוכה
 בעבודת ה', כי עקר
 החנוכה בעבודת ה' הוא על-ידי אמונת
 חכמים, כי כמו שהתנוק צריך שאביו
 ואמו יחנכו אותו בתורה ויחנכוהו, כמו כן
 צריכין אנו יותר ויותר שהצדיקים אמתיים
 יחנכו אותנו בעבודתו ויחנכוהו, כי אי
 אפשר לנו לעבודת ה' בראש על ידיהם
 וכנ"ל. גם כמו שהחנוכה הוא על-ידי דבר
 קטן וקל שמתחנכין את הקטן לעשותו,
 ואף-על-פי שהוא דבר קטן הוא יקר מאוד,
 מאחר שעל-ידיהו מתחנכין אותו, כמו כן
 הוא בחינה הנ"ל שעל-ידי אזה פרישות
 בעלמא שמקבלין עליו על-ידי נדר, על-
 ידיהו מתחנכין בעבודת ה' ויזכין לאמונת
 חכמים ולאור האבות ולשבת ולכל טוב
 וכנ"ל, שהיה בחינת שקל פסקא וכו' וכו'
 וכנ"ל. והוא גס-יפן החלוק בין הלומד ספרי
 מוסר לבד לבין המתקנים לצדיק אמת,
 כי אף-על-פי שלמוד ספרי מוסר יקר מאוד
 מאוד, אבל אף-על-פי-כן אין מבוזרין שם
 כל-כך עצות טובות לעבודתו ויחנכוהו, רק
 הם מוכיחים אותו ומעוררים אותו שישב
 לה' ויחנכוהו, אבל על-פי רב לא ימצא שום
 עצה איך להתקרב, אבל בשמתקרב
 לצדיקי אמת ולתלמידיהם וכו', הם
 מלאים עצות יקרות בבחינת ונהנין מפני
 עצה וכו', כי רב העצות בהכרח לקבלם
 מפה אל פה פמוכן לכל. ועל-כן העקר
 הוא אמונת חכמים אמתיים, והוא בחינת
 חגכה לשון חנוכה, כי הם גותנים עצות
 נפלאות בחינת עצות מרחק עצות עמוקות

אורם עלינו, הינו בחינת תקון אמונת
 חכמים פנ"ל, וגם כל קרבנות הנשיאים
 היו נדרים ונדבות שהתנדבו, כדי
 להקשיף תקון אמונת חכמים על ישראל
 על-ידי נדריהם וכנ"ל, וגם הם צריכין
 להאמין בעצמם שגם זה בכלל תקון
 אמונת חכמים, כמו שכתוב בהתורה 'חדי
 רבי שמעון' (סו"ט א) עין שם, על-כן
 הביאו נדרים הרבה לחגכה המזבח בעת
 הקמת המשכן שהוא תקון אמונת חכמים
 פנ"ל. וזה בחינת "בהעלותך את הנרות"
 שנסמך לזה, כי שמן המנורה הוא גם-כן
 בחינת נדר פנ"ל ועל-כן קורין כל זאת
 בחגכה וכנ"ל:

ו' נמצא שגך חגכה הוא אמונת
 חכמים שנתתקון על-ידי נדר
 שהוא בחינת השמן פנ"ל, וזה בחינת "נר
 לרגלי דברך ואור לנתיבותי, גשבעתי
 ואקמה וכו'", הינו על-ידי בחינת
 "גשבעתי ואקמה", בחינת שבועה ונדר
 שנודרין ומקמין מיד, כמו שדרשו רבותינו
 ו"ל מפסוק זה: 'שרי ליה לאיש למנדר
 לורו נפשיה', שנאמר 'גשבעתי ואקמה'
 וכו', על-ידיהו "נר לרגלי דברך וכו'",
 בחינת קדשת נר חגכה, הינו תקון אמונת
 חכמים שזוכין על-ידי נדר, על-ידי
 "גשבעתי ואקמה" פנ"ל, והוא "נר לרגלי
 דברך", שנתתקון אמונת חכמים ומאמין
 בדבריהם הקדושים והם מאירים לו פנר
 ואור לכל דבור ודבור, בבחינת "נר לרגלי
 דברך ואור לנתיבותי" וכנ"ל:

מאד, שעל־ידי־הּ יכול כל אחד להתקרב לה' יתברך ולזכות לתכלית טוב, אמן:

יט וזה בחינת ההלל של חנכה, בחינת 'זקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול', פי בודאי צריכין להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך הרבה הרבה מאד כשזוכין לאמונת חכמים המודריכין אותו בדרך הישר והאמת, פי תודה מביאין כשיוצאין מצרה וכשזוכה לאמונת חכמים שזה בחינת חנכה הוא נפרד ונצול מכל מיני צרות שבעולם, פי מדה טובה מרבה, פי כמו שהמבנה תלמידי חכמים אין לו רפואה למפתו כמו כן להפך כשיש לו אמונת חכמים אין מפה שלא יהיה לה רפואה בבחינת ולכל בשרו מרפא וכנ"ל. על־כן בודאי ראוי לו להודות ולהלל לה' יתברך כל ימי חייו אשר גמול עמו חסדים כאלה לקרבו לחיים נצחיים שהם הצדיקי אמת שנקראים חיים. וזה עלי אלקים נדרך, על־ידי נדר, שעל־ידי־הּ נתמקן אמונת חכמים כנ"ל, על־ידי־הּ 'אשלים תודות לד', היגו הלל והודאה כנ"ל, 'פי הצלת נפשי ממונת הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אלקים באור החיים', שכל זה זוכין רק על־ידי הצדיקים אמתים כנ"ל. וזהו "בגדבה אובחה לד אודה שמך וכו", על־ידי בחינת נדבה ונדר שהוא תקון אמונת חכמים על־ידי־הּ 'אודה שמך ה' פי טוב, פי מכל צרה הצילני', פי על־ידי זה נצולין מכל הצרות כנ"ל, וזהו "ובאוֹיְבֵי

רַאתָה עֵינַי", בחינת "להשבות אוֹיֵב ומתנקם" שזוכין על־ידי־הּ כנ"ל, וזהו גם־כן בחינת "לך אובח ובה תודה וכו' נדרי לה' אשלים וכו'" כנ"ל, וזה שנסמך מודים לרצה, פי רצה מתפללין על עבודת הקרבנות שיתקבלו לרצון שזהו בחינת נדר כנ"ל, שעל־ידי־הּ נתמקן אמונת חכמים שהוא העקר, על־כן אומרים אחר כך מיד 'מודים אנחנו לך וכו' נודה לך ונספר תהלתך על חיינו וכו' ועל נסיד שבכל יום וכו' ועל נפלאותך ומובותך שבכל עת וכו'. פי כל הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עם האדם בכל יום ובכל עת הכל הוא מה שחושב עליו מחשבות שלא יהיה נדחה חס ושלום, שזוכה לתכלית טוב שזה עקר הנסים והנפלאות שהשם יתברך מסבב עם האדם בכל יום (וכמבאר מזה במקום אחר), וכל אלו הנסים ונפלאות זוכין רק על־ידי צדיקי אמת שהן מחיין כל העולם בחיים נצחיים, וכל אחד כפי קרובו אליהם פן השם יתברך מגדיל חסדו עמו ומרבה נפלאותיו ונסיו ונוראותיו עמו, ועל זה עקר ההודאה של מודים, ועל־כן נסמך לרצה שהיא ברפת עבודת הקרבנות בחינת נדר, פי על־ידי נדר זוכין לאמונת חכמים וכנ"ל, ועל־כן נסמך אחר־כך ברפת שים שלום פי על־ידי תקון אמונת חכמים בשלמות זוכין לשלום כמו שכתוב בהתורה הנ"ל, וזה בחינת 'תלמידי חכמים מרפין שלום בעולם', וזה בחינת 'מודים דרבנן', מודים דרבנן דיקא. פי עקר בחינת

חיים

מודים דהינו להודות ולהלל לה' ויתברך הוא עלידי רבנו, שהם התלמידי חכמים האמתיים, הינו עלידי אמונת חכמים וכו"ל:

כ ועל ידי תקון אמונת חכמים בכל הבחינות עלידייהוה מכניעין שער של ארם שנופל בגפלה אחר נפלה ומקימין שער הקדושה עד שכן דוד בא. וזה בחינת גר הנכה סמוך לפתח, להקים שער ופתח הקדושה בבחינת "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם" פנ"ל, וזה בחינת "זה השער לה' צדיקים וכו'", כי עקר השער הקדושה נבנה עלידי הצדיקים, וזה "אודך פי עינתי". כי זה עקר ההודאה שזכה להתקרב לצדיקים שמוציאין אותו מכל השערי טמאה ומכניסין אותו לכל השערי קדושה, וזה בחינת "קול רנה וישועה באהלי צדיקים" פנ"ל:

כא וזה בחינת גר שבת, שעלידייהוה ממישיבין על עצמו קדשת שבת, כי היא קדושה הראשונה של שבת, כי התחלת המושבת קדשת שבת הוא עלידי הדלקת הנרות שבת, שהיא קדם לכל המצוות והקדושות של שבת, כי עקר קדשת שבת וזכין עלידי אמונת חכמים שזוכין עלידי גר פנ"ל, וזהו בחינת גר שבת, שהוא בחינת המושבת אור הצדיק עלידי בחינת גר פנ"ל לענין גר הנכה שעלידייהוה נמשך קדשת שבת פנ"ל. כי מבאר בפניות שגר הנכה וגר שבת הוא

בחינה אחת שממישיבין כלליית כל השלשה יהודים שעולין גר, ענין שם. רק שהחלוק הוא שבחנכה אין עליה לשכינה רק ממשיבין לה האור הגדול שהוא בחינת גר עלידי ההדלקה למטה במקומה, אבל בשבת היא עולה למעלה ושם מאירין בה האור הגדול שהוא בחינת גר, ענין שם. ועלפן צריכין בשבת להדליק מקדם גר הנכה ואחריו גר שבת, כי ראוי להעלותה מעט מעט ממטה למעלה מפורנה למדרגה, אבל אם הדליק של שבת קדם שפכר עלתה למעלה עד הראש, איך ידליק של הנכה וכו', ענין שם. וכל האורות הגדולים שהם כלליית היהודים שהם בחינת הדלקת הגר של מצוה שממישיבין בחנכה ובשבת, כלם נמשכין מאור הצדיק הגדול שהוא אור כל האורות וכו"ל, דהינו בחינת אמונת חכמים שעלידייהוה מאיר בו אור הצדיק שזוכין לזה עלידי גר שהוא השמן של הגר פנ"ל. והענין עלפי מה שמבאר (בסימן לח בלקיש תנאי) שלפעמים הצדיק הולך וגוסס להתלמידים להאיר בהם, ולפעמים התלמידים באים אצלו, ומבאר שם שזה שהצדיק גוסס לתלמידים הוא מחמת גדלת הצדיק שאורו גדול מאד עד שאי אפשר להתלמידים לקבל מפניו במקומו מחמת רביו אור וכו', עלפן מרח הצדיק להוריד ולהכניע עצמו לילך אליו כדי שיתמעט האור כדי שיוכל התלמיד לקבלו וכו', ענין שם כל זה היטב, ומבאר שם בסוף שבענין זה יש חלוקים רבים ענין שם.

דף טו

ומיכן מזה שִׁמְנוּ שֵׁשׁ חֲלוּקִים בְּעֵנָן זֶה מֵצַד גְּדֵלֵת הָרֶב שֶׁהוּא גְדוֹל מְאֹד בְּהַכְרַח שְׂיֻלְךָ הוּא וְיֻרֵיד עֲצָמוֹ לְהַתְלַמִּיד וְכו', כְּמוֹכֵן יֵשׁ חֲלוּקִים רַבִּים מֵצַד קְטָנוֹת הַמְקַבְּלִים, שֶׁלְּפָעָמִים מִחֻמַּת שֶׁהַתְלַמִּידִים הַמְקַבְּלִים קְטָנִים בְּמַעֲלָתָם מְאֹד, עַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר שְׂיַעֲלוּ אֶל הָרֶב לְקַבֵּל אוֹרֵי הַגְּדוֹל בְּמִקְוָמוֹ, עַל־כֵּן מְכַרַח הָרֶב לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֲלֵיהֶם לְמִקְוָמָם בְּכַפָּה תְּחֻבּוּלוֹת כְּדִי שְׂיֻכַּל לְהַחְיוֹתָם לְהֵאִיר בָּהֶם בְּמִקְוָמָם, עַן שֵׁם וְהֵבֵן. וְהוּוּ הַחֲלוּקִי הַגְּ"ל שְׂבִין גַּר שֶׁבֶת לְגַר חֲנֻכָּה, כִּי גַר חֲנֻכָּה מְדַלְקִין בַּחַל שְׂאֵא אִין עֲלֵיהּ וְאֵן הָעוֹלָם בְּקַטְנוֹת גְּדוֹל רַק עַל־יְדֵי תַקְוָה הַנְּסִים שְׂתֵּיהּ אֵן תַּקְוָה תַּקְוָה הִזֵּה שְׂנוּכַל לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הַצְּדִיק לְמִטָּה לְמִטָּה, שְׂתֵּיהּ בְּחֵינֵת מֵה שֶׁהַצְּדִיק נֹסֵעַ וְהוֹלֵךְ לְהָעוֹלָם, דְּהֵינֵן שֶׁהוּא מְכַנֵּעַ אֶת עֲצָמוֹ וּמֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵפֶן שְׂיֻכַּל לְהֵאִיר בָּהֶם בְּמִקְוָמָם, אֲבָל בְּשֶׁבֶת אֵז הִיא גְּלִית כֹּל הָעוֹלָמוֹת כִּידוּעַ, אֵז יְכוּלִים לְעֵלוֹת מִחֻמַּת קְדֻשַׁת שֶׁבֶת וּלְקַבֵּל אוֹר הַצְּדִיק בְּמִקְוָמוֹ וְכַ"ל, אֲבָל עֵתָה בְּגֻלוֹתֵנוּ לֹא הֵינֵנו יְכוּלִים לְעֵלוֹת לְקְדֻשַׁת שֶׁבֶת לְקַבֵּל אוֹר הַצְּדִיק בְּמִקְוָמוֹ, לֹאֵל אִי ה' שְׂתֵּיהּ לָנוּ שְׂעֻשָׂה עִפְמוֹ נְסִים וּבְפִלְאוֹת בִּימֵי מִתְתַּוְּהוּ וְכו' שְׂתַקְנֵנו לָנוּ הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה, כִּי אֵז עֲמֵדָה מַלְכוּת וַוֵן הַרְשָׁעָה שֶׁהִיא בְּחֵינֵת פְּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׂרָצוּ לְכַטֵּל קְדֻשַׁת שֶׁבֶת שֶׁהוּא כֹּלֵל הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי גָּרוּ שְׂחִלְלוּ אֶת הַשֶּׁבֶת וְכו' הֵינֵנו כַּ"ל, כִּי בְּשֵׁשׁ פְּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים חֵם וְשְׁלוֹם אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל

בְּחֵינֵת קְדֻשַׁת עֵנָן שֶׁבֶת, כְּפִכְאֹר בְּהַתּוֹרָה הַגְּ"ל שְׂעֻשָׁר קְדֻשַׁת שֶׁבֶת בְּחֵינֵת עֵנָן שֶׁבֶת זֹכִינְ עַל־יְדֵי תַקְוָה אֲמוּנַת חֲכָמִים עֵין שֵׁם, אֲבָל מִתְתַּוְּהוּ וְכַנּוּ שְׂתֵּיהּ צְדִיקִים גְּוִרָאִים בְּגֵדֵל כַּחַם הַכְּנֵיעוּ וְהַפִּילוּ אֶת מַלְכוּת וַוֵן הַרְשָׁעָה שֶׁהוּא בְּחֵינֵת פְּנֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְהַמְשִׁיכוּ בְּחֵינֵת תַּקְוָה אֲמוּנַת חֲכָמִים עַל־יְדֵי גַר, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת תַּקְוָה הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה שְׂתַקְנֵנו לָנוּ כַּ"ל, דְּהֵינֵנו שְׂתַקְנֵנו לָנוּ לְדוֹרוֹת שְׂאֶפְלוּ בְּתַקְוָה הַגְּלוּת הַמִּזְר הִזֵּה שְׂאֵנֵנו בְּחִלְשׁוֹת גְּדוֹל מְאֹד, נוּכַל לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ אוֹר הַצְּדִיק לְמִקְוָמוֹ עַל־יְדֵי הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שְׂאוֹר הַצְּדִיק מֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֲלֵינוּ בְּכַפָּה דְּרָכֵי נְפִלְאוֹתָיו בְּאֵפֶן שְׂיֻכַּל לְהֵאִיר כְּנוּ גַם עֵתָה, בְּבְחֵינֵת יְמֵי הַחַל, בְּשֶׁפְּלַנּוּ. שְׂתֵּיהּ בְּחֵינֵת מֵה שֶׁהַצְּדִיק נֹסֵעַ וְהוֹלֵךְ וּמְקַטְוִין אֶת עֲצָמוֹ לְהֵאִיר בְּהַמְקַבְּלִים וְכַ"ל, וְעַל־יְדֵי־הּ יֵשׁ לָנוּ כַּח הַחֹזֵר וְלְעֵלוֹת לְאוֹר שֶׁבֶת, שְׂזֹכִינ לָוֶה עַל־יְדֵי תַקְוָה אֲמוּנַת חֲכָמִים כַּ"ל, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ וְהֵאִיר כְּנוּ אוֹרוֹ הַגְּדוֹל לְמִטָּה בְּמִקְוָמוֹ שְׂתֵּיהּ בְּחֵינֵת הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה, עַל־יְדֵי־הּ יֵשׁ לָנוּ כַּח אַחֲרֵי־כֵן לְעֵלוֹת אֶל אוֹר הַצְּדִיק לְקַבֵּל הָאוֹר בְּמִקְוָמוֹ שְׂתֵּיהּ בְּחֵינֵת הַדְּלָקַת גַּר שֶׁבֶת שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שְׂהוֹלְכִין וְעוֹלִין אֶל אוֹר הַצְּדִיק כַּ"ל, וְהוּוּ בְּחֵינֵת מַעֲלַת שֶׁבֶת חֲנֻכָּה, שְׂאֵז מְקַטְוִין מַעֲלַת הַדְּלָקַת שְׂנֵי הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם גַּר חֲנֻכָּה וְגַר שֶׁבֶת. וְלְכַאוֹרָה הִזֵּה דִי בְּהַדְּלָקַת גַּר שֶׁבֶת לְבַד שֶׁהִיא גְּדוּלָה יוֹתֵר שְׂעוֹלִין אֵז לְמַעֲלָה וְכַ"ל, אֵד בְּאֵמַת

צריכין להדליק מוקדם גר חנכה, כדי להמשיך אור הצדיק למטה במקומונו בדרך פמה לבושין ותחבולות, שזה התקון המשיכו בנו מתהיהו והצדיקים שבאותו הדור לדורות, על ידי תקף הנם של חנכה כנ"ל, ואחר כך אנו יכולים להדליק גר שבת, כי אחר כך יכולים לעלות אל אור הצדיק שזהו בחינת מה שהתלמידים נוסעים אל הצדיק כנ"ל. וכן מתנהגים הצדיקים האמתיים עמנו שבשואים חלישות העולם לקבל אורם הגדול, אנו מקמינים עצמם בכמה הקטנות ובכמה בחינות ונוסעים והולכים להעולם כדי להחיותם ולעוררם, ואחר כך יש פה בעולם לילך ולנסע אליהם לקבל אורם במקומם. וזהו בחינת "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה", שבתחלה מוריד את עצמו השם יתברך לישראל כנ"ל, ואחר כך הוא מעלה אותם על ידי זה בעליה אחר עליה, בבחינת "אעלה גם עלה". וזה בחינת מה שכתוב בשמואל, "וסב בית אל והגלגל ותמצפה ותשובתו הרמטה כי שם ביתו". שבתחלה סבב את המדינה בית אל והגלגל וכו', שהלך ונסע והוריד את עצמו להאיר בישראל, ואחר כך, "ותשובתו הרמטה כי שם ביתו", שחזר לביתו למקומו וכל העולם הלכו אליו, כי יכלו אחר כך לעלות אליו לקבל האור במקומו כנ"ל. וזה צריך כל אדם לידע, שכל הרמזים והמחשבות של תשובה שבאים עליו בכל יום, כל זה נמשך מאור השם יתברך והצדיקים

כב וזה בחינת מה שכתוב בכונות חנכה, שיש שלשה יחידים שכלם עולים 'גר', הינו יחוד 'הויה אהיה' ויחוד 'הויה אדני' ויחוד 'הויה אלהים'. וכלם יחד עולים 'גר', שזהו פגנת הדלקת גר קדש של חנכה ושל שבת, אלא שיש חלוק וכו' ל. ועל פי הנ"ל מבארין הפגנות היטב, כי על ידי ההדלקת גר קדש הנ"ל מושיכין בחינת תקון הנדר, בחינת "בשמן קדשי משחתיו" (תהלים 133) כנ"ל, שעל ידי זה הוא נכלל באור האבות, ועל ידי זה זוכה לשלום, שזה בחינת מפלת שער ארם שלש פעמים ותקמת שער דקדשה שלש פעמים עד ששן דוד בא, כמבאר היטב בסוף, עני שם. וזה בחינת שלשה יחידים הנ"ל שעל ידי זה נתמקן הכל, כי

תקון הנדר זה בחינת המושכת היחוד הראשון שהוא 'הויה אהדי', כי 'אהיה' היא בחינת בינה שהיא כלליות השלש ראשונות ששם הוא בחינת נדר, בחינת פלא דתמן אתמר: "כי יפלא ממך דבר למשפט וכיו", בחינת "במופלא ממך אל תדרש" פדוע, ועל-ידיה מתנוצץ בו אורות האבות וכו' כנ"ל, וזה בחינת יחוד 'הויה אדני', כי עקר הארת האבות היה מאברהם שהיה ראשון לכלם, ואברהם הוא הראשון שקראו לה' תברך אדני, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'עד אברהם לא היה אדם שקראו אדני', ועל-פני הארת האבות הוא בחינת יחוד 'הויה אדני', כי אברהם הוא הראשון שגלה אדניותו בעולם וקראו 'אדני', ובדרך זה הלכו אחריו בניו יצחק ויעקב, ועל-ידי הארת האבות זוכה לשבת וזוכה לשלום כנ"ל, וזה בחינת יחוד 'הויה אלהים', שהוא שם שלם, כי עקר השלום הוא בבחינת יחוד זה של 'הויה אלהים', שהוא בחינת כלליות מדת הדין כמדת הרחמים, בחינת ה' הוא האלקים, שזה עקר השלום פדוע, כי עקר שרש הפחלקת נמשך בשאין הכרעה ושלום בין מדת הרחמים למדת הדין, ועל-ידי תקונים הנ"ל זוכין לשלום שהוא בחינת שלום בין המדות בין הרחמים לדין, שהרחמים ימתיקו כל הדינים, שזהו בחינת יחוד 'הויה אלהים' פדוע, וזה בחינת "אז ישבו אויבי אהור וכו', באלקים אהלל דבר, בה' אהלל דבר", שיזכה להפיל השונאים שישבו

אחור בבחינת להשפית אויב וכו', שכל זה זוכין על-ידי נדר כנ"ל, שעל-ידיה זוכין להתנוצצות האבות ולענג שבת, שעל-ידיה זוכין להשפית אויב, בחינת "אז ישבו אויבי אהור וכו'", אף גם להרבות השלום, שזהו בחינת שנמך לזה "באלקים אהלל דבר", בחינת יחוד 'הויה אלהים', שזהו בחינת שלום כנ"ל, ואזי "באלקים בטחתי לא אירא מה עשה אדם לי", כי מאחר שכבר נמתק הדין בחינת אלקים על-פני אני בטוח בו שלא יוכל אדם לעשות לי מאומה, וכל זה זוכין על-ידי נדר, בחינת "עלי אלקים נדרוד אשלם תודות לך" וכן כנ"ל, ובה עולה יפה אף געים קשר כל המקראות הללו, וזה "בשמן קדש משחתי" סופי תבות יון, כי על-ידי בחינת 'בשמן קדש משחתי' שהוא בחינת נדר, מכניעין מלכות יון שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, כי עקר תקון אמונת חכמים הוא על-ידי נדר, שכל זה הוא בחינת הנגה כנ"ל:

[שך לעיל על מאמר ריחא דתברא]

כג עוד מענג הנ"ל יש לבאר ששאלו: ריחא דתברא, מי שפגם בבירת קדש, במאי חטאו לה, איך אפשר לתברא ולתקנו, כי רחם בחינת זיוג, בחינת "לא יחבל רחם ורכב", ואיתא בתרגום רישלמי: אינו דקבשין תתנו וכלתין עני שם, וכן מובא בכתבי האר"י שרחים ורכב מרפזו על יחוד חתן וכלה, וזה בחינת 'יהי טוחן בבית האסורים' כמו שדרשו

ט"ז

ובותינו ז"ל, ושאלו: רחמי דתבירא, כשגשבר תקון זה, הינו מי שפגם בענין זה, כמאי חמיא לה, איד אפשר לתקנו, שקל פסקא שקדא להו, אמר רובי לי גרדי מנה, הינו שרמו שמנה הענין בעצמו נמשך התקון, פי כשהולכים בדת ישראל אזי יכולין לזכות שיהיה נמשך מנה הולדה קדושה, שיהיה נולד בן ישראל שעל ידיה עקר תקון הברית, פי עקר תקון הברית הוא על ידי שגולדין ונתרבינ בני ישראל, שהיו מצוה הראשונה בתורה, שהיו בחינת יוסף הצדיק שהוא עקר בחינת תקון הברית, שנקרא "בן פורת יוסף", בן פורת וכו' לשון פרו ורבו וכו', פי על ידי הולדות ישראל מתבררין הצצויות מדור לדור, פי כל אחד מדרע ישראל מגדל ומקדש שמו ותברך על ידי המצוות והקדושות ותפלות ושרות ותשכחות שאומר ועושה כל ימי חייו. פי אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון, וכל זמן שישם ישראל נקרא עליו מקבל השם ותברך התפארות הרבה ממנו כמו שכתוב במקום אחר, ועל ידי כל זה נמשך בחינת תקון הברית לאבותיו שפגמו בזה, מאחר שעל ידי ההולדה שלהם נמשך בן ישראל בעולם שאומר שמע ישראל פעמים בכל יום ומעיד על אחדות היחיד המיוחד ותברך שמו ועושה מצוות הרבה וכו', וכל זה אפלו בהולדה הפחותה, אפלו אם נולדים קלי עולם וקטני ערה, מכל שכן וכל שכן שבכל דור ודור נולדים כמה וכמה יראים וישרים וצדיקים קטנים

וגדולים, עד שלפעמים נולד צדיק שהוא חרוש נפלא ונורא מאד מאד, שהוא יכול לתקן כמה דורות, ויש שיכולין לתקן כל העולם בלו כמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי: יכולני לפטר כל העולם בלו מן הדיו, וגם רבי שמעון בר יוחאי נולד מזוג איש ואשה, ומי יודע אם כל אבותיו למעלה למעלה היו בלם צדיקים וקדושים, פי בודאי היו באבותיו הקדומים מצד אביו ומצד אמו כמה וכמה אנשים פשוטים, וזכו שיצא מדרע שלהם צדיק תנא קדוש ונורא איש אלקים בזה, שהפיר את הבורא הקדמון כמו שהפיר וגלה אלקותו בעולם כמו שגלה. וכן בשאר גדולי הצדיקים שכל זה בחינת "מי יתן טהור ממטא וכו'", וכמו שכתוב 'היהרו בכני עם הארץ שפמה תצא תורה, וכמו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל והובא בדברי ארמו"ר ז"ל (בסימן 4) בהתורה דרשו וכו', שהנשמות הקדושות הגבוהות מאד מאד על פי רב באים דוקא על ידי טפת עם הארץ, כמבאר דרוש זה באריכות בכתבי האר"י ז"ל בכמה מקומות, שהו ענין יציאת אברהם מתרח ורבי עקיבא וכו', עד שמבאר שם שגם נשמת משיח תבוא דוקא מבחינות פאלו וכו', עין שם. והו: שקל פסקא שקדא להו, אמר להו, פריבו לי גרדי מנה, ופרש רש"י שיוציאו לו חוטים משם, הינו שרמו שגומלים חתיכה מרחמים בעצמה שגשברה ומשם מוציאין חוטים, בחינת תקון הברית, בחינת "את תקנת חטי השני" שמרמז על תקון

הברית, כמבאר בדבריו ז"ל בהתורה 'צוית צדק' (סו"ק כב) שהוא בחינת הולדת פרץ וזרח ממועשה יהודה ותמר שממם נולד משיח, שנאמר שם 'ותקשר על ידו שני כו"', הינו שאמר להם שמזה הענין בעצמו נמשך תקון הברית על-ידי שמושתדלין שיהיה בהתר על-פלגנים על-פי התורה שעל-ידיה נולדו בני ישראל, שכל ההולדות פלם הוא בחינת תקון הברית כנ"ל, עד שכולין לזכות שיצא ממנו צדיק גדול וקדוש שיוכל להכיר את הבורא ותברך ויקשר וידבק את עצמו לאור אין סוף בדבקות וכליית גפלא דלית מחשבה תפיסה תמן כלל, שזה האור נמשך בבחינת חוט פדוע, וזה בחינת מה שיקד בשר אור הגנוז: איש על דגלו בסוף יחסף לתקות חוט זהר אין סוף, וזה ששאלו מיד ומו יכול למכרד גרדי מרחיא, כי הם בופרים והם משקעים בתאוה הוואת פל-פך עד שאינם מאמינים שאפשר שיהיה נולד מענין זה איש כזה שיוכל לדבק את עצמו בחוט זהר אין סוף בדבקות כזה עד שיתקן הכל כנ"ל. על-כן השיב להם, ומו יכול למחטא רחיא. פי בודאי מו שאינו מאמין בזה, שזה הענין בקשרו הוא בחינה גבוהה וקדושה מאד מאד שכל הנשמות אי אפשר להם לבוא לזה העולם כראם על-ידיה ואף-על-פי שמחמת המא אדם הראשון וחטא הדורות נפל ענין זה למקום שנפל עד שנדמה לאנשים גסים כאלו חס ושלום הוא רק תאוה בעלמא, אף-על-פירכו מו

שמאמין על-פלגנים שבאמת הוא דבר גבוה מאד ויש צדיקים שזווגם בדבקות גפלא לה' ותברך וכו' וכו' אשרי להם, ואפלו אנשים פשוטים מאחר שהוא בהתר על-פלגנים על-פי התורה יכולים להוליד מזה זרע ישראל שעל-ידיה הוא תקון הברית כנ"ל, אבל אלו האפקורסים שבופרים בזה ועושים מזה לצנות ואומרים ומו יכול למכרד גרדי מרחיא, שאי אפשר שיצא מזה דבקות גפלא בזה, על-כן בודאי רשעים כאלו אי אפשר לתקן אותם בבחינת ומו יכול למחטא רחיא וכנ"ל:

וזה בחינת 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם', פי יצחק הוא הולדה הראשונה בקדושה בעולם, פי עד שגולד יצחק לא היה אדם שגולד בקדושה בואת בקדושת ישראל, פי מחטא אדם הראשון לא היה שום הולדה בקדושה פראוי עד שבא אברהם שהיה הראשון שהתחיל להמשיך קדושת ישראל בעולם, אבל אברהם אבינו בעצמו לא נולד עדין בקדושת ישראל, והראשון שגולד בקדושת ישראל היה יצחק אבינו, שהיא הולדה הראשונה בעולם שגולד בקדושת ישראל ועל-כן אז היה שמחה גדולה בכל העולמות ונקרא על שם השמחה, בחינת 'צחוק עשה לי אלקים וכו'". פי באמת כל השמחות ששמחין על החתונה הוא פליאה לכאורה, באשר שמעתי זאת בפירוש מפיו הקדוש, שאמר, שאין העולם

הוא רק תאוה בעלמא, אף-על-פירכו מו

וידעים כָּלֵל מה זו שמחה שזה נושא זאת, כי בודאי אין ראוי לשמח על ענין זה. אך באמת עקר השמחה של חתונה הוא שמחת ישראל, שעקר שמחה בקדשה הוא מהמת שאנו יודעים ומאמינים שענין זה בשרשו הוא גבוה מאד מאד פדוע, ויהיה נולד מזה ישראל שיקדשו שמו כנ"ל, עד שיצאו צדיקים גדולים עד שיבוא משיח מדורותינו שיתקן הכל, וזה עקר שמחתנו, ומזה ודאי יש לנו לשמח הרבה על החתונה. וזאת השמחה התחילה מיצחק דיקא, שהוא הולדה הראשונה בעולם בקדשת ישראל כנ"ל, ועלפן באמת אמרה אז שרה: "צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי". כי בודאי עתה שנולד יצחק אז ראו ושמעו הכל נפלאות ה' מה שלא היה חדוש בזה בעולם שיתקו נולד מחבור איש ואשה הולדה פזאת שממנו יצאו כל זרע ישראל עד שיבוא משיח, ובודאי הוא צחוק ושמחה וחדוה רבה בכל העולמות, בחינת "כל השומע יצחק לי", כי מהולדה הקדושה הזאת התחיל שלשלת היחוס ישראל, כי אברהם אבינו בעצמו אף על פי שהוא היה הראשון לאבות, הראשון שהתחיל לגלות אלקותו בעולם, אבל הוא בעצמו לא נולד בקדשת ישראל, אבל הוא יגע וטרח בעצם עבודתו עד שזכה לקדש את עצמו כליבד עד שזכה שממנו יתחיל הולדות קדשת ישראל, שמאז והלאה לא יפסיק שלשלת היחסין של ישראל שממנו יהיה נולד יצחק שהוא

הראשון שנולד בקדשה פזאת, וממנו יצא יעקב ומיעקב יצאו כל זרע ישראל עד הסוף עד שיבוא משיח שיצא מנרעם שיתקן הכל ויגלה אלקותו לעין כל, שזהו בחינת "והחוט המשולש לא במהרה יחק", כי השלשה אבות, אברהם יצחק ויעקב היו קדושים מאד בקדשת הברית, עד שזכו להמשיך ההולדה שלהם בקדשה פזאת עד שלא יפסיק חבל קדשת ישראל לעולם עד שעל ידי כל הולדה של ישראל איד שהוא יהיה נמשך בחינת תקון הברית, ואחר שמהולדה זאת יצמח זרע ישראל שהם תקון כל העולמות וכן"ל, ועלפן נקרא על שם השמחה והחדוה, בחינת "צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי", כי הכל ראוי להם לשמח על הולדה פזאת וכן"ל, ועלפן בכל הולדה של בן ישראל בשמולין אותו ומכניסין אותו בקדשת ישראל מוכידין אז השמחה, כמו שאומרים בברכות שאחר המילה ישמח האב ביוצא חלציו, כי בודאי רק בזה ראוי לשמח בפה שזכינו שעל ידי הולדה שלנו נולד בן ישראל הנמול לשמונה, וזה בחינת שמוכידין או "ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמך" ואומר לך בדמך חיי", זה בחינת שקל פסקא שקדא להו פרוכי לי גרדי מנה, שדיקא מנה בעצמו נמשך תקון הברית, שזהו בחינת "ואראך מתבוססת בדמך", הינו בחינת פנס הברית שנמשך מהתנברות עבירת הדמים, "ואומר לך בדמך חיי", כי דיקא על ידיה בעצמו

תוכל להתתקן על ידי שהיו נולדים זרע
 ישראל מאחד וכנ"ל, וזה שפנפירים אחר
 כך וימל אברהם את יצחק בנו, כי עקר
 קדשה זאת התחיל מהולדת יצחק. ועל פי
 אין קורין אבות אלא לשלשה, כי הם הם
 אבות העולם, כי אין אבות לגוי, כי הם
 עם הידומה לחמר כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל, כי הולדה שלהם הם עצמו הולדת
 הבהמות, שהוא רק מחמת תאוה לבד
 בלי שום קדשה כלל, אבל עקר אבות
 התחיל מאברהם שהוליד את יצחק
 בקדשה פזאת, עד שמאז והלאה יהיה
 בכל הולדה בחינת קדשת ישראל שהיא
 עקר היחוס בחינת אבות, שיש קשור
 וחבור מאב לבן מאחר שהאב ממשיד לבן
 בחינת קדשת ישראל ומודיע לו מאלקותו
 ותברך, בחינת "אב לבנים יודיע אל
 אמתך", וזהו וא"ל וא"י מוסרי, בחינת
 תקון הברית שהוא בחינת יוסף, כל זה
 נמשך על ידי תולדות על ידי ההולדות
 הקדושות של ישראל, וזהו בחינת
 "תולדות יצחק בן אברהם", שהוא הולדה
 ראשונה שגולד בקדשת ישראל, שהולידו
 אברהם בקדשה פזאת עד שממנו התחיל
 שלשלת הקדשה, שבכל הולדת ישראל
 יש קדשת האבות שהוא קדשת ישראל,
 שעל ידיה הוא תקון הברית כנ"ל, וזהו
 "אברהם הוליד את יצחק", היינו שהולדת
 יצחק היה מאברהם לבד שהוא בחינת
 קדשת הברית, כי אברהם בחינת תקון
 הברית בחינת אבר מה, כמובא, וזהו

לפי שהיו לצני הדור אומרים מאבימלך
 נתעברה שרה, כי הם אינם מאמינים
 שהיה אפשר שתהיה הולדה מבחינת
 אברהם מבחינת אבר מה, שהיה אז
 מבחינת מה, מבחינת בטול ולא יבון
 בשביל תאוותו כלל כלל, כמו שהיו
 צדיקים אמתיים שהתפארו בזה, רק הם
 אומרים מאבימלך שהוא בחינת מלכות
 הרשעה שהוא רק פרוץ אחר תאוה
 הנשמיות ממנו נתעברה שרה, שאומרים
 הלצנים שעקר ההולדה הוא רק מתאוה
 הנשמיות מבחינת אבימלך, על פי העיד
 הפתוב: "אברהם הוליד את יצחק",
 שעקר הולדת יצחק היה רק מבחינת אבר
 מה, מבחינת בטול בחינת תקון הברית,
 שגולד בקדשה נוראה פזאת עד שממנו
 התחילה שלשלת קדשת ישראל, שבכל
 הולדות ישראל, יש בה בחינת גיוצי
 קדשת האבות, שעל ידיה נולדים בכל
 דור דור שכלם מתקנים תקון הברית
 כנ"ל עד שבסוף יצא משיח מדע ישראל
 שידבק את עצמו בה' והפך כמו
 שהתדבק ויגלה אלקותו לעין כל ויתקן
 הכל כנ"ל, במהרה בימינו אמן:

(בליזה נאמר על החתונה של ש"ב):

הלכה ז

על פי התורה קרא את יהושע וכו'
 ואצונו בסמין ו, עין שם כל
 התורה מרישא לסיפא:

א וזה בחינת עצם נוראות נשגבות
 קדשת שבת, כי מבאר שם
 שתשובה היא בחינת שבת, בחינת "ושבת
 עד ה' אלקוד וכו'", כי לעתיד יהיה יום
 שכלו שבת בחינת כלו תשובה, שיבואו
 בכל פעם על השגות ותרות בהשגות
 אלקותו ותקרה, ואז ישובו על השגתם
 הראשונה שהיו בחינת עבודת הצדיקים
 הגדולים גם בעולם הזה שאף-על-פי
 שברו וכו' עצמן בתכלית הזכות והנחת
 וגם עשו תשובה גמורה אפלו על מה
 שלא חטאו וכו', אף-על-פירכן עדן הם
 עושים תשובה בכל פעם על השגה
 הראשונה וכו', ומבאר שם ששאר העולם
 הם צריכי בנדיא להיות בתשובה תמיד,
 כי אפלו כשאומר חטאתי וכו' אינו יכול
 לומר בלי פניה, על-כן צריך בכל פעם
 לשוב על תשובה הראשונה וכו', וענין מה
 שכתוב שצריך להיות קני בהלכה מי
 שרוצה לשוב, בחינת קני בעיל קני
 בנפיק, בחינת "אם אסק שמים שם אתה
 ואציעה שאול הנך וכו'", שאפלו בכל
 הידידות שבעולם אפלו בשאול תחתית
 יתחזק למצוא את השם ותברך לשוב
 אליו, בבחינת "ואציעה שאול הנך וכו'",
 וענין שם מה שכתוב בסוף, שעל-ידיהו
 נעשה אדם לשבת על הכפא. כי עקר
 התשובה כשישמע בזונו ידם וישתק
 ויסבל שפרכות דמים להכניע הדם
 שבהלל השמאלי וכו' ועל-ידיהו נעשה
 אדם וכו', בחינת שלש נקודות, בחינת
 משה והושע ואהל מועד, שהם בחינת

חמה ולבנה וכו' שהם בחינת שלש מצוות
 שנצטוו ישראל בכניסתן לארץ ישראל
 שהם להכרית זרעו של עמלק ולמנות
 מלך ולבנות בית הבחירה וכו', ענין שם
 כל זה היטב:

ב ומכלל זה מוכן עצם נוראות אהבת
 השם ותברך עלינו שברחמינו
 נתן לנו מתנה טובה הזאת שהיתה בבית
 גנינו ושבת שמה וכו' כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל, וצריכין להשתדל לקבל מתנה טובה
 הזאת באהבה ובשמחה עצומה, כי על-
 ידיה זוכין לתשובה איד שהוא, עד שגם
 הוא יזכה ליום שכלו שבת וכו'. כי רב
 העולם קשה עליהם התשובה, מחמת
 התגברות היצר הרע בכל פעם מחדש, כי
 זה ידוע כי הכל חפצים לרואה את שמך,
 ואפלו פושעי ישראל מלאים חרטה
 גדולה, ותרבה מתעוררים פמה פעמים
 לשוב לה' ותברך, אך בתוך כך נופלים
 בדעתם מגדל התגברות הבעל דבר
 שמתגרה בהם בכל פעם כז"ל, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, 'בכל יום יצרו של
 אדם מתחדש עליו וכו' ואלמלא הקדוש
 ברוך הוא עוזרו וכו', ועקר הענין
 והשיעור הוא על-ידי כח קדשת שבת
 שצריכין להמשיך על עצמו בכל יום, כמו
 שכתוב: "ובור את יום השבת לקדשו",
 וזכרו מאחד בשבת:

ג ועקר קדשת שבת אי אפשר להמשיך
 על עצמו בראם בכח הצדיקי
 אמת, שהם בחינת שבת, כמו שכתוב

דף טו

דף טו

ברבי שמעון בר יוחאי, 'אנת שבת דכלהו יומי' וכו', והא בהא תליא, כל מה שמשתדל ביותר לקבל שבת פראוי לו, בן זוכה להתקרב לצדיק האמת, וכפי התקרבותו אליו בן זוכה לקדשת שבת עד שזכה לתשובה שלמה בכל מקום אשר הוא שם ולהתחנך על עמדו לבלי לפל לעולם, יהיה איד שיהיה, בבחינת "ואציעה שאול הנדב וכו'" פנ"ל. פי עקר ההתעוררות וההתחזקות לשוב אל ה' תמיד, הוא בכח הצדיק הנ"ל שהוא כל ימיו בתשובה, אף-על-פי שפבר עשה תשובה, פי הוא עושה תשובה בכל פעם על השגתו הראשונה וכו', עד שבכל פעם הוא משיג גדלת הבורא ותברך בהשגה עצומה יותר וכן לעולם, ובכל פעם שמשגיג השגה יתרה הוא מכניס בלב כל הרחוקים מאד מאד שיתחזקו ממקומם לשוב לה' ותברך איד שהם. פי בכל פעם שמשגיגים גדלתו ותברך יותר, הם משיגים רחמיו וחסדיו יותר, פי זה עקר גדלתו ותברך, ועל-ידיהם הם מאירים בלב ישראל שיש תקנה לכל אהד לשוב אליו ותברך תמיד, בבחינת "ואציעה שאול הנדב וכו'" (ובמבאר מה במקום אחר עו"ש), וכל זה הוא בחינת קדשת שבת שהוא בחינת עולם הבא, שהוא פלו תשובה פנ"ל:

פי להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת יהושע, בחינת פני לבנה, בחינת נקודה המתחננה, זה בחינת סעודת ליל שבת, פי בכניסת שבת הוא בחינת הכנעת הקלפות פידוע, שהוא בחינת להכרית זרעו של עמלק, שהוא כלל כל הקלפות והסמרא אחרא. פי מבאר בכניסת שבת ומוכא בדבריו ז"ל שבכניסת שבת נכלל גנה בקדשה, ואזי רוצים גם כל הקלפות הטמאות להכלל בקדשה ואזי יורד שלהובא דאשא על ראשם ונזפלים וכו' שזהו סוד רחיצת חמין בערב שבת וכו', וזהו בחינת להכרית זרעו של עמלק, שהוא בחינת כלל הקלפות הטמאות לנמרי, והוא חותר תמיד ומתנגר בקדשת ישראל ורוצה להחמיאם כדי לינוק מהם, וצריכין מלחמה גדולה עמו, ובשמכניעין אותו אזי נכלל גנה בקדשה, שזהו בחינת פנות כניסת שבת פנ"ל. וזה בחינת "וישמע יתרו" שנסמך לפרשת מלחמת עמלק וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'מה שמועה שמע וקא קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק', הינו פי אחר שנפלו ונכרתו הקלפות הטמאות שהם בחינת מצרים ועמלק, אז שמע יתרו ונתגזר, שהוא בחינת שכלל גנה בקדשה שמשם כל הגרים פמוכא. וכל זה הוא בחינת כניסת שבת פנ"ל. ואזי פד עיל שבתא ואתקדש ליליא ואיהי אתפרשת מספרא אחרא וכו' פנ"ל, אז מצוה לעשות סעודה של ליל שבת שהוא בחינת יהושע, בחינת לבנה המושלת בלילה, וזה בחינת

ד וזה בחינת שלש סעודות שבת, שהם בחינת שלש נקודות הנ"ל, שעל-ידיה עשה אדם וכו' פנ"ל, שהם בחינת שלש מצוות הנ"ל.

שְׁאֵמְרוּ רבוּתוֹנוּ ז"ל, שְׁבֵת אֲנִין עֲלוֹהֵי, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי ו"ל בְּהַפְגֵּעוּשָׁה שֶׁל הַבְּנִים שֶׁנֶּחְלָפוּ עֵין שָׁם. וְעַל-כֵּן אִי בְּשֵׁבֶת מִצְוָה לֵאבֹל לְתַנּוּן פָּנִים אֲכִילַת עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי אִי מִתְקַנֵּין כֻּלָּל יִשְׂרָאֵל בְּכַח הַצְּדִיקִים הַפְּגָמִים הַג' עַל-יְדֵי קִבְלַת שְׁבֵת כְּכֹל הַתְּקוּנִים כְּמוֹכָא בְּפָגְמוֹת, כִּי אִי הָאֲכִילָה בְּכַחֲנִית קִדְשָׁה פְרוּת הַגֵּן שְׁמוּעָה לֵאבֹל, בְּכַחֲנִית מְכַל עֵין הַגֵּן אֲכֹל תֹּאכֵל, כִּי שְׁלֹש סְעוּדוֹת שֶׁל שְׁבֵת הֵם בְּכַחֲנִית עַד, גְּדֵר, גֵּן, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית עֲנֵי שְׁבֵת, כְּמוֹכָא (וְדַר בְּרֵאשִׁית דף כ"ו), וְסְעוּדַת לַיִל שְׁבֵת הוּא בְּכַחֲנִית גֵּן, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית תְּקוּן אֲכִילַת עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע. גְּמִצָּא שְׂאִז הַסְּעוּדָה בְּכַחֲנִית לְהַכְרִית וְרַעוּ שֶׁל עֲמֻלָּה, שֶׁהוּא מֵה שְׁכַנְעֵין וְנִפְלִים אִי בְּכַחֲנִית קִלְפוֹת הַטְּמָאוֹת וְנִגְהָ נִכְלָל בְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית אֲכִילָה וְקִדְשָׁה אֲכִילַת שְׁבֵת, שֶׁהוּא תְּקוּן אֲכִילַת עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁכַל הַפְּגָם הָיָה בְּעֵינֵי זֶה וְכַ"ל, וְסְעוּדַת יוֹם שְׁבֵת הוּא בְּכַחֲנִית נִקְוָה הַעֲלוּיָה שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית פֶּתֶר, בְּכַחֲנִית מִשָּׁה, כִּי אִי הַסְּעוּדָה בְּכַחֲנִית עֲתִיקָא קְדִישָׁא, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית פֶּתֶר, וְאִי מִזְכְּרִין בְּתַפְלָה, 'שְׁמַח מִשָּׁה בְּמִתְנֵת חֲלָקוּ וְכו', כִּלִּיל תְּפָאֶרֶת בְּרֵאשׁוּ תַתָּה ל', כִּי אִי הוּא בְּכַחֲנִית פֶּתֶר, כִּלִּיל תְּפָאֶרֶת בְּרֵאשׁוּ, בְּכַחֲנִית עֲתִיקָא קְדִישָׁא, בְּכַחֲנִית אִי יוֹם שְׁבֵת קִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית פְּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֲמֵה. וְסְעוּדָה שְׁלִישִׁית זֶה בְּכַחֲנִית יַעֲקֹב שְׁרִיָה "אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֲהֵלִים", שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית הָאֲהֵל מוֹעֵד, שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית לְמוֹנֵת מְלֻךְ, בְּכַחֲנִית דְּרֵךְ

הַסְּעוּדָה הַנּוֹפֶרֶת בַּתּוֹרָה שְׁעוּשָׁה יִתְרוֹ לְכֹל יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁבֵּא לְהַתְּגַיֵּר, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שָׁם, "וַיָּבֵא אֹהֶרֶן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאבֹל לְחֵם עִם חוֹתֵן מוֹשֶׁה לִפְנֵי אֱלֹהִים", כִּי כְּשֶׁבֵּאִין גֵּרִים וּמִתְגַּדְּרִין שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית שֶׁהַקִּלְפוֹת הַטְּמָאוֹת בְּכַחֲנִית קִלְפַת עֲמֻלָּה נִכְרְתִין וְנִגְהָ נִכְלָל בְּקִדְשָׁה, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְהִגְרִים לְהַתְּגַיֵּר מִחֲמַת קִלְפַת עֲמֻלָּה שְׂרוּעָה לְהַתְּאָחוּז בָּהֶם וְכַ"ל, שְׁכַל זֶה הוּא בְּכַחֲנִית כְּנִיסַת שְׁבֵת וְכַ"ל, וְאִי מִצְוָה לְהַרְבּוֹת בַּסְּעוּדָה שֶׁהוּא בְּכַחֲנִית סְעוּדַת לַיִל שְׁבֵת כַּ"ל, שֶׁהוּא תְּקוּן חֲמָא אֲדָם הַרְאִשׁוֹן שֶׁחֲמָא בְּאֲכִילָה בְּעֶרְב שְׁבֵת שְׁנִבְרָא בּוֹ וְאֲכֹל מִעֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁעַר הַפְּגָם הָיָה בְּכַחֲנִית זֹאת. כִּי עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע זֶה בְּכַחֲנִית נִגְהָ, שְׁכַמְעֶרְב טוֹב וְרַע, שְׁכַל זְמַן שְׂאִין מְכַרְרִין אוֹתוֹ כְּרֵאִי אִי עַרְךָ נִימַת הַקִּלְפוֹת הַטְּמָאוֹת הוּא דְרֵךְ שָׁם כְּמוֹכָא. וְהַחֲשׁ הַשִּׁיאוּ שְׁיֵשׁ בְּיָדוֹ כַּח לֵאבֹל מִמֶּנּוּ וּלְכַרְרוֹ. וְזֶה בְּכַחֲנִית דְּחַפְזָה עַד שְׁנִיגָעָה בּוֹ, וְאָמַר לָהּ, כְּשֵׁם שְׂאִין מִיתָה בְּנִיגָעָה כִּד אִין מִיתָה בְּאֲכִילָה, הֵינּוּ שְׂאֵמֵר לָהּ הֲלֵא אִין זֶה דְּכַר טְמָא לְגַמְרֵי, כִּי אִם הָיָה טְמָא לְגַמְרֵי הָיָה אִסוּר גַּם בְּנִיגָעָה, אֲבָל מֵאַחַר שְׂאִין מִיתָה בְּנִיגָעָה כִּי אִינוּ טְמָא לְגַמְרֵי, עַל-כֵּן גַּם אִין מִיתָה בְּאֲכִילָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשִּׁיֵּאִם עַד שְׂאֵכְלוּ מִמֶּנּוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכְּנִים טְמָאָה לְשָׁם, כִּי לֹא הָיָה לוֹ כַּח לְכַרְר עֵין הַדַּעַת, אֲדַרְבָּא הַתְּגַבְּרוּ הַקִּלְפוֹת הַטְּמָאוֹת עַל-יְדֵי-זֶה עַד שְׁנִיגָרוּ עֲלָיו מִיתָה לְדוֹרוֹת וְנִתְבַּרְשׁ מִזֶּן עַד, וְהַתְּקוּן הָיָה שְׁבֵת, כְּמוֹ

כוכב מנעקב וכו', כמו שפתיב שם בהתורה הנ"ל שהיו בחינת הווא שבתוך האלה, שדרך שם נמשך מנקודה העליונה לנקודה התחתונה ממשוה ליהושע וכו', שזה עקר שלמות בחינת אדם, כי שלמות הקדשה שהוא התגלות אלקותו ותברך הוא על-ידי בחינת משה ויהושע, שהם בחינת הרב והתלמיד שמאירין אור הדישי תורה בעולם, שעל-ידיה מגלין אלקותו לכל העולם ומחזירין את העולם בתשובה, והעקר בשבחינת יהושע בחינת נקודה התחתונה בחינת לבנה מקבל מנקודה העליונה מבחינת משה, פני חמה, כי מבחינת משה בעצמו שהוא בחינת נקודה העליונה וכו' אי אפשר להעולם לקבל מגדל העלמו והסתרתו, כי הוא בבחינת "כבוד אלקים הסתר דבר", רק התלמידים האמתיים בחינת יהושע אשר לא ימוש מתוך האהל, קבלו ממנו בדרכים גפלאים, בבחינת 'אלא אם בן היה חכם ומבין מדעתו וכו'', שנאמר במעשה מרפכה שהוא לתקן כל הנ"ל, עד שיפנה לבחינת אדם היושב על הפסא המזוקף שם, שזה עקר שלמות מעשה מרפכה, ועליבן כל תקון העולם הוא על-ידי שמתחד בחינת משה עם בחינת יהושע, נקודה העליונה עם נקודה התחתונה, שמשוה בחינת הרב, יאיר הדעת להתלמיד בחינת יהושע, עד שייכל להאיר פני תבל להודיעם דרכי התשובה לכל אחד ואחד לפי בחינתו עד שפלים ושובו אל ה' ויבירו גרלתו ורוממותו

ותברך, וכל זה בחינת יעקב כנ"ל שהוא בחינת בריה התיכון המכריח מן הקצה אל הקצה שמקשר ומקים כל בחינת האהל מועד, שהוא בחינת וא"ו שבתוך האלה, שממשך האור מנקודה העליונה לנקודה התחתונה וכו' וכנ"ל, וזה בחינת סעודה שלישית של שבת שהיא בבחינת יעקב וכנ"ל. ועליבן נהנין או הצדיקים אמתיים לגלות הדישי תורה הרבה לתלמידיהם, כי אז עקר המשכת התורה מבחינת משה ליהושע, מרב לתלמיד, והכל כפי להחזיר את ישראל בתשובה שהוא בחינת שבת, בחינת "ושבת עד ה' אלהיך" וכנ"ל:

ה כי עקר שלמות האדם הוא שיפנה להטיב מעשיו שישג את הבורא ותברך עד שיתנה נכלל בבחינת אדם היושב על הפסא, כמובן בהתורה הזאת. כי העולם בכלל הוא בבחינת נקודה התחתונה, בבחינת "והארץ היום רגלי", שהוא בחינת נקודה התחתונה כנ"ל. ודיעת הבורא ותברך זה בחינת נקודה העליונה שהוא בחינת פסא דמתפסא וכו' כנ"ל, ועקר התכלית לקשר כל העולם ומלואו שחיותו מבחינת נקודה התחתונה לקשרו למעלה לבחינת נקודה העליונה, וזה על-ידי בחינת וא"ו שהוא בחינת ששת ימי המעשה שבהם נברא הכל עד שנברא האדם, שהוא העקר שהוא צריך לקשר העולם ומלואו בחינת נקודה התחתונה בהבורא ותברך בבחינת

110

נקודה העליונה, על־ידי שיברר כל
הבריאה שפרא השם והברך בו ימי
המעשה שהם בחינת ששה סדרי משנה
שהם בחינת בשר ופסול, אסור ומת, ו
טמא ומתור. כי יש בהם אחיות טוב ורע,
שצריכין לברר בששת ימי המעשה על־ידי
ששה סדרי משנה, על־ידי שמבררין
ההלכה הפשר מן הפסול וכו', כמובן
בפתיים. וכל הברור על־ידי האדם
המתחנן שהוא בחינת "סלם מצב ארצה",
שהוא בחינת נקודה המתחננה, "וראשו
מגיע השממיה", שהוא בחינת נקודה
העליונה, והעקר על־ידי שמשפר היצר
הרע שעקרן הוא עכירת הדמים שהאדם
צריך להכניע הדם שבחלל השמאלי,
שהוא בחינת רתיחת הדמים של פבר
מרה וטחול, ולהגביר ימין על שמאל
להעלות הטוב לבחינת המת, על־ידי בנפוי
ראה דנשבי על לבא וכו', כמובא
בתקונים, שפבר מרה טחול הם קטרוגין
דלב ראה מנה וכו', עין שם. שכל זה
בחינת ברורים הנ"ל, ומי שתמא ונכשל
בזה צריך לשוב בתשובה, ועקר התשובה
שיסבל בושות וביוגות ושיפכות דמים
וידים וישתק, כדי להכניע הדם שבחלל
השמאלי וכו' הנ"ל, ואז זוכה לתשובה עד
שמתקן בחינת אדם המבואר שם בהתורה
הנ"ל. וכל זה אי אפשר לזכות בו אם
על־ידי הצדיק שהוא שבת דכלהי יומי,
ועל־ידי שמירת שבת בעצמו וכו' הנ"ל. כי
שבת קביעא ונקמא, כי קדשת שבת
בחינת עולם הקא קביעא לעולם והיא

כלולה מכל השלש נקודות הנ"ל בבחינת
שין בת. שין בחינת פלליות השלש נקודות
הנ"ל שכלולין בנקודה העליונה, כי
המתחנן נכלל בעליון, ועל־פן נקודה
העליונה שהוא בחינת משה בחינת
הצדיק האמת, הוא בחינת סגול, שהוא
שלש נקודות, כי נקודה העליונה כלולה
מכל השלש נקודות, כי המתחנן נכלל
בעליון כנ"ל וזה בחינת שין של שבת
שהוא תלת רישין, בחינת נקודה העליונה
שכלולה מכל השלשה כנ"ל. ובה זה
בחינת בת עין, בחינת נקודה המתחננה
שעולה ומתקשרת בנקודה העליונה על־
ידי קדשת שבת ועל־ידי הצדיק בחינת
משה שזכה לקדשת שבת בתכלית
השלמות בבחינת ישמח משה במתנת
חלקו וכו':

ז ועל בן אפלו בגין בית־המקדש אינו
דוחה שבת, כי בית־המקדש
הוא בחינת נקודה העליונה כמו שכתוב
שם, כי בית־המקדש מכפר עוונות ישראל
ומכניע הדם שבחלל השמאלי על־ידי
שפיכת דם הקרבנות, ועל־ידי התשובה
שכל אחד שב על עוונותיו ומתבייש
בשעת הבאת הקרבן ומעלה כל נצוצות
הנפולין לבחינת נקודה העליונה שהוא
בחינת קדשת הבית־המקדש כנ"ל. אבל
כל זה אי אפשר כי אם בכח קדשת שבת
שקביעא ונקמא, כי בשבת אין ברור, רק
כל הברורים שמבררים בכל ששת ימי
ההל הכל הוא בכח קדשת שבת שהוא

בחינת עולם הבא, ששם שבייתה ומנוחה ואין הרע יכול להתאחו שם כלל. כי קדשת שבת הוא אחדותו ותברך שיוֹרֵד בְּכָל מְקוֹמוֹת הַמַּמּוּאִים ואין יכולין להתאחו בו כלל, בבחינת 'ועברתי בארץ מצרים' אני ולא מלאך אני ולא שרף, כמו שכתוב בהתורה הסתרה (בסיקן ג'ו). כי שבת והצדיק הם בחינת תרין סהרין וכו' המובא בזהר הקדוש, שהם שבת ומילה, כי מילה בחינת תקון הברית הבחלית השלמות שזוכה לזה הצדיק האמת, שעל ידי אלו התרין סהרין כל אחד פני מה שאוחז בהם לא יפל לעולם בשום אפן יהיה איד שיהיה, בבחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד". כי אין שאול וחשך וצלמות וכו', שייכל להסתיר קדשת אלו התרין סהרין, שהם שבת והצדיק האמת:

ז ועל בן פקוח נפש דוחה שבת, ואפלו הפחות שב'ישראל מוחללין שבת עליו כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, כי כל זמן ששם ישראל נקרא עליו יש לו תקנה על ידי הצדיק האמת ועל ידי שמירת שבת פנ"ל. כי שמירת שבת נתנה ל'ישראל כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'מתנה מובה יש לי בבית גני ושבת שקמה, ואני מבקש לתנה ל'ישראל, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל על זה, 'מטוב שיחלל שבת אחת ואל יחלל שבתות הרבה':

כי האדם נברא לידע ולהביר את הבורא ותברך, אבל אי אפשר לדעת אותו

ותברך כי אם על ידי עבודת התורה והמצוות שהם כלם ברורים לברר הטוב מן הרע, וזהו בחינת ששה סדרי משנה, שהם בחינת פשר ופסול וכו' פנ"ל, שצריכים לבררם בזה העולם שנברא בששת ימי המעשה וכו' פנ"ל. וכשאדם חוטא ופוגם באיזה מצוה או שעובר עברה חס ושלום, נסתלק הדעת פני הפגם, ולא היה אפשר לתקן, כי על פי משפט אין מועיל תשובה פמוכא. אך השם ותברך המל על עולמו והקדים רפואה למכה, ובאהבתו ובחמלתו נתן לנו את השבת שהיא שבייתה ומנוחה, שהוא קדשה גבוהה ונעלמת מאד שאין מגיע לשם שום פגם. כי שבת קביעא ונקימא ואין קדשתה תלויה ב'ישראל שיקדשו אותה וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי קדשת שבת קבועה תמיד מעצמה, כי לשם אין מגיע שום פגם, כי זאת הקדשה של שבת הוא בחינת הקדשה העליונה ונעלמת מאד מאד, שנאמר שם, "אם תצדק מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו וכו'". וזה בחינת קדשת התשובה שנקדמה לעולם. כי שבת בחינת תשובה פנ"ל, הינו בשארם חוטא חס ושלום ונסתלקין ממנו כל הקדושות כפי החטא והפגם, אבל בחינת הקדשה של שבת שהוא בחינת קדשת התשובה הוא קביעא ונקימא גם אז, ועל ידי זה יש לו כח לשוב לה ותברך בכל עת שירצה. אבל זה הסוד אין מי שיודע בשלמותו כי אם הצדיק הדור שהוא בבחינת משה, שהוא בחינת שבת

16 Ca

השומר שבת בהלכתו מוחלין לו על כל
 עוונותיו, שנאמר: "שומר שבת מחלו",
 מחול לו. ועל-כן על-ידי קדשת שבת יש
 תקנה להעולם, כי אפלו עובר עבודה-זרה
 כדור אגוש מוחלין לו. וזה עקר מתן שכר
 של שבת, שעל-ידי שמירת שבת יכול כל
 אחד לזכות ליום שפלו שבת, אפלו אם
 פגם מאד, אבל זה הפסד שהוא בחינת
 מתן שכרה של שבת גנוז וסתום מאד
 וצריכין לקבלו על-ידי הצדיק שהוא
 בחינת משה שהזהיר לו השם ויתברך
 מתנה טובה יש לי בבית גנוז ושבת שמה
 וכו' לך והודיעם. הינו שיודיעם מתן
 שכרה, כדמסקו שם בנגמרא פנ"ל. שזה
 בודאי צריך משה להודיעם וללמד עמהם
 הרבה להודיעם ולהכניס בלבם קדשת
 שבת שהוא בחינת תשובה שידעו ויקבעו
 בלבם שתמיד יכולין לשוב לה' ויתברך
 מכל מקום שהוא, בבחינת "אם אספ
 שמים שם אתה ואציעה שאל הנגד וכו'",
 המובא בהתורה הנ"ל. וזה אין זוכין בו אם
 בכח הצדיק בחינת משה ששכר זכה
 על-ידי עבודתו גם כזה העולם לבחינת
 יום שפלו שבת שהוא פלו תשובה,
 שעושה בכל פעם תשובה על תשובה וכו'.
 וכנ"ל, כי יודע שלגדלתו אין חקר וכו'.
 ועל-ידי-זה יכול להודיע לכל ישראל
 קדשת שבת, הינו בחינת מתן שכרה
 שהוא יום שפלו שבת. הינו שיש תקנה
 לכל תמיד כל ימי חייו, אפלו אם נתעורר
 לשוב ונפל וחזר ונתעורר וחזר ונפל, וכן
 הרבה פעמים מאד אף-על-פירכין יש תקנה

ודכלהו יומא פנ"ל. ועל-כן עקר התשובה
 אי אפשר לזכות בו אם על ידו, כי רק
 הוא מודיע לנו עצם מעלת קדשת שבת
 שהוא בחינת קדשת התשובה, וימנע
 אותנו בכל עת לשוב לה' ויתברך איד
 שהוא אפלו אם עבר על כל התורה
 אלפים פעמים, כי רבי רחמיו מאד, כי
 כבר הקדים לנו קדשת שבת שנתן
 לישראל ברחמיו, שעל-ידי-זה אין קדשתו
 נפקת מישראל לעולם ויכול לשוב תמיד
 וכו' וכנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל,
 'מתנה טובה יש לי בבית גנוז ושבת שמה,
 ואני מבקש לתנה לישראל לך והודיעם
 וכו', ומקשו שם ו'הא אמר רב הגותן
 מתנה אין צריך להודיעו'. ותרצו 'הא
 במלתא דעבידא לגלויי וכו'. והקשו 'הא
 שבת עבידא לגלויי'. ותרצו 'מתן שכרה
 לא עבידא לגלויי'. וזה המאמר הוא
 מקושי ההבנה, כי הלא כל התורה
 והמצוות הם פלם מתנות טובות שנתן לנו
 השם ויתברך, ובפרט מה שמוסיק, 'מתן
 שכרה לא עבידא לגלויי', הלא גם כל
 שכר המצוות אינם גלויים לנו כזה
 העולם, כי 'שכר מצוה בהאי עלמא
 ליפא, רק אנו מאמינים בשכר עולם הבא
 אשר עין לא ראתה וכו'. אך על-פי הנ"ל
 מוכן קצת, כי שבת הוא מתנה טובה
 מבית גנוז שנתנה וצפונה יותר משכר כל
 המצוות, כי היא בחינת קדשת הקבועה
 ונקיחת לנצח, בחינת תשובה, בחינת יום
 שפלו שבת, שעל-ידי קדשה זאת יכולין
 לתקן הכל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'כל

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

עג

תמיד על-ידי קדשת שבת ששומרים ישראל בנ"ל. כי הלא אפלו מי שחטא כל ימיו ולא נתעורר בשובה כלל, אם ישוב לבסוף מוחלין לו כמו שאמרו רבותינו ו"ל, מפל שפן בשנתעורר במה פעמים רק שחזר ונתרחק וכן היה במה פעמים, שבודאי יש לו תקנה, כי לית רעותא טבא דאתאביד וכו'. וכל זה אי אפשר לידע כי אם על-ידי זה הצדיק שעושה תשובה על התשובה תמיד, שזהו בחינת יום שבלו שבת, שידע כי לגדלתו אין חקר, שהוא מודיע ומכניס בלב ישראל שלא יתיאשו מן התשובה לעולם וכו"ל:

בנפיק וכו', בחינת "ואציעה שאול הנדב וכו'", כי מי שהוא חזק בזה בודאי יזכה לתשובה שלמה וכו"ל. וכל זה זוכין רק על-ידי הצדיק הגדול שאף-על-פי שלא חטא וגם כבר עשה תשובה שלמה על איזה שגיאה דקה מן הדקה לפי קדשתו, אף-על-פי-כן הוא עושה תשובה תמיד על השגתו הראשונה וכו' שעל-ידי-זה משיג בכל פעם גדולות רחמיו וחסדיו שאינם נפקדים לעולם, שזה בחינת קדשת שבת שקביעא ונקמא, ומודיע כל זה לישראל בכל פעם, בבחינת לך והודיעם וכו' בנ"ל. ועל-ידי-זה נזכה לגאולה, בבחינת אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות, הינו תשובה על תשובה, מיד נגאלו וכו"ל:

ח וזה שאמרו רבותינו ו"ל: אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלו, כי הגאולה תלויה בתשובה, כמו שכתוב: "ובא לציון גואל ולשבי פשע בעקב וכו'", וכמו שכתוב בזהר הקדוש: 'לית מלחא דא תליא אלא בתיובתא', ועקר התשובה הוא בשזוכין לעשות תשובה על תשובה וכו"ל, וזה בחינת 'אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות' דיקא, כי שבת בחינת תשובה בנ"ל, ושתי שבתות זהו בחינת תשובה על תשובה, שזה עקר שלמות התשובה בנ"ל, שעל-ידי-זה תבא הגאולה בנ"ל:

ה

ועל כן אין בננו בית-המקדש דוחה שבת, כי בית-המקדש הוא בחינת תשובה, כי מכפר עוונות, אבל כל פח הבית-המקדש בחינת תשובה לכפר עוונות הוא על-ידי שבת שקביעא ונקמא וכו' בנ"ל. ועל-כן בודאי שמירת שבת אינו נדחה מפני בננו בית-המקדש כי כל קדשת הבית-המקדש הוא על-ידי שמירת שבת וכו"ל:

יא אבל אף-על-פי שקדשת שבת קביעא ונקמא מהשם ותברך בעצמה ואין שום פגם נוגע לשם אף-על-פי-כן צריכין ישראל לקבל את השבת ולשמרו, כמו שכתוב: ולשמרו בני ישראל את השבת וכו', כי אין קדשת שבת נמשכת בזה העולם בראם על-ידי ישראל, כמו

ט כי עקר שלמות התשובה הוא רק בשהוא חזק בדעתו להיות בתשובה תמיד, שזהו בחינת תשובה על תשובה, שזה בעצמו בחינת הבקיאיות בהלכה המבואר שם שהוא בקי בעיל בקי

בַּקִּדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּבִקְדֻשַׁת הַצִּדִּיקִים שֶׁהֵם הַעֶקֶר, וְשׂוֹמֵר שֶׁבֶת כִּהְלַכְתּוּ הוּא בְּכֹלל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הֵבֵן זֶגַג שֶׁל שֶׁבֶת, שֶׁכָּל הַמְּשַׁכֵּת קִדְשֵׁי שֶׁבֶת בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא עַל יָדָם, עַל־כֵּן בְּדוֹאֵי פְקוּחַ נִפְשׁוּ דוֹחָה שֶׁבֶת כִּי"ל:

יב וְזֶה "תֵּשֶׁב אֲנֹשׁ עַד דְּכָא וְתֵאמֵר שׂוֹבֵי בְּנֵי אֲדָם." "תֵּשֶׁב אֲנֹשׁ עַד דְּכָא", עַד דְּכֹדוּכָא שֶׁל נֶפֶשׁ הֵינוּ כִּי"ל, שְׂאֲפֵלוּ אִם עָבַר עָלָיו מִה שֶׁעָבַר עַד דְּכֹדוּכָא שֶׁל נֶפֶשׁ אֶהֱעֵל־פִּירְבֵּן אֲתָה פּוֹשֵׁט יַד הַמִּיד לְהַשִּׁיבֵהוּ בְּתִשׁוּבָה, שְׂזָה בְּחִינַת קִדְשֵׁי שֶׁבֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּשְׁבּוּבָה שֶׁקְדָמָה לְעוֹלָם, שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינָה זֹאת יֵשׁ תְּקוּהָ לְעוֹלָם וְכִי"ל, אִךְ אֶהֱעֵל־פִּירְבֵּן "וְתֵאמֵר שׂוֹבֵי בְּנֵי אֲדָם", הֵינוּ שְׂאֵה־עַל־פִּי שֶׁקְדָשָׁה זֹאת קָבִיעָא וְקִמָּא לְעוֹלָם וְכוּ' כִּי"ל, אֶהֱעֵל־פִּירְבֵּן אִי אֶפְשָׁר שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּעֶצְמוֹ יֵשׁוּב עַדֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי הִתְכַּרַח שִׂישְׂרָאֵל יִתְעוֹרְרוּ מִלְּמַטָּה וְיֵשׁוּבוּ אֵלָיו, שְׂזָהוּ בְּחִינַת שִׂישְׂרָאֵל צָרִיבִין שִׂישְׂמֵרוּ אֵת הַשֶּׁבֶת וְכוּ', שְׂזָהוּ בְּחִינַת הוֹבֵחַ שְׂבִין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שֶׁבִשְׂמַיִם כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל שִׂישְׂרָאֵל אוֹמְרִים, "הַשִּׁיבֵנו ה' אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה", וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אוֹמֵר, "שׂוֹבֵי אֵלֵי וְאִשׁוּבָה אֲלֵיכֶם", אֶהֱעֵל־פִּי שֶׁהֵכֵל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כִּי"ל, שְׂזָהוּ בְּחִינַת קִדְשֵׁי שֶׁבֶת כִּי"ל, כִּי אֶהֱעֵל־פִּירְבֵּן צָרִיבִין אִיזָה אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא וְכוּ', וְעַל־כֵּן עָקֵר הַתְּקוּהָ עַל־יְדֵי הַצִּדִּיק הַאֲמַת שְׁעוֹשָׂה תִּשְׁבּוּבָה עַל תִּשְׁבּוּבָה הַמִּיד, שֶׁהוּא מוֹדִיעַ

שְׁפֹתָיו: וְלֹא נִתְּנוּ ה' אֲלֵינוּ לְגוּי הָאֲרֻצוֹת וְכוּ'. וְזֶה שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל שְׂאֲמָרָה שֶׁבֶת לִפְנֵי תְקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל נִתְּתָ בֵן זֶגַג וְכוּ', וְהַשִּׁיב לָהּ, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הוּא בֵן זֶגַג שְׂלֵק, וְעַל־כֵּן בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל תְּלוּי קִדְשֵׁי שֶׁבֶת. וְעַל־כֵּן פְּקוּחַ נֶפֶשׁ דוֹחָה שֶׁבֶת כִּי מוֹטָב שִׂיחֵלֵל שֶׁבֶת אַחַת וְאֵל יִחְלָלוּ שֶׁבֶתוֹת הַרְבֵּה כִּי"ל, כִּי בְּשִׁנְתֵּי מִיִּשְׂרָאֵל נִחְשָׁב לְחֵלֵל שֶׁבֶת, בְּחִינַת חֵלֵל, בְּחִינַת מִיתָה וְהַסְתַּלְקוֹת הַקְּדָשָׁה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל וּמוֹכָא בְּדַבְרֵי וְ"ל (בְּסִינָא רַעוּ). וְכִשְׁמַת וְנִסְתַּלַּק אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהוּא מְכַלל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הֵבֵן זֶגַג שֶׁל שֶׁבֶת, נִחְשָׁב בְּחִינַת חֵלֵל שֶׁבֶת בְּחִינַת הַסְתַּלְקוֹת. וְעַל־כֵּן פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל דוֹחָה שֶׁבֶת, כִּי מוֹטָב שִׂיחֵלֵל שֶׁבֶת אַחַת מִשִּׂיחֵלְלוּ שֶׁבֶתוֹת הַרְבֵּה וְכוּ', וְהַעֲקֵר מִחַמַּת שְׂכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ אַחִיזָה בְּנֶפֶשׁ הַצִּדִּיק שֶׁהוּא עָקֵר הֵבֵן זֶגַג שֶׁל שֶׁבֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִלָּה שְׂמִירַת הַבְּרִית בְּחִינַת צִדִּיק וְשֶׁבֶת, שֶׁהֵם תְּרִין סְתֵדִין שִׂישְׂאָרוּ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתָם. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא אֶפְיֻקֹּרִם שֶׁהוּא הַפּוֹרֵק עַל וּמְבַזָּה אֵת הַצִּדִּיקִים, וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל שֶׁהוּא מִן הַמּוֹרְדִין וְלֹא מַעֲלִין, בְּדוֹאֵי אִין פְּקוּחַ נֶפֶשׁוֹ דוֹחָה שֶׁבֶת, כִּי הֵלֵא אֲדַרְבָּא מַצְוָה לְהוֹרִידוֹ וְכוּ', אֲבָל מִי שְׂאִינוּ פּוֹרֵק עַל וּמֵאִמִּין בְּצִדִּיקִים שְׂאֵה־עַל־פִּי שִׂידוּעַ בְּנֶפֶשׁוֹ חֲסוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו וּפְגַמְיוֹ הַעֲצוּמִים אֶהֱעֵל־פִּירְבֵּן הוּא מֵאִמִּין

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

לא שמע לקטרוג המלאכים שאמרו, "מה אנוש כי תזכרנו", כי עתיד למחטא נקוד ולארגזא נקוד, כי אמר השם יתברך, וכי לחנם נקראתי רחום וחנון וכו', הינו כי כבר הקדמתי תשובה, שבראתי בחינת שבת, וידע אני שהיו צדיקים באלה שידעו להודיע גדל רבוי רחמנותי עד אין קץ, שזה בחינת 'לך והודיעם' פנ"ל, שידיעם את השבת שמשם כל דרכי התשובה וכו' פנ"ל. נמצא שכל דרכי ה' שמנהיג ועולמו הם בחינת דרכי התשובה, שבשביל זה נברא הכל פנ"ל. וזה "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם וכו'". כי דרכי ה' שהם דרכי התשובה הם בחינת "אם אספך שמים שם אתה ואציעה שאול הנך וכו' פנ"ל, שהוא להתחוק בכל עת בכח הצדיק בחינת שבת וכו' פנ"ל. ועל-כן הונקללין בהצדיק שפלים נקראים צדיקים על שמו, הם הולכים עם דרכי ה' עם שני הדרכים הנ"ל, כי בין בעליה בין בירידה אפלו בכל מיני ירידות שבעולם, הם הולכים בדרךיו, כי יודעים על-ידי הצדיק שיש בחינת קדושת שבת שעל-ידי זה אין שום יאוש בעולם כלל ותמיד יכולים לילך בדרךיו יתברך, אבל פושעים הפושעים בהצדיקים ומתרחקים מהם נכשלו בם, כי אינם יודעים שום בקיאות בהלכות הנ"ל מחמת שרחוקים מהצדיקים, כי צריכים להמשיך מהצדיק חכמה והתבוננות גדול עד שזוכה לקבל בקיאות הנ"ל לשאר על עמודי תמיד כל ימי חייו ולא יצח להפיל את עצמו לעולם

לנו כל זה ומכנים בלבנו להתעורר לשוב אליו יתברך תמיד וכו' ל:

יג וזה בחינת מה שכתוב בהפמרת שבת תשובה שהוא שובה ישראל וכו', "אני כפרוש רענן ממני פרוך נמצא", עין כפרוש רש"י שם שפרושו שהשם יתברך מוכן תמיד להטיב לישראל וכו' (הושע ד, ט), הינו פנ"ל, בחינת "תשוב אנוש עד דכא", שהשם יתברך בעצמו עוסק להשיב הכל בתשובה אפלו עד דכוכבא של נפש וכו' ל, אך אף-על-פי-כן צריך כל אחד הרוצה לחום על נפשו להשתדל לעסק לקבל טובתו וחסדו לשוב אליו יתברך בכל עת בכל מה שיוכל, בבחינת "ותאמר שובו בני אדם", שהוא שאף-על-פי שהשם יתברך בעצמו בכיול משיב אנוש עד דכוכבא של נפש, אף-על-פי-כן הוא אומר "שובו בני אדם", שבהכרח שהאדם ישוב אליו, כי צריכין איהו אתערותא דלתתא וכו' פנ"ל. ועל-כן סים מיד, "מי חכם ויבן אלה נבון וידעם כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם". כי דרכי ה' שהם בחינת דרכי התשובה שנקדמה לעולם שבשביל זה נברא הכל, כי לא נברא העולם כי אם בשביל התורה וישראל, שישמרו ישראל את התורה, אבל הוא ידע יצרנו שזעירין אינון שיעמדו בנפיון וצרוה של זה העולם, על-כן הקדים את התשובה לעולם, שהוא בחינת קדושת שבת שמודיע לנו הצדיק בחינת משה ששמו גפסון קדם לעולם, אשר בשביל זה

השקמאלי על-ידי שפובלין חרפות וכוונות
 ושוהקין ודוקמים וכו' פנ"ל.

ועל-כן פעוונותינו הרבים אין לנו לא
 מלך ולא שרים, שהיא בחינת
 פגם הואו שבתוך האלף וכו' פנ"ל. והעקר
 שפעוונותינו הרבים נחרב בית-מקדשנו
 עמרת ראשנו, שהיא בחינת נקודה
 העליונה פנ"ל, ועל-כן מתאבלין שלשה
 שבועות פגד שלש נקודות הנ"ל שנפגמו
 פעוונותינו. ועקר התקון על-ידי השלש
 שבתים שבשלשה שבועות הנ"ל, כי עקר
 תקון כל הנ"ל הוא על-ידי שבת, שהוא
 בחינת תשובה, שאז עקר תקון שלש
 נקודות הנ"ל ועל-כן באלו השלש שבתים
 שבין המצרים, מתקנים בחינת שלש
 נקודות הנ"ל שהם בחינת תקון התשובה,
 שעל-ידיה נזכה שיחוד ויתתקן כל הנ"ל
 שנופה להכרית זרעו של עמלק וכו'.

טו וזה בחינת שלש איכה של מגילת
 קינות שמקוננין בתשעה באב,
 שעקר הצעקה ותקונות הם על שאבדנו
 שלש מצוות הנ"ל. וזה איכה ושבה כד
 העיר רבתי עם וכו'. זה בחינת קינה על
 שאין אנו זוכים להכרית זרעו של עמלק
 ומחמת זה מתגבר התגברות התאוות של
 הדמים שבחלל השקמאלי שמחמת זה
 צריכין לישב כדד ולדם ולסבל חרפות
 וכוונות ושפכות דמים רבים, בחינת
 "ישב כדד וידם", ועל זה אנו מתחילין
 לקונן "איכה ושבה כדד וכו'". וזה "העיר
 רבתי עם רבתי בנוים שרתי כפדינות

בחינת מי חכם ויבן אלה נבון וידעם
 וכו', כי אף-על-פי שהעקר הוא תמימות
 ופשיטות גמור כמבאר אצלנו הרבה,
 אף-על-פירכן זה התמימות האמתי אי
 אפשר לקבל בראם על-ידי שישקר הרבה
 הרבה על דלתי הבית המדרש של הצדיק
 האמת שהוא חכם ונבון גדול, בחינת מי
 חכם וכו'.

יד וזה בחינת שלש שבתים שבין
 המצרים, כי אז מתאבלין על
 חרבן בית-המקדש ועל גלות ישראל
 שגלינו מארץ ישראל וכו'. ומלכות
 הרשעה של העובים שפוללותם הוא
 בחינת זרע עמלק מתגברים וכו', ועל-כן
 הם שלשה שבועות בין המצרים כי
 מתאבלין בהם על פגם בחינת שלש
 נקודות הנ"ל שנפגמו פעוונותינו, שהם
 בחינת שלש מצוות הנ"ל, שהם: להכרית
 זרעו של עמלק ולמנות מלך ולבנות
 בית-הבירה. כי פעוונותינו הרבים
 שהרבינו לפשע ועדו לא זכינו לתשובה
 שלמה המבאר בהתורה הזאת, על-ידיה
 לא די שאין אנו זוכין עתה להכרית זרעו
 של עמלק, אף גם בחינת זהמת עמלק
 מתגבר ומתפשט בכל יום שהוא בחינת
 תקף הדם שבחלל השקמאלי, כי הוא מזרע
 אדם שהוא אדמוני בלו וכו', בחינת "כבד
 מלא דם" הפך כבוד מלא ואו, בחינת
 כבוד ה', בחינת 'כבוד אלהים' הנזכר שם
 בתורה הנ"ל, כי אי אפשר לזכות לכבוד
 ה' כי אם בשמכניעוין הדם שבחלל

וכו", שמקוננין על הרבן ירושלים שהיא עיר מלוכה שחורבה, שנה בחינת פגם מצות למנות מלך שהוא בחינת הוא"ו שבתוך האלה, שעל-דייזה ממשוכין מנקודה העליונה לנקודה התחתונה פנ"ל. וזה "העיר רבתי עם", בחינת עיר מלוכה, כי אין מלך בלא עם, וברב עם הדרת מלך, ועתה נחרכ כל זה בעוונותינו הרבים. וזה "רבתי בגוים", ודרשו רבותינו ז"ל, רבתי בדעות, בחינת פגם החכמה, שהוא בחינת נקודה העליונה שנסתלקה ונתעלמה בהעלם גדול בעוונותינו הרבים ואין מאירה על-ידי הוא"ו בחינת מלך לנקודה התחתונה, שכל זה מרפז בפסוק זה "איכה ישבה כרד", בחינת נקודה התחתונה שגפגמה פנ"ל. "העיר רבתי עם", בחינת פגם למנות מלך וכו' פנ"ל "רבתי בגוים", שהוא רבתי בדעות בחינת פגם נקודה העליונה פנ"ל. אך עקר איכה הראשון הוא כנגד הנקודה התחתונה הנ"ל, אך כל אחד מהשלוש נקודות הנ"ל כלולה מכלם, כי אחד תלוי בחברו. כי על-ידי שאין פורתין ורעו של עמלק, אין לנו מלך, כי אדרבא מלכות אדם עמלק מתגברת בעוונותינו הרבים, ואזי נפגם הוא"ו שממשוך מנקודה העליונה לנקודה התחתונה וממילא נתעלם הנקודה עליונה וכו', ועל זה מתאבלין איכה ישבה וכו' הנ"ל. אך עקר הקנינה על פגם נקודה התחתונה פנ"ל. וזה "ככה תכפה בלילה וכו'", בחינת פגם פגימת הלכנה שהוא בחינת נקודה התחתונה, פגי בחינת פני

דף לא

יהושע פפני לכנה וכו', כמו שכתוב שם, וכו' וכו' שנקודה התחתונה בחינת יהושע התלמיד בחינת לכנה מקבל פראוי מתרב בחינת משה בחינת חמה וכו', אזי הוא בחינת תקון ומלוי פגימת הלכנה המושלת בלילה, ואזי עקר השמחה שזהו בחינת השמחה של קדוש לכנה, בחינת ששים ושמיים בבואם וכו', כי אז מאיר מלכות דקדשה, מלכות דוד משיח, שעל-דייזה עקר ההמשכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה פנ"ל, שאז עקר השמחה, בחינת "ה" מלך תגל הארץ וכו'", ועתה בגלותנו שמתגבר בחינת רוע עמלק שזהו בחינת פגימת הלכנה, על זה מקוננין ככה תכפה בלילה דיקא, שאז עקר הפגם של פגימת הלכנה המושלת בלילה וכו' וכנ"ל. וזה גלותה יהודה מעני וכו' כל רודפיה השיגה בין המצרים", כל זה מרפז על גדל התפשטות מלכות אדם עמלק שהוא בחינת הגלות הארץ האחרון הזה שהם מצירים בדיפות גדולות מכל צד, כי הוא פלול מכל הפמרא אהרא והקלפות עד אשר אין דרך לפנות ימין ושמאל, שזהו בחינת "כל רודפיה השיגה בין המצרים", בחינת "סבוגי פמים כל היום הקיפו עלי יחד וכו'". וזה "דרכי ציון אבילות מבלי באי מועד", כי ברנלים נצמיינו לעלות לרגל לבית המקדש לראות את פני ה', ואז היה בחינת שלמות אדם הנ"ל, כי על-דייזה המשכנו בבית המקדש מנקודה העליונה לנקודה התחתונה שזהו בחינת תקון הדרך של

מזו וזה "זכור ה' מה היתה לנו", ככאן כולל כל השלש קנינות הנ"ל, שהם על פנים שלש נקודות הנ"ל. וזהו "הביטוח וראה את הרפתנו", זה בחינת שאנו מבקשים מהשם יתברך שישבי ויראה את רבוי התרפות ובושות ושפיכות דמים שאנו סובלים וירחם עלינו על ידי זה לתקן בחינת נקודה התחתונה, כי עקר התשובה על ידי חרפות ובוזות ושפיכות דמים שסובלין ושותקין כנ"ל. וזה נחלתינו הנפקה לזרים בחינת חרפן בית המקדש נקודה העליונה כנ"ל. וזה גם כן ותומים היינו ואין אב. כי אב בחכמה בחינת נקודה העליונה, כי שלש ראשונות חשובות באחד, והם כלם בחינת נקודה העליונה, וכשנסתלק ונגעלם נקודה העליונה מנקודה התחתונה על ידי פגם העוונות חס ושלום, זה בחינת ותומים היינו ואין אב, כי נחשבים פיתומים ממש שאין להם אב להשפיע להם כל צרכם. כי אין הנקודה העליונה מאירה ומשפיעה כראוי שפע גשמיית ורוחנית לנקודה התחתונה שמשם אנו מקבלים כל ההשפעות פיזיות. וזהו "מימינו בכסף שתינו וכו'", שהשפע מתעכבת מאד גם בגשמיית הינו כנ"ל. וזה "מצרים נתנו יד אשור לשבע להם וכו'", כי עכשו רב השפע אצלם פיזיות ומכרתם ישראל לזן מתמצית השפע שהם מקבלים בעוונותינו הרבים כמובא. וזה "קנים משער שכתו בחורים מנגינתם", קנים בחינת נקודה העליונה, בחינת זקן זה קנה חכמה וכו' ל,

תשובה כמו שכתוב בהתורה הנ"ל שנתתן על ידי הדרך הקדוש של העולי רגלים לבית המקדש ועתה בעוונותינו הרבים דרכי ציון אכלות מבלי באי מועד לעלות לרגל כמו שדרשו רבותינו ז"ל הינו כנ"ל, וזהו היו צריה לראש וכו' בחינת התגברות עמלק תקף הדמים שצריכין להכניעם על ידי בחינת נקודה התחתונה. ובעוונותינו הרבים היו אלה הצרים לראש שהם רוצים לעלות לראש שהוא בחינת נקודה העליונה, שרוצים להתגבר לפגם גם שם חס ושלום שזהו בחינת חרפן בית המקדש שהוא בחינת נקודה העליונה כנ"ל:

ואיכה שני עקרו כנגד נקודה העליונה בחינת חרפן בית המקדש, כמו שכתוב: "איכה יעוב ה' באפו את חומת בת ציון השליד משמים ארץ תפארת ישראל ולא זכר הדום רגליו וכו'", שהוא הבית המקדש וכו', וזהו "השליד משמים ארץ", ואיתה ביהר הקדוש שבחינת ארץ השליד משמים וכו' עין שם הינו כנ"ל שהשליד נקודה התחתונה שהוא בחינת ארץ השליכה ותרתיקה מנקודה העליונה שהוא בחינת שמים וכו' ל:

ואיכה שלישי בחינת פגם הנא"ו שהוא בחינת למנות מלך, כי כל איכה שלישי איכה יועם נאמר על הסתלקות יאשיהו המלך וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל:

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

עט ארזה חיים

בחורים מנגינתם, כי עקר ההמשכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה הוא על-ידי נגון ושמחה בחינת עשרה מיני נגינה שעל-ידיה עקר הדבקות וההתחברות לה' ותברך להמשיך קרשית התנוצצות אלקותו ממעלה למטה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה. ועכשו בעזונותינו הרבים שכת כל זה, וזה שכת משוש לבנו נהפך לאכל מחולינו, כי בשגמשיך השפעת הדעת וכו' משם על-ידי בחינת הנא"ו שהוא בחינת למנות מלך, או כל השמחה, בחינת ה' מלך תגל הארץ וכו'" פנ"ל. ועכשו שכת משוש לבנו וכו' וכו"ל. וזה "נפלה עטרת ראשו אוי נא לנו כי חטאנו", שעל ידי חטאינו נחרב הבית-המקדש שהוא בחינת נקודה העליונה בחינת עטרת ראשו וכו"ל:

100

זו וזה "אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור וכו'", כסאך זה בחינת כסא הנ"ל שהוא בחינת נקודה העליונה שהוא בחינת כסא דמתפסאי לעלא מנאו שבאל"ף:

כי בשעת החרבן חס ושלום שהוא בחינת הסתלקות השכינה, בחינת עשר מסעות נסעה השכינה וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל, או דיקא מקבלין החיות מבחינת ההעלמה שגמשיך חיות בהעלם גדול מנקודה עליונה שהוא בחינת כבוד אלקים הסתר דבר בחינת כסא דמתפסאי וכו', ומזה מקבלין חיות בהעלם גדול בשעת החרבן, ובשביל זה

צועקין איכה כפזה פעמים שהוא בחינת אי"ה מקום כבודו וכו'. (פסוקא מזה בדרבנא בהלכות ימים וחסידה הלכה ד). כי עקר השלמות היא לגלות מלכותו בעולם שזה עקר התקון של בגין בית-המקדש שהוא להמשיך האור מנקודה העליונה לנקודה התחתונה שהוא בחינת מלכות עד שיתגלה מלכותו לעין כל שעל זה אנו מבקשין כפזה פעמים כמו שכתוב: "ותמלך אתה ה' לבדך בהר ציון משפן כבודך וכו', בכתוב ומלך ה' לעולם אלקד ציון וכו'", עד שיקים וידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו', אכל על-ידי חטאינו נחרב הבית-המקדש ונתעלם מלכות דקדשה, ומלכות דסמרא-אחרא מתגברת וכו', וכל זה מחמת שאין גמשיך ההירה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה כי אם מעט דמעט בהעלם נפלא, ואז נאמר "ותרד פלאים אין עוזר לה", ואז צריכין לחפש ולבקש מאד מאד את השם ותברך ולבקש מאד איזה מקום כבודו וכו' (פסוקא שכתוב בלקוטי תנאים בספר יב), שהוא בחינת צעקת איכה וכו' פנ"ל. כי מהאלף הני"ל נעשה פלא בחינת "כי יפלא ממך דבר למשפט וכו'", שזהו בחינת "הנני יוסף להפליא את העם הזה הפלא ופלא וכו'", ואז צריכין לחפשו ותברך מאד ולצעק הרבה פעמים איכה, בחינת בקשת אי"ה הנ"ל, עד שעל ידי הבקשה וכוה שיתהפך הירידה לעליה עד שהשם ותברך נעשה עמנו נפלאות לטובה בבחינת דראנו נפלאות, בחינת הפלא חסדך וכו', עד

"השיבנו ה' אליך ונשובה וכו'". נמצא שבסוף קינות איכות מרמז לנו הנביא שעדן ה' עמנו אפילו בתקף התרפן רק שהוא בהעלם, עלינו צריכין להתחזק למען כל זאת עם השם ותברך הלא באמת אתה נעלם בינינו גם עתה וכו' כנ"ל עלינו אל תוסיף להסתיר פניך מאתנו רק "השיבנו ה' אליך ונשובה וכו'". וזה בחינת הדרך של בקשת איה שגילה רבנו ז"ל לבקשו ולחפשו ותברך תמיד וכו', ועל-ידיה נזכה סוף כל סוף שתהיה הירידה תכלית העליה כמו שכתוב בסמ"ק "ב ה' ל'":

יח וזה בחינת שבת נחמו אחר תשעה באב, כי עקר הנחמה מפל הצרות, הכלולין בתרפן בית-המקדש הוא שבת שהוא בחינת הצדיק האמת כנ"ל בחינת ויולד בן ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו וכו' (פסוק בקושי תנניא סימן ב) כי על-ידיה זוכין לתשובה שזה עקר הנחמה, כמו שכתוב: "ואשלים נחומים לו ולאביו", וכמו שכתוב בזהר הקדוש בענין המלאכים עם האדם שמתאבלים בשחוטא חס ושלום, וכששב בתשובה נאמר עליו, ואשלים נחומים לו ולאביו וכו'. וזהו נחמו נחמו שתי פעמים בחינת תשובה על התשובה, בחינת שמירת שתי שבתות הנ"ל שבהם תלויה הגאולה כנ"ל. וזה דברו על לב וירושלים", כי בהלב שם משכן הדמים שבשכיל זה צריכין לסבל שפיכת דמים וכוונות שהם עקר התשובה ועל-ידיה נזכה לנחמות הנ"ל.

שנובה לתשובה שלמה ונופה להשלים בחינת האלף הנ"ל, עד שיהיה געשה בחינת אדם הנ"ל, שעל זה נאמר, והיה כי יפלא בעיני העם הנה גם בעיני יפלא על החסד הגדול אשר אעשה לכם:

ובל זה אי אפשר לזכות כי אם בכח שבת קדש בחינת הצדיק האמת שהוא בחינת משה משיח שנקרא פלא יועץ וכו', שעצותיו נפלאות ועמוקות מאד שזהו בחינת אלף אורות שנסתלקו על-ידי חטא העגל שאז נסתלקו הכתרים מישראל ומשה רבנו חזיר ומקבלם בשבת ומאידם לישראל וכו' כמו שכתוב בכונות ישמח משה וכו', ומשם הוא תוספות קדשת שבת שבמשך מבחינת משה על כל אחד מישראל כפי מה שזוכה לקרב את עצמו אל הצדיק ואל השבת וכו', שעל-ידיה יכול כל אחד להחיות ולחזק את עצמו בכל מקום שהוא וכו' וכנ"ל.

ועל זה אנו מבקשין בסוף הקינות, "אתה ה' לעולם תשב בסאך לדור ודור", שבכל דור ודור אפילו עתה בתקף התרפן והגלות אף-על-פי-כן מאיר בהעלם בחינת בסאך, שהוא בחינת נקודה העליונה בחינת פסא דמתבסאי וכו' כנ"ל, רק שאין זוכין שמתאיר נקודה העליונה לנקודה התחתונה שמתגלה מלכותו פראוי לעין כל. ועל זה אנו צועקין ומתחננין למה לצמצ השפחנו וכו', מאחר שבאמת מתעלם כסאך בחינת נקודה העליונה בכל דור ודור גם עתה, עלינו למה לצמצ השפחנו וכו' רק תרחם עלינו ותשיבנו אליך שזהו שמסים

וְהוּא "דַּבְּרוּ עַל לֵב יְרוּשָׁלַיִם" לְנַחֲמָה מֵהַצָּרוֹת וְשִׁפִּיכַת דָּמִים הַרְבֵּה שֶׁסִּבְּלָנוּ, כִּי עַל-יְדֵיֶיהָ דִּיקָא נֹזֶכֶה לְנַחֲמָה כַּנֶּל, וְהוּא כִּי מִלָּאָה צָבָאָה וְכו', בְּחִינַת מִלּוּי הָאָדָם הַנִּמְשָׁךְ מִנְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה לְנְקוּדַת הַתַּחְתּוֹנָה וְכו' כַּנֶּל. וְהוּא "כִּי לְקַחְהָ מִיַּד ה' כַּפְּלִים וְכו'", כִּי עַל-יְדֵי הַצְדִּיקִים שֶׁעָשׂוּ תְשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְסִבְּלוּ שִׁפִּיכוֹת דָּמִים עַל שִׁפִּיכוֹת דָּמִים פְּעָמִים אִין מִסְפָּר וְכו', עַל-יְדֵיֶיהָ מִנְחָמָם וְאוֹמֵר לָהֶם "כִּי לְקַחְהָ מִיַּד ה' כַּפְּלִים בְּכָל חַטָּאתֶיהָ", כִּי לְקַחְהָ בְּכַפְּלִים שִׁפִּיכַת דָּמִים וְכו', בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכו', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נַחֲמוּ נַחֲמוּ שְׂמִי פְּעָמִים וְכו' ל':

הַתַּחְתּוֹנָה עִם נְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה בְּכַחֲנִית בְּמָקוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֶׁשָּׂם אֹתָהּ מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵצֶם עֲנוּתָנוֹתוֹ מִשְׁפִּיל עֵצָמוֹ לְהַאֲוִיר בְּנְקוּדַת הַתַּחְתּוֹנָה בְּחִינַת מַלְכוּת לְהַרִים מַלְכוּת יִתְבָּרַךְ לְמַעְלָה שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַתַּקּוּן כַּנֶּל. וְהוּא "וְנִגְלָה כְּבוֹד ה'", בְּחִינַת "כְּבוֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר" הַנֶּל, שֶׁנֹּזֶכֶה שִׁיְהִי נִגְלָה זֶה הַכְּבוֹד לְעִין כָּל לְהַאֲוִיר כְּבוֹד ה' עַל כָּל פְּנֵי תַבְּלִי שְׂקִים וְכְבוֹד ה' מֵלֵא אֶת הָאָרֶץ וְכו' שְׂכַל זֶה נֹזֶכֶה עַל-יְדֵי הַצְדִּיקִים בְּחִינַת שֶׁבַת שֶׁעַל-יְדֵיֶיהָ נֹזֶכֶה לְבָנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁאֵין יָקָם וְהָאָרֶץ הַאֲרֵצָה מִכְּבוֹדוֹ בְּחִינַת פְּרוּךְ ה' אֱלֹהִים אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ וְיִתְבָּרַךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֹא כְּבוֹדוֹ אֶת

כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

הַלְכוֹת תַּחְמוּמִין

זֶה "קוֹל קוֹרָא בְּמִדְבַּר פְּנֵי דְרַךְ ה'", בְּמִדְבַּר דִּיקָא בְּחִינַת אֱלֹהֵי הָעוֹשִׂים עֵצָמָן בְּמִדְבַּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם עַל רֶכֶּה כִּי בַר חֲנָנִי: "זְמַנָּא תְּרָא קָא אֲוִלִּין בְּמִדְבָּרָא" וְכו'. וְהוּא פְּנֵי דְרַךְ ה' בְּחִינַת הַדְּרֵךְ לְתְשׁוּבָה הַנּוֹכֵחַ שֶׁשֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵיֶיהָ שֶׁעוֹשִׂין עֵצָמָן בְּמִדְבַּר לְדוּשׁ וְסוֹבְלִין שִׁפִּיכַת דָּמִים וְכו' כַּנֶּל. "יִשְׂרוּ בְּעֵרְבָה מְסִילָה לְאַלְקִינוּ", שֶׁאִפְלוּ בְּחַבְלֵית עֵרְבָה וְחִשְׁדָּה מְאֹד גַּם שֵׁם מִיִּשְׂרָאֵל הַצְדִּיקִים הַנֶּל מְסִילָה לְאַלְקִינוּ, כִּי עוֹשִׂים גַּם שֵׁם מְסִילוֹת וְדַרְכִים יִשְׂרָאֵל לְשׁוּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מִינֵי יְרִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, בְּכַחֲנִית "וְאִצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּךְ וְכו'" כַּנֶּל, וְהוּא כָּל גֵּיא וְנִשְׂא בְּחִינַת נְקוּדַת הַתַּחְתּוֹנָה וְכָל הַר וְנִבְעָה יִשְׁפְּלוּ בְּחִינַת נְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה, הֵינּוּ שִׁיתְחַבְּרוּ וְיִתְמַשְׂרוּ נְקוּדַת

יֵט זֶה בְּחִינַת תַּחֲמוּם שֶׁבַת אֲלֵפִים אִמָּה, בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלֵפִין, כִּי שֶׁבַת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁעַל-יְדֵיֶיהָ נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אֶלֶף הַנֶּל שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶדָם וְכו', וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֲדָרָה, בְּחִינַת אָנָּא זְמִין לְמוֹתָיו וְלִית אֲתֵיהָ בְּלֵא אֶלֶף, בְּחִינַת אֶלֶף הַנֶּל, וְצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְגַם צָרִיכִין לְהִיּוֹת כְּקַי בְּהַלְבָּה כְּקַי בְּרִצּוֹא כְּקַי בְּשׁוּב כְּקַי בְּעֵל כְּקַי בְּנִפְקֵי, בְּחִינַת "אִם אֶסֶק שְׂמִים שֵׁם אֲתָה וְאִצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּךְ", שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת סוּד כְּפִנֵּת אֱלוֹל שֶׁעַל-יְדֵיֶיהָ זֹכִינַן לְיַד בְּרַבְּבֵי הַתְּשׁוּבָה, וְהוּא בְּעֵצָמוֹ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה כְּמוֹכָא בְּדַבְּרָנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר:

יתברך בבחינת בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, ובפרט בדרך שאריבין לזהר ביותר לומר בה' יתברך כי כל הדרכים בחזקת סכנה, ועקר הסכנה שמחמת טלטול הדרך יכול לשפח בה' יתברך וכו' שמשם כל הסכנות גם בגמיות, ומי שזוכה לילך בדרך פראוי לישראל, או הדרך הוא בבחינת דרך אמונה בחרתי, בחינת דרכי התשובה, אבל עקר תקון הדרך תקון האמונה תקון דרכי התשובה, הוא בשבת, שאז אין ברור, רק כל הברורים של כל ימי החל שבין למקומם בשבת ובאים למקום מנוחתם בבחינת מנוחת שלהו והשקט ובטח וכו', ועל-כן אז בשבת אסור אפלו לפסע פסיעה גסה, כי אז עקר תקון התשובה שהוא בחינת שבת שהוא בחינת אומרים לו המתן שאי אפשר לפסע פסיעה גסה, כי שלמות התשובה בחינת שבת הוא בבחינת מתניית בחינת המתן הנ"ל, ועל-כן אסור בשבת לילך בדרכים רחוקים כראם אלפים אמה לטויל שהוא בחינת תחום שבת, כי כל הדרך וההלוך של שבת הוא רק בבחינת דרכי התשובה שגשמיין בשבת ובאים למנוחתם, ועל-כן הם אלפים אמה בבחינת שני אלפין הנ"ל שהם בחינת דרכי התשובה וכו"ל:

כ וזה בחינת "לכה דודי נצא השדה גלינה בפפרים נשכימה לפרמים, גלינה בפפרים", ודרשו רבותינו ז"ל, בפפרים, שהם הרשעים שנתרחקו מאד

כי אי אפשר לזכות לבקאות הנ"ל כי אם מי שחוק בעצמו לילך בדרך התשובה תמיד, יהיה איד שיהיה וכו', וכל זה אי אפשר לזכות כי אם בכל הצדיק שעושה תשובה על תשובה תמיד וכו' ובנ"ל. וכל זה בחינת שבת הנ"ל, על-כן תחום שבת אלפים אמה בחינת שני אלפין הנ"ל, כי תשובה בחינת אלה בחינת אהיה, אבל צריבין תשובה על תשובה, וגם צריבין שני בקאות הנ"ל, בחינת "אם אסק שמים וכו' ואציעה שאול הנד וכו'", על-כן הם שני אלפין, כי כל תשובה הוא בחינת אלה, בחינת אהיה אנא זמין למיהו וכו', כי בשבת נאמר "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו", כי הוא יום שבתו ומנוחה שאין בו טלטולים לדרכים, כי כל הדרכים והטלטולים של ששת ימי החל הם בשביל ברורים, לברר ניצוצות הקדושים מבין הקלפות שנתפזרו בארבע פגפות הארץ מחטא אדם הראשון ומחטאי כל הדורות ובשביל זה צריבין לילך בדרכים לבררם, והו בעצמו בחינת מה שאמר אדמו"ר ז"ל שכל הדרכים הם בשביל לתקן פגם האמונה שגפגמת על-די עוונות, כי "כל מצוותך אמונה", וכפי הפגם שפגמין באיזה עברה או בטויל מצוה, פגם גפגמה האמונה חס ושלום, ועל-כן צריבין לשוב בתשובה לתקן פגם העון שהוא פגם האמונה הקדושה, ובשביל זה באים מלטול הדרכים הנ"ל, ומי שזוכה לילך או לפע בדרך פראוי לאיש הישראלי שזכר תמיד את השם

מהשם יתברך שגם הם צריכים להחזירם בתשובה שנה בחינת ואציעה שאול הנגד, להכניע ולבטל הרע שלהם, שהוא בחינת להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת להכניע הרע הנמור של הדם שבחלל השמאלי ולברר הטוב מהם להשיבם בתשובה, נשפיקה לפרמים, הם בחינת הכשרים והצדיקים שנקראים פרמים, כמו שכתוב: "ונתתי לה את פרמיה משם", כמו שדרשו רבותינו ז"ל, וכן "לא יפנה דרך פרמים", כמו שפרש רש"י שם. כי גם הצדיקים צריכין להיות בתשובה תמיד כנ"ל, שזהו בחינת "אם אסק שמים שם אתה", וכל זה נאמר בשיר השירים לענין קדשת שבת כמובא בכתבים, שאז עקר הדרך לצאת אל השדה הוא רק בשביל בחינת דרכי התשובה שגשגמו או בכחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגד", שזהו בחינת "גלינה בכפרים נשפיקה לפרמים וכו'", וכן "ל, וזה "שם אתן את דודי לך", כי זה עקר השלמות החבור והאהבה בין כנסת ישראל לה' ויתברך פשגשגם דרכי התשובה כנ"ל, וזה "הודאום נתנו ריח", שני יודאום הטובים והרעים כמו שפרש רש"י שם היינו כנ"ל:

כא **ובשביל** זה נוסעים לצדיקים על שבת, כי כל צדיק הוא בחינת משה כמו שכתוב במקום אחר, ועקר סוד קדשת שבת הודיע השם ויתברך למשה שגלד יודיע לישראל, בחינת לך והודיעים כנ"ל, וכן בכל דור

ודור צריכין לבא להצדיק האמת שיודיע לו קדשת שבת שהוא בחינת תשובה, כי בודאי עקר מה שנוסעים לצדיקי אמת הוא כדי לזכות לתשובה מכל מקום שהוא, כי מי שנוסע וכא להרב בשביל פניה אחרת כדי לקבל ממנו איזה רבנות או התמנות אחר וכו', אין זה בכלל התקרבות לצדיק כלל, כי הרי הוא נוסע בשביל כבוד עצמו, אבל עקר ההתקרבות להצדיק הוא כשפגנתו לה' לבדו כדי שיקרבו לה' ויתברך וישיבהו במקום שגפל לשם וכו', ועל-כן הרב נוסעים על שבת, כי עקר דרך התשובה שהוא בחינת כני בהלכה וכו', בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגד הוא על-ידי קדשת שבת כנ"ל:

כב **ועל** כן כל ההכנה לקדשת ראשי השנה ועשרת ימי תשובה ויום-כפור הוא על-ידי שבתות שמקדם כמו שאמרו רבותינו ז"ל שתקנו לקרות קדם ראשי-השנה תלתא דפרענותא בהשליש שבתים שבין המצרים, ואחר-כך שבעה דנתקמתא ותיתי דתויבכתא, כי עקר קדשת ראשי-השנה ויום-כפור הוא לזכות לתשובה כי הם עשרת ימי תשובה, ועקר התשובה הוא על-ידי שבת כנ"ל, כי עקר היחוד בין משה ויהושע שהם בחינת חמה ולבנה נקודה העליונה ונקודה התחתונה הוא על-ידי קדשת שבת כנ"ל כי עקר התקון הוא שבחינת משה וכו' יאיר לבחינת יהושע וכו', שעל-ידיה נשלם בחינת אלף ונגעשה אדם לשבת על הכפא

מקום, וְגַם וְקִימוּ לְצַחֵק וְכו', כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל וּמוֹכָא בְּפִירוּשׁ ר"ש, וְאֵין שֹׁכֵר מִשֶּׁה אֵת הַלּוֹחֹת וְה' יִתְבָּרַךְ הַסְּפִים עַל יָדוֹ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי בָּהּ שֶׁשֹּׁכֵר אֵת הַלּוֹחֹת עֲשֶׂה תַקּוּן נִפְלֵא, הֵינּוּ שְׂרָאָה שְׁעֵתָהּ אִי אֶפְשָׁר בְּשׂוּם אֶפֶן לְקַבֵּל שׂוּם קְדֻשָּׁה בְּאַתְגַּלְיָא בְּרִיאַם בְּדֶרֶךְ הַעֲלָם עַל־יְדֵי בְחִינַת בְּקֻשָּׁה וְחַפְזוּשׁ שֶׁהוּא בְחִינַת אִיֵּה הַנ"ל, שֶׁהוּא מֵאִמֵּר סְתוּם שְׂמֹחִיהַ כֹּל מְקוֹמוֹת הַרְחֻקִים אֶפְלוּ הַנִּקְרָאִים מְקוֹמוֹת הַמְּנוּגָפִים כְּמוֹ שְׂכַתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, וְהוּוּ בְחִינַת שְׂבִירַת הַלּוֹחֹת וְהַאֲוִתוּיַת פְּרָחוּ לְמַעְלָה וְנִסְתַּלְקָה הַקְּדֻשָּׁה לְמַעְלָה שֶׁהֵם אוֹתוּיַת הַתּוֹרָה שְׁעַל יָדָם עָקַר הַתְּגַלּוּת כְּבוֹדוֹ בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּעֻרַת הַדְּבָרוֹת, וְעַל־יְדֵיֶיהָ הַמְּשֻׁדָּךְ תַקּוּן בְּחִינַת בְּקֻשַׁת אִיֵּה הַנ"ל לְהוֹרוֹת שְׁעֻבְשׁוּ כֹּל הַתַקּוּן הוּא דִיקָא עַל־יְדֵי הַהַעֲלָמָה וְהַהִסְתַּלְקוּת שְׂמִי שְׂרוּצָה לְחוּם עַל עֲצֻמוֹ בְּשְׂרוּצָה עֲצִים הַחוּרְבָן צְרִיד לְחַפְזֵשׁ וּלְבַקֵּשׁ אִיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, כִּי כְבוֹדוֹ נִסְתַּלַּק וְנִתְעַלַּם מֵאֵד וְכו', וּבְשִׁבּוֹל זֶה צוּעֵקֵין אִיכָּה בְחִינַת אִיכָּה וּבְתַשְׁעָה בָּבֶב, בְּחִינַת אִיֵּה הַנ"ל, וְאֵין בֵּין הַמְּצָרִים כֹּל הַתַקּוּן עַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ שְׂבָתִים שְׂבִין הַמְּצָרִים שְׂקוּרִין בְּהֵם תִּלְתָּא דְּפִרְעָנוּתָא לְעוֹרֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַשְׁבּוּהַ, וְעָקַר הַתַשְׁבּוּהַ אֵין הוּא עַל־יְדֵי בְקֻשַׁת אִיֵּה הַנ"ל, שֶׁהוּא בְחִינַת צַעֲקַת אִיכָּה וְכַנ"ל, וְעַל־כֵּן הֵם שְׁלֹשׁ שְׂבָתִים כְּגוֹר שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵאִמֵּר סְתוּם, בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּסֶף

שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עָקְרוּ בְשֶׂבֶת בְּכַחֲנִת בִּיזִים הַשְּׂבִיעִי נִתְעַלָּה וְיָשֵׁב עַל כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ וְכו'.

כַּג כִּי בְשֶׂאֲדָם חוֹטֵא חָם וְשָׁלוֹם, אֵין כְּפִי חֲטָא וְנִסְתַּלַּק וְנִתְעַלַּם נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה וְאִינָה מֵאִירָה לְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁזֶה בְּחִינַת פְּרוּד שֶׁזֶה עָקַר הַפְּגָם שֶׁל כֹּל הָעוֹנוֹת חָם וְשָׁלוֹם וְעַל־יְדֵיֶיהָ נִחְרַב הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁנִּסְתַּלְקָה לְמַעְלָה וְאִינָה מֵאִירָה כְּרָאִי בִּנְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה. כִּי מִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל שֶׁבְּהֵבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה, וְעַל־כֵּן בְּשֶׁנִּבְרָו הָעוֹנוֹת וְנִסְתַּלְקָה נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה לְמַעְלָה, עַל־יְדֵיֶיהָ נִחְרַב הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא מְכוּן לְשִׁבְתוֹ שְׂמֻשָּׁם הַיְוֵה מֵאִירָה נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה לְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וְאֵין הוּא בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת הַשְּׂבִינָה בְּחִינַת עֶשֶׂר מִסְּעוֹת נִסְעָה שְׂבִינָה וְכו', וְאֵין כֹּל חֵיזִיתֵינוּ הוּא דִיקָא מִהַהַעֲלָמָה שֶׁל הַמֵּאִמֵּר סְתוּם שְׂמֹחִיהַ כֹּל הַמְּקוֹמוֹת הַרְחֻקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה וְכו' כְּמוֹכָן בְּהַתּוֹרָה "וְאִיֵּה הַשֶּׁה לְעֵלָּה" (בְּסִפְרֵי ב), וְאֵין צְרִיכִין לְצַעֵק אִיכָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת אִיֵּה (וּכְמוֹכָא כֹּל זֶה בְּמִקּוֹם אַחֵר בְּהַלְבוֹת מִלִּיחַ הַלְבָּה ג, שְׂמִכְבָּא שֵׁם עֲנַן תַשְׁעָה - בָּבֶב וְבֵין הַמְּצָרִים וְכו' עֵין שֵׁם), וְהוּוּ בְּחִינַת הַשְּׁלֹשׁ שְׂבָתִים שֶׁל בֵּין הַמְּצָרִים שְׂמֹחִתִּילִין מִשְׂבַּעַה עֶשֶׂר בְּתַמּוּז שְׂבוּ נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוֹחֹת עַל־יְדֵי חֲטָא הַעֲגָל, כִּי שְׂבִירַת הַלּוֹחֹת שֶׁשֹּׁכֵר מִשֶּׁה בָּעַת שְׂרָאָה עֲצִים הַחֲרָבִין שְׁעֵשׂוּ מַעֲשִׂים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים בְּאֵלָּה שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה הַעֲגָל שֶׁהוּא עֲבוּד־הַיְוֵה שֶׁהוּא קִיא צוּאָה בְּלִי

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

בְּקִשְׁת אִי"ה הַג"ל שְׁהַעֲקֹר שְׂאֵפְלוֹ
 כְּשֶׁאֲדָם רוּאָה בְּעֵצְמוֹ שְׁנִתְרַחַק מְאֹד מְאֹד
 עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרַעִים וּמְגוּנִים מְאֹד עַד
 שֶׁנֶּפֶל חֵם וְשְׁלוֹם לְבַחֲנִית מְקוּמוֹת
 הַמְּטוֹנָפִים גַּם אִל תִּיאַשׁ אֶת עֵצְמוֹ
 בְּשׁוֹם אִפֵּן רַק יִבְקֵשׁ וְיִדְרֵשׁ וַיַּחֲפֹשׂ גַּם
 מִשֵּׁם אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ וְכוּ' וְעַל-
 דִּירוּזָה תִּהְיֶה הַיְרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה
 כְּמִבְּאֵר בְּסִינֹן "ב הַג"ל וּבְמְקוּמוֹת
 שְׂדֵבְרֵנוּ מְזָה, עֵין שֵׁם:

דְּמִתְכַּסֵּיאוּ וְכוּ' שֶׁהוּא בְּחִינַת נְקוּדַת סְגוּלָה
 שְׂכָלוֹל מִשְׁלֹש נְקוּדוֹת, כִּי שְׁלֹש רֵאשׁוֹנוֹת
 חֲשׁוּבוֹת בְּאַחַת וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּבַחֲנִית
 כְּתָר מֵאֲמֵר סְתוּם, כִּי עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 בְּמוֹפְלָא מִמֶּדָּה אֶל תִּדְרֵשׁ כְּמוֹכָא עַל פְּסוּק
 (דְּבָרִים ה' א'): "וְלִמְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם וְעַד קֶצֶה
 הַשָּׁמַיִם" - אֵתָה שׂוֹאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 שְׁבַעַת יְמֵי הַבְּנֵן וְכוּ', וְהַכֵּל כִּי עַקֵּר
 הַתְּקוּן כְּשֵׁישׁ יְחִיד בֵּין תְּמוּה וּלְכַנְּה בֵּין
 מִזְשָׁה וַיְהִישַׁע שֶׁהֵם בְּחִינַת נְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה
 וּנְקוּדַת הַתְּחַתּוּנָה שֶׁהוּא בְּשִׁמְכֻנֵי עֵין וְרַע
 עֲמֻלָּק שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקָף הַדָּם שֶׁבְּחֻלָּל
 הַשָּׁמַיִל וְכוּ' וְאֵז מְאִירָה הַנְּקוּדַת הָעֲלִיָּוָה
 בְּנְקוּדַת הַתְּחַתּוּנָה שְׁמוּשָׁה מְאִיר לַיהוֹשֻׁעַ
 דְּרָךְ בְּחִינַת הַיָּאוּ שְׁבַתוֹךְ הָאֵלֶּף, וְאֵז
 גִּשְׁלֵם הָאֵלֶּף וְנַעֲשֶׂה אֲדָם לְשֶׁבֶת עַל
 הַכֶּסֶּף וְכוּ', וְכֹל זֶה לֹא יִהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת
 כִּי-אִם בְּשִׁיבְנָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת
 נְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה וְכוּ', אֲבָל בַּעַת הַחֲרָבָן
 שֶׁהוּא בְּחִינַת בֵּין הַמְּצָרִים אֵז הַתְּקוּן רַק
 עַל יְדֵי צְעָקוֹת אִיכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקִשְׁת
 אִיָּה הַג"ל, אֲבָל גַּם זֶה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת
 כִּי אִם עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת שְׁבַת קִדְשׁ שְׂאֵז
 מְאִיר בְּחִינַת אִי"ה, וְאֵז זֹכִינ לְעֲלוֹת לְשֵׁם
 בְּקִדְשׁוֹ, כִּי אֵז הוּא עֲלִית כֹּל הָעוֹלָמוֹת
 עַד הַמֵּאֲמֵר סְתוּם, וּבְכַח זֶה יְכוּלִין
 לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת שְׁבַת לְשִׁשַׁת יְמֵי הַחַל
 לְזַכּוֹת לְחֲשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶפְלו הַיְרִידִים
 מְאֹד שֶׁהֵם בְּבַחֲנִית וְנִפְיָק שְׂיֻכְלוֹ לְמִצּוֹא
 אֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל-יְדֵי בְּקִשְׁת וְחִפּוּשׁ
 אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ (וּכְמִבְּאֵר כֹּל זֶה בְּהַלְכוֹת שְׁבַת הַלְכָה
 ה' עֵין שֵׁם הַיָּסוּב), וְעֵין בְּדַבְּרֵינוּ הַיָּסוּב עֵין

כֹּד וְאַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב קוֹרֵין "שְׁבַעַה
 דְּנִתְמַתָּא", כִּי עַל-יְדֵי
 הָאֲבָלוֹת שֶׁל כֹּלל יִשְׂרָאֵל בְּג' שְׁבוּעוֹת
 וּבְחֲשֻׁעָה בְּאָב, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת
 בְּנֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
 ז"ל, כֹּל הַמִּתְאָבֵּל עַל יְרוּשָׁלַיִם זֹכֶה
 וְרוּאָה בְּשִׁמְחָתָהּ, כְּמוֹכָא בְּסִפְרִים שְׁבַסוּף
 יוֹם תִּשְׁעָה בְּאָב נִצְמַח צְמִיחַת קְרָן מְשִׁיחַ.
 וְאֵז הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְנַחֵם אוֹתָנוּ כְּכֹל מִינֵי
 נְחָמוֹת שֶׁהֵם "שְׁבַעַה דְּנִתְמַתָּא" שְׂקוּרִין מִן
 שְׁבַת נְחָמוֹת עַד רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׁבָהֵם מִתְחִיל
 הַמִּתְקַת הַחֲרוֹן-אָף שֶׁל חֲטָא הָעֵגֶל כְּמוֹ
 שְׁכַתוּב בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְעַל-יָדֵם הֵם שְׁבַעַה
 דְּנִתְמַתָּא כְּנֶגֶד בְּחִינַת הַיָּאוּ שְׁבַתוֹךְ הָאֵלֶּף
 שְׂמְאִיר לְנְקוּדַת הַתְּחַתּוּנָה עִתָּה שֶׁהֵם
 כְּכֻלָּם שְׁבַעַה עַל-יְדֵי שְׂמִיּוּשֵׁךְ הָאוֹר
 מִבְּחִינַת צְמִיחַת קְרָן מְשִׁיחַ שְׂאֵז נִתְמַקֵּן כֹּל
 הַג"ל וּמְאִירָה נְקוּדַת הָעֲלִיָּוָה בְּנְקוּדַת
 הַתְּחַתּוּנָה כְּרָאוּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַיָּאוּ
 שְׂזָה עַקֵּר הַתְּקוּן כְּנ"ל. וְכֹל זֶה קוֹרֵין קְדָם
 רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְעֲשֵׂרֶת יְמֵי-תְשׁוּבָה, כִּי עַקֵּר

קדשת ראש-השנה ועשרת ימי-תשובה ויום-כפור הוא על-ידי השבתיים אלו שקורין בהם אלו ההפטרות, פי עקר התקון על-ידי שבת כנ"ל, ועל-בן קורין אחר-כך תרתי דתיובתא, תרתי דיקא, בחינת תשובה על תשובה שזה בחינת אלמלי שמרו ישראל שמי שבתות' דיקא כנ"ל (באת ה):

כה וזה ידוע שכל התקונים שישארו עוסקין בראש-השנה ויום-כפור הכל נגמר בשמיני - עצרת ושמינת-תורה שאז עקר גמר התקון והיחוד, ואז מסימין התורה ומתחילין אותה מחדש בראשית וכו' ומסימין בשבת שהוא פרשת ויכולו, פי זה עקר גמר כל התקונים שעסקנו בהם מאלול וראש-השנה וכו' עד עתה, הכל כפי להמשיך ולהאיר בנו קדשת שבת שהוא בחינת תשובה שאינו מעתה כל ישראל להתחיל לקיים התורה מחדש ולשוב בתשובה כל אחד מכל מקום שהוא, שיהיה נמשך עלינו בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל בחינת בקי בעיל בקי בנפיק, בחינת "אם אפק שמיום שם אתה ואציעה שאול הנך וכו'", שעל-ידי-זה נשלם האלף ונעשה אדם לשבת על הכפא וכו' שכל זה נמשך על-ידי קדשת שבת שאז מאיר בחינת משה ליהושע שבוה מסימין התורה שמושה מת ונסתלק, "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה פי סמך משה וכו'", ומסימין "ולכל היד התוקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל", ששבר את הלוחות לעיניהם, כי זה כל

תקף גבורתו ביותר מכל הנפלאות שעשה כמובן בפסוק זה על-פי דרשת רבותינו ז"ל הנ"ל, שדרשו על פסוק זה ששבר את הלוחות, פי בודאי היא גבורה נפלאה וחדוש נפלא ונורא מאד, פי בזה המשיך בחינת תקון בקשת אי"ה הנ"ל שבוה יש תקנה גדולה אפלו לכל הנופלים מאד בחינת מקומות המטונפים שהם בחינת הרהורי גאוף מגונים מאד וכפירות והרהורים ועקמיות שבלב נגד השם יתברך וקשיות וכו', שהם בחינת עבודה זרה וכו', ואף-על-פי-כן גם להם יש תקנה אם ירצו על-ידי בקשת אי"ה הנ"ל שזה נמשך על-ידי שבירת הלוחות כנ"ל, ועל-כן אחר-כך מתחילין בראשית שהוא מאמר סתום בחינת אי"ה הנ"ל ומסימין בשבת, פי עקר התקון על-ידי קדשת שבת כנ"ל (וען ענין זה לעיל באת כג בהלכות נפילת

אפים הלכה ו אות ז):

כו ועל כן נסתלק משה בשבת בשעתא דמנחה ברענא דרעיון פי המשיך תקון הנ"ל לכל הנופלים והרחוקים הנ"ל, פי נסתלק בקדשה נוראה לבחינת אי"ה, פי לא ידע איש את קבורתו כי שם הוא 'מכלית הדיעה דלא גרע', שזהו בחינת קדשת שבת (כמו שכתוב בקלוש תנא כסימן כג) ומשם ממשיך הארה לבחינת יהושע שיובל לתאיר בכל ישראל הדרך זה לחזק ולעורר ולסמך את כל הנופלים מאד לכל יתאשו בשום אופן רק גם הם יחפשו ויבקשו את כבודו בבחינת אי"ה מקום כבודו עד שאינו בכל פעם למוצאו

דף טז

שאיור פניו אליהם ויוכלו להתפלל וכו' גם הם פדונו על זה למו שהתחיל לפנים בדרךים הקדושים האלו שאף-על-פי שגדמה לו שכבר נתרחק כל-כך שאי אפשר לו להתפלל כלל וכו', אף-על-פיהו בשמחה את עצמו ושואל ומבקש איה וכו' כנ"ל, בתוך כך עזרו השם ותברך שגם הוא יכול להתפלל קצת, ואם הוא חזק בזה כל ימיו יהי אחריתו טוב לנצח, וכל זה הוא בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, שמומשיכו על-ידי הדיק האמת בחינת משה שמודיע וממשיך קדשת שבת שהוא בחינת תשובה על תשובה תמיד איד שהוא בכל דרגא ודרגא בעליה ובידיה עד שישבו כל ישראל לה' ותברך שעל-ידיה תבא הגאולה השלמה במהרה בימינו אמן סלה, ועל-פיו בשמחת תורה מפתירין מיד ביהושע, "משה עבדי מת ועמה קום וכו'" (עו לחסו):

כו וזה "פי יד על פס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור", שאין פסא שלם ואין שמו שלם עד שמתה זכר עמלק, פי העקר הוא להכרית זרעו של עמלק, שה נעשה על-ידי בחינת יהושע דיקא, בחינת "צא הלחם בעמלק", שהוא בחינת נקודה התחתונה, אבל אי אפשר ליהושע לעשות דבר פי אם בכחו של משה בחינת נקודה העליונה כמו שכתוב: "ויהי כאשר ירים משה ידו וכו'", וכל ימי הגלות השם ותברך לוחם עמו, ואין פסא שלם, חסר האלק הנ"ל, וכן אין

השם שלם, פי כשנעשה בחינת אדם לשבת על הפסא זה עקר בחינת שלמות השם הוי"ה ברוך הוא, שהוא הויה באלפין שעולה 'מה' בגימטריא 'אדם', שישלם כשמוכניעין הדם שיוגן כשנסתלק חס ושלום האלק שבאמצע הוא של שם 'מה' שאו עולה 'דם', בחינת 'אחורי פני אהיה' עולה 'דם', כמובן כל זה בכתבי האר"י ו"ל בכמה מקומות על-פי דרכו הקדש, ובכל דור ודור כפי מה שמתגבר כל אחד להתקרב להצדיק האמת מתוך ביונות ושפיכת דמים הרבה, בן מאיר בחינת משה לבחינת יהושע שהם בחינת רב ותלמיד וכו' כנ"ל, ועל-ידיה פותחין זרעו של עמלק ונעשין כל התקונים הנ"ל, אבל המלחמה ארבה מאד מאד, פי עמלק הוא מעולם רצועה מרדות לישראל ומתפשט בכל פעם מאד מאד בכללות ובפרטיות על כל אחד ואחד, ועל בן הוהירנו התורה הקדושה "זכור את אשר עשה לך עמלק", פי צריכין לזכר היטב מלחמתו הגדולה כדי לברך בכל פעם אל הצדיק האמת ולתורתו הקדושה, פי רק הוא לוחם מלחמת עמלק בכל דור ומכניס דרכי התשובה בעולם לכל אחד ואחד בחינת בקיאות הנ"ל שהוא בחינת מלומד מלחמה עד שנובה שיבא משיח במהרה בימינו, שאו יהיה נכרת זרעו לנמרי כמו שכתוב שם, ויהי בהגיה ה' אלקיך לך פארץ וכו' תמחה את זכר עמלק וכו', פי כל פגיסת ארץ-ישראל הוא על-ידיה כמו שכתוב בהתורה הנ"ל ענין השלש

מצוות שנצטוו בכניסתן לארץ ישראל שהוא להכרית זרעו של עמלק הנ"ל וכו' בפ"ל:

כח וזה בחינת מצות מילה כי על ידי ברית הערלה ושפיכות דמים של התינוק שנשפך אז, זה בחינת ברית זרעו של עמלק. כי עמלק הוא בחינת והמת הערלה בחינת פגם הברית, ועל כן חלק על מצות מילה, כי הנה חותק מילות וזרק כלפי מעלה, כמו שכתוב: "ויזבב בד כל הנחשלים אחריו", כמו שאמרו רבותינו ו"ל, ומצות פריעה שעל ידיה נתגלה העטרה זה בחינת למנות מלך, כי התגלות העטרה זה בחינת תקון הברית שעל ידיה זוכין למלכות כמו יוסף הצדיק כמו שכתוב בזה הקדוש (נח"ה) (ס): "מאן דמיר ברית זכה למלכו". ואחר כך נותנין שם לתינוק זה בחינת נקודה העליונה, כי שם של ישראל כלול בשמו ותברך, כי שמו משתף בשמנו, כי השם נמשך משרש החיות של ישראל, מבחינת ישראל עלה במחשבה תחלה, שזה בחינת נקודה העליונה, ואז נשלם בחינת האלף שעל ידיה נשלם בחינת אדם. כי רק עתה התינוק בבחינת אדם, כי פשהערלה חופה על הברית, אין זה תמונת אדם, ועל כן רק ישראל שהם נמולים קרויים אדם:

ועל כן מילה דוחה שבת, כי אף על פי שקדשת שבת גבוה מאד מאד שאפלו בנן בית המקדש נדחית מפניו

וכנ"ל, אף על פי כן אי אפשר להמשיך קדשת שבת בזה העולם כי אם על ידי ישראל דיקא כמו שכתוב: 'ולא נתתו ה' אלקינו לגוי הארצות וכו', כי לישראל עקד נתתו באהבה וכו', כי ישראל ושבת הם בחינה אחת בחינת כלליות התקדשה העליונה בשרשה פמוכן בסדר ההכדלה שמכריזין המכדיל בין קדש לחל בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה, כי שבת בחינת כלליות התורה בשרשה וישראל וקודש א-ברוך הוא כולא חד, בבחינת אותה אחד ושקד אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ תפארת גדלה ועמרת ישועה יום מנוחה וקדשה לעמך נתת וכו' ועל כן אי אפשר שישמש הארת קדשת שבת בזה העולם כי אם על ידי ישראל דיקא על ידי שהם שומרים את השבת, כי על ידי העבו"ם אי אפשר שישמש קדשה זאת של שבת שגבוה ונעלמות מאד מאד, ועל כן אדרבא גוי ששבת תיב מיתה, כי הוא אצלו בחינת רבוי אור שגורם מיתה פדוע, וזה שיקדו רבותינו ז"ל בסדר התפלה של שבת, לפיכך ופארו וברכו לאל כל יוצרו שבח וקר וגדלה ותנו לאל מלך יוצר כל הפנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדשותו ביום שבת קדש. כי בשבת נמשך בחינת שביטה ומנוחה לכל היצורים שעל ידיה כל קיימם, כמו שכתוב (בראשית ב, א): "ויכלו השמים והארץ וכו' ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו", ודרשו רבותינו ז"ל, מה הנה העולם חסר מנוחה, בא שבת

ק"ל

בא מנוחה בלתי ונגמרה המלאכה, אבל כל החיות דקדשה והמנוחה והשביחה שגמשה בשבת על כל יצוריו, הוא על-ידי שישראל שומרים את השבת, ועל-כן כל היצורים מחיבים לפאר ולברך וכו' אותו ותברך בשבחים גדולים ונזראים על שהנחיל מנוחה לעמו ישראל וכו', פי על-ידי שמירת ישראל את השבת, על-ידיה גמשה עליהם נחא ושביחה וכו' וכנ"ל. ואפלו קדם מתן תורה הנה הכל מתקנים בזכות ישראל שיקבלו את התורה וישמרו את השבת, וזה "ושמרו בני ישראל את השבת וכו', ביני וביני בני ישראל אות היא", פי על-ידי קדשת שבת שנתנה רק לישראל ואים גדלת ישראל שנתן להם יום מנוחתו לנחלה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי סוד קדשת שבת הוא רק בינו וביני בני ישראל ואין דבר חוצץ ביניהם, בבחינת "ובשמחתו לא יתערב זר". ועל-כן מילה דוחה שבת, פי רק על-ידי מצות מילה געשה בחינת אדם בחינת איש ישראל שיש לו חלק בהמשכת קדשת שבת בזה העולם כנ"ל, ועל-כן בודאי מצוה זאת דוחה שבת, פי הוא תקון בחינת אדם שהוא קדשת ישראל שקבל קדשת שבת תלוי בהם כנ"ל:

וזהו ממש ענין פקוח נפש שדוחה שבת מטעם מטוב שיהלל שבת אחת משיחללו שבתות הרבה כנ"ל. שעקר הטעם פי בשנחסר אחד מישראל מהעולם נחסר המשכת קדשת שבת מזה

העולם כנ"ל, וכן מחמת זה מילה דוחה שבת, פי על-ידי מצות מילה געשה בחינת אדם ונכלל בקדשת ישראל שעל-ידיה גמשה על-ידי קדשת שבת. ועל-כן הוא דוחה שבת, פי כל המשכת קדשת שבת הוא על-ידי ישראל כנ"ל בחינת ברית עולם ביני וביני בני ישראל אות היא לעולם וכו' כנ"ל. ועל-כן מילה ושבת הם תרין סהדין, פי שניהם תלויים זה בזה, פי אי-אפשר להמשיך קדשת שבת ביאם על-ידי ישראל החתומים בחותם הקדוש שהוא מצות מילה שעל-ידיה געשה איש ישראל כנ"ל, וכן אי-אפשר להתקיים בקדשת ישראל פי אם על-ידי שבת, פי עקר הקדשה הוא קדשת הברית אבל זעירין אינו דיוכין לזה בשלמות, אבל עקר קיום רב ישראל שאינם צדיקים פראוי בקדשת הברית, כפרט שיש הרבה מאוד שפגמו בזה כמו שפגמו, כל קיימם על-ידי מצות מילה ושבת פי על-ידי מצות מילה כל ישראל נקראים בשם צדיקים (כמו שכתוב רבנו ז"ל בהתורה צוית צדק בסיון ב"ט), ועל-ידי שבת זוכין לתשובה להתחזק את עצמו בכל מקום שהוא וכו' ועל-ידיה הכל מתקמים בקדשת ישראל, ועל-כן שבת ומילה הם תרין סהדין כנ"ל ובהל הם העדות תפלין ומילה, פי גם בהל כל קיימנו הוא על-ידי שבת שמחיה כל ימות השבוע פמובא. רק שבחל אי-אפשר להמשיך קדשת שבת פי אם על-ידי שמקשרין על עצמם התפלין הקדושים, אבל שבת קדוש מעצמו ואסור או להניח

תפלו, כי על-ידי קדשת שבת בעצמו נבדליו ונקשרין בו והפרך כנ"ל:

ושבו, ועל-יכן הם שמים שהם ארבע בפנים ושמים שהם ארבע בחוץ:

כט ומעצם מעלת קדשת שבת על-יכן אפלו מצות תקיעת שופר בראש-השנה נדחת מפני גזרת שבות של שבת כמו שאמרו רבותינו ו"ל שראש-השנה שחל להיות בשבת אין תוקעין בשופר, והמעם משום שמא יעבירו ארבע אמות ברשות-הרבים:

כ **פי** בשבת אסור להוציא או להכניס מרשות הרבים לרשות היחיד או מרשות היחיד לרשות הרבים והתנא התחיל מסכת שבת באסור הוצאה דיקא, וכמו שאמרו רבותינו ו"ל, הוצאה אדרי דחביבא ליה אקדמא ברישא, וזה בחינת יציאות השבת שמים שהן ארבע בפנים ושמים שהן ארבע בחוץ, כיצד העני עומד בחוץ ובעל-הבית בפנים, פנים וחוץ זה בחינת עיל ונפיק, ובבחינת עיל יש רצוא ושוב, וכן בבחינת נפיק, והעני והבעל-הבית הם בבחינת הרב והמלמד בחינת משה ויהושע בחינת חמה ולבנה, שהם בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה, והעני עומד בחוץ הוא בבחינת נפיק נגד הבעל-הבית שהוא בפנים בחינת עיל ואצל בחינת בעל-הבית בעצמו יש בחינת עיל ונפיק ובין בבחינת עיל ובין בבחינת נפיק יש רצוא ושוב, וכן אצל העני שהוא נגד הבעל-הבית בחינת נפיק יש בו גם-כן בחינת עיל ונפיק ובכל אחד יש רצוא

כ **פי** הצדיק והרב בחינת משה שהוא בחינת עיל שהוא בחינת הבעל-הבית של העולם שעומד בפנים יש אצלו בעצמו בחינת עיל ונפיק, פי יש לו עבודות פנימיות וחיצוניות כמו שכתבתי במקום אחר (בסימן כה), וכשעוסק בדבקות לה' והפרך ועבודות פנימיות בתורה ותפלה זה בחינת עיל אצלו, וגם שם יש רצוא ושוב, כי אפלו בשעת הדבקות והנפול וכו', צריך שתהיה לו רצוא ושוב שלא יתפול לגמרי פדונו, וכן כשיוצא לחוץ בחינת נפיק לפי בחינתו, והנינו שיוצא לעסק בעבודות חיצוניות באכילה ושתיה ולדבר עם בני אדם וכו', גם אז בודאי דבוק בה' והפרך בשכל גדול אבל הכל בבחינת רצוא ושוב, וזה בחינת שמים שהן ארבע בפנים, ובודאי בחינת נפיק של הצדיק בחינת משה גבוה הרבה מבחינת עיל של שאר העולם שהם בחינת התלמידים שהם בחינת יהושע וכו' (וכמו שכתב בסימן כה בה"ל בהתורה 'אחרי לן קנא' עין שם), וכן אצל העולם כל אחד לפי בחינתו שהם בחינת נפיק כנגד הצדיק, גם אצלם יש אצל כל אחד ואחד בחינת עיל ונפיק, פי כשעוסק בתורה ותפלה זה בחינת עיל כנ"ל וכשיוצא לחוץ לעסק במשא ומתן או לאכל וכו' זה בחינת נפיק, וכשעוסק בתורה וכו' שהוא בחינת עיל צריך להיות לו בחינת רצוא ושוב כי צריכין לדבק את

עצמו בה' ותברך תמיד בבחינת רצוא ושוב, ואפלו בשעוסק במשא ומתן או באכילה ושתיה וכיוצא צריך לומר בה' ותברך, והכל בבחינת רצוא ושוב שלא יפגם ורצא חוץ מהגבול, כי אפלו בקדשה צריך שלא יהרס לפגם במה שאין לו רשות מפל שפן בחוץ צריכין לשמר מאד מאד המחשבה שבמח שלא יצא חוץ מגבול הקדשה, ועל פן הם שתיים שהן ארבע גם בחוץ, וענין בתחלת מסכת שבת הפלפול שבגמרא על משנה זאת 'שתיים שהן ארבע', שהקשו הני תנאי מרתי סרי הוי ולמעמד שחמרי הנין, כי בענין הבקיאות הנ"ל יש כמה בחינת וכו', וכן מה שכתוב מקדם רשויות קתני וכן כל עקירת תפין ממקומו תנא הוצאה קרי לה וכו' וענין לקמן:

ל וְכָל הַל"ט מְלָאכֹת שְׁעוֹשֵׁן בְּכָל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה כָּלֶם הֵם בְּרוּרִים בְּנ"ל לְבַרר הַקְּדוּשָׁה מִחוּץ לְפָנִים, כִּי בְּרֵאֵי עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּפָנִים בְּבַחֲנִית עֵיל, רַק שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִי גַם בְּבַחֲנִית וְנִפְיָ, כִּי בְּשִׁבְלִי זֶה פֶּא הָאָדָם לֹא הָעוֹלָם בְּשִׁבְלִי נִסְיוֹן וּבַחֲדוּדָה, שִׁיתִּיהָ מִקְרָח לְצֵאתָ לַחוּץ לְעֵסֶק בְּצָרִיכֵי הַחוּץ גַם כֵּן, שְׁשֵׁם עֵקֶר הַנִּסְיוֹן, וְצָרִיד לְהִיּוֹת בְּקִי שֵׁם מֵאֵד שְׁלֵא יִטְעָה בְּדָבָר רַק יַעֲמִיד בְּנִסְיוֹן וַיְבַרֵר מֵה שְׁצָרִיד לְבַרר וַיִּכְנִים בְּכָל פַּעַם מִחוּץ לְפָנִים, וְזֶה עֲבֻדַת כָּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל־כֵּן הַקְּדוּשָׁה הַתְּנָא הוּצָאָה בְּרִישָׁא, כִּי כָּל הַמְּלָאכֹת בְּלוּלִים בְּאִסּוּר הוּצָאָה מִרְשׁוֹת לְרִשׁוֹת, כִּי כָּל הַמְּלָאכֹת הֵם

בחינת ברוורים מרשות הרבים לרשות היחיד שהוא רשות יחידו של עולם כמו שכתוב בזהר הקדוש, ובשבת אסור הוצאה מרשות לרשות וכן כל המלאכות בלולים בזה בנ"ל, כי בשבת אין ברור, כי קדשת שבת הוא בבחינת המתן הנ"ל, שזה עקר הסייע של הפא לפרה, פמוכא בהתורה הנ"ל הפא לפרה מסייעין לו אומרים לו המתן, כי כל העברות והפגמים חס ושלום פאים על שלא המתין פמוכא במקום אחר וכמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין אדם הראשון שחטא בעין הדיעת וכו' על שלא המתין, כמו שכתוב שם, מי יגלה עפר מעיניך אדם הראשון וכו', ועקר הפגם על־ידי ההלה, כמו שכתוב: "ואין ברגלים חוטא", ועל־פן נקרא הפגם ותועה מדרך האמת איש מבהל (וענין מה במקום אחר):

וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ בְּרִישׁוֹ מִפְּנֵים הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל שְׁאִינוּ מִמְתִּין וּמִתְלָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ בְּרֵאֵי, שְׁמֹזָה בֵּא בַחֲנִית הַצִּיץ וְנִפְנַע הַצִּיץ וַיִּמָּת, שְׁזֶה בַחֲנִית פָּנִים הַצִּדִיקִים הַגְּדוּלִים שְׁפָגְמוּ בְּבַקִּיאוֹת הַנ"ל בְּרֵצוּא וְשׁוּב כְּעֵיל וְנִפְיָ וְכו', עַד שִׁישׁ שְׁפּוּגָמִים כְּלִיבָד שְׁהֵם בְּבַחֲנִית אַחַר שְׁקָצִין בְּנִסְיוֹנוֹת רַחֲמָנָא לְצֵלָן, רַק רַבִּי עֲקִיבָא נִכְנַס בְּשִׁלּוּם וְרָצָא בְּשִׁלּוּם נִכְנַס וְרָצָא דִיקָא, בַחֲנִית עֵיל וְנִפְיָ שְׁתִּיהָ בְּקִי בְהֵם בְּרֵאֵי, אֲשֶׁרִי לוֹ. וְעַל־כֵּן כְּשִׁמְנִיעַ שְׁבַת אִז אִסּוּר לְהוּצִיא וְלַהֲכִינִים מִחוּץ לְפָנִים אוֹ לְהַפְּךָ, כִּי אִז אִין בְּרוּר כִּי אִז הוּא בַחֲנִית הַמְתֵּן שְׁהוּא בַחֲנִית הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל, וְאִז נִמְשָׁךְ שְׁבִיתָהּ וְנִיחָא

דמים, שהוא עקר התשובה כמו שכתוב שם, ועל-כן ראש-השנה הוא בראש-החדש, כי אז עקר תקון הלבנה שהוא בחינת ה'ישע שנתתקן על-ידי התשובה שעל-ידיה מאירה החמה להלבנה בחינת משה ליהושע וכו' פנ"ל, ועל-כן בשחל ראש-השנה בשבת אין תוקעין בשופר שמא יעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים, כי כל התשובה על-ידי שבת פנ"ל, והעקר על-ידי בחינת המתן בחינת אל יצא איש ממקומו ביום השבת, שלא יצא חוץ לארבע אמותיו, כי ארבע אמות שיש לכל אדם ברשות הרבים הם בבחינת רשות היחיד אצלם וכשמוציא מהם זה בחינת שמוציא ברשות היחיד לרשות הרבים, שזה עקר אסור מלאכה בשבת פנ"ל, וזה עקר פגם התשובה פגם הבקאות של עיל ונפיק הנ"ל, ועל-כן מחמת גזרה זאת שלא יוציא השופר ברשות הרשות אכרו תקיעת שופר בשבת לגמרי חוץ למקדש, כי חוץ למקדש צריכין לזהר מאד שלא לפגם בבחינת בקאות הנ"ל, ובפרט עתה בשעת החרבן ואריכת הגלות בכלליות ובפרטיות אצל כל אחד ואחד שצריכין להמתין הרבה, כמו שכתוב: "אם יתמהמה חכה לו", וכמו שכתוב: "לכן יחכה ה' לחננכם וכו'", וכתוב, "לכן חבו לי עד יום קומי וכו'", וכן כל אחד ואחד לעגן גלות המור של נפשו שנתעה על-ידי עוונותיו למקום שנתעה, ונפשו נבהלה מאד וחפץ ומשתוקק מאד לשוב לה' יתברך ועדין לא עלתה ברו שצריך לזהר

על כל הפרורים שישובו ויעלו בכניסת שבת כל אחד למקומו, אבל בשבת הם צריכין לשבת ולשקט, וכל אדם צריך לשבת אז ולכלי לצאת ממקומו, כמו שכתוב: "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו", שלא יעסק בשום מלאכה שהם בחינת פרורים והוצאה והכנסה מרשות לרשות, רק צריך להמשיך על עצמו קדושת שבת שהוא מנוחת שלוה והשקט כדי להמשיך עליו ישוב הרעת הנ"ל בחינת בקאות הנ"ל בחינת המתן הנ"ל עקר דרכי התשובה שנתתקנים בשבת פנ"ל:

לא ובראש השנה הוא עקר התשובה, כי הוא ראשון לעשרת ימי תשובה, כי אז נברא אדם הראשון ונקרא אדם כדי שזוכה להיות נכלל בבחינת אדם הנ"ל, ופגם אז בחטאו, ועל-ידיה נפגם בחינת אדם הנ"ל, והתקון על-ידי תשובה שצריכין לעסק בתקון זה בכל שנה מראש-השנה עד שמיני עצרת, והכל לתקן בחינת אדם, ועקר התשובה על-ידי תקיעת שופר, כמו שכתוב: ערוי ישנים מתרדמתכם וכו', ועל-כן תוקעין תר"ת (תקיעה תרועה תקיעה) תקיעה בראש ותקיעה בסוף, זה בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה, ותרועה באמצע או תרועה וישרים מספק שבהם שני קולות של גניחה ויללה, שזה בחינת הו"ו שהוא בחינת השנוי גונין שגשתנה פניו לכמה גונין על-ידי הבושה וישיבות

מאד לבלי לֵאשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוּם אֶפֶן, כְּמִבְאֵר כָּבֵד פְּעָמִים אִין מִסְפָּר, כִּי צְרִיכִין לְהַמְתִּין הַרְבֵּה כַּנֶּ"ל, וְכֵן זֶה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת כַּנֶּ"ל שְׁעַל־יְדֵיהָ עֵקֶר תַּקּוּן הַתְּשׁוּבָה כַּנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן מִחֲמַת גְּזֵרָה שְׁמָא יַעֲבִירֵנוּ וְכוּ', שְׁזָה פָּגַם שַׁבַּת, פָּגַם הַבְּקִיאוֹת שֶׁל עֵיל וְנִפְיָק, פָּגַם בְּחֵינַת הַמֵּתֵן הַנֶּ"ל, עַל־כֵּן דְּחַו תַּקִּיעַת שׁוֹפָר בְּשַׁבַּת, כִּי חִשָּׁשׁ פָּגַם שַׁבַּת חַס וְשְׁלוֹם שְׁהוּא שְׁמָא יַעֲבִירֵנוּ הוּא קַלְקוּל דְּרַבִּי הַתְּשׁוּבָה כַּנֶּ"ל, וְעֵקֶר הַחִשָּׁשׁ שְׁמָא מִחֲמַת מְרֻדַת הַמְצֹזָה שֶׁל תַּקִּיעַת שׁוֹפָר יִלְךְ אֶצֶל חֲכָם וְכוּ', וְעַל־יְדֵיהָ יַעֲבִירֵנוּ אַרְבַּע אַמּוּת, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל, הֵינּוּ כִּי דִיקָא מַחֲשָׁשׁ הַמְהִירוֹת וְהַבְּהִלָּה, כִּי כֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִבְהַל מְאֹד לְשׁוּב לַה' יִתְבַּרַךְ, אֲבָל מִי שְׂרֻצָּה בְּאַמַּת לְשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה לַה' יִתְבַּרַךְ, אֶרְעֵל־פִּי שְׁצַרְדִּי לְזוּר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד וְלְרוּץ בְּכֹל כַּחוֹ לְצַדִּיקֵי אַמַּת וְהַנְּלוּיִם עֲלֵיהֶם לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲבָל אֶרְעֵל־פִּי כֵּן הַהֲבִירָה שְׁמֵתִין כַּנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן חִשָּׁשׁוֹ שְׁמִחֲמַת מְרֻדַת הַמְצֹזָה שֶׁל תַּקִּיעַת שׁוֹפָר שְׁהוּא בְּחֵינַת תְּשׁוּבָה, שְׁמָא עַל־יְדֵיהָ דִיקָא יִפְגַּם בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת שְׁהוּא עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, עֵקֶר תַּקּוּן בְּחֵינַת הַמֵּתֵן הַנֶּ"ל, וְיַעֲבִירֵנוּ אַרְבַּע אַמּוּת בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים שְׁזָה עֵקֶר פָּגַם הַתְּשׁוּבָה כַּנֶּ"ל, עַל־כֵּן דְּחַו אִין תַּקִּיעַת שׁוֹפָר, וְסִמְכוֹ עַל קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּעֲצָמוֹ שְׁבִלָא תַּקִּיעַת שׁוֹפָר, עַל־יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּעֲצָמוֹ יִתְמַנְּנוּ דְּרַבִּי הַתְּשׁוּבָה שְׁצַרְכִּין לְתַמְנֵן בְּרַאשֵׁי־הַשָּׁנָה

שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, עַל־כֵּן אִין תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר אִין וְכַנֶּ"ל:

לִב וְזֶה בְּחֵינַת הַחֲמוֹשׁ זְכוֹרוֹת שְׁצַרְכִּין לְזָכֵר בְּבִרְכַת אַהֲבַת עוֹלָם וּבְקִרְיַת שְׁמַע שְׁהוּא אַמּוּנַת הַיְחוד כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְל, כִּי צְרִיכִין לְזָכֵר מַעֲשֵׂה עֲמֻלָּק, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "זָכֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֻלָּק בְּדֶרֶךְ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְכוּ'", שְׁהוּא בְּחֵינַת לְהַכְרִית וְרַעוּ שֶׁל עֲמֻלָּק, שְׁהוּא כְּנֶגֶד בְּחֵינַת קְדוּתָה הַתַּחַתּוּנָה בְּחֵינַת דָּם לַה' לְהַכְנִיעַ הַדָּם שְׁבַחֲלֵל הַשְּׁמָאֵלִי וְכוּ' כַּנֶּ"ל. כִּי עַתָּה כֹּל הַמַּלְחָמוֹת שְׁלוֹחֲמִין עִם בְּחֵינַת עֲמֻלָּק, הוּא רַק עַל־יְדֵי הַזְכוּרָה לְבַד, שְׁזָה עֵקֶר הַמְצֹזָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: זָכֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֻלָּק וְכוּ', וְעַל־כֵּן קוֹרִין בַּתּוֹרָה פְּרַשַׁת זָכֹר, וְהוּא מִצְוַת עֲשֵׂה דְאוֹרִיָּהּ, וְכֵן צְרִיכִין לְזָכֵר בְּכֹל יוֹם בְּפֻרְט קְרָם קִפְלַת עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּפֻרְשׁוֹת קְרִיַּאת שְׁמַע, כְּדִי לְהַכְנִים הַמַּחֲשָׁבָה שְׁבַמַּח וְלִב, לְזָכֵר שֵׁישׁ קִלְפַת עֲמֻלָּק שְׁאוֹרֵב תְּמִיד עַל כֹּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כִּלִּי שַׁעוֹר וְאִי־אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעוֹ וְלַעֲזוּקָרוֹ לְנִמְרוֹ שְׁלֵא תִתְבַּטֵּל הַבְּחִירָה, רַק סוּף כֹּל סוּף יִמְחָה זְכוֹר, וְלַעַת עַתָּה צְרִיכִין לְזָכֵר וְלְהִאֲמִין בְּזֶה לְמַעַן יְהִיו עֵינֵינוּ צוֹפִיּוֹת אֶל ה' תְּמִיד שְׁיִצְלִינוּ מִמֶּנּוּ וְלִקְנֵם דָּם לַה' וְכוּ' לְסַבֵּל שְׁפִיכַת דָּמִים וְכוּ' וְכַנֶּ"ל, וְכֵן זֶה בְּכַח קִדְשַׁת שַׁבַּת שְׁהוּא בְּחֵינַת קִדְשַׁת הַצִּדִּיק, שְׁצַרְכִּין לְזָכֵר תְּמִיד בְּכֹל עַת בְּבְחֵינַת "זָכֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וְכוּ'", וְכִרְהוּ מְאֹד

בשבת וכו' (ענין לקמן). וזה בחינת זכירת מעשה מרים שלא לדבר לשון הרע, כי לשון הרע שקול כנגד שלש עבירות, עבודה זרה, גלוי ערוות ושפיכות דמים, שהם כנגד השלש נקודות הנ"ל, והוא גדול שבכלם, כי על-ידי לשון הרע מפריד אלוף, בחינת "וַיִּרְגַּז מִפְּרִיד וכו'", כי מפריד בין כלל ישראל בחינת נקודה התחתונה ובין הצדיק נקודה העליונה וכו', כי עקר לשון הרע בשמנדברים על הצדיק והנלוים אליו ואפלו בשמנדברים על שום אחד מישראל, כפי הלשון הרע פן מעוררין חס ושלום קטרוג עליו להפרידו חס ושלום מהנקודה וכו', ועל-פן עקר התקון הוא שלום, שבשכיל זה צריכין להיות כמדרך ולקבל שפיכות דמים ויהיה מן השומעים חרפתם ואינם משיבים, עד אשר ישובו המה אלינו וכו'.

וזה בחינת זכירת יציאת מצרים, כי יציאת מצרים ומפלת עמלק הם בחינת אחת, שהוא להכניע הצרים והרודפים את ישראל בכל עת שהם בחינת הרע שבדם שבחלל השמאלי שמשם יניקתם, כי משם אחיות כל הע' אמות, וישראל נבחרו מכל עם ולשון, והעקר על-ידי קדשת אבותינו השבעה רועים, והעקר משה רבנו שקדשו עצמן כל-יחד עד שהכניעו לגמרי דם שבחלל השמאלי, וכל התאוות והמדות רעות הנמשכין ממנו הכל בטלו בשלמות עד שזכו למה שזכו לבחינת נקודה העליונה

וכו', והם המשיכו הקדשה לזרעם עד שקבל ישראל כלם קדושים כנגד כל השבעים אמות על-ידי שקבלו את התורה שמודה לנו לקדש עצמנו באכילה ושתיה על-פי מצות התורה וכן בעניני אישות שיהיה הכל על-פי התורה וכו', ועל-ידי זה הם מכניעים דם שבחלל השמאלי שעל-ידיה נצאנו ממצרים כנסים ונקלאות על-ידי שקבר נתקדשו קצת וזכות אבות, ועל-ידי זכות התורה שעתידין לקבל וכו', ואנו צריכין לזכר יציאת מצרים בכל יום פרי לחזק אמונתנו בו ויתברך ולחזק פתנו לצפות לישועה חסיד, שקמו שהוציאנו ממצרים כנסים ומופתים נוראים פאלה פן נופה להכניע ולכבול כל הצרים וכו', ועקר כלם הוא עמלק שכלול מכלם, כמו שכתוב: "ראשית גוים עמלק", וצריכין לזכר היטב שקבר עקרו אותו פמה פעמים בימי משה ויהושע ודוד ובימי מרדכי, אבל הוא קלפה חזקה כל כך שעדין השם ויתברך בעצמו לוחם עמו עד דורו של משיח עד שיעקר אותו לגמרי, כמו שכתוב: "מלחמה לה' בעמלק מדור דור", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל זה מחמת שבת הבחירה יש לה תקף גדול, והוא ויתברך אינו רוצה לכבול הבחירה וכו', כמו שכתבתי לעיל ובמקום אחר, ועל כל אחד מישראל מוטל להלחם עמו שהוא מלחמת היצר שיש לכל אחד בזה העולם, שעקר המלחמה היא עם עבירת הדמים שנמשכין מהדם שבחלל השמאלי שמשם

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

לרחק מהשם יתברך וכו' עד שמכניס כפירות בלב רחמנא לצלן וכו' כמו שכתוב במקום אחר, ועל-כן צריכין לזכר זאת היטב, כי עתה אין לנו שום פח להלחם עמו בגשמיית רק לזכר היטב מעשה עמלק, למען נבין שכל המחשבות רעות ותאוות רעות וכו' הכל הם מעשה עמלק, אבל יש לנו פח להכניעו, אפלו אותם שמחזיקין עצמן לחלשי פח מאד, רק שצריכין לזכר את יום השבת שהוא בחינת פח הצדיק האמת, שעל-ידיה הכל יכניעו אותו וכו', וכן צריכים לזכר מתן תורה שהוא בחינת שבת שבו נתנה תורה, כי על-ידי התורה הקדושה שהמשיך לנו משה רבנו ועל-ידי החדישי תורה של הצדיקי אמת שכל דור יכניעו אותו וכו' כנ"ל. וביותר צריכין לזכר יציאת מצרים שהוא מצות עשה לזכר בכל יום בפה בלא, דהינו לזכר ולשום אל לב שפבר עורנו השם יתברך הרבה, וכבר יצאנו מהרבה קלפות מאד שהוא בחינת יציאת מצרים שניקו גם פן מעמלק כמו שאמרו רבותינו ו"ל. בחינת ועל-ידיה יתחזק [יתחזק] תקותנו וכחנו להתגבר נגדו בכח הצדיק, עד שנקים (מכת ז): "כימי יצאתך ממצרים אראנו נפלאות". ובשביל זה מוזכרין הרבה יציאת מצרים בתפלה באמת וציב וכו', אבל צריכין לזכר גם מעשה מרים כדי להשמר מלשון הרע כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי כל הפגמים ביותר הוא על-ידי לשון הרע שעל-ידיה נתרחקן חס ושלום מהצדיק האמת

כל התאוות וכו', אבל רב העולם הם חלשי פח לעמד במלחמה זאת פראוי עד שיש שנכשלים מאד וכו', ועל פן כל כחנו על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים שיש בכל דור שהם לוחמים בעדנו וכו' וכמו שכתוב בהתורה (בסיון טו), 'תלת נפקין מחד', והם מודיעים לנו וממושכים לנו קדשת שבת קדש שעל-ידיה יש פח לכל אחד מישראל לשאר על עמדו לבלי לפל לגמרי בחלק קלפת עמלק שאורב לעקר את האדם לגמרי מושגי עולמות חס ושלום, וכל מלחמתו של עמלק הוא בכמה בחינות, כי יורד ומסית את האדם למה שמוסיתו על-ידי שמגביר מאד הרמזים רעים הנ"ל ויכניס מהשבות רעות הרבה בלב כל אחר, שהם עקר היצרין רעים כמו שכתבתי במקום אחר, ועולה ומקטרג וכו', ועל-ידי הקטרוגים מתגבר יותר חס ושלום. ולא די לו בזה כי אם מניח עצמו לארכו ולרחבו בהתגברות גדול ובתחבולות עצומות להרבות מחלקת על הצדיק האמת הגבור פח מאד עד שמכניס טינא גם בלב גדולי הצדיקים לחלק לבם מאותו על-ידי שמכניס בהם קשיות הרבה עליו עד שעל-ידיה נתרחקין הרבה מישראל מפגו, וזה גרוע מן הכל:

לג ועל ידי כל זה תבין ממילא כל החמש זכירות שצריכין לזכר בקריאת שמע וברכותיה, שהם זכירת מעשה עמלק שהוא עקר פלליות הקלפות שרוצה

שְׁאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְלֹא כָּל הַתְּחַלּוֹת קָשׁוֹת,
וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה יוֹם הַזְּכוּרִין:

פ"ד
פ"ד

כִּי עֲמֵלֶךְ בְּחֵינֵת כְּלָלִיּוֹת הַקְּלָפוֹת כְּלָלִיּוֹת
הַגְּלוֹת שֶׁל הָעוֹבְדִים שְׂרוּצִים
לְהַשְׁפִּיחַ שְׂמוֹת יִתְבַּרְךָ חַס וְשְׁלוֹם מִן
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבְּתוֹב הַחוֹשְׁבִים לְהַשְׁפִּיחַ
אֶת שְׂמֹךְ, וְעַל־כֵּן חוֹשְׁבִים מִחֲשֻׁבוֹת עַל
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עוֹסְקִים לְגַדֵּל שְׂמוֹת יִתְבַּרְךָ
וּכְמוֹ שֶׁבְּתוֹב: "עַל עֲמֹךְ יַעֲרִימוּ סוּד וְכוּ'
עַד וְלֹא יִזְכַּר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד, כִּי נִזְעַזְעוּ
לֵב יְהִדְיוּ עֲלֶיךָ בְּרִית יִכְרְתוּ וְכוּ'", וְעַל־כֵּן
צְרִיכִים לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה עֲמֵלֶךְ כִּי לִידַע שֶׁכָּל
מוֹנֵי מַחֲשָׁבוֹת רְעוּת, הֵן מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל
הַרְהוּרִים וְתַאוּוֹת, הֵן מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל קִשְׁיוֹת
וּבְפִירוֹת, כֻּלָּם בְּחֵינֵת עֲמֵלֶךְ, וְצְרִיכִין לְזַכֵּר
שֶׁכְּבָר עָקְרוּ אוֹתוֹ הַצִּדִּיקִים הַקְּדוּמוֹנִים,
וְעַדֵּן מִתְגַּבֵּר וְתַפְשֵׁט, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
יַעֲקֹרוּ לְגַמְרֵי כְּמוֹ שֶׁבְּתוֹב: "מִלְּחֻמָּה לְה'
בְּעֲמֵלֶךְ מוֹדֵר דֵּר", שֶׁכָּכֵל דוֹר וְדוֹר הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ לֹחֵם עִמּוֹ וְשׁוֹלֵחַ צִדִּיקִים גְּדוֹלִים
כָּכֵל דוֹר וְדוֹר שֶׁמִּמְשִׁיבִין הַגְּדֵלֵת שְׂמוֹ
וְזָכוּ בְּעוֹלָם, בְּבֵחֵינֵת "וְהָ שְׂמִי לְעוֹלָם וְזֶה
זָכוּר לְדוֹר דוֹר", כִּי עַל־יְדֵי מִחֵינֵת עֲמֵלֶךְ
מוֹדֵר דֵּר, עַל־יְדֵי-זֶה מִתְקַנֵּם זָכוּר יִתְבַּרְךָ
לְדֵר דֵּר וְכַבֵּל, וְזֶה "וְהָ שְׂמִי וְזֶה זָכוּר
וְכוּ'", לֹא כִּשְׂאֵנִי נִתְבַּח אֲנִי נִקְרָא וְכוּ', וְזֶה
בְּחֵינֵת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה,
כִּי שֵׁם הוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא בְּחֵינֵת "זֶה
שְׂמִי לְעוֹלָם", זֶה בְּחֵינֵת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
בְּחֵינֵת "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֹּתֵר דְּבָר", וְשֵׁם
אֲדָנִי בְּחֵינֵת "זֶה זָכוּר", זֶה בְּחֵינֵת נִקְדָּה

בְּחֵינֵת מוֹשֶׁה שְׁעַל יְדוֹ כָּל הַתְּחַנּוּבֵרוֹת
בְּמִלְחָמָה הָאַרְבָּה כְּמוֹ שֶׁבְּתוֹב כָּכֵל סִפְרֵי
מוֹסֵר, שֶׁכָּל הַמִּלְחָמוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת שְׁבִין
הַמְּלָכִים כֻּלָּם נִקְרָאִים מִלְחָמָה קְטַנָּה כְּגוֹנֵה
הַמִּלְחָמָה שֵׁשׁ לְהָאָדָם עִם עֲצָמוֹ
שֶׁנִּקְרָאת מִלְחָמָה אֲרָפָה, וְזֶה עֵקֶר מִלְחָמַת
עֲמֵלֶךְ שֶׁכָּכֵל דוֹר בְּכִלְלִיּוֹת וּבְפִירוֹת כָּכֵל
אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְאִין כַּח לֹרֵב יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹד
בְּמִלְחָמָתוֹ כִּי אִם בְּכַח הַצִּדִּיק כְּכֹל,
וְעַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַרַע נִפְרַד מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְעַל־כֵּן
נִקְרָא נִרְגָן מִפְּרִיד אֵלּוּף וְכַבֵּל. וְעַל־כֵּן
הַזְּכוּר לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה מַרְסֵם הַזְּכוּרוֹת שְׂאֵף-
עַל־פִּי שֶׁהוּא צִדִּיקִים נוֹרָאִים אֶף-עַל־פִּי-כֵן
שֶׁגוּ בְּזֶה אֶהְיֶה וּמַרְסֵם שֶׁהִרְהוּ אַחַר מוֹשֶׁה,
מִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵסוֹר לְשֵׁאֵר הָעָם לְהַרְהוּרֵם חַס
וְשְׁלוֹם אַחֲרֵי צִדִּיק הָאֵמֶת אֶף-עַל־פִּי
שֶׁשׁוּמְעִים מִצִּדִּיקִים אֵיזָה קִשְׁיָא עֲלֵיו מִכָּל
שֶׁכֵּן וְכוּ':

רֵאשִׁי פְּרָקִים:

לֵד וְעַל כֵּן נִקְרָא רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה יוֹם
הַזְּכוּרוֹן, כִּי אִין הוּא
רֵאשׁוֹן לְעֵשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְעֵקֶר
הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל־יְדֵי הַזְּכוּרוֹן שֶׁצְּרִיכִים
לְזַכֵּר בְּה' יִתְבַּרְךָ, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי לְהַתְּגַבֵּר
עַל מַה שֶׁכָּל אַחַד צְרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר, שֶׁהוּא
בְּחֵינֵת זָכוּרֵת שֶׁבֵּת שֶׁהוּא בְּחֵינֵת עוֹלָם
הַבָּא שְׁעַל־יְדֵי-זֶה מִכְּנִיעֵין בְּחֵינֵת עֲמֵלֶךְ
וְכוּ', וְכֵן שְׂאֵר הַזְּכוּרוֹת הַגְּלוֹת כֻּלָּם
בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְעֵשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה וְכִלּוֹל מִכָּלֵם, כִּי בּוֹ בְּחֵינֵת
הַתְּחַלְתָּה שֶׁל תְּשׁוּבָה שֶׁקָּשָׂה מְאֹד כְּמוֹ

התחתונה שהוא בחינת התגלות מלכות ותברך שעל ידי שנכללין ונתחדדן שני שמות אלו יחד, בחינת נקודה התחתונה ונקודה העליונה, על ידי זה נעשה בחינת אדם הנ"ל:

וזהו בחינת החמש זכרות הנ"ל, כי זכירת מעשה עמלק וכן יציאת מצרים זה בחינת נקודה התחתונה וכן"ל, ושבת בחינת נקודה העליונה שכלולה מפלם בחינת משה וכו', וזכירת מתן תורה זה בחינת תואו שבתוך האלף, כי עקר התקשרות והמשכת החיית מנקודה העליונה לנקודה התחתונה הוא על ידי התורה שהוא עמוקא דאמריעיתא, וגם צדיקין לומר מעשה מרים להזהר מאד מלשון הרע ומוחלקת שהוא ההפך מזה ומקלקל הכל חס ושלום, כי הוא בחינת "גרן מפריד אלוף" וכן"ל:

לה וזה בחינת פשטא מנח ורקא סגול, ורקא בחינת נקודה התחתונה שעקר התשובה להחיותה למקומה לבחינת נקודה העליונה, בבחינת ורקא דאזודריקת לאתר דאיתנמלית מתמן' כנ"ל, וזה בחינת סגול שהוא נקודה העליונה כמו שפתיב בהתורה הנ"ל, ופשטא זה בחינת תואו שבתוך האלף שעל ידה נקשרין ונכללין יחד כנ"ל. וזה בחינת מנח בחינת שבת שהיא נתיא ומנוחה, כי עקר כל ההתקשרות והכלליות הוא על ידי שבת שהוא יום מנוחה וכן"ל:

לו וזה בחינת קריאת התורה בשבת, כי עקר קיום התורה הוא על ידי שבת, כי קיום התורה קשה מאד להמשיך בעולם, כי "יצר לב האדם רע מנעוריו", והבעל דבר מתגרה מאד בכל אחד ואחד להחמיאו חס ושלום, ועל כן רבים נכשלו כמו שנכשלו השם ותברך ורחם מעתה, וכשכיל זה קטרנו המלאכים הרבה על פריאת האדם ואמרו מה אנש וכו', כי עתיד למוחטא קפוד וכו', וכן בשעת מתן תורה קטרנו על גבינת התורה לישאל כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והכל מחמת שראו שהרבה נעברו על התורה וזעירין אינון שזיבו לקיום התורה בשלמות, אבל השם ותברך לא שמע אליהם ואמר לחנם נקראתי רחום וחנון וכו' כי ראה שדידי צדיקים בכל דור שיקימו את התורה בשלמות, והם יהווירי את ישראל בתשובה עד שסוף כל סוף תבא הגאולה שלמה על ידי משיח צדקנו. ועל כן ברא את האדם ונתן את התורה לישראל, נמצא שעקר מתן תורה היה על ידי התשובה שנקדמה לעולם, שהקדים השם ותברך רפואה למכה שהוא התשובה, שאפלו אם יחטאו ישראל בכך הקדים להם רפואת התשובה, אבל עקר דרך התשובה נמשך על ידי קדשת שבת כנ"ל, שממשיכין הצדיקים אמתיים כנ"ל, ועל כן קורין בתורה בשבת ביותר מכל השנה, כי קורין בהם כל השבעה קרואים וגומרין כל התורה מופרד לפרד בכל שבת ושבת עד שגומרין אותה בשמחת תורה, להורות

שעקר המִשְׁכַּת התורה בעולם שנוכח לקנמה שנה העקר הוא על־ידי שבת, שהוא בחינת השוכה שעל־ידיה עקר קיום התורה כנ"ל, ועל־כן קורין בשבת כל השבֵּעה קרואים שהם כנגד השבֵּעה רועים מאברהם עד דוד שעקרם משה שנתן לנו את התורה, כי כל השבֵּעה רועים המשיכו את התורה, כי ההתחלה היה מאברהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, קום אברהם כל התורה וכו' וממנו ליצחק ויעקב וכו' עד שנתנה על־ידי משה רבנו. אבל עקר מקום התורה הוא בארץ־ישראל ובית המקדש, כמו שכתוב: "כי מציון תצא תורה וכו'", ועל־כן שלמות קיום התורה הוא על־ידי דוד השביעי מהשבֵּעה רועים, כי הוא מרח ומצא מקום הפית' המקדש ועסק בבנינו ונקרא על שמו בית דוד, על־כן קורין בשבת שבֵּעה קרואים שהם בחינת השבֵּעה רועים כמובא, כי עקר קיום התורה שגמִשְׁכַּה על־ידי השבֵּעה רועים הוא על־ידי שבת שהוא בחינת השוכה שעל־ידיה עקר קיום התורה כנ"ל:

לו וזה בחינת קריאת המפסיד שקורין בגבויים, כי כל הגבויים הם בחינת תלמיד משה רבנו שהוא רבן של כל הגבויים, ועל־כן בלם גלולים ביהושע, שהוא ספר ראשון של ספרי הגבויים, כי הוא הגבוי תלמיד הראשון של משה שלא ימיש מתוך האהל, וכל הגבויים קבלו על דוד, כמו שכתוב: 'משה

קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לגבויים וכו', ויהושע הוא בחינת נקודה התחתונה שמקבל מנקודה העליונה שהוא בחינת משה, שעל דוד דיקא מאיר משה התורה לישראל, ועל־כן כל השבֵּעה רועים שעקרם משה ידם נמשכת התורה, כל הארתם את התורה לישראל הוא על־ידי בחינת יהושע שהוא נקודה התחתונה בחינת חיריק דס"ג שהוא בחינת "ואציעה שאל הנד", כמבאר בהתורה הנ"ל, כי העקר להכרית זרעו של עמלק שממנו רתיחת הדמים שבחלל השמאלי שמשם כל העונות והפגמים רחמנא לצלן, וזאת המלחמה עוסק משה בחינת הרב האמת שבידו על־ידי בחינת יהושע שהוא בחינת התלמיד, כי דיקא יהושע שיד לזה, כמו שכתוב: "צא הלחם בעמלק", וכמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל, ועל־ידיה דיקא מאיר נקודה העליונה בנקודה התחתונה, ונמשך דרך השוכה בעולם. ועל־כן קורין בגבויים למפסיד, כי כל הגבויים הם בגחינת יהושע כנ"ל, וקורין בהם למפסיד אחר קריאת התורה, כי עקר קיום התורה על־ידי בחינת יהושע שהוא בחינת התלמיד בחינת נקודה התחתונה שעל־ידי דיקא ממשך הצידיק בחינת משה דרך השוכה בעולם כנ"ל, ועל־כן מזכירין בברכת הפטירה צמיחת קרן משיח, ושופך כל סוף יגמר השם ויברך ויזכו כל ישראל לקיים את התורה על־ידי משיח צדקנו,

זו וזה בחינת קריאת המפסיד שקורין בגבויים, כי כל הגבויים הם בחינת תלמיד משה רבנו שהוא רבן של כל הגבויים, ועל־כן בלם גלולים ביהושע, שהוא ספר ראשון של ספרי הגבויים, כי הוא הגבוי תלמיד הראשון של משה שלא ימיש מתוך האהל, וכל הגבויים קבלו על דוד, כמו שכתוב: 'משה

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

צט

כמו שגמבאר שם בכל הברכות, נאמן אתה ה' אלוקינו, ודבר אחד מברוך אחר לא ישוב ריקם וכו', כי בשם קדוש גשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם וכו', כי עקר קיום התורה שהוא צמיחת קרן משיח, הוא עלידי בחינת הנביאים שהם בחינת יהושע בחינת נקודה המתחננה שעל ידו דיקא ממשיך הצדיק בחינת משה דרך התשובה בעולם כנ"ל:

וזה שאמרו חכמינו ז"ל, שתקנו לקרות בנביאים למפמיר, כי פעם אחת גזרו שלא לקרות בתורה וקראו אז בנביאים, ואחר כך נתבטלה הגזרה, ותקנה זאת לקרות בנביאים השארו לדורות, הינו כי אפלו בשמלכות הרשעה רוצה לבטל התורה מישראל עלידי התגרותם הגדולים אף על פירן מתקמת התורה עלידי הנביאים, על פן לא בטלו תקנה הזאת לקרות בנביאים אחר שקורין בתורה, להורות ולהודיע שעקר קיום התורה הוא עלידי הנביאים שהם בחינת יהושע, שהוא בחינת התלמידים של הצדיק אמת, שעל ידם עקר המשכת דרך התשובה, שעלידיה קיום התורה כנ"ל:

לח ועל פן קדם ראש השנה ויום כפור ועשרת ימי תשובה הוא הדש אלול שבו נתעוררין ישראל בתשובה, כי אז עוסקין בכל הצדיקים לעשות הדרך לתשובה, שהוא בחינת הנותן בים דרך וימים עזים נתיבה,

שהוא סוד פנות אלול כנ"ל, שעקר בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, בחינת אם אפק שמנים שם אתה ואציעה שאל הנך וכו', כי עלידיה זוכין לראש השנה ויום כפור ועשרת ימי תשובה, שבהם עקר התשובה, כי אר אפשר לזכות לתשובה כי אם עלידי דרך זה, כשמקבלין על עצמו שאדי שיהיה יחזק עצמו בה' ויחפר תמיד, בבחינת ו'אציעה שאל הנך', אז דיקא זכה לתשובה, כי הרבה עליות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד שאר אפשר לבאר בכתב, בפרט מי שכבר נכשל כמו שנכשל עלי פן אם רוצה לחוס על חיו להטיב אחריתו צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, ואז זכה לאחרית טוב לצנח:

לט ועתה מה יפה אף נעים הסדר של ישראל שתקנו לנו חכמינו ז"ל הכל יפה בעתו שתיקף בשמחת תורה שמשמין התורה בפטירת משה ויהושע מלא רוח חכמה וכו' (כנ"ל באות מה), ומתחילין בראשית וקורין עד פרישת קדשת שבת שהוא ויכלו כנ"ל, כי עקר העבודה מאלול עד עתה שהוא להמשיך דרך התשובה בעולם העקר עלידי שבת שמודיעין לנו הצדיקים שהם בחינת משה שמאיר ומודיע עלידי בחינת יהושע וכו' כנ"ל, על פן תיקף מפתרון בתחלת ספר יהושע שמדבר מהסתלקות משה ויהושע צריך להתחזק וכו', כמו שכתוב שם,

די חת

השבת ולזכר את השבת תמיד, כי שבת הוא התכלית בחינת התכלית שמיום וארץ וכו'. וזה שמסמימן ההפמרה של יום כפור שמדפרת מתשובה מסמימן אותה בשמירת שבת, כמו שכתוב שם, אם תשיב משבת רגלך וכו' או תתענג על ה' וכו', כי עקר התשובה הוא ביום-כפור, וגם יום-כפור מקבל משבת, כי שבת ראש לכל הזמנים המקדשים כמו שכתוב: וברכתו מפל הזמנים, כי כל תקון התשובה של יום-כפור הוא על-ידי שבת כנ"ל, על-כן מסמימן הפמרת יום-כפור בשמירת שבת וכו':

מא וקזה תראה נפלאות בתורה אך הכל נסמך בסדר נפלא, כי בשביל זה סדר משה רבנו פרשת שמירת שבת קדם פרשת חטא העגל מכאור כפרשת כי תשא, שמדבר שם ממעשה המשכן, ואחר-כך "אך את שבתותי תשמרו וכו' ושמרו בני ישראל את השבת וכו' ברית עולם ביני וביני ישראל וכו'", ואחר-כך מתחיל לדבר תיכף ממעשה העגל, להורות ולגלות ולהודיע חסדי ה' ונפלאותיו, שבחסדיו הנפלאים הוא מקדים רפואה למכה תמיד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שקדם מעשה הרע והמור הזה של חטא העגל שבוה קלקלו לדורות וגרמו כל החרבנות, כי חזרו והמשיכו היצר-הרע על עצמן, שמוה באים כל הקלקולים גם עתה וכו' הקדים והודיע לנו בתורתו קדשת שבת קדש שפמרה מקדם להורות שפבר הקדים התקון והרפואה

"משה עבדי מת ועתה קום עבר וכו'", ומסמימן "רק חזק ואמין", כי זה עקר התקון והתקנה שמושה המשיך תקון כזה שגם אחר הסתלקותו משיך דרך התשובה בעולם על-ידי בחינת יהושע שעל-ידיה פוכשין ארץ-ישראל וכו' כנ"ל, וזה אנו קוראין בכל שנה ושנה, כי משלתך בכל דור ודור ובכל שנה ושנה נעשה בחינה זאת שמתחילין אותה מסדר לסדר בכל שבת עד שגומרין אותה בגמור תקון החותם בתוך חותם של ראש-השנה ויום-כפור שהוא בשמיני עצרת ושמחת-תורה, והכל בשביל להאיר להמשיך קדשת שבת שהוא דרך התשובה בעולם, כי שמעתי מפיו הקדוש ז"ל אחר שאמר התורה הנ"ל שבכל מקום שיש רב אמתי ותלמיד שלומד ממנו, נעשה בחינה זאת בחינת משה ויהושע ואהל מועד שעל-ידיה עקר המשכת דרך התשובה בעולם, ובוה עוסקין מאלול עד שמיני-עצרת ומפמירין או ביהושע וכו' כנ"ל שהוא ההפמרה הראשונה כי כל ההפמרות שבנביאים הפל בבחינת יהושע, שהוא הספר ראשון שבנביאים, כי יהושע בחינת נקודה התחנתה שעל ידו מאיר בחינת משה בכל דור בכל שנה דרך התשובה בעולם וכו' כנ"ל:

מ ותנה מכאור בכל הנ"ל שעקר התקון הוא שבת שהוא מתנה טובה וכו'. והעקר כי על-ידי שבת הפליכפו לתשובה שעל-ידיה תבא הגאולה וכו' כנ"ל, ועל-כן צריכין לזהר מאוד לכבד את

שהוא קדשת שבת שמקבלין מצדיקו אמת בחינת משה, על-ידי זה יתמקן הכל, כי על-ידיה נמשך דרך התשובה בעולם כנ"ל. ועל-יכן האלף אורות שנסתלקו על-ידי חטא העגל מחזירין אותם למשה בשבת, ומשה מחזירן לישראל, כמו שכתוב בפגות, כי עקר תקון חטא העגל הוא על-ידי שבת כנ"ל. ועל-יכן בכניסת שבת אומרים "מזמור שיר ליום השבת", שהוא המזמור שאמר אדם הראשון בכניסת שבת סמוך לחטאו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי שבת אגין עלוהי כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכן"ל, וזהו בחינת כמו שכתוב בפעשה של שני הבנים שנחלפו, שפשוטו דפין את האדם מן הנדן עדן צריך לעמוד עצמו אצל שבת, כמו שכתוב שם, וכמובא לעיל. ועל-יכן הזכיר שם "מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך איש בער לא ידע וכו' ואתה מרום לעולם ה'", ופרש רש"י, לעולם ידך על העליונה, הינו שראה תיכף שאף-על-פי שהתגברו הס"ם וחילותיו בל-פך, עד שהחטאו אותו בל-פך ביום הראשון שעל-ידיה יהיה מה שיהיה וכו' כי תיכף אמר לו השם יתברך איכה, שמרפא על התרבות, שהתקון על-ידי צעקות איכה בחינת איה וכו' כנ"ל, אבל ברחמי השם יתברך השרה עליו רוח-הקדש ואמר תיכף "מזמור שיר ליום השבת", וסיים "ואתה מרום לעולם ה'", כי לעולם ידך על העליונה. כי בכח קדשת שבת יתגלה אלקותו יתברך תמיד על-ידי הצדיקים,

אפלו בעקבתא דמשיחא אפלו בדורות אחרונים האלה שנגברה ההסתרה שבתוך הסתרה עד אין קץ, אף-על-פי-כן יהיה נמשך דרך התשובה בעולם שהוא בחינת אם אפס שמים וכו' ואציעה שאלו הנדן וכו'. וזהו על-ידי קדשת שבת כנ"ל, וזהו מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך, כי מחשבותיו יתברך עמוקים מאד שאף-אפשר להשיגם, כמו שכתוב בהפטרות (ישעיה נה, ח): "דרשו ה' בהמצאו וכו', יעוב רשע דרכו וכו', כי לא מחשבותי מחשבותיכם" וכו'. ויש לפרש "מה גדלו מעשיך ה'", אלו ששת ימי הפעשה, שבהם עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם, שעל-ידיה הראה גדלת מעשיו הנוראים והנפלאים מאד. אבל לכאורה קשה מה התכלית מכל זה ולמה לנו כל הרעש הזה שברא כל זה בחכמות נפלאות כאלה ואחר-כך יכלה הכל, ובפרט שרוב הדורות יתקלקלו הרבה ויהיו להם צרות רבות כאלה רחמנא לצלן מעתה. על-יכן הסמוך לזה מאד עמקו מחשבותיך, זה בחינת שבת, שאין שום עשייה ועובדא כלל, והוא תכלית הדיעה בחינת קדשת עמקות המחשבה, הינו שהשיב שאסור להרהר אחר מדותיו, כי מאד עמקו מחשבותיו, כי כבר הקדים שבת שנמשך מעמקות מחשבתו מאד, שעל-ידיה יתמקן הכל כנ"ל. ועל-יכן פודאי יהיה תכלית טוב לכל אדם עם כל מעשה שמים וארץ התלוים בו, כי שבת הוא

ל"ג

תכלית מעשה שמיום וארץ וכנ"ל, וזהו גם כן מה שאומרים אחר כך במזמור "ה' מלך גאות לבש וכו' מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה'", כי אף על פי שהמים רבים אדירים משברי ים מתנגרים על כל אדם בל-בך בל-בך, בחינת כל משברך וגלך עלי עברו וכו', אף על פי כן מכלם אדיר במרום ה', והוא יגמר הכל ברוגנו ויביא הכל אל התכלית הטוב האמתי הנצחי, כי כבר הקדים ונתן לישראל קדשת שבת וכנ"ל, על-כן אומרים זה בבניית שבת וכנ"ל:

תכלית מעשה שמיום וארץ וכנ"ל, וזהו גם כן מה שאומרים אחר כך במזמור "ה' מלך גאות לבש וכו' מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה'", כי אף על פי שהמים רבים אדירים משברי ים מתנגרים על כל אדם בל-בך בל-בך, בחינת כל משברך וגלך עלי עברו וכו', אף על פי כן מכלם אדיר במרום ה', והוא יגמר הכל ברוגנו ויביא הכל אל התכלית הטוב האמתי הנצחי, כי כבר הקדים ונתן לישראל קדשת שבת וכנ"ל, על-כן אומרים זה בבניית שבת וכנ"ל:

מג וזהו "אם תשיב משבת רגליך", כי העקר לתקן בחינת רגליו שהם כלי ההליכה לילך בדרך התורה בדרך התשובה הנ"ל, בבחינת "רגלי עמדה במישור וכו'", כי עקר הפרוה הוא בבחינת רגליו, כי שם כל אחיותם בבחינת רגליה יורדות וכו' פידוע, כי זה בחינת תקף ההתגרות שמתגרה הבעל דבר עתה בדורות הללו מאד בכלל ובפרט, כי עתה הוא בעקבות משיחא בחינת רגליו שישם אחיות הסמטרא-אחרת והקלפות מאד, ועל-כן צריכין לידע שעתה בדורות האלו בשמתגבר האדם בתנועה קלה לשוב לה' ותברך הוא יקר אצל השם ותברך הרבה מעבודות גדולות של דורות הראשונים, וכמוכא כל זה בכתבי האר"י ז"ל ובדברי הבעל-שם טוב ז"ל, ובפרט מדברי אדמו"ר ז"ל, ועל-כן עקר קץ הנאלה הוא כד ממו רגליו ברגליו וימים "ועמדו רגליו

ועל כן אפלו מי שחטא הרבה חס ושלום, כל זמן שאינו ממור להכעים או לחלל שבתות, הוא בכלל ישראל וכו', אבל ממור לחלל שבת הרי הוא כממור לכל התורה ויוצא מכלל ישראל. כי עקר קיום קדשת ישראל הוא על-ידי שבת וכנ"ל:

מב ועל כן מה שעובר על האדם צריך לזכר בשבת תמיד, ובפרט בענין הפרנסה, כי צריכין לקדש כל העובדות והמשא ומתן שהם גלולים בל"ט מלאכות, לקדשם בקדשת שבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי צריכין לזכר שעקר ברכת הפרנסה הוא משבת, דמנייה מתברכין כל שתא יומין וכו', וכן בשהמחשבות רודפין אחריו מאד צריך לעמוד עצמו אצל שבת, שהוא שבתה ומנחה. כי עקר תקון המחשבה הוא להיות שב ואל תעשה גם במחשבה כמו

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קג

ימי החל על-ידי הדמימה והשתוקה כנ"ל על-ידיה ממשיכין על-ידי ששת ימי החל שהם בחינת וא"ו מנקודה העליונה לנקודה התחתונה ונעשה בחינת אדם וכו', שזה בחינת דרך התשובה וכו' כנ"ל. והוא "אם תשיב משבת רגלך עשות הפצוץ ביום קדשי וכו'", כי כל השביתה הכל בשבת מלעשות הפצוץ ביום קדשו, הכל בבחינת אם תשיב משבת רגלך, כי כל הפרורים בבחינת רגליו שבשביל זה אסור שום עשיית הפצוץ ביום הקדוש והנורא הזה וכו' ל. והוא וקראת לשבת ענג, כי עקר קדשת שבת הוא דקא לקים ענג שבת, שהם השלש סעודות של שבת שהם בחינת ע'ד נ'הר ג', שהם בחינת שלש מצוות הנ"ל שלש נקודות הנ"ל, שהם בחינת דרך התשובה כנ"ל. והוא "ולקדוש ה' מכבוד וכבודו מעשות דרכיך", בחינת תקון הכבוד לזכות לכבוד אלקי על-ידי דרכי התשובה וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק זה "וכבודתו מעשות דרכיך" שגמרמו על דרכי התשובה בחינת שני הקיאות הנ"ל שעל-ידיה זוכין לכבוד אלקי וכו', שכל זה הוא בחינת קדשת שבת כנ"ל:

וזה "ממצוא הפצוץ ודבר דבר", שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חל, כי באמת עקר עלית הדבור הוא בשבת, כי אז עולין הרגליו שהם בחינת דבור, בחינת "צדק תדברון", בחינת "צדק יקראוהו לרגלו", שזהו בחינת "צדק לפניו יחלף" וכו' כמו שכתוב במקום אחר, כי

ביום ההוא וכו'", כמובא כל זה הרבה בכתבי האר"י ז"ל, וכל התקון על-ידי שבת כנ"ל, אם תשיב משבת רגלך" וכו' ל:

כי זה העולם בכלל הוא בחינת רגליו, בחינת "והארץ הרום רגלי", שזהו בחינת נקודה התחתונה שהוא בחינת שתוקה והמתנה, בחינת דם לה' וכו' אך לאלקים דומיה נפשי וכו', בחינת טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', שפראשו שתוקה והמתנה. כי גזה העולם צריכין רק להמתין, כי הוא צל עובר ועגן כלה ורוח נושבת וכו', ובני אדם צריכין לעבד בו בשביל נסיון וצרוף, והעקר שיעמוד בנסיון וימתין בכל הדברים שלא יהיה להוט אחר שום תאוה של מותרות, וזה שמקרה לו יהיה לו בטחון וימתין תמיד לישועת השם. וכן בכל מה שעובר עליו עדי זופה לתכליתו הנצחי, כי על-ידיה זוכין לקדש כל העובדות והמשא ומתן של ששת ימי המעשה לקשרם לשבת שעל-ידיה נעשה בחינה אחת בחינת אדם לשבת על הפסא, כי על-ידי הדמימה והשתוקה הנ"ל מקדשין כל העובדות של ימי החל עד שממשיכין על-ידי ששת ימי המעשה בחינת וא"ו שבתוך האלה, שעל-ידיה ממשיכין ומקשרין עצמן לנקודה העליונה שהוא בחינת כפא דמתכפיא, שמשם עקר קדשת שבת, כי שבת בכלל הוא בחינת נקודה העליונה, והעולם בכלל בחינת נקודה התחתונה, ועל-ידי שמקדשין ששת

הדבור בחינת מלכות פה שעקר עליהה בשבת מלכתא, כי בששת ימי החל שהוא בחינת העולם הזה, צריכין רק לשחק כפ"ל וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "האמנם אלם צדק תדברון", מה יעשה האדם בעולם הזה יעשה עצמו פאלם. כי אסור לדבר שום דבור של עסקי עולם הזה רק דבורי תורה ותפלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, יכול אף בדברי תורה תלמוד לומר צדק תדברון, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, ודברת עם ולא בדברים בטלים, אבל אר-אפשר להתקנים בלא הדבור, כי צריכין לדבר בעסקי עולם הזה והצטרכות ההכרחיים. אך צריכין לקשר כל הדבורים אל התורה שיהיו כל דבוריו במשא ומתן וכיצא בשביל התכלית הנצחי כמו שכתב אדמו"ר ז"ל (בסיקן עט), שצריכין לבון בכל דבור שמדבר בשביל המשא ומתן שפונתו כדי שיתן צדקה, וכן בכל הדבורים, אבל בשבת גם דבור זה אסור, כי אסור לעסק במשא ומתן ובשום מלאכה, ואפלו דבור של עסקי חל אסור אפלו אם בנותו לשם שמים באמת, כי אפלו מלאכת המשכן נדחה מפני שבת, מפל שפן כל המשא ומתן ודבוריו אפלו אם עושה משא ומתן באמונה פראוי בבחינת מלאכת המשכן כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף-על-פי-כן בשבת גם זה אסור, כי בשבת אסור לדבר שום דבורי חל כי אם דבורי שבת, שהם דברי תורה ותפלה ושכחים והודאות לה' יתברך ולומר ומירות של שבת להודות לה' בכל לב בשמחה גדולה ועצומה על

שנתן לנו בהמלתו מתנה טובה הזאת שהיתה גנוה בבית גנויו שהוא קדשת שבת, כי שבת למעלה מהדבור, וכל הדבורים נמשכין משבת, כי שבת בבחינת שתיקה העליונה שהיא למעלה מהדבור בחינת סיג לחכמה שתיקה שהוא בחינת פתר בחינת המתן. כי שרש הדבור הוא במחשבה שהוא בחינת שתיקה, כי הדבור בחינת חכמה, בחינת "פי ה' יתן חכמה מפיו וכו'", ושרשו בבחינת פתר, בחינת שתיקה, בחינת סיג לחכמה שתיקה, שהשתיקה מקפת את החכמה שהוא בחינת הדבור כמו סיג ונדר כמו שכתוב שם, כי צריכין לשחק קדם שמדברין להתישב היטב קדם שמוציאין הדבור, וכן בין דבור לדבור, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל, מלה בסלע משתוקא בטרין, כי השתיקה למעלה מהדבור והיא שרש הדבור ותקונו, וכל זה נמשך משבת שהוא בבחינת פתר, בחינת פסא דמתפסיא שישם סוד השתיקה, בחינת "חכם תרשים ויבון לחש", ואסור אז לדבר שום דבור כי אם דבור של שבת שנמשך מבחינת שתיקה העליונה שהוא דבור של ישוב תדעת דבורי אמונה להתדבק על דם לה' יתברך, בחינת "אודיע אמונתך כפ", בחינת יום השביעי משבת ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' וכו':

וזהו "אז תתענג על ה'" דיקא, דא אוריתא דעתיקא סתימאה, שהוא

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קה

בחנינת על ה' (מבואר בהתורה לשמש בסמיון מנן לקוטי חלק א) שהוא למעלה מהתורה הנגלה שישם עקר בחינת התשובה שהוא בחינת שבת כמובא במקום אחר. וזה "והרפכתיד על במתי ארץ והאכלתיד נחלת יעקב אביד", שהוא נחלה בלי מצרים, הינו פי על-ידי שבת זוכין שיתבטלו כל המצרים של הקדשה שעל-ידם כל התרבנות בכלל ובפרט, בבחינת (אכה א, ג) "כל רודפיה השיגה בין המצרים", כי מי שאוחז את עצמו בכח קדשת שבת שהוא בחינת כח קדשת הצדיק שהוא שבת דכילוהו יומי כנ"ל, אין שום מיצר שיחזיקו מהשם יתברך, כי מכלם ישוב לה' יתברך כי יזכה לדרכי התשובה הנ"ל שהם בחינת כפי בעיל כפי הנפיק, בחינת "ואיעה שאול הנד" וכנ"ל, כי יעקב היה מפתו שלמה ומבטל קלפת עשו וישמעאל שהם מיצרי הקדשה שהחריבו את הבית המקדש שעל ידם אריכת הגלות, כי יעקב ומושה כהדא חשיבו בחינת הצדיק האמת שממשיך קדשת שבת שהוא בחינת דרכי התשובה הנ"ל. על-כן על-ידי שמירת שבת שמקבלין מהצדיק האמת כנ"ל על-ידיה זוכין לנחלה בלי מצרים שאין שום דבר יכול להרחיק מהשם יתברך חס ושלום, כי מכלם ישוב לה' יתברך וכנ"ל:

מד וזה שפיטו שם רבותינו ז"ל במאמרם על פסוק "האמנם" הנ"ל, יכול אפלו אם הגים דעתו תלמוד לומר "משרים תשפטו בני אדם", כי פסוק זה

מדבר מדרכי התשובה הנ"ל, שעקר התשובה הוא שישים עצמו כמדבר ולא יתגאה כלל וכשישמע בזיונו ידם וישתק ויהיה בכלל הנעלבים ואינם עולבים שומעים הרפתם ואינם משיבים וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל, שזהו מה שנאמר שם, מה יעשה אדם בעולם הזה יעשה עצמו כאלם, כי צריכין לשתק ולהיות כאלם שזהו עקר התשובה, כמו שאמר דוד, "ואני כחוש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו", ועל זה אמרו שם, יכול אפלו בדרכי תורה תלמוד לומר צדק תדברון, כי בדרכי תורה בודאי צריכין לדבר, כי על-ידיה כל תקון התשובה להציל מפל רע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אם פגע בך מגיל זה משכחה לביית המדרש. וכן אמרו רבותינו ז"ל לענין תשובה, אם היה רגיל ללמד דף אחד ללמד שני דפין וכו', ועל-כן סיכמו יכול אפלו אם הגים דעתו תלמוד לומר וכו', כי אפלו אם יעסק בתורה ויגים דעתו בודאי לא תתקום התורה אצלו ולא יזכה לתשובה, כי עקר התשובה שהוא קיום התורה הוא על-ידי עגוה שישים עצמו כמדבר כמו שמובא בסוף על מאמר רבה בר רב הונא, ומנא תדא הוי קא אולנין במדברא וכו' עין שם. וזהו תלמוד לומר "משרים תשפטו בני אדם", כי צריכין לדון את הכל לכף זכות ולשתק למחרפו כמו שכתוב שם בסוף על מאמר רבותינו ז"ל, הוי דן את כל אדם לכף זכות, כי עקר תקון התשובה הוא על-ידי שריגיש

שפלותו באמת, ואף-על-פי-כן יחזק את עצמו בכח הצדיק אמת שהוא בחינת שבת, שעל-ידיה יזכה לילך בדרךי התשובה הנ"ל עד שירחם מן השמים וישוב אל ה' וירחמהו, אמן בן יהי רצון;

מה ועקר קדשת שבת הוא שמחה, שצריך לזהר מאד להיות

שמח ומזב לב בשבת כמו שכתוב (בסיון ז) וכמבאר בדרךי רבותינו ו"ל הרבה, וזה עקר תקון דרכי התשובה שנתתקנים על-ידי קדשת שבת. כי עקר התשובה לשוב נפשו לשרשה בבחינת ורקא דאודיקת לאתר דאתנמלית מתמן (בבב)

שכתוב בסיון לה לקוטי חלק א), ושרש נפשות ישראל הוא בחינת שמחה, כי שרשם במחשבה דקודשא-בריך-הוא. כי ישראל עלו במחשבה תחלה ששם מקור השמחה, כמו שכתוב: "עו וחדוה במקומו", כי אין עצבות לפני המקום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, וכל עקר פגם כל העברות הוא בחינת עצבות, שמשם נמשכין כל העברות שעקרם פגם הברית שנמשך מהקלפה הנקרא לילית על-שם העצבות ותולדה פדוע, ועליבן עברה גוררת עברה, כי העברה נמשך מבחינת זהמות הנחש, שהוא בחינת בעצבון תאכלנה הפך קדשת השמחה שהוא לשמח בה' ותברך בחינת "אנכי אשמח בה'", "שמחו בה' וגלו צדיקים וכו'", וכשעובר עברה חס ושלום, נמשך עליו עצבות, בחינת "אדאג מחפאתי", בחינת

יגון ואנחה שהם בחינת ס"ם ונוקביה, כמו שכתוב בפגנות, ומחמת התנגרות העצבות יותר גוררת עברה יותר פנ"ל. ועליבן עברה גוררת עברה, ולא היה שום תקנה לשוב, על-יבן עקר התשובה על-ידי גדולי הצדיקים שכולין לעורר הנקודות

ת

טובות שבישראל אפלו בהגורעים המלאים עברות גם בהם מחפשים הצדיקים הגדולים ומוציאים בהם נקודות טובות, כי אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות ברמון (ובבו שכתוב בתורתך יעוד מעט ואין רשע' סיון רפב וכו') ובשאר מקומות רבים, עד שמכניסים בהם שגם הם ישמחו בפשותיהם. ועל-ידיהם הם מוציאים אותם מעברות ומפגמים ומחזירים אותם בחשבה, וזה בחינת קדשת שבת שמודיעים להם פנ"ל, כי שבת בחינת שמחה וחדוה. כי בשבת מתבטלים כל הדינים, כמו שכתוב: 'וכל שלמני רוגזין ומארי דינא בלהון ערקון ואחעברו מנחה', וזה' ותברך מסתכל אז רק על הטוב שבישראל. עליבן כל מי שממשך על עצמו קדשת שמחת שבת שנמשך גם עליו בכח הצדיק אמת על-ידיה יכול לזכות לילך בדרךי התשובה הנ"ל, שהם בחינת קיואות הנ"ל, בחינת בקו בעיל בקו פנפיק וכו', בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך", כי אף-על-פי שהבעל תשובה צריך לצעק ולבכות הרבה לפני השם ותברך ולשפר לבו מאד, כמו שכתוב: "לב נשבר ונדפה אלקים לא תבוה", אכל אף-על-פי-כן צריך להיות

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קו

בקי בהלכה שלא יתרחק חס ושלום מהשם יתברך יותר על-דידותו, כי בכל דרכי התקדשה יש בהם בחינת צדיקים ולבו גם ותהפך בחינת פושעים ופשוטו כבם, בחינת זכה געשה לו סם חיים לא זכה וכו', כי בודאי צריך הבעל תשובה לסבל בויגזות ושיפכות דמים בכמה בחינות וכמבאר בהתורה הנ"ל, שעקר התשובה הוא פשיטת מע בויגזות דים וישתק וימנע דם לה' וכו', ובכלל זה הוא גם בן מה שצריך לסבל בויגזות ושיפכות דמים מעצמו בבחינת חרפה שברה לבי וכו', כי צריך להתבייש בעצמו מעוונותיו ופגמו עד שיהיה נשפך דמיו בקרבו וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'כל העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו, אבל אף-על-פי-כן צריכין להיות בקי בהלכה זאת מאוד שלא יבא על-דידותו לעצבות ומרה שחורה דסמרא-אחרא, וכמו שהזכיר ארמו"ר ז"ל על זה, ואמר שלב נשבר הוא ענין אחר מעצבות. וצריכין לזהר שלא יתאחו העצבות מהלב נשבר, על-כן הזכיר להתנבב שיהיה כל היום בשמחה בכל דרכי עצותיו הקדושות, רק בשעה מיוחדת יהיה לו לב נשבר לפרש שיחתו לפניו יתברך כגון לפני אביו וכו', וכל זה כולל בבחינת בקי בהלכה הנ"ל, ועל-כן באמת עקר דרכי התשובה אי אפשר לקבל בראם על-ידי גדולי הצדיקים הנ"ל שהם מורים לנו דרכי התשובה בחינת בקיאות בהלכה, והעקר על-ידי קדשת שבת שהוא מקור השמחה,

שאז השם יתברך מסתכל רק על הטוב וכו' פנ"ל:

מ"ח

מו וכל זה צריכין ביותר בראש-השנה שהוא תחלת השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, ואז צריכין להמשיך דרכי התשובה הנ"ל, ועל-כן הקדים לנו השם יתברך ברחמי הדין אלול הקדוש שפוד פגזות אלול הוא "הגזות ביום דרך" פנ"ל, כי בהם עוסקים לתפן דרכי התשובה הנ"ל, כדי שגזנה בראש-השנה לילך בדרכי התשובה הקדושים האלו, ועל-כן באמת צריכין לנסע לצדיקי אמת על ראש-השנה שהם יכולין להמשיך דרכי התשובה אלו, והעקר להמתיק תקף הדין של ראש-השנה ולהמשיך על עצמן שמחה או, כמו שהזכיר ארמו"ר ז"ל, שבראש-השנה צריכין להיות בשמחה. וכמו שכתוב בגמיה לענין ראש-השנה, "אכלו משמנים ושתו ממתקי ואל תעצבו כי חרות ה' היא מעוכם וכו'", וזה בחינת שופר שהוא לעורר חסדים ולהמתיק דינים פגזע, הינו לעורר רחמי השם יתברך שיתמפל רק על כל הנקודות טובות שבישראל ולא יסתפל על הרע שלנו כלל, עד שיכנס בלבנו רחמי העצומים עד שיהיה נמשך שמחה עלינו, שעל-דידותו עקר תפון התשובה פנ"ל, וזה בחינת "אשרי העם יודעי תרועה וכו' בשמך יגילון כל היום ובצדקתך ירומו". כי קול שופר הוא בחינת עשרה מיני נגינה,

שהם עקר השמחה, ועל־כן מסימין העשרה הלולים בחינת עשרה מיני נגינה בהללוהו בצלצלי תרועה וכו'. ועל־כן בשבת פשחל ראש־השנה אין תוקעין בשופר, כי עקר השמחה שהוא תקון הנ"ל נמשך על־ידי שבת פנ"ל, ועל־כן פשחל ראש־השנה בשבת אין לתקוע בשופר לעורר בחינת השמחה שהוא עקר התשובה פנ"ל, כי כל פלליות השמחה נמשך משבת שהוא יום שמחה וחדוה בכל העולמות כמו שכתוב בזהר הקדוש: מו וזה שאמרו רבותינו ז"ל, יום טוב של ראש־השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה, משחרכ בית־המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהיו תוקעין בכל מקום שיש בו בית־דין, כי במקדש שהוא בחינת נקודה העליונה פנ"ל או בכל מקום שיש בו בית־דין כמו ביבנה, דהינו שיש שם צדיקי אמת בחינת משה נקודה העליונה, שם צריכין לתקוע בראש־השנה אפלו בשבת, כי גדולי הצדיקים וזכין ליום שכלו שבת פלו תשובה, כי הם עושים תמיד תשובה על תשובה, הינו שעושים תשובה תמיד על השגתם הראשונה וכו' פנ"ל, ועל־כן הם יכולין לתקוע אפלו בשבת, כי הם בקיאים בהלכה היטב, על־כן אפלו בשתוקעים בשבת לא יבואו לידי שום פגם חס ושלום על־ידיה, אבל עכשו שאין לנו בית־המקדש ואין לנו בית־דין הגון קבוע כמו בימיהם, כי אין אנו יודעין היכן הצדיקים האמתיים הגדולים פליפק

שהם בקיאים בהלכה זאת של תשובה היטב, על־כן אסור לתקוע בשבת שלא יעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים שלא יצא מדרגי הבקיות הנ"ל, כי באמת שופר כלול מפקמה בחינות כי הוא מעורר ומשפר הלב מאד בבחינת "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו וכו'", שזהו בחינת מה שצריך הפעל תשובה שיהיה לו לב נשפר וכו' פנ"ל, אבל אחר לב נשפר צריך לבוא לשמחה, כמו שכתוב בדבריו ז"ל, שזהו גס־כן בחינת שופר פנ"ל, ובשבת צריכין רק שמחה ואסור לעורר שום לב נשפר כלל, על־כן אסור לתקוע בשבת, והו בחינת שפא יעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים שהוא במקום הסמטרא אהרא ששם אחיות העצבות, כי שם כל המלאכות והמשא ומתן והעסקים והמטרות של פרנסה, שהם בחינת עצבות בחינת בעצבון תאכלנה, אבל במקדש ובמקום שיש בו בית־דין גדול שהם בחינת בקיאים בהלכה הנ"ל, הם יודעים לתקוע גם בראש־השנה שחל להיות בשבת, כי יודעים להזהר היטב שלא לעורר בשבת על־ידי השופר שום לב נשפר ושלא לצאת מהגבול של קדשת שבת רק על־ידי תקיעתם וכו' לתשובה על תשובה שזה צריכים גם בשבת, על־כן הם היו תוקעים גם בשבת:

מח וזה בחינת מלכות וזכרונות ושופרות, שבלם לעורר חסדי ה' ונפלאותיו, שבודאי יגמר הפל פרונו, כי יגביר החסדים על הדינים עד

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קט

שנעשים על-ידי ברור הטוב על-ידי גדולי הצדיקים כמו שכתוב במקום אחר ומסמין, וכיום שמחתכם ובמועריכם וכו' ותקנתם וכו', כי העקר לעזר הטוב שבישראל עד שזכו לשמחה, שזהו עקר בחינת דרכי התשובה בחינת קדשת שבת שהוא שרש התשובה וכו"ל:

וזה "לא הביט און בעקב", זה בחינת נקודה המתחננה בחינת "ואציעה שאול הנגד", וכמו שפרש רש"י שם שאין הקדוש-ברוך הוא מסתפל על העוונות והעברות שעושים וכו' שזהו בחינת ואציעה שאול הנגד שצריכין להאמין שאפלו בשאדם נופל חס ושלום למקום שנופל עדן השם יתברך עמו ורחמיו עליו עדן ומחנה לו שישוב, שעל-ידי בקיאות הנה שמקבלין מהצדיק האמת, על-ידיה זוכין לשוב אל השם יתברך תמיד בכל עת מפל מקום שהוא, שזהו בחינת פני גנפיק, "ה' אלהיו עמו", בחינת נקודה העליונה, "ותרועת מלך בו" בחינת הוא"ו שבתוך האלף שהוא בחינת מצות למנות מלך כמו שכתוב שם:

מט והנה מבאר לעיל שעקר תקון בחינת משה יאיר לבחינת יהושע שזהו בחינת יחוד חמה ולבנה, ועקר התקון על-ידי שמחת שבת שממשיכין על עצמו וכו' כ"ל. כי עקר תקון פגימת הלכנה שהוא בחינת יהושע הוא על-ידי בטול העצבות, כי פגימת הלכנה זה מארת

שעזר הטוב שבין ישראל וישבו בלם אליו, שאו התגלה מלכותו יתברך לעין כל, שזהו בחינת מלכות שאומרים שם הפסוקים מתנ"כ של התגלות מלכותו לעולם ועד, ומזכירין תיכף לא הביט און בעקב ולא ראה עמל בישראל וכו', הינו כנ"ל שאין הקדוש-ברוך הוא מביט על האון והפגמים של ישראל, כמו שפרש רש"י שם, וכן כל הפסוקי זכרונות מדברים שהשם יתברך יזכר לעולם בריחו ויגחם פרב חסדיו וכו', ועל-פני מתחילין בפסוק "ויזכר אלהים את נח", להורות ולגלות שאפלו בדור המבול בתקף התגברות הדינים גם אז לא עזב חסדו וחסדיו בקיום העולם וזכר את נח וכו' וישבו המים וכו', מפל שפן עתה שכבר היו צדיקים גדולים ונזראים באלו שהם האבות ומושה רבנו והשבעה רועים ותנאים ואמוראים ונביאים וכו' ונם בכל דור נמצאים צדיקים גדולים, ובכל אחד מישראל נמצאים נקודות טובות רבות, שבודאי יזכר ה' חסדיו בזכות אבותינו וכו' כמו שמזכירין שם פסוקים אלו, וזכרתי את בריתי יעקב וכו' וכן הן יקיר לי אפרים וכו' רחם ארחמנו וכו' וזכרתי לך חסד ועזרתי וכו':

וכן פסוקי שופרות, שבלם לעזר זכות מתן תורה וכו', וכן מדבר מקבוצ גלויות ישראל שהוא על-ידי שסתפל ומצא זכות בכלם. וכן מדבר שם מעשרה הלולים שהם בחינת עשרה מיני נגינה

א"ת

חסר, ומבאר בזה הקדוש ומובא בדברי ו"ל 'מארת חסר דא לילית' שמשם כל הלילה והעצבות שמשם כל פגם הכרית, שהוא עקר היצר הרע, ועליבן בשעת קדוש לבנה מוכרין גדל השמחה של המאורות, כמו שאומרים, 'ששים ושמחים לעשות רצון קונם וכו', וכן נוהגין ישראל לברך ברפת הלכנה בשמחה רבה, וכמו שכתוב בשלחן ערוך שנוהגין לעשות רקודין ומחולות בשעת קדוש לבנה, זה בחינת מלוי פגמית הלכנה שהוא על ידי שמחה כנ"ל. וזה שהוהירו מאד את יהושע פמה פעמים, "חוק ואמין", כמו שכתוב בסוף התורה בענין הסתלקות משה ובתחלת ספר יהושע, כי עקר ההתחזקות על ידי שמחה, כמו שכתוב: "כי חרות ה' היא מעונם", ועל ידי זה עקר היחוד וההארה ממושה ליהושע שהוא עקר תקון דרכי התשובה כנ"ל:

ג וזה בחינת לחם משנה של שבת, בחינת משנה תורה, בחינת כפלים לתושיה, שכל זה בחינת תשובה על תשובה, כי עקר בחינת תשובה על לעשות תשובה בתכלית השלמות והזכות בלי שום פגמה שאין שלמות אחריו, ואף על פי כן הוא עושה גם אחר כך תשובה על תשובה דהינו על השגתו הראשונה וכו', כמו שכתוב שם, שזהו בחינת יום שכלו שבת כלו תשובה שזכו לעולם הבא, כמו שכתוב שם, וגדולי

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קיא

אף-על-פי-כן מצינו שמשנה רבנו הוסיף יום אחד מדעתו וה' יתברך הסכים עמו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אך בודאי יש בזה חלוקים רבים, כי הלא מצינו בכל הצדיקים החכמים הראשונים שהוסיפו כמה גזרות וגדרים רוב המצוות שהם בחינת משמרת למשמרת, כגון שבות לשבת וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-כן פאמת לנו אסור לנגמרי לגרע או להוסיף, אבל גדולי הצדיקים יש להם בזה בחירה, שיש כמה דברים שהם צריכים להבין מדעתם אם להוסיף אם שלא להוסיף. ועל-כן פאמת יש יגיעה ועבודה גדולה בזה כמו שהבנתי מדבריו ז"ל בעת שדבר מזה, וזה היה סוד הבחירה של אדם הראשון, וכשנכשל עלידי אשתו שהוסיפה שלא פראוי נכשל מאד בחטא גמור, כי בודאי פשאין זוכין לכון דעתו יתברך פראוי יכולים להכשל מאד, שזהו בחינת ארבעה נכנסו לפרדם שרק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, אבל בן עזאי וכן ופאי זה הציץ ונפגע וזה הציץ וזמת, אבל נשארו צדיקים גדולים, אבל אחר נפל לנגמרי וקצין פנטיעות. כי ענין זה הוא בחינת הבקיאיות הנ"ל בחינת פקי ברצוא פקי בשוב וכו', כי בודאי צריך הצדיק לעלות בכל פעם להשגה גבוה יותר, אבל אף-על-פי-כן אסור לו להרם לעלות אל ה' לכנס בהשגות שאינם ראויים לו פמובן כל זה בדבריו ז"ל (כמ)

שפתיב בתורה כי מרחם בסיון ז לקוטי הנציא על מאמר

רבותינו ז"ל, סגן להקמת שתיקה וכו' (במקום אחר):

של הצדיק שהוא בחינת משה הוא בבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו, כמו שכתבתי במקום אחר (בספר תי מוצרין). וזה בחינת הבחירה שהיה לאדם הראשון קדם החטא, שהיה זך בתכלית ועדין לא נתן בו יצר הרע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומבא פפרוש רש"י, ואם פן מאין היה לו בחירה עד שחטא בעין הדעת, אך כל בחירתו אז היה בבחינה זאת בבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו. כי הוא היה זך לנגמרי בתכלית, והזהירו השם יתברך שלא יאכל מעין הדעת טוב ורע, דהינו במקום שיש שם אחיות הרע לא יאכל משם, כי רצה שלא יפנס בו היצר הרע הנשמי שלנו כלל, רק ישאר לו בחירה של גדולי הצדיקים בחינת משה, שצריכין בכל פעם לילך מדרגא לדרגא ולעשות בכל פעם תשובה על השגתו הראשונה, שזהו בחינת קדשת שבת שיום זה קרוש וגורא מאד ואין בו אחיות הרע, ועל-כן אין בו שום פרוור, רק כל העבודה של יום השבת הוא לעלות מהשגה להשגה, שזהו בחינת תשובה על תשובה פאמת פנ"ל, שזהו בחינת עבודת גדולי הצדיקים הנ"ל, שכל בחירתם בבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו, ומשם היה בחירתו של אדם הראשון פנ"ל. ועל-כן פאמת כל מכשל החטא שלו היה עלידי שהוסיפה על הצויו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-ידיה נכשלו לנגמרי ועברו על מצות ה', כי בודאי אסור להוסיף על דברי השם יתברך כמו שכתוב: לא תוסיף עליו. אבל

פך, והלואי שזוהי לעת עתה לזה, וזה
 בחינת לחם משנה של שבת, בחינת
 תשובה על תשובה הנ"ל. כי עקר לחם
 משנה נמשך מהמן שירד ביום הששי
 לחם יומים ובשבת לא ירד כלל. כי המן
 הוא בבחינת דעת בחינת משה כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, וכן ישראל בזכות
 משה שביום הששי ירד לחם משנה
 בשביל שבת, ובשבת לא ירד כלל. כי
 בכל ששת ימי המעשה שיש בהם ברורים
 ירד להם המן דבר יום ביומו כפי הברור
 של אותו היום. וזה בחינת תשובה של
 ההמון גם, כי על ידי התשובה מבררין
 הטוב מן הרע, הכשר מן הפסול וכו',
 שזהו בחינת הברור שנגעשה בכל יום
 מששת ימי המעשה, שהם כנגד ששה
 סדרי משנה, שהם בחינת כשר ופסול,
 אסור ומותר, טמא וטהור. וביום הששי
 ירד לחם משנה, זה בחינת תשובה על
 תשובה של ההמון עם, עד שגשלים
 תשובתם בשלמות, ובשבת לא ירד המן
 כלל, רק אז אוכלים הלחם משנה של יום
 הששי, שהוא סוד ענג שבת. כי אז אין
 ברור, ואין מורחין או בהמשכת השפע
 בגשמיות כפי הברור, רק אז צריכין לאכל
 סעודת שבת להתענג על ה' בלחם
 משנה, שהוא בחינת תשובה על תשובה
 של גדולי הצדיקים בחינת משה שהוא
 בעצמו בחינת המן בחינת הדעת, שכל
 תשובתו הוא רק על השנה הקודמת
 כנ"ל. כי בשבת אין ברור, אבל עלית
 העולמות עקרו הוא בשבת כמובא

ובי שזוהי בעבודתו לבקיאות הזה
 היטב, וזכה לידע לבנו דעתו מה
 להוסיף שיהיה בראונו ותברך ומה שלא
 להוסיף, ועל-כן רק רבי עקיבא נכנס
 בשלום ויצא בשלום, נכנס ויצא דיקא
 בחינת על ונפיק הנ"ל, שהיה בקי בעיל
 בקי בנפיק, אבל בן עזאי וכן זבאי טעו
 בענין הבקיאות הזה, ועל-כן לא יצאו
 בשלום רק שאף-על-פירכן נשארו
 בצדקתם, אבל אחר קצין בנטיעות, כי
 יצא לחוץ לגמרי, וזה בחינת חטא אדם
 הראשון שהיה גבוה מאד ונכשל בכמה
 בחינות. וכמרומו בזהר הקדוש: 'בההוא
 יומא הציץ ומת', כי הסתבל במה דלא
 הוה ליה רשוי, וכן אמרו רבותינו ז"ל,
 'שפפר בעקר רק שתיכף עשה תשובה,
 וכל זה היה בחינת פגם הבקיאות הנ"ל,
 וכל התקון שלו היה על-ידי שבת, כי
 שבת אגין עלוהי, כי קדשת שבת הוא
 בבחינה זאת בחינת תשובה על תשובה
 באמת, התינו על השנה הראשונה וכו',
 שזהו בחינת יום שפלו שבת פולו תשובה
 כנ"ל. אבל זה אין זוכין כי אם גדולי
 הצדיקים בחינת משה, שרק הם יודעים
 ומשיגים סוד קדשת שבת בשלמות, כי
 הם עושים תשובה על תשובה בשלמות
 שהוא על השנה הקודמת וכנ"ל, ומהם
 אנו מקבלים קדשת שבת, בבחינת לך
 יהודיעם הנ"ל, ועל-דירה גם אנו יכולים
 לזכות לתשובה על תשובה לפי ערכנו,
 שזוהי לשוב תמיד לה' ותברך על
 שהתשובה הראשונה לא היתה זכה כל

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

ק"ג

בפגנות. וזה היה צריך אדם הראשון שעדין לא נתן בו יצר הרע ולא היה צריך ברור שלגנו, רק היה צריך להעלות העולמות מבמאר בפגנות הרבה בזה. וזה עקר קדשת שבת שזוכין לזה גדולי הצדיקים, שזהו בחינת תשובה על התשובה בשלמות באמת פנ"ל, כי כפי התשובה בן הוא עלית העולמות התלויים בו. ועל כן באמת עקר לחם משנה, בחינת משנה תורה, זוכין הצדיקי אמת הנ"ל, רק גם אנו מחיבים לבצע על לחם משנה זכר למן, כי אנו ממשיכין בחינת לחם משנה בחינת תשובה לפי ערכנו על ידי פח גדולי הצדיקים שזוכין ללחם משנה בחינת תשובה בכל פעם על השגתו הקדומות וכנ"ל, כי כבר מבאר לעיל שעל ידי אלו הצדיקים שהם עקר בחינת קדשת שבת שכלו תשובה של עולם הבא, שהוא על ההשגות פנ"ל, על ידם יכול כל אחד לזכות לתשובה אפלו הגרוע שבגרועים. כי בכל פעם שהצדיקים הנ"ל עושים תשובה על השגתם הראשונה ובאים להשגה יתרה על ידיהו משיגין גדלת חסדיו ביותר, שעל ידיהו מגביהין השפלים ביותר ומכניסים גם בהם בחינת בקיאות הנ"ל שזוכו לעת עתה לקיים ואציעה שאול הנד, וגם ממקומם ימשיכו עצמן לה' ותברך בכל מה שעובר עליהם, ויצעקו ויתפללו לה' ותברך תמיד בכלות הנפש, בבחינת "מבטן שאול שועתי" (וינה)

עד ישקוף וירא ה' משמים" (אברהם), שזוכו לתשובה שלמה וכו' פנ"ל. וכל זה הוא בחינת קדשת שבת שמקבל כל אחד מגדולי הצדיקים הנ"ל שהם בחינת משה בחינת שבת דכלהו יומי וכנ"ל:

נא וזה בחינת יום-כפור, שאז חייבים כלם להתענות ומקדם בערב יום-כפור מצוה לאכל, כי האכילה מתבררת הגוף עם הנפש, כי על ידי האכילה נמשך חיית להגוף מהנפש והוא קיום האדם, ועל כן על ידי האכילה כראוי נעשה בחינת התקון הנ"ל שהוא בחינת אלה וכו' שעל ידיהו נעשה אדם, בחינת א' דם, כמו שכתוב שם, כי הגוף בחינת נקודה התחתונה והנשמה בחינת נקודה העליונה, כי גוף ונפש הם בחינת שמים וארץ כמו שאמרו רבותינו ז"ל, "אקרא אל השמים מעל", זה הנשמה, "ואל הארץ", זה הגוף. ושמים וארץ הם בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה בחינת השמים כסא, נקודה העליונה, שנקראת כסא דמתכסא וכו' פנ"ל. והארץ הדום רגלי בחינת נקודה התחתונה פנ"ל. וחיית הנמשך על ידי האכילה, שמחבר אותם יחד זה בחינת הו"ו שבתוך האלה, שממשיך החיית מנקודה העליונה לנקודה התחתונה, ועל כן כל פגנות האכילה הוא בבחינה זאת, בבחינת האלה הנ"ל שהוא שני יודין וואו שבתוכם, והו"ו נתחלקת לשנים, ואז יוד וואו למעלה ויוד וואו למטה. ושניהם גימטריא ל"ב, בחינת ל"ב

ה"ה

שנים שטוהנין המאכל ומכרין אותו, שהם בחינת ל"ב נתיבות חכמה וכו', כמובא. והעקר החיות נמשך אל הלב, ששם כל רתיחת הדמים, והעקר שצריכין לאכל בקדשת ישראל כדי שיהיה נמשך החיות מהנשמה אל הגוף בקדשה, באפן שיהיה את הדמים שבלב בקדשה, ולא יתאווזו מהם התגברות הדם שבחלל השמאלי שמשם אחיות הסמרא-אחרא וכו', ואז כשהדמים זכים כראוי ומקבלין רק חיות הקדשה על-ידי האכילה, אזי נעשה בחינת אדם הנ"ל שהוא אלה דם, כי הא' הוא בחינת ל"ב שנים, ל"ב נתיבות החכמה שנעשה על-ידי שנכלל הגוף והנפש, נקודה התחתונה ונקודה העליונה, ודם הוא מה שזכה להחיות את הדמים בקדשה באפן שלא יתגבר הדם שבחלל השמאלי וכו"ל, ואדם הראשון פגם בזה באכילת עץ הדעת טוב ורע, ועל-כן פגם בבחינת אדם, וכן כל אדם כל התפואים שלו נמשכין מפגם הדמים שבחלל השמאלי, ועל-כן ביום פפור שאז עקר התשובה, על-כן צריכין להתענות לתקן כל התפואים שבאים מהדם שבחלל השמאלי שמשם כל התפואים שנוכעוין על-ידי התענית. וזה בחינת התעניתים של הבעלי תשובה, ועל-כן קדם יום-פפור צריכין לאכל בערב יום-פפור, כי בשרוצין לשוב צריכין להיות בקי בהלכה בקי בעיל בקי בנפיק וכו' כנ"ל, כי תבא לפהו מסייעין לו ואומרים לו המתן כנ"ל. כי האכילה של ערב יום-פפור שהוא מצוה

זה בחינת אכילת שבת-קדש, שאז נמשך בחינת ישוב הדעת הנ"ל, בחינת המתן שהוא בקיאות בהלכה כנ"ל. ועל כן ביום-פפור שצריכין כלל ישראל לשוב בתשובה שלמה וצריכין אז לגמור להמשיך דרך התשובה בעולם שהוא בקיאות בהלכה הנ"ל, על-כן אי-אפשר לחטוף להתענות מיד רק צריכין מתקדם בערב יום-פפור לאכל והוא מצוה גדולה. כי מצות האכילה של ערב יום-פפור היא בחינת תקון בקי בנפיק, ומצות התענית והעבודה של יום-פפור זה בחינת עיל, ועל-כן צריכין שניהם, כי אי-אפשר לשוב בו אם בשיקאיון בהלכה הנ"ל בעיל ונפיק כנ"ל:

א"ת

גב ועל כן היה הפהו גדול משהו ביום-פפור תמש פעמים מחוץ לפנים ומפנים לחוץ מבגדי זהב לבגדי לבן ומבגדי לבן לבגדי זהב, כל זה בחינת הנ"ל, כדי לתקן ביום-פפור עצמו בחינת עיל ונפיק בשרשו. כי גם בעבודת בית-המקדש בעצמו שהוא פלו קדש, והוא בודאי בחינת עיל נגד כל העולם פלו, אבל גם שם בעצמו יש בחינת חוץ ופנים, שהם בחינת עיל לפנים ונפיק לחוץ, שהוא עבודת הפהו גדול ביום-פפור שנוכנס לפני ולפנים, זה בחינת עיל אצלו, ואחר-כך יצא לחוץ להיכל ועזרה ועשה שם עבודת חוץ, וכן החליף פמה פעמים, הכל לתקן בחינת עיל ונפיק בשרשו העליון, ועל-ידי נודאות עבודתו

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קמו

הזהיר את אהרן על זה "ואל יבוא בכל עת אל הקדש", שלא ימות כדרך שמותו בניו על-ידי שפנמו בבחינת בקיאות בעל ונפיק פנ"ל, רק "בזאת יבא אהרן אל הקדש וכו'", בכל סדר העבודה של יום-כפור, ועל-פן קורין כל זה ביום-כפור, כי אר-אפשר לנו לקבל דרך התשובה כי אם על-ידי הצדיקים שבקאים בהלכה זאת היטב, שהוא בחינת העבודה של יום-כפור ומשם נמשך גם עלינו בחינת בקיאות הפנ"ל שהוא דרך התשובה הפנ"ל שנוכח לילך בו כל ימי חיינו, שזהו כל קדשת יום-כפור לזכות לתשובה שלמה באמת וכו':

גג ואחר יום-כפור עושין סבות, ואיחא בזהר הקדוש, שכל ימי ראשי השנה ויום-כפור היה מלחמה גדולה בין יעקב ועשו, ועשו שבא מצדו לקבל הנרכות ויעקב לקחם ממנו בחכמה, ואחר יום-כפור וכו' גרין ויעקב נסע סבותה, שיעקב בחינת כלל ישראל מסתירין עצמן בתוך הספה הקדושה וכו', והוא על-פי הפנ"ל שבראשית השנה ויום-כפור ישראל לוחמין בחינת מלחמת עמלק ככה הצדיק האמת בחינת משה, כי אז מתגברין לשוב בתשובה. ועקר התשובה הוא בחינת להכרית זרעו של עמלק בכל הבחינות, הן בגשמיות לזכות להכרית זרעו, שהם עקר בחינת ממשלת זרעו שמבקשין על זה הרבה בראשית השנה ויום-כפור, ועל-תה תקפץ פיה וכו' כי תעביר ממשלת זרעו

או בפנים בבית קדש קדשים ובחויז בבית-המקדש, חפן והמשיך דרך התשובה הפנ"ל בכל העולמות בכל המדרגות שבעולם, שיהיה נמשך על כל אחד בחינת בקיאות בהלכה הפנ"ל בעל ונפיק פנ"ל, שזה עקר דרך התשובה הפנ"ל, וזה בחינת מה שכתתי למעלה שאין לנו פח לשוב בתשובה כי אם בכח הצדיקים הגדולים שהם עושים תשובה על תשובה חמור, והם בקיאים בהלכה הפנ"ל בבחינת עני ונפיק היטב היטב, לפי דרכם הנפלא, והם ממשכים עלינו בקיאות הפנ"ל שגם אנחנו עתה בכל דור דור וכל אדם בכל מקום שהוא יוכל להמשיך על עצמו בחינת דרך התשובה הפנ"ל, עד שגם אפלו המנחים בשאל תחתיות יוכלו למצוא את השם והברך חמור, בבחינת "ואציעה שאל הנד", שזהו בחינת בקיאות בהלכה הפנ"ל שנמשך מגדולי הצדיקים פנ"ל, שזהו בחינת עבודת הפהן גדול ביום-כפור מחויז לפנים ומפנים לחויז וכו' פנ"ל.

ועל-פן מתחילין ביום-כפור בקריאת התורה "אחריו מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה' וימותו", כי כל הפנים של גרב ואביהוא שהיו צדיקים נוראים מאד, אבל כל הפנים שלהם היה בבחינת בקיאות הפנ"ל שלא תקנו בחינת ונפיק, בחינת ושוב, רק רצו להתקרב בדבקות לה' והברך יותר מהמדה, שהוא בחינת "פן יתרו לעלות אל ה'", וכמבאר בפסוק זה "בקרבכם לפני ה' וימותו". ועל-פן

11

ביום הנה יכפר עליכם הוא שזוכה על-
 ידיה "לטהר אתכם מפל הטמאתיכם לפני
 ה' תטהרו". הינו שהשם יתברך וטהר
 אותנו להבא מפל הטמאתינו, שימשוך
 עלינו דרך התשובה הנ"ל לטהר עצמינו
 מפל הטמאתינו מעתה, שלא נחטא עוד
 בנ"ל, וזה זוכין כל החפצים באמת בכח
 הצדיק האמת, שזהו בחינת העבודה של
 יום-כפור שעל-ידיה ממשוך בקיאות
 הנ"ל לילך בדרך התשובה בכל השנה
 תמיד, ועל-כן אחר יום-כפור עושין סבות,
 כי סבות הוא בחינת עניי כבוד שהקיפו
 את ישראל במדבר, והעניי כבוד היו
 מגינים על ישראל מקלפת עמלק כמו
 שאכתרו רבותינו ז"ל על פסוק וישמע
 הפעני מלך ערד, שהוא עמלק וכו',
 ששמע שנסתלקו עניי כבוד על-ידי מיתת
 אהרן וכו' וכמוכא בפרוש רש"י שם, עני
 שם, ועל-כן עתה אנו עושין סבה
 להמשיך קדשת העניי כבוד להנצל על
 ידם מקלפת עמלק, וכמוכין בזה הקדוש,
 הינו כי ביום-כפור עשה הכהן גדול
 עבודתו בבית-המקדש בפנים ובחוץ,
 והמשיך בחינת בקיאות הנ"ל בשרשו
 ברום גבהי מרומים, עד שעל-ידיה
 נמשך כח הבקיאות הנ"ל על כל ישראל,
 ועכשו אחר יום-כפור צריך כל אחד
 מישראל בעצמו לפגם לתוך הספה
 הקדושה לתוך בחינת העניי כבוד להצפין
 עצמו מקלפת עמלק, בבחינת "כי יצפני
 בספה וכו'", כי מלחמת עמלק ארפה מאד
 בנ"ל, ועל-כן גם אחר יום-כפור צריכין

וכו', הן להכניע הרע שבדם שפחלל
 השמאלי וכו' שזהו גם כן בחינת והמת
 עמלק וכו', ומחמת שהוא מלחמה ארפה
 מאד בנ"ל עד שהשם יתברך בעצמו צריך
 ללחם עמו, על-כן אי-אפשר ביום-כפר
 הצדיק שהוא בחינת משה שממשוך
 בקיאות בהלכה הנ"ל בקי בעיל בקי בנפיק
 וכו' בנ"ל, שזהו בחינת כל העבודה של
 הכהן גדול ביום-כפור, כי על-ידי כל
 עבודתו שם ברום גבהי מרומים על-ידיה
 המשיך בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל לכל
 ישראל החפצים לשוב, אפלו הנמוכים
 מאד מאד, לקים ואציעה שאלו הנך שזהו
 בחינת בקי בנפיק, שזהו עקר דרך
 התשובה להתחלשי כח שבשישראל וכו'
 בנ"ל, כי כל התפלות והתחנות ובקשות
 והסליחות שישראל מרביץ לבקש מחילה
 וסליחה וכפרה בעשרת ימי תשובה
 ובכרט ביום-כפור, אין הכונה להתפלל
 ולבקש על העבר לבד, רק שצריכין לבקש
 רחמים ביותר שיגורו השם יתברך מעתה
 לדרך התשובה שלא יחטא עוד ולא יפל
 משום דבר, רק יזכה לבחינת דרך
 התשובה הנ"ל באמת, שהוא בחינת
 בקיאות בהלכה הנ"ל. ועל-כן מבקשים
 ותן בלבנו לעוב דרך רשע וכו' וכן יהי
 רצון שלא אהמא עוד וכו', וכן הרבה. וכל
 זה הוא בחינת מלחמת עמלק בכח הצדיק
 האמת, שזהו בחינת העבודה של הכהן
 גדול ביום-כפור וכו' ל. וזהו בחינת "כי
 ביום הנה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל
 הטמאתיכם וכו'", שעקר הכפרה בחינת כי

לעשות כמה תחבולות להציל ממנו, על-
 פן בורחין לתוך הספה, בבחינת כדון
 "ועקב נסע סבותה", כדי שכל אחד
 ממשאל ימשיך על עצמו קדשת הענני
 כבוד שהם מכניעין קלפת עמלק הרוצה
 להעלים קדשתו ותרדו, בפרט פשיזאין
 לחוץ מהבית הננסת ובית המדרש לעסק
 בצרכי הגוף במשא ומתן וכו' שהיו בחינת
 ונפיק, שאז אורב מאד, ועל ידי שיוצאין
 מהבית אל הספה שהוא בחינת ענני כבוד
 שפזאילין מקלפת עמלק על ידיהו מתקנן
 בחינת בקיאות הנ"ל, שהעקר בחינת כפי
 הנפיק וכו' כנ"ל (ועני בהלכות ספה שם מבאר גם כן
 מעני זה שעל די ספה מתקנן בחינת ונפיק וכו' ע"פ שם). כי
 בכלל הזמנים המקדשים האלה נקרא
 ראשהשנה ויום-כפור בחינת עלי, פי
 בהם עוסקין רק בתפלה בבית הננסת
 ובית המדרש וכו' וסבות היא בחינת
 ונפיק וכו', כי עקר מצות ספה הוא אכילה
 ושתיה ושנה שהוא בחינת ונפיק כנ"ל:

נד וזה בחינת ארבעה מינים שנוטלין
 בידים, ואיתא בזהר הקדוש
 (תקוני יתר תקון י"ג דף כ"ב): 'מאן נצח? מאן
 דאחיד מאנא קרבא בידוהי, ולכאורה
 אינו מובן ככלל מה זאת השאלה מאן נצח,
 הלא בכל המלחמות רואין מאן נצח, מי
 שבכש המלחמה והכניע והפיל והרג את
 שונאו שגלחם עמו ואיד שגד לשאל מאן
 נצח, וגם התשובה 'מאן דנקיט מאנא
 קרבא בידוהי, הלא אדרבא בכל
 המלחמות זה סימן שלא נצח עדן

המלחמה, מאחר שצריך לאחו עוד הפלי
 מלחמה בידיו, פי מי שמונע המלחמה
 לגמרי אינו אחו עוד כלי המלחמה בידיו.
 אך אפשר להבין על-פי הנ"ל, כי כבר
 מבאר שבחינת מלחמת עמלק הוא
 מלחמה ארבה מאד מאד, פי עמלק הוא
 מעולם רצועה מרדות לישראל, ועקר הוא
 מלחמת היצר שהוא בחינת קלפת עמלק
 שאורב על האדם המיד ורוצה להפילו
 לגמרי חס ושולם כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל. ועקר ההנעתו הוא התחזקות שהוא
 בחינת בקיאות הנ"ל ששקרו בחינת כפי
 הנפיק, בחינת "ואציעה שאול הנד",
 שובכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו,
 יהיה חזק מאד לכל יכל משום דבר וכו',
 וזה הדרך צריכין ללמוד הרבה לקבלו אצל
 הצדיקים והגלויים אליהם בחינת משה
 ויהושע וכו' כנ"ל. וזה כל העבודה בראש-
 השנה ויום-כפור להמשיך דרך התשובה
 הזה בעולם וכו' כנ"ל. נמצא שבענין מלחמה
 זאת שיש לכל אדם עם יצרו שהוא בחינת
 מלחמת עמלק, כל נצחון המלחמה הוא
 כשהוא חזק בדעתו בכח הצדיק לאחו את
 עצמו ולעמוד בקשרי המלחמה בכל מה
 שיעבר עליו, פי כל זמן שהאדם אינו
 מיאש את עצמו ומחזק את עצמו להתחיל
 בכל פעם מחדש וכו' ועוסק עדן
 במלחמה זאת שעקר הכלי זין הוא תפלה
 וכו' כמו שכתבתי במקום אחר (סימן ב),
 הוא נקרא נוצח את המלחמה, פי באמת
 לה' המלחמה, פי אי אפשר להאדם

בעצמו לנצחו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו', וכמו שכתוב "מלחמה לה' בעמלק מדר דר" וכו"ל. רק שהאדם חייב לחזק את עצמו ולעורר את עצמו בכל פעם מחדש לכלי להיות נסוג אחור ממלחמה הזאת ולכלי ליאש את עצמו בשום אופן וכו'. ועתה מוכן דברי ה"ה הקדוש ה"ל, 'מאן גצח מאן דאחיד מאנא קרבא בידוהי', כי בודאי במלחמה זאת שתיה לנו בראשי השנה ויום כפור שהוא להכרית זרעו של עמלק בגשמיזת ורוחניזת, בודאי אין רואין בחוש עדן מאן גצח, בפרט באריכות הגלות הזה, שעדין הבית המקדש הרב וכל אחד עובר עליו מה שעובר, אך בכלל ישראל בודאי כבר גצחו המלחמה, מאחר שאוחזין המאני קרבא בידוהי, שהם הלולב ומיניו. כי מאחר שישראל עוסקין עדן במלחמה הזאת ואוחזין מאנא קרבא בידוהו, שהם הארבעה מינים שמתפללין בהם וגומרין עליהם את ההלל, בודאי כבר גצחו המלחמה, כי במלחמה זאת זה עקר גצחון המלחמה, בשאוחזין את עצמו ואוחזים מאנא קרבא בידוהי וכו', וכמו שכתב אדמו"ר ז"ל על פסוק (תהלים עב): "בשוא גלוי אתה תשבתם" וכו' וכן במקום אחר, שכל זמן שהאדם מחזק את עצמו בתפלה וצעקה לה' ותפריך הוא בכלל נוצח את המלחמה, שנה כרמזו ה' מינים שאוחזים בידים בספות אחר ראשי השנה ויום כפור וכו"ל:

נה כי הארבעה מינים הם בחינת תקון ה"ל שהוא לזכות לבחינת אדם וכו', שבוה עוסקין באלו הימים מאלול עד שמיני עצרת להמשיך דרך התשובה ה"ל כדי לזכות להכלל בבחינת אדם ה"ל שנה עקר התקון של הטא אדם הראשון ותטאי הדורות, כי אדם הראשון נקרא אדם, כי היה צריך להיות נכלל בבחינת אדם היושב על הכסא, ופנס או בראשי השנה שנבכר בו, ואנו עוסקין בכל שנה לתקן הטא ותטאי כל הדורות שנמשכו משם, והתקון על ידי דרך התשובה שעל ידי דרך חזרון ונתתקונו ונעשין בבחינת אדם כנ"ל שהוא בחינת נקודה המתחננה ונקודה העליונה, והוא שבתוך האלף וכו' כנ"ל. ועל כן אחר ראשי השנה ויום כפור שנכחו כלל ישראל בכח הצדיק להמשיך דרך התשובה, על כן בספות נטלין ה' מינים שכלל פונתם להכלל בבחינת אדם ה"ל וכו' שכתוב בכונות ה' מינים שכללותם הוא בחינת אדם שהוא אדם דבור מעשה עין שם. כי מבאר בכונות שהארבעה מינים הם בחינת ארבע אותיות הנה, ומבאר שם שההדרם הוא בחינת יוד, והערביינחל בחינת הא ראשונה, והלולב בחינת ואו, והאחרונג בחינת הא האחרונה עין שם. וכל זה בחינת אדם שעולה מ"ה שהוא שם הנה במלוי אלפין פנידע, כי יוד הא הם בחינת כללות השלש ראשונות, זה בחינת נקודה העליונה שהוא בחינת סגול, והוא בחינת

הלולב, זה בחינת ההמושכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה, והיא אחרונה בחינת האתרוג בחינת נקודה התחתונה. ועקר העבודה להמשיך כל ההדור והיופי לבחינת האתרוג שהוא פרי עץ הדר, שהוא בחינת ה' תתאה בחינת נקודה התחתונה, כי היוד בחינת הדרם כנ"ל, יש לו ריח טוב שהוא חיות הנשמה, זה בחינת נקודה העליונה, שהוא בחינת הנשמה ועמה גבללין הערבי נחל שהם בחינת ה' ראשונה שנבכלת תמיד עם היוד יחד פידוע. וזה סוד עמוק ומוכא לעיל קצת. ולבאורה הדבר תמוה, כי הלא מבאר במדרשים ובכל הספרים שערבי נחל מרמזים על פושעי ישראל שאין בהם לא טעם ולא ריח שצריכין לקשרם ולכוללם גם כן בתוך האגודה, כמוכא, ומדוע גיזרא בשמי שמיא. שהערבי-נחל שגמרמזים על פושעי ישראל יהיו מרמזים בה' הראשונה למעלה מנאו ה"א שהם הלולב והאתרוג, אך הוא בחינת המוכא לעיל (באתי) על עגון שלש שבתים שבין המצרים, שדיקא בעת הירידה והחרבן של כלל ישראל או בפרטיות בשנירד אחד חס ושלום מאד עד שגופל לבחינת מקומות המטונפים וכו' שאז צריך להחיות את עצמו על ידי בחינת איה מאמר סתום על ידי הפקשה והחפוש וכו' כמו שכתוב שם. וזה בחינת מה, שהערבי-נחל שהם בחינת פושעי ישראל שגפלו למקומות המוגנים הנ"ל, שעוסקים לכוללם בתוך האגודה הקדושה, צריכין לקשרם

ולכוללם דיקא למעלה בבחינת הא הראשונה, שהוא בחינת פליוית השלש ראשונות שהם למעלה מהכנין, שהם בחינת מאמר סתום הנ"ל. כי משם דיקא תקונם, כמוכא בהתורה "ואיזה הנ"ל ומוכא לעיל קצת מזה, ועל כן מברכין רק על הלולב, כי העקר הוא ההמושכה הנ"ל להמשיך האור מנקודה העליונה לנקודה התחתונה, לנלות כבוד הדר מלכותו, שהוא בחינת האתרוג, שכל העבודה להמשיך ההדור והפאר לבחינת אתרוג, שהוא נקודה התחתונה בחינת יהושע שעל דו עקר המלחמה להכרית זרעו של עמלק שרצה להעלים שמו והפרד חס ושלום, וכפי שמכניעין אותו על ידי בחינת יהושע שנקבל הכח ממושה כנ"ל, כמו כן נתגלה ונתגדל ונתפאר כבוד הדר מלכותו, בבחינת "זה שמי לעולם, וזה זכרי לדר דר" וכנ"ל. כי עקר ההדור רואין רק בבחינת יהושע, שהוא בחינת נקודה התחתונה, בחינת "כבוד שורו הדר לו", בחינת "ונתת מהודך עליו", שהוא בחינת לבנה, בחינת "יפה פלכנה". כי בבחינת משה אריאפשר לראות הודו והדרו, כי הוא בחינת חמה שאריאפשר להסתפל בה עתה, כי הוא בחינת כסא דמותכסא וכו'. ועל כן באמת נאמר ויראו מגשת אליו וכו' ויתן על פניו מסוה, כי אין לנו פח שיאיר ויופיע עלינו כבוד הדר מלכותו כי אם על ידי בחינת יהושע בחינת לבנה שמקבלת מהשמש בחינת משה כנ"ל. ועל כן כל ההדור הוא בהאתרוג וכנ"ל.

ישראל שהחזירום בתשובה כנ"ל הוא על-ידי הנביאים דיקא שהם בחינת יהושע שעקר תקון דרך התשובה על ידו, כי הוא ממשד עקר התקון שהוא למצוא אותו. ותברך בכל מקום וכו' בבחינת ואציעה שאל הנך וכו' כנ"ל:

נו וזה בחינת הנענועים, ובכל צד מוליד מנגנך לבו ומחזירו וכו' זה בחינת רצוא ושוב, והוא מוליד ומביא מעלה ומוריד, זה בחינת פקאות הנ"ל, בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך וכו', וכן בכל צד, וכמו שפסם שם בפסוק, "אשא נפמי שחר אשכנה באחרית ים גם שם יך תנחני וכו'". ובין כשהוא מעלה הלולב ומניו ובין כשהוא מוריד, וכן בכל צד בכלם יש הולכות והכאות ככל צד שהם הנענועים. כל זה הוא מה שכתבתי למעלה (באות כט) על שתים שהן ארבע וכו' שבין בבחינת עלי בחינת אם אסק שמים יש רצוא ושוב, ובין בבחינת ונפיק יש רצוא ושוב ככמה וכמה בחינות וצריך להיות כפי כזה מאד, ועל-כפן מנגנעים בכמה נענועים:

ועל כן בשבת אין נוטלין הלולב מטעם הנ"ל גבי שופר שמא יעבירונו ארבע אמות שהוא פגם הפקאות כנ"ל, כי גם נטילת לולב היא לתקן בחינת אדם שהוא על-ידי הפקאות הנ"ל שעקרו נמשך על-ידי שמירת שבת וכו' וכנ"ל:

נה וזה בחינת הושענא רבא שאו חותמין הקדשה בבחינת חותם בתוך

וזה מה שכתוב (בסימן קט) על פסוק "בד כל אדם וחתם וכו'" (איוב לו), שבתצדיק בעצמו אין להעולם בו שום תפיסה רק על-ידי אגשיו וכו' ענין שם. כי אגשיו ותלמידיו הם בחינת יהושע כנ"ל, על דם דיקא נתגלה נפלאות הדרת קדשת הצדיק שהוא בחינת משה, שעל-ידיה נתגלה כבוד הדר מלכותו ותברך וגדלתו עד אין חקר, הינו כנ"ל:

נו ועל כן בהושענא רבא בסוף סבות עושים תקונים גדולים עם הערכה בעצמה שנוטלין או, כי על-ידי העבודה של כל ימי הסבות עם הד' מינים שקשרו הערכה למעלה כנ"ל, פעלו הצדיקים שעמה יכולים לעשות תקון גדול עם הערבי נהל בעצמן. כי עקר התקון שיתגלה הכבוד הנעלם במאמר הסתום הנ"ל (וכמוא דברייתו בהלכות ציצית הלכה ב וההלכות גבת חכ מכותמים עליה התורה ואזה הנ"ל ובמקום אחר, ענין שם), וזה בחינת מה שנוטלין הערכה לבד ביום ז' של סבות שהוא הושענא רבא, כי כבר תקנו הפושעי ישראל עד שנתגלה גם בהם כבודו. ותברך מהעולם אל הגלוי (ענין במקומות הנ"ל ותבין):

ועתה תראה נפלאות שזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל, שנטילת וחיביטת הערכה ביום זה הוא מנהג נביאים, מנהג נביאים דיקא, כי כבר מבאר לעיל (באות לו) שכל הנביאים פלולים בבחינת יהושע שהוא בחינת נקודה המתחננה וכו' כנ"ל, על-כפן תקון הערכה שהם בחינת פושעי

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קנא

דף ע"ח

חותם, כמבאר בכגונות האר"ו ז"ל חותם על חותם זה בחינת תשובה על תשובה הנ"ל, ועל פני חותם בגימטריא שלשה פעמים אהיה בג' מלויים כמו שכתוב שם בכגונות, כי אהיה בחינת תשובה אנה זמין למיהו, ובהו עוסקין כל ימי אלול, והעקר מראשיהנה עד יום-כפור שהם עשרת ימי תשובה שעוסקין בהם לעשות תשובה ולתקן דרכי התשובה לעצמו ולכל באי עולם שכלם יתגברו לילך בדרכי התשובה תמיד ולא ישובו עוד לכסלה. וזה צריכין לידע ולהאמין שכלל ישראל מתקנין תקונים גדולים ונוראים בענין זה בכל שנה ושנה, שהעקר כלל התקונים והכגונות הקדושות המבארים בזהר הקדוש ובכתבים ובשאר ספרים קדושים על-פי דרכם פקדש, העקר הוא לתמשיך תקונים לתמתיק הדינים, שזהו כלל הכגונות פדיע, והעקר הוא לבטל ולהכניע כח היצר הרע והקלפות שניקתם מהדינים, באופן שנופה להתגבר לילך בדרכי התשובה תמיד. ועל-פני באר ארמו"ר ז"ל על-פי דרכו הנורא והנפלא מאד, שכל כגונות אלול המבארים בכתבי האר"ו ז"ל כלולים בהתורה הנ"ל שגלה בהענין הדרוך לתשובה וכו' שהוא בקיאות בהלכה הנ"ל וכו', ועל-פני ביום-כפור שאו גומרין ישראל תקון דרך התשובה הנ"ל געשה בחינת חותם אחר שהוא שלשה פעמים 'אהיה' שהוא בחינת תשובה כנ"ל, הינו שחוזמין הקדשה שנופה תמיד לילך בדרך הקדשה ולא

נסוג אחר עוד חס ושלום, אבל כבר מבאר שבכלליית קדשת זה הודש תשרי נחשב עד יום-כפור בחינת על, ובסבות מתקנין בחינת ונפיק וכנ"ל (באות ג). על-פני בסוף יום האחרון של סבות שהוא הושענא רבא עוסקין לתקן חותם על חותם בחינת תשובה על תשובה, כי בכלליית הם בחינה אחת כמובן ומבאר לעיל ובהתורה הנ"ל במקומה. הינו כי בחינת קני בעיל קני גנפיק קני קיצוא קני בשוב, בחינת "אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך", בחינת נקודה העליונה ונקודה התחתונה, שהם בחינת משה ויהושע חמה ולבנה וכו', הכל הם בבחינה אחת, וכל זה בחינת תשובה על תשובה, כי מי שזוכה לקבל בחינת בקיאות הנ"ל מהצדיק האמת הוא עושה בודאי תשובה על תשובה תמיד באיזה דרגא שהוא בין בעליה בין בירידה ובכל הבחינות שיש בעליה ובפרט בירידה וכו'. כי חזק בדתו תמיד לתמשיך עצמו לדרכי התשובה והיה איד שיהיה, בבחינת אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך וכו' וכנ"ל. וכל זה עקר דרכי התשובה שעוסק הצדיק לתקן עם תפלות ישראל והצעקות והעבודות שעוסק בזמים הנוראים ההם לתקן דרכי התשובה הנ"ל כנ"ל. ועל-פני בסבות שאו עוסקין לתקן בחינת ונפיק הנ"ל, על-פני בגמר סבות שהוא הושענא רבא או מתקנין חותם על חותם שהוא בחינת תשובה על תשובה שנופה אנחנו וכל ישראל לחתם עצמינו

שעתה עקר התקון על ידי הרבי שבדור
 שהוא בחינת משה, שמתקן מאד את
 תלמידיו שהם בחינת יהושע שילכו בדרך
 התשובה תמיד בבחינת אם אסק שמים
 שם אתה ואציעה שאול הנדב וכו' בנ"ל,
 שהיו בחינת שלש מצוות שנצטוונו
 בכניסתן לארץ ישראל, כמו שכתוב שם,
 וכל זה הוא בחינת דרכי התשובה הנ"ל,
 שעוסקין לתקן בכל החדש הקדוש הזה,
 שהיו בחינת חותם על חותם שמתקנין
 בהושענא רבא, על-פני עוסקין אז בספר
 משנה תורה שמדבר בהסתלקות משה
 והתחזקות יהושע תלמידו, פי על ידי זה
 עקר תקון דרכי התשובה שהיא בחינת
 חותם על חותם בנ"ל:

ס וְעַל בֵּן אֹמְרִים אִז כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים
שִׁיבֵר דְּוֹד הַמְּלֶכֶה עָלָיו
 השלום, פי תקון של משה ויהושע בנ"ל
 שהוא לבנם לארץ ישראל עקרו יהיה
 נגמר על ידי דוד שהוא בחינת משיח. פי
 יהושע הכניס את ישראל לארץ ישראל,
 אבל עקר קדושת ארץ ישראל לא נשלם
 עד שמצא דוד מקום הבית המקדש, שאז
 נתקם "והניח לכם מקל אויביכם מסביב,
 וישבתם לבטח", ופרש רש"י ואין זה אלא
 בימי דוד, אז ויהיה המקום וכו' שהוא
 הבית המקדש וכל התקון של דוד הוא
 בחינת תהלים שהוא הלולים ושכחים
 רבים לה' והפרה, שהוא בחינת קדושת
 שבת בחינת טוב להודות לה' הנאמר
 במזמור שיר ליום השבת, ובתוך כך צועק

בחותם וקדושה חותם על חותם להיות
 חזק לילך בדרך התשובה תמיד בנ"ל,
 בחינת "שימני בחותם על לבך בחותם על
 זרועך פי עזה כפנות אהבה" וכו' (שיר השירים
 ח, ט). ועל-פני חותם בגימטריא שני פעמים
 דרך, פי שני פעמים דרך עם הואו אותיות
 גימטריא חותם, פי עקר החותם לתקן
 דרכי התשובה הנ"ל, שהם בחינת אהיה
 בכל הבחינות, שהיו בחינת חותם שהוא
 שלשה פעמים אהיה בנ"ל בגימטריא שני
 פעמים דרך וכו' ל:

נט וְעַל בֵּן עוֹסְקִין בְּלֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא
בְּסֵפֶר מִשְׁנֵה תוֹרָה, פִּי כָּל
סֵפֶר מִשְׁנֵה תוֹרָה רַבּוּ כְּכֹל מְדַבֵּר מַעֲנִין
אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל שִׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ מוֹכְנִים לְבֵא
לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְעוֹזוֹתֵיהֶם עַל-יְדֵי חֹטֵא
הַעֲגָל וּמְרַגְלִים וְכו' גָּרְמוּ עֹכֹב גְּדוֹל
אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְגַם מִשָּׁה רַבְּנּוּ בַּעֲצָמוֹ
מִכְרָח לְהַסְתַּלַּק מִחַמַּת זֶה עַד שִׁמְרַמּוֹ
לָהֶם מַה שִׁיקְרָא לָנוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים
הָאֵלֶּה שִׁיחַרְבַּ הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שְׁנֵי פַעֲמִים
וְהַתְּאֵרֶךְ הַגְּלוּת הָיָה מְאֹד וְהַהִסְתַּרְהָ
שְׁבִתוֹךְ הַסְתַּרְהָ תַּחֲנַפֵּר מְאֹד וְכו' בְּחֵינַת
"וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אֶסְתִּיר וְכו'". וּמִבְּאֵר שֵׁם
שְׁפָל הַתְּקוּן לְבֵא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-
יְדֵי בְּחֵינַת יְהוֹשֻׁעַ, כְּמוֹ שִׁכְתוּב בְּפָרֹשֶׁת
דְּבָרִים וְאַתְחַנֵּן וְכו' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן וְכו' אֹתוֹ
חֹזֵק וְכו' וְצוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקוּהוּ
וְאַמְצוּהוּ וְכו', וּבְפָרֹט בְּסוֹף פָּרֹשֶׁת וְיִלְךְ
הָאוֹיֵנוּ וְכו' שְׁעוֹסֵק שֵׁם לְחֹזֵק אֶת יְהוֹשֻׁעַ
מְאֹד מְאֹד. כָּל זֶה רָמַז לְהַתוֹרָה הַנ"ל

לקוטי הלקות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קכג

בכל שבועת ימי הסוכות שמקיפין את התבה וצועקין הרבה פעמים הושענא, הכל בשביל תקון בחינת הערבי נחל, כי ההקפות הם זכר למקדש שהיו מביאין מורביות של ערבה וכו' ומקיפין אותם, ובפרט בהושענא רבא שצועקין פעמים אין מספר הושענא. כי עקר העסק בכל ימי הסוכות בפרט בהושענא רבא הוא לתקן בחינת ערבי נחל שהם בחינת פושעי ישראל, להמשיך דרכי התשובה הנ"ל באפן שגם הם ישובו אל ה' ויתחזקו לשאר בקרשת ישראל מפל מקום שהם וכו', ועל-כן תפסו לשון הושענא, לרמוז זכרון בחינת הושע שנקרא הושע על-שם יה' וישעיה וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי הושע היה אז בספנה גדולה שלא היה ניסת וגלבר בעצת מרגלים שבלם היו גדולי ישראל כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואף-על-פי-כן נלכדו ברשת היצר הרע ופגמו מאד במשה רבנו ובארץ ישראל וכו', ויהושע נצול על-ידי שמוש הרבה משה רבנו, וזכה שברכו והתפלל עליו וה' וישעיה, ועל שם זה נקרא הושע ובשביל זה צועקין הרבה בלשון הושע הושענא והושיעה נא, להמשיך בחינת הושע שהיא תקון גקודה התחתונה בחינת ואציעה שאול הנב' שהו העקר שצריכין עתה בסוף סבות בהושענא רבא לתקן כנ"ל, ולזה צריכין לצעק מאד מאד מעומקא דלבא הושענא והושיעה נא, והכל בשביל בחינת הערבי נחל, שאפלו בשמתחילין לשוב לה' יתברך הם בספנה

ומתחנן ומתפלל הרבה לה' יתברך מפל מקום שהוא וכו'. ועל-כן כתב ארמו"ר ז"ל (בסוף עב בלקוטי תניא) שעל-ידי תהלים וזכים לתשובה, ועל-כן עתה באריכות הגלות כל חיותינו הוא על-ידי בחינת משה והושע הנ"ל שעל-ידי בחינות אלו מחזקים אותנו לצעק לה' יתברך תמיד ולשמח נפשו בקרשת שבת ולהודות לה' יתברך תמיד על העבר ולצעק על להבא, כמבאר בדברינו הרבה בזה. וזה עקר דרכי התשובה הנ"ל, שעל-ידיה נזכה כלנו לשוב לארץ ישראל, ועל-כן עוסקין בזה כליל הושענא רבא בספר משנה תורה שהוא התחזקות בחינת הושע על-ידי משה רבו. כי בכל דור דור נעשה בחינות אלו כנ"ל, ועקר ההתחזקות לעסק בשירות ותשבחות ותפלות וצעקות לה' יתברך וכו', שכל זה הוא בחינת ספר תהלים, שעל-ידי דרכים אלו הנזכרים נזכה כלנו לילך בדרכי התשובה תמיד, שזהו בחינת חותם על חותם שמתקנים עתה בהושענא רבא וכו' ל':

סא וזהו חותם הוא אותיות תחום כמובא, בחינת תחום שבת, כי עקר התקון על-ידי שבת, שאז נתמקנין דרכי התשובה הנ"ל על-ידי שנותרין לכלי להוציא חוץ לארבע אמות ולכלי לילך חוץ לתחום כנ"ל, בחינת אם תשיב משבת רגליך וכו' וכנ"ל באריכות:

סב וזה בחינת צעקת הושענא שצועקין הרבה על הערבי נחל, כי גם

מקום שהוא וכו'.
 (בסוף עב בלקוטי תניא)
 על-ידי תהלים וזכים לתשובה,
 על-כן עתה באריכות הגלות
 כל חיותינו הוא על-ידי בחינת משה
 והושע הנ"ל שעל-ידי בחינות אלו
 מחזקים אותנו לצעק לה' יתברך תמיד
 ולשמח נפשו בקרשת שבת ולהודות לה'
 יתברך תמיד על העבר ולצעק על להבא,
 כמבאר בדברינו הרבה בזה. וזה עקר דרכי
 התשובה הנ"ל, שעל-ידיה נזכה כלנו
 לשוב לארץ ישראל, ועל-כן עוסקין בזה
 כליל הושענא רבא בספר משנה תורה
 שהוא התחזקות בחינת הושע על-ידי
 משה רבו. כי בכל דור דור נעשה בחינות
 אלו כנ"ל, ועקר ההתחזקות לעסק
 בשירות ותשבחות ותפלות וצעקות לה'
 יתברך וכו', שכל זה הוא בחינת ספר
 תהלים, שעל-ידי דרכים אלו הנזכרים
 נזכה כלנו לילך בדרכי התשובה תמיד,
 שזהו בחינת חותם על חותם שמתקנים
 עתה בהושענא רבא וכו' ל':

גדולה ועצומה בידוע, רק כל בחם ותקנתם הוא בחינת ה'ושע, שהתפלל רבו בחינת משה יה' וישעך וכו'. וזה בחינת צעקת ה'ושענא הרבה והבן היטב מזה רמזים לעצמך:

סג ועקר תקום החותם הנ"ל הוא על-ידי אמת, כי חוקמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת, כי עקר כלל כל התקונים הוא אמת, שהוא התחזקות האמונה הקדושה בה' יתברך ובצדיקים, כי עקר האמונה הוא על-ידי אמת, כמו שכתבנו במה פעמים בדרךנו, וזה בחינת חותם על חותם שהוא בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנד", שאפלו בשאול התחזיות סמוכין לה' יתברך ואין שום יאוש בעולם, וכמו שדבר ארמו"ר ז"ל הרבה בזה, שבנדאי צריכין לשמר עצמו מן החטא, ואפלו מפנים כל שהוא, אבל אף-על-פי-כן אפלו אם נכשל כמו שנכשל אפלו אלפים ורבבות פעמים, אף-על-פי-כן בכל עת ורגע חסדי ה' לא תמו, ויכולין בכל עת לקרב עצמו לה' יתברך מכל מקום שהוא, כי גדול ה' מאד ולגדלתו אין חקר וכו', ויש ענין שיתהפך הכל לטובה וכו' במבאר שיחות קדושות אלו בספריו הקדושים, ויותר מזה דבר עמנו פה אל פה. וזה עקר האמת לאמתו בחינת חותם שני של בחינת ונפיק, בחינת "ואציעה שאל הנד", שהוא חותם על חותם ששומר האמת הראשון, בבחינת "השומר אמת לעולם", כי גם האמת בעצמו צריך שמירה גדולה שלא יטעה על-ידי האמת שלו כנ"ל, וכן בכמה בחינות במבאר בדרךנו הרבה בזה:

סד גם כי כל המחלקת על צדיקי אמת, הן המחלקת שבין הנקראים חסידים ובשרים ובפרט המחלקת של פחות המחקרים הנזוטים לדרכי הפירות

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קנה

דרכי התשובה פנ"ל, ועל-כן אומרים משנה תורה בליל הושענא רבא וכפ"ל:

ועל בן גורין בליל הושענא רבא, לתקן מדת לילה שהוא בחינת לבנה

בחינת יהושע, כי עקר התקון שמושה יאיר ליהושע בחינת חמה ללבנה וכו' וכפ"ל:

סו ונחזור לענן שבת, וזה שמבאר במדרשים שהכנעת קלפת

עמלק שהוא כלל כל העפוסים שהם פגגד ישראל, הוא על-ידי קדשת שבת, וזה

שמובא במדרש (פרקי דרבי אליעזר עג) (מוכא כספי מים ומקאל פרשת בשלח), וזה לשונו: אמרו

ישראל רבוננו של עולם כתבת בתורה זכור את יום השבת זכור וכתבת זכור את אשר עשה לך עמלק, האיד והמקמו

שתי זכירות הללו? אמר הקדוש-ברוך הוא: אינו דומה זכור זה זכור לקדש, וזה זכור להרגו ולאבדו, עד כאן לשונו. הינו

כל הענן מה שכתבנו לעיל על-פי התורה הנ"ל שמבאר שקדשת שבת הוא בחינת

קדשת הצדיק בחינת משה שעושה תשובה על תשובה תמיד, כי זוכה בחייו

ליום שבלו שבת בליל תשובה וכו' פנ"ל, ובכחו הגדול לוחם בחינת יהושע מלקמת

עמלק להכניע הדים שבלב שבחלל השמאלי וכו' פנ"ל, ועל-כן מחבר במדרש

הנ"ל שתי זכירות אלו של שבת ושל מוחית עמלק (וכמוכא גם בדברנו לעיל באות לב גננן

הב זכירות עין שם), ובקשה איד והמקמו שתי זכירות האלו של שבת ושל מעשה עמלק, הלא באמת הם שני הפכים זה מזה, כי

והאפיקורסות, הכל הוא על-ידי האמת שלהם, כי האמת נעשה עדרים עדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת, ועל בן מי

שמוביט לפעמים בספריהם של המחקרים וראה שדבור אמת אינו זו מפרהם וצועקים רק אמת, אוי להם ולהאמת המנוף שלהם

(ואין לתאריך מה פאן, ומרבה מה מכאר בדברנו כפפה מקומות), ועל-כן צריך האמת בעצמו שמירה פנ"ל. וזה בחינת מה שצריכין חותם על

חותם, כי עקר החותם הוא אמת, והאמת בעצמו צריך שמירה, והכל ככח הצדיק אמת ותלמידיהם שהם בחינת יהושע,

שממשיכין דרכי התשובה הנ"ל שהוא בחינת אם אפק וכו' ואציעה שאול הנך וכו' פנ"ל שהוא שני בקיאות הנ"ל בעל

וגפיק, שזה נגמר בהושענא רבא פנ"ל, על-כן נעשה אז בחינת חותם על חותם וכפ"ל. וזה ידוע בכתבים שאמת הוא

בגימטריא אהיה פעמים אהיה, כי עתה עקר התקון על-ידי בחינת אהיה שהוא

בחינת תשובה שזה בחינת החותם שעולה שלשה פעמים אהיה במלואו פנ"ל:

סו גם יהושע עם החמש אותיות בגימטריא מושנה עם הכולל, בחינת משנה תורה, כי עקר משנה תורה הוא להכניס קיום התורה בישראל

כמבאר שם רבי האזהרות שמוהיר שם משה לקיים את התורה, ועקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת יהושע שקבל

התורה ממושה שעל-ידי עקר המשכת

סו גם יהושע עם החמש אותיות בגימטריא מושנה עם הכולל, בחינת משנה תורה, כי עקר משנה תורה הוא להכניס קיום התורה בישראל

כמבאר שם רבי האזהרות שמוהיר שם משה לקיים את התורה, ועקר קיום התורה הוא על-ידי בחינת יהושע שקבל

התורה ממושה שעל-ידי עקר המשכת

התורה ממושה שעל-ידי עקר המשכת

הלא לכאורה היה ראוי לשפח לגמרי ענין
עמלק כדי לגרש קלפתו וזרחתו מהלב,
רק לומר קדשת שבת שהוא קדשת
הצדיק שהוא כולל קדשת ישראל, ועל זה
משיב המדרש בפשוטו אינו דומה, זה
זכור לקדשו וזה זכור להרגו ולאבדו. הינו
כי בודאי הם שני הפכים, ועל-כן צריכין
לומר שניהם, קדשת שבת ולהבדיל
מעשה עמלק, כדי לאבד ולעקר זכר
עמלק על-ידי זכרון קדשת שבת בכל עת
כנ"ל. כי זכרון מעשה עמלק צריכין רק
לומר בשביל לעקרו ולאבדו, כי בודאי
צריכין לשפח ולהעביר מלבו לגמרי
מעשה עמלק שממנו כל התאוות
וההרהורים וכו' רק עקר הזכרון של
מעשה עמלק הוא כדי לעקרו שצריכין
לומר שעמלק אורב על האדם תמיד,
על-כן צריכין להתגבר ביותר בזכרון
קדשת שבת שהוא קדשת הצדיק שעושה
תשובה תמיד, שבכחו יש לנו גם כן תקנה
תמיד וכו' כנ"ל. ועל-כן דיקא מחמת
שהם שני הפכים צריכים לזכרם היטב
כדי לעקר קלפת עמלק על-ידי זכרון
קדשת שבת שהוא קדשת הצדיק שבכחו
לוחם בחינת יהושע מלחמת עמלק וכו'
וכנ"ל. וכן מבאר בגמרא שבת פרק כל
כתבי שהכנעת קלפת עמלק שהוא כלל
הרע של הע' עכו"ם הוא על-ידי קדשת
שבת כמו שאמרו שם, אלמלא שמרו
ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהם
אמה ולשון, שנאמר ויהי ביום השביעי

יבא עמלק וכו"ל הינו כנ"ל:
סו וזה שכתוב בתנא דבי אליהו פרק בו
חלק א, מובא במדרש רבה
פרשת פי תשא, וזה לשונו: "ושמרתם את
השבת כי קדש היא לכם" (שמות לא), "שליש
קדשות הן, קדשת שמו של הקדוש-ברוך-
הוא וכו', וקדשת שבת, וקדשתו של
ישראל וכו', מפאן אמרו: עתידין שניהם
של אוכלי ישראל להיות לימות המשיח
עשרים וארבע אמות' וכו', עין שם.

כי כל אלו השליש קדשות בלולים יחד
על-ידי הצדיק האמת בחינת משה
שמכושף ומודיע קדשת שבת כנ"ל, כי
על-ידי קדשת שבת עולין ובגללין קדשת
נפשות ישראל בשרשן בקדשתו ותברך
שנהו בחינת שבת שין בת, שבחינת בת
מלך פנימה בחינת נפשות ישראל עולה
למעלה שנהו בחינת שין בגליות שליש
קדשות הנ"ל, ועל-כן הצדיק בחינת משה
הוא בבחינת סגול כנ"ל בגליות השליש
נקודות הנ"ל, ועל-כן חבר לזה מפלת
הרשעים לעתיד שיהיה שניהם כמה
אמות לרעתן, בחינת "שני רשעים
שברת", כמו שכתבתי שם, כי היא בהא
תליא, כי מפלת הרשעים שפגלותם
עמלק הוא על-ידי קדשת שבת כנ"ל, וכן
להפך כפי מה שמתגבר כל אחד על
ששת ימי המעשה להכניע קלפת עמלק
בכה הצדיקים משה ויהושע וכו' כנ"ל
כמו כן זוכה להמושף קדשת שבת וכו' ל,

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים

קבו

ועליבן הזכיר מפלתם עלידי שבירת שניהם דיקא ואמר מפאן אמרו עתידין שניהם של אוכלי ישראל וכו', שהוא פליאה גדולה לכאורה, בפאש תמוה כל המפרשים. אך עליפי דברינו הנ"ל יש סמוכות גפלא לדברי המדרש הזה. כי עקר הוא קדשת שבת שאז מתחברין בנסתי ישראל עם דודה שזה בחינת לכה דודי לקראת פלה וכו', ואז נכלליו כל הג' נקודות יחד ונשלם בחינת אדם לשבת על הפסא וכו' כנ"ל, ועקר קדשת שבת הוא האכילה (כמו שכתוב בסיון רש וביסיון זו לקוטי חלק א), כי אכילת שבת יקרה מאד והוא פלה אלקות פלו קדש, כי עלידי האכילה מתחבר הנפש עם הגוף ומחיון הדם שבלב וכו' וכמו שכתוב באות נא לעיל, בענין אכילת ערב יום-כפפור עין השם ועליבן ל"ב שנים כנגד ל"ב נתיבות החכמה, כי עקר האכילה עלידי הל"ב שנים שהם מקמיזין החיות שבלב, ועליבן כל הפגמים נמשכין עלידי אכילת עין הרעת טוב ורע שפגם בכחית ל"ב, הינו שהגבור הדם שבהלל השמאלי שבלב, שזהו בחינת פגם הל"ב נתיבות חכמה, פגם הל"ב שנים, ועקר התקון עלידי שבת כנ"ל. עליבן עקר התקון עלידי אכילת שבת דיקא עלידי אכילת שלש סעודות שהם כנגד שלש נקודות כנ"ל באות ד', כי דיקא עלידי אכילת שבת גמשכים הל"ב נתיבות חכמה והל"ב שנים לעסין המאכל של שבת בקדשה גדולה. ואז נתמקנין הדמים שבלב, שזה בחינת

בטול קלפת עמלק, שהוא כלל כל הרשעים כנ"ל, ועליבן נסמך היטב מפלת הרשעים עלידי שניהם דיקא למעלת שבת, כי כל אלו העומדים נגד ישראל לאכלם ולבלעם חם ושלום, כמו שכתוב שרקו ויחרקו שן וכו', יהיה מפלתם עלידי קדשת שבת דיקא שהוא קדשת הצדיק, שאז עקר התקון עלידי הל"ב שנים שהם כלי האכילה, שעל ידם נגופד הדם שבלב וכל החולקים על זה שהם קלפת עמלק ושתרבו שניהם דיקא, שזה יהיה מפלתם עלידי קדשת שבת שעקר קדשתו הוא האכילה שהיא בשנים כנ"ל, כי הל"ב שנים הם בחינת הא' של אדם וכו', שעל ידיה נעשה בחינת אדם וכנ"ל בענין אכילת ערב יום-כפפור וכו', עין שם באות נ"א הנ"ל:

סח וזה בחינת קדוש על היין בשבת ונלמד מפסוק "וכור את יום השבת לקדשו", וקרהו על היין. כי עקר הקדוש הוא להמשיך קדשת שבת על עצמו, כדי לקדש את כל הנצוצות ונפשות שנתבררו בימי החל שעולין בקניסת שבת כנ"ל. ועתה ממשכין עליהם קדשה עלידי הקדוש, ועליבן אומרים על הפוס ויכלו ומתחילין "יום הששי ויכלו השמים וכו'", כי כל פרשת ויכלו מדבר מזה שביום הששי "ויכלו השמים והארץ וכל צבאם, ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו וכו'", דהינו שביום השביעי בשבת פלחה ונגמרה המלאכה עלידי השביעה והניחא

111

כנ"ל, ואז הנין בקדשה, בבחינת זכה משמחו, בחינת "ויין ישמח ללב אנוש וכו'", ואז דיקא על-ידי הנין שמקדשין עליו ממשויכוין קדשה על כל הנצוצות הנ"ל שעולין על-ידי תקון בחינת נקודה התחתונה שהוא בחינת להכרית זרעו של עמלק וכו"ל. כי עקר עלייתם אל הקדשה הוא על-ידי שמחה וכנ"ל (פאות מה). כי עמלק בחינת עכירת הדמים הוא בחינת עצבות שממשם התגברות התאוות שקללותה הוא תאות המשגל בחינת אשר קרד בדרך, ובחל קשה להכניעו על-ידי הנין, כי רב העולם אינם זוכין לנין המשמח ואז לא זכה משמחו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אבל בכניסת שבת צריכין להמשיך שמחת קדשת שבת על-ידי הכוס וין דיקא שמקדשין עליו, כי אז הנין בבחינת וין המשמח. שעל-ידיה דיקא מקדשין קדשה על הדמים שהם הנפשות והנצוצות שעולין אז ואז מתלהב על-ידי הדמים שבלב לה' ותברך בראוי ברשפי שלהבת יה ונמשך קדשת שבת על כל הנצוצות כנ"ל שזה כל תכליתם כנ"ל. שזהו בחינת אין אומרים שיר אלא על הנין כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי עקר עלייתם על-ידי שיר ושבח לה' ותברך, בחינת עשרה מיני גנינה, בחינת מזמור שיר ליום השבת, שזהו בחינת תכלית שעשוע עולם הבא שהוא יום שפלו שבת, שאז יוכו לנין המשמח וברין ותער שיר בעלמא, כמו שכתוב בהר הקדוש:

שנמשכה אז על כל הכרואים בחינת בא שבת בא מנוחה, שזה כל שלמות וגמור ותכלית של כל מלאכתו אשר עשה כמובא לעיל מפרוש רש"י שפרש על זה, מה היה העולם חסר מנוחה וכו', וכל זה אנו מוציין בתחלת הקדוש על הנין, כי כל הקדוש הוא בשביל זה כדי להמשיך קדשת מנוחת שבת על כל המלאכות של ימי החל שעסק בהם האדם, שבלם הם בחינת ברויים שעולים ביזם הששי לעת ערב בכניסת שבת שממשיכין עליהם קדשת שבת כדי שיוכלו בתכליתם שהוא קדשת שבת שהוא תכלית שמים וארץ, וכמבאר לעיל, ועל-כן מקדשין על הנין, כי כבר מבאר לעיל שברור נצוצות הקדשה מזהמת ימי החל, לקדשם בקדשת שבת זה בחינת להכרית זרעו של עמלק שהוא על-ידי בחינת נקודה התחתונה בחינת יהושע כנ"ל שהוא בחינת מה שמכניעין הדם שבתלל השמאלי שבלב וכו' כנ"ל, ועל-כן מקדשין על הנין דיקא, כי הנין הוא בבחינת תגבורת הדמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "אל תרא וין כי יחאדם", שאחריתו דם, ועל-כן צריכין לזהר מאד משתיה הנין בפרט בימי החל, כמו שהזכירו רבותינו ז"ל וכמבאר בפסוק זה, אל תרא וכו', אבל אף-על-פי-כן בקדשה יש עתים שמצוה לשתות וין, שזהו בחינת קדוש על הכוס וין דיקא. כי אז בכניסת שבת נכנע הדם שבתלל השמאלי וכו'

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קבט

כי עקר תכלית תקון כל המלאכות של ימי החל הוא עלידי קדשת הבית המקדש שצרכיו להמשיך קדשת הבית המקדש שהוא בחינת נקודה העליונה על כל הל"ט מלאכות של ששת ימי החל, כי ל"ט מלאכות ממשפון גמרינו, פמבאר בדבריו ז"ל בכמה מקומות, והמרגלים פנמו בבית המקדש עלידי שהוציאו דבה על ארץ ישראל שאז נגור חרפן בית המקדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אתם בכותם וכו', ועלפן כל פנמם היה עלידי פנמ הענבים שהוא פנמ הין שבזה פנמ אדם הראשון כמו שאמרו רבותינו ז"ל, סתמה ענבים ונתנה לו. וכן נח נכשל בזה ביציאתו מן התבה, שזהו בחינת מה שהמרגלים רבם נמלו אשבל ענבים וכו', וכתוב והמים ימי בפורי ענבים, כי כל מכשל המאם היה עלידי בחינת ענבים שעושין מהם יין שעלדייה נתעו בדעתם ואמרו שאי אפשר לבש ארץ ישראל, כי עקר טעוהם היה עלידי קלפת עמלק, כי היה להם דעת גדול וראו שעמלק הוא קלפה הזקה מאד מאד ולא התגברו לבטל דעתם נגד משה רבנו שאף עלידינו יש לו כח להכניעו ולעוקרו, ועלפן הפחידו את ישראל עלידי עמלק דקא, כמו שכתוב: עמלק יושב בארץ הנגב וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועלפן נכשלו עלידי אשבל ענבים דקא, כי שם פענבים בחינת יין נאחו יותר קלפת עמלק פנ"ל וזה בחינת ענבימו ענבי רוש אשבלות מרות וכו', שזהו בחינת

תגבורת הרמים, ויהושע נצל מצעת מרגלים בכו של משה, כי יהושע מכניע ומכירת קלפת עמלק פנ"ל ועל פן לא נכשל עלידי הענבים הנ"ל של המרגלים שפנמו בארץ ישראל, אדרבא וכה להכניס את כל ישראל לארץ ישראל, ועלפן בקדוש שאז הוא בחינת הארת נקודה התחתונה בחינת יהושע וכו' פנ"ל, עלפן אז מקדשין על הין דקא, כי אז הין בקדשה פנ"ל, כי יהושע וכה להכרית זרעו של עמלק שהוא בחינת הרע של הדים שבחלל השמאלי, ואז הין בקדשה בבחינת יין המשמח בחינת אין אומרים שיר אלא על הין פנ"ל ועלפן בפורים שאז הוא עקר פריחת זרעו של עמלק, עלפן אז הוא מצוה גדולה להשתפר ביו, כי אז מכניעין עמלק עלידי הין דקא שזוכין לשמחה על דו, כי עקר הכנעתו עלידי שמחה וכו' ל:

וזה בחינת ע' תיבין של הקדוש להכניע ולבטל הע' עבו"ם שכלותם עמלק, שזהו בחינת הע' של עמלק שנגנעין עלידי הין דקדשה של הקדוש שעולה שבעים פמובא וכו' ל:

וזה בחינת מה שדרשו רבותינו ז"ל, "זכור את יום השבת לקדשו", זכרהו על הין, דהינו קדוש, וגם דרשו מזה זכרהו מאחד בשבת, כי הינו הך, כי עלידי הקדוש בחינת זכרהו על הין עלידייה ממשיכין הקדשה על כל העובדות והמלאכות והעסקים של ששת

ימי החלל כנ"ל, שנהיה בחינת זכרנו מאחד בשבת שצריכין לזכור את השבת מאחד בשבת בכל ששת ימי החלל, כדי להמשיך קדושת שבת על כל ימי החלל, שעקר שלמות המושבת קדושה זאת הוא על-ידי הקדוש על הינו וכנ"ל:

סט וְהָיָה דְבַרנוּ מְסֻדָּם עַל כְּמוֹ שֶׁבַת אֲדַמְנוּ ר' ז"ל בְּהַתּוֹרָה הַגֵּ'ל

באות ד', וזה לשונו, וכשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה צריך להיות בקי בהלכה וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב. כמו שכתוב: וְכָאֵה מֵאֵן דְּעִיל וְנִפְיָא, וזה בחינת אם אסק שמים שם אתה בחינת על בחינת על ברצוא, ואציעה שאול הנד בחינת ונפיק בחינת בקי בשוב וכו', עד כאן. עין שם בסופו בסוד פונות אלול שמבאר שם הפרוש הפשוט שהעקר שמי שרוצה לשוב צריך לחזר מתניו שיחזק עצמו בדרכי ה' תמיד בכל מה שיעבר עליו וכו' עין שם, ועין בדברנו בכמה מקומות שדברנו בזה בכמה לשונות, ובכמה עצות נוראות להתחזק את עצמו, והעקר בכה הצדיק האמת וכו'. וזהו כלל דברינו בכל ההלכה הזאת לחזק עצמנו על-ידי שאנו זוכים לקבל שבת, ועל-ידיה נגדיר עצמנו תמיד בכה הצדיק האמת שהוא בחינת שבת וכו', והא בהא תליא, כל מה שמאמינים יותר בהצדיק ומקרבין עצמן אליו יותר, וזכין יותר להמשיך על עצמו קדושת שבת, וכן על-ידי שמירת שבת בשמחה וזכין להתקרב להצדיק וכו' ועל-ידיה וזכין

לילך בדרכי התשובה להמשיך על עצמו בקיאות בהלכה הג'ל להתחזק את עצמו בכל מה שיעבר עליו יהיה איד שיהיה וכו' כנ"ל. ועקר כל זה זכין על-ידי ראשי השנה שמתקבצין יחד וכו', כי עקר דרכי התשובה נמשכין על-ידי אלול וראשי השנה ויום-כפור וכו' וכל עבודת ישראל באלו הימים הכל כדי להמשיך דרכי התשובה אלו בעולם, באפן שיזכו ישראל לתשובה, שעל-ידיה תתקרב הגאולה מגלות הארץ הזה אשר ארד עלינו מאד מאד ואיראפשר לעמוד על קצו, כי הוא קץ הפלאות, אבל מבאר בנמרא ובכל המדרשים שעקרו תלוי בתשובה, ועל-יפן הצדיקו אמת מתנגעים רק להמשיך דרכי התשובה כנ"ל בעולם, באפן שיזכו אפלו הרחוקים והנזופים מאד להתחזק בדרכי התשובה שעל-ידי זה יתמקן הכל. כי עתה אין השם יתברך רוצה מאתנו בראם התעוררות מעט, כמבאר הרבה בדברי רבותינו ז"ל שהשם יתברך מבקש מישראל שיפתחו בתשובה כעינא דמחטא ואנא אפתח להון תרעין דברבין וכו', אבל גם זה המעט דמעט קשה מאד להתחיל כי אם בכה הצדיקים הגדולים שממשיכין דרכי התשובה הג'ל לחזק את כל הרוצה לשוב בכל מקום שהוא וכו':

וְכָל זֶה מְרַמֵּז בְּהַר חֹדֶשׁ בְּעֵינֵי תַבַּת נח (עין שם בפרשת נח בדי כד מה דפוס סלאוויטא), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁשֶׁנֶּחֱ לֹא בָקֵשׁ עַל דָּרוֹ, וְאַחֵר שֶׁיֵּצֵא מִהַתְּבָה וְרָאָה כֹּל הָעוֹלָם

הַרְבּ הַתְּחִיל לְכַפּוֹת עָלָיו וְכוּ', וְהִשְׁבִּיב הַקְדוּשׁ שֶׁבְרִדְהוּא רְעֵא שְׁמֵיָא כְּעַן אֲמַרִּית דָּא וְלֹא מִקְדָּם וְכוּ', כִּינּוּ דְחִזָּא נַח כְּד הַקְרִיב עָלָיו וְקָרְבָּנוּ וְכוּ', עַזְן שָׁם מַה שְׁמִבְאָר שָׁם מְעַלַת מוֹשֶׁה רַבְנּוּ שְׁמִסֵּר נַפְשׁוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְהִצִּילֵם וְכוּ' וּמִבְאָר שָׁם שְׁבִשְׁבִיל זֶה לֹא בְקָשׁ נַח רַחֲמִים עַל דּוֹרוֹ כִּי אִפְלוּ הוּא לֹא חָשַׁב בְּלִבּוֹ שְׁיִמְלֹט וְכוּ' עַזְן שָׁם שְׁמֵאֲרִיד כְּמַה הַקְדוּשׁ שֶׁבְרִדְהוּא הוּא רוֹצֵה שְׁיִבְקָשׁוּ רַחֲמִים עַל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', אִפְלוּ אִם הֵם כְּמוֹ שָׁהֵם וְכוּ', וְעַזְן שָׁם מַה שְׁכָּתוּב עַל פְּסוּק "וַיִּשְׁלַח אֶת הָעוֹרֹב", זֶה דוֹד שְׁרָיָה קוֹרָא תְּמִיד כְּעוֹרֹב וְכוּ', וְזֵה שְׁכָּתוּב שָׁם עַל פְּסוּק "וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה עַד וְלֹא יִסְפָּה שׁוּב אֵלָיו עוֹד וְכוּ'", עַזְן שָׁם, וְכַל הַפָּנִים שֶׁל נַח וְתַקּוּנוֹ הַכֵּל הוּא כְּעַזְנֵן בְּקִיאוֹת הַנְּי"ל שְׁלֹא הָיָה בְּקִי בְּהַלְכָה וְזֵאת שֶׁל דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה כְּמוֹ מוֹשֶׁה וְהַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שְׁמִמְשִׁיכִין דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנְּי"ל בְּבְקִיאוֹת נִפְלָא מְאֹד, כִּי נַח הָיָה צְדִיק תָּמִים, אֲבָל לֹא הִשִּׁיג שְׁאִפְשֵׁר לְצַאת וְלַהוֹרִיד עַצְמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל רְשָׁעִים כְּאֵלוֹ לְעַסֵּק עִמָּהֶם לְמִצּוֹא בְּהֵם אֵיזָה זְכוּת וְלַהֲתַפְּלֵל עֲלֵיהֶם וְלַעֲוֹרֵם בְּאֵיזָה נְקוּדָה טוֹבָה וְכוּ' שְׁכָּבֵל זֶה עַסֵּק מוֹשֶׁה וְהַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שְׁאִחֲרִיו בְּיַגְעוֹת עֲצוּמוֹת, שְׁכָּבֵל זֶה כְּלוּל בְּבַחֲיַנַת בְּקִיאוֹת הַנְּי"ל כְּעֵינֵל וְנִפְיָק, וְעַל־כֵּן סָבַר הַלּוֹאֵי שְׁצִיֵּל אֶת עַצְמוֹ וְכוּ' כִּי לֹא הִשִּׁיג רַחֲמָיו וְהִבְרָךְ עַד הֵיכֵן הֵם מְגִיעִים, וְעַל־כֵּן הִכְרַח לִפְנֵים אֵל הַתְּבָה לְהַתְּחַבֵּא עַצְמוֹ שָׁם לְהַנְצִיל כִּי תַבַּת נַח נִכְנָה וְנַעֲשֶׂה

בְּחֻכְמָה וְקִדְשָׁה גְבוּהָ מְאֹד, כִּי הָיָה פְּנוּת עֲמוּקוֹת בְּגוֹבְהָה וְאֲרָבָה וְרַחֲפָה, וְכָבֵל בְּנִינָה כְּמִבְאָר בַּתוֹרָה כֹּל פְּרָטֵי עֲשִׂיתָהּ, וְהוּא כְּרַמְזוֹת עַל הַתְּשׁוּבָה שְׁעוֹשִׂין בְּיוֹם־כְּפוּר כְּמוֹ שְׁכָּתוּב בַּבְּהַר הַקְדוּשׁ תַּבַּת נַח דָּא יוֹם־כְּפוּר, וְכֵן אֵיתָא שָׁם: "וְתַנְחַת הַתְּבָה בְּחֻדָּשׁ הַשְּׁבִיעִי" דָּא תַשְׁרִי, וְכֵן מִבְאָר בְּכַמָּה סְפָרִים שְׁכָּתוּב נַח הוּא בַחֲיַנַת הַדְּבָרִים וְהַתְּבוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת וּבְקִשׁוֹת שִׁיִּשְׂרָאֵל מִתְּפִלְיָן וּמִתְחַנְּנִין וְכוּ', וְעַל־כֵּן כֹּל בְּנִיסַת נַח אֵל הַתְּבָה זֶה בַחֲיַנַת עֵיל, שְׁמַחְמַת שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל לְהִצִּיל אֶת עַצְמוֹ עִם הָעוֹלָם, כִּי לֹא הָיָה בְּקִי בְּהַלְכָה הַנְּי"ל. וְהַעֲקָר שְׁלֹא הָיָה בְּקִי בְּבַחֲיַנַת וְנִפְיָק, שְׁשֵׁם עַקֵר הַבְּקִיאוֹת וְכוּ', עַל־כֵּן צִוְּהוּ הַשֵּׁם וְהִבְרָךְ שְׁיִכְנֵם לְתוֹךְ הַתְּבָה שֶׁהוּא בַחֲיַנַת עֵיל וְשֵׁם יִסְתִּיר עַצְמוֹ עִם כֹּל בְּנֵי וְעִם כֹּל מִינֵי חַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצְמָחִים וְכוּ' בְּשְׁבִיל קִיּוּם הָעוֹלָם, וְעַל־כֵּן כְּמוֹ שֶׁהִצְרִיךְ לְצוּי מַהֲשֵׁם וְהִבְרָךְ לִפְנֵים אֵל הַתְּבָה, כְּמוֹ כֵן הִכְרַח לְהַצְטוֹת מַהֲשֵׁם וְהִבְרָךְ לְצַאת מִהַתְּבָה, כְּמוֹ שְׁכָּתוּב בְּפָרָשָׁה, וְדַבֵּר אֱלֹקִים אֵל נַח וְכוּ' צֵא מִן הַתְּבָה, שֶׁהִצְרִיךְ לְהַצְטוֹת עַל הַצִּיאָה מִן הַתְּבָה, כִּי יִצְיָאוּ מִן הַתְּבָה זֶה בַחֲיַנַת וְנִפְיָק, שְׁעַל־יְדֵי שְׁהִסְתִּיר עַצְמוֹ בְּהַתְּבָה עַד שְׁנַמְתַּק הַדִּין הַקָּשָׁה שֶׁל דֹר הַמַּבּוּל, כְּמוֹ שְׁכָּתוּב: "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נַח וְכוּ'", עַל־יְדֵי־זֶה רַחֵם הַשֵּׁם וְהִבְרָךְ עַל עוֹלָמוֹ וְצוּהוּ לְצַאת מִן הַתְּבָה שְׁזֵה בַחֲיַנַת וְנִפְיָק הַנְּי"ל. וְעַל־כֵּן פְּתִיב, "הוֹצֵא מִן הַתְּבָה", וְקָרְנִין, הַרְצֵא. וּפְרַשׁ רַש"י, אֲמַר לְהֵם

וְכוּ'

שיצאו, ואם לא ירצו הוציאם בעל פרחם. מוכן מזה שלא ירצו ברצונם לצאת מן התבה. וזה רמז על כל מה שכתבנו בענין זה, שבנדאי מו שרוצה לשוב היה מרצה שניחוחו לישב תמיד בבית המדרש במקום קדוש ולעסוק בתורה ותפלה, אבל השם יתברך רוצה בקיים העולם ומסבב עם האדם שמכרח כמה פעמים לצאת מהבית המדרש לעסוק בצרכי הגוף ופרנסה וכו' שכל זה בחינת ונפיק, וזה קשה על האדם מאד, כי יודע שקשיצא לחוץ הוא בסכנה גדולה, אבל לא סגי בלא הכי. שהיה בחינת מה שגני התבה לא ירצו לצאת מהתבה כי אם בגזרת השם יתברך שאמר להם לצאת, כי השם יתברך רוצה שהאדם יעבד אותו בזה העולם ודקא, שהוא בכלל בחינת ונפיק בגג העולמות הקדושים העולמות העליונים, ועל-כן גם בזה העולם התכרח שתהיה עבודתו בבחינת על ונפיק דקא וכו' ל:

וזה בחינת: וישלח את העורב ה' ל, שמבאר בזה הדש שהיה דוד שהיה קורא תמיד בעורב וכו' ושלחהו הקדוש-ברוך הוא ממלכותו והוציאו מביתו, ומה פתיב ביה: ויצא יצוא ושוב, דכתיב (שמואל ב טו): וידוד עולה במעלה היתים הולך ובוכה וראש לו חפוי, היה יוצא ושב בתשובה והתודה על חמאתיו ומבקש רחמים עליהם וכו' עד ובושת הפנים וכו', עד כאן לשונו. וענין שם מה שמפרש וישלח את היונה

שלוש פעמים, שמרמז על הגליות עד הגלות האחרון הנה שצאמר עליו: ולא יספה שוב אליו עוד, שבשביל זה מתארך הגלות הנה בלבד, אבל אף-על-פי-כן הוא יתברך מוזמן ומחפה אמתי תשוב, ענין שם כל זה היטב:

ע ועל כן היה כל התקון על-ידי קשת הקרית שהבטיחו השם יתברך את קשתו נתתי בענין. קשת הקרית זה בחינת ראש-השנה שתוקעין בו בשופר תקיעה שברים תרועה, שסימנם קשת, כמובא ברכיו ז"ל. וזה בחינת פח הצדיק הגדול האמתי שהוא בחינת קשת הקרית כמו שכתוב בזה הקדוש. וזה בחינת קדשת שבת שהשלוש סעודות הם בבחינת שלשה קולות של השופר, שהם בחינת שלש נקודות ה' ל. הינו שהבטיחו שאפלו בתוך הענין והחשך הגדול מאד, בחינת והיה בענין ענין על הארץ, גם אז ונראתה הקשת בענן, שעל-ידי הצדיק שהוא בחינת קשת הקרית, ומשיך קדשת שבת על-ידי הקבוצ של ראש-השנה שאז תוקעין בשופר הקולות הקדושים שסימנם קשת שעל-ידיה קיום הקבוצ של ישראל, כמו שכתוב: והיה ביים ההוא יתקע בשופר גדול וכאו האזכרים בארץ אשר והגדחים וכו', ועל-ידי כל זה יהיה נמשך דרכי התשובה ה' ל בעולם, שהם בחינת בקיאות בהלכה ה' ל בעל ונפיק להחזיק את עצמו אפלו בשאול תחתיות, בבחינת ויציעה שאול הנד, שעל-ידי זה וכו' ישראל לקים רצונו יתברך מה

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קלג

שְׂמֹחֵה לָהֶם שְׂשׂוּבוּ עַל־כַּלְפָּנִים כְּעֵינָא דְמִחְטָא וְכוּ'. כְּמוֹ שְׂכָחוּב שֶׁם בּוֹהַר חֲדָשׁ הַנִּזְלָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וְאִי בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל אִפְתַּחַת תְּשׁוּבָה כְּעֵינָא דְמִחְטָא אָנָּא אִפְתַּח לָהּ תַרְעִין רַבְרָבִין, אֲבָל גַּם זֹאת הַמַּעֲט תְּשׁוּבָה כְּעֵינָא דְמִחְטָא קָשָׁה מְאֹד מְעַצֵּם הַתְּגָרוֹת הַבַּעֲל־דְבָר. וְהַעֲקָר עַל־יְדֵי שְׂמֻפְלוֹ בְּכָל פְּעַם וְכוּ', שְׂכָל זֶה אִי־אִפְשָׁר לְתַקֵּן בִּי־אֵם עַל־יְדֵי בְקִיאוֹת בְּהַלְכָה הַנִּזְלָה שְׂנִמְשִׁיד עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת קִשְׁתַּת הַבְּרִית וְכוּ' כַּנִּזְלָה, וְעַל־כֵּן הַבְּטִיחוּ הַשָּׁם יְתַבָּרַד לְנַח בְּזֶה שְׂלָא יִדְאָג בְּרִיצֵאוֹתוֹ מִהַתְּבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת וְנָפִיק, כִּי בְּכַה וְתַקִּים הַעוֹלָם, כִּי רָאָה וְהָכִין גְּדֵל הַתְּגָרוֹת הַיְצִיר־הַרְעֵ וְכוּ', אֲבָל הַשָּׁם יְתַבָּרַד הַבְּטִיחוֹ בְּקִשְׁתַּת הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצַּדִּיק הָאֵמֹת שְׂכָלוֹ מִכָּל הַתְּקוּנִים הַנִּזְלָה שְׂמֻמְשִׁיד דְרָבִי הַתְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנִּזְלָה, שְׂעַל־יְדֵיהֶּה יְתַתְּקֵן הַכֹּל עַד שֶׁתְּבֵא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

רֵאשֶׁה־הַשָּׁנָה כַּנִּזְלָה. עַל־כֵּן עֲתָה שְׂכָבֵר וְכִינוּ שְׁהִיוּ הָאֲבוֹת בְּעוֹלָם כְּמוֹ שְׂמֻמְכִירִין וְכוּתָם אַחֲר־כֵּךְ, כְּמוֹ שְׂכָחוּב: "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְכוּ'". וְכָבֵר הָיָה מוֹשֶׁה רַבְּנוּ שֶׁצִּתָּן לָנו אֶת הַתּוֹרָה וְכוּ', וְכָבֵר הָיוּ צַדִּיקִים כָּאֵלוֹ בְּעוֹלָם שְׂגָלוֹ לָנו קִדְשַׁת רֵאשֶׁה־הַשָּׁנָה וּמַעֲלַת הַקְּבוּצָה בְּרֵאשֶׁה־הַשָּׁנָה וְכוּ', עַל־כֵּן עֲתָה רָאוּ לוֹ יְתַבָּרַד שְׂזָכַר אֶת בְּרִיתוֹ בְּכוֹת כָּל אֵלוֹ הַצַּדִּיקִים וְיִמְשִׁיד עֲלֵינוּ דְרָבִי הַתְּשׁוּבָה הַנִּזְלָה בְּאִפְסָן שְׂנֻכָה לְשׁוֹב אֵלָיו, וְהוּא יָשׁוּב אֵלֵינוּ עַד שְׂתַקְרַב קִין הַגְּאֻלָּה מְהֵרָה וְכוּ' ל" (עֵין לְעִיל מִזֶּה בְּאוֹת מַח):

עַב וְזֶה בְּחִינַת עֲרוּבֵי תַחֲמוּין, שְׂבְּמִקּוֹם שְׂמֻמְחִין סְעוּדַת שְׂבֵת מִשָּׁם מִתְחִיל הַתְּחוּם שְׂבֵת, כִּי כָבֵר מְבֹאֵר שְׂשֵׁבֵת בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׂעַקֵר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת שְׁנֵי בְּקִיאוֹת הַנִּזְלָה בְּקִי בְּעִיל בְּקִי בְּנָפִיק וְכוּ', שְׂזֵהוּ בְּחִינַת תְּחוּם שְׂבֵת אֲלָפִים אָמֹה בְּחִינַת שְׁנֵי אֲלָפִין הַנִּזְלָה, כִּי עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה נַעֲשֶׂה אֲלָף וְכוּ', כִּי עַקֵר הַבְּקִיאוֹת הַנִּזְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת דְרָבִי הַתְּשׁוּבָה הוּא שְׂיִדְוָה בְּקִי וְנוֹהַר מְאֹד מְאֹד, שְׂלָא יֵצֵא חֵם וְשְׁלוֹם חוּץ לַתְּחוּם שְׂבֵת, חוּץ לְגוּבֵל הַקְּדוּשָׁה. כִּי כַלְלִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת שְׂבֵת, וְזֶה עַקֵר בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת הַנִּזְלָה שְׂבְּכָל מַה שְׂיַעֲבֵר עֲלָיו יִהְיֶה נֹזֵהר וְנִשְׁמַר בְּנַפְשׁוֹ שְׂלָא יִפֹּל לְגַמְרֵי וְלֹא יֵצֵא חוּץ לַתְּחוּם חֵם וְשְׁלוֹם, כִּי כָבֵר מְבֹאֵר שְׂעַל כָּל אָדָם בְּהַכְרַח שְׂיַעֲבֵר עֲלָיו הַרְבֵּה הַרְבֵּה, וְכַפְרַט כִּי שְׂכָבֵר חָטָא וְנִכְשַׁל כְּמוֹ שְׂנִכְשַׁל

עֵא וְעַל בֵּן מוֹכִירִין בְּכַרְפַּת וְכוּנוֹת בְּתַחֲלָתוֹ עֵינָן נַח, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים שָׁם: "וְגַם אֶת נַח בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ בְּהַבְּיָאָד אֶת מִי הַמְּבּוּל וְכוּ', עַל־כֵּן וְכוּנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ" וְכוּ', כִּי מוֹכִירִין אוֹתוֹ יְתַבָּרַד עֲצֵם חֲסֵדוֹ וְרַחֲמָיו אֵיךְ הוּא חַפֵּץ בְּקִיּוּם הַעוֹלָם, שְׂגַם בִּימֵי נַח שְׂהִיָּה חֲשָׁד כְּזֶה בְּעוֹלָם וְכוּ', אִפְּעַל־פִּירְכֵּן זָכַר אֶת נַח וְהוֹצִיאָו מִן הַתְּבָה וְהַבְּטִיחוֹ לְקִיּוּם הַעוֹלָם עַל־יְדֵי קִשְׁתַּת הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת

הנ"ל להמשיך עצות ודרכים והתחזקות וכו' באפן שהכל ישובו לה' אפלו החלושי כח מאד, ואף-על-פי-כן הם חפצים לשוב לה' שכלם זוכו ברבות הימים לשוב על-ידי דרכי התשובה שממשיך בעולם שהם בחינת שבת, והעקר על-ידי אכילת שבת, כמו שפתיב שם, עין שם:

עג ועקר תחום שבת נלמד ממחנה ישראל, שהיה י"ב מיל, ועל-כן מראותא תחום שבת י"ב מיל, אך חכמינו ז"ל תקנו שיהיה רק אלפים אמה, מחמת שראו התנברות הקלפות בגלות מאד במבאר בכתבים, וגם אלו האלפים אמה הוא השעור שהיה בין הארון ובין מחנה ישראל כמו שכתוב (ד"ש ע"ג): "אך החוק יהיה ביניכם וביניו כאלפים אמה", ופרש רש"י בשעור תחום שבת כדי שייכלו לילך להתפלל לפניו, כי עקר המלחמה שיש להאדם הוא בחינת מלחמת עמלק כנ"ל, וכל מלחמת עמלק היה עם החלושי כח שהיה הענין פולטן שהיה יהושע לוחם עמו ככהו של משה רבנו כדי שלא יפיל אותם עמלק לגמרי כרצונו הרע. כמו שפתיב: "והגב כד כל הנחשלים אחריו וכו'", רק ושיבם בתשובה ויבניםם בגבול התקשה שהוא בחינת מחנה ישראל שהיה שם האהל מועד והארון שמישם צריכו להמשיך התקשה אליהם. כי כל מי שרחוק יותר צריכו להמשיך עליו התקשה והבקיאות הנ"ל ממקום גבוה וקדוש ביותר, כמו

בעוונותיו הרבים שבשדושה לשוב ולבנם דרכי התשובה, שעליו מתגרין המצולות גם מאד שהם הרחוקים מגונים וזרים מאד וכו'. וכמוכן מזה בכתבי האר"י ז"ל, ובמבאר דרכי רבותינו ז"ל בכמה מקומות. וזה עקר התשובה כשמתגבר לבלי לפל לגמרי מפל מה שעובר עליו ואי-אפשר לבאר בפרטיות לכל אחד ואחד, כי רבו השנויים אפלו באדם אחד, אך הכל כלול בדבריו הקדושים והנוראים הנ"ל שקרא ענין זה בשם בן שצריכו להיות בן בהלכה ואת מאד, בן ברצוא ובעל לפי בחינתו בן ששוב ובנפיק לפי בחינתו, ולקיים ואציעה שאול הנד שאפלו בשאול תחתיות אל יתאש עצמו וכו' ובמבאר שיחות אלו ועצות עמוקות לה בספרנו אשרי שיאחו גם. וכל זה הוא בחינת תחום שבת כנ"ל, וכבר מבאר שעקר קדשת שבת הוא אכילת שבת שהוא פלו קדש שעל-ידיה נמשכין בחינת דרכי התשובה שהם בחינת בקיאות הנ"ל. ועל-כן במקום שמניחין שעור סעודת שבת כפי מה ששיערו רבותינו ז"ל, משם מתחיל התחום שבת, כי שם קנה שבייתה. כי עקר קנית שביית שבת הוא על-ידי סעודת שבת כנ"ל, (ובי מבאר בסיון רעו לשיטת חלק א בחבורה צדיק כספר ירח), שעקר דרך התקשה פובשין אותו וכרחיכו אותו על-ידי אכילת שבת בבחינת דוק בכבי ותשפח בגמרי וכו' עין שם. כי עקר דרך התקשה שעושה הצדיק וכו' כמקומו שם, הוא דרכי התשובה

שְׂכֵתוֹב בְּמִקּוֹם אַחַר וְקִצַּת מִזֶּה מִבְּאֵר לְעִיל, עַל־כֵּן שְׁעוֹר תַּחֲוֹם שֶׁבֶת הוּא גִלְמוֹד מִמִּחְנֵה יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר תַּחֲוֹם שֶׁבֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנֶּ"ל, הוּא שְׂזִיבָה כָּל אֶחָד לְשֹׂאֵר כְּגַם בְּמִחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יוֹכַל בְּחִינַת עֲמֻלָּק לְהַשְׁלִיכּוֹ חֵם וְשִׁלּוֹם מִזֶּשֶׁם, רַק יִתְגַּבֵּר תְּמוּד לְאַחֵז עֲצֻמוֹ בְּצַדִּיקֵי אֲמֵת וְתִלְמִידֵיהֶם שֶׁהֵם בְּחִינַת מוֹשֶׁה וְיִהְיֶשֶׁע, שֶׁהֵם לִוְחָמִים מִלְּחָמֹת עֲמֻלָּק בְּכָל דּוֹר כְּדֵי לְשׁוֹב וְלַגְנוּת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְלְהַחֲזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַרְצוֹ יִשְׂרָאֵל וְכַנֶּ"ל:

עַד וְזֶהוּ גַם־כֵּן בְּחִינַת עֲרוּבֵי חֲצוֹת, שֶׁעֵקֶר תַּקּוֹן הָעֲרוּב הוּא גַם כֵּן עַל־יְדֵי סְעוּדַת שֶׁבֶת, שֶׁעַל־יְדֵי שְׂמִשְׁתַּחֲפִיזִין בְּסְעוּדַת שֶׁבֶת עַל־יְדֵיהֶּם מִתְרִין לְהַכְנִים וְלְהוֹצִיא מִרְשׁוֹת זֶה לָזֶה וְכֵלֵא עֲרוּב אֲסוּרִין לְהוֹצִיא וְלְהַכְנִים מִרְשׁוֹת אֶחָד לְחֶבְרִי אֶף־עַל־פִּי שִׁשְׁנֵיהֶם רְשׁוֹת הַיְחִיד. כִּי כְּבָר מִבְּאֵר שֶׁכֵּלֵל אֲסוּר הַל"ט מִלְּאִכּוֹת בְּשֶׁבֶת הֵם בְּחִינַת הוֹצֵאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּרִים וְכוּ' כַּנֶּ"ל (בִּאֵת לְמוֹד), וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַחֲמִירוּ שֶׁאֲפִלוּ מִרְשׁוֹת זֶה לָזֶה אֲסוּר גַּם־כֵּן לְהַכְנִים וְלְהוֹצִיא. וְכֵל זֶה בִּשְׂבִיל תַּקּוֹן בְּחִינַת הַבְּקִיאוֹת הַנֶּ"ל שֶׁבְּשִׁבּוּל זֶה כָּל אֲסוּר הוֹצֵאָה כַּנֶּ"ל (בִּאֵת הַנֶּ"ל), כִּי כְּמוֹ שֶׁצָּרִיכִין לָזַהֵר בְּעִיל וּבְנִפְיָק שֶׁלֹּא לְצַאת מִתְּהַבּוּל שֶׁלוֹ וְכֵן שֶׁלֹּא יִהְרֶם לְעֹלוֹת אֶת ה' לְפָנָיו מִתְּהַבּוּל שֶׁלוֹ, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת כְּדֵי בְּעִיל כְּדֵי בְּנִפְיָק וְכוּ' כַּנֶּ"ל, כֵּן צָרִיד לָזַהֵר שֶׁלֹּא יִהְרֶם לְפָנָיו בְּהַבּוּל חֶבְרִי, בֵּין בְּחִינַת

עִיל וּבֵין בְּחִינַת וּנְפִיק, כִּי בְּחִינַת וּנְפִיק כְּדוֹרֵי חֲלִילָה וְחֲלִילָה שֶׁסִּתְּפַל עַל חֶבְרִי לֹאמֹר שֶׁיַּעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיו חֵם וְשִׁלּוֹם, כִּי יוֹכַל לְאָבֵד עוֹלָמוֹ כְּרַגַּע חֵם וְשִׁלּוֹם. וְעַל זֶה הִזְהִיר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשִּׁלּוֹם בְּתַחֲלַת סִפְרוֹ: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים וְכוּ'" עַד "וּכְמוֹ־שֶׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב". כִּי יְדוּעַ פֶּהַה מוֹדִיִּין וּמְפִילִין אֶת הָאֲדָם לְצִנֵּי הַדּוֹחַ, וּבְפֶרֶט הַלְצִים הַמְכֻנָּים עֲצֻמָּם בְּשֵׁם בְּשָׂרִים וְחַסִּידִים וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצִּיל וְיִשְׁמֹר אֶת יִשְׂרָאֵל מִתְּהַם וּמִתְּהַמּוֹם. אֲךָ אֲפִלוּ בְּחִינַת עִיל צָרִיכִין גַּם־כֵּן לְהִיּוֹת כְּדֵי מֵאֵד לְכָלִי לְהַסְתַּפֵּל עַל חֶבְרִי שֶׁנִּרְאָה לוֹ שֶׁהוּא צַדִּיק וְיִשָּׁר וְכִשֶׁר כְּנֻגֵדוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל עַל־יְדֵיהֶּם חֵם וְשִׁלּוֹם, כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁבְּדוֹרֵי הוּא טוֹב לְקַנֵּא אֶת חֶבְרִי בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וּבִרְיָאֵת שְׂמִימִים, בְּבְחִינַת קִנְיָאֵת סוֹפְרִים תְּרַבָּה חֲכָמָה, אֲבָל יֵשׁ מִזֶּה בְּחִינַת צַדִּיקִים וְלָכוּ כְּגַם וּפּוֹשְׁעִים יִכְשְׁלוּ כֵּם, כִּי תְּרַבָּה נּוֹפְלִים עַל־יְדֵיהֶּם, כִּי מִתְּקַנְיָאִים בְּחֶבְרִי שֶׁנִּרְאָה לוֹ שֶׁהֵם צַדִּיקִים וְכִשְׂרִים כְּנֻגֵדוֹ תְּרַבָּה, וְעַל־יְדֵי קִנְיָאֵתוֹ כְּהֵם נּוֹפֵל כְּדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, כְּמוֹכֵן לְמַשְׁפִּיל עַל דְּרָכָיו כָּל זֶה. וְאִי־אֲפֹשֶׁר לְבִאֵר כָּל דְּרָכֵי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שֶׁמְפִיל הַבַּעַל־דְּבָר עַל הָאֲדָם עַל־יְדֵיהֶּם, עַל־כֵּן צָרִיכִין לְכָלִי לְהִיּוֹת סְכָל וְפָתִי רַק לְהִיּוֹת כְּדֵי בְּהַלְכָה, שִׁתְּיָה קִנְיָאֵתוֹ בְּחֶבְרִי הַמְּטוֹבִים מִמֶּנּוּ לְמִזְבֵּחַ וְלֹא לְרַעְיָה, לְהַתְּקַרֵּב לָהּ. יִתְבָּרַךְ וְלֹא לְהַתְּרַחֵק חֵם וְשִׁלּוֹם, וְכְמוֹכָיו בְּהַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הָהֶכֶם וְהַתְּמָם, שֶׁהַשִּׁיב הַתְּמָם זֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלוֹ וְזֶה מַעֲשֶׂה שְׁלִי, וְכְמוֹכָא מִזֶּה בְּדַבְּרָנוּ בְּמִקּוֹם

מישראל שרש נשמתו גבוה מאד מאד, כמובא, רק שידרה לארציות ונשמיית זה העולם בשביל הבחירה כדי שדיקא על-דיניה תשוב למקורה בשלמות גפלא וכו' וכל אדם שעולם מגדול ועד קטן בהכרח שיעבר עליו כמה וכמה הרפתקאות וכו', שפלים הם בחינת נסיונות וצורפים ועליות וירידות בלי שעור. וכל כונת השם יתברך לטובה, כי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד. כי כל פגנתו יתברך הכל כדי שעל-דיניה דיקא יעלה מפל המקומות שירד לשם לברר משם מה שיברר עד שיבא למקום מנהחתו למקור נשמתו וכו' כנ"ל. וכל הצורפים והנסיונות הם בחינת מלחמת עמלק כנ"ל. וצריך להיות בקי בהלכה זאת היטב בחינת קני בעיל בקי בנפיק. בחינת ואציעה שאל הנד וכו' כנ"ל. וכשזוכה לסבל מה שייסבל בנסיונות ושיפיוכות דמים וצורפים ונסיונות בכמה בחינות זהו בחינת להכרית ורעו של עמלק שזהו בחינת נקודה התחתונה שעל-דיניה זוכה לתשובה בחינת פתר בחינת נקודה העליונה, שהוא בחינת משה בחינת בית-המקדש וכו' וההמשכה מנקודה העליונה לנקודה התחתונה זה בחינת וא"ו שבתוך האלה, שהוא בחינת מצות למנות מלך וכו' כנ"ל. והוא שאמר השם יתברך לאברהם שמרמו בזה לכל אדם שעולם לך לך שמוהיר את האדם שילך לעצמו, כי עצם האדם מה שנקרא אני הוא רק הנשמה (כמו שכתוב בתורת חותם בתוך חותם סימן כב לקוטי חלק א), וכן בשמך ברים

אחר. ועליכן תקנו חכמינו ז"ל שאפלו מרשות אחד לחברו אסור להוציא ולהכניס בשבת שלא יפגם בבחינת בקיאות הנ"ל וכנ"ל. והתקון על-ידי סעודת שבת שהוא הערוכ שמוניחין, כי על-ידי סעודת שבת נתתקן בחינת בקיאות הנ"ל, ואז מתרין להוציא ולהכניס מבית לבית שבעצרו. כי כבר תקנו בחינת בקיאות הנ"ל, ואז יהיה התתברות הרשות שבינו לחברו רק לטובה ולא לרעה חס ושלום שיתחברו ויתקברו זה לזה באהבה ושלום שילמד אחד מחברו לטובה להתקרב לה' יתברך ולא להתרחק חס ושלום על-דיניה, כי כל זה הוא בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל שנתתקן על-ידי סעודת שבת שהוא בחינת הערוכ שמוניחין וכו' ל:

עד וזה בחינת "ויאמר ה' אל אברהם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ וכו', ואעשך לגוי גדול וכו'". כי מבאר לעיל מה שכתוב שם בהתורה הנ"ל ענין השלש מצוות שנצטוו ישראל בכניסתן לארץ ישראל שהם: להכרית ורע עמלק ולמנות מלך ולבנות בית הבחירה וכו', שהם בחינת שלש נקודות הנ"ל שהם בחינת תשובה וכו', ענין שם. כי עקר התשובה מובא בדבריו ז"ל שהוא בבחינת ורקא, דאודוריקת לאתר דאתגמילת מתמן, שצריכין לצאת מפל המקומות שנתעוה לשם ולשוב למקור שנחצב נשמתו משם. כי כל אחד

לקוטי הלכות

הלכות שבת ז

ארה חיים קלו

עם האדם לנכח ואומרים לו אתה או לך, עקר הבונה על הנשמה שהוא עצם האדם בדיעו. והוא שמוזהרת התורה את האדם, "לך לך", שמתלך לך לעצמך, הינו למקור נשמתך שכל הלוכה וגסיעתך וכל דרכיך בזה העולם, בכלם תבנו לילך לך בעצמך הינו למקור נשמתך שזה עקר עצם האדם שמתבררם עמו כנ"ל, והוא "מארצך", מארצך דיקא. הינו מתוך ארציות ונשמיית שלך לאיזה ארציות ונשמיית שרדת לשם שגדמה לך שקשה לצאת משם. ארעל-פירבן אתה צריך להתגבר לילך מתוך ארצך דיקא לילך לך לנשמתך וכו' כנ"ל. והוא "וממולדתך", איד שגולדת באיזה גשמיית שגולדת ארעל-פי שגם זה מונע גדול, כמו שאמר דוד, הן בעון חוללתי וכו' ארעל-פירבן אתה מברח לילך ממוולדתך דיקא לילך לך דיקא כנ"ל. "ויכבית אביך", שהם המשפחה והשכנים וקרוביו ומיודעיו שמגדל ביניהם, שגם מהם יש כמה וכמה מניעות לעבודת השם ותברך שמונעים בכמה דרכים, לפעמים בגשמיית ולפעמים על-ידי דעותיהם וסברותיהם ההפוכות מן האמת, מפלם אתה צריך לצאת ולילך לך לנשמתך כנ"ל, כי אתה צריך להאמין שבדואי אין הקדוש-ברוך-הוא בא במרוגני עם בריותיו, ובדואי יש לך פה לעמוד בכל זה כמו שכתב ארמו"ר ז"ל

(בסיון מט בלקוטי מגנא) שאין הקדוש-ברוך-הוא שולח להאדם מניעות שלא יוכל לעמוד בהם וכו'. והוא אל הארץ אשר ארצך,

שהוא ארץ-ישראל שהוא כללית הקדשה, ששם הבית-המקדש ששם מקור כל הנשמות, שעל זה מזהירו לך לך לנשמתך כנ"ל. וזה שפרש רש"י ולא גלה לו הארץ מיד כדי להבכה בעיניו ולתת לו שקר על כל דבור ודבור. הינו כי זה עקר הנפיון של האדם מה שאין השם יתברך מראה להאדם מיד בעת הנפיון מה שזכה אם יעמד בזה הנפיון והצרוף, כי בודאי אם כל אדם היה רואה בזה העולם כל מה שזכה כששופר מאותויו ומדותיו הרעים, בודאי לא היה לו נפיון כלל, כי מי פתי וסכל שישליך געימות לנצח בזה אורות שנצבות באלה בשביל שטות בזה ברגע קלה כזאת. איד עקר הנפיון מחמת שאינו רואה כל זה, על-כן צריך התחזקות גדול. וזה בחינת אל הארץ אשר ארצך, שאין השם יתברך מראה ארץ החיים ששם געימות בימינו נצח, שהוא תכלית הטוב הנצחי שעל-ידיה כל הנפיון שלו, ואם יתגבר ויתחזק על מה שצריך להתגבר וירדף אחר התכלית הזו, וקבל שקר על כל דבור ודבור שדבר והתחנן לפני השם יתברך לזכות לזה, ואז יהיה חביב בעיניו הטוב שזכה שהוא בחינת ארץ-ישראל יותר ויותר, מאחר שלא שער בנפשו כלל שזכה לנעימות בזה וכו', וכמו שפצינו בכמה צדיקים שאמרו "ואני אמרתי לריק יגעתי וכו' אכן וכו'". והוא "ואעשך לגוי גדול ואברכה ואגדלה שמך". זה בחינת שלש נקודות הנ"ל, "ואעשך לגוי גדול" זה בחינת להכרית

אברם פאָשר דבר אלוּי ה' וילך אתו לזוט,
 שאף-על-פי שאברם עשה פאָשר דבר ה'
 עמו להמשיך עצמו לשרש נשמתו לארץ-
 ישראל, אבל אף-על-פי-כן לזוט שהוא
 בחינת הוצר הרע הקדך עמו בכל עת שלא
 רצה להפריד מעמו, והכל בשביל נסיון
 ובחירה פנ"ל. וכדי שעל-ידי-זה דיקא
 יכרר נצוצות הקדשה הנבואיים מאד מאד
 מעמקי עמקי הקלפות כמו שאברהם פריד
 מלוט דיקא נשמת משיח פמוכא:

וזהו "ויהי רעב בארץ ויבד אברם
 מצרימה", ואמרו רבותינו ז"ל
 ומכאן פרוש רש"י שזה היה נסיון גדול
 שלו שהוא מזהירו לעלות לארץ-ישראל,
 ועכשיו משיאו לצאת מנה. זה כלל כל
 דבריגו הנ"ל שצריכין להיות על גפיק
 ולהיות בקי בזה מאד, ולכלי לכל בדתו
 מזה מכל שכן שלא להרהר אחר השם
 יתברך רק להאמין כי צדיק ה' וישר
 משפטיו, וכל פגנותו רק לטובה, כמו שהיה
 אצל אברהם שכשבא לארץ-ישראל היה
 שם דיקא רעב עד שהכרח לצאת מארץ-
 ישראל למצרים שזהו בחינת גפיק, ואף-
 על-פי-כן לא הרהר אחר השם יתברך רק
 עמד בנסיון במצרים עד שזכה לעלות
 משם פבר מאד במקנה בכסף וזכה
 שהוא בחינת ניצוצות הקדושים שפרד
 שם פמוכא. וכן עובר על כל אדם וכן"ל,
 וכן מוכא בספרים ובדברי ארמו"ר ז"ל
 (בסיון ח' בחירה ראיתי עשרה וקב), כל הירידות
 והעליות של האדם מרפיון בפסוק "ויבך

ורעו של עמלק. כי כל מלחמת עמלק הוא
 להשפיע שמו יתברך חס ושלום, ולהרחיק
 כל החלושי כח מהשם יתברך כמו
 שכתוב: "ויזבך בך כל הנחשלים אחרך
 וכו'", ועל-כן זה שמתגבר ומכניע אותו
 הוא זוכה להגדיל שמו יתברך על-ידי
 שפגביה ומקרב כל אלו הרחוקים החלושי
 פח לה' יתברך, שזהו בחינת "ואעשך לגוי
 גדול", על-ידי שיתרבה הקבוץ הקדוש
 שלו שיקרב הרבה הרבה נפשות לה'
 יתברך היפך פגנתו הרעה של עמלק יפח
 שמו פנ"ל. ואברך זה בחינת המשכת
 הרבה והשפע מגודה העליונה לגודה
 התחתונה בחינת "כטל חרמון שיורד וכו",
 פי שם צוה ה' את הברכה וכו", וזה
 בחינת גמנות מלך, פי עקר השפע
 והברכה גמוש על-ידי המלך (כמו שכתוב
 במקום אחר בלשון תנאי סימן טו). "ואגדלה שמך",
 שיהיה נקרא אברהם בתוספת ה', בחינת
 ה' הדעת, שהוא בחינת משה שהוא
 הדעת שהוא בחינת בית-המקדש, פי כל
 מי שיש בו דעה וכו' שהוא בחינת גודה
 העליונה פנ"ל, אבל אחר-כך עדין צריך
 לעבר על האדם עליות וירידות הרבה
 שהם בחינת על גפיק, שצריכין להיות
 בקי בזה מאד פנ"ל. ועל-כן הבטיחו "ויהיה
 ברכה", שתתקום הברכה אצלו, שיוזכה
 תמיד לשאר על עמו, וככל מה שיעבר
 עליו לא יפל ולא יתרחק לעולם, רק יהיה
 נשאר קים בבחינת המשכת הברכה
 מגודה העליונה לגודה התחתונה, שזהו
 בחינת "ויהיה ברכה" וכו"ל. וזהו "וילך

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין א

ארח חיים קלט

שְׁמֹכְרֵי מִשֶׁם דְּקָא נְעוּצוֹת קְדוּשִׁים הֲרַבָּה וְעוֹלָה מִשֶׁם עֲמִוּתָם בְּבַחֲנֵית וְעַל אַבְרָם מִמְצָרִים וְכו' בַּ"ל:

אַבְרָם מְצָרִימָה", "וְעַל אַבְרָם מִמְצָרִים", הֵינּוּ בַּ"ל, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחֵינֵת בְּקִי בְּעֵל בְּקִי בְּנִפְיָא בַּ"ל. וְהוּא: "וְלִדְךָ לְמִסְעוּי עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אָהָלוֹ בְּתַחֲלֵה וְכו' אֶל מְקוֹם הַמְּזוּבָח אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשֹׁנָה, וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה'", וּפְרַשׁ רַש"י: וְגַם עֲכָשׁוּ קָרָא שָׁם בְּשֵׁם ה' הֵינּוּ בְּשִׁמְתֵּנְבָרִין בְּבַחֲנֵית וְנִפְיָא בְּכָל הַיְדִידוֹת שְׂבִירָה לְשֵׁם עַד שְׁחֻזְרִין לְמִקְוָמוֹ, צְרִיכִין לְחֹדֵר וְלִילָךְ בְּדֶרֶךְ הַרְאִשׁוֹן לְחֹדֵר לְקְרוֹא בְּשֵׁם ה' כְּמוֹ בְּתַחֲלָה, בְּבַחֲנֵית "וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה'", וְגַם עֲכָשׁוּ קָרָא שָׁם בְּשֵׁם ה', שְׁלֵא נִפְל מְדַרְכּוֹ הַטּוֹב מִכָּל מָה שְׁעָבַר עָלָיו, רַק הוּא חוֹזֵר בְּכָל פַּעַם לְדַרְכּוֹ הָאֵמֶת לְקְרוֹא תָמִיד לַה' יְהִבְרַךְ וְכו' וְכַ"ל:

הלכות ערובי תחומין

הלכה א

בְּשִׁמְנֵיחִין עָרוֹב דְּהֵינּוּ מִזוּן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת מִתַּר לִילָךְ מְמֻקָּם הָעָרוֹב אֲלֵפִים אִמָּה לְכָל רוּחַ:

נִמְצָא שֶׁהַלּוֹךְ שֶׁל שַׁבַּת תְּלוּי בְּסְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבַּת, זֶה מְבַאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ גְרֹו יָאִיר בַּמֶּאֱמָר הַמְדַבֵּר מִמְּחֻלְקַת עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים צב) "בְּקָמִים עָלֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזוּנֵי" וְכו' (סִיפּוּן רַע"ו), מְבַאֵר שֶׁם שְׁעַר הַלּוֹךְ שַׁבַּת תְּלוּי בְּאִכְלָה שֶׁל שַׁבַּת בְּבַחֲנֵית (שַׁבַּת קַב) 'דְּזִיק בְּכַבִּי וְתִשְׁבַּח בְּגִנְרֵי', עֵינֵן שָׁם הַיִּטֵּב, וְעַל-כֵּן תִּקְנֵנוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל שְׁמֻקָּם הַסְּעוּדָה גֹּרָם שְׁמֻשָׁם מִתַּר לִילָךְ תַּחֲוִם שַׁבַּת, כִּי עָקֵר הַהַלּוֹךְ תְּלוּי בְּסְעוּדָה בַּ"ל, עֵינֵן שָׁם:

הלכה ב

כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחֵינֵת הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים לְתוֹךְ הַמְּלֻכּוֹת (עֵינֵן בַּמֶּאֱמָר וְכִיּוֹם הַבְּבוּרִים סִיפּוּן טו), כִּי שַׁבַּת הוּא בְּחֵינֵת מְלֻכּוֹת בְּחֵינֵת שַׁבַּת מְלֻכְתָּא, וְאִזּוּ הוּא הַמְּשַׁכֵּת הַחַיִּים בְּחֵינֵת מוֹעֲמִיָּה חַיִּים וְכו', וְעַל-כֵּן לְכוּלֵי עֲלָמָא בְּשַׁבַּת נִתְּנָה הַתּוֹרָה, כִּי עַל-יְדֵי

גַּם "וַיְהִי רַעֲב בְּאַרְצָא וְכו'" מְרַמֵּז עַל כָּל אֲדָם שָׂרֵב וְצִיאָתוֹ לְשׁוֹק, שְׁזָהוּ בְּחֵינֵת וְנִפְיָא וְכו', הָעָקֵר הוּא עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה בְּיָדָע, וְהוּא "וַיְהִי רַעֲב בְּאַרְצָא", בְּחֵינֵת חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה וְעַל-יְדֵי-זֶה "וַיִּגְדַּד אַבְרָם מְצָרִימָה", שֶׁהוּא בְּחֵינֵת טְרִדַת הַמַּשָּׂא וּמִתֵּן שֵׁשֶׁם סְבָנַת תְּאוֹת מִמּוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינֵת עֲבֹדַת-הַיָּרֵה שְׁזָהוּ בְּחֵינֵת מְצָרִים (כְּמוֹ שְׂכִיבֵי בְּחַמְשָׁשׁה שֶׁל הַכֵּל הַחֵלָה שְׁמֵרְפוּת בִּישְׁעֵיהָ בְּנִפְיָא לֹא) הוּא הַיְדִירָם מְצָרִים לְעוֹדָה וְכו' אֲבָל בְּחֵינֵת אַבְרָם שֶׁהוּא אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שְׁזָזְכָה לְהִיּוֹת בְּקִי בְּעֵל וְנִפְיָא בַּ"ל, גַּם שָׁם בְּמִצְרַיִם בְּתוֹךְ טְרִדַת הַמַּשָּׂא וּמִתֵּן וְכו', הוּא מִתְגַּבֵּר שְׁלֵא יִשְׁתַּקַּע שָׁם חֵם וְשְׁלוֹם, רַק גַּם שָׁם הוּא זֹכֵר בַּה' יְהִבְרַךְ עַד

התחומין הם בחינת חיים כנ"ל, ועל-פיהם הם שני אלפים אמה הינו שני אלפים פסיעות כמו שכתוב בשלחן ערוך, כנגד שני אלפים שנה שקדמה התורה לעולם, הינו בחינת שני אלפים מדרגות שנשתלשלה התורה עד שנחפשה בזה העולם, כי כל שנה היא בחינת קומה, נמצא שנשתלשלה התורה בחינת שני אלפים קומות עד שנחלפשה בזה העולם, וכנגד זה אסור לצאת בשבת יותר להלן מאותן אלפים קומות, והם בחינת שני אלפים פסיעות תחום שבת, כי כל פסיעה ופסיעה הוא עוקר קומתו ממקום למקום, וכמו שהבנתי משיחת רבנו גרוי א"ר, שבכל פסיעה שאדם הולך ממקום למקום הוא בא בכל פעם בעולמות אחרים, ועל-פיה אסור לצאת בשבת, שאז הוא בחינת גתינת התורה בחינת המושבת הדרת אסור לצאת חוץ מאותן אלפים פסיעות, בחינת אלפים קומות, בחינת אלפים שנה שקדמה התורה לעולם, כי "במזבא ממך אל תדרש", ואדרבא הוא קלקול הדרת בזה שיצא חוץ לתחום, כי רבוי השמן כו':

ב ועל בן התחומין הם משתיני לכל אחד ואחד מישראל בפני עצמו כפי מה שקנה שביתה בערב שבת, כי כל אחד מישראל יש לו תחום אחר לפי מדרגתו והשנתו וכמו ששמעתי מאדונינו מורנו ורבנו גרוי א"ר שכל אחד ואחד יש לו מה לפנים ומה לאחור לפי

התורה הוא המושבת החיים לתוך המלכות כמו שכתוב שם, כי על-ידי התורה קוראין את החיים לתוך המדות והכלים שלא יתא רבוי שמן גורם בפני היר, כי אורקתא שמא דקודשא-ברוך-הוא כמו שכתוב שם כל זה עין שם:

וזה בחינת "קראת לשבת ענג", ענג זה בחינת התורה שעל ידה ממשיכין החיים לתוך הכלים והמדות בחינת עין נהר ג, כי עין עין לא ראתה, כי אי-אפשר להסתפל שם מחמת רבוי אור, כי שם הוא עדין בחינת בלתי צמצום, וצריך לצמצם האור להמשיך משם הנהר לתוך הנן שזה בחינת המושבת החיים, דהינו הדרת לתוך המדות, "קראת לשבת כו'", וקראת דיקא, בחינת קרא בו כל ימי חייו. וזה נעשה בשבת כי אז נתנה תורה, כי גם שבת בעצמו היא בחינת התורה בחינת בראשית ורא שבת, כי שבת שמא דקודשא-ברוך-הוא, והו וקראת לשבת ענג כנ"ל, וזה בחינת תחומין שאסור לצאת בשבת חוץ לתחום, בחינת "אשר שמתי חל גבול לים", כמובא בתקונים, הינו שבשבת שאז הוא המושבת החיים אסור לצאת חוץ מן הגבול והתחום, כי זה עקר המושבת החיים על-ידי שממשיכין לתוך הכלים והמדות שלא יתא רבוי השמן כו' כנ"ל, וזה שמובא בתקונים שתחומין הם בחינת ח, כי ח' אלפים אמה הם התחומין ושבת היא בחינת יוד, כמובא שם, הינו שבחינת

הלכה ג

כי איתא דברכי רבנו ז"ל על פסוק "אלה מסעי בני ישראל" (ספן ט) שכל הנסיעות הם בשביל פנים עבודה-זרה דהינו קלקיל האמונה, בשביל זה צריכין לנסע ולמלט, ועל-ידי הנסיעות והמלטולים מכפרים על פנים עבודה-זרה, פנים האמונה וכו', ענין שם. ואיתא בספר השני (ספן כג) שעל-ידיה נמשך רחמנות, פי כל זמן שיש עבודה-זרה בעולם חרון אף בעולם, וכשמכפרין על פנים העבודה-זרה נמתק חרון אף ונמשך רחמנות, ועקר הרחמנות הוא שהשם יתברך ימסר בידנו את הרחמנות, בחינת "ואל שדי יתן לכם רחמים". דהינו שיתן בידנו את הרחמנות שאנחנו בעצמנו נרחם על עצמנו, פי אצל השם יתברך יכול להיות שהיפורים הגדולים חס ושלום יהיו רחמנות אצלו יתברך וכו', אבל פשימסר בידנו את הרחמנות ואנו נרחם על עצמנו כפשוטו, שיתנה לנו בני תוי ומוזני וכיוצא בזה וכו', וזה בחינת אלה מסעי בני ישראל, שמסעי בני ישראל הינו הנסיעות של ישראל מכפרין על אלה אלקוד ישראל דהינו עבודה-זרה, פי בשביל זה פאין כל הנסיעות כפ"ל. והוה ישראל ראשי תיבות "אל שדי יתן לכם רחמים", פי על-ידי שמתקנין פנים עבודה-זרה פנים אמונה על-ידיה נמשך רחמנות בחינת אל שדי יתן לכם רחמים שאנו בעצמנו נרחם עלינו וכו' כפ"ל ענין שם:

מדרגתו, וזה בחינת אותיות התורה שהן הן המדות והפלים, כמו שכתוב שם, ויש לכל אות ואות גבול אחר ואסור שיפגם אחד בגבול חברו, ועל-כן אם נגזע זה בזה פסולים, כמו כן כל אחד מישראל יש לו אות מיוחד בתורה, ועל-כן יש לו גבול ותחום בפני עצמו, והעקר תלוי כפי מה שפנה שבייתה בערב שבת, פי היום לעשותם וכו', ושבת הוא בחינת עולם הבא שאין בו עשייה רק כל אחד כפי מה שיגע בעבודת ה' בחל כן זוכה להשיג בשבת, בחינת "ששת ימים תעבדו וביום השביעי שבת", כפי העבודה של ששת ימים כן השבת שלו. ועל-כן כל אחד כפי מה שפנה שבייתה בערב שבת, הינו עד המקום שהגיע בסוף השבוע משם יכול לילך ולהגיע עד התחום שלו כפ"ל לא יותר, פי יותר מזה הוא אצלו בחינת "במופלא וכו'", בחינת רבוי השמן וכו', ועל-כן אם מניחין ערוב דהינו שמניחין שם לחם של שתי סעודות אזי מתחיל התחום משם פי הלחם הוא בחינת הדעת בחינת מן בחינת לחם מן השמים שמשם אנו למדין תחומין, כמו שכתוב: "שבו איש תחתיו וכו'", ועל-כן מאחר שזכה בחל להמשיך השפעת הלחם עד אותו המקום שהניח שם הערוב דהינו הלחם שהוא בחינת דעת על-כן קנה שבייתה הנ"ל שם, ומשם מתחיל תחום הנ"ל כפ"ל. ועל-כן הערוב הוא מוזן שתי סעודות כנגד תמן שירד על שתי סעודות ומשם אנו למדין תחומין כפ"ל:

א וזה בחינת אסור תחומין, שבשבת אסור לטלטל עצמו לצאת ולילך ולנסע במקום למקום, כי אם בתוך התחום, כי כל הנסיעות הם על-ידי פגם אמונה כנ"ל, ושבת היא בחינת אמונה, כי שבת מורה על חדוש העולם כמבאר בדברי רבנו במקום אחר, ועל-פני אסור בשבת לטלטל ולנסע, כי אז אין שום שליטה ואחיזה לבחינת פגם אמונה שהיא בחינת עבודה-זרה, כי אז מתגלה האמונה בשלמות כנ"ל, וזה בחינת אסור תחומין דהינו שבשבת אסור לצאת חוץ לתחום, כי בשבת אין שום נסיעה וטלטול שבא בשביל פגם אמונה כנ"ל, כי בשבת הוא התגלות האמונה בשלמות כנ"ל, וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, זה בחינת אלפים שנה שקדמה תורה לעולם, כי ימים ושנים הם בחינת מידות וכלים וצמצומים לקבל האור במדה קבועה, בחינת "מידת ימי מה היא", וזה בחינת אמות שהם מידות, בחינת "מידת ימי מה וכו'" כנ"ל, כי קדם שמקבלין האור במדה הוא למעלה מהמקום למעלה מהחומר, ועל-ידי בחינת המדות מקבלין האור במדה במקום זמן, ועל-פני בחינת אלפים שנה הם בחינת אלפים אמה, שהם בחינת מידות וכלים לקבל האור במדה כנ"ל:

תחום שבת שהם בחינת אלפים שנה כנ"ל, כי שבת היא בחינת התורה כי שקולה שבת ככל התורה כלה ובשבת נתנה תורה, גם התורה מתחלת בראשית, שהוא בחינת שבת, כמו שכתוב בתקונים, בראשית, ירא שבת, ונמצא ששבת הוא בחינת התורה שקדמה אלפים שנה בחינת שני אלפין שני שכליות, שדרדך שם עוברת התורה בחינת שבת עד שבא לזה העולם, ובתוך התורה הקדושה וכן ביום השבת קדש מאירין בחינת אלו האלפים שנה אלו השכליות כנ"ל, שמהם בא התורה בחינת שבת כנ"ל, ואלו השני שכליות הנ"ל בחינת שני אלפין בחינת אלפים שנה אלפים אמה הנ"ל, זה בחינת שני מיני רחמנות כי הרחמים תלוי בדעת כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים, ולפי הדעת כן הרחמנות כל מה שהדעת גדול ביותר הרחמנות גדול ביותר, כי יש רחמים סתם ורחמים רבים, כמובא, והם בחינת שני שכליות, כי הרחמים תלוי בדעת ושכל כנ"ל וזה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל במאמר הנ"ל שאנו צריכין שהשם יתברך יתן בידנו את רחמנות שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו, בחינת "אל שדי יתן לכם רחמים כו'", כי אצל השם יתברך יכול להיות שחס ושלום היסורין יהיה רחמנות וכו' כנ"ל, ולכאורה קשה להכין דברי רבנו ז"ל כי מאחר שבאמת פגת השם יתברך לטובה והיסורין שעושה לאדם חס ושלום הוא באמת רחמנותו, כי פגותו יתברך לטובת האדם,

ואלפים שנה שקדמה תורה לעולם, הם בחינת שני אלפין, בחינת (א) :65 "החריש ואלפד חכמה", הינו בחינת שני שכליות, וזה בחינת אלפים אמה של

אם פן מה זה שכתב שאנו צריכין שיתן בדינו את הרחמנות וכו' שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו פנ"ל, ואך נוכל לרחם עלינו בעצמנו אם באמת אין זה טובה, למשל השם יתברך יודע שזה האדם אין צריך שיהיה לו ממון והוא טובה לפניו, כי אם יהיה לו ממון יהיה לו חוק בענין אחר, ובשביל זה אינו נותן לו ממון, וכי זו היא טובה שימסר הרחמנות ביד האדם פנ"ל והאדם ירצה שיהיה לו ממון ועל-ידי-זה יגרם לעצמו חוק גדול מזה במקום אחר ויהיה הפסדו מרבה משכרו. וכיצא בזה בשאר הדברים. וכי תיגוק שרוצה דבר שאין טוב לפניו באמת, וכי זה הוא רחמנות שאכבו וילא תארתו מאחר שידע באמת שצריך לו זה הדבר, אך באמת כל זה הוא ברחמנות רחמים סתם, וברחמנות רחמים הוא על-פי רחמנות דין ומשפט, ועל-כן יכול להיות שהספורים הם ושלום יהיה רחמנות, כי השם יתברך יודע, שעל-ידי-זה יהיה לו טובה במקום אחר, ואם לא היה לו אלו הספורים הם ושלום לא היה אפשר שיהיה לו טובה במקום אחר, כי אין הרחמים מוכיב להטיב לו הכל בכל הענינים, כי הוא רחמנות רחמים סתם שיש שם רחמנות צמצום עדין, אבל אנו מבקשין שהשם יתברך ירחם עלינו ברחמנות רחמים גדולים רחמים רבים ושם פלו רחמים וחסד, ואז יוכל השם יתברך למסר בדינו הרחמנות פנ"ל שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו ולא יזיק לנו חס ושלום בשום אופן, כי גם שם

במקום אחר ייטיב עמנו גם פן ברחמיו המרבים כי בודאי ממונו יתברך לא יפלא כל דבר ובודאי הוא יתברך יכול להטיב להאדם בכל הענינים ובכל האופנים שבעולם רק לבשתרחמים הם בעצמם עדין רחמנות רחמים סתם בהכרח שלפעמים יהיו הספורים חס ושלום לטובה מצד הרחמים, כי אם לאו יפסיד חס ושלום יותר מזה במקום אחר וכפ"ל, אבל בשזוכין לרחמנות רחמים רבים שם אין שום צמצום ודין ויוכל להספיק הרחמנות לכל הענינים והאופנים ועל-כן אז בודאי יוכל למסר בדינו הרחמנות פנ"ל שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו ברצוננו כי לא יזיק לנו חס ושלום במקום אחר, כי גם שם ירחם עלינו ברחמיו המרבים, מאחר שישם פלו רחמים פנ"ל, ובשביל זה הם נקראים רחמים רבים, כי הם רחמים רבים שמרחם על האדם בהרבה מיני רחמנות בכל המקומות ובכל הענינים שהוא צריך רחמנות וכפ"ל, ובשפת קדש וזכין לרחמנות רחמנות הנה רחמנות רחמים רבים, כי אז כל דינין אתפפון ועתיקא קדישא גלי רצון דיליה שהוא רחמנות רחמים דעתיקא שהוא רחמנות רחמים רבים רחמנות רחמים רבים, כי אז בשבת תדעת מתגלה שהוא רחמנות רחמנות פנ"ל, כי עקר הארת תדעת הוא בשבת פמובא, ואז מאירין שני השכליות פנ"ל שהם רחמנות שני מיני רחמנות הנ"ל שהם רחמנות אלפים שנה, רחמנות אלפים אמה פנ"ל, ועל-כן תחום שבת אלפים אמה, כי אז מאירין רחמנות

שני האלפין הנ"ל שהם בחינת שני השכליות שני מיני רחמנות הנ"ל, שהם בחינת "אל שדי ויתן לכם רחמים", שימסר בדינו את הרחמנות, שזה בחינת רחמים רבים פנ"ל. כי בחל אי-אפשר לזכות לבחינה זו, בחינת "אל שדי ויתן לכם רחמים", כי אם על-ידי נסיעות וטלטולים, בחינת "אלה מסעי בני ישראל" פנ"ל. אבל בשבת אדרבא אסור לנסע ולצאת בדרך, כי אז מתגלה האמונה שעל-ידיה נמשך הרחמנות פנ"ל, ואז אסור לצאת חוץ להאלפים אמה הנ"ל, שהם תחום שבת, כי רק באלו האלפים אמה הנ"ל שהם בחינת שני מיני הרחמנות הנ"ל שם מתר לילך, כי שם בתוך התחום אינו טלטול ונסיעה כלל, אבל חוץ האלפים אמה חוץ לבחינת שני השכליות שני הרחמנות הנ"ל אסור לנסע ולצאת, כי בשבת אין שום ברור לברר נצוצי אמונה, כי בשבת מאידך בחינת האמונה מעצמה שהיא בחינת רחמנות בחינת אלפים אמה שהם בחינת שני השכליות שני הרחמנות פנ"ל:

על ה' על-ידיה ויתן לך משאלות לך, דהינו בחינת הרחמנות הנ"ל, שימסר בדרך את הרחמנות, שאתה בעצמך תרחם עליו, שזהו בחינת "ויתן לך משאלות לך", שיתיה הכל ברוצונו, בחינת ומלא ה' כל משאלותיך. וזה זוכין על-ידי ענג שבת. וזה "אז תתענג על ה' וכו' והאכלתוך נחלת עקב אביך", בחינת נחלה בלי מצרים כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו בחינת רחמנות הנ"ל שהוא רחמים רבים, שאין שם שום מצר ודין כלל, רק פלו רחמים בחינת נחלה בלי מצרים. שמרחם בכל האופנים ובכל הענינים בלי שום מצר וצמצום כלל, כי עקר התגלות האמונה היא על-ידי ענג שבת, כי ברור המאכלים הוא על-ידי אמונה בחינת ורעה אמונה כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר, ועל-כן בשבת שאז מתגלה האמונה פנ"ל, על-כן אז מצוה לאכל, כי אז המאכל בקדשה על-ידי התגלות האמונה פנ"ל, ועל-כן נקראים השלש סעודות של שבת סעודתא דמיהימנותא, כי הם בחינת אמונה פנ"ל. וזה בחינת ערובי תחומין שמוציחין שעור סעודה ומשם מתחילין האלפים אמה. כי עקר הארת בחינת האלפים אמה שהם בחינת שני הרחמנות הנ"ל שעל דם אין צריכין לטלטל רק מטילין בתוך האלפים אמה, בתוך הרחמים רבים המאירין בשבת על-ידי התגלות האמונה שמתגלה בשבת פנ"ל, וכל זה תלוי בענג שבת פנ"ל ועל-כן במקום הסעודה של שבת משם

רח

ד נמצא שעל-ידי שבת זוכין לבחינת רחמנות הנ"ל בחינת אל שדי ויתן לכם רחמים שהשם והברך ויתן בדינו את הרחמנות פנ"ל כי שבת היא בחינת אל שדי שהוא בבריאה שהוא בחינת שבת פמוכא, וזה בחינת "והתענג על ה' ויתן לך משאלות לך", והתענג על ה' הינו על-ידי ענג שבת בחינת אז תתענג

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ד

ארח חיים קמה

מתחילין האלפים אמה הנ"ל, שהם הלויים באמונה, שעל-ידיה מתגלה הרחמנות וכו' כנ"ל:

הלכה ד

וכו נבל ענין פורים

על פי המאמר "חותם בתוך חותם" (בסיקן כב) המתחיל: פרקא חמשאה דספרא דצניעותא. בראשית ברא. בראשית - מאמר, ברא - חצי מאמר. אב וכו, סתים וגליא, עדן עלאה דסתים וגניז, עדן תתאה:

(א) כי יש מוכיחי הדור והם בחינת רגלין וכו' והם בחינת חותם, והם מרביץ שלום בעולם וכו', וכשהרע של הדור גובר חס ושלום על החותם הנ"ל ומקלקל אותו חס ושלום, אזי נתקלקל שלום העולם ונעשה גרושין ומחלקת בעולם, הפך השלום, בחינת "ומתבל יגידוהו", כי מחותם נעשה גדת, כי הם כמספר השנה פמוכא, ויש חותם שהוא למעלה מזה החותם, הינו בחינת ידים המקבלים מוסר מאלו המוכיחים, בחינת "ביד כל אדם וחתם", הידים זה בחינת אמונה שנתקבל בה המוסר וכו', בחינת "יודי ידיו אמונה", וזה החותם של אמונה צריך שמירה ויורה שלא יתקלקל חס ושלום, כי פשחם ושלום נתקלקל זה החותם יוכלו להתקרב חס ושלום לחותם הרגלין שהוא חותם הפנימי וכו' וכשחם ושלום

נתקלקל זה החותם נעשה כפירות בחינת עבודה-זרה חס ושלום, שהוא הפך האמונה, כי מחותם נעשה גדת, בחינת "ידיכם דמים מלאו וכו'", הינו עבודה-זרה וכו', ועקר האמונה מקבלין על-ידי שבועה רועים שהם בלליות צדיקי הדור שהם בלליות הקדשה ועל-ידיה נקראים רועים על שם ורעה אמונה, כי הם רועים את האמונה לתקנה ולהשלימה וכו', ואי-אפשר לבא לאלו הרועים בראם על-ידי עזות, בבחינת "גהלת בעוף אל גוה קדשד", כי צריך שיהיה לו עזות דקדשה לעמוד כנגד העני פנים, כי יש רועים של הסטרא-אחרא והם גם כן מפרסמי הדור ועקר ממשלתם הוא על-ידי עזות, על-פן צריכים לעזות דקדשה לעמוד נגד עזותם. וצריך כל אחד לרחם מאד על בשר הגוף להראות לו מכל הארה ומכל השנה שהנשמה מושגת שהגוף גם כן ידע מזה ההשנה, וזה טובה להנשמה וכו' וזה על-ידי שמושבר עזות הגוף וכו' וכל הקולות הם בחינת עזות דקדשה הן קול צעקה הן קול זמרה וכו' בלם הם בחינת עזות דקדשה וכו' וכו' עני שם כל זה היטב:

ב ולבוא לעזות דקדשה הוא על-ידי שמחה וחדות, בחינת "כי חרות ה' היא מעונכם", ושמחה זה בחינת נעשה ונשמע, שמהם נבחרו ישראל בשני עדיים כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ושמחת עולם על ראשם". ואלו השני

מתן תורה שקיה בשבת, כמובא בכונת
 'ישמח משה במתנת חלקו', בענין האלף
 אורות שמושה מחויר לישראל בכל שבת,
 שזהו בחינת תוספות שבת וכו' עין שם.
 והו' בחינת השמחה של שבת, כי זה הוא
 עקר השמחה, בחינת "ושמחת עולם על
 ראשם", והו' בחינת ענג שבת, כי בשבת
 זוכין לעזות דקדשה בבחינת "כי תרות ה'
 היא מעונכם", והו' בחינת הניין קולות
 שאומרים בקבלת שבת שהוא "מוזמר
 הכו לה' בני אלים וכו'", כי בשבת זוכין
 לכלליות כל הקולות דקדשה, שכלם הם
 בחינת עזות כמו שכתוב שם, וכמו
 שפסוקים בזה המוזמר ה' עו לעמו ימן וכו',
 ועלין מחמת שזוכין בשבת לעזות
 דקדשה ועל ידיה נשבר ונתפטר עזות
 הגוף על-כן מצוה גדולה להרבות בתענוגי
 שבת לאכל ולשתות ולשמח וכיוצא בזה,
 כי אז בשבת כל תענוגי הגוף הם בקדשה
 גדולה, מאחר שאז נתפטר עזות דספרא-
 אחרא וזוכין לעזות דקדשה כנ"ל, כי אז
 כשזוכין לעזות דקדשה ונתפטר עזות
 דספרא-אחרא אז הוא טובה להנשמה, כי
 הנשמה יכולה לחזר למעלתה על-ידי
 תענוגי הגוף וכו' כמבאר במאמר הנ"ל,
 ועלין אז מתענגין על ה' בחינת צדיק
 אוכל לשבע נפשו, כי הצדיק שזוכה
 לעזות דקדשה כי 'צדיק מאן דנמיר
 ברית', ושמירת הברית הוא עקר עזות
 דקדשה, כי בו עו, בו תוקפא, כמובא. כי
 אין בשבת אלא במקום ערו', ועלין
 העקר לשבר ואת התאוה שהיא בחינת

עדיים שני פתרים שנעשו מנשמע ונעשה
 הם, בחינת נסתר ונגלה, בחינת
 "הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לנו
 ולבנינו וכו'", בחינת תורה ותפלה בחינת
 תורת ה' ותורתו. כי תפלה היא בחינת
 נסתר בחינת תורת ה' וכו', ויש בכל
 דרגא ודרגא וכן בכל עולם ועולם בחינת
 נעשה ונשמע, כי מה שהוא בחינת נשמע
 בחינת נסתר לזה, הוא בחינת נעשה
 בחינת נגלה כמו שהוא למעלה ממדרגתו,
 וכן מדרגא לדרגא מה שנסתר לזה נגלה
 לזה וכו' וכו', וצריך כל אחד ליחד מדרגא
 לדרגא מעולם לעולם לזכות תמיד
 למדרגה גבוה יותר, שזוכה שיהיה לו
 נעשה ונשמע גבוהים יותר בכל פעם וכו',
 וכשצרכים לצאת ממדרגת נעשה ונשמע
 זה לנבואה ממונ צריך להיות ירידה קדם
 העליה, כי הירידה היא תכלית העליה
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל: לא היה דור
 ראוי לאותה מעשה וכו', והו' "המכשלה
 היא תחת ירך" אלו דברי תורה וכו',
 והו' "ביום ההוא יבקש עון ישראל
 ואיננו", כי מעונות ישראל יהיה נעשה
 לעתיד תורה על-ידי התשובה שעל-ידי-
 זה ודונות נעשין זכות וכו' ועלין יבקשו
 אז עונות ישראל ואיננו, שיהיו נכללין
 באין וכו' וכו':

ג וזה בחינת תחום שבת, כי תחום
 אותיות חותם כמובא, כי בשבת
 מקבלין ישראל השני עדיים הנ"ל שהם
 השני פתרים שהכתירו את ישראל בשעת

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ד

ארה חיים קמו

בשבת, על-ידי שתייה לו בשבת אנפין מהשם ותברך ועל-ידייה יהיה עו פנמר, ויתחזק ויתגבר לכבש את יצרו ויהו עקר עזית דקנשה, פי עקר עזית דקנשה מקבלין מבחינת בשבת פנים דקנשה, בחינת 'ובשבת פנים לגן עדן', פמבאר שם פמאמר הנ"ל בסופו על המשנה 'יהודא בן תימא אומר הוי עו פנמר וכו'', ועל-פן הצדיק שזוכה לעזות דקנשה על-פן אכילתו יקרה מאד, פי על-ידי אכילתו מתענגת הנשמה פי זוכרת מעלתה ותענוגים שלה מהשגות והארות עליונות על-ידי תענוגי הגוף פמבאר פמאמר הנ"ל. וזה בחינת "צדיק אוכל לשובע נפשו" וכו"ל. וזה בחינת אכילת שבת, ענג שבת, בחינת "או תתענג על ה'", פי או בשבת זוכין לעזות דקנשה וכו"ל, ועל-פן עקר הזיווג היא בליל שבת, פי העקר הוא לשבר עזות הגוף בתארה זו פנ"ל, פי שם עקר אחיזת עזות דפטר-א-אחרא שאין לו בשבת אנפין מהשם ותברך חס ושלום, ובשבת אז זוכין לבושה דקנשה שהיא בחינת עזות דקנשה פנ"ל בבחינת בראשית ירא שבת ירא בשבת, ואז זוכין שתייה לו בשבת אנפין מקודשא בריך הוא שלא יהיה גלבר חס ושלום בתארה הבהמיות, שלא יהיה עזות חס ושלום, ואז זוכה שתייה וזוגו בקנשה גדולה באימה ביראה בבשבת אנפין פמובא פתקונים, פי עזות דקנשה הוא מבחינת ובשבת פנים לגן עדן פנ"ל. פי על-ידי שיש לו בשבת אנפין מקודשא בריך הוא, על-

ידייה זוכה לעזות דקנשה וכו' פנ"ל וזה בחינת "אכלו משמנים ושתו ממתקים פי חדות ה' היא מעונכם". הינו בשזוכין לעזות דקנשה, בחינת פי חדות ה' היא מעונכם, אז נאמר אכלו משמנים ושתו ממתקים, פי אז האכילה מצוה גדולה, שזהו בחינת אכילת שבת, פי אז הנשמה מתענגת מזה פנ"ל בחינת "צדיק אוכל לשובע נפשו" פנ"ל, ועל-פן זוכין בשבת שנתתקנין שני החותמות, חותם בתוך חותם, בחינת "שימני פחותם על לפך פחותם על ורועד", פי על-ידי עזות דקנשה שזוכין בשבת פנ"ל על-ידייה נכנסין אל הקנשה וזוכין לקבל הארה משבעה רועים, בחינת "נהלת בעוף אל נוח קנשה" פנ"ל פמאמר הנ"ל, ועל-ידי זה זוכין לאמונה שלמה, פי עקר התגלות האמונה הוא בשבת, פי שבת מורה על חדוש העולם פמבאר במקום אחר, וזהו בחינת חותם הדין שהם בחינת תלת אבהן שהם ורועות עולם, יד הגדולה ויד החוקה ויד הרמה, שזהו בחינת שלש סעודות של שבת, פי עקר תקון האכילה היא על-ידי אמונה בחינת ורעה אמונה פמובא במקום אחר, ועל-פן בשבת שאז זוכה לבחינת עזות דקנשה ועל-ידייה זוכין לאמונה פנ"ל על-פן אז מצוה לאכל, פי אז האכילה פקנשה בבחינת אמונה, שזהו עקר תקון האכילה דקנשה פנ"ל. וזהו בחינת שלש סעודות של שבת פנגד תלת אבהן שהם ג' ידים פנ"ל, וכמוכא שהוא בחינת חותם הדין שהוא בחינת

ואמונה כנ"ל. נמצא שבשבת נתתקן חותם הידים שהוא בחינת אמונה, והעקר הוא זה החותם, ואזי ממיילא נתתקן חותם הרגלין כמבאר במאמר הנ"ל, כי בשבת עולין הרגלין אל הקדשה בבחינת "אם תשיב משבת רגליך", וזה עקר קדשת שבת, כי בחל יש ויגיקה להסטרוא-אחרא מבחינת רגלין בבחינת רגליה יורדות וכו', וזה בחינת פגם חותם הרגלין שהוא בחינת נדות כנ"ל שהוא זהמת הנחש, כמובא שעקר אחזתה בבחינת ימי החל, ואז הוא בחינת גרוש וטלטולים שזהו בחינת פגם חותם הרגלין כמבאר במאמר הנ"ל, וזהו בחינת הטלטולים שהאדם צריך לטלטל עצמו בימי החל ולנסע במקום למקום בשביל פרנסתו זה בחינת גרוש וטלטולים הנ"ל בחינת ויגרש את האדם, וזהו בעצמו בחינת מה שכתב רבנו ז"ל במקום אחר ומובא לעיל בהלכות תחומין הלכה ג', שעל-ידי פגם האמונה על-ידי-זה צריכין לנסע ולטלטל במקום למקום, כי פגם האמונה הוא בחינת פגם חותם הדין, ואזי ממיילא נפגם חס ושלום חותם הרגלין ובשפגם חותם הרגלין חס ושלום נעשה מזה גרוש וטלטולים כנ"ל. ובשביל זה צריכין לטלטל ולנסע כנ"ל, אבל בשבת-קדש, אז עולין הרגלין מן הסטרוא-אחרא, בבחינת "אם תשיב משבת רגלך" כנ"ל, ואז נתתקן חותם הרגלין, כי אז זוכין לאמונה בשלמות שהוא בחינת חותם הדין וכו' וכו'. ועל-כן בשבת אין שום מטלטול

ונסיעה כלל, כי כל הנסיעות והטלטולים הם באים מבחינת הטא אדם הראשון, שהוא בחינת קלקול החותם הרגלין שעל-ידי-זה נעשה בחינת נדות שהוא זהמת הנחש שעל-ידי-זה נעשה גרוש וטלטולים בעולם כנ"ל בחינת ויגרש את האדם, וכל זה הוא רק בימי החל שאז יש להם אחיזה כנ"ל, ואז צריכין ויגיעה גדולה להשיב הרגלין אל הקדשה, ועל-כן אז יש טלטולים ממקום למקום שהם בחינת גרוש הנ"ל. אבל בשבת אז נתתקן שני החותמות חותם הדין וחותם הרגלין כנ"ל. על-כן אז נתבטל כל הגרושין והטלטולים, כי שבת הוא תקון הטא אדם הראשון, כי שבת אגין עליהו כמובא, וזה בחינת אסור תחומין, דהינו שאסור לצאת בשבת ממקום למקום חוץ לתחום שבת, כי בשבת אין שום מטלטול ונסיעה שהוא בחינת גרוש כנ"ל כי אז נתתקן חותם הרגלין כנ"ל, וזהו תחום שבת, כי תחום אותיות חותם כנ"ל כי החותם הוא בעצמו התחום, כי על-ידי שמאיר בשבת החותם דקדשה כנ"ל מחמת זה אסור לצאת חוץ לתחום, כי אז נתבטל כל הגרוש והטלטולים שהוא קלקול החותם כנ"ל, כי אז נתתקן החותם דקדשה שהוא בחינת תחום כנ"ל:

ד וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, כי עקר התחום שהוא בחינת חותם הנ"ל הוא גמשך משני הכתרים הנ"ל, שהם נעשה ונשמע כנ"ל שני

לקוטי הלכות

הלכות ערוכי תחומין ד

ארה חיים קמט

בחנית תחום שבת שאין יוצאין ממקום למקום כ"ל, נמצא שהעקר על-ידי האמונה שנמשך על-ידי עזרת דקדושה שזוכין בשבת כ"ל, וכל זה מקבלין על-ידי אכילת שבת, שהוא בחנית "או תתענג על ה'", שזה בחנית עזרת דקדושה, בחנית "אכלו משמנים וכו' כי חרות ה' היא כמזמרים", בחנית "ורעה אמונה וכו' כ"ל, ועליכן עקר התחום שבת שהוא בחנית חותם, מתחיל ממקום הסעודה, כי משם עקר תקון בחנית החותם שהוא בחנית תחום כ"ל:

ז וזה בחנית פורים, בחנית מרדכי ואסתר, שהם שני פתרים שני העדים כ"ל, בחנית גשמע ונעשה נסתר ונגלה, שעל ידם נתמקנין שני החותמות כ"ל. כי המן הרשע רצה להתגבר על ישראל למקלט חס ושלוש שני החותמות כ"ל כי המן הוא זמנת הנחש כמובא, בחנית דם נדות שהוא בחנית קלקול החותם דקדושה כ"ל, ועקר התגברותו הוא על-ידי פגם אמונה כמו שאמרו רבותינו ו"ל שעשה עצמו עבודה זרה הינו עבודה זרה פגם אמונה, כי הוא מרע עמלק שתיה בפר גדול כמבאר במקום אחר. ועקר התגברותו חס ושלוש הוא על-ידי שמתגבר חס ושלוש עזרת דסמרא-אחרא שהוא עזרת הכל כ"ל כי המן היה עו פני ביותר שהעזו פניו נגד מרדכי אדונו שנמפר לו לעבד, והוא סלק הבושה מעל פניו והחציף והעזו בעזרת בזאת שעשה עצמו אלוה ושכלם יכרעו

הפתרים הם שני אלפין, כי פתר הוא בחנית אלף שהוא ראש לכל האותיות, וזהו בחנית אלף האורות שמקבלין בשבת כ"ל, כי עקר התוספות הוא רק אלף אורות, כי עקר התוספות הוא שמקבלין את הנשמע שהוא בחנית נסתר ועושין מהנשמע נעשה כ"ל ואין יש לו נשמע אחר גבוה ממנו, נמצא שעקר מה שזוכה לקבל תוספות הארה הוא רק מה שבחנית הנשמע בחנית הנסתר זוכה שיתגלה לו בבחנית נעשה, ועליכן עקר הקבלה הוא רק בחנית פתר אחד בחנית פתר הנעשה, דהינו מה שזכה שיהיה נעשה יצאו מנשמע נעשה כי הנשמע שיש לו עכשו זה עדין נסתר ממנו, ועליכן עקר קבלת תוספות שבת הוא רק אלף אורות שהם בחנית פתר אחד כ"ל. אבל באמת זוכה בשבת לשני פתרים גשמע ונעשה כ"ל, רק שעקר מה שמקבל ומשיג הוא רק בחנית פתר אחד בחנית נעשה בחנית אלף אורות כ"ל, ומאלו השני פתרים כ"ל שהם בחנית כ' אלפין שני אלפים אורות, מהם נעשין החותמות כ"ל שהם בחנית תחום שבת אלפים אמה בנפרד לעיל:

ה וזה בחנית ערוכי תחומין, שבמקום שמוניחין שעור סעודה משם מתחיל התחום שבת, כי עקר התחום שבת שהוא בחנית חותם כ"ל זה נמשך רק על-ידי אמונה כ"ל כי על-ידי אמונה נשמר חותם הרגלין, שעל-ידיה נתפפל הגרוש והפלטולים ממקום למקום, שזהו

ואחרא על-ידי פנים קדשת שבת וכו' כנ"ל,
 ועל-כן היתה עושה בהן מלאכה ערומות
 כדי להגביר עזרת דסטרא-אחרא בשבת
 דיקא כנ"ל וה' יתברך מפר מחשבת
 ערומים ונגזר עליה בשביל זה שתהרג
 ערומה בשבת, כי שבת בעצמה נקם בה,
 והכניע אותה והרג אותה על-ידי העזות
 דסטרא-אחרא דיקא, וימניה וביה אבא
 ליויל בי נרנא, כי העזות דסטרא-אחרא
 בעצמו הרג אותה ונקם בה, כי מפלתה
 הוה על-ידי עזות דסטרא-אחרא שנתגבר
 אז על ידה פל-יך עד שצוו להביאה
 ערומה בשבת, ואף היא לדבר עברה
 נתכונה והיתה הפצה בזה מאד, אך השם
 יתברך לא הניח לגמור מחשבתם כנ"ל
 ונדרגה על-ידיה נמצא שעקר מפלתה
 הוה על-ידי העזות בעצמו, כי כך הם
 דרכי השם יתברך, כי פעל אדם ישלם לו,
 שהעברה בעצמה נוקמת בהאדם פמוכא.
 ואז היתה צמיחת קרן ישועת ישראל,
 שמאז התחיל להקדים רפואה למכה, כי
 תחת הסרףד יעלה הדם, כי תחת ושתי
 מלכה אסתר, שהיתה ההיפך ממנה
 מהפךד אל הפך, כי אסתר המלכה היתה
 צנועה גדולה ביותר מאד מאד כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, בשכר צניעות
 שהיתה ברחל וכו', נמצא שכל עקר
 השתלשלות יחוס אסתר הוה בלם צנועים
 גדולים, וכן היא היתה צנועה ביותר כנ"ל
 וצניעות זה בחינת בשת אנפין, ואסתר
 שמרה את השבת ביותר, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, "ואת שבע הנערות וכו'",

וישתחוו לו ושגם כרדכי אדונו ישתחוה
 לו חס ושלום, שכל זה הוא תקף עזרת
 דסטרא-אחרא שהוא בחינת עזרת
 מלכותא בלא תנא, בחינת והפלקים עזי
 נפש, ועל-כן רצו אז להביא את ושתי
 המלכה לפני המלך ערומה בשבת לפני
 כל השרים והעמים, אשר דבר כזה לא
 נשמע בעולם, לעשות עזרת כזאת לסלק
 הבושה לגמרי מעל פניהם, אך הם רצו
 אז להגביר חס ושלום עזרת דסטרא-
 אחרא בעולם, ועקר העזות הוא בתאנה
 זו כנ"ל, והם רצו אז לסלק הבושה לגמרי
 חס ושלום ולהגביר תקף עזרת דסטרא-
 אחרא בעולם, ועל-כן צוו להביאה ערומה
 בשבת, כי שבת הוא בחינת בושת פנים
 לכן ערו, בחינת עזרת דקדשה כנ"ל, והם
 רצו חס ושלום לפגם בבחינת בושה
 דקדשה בחינת קדשת שבת ולהגביר תקף
 עזרת דסטרא-אחרא אשר דבר כזה לא
 נשמע בעולם, והנה אף היא לדבר עברה
 נתכונה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אך לא
 עלתה בידה ויכדם, כי השם יתברך
 ברחמיו לא הניח להם לגמור מחשבתם
 הרעה באותן הימים, כי בא גבריאל ועשה
 לה זנב וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כדי
 שלא תעלה בדם מחשבתם הרעה
 להגביר חס ושלום תקף עזרת דסטרא-
 אחרא בעולם, ונהפך הוא כי ושתי
 המרשעת היא עקר בחינת עזרת דסטרא-
 אחרא בחינת תאנה כנ"ל, ועל-כן היתה
 פושטת גנות ישראל ועושה בהם מלאכה
 בשבת, וכל זה להגביר עזרת דסטרא-

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ד

ארה חיים קנא

שְׁמֹנֶתֶת בְּהֵן יְמֵי הַשָּׁבֶת. נִמְצָא שְׁסֶבֶב הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו שֶׁנִּכְבַּע תְּקוּף עֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא וְנִתְגַּבַּר תְּקוּף קִדְשָׁת בִּשְׁתַּת פְּגָמִים וְצִינְעוּת דִּקְדוּשָׁה, עַד שֶׁמְלַכְהָ אֶסְתֵּר תַּחַת וְשִׁתִּי וְכו' בְּנוֹכַר לְעַל:

ז וְעַקֵּר הַתְּגַבְרוֹת הַמֶּן הָיָה עַל־יְדֵי שְׁנֵכְשֵׁלוֹ יִשְׂרָאֵל אִם בְּנִשִּׁי נִכְרִיּוֹת, כְּמוֹכָא בְּפִתְכִים, כִּי פָגַם הַכְּרִית כְּפִרְט נִשְׁגָּז חֵם וְשָׁלוֹם זֶה עַקֵּר בְּחִינַת עֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא, כִּי שֵׁם עַקֵּר עֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא כְּנָ"ל, כִּי הַעֲבוּ"ם הֵם הַם בְּעֶצְמָן עֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא בְּחִינַת וְהַכְּלִים עֲזֵי נֶפֶשׁ וְאֵף הֵיא כְּכֹל, וְעַל כֵּן פָּגַם הַכְּרִית חֵם וְשָׁלוֹם כְּפִרְט נִשְׁגָּז ^(דַּה)

שִׁפְתָהּ ^(וְהָיָה) זֶה עַקֵּר תְּקוּף הָעֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא כִּי הֵם עַקֵּר הָעֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא כְּנָ"ל, וְהָיוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת פָּגַם הַחוּתָם בְּחִינַת נְדוּת כִּי הֵם נִקְרָאִים נִשְׁגָּז, וּמַחֲמַת שְׁנִתְגַּבַּר אִם הַפָּגַם מֵאֵד, עַל־כֵּן נִתְגַּבַּר הַמֶּן הִרְשַׁע שֶׁהָיָה מִבְּחִינָה זוֹ מִבְּחִינַת עֲזוֹת דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא וְהֵמֵת הִנְחָשׁ דֵּם נְדוּת, וְעַל כֵּן רָצָה לְהִתְגַּבַּר עַל יִשְׂרָאֵל חֵם וְשָׁלוֹם לְהַעֲבִירָם לְגַמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם, לְהַשְׁמִיד לְהַרְג׳ כו' בְּחִינַת הַתְּגַבְרוֹת שְׁפִיכַת דְּמַיִם בְּיִשְׂרָאֵל בְּחִינַת יְדִיכָם דְּמַיִם מְלֹאוֹ, דִּהְיוּ הַתְּגַבְרוֹת הַדְּמַיִם עַל־יְדֵי קַלְקוּל הַחוּתָם, וּמַחֲמַת שְׁנִתְקַלְקַל אִם הַחוּתָם בְּיֹתֵר רָצָה לְהִגְבִּיר בְּחִינַת שְׁפִיכַת דְּמַיִם לְהַרְג׳ אוֹתָם לְגַמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּחִינַת וְנִתְחַוָּם כְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ בְּחִינַת פָּגַם חוּתָם דִּקְדוּשָׁה שְׁעַל־יְדִיּוֹה מִתְגַּבַּר חֵם וְשָׁלוֹם חוּתָם

דִּסְטְרָא־אֲחֵרָא, וּבְאִמַּת הָיוּ אִם יִשְׂרָאֵל כְּסִפְנָה גְדוּלָה מֵאֵד מֵאֵד, אֲשֶׁר כְּמוֹהוּ לֹא נִהְיִיתָה כְּמוֹכָא בְּסִפְרִים, אִךְ הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו שֶׁלַּח אִם אֵת שְׁנֵי הַצִּדִּיקִים מְרֻדְכִי וְאֶסְתֵּר, אֲשֶׁר מֵעַלְתָם גְּבַהָה מֵאֵד מֵאֵד, כִּי מְרֻדְכִי וְאֶסְתֵּר הֵם בְּחִינַת שְׁנֵי הַכְּתָרִים הַנִּלְ בְּחִינַת נִשְׁמַע וְנַעֲשֶׂה, נִסְתֵּר וְנִגְלָה, כִּי אֶסְתֵּר הֵיא בְּחִינַת נִסְתֵּר וּמְרֻדְכִי הֵיא בְּחִינַת נִגְלָה, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְנֵי ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר (סִפְרֵי יוֹד), וְעַל דָּם הָיָה תְּקוּף הַנֶּם וְנִתְהַפֵּךְ הַדְּבַר מִהִפְךָ אֶל הַיָּפֵךְ, וְזָכוּ אִם לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: קִיָּמוּ וְקָבְלוּ וְכו' כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְנַעֲשֶׂה עַל־יְדִיּוֹה פְּרוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר שְׁמִיחָה וּמִשְׁתָּה יוֹם טוֹב וְכו', וְהַיְמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים כָּכֵל דוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מוֹדִינָה וּמוֹדִינָה וְעִיר וְעִיר, כִּי זֶה עַקֵּר עֲבֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כָּכֵל דוֹר וְדוֹר כָּכֵל אָדָם וְכָכֵל זְמַן, שְׁצָרִיכִין לְעַבֵּד אֵת ה' בְּתוֹרָה וְחַפְלָה עַד שְׁזִיכָה לְבְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה כָּכֵל עַת וְעַת. דִּהְיוּ שְׁזִיכָה כָּכֵל פְּעַם וּפְעַם לְבְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע מִחֲדָשׁ, דִּהְיוּ שְׁיָהָיָה נַעֲשֶׂה מִהַנְּשַׁמַּע בְּחִינַת נִסְתֵּר, יָהָיָה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת נַעֲשֶׂה בְּחִינַת נִגְלָה וְזָכָה לְבְּחִינַת נִשְׁמַע גְּבוּהָ יוֹתֵר, וְכֵן כָּכֵל פְּעַם וּפְעַם כְּמוֹכָא הַיֵּטֵב כְּמוֹכָא הַנִּלְ, זֶה בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה כָּכֵל פְּעַם, כִּי אִנּוּ צָרִיכִין תָּמִיד לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה כָּכֵל יוֹם כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם", כָּכֵל יוֹם יָהָיָה כְּעִינֵיד כְּחֲדָשִׁים, וְקָדָם שְׁזוֹכִין לְבְּחִינָה גְבוּהָ יוֹתֵר, דִּהְיוּ

לכחינת געשה ונשמע גבוה יותר פנ"ל צריך שיהיה ירידה קדם העליה, והירידה בעצמה היא תכלית העליה, נמצא שאחר-כך כשזוכין להעליה על-ידי הירידה געשה מהירידה עצמה תורה, ועל-כן נקרא התורה מכשלה, כמו שכתוב: "והמכשלה הזאת תחת ירך", אלו דברי תורה וכו' פמבאר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב. והו עקר פל הנסיונות והצורפים שהאדם נתנסה ונצטרף בעולם הזה בכל עת וזמן, כי האדם צריך לחדש תמיד בתורה ועבודה, שזהו בחינת קבלת התורה בכל פעם בחינת געשה ונשמע מחדש גבוה יותר, כי אפלו מי שאינו זוכה לחדש ממש חדישין דאורייתא והשגות שהם בחינת געשה ונשמע פנ"ל אף-על-פי-כן גם העבודה בעצמה של איש הישראלי כשהוא איש כשר באמת, כשזוכה בכל פעם להתעורר ביותר לעבודתו והבדק באמת בהתעוררות חדש, גם זה הוא בחינת קבלת התורה מחדש בחינת געשה ונשמע מחדש, שמקבל על עצמו לקיים את התורה מחדש וכל אשר דבר ה' געשה וישמע, וכמו-כן זה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר. ועל-ידי-זה בעצמו יכול לזכות להשגות ממש על-ידי פשיטותו ותמימותו שיתנהג כל פד בפשטות באמת בהתעוררות חדש בכל פעם עד שזוכה לבחינת קבלת התורה ממש בחינת געשה ונשמע באמת, והינו שזוכה להשיג ולהבין מה שהיה נסתר ממוני תחלה, וכן מדרגא

לדרגא עד אין סוף, שזהו בחינת געשה ונשמע וכו' פנ"ל, אבל אין האדם זוכה למדרגה גבוהה יותר כי אם על-ידי שיהיה לו ירידה קדם העליה וכו', וזה בכל אדם ובכל זמן ובכל דרגא ודרגא, אפלו מי שצריך לזכות לאיזה דרגא קטנה אפלו להתעוררות חדש, צריך שיהיה לו מקדם איזה ירידה לפי מדרגתו, והירידה היא בחינת הנסיונות והצורפים שיש לו מקדם שעולה מדרגא לדרגא. והנה באמת בשעת הירידה שיש קדם העליה שהיא בחינת קבלת התורה מחדש בחינת געשה ונשמע גבוה יותר פנ"ל, או בשעת הירידה האדם הוא באמת בספנה גדולה. כי הרבה נפלו על-ידי ירידתם רחמנא לצלן, וצריך אז להיות מגבור חזק כל יפמן וגם צריך סיעתא דשמיא שזוכה להחזיק עצמו בשעת הירידה שלא יפל לגמרי חס ושלום, רק יחזיק עצמו בכל עז עד שזוכה לשבר ולכבול מה שצריך לכבול ולשבר כפי הירידה שלו, עד שזוכה ברחמיו יתברך לבחינת העליה, ואז זוכה שיתהפך הירידה לעליה, כי הירידה היא תכלית העליה פנ"ל. וזאת הבחינה הוא בכל אדם ובכל זמן, בכלל ובפרט, הן בכלליות ישראל הן בפרטיות אצל כל אחד ואחד מישראל בכל פעם שצריך לצאת מבחינת געשה ונשמע זה לבחינת געשה ונשמע גבוה יותר וכו' פנ"ל. ועמלק מעולם רציעה מרדות לישראל. וקדם מתן תורה בא עמלק להלחם עם ישראל, כמו שכתוב: ויבא עמלק וילחם וכו', כי הוא השונא

לקוטי הַלְכוּת

הַלְכוּת ערוכי תחומין ד

אֲרַח חַיִּים

קנ

101

הַגְדוּל שְׂאוֹרֵב עַל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכֹלל וּבְכַפְרָט. וּכְמוֹ כֵּן תָּמִיד בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר בְּכֹל עַת וְזָמַן בְּכֹל פְּעַם שִׂיִּשְׂרָאֵל צְרִיכִין לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, דְּהִינּוּ מַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְגְבוּהַ מִמְּנוּ פֻּנְ"ל, שְׂאֵז צְרִיךְ שְׂתִּיהֵי לוֹ יְרִידָה קְדָם הָעֲלִיָּה, אִזּוּ בְּשַׁעַת הַיְרִידָה שְׂאֵז הָאָדָם פֹּאמֵת בְּסַפְנָה פֻּנְ"ל, אִזּוּ הוּא אֹרֵב לְיִשְׂרָאֵל וּמְתַכּוֹן בְּתַקְפָּה רִשְׁעָתוֹ וּשְׂנֵאתוֹ הַחֻקָּה לְיִשְׂרָאֵל וּבֵא אִזּוּ דִּיקָא לְהַלְחֵם עִם יִשְׂרָאֵל, בְּחַיִּינַת "וַיְבֵא עִמְלֹק וַיִּלְחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיֹז יָדַיִם, שְׂרַפּוּ יְדֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה, כִּי אִזּוּ קְדָם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה וְאִזּוּ מִקְדָּם צְרִיךְ שְׂתִּיהֵי בְּחַיִּינַת יְרִידָה פֻּנְ"ל וְהוּוּ בְּחַיִּינַת רַפְיֹז יָדַיִם מִן הַתּוֹרָה בְּחַיִּינַת "וְאַתָּה עַנְף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים", יָרָא אֱלֹהִים זֶה בְּחַיִּינַת בְּרֵאשִׁית יָרָא בְּשֵׁת, שְׂהוּא מֵאִמֵּר הַשְּׁלֵם בְּחַיִּינַת גִּשְׁמַע שְׂבוּ כְּלָל הַכֹּל פְּמִבְּאָר בְּפִאמֵר הַנְ"ל וְקָדָם שְׂזוּכָה הָאָדָם לְזוּה לְבְּחַיִּינַת יְרָאָה שְׂהוּא בְּחַיִּינַת בְּרֵאשִׁית, בְּחַיִּינַת גַּעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע, קְדָם לְזוּה הָאָדָם עַנְף וַיִּגַע, בְּחַיִּינַת יְרִידָה שְׂקָדָם הָעֲלִיָּה, אִזּוּ דִּיקָא וַיְבֵא עִמְלֹק פֻּנְ"ל. וְזוּה שְׂעֻזָּתָה הַתּוֹרָה בְּיֹתֵר לְזוּר מַעֲשֵׂה עִמְלֹק וְכוּ' וּמִלְחָמָה לְה' בְּעִמְלֹק מִדּוֹר דּוֹר, כִּי זֶה גַעֲשֵׂה בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר בְּכֹל עַת שְׂצְרִיכִין לַעֲלוֹת מִבְּחַיִּינַת גַּעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְבְּחַיִּינַת גְּבוּהַ יֹתֵר, אִזּוּ צְרִיכִין לְלָחֵם מִלְחָמַת עִמְלֹק בְּעַת הַיְרִידָה שְׂקָדָם הָעֲלִיָּה וְכוּ' פֻּנְ"ל:

ח כִּי מִבְּאָר בְּפִאמֵר הַנְ"ל, שְׂנִשְׁמַע וְנִשְׁמַע שְׂהֵם נִסְתֵּר וּנְגִלָּה הֵם בְּחַיִּינַת בְּרֵאשִׁית בְּרָא מֵאִמֵּר וְחִצִּי מֵאִמֵּר

אָב וּבֵן וְכוּ', וְזוּהוּ מִדּוֹר דּוֹר, הִינּוּ בְּעַת שְׂהַתּוֹרָה הוֹלְכֵת מִדּוֹר לְדּוֹר מֵאָב לְבֵן מִנִּשְׁמַע לְגַעֲשֵׂה מִנִּסְתֵּר לְנִגְלָה, בְּחַיִּינַת "וְהוֹדַעְתֶּם לְבְּנֵיךְ וּלְבְּנֵי בְּנֵיךְ יוֹם וְכוּ'", שְׂהַתּוֹרָה צְרִיכִים לְגַלוֹת מֵאָב לְבֵן מִדּוֹר לְדּוֹר וְכוּ' פֻּנְ"ל, בְּחַיִּינַת "דּוֹר לְדּוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךְ", שְׂצְרִיכִין לְגַלוֹת מַעֲשֵׂי ה' בְּחַיִּינַת גַּעֲשֵׂה מִדּוֹר לְדּוֹר מֵאָב לְבֵן מִנִּשְׁמַע לְגַעֲשֵׂה וְכוּ' פֻּנְ"ל, כִּי בְּחַיִּינַת הַנִּשְׁמַע שְׂל הָאָב הוּא בְּחַיִּינַת נִשְׁמַע בְּחַיִּינַת נִסְתֵּר לְגַבֵּי הַכֵּן פְּמִיּוּב בְּהַתּוֹרָה הַנְ"ל וְהַכֵּן:

ט וְזוּהוּ בְּחַיִּינַת פּוֹרִים, כִּי הֵמֵן מִזְרַע עִמְלֹק, שְׂהוּא אֹרֵב לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּעַת הַיְרִידָה שְׂקָדָם הָעֲלִיָּה קְדָם שְׂזוּכִין לְבְּחַיִּינַת גַּעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע מִחְדָּשׁ, שְׂהוּא בְּחַיִּינַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה פֻּנְ"ל. וְאִזּוּ בְּאוֹתָן הַיָּמִים הָיוּ צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְזוּבוֹת לְשׁוּב לְאַרְצָה יִשְׂרָאֵל לְיִרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ וּלְכַנּוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שְׂנֵי מִחְדָּשׁ, וְיִרוּשָׁלַיִם הָיָה בְּחַיִּינַת יְרָאָה שְׁלָם, שְׂהוּא בְּרֵאשִׁית מֵאִמֵּר הַשְּׁלֵם בְּחַיִּינַת גִּשְׁמַע וְנִשְׁמַע פְּמִבְּאָר בְּפִאמֵר הַנְ"ל וְשֵׁם בִּירוּשָׁלַיִם הוּא הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר מִשֵּׁם תִּצְאָה תּוֹרָה כְּמוֹ שְׂבָתוּב "עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֵד וְכוּ' מִן הַמְּקוֹם הַהוּא וְכוּ'", "כִּי מִצִּיּוֹן תִּצְאָה תּוֹרָה וְדִבְרַת ה' מִירוּשָׁלַיִם", וְזוּה בְּחַיִּינַת "כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְּבַר לְמִשְׁפָּט וְכוּ'", הִינּוּ כְּשֵׁאִין יוֹדְעִין אִיזָה דִּין בְּתוֹרָה זֶה בְּחַיִּינַת שְׂאִין זוּכִין לְהַשִּׁיג אֵת בְּחַיִּינַת הַנִּסְתֵּר מִמְּנוּ לְפִי מִדְּרָגָתוֹ שְׂהוּא בְּחַיִּינַת גִּשְׁמַע אֲצִלּוֹ, וְאִזּוּ כְּשֵׁאִין זוּכִין לְהַשִּׁיג בְּחַיִּינַת גִּשְׁמַע וְנִשְׁמַע זֶה אִין הַחֻקִּים

בשלמות כנ"ל ואזי אין יודעין בין דם לדם, כי אין יכולין להבחין בין דם טהור לדם נדות מחמת שנפגם החותם, שאז נעשה ממונו בחינת נדת כנ"ל, ואז התקון הוא "וקמת ועלית וכו' אל המקום ההוא", כי ציון וירושלים הם בחינת חותם בתוך חותם, כמובא, כי משם תצא תורה, כי שם יושבין בית דין הגדול והם מגליון כל מה שנגעלם ונסתר אצל כל אחד ואחד, כמו שכתוב: עלפי התורה אשר יורד וכו' ועלפי המשפט וכו' תעשה, נמצא שהם מתקנים ועושים מהנשמע נעשה, כי שם הוא מקום התפלה, כמו שכתוב: "כי ביתי בית תפלה", ותפלה הוא נשמע, ועלכן יושבין שם בית דין הגדול ועושים מהתפלה תורה, מהנשמע נעשה ומגליון לישראל כל הנסתר מהם בחינת "כי יפלא וכו' עלפי התורה אשר יאמרו לך וכו' כנ"ל, נמצא שגבן בית המקדש ציון וירושלים הוא בחינת נשמע ונעשה בחינת קבלת התורה כי משם תצא תורה וכו' כנ"ל. ומחמת שאז בימי אחשורוש היה בסוף הגלות והיו צריכים לשוב לירושלים ולבנות בית המקדש שהוא בחינת להשיג מחדש בחינת התורה בחינת נשמע ונעשה, עלכן היו במקרים או שידעה להם וירדה קדם העליה, ומחמת שהיו צריכים או לעליה גדולה דהינו לבנות בית המקדש מחדש שהוא בשביל כלל ישראל עלכן התנגדה הירידה אז מאד והתנגדה או הסטרא-אחרא עד שנכשלו מאד בנשים הנכריות, ואז ארב עליהם

הקון עמלק יפח שמו, ורצה להתנגב עליהם אז מאד, ועלכן היו אז בספנה גדולה ועצומה מאד מאד אשר כמאד לא נהייתה פמוכא, כי התנגב עליהם בעת ירדתם הגדולה מאד בחינת ואתה עוף ונגע וכו' כי היו אז עיפים ונגעים בתכלית הניגעה מחמת שהיה בסוף הגלות קדם שובם למקומם, שאז מתנגבת הסטרא-אחרא ביותר, בעת שהיא רואה שפקל מהרה ישובו למקומם, בפרט שנחפסו אז באמת בעון הגדול הנ"ל רחמנא לצלן, עלכן היתה אז עת צרה גדולה ליעקב וכו', אך מרדכי ידע את כל אשר נעשה, כי הוא ידע כל זאת והאיר בישראל לבל יתאשו עצמן מן הרחמים. כי זה הוא העקר בעת שהאדם חס ושלום נופל באיזה ירידה והיה איד שידעה אפלו אם נכשל חס ושלום אז מאד אף-על-פי-כן אסור לו ליאש עצמו מן הרחמים וכמו שעשה מרדכי אז וכל ישראל עמו, "ויצא בתוך העיר ונזעק ונקח גדולה ומרה וכו'", וכן כל ישראל "בכל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע וכו'", וה' יתברך שמע לקול ועקתם וצעתם על-ידי מרדכי ואז נתהפך הירידה לעליה גדולה ונעשה מזה פורים, וכו' לקבלת התורה מחדש בחינת קנינו וקבלה, וכל זה על-ידי מרדכי, כי מרדכי ידע את כל אשר נעשה, שהיה יודע את כל בחינת הנעשה מתחלה ועד סוף, שהיה יודע ומשיג את הנעשה הנבות ביותר. כי צריכין לעשות בכל פעם מושמע נעשה, נמצא שזוכין בכל פעם

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ד

ארה חיים קנה

להתגלות ודיעה חדשה שהוא בחינת געשה גבוה יותר פנ"ל, וכן מדרגא לדרגא עד תחלת האצילות כמבאר במאמר הנ"ל ומרדכי ידע את כל אשר געשה עד למעלה מעלה בתכלית המעלה, ומחמת זה היה יכול להאיר גם למטה למטה בתכלית שפלות הירידה, פי זה מוכן ומבאר בדברי רבנו במקום אחר, שכל מה שהצדיק הוא במעלה גדולה ביותר וזוכה להשגה גדולה ביותר, הוא יכול להאיר במדרגה נמוכה ביותר ויותר. גמצא בכל פעם שזוכה הצדיק לבחינת געשה גבוה יותר, דהינו התגלות יותר פנ"ל הוא יכול להאיר למטה למטה ביותר, ובשביל זה נקרא בחינת הגולה געשה, כי על ידי שגולה משמע לגעשה וזכה להשגה יתירה על ידיה הוא יכול להאיר בבחינת געשה ביותר. והווי ומרדכי ידע את כל אשר געשה מתחלה ועד סוף מאין סוף עד אין תכלית, על-כן הוא היה יכול להאיר בישראל אפלו בתכלית ירדתם לכל ותנאשו עצמן מן הרחמים עד שזכו על ידו שיתהפך מהפוך אל הפוך, ותכלית הירידה יהיה תכלית העליה, בחינת ונתפך הוא וכו' וזכו או להשגה גדולה ביותר לקבלת התורה מחדש בחינת קימו וקבלו. וזכו לעשות מזה ימי הפורים האלה, דהינו שיהיה נמשך הארה זו בכל דור ודור בכל שנה ושנה, שכל דור ודור וקבל שנה ושנה יאיר עלינו הארה הגדולה הזאת של בחינת מרדכי שעל ידיה יתהו ויהו לנו פח בכל שנה ושנה לצאת

מכל הירידות שבעולם ולהפוך כל הירידות לתכלית העליה, בבחינת ותימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור מושפחה ומשפחה וכו', כי השם יתברך ברחמיו המרבים חשב מרחוק להטיב אחריתנו, כי השם יתברך צופה ומביט עד סוף כל הדורות וראה שבדורות הללו בעקבות משיחא בסוף הגלות קדם שישב לירושלים ויהיה האלה נצחית וקדם לזה בודאי התנצר הסטרא-אחרא מאד, ויתנהו מקדם הירידה גדולה מאד מאד, על-כן הטיב עמנו מקדם, ונתן לנו את ימי הפורים האלה על ידי מרדכי ואסתר, כדי שיאיר עלינו בכל שנה ושנה בחינת הארה הגדולה והעצומה של מרדכי שהיא הארה גדולה מאד מאד שעל ידי הארה הגדולה הזאת יכולין להפוך כל הירידות לעליות וכמובא בכתבים שהארה של מרדכי מאיר עד סוף העשיה, והארה זו של פורים אין גמצא בשום זמן וכו'. ואו נתהפכו כל הירידות לעליות פי היא תכלית העליה פנ"ל וזה בחינת והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור. נזכרים ונעשים זה בחינת גשמע ונעשה, נזכרים זה בחינת גשמע, כי זכרון תליא בלבא כמובא, ותמן תליא שמיעה, פי שמיעה בלבא תליא כמובא במקום אחר. והווי והימים האלה נזכרים ונעשים פי או בימים האלה זוכין לקבלת התורה בחינת קימו וקבלו וכו' פנ"ל שהוא בחינת ונזכרים ונעשים, בחינת גשמע ונעשה וכו' פנ"ל. והווי בכל

ע

ע

דור ודור היינו כי זה הדבר נעשה בכל דור ודור בכל עת שצרכין להמשיך השגת התורה ממשמע לנעשה שזהו בעצמו בחינת בכל דור דור, דהינו מאב לבן מדור לדור שזהו בחינת מלחמה לה' בעמלק מדור דור וכו' כנ"ל, ואז בפורים זוכין להשגת נשמע ונעשה שהם אב ובן בחינת דור ודור כנ"ל ואז זוכין שנתהפכין כל הירידות לעליות כנ"ל:

י וזהו בחינת כל מיני הצחוק ושחוק שעושים בפורים, לרמוז שאז בימי הפורים האלה, מעלין כל מיני ירידות וקטנות, הכל נתהפך עכשו ונעשה מזה תורה, כי הירידה נתהפך לעליה בבחינת ירידה תכלית העליה כנ"ל:

יא פי הצדיק הגדול שיש לו דעת גדול, הוא מוריד עצמו לפעמים בכונה לעניני קטנות ומילי דשטותא, בבחינת בטולה של תורה זהו קיומה, וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סיון עה לסיני תנאי), וזהו גם כן בחינת ירידה שקדם העליה שמהמת שראוה שמהו גתיגע ואינו יכול עוד ללכת במהו יותר, אזי הוא מוכרח להוריד עצמו לעניני קטנות ומילי דשטותא וכיוצא, וכמובא בזהר הקדוש ברכ המנוגא סבא דהו מסדרין קמיה תלת פרקי מילי דשטותא, ואחר כך על-די בחינת ירידה זוכה לתכלית העליה, בבחינת ירידה תכלית העליה בחינת בטולה של תורה זהו קיומה, כמו שדרישו רבותינו ז"ל על פסוק "עת לעשות לה'

דף יג

הפרו תורתך". וזהו עת לעשות לה' דיקא, בחינת נשמע ונעשה, והנשמע כנגד הנעשה הוא בחינת תורת ה' בחינת בטול אל האין סוף וכו', כמבאר במאמר הנ"ל, וזהו עת לעשות לה', פשמגיע העת לעשות בחינת נעשה, לה' בחינת נשמע, בחינת תורת ה', בטול אל האין סוף, ואז "הפרו תורתך", אז צרכין קדם העליה בחינת בטולה של תורה זהו קיומה, בחינת הפרו תורתך כמו שדרישו רבותינו ז"ל כי הירידה היא תכלית העליה כנ"ל, וזהו בחינת פורים כנ"ל, ועל שם זה נקרא פורים, כי אז עושים כל מיני שחוק וקטנות ומילי דשטותא. כי אז זוכין לתכלית העליה, להשגת והארה עצומה מאד מאד הארת מרדכי היהודי שהארתו שגבה מאד, ואז נתהפכין כל הירידות וכל הבטולים וכל מילי דשטותא לתכלית העליה כנ"ל. וזה בחינת שם פורים על-שם הפור, לשון הפרו תורתך, כי השרש של מלת פורים והשרש של מלת פורים הם שרש אחד, כמבאר למי שיש לו קצת ידיעה בזה. כי עקר ענין פורים הוא בבחינה זו בבחינת ירידה תכלית העליה. בחינת "ותמכשלה הזאת תחת ידך" אלו דברי תורה שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם וכו' עין שם שזהו בחינת "עת לעשות לה' הפרו תורתך" כנ"ל. וזה בחינת "ומאמר אסתר קים דברי הפורים האלה ונכתב בפסר". "ומאמר" זה בחינת מאמר השלם שהוא בחינת יראה, בחינת אסתר, שהיא בחינת נסתרה,

לקוטי הלכות

הלכות ערוכי תחומין ד

ארה חיים קנו

"לקיים את ימי הפורים האלה וכו' בזמניהם", בחינת "על כל דברי האגרת הזאת וכו' בחינת להיות עושים את שני תימים האלה וכו'":

יג וזהו בחינת "בזמניהם" זמן זמנים טובא, כמו שלמדו רבותינו ז"ל

מזה הפסוק שמגילה נקראת ב"א ב"ב וכו', כי יש כמה זמנים לבחינת קריאת המגילה, שהוא בחינת לעשות מהנשמע נעשה, כי כל אחד יש לו נשמע ונעשה לפי בחינתו כנ"ל, ועל-כן בני הכפרים שאין להם זה הכח לעשות מהנשמע נעשה בעצמן, וצריך אחר לקרות להן ולהאיר בהם הארה זו, הם צריכין להקדים ליום הפניסה לבא לתוך הכרד

שיש שם עשרה בטלנין, והם מקדימין וקורין להם את המגילה או, כי אף-על-פי שעדן לא הגיע ימי הפורים בעצמו, שהם עקר השגת נעשה ונשמע, בחינת "והתימים האלה נזכרים ונעשים", אף-על-פי-כן בני הכרד שיש שם עשרה בטלנין שבטלים ועוסקים בתורה וזוכים להשגת גבוה, על-כן הם יכולים להאיר בבני הכפרים בחינת קריאת המגילה בחינת השגת נשמע ונעשה גם איזה ימים קדם פורים.

כי הנעשה של בני הכרד שיש להם קדם פורים הוא אצל בני הכפרים בחינת נשמע בחינת הארת פורים, ועל-כן הם שומעין את המגילה מקדם מבני הכרכים כדי שיהיו פגוים בימי הפורים להקפיק מוון ומשתה לבני הכרכים כי עצם הפורים של בחינת בני הכרכים אין בחינת בני

בחינת נשמע, בחינת מאמר השלם, וזה בחינת "לקחה מרדכי לו לבת", אל תקרי לבת אלא לבית, בחינת בית דבראשית שהוא מאמר השלם, שזהו בחינת אסתר כנ"ל, וזהו "ומאמר אסתר", בחינת מאמר השלם, קים דברי הפורים האלה, קים זה בחינת עמידה בחינת הפלה, וזהו דברי הפורים האלה דברי דיקא בחינת דברי תורה שהם בחינת נשמע כמבאר במאמר הנ"ל עין שם היטב. וזהו ונכתב בספר, נכתב זה בחינת נעשה כי הספר הנכתב זה בחינת עשיה כמובא במקום אחר, הינו שבחינת מאמר השלם וכו' נעשה בחינת נעשה, בחינת "ונכתב בספר וכו' כנ"ל, עין היטב במאמר הנ"ל:

יב וזה בחינת קריאת המגילה, כי המגילה הוא גבוה מאד מאד כמובא בכתבים, כי היא בבחינת דברי תורה הנ"ל בחינת דברי האגרת הזאת, כי באמת בהמגילה כתובים רק שתים שלש מצוות שהם משלוח מנות ומתנות לאביונים ושמחה ומשתה וכו', והמגילה בעצמה ארבה מאד שמספרת כל מעשה אחשורוש והמן וישתי וכו' וכו', וכל זה הוא בחינת דברי תורה, כי הספורים של התורה הם גבוהים יותר מהתורה עצמה, דהינו ממצוות התורה בעצמן, כי הם בחינת דברי תורה, בחינת נשמע כנ"ל במאמר הנ"ל, וזה בחינת המגילה כנ"ל, ואז אנו זוכין בפורים לקרות את המגילה ועושין מבחינת דברי תורה בחינת נשמע וכו' עושין מזה בחינת נעשה, בבחינת

הכפרים יכולין להשיג, כי השנת הנשמע
 שֶׁלֶהָ גְבוּהָ וְעָצוּם מְאֹד וְכִּי רַק צְרִיכִין לְהִיּוֹת
 מְרַבֵּה אֱלֵיהֶם בְּיָמֵי הַפּוּרִים לְהַסְפִּיק לָהֶם
 לְשִׁמְחַת פּוּרִים, וְהוּוּ שְׂאֵמְרוּ ו'ל': אִתְּהוּ
 בְּרַךְ כֹּל שֵׁשׁ בּוֹ עֲשָׂרָה בְּמַלְגִּים, בְּמַלְגִּים
 דִּיקָא, כִּי הֵם נִקְרְאוּן בְּמַלְגִּין עַל־שֵׁם
 שְׁעַר הַשְּׁנָתָם הוּא תְּמִיד מִדְּרָגָא לְדְרָגָא
 שְׁזֵה אִין זֻכִּין כִּי־אֵם עַל־יְדֵי בַחֲנִית
 'בְּפוּלָה' שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, בַּחֲנִית עַת
 לְעֵשׂוֹת ל'ה' הַפְּרוּ תּוֹרַתְךָ, שְׁזֵהוּ בַּחֲנִית
 פּוּרִים כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן נִקְרְאוּם בְּמַלְגִּים וְהֵם
 דִּיקָא יוֹדְעִים לְקִרּוֹת אֶת הַמְּגִילָה בְּזִמְנָה
 לְהַשְׁיֵג הַשְּׁנָת פּוּרִים בְּזִמְנָה, אֲבָל בַּבַּחֲנִית
 כְּגִי הַכְּפָרִים שְׂאִין לָהֶם עֲשָׂרָה בְּמַלְגִּין וְאִין
 זֻכִּין לְהַשְׁגָּה זֶה שֶׁל בַּחֲנִית כְּגִי הַכְּרִים
 הַנ"ל, הֵם יְכוּלִין לְהַאִיר וְלְקִרּוֹת אֶת
 הַמְּגִילָה לָהֶם גַּם כִּדָּם פּוּרִים כַּנ"ל. כִּי כֹל
 אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ גִּשְׁמֻעָה וְנַעֲשֶׂה לְפִי
 מְדַרְגָתוֹ כַּנ"ל וְזֶה בַּחֲנִית וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה
 נִקְרְבִים וְנַעֲשִׂים כְּכֹל דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה
 וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה עִיר וְעִיר, הֵינּוּ
 שְׂכָל מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה וְכֹל מְדִינָה וּמְדִינָה
 וְכֹל עִיר וְעִיר כֹּל אֶחָד זֻכָּה לְקַבֵּל בְּיוֹם
 הַזֶּה בַּחֲנִית הָאֵרַת פּוּרִים כֹּל אֶחָד וְאֶחָד
 לְפִי מְדַרְגָתוֹ, כִּי כֹל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נַעֲשֶׂה
 וְנִשְׁמַע שֶׁהוּא בַּחֲנִית נִקְרְבִים וְנַעֲשִׂים כְּפִי
 מְדַרְגָתוֹ וְכו' כַּנ"ל:

יד וְזֶה בַּחֲנִית מְבַטְלִין תְּלִמּוּד תּוֹרָה
 לְשִׁמְעֵי מִקְרָא מְגִילָה, הֵינּוּ כִי
 בַּחֲנִית פּוּרִים הוּא בַּבַּחֲנִית בְּפוּלָה שֶׁל
 תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, שְׁנַתְּהִכִּין כֹּל הַיְדִידוֹת
 וְהַבְּפוּלִים לְבַחֲנִית עֲלֶיהָ וְכו' כַּנ"ל, וְהוּוּ

מְבַטְלִין תְּלִמּוּד תּוֹרָה לְשִׁמְעֵי מִקְרָא
 מְגִילָה, כִּי מִקְרָא מְגִילָה הֵינּוּ הָאֵרַת פּוּרִים
 נִמְשָׁךְ מִבַּחֲנִית בְּפוּלָה שֶׁל תּוֹרָה וְכו' כַּנ"ל
 בַּחֲנִית מְבַטְלִין תְּלִמּוּד תּוֹרָה וְכו' כַּנ"ל:
 טו וְזֶה בַּחֲנִית פְּרִשַׁת פְּרָה שְׁקוּרִין אַחַר
 פּוּרִים, כִּי פְּרִשַׁת פְּרָה אֲדוּמָה
 הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַשְׁיֵג, כְּמוֹ
 שְׁכַתּוּב: "אִמְרַתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה
 וְכו'", וְעַל יְדֵה דִיקָא מְטַהְרִין מִשְׁמַמַּת מוֹת,
 כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הוּא בַּחֲנִית גִּשְׁמֻעָה וְנַעֲשֶׂה,
 כִּי גִשְׁמֻעָה בַּחֲנִית נִסְתַּר זֶה בַּחֲנִית הַנְּשָׁמָה
 שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַשְׁיֵגָה, וְנַעֲשֶׂה זֶה בַּחֲנִית
 הַגּוֹף, וּכְשִׁזְכִּין לְהַמְשִׁיךְ בַּחֲנִית הַנְּשָׁמָה
 וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ נַעֲשֶׂה, עַל־יְדִיָּה נִתְחַבֵּר
 הַנְּשָׁמָה עִם הַגּוֹף וּמֵאִירָה הַנְּשָׁמָה כְּהַגּוֹף,
 וְזֶה עֵקֶר הַחַיִּים, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הוּא
 הַדַּעַת בַּבַּחֲנִית וְהַחֲכִמָה תַּחֲזִיחַ וְכו' דְּהֵינּוּ
 לְדַעַת וְלַהַשְׁיֵג מִה שֶׁהִיָּה נִסְתַּר מִמֶּנּוּ
 שֶׁהוּא בַּחֲנִית הַנְּשָׁמָה כַּנ"ל וְאֵלּוּ לֹא חָטָא
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת לְעוֹלָם,
 דְּהֵינּוּ לְזִכּוֹת לְהַשְׁיֵג אֶת תְּכֵלֵת בַּחֲנִית
 הַנְּשָׁמָה וְנַעֲשֶׂה הַגְּבוּהָ בִּיּוֹתֵר כְּעוֹדוֹ בַּחַיִּים
 חַיְתוֹ, כִּי הָיוּ הוֹלְכִים מִדְּרָגָא לְדְרָגָא עַד
 שֶׁהָיוּ נִגְלָלִים כְּאִין סוֹף בַּבַּחֲנִית תּוֹרַת ה'
 וַתְּפַלֵּת ה' שֶׁהֵם בַּחֲנִית נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע
 שֵׁשׁ שָׁם כְּעוֹדוֹ בְּגוֹף, בַּבַּחֲנִית "וְאֲכַל וְחַי
 לְעוֹלָם", אֶךְ עַל־יְדֵי חָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 אִי־אֶפְשָׁר לָבֵא אֶל הַתְּכֵלֵת דְּהֵינּוּ אֶל
 הַנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הַנ"ל כִּי אִם עַל־יְדֵי מִיתָה
 שְׁנִסְתַּלַּק עַל יְדֵה הַנְּפֶשׁ מִן הַגּוֹף, וְאִין זֻכִּין
 אַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדִיָּה לְתַחֲזִיחַ הַפְּתִים וְאִין
 וְכו' לְעֵקֶר הַתְּכֵלֵת לְבַחֲנִית נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע

לקוטי הלכות

הלכות ערוכי תחומין ד

ארה חיים קנט

שלא היה יכול להשיג בתיו, בבחינת "ושמחת עולם על ראשם" שדרשו רבותינו ז"ל שעתיד הקדוש ברוך הוא להחזירה לנו לעתיד, כי הנעשה ונשמע שהם בחינת שמחת עולם הם עקר שנעשע עולם הבא, ומכרח כל אחד להסתלק ולשוב אל העפר קדם שיצפה למה שיצפה, והמיתה וההסתלקות זה בחינת ירידה תכלית העליה, כי בודאי אין ירידה כמו המיתה ששב אל העפר ממש, והנפש מסתלקת ונשאר בלא חיות רק קיסקא דחיותא, שהוא מעט דמעט אבל עקר החיות נסתלק ונעשה חפשי מפל המצוות, נמצא שהוא ירידה גדולה מאד, ואו באמת הוא כממא כל הממאות וכו', אבל אף על פי כן המיתה טוב מאד כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי היא בבחינת ירידה תכלית העליה, כי דיקא על ידיה ששב אל העפר שהיא תכלית הירידה על ידיה וזכה לתכלית העליה אחר כך לשוב ולקום לתחית המתים ולזכות אחר כך לשמחת עולם בחינת הנשמע ונעשה, שלא היה יכול לזכות מקדם כ"ל ועל כן אי אפשר להפטר מממאת מת כי אם על ידי בחינת פרה אדומה שהיא חקת התורה שאי אפשר להשיג בשום אופן והיא בחינת נשמע הנבונה מאד בחינת נסתר הנבונה ביותר, שאפלו שלמה המלך עליו השלום לא השיג זאת, כמו שכתוב: "אמרתי אהבמה וכו'", ודיקא על ידי בחינה זו שהיא תורה נבונה מאד בחינת נשמע הנבונה ביותר על ידיה דיקא

יכולין להפטר מממאת מת מתכלית הירידה, כי כל מה שהירידה היא גדולה ביותר צריך להמשיך נשמע נבונה ביותר, שמוממת גדלת ונבחות השגת הנשמע על ידיה יכולין להאיר למטה יותר, ועל כן דיקא על ידי בחינת פרה אדומה שהוא דבר נעלם מאד מאד על ידיה דיקא יכולין להפטר מממאת מת שהוא תכלית הירידה וכו' כ"ל, ועל כן כל מעשי פרה מחוץ למחנה, והיא מממאה כל העוסקין בה, כי פרה אדומה היא חידוש נפלא בזה ונמשך ממקום נבונה כל כך עד שיכול להאיר בתכלית תכלית העשיה אפלו מחוץ למחנה, ועל כן היא מממאה מהורים ומטרה ממאים, כי כל העוסקים בפרה הם ממאים עד הערב מחמת שהם מורידים עצמם לירידה כוון לבחינת חוץ למחנה להוציא ולטרה את כל אלו שנפלו ונממאו בממאת מת:

טו וזה בחינת לא היה דוד ראוי לאותה מעשה כי אם להורות תשובה, שהיא בחינת ירידה תכלית העליה, כמו שכתוב בפאמר הנ"ל וזה בחינת ואני ידי מלכות בדם שפיר ושליא כדי לטהר אשה לבעלה, פאשר נשמע זאת מפי רבנו ז"ל שאמר זאת על עצמו, על שהיה עוסק תמיד להוציא בני אדם מירידה גדולה להנביחם ולקרובם לה' ותפוד. נמצא שהצדיק הגדול ביותר בחינת דוד המלך עליו השלום, יש לו איה ירידה לפעמים כדי להרים ולהנביח ולטהר את ישראל

לאביהם שבשמיים, ואז בשעת ירידתו שיויר למקומות פאלי, הוא בבחינת די מלוכלכות בדם וכו'. והוה בחינת מה שפרה אדומה מממאה כל העוסקין בה, מחמת שעבודתה מחוץ למחנה וכו' פנ"ל אבל הממאה והלכלוך הנ"ל הוא רק לפי שעה כי אינו טמא כי אם עד הערב, אבל על-ידיהוה הוא מגביה ומטהר את הממאים שב'ישראל מבחינת ממאה גדולה שהיא בחינת טמאת מת. והוה בחינת שפרה אדומה מממאה טהורים ומטהר טמאים, בחינת די מלוכלכות בדם וכו' כדי לטהר אשה לבעלה, שהם פגסת 'ישראל לאביהם שבשמיים פנ"ל, ועל-פן קורין פרשת פרה תיכף אחר פורים כי זה עקר בחינת פורים פנ"ל:

אשה לבעלה וכו' פנ"ל ששכל זה מכפולין תלמוד תורה, בחינת פטולה של תורה זהו קיימה, בחינת ירידה תכלית העליה, בחינת "ענת לעשות לה' הפרו תורתך", ופרש רש"י מה יעשו אלו שהפרו תורתך כשרוצין לעשות תשובה עין שם. כי אלו שהפרו תורתך ועברו על מה שעברו עקר תקונם על-ידי הצידיק המקים "ענת לעשות לה' הפרו תורתך", דהינו שמכפול עצמו ומוריד עצמו למקומם בבחינת פטולה של תורה זהו קיימה, וזוכה לחשיג גשמע ונעשה גבוה יותר ואז נתהפך הירידה לתכלית העליה ואז נעשה מעוונות 'ישראל תורה, בבחינת "ביום ההוא יבקש עון 'ישראל ואינינו", וזכה מגביה אותם לשרשם וכו' פנ"ל:

ית וזה בחינת משלוח מנות איש לרעהו, כי כל אחד יש לו גשמע ונעשה לפי מדרגתו, וצריך כל אחד להאיר מבחינת הגשמע ונעשה שלו לחברו, והוה בחינת משלוח מנות, כי מהארת גשמע ונעשה שהוא השגת התורה מזה גמשך האכילה דקדשה שהוא השגת התורה מזה גמשך האכילה דקדשה שהיא בחינת סעודת שבת בחינת אכלו מעדנים וכו' כי הדות ה' מעזכם פנ"ל, וזה בחינת "ותורתך בתוך מעי", בחינת (משל' ט) "לכו לחמו בלחמי ושתו", כי האכילה היא בחינת תורה, כי על-ידי התורה שמקבלין בחינת נעשה ונשמע, על-ידיהוה יכולין לאכל בקדשה, כי האכילה מחברת הנשמה והגוף, ועל-פן על ידי הגשמע

זו וזה בחינת 'מכפולין תלמוד תורה למקרא מגילה ולהוצאת המת ולהכנסת פלה, כי הפל אחד, כי מקרא מגילה זה בחינת השגת גשמע ונעשה שזהו בחינת פורים פנ"ל, ולזה צריכין בחינת פטולה של תורה זהו קיימה בחינת מכפולין תלמוד תורה וכו' פנ"ל, והוה ולהוצאת המת, כי הפטול הוא בשביל הוצאת המת כדי להכניע סטרא דמותא, כי על-ידי שהצידיק מוריד עצמו למקומות הנמוכים על-ידיהוה הוא מעלה משם את שנפלו לשם ועל-ידיהוה הוא מכניע סטרא דמותא ואז הירידה תכלית העליה, ואז הוא מטהר אשה לבעלה על-ידיהוה בבחינת ואני ידי מלוכלכות וכו' והוה ולהוצאת המת ולהכנסת פלה, הינו לטהר

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ד

ארה חיים קסא

ונעשה שעל ידיה זוכין לעזות דקדושה ואז יכולה הנשמה להאיר בגוף, על-כן אז יכולין לאכל בקדושה, ודינו שיתחבר הנשמה והגוף על-ידי האכילה ותאיר הנשמה בהגוף שזה עקר החיים וכו' פנ"ל, וזה בחינת סעודת שבת וכו' פנ"ל, וזה בחינת סעודת פורים בחינת שמחה ומשקתה יום טוב, כי אז זוכין לשמחה, בחינת "כי תדות ה' היא מעונכם" פנ"ל, ואז האכילה בקדושה, בחינת "אכלו משמנים ושתו ממתקים כי תדות ה' היא וכו'" פנ"ל. ומצא שבתוך האכילה דקדושה שהוא בחינת סעודת פורים, מאיר בה בחינת הארת התורה בחינת געשה ונשמע בחינת ותורתך בתוך מעי פנ"ל, וזה בחינת משלוח מנות איש לרעהו, כי כל אחד יש לו געשה ונשמע בפי מדרגתו, ועל-כן כל אחד שולח מהארה שלו לחברו, כי כל אחד צריך להאיר בחברו מהארתו והשגתו. והו "אכלו מעדנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין זכון לו וכו' כי תדות ה' היא מעונכם", כי משאזכין לבחינת תדות ה' וכו' הינו בחינת געשה ונשמע וכו' וזה מאיר בתוך האכילה, וזה בחינת פורים שאז צריכין לשלוח מנות להאיר כל אחד בחברו וכו' פנ"ל. והו בחינת מתנות לאביונים, כי שפע העשירות דקדושה זה בחינת עזות דקדושה, בחינת "עשיר יענה עזות", בחינת "הכסף יענה את הכל", יענה זה בחינת קולות, שהוא בחינת עזות וצריך לרחם על העני, וזה בחינת מה

שכתוב בפאמר הנ"ל שצריכין לרחם על בשר הגוף, כי גוף ונפש הם בחינת עשיר ועני, וכל המרחם על הפריות מרחמין עליו וכו' הינו כמו שהוא מרחם על העני וממשיך לו שפע ופרנסה שהוא בבחינת עזות דקדושה שמשם נמשך הפרנסה בבחינת גבורות גשמים, כמו בן מרחמים עליו ונותנין לו דעת שיוכל לרחם על בשר גופו להאיר בו מפל הארות והשגות, בחינת ומבשרך אל תתעלם, שזהו ממש בחינת צדקה לעני. ועל-כן בפורים שזוכין לשמחת עולם וכו', בחינת תדות ה' היא מעונכם, צריך להאיר הארה זו אל הגוף שגם הגוף ידע מזה, וזה בחינת מתנות לאביונים שמאירין בחינת שפע המזון שהוא בחינת עזות דקדושה פנ"ל אל העני, כי השפע העשירות בעצמו נמשך מהשגת התורה, שמשם כל ההשפעות וממשיך הארה זו אל העני. וכמו בן נמשך הארת התורה, בחינת עזות דקדושה, מהנשמה אל הגוף, שהנשמה תרחם על הגוף לגלות לו מפל הארות והשגות שהיא משגת שהגוף גם בן ידע מהם, כמבאר בפאמר הנ"ל:

יש וזה בחינת חייב אינו לבסומו בפוראי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי אז נתהפך הירידה לתכלית העליה, וזוכין לבחינת שמחת עולם, שהוא בחינת געשה ונשמע שהוא בחינת השגה שלעתידי לבא שאז יהיה בלתי תשובה, ואז יהיה געשין מעוזות ישראל

תורה וכו' פנ"ל. וזה בחינת עד דלא ידע בין ארור הקו, שהוא בחינת כל העוונות שנמשכין מזהמת הנפש, בחינת ארור אמה וכו' לברוך מרדכי, כי גם העוונות נעשים בזכות ונעשה מהם תורה על ידי התשובה, בחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" פנ"ל:

כ וזה בחינת 'מרדכי' מרי דכיא, בחינת ריח הטוב של שמן המושחה שעל ידו נתקדשו כל כלי המושבין ונכנסו מחל אל הקדש, שהם בחינת תקון חטא העגל שכולל כל החפאים. נמצא שעל ידי מרדכי שהוא בחינת מר דרור ראש הבשמים של שמן המושחה על ידו נכנסין מחל אל הקדש ונמתק ונתתקן כל החפאים שהם בחינת חטא העגל ונתהפך ונעשה מזה בחינת מושבין אשר משם תצא תורה פנ"ל, כמו שכתוב: ונועדתי לך שם ודברתי אהך וכו', וזה בחינת פורים שהוא בחינת הארת מרדכי וכו' פנ"ל, בחינת "הידודאים נתנו ריח", שני הידודאים, אפלו הידוד האנים הרעות אשר לא תאכלנה מרע גם הם נתנו ריח הטוב על ידי בחינת מרדכי שהוא בחינת ריח הטוב, בחינת בשמים ראש מור דרור וכו' פנ"ל:

כא נאזני נתתקנין שני החותמות, חותם הדין וחוקם הרגילין פנ"ל, ועל פן אחר כך נמסר החוקם למרדכי ונחתם בטבעת המלך למחות וכו' עמלק, שהיו בחינת חותם דקדושה

שמשכניו דם גדות שהוא בחינת עמלק וזהמת הנפש פנ"ל, ועל פן בשעת הגזירה, נאמר ונתחלחל המלכה מאד, שפרסה נדה כמו שדרשו רבותינו ז"ל, הינו פנ"ל שמתחמת שהתגבר או חותם הקו שהוא בחינת פגם חותם דקדושה, ואז נעשה חס ושלום מהחותם גדת פנ"ל, אבל אחר כך זכו לתקן חותם דקדושה על ידי מרדכי ואסתר, ואז נמסר טבעת המלך בחינת חותם דקדושה ליד מרדכי, ונחתם בטבעת המלך למחות הקו עמלק וכו' פנ"ל, כי מרדכי ואסתר הם בחינת ידיו ורגליו פמבאר במקום אחר (סימן ט), בחינת חותם בתוך חותם, וזה בחינת "ידי נטפו מור ואצבעותי מור עובר על כפות המנעול", זה בחינת מרדכי מור דרור, שהוא חותם הדין בחינת ידי נטפות מור וכו', והיו על כפות המנעול, לשון חותם, בחינת "גן נעיל מען חתום":

כב ועל פן ברבים המקופות חומה מימות יהושע בן נון קוראין בט"ו, כי בשושן ששם היה מרדכי ואסתר בעצמם ושם היה עקר הנס, שם זוכין להארת פורים בתכלית השלמות ביותר מכל העולם, הינו כי שם זוכין לבחינת נעשה ונשמע הגבוה ביותר, כי שם מאיר ביותר הארת מרדכי ואסתר, ועל פן הם עושין פורים בט"ו, כי ב"ד שהוא אצלנו פורים הם לוחמין או עדין מלחמת עמלק והארת והשגת פורים שלהם הוא אחר כך בט"ו, כי זוכין לנעשה ונשמע גבוה

הלכה ה

וכו ותפאר ענין שבועות

על פי התורה 'תקעו אמונה' בקולטו
תנינא סימן ה', עין שם היטב
כל התורה:

והכלל לענינו, שהעקר הוא האמונה,
וצריך כל אחד לחפש ולחזק את
עצמו באמונה וכו', והתקון להעלות
האמונה מנפילתה הוא שצריכין לחזק
ולמצוא המים שמשם גדלה האמונה,
ואלו המים הם בחינת עצות שמהם גדלה
האמונה, בבחינת "אודה שמך פי עשית
פלא עצות מרחוק אמונה אמן", שעל-ידי
העצות גדלה האמונה, ועצות הם בחינת
עמק הלב, הינו בשתקלקל ונפל האמונה
וכו' אז צריכין לצעק מן הלב לבר,
בבחינת צעק לכם אל ה' וכו', "מעמקים
קראתך ה'", מעומקא דלבא, ועומק הלב
זה בחינת עצות, בבחינת "מים עמוקים
עצה בלב איש וכו'", ועל-ידי העצות
שנתגלין בעולם על-ידיה גדלה האמונה
וכו' ואז חוזר ונתחמק כל הנ"ל וכו', פי
העצות הם בחינת פלא וכו', ולגלות
ולגלות המים הנ"ל דהינו העצות לזה
צריכין איש תבונות וכו', ואיש תבונות
הוא מי שיש לו נשמה וכו', וצריך לצחצח
ולפד הנשמה, וזה נעשה על-ידי
שממשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים
וכו', והכלל פי על-ידי המשכת רוחניות
אלקות לתוך צמצומים דהינו לתוך גופים

יותר בט"ו בשלמות מלוי הלכנה, ועל-פן
כרפין המקפין חומה מימות יהושע נתנו
להם כבוד לקרות גם בט"ו כמו שישן כמו
שכתב הא"י ז"ל, כי מקפות חומה מימות
יהושע, זה בחינת שגמושך להם הארת
החותם שהוא בחינת חומת, פי חומת
אותיות חוהם, כמובא, וזה נמשך מימות
יהושע, שהוא היה הראשון שפבש ארץ
ישראל ולחם מלחמות עמלק, כמו
שכתוב: צא הלחם בעמלק, כמובא
במקום אחר שיהושע הוא מיוחד לזה
לחם מלחמות עמלק, ועל-פן על ידו
נמשך בחינת חומה שהוא בחינת חותם,
שנה נעשה על-ידי שמכניעין עזות
דסמרא-אחרא שהוא עמלק שהיה עז
פנים ביותר, משל לאמבטי וכו' קפין בן
בלעל אחד לתוכה וכו' שהוא היה העז
פנים ביותר, להודג לישראל אז, כי עמלק
הוא זממת הנחש שהוא בחינת עזות
דסמרא-אחרא כמובא במקום אחר, ועל-
ידי שמכניעין את עמלק מכניעין עזות
דסמרא-אחרא וזכין לעזות דקדשה ועל-
ידיה נתחמן החותם דקדשה שהוא
בחינת חומת וכו' פנ"ל, וכל זה נמשך
מבחינת חרות ה' היא מענקם בחינת
נעשה ונשמע וכו' פנ"ל. ועל-פן כרפין
המקפין חומה מימות יהושע זכין להשגת
פורים בשלמות העליון, דהינו בחינת
נעשה ונשמע הנבואה יותר, ועל-פן קורין
בט"ו כמו שישן ששם זכין להשגת נשמע
ונעשה נבואה יותר וכו' פנ"ל:

הוא האמונה שהוא יסוד כל התורה והמצוות כמו שכתוב (תהלים קיט): "כל מצותיך אמונה", וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (פסות סד): בא חכקוק ותעמידן על אחת וצדיק באמונתו יתרה, ועל כן תחלת דבר ה' שדבר עם ישראל הוא אנכי ה' אלוקיך וכו' שהיא עקר האמונה להאמין בה' יתברך ולכפול אמונות פוזביות בחינת לא יהיה לך אלהים אחרים לא תעשה לך פסל וכו', כי זהו עקר ההתחלה והתכלית והיסוד והעקר של כל התורה כלה, כי העקר הוא האמונה כנ"ל, להעלות האמונה צריכין לחתר המים שמהם גדלה האמונה שהם בחינת עצות וכו' כנ"ל, וזה בחינת תר"ג עטין דאורתא שהוא כלליית התורה שכלולין בעשרת הדיברות שמקבלין בשבעות, כי כלליית התורה נקראת עצה, כמו שכתוב: לי עצה ותושיה אני בינה וכו', בחינת תר"ג עטין דאורתא, כי עקר כל מצוות התורה הם בחינת עצות קדושות שהם בחינת מים עמוקים עצה וכו', שעל ידם גדלה האמונה, כי עקר תכלית התורה הוא האמונה לנלות אמונה הקדושה בעולם, למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים וכו' כנ"ל. ועל כן נתן לנו תר"ג עטין דאורתא שהם תר"ג מצוות שנקראים עצות, כי על ידי העצות גדלה האמונה שהוא עקר הכל כנ"ל:

ב נמצא שצריכין בשבעות לחתר ולנלות המים עמוקים שהם העצות בחינת כלליית התורה תר"ג עטין

על ידיה נכפל ונתרבה פרנסתו, כי כשממשך רוחניות אלקות לתוך צמצומים דתנו לתוך גופים, זה בחינת בריאה, כי נעשה עתה בריאה חדשה על ידי חבור רוחניות אלקות עם הגוף והצמצום שזה עקר הבריאה וכו' ועל ידי זה נמשך פרנסה וכו' כמבאר שם עין שם, ועל ידי הפרנסה הוא מצמצח נפשו, כי אכילת הצדיק הוא רק בשביל הנשמה, כמו שכתוב: "צדיק אוכל לשובע נפשו", ושיבוע הנפש זה בחינת הצמצוח שמצמצח נשמתו על ידי אכילתו בבחינת והשביע בצמצוחות נפשך, ואזי בשמצחצח נשמתו אזי הוא איש תבונות, בבחינת "ונשמת שדי תבנים", ועל ידיה נתגליו העצות כנ"ל ומשם גדלה האמונה כנ"ל עין שם כל זה היטב, ועל ידי שמעלין האמונה הנפולה על ידיה נעשין גרים וכו', והגרים קשין לישראל כספחת וכו', כי הגרים מכניסין נאווה בישראל, שעל ידיה נטילין חרב הנאווה מנהיגי הדור שמתנאים על הדור בהנם וכו', ועל ידי זה הם מגבירים תאוות נאוף בעולם וכו', ולהציל מזה הוא על ידי מנהיגי הדור וכו', כי יש מגיני ארץ שהם מכניעין חותם דסמרא אחרא בחינת החתים בשרו, והם מעלין מבחינת החתים בשרו לבחינת חותם דקדושה בחינת תפלין התנוצצות המחין וכו' וכו' עין שם כל זה היטב היטב:

א וזה בחינת שבעות בחינת מתן תורה, כי עקר קבלת התורה והמצוות

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קסה

כדי לגלות האמונה כנ"ל, ולזה צריכין איש תבונות שמצדצח נשמתו על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שעל ידיה נמשך פרנסה וכו' שעל ידי זה מצדצח נשמתו שעל ידיה יכולין לחתור המים הנ"ל שמהם גדלה האמונה כנ"ל:

וזה בחינת עמור שעורים וספירת העמר, שהוא הכנה לשבועות כדי לצאת משמאית מצרים לזכות לקבלת התורה בשבועות, כי עמר ממאית ונקמת מצרים הם הכפירות ואמונות פוזביות של מצרים ופרעה, שזה עמר הממאה וההקמא בחינת נקמת הנחש. כי מצרים היתה מלאה גלולים ועבודה זרה, וכמו שאמר פרעה מי ה' וכו' לא ידעתי את ה' וכו', ועקר יציאת מצרים וקבלת התורה אז בדרון של משה שהיה אז יציאת מצרים וכו' ממש, וכן בכל דור דור שנמשך על ישראל בחינת הארה זאת בכל שנה ושנה בפסח ושבועות, העקר הוא מה שיוצאין משמאית מצרים דהינו שיוצאין מן הכפירות ואמונות פוזביות שנמשכין מן הנחש שנמשך על ידי חטא אדם הראשון שבשביל זה היה עמר גלות מצרים כדי לכלות ההקמא הזאת ולזכות לצאת משם, דהינו לצאת מן הכפירות ואמונות פוזביות ולזכות לאמונה הקדושה בה' תברך, שזה עמר הקדושה עמר קבלת התורה בשבועות כנ"ל, והנחמת שצריכין אז להעלות אמונה הנפולה שנפלה על ידי חטא אדם הראשון וכן על ידי החטאים

שבכל דור דור שזה עמר גלות מצרים וכל הגליות, כי כל הגליות עקרו באים רק בשביל פנים האמונה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל, לא גלו ישראל אלא על ידי שפסקו מהם אנשי אמונה, על כן אז בפסח ושבועות צריכין לצאת מגלות מצרים שכולל כל הגליות (כמבאר בדברי רבותינו ז"ל), דהינו שצריכין להכניע ולבטל הכפירות והאמונות פוזביות שהם עקר כל הגלות ולהעלות האמונה מנפילתה על כן צריכין אז כל התקונים המבארים בהתורה הנ"ל דהינו שצריכין לחתור המים שהם העצות שמהם גדלה האמונה שזה נעשה על ידי האיש תבונות שמצדצח נשמתו על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים וכו' כנ"ל וזה בחינת עמור שעורים וספירת העמר שהם הכנה לשבועות שהוא קבלת התורה שעקרה היא התגלות האמונה, כמו שכתוב: כל מצוותיך אמונה כנ"ל:

ג כי עמר הוא האמונה שזהו בחינת מצות קריאת שמע, שאנו מחיבים ליחד שמו ותברך פעמים בכל יום לקבל עלינו האמונה הקדושה להאמין בה' תברך באמת ובלב שלם, כמו שאנו אומרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, נמצא שעמר כלל התורה הוא בחינת מצות קריאת שמע, שהוא האמונה שהוא עמר הכל כנ"ל, ואיך בפריעי חיים בשער הקריאת שמע, והכלל היוצא משם כי עמר פונת קריאת שמע כדי ליחד יחוד

11

גמשכין מחין גמורים בשעת קריאת שמע ותפלה, ועל-ידיה מתחברים להוליד נשמות וכו' עין שם בכתובת שמבאר כל זה היטב. והנה אף-על-פי שאין לנו עסק בנסתרות להבין סוד פגנות האר"י ז"ל לתכליתו, אף-על-פי-כן כל אשר תמצא ידני להבין מהם רמזים ועצות לעבודת השם יתברך על-פי דרכי התקדמות שחתר ונלה לנו רבנו ז"ל הקדוש והגורא ז"ל מה טוב ומה נעים, כי כבר הודיע רמזו לנו רבנו ז"ל שכל פתבי האר"י ז"ל כלולים בתורתו, ומי שיש לו לב להבין באמת יוכל לזכות לפרש כל פתבי האר"י באר היטב על-פי דברי תורתו הקדושה כמבאר מזה במקום אחר:

ר' יצחק נבוא לבאר בתסוד הגדול ובישועתו הגוראה והנפלאה. והכלל כי עקר הוא האמונה פנ"ל, וכל התורה תלויה באמונה פנ"ל, ומאחר שכל התורה והמצוות תלויה באמונה גודאי בהכרח שיתנה לאדם בחירה על זה, כי זה ידוע שעקר התורה נתנה בזה העולם דוקא לבני אדם מחמת שהם בעלי בחירה, ומחמת שעקר התורה הוא האמונה, אם פן גודאי ההכרח שיש לאדם בחירה על אמונה ועקר הבחירה על אמונה נמשך מבחינת פגנות האר"י ז"ל כי מבחינת יחוד העליון שאינו נפסק לעולם, נמשך חיות תדיר לכל העולמות בשביל קיום העולמות, ועקר החיות וקיום העולמות הוא האמונה, כמו שכתוב: וכל

עליון כדי להמשיך מחין משם כדי להוליד נשמות, אך אי-אפשר ליחד יחוד העליון שהוא יחוד חכמה ובינה, כי אם על-ידי העלאת מין-נוקבין, אבל אי אפשר להעלות מין-נוקבין כי אם בשמקבלין המחין הארה מיחוד העליון, כדי שיהיו ראויים להעלות מין-נוקבין, ואם פן לכאורה קשה אך יצויר זה, כי מאחר שזה תלוי בזה שאי אפשר ליחד כי אם על-ידי העלאת מין-נוקבין, ואי-אפשר להעלות מין נוקבין כי אם על-ידי היחוד, אם פן מהיכן ההתחלה, אך הענין דע כי הלא בווזנים יש למעלה באבא ואמא בחינת הא' לחיות העולמות ולקיים קיום הכרחו וזווג זה תדירו ואינו נפסק לעולם, כי אם יתפטר רגע אחד והפסלו כל העולמות, וזוג ב' לתת מחין לזכר ונקבה כדי להוליד נשמות בעולם, שהוא פנימיות העולמות פגודע, וזה הזווג אינו תדיר וכו', עין שם בשער הקריאת שמע בפרק ה' ובשאר הפרקים, והכלל שיש וזוג החיצון שאינו צריך לעליות מין נוקבין על-ידי מעשינו הטובים, כי מעצמו נעשה כי הוא וזוג תדיר ולא פסיק לעלמין לצדק קיום העולמות, ומזה הזווג אנו ממשכין בשעת קריאת שמע באמירת שמע ישראל, הארה למחין כדי שיוכלו לעלות בסוד העלאת מין-נוקבין ואחר-כך עליון בסוד מין-נוקבין על-ידי מסירת נפש על קדוש - השם, ואז מתדיר יחוד העליון בבחינת וזוג פנימי לצדק המושכת הנשמות, ועל-ידיה

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים

קסו

מעשהו באמונה, ועל־כן החיות הנמשך תמיד מלמעלה בלי הפסק בשביל קיום העולמות, זה בחינת הארת האמונה שנמשך הארה משכללים עליונים מחכמה ובינה עליון, שעל־ידי הארה הזאת נמשך פה בלב האדם להאמין בה' יתברך כי אמונה הוא בחינת מלכות פדוע, וביחינת מלכות אמונה שרשה בשכל העליון בחכמה עלאה, כמו שפתיב: ה' בחכמה יסד ארץ, וארץ היא בחינת אמונה, כמו שפתיב: שכן ארץ ורעה אמונה וכמוכא, וזה בחינת לך אמר לבי בקשו פני וכו' שהלב של האדם אמר לו לבקש פניו יתברך, וזה בחינת התעוררות העליון שנמשך מבחינה הנ"ל מבחינת חיות הנמשך לקיום העולמות שמשם נמשך הארה והתעוררות בלב האדם שמודיע ומאיר בלבו התנוצצות אלקותו יתברך שפא על לב האדם הבנה והכרה להבין האמת שיש יחיד קדמון נמצא המהיב שהוא הבורא יתברך שהוא שליט ומושל שעקר התכלית להאמין בו יתברך ולבקש פניו תמיד וכו' תלוי עקר הבחירה של האדם, כי זאת ההארה הנ"ל נמשכת תמיד בלי הפסק לכלל העולמות בשביל קיום העולמות שעקר חייתם וקיומם הוא האמונה הנ"ל, וכמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר, שעקר החיות היא אמונה שהיא בחינת אור הפנים בחינת באור פני מלך חיים וכו', ואיתא בכתבי האר"י במקום אחר שפונה החיות הנמשך לקיום העולמות שנמשך מווג החיצון הנ"ל.

משם הוא נשמות המלאכים אבל נשמות ישראל הם גבוהים הרבה יותר, כי הם נמשכים מווג הפנימי שהוא ווג שאינו תדיר, כי איראפשר ליחד הווג הפנימי הזה כי אם על־ידי מעשיו הטובים, ועל־כן אינו תדיר, ועל־כן צריכין לקבל תחלה הארה אל המחין מווג החיצון שאינו נפסק שמשם חיות המלאכים וכל העולמות כדי שיהיה להם פה לעלות בסוד מין נקבין על־ידי מעשים טובים ומסירת נפש על קדוש השם ועל־ידי עלית מין־נקבין הזה גורמים יחוד וווג הפנימי שמשם נמשכין מחין גמורים להוליד נשמות צדיקים שנמשכין מווג הפנימי שאינו תדיר רק כפי מעשה התחתונים שהיו עקר סוד פגות קריאת שמע וכנ"ל. הינו כי כל החיות וקיום העולמות וכל המלאכים והשרפים וכו' הוא האמונה בבחינת וכל מעשהו באמונה הנ"ל, וזה ידוע שהחלוק שבין הצדיק ובין המלאכים היא הבחירה שעל־ידיה נתעלה אור נשמת הצדיק והשגתו מאור נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' מהמת שנקראים עומדין ואין להם בחירה, הינו כי זאת ההארה הנ"ל הנמשכת מיחוד העליון החיצוני שאינו נפסק, ואף־על־פי שנקרא חיצוני בערך הפנימי הגבוה ממנו יותר אף־על־פי־כן הוא יחוד עליון וגבוה ונרא ונשגב מאד, כי הוא נעשה פמדות העליונות של מעלה מהפגון שהם חכמה ובינה, פדוע, ועל־כן הארה הנמשכת משם שהוא

הארת האמונה, כשהיא נמשכת בעולמות העליונות שהם המלאכים והשרפים וכו' שהם רוחניים וקדושים וטהורים ואי יש להם כח לקבל זאת ההארה בשלמות גדול, ותיכף מתעוררים ברעש גדול להקדיש שמו ותברך באימה וביראה גדולה מאד, ועל־כן נקראים שרפים שנשרפים ונתלהבים מגדל אור אלקותו שמאיר עליהם תמיד כי הם קדושים וטהורים ואין להם גשמיות ובחירה ועל־כן זאת ההארה מספקת להם ועל־דיוה יודעין מאלקותו באמונה שלמה ונתלהבים בהתלהבות גדול לעשות באימה וביראה רצון קונם, אבל כשזאת ההארה מגיע לזה העולם העכור הגשמי שהוא עולם העשיה שהוא מגשם בתכלית הגשמיות אזי אי־אפשר לקבל הארה הזאת הגדולה בראם התנוצצות מעט מה שנמשך מהארה הזאת התנוצצות בלב האדם שמעורר את האדם לבקש פניו ותברך, להשתקק לאמונתו ותברך, בבחינת "לך אמר לבי בקשו פני וכו'" ב"ל, ואי יש לאדם בחירה גדולה:

תיכף על־ידי התנוצצות הזאת ומתחיל לרדף להשיג בשלמות האמונה הזאת, ומשתדל לצמצם בלבו הארה הזאת בכמה צמצומים, וזהו בחינת המושכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ואי ממשך על עצמו הארה גדולה מההארה הזאת ועל־ידי הארה הזאת שנתוסף בהמחין שלו הוא נתעורר בשלהובין דרחימותא למסר נפשו ככל לב על קדוש השם, ואי עולה בסוד מין נוקבין וגורם יחוד עליון הפנימי ואי נמשך ממש חיות יותר עליון שהוא בחינת חיות הנשמות ישראל שעל־דיוה נתגלה האמונה בשלמות בהתגלות גדול לכל באי עולם כי בזה העולם שהוא תחתון וגשמי מאד אי־אפשר לגלות האמונה בשלמות כי אם על־ידי שממשיכין חיות מיוחד היותר עליון ונבזה כי כל מה שהעולם והדרגא נמוך ומגשם יותר וצריכים להלביש לו אור אלקותו בלבושים וצמצומים יתירים, צריכים להמשיך לו אור הנבזה יותר ויותר כי צריכים אליו שכל עליון ונבזה יותר ויותר שייכל להלביש אור אלקותו לעולם ומדרגה מגשם גוה, וכמוכן כל זה בהתורה 'מישראל דספינא' (בסימן לט) ובכתבי האר"י ז"ל שהפלים נעשין מאור גבוה יותר וכו' עין שם והבן. ועל־כן בזה העולם אין מספיק החיות הנמשך מזווג בעלמא לרמו לאדם שימשך אחריו ותברך, כמו שמרמזין לאדם בדין מרחוק ואי יש לאדם בחירה, כי המשפיל המבין החפץ באמת לאמתו הוא מתעורר

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קסט

ממנו איזה הארה והתנוצצות כפי שיתעורר לאמונתו ותברך בנ"ל, ועקר האמונה בשלמות נמשך על-ידי הצדיקים אמתיים שתיכף שמוגע עליהם הארה והתנוצצות הנ"ל, או ממשכים זאת ההארה שהוא בחינת רוחניות אלקות הם ממשכים אותו לתוך צמצומים, ועל-ידי זה נמשך הארה להמחין שלהם ומצמצחין נשמתם, ועל-ידיהם הם עולים בסוד מין נוקבין במסירת נפש על קדוש השם ועל-ידיהם גורמים יחוד הפנימי שמושם נמשך חיות גבוה יותר שהוא חיות נשמות הצדיקים, שעל-ידיהם החיות הגבוהה יכולין הצדיקים לגלות האמונה בעולם בשלמות גדול וזה בחינת משכני אחרך נרצה, ופרש רש"י אני שמעתי משלהיך שאתה רוצה למשכני ואני אחרך נרצה וכו' הינו בנ"ל שישאל קדושים תיכף בשמאיר עליהם הארה הנ"ל שגורמות להם להמשיך אחריו ותברך, או תיכף הם רצים אחריו בהשתוקקות גדול ובמסירת נפש ואז גורמים יחוד פנימי שעל-ידיהם נמשך הארה גבוה מאד שמוגלה להם סתרי גניזותיו שזהו בחינת הביאני המלך חדריו שהם בחינת גניזת דמלכא הגנוזים בחדרי חדרים שנתגלן להצדיקים על-ידי הבחינת הנ"ל, שהוא בחינת "משכני אחרך נרצה", שתיכף בשמתנוצץ להם בלב להמשיך אחריו ותברך הם רצים אחריו במסירת נפש על קדוש השם וכו', וזהו בחינת "דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו", דודי שלח

ידו מן החור זה בחינת התנוצצות הנ"ל שנמשך מיוחד החיצוני שאינו נפסק, שהוא בחינת רמזים, כמו מי ששולח ידו ומרמז לחברו שליד אחריו ואני תיכף ומעי המו עליו לרדף אחריו במסירת נפש בנ"ל, וזה בחינת "אונים פרית לי וכו', או אמרתי הנה באתי", אונים פרית לי זה בחינת רמזים הנ"ל וכמוכן מפרוש רש"י שם, או אמרתי הנה באתי, פי אני מוכן לעבד אותך במסירת נפש בנ"ל, ועל-כן באמת זכיתי ש"בשרתי צדק בקהל רב וכו' צדקתך לא כפיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי" וכו', הינו פי בתחלה היה רק התעוררות והתנוצצות אמונה מכוסה בתוך הלב בלבד, שלא היה אפשר לדבר מזה כלל אף על-ידי שאמרתי הנה באתי ומסרתי נפשי בשבילך ליד אחרך במדבר בארץ לא רועה זכיתי לקבל את התורה ולהמשיך עלי הארה נפלאה מיוחד הפנימי עד שעל-ידיהם אני יכול לבשר צדק בקהל רב ולפרסם האמונה בפה מלא על-ידי פה התורה הקדושה שקבלתי, בבחינת אמונתך ותשועתך אמרתי שעל-ידי התורה שמקבלן על-ידי בחינת הנ"ל, יכולין לגלות האמונה בפה מלא לכל באי עולם וכו':

ה וכו' זהו אנו גבוהים הרבה מן המלאכים שהם עומדים שאינם מקבלים חיות אלקותו כל אחד מיוחד החיצון ואף-על-פי שהם מקבלים הארה הזאת

באור גדול ונפלא ונורא מאד הרבה הרבה גבוה יותר מההארה הנמשכת משם לתחתונים וכנ"ל אף על-פירכך אין להם פח לגרם יחוד הפנימי לחדש האמונה בהארה ויתרה ונפלאה, אבל אנחנו עם קדוש אדרבא מחמת זה בעצמו שתחילת הארת האמונה באה עלינו בזה העולם בעצמים רק בבחינת התנוצצות ורמזים, ועל-ידיה יש לנו בחירה, אזי פשאנו וזכין לבחר בהאמת והטוב לדרך ולרוץ אחריו ותברך במסירת נפש כנ"ל, אזי אנו זוכים לגרם יחוד הפנימי שמשם נמשך עלינו הארה נפלאה בידעת תשוקת אמונתו ותברך, מה שאין המלאכים יודעים ממנה, כי יש לנו פח לחדש את האמונה בהתחדשות נפלא בבחינת חדשים חדשים לבקרים רבה אמונתך דהינו על-ידי בחינת הנ"ל, וכנ"ל:

וזה משעיר למו וכו' מלמד שהחזיר הקדוש-ברוך-הוא התורה על כל האמות ולא רצו לקבלה כי אם ישראל, הינו בחינה הנ"ל, כי על-ידי חיות והתנוצצות אלקות הנ"ל רמו להם הקדוש-ברוך-הוא שמשכו אחריו ויקבלו התורה, אבל הם פנו ערף ולא רצו למסר נפשם ולהשליך תאותם ולקבל התורה, ואזי לא די שלא וכו' לגרם יחוד הפנימי שמשם עקר התגלות האמונה בתוספת אור נפלא, שזה עקר קבלת התורה כנזכר לעיל, אף גם אפלו אור הנמשך בקביעות מבחינת יחוד החיצון כנ"ל, גם זה קלקלו על-ידי מעשיהם הרעים ונמשך להם על-ידיהם כפירות ואמונות כוזבות, כי זה עקר בחינת הבחירה שיש לבני אדם בעולם הנה הנשמי, שבשמוגע עליהם ההארה והתנוצצות אלקות הנמשך מבחינת יחוד החיצון בקביעות לקיים העולמות שהוא בחינת חיות המלאכים כנ"ל, אזי יש פח לבני אדם לבחר בחיים, דהינו לדבק עצמו אל האמת ולהשתקק לאמונתו בהשתוקקות גדול ולהשליך כל התאות ולמסר נפשו על קדוש השם בשביל השם ותברך. כי על-ידי ההתנוצצות הנה לבד יודע האדם בגפשו שראוי להשליך כל התאות הנשמיות כדי לדרך ולרוץ אחר השגת התכלית הנפלא הנה להשיג תשוקת אמונתו הקדושה. כי הלב של איש פשר שלא קלקל מעשיו עדין, יודע מעצמו ומבין שלהשגת התכלית הנה להכיר אותו ותברך, צריכין להשליך כל

ו זהו החלוק שבין ישראל לאמות העולם, כי זאת ההארה הנ"ל הנמשכת מיחוד החיצון לקיים העולמות שמשם בא פלכ האדם התנוצצות ורמזים לרוץ אחריו ותברך, זאת ההארה והחיות נמשך גם על כל אמות העולם, כי השם ותברך מקים גם אותם ברחמיו בחיית הנמשך משם, ורוצה להמשיך אותם גם כן לאמונתו הקדושה, אבל הם פשא עליהם הארה והתנוצצות ורמזים הנ"ל הם פונים ערף מלשמנו, כי אינם רוצים להשליך תאותם הרעות ולמסר נפשם בשבילו ותברך, וזה בחינת ה' מסוני בא

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קעא

התאזות ולמסר נפשו על קדוש השם, ולסבל כל הענויים והיסורים בשביל כבוד שמו ותפודה, ומי שזוכה לבחר בחיים ולהתעורר על-ידי התנוצצות הנה למסר נפשו בשביל השם ותפודה, כמו אבות העולם והצדיקים אמתים הבאים אחריהם, או זוכים על-ידיה לגרם יחוד הפנימי, ועל-ידיה נמשך עליהם מוחין גמורים משם בחינת חיות הנשמות של צדיקים, שהוא חיות גבוה ועליון יותר, שעל-ידיה נתנה האמונה בתכלית השלמות כנ"ל. אבל הפסילים הממאנים לשמוע אשר כבוא עליו התנוצצות הזאת אינו משים לבו לזה, וכמו פתן חרש יאמם אזנו מלשמע ההתעוררות והקמים הנמשכים משם, או לא די שאינו גורם יחוד עליון הפנימי וכנ"ל, אף גם אותה התארה בעצמה נתקלקלה אצלו ונעשה אצלו אמונות פוזביות ועבודה זרה וכפירות, כי מחמת גשמיות ועכירות זה העולם, על-כרחי אי-אפשר לקבל זאת התארה הגדולה בזה העולם, כי אם בחינת התנוצצות ורקמים בעלמא, שפחמת זה שאין התארה מתגלית בזה העולם באתגלויא כמו בעולם המלאכים, רק בדרך רמו והתנוצצות כנ"ל, על-כן יש לבני האדם בחירה לטוב או להפך כנ"ל. ששזוכה כנ"ל או ממשך חיות מיוחד הפנימי, ואז דיקא ממשך על עצמו האמונה בשלמות כנ"ל. כי מחמת גשמיות העולם אין מספיק לנו התארה של יחוד החיצון שפאיר ומתנה את המלאכים, כי

100

מחמת שהעולם הזה נמוך יותר צריך שימשך עליו חיות והארה במקום גבוה יותר, כדי שיהיה פח להתלבש בזה העולם שלא יוכל גשמיות זה העולם להסתירו, וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר כנ"ל. אבל זה החיות העליון מבחינת יחוד הפנימי כנ"ל צריך להמשך עליו בעצמו על-ידי אתגרותא דלתתא, שמתעורר האדם על-ידי התארה והתנוצצות הנמשך עליו מיחוד החיצון וכנ"ל, ועל-כן הפסילים הבוחרים ברע, שאינם רוצים לדרף ולרוץ אחרי יתברך במסירת נפש כנ"ל, או נתקלקל אצלם החיות הנמשך מיחוד החיצון ונעשה אצלם כפירות ואמונות פוזביות, כי מחמת גשמיות העולם הזה אינם יכולים לקבל האור הנה כנ"ל, ועל-ידיה נעשה אצלם עבודה זרה ואמונות פוזביות וכפירות, וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל "ככל מקום מוקמר ומוגש לשמי", דקרו ליה אלקא דאלהיא, שאפלו העפויים העובדים עבודה זרה, מודים בה' יתברך, רק שפועים פאמונות פוזביות ועבודה זרה, ומיכן נמשך זאת, אך זה נמשך מבחינה הנ"ל, מבחינת יחוד החיצון שאינו נפסק שמשם נמשך חיות לכל העולמות ואפלו לאמות העולם, ועקר החיות הוא אמונה, כי בלא אמונה אין שום חיות בעולם, בבחינת "וכל מעשהו פאמונה" כנ"ל, אך אצל אמות העולם שאינם רוצים למסר נפשם בשביל השם יתברך, נתקלקל אצלם התארה הזאת

ונעשה אצלם פירות ואמונות בזביות, אבל על-כפל-פנים רבם בכלם מכתרים להודות במציאות השם ותברך ואחדותו ותברך, רק שכל אחד נתעה למקום שנתעה לאיזה כפירה ואמונות בזביות מחמת שנתקלקל אצלם ההארה הנ"ל וכנ"ל, והוה החלוק שבין המלאכים לבני אדם, שאצל המלאכים ההארה הנ"ל מיוחד החיצון באתגליא באור גפלא, ועל-כן אין להם בחירה, ויש להם הארה הזאת בקביעות, ויודעים מהשם ותברך תמיד, אבל אינם יכולים לעלות מדרגא לדרגא לחדש ידיעתם ואמונתם. אבל בני אדם אם בוחרים בטוב יש להם מעלה על המלאכים, שאזכים לעשות יחוד הגנימי שעל-ידי-יה מחדשים האמונה וזוכים להכיר אותו ותברך בהפירה יתרה, ולהתפך חס ושלוש העכו"ם הם גרועים הרבה הרבה מוחיות המלאכים, כי אצלם נתקלקל זה החיות עד שבאו לאמונות בזביות, וכל זה הוא מחמת גשמייות זה העולם וכנ"ל, ועל-כן אפלו הפילוסופים והאפיקורסים רבם בכלם מודים במציאות השם ותברך, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל, רק מחמת שלא השליכו מאותם בשביל השם ותברך ורוצים לחקר בשכלם לבר בלי שבירת תאוות ומסירת נפש בשביל השם ותברך, על-כן נתעו למקום שנתעו וכנ"ל:

בחינת מה שכתב רבנו ז"ל בתהורה הנ"ל שלהעלות אמונה הנפולה צריכין לחתור המים שמהם גדלה האמונה, שהם בחינת עצות שצומשכין מעמק הלב, והיגו על-ידי שקוראין לה' ותברך מעומקא דלבא וכו', וזה אי-אפשר כי אם על-ידי איש תבונות, שמצחצח נשמתו על-ידי שמושיך רוחנית אלקות לתוך צמצומים שעל-ידי-יה ממשיך פרנסה שעל-ידי הפרנסה הוא מצחצח נפשו, ועל-ידי-יה הוא איש תבונות, וזוכה להמשיך עצות מעמק הלב שעל-ידי-יה גדלה האמונה כנ"ל, וכל זה הוא בחינת פגנות קריאת-שמע הנ"ל, כי בתחלה צריכין להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים כדי להמשיך פרנסה לכל העולמות, כדי לצחצח הנשמה שהם המוחין על-ידי-יה ומהיכן ומאין ועל-ידי איזה כח יזכה לזה להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים, אך זה נמשך מבחינת היחוד העליון החיצון הנ"ל, שמשם נמשך בקביעות תמיד חיות לכל העולמות, ואין אנו צריכין לעורר זה היחוד על-ידי מעשנו, כי אם להמשיך עלינו ועל כל העולמות החיות הנמשך משם, כמבאר שם בכונות האר"י ז"ל, וזה בחינת מה שצריכין בתחלה להמשיך רוחניות אלקות הנמשך משם לתוך צמצומים, כדי שיוכל להתלבש בזה העולם, כי זה אנו צריכין לעשות להמשיך זה החיות לתוך צמצומים כדי להמשיך שפע וחיות פרנסה לחיות כל העולמות. כי אפלו החיות הנמשך בקביעות אף-על-

ז וזה בחינת שביעות בחינת קבלת התורה, כי כל עגן הנ"ל הוא

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קענ

פי שהוא נמשך תמיד בלי התעוררות תחתון כנ"ל, אף-על-פי-כן אנו צריכין להשתדל להמשיכו ב"ישר לתוך בליים וצמצומים קדושים כדי שלא יתקלקל חס ושלום בזה העולם מחמת רבוי אור חס ושלום, שלא יהיה נמשך חס ושלום מזה החיות לתוך רפש וטיט אל הקלפות והסטרוא-אחרא, על-כן צריך אדם תיכף כשפוגע עליו ההארה הנ"ל שהוא בחינת רוחניות אלקות, שישתדל להמשיכו עליו בקדשה ובטהרה. וזה נעשה על-ידי התעוררות הנ"ל שמתעורר תיכף לה' יתברך כשפוגע עליו התנוצצות והארה הזאת כנ"ל, שעל-ידי-זה שמתעורר עצמו לה' יתברך ומתחיל להכין את עצמו לקדש ולטהר את עצמו ומשתוקק לעבד את השם יתברך אף-על-פי שאינו יודע עדן שום עצה איד לעבד אותו יתברך, אף-על-פי-כן על-ידי ההתעוררות וההשתוקקות וההכנה לבר, הוא עושה בליים וצמצומים וממשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ולא די שמתחיל כל הברואים שממבר, אף גם הוא בורא תיכף בריות קדושות חדשות, שהם בחינת חבור רוחניות אלקות עם הצמצום שהוא בחינת גוף, וכמבאר בהתורה הנ"ל, ועל-ידי-זה ממשיך החיות והשפע והפרנסה בשפע גדול אל סטרא דקדשה לבר, ועל-ידי-זה מצמצח נשמתו כנ"ל, הינו בחינת הנ"ל שנתוסף הארה בהמחין שהם הנשמה, כדי שיוכל לעלות בסוד מין נוקבין כנ"ל, ואזי הוא יכול לצעק מעמק

הלב, עד שיחתר ויגלה העצות שמהם גדלה האמונה הינו כנ"ל, שעל-ידי-זה הוא עולה בסוד מין נוקבין במסירת נפש שזהו בחינת הצעקה מעמק הלב, בחינת "צעק לבם אל ה'", שזהו בחינת מסירת נפש, בחינת "אלה ה' נפשי אשא", ופרש רש"י: לבי אבון, ועל-ידי-זה גורם יחוד עליון הפנימי, ואז ממשיך חיות מעומקא דבירא בחינת מים עמוקים עצה וכו'. שמשם גדלה האמונה הינו שהוא ממשיך חיות הנשמות שהוא בחינת עצות קדושות בחינת תרי"ג עטין דאורייתא שכל זה נמשך מיחוד הפנימי שעל-ידי-זה עקר עלית האמונה בשלמות כנ"ל:

ח וזה בחינת שבעות שהוא קבלת התורה, שקדם לזה מקריבין עמר שעורים שהוא בחינת כלליות הצמצומים, פי שעורה הוא בחינת שתי פעמים מנצפה, שהוא כלליות כל הצמצומים כדוע. שעל-ידי-זה ממשיכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ואזי מתחילין לספר ספירת העמר, פי אחר-כך עוסקין בזה כל מ"ט ימי העמר להמשיך רוחניות אלקות לתוך הימים והמדות על-ידי ספירת העמר שכל זה הוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ועל-ידי-זה ממשיכין פרנסה וזכין לאכילה דקדשה, בחינת "צדיק אוכל לשוכע נפשו וכו'", ועל-כן לא התרה האכילה עד תקרבת העמר, פי אסור לאכל שום לחם שהוא עקר האכילה עד שיעבר עליו

10

הקרבת העמר, כי פרנסת ואכילת ישראל צריך שיהיה נמשך דוקא על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שהוא בחינת הקרבת עמר שעורים, כדי שיוכלו על ידי הפרנסה והאכילה הקדושה הזאת לצחצח נשמתם, כדי שיזכו לחרת המים מעומקא דבורא בשבועות כדי לקבל תרי"ג עטין דאורייתא שהוא כלליות התורה, שנמשך מעומקא דבורא מבחינת מים עמוקים הנ"ל. וזה בחינת סוד גדלת קדשת המקנה של שבועות, שהוא מקנה של שער החמשים, כי כל התורה שהיא בחינת עצה בחינת תרי"ג עטין, הכל נמשך מבחינת מים הנ"ל שהם בחינת שער החמשים, שהו בחינת מקנה מים בחינת המקנה של שבועות שהוא בחינת באר מים חיים וגוללים מן לבנון בחינת מים עמוקים עצה הנ"ל:

ט ועל בן עקר המן התחיל לירד לישראל בימי הספירה, כי בט"ו באייר ירד להם המון, כי עקר הפרנסה הקדושה נמשכת על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שהוא בחינת ספירת העמר כנ"ל, וזה שאומרים אחר הספירה, "ארץ נתנה וכולה ירכנו אלהים וכו'", כי עקר הפרכה והפרנסה נמשך משם כנ"ל, שעל ידיה זוכים לקבלת התורה בשבועות כנ"ל:

י ועל בן מקריבין העמר משעורים דוקא, שהוא מאכל בהמה, ואיתא

בזהר הקדוש שהעמר שעורים הוא בחינת מנחת קנאות, דהיא בדיקו דאשת חיל וכו' ענן שם. כי אז בתחילת התקון צריכין להקריב מאכל בהמה דוקא, כי החיות הנ"ל הנמשך מזווג החיצון לקיים העולמות וכו' כנ"ל בשבא לזה העולם הנשמי הוא בבחינת מאכל בהמה. כי למעלה בעולמות עליונים, ששם מלאכים ושפים קדושים שם מקבלים החיות ברוחניות כפי קדושתם, אבל בזה העולם שהוא מגשם מאד, בשבא זה החיות לזה העולם בתחלה הוא בבחינת מאכל בהמה, רק שיש פה לבני אדם להמשיך על עצמן זה החיות ולהוסיף הארה בהמחין עד שיעלו בסוד מין נוקבין ועשו יחדו עליון הפנימי, ומשם יורד חיות הנשמות של בני אדם, ואז דוקא עקר הפרור של המאכלים שנתפררין מבחינת מאכל בהמה למאכל אדם, כי זה העולם העשירי בכללו הוא בבחינת בהמה, העדר הדעת נגד עולמות העליונים, ועל בן בהמה בגימטריא בין פמובא, שהוא בחינת עשיה כדוע. ועל בן כל החיות העליון שנמשך לזה העולם קדם שבני אדם מבררין ומתקנים אותו, הוא בבחינת חיות ומאכל בהמה כנ"ל ושם עקר הבחירה והנשיון, כי עקר הבחירה בבחינה הנ"ל, שבשירד החיות העליון לזה העולם שמשם מגיע לו התנוצצות אלקות וקמיום קלבו מהשם יתברך להתקרב לאמנותו, אז יש בידו פה לרוץ אחריו יתברך כנ"ל או להיפך חס ושלום כנ"ל, ומי שזוכה

לקוטי הלכות

הלכות ערוכי תחומין ה

ארה חיים קעה

להתעורר תיכף ולבחר בחיים ולרצוץ אחריו ותברך במסירת נפש עד שזוכה לגרם יחוד הפנימי ולהמשיך משם עצות שמקדם גדלה האמונה, ומעלה האמונה מנפלתה, אזי הוא עולה בכל פעם מדרגא לדרגא, כי מצוה גוררת מצוה, כי כל התחלות קשות. כי בתחלה קדם שזוכין לדע משום עצה ומשום מצוה, כמו אבות העולם שהיו קדם מתן תורה, אז בשמועו עליהם הארה הנ"ל הנמשכת תמיד בלי הפסק, אזי צריכים יגיעות גדולות לעשות צמצומים לקבלה בקדשה ובטהרה, שהוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים. כי אז צריכין לזה יגיעה גדולה מחמת שעדן מחו פקבנות גדול, ואין לו שום כלי עדן להמשיך על עצמו ההארה הנ"ל ועל"כ באמת אינו יכול להמשיך גם מיחוד הפנימי חיות הנשמות ממקום הגבוה ביותר כי אם ממקום הנמוך, כי כפי ההארה שמקבל במחו מיחוד החיצון וכפי המסירת נפש שעל-ידיה עולה בסוד מן נוקבין, מן גורם יחוד פנימי יותר עליו, וכמו כן ממשיך חיות הנשמות ממדרגה גבוהה יותר. כי אף-על-פי שהחיות מיחוד החיצון נמשך תמיד בלי הפסק שלא על-ידי מעשיו, אף-על-פי-כן יש שנוים גדולים מצד המקבלים. כי בודאי אינו דומה החיות הנמשך לאדם להחיות הנמשך לבהמה, וכן בין בהמה לצומח ודומם, וכן בין בני אדם בעצמן כי כלם משגים זה מזה בכוחם ובדעותיהם וכו', וכן אינו

דומה החיות הנמשך ביום לחיות הנמשך בלילה, כי בזה אור ובה חשך, וכן השנויים שבין כל ימי הארץ, ורע וקציר וקר וחם וקצף וחרף וכו', ועקר הוא האדם שיש לו בחירה, ועל"כ בתחלה שעדן אין לו כלים לל לקבל האור, על"כ מקבל רק הארה מעטת ביגיעה גדולה, ועל"כ גם החיות הנמשך מיחוד הפנימי הוא מעט כנ"ל. אכל אחר-כך כשמקבל עצות מיחוד הפנימי, ומעלה האמונה בהתגלות יותר, אזי אחר-כך בפעם השני כשנמשך עליו ההארה מיחוד החיצון, אזי יש לו כח וכלים יותר לקבל ההארה בשפע גדול יותר. ואזי מתעורר למסר נפשו במסירת נפש יותר ויותר ואזי גורם יחוד הפנימי במדרגה עליונה יותר, וממשיך חיות הנשמות ממקום גבוה יותר, וכן בכל פעם ופעם, וכמבאר שם בכונת האר"י ז"ל הנ"ל שהיחוד הפנימי הוא כפי מעלת ומדרגת הצדיק שזוכה לעשות היחוד, וכן מבאר שם שההארה שמקבלין בהמחין מיחוד החיצון הוא כפי מדרגת המחין אז, וכמו כן גורמין היחוד הפנימי, ענין שם בענין החלוקים שבין הד' פעמים קריאת שמע שאומרים בכל יום, ענין שם היטב. ועל"כ ההתחלה קשה מאד, מחמת שאז עדן אין לו שום כלי לקבל האור וכו' כנ"ל, מכל שכן חס ושלום כשפוגם אחד איזה פגם או עברה גמורה חס ושלום, שאז כפי הפגם מן מקלקל הפלים ואינו יכול לקבל החיות כי אם בתכלית המעוט, אשר מחמת זה נפגם אמונתו, וכפי הפגם

בן מתגברין חס ושלום כפירות ואמונות
 כוזבות, וכמו שכתבתי לעיל שאצל
 העכו"ם והרשעים נעשה מזה ההארה
 הנ"ל בחינת אמונות כוזבות וכפירות חס
 ושלום, וכמו בן כל אחד כפי הפגם שלו
 חס ושלום, ועל-כן צריך להתחיל התקון
 מחדש, ויבדאי קשה לו לתקן כי אפלו
 ההתחלה קשה מאוד מחמת שעדין אין לו
 בליים, מפל שכן בשפכר קלקל מעט הפלי
 שהיה לו על-ידי הפגם והעברה שעשה,
 בפרט מי שפגם וקלקל הרבה חס ושלום,
 אם בן איד אפשר לתקן, על-כן עקר
 תקונו על-ידי צדיקים אמתיים שעוסקין
 תמיד לתקן ולהעלות האמונה מגפילתה,
 שהם יודעים לתת ולגלות המים שמהם
 גדלה האמונה, על-ידי בחינות הנ"ל, וזה
 בחינת כל התקנות שמביאין לכפרה, כי
 התקנות הם מבהמות, כי עקר התחלת
 הפגם הוא בבחינת החיות הנ"ל, והנמשך
 בקביעות שמושם עקר כח הבחירה שנה
 החיות משבא לזה העולם הוא בבחינת
 חיות הבהמות הנ"ל ושם עקר הבחירה
 הנ"ל, שמי שזוכה להתעורר על-ידי-יה,
 אזי ממשך חיות יותר עליון, שהוא חיות
 הנשמות של הצדיקים שנקראין אדם, ואזי
 החיות בבחינת מאכל אדם הנ"ל, ולהפך
 מי שאינו מתעורר לה' יתברך על-ידי
 ההארה הזאת, אזי נתקלקל האמונה
 ונעשה מזה אמונות כוזבות חס ושלום,
 ואזי החיות נפגם ונתקלקל ונרד הרבה,
 אפלו ממדרגת חיות הבהמה וכמו שאמרו

רבותינו ז"ל, ולא עוד אלא שהפלב נכדב
 ממנו הינו כנ"ל, ועל-כן מי שעשה אזה
 עברה ופגם בזה כנ"ל צריך להביא קרבן
 בהמה לכפרה, ובמה שקלקל יתקן, כי
 עקר הפגם בבחינת חיות הבהמות כנ"ל,
 על-כן צריך לתקן על-ידי בהמה דיקא,
 ועקר התקון על-ידי הפהן שהוא מקריב
 כל התקנות, כי הפהן הוא בחינת הרב
 והצדיק שבדור, כמו שכתוב: "כי שפתי
 כהן ישמרו דעת ותורה וכו'", אם הרב
 דומה וכו' (משע קטן י), כי הפהנים לא טעו
 בעגל ולא פגמו באמונה ועל-כן לא פגמו
 בזה החיות, על-כן יש להם כח לחזור
 ולהעלות חיות העליון לשרשו על-ידי
 קרבן בהמה דיקא כנ"ל, ואזי חוזרין
 וממשיכים החיות בקדשה ובטהרה
 בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך
 צמצומים שעל-ידי-יה נמשך חיות ופרנסה
 דקדשה ועל-ידי-יה חזורים ומגלים
 האמונה כנ"ל שעל-ידי-יה נתתקן ונתכפר
 הכל, כי עקר הפגם והתקון הוא בבחינת
 אמונה, שהוא יסוד כל התורה בלתי כנ"ל,
 וזה בחינת פהנים אוכלים ובעלים
 מתכפרים. כי דיקא על-ידי אכילת
 הפהנים הפעלים מתכפרים, כי אכילת
 הפהנים קדש בבחינת צדיק אוכל לשובע
 נפשו, שעל-ידי-יה מצמצחין הנשמה
 בבחינת והשביע בצמצחות נפשך וכו'
 כמבאר בהתורה הנ"ל, שעל-ידי-יה חוזר
 ונמשך האמונה כמבאר שם עין שם, שהיה
 עקר התקון והכפרה כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארח חיים

קעו

יא וזה סוד מה שנתן התנא סימן לזמן קריאת שמוע מאכילת הפהנים, כמו שהתחיל התנא במשנה הראשונה של ברכות, 'מאימתי קורין את שמוע בערבית משעה שהפהנים נכנסים לאכל בתרומתן וכו', כי קריאת שמוע שהוא אמונה עקר גדולה על ידי הצדיקים אמתיים שהם בחינת אכילת הפהנים שאוכלים תרומה וכו', כי אכילה קדושה כזו היא בחינת צדיק אוכל וכו' שעל ידי זה מצמצם נשמתו וכו', שעל ידי זה גדלה האמונה שהיא בחינת קריאת שמוע וכו' ל:

העצות שמהם גדלה האמונה, שזהו עקר קבלת התורה כנ"ל:

וג נאולי זה סוד מה שכתוב בענין התקון של המלכים שמתו בחינת שבירת כלים, שכתבם תחילין להתתקן הם צריכים תחלה לינק מבחינת דדי בהמה שנמשכו מבחינת רגלי עתיק שיורדין עד למטה למטה בחינת דדי בהמה עין שם. הינו שבתחלה צריכין לתקן בחינת חיות ונקת בחינת בהמה כנ"ל, שזהו בחינת עמר שעורים שהוא מאכל בהמה כנ"ל,

לפני

כי כל עקר תקון העולמות הכלל בבחינת תקון האמונה שהוא יסוד ועקר הכל כנ"ל, וזהו בחינת מה שאוכלים בשבעות בבקר מאכלי חלב, והבן, וזאת הבחינה נמשך מבחינת עתיק דיקא כנ"ל, כי דיקא עתיק שהוא גבוה מאד מן הכל פדוע, הוא דיקא יכול להוריד עצמו עד למטה למטה לתקן כל המיתה והשבירה בבחינה הנ"ל, כי במקומות הנמוכים והשפלים מאד אי אפשר לירד לשם כי אם בבחינת קדשה הנבואה מאד מאד כמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות, וכו' ל:

יב ועל בן בתחלה יציאת מצרים שצריכין לצאת ממצרים פזאת שנמשכה מחמא אדם הראשון פדוע, על-כן אז אי אפשר להודפד אפלו על ידי קרבן בהמה, וצריכין להביא עמר שעורים דיקא, שהוא מאכל של בהמה, כי החיות הנ"ל הנמשך תדיר, צריכין לתקנו תחלה בתכלית הצמצום והמעוט שצריכין להעלות תחלה החיות של מאכל בהמה, אשר בשרשו הוא התחלת ההתנצצות והרמוזים, ששם נבדקת נוסת ישראל, כי שם עקר הבחירה כנ"ל, ועל ידי שמקריבין עמר שעורים, על ידי זה אנו ממשכין החיות בקדשה בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, ועל ידי זה נמשך אכילה ופרנסה, ועל-כן אז דיקא התר אכילת לחם חדש כנ"ל, ועל ידי זה מצמצמים הנשמה, ועל ידי זה זוכים לחתור המים הנ"ל בשבעות שהם

יד וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, כי כל הטלמולים של כל אדם, הם בחינת גרוש וגלות שנמשך מבחינת ויגרש את האדם וכו' על ידי חטא אכילת עין הדעת טוב ורע שמשם נמשכו כל גליות ישראל שהולכין מטלמולין נע ונר מגולה אל גולה, שמשם נמשכו כל הגליות והטלמולים בפרטיות של כל אדם

ואדם שמכרח לילך בדרךים ולהיות נע
 וגד ומטלטל, והכל בשביל ברור האמונה
 שנתמלקלה מחמא אדם הראשון ועל ידי
 חטאי כל הדורות (ובמבאר בדברי רמב"ל בהתורה
 אלה מסעי בני ישראל וכו' בסיון מ"א), שפול הנסיעות
 והמטלטלים הם מחמת פגם אמונה עין
 שם. והעקר הוא מחמת חסרון העצה
 שאין זוכין לעצות שלמות ואמתיות ואין
 יודעין איד להתנהג ובמה להשתפר,
 ומחמת זה מכרח לילך בדרךים נע וגד,
 כי רב המטלטלים הם בשביל הפרנסה,
 ועקר חסרון הפרנסה הוא מחמת חסרון
 העצה, כי כל הפרנסה באה בגלל
 בשידועין לתת עצה לנפשו, וכמו שכתוב:
 "כי הוא הנותן לך פת לעשות חיל",

ומחמת שגאחזים החיצונים בהרגלין
 בבחינת רגליה יודרות מות, על פן העצות
 שהם בחינת רגלין אינם בשלמות, ומחמת
 זה אין האמונה בשלמות, ועל פן צריך
 לילך בדרךים בשביל לתקן העצות שהם
 בחינת רגלין שמשם עקר גדול האמונה
 שהיא בחינת מלכות שהוא גם בן בחינת
 רגלין פדיוע, אבל בשפת עולין הרגלין
 מהספרא-אחרא מספרא דמוחא, בבחינת
 אם תשיב משפת רגליך וכו', ועל פן אז
 נפרס סבת שלום שעל ידיה העצות
 בשלמות, כי כל העצות נמשכין מספת
 שלום, כמו שכתוב: ופרוס עלינו סבת
 שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך:

והרגומו ארי הוא יהיב לך עטה למקני
 נכסין, כי בודאי בכל עת ובכל זמן יש
 סחורה ומשא ומתן שבו ירויח בודאי,
 לפעמים בהמים דיקא ולפעמים בחלב
 ושערה, ולפעמים ביי"ש וכיוצא בזה
 בשארי סחורות, רק שאין אדם יודע במה
 משתפר, ואם היה האדם יודע באמת
 איזה סחורה צריכין עקשו לסחור בודאי
 היה לו פרנסה ועשירות גדול תמיד, וזה
 דבר פשוט ומבאר (ועין מנה במקום אחר בהלכות
 מקח ומכר ד'), נמצא שעקר חסרון הפרנסה
 מחמת חסרון העצה ומחמת זה צריכין
 לסבל מטלטלים ודרךים, והכל בשביל פגם
 האמונה, כי עקר האמונה נמשכת
 מהעצות פמבאר בהתורה הנ"ל, והעצות
 הם בחינת רגלין, כמו שכתוב: וכל העם
 אשר ברגליך החולכים אחר עצתך,

טו כי עקר המשכת המחין הם העצות,
 כי כל המחין והחכמות שמשויג
 האדם אם אינו יודע על דם עצות
 אמתיות לעבודת הבורא, אינם נקראים
 בשם מחין והחכמות כלל, ועל החכמות
 באלו נאמר (ישעיה טו): "חכמתך ידעתך היא
 שוכבתך", ועל זה נאמר (תהלת א'): "כי רוב
 חכמה רב פגם" וכו', וכמו שכתוב (דקמה
 ט): "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם
 בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע
 אותי", שעקר החכמה בשיזוכין על ידה
 לעצות להשביל ולדיע אותו ותפרך, שהיא
 בחינת כלליות תורתנו הקדושה שנקראת
 בשם עצות פנ"ל, כי זה העולם העשייה
 הוא בחינת רגלין, כמו שכתוב: והארץ
 הדום רגלי, שהוא בחינת מדרגה
 המתחזקה של כל העולמות, ובכאן עקר

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קעט

אלקות לתוך צמצומים שצמצם בכובל רוחניות אלקותו בכמה וכמה צמצומים שונים עד שגשתלשל בכמה השתלשלות עד שפרא את כל הבריאה פלה מראש ועד סוף, פי כל דבר ודבר מפרטי הבריאה מקבל חיותו וקיומו מבחינת רוחניות אלקות שנתצמצם בצמצום פרטי כזה בשכל כזה עד שנתהוה ממנו זה הדבר פתבניתו ודמותו, וכן בכל דבר ודבר. אבל השם יתברך ברא הכל בשביל האדם דיקא, על-פני ברא כל דבר מקטר תקון, כגון החפים צריכים למחון ולרעד וללש ולאפות עד שיהיה ראוי לאכילה, וכן הפשתן צריך פמה מלאכות עד שיהיה מלבוש, וכן בשאר דברים, פי כל הבריאה נבראה בשביל האדם, על-פני צריך שהאדם דיקא ימשך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים שזה עקר תקון הבריאה, שבשביל זה נברא הכל, אבל בשנמשך רוחניות אלקותו למטה בלי אתערותא דלתתא, אין זה שלמות הבריאה, רק בשעת הבריאה שלא היה עדין שום אדם ושום נברא היה בהכרח שהשם יתברך בעצמו ימשך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים כדי לברוא את הבריאה, אבל הכל היה מתמת שלא היה עדין שום אדם היה בהכרח שהשם יתברך בעצמו יצמצם רוחניות אלקותו לתוך צמצומים, אבל תיכף בשנברא האדם הראשון, מסר הכל בידו שהאדם דיקא ימשך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים וינס ויחדש את כל הבריאה, ובשביל זה ברא תחלה כל

מקום העצה שנקראת רגליו כנ"ל, פי מחמת שהיא מדרגה נמוכה מאד בחינת עשה גשמיית בחינת רגליו, על-פני צריכין עצות רבות ועמוקות מאד מאד כדי לזכות להצל מזהמא דהאי עלמא שפלה ולדבר עצמו בהבורא יתברך לנצח, וזה עקר המשכת המחין וההכמה לזה העולם כשזוכין להמשך בכל פעם עצות לעבודת הבורא יתברך באמת, שמשם גדלה האמונה וכנ"ל:

מן והעצות נמשכין ממשמקים וכו' וצריכין להמשך רוחניות אלקות לתוך צמצומים וכו' כנ"ל, וענין המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים לא פירש לנו רבנו ז"ל היטב באורו, ולפי עניות הדעת פירשו בפשיטות הוא, פי על-ידי כל דבור ודבור של התורה בפרט כשזוכין לחדש בתורה חדישין דאורייתא אמתיים על-ידי-זה ממשכין רוחניות אלקות לתוך צמצומים ועל-ידי-זה בוראין בריות רבות ונפלאות כמו שכתוב בזהר הקדוש: אל תקרי עמי אלא עמי בשתפא וכו', פי רוחניות אלקותו נמשכת עלינו תמיד בקביעות כנ"ל. אך אנו צריכין להמשך אותו עלינו על-ידי צמצומים רבים של התורה הקדושה, ומשם מבחינה זאת שהוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים משם נמשכת כל הבריאה של כל ששת ימי המעשה שפרא השם יתברך את כל הבריאה מראש ועד סוף שהכל היה על-ידי המשכת רוחניות

101

הדברים מחוסר תקון כדי להראות שהכל צריך תקון על ידי האדם דיקא שהכל נברא בשבילו שהאדם צריך שימשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים כדי לתקן ולחדש כל הבריאה בשלמות, פי השם יתברך נתן פה באדם שיחדש בריות חדשות, ואפלו בגשמיות רואין זאת, פי למשל החפצים בשעושין מהם פת ולחם, הפת והלחם הוא כמו בריה אחרת ממש, מהחפצים במראה וטעם וריח וכן המלבוש הנעשה מהחפצותן מפל שפן שארי המלאכות הגדולות והתבולות שעושין, כגון בלי מחוה או שאר פלים נפלאים שהם כמו בריות חדשות שהאדם עושה בחכמתו, וכל זה מחמת שהשם יתברך נתן חכמה באדם שיש לו פה להמשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים שמושם היה כל הבריאה פנ"ל, ומשם גשתולשל הבריאה פנ"ל, כי כל הבריאה פלה וכל המלאכות פלם הם בחינת צמצומים שנמשכין מבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים פנ"ל, שהכל תלוי בהאדם הנשמי דיקא פנ"ל. ועל-כן באמת י"ש פה בהצדיקים לברוא עולמות כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אל תקרי עמי אלא עמי בשותפא, מזה אנא עבדי שמאי וארעא במלוילי וכי, ומי שזוכה לשום פל מחשבתו והכמתו ודעתו להמשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים, אזי באמת מתקן פל הבריאה כגוף בלי עמל ויגיעה, כמו שהשם יתברך בעצמו כפיכחל ברא פל הבריאה בלי עמל ויגיעה, רק על ידי

המשכת רוחניות אלקות בתוך צמצומים, כמו כן יש פה כדי האדם לתקן פל הבריאה ולברוא בריות מחדש בלא עמל ויגיעה רק על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים פנ"ל, ואם לא היה חוטא אדם הראשון היה באמת נתתקן העולם מיד פידוע, אבל על ידי חטא אדם הראשון וחסאי הדורות נתקלקל העולם, ומשם נמשכו פל הל"ט מלאכות שהם בחינת בועת אפך תאכל לחם בעצבון תאכלנה שנמשך מחטא אדם הראשון, פי הל"ט מלאכות שהם מתקנין פל הדברים אכילה ומלבושים ודירות וכי הם פלם בחינת צמצומים פידוע, פי פל מלאכה היא בחינת צמצום שצמצם הפלי בתבנית ודמות פזה כפי הצמצום הצריך לזה הפלי או איזה דבר, וכל אלו הצמצומים נמשכין בבחינת הצמצומים העליונים שעל ידם ממשכין רוחניות אלקות פנ"ל, וזה בחינת ל"ט מלאכות הקדשה בחינת מלאכת המשכן ששם היו פל ל"ט מלאכות המשכן פלם הם בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, פי על ידי פל פרטי המשכן וכליו נמשך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים כדי לגלות אלקותו בעולם, שבשביל זה היה פל מעשה המשכן פידוע, וכמו שכתוב: "ושכנתי בתוך בני ישראל וכי", על-כן באמת עקר המשכת הפרנסה הוא על ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, כפיכחל בהתורה הנ"ל, אבל מי שפוגם בזה חס ושלום, אזי נופל לבחינת ל"ט מלאכות

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קפא

כי בשבת עולים כל העולמות למעלה ממדרגתן, וכל צמצום וצמצום של כל עולם וכל דרגא, הכל נתעלה ונתרחב במעלות גדולות ואז אין צרכין לאתערוותא דלתתא שהארם ומשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים, כי אז נתגלה אלקותו בהתגלות גדול על-ידי אתערוותא דלעילא לבר, פמוכא בפתכים שזה מעלת קדשת שבת, שעליות העולמות שצריכין להתעלותם בחל על-ידי מעשה התתחונים על-ידי קריאת שמע ותפלה, אבל בשבת עולים מאליהם בעליות גדולות יותר ויותר בלי אתערוותא דלתתא כלל, כי בשבת נתגלה אלקותו מעין עולם הבא, כמו שיתגלה אלקותו לעתיד בלי צמצומים של עכשו, כמו שכתוב: "ולא יבגף עוד מורדך". ועל-כן אז הוא רק שביחה וניחא ואין בו שום בריאה ומלאכה, ועקר הוא מה שבשבת עולין הרגלין שהיו נאחזין בהם הקלפות בששת ימי המעשה ובשבת עולין מן הקלפות בבחינת אם משיב משבת רגליך וכו', ועל-כן אז בשבת האמונה בשלמות פמוכא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים ששבת הוא בחינת אמונה וכו', ועל-כן

אז בשבת אין שום טלטול וניסיעה:

יח וזה בחינת תחום שבת אלפים אמה, כי תיכף בכניסת שבת על-ידי קדשת היום עולין הרגלין, ואז תיכף נמשכת ונתגלית האמונה על-ידי התעוררות דלעילא בהתגלות גדול, ואז נמשכת שבת ונח ולא ברא שום בריאה,

גשמיות של זה העולם שצנפנמו מחמא אדם הראשון ואז צריך וגיעה גדולה בשביל פרנסה וכו' והאי ואולי, כי כשאינו מושיך המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שמשם ערש הפרנסה כנ"ל, רק נופל לל"ט מלאכות גשמיות ששם אחיות הל"ט קללות חס ושלוש שמשם כל העניות וכל החסרון פרנסה, ואז הוא מהפך אל הפך, כי על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים זוכין לפרנסה פזאת שעל ידה מצחצחין הנשמה שעל-ידיה זוכין לעצות עמוקות שמהם גדלה האמונה וכו' כנ"ל, וכשפוגם בזה ונופל לל"ט מלאכות גשמיות, אז הוא ההפך לא די שאינו זוכה לעצות על-ידי הפרנסה אדרבא הוא צריך עצות ותחבולות רבות להמשיך פרנסה וכו' והאי ואולי, כי בל"ט מלאכות הפגומים נאחזים הל"ט קללות שהם זדמת הנחש, שמשם כל חסרון הפרנסה ומשם נמשכין כל הגליות וכל הטלטולים שנמשכין מחסרון האמונה מחסרון העצה על-ידי שפגם בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שמשם כל העצות שמהם גדלה האמונה כנ"ל:

זו ועקר התקון הוא שבת, כי שבת אגין על אדם הראשון, כי בשבת אין שום מלאכה וצמצום, כי בו שבת ונפש, כי השם יתברך ברא את כל הבריאה בששת ימי המעשה שנמשכת מבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים ובשבת שבת ונח ולא ברא שום בריאה,

אלפים אמה, שהם תחום שבת שנמשכין מבחינת אלפים שנה שקדמה התורה לעולם שהיא בחינת שהתורה נשתלשלה בכמה צמצומים עד שנתלבשה בלבושים אלו, שמבחינת קדשה זאת נמשכת הקדשה בשבת עד אלפים אמה, ומשם ואילך אסור לילך מחוץ לגבול פדי שלא יצא מגבול הקדשה בשבת, כי בשבת אין שום ברור, כי כל המלטולים נמשכין בשרשן מבחינת הצמצומים הנ"ל שצריכין להמשיך בכל פעם מחדש רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים, כי מחמת שנתקלקלו הצמצומים הראשונים על ידי חטא אדם הראשון וכל הדורות צריכין בכל פעם צמצומים חדשים, ובשביל זה צריכין דרכים ומלטולים לילך ממקום למקום, כי עקר תכלית כל הצמצומים היא הארץ הנשמי הזאת שהיא תכלית הצמצום הנשמי מכל הצמצום וכל הצמצומים צריכין לקבל משם, שהיא שרש של הצמצומים, ועל-כן הכל היה מן העפר, אפילו גלגל חמה, כי כל הנבראים כלם נמשכו מצמצומים הנ"ל שכלם שרשם מתכלית הצמצום שהוא העפר הנשמי של הארץ הזאת, ועל-כן באו בארץ הזאת שהיא תכלית הצמצום והנשמיית באו הוא עקר שלמות האמונה, כמו שכתוב: "וכל מעשהו באמונה", וכל מעשהו דוקא, כי עקר האמונה היא בבחינת עשייה גשמיית ששם תכלית הצמצום שמשם כל הצמצומים שמשם עקר האמונה הנ"ל בהתורה הנ"ל, כי זה

ידוע שעקר האמונה הוא במקום שאין השכל מביין ומחמת שזה העולם הוא נשמי ועבור כל כך, על-כן כבאן אין שום התגלות וידיעה באלקותו ותברך, כי אם על-ידי אמונה לבד, כי בעולמות העליונים, אף-על-פי שגם הם יש להם אמונה כי בודאי גם המלאכים אין יודעים מהותו ותברך וכלם שואלים איה מקום כבודו, אף-על-פי-כן האמונה שלהם היא קרובה לרעת, כי הם רואים בדעתיהם גדלתו ונבחרתו ונפלאותיו בכל עת, ואין להם גוף עכור כזה להפסיק בנגרם, אבל כזה העולם הנשמי מעצם גשמיית ועכירת הגוף כבאן עקר האמונה כי כבאן א-אפשר בשום אופן להשיג אלקותו ותברך בראם על-ידי אמונה לבד שאנו מקבלים על-ידי הצדיקים אמתיים שבכל דור ודור. ומחמת ששרש גדלת האמונה נמשך מבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, על-כן צריכין דרכים ומלטולים כי לפעמים צריכין לילך ממקום למקום בשביל להמשיך צמצום חדש להמשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים חדשים, כי כל הצמצומים צריכין להמשיך על-ידי הצמצומים של הארץ הזאת שהיא שרש כל הצמצומים הנ"ל, על-כן צריכין לילך ממקום זה למקום אחר ששם נקודה אחרת של הארץ, ששם מסוג לעשות צמצום חדש כפי אותה הנקודה של הארץ שהולך עמה עליה, וזה בחינת כל הנסיעות של ישראל שהלכו במדבר ארבעים שנה, והמשכן והארון הלך

לקוטי הלכות

הלכות ערוכי תחומין ה

ארה חיים

קפו

לפניהם ועל פי ה' יחגנו ועל פי ה' יפעו, שהכל יהיה כפי מה שהיו צריכין בכל מקום ומקום להמשיך רוחניות אלקותו לתוך צמצומים חדשים כדי לגלות אלקותו להמשיך אמונה לתקן חטא העגל, ועל-כן ירד להם הכון כל אלו המז'ם שנה שהוא פרנסה העליונה הנמשכת מרוחניות אלקות לתוך צמצומים, שהוא בחינת צדיק אוכל לשזבע נפשו, שעל-ידי-זה מצחצחין הנשמה, שעל-ידי-זה גדלה האמונה וכנ"ל, וכמו כן צריך שיהיו כל הדרכים והנסיעות של איש הישראלי, שיהיו כל נסיעותיו על-פי ה', על-פי ה' יחגנו ועל-פי ה' יפעו ממקום למקום כפי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שצריך להמשיך בכל פעם כדי להמשיך אמונה כנ"ל. ועל-כן בשבת אסור לצאת לשום דרך, כי אז נמשך התגלות אלקותו בהתגלות גדול בלי בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים על-ידי מעשה התחתונים וכנ"ל, על-כן לא ירד הכון בשבת, על-כן אסור לצאת חוץ לתחום שבת וכנ"ל:

יט וזה בחינת ערוכי תחומין, שעקר קנית השכיבה היא ממקום הסעודה, כי עקר המשכת האמונה הוא על-ידי אכילה וקדושה שעל-ידי-ה מצחצח נפשו כנ"ל, וזה בחינת מעלת אכילת שבת, שיקרה מאד מאד, כי אכילת שבת היא בחינת אכילה הזאת שעל-ידי-ה מצחצחין הנשמה שעל-ידי-ה וזכין

לאמונה, ועל-כן במקום שמניח הערוכ שהוא סעודת שבת, משם קונה השכיבה, כי שם עולין התגלין מהקלפה שנה עקר קנית השכיבה עקר קדושת שבת, כי שם זוכים לגלות האמונה על-ידי קדושת שבת שמחמת זה אסור לילך חוץ לתחום שבת כנ"ל, כי עקר התגלות האמונה הוא על-ידי בחינת אכילת שבת, שהוא מצחצח הנשמה שעל-ידי-ה גדלה האמונה וכנ"ל:

כל הדברים האלו צריכין עדין באור רחב, כי יש דברים הרבה בתוך דברים אלו שלא יזכירו עדין לבארם. המקום יחא בעוירי לבארם על גבול פאמת כרצונו וכרצון רבנו הקדוש ז"ל אמן פן יהי רצון:

ועתה הבא נבא בחדדי ה' ובישועות הנפלאה לבאר ענינים אלו כפי אשר יחגנו ה' ברחמיו וחסדיו העצומים ונחזור לענגנו:

כ ותכליל כי כל הדרכים הם בבחינת חיצוניות, כי ישיבה בבית זה בחינת פנימיות שיושבים בביתו בפנים, והולך בדרך הוא בחינת חיצוניות, שהולך בחוץ בדרך, וזה בחינת בשבת בביתך ובלקחך בדרך הנאמר בקריאת שמע, כי המשכת האמונה שהוא בחינת קריאת שמע, צריכה להיות על-ידי שני בחינת אלו, שהם בחינת בשבת בביתך ובלקחך בדרך, שהם בחינת פנימיות וחיצוניות שעל-ידי שניהם יוקא נמשכת האמונה

ה' ק"ח

אלקות הנמשך לשם מלמעלה מבחינה
 מיוחדת כפי מקום הנקודה הזאת כפי הן
 הנמשך ממנה למעלה, כי למעלה תפויים
 רחוקים זה מזה מאד מאד כנ"ל, וכל זה
 מוכן בחוש למשפיל קצת. (והציון מה, וקבר
 מבאר מזה במקום אחר). ועל-כן האדם בהלכות
 בכל פסיעה ופסיעה שהולך הוא בא על
 נקודה אחרת ששם יש צמצום אחר, כי
 שם נמשך רוחניות אלקות מבחינה אחרת
 כפי המקום בעולמות עליונים המכונים
 כנגד הנקודה הזאת, ועל-כן צריכין שם
 צמצום אחר וכנ"ל. ובשביל זה מכרח
 האדם לפעמים לילך בדרךים כדי שיבא
 למקומות אחרים ששם מסגל לעשות
 צמצומים אחרים חדשים כפי המקום
 שהוא כנ"ל. וזה בחינת הליכת ישראל
 במדבר ארבעים שנה כדי לקבל את
 התורה והמושפן הלקי לפניהם ועל פי ה'
 יחנו ועל פי ה' יסעו, כי הם היו צריכים
 להנשיך האמונה מחדש לתקן הטא אדם
 הראשון שפגם באמונה כנ"ל, שזהו הנה
 עקר קבלת התורה בשביל לנגות העצות
 שמהם גדלה האמונה וכנ"ל, ולזה צריכין
 תחלה להנשיך בחינת המשכת רוחניות
 אלקות לתוך צמצומים חדשים כנ"ל,
 על-כן הכרחו בכל פעם לילך ולנסע
 ממקום למקום על פי ה', כדי להנשיך
 בכל פעם רוחניות אלקות לתוך צמצומים
 חדשים כפי אותו המקום שבאו לשם בכל
 פעם כנ"ל, שעל-ידיהו זכו שנמשך לשם
 פרנסה קדושה שהוא הפן שירד להם
 בכל מקום שבאו לשם, שעל-ידיהו היו

בשלמות כנ"ל, והלך בדרך שהוא בחינת
 המשכת האור מבחינת היחוד החיצון
 בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך
 צמצומים כנ"ל, כי בשביל זה דקא צריכין
 לילך בדרך מחמת שצריכין להנשיך
 רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים,
 על-כן צריכין לילך ולמלטל מנקודת מקום
 זה לנקודת מקום אחר, כדי להנשיך
 צמצום חדש כפי אותו המקום האחר
 שבא לשם, כי כל הצמצומים צריכין לקבל
 מבחינת תכלית הצמצום הגשמי ביותר
 שבכל הצמצומים שהוא הארץ והעפר
 הגשמי הנה שאנו הולכין עליו שהיא
 כלולה מכל הצמצומים בלם, כי הוא
 בחינת נקודת המרפז של כל העולמות
 שהוא בחינת תכלית הצמצום מכל
 הצמצומים, והיא כלולה מכל הצמצומים
 ויכל נקודה ונקודה מהארץ הזאת נמשך
 צמצום אחר, כפי תפויים הנמשכין מנקודת
 המרפז למעלה על עליונות בדור הארץ,
 שאף-על-פי שלמטה מנקודת המרפז
 ששם התחלת כל תפויים שם הכל אחר,
 אבל כל מה שנמשכין למעלה מתרחקין
 זה מזה יותר, עד שבגליונות הפדור שם
 תפויים רחוקים זה מזה. וכן כשהולכים
 ציור תפויים במחשבתו עד הגלגלים
 מתרחקין יותר וכל מה שמתפשטים
 למעלה למעלה בעולמות עליונים
 מתרחקין יותר ויותר, ועל-כן בכל נקודה
 שעל הארץ אף-על-פי שלמטה מנקודת
 המרפז בלם יוצאים ממקום אחד, אף-על-
 פי-כן יש שם צמצום אחר כפי הרוחניות

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קפה

מזבחצחצחון גשמתם, שעל ידיה זכו לחתור ולגלות המים עמוקים שהם העצות קדושות שהם המצוות שקבלו בכל המקומות ההם, ועל-כן המושבן הלך לפניהם, כי המושבן הוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שהם עקר מעשה המושבן וכליו כפ"ל. ועל-כן נקרא המושבן לשון המשכה, בחינת "משכני אחרך נרצח", כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (פסיון ע) הינו בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שגממשכין על-ידי כל פרטי המושבן וכליו קרשיו קרסיו עמודיו ואדניו וכו' מגורה ושלחן וארון וכפורת וכרובים וכו', שכלם היו ציורים וצמצומים, כדי להמשיך עליהם רוחניות אלקות לתוכם, כדי לזכות על-ידיה לקבלת התורה שהוא העצות כפ"ל:

כא וזה "כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר", תוכחת מוסר הם רק בחינת דרך חיים, דרך דקא שגממשך מבחינת המשכת רוחניות אלקות וכו'. כי המשכת רוחניות וכו' זה בחינת התורה שגממשכין הצדיקים שאין יוצא משם עצת לעבודת הבורא ותבדד רק התעוררות ותוכחה ומוסר שגממורין לעבודת ה', אבל אין יוצא משם שום עצת עדין, וזה החלוק שבין נבואת כל הנביאים לנבואת משה וכו', וזהו החלוק גם עכשיו בין הצדיקים, שיש צדיקים שכל ספריהם ודבריהם הם רק התעוררות וכו' ואף-על-פי שהם טוב מאד, אבל אף-על-

פירכין עדין אין מקבלין משם עצת, אבל עקר הוא הצדיקים שיוכין לקבל מתורתם וספריהם עצות, שהם בחינת נבואת משה שנתן לנו את התורה שהיא פלה עצות, שגממשכין מיוחד הפנימי וכו':

כב אבל באמת גם עכשו שנתן לנו את התורה שהיא פלה עצות כפ"ל, אף-על-פירכין עדין צריכין עצות לעצות אלו, דהינו שעדין צריכין עצות ותחבולות איד גופה להתגבר לקיים מצות ציצית ותפלין בשלמות ולהציל מנאוף והרהורים וכו', ואלו העצות הם עד אין סוף, ובהם עוסקים כל הצדיקים שכל דור וזה בחינת תורה שב-על-פה בחינת משמרת למשמרת, בחינת "ואזן וחקר וכו'", שעשה אונים לתורה וכו' כמו שאמר רבותינו ז"ל ואף-על-פירכין עדין צריכין עצות בכל פעם כאשר אנו רואין בחוש שכבר כל התורה פלה מסורה בדינו שהיא פלה עצות ואף-על-פירכין ועדין אינן שגמממין את מצוות התורה בשלמות, ומכירין כראוי את מי שאמר והיה העולם, ואפלו בדרו של משה היה מה שהיה וכו' עשר נסיונות נסו וכו'. והכלל כי כל מה שנתגלה עצת קדושה להביר את השם ותבדד תיכף, את זה לעמת זה עשה אלקים שהסמרא-אחרא מתגברת כנגד אותה העצת לקלקלה חס ושלום, ועל-כן באמת צריכין מלחמה חדשה בכל פעם, אבל אף-על-פירכין אתה מרום לעולם ה', כי בודאי עצת ה' לעולם תעמד ועצתם של הסמרא-אחרא

להתגבר על מה שצריך להתגבר ולזכות לקיים את התורה בשלמות, ועל זה נאמר, "וכרתי להם ביום ההוא ברית חדשה וכו'" לא כברית הראשונה אשר הקמה הפרו את בריתי וכו' והסירותי את לב האבן וכו' ועשיתי את אשר בחפי חלכו וכו'", ואז יהיה עקר התקון של חטא אדם הראשון, ועליבן או באמת יתבטל הגלות והטלטול שהוא בשביל תקון האמונה כנ"ל, כי אז יתקנו הרגלין בביחית "עד דמטו רגלין ברגלין", ביחית "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים וכו'", כי אז יתגלו ויתקינו העצות בתכלית השלמות שהם עקר גדול האמונה בשלמותו, עקר תקון הרגלין כנ"ל:

כג וזה ביחית שבת, כי היחוד הפנימי אי אפשר לעשות כי אם על-ידי אתערותא דלתתא כנ"ל שנעשה על-ידי ביחית הנ"ל והכל כפי מעלת הצדיק הגורם היחוד הפנימי וכו' כמבאר בפתבים וכו"ל. ועליבן כל התחלות קשות, כי בתחלה קשה מאד להמשיך רוחניות וכו' מחמת שעדן אין לו שום בלי וכו' וכנ"ל, ועליבן כל ההתחלות התקון צריכין להתחיל משבת, כי שבת אגין על אדם הראשון, כי איתא בפתבים שמעלת שבת הוא שאו עולין העולמות בעליות נפלאות על-ידי קדשת היום בעצמו בלי אתערותא דלתתא כלל. וזה מבאר ומוכן שעלית העולמות הם על-ידי קריאת שמע ותפלה בחול שעל ידם נמשך היחוד הפנימי

מתבטל, בביחית עוצו ועצה ותפר בבחינת עצה ובערה. אבל עקר התקון יהיה על-ידי משיח שבא במהרה במינו, שאו ימשיך רוחניות אלקות לתוך צמצומים נפלאים חדשים כאלה, עד שזוכה להמשיך עצות עמוקות מאד הנמשכות מיחוד הפנימי הגבוה מאד מאד הנמשך מביחית עתיק, כמבאר בכתבי האר"י שאין מי שיש בכחו שימשיך עתה מחין על-ידי יחוד הפנימי מביחית עתיק כראם משיח. ואו שימשיך המחין משם או יתגלו בשלמות ביחית הפנים עמוקים עצה וכו', וכמו שכתוב: "ונחה עליו רוח ה' וכו' רוח עצה וכו'", וכמו שכתוב: "ויקרא שמו פלא ויעין וכו'", שיתגלו עצות עמוקות ונפלאות כאלה עד אין סוף, שיהיה בלתי אפשר להסתרא אחרא לסותרן בשום אופן בעולם, כי העצות שימשיך משיח במהרה במינו, יהיו עד אין סוף ואין תכלית, ואו יתקיים עצת ה' לעולם תעמר, ביחית "כי ה' צבאות יעין וכי יפר", כי אז יתגלו העצות שלמות ועמוקות שעל ידם יקמו ישראל את התורה כל מיהם לעולם, אשר עצות כאלו לא נתגלו עדן בעולם. ועליבן בודאי התורה הקדושה שלנו לא תשתנה כלל בימות המשיח אפלו נקדה אחת, ואף-על-פי-כן תחדש התורה או לגמרי כאלו נתנה אז, כי אז נזכה לקבל חדושוין דאורייתא כאלה שעל-ידיה נזכה כל אחד ואחד לפי מדרגתו לידע עצות שלמות ועמוקות באופן שזוכה בכל פעם

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים

קפו

על-ידי בחינה הנ"ל ובשבת עולין העולמות מעצמן, נמצא שבשבת נעשה יחוד הפנימי בעצמו בלי אתערותא דלתתא, ועל-כן אז אין שום שליטה להחיצונים, ואידי אתחדת ואתפרשת מסטרא אחרא וכו', ועולין הרגלין מהקלפה, כי בשבת נמשך הקדשה מעצמו, מבחינת תכלית התקון שיהיה לעתיד שהוא בחינת האור הנמשך מבחינת עתק, כי בשבת הוא בחינת התגלות אוריתא דעתיקא סתימאה, כמו שכתוב בדברי רבנו ז"ל (בסיון מ"ט), אך אף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לקבל הארה הזאת אפלו בשבת, כי אם מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, והכלל כי אף-על-פי שבשבת נמשך אור גדול ונפלא מאד, מחמת קדשת היום בעצמו בלי אתערותא דלתתא כלל, אף-על-פי-כן אין מי שיוכל לקבלו בשלמות רק כל אחד מקבל מהאור כפי מה שהכין עצמו בשבת וימי החול, ואז כפי ההכנה כפי מה שקדש וטהר את עצמו בששת ימי החול פן זוכה לתוספת שבת, דהינו שיקבל מהאור הקדוש הזה הנמשך בשבת מלמעלה בלי אתערותא דלתתא, אבל על-כל-פנים כל אחד מישראל כל מי שנקרא שם ישראל עליו, כל זמן שיש לו איזה חלק בקדשת ישראל נמשך עליו הארה מקדשת שבת שעל-ידי ההארה הזאת יש לו פח בכל מקום שהוא לומר בה' יתברך ולשוב אליו יתברך אם ירצה

להמשיך על עצמו ההארה הזאת, והכלל שהחלוק הוא בין חול לשבת, שבחול הסטרא אחרא מתגברת, וצריכין עצות רבות לעמוד בנגדה ובפרט מי שקלל חס ושלום כמו רב העולם רחמנא לצלן, והעצות שהם בחינת מים עמוקים הנ"ל אי-אפשר להמשיכם כי אם על-ידי שיעשה יחוד הפנימי וכו', והאדם מחמת חלישותו ומעוט עבודתו בפרט בשפגם, בודאי אין בכחו לעשות יחוד פנימי להמשיך משם עצות כפי מה שצריך, אבל בשמיגע שבת אז נמשך עליו הארה גדולה מיחוד הפנימי מאתערותא דלעילא, שאם ירצה להמשיך אתריה בבחינת משכני אתריה נרצה, יכול לקבל עצות נפלאות משם, כי בחול אין נמשך בקביעות מלמעלה כי אם מיחוד החיצון, אבל בשבת נמשך מלמעלה מיחוד הפנימי, אבל בין בחול בין בשבת, על-כל-פנים צריכין להמשיך על עצמו האור, רק שבחול אפלו בשממשיכין על עצמו האור, עדין אין יודעין מנמו עצה, כי נמשך רק מחיצוניות וכו' וכו', אבל בשבת בשממשיכין האור הבא מלמעלה, יודעין על ידו עצות נפלאות וכו', והחמת שגם זה קשה לקבל לפי גשמיות האדם, על-כן צריכין לבא על שבת לצדיקים, כדי לקבל על ידם קדשת תוספת שבת וכו', ועל-כן גוי ששבת חביב מיתה, כי אין בו פח לקבל קדשת שבת כלל, אך רבא וקלל חס ושלום גם הארה הזאת ויתחזק אמנות

בזביות שלהם שהם סמרא דמותא, ועל-
פן לא נתתו לגווי וכו' כי לעמוד ישראל
וכו' ברית עולם:

כד ועל פן בשבת אין צריכין לילך
בדרךים, כי בשבת אין
צריכין לגלות האמונה על-ידי המשכת
רוחניות אלקות וכו' שהוא בחינת כלליות
הבריאה, שהוא עצמונים שזהו בחינת
ליט מלאכות המשכן וכו' שהוא בחינת
התגלות התורה של מוסר לבד שאין בה
עצות, שזהו בחינת הליך בדרךים בחינת
דרך חיים וכו' פנ"ל. כי בשבת נתגלה
הארה מאוריתא דעתיקא סתימאה שהיא
בלה עצות ואין צורך לטלטל עצמו
להמשיך רוחניות וכו' כדי לתקן הרגלין
כדי לגלות העצות, ועל-פן בשבת עולין
הרגלין בבחינת אם תשוב וכו':

כה ועל פן בשעת פניסת שבת, קונה
שבייתה לילך עד אלפים
אמה שהוא תחום שבת, זה בחינת שני
האלפין של שני שמות אהיה בחינת
"ההרש ואאלףך חכמה" וכו' (איוב טו),
בחינת אלף חכמה אלף בינה, בחינת
"אלפים באמה וכו'" (במדבר לה) כבי של
ארבעים ושמונה ערי מקלט של הלויים
שהם בחינת קריאת שמע שהוא אמונת
היחוד, ששש ערי מקלט כנגד ששה
תיבות שבפסוק "שמע ישראל" ושאר
ארבעים ושתיים ערי הלויים הם כנגד
ארבעים ושתיים תיבות שבפירשת
"ואהבת" וכו':

ה'תקמ"ח

כו כי משה שאל תחלה את השם
יחברך, ואמרו לי מה שמו וכו'
והשיב לו אהיה אשר אהיה זה בחינת
המשכת רוחניות אלקות וכו' שהוא
בשביל להמשיך על-ידיה העצות
הנמשכין מיוחד הפנימי שזהו בחינת
אהיה אשר אהיה, כי אהיה זה בחינת
יחוד העליון של חכמה ובינה, שיש שם
שני פעמים אהיה בחינת יחוד הפנימי
ויחוד החיצון, וזהו אהיה אשר אהיה,
שעקר ההמשכה של תכלית ההתגלות
שהוא בחינת המשכת רוחניות וכו' הוא
בשביל אהיה השני כדי לעשות יחוד
הפנימי וכו':

כז וזה בחינת מה שנחלקו רבותינו ז"ל,
אי תלמוד גדול ממעשה אי
מעשה גדול, ולא הכריעו, כי שניהם
אכות. כי תלמוד גדול שמביא לידי מעשה,
כי על-ידי התורה שלומדים ממנה עצה
וכו' לקיים התורה וכו' אבל יש תורה שאין
יוצא משם עצות רק שהוא תוכחת מוסר
וכו' ואף-על-פי שגם זה טוב מאד אבל
תלמוד כזה בודאי מעשה גדול, כי עקר
התלמוד הוא מוסר, שנקיים התורה וכשהוא
מקיים התורה בעצמה בודאי טוב יותר,
אבל התלמוד שהוא עצות הוא טוב יותר,
כי בלי זה לא ידע כלל לקיים. וגם כי תלמוד
הזה נמשך מיוחד הפנימי והוא כולל כל
העצות, כי בעסק התורה כלולים כל
העצות, על-פן בודאי הוא גבוה יותר.
אבל התלמוד הנ"ל שהוא בחינת תוכחת

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קפט

מוסר שגמשיך מיחוד החיצון בנדיא מעשה גדול שבמשך מיחוד הפנימי, ואף-על-פי כן גם זה צריכין מאד, כי איד אפשר לעשות יחוד הפנימי בלי המשכת וכו' שהוא בחינת יחוד החיצון וכו', ועלין שניהם פאחד טובים:

כה וזה בחינת אכילת מצה בפסח, כי עקר הגאולה של פסח הוא מושבת, שזהו בחינת שבת הגדול וכו', כי גם בפסח הוא אתערותא דלעילא כידוע, וזה נמשך מקדשת שבת, שאו היא אתערותא דלעילא לבר ואף-על-פי-כן היה להם איזה מצוות, כי הגאולה היה בהכרח עלידי שהם יהיו נמשכין אחריו וכו' ועלין מחמת שהוא עלידי אתערותא דלעילא עלידי-יה אסור החמין וצריכים לאכל מצה, כי מצה הוא מאכל מלאכים, כי הוא בחינת מן בחינת עונה שהוציאו וכו' וכן הוא מאכל מלאכים כמו שאמרו רבותינו ו"ל וקשהחיות נמשך בבחינת אתערותא דלעילא הוא בבחינת חיות המלאכים ולמשה ויכל להתקלקל חס ושלום וצריך תקון עלידי אתערותא דלתתא. ובפסח בתחלת התקון שאו הוא רק אתערותא דלעילא אין לנו כח כי אם לשמר השפע כל זמן שלא נהמשמה למטה בבחינת חמין שאו אנו שומרים אותה בבחינת מצה שהוא מאכל מלאכים בחינת ענג שבת בחינת מן שמצמצח הנשמה, כי תיכף כשיורד למטה שגשתהא עד שנתחמין חס ושלום שוב אין כח לתקנו

כי אם עלידי התורה שהיא בחינת אתערותא דלתתא שזה לא זכינו עדן, עלין דיקא בפסחל יש חלוק בין חמין למצה מה שאין כן בכל השנה, כי בנדיא חמין בפסח דיקא הוא היצר הרע שנקרא שאור שבעיסה, מחמת שאו הוא אתערותא דלעילא בלי אתערותא דלתתא, שאו יש לנו כח עלידי אור העליון היורד מלמעלה לשמר העיסא מחמין מהיצר הרע משאור שבעיסה, ואם חס ושלום ותחמין שוב אין לנו כח לברר ולתקן, כי הוא בחינת עין הרעת טוב ורע וכו', אבל בכל ימות השנה אין נמשך עלינו הארה גדולה כל כך מלמעלה וכו' ואין כח בדינו לעשות העיסא מצה בחינת מן, כי זה אין נעשה כי אם עלידי האור הנמשך מלמעלה בפסח, ועלין בכל השנה אין חלוק בין חמין למצה כי אין כח בדינו לשמר העיסא מהספרא-אחרא כי עלידי כח התורה, שהיא בחינת אתערותא דלתתא שעלידי-יה דיקא נתקן המאכל, ואז אין חלוק עוד בין חמין למצה, כי בהכרח שתהיה נמשכת השפע למטה בבחינת מאכלים של עולם הזה, רק שאנו מתקנים אותם עלידי התורה וכו' עלידי הרשימה מיחוד הפנימי, וכן. וצריך באור:

כט ועל כן כל התקבנות באין מצה, כי הם באין לכפר שזהו בחינת פסח וכו', ועלין בשבועות שהוא קבלת התורה, מביאין שתי הלחם מחמין, ועלין גם בפסח אין חיוב מצה כי אם בליה

שהוא בחינת השגת צדיק וטוב לו וכו' שנהו בחינת שער החמישים הנעלם עתה בעוונותינו הרבים:

לא וזה בחינת ארבעה מחנות הדגלים שהלכו ישראל בכל מסעיהם בארבעה מחנות הדגלים שהם שנים עשר שבטו יהי שהם בחינת קשור המרפכה שהיא כלולה מארבעה מחנות בידוע, שהם בחינת הארבעה מלאכים ששמנם 'ארגמן', שהם בחינת קשור המרפכה, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל שעל-ידיה תקון המשפט, כמו שכתוב שם. וזהו (תהלים קכב) "שבטו יהי עדות לישראל וכו' כי שמה ישובו כסאות למשפט כסאות לבית דוד" וכו', כי כסאות למשפט נתתקין על-ידי שבטו יהי שהם ד' מחנות שהם בחינת קשור המרפכה וכו', כי כל זמן שלא נתתקין כל התקונים הנ"ל בשלמות עד שזוכין לתקון המשפט בחינת קשור המרפכה, אזי גם האמונה עדין לא נתתקנה בשלמות, כי כל זמן שיש עדין איזה פגם הברית חס ושלום, עדין אין האמונה בשלמות. כי הא בהא תליא במבאר במקום אחר (סי' לא), ועל-יז עקר התקון בשמשיכין האור מיוחד הפנימי מבחינת עתיק שעל-ידיה משיגין שער הנג' שעל-ידיה זוכין לתקון המשפט, ואז נתתקן הכל בשלמות כמו שיתיה בימי משיח שיבא במהרה בימינו אמן:

לב ועל בן קטרגו המלאכים, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי

הראשונה, ועל-יז גם התורה באה חמוץ, כי כל הנסים נמשכין מקץ האחרון וכו', ועל-יז כל התרפנות במלין חוץ מקרבן תורה:

ל וזה "ויספרתם לכם ממחרת השבת", כי נקרא שבת כנ"ל, ואז מביאין עמר שעורים שהוא מאכל בהמה, כי אחר יום ראשון נסתלק האור וכו' וכן"ל באריכות, ועל-יז התרפן צריך שיעבר עליו שבת אחת, כמו שנאמר "שבעת ימים יתה עם אמו וימיו השמיני ותלאה וכו'", כי התרפן הוא בחינת המושכת רוחניות וכו' שמתחילין התקון מחדש, שנה איראפער כי אם על-ידי שבת, וזה תספרו חמישים יום, כי העקר לקבל מיום החמישים שהוא בחינת שער החמישים ששיג משיח במהרה בימינו שהוא האור מעתיק הנמשך על-ידי משיח, וכל שרש התורה נמשך משם, אך עכשיו נמשך משם רק הארה מעטת בהעלם גדול, כי עדין אין מי ששיג זה השער, כי אפלו משה רבנו עליו השלום לא השיגו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל כמו שכתוב: "ותחסרהו מעט מאלקים", ועל-ידי השגת זה השער הנון, אז יזכה לידע בחינת דרכי ה', בחינת צדיק וטוב לו וכו' הנאמר בסוף התורה, שנהו עקר שלמות התקון, כי כפי הפנים עמוקים עצה שממשיך מקום גבוה יותר, כן יזכה אחר-כך לכל בחינת התקונים הנאמרים בתורה הנ"ל, שעקר שלמות התקון הוא בשזוכים לבחינת קשור המרפכה שהוא תקון המשפט

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קצא

תפקדנו ותחסרהו מעט מאלקים וכו', כי הם מקטרגין על גדל השגת ישראל ואחר־כך פוגמין מה שפוגמין חס ושלום, אבל הם בעצמן השיבו לעצמן תשובה בהעלם, כי קטרוגם הוא רק עכשיו, שעל ההשגה של עכשיו נאמר "ותחסרהו מעט וכו'", שלא השיג עדין בחינת שער החמשים וכו' אבל לעתיד שיהיה משה הגאל צדק כי משה הוא בחינת משיח ישיג את שער החמשים ואז יתמקן הכל, ולא יוכלו לקטרג כלל, כי כל קטרוגם הוא רק כל זמן שנאמר "ותחסרהו וכו'", אבל לעתיד כלם יודו על מעלת ישראל, ויהיה מחיצת הצדיקים לפנים ממלאכי השרת, כמו שכתוב: כעת וכו', כי אז פשישי משיח שער הנון ומשיך לנו עצות עמוקות משם, אז לא נפר את התורד לעולם בחינת וברתי להם וכו' פנ"ל ועל־כן יתבטל קטרוגם:

10

לג ועל בן בשבת אסור לילך בדרך חוץ לתחום שבת, כי כבר מבאר היטב שעקר הדרכים שפנה העולם הם בשביל בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים פנ"ל, והמשכת רוחניות וכו' זהו בחינת ל"ט מלאכות וכו' פנ"ל שנהו בחינת כלליית הבריאה שהיתה בימי החל בששת ימי המעשה, שבהם ברא השם ותברך את כל הבריאה, כי כל הבריאה נמשכת מבחינת יחוד החיצון שהיא בחינת המשכת רוחניות וכו', כי מבחינת יחוד החיצון נמשך החיות והקיום

לכל העולמות וכו' פנ"ל, אבל בשבת לא היה שום בריאה, ואין בו שום מלאכה מעובדין דחל שהם בחינת המשכת רוחניות וכו', כי בשבת אינו נמשך התגלות רוחניות אלקות ותברך על־ידי הצמצומים של ימי החל שמהם נמשכו הל"ט מלאכות שהם בחינת כלליית הבריאה שבו ימי המעשה, כי בשבת נתגלה אלקותו על־ידי לבושים וצמצומים ורוחניים דקים ופנים וצחים מאד מאד שאינם מתלבשים כלל בשום מלאכה ועובדין דחל, וזה בחינת לבושין דשבת, שהם לבושי קדש, כמו שכתוב בזהר הקדוש ולבושין דלביש בחל לא לביש בשבת, כי בחל הלבושין שהם הצמצומים הם מבחינת יצירה ועשה, שמהם נהוו ונשתלשלו כל הדברים הגשמיים של כל הבריאה, שהם בחינת ל"ט מלאכות, אבל בשבת הוא לביש לבושין דעולם הבריאה שישם פסא הכבוד וכו' שהם בחינת לבושין דקים ורוחניים שאינם מתלבשין בעובדין דחל, כי בשבת זוכין לבחינת התגלות אלקות שיהיה לעתיד שהוא בחינת (ישעיה ל' ב) "והיו עיניך רואות את מורדך ולא ינגף עוד מורדך", כי בחל שיש שליטת הספרא־אחרא, אז אי־אפשר להכיר אלקותו ותברך בראם על־ידי לבושים גשמיים אלו שהם כלליית הבריאה, כי השם ותברך שער בדתו שפעולם־הזה שהוא בחינת ששת ימי החל אי־אפשר לידע מאלקותו ותברך בראם על־ידי כל הצמצומים האלה

שנתלכשו ונתהוו מהם כל הדברים של הבריאה, דומם צומח חי מדבר וכו', אבל לעתיד לבא שיהיה יום שבלו שבת, נזכה להכיר אותו ותברך אפין באפין בלי התלבשות בצמצומים אלה של הבריאה. וזה בחינת שבת קדש, ששבת היא מעין עולם הבא, שנמשך הארה מבחינה זאת של לעתיד, ועל-כן אין בו שום הלוד וטלטול דרכים, כי כל הדרכים הם בבחינת המשכת רוחניות וכו' שהם בחינת ל"ט מלאכות וכו', שמושם גמ'שכים כל הטלטולים והגליות והדרכים, אבל בשבת אין נתגלה אלקותו על-ידי בחינת המשכת וכו' על-ידי צמצומים הנ"ל, על-כן אסורים הדרכים וכל הל"ט מלאכות הנ"ל, כי בשבת עולים כל העולמות בעליות נפלאות על-ידי אתעוהתא דלעילא לבד, ואז עולין הרגלון מהקלפה ונתבטל שלימת הסמרא-אחרא על-כן יכולין לקבל המשכת רוחניות אלקותו בלבושין דקים בבחינת לבושין דשבת שאינם מתלכשין בצמצומים של ימי החל שמיהם כל המלאכות וכל הדרכים פנוקר לעיל:

לד פי קדשת שבת בשרשה גמשך מיום שבלו שבת שיתגלה בו אורתא דעתיקא סתימאה שהיא התורה שיגלה משיח צדקנו במהרה בימינו, ועקר מעלת התורה הזאת על התורה של עכשיו הוא בחינה הנ"ל, דהיינו שנופה לעצות עמוקות ונפלאות כאלה עד אין סוף, שלא תוכל

הסמרא-אחרא ותקלפה לסותרם ולקלקלם בשום אפן בעולם, כי בודאי מצוות התורה לא ישתנו אפלו דקדוק אחד בימי המשיח, אך דבא עקר ביאת המשיח הוא ללמד אותנו לקיים את כל דברי התורה הזאת שזכינו לקבל מפי משה רבנו עליו השלום, שהוא יהיה משיח בעצמו בבחינת מה שהיה הוא שיהיה פמוכן, כי עד עכשיו אף-על-פי שכבר זכינו לקבל את התורה שהוא בלה עצות להכיר אותו ותברך אף-על-פיהן עדין אנו צריכין לעצות אלו פנ"ל שאנו צריכין בכל פעם עצות איד נזכה להתגבר לקיים עצות הקדושים האלו שהם כלל מצוות התורה, כי בהתורה פתיב לא תנאף ואפלו בהתר צריכין להתקדש את עצמו, כמו שכתוב: "והתקדשתם וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל, קדש עצמך במותר לך, ועדין אין אנו זוכין לידע עצות איד זוכין לזה, וכן שארי המצוות, כי אין אנו יודעין איד נזכה לקיים מצות ציצית בשלמות בכל פרטיה ודקדוקיה וכגוונתיה וכו' בלי שום פניה וכו', ואף-על-פי שכבר היו כמה צדיקים שנתנו לנו עצות קדושות שזהו בחינת כלל תורה שבעל-פה, שגלו לנו הצדיקים שבכל דור ודור, כי זה עקר בחינת תורה שבעל-פה שצוה והזהיר אותנו השם ותברך לכלי לסור מדברי החכמים והצדיקים אמתיים שבכל דור ודור, כי השם ותברך ידע פחכמתו שא"י אפשר לבאר העצות לתכליתן בכתב, כי עקר תכלית שלמות העצות, שנופה לקימן

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קצנ

באמת, הוא רק ברמזים בבחינת אשפילך ואורך בדרך זו תלך אינצה עליך עיני וכו', וזה צריכין לקבל מהצדיקים אמתיים שבכל דור, שהם בחינת משה, שיישראל הולכים בעצתם בכל דור ודור בבחינת וכל העם אשר ברגליך ההולכים אחר עצתך, ואף-על-פי שבכבר היו כמה צדיקים וחכמים אמתיים שעשו כמה תקנות והגדרים והוסיפו כמה מצוות דרבנן וגזרות שכלם הם בחינת עצות לעצות התורה, כדי שזוכה על-דיניה לקיים את התורה בחינת משמרת למשמרת פנ"ל, וכן הצדיקים שבכל דור וכו' אף-על-פירבן עדן הסטרא-אחרא מתגברת בכל יום וזעירין אינון שמקמיין את התורה בשלמות. כי כל מה שמתגלה עצה קדושה הם מתגברים כנגד העצה בעצמה, וכמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל, שאמר ענין מה שהיו בני הנעורים שהיו קובלין לפני הרבה על צרת נפשם שאינם זוכים להתקדש באמת ולעבד את ה' כראוי, ופעם אחת ענה ואמר, שיש עצות שהיו מועילים בודאי אבל גם העצות בעצמן קושה לקיים עד כאן לשונו. וזה עקר מעלת התורה שיתגלה בימי משיח צדקנו במהרה בימינו, שזוכה לעצות פאלו שלא תוכל הסטרא-אחרא לסותרן בשום אופן בעולם, כי הם בחינת עצות עמוקות עד אין סוף, שזהו בחינת מה שנקרא משיח פלא יועז וכו', ועל-פן באמת פתיב אז (דמיה לא): "וברתי להם ברית חדשה וכו' לא כברית אשר פתיי את אבותיכם אשר

המה הפרו את בריתי וכו', כי זאת הברית וכו' ועל לבם אכתובה וכו'", וכתיב ועשיתי את אשר בחקי תלכו וכו' הינו פנ"ל שיתגלו עצות פאלו שלא תוכל הסטרא-אחרא להפירן ולסותרן בשום אופן בעולם, שעל-דיניה נזכה לקיים את התורה בשלמות לעולם ועד, ועל-פן תהיה גאלה האחרונה גאלה שלמה לעולם. וזה בחינת קדשת שבת-קדוש, שבשבת נמשך הקדשה ממש, ועל-פן שבת היא בחינת תשובה, כמו שכתב רבנו ז"ל (בסיון טו), כי עקר בחינת תשובה היא בחינה זאת שעל-ידי תשובה וזכין לעלות ולהמשיך על עצמו האור הזה של משיח, כמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב באות שבת (בסיון טו), וזה לשונו: על-ידי שמירת שבת ממשך על עצמו אור של משיח, גם על-ידי תשובה, עד כאן לשונו:

לה פי כל המצוות נקראים עצות, בחינת תרנג"ג עיטין דאורייתא, הינו שהם עצות להשיג אלקותו ותברך על-דיניה ולהפך עברות חס ושלום הם פנים העצות, שעל-דיניה אין יודעין עצה איד להפיר אותו ותברך, אדרבא מתרחקין ממנו ותברך חס ושלום לבפירות ואמונות פוזביות חס ושלום כפי הפנים והעברה, כמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב הישן (באות אמתה סיון כב), הפשע מכנים פפודה פאדם, וזה בחינת פי אם עוונותיכם היו מבדילין ביניכם לבין אליהיכם, וכשאדם זוכה לתשובה אזי

ודונות נתהפכין לזביות, ועקר התשובה
 על ידי הצדיקים שהם בחינת משיח,
 שעקר עסקו להחזיר העולם בתשובה
 'שלמה לה' ותברך, כמו שכתוב: וכן
 לציון גאל וילשבי פשע וכו' וכמו שכתוב:
 לשובב יעקב אליו וכו', כי באמת תשובה
 הוא דבר פלא מאד מאד כי מאחר שכבר
 נכשל בעברות ולא זכה לקיים העצות
 טובות וקדושות שהם מצוות התורה
 וקלקל העצות על ידי העברות, איך יקבל
 עתה עצה לשוב בתשובה, ומה אם קדם
 קלקל העצות לא הועילו לו עצות אלו
 מפל שכן אחר שקלקל גם עצות אלו
 מהיכן יקבל עצות לחזור, ועל כן באמת
 אי אפשר לשוב בתשובה שלמה באמת
 כי אם בכח צדיקי הדור האמתיים שזוכין
 לקבל מאורו של משיח, שהוא שרש
 התשובה, שהוא יודע עצות נפלאות פאלו
 שנמשכין משרשי התורה שהוא למעלה
 מהתורה שבשזוכין לעלות לשם נתהפכין
 שם כל העוונות לזביות, שזהו סוד יום
 כפור בחינת יובל הגדול בחינת שער
 החמישים שהוא שער העליון של
 התשובה, ומשם נמשכין העצות נפלאות
 לכל החוטאים בעלי עברות רחמנא לצלן
 שייכלו להתעורר בכל פעם לתשובה מפל
 מקום שהם, עד שיזכו לשוב אליו
 בתשובה שלמה באמת, ועקר הוא
 האמונה שהוא בחינת שבת כנ"ל, כי כל
 זמן שיש לו אמונה בודאי ישוב אליו
 ותברך, ועל כן צריך האדם לחזק עצמו
 על ידי זה בעצמו, דהינו על ידי מה

שהבעל דבר והספרא אחרא רוצה
 להפילו חס ושלום, על ידי זה בעצמו
 יחזק את עצמו, כי הבעל דבר מתנפל
 בנפשו להפילו בכל עת, מחמת שמכניס
 בלבו שקשה לו עוד לתקן עברות פאלו,
 בפרט כפי מה שיש אנשים שקלקלו כמו
 שקלקלו כמו שהם יודעים בעצמם שעברו
 עברות רבות וגדולות ימים ושנים הרבה
 רחמנא לצלן כו'. ויש שכבר רצו כמה
 פעמים לשוב וכמה פעמים התחילו
 בתשובה ובעבודת ה' באמת, ואחר כך
 נפלזו כמו שנפלו כל אחד ואחד כפי
 נפילתו רחמנא לצלן, ועל כן מכניס
 הבעל דבר בלבם בכל פעם שכבר אפס
 תקנה חס ושלום לפי עצם הפנמים
 האלה, אבל באמת בזה בעצמו יכול
 האדם להחיות את עצמו ולחזק את
 עצמו, כי מאחר שאני יודע עדן שהעברה
 היא פגם גדול שעל ידי פוגמין הרבה
 בעולמות עליונים כו' נמצא שיש לי
 אמונה עדן, ומאחר שיש לי אמונה עדן
 בודאי יש לי תקנה בלי ספק, כי מאחר
 שאני מאמין שיכולין לקלקל בודאי יכולין
 לתקן גם כן, וכמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש,
 אם אתה מאמין שיכולין לקלקל, תאמין
 שיכולין לתקן, כי זה דיוע שהאפיקורסים
 והכופרים המחקרים אינם מאמינים
 שמקלקלים על ידי עברה בעולמות
 עליונים שמוזה נמשך שהם נותנים מעמים
 של שמות והכל למצוות ועברות של
 התורה, אבל אנחנו עם קדוש שאנו
 מאמינים שהעברה חס ושלום היא פגם

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קצה

גדול מאוד בעולמות עליונים וכו', ומחמת זה רוצה הבעל דבר להפילו חס ושלום, אדרבא על ידי זה ראוי לו להחיות את עצמו מאחר שיש לו אמונה ערוך, כי עקר פגנות הבעל דבר הוא שרוצה להפיל אותו כל כך עד שיפיל אותו לכפירות גמורות חס ושלום שיאמר לית דין וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל, היום אומר לו עשה כך וכו' עד שאומר לו וכו'. אבל האדם צריך להשכיל על דרכיו ולחוס על חיו ולחזק את עצמו בכל מה שיוכל בכל עת ויהיה איד שיהיה כמבאר בדברינו כמה פעמים ועל ידי זה בעצמו יחזק את עצמו כי מאחר שאני מאמין שמקלקלן על ידי עברה נמצא שיש לי אמונה ערוך, וכל זמן שיש לי אמונה יש לי תקנה ערוך בודאי, ובודאי מדה טובה מרבה וכו' ובודאי יכולין לתקן פי כל מצוותיך אמונה בתיב, ועקר המצוות הם לבא לאמונה שלמה כדי להכיר את מי שאמר והיה העולם וכל זמן שיש לאדם תקנה מאמונה יש לו תקנה ערוך, כי יש עצות כאלו שגם הוא יכול לחזור לה' ותברך בנקל על ידי אוהו נחת רוח שיעשה לה' ותברך, במקום שהוא שעל ידי זה יזכה לשוב אליו באמת על ידי פח הצדיקו אמת עד שיזכה שיתחברו כל העוונות לזכות וכו' ז"ל, והנה היטב לשמר הדברים האלה בלבד לקומם באמת, ולהאמין בה באמת כי הם דברים עמוקים מאוד, שאי אפשר לבארם בכתב בשום אופן:

לו ואלו העצות העמוקות הנ"ל שנמשכין מבחינת משיח, שנהו בחינת שבת בחינת תשובה זה בחינת דרכי ה' הנעלמים עתה מעין כל, ששם סוד בחינת צדיק וטוב לו צדיק ורע לו וכו', שאפלו משה בחינו לא השיג זאת, כמבאר בסוף התורה תקעו הנ"ל, ועל כן עקר התקון יהיה על ידי משיח, שזוכה להשיג דרכי ה' הנ"ל בחינת צדיק וטוב לו וכו' שעל ידי זה יתגלו עצות נפלאות ועמוקות הנ"ל שלא יוכלו לסותרן לעולם כנ"ל. וזה בחינת אלפים אמה של תחום שבת, כי בשבת אסורים הדרכים שהם בשביל המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים של ימי החל וכו' כנ"ל, ואין הולכים בשבת כי אם אלפים אמה שהם בחינת תחום שבת בחינת דרך הקדש, בחינת ודרך הקדש יקרא לה, שזה הדרך הוא בחינת דרך של שבת בחינת דרכי ה' שמשגיגין על ידי קדשת שבת שהוא בחינת עצות נפלאות עד אין סוף הנ"ל, ועל כן הוא אלפים אמה שני אלפין כי אקף הוא פלא, והם שני אלפין בחינת פלאי פלאות, כי העצות של עכשיו הם בחינת פלאות בחינת אותה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק וכו' אבל העצות של לעתיד הם בחינת פלאי פלאות, בחינת "אורך על פי נוראות נפולתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאוד". נפלאים מעשיך זה בחינת מעשי ה' שנבראו בששת ימי המעשה, שהם כלל

100

אֵרֶה חַיִּים

וכו", הינו שנוכח לפלא הנ"ל שיתגלה בימי משיח שנקרא פלא יועץ, שהוא בחינת פלא על פלא כנ"ל:

לו ועל ההלך והדרך של שבת שהוא טיול ותענוג בתוך האלפים אמה, נאמר: "לכה דודי נצא השדה גלינה בכפרים נשכימה לכרמים וכו' הדודאים נתנו ריח וכו'", כי אלפים אמה של תחום שבת הם בחינת אלפים אמה של מגרשי ערי הלויים, כמו שכתוב (במדבר לח): "ומדתם מחוץ לעיר אלפים אמה וכו'", וכתוב "אלף אמה סביב" ודרשו רבותינו ז"ל (סוטה כו): "אלף מגרש ואלף לשדות וכרמים", כי האלפים אמה נחלקים לשני פעמים אלף, כי הם בחינת שני פלאות כנ"ל, והכל בשביל לגלות האמונה בעולם כנ"ל, ועל-כן הם ארבעים ושמונה ערים, שש ערים של ערי מקלט, ועליהם ארבעים ושתים עיר, כי שש ערי מקלט הם בחינת ששה תבות שבפסוק שמע ישראל וארבעים ושתים ערי הלויים הם בחינת ארבעים ושתים תבות שבפירשת "ואהבת" כמובא, ואלו ארבעים ושמונה ערים קולטות ומגונות מסטרא דמותא, כי הרוצח שהגביר סטרא דמותא צריך לגום לשם, והם קולטות ומגונות מסטרא דמותא שנמשך מחטא אדם הראשון, שנאמר "כי ביום אכלך ממנו וכו'", שעקר הפגם נמשך על-ידי כפירות, כי אמונה הוא עקר החיים וכפירות הם סטרא דמותא כמובא בדרברי רבנו ז"ל כמה

הבריאה שהוא בלה פלאות הבורא, כי בכל פרט ופרט מהבריאה יש פלאות גדולות מאד, ואלו הפלאות שהם בחינת כלל הבריאה, בחינת גפלאים מעשד, זה בחינת העצות, שהם בחינת פלא שנמשכין על-ידיה דהינו העצות הנמשכין על-ידי המושכת והחיות אלקות לתוך צמצומים של ימי החל שהם בחינת ל"ט מלאכות שהם כלל הבריאה שנקרא בששת ימי המעשה שהיא בלה פלאות, אבל דוד המקד עליו השלום שהוא משיח, כמו שכתוב: "משיח אלהי יעקב", משבח את השם ויברך על הקץ האחרון שאז יתגלו על דוד פלאי פלאות, שהם העצות עמוקות הנ"ל, וזהו בחינת "אודך על פי נוראות גפלאתי גפלאים מעשד", גפילתי גפלאים זה בחינת פלא על פלא, בחינת פלאי פלאות בחינת עצות עמוקות הנ"ל שיתגלו על-ידי משיח. וזהו ונפשי יודעת מאד, כי הם עצות עמוקות כאלו שאי-אפשר לגלותן בכתב ולא בעל פה כי אם לחכם ומבין מדעתו. בחינת "איננה עלך עיני כנ"ל", וזהו "ונפשי יודעת מאד", מאד הוא בלי גבול, שאני יודע עצות עד למאד, עד אין סוף שאי-אפשר לסותרן בשום אופן שהם בחינת גפילתי גפלאים, בחינת פלאי פלאות כנ"ל, ועל זה פקש משה רבנו עליו השלום בעת שרצה שהשם יברך ויגלה לו דרכי ה', בחינת צדיק וטוב לו וכו' כמו שכתוב: "הודיעני נא את דרכך", ואז פקש "ונפילני אני ועמך

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים

קצו

שבורח אל ארבעים ושמונה ערי הפתחים והלויים שמצילין מסטרא דמותא כנ"ל, ועל-כן יש להם אלפים אמה מגרש שהוא סוד אלפים אמה תחום שבת שהוא בחינת פלאי פלאות, דהינו שכולין לקבל מהם עצות בכל דור הנמשכין מבחינת עצות של משיח שעל-ידי-זה בודאי יהיה נצול מסטרא דמותא, וזכה לחיים אמתיים ונצחיים שהם בחינת אמונה ויסוד כל התורה כנ"ל:

לח וזה בחינת "לכה דודי נצא השדה וכו' ונשפיקה לפרמים", שדות ופרמים זה בחינת אלפים אמה תחום שבת, שהם בחינת אלפים אמה של מגרשי הלויים שהם בשביל שדות ופרמים כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אלף אמה מגרש ואלף אמה שדות ופרמים כנ"ל. ועקר אלו האלפים אמה הם בחינת עצות נפלאות עד אין סוף שעל ידם נתגלה האמונה בשלמות כנ"ל. והוה בחינת "גלינה כפרים", ודרשו רבותינו ז"ל בכפרים, שהשפעת להם כל טוב וכו', הינו כנ"ל, כי על-ידי אלו האלפים אמה שהם בחינת שדה ופרם מכניעין הכפרים וממשיכין אמונה שלמה כנ"ל. והוה "שם אתן את דודי לך", כי שם יתגלו העצות עמוקות שהם בחינת סתרי תורה בחינת השנת דרכי ה' שעל-ידי-זה עקר התגלות אלקותו יתברך ועקר התדבקות והתחברות כנסת-ישראל עם דודה שהוה עקר בחינת תשובה שישבו ויתקרבו כל

פעמים, ועל-כן ארבעים ושמונה ערי הלויים שהם בחינת שמע ואהבה, שהם עקר המשכת האמונה על-כן הם קולטות ומגנות מסטרא דמותא ומצילין את הרוצח מפייתה ואלו האלפים אמה של ארבעים ושמונה ערים אלו הם בחינת אלפים אמה של תחום שבת, כי הם בחינה אחת כי עקר בחינת שבת הוא אמונה כנ"ל, ואלו הארבעים ושמונה ערי הלויים שהם בחינת שמע ואהבה, בחינת אמונה שבהם ישבו הפתחים והלויים שהרוצח היה גם לשם ונצול שם, כזה הראה לנו התורה הקדושה שצריכין לנסע לצדיקים, והעקר בשביל לזכות לאמונה שהיא עקר החיים ולהכניע סטרא דמותא שהם הפירות כמבאר אצלינו בפה פעמים, שעקר האמונה בשלמות מקבלין רק על-ידי הצדיקים האמתיים, כי כהנים ולויים הם בחינת צדיקים אמתיים ותלמידיהם הנלוים אליהם המשמשים ומשרתים אותם, בחינת "גלוו עריך וישרתוך", כי הפתח הוא בחינת הצדיק והרב האמת כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה וכו' ודרשו רבותינו ז"ל, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו' ולויים הם בחינת המתחפרים אליהם בחינת גלוו עריך וישרתוך כנ"ל, ומי שנכשל כמה שנכשל ורוצה לחוס על הניו להציל נפשו מפייתה עולמית, צריך לנזם ולברח ולכא אל עריהם שהם בחינת ארבעים ושמונה ערים כנגד אמונת היחוד שבפרכת שמע ואהבה כנ"ל כמו הרוצח

ישראל לה' יתברך ועקר שלמות היחוד הפנימי הנמשך מבחינת עתיק על-ידי משיח כנ"ל בחינת שם אתם את דודי לה, וזהו הדינאיים נתנו ריח וכו' ודרשו רבותינו ו"ל על פושעי ישראל וצדיקים שעליהם נאמר "הרוד האחד תאנים הפוכים והרוד האחד תאנים רעות מאד אשר לא תאכלנה מרע", ושניהם עתידין לתן ריח טוב וכו' כמו שפרש רש"י שם, הינו כנ"ל, כי על-ידי עצות נפלאות הנ"ל כלם יחזרו לה' יתברך, אפלו פושעי ישראל אפלו המנחים בדיוטא המתחננה מאד מאד וכלם יתנו ריח טוב לה' יתברך בבחינת הדינאיים נתנו ריח כנ"ל, וזהו ועל פתיחונו כל מגדים חדשים גם ישנים. כי עתה יתגלו כל מגדים ומעגלים ומטעמים טובים של מצוות התורה על-ידי אלו העצות מעוקות הנ"ל, וזהו חדשים גם ישנים כי עכשו נעשה נחת רוח לפני יתברך על-ידי כל העצות שהתגלו לעתיד עם העצות שמקבר, שזהו בחינת חדשים גם ישנים. כי עקר העצות התחדשות שנמשכין מבחינת משיח, הוא רק כדי לילך בדרך הנישן שמקבר כדי לקיים את התורה המסורה בדינו מפי משה רבנו עליו השלום כנ"ל, וזהו בחינת חדשים גם ישנים דודי צפנתי לה, כי אלו העצות הם בחינת עצות צפונות וטמונות בלב הצדיקים אמתיים שהם בחינת משיח שנמשכין מרב טוב הצפון לצדיקים לעתיד לבוא, בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, כי אלו העצות איראפשו לגלות

כפעם אחד רק כל אחד מהצדיקים אמתיים מגלה מאלו העצות מעט עד לעתיד בימי משיח שיתגלו בשלמות, וזהו דודי צפנתי לה, וזהו מי יתקד באת לי וכו' אמצאך בחוץ אשקד גם לא יבזו לי, כי אז על-ידי עצות אלו יתגלה השגת אלקותו יתברך, בבחינת לבושין דשבת, שהוא בחינת ולא יפנה עוד מורה, בחינת אפין באפין, בחינת כי פלם ידעו אותי למקטנם ועד גדלם, בחינת כי עין בעין יראו בשוב ה' וכו', ואז נוכל לדבר מהשם יתברך בפה מלא בחוצות ובשוקים לדבר ולפרסם בפני כל שמלא כל הארץ כבודו ולהתדבק לה' יתברך בדבקות גדול בפני כל עם ועדה, בבחינת אמצאך בחוץ אשקד גם לא יבזו לי, כי עכשו אפלו האמונה הפשוטה נסתרת ונעלמת אצל כל אחד בלבד, ואיראפשו לדבר מזה הרבה, כמו שרואין בחוש, כי כל ישראל יודעין ומאמינים בה' יתברך שמלא כל הארץ כבודו, ואף-על-פי-כן על-פי רב שוכחין אותו יתברך ורצים כל איש אחרי בצעו ותאותיו וכו', וזעירין אינן שאינם שוכחים אותו יתברך, שעליהם נאמר: אשרי איש שלא ישכחך וכו'. ואפלו אותן הכשרים והצדיקים הדבקים בו יתברך תמיד, איראפשו להם לדבר עם העולם בהתגלות גדול מהשם יתברך פאשר יהי ראוי לצעק בכל פעם על בני העולם, מה אתם שותקים, ומה אתם עושים בזה העולם, הלא השם יתברך עמנו ועומד עלינו בכל רגע ורואה במעשינו כי מלא

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים קצט

כל הארץ כבודו, ומי לא יירא ויפחד מפניו וכו', וכל זה מחמת גשמיית העולם ועבירת המעשים אי-אפשר לדבר הרבה בהתגלות אפלו מהאמונה הפשוטה, וצריכין לדבר מזה ברמז ובסוד, בבחינת "כבוד אלהים הסתר דבר", כי זה ידוע ומבאר אצלינו, שכל אחד ואחד יש לו בחינת סודות ונסתרות לפי בחינתו, כי מה שנחשב אצלינו לסודות ונסתרות, הוא אצל הנבזה מאתנו נמוך מנגלות. וכן בין כל אדם ואדם ובין כל דרגא ודרגא. וכן יש דברים שהם עכשו סוד ואחר-כך לא יהיה סוד כי אם נגלה. רק אז יהיה סודות אחרים הנבזים הרבה מזה, כמו ששמעתי מפי רבנו ז"ל ויתבאר במקום אחר (בסימן כב), על-פני עכשו נאמר "כבוד אלהים הסתר דבר", אפלו על ידיעת אלקותו בפשיטות, שיהיה לעתיד התגלות ומפורסמות, כי אז יתגלו עצות הנ"ל שעל-ידיה נזכה לקיים את התורה בשלמות, ואז יתגלה אלקותו לעין כל בנ"ל, עד שלא נתבייש לדבר בפני כל העולם מהשם ותפרד, וזהו בחינת אמצאך בישוק אשקך גם לא יבוז לך, כי אז יתקיים "כי תפלא הארץ דעה לדעת את ה' וכו'", ובתנ"כ, "כי פלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם וכו'", במהרה בימינו, אמן;

לט כפי מבאר בהתורה הנ"ל שעקר גדול האמונה הוא על-ידי העצות שנמשכין על-ידי האיש תבונות שמצמצמ גשמתו על-ידי אכילתו פנ"ל. נמצא שעקר המשכת האמונה הוא על-ידי אכילת הצדיקים אמתיים פנ"ל. ובחל צריכין הצדיקים להמשיך הפרנסה והאכילה על-ידי המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים פנ"ל שהיו בחינת כלליות הבריאה, שבששת ימי המעשה פנ"ל. כי בחל נמשך האור מלמעלה רק מבחינת חיצונית עולם העליון, ועל-פני אי-אפשר לקבלו בזה העולם לידע על-ידיה מהשם ותפרד כי אם על-ידי צמצומים רבים שמתנגעין הצדיקים תיכף בשמאיר עליהם האור הזה, הם מתנגעין בהשתוקקות נפלא עד שמצמצמין האור בשכלם בכמה צמצומים קדושים שהם שרש וקיום הבריאה פלה. ועל-ידיה הם ממשיכין הפרנסה בקדשה ובטהרה, וזוכין לצמצמ גשמתם על-ידי פרנסה ואכילה הוואת עד שזוכין על-ידיה להמשיך העצות ממעמקים לגלות ולפרסם האמונה הקדושה בעולם פנ"ל. אבל מי שאינו מתעורר ומתגבר להמשיך האור לתוך צמצומים, או נתקלקל אצלו הארה הוואת חס ושלום, ויכול לבא על-ידיה לאמונות כוזביות וכפירות חס ושלום פנ"ל, ואז גם האכילה והפרנסה נפגם, כי היא בהא תלויא פנ"ל. וזה בחינת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעקר הפגם שלו היה באכילה, שאכל אכילה כזאת

וזה בחינת ערובי תחומין, שבמקום שמינית סעודות שבת משם מתחיל התחום שבת אפים אמה לכל רוח:

רוחניות אלקות לתוך צמצוים חדשים וכו' כנ"ל. ועקר התקון על ידי שבת, כי שבת אגין עלוהי כנ"ל. כי בשבת נמשך אור גדול ונפלא מלמעלה בצמצוים דקים ורוחניים שאינם מתלבשים בשום מלאכה ועובדין דחל, כי לא נתנהו מהם שום בריאה, רק הם שרש העליון של הבריאה ואיזו עולים כל העולמות בעליות גדולות עד שזוכין לקבל האור הזה בלי צמצוים גשמיים של ימי החל, כי אז מחמת עלית העולמות, יש פח לקבל האור הגדול הזה וכנ"ל, וזה האור הוא בלי עצות עמוקות להתקרב לה' ותברך בחינת סבת שלום הנמשך בשבת, שמשם כל העצות כנ"ל. ועל פן אז אין צריכין להמשיך הפרנסה על ידי המשכת רוחניות וכו', כי שבת הוא שרש הברכה של הפרנסה כי מיניה מתברכין כל שמתא יומין, אבל בשבת בעצמו לא ירד אפלו המון, כי אפלו המון שהוא פרנסה קדושה בחינת הפרנסה שממשיכין הצדיקים על ידי המושכות רוחניות וכו' שעל ידיה מצוה צחין נפשם שעל ידיה זוכין לעצות וכו', שנהו בחינת קבלת התורה בחינת לא נתנה תורה אלא לאוכלי המון, אבל בשבת אפלו פרנסה קדושה הזאת אינה יורדת בו. כי שבת הוא שרש הפרנסה והברכה, דמיניה מתברכין כל שמתא יומין כנ"ל כי בשבת אין צריכין אתערוחא דלתתא, רק אדרבא צריכין להמשיך האור של שבת על עצמו על ידי בטול ושכיחה וניחא מפל המלאכות רק לאכל ולשתות ולהתענג על

שעל ידה נפגם האמונה חס ושלום, כי בשעת הבריאה שלא היה עדין שום אדם, המשיך השם ותברך בעצמו האור לתוך צמצוים כדי לברוא העולם, ומשם המשיך בעצמו (השם ותברך) האכילה והפרנסה, דהינו חיות העולמות, והמשיכו לזה העולם בשני בחינות, בבחינת עין החיים אשר בתוך הגוף, בחינת אכילה דקדושה שמשם עקר גדול האמונה, ובבחינת עין הדעת טוב ורע שהוא בחינת אכילה של איסור אכילה דסמרא-אחרא שהוא ההפך שמשם פגם האמונה כנ"ל והזהיר על האדם שלא יאכל אכילה זאת של עין הדעת, והוא פגם גוה, ותיכף בשהתחילו אדם ותוה לקבל דברי הנחש ונתרצו לעבור על דברי השם ותברך תיכף פגמו מאד בבחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצוים. כי כפי ההארה מרוחניות אלקות שיהיה בלבם היו צריכים להתעורר לה' ותברך בהתעוררות גדול ולבלי לשמע לדברי הנחש הממעה אותם, אבל הם פגמו גוה ושמעו לדבריו, וגם עברו בפעל ואכלו מעין הדעת וכו' ועל ידיה נפגם האכילה והפרנסה של כל העולם בבחינת בועת אפך תאכל לחם בחינת בעצבון תאכלנה, שנהו בחינת פגם הל"ט מלאכות שבלם הם בחינת פגם המשכת רוחניות וכו' כנ"ל:

ועל כן צריכין עכשו הצדיקים וגיעה גדולה ביותר לחזור ולתקן הקלקולים של הצמצוים ולחזר ולהמשיך

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ה

ארה חיים רא

ה' כי אכילת שבת יקרה והוא עקר כבוד שבת קדש, כי בשבת אין בהאכילה שום אחיזה להספרא-אחרת כמו שכתוב רבנו ז"ל במקום אחר (פסוק י"ג), כי בחל שגמ'שבת האכילה והפרנסה עלידי אתערותא דלתתא פנ"ל עלידי המ'שבת רוחניות וכו', על-כן יש בזה שני בחינות פנ"ל, בחינת (הושע י"ג) "כי ישירים דרכי ה' צדיקים ולכו בם ופושעים יפלו" וכו'. כי מן שפוזם בחינת המ'שבת רוחניות וכו' פנ"ל, גם הפרנסה והאכילה נפגמת, שזהו בחינת חטא אדם הראשון וכו' פנ"ל, אבל בשבת שגמ'שך הכל עלידי אתערותא דלעילא שיוך האור מלמעלה עם צמצומים קדושים שגששו למעלה שהכל יכולים לקבלו בלי שום גיעה ואתערותא דלתתא שהוא שרש הפרנסה והאכילה הקדושה שממשיכין הצדיקים בימי החל עלידי המ'שבת רוחניות וכו'. כי הכל גמ'שך מ'שבת דמנייה מתברכין וכו' פנ"ל, על-כן האכילה של שבת קדושה מאד, ואין בה שום אחיזה להספרא-אחרת כלל, כי אדרבא עלידי אכילת שבת מצמצח כל אחד גשמתו וזכה לעצות נפלאות ולאמונה שלמה על-ידיה וכו' ל' והעקר עלידי הצדיקים אמתיים, ועל-כן צריכין לבא אליהם על שבת, כי אף-על-פי שקדשת שבת באה מלמעלה בלי אתערותא דלתתא שעל-ידיה עולין כל העולמות למעלה מפרדיתן אף-על-פי-כן עלית כל אדם ואדם הוא כפי המקום והדרגה שזכה בשעת כניסת שבת כפי

ההכנה והקדשה שקדש והכין את עצמו בששת ימי החל, פמבאר בכתבים, כי למשל מי שלא זכה בחל כי אם לנפש דגפ'ש דעשייה, אזו בשבת משבא עליו תוספת שבת אף-על-פי שגמ'שך האור מלמעלה בלי אתערותא דלתתא בשבת וזכה לעלות למשל לעולם האצילות, אינו זוכה גם שם לקבל הארה כי אם באיזה מדרגה התחתונה באצילות, וכן כל אחד ואחד כפי מדרגתו. אבל הצדיק הגדול שזכה גם בחל לנשמה דאצילות, אזו זוכה בשבת לעלות למעלה למעלה מאצילות בתכלית מעלה העליונה, כי יש עולמות שהם למעלה למעלה הרבה מאצילות פמובא בכתבים, וכן למעלה למעלה, וכל מי שהוא בכלל ישראל, בודאי מקבל איזה הארה מתוספת שבת, אבל כל אחד מקבל תוספת קדשת שבת כפי הכנתו בחל בחינת מי שפ'רח בערב שבת יאכל בשבת וכו' ל', ועל-כן עתה בעונותינו הרבים אין בנו כח לקבל תוספת שבת בשלמות, באפן שזוכה על-ידיה לעצות שלמות הנ"ל לשוב לה' ותברך כי אם בכח התקרבות לצדיקים אמתיים שהם מקדשים עצמם בקדשה נפלאה בימי החל, שעל-ידיה הם מקבלים קדשת שבת בשלמות גדול והם ממשיכים קדשת שבת עלינו גם כן, על-כן נוסעין לצדיקים על שבת וכו' ל':

מ ועל בן העפזים שלא קבלו את התורה כלל, על-כן אין

עד טז

להם שום חלק בקדשת שבת, אדרבא בשבת קדש ותפרדו כל פועלי און, ואין להעבירם והסמרא-אחרא שום וניקה מניצוצות הקדשה שבשבת פמוכא, ועל-פן גוי ששבת חייב מיתה, כי אף-על-פי שקדשת שבת באה מלמעלה בלי אתערותא דלתמא אף-על-פי-כן אי אפשר לקבל קדשתו כי אם בני ישראל שזכו לקבל את התורה שעל-ידיה יש להם פח לקבל האור הגדול הזה של שבת כל אחד ואחד כפי בחינתו, אבל על-כל-פנים כל אחד מישראל מקבל איזה קדשה והארה נפלאה ושמחת הלב בה' ותפרד והשתוקקות נפלא אליו ותפרד באהבה וברצון בכל שבת, מאחר שכל אחד מישראל יש לו חלק בתורת משה, אבל העכו"ם שלא קבלו את התורה אינם יכולים לקבל האור של שבת. ועלי-פן אם ירצה הגוי לשבות להמשך על עצמו חס ושלוש מהאור הזה וקלקל יותר, כי אין בו שום צד הכנה, אפלו כל שהוא לקבל מהאור כזה. מאחר שאינו בכלל קבלת התורה, ועל-פן גוי ששבת חייב מיתה, כי יתגבר על עצמו סמרא דמותא, שהוא כפירות שנומשכין מרבוי אור כידוע, כי אף-על-פי שכתבנו למעלה שהאור של שבת יורד מלמעלה בצמצומים נפלאים דקים ורוחניים מלמעלה וכו' שכל אחד יכול לקבלו, אף-על-פי-כן אלו הצמצומים הדקים אין יכולים לקבלו כי אם ישראל שיש בהם איזה הכנה לקדשה על-ידי קבלת התורה, אבל לא העכו"ם וכו',

ועל-פן לא נתתו לגוי הארצות ולא הנחלתו וכו' כי לעמך ישראל נתתו באהבה וכו', כמו שכתוב: ברית עולם ביני ובין בני ישראל וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מתנה טובה יש לי בבית גני ושבת שמה וכו'. כי שבת קדש הוא מתנה טובה מבית גנואי דמלכא עלאה גדולה מכל גנוי אוצרותיו ותפרד, כי קדשת שבת הוא בחינת עצות עמוקות ונפלאות הגנויים בחדרי חדריו, בחינת מאד עמוק מחשבותיו, שאומרים במזמור שיר ליום השבת, שעל-ידיה נופה כלנו לשוב אליו ותפרד, ועל-פן נקרא שבת על-שם תשובה כמו שכתב רבנו ז"ל, כמו שכתוב: "ושבת עד ה' אלקיך וכו'", כי על-ידי שמירת שבת בשמחה גדולה בראוי וזכין להמשך על עצמו אור העצות העמוקות הנ"ל שהם בחינת אור של משיח שזוכין על-ידי שמירת שבת כנ"ל, שעל-ידיה בודאי נופה לשוב אליו ותפרד באמת סוף כל סוף כנ"ל, כי אלו העצות הם עד אין סוף ואין תקלית שאי-אפשר לסותרן בשום אופן אשרי הזוכה לקבל שבת בשמחה גדולה בראוי:

כי העקר הוא לשמח בשבת באשר הוהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לשמח מאד בכל שבת, כי עקר מצות שבת הוא לאכל ולשתות ולשמח מאד בשבת ולהתענג בכל התענוגים בשמחה וכו' וכו' ללב, כמבאר בלקוטי תנינא (כסין י"ו) ובמקומות אחרים, ענין שם. כי אכילת

שבת יקרה מאד, כי מגדל קדשת שבת שהוא התגלות אלקות בצמצומים נפלאים רוחניים הנמשכין מלמעלה, על-כן האכילה של שבת קדש בקדשה גדולה בבחינת והשביע בצחצחות נפשך וכו', כי כהל אין זוכין לאכילה קדושה פזאת כי אם צדיקים גדולים נזראים מאד, אבל בשבת אכילת כל ישראל הוא בבחינה זאת, בבחינת צדיק אוכל וכו', בחינת והשביע בצחצחות נפשך בחינת או התענג על ה', על ה' דקא, שהם הצחצחות שהם למעלה מהספירות הכלולים בשם ה' פדוע. וזה בחינת ערובי תחומין, כי תחום שבת אלפים אמה, שהם בחינת הדרדך הפך של שבת, שהוא בחינת התגלות העצות העמוקות ונפלאות הנ"ל שהם בחינת פלאי פלאות כנ"ל, ועקר התגלות אלו העצות זוכין על-ידי אכילת שבת שהוא בחינת והשביע בצחצחות וכו' כנ"ל. ועל-כן ממקום שמניח שם סעודתו, דהיינו סעודות שבת, משם מתחיל התחום שבת אלפים אמה וכו' ל'.

מא וזה בחינת ויצעקו אל ה' שאומרים ^{תת} בכניסת שבת במנחה, שהוא כזמור הודו, כי בכניסת שבת או עקר ההכנה לקבל תוספת שבת, כמובא, כי אז אנו צריכין להעלות העולמות על-ידי אתערותא דלתתא כפי שיתרה להם כח אחר-כך לקבל תוספת שבת ולעלות בעליות נפלאות בשבת על-ידי אתערותא

דלעילא כמבאר בפגנות, ועל-כן בערב שבת במנחה שאז צריכין אתערותא דלתתא, על-כן אומרים אז ויצעקו פמה פעמים, כי אז צריכין להמשיך העצות על-ידי צעקות, בחינת צעקת הלב בחינת מופעמקים קראתיד וכו', כדי להמשיך העצות שהם בחינת מום עמוקים וכו', ועל-ידי אלו הצעקות זוכין אחר-כך לקבל תוספת שבת שהם בחינת עצות, שהם נמשכין על-ידי השבעה קולות הנמשכין מלמעלה, שהם בחינת הקולות של מתן תורה שבאו מלמעלה, שהם בחינת מזמור "הבו לה' בני אלים בחינת קול ה' על המים", שהשם והכבוד בעצמו מעורר בחינת קולו בכיבוד קול עליון כדי לגלות העצות עמוקות שבאין על-ידי קולות עמוקות כנ"ל. כי כהל צריכין צעקת הלב מופעמקים לזה, אבל בשבת קדש אין בו צעקה וזעקה חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, "שבת היא מלזעק ורפואה קרובה לבוא", כי על-ידי הצעקת הלב הנ"ל שעל-ידי-זה נמשכין העצות שעל-ידי-זה גדלה האמונה כנ"ל, על-ידי-זה באין כל הרפואות להפכות המפלאות כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, אבל בשבת אין הרפואה הכאה על-ידי אמונה הגדלה על-ידי עצות נמשכת על-ידי זעקה חס ושלום, כי שבת היא מלזעק ורפואה קרובה לבוא, כי אז נמשכין העצות כנגל מלמעלה כנ"ל, בלי צעקה וזעקה ואז עקר גדול האמונה מחמת שמאירין אז עצות

הלכה ו

תחום שבת אלפים אמה

א כי עקר קדשת ישראל הוא קדשת שבת קדש, שהוא כלל כל התורה בלה כמו שאמרו רבותינו ו"ל כי כל הקדשות שישאל ממשיכין על עצמן על-ידי תורה ומצוות, הם בחינת קדשת שבת פמבא בספרים, כי קדשת שבת צריכין להמשיך על עצמו בכל ששת ימי החל, שזהו בחינת זכור את יום השבת לקדשו, וזכרו מאחד בשבת הנינו על-ידי כל התורה והמצוות שעושים בכל ימי החל על-ידיה ממשיכין על עצמן קדשת שבת שהיא כלל קדשת ישראל, ועל-ידי צריכין לזהר מאד בכבוד שבת קדש, והעקר לקבל את השבת בשמחה ובטוב לבב ולהרחיק כל מיני עצבות בשבת, אפלו עצבות ודאגות מחמאיו ופשעיו המרבים צריכין להרחיק בשבת בכל כחו, כי אפלו בחל צריכין להרחיק מאד את העצבות בפרט בעת שעוסקין באיזה קדשה בתורה או במצוה, שצריכין להתגבר ביותר שיהיה בשמחה גדולה ולכלי לשום אל לבו או אפלו דאגות העוונות, רק לשמח את עצמו במעט טוב שיש בו עדין, פמבאר אצלנו הרבה בזה, מפל שפן וכל שפן בשבת קדש שאו אסור שיהיה בו שום עצבות ומרה שחורה כלל, כי זה עקר קדשת שבת לשמח בו בכל עו, כי הוא יום שמחה וחדוה בכל העולמות, כמו

עמוקות ונפלאות מאד שאי-אפשר לסתור, ועל-כן אז בשבת עקר שלמות גדול האמונה וכנ"ל, ועל-כן אז הרפואה קרובה לבוא, כי עקר הרפואה על-ידי האמונה פמבאר היטב בהתורה הנ"ל, אמן בן ירי רצון:

מב וזה בחינת "ידו לה' חסדו ונפלאותיו" שאומרים במזמור זה כמה פעמים, כי על-ידי העצמות הנ"ל בחינת "ויצקו אל ה'", וזכין להמשיך העצות נפלאות הנ"ל, וזהו בחינת "ונפלאותיו לבני אדם". ונפלאותיו דיקא, בחינת עצות עמוקות שנקראים פלאות כנ"ל, ועל-כן אומרים זה כמה פעמים, כי אנו צריכין להמשיך העצות מקדשת שבת שאלו העצות הם בחינת פלאי פלאות נפלאות על נפלאות כנ"ל. ועל-כן מוכיחין אלו הנפלאות ארבעה פעמים בנגד ארבעה מחנות השכינה, שהם בחינת קשור המרפכה שהם בחינת ארבעה דגלים וכו', שהם בחינת תקון המשפט בחינת השגת צדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו וכו' כנ"ל שמשם נמשיכין העצות עמוקות שהם בחינת פלאי פלאות כנ"ל. כי צדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו הם ארבע בחינות, כי השגות אלו הם על-ידי תקון המשפט שזכין על-ידי קשור המרפכה שהיא בחינת ארבעה מלאכים שסימנים ארבעון ארבעה מחנות וכו' כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רה

שכתוב בזהר הקדוש: ברין חדרה ותפוקא אשתמע וכו', כי כל הדרכים והעצות הקדושות שיכולים לבוא על ידם לשמחה וחדרה, כלם מתעוררים ומאירים בשבת באור גדול, רק אף-על-פי-כן צריך האדם להמשיכם על עצמו, ואז בשבת בקל יוכל להמשיך על עצמו דרכי השמחה, ועל-ידי-זה יזכה להמשיך השמחה של שבת גם בימי החל, שהיא עקר הקדשה שממשיכין משבת על ששת ימי החל, דהינו שמחת המצוה שהיא העקר, כי עקר שלמות המצוה ועלייתה הוא על-ידי שמחה, ועקר השמחה נמשכת משבת על ימי החל:

ב כי איתא בדברי ארוננו מורנו ורבנו הקדוש והנורא ו"ל כמה עצות ודרכים להתחזק לשמח את נפשו תמיד, שעל-ידי זה ישאר על עמדו ולא יפל לעולם חס ושלום, שהיה עקר הכל בידוע, אך עקר ההתחזקות ביותר הוא על-פי מה שמבאר בשני תורות קדושות שהם "אומרה לאלקי בעודי" בלקוטי א' בסיומן רפ"ב. ומה שכתב על פסוק, "ואיה הישה לעלה" בלקוטי תנינא בסיומן י"ב, ענין שם היטב. כי בהתורה "אומרה לאלקי בעודי" וכו' מבאר שבשארדם רואה שרחוק מאד מאד מה' ותברך ומעשיו מכערין מאד אף-על-פי-כן יראה לחפש ולבקש ולמצא בעצמו איזה נקדה טובה, כי איד אפטר שלא עשה איזה מצוה מקוין ואף-על-פי שגם המצוה יש בה פסלת הרבה אף-על-פי-כן על כל פנים בודאי יש בה איזה

נקדה טובה וכן יבקש וימצא בעצמו עוד איזה נקדות טובות וכו' ועל-ידי זה יוכל להתפלל וכו', וזהו אומרה וכו', ענין שם. ובסיומן י"ב בלקוטי תנינא על פסוק "ואיה הישה לעלה" מבאר נפלאות מענין ירידה תכלית עליה, ענין שם היטב. והכלל שמקומות הרחוקים מאד מה' ותברך, שהם בחינת מקומות המטנפים עקר קיומם נמשך דיקא מבחינת איה מקום כבודו, שהוא בחינת גראשית מאמר סתום שמשם מקבלין כל העשרה מאמרות, כי הוא פולל כלם ומשם דיקא מקבלין חיות מקומות הרחוקים מאד הנ"ל, כי הם מקבלים מגדל העלמה ותהסתרה של מאמר זה ועל-כן בשארם נופל לשם חס ושלום, ונופל לספקות והרהורים ובלבולים גדולים ורואה עצם רחוקו מה' ותברך אל יפל על-ידי זה חס ושלום, כי, אדרבא, על-ידי זה בעצמו שרואה גדל רחוקו שרחוק מאד מכבודו ותברך ושואל ומבקש איה מקום כבודו וכו', על-ידי זה בעצמו עקר תקונו ועלייתו מבחינת ירידה תכלית העליה. כי על-ידי הבקשה והחפוש איה וכו' על-ידי זה עולה לבחינת איה שהוא בחינת מאמר סתום, שהוא בחינה גבה מאד, בחינת גראשית וכו', שמשם עקר קיום וחיות של כל העשרה מאמרות וכו' ענין שם כל זה היטב היטב:

ג וכל אלו הדרכים הקדושים של שמחה והתחזקות צריכין לילך בהם מאד,

בהם אחיות העצבות וזה בעצמו בחינת אחיות הסטרא אחרא הנ"ל שנאחות בגלוי המצוה בבחינת רגליה ירדות מות, כי עקר אחיות הסטרא אחרא הוא על-ידי העצבות שהיא סמרא דמותא, שזה עקר בחינת גלות השכינה שמתגבר בימי החל,

(כמו שמבאר בהתורה "אמצעייתא דעלמא" לקוטי א סימן כד)

ואז מגדל התגברות החשך של העצבות צריכין וגיעה גדולה ועצומה לברר הטוב שבמצוות, דהיינו להזכיר את עצמו בהנקדות טובות שבו לשמח את נפשו להזכיר את עצמו הלא אף-על-פי-כן אני עושה מצוה ואם היא כמות שהיא, הלא על כל פנים יש בה נקודות טובות אשר נקדה אחת של מצוה קלה של הקל שפקלים אין כל העולם כדאי לה וכו', אבל מגדל החשך של ימות החל, שהיא התגברות העצבות, שהוא אנפין השוכן, על-ידי זה קשה מאד להזכיר את עצמו בכל זה ולהחיות את עצמו ולשמח את עצמו ומחמת זה לפעמים רוצים להפילו בדעתו לגמרי, שמזכירין אותו רבוי עונותיו ופשעיו העצומים ואיך הוא מלא פגמים וקלקולים בכל עת וכו' עד שנדמה לו שאפס תקוה חס ושלום, וכל זה מעשי הבעל דבר, כי אין זה דרך ענוה כלל, רק הבעל דבר מתנבל עליו להפילו לגמרי חס ושלום, ומגדל החשך קשה לו מאד לשום אל לבו להזכיר את עצמו בהנקדות הטובות שבו ללא ה' עזרתה לנו בכל יום ובכל עת שמסבב בנפלאותיו העצומים שנוכל להזכיר עצמנו לילך עם הדרך

כי בזה תלוי עקר יחדותו פידוע ומוכן לכל מי שרוצה להיות איש ישראלי באמת לנצח, אבל אין האדם זוכה לילך בהם כי אם כח קדשת שבת קדש שהוא בחינת פח הצדיק האמת, שהוא בחינת שבת, כמו שאיתא בז"הר (והר גשא קמה): "אנת

שבת דכלהי יומא" (ומבאר בדבריו ז"ל לקוטי תנינא

סימן כו), כי דרך הקדש של "אומרה לאלקי

בעודי" הנ"ל, עקר הארתו הוא בשבת, כי

בחל שיש בו אחיות הסטרא אחרא

והנקלות פידוע על-פני אפלו הטוב

והמצוות שעושין בימי החל יש בהם

אחיות הסטרא אחרא, שהוא אחיות

העצבות, כמובא בדבריו ז"ל על פסוק,

"צדק לפניו יחלף וכו'" (בסימן קל"ט ובסימן רע"ו)

שהמצוות שעושין בימי החל יש להסטרא

אחרא אחיות בבחינת הרגלין של המצוה,

בבחינת רגליה ירדות מות וכו', ועל-ידי זה

אין המצוה יכולה לילך ולהתפאר לפני ה'

יתברך, אבל בשמגיע שבת, אז עולין

הרגלין מהקלפה והסטרא אחרא, כי זה

עקר קדשת שבת בבחינת אם תשיב

משבת רגליך ואז מתחלת המצוה לילך

לפני ה' יתברך וה' יתברך משתעשע בה

ומתפאר בה מאד, אף-על-פי שגשגות

במקנות גדול, אף-על-פי-כן מרב חברו

את ישראל עם קרובו הוא משתעשע בה

מאד ועושה מזה דרך כבושה וכו', ענין

שם. והענין מבאר על-פי הנ"ל, כי בחל

הוא בחינת עבד ששם אחיות העצבות,

(ומבאר בלקוטי תנינא סימן ב בהתורה "מי תפח הם ימי

הדאח"), על-פני גם המצוות שעושין אז יש

הַקִּדְּשׁ שֶׁל "אַזְמֵרָה לְאַלְהֵי בְעוּדֵי" תִּהְיֶה לְאֵל, עַן שֶׁם הַיָּטֵב הַיָּטֵב וְתֻכַּל לְהַחִיּוֹת אֶת נַפְשֵׁךָ תָּמִיד כֹּל יְמֵי חַיֶּךָ, אָבֵל כֹּל זֶה הַדְּרָךְ הַקִּדְּשׁ אֵין נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם כִּי אִם בְּכַח קִדְּשַׁת שַׁבַּת, כִּי צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְּשָׁה וְהַשְׁמָחָה שֶׁל שַׁבַּת עַל כֹּל יְמֵי הַחַל וְעַל-יְדֵי זֶה מְמַשְׁכִּינִין עַל עֲצֻמוֹ הַדְּרָךְ הַקִּדְּשׁ הַזֶּה כְּדֵי לְהַחִיּוֹת וּלְשַׂמַּח אֶת נַפְשׁוֹ, כְּדֵי שִׂישְׂאָר עַל עַמְדוֹ, שְׂלֵא יֵצֵא מִתַּחֲוֹם וּגְבוּל הַקִּדְּשָׁה לְגַמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי עַקֵּר זֶה הַדְּרָךְ הַקִּדְּשׁ שֶׁל אֲזֵמֵרָה וְכו' הַנ"ל מְאִיר בְּשִׁלְמוֹת בְּשַׁבַּת קִדְּשׁ, כִּי אֵין מִתְבַּטֵּל שְׁלִטַּת הַסְּטֵרָא אַחֲרָא וְהַחִיצוֹנִים וְנִתְבַּטֵּל כֹּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְּוָרָה שְׁחוּרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּקְפָּא דְדִינָא, בְּכַחֲנִית וְכֹל שְׂלִטְנֵי רַגְזִין וּמְאִרֵי דְדִינָא פְּלִהוּ עַרְקִין וְאִתְעַבְרוּ מִנֶּה וְכו' וְכֹל חִירוֹ אֲשַׁתְּכַח. כִּי אֵין בְּשַׁבַּת גַּתְעוּרְרוֹן חֲסָדִים גְּדוּלִים וְרַחֲמִים רַבִּים בְּלִי שְׁעוֹר וְאֵין גַּתְגְּלוּן דְרַבִּי ה' וְחֲסָדֵי הָאֱמִתִּיִּים וּמְאִירִין בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת אֲשֶׁר דְרַבִּי וְתַבְרָךְ הוּא לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל עַל הַרַע שֶׁל הָאָדָם רַק לְהַבִּיט וּלְהַסְתַּפֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁבוֹ, כְּמוֹ שֶׁתְּחַוֵּב: "אֵין אִם רְאִיתִי בְּלִבִּי לֹא יִשְׁמַע ה' אֲבֹן שְׁמַע אֱלֹקִים וְכו'". וְכֵמוֹ שֶׁתְּחַוֵּב: "לֹא הַבִּיט אֵין בְּעַקֵּב וְלֹא רְאָה וְכו'". (וְכֵמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּסִפְרוֹ י' בְּלִשְׁתֵּי תַנְיָא "דְרַבִּי ה' וְתַבְרָךְ" (כו') שֶׁמְדַבֵּר שֶׁם מִקְדְּשַׁת שַׁבַּת עַן שֶׁם. וְעַל-כֵּן אֵין בְּשַׁבַּת מִתְחִילִין כֹּל הַמְּצוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לִיָּדָה וְלְהַתְּפָאֵר לְפָנֵי ה' וְתַבְרָךְ, כִּי נִתְבַּטֵּל מִהֵם אַחֲזִיז וְהַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם הָעֲצָבוֹת הַנְּאֻחָיוֹן בְּרַגְלֵי הַמְּצוּהָ וְאֵין נִתְגַּלָּה יִקְרַת

קִדְּשַׁת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל הַמְּצוֹת עַד שֶׁהוֹלְכִין וּמִתְּפָאֵרִין לְפָנֵי ה' וְתַבְרָךְ וְעוֹשִׂין דְרַךְ כְּבוֹשָׁה לְכֹל שְׂיֻכַּל כֹּל אָדָם לְהַתְּקַרֵּב לָהּ וְתַבְרָךְ וְעַל-כֵּן אֵין בְּשַׁבַּת מְאִיר בְּשִׁלְמוֹת דְרַךְ הַנ"ל שֶׁל אֲזֵמֵרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוּדֵי הַנ"ל מִתְחַמֵּת שְׂאֵן אֵין יְכוּלִין הַסְּטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְכַסּוֹת וּלְהַעֲלוֹם אֶת הַטּוֹב עַל-יְדֵי רַבִּי הַרַע וּלְהַפִּיל עֲצָבוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי אֵין מְאִיר רַק הַטּוֹב, שֶׁהֵם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁמְצוּזוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה הַרַע וְהָעֲצָבוֹת נֹפֵל לְגַמְרֵי וְאֵין אִתְעַר וּמִירוֹת שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לָהּ וְתַבְרָךְ בְּכַחֲנִית מְזוּמֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבַּת, בְּחִינַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבַּח וְאוֹמֵר וְכו'. כִּי אֵין גַּתְעוּרְרוֹן וּמִירוֹת וְשִׁירוֹת נְפִלְאוֹת שֶׁנַּעֲשִׂין וְנִתְחַבְּרִין מִהַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל הַמְּצוֹת שֶׁל כֹּל יִשְׂרָאֵל אֶפְלוֹ שֶׁל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֵּלֵם עוֹלִין אֵין וּמִתְּפָאֵרִין לְפָנֵי ה' וְתַבְרָךְ וְנַעֲשִׂין מִהֵם שִׁירוֹת וּמִירוֹת וְנִגְנוּנִים נְפִלְאִים, שֶׁכֵּל זֶה הוּא בְּכַחֲנִית אֲזֵמֵרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוּדֵי הַנ"ל, כְּמִבְאֵר שֶׁם בְּמִקּוֹמוֹ שֶׁנַּעֲשִׂין מִנֶּה נִגְנוּנִים וּמִירוֹת נְפִלְאִים. אָבֵל הַעֵקֶר נַעֲשֶׂה בְּשַׁבַּת קִדְּשׁ, שְׂאֵן עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּגֻלוֹת כֹּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל כֹּל הַמְּצוֹת שֶׁל כֹּל יִשְׂרָאֵל בְּנִי"ל. וּמִשַּׁבַּת צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְּשָׁה וְהַשְׁמָחָה עַל כֹּל יְמֵי הַחַל, דְרַחֲנוּ שֶׁבְּכַח קִדְּשַׁת שַׁבַּת נִזְכָּה גַם בְּכֹל יְמֵי הַחַל לִיָּדָה דְרַךְ הַקִּדְּשׁ הַזֶּה, לְגַרֵשׁ הָעֲצָבוֹת וְלְהַחִיּוֹת אֶת נַפְשׁוֹ תָּמִיד עַל-יְדֵי הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּנוֹ, שְׂזָהוּ הַדְּרָךְ שֶׁל אֲזֵמֵרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוּדֵי וְכו':

לפ

ד וזהו בחינת מה שאיתא במדרש:
 "שחורה אני ונאווה", שחורה
 אני, בימי החל. ונאווה אני, ביום השבת.
 כי זה המקרא שחורה אני ונאווה מרמז על
 הדרך הקדש של אומרה הנ"ל (וכמבאר אצלי
 בהלכות השקמת הפקר הלכה א, עין שם) שנפשות
 ישראל אומרים להאמות והסמרא אחרא
 הרוצים להפיל אותם חס ושלום, על-ידי
 שרואין בהם מעשים מכערים ואוי ישראל
 משיבים להם, שחורה אני ונאווה. אמת
 שאני שחורה במעשי הרעים, אבל ונאווה
 אני בנקודות טובות של המצות ומעשים
 טובים הנמצאים בי עדין, כמו שפרש
 רש"י שם, שחורה אני במעשי ונאווה
 אני במעשי אבותי. ואף במעשי יש מהם
 נאים אם יש בי עזן העגל, יש בי בנגוד
 וכות קבלת התורה, הינו כנ"ל. כי זהו
 הדרך הקדש של "אומרה לאלקי בעודי"
 שגלה אדוננו מורנו ורבנו ז"ל. אבל זה
 הדרך הקדש עקר הארתו נמשך על-ידי
 קדשת שבת, שהוא בחינת קדשת הצדיק
 האמת כנ"ל.

וזה שאיתא במדרש על פסוק זה:
 "שחורה אני - במעשי, ונאווה אני
 - במעשי אבותי, שחורה אני - כל ימות
 השבוע, ונאווה אני - בשבת". ועוד חושב
 שם במדרש הרבה: "שחורה אני -
 במצרים, ונאווה אני - במצרים: שחורה
 אני במצרים - וימרו בי וכו' (תקנאל ב, ח),
 ונאווה אני במצרים - בדם הפסח וברם
 מילה, דכתיב (שם טו, ו) "ואעבר עליך
 ואראך מתבוססת בדםך ואמר לך בדםך

חיו" - זה דם פסת, ואמר לך" וכו' -
 זה דם המילה. שחורה אני ביום - שנאמר
 (תהלים ק): "וימרו על ים וכו'", ונאווה אני
 ביום - שנאמר (שמות טו): "זה אלי ואניוהו"
 וכו'. וכן חושב שם הרבה, שבכל מקום
 שקלקלו הרבה, שם דיקא וכו' גם בן לטוב
 הרבה. וכל זה הוא בחינת דרך הקדש
 הנ"ל של אומרה לאלהי בעודי כנ"ל.
 אבל כל זה אי אפשר לגלות כי אם בכח
 הצדיקים אמתיים שהוא בחינת פח קדשת
 שבת כנ"ל.

וזה בחינת שחורה אני - במעשי, ונאווה
 אני - במעשי אבות, שהם בחינת
 פח הצדיקים שהם אבות העולם, וכמו
 שכתוב (מלכים ב, יד): "אבי אבי רכב
 ישראל ופרשיו". וכן מפרש שם במדרש:
 "שחורה אני" - על מעשיהם שאינם
 טובים, ונאווה אני" - במעשי הצדיקים,
 כמו שאיתא שם: "שחורה אני" -
 במרגלים, ונאווה אני" - ביהושע וכלב
 וכו'. שחורה אני" - בשמים וכו', ונאווה
 אני" - שנאמר (תהלים קו, ט): "ויעמד פנחס
 ויפלל". שחורה אני" - בעקב, ונאווה אני"
 - ביהושע וכו'. וזהו בעצמו בחינת
 שחורה אני" - בימי החל, ונאווה אני" -
 בשבת, כי פח שבת וכח הצדיקים הם
 בחינה אחת כנ"ל, שעל-ידיה דיקא
 יכולים לגלות הנקודות טובות שיש
 בהפחות שבפחותים להחיות את נפשו
 לשאר על עמרו, שזהו בחינת הדרך
 הקדש אומרה הנ"ל, שהוא בחינת
 שחורה אני ונאווה שחורף ומפרש שם

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים

רט

שהם רחוקים מאד מכבודו יתברך בבחינת וכבודי לאחר לא אתן, כמו שמבאר שם, אף-על-פי-כן אם יחפש ויבקש את כבודו מקמת שרואה גדל רחוקו מכבודו יתברך ויצטער ויתגעגע ויחפש ויבקש איה מקום כבודו על-ידי זה בעצמו יתהפך הירידה לעליה גדולה, פי עלה לבחינת איה בנדרשה, שהוא בחינה גבה מאד מאד, פי איה הוא מאמר סתום, שהוא למעלה מן הכל וכל המאמרות, שהם בחינת התגלות כבודו יתברך, כלם מקבלים משם וממנו דיקא מקבלין חיות המקומות הרחוקים, שהם בחינת מקומות המטנפים, פי מבחינת המאמרות המתגלים ששם התגלות כבודו יתברך אין יכולים מקומות המטנפים לקבל שום חיות, פי יש גבול לכל כבוד שמלכש בכל מאמר ומאמר מהעשרה מאמרות שלא יחפשו ויצא לחוץ למקומות האלו הם ושלום, בחינת "וכבודי לאחר לא אתן", אבל בחינת איה מאמר סתום, שהוא בחינה גבה ונעלמת מאד מאד מגדל העלמו והסתרותו, משם דיקא מקבלין מקומות הרחוקים הנ"ל. ועליבן בשהאדם נופל לשם חס ושלום, בשמחפש ומבקש איה מקום כבודו מקמת שרחוק מכבודו מאד כנ"ל, על-ידי זה דיקא הוא עולה בתכלית העליה, פי עולה לבחינת איה בנדרשה שהיא בחינה גבה מאד, שהיא שרש הכל, שמשם מקבלין כל המאמרות, שהם התגלות כבודו שבהם נברא כל העולם, ענין שם כל זה היטב:

במדרש על כל הטוב שנמצא בהם בעצם שפלותם ושהרותם כנ"ל, פי אי אפשר לגלות כל הטוב הזה מתוך עמק החשך של רבוי הרע החופה עליו פי אם בכת הצדיקים האמתיים וכתב שבת קדש וכן"ל.

ועתה מקשר ומקבר כל דברי המדרש הנ"ל יפה יפה, ענין שם היטב ותראה והבין עתה שכלו מדרב מענין הדרך הקדש הנ"ל של "אומרה לאלקי בעודי", שהיא בחינת שחורה אני ונאווה וכן"ל. וזהו בחינת מה שכתוב שם, "שחורה אני, במדרב וכי' ונאווה אני", במדרב בהקמת המושב, פי המושב נבנה מכל הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל. (ענין כל זה בדריטו בהלכות השקמת הדרך הלכה א, ענין שם):

ה וכן הדרך הקדש שגלה על פסוק "ואיה השה לעלה", ענין שם היטב ושים לבך היטב להבין הדברים, בפרט להבינם למעשה להכנים בלבך העצות הנפיות, העמקות, האמתיות, לקנינם בתמימות ובכשיטות. ועקר זה הדרך גמושך גם כן רק על-ידי קדשת שבת קדש וקדשת הצדיק האמת, שהם בחינה אחת כנ"ל, פי עקר הענין המבאר שם הוא שאפלו בשהאדם נופל חס ושלום, למקומות הרחוקים מאד מאד מה' יתברך, שהם בחינת מקומות המטנפים, רחמנא לילן, אף-על-פי-כן אין שום יאוש בעולם כלל, פי גם במקומות האלו אף-על-פי

ת"ת

שנתגרש מנזן עדן וכו', ושבת אגין עלוהי, כי חמא אדם הראשון כולל כל החמאים שבעולם ועקר ההגנה וההצלה הוא שבת, כי על-ידי קדשת שבת גמזשכים הדרכים קדושים הנ"ל, שעל-ידי זה וזכין להשוכה ולתקן הכל כנ"ל:

ו וזהו בחינת תחום שבת אלפים אמה. אלפים אמה זה בחינת שני אלפיו, שהם בחינת שני שכליות, בחינת אלפים שנה שקדמה תורה לעולם, הינו בחינת שתי הדרכים הקדושים הנ"ל, שהם בחינת אומרה לאלקי בעודי ואיה השה לעלה, שהם בחינת שני אלפיו, שני שכליות קדושים אמתיים, שהם הם, תחום שבת, שהוא גבול הקדשה שעל ידם נשארו כל ימי חיו בנבול ותחום הקדשה ואין יוצאין לחוץ חס ושלום, שזהו בחינת תחום שבת, כי שבת כלליות קדשת ישראל כנ"ל, כי הדרך של אומרה וכו' הוא בחינת אלקי, בבחינת האלקי קדש שלמה, שהוא בחינת שבת מלך שהשולם שלו שאו מאירין האלקי אורות שפחזורין לישראל בתוספות שבת, פדוע בפגנות שקל זה האור נמשך על-ידי הדרך הקדש של אומרה הנ"ל, דהינו על-ידי הצדיק שדן את הכל לכף זכות ומוצא נקודת טובות בכל אחד מישראל אפלו בהגרועים מאד וכו' ומכנים זה הדרך בישראל שקל אחד ימצא בעצמו ובחבריו נקודת טובות וכו' כנ"ל כדי שעל-ידי זה יתקן הכל בכף זכות ויחזרו לה' יתברך כנ"ל, שקל זה

ועל-בן עקר דרך עצה קדושה הזאת אין זוכין אליה כי אם על-ידי קדשת שבת וקדשת הצדיקים, כי הצדיקים הגדולים כבר זכו לעלות לשם לבחינת איה בקדשה על-ידי רבוי צדקתם שעלו מדרגא לדרגא עד שזכו לתכלית העליה לבחינת איה, שהוא בחינת פתח עליון, בחינת בראשית וכו', ומחמת שהם זכו לבוא לשם, על-ידי זה יש להם פתח להמשיך ולהאיר בכל העולם הדרך הקדש הזה שאפלו מי שגפול למקום שגפול חס ושלום, אפלו אם גפול חס ושלום, לבחינת מקומות המטנפים, אר-על-פיהן ובקש ויחפש גם שם איה מקום כבודו וכו' כנ"ל ועל-ידי זה יעלה לתכלית העליה לבחינת איה, שהוא בחינת בראשית מאמר סתום כנ"ל. וזה הוא בעצמו בחינת פתח קדשת שבת, כי בשבת עולין כל הנפשות וכל העולמות למעלה מעלה עד בחינת איה הנ"ל שהוא בחינת רעוא דרעוין, פדוע. על-בן בכח קדשת שבת שאו מאיר בחינת איה בקדשה וכן בכח קדשת הצדיקי אמת שזכו לבחינת איה בקדשה בכחם יכולים להחיות כל הנזופלים לבחינת מקומות המטנפים שגם משם יוכל לעלות בתכלית העליה על-ידי שלא יתאשו את עצמם גם שם ובקשו ויחפשו איה, אפוא עצה לשוב לה' יתברך וכו' כנ"ל. על-בן גם עקר הדרך הזה של איה אין זוכין כי אם על-ידי קדשת שבת, שהוא בחינת קדשת הצדיקי אמת כנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל לענין חמא אדם הראשון

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים ריא

הוא מלאכת המשפן כנ"ל, כי זה הצדיק בונה משפן שמשם מקבלין התינוקות הכל פיהם שאין בו חטא, שזהו בחינת אלק ועירא דויקרא, כמבאר בהתורה 'אומרה' הנ"ל במקומו, עני שם. ולמוד זכות הזה הוא בבחינת "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלק להגיד לאדם ישרו וכו'", דהינו אפלו אם אין מוצאין בו כי אם זכות אחד מני אלק ואפלו אם יש באותו המצוה והזכות עצמו רבו פסלת ואין בו כי אם איזה נקדה טובות אחד מאלק באותו זכות עצמו. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל אפלו אם באותו המלאך עצמו תשע מאות תשעים ותשעה חלקים לחובה ואחד לזכות, נצול גם כן, הינו כנ"ל. שגם המצוה והזכות שמוצאין בעצמו או בהכרח אפלו אם הוא רק אחד מאלק וגם אותו הזכות בעצמו מלא פסלת ופגיונות וכו' ואין בו כי אם חלק אחד מאלק איזה נקדה טובה, על-ידי זה גם כן יוצאין מן חובה ונכנסין לכף זכות וחזרין אליו ותפרד ואז נתהפך הכל לזכות וזוכין לאלף אורות הנ"ל, שהם בחינת תוספות שבת, כמובא בפגיונות ישמח משה. והוה בעצמו בחינת אלק ועירא דויקרא כשקראו למשה אחר הקמת המשפן, כי מבאר שם בפגיונות שעל-ידי חטא העגל נלקחו ממושה אלק אורות וכו' וזה סוד אלק ועירא דויקרא ושבת חוזר ומקבלם בסוד תוספות שבת ואז מחזיר ל'ישראל' הכתרים שלהם, שהם העדים שהתנצלו מהם ומשה קבלם תחלה להשלים חסרונו ועכשו חוזר

ונותנם ל'ישראל' בעני יפה ומאלו הכתרים יורשים 'ישראל' תוספות שבת בכל ערב שבת, עני שם. וכל זה על-פי הנ"ל, כי משה שהוא הצדיק האמת על-ידי הזכות שמלמד על 'ישראל' ומוציא בהם נקדות טובות אפלו אם הם חוטאים מאד כמו במעשה העגל, רחמנא לצלן, שכולל עבודה זרה וגלוי עריות שפכות דמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף-על-פי-כן הוא מוסר נפשו עליהם עד שמוציא בהם זכות ומחזירם לה' ותפרד ועל-ידי זה נבנה המשפן כנ"ל ואז קורא מהמשפן בבחינת אלק ועירא דויקרא. לרמוז לו שילך בדרך זה שאפלו כשישראל חוטאים מאד חס ושלום, אף-על-פי-כן יראה למצא בהם זכות אפלו אחד מני אלק, שזהו בחינת אלק ועירא דויקרא שנקמנה האלק מחמת שנצטלו ממנו האלק אורות בעני 'ישראל'. ובראה לו הקדוש ברוך הוא למשה שמשם דיקא, מבחינת האלק ועירא, הינו מבחינת הזכות והטוב אחד מני אלק שמצא ב'ישראל' והכניסם לכף זכות, שם דיקא הוא קורא אותו מהמשפן, כי זה עקר בחינת מלאכת המשפן כנ"ל ועקר העבודה והמלאכה הנפלאה הזאת, שהוא בחינת מלאכת המשפן, עקרו נמשך משבת, כי כל קדשת מלאכת המשפן נמשך משבת, כמו שמבאר במקום אחר (בהתורה "בראשית" סימן סו בלקוטי תנינא), הינו כי בשבת מחזירין למשה האלק אורות שלהם שהם הכתרים וכו', שכל זה הוא תוספות שבת כנ"ל, הינו על-פי דברינו

העליה לבחינת איה וכו' כנ"ל. נמצא, שבחינת איה הוא גם כן בחינת אלה שמאיר בשבת. ואלו השתי אלפין הם בחינת תחום שבת, כי דוקא על ידי אלו השני הלמודים הקדושים וזכים לשאר על עמדו לבלי לצאת מן התחום וגבול הקדשה כנ"ל וזה בחינת אלפים אמה של תחום שבת כנ"ל. שאנו לומדים אותם מערי הלויים כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהיה להם אלה אלה מגרש ואלה אמה שדות וקרבנים, כי כהנים ולויים הם בחינת צדיקי הדור ותלמידיהם, כי הצדיק והרב האמת הוא בחינת כהן, כמו שכתוב: "כי שפתי כהן ישמרו דעת".

והדרשו רבותינו ז"ל, אם הרב דומה וכו'. ולויים הם בחינת תלמידיהם הנלוים אליהם לשרתם, בחינת נלוו אלה וישרתך, שהם מקבלים מהם ההלכות להורות את בני ישראל הדרך אשר ילכו בה וכו'. ואלו הכהנים והלויים היה להם ארבעים ושמונה ערים לשבת. שש ערי מקלט ועליהם ארבעים ושתים עיר. שהם מרמזים על פליליות האמונה של ישראל, שהם בחינת ששה תבות שבפרשת שמע ישראל ועליהם ארבעים ושתים תבות שבפרשת ואהבתך, שהם פלל אמונת ישראל, כי הצדיקים ותלמידיהם, שהם בחינת הכהנים והלויים, הם עוסקים רק להמשיך ולהאיר שלמות האמונה בישראל, כי כל התורה כלולה באמונה כידוע, ואלו הארבעים ושמונה ערים הקדושים שלהם שבהם יושבים ועוסקים

כנ"ל שעקר דרך הקדש של 'אומרה' הנ"ל מאיר בשבת קדש כנ"ל ואו חוזרים כל האלה אורות להצדיק, בחינת משה, והוא מחזיר להם האלה אורות שלהם וכו', שכל זה נמשך על ידי שאו מתגלה ומאיר רק הטוב שב ישראל והרע נופל ונתבטל ונמשך ומאיר בשלמות הדרך של אומרה לאלקי בעודי הנ"ל, שהוא בחינת תוספות שבת, שהוא בחינת האלה אורות הנ"ל שחוזרים ומאירים על כל אחד מישראל בסוד תוספות שבת שהוא בחינת האלה לך שלמה וכו'. נמצא, שהדרך של אומרה הנ"ל הוא אלה כנ"ל:

ו וכן הדרך של איה הנ"ל הוא גם כן בחינת אלה, כי איה בחינת בראשית בחינת מאמר סתום ונעלם, והו בחינת אלה, בחינת פלא עליון, בחינת כתר דאתמר עלה, "במפלא מקד אל תדרש". דעלה אתמר "מגיד מראשית אחרית וכו'". שכל זה הוא בחינת אלה, שהוא אותיות פלא כידוע, שהוא ראשון לכל האותיות, שכל זה בחינת איה, שהוא סתום ונעלם מאד מאד בבחינת פלא, שעל ידי זה דוקא יש להם יניקה משם מתגלה ההעלמה וכו' ובשבת מאיר זה האור בדרך נפלא וגורא ומשם השגת הצדיק שעולה לשם. ועל ידי זה יכול להכניס בישראל שאפלו מי שנופל חס ושלוס למקומות הרחוקים מאד הנ"ל, שגם שם יחפשו את ה' ויברך בבחינת איה וכו' כנ"ל ועל ידי זה יעלו בתכלית

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים

ריו

להמשיך ולהאיר האמונה בישראל שהוא כולל התורה, היה להם לכל עיר אלפים אמה מגרש וכו' שמשם אנו למדים תחום שבת, כי הם עוסקים להמשיך הדרכים הקדושים הנ"ל על ישראל שהם בחינת אומרה וכו' ואיה וכו', שהם בחינת אלפין כדי שלא יצא שום אחד מישראל מהגבול על-ידי שממשיכין ומאירין בהם שתי הדרכים הנ"ל, שהם בחינת תחום שבת כנ"ל, וזהו בחינת אלף אמה מגרש ואלף אמה שדות וקרמים אלף אמה מגרש שתייה פנוי לכל, כמו שפירש רש"י שם, זה בחינת הלמוד של ואיה הנ"ל, שהוא בחינת אלף כנ"ל, שהוא בחינת מגרש שהוא פנוי לנגמרי, כי בחינת איה הנ"ל שמתחיה ומקים אפלו הנזכרים לביחינת מקומות הרחוקים ביותר כנ"ל, שחיותם מבחינת ההעלמה של בחינת איה' כנ"ל, זה בחינת חלל הפנוי, ששם כביכול פנוי מאלקותו, כמובן מדבריו שדבר עמו או, כנדרם שם בסוף שהוא מרמז במאמר רבותינו ז"ל, כל חללא דעלמא וכו', עין שם. אבל פאמת לאמתו גם בחלל הפנוי נעלם אלקותו ותברך. וזהו בחינת מה שמקבלין חיות מאיה וכו'. וזה בחינת אלף אמה מגרש שתייה פנוי מכל לתקן על-ידי זה בחינת חלל הפנוי, להחיות אפלו הנזכרים לשם להאיר בהם בחינת האלה, שהוא בחינת איה וכנ"ל. ואלף השני הוא אלף אמה שדות וקרמים, זה בחינת הלמוד הקדוש של אומרה הנ"ל, שהוא גם כן בחינת אלף כנ"ל, שהוא בחינת

אלף אמה של שדות וקרמים, כי כשמוצאים הנקודות טובות בישראל ומחזירים אותם לה' ותברך על-ידי זה, מזה זורעים שדות וגומעים קרמים, בבחינת "וירעו שדות ויטעו קרמים ויעשו פרי תבואה", כי הטוב שבישראל שמגלין הצדיקים עושים פרות בשדה העלונה ששם כל עבודתה לזרעה ולנטעה, כידוע ומוכן בדבריו ז"ל. ועל-פן אומרים מזמור הזה בכניסת שבת, שהוא מזמור הודו שמדבר מכל מיני צרות ישראל, שהם צרות הנפש שסובלים בכל ימי החל, שהם בחינת "תעו כמדבר וכו' ויזעקו אל ה' וכו'". וכן ישובי חשד וצלמות וכו' ויזעקו וכו' יודו לה' חסדו ונפלאותיו וכו'. שכל הנסים והנפלאות האלה שה' ותברך עושה עמנו להצילנו מכל רע ולשאור על עמנו הכל נעשה בכח הצדיקים האמתיים, שהם מחזקים אותנו על-פי הדרכים הקדושים הנ"ל שעקרו נמשך על-ידי קדשת תוספות שבת כנ"ל, על-פן אומרים זאת בכניסת שבת ומסכימים "ישם מדבר לאגם מים" וכנ"ל "וירעו שדות ויטעו קרמים", הינו כנ"ל:

ח ואגב דאתינן להקא לעסק בענין תשתי תורות הנ"ל שהם איה ואומרה וכו'. נבוא לכאר על פיהם מאמר רבותינו ז"ל בשבת דף עז: בהאגדה הפליאה מאד והוא מה ששאל רב זירא לרב יהודא וכו' ואי בעי מנה כל חללי דעלמא תוה אמר לה וכו'. וכבר זכינו

ה"ה

אנושי בשני הפכים, אך באמת שניהם אמת, אך אי אפשר להבין זאת עתה בשכל אנושי ועל-כן כל הקשיות הבאים משם אסור לכנס בהם לישבם ולתרגם, כי עליהם נאמר "כל באיה לא ישובו", רק להתחזק באמונה לבר. ומבאר שם שחלל הפגיו הוא בבחינת ארבה שהוא קמצא, כי הוא כהוא קמצא דלבושה מנה ובה, עין שם. ובאמת גם ענין בחינת איה הנ"ל הוא גם בן בחינת ההעלמה של חלל הפגיו כנ"ל ועל-כן מו שנופל חס ושלום למקומות הרחוקים האלו הבאים משם, עקר עצתו שיחפש ויבקש את ה' ותברך גם משם, כי באמת לאמתו גם שם נעלם ה' ותברך, אך אי אפשר למצאו בשום מקום, כי אם על-ידי הפקשה ותחפוש איה וכו' וכו' ל. והבן הדברים היטב לעצה להתחזק בכל מקום שהוא בכל מה שיעבר עליו כל ימי תידי, כי איך יודע מה יעבר עליו. ומי שרוצים להכניסו בדרבי הקדשה באמת אי אפשר לו לכנס בשלמות כי אם בשמנפין אותו בבחינה זאת שנופל למקומות פאלו ובשמחוק את עצמו על-פי הדרך של איה הנ"ל אז זכה שתתיה הירידה תכלית העליה וכו' כנ"ל, אבל צריך להיות חזק מאד מאד בדעתו ועקר ההתחזקות הוא שידע חסרון דעת האנושי שבאמת אין לנו שום שכל כלל, כמו שכתוב: "כי בער אנכי מאיש וכו'". ואנו מחזכים להשליך ולבטל שכלנו לממרי רק להאמין בדרבי הצדיקי אמת שבאמת יש חיות אלקית

שגלה לנו אדוננו מורנו ורבונו כמה שאלות מהם. וגם אמר לי שהרבה מדרבי האגדה הנ"ל שיד להתורה איה הנ"ל ולשאר תורות שגלה אז בעת ההוא, כנדרם שם במקומו בסימן י"ב אצל התורה איה הנ"ל, עין שם. עתה שלח ה' בלבי לבאר שתי שאלות על-פי שתי תורות הנ"ל.

וזה לשון הנמרא:

"מאי טעמא קרנא דקמצא רכיכא? משום דדרי בחלפי, ואי קשיא - נדיא ומתעורא."

ופרש רש"י: קמצא. ארבה: חלפי ערבה: ואי קשיא נדיא ומתעורא. ואם היתה קשה תנוד ותעקר בשתפה בעצם: ומתעורא. ויסתמו עיניה וכו'.

כי כבר מבאר בסוף סימן י"ב הנ"ל שבחינת איה הנ"ל שהוא מאמר סתום - בראשית, שמשם דיקא מקבלין חיות מקומות הרחוקים מאד. מגדל ההעלמה וההסתרה זהו בחינת סוד חלל הפגיו שמשם צמצם בבכיול, אלקיותו ותברך וכו' ועל-כן אי אפשר לתרץ הקשיות ותחקירות הבאים משם, כמבאר כל זה היטב בהתורה "בא אל פרעה" בלקוטי א' בסימן ס"ד, עין שם היטב. ואיתא שם שחיות החלל הפגיו שבאמת נעלם שם אלקיותו ותברך ואף-על-פי-כן הוא בבחינת פגיו מפל שנוראה לפי דעת

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים

רמו

בכל המקומות הרחוקים מאד מאד, אפלו במקומות המטנפים וכו' שנאמר עליהם, "וכבודי לאחר לא אתן". רק שאי אפשר בשום שכל אנושי למצוא שם כבוד אלקותו ותברך מאחר ששם פנוי מאלקותו ותברך בבחינת וכבודי לאחר לא אתן, רק צריכים שם לחפש ולבקש איה מקום כבודו וכו' וכו"ל. ורק על ידי זה יעלה בתכלית העליה וכו"ל:

ט וזהו בחינת 'מאי טעמא קרנא דקמצא רכיבא'. קמצא הוא בחינת סוד חלל הפנוי, שהוא כהוא קמצא דלבושה מנה ובה כו"ל. קרנא זה בחינת חיות אלקות הנמשך לשם בהעלם גדול, כי קרן כרמזו על התחזקות של החיה או האדם, כי עקר חזק השור והחיות הוא בפרגות שלקום. ועל כן גם התחזקות האדם מכהנה בשם קרנות, כמו שכתוב: "וקרני ראם קרניו וכו'". וכמו שכתוב: "וכל קרני רשעים אגדע תרומנה קרנות צדיק". שפרוש שמגדע התחזקות הרשעים וירומם התחזקות הצדיק. וכתוב: "הלא בחרנו לקחנו לנו קרנים". וכן הרבה במקרא. וזה בחינת 'נדרם קרן לעמו וכו' וריום קרן משיחו'. ועקר התחזקות של כל הברואים הוא כפי חיות אלקות הנמשך להם דרך הקדשה או דרך הסמרא אחר, רחמנא לצלן, כי הארת חיות אלקותו ותברך מכהנה גם כן בשם קרן, כמו שכתוב: "קרנים מידו לו". וזה בחינת 'כי קרן עור פניו', ושאל 'מאי טעמא קרנא

דקמצא רכיבא', שחיות והתחזקות של בחינת חלל הפנוי הוא בבחינת רכיבא, כי אין רואים שם שום אור והוא דק מן הדק והוא נדחה ונתעלם בפניו כל הנכנס לשם כדרך דבר הך שהוא נדחה בפניו כל. והשיב 'משום דדירי בחלפי', פרש רש"י, ערכה. זה בחינת כל הרחוקים מהקדשה מאד, שהם בחינת ערבי נחל שאין בהם לא טעם ולא ריח, שלקום נמשלו פושעי ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ואי קשיא וכו', הינו שהשיב, שאדרבא במקומות אלו עקר ההתחזקות הוא דקא על ידי זה, על ידי בחינת רכיבא, שהוא בחינת הרפו ודעו כי אנכי ה' וכו'. ועל זה אמרו רבותינו ז"ל, 'לעולם יתא רך בקנה ואל יתה קשה פארו'. כי קנה אפלו כל הרוחות שבעולם אין יכולין להיוו ממוקמו, כי הוא רך ונקפף בפניו כל ואף על פי כן הוא אמיץ וחזק מאד בשרשו ואין יכולין הרוחות לעקרו ממוקמו חס ושלום, מה שאין כן אם היה קשה פארו וכו', הינו כי במקומות אלו, שהם בחינת חלל הפנוי, שם אסור לבנם בקשיות ותרוצים כלל, בבחינת אל תקשו לבבכם, כי עקר ההתחזקות הוא דקא על ידי שהוא רך פקנה, שעל כל השאלות והקשיות והבלבולים שמבבלין אותו הן המונעים והחולקים והמתנגדים מפני אדם הן רבוי הבלבולים שבמה על פלם לא ישיב דבר בבחינת ואהי פאיח אשר לא שומע ואין בפיו תוכחות, כי הקשיות

והבלבולים הבאים משם אי אפשר לישבם כנ"ל. ואף-על-פי-כן הוא חזק באמונה מאד פקנה הרך הנשרש במים שאף-על-פי שגראה פנכפף בפני הרוחות, אף-על-פי-כן הוא חזק בש"רשו מאד. כמו כן צריך האדם שיהיה חזק באמונתו פני שקבלנו מאבותינו ורבותינו ולא ישמע לשום קשיא ובלבול כולל הבאים במקומות פאלו ולא ישיב עליהם כולל פאלו אין פניו מענה, עד שגדמה להם פאלו הוא נכפף בפניהם חס ושלום, ובאמת זהו עקר התחזקותו בבחינת רך פקנה כנ"ל. ועל-כן דוד המלך, שהוא בחינת משיח, שעקר התקון על ידו ועקר התקון הוא לתקן מקומות הרחוקים מאד הנ"ל להעלות משם כל הנפלים לשם רחמינא לצלו, על-כן בעת שגמשח דוד נאמר, "ואנכי היום רך ומשיח מלך". הינו בחינת רך פקנה הנ"ל שזאת הבחינה בשלמות אין מי שזקפה כמו משיח שיכבש כל העולם ויתקנו על-ידי בחינה זאת. וזהו בחינת מה שכתוב ביוסף הצדיק, "ויקראו לפניו אברך". שהוא בחינת אב - רך. הינו אף-על-פי שהוא אב בתקוה, אף-על-פי-כן הוא בבחינת רך בחינת רך, פקנה הנ"ל, כי גם יוסף הוא בחינת משיח, בחינת משיח בן יוסף וכן כנ"ל. וזהו ואי קשיא נדיא ומתעורא. ששם במקומות פאלו שנגעלם האור מאד אם יתה קשה לו ויכנס פקשיות ותרוצים מתעורא. שישתמו עיניו בעור וישאר בחשך לגמרי, כי אי אפשר לישב

הקשיות והבלבולים הבאים משם, על-כן צריכין שם להיות רך, בבחינת רך פקנה לכלי להשיב דבר רק להיות חזק בש"רש גדילתו ושרשו להתחזק באמונה שלמה ולבקש ולחפש את ה' ויתברך שם גם כן בבחינת איה הנ"ל. ואז דיקא זקפה לתכלית העליה כנ"ל:

י וזה סוד מה שאמרו רבותינו ז"ל (והר בראשית דף לה): 'נביעות הראשונות פקרני חגבים, הינו בחינת קרנא דקמצא הנ"ל והבן היטב, כי אף-על-פי שהם אמרו לענין המשכת האור של תחלת האצילות שהתחיל בדיקות בבחינת קרני חגבים. ואנחנו מדברים בענין חלל הפני שמשם צמצם האור, בכיול, אף-על-פי כן הכל אחד, כי גם האור והחיות הנעלם בחלל הפניו בדיקות ובעולם נפלא כנ"ל נמשך בש"רשו מסוד תחלת האצילות, שהוא בבחינת פקרני חגבים כנ"ל. ואין להאריך בזה, כי כבוד אלקים הסתר דבר גם חילפי לשון חלף חלף, כי משם חלף והלך, בכיול, כי פנה אלקותו משם כנ"ל, אבל באמת גם שם נעלם ה' ויתברך כנ"ל, אבל הוא רק בבחינת קרנא דקמצא רכיבא. וכנ"ל. ובענין זה של בחינת רכיבא יש הרבה לדבר, אבל אי אפשר לבאר בכתב. והמשפיל החפץ באמת יבין מדעתו מעט אדך צריכים להיות רך פקנה ואף-על-פי-כן יתה חזק בש"רשו מאד, אדרבא, על-ידי הרכות, על-ידי זה עקר חזון ותקפו לנצח:

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים

ריו

ת"ת

יא עתה נבוא לבאר בישועתו הנוראה
עוד שאלה אחת מהאגדה
הנ"ל, והיא: 'מאי טעמא האי תימרא
דתרנגולא מידלא לעלא? דדירי אדפא,
ואי על קומרא מתעורא'.

רש"י: תימרא דתרנגולא מידלא לעלא.
רים של עין התחתון בשעועים
עיניו עולה למעלה מן העליון וכו': משום
דדיר אדפא. שעולה בלילות על הקרשים
והקורות וכו':

זה ותבאר עליה התורה "אזמרה" הנ"ל
ועלפי מה שמבאר בלקוטי תנינא
בסימן י"ז המתחיל: צריך לזהר מאד
להיות שמח וטוב לב בשבת וכו'. ובסוף
איתא שם, דרד' ה' ותברך להביט על
הטובות שעושין ואף שנמצא בהם גם כן
מה שאינו טוב אינו מסתפל על זה, כמו
שכתוב: "לא הביט און בעיניו וכו'". מפל
שכן שהאדם מחיב להביט רק על הטוב
ולזה טובה שיש טבע והשגחה. וכו' עין
שם. וכבר גלה הוא ז"ל בעצמו שענין זה
יש לו שכותב לשאלה זאת של מאי טעמא
תימרא דתרנגולא מידלא לעלא, כגדפס
כבר אצל סימן י"ב הנ"ל, אך לא וכינו
ש'באר לנו בפרוש. ותסדי ה' לא תכנו
ובענייתנו עורנו ה' ותברך ברחמי
העצומים לבאר קצת השאלה עליה
הקדמותיו הקדושים והנוראים מאד, כי
ענין הדרד והעצה הקדושה הנ"ל של
אזמרה לאלמי בעודי, זהו בחינת
התעוררות השנה, כי בשאדם מנח בדתו

במקנות ושפלות עד שאינו יכול להתפלל
ולשוב לה' ותברך על-ידי זה, זהו בחינת
שנה וצריך להתעורר משנתו על-ידי
העצה הנ"ל של אזמרה וכו' כנ"ל, דהינו
שיבקש ויחפש עד שיקצא בעצמו איזה
נקודות טובות בחינת ועוד מעט ואין
רשע וכו' ועל-ידי זה יתה את עצמו
ויתעורר משנתו ונפילתו. בחינת אני
שכבתי ואישנה הקיצותי פי ה' יסכבני
וכו', בחינת הקיצותי ועודי עמך. וזה
בחינת עזרה כבודי עזרה הנבל וכבוד
אערה שחר, כי הנקדה טובה שבכל אחד
הוא בחינת שחר, בחינת שחורה אני
ונאנה וכו', כמו שפרש רש"י שם. וזה
בחינת שחורה אני כמעשי, ונאנה אני
בהקמת המשפון, כי הנקדות טובות
שמחפשין ומוציאין זה בחינת הקמת
המשפון שנגבנה מפל הנקדות טובות
שבישראל, כמוכא מנה לעיל. ועין פל זה
בדברינו בהלכות השפמת הבקר, שם
מבאר הענין היטב איך פל זה הוא בחינת
התעוררות השנה, בחינת קימת חצות וכו'
וכנ"ל. והו' 'מאי טעמא תימרא דתרנגולא
מידלא לעלא', תרנגול, זה בחינת
התעוררות השנה, כי תרנגול ממנה על זה
לעורר בני אדם מהשנה בחצות לילה,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמו שכתוב: מי
נתן לשכוי בינה וכו', ועליפן פל השירה
של התרנגול הוא בענין התעוררות השנה,
כמו שכתוב בפרק שירה פרק ד': 'תרנגול
אומר: בשעה שבא הקדוש-ברוך-הוא
אצל הצדיקים בנרעדן וזלפין פל אילני

גזען בשמים ומרגנין ומשכחים, ואז גם הוא מתעורר ומשכחה. בקול ראשון אומר (תהלים טו, ז): "שאו שערים ראשכם" וכו'. בקול שני אומר (שם ט): "שאו" שני וכו'. בקול שלישי: "עמדו צדיקים ועסקו בתורה, כדי שיהיה שכרכם כפול לעולם הבא". בקול רביעי אומר (בראשית טז, ח): "לישועתך קויתי ה'", בקול חמישי אומר (משלי א, ט): "עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך". בקול ששי אומר (שם ב, י): "אל תאחז שנה פן תגרש, פקח עיניך שבע לחם". בקול שביעי אומר (תהלים קיט, כט): "עת לעשות לה' הפרו תורתך". וכל אלו השירות שאומר בכל השבעה קולות הם בחינת התעוררות השנה שעוסק לעורר מהשנה מוצות לילה עד אור היום שמי שאינו מתעורר במוצות ממש על כל פנים יתעורר מהשנה שעה אחר הצות ואם גם אז לא יתעורר, על כל פנים יתעורר עוד שעה אחר כך וכן קורא קול אחר קול עד אור היום, שהם שבעה קולות וכלם הם בחינת התעוררות השנה:

יב וזה בחינת בשעה שבא הקדוש ברוך הוא אצל הצדיקים כגון עזר מולפין כל אילני גן עדן בשמים. והו בחינת מה שבחצות לילה נתעוררים חסדים גדולים על ישראל עלידי שמחפשין ומוציאין בכל אחד נקדות טובות, שעה בחינת עורי צפון ובואי תימן הפיתו בני ילדו בשמיו. שתקדוש ברוך הוא מוצה לארבע רוחות העולם שפיחו

וינשבו כגן עדן הנמוע ממוצות ומעשים טובים של ישראל, כי כל אחד כפי מעשיו הטובים ותורתו ומצותיו, כמו כן הוא נמוע עשבים ואילנות קדושים כגן עדן ואחר כך הוא מתענג בחלקו כגן עדן בעת קבול שכו, שזהו בחינת לעבדה ולשמרה הנאמר על האדם, שדרשו רבותינו ז"ל: 'לעבדה' בפסוקיו דעשה. 'ולשמרה' בפסוקיו דלא תעשה, הינו כנ"ל, שכמו שהאדם עובד את ה' יתברך במוצות עשה ושומר את עצמו מלא תעשה, כמו כן הוא עובד ושומר את הגזען וכנ"ל. ועל כן מצוה ה' יתברך לרוחות צפון ודרום שיתעוררו וינשבו בהגזען, שאלו בשמיו, הינו שיעורו כח זכות של כל הנקדות טובות של המוצות של כל אחד מישראל שיתנו ריחיהם הטובות כדי שיגיע על נפשות ישראל מריח טוב הזה של נקדותיהם הטובות כדי שיתעוררו משנתם עלידי זה וכנ"ל ואז כלם מרגנים, והנשאור פתחי עולם ויבא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד וכו'. וכל זה מדבר מהתעוררות השנה, כמו שאמרים פסוקים אלו בתקון הצות דהינו שמבקשים שיהיו נפתחין הפתחים והשערים של הבית המקדש, שהם בחינת שערי קדשה שיוכלו ישראל לבנם בהם לגדל פבודו יתברך, שזהו בחינת ויבא מלך הכבוד. והו בחינת מי זה מלך הכבוד וכו'. והמקרא הזה תמוה מאד, מה זה שאלת מי זה מלך הכבוד וכו'. עד שהצדק להשיב ה' עוזו ונבחר וכו', וכי אין

אנו יודעין שמלך הכבוד הוא ה' ותברך? אף הענין הוא על-פי ה"ל, כי עקר התגלות כבודו ותברך הוא על-ידי ישראל וכפי מעשיהם הטובים של ישראל בן נתגלה כבודו ותברך וכשאין ישראל עובדים אותו חס ושלום, אזי חס ושלום, נתעלם כבודו ותברך מהעולם ועל-פני הכף שמתחיל לצעק ולהתפלל "שאו שערים ראשיכם וכו' ויבא מלך הכבוד וכו'", דהינו שיתגלה כבודו ותברך על-ידי מעשיהם הטובים של ישראל, אזי תקף נתעורר שאלת המקטרגים ואומרים, "מי זה מלך הכבוד", הינו שחס ושלום, אין ראוי לקרותו ותברך בשם מלך הכבוד מאחר שישאלו אין מעשיהם עולים יפה ואין מגדלים כבודו כראוי וכנ"ל. ואזי משיבים להם מיד: "ה' עוז וגבור ה' גבור מלחמה". הינו ש'ה' ותברך עוז וגבור וכו' וגבור את שלו בודאי וכל עוז וגבורתו ומלחמתו הוא להכניע ולכבול המקטרגים שעל ישראל. והוא גבור מלחמה לנצחם תמיד על-ידי גדל הכח של גדולי הצדיקים שנגעו וטרחו בעבודתם כל כך במסירת נפש כזה עד שיכולים למצוא הנקודות טובות בכל אחד מישראל אפילו בשעה בדיוטא המתחננה מאד חס ושלום, ועל-כן שך לקרותו ותברך תמיד בשם מלך הכבוד, כי הוא עוז וגבור וכו' לנצח המקטרגים ולגלות הטוב שב'ישראל שעל-ידי זה נתגלה כבודו וכנ"ל. והוה גם בן בחינת קול השני שמדבר גם בן מזה, כי צריכין לעורר הטוב שב'ישראל, שהוא

בחינת כבודו ותברך, צריכים לעוררו פעם אחר פעם כדי לעוררם בכל פעם מהשנה שמתגברת מאד על כל אחד בידוע. ועקר ההתעוררות מהשנה בגשמיית שלא ישן הרבה יותר מדיא וברוחניות שלא יפל בדתו ולא יתאש עצמו לעולם. העקר הוא על-ידי הנקודות טובות שמוצאין בכל פעם בנ"ל. והוה ששמים, ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה". דהינו שהוא ותברך הוא מלך הכבוד נצח סלה ועד, כי לעולם ידו על העליונה ויגמר את שלו תמיד, כי כבר היו צדיקים גדולים פאלו שיוכלו למצא הטוב שבכל אחד מישראל וללמד זכות עליהם תמיד, שעל-ידי זה נתגלה כבודו ותברך. ועל-כן ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה וכנ"ל:

וג וכל זה התפלל דוד כדי שיגחו השערים את הארון לכנס בימי שלמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמו שפרש רש"י שם. כי בשעה שבקש שלמה להכניס הארון וכו' אמר עשרים וארבע רגות ולא גענה, עד שאמר, "זכרה לחסדי דוד עבדך וכו'". כי עקר הישראת השכינה בבית-המקדש היה על-ידי בניית הארון למקומו, מכתבאר שם בפ'שה שבשנכנס הארון כסה הענין וכו'. ועל-כן דבקו השערים בעת שרצו להכניס הארון למקומו, כי אמרו שאין ישראל ראויים להכניס הארון למקומו שתשרה עליהם השכינה, כי ראוי שעתידין לחמא עד שיתיה נחרב הבית-המקדש. וכל מה

שְׂאֵז הֵם בְּכַחֲשֵׁי שָׁנָה, בְּכַחֲשֵׁי הַסְּתָלְקוּת
 הַפּוֹחִין פְּדוּעַ וְעַל־כֵּן מְעוֹרֵר אוֹתָם גַּם בֵּן
 שִׁיעָמְדוֹ וְנִעְסָקוֹ בַּתּוֹרָה עַד שֶׁיִּגְדֹל כַּח
 הַתּוֹרָה יָדְעוּ אִיד לְלַמֵּד זְכוּת עַל יִשְׂרָאֵל
 תְּמִיד. וְזוֹה כְּדִי שִׁיחֵיה שְׂכָרְכֶם כְּפּוֹל
 לְעוֹלָם הַבָּא, 'כְּפּוֹל' דִּיקָא, כִּי יִזְכוּ לְשָׂכֵר
 כְּפּוֹל מֵאַחַר שֶׁעַל־יְדֵי תּוֹרָתְכֶם, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת תּוֹרַת חֶסֶד, זְכוּ לְעוֹרֵר יִשְׂרָאֵל
 מִהַשָּׁנָה וּלְהַחְזוֹרֵם לְמוֹטָב, עַל־כֵּן בְּיִדְאֵי
 שְׂכָרְכֶם כְּפּוֹל, כִּי יִקְבְּלוּ חֶלְקֶם וְחֶלֶק שְׂמִישׁ
 לָהֶם בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁחֲזוּי לָה'!
 יִתְבָּרַךְ עַל יָדֶם. וְזוֹ קְבוֹל רַבֵּיעַ אֹמֵר:
 "לִישׁוּעָתְךָ קוֹיָתִי ה'", וְזוֹ גַם בֵּן בְּחֵינַה
 הַנ"ל, כִּי הַמְקַרָא נֹאמֵר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל־זְכָרֶט כְּשֶׁהֵם בְּגִלּוֹת בְּכַחֲשֵׁי שָׁנָה,
 שֶׁאֶף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין לְקוֹז לִישׁוּעַת ה'
 תְּמִיד וּכְמוֹכָא בְּמִקְדָּשִׁים שֶׁעֲקָב אֲבִינוּ
 רָאָה שֶׁעַל־יְדֵי שְׂמִישׁוֹן לֹא תִהְיֶה הַנְּאֻלָּה
 שְׁלֵמָה, אָמַר, "לִישׁוּעָתְךָ קוֹיָתִי ה'", שֶׁאֶף־
 עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מְקוֹה לִישׁוּעָתְךָ שִׁיחֵיו
 צְרִיכִים כְּאֵלּוֹ שֶׁיְעוֹרְרוּ הַטּוֹב שְׁבִיִּישְׂרָאֵל
 תְּמִיד וְיָשִׁיבוּ אוֹתָם לָה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן
 אֹמְרִים פְּסוּק זֶה קָדֵם הַשָּׁנָה בְּקִרְיַאת
 שְׂמַע שְׁעַל הַמּוֹטָה. כְּדִי שֶׁלֹּא יִפֹּל לְשָׁנָה
 גְּמוּרָה חֶס וְשָׁלוֹם, רַק יִזְכֶּה לְהַתְעוֹרֵר
 מִשְׁנֵתוֹ עַל־יְדֵי יְשׁוּעַת ה' שֶׁאֲנִי מְקוֹים
 אֵלָיו תְּמִיד אֲפֵלּוֹ אִיד שֶׁהוּא וְכַנ"ל. וְזוֹהוּ
 קוֹל ה' וְכו' שֶׁמְדַבֵּר בְּפִרּוֹשׁ מִהַתְעוֹרְרוֹת
 הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "עַד מָתִי עֲצַל תִּשְׁכַּב
 מָתִי חֶקוֹם בְּשִׁנְתְּךָ אֵל תִּתְּהֵב שָׁנָה וְכו'
 פָּקַח עֵינֶיךָ שְׁבַע לַחֶם". פָּקַח עֵינֶיךָ,
 שֶׁעֲדוֹן יֵשׁ בְּךָ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת הַרְבֵּה וְעַל־יְדֵי

שְׂאֵמֵר שְׁלֵמָה תְּפִלוֹת וְרַנְּנוֹת לֹא נַעֲנֶה עַד
 שֶׁהִזְכִּיר אֶת דָּוִד, שְׂאֵמֵר, 'זְכֹרָה לְחַסְדֵי
 דָּוִד עַבְדְּךָ', הֵינּוּ כַנ"ל, כִּי עַבְדֹּת
 הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים לְלַמֵּד זְכוּת עַל יִשְׂרָאֵל
 תְּמִיד שֶׁהוּא הַדָּרֵךְ שֶׁל אֲמוּנָה הַנ"ל, כִּל
 זֶה בְּחֵינַת עַבְדֹּת דָּוִד הַמְלֶךְ, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת מוֹשִׁיחַ, שֶׁהוּא יִגְמַר הַתְּקוֹן וְיָשִׁיב
 כָּל יִשְׂרָאֵל לָה' יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי זֶה. כִּי דָוִד
 הוּא נַעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הַזְּמִירוֹת
 וְהַשִּׁירוֹת נַעֲשִׂים עַל־יְדֵי בְּרוּךְ הַטּוֹב, כְּמוֹ
 שְׂמִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינַת
 אֲמוּנָה לֵאלֹקֵי עֵבֹדִי, 'אֲמוּנָה' דִּיקָא, עֵינ
 שֵׁם. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהִזְכִּיר אֶת דָּוִד, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת מוֹשִׁיחַ שְׂסוּף כָּל סוּף יִגְמַר הַתְּקוֹן
 עַל־יְדֵי שִׁמְצָא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בִּישְׂרָאֵל
 אֲפֵלוּ בְּאַחֲרֵי־תֵימֵים בְּסוּף הַגְּלוּת עַד
 שִׁיחֹר וְיִבְנֶה בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְיָשִׁיב הָאָרוֹן
 עַל מְקוֹמוֹ, עַל־כֵּן אִזּוּ נִפְתָּחוּ הַשְּׁעָרִים
 וְהִיחֹו הָאָרוֹן לְכַנֵּם עַל־יְדֵי תְּפִלוֹת דָּוִד
 שֶׁהִקְדִּים לְהַתְּפַלֵּל עַל זֶה, "שֶׂאֵז שְׁעָרִים
 רְאִשֵׁיכֶם וְכו'", כִּי כְּבָר הִקְדִּים דָּוִד, בְּחֵינַת
 מוֹשִׁיחַ, לְגִלּוֹת שֶׁה' עֲזָו וְנִבְרַר וְכו' וְהוּא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה, שֶׁהוּא גְּמַר וְיִגְמַר, כִּי
 כְּבוֹדוֹ יִתְגַּדֵּל לְעוֹלָם עַל־יְדֵי כַח הַצְּדִיקִים
 שֶׁיִּזְכְּרוּ לְעוֹרֵר הַטּוֹב שְׁבִיִּישְׂרָאֵל תְּמִיד
 וְלִגְדֹל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי זֶה וְכַנ"ל. וְזוֹהוּ
 קְבוֹל שְׁלִישִׁי אֹמֵר, "עֲמִדוּ צְדִיקִים וְכו'",
 שֶׁמְעוֹרֵר גַּם הַצְּדִיקִים לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה אֶף־
 עַל־פִּי שֶׁהֵם הֵיוּ קָמִים מֵעַצְמָכֶם, אִיד אֶף־
 עַל־פִּי־כֵן לְפַעְמִים מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם גַּם בֵּן
 בְּחֵינַת שָׁנָה מְחַמַּת עֲזוֹנַת יִשְׂרָאֵל חֶס
 וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁאִין יוֹדְעִים לְלַמֵּד גַּלְיָהֶם זְכוּת,

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רכא

זה התעורר משנתקד ותשבע להמה של תורה וכב"ל. וזהו בקול שביעי אומר, "עת לעשות לה' הפרו תורתך". הינו כמו שפרש רש"י שם, שזה נאמר על בעלי השוכה, שבקש דוד מה' ותברך שירהו מה יעשו אותם שהפרו תורתך, הינו כב"ל, שידו, בחינת משיח מוסר נפשו בשביל כל אחד מישראל הרחוק מה' ותברך שמצא בו טוב כדי לעוררו משנתו ולהחזירו לה' ותברך וכב"ל. נמצא, שתרגול הוא בחינת התעוררות השנה על ידי הדרך של אומרה הנ"ל:

יד וזהו 'מאי טעמא תמרא דתרגולא מידלי לעלא', דהינו שרים של עינו מכסה עינו ממטה למעלה כדי שביט למעלה ולא יביט למטה, הינו שהצדיקים ההולכים בדרך זה להביט על הטוב שבוישראל, לעוררם מהשנה. עיניהם מביטים תמיד למעלה, הינו על הטוב שבוישראל שהוא עולה למעלה למעלה ואינם רוצים כלל להביט למטה, דהינו על הרע שלהם, כי הטוב בחינת מעלה, והרע בחינת מטה, בבחינת מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה וכו'. וזהו 'מאי טעמא תמרא דתרגולא מידלי לעלא', שעניניהם של הצדיקים המעוררים מהשנה הם מביטים תמיד למעלה על הטוב, בחינת מידלי לעלא. ולמטה, דהינו על הרע אינם רוצים להביט כלל באלו היו עיניהם מקסות מלמטה בריסי עיניהם וכב"ל, 'משום דדרי אדפה' פרש רש"י, קרשים

וקורות. וזהו בחינת הקמת המשכן, בחינת קורות פתינו ארוים רהיטינו ברותים, שנאמר על המשכן שנבנה והוקם מכל הנקודות טובות של ישראל, שעל ידי זה עקר התעוררות השנה, בבחינת 'שחורה אני' 'במעשי, ונאור אני' - בהקמת המשכן וכב"ל. הינו מקמת שאלו הצדיקים דרי אדפה, שכל עסקם ודירתם הם בענין בנין המשכן, שהוא דפי, בחינת קרשים וקורות של המשכן כב"ל, כי הם עוסקים תמיד לבנות המשכן, שהוא בחינת הדרך הקדש של אומרה הנ"ל, כמו שמבאר שם, שאלו הצדיקים שעוסקים למצא הטוב תמיד בוישראל, הם בזנים המשכן וכו', עין שם. ועל פי און מביטים על הרע כלל כי אם על הטוב, שזהו בחינת מידלי לעלא כב"ל. וזה, ואי על קומרא מתעורא. 'קומרא' הוא עשן בחינת פנים החטאים, שהם בחינת עלה עשן באפו, הינו שאם היו מניחים לעלות העשן של העונות, חס ושלום, מתעורא היתה מסתלקת ההשגחה חס ושלום וכב"ל (ומבאר בסיון י' דל' עין שם). על פי הם מתנגעים בכל פהם לילך בדרך ה' ותברך להביט רק על הטוב ולא להביט על הרע כלל כדי להכניס את ישראל בכף זכות תמיד עד שיהווו פלם לה' ותברך, שעל ידי זה תבוא הנאולה במהרה פנימו ויבנה בית המקדש על מכונו, אמין:

טו ועל פי זה המקרא "קורות פתינו ארוים וכו'", שפרשו על המשכן, נאמר שם לענין מה שה' ותברך

על

על

מִיָּפֶה אֶת יִשְׂרָאֵל תָּמִיד וּמִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבָהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, "שְׁחֹרֶה אֲנִי וְנֹאדָה וְכוּ'". כְּנִ"ל "נֹאדוּ לַחֲנוּךְ בַּתּוֹרִים צְוֹאֲרֵךְ בַּחֲרוּזִים וְכוּ' "צְרוֹר הַמּוֹר דּוּדֵי לִי וְכוּ'", "אֲשַׁכּוּל הַכֶּפֶר דּוּדֵי לִי וְכוּ'", "הֲנֵךְ יָפֶה רַעֲיָתִי הֲנֵךְ יָפֶה וְכוּ'". עַיֵן בְּפִרְוֵשׁ רַש"י שֵׁם שְׁמִפְרֵשׁ הַכֵּל עַל מַה שֶׁהָיָה יִתְבָּרֵךְ מִתּוֹכָם וּמִחֲבָבָם בְּכָל פַּעַם אַף לְאַחַר שֶׁחִמְצָאוּ וְאוֹמֵר לָהֶם שִׁיקְחוּ אֵלֶי הַבְּשָׂמִים צְרוֹר הַמּוֹר, אֲשַׁכּוּל הַכֶּפֶר וְכוּ', עַיֵן שָׁם, וְאַחַר כֵּן סוֹסִים, "הֲנֵךְ יָפֶה דּוּדֵי", הַכֵּל שֶׁלֶךְ מַה שֶׁאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ מְלַמֵּד עֲלֵינוּ זְכוֹת. וְכַנ"ל "קוֹרוֹת בְּתִינוּ אֲרוּזִים רְהוּטִינוּ בְּרוֹתִים", בְּתִינַת הַמִּשְׁכָּן כְּנִ"ל. הַהִסְתַּכְלוּת עַל הַטּוֹב לְבַד זֶה בְּתִינַת בְּנֵי הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא בְּתִינַת 'אֲמִירָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי' וְכַנ"ל. גַּם תִּימְרָא דְתַרְנַנְגּוּלָא. לְשׁוֹן תִּימְרָא כִּרְמֵזוֹ עַל הַצְּדִיק, בְּתִינַת צְדִיק בְּתִמְרָא יִפְרָח, כִּי הַצְּדִיק נִקְרָא תִמְרָא לְשׁוֹן תְּמוּרָה, שְׁמִמִּיר וּמְחֲלִיף הַכֵּל לְטוֹבָה, כִּי כָּל הַקְּטָרוּגִים מְהַפֵּךְ אוֹתָם לְזִכּוֹת בְּבְחִינַת אִם יֵשׁ עֲלֵיו מְלֶאכֶד מִלִּין אֶחָד מִנֵּי אֵלֶף וְכוּ'. 'מִלִּין אֶחָד מִנֵּי אֵלֶף' דִּיקָא, שְׂדִיקָא מִנֵּי אֵלֶף הַקְּטָרוּגִים נַעֲשֶׂה הַמְּלֶאכֶד הַמִּלִּין, כִּי כָּל מַה שְׁמִתְרַבִּים הַקְּטָרוּגִים יוֹתֵר הוּא מְמַלִּין לְטוֹב בְּיוֹתֵר עַל שְׁמוּצָא בּוֹ אַף-עַל-פִּיכּוֹן אִיזָה נִקְדָּה טוֹבָה, כִּי כָּל אֵלֶי הַקְּטָרוּגִים עַל הָאֲדָם הֵם הֵם בְּעַצְמָם אוֹתָם שֶׁהִסִּיתוּ אוֹתוֹ לְחִמְצָא, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, הוּא הַשְּׂמֹן, הוּא הַמִּסִּית, הוּא הַקְּטָרֵג וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּשִׁמְתְּרַבִּים חָס וְשְׁלוֹם,

הַקְּטָרוּגִים מְאֹד עַל הָאֲדָם, אִזוּ עוֹמֵד הַמְּלֶאכֶד הַמִּלִּין וּמְהַפֵּךְ הַכֵּל לְזִכּוֹת דִּיקָא, כִּי זֶה טוֹעֵן, הֲלֹא אֲדַרְבָּא, מֵאַחַר שֵׁשׁ עֲלֵיו קְטָרוּגִים תְּרַבָּה כֵּל כֵּךְ אִם בֵּן תֵּהָה לוֹ יִצְרִין רַעִים תְּרַבָּה, כִּי אֵלֶי הַקְּטָרוּגִים הֵם הֵם בְּעַצְמָן הַיִּצְרִין רַעִים שֶׁהִסִּיתוּ אוֹתוֹ לְמָה שֶׁהִסִּיתוּ. וְאִם בֵּן אֲדַרְבָּא, הוּא כֵּלָּא גְדוֹל אִיד תְּתַחֲזֵק אִישׁ כּוֹה לְחַטָּף אַף-עַל-פִּיכּוֹן אִיזָה נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁל אִיזָה מִצְוָה שֶׁעָשָׂה, וְהוּוּ בְּתִינַת מִלִּין אֶחָד מִנֵּי אֵלֶף הַקְּטָרוּגִים, הוּא מְמַלִּין עֲלָיו, כִּי מֵאַחַר שֵׁשׁ עֲלֵיו קְטָרוּגִים תְּרַבָּה כְּאֵלֶי שֶׁהֵם הֵם כֵּלָם הַמִּסִּיתִים שְׁלוֹ אִם בֵּן אִין חֲדוּשׁ כֵּל כֵּךְ מַה שֶׁחִמְצָא כֵּל כֵּךְ, אֲדַרְבָּא, זֶהוּ חֲדוּשׁ נִפְלָא אִיד תְּתַנַּבֵּר לַעֲשׂוֹת אִיזָה טוֹב בְּעֵלְמָא מֵאַחַר שֶׁעֲמָדוּ עֲלֵיו חִילוֹת כְּאֵלֶי וְעַל-כֵּן הַצְּדִיק שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְךְ זֶה נִקְרָא "תִּמְרָא" בְּתִינַת צְדִיק בְּתִמְרָא יִפְרָח, שְׁמִמִּיר וּמְחֲלִיף הַקְּטָרוּגִים לְזִכּוֹת כְּנִ"ל. שְׁמִמִּיר וְהוּוּ בְּתִינַת תִּימְרָא דְתַרְנַנְגּוּלָא, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְעוֹרֵר מֵהַשְּׂנֵה, עַל-יְדֵי שְׁמוּצָא זְכוֹת בְּכָלֶם וְכַנ"ל:

טוֹ זֶה בְּתִינַת 'נִירָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶה וַיֹּאמֶר בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים כּוֹה וְכוּ'". שִׁשְׁאֵל, "מִי אֵלֶה?" שְׁאֵנִים רְאוּיִים לְכַרְכְּהָ, כִּי רָאָה רַשְׁעִים גְּדוֹלִים שֶׁצָּאוּ מֵהֶם. וְהַשִּׁיב לוֹ יוֹסֵף: "בְּנֵי הֵם, אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים כּוֹה". וַאֲחֵתָא בְּסַפְרִים שֶׁהִשִּׁיב לוֹ, שֶׁכּוֹה בְּעַצְמוֹ שֶׁאַתָּה רוֹאָה יֵשׁ שָׁם גַּם בֵּן נִיצוּצוֹת קוֹדָשִׁים, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה רְאוּיִים לְכַרְכְּהָ, תֵּינוּ

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רכנ

מכניסים דעתם לדע כי רפאתים שאני
עוסק ברפואתם עלידי זה כנ"ל:

זו ועל שם זה נקראים בני יוסף מנשה
ואפרים, על שהולכים יוסף
במצרים, שהוא ערות הארץ והוא בגדל
צדקתו וזה גם שם לעמוד בנסיון ולכלי
לפל בדעתו בכל מה שעבר עליו, שזהו
גם בן בכלל הנסיון, כי כשננסין את
האדם לזקחין ממונו את שלמות הדעת,
שזהו עקר הנסיון, באשר שמעתי ממונו
ז"ל. ויוסף עבר עליו כל זה והיה בנסיון
גדול ועמד בנסיון ועלידי זה וזה שיהיה
לו פח לברר ולמצא הטוב בכל מקום
שהוא, שעלידי זה היה פח לישראל
להיות במצרים בגלות, כי למחיה שלחו
אלקים, כי לולא פח יוסף הצדיק שהקדים
לפניהם שם לא היה פח לישראל לעמוד
בגלות. וכן עקשו לולא פח הצדיקים
האמתיים שמלמדים עלינו זכות ומחזקים
אותנו על פי הדרכים הקדושים הנ"ל, לא
היה פח לסבל מרירות הגלות בכלליות,
ובפרט הגלות של כל אחד ואחד. ועליבן
קרא שם בניו מנשה ואפרים על שם זה
שאפלו במקומות הרחוקים מאד יכולים
למצא את ה' ותברך עלידי כל הנ"ל. והו
בחינת מנשה שנקרא על שם: "כי נשני
ה' את כל עמלי וכו'". שאפלו הנסיון
והשקחה הכל מה, הינו שגם בבחינת
חלל הפנוי ששם אין יכולים למצא
אלקות ותברך, גם זה מה' ותברך, כי
ידע שהנסיון והשקחה גם בן מה' ותברך

בחינת הנ"ל, שזה היה עקר הוכחה בין
יעקב ליוסף, כי בענין זה של 'אומרה'
הנ"ל ללמוד זכות על הכל יש בזה כמה
בחינות בין הצדיקים, כי הוא עבודה
גדולה כמו שמצינו שאפלו גדולי הצדיקים
לפעמים לא ידעו ללמוד זכות פראוי
והקפיד ה' ותברך עליהם כמו שמצינו
בישעה והושע וכו'. ועליבן גם יעקב
אבינו קדם הסתלקותו מחמת שראה גדל
הרשעות של הרשעים שיצאו מאפרים
ומנשה, עליבן גם הוא תש בחו עד שלא
ידע ללמוד עליהם זכות ולברכם, עליבן
שאל, מי אלה? שאינם ראויים לברכה.
עד שהשיב לו יוסף, בני הם, אשר נתן לי
אלקים בזה. שראה לו שגם בזה בעצמו
נמצא זכות שיגיע ומצא נקודות טובות גם
בהרשעים שיצאו מהם. ועליבן תכף
נתרצה יעקב ואמר, "קחם נא אלי
ואברכם". והו, "ואנכי תרגלתי לאפרים",
שנאמר על ענין זה, כמו שפרש רש"י שם.
והו ואנכי תרגלתי לאפרים שאפלו בשהם
בבחינת רגליו בדיקטא התחתונה, בבחינת
ותגל מרגלותיו גם אז תרגלתי רוחי ביעקב
שיתהפך דעתו עליהם לטובה לברכם,
שזהו בחינת הדרך של אומרה וכו' הנ"ל.
והו, "קחם על זרועותי", שיעלה אותם
מבחינת רגליו ממדרגה התחתונה לבחינת
ידים וזרועות, שהם בחינת אומרה הנ"ל,
בבחינת זמר ונגון, שהוא בבחינת ידים,
בבחינת (שמאלא סו): "נגנן בידו וטוב לך".
"ולא ידעו כי רפאתים", כי באמת זהו
עקר רפואת הנפש וכו' והם אינם

חיים

שְׁהֵם יִתְקַנּוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַדְּרָכִים הַנִּזְלִי וְיִשְׁכּוּ אֶת פֶּלֶם לַה' יִתְבָּרַךְ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַרְפוּאָה וְהַגְּאֵלָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְכַ"ל:

יח וְכָל הַגְּלוֹת מִצְרַיִם, וְכֵן כָּל הַגְּלוֹת שְׂמֻכְנֵי בִשֶׁם מִצְרַיִם (כְּמוֹ שְׂמֻכְבָּר

בְּמִקּוֹם אֲחֵר (לְקוּטֵי מַהֲרָ"ן סִימָן טו)), כֵּלֶם הֵם

בְּבַחֲנֵיהֶם זֹאת, מֵהַ שְׂהַסְמָרָא אַחֲרָא

מִתְנַגְבֵּרֵת לַהֲעֵלִים אֶת הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד

מִיִּשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַרַע הַחֹפֶה עָלָיו

וְלִהְיִיבֵר עָלָיו מְרָה שְׁחוֹרָה וְעֶצְבוֹת כְּדִי

לְלַכְדוֹ בְּרִשְׁתָּם חֵם וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי זֶה,

כְּמֻבָּר בְּהַתּוֹרָה "אֲמַצְעִיתָא דְעֻלְמָא" (סִימָן

טז) שְׁעֵקֶר גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה הִיא כְּשֶׁהַעֲצָבוֹת

מִתְנַגְבֵּרֵת עַל יִשְׂרָאֵל וְכו', עֵינֵי שָׂם, וְעֵקֶר

הַגְּאֵלָה הִיא כְּשֶׁה' יִתְבָּרַךְ מִתְעוֹרֵר

בְּרַחֲמָיו וְגוֹתֵן בְּלֵב הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שִׁיסְתַּפֵּל

רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבִישְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּדֵּל בְּתַקְוָנָם

לְהַחְיוֹרֵם לַה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי זֶה וְכַ"ל. וְזֶה

בְּחֵינֵת כָּל פְּרִשְׁת שְׁמוֹת שְׂמֻדְבֵר מִתְקַף

גְּלוֹת מִצְרַיִם וּמְגַאֲלָתָם עַל-יְדֵי מִשְׁה. וְהַפֵּל

הוּא בְּבַחֲנֵיהֶם הַנִּזְלִי, וְזֶה בְּחֵינֵת "יִקְסֵם מֶלֶךְ

חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף".

יוֹסֵף הוּא בְּחֵינֵת כָּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ

כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׂפֵלֶם נִמְשָׁכִין

מִהַצַּדִּיק בְּחֵינֵת יוֹסֵף, שְׁהוּא נִקְדָּה

הַכִּלְיוֹת שְׂמֻמָּנוּ נִמְשָׁכִין כָּל הַנְּקֻדוֹת

טוֹבוֹת שְׂבָכָל אֶחָד, (כְּמוֹ שְׂמֻכְבָּר בְּמִקּוֹם אֲחֵר (לְקוּטֵי

מַהֲרָ"ן סִימָן טז)), וְכָל יְמֵי הַגְּלוֹת, שְׂפֵלֶם

מִכְּנֵי בִשֶׁם מִצְרַיִם, כָּכָל פַּעַם הוּא בְּחֵינֵת

יִקְסֵם מֶלֶךְ חֲדָשׁ וְכו', כִּי כָּל פַּעַם יִצְרוּ

וְעַל-יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְהַשְׁתַּדֵּל וְלַחֲפֹשׂ אֶת ה'

יִתְבָּרַךְ גַּם בְּשֵׁם כְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחֵינֵת אִיהַ

הַנִּזְלִי, וְאַפְרִים נִקְרָא עַל שֵׁם "כִּי הַפְרִי

אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ עַנְיִי", שְׁגַם בְּאֶרֶץ עַנְיִי אֵינִי

יְכוֹל לְמַצֵּא טוֹב, שְׁהוּא בְּחֵינֵת פְּרוֹת

וְזִרְעוֹ שְׂדוֹת וְיִטְעוּ כְרָמִים כְּנִ"ל. וְזֶהוּ

בְּחֵינֵת הַדְּרָךְ שֶׁל אֹמְרֵה הַנִּזְלִי. וְזֶהוּ

בְּחֵינֵת לִי גִלְעָד לִי מְנַשֶּׁה וְאַפְרִים וְכו',

'גִלְעָד' בְּחֵינֵת רְפוּאָה, בְּחֵינֵת רְפוּאָת

הַנֶּפֶשׁ, בְּבַחֲנֵית הַצַּרִי אֵין גִּלְעָד אִם רּוּפָא

אֵין שָׂם. 'לִי מְנַשֶּׁה וְאַפְרִים', כִּי עַל-יְדֵי

שְׁתֵּי בְּחֵינֹת אֵלוֹ שֶׁל מְנַשֶּׁה וְאַפְרִים, שְׁהֵם

בְּחֵינֵת שְׁתֵּי הַדְּרָכִים הַנִּזְלִי שֶׁל אִיהַ

וְאֹמְרֵה שְׂזִכָּה יוֹסֵף לְקֵרוֹת בְּגִיּוֹ הַקְּדוּשִׁים

עַל שֵׁם זֶה עַל שְׂזִכָּה בְּמִצְרַיִם בְּמִקּוֹמוֹת

רְחוֹקִים כְּאֵלוֹ לְמַצֵּא אֶת ה' יִתְבָּרַךְ,

עַל-יְדֵי אֵלוֹ שְׁתֵּי בְּחֵינֹת עֵקֶר רְפוּאָת

הַנֶּפֶשׁ, בְּחֵינֵת לִי גִלְעָד כְּנִ"ל. וְזֶהוּ, "מַעֲנו

רֵאשִׁי", כִּי עַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַמַּעֲנוֹ

וְהַתְּחַנּוּקוֹת שֶׁל הַרֵאשׁ וְהַדַּעַת שְׁלֹא יִפֹּל

בְּדַעַתוֹ חֵם וְשָׁלוֹם, וְכַ"ל. וְזֶהוּ, 'הַוּדָה

מִחוּקָף', כִּי יְהוּדָה בְּחֵינֵת מְשִׁיחַ שְׂעִיא

מִמֶּנּוּ, שְׁהוּא יְגִבּוֹר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי דְרָכִים

אֵלוֹ וְעָלוֹ נְאֻמָּר, "לֹא יִסּוֹר שְׂכַט מִיְהוּדָה

וּמִתְחַקֵּם מִבֶּן רַגְלָיו", שְׂאֵפֵלוֹ בְּשִׁישְׂרָאֵל

בְּבַחֲנֵית רַגְלָיו כְּנִ"ל, בְּבַחֲנֵית עֵקְבוֹת

מְשִׁיחָא, אֶפֶר-עַל-פִּיבֵן יִמְצֵא גַם שֵׁם

בְּחֵינֵת חֲקִיקָה וְרִשְׁמוֹ טוֹבָה, שְׁהֵם בְּחֵינֵת

הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׂמוּצָאֵין בָּהֶם תְּמִיד אֵפֵלוֹ

כְּשֶׁהֵם בְּבַחֲנֵית רַגְלָיו כְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחֵינֵת

יְהוּדָה מִחוּקָפוֹ וְכַ"ל, כִּי יְהוּדָה וְיוֹסֵף הֵם

בְּחֵינֵת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף,

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רכה

של אדם מתגבר עליו מחדש והוא נקרא מלך, בחינת מלך זקן וכסיל. ומפניו נמשכין כל ההתנגדות והמנועות של המונעים והחולקים העומדים בכל פעם, כי לא אחד בלבד עומד עלינו לבלותנו חס ושלום, אלא שבכל דור ודור ובכל פעם עומדים עלינו בבחינת ונקם מלך חדש. חד אמר, חדש ממש. וחד אמר, שנתחדשו גזרותיו. וישניהם אמת. שעומדים בכל פעם חולקים ומונעים חדשים ממש וגם נתחדשו גזרותיו, שבכל פעם גזורים ואמרים דבורים רעים חדשים, שהם כנגד האמת שרוצים למנוע ולהפיל את האדם על-ידי זה מתורה ותפלה וכו'. והו' אשר לא ידע את יוסף, עשה את עצמו כלא ידע. שעושים את עצמם כאלו לא ידעו כלל את מעלות הצדיק בחינת יוסף, שהוא כלל הטוב שהכניס כל קד טוב בישראל והם רוצים להתגבר לבלבולים חדשים להפיל את כל אחד חס ושלום, להסתפל רק על הרע לא על הטוב מה שבאמת צריכין להפך כנ"ל. והו', ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך". שהסמרא אחרא, בחינת מצרים, מעבדים בכבוד גדול מאד על-ידי רבוי המרה שחורה והעצבות. והו' בחינת בעבודה קשה, כקשיא בחמר הלקתא וכו', כמו שאיתא בזה הקדוש. כי הכל מחמת המרה שחורה, שעל-ידי זה אין יכולין לא ללמד ולא להתפלל וכל מה שרוצין לעשות איה דבר שבקדשה קשה וקבד וחמור עליו מאד, כי הם ממררים את

החיית ממש, באשר יודע כל אחד בנפשו. והו', ויאמר מלך מצרים למלכות העבריות אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה". מלכות העבריות זה בחינת צדיקי הדור שעוסקים להוליד בישראל תולדות קדושות, שהם תורה ומעשים טובים, כי עקר תולדותיהן של צדיקים הוא מעשים טובים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והו' אשר שם אחת שפרה ושם השנית פועה. ואמרו רבותינו ז"ל, שפרה, שמשפרת הולד. פועה, שפועה ומדברת והו' להוליד בדרך הנשים המפסות תינוק הבודה, הינו בחינה הנ"ל. מה שהצדיקים מחזקים את ישראל על-ידי הדרכים הקדושים הנ"ל ומשפרין אותם על-ידי שמוצאין בהם גם עתה נקדויות טובות, שזהו בחינת הנד יפה רעתי. וכמו שפרש רש"י שם. והו' בחינת שפרה, שמשפרת את הולד כנ"ל. והו' בחינת פועה, שפועה והו' ומדברת להוליד בדרך שמופסין תינוק וכו', כי בן הוא ממש עסקי הצדיקים עם ישראל שפועין והגין ומדברין עמהן ושווקין ומצפצפין ומרמזין אליהם לחזקם לעוררם ולהנביחם ולהרימם מכל מיני נפילות וירידות והשלכות שלהם שצורו בכל יום ובכל עת להתעורר מחדש בעבודת ה' בכל מה שיוכלו לחטף. והוא ממש בדרך שמופסין תינוק הבודה, שזהו בחינת פועה כנ"ל. והדברים מובנים לכל אחד לכו שידע רחמנות הצדיקי אמת עלינו אשר על ידם ה' יתברך מחזק ומנחם אותנו בבחינת

כאיש אשר אמו נתחמנו בן אנכי אנחמכם וכו'. ופרעה ה'ישע, שהוא הסטרא אחרא, הוא ההפך מכל זה שרוצה רק להגביר הרע חס ושלום, כנ"ל. ועל-כן אמר למילדות העבריות אשר שם וכו', שגזור עליהם לעשות בהפך מזה חס ושלום, וזהו, "אם בן הוא ורחמית אתו אם בת הוא ורחי"י, כי בן הוא בחינת ישוב הדעת, סטרא דרכורא שמשם כל הטוב והוא רוצה להמית ולהשפיל הטוב בחינת בן ולהחיות סטרא דנוקבא, שמשם עקר אהיות הרע ורחינים, כי הוא בחינת דעת שאינו מושב, בחינת עצבות ופירה שחורה שרוצה להגביר הרע על הטוב, להפיל עצבות ופירה שחורה על כל אחד שלא יהיה נכר הטוב שבו ולהמית אותו על-ידי זה חס ושלום, אך המילדות לא שמעו אליו ולא עשו כדבר פרעה, ונתתן את הילדים, שעסקו רק להחיות ולחזק את הילדים, שהם בני הנעורים הרוצים לגשת אל הקדש, שצריכין רק להחיותם ולחזקם בכל מיני חיות והתחזקות על-פי הדרכים הנ"ל ועל-פי שארי דרכים קדושים ששמענו ממנו וכו', שכל זה הוא בחינת ונתתן את הילדים" כנ"ל:

יט ועקר הגאולה היא על-ידי זה, על-ידי שנתעוררו רחמינו ונתהוה להסתפל רק על הטוב, בבחינת ראה ראיתי את עני עמי וכו'. וכמו שדרשו רבותינו וכו', "ראה ראיתי", שני ראיות רואה אני שסופן לחטא ואף-על-פי-כן ראיתי את עני עמי, הינו כנ"ל. שאף-על-

פי-כן אני מסתפל רק על הטוב שבהן ואני מסתפל לכל על הרע שבהן ועל-ידי זה הם ראויים לגאולה וכנ"ל. וכל הופחה שהיה בין ה' ויתברך ובין משה במראה הסנה הכל היה בענין זה, כי ענין זה לחפש תמיד הטוב שב'ישראל וללמד עליהם זכות תמיד הוא ענין גבה ועמוק מאוד מאוד. ויש בענין זה מדרגות רבות בין הצדיקים הגדולים, כמו שמבאר לעיל מזה. ועל-כן גם משה רבנו אף-על-פי שהיה פלו טוב, לא היה יודע מתחלה עד היכן מגיע רחמנותו ויתברך, על-כן לא היה רוצה לילך בשליחותו, כי ראה ש'ישראל יקלקלו הרבה, אבל ה' ויתברך טען עמו הרבה, שאף-על-פי-כן הוא רוצה לגאולם, כי הוא מסתפל רק על הטוב וכנ"ל. וזהו בחינת אות המטה שהראה לו, שרמו לו שלא ידבר על 'ישראל, כמו שאמרו רבותינו וכו' וכמוכא בפרוש רש"י, כי הראה לו שבקל חוזר ונתהפך הנחש למטה, כמו שפיתוב: "שלא ידך ואחו בנבכו וכו' ויהי למטה בכפו". שרמו לו שגם בתקף זהמת הנחש יכולין לאחו באיזה קצה, למצא שם איזה נקדה טובה ועל-ידי זה נתהפך לטובה מנחש למטה בבחינת ויהי למטה בכפו וכנ"ל:

כ ונתחזר לענין תחומין, כי בהל' יש ברורים. ועל-כן יש בו כל הל'ט מלאכות ונסיעות לדרכים בשביל ברורים, אבל בשפת השכינה שוכחת ואין בו ברור על-כן בטלים בו כל הל'ט מלאכות וכל הדרכים, כמוכא מזה

בַּהֲתוֹרָה "הֵיכַל הַקִּדְשָׁה" (סוּפָן נ"א). וְכַל הַבְּרוּרִים שֶׁל יְמֵי הַחַל שֶׁמְבַכְרִים הַטּוֹב מִהֲרַע וּמְלַקְטִים וּמַעֲלִים נִיצוֹצוֹת הַקִּדְשָׁה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אַחֲרָא, הוּא גַעֲשֵׂה עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים וְהַגְּלוּיִם אֲלֵיהֶם הַהוֹלְכִים בְּרִבְיָהֶם. וְהַעֲקָר גַּעֲשֵׂה עַל־יְדֵי שְׁנֵי הַדְּרָכִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּזְכָּרִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲזוּמְרָה וְאִיהַּ הַנִּזְכָּר, שֶׁעַל־יְדֵי הַדְּרָכִים הַלְלוּ מְבַטְלִין כָּל מִינֵי קְלָפוֹת וְסְטְרָא אַחֲרָא שֶׁבָּלָם כְּלוּלִים בְּשֵׁתֵי מִינֵי קְלָפוֹת, שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אַחֲרָא הַנִּמְשָׁכִין מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם שֵׁשׁ בָּהֶם נִיצוֹצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַרְבֵּה. וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אַחֲרָא הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי שֵׁשׁ פְּנוּי מֵאֲלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי, כְּכֹסֵף, שֵׁשׁם אִי אֶפְשֶׁר לְמוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל־יְדֵי שׁוּם שֶׁכָּל כִּי אִם עַל־יְדֵי אֲמוּנָה לְבַד, (כַּמּוּבָא בַּזֵּה בַּהֲתוֹרָה "בֵּא אֵל פְּרַעֲה" עוֹן שֶׁם חִיב). וְאֶף־עַל־פִּי שֵׁשׁם נֶאֱמַר לְעֵגוֹן חֲקִירוֹת וְקִשּׁוֹת שֶׁל הַפְּלוֹסוֹפִין וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים, אֵד גַּם כָּל שְׂאֵרֵי הַהֶסְתוֹת וּפְתוּיִים שֶׁל הַיֶּצֶר הָרַע וְהַסְטְרָא אַחֲרָא נִמְשָׁךְ מִשְׁנֵי מִינִים הַנִּזְכָּרִים, כִּי עֲקָר כַּח הַיֶּצֶר הָרַע נִמְשָׁךְ מִכְּפִירוֹת, כַּמּוּבָא בְּמִקּוּם אַחֵר. וְעֲקָר הַבְּרוּר גַּעֲשֵׂה עַל־יְדֵי תִשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי עַל־יְדֵי הַטָּא אֲרָם הָרֵאשׁוֹן וְכֵן כָּל אֶחָד עַל־יְדֵי הַטָּאִיו נִפְלוּ כַּמּוּבָא נִיצוֹצוֹת בֵּין הַקְּלָפוֹת וְכַמּוּבָא נִפְלוּ דַעְתוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ לְכַמּוּבָא מִינֵי הַרְהוּרִים וּבְלִבּוֹלִים עַד שֵׁשׁ לְפַעְמִים שְׁמַתְגַּבְּרִין עֲלָיו כָּל כֶּךָ עַד שְׁבָאִים עֲלָיו הַרְהוּרִים וּבְלִבּוֹלִים הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי שֵׁשׁשֶׁם כָּל בְּחִינַת

מְקוּמוֹת הַמְּטַנְפִים הַנִּזְכָּרִים, שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִחֲלָל הַפְּנוּי כַּנִּזְכָּר. וְלִצְאֵת וְלַעֲלוֹת מִשֵּׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מַה שֶׁיִּרְדּוּ וְנִפְלָא לְשֵׁם עַל־יְדֵי פְּגַמָּיו וְקַלְקוּלָיו אִי אֶפְשֶׁר לְצִיָּאת מִשֵּׁם כִּי אִם עַל־יְדֵי הַדְּרָכִים הַנִּזְכָּרִים, הַיְנוּ עַל־יְדֵי שְׁמִחָתָא וּמוֹצֵאֵין הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת הַנִּזְכָּרִים שֶׁהֵם אֲזוּמְרָה הַנִּזְכָּר, עַל־יְדֵי זֶה מְבַרְרִין הַטּוֹב מִהַקְּלָפוֹת שִׁינְקוּם מִבְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָיִם שֵׁשׁשֶׁם יֵשׁ כַּמּוּבָא טוֹב וְנִיצוֹצוֹת רַק צְרִיכִים בְּרוּר גְּדוֹל, וְהַבְּרוּר גַּעֲשֵׂה עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים וְתַלְמִידֵיהֶם, עַל־יְדֵי הַדְּרָךְ שֶׁל אֲזוּמְרָה הַנִּזְכָּר. אֲבָל לְפַעְמִים מִתְגַּבְּרַת הַסְטְרָא אַחֲרָא יוֹתֵר עַד שְׁבָאִים עֲלָיו בְּלִבּוֹלִים וְהַרְהוּרִים וְכִי הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוּמוֹת הַמְּטַנְפִים הַנִּזְכָּרִים. וְאִין תִּקְנֶה כִּי אִם עַל־יְדֵי הַדְּרָךְ שֶׁל בְּחִינַת אִיהַּ הַנִּזְכָּר, דְּהַיְנוּ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אִיהַּ וְכִי וְכַל וְכַל יְמֵי הַחַל גַּעֲשִׂים כָּל הַבְּרוּרִים עַל־יְדֵי שְׁתֵּי הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ הַנִּזְכָּרִים. אֲבָל מִחֲמַת שְׁבִימֵי הַחַל יֵשׁ אֲחִזַּת הַסְטְרָא אַחֲרָא בְּיוֹתֵר, עַל־כֵּן צְרִיכִים יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת שֶׁל הַלֵּט מְלָאכוֹת וְנִסְיוֹנוֹת לְדְרָכִים בְּשִׁבּוּל בְּרוּרִים אֵלּוּ. וְכַל הַבְּרוּרִים גַּעֲשִׂים בְּכַח קְדֻשַׁת שְׁבֵת, כִּי בְּשִׁבַּת אֵין בְּרוּר, רַק הַכַּח שֶׁל כָּל הַבְּרוּרִים שֶׁל כָּל שְׁשַׁת יְמֵי הַחַל, הַכַּל הוּא בְּכַח קְדֻשַׁת שְׁבֵת. וְכֵן אֵין נִשְׁלָם הַתְּקוּן שֶׁל הַבְּרוּרִים שֶׁל יְמֵי הַחַל וְאֵין הַקְּדֻשָׁה הַמִּתְבַּרְרַת חוּצַת וְעוֹלָה לְמִקּוּמָה בְּשִׁלְמוֹת עַד שְׁמִנְיַת הַשְּׁבֵת, שְׂאֵן כַּמּוּבָא שְׁבֵתָא, בְּכִנְסַת שְׁבֵת קְדֻשָׁה, סְלִקוּן וְעוֹלָין כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שְׁבַרְרוּ בְּיָמֵי הַחַל, (כַּמּוּבָא כָּל

911

מתקן בזה על־ידי שעושה המיטא ומתן והעסק פאמונה ונסע בדרך בכשרות בראוי לאיש ישראל, אבל יש שמתקבר עליו הרע שפסיב הטוב שצריך לברר על־ידי הדרך והמיטא ומתן עד שמקלקל יותר חס ושלום, וכן יש בזה אלפים ורבבות בחינות ושנויים בין כל אחד ואחד, כי כל עבודת האדם כל ימי חייו הוא בענין זה בענין הברורים הנ"ל, על־פני הכל צריכין למארי חפזי, שהוא הצדיק האמת, שבכחו הגדול הכל יכולין לברר ולתקן על־ידי בחינת שתי הדרכים הנ"ל, שעקר הארתם נמשך בשבת, שהו בחינת תחום שבת אלפים אמה פנ"ל, ומשם ממשכין הקדשה לכל ששת ימי החל לעורר ולחזק את כל אחד תמיד על־ידי שתי הדרכים הנ"ל, שעל־ידי זה לא יצא מתחום וגבול הקדשה לעולם וכן"ל:

כא וזה בחינת ערובי תחומין שממקום שמיניחין סעדת שבת, משם מתחיל התחום שבת, כי כל הברורים של ימי החל שבשבילם צריכין מלטולים לדרכים פנ"ל, בלם הם בשביל האכילה והפרנסה. בבחינת כל עמל האדם לפיהו, כי עקר החטא אדם הראשון שמשם נמשכין כל החטאים שבשבילם צריכין כל הברורים. עקר החטא היה פאכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע, שעל־ידי זה נגזר בעצבון תאכלנה פועת אפך תאכל לחם", שבשביל זה צריכין וגיעות הל"ט מלאכות ומלטולים לדרכים והכל בשביל

זה בכונת האר"י ו"ל, אך שם מבאר בדרך סוד, ואנחנו מדברים בדרך שייכל כל אדם להכין מהם עצות והתחוקות להתקרב לה' והדרך מפל מקום שהוא). ועל־פני אסור בשבת לילך בדרך כי אם תחום שבת שני אלפים אמה, כי אין ברור אז, כי אז מאירת שרש הקדשה של שתי הדרכים הנ"ל, שהם, אומרה ואיה, פמבאר לעיל. כי אז בשבת הוא חסד גדול ומאיר רק הטוב שבשארל בבחינת שחורה אני ונאנה, שחורה אני - בימי החל, ונאנה אני - בשבת פנ"ל. שהו בחינת הדרך של אומרה פנ"ל, וכן מאיר אז בחינת איה פנ"ל, שהו בחינת שני אלפין, שהם בחינת שני אלפים אמה של תחום שבת שאסור לילך בדרך כי אם בתוך שני האלפים אמה האלו, שהם בחינת שני אלפין הנ"ל, אבל חוץ לתחום זה אסור לצאת בשבת, כי אין ברור פנ"ל, כי החל יש גלות ומלטול וצריכים לפעמים לצאת לדרך רחוק כל אחד כפי מה שצריך לברר ברורים בשתי הבחינות הנ"ל, ועל־פני באמת כל אחד כפי מה שמקרב לצדיקו אמת ביותר וכפי מה שממשיך עליו קדשת שבת ביותר, כמו כן אין צריך למלטל עצמו בדרכים הרבה בימי החל, כי נתתן הכל בביתו בכח קדשת שבת שהוא קדשת הצדיקים שממשכין ומאירין שתי הבחינות הנ"ל, וכל אחד כפי רחוקו כן צריך וגיעות יותר בל"ט מלאכות ומלטולים בדרכים, וגם בזה יש פמה בחינות, כי יש שמיגע עצמו ומלטל עצמו בדרכים, אבל על כל פנים

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רכט

לכר הנצוצות משני מיני קלפות על ידי שני הדרכים הקדושים הנ"ל וכנ"ל. ועל כן בחל צריכין יגיעה גדולה שתהיה האכילה בקדושה כראוי, על-כן אין להרבות באכילה בחל, אבל בשבת קדש או האכילה בליל קדש, (כמו שמבאר בהתורה "שאלו" וכו' בלקוטי א בספרנו ג, ובהתורה "צדיק כחמר ירח" בספרנו רע). כי אז בשבת מאירים שתי הדרכים הנ"ל בהארה נפלאה כנ"ל. ועל ידי זה מתבטלים הקלפות ועל-כן האכילה בקדושה. ואז מצוה גדולה להרבות באכילת שבת כאשר הזהיר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, כי הא ביהא תליא, כי כל מה שמרבה באכילת שבת מתתקנין ומאירים יותר שתי הדרכים הנ"ל בבחינת דוק בכני ותשפח בנגרי, כמו שמבאר שם בספרנו רע"ו הנ"ל לענין הדרכים שעושה הצדיק וכו' וכן הדרך של המצות של כל אדם שעולין בשבת, ענן שם, שכל זה הם בחינת שתי הדרכים הנ"ל, פמוכן לעיל, כי מה שמבאר שם שבשבת עולה המצוה בבחינת "ישם לדרך פעמיו וכו'", והו בחינת הדרך של אומרה הנ"ל וכן בחינת איה הנ"ל הוא גם כן בחינת הדרך כמו שמבאר בסוף התורה "איה" או בשולכים בדרכים ברוחניות. נמצא, ששתי התורות הנ"ל של אומרה ואיה הם בחינת דרכים ממש שעושה הצדיק במקום תהו ומדבר פדי שייכלו הכל לילך בהם ולהתקרב על ידם לה' ותברך מכל מקום שנפלו לשם. ואלו הדרכים

נתתקנים על ידי אכילת שבת, שעל ידי זה נמשכת עקר השמחה של שבת בבחינת אין טוב באדם פי אם לאכל ולשתות ולשמוח בשבתות ויום טוב, כמו שדרשו רבותינו ז"ל וכמוכן בדרביו ז"ל בעת שגלה התורות שעקר קדושת שבת ממשיכין על ידי ענג ושמחה של שבת. ועל-כן הזהיר אז מאד להרבות באכילת שבת ולהתענג בכל התענוגים והעקר להרבות בשמחה בשבת ועל ידי זה מאירין ביותר עליו שתי הדרכים הנ"ל, שעקר הארתם בשבת. ועל-כן במקום שמניחין סעדת שבת משם מתחיל תחום שבת אלפים אמה, פי עקר תחום שבת אלפים אמה. שהוא הארת שתי הדרכים הנ"ל נמשך על ידי סעדות שבת כנ"ל:

כב ולבאר הענין יותר, פי עקר הוא התקון על ידי היחוד שמיוחדין ומחברין כל המאמרות בהמאמר סתום - בראשית שמשם מקבלין הכל, שזה בחינת כלל היחודים, שעל ידי זה עקר תקון כל העולמות וזה נעשה על ידי אכילה וקדושה, דהיינו אכילת שבת, פי האכילה מחברת הגוף עם הנפש, שזהו בחינת יחוד וחבור וכלליות כל העולמות בה' ותברך, פי בחינת הנפש לגבי הגוף שמתיה ומקום אותו. הוא בחינת החיות שה' ותברך מחיה ומקום כל העולמות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הני ה' פרכי נפשי כנגד מי וכו' מה תקדוש ברוך הוא זן את כל העולם אף הנפש ונה את הגוף

מה תקדוש ברודק הוא מלא כל העולם וכו' ועל כן באמת נעשה יחוד גדול, על ידי אכילה בקדושה, (כמו שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה "נשכ" וכו' בלויט א סימן סב), כי זהו כלל כל היחודים בשמחתה ויחדיו כל העולמות בשרש חייתם, שהוא מחיה את כלם, שהוא בחינה הנ"ל שגבולין ונתנהרין כל המאמרות המתגלים בראשית מאמר סתום הנ"ל, כי עקר וניקת הקלפות הוא מבחינת פרוד חס ושלום, דהינו שעושיין פרוד ואין מאמינים שהוא יתברך מחיה ומקים הכל ומנהיג הכל פרצונו, כי מחמת ששרש הכל הוא בחינת מאמר סתום בחינת איה שאי אפשר להשיג ולתפס במח כלל, על כן הם יונקים משם מגדל העלמיה וההסתרה, ומשם באים כל הכפירות של המחקרים והפלוסופים ההולכים אחר דעתם הנבוכה, כי באמת אי אפשר להבין במח וברעת כלל איד כל העולמות נמשכין ומתנהגים ומתקנים על ידי סתמיא דכל סתמיו דלית מחשבה תפיסא בה כלל כי אם על ידי אמונה שלמה שעל ידי זה עוזרים על כל החקמות שבשביב זה נקראים ישראל עבריים, (כמו שכתב בהתורה "א אל פדעה" סימן סה ע"ש) אבל אלו ההולכים אחר דעתם וחקמתם הנבוכה הם באים לכפירות גדולות הנמשכין מחלל הפנוי ומשכירת פלים, ועקרו נמשך מחלל הפנוי, כי גם הקלפות והכפירות הבאים משכירת פלים, שרשם גם כן מבחינת חלל הפנוי שמשם

שרש כל הסטרא אחרא, כי אם לא היה הצמצום של החלל הפנוי לא היה שרש רבוי אור כלל, אד חלל הפנוי היה מברח לכריאת העולם, כמו שמבאר שם, ותכף שנתהוה שרש הצמצום של החלל הפנוי, משם נשתלשל שרש אחיזת הפינים שמשם נתגלגל שהיה שכירת פלים, כמובן כל זה בכתבים. ועל כן עקר התקון על ידי בחינת ה'למוד של איה הנ"ל. לחפש אותו יתברך תמיד כנ"ל, כי תכף בשמאמינים שגם שם נעלם ה' יתברך אפלו במקומות הרחוקים מאד הנמשכין מחלל הפנוי כנ"ל ומחפשיין ומבקשיין גם שם איה מקום כבודו על ידי זה עולין בחכמית העליה לבחינת איה, בחינת בראשית - מאמר סתום, וחוזרין ומעלין ומקשרין כל החיות של כל מקומות הרחוקים מאד לה' יתברך ועל ידי זה נתנהרין כל המאמרות שהם כלל כל העולמות בשרשן בהמאמר סתום, כי עקר שלמות היחוד בשמעלין ומקשרין למעלה החיות של כל הסטרא אחרא שכלם ישוכו לה' יתברך פידוע בפגנות שבכל היחודים צריכין להעלות החיות מהקלפות, הינו כנ"ל וכל זה נעשה על ידי אכילה בקדושה כנ"ל, אבל מחמת חטא אדם הראשון שפגם באכילת עץ הדעת טוב ורע, על ידי זה המשיך סטרא דמותא, כמו שכתוב: "כי ביום אכלך ממנו מות תמות". שהוא פרוד בין הנפש והגוף, כי אי אפשר לברר האכילה בשלמות עד שתוכל לחבר הנפש עם

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רלא

הגוף שיתיה לעולם, כי עכשו אי אפשר לזכות לאכילה בזאת מחמת שנתערב פסלת הרבה בהאכילה מחמת הטאוו, על-כן בהכרח שמיות האדם ותקשר על-ידי פנים האכילה, כמו שכתוב: "בזעת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה וכו'". ועקר תקונו לאחר מיתתו הוא על-ידי שעולה נשמתו לבחינת מאמר סתום ומשם חוזר וממשיך חיות חדש להחיות העצמות היבשות עד שיעמדו בתחית המתים לחיות חיים נצחיים. וכל אחד כפי מעשיו בן זוכה לזה, כי צדיק שבטל גופו בחייו וזכה לעלות לבחינת איה פחיים חיותו בעודו בגופו הוא אינו מת כלל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי מיתתו הוא רק בחינת בטול שמכבול עצמו בבטול נפלא כדי שיעלה למאמר סתום בתכלית המעלה לעלא ולעלא וכו'. כדי שימשיך משם חיות חדש ונפלא לתקן כל הנפשות כלם, אבל מי שאינו צדיק צריך לסבל צער כפי מעשיו בגיהנם וכיוצא עד שיעלה לשם והכל לפי התשובון. ועל-כן באמת אפלו אם לא זכה להטיב מעשיו בשלמות בחייו, אבל זכה על כל פנים לחפש ולבקש ולדרש תמיד אותו ותברך הוא גם בן טובה נפלאה ונוראה לבפשו וגופו, כי על-ידי זה זוכה גם אחר מיתתו לחפש ולבקש אותו ולא יוכלו להטעותו על-ידי עולם התהו מאחר שגם שם ובקש את ה' ותברך. על-כן בקל יוכל לשוב למקום מנוחתו והכל בכח הצדיקו אמת וכו' ל:

כג וכל ימי חיי האדם צריך יגיעה גדולה שיתיה אכילתו בקדשה שיתבר נפשו וגופו בקדשה על-ידי האכילה באפן שיתיה נעשה יחוד העולמות בשרשן על-ידי אכילתו וכו' ל. ועקר התקון הוא אכילת שבת, שהוא אכילה הקדשה, שאז מצוה גדולה לאכל ולהתענג, כי אכילת שבת פלו קדש, כי אז מאירים שתי הדרכים הנ"ל ואז נעשים כל היחודים שכל העולמות והמאמרות מתחדים בשרשם בבחינת מאמר סתום שמאיר אז בהארה נפלאה וכמבאר בהמאמר "בגונא וכו'" רוא דשבת. מנפלאות היחודים שמתחדים בשבת. ועל-כן אז האכילה בקדשה נפלאה ועל-ידי האכילה עקר היחוד כנ"ל ועל-כן על-ידי סעדת שבת עושין ערובי תחומין. כי מאכילת וסעדת שבת, משם נמשכן ומאירין אלפים אמה תחום שבת, שהם בחינת שני אלפין הנ"ל, שהם בחינת הדרך איה ואמרה הנ"ל, כי עקר היחוד הוא ליחד בחינת אלפין הנ"ל שהם בחינת שתי הדרכים הנ"ל, כי הדרך של אמרה, הוא בחינת תקון שבירת כלים כנ"ל שעולים כל הטוב, שהם בחינת ניצוצות הקדשה למקומם לבחינת מאמרות המתגלים שמשם כל הטוב, כי המאמרות המתגלים, שהם בחינת מלא כל הארץ כבודו, הם בחינת כלל התורה והמצוות שכלם בשביל כבודו ותברך, אבל הדרך של איה הנ"ל, שהוא בחינת תקון חלל הפנוי, שהוא על-ידי שעולין לבחינת איה מאמר סתום

פעמים אזה התנוצצות אלקות על ידי
 בחינת קדשת שבת שהוא בחינת שובה
 ונחת בחינת מנוחת שלוח ודשקט ובטח
 וכו' כנ"ל. וזהו בחינת ערוב לשון ערוב
 ממש שמערבין ומחברין ומחדרין על ידי
 סדרת שבת שממנה עושין הערובי
 תחומין את בחינת שתי האלפין הנ"ל,
 שהם בחינת כלליות עלמין דאתגלון
 בעלמא עלאה סתימא, שהוא בחינת
 המאמר סתום כנ"ל:

כד וזה בחינת הפון, שהוא בחינת
 הפרנסה, כי עקר הפון נמשך
 מבחינת מאמר סתום, בבחינת פי לא ידעו
 מה הוא שהוא בחינת מאמר סתום, כי
 מונא לאו בזכותא תליא אלא במזלא
 וכו', שהוא בחינת מזל העליון, פמובא,
 שהוא בחינת כתר, בחינת מאמר סתום
 פידוע. ועל-כן ירד להם הפון על ידי
 נסיונות שהתלוונו מקדם וכן אחר כך
 בשירד להם היו בו פמה נסיונות, כמו
 שכתוב: "למען אנסנו הילך בתורתו וכו'".
 וכמו שכתוב: "ויעקב ויאכלך את הפון
 אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך למען
 נסוהך וכו'". כי משם עקר הנסיונות של
 האדם, הינו מבחינת מאמר סתום הנ"ל,
 שמשם ירד הפון לישראל, כי כבר מבאר
 שהמאמר סתום, משם עקר יניקת
 הקלפות והספגרא אחרא מגדל ההעלקה
 וההסתרה כנ"ל. והאדם צריך לעבר באלו
 המקומות בשביל נפיון וכשוזכה לבקש גם
 שם את ה' יתברך בבחינת איה וכו' כנ"ל,

כנ"ל, הוא שרש התורה ונבנה מהתורה
 והעקר לחבר ולחד שניהם יחד וכו' ל,
 לחבר כלליות התורה כלליות המאמרים
 המתנגלים, שהוא כלליות כל העולמות
 לחבר הכל בשרשו העליון, שהוא
 בראשית מאמר סתום שאז נכללין
 ונתחדרין שני האלפין הנ"ל, שזהו בחינת
 כלל פגות האכילה ליחס בחינת האלפין,
 (פמובא בפגות), שכל זה זוכין על ידי אכילת
 שבת כנ"ל, כי שבת, בחינת שביתה
 וניחא שאז הוא ישוב הדעת שזהו העקר,
 פי עקר בחינה זאת להאמין בדעתו
 בשלמות שהכל אחד שכל העולם ומלאו
 כלם אין להם חיות וקיום כי אם ממנו
 יתברך לכו שהוא סתום ונעלם מכל,
 שזה עקר שלמות כל היחודים. ועקר
 שלמות האמונה הואת אין זוכין כי אם
 על ידי קדשת שבת, שהוא בחינת קדשת
 הצדיקי אמת שזוכין לישוב הדעת, שזהו
 עקר המנוחה והשביתה של שבת בבחינת
 מנוחת שלוח ודשקט ובטח וכו', בחינת
 בשיבה ונחת תישעון בהשקט ובבטחה
 תורה גבורתם. ובחינת ישוב הדעת הזה
 אי אפשר לבאר בכתב ולא בעל פה, כי
 הוא לכל חד בפום מה דמשער בלבה
 בבחינת נודע בשערים בעלה, פידוע. וזהו
 בחינת קרנא דקמצא רכיבא הנ"ל, בחינת
 רך פקנה, בחינת הרפו ידעו פי אנכי ה'.
 וכל זה אי אפשר לבאר בכתב, רק אנו
 צריכים לאוזן עצמנו פאבותינו ורבותינו
 הקדושים שזכו לזה בשלמות ועל ידם
 חומל ה' יתברך עלינו ומאיר עלינו

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רלג

על-ידי זה עולה בתכלית העליה וכנ"ל ועל-כן מחמת שהמן שהיא הפרנסה נמשך משם מבחינת מאמר סתום הנ"ל, שמשם כל השתלשלות וניקת הסמרא אהרא והקלפות פנ"ל, על-כן שם עקר הנסיון, בחינת למען נסותך וכו', כי קדם שמקבל הפרנסה מבחינת מאמר סתום הנ"ל, צריך לעבר דרך אלו מקומות הרחוקים הנ"ל, שהם בחינת מקומות המטנפים ששם אין רואין את ה' יתברך כלל וימתגברים עליו קשיות ובלבולים הרבה פנ"ל, וכשזוכה לעמוד בנסיון ולבקש שם דיקא את ה' יתברך בבחינת איה הנ"ל, על-ידי זה נתהפך הירידה לעליה וזוכה לבחינת איה מאמר סתום הנ"ל וממשיך משם המון דהינו פרנסה שנמשך משם דיקא פנ"ל, ועל-כן קצתם שלא יכלו לעמוד בנסיון פראוי נכשלו והתלוננו על ה' יתברך קדם שיירד להם המון מחמת שהתגברו עליהם הבלבולים והקשיות והספקות הנמשכין מההעלמה של המאמר סתום פנ"ל שהכרחו לעבר בהם קדם ירידת המון פנ"ל, אבל רב הכשרים שאלו בהגן שחפשו ובקשו את כבוד ה' יתברך שם פנ"ל ועמדו בנסיון עד שזכו שיירד להם המון, משם דיקא מבחינת מאמר סתום הנ"ל וגם אחר שיירד להם המון היה להם נסיונות בזה, כמו שכתוב: "למען אנסנו". דהינו אם ישמרו המצוות התלויות בו שלא יותירו וכו', כי מחמת שהמן, שהוא הפרנסה, יורד מבחינה גבה ונעלמת כל כך מבחינת

מ"ה

מאמר סתום פנ"ל, על-כן תכף כשכא המון והפרנסה לזה העולם הנשמו חוזר ונתעלם האור הנ"ל, שמשם נמשך המון כי אי אפשר להשיגו בזה העולם בשום דעת כי אם באמונה לבד, על-כן תכף שנמשך המון ליום ראשון היה קשה להם להאמין שיירד גם ביום שני, מאחר שהוא פלא גדול שנמשך מבחינת סתום ונעלם מאד, שמשם וניקת הסמרא אהרא והקלפות שהם מעקמין את הלב בכל פעם, על-כן נמצאו אנשים שלא עמדו בנסיון והותירו ממנו ובאמת יורם תולעים ויבאש וכו', כי שלטו בו הקלפות, שהם בחינת המקומות המטנפים והמקלקלים, שמהם כל הדברים הנשקצים והנמאסים, בחינת תולעים והבאש, כי המון לא היה אפשר לירד כי אם על יום אחד דבר יום ביומו, כי כל יום מיששת ימי המעשה יש לו מאמר מיוחד שבו ברא את הבריאה שנברא באותו היום ובין כל יום יום יש גבול וצמצום ששרשו נמשך מהעלמת המאמר סתום. וזה בחינת השך שקודם לאור, בחינת יוהי ערב ויהי בקר וכו'". ועל-כן בחשכת לילה בו תרמש כל חיתו יער", שאף עקר שלטת הסמרא אהרא והקלפות, כי וניקתם מבחינת השך שנמשך מהעלמת המאמר סתום פנ"ל, ועל-כן לא ירד המון לישראל כי אם על פרנסת היום לבד כדי שיתלו עיניהם למרום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי אי אפשר למשך השפע מהמאמר סתום לזה העולם על כל הימים ביחד שלא לעבר

הגבול שבין יום ליום ויניקו הקלפות יותר מדאי, בחינת "נירם תולעים ונבאש" כנ"ל, ועל-כן בהכרח שידר רק על יום אחד והם יהיה להם גסיון על יום השני כדי שיתלו עיניהם למרום. 'שיתלו עיניהם' דיקא, זה בחינת בקשה ופוש הנ"ל, שצריכין בכל יום לחזר ולחפש ולבקש 'איה מקום כבודו, ולתלות עיניו למרום ואז חוזר ועולה לבחינת איה וחוזר וממשיך המון, שהוא הפרנסה, ליום שני וכן צריכין בכל יום וכן כנ"ל:

כה ועל-כן ביום הששי לקטנו להם משנה להם יומים, כי בשבת הקלפות והסטרטא אחרא בטלים ואז מאיר בחינת איה בהארה נפלאה, בבחינת ועתיקא קדישא גלי רצון דילה, (כי המאמר סתום הוא בחינת עתיקא קדישא כדוד), ועל-כן מקבלין שפע המון על שני ימים, בחינת להם יומים, כי אז אין מתעלם האור הסתום כל כך, כי נמשך הארה נפלאה ועצומה על כל אחד מישראל, שהוא בחינת נשמה יתרה, שעל-ידי זה יוכל להאיר בו האור הנ"ל ועל-כן באמת אז הקלפות שניקו מהעלמת האור בטלין מאחר שעמה נמשך בחינת התגלות האור, על-כן עמה ביום הששי, כבניסת השבת, מקבלין להם יומים, כי אין וניקה להסטרטא אחרא בהגבול שבין התגלות יום הששי לשבת, שהוא ליל שבת קדש, כי בשבת מאיר בחינת איה בהארה נפלאה, שגוה עקר קדשת שבת כנ"ל. ועל-כן מצוה גדולה

לאכל בשבת, כי אז אין להסטרטא אחרא וניקה בהאכילה הנמשכת מהמאמר סתום מחמת שאז מאיר המאמר סתום בתקון נפלא שנוכל לקבלו ותקלפות והסטרטא אחרא מתבטלין כנ"ל. ועתה מבאר קשר הפסוקים היטב, "ויאמר משה אכלוהו היום" (שמות פו, כה), 'אכלוהו' ודאי, כי עתה בשבת מצוה גדולה לאכל, "כי שבת היום לה" ואין להסטרטא אחרא אחיזה בהאכילה כלל. בבחינת היום לא תמצאוהו בשדה, בשדה שם אחיזת הקלפות כדודע. שאי אפשר לקבל המון, שהוא הפרנסה, כי אם על-ידי שהולכין בדרך בחינת שדה ששם אחיזתם ועומדים בניסיון כנ"ל, שבשכיל זה אי אפשר לקבל הפרנסה לשני ימים שלא לעבר הגבול שבין יום ליום, אכל היום לא תמצאוהו שם בבחינת שדה, כי אין להם אחיזה כלל בכערת שבת, כי אז מאיר האור בתקון נפלא כנ"ל:

כו וזהו: "ראו כי ה' נתן לכם השבת". 'ראו' דיקא, כי אז מתגלה האור הנעלם בחינת ראיה והתגלות כנ"ל. וזהו, על-כן הוא נתן לכם להם יומים, הינו כנ"ל, כי מחמת זה שהאור נמשך אז בבחינת התגלות בבחינת ראו, על-ידי זה בעצמו הוא נתן לכם להם יומים, כי על-ידי זה יכולין לקבל השפע לשני ימים כנ"ל. וזהו: "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי", ולמדו רבותינו ז"ל שלא לצאת חוץ לתחום אלפים אמה, הינו כי תחום שבת אלפים

ביום הששי לקטנו להם משנה להם יומים, כי בשבת הקלפות והסטרטא אחרא בטלים ואז מאיר בחינת איה בהארה נפלאה, בבחינת ועתיקא קדישא גלי רצון דילה, (כי המאמר סתום הוא בחינת עתיקא קדישא כדוד), ועל-כן מקבלין שפע המון על שני ימים, בחינת להם יומים, כי אז אין מתעלם האור הסתום כל כך, כי נמשך הארה נפלאה ועצומה על כל אחד מישראל, שהוא בחינת נשמה יתרה, שעל-ידי זה יוכל להאיר בו האור הנ"ל ועל-כן באמת אז הקלפות שניקו מהעלמת האור בטלין מאחר שעמה נמשך בחינת התגלות האור, על-כן עמה ביום הששי, כבניסת השבת, מקבלין להם יומים, כי אין וניקה להסטרטא אחרא בהגבול שבין התגלות יום הששי לשבת, שהוא ליל שבת קדש, כי בשבת מאיר בחינת איה בהארה נפלאה, שגוה עקר קדשת שבת כנ"ל. ועל-כן מצוה גדולה

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רלה

אמה נמשך משם בחינת סעודת שבת, בבחינת לחם ימים, שהיה בחינת ערובי תחומין שמשם מתחיל התחום כנ"ל, כי עקר תחום שבת אלפים אמה הם בחינת השני אלפין הנ"ל, שהם בחינת שני הדרכים הקדושים הנ"ל של איה ואמרה. שפארין בשבת באור גדול, שכל זה נתמקן על ידי אכילת שבת כנ"ל:

כו ועל כן צוה לקח צננת אחת מן למשמרת לדורותיכם למען יראו את הלחם וכו'. וכמו שכתוב: "הדור אתם ראו דבר ה'". כי צריך כל אדם לידע שגם עתה נמשכת הפרנסה בבחינה הנ"ל בבחינת מן, כי אף על פי שעתה אינו מתנהג ממש כמו בירידת הפן שירד מאכל מוזן דבר יום ביומו. ועכשו מנהיג ה' יתברך בדרך אחר קצת והגדלה התבואה על שנה שלמה ולפעמים ליותר. וכל אחד מקבל פרנסתו לפי בחינתו יש שפוריח ממוזן שיוכל להתפרנס בו לשנה ויותר ויש לחדש וכו' וכן כמה שנויים. ויש שהוא עני וברחוק מקבל פרנסתו לזומו וכיוצא בזה שנויים לאין מספר. אבל אף על פי כן הכל הוא בבחינת ירידת הפן, בבחינת לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן וכמו שכתוב: "הדור אתם ראו דבר ה'". שמעו לא נאמר, אלא ראו, ראו כמה נתפרנסו אבותיכם, כי גם עתה נמשכת הפרנסה מבחינת מאמר סתום הנ"ל. וצריכין לעבר תחלה דרך מקומות הרחוקים הנ"ל, שמשם כל הנסיונות של כל העוסקים בפרנסה שיהיה משא ומתן

באמונה ולא יפל להכחשות וגולות ותאות ממוזן הנמשך מהקלפות שיונקים משם, מבחינת מאמר סתום כנ"ל, ואחר כך תקף בשמקבלין איה פרנסה או עשירות, משם נתעלם האור אצלו מיד ואינו יודע מעתה מהיכן יתפרנס, אף על פי שזה סמוך הרויח וגם אז היה בהשגחה נפלאה מה' יתברך, אף על פי כן עתה חוזר ודואג מהיכן יתפרנס וכן כל אחד ואחד לפי בחינתו. ובאמת צריך כל אחד להתחזק בבטחון גדול ולכלי לחשב מיום לחברו כלל כמו שאמרו חכמינו ז"ל. שמי שדואג מה יאכל למחר הוא ממוחרי אמנה, כי בענין המשכת השפע והפרנסה שנמשך מבחינת המאמר סתום, שם עקר הנסיונות של האדם בבחינת למען אנפנו, שה' יתברך ממשך ומוריד השפע והפרנסה לכל אחד באופן שיהיה לו נסיון וכנ"ל. והעקר שיתלה עיניו למרום בכל פעם שחסר לו הפרנסה, כי אין שום עצה אחרת בעולם כלל, דהינו שילך בדרך הנ"ל, שיתפש ויבקש את ה' יתברך תמיד אפילו במקומות הרחוקים הנ"ל. ואז יזה שניאר לו הארה משם. וממילא יהיה נמשך לו פרנסה ושפע גדול משם, כי כל טוב נמשך משם והעקר על ידי הדרושה והבקשה והחפוש כנ"ל, בבחינת "ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב" וכנ"ל:

כח וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל: "ויחן פני העיר", שרקב תחומין עם מדומי חמה, כי שלש סעודות של שבת הם כנגד שלשה אבות. והעקר הוא יעקב

שפולל ומחבר ומיוחד שני הדרכים הנ"ל. ועל-כן
 ביהוד, שזה עקר בחינת קדושת שבת,
 שנמשך על-ידי אכילת שבת, דהיינו על-
 ידי השלש סעודות וכנ"ל, כי סעודה
 ראשונה הוא כנגד אברתה איש החסד,
 שהוא מלמד זכות וממשיך חסדים על
 ישראל תמיד על-ידי הנקודות טובות
 שמוציא בהם, שזהו בחינת הדרדך של
 אומרה הנ"ל. ויצחק הוא בחינת עולה
 תמימה, בחינת ואיה השה לעלה הנ"ל,
 שזה הדרדך הפקדש התחיל על-ידי עקדת
 יצחק ששם נאמר המקרא הזה, כי יצחק
 ממתיק הגבורות בשרשן, שהוא העלמת
 המאמר סתום הנ"ל. שמשם שרש
 הגבורות הקדושות ושם המתקנתו, כי
 באמת התעלמה הוא חסד גפלא מאד

(וכמוכן כתיב האר"י ו'ל שער המתקנת כל הגבורות בשרשן)
 הוא על-ידי בחינת פתר, שהוא בחינת אצה, ששם כל הליכוד
 כבילין דרומי שער חסד ודרומים שנמשך משם הוא מחמת
 ששם נמקדן הגבורות בשרשן). ועל-כן אוכלין שתי
 סעודות כנגד אברתה ויצחק, שהם בחינת
 שתי הדרכים הנ"ל, שהם אומרה ואיה
 הנ"ל, שעקר תקון הדרכים הנ"ל הוא
 על-ידי אכילת שבת, שעל-ידי זה נעשים
 דרכים כבושים לרבים כנ"ל. ויעקב הוא
 בחינת הבריוח התיכון מבריוח מן הקצה
 אל הקצה שפולל ומחבר ומיוחד שתי
 הדרכים הנ"ל ביהוד שזהו בחינת עקר
 שלמות היחוד שנעשה בשבת:

כט וזהו בחינת סעדה שלישית שאז הוא
 רגועו דרעוין ואז עתיקא קדישא
 גלי רצון דילה. כי אז עקר התקון בשלמות

ל וזהו, "טובים השנים מן האחד, שאם
 יפלו האחד יקים את חברו",
 הינו בחינת שני הדרכים הנ"ל שהם
 מחזקין את כל האדם לכל יפל בשום אופן
 בעולם. וזהו שאם יפלו האחד יקים את
 חברו, כי לפעמים מחזקין את עצמן
 על-ידי בחינת הנקודות טובות שמוציאין בו
 עדון, שזהו בחינת אברתה כנ"ל. ולפעמים
 נופל חס ושלום גם מזה. ואז אין יכול
 להחיות את עצמו בשום דבר. ואז מחיה
 את עצמו על-ידי הפקשה והתפוש
 בבחינת איה הנ"ל, שמוזה הדרדך אי אפשר
 להבעל דבר לבבלו ולהפילו על-ידי שום
 בלבול בעולם, כי אף-על-פי שכינים
 בדעתו חס ושלום, שאפס תקנה מחמת
 שקלקל מאד. ואף-על-פי שהאמת הוא כך
 וגם עתה הוא כמו שהוא, אף-על-פי-כן
 מאחר שפבר גלו לנו שאפלו במקומות
 המבטחים וכולין לחפש ולבקש את ה'

לקוטי הלכות

הלכות ערובי תחומין ו

ארה חיים רלו

העצמות, אבל הצדיק הגדול עולה לשם מיד כמו משה, יוסף ודוד שנסמלקו בשבת במנחה, ברעוא דרעוין, שהוא בבחינת איה כנ"ל. והוא ממשיך משם הארות ונפלאות ותקונים ונפלאים עתה ביותר, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייתם. מחמת שאז עולין לבחינת איה בתכלית השלמות, כי בודאי העליה לשם אפלו מי שזוכה לזה. הוא בכמה אלפים ורכבות בחינות ומדרגות:

ובמוכן בסוף התורה "איה" הנ"ל שגם הצדיק עובר דרך אלו המקומות לפי בחינתו קדם כל תורה וכו' ואף-על-פי-כן הוא דרך אמת וישר גם לאנשים פשוטים וגסים, כמבאר שם, עין שם:

ועל-כן עתה אחר הסמלקותו שעולה לשם בעליה ונפלאה לעלא ולעלא, על-כן הפל יכולין להתחמק על ידו, כי מפל מקומות הממנפים שבעולם ומכל מיני אכזי אבות הממנא שבעולם יכולין לשוב ולעלות בתכלית העליה על-די הדרך של איה הנ"ל שמאיר ביותר על-ידי הצדיק שעלה לשם וכנ"ל. ועל-כן צריכין לבוא על קברו הקדוש, כי כל הקברים מטמאין באהל, אבל הצדיק אינו מטמא באהל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי אדרבא, כל הקדשות וכל התקונים נמשכין משם וכנ"ל:

הלכות תחומין הלכה ז נבדלת
בהלכות שבת הלכה ז מאות ימ:

ותברך ולעלות על-ידי זה דיקא לתכלית העליה, לבחינת איה, על-כן בודאי תמיד יקום על עמדו ובתוך כך יזכה שה' יתברך ירחם עליו ויאיר עיניו שיחזר וימצא הנקרות טובות שיש בו עדן וניגיל וישיש בישועתו. וזהו בחינת שאם יפלו האחד יקום את חברו וכנ"ל. והחוט המושלש לא במהרה ינתק, החוט המושלש זה בחינת יעקב שכולל שתי הדרכים יחד. לא במהרה ינתק, כי עקר התקון בשנגללן שתי הדרכים יחד וכנ"ל:

לא וזה בחינת מה שהולכין ונוסעין על קברי הצדיקים האמתיים, כי עקר הסמלקות הצדיק הוא לבחינת איה שעולה לשם בתכלית השלמות לעלא ולעלא, כי עקר המותה על-ידי הפרוד שגרים אדם הראשון בהמאן כנ"ל. וכל אחד כפי מה שזכה בחייו לחפש ולבקש את ה' ויתברך תמיד, שעל-ידי זה זכה לעלות לבחינת איה כנ"ל, כמו בן זוכה בעת סופו וקצו שעתה נשמתו לשם, לבחינת איה, ששם עקר קבול שבר, בבחינת "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", בחינת עין לא ראתה וכו'. שכל זה בחינת סתום ונעלם, בחינת איה הנ"ל, אבל בשעת מיתה מחמת שאז הוא פרוד, על-כן אז מתעוררין ביותר כל מקומות הממנפים שיונקים משם, על-כן המת מטמא ממנא חמורה כל כך. וצריך כל אחד לסבל מה שישבל כפי מעשיו עד שיעלה לשם לבחינת איה להחיות

שהם שלש רגלים, ואז זוכין לנבואה על-ידי המלאך הנעשה על-ידי יראתו. ועל-ידי נבואה זוכין לתפלה, ואז אין צריכין לרפואות, כי נתרפאין על-ידי דבר ה', שהוא המלוח הגדול, כי כל כוכביא לזין דא מן דא סהרא לוי מן שמשא וכו'. ומשם מקבלין כח כל העשבים, אבל כשאחזין בבחינת תפלה, בחינת דבר ה', שהוא המלוח הגדול, אז נתרפאין על-ידי דבר ה' ואין צריכים לעשבים, כי נמשך כח הרפואה בלחם ומים, כי כל העשבים חוזרים כחם לשרשם שהוא דבר ה' ואז נמשך כח הרפואה ללחם ומים וכו'. וזה בחינת התנוצצות משיח וכו'. ואז יכולין לעשות ראש השנה, כי ראש השנה הוא חסד גדול שנתן לנו ראש השנה יום הדין בראש חדש שאז ה' יתברך בעצמו, כביכול, מתחרט ואומר, הביאו עלי פפרה על שמעמתי את הירח. ועל-ידי זה יש לנו פתחון פה להתחרט ולבקש פפרה וכו', עין שם כל זה היטב:

ב והנראה שכל קשור זה בזה ונעוץ סופו בתחלתו, כי כל זה הוא בחינת ראש חדש, בבחינת מעוט הירח ומלואה, כי אלו השלש מדות, שהם מפסדי היראה, שהיא בחינת ירושלים, הם בבחינת מעוט הירח שמשם יניקת הסמרא אחרא, שממנה כל התאות רעות בפרט אלו השלש תאות הנ"ל, שהם כלם מבחינת מעוט הלבנה, כי תאות משגל נמשכת מהקלפה הידועה שהיא באה מחסרון המאורות, כמו שכתוב: 'יהי

הלכות ראש חדש

הלכה א

מה שקורין פרשת התמיד בראש החדש

על-פי מה שכתב רבנו גרו יאר, שבחינת תמיד הוא תקון התפלה, בחינת תפלות פנגד תמידין תקונים, עין שם. והנה פגם התפלה הוא על-ידי פגם הלבנה, שהיא בחינת מלכות, בחינת תפלה. ועל-כן בראש החדש שאמר הקדוש ברוך הוא: הביאו עלי פפרה, אז מתחיל התקון של הלבנה, כי אז מתחלת להמלאות, על-כן קורין אז פרשת התמיד, שהיא בחינת תקון התפלה כנ"ל, כי אז בראש החדש מתחיל תקון הלבנה, שהיא תקון התפלה כנ"ל:

הלכה ב

ענין ראש החדש

על-פי המאמר "תקעו בחדש שופר", עין שם בלקוטי תנינא סימן א' כל המאמר היטב עד סופו:

א וקצור הדברים, שיש שלש מדות שהם מפסדין היראה, שהיא בחינת ירושלים. והם, תאות אכילה ומשגל ומזון. והם בחינת שלש משמרת היו הלילה. ותקונים על-ידי ימים טובים

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ב

ארה חיים רלט

מארת", חסר, דא לילית שניקתה ממארת חסר, דהינו מעוט הירח. וגם תאות מוזון תלוי בתאות משגל וניקתו גם כן משם, כמבאר בדברי רבנו במאמר "צוית צדק" (סימן טז), עין מה שהביא שם מאמר התקונים שקרא תאות העשירות אספרא לרבינו מתייבת בהו בעותרא פהאי עלמא וכו'. וזה בא ממארת חסר פידוע. וכן תאות אכילה. עקר התאוה היא בבחינת ובטן רשעים תחסר, פי מה שהוא מכרח לקיים הגוף אין זה נקרא תאוה. רק מה שהוא מותרות בחינת בטן רשעים תחסר, שזהו בחינת מארת חסר הפך צדיק אבל לשבע נפשו, שהוא בחינת אור מלא, (כמבאר במאמר "ויהי מסין" סימן טז). נמצא, שכל אלו השלש תאות הם בבחינת חסרון הלכנה, בחינת מארת חסר. ועל-כן הם גרמזון בדברי רבותינו ו"ל בשלש משמרות של הלילה, פי משם וניקתם מבחינת חסרון הלכנה, שהיא המאור הקטן לממשלת הלילה. ועל-כן הם מפסידים את הנראה שהיא ירושלים, פי ירושלים היא בחינת מלכות, בחינת מאור הקטן וכן נראה היא גם כן בחינת מלכות, כמובא. ועל-כן אלו השלש מידות, שהם יונקים מתחסרון הלכנה, שהיא בחינת מעוט המלכות, על-כן הם מפסידים הנראה, שהיא בחינת ירושלים, בחינת מלכות, פי כל מה שמתגברים חס ושלום, אלו היונקים ממעוט הלכנה, נחמעת הלכנה ביותר ותקונה על-ידי יום טוב, פי יום טוב הוא בחינת תקון למעוט הירח,

בחינת מלוי הלכנה, פי תמים טובים מוזין ללכנה והם תקונה, כמובא. ועל-כן כל השלש רגלים הם בעת מלוי הלכנה, פי הם בחינת תקונה ומלוואה ועל-כן נקרא יום טוב בחינת וירא אלקים את האור פי טוב, שהוא בחינת אור מלא הפך מארת חסר. ועל-כן אלו השלשה יום טוב, שהם בחינת מלוי הלכנה, הם מתקנים שלש תאות הנ"ל, שהם בחינת חסרון הלכנה. ועל-ידי זה זוכין לנבואה ועל-ידי נבואה זוכים לתפלה, פי כל זה געשה על-ידי תקון ומלוי הלכנה, שהיא בחינת שלמות המלכות, פידוע ומשם בא נבואה, פי נבואה נמשכת מן המלאך הנעשה על-ידי הנראה. ותפילאך הוא בחינת השכינה, בחינת הנגי שולח לפניך מלאך, כמו שבאר רבנו גרו יאיר, והיא משפיע נבואה בעת שעולה למעלה ממקום הנבואה, דהינו למעלה ממצח הוד יסוד וזה געשה ביום טוב פידוע והכו, עין במאמר הנ"ל פסוף. ואין זוכים לתפלה, שהיא בחינת מלכות גם כן. ואין אין צריכים לרפואות, פי יכולין להתרפאות על-ידי דבר ה' שמשם מקבלין ולוין בלם, פי כל פוקבאין לוין דא מן דא, סהרא לויה מן שמשא. והנה גרדוק למה תפס מכל הלואת הפוקבים מה שסהרא לוי מן שמשא, הלא בלם לוין זה מן זה. ולמה פרט סהרא לוי וכו'?

אך לפי הנראה פי כל הלואת הפוקבים שלווים זה מזה ועל-פי זה מתנהג

191

הנר, שהוא מעוט המלכות שמשם באין כל הניצוצות שהם הכחות המלכשין בכל העשבים. ועתה על ידי בחינת תקון מלוי הלכנה, שהיא בחינת מלכות, חוזרים כל הכחות והניצוצות לשרשם והיו בעצמו מלוי הלכנה ותקונה כנ"ל. והיו בחינת התנוצצות משיח, כי מלוי הלכנה היא בחינת מלכות משיח שאז עתידים ישראל להתחדש במוחה. ואז יתקנים, "ויהי אור הלכנה כאור החמה" ולא יתהוה בה שום מעוט:

ג וְעַל-כֵּן אֵין יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ. וְהוּוּ חֶסֶד גָּדוֹל מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךְ, כִּי בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ אָמַר ה' יִתְבַּרְךְ, הִבְיֹאוּ עָלַי כִּפְרָה וְעַל-כֵּן יֵשׁ לָנוּ פִתְחוֹן פֶּה לְבָקֵשׁ כִּפְרָה. נִמְצָא, שֶׁעַקֵר רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל-יְדֵי בְחִינַת מְלֹי הַלְכָנָה וְתִקּוּנָה, כִּי זֶה שֶׁאָמַר ה' יִתְבַּרְךְ הִבְיֹאוּ עָלַי כִּפְרָה עַל שִׁמְעֹתַי אֵת הַיָּרֵחַ, זֶהוּ בְעֲצֻמוֹ תִּקּוּנָה וּמְלֹאָהּ, כִּי אֵינוּ מִתְחַלְתִּין לְהִתְמַלְאוֹת מֵאַחַר שֶׁה' יִתְבַּרְךְ מִתְחַרֵּט עַל מְעוּטָה. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי כָל הַבְּחִינֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלֹי הַלְכָנָה, עַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ דִּיקָא שְׂאֵן מִתְחִיל תִּקּוּן הַלְכָנָה וּמְלֹאָהּ, בְּחִינַת הִבְיֹאוּ עָלַי כִּפְרָה כנ"ל:

ד וְזֶה שְׂאוּמֵרִים הֵלַל בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ, כִּי הֵלַל הַקֵּד הַקְּלָפָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת יִלְלָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ גְרָו יְאִיר. כִּי נִיקְתָהּ מִמָּאֲרַת חֶסֶד כְּנ"ל וּבְרֹאשׁ הַדָּשׁ

סדר מערכת השמים, כל זה תלוי בהלואות סהרא מן שמשא, דהינו מעוט הנר, שהיא בחינת מעוט המלכות וקשאין נתגלה מלכותו יתברך בחינת דבר ה', או שיד ההלואה, שכלם לוין זה מזה, כי מתנהג הכל כסדר שזה מקבל מזה וזה מזה וכו', אבל בשנתגלה בחינת דבר ה' או נתמלין כל ההלואות, כי אז נתגלה שאין שום סדר חיוב הטבע ומערכת השמים כלל. רק הכל פאשר לכל כלם כאחד מקבלין מהמלוח הגדול, דהינו דבר ה', כי מלכותו בכל משלה וכמו שהגלגל העליון מקבל מדבר ה', בן העשב הפחות מקבל מדבר ה'. כי זה הפעל תפלה ממשיך ומגלה בחינת מלכות בחינת דבר ה' למטה בעולם השפע הזה וממשיך אלקותו יתברך למטה. נמצא, שעל ידי שנתגלה דבר ה', שהוא בחינת מלכות, שזה בחינת תקון הלכנה ומלואה, או נתבטל כל ההלואות מה שלווין זה מזה, כי כלם לוין רק מהמלוח הגדול שהוא דבר ה'. נמצא, שכל ההלואות של הפוכים הם רק על ידי מעוט הנר, דהינו בחינת מעוט המלכות. ועל כן דקדק כל בוכביא לוין דא מן דא, סהרא מן שמשא, כי הכל תלוי בזה כנ"ל:

ואז כל העשבים חוזרין בהם לשרשם, שהוא דבר ה'. והיו שלמות בחינת מלוי הלכנה בשחוזרין אל המלכות דקדשה כל הניצוצות המלכשין בכל הדברים שבעולם שהם באים ממעוט

לקוטי הלקות

הלקות ראש חדש ג

ארה חיים רמא

מתחיל התקון, על-כן אומרים אז הלל שהוא ההפך מַפְנֵה. ואין אומרים רק חצי הלל, כי אז הוא רק התחלת המלוי והתקון. ועקר שלמות התקון הוא ביום טוב ואז אומרים הלל שלם:

מאחר שהוא יתברך בעצמו מתחרט ואומר, הביאו עלי פְּפֹרָה. וזהו: "אָבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הֵיחָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת ה' הֵיחָה זֹאת." הינו כי אם יפלא על הפעל תשובה איד זכה שיתקבל. וזהו 'אָבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הֵיחָה וְכוּ', הינו הפעל תשובה שפגם כמה שפגם. וזהו 'אָבֵן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים', שִׁמְאַסוּ אוֹתוֹ עַל-יְדֵי פְגָמֵי הַמְרִבִּים וְעָקְשׁוּ זָכָה לְהִיּוֹת לְרֹאשׁ פְּנֵה. והדבר המזה לכאורה, אך באמת 'מֵאֵת ה' הֵיחָה זֹאת', הינו שמֵאֵת ה' בעצמו, כְּבוֹל, הֵיחָה זֹאת שִׁיעוֹל תְּשׁוּבָה, כי זה גִּשְׁתַּלְשַׁל מֵאֵתוֹ יִתְבַּרַךְ מֵאֲחֵר שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ יִתְבַּרַךְ אָמֵר, הִבִּיאוּ עָלַי פְּפֹרָה, עַל-כֵּן גַּם אֲנִי יֵשׁ לָנוּ פִתְחוֹן פֶּה לְהִתְחַרֵּט וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. וזהו 'מֵאֵת ה' הֵיחָה זֹאת', שִׁמְאַת ה' בעצמו, כְּבוֹל, נִתְהוּה זֹאת שִׁיעוֹל תְּשׁוּבָה מאחר שהוא בעצמו מתחרט כַּ"ל, אָבֵל בְּאֵמֶת 'הִיא גְּפֹלָת בְּעֵינַיִנו', כי אֲצִלְנוּ הִיא פְּלֵא בְּאֵמֶת אִיד יוֹעִיל תְּשׁוּבָה וְאִיד הֵיחָה לָנוּ פִתְחוֹן פֶּה לְבוֹא לְפָנָיו בְּחִמּוּאֵינוּ וְלִהְתְּחַרֵּט, אך מֵאֵת ה' הֵיחָה זֹאת כַּ"ל:

הלקה ג

עין מאמר 'זביום הנפורים. להאריך ימים על ממלכתנו' וכו', עין שם כל

המאמר (פסקין ט)

א והכלל, שצריכין להקשיב חיות אל המלכות. וזה נעשה על-ידי עסק התורה שהיא שְׂמָא דְמִדְשָׁא בְּרִיד

גם ראש חדש הוא בחינת התחלת התשובה, כי אז אָמֵר ה' יִתְבַּרַךְ, הִבִּיאוּ עָלַי פְּפֹרָה. ומזה גִּשְׁתַּלְשַׁלָּה תְּשׁוּבָה כְּכֹל הַנְּבִיאִים, שְׁלֹכֶלֶם בֵּא הִרְהוּר תְּשׁוּבָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁפִּתַּב רַבְּנֵי גְרוֹ יְאִיר, וְעַל זֶה מְרַמְזוּ מַה שְׁאוּמְרִין חֲצֵי הַלֵּל, דְּהֵינּוּ הַלֵּל בְּדִלּוּג, כִּי בֵּן הַפֶּעַל תְּשׁוּבָה שְׂאִין כֹּוֹל לִילָךְ כַּפְּסֵדֵר מִדְּרָגָא לְדְרָגָא רַק בְּדִלּוּג, כִּי צְרִיד לְדִלְג וְלִקְפֹץ עַל כְּמֵה מְדְרַגּוֹת, כְּמוֹבֵא עַל פְּסוּק: "מִלֵּאכֵי צְבָאוֹת יְדוּדוֹן יְדוּדוֹן." וְכְמוֹבֵא בְּזֵהר הַקְּדוּשָׁה, גַּם בְּקִרְיָאֵת הַתּוֹרָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אִי אֶפְשֵׁר לְקִרוֹת כַּפְּסֵדֵר וְצְרִיד לְדִלְג לְמַפְרַע. וְאֶפְשֵׁר לְרַמּוּ גַּם כֵּן עַל בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁהִיא בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, כִּי הַפֶּעַל תְּשׁוּבָה אִין הַלּוּכּוּ כַּפְּסֵדֵר וְדָרַךְ הַפֶּעַל תְּשׁוּבָה שְׁצָרִיד לְחֹזֵר לְפַעְמִים לְמַפְרַע, כְּמוֹבֵא בְּשֵׁם הַפֶּעַל שֵׁם עַל פְּסוּק: "וְהוּא יְנַהַנְנוּ עַל מוֹת" שֶׁבְּתַחֲלָה מְסִיעִין אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה לִילָךְ וְלְרוּץ בְּדְרָכֵי ה' וְאַחַר כֵּךְ מְנִיחִין אוֹתוֹ. וְאִז חֹזֵר לְאַחֹרֵר וְחֹזֵר לִילָךְ כַּפְּסֵדֵר:

גם בהלל מרמז מלכות דוד ומשיח כְּמוֹבֵא. גַּם מְרַמְזוּ בְּהַלֵּל בְּחִינַת הַנִּ"ל, דְּהֵינּוּ מַה שְׂמִבְּאָר לְעוֹל שֵׁשׁ לָנוּ פִתְחוֹן פֶּה לְבוֹא וְלִהְתְּחַרֵּט וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה

הוא שעל־ידי קורין את חי החיים וממשיכין חיות ואריכות ימים ממנו יתברך. ועקר הוא שממשיכין החיות לתוך הפלים והמדות על־ידי התורה שהיא בחינת זמרת ימי מה הוא, שזה בחינת שקרא דקדשא ברך הוא, בחינת שם שהוא כלי אל החיות להגביל החיות שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הגר חס ושלום, ואין בפשמישיכין חיות מחי החיים, דהינו דעת וחכמה, פי החכמה תחיה, אז יודעין שאפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה גם שם מלבש ה' יתברך ועל־ידי שיודעין זאת, על־ידי זה בעצמו נהנהכה ההסתרה לדעת מאחר שיודעין שיש שם ה' יתברך. ואין בשנתהפכה ההסתרה לדעת, דהינו תורה, או אורחא מכרות קמיהו עד מתי פתיים וכו' ואין כל הרשעים מתעוררין בתשובה וכוה ממשיכין חיות אל המלכות, עין שם היטב. וכשמגלין התורה והדעת המלבש בתכלית ההסתרה, מגלין תורה גבה מאד, פי שם דיקא מלבש תורה גבה מאד דיקא, דהינו סתרי תורה שהיא, כבכול, ה' יתברך בעצמו כלי לבוש בחינת ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני ולא וכו'. שאברץ מצרים שהיה שם התגברות הסמרא אחרא היה שם דיקא מלבש ה' יתברך בעצמו, כבכול, וכו', עין שם. וזה בחינת הכנעת מלכות הרשעה, מלכות עמלק, שהוא כנגד מלכות דקדשה שרודף את מחנה דן, עין שם. והדעת שנעשה כנ"ל הוא בחינת מן, בחינת מקנה

של שבועות, בחינת מצה, בחינת משה, עין שם. ושלמות הדעת בבחינת מצה, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים, נעשה על־ידי אנהה, שהוא מתקן הכבדות הנעשה על־ידי זהמת הנחש, דהינו ל"ט מלאכות, עין שם. וזה בחינת מקרא קדש יהיה לכם שצריך לקרות את הקדש, דהינו החכמה שהוא החיות, אל בחינת המלכות. ואין "כל מלאכת עבודה לא תעשו" בחינת בטול הל"ט מלאכות כנ"ל, עין שם כל זה היטב:

כ וזה בחינת ראש חדש שהוא בחינת התגלות ההסתרה שמגלין ההסתרה על־ידי שיודעין שגם שם מלבש דעת, פי דיקא או בשמגעיין לתכלית ההסתרה והירידה חס ושלום, בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה או דיקא מגלין ההסתרה ונעשה כמנה דעת גדול כנ"ל, פי בשמגעיין לתכלית הירידה וההסתרה חס ושלום, או דיקא מקרבין לה' יתברך בתכלית הקרוב, כבכול, פי שם בתכלית ההסתרה והירידה חס ושלום, שם מלבש ה' יתברך בעצמו, כבכול, כלי לבוש כנ"ל. נמצא שאז דיקא יכולין להתקרב אליו יתברך, פי או דיקא סמוכין אליו מאד מאד. והוה בעצמו ההסתרה והפגם, פי ההסתרה, שהיא בחינת התגברות הסמרא אחרא, וניקמתה רק מבחינת שכירת פלים שנעשין על־ידי רבוי אור, פי רבוי השמן גורם כבוי הגר חס ושלום, עד שנסתר לגמרי ואין יכולין לראות ולהשיג

אַלְקוּתוֹ כָּלֵל מַחֲמַת בְּחִינַת רַבּוּי אֹר. גַּמְצָא, שְׁבוּדָאֵי הַהִסְתַּרְהָ אַף שְׁהִיא יוֹרֵדָה גְּדוּלָה מֵאַחַר שֶׁנִּסְתַּר אֲלֻקוֹתוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם, עִם כֹּל זֶה מֵאַחַר שֶׁכָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינַת רַבּוּי אֹר. גַּמְצָא, שְׁבִאֲמַת מַלְבֵּשׁ שֵׁם דִּיקָא אֹר גְּדוּל וְנוֹרָא מֵאֵד, וְאִדְרַבְּהָ, בְּשִׁמְזוּגֵינּוּ לְתַכְלִית הַיְרִידָה שְׁאִין יוֹרֵדָה לְמַטָּה מִמֶּנָּה חַס וְשְׁלוֹם, אִזֵּי דִיקָא סְמוּכִין אֵלָיו יִתְבַּרְךְ בְּתַכְלִית הַקְּרוּב, כִּי בְּתַכְלִית הַיְרִידָה וְהִסְתַּרְהָ חַס וְשְׁלוֹם, שֵׁם מַלְבֵּשׁ הוּא יִתְבַּרְךְ בַּעֲצוּמוֹ כַּ"ל. וְעַל־כֵּן אִזֵּי דִיקָא יְכוּלִין לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךְ וְלַחֲזוֹר בְּתִשְׁבּוּבָה, אִךְ צְרִיךְ לָזֶה דַּעַת גְּדוּל לְדַעַת זֹאת וְלִכְּפֹנֵי הַשְּׁעָרָה שֶׁמִּגְּמִיעִין לְתַכְלִית הַהִסְתַּרְהָ וְלְדַעַת שְׁאִזֵּי דִיקָא מְקַרְבִין אֵלָיו מֵאֵד, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מִהִפְכִין הַהִסְתַּרְהָ לְדַעַת כַּ"ל, כִּי בְּשִׁאֵין יוֹדְעִין זֹאת תּוֹכַל לְהִתְגַּבֵּר הַהִסְתַּרְהָ חַס וְשְׁלוֹם, וְיַעֲבֹר הַשְּׁעָרָה שְׁהִיא יְכוּלִין לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, עַל־כֵּן צְרִיכִין חֲכָם גְּדוּל בְּמַעֲלָה גְּדוּלָה מֵאֵד שְׁזִיכָה לְדַעַת הַ"ל עַד שְׁיִוְכַל לְגַלּוֹת הַהִסְתַּרְהָ שְׁבִתּוּף הַסְּתַרְהָ לְהַפְכָּה לְדַעַת, וְדִיקָא אִזֵּי יִקְרַב אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבִשְׁמִים וְיִחְזוּרִם בְּתִשְׁבּוּבָה כַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁתִּיהָ עַל־יְדֵי מוֹשֶׁה רַבְּנֵי, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הִגִּיעוּ אֶזֶר לְתַכְלִית הַיְרִידָה עַד שֶׁלֹּא הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְמַהֲמַה שֵׁם אֶפְלוֹ רַגַע אַחַת כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וְלֹא יָבֹל לְהִתְמַהֲמַה". וְאִם הָיוּ מוֹשְׁחִין שֵׁם עוֹד שְׁעָרָה קִלְהָ הָיוּ כְּמַעֲט גִּשְׁאָרִין שֵׁם חַס וְשְׁלוֹם, אִךְ מוֹשֶׁה רַבְּנֵי הָיוּ מְכוּן אֶת הַשְּׁעָרָה וְהִמְתִּין עַד אֲשֶׁר

הִגִּיעוּ לְתַכְלִית הַיְרִידָה וְאִזֵּי דִיקָא הָיוּ מְגַלָּה הַהִסְתַּרְהָ וְנִמְשָׁךְ דַּעַת וְאֹר גְּדוּל וְגַאֲלָם אִזֵּי דִיקָא כַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת רְדוּ שְׁמַה. 'רְדוּ' דִּיקָא שְׁרַמּוּ לְהֶם שְׁהָיוּ בְּגַלּוֹת כְּמַסְפַּר 'רְדוּ', כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל. הִינוּ כְּשִׁנְעִיעוּ לְבְּחִינַת 'רְדוּ' הִינוּ לְתַכְלִית הַיְרִידָה, אִזֵּי דִיקָא יְהִיו גְּגֵאֲלִין כַּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁכַתּוּב רַבְּנֵי גְרוּ יְאִיר, עַל פְּסוּק, "תְּעִיתִי כְּשֶׁה אֹבֵד". וְכִי' (בְּסִיפֵין דו) שְׁכִשְׁאָדָם נְבֻדָּה וְתוֹעָה מֵאֵד מֵאֵד בְּדַרְכִים הַמְקַלְקָלִים חַס וְשְׁלוֹם, לַפְעָמִים הוּא תוֹעָה כֹּל כֶּךָ עַד שְׁמִקְרַב מֵאֵד אֶל הַקְּדָשָׁה וְעַל־יְדֵי גִסּוּין כָּל יְכוּל לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, אִךְ מַחֲמַת שְׁנִתְרַחַק מֵאֵד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ זְמַן רַב, עַל־כֵּן אִינוּ שׁוֹמְעִים קוֹל הַקְּרוּ, עִין שֵׁם. אֲבָל כְּשִׁישׁ חֲכָם גְּדוּל כַּ"ל שִׁידְעוּ וּמִשְׁיַג דַּעַת הַ"ל יוֹכַל לְכַוֵּן אֶת הַשְּׁעָרָה, הוּא יוֹכַל לְקַרֵּב אוֹתָם אִזֵּי דִיקָא בְּשִׁמְזוּגֵינּוּ לְתַכְלִית הַיְרִידָה כַּ"ל, כִּי אִזֵּי סְמוּכִין מֵאֵד אֵלָיו יִתְבַּרְךְ רַק שְׁאִינוּ שׁוֹמְעִים קוֹל הַקְּרוּ, אֲבָל עַל־יְדֵי דַּעַת הַחֲכָם הַ"ל הוּא מְגַלָּה הַהִסְתַּרְהָ כַּ"ל וְאִזֵּי שׁוֹמְעִים קוֹל הַקְּרוּ, בְּבְּחִינַת אוֹרִיתָא מְכַוֶּרֶת כְּמִיּוּהוּ כַּ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ שְׁהִיו יוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בְּזֶה חֲכָמִים גְּדוּלִים וְגִנּוּרָאִים מֵאֵד שְׁהִיו בְּקִיאִין בְּסוּד הַעֲבוּר, כִּי צְרִיךְ לָזֶה חֲכָמָה גְּדוּלָה וּבְקִיאוֹת גְּדוּל מֵאֵד בְּבְּחִינַת הַדַּעַת שֶׁל מוֹשֶׁה כַּ"ל, כִּי קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַהִסְתַּרְהָ בַּעַת שְׁהִיא בְּתַכְלִית הַפְּגָם כַּ"ל. כִּי

הלֵבְנָה היא בְּחִינַת מַלְכוּת, וּפְגִימַת הלֵבְנָה היא בְּחִינַת הַסְּתֵרָה שְׁמוֹשׁ וְיִקַּח הַסְּמֵרָא אַחֲרָא פִּדְוּעַ. וְהִיא מִתְמַעֲמַת וְהוֹלֶכֶת עַד הַמוֹלָד שְׁאֵזוּ הִיא בְּתַכְלִית הַהַסְּתֵרָה וְהַמַּעוּט, וּבִאֲמַת אֵזוּ הִיא בְּתַכְלִית הַהַתְקַרְבוּת אֶל הַשָּׁמַשׁ, כִּי בַּעַת הַמוֹלָד הִיא סְמוּכָה לְהַשְׁמֵשׁ בְּתַכְלִית הַהַתְקַרְבוּת וְהַשְׁמֵשׁ הוּא בְּחִינַת דַּעַת הַגְּמֻשָּׁד מִחַי הַחַיִּים, בְּבִחִינַת "שָׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים". וְזוֹהוּ בַּעֲצֻמָּה פְּגִימַתָּה וּמַעוּטָה בְּתַכְלִית הַמַּעוּט וְהַחֲשָׁד מַחֲמַת שְׁסֻמוּכָה מְאֹד אֶל הַשָּׁמֶשׁ, שְׁעַל־יְדֵי זֶה רַבּוּי אִור הַשָּׁמֶשׁ מִכָּהה אֹתָהּ וְאֵינָה יוֹכֵלָה לְהֵאִיר פִּדְוּעַ. וּבִאֲמַת אֵזוּ תַכְפַּר בַּעַת שְׁהִיגְיָה לְתַכְלִית הַמַּעוּט, שְׁאֵזוּ סְמוּכָה מְאֹד לְהַשְׁמֵשׁ, אֵזוּ תַכְפַּר מִתְחִילָה לְהַתְמַלְאוּת וְהִיא בְּחִינַת הַמוֹלָד, פְּמוּבָא. עַל־כֵּן הִיוּ צְרִיכִין לָזֶה חֲכָמִים גְּדוֹלִים הַבְּקִיִּין בְּסוּד הַעֲבוּר שִׁיְהִיו יוֹלוּין לְבָנוּ הַשְּׁעָה שְׁמִיגְיָה לְתַכְלִית הַמַּעוּט שְׁאֵזוּ דִּיקָא הוּא שְׁעַת הַמוֹלָד שְׁמִתְחִיל תַּקּוּנָה וּמְלוּאָה פְּנ"ל. כִּי לְמִטָּה בַּעוֹלָם הָיָה צְרִיכִין לָזֶה דַּעַת גְּדוֹל כְּדִי לִידַע זֹאת פְּנ"ל. כִּי אִם לֹא תוּכַל לְהַתְגַּבֵּר הַהַסְּתֵרָה חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁהוּא בְּחִינַת פְּגִימַת הַלֵבְנָה פְּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִיוּ יוֹשְׁבֵין חֲכָמִים גְּדוֹלִים שְׁהִיוּ מְחַשְׁבִּין וּמְכַנְיִין אֹתָהּ הַשְּׁעָה כְּבוּוֹן גְּדוֹל מְאֹד וּבְחֻמְקָה גְּדוֹלָה בְּבִחִינַת דַּעַת הַנ"ל שְׁיִוְדַעִין שְׁבְתַכְלִית הַהַסְּתֵרָה מְלַבֵּשׁ דַּעַת וְאִור גְּדוֹל פְּנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הִיוּ מְקַדְּשִׁין הַחֹדֶשׁ וְהִיוּ מְמַשְׁיכִים קְדָשָׁה בְּחִינַת חֲכָמָה וְדַעַת וְהִיוּ מְגַלִּין הַהַסְּתֵרָה, שְׁהִיא

ג וְעַל־כֵּן קֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ הִיא מְצוּהָ רִאשׁוֹנָה שְׁנַצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְשֵׁם בְּאוֹתָהּ פְּרִשָׁה שֶׁל "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֵם" נֹאמַר וְיֵצֵאת מִצְרַיִם וּגְאֻלְתֶּם, כִּי בָּזֶה הָיָה תְלוּי גְאֻלְתֶּם, כִּי יֵצֵאת מִצְרַיִם הִיא בְּבִחִינַת קֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ פְּנ"ל וְכָל מְצוּת קְדָשָׁת רִאשׁ חֹדֶשׁ הוּא בְּשִׁבִיל יוֹם טוֹב כְּדִי לִידַע אֵימַת וְהָיָה יוֹם טוֹב. כִּי עַקֵּר הָאֵרֶת הַתְּשׁוּבָה בְּשִׁלְמוֹת הוּא

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ג

ארה חיים רמה

ביום טוב, כי כל הימים טובים הם ימי תשובה, כמו שכתב רבנו גרו יאיר, כי אז עולה המלכות עליה גדולה ביותר ועקר עליות המלכות עלידי תשובה כנ"ל וכמוכא במקום אחר, כי ביום טוב הוא הכנעת מלכות הרשעה, מלכות עמלק, שהוא בחינת ארבע מלכויות. ומלכות דקדשה עולה עלידי שמקבלת חיות מאור הפנים בחינת חכמה ודעת, כמובא במאמר 'מישראל דספינא' עין שם (פסקין ב').

גמצא, שעקר התשובה ועלית המלכות הוא ביום טוב. וכל זה תלוי בראש חודש שפגמו מניין יודעין מתי לעשות יום טוב, הינו שעלידי התגלות ההסתרה, שזה בחינת ראש חודש, שזה בחינת התעוררות התשובה, עלידי שנשמע קול הברוא כנ"ל, עלידי זה זוכין אחר כך לתשובה שלמה כראוי בבחינת דעת גדול, שזה בחינת יום טוב כנ"ל. וזה בחינת קדשת ראש חודש ויום טוב ובניית ימי החל, כי כך הוא דרכה של תשובה בבחינת פסח שהוא יציאת מצרים. ואז הוא יום טוב ואחר כך הוא יום טוב של שבועות וביתים ספירת העמר, כי בתחלה בא התעוררות התשובה מלמעלה עלידי התגלות ההסתרה, שעלידי זה שומעין קול הברוא ומתעוררין בתשובה ואחר כך מניחין אותו לילך מעצמו, שצריך לחזור ולשוב וילך מדרגא לדרגא לטהר ולקדש עצמו מיום אל יום, שזה בחינת ספירת העמר, שהיא תכף אחר יציאת מצרים, שאז הנה התעוררות התשובה מלמעלה

10

עלידי קול הברוא של התגלות ההסתרה כנ"ל ואחר כך צריכין לספר שבועה שבועות כמו ספירת נקיים של הנדה כדי לקדש ולטהר עצמו מיום אל יום מדרגא לדרגא ואחר כך זוכין לשבועות, שהוא דעת גדול ועליון ונבנה מאד, בחינת מקנה של שבועות שכתב שם במאמר הנ"ל, שאז הוא עקר התקון של התשובה בשלמות כראוי ובבחינה זו של פסח ושבועות ובאמצע ספירה, דהינו שיש קדשה של יום טוב בתחלה ובסוף, דהינו שבתחלה היא הקדשה של התעוררות התשובה והוא יום טוב של פסח ואחר כך הוא שבועות, שהוא בחינת דעת גדול מאד, שהוא בחינת מקנה, בחינת תקון התשובה בשלמות. ובאמצע ספירה, שהם ימי החל שבהם מטהרין ומקדשין עצמן כדי לזכות לשבועות כנ"ל. וזאת הבחינה היא בכלל ובפרטיות בכל אדם ובכל זמן כמובא. וזהו בחינת ראש חודש ויום טוב ובאמצע ימי החל, כי ראש חודש הוא בחינת התעוררות התשובה, בבחינת יציאת מצרים כנ"ל. ויום טוב הוא בחינת הארה גדולה כנגד ראש חודש, בחינת דעת גדול, בחינת שבועות, בחינת מקנה, כי חייב אדם לטהר עצמו כרגל. ובאמצע הם ימי החל, כי אחר התעוררות התשובה צריכין לחזור לבחינת ימי החל, בבחינת ספירה כדי לילך מדרגא לדרגא לעשות תשובת המשקל מיום אל יום, כי צריכין לשוב ולילך דרך כל אלו הדרגים שהיה בהם קדם, שהם בחינת חל כדי

התקון הוא בבחינת התרחקות כדי שיוכל לקבל האור שלא יהיה רבוי השמן וכו' כנ"ל, שזה בחינת מלוי הלבנה ותקונה, שהוא דקא על-ידי שנתרחקה מן החמה כנ"ל. וזהו שאומרים בשעת קדוש הלבנה, כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגע בך, שזה בחינת התרחקות, על-ידי זה לא יוכלו כל אויבי לנגע וכו', כי אז אין להם שום פת, כי ינקתם רק מבחינת רבוי אור, שעל-ידי זה נעשה השכיבה חס ושלום, שמשם ינקתם כנ"ל. וכשיכולין לקבל האור על-ידי בחינת התרחקות, אזי הקדשה בשלמות והם נכנעין כנ"ל וכמובא. וזה בחינת רוקדוין שעושים בשעת קדוש הלבנה, כמו שכתוב בשלחן ערוך, שהם בבחינת תשובה, (כמו שכתב רבנו יצחק יארבסקין בספר "נחמא ביהוה יוצא מחסות ישיש כבוד לרוח אה"). שזה בחינת רוקדוין, בחינת תשובה, שאחר ששכין אל ה' אזי צריכין לרוץ ארה, לרוץ ולילך במהירות גדול אותו הארה שהיו יכולין לילך בזמן שהיו גופין, שזה בחינת רוקדוין שמתקדוין ומדלגין המדרגות שהיו יכולין לילך באותו הזמן שהיו רחוקים ממנו ויתברך, שזה בחינת פסח, בחינת דלוג ופסיחה, כמובא שזה בחינת יציאת מצרים:

וזה בחינת חצות, שהוא בחינת התגלות תכלית ההסתרה לדעת, כי בחינת המלכות שהיא בחינת לילה, היא הולכת ומתמעטת ונסתרת עד חצות שאז היא בתכלית ההסתרה

שיעשה תשובת המשקל ואחר כך זוכה לתקון התשובה פראוי, שזה בחינת יום טוב, בחינת שבועות כנ"ל:

ד וכן בכל החדשים שאין בהם יום טוב, על כל פנים יש קדוש הלבנה, שהוא גם כן בבחינה זו. כי קדוש הלבנה הוא אחר שבועה ימים מן המולד. שהוא כנגד שבועה ימים נקיים באשה המפטרת לבעלה, כמו שכתוב בשלחן ערוך, הינו בבחינה הנ"ל שאחר ראש חדש שאז קדשו הבית דין את החדש ואז היה בחינת התעוררות התשובה כנ"ל, אחר כך צריכין לספר שבועה נקיים בבחינת ספירה. ואזי הלבנה כבר במלואה קצת ואזי הוא בחינת התגלות דעת גדול ואזי כל ישראל מקדשין הלבנה ומקבלין פני אביהם שבשמים, הינו שגמ'שך להם אז דעת גדול, שזהו בחינת קדוש הלבנה שנקרא הקבלת פנים כנ"ל. ואזי נמשך דעת גדול, שהוא החיות אל בחינת המלכות בבחינת דוד מלך ישראל חי וקים שאומרים בשעת קדוש הלבנה ועל שם זה נקרא 'קדוש הלבנה' שמומשיכין בחינת קדוש, בחינת דעת גדול לבחינת המלכות כנ"ל. ואז הוא בחינת הכנעת מלכות הרשעה בבחינת "תפל עליהם אמתה ופחד", בחינת 'בך לא יוכלו כל אויבי לנגע כי לרעה'. וזהו בחינת תשובה על-ידי הדעת הגדול כנ"ל:

וזהו שאומרים: 'כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגע בך' וכו', כי עקר

וְהַמְעוּט, וְאֵינוֹ תִּקֵּף מִתְחַלֵּת לְהַתְּמַלְאוֹת
 וְלִהְיֵתמִשְׁכָּן בְּחַיִּית הַלְּבָנָה שְׂבֻת־כִּלִּית
 הַפֶּגֶם מִתְחַלֵּת לְהַתְּמַלְאוֹת כְּפִי"ל.
 וְהַצְּדִיקִים וְהַחֲכָמִים יוֹדְעִין זֹאת שְׂדִיקָא
 בְּחַצוֹת הַלְּיָלָה שְׁאֵינוֹ הִיא בְּחַיִּית תְּכֵלִית
 הַהֶסְתֵּרָה וְהַמְעוּט, שֶׁם דִּיקָא מִלְּבַשׁ אֹר
 גְּדוֹל וְדַעַת גְּדוֹל מְאֹד. וְכֹהֵם הֵם מְגַלִּין
 הַהֶסְתֵּרָה וְיִמְהַפְּכִין אוֹתָהּ לְדַעַת. וְאֵינוֹ
 אֹרְיָתָא מְכֻרָת וְיִמְעוּרְרָת לְעִבּוּדָתָהּ. וְיִתְבַּרַךְ
 כְּפִי"ל וְהוּא בְּחַיִּית קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל
 הַנִּשְׁמָע בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּחַצוֹת הַלְּיָלָה עַד
 שְׁאֵפְלוּ בְּעוֹלָם הַיּוֹם בְּתֵּכֵלִית הַהֶסְתֵּרָה
 נִשְׁמָע קוֹל הַכְּרוֹז הַזֶּה, שְׂזָה בְּחַיִּית קוֹל
 הַתְּרַנְּגוֹל שְׁמַעוּרָר יְשׁוּנִים מִתְרַדְּמֵתֵם
 בְּכַחֲבִית עַד מְתִי עֲצַל תִּשְׁכַּב עַד מְתִי
 פְּתִיִים וְכוּ' מְתִי תְּקוּם מִשְׁתַּדֵּךְ מִשְׁנַת
 הַזְּמַן לְהַתְּעוּרָר לְעִבּוּדָתָהּ, כִּי קוֹל הַתְּרַנְּגוֹל
 זֶהוּ בְּחַיִּית קוֹל הַכְּרוֹז שְׁנַעֲשֶׂה מִתְּכֵלִית
 הַהֶסְתֵּרָה דִּיקָא עַל־יְדֵי הַדַּעַת כְּפִי"ל, כִּי
 הַתְּרַנְּגוֹל, שֶׁהוּא בְּחַיִּית נְבֵר, הוּא בְּחַיִּית
 גְּבוּרוֹת, כְּמוֹכָא. וְהוּא בְּחַיִּית הַסְּתֵרָה,
 שֶׁהוּא בְּחַיִּית דִּינִים וְגִבּוּרוֹת. וּבְחַצוֹת
 הַלְּיָלָה, שֶׁהִיא בְּחַיִּית תְּכֵלִית הַהֶסְתֵּרָה
 כְּפִי"ל, אֵינוֹ דִּיקָא מְגַלִּין הַצְּדִיקִים הַהֶסְתֵּרָה
 עַל־יְדֵי הַדַּעַת וְאֵינוֹ נִתְּהַפֵּכָה הַהֶסְתֵּרָה
 בְּעֲצָמָה לְדַעַת וְתוֹרָה וְאֵינוֹ מִשֶּׁם דִּיקָא
 מִבְּחַיִּית הַסְּתֵרָה כֹּא קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל
 בְּחַיִּית קוֹל הַתְּרַנְּגוֹל שֶׁהוּא קוֹל הַכְּרוֹז
 הַנִּשְׁמָע מִבְּחַיִּית גְּבוּרוֹת, מִבְּחַיִּית הַסְּתֵרָה
 עַל־יְדֵי שְׂנֵיתְהַפְּכָה הַהֶסְתֵּרָה לְדַעַת שְׁעַל־
 יְדֵי זֶה הִיא בְּעֲצָמָה מְכֻרָת, כִּי עֵתָה
 נַעֲשֶׂה מִן הַהֶסְתֵּרָה דַּעַת וְתוֹרָה וְאֵינוֹ

אֹרְיָתָא מְכֻרָת כְּמוֹהוּ כְּפִי"ל. וְזֶה בְּחַיִּית
 קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּפָא שְׁקוֹרִין לְפָנֵי
 הַשֵּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחַיִּית הַכְּנֵה לְחַצוֹת, כְּמוֹכָן
 בְּסַפְרִים, הֵינּוּ שְׂבָדֵי לְזוֹבוֹת לְהַתְּעוּרָר
 בְּחַצוֹת לְגִלּוֹת הַהֶסְתֵּרָה לְדַעַת כְּפִי לְשִׁמְע
 קוֹל הַכְּרוֹז כְּפִי"ל, לָזֶה צְרִיכִין לְקָרוֹת אֵת
 חַי חַיִּים לְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ דַּעַת, שֶׁהוּא
 חַיִּית. שְׂזָה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה
 כְּפִי"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת כְּפִי"ל, לְדַעַת
 שְׁגַם בְּתוֹךְ תְּכֵלִית הַהֶסְתֵּרָה מִלְּבַשׁ
 אֵילָקוֹתוֹ. וְיִתְבַּרַךְ כְּפִי"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְגַלִּין
 הַהֶסְתֵּרָה כְּפִי"ל. וְעַל־כֵּן קִדְּם הַשֵּׁנָה, שֶׁהִיא
 בְּחַיִּית סְמִירָא דְמוֹתָא, בְּחַיִּית הַסְּתֵרָת
 פְּנִים, כְּמוֹכָא. קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהִיא
 תּוֹרָה וְהִיא מְסַגֵּלַת בְּיֹתֵר לְקָרוֹת עַל יְדֵי
 אֵת חַי חַיִּים. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא קְרִיאַת
 שְׁמַע 'קְרִיאָה' דִּיקָא בְּחַיִּית 'וְקִרָא' כּוּ כָּל
 יְמֵי חַיָּו לְמַעַן יֵאָרֵךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ
 כְּפִי"ל, הֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע קוֹרִין
 אֵת חַי חַיִּים וּמְשִׁיכִין חַיִּית וְאֲרִיכוֹת
 יָמִים אֶל הַמְּלָכוֹת, שְׂזָה עִקְר הַקְּרִיאַת
 שְׁמַע לְהַמְשִׁיךְ הַמַּחֲוִין וְהַדַּעַת, כְּמוֹכָא.
 וְכִמוֹ שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ: וְצְרִיךְ לְאָרְכָא
 בְּד' דְאָחַד, דְּכַתִּיב, "לְמַעַן יֵאָרֵךְ יָמִים עַל
 מַמְלַכְתּוֹ". נִמְצָא, שְׁקִרִיאַת שְׁמַע הוּא
 בְּחַיִּית הַמְּשַׁכֵּת אֲרִיכוֹת יָמִים אֶל הַמְּלָכוֹת
 שֶׁהִיא בְּחַיִּית ד' דְאָחַד כְּפִי"ל. וְעַל־כֵּן
 עַל־יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּפָא שְׁקִדְּם
 הַשֵּׁנָה מְשִׁיכִין בְּחַיִּית חַיִּית, בְּחַיִּית דַּעַת,
 שְׁעַל־יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְגַלּוֹת הַהֶסְתֵּרָה כְּפִי"ל,
 שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְחַצוֹת כְּפִי"ל. וְעַל־כֵּן
 מִתְּפַלְּלִין בְּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּפָא,

101

בקיאות גדול מאד, שזה בחינת בקיאות סוד העבור, בחינת קדוש החדש פנ"ל. ועל-כן אין מי שידע מזה כי אם מי שהוא בבחינת משה ואפלו משה רבנו, עליו השלום, בעצמו נתקשה בקדוש החדש שהוא בחינת חצות פנ"ל, כי צריך לזה בקיאות גדול פנ"ל. ועל-כן היתה גאלת מצרים בחצות, כמו שפיתחו: "פחצות היללה אני יוצא בתוך מצרים". כי חצות היא בבחינת יציאת מצרים פנ"ל. וזה שנסמך חצות לקדוש החדש, כי פסוק החדש הוה וכו' סמוך לפסוק פחצות וכו' הנ"ל, כי הם בבחינה אחת פנ"ל:

ו זה שמסקו שם בנמרא. אלא דוד כבוד היה תלוי למעלה ממפתחו וכינון שהגיע חצות לילה רוח צפונית מנשבת בו והיה מנגן מאליו ועל-ידי זה היה יודע חצות אימת כי הנגונים היוצאים מן הכנור של דוד. זה בחינת מה שנתקבץ ונתגלה הנקודות הטובות והקדושות המלבשות בתוך הרוח רעה, שעל-ידי זה נעשין נגונים, כמובא בדרב"י רבנו זכרוננו לברכה באריכות (בסיון טו דפס), וזהו בחינת התגלות ההסתרה, דהיינו שמגלגין הטוב והקדושה המלבשת בתוך עמק הרע, חס ושלום, פנ"ל. ועל-כן הם יוצאין מכנור של דוד, שהיא בחינת התורה, כי המשנה נימין אית לה לכנור, דא כנגד המשנה חמשי תורה, כמו שאיתא בזהר הקדוש וכמובא בדרב"י רבנו גרו יאיר. וכמו שאיתא בזהר הקדוש (צו דף לב): "ותופשי התורה" (דמיה ט) -

והעמידנו מלבנו לחיים שהוא תפלה לקום בחצות, שהוא בחינת חיים ודעת, כמובא. כי על-ידי קריאת שמע זכין לזה פנ"ל ואזו בחצות עומדים ומתנגבים בתורה להמשיך הדעת לגלות ההסתרה יותר ויותר, כי זה צריכין תמיד להמשיך חיות אל המלכות, כמו שמבאר שם. וחצות מסגל ומוכן לזה יותר. כי אזו נתגלה דעת גדול על-ידי התגלות ההסתרה פנ"ל ועל-כן אז הוא עסק התורה לקרות את חי החיים, כי אזו מסגל ביותר לקרותו וחקרד. ועל-כן מתחננין אז על בגין בית המקדש ועל ביאת הגואל, כי אזו נתגלה מלכות דקדושה, שהיא בחינת שרש מלכות משיח, שהיא עקר בחינת שלמות המלכות פדוע. וזהו בחינת בגין בית המקדש, שהוא בחינת דעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש ביקו', כמו שפיתב רבנו גרו יאיר, ואזו פחצות הוא התגלות הדעת ועלית בחינת המלכות פנ"ל ועל-כן צריכין לזה צדיק וחכם גדול מפלג מאד שיהיה יודע לכוון חצות אימת. כמו שהפליגו רבותינו ז"ל בזה עד שעלה על דעתם שאפלו משה לא הוה ידע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בברכות, ודוד מי הוה ידע חצות אימת מקדי משה לא הוה ידע, דכתיב, "פחצות היללה אני יוצא בתוך מצרים וכו'". ומסקו שם, שמשנה הוה ידע אלא כדי שלא ימעו וכו', כי חצות הוא בחינת התגלות ההסתרה בעת שהיא בתכלית המעוט דיקא פנ"ל, לזה צריכין

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ג

ארה חיים רמט

'אלין דתפשוין בכנורא', הינו שעל-ידי התורה, שהוא בחינת כנור של דוד כנ"ל, על-ידי זה מגלין בהסתרה כנ"ל, שזהו בחינת הנגונים היצאין מן הכנור כנ"ל. וזה בחינת הרוח צפנית המנשבת בחצות, שעל-ידי נעשין הנגונים כנ"ל, כי צפון הוא בחינת ההסתרה סטרא דדינא, כמו שכתוב: "מצפון תפתח וכו'". ועל שם זה נקרא צפון לשון הצפנה והסתרה, ובאמת שם דיקא מלבש טוב גדול כנ"ל, בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראוד וכו'. וזהו בחינת רוח צפנית, שהוא רוח טובה מאד, בחינת דעת וחסד, פמוכא. ומנשבת מצפון דיקא, הינו בחינת הטוב הגדול המלבש בתוך תכלית ההסתרה כנ"ל, ועל-כן נתגלה הרוח צפנית בחצות דיקא, כי אזי נתגלה ההסתרה ואזי נתגלה הטוב המלבש בתוך ההסתרה, שזהו בחינת רוח צפנית כנ"ל. וזה הרוח צפנית מנשבת בכנור של דוד ונתגלין על-ידי זה הנגונים, שהם בחינת התגלות הטוב מתוך ההסתרה כנ"ל. ועל-ידי זה היה יודע דוד חצות אמת, כי על-ידי זה נתגלה התעוררות והכרה של בחינת חצות כנ"ל:

ז וקיימת חצות הוא מסגל להמשכת חסד גדול ביום, שהוא בחינת דעת גדול ומחין להתפלל בשלמות, פמוכין בספרים. כי בחצות הוא בחינת התגלות ההסתרה ונמשך דעת ואזי הוא התעוררות התשובה התעוררות גדול מאד, אבל עקר התגלות הדעת בתכלית,

שעל-ידי זה התשובה בשלמות כתקונו הוא באור היום, שאז נמשך אור גדול ונתגלה חסד ודעת גדול מאד באור היום, פמוכא. ואזי זוכין לתקוני התפלה, שהיא בחינת תשובה בשלמות ובחסון גדול, בבחינת מקנה הנ"ל כמו שאמרו רבותינו ו"ל על תקוני התפלה, כל הנפנה ונמל דינו ומניח תפלין וקורא קריאת שמע ומתפלל פאלו וכו'. ומקומו פאלו מבל, הינו שתקוני התפלה של אור היום, שהם בחינת מחין ודעת גדול מאד, הם בבחינת מקנה שהוא דעת גדול כנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי קימת חצות, שעל-ידי הדעת והתעוררות התשובה שבהחצות זוכין אחר כך לאור היום לבחינת דעת גדול מאד לתקוני התשובה בשלמות כנ"ל. בבחינת ראש חודש יום טוב כנ"ל שבאמצע הם ימי החול, כנ"ל. כי גם בחצות עקר התגלות הדעת הוא לפי שעה בשעת חצות לילה, ונמשך עד שתי שעות עד סוף האשמורה שניה. ואחר כך אף-על-פי שכתב נמתק בחינת הלילה והחשך וגם שהוא סמוך לאור היום ויש אז גם בן בחינת התגלות הדעת, אף-על-פירכין אינו דומה להתגלות הדעת שבשעת המשכת בחינת חצות לילה כנ"ל, (פמוכין דבדר רבנו גור ארי, בסיון קסט) שעקר חצות הוא שתי שעות הנ"ל. נמצא, שהתעוררות התשובה והתגלות הדעת הוא בחצות. ואחר כך נמשך אור גדול ביותר בחינת דעת וחסד גדול מאד באור היום. ובינתיים היא בחינת לילה, כל זה

מלכות דקדושה, שהוא בחינת מאסף לכל הפונות, בחינת מדרגה האחרונה של המלכות, בחינת רגלין ועל-כן בחל אין קורין רק שלשה, כי אין פה לגלות ההסתרה לגמרי, כי זה ידוע שבמקום ובזמן שיש להם וניקה צריך דוקא להניח להם לינק, שזהו הכניעתם בשנותינן להם וניקתם בצמצום פדויע, כי הורדה היא תכלית העליה פנ"ל וכמוכא. ועל-כן בחל אין קורין כי אם שלשה כדי לקרות החיות אל המלכות בבחינת שלשה מחנות שבת, כי יותר מזה אין יכולין להמשיך חיות פנ"ל רק שממשיכין חיות שלא יתגברו יותר רק שתהיה וניקתם בצמצום גדול פנ"ל, אבל בראש חדש, שאזי הוא התגלות ההסתרה ועקר התגלות ההסתרה, הוא שנתגלה בחינת מחנה דן מתוך ההסתרה, שהיא מחנה הרביעי, (כמו שמבאר שם בפאמר הי"ל). על-כן קורין בראש חדש ארבעה גברי שאז מתחלת המלכות לעלות, בבחינת תחלת שלמותה שאזי היא בחינת ד', כמוכא וכפ"ל. וביום טוב שיש אז בפול מלאכה, בפול הל"ט מלאכות, על-כן עולה המלכות יותר וכן בכל יום שקדוש יותר בעשית מלאכה, דהינו יום הפורים ושבת עולה בחינת המלכות יותר ויותר. ועל-כן קורין בו יותר גברי, כי יכולין להמשיך חיות ודעת יותר ויותר, כי התגלות הדעת ועליה המלכות הוא פשנכנע ונתפול עשית מלאכה שהם הל"ט מלאכות והמת הנחש פנ"ל, בבחינת (תקרא ב"ב) "מקרא קדש כל מלאכת

הוא בחינת ראש חדש יום טוב ובינתים ימי החל פנ"ל, בחינת פסח ושבעות ובאמצע ספירה פנ"ל:

ח וזה בחינת קריאת התורה בראש חדש, שאז קורין ד' גברי. פנגד עלת המלכות שהיא בחינת ד' שעולה מבחינת מלכות הרשעה, שהיא בחינת ד' מלכיות פנ"ל. כי קריאת התורה היא בחינת שקורין את חי החיים פנ"ל, כי על-ידי התורה שהיא שמא דקדשא בריך הוא, קורין אותו פנ"ל. וביותר מסגל לזה קריאת התורה שקורין בתורה בשרה שנתכה פדת בקדשת ספר תורה מן בראשית עד לעני כל ישראל כמו שנתקרה למשה בסיני. שהיא עקר בחינת שמא דקדשא בריך הוא. ועל-כן קריאת ספר תורה מסגל ביותר לקרות את חי החיים פנ"ל ועל שם זה נקרא קריאת התורה 'קריאה' דיקא פנ"ל לענין קריאת שמע. וזהו בחינת קריאת התורה של כל הימים שנתקן בהם קריאה בצבור בעת התפלה, הפל כדי לקרות החיות, להחיות המלכות. וכמו שמבאר לעיל מזה בהלכות קריאת התורה. ועל-כן בחל שקורין שלשה גברי, כי אז בחל יש עשית מלאכה ואזי שולמין הל"ט מלאכות שהם והמת הנחש בחינת מלכות הרשעה ואחיות מלכות הרשעה היא מבחינת הרגלין של הקדושה ששאזין שם בימות החל, בבחינת רגליה ירדות מות וכו', שזה בחינת מחנה דן שהיא מחנה הרביעי של

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ג

ארה חיים רנא

עבודה לא תעשו" כנ"ל. והינו שבכל יום שבקבע בו יותר ונתבטל הל"ט מלאכות, יכולין ביותר לקרות את הקדש שהוא התקמה כנ"ל:

וזהו בחינת קריאת התורה שעל ידה קורין את החיות בבחינת מקרא קדש כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל, הפעם על מספר גברי של ימי החל וראש חדש ויום טוב וכו' משום בטול מלאכה. כי זה תלוי בזה כנ"ל. בראש חדש, שהוא תחלת התעוררות התשובה, תחלת עליית המלכות כנ"ל, עליבן עדין עושין בו מלאכה, כי עדין לא נתבטליו הל"ט מלאכות לגמרי, כי אין המלאכות נתבטליו עד יום טוב שאז הוא בחינת התפוק, שאז זוכין לתשובה שלמה ונתתקנין אז ואזו עליית המלכות בשלמות ואזו נתבטליו המלאכות כנ"ל ואזו קורין יותר גברי כנ"ל. וכן ביום הכפורים ושבת שנתבטליו המלאכות יותר לגמרי, קורין יותר אנשים. עד שבשבת, שאז תכלית בטול הל"ט מלאכות, ועליבן עגשו חמור לענין מלאכה אפלו מיום הכפורים, עליבן קורין בו יותר ואזו קורין שבועה גברי, שזה בחינת תכלית עליית המלכות שהוא בשבת כמובא. כי שבועה גברי זה בחינת שקורין החיות לכל שבועת הימים, בבחינת (תחלים לב) "וימדת ימי מה היא" (כמו שבבאר שם בפארי ה"ל). ועליבן בשבת נמשך החיות לכל השבועה ימים עלידי שבועה שקורין בתורה שזה בחינת תכלית עליית המלכות

בשלמות כנ"ל. וזהו גם כן מה שאמרו רבותינו ז"ל לענין קריאת התורה שפעם מספר גברי הוא משום מוספין כמו שאמרו שם: כל יום שיש בו בטול מלאכה וכל יום שיש בו מוסף וכו', כי הקרבנות פלם שבכל יום הם בחינת התגלות ההסתרה, כי זה עקר בחינת הקרבנות להעלות לגלות הקדשה והטוב המלכש בתוך עמק הקלפות, בתוך בחינת בהמיות, ולהפך בהמה להעלותה לבחינת אדם, כמובא. בבחינת "אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן בהמה", שעלידי הקרבן עולה מבחינת בהמה לבחינת אדם, שזה בחינת התגלות ההסתרה שנתהפכה לדעת כנ"ל. ועליבן בכל יום שיש בו קדשה יתרה ונתגלה הדעת ביותר ונתגלה התשובה ביותר, כגון ראש חדש ויום טוב ויום הכפורים ושבת, שפלם הם בחינת התגלות התשובה עלידי התגלות הדעת כנ"ל. ועליבן יש בהם קרבנות מוספין עלידי שנתוסף בהם קדשה ודעת, שעלידי זה מעלין טוב יותר מתוך ההסתרה ועליבן נתוספין בהם קרבנות שהם המוספין, כי כל הקרבנות הם לכפרה בחינת תשובה ועליבן ביום שיש בו מוסף קורין יותר אנשים, כי אזי מעלין הדעת יותר מתוך בחינת ההסתרה, שזה בחינת קרבנות מוספין כנ"ל. ועליבן קורין בו יותר, כי עלידי הקריאה קורין החיות כנ"ל, וזה שקורין בתורה קדם מוסף כנ"ל. כי עקר קריאת התורה בשביל תוספת קדשה שיש באותו היום שאזו

116

"לדעת כי אני ה' מקדושכם". ועלין על ידי הדעת שנתגלה בשבת וכולין לקדש החדש, שהוא בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל. ועלין מברכין החדש ומקדשין אותו בשבת. ועלין מברכין החדש אחר קריאת התורה, כי על ידי קריאת התורה בשבת נמשך דעת גדול כנ"ל. ועלין נהגין לדע כתי יהיה המולד בשעה שמברכין החדש, שזה בחינת, לדע בחינת תכלית המעוט וההסתרה כנ"ל ועל ידי שמברכין החדש, שזה בחינת קדוש החדש, מגלין ההסתרה לדעת כנ"ל:

כי כל הראשי חדשים והימים טובים שתלויים בקביעות ראש חדש, כלם תלויים בשבת שמשם מקבלים קדושתם. וזה שנקרא שבת 'תחלה למקראי קדש', 'תחלה' דקא, הינו ששבת היא בחינת התחלה לכל הימים טובים, שהם בחינת מקראי קדש שצריכין לקרות הקדשה לתוכם ושבת היא בחינת התחלה להיום טוב, שמשם מבחינת שבת, קורין הקדשה לכל הימים טובים וראש חדש, כי שבת קביעא ונקימא, אבל יום טוב תלוי בישראל, כי ישראל הוא דמקדשי לה, כי יום טוב, שהוא תלוי בקביעות ראש חדש, הוא בבחינת התגלות ההסתרה, שעל ידי זה זוכין אחר כך לבחינת קדשת יום טוב כנ"ל, זה תלוי בישראל, כי התגלות ההסתרה זה תלוי בישראל שהם צריכים לעסק בעבודת ה' ובתורה כדי להעלות המלכות מבחינת הסתרה, אבל שבת

קורין את חי החיים בבחינת שם העצם, כביכול, שהיא התורה הקדושה שנתקבה בקדשת ספר תורה כנ"ל. וזה שאומרים 'פתר' בראש חדש במוסף וכן בכל יום שיש בו מוסף, כי אזי בחינת התשובה, שהיא בחינת פתר, כמו שכתב רבנו גרו יאיר:

[שם לעיל]

ארבעה גברי שקורין בראש חדש בחינת ארבעה מחנות דקדושה, שהם בחינת ארבעה דגלים שכל מחנה כלול משלשה שבטים וכן כל אחד מן הקורין צריך לקרות לפחות שלשה פסוקים והו שפור הקריאה. נמצא, שארבעה גברי הם בחינת ארבעה מחנות, שכל אחד כלול משלשה כנ"ל, שכלם הם שנים עשר בחינת שנים עשר שבטי יה, בחינת שנים עשר בקר שמלכות דקדושה עומדת עליהם, שזה בחינת שנים עשר חדשים שגחלקים לארבע תקופות, כי החדשים הם בחינת המלכות כנ"ל.

וזה שמברכין החדש בשבת שלפניו, שהוא במקום קדוש החדש, כי עכשו בגלות אין בנו כח לקדש החדש עלי פי בית דין בראוי, כי הגלות הוא בחינת הסתרה, בחינת ואנכי הסתר אסתיר וכו', עלין מקדשין החדש בשבת, כי שבת היא בחינת דעת, כמו שכתוב: "שמו העם ולקטו - בשמותא, בימי החל, אבל בשבת הוא שלמות הדעת בתכלית, כמו שכתוב בשבת:

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ג

ארה חיים

רנג

קדוש מעצמו ואין פגם מניע בו, כמו שכתוב: "חדשיכם ומועדיכם שנהא נפש". ואלו שבת לא קאמר, כי שבת הוא שמא דקדשא בריך הוא שמא דאיהו שלים מפל סמרוי וכבכול בשבת, נתגלה חיות מחי החיים שאין ההסתרה מנעת לשם, כי בעצם הקדשה, כבכול, אין פגם מניע לשם פדוע, כי איהו לא אישתני בכל אתר. וזה בחינת קדשת שבת שקביעא וקנמא, כי היא קדושה מפניו ותרוד בעצמו כנ"ל. ואפלו בתוך הגלות אין בחינת קדשת שבת שקביעא וקנמא, כי שבת לא קאמר ועל-כן, אדרבא, משבת קורין את החיות והדעת לתוך הימים טובים וראש חודש, כי על-ידי הדעת שגמשה משבת מגליו ההסתרה כנ"ל. וזה שכתוב: "אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש. ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת". ואחר כך מפרש שאר המועדים, הינו שכל המועדים מקבלים קדשתם משבת כנ"ל. והיו אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם ודרשו רבותינו ז"ל, אל תקרי אותם אלא אותם הינו שהימים טובים תלויים ביישראל על-ידי קדוש החדש. וזהו בחינת מקראי קדש שצריך לקרות את הקדש, דהינו החיות והדעת לתוכם לגלות ההסתרה כנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי ששת ימים וכו' וביום השביעי שבת, כי משבת קורין הקדשה לתוכם כנ"ל. וזהו שקורין בראש חודש וביום השבת, כי על-ידי שבת נעשה קדשת ראש חודש,

שהוא בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל. וזה שמקדשין הלכנה במוצאי שבת, כי על-ידי שבת נמשך הקדשה ודעת, שהוא בחינת קדוש הלכנה כנ"ל. ועל-כן הגאולה תלויה בשמירת שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אלמלא שמרו ישראל שבת ראשונה אין כל אמה וכו'. וכן, אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין. כי כל הגליות של מלכות האמות, זהו בחינת הסתרה כנ"ל ועל-ידי שבת נתגלה ההסתרה ונגאלין:

וזה בחינת אין בן דוד בא אלא בדור שכלו זכאי או פלו ח"ב, כי משכלו זכאי יהיו ראויים לגאולה. ואם לאו יבוא בדור שכלו ח"ב, שזה בחינת תכלית ההסתרה ואין דיקא ויגלה ההסתרה כנ"ל ואין יגאלם, כי הגאולה היא בחינת התגלות ההסתרה שאין נתבטל מלכות הרשעה מלכות האמות וישראל מקבלין המלכות, שזה בחינת מלכות דקדשה, מלכות משיח שיבוא במהרה גימנו, אמן:

הלכות פסח

וזה בחינת שבת הגדול שהוא שבת שלפני פסח

א כי יציאת מצרים, שהוא בחינת התגלות ההסתרה תלוי בשבת כנ"ל, כי פסח מצרים מקחו מבעשור וזהו מעון ארבעה ימים בקור כדי שהיו ישראל עוסקין במצות ארבעה ימים. ארבעה ימים דיקא, כדי שייכלו לגלות ההסתרה,

16

בבחינת ראש חדש, כי בו נתגלה בחינת קדשת ראש חדש כנ"ל:

ב וזה כשיצאו ישראל ממצרים ונתגלה ההסתרה כנ"ל, וכו' למצה שהיא בחינת דעת גדול מאד בבחינת מחלקת לשם שמים, (ממוקא שם בפאמר "יחזים הכפרים" ע"ג). שעל ידי שנתגלה ההסתרה נמשך דעת גדול מאד בבחינת מצה, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. וזה בחינת ההתפכות מחמץ למצה שיצאו מבחינת חמץ וכו' למצה כי אין בין חמץ למצה אלא משהו, דהינו בין ח"ת לה"א, כדאימא בזהר הקדוש, קנה ח"ת תשבר ותעשה ממנה ה"א. על פסוק, "גער חית קנה", הינו לשבר קנה החי"ת של חמץ ואז נעשה מחמץ מצה, עין שם. וזהו בחינת שבירת ההסתרה שמשברין את ההסתרה ופותחין בה פתח ומגלין הדעת ואז נעשה מן ההסתרה דעת מחמץ מצה, כי חמץ הוא תקפא דדינא, בחינת הסתרת פנים, בחינת 'פרעה' שהוא 'הערף', בחינת מלכות הרשעה, שהוא קנה החי"ת של חמץ, בבחינת חית קנה עדת אבירים שמרמזו על חי"ת של חמץ כנ"ל. וצריך לשבר קנה של חי"ת הנ"ל בבחינת שבירת ההסתרה ולפתח בה פתח לגלות ולהראות הדעת המלבש שם, שפכיכול גם שם נמצא אלקותו ותברך ומלכותו בכל משלה ואז נתהפך חמץ למצה, כי נעשה מן ההסתרה דעת כנ"ל:

להעלות המלכות, שהיא בחינת ארבעה מחנות כנ"ל. ועל-כן בשעת פסח הראשון שיצאו ממצרים היה ההתחלה בשבת, כי בשבת דוקא מתחיל גאלת מצרים, כי משם מקבלין הדעת לגלות המלכות, שהיא בחינת ד' מתוך ההסתרה כנ"ל ועל-כן נקבע לדורות רק שבת שלפני פסח ולא בעשור לחדש, כי עקר הנס תלוי בשבת שקדם פסח כנ"ל וזה שקורין אותו שבת הגדול, הינו ששבת הוא גדול מכל הימים והזמנים שכלם מקבלים קדשתם ממנו כנ"ל. ומחמת שזה השבת מגלה זאת על-ידי שראינו גאלת מצרים שהיתה על דו, על-כן קורין אותו שבת הגדול כנ"ל. ועל-כן גניסן שבו היתה גאלת מצרים, שזהו בחינת קדוש החדש בחינת ראש חדש, על-כן נקרא ראש חדשים, כמו שכתוב: "החדש הזה יהיה לכם ראש חדשים". הינו שניסן כל החדש כלו הוא בבחינת ראש חדש, כי בו היה גאלת מצרים, שזהו בחינת ראש חדש כנ"ל. ועל-כן הקריבו בו שנים עשר גשאים של שנים עשר שבטי יה, שהם כנגד שנים עשר חדשי השנה, שהם בחינת שלמות מלכות דקדשה שעומדת על שנים עשר בקר כנ"ל. כי ניסן כלול מכלם, כי בו נתגלה מלכות דקדשה בבחינת יציאת מצרים, שזהו בחינת קדשת ראש חדש ועל-כן כלם תלויים בו וכלול מכלם. ועל-כן נוהגין בו יום טוב בכלו ואין אומרים בו תחנון, כי כל החדש כלו הוא

ג וְזוּה שְׁלוֹקְחִין שְׁלֵשׁ מִצּוֹת וּמִשְׁבְּרִין
הָאֲמֻצְעִית לְשָׁנִים וְאֵזוּ גַעֲשִׂים
אַרְבַּע, הֵינּוּ שְׁנֵים בְּהַמְצָאָה בְּעֲצֻמָּה שֶׁהִיא
סִמְרָא דְקִדְוָשָׁה מִרְמִזִּין בְּחִינַת שְׁבִירַת
הַהֶסְתֵּרָה, כִּי עֵקֶר וְיִקְוָת בְּחִינַת הַהֶסְתֵּרָה
הִיא מִבְּחִינַת רַגְלִין, מִבְּחִינַת מַחְנֶה
הַרְבִּיעִי, שֶׁהוּא מַחְנֶה דָן פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן
מִתְחַלֶּה הִיא רַק בְּחִינַת שְׁלֵשׁ מִצּוֹת, זֶה
בְּחִינַת קֶדֶם הַתְּגָלוֹת הַהֶסְתֵּרָה שְׁאֵזוּ הִיא
רַק בְּבְחִינַת שְׁלֵשׁ מַחְנוֹת פֶּנ"ל. וְאַחַר כֵּךְ
מִשְׁבְּרִין הָאֲמֻצְעִית לְשָׁנִים, שְׁנֵה בְּחִינַת
רְמִזוֹ עַל שְׁבִירַת הַהֶסְתֵּרָה וְאֵז גַּעֲשִׂין מִג'
ד', כִּי עֵתָה נִשְׁלָמָה בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת
בְּבְחִינַת ד' מַחְנוֹת פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן מִשְׁבְּרִין
הָאֲמֻצְעִית, שֶׁהוּא הַלְוִי דְמִנְחָה דִּינִין
מִתְעַרְוּ פִּדְיוֹעַ. וּמִשֵּׁם מִשְׁתַּלְשֵׁל וְיִוֹרֵד
וְיִקְוָת הַהֶסְתֵּרָה. וְצִרִיד לְהַמְתִּיק הַדִּין
בְּשָׂרָשׁוֹ. וְאֵז מִמְּיֹאֵל הֵם נִשְׁבְּרִין וְנוֹפְלִים
לְמִטָּה. וְזוּה בְּחִינַת שְׁבִירַת מִצְוָה
הָאֲמֻצְעִית, שֶׁהוּא הַלְוִי, לְשִׁבֵר וּלְהַמְתִּיק
כֹּחַ הַדִּינִים שֶׁבִּקְדוּשָׁה, שְׁנֵה בְּחִינַת יְצִיאַת
מִצְרַיִם מִצְרַיִם הַעֲלִינָה מִצַּר הַגִּרּוֹן, שְׁנֵהוּ
סִמְרָא דְלוֹי פִּדְיוֹעַ. וְעַל־יְדֵי זֶה מִמְּיֹאֵל
נִשְׁבֵר הַהֶסְתֵּרָה וְהַסִּמְרָא אַחֲרָה לְמִטָּה
וְאֵזוּ נִתְגַּלָּה הַדַּעַת וְאֵזוּ נִשְׁלָם הַמְּלָכוֹת
בְּבְחִינַת ד' מַחְנוֹת. וְעַל־כֵּן עֲכָשׁוּ גַעֲשִׂין
מִג' מִצּוֹת ד' פֶּנ"ל:

ד וְעַל־כֵּן עֵקֶר מִצְוַת מִצְוָה הִיא רַק בּוֹז
שֶׁנִּשְׁבְּרָה שְׁבֵה מְקַמֵּין
אֲכִילַת מִצְוָה וְאַפְסִיקוּן. וְהִיא הַקְרָאֵת
לְחֵם עֵנִי שֶׁהִיא עֵקֶר הַמִּצְוָה, כִּמּוֹבָא. כִּי
דִּיקָא עַל־יְדֵי בְּחִינַת שְׁבִירַת הַמִּצְוָה

הָאֲמֻצְעִית גַּעֲשֵׂה בְּחִינַת מִצְוָה, כִּי הִיא
בְּעֲצֻמָּה, בְּחִינַת שְׁבִירַת חֲמוּץ לְמִצְוָה,
דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הַהֶסְתֵּרָה שֶׁנַּעֲשֵׂה
עַל־יְדֵי שְׁבִירַת בְּחִינַת הַלְוִי פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן
נִקְרָא יַחַץ בְּבְחִינַת חֲצוֹת, בְּחִינַת פְּחֻצוֹת
הַלִּילָה אֵנִי יוֹצֵא כְּחוֹךְ מִצְרַיִם, בְּחִינַת
הַתְּגָלוֹת הַהֶסְתֵּרָה פֶּנ"ל. וְזוּה עוֹשִׂין אַחַר
הַקְדוּשָׁה, כִּי הַקְדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת מִקְרָא
קֹדֶשׁ, דְּהֵינּוּ שְׁקוֹרִין אֶת הַקְדוּשָׁה, דְּהֵינּוּ
חֻכְמָה וְדַעַת שֶׁהוּא הַחַיּוּת פֶּנ"ל. וְעַל־יְדֵי
זֶה נִתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם וְעַל־כֵּן אֵזוּ עַל־יְדֵי זֶה
הַדַּעַת יְכוּלִין לְגַלוֹת הַהֶסְתֵּרָה פֶּנ"ל, שְׁנֵה
בְּחִינַת יַחַץ פֶּנ"ל:

ה וְכִּבְּאֵן הַבֵּן שׁוֹאֵל אַחַר שִׁשְׁבְּרוּ
הָאֲמֻצְעִית, דְּהֵינּוּ הַלְוִי
וְנִתְגַּלָּה הַדַּעַת מִן הַהֶסְתֵּרָה שֶׁמִּנְחָה
בְּעֲצֻמָּה נַעֲשֵׂה בְּחִינַת מִצְוָה פֶּנ"ל, עַל־כֵּן
אֵזוּ הַבֵּן שׁוֹאֵל שְׂאֵלוֹת וְקִשְׁיוֹת, מֵה
נִשְׁתַּנֶּה וְכו', הֵינּוּ בְּחִינַת מַחְלָקַת שֶׁהוּא
שְׂאֵלוֹת וְקִשְׁיוֹת שֶׁמִּתְעוֹרְרִין בְּחִינַת
מַחְלָקַת לְשֵׁם שְׁמִים, שֶׁהוּא שְׁלָמוֹת הַדַּעַת
מֵאֵד, בְּחִינַת מִצְוָה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן מִצְוָה
וּמְרִיבָה, כִּמּוֹ שְׁמִבְּאֵר שֵׁם. וְעַל־כֵּן כָּאֵן
הַבֵּן שׁוֹאֵל, הַבֵּן שׁוֹאֵל דִּיקָא, דְּהֵינּוּ
שְׂאֵלוֹת וְקִשְׁיוֹת בְּחִינַת מַחְלָקַת שֶׁנִּתְעוֹרֵר
בֵּין הַבֵּן וְהָאֵב שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלָקַת
שֶׁבִּקְדוּשָׁה, מַחְלָקַת שְׁמַאי וְהִלֵּל, שֶׁהוּא
דַּעַת גְּדוֹל מֵאֵד וְקִיּוּם הַעוֹלָם. כִּי עֵקֶר
בְּרִיאַת הַעוֹלָם וְקִיּוּמוֹ הוּא בְּבְחִינַת
מַחְלָקַת שֶׁבִּקְדוּשָׁה, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת תְּחִלַּת
הַצְּמִצּוּם, שֶׁכִּיכּוֹל, נִתְצַמְצַם וְנִחְלַק הָאוֹר
לְצִדְדִין. שְׁבָלָה זֶה לֹא תָהוּ מְקוּם לְבְרִיאַת

עקר קיום העולם כנ"ל. וזה עקר שלמות הקדושה והתגלות מלכות בגין דישתמודעין לה כי אין מלך בלא עם. וכל שאין מחלקת שבקדושה, שהוא בחינת תחלת הצמצום, אין מקום לבריאה ואין מי שידע ממלכותו יתברך, כביכול, ועל-כן עקר שלמות מלכות שבקדושה היא על-ידי בחינת מחלקת שבקדושה כנ"ל. ועל-כן עושין שני בליל פסח כדי שישאל הבן מה נשתנה לעורר מחלקת שבקדושה כנ"ל. ואינו מספרין ההגדה, כי לכות למחלקת לשם שמים הוא על-ידי אגדה, שעל-ידי זה נבדע עצבות רוח, והמת הנחש, עני שם. הינו שצרכין לתשובה ואגדה אחר כך לתמן ולתכניע הסטרא אחרא והמת הנחש שלא יתאחזו בבחינת המחלקת שבקדושה הנ"ל, שזה בחינת מה שקכת רבנו גר' יאיר שם שצריך לזכר ולטהר השמים דהינו המחלקת שבקדושה שהיא אש ומים, שלא יהיה בבחינת "לכשו שמים קדרות", הינו שהם לא יתאחזו שם חס ושלוש, כי המחלקת אף שהיא בקדושה והיא דעת עליון מאד ושלמות הקדושה, עם כל זה משם משתלשל יורד עד שמוגיע להם אחוזה משם פדווע. כי הסטרא אחרא היא בחינת מחלקת ויניקתה מבחינת מחלקת שבקדושה, על-כן צריך לשמר לזכר השמים, דהינו בחינת המחלקת שבקדושה וזה על-ידי אגדה ותשובה כנ"ל. וזה בחינת ספור ההגדה שפוזרין האגרות והצעקות שתיה לנו אז, כמו שכתוב:

כפודע. והבריאה וקדם הבריאה הם בחינת אב ובן, (כמו שקכת רבנו גר' יאיר לקוטי מוה"ר"ן סימן כב) ובהכרח שיהיה ביניהם מחלקת כביכול, שיהיה אחר הבריאה נחלק קצת מקדם הבריאה כי אם בן יתבטל הבריאה כנ"ל. ואף-על-פי-כן באמת שם הוא תכלית האחדות ובחינת המחלקת הזאת שבאמת הוא תכלית השלום, זה אי אפשר להשיג, כי שם בתחלת הצמצום אין שום השגה ואסור לענין שם, כי הוא דרכי ה' ובמפלא ממוך אל תדרש. והו בעצמו בחינת המחלקת לשם שמים שבין הצדיקים והחכמים האמתיים, דהינו בחינת מחלקת שמאי והלל, שהוא קיום העולם, דהינו כדי שיהיה מקום לבריאה, הינו שמחלקתם הוא בבחינת התחלקות האור לצדדין כדי שיהיה בחינת חלל הפנוי שיהיה מקום לבריאה, (כמו שקכת רבנו גר' יאיר בפאמר "כא אל פרעה" סימן פד על משנה "כל ימי גדולי בני המקדים", עני שם הטב). והו בבחינת מחלקת ושאלת הבן לאב, בחינת מחלקת שמאי והלל שהוא קיום העולם כנ"ל. וזה צרכין עתה בליל פסח שאז הוא בחינת חדוש העולם, כפובא. הינו כי עקר בחינת ההסתרה, שהוא יניקת הסטרא אחרא, הוא מבחינת שכירת כלים שנגעשין מרובי אור כנ"ל ואינו במצרים הגיעו לתכלית הידיעה שבמעט חזר העולם חס ושלוש, לתרו ובהו ועל-כן הצרכין לחזר ולתמן העולם מתדש על-ידי בחינת מחלקת לשם שמים, שהוא בחינת תחלת הצמצום שבקדושה להמשיך האור במדה שזהו

60:

11

"ונצטעק אל ד' ויאנחו בני ישראל וכו'". וכן זה נעשה בכל דור דור פידוע ועל ידי זה גודקבן השמים דהינו הדים ואזי זוכין לקבל דבורים מן הדים, שהיא בחינת מחלקת לשם שמים, כמו שמבאר עין שם היטב. והוה בחינת פסח מצה ומרור שאוכלין אחר כך מצה ומרור, זה בחינת אש ומים, חסד וגבורה, יד ימין ויד שמאל, הלל ושמאי, בחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. ואחר כך היו אוכלין את הפסח, כמו שכתוב: "על מצות ומרורים יאכלוהו". פסח היא בחינת פה - סת, בחינת הדבורים שמקבלים מן הדים הנ"ל, בבחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל. ועל כן הלל היה פורכן ביחד, להורות שבאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים והוא מחלקת שבקדשה שהוא שלום גדול ודעת גדול כנ"ל. ועל כן הלל דוקא היה עושה זאת, כי הוא בעל המחלקת שבקדשה בחינת מחלקת שמאי והלל כנ"ל. ובאמת שלום גדול ביניהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא נמנעו זה מזה וכו', להודיע שאהבה ואהוה היה ביניהם. ועל כן זאת המחלקת שבקדשה יש לה הכרעה פידוע וההכרעה מצד הלל מסתרא דחסד פגודע. ועל כן הלל דוקא היה פורכן כנ"ל. ועל כן עושין הכריכה עם הישראל שהיא מצה השלישית, כי שם ההכרעה פידוע:

ו ואחר כך אוכלין האפיקומן והוא נקרא צפון בסדר ההגדה, הינו בחינת ענה שהוציאו ממצרים מעמו בה טעם מן,

"שהוציאו דוקא. כי אחר שציאו ונתגלה הדעת שהוא בחינת מצה, אז מעמו בה טעם מן, הינו בחינת מחלקת לשם שמים שבאמת הוא שלום ודעת גדול בחינת מן, כמו שמבאר שם, עין שם היטב. והוה בחינת אפיקומן. אפיקו מן, בחינת מצה שהוציאו מצרים מעמו בה טעם מן כנ"ל. כי עתה אחר כל הנ"ל כבר זכו לבחינת מחלקת לשם שמים כנ"ל ועתה הפצה בתקונו בשלמות בבחינת מן. והוה אפיקו מן כנ"ל ועל כן עד עתה היה טמון וצפון ונסתר בבחינת הסתרה, כי אף שכתב נתעורר התגלות ההסתרה בתחלה עם כל זה עדן היה צריכים להציגו ולהטמיו. שלא יתאווזו הם ושלום בבחינת המחלקת דקדשה כנ"ל, כי עדן לא נתגלה הדעת בשלמות כנ"ל. ועתה שנשלם ונתגלה בחינת המחלקת לשם שמים כנ"ל. אזי מוציאין האפיקומן, שהוא בחינת ענה שהוציאו ממצרים וכו' כנ"ל:

ו וזהו בחינת הריצות שרוחצין ידיהם שתי פעמים. כי מחלקת שבקדשה שמקבלין מן הדים צריך לטהר את הדים שהם בחינת שמים. והוה בחינת נטילת ידים שנוטלין קדם אכילת לחם דוקא כדי לטהר הדים כדי לזכות שיהיה הלחם בבחינת לחם מן השמים שהוא בחינת מחלקת לשם שמים כמו שמבאר שם עין שם. (ועין כל זה בהלכות נטילת ידים), והוה בחינת נטילת ידים אחר ההגדה שהיא בחינת צעקה ואנחה שעל ידי זה מטהרין

111

הידים כמו שמוכר שם ועל־כן או תכף רחצה שנוטלין ומטהרין הידים ואזי זוכין לבחינת מצה וזמורד ואפיקומן בחינת מחלוקת לשם שמיום כנ"ל. ועל־כן גם בתחלה קדם ששוברין האמצעית שאזי הוא תחלת התגלות בחינת מצה בחינת מחלוקת לשם שמיום כנ"ל רוחצין ודיהם גם כן בבחינת טהרת הידים כנ"ל וישתי הרחיצות הם בחינת שני מיני טהרות בחינת שני מיני מקואות אחת בתחלת התגלות הדעת שהוא תחלת התשובה ואחת כשזוכין להתגלות הדעת בשלמות ובהתשובה בשלמות ונתמקנן שהם בבחינת פסח ושבועות כנ"ל כי בתחלה כשצא ישראל ממצרים זכו למקוה דהינו דעת כי בלם טבלו אז. ואחר כך על־ידי הספירה שהם ימי תשובה שחוזרים ומתקנים כל הפגמים אחר כך זוכין לתקון גדול בשלמות שזה בחינת שבועות בחינת מקוה של שבועות כנ"ל. וזה בחינת שתי הרחיצות הנ"ל. כי נטילת ידים הוא בבחינת טהרה בחינת מקוה. הינו הנטילה והטהרה בתחלת התגלות הדעת בחינת מחלוקת בחינת מצה. ואחר כך בעת שזוכין להדעת כנ"ל. ועקר הטהרה בידיים כדי לזכר בחינת השמים כנ"ל. ועל־כן אין מברכין על נטילה הראשונה כי היא עדין אינה בשלמות רק תחלת הטהרה תחלת התשובה על־ידי ההתעוררות כנ"ל עד אחר כך שאז הטהרה והנטילה פראוי בברכה כנ"ל:

ח וזה בחינת פרסם שהוא מחין דקטנות שמשם יצאת הדינים שהם בחינת הסתרת פנים ועל־ידי הקדוש שהוא בחינת מקרא קדש שקורין הקדש דהינו החיות והדעת כנ"ל יכולין להמשיך חסד ודעת להמתיק בחינת ההסתרה ולגלותה. והיו בחינת הטבול שמתבלין הפרס כמי מלה שהוא בחינת המתקה שמתמקין בחינת ההסתרה כנ"ל ועל־כן נוטלין מין ירקות לפרס, בבחינת (בגלה י.) אסתר ורקקת היתה וזאת של חסד משוד עליה. כי אסתר היא בחינת המלכות כשהיא בהסתרה בבחינת הסתר אסתר כמו שכתב רבנו גר"א יאר שם. ועל זה מרמז הטבול של הירק בבחינת חוט של חסד שמשויכין לתוך בחינת ההסתרה שהיא בחינת אסתר ורקקת וכו' כנ"ל ועל־ידי זה נתגלה ההסתרה ונעשה מנהג דעת בחינת מצה כנ"ל וזה בחינת פרס יחין שעל־ידי הטבול והמתקה של הפרס כנ"ל. על־ידי זה מגלין ההסתרה ונתגלה בחינת מצה שזה בחינת יחין כנ"ל. וכשנתגלה ההסתרה ונתהפכה לדעת אזי אורחא מברית קמיהו וחוזרין בתשובה. נמצא שמן ההסתרה בעצמה נעשה התעוררות התשובה כנ"ל. ועל זה מרמז הירק שנוטלין מפרס שמרמז לתשובה כמו שכתב רבנו גר"א יאר (בפאמר 'אני ה' הוא שמי' סימן יא) על המדרש ששאלו יוחני וממרא למושה תבן אתה מכנים לעפרים והשיב משה למתא ירקא ירקא

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ג

ארה חיים

רנט

שקול עין שם במאמר הנ"ל. שהנרקא כרמו לתשובה בבחינת וירק את חניכיו שהוריקן בתשובה פמוכא במדרש וכו' עין שם ורמו תשובת משה הנ"ל נוסלן ירק לכרפס. פי על-ידי התגלות ההסתרה געשה מננה התעוררות התשובה, בחינת "וירק את חניכיו" פנ"ל. פי על-ידי הכרפס דהינו הטבול של הירק געשה מזה דעת גדול בחינת מחלקת לשם שמים. פי הטבול הוא כדי שיראו התינתק וישאלו מה גשפתה כמו שאמרו רבותינו ו"ל ושאלת הבן היא בחינת מחלקת לשם שמים שהוא בחינת דעת גדול פנ"ל. נמצא שעל-ידי הכרפס דהינו הירק נתגלה דעת גדול בחינת מחלקת לשם שמים בחינת מצה פנ"ל שזה בחינת תשובה שנעשה על-ידי התגלות הדעת פנ"ל והיא בחינת תשובת המושקל. פי בחינת המחלקת לשם שמים הוא דעת גדול ועליון מאד והוא נתגלה מתוך תכלית ההסתרה דיקא, פי שם דיקא מלבש דעת גדול מאד פנ"ל. ועל-כן בשמנלן ההסתרה געשה מזה דיקא דעת גדול והוא בחינת מחלקת לשם שמים פנ"ל. וזה בחינת תשובת משה הנ"ל פי הם שאלו אותו תבן אתה מכנים לעפרים, פי ישראל בשם במדרגה פחותה גמשלן לעפר, ושאלו אותו על שמכנים תבונות התורה לתוך ישראל במדרגה פחותה, בבחינת עפר. והשיב להם משה אמרי אינשי, הינו על-ידי שמדברין דבורי התורה בפה על-ידי זה מאיר להם לעשות

תשובת המושקל. וזהו למה ירקא וירקא שקול, בחינת תשובת המושקל, עין שם (פי זה פרש רבנו נרו יאיר עין שם). הינו פי הם שאלו אותו פי מאחר שהם במדרגה פחותה כמו בתכלית הירידה וההסתרה שיהיה אז במצרים די להעלותם מירידתם להרים מעפר. אכל אין ראוי להביאם לתבונות התורה שהוא מהפך אל הפך. והשיב להם פי על-ידי התורה זוכין לתשובת המושקל. ועל-כן אדרבא הם צריכים דיקא לבוא לתבונות התורה לעמקא לכות לדעת גדול מאד. כדי שיהיה תשובתם תשובת המושקל ממש. וכמה שפגמו יתקנו. פי פשהו בתכלית הירידה היה שם דיקא מלבש דעת גדול מאד פנ"ל. על-כן צריכין דיקא להעלות ולגלות הדעת הזה. על-כן צריכין דיקא לבוא לדעת גדול מאד שזה בחינת תשובת המושקל וכמה שפגמו יתקנו פנ"ל:

ט גם כרפס הוא לשון פלי מילת, כמו שכתוב "חור כרפס וחקלת", והוא רמו לכתנת פסים שעשה יעקב ליוסף שעל-ידי זה נתגלה וירדו אבותינו למצרים (ובמקום שמוכא בספרים), הינו פי כתנת פסים הוא בחינת חלוקא דרבנן, בחינת תורה שבעל פה שהיא בחינת מחלקת לשם שמים. ועל שם זה נקרא חלוקא, לשון חלוקי דעות. ועל-כן על-ידי הכתנת והחלקה הזאת נתעורר מזה מחלקת יוסף ואחיו פי על-ידי זה וישאנו אותו וחלקו עליו. וזה המחלקת שבין יוסף ואחיו היה

ראוי שיתקו בכחנית מחלקת שבקדשה מחלקת לשם שמנים שהוא קיום העולם. ובודאי פונתם כך היה כי בודאי פונת מחלקתם היה לשם שמנים. אך אף-על-פי כן לא נמלטו מפגם ונפגם אותו המחלקת שבקדשה עד שניקו מזה הסמרא אחרא כי עקר וניקתם ממחלקת שבקדשה כנ"ל ועל-ידי זה נתגלגל וירדו אבותינו למצרים. ועל-כן עתה בפסח בעת יציאת מצרים נוטלין פרפס רמזו לכתנת פסים כנ"ל. שעל-ידי זה התינוק שואל מה גשתנה שזה בחנית מחלקת לשם שמנים מחלקת שבקדשה. ומתקנין מה שנפגם המחלקת שבקדשה שהוא בחנית כתנת פסים על-ידי אחי יוסף כנ"ל. (ועני במאמר 'החלה לדוד' סימן

יב מה שבבאר על פסוק וירק את המצוי בחנית פי תירק הפסוק את השלם (הגיגה יב):

י וזה בחנית אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר. אור לארבעה עשר שאין הוא בחנית התגלות הדעת מאחר שכבר נמשך הארת השלשה עשר ימים מראש חדש עד עתה שהם בחנית דעת גדול ורחמים גדולים בבחנית זמן ביישוב הדעת הינו בחנית ארבעה עשר תקנא ודיקנא. ועל-ידי זה הדעת יכולין לגלות ההסתרה כנ"ל שזה בחנית בעור חמץ לבער החמץ וההסתרה ולגלות הדעת בבחנית מצה כנ"ל, על-כן אור לארבעה עשר דיקא בודקין את החמץ כי על-ידי שלמות הדעת של בחנית שלש עשרה כנ"ל יכולין לבודק

החמץ ולבער ולגלות ההסתרה כנ"ל. והיו בחנית 'לאור הנר', ולקרו רבותינו ז"ל שאור הנר יפה לבדיקה מפסוק (משלי כ) 'נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן'. הינו שעל-ידי 'אור הנר' דהינו הדעת שהוא בחנית 'נר ה' נשמת אדם' כמו שכתוב (איוב כב) "ונשמת שדי תבינם", על-ידי זה יפה לבודק החמץ לגלות ההסתרה ולבער הרשעות והסמרא אחרא להחזיר רשעים בתשובה כנ"ל. והיו בחנית בדיקת החמץ בחזין ובפקדון ויכלל המקומות שאין נראין יפה לעון ועל-ידי אור הנר נבדקין כי על-ידי בחנית אור הנר דהינו הדעת יכולין להוכיח ולהזהיר ולהחזיר בתשובה אפלו מי שכבר נשקע החמץ והרשעות אצלו עד שאין נראה כלל בבחנית עבר ושנה נעשה לו פתחה. ויותר מזה חס ושלום, בבחנית הסתרה שבתוך הסתרה כמבאר שם במאמר וכיום הבבורים הנ"ל.

ועל-ידי הדעת שהוא בחנית אור הנר יכולין לבודק ולבער הרשעות אפלו מקומות אלו. פי יכולין להחזיר בתשובה אפלו מי שהוא בבחנית הסתרה שבתוך הסתרה על-ידי הדעת כנ"ל. ועל-כן נקרא 'אור לארבעה עשר' ואמרו רבותינו ז"ל שהלילה נקרא אור על שם 'הלילהו כל כוכבי אור'. הינו בחנית 'ומצדיקי הרבים בפוכבים', שהם המחזירים בני אדם בתשובה שהם נקראים מצדיקי הרבים. ומחמת שהם מאירים בבחנית לילה ודיקא. פי בתוך החשך והלילה בחנית ההסתרה. שם דיקא הם מאירים אור דעתם כנ"ל

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ג

ארה חיים רסא

היא" כנ"ל, ועל-כן צריכים לספר ספירת העומר לספר הימים דוקא כדי שיהיו מנויים ומדודים בחינת ומדת ימי וכו' כנ"ל כדי לקבל האור במדה שזהו עקר התקון, ועל-כן הספירה מטרתה אותנו מטמאתנו. כי עקר אחיזת הממאה היא מבחינת שבירת פלים שבא על-ידי רבוי אור כנ"ל, ועל-כן עקר הפתרה והתקון הוא על-ידי הפלים והמדות שזה בחינת הספירה בחינת ומדת ימי שסופרים הימים שיהיו ספורים ומדודים שלא יבנס אחד בנבול חברו שלא יתערבב שלא יהיה בבחינת שבירת פלים שהוא שבירת הימים ואז הם מערבים יחד רק יהיו בבחינת התקון שכל אחד ואחד כלי ומדה בפני עצמו וכל אחד נמנה לעצמו כדי לקבל האור במדה, וזהו בחינת הספירה כנ"ל. כי הספירה היא בשביל קבלת התורה. כי יציאת מצרים בפסח אף-על-פי שהיה בחינת התגלות ההסתרה כנ"ל. עם כל זה עדן לא היה בשלמות גמור. מחמת שעדן לא קבלו התורה כמובא. כי עקר התגלות ההסתרה על-ידי התורה כנ"ל, ועקר שלמות התגלות מלכות דקדושה הוא בשבועות על-ידי התורה, ועל-כן הצרכו קדם לספירה שהוא הכנה לקבלת התורה. הינו שסופרים ומדודים הימים בבחינת ומדת ימי מה הוא כדי לקבל האור במדה שזהו עקר מעלת התורה שמקבלין בשבועות שהיא בחינת שמא דקדושה ברך הוא שהיא בחינת פלים ומדות לקבל האור שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הגר, ועל-ידי זה דיקא מגילין ההסתרה כי ההסתרה היא בחינת אחיזת מלכות הרשעה שיניקתם משבירת פלים שהם באים על-ידי רבוי אור כנ"ל גמצא שעקר התקון הוא לעשות פלים ומדות לקבל האור במדה שזהו מעלת התורה כנ"ל שהיא בחינת "ומדת ימי מה

כדי להאיר את הלילה לגלות את ההסתרה כנ"ל כי שם דיקא מלבש אור גדול כנ"ל ועל שם זה נקרא הלילה אור, בחינת אור לארבעה עשר בודקין וכו', בחינת התגלות ההסתרה להחזיר הרשעים בתשובה בחינת מצדיקי הרבים כפוכים, בחינת "כוכבי אור", ועל שם זה קראו זאת הלילה דיקא אור כנ"ל:

ועל-כן בודקין את החמץ בלילה דוקא כי דוקא בבחינת לילה בבחינת חשך ההסתרה ביותר. אז דיקא מגילין אותה על-ידי אור הדעת שהוא בחינת אור הגר:

יא וזה בחינת ספירת העומר, שהמצהו לספר הימים כדי לטהרנו מטמאתנו, לספר דיקא. כדי שיהיו הימים מנויים וספורים שיהיו חלוקים ומדודים כל אחד לעצמו כדי שיהיה בחינת פלים ימים ומדות לקבל האור במדה בבחינת ומדת ימי מה הוא, שלא יהיה רבוי אור גורם וכו' כמובן שם בממאר וכוים הכפורים שזה עקר בחינת התורה שהיא שמא דקדושה ברך הוא שהיא בחינת פלים ומדות לקבל האור שלא יהיה רבוי השמן גורם כבוי הגר, ועל-ידי זה דיקא מגילין ההסתרה כי ההסתרה היא בחינת אחיזת מלכות הרשעה שיניקתם משבירת פלים שהם באים על-ידי רבוי אור כנ"ל גמצא שעקר התקון הוא לעשות פלים ומדות לקבל האור במדה שזהו מעלת התורה כנ"ל שהיא בחינת "ומדת ימי מה

גַּם אֲרַבְעָה כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן הֵם גַּם בֵּן
בְּחֵינַת עֲלִיַת הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה מִתּוֹךְ
בְּחֵינַת הַהִסְתַּרְתָּה. כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵי גְרֹ
יָאִיר (לְקוּטֵי מוֹרְיָן סִיּוּן ל) שֶׁאֲרַבְע כּוֹסוֹת הֵם
בְּחֵינַת אֲרַבַּע מִצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל יוֹם טוֹב
כְּגֹנֵד בְּחֵינַת הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא ד' שְׁעוֹלָה
בְּיוֹם טוֹב מוֹד' מַלְכוּתוֹת. וְעַל־כֵּן הֵם ד'
כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן, בְּחֵינַת "וַנִּכְנַם יַיִן יִצְאָ סוֹד"
(שׁוּבָן סוּח) דְּהֵינּוּ שְׁתַּגְלֵלָה הַהִסְתַּרְתָּה שֶׁהִיא
שֵׁם הַקִּדְשָׁה מַלְבֶּשֶׁת בְּסוֹד וּבְהַעֲלֵם גְּדוּל
כְּגֹל. גַּם כִּי שֵׁם כְּתוּב הַהִסְתַּרְוֹת מַלְבֶּשׁ
קִדְשָׁה גְּבַה דִּיקָא בְּחֵינַת סוֹדוֹת הַתּוֹרָה
כְּגֹל, וְעַל־יְדֵי הַיַּיִן נִתְגַּלָּה זֹאת בְּחֵינַת
וַנִּכְנַם יַיִן יִצְאָ סוֹד' וְעַל־יְדֵי־זֶה עוֹלָה
הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בְּחֵינַת ד' כְּגֹל, וְהֵיוּ
בְּחֵינַת ד' כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן:

[שָׁדֵךְ לַסְפִּירָה]

זֶה שְׂמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרָ"י ז"ל לְעַמְ"ד
בְּגִימְמוֹרָא 'שֵׁם', כִּי עַל־יְדֵי בְּחֵינַת
סְפִירַת הָעַמֵּר שֶׁפּוֹפְרִין הַיּוֹם יוֹם אַחַד
לְעַמֵּר וְכו' עַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין בְּחֵינַת שֵׁם
שֶׁהוּא בְּחֵינַת מִדּוֹת וְיָמִים כְּגֹל, שֶׁהוּא
עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַקִּדְשָׁה כְּגֹל, וְעַל־כֵּן
מִדּוֹתָיו שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ כְּבִכּוּל נִקְרָאִין
סְפִירוֹת, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן מִה שֶׁהֵם
בְּבְחֵינַת סְפִירוֹת דְּהֵינּוּ בְּחֵינַת מִדּוֹת דְּהֵינּוּ
שֶׁהֵם כְּבִכּוּל מְנוּיִים וְסְפוּרִים וּמְדוּדִים
בְּבְחֵינַת כְּלָיִם, בְּחֵינַת מִדָּה וּמִשְׁקָל וּמִנְּזֶן
שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן כְּגֹל וְכַמוֹכָא. זֶה בְּחֵינַת
עַמֵּר שְׁעוּרִים שְׂמוּשֵׁם מִתְחִילִין לַסְפֵּר יְמֵי
הַסְפִּירָה. עַמֵּר הוּא מִדָּה בְּחֵינַת מִדּוֹת

סוֹפְרִין שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת כְּגֹנֵד שְׁבַעַת הַיָּמִים
כְּדִי לְתַקֵּן כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים שִׁדְרָה
בְּבְחֵינַת כְּלָיִם וּמְדוֹת כְּגֹל. כִּי גַם כְּתַחֲלַת
הַבְּרִיאָה. עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִיאָה עַל־יְדֵי
בְּחֵינַת זו שֶׁנִּמְדָּד וְנִמְנָה כָּל יוֹם לְעַצְמוֹ וְזֶה
שֶׁכְּתוּב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי
בֹקֶר יוֹם אֶחָד", וְכֵן בְּכָל יוֹם יוֹם, וְזֶה
בְּחֵינַת סְפִירָה שֶׁנִּמְנָה כָּל יוֹם לְעַצְמוֹ כְּדִי
שִׁדְרָה בְּבְחֵינַת מִדּוֹת וְכָלָיִם כְּגֹל, וְכָל
הַבְּרִיאָה הִיְתָה תְלוּיָה עַד יוֹם מִתֵּן תּוֹרָה
שֶׁהוּא שְׁשֵׁי כְּסִיּוֹן כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל. עַל־כֵּן קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה צָרִיכִין גַּם בֵּן
לְסַפֵּר הַיָּמִים שֶׁזֶהוּ תְקוּן הַבְּרִיאָה כְּגֹל.
וְצָרִיכִין לְסַפֵּר שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת דִּיקָא, כִּי
יֵשׁ בָּהֶם שְׁבַע שְׁבָתוֹת, וְעֵקֶר תְּקוּן
הַסְפִּירָה שֶׁהִיא בְּחֵינַת תְּקוּן הַתְּגַלּוֹת
הַהִסְתַּרְתָּה הִיא עַל־יְדֵי שְׁבַת שֶׁהוּא הַדַּעַת
כְּגֹל. עַל־כֵּן צָרִיכִין שְׁבַע שְׁבָתוֹת כְּדִי
לְתַקֵּן כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים עַל־יְדֵי שְׁבַע
שְׁבָתִים, וְזֶה שֶׁכְּתוּב שְׁבַע שְׁבָתוֹת
תְּמִימוֹת תְּהִינָה. כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי
שְׁבַע שְׁבָתִים כְּגֹל. וְזֶה שֶׁכְּתוּב "וַיִּסְפְּרֻם
לְכֶם מִקְּדוֹת הַשְּׁבָת", וְאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
שִׁיּוֹם טוֹב גַּם בֵּן נִקְרָא שְׁבָת. כִּי יוֹם טוֹב
נִקְרָא שְׁבָת מִחֲמַת שֶׁכָּל קִדְשַׁת יוֹם טוֹב
נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי שְׁבַת כְּגֹל. וּמִחֲמַת זֶה
בְּעַצְמוֹ נִפְקֵד הַשְּׁבָת אֲצֵל סְפִירָה כִּי גַם
תְּקוּן הַסְפִּירָה דְּהֵינּוּ כְּדִי לְגַלּוֹת הַהִסְתַּרְתָּה
נִמְשָׁךְ מִשְׁבַּת כְּגֹל. שֶׁזֶהוּ בְּעַצְמוֹ מִה
שֶׁמִּקְבֵּל יוֹם טוֹב מִשְׁבַּת שֶׁהִיא הַתְּגַלּוֹת
הַהִסְתַּרְתָּה גַּם בֵּן כְּגֹל:

[שָׁדֵךְ לְעִיל]

לקוטי הַלְכוּת

הלכות ראש חֲדָשׁ ג

אָרְחַת הַיּוֹם

רסג

ובכלים כּנ"ל. וְהוּא עֹמֵר שְׁעוּרִים, בְּחִינַת שְׁעוּרִים, בְּחִינַת שְׁעוּרִים, בְּחִינַת הַמְדוּת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁעוּרֵי דְלָבָא שֶׁעַל יָדָם מוֹשִׁינֵי אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ כְּבוֹכֹל, בְּבְחִינַת "נֹדַע בְּשַׁעְרֵים בַּעֲלָה" כֹּל חַד לְפָנֵם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלִפְתָּהּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמְדוּת וְהַסְפִּירוֹת שֶׁהֵם נִכְלָלִין בְּלִב בְּנוֹדַע, כִּי הַלֵּב הוּא הַצִּיר שֶׁל הַמְדוּת כִּמוֹ שֶׁכְּתֹב רַבְנֵי גְרוֹ יְאִיר, וְהֵם בְּחִינַת שְׁעוּרֵי דְלָבָא שֶׁעָקַר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת עַל יָדָם דְּקָא, כִּי עַל־יְדֵי זֶה מוֹשִׁינֵי אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ כְּבוֹכֹל. וְהוּא בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים, בְּחִינַת "נֹדַע בְּשַׁעְרֵים בַּעֲלָה" כּנ"ל שֶׁזֶה עָקַר הַתְּקוּן, בְּבְחִינַת שְׁעוּרִים וּבְכֵלִים וּמְדוּת, וְעַל־כֵּן אֵין מִתְחִיל הַסְפִּירָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַכֹּלִים וְהַמְדוּת כּנ"ל. וְכֹל זֶה הוּא תְּקוּן הַדַּעַת כִּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם בְּמֵאמֶר "וּבְיוֹם הַבְּבוּרִים" הַנ"ל שְׁעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמוֹ וְיִתְבַּרְךְ דִּהְיֵנוּ בְּחִינַת פְּלִים וּמְדוּת עַל־יְדֵי זֶה קוֹרֵין אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ וּמְשִׁיבֵינ חַיִּית מַחֵי הַחַיִּים, דִּהְיֵנוּ דַעַת. וְזֶה בְּחִינַת נֹדַע בְּשַׁעְרֵים בַּעֲלָה הַנ"ל שְׁזוֹכִין לְדַעַת אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ עַל־יְדֵי שְׁעוּרֵי דְלָבָא שֶׁהוּא בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים, בְּחִינַת פְּלִים וּמְדוּת, בְּחִינַת שֵׁם, בְּחִינַת סְפִירַת הָעֹמֵר כּנ"ל. וְזֶה שְׁנוֹהֲגִין לְהַנִּיחַ לְגַדְלֵי הַשְּׁעֵרוֹת בְּיַמֵּי הַסְפִּירָה כִּי הַשְּׁעֵרוֹת הֵם בְּחִינַת צְמֻצוּמִים וְשְׁעוּרִים שְׁנִתְצַמְצַם בְּהֵן אֹרֶךְ הַמַּחַץ וְהַדַּעַת כִּדִּי שִׁתְּיָהּ אֶפְשָׁר לְהַשִּׁינֵי וְיִתְבַּרְךְ (כְּמוֹכָא בְּמֵאמֶר "מִשְׁרָא דְסִבְיָא" סִימֵן 6). וְעַל־כֵּן בְּיַמֵּי הַסְפִּירָה מְגַדְלִין הַשְּׁעֵרוֹת כִּי אֵין הַתְּקוּן הוּא בְּבְחִינַת שְׁעֵרוֹת בְּבְחִינַת

עֹמֵר שְׁעוּרִים כּנ"ל. וְעַל־כֵּן בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל הַסְפִּירָה דִּהְיֵנוּ בְּיוֹם הַתְּרֻבַת הָעֹמֵר שְׁעוּרִים הֵיחָ מִפְּלַת הָמֶן, כִּי עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַשֵּׁם בְּחִינַת תְּקוּן הַכֹּלִים וְהַמְדוּת שֶׁהוּא תְּקוּן הַדַּעַת כּנ"ל עַל־יְדֵי זֶה מְגַלִּין הַהַסְתֵּרָה וְנִתְגַּלָּה מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה בְּחִינַת אֶסְתֵּר שֶׁהִיחָה מִתְחִלָּה בְּהַסְתֵּרָה בְּחִינַת הַסְתֵּר אֶסְתֵּר וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינַת מְרַדְכֵי שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה. שֶׁזֶה בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵּר (כְּמוֹ שֶׁכְּתֹב רַבְנֵי גְרוֹ יְאִיר בְּמֵאמֶר "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים" בְּלוֹעֵי דְקָרַח עֵין שֵׁם סִימֵן 1). וְעַל־כֵּן אֵין הוּא הַכְּנַעַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁהוּא מִפְּלַת הָמֶן עֲמֻלָּק שֶׁנִּכְנַע עַל־יְדֵי בְּחִינַת תְּקוּן הַשֵּׁם עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים כּנ"ל. וְכִמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם בְּמֵאמֶר וּבְיוֹם הַכְּפּוּרִים עֵין שֵׁם. כִּי מִפְּלַת עֲמֻלָּק הוּא תְּלוּי בְּבְחִינַת תְּקוּן וְשְׁלֵמוֹת שְׁמוֹ. וְיִתְבַּרְךְ, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב אֵין שְׁמוֹ שְׁלֵם וְכוּ' עַד שִׁמְחָה זָכְרוּ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוֹה כּנ"ל. וְעַל־כֵּן אֵין בְּיוֹם הַנֶּפֶת הָעֹמֵר הֵיחָ גַּם מִפְּלַת כְּמֹה אֲמוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁהֵם כְּלָם בְּחִינַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁנִּכְנַע עַל־יְדֵי תְּקוּן מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים כּנ"ל:

וְזֶה שֶׁהָעֹמֵר מִתִּיר חֲדָשׁ. כִּי אֵין זוֹכִין לְחֵם לְאָכַל לְחֵם בְּחִינַת מִן בְּחִינַת לְחֵם מִן הַשָּׁמַיִם שְׁזוֹכִין עַל־יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַדַּעַת עַל־יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַהַסְתֵּרָה עַל־יְדֵי הַכְּנַעַת מַלְכוּת הָמֶן עֲמֻלָּק שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי תְּקוּן הָעֹמֵר שְׁעוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָיוֹת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא

טו

עמלק כל הניצוצות ועושים מזה תורה שהיא בחינת אשת חיל וכו' עין שם. והיו בחינת התורה שמקבלין בשבועות שהוא יום החמישים לעמר. הינו שעל ידי העמר והספירה שעל ידם נגנע מלכות עמלק כ"ל. או נתגלה התורה שהיתה מסתרת שם בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה וזכין להשיג אותה בשבועות שזהו בחינת מנחה החדשה שתי הלחם של חטים שמקריבין בשבועות מנחה חדשה זה בחינת תורה החדשה שנעשה על ידי התגלות ההסתרה וכו' כ"ל. וכמו שפרש רבנו גרו יאיר שם בפסוק "וביום הבכורים בקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם" עין שם. וכן איתא ברעיא מהוימנא שהעמר הוא בחינת תורה שבגגלה ושתי הלחם הם בחינת סתרי תורה, הינו שהעמר הוא בחינת תורה שבגגלה שעל ידה מגלין ההסתרה וכו' ואזי נתגלה תורה גבה מאד סתרי תורה בחינת מנחה חדשה בחינת התורה שמקבלין בשבועות שהוא יום החמישים בחינת שער העליון שהוא שער הנון כמו שמבאר שם. ועל-כן היה מלחמת עמלק קדם מתן תורה. וכן נסקבה פרשת עמלק לפרשת יתרו שהוא קבלת התורה. כי עקר התורה נתגלה על ידי מפלת עמלק כ"ל:

וזה בחינת שכעה שבועות ששופרין. כי יש שתי הסתרות הסתרה והסתרה בתוך הסתרה כמבאר שם. והם כנגד שתי בחינות התורה שהם נגלה ונסתר רזין

כ"ל, וענן כל זה במאמר 'וביום הבכורים' ה"ל:

כי אכילת ישראל קדש ובפרט הלחם דהינו חמשת מיני דגן שהם עקר המזון והשביעה והם עקר החיות כי בהם מלכז הדעת שהוא החיות. ועל-כן הם ה' בחינת ה' הדעת, וכמוכא כל זה לעיל בהלכות נמילת ידים. ועל-כן צריכין תקון כי בכל מקום שיש חיות וקדושה יתרה יש קלפה הקודמת לפרי ועל-כן הלחם מחמשת מיני דגן צריך כמה תקונים שהם עשר מצות הנאמרים בפת. ועל-כן צריכין לתקן התבואה החדשה על ידי העמר כי על ידי תקון עמר שעורים כ"ל נתגלה הדעת ואזי וזכין לבחינת 'מון' בחינת לחם מן השמים, הינו שלחם ותבואה של ישראל נעשה בבחינת מון וכו' כי נתגלה הדעת והחיות כי נגנע מלכות הרשעה קלפה הקודמת לפרי על ידי תקון העמר שעורים כ"ל. ואזי ראויין לקבלת התורה, כי לא נתנה התורה אלא לאוכלי המון. ועל-כן צריך לתקן לחם ישראל בבחינת מון על ידי העמר כ"ל ואזי וזכין לקבלת התורה בשבועות כי כל תקון העמר והספירה הוא בשביל קבלת התורה כי מזה בעצמו נעשה התורה. הינו כי מבאר שם במאמר 'וביום הבכורים' ה"ל שעל ידי שמגלין ההסתרה שבתוך הסתרה על ידי זה נתגלה תורה גבה מאד כי שם דיקא היה מלכז תורה גבה מאד, סתרי תורה, וזה בחינת "חיל בלע ויקאנו" שמוציאין ממלכות הרשעה שהוא מלכות

לקוטי הלקות

הלקות ראש חדש ג

ארה חיים רסה

ורזין דרזין כי בתוך ההסתרה שבתוך
הסתרה שם דיקא מלבש סתרי תורה
כנ"ל. ועל-כן צריכין לתקן ולגלות שתי
ההסתרות לגלות שתי בחינות התורה
ותקנם על-ידי תקון הימים והמדות כנ"ל
שהם שבעה ימים פדוע, ורוע שיש
שבעה ימים עליונים שהם שבע שפחות
כמו שאיתא בזהר הקדוש והם בבניה
שהיא בחינת סתרי תורה שהיא בחינת
שבועות שהוא יום החמשים שהוא בחינת
נון שערי בינה, ועל-כן צריכין לספר שבע
שפחות כדי לתקן שבעה ימים העליונים,
כדי לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה
שעל-ידי זה זוכין לסתרי תורה בחינת
המשים שערי בינה, בחינת שבועות,
בחינת 'מן' כנ"ל וכמבאר שם, עין שם
היטב כל המאמר 'זביום הכפורים' הנ"ל:
וזה שאמרו רבותינו ז"ל שאמר הקן אתי
עמר דיכוכו ונצח עשרת אלפים כפר
כסף, כסף דיקא. כי עקר התנברות הקן
היה על-ידי עשרת אלפים כפר כסף.
דהינו שלקמ וקבץ עשירות גדול ששם כל
הניצוצות דקנשה כמו שמבאר שם, וזה
שכתוב 'ועשרת אלפים כפר כסף אשקל
גו' אל גנו המלך ביהודים וגו'', הינו
שרצה לתן כח במלכות הרשעה על-ידי
הכסף שקבץ כנ"ל, אכל על-ידי העמר
שהיא בחינת התורה, בחינת שמא
דקדשא בריד הוא, שעל-ידי זה מגלין
ההסתרה, על-ידי זה נכנע מלכות
הרשעה, ואזי נכנע כח העשירות פי
מוציאין כל הניצוצות ממנו, בבחינת "חיל

בלע וקאנו" כנ"ל. וזה שאמר שהעמר
נצח עשרת אלפים כפר כסף. הינו כח
העשירות כנ"ל. וזה שמקריבין העמר ב"ו
בניסן שהוא בנימטרא השם היוצא
מראשי תבות של הפסוק הנ"ל חיל ב'לע
ו'קאנו כנ"ל. וכמו שכתוב ברעיא מהימנא
'ובקרנא דעמר ערקא הסמרא אחרא
מאשת חיל', כי על-ידי העמר מוציאין
ניצוצות הקדשה של מלכות הרשעה
שהיא הקן עמלק בבחינת "חיל ב'לע
וקאנו" ועושין מזה תורה שהיא אשת
חיל כנ"ל שהיא התורה שמקבלין
בשבועות בחינת מנחה חדשה כנ"ל. ועין
ברעיא מהימנא שם. וכן בקריעת ים-סוף
שבוזו ישראל את המצרים הון גדול.
איתא שזכו או ישראל להשגה גדולה
מאד. כי הא בהא תליא. שעל-ידי
שהוציאו העשירות ממלכות הרשעה על-
ידי זה זכו לתורה גבה פי אזי נעשה מזה
בחינת אשת חיל כנ"ל. וכן בגאולה
אחרונה נאמר (ישעיה כח): "יהיה סתרה
ואתנה קדש לה' וכו', כי ליושבים לפני
ה' יהיה סתרה ולמכסה עתיק" - אלו
דברים שפסם וכו' (לקוטי ישעיה כח). הינו
שעל-ידי העשירות של מלכות הרשעה
שישוב לישראל על-ידי זה בעצמו זוכו
לסתרי תורה כנ"ל שהוא בחינת מכסה
עתיק אלו דברים שפסם וכו' בחינת
אורייתא דעתקא שיתגלה לעתיד לבוא
במדרה בימינו אמון:

הפוסקים נתנו סימן פלג' שביום שחל
פורים חל ל"ג בעמר כמו

זה על-ידי בחינת יודעי בינה לעתים דהינו
 על-ידי המושבת החכמה מחי החיים לתוד
 העתים והימים שעל-ידי זה מגלגל
 ההסתרה כנ"ל. ועל-כך דרשו רבותינו ז"ל
 מזה שהיו בקיאים בסוד העבור. כי קדוש
 החדש נעשה על-ידי בחינה זו דהינו
 על-ידי התגלות ההסתרה כנ"ל:

הלכה ד

על-פי המאמר "לשמש שם אהל בהם"
 והוא פתחן יוצא מהפתח וכו'
 (סיון סס) עין שם פל המאמר:

א ותכלל כי קדם הבריאה היה אור
 הקדוש פרוך הוא אין סוף
 וצמצם האור לצדדיו כדי שיהיה מקום
 להבריאה ובריאת העולמות הן הן מדותיו
 יתברך שעל-ידי זה נתגלה מלכותו, והלב
 הוא צור העולמים וכו'. כי לפי אור
 להביות הלב של איש הישראלי שהוא
 מתלב ומשתוקק ונכסף לה' יתברך אי
 אפשר להתגלות מהמדות, כי אור
 להביותו הוא בחינת אין סוף, כי אין סוף
 ואין תכלית לתשוקתו. וצריך לצמצם
 ההתלהבות כדי שיהיה בחינת חלל הפנוי
 שהוא בחינת ולבי חלל בקרבי. כדי
 שיוכלו להתגלות מדותיו ומעשיו הטובים
 ועל-ידי זה יתגלה שהוא מקבל על מלכות
 שמים שלמה. ואיתא יצירה לטוב ויצירה
 לביש והן תרין יצירן שהם הפוחשבות
 שבלב, כי עקר הבריאה על-ידי חכמה
 שבלב וכו' וכשמכנים חס ושלום, מפשות

שכתוב בשלחן ערוך, כי פורים וספירת
 העמר הם בחינה אחת. והשנת התורה
 שביים החמשים שהוא שבועות הוא
 על-ידי בחינת פורים דהינו על-ידי מפלת
 המן עמלק כנ"ל ול"ג בעמר היא גם כן
 יום השנת התורה של ימי הספירה כי
 הוא יום הלולא רבא דרבי שמעון בר
 יוחאי שהשיג או מה שהשיג. ועל-כן
 הוא חל ביום שחל פורים, כי השנת
 הספירה הוא על-ידי בחינת פורים כנ"ל.
 וזה ל"ג בעמר, בחינת "צל עיני ואביטה
 נפלאות מתורתך", בחינת השנה
 שמושיגין אז כנ"ל:

ועל-כן המן מרמו בפרשת המן, כמו
 שכתוב "את המן אכלו", הינו
 כי המן נעשה מבחינת הכנעת מלכות
 המן עמלק כנ"ל. ועל-כן אהנו דרין פאתנו
 דרין כי נעשה מהמן המן כנ"ל:

[שעך להלכות ראש חדש תנ"ל]

"ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת"
 מה נעשה ישראל, שהם היו
 בקיאים בסוד העבור כמו שאמרו רבותינו
 ז"ל על זה הפסוק. והוא "יודעי בינה
 לעתים", שהיו יודעין להמשיך הבינה
 והחכמה לתוד בחינת העתים דהינו
 הימים והמדות כנ"ל. והוא "לדעת מה
 נעשה ישראל", שהיו יודעין לעשות מה'
 דהינו תורה, בבחינת "ומה נעשה בה"
 כנ"ל. וכמבאר במאמר הנ"ל. דהינו לגלות
 הדעת והתורה שבתוד ההסתרה לעשות
 מן ההסתרה תורה שהוא בחינת מה. וכל

בלב הוא קלוקל הבריאה, בחינת ערלת לב, שתרגומו טפשות לב וכו', וכשמקדש מחשבתו זה בחינת יצירה לטב, בחינת תקון הבריאה, שהיא בתוך בחינת החלל שפלב, שהיא על־ידי חכמה שפלב וכו', עין שם כל זה והבן מאד. וזה בחינת 'הא', כי ה' דלת הוה. וזה בחינת ניסן, בחינת אביב, אלף עם בית, יוד עם בית, ביתא עלאה וביתא מתאה, בחינת "מי זאת עולה", מי עם זאת עולה, שיש לשני בתים עליה וכו', עין שם כל זה היטב היטב:

ב וזה בחינת סוד קדוש החדש שהוא סוד גדול, בחינת סוד העבור שאפלו משה רבנו נתקשה בסוד זה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדוה סב) על פסוק (שמות יב): "החדש הזה לכם", שנתקשה משה בסוד קדוש החדש באיזה שעור תהיה ראויה לקדש עד שגלה לו הקדוש-ברוך-הוא: "בזה ראה וקדש".

ג כי קדוש החדש הוא למלאות פנימת הלכנה ולא יהיה בה שום מעוט ויהיה אור הלכנה פאור התמה וכו', בחינת "שני המאורות הגדולים", כי מעוט החדש זה בחינה הנ"ל, בחינת צמצום הנ"ל שצריך לצמצם ההתלהבות שהוא בבחינת אין סוף וכו' פנ"ל, כדי שיוכל להתגלות מהמדות, כדי שיתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה, כי בלא הצמצום היה הכל אין סוף ולא היה אפשר לגלות המדות שעל ידם התגלות המלכות.

נמצא, שבחינת התגלות המלכות, שהוא בחינת לכנה פידוע, אי אפשר כי אם על־ידי צמצום האור. וזה בחינת קטרוג תרת: אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. כי בודאי אי אפשר שישתמשו שני מלכים בכתר אחד, ודינו שיהיה בחינת התגלות המלכות גם כן בבחינת אין סוף כי אם כן יהיה הכל אין סוף, ולא יהיה בחינת התגלות מלכותו כלל, על־כן אמר לה: לכו ומעטי את עצמך. כי עקר התגלות היא רק על־ידי בחינת המעוט והצמצום פנ"ל, אבל צריכין למלאות פנימות הלכנה ולא יהיה בה שום מעוט, כי על־ידי המעוט והצמצום, משם נשתלשל אחיזת הספרא אחרא מלכות הרשעה, שאחיותם מבחינת צמצום ודין פידוע, על־כן אנו צריכין שאחר הצמצום שנתצמצם האור ונעשה בחינת חלל הפנוי וכו' פנ"ל, צריכין לראות ולמלאות החלל להמשיך לשם ילקותו יתברך שיהיה כל החלל ממלא מאלקותו יתברך שמו. בבחינת מלא כל הארץ כבודו, כי הארץ זה בחינת תכלית העשיה, תכלית הצמצום. וצריכין שיהיה הצמצום מלא מאלקותו יתברך שזהו בחינת יצירה לטב על־ידי חכמה שפלב שנתגלה בתוך החלל שפלב, שהוא בחינת חלל הפנוי פנ"ל, שעל־ידי זה נתגלה מלכותו יתברך. ואזי כשנתגלה ילקותו יתברך בתוך החלל פנ"ל ונתמלא כל הבריאה שבתוך החלל מהתגלות כבוד ילקותו יתברך בבחינת "מלא כל הארץ

בחינת אור האין סוף, בחינת 'אין נסתר מוחמתו'. ואף-על-פי-כן יוכלו לקבל התגלות מלכותו, דהיינו שאף-על-פי-כן יהיה בחינת צמצום, כי בלא הצמצום אי אפשר לקבל על מלכותו כנ"ל. וזה הסוד אי אפשר להשיג וגם משה רבנו נתקשה בו עד שהראהו הקדוש ברוך הוא, כזה ראה וקדש, שלמדו ה' יתברך באיזה שיעור תראה שתהיה ראיה לקדש, דהיינו באיזה מעוט וצמצום אנו יכולין למלאותה מפגמיתה, לגלות מלכותו יתברך על כל העולם. ואף-על-פי-כן לא יחור הכל אין סוף רק שיהיה לנו פח לקבל מלכותו תמיד בבחינת רצוא ושוב, בבחינת מטי ולא מטי וכו'. וזה הסוד אי אפשר להשיג עכשו עד לעתיד שיהיה אור הלבנה באור החמה ותתגלה מלכותו יתברך על כל באי עולם, אבל עכשו הדבר הזה בסוד, שהוא בחינת סוד העבור, סוד קדוש החדש שנמשך רק לגדולי הדור בקבלה איש מפי איש עד משה רבנו, עליו השלום:

ה וזה בחינת 'סוד העבור', סוד דיקא, בחינת סודות התורה, פי עכשו צריכין להחזיק הדבר הזה בסוד. פי אם יתגלה הסוד הזה, דהיינו סוד קדוש החדש, סוד מלוי הלבנה מפגמיתה שאז עולה הלבנה, בחינת מלכות, עד אין סוף. אם כן יחבטל העולם לגמרי, כי עכשו עדן אי אפשר לקבל ולהשיג אור השכל הזה ועל-כן התברר שיהיה בסוד. והסוד, זה בעצמו בחינת הצמצום, שעל-ידי

כבודו, בחינת 'הלא את השמים והארץ אני מלא', זה עקר שלמות המלכות ואז הוא בחינת אור הלבנה באור החמה כמו שיהיה לעתיד בעת שיתגלה מלכותו יתברך, בחינת 'יהיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד':

ד וזה בחינת סוד קדוש החדש שאנו צריכין בכל הדין לקדש החדש, להמשיך הבחינה שתהיה לעתיד, שהוא מלוי פגמית הלבנה ממועוטה. וזה הדבר הוא באמת סוד גדול שאי אפשר להשיגו. ואפלו משה רבנו נתקשה בזה כנ"ל, כי תכף בשממלאין פגמית הלבנה, דהיינו שנתגלה מלכותו יתברך על כל באי עולם וימלא כבוד ה' את כל הארץ, אזי אי אפשר לקבל אור ההתלהבות הזה כי אם כן הכל אין סוף ואי אפשר להתגלות מהמדות בחינת אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד כנ"ל, ועל-כן התברר שיהיה הצמצום ומעוט כנ"ל. ותכף בשיש צמצום יוכל הם ושלום להשתלשל אחיה להפטר אחרא מצמצום האור, שהיא בחינת הסתלקות האור שמושם אחותם. ועל-כן אי אפשר להשיג סוד הזה עכשו, שהוא סוד קדוש החדש, דהיינו למלאות פגמית הלבנה, דהיינו שהתגלות מלכותו יתברך יהיה מלא כל הארץ וכו' כנ"ל, שזה בחינת אור הלבנה באור החמה, שאור הלבנה, שהוא בחינת התגלות מלכותו יתברך, מאיר עד אין סוף באור החמה, שהוא

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ד

ארה חיים רסט

להעלות המלכות מבחינת אתהך גוצא, מבחינת המאור הקטן וכו'. וזה ולחיש לה בחינת תפלה בלחש, עני שם. תפלה בלחש דוקא, כי בשצריכין להעלות המלכות מבחינת המאור הקטן שיהיה בבחינת שני המאורות הגדולים, שזהו בחינת מי עם זאת עולה וכו' פנ"ל, שזה געשה עלידי התפלה, כמבאר שם במאמר הנ"ל. על-כן צריכין לעשות זאת בלחש בבחינת סוד, שזהו בחינת סוד קדוש החדש וכו' פנ"ל. וזה בחינת צניעות של הוויג שצריך להיות בצניעות גדול, כי וויג דקדשה היא בבחינת הנ"ל להעלות אשה יראת ה' מבחינת המאור הקטן לבחינת שני המאורות הגדולים וכו', וצריך שיהיה בצניעות גדול בבחינת סוד וכו' פנ"ל:

ו ועל-כן סוד העבור לא נמסר רק לישראל, כמו שכתוב: "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים וכו'". ואמרו רבותינו ז"ל: זה סוד העבור, כי אומין דעלמא שנינתם ממלכות הרשעה, עקר ינתתם הוא רק מבחינת צמצום האור פנ"ל, כי הם בבחינת צורה לביש, בחינת מפשט לב, בחינת ערלת לב. ועל-כן אי אפשר לגלות להם סוד הזה של קדוש החדש, כי הם אינם יכולים לקבל אור הזה, כי אנתנו בני ישראל זכינו לקבל את התורה והמצוות, שהם בחינת בלים ומדות, לקבל על דם השנת אלקותו ותברך בבחינת מטי ולא מטי

שהדבר בסוד, עלידי זה הוא בחינת צמצום האור, שעלידי זה דיקא יכולין לגלות מלכותו ותברך, שהוא בחינת קדוש החדש פנ"ל. וזה בחינת צניעות שהיא מדה טובה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין לה יפה מן הצניעות. בחינת "והצנע לבת עם אלקוד", כי צריכין עקשו בהכרח להתנהג בעבודת ה' בהצנע ובסוד כדי שלא יהיה, חס ושלום, בחינת רבי האור ויחזר הכל אין סוף ולא תוכל להתגלות בחינת המלכות כלל. וזה בחינת תפלה בלחש, כי עלידי התפלה, עלידי זה עקר עלייתה ואז עולה המלכות עד אין סוף, על-כן צריכין לעשות תקון זה בלחש ובסוד. בבחינת סוד קדוש החדש 'סוד' דוקא. כדי שלא יחזר הכל אין סוף, כי עקשו עדין לא נתגלה זה השכל של קדוש החדש שתוכל להתגלות המלכות עד אין סוף ואף-על-פירכן נכל לקבל מלכותו עלינו, כי זה השכל לא יתגלה עד לעתיד שיהיה אור הלבנה כאור החמה, שאז יתקום: "ויהי ה' למלך על כל הארץ וכו'". אבל עקשו אפלו בעת שרוצין להמשיך איה הארה מבחינה זו, שהוא בחינת עליות המלכות, בחינת קדוש החדש בחינת מי זאת עולה מי עם זאת עולה וכו', שהוא בחינת הנ"ל, צריכין לעשות זאת בסוד בבחינת סוד העבור, בחינת תפלה בלחש פנ"ל. וזה מרמז בדברי רבנו ז"ל במאמר הנ"ל כמה שכתב שם על מאמר רבותינו ז"ל: אתהך גוצא חזון ולחיש לה וכו', דהינו שצריכין

באפן שנקבל מלכותו יתברך עלינו תמיד. ואף-על-פי-כן יהיה לנו קיום ולא נתבטל לגמרי עד שיגיע העת להשיב הפקדון אליו ויתברך, אבל האמות לא זכו לתורה ואין להם פלים לקבל האור, על-כן נתצמצם אור אלקותו ויתברך מהם לגמרי ואי אפשר לגלות להם, כי תקף בשמחתילין לגלות להם אור אלקותו ויתברך הוא אצלם בחינת רבוי אור, שעל-ידי זה נתבטל האור לגמרי פידוע. ועל-כן הם רחוקים מה' ויתברך, כי אינם זוכים לזה השכל וההשגה הנ"ל, שהוא בחינת סוד העבור הנ"ל:

ז **אבל** אנחנו זוכים לקבל סוד קדוש החדש על-ידי צדיקי הדור, שהם בחינת משה אשר להם לבד נמסר הסוד הנה והם מורים אותנו את הדרך גלף בה וכו' באפן שנוכל לקבל עלינו על מלכותו ואף-על-פי-כן יהיה קיום העולם. ועל-כן מצות קדוש החדש היא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, כי זה הוא בחינת כלל כל התורה בלה שיהיה לנו פח לגלות מלכותו על כל העולם. ואף-על-פי-כן יהיה קיום העולם כמו שיתקו לעתיד וכו' הנ"ל. ועל-כן עקר יציאת מצרים תלוי בזה, כמבאר שם בפרשת החדש שתקף בשרצה ה' ויתברך להוציאם ממצרים או גלה למשה רבנו סוד קדוש החדש ושם נאמר ענין יציאת מצרים, כי עקר כל הגלויות שהם בגולים בגלות מצרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הוא רק

על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי שלא נתגלה ענין מלכותו ויתברך ואמין דעלמא, שהם בחינת מלכות הרשעה שלטין על ישראל, שאחיותם מבחינת הצמצום והמעוט הנ"ל. שזה בחינת גלות מצרים לשון מצר וצמצום. ועל-כן עקר הגאולה הוא על-ידי בחינת סוד קדוש החדש, דהינו על-ידי שזוכין על-ידי צדיק הדור בחינת משה, להשיג סוד הנ"ל איך לגלות אור אלקותו ויתברך בהדרגה ובמדה, שעל-ידי זה נתגלה מלכותו ויתברך על כל באי עולם וכו' הנ"ל. כי אחיות האמות שאחיותם מהסתרא אחרא הוא רק מבחינת רבוי האור ומעוט האור, כי רבוי האור הוא המעוט, כי אי אפשר לקבל רבוי האור ועל-ידי זה נתמעט ונסתלק לגמרי, אבל אנחנו זוכים לקבל האור בהדרגה ובמדה על-ידי התורה הקדושה, שעל-ידי זה זוכין לגלות אלקותו על כל העולם ואף-על-פי-כן יהיה קיום העולם, שזהו בחינת סוד קדוש החדש. ואינו בשנתגלה האור בהדרגה ובמדה בסוד קדוש החדש או אין להאמות שום וניקה כלל ואינו הוא מפלתם, כי וניקתם הוא רק על-ידי שנתצמצם האור ביותר בבחינת מצרים. ואין זוכים לגלות אור אלקותו ויתברך בתוך הצמצום, או יש להם וניקה. ובאמת בודאי אי אפשר לגלות להם אלקותו ויתברך, כי אוי התבטלו לגמרי, כי אין להם פלים לקבל. אבל בשאנו זוכים לגלות מלכותו ויתברך על-ידי התורה והמצות, שזהו בחינת קדוש החדש, על-ידי זה

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רעא

נתפטר כל וינקתם. ואז יוצאין מגלות מצרים שפולל כל הגליות, כי ממשכין אור של לעתיד שיתגלה מלכותו על כל העולם ואף על פירבן יהיה קיום העולם, שזהו בחינת קדוש החדש וכו' כנ"ל:

ח וזה בחינת ניסן שהוא ראש חדשים, כי ניסן הוא אביב, אלף עם בית, יוד עם בית, שיש לשני בתים עליה, בחינת מי עם זאת עולה וכו', בחינת שני מלכים משתמשים בבית אחד, בחינת שני המארת הגדולים, שזהו בחינת ראש חדש וכו' כנ"ל, כי יש שנים עשר ראשי חדשים כנגד שנים עשר שבטאים. וכל שבט ושבת יש לו נשיא. וכל נשיא ונשיא בחינת צדיק הדור הוא בחינת משה, שהוא לבד וזכה לבחינת סוד קדוש החדש כנ"ל, כי הצדיק לבד, שהוא מנהיג הדור, בחינת משה, בחינת הנשיא, הוא יכול להמשיך הארה זו באנשיו להודיעם הדרך אשר ילכו בה לקבל על מלכותו בהדרגה ובמדה וכו' כנ"ל:

ט וזה בחינת: "באר חפריה שרים פרוה נדיבי עם במחקק במשענותם", ודרשו רבותינו ז"ל שכל נשיא ונשיא היה ממשיך במקלו מימי הבאר לשבטו, כי באר מים חיים זה בחינת התגלות אור אין סוף שהוא מקור חיים, כמו שכתוב: "העוזבי מקור מים חיים וכו'". ואי אפשר להמשיך מימי הבאר, שהם התגלות אלקותו ותברך כי אם על ידי צדיקי הדור, שהם בחינת שנים עשר נשיאים שכל

אחד ממשיך האור הזה לשבטו בהדרגה ובמדה בבחינת במחקק במשענותם, ודינו על ידי המטה, שהוא בחינת מחוקק, בחינת חקוקה ורשימה, בחינת צמצום שהנשיאים יודעים איך לצמצם האור פראוי להמשיך בחינת מימי הבאר לשבטו, שהוא בחינת התגלות מלכותו ותברך בהדרגה ובמדה וכו' כנ"ל. ועל כן

הם שנים עשר נשיאים כנגד שנים עשר חדשים, כי זה בעצמו הוא בחינת סוד קדוש החדש וכו' כנ"ל. ועל כן בניסן, שהוא ראש חדשים, אז מאירין כל השנים עשר נשיאים בשנים עשר ימים הראשונים, כי בכל יום ויום הקריב נשיא אחד בחגבת המשכן, כי ניסן הוא ראש חדשים וכו' כלולים כל השנים עשר חדשים, שהם בחינת שנים עשר נשיאים שכל אחד ואחד מאיר לישראל בחינת סוד קדוש החדש, שהוא בחינת התגלות מלכותו ותברך שיתמלא פנימת הלכנה וכו' ואף על פירבן יהיה קיום העולם כמו שיתיה לעתיד וכו' כנ"ל. וזה בחינת חגבת המשכן שאז הקריבו הנשיאים, כי במשכן היו כלים לקבל על ידם השגת אלקותו ותברך בבחינה הנ"ל, בבחינת "וכבוד ה' מלא את המשכן", בחינת "מלא כל הארץ כבודו וכו'", הינו כנ"ל:

הלכה ה

על פי התורה "תהלים מסגל לתשובה" בסיון ע"ג בלקוטי הנניא:

וְעַל־פִּי הַהִנְחָנָה הַכְּלִית שֶׁהוֹדִיר רַבְנֵי
 ז"ל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפֹה וּבְמִה
 פְּעָמִים לְהַרְבוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם
 וְיוֹם, דִּהְיִינוּ לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוּ לְפָנֵי ה' וַתִּבְרַךְ
 בְּלִשׁוֹן לַעֲזִי, לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו וַתִּבְרַךְ
 שֶׁיִּקְרְבוּהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ וַיִּחַזְקוּהוּ לְשׁוֹב
 בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו וַתִּבְרַךְ וְהוֹדִיר
 לַעֲשׂוֹת מֵהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, דִּהְיִינוּ כָּל
 הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁגָּלָה בְּכָל תּוֹרָה
 וְתוֹרָה לַעֲשׂוֹת מִזֶּה תְּפִלָּה לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן
 מִה' וַתִּבְרַךְ שִׁזְכָּה לְבֹאוֹ לְכָל זֶה כְּפִי סֵדֵר
 חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁגָּלָה, כְּפִי בְּגֵן הַנוֹרָא
 שֶׁבָּנָה בְּכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה שֶׁגָּלָה בְּדַרְכּוֹ
 הַנִּפְלָא וְאָמַר שֶׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה שְׁעִשׂוּעִים
 גְּדוּלִים לַמַּעֲלָה. וְאָמַר שֶׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה
 שְׁעִשׂוּעִים שְׁלֵא עַדִּין שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלֶּה
 לְפָנָיו וַתִּבְרַךְ מֵעוֹלָם:

וְזֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים
 וְסוּפוֹת וְאַרְבַּעַה מִיָּמִים וְהוֹשַׁעְנָא
 רַבָּא וְשְׁמִינֵי עֶצְרַת וְכוּ':

א כִּי כָּל עֲבוֹדָתֵנוּ בְּיָמִים הָאֵלֶּה לְנֹסֵר אֵת
 הַמְּלָכוֹת מְזַעֵיר אֲנַפִּין וְלִבְנוֹתָהּ
 פִּרְצוּף שְׁלֵם וְלִחְדָּה עִם זַעֵיר אֲנַפִּין,
 כַּמְבָאָר כֹּל זֶה בְּכוֹנוֹת הָאָרֶץ ז"ל. הֵינּוּ
 שָׁפֵל פְּנוֹתֵנוּ בְּיָמִים הָאֵלֶּה לְכוֹנוֹת אֵת
 הַתְּפִלָּה לְהַקִּים אֵת הַתְּפִלָּה מִנְּפִילְתָּהּ,
 לְהַקְיָמָה וּלְגַדְּלָה וְלִבְנוֹתָהּ בְּשִׁלְמוֹת, כִּי
 הַתְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת, בְּחִינַת
 מְלָכוֹת דָּוִד, בְּחִינַת "וְאֵינִי תְּפִלָּה", כְּמוֹ
 שֶׁכְּתַב רַבְנֵי (בְּסִיפִין פֶּד בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא), וְזֶה כֹּל
 עֲבוֹדָתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ' לְהַקִּים וְלִבְנוֹת

ב וְזֶה בְּחִינַת הַנְּסִירָה הַמְּבֹאָר בְּפְּנוֹתָהּ.
 וְכֹלל הַעֲגִין בְּקִצּוֹר הוּא, שֶׁבְּרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה אֵז הַמְּלָכוֹת
 בְּבְּחִינַת אֲחִיר בְּאֲחִיר וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן אִם
 לֹא הָיָה חוֹטֵא בְּעֵץ הַדַּעַת וְהָיָה מִמְּתִין
 בְּזוּגוֹ עַד שֶׁבַת, הָיָה יָכוֹל לְהַחְזִירָה תְּכַף
 פָּנָיִם בְּפָנָיִם עַל־יְדֵי תְּפִלָּתוֹ שֶׁהָיָה צָרִיד
 לְהַתְּפַלֵּל אֵי, אֵד עַל־יְדֵי פְּגָמָיו, עַל־יְדֵי זֶה
 אָנּוּ צְרִיכִין בְּכָל שָׁנָה לַעֲסֹק בְּתַקְוָה זֶה
 מַעֲט מַעֲט עַד בִּיאַת הַגּוֹאֵל. וְגַם מַעֲט

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

רענ

בחינת התפלה, שהיא בחינת מלכות דוד שכל עסקנו לנסרה ולבנותה קומה שלמה בפני עצמה וליחדה עם זעיר אנפין, כי בחינת זעיר אנפין הוא התורה הקדושה, כמובן בפגנות קריאת התורה ובשאר מקומות. והתפלה היא בחינת מלכות דוד שדבוקה עם זעיר אנפין אחר באחור ועקר דבוקתא אחר באחור היא בעת שיש שליטת החיצונים שאי מתיראין שלא יתדבקו באחוריהם, על-יכן הם דבוקים אחר באחור, כמבאר בפתכים בכמה מקומות. וזה עבודתנו בראש השנה וכו' להמתיק הדינים ולבטל אחיזת החיצונים שיניקתם מתקף הדינים חס ושלום, כדי לנסר את המלכות שתהיה פרוצה שלם בפעל ותתיחד בבחינת פנים בפנים, הינו כי יש שני בחינות תפלות, יש תפלה שהוא למטה מהתורה והיא תפלה להתורה, ויש תפלה שהיא בחינה אחת עם התורה ממש. וגם היא גבה מהתורה, כי יש תפלה שמתפללין על צרכיו, דהינו פרנסה ויבנים וחיים ורפואה וכו'. והאת התפלה נקראת חיי שענה. והיא למטה מהתורה וטפלה להתורה, כי בודאי מי שמתפלל על צרכיו גופו ואינו מתפנן כלל בשביל התורה, רק הוא מתפלל שיתן לו ה' יתברך פני, חיי ומזוני וכו' להנאתו ולצורך גופו, זאת התפלה בודאי אינה חשובה לפני ה' יתברך. והיא בחינת תפלות רעות שכתב רבנו זכרנו לברכה שיש לכל אדם תפלות רעות והיא בחינת גבא אמחיתרתא רחמנא קרה. כי זה ידוע

שמתקנים בכל שנה אינו נגמר ביום אחד כי אם מראש השנה עד שמיני עצרת. ועקר התקון הוא שצריכין לנסר את המלכות שלא תהיה בבחינת אחר באחור דבוקים בכלל אחד לשניהם, רק לנסר את המלכות מזעיר אנפין שתהיה המלכות בחינת פרוצה בפני עצמו וזה נעשה על-ידי הדורמטא והשנה דאפיל על זעיר אנפין שהוא הסתלקות המחין שנסתלקין ממנו ועולים למעלה בסוד מין נוקבין ואז מקבל המלכות המחין שלא על-ידי זעיר אנפין כי אם מלמעלה מבינה בעצמה. ואחר כך על-ידי השופר חוזרים המחין לזעיר אנפין. ואז ממתיק דיני המלכות, וממשיך לה גבורות מתקנות. ועל-ידי זה ננסרת המלכות ונבנית קומה בפני עצמה בכל עשרת ימי תשובה וכו', עד שבשמיני עצרת אז הוא בחינת היחוד שמתנתרת המלכות עם זעיר אנפין וכו', עין כל זה בפגנות:

ג ואם אמנם אין לנו עסק בנסתרות, אך אף-על-פי-כן כל מה שאנו יכולין להבין מהם רמזים לעבודת ה' יתברך מה טוב ומה נעים, בפרט על-פי ההקדמות של רבנו ז"ל שבבבל דבריו כל דברי קבלת האר"י ז"ל והזהר הקדוש וכו', באשר נשמע מפיו הקדוש, על-יכן כל מה שנופרש דברי הפגנות על-פי הקדמתו, הכל אמת וצדק, כי דבריו ז"ל הם פליליות גדול וכו' ואין פאן מקומו להאריך בזה פאן. ונשוב אל הענין כי מלכות הוא

הא

ונראה בחוש שכל ימי חיינו הכל וריק וימינו כצל עובר ומה יתרון לאדם בכל עמלו. ואם יצבר כעפר כסף וכו' לא במוחו. יקח הכל ואין מליון לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובים ומרגליות וכו'. ועליבן מי שאינו מסתפל על התכלית האחרון האמתי, למה לו חיים. ומה הנחת רוח לה' יתברך מתפלתו שמתפלל שיתן לו ה' יתברך פרנסה וקמון וכו' למלאות תאוות בטנו. וה' יתברך יודע ומבין שכל מה שמבקש אינו טובה לפניו כלל, כי מאחר שאינו מסתפל על התכלית בודאי הפרנסה והעשירות שלו הוא בחינת עשר שמור לבעליו לרעותו, רחמנא לצלן. נמצא, שהתפלה שהיא לצורך הגוף לכד בלי פגנת קיום התורה היא בודאי אינה טובה כלל. ועל תפלות כאלו קורא תגר בזהר הקדוש, צווחין ככלבין הב הב, הב לן חיי, הב לן מוונא וכו'. ואין לה' יתברך נחת מתפלה כזאת שהיא לצרכי הגוף כי אם בשעה המתפלל מתפונ בתפלתו בשביל קיום התורה, דהינו שמתפלל על בני חיי ומוונא וכל פגנתו כדי שיזכה לעשות רצונו ויתברך וילקחם תורתו ומצותיו באמת. ואם פגנתו באמת בשביל זה בודאי יש לה' יתברך נחת רוח מתפלה כזאת, אבל אף-על-פי כן תפלה כזאת היא בודאי למטה מהתורה ומפלה להתורה, כי מאחר שהתפלה בשביל צרכי הגוף. נמצא שהתפלה זאת בפני עצמה אינה בלום כנ"ל, כי למה לו הגוף וצרכיו והיום בכאן

ועל תפלה כזאת הקפידו רבותינו ז"ל שלא להאריך בה ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה. כי העקר הוא חיי עולם, שהוא התורה, אבל התפלה כזאת בשביל צרכי הגוף היא חיי שעה, רק שצרכין אותה בשביל חיי עולם בשביל התורה. ועליבן בודאי אין להניח העקר, שהוא חיי עולם, ולהאריך בהתפלל, שהוא חיי שעה. ותפלה כזאת צריך שמירה גדולה שלא יתאחזו בה החיצונים, שלא תהיה בבחינת "רגליה ירדות מות" חס ושלום, כי מאחר שמתפלל על צרכים הגשמיים של הגוף רק שפגנתו בשביל התורה, בקל תוכל הסטרא אחרא להתאחזו בו להטות פגנתו בשביל צרכי הגוף בעצמו, שאז תפלתו פסולה כנ"ל. ועליבן בשעתהתפלה, שהיא בחינת מלכות, הוא בבחינה זו, אזי היא בבחינת אהור באהור, שהיא דבוקה להתורה ומפלה אליה, כי אין לה פרוצוף בפני עצמה, כי בלא התורה אין לה ענין כלל כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ערה ארזה חיים

וְצִרְיָכָה לְהוֹיֹת בְּבַחֲנֵית אַחוֹר בְּאַחוֹר שְׁלֵא וְתֵאָחֳזוּ הַחֲוִיצוֹנִים כַּנֶּל, כִּי תִפְלָה כּוֹ צִרְיָכָה שְׁמִירָה מִהַחֲוִיצוֹנִים מְאֹד. מֵאֲחֵר שְׁכַל הַתְּפִלָּה בְּשִׁבִיל צִרְכֵי הַגּוֹף, רַק שְׁמִיכּוֹן בְּשִׁבִיל קִיּוֹם הַתּוֹרָה כַּנֶּל:

ד **אָבֵל** עֵקֶר הַתְּפִלָּה הַשְּׁלֵמָה הִיא בְּשִׂאֵדָם מִתְּפִלָּל רַק עַל צִרְכֵי נִשְׁמַתוֹ בְּעִצְמוֹ, דְּהִינּוּ שְׁכַל תְּפִלּוֹתָיו לְזִכּוֹת לְיִרְאַת ה' וְעִבּוּדוֹתָו וְתַבְרָד. כְּמוֹ שְׂאֵמֵר דּוֹד הַמְּלֻךְ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים כו): "אֲחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁכֵתִי בְּבֵית ה' כֹּל יְמֵי חַי וְכוּ". וְכֵמוֹ שֶׁכְּתֹב רַבְנוּ ז"ל (בְּסִינן י"ד) עַל מֵאֵמֵר רַבָּה בַר בַּר הִנֵּה (כַּפֵּי בִתְרָא ע"ד): "וְשִׁקְלִית לְסִלְתָּאִי וְאֶנְחִיָּה בְּכוֹתָא דְרִקְוֵע', עֵזֶן שֵׁם.

וְתִפְלָה כְּזֹאת אֵינָה טְפִלָּה לְתוֹרָה, אֲדִרְבָּא, תִּפְלָה כְּזֹאת הִיא עֵקֶר קִיּוֹם הַתּוֹרָה, מֵאֲחֵר שְׁמִיכְבֵּשׁ רַק לְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה, שְׁנֵה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה, כִּי לֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה. וְזֶה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי לא) "אִשָּׁה יִרְאַת ה' הִיא תִתְהַלֵּל", הִינּוּ הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת אִשֶׁת חַיִל, כִּשֶׁהוּא בְּשִׁבִיל יִרְאַת ה' לְזִכּוֹת לְיִרְאַתוֹ וְתַבְרָד, הִיא תִתְהַלֵּל, כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה. וְזֹאת הַתְּפִלָּה הִיא שְׁנֵה עִם הַתּוֹרָה וְנִבְנָה כְּמִנְהַג, כִּי עֵקֶר הַבְּנֵיָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הוּא לְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה, כִּי לֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה. וְזֶהוּ בְּנִיתוֹ בְּתִפְלָתוֹ שְׁמִיכְבֵּשׁ לְיִרְאַת אֵת ה' וְלְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה. גִּמְצָא, שֶׁהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׁנֵיהֶם שְׁוִים בְּקוֹמָתָם. וְאִף גַּם הַתְּפִלָּה גְּבוּה יוֹתֵר, בְּבַחֲנֵית אִשֶׁת חַיִל עֲמֻרַת בְּעֵלְהָ, בְּחִינַת

"רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאַת ה'", דְּהִינּוּ הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת "אִשָּׁה יִרְאַת ה'", דְּהִינּוּ מִזֶּה שְׂמִתְפַּלֵּל עַל הַיִּרְאָה הִיא רֵאשִׁית חֲכָמָה, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִהַתְּכַמֵּחַ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה. כִּי תִפְלָה כְּזֹאת הִיא עֵקֶר קִיּוֹם הַתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר הַתּוֹרָה הִיא הַמַּעֲשֶׂה שְׂוִיכּוֹן עַל-יְדֵי תִפְלָה זֹאת, כִּי לֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר וְכוּ' כַּנֶּל, כִּי הַכֹּל בְּיַד שְׁמַיִם, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה בְּחִינַת זְעִיר אֲנַפִּין שְׁנִקְרָא שְׁמַיִם בְּיַדְעוּ, חוּץ מִיִּרְאַת שְׁמַיִם, אָבֵל עַל-יְדֵי תִפְלָה יְכוּלִין לְזִכּוֹת לְיִרְאַת שְׁמַיִם, שְׁנֵהוּ בְּחִינַת כֹּל סֵפֶר תְּהִלִּים שֶׁסֵּד דּוֹד הַמְּלֻךְ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכֵּל תְּפִלּוֹת לְזִכּוֹת לְיִרְאַת שְׁמַיִם וְלְעִבּוּדוֹתָו וְתַבְרָד, בְּאֲשֶׁר יִבְאֵר לְפָנֵינוּ בְּעֵזֶר ה':

ה וְזֶה בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׂאֵז עוֹסְקִין לְהִקְיָם וּלְבָנוֹת אֵת הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלֻכּוֹת, לְנִסְרָה מְזַעֵר אֲנַפִּין, מִבְּחִינַת אַחוֹר בְּאַחוֹר, וּלְבָנוֹתָהּ בְּחִינַת פְּרִצוֹף בְּפָנֵי עִצְמוֹ וְלִיְחַדָּא עִם זְעִיר אֲנַפִּין פְּנִים בְּפָנִים, הִינּוּ שְׂאֵז עִסְקֵנוּ לְהַמְשִׁיד תְּקוּן הַתְּפִלָּה הַנֶּל בְּעוֹלָם, הִינּוּ לְהַמְשִׁיד אֵת הַדְּרָךְ הַקְּדוּשׁ בְּעוֹלָם שְׁכַל אַחַד וְאַחַד יִהְיֶה עֵקֶר תְּפִלָּתוֹ רַק עַל הַיִּרְאָה לְיִרְאָה אֵת ה' הַנּוֹכַח וְהַנּוֹרָא הַזֶּה. וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, "וְכִבֵּן תֵּן פְּחָדֶךָ ה' אֲלֵקֵינוּ עַל כֹּל מַעֲשִׂיךָ וְאִמְתָּדֶךָ וְכוּ' וְיִירְאוּךָ כֹּל הַמַּעֲשִׂים וְכוּ' וְנַעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגִידָה אֲחַת לְעִשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם וְכוּ'". כִּי זֶה עֵקֶר עִסְקֵנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְבָנוֹת קוֹמַת הַתְּפִלָּה. שְׂתִתְהִיב קוֹמָה שְׁלֵמָה בְּחִינַת פְּרִצוֹף בְּפָנֵי עִצְמוֹ וְכוּ',

דהנינו שתהיה התפלה בבחינה הנ"ל רק על יצאת ה' ועבודתו, שאז אין התפלה מפלה להתורה בבחינת אחור באחור, רק היא קומה שלמה בפני עצמה, כי היא "אשת חיל עמרת בעלה", כי היא עקר קיום התורה ואין להתורה שלמות כי אם על-ידי תפלה כזאת וכנ"ל:

ו זוהי בחינת השנה והדורמטא דאפיל על ועיר אנפין שהוא התורה ואחר כך נתעורר על-ידי השופר, שעל-ידי זה ננסרת ונבנית קומת המלכות כנ"ל בפגות, כי בשרוצין להמשיך זה הדרך בעולם לעשות מהתורות תפלות, צריכין לזה להמשיך חדושי אוריתא גבוהים מאד הנמשכין מבחינת אוריתא דעתיקא סתמיקא, שעל-ידי חדושי אלו נתגלין כל הדרכים והנתיבות של התורה אידך כל המצות והמדות קשורים ונאחזים זה בזה וזה בזה. כמו הרופא הממחה בשרוצה לרפאות איזה חולאת שבאדם אי אפשר לידע מהות החולאת ורפואתו, כי אם בשפכי בחקמות הנתיבות, דהנינו שידע כל פרטי קומת האדם ותכונת כל איבריו וגידי ועורקיו וכו' בשלמות, שידע היטב אידך כל האיברים הפנימיים והחיצונים ערוכים ומסדרים זה אצל זה, ותכונת פרקיהם וקשריהם ותבוריהם אידך כל איבר ועצם וכו' מקשר ומחבר ומסדר זה בזה וזה בזה על-ידי קשרי הגידים והעורקים וכו'. ואידך הדמים רצים בהם ושאר כל תכונת הגוף ומרחקי פרקיו וכו', הכלולים בחקמת הנתיבות, ואז דיקא

ועיני רמיו מזה בהקדמה שנהיה לספר הא"ב ותכין מעט מזה. ואז דיקא בשממשיכין חדושי תורה כאלו שיודעין על דם בחינת תכונת קומת התורה כנ"ל, או כולין להמשיך זה הדרך לעשות מהתורות תפלות, כי על-ידי זה דיקא

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

רעו

בגליון סדר התפלה איד גובה לפתח את לבנו ולשפך לבנו בפנים נכח פני ה' ולרצות את בוראנו ותברך שיעמוד בעורנו וישיבנו אליו באמת. כי עקר שלמות התפלה נמשכת מבחינת שלש עשרה מדות של רחמים, כי עקר התפלה הוא רחמים ותחננים ועל-כן עקר שלמותה נמשך מבחינת שלש עשרה מדות של רחמים. ושלש עשרה מדות של רחמים הם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שעל ידם נמשכין כל חדושי אוריתא שדורשין את התורה ומחברין אותה מקום למקום ומענין לענין בכלל ובפרט ובכל וחמר וגזרה שוה וכו'. ואלו השלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, כלם נמשכין מבחינת עתיק. מבחינת שלש עשרה תקוני דיקנא, שהם בחינת תקוני עתיק פדוע. והצדיקי אמת כפי מה שזוכין להמשך חדושי דאורייתא משם על-ידי שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, כמו כן זוכין לפתח ולגלות ולהמשך בחינת שלש עשרה מדות של רחמים. וכמו כן הם בגליון לנו סדר תפלה שכולה בשלש עשרה מדות של רחמים. וזה עקר בחינת שלמות התפלה שעושיין מתורה, דהיינו שמשלש עשרה מדות התורה, שהם כלל התורה, עושיין שלש עשרה מדות של רחמים, שהם כלל התפלה בג"ל, אבל כל זה געשה רק על-ידי הצדיקים שידוען שרש של כל השלש עשרה

מדות התורה שהם כלל התורה איד הם ערוכים ומסודרים בשרשם, איד כל עניני התורה ומצותיה ומדותיה ופרטיה ודקדוקיה ערוכים וסודרים וקשורים ומחברים ודבוקים זה בזה בקשרים נפלאים ובתבונה נפלאה ונראה כמו בקומת האדם שראים נפלאות הבורא בתכונת קומתו ועריכות איבריו. ואיד הולכים גידים ודרכים מהראש עד עקב הרגל בדרכים נפלאים וכו', כמו כן הוא ממש בקומת התורה ובג"ל והצדיקים היודעים התורה בשרשה יודעים כל זה היטב. ואז דיקא יודעים לדרש את התורה בשלש עשרה מדות, שהם כלל התורה, ואז יודעים להמשך הדרך הקדוש הנה לעשות מהתורות תפלות, להמשך משלש עשרה מדות התורה שהם כלל התורה. בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, שהם כלל התפלה שנגעשין מזה שעשועים גדולים למעלה:

101

זוה בחינת שופר, כי בתחלה מסלק המחין, שהם בחינת הפלת דורמיטא בג"ל, כי זה ידוע בשרוצין לעלות מדרגא לדרגא צריכין לסלק המחין שמקדם, כמו שמצינו בגמרא (בבא מציעא דף כה:): 'כד הוי סליק לארץ ישראל הוה מתענה כדי לשבח התורה של חוץ-לארץ, כי היה צריך לקבל מחין של ארץ-ישראל. על-כן היה צריך לסלק המחין שמקדם, שהם מחין של חוץ לארץ. על-כן בראש השנה שהוא יום

על-פי שהוא כמו שהוא, וכבר נתפס בתאורתו הרעות, שגדמה לו שאי אפשר לצאת משם, אף-על-פי-כן על כל פנים הדיבור גדול. ואם רפה לדבר דבורי תפלה ותחנונים ותפלל הרבה לה' ותברך שזכה לשוב ולקיים את כל דברי התורה, בודאי יעורר רחמי ה' ותברך עליו עד שיפתח לו ה' ותברך שערי התשובה וזכה סוף כל סוף לשוב אל ה' ותברך וירחמהו:

זוה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל בלקוטי תנינא (בסיון ע"ה) ש'עקר התשובה על-ידי אמירת תהלים, כי כל ספר תהלים הם תחנונים ובקשות של דוד המלך עליו השלום, שבקש מה' ותברך לזכות להתקרב אליו ולקיים תורתו ומצוותיו, כמו שכתוב: "אחת שאלתי מאת ד' אותה אבקש שבתני בבית ה' כל ימי חיי וכו'". וכתוב, "הורני ה' דרךך אהלך באמתך וכו'", עורנו לעשות רצונך וכו'. וכן הרבה. וכל מה שמבקש להציל מאויביו ושונאיו כל פגנתו להציל משונאי הנפש, שהם הסמרא אחרא וחילותיו וגם כל השונאים בגשמיות שבקש להציל מהם, הכל היה בשביל שזכה לקיים את התורה והמצוות, כי כל השונאים של דוד המלך, עליו השלום, ושל כלל ישראל הוא מחמת שאנו אוהזין בותרת ה' ומצותיו שבשביל זה הם מתגרים בנו. נמצא, שכל שונאינו ואויבינו בגשמיות פלם הם שונאי ה', שונאי הנפש, שונאי התורה, וכל בקשתנו להציל מהם הוא להציל משונאי הנפש

ראשון של עשרת ימי תשובה. וצריכין להמשיך הדרך של תשובה בעולם, לתקן הפנים של חטא אדם הראשון שפגם בזה היום שנקרא אז. וכן לתקן הפגמים והחטאים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על-ידי צריכין להמשיך מחין גבורים כאלו כדי שזכה על דם להמשיך דרכי התשובה לשוב אליו ותברך, על-ידי צריכין לסלק המחין שמפדם, שזה בחינת הפלת דורמטא ושנה, שהיא בחינת הסתלקות המחין כדי לזכות למחין גבורים. ועקר המחין חדשים שצריכים לקבל אז בראש השנה הוא שזכה להמשיך מחין כאלו שזכה על דם לזכות קומת התפלה בשלמות, דהינו לעשות מהתורה תפלה, שזה עקר שלמות התפלה שעל-ידי זה עקר המשיכת התעוררות התשובה שאנו צריכין להמשיך עתה בראש השנה, שהוא יום ראשון לתשובה כנ"ל, כי עקר התעוררות התשובה וזכין על-ידי שעושין מתורות תפלות, כי לזכות לתשובה לאו כל אדם וזכה מרובי המניעות שיש על זה. ועל-ידי עקר המשיכת דרך התשובה בעולם הוא על-ידי שעושין מתורות תפלות, כי לשוב בתשובה קשה מאד, כי מה בתחלה קדם שחטא, שעדיין לא נמשך אחר יצרו הרע התגבר עליו היצר הרע עד שהחטאו, מפל שפן עתה שכבר נמשך אחריו ונתפס במצודתו איד אפשר לשוב. אף עקר התשובה נמשך מבחינה ה"ל על-ידי שעושין מתורות תפלות, כי על-ידי תפלה יכולין לפעל הכל, כי אף-

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רעמ

והתורה כדי שנוכה לקים את התורה. הכלל, שכל פגנת דוד המלך עליו השלום בספר תהלים הוא לבקש מה' יתברך שנוכה לקים את התורה והמצוות ולהנצל מפל השונאים והמונעים והמעכבים לעבד את ה' יתברך בגשמיות וברוחניות. וכמו שאמר רבנו ז"ל שדוד המלך יסד כל ספר תהלים מהתבודדות שלו וכו' (בבא שבתא בסיפון טו), עין שם. ועל-כן הם המושה ספרים תהלים כנגד המושה חמישי תורה, שהם כלל התורה, הינו בחינה הנ"ל שעושים מתורות תפלות, כי דוד המלך עשה מהמושה חמישי תורה המושה ספרי תהלים, שהם תפלות ובקשות, הינו שעשה מתורות תפלות, שזה עקר שלמות התפלה פנ"ל. ועל-כן עקר התעוררות התשובה הוא על-ידי תהלים פנ"ל, כי עקר התשובה זוכין על-ידי שעושים מתורות תפלות, שזהו בחינת תהלים פנ"ל:

תפלות, שזהו בחינת תהלים, שכל ישראל עוסקין או באמירת תהלים הרבה, כי דיקא על-ידי זה זוכין לתשובה פנ"ל. אבל דרך זה צריכין להמשיך ממקום גבה מאוד מבחינת חדושי תורה הנמשכין מאוריתא דעתיקא סתימאה פנ"ל. וזהו בחינת הדורמטא שהוא הסתלקות המחזין כדי לזכות למחזין גבוהים על-ידי השופר, דהינו להמשיך חדושי תורה הנ"ל שנוכה על ידם לבנות קומת התפלה, לעשות מהתורות תפלות, שזה עקר שלמות התפלה פנ"ל:

ח וזה בחינת השופר, שהוא בחינת קבלת התורה שנתנה בקול שופר, הינו שממשיכין חדושי תורה כאלו שנוכה על ידם להקים את התפלה, לעשות מהתורה תפלה, שעל-ידי זה עקר התשובה שנוכה לשון אלו יתברך ולקום את כל התורה, כי שופר הוא בחינת יראה, כמו שכתוב: "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו". ויראה הוא בחינת תפלה, כמו שכתוב: "יראת ה' היא תהלה". ובשביל זה נתנה התורה בקול שופר, להורות שעקר שלמות התורה הוא בשזוכין לעשות מהתורה תפלה, שהיא בחינת יראה, שעל-ידי זה זוכין לקים את התורה, שזהו העקר, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. וזהו בחינת "ולבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" הנאמר לענין הקולות והבשרים וקול שופר שבהם נתנה התורה, שהוא לבעבור תהיה יראתו וכו', הינו כדי

נמצא
רמ

שעקר התשובה זוכין על-ידי שעושים מתורות תפלות, שזה עקר שלמות התפלה. וזה כל עסקנו בראש השנה, שהוא יום הראשון לעשרת ימי תשובה, שאז צריכין להמשיך הדרך של תשובה בעולם שזכו כל באי עולם לשוב לה' יתברך, כמו שאומרים: "וגעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך וכו'". וזה ממשיכין על-ידי שעוסקין לבנות קומת התפלה בשלמות, דהינו שנוכה להרבות בהתבודדות להתפלל המיד לה' יתברך לקים את התורה ולעשות מהתורות

שנובה להפלה, שהיא בחינת קולות, בחינת "קולי אל ה' אֲזַעַק קולי אל ה' אֲתַחַנֵּן", בחינת יראה כנ"ל, הינו שנובה לעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה נצולין מחטאים וזוכין לקיים את התורה. וזהו: "ולבעבור תקייה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו". לבלתי תחטאו דיקא, כי לזכות לקיים את התורה לבלתי לחטא, זה זוכין על-ידי בחינת הקולות, בחינת קול שופר, שהיא בחינת יראה, הינו על-ידי התפלות שעושין מהתורות, שהם בחינת יראה, בחינת קול שופר, על דם זוכים לבלתי לחטא רק לקיים את התורה כנ"ל:

ט ובשבייל זה תוקעין שופר בראש השנה כדי להמשיך התורה בבחינת יראה, בבחינת תפלה, הינו לעשות מהתורה תפלה, שעל-ידי זה זוכין להשובה לקיים את התורה כנ"ל, כי לזכות הראשונות נשתברו על-ידי חטא העגל. ואז גלה משה לרצות את ה' ותברך ואז גלה לו ה' ותברך שלש עשרה מידות של רחמים, כמו שכתוב שם בענין בפרשת פי תשא: "ויאמר אני אעביר כל טובי וכי ויעבר ה' על פניו וכי". הינו מחמת שראה משה שנתן את התורה לישראל בהתגלות אלקות כזה ואף-על-פי-כן עברו על התורה ועשו מה שעשו, על-כן שאל לו ותברך דרכי שנובה לידע באיזה דרך יבנים בישראל קיום התורה שנובו לקיים את התורה. ואז גלה לו ה' ותברך שלש עשרה מידות של רחמים,

שהם בחינת שלש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם שנגמשיכון מתליסר תקוני דיקנא, הינו בחינת שעושין מהתורות תפלות כנ"ל, הינו שגלה לו ה' ותברך שעל-ידי שלש עשרה מידות של רחמים, שממשיכון משלש עשרה מידות התורה, דהינו שעושין מהתורות תפלות, על-ידי זה זוכין להכניס בישראל קיום התורה להשיכם פלם לה' ותברך בהשובה שלמה כנ"ל. ועל-כן בראש השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה שנגמרון ביום הכפורים, שהם עשרה ימים האחרונים מארבעים ימים האחרונים שבהם נתרצה ה' ותברך למשה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על-כן ממשיכון או התקון הזה, דהינו שבונין או קומת התפלה, דהינו שעוסקין להמשיך הדרך לעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה עקר התקון כנ"ל. שנהו בחינת קול שופר שחוזרין וממשיכון קבלת התורה שנתנה בקול שופר, הינו שנגמשיכון או מחין מבחינת עתיק, כמו שאיתא בפגנות, הינו שממשיכון חדושי תורה כאלו שעל דם נזפה להקים את התפלה שיהיה כל תפלותינו על היראה לזכות לעשות רצונו ותברך ולעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה זוכין להשובה ונתתקן הכל וכן"ל:

י וזה בחינת מלכיות וזכרונות ושופרות שאומרים הרבה פסוקי תורה נביאים כתובים בהתפלה, הינו שעושין מהתורות תפלה כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רפא

ועל-כן תוקעין שופר ומתפללין מלכות וכו', הכל בתפלת מוסף, כי תפלת מוסף מתפללין רק על התקבנות שהיינו צריכין להקריב בבית-המקדש. ובעונותינו חרב בית-המקדש ואין אנו יכולין להקריב קרבן וכו', על-כן אנו מתפללין לה' יתברך על בגין בית-המקדש שגובה להקריב התקבנות, כמו שאומרים: "ויפני חטאינו וכו' ושם נעשה ונקריב לפניך וכו' ואת מוסף יום וכו'". נמצא שתפלת מוסף הוא בחינת שעושי מתורה תפלה, דהיינו מהמצות של הקרבת הקרבן מוסף עושיין מזה תפלה וכוה אנו ממושיכין הדרך לעשות מתורות תפלות, דהיינו מהמצוה של הקרבת הקרבן מוסף עושיין מזה תפלה וכוה אנו ממושיכין הדרך לעשות מתורות תפלות שהוא גם בן בבחינה זו של תפלת מוסף שכל אחד ואחד כפי מה שהוא רחוק מקיום איהו מצוה הן מצות עשה, או לא תעשה, צריך להתפלל לה' יתברך שיזכה לקנימה, שיהו ממש תפלת מוסף שמתפללין שגובה לקים מה שאין אנו יכולין לקים עתה בעונותינו בעת התרפון. ואת התפלה נחשבת במקום קרבן. וגם על-ידי זה נזכה סוף כל סוף לשוב לארצנו ולהקריב שם קרבנות חובותינו, כמו כן הוא ממש התפלות שעושיין מתורות שצריכין לבקש מה' יתברך הרבה שגובה לקים מה שנקשה לנו לקים עתה בעונותינו בתקף גלות הנפש. ועל-ידי תפלות אלו נזכה לבסוף לשוב לה' יתברך. וגם כל זמן שאין

אנו זוכין עדן לגאלת הנפש בשלמות יהיה נחשב לנו על-ידי התפלה כאלו קנינו ועשינו מה שצמטל עלינו. נמצא, שתפלת מוסף הוא בבחינת תפלות שעושיין מתורות, על-כן אז תוקעין בשופר ומתפללין מלכות וכו', כי שופר ומלכות וקרבנות וכו' הם בשביל בחינה זאת, לזכות להקים את התפלה לעשות מתורות תפלות כנ"ל, שיהו בחינת תפלת מוסף כנ"ל:

יא ועל-כן בכל יום שיש בו תוספות קדשה מתפללין תפלת מוסף, דהיינו בשבת ויום טוב וראש חדש, כי כל הימים קדושים האלו הם בחינת ימי תשובה, כי שבת הוא בחינת פלו תשובה, בחינת "ושבת עד ה' אלקיך", בחינת עולם הבא, (כמו שכתב רבנו ז"ל בסיון 1). וכן כל הימים טובים הם ימי תשובה, (כמו שכתב בסיון 6), וראש השנה ויום פפורים הם בודאי ימי תשובה, וראש חדש הוא שרש התשובה (כמו שכתב בסיון 1 עין שם). נמצא שכל הימים קדושים הנ"ל שצריכין להמשוך בהם הדרך של תשובה בעולם כנ"ל. על-כן מתפללים בהם מוסף, שהוא בחינת שעושיין מתורה תפלה, שעל-ידי זה עקר המשכת דרך התשובה בעולם כנ"ל:

יב וזה בחינת ראש חדש, כי עקר תקון של ראש חדש הוא למלאות פגימת הלכנה שיהיו שניהם שוים בקומתן בבחינת ויהי אור הלכנה כאור החמה, שזה זוכין על-ידי שעושיין מתורות תפלות,

תהלים מסגל לתשובה כנ"ל ומבאר שם בהתורה תהלים וכו' הנ"ל (בסיון ענ בלקוטי חגיגה), כי יש חמשים שערי תשובה וארבעים ותשעה שערים וכול כל אדם לכנס בהם ולהשיגם, אך שער החמשים הוא בחינת התשובה של ה' יתברך בעצמו, כביכול, כי גם אצלו יתברך מצוינו בחינת תשובה, כמו שכתוב: "שובו אלי ואשובה אליכם". ואלו הארבעים ותשעה שערי תשובה הם בחינת ארבעים ותשעה אותיות שיש בשמות שנים עשר שבטי י"ה וכו'. והכלל, שתהלים כלול מכל שערי תשובה, שהם בחינת כלל האותיות שבשמות השבטים. ועל-כן על-ידי אמירת תהלים זוכין לתשובה, כי זוכין על-ידי אמירת תהלים לעורר האות של השבט, שהוא השער של תשובה השקד לשרש נשמתו. ועל-ידי זה זוכה לתשובה, עין שם. ועתה מבאר היטב מה שישנים עשר ראשי חדשים הם מכוונים כנגד שנים עשר שבטים, כי הכל אחד, כי שרש התשובה הוא ראש חודש שאז אמר ה' יתברך, הביאו עלי כפרה על שפעמתי את הירח, (במבאר בסיון י עין שם), כי ראש חודש הוא בחינת מלכות דוד כנ"ל, הינו בחינת תהלים שיסוד דוד שהוא געים ומירות ישראל. ועל-כן הם שנים עשר ראשי חדשים כנגד שנים עשר שבטים שיש בהם ארבעים ותשעה אותיות שהם בחינת ארבעים ותשעה שערי תשובה שזוכין לבוא אליהם על-ידי תהלים, שהוא בחינת דוד, שכל זה הוא בחינת ראש חודש כנ"ל.

שעל-ידי זה בחינת מלכות ותפארת, שהם בחינת משה ודוד, בחינת חמה ולבנה, שניהם שוין בקומתן ושניהם משתמשים בכתר אחד, כי תכלית שניהם אחד, כי תכלית התורה הוא תשובה ומעשים טובים וזה וזה תכלית התפלה מאחר שכל תפלתו ותהנתו ובקשתו הוא לזכות לקיים את התורה, כי עושה מהתורה תפלה שזוהי שתבוא התורה לידי מעשה, שזהו העקר והתכלית וכנ"ל. וזהו בחינת ראש השנה שנקבע בראש חודש, שהוא חסד גדול (במבאר בהתורה "תקעו א" בלקוטי חגיגה, עין שם כל התורה), כי ראש השנה, שהוא בראש חודש, זהו בחינת כלליות חמה ולבנה ביחד, כי השנים נמנין לחמה והחדשים ללבנה, כמובא. ועל-כן ראש השנה, שהוא בראש חודש, זהו בחינת כלליות חמה ולבנה ביחד, כי אז בראש השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה שאנו מתחילין אז לעסוק בהתעוררות התשובה על-ידי שיעסקון לתקום קומת התפלה לעשות מהתורה תפלה כנ"ל. על-כן אז נכלל חמה ולבנה יחד בחינת אור הלבנה כאור החמה, כי שניהם שוים, כי כל זה זוכין על-ידי שעושין מהתורות תפלות:

יג וזה בחינת שנים עשר ראשי חדשים שהם כנגד שנים עשר שבטי י"ה, כי כבר מבאר שלעשות מהתורות תפלות זה בחינת תהלים שהם חמשה ספרים כנגד חמשה חמשי תורה כנ"ל, שעקר התעוררות התשובה הוא על-ידי זה. כי

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ה

ארה חיים

רפג

במקומו (בסוף סימן ע"ה) ש'שבֿביל זה עוסקין כל ישראל בראש השנה ויום הכפורים וכו' באמירת תהלים, כי תהלים מסגל לתשובה, ע"ן שם, הינו כ"ל:

יד וזה בחינת יום הכפורים שאז נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים למקום הארון והלוחות שהם כלל התורה בשְׂרָשָׁה, ושם עקר מקום עליית התפלה. כַּיְדוּעַ, שכל התפלות עולין דרך ארץ ישראל וירושלם ובית המקדש וכו' עד שְׂבָאוֹן לבית קדשי קדשים לנגדת האבן שתיה שדרך שם עולין כל התפלות למעלה, כמו שכתוב: "והתפללו אלך דרך ארצם ובבית אשר בניתי לשקוד וכו'". וכמו שכתוב: "כי ביתי בית תפלה". ועקר נגדת קדשת הבית המקדש הוא במקום הארון והלוחות שעמדו על נגדת האבן שתיה ששם מקדש מן הכל. נמצא, שעקר תכלית קדשה העליונה הוא שם במקום הארון, הינו כ"ל. שעקר שלמות הקדשה הוא בשגבולין תורה ותפלה יחד, שזה זוכין על־ידי שעושים מתורות תפלות כ"ל. וזהו בחינת נגדת קדשי קדשים ששם עקר שלמות התפלה ועליותה. ושם דיקא הארון והלוחות, שהם כלל התורה. להורות שעקר שלמות התפלה, שלמות הקדשה, הוא כשעושים מהתורה תפלה וכוללין תורה ותפלה יחד כ"ל. ועל־כֵּן שם במקום הארון שם הוא תכלית היחוד כַּיְדוּעַ, כי שם נתחדש ביהודי שלם תורה ותפלה כ"ל. ועל־כֵּן לשם נכנס הכהן

ועתה מה מאד צדקו יחדו שנים עשר ראשי חודשים כנגד שנים עשר שבטים, כי שניהם אחד כ"ל:

וזהו, "שבטי יה עדות לישראל להודות לשם ה'". 'להודות' דיקא. בחינת תהלים, שהוא בחינת הודות והלל לה' ותפלה, כי שבטי יה הם בחינת תהלים, שכל זה הוא בחינת ראש חודש כ"ל. ועקר זה התקון של ראש חודש בחינת תהלים, בחינת אותיות שבטי יה, נעשה בראש השנה שנקבע בראש חודש כ"ל. והו' שמסמך שם: "כי שמה ישבו פסאות למשפט", הינו בחינת ראש השנה שאז יושבים פסאות למשפט, כי הוא יום משפט ודון שאז צריכין לעסק בתקון זה לעורר שמות שבטי יה על־ידי תהלים כדי לזכות לתשובה שְׂרָשָׁה ראש חודש וכו' כ"ל. וזהו "פסאות למשפט פסאות לבית דוד". כי עקר התקון של ראש השנה, שהוא בחינת פסאות למשפט, נתתקן על־ידי בחינת מלכות דוד, בחינת פסאות לבית דוד, הינו על־ידי תהלים, שהוא בחינת מלכות דוד כ"ל:

ועל־כֵּן באמת אז בראש השנה ועשרת ימי תשובה עוסקין כל ישראל באמירת תהלים, כי עקר התקון של ראש השנה ועשרת ימי תשובה, שהוא להקים את התפלה, שהיא בחינת מלכות ולזכות לתשובה, זה זוכין על־ידי תהלים כ"ל. שהוא בחינת התבודדות ולעשות מהתורות תפלות כ"ל. וכמבאר שם

נתקנים: "ותיה אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וכו'":

וכל זה זוכין ביום הכפורים, שהוא בחינת סוד יובל הגדול שער הגנון, ששם הוא בחינת שופר גדול, שהוא בחינת שער העליון מגון שערי בינה שישגי אותו משיח, שישגי אוריתא דעתיקא סתימא, שמשם נמשך זה השכל האמת לעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה ישובו כל ישראל לה' יתברך לעולם ועד:

ואז נבנה פיצוף המלכות, שהיא התפלה, בשלמות בפיצוף שלם שנה כמותה, כי כמו שיש בפיצוף ועיר אנפין, שהוא התורה רמ"ח איברים ושם"ה גידים, שהם מצות עשה ולא תעשה, כמו בן יש בפיצוף התפלה, כי מכל הרמ"ח מצות עשה ולא תעשה עושין קומת התפלה מאחר שעושין מהתורה תפלה. ומתפללין בפרטיות על קיום כל מצות עשה ולכלי לעבר חס ושלוש על שום לא תעשה, אבל צריכין לזה חדושי אוריתא דעתיקא סתימא, לידע קשור וחבור המצות והמדות הקדושות של כל פרטי התורה כנ"ל. למשל בזאת התורה מבאר הקשר של שלש רגלים שמשברין שלש מדות רעות וכו', שעל-ידי זה נעשה יראה ותפלה והרחקות שלש מדות, שהם גלוי עריות ושפיכות דמים ועבודה זרה ולעשות ראש השנה וכו', (כמו שמבאר בלקוטי תמצא סימן א).

הגדול ביום הכפורים וממשיך משם זה השכל העליון לעשות מהתורה תפלה, שעל-ידי זה עקר התשובה ועקר הסליחה והמחילה. ועל-כן אז ביום הכפורים נתנו לוחות האחרונות ואז נתרצה ה' יתברך למשה ואמר לו, "סלחתי כדברך", שנתקבלה תפלתו, כי אז נכלל ונתחבר ונתחד התורה והתפלה יחד, כי זוכין להמשיך התקון לעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה נתתקן הכל כנ"ל:

ועל-כן אמרים בסוף געילה "ה' הוא האלקים" שבע פעמים. כי ה' הוא האלקים, הינו שה' ואלקים, שהם בחינת תורה ותפלה ועיר אנפין ומלכות פדונו פלא חד, כי זוכין לעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה נכללין תורה ותפלה בתכלית היחוד כנ"ל. ועל-כן אמרים ה' הוא האלקים שבע פעמים. זה בחינת התפלה, בחינת שבע ביום הללתך על משפטי צדקך. וכן התורה היא בחינת שבעה, כמו שפתיב (משל ט): "הצבכה עמודיה שבעה". וזהו: "שבע ביום הללתך על משפטי צדקך", שהוא התורה, כי פלא חד, כי התפלה בחינת שבע ביום וכו' נעשה מהתורה שהיא בחינת משפטי צדקך וכו' ל זה בחינת מזק שבועתים. שבע פעמים שבע, שעל-ידי זה נכלל שבע משבע ומאירין ארבעים ותשעה שיערי התשובה ארבעים ותשע אותיות השבטים, שהם בחינת תהלים שהוא בחינת תפלות הנעשין מתורות. ואז

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ה

ארה חיים רפה

טו טז

שלוש יחידו גמור בין תורה לתפלה, שהם
 בחינת זעיר אנפין ומלכות, ששם עקר
 היחוד והשלום, שזה נעשה בשעשויין
 מתורה תפלה כנ"ל. ושם בספר נבסמין כל
 השבעה רועים, שהם שרש השנים עשר
 שבטי יה, כי השנים עשר שבטים הם
 בחינת שנים עשר גבולי אלכסון, בחינת
 שנים עשר פשוטות שנמשכין משבע
 פפולות מבחינת שבעת ימי הפגון פדיוע.
 ועל-כן יש בשמות שנים עשר שבטים
 ארבעים ותשע אותיות. שבע פעמים
 שבע, כי שרשם שבע, בחינת שבעה
 רועים, שהם בחינת שבע פפולות. ועל-כן
 נכלל שבע בשבע, שהם ארבעים ותשע,
 בחינת ארבעים ותשעה ימי הספירה,
 שהם פגגד ארבעים ותשע אותיות
 השבטים, שהם בחינת ארבעים ותשעה
 שערי תשובה, שהם בחינת תהלים כנ"ל,
 כי התקון של ארבעים ותשעה ימי
 הספירה שעל-ידי זה קבלו התורה ביום
 החמישים בשבועות רצו הערב רב לקלקל
 על-ידי חטא העגל ואזי חזר ונמשך והמת
 הנחש שפסקה בשעת ממת תורה. ועתה
 צריכין לחזר ולתקן זאת, שזהו תקון חטא
 אדם הראשון והתקון נשלם ביום
 הפורים שאז הוא גמור ארבעים ימים
 האחרונים וכו', אבל עקר התקון מתחיל
 בראש השנה, שהוא יום שנברא בו אדם
 הראשון, שאז מתחילין בתקון זה ועוסקין
 בו עד שמיני עצרת, כמבאר בפגנות
 האר"י ז"ל. ועל-כן בספות בשבעה ימים
 חזורים וממשיכין התקון של שבע שבתות

ובסמין אחר מבאר מעגן ציצית ואמונה
 ותפלה וארץ-ישראל ונסים ועצות ותקון
 הברית וכו', (כמו שמבאר בסמין ז). וכיצא כזה
 בשארי התורות, וכל זה הוא בחינת
 קשורי המדות וכמו כן צריכין לכוון
 לעשות מהם תפלות. ואז שניהם שוים
 בקומתם. וזה עקר תקון הלכנה, בחינת
 תקון של ראש חודש שזוכין בראש השנה
 ביותר כנ"ל:

טו וזה בחינת סכה. צא מדידת קבע ושכ
 בדידת ארעי, בחינת אל תעש
 תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים.
 ואמרו רבותינו ז"ל: זה שידע לחדש פה
 דבר. וזה זוכין דקא בשעשויין מתורות
 תפלות שאז זוכין בודאי לחדש דבר
 בתפלתו בכל פעם, אבל בלא זה בתפלות
 הפשוטות על צרכי הגוף בודאי קשה
 לחדש דבר בכל פעם בתפלתו, כי סכה
 הוא בחינת להקים סכת דוד הנופלת
 לזכות לסכת שלם. וכל זה על-ידי בחינת
 תהלים שסיד דוד, שהוא בחינת בשעשויין
 מתורות תפלות כנ"ל. שעל-ידי זה עקר
 הקמת התפלה מנפלתה, שהיא בחינת
 סכת דוד שנפלה בעונותינו הרבים
 בבחינת פרם זלת אלו דברים העומדים
 ברומז וכו', מאי ניהו תפלה וכו'. כי
 תפלות אלו שעשויין מתורות עומדין
 ברומז של עולם, כי נעשו מהם שעשועים
 שלא עלו עדין שעשועים פאלה לפגיו
 יתברך מימות עולם, כמו שכתב רבנו ז"ל.
 וזה בחינת סכת שלום, דהינו לעשות

תמימות, שהם ארבעים ותשעה ימי הפסידה. ואחר כך זוכין לשמוני עצרת. ועל-כן נקרא בשם אחד עם שבועות שנקרא גם בן עצרת וגם אז מסמין התורה, כי אז נגמר התקון שהתחלנו בשבועות. וטוב אחרית דבר מראשיתו, כי התקון של שבועות רצו לקלקל מהמת שלא קבלנו רק התורה ולא נתגלה עדון התקון של שלש עשרה מדות של רחמים שנמשכו משלש עשרה מדות של התורה, שהוא בחינת לעשות מהתורות תפלות, אבל עתה מראש השנה ועשרת ימי תשובה יום פפור עד עתה כל עסקנו לעשות מהתורות תפלות, שזה עקר התקון כנ"ל:

טו וזה בחינת הפגות של השמונה עשרה נענעים, כי הם שמונה עשרה נענעים כנגד שמונה עשרה ברפאן דצלותא, כי פגנתנו להמשיך המחין של זעיר אנפין על-ידי הנענעים לתוך המלכות, כמו שאיתא בפגות שעל-ידי הנענעים ממשיכין המחין של הששה קצוות לתוך המלכות. ובשכיל זה מנגענים כדי לעורר המוח שבראש, להמשיך הארה מהמוח שבראש לתוך המחין שבששה קצוות כדי שיהיה כח להמחין שבששה קצוות, להאיר לתוך המלכות, שהיא הארה מהמוח שבראש לתוך המלכות, שכל ההדור שלו נמשך ממחין אלו, כמבאר כל זה בפגות האר"י ז"ל, הינו כי כל עסקנו מראש השנה ועד שמוני עצרת להקים ולבנות את המלכות, שהוא

התפלה כנ"ל, שעקר בננוה ושלמותה הוא לשעושים מתורות תפלות כנ"ל. וזה בחינת הנענעים על-פי הפגות הנ"ל, כי המחין שבששה קצוות של זעיר אנפין זה בחינת התורה שבנגלה, שהיא בחינת ששת ימי המעשה, בחינת ששה סדרי משנה, שהיו בחינת ששה קצוות דזעיר אנפין שהוא התורה כנ"ל והמחין שבראש זעיר אנפין, זה בחינת סתרי תורה, בחינת חדושי תורה של הצדיקים אמתים שבכל דור שנמשכין מאוריתא דעתיקא סתימאה דעתידא לאתגלא בימות המשיח ולעתיד לבוא. ואז יתגלה זה הדרך בשלמות לעשות מהתורות תפלות, אבל גם עתה עקר התקרבות הגאולה הוא על-ידי זה

כנ"ל, אבל בשרוצין לעשות מהתורות תפלות צריכין לזה להמשיך חדושי תורה אמתים הנמשכין מאוריתא דעתיקא סתימאה, שהוא בחינת סתרי תורה, שהוא בחינת מחין שבראש הנ"ל. וזה שמנגענין בלולב כדי להמשיך הארה ממחין שבראש מבחינת סתרי תורה לתוך הששה קצוות, לתוך פשטי אוריתא כדי שיהיה להם כח להאיר לתוך המלכות, הינו לתוך התפלה, הינו שכל מוח התורה ימשכו לתוך התפלה, דהינו לעשות מהתורה תפלה כנ"ל. ולזה צריכין דוקא להמשיך הארה מבחינת מחין שבראש שהם בחינת חדושי דאוריתא הנמשכין מאוריתא דעתיקא סתימאה כנ"ל:

כי אי אפשר לעשות מהתורות תפלות כי אם על-ידי שידועין קשוריו וחבורי

המצות והמדות כנ"ל כפי קשורי הספירות ומדות העליונות שאז יכולין לעורר שלש עשרה מדות של רחמים על ידי תפלות אלו שנגעשו מהתורות, שהם בחינת שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שמשם כל הדישין דאורייתא, כי למשל בשאחד רוצה לבקש מה' יתברך שיצפה לקים מצות ציצית בשלמות אם אינו יודע סגלת הציצית איזה מדה יזכה לשפר על ידי ציצית ולאיהו מעלה יגיע על ידה וכו', אז בודאי אינו יכול להתאריך בתפלה עד שישבר לבו עד שיעורר רחמי ה' יתברך, כי אינו יכול לבקש רק רבונו של עולם זכני לקים מצות ציצית בשלמות. אף על פי שבודאי גם זה טוב מאד, אשרי שיאחו בזה לבקש על כל מצוה מה' יתברך, אף על פי כן עדין אינו זוכה לעשות תפלות רחמים ותחנונים, שהוא זה שזוכה לחדש בה דבר. אבל עקר התפלה השלמה שעושין מתורות הוא מחדושי אוריתא שזוכין לידע על דם סגלת המצות, כמו במשל הציצית שהתחלנו. כשיודע האדם שמצות ציצית מסגל לשפר תאות נאוף ולזכות על ידי זה לעצת הצדיקים ולאמונה שלמה ולתפלה ולאריך ישרא' ולעשות נסים וכו'. הנה על פי דרך זה בודאי יכול לסדר תפלות רבות באריכות גפלא על מצות ציצית. כי כל אחד כפי מה שידע בגפשו כמה הוא רחוק מתקון הברית ואיד תאות נאוף מתגבר עליו בכל פעם, שזה עקר המלחמה של כל אדם וכל מה שעובר

עליו בענין זה בכל פעם כמה וכמה הוא צריך להפציר לה' יתברך שישועו לקים מצות ציצית בתקונה כדי להציל מנאוף, שהוא התאוה העומדת עליו בכל יום לכלותו חם ושלום, להתרחיקו מחי החיים. וכן בשקבר כמה הוא רחוק מאמונה שלמה, שהוא יסוד כל התורה בלה וכו' וכן כמה הוא רחוק מתפלה וכו'. וכן כמה וכמה עצות רעות של המהפכים האמות וכו' מתגברין עליו. וכמה ישועה ורחמים הוא צריך לזכות לעצות אמתיות, שהם עצות צדיקים. הן על כל אלה בודאי יוכל לשפך שיהו בתפלתו שיעשה מתורה זאת לפרש את כל אשר עם לבבו על ידי תורה זאת. וכן מתורה אחרת שמדברת ממצות מזוזה שמשפרת תאות כמון ומבטלת מרדת מרידת הפרנסה וזכה לשמח בחלקו וכו' אשר ידוע שמרידת מרדת הפרנסה מכלה תי האדם ומרחקת אותו מעבודת ה' יתברך וכו' כמה וכמה תחנות ובקשות מעמק הלב יכול לעשות על ידי זה עד שישפך לבו פנים נכח פני ה'. וכן בשאר הענינים המבארים בתורה זאת וכן בשארי תורות. גמצא, שעקר שלמות התפלה שהוא בשעושין מתורות תפלות עקר שלמותה הוא על ידי חדושי תורה הנ"ל. וזה בחינת הנענעים על פי הפנות כנ"ל שכל פנותנו להמשיך כל המחזן לתוך המלכות, דהינו להמשיך המחזן של התורה לתוך התפלה לעשות מהתורה תפלה, אבל לזה צריכין להמשיך חדושי תורה הנ"ל, שהוא בחינת

15
16
17
18

תקוני המלכות, שהוא בחינת תפלה שנגמרים אחר כך עד שמיני עצרת, הכל התחיל בראש השנה, רק שגמר תקון של כל בחינה וביחנה נגמר בזמנו ועל-פי זה יתנה מלשב סתירה הנ"ל, אך אף-על-פי-כן עדין דברים אלו צריכים עיון:

יח וְזוּ בְחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל שְׁמַחַת תּוֹרָה שֶׁמִּקְוִין עִם הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים אִם תְּחַנּוּת וּבְקִשׁוֹת אֲנֵי ה' הוֹשִׁיעָה נָא לְהוֹרוֹת שֶׁהַתּוֹרָה עֲדוֹן בְּבַחֲבִינַת מִקְוִים אֲצִלְנוּ. וְכָל עִסְקָנוּ לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן מִה' יִתְבָּרַךְ לְהַכְנִים הַמִּקְוֶה לַפְּנִים, דְּהֵינּוּ שְׁעוֹשִׁין מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת שְׂקִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁלֹּא יִכְיֶנּוּ עֲדוֹן בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא בְּבַחֲבִינַת מִקְוֶה אֲצִלְנוּ נִזְכָּה לָזוֹה, לְקַיֵּם הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת וְזוֹ כֹּל בְּקִשְׁתָּנוּ וְעִסְקָנוּ וְעַל־כֵּן שְׂמֵחִים אִם מֵאֵד, כִּי בְּשִׂזְכּוֹן לַתְּפִלוֹת שִׁלְמוֹת כֹּפְאוֹ שְׁנַעֲשִׂין מִהַתּוֹרוֹת מִשֵּׁם עֵקֶר הַשְּׂמֵחָה, בְּחִינַת "וְגִילוּ בְּרַעְדָּה", בְּחִינַת "וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" (פְּסוּקֵי בְּהַמּוֹדָה "חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם" כְּסִיּוֹן כַּב, עַן שֵׁם). כִּי גַם זֶה שֶׁיֵּקֶד לְכָאֵן וְהָבֵן שֵׁם הַיֵּטֵב, וְעַן לְקַוֵּן מְבַאֵר קִצַּת שְׂמֵיחָה שֶׁכָּתֵב שֵׁם מַעֲנֵן הַנַּעֲשִׂיָה וְנִשְׁמַע שֶׁהֵם תּוֹרָה וְתְּפִלָּה שְׂצִירְכִין לְיִבּוֹת לַעֲשׂוֹת מִהַתְּפִלָּה תּוֹרָה. וְזוֹ בְּעִצְמוֹ בְּחִינַת לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרָה תְּפִלָּה אֶף-עַל-פִּי שְׁלֵפוֹם רִהְטָא נִרְאָה הַפְּכִים, אֲבָל בְּאִמַּת הַכֹּל אֶחָד לְמִבְּיָן. וְכִבְרַת מְבַאֵר מִזֶּה בְּמִקּוֹם אַחֵר (מַהֲלֵכוֹת ספר תּוֹרָה), עַן שֵׁם:

יט וְזוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיא): "רֵאשִׁית חֲכֻמָּה יִרְאֵת ה' שֶׁכֵּל טוֹב לְכֹל עוֹשִׂיהֶם

שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַמַּחֲזִין שְׁבִרְאֵשׁ לְתוֹךְ הַשְּׂשׂוּה קְצוֹת בְּרֵי שְׂאִירוֹ הַמַּחֲזִין שֶׁבְּשִׂשׂוּה קְצוֹת יוֹתֵר בְּרֵי שִׂיחָה לָהֶם כַּח לְהֵאִיר לְהַמְלִיכוֹת שֶׁהוּא הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ כַּנ"ל:

יז וְעַל-כֵּן בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּא שְׂאוֹ נִגְמַר הַתְּקוֹן אוֹמְרִים אִם כֹּל סִפְר תְּהִלִּים, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּקוֹן שְׂאֵנוּ עוֹסְקִין מִרְאֵשׁ הַשְּׂשׂוּה עַד עֵתָה לְהַמְשִׁיךְ אִמִּירַת תְּהִלִּים בְּעוֹלָם וְלַעֲסֵק בְּהַתְּבוּדוֹת וְלַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת שֶׁכֵּל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּהִלִּים כַּנ"ל, וְזוֹ בְּחִינַת חוֹתֵם וְחוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם שְׁעוֹשִׁין יוֹם הַכְּפוּרִים וְהוֹשַׁעְנָא רַבָּא. חוֹתֵם הַמְּלִיכוֹת, דְּהֵינּוּ חוֹתֵם הַתְּפִלָּה שֶׁלֹּא יַעַבְדָּה זֶר זֶה בְּחִינַת בְּשִׂזְכּוֹן לְהַתְּפִלֵּל רַק עַל יִרְאֵת שְׂמֵיחָה, שֶׁזֶה עֵקֶר שִׁלְמוֹת הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת יִרְאֵת ה' הִיא תְּהִלָּה וְכו', כַּנ"ל. וְזוֹ נִגְמַר יוֹם הַכְּפוּרִים, כִּי מִרְאֵשׁ הַשְּׂשׂוּה עַד יוֹם-כְּפוּר מִתְּפִלְלוֹן עַל הַיִּרְאָה, בְּחִינַת יִבְכּוּן תֵּן פְּחָדָד וְכו', אֲבָל עוֹד צְרִיכִין לְתַקֵּן אֵת הַתְּפִלָּה יוֹתֵר בְּבַחֲבִינַת חוֹתֵם עַל חוֹתֵם וְזוֹ זוֹכִין בְּשְׁעוֹשִׁין מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת וְזוֹ עוֹסְקִין בְּסִבּוֹת עַל-יְדֵי הָאֲרֻכָּעָה מִיָּמִים כַּנ"ל שְׂמִנְגֻעִים בָּהֶם וּמִמְשִׁיכִין הַמַּחֲזִין מִהֵרָאֵשׁ לְתוֹךְ הַשְּׂשׂוּה קְצוֹת וְכו'. וְזוֹ נִגְמַר בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּא בְּחִינַת חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם וְכו'. וְזוֹ עֵקֶר עִיּוֹן וְכוּ, כִּי לַמַּעֲלָה אִמְרוּ שֵׁם בְּרֵאֵשׁ הַשְּׂשׂוּה יוֹם הַכְּפוּרִים מִמְשִׁיכִין זֶה הַתְּקוֹן לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת וְלְכַאוֹרָה הוּא סְתִירָה לְדְבָרִים אֵלֶּה, אֵד זֶה נֵשׁ לְיֵשֵׁב בְּגִנְזָל, כִּי בְּנִדְאֵי כֹל תְּקוֹן הַתְּפִלָּה הוּא בְּרֵאֵשׁ הַשְּׂשׂוּה. וְכֵל

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רפט

תהלתו עומדת לעד'. ראשית חכמה וראת ה' וכו', הינו שצריכין להקדים וראת הטאו לחכמותו, כי תכלית תורה תשובה ומעשים טובים, כמו שלמדו רבותינו ז"ל ממקרא זה בכרכות דאיתא שם 'מרגלא בפומא דרבא וכו' ללומדיהם לא נאמר אלא לעשיהם'. וזהו שסיים 'תהלתו עומדת לעד', הינו איד זוכין לזה הוא על ידי בחינת תהלתו וכו', זה בחינת תהלים, שהוא בחינת שעושין מהתורות תפלות כנ"ל. וזהו שכל טוב לכל עשיהם, כי זה נמשך מבחינת שכל העליון מבחינת אוריתא דעתיקא סתימאה, שהוא בחינת שכל טוב, כי בודאי הוא שכל טוב ונפלא לזכות את העולם להביא התורה לידי מעשה על ידי בחינת 'תהלתו עומדת לעד', שהוא בחינת תהלים, בחינת שעושין מהתורות תפלות כנ"ל. וזהו 'תהלתו עומדת לעד', כי בחינת תהלים, דהינו שעושין מהתורות תפלות זאת הבחינה עומדת לעד, כי על ידי זה תהיה הנאילה האחרונה שנתיה נאילה שלמה לעד ולנצח, כי זאת הבחינה של תהלים וכו' עומדת לעד, כי אי אפשר לקלקל זאת לעולם, בחינת "וברתי להם וכו' לא בכרית וכו'":

ה' עת רצון וכו'". כי משה הוא התורה כנ"ל. ודוד הוא התפלה כנ"ל ויוסף הוא בחינת הצדיק יסוד עולם, בחינת צדיק ח"י עלמין ח"י ברפאן דצלותא, שהוא הבחינה המחבר שניהם משה ודוד, תורה ותפלה, דהינו שיוסף הוא הבחינה הממשכת התורה לתוך התפלה, שמביא את התורה מבחינת משה לבחינת דוד לעשות מפניו תפלה, ועל כן משה, יוסף, דוד בגימטריא תפלה, כי דיקא שלשתן הם בחינת שלמות התפלה. כי עקר שלמות התפלה בתכלית הוא בשעושין מתורה תפלה, שנה נעשה על ידי שלשה הצדיקים האלה כנ"ל. ועל כן נסתלקו בשעת תכלית שלמות עלת התפלה שהוא בשבת במנחה, בבחינת "ואני תפילתי לך ה' עת רצון" שאומרים און. וזה "ענני באמת ישעך", אמת זה בחינת התורה, בחינת תורת אמת, הינו על ידי האמת שאננה לעשות מתורה תפלה, על ידי זה בודאי תענני ויהיה לי ישועה, בחינת "ענני באמת ישעך":

וזה "עזי וזמרת יה". "עזי זה בחינת התורה, בחינת "ה' עז לעמו יתן". וזמרת יה זה בחינת תפלה, הינו כשאננה לחבר תורה ותפלה, דהינו לעשות מהתורה תפלה און בודאי "ויהי לי לישועה", כי בודאי יתנה לי ישועה שלמה כנ"ל:

וזה בחינת השבעה רועים הנכנסין בפסה מאברהם עד דוד, הכל בשביל

כ וזה בחינת משה יוסף דוד, שכלם בחינה אחת, כי שלשתן נסתלקו בשבת במנחה בעת רעוא דרעיון, (כמו שאיתא במדרש תהלים דף קנא), שהוא בחינת שלמות התפלה, בחינת "ואני תפילתי לך

בחנינה זאת, כי התחילה מתפלה והסוף הוא תפלה, כי עבודת האבות התחילה מתפלה, כי עדן לא היה שום תורה. ועלכן אברהם תקן שחרית וכו', אבל עדן לא היה בתכלית השלמות מחמת שעדין לא נתנה תורה לעשות ממנה תפלה. ומשה ואהרן הם התורה ויוסף הוא המביא התורה לבחינת דוד לעשות ממנה תפלה להוליד מעשים טובים, כי עקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים ואז נשלם פונת הבריאה בשלמות. ועלכן כל אלה השבעה רועים נכנסין בספרה, כי בסכות עוסקים בזה וכו' פנ"ל:

כא וזה בחינת "צלתה מרבה מחמתה" (ספד טו), כי בהספה מערב הצל והחמה, שהם בחינת תורה ותפלה, אבל הצל צריך שיהיה מרבה, כי עקר היא התפלה, שהיא בחינת יראה, בחינת יראשית חקמה יראת ה' וכו', בחינת "מעשיו מרבין מחכמתו" (אבות ג, יז), כי תפלה בואת היא בחינת מעשה וכו'. וזה בחינת "יהיה יום אחד יודע לה' לא יום ולא לילה" וכו' (ברכה ד), כי תפלה בואת היא למעלה מהזמן, כי היא לא יום שהוא תורה, ולא לילה שהוא תפלה, כי היא כלולה משניהם, ואז יתקיים מה שכתוב אחריו: "ויהי ה' למלך וכו' ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד":

כב וזה בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש שבסכות הוא בחינת "נקבה תסוכב גבר", בחינת "והחזיקו שבע גשים

באיש אחד וכו'", כי אז עולה התפלה על ידי שעוסקין להמשיך הדרוך לעשות מהתורות תפלות. ואז היא בחינת נקבה תסוכב גבר, שהאשה יראת ה' בחינת תפלה ודפנת אחר התורה, כי מה שעבשו דרכו של איש לחור אחר אשה זהו מחמת קטנותה במעלה, שהוא בחינת מעוט הירח. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדושין ב): 'משל למו שאברהם לו אברה וכו' בעל אברה מחזר אחר אבדתו וכו', כי עבשו התפלה בקטנות ורב התפלות הם צרכי הגוף. ואז אין להתפלה פתחון פה לדרף אחר התורה ולתפוע אותה, כי התפלה שהיא לצרכי הגוף אין לה שלמות כי אם על ידי התורה וכו' פנ"ל. ועלכן בודאי אין זה דרך הטוב והאמת לומר אלמד תורה כדי שאוכל להתפלל על צרכי הגוף, כי זה הוא בחינת אל מעשה קרדם לחפר בה', כי עקר פונתו על צרכי הגוף רק מחמת שמתביש לשאל על צרכיו, עלכן הוא לומד כדי שישאל צרכיו. וזה בודאי מננה מאד, עלכן אין נאה בתפלה כזו שהתפלה תבקש את התורה פנ"ל, אבל התפלה שעושין מתורות, שהוא לקיים את התורה, אז התפלה נבנית בשלמות גדול בבחינת מלוי הירח וכו' ואז בודאי אינה מתבישת התפלה בחינת אשה לדרף אחר בעלה, שהוא התורה, בבחינת נקבה תסוכב גבר, בחינת והחזיקו וכו', כי תפלה שלמה בואת בודאי תוכל לדרף אחר התורה ולבקש אותה: למד ועסק בתורה בשבילי

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רצא

כדי שאוכל לעשות תפלות מתורות אלו, כי כל פגנתי לעשות רצון בוראי. וזהו: "והחיוקו שבע גשים", בחינת תפלה, שהוא יראת ה', בחינת "שבע ביום הללתיך וכו'". וזהו "להמנו נאכל ושמלתנו גלבש", כי הלחם והשמחה, שהוא הפרנסה הנמשך על ידי תפלות פשוטות של צרכי הגוף עקר הפרנסה נמשך מהתורה, כי תפלה בואת אין לה שום כח להשפיע כי אם מה שמקבלת מהתורה שמשם כל ההשפעות וכו', אבל תפלה שעושים מתורה שכל פגנתה לקיים את התורה ואת התפלה היא בעצמה תורה ואצלה כל ההשפעות מאחר שכל עסקה לקיים את התורה שמשם כל ההשפעות. וזהו 'להמנו נאכל ושמלתנו גלבש', כי אין אנו צרכין שאתה על ידי למודך תמשך לנו שפע הפרנסה רק אנחנו בעצמנו נמשך השפע לחם ושמלה מאחר שכל עסקנו להמשך קיום התורה במעשה, שזה העקר, שמשם כל ההשפעות. וזהו, "רק יקרא שמך עלינו אסף חרפתנו", דהינו לעלות התפלה מתרפות וביוזנות, מילותא דגלותא מבחינת פרם זלת וכו' אלו דברים וכו'. ותפלה בואת היא בחינת אשת חיל עמרת בעלה וכו'. ועל תפלה בואת נאמר, "רבות בנות עשו חיל ואת עליית על בלגה", בחינת "בטח בה לב בעלה", כי יש אשה שבעלה צריך לפרנסה וכו', כי בעלה צריך להביא לה כל צרכי הפרנסה והיא רק מתקנת המאכל בבשול ואפיה לפרנס

את בני ביתה וכו'. וזה בחינת התפלה הפשוטה של צרכי הגוף שכל התפלה מבוא לה בעלה שהוא התורה, רק שעקר גמר בשול השפע צריך שיהיה על ידי התפלה כדי שתוכל לירד להעולם לפרנס את העולם, אבל יש אשת חיל שכל עשירות של בעלה וחיזתו ממנה, בחינת "בטח בה לב בעלה". וזה בחינת התפלה שעושים מתורות לקיים את התורה שכל חיות התורה שהוא קיום התורה, הוא על ידה דהינו על ידי התפלה וכו':

כג וזה בחינת שמחת בית השואבה. בחינת "ושאבתם מים בששון מפעני הישועה", והקבלון אולפן חרת, הינו חדושי תורה הנ"ל הנמשכין מבחינת עתיקא סתימאה, שעל ידי זה יכולין לעשות מתורות תפלות, שעל ידי זה יכולין לשפך לבו פנים נבח פני ה', שזהו בחינת נסוד המים בחג, בחינת "וישאבו מים וישפכו לפני ה'" הנאמר בשמואל, ופרש רש"י ששפכו לבם פנים, כי דיקא על ידי חדושי תורה הנ"ל בחינת אולפן חרת, שעל ידי זה זוכין לעשות מתורות תפלות, דיקא על ידי זה זוכין לשפך לבו פנים לפני ה' כל אחד ואחד כפי אשר יודע נגעי לבבו ומכאוביו איד הוא רחוק מה' ותברך ולאיה מידות רעות ותאות רעות ובלבולים רעים נפל בעונותיו וכל מה שעובר עליו בכל יום ויכל עת שהכל יוכל למצא בתוך תפלות אלו שעושה מתורות ולפרש שיחתו לפניו ותברך

יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַיִם כַּסּא ה' וכו', ולא יִלְכוּ
 עוֹד אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לְבָם הָרַע" (דקדק ג).
 ירושלים - יראה שלם, בחינת תפלה, פי
 שם הבית המקדש "ביתי בית תפלה",
 שעקר שלמות התורה יהיה כשתבוא
 לתוך בחינת ירושלים, דהיינו לתוך
 התפלה, שעל-ידי זה זוכין לשמור ולעשות
 ולקיים. לא המדרש הוא העקר אלא
 המעשה, "קחו עמכם דברים ושובו אל
 ה'", דברים דקא, פי בודאי התשובה
 קשה מאד, לזכות לתשובה, פי מאחר
 שגם קדם שקטא ונתלכד בעונות ונלכד
 במצודות הוצר הרע לא היה לו פח לעמוד
 בנגדו, מכל שפן איך יכול לעמוד בנגדו,
 אחר כך שדבר נתפס במה שנתפס,
 על-כן עקר התשובה על-ידי אמירת
 תהלים שהוא בחינת התבודדות והעקר
 בשעושים מהתורות תפלות כנ"ל, שאז
 יכול לדבר בפיו על כל פנים ולבקש מה'
 יתברך על כל דברי התורה, על כל מצוה
 ומצוה שיצא לקומה ולשוב אליו, ובפרט
 על הדברים שדבר עבר עליהם. ועל-ידי
 זה זוכה לתשובה, בחינת קחו עמכם
 דברים ושובו. וזה בחינת הודוי של יום-
 כפור שפורטין בהודוי כל החמאים
 ומתחרטין עליהם ומבקשין מה' ויתברך:
 יהי רצון מלפניך שלא אחטא. נמצא,
 שעושים מהתורה תפלה, דהיינו מכל מצוה
 התורה שמזכיר שעבר עליהם, הוא
 מתפלל עליהם לה' ויתברך שיצילו להבא
 וימחלו לו על העבר עד שיהיה נחשב
 כאילו קיים כל התורה שכל זה הוא בחינת

ברמים ותחוננים על בלם כבן המתחטא
 לפני אביו עד שיוכל לשפך לבו בפנים
 וכו'. וזהו 'מועני הישועה', פי דרך זה
 הוא בחינת מועני הישועה, שהישועה
 נובעת ממוענות שאינם פוסקים שגמ'שכין
 מהנחל נובע וכו', שהם ישועות בלי גבול
 וקץ וסוף ותכלית שיכולים להושיע לכל
 יהיה מי שיהיה, אפלו אם הוא כמו
 שהוא, פי הוא נחל נובע וכו' בחינת פאר
 מים חיים - מוענות שאינם פוסקים
 להושיע לכל, בחינת מועני הישועה. וזהו
 בחינת גדל השמחה, פי בשזוכין להמשיך
 דרך זה הוא ודאי שמחה שאין לה קץ,
 בחינת ויגילו ברעדה, בחינת "ושמחת
 עולם וכו'" כנ"ל:

כד וזה בחינת ההקפות עם הלולב סביב
 הספר תורה, בחינת "נמכה
 תסוב גבר", שאומרים תפלות והושענות
 סביב התורה, פי כל פונתנו להמשיך
 התורה לתוך התפלה לעשות מהתורה
 תפלה כנ"ל. וזהו בחינת אדם דבור
 מעשה המבארים בפונות. אדם הוא
 בחינת התורה, בחינת "ואת התורה
 אדם", דבור הוא התפלה שעושים
 מהתורה, בחינת "אדני שפתי תפתח
 וכו'". מעשה הינו שכל פונתנו בהפלתנו
 לזכות למעשה, דהיינו לקיים את כל דברי
 התורה, שזהו בחינת הנ"ל שעושים
 מהתורה תפלה כנ"ל:

כה "במים ההמה לא יאמרו עוד ארון
 ברית ה' וכו', בעת היא

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

רצג

תפלה שעושים מתורה. נמצא, שבכל היום של יום הכפורים עוסקין לעשות מהתורה תפלה על-ידי רבוי הדוים שאומרים או, כי אז צריכין לכה, כי אז יום האחרון של ארבעים ימים האחרונים שאז עקר גמר התקון של המא העגל שעברו על התורה, שעקר התקון על-ידי שעושים מהתורות תפלות, שהיו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שנתגלו למשה אז בשביל התקון כנ"ל:

[שך לעיל]

116 א

כו וזהו (דמיה לא) "עד מתי תתחמקין הבת השוכבה כי ברא ה' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר". ופרש רש"י הפסוק לענין תשובה. וזה לשון רש"י: תתחמקין תסתרי מפני שאת בושח לשוב אלי מפני דרפד. הנה חדשה נבראת בארץ, שהנקבה תחור אחר הזכר לבקשו שישאנה לשון אסבכה בעיר אבקשה וגו', עד כאן לשון רש"י. ולכאורה מה ענין נקבה תסובב גבר, שהנקבה תחור אחר הזכר וכו' לענין תשובה, אך על-פי הנ"ל מבאר היטב, כי איש ואשה זכר ונקבה שרשם למעלה למעלה במקום גבה מאד, שכל היחודים העליונים תלויים בהם. וכמוכן בכל ספר הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל. והם בחינת הקדוש ברוך הוא ונכסת ישראל והם בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שהם בחינת תורה ותפלה, כי תפלה היא בחינת תורה שבעל פה, כי עקר שלמות התפלה היא

בשעושים מהתורה תפלה, שהיו בחינת תורה שבעל פה, כי אי אפשר לעשות בשלמות מהתורה תפלה כי אם על-ידי בחינת תורה שבעל פה, שהוא בחינת כלליות כל החדושים דאורייתא שמתחדשין כל אחד ואחד שפעם נמשכין מבחינת רוחו של משיח שזוכה להתחדשות התורה בתכלית השלמות, שהוא בחינת אורייתא דעתיקא חתיקאה ועל-ידי חדושים אלו יהיה נמשך זה הדרדך בשלמות בעולם לעשות מהתורות תפלות וכו"ל. ואז לא נתבייש לשוב לה' ותברך אפלו אם עשינו מה שעשינו ואפלו אם אנהנו עכשו כמו שאנו יודעין בעצמנו כל אחד ואחד, אף-על-פי-כן על-פי הדרדך הנה לעשות מהתורות תפלות הנמשך עתה מבחינת התנוצצות משיח שמתנוצץ לכזא במהרה בימינו, כי בודאי לא יתמהמה עוד חס ושלום, כמו שהתמהמה עד הנה. על-פי הדרדך הנה אנו יכולים בלנו אך שהוא לשוב לה' ותברך מאחר שכל תשובתנו ותקנתנו ותחלתנו לה' ותברך הוא רק על-ידי תפלה שאנו מצפים ומבקשים ומתחננים מה' ותברך שישבי אותנו אליו ויעורנו ויושיענו בבנותו הגדולה ובחסדיו הנפלאים לקום את כל התורה מעתה, על-פני עתה בודאי אין לנו לכל בדיעתנו מלהתפלל לשוב לה' ותברך מחמת שמעשינו אינם בהנן, כי הלא, אדרבה, זהו בעצמו פקשתנו מה' ותברך שהוא יעורנו לתקן מעשינו. ובהו אנו יכולים לעסק תמיד עד שירחם עלינו מן השמים

למלאות בקשתנו. ובאמת מי שהוא חזק בדרך הנה להרבות בהתבודדות ולעשות מהתורות תפלות, ולהרבות בתפלות פאלו תמיד, יהיה איד שיהיה בודאי יהיה אחריתו טוב. וסוף כל סוף סוף כל סוף בודאי ישוב לה' ויתברך באמת פאשר הבננו מפיו הקדוש כמה פעמים, ובמבאר מזה בספריו הקדושים:

בו וזה שצווק הפסוק: "עד מתי תתחמקו הבת השוככה". ופרש רש"י לענן תשובה פנ"ל. הנין שהפסוק קורא תגר וצווק וקורא בקול גדול אים ונורא על מה שאנו נזפלין בדיעתנו בכל פעם מלשוב מחמת רבוי מעשינו הרעים שהיינו שונים באולתנו פעמים אין מקפר. וכאשר ידוע שרב המתרחקים מה' יתברך הוא מחמת נפילות פאלו, מחמת שרואים שזה כמה שחפצים לשוב. ובכל פעם נזפלים יותר ויותר, כי כל מה שהם רוצים לצאת מן הרפס והמיט, מתגרה ומתגבר עליהם הפעל דבר יותר ויותר. ומחמת זה נתרשלו ודיהם מלשוב עוד פאלו חס ושלום, אפס תקנה, חס ושלום. ועל זה קורא הפסוק, "עד מתי תתחמקו" - עד מתי תסתרי ממני שאות בושח לשוב אלי מפני דרפד. "הנה חדשה נבראת בארץ", שהתקבה תחור אחר הזכרים וכו', הנין בחינת נקבה תסוכב גבר, שהוא בחינת שעושו מהתורות תפלות, במבאר לעיל, שזהו בחינת סכות, בחינת והחיוקו וכו'.

פנ"ל, שמכל דברי התורה והמצוות בין מצוות עשה בין מצוות לא תעשה עושין מהם תפלות פנ"ל. ועל ידי דרך זה אין לה להתביש לשוב אלי תמיד יהיה איד שיהיה, כי רחמי לא פלים. ובכל פעם תוכל לבוא בתפלה ותחוננים לבקשני שאקרבך מעתה. ובדאי יועילו דברך סוף כל סוף, כי דרך זה נמשך מבחינת גאלה האחרונה שאין לה הפסק שהיא בחינת מעיני הישועה, שדרך ישועה זאת אינו נפסק לעולם פנ"ל, כי הוא דרך שדרכו פד קב בו אבותינו מעולם אברהם יצחק ועקב ומשה ואהרן ויוסף ודוד. וכל הצדיקים הנקדמונים שעסקו בתפלה והתבודדות הרבה להתקרב לה' יתברך, אך בתחלה לא היו יכולים עדן לכות לזה בשלמות לעשות מתורה תפלה, מחמת שעדין לא היה תורה בעולם והקראו לעסק בתפלה הרבה כל האבות עד משה עד שזכה משה ברבוי תפלותיו בחינת תפלה למשה להמשיך תורה, אבל עדן לא הגיע העת לחזר ולהכניס התורה לתוך התפלה ולכבש דרך זה בעולם לעשות מהתורות תפלות. ועל-כן הנה מה דהנה שקלקלו הערב רב והחמיאו גם את ישראל וכו' עד שבא דוד המלך עליו השלום, שהוא משלים את השבעה רועים. והוא היה שרש נשמת משיח, והוא התחיל לעורר זה הדרך לעשות מהתורות תפלות, שזהו בחינת תהלים וכו' פנ"ל, אבל עקר הנקמר יהיה בימי משיח פנ"ל. ועל-כן על ידי דרך זה לא נבוש ולא נפלים לעולם, כי איד

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רצה

שהוא נשוב לה' ותברך כג'ל. וזה בחינת "תחת אהבתי ישמנוני ואני תפלה". אהבה זה בחינת התורה, בחינת תורת הסוד. וכמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה על פסוק "וימים יצוה ה' חסדו", שכל מצות התורה הם בחינת אהבה וחסד וכו'. והוא: "תחת אהבתי ישמנוני", שכל מה שאני זוכה לבחינת אהבה שהוא בחינת מצות התורה, כל מה שאני רוצה להתחיל לעסוק באיזה תורה ומצוה שהם בחינת אהבה וחסד. 'ישמנוני', שהם מתגרים ומשטינים בי ורוצים להפילי חס ושלום, ואני אני יודע מה לעשות לנגדם, כי הם מתגרים בי מאד, על-כן כל עסקי תפלה, בחינת "ואני תפלה", דהינו שאני עושה מהתורה שהיא בחינת אהבה אני עושה ממה תפלה ועל-ידי זה אני מצטרף לישועה ערן שאופה לשוב לה' ותברך באמת וכג'ל:

כח וזה שנסמך שם בירמיה אחר פסוק: "עד מתי תתחמקו וכו'": "הנה ימים באים ואם ה' יורעתי את בית ישראל וגו' ירע אדם וירע בהמה". ופרש רש"י: 'הטובים והסכלים שבהם אני אורעם כלם להיות ירע שלי, ירע אדם וירע בהמה'. תרגום יונתן: 'אקימינו כבנו אנשא ואצלחינו כבעירא, שאין עונותיו נפקדו עלינו, עד כאן לשון רש"י. אדם זה בחינת תורה, בחינת זאת התורה אדם. בהמה זה בחינת תפלה, כי בהמה בגימטריא שם כ"ו, שהיא בחינת מלכות, ממוא בכתבים. כי עקר התפלה שישים

עצמו כבהמה. כמו שאין בו שום דעה, רק יבקש רחמים ותחנונים, בבחינת "כאל תערג על אפיקי מים וכו'". וכמו שכתוב: "כבהמות שדי אערג אלך וכו'". בחינת "כסום עגור בן אצפזף אהנה כינה וכו'", ועל-ידי בחינה זאת שיעשה ה' ותברך שיורע את ישראל ירע אדם וירע בהמה יחד שיעשו מהתורות תפלות כג'ל, על-ידי זה תהיה ישועה לכלם, בחינת 'אקימינו כאנשא ואצלחינו כבעירא' - 'שאין עונותיו נפקדו עלינו', כי על-ידי זה עקר התשובה וסליחות כל העונות, כי הוא בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, שעל-ידי זה עקר הסליחה והתקון וכג'ל. וזה שנסמך שם: "הנה ימים באים וברתי את בית ישראל וכו'". הינו כג'ל, כי על-ידי דרך זה נזכה לקיים את התורה לעולם בחינת נתינת את תורתו בקרבם ועל לבם אכתבה. לב זה בחינת תפלה, כי עבודה שבלב זו תפלה, הינו שתהיה נכתבת התורה בתוך הלב שייכתבו מהתורות תפלות, שהם בחינת לב. ועל-ידי זה נשוב אליו ותברך באמת ויקרב אותנו ברחמים, בחינת 'והייתי להם לאלקים והמה יהיו לי לעם':

כח וזה בחינת יעקב ולאה ורחל. רחל זה בחינת תורה שבעל פה. (כמו שכתב רבנו ז"ל בסיון יב בהתורה 'תהלה לך'). לאה זה בחינת תפלה, בחינת 'ועיני לאה רבות', שהיתה בוכה שלא תפל בחלקו של עשו. בבחינת "ככי יבאו וכתחנונים אוכלים". יעקב זה בחינת כלליות התורה, בחינת

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, הינו בחינת תורה שבכתב, כי תורה שבכתב ותורה שבעל פה הם בחינת איש ואשה, בחינת יעקב ורחל פדוע. וכבר בארנו שעקר התפלה שעושין מתורה הוא על-ידי תורה שבעל פה, שהיא בחינת חדושין דאורייתא הנמשכין משלש עשרה מדות וכו', שששם שלשה עשר תקינא דיקנא קדישא, שעל-ידי זה דיקא יודעין לעשות מהתורות תפלות, שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים וכו"ל.

ועל-כן לאה ורחל פחדא חשיבי. (בבבבא

בבבבב בברייתא דהרשב"א) שאלה ורחל פחדא חשיבי. כי

לפעמים נכללין בפרצוף אחד. ויעקב שהוא יסוד התורה, בחינת תורה שבכתב, היה כל עבודתו ברחל, שהוא בחינת תורה שבעל פה. כי אין שלמות לתורה שבכתב בלא תורה שבעל פה. ואי אפשר להוליד שום עבודה ומצות ומעשים טובים מתורה שבכתב כי אם על-ידי תורה שבעל פה, כי מתורה שבכתב אין יודעין שום מצוה בשלמות, כי כל מצות תפלין לא נאמרה כי אם בפסוק אחד "קשרתם וכו'". ואין אנו יודעין אם התפלין של עור או של כסף וזהב. והיכן מקום הנחתן וקשירתן. וכן שאר דיני תפלין המרבים פלם אין אנו יודעין כי אם על-ידי תורה שבעל פה וכן בשאר המצות (ובבבבא כל זה במקום אחר) ועל-כן היה כל עבודתו של יעקב ברחל, אבל פאמת אי אפשר לזכות לקיום התורה והמצות בשלמות שהם בחינת יעקב ורחל כי אם

על-ידי תפלה ותחנונים וכו"ל, שהם בחינת לאה פנ"ל. ומחמת שתורה ותפלה הם תלויים זה בזה, שאי אפשר לזכות לתורה כי אם על-ידי תפלה. ואי אפשר לזכות לתפלה כי אם על-ידי תורה, כי צריכין לעשות מהתורה תפלה, ועל-כן צריכין ללמוד תורה כדי לדע על מה להתפלל ולעשות מהתורה תפלה, אבל גם לזכות ללמוד תורה צריכין תפלה. וכמו שאנו מתפללין בכל יום: והאר עינינו בתורתך וכו' ותן בלבנו בינה וכו' ללמוד וללמוד וכו'. ומחמת זה אין יודעין מהיכן להתחלה (ובכו' שכתב רבנו ז"ל במקום אחר לקוטי מנהיגין סימן עטא) שיש כפפה דברים שאין יודעין להתחלה:

ועל-כן אפלו יעקב אבינו עליו השלום לא היה יכל לעמוד על הדבר וסבר שבהכרח להתדבק תחלה ברחל, שהוא בחינת תורה שבעל פה, כי לכאורה נראה כך שצריכין להתחיל מעסק התורה וכו"ל. וגם כי לאה היא בחינת עלמא דאתגליא. ורחל היא בחינת עלמא דאתגליא, הינו כי רחל, שהיא בחינת תורה שבעל פה, זה בחינת עלמא דאתגליא, כי מעלת חדושין דאורייתא הכל רואין וחיבי בעיני כל בני עולם מחמת שיש בהם חכמה ושכל גדול הנגלה לעין כל. וחכמה ושכל זה חשוב וחיבי בעיני כל כי החכמה תחיה והיא חשובה בעיני הכל וכמו שכתב רבנו בהתורה 'מי שיודע מארץ-ישראל וכו''

(בסיסן מ' בלקוטי תנ"א). אָבָל לָאָה, שְׁהִיא בְּחֵינַת תְּפִלָּה, הִיא בְּחֵינַת עֲלֵמָא דְאַתְפְּסָיא, כִּי חֲשִׁיבוֹת וּמַעֲלֵת הַתְּפִלָּה סְתוּם וְנִעְלָם מַעֲיֵן כֹּל, כִּי תְּפִלָּה הִיא רַק בְּחֵינַת אֲמוּנָה וְאִי אֲפָשֶׁר לְהַכִּין עֵינַי הַתְּפִלָּה בְּשׁוּם שֶׁכָּל כָּלֵל:

וְעַל-כֵּן נֹאמַר עַל הַתְּפִלָּה, "כִּרְם זֶלַת וְכוּ". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: אֵלֹה דְבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּבְנֵי אָדָם מְזוּלָּוִין בָּהּ. וּמַאי גִיּוּהָ תְּפִלָּה. וְזוֹה בְּחֵינַת וְרַחֵל הָיְתָה יַפֵּת תֹּאדָר וַיַּפֵּת מְרָאָה וְעֵינַי לָאָה רַבּוֹת וְכוּ'. כִּי יָפִי הַהֲדוּר הַתּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה הַכֹּל רוֹאִין וְחֲשׁוּב כַּעֲיֵנִי הַכֹּל, וְהַכֹּל רְצִין אֶל הַמְּשֻׁנָּה, אָבָל וְעֵינַי לָאָה רַבּוֹת, שְׁהֵיְתָה בּוֹכָה תְּמִיד שֶׁלֹּא תַפֵּל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ, שֶׁזוֹה בְּחֵינַת הַתְּפִלּוֹת שֶׁמִּתְפַּלְּלוּן לַח' וַתְּבָרַךְ לְהַנְצִיל מִהַצָּר הָרַע וְחִילוּתָיו, שֶׁהוּא הַס"מ, שֶׁהוּא שָׂרוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ. וְזוֹה בְּחֵינַת שְׁהֵיְתָה בּוֹכָה שֶׁלֹּא תַפֵּל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ. וְהֵיְתָה בּוֹכָה כֹּל כֶּךָ עַד שְׁהֵיְתָה עֵינֶיהָ רַבּוֹת. וְזוֹה רָמְזוֹ עַל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיד לְכַבּוֹת כֹּל כֶּךָ כְּמוֹ לָאָה שֶׁלֹּא יַפֵּל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל הַס"מ חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שְׁהִיא בְּחֵינַת עֵשׂוֹ (וּכְמֵבֵר סוּחָה בְּמִקְוֵם אַחֵר), אָבָל מַעֲלֹת וְחֲשִׁיבוֹת עֵינַי זֶה שֶׁל תְּפִלָּה אֵין הַכֹּל רוֹאִין, כִּי הוּא בְּחֵינַת עֲלֵמָא דְאַתְפְּסָיא, כִּי סוּד הַתְּפִלָּה גְּבִהָ וְסְתוּם וְנִעְלָם מְאֹד. וְעַל-כֵּן אֵין בְּנֵי אָדָם אֲפִלּוּ הַבְּשָׂרִים רְצִין אַחֵר זֶה כֹּל כֶּךָ. וְאַדְרָבָּא, בְּנֵי אָדָם מְזוּלָּוִים בָּהּ, כִּי תְּפִלָּה הִיא

בְּחֵינַת דְּבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁגְּבִהָ וְנִשְׁגָּב מְאֹד, אָבָל בְּנֵי אָדָם מְזוּלָּוִין בָּהּ. וְאַפְלוּ יַעֲקֹב לֹא הָיָה יָכֹל לַעֲמֹד עַל הַדָּבָר הַזֶּה וְעָבַד בְּרַחֵל דְּיוֹקָא וְכוּ'. וְלָבָן הָאֲרַמִּי בְּרַמְאֹתוֹ הַגְּדוּלָּה רָצָה לְהַטְעוֹת אֶת יַעֲקֹב וּלְהַחֲלִיף לוֹ לָאָה בְּרַחֵל, כִּי לָבָן לֹא יָדַע כָּלֵל מַעֲלַת לָאָה בְּחֵינַת מַעֲלַת הַתְּפִלָּה, כִּי הוּא בְּוֹדָאֵי זְלוּל בְּתְּפִלָּה לְגַמְרֵי וְעַל-כֵּן סָבַר שֶׁאֵין בְּלָאָה שׁוּם חֲשִׁיבוֹת כָּלֵל וְסָבַר שֶׁהַטְעָה וְרָמָה אֶת יַעֲקֹב מְאֹד כְּמוֹ שֶׁהַחֲלִיף לוֹ לָאָה בְּרַחֵל, אָבָל בְּאֻמַּת הַכֹּל מֵאֵת ה' הֵיְתָה, כִּי מְאֹד עָמְקוֹ מִחֲשׁוֹבוֹתָיו וַתְּבָרַךְ וּבְאֻמַּת הַכֹּל הָיָה לְטוֹבָה גְּדוּלָּה, כִּי רַחֵל הַצְּדִיקָת מְסָרָה סִימְנִים לְאַחֹתָהּ לָאָה שֶׁלֹּא תִתְבַּיֵּשׁ, כִּי יַעֲקֹב מְסָר הַסִּימְנִים לְרַחֵל זֶה בְּחֵינַת הַסִּימְנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּחֵינַת הַצִּיּוֹר לְךָ צִיָּים וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, עֵשׂוֹ סִימְנִים לְתוֹרָה, כִּי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת סִימְנִים בְּתוֹרָה שֶׁלֹּא תִשְׁתַּכַּח וְלֹא תִתְחַלֵּף שֶׁלֹּא לְגַלוֹת פָּנִים בְּתוֹרָה שֶׁלֹּא בְּהִלְכָה וְכָל הַסִּימְנִים הֵם בְּבְחֵינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת רַחֵל שֶׁשָּׂם כֹּל הַמְּסוּרָה וְהַסִּימְנִים, אָבָל רַחֵל, שֶׁהוּא בְּחֵינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, מְסָרָה כֹּל הַסִּימְנִים לְאַחֹתָהּ לָאָה, שֶׁהִיא בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה וּמְלַמְּנָת אוֹתָהּ אֵיךְ לְדַבֵּר עִם יַעֲקֹב, שֶׁהוּא כָּלֵל הַתּוֹרָה. וְאֵיךְ לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תְּפִלָּה. וְאֵיךְ בְּאֻמַּת נְכַלְלִין רַחֵל וְלָאָה יַחַד, כִּי תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה וְתְּפִלָּה שְׁנֵיהֶם בְּחֵינָה אֶחָד. וְשְׁנֵיהֶם מִתְחַבְּרִים עִם יַעֲקֹב, שֶׁהוּא יְסוּד כָּלֵל הַתּוֹרָה וְהַכֹּל כְּדִי לְהוֹלִיד שְׁנַיִם עֲשָׂר

117

שכמי יח, שיש בהם ארבעים ותשע אורחיות כנגד ארבעים ותשעה שערי תשובה, שזהו בחינת תהלים, שכל זה הוא בחינת שעושין מהתורות תפלות כג"ל. כי באמת בכל אלו הדברים שאין יודעין מהיכן להתחלה צריכין להתחיל משניהם ביחד ולעסוק בזה ובהו כמו בענין זה של תורה ותפלה שאין יודעין מהיכן להתחלה צריכין להתחיל משניהם, דהינו לעסוק בכל יום בשניהם ללמוד קצת היום ולעסוק בתפלה קצת היום. ואזי אף על פי שבתחלה בודאי אינו יודע היטב סדר תפלה ואיך לעשות מתורה ותפלה אף על פי כן ה' יתברך מרחם עליו ומאיר עיניו ומסיר לו סימני ודרכי התורה וכלמד אותו לפי בחינתו איך לעשות מתורה ותפלה. ואחר כך על ידי התפלה יודע להשיג את התורה יותר. ואז זוכה לידע סדר התפלה יותר וכן בכל פעם שכל אחד מחזיק את חברו התפלה את התורה והתורה את התפלה. וזה סוד מה שבתחלה רחל שהיא התורה שבעל פה מסרה את הסימנים של התורה ללאה שהיא התפלה ועל כן עקר ההולדה על ידי לאה שילדה ששה שכמים, כי עקר תולדות של צדיקים שהם מעשים טובים, הם על ידי התפלה, שהיא בחינת לאה עלמא דאחסינא כג"ל וגם כל ההולדה של רחל היה רק בזכות שמסרה סימנים לאחותה. כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "ויזכר אלהים את רחל", שמסרה סימנים לאחותה, הינו שכל הולדת הצדיקים

ל ועל כן זכה יעקב שגם השפחות נכללו בקדשה, כי שפחה בגימטריא משנה עם הכוללים, כמובא בכתבי האר"י ז"ל. וכשאין לומדין פראוי, דהינו שאין הלמוד לשמר ולעשות ולקום, רק להתנהר ולקנטר, אזי נאמר: "ושפחה כי תירש גביתה", אכל על ידי למוד ששה סדרי משנה פראוי כבדרון הטוב מן הרע על ידי שמבקרין המתן מן האסור וכו' ואזי בחינת השפחה נכללת בקדשה תחת יד גביתה כמו שהיה בקריעת ים סוף שראתה שפחה על הים וכו'. ואי אפשר להוליד מן התורה הולדה דקדשה כי אם בשמכניעין את הסטרא אחרא עד שנכללת השפחה בקדשה. וזה סוד

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים רצמ

יחד בתכלית היחוד. ואז יפרדו כל פעלי און ואין להסמרא אחרא שום יניקה, אדרבא, הרע נתהפך לטוב. והשפחות נכללן בקדשה, שזה בחינת יעקב, שעל ידי זה שזכה ללאה ולרחל, שהם בחינת תורה ותפלה בחד וכנ"ל. על-ידי זה זכה להוליד גם מהשפחות שכמו יה, כי הכל נכלל בקדשה, על-ידי שעושים מהתורות תפלות, שעל-ידי זה עקר התשובה ועקר הסליחה של ראש השנה יזום הכפורים שאז עונות נתהפכין לזכות וכנ"ל:

לא וזה: "האזינו השמים ואדברה וכו'." יערף כמטר לקחי וכו'.

שבודאי יפנסו דברי באוניכם, ובעין שפרש רש"י שם לענינו והפעם כי שם ה' אקרא, כי אקרא ואתפלל בשם ה' ואעשה מהתורות תפלות ועל-ידי זה בודאי "יערף כמטר לקחי תזל פטל", שיתקמו ויפנסו דברי בלביכם כמטר וכטל. ותזכו לקיים את התורה, כי עקר קיום התורה הוא על-ידי זה שעושים מתורות תפלות וכנ"ל, כי כל שירת האזינו נאמרה כדי לזכות באחרית הימים לקיים את התורה, כמו שכתוב שם בענין: "ואנכי הסתר אסתיר פני וכו' וענתה השירה הזאת לפני לעד כי לא תשכח מפי ורעו". כי שירת האזינו זה בחינת תפלה, שהוא בחינת שירה ומרה, בחינת עשרה מיני נגינה שבהם יסד דוד המלך, עליו השלום ספר תהלים וכנ"ל, הינו שעל-ידי השירה הזאת כלל משה רבנו עליו השלום, את כל התורה בתוך בחינת

האבות שנסאו שפחות, אבל אברהם אבי-על-פי שהכניע בחינת שפחה בישא על-ידי שמפירה לו שרה שפחתה וזכה אחר כך להוליד בקדשה את יצחק, אבי-על-פי-כן עדין לא נהפכה מרע לטוב לגמרי. ועל-פי גוף ההולדה של השפחה היה הולדה דסמרא אחרא, שהוא ישמעאל, אבל יעקב אבינו על-ידי שזכה לשניהם לרחל וללאה ושניהם נכללו יחד, שזהו בחינת שעושים מהתורה תפלה, שעל-ידי זה עקר ההכנעה של השפחה בישא לגמרי עד שנתהפכה מרע לטוב גמור, כי עקר הכנעת הסמרא אחרא בשלמות הוא על-ידי תפלה שעושים מתורה, שעל-ידי זה זכו כל הצדיקים למדרגתו, על-פי זה יעקב לישא את השפחות בקדשה גמורה עד שזכה להוליד גם מהם הולדות קדושות ונוראות, שהם שכמי יה:

כי מתורה בפני עצמה יש לפעמים יניקה להסמרא אחרא, חס ושלום, שהוא בחינת שפחה בישא שמכנים בדתו ללמד שלא לשמו להתהיר ולקנטר ואזי הוא בחינת "ושפחה פי תירש גבירתה", שהיא בחינת משנה וכמנמו בתקונים. וכן מתפלה בפני עצמה תוכל הסמרא אחרא להתאחו שמכנים בדתו להתפלל לצורך גופו לבד וכו' וכנ"ל, אבל כשנכלל תורה ותפלה יחד וכל תפלתו שנקום את התורה וכל למודו את התורה, כדי שידע לעשות תפלות מהתורות כדי שיופה לשמר ולעשות ולקיים ואז נכלל תורה ותפלה

ק"ח

בעצמה מרחמת על איש הישראלי הזה המתפלל שהוא בבחינת לאה פנ"ל. ומנסרת לו הפיגמים והדרכים של התורה ומדברת בעצמה עם דודה, בחינת יעקב, בחינת כלל שרש התורה, כדי שיוכל לעשות מהתורה תפלה כדי שיזדונו תורה ותפלה יחד, כדי שיולדו מעשים טובים. וזה בחינת הדבורים הנשפעים לאדם בעת שנכנס להתבודד ולפרש שיחתו לפני ה' יתברך שבתחלה אינו יודע שום דבור לדבר. וכשהוא חזק בדעתו ומכריח עצמו אף-על-פי-כן לדבר, אזי על-פי רב באים לו דבורים שלא עלה על דעתו שיברר אותם. ואלו הדבורים נשלחים לו מן השמים ונמשכים מבחינה הנ"ל:

שירה, שהיא בחינת תפלה. ועל-ידי זה האור בנו הארה הזאת לזכות ולעשות מהתורות תפלות, שעל-ידי זה עקר קיום התורה באחרית הימים, בחינת "וענתה השירה הזאת וכו', כי לא תשכח מפי זרעו וכו' וכנ"ל:

לב וזה בחינת מה שאימא בדברי רבותינו ז"ל שרחל בעצמה שכבה תחת המטה ודברה הפיגמים עם יעקב בעת שנזדווג עם לאה. כדי שלא תתבטל לאה. ואימא בכתבי האר"י ז"ל סוד גדול ונורא על זה, שפך הדבר בסוד היחודים העליונים שבעת שמזדווג האור הנקרא יעקב, עם האור הנקרא בחינת לאה, אז בחינת רחל תחת המטה וכו', ענין שם פעין חיים. ועל-פי דרפנו הנ"ל מבין היטב הסוד הזה לענין תפלה הנ"ל, (כי זה ידוע שעקר כל היחודים והזווגים העליונים נעשין כפי עבודת המתחונים, ובפרט על-ידי תפלה, שהיא עקר שלמות היחוד, כידוע בבגנות), הנינו פי בעת שאיש הישראלי נכנס להתפלל תפלתו ושיחתו לפני ה' יתברך שיזכה להתקרב אליו ולקום תורתו ומצותיו ורוצה לעשות מהתורה תפלה, אבל עדין אין מלה בלשונו לדבר, כי עדין אינו יודע דרכי וסימני התורה ואינו יודע איד להתפלל ולדבר ולשוח. אזי בחינת רחל, שהיא בחינת תורה שבעל פה, בחינת חדושין דאורייתא שממם נמשכין הדרכים לעשות מתורות תפלות פנ"ל. אזי היא

ק"ד

ל. וזה בחינת יום טוב שאמורים בו כל המלאכות, כמו בשבת, לברך אכל נפש שמותר ביום טוב, כמו שאמרו במושגה, אין בין יום טוב לשבת אלא אכל נפש בלבד:

פי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים, שאז זכינו לקבל את התורה, על-ידי משה רבנו, עליו השלום. כמו שכתוב: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על החר הזה". פי עקר התכלית הוא תורה ותפלה שבשכיל זה נברא כל אדם. וזה בחינת סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצותיו שמר, כי זה כל האדם. את האלקים ירא, זה תפלה, שהוא בחינת יראה, בחינת

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

שתקון כל הדברים לא היה אפשר להיות נגמור כי אם על ידי תפלות אדם הראשון. והוא היה צריך עדן להתפלל עוד לנגמור תקון כל העולמות בשלמות, כמבאר בכתבים, אבל הפ"מ התגבר עליו בתחבולותיו והסיתו עד שאכל מעץ הדעת ולא היה יכול עוד להתפלל תפלתו שהיה צריך להתפלל לתקון העולמות, ועל ידי זה נתקלקלו כל העולמות עד אשר לא יגמור תקונם עד ביאת המשיח, כמוכא. ועל ידי זה נגזר יגיעת הפרנסה בחינת ל"ט מלאכות, בחינת בעצבון תאכלנה וכו'. נמצא, שעקר פגם הל"ט מלאכות נמשכן מפגם תורה ותפלה של אדם הראשון. וגם עקשו כל אדם כפי מה שזוכה לעסק יותר בתורה ותפלה בשלמות יותר. כמו בן דוחה ומכפול מעצמו והמת הנחש שהם מדרת הל"ט מלאכות, כי זוכה שתהיה מלאכתו נעשית על ידי אחרים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית על ידי אחרים ועל כן לעתיד שיעסקו כל ישראל בתורה ותפלה, עליהן או יתקיים "ועמדו זרים ורעו זאנכם וכו'":

לד כי זה כלל גדול שכל קיום העולם וכל ההשפעות אינם נמשכים כי אם על ידי תורה ותפלה, כי עקר בריאת העולם היה על ידי התורה, כמו שכתוב: (משל"ח) "ואהיה אצלו אמוז" - אל תקרי אמוז אלא אמוז" וכו' (בראשית רבה א, א).

וראת ה' היא תתהלל, כמו שכתב רבנו זכרנו לברכה כמה פעמים. 'ואת מצותיו שמור' זה תורה. וסיום, "כי זה כל האדם", כי זה עקר הקיים והחיות והתכלית של כל אדם אשר בשבילו נבראו כל העולמות מראש ועד סוף והכל בשביל התכלית הזו, שצדקה לעסק כל ימיו בתורה ותפלה וילך מדרגא לדרגא עד מדרגה העליונה, כי יש כמה וכמה בחינות ומדרגות בתורה ותפלה, כמבאר בהתורה "חותם בתוך חותם" (בסיון כב), עין שם. ואם היה האדם זוכה לזה בשלמות היה מתבטלים כל הניעות והפרחות של כל העסקים והמלאכות הפלוים בל"ט מלאכות, כי כל ניעות הפרנסה שצריכין לעסק בעסקים ומלאכות הכל נהנה על ידי המא אדם הראשון שנגזר עליו "בעצבון תאכלנה" בגזע אפך תאכל לחם וכו', על ידי שפגם בעץ הדעת טוב ורע, שאז פגם בתורה ותפלה, כי הוא היה צריך אז לקיים המצוה הזאת לכלי לאכל מעץ הדעת שצדקה היה כלול כל התורה כדוע וגם היה צריך אז להתפלל תפלתו לתקון כל העולם, כמוכא בכתבים. וכמבאר בפרוש רש"י על פסוק: "וכל שיח השדה מרם ויהיה פארץ וכו' ואדם אין לעבד את האדמה". ופרש רש"י ובשלישי שכתוב "ותוציא הארץ", לא יצאו, על פתח קרקע עמדו עד יום ששי. ולמה, כי לא המיר וכו' ובשבא אדם וכו' התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים. נמצא,

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (וְהָרַבּוֹתֵינוּ דָּף ה.):
 'בְּאוֹרְחַתָּא בְּרַא קְדוּשָׁא בְּרִידָה הוּא עֲלָמָא'.
 וְגַם עָבְשׁוּ כָּל קַיּוּם הָעוֹלָם וְכָל חַדוּשׁ
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל יוֹם תְּמִיד, שְׁעַל-
 יָדֵי זֶה נִמְשָׁכִין כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַחַיִּית
 לְקַיּוּם הָעוֹלָם הַכֹּל הוּא רַק עַל-יְדֵי
 הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב: "וּכְמוֹבוּ מְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית". אִין טוֹב אֵלָּא
 תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב רַבְּנֵי זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה
 בְּמָקוֹם אַחֵר, אֲבָל כָּל הַחַיִּית וְהַהִשְׁפָּעוֹת
 הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה אִין נִגְמָר צִיּוּרִים
 בְּשִׁלְמוֹת וְאִין יוֹרְדִים לְעוֹלָם כִּי אִם עַל-יְדֵי
 הַתּוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָקַר צִיּוּר הַשְּׁפַע
 וְהַחַיִּית לְטוֹב וְהַמְשַׁכְתָּה וִירֵדְתָה לְעוֹלָם,
 כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת עָקַר הַפְּלִי
 שְׁמֻצְרַת הַשְּׁפַע לְטוֹב. עַד שֶׁנִּגְמַרְתָּ
 בְּמַלְאָה וְטוֹבָה וּמְשַׁכַּת אוֹתָהּ לְעוֹלָם,
 וּכְמוֹבֵן כָּל זֶה בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת וּכְמִבְּאֵר
 בְּהַתּוֹרָה "אֵית לָן בְּיָרָא בְּבְרָא" (בְּסִיּוּן י"א),
 עֵין שֵׁם הַיֵּטֵב, וּבְפָרֵט בְּהַשְׁמָטוֹת
 הַמְּבֹאֲרִים שֵׁם אַחֵר כִּד בְּלִשׁוֹנֵי הַמַּתְחִיל:
 "וַיִּזְנֶן וְהִצְטַרְפוּתֵן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, וְכוּ". עֵין
 שֵׁם מַה שֶׁמְּבֹאֵר שֵׁם, כִּי הָאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה
 הֵם פּוֹעֲלִים וְכוּ'. אֲבָל עָקַר צִיּוּרִים לְטוֹב
 הוּא כְּפִי הַכְּסוּפִין וְכוּ'. וּמְבֹאֵר שֵׁם
 שְׁצַרְיִכִין לְהוֹצִיא הַכְּסוּפִין בְּפֶה מְלֵא וְעַל
 זֶה נִסְדֵּר סֵדֵר הַתּוֹפְלוֹת וְכוּ'. וְזֶה אִם הָרַב
 דּוֹמֵה לְמַלְאָךְ ה' צְבָאוֹת וְכוּ'. תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ
 מִפְּהוּ וְכוּ' שְׁאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה מְבַקְשִׁים
 שְׁצַרְיִי מִפּוּ עַל-יְדֵי שֶׁהוּא דְבַר כְּפִיו
 הַהִשְׁתַּקְּקוֹת וְהַכְּסוּפִין דִּקְדוּשָׁה שְׁלוֹ,
 שֶׁהֵם עָקַר שִׁלְמוֹת הַתּוֹפְלוֹת, מְבֹאֵר לְעֵיל,

שְׁעָקַר שִׁלְמוֹת הַתּוֹפְלוֹת הוּא כְּשֶׁעוֹשִׂין
 מִתּוֹרָה תּוֹפְלוֹת שְׁמִתְפַּלְּלִין לְה' יְתָרְדָה
 שְׁזוֹכָה לְקַיּוּם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְכוּ'. וְאִז
 בְּיָדָאֵי מְצַיֵּר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְטוֹב וְזוֹכָה
 לְגַמֵּר צִיּוּר כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי
 הַתּוֹרָה לְצִיּוּרִים לְטוֹב וְלְהַמְשִׁיכֵם וְלְהוֹרִידֵם
 לְעוֹלָם לְקַיּוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּתַכְלִית
 הַשְּׁלְמוֹת, וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שְׁזוֹכָה
 לְעַסֵּק בּוֹה, דְּהֵינּוּ בְּתוֹרָה וְתּוֹפְלוֹת וְהַעָקַר
 לְעֵשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תּוֹפְלוֹת כְּנ"ל. אִז בְּיָדָאֵי
 נִצְטַרְדִּים כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַחַיִּית לְטוֹב. וְאִז
 נִדְחָה זְהֻמַּת הַחֵשֶׁךְ וְנִדְרָחִים וְנִתְבַּטְּלִים כָּל
 יְגִיעוֹת שֶׁל הַל"ט מְלֵאכוֹת שְׁצַרְיִכִין
 לְהַתְיַעַב בִּיגִיעָה גְדוֹלָה קִדְם שְׁמֻצְרִין
 וּמְשִׁיכִין הַשְּׁפַע וְהַפְּרָסָה, שְׁכָּל זֶה נִמְשָׁד
 מִחֵטָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁפָגֵם בְּתוֹרָה וְתּוֹפְלוֹת
 וְכוּ'. שְׁעַל-יְדֵי זֶה אִי אִפְשָׁר לְצַיֵּר הַשְּׁפַע
 וְלְהוֹרִידָהּ לְעוֹלָם כִּי אִם בִּיגִיעָה גְדוֹלָה שֶׁל
 הַל"ט מְלֵאכוֹת וְכְנ"ל, אֲבָל מִי שְׁזוֹכָה
 לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וְתּוֹפְלוֹת כְּנ"ל כְּפִי עַסְקוּ בְּן
 מִתְקַן חֵטָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן, וְזוֹכָה לְהַמְשִׁד
 כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
 וְלִגְמֹר צִיּוּר הַשְּׁפַע וְלְהוֹרִידָהּ לְעוֹלָם
 בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי הַתּוֹפְלוֹת. וְעַל-כֵּן
 מִתְבַּטְּלִים מִמֵּנּוּ יְגִיעוֹת וְטְרוֹדוֹת הַמְּלֵאכוֹת
 כְּפִי עַסְקוּ בְּקְדוּשָׁה בְּתוֹרָה וְתּוֹפְלוֹת וְכְנ"ל:

לֵה וְזָהוּ בְּחִינַת הַחֲלוּקִי שְׁבִין שֶׁבַת לְיוֹם
 טוֹב. שְׁבִשְׁבַת אִסוּרִים כָּל
 הַמְּלֵאכוֹת שְׁבַע עוֹלָם וְכִיּוֹם טוֹב מִתָּר אֲכָל
 נִפְשׁ לְבַד וְשָׂאֵר כָּל הַמְּלֵאכוֹת אִסוּרִין כְּמוֹ
 בְּשֶׁבַת, כִּי שֶׁבַת הוּא בְּחִינַת גְּמֵר הַתְּקוּן

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

שג

בשלמות שאין שלמות אחריו, כי שבת היא בחינת עלמא דאחי שאן והיה נגמר התקון בתכלית השלמות. ואז יתבטל הכל ולא ישאר כי אם תורה ותפלה שזוכו הצדיקים לעתיד, כי אזי יתגלה אורחא דעתיקא סתימאה, שהיא בחינת סתרי תורה, שהם בחינת תפלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל, כי אז יזכו להתכלית, שהוא לדעת ולהכיר אותו יתברך ולהודות ולהלל אותו יתברך, כמו שמבאר בהתורה "ימי הגפה וכו'" (בלקוטי תניא סימן ב), שזהו בחינת תורה ותפלה, כי לדעת ולהכיר אותו יתברך זה בחינת תורה, שהוא עקר הדעת אותו יתברך ולהודות להלל זה בחינת תפלה. ועלין מחמת שבשבת נמשכת הקדשה של לעתיד, עלין או הוא תכלית העליה של תורה ותפלה ועלין או מתבטלין כל הל"ט מלאכות לגמרי, כי אז מתקים העולם רק עלידי תורה ותפלה שנשלמין ועולין או בתכלית העליה והשלמות, כי כל הל"ט מלאכות נתינו רק מפנם חטא אדם הראשון, שהוא בחינת פגם תורה ותפלה פנ"ל, אבל בשבת שאן הוא עליית התורה והתפלה בתכלית השלמות. עלין כל המלאכות בטלן בו לגמרי, כי שבת הוא עקר התקון של חטא אדם הראשון, בבחינת שבת אגין עלויה, כמו שמבאר במקום אחר, אבל ימים טובים הם זכר ליציאת מצרים שאן זכינו לקבל את התורה פנ"ל. ובעת קבלת התורה לא זכינו עדן לברר ולתקן כי אם בחינת

תורה שקבלנו או בסיני עלידי משה רבנו, אבל בחינת עליית התפלה בתכלית לא נהפךר או עדן עד שיבוא משיח, כי בכלליות העולם. גאלה ראשונה וגאלה אחרונה הם בחינת תורה ותפלה, שהם בחינת משה ודוד פנ"ל, כי משה הוא התורה פנ"ל, ודוד הוא משיח, שהוא בחינת התפלה, שהוא תקן ויסוד ספר תהלים שהם חמישה ספרים כנגד חמישה חמשי תורה, שהוא בחינת הנ"ל שהתחיל להמשיך התקון ולעשות מהתורה תפלה פנ"ל, עלין ביום טוב יש עדן קצת מלאכות, שהם מלאכות אכל נפש שמתר ביום טוב:

כי פבר מבאר שעלידי התורה היא התהוות והמשכת כל הדברים שבועולם, אבל גמר ציורם וירידתם לעולם בשלמות הוא עלידי התפלה פנ"ל. והו בחינת החלוק שבין שאר מלאכות למלאכת אכל נפש, כי כל עמל האדם לפיהו, כי כל הניעות והמלאכות הם בשביל הפרנסה. ועקר הוא האכילה ^ה שהוא חיי נפש, כמו שכתוב: "כל עמל האדם לפיהו". וגם כל המלאכות לא נגורו כי אם בשביל פגם האכילה, דהינו מה שאכל מעין הדעת וכו' פנ"ל. וכל המלאכות הרחוקים עדן מאכל נפש הם בבחינת התהוות והמשכת השפע שזה געשה עלידי התורה, אבל גמר המלאכות שעושין בשביל האכל נפש בעצמו זה בחינת גמר ציור השפע בשלמות להחיות

נפש האדם ולקיימו, שזהו געשה על-ידי התפלה פנ"ל, למשל בשאדם הולך בסחורה או עוסק איזה מלאכה כרי שריוח ממון וכשזוכה להרויח עדן אינו יכול לאכל את הממון וצריך לקנות בערו תבואה וגם התבואה אינו יכול לאכל עד שימתן אותה וגם הקמח אינו ראוי לאכילה עד שיתקן אותו וגעשה ממנו פת או תבשיל. ואז דיקא ראוי לאכילה להחיות נפשו וכל המלאכות שעסק בתחלה הרחוקים מאכילה, עדן הם בחינת המשכת השפע, שזאת הבחינה נמשכת על-ידי התורה פנ"ל, אבל מלאכת אבל נפש שגומר המאכל לאכילה להחיות נפשו. זה נמשך על-ידי בחינת תפלה שעל ידה הוא גמר ציור השפע בשלמות פנ"ל. ועל-כן בשבת שאז הוא גמר התקון בשלמות שיהיה לעתיד, בחינת תקון תורה ותפלה פנ"ל, על-כן אז כל המלאכות בטלים לגמרי פנ"ל, אבל ביום טוב, שאז עקר התקון, הוא רק בבחינת תורה, אבל תקון התפלה צריכין אנטנו עדן לעסק גם ביום טוב, כי אף-על-פי שקבלנו את התורה בשעת יציאת מצרים, שאז נתקדשו כל הימים טובים, אף-על-פי-כן עדן לא נתבררה ונתעלה התפלה עדן בשלמות. ועל-כן בני אדם מזולין בה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל על פסוק "כרם זלת", אלו דברים העומדים ברימו של עולם ובני אדם מזולין בה. ומאי ניהו? תפלה. כי שלמות עלית התפלה יהיה רק לעתיד בשיבוא משיח בן דוד

שהוא נעים ומירות ישראל, כי עקר כלי זינו של משיח יהיה רק התפלה. ועל-כן נקרא משיח בחינת הטוב, כמו שכתוב: "רוח אפינו משיח ה'". בחינת ותהלתי אהבם לך וכו'. (כמו שכתב כל זה רבנו בסיון ב בהתורה "אמר אל הכהנים" ובשאר מקומות). ועכשו כל יגיעתנו לברר ולהעלות את התפלה ובאמת מחמת שאין התפלה עדן בשלמות, על-כן גם התורה אינה בתכלית השלמות והיא מלכשת בכתנות עור שמשם משלשל יניקת העין הרעת. ומחמת זה יש פה שני בחינות, זכה - געשית לו סם חיים, לא זכה וכו'. ומחמת זה באמת רבים נכשלו ועברו על התורה. ועל-כן אנו צריכין להתנגע בכל דור ודור ובכל עת וזמן לברר את התורה והתפלה, כי תורה ותפלה שניהם אחד ותלוים זה בזה וכו"ל. ועל-כן צריכין לעשות מהתורה תפלה וכו"ל, ועל-כן בימי החל שאז יש אחיזה לחיצונים וצריכין יגיעה גדולה לברר ולהעלות את התורה והתפלה, על-כן יש אז יגיעת כל הל"ט מלאכות ששולטין בימי החל מחמת שאז אין שלמות להתורה ותפלה. וצריכין יגיעה לבררם לכפול מהם אחיזת החיצונים. וכל זה שיש ברור צריכין מלאכות פידוע בפגנות ובדברי רבנו ו"ל, אבל בשבת מחמת קדשת עצומו של זום נתבטלין אחיזת החיצונים ועולין התורה והתפלה בשלמות, על-כן אז בטליון כל המלאכות פנ"ל, אבל ביום טוב אין נמשכת הקדשה מעצומו של זום כי אם

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ה

ארה חיים

שבחמשיך משה רבנו התורה בעולם, בודאי המשך גם תקון התפלה, רק שעקר עליה התפלה הנה עלידי דוד שסדר ספר תהלים ונזכר בימי המשיח. ואז יהיה גשלים גם התורה בשלמות יותר, כי שניהם תלויים זה בזה כנ"ל, רק שבכלליות העולם נקרא גאלה הראשונה בבחינת תורה. וגאלה האחרונה בבחינת תפלה, שהם בחינת משה ודוד כנ"ל. ועל-כן ביום טוב שצריכין עדין לברר ולהעלות את התפלה, על-כן יש בו מלאכת אכל נפש וכנ"ל, אבל בשבת אין צריכין לומר הלל, כי אז עולה התפלה מעצמה מחמת קדשת עצמו של יום, כי אז נתתקן הכל כנ"ל, על-כן אז כל המלאכות אסורים כנ"ל:

לו וזה שאיתא בכתבים בהחלוקין שבין שבת ליום טוב, שבשבת מקבלין תוספת אור גדול ביותר בתוך לבושין, אבל ביום טוב תוספת האור קטן משבת. אבל הוא בלא לבושין, ענן שם. כי מחמת שבשבת נמשך מלמעלה תוספת אור תורה ותפלה כנ"ל, על-כן נמשך אור גדול מאד בתוך לבושין, אבל ביום טוב שהאור שלמעלה הוא רק בבחינת תורה, אבל בחינת תפלה עדין אנהו צריכין להעלות עלידי עבודתנו כנ"ל, על-כן האור בלא לבושין והוא מעט משבת, כי עלידי תפלה יכולין לקבל האורות הגדולים והנוראים בתוך לבושין וצמצומים נפלאים, כי עקר הלבושין נעשין ונמרין עלידי תפלה, שהוא בחינת הפלי

בבחינת עליה התורה שזכינו לקבל אז כנ"ל, אבל התפלה צריכין עדין להעלותה על דינו, רק שיש לנו פח להעלותה בשלמות יותר ובעליה יתרה מחמת תוספת קדשת יום טוב, אבל אין מתבררת ועולה בשלמות עצמה כמו בשבת, על-כן יש אז עדין מלאכת אכל נפש, שהם המלאכות של גמר ציור השפע, שהם בבחינת תפלה, כי בחינת תפלה צריכה עדין ברור על דינו גם ביום טוב כנ"ל: ועל-כן צריכין לומר הלל ביום טוב אבל לא בשבת, כי הלל זה בחינת כלליות תהלים, כמו שפרש רש"י על פסוק: "לשמע בקול תודה ולספר כל נפלאותיך", זה הלל שיש בו לשעבר ויש בו לגוג ויש בו לימות המשיח ויש בו לעתיד לבוא. ומצא, שההלל הוא כלליות ההודאה והלל לה' ותברך על כל הנסים לשעבר ולעתיד וכו', שזהו בחינת כלליות כל ספר תהלים שנתתקן על זה. ועל-כן ביום טוב אומרים הלל, שהוא בחינת כלליות ספר תהלים, שהוא בחינת עליה התפלה שעסק דוד. שזה צריכין אנהו לעסק ביום טוב. כי מחמת קדשת יום טוב שאז נצאנו ממצרים וזכינו לקבל את התורה יש אז עליה גדולה להתורה, על-כן אז גם התפלה מארה באור גדול ויש לנו פח להעלותה בעליות גדולות, ועל-כן אומרים אז הלל בחינת כלליות תהלים, על-כן יש לנו פח עתה להעלות התפלה בעליה גדולה, כי תורה ותפלה תלויים זה בזה. וגם אז בשעת מתן תורה

16

והלבוש, לקבל על-ידי זה כל האורות
בבחינת צדק לבשתי וילבישני. צדק
מלכותא קדישא, שהיא בבחינת תפלה,
בחינת "אני תפלה" שאמר דוד המלך
וכו"ל. כי תפלה היא בחינת אמונה, כמו
שכתב רבנו ז"ל בכמה מקומות. ועל-ידי
אמונה יכולין לקבל כל האורות, כי
באמונה כלם יכולים להתלבש, כי בהרעת
יש גבול כל אחד לפי דעתו שאסור לו
לצאת חוץ מהגבול של דעתו, בחינת
"במקלא ממוך אל תדרש". ואי אפשר
לגלות לו מה שהוא למעלה מגבול דעתו
שלא יתקלקל דעתו לגמרי, כי רבוי השמן
גורם בפני הנר פידוע, אבל אמונה היא
כפי שעל ידה יכולין לקבל כל האורות
הגבוהים וכל הסתרי תורה בדרך אמונה
אף-על-פי שהוא למעלה מדעתו. וכן מוכן
בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות שעל-ידי
תפלה זוכין לקבל סתרי תורה. וכמו
שמבאר בהתורה "חותם בתוך חותם"
(ס"ז סב) שתפלה הוא בחינת נשמע, בחינת
נסתר, בחינת תורת ה'. ומוכן שם שכל
אחד צריך להתפלל הרבה לה' ויתברך
שניבה להשיג ולהבין התורה הנסתרת
מנו. ועל-ידי זה זוכה אחר כך להשיגה
שניה געשית תורתו וכו', עין שם. והוא
בעצמו בחינת מה שעושים מהתורה
תפלה, אף-על-פי שלבאורה נראה שם
להקד, כי שם מבאר שצריכין לעשות
מהתפלה תורה. וכאן אנו מדברים
שצריכין לעשות מהתורה תפלה, אך
באמת אינו סותר כלל, אדרבא, שם

מבאר היטב זה הענין שצריכין לעשות
מהתורה תפלה, ועל-ידי זה בעצמו געשה
מהתפלה תורה. כי עקר מה שצריכין
לעשות מהתורה תפלה כנ"ל הוא
שצריכין לעשות מבחינת נסתר, בחינת
תורת ה', שהוא בעצמו בחינת תפלה,
בחינת נשמע, כמבאר בהתורה "חותם
בתוך חותם" הנ"ל, צריכין לעשות מזה
תפלה להתפלל לה' ויתברך שניבה להשיג
הנסתר. נמצא, שעושה מהתורה תפלה,
דהינו מתורת ה' מבחינת נסתר עושה
מזה תפלה. ועל-ידי זה בעצמו געשה אחר
כך מהתפלה תורה, היינו שנעשה מזה
תורתו, דהינו שזוכה להשיג כנ"ל. וזה
בעצמו הענין לעשות מהתורה תפלה
שהוהי רבנו ז"ל הרבה כנ"ל, כי בראי
התורה והמצוות שאדם זוכה כבר אליהם
להשיגם ולקיימם בשלמות בראוי ודאי
אינו צריך להתפלל על זה, מאחר שכבר
זכה לזה, אך עקר מה שצריך לעשות
מהתורה תפלה הוא להתפלל ה' ויתברך
על התורה והמצוות שעדין לא זכה
להשיגם ולקיימם שניבה להשיגם ולקיימם
בראוי, שהם בחינת סתרי תורה אצלו לפי
בחינתו ומדרגתו ואפילו איש פשוט לגמרי
שרחוק עדין מקיים המצוות כפשוטו, וצריך
להתפלל על זה ולעשות מהתורה תפלה,
גם זה נקרא אצלו סתרי תורה, מאחר
שרחוק עדין מקיימם נקרא נסתר אצלו,
כי עקר התורה הוא הקיים, כי לא
המדרש הוא העקר אלא המעשה, למשל
מי שלומד תורה שמדברת במצוות צדקה

והוא רחוק מצדקה, ומתפלל לה' יתברך שזפה לתן צדקה, וכל זמן שאינו זוכה עדן לפעל פקשתי לקים מצות צדקה או נקראת מצות צדקה אצלו בחינת נסתר, בחינת תורת ה', כי אין התורה נקראת תורתו כי אם בשזופכה לקנימה, שזה עקר למוד התורה בשלמות ללמוד על מנת לקים וגם באמת מחמת שאינו מקיים המצוה אין לו בה שום השגה כלל, והוא בחינת נסתר ממנו, ואחר כך בשזופכה לקנימה על ידי התפלה שהתפלל על זה, זה בחינת שעשה מהתורה תפלה, הינו מבחינת סתרי תורה לפי בחינתו מחמת שלא זכה לקנימה עשה מזה תפלה, כי סתרי תורה הם באמת בחינת תפלה כנ"ל, ועל ידי זה זכה אחר כך שנעשה מזה תורתו כנ"ל, וכן אפלו אחר כך בשזופכה לקים מצות צדקה, אבל אינו מקיים אותה עדן בתכלית השלמות כראוי, או זאת הבחינה הרחוקה ממנו עדן הוא בחינת נסתר אצלו, וצריך לעשות מתורה זאת תפלה, כי הוא בחינת תורת ה' אצלו, שהוא בחינת תפלה, על כן צריך לעשות מזה תפלה שיתפלל הרבה לה' יתברך שזפה לקנימה בשלמות עד שזופכה לזה לקנימה בשלמות ואז נעשה מהתפלה מבחינת תורת ה', בחינת נסתר, נעשה מזה תורתו, נמצא, מה שמבאר שם לעשות מהתפלה תורה ומה שמבאר כאן לעשות מהתורה תפלה, הכל אחד וכנ"ל, על כל פנים יוצא משם שהנסתר,

שהיא בחינת תורת ה', אצלו בחינת אור אין סוף הוא בחינת תפלה, שהוא בחינת בטול ודבקות לאין סוף, עין שם. על כן צריך להתפלל הרבה עד שזופכה להשיגו על ידי התפלה וכו'. נמצא, שעל ידי התפלה יכולין לקבל ולהשיג כל האורות הגבוהים גבה מעל גבה, עין שם בהתורה חותם בתוך חותם הנ"ל ותכין, ועל כן בשבת שתוספת האור עצמו של קדש עצומו של יום הוא בחינת שלמות תורה ותפלה. על כן מקבלין אור גבה ביותר על ידי לבושי, אבל ביום טוב שתוספת קדש עצומו של יום הוא רק בחינת תורה, על כן אין מקבלין אור גבה כל כך והוא בלא לבושי, כי עקר הלבושי והפלים נגמרים על ידי תפלה כנ"ל:

ועל כן שבת בחינת אמונה, בחינת תפלה, בחינת מלכות דקדושה נקרא פלה פדוע, וכמו שאומרים בשבת, בואי כלה וכו', כי פלה על שם שכלולה מהכל, כמו שאיתא בזהר הקדוש ובכתבים. כי אמונה תפלה, שהוא בחינת קדש שבת, כלול מכל האורות שבעולם, כי כל האורות שאי אפשר לקבל על ידי שום דעת יכולין לקבל על ידי אמונה, בחינת תפלה, שהיא בחינת שבת כנ"ל. ה' יתברך זכנו לבוא לזה לעסק כל ימינו בתורה ותפלה ולעשות מהתורה תפלה תמיד עד שזופכה להשיגה ולקנימה בשלמות שתהיה נעשית תורתנו, אמן ואמן:

מהשבעה רועים. ועל-כן עקר שלמות עלית התפלה הוא בשבת שקורין בו שבעה קרואים וכנ"ל. ועל-כן אז בשבת הוא פטול מלאכה לגמרי, אבל ביום טוב והל המועד וכו' שאין קורין בו שבעה, על-כן אין עלית התפלה בשלמות כל כך רק כפי תוספת הקדשה שקמו בן הם המספר של הקורין בתורה. וכמו בן זכין להמשיך קדשת התפלה, דהינו לעשות מהתורה תפלה, שזהו עקר עלייתה כנ"ל. על-כן אין כל המלאכות נתפטלן אז מחמת שעדן אין עלית התפלה בתכלית השלמות כנ"ל:

וזה שאמרו שם הפעם של הקורין בתורה משום פטול מלאכה שבימים שיש בו אסור עשית מלאכה ביותר קורין בתורה מספר גברי ביותר, הינו כנ"ל, כי אסור מלאכה בשבת ויום טוב הוא כפי עלית התפלה בשלמות וכמו בן הם מספר העולים לתורה כנ"ל, כי תורה ותפלה תלויים זה בזה. וביום שאין עלית התפלה בשלמות גם התורה אין לה שלמות כל כך, רק שהעקר מה שאנו צריכין עכשו להתניע הוא להעלות התפלה מנפילתה וזולתה, כי עקר הפגם נוגע בתפלה, שהוא בחינת מלכות ששם מגיעים כל הפגמים ושם כל התקונים, על-כן בני אדם מזוללים בתפלה דקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אלו דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזוללין בה. ומאי ניהו? תפלה. וזה שאמרנו למעלה, שביום

לו וזה בחינת קריאת התורה בצבור בכל יום שיש בו תוספת קדשה שהם ראש חדש ויום טוב והל המועד ויום הכפורים ושבת וכו'. וזה בחינת החלוקים של מספר הקרואים שיש בימים שקורין בהם, כמו שאמרו במשנה. בשני וחמשי קורין שלשה. בראש חדש והל המועד ארבעה. ביום טוב חמשה ביום הכפורים ששה. בשבת שבעה וכו'. כי בכל יום שיש בו תוספת קדשה עולה בו התפלה ביותר, כמבאר בפגות בכתבי האר"י ז"ל, שכל ימים אלו עולה התפלה יותר כפי תוספת קדשת היום. ועל-כן קורין בהם בתורה, כי עקר עלית התפלה הוא בשעושוין מתורה תפלה. ועל-כן קורין בתורה בשעת התפלה כדי להמשיך התפלה מהתורה, שזהו עקר עלייתה כנ"ל. ועקר שלמות עלית התפלה בתכלית הוא בשבת, שהוא קדוש מפל הנמים והזמנים. ועל-כן אז קורין בתורה ביותר מפל הנמים, כי אז קורין כל השבעה קרואים, שהוא תכלית שלמות קריאת התורה, שעל-ידי זה עולה התפלה בתכלית העליה, כי שלמות התורה והתפלה הוא על-ידי השבעה רועים אברהם, יצחק, עקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שהם בחינת השבעה קרואים בשבת כידוע. וכל זה שאין זכין להמשיך קדשת כל השבעה רועים הנ"ל, עדן אין עלית התפלה בתכלית השלמות, כי דוד הוא בחינת שלמות התפלה והוא השביעי

הַלְבָּה ו

וְכוּ עֲנִין פֶּסַח סְפִירָה וְשִׁבְעוֹת

על-פי התורה "תקעו אמונה" בלקוטי תנא סיון ה' ענן שם כל התורה:

והַלְבָּל, כי עקר הוא האמונה וכו' ולהעלות האמונה הנפולה צריכין לחתור המים שמהם גדלה האמונה שהם העצות עמוקות, כי צריכין לצעק מעמק הלב בבחינת ממשעמקים קראתו ה' בחינת צעק לבם וכו' ועל-ידי זה חותרין המים, שהם בחינת "מים עמוקים עצה וכו'", שעל-ידי זה גדלה האמונה, בבחינת "אורה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אמן וכו'", ועל-ידי זה נתתן כל בחינת פלא וכו', ענן שם, אבל צריכין לזה איש תבונות וכו'. וזה על-ידי שיש לו נשמה, בחינת "ונשמתי שדי תבינים". וצריך לצחצח הנשמה. וזה על-ידי המושכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שעל-ידי זה נעשים ברואים ואז נמשך פרנסה, שעל-ידי זה מצחצח הנשמה וכו' וכשמעלין האמונה נעשין גרים וכו'. וצריכין כח המגני ארץ שעלו מבחינת החתים בשרו לבחינת פתוחי חותם קדש לה', בחינת תפלין התנוצצות המחזין, שעל-ידי זה נצולין ממקרה לילה, מחלום על-ידי שדי, וזוכין לחלום על-ידי מלאך וכו' ועל-ידי זה נעשין אמרות

טוב מתוך מלאכת אכל נפש מחמת שאין עלות התפלה בשלמות כמו בשבת. ועקר החסרון נפר בהתפלה, כי בהתורה אין נוגע הפנים והזול כל פד, כי בני אדם מוֹלְלִין בתפלה דיקא כ"ל. ועל-ידי צריכין ביום טוב לעשות מלאכת אכל נפש שהוא כנגד בחינת התפלה שאנו צריכין לבררה ולהעלותה עדן על דינו אפלו ביום טוב, כי כפי הפרור שאצריכין עדן על דינו, כמו כן צריכין עדן איה עשית מלאכה כ"ל. וזה שאמרנו למעלה שביום טוב עקר תוספת הקדשה הוא בבחינת תורה, אבל בחינת תפלה צריכין אנחנו עדן לברר ולהעלות, כי אף-על-פי שבאמת תורה ותפלה שניהם תלויים זה בזה כ"ל וכשאין התפלה עדן בשלמות הנמור, בודאי גם התורה עדן איה בשלמות הנמור, אך מחמת שעקר החסרון והפגם נוגע ונפר בתפלה ביותר, על-ידי ביום טוב שיש בו תוספת קדשה מרבה מאד רק שעדין אינו בתכלית השלמות כמו בשבת, על-ידי בהתורה אין נוגע החסרון כי אם בתפלה, על-ידי מתר בו מלאכת אכל נפש, אבל בימי החל אז נוגע החסרון גם בהתורה וצריכין יגיעה גדולה לברר ולהעלות הקדשה של בחינת תורה ותפלה, על-ידי אז יש בהם כל הל"ט מלאכות כ"ל. ולהפך בשבת קדש שאין עולה התורה ותפלה בתכלית השלמות, על-ידי כל המלאכות בטלות בו לגמרי וכ"ל:

ל"ה

צנוריק, בחינת "יוגל פנים משפט וכו'",
עין שם כל זה היטב היטב:

א וְזֶה בחינת ראש חדש, בחינת מצות
קדוש החדש, שהוא תקון פנימת
הלבנה, כי כל התקונים הנ"ל כלם הם
בבחינת תקון ומלוי פנימת הלבנה, כי
תקון האמונה זה עקר בחינת תקון פנימת
הלבנה שהיא הפאור הקטן לממשלת
הלילה, שאז עקר גדול האמונה בבחינת
ואמונתך בלילות, כמו שמבאר שם, כדי
שפבקר תתגדל בשלמות בבחינת חדשים
לבקרים וכו'. כי אמונה בחינת מלכות,
היא בחינת לבנה, שהוא אספקלריא דלא
נהרא מגרמה, שהו בחינת אמונה, שהוא
דיקא במה שאין השכל משיג רק שפומבין
על אבותינו וצדיקי אמת כמו שקבלנו
מהם, שהו בחינת לבנה שאין לה אור
מעצמה כי אם מה שנקבלת מהשמש,
שהוא בחינת אור הצדיק, כמו שכתוב:
"וורח השמש ובא השמש". ודרשו
רבותינו ז"ל, "עד שלא שקעה שמשו של
עלי, ורחה שמשו של שמואל וכו'". ועקר
תקון האמונה, שהוא בחינת תקון פנימת
הלבנה, הוא על-ידי צעקת הלב מפעמקים
וכו'. ועל-כן נקבע ראש חדש לכפרה, כמו
שכתוב: "זמן כפרה לכל תולדותם וכו'".
כי אז הוא שרש התשובה, כמו שכתב
אדוננו מרננו ורבענו ז"ל במקום אחר (בהתייחד
משפטים" בסיון י), ועקר התשובה על-ידי
צעקת הלב לה' ותפלה, ועל-כן נוהגין
לעשות יום-כפור קטן בערב ראש חדש

טהורות להחיות הנשמות שנפלו וכו'
בשבעה משיבי טעם וכו', שהו בחינת
מוקם שבעתים וכו', אבל יש להמאכלים
חלק בהחלום. ולזה צריכין חזק הפלאך
על-ידי שמחה. וזה בחינת ניסן וכו' ואז
היה ראוי שיתבטל ממאה הנ"ל של מקרה
לילה, רחמנא לצלן, אבל יש שבא עגון
זה, הם ושלום, על-ידי עוות המשפט וכו'
שבא על-ידי שמעלין טפת עשו וישמעאל
וכו' ולזה צריכין קשר המרפבה בחינת
מרפבו ארנן וכו'. וזה בחינת ראש השנה
וכו'. וזה בחינת ישיבה של הרב עם
התלמידים, שעל-ידי זה נתמקנים כל
הבחינות הנ"ל עד תקון המשפט על-ידי
בחינת שנה, דהינו על-ידי תמימות
ופשיטות שמשליכין כל התכמות לא
מבעיא חכמות העולם וכו', אלא אפלו
חכמות גמורות צריכין להשליך בשרוצין
לעשות איזה עקבא בעבודת ה', כי לא
המרדש הוא עקר אלא המעשה וכו'.
וצריכין לגלגל עצמו בכל מיני רפש ומיט
כדי לעשות איזה דבר שהוא רצונו ותפלה
וכו' ואז זוכין על-ידי זה להשיג בחינת
צדיק וטוב לו וכו', שהם בחינת דרכי ה',
שהיה נראה תחלה בעוית המשפט ועכשו
על-ידי התמימות הנ"ל משיגין זאת, שהו
בחינת תקון המשפט וכו'. ועין שם מה
שמבאר בסוף. ובאמת הוא דבר גדול
להשליך מאתו כל התכמות וכו', שמעלין
את המשפט מבחינת משפטך תהום
רבה. בבחינת תהום אל תהום קורא לקול

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שיא

בעניני ממש, שנה בחינת אור הלכנה פאור החמה כ"ל:

וְצוּעָקוֹן מֵאִדּוּר מַעֲמֵק הַלֵּב לְה' וַתְּכַרְדּוּ. וְכֵן נוֹהֲגִין לִילֵךְ וְלִגְמַעַל עַל קְבְרֵי צְדִיקִים בְּעֶרְבֵי רֵאשִׁי חֹדֶשׁ וְלִדְהַתְפַּלֵּל וְלַצַּעֵק שֵׁם מַעֲמֵק הַלֵּב, כִּי עֵקֶר תַּקּוּן רֵאשִׁי חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקּוּן פְּגִימַת הַלְבָנָה, נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי צַעֲקַת הַלֵּב כַּכּוּ"ל. וְעַל־כֵּן עֵקֶר קְבִיעַת הַחֲדָשִׁים הִיָּה עַל־יְדֵי גְדוּלֵי הַחֲכָמִים, שֶׁהֵם אִישׁ תְּבוּנוֹת הַנ"ל, שֶׁעַל יָדָם דִּיקָא יְכוּלִין לְחַתֵּר הַפִּיּוּם עַמֻּקְיָם הַנ"ל, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה גְדֻלַּת הָאֱמוּנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקּוּן פְּגִימַת הַלְבָנָה כַּכּוּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת "וַשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הוּא חֲכָמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים וְכוּ". וְאָמְרוּ רַק עִם חֲכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגְּדוֹל הַזֶּה". וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, זֶה חֲשָׁבוֹן תְּקוּפוֹת וּמְזֻלוֹת, דִּהְיוּ לְקַבֵּעַ חֲדָשִׁים וְכוּ, כִּי עֵקֶר קְבִיעַת רֵאשִׁי חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקּוּן פְּגִימַת הַלְבָנָה, הוּא עַל־יְדֵי אִישׁ תְּבוּנוֹת, בְּחִינַת "כִּי הִיא חֲכָמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם", בְּחִינַת רַק עִם חֲכָם וְנָבוֹן, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא זֹכִינ׳ן לְחַתֵּר הָעֲצוֹת עַמֻּקּוֹת הַנ"ל. שְׂמוּקָם גְּדֻלַּת הָאֱמוּנָה, שֶׁהִיא תַּקּוּן פְּגִימַת הַלְבָנָה כַּכּוּ"ל, דִּהְיוּ שְׂתִמְלֵא פְּגִימַת הַלְבָנָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מַעוֹט וְיִדְוֶה אִדּוּר הַלְבָנָה פֵּאֹר הַחֲמָה וְכוּ, דִּהְיוּ שְׂתִמְלֵא וְתִשְׁלַם הָאֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּלִי שׁוּם פְּגָם וּמַעוֹט כָּלֵל רַק תְּהִיָּה פֵּאֹר הַחֲמָה, דִּהְיוּ שְׂתִיָּה חֲזֹק בְּאֱמוּנָתוֹ, שֶׁהִיא בְּחִינַת לְבָנָה, שֶׁהִיא בְּמַה שְׂאִין הַשֶּׁכֶל מוֹשִׁיג וּמְכִין יִהְיֶה חֲזֹק כַּכּוּ"ל. עַל־כֵּן אָמַר לָהּ ה' וַתְּכַרְדּוּ, לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי הַלְבָנָה בְּקַטְרוֹנָה רָצְתָה שְׂתִיָּה גְדוּלַּת מִתְחַמָּה, כַּמּוֹכֵן מִדְּבָרֶיהָ שֶׁאֵמְרָה, אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד

ה' ת"ת

ב כִּי תַחֲלַת בְּרִיאֲתָהּ הִיָּה בְּאֵפֶן זֶה, כַּמּוֹכֵן שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּקֵי: "אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדוֹלִים", כִּי שְׁוִין נִבְרָאוּ, אֶד עַל־יְדֵי הַקַּטְרוֹן הַיָּרִיחַ שֶׁאֵמְרָה אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד עַל־יְדֵי זֶה נִתְמַעֲמָה, הֵינּוּ כִּי ה' וַתְּכַרְדּוּ בְּרֵאשִׁי חֹדֶשׁ הַלְבָנָה שְׂתִיָּה אִוְרָה גְדוּל כַּמּוֹכֵן הַשֶּׁמֶשׁ שְׂתִיָּה בְּחִינַת הָאֱמוּנָה חֲזֹקָה וּגְדוּלָה וּמְאִירָה כָּל כָּד כַּמּוֹכֵן הַחֲמָה שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶל מַמְשׁ, כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה הָאֱמִתִּיּוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוּם הַפְּרָשׁ כָּלֵל בֵּין מַה שְׂמַכִּין בְּשִׁכְלוֹ. וְכֵן מַה שְׂאִינוּ מְכִין רַק מְאִמִּין בּוֹ וְכַכּוּ"ל, אֶד הַלְבָנָה קַטְרוֹנָה וְאֵמְרָה, אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אֶחָד, דִּהְיוּ שְׂפָגְמוּהָ תַּכְף בַּעֲנֵן זֶה, כִּי אָמְרָה שְׂאִי אֶפְשָׁר שְׂתִיָּה הָאֱמוּנָה שְׂוֶה אֵל הַשֶּׁכֶל וְזֶה בְּחִינַת הַפְּגָם שֶׁל כָּל הַפּוֹגְמִים בְּאֱמוּנָה, כִּי אֵינֶם חַפְצִים לְצַמְצֵם אֶת שִׁכְלָם וּמִתְאִוִּים דִּיקָא לְהִכִּין הַדְּבָר בְּשִׁכְלָם מִד, כִּי אֵינֶם רוֹצִים לְכַפֵּל אֶת שִׁכְלָם וְלִסְכַּךְ עַל אֱמוּנָה בְּאֵלּוֹ רֹאִים הַדְּבָר בַּעֲנִיָּה מַמְשׁ שְׂאִי הָאֱמוּנָה שְׂוֶה אֵל הַשֶּׁכֶל, אֲבָל אֵלּוֹ הַפּוֹגְמִים בְּזֶה זֶה בְּחִינַת פְּגָם קַטְרוֹן הַיָּרִיחַ שֶׁאֵמְרָה, אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד וְכַכּוּ"ל. עַל־כֵּן אָמַר לָהּ ה' וַתְּכַרְדּוּ, לְכִי וּמַעֲטִי אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי הַלְבָנָה בְּקַטְרוֹנָה רָצְתָה שְׂתִיָּה גְדוּלַּת מִתְחַמָּה, כַּמּוֹכֵן מִדְּבָרֶיהָ שֶׁאֵמְרָה, אִי אֶפְשָׁר לִשְׁנֵי מַלְכִים

א' ו' ת"ת

להשתמש בכתר אחד עליהן היא הפצה
 שתהיה גדולה מהתורה (במקום דברי רבותינו
 ז"ל, הינו כי באמת עלידי אמונה בשלמות
 יכולין לעלות למעלה למעלה מהשכל,
 כמובא בהרבה מקומות בדברי אדונו
 מורנו ורבנו ז"ל, כנדרש מזה אצל הספר
 ספורי מעשיות, שעלידי אמונה זוכין
 לעלות למעלה מהשכל:

ג וּלְבָאֵר הַדָּבָר קִצְצָה, כִּי זֶה יָדוּעַ שֵׁשִׁי
 עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה
 תְּקוּנִים, שֶׁהֵם מְקַתֵּר עַד מַלְכוּת. וּמַלְכוּת
 מִדָּה אַחֲרֹנָה הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, (במ
 שְׂמַאֲר בְּחִינָה "אֲשֵׁר יִהְיֶה וְקָא" בְּסִיּוֹן לַח). שְׁהִיא
 הַשְּׁעָר לַח' שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב לַח'
 וְהַפָּרֶךְ וְלֹא לְשׁוֹם קִדְשָׁה וְעוֹבְדָה כִּי אִם
 עַל־יְדֵי אֲמוּנָה. וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הִיא בְּמֵה
 שְׁאִין הַשְּׂכָל מְכוּן, כִּי מֵה שֶׁהַשְּׂכָל מְכוּן
 אִין זֶה אֲמוּנָה וְשֶׁם בְּמִקוֹם שְׁאִין הַשְּׂכָל
 מְכוּן שֶׁם עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן. וְכִשְׂזוֹכָה לְהִתְחַזֵּק
 בְּאֲמוּנָה וּלְבַטֵּל שְׂכָלוֹ הַמְּגוּשָׁם וְלִסְמֵךְ עַל
 אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל־יְדֵי זֶה
 וְזָכָה אַחַר כֵּךְ לְהִבְיֵן הַדָּבָר בְּשְׂכָלוֹ, שְׁמֵה
 שְׁלֹא הָיָה מְכוּן וְהָיָה צָרִיד לְהִתְחַזֵּק
 בְּאֲמוּנָה מְכוּן עִתָּה בְּשְׂכָלוֹ, רַק שֵׁשִׁי עוֹד
 דְּבָרִים גְּבוּהִים בְּיֹתֵר שְׁאִינוֹ מְכוּבִים וְצָרִיד
 לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה יֹתֵר וְיֹתֵר. וְאִין מְכוּן גַּם
 אִלוֹ הַדְּבָרִים בְּשְׂכָלוֹ, רַק שֵׁשִׁי לֹא אֲמוּנָה
 בִּידְעוֹת הַגְּבוּהִים עוֹד יֹתֵר וְיֹתֵר שְׁאִינוֹ
 מְשֻׁנָּם. וְכֵן מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, (בְּמִקוֹם כֵּן זֶה הַדָּבָר
 אֲדַמְּרֵי וְזֶל בְּחִינָה "וְהָיָה יְדֵי אֲמוּנָה עַד בֵּא הַשְּׂמֵשׁ" סִיּוֹן
 ז' וּבְמִקוּמֹת אַחֵרִים). כִּי יֵשׁ בְּחִינַת אֲמוּנָה כְּכֹל

דְּרָגָא וְדְרָגָא וּבְכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, כִּי כְּכֹל
 עוֹלָם וּבְכָל דְּרָגָא יֵשׁ בְּחִינַת עֶשֶׂר סְפִירוֹת
 כִּידוּעַ, וְאֲמוּנָה בְּחִינַת מַלְכוּת הִיא בְּחִינַת
 מִדָּה הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁהִיא הָרִאשׁוֹנָה מִלְּמַטָּה
 לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְהַדְּרָגָא, אֲבָל אַחַר
 כֵּךְ כִּשְׂזוֹכָה עַל־יְדֵי הָאֲמוּנָה לְהַשְׁגִּת
 הַשְּׂכָל שְׂבָאוֹתוֹ עוֹלָם, שְׁהָיָה בְּחִינַת כֹּלָל
 שְׂאֵר הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת עַד כֵּתֵר. אַחַר
 כֵּךְ צָרִיד לְחַזֵּר לְאֲמוּנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
 מִדְּרָגָה הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁל עוֹלָם הַגְּבוּהָ יֹתֵר,
 שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִמִּדְּרָגָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל עוֹלָם
 הַתְּחִלּוֹתוֹן מְגוּנָה, כִּי מַלְכוּת דִּי צִירָה גְבוּהָ
 הַרְבֵּה מְקַתֵּר דְּעֲשָׂיָה, כִּי הִיא בְּחִינַת עֵתִיק
 דְּעֲשִׂיָה כִּידוּעַ בְּפִתְכִים. וְעַל־כֵּן יֵשׁ
 מִדְּרָגוֹת רַבּוֹת בְּאֲמוּנָה, כִּי כֹל מֵה
 שֶׁמִּתְחַזֵּק יֹתֵר בְּאֲמוּנָה, עַל־יְדֵי זֶה זוֹכָה
 לְהַשִּׁיג הַשְּׂכָל שְׂבָאוֹתוֹ דְּרָגָא אִם זוֹכָה
 לְעַמּוֹד בְּנְסִיּוֹן כְּמֵה יָמִים וְעֵתִים כְּרָאוּי לֹא
 לְפִי מַעֲשִׂי, כִּי בְּרָדִאי אִי אֶפְשָׁר לְדַלֵּג
 כְּפַעַם אֶחָד, כְּפִרְט אִם מַעֲשִׂי אִינֵם עוֹלִים
 וְכֵה אַחַר כֵּךְ כִּשְׂזוֹכָה לְהַשִּׁיג הַשְּׂכָל כְּפִי
 אוֹתוֹ הָעוֹלָם וְהַדְּרָגָא אִין זוֹכָה לְרַצּוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵתִיק. בְּחִינַת שְׂרָשׁ הַכֵּתֵר
 שְׁמִנְשָׁךְ מִבְּחִינַת מַלְכוּת - אֲמוּנָה
 שְׂבַעוֹלָם הַגְּבוּהָ יֹתֵר. וְאִין צָרִיד לְעֹלּוֹת
 לְבְּחִינַת אֲמוּנָה הַגְּבוּהָ יֹתֵר מִזֶּה הַשְּׂכָל
 שְׂבַעוֹלָם הַנְּמוּד מְגוּנָה. וְאַחַר כֵּךְ כִּשְׂזוֹכָה
 עַל־יְדֵי אֲמוּנָה הַגְּבוּהָ יֹתֵר לְהַשִּׁיג גַּם
 הַשְּׂכָל שְׂבַעוֹלָם הַגְּבוּהָ יֹתֵר. אִין צָרִיד
 לְעֹלּוֹת לְאֲמוּנָה הַגְּבוּהָ עוֹד יֹתֵר, שֶׁהִיא
 אֲמוּנָה שְׂבַעוֹלָם וְדְרָגָא הַגְּבוּהָ עוֹד יֹתֵר,
 שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה שֶׁל עוֹלָם הַקְּרִיאָה.

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שיו

וכן מדרגא לדרגא ומעולם לעולם עד ראש האמונה, כי תכלית הידיעה שלא גדע ושם עקר האמונה. נמצא, שאמונה היא למטה מהשכל ולמעלה מהשכל כנ"ל, אבל אי אפשר לזכות להשגת השכל שבכל עולם ודרגא עד שיעלה למעלה מהשכל כי אם בשעומד תחלה בנסיון על-ידי שאינו מבין הדבר וקשה לו קשיות והוא מבלבל שכלו ומתחזק באמונה, על-ידי זה זוכה לעלות אל השכל עד שעולה למעלה מהשכל, שהוא בחינת עתיק, שהוא בחינת הארת הרצון שנמשך מבחינת אמונה שבועולם הגבה יותר כנ"ל, אבל קטרוג הירח זה בחינת מי שרוצה להתגדל שרוצה להשיג מיד הדבר שצריכין להאמין בו ולעלות תכף לבחינת אמונה הגבה יותר, שנה בחינת מה שאמרה הלכנה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. ורצתה להתגדל מיד שתהיה גדולה מהחמה כנ"ל, הינו שאמרה שאי אפשר שתאיד האמונה כמו השכל, רק רצתה להשיג השכל שבאותו דרגא מיד ולהתגדל לעלות אל בחינת הארת הרצון, שהוא בחינת אמונה שבמדרגה הגבה יותר, על-כן השיב לה ה' ותברך: לבי ומעטי את עצמך, כי מאחר שאינך רוצה להיות שנה אל החמה רק להתגדל מיד, על-כן התברר שתמעט עצמך שיתמעט אור הלכנה שהוא בחינת מעוט וקטנות האמונה. וצריכים תקונים הרבה על-ידי גדולי הצדיקים שעוסקים בתקון פגמית

הלכנה שהוא תקון האמונה. ועקר התקון על-ידי זה בעצמו שמי שמתחזק בעת המעוט באמונה חזקה עד שדומה בעיניו כאלו רואה בעיניו כנ"ל בזה מובא פגמית הלכנה וזכה גם לעלות למעלה מהשכל וכן"ל, כי צריך לעמוד בנסיון זה כנ"ל:

ד נמצא, שתקון האמונה הוא בחינת תקון פגמית הלכנה. וכשמעלין ומתקנים האמונה צריכין פח המגני ארץ לעלות מבחינת "החיתים בשרו" לבחינת חותם הקדושה כפי להציל ממקרה לילה מחלום על-ידי שד, חס ושלוש וכו' כמו שמבאר שם וגם זה הוא בחינת תקון פגמית הלכנה, כי עקר פגם הכרית בחינת מקרה נמשך מבחינת פגמית הלכנה, בחינת "הי מארת" חסר דא ללית, שמשם עקר פגם המקרה כידוע:

ה **אבל** יש גם להמאכלים חלק בחלום וכו', כמו שמבאר שם, עין שם. ולזה צריכין חזק המלאך על-ידי שמחה וכו' וזה בחינת קדשת ראש חדש ניסן וכו', עין שם. וזה גם בן בחינת תקון פגמית הלכנה שתהיה פאור החמה, כי עקר המאכלים גדלים על-ידי חמה ולכנה, כמו שכתוב: "ומגד תבואות שמש ומגד גרש ירחים". ועל-כן עקר תקון המאכלים הוא בניסן שאז הוא זמן שמחתם וכו', כמו שמבאר שם, כי ניסן הוא ראש חדשים, הינו בחינת קדשת ראש חדש שאז עקר תקון פגמית הלכנה.

ועקר קדשת ראש חדש נמשך בניסן
שנקרא ראש החדשים שאז נצטווה על
קדוש החדש, כמו שכתוב: "החדש הזה
לכם ראש חדשים וכו'". וזה בחינת מצות
סעדת ראש חדש, כי ראש חדש הוא זמן
שמחה כמו ביום טוב, כמו שכתוב:
"וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי
חדשיכם וכו'". וכמו שאמרין בו גם כן:
"זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו". כי
אז צריכין ביותר שמחה בשביל חזוק
המלאך, שעל-ידי זה הוא תקון המאכלים
ואז האכילה בקדושה. ועל-כן חבין
בסעדה אז, כי זה הוא בחינת תקון להנצל
ממקרה על-ידי המאכלים, חס ושלום,
שכל זה הוא בחינת קדשת ראש חדש,
בחינת תקון הלקנה פנ"ל. ועל-כן פשלא
בא דוד אל שלחן המלך בסעדת ראש
חדש, אמר שאול: "מקרה הוא בלתי
טהור וכו'". כי המקרה הוא הפך סעדת
ראש חדש פנ"ל. נמצא, שגם תקון
המקרה בשתי בחינות הנ"ל הוא גם כן
בחינת תקון הלקנה:

יתה אור הלקנה פאור החמה ואו יתיה
עקר תקון המושפט, כמו שכתוב:
"מושפטך למלך תן". וכתוב: "ישפט עניי
עם". וכתוב, "ישפט בצדק דלים". כי אז
יתתקן כפא דוד בשלמות בבחינת וכסאו
כשמש נגדי פירח וכו', שהוא בחינת
"כסאות למושפט כסאות לבית דוד", כי
דוד - משיח הוא בחינת שלמות תקון
פגימת הלקנה, כי בימיו דוד קיבא
סהרא באשלמותא. ועל-כן אומרים
בקדוש לבנה: דוד מלך ישראל חי וקיים
פידוע. כי עקר תקון המושפט ישלם אז
על-ידי משיח. ואז יתה גבור כל התקונים
הנ"ל בשלמות, כי בניסן היה ראוי
שייתקן, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל,
אבל הקולקול שבא על-ידי פגם המושפט
לא נתתקן אז בעת יציאת מצרים בניסן,
כי עקר תקון המושפט לא יתה גשלים עד
שיבוא משיח צדקנו פנ"ל. ואז יתקיים,
"ציון כמושפט תפדה". וכתוב "ארענה
במושפט" וכן הרבה, כי תקון המושפט אי
אפשר להשלים קדם קבלת התורה, שהיא
בחינת חוקים ומשפטים, וגם אחר כך אי
אפשר להמשיך תקון המושפט בשלמות כי
אם בארץ ישראל בבית המקדש ששם
עקר מקום המושפט, כמו שכתוב: "כי
יפלא ממך דבר למושפט וקמת ועלית אל
המקום וכו' עלפי התורה אשר יודוך
ועלפי המושפט אשר יאמרו לך תעשה
וכו'". אבל ביציאת מצרים היו רחוקים
מכל זה. ועל-כן הכרחו לצאת בחפזון
מחמת שלא גשלו עדון כל התקונים

בשלמות, כמובן בזהר הקדוש. וגם קרב הערב רב, שהם בחינת הגרים שצריכים לרחקם בבחינת טפת עשו וישמעאל שבשמקרבין אותם הם בבחינת קלקול המשפט, כמו שמבאר שם. ועל-כן גרמו שעשו את העגל ועברו על עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "ויקמו לצחק":

כי כבר מבאר אצלנו בהלכות הפקר ונכסי הגר הלכה ד' שכל זמן שלא נתתקנו כל התקונים הנ"ל פלם בשלמות, או גם תקון האמונה אינה בשלמות. ועל-כן על-ידי פגם המשפט על-ידי הערב רב, שהוא בחינת פגם הברית, על-ידי זה באו לפגם אמונה, שהיא בחינת עבודה זרה. וגם חטאו בגלוי עריות, שהוא בחינת פגם הברית שבא על-ידי פגם המשפט כנ"ל. וגם חטאו בשפיכת דמים, שהוא עקר בחינת פגם המשפט, ששפכו דם נקי שלא במשפט. והתקון על-ידי מעשה המשכן, שהוא בחינת קשר המרפבה, בחינת (שיר השירים ג, ט) "אפריון עשה לו וכו' מרפבו ארמון", שנאמר על המשכן. ועל-כן באחד בניסן דיקא הוקם המשכן כדי לכלל אז יחד כל התקונים, כי אז בניסן הוא תקון המאכלים כנ"ל. ומחמת שלא גשלים אז תקון המשפט הנה מה דהנה שעשו את העגל וקלקלו בכל הבחינות הנ"ל, על-כן צוה ה' והפך באחד לחדש הראשון תקים את המשכן, שהוא קשר המרפבה, כדי לתקן אז גם פגם המשפט, ועל-כן הקריבו אז נשיאי ישראל, כי

הנשיאים הם הממנים על המשפט לשפט צדק, על-כן עסקו הם בחינת המשכן, שהוא קשר המרפבה תקון המשפט כנ"ל ועל-כן הם שנים עשר נשיאים כנגד שנים עשר ראשי חדשים שבשנה, כי הנשיאים הם בבחינת תקון המשפט קשר המרפבה, שזהו בחינת ראש חֲדָשׁ כנ"ל. ועל-כן השנים עשר נשיאים ממנים על הארבעה דיגלים, שהם בחינת קשר המרפבה, שהיא בחינת הארבע מלאכים שסימנם ארמון, כמובא, שהם בחינת מרפבו ארמון. וכנגד זה נחלקים גם השנים עשר ראשי חדשים לז' תקופות השנה, כי הכל בחינה אחת, בחינת קשר המרפבה כנ"ל:

ו זוהי בחינת פסח וספירת העמר ושבועות שאז כל התקורות ישראל לאביהם שבשמים שהוציאנו ממצרים בפסח כדי לקבל התורה בשבועות כדי להכיר אותו והפך. והעקר הוא האמונה שהיא כלל יסוד כל התורה בלה, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה". אבל להעלות ולתקן האמונה שנפלה צריכין כל התקונים המבוארין בהתורה הנ"ל, על-כן אנו צריכים באלו הימים להמשיך כל אלו התקונים וזה בחינת ספירת העמר שהוא הכנה לקבלת התורה, כי צריכין להמשיך עצות עמקות ממצומקים, כי הם המים שעל ידם גדלה האמונה, בחינת "מים עמקים עצה בלב איש" כנ"ל. ולזה צריכין לצמצם הנשמה על-ידי המושבת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שעל-ידי זה נמשך פרוסה,

שְׁעַל יְדֵה מִצְחָצְחוֹן הַנְּשֻׁמָּה, שְׁעַל־יָדַי זֶה יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ הָעֲצוֹת הָעֲמֻקּוֹת, כְּמִבְאֵר כֹּל זֶה בְּהַתְּוָרָה הַגְּלוּלָה. וְזֶה בְּחִינַת הַקְּרִבַּת הָעֵמֶר שְׁעוּשִׁים וּסְפִירָה, כִּי מִבְּאֵר בְּפִנּוֹת שְׁעֵמֶר שְׁעוּרִים כְּלוּל מִכָּל הַצְּמֻצוּמִים, הֵינּוּ שְׁעַל־יָדַי הַקְּרִבַּת הָעֵמֶר שְׁעוּרִים מִמְּשִׁיבֵי רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ הַצְּמֻצוּמִים שְׁמֵתָנִים עַל־יָדַי הָעֵמֶר. וְעַל־כֵּן אִזְּקָא הַתְּרָה אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל, כִּי קִדְּם הָעֵמֶר אֲסוּר לְאֹכַל מִהַתְּבֹאָה הַחֲדָשָׁה, כִּי פִּרְנָסַת וְאֲכִילַת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל־יָדַי הַמְּשַׁכְּבַת רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, שְׁעַל־יָדַי אֲכִילָה זֹאת מִצְחָצְחוֹן הַנְּשֻׁמָּה, שְׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יָדַי הַקְּרִבַּת הָעֵמֶר דִּיקָא כַּגְּלוּלָה, וְעַן מִזֶּה בְּהַלְכוֹת תַּחֲמוּן (הַלָּמָּה ד), וְעַל־כֵּן סוֹפְרִין הַיָּמִים לְעֵמֶר וְצְרִיבִין לְסַפֵּר שֶׁבַע שַׁבּוֹת כְּנֶגֶד שְׁבַע יָמֵי בְּרֵאשִׁית כְּלוּל מִשְׁבַּעַת כְּדִוּעָה, כִּי בְּשַׁבַּעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית בְּרָא ה' וַתִּבְרָךְ אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלוּל בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְשַׁבְעֵי שַׁבַּת, שְׁעַל־יָדַי זֶה עֵקֶר קִיּוּם הַבְּרִיאָה. וְכָל הַבְּרִיאָה הָיָה רַק בְּשִׁבּוּל לְגִלּוֹת הָאֲמוּנָה בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בְּאֲמוּנָה":

כִּי אֲמוּנָה הוּא שְׂרֵשׁ הַבְּרִיאָה כְּלוּלָה, כִּי בְּשִׁבּוּלָה נִבְרָא הַכֹּל. כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכְּבַת רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, שְׁזֶה עֵקֶר הַבְּרִיאָה שֶׁל כָּל דָּבָר שֶׁהַמְּשִׁיךְ רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ בְּכִיכּוּל, לְתוֹךְ צְמֻצוּם כְּזֶה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יָדַי זֶה דָּבָר זֶה מִהַבְּרִיאָה. וְכֵן כָּל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה

וּבְכָל יוֹם וְיוֹם הָיָה כּוּ בְּרִיאָה מִיַּחֲדָתָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכְּבַת רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְתוֹךְ צְמֻצוּם כְּזֶה כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם עַד שֶׁבְּרָא דָּבָר זֶה שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְהַכֹּל כְּדִי שֶׁהָיָה נִמְשָׁךְ שִׁפְעָה לְכָל הָעוֹלָמוֹת כְּדִי לְצַחֲצַח שְׂרֵשׁ הַנְּשֻׁמּוֹת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הָעֲצוֹת הָעֲמֻקּוֹת כְּדִי לְגַדֵּל הָאֲמוּנָה עַל־יָדַי זֶה, רַק בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית הָיָה הַכֹּל עַל־יָדַי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא לְבַד. וְהָעֵקֶר הוּא כְּשֶׁבֵא הָאָדָם לְעוֹלָם, שְׁעֵקֶר גִּמְרָה וְתַקּוּן כֹּל הַבְּרִיאָה עַל יָדוֹ, כִּי הוּא צְרִיךְ לְעַסֵּק כְּזֶה לְגִמְרָה תַקּוּן כֹּל דָּבָר, דִּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְכָל דָּבָר עַל־יָדַי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא, שְׁזֶה הָעֵקֶר כְּדִוּעָה, עַל־כֵּן הָאָדָם הַשְּׁלֵם צְרִיךְ לְכַוֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּפִי הַבְּרִיאָה שֶׁהָיָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּפִיכֵן בְּתַבְּסִים, וְכִמוֹ שֶׁהָיָה עוֹסְקִין אֲנָשִׁי הַמַּעֲמֵד בְּכָל שַׁבּוּעַ בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית וְקִרְאוּ בְּכָל יוֹם הַבְּרִיאָה שֶׁהָיָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל יוֹם הַמְּשַׁכְּבַת רוּחַ הַיּוֹנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים כְּדִי לְחַדֵּשׁ וְלַקִּים הַבְּרִיאָה שֶׁבְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּבְחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא, שֶׁבְּשִׁבּוּל זֶה נִבְרָא הַכֹּל. וְהָעֵקֶר כְּדִי שְׁעַל־יָדַי זֶה יִמְשָׁךְ שִׁפְעָה וּצְחָצְחָה הַנְּשֻׁמָּה כְּדִי שִׁיכָּל לְהַמְשִׁיךְ עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּדִי לְגַדֵּל הָאֲמוּנָה עַל־יָדַי זֶה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַכֹּל וְעֵקֶר כָּל הָעֲקָרִים, כִּי מִי שֶׁרֹּצֶה לְשִׁים לְבוֹ עַל דְּרָכָיו לְהִסְתַּפֵּל עַל תַּכְלִיתוֹ וְסוּפוֹ. וְסוּף כָּל סוּף מִה שֶׁהָיָה נַעֲשֶׂה עִמּוֹ, הוּא יוֹדֵעַ וּמְבִין שֶׁצְרִיכִין בְּכָל יוֹם וְיוֹם עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת הַרְבֵּה לְהַנְצִיל מִמֶּה שֶׁצְרִיךְ לְהַנְצִיל כָּל

אָחַד כְּפִי עֲנִינְיוֹ שְׂזִיבָה לְעֵבֶר הַיּוֹם בְּשָׁלוֹם, כִּי יֵצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְכַמּוֹה סְבוֹת וְהַרְפַּתְקָאוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל הָאָדָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְכַמּוֹה וְכַמּוֹה עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת וְתַחְבּוּלוֹת גְּדוּלוֹת צָרִיד בְּכָל יוֹם שְׂזִיבָה לְהַנְצִיל מִהַרְזָעִים וְהַאֲזָרִיבִים הָאֲכָזְרִים הַעוֹמְדִים עָלָיו בְּכָל יוֹם, שֶׁהֵם הַיָּצָר הַרַע וְחִלּוּתָיו וְצָרִיכִין בְּכָל יוֹם לְצַעֵק הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִמַּעֲמָקִים, מֵעַמְקֵי הַלֵּב מְאֹד מְאֹד בְּחִינַת "מִמַּעֲמָקִים קָרָאתִיד ה'", בְּחִינַת צַעֵק לְבָב אֶל ה', עַד שְׂזִיבָה לְהַמְשִׁיד עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת מִהַצִּדִּיק הָאֵמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִיִּם עֲמֻקִּים עֲצֵה בְּלֵב אִישׁ כְּדִי שְׂזִיבָה לִידַע לַתּוֹת עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ בְּכָל דְּבַר בֶּאֱפֹן שְׂצִלִּית הַצְּלֵחָה הָאֲמִתִּית וְהַנְּצִיחִית. וְעַל זֶה צַעֵק דוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, הַרְבֵּה: עַד אָנֹה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי וְכו'. וְכַתִּיב: "בְּעֲצָתְךָ תִּנְחַנִּי וְכו'". וְכַתִּיב, "אֲבַרְךָ אֵת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי וְכו'":

וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת הַעֵמֶר שְׁסוּפְרִים שְׂבַע שְׁפָתוֹת בְּנֶגֶד שְׂבָעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, כִּי עַל־יְדֵי הַסְּפִירָה עָקֵר גָּמֵר תִּקּוֹן הַצְּמִצּוּם, כִּי הָעָקֵר הוּא תִּקּוֹן הַצְּמִצּוּם, כִּי רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ נִמְצָא תְּמִיד, רַק עָקֵר הָעֲבוּדָה לְתִקּוֹן צְמִצּוּמִים בְּרֵאוֹי שְׂיִוֵּבֵל לְתַמְשִׁיד רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו לְתוֹכָם. וְעָקֵר גָּמֵר תִּקּוֹן הַצְּמִצּוּם הוּא עַל־יְדֵי סְפִירָה. וְעַל־יֵפֶן סֵפֶר וּמְנָה אֵת כָּל יוֹם וְיוֹם כַּעַת הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֵר יוֹם אֶחָד". וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי

הַסְּפִירָה וְהַמְנָנִן הוּא עָקֵר תַּכְלִית הַצְּמִצּוּם, כִּי לִפְנֵי אֶחָד מֵה אֲתָה סוֹפֵר, רַק כְּשֶׁנִּמְשָׁד רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו לְתוֹךְ צְמִצּוּמִים אִז שְׂדֵךְ מִסְפָּר, עַל־יֵפֶן עָקֵר גָּמֵר הַצְּמִצּוּם שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא כְּשֶׁבֵא לְתוֹךְ הַמִּסְפָּר וְהַמְנָנִן בְּחִינַת וַיְהִי עֶרֶב וְכו' יוֹם אֶחָד וְכו' וְיוֹם שְׁנֵי וְכו' וְכו' ז"ל. וְאִז כְּשֶׁנִּמְרַ בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו לְתוֹךְ הַצְּמִצּוּמִים שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם, עַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁד שְׂפַע וּפְרֻסָה שְׂעַל־יְדֵי זֶה מִצְחָצְחִין הַנְּשִׁמָה כַּז"ל. וְעַל־יֵפֶן עָקֵר שְׁלֵמוֹת תִּקּוֹן הַבְּרִיאָה הוּא בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "וְכָל אֱלֹקִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי אֵת כָּל מְלֹאכְתּוֹ וְכו'". שְׂאוֹ עַל־יְדֵי הַשְּׁבִיעִתָּה דִּיקָא נִגְמַר וְנִשְׁלַם תִּקּוֹן כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי עָקֵר הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂפַע הוּא בְּשַׁבַּת דְּמִנְה מִתְבָּרְכִין כָּל שְׂוִיתָ יוֹמִין, כְּמוֹ שְׂוִיתָא בְּיַהֲרַר הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִז עָקֵר צְחָצְחוֹת הַנְּשִׁמָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "וַיְהִי שְׂבִיעִי בְּצְחָצְחוֹת נִפְשָׁד וְכו' אִם תְּשִׁיב מִשְׁבַּת רִגְלֶיךָ וְכו'". כִּי זֶה עָקֵר בְּחִינַת עֲנֵג שְׂבַת, בְּחִינַת אִז תִּתְעַנֵּג עַל ה', שֶׁהֵם בְּחִינַת אוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת, כִּדְוַע. וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין הָעֲצוֹת כַּז"ל, כִּי עָקֵר הַמְּשַׁכֵּת הָעֲצוֹת הוּא בְּשַׁבַּת עַל־יְדֵי הַסְּכַת שְׁלוֹם שְׁנַפְרָם אִז שְׂמִשְׁשֵׁם כָּל הָעֲצוֹת בְּבְחִינַת וּפְרַם עָלֵינוּ סַפַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, כִּי סִפָּה הוּא בְּחִינַת אִמָּא דְסַבְכָּא עַל בְּנִין, בְּחִינַת אִם לְבִינָה, שְׂעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה אִישׁ תְּבוּנוֹת שְׂדוּלָה הָעֲצוֹת מִמַּעֲמָקִים בְּבְחִינַת וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יִדְלָפָה כַּז"ל, וְעַל־יֵפֶן עָקֵר שְׁלֵמוֹת הָאִמּוּנָה הוּא

בשבת, שאז עקר הארת האמונה בשלמות, כמבאר בדבריו וכו' וכו' לברכה כמה פעמים ששבת היא בחינת אמונה. ועל-כן סופרין שבע שבתות כדי שיהיה כל יום כלול משבעה כדי שיהיה נמשך קדשת שבת יום השביעי על כל ששת הימים כדי להמשיך העצות עמוקות, על-די תקון הצמצומים, שהוא בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים שנעשה על-ידי ספירת העמר, דהיינו על-די שסופרין הימים, שזה עקר תקון הצמצום כנ"ל. וגם שסופרין לעמר, שאז הוא בחינת תקון כל הצמצומים בכלל שכלולים בעמר שעורים כנ"ל:

וזה בחינת גדל הצעקה מעמק הלב שנוהגין בני ישראל הכשרים לצעק בשעת הספירה, כי הוא בחינת צעקת הלב ממעמקים כדי שנוכח להמשיך עצות עמוקות כדי שנוכח לטוהר על דם מזהמתנו ומפומאתנו. כדי שנוכח לקבל התורה בשבועות, שהוא בחינת כלל כל העצות הקדושות, כי כלל התורה היא בחינת תר"ג עטין דאורייתא והעקר כדי שנוכח על דם לאמונה בשלמות, שהוא העקר:

ח וּבְשִׁמְעוּלֵין האמונה הנפולה נעשין גרים וכו' והם מזיקין לישראל שנעשין על-ידי זה מפרסמים של שקר וכו', שהם מכניסין נאוף בעולם וכו' וצריכין פח המגני ארץ שהם מעלין מהחיתים בשרו לבחינת חותם דקדשה,

שהוא בחינת תפלין וכו', בחינת שבעה רועים וכו'. ואז זוכין לבחינת הלום על-ידי מלאך וכו', שזה בחינת (דניאל ו) "ישער ראשה בעמר נקא" וכו', ועל-ידי זה נעשין אמרות מהורות להחיות כל הנפשות שנפלו בשבעה משיבי טעם וכו', בבחינת אמרות ה' אמרות מהורות וכו' מוסק שבעתים וכו'. וכל זה גם כן בחינת ספירת העמר שאז עוסקין לטהר עצמנו מזהמת מצרים, שהוא בחינת פגם הברית כדויע, לזכות להמשיך המחין קדושים, שהם בחינת תפלין שנומשכין המחין, בבחינת שערות, בבחינת 'ישער ראשה בעמר נקא', בחינת עמר שעורים. ועל-כן נזכרין אז לגלגל השערות ועל-כן שביעות חל המיד בהשביעי של פרשת נשא, שכתוב בו פרשת נזיר ששערו קדש, שהכל נמשך מבחינת 'ישער ראשה בעמר נקא' כדויע. וזה בחינת אמרות מהורות הנ"ל, בחינת מוסק שבעתים, שהוא שבע שבתות של ימי הספירה, שהם בחינת שבעתים, שבע פעמים שבע, שבהם ממשכין אמרות מהורות הנ"ל כדי להחיות ולהקים ולהעלות כל הנפשות הנפולות כדי לקרבם בקם אל התורה שאנו צריכים לקבל:

ט גם צריכין להמשיך תקון המאכלים על-ידי שמחה, כמו שמבאר שם. וזה בחינת ל"ג בעמר שאז נוהגין בו שמחה גדולה, שהוא בחינת תקון המלאך שנקרא עיר וקדיש, שהוא בחינת רבי

לקוטי הלקות

הלקות ראש חדש ו

ארה חיים שיט

שמעון בן יוחאי, שכל שמחת ל"ג בעומר על ידו, כי רבי שמעון הוא בחינת ע"ר וקדיש מין שמיא נחית (פמבאר בתחלת הספר לקוטי מדרשן, ע"ג ע"ט). וזה בחינת "ויאכלו שם על הגל", כי הגל של יעקב אבינו מרמז על ל"ג בעומר, פמבאר בכונות ל"ג בעומר שמרמז בפסוק עד הגל הזה וכו', ע"ג שם. וזהו "ויאכלו שם על הגל", ויאכלו דיקא, כי הגל בחינת ל"ג בעומר, שאז מוזקין המלאך על ידי שמחה, שהוא תקון המאכלים כנ"ל. וזהו בחינת ג"ל, שהוא בחינת ל"ג בעומר, לשון גילה ושמחה, בחינת "גיל וגיל אבי צדיק", כי אז נמשך בחינת גילה ושמחה שהוא תקון המאכלים כנ"ל:

י נמצא, שפספירת העומר ממושיבין כל התקונים הנ"ל, אבל גם צריכין להמשיך בחינת תקון המשפט. וזהו העקר שאנו צריכין להמשיך בימי הספירה בכל שנה ושנה, כי זה התקון של המשפט צריכין להמשיך בכל שנה ושנה עד שיבוא משיח צדקנו שאז יהיה עקר תקון המשפט בשלמות, פמבאר לעיל, כי כל התרפנות והגליות ואריכת הגלות של עקשו העקר הוא מחמת פגם המשפט, כמו שכתוב: "ההופכים ללענה משפט". וכתוב: "ראשיה בשחד ישפטו". וכן הרבה וכמוכן למשכיל בהתורה הנ"ל, שמבאר שם שבניסן היה ראוי שיתבטל טמאה כנ"ל, הינו טמאת המקרה, רחמנא לצלן, אבל יש שבא טמאה הזאת מפגם המשפט וכו' שלזה אין מועיל כי אם קשר

המרכבה וכו' ע"ג שם. וזה ידוע שעקר אריכת הגלות הוא מחמת פגם הכרית שבוה תלויים כל הקלוקלים, רחמנא לצלן, ופגם הכרית היה ראוי שיתבטל בניסן שבו יצאו ישראל ממצרים בפסח, שעקר הגאולה היתה בניסן שאז נתתקנו פגם הניצוצי קרי של אדם הראשון שבשכיל זה היה כל גלות מצרים כפדוע. ובניסן נתתקן זאת וזהו ראוי שיהיה אז גאולה שלמה לנצח, אבל פגם הכרית שנמשך על ידי פגם המשפט זה לא נתתקן בניסן, ועל ידי זה נתגלגל הדבר שהתגבר עליהם הפעל דבר עד שהחטיאם בעגל שעקרו היה מחמת פגם הכרית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, לא עברו ישראל את העגל וכו'. כי כבר מבאר שכל התקונים האחד תלוי בחרו. וכל זמן שלא נשלמו כל התקונים בשלמות או גם תקון האמונה אינה בשלמות כנ"ל. ועל כן באו לידו חטא עבודה זרה של העגל שהוא פגם אמונה על ידי פגם הכרית שבא על ידי שלא נתתקן ע"דן בשלמות בחינת פגם המשפט. ועל ידי זה נתגלגלו אחר כך כל התרפנות והגליות, כי הכל נמשך מחטא העגל, כמו שכתוב: "וביום פקדי ופקדתיה". כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין לך כל צרה וכו', על כן צריכין עתה ביותר בחינת תקון המשפט כדי להעלות האהבות הנפולין, כדי להנצל מפגם הכרית, שעל ידי זה יתתקן הכל כנ"ל:

יא **ובענין** פגם המשפט צריכין לדבר הרבה, כי ארוננו מורנו

ת"ק

ורבנו ז"ל דבר בקדשו בדרך כלל שפגם המשפט הוא על-ידי דינים שמענותין המשפט, אבל בודאי גם כל אדם צריך לזהר שלא לפגם במשפט, אף-על-פי שאינו דין ושופט, כי מאד צריכין לזהר בתקון המשפט בכמה בחינות. האחד שלא לענות המשפט נגד חברו במשא ומתן שלא יגע במקומו חברו בעולה שלא במשפט, כי בודאי משעושה איהו עולה והמטעה נגד חברו באיזה אופן שיהיה הוא פוגם במשפט, כי רוצה לקח ממון חברו שלא במשפט. בבחינת עושה עושר ולא במשפט וכו'. וכתוב: "לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמאורה". כמו שאמרו רבותינו ז"ל: מלמד שכל המשקל במדות וכו', באלו מקלקל את הדין ונקרא שקץ ותועבה וכו', על-ידי צריך כל אדם לזהר מאד לעשות משא ומתן באמונה ולזהר שלא לגע במקומו חברו חס ושלום, שלא במשפט, כי בשפוגם במשפט מלבד גדל העון שנקרא משקץ ותועבה כנ"ל, פמוכא בפרוש רש"י על פסוק "לא תעשה עול" הנ"ל. גם על-ידי עון זה מתגבר תאות נאוף, חס ושלום, שבא על-ידי פגם המשפט כנ"ל שבזה תלוים כל הקלקולים, רחמנא לצלן, וזה שכתוב בדור המבול: "כי השחית כל בשר את דרכו וכו'". הינו פגם הברית. וכתוב: "כי מלאה הארץ חמס מפניהם וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל: לא נגמר דינם אלא על הגול, כי היא בהא תליא, על-ידי הגול שהוא בחינת פגם המשפט כנ"ל, על-ידי

זה התגבר ביותר פגם הברית ועל-ידי זה נגמר דינם וכו' ל. גם צריכין לזהר שלא לשפט ולדון את חברו לכף חובה, שגם זה הוא בחינת פגם המשפט, כמובן בדבריו ז"ל (בהתורה "תקנו ממשלה" בלקוטי תנאים סימן ק"ד).
 א) שכיושב לדבר בחברו באלו רוצה לעשות יום הדין לשפט את חברו וכו' וצריך לזהר בזה מאד שלא לענות המשפט, כי המשפט לאלהים הוא, אבל האדם אסור לדון ולשפט את חברו, כי אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו (כמו שמבאר שם, עין שם). ועקר תקון המשפט בכל אדם הוא לזהר מאד מאד שלא לזהר אחר משפטיו של הקדוש ברוך הוא לידע ולהאמין תמיד כי צדיק ה' וישר משפטיו. וכל מה שעובר עליו הפל לטובתו, כי מי שמרהרר חס ושלום, איזה הרהור על משפטיו ודרכיו ותפוד זה עקר פגם המשפט וכמוכן שם בסוף התורה הנ"ל בסוף אות ט"ו בענין השנת דרכי ה' הנעלמים, שהם בחינת צדיק וטוב לו וכו', שמבאר שם שמי שזוכה להשיג זאת, והו בחינת תקון המשפט וכו', ענין שם. ואף-על-פי שאין זוכין להשיגה הזאת, אף-על-פירבן צריכין על כל פנים להתחזק באמונה להאמין באמונה שלמה כי צדיק ה' בכל הדרכו וכו':

וזה עקר בחינת תקון המשפט, כי עקר הוא המשפט, כי הכל נברא רק בשביל הבחירה פנידע, שהכל נברא בשביל האדם. ועקר מעלת האדם שגבה

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שכא

מהכל אפלו ממלאכים וישרים. הכל הוא מחמת שהאדם הוא בעל בחירה, ועקר הבחירה הוא בשביל המשפט כדי שהאדם הפשוט יקבל שכרו במשפט ולא יאכל לעתיד בחנם נהמא דכסופא. ועלין יש פח גדול מאד להבעל בחירה, פמובא, אבל משפט ה' יתברך עמו עמוק מאד, כי הוא יתברך אוהב צדקה ומשפט, כי על פי דין ומשפט לבד לא היה אפשר להתקיים העולם. עלין הקדים מדת הרחמים, אבל אף-על-פי-כן בלא משפט כלל אי אפשר להתקיים העולם שנברא בשביל הבחירה שכל העולמות תלויים בזה פנ"ל. עלין צריך האדם לדע שכל מה שעובר עליו בכל יום ויום כל ימי חיו הכל בצדקה ובמשפט בחסד וברחמים, כי ישר משפטיו יתברך, כי בחירתו הוא דיקא באפן זה שמתנהג עמו בכל יום ויום, כי ה' יתברך ברחמיו שקל בדתו, שנה האדם עקר בחירתו כשהיה עשר מפלג וזה האדם עקר בחירתו על-ידי עניית ודחיות גדול וכן בשארית ההתפתקאות וכו', כי הכל בשביל הבחירה, שהוא בחינת משפט פנ"ל. ובה מועים רב בני אדם שכל אחד אומר אם היה לו פרנסה היה עובד ה'. ואם בן לפי דבריו הקדוש ברוך הוא בא, חס ושלום, במרוגיא ועלילה עמו שהוא רוצה שיעבד ועסק בתורה אף-על-פי שאינו יכול מחמת דחק הפרנסה ואם בן הרי הוא מהרהר אחר משפטיו של ה' יתברך באלו, חס ושלום, הוא יתברך מעות

המשפט נגדו. וזה הפנים גדול ביותר, כי כשמהרהר אחר משפטיו של ה' יתברך זהו עקר בחינת פנים המשפט שמשם באים כל התקוללים הנ"ל. עלין צריך כל החפץ באמת לחום על עצמו שיהיה מאד מלומר בדיברים האלה רק ידע ויאמין שבחירתו תלויה דיקא באפן זה, שה' יתברך מתנהג עמו. ויאמין שהכל למכותו ויהיה רגיל לומר כל מה דעבד רחמנא לטב עבד, ובודאי יש דרך שדיקא על-ידי זה הדחקות והיסורים והבלבולים יתקרב לה' יתברך. ואם קשה לו לקבל ולקבל היסורים והדחקות יצאק ויתפלל לה' יתברך שישיעו ויעזרוהו ובהו בעצמו יתקרב לה' יתברך ויעבדהו, כי ה' יתברך מתאזהר לתפלתם של ישראל. וכמו שכתוב: "קראני ביום צרה אחרצד ותכבדני". כי אין שום עצה ותחבולה נגד כל הצרות וההתפתקאות ודחקות ומרדת הפרנסה העוברים על כל האדם בכל עת ועת כי אם לצעק ולזעק ולהתחנן לפני ה' יתברך ולבנות לפניו כתינוק הבוכה לפני אביו שימלא מחסורו. וכשילך בדרך זה ירויח תמיד הרבה רוח האמת והנצחית, כי על פי רב יפעל בכקשתו הרבה, כי ה' יתברך שומע תפלת כל פה וכמו שכתוב: "קרוב ה' לכל קראו וכו'". ואפלו אם לפעמים, חס ושלום, לא יתקבל תפלתו, כי זמנין דשמע זמנין דלא שמע, על כל פנים הרויח ששקב עצמו לה' יתברך על-ידי זה, כי אין שום דבר שיקרב וידבק את האדם לה' יתברך כמו התפלה, שהיא

ונתקדשו בכורי ישראל, שזה עקר בחינת תפלין שמדברים מוציאת מצרים שפרשה הראשונה מתחלת קדש לי כל כבוד, פי אז בציאת מצרים נמשכו עקר בחינת תקון התפלין על ידי שזכו לגדר עצמן מן העריות. והעלו מבחינת החתים בשרו לבחינת חותם דקדושה, שהוא בחינת תפלין, שעל ידי זה תקנו חטא אדם הראשון פגם נצוצי קרי שלו וכנ"ל. ועל כן היתה הנאלה בלידה בחינת ליל שמורים שמשמר ובא מן המזיון, הינו שמשמר מחלום על ידי שדים, שהם מזיקי עלמא, שמשם פגם המקרה חס ושלום, וביציאת מצרים בליל שמורים נצולו מזה כנ"ל. נמצא, שגם תקון החותם וכו' נמשך ביציאת מצרים. וגם תקון המאכלים נתמקן אז פי הנאלה היתה בניסן שעל ידי זה עקר תקון זה ממבאר היטב שם במקומו בהתורה הנ"ל. ועל כן באמת בניסן היו ראוי שיתבטל לגמרי ממאה זאת של פגם הבית מחמת שאז נתתקנו כל התקונים הנ"ל, אכל תקון המשפט עדין לא נתמקן אז בשלמות כנ"ל. וזה עקר עסקנו בימי הספירה לתקן ביותר בחינת תקון המשפט. ועל כן צריכין להתחיל מתחלת התקון, שהוא תקון האמונה על ידי צעקת הלב ממעמקים, פי כבר מבאר שכל זמן שלא נתמקן תקון האחרון, שהוא תקון המשפט בשלמות, אזי גם כל התקונים הראשונים אינם בשלמות. ונזעזע הפגם בכלם כנ"ל, על כן צריכין להתחיל בכל פעם מתחלת התקון,

עקר התחברות ודבקות של ישראל לה' ותברך (כמו שמבאר בלקוטי תניני סיון פד' דע שעקר התחברות" וכו'), אבל זה שאומר האדם אם היה פד הייתי עוסק בתורה וכו' אין זה עצה כלל והוא פוגם בזה הרבה בחינת פגם המשפט כנ"ל, פי כל אחד צריך לבקש ממקום שהוא שם את ה' ותברך, כמו שכתוב: "ובקשתם משם את ה' אלוקי וקצאת וכו'", 'משם' דיקא ממקום שאתה שם מפל מה שעובר עליך וכמובא בשם הפעל שם טוב ו"ל:

יב נמצא, שעקר הוא תקון המשפט. ובוה עוסקין ביותר בכל ימי הספירה, פי בפסח ביציאת מצרים נעשו כל התקונים הנ"ל עד תקון המשפט, פי עקר תקון האמונה היה בשעת יציאת מצרים, כמו שכתוב: "באמן העם", פי נתגלה אמונתו ותברך לעין כל על ידי כל האותות והמופתים הנוראים אשר עשה ה' במצרים וכו' וכל זה היה על ידי גדל הצעקה שצעקו לה', כמו שכתוב: "ונצעק אל ה' אלהינו וכו' וישמע אלוקים את נאקתם וכו'". פי עקר האמונה נמשך על ידי צעקת הלב כנ"ל. ועל ידי תקון האמונה שהיה אז נעשו גרים שהם הערב רב שנתגדירו ועלו עמם, אבל אלו הגרים מזיון לישראל מאד ומכניסין תאות נאוף, חס ושלום, וצריכין לזה כח המגני ארץ שמעלין מהחתיים בשרו לבחינת חותם דקדושה, שהוא בחינת תפלין וכו' וכל זה וכו' ביציאת מצרים שאז הרג בכורי מצרים

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שכנ

שהוא צעקת הלב ממעמקים, כרי לזכות לעצות עמוקות שמהם גדלה האמונה, כי לכל התקונים הנ"ל צריכין עצות הרבה עצות אמתיית עמוקות מאוד. והעקר על-ידי צעקת הלב מעמקי עמקים לה' יתברך שירחם עליו ויושיעו מהרה וישפיע לו עצות אמתיית שיוכל להציל נפשו מכל הפגמים הנ"ל, שהם פגם אמונה ופגם הכרית בכמה בחינות, כי על הכל צריכין עצות עמוקות מאוד שצדקה להציל מכל זה בכל יום ויום, על-יפן בימי הספירה, שהוא הכנה לקבלת התורה שכולה מכל התקונים, על-יפן אז אנו עוסקין בכל התקונים הנ"ל כנ"ל והעקר הוא בחינת תקון המשפט כנ"ל. וזה בחינת הספירה שצריכין לספר הימים לעמר, כי עמר שעורים זה בחינת כלליות כל הדינים, שזהו בחינת שעשורה שהוא בגימטריא שני פעמים פ' עם הפלליות שהם כלל הדינים פמוכא בפגנות, הינו שעל-ידי מצות הנפת העמר שעורים כרימים ומנשאים כל הדינים והמשפטים העוקרים על כל האדם מישראל כרימין הכל לה' יתברך. לידע ולהודיע כי כל המשפטים והדינים בלם מאתו יתברך, וכדאי צדיק ה' וישר משפטיו. וחלילה להרהר אחריו יתברך וכוה בעצמו ממתקין הדינים והמשפטים וזהו בחינת תקון המשפט וכנ"ל:

כי עקר בחינת תקון המשפט הוא על-ידי תמימות, פמוכן הימב בסוף התורה

הנ"ל (באות טו), כי כל העקמומיות שיש בלב הרבה בני אדם שאומרים שאינם יכולים לעסק בעבודת ה' מחמת חסרון הפרנסה ושאור יסורים ומגיעות חס ושלום, כל זה נמשך מחמת שאי אפשר להבין דרכי ה', שהם צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו, שזאת הקשיא והמבוכה מכלכל הרבה בני אדם. ואפלו מי שאינו נכנס בקשיא זאת, אף-על-פי-כן כל הדבורים שרגילים אפלו הכשרים קצת לומר כנ"ל שאינם יכולים לעסק בתורה ולהתקרב לה' יתברך מחמת חסרון הפרנסה וכו', הכל נמשך ונשתלשל ממבוכה זאת. ועקר התקון לזה הוא רק תמימות ופשיטות להשליך כל החקמות ולכלי להרהר אחריו יתברך כלל ולידע ולהאמין כי ישירים דרכי ה' וכו'. ולהתגבר בכל מה שעובר עליו לחטף בכל יום איזה טוב כל מה שיוכל, כי לית יום דלית בו טוב וכו'. (ומובן שם באות טו הנ"ל) שהצדיק הגדול על-ידי גדל התמימות שלו שמשליך כל החקמות כשמיגע לאיזה עבודה, אפלו חקמות גמורות וכו', על-ידי זה זוכה להשיג דרכי ה' שהוא צדיק וטוב לו וכו', שזהו עקר בחינת תקון המשפט, כמו שמבאר שם. אכל אפלו אנשים פשוטים שאינם יכולים לזכות להשגה זאת, על כל פנים זוכין על-ידי התמימות שיאימנו על כל פנים באמונה שלמה בירמיה. כי זה עקר שלמות האמונה שיאמין בה' יתברך באמונה חזקה ולא ירהר על משפטיו

לאר

והנהגתו ככלל. וזה בחינת דרך אמונה
 בחרותי משפטיך שויתי. שתיגע האמונה
 עם תקון המשפט, שהוא גמר תקון
 האמונה כנ"ל (תבן היבד). וזה ממשיכין
 על ידי הנפת העמר שעורים שמרימין כל
 המשפטים והדינים לה' ותברך, כי מגיפין
 העמר ומעלה ומוריד זה בחינת "כי
 ילקים שופט זה ישפיל וזה ירים וכו'",
 שמודיעין שהכל מה' ותברך ואין להרהר
 אחריו ותברך כלל כנ"ל. וכוה בעצמו
 ממתקין הדינים כנ"ל. וזה שאמרו
 רבותינו ז"ל: מולך ומביא פדי לעבב
 רוחות רעות, מעלה ומוריד פדי לעצר
 טללים רעים, שהם כלל כל הדינים
 והיסורים שבאים מרוחות רעות ותסרון
 הפרנסה שבא בטללים רעים ששכלם
 נמתקין ונתבטלין על ידי הנפת העמר,
 על ידי שפאמנים כי צדיק ה', שהוא
 תקון המשפט כנ"ל:

במוכא בספרים. ותתרוין על כל זה הוא,
 'ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך',
 שצריכים לשום עצמו בבהמה ולכלי
 להרהר אחריו ותברך כלל. וזהו בחינת
 עמר שעורים שהוא מאכל בהמה כנ"ל.
 ועל פן סופרין הימים לעמר, כי תקון
 המשפט צריכין להמשיך בכל יום, כי אדם
 נדון בכל יום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל:
 "ותפקדוהו לפקרים וכו'". וכמו שרואין
 בחוש השנויים העוברין על האדם בכל
 יום, ובפרט בענין הפרנסה, כי אין יום
 דומה לחברו, וכמו ששמעתי מפיו הקדוש
 זכרונו לברכה, שכל יום יש לו שפע שלו.
 והכל על פי צדקת משפטיו ותברך,
 בבחינת לעשות משפט עבדו ומשפט עמו
 ישראל דבר יום ביומו, על פן באלו הימים
 שאנו מבינים עצמנו לקבלת התורה אנו
 סופרים כל יום לעמר, שתכף שמתחיל
 היום אנו סופרים אותו לעמר, שהוא
 בחינת תקון המשפט כנ"ל פדי להמשיך
 בחינת תקון המשפט על כל יום ויום, שזה
 עקר קדשת ישראל, עקר הפניסה בעבודת
 ה', שיקבל וימשיך על עצמו הקדשה
 מבחינת תקון המשפט, שהוא בחינת
 הנפת העמר שעורים כנ"ל, על כל יום
 ויום, שכל מה שיעבר עליו גוה היום לא
 יתרהר אחריו ותברך כלל. רק ותקרב לה'
 ותברך דיקא על ידי זה שיעבר עליו
 וכנ"ל. וזה בחינת שבע שבתות תמימות
 תהיינה דיקא, שצריכין אז להמשיך עליו
 דרכי התמימות, כי עקר התקון על ידי
 התמימות כנ"ל, כי על ידי שאנו ממשיכין

וזה בחינת עמר, שהוא בחינת 'ושער
 ראשה פעמר נקא', ודרשו רבותינו
 ז"ל (אסתר רבה א. ט): "שאין לבריותיו עליו
 בלום, הינו כי ישרים משפטיו ואין לשום
 בריה עליו ותברך בלום. וזה בחינת
 'שעורים' שהוא מאכל בהמה, הינו
 שצריכין להשים עצמו בבהמה שאין בה
 דעת כלל, כמו שאמר דוד לענין זה: "ואני
 בער ולא אדע בהמות הייתי עמך". כי
 באותו מומד מדבר מענין קשיא זאת של
 צדיק וטוב לו צדיק ורע לו וכו', כמו
 שכתוב שם: "כי קנאתי בהוללים וכו'",

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שכה

על עצמנו אלו התקונים באלו ימי הפסידה, על-ידי זה נמשך על עצמו תקונים אלו על כל השנה בלה. וזה בחינת מה שסופרים הימים, כי ספירה הוא בחינת משפט, שהוא על-פי מספר וחשבון, כי הכל במספר וחשבון, כי אז עוסקין בתקון המשפט, שהוא בחינת מספר וחשבון כנ"ל. ועל-כן באמת הימי הפסידה הם ימי דין, כמובא, כי אז עוסקין בתקון הדין והמשפט. ועקר התקון והתמקח על-ידי תמויות ופשיטות ואמונה שלמה כנ"ל:

16

יג ועל-כן מתו אז תלמידי רבי עקיבא על-ידי שלא היה אהבה ביניהם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי רבי עקיבא היה לו ישיבה גדולה והמשיך כל התורה בלה, כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שכל התקונים הנ"ל נעשים על-ידי הישיבה של הצדיקי אמת, עין שם. ועקר גמר התקון בשלמות הוא תקון המשפט שבשביל זה הוא עקר למוד הישיבה שמקבירין כל משפטי התורה, בפרט רבי עקיבא שיהיה בן גרים שהם צריכין תקון המשפט ביותר, כמבאר שם בענין "וירא את הקוני וכו'", עין שם, אבל הם לא היו אוהבים זה את זה שזה בחינת פגם המשפט, שהוא בשביל אהבה ושלום ולבטל הריב, כמו שכתוב: "משפט שלום שפטו בשעריכם". כי עקר תקון המשפט נמשך מבחינת קשר המרובה, בחינת כסאות למשפט ששם אהבה הקדושה שורה. ועל-כן אמר רבי עקיבא "ואהבת

לרעה כמוד" זה כלל גדול בתורה. כי כל התורה נקראת משפט, כמו שכתוב: "משפטי ה' אמת", ששם אהבה הקדושה שורה. וזה שהזכירה התורה בפרטיות על אהבת הדר, כמו שכתוב: "ואהבתם את הדר ואהבת לו כמוד". כי הדר צריך ביותר לבחינת תקון המשפט, שהוא בחינת אהבה וקדושה כנ"ל. ועל-כן תלמידי רבי עקיבא שפגמו באהבה, שהוא פגם המשפט, על-כן מתו בימי הפסידה שאז עוסקין בתקון המשפט כנ"ל. והתקון על-ידי רבי שמעון בר יוחאי וחבריו, שאמר אגן בחיבורתא תליא לתמן האהבה הנ"ל, כי רבי שמעון בר יוחאי עסק ביותר במעשה מרובה, שהם כל סודות הקבלה שגלה, שכל זה הוא בחינת קשר המרובה ששם אהבה הקדושה שורה, שזהו בחינת תקון המשפט כנ"ל. ועל-כן הלוא דרבי שמעון בר יוחאי הוא בימי הפסידה כנ"ל. בעמר, כי עקר תקון הפסידה הוא על-ידי קשר המרובה, ששם הוא תקון המשפט שרבי שמעון בר יוחאי עסק בזה כנ"ל. וזה שקורין מעשה מרובה בשבעות, הינו בחינת קשר המרובה, שהוא עקר גמר התקון כנ"ל:

יד וזה בחינת אסור חמיץ בפסח, כי כבד מבאר שבפסח עדין לא זכינו לבחינת תקון המשפט. ועל-כן יצאו בחפזו, ועל-כן אסור החמיץ, כי עקר החמיץ הוא בשנותינו מים בעפה. מים הוא בחינת משפט, בחינת "ויגל פמים משפט", (כמו שבאר בהתורה הנ"ל). ואז לא

נתתקן בחינת תקון המשפט עדין ועל-כן
 אם ימתינו עד שיתחמץ ותעורר פגם
 המשפט שנפל עד התהום, בבחינת
 משפטיך תהום רבה. ועל-כן אסור החמץ
 בפסח באסור חמור מאד, כי על-ידי
 החמץ או ותעורר חם ושלום בחינת "כי
 יתחמץ לבני", שנאמר על פגם המשפט
 שמדבר שם במוזמר זה בענין המבוכה
 של צדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב
 לו רשע ורע לו, כמו שכתוב שם "ואני
 כמעט נמיו רגלי וכו' כי קנאתי בהוללים
 שלום רשעים אראה" וכו'. כי החמץ כל
 תקונו הוא דיקא בשזוכין לתקון המשפט,
 בבחינת "דרשו משפט אשרו המוץ",
 שדרשו רבותינו ז"ל: אשרי לזון שמתחמץ
 הדין והמשפט כדי לבררו לאמתו. ועל-כן
 אסור החמץ עד אחר שביעי של פסח
 שאז נבקע הים ואז התחיל להמשיך בחינת
 תקון המשפט, שהיה בחינת קריעת ים-
 סוף שנבקעו התהומות והעלה המשפט
 מהתהום מבחינת משפטיך תהום רבה
 ונתתקן המשפט בבחינת ויגל כמים
 משפט. ועל-כן באמת בשעת קריעת ים-
 סוף היו ישראל נתונים בדין ובמשפט,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל עד ששה יתברך
 הוציא משפטנו לאור בזכות אבותינו
 ובזכות האמונה שהאמינו בו. ועל-כן וכו'
 אז לבחינת תקון המשפט, כי בשעת
 יציאת מצרים יצאו לפני הקץ שלא
 במשפט. ועל-כן באמת היה קשה למושה
 רבנו איד אפשר להוציאם. ובשביל זה
 סבב ה' יתברך עם פרעה כל כך שישלחם

ברצונו דיקא. והלא היה יכל לשלח ברוך
 אחר למצרים, לעקרום בפעם אחת, כמו
 שהקשו רבותינו ז"ל במדרשים, אך הכל
 היה מחמת שעדין לא נתמלאה סאתם
 לעקרום ולא הגיע הקץ עדין, על-כן סבב
 ה' יתברך שישלחם פרעה ברצונו. כי
 הבעל בחירה יש לו כח גדול וכו"ל
 ועל-כן סבב ה' יתברך עד שיהיה מוכרח
 פרעה לשלחם ברצונו, כי עם עקש
 התפתל. ופרש רש"י על פרעה, עין שם.
 כי הוא נהג עם ישראל שלא במשפט,
 על-כן נהג עמו ה' יתברך גם בן קד, אבל
 על כל פנים עדין לא זכינו אז לבחינת
 תקון המשפט עד אשר באו אל הים
 ופרעה וחילו עמדו בכרדס ודרפו
 אחריהם. וישראל עמדו באמונתם ויצעקו
 אל ה' ואחר כך קפץ נחשון לתוך הים,
 ועל-ידי זה זכו ישראל בדין ובמשפט
 ונתחילו המצריים ונמבעו בים. ואז וכו'
 ישראל לבחינת תקון המשפט, כי כל
 המשפטים העוברים על האדם הם בשביל
 נסיון. בבחינת שם שם לו חק ומשפט
 ושם נסהו. ומי שאינו מדרהר אחר
 משפטיו יתברך רק יודע ומאמין כי צדיק
 ה' וישר משפטיו וחזר אל ה' יתברך
 ומבקש ומתחנן וצוּק לפניו יתברך שקל
 מעליו משפטיו על-ידי זה נמתק הדין
 והמשפט מעליו ונתהפך הכל לטובה
 ולהפך להפך, חם ושלום. וזה בחינת
 "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה",
 שנאמר על קריעת ים-סוף, בחינת נתיבות
 המשפט, כי דרכי משפטיו יתברך אי

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שכו

אפשר להשיג כמו שאי אפשר לנגם לתוך הים, כי יהיה נטבע שם, אבל על-ידי אמונה ותמימות זכין שיהיה נבקע הים לפניו, שהוא בחינת הוותן וכו', ובמים עזים נתיבה, בחינת נתיבת המשפט, הינו שמאיר עליו בחינת תקון המשפט שנמשך מהצדיק הגדול שאוכה לזה בשלמות על-ידי גדל התמימות שלו, כמו שמבאר שם. וזה בחינת שירת הים, בחינת "חסד ומשפט אשרה" (תהלים קא, א), בחינת "וישירו בדרך ה'" וכו' (שם קה, ח), שעקר השירה על-ידי שידועין ומאמינים כי ישירים דרכי ה' משפטיו והנהגותיו ותברך. וזה "חסד ומשפט אשרה וכו' אשכילה בדרך תמים כתי תבוא אלי אתהלך בהם לכב" וכו', כי תקון המשפט זכין על-ידי תמימות דיקא כנ"ל, כי על-ידי תמימות באמת משיגין כי הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא, שזהו בחינת תקון המשפט. ועל-כן אחר שביעי של פסח שנקרע הים, שהוא בחינת תקון המשפט. וגם כבר התחילו ימי העמר, שהם בחינת תקון המשפט כנ"ל, על-כן אחר כך התר תקימן, כי תקון תקימן על-ידי תקון המשפט בבחינת דרשו משפט אשרו חמוץ וכו' ל:

שער החמשים ששם עקר השנת דרכי ה', שהוא צדיק וטוב לו וכו', שהוא עקר תקון המשפט. על-כן אז מקריבין שתי הלחם מתקין דיקא, כי אז עקר תקון התקין על-ידי גדל תקון המשפט שנמשך אז כנ"ל. וזה שקורין רות בשבעות שמתחיל, ויהי בימי שפט השפטים, שהוא פגם המשפט, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ששפטו את שופטיהם. ומסמכת בלדת דוד, שהוא משיח, שהוא עקר תקון המשפט בבחינת "משפטו למלך מן" (ובבבא ע"ל). כי רות היתה גירת צדקת שהיא צריכה תקון המשפט ביותר כנ"ל. וזה בחינת מה שנתרקה ערפה ושבה לביתה ורות דבקה בה, כי זה עקר התקון שנתרקה מי שצריבין לרקה, שהיא בחינת מפת עשו וישמעאל כדי שלא תקלקל את המשפט, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם היטב). ורות דבקה בה ונתגירה באמת וזכתה שיצא ממנה דוד משיח, שהוא עקר המשפט, שזה עקר תכלית שלמות תקון הגרים כמובן שם בהתורה הנ"ל, (עין שם היטב). ועל-כן תקון יתרו דיקא פרושת המשפטים, כי תקון הגרים הוא על-ידי תקון המשפט כנ"ל. וכמו שמבאר על פסוק, "וירא את הקיני", שהוא יתרו וכו', עין שם:

טו ועל-כן בשבעות מביאין שתי הלחם מתקין דיקא, כי אז הוא יום החמשים, יום קבלת התורה, שאז עקר תקון המשפט, שהוא כלל התורה, שהוא תקין ומשפטים טובים. ואז מאיר הארת

טו ועל-כן אומרים פרקי אבות בספירה ובתחילין: משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וכו', שמדבר מכל הישיבות הקדושות שהיו בכל דור, שהם עקר תקון המשפט כנ"ל

שָׁאֵנוּ צְרִיכִים בְּיָמִים הָאֵלֶּה כַּנִּל. וְזֶה שְׂסֻמָּה: 'הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין וְהַעֲמִידוּ תַלְמוּדִים תְּרַבְּהוּ, כִּי הַעֲמִידָה תַלְמוּדִים תְּרַבְּהוּ שֶׁהוּא יְשִׁיבָה גְדוּלָּה. הַעֲקָר הוּא בְּשִׁבְלֵי תַקּוּן הַמִּשְׁפָּט, שֶׁהוּא בְּחִינַת הוּוּ מְתוּנִים בְּדִין וְכַנִּל. וְזֶהוּ וְעָשׂוּ סִיג לְתוֹרָה, בְּחִינַת גְּדֵר וּמַחְצָה שְׁלֵא יִתְעַרֵב זָר שְׁלֵא לְקָרֵב מִי שְׂאִין צְרִיכִין לְקָרֵב שֶׁהוּא בְּחִינַת טַפַּת עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעֲמָאֵל שְׁעַל יָדָם עָקָר קַלְקוּל הַמִּשְׁפָּט, חָס וְשְׁלוֹם, כַּנִּל גַּם וְעָשׂוּ סִיג לְתוֹרָה זֶה בְּחִינַת סִיג לְחֻכְמָה שְׂתִיקָה, הִינּוּ לְשִׁתַּק וְלְבַלִּי לְהִרְהֵר אַחֵר מִשְׁפָּטוֹ וַיִּתְבַּרְךָ, אַף-עַל-יְפֵי שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְהַשִּׁיגוּ בְּחִינַת שְׂתִיקָה, כִּד עֲלָה בְּמַחְשָׁבָה, שְׂנֵאמֵר עַל הַשְׂשִׂיף שְׂרָצָה מִשָּׂה לְהַקְשׁוֹת עַל מִשְׁפָּטוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא שְׂסָרְקוּ אֶת בִּשְׂרוֹ וְכוּ, כִּי עַל כֵּל זֶה צְרִיכִין לְשִׁתַּק וְלְהַאֲמִין כִּי יִשָּׁר ה', שְׂזֶה עָקָר תַקּוּן הַמִּשְׁפָּט כַּנִּל: ז' וְזֶהוּ קָשִׁין מְוֹנָתָיו שֶׁל אָדָם בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף, כִּי עָקָר רַב הַעֲקָמִימִיּוֹת שְׂבֻלָּב בְּנֵי אָדָם הוּא בְּעֵגֶן הַפְּרִנְסָה וְהַמְּוֹנָתוֹת שְׂכָל אֶחָד קָשָׁה בְּעֵינָיו עַל חֶסְרוֹן פְּרִנְסָתוֹ וְאוֹמְרִים שְׂמַחְמַת זֶה אֵינָם וְכוּלָּם לַעֲסַק בְּתוֹרָה וְעַבְדוּדָה כַּנִּל. אֲבָל בְּאֵמַת אֵין זֶה תְּרוּן כִּלְלִי, כִּי בְּחִירְתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד הוֹלֵכֵת בְּדֶרֶךְ זֶה דִּיקָא שְׂה' וַיִּתְבַּרְךָ מִגְּדוּלָּה עֲמוּ כַּנִּל. וְעָקָר הַתַקּוּן הוּא דִיקָא עַל-יְדֵי שְׂסִיסוֹר הַעֲקָמִימִיּוֹת מַלְבּוֹ וַיִּאֲמִין כִּי יִשָּׁר ה' וַיִּשׁוּב אֵלָיו וַיִּתְחַנֵּן לוֹ שְׂיִיטִיב לוֹ בְּפְרִנְסָתוֹ וְכַכֵּל עֵנְיָיו וְכַנִּל, כְּמוֹ שְׂהָיָה בְּשַׁעַת קִרְיַעַת יַם-סוּף שְׂהָיוּ אֵין בְּצָרָה גְדוּלָּה מִכָּל צַד וְהֵם תַפְסוּ אֲמִנּוֹת

(כַּפָּאָר בְּתוֹרָה תַי"ל):

יח וְעַל-יָבֵן בְּפֶסַח שְׂאֵין עֵדִין לֹא וְכוּ לְתַקּוּן הַמִּשְׁפָּט וְעַל-יָבֵן אֲסוּר הַתְּמִין כַּנִּל, עַל-יָבֵן צְרִיכִים לְאָכַל אֵין מִצָּה, כִּי מִצָּה זֶה בְּחִינַת אֲכִילַת מִן שֶׁהוּא מֵאֲכֵל הַמַּלְאָכִים, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכוּ: עֲגָה, דְּהִינּוּ מִצָּה שְׂהוֹצִיאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, טַעֲמֵי בְהֵם טַעֲמֵם מִן, הִינּוּ שְׂאֵנוּ נִזְוִינִים אֵין בְּבְחִינַת מְוֹנָה דְלַעֲלֵא שֶׁהוּא מְוֹן הַמַּלְאָכִים, בְּבְחִינַת לְחֵם אֲבִירִים אֲכָל אִישׁ, כִּי אֲסוּר לָנו לְאָכַל

אֲבִירִים וְצָעֲקוּ אֵל ה' וְקַפְצוּ לְתוֹךְ הַיָּם, (כִּי מִה שְׂכָרוֹב תְּלִנְתָם, שְׂאֲמָרוּ (שְׂמֹחַ ד', יא): "הַמַּגְבֵּי אֵין קָבְרִים בְּמִצְרַיִם" וְכוּ, זֶה הָיָה רַק קִצְתָם שְׂפָנְמוּ בְּאֵמַת תְּרַבְּהוּ, אֲבָל תְּרַבְּהוּ הַאֲמִינוּ בְּה' וְצָעֲקוּ אֵלָיו וַיִּתְבַּרְךָ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנִנִים, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכוּ שְׂהָיָה בְהֵם כְּמוֹ בַתוּחַ. וְעָקָר הַנֶּסֶם בְּנֵדָא הָיָה עַל-יְדֵי הַפֶּת הַכְּשֶׁרָה שְׂהָאֲמִינוּ בּוֹ וַיִּתְבַּרְךָ וּבְמִשָּׂה וְלֹא הִרְהִיר אַחֲרֵיהֶם רַק הַתְּחַנֵּן אֵל ה'). וְעַל-יָבֵן קָשִׁין מְוֹנָתָיו שֶׁל אָדָם בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף מִמִּשָּׂה, שְׂעָקָר פְּרִנְסָתוֹ שְׂעָקָר הַנֶּסֶם זֹכִין דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂמַקְבֵּל הַכֵּל בְּאַהֲבָה וְקוֹפִין לְהִתְקַרֵב אֵלָיו וַיִּתְבַּרְךָ בְּתוֹךְ סַעֲרַת הַיָּם זֹעֵף שֶׁל טְרַדַּת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַכֵּלְיוֹ וְצוּעֵק וּמִתְחַנֵּן לְה' וַיִּתְבַּרְךָ כְּמוֹ בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף, עַל-יְדֵי זֶה דִיקָא יִזְכֶּה לְפְרִנְסָה טוֹבָה שְׂיִזְכֶּה עַל יְדֵה לְחַבְלֵית הַנְּצִיחַ. וְזֶהוּ קָשָׁה וְזוּגָה שֶׁל אָדָם בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף, כִּי בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַקּוּן הַמִּשְׁפָּט כַּנִּל, עַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְזוּגָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַקּוּן הַבְּרִית,

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים שכט

החמין מחמת שעדין לא זכינו לבחינת תקון המשפט כנ"ל, על-כן כל אכילתנו הוא רק מצה שהוא מאכל המלאכים שזווגים שלא במשפט רק בחסד חנם. כי עקר בחינת המשפט בשורשו נמשך רק בשביל האדם הפעל בחירה שהכל נברא בשבילו, בשביל המשפט דיקא, דהינו פרי שלא יאכל בתנם שהוא נהמא דכסופא רק ירד לזה העולם ויהיה לו בחירה ונסיון גדול פרי שיזכה לאכל בשכרו במשפט וכנ"ל, אכל המלאכים שאין להם בחירה כל מאכלם ופרנסתם, דהינו השפעת חיותם מקבלים בחסד חנם לבר, ועל-כן בפסח שהיתה האלה בבחינת אהערותא דלעלא כפדוע, כי לא זכו עדין לבחינת תקון המשפט כנ"ל, על-כן חמל ה' יתברך ואסר עלינו החמין פרי שלא יתחמין לבבנו על ידו חס ושלום, כי החמין אי אפשר לאכלו כי אם על-ידי תקון המשפט כנ"ל, רק צוה עלינו לאכל מצה, שהוא בחינת מאכל העליון של המלאכים להורות שאנו זווגין עכשו בחסד לבר כמו המלאכים שאין להם בחירה, שהם זווגין שלא במשפט, רק בחסד לבר כנ"ל. וזהו באמת נפלאות חסדיו שעושה עמנו לפנים משורת הדין שבעת שאין לנו זכות לקבל הפרנסה במשפט הוא זן אותנו בחסדו ורחמיו יתברך לבר כמו המלאכים כנ"ל:

וזהו בחינת: בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין מאחר שהכל נברא בשביל הבחירה

שעקרה בשביל שיקבל שכרו כדון ובמשפט כנ"ל. אך ראה שאין העולם מתקנים עמו והקדים מדת הרחמים וכו', הינו בעת שאין זוכים על-פי משפט. הוא זן ומפרנס אותנו ברחמים כמו המלאכים שאין להם בחירה וזווגים ברחמים לבר, ועל-כן נקראת המצה לחם עני, בחינת עניות, בחינת נהמא דכסופא שמקבלים הפרנסה עתה שלא במשפט, רק כמו עני דלית לה מנרמה בלום, רק נזון בחסד מה שמושפיעים לו בחנם, כמו המלאכים בחינת לחם אבירים אכל איש כנ"ל. וזה שכתוב בזהר הקדוש שמצה היא אסותא וכשאוכלים אותה בשבעת ימי הפסח יכולים לאכל אחר כך מה שירצה, הינו כי בזה בעצמו שאנו אוכלים מצה בפסח אנו מקבלים רפואת נפשנו, כי על-ידי אכילת מצה אנו מתקנים הדעת שנדע תמיד אפלו בשנאכל חמין אחר הפסח שה' יתברך רב חסד ומרבה להטיב ואין עול במשפטו חס ושלום, אף-על-פי שפרנסתנו דחוקה לפעמים, כי אדרבה, מעט הפרנסה שנותן לנו הכל הוא בחסד וברחמים לבר, כי לקלנו את מעשינו וקפחנו את פרנסתנו, וכל פרנסתנו הוא רק בחסד חנם לבר, וזה עקר בחינת תקון המשפט שלא להרהר אחר משפטיו ויתברך כנ"ל. וזה מקבלים על-ידי אכילת מצה שבעת ימי הפסח, שהוא בחינת מאכל המלאכים, בחינת מן שעל-ידי זה אנו מתקנים דעתנו שאפלו בשנאכל אחר כך החמין, לא יתחמין לבבנו לעולם, רק

119

נדע תמיד כי ישר משפטיו, כי כל פרוסתו תמיד הוא רק בחינת מן לבר. וזהו בחינת לא נתנה התורה רק לאוכלי הפן, שצריכין לידע שתמיד האכילה והפרנסה שלנו הוא רק בבחינת מן, שהוא מאכל המלאכים שזונוים בקסד פנ"ל. נמצא, שבפסח שאז עדין לא נתחנן המשפט ועל-כן אסור החמץ וצריכים לאכל מצה פנ"ל, אבל על-ידי זה בעצמו שגוהרין מחמץ בפסח ואוכלים מצה, על-ידי זה נתחנן דעתנו באלו השבעה ימי הפסח וזכין לבחינת תקון המשפט, שהוא בחינת קריעת ים-סוף, כי זכין לידע שתמיד הפרנסה בקסד, שזהו עקר בחינת תקון המשפט פנ"ל, כי עקר תקון המשפט הוא על-ידי שאין מנהגים אחר משפטו יתברך כלל ויודעין כי צדיק ה' והכל בקסד וברחמים וכו"ל:

יט וזהו בחינת מה שאומרים בפסח על הסדר 'חד גדיא', שהוא פליאה נשגבה, אך כל הענין הזה של המעשה של החד גדיא, הכל הוא בחינת עוית המשפט שכל אחד עות משפטו, כי השוגרא אכלה הגדיא שלא במשפט. ואתא בלבא ונשד לישוגרא, אף-על-פי שלהשוגרא גודאי מגיע זאת, אבל הפלבא נשכה בעולה, כי מי שם אותו לשופט וכן החוטרא והגורא וכו', כלם נקמו זה בזה. והכל הנה סבוכים מאת ה' יתברך, כי לכל אחד מגיע פן על-פי משפטו. ואף-על-פי-כן הם בעצמן עויתו המשפט. ועל-כן

באמת נקמו בהם אחר כך, כי באמת בענין המשפט אי אפשר להבין כלל, כי מאד עמקו מחשבותיו יתברך ואסור להרהר בזה כלל. וכמוכא מוכה זאת על משנה אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על פני המים אמר אמר לו, על דאמפת אמפוד וסוף מטיפיד ויפון, כי גודאי מגיע לו להטיפו על-פי משפט ואף-על-פי-כן הוא עשה עולה. ועל-כן סוף מטיפיד ויפון. ועל-כן אומרים ענין זה של החד גדיא בפסח להורות שאסור להרהר בענין משפטיו יתברך ואסור לנו לעשות עולה נגד חברנו אף-על-פי שמוגיע לו פן על-פי מעשיו. אבל אנחנו צריכים שלא לעות המשפט, כי המשפט לאלוקים הוא. ועקר תקון המשפט בשלמות הוא רק על-ידי משפט ה' יתברך, שזהו שמסמין בסוף, ואתא הקדוש ברוך הוא וישחט למלאך המנות וכו'. להורות שעקר גמר תקון המשפט יתגלה לבסוף כשיבוא הקדוש ברוך הוא וישחט למלאך המנות ואת רוח הממאה יעביר מהארץ, אבל עתה אי אפשר להבין דרכי משפטיו יתברך ואסור לבנם להרהר כלל במכוכות האלו, רק להאמין כי משפטיו יתברך עמקים מאד ואי אפשר להבינם כלל. ובאמת הכל בקסד וברחמים. ועל-כן אומרים זאת בפסח, מחמת שאז עדין קדם תקון המשפט להורות שכל זמן שלא נתחנן המשפט על מכוננו אי אפשר להבין משפטו יתברך כלל פנ"ל, עד שיבוא הקדוש ברוך הוא וכו', דתינו עד תקן

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש ו

ארה חיים שלא

כי יש בחינת נפילת המשפט שנפל למטה מאד בתהומות עמקים עד שאפלו הצדיק הגדול שאזכה על-ידי בחינת שנה הנ"ל, בחינת תקון המשפט להעלות המשפט מהתהום כנ"ל, אכל יש בחינת נפילת המשפט שנפילתו עמקה מאד עד שאי אפשר בחיניו להעלותו אפלו על-ידי בחינת שנה הקדושה שלו כי אם על-ידי הסתלקותו ממש שאז הוא בתכלית הבטול. ואז דיקא ממשיך ביותר בחינת תקון השנה הנ"ל מחמת שהמיתה שלו הוא בחינת שנה כנ"ל. ואז יוכל להעלות ביותר ויותר המשפט שנפל מאד מאד עד עמקי תהומות אשר לא היה אפשר בשום אופן להעלותו בחיניו כי אם על-ידי שנה של הסתלקותו ממש. ועל-כן הולכים על קברו כדי להמשיך על עצמו בחינת תקון המשפט, שהוא עקר גמור התקון, ועל-כן צועקים שם לה' ותברך ביותר מעמק הלב, כי בכל פעם צריכין להתחיל מתחלת התקון כנ"ל, דהינו מצעקת הלב ממעמקים וכנ"ל. ועל-כן הולכים לשם בערב ראש חודש ביותר כדי להמשיך על עצמו על-ידי זה בחינת קדשת ראש חודש, שאז נעשין כל התקונים הנ"ל על-ידי הצדיק אמת שעוסקין בכל אלו התקונים, שעקר גמור התקון הוא בחינת תקון המשפט, שהוא בחינת קשר המרכבה להעלות כל האהבות הנפולין שבאו על-ידי פגם המשפט, כמו שמבאר שם, כי בערב ראש חודש הלכנה הוא בתכלית המעוט ואז דיקא מתחלת להתמלאות

האחרון, שאז יהיה עקר תקון המשפט בחינת ציון במשפט תפדה וכו'. ואז יתגלה תדעת ויבינו ארחות משפטיו ותברך, אבל עתה צריכין רק להאמין באמונה שלמה כי ישר משפטיו ותברך והכל בחסד גדול, כי אפלו אחר הפסח שמתחיל תקון המשפט עדין אין זוכין לתקון המשפט בשלמות (וכמו בלעיל), כי עקר תקון המשפט יהיה על-ידי משיח צדקנו בעת הקץ האחרון, כמו שכתוב: "ושפט בצדק דלים וכו'". וכתוב, "ושפט עני עמ". וכתוב, "ארענה במשפט". וכן בפסוקים הרבה כנ"ל:

כ ונחזור לענין ראש חודש זה בחינת מה שנוהגין לילך על קברי צדיקים בערב ראש חודש, כי מבאר שם בהתוודע הנ"ל שעקר תקון המשפט ממשיך הצדיק על-ידי בחינת שנה הקדושה שלו שהיא דרכי התמימות ופשיטות שנוהג עצמו ומסלק חכמתו ומשליך עצמו בכל מיני רפש וטיט בשביל רצון ה' ותברך וכו', (ענין שם חיוב וצנין שם מה שמבאר שם בסוף). ובאמת הוא דבר גדול מאד להשליך מאתו כל החכמות וכו', שעל-ידי זה מעלין המשפט מהתהומות שנפל לשם וכו', (ענין שם חיוב). ועל-כן אחר הסתלקות הצדיק שאז היא בבחינת שנה ביותר, כי מיתת הצדיקים נקראת שנה עד התהיה, כמו שכתוב: "ומקום אמונתו לישיני עפר וכו'". וכתוב, "ורבים מישני אדמת עפר יקוצו וכו'". ואז הם משיגים בחינת תקון המשפט ביותר,

16

מִיד בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ וְזֶה רָמְזוּ עַל כֵּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאוּמֵרִים בְּכַרְפַּת קֹדֶשׁ הַלְבֵנָה, כִּי כֹל יְמֵי עוֹלָם אֲנִי עוֹמְקִים בְּתַקּוֹן פְּגִימַת הַלְבֵנָה וּבְכָל פַּעַם מִתְקַנְּנִים אוֹתָהּ מֵעַט מֵעַט עַד שֶׁלְעֵתִיד תִּתְמַלֵּא פְּגִימָתָהּ לְגַמְרֵי וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מְעוֹט וְכוּ' וְאַף־עַל־פִּי שְׂפָנֵשְׁמִיּוֹת אֵין אֲנִי רוֹאִין בְּהַלְבֵנָה עֵתָה שׁוּם תְּקוּן, כִּי בְּכֹל חֹדֶשׁ חוֹזֵרִת וּמִתְמַעֲטֵת בְּבִתְחִלָּה, אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מֵאֲמִינִים שְׂאִין וְיִגְעַתְנוּ לְרִיק חֶסֶת וְשָׁלוֹם, וְגוֹדְאֵי בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְכָל בְּרַפְת קֹדֶשׁ לְבָנָה וּבִשְׂאֵר הַתְּקוּנִים שְׁעוֹשִׂים הַצִּדִּיקִים וְכֹל יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלָה, גּוֹדְאֵי הַיָּהוּבִים נִתְתַקְּנֵת בְּרוּחַ חַיִּיּוֹת בְּכָל פַּעַם עַד שֶׁלְעֵתִיד נִרְאֶה זֹאת עֵין בְּעֵין שְׂנִיתְמַלְאָה פְּגִימָתָהּ עַל־יְדֵי קִדְשַׁת הַצִּדִּיקִים וְכֹלל יִשְׂרָאֵל וְכְמוֹ כֵּן הוּא אֵצֶל כֹּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁשׁ לוֹ גַּלְיוֹת וִירִידוֹת כֹּל יְמֵי כְּלֵי שְׁעוֹר עַד שֵׁשׁ שְׁנֵדְמָה לוֹ שְׁלֹא פָּעַל כְּלוּם, מֵאַחֵר שְׂבָבֵל פַּעַם חוֹזֵר וְנִתְמַעֲטֵת אוֹ נִפְגָּם חֶסֶת וְשָׁלוֹם, אַף־עַל־פִּי־כֵן אֵין שׁוּם יִגְעִיה לְרִיק, חֶסֶת וְשָׁלוֹם, (פְּסֻכָּא דְּכָר אֲצִלְטֵי מִפּוּה פְּעִימִים):

וְהַעֲקָרְךָ הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁימוֹת, לְחֻזֵק אֵת עֲצָמוּ דְּבְרֵכֵי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁימוֹת שֶׁל הַצִּדִּיקִים אֲמֹת, שְׁעַל־יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לִזְכּוֹת בְּמִשְׁפָּט אֲפֹלוּ אִם נָפַל עַד הַתְּהוֹם, חֶסֶת וְשָׁלוֹם, כִּי עַקֵּר הַנְּפִילָה שֶׁל כֹּל אֶחָד הוּא עַל־יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית שְׂבָא מֵאַהֲבַת הַנְּפִילִין שְׂבָאִים עַל־יְדֵי בְּחִינַת פָּגַם הַמִּשְׁפָּט. וַיֵּשׁ שְׂנִפְלִתְחֶם עֲמָקָה מֵאֵד מֵאֵד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְעַקֵּר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי

בְּחִינַת קִשְׁר הַמְּרַפְּכָה, (כְּמוֹ שְׂפֻכָּא דְּשָׁם), וְתַקּוֹן קִשְׁר הַמְּרַפְּכָה יְכוֹל כֹּל אֶחָד לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוּ עַל־יְדֵי שֵׁשׁמֹר הַיָּטֵב לְקִשְׁר וּלְחַפֵּר מִחֻשְׁבָּתוֹ יְחַד לְמִקּוּם אֶחָד שְׁלֹא תִתְפָּזֵר לְחֻזֵק רַק תִּתְּהֵי אַחֲזוּהּ וּקְשׁוּרָה יְחַד בְּה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ בְּקִשְׁר אֲמִיץ וְחֻזֵק, כִּי עַקֵּר תְּקוּן הַמְּרַפְּכָה הוּא עַל־יְדֵי תְּקוּן הַמִּחְשְׁבָה שְׂפֻכָּמַח, (כְּמוֹכֵן בְּתַקּוּנִים תְּקוּן ט"א) שְׂמִחְשְׁבוֹת רְעוֹת הֵם בְּחִינַת חַיִּוֹת מְמַאֲוֹת וּמִחְשְׁבוֹת קֹדֵשׁוֹת הֵם בְּחִינַת חַיִּוֹת שְׂפֻכָּמְרַפְּכָה אֲרִיָּה, שׁוֹר, גֶּשֶׁר וְכוּ' וְאָדָם רִכִּיב עַל כְּלָהוּ, עֵין שָׁם. כִּי כֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיד שִׁיְהִי מְרַפְּכָה לְשִׁכְנִיה, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: הַצִּדִּיקִים הֵם מְרַפְּכָתוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקָר עַל־יְדֵי קִדְשַׁת הַמִּחְשְׁבָה, שֶׁהוּא עַקֵּר הָאָדָם, שְׁעַל־יְדֵי זֶה יְכַלְלִין בְּבְחִינַת אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַפֶּסֶס, שֶׁהוּא עַקֵּר הַמְּרַפְּכָה. עַל־כֵּן בְּשִׂמְרָשׁר מִחְשְׁבָתוֹ יְחַד אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ שְׁלֹא תִצָּא לְחֻזֵק מִהַקִּדְשָׁה, חֶסֶת וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי זֶה הוּא בְּחִינַת קִשְׁר הַמְּרַפְּכָה כְּנ"ל:

וְעֵנִין הַתְּקִשְׁרוֹת הַזֹּאת הוּא עֲצָה נִפְלְאָה שֶׁשְׂמַעְנֵנוּ מִפִּיו הַקֹּדֶשׁ ז"ל שְׂבִשְׂמִיתֵגְבֵרִים עַל הָאָדָם בְּתֵאוֹת וְהַרְהוּרִים כְּמוֹ שְׂמִיתֵגְבֵרִין, חֶסֶת וְשָׁלוֹם צְרִיכִים לְקִשְׁר אֵת עֲצָמוּ יְחַד וְכְנ"ל, אֲבָל עַקֵּר בְּחִינַת תְּקוּן הַמְּרַפְּכָה שֶׁהוּא עַקֵּר תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט, תְּקוּן הַרְהוּרֵי נְאוּף, תְּקוּן אֲהֻבּוֹת הַנְּפִילִין, אִי אֲפָשֶׁר לִזְכּוֹת כִּי אִם בְּכַח וְזִכּוֹת הַצִּדִּיק שְׂנִיכָה לְתַקּוֹן הַמִּשְׁפָּט בְּשִׁלְמוֹת עַל־יְדֵי עֲצָם נִפְלְאוֹת תְּמִימוֹתוֹ וּפְשִׁימוֹתוֹ הַנ"ל וְכִיּוֹתֵר אַחֵר הַסִּתְּלָקוֹתוֹ,

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ו

ארה חיים של

שהוא בחינת שנה ארפה שעוסק בתקון זה ויותר ויותר כנ"ל, שעוסק להעלות המשפט והאהבות הנפולין מעמקי תהום תחתיות, כי ידוע לרבים שיש עכשו אנשים שגפילתם עמקה עד התהום פאשר רבים יודעים בנפשם מה שעובר עליהם עד שהרפה גתאשו מה' יתברך על-ידי זה, רחמנא לצלן, אבל באמת כבר מכאור אצלנו צעקתו הגדולה זכרוננו לברכה שאין שום יאוש בעולם כלל, כי כל הצדיקי אמת שזכני עפר מומשיכין בחינת תקון קשר המרפכה עד התהום ומעלין המשפט והאהבות הנפולין משם וכל מי שאוחז עצמו בהם באמת יכול למצא עצות והצללות אפלו בתהום תחתיות ומתחתיו, לקשר את עצמו גם שם, לקבץ פזיר מחשבתו, להשיבה אל הקדשה מתהום תחתיות. ובה דיקא מעלין קדשת המשפט מהתהום, כי זה יקר מאד אצל ה' יתברך בשאדם מומשיד את עצמו מנפילה עמקה פזאת לה' יתברך, שעל-ידי זה דיקא מתקן ומעלה קדשות הרבה, (פשוטא במקום אחר). וזהו בחינת ירידה תכלית העליה, כי דיקא על-ידי הירידה הגדולה שנתעה מאד בשמתגבר גם שם וממשיד עצמו לדרכי התמימות והפשיטות האמתי של הצדיק האמת ואינו מנאש את עצמו בשום אפן בעולם ומקשר פזיר מחשבתו גם שם ופונה לה' יתברך, על-ידי זה דיקא נעשה תקון גפלא בכל פעם עד שפוף כל סוף וזכה לעלות משם ויתתקן הכל. והכל בכח הצדיק

האמת שהוריד את עצמו כל כך וגלגל את עצמו בכל מיני רפש וטיט בשביל רצונו יתברך, דהינו שעסק עם בני אדם המטנפים ומלכלכים מאד במעשיהם, רחמנא לצלן, וכמו שאמר אדונינו מורנו ורבנו ז"ל על עצמו: ואני די מלכלכת בדם ובשפיר ובשליא כדי וכו', ובכח הזה אפלו מי שהוא בתוך רפש וטיט אפלו במקומות המטנפים במצולות ים בתהום תחתיות, יכול גם שם להמשיד על עצמו בחינת התקשרות הנ"ל שגמשיד בחינת תקון קשר המרפכה של הצדיקי אמת, שעל-ידי זה מעלין המשפט והאהבות הנפולין מהתהום, שזה עקר התקון של הגלות האחרון הארך המר הזה שנקרא תהום, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק: "והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום", שהם הארבע מלכיות והגלות האחרון הזה נקרא תהום, כי בעונותינו הרבים נפלנו עד התהום בבחינת ותרד פלאים, שהוא בחינת ירידת המשפט, בבחינת "כי פלא ממוך דבר למשפט". ועקר התקון על-ידי התמימות והפשיטות האמתי ולסלק כל החכמות וכו' שגמשיד מהתמימות של הצדיקי אמת, שהוא בחינת שנה קדושה, שעל-ידי זה זכו להעלות המשפט מתהום תחתיות ולתקנו בשלמות כנ"ל:

כא ועל-ידי הקריבו הנשיאים גלות ובקרים לשאת המשפן בשפורקין אותו, כי זה עקר התקון, כי

יותר מחרבן בית-המקדש, גם אז נוכל להמשיך בחינת קשר המרפבה בכח הצדיקי אמת וכנ"ל. וזה: "מה תחוו בשולמית מכלת המחנים", שנאמר על מחנות הדגלים שנמסד לזה, "מה יפו פעמך בדגלים בת נדיב חמוקי רכוד כמו חלאים וכו'". שמהולליו עד התיחום, שפרשו אדוננו מורנו ורננו ז"ל על עליית המשפט מהתיחום, מבחינת משפטי התיחום רבה וכו', ענין שם. כי עליית המשפט מהתיחום הוא על-ידי בחינת מחנות הדגלים שנעשו עם המשפן בשפרכו אותו וכנ"ל:

כב ועל-בן בערב ראש השנה הולכין ביותר על קברי הצדיקים, כי אז אנו צריכין ביותר לבחינת תקון המשפט, כי אז הקדוש ברוך הוא יושב על כסא המשפט ואז עקר תקון של פנים המשפט שפגמו על-ידי חטא העגל כנ"ל, שהוא נתתקן בארבעים ימים האחרונים מאילול עד יום הכפורים. ועקר בראש השנה, שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה, שהוא יום המשפט. ואז עקר התקון של ראש חדש, כי הוא חג שהחדש מתפסה בו, כמו שכתוב: "תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו". ודרשו רבותינו ז"ל: איזהו חג שהחדש מתפסה בו, דהיינו שחל בראש חדש, הו' אומר, זה ראש השנה, שהוא בראש חדש בעצמו, כי אז עקר התקון של ראש חדש, שהוא תקון פנימת הלכנה שכלול מכל התקונים הנ"ל עד

המשפן הוא בחינת תקון המרפבה, בבחינת מרפבו ארצו, שנאמר על המשפן כנ"ל. ועל-בן הנשיאים שעוסקים בתקון המשפט, שהוא תקון המרפבה, עסקו לחנוכו כנ"ל, אבל עקר התקון על-ידי העגלות והקריים שהביאו כדי לשאת את המשפן בעת שפורקו אותו, כי זה עקר תקון המשפט שאפלו בעת החרבן הגדול ידעה לנו כח להמשיך בחינת תקון המשפט, שזה המשיך משה רבנו, עליו השלום, על-ידי תקוני המשפן שהעמידו ופרקו. ובשביל זה היו מקימין המשפן בכל פעם בעת הניתן ופורקו אותו בעת נסיעתם, שזהו בחינת "אלה פקודי המשפן - משפן". ודרשו רבותינו ז"ל: משפן בכנינו משפן בחרבנו, שמושה רבנו המשיך תקון גפלא שאפלו בשיתהי נחרב הבית המקדש, שזהו בחינת משפן בחרבנו. גם אז נוכל להמשיך עלינו בחינת תקון המשפט הנ"ל בכח הצדיקי אמת כנ"ל. וזה המשיך על-ידי שהיו פורקו המשפן בכל עת נסיעתם ומענו אותו בעגלות וקריים שהתנדבו הנשיאים ונקעו על פי ה' בארבעת מחנות הדגלים, שכל זה הוא בחינת קשר המרפבה, כי הארבעה דגלים הם בחינת ארבע חיות המרפבה. וכוה תקון שאפלו בעת פריקת המשפן ימשיכו בחינת קשר המרפבה, שעל-ידי זה המשיך תקון לדורות שאפלו בבחינת משפן בחרבנו, דהיינו בשיתהי הבית המקדש ויסתלקו הצדיקים שקשה

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שלה

תקון המשפּט הנ"ל. וְהוּא כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל
הוא משפּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְכַנ"ל:

וְעַל-כֵּן הוֹלְכִין בְּעֶרְב רֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל
קַבְרֵי צַדִּיקִים בְּיֹתֵר, כִּי עֵקֶר כָּל
הַתְּקוּנִים הַנ"ל, בְּפֶרֶט גָּמַר הַתְּקוּן, שֶׁהוּא
תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט, אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת רַק בְּכַח
הַצַּדִּיקִים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר וְכַנ"ל:

הַלְבָּחָה ז

עַל-פִּי הַתּוֹרָה "חֲדֵי רַבִּי שְׁמֵעוּן" בְּסִימָן
ס"א לְקוּטֵי חֶלֶק א', עֵצוֹ שֶׁם
הַיָּמֵב כָּל הַתּוֹרָה:

א וְהִנֵּה בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת מְדַבֵּר מֵעֵצוֹן סוּד
הַעֲבוּר שְׁנִלְקַח מֵאֲתָנּוּ. וְסוּד
הַעֲבוּר, מִשֶּׁם נִמְשָׁךְ קִדְשֵׁת רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ, כִּי
כָּל קַבְיֵעוֹת רֹאשֵׁי חֲדָשִׁים הוּא עַל-פִּי סוּד
הַעֲבוּר, אֵד עֵתָה פְּעוּזוֹתֵינוּ הַרְבִּים נִלְקַח
מֵאֲתָנּוּ סוּד הַעֲבוּר, אֵד אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ
קוֹבְעִין רֹאשֵׁי חֲדָשִׁים עַל-פִּי הַכְּלָלִים
שְׁמֹקְרוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּזוֹה.
וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת אָנוּ מְבַרְחִים לַעֲשׂוֹת כְּפָה
פְּעָמִים שְׁנֵי יָמִים רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ מִחֲמַת סֶפֶק
וְכֵן כָּל הַמוֹעֲדִים הַתְּלוּיִים בְּרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים
אָנוּ עוֹשִׂים שְׁנֵי יָמִים מִחֲמַת סֶפֶק, כְּמוֹ
שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן הַמְּשִׁים לֵב
לְזוֹה לְעֵצוֹן קַבְיֵעוֹת הַרֹאשֵׁי חֲדָשִׁים
וְהַמוֹעֲדִים שְׁתֵּלוּיִים רַק בְּהַחֲכָמִים
אֲמִיתִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל. מִזֶּה
יְכוּלִין לְהִבִּין כְּפָה גְדוֹל מַעֲלַת אֲמוּנַת
חֲכָמִים שְׁבוּהַ תְּלוּי כָּל יְהוּדוֹתוֹ, כְּמַבְאָר
הַרְבֵּה בְּכָל הַתּוֹרָה הַזֹּאת וּבִשְׂאָרֵי

מְקוּמוֹת. וְאֶפְלוּ מִי שְׁיָרֵד כְּמוֹ שְׁיָרֵד וְנִתְּנָה
בְּתַאֲוֵתָיו וּמִדּוֹתָיו כְּמוֹ שְׁנִתְּנָה חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
אִין שׁוּם מְקַלְקֵל וּפְגָמָה וְחֹסֵט אֶעֱוֹלָם
שְׁלֵא יִמְצֵא תְּקוּנָה וְתְּקוּן לְנִצָּחַ עַל-יְדֵי
אֲמוּנַת חֲכָמִים בְּאֵמַת לְאֲמִתּוֹ, כְּמוֹ שְׁאָנוּ
רוֹאִין בְּעֵצוֹן קַבְיֵעוֹת רֹאשֵׁי חֲדָשִׁים
וְהַמוֹעֲדִים הַתְּלוּיִים בָּהֶם שְׁנֹמְסְרוּ רַק
לְחֲכָמִים שְׁכָמוֹ שְׂרוּצִים לְמַקְבֵּעַם עַל-פִּי
חֲכָמָתָם הַעֲמִיקָה בֵּן מַסְפִּימִים עִמָּהֶם גַּם
מִן הַשָּׁמַיִם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל,
"אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם". אַל
תִּקְרֵי אוֹתָם אֵלָּא 'אוֹתָם'. אוֹתָם אֶפְלוּ
שׁוֹנְגִים. אוֹתָם, אֶפְלוּ מוֹדִיִן וְכו'. וְכַמְבָּאָר
בְּמִדְרָשׁ לְעֵצוֹן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁשְׁשֻׁמְסְרִין
לְמַעֲלָה הַכַּסְּפוֹת לְמִשְׁפָּט לְדוֹן בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה, שׁוֹאֲלִים הַמַּלְאָכִים לַה' וְתִבְרַךְ מְתֵי
יְהוָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְגַעַר בָּהֶם ה' וְתִבְרַךְ
וְאוֹמֵר, וְלִי אוֹתָם שׁוֹאֲלִים? בְּתַמְהָה, לְכוּ
וְשְׂאֲלוּ אֵת הַחֲכָמִים שְׁמֵתֵי שְׁהֶם יִקְבְּעוּ
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ נִסְפִים אָנוּ וְאוֹתָם לַעֲשׂוֹת כּו'
רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עֵצוֹן שֶׁם:

ב כִּי מְבַאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי פְּנֵם
אֲמוּנַת חֲכָמִים אִין יְכוּלִין לְהוֹצִיא
הַמִּשְׁפָּט לְאוּר, שְׁאִין יְכוּלִין לְהוֹצִיא
מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל מְקוֹם שְׁלוֹמֵד
שֶׁם וְכו'. וְעַל-יְדֵי זֶה שְׁפּוֹנְמִין בְּאֲמוּנַת
חֲכָמִים הַרְאוּיִים לְסַמְכָה בְּאֵמַת וּמְסַמְכִין
רַבִּי שְׁאִינוּ הִגּוּ, עַל-יְדֵי זֶה נִפְגַּם כְּתָב
דֵּינּוּ וְכו', כִּי יְדֵי הַפְּתִיבָה מְקַבְּלִין הָאוּר
מִיְדֵי הַסְּמִיכָה וְכו'. וְעַל-יְדֵי זֶה מְגַרְשִׁין
יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹמוֹם וְכו', שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּרוּשׁ
מֵאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי זֶה נִלְקַח סוּד

הַתְּקוּן

העבור מאתנו וכו'. ועל-ידי זה אין יכולין לתת עצה לנפשו בשום דבר, כי עצתו נחלקה לשתיים וכו', עין שם קשר כל הדברים האלה היטב. אך יש מום שמתהווין מכל זה, בחינת ונרמתי עליכם מים טהורים וכו'. ואלו המים נמשכין על-ידי התשובה שעושה על פנים אמונת חכמים שנתעורר לזה על-ידי המחלקת, בחינת מי מריבה וכו', שעל-ידי זה נעשין ספרים הרבה, בחינת עשות ספרים הרבה אין קץ, כי כבר יש ספרים הרבה. ועוד עתידים להיות ספרים הרבה. וכלם מברחים להעולם ואסור להלעיג על אחד מהם וכו'. ועל-ידי זה נמתקין כל הדינים שבעולם, כי נכללים באבן שתיה בבחינת קדש קדשים וכו', וזה בחינת ראש השנה שאז מתקצצין כל הנפשות להצדיק האמת ונכללין באהבה יחד וכו'. ועל-ידי זה נעשה שמחה וכו', עין שם כל זה היטב היטב:

בענין חולאת ומכאובות, רחמנא לצלן, שבנדאי יש רפואה אך אינו יודע באיזה דבר יתרפא. ועל-ידי איזה רופא, כי על-פי הרב הרופא מקלקל הרבה ברפואותיו ומזיקו במצוי הרבה וגם על-פי רב הרופא והדאקטור בעצמו מספק ועצרו חלוקה אך לרפא וכו'. (ועל-פי צאמת הנהיר הוא ו"ל להתרחק לגמרי מרופאים ודאקטורים (שיחת הר"ן סימן ג).) וכן בענין משא ומתן ופרנסה שעקר הרוח הוא כשיודעין העצה מה לסחר ומתי למכור וכו'. וכמו שאיתא, ארי הוא יחיב לך עיטא למיקני גכסין וכו'. (ובמבאר מנה הרבה פורעני במקום אחר בלקות סנה הלכה ז' ובמקום אחר), וכן בשאר דברים, אך עקר הצרה והיסורים מחלקת העצה הוא בענין התקרבות לה' והפרד מכל המקומות שנרח לשם בעונותיו הרבים, כי חוץ מזה הכל הכל, ואם רויח ואם לא רויח מוון, אך שיהיה יכלה ימי חייו וישוב אל העפר בשתיה, אבל חלקת העצה בענין קדשת יהדותו, שנה תכליתו הנצחי, זה עקר הצרה הגדולה מהכל, פמוכן היטב לכל המסתפל על סופו ותכליתו האחרון. אך כל התקון לכל זה הוא אמונת חכמים, שדוקא על-ידי רבוי המחלקת ישוב בכל פעם בתשובה שלמה על פנים אמונת חכמים. עד שיחזרו ויחשבו בעיניו כל הספרים הקדושים של התורה ולא ילעיג חס ושלום על אחד מהם. ועל-ידי רבוי הספרים הקדושים, בחינת "וספר כתב איש ריבי", על-ידי זה יהיו נמתקין כל הדינים שבעולם וימשוך על עצמו קדשת

ג פ"א
א
בי זה מוכן לכל משכיל שחלקת והסתרת העצה זה קשה מכל הצרות והיסורים שבעולם, כי בודאי אין שום צער וצרה וצוקה שלא תמצא עצה להציל ממנה, אך עקר הצרה, רחמנא לצלן, הוא מה שנעלם ממונו ואינו יודע העצה אך להציל ממנה. ולפעמים נראה לו איזה עצה אך עצתו חלוקה לשתיים, כי יכול להיות שעל-ידי עצה זאת יקלקל יותר וצריך לעשות בהפך, פמוכן לכל פר דעת בכל מה שעובר עליו, גנון למשל

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שלו

ראש השנה של החכמים אמתיים המתאספין יחד בראש השנה וכו'. ועל ידי זה יתתקן הכל, כל הפגמים, כי יחזרו ויאירו ידי הסמיכה בידי הכתיבה וישובו ישראל לארצם לארץ ישראל ויחזרו לנו סוד העבור ונזכה לעצה שלמה תמיד, כי הפנים טהורים הנ"ל, שהם בחינת הספרים הקדושים הנ"ל, יטהרו ישראל מכל הפגמים ומכל הפמאות וכו'. בחינת וזרקתי וכו' ומהרתם מכל טמאותיכם וכו'. ועל ידי זה ולא יחצו לשתי ממלכות עוד וכו', כמו שמבאר שם, ענין שם:

ד **כ** **פ** **ק** **ט** **ו** **ה** **ד** **ג** **ב** **א** **ז** **ח** **ט** **י** **יא** **יב** **יג** **יד** **טו** **טז** **יז** **יח** **יט** **כ** **כא** **כב** **כג** **כד** **כה** **כו** **כז** **כח** **כט** **ל** **לא** **לב** **לג** **לד** **לה** **לו** **לז** **לח** **לט** **מ** **מא** **מב** **מג** **מד** **מה** **מו** **מז** **מח** **מט** **נ** **נא** **נב** **נג** **נד** **נה** **נו** **נז** **נח** **נט** **ס** **סא** **סב** **סג** **סד** **סה** **סו** **סז** **סח** **סט** **ע** **עא** **עב** **עג** **עד** **עה** **עו** **עז** **עח** **עט** **פ** **פא** **פב** **פג** **פד** **פה** **פו** **פז** **פח** **פט** **צ** **צא** **צב** **צג** **צד** **צה** **צו** **צז** **צח** **צט** **ק** **קא** **קב** **קג** **קד** **קה** **קו** **קז** **קח** **קט** **קכ** **קכא** **קכב** **קכג** **קכד** **קכה** **קכו** **קכז** **קכח** **קכט** **קל** **קלא** **קלב** **קלג** **קלד** **קלה** **קלו** **קלז** **קלח** **קלט** **קמ** **קמא** **קמב** **קמג** **קמד** **קמה** **קמו** **קמז** **קמח** **קמט** **קנ** **קנא** **קנב** **קנג** **קנד** **קנה** **קנו** **קנז** **קנח** **קנט** **קס** **קסא** **קסב** **קסג** **קסד** **קסה** **קסו** **קסז** **קסח** **קסט** **קע** **קעא** **קעב** **קעג** **קעד** **קעה** **קעו** **קעז** **קעח** **קעט** **קפ** **קפא** **קפב** **קפג** **קפד** **קפה** **קפו** **קפז** **קפח** **קפט** **קצ** **קצא** **קצב** **קצג** **קצד** **קצה** **קצו** **קצז** **קצח** **קצט** **ר** **רא** **רב** **רג** **רד** **רה** **רו** **רז** **רח** **רט** **רכ** **רכא** **רכב** **רכג** **רכד** **רכה** **רכו** **רכז** **רכח** **רכט** **רל** **רלא** **רלב** **רלג** **רלד** **רלה** **רלו** **רלז** **רלח** **רלט** **רמ** **רמא** **רמב** **רמג** **רמד** **רמה** **רמו** **רמז** **רמח** **רמט** **רנ** **רנא** **רנב** **רנג** **רנד** **רנה** **רנו** **רנז** **רנח** **רנט** **רו** **רוא** **רוב** **רוג** **רוד** **רוה** **רוו** **רוז** **רוח** **רוט** **רוכ** **רוכא** **רוכב** **רוכג** **רוכד** **רוכה** **רוכו** **רוכז** **רוכח** **רוכט** **רל** **רלא** **רלב** **רלג** **רלד** **רלה** **רלו** **רלז** **רלח** **רלט** **רמ** **רמא** **רמב** **רמג** **רמד** **רמה** **רמו** **רמז** **רמח** **רמט** **רנ** **רנא** **רנב** **רנג** **רנד** **רנה** **רנו** **רנז** **רנח** **רנט** **רס** **רסא** **רסב** **רסג** **רסד** **רסה** **רסו** **רסז** **רסח** **רסט** **רע** **רעא** **רעב** **רעג** **רעד** **רעה** **רעו** **רעז** **רעח** **רעט** **רפ** **רפא** **רפב** **רפג** **רפד** **רפה** **רפו** **רפז** **רפח** **רפט** **רצ** **רצא** **רצב** **רצג** **רצד** **רצה** **רצו** **רצז** **רצח** **רצט** **ש** **שא** **שב** **שג** **שד** **שה** **שו** **שז** **שח** **שט** **שכ** **שכא** **שכב** **שכג** **שכד** **שכה** **שכו** **שכז** **שכח** **שכט** **של** **שלא** **שלב** **שלג** **שלד** **שלה** **שלו** **שלז** **שלח** **שלט** **שמ** **שמא** **שמב** **שמג** **שמד** **שמה** **שמו** **שמז** **שמח** **שנט** **שנ** **שנא** **שנב** **שנג** **שנד** **שנה** **שנו** **שנז** **שנח** **שנט** **סו** **סוא** **סוב** **סוג** **סוד** **סוה** **סוו** **סוז** **סוח** **סוט** **סוכ** **סוכא** **סוכב** **סוכג** **סוכד** **סוכה** **סוכו** **סוכז** **סוכח** **סוכט** **סל** **סלא** **סלב** **סלג** **סלד** **סלה** **סלו** **סלז** **סלח** **סלט** **סמ** **סמא** **סמב** **סמג** **סמד** **סמה** **סמו** **סמז** **סמח** **סנט** **סנ** **סנא** **סנב** **סנג** **סנד** **סנה** **סנו** **סנז** **סנח** **סנט** **סס** **ססא** **ססב** **ססג** **ססד** **ססה** **ססו** **ססז** **ססח** **ססט** **סע** **סעא** **סעב** **סעג** **סעד** **סעה** **סעו** **סעז** **סעח** **סעט** **ספ** **ספא** **ספב** **ספג** **ספד** **ספה** **ספו** **ספז** **ספח** **ספט** **סצ** **סצא** **סצב** **סצג** **סצד** **סצה** **סצו** **סצז** **סצח** **סצט** **ת** **תא** **תב** **תג** **תד** **תה** **תו** **תז** **תח** **תט** **תכ** **תכא** **תכב** **תכג** **תכד** **תכה** **תכו** **תכז** **תכח** **תכט** **תל** **תלא** **תלב** **תלג** **תלד** **תלה** **תלו** **תלז** **תלח** **תלט** **תמ** **תמא** **תמב** **תמג** **תמד** **תמה** **תמו** **תמז** **תמח** **תנט** **תנ** **תנא** **תנב** **תנג** **תנד** **תנה** **תנו** **תנז** **תנח** **תנט** **תס** **תסא** **תסב** **תסג** **תסד** **תסה** **תסו** **תסז** **תסח** **תסט** **תע** **תעא** **תעב** **תעג** **תעד** **תעה** **תעו** **תעז** **תעח** **תעט** **תפ** **תפא** **תפב** **תפג** **תפד** **תפה** **תפו** **תפז** **תפח** **תפט** **תצ** **תצא** **תצב** **תצג** **תצד** **תצה** **תצו** **תצז** **תצח** **תצט** **י** **יא** **יב** **יג** **יד** **יה** **יו** **יז** **יח** **יט** **יכ** **יכא** **יכב** **יכג** **יכד** **יכה** **יכו** **יכז** **יכח** **יכט** **יל** **ילא** **ילב** **ילג** **ילד** **ילה** **ילו** **ילז** **ילח** **ילט** **ימ** **ימא** **ימב** **ימג** **ימד** **ימה** **ימו** **ימז** **ימח** **ינט** **ינ** **ינא** **ינב** **ינג** **ינד** **ינה** **ינו** **ינז** **ינח** **ינט** **יס** **יסא** **יסב** **יסג** **יסד** **יסה** **יסו** **יסז** **יסח** **יסט** **יע** **יעא** **יעב** **יעג** **יעד** **יעה** **יעו** **יעז** **יעח** **יעט** **יפ** **יפא** **יפב** **יפג** **יפד** **יפה** **יפו** **יפז** **יפח** **יפט** **יצ** **יצא** **יצב** **יצג** **יצד** **יצה** **יצו** **יצז** **יצח** **יצט** **כ** **כא** **כב** **כג** **כד** **כה** **כו** **כז** **כח** **כט** **כל** **כלא** **כלב** **כלג** **כלד** **כלה** **כלו** **כלז** **כלח** **כלט** **כמ** **כמא** **כמב** **כמג** **כמד** **כמה** **כמו** **כמז** **כמח** **כנט** **כנ** **כנא** **כנב** **כנג** **כנד** **כנה** **כנו** **כנז** **כנח** **כנט** **כס** **כסא** **כסב** **כסג** **כסד** **כסה** **כסו** **כסז** **כסח** **כסט** **כע** **כעא** **כעב** **כעג** **כעד** **כעה** **כעו** **כעז** **כעח** **כעט** **כפ** **כפא** **כפב** **כפג** **כפד** **כפה** **כפו** **כפז** **כפח** **כפט** **כצ** **כצא** **כצב** **כצג** **כצד** **כצה** **כצו** **כצז** **כצח** **כצט** **ל** **לא** **לב** **לג** **לד** **לה** **לו** **לז** **לח** **לט** **למ** **למא** **למב** **למג** **למד** **למה** **למו** **למז** **למח** **לנט** **לנ** **לנא** **לנב** **לנג** **לנד** **לנה** **לנו** **לנז** **לנח** **לנט** **לס** **לסא** **לסב** **לסג** **לסד** **לסה** **לסו** **לסז** **לסח** **לסט** **לע** **לעא** **לעב** **לעג** **לעד** **לעה** **לעו** **לעז** **לעח** **לעט** **לפ** **לפא** **לפב** **לפג** **לפד** **לפה** **לפו** **לפז** **לפח** **לפט** **לצ** **לצא** **לצב** **לצג** **לצד** **לצה** **לצו** **לצז** **לצח** **לצט** **מ** **מא** **מב** **מג** **מד** **מה** **מו** **מז** **מח** **מט** **מכ** **מכא** **מכב** **מכג** **מכד** **מכה** **מכו** **מכז** **מכח** **מכט** **מל** **מלא** **מלב** **מלג** **מלד** **מלה** **מלו** **מלז** **מלח** **מלט** **ממ** **ממא** **ממב** **ממג** **ממד** **ממה** **ממו** **ממז** **ממח** **מנט** **מנ** **מנא** **מנב** **מנג** **מנד** **מנה** **מנו** **מנז** **מנח** **מנט** **מס** **מסא** **מסב** **מסג** **מסד** **מסה** **מסו** **מסז** **מסח** **מסט** **מע** **מעא** **מעב** **מעג** **מעד** **מעה** **מעו** **מעז** **מעח** **מעט** **מפ** **מפא** **מפב** **מפג** **מפד** **מפה** **מפו** **מפז** **מפח** **מפט** **מצ** **מצא** **מצב** **מצג** **מצד** **מצה** **מצו** **מצז** **מצח** **מצט** **נ** **נא** **נב** **נג** **נד** **נה** **נו** **נז** **נח** **נט** **נכ** **נכא** **נכב** **נכג** **נכד** **נכה** **נכו** **נכז** **נכח** **נכט** **נל** **נלא** **נלב** **נלג** **נלד** **נלה** **נלו** **נלז** **נלח** **נלט** **נמ** **נמא** **נמב** **נמג** **נמד** **נמה** **נמו** **נמז** **נמח** **ננט** **ננ** **ננא** **ננב** **ננג** **ננד** **ננה** **ננו** **ננז** **ננח** **ננט** **נס** **נסא** **נסב** **נסג** **נסד** **נסה** **נסו** **נסז** **נסח** **נסט** **נע** **נעא** **נעב** **נעג** **נעד** **נעה** **נעו** **נעז** **נעח** **נעט** **נפ** **נפא** **נפב** **נפג** **נפד** **נפה** **נפו** **נפז** **נפח** **נפט** **נצ** **נצא** **נצב** **נצג** **נצד** **נצה** **נצו** **נצז** **נצח** **נצט** **ס** **סא** **סב** **סג** **סד** **סה** **סו** **סז** **סח** **סט** **סכ** **סכא** **סכב** **סכג** **סכד** **סכה** **סכו** **סכז** **סכח** **סכט** **סל** **סלא** **סלב** **סלג** **סלד** **סלה** **סלו** **סלז** **סלח** **סלט** **סמ** **סמא** **סמב** **סמג** **סמד** **סמה** **סמו** **סמז** **סמח** **סנט** **סנ** **סנא** **סנב** **סנג** **סנד** **סנה** **סנו** **סנז** **סנח** **סנט** **סס** **ססא** **ססב** **ססג** **ססד** **ססה** **ססו** **ססז** **ססח** **ססט** **סע** **סעא** **סעב** **סעג** **סעד** **סעה** **סעו** **סעז** **סעח** **סעט** **ספ** **ספא** **ספב** **ספג** **ספד** **ספה** **ספו** **ספז** **ספח** **ספט** **סצ** **סצא** **סצב** **סצג** **סצד** **סצה** **סצו** **סצז** **סצח** **סצט** **ע** **עא** **עב** **עג** **עד** **עה** **עו** **עז** **עח** **עט** **עכ** **עכא** **עכב** **עכג** **עכד** **עכה** **עכו** **עכז** **עכח** **עכט** **על** **עלא** **עלב** **עלג** **עלד** **עלה** **עלו** **עלז** **עלח** **עלט** **עמ** **עמא** **עמב** **עמג** **עמד** **עמה** **עמו** **עמז** **עמח** **ענט** **ענ** **ענא** **ענב** **ענג** **ענד** **ענה** **ענו** **ענז** **ענח** **ענט** **עס** **עסא** **עסב** **עסג** **עסד** **עסה** **עסו** **עסז** **עסח** **עסט** **עע** **עעא** **עעב** **עעג** **עעד** **עעה** **עעו** **עעז** **עעח** **עעט** **עפ** **עפא** **עפב** **עפג** **עפד** **עפה** **עפו** **עפז** **עפח** **עפט** **עצ** **עצא** **עצב** **עצג** **עצד** **עצה** **עצו** **עצז** **עצח** **עצט** **פ** **פא** **פב** **פג** **פד** **פה** **פו** **פז** **פח** **פט** **פכ** **פכא** **פכב** **פכג** **פכד** **פכה** **פכו** **פכז** **פכח** **פכט** **פל** **פלא** **פלב** **פלג** **פלד** **פלה** **פלו** **פלז** **פלח** **פלט** **פמ** **פמא** **פמב** **פמג** **פמד** **פמה** **פמו** **פמז** **פמח** **פנט** **פנ** **פנא** **פנב** **פנג** **פנד** **פנה** **פנו** **פנז** **פנח** **פנט** **פס** **פסא** **פסב** **פסג** **פסד** **פסה** **פסו** **פסז** **פסח** **פסט** **פע** **פעא** **פעב** **פעג** **פעד** **פעה** **פעו** **פעז** **פעח** **פעט** **פפ** **פפא** **פפב** **פפג** **פפד** **פפה** **פפו** **פפז** **פפח** **פט** **פצ** **פצא** **פצב** **פצג** **פצד** **פצה** **פצו** **פצז** **פצח** **פצט** **ק** **קא** **קב** **קג** **קד** **קה** **קו** **קז** **קח** **קט** **קכ** **קכא** **קכב** **קכג** **קכד** **קכה** **קכו** **קכז** **קכח** **קכט** **קל** **קלא** **קלב** **קלג** **קלד** **קלה** **קלו** **קלז** **קלח** **קלט** **קמ** **קמא** **קמב** **קמג** **קמד** **קמה** **קמו** **קמז** **קמח** **קנט** **קנ** **קנא** **קנב** **קנג** **קנד** **קנה** **קנו** **קנז** **קנח** **קנט** **קס** **קסא** **קסב** **קסג** **קסד** **קסה** **קסו** **קסז** **קסח** **קסט** **קע** **קעא** **קעב** **קעג** **קעד** **קעה** **קעו** **קעז** **קעח** **קעט** **קפ** **קפא** **קפב** **קפג** **קפד** **קפה** **קפו** **קפז** **קפח** **קפט** **קצ** **קצא** **קצב** **קצג** **קצד** **קצה** **קצו** **קצז** **קצח** **קצט** **ר** **רא** **רב** **רג** **רד** **רה** **רו** **רז** **רח** **רט** **רכ** **רכא** **רכב** **רכג** **רכד** **רכה** **רכו** **רכז** **רכח** **רכט** **רל** **רלא** **רלב** **רלג** **רלד** **רלה** **רלו** **רלז** **רלח** **רלט** **רמ** **רמא** **רמב** **רמג** **רמד** **רמה** **רמו** **רמז** **רמח** **רנט** **רנ** **רנא** **רנב** **רנג** **רנד** **רנה** **רנו** **רנז** **רנח** **רנט** **רס** **רסא** **רסב** **רסג** **רסד** **רסה** **רסו** **רסז** **רסח** **רסט** **רע** **רעא** **רעב** **רעג** **רעד** **רעה** **רעו** **רעז** **רעח** **רעט** **רפ** **רפא** **רפב** **רפג** **רפד** **רפה** **רפו** **רפז** **רפח** **רפט** **רצ** **רצא** **רצב** **רצג** **רצד** **רצה** **רצו** **רצז** **רצח** **רצט** **ש** **שא** **שב** **שג** **שד** **שה**

הנך אשא פנפי שחר אשנה באחרית יום גם שם ידך תתני ותאחזני ומנח וכו' גם חשך לא יחשיך ממך ולילה כיום יאיר וכו'. כי הצדיק האמת יכול להפך הכל למטובה ויהיה אידך שיהיה ובלבד שיאחז את עצמו בו בכל פחו תמיד כל ימי חייו בכל מה שיעבר עליו, וכמו שרואין בענין קדוש החדש שהוא כלל התורה, שהכל תלוי בהם כנ"ל:

ה וזה שפסוק להפסוקים הנ"ל שהם: "אם אפק שמים ואציעה שאול וכו'" הנ"ל "אשא פנפי שחר וכו'" כנ"ל, נמקד להם: "אודך על כי נראות נפליתי נפלאים מעשך ונפשי יודעת מאד". כי בודאי הוא נראות ונפלאות פלאי פלאות שאי אפשר להבין, כי נפשי יודעת מאד מה שעובר עלי שלא היה אפשר להתקיים לאלא פח הצדיקים הגדולים האוחזים בדי בעצתם העמוקות, שעל ידי זה מתחזקים בכל הדרכים והעצות שבעולם בבחינת אם אפק שמים וכו' ואציעה שאול הנך וכו'. וזהו: "גלמי ראו עינד ועל ספרך פלם יכתבו", זה בחינת רבוי הספרים הקדושים שפלם גלולים בספרו ותברך, שהוא ספר התורה הקדושה שגשגמת על ידי רבוי הספרים, כמו שמבאר שם, שעל ידי זה זוכין לעצה טובה בכל מקום שהוא כנ"ל, כי נמתקין כל הדינין, כי נכללין בבחינת קדשי קדשים וכו'. וזהו: "מים יצרו ולא אחד בהם". ודרשו רבותינו ז"ל: זה יום הפפורים, כי ביום פפור או נכללין הכל בבחינת קדשי

קדשים שלשם נכנס הכהן הגדול בשביל כל ישראל עם קמרת סמים ודקה מן הדקה לכפר על כלם, שכל זה הוא בחינה הנ"ל שנקללין בבחינת קדשי קדשים על ידי אמונת חכמים אמתיים שזוכין על ידי רבוי הספרים הקדושים וכו' כנ"ל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזהו: "ולי מה יקרו רעד אל מה עצמו ראשיהם", שגאמר על הצדיקים הקדושים האמתיים, הינו כנ"ל. שכל זה התקון הוא על ידי הצדיקים הקדושים שזוכין להאמין בהם על ידי שגחשבו אצלו כל הספרים הקדושים, כמו שמבאר שם וכן"ל:

דף קס"ד

ו ולבאר יותר ענין התורה "חדי רבי שמעון" הנ"ל, לקשר יותר מה שמבאר שם, שעל ידי האמונת חכמים, שעל ידי זה נתרבין ספרים וכו', על ידי זה נתתקן כל הפגמים שכתב שם תחלה בענין ידי הסמיכה וידי הבחינה וסוד העבור וחלקת העצה וכו', שהכל נתתקן על ידי רבוי הספרים קדושים שנתרבין על ידי אמונת חכמים כנ"ל. כי בדורות הראשונים לא היה פותבין כלל תורה שבעל פה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, דברים שבעל פה אי אתה רשאי לכתב וכו'. כי אי אפשר לכתב כל פטי הסברות והחלוקים שיש אפלו בדיני אסור והתר, ובפרט בדיני ממונות, מפל שפן בענין קיום התורה וכו'. על פני היתה התורה נמסרת רק פעל פה שהוא על ידי הסמיכה שסמכו זה לזה. וכלם הכרחו לקבל מרבי הראשון שהוא המסמך

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שלט

ידי זה וכו' לסוד העבור, כמו שמבאר שם, שזהו בחינת קדשת ראש חדש:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם שהוא מצוה הראשונה שנצטוו ישראל וכו'. ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו וכו'. כדי שיוכלו ישראל לכבש ארץ ישראל, ולבאורה קשה עדן אם כל מה שספר מעשה בראשית וכו' הכל היה בשביל כבישת ארץ ישראל, למה פתח בזה תחלה, היה לו להתחיל במצוה ראשונה 'החדש הזה לכם'. ואחר כך היה מספר מעשה בראשית, שהוא בשביל כבישת ארץ ישראל, כי הלא לא כבשו ארץ ישראל עד אחר מתן התורה, ולמה פתח בבראשית תחלה קדם החדש וכו'? אך על-פי הנ"ל, כי כל קדשת החדש, שהוא בחינת סוד העבור, אי אפשר לקבל כי אם על-ידי קדשת ארץ ישראל, על-יפן הכרח להתחיל תחלה בראשית, שעל-ידי זה נתגלה קדשת ארץ ישראל ואחר כך התחיל מצוה ראשונה, שהוא קדוש החדש, שהוא בחינת סוד העבור שאי אפשר לגלות כי אם על-ידי קדשת ארץ ישראל כנ"ל והוא מצוה ראשונה, כי בה תלויים כל המועדים וכל התורה בלה, שהכל בשביל לתקן פגמות הלכנה על-ידי סוד העבור, כמובן בספרי קדש הרבה בזה וכנ"ל:

ז ואז כשהיתה הסמיכה וכל התקנים הנ"ל היו יודעין לתת עצה

הראשון, שהוא משה רבנו שהסמיד את יהושע וכו'. כי עקר הסמיכה הוא בשביל תורה שבעל פה, כי על-ידי הסמיכה בדיו המשיך בו חכמתו העמוקה מאד בבחינת יהושע בן נון מלא רוח חכמה כי ספד משה ידיו עליו:

(וזהו בעצמו בחינת מלוי פגמת הלכנה, כי פני יהושע כפני לכנה וכו' בתרא עה) ועקר החכמה שצריך לקבל לתת עצה בכל פרטי הימים והספרות שיש בהתורה שבעל פה שהיא שלמות תורה שבכתב, ובפרט בענין הנהגת העולם הכפופים תחתיו שידע איד להנהיג את כל אחד בכל עת בכל מה שעובר עליו, שזהו בחינת 'איש אשר רוח בו' שידע להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד, והעקר בעבודת ה', ובפרט לקרב הרחוקים מאד מאד שאפלו בשמתקרבם עובר עליהם מה שעובר וכו'. וכן נמסרה התורה מידו לדור מיהושע לקנים וכו' עד אנשי פנסת הגדולה וכו', שכל זה בחינת הסמיכה שנתה אז שלא היה רשאי להיות רבי ומנהיג כי אם על-ידי הסמיכה, ומשם קבלו ידי הפתיכה, כמו שמבאר שם. כי גם תורה שבכתב בעצמה כל שלמותה על-ידי תורה שבעל פה שנמשכת על-ידי הסמיכה כנ"ל, על-יפן משם קבלו גם ידי הפתיכה בכל המשפטים שבין ישראל שהכל יתקום על-ידי כתיבת ישראל. ועל-ידי זה וכו' לקדשת ארץ ישראל, כמו שמבאר שם, שעל-ידי ידי הפתיכה נתקדש האויר בקדשת ארץ ישראל ועל-

לנפשו על-ידי החכמים האמתיים הנסקמים, שעקר הסמיכה הוא בשביל זה כנ"ל, אבל עקשו בעונותינו הרבים שנפגם כל זה, כי אין לנו סמיכה זה בפה ובפה דורות. ובכל דור דור של אריכת הגלות סומכים מעצמם מנהיגים הנקראים בשם רבי שאינם נהוגים, שעל-ידי זה נתקלקל כל הנ"ל. ועליבן באמת אין יכולין לתת עצה לנפשו כנ"ל. והעקר בענין קיום התורה של הרחוקים התפצים לשוב וכו' כנ"ל, עליבן כל התקון על-ידי רבוי הספרים שנתחברין בכל דור שהתירו חכמינו ז"ל לכתב משום "עת לעשות לה' הפרו תורתך". 'הפרו תורתך' דיקא, ששבביל אותן שהפרו תורתך והטאו כמו שחטאו וצריכים להוציאם משיט היום וכו' שנפלו לשם, שצריכין להאיר בהם עצות עמקות מאד וכו', על-בן בשבילם התירו לכתב תורה שבעל פה, שעל-ידי זה נתרבין ספרים קדושים הרבה בכל דור שבהם גמשיך קדשת ידי הסמיכה, כי עתה שאין לנו סמיכה, אף-על-פי-כן לא אברה תקנותנו, כי החכמים הקדושים האמתיים ממשיכין בחינת ידי הסמיכה בידי הכתיבה, הונו בכתיבת ספרים הקדושים שפותבין, שעל-ידי זה נתקדש האויר בקדשת ארץ-ישראל. ועל-ידי זה נמשך בחינת קדשת סוד העבור, שהוא סוד קדשת ראש חדש, שהוא שרש התשובה כנ"ל:

לחשב על תכליתו הנצחי שלא יאבד בהטאו וכו', כמו שידוע בנפשו מה שנעשה עמו. ואין לו תחבולה ועצה לצאת כנ"ל, כי היה כרצה להתקרב לחכמי אמת שיודעים עצות עמקות להוציא, אבל אינו יודע היכן הם מרפוי תבערת המחלקת הגדולה שנתרפה עתה קמגוריא גדולה מאד בין התלמידי חכמים וכו', עליבן כל תקונו על-ידי רבוי הספרים הקדושים, שדיקא על-ידי זה בעצמו ששומע גדל המחלקת ישים על לבו לשוב בתשובה על פגם אמונת חכמים, שמשם כל המחלקת, כמו שמבאר שם. ובכל פעם שישוב על זה יחזרו ויחשבו אצלו כל הספרים הקדושים, מפל שבן וכל שבן שכן שידור בנפשו שלא להלעיג, חס ושלום, על שום אחד מהם שלא יהיה גדון בצואה רותחת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמו שמבאר בהתורה הנ"ל. וכשיחשבו בעיניו כל הספרים, יוכל למצא בהספרים הקדושים עצות אמתיות לנפשו בכל המקום אשר הוא שם כנ"ל, כי על-ידי רבוי הספרים הקדושים נתמקן הכל כנ"ל: וכבר מבאר בדברינו בזה במקום אחר אשר רק מהספרים שנתוסדו על-פי חכמות חיצוניות שהם אריסטו, יפח שמו, ותרבו, מהם צריכין להתרחק במטחוי קשת אפלו אם הפרם גדולי ישראל, במבאר בכמה ספרים ובדברינו גדל האהרה להתרחק מהם, כי לא פאלה חלק יעקב וכו', כמו שמבאר במקום אחר. אבל כל הספרים שנתוסדו על-פי דברי

הנפשו על-ידי החכמים האמתיים הנסקמים, שעקר הסמיכה הוא בשביל זה כנ"ל, אבל עקשו בעונותינו הרבים שנפגם כל זה, כי אין לנו סמיכה זה בפה ובפה דורות. ובכל דור דור של אריכת הגלות סומכים מעצמם מנהיגים הנקראים בשם רבי שאינם נהוגים, שעל-ידי זה נתקלקל כל הנ"ל. ועליבן באמת אין יכולין לתת עצה לנפשו כנ"ל. והעקר בענין קיום התורה של הרחוקים התפצים לשוב וכו' כנ"ל, עליבן כל התקון על-ידי רבוי הספרים שנתחברין בכל דור שהתירו חכמינו ז"ל לכתב משום "עת לעשות לה' הפרו תורתך". 'הפרו תורתך' דיקא, ששבביל אותן שהפרו תורתך והטאו כמו שחטאו וצריכים להוציאם משיט היום וכו' שנפלו לשם, שצריכין להאיר בהם עצות עמקות מאד וכו', על-בן בשבילם התירו לכתב תורה שבעל פה, שעל-ידי זה נתרבין ספרים קדושים הרבה בכל דור שבהם גמשיך קדשת ידי הסמיכה, כי עתה שאין לנו סמיכה, אף-על-פי-כן לא אברה תקנותנו, כי החכמים הקדושים האמתיים ממשיכין בחינת ידי הסמיכה בידי הכתיבה, הונו בכתיבת ספרים הקדושים שפותבין, שעל-ידי זה נתקדש האויר בקדשת ארץ-ישראל. ועל-ידי זה נמשך בחינת קדשת סוד העבור, שהוא סוד קדשת ראש חדש, שהוא שרש התשובה כנ"ל:

ועל-ידי זה זוכין גם עתה לעצה שלמה כנ"ל, עליבן מי שרוצה באמת

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שמא

רבותינו ז"ל בתלמוד ופוסקים וספרי מוסר שנתפדו עליהם ועל דברי הזהר הקדוש והאר"י ז"ל, בהם צריכין להתדבק ולקיים הפד בהם והפד בהם, ועל כל פנים ואמין בהם, מפל שכן וכל שכן שלא ילעוג עליהם, חס ושלום, וכשיתגבר לעסק בהם גודאי יזכה למצא עצות לנפשו תמיד, כי בחינת ידי הפסיכה, שמשום כל העצות האמתיות, גנוזים בספריהם הקדושים כנ"ל:

ועל-פי כל זה תוכל להבין קצת קשר כל התורה הנ"ל היטב ותוכל לקבל מושם הצלה לנפשך בכל עת אם תרצה באמת לאמתו:

ח כלל הדבר, שתקון פנימת הלכנה, שהוא מצות קדשת ראש חדש,

שהוא בחינת סוד העבור, נעשה על-ידי רבוי הספרים הקדושים שנתרבין בכל דור, שהם שלמות התורה, כמו שמבאר שם, כי תורה שבכתב ותורה שבעל פה הם בחינת חמה ולכנה פדוע, בחינת משה ויהושע, כי פני משה פפני חמה ופני יהושע פפני לכנה, על-כן על-ידי רבוי הספרים שנתרבין, שהם בחינת תורה שבעל פה, שעל-ידי זה נשלם תורה שבכתב, כמו שמבאר שם, ונתחד ונקלל תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, על-ידי זה נתחד ונקלל הלכנה עם החמה, כי הם הם בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שהיא עקר תקון פנימת הלכנה בשמותיחדת עם החמה, שהיא נעשה על-ידי רבוי הספרים כנ"ל:

ט ועקר התקון הוא בראש השנה, שאז הוא ראש השנה וראש חדש ביום אחד, כי שנה וחדש הם בחינת חמה ולכנה, ואז בראש השנה נקללין יחד, בבחינת זכרון אחד עולה לכאן ולכאן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהיה בחינת "תקעו בחדש שופר בפסא ליום חגנו", כמו שדרשו רבותינו ז"ל, אזתהו חג שהחדש מתפסה בו וכו'. כי אז בראש השנה עקר התשובה, כי הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. ועקר התשובה הוא על פגם אמונת חכמים שבוה תלוי כל התורה כנ"ל (ובנו שמבאר במקום אחר). ועל-ידי התשובה נתרבין הספרים הקדושים כנ"ל, שעל-ידי זה נכלל חמה ולכנה יחד בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה כנ"ל:

ועל-כן נקרא הדין והמשפט של ראש השנה שדינין ושופמין את כל אחד ואחד בשם פתיבת ספרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שלשה ספרים נפתחין בראש השנה. 'ספרים' דיקא, כי הדין והמשפט היא כפי מה שכל אחד שב בתשובה על אמונת חכמים, שעל-ידי זה נתרבין הספרים כנ"ל:

ועל-כן הם שלשה ספרים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, צדיקים נכתבין לאתמר לחיים, רשעים לאתמר למיתה, בינונים תלויים ועומדים עד יום כפור. ולמדו מפסוק: "מחו מספר חיים וכו'". כי 'צדיקים' הם התלמידים חכמים האמתיים העוסקים בתורה באמת ועוסקין להרבות

לד' ת"ר

נכנס הכהן הגדול לבית קדשי קדשים להאבן שתיה על ידי הכח של תשובת ישראל, שעל ידי זה נתרבו הספרים הקדושים, שעל ידי זה נכללת התורה בבחינת אבן שתיה וכו' פנ"ל:

י ועל-בן או ביום-כפור מתפללין חמש תפלות. כי תפלה בחינת מלכות בחינת לבנה בחינת תורה שבעל פה כידוע. ועל-בן ביום-כפור שאו נשלים תקון פגימת הלבנה. כי נכללין חמה ולבנה תורה שבכתב ותורה שבעל פה יחד. על-בן או התפלה בתכלית השלמות שמתפללין חמש תפלות כנגד חמישה חמשי תורה. כי התפלה בחינת תורה שבעל פה וכו' נכללת בכל החמישה חמשי תורה. כי נכללין או בשלמות פנ"ל שהיו בחינת עשרת הדברות שהיו פתובים על לוחות האבן שהם חמש כנגד חמש כמו שאמרו רבותינו ז"ל בחינת חמישה חמשי תורה וחמישה תפלות של יום-כפור שנכללין יחד שהם עקר התקון שגשגם ביום-כפור פנ"ל:

י ועל-בן נקראת התפלה החמישית שמוסיפין ביום-כפור 'נעילה', כי על ידי זה נועלין ומחברין וכוללין יחד תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שהם בחינת חמה ולבנה פנ"ל:

י ועל-בן אומרים או ה' הוא האלקים שבע פעמים. ושמע וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כי ה' הוא האלקים זה בחינת יחוד תורה שבכתב

ספרים קדושים בעולם, שהם עקר התקון. ועל-בן הם נכתבין בודאי לאתרו לחיי עולם לנצח. 'רשעים' הם המלעינים על רבוי הספרים ומתולוצצים מהם והם אצלם למותר, הם נדונים לאתרו למיתה, כי הם נדונים ביגיעת בשר בצואה רותחת, שמשם עקר המיתה שנגורה על ידי אכילת עץ הדעת טוב ורע וכו'. וכמו שמבאר מנה במקום אחר. 'בינונים' הם שהתחילו לשוב על פנים אמונת חכמים, אבל עדן לא שבו בתשובה שלמה ולא תקנו עדן פנים אמונת חכמים פראי, הם תלויים ועומדים עד יום-כפור, כי אז ביום-כפור או גמר התקון, הנ"ל כמובן בתורה הנ"ל שכתב שם, שעל ידי ששבין בתשובה על פנים אמונת חכמים, על ידי זה נחשבין בעיני הספרים שמתחלה היו בעיניו בלא. וכן בכל פעם על ידי כל תשובה ותשובה נחשב בעיניו יותר עוד ספר וכו', שעל ידי זה נשלים תורה שבכתב ונכללת בבחינת לוחות האבן בחינת אבן שתיה קדשי קדשים וכו', ענין שם, שהיו בחינת יום-כפור שאו נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים לבית קדשי קדשים להאבן שתיה ששם עמדו לוחות האבן. ועל-בן הבינונים תלויים ועומדים עד יום-כפור, שאו גמר התקון הזה פנ"ל. על-בן הם תלויים ועומדים מראש השנה עד יום-כפור אם ישונו בכל פעם ויחשבו בעיניהם הספרים או וכו' ביום-כפור לגמר חתימה טובה, כי אז ביום-כפור עקר שלמות תקון זה, כי אז

וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, בְּחֵינַת חִמּוּה וּלְבָנָה פִּדְיוֹעַ, בְּחֵינַת כִּי שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים. וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחֵינַת שְׁמַע, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד פִּדְיוֹעַ. וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים אִז 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' בְּקוֹל רֶם, כִּי בְּכָל הַשָּׁנָה שְׁעֵדִין לֹא נִתְתַּקֵּן בְּשִׁלְמוֹת פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל־כֵּן צָרִיכִין לומר בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּלַחֲשׁ, שְׁלֹא יִתְגַּדֵּל כְּנוֹ הַחוּלְקִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהוּא בְּחֵינַת תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה פִּדְיוֹעַ, שֶׁהוּא חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל הַתְּלַמּוּדֵי חֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁמִּתְקַרְבִּין סְפָרִים הַרְבֵּה צָרִיכִין לומר אִז בְּלַחֲשׁ, כִּי צָרִיכִין לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת פְּמֹה וּכְמֹה חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלֹא לְגַלּוֹתָם בְּבַחֲנֵינַת קוֹל רֶם כִּי אִם בְּבַחֲנֵינַת סוֹד בְּלַחֲשׁ. וְכֵמוֹ שְׁאָמַר אֲרוֹנְנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ ז"ל שֵׁישׁ כְּמֹה דְּבָרִים שֶׁהֵם עֵתָה סוֹד וְיִתְּיָה יָמִים וּמִנּוּם שְׁלֹא יִהְיֶה סוֹד וְכוּ' (כְּמוֹ שְׁמִיבָא בְּסֵפֶר חַי מוֹרְנוּן (סִיפּוּן ת"ס)).

וְעַל־כֵּן יֵשׁ כְּמֹה סְפָרִים קְדוּשִׁים שֶׁהִיוּ גְּנוּזִים כְּמֹה שְׁנַיִם, וְאַחַר כֵּךְ בְּרַבּוֹת הַיָּמִים נִתְגַּלּוּ, כְּמוֹ סְפָרֵי הַזֵּהר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֵרֶז ז"ל וְכוּן יֵשׁ כְּמֹה סְפָרִים קְדוּשִׁים שְׁגִנוּזִים עֲדִין וּבְיָמֵים הַבָּאִים יִתְגַּלּוּ וְאֶפְלוּ הַסְּפָרִים שְׁמִנְגְלִים עֲכָשׁוּ צָרִיכִים לְגַלּוֹתָם מְעַט מְעַט. וְגַם צָרִיכִים כְּמֹה דְּבָרִים לְכַתְּבָם בְּרָמּוֹ, הַכֵּל מַחֲמַת הַחוּלְקִים וְהַלְצִים שְׁלֹא יִתְגַּדֵּל יוֹתֵר. וְכֵל זֶה הוּא בְּחֵינַת סוֹד אֲמוּנַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּלַחֲשׁ בְּכָל הַשָּׁנָה

בְּלֶחָה, אֲבָל בְּיוֹם־כְּפּוֹר שְׁאֵן נִכְנָם הַכּוֹן הַגְּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנָי לְאֲכוֹן שְׁתִּיָּה וְכוּ', שְׁאֵן נִשְׁלָם בְּחֵינַת תְּקוּן אֲמוּנַת חֲכָמִים עַל־יְדֵי רַבּוּי הַסְּפָרִים וְכוּ' כַּנֶּ"ל, עַל־כֵּן אִז אוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּקוֹל רֶם, כִּי כִּשְׁתִּיָּתְגַּלּוּ הָאֲמִת וְיִדְעוּ וְיִאֲמִינוּ הַכֵּל בְּקִדְשַׁת נִפְלְאוֹת חֲדוּשֵׁי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים בְּיָדָאִי אִז לֹא נִצְטַרְךָ לְהַעֲלִימָם וּלְהַסְתִּירָם בְּבַחֲנֵינַת סוֹד וּלְחֲשׁ, כִּי אִז לֹא יִהְיֶה סוֹד. וּבְכָל יוֹם־כְּפּוֹר נִמְשָׁךְ בְּחֵינַת זֹאת עַל־יְדֵי תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן אוֹמְרִים אִז בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּקוֹל רֶם וְכַנֶּ"ל. וְזֶה בְּחֵינַת מַה שְׁמִבְּאֵר עַל לְעֵינֵי הַעַמּוּם וְכוּ', שֶׁהַסּוֹד נִשְׁאָר אֲצֵלְנוּ, רַק שְׁמִנְגְלִין שְׁכִינּוּ שֶׁהַסּוֹד אֲצֵלְנוּ וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחֵינַת אֲמוּנַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּלַחֲשׁ בְּבַחֲנֵינַת סוֹד, אֲבָל בְּיוֹם־כְּפּוֹר אוֹמְרִים בְּקוֹל רֶם, כִּי אִז נִמְשָׁךְ בְּחֵינַת תְּקוּן פְּגִימַת הַלְבָּנָה, בְּחֵינַת הַתְּגַלּוֹת סוֹד הַעֲבוּר שְׁתִּתְגַּלּוּ לְעֵתִיד. עַל־כֵּן אוֹמְרִים אִז בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּקוֹל רֶם וְכַנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן מִתְדַרְשִׁין כֵּל יִשְׂרָאֵל לְקַדֵּשׁ אֶת הַלְבָּנָה בְּמוֹצָאֵי יוֹם־כְּפּוֹר, כִּי אִז עֲקָר תְּקוּן פְּגִימַת הַלְבָּנָה כַּנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן אַחַר יוֹם־כְּפּוֹר עוֹשִׂין סְבוֹת, שֶׁהוּא בְּחֵינַת תְּקוּן שְׁלְמוֹת הַעֲצָה, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינַת סְפָה, בְּחֵינַת וּפְרָם עֲלֵינוּ סִפְת שְׁלוֹמָךְ וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְכוּ' (וְכֵמוֹ שְׁמִיבָא בְּסִיפּוּן אֲחֵי). וְאַחַר כֵּךְ עוֹשִׂין שְׁמַחַת תּוֹרָה, כִּי עַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שְׁמַחָה, בְּחֵינַת 'אוֹר צִדִּיקִים יִשְׁמַח' שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי שְׁנִכְלָלִין כֵּל

האֲבָנִים בְּאֶבֶן אֶחָד וְכו', שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבוּצָה וּבְלִילֵי הַנֶּפֶשׁוֹת. וְזֶה שְׁמֵתִקְבָּצִין אֶל הַצַּדִּיק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכו', עַן שֵׁם, שֶׁעַל זֶה הוּא בְּחִינַת אַחַת כְּמוֹבֵן שֵׁם:

יֵא וְזֶה בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי

י'ס־כְּפֹרֶה, (כְּמוֹ שְׂמֵכֵיךְ הַחֲתוּמָה 'כִּי מִתְחַסֵּם נִתְחַסֵּם' סִימָן ז' בְּלִשׁוֹן תַּנְחֵם).

כִּי בְיוֹם־כְּפֹרֶה נִשְׁלַמְתָּ הַתּוֹרָה בְּרַבּוֹי הַסְּפָרִים בְּבְחִינַת לִוְחֹת הָאֲבָן.

וְעַל־כֵּן אַחֵר קֵד עוֹשִׂין הַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ הַבֵּית, כִּי עֵקֶר בְּגִין הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל לְעֵתִיד הוּא עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה בְּבְחִינַת 'בְּחֻמְהָ יִבְנֶה בֵּית', עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחֻמְהָ, עַל־יְדֵי זֶה 'יִבְנֶה בֵּית', שֶׁהוּא הַבֵּית־

הַמִּקְדָּשׁ, כִּי עֵקֶר הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הִיָּה מֵה שֶׁהִכְנִיעוּ מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שָׂרְצוּ לְהַחְרִיב אֶת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וּלְכַפֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כִּי פָּגְמוּ בְכַתִּיבַת סְפָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ: "כְּתַבּוּ לָכֶם עַל קַרְן הַשּׁוֹר שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק וְכו'". 'כְּתַבּוּ דִּיקָא, כִּי רָצוּ לְהַפְדּ כַּהֲפֵד אֶל הַפֶּד לְהַחְלִישׁ וּלְכַפֵּל חֵם וְשָׁלוֹם, כְּתַב דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתִיבַת סְפָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁבְכַתְּבָה וּבַעַל פֶּה כְּכוֹל וְלַהֲגַבִּיר הַהֶפֶד כְּתַב דְּסִמְרָא אַחְרָא,

בְּחִינַת כְּתַבּוּ לָכֶם וְכו' שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק וְכו', שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת כְּתִיבַת סְפָרֵי חֻמְיָן וְיָן שְׂמֵהֶם כֹּל הַחֻמְוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שְׂנֵקְרָאִים בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל חֻמְוֹת יוֹנִית, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַעֲקֹר כְּנֶגֶד תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֵצֶם הַצָּרָה שְׂבַדּוֹרוֹת אֵלוֹ שְׂמֵתִקְבָּרִים הַכַּתּוֹת רַעוֹת

הַעוֹסְקִים בְּחֻמְוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּמְרַבִּים סְפָרִים הַרְעִים שֶׁל הַכֹּל וְשֶׁל אֲפִיקוֹרְסִית וּמַתְלוֹצְצִים מְכַל סְפָרֵי אֲמַת הַמִּיִּסְדִּים עַל־פִּי חֻמְוֹת הַאֲמַת עַל־פִּי חֻמְוֵי הַתַּלְמוּד

וְהַזָּהָר הַקְּדוֹשׁ וְכו'. וְכִי שְׂבַקִּי בָהֶם רוּאָה שְׂבַרְב דְּבַרְיָהֶם הֵם נוֹטִים אַחֲרֵי פֶת הַקְּרָאִים פְּדוּעֵי, וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַמִּשְׁכַּת הַנֶּפֶשׁ וְהַיְשׁוּעָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ בְּכֹל דוֹר הוּא עַל־יְדֵי

קְדֻשַׁת רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם כְּפֹרֶה, כְּמוֹ שְׂכַתְּבָה אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ ז"ל כְּכוֹל, הֵינּוּ עַל־יְדֵי הַכְּשָׁרִים הַשְּׂבִיבִים בְּתַשְׁבּוּחַ עַל פְּגַם אֲמוֹנַת חֻמְיָם, שְׂעַל־יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּין סְפָרִים

קְדוֹשִׁים הַרְבֵּה כְּכוֹל, שֶׁזֶּה הַתַּקּוֹן נַעֲשֶׂה בְּרַח וְנִגְמַר בְּיוֹם־כְּפֹרֶה כְּכוֹל. וְכַשֵּׁה קָם זֶה נּוֹפֵל, שְׂנוֹפְלִים עַל־יְדֵי זֶה סְפָרֵי הַמּוֹרִים שְׂלָהֶם וְעוֹקְרִים דְּעוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת וְנִמְחִין

מֵלֶכְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּה בְּחִינַת קְדֻשַׁת הַנֶּפֶשׁ לְהַכְנִיעַ חֻמְוֹת יָוֵן וְלַהֲגַבִּיר אֹרֶךְ סְפָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת גֵּר הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת אֹרֶךְ הַתּוֹרָה, בְּחִינַת כִּי גֵר מְצוּהָ וְתוֹרָה אֹרֶךְ, בְּחִינַת גֵּר הַנֶּפֶשׁ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ

שְׂמוֹסִיפִין בְּכֹל פַּעַם שְׂתֵאִיר בְּיוֹתֵר אֹרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל־יְדֵי רַבּוֹי הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אֹרֶךְ הַתּוֹרָה כְּכוֹל:

יב וְעַל־כֵּן קוֹרִין בְּהַנֶּפֶשׁ בְּפִרְשַׁת שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְשִׂאִים, כִּי שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְשִׂאִים שֶׁל הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר שְׂבִיבִים הֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, כְּמוֹבָא,

כִּי הַנְּשִׂאִים הֵם בְּחִינַת חֻמְיָן הַדּוֹר שְׂמִקְבָּלִים מִמּוֹשָׁה רַבְּנוּ, עַלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרְבֵּי הָאֲמִתִּי שְׂבַכְּל דוֹר

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שמה

תק"ח

חַכְמַתְכֶם וּבִנְתֻכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים וְכוּ'.
 וְאָמְרוּ רַק עִם חֶכְם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגְּדוֹל
 הַזֶּה". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל סוּד הָעֵבֹר.
 זֶהוּ 'חֶכְם' רֵאשִׁי תְבוֹת חִסְרִים מְלֵאִים
 מִסְדָּרָן, כִּי זֶה כָּלל הַשְּׁבוֹן עֵבֹר שְׁנַיִם
 וְקִבְעוֹת חֲדָשִׁים, שְׁעַל זֶה נֹאמַר: "כִּי הָיָה
 חֲכַמְתְּכֶם וְכוּ' רַק עִם חֶכְם וְכוּ'" וְכַנ"ל:

יֵד זֶה שְׁכָחוּב בַּמְדָּרֶשׁ בַּפְּרָשָׁת הַנְּשִׂאִים
 שְׁנִתְנַאֲל בֵּן צוּעָר נְתַן עֲצָה זֹאת
 לְהַנְשִׂאִים לְחַנֵּךְ הַמּוֹשֵׁק בְּאֵלֵי הַעֲגֻלוֹת
 וְהַתְּקַרְבוֹת וְכוּ', כִּי הֵם הָיוּ יוֹדְעִין לְעֵבֹר
 שְׁנַיִם וְלִקְבַע חֲדָשִׁים, כְּמוֹ שְׁכָחוּב: "וּמִכֵּי
 יִשְׁשַׁכֵּר יוֹדְעֵי בֵּינָה לְעֵתִים לְדַעַת מַה
 יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל וְכוּ'", עַזֵּן שֵׁם בַּמְדָּרֶשׁ.
 נִמְצָא, שְׁמִבְאָר בַּמְדָּרֶשׁ שְׁתַּקְרַבּוֹת הַשְּׁנַיִם
 עֵשׂוֹר נִשְׂאִים הָיָה עַל־יְדֵי בְנֵי יִשְׁשַׁכֵּר
 שִׁדְעוּ סוּד הָעֵבֹר, הֵינּוּ כַּנ"ל, כִּי שְׁנַיִם
 עֵשׂוֹר נִשְׂאִים הֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם עֵשׂוֹר חֲדָשִׁי
 הַשָּׁנָה, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עֵשׂוֹר רֵאשִׁי חֲדָשׁ,
 בְּחִינַת סוּד הָעֵבֹר. וְעַל־כֵּן קוֹרִין זֹאת
 בְּחֻנְפָּה שְׂאֵי עוֹסְקִים בַּתְּקוּן זֶה כַּנ"ל:

זוּ וְעַל־כֵּן בְּאֵמַת הַקְּרִיבֵי כָּל הַתְּקַרְבוֹת
 מִדַּעַתֵּן שְׂלֵא עַל־פִּי מוֹשֵׁפֵט
 הַתּוֹרָה, רַק שֶׁה' יִתְבַּרַךְ הַסְּכִים עַל יְדֵי,
 כִּי הַקְּרִיבֵי קִמְרַת יְחִיד וְחִטָּאת יְחִיד שְׂאֵינִי
 רֵאשִׁי עַל־פִּי הַדִּין וְכַמוֹכָא בַּפְּרָשׁ רִשִׁי. כָּל
 זֶה הוּא בְּחִינַת הַנ"ל, כִּי זֶה בְּחִינַת סוּד
 הָעֵבֹר שְׁנִמְסָר לְחַכְמֵי אֲמַת הַגְּדוֹלִים
 שְׂיִכּוּלִים לְהַנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל פְּרָצוֹנִם כְּפִי
 צִדֵּךְ הַדּוֹר וְהַשָּׁעָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 ז"ל לְעֵנָן אֵלֵיהֶוּ בְּהַר הַכְּרִמָּל שְׁהַקְּרִיב

שֶׁהֵם עוֹסְקִין לְתַקֵּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה שֶׁהוּא
 בְּחִינַת קְדֻשַׁת שְׁנַיִם עֵשׂוֹר רֵאשִׁי חֲדָשִׁים
 כַּנִּדְרָה שְׁנַיִם עֵשׂוֹר שְׁכָמוֹם כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן
 קוֹרִין זֹאת בְּחֻנְפָּה, כִּי אֵין הוּא בְּחִינַת תְּקוּן
 אֲמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת רֵאשִׁי
 חֲדָשׁ, בְּחִינַת סוּד הָעֵבֹר כַּנ"ל:

יֵג וְעַל־כֵּן נִקְבַע הַנְּפָה בְּסוּף חֲדָשׁ כַּסְלוֹ
 וּבְרֵאשִׁי חֲדָשׁ וְתַחֲלֵת חֲדָשׁ
 מִבַּת מַה שְׂלֵא מְצִינֵו בְּשׁוּם יוֹם טוֹב, כִּי
 אֵין הוּא בְּחִינַת תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה, שְׁעַקֵּר
 הַמְּקוּנָה בְּשִׁמְתַמְעֻמַּת בְּתַכְלִית הַמַּעוֹט
 בְּסוּף הַחֲדָשׁ וְחֻזְרַת וּמְתַמְלֵאֵת בְּרֵאשִׁי
 חֲדָשׁ כִּידוּעַ וְעַל־כֵּן נִקְבַע הַנְּפָה בְּכַסְלוֹ, כִּי
 עַקֵּר קְבִיעַת הַשָּׁנָה תְּלוּי בְּחֻשׁוֹן וְכַסְלוֹ
 כִּידוּעַ לְבִקְיָאִים בְּחֻשׁוֹן הַלְּחֻזֹת. נִמְצָא
 כְּשִׂינְצָא כַּסְלוֹ וְנִכְנַס רֵאשִׁי חֲדָשׁ מִבַּת
 וְיוֹדְעִים קְבִיעַתָּם כְּבָר נִשְׁלַם הַקְּבִיעוֹת שֶׁל
 הַשָּׁנָה, כִּי אַחַר כֵּךְ מִתְנַהֲגִים כָּל הַחֲדָשִׁים
 כַּסְדָּר אַחַד מְלֵא וְאַחַד חִסֵּר וְעַל־כֵּן
 מַחֲמֹת שְׁעַקֵּר תְּקוּן קְבִיעוֹת הַשָּׁנָה שְׁנִמְשָׁךְ
 מִסוּד הָעֵבֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת רֵאשִׁי
 חֲדָשׁ, נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי תְּקוּן אֲמוּנַת חֲכָמִים
 שְׁנִתְתַּקֵּן בְּחֻנְפָּה כַּנ"ל, עַל־כֵּן סִבַּב ה'
 יִתְבַּרַךְ שִׁיְהִיָּה נִקְבַע הַנְּפָה בְּכַסְלוֹ וּמִבַּת,
 שְׂאֵי עַקֵּר קְבִיעוֹת הַשָּׁנָה כַּנ"ל:

וְאַנְכּ אֲמַרְתִּי לְרִשֵׁם מַה שֶׁהַאִיר ה' בְּלִבִּי
 עַל עֵינַי קְבִיעוֹת הַשָּׁנָה שְׁלִפְעַמַּיִם
 הִיא חִסְרָה כְּשִׁחֻשׁוֹן וְכַסְלוֹ הֵם חִסְרִים
 וְלִפְעַמַּיִם מְלֵאִים, וְלִפְעַמַּיִם כַּסְדָּרֵן כִּידוּעַ,
 כְּמִבְאָר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ, וּבַפְּרָשׁ כַּפְרִי עֵין
 חַיִּים. וְהוּוּ מְרַמֵּז בַּפְּסוּקָה, "כִּי הָיָה

בְּשַׁעַת אַסּוּר הַבְּמוֹת בְּשִׁבְלֵי קְדוּשׁ הַשָּׁמַיִם
וְלִמְדוֹ מִפְּסוּק "אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן" וְכֵן בְּשִׁאֲרֵי
מִקּוּמוֹת. וְכֵל זֶה בְּחִינַת סוּד הָעֵבֹר כַּנֶּ"ל.
וְעַל־כֵּן בְּנֵי יִשְׂשַׁכָּר דִּיקָא שְׁהָיוּ בְּקִיָּאִים
בְּסוּד הָעֵבֹר נִתְּנוּ עֲצָה שֶׁל אֱלֹהִים
הַתְּרַבּוּת לְחַנּוּךְ הַמִּשְׁכָּן עַל יָדָם, כִּי כֹל
הַחֲנוּךְ שֶׁל הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר גִּישׁוּאִים, שֶׁהֵם
כַּנְגֵד שְׁנַיִם עֶשֶׂר רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הוּא בְּחִינַת
סוּד הָעֵבֹר כַּנֶּ"ל:

ויק
טו

זו וְהִנֵּה מְבֹאֵר מִכָּל הַנֶּ"ל שֶׁעַל־יְדֵי תַקּוּן
אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה
נִתְרַבֵּין הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה
נִתְחַקְּנוּ כָּל הַתַּקְּוִיִּים הַנֶּ"ל הַנּוֹפְרִין
בְּחַתּוּרָה הַנֶּ"ל עַד שְׂזוּכִין לְסוּד הָעֵבֹר,
עַל־יְדֵי זֶה וְזוּכִין לְעֲצוֹת שְׁלֹמוֹת שֶׁכֵּל אַחַד
יָכוֹל לָתֵת עֲצָה לְנַפְשׁוֹ בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר
הוּא שָׁם וְהַעֲקָר בְּקִדְשֵׁי יְהוּדָתוֹ, שֶׁזֶה
עֵקֶר תַּקּוּן הַתְּשׁוּבָה שִׁיתְּנַבֵּר לְשׁוּב לַה'
יְתִבְרַךְ מִכָּל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם אִפְלוּ
אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁנִּתְעָה מְאֹד בְּעוֹנוֹתָיו
הַרְבִּים וְכוּ' וְכַנֶּ"ל. כִּי אִין מְקוֹם בְּעוֹלָם
שֶׁאִין שָׁם עֲצָה וְתַקְוָה לְצֵאת מִשָּׁם רַק
שֶׁנֶּעֱלַם מִמֶּנּוּ הָעֲצָה עַל־יְדֵי קְלוּלָיו
הַרְבִּים, אֲבָל עַל־יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁעַל־
יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּין הַסְּפָרִים וְזוּכִין לְבְּחִינַת סוּד
הָעֵבֹר, עַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ עֲצָה בְּכָל מְקוֹם
שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ' כַּנֶּ"ל:

וּבְשִׁבְלֵי זֶה נִקְרָא רֵאשׁ חֹדֶשׁ עַל שֵׁם
הַתְּהַדְּשׁוּת, כִּי הַיָּצֵר הָרַע
נִקְרָא מְלֹךְ זָנוּן וְכִסִּיל, כִּי זֶה כָּלֵל
הַהִתְרַחֲקוּת מִדַּ' וְתִבְרָךְ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שֶׁל

טו כִּי עֵקֶר חֲנוּךְ הַמִּשְׁכָּן הוּא בְּחִינַת
לְהַשְׁלִים אֶת הַתְּהַדְּשׁוּת, בְּחִינַת
לְיָחוּת הָאֶבֶן שֶׁעֲמָדוֹ בְּאֶרֶץ שְׁמִשָּׁם כֹּל
קִדְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וְהַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁבְּשִׁבְלֵי
זֶה חֲנוּךְ אוֹתוֹ כְּדִי לְתַקֵּן פָּנָם הָעֵרֶב רַב
שֶׁעֲשׂוֹ אֶת הַעֲגָל עַל־יְדֵי שְׁפָגְמוֹ בְּאֱמוּנַת
חֲכָמִים, כִּי לֹא הָאֱמוּנָה בְּמִשְׁה רַבְּנָה וְאִתְּרִין
וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְּיָחוּת וְעִבְשׁוּ
שְׁנֵבֵה הַמִּשְׁכָּן בְּשִׁבְלֵי תַקּוּן זֶה, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, עַל־כֵּן חֲנוּךְ אוֹתוֹ
בְּעֲצַת בְּנֵי יִשְׂשַׁכָּר שֶׁבְּקִיָּאִים בְּסוּד הָעֵבֹר,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תַּקּוּן אֱמוּנַת חֲכָמִים כְּדִי
לְהַמְשִׁיךְ עַל־יְדֵי הַתְּרַבּוּת אֱלֹהִים בְּחִינַת
תַּקּוּן רַבּוּי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁמִּשְׁלִימִין
אֶת הַתְּהַדְּשׁוּת שֶׁתְּהִיָּה בְּבְחִינַת לְיָחוּת הָאֶבֶן
בְּשְׁלֹמוֹת לְתַקֵּן פָּנָם שְׂבִירַת הַלְּיָחוּת, כִּי
בְּהַמִּשְׁכָּן קָבַל מוֹשֶׁה רַבְּנָה אֶת הַתְּהַדְּשׁוּת כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שְׁמוּיִם שֶׁנִּקְבַּע הָאֵהֶל מוֹעֵד
לֹא נִדְבַר עִמּוֹ אֶלָּא מִשָּׁם וְזֶה הָיָה כֹּל עֵקֶר
קִדְשֵׁי הָאֵהֶל מוֹעֵד עִם הַתְּרַבּוּת
שֶׁהִקְרִיבוּ שָׁם הַכֹּל בְּשִׁבְלֵי לְכַפֵּר עַל
יִשְׂרָאֵל וְלְזוֹכְתָם לְתְּשׁוּבָה עַל פָּנָם אֱמוּנַת

כל אחד ואחד מגדול ועד קטן העקר הוא על-ידי זקנה דסמרא אחרא מה שגזמיה לכל אחד פאלו הכל מתנהג בסדר והוא כבר זקן בדרביו וכו' ואי אפשר לו לשוב מהם, כמו שפתיב: "לא יאמין שוב בני חשד". והכל על-ידי שמפיל עליו זקנה המלך זקן וקסיל, שהוא תוצר הרע פנ"ל. ועל-כן כל התקון על-ידי הצדיקים החכמים אמתיים המתחדשים בגשור וכו' בחינת קניו ה' יחליפו פת. והוה בחינת רבוי הספרים של חכמי אמת, כי הספרים הקדושים מתתברים על-ידי חדושי תורתם שמוחדשים בכל עת וכל חדושי תורתם הוא לעובדא ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקום וכו', כי הם מתתברים בעבודתם בכל יום מחדש פאלו עדיו לא התחילו שום התחלה בעבודת ה' ותורתו (וכמבאר הרבה מה בדרביו). ויותר מזה שמענו ממנו פעם אחר פעם שאי אפשר לבאר כלל. כפוח וכמה היה בעיניו בכל פעם בתינוק ממש שאינו יודע. ופעם אחת שמעתי ממנו בפרוש שאמר: אני עתה פגמול עלי אמו וכו'. ועל-ידי שמתחדשים בכל עת ומשיגים גדלת הבורא יתברך בכל יום ובכל עת מחדש. ועל-ידי זה מתברים ספרים קדושים חדשים בכל עת, כי כל הספרים הקדושים הוא לבאר ולגלות גדלת התורה הקדושה, שהוא גדלת הבורא יתברך וגדלת קדושת ישראל, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל פלא חד, כמו שאיתא בזהר הקדוש. על-כן על-ידי זה הם משיגין

וממשיכין חסדים חדשים בכל יום ובכל עת שממש עקר התקנה לזכות לתשובה כל הרחוקים מאד מאד שמעט מעט אברה תקנותם, בפרט בגלות האחרון הארץ והמר הזה, שעקר הוא גלות הנפש. וכמבאר באריכות בהקנה אני הנבד, שמקונן שם ירמיהו הנביא בעד כלל ישראל. והעקר בעד אחרית הימים האלה וצועק שם בעד כל אחד מישראל: "אני הנבד ראה עני וכו' אותי נהג וילך חשך ולא אור, אך בי ישוב יהפך דוד כל היום וכו'". ומי שמשים לב להרגיש צרות נפשו הנופח הרחוקה מאביה שבשמים, בין מאליו לפרש כל זה על עצמו, כי תוצר הרע מניח כל העולם ואינו מתגרה אלא בישראל ובתלמודי חכמים ביותר וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסח נב.). שזהו בחינת "אך בי ישוב יהפך דוד וכו'". וכן צעק דוד, "כי יומם ולילה תכבד עלי ידך וכו'". וכן הולך וצועק ורמיה, "במחשפים הושיבני וכו' גדר בעדי ולא אצא וכו' וכו'". עד שאומר, "ואומר אבד נצחי ותוחלתי מה". כי לפי הנראה לדעת האדם כבר אבד נצחו ותוחלתו ותקנותו, אך מחזק נפשו ואומר: "את אשיב אל לבי על-כן אוחיל וכו' חסדי ה' בי לא תמו כי לא כלו רחמיו". ומאחר שחסדיו ורחמיו אינם תמים ואינם פלים לעולם, בודאי יש תקנה לחסדיו ורחמיו גם עתה. עתה אחר כל הקלקולים הרבים שקלקלנו כל אחד ואחד, אך כל זה עדיו אינו מספיק לנחם ולחזק את עצמו מרובי

ובעתו באפן שזכנו ישראל להתחדש על-ידי זה ולשוב בתשובה שלמה, שהיה העקר, על-כן עקר קדשת ראש חדש הוא על-ידי רבוי הספרים, שהוא בחינת אמונת חכמים וכו', פי יש בזה סוד גדול, בחינת סוד העבור בענין ההתחדשות. והעקר שצריכין לדע ולהאמין שאין יודעין כלום ובכל יום ובכל עת נעשין חדשות לנמרי וכו', ועל-ידי זה יש תקנה חמיד לכל בכתב הצדיקים הנ"ל המתחדשים בכל עת וכו':

יח ועל-כן בני יששכר שהיו בקאים בסוד העבור נאמר בהם, ואמרו יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל. שמונה הפסוק למדו שהיו יודעים ומבינים סוד העבור לעבר שנים ולקבע חדשים בעתם ובזמנם. והיו בעצמו בחינת יודעי בינה לעתים מה יעשה ישראל שהיו יכולים להודיע לכל ישראל לכל אחד ואחד מה יעשה בכל עת ועת מפל ימי חייו בכל מה שעובר עליו באפן שיתחנן וכו', שהיו יודעי בינה לעתים, שהיו מבינים לתת עצות פני העתים והזמנים לדעת מה יעשה ישראל. והיו בעצמו בחינת סוד העבור שהצדיקים הקיאים בזה הם בעלי עצות אמתיים:

יט וזה שבתפלת מוסף של ראש חדש מתחילין: ראשי חדשים לעמד נתת וכו'. ואחר כך בסוף הברכה מסמינן: כי בעמד ישראל בחרת מפל האמות וכו'. אבל ביום טוב מתחילין תחלה, אתה

התגברות מרירות פנמיו העצומים, אך עקר התקנה הוא מה שאומר אחר כך, "חדשים לבקרים רבה אמונתך". ופרש רש"י שהחסדים מתחדשים בכל בקר ורק זה כל נחמתנו ותקנתנו של כל אחד ואחד מה שה' יתברך מחדש חסדים חדשים נפלאים בכל בקר, שעל ידם עקר הדיוש מעשה בראשית שבכל יום בחינת וכו' מחדש בכל יום חמיד מעשה בראשית. וכל זה ממושכין עלינו הצדיקים הגדולים הנ"ל המתחדשים בכל יום ומתחילין מחדש בכל עת והם ממושכין עלינו חסדים חדשים בכל יום ובכל עת ומבטלין הזקנה ודסטרא אחרא שמשם כל כח היצר הרע, כי כל תקנתנו הוא על-ידי שאין יודעין כלל עד היכן חסדיו מגיעים, כי לגדלתו אין חקר. ועקר גדלתו והפרד הוא חסדים, כי חסד נקרא גדלה, וכמבאר מזה הרבה במקום אחר וכל זה בחינת קדשת ראש חדש שנקרא ראש חדש על שם ההתחדשות של ישראל. וכמו שאומרים בברכת הלכנה, וללכנה אמר שתתחדש וכו'. שהם עתידים להתחדש כמותה וכו'. ועל-כן שרש התשובה הוא ראש חדש, (קטו שכתב בספרו חלק א), כי עקר התשובה על-ידי ההתחדשות כנ"ל, אבל כל זה אי אפשר לזכות כי אם בכתב הצדיקים הגדולים המתחדשים בכל עת ומתחדשין בתורה, שעל-ידי זה נתרבין הספרים הקדושים כנ"ל, כי רק הם יודעים סוד העבור לעבר שנים ולקבע חדשים ולהמשיך קדשת ראש חדש בזמנו

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שמט

בחרתנו מכל העמים וכו' כי קביעות ראש חדש הוא סוד פמום ונעלם מאד, בחינת סוד העבור הנ"ל ושם סוד שרש הבחירה וסוד מה שבחר בנו מכל העמים, שכל אלו הסודות אי אפשר להשיג רק צריכין להאמין בזה, כי הם בחינת שכליות מקיפין הסתומים ונעלמים מאד בזה העולם, (כמו שמבאר בהתורה "עמקא" בסיון טא) על מאמר רבותינו ז"ל: לעתיד צדיקים יושבין וכו' וכן על פסוק: "כי יעקב בחר לו יהוה ישראל לסגלתו", ענין שם. וכל זה הוא בחינת סוד העבור, כי מבאר בפפרים שסוד העבור בו כלולים כל סודות התורה. ובתחלה נתגלה לאדם הראשון וממנו לצדיקים בכל דור עד שבא לאברהם אבינו. וכל אחד השיגו כפי עבודתו וצדקתו. ועקר נתגלה למושה רבנו. ונח הוא נתקשה בו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "החדש הזה לכם", מלמד שנתקשה בו משה וכו'. כי בסוד זה נעלם סוד הבחירה וסוד שבחר בנו מכל העמים, כי ישראל מונין ללבנה וכו'. ועלפן מצות קדוש החדש, שהוא סוד העבור, הוא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ונצטוו על זה בעודם במצרים קדם מתן תורה, כי משם כל התחלת קדשת ישראל מה שבחר בנו מכל העמים להיות לו לעם סגלה וכו'. ועלפן בראש חדש מתחילין תחלה, ראשי חדשים לעקוד נתת. ואחר כך מסמין בשבת, כי בעקוד ישראל בחרת מכל האמות. כי כל שבת זה שבחר בנו מכל העמים נמשך מקדשת

ראש חדש, שהוא סוד העבור שנצטוו תחלה קדם שיצאו ממצרים וקדם קבלת התורה שאז בחר בנו, כי סוד שבחר בנו נמשך מסוד העבור, שהוא קדשת ראש חדש כנ"ל. ועלפן מתחילין בראש חדש תחלה מקדשת ראש חדש הנ"ל, אבל בימים טובים שתלוי קדשתם בראש חדש, שכלם זכר ליציאת מצרים שאז כבר בחר בנו מכל העמים, או מתחילין אמה בחרתנו, כי כבר נבחרנו מכל העמים ביציאת מצרים ומתן תורה על ידי קדשת ראש חדש, שהוא סוד העבור שנצטוו כבר במצרים פשרצה להוציאם, כמבאר שם בפפרשת החדש וכו'. ועלפן ראש חדש הוא שרש התשובה כנ"ל. וכל פה התשובה הוא על ידי קדשת ראש חדש: **כי עקר פה התשובה הוא על ידי שרשי התורה שהוא למעלה מהתורה, כי על פי פשיטות משפטי התורה לא היה מועיל תשובה, רק פה התשובה הוא מהחסדים הנעלמים מאד, שהם בחינת שרשי תורה, בחינת סוד העבור שמשויגים הצדיקים המתחדשים בכל עת כנ"ל. עלפן ראש חדש הוא שרש התשובה כנ"ל:**

כ ועלפן ישראל מונין ללבנה ואמות העולם לחמה, כי חמה ולבנה הם בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה. וכל גדלת תורה שבכתב אין יודעין כי אם על ידי תורה שבעל פה, שזה בחינת אמונת חכמים, כי כל תורה

כא ועל-כן גם גרלת החמה שתתגדל לעתיד ויהיה רק על-ידי גרלת הלכנה שתתגדל על-ידי שישבו ישראל לה' יתברך, כמו שכתוב: "ויהיה אור הלכנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". והקדים בכונה תחלה גרלת הלכנה שתהיה כאור החמה ואחר כך ואור החמה יהיה שבעתים וכו', כי עקר גרלת החמה הוא על-ידי גרלת הלכנה שתתמלא מפגימתה על-ידי ישראל שישבו בתשובה על-ידי רבוי הספרים הקדושים, בחינת אמונת חכמים, תורה שבעל פה, שעל-ידי זה כל שלמות התורה שבכתב וכו':

כב כי עקר שלמות הספרים הקדושים הוא על-ידי שמשוימין עצמן כאינו יודע כנ"ל, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, אין התורה מתקיימת אלא מי שמששים עצמו כאינו יודע שזהו בחינת ירח לא ידע מבואו, שזה עקר סוד העבור ועל-ידי זה דיוקא נשלם תורה שבכתב, שהוא בחינת חמה כנ"ל ועל-ידי זה עקר התשובה, כי עקר התשובה על-ידי שמבינים שאין יודעין כלל רק מתחזקים בכת הצדיקים שידעו מה שידעו והשיגו מה שהשיגו עד שהגיעו באמת לתכלית הידועה ולא ידעו. לא כמו הרבה שגדמה להם שיודעו חכמות ואמרים גם פן תכלית הידיעה ולא ידעו, ואינם שמים אל לבם שעדין לא התחילו לידע כלל, כי רק החכמים הצדיקים הגדולים הגיעו באמת לתכלית

שבעל פה הוא על-ידי אמונת חכמים שאנו צריכין להאמין בהחכמים שנמסרה להם התורה בעל פה ויודעים לדרוש את התורה בשלש עשרה מידות ולחדש בה ולחבר ספרים הרבה בכל עת, שכל זה הוא שלמות תורה שבכתב, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וכל פח קדשת ישראל להתגבר על היצר הרע הוא על-ידי אמונת חכמים, על-ידי בחינת תורה שבעל פה, שעל-ידי זה עקר קיום התורה. ועל-כן ישראל מונין ללכנה, שהוא בחינת תורה שבעל פה, בחינת אמונת חכמים שמתחדשין בכל עת כמו הלכנה, כי שמש ידע מבואו, אבל ירח לא ידע מבואו וכו', כמו שאמרנו רבותינו ז"ל. שזה בחינת קדשת הצדיקים שמשוימין עצמם בכל פעם כאינו יודע כנ"ל. וכמו שאמרנו רבותינו ז"ל, אין התורה מתקיימת אלא במשים עצמו כאינו יודע. כי הם יודעים כי לגדלתו אין חקר וכו' וכו'. ומשם כל פח קדשת ישראל לשוב לה' יתברך ועל-כן הם מונין ללכנה, אבל העכו"ם רוצים רק לידע מיד הכל על-פי חכמה ושכל כפשוטו בלי אמונה בסודות התורה, על-כן מונין לחמה, שהוא בחינת תורה שבכתב, אבל באמת גם בתורה שבכתב אין יודעין כלל. מפל שפן שאין מקימין דבר ממונה כלל, כי אין שלמות לתורה שבכתב כי אם על-ידי תורה שבעל פה, שהוא בחינת אמונת חכמים, בחינת רבוי הספרים הקדושים וכו':

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שנה

הידיעה דלא גרע. וגם הם השיגו בכל פעם התכלית הנה דלא גרע יותר ויותר וכו', כמו שמבאר אצלנו כמה שיחות נזראות בזה, אבל אנחנו אין יודעין כלל בפשוטו רק אנו מחזיבים לקים את כל דברי התורה הזאת ולהאמין בחכמים אמתיים ובספריהם הקדושים שהם מחזקים אותנו בכל מרידת הגלות של כל אחד ואחד וכו' שיש תקנה תמיד, פי חסדי ה' לא תמו ולא כלו רחמיו לעולם והחסדים מתחדשים בכל יום, בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך וכו' וכו"ל. ועל-פני ישראל מונין ללבנה, פי הלבנה, שהוא הירח, לא ידע מבוואו, פי עקר תפון התשובה הוא על-ידי לא ידע פנ"ל.

העצות הגלויות והנעלמות שבכל ספרו התורה הקדושה. ועל-פני מברכין החדש מקדם בשבת, פי כל קדשת ראש חדש, שהוא סוד העבור, שהוא בחינת רבוי הספרים, על-ידי אמונת חכמים וכו' פנ"ל, גמשיך משבת שקדשתה קביעא ונקמא וכו"ל:

ראשי פקדים להלכה הנ"ל על-פי התורה "חרי רבי שמעון" הנ"ל, ובו הלכות יום טוב:

וזה בחינת אכל נפש שמתר ביום טוב ואסור בשבת:

כד כי הברורים של כל ימי החל, שהם בחינת ל"ט מלאכות, הם לברר המאכל מהעשנים סרוחים שנמשכו על-ידי פגם האכילה של אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע שפגם או באמונת חכמים, שלא האמין בעצמו ולא הוציא הנהגות ישרות מלמוד המצוה שצוהו ה' ויברך וכו' עד שהטעוה הנחש בנכלי ערמיזיותו, עד שפגם מאד באמונת חכמים על-ידי אכילה פגומה וכו'. ואז נתערבבו כל המאכלים ונגזר: "בעצבון תאכלנה בועת אפיך תאכל לחם". עד שנתהוה הפסלת הגמור שמשם העשנים סרוחים שמבלבלים המת. ובשביל זה באים כל הל"ט מלאכות לברר האכל מתוך הפסלת. ובשבת אסור שום מלאכה, פי בשבת אין ברור על-ידי שום עשייה ומלאכה גשמיזות, רק הכל עולה

כג וזה שמברכין החדש בשבת שלפניו, פי שבת קביעא ונקמא. וכל קדשת ראש חדש שבזו תלוים כל המועדים שנמסר לישראל להחכמים לקדש החדש לפי דעתם פנ"ל, כל זה מקבילים רק מבחינת קדשת שבת שקביעא ונקמא, שהוא בחינת משה, שהוא כלל התורה שבכתב ובעל פה, פי כל תורה שבעל פה, שהם כל הספרים הקדושים שמגלים עצות לעבודת ה' ויברך פנ"ל, כלם פלולים בתורה שבכתב, פי ליבא מידי דלא רמיזא באורייתא. וזה בחינת קדשת שבת שקביעא ונקמא, בחינת משה, שהוא בחינת הצדיק הגדול שכבר זכה לקדשת שבת בשלמות שמשם כל הקדשות וכל

ות

ממקומה שתדר לבחינת תורה שבעל פה, על-כן יש או עדון איוה ברור, על-כן צריכין מלאכת אכל נפש לברר מהפסלת הנ"ל:

בי יש ספרים קדושים מחדושי תורה שהם בחינת שבת שאז תכלית היחוד בין תורה שבכתב ותורה שבעל פה, הינו שתורה שבעל פה, שהוא מה שמהודשין החכמים הגדולים האמתיים הוא עולה עד שרש התורה שבכתב שנתנה מפי יתברך ונקללת שם בתכלית היחוד, הינו שהחדושים שמהודשים ומבארים ומפרשים את פסוקי התורה שבכתב הם כלולים ונעוצים ומתברים יחד בתכלית האחדות עם דבורי הפסוקים, כי הם מהודשים דבר דבור על אפניו, שהודשיהם כלולים בתכלית האחדות בתוך פסוקי התורה וכו'. בבחינת שוקיו עמודי שש מוסדים על אדני פו, וכמו שפרש רש"י שם. אבל יש חדושי תורה שבעל פה שהם גם בן קדושים ואמתיים, אבל קשה לכונם היטב בתוך דבורי התורה רק ברמז ובדרך אסמכתא וכו'. והו בחינת קדשת יום טוב, שהקדש בחינת שרש התורה שבכתב צריך להוריד את עצמו ממקומו ולהשתלשל ולהתלבש כדי שיוכל להתחבר עם החדושי תורה שבעל פה אלו. והו בחינת יום טוב בחינת מקרא קדש כנ"ל. ומחדושי תורה כאלו אין יכולין לתקן העצה בתכלית השלמות. ואז יש עדון איוה ברור מפסלת הנ"ל ואז יש עדון איוה מלאכות שהם

ונתברר ממילא ועולה לשרשו על-ידי קדשת שבת. ואז היא עקר תקון העצה, כי אז נפרם ספת שלום וכו'. ועל-ידי העצה טובה ממילא נתתקן הכל, כי גם כל הפרנסה על-ידי העצה, כמו שאמרו "ארי הוא יהיב לך עיטא למיקנא נכסין" (תרום דברים ת, יח), ובפרט בעבודת ה', שכל תקון העצה נמשך משבת. ועקר תקון העצה מחמת שאז הוא בחינת שלמות תורה שבכתב על-ידי תורה שבעל פה, על-ידי רבוי הספרים וכו', כי בשבת עולה המלכות עד למעלה למעלה לבחינת קדש בעצמו, בבחינת ושמתם את השבת כי קדש הוא, אבל ביום טוב הוא רק בחינת מקרא קדש שקורין את הקדש, כמבאר כל זה בכונות האר"י ז"ל לענין ההפרש שבין שבת ליום טוב וכו'. כי מלכות היא בחינת תורה שבעל פה, כמו שכתוב: 'מלכות פה ותורה שבעל פה קרינן לה', ובשבת עולה בחינת תורה שבעל פה עד הקדש שהוא חכמה שנקרא קדש וכו', כמו שכתוב שם, ומשלמות את בחינת תורה שבכתב, כי אז תכלית היחוד בין תורה שבכתב ותורה שבעל פה. ובשגשגם תורה שבכתב על-ידי תורה שבעל פה על-ידי רבוי הספרים שנתרבו שנתרבו על-ידי חדושי תורה שנתחדשין שעקרם בשבת כידוע, אז נמתקן כל הדינים ואז עקר שלמות העצה שגעשה על-ידי

המתקת הדינים, (כמו שבאר במקום אחר):

כה **אבל** ביום טוב הוא 'מקרא קדש'. שקורין בחינת תורה שבכתב

מלאכת אכל נפש שסמוכים להאכילה שצרכין לאפות ולבשל ביום טוב שהם גמר תקון המאכל כדי לברר המאכל מבחינת פסלת הנ"ל שמשמש פנים העצה, כי אז צרכים ערוב ברורים בשביל תקון העצה וכנ"ל:

ראשי פרקים מהלכה הנ"ל וכו' ענין חגכה

כו וזה בחינת תקף הנס של חגכה שאז תקנו לנו להדליק נר חגכה למטה מעשרה טפחים, שמבאר בפנינות שממשיכין כולל הארת השלשה יחודים למטה מאוד וכו', להאיר להמלכות עצם התארות הנ"ל במקומה אף על פי שאין לה עליה אז וכו'. הינו שבעצם רחמי ה' יתברך שראה שמלכות דסטרא אחרא מתגבר מאוד מאוד שרצו מלכות הרשעה להשפית תורתו לגמרי. וצפה שאחר כך יתארך הגלות הזה ביותר, על-כן חמל עלינו ונעשה לנו נסים נפלאים בימי חגכה הקדושים והוסף גם על גם שדלק מעט שמן שיהיה חתום בחותמו של כהן גדול שלא היה בו להדליק כי אם יום אחד ודלק שמונה ימים עד שתקנו על זה מצות הדלקת נר חגכה. שהוא שבכח הצדיקים הגדולים הנוראים נוכח להמשיך אור התורה, בחינת נר מצוה ותורה אור, גם למטה למטה, שיתרבו ספרים קדושים פאלה בעולם בחכמה עמקה פואת שיאירו פני תבל עד שיוכלו להאיר גם למטה למטה בתקף העשייה. וגם שם

יתחדו תורה שבכתב עם תורה שבעל פה בשלמות נפלא באחרות גמור, עד שתהיה גם שם גשלות תורה שבכתב על-ידי רבוי הספרים של תורה שבעל פה, עד שתכלל התורה באבן שתיה קדשי קדשים, שעל-ידי זה נמתקין כל הדינים שבעולם שעל-ידי זה תהיה גשלות העצה שאפלו הנמוכים והירודים מאוד מאוד ויכלו למצא עצה לנפשם למלט נפשם מני שחת לאור פאור החיים:

כו ועל-כן היה השמן חתום בחותמו של כהן גדול, כי הכהן הגדול היה נכנס לפני ולפנים ביום-כפור לבחינת קדשי קדשים ששם שלמות התורה, כי שם עמדו לוחות האבן ומשם כל התמקחה הנ"ל, כמו שמבאר שם:

כח כי המנוחה שהורה שבבית-המקדש כל הארתה היה משם, מלוחות העדות שבבית קדשי קדשים, כמו שכתוב: "באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדות יעוף אותו אהרן ויגיו וכו'", הינו כנ"ל, כי גרות המנוחה, כל הארתם מבחינת שלמות התורה שהיה בבית קדשי קדשים וכנ"ל, אבל כל זה לא זכינו רק בבית-המקדש ובמשכן, אבל עתה בתקף הגלות חמל ה' יתברך עלינו ותקנו לנו להדליק נר חגכה להמשיך הארה זאת בחינת שלמות התורה שבכתב על-ידי תורה שבעל פה גם למטה למטה להאיר לכל הירודים שהם בתקף העשייה, להאיר בהם גם פן עצות עמקות מאוד על-ידי

ל וזה בחינת הפלגתא שבין בית שמאי ובית הלל בענין הדלקת גר הנגפה, שבית שמאי אומרים, פוחת והולך. ובית הלל אומרים, מוסיף והולך וכו', כי מוכן מדברי אדונינו מורנו ורבנו ז"ל שעקר קדשת הנגפה נמשך מהעבודה של ראש השנה ויום כפור, (כמו שמבאר בספרו ז' בלקוטי הנגפא)

ומובא לעיל שכפי הפלח נא שפועלין ביום כפור, פן זוכין לקדשת הנגפה. וזה ידוע שלפעל בקדשת סלח נא ביום הכפורים כראוי העקר הוא על ידי קדשת ראש השנה שאז ההתחלה. וביום כפור הגמר והחתימה וכו' ועקר קדשת ראש השנה ויום כפור על פי התורה הזאת הוא שצריכין להמשיך אמונת חכמים על ידי רבוי הספרים שזוכין על ידי התשובה וכו'. עד שתשלם התורה בבחינת לוחות אבן, בחינת אבן שתיה קדשי קדשים, שזהו בחינת בניסת הכהן הגדול ביום כפור לפני ולפנים לאבן שתיה וכו'. בשביל לכפר עונות ישראל על ידי הקמרת סמים דקה מן הדקה. ועל ידי ההזאות של הפר והשעיר וכו' ומשם מומשיכין קדשת הנגפה וכו'. והעקר הוא שנוכח על ידי כל התקונים של ראש השנה ויום כפור הנ"ל לעצה שלמה וכו'. וזה נמשך בספות בבחינת ופרס עלינו ספת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך וכו', (כמו שמבאר במקום אחר ומובא לעיל).

וזה עקר קדשת הנגפה עתה, שאנו צריכין להמשיך עלינו על ידי הדלקת גר הנגפה הקדוש קדשת כל הספרים הקדושים

רבוי הספרים הקדושים שנעשו מחדושי תורה באלו שמשלמין תורה שבכתב בשלמות כזה עד שנמתקין כל הדינים עד שמאירה עצות עמקות גם למטה מי"ט וכו'. כי הנגפה בחינת תקון הנצח, ששם עקר מקום העצה שהיא בחינת רגלין, כמו שמבאר במקום אחר:

כט וזה בחינת שלחן בצפון ומגורה בדרום, שהיה השלחן עם לחם הפנים כנגד המגורה, כמו שכתוב: "ואת המגורה נכח השלחן". כי הא בהא תליא, שעל ידי קדשת המגורה וגרותיה שהיו מאירים על ידי שלמות התורה בבחינת לוחות האבן וכו' הנ"ל שבשביל זה נצטוה באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדות יערך אותו אהרן וכו'. שרמזו לו שאור גרות המגורה נמשכין מלוחות העדות שבבית קדשי קדשים וכו', על ידי זה הוא בחינת קדשת השלחן שהיה עליו לחם הפנים משבת לשבת, שהוא בשביל להמשיך על ישראל קדשת האכילה למחר המאכלים מפגם העשנים הנ"ל, שהם פוגמין את העצה וכו', שערך התקון על ידי אכילת שבת, שהוא בחינת לחם הפנים שהיה על השלחן. ועליבן היה השלחן והמגורה סמוכים זה כנגד זה, כי הם תלויים זה בזה, כי קדשת המאכלים לברר מעשנים הנ"ל הוא על ידי רבוי הספרים וכו'. שהם בחינת אור המגורה, שעל ידי זה הוא תקון שלמות העצה וכו':

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות ראש חדש ז

אָרְחַת חַיִּים שָׁנָה

והרחוקים מאד על-ידי עצותיהם העמקות מאד:

לא וְזֶה בְּחִינַת הַפְּלִגְתָּא שְׂבוּן בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל הַנִּזְלָל, כִּי בֵּית שְׁמַאי

סִבְרִי, פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ כְּפָרִי הַחֵג שֶׁהֵבִיאוּ בַּסְּבּוֹת שֶׁהָיוּ פּוֹחֲתִין וְהוֹלְכִין, כִּי זֶה יְדוּעַ בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל שְׁשֻׁמַּי תִּהְיֶה קַפְדָּן וְעַל-כֵּן רַחַק אֶת הַגְּרָמִים שֶׁבָּאוּ לְהַתְּגַדֵּר שְׁלֹא בְּדִין, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל

בְּמַסְכַּת שִׁבְתָּ, אֲבָל הַלֵּל שֶׁהָיָה עִנּוּ מֵאֵד, קָרַב אֹתָם גַּם כּוֹן, כִּי שְׁמַאי תִּהְיֶה צָדִיק

גָּדוֹל, אֲבָל תִּהְיֶה הוֹלֵךְ בְּבַחֲבִינַת מִדַּת הַדִּין וְאָמַר שְׂאִינוּ רְאוּי לְקָרַב אֶת הַגְּרוּעִים

בִּיּוֹתָר, עַל-כֵּן בֵּית שְׁמַאי שֶׁהָיוּ תַלְמִידֵי הוֹלְכִין בְּרַבְּוֹ וְסוֹבְרִים שְׂבוּיִם רֵאשׁוֹן

צָרִיכִין לְהַדְּלִיק כָּל הַשְּׂמוּנָה גְּרוּת, לְהַמְשִׁיךְ כֻּלָּל כָּל הַתְּקוּנִים, כִּי סוֹבְרִין שְׂאִי

אֶפְשָׁר לְהֵאִיר אֹזֶר הַתּוֹרָה, אֹזֶר הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, לְהַחְזִיר נְפֻשׁוֹת בְּתֻשׁוֹבָה כִּי אִם

בְּשִׁמְאִירֵין בְּהֵם הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁיָּבִיאוּ לְהַתְּגַדֵּר וְלִשְׁבּוֹב בְּתֻשׁוֹבָה בְּכָל לַבָּם

וְלִקְבֹּל עֲלֵיהֶם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה עִם כָּל הַדְּקָדוּקִים בְּשִׁלְמוֹת. וְזֶה בְּחִינַת הַצְּדִיקִים

שְׂאִינִים עוֹסְקִים בְּלַמּוּד תּוֹכְחָתָם הַקְּדוּשָׁה כִּי אִם עִם זְקֵנִים וְצְדִיקִים קְדוּשִׁים

שְׂמֵאִירִים בְּהֵם אֹזֶר הַתְּגִלוֹת תּוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה כִּדִּי לְהַעֲלוֹתָם בְּמַעֲלָה יִתְּרָה

וְלִזְכָּכָם מֵאֵד, אֲבָל עִם הַרְחוּקִים אֵינִם יְכוּלִים לְעַסֵּק מֵעֵצָם קְדֻשָּׁתָם. וְעַל-כֵּן בֵּית

שְׁמַאי סִבְרִי פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ, שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּחִיל תַּחֲלָה מִהַדְּלָקָת כָּל הַשְּׂמוּנָה

שֶׁהֵם מְשַׁלְּמִין אֶת הַתּוֹרָה וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת קְדֻשַׁת יוֹם-כִּפּוּר בַּנִּזְלָל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה

יִהְיֶה נִמְתַּקֵּין כָּל הַדְּרִיגִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ' עַד שְׂנוֹבָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעֵצָה שְׁלֵמָה בְּכָל

מְקוֹם שֶׁהוּא בְּנִשְׁמִיּוֹת וְרוּחְגִיּוֹת בְּאֶפְסָן שֶׁיִּזְכָּל לְמַלְט נַפְשׁוֹ, כִּי עַל-יְדֵי תַקְפָּה הַגָּם

שֶׁל חֲנֻכָּה בְּגָדָל כַּח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַמְּשִׁיבֵי לָנוּ אֹזֶר כּוֹה עַד שֶׁאֵנּוּ יְכוּלִים

לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת כָּל הַיְּחִידִים הַכְּלוּלִים בְּהַדְּלָקַת נֵר דְּקְדֻשָּׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּרוּת

הַמְּגוֹרָה, נֵר שִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב וְכוּ', לְהַמְשִׁיכֵם עַד לְמִטָּה מִטָּה בְּתַקְפָּה הַעֲשִׂיָּה

לְמִטָּה מֵעֲשִׂיָּה מְפָחִים בְּיָמֵי הַחַל מִפְּשָׁ, שְׂאִי אֵין שׁוּם עֲלֵיָּה לְבַחֲבִינַת מַלְכוּת וְכוּ',

כְּמוֹכֵן כָּל זֶה בְּכַוָּנַת חֲנֻכָּה וּמִזְבֵּחַ בְּדַבְּרֵינוּ. וְכָל זֶה וְכוּ' כִּפִּי הַתְּשׁוּבָה עַל

פְּגַם אֲמוּנַת חֻכְמִים בְּיוֹם-כִּפּוּר וְכוּ' בַּנִּזְלָל. וְנִמְצָא, שֶׁעַקֵּר בְּחִינַת חֲנֻכָּה הוּא לְזוֹת

לְתַקּוֹן הַעֲצָה בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁזֶה הָעַקֵּר בַּנִּזְלָל. וְעַל-כֵּן הֵם שְׂמוּנָה יָמֵי חֲנֻכָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת

שְׂמוּנָה תְּקוּנִין מִחֻכְמָה בִּינָה דַעַת עַד נְצִחַ הַזֶּה. (כְּמוֹ שְׂמוּכָה בְּמִקְוֵה אַחֵר (לְקוּטֵי מַתְרִין סִיפּוֹן לִיב),

כִּי שֵׁם עַקֵּר הָעֲצָה. וְזֶה עַקֵּר הַתַּקּוֹן שֶׁיִּתְּרָה נִמְשָׁכִין עֲצוֹת טוֹבוֹת שְׁלֵמוֹת לְמִטָּה בְּתַקְפָּה

הַעֲשִׂיָּה בְּבַחֲבִינַת רְגִלִין שְׁשֵׁם אֲחִיזַת הַקְּלָפוֹת לְהַצִּיל וּלְהַעֲלוֹת הַנְּשִׁמוֹת

וְהַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְשֵׁם לְהַצִּילֵם מִכַּף מִינֵי קְלָפוֹת הַרְבִּיבִים וְהַעֲצוּמִים מֵאֵד שְׂנֵאתְאָחוּז

בְּהֵם בַּעֲזוּנֹתֵיהֶם, ה' יִתְּבַרְךָ וְרַחֵם. שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁעוֹסְקִין

בְּיַגִּיעוֹת גְּדוּלוֹת לְהַחְזִיר בְּתֻשׁוֹבָה הַגְּרוּעִים

גרות להאיר בנפשות ישראל כל הארת התקונים בשלמות. ואז דיקא ויכלו לקרבם, על-כן באמת אינם מקרבים פי אם ההגונים לזה ומאירים בהם כל תורתם, אבל הגרועים והרחוקים הם מרחקים מעצם קדשותם, רק שסוברים שאחר כך ויכלו לקרב אותם גם כן, שזהו בחינת פוחת והולך שאחר שכבר האירו כל השמונה תקונים שזהו בחינת הדלקת כל השמונה גרות ביום ראשון לדעתם. אחר כך צריכים לפחות האור להדליק ביום שני רק שבעה ואחר כך ששה וכו' כדי למעט האור בכל פעם באפן שיוכלו לקרב אחר כך גם הרחוקים. כי מגדל התקון שהמשיכו ביום אחד שהאירו כל התקונים בתלמידיהם הקדושים עד שנעשו צדיקים גמורים, על-ידי זה ויכלו אחר כך לקרב גם הרחוקים הקטנים במעלה. ואחר כך הרחוקים יותר, שזהו בחינת פוחת והולך. ועל-כן למדו מפרי החג שהיה פוחתין והולכין, כי דוע בדברי רבותינו ז"ל שבסבות הנה מקריבין שבועים פרים פגנך שבועים אמות, אך לכאורה אינו מוכן דבריהם הקדושים, כי איתא בדברי רבותינו ז"ל שהיה מביאין השבועים פרים בשביל שיתקמו השבועים אמות, אבל איתא בדבריהם שהם מתמעטין והולכין כפרי החג. ונראה לכאורה שהדברים סותרין שמביאין השבועים פרים בשביל לכולתם? אך שניהם אמת, כי עקר מה שאנו חפצים בקיומם ומביאין השבועים פרים בשבילם

הוא כדי לברר הטוב מהם ולגיר מהם גרים עד שיתקמו, כי אז אהפך אל כל העמים שפה ברוך וכו'". אבל הרע הנמור שבהם שאי אפשר לבררו, צריכין לבלותו. וזהו בעצמו על-ידי שיבררו הטוב מהם, שעל-ידי זה יכלו ויכלה הרע, (במקום דברי רבותינו ז"ל), וכמו שכתב אדמו"ר ז"ל על מאמר רבה בר בר חנה: "ישמע מלכותא וקטלה" (בסיון יב לקוטי חלק א), ועל-כן בסבות שבא אחר כך אחר יום-כפפור שנתתקנו כל התקונים הנ"ל, אז מביאין השבועים פרים ואז פוחת והולך שמביאין ביום ראשון שלשה עשר פרים ומגלין אלקותו ביותר על-ידי רבוי הקרבנות עד ששומע הטוב שבהם ומתקרב. וכן פוחת בכל יום כדי לברר בכל פעם הרחוקים יותר. וכל מה שמקריבין ומקריבין הטוב מהם הם בלין והולכין וכנ"ל עד שאחר כך בשמיני עצרת מתגדלין ישראל לבדם עם ה' יתברך, כי אז עקר גמר התקון של ראש השנה יום-כפפור וסבות וכו' (וכמו שמבאר במקום אחר), וסברי בית שמאי, שקמו כן צריכין בהתדלקת גר חגיגה להמשיך בתחלה שלמות כל השמונה תקונים בשביל לקרב ההגונים וכו'. ואחר כך פוחת והולך כנ"ל:

אבל בית הלל שהיו מתלמדי הלל, שהיה ענו מאד, סוברים להפך, שצריכין להתחיל ממשנה למעלה, להדליק תחלה גר אחד ואחר כך להיות מוסרף והולך. כי אם הם ושלום, לא יתרוצו

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שנו

הזאות של הפתח הגדול ביום-כפפור לפני הפפרת אשר על הארון ששם עמדו לוחות העדות שהיה מתחיל התזאות מאחת דיקא, כמו שאומרים, אחת, אחת ואחת, אחת ושמים וכו'. כי צריכין להתחיל ממשוה למעלה, כי אין ראיה מפרי החג שהיה בשביל השבעים עפ"ם שהטוב שבהם כבוש מאד ברע גמור וכו', כי לא וכו' להיות בחלקו. ותפרד, רק הטוב שבהם שהם גינצוי נפשות ישראל, צריכים לבררם ואי אפשר לבררם כי אם על-ידי בחינת פוחת והולך, לברר הטוב והם יהיו פלים והולכים וכו'. אבל ישראל עם הנבחר עם קדוש, פלם קדושים, רק שנאחזו בהם הרע של העפ"ם, בבחינת ויתערבו בגוים וכו', על-פן פל נקדה ונקדה טובה שנמצא בכל אחד מישראל אפילו בהרוע שבגרועים יקר מאד מאד, כי נמשך ממקום עליון ונורא מאד. ובגדל פח הצדיקים יכולין להגביה אותם ולהאיר אור התורה על ידם דיקא על-ידי שמעלין טוב פנה שניה במקום שניה, (במקום פל זה דבריו ז"ל). על-פן צריכין להיות מוסוף והולך, בחינת מעלין בקדש וכו' וכו' זל:

לב וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל ששמאי היה אוכל פל ימיו לכבוד שבת, ביצה, מצא בהמה וכו'. אבל הלל מדה אחרת היתה בו שפל מעשיו לשם שמים, שנאמר, "ברוך ה' יום יום וכו'". כי שמאי היה מחמור, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ויהי קפדן גדול שלתקף

הצדיקים לקרב כי אם ההגונים השלמים שראויים להאיר בהם פל התקונים כמעט אבדה חס ושלום, פלטת ישראל, בפרט שהסתכלו ברוח קדשם על הדורות האחרונים האלה, על-פן הם אומרים להפך שצריכין להתחיל ממשוה למעלה מפל נקדה ונקדה טובה של פל אחד מישראל, כי יודעים שזה עקר גדלתו של ה' ותפרד לקרב המרחקים ביותר, (כמו שכתב אדמו"ר ז"ל לקוטי מוהר"ן סיפון י"ד). על-פן עוסקים העקר להמשיך תקון פנה עד שיוכלו להתחיל מעט מעט להמשיך ביום אחד תקון אחד ולקרב נפשות הרחוקים מאד על-ידי איזה תקון אחד שמאירין בו, אף-על-פי שעדין הוא מקלקל הרבה רק שהאירו בו איזה תקון אחד. ועל-ידי פן שמקרבין על-ידי זה נפשות רחוקים כאלו, על-ידי זה הם מוסיפין והולכין בכל יום ובכל פעם לקרב אלו הנפשות עם עוד נפשות רבות יותר, עד שביום השמיני ממושיכין פל התקונים שפלולים בהם פל התליסר תקונא דיקא, שהם פלל הרחמים והחסדים, שהם בחינת פלל השלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם פלל הספרים הקדושים וכו', ש'על-ידי זה מתקרבין הכל לה' ותפרד, כי מעלין בקדש ולא מורדין, שצריכין להתחיל ממשוה למעלה, בבחינת "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה" (תהלים קיח), שזהו בחינת תקונא דיקא, שהם פלל פגנות חנפה (כמו שכתב אדמו"ר ז"ל במקום אחר לקוטי מוהר"ן סיפון ט"ו), כי הם למדו מהשמונה

דף קכ"ב

קדשתו רצה רק שכלם יהיו קדושים. ואם לא היה קדוש פרצונו לא היה וכל לסבלו. ועל-כן גם בענין האכילה היה מחמיר מאד ולא רצה לאכל כי אם לכבוד שבת קדש ממש, שכשמצא בהמה נאה היה מומינה תכף לשבת ולא אכל ממנה עד שמצא אחרת נאה הימנה ואז אמר: זו לכבוד שבת. ואז דקא אכל את הראשונה שפבר נתקדשה בקדשת שבת. על-ידי שהומינה לשבת. וכן נהג תמיד. ואף-על-פי שזה בודאי מדה טובה וקדושה מאד שהיה אוכל כל ימיו לכבוד שבת, אף-על-פי-כן אמרו רבותינו ו"ל אכל הלל מדה אחרת היתה בו, שכל מעשיו לשם שמים וכו'. הינו על-פי ה"ל. כי שמאי היה מחמיר ולגדל קדשתו רצה רק להעלות הכל אל הקדושה, שכלל הקדושה הוא שבת, שמחמת זה לא רצה לקרב גרים הרחוקים שלא באו להתקרב פראוי מחמת שלא היה טובים בעיניו פרצונו הטוב. וכן בענין אכילתו לא רצה לאכל כי אם בשמיני המאכל לשבת, אכל הלל מדה אחרת היתה בו וכו'.

והענין על-פי ה"ל, כי עקר הוא תקון העצה, כי כל התורה נקראת עצה, בחינת לי עצה ותושיה, בחינת תר"ג עמין דאוריתא, כי צריך כל אדם לחשב הרבה עצות בנפשו למלט נפשו מני שחיה, שעל זה צעק דוד, "עד אנה אשית עצות בנפשי וכו'". ועקר תקון העצה הוא על-ידי קדשת שבת. והעקר

על-ידי אכילת שבת שהוא בלוי קדש, כי כל פנים העצה נמשך מחמת האכילה של אדם הראשון כנ"ל, שעל-ידי זה נתאחזו העשנים סרוחים בהאכילה שמבלבלים העצה כנ"ל. וכל התקון על-ידי אמונת חכמים, שעל-ידי זה נתרבין הספרים הקדושים ומשלימין את התורה וכו', שעל-ידי זה זוכין לשלמות העצה וכו' כנ"ל. ועקר תקון זה הוא בשבת שאז עקר כלליית תורה שבעל פה עם תורה שבכתב כנ"ל, כי אז האכילה בלוי קדש ואין פח בהעשנים סרוחים לכלבל העצה וכו'. אכל לקדשת שבת בשלמות אין מי שיזכה כי אם גדולי הצדיקים ואנחנו צריכין לקבל קדשת שבת מהם, כי הצדיקים הגדולים ממשיכין קדשת שבת על ימי החל פדוע. וכמו שממשיכין קדשת שבת על ימי החל, כמו כן הם ממשיכין קדשת שבת על הקטנים במעלה, שהם בבחינת חל נגד הצדיקים ואינם יכולים לזכות בעצמם לקדשת שבת פראוי אף-על-פי-כן הצדיקים מרחמים עליהם וממשיכים עליהם קדשת שבת ובשביל זה נוסעים לצדיקים על שבת כדי להמשיך מהם קדשת שבת. ועל-כן נוהגים שיושבים על שלחנם. כי שלחן שלהם קדש. כי עקר קדשת שבת הוא האכילה כנ"ל. ועל-ידי שיושבים על השלחן שלהם בפרט בשבת בעצמו על-ידי זה הם מבררין העצה מהעשנים כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לעצה שלמה שזה עקר התקון כנ"ל. ועל-כן שמאי שהיה מפרן

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שנט

וכנ"ל לא היה רוצה לאכל כי אם בשהמאכל נתקדש בקדשת שבת על-ידי שהומינה לשבת. אבל בלא זה לא רצה להעלות המאכל של חל לקדשת שבת שזהו בעצמו מה שלא רצה לקרב גרים הרחוקים שהם בחינת חל להעלותם אל הקדשה שהוא בחינת שבת. כי לא רצה לקרב הרחוקים כי אם מי שייכל להעלותו לקדשת שבת ממש וכנ"ל. אבל הלל מדה אחרת היתה בו שיהיה ענו מאד והוריד והשפיל עצמו מאד לכל הרחוקים מאד מאד עד שהתגבר להמשיך קדשת שבת לכל המקום אשר הם שם. שזהו בחינת הנפה שממשיכין קדשת שבת למטה לבחינת ימי החל ממש וכנ"ל. שזהו בחינת מה שלא נהג שמאי שלא אכל כי אם בשהומין תחלה לשבת. כי הלל אמר ברוך ה' יום יום וכו'. הינו שיהיה מתגבר להמשיך קדשת שבת על המאכל אף-על-פי שלא הומינו לשבת. וכמו כן היה מקרב רחוקים אף-על-פי שלא הבינו עצמן כראוי שיהיו ראויים לקדשם בקדשת שבת. כי הוריד והשפיל עצמו לכל הרחוקים להמשיך להם קדשת שבת וכן נהג בענין המאכלים כנ"ל כי המשכת קדשת אכילת שבת לאכילת ימי החל והמשכת קדשת שבת על הרחוקים מאד הם בחינה אחת כנ"ל. וגם על-ידי האכילה בעצמה של גדולי הצדיקים הם מקרבים גי'וצות ונפשות ומקרבים רחוקים על-ידי זה, (במקום במקום אחר לקוטי

וזה שאמרו רבותינו ז"ל על הלל שמדה אחרת היתה בו שכל מעשיו לשם שמים. ולכאורה קשה, וכי יעלה על הדעת ששמאי לא היה מעשיו לשם שמים. הלא מדה טובה זאת בעצמה שהומין תמיד המאכל לשבת וכו' עשה גודאי לשם שמים. אך החלוק הוא ששמאי לא היה יכל לקדש המאכל כי אם על-ידי שהומינו ממש לשבת כנ"ל. אבל הלל מדה אחרת היתה בו שכל מעשיו לשם שמים כל מעשיו דקא. הינו שבכל עשיותיו הגשמיים ממש היה פלם לשם שמים שאפלו בעשה גשמיים היה יכל להוריד עצמו לעשותה לשם שמים ולקדש המאכל בקדשת שבת אף-על-פי שמתחלה לא הומינה ממש לשבת. ועל-כן היה יכל לקרב רחוקים מאד. כי לא היה מקפיד שלא לקרבים כי אם בשכינינו עצמם כראוי לעלות לקדשת שבת רק השתדל למצא בהם איזה נקודת טובות והוריד והשפיל עצמו אליהם למקומם שהם שם והמשיך להם קדשת שבת למקומם. ועל-די זה קרב כל הרחוקים מאד וכנ"ל. שזהו בחינת נפלאות קדשת הדלקת נר חנכה. כי בשבת עולה המלכות בחינת תורה שבעל פה עד הקדש בעצמו. ואפלו ביום טוב שאין לה עליה זאת אבל עולה למקום שעולה. ולשם ממשיכין הקדשה בבחינת מקרא קדש כנ"ל. אבל נפלאות של נר חנכה הוא, שהוא בימי החל ממש והצדיקים בגדל פתם תקנו לנו בדרך גם נפלא להמשיך קדשת שבת קדשת

**רֵאשִׁי פְּרָקִים מֵהַלְכוּת הַנֶּגֶב
הַנִּבְלָל בְּהַלְכוּת רֵאשׁ חֹדֶשׁ הַנֶּ"ל:**

וְזוֹ בְּחִינַת קְרִיבוּת הַנְּשִׂאִים "קִעֲרַת
כֶּסֶף שְׁלִשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ וְכוּ'.
שְׂנֵיהֶם מִלֵּאִים סֵלֶת לְמִנְחָה". לְתַמְנֵן
הַמִּזְבֵּחַ. שְׁלִשִׁים וּמֵאָה כִּנְגַד מֵאָה
וּשְׁלִשִׁים שְׁנָה שֶׁל אָדָם הַרְאִשׁוֹן כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רִשִׁי שֵׁם. כִּי אָדָם הַרְאִשׁוֹן פָּגַם
בְּאִכְלָה כֶּנ"ל. וּמִשָּׁם בָּא פְּגָמָיו בְּהַמֵּאָה
וּשְׁלִשִׁים שְׁנָה שֶׁהוֹלִיד וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁעִשָּׂה אֶז
תְּשׁוּבָה הַתְּנִיחוּ בּוֹ מֵאֵד וּבְלִבְלוֹ דַּעְתּוֹ
בְּעֲשִׂימֵי סְרוּחִים הַנֶּ"ל שֶׁלֹּא הָיָה וְכֵן
לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי הַתְּהוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַקֵּר
הַקְּלָקוּל וּבְלִבְלוֹ הַמִּזְבֵּחַ שְׂמֹתֵיבְרִין הוּא
בְּעִנְיַן פָּגַם הַבְּרִית. וּבְיוֹתֵר מִתְּנַבְּרִין עַל
הַרְצָה לְשׁוֹב וְכוּ':

וְזוֹ בְּחִינַת תְּמִינַת יְדֵי הַסְּמִיכָה:

"מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף שְׁבַעִים שְׁקָל". בְּחִינַת
שְׁבַעִים אֲמוֹת שֶׁכָּל אֶחָד יֵשׁ לָהּ
כְּתֵב וְלִשׁוֹן מִיָּחָד בְּחִינַת תְּמִינַת הַכְּתֵב. כֶּסֶף
אֶחָד עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קְמֹרֶת". רֵיחַ טוֹב
שֶׁמֶבְרַד מֵעֵמְקֵי הַקְּלָפּוֹת שֶׁהוּא עֵפֶר תְּמִינַת
הַעֲשִׂימֵי סְרוּחִים הַנֶּ"ל. "עֶשְׂרֵה זָהָב" כִּנְגַד
עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, כִּלְל כֶּסֶף הַתּוֹרָה וְכוּ'.
"פֶּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אֶחָד אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד"
בְּחִינַת אֲבֵרָהּ יִצְחָק יַעֲקֹב שֶׁכָּל חֶבְרֵי
סְפָרִים הַרְבֵּה. "שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת"
לְכַפֵּר עַל מִכִּירַת יוֹסֵף שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִחְלָקָה

כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא תְּמִינַת הַעֲצָה לְמִטָּה
מֵאֵד לְבְּחִינַת יְמֵי הַחַל מִפֶּשַׁע שְׁעַל-יְדֵי זֶה
מִקְרִבִין כָּל הַרְחוּקִים לָהּ. יִתְבָּרַךְ כֶּנ"ל וְזוֹהוּ
מִדְתּוֹ שֶׁל הַלֵּל וְכֶנ"ל. וְזוֹהוּ בְּחִינַת מֵה
שְׁהִיָּה אֹמֵר הַלֵּל: בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם וְכוּ'.
שֶׁלֹּא הָיָה מִמִּתִּין עַד שֶׁיַּעֲלֶה הַרְחוּקִים
לְקִדְשֵׁת שְׁבַת מִפֶּשַׁע. רַק אֹמֵר בְּרוּךְ ה' יוֹם
יוֹם וְכוּ'. שֶׁכָּבֵל יוֹם יוֹם כִּי שֶׁרָאָה בְּאֶחָד
אִיזָה נִקְרָה טוֹבָה בְּעֵלְמָא שֶׁרָצָה לְהִתְקַרֵּב
אִיזָה הַתְּקַרְבוּת כֹּל שֶׁהוּא קָרַב מִיָּד
עַל-יְדֵי עֲצָם עֲנוּתָנוֹת וְחִכְמָתוֹ הַעֲמָקָה
אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא רְחוּק מִצַּד עֲצָמוֹ
מִקְדֻשֵׁת שְׁבַת מֵאֵד אֶף-עַל-פִּי-בֵּן חֵמֶל
עָלוֹ וְהוֹרִיד אֵלָיו בְּחִינַת קְדֻשַׁת לְמִקְוָמוֹ
לְעוֹרְרוֹ לְתְּשׁוּבָה וְלִקְרָבוֹ לָהּ. יִתְבָּרַךְ
בְּעֲצוּתָיו הַנִּפְלְאוֹת מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא כָּבֵל
יוֹם יוֹם וְכוּ' וְכֶנ"ל:

וְזוֹהוּ בְּחִינַת "רֵאָה רֵאִיתִי אֶת עֵינֵי עַמִּי
וְכוּ'". שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל שֶׁאָמַר
ה' יִתְבָּרַךְ רוּאָה אֲנִי שְׁתֵּי רֵאִיוֹת וְכוּ'
שֶׁעֲתִידִין לְחַטָּא. וְאֶף-עַל-פִּי-בֵּן אֲנִי רוּאָה
אֶת עֵינַי וְאֲנִי רוּצָה לְגַאֲלָם. וְכֵן מִצִּינֵי
כִּכְמָה מְקוּמוֹת שְׂאִין ה' יִתְבָּרַךְ דֵּן אֶת
הָאָדָם אֵלֶּא בְּאֶשֶׁר הוּא שֵׁם וְגִדּוּלֵי
הַצִּדִּיקִים מוֹסִיפִין לְעוֹרֵר רַחֲמָיו שֶׁאִפְלוּ
בְּעַת קְלָקוּלֵם הַגְּדוּלִים כְּמוֹ בְּשַׁעַת הַעֲנַל
אֶף-עַל-פִּי-בֵּן הֵם מְרַצִּין בְּתַפְלוּתָם אֶת ה'
יִתְבָּרַךְ עַד שְׂמוּחַל לָהֶם וּמִשְׁתַּדְּלִין
לְהַחְזִירָם לְמוֹטָב. וְכֵן זֶה הוּא בְּחִינַת
מִדְתּוֹ שֶׁל הַלֵּל וְכוּ' וְכֶנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שסא

מלכות בית דוד שצריכין לתקן שנה
 בחינת תקון העצה "ולא יחצו לשתי
 ממלכות" וכו' (תקפא לז). "ולבב השלמים
 בקר שנים" פירש רש"י: "כנגד משה
 ואהרן". משה כלל התורה אהרן שלמות
 התורה על-ידי תורה שבעל פה. "ורו
 משפטיו ליעקב" (דברים לו). כי הוא בחינת
 תלמיד משה וקרב כל ישראל אליו על-ידי
 "וראך" וכו', בחינת "אוהב שלום ורודף
 שלום ומקרבן לתורה" (אבות א יב). ועל-כן
 נקנס לבית קדשי קדשים וכו'. "אלים
 המושה" וכו', כנגד כלל התורה, כמו
 שפרש רש"י שם. כי כל התקון על-ידי
 שלמות התורה על-ידי רבוי הספרים וכו'
 כנ"ל. שמונת ימי חגכה כנגד שמונה
 תקונים, אמונת חכמים וכו'.

שמחמטמין והולכין שביזם ראשון של
 סבות שאז מאירין כל החסדים פנימים
 וכו' מקריבין שלשה עשר פרים ואז
 מכניעין כמה עכו"ם. וזוים שני פוחת
 והולך עד יום השביעי שאז נכלין כל
 העכו"ם ומקריבין המוב שבהם על-ידי
 קדשת החסדים שגמשכו בכה ראש
 השנה ויום-כפור ואז ישראל מתחדין
 לבדם עם ה' ויחפר בשמיני עצרת שאין
 מקריבין כי אם פר אחד ואיל אחד,
 בבחינת עקבו עמי יום אחד וכו'.

ועל-ידי טמא אדם הראשון שעל-ידי זה
 נמשכו העשנים הנ"ל נפגמו ידי
 הפסיכה שהוא המחלקת שנסמכין וכו'
 שזהו בחינת מחלקת קון והכל שמשם
 מחלקת קרח עם משה שמשם כל
 המחלקת שבעולם. כי קון הביא קרבן
 מהפסלת. כי למודו היה מבחינת העשנים
 הנ"ל. אבל הכל הביא מבכורות צאנו וכו':

אבל בית הלל סברי. מעלין בקדש ולא
 מורדין. כי שמונה ימי חגכה הם
 בבחינת שמונה ההואות של הכהן הגדול
 ביום-כפור בקדשי קדשים שהתחיל תהלה
 מאחת ואחר כך אחת ואחת וכו' ומשם
 נמשך קדשת שמונת ימי הסבות עם
 שמיני עצרת כי סבות מרפזו על תקון
 הגאולה. כי אז ממשכין תחלה שלמות
 התקון ואחר כך פוחת והולך עד שמיני
 עצרת. אבל חגכה עקר נפלאות הנס שגם
 בתקף ממשלתם ואפלו באחד הגלות
 נתגבר בעצות טובות עמקות להתקרב
 אליו ויחפרד מקום שגפלו כל אחד. על-כן
 אז צריכין להתחיל מכל מה שיוכל
 להתחיל מאזה נקדה טובה ותקון כל
 שהוא, שנהו בחינת מעלין בקדש ולא
 מורדין. ועל-כן ביום-כפור אפלו בבית-
 המקדש מחמת שאז צריכין לכפר כל
 העונות של ישראל צריכין להתחיל מאחת
 ואחר כך אחת ואחת וכו' ואולי למעמיהו.

טו
הכח

הס"מ כל קד עד שהחטיאם כל קד בעצת הערב רב. וכן הוא בכל דור שעקר פגם האמונה שהוא כלל כל התורה פלה הוא על-ידי פגם אמונת החכמים האמתיים. כי אם היה מאמינים בדברי הצדיקים החכמים באמת, היה מבטל דעתו המבלבלת, ויודאי היה מאמין בראוי, כי אף-על-פי שאינו יכול להבין דרכי ה' והשגת אלקותו היה סומך על דברי הצדיק שכבר שבר גופו בחכלית וכו'. על-יכן באמת כתיב ויאמינו בה' ובמשה עבדו. כי עקר שלמות האמונה בה' הוא על-ידי שמאמינים במשה עבדו שהוא בחינת אמונת חכמים אבל הבעל דבר מתגרה בזה בכמה תחבולות והעקר על-ידי המחלקת שפירקה קטגוריא בין התלמידי חכמים כמו עקשו כמו שאמרו רבותינו ז"ל ואין יודעין היכן האמת על-יכן מי שרוצה לחוס על גפשו צריך לשוב על-ידי זה בעצמו על-ידי ששומע עצם המחלקת שיבין מזה שרוצים להרחיקו

מה' ויתברך (וכמו שמבאר במסות אחר על פסוק משלל מו, לא) ואז שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלוי וכו'. עז שם במסות ה) עד שישוב בתשובה על-ידי זה דיקא על פגם אמונת חכמים עד שיחזור ויחשבו אצלו כל הספרים הקדושים וכו' כמו שמבאר בהתורה הנ"ל:

זה וזה בחינת קרבנות הנשיאים שהם בחינת תקון אמונת חכמים שבוה תלוי תקון כל הבחינות (המבארין בחינה "חיי רבי שמעון תנ"ל), וזה קערת כסף, ופרש

כי שמאי קפדן ואכל כל ימיו לכבוד שבת שלסברתו אי אפשר לאכל פראוי לרחות העינים סרוחים שמשם תקון העצה שהוא העקר כי אם על-ידי שאינו אוכל שום דבר חשוב רק מזמינו לשבת וכו'. כי עקר תקון האכילה הוא על-ידי קדשת שבת נמצא שפובר שצדיקין תחלה להמשיך שלמות התקון וכו' שהוא בחינת שבת. אבל הלל מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים והיה אומר ברוך ה' יום יום ועמם לנו האל ושועתנו סלה. פי עקשו אם נמתין על שלמות התקון כמעט אברהם חס ושלום פלמט ישראל. רק צריכין לילך תמיד עם בחינת ברוך ה' יום יום וכו'. שכל מה שחוטפין וכו'. והו שכל מעשיו לשם שמים. פי מבטל עצמו לזמרי ואומר אם לא אגמר חקף חס ושלום. כי אשר המצא נדי לעשות אעשה. ואם לא יהיה לי עולם הבא וכו'. מה לעשות פנתי לשמים. וה' הטוב יעשה ויגמר בעדי (עד פני ראשי ברכים):

לד וזה בחינת קרבנות הנשיאים שקורין בחנכה. פי כל הקרבנות שלהם היה לתקן פגם חטא העגל שבשביל זה נבנה המשכן לכפר על זה כמו שאמרו רבותינו ז"ל ועקר חטא העגל היה פגם האמונה שעקרה הוא אמונת חכמים שלא האמינו במשה שגלה להם אלקותו באותות נוראות פאלה והאיר בהם אור הדעת והשפעת הנבואה בזאת בשעת ממן תורה ואף-על-פי-כן התגרה בהם

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות ראש חדש ז

אָרְחַת חַיִּים שֶׁמֶן

רש"י שְׁמֵרְמוּ עַל שְׁנוֹתָיו שֶׁל אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן שְׂדוּהָ תִשַׁע מֵאוֹת וְשָׁלְשִׁים. שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ בְּחֵינֵת הַמֵּאָה וְשָׁלְשִׁים שְׁנָה וְכו'. כִּי אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן פָּגַם בְּאִמוּנַת חֲכָמִים כִּי לֹא הָאִמּוּן בְּעֵצְמוֹ שְׂדוּהוּ גַם בֶּן פָּגַם אִמוּנַת חֲכָמִים (כְּמוֹ שֶׁמֵּבָאֵר בְּהַתְּרֵיחַ תְּצִיל. וּבְמִבְּאֵר מִנַּח בְּמִקּוֹם אַחֵר בְּאַרְבֵּיּוֹת). כִּי אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן הָיָה כְּלוּל מִכָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁבָּלָם יֵצֵאוּ מִפְּנֵי וְיִשְׁעֵבֶר עַל הַצּוּזִי שְׂדוּהוּ ה' יִתְבָּרַךְ כִּפִּי מִה שְׂהֵיָה מִבֶּן אֲמַתַּת הַפְּרוּשׁ שֶׁל הַמִּצְוָה הַזֹּאת וְנִמָּה אַחֵר עֲצַת הַנְּחֻשׁ בְּעֲצַת אִשְׁתּוֹ מִזֶּה נִמְשָׁךְ פָּגַם אִמוּנַת חֲכָמִים שְׁהִיּוּ כְּלוּלִים בּוֹ כָּל הַדּוֹרוֹת וּמִזֶּה נִתְהַיָּה פָּגַם מִחֻלְקַת קִוֵּן וְהֵבֵל שֶׁהוּא בְּחֵינֵת כָּל הַמִּחְלָקַת עַל הַצְּדִיקִים שֶׁבָּבֵל הַדּוֹרוֹת כִּי מִמִּחְלָקַת קִוֵּן עַל הֵבֵל נִמְשָׁךְ מִחֻלְקַת קִרַח עַל מֹשֶׁה כִּמּוּבָא שְׂדוּהָ בְּחֵינֵת כָּל הַמִּחְלָקַת שֶׁעַל הַצְּדִיק הָאֲמַת שֶׁבָּבֵל דוּר. כִּי בָבֶל מִחֻלְקַת יֵשׁ בּוֹ נִצְוָצִי מִחֻלְקַת קִרַח דִּתּוֹן וְאַבְרָם כִּמּוּבָא. וְעַל־כֵּן מִחֻמַּת שְׁפָגַם אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן בְּאִמוּנַת חֲכָמִים שְׂדוּהָ בְּחֵינֵת פָּגַם אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע עַל־יְדֵי זֶה נִפְגְּמָה הָאֲכִילָה וְנִגְדַּר בְּעֵצְבוֹן הַתְּאֲבָלְנָה בְּזַעַת אֶפְדָּה תֵּאֱכַל לֶחֶם שְׁמוּשָׁם נִמְשָׁךְ פְּסֻלַת הַמֵּאֲכָל עַד שֶׁנִּשְׁעֵשֶׂה פְּסֻלַת גְּמוּרָה שֶׁהוּא הַעֲנֵשׁ שֶׁל הַמִּלְעִיג עַל דְּבָרֵי חֲכָמִים שֶׁנִּדְוֵן בְּצוּאָה רוֹתַחַת שְׁמוּשָׁם בָּאִים הַעֲשִׂנִים סְרוּחִים וּמְכַלְכְּלִים אֵת הַמַּחַ. וְכֵל זֶה נִמְשָׁךְ מִהַפְּסֻלַת שְׁנֵאוֹחוֹ בְּכָל הַמֵּאֲכָלִים עַל־יְדֵי הַמָּא אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן כְּבִ"ל. וְעַל־כֵּן הֵבִיאוּ קַעֲרַת כֶּסֶף וְשָׁלְשִׁים שְׁנָה

וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ וּמוֹרֵק אַחַד כֶּסֶף שְׁנֵיחָם מִלְּאִים סֶלַת לְמַנְחָה. סֶלַת לְמַנְחָה זֶה בְּחֵינֵת תַּקּוּן הַמֵּאֲכָלִים שֶׁעֲקָרָה הַלְחָם. וְעַל־יְדֵי סֶלַת לְמַנְחָה תַּקּוּנוֹ פָּגַם הַמֵּאֲכָלִים. וְעַל־כֵּן מִרְמֹז בְּקַעֲרַת כֶּסֶף שְׁנוֹתָיו שֶׁל אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן לְתַקּוּן פָּגַמוֹ. וְכֵן שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ כִּנְגַד הַמֵּאָה וְשָׁלְשִׁים שְׁנָה שְׁהוּלִיד וְכו'. כִּי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִפָּגַם הַעֲשִׂנִים סְרוּחִים שֶׁנִּמְשָׁכוּ עַל־יְדֵי פָּגַם אִמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהֵם מְכַלְכְּלִים הַמַּח וְאִינוּ יְכוּלִּים לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי הַתְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל וְכו'. וְעַקֵּר הַעֲצָה וּמִשְׁפָּטֵי הַתְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין בְּעֵנָן זֶה שֶׁהִיא שְׁמִירַת הַבְּרִית שֶׁצְרִיכִין לְשָׁמֵר אֵת הַמִּחְשָׁבָה מְאֹד מְאֹד. וְעַל־יְדֵי הַעֲשִׂנִים סְרוּחִים לֹא הָיָה יְכוּלִּים לְהוֹצִיא עֲצָמוֹ מִזֶּה אֶפְּרַיִם עַל־פִּי שְׁעִישָׁה אִוֹ תְּשׁוּבָה גְדוּלָה וּפִרְשׁ מֵאִשְׁתּוֹ. אֲבָל מֵאַנְסֵם הַמִּקְרוֹת לֹא נִצּוּל כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכו'. וְהֵבֵל עַל־יְדֵי הַעֲשִׂנִים סְרוּחִים הַבְּ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ. מִשְׁקָלָהּ בְּחֵינֵת הַמִּתְקָלָא כִּי עֲקֵר הַמִּתְקָלָא הוּא בְּתַאוּהָ זֹאת (כְּמוֹ שֶׁמֵּבָאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי מַהֲרַ"ן סִימָן י"ט)). וּבְדוּרָא אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן בְּאִלוֹ הַמֵּאָה וְשָׁלְשִׁים שְׁנָה הַתְּנַבֵּר מְאֹד לְבָרַר מִחְשְׁבֹתוֹ מִהַדְּהוּרִים אִלוֹ. אֲבָל אֶפְּרַיִם לֹא נִצּוּל מִמִּקְרוֹת מִחֻמַּת הַעֲשִׂנִים סְרוּחִים הַבְּ"ל כְּבִ"ל. וְעַל־כֵּן הֵבִיאוּ קַעֲרַת כֶּסֶף שֶׁהוּא כִּנְגַד שְׁנוֹתָיו שֶׁל אָדָם הֵרָאוּשׁוֹן וְכו' לְתַקּוּן כָּל זֶה. וְכֵן הַמְּשִׁיכוֹ תַּקּוּן לְפָגַם הַמַּהֲרֵגִים שֶׁל שְׁקֵר שְׁלֵמוֹתָם מֵאִלוֹ הַמּוֹתְרוֹת שֶׁנִּסְמָכִין לְרַבִּי

דף ע"ב

אלו הדלים והאביונים מתדעת שנפלו לעפר ולאשפות ממש והעשנים סרוחים מסבבים ומעקמים דעתם מאד. וכשהם חסים על עצמם וגזעקים לה' ותבדד. אזי הוא ותבדד כרחם עליהם ושולח עליהם מים טהורים הנ"ל ומקימם מעפר ומאשפות סרוחים האלו. פי אלו המים טהורים שהם הספרים קדושים מטהרים מכל הגלולים בחינת וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אמחר אתכם וכו'. וזהו להושיבי עם גריבים עם גריבי עמו, שמזכה אותם שיהיו נגללים עם כל הנפשות שנבללין בהצדיק האמת בפרט בראש השנה שעל-די זה נעשה שמחה בחינת אור צדיקים ישמח וכו' כמו שמבאר שם. וזהו עם גריבי עמו. שהם הצדיקים והחכמים אמתיים שזכו עתה לשוב ולהאמין בהם. וזהו מושיבי עקרת הבית בחינת אמונה כנ"ל. וזהו אם הנגים שמחה. פי על-די זה נעשה שמחה בחינת אור צדיקים ישמח, בחינת חדי רבי שמעון, כמו שמבאר שם עין שם:

דף קכח.

לח "מזרק אחד כסף" פירש רש"י כנגד נח. שבועים שקל כנגד שבועים אמות שצאזא ממונו. שבועים אמות כל אחת יש לה כתב ולשון. וישראל נבחרו מהם בכתב ולשון הקדש. שבשביב זה נצטווה נח בבנין התבה להצילו בזכות משה שצאזא ממונו שימתן את התורה לישראל בבחינת "בשגם הוא בשור ויהי

שלא כדון שזוהו בחינת חטא קון שהתגבר על הכל בהגם והרגו שמשם כל המחלקת של עבשו כנ"ל:

לו גם 'קערת' גימטריא 'תשע', בחינת (שיר השירים ה, ד) "מעיו 'עשת' שן". ודרשו רבותינו ז"ל (שיר השירים רבה ה, ב) ומוכא בפרוש רש"י: "זה תורת כהנים שהוא נתון באמצע החמשה חמשים כמעים הללו וכו'". פי תורת כהנים מדבר מקרננות שהם תקון המאכלים שנפגמו על-די חטא אדם הראשון. פי צריכין לאכל בבחינת אכילת הקרננות שיהיה השלחן מכפר בפונחה. ועל-כן נרמו תורת כהנים בפסוק 'מעיו עשת שן'. בחינת תקון המעשים שהם כלי בשול האכילה לבררה מהמותרות. וזה בחינת קערת כסף סלת שהוא תקון המאכלים מעשנים סרוחים כנ"ל פי בהקערה אוכלין המאכלים. ועל-כן 'קערת' גימטריא 'עשת' בחינת 'מעיו עשת שן' בחינת קרננות תקון המאכלים כנ"ל:

לו גם 'קערת' אותיות 'עקרת' כמובא במדרש רבה, בחינת אמונה שנקראת עקרת הבית כפידוע, שזוהו בחינת מי כה' אלקינו המגביה לשבת המשפילי לראות וכו'. מקומו מעפר דל מאשפות ירים אביון מושיבי עקרת הבית וכו' שבעצם גבוה שהוא ותבדד מגביהו לשבת הוא משפיל לראות להקים הדל והאביון מעפר ומאשפות ממש שהם העשנים סרוחים וה' ותבדד ברחמיו משגיח על

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שמה

ימיו מאה ועשרים שנה" דא משה פמוכא. וכל זה מרמז על תקון די התורה שהוא כתב ישראל שנתתקן על-ידי אלו הקדוונות שתקנו פגם אמונת חכמים כנ"ל. שעל-ידי זה נכנע הכתב של כל השבעים אמות ונתעלה הכתב של ישראל שזהו בחינת שבעים שקל הנ"ל:

למ" כ"ף אחת עשרה וזה מלאה קמרת". זה בחינת עקר שלמות התקון שזוכין על-ידי רבוי הספרים הקדושים שעל-ידי זה נכללין באבן שתיה קדשי קדשים ששם עמדו לוחות האבן שנכתבו עליהם העשרת הדברות שזהו בחינת "כף אחת עשרה וזהב" כמו שפרש רש"י שם שהוא כנגד עשרת הדברות שנתנו מידו של הקדוש ברוך הוא. וזהו מלאה קמרת כי עקר הקלילות והקניסה לבית קדשי קדשים ביום-כפור הוא על-ידי הקמרת שמברר הטוב מעמקי עמקי הקלפות כידוע. כי קמרת ריח טוב מאד שמתקן ומברר המחשבה מהעשנים סרוחים שהם הכלפולים והמחשבות והרהורים רעים המוסקים את המוח שהם סרחון ממש. וכל התקון על-ידי קמרת שהוא ריח נפלא דקדשה גבה מאד שמברר משם. וכשכיל זה הביא כל אחד מהנשיאים קמרת אף-על-פי שהוא שלא פדיון כי הנה לצורך שעה לתקן סרחון הרע של הטא העגל שהוא פגם אמונת חכמים שהמירו את כבודו בתבנית שור אוכל עשב. ואמרו רבותינו ז"ל אין לך מושקן כמו שור

בשעת האכילה. מרמז שפגמו על-ידי זה באכילה מאד. כי גרמו שיעלו עשנים סרוחים המבלבלים מאד ועל-ידי הקמרת תקנו זאת כנ"ל:

מ"פ"ר אחד בן בקר", כנגד אברהם כמו שפרש רש"י שם. זה בחינת קדשת ארץ-ישראל שצריכין להמשיך גם בחוץ לארץ ולהציל מגורש וכו'. (כמו שכתב ע"פ). כי אברהם הוא הראשון שמצא קדשת ארץ-ישראל כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן מרמז בפר בן בקר שהוא בחינת ואל הקר ריח אברהם. כי איתא שפשרץ ורדף אחר הכן בקר בשביל הכנסת האורחים או ברח אל מערת המכפלה ועל-ידי זה מצא אברהם את קדשת מערת המכפלה. ומערת המכפלה ששם נקברו האבות והאמהות זה עקר הנחלה שנקנה אברהם בארץ-ישראל תחלה והיא תחלת ירשתו את ארץ-ישראל. כי העקר שמשיך קדשת ארץ-ישראל עד שיזכה להקבר שם. ועל-כן רמזו בפר בן בקר קדשת ארץ-ישראל שהמשיך אברהם אבינו כנ"ל:

מא "איל אחד" כנגד יצחק שנגעדר וכו'. זה בחינת התקון להמשיך סוד העבור למלאות פגמות הקבנה שהוא בחינת מארת חסר וכו'. שמשם ניקת עשו שעל-ידי זה ותכנון עניו של יצחק פמוכא. והתקון על-ידי שהקדים ה' ותברך רפואה שנגעדר על גבי המזבח והקריב תחתיו איל שתיה נאחו בספק בקרניו

לתלמידיו שהראשון הוא אהרן. רק שיהישע זכה שאחר שפחת אהרן מסר משה כל התורה ליהושע. וכמו שמפרש בדברי רבותינו ז"ל בסדר המשנה שאהרן היה המקבל הראשון כמו שאמרו שם נכנס אהרן ושנה לו משה פרקו וכו' (ערוך)

(ד"ה) ועלפן פתיב באהרן ויגיו יורו משפטיד לעקב וכו'. כי אהרן קרב כל ישראל למשה על ידי שצא לקראתו וכו'. ועלפן באמת זכה למה שזכה כמו שאמרו רבותינו ז"ל והוא ההפך מהמתקנים בהצדיק האמת וחלקו עליו על ידי קנאתם בו. ועלפן אמרו רבותינו ז"ל הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. ועלפן הקריבו שלמים בקר שנים כנגד משה ואהרן שהם כלל ספרי התורה עקר תקון אמונת חכמים כנ"ל:

מד וזהו "אלים המשה עתדים המשה כבשים בני שנה חמשה". ופרש רש"י כנגד כלל התורה שהם תורה גביאים פתובים וחמשה חמשי תורה ועשרת הדברות וכהנים ולוים וישראלים. הינו בחינת כלל ספרי התורה שגומשכין על ידי בחינת משה ואהרן שעל ידי זה עקר תקון אמונת חכמים שעל ידי זה נמשכו כל התקונים הנ"ל שהם תקון ידי הפמיכה להנצל ממחלקת שבא על ידי שנסמךד מו שאינו הגון וכו'. ולתקון ידי הפתיכה ולתקושיד קדשת ארץ ישראל להנצל מגרוש וכו'. ולתקושיד סוד העבור

שמשם כל ההמקות הדינים של ראש השנה על ידי השופר של אל. כי בראש השנה עקר תקון פגמות הלכנה כנ"ל (באור) נמצא שהאיל שהקריבו שהוא כנגד יצחק זה בחינת תקון פגמות הלכנה שזהו בחינת סוד העבור וכו"ל:

מב "פבש אחד וכו'", כנגד עקב, ועקב עקר כל התקונים הנ"ל שהם לתקן חטא אדם הראשון. כי יעקב היתה מפתו שלמה. וברר בשלמות מעשנים הנ"ל. וזכה להעמיד שנים עשר שבמים שהם בחינת שנים עשר האבנים שנגללו באבן אחת שהוא בחינת האבן שתיה לזחות האבן (המובא שם בתורה הנ"ל). שזהו עקר התקון בחינת שלמות העצה. וזהו בחינת שעיר עזים אחד לחטאת לתקן מכירת יוסף כי חלקת העצה זה בחינת חלקת מלכות בית דוד (במובן שם) שמביא פסוק 'ולא יחצו לשתי ממלכות עוד' (במובן גוה בדברי מקום אחר). וחלקת מלכות בית דוד על ידי ירבועם נמשך מפגם מכירת יוסף כמובא. עלפן השעיר עזים לחטאת שמכפר על מכירת יוסף זה בחינת תקון שלמות העצה וכו"ל:

מג "ולזבח השלמים בקר שנים" כנגד משה ואהרן שעשו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים כמו שפרש רש"י משה ואהרן הם כלל התורה שבכתב ובעל פה שהם כלל הספרים הקדושים שהם עקר התקון. כי משה רבנו נתן את התורה בכתב ומסרה בעל פה

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

שם ארץ חיים

שפגמו בזה, והוא שב בתשובה בשבילם. עד שחבר ועשה על-ידי זה ספרים רבים שזהו בחינת מה שנממן בבית שם ועבר ארבע עשרה שנה בעת שפרח מעשו ושם עסק בתורה, ובדאי חבר על-ידי זה ספרים רבים. כי יעקב חבר פמה ספרים קדושים בענין האמונה הקדושה פמוכא (בלקוטי תנינא סימן זב) וכמו שספר מזה אדוננו מורנו ורבינו ז"ל פמוכא בדברינו שזהו בחינת וספר כתב איש ריבי שכל מה שרואין שהמחלקת על האמת מתגבר יותר צריכים להתגבר לשוב בתשובה על פגם אמונת חכמים שלו או של העולם או מה שפוגם מה שאינו מאמין בעצמו וכו' (כמו שמבאר שם), ועל-ידי כל תשובה נעשה ספר פנ"ל, בבחינת "וספר כתב איש ריבי" פנ"ל, וזה נהג יעקב תמיד שכל מה שראוה המחלקת מתגבר עליו יותר היה שב בתשובה ועסק בתורה יותר עד שחבר ספרים הרבה לאין קץ ועל-ידי זה המתיק כל הדינים על-ידי בחינת אבן שתיה וכו' שזהו בחינת מה שכל האבנים נכללו באבן אחת שזה זכה יעקב בעצמו שבעת שצא מבית שם ועבר פגע במקום, ושם נכללו כל השמים עשרה אבנים באבן שתיה בקדשי קדשים שזה זכה על-ידי רבוי הספרים שזכה על-ידי עסק התורה (כמו שמבאר שם פנ"ל, עין שם בהמורה "מרי רבי שמעון" פנ"ל היבב והבין על זה) ועל-פני שלח יעקב לעשו שצא מבית לכן בשלום. עם לכן גרתי ודרשו רבותינו ז"ל ותרנו"ג מצות שמרת. זה בחינת וספר כתב איש ריבי

ולזכות לעצה שלמה שכל זה תקנו על-ידי הקרפנות הנ"ל פנ"ל:

מה וזה בחינת כל המחלמות והמחלקת שהיה ליעקב אבינו שבתחלה היה עליו מחלקת עשו ולכן, ואחר כך בשנצל מהם ובקש לישוב בשלוה קפץ עליו רגזו של יוסף כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק וישב יעקב וכו':

כי יעקב הוא בחינת כלליות התורה, בבחינת תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב. כי דרך התורה הנ"ל התחיל מאברהם אבינו שהוא גלה אלקותו בעולם והתחיל להמשיך דרך התורה בעולם כמו שאמרו רבותינו ז"ל קים אברהם אבינו את כל התורה עד שלא נתנה, ואחר כך מסרה ליצחק ויצחק ליעקב. אך אברהם ויצחק לא היתה משרתן שלמה כי יצאו מהם עשו וישמעאל שהם הפך התורה שהם בחינת כל החולקים על חכמי התורה האמתיים שמהם כל החרפנות. אך יעקב היתה משרתו שלמה והוא הוליד כל שנים עשר שבטי ישראל שקבלו את התורה אשר אנו כלנו נקראים על שמו בני ישראל. על-כן עקר המושבת קדשת התורה הוא על-ידי יעקב אבל היה עליו מחלקת גדולות מעשו ולכן שהם בחינת החולקים על חכמי התורה האמתיים ויעקב אבינו כל מה שהיו חולקין עליו יותר התגבר לשוב בתשובה יותר על פגם אמונת חכמים ולתקן הטא אדם הראשון שפגם בזה פנ"ל ופגם היורות שאחריו

התורה (כמו שמבאר שם פנ"ל, עין שם בהמורה "מרי רבי שמעון" פנ"ל היבב והבין על זה) ועל-פני שלח יעקב לעשו שצא מבית לכן בשלום. עם לכן גרתי ודרשו רבותינו ז"ל ותרנו"ג מצות שמרת. זה בחינת וספר כתב איש ריבי

בגדים צואים שהם בחינת העשנים סרוחים
שמיכלכלין ומעקמין את המוח שבא על ידי
פגם אמונת חכמים (כמו שמבאר שם):

וזה כל הנפנה ונוטל ידיו וכו' (ברכות טו.),
כי בתחלה צריכין לפנות לבער
המוותרות לבטל העשנים סרוחים הנ"ל
שלא יבלבלו את המוח וכו'. וזהו ונוטל
ידיו שצריכין לטל ידיו בכמים שגמשיכין
מבחינת מים טהורים שגששין על ידי רבוי
הספרים שאזכין על ידי התשובה על פגם
אמונת חכמים כנ"ל. (כמו שמבאר בהתורה הנ"ל)

שמביא שם הפסוק וזקתי עליכם מים
טהורים וכו' ואחר כך לובשין ציצית
בחינת בגדים נקיים הנ"ל הפך הבגדים
צואים בחינת העשנים סרוחים הנ"ל.
ומניחין תפלין שנכתבין בדין התיבת ספר
תורה שזה בחינת תקון ידי הכתיבה כנ"ל.
וקורא קריאת שמע ומתפלל קריאת שמע
וברכותיה זה בחינת תקון אמונת חכמים
שעל ידי זה עקר קיום האמונה הקדושה
שנתתקן על ידי רבוי הספרים הקדושים
של התורה שמוזה מדברים הפרשיות של
קריאת שמע שמתחילין באמונת היחוד
שהוא קבלת על מלכות שמים. ואחר כך
מוזרים ואהבת וכו'. וישנתם לבנידו שהוא
ללמוד עם בניו ותלמידיו שנקראים גם כן
בנים כמו שאמר רבותינו ז"ל. וכן בפרשה
שניה והיה אם שמוע שהוא קבלת על
מצות מזהירים ולמדתם אותם את בניכם
לדבר בם. וכן בברכת אהבת עולם
מבקשין שנוקה ללמוד וללמוד שכל זה הוא
בחינת אמונת חכמים שלומדים עם

הנ"ל. שדוקא על ידי הריב ומחלקת
בכתבין ספרים קדושים הרבה. שזהו
בחינת עם לכן גרתי ותרתי מצות שהם
כלל ספרי התורה שמרתי שדוקא על ידי
שגרתי עם לכן וסבלתי ממנו מה
שסבלתי שבקש לעקר את הכל חס
ושלום. על ידי זה דיקא זכיתי ותרתי ג
מצות שמרתי שזכיתי להשיג כל התרי"ג
מצות שהם כלל ספרי התורה שהשיג
קדם שנתנה. שכל זה זכה על ידי עצם
תשובתו ששב דיקא על ידי המחלקת
שהיה לו מלכין. כי דיקא על ידי המחלקת
נעשין ספרים הרבה כשזוכין לשוב
בתשובה על דם כנ"ל:

מו וזהו ויהי לי שור וחמור צאן ועבד
ושפחה וכו'. זה רמז על כל
הבחינות המבארים בתורה הנ"ל
שנתתקן על ידי אמונת חכמים שהם
תקון די הכתיבה ולכלי להתגרש מארץ
ישראל וסוד העבור וכו'. וזהו ויהי לי שור
זה בחינת התיבת ספרים קדושים שכל
קדשם מכתבת ספר התורה שנכתבת
על עורות של שורים שזה בחינת התיבת
תפלין (כמקומו בהמשעה של שור ושה (ספור
משניות מעשה ד)). ומשם מקבלין די הכתיבה
שיתחזק כתב די ישראל וכו' (כמו שמבאר
שם). וחמור זה בחינת יששכר חמור גרם
שהם זכו לסוד העבור, בחינת ומגני
יששכר יודעי בינה לעתים וכו' כנ"ל. צאן
זה בחינת ציצית שעושין מצמרם (כמו שכתוב
בהמשעה של שור ושה הנ"ל). וזה בחינת בגדים
נקיים שנתתקנים על ידי הציצית. הפך

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שסמ

תלמידיהם בשיבתם שעל-ידי זה נתרבין ספרים קדושים שעל-ידי זה נשלמת התורה ונמתקין כל הדינים על-ידי בחינת קדשי קדשים וכו' (כמו שמבאר שם), וזהו בחינת התפלה שמתפללין אחר כך שאז נכנסין בהיכל וקדשי קדשים כמו שאיתא בכנרת על התחלת התפלה ה' שפתי תפתח שעל-ידי זה עקר המתקת כל הדינים. כי עקר המתקת הדינים הוא על-ידי התפלה פדיוע:

ונחזור אל פסוק ויהי לי שור וכו' הנ"ל וזהו ועבד וישפחה. זה בחינת שכבר כבש בחינת העבד והשפחה שיהיו כבושים תחת יד רבם. שזהו התפקד מגורש ארץ-ישראל שבא על-ידי שליטת העכו"ם שנאמר עליהם תחת עבד כי ימלך וישפחה כי תירש גבירתה. אבל יעקב בגדל צדקתו על-ידי רביו התורה שעסק עד שנתחדשו על ידו ספרים הרבה על-ידי זה כבש בחינת העבד והשפחה שהם שליטת העכו"ם הרוצים לגרש מארץ-ישראל שכל פהם על-ידי פגם אמונת חכמים כנ"ל. כי יעקב תקן כל זה כנ"ל:

מו וזה וישב יעקב וכו', שפקש לישב בשלוה, כי סבר מאחר שכבר הכניע בחינת לבן ועשו ונצול מהם שהם עקר בחינת החולקים, מעתה ישב בשלוה. אבל קפץ עליו רגזו של יוסף שהוא בחינת מחלקת שבין ישראל ובין הצדיקים בעצמם שזהו בחינת מחלקת

של השבטים על יוסף הצדיק כי בענין המחלקת על הצדיק יש כמה בחינות. כי יש מחלקת מגלות העכו"ם וממתנגדים רשעים וכו'. אבל יש גם מחלקת שבין הכשרים והצדיקים בעצמם שהבעל דבר מתגרה בנבלי ערמונותיו ומרבה מחלקת ביניהם. שעל-ידי זה חוזרים ונפגמים כל הפגמים שעקרבם הוא חלקת העצה. שזה נמשך מהמחלקת שבין השבטים עם יוסף שעל-ידי זה גרמו חלקת מלכות בית דוד על-ידי ירכעם בן נבט שקמא והחטאי את הרבים שעל-ידי זה כל הצרות וכל הגליות של ישראל פמוכן בהתורה הנ"ל שמביא פסוק ולא יחצו לשתי ממלכות עוד לענין שלמות העצה כי הם בחינה אחת. כי לקול העצה שחצית לשתיים הוא על-ידי פגם אמונת חכמים שנפגם על-ידי המחלקת שהוא בחינת חלקת מלכות בית דוד ששחלקה על-ידי המחלקת שבין השבטים עם יוסף פמוכא בדברי רבותינו ז"ל:

מו וזה שספר יוסף חלמו "והנה אנהנו מאלמים אלמים וכו' והנה תסבנה אלמותיכם ותשתתוין לאלמותי", כי האבות עסקו לתקן חטא אדם הראשון שפגם באכילת עץ הדעת שעל-ידי זה נמשכו פגם העשנים סרוחים כנ"ל (פאות ל"ה). ועל-כן עשו שהוא זהמת הנחש שפגם מאד באמונת חכמים. כי חלק על יעקב אבינו ובקש להרגו שהוא התכם האמת. על-כן פגם מאד באכילה ואמר

א"ר

א"ר

הלעיטני נא וכו' שזהו בחינת פגם אכילה בחינת פגם העשנים סרוחים שנגמשך עלידי פגם אמונת חכמים פנ"ל. ויוסף שעסק בתורה ועקב מסר לו כל חכמתו שקבל משם ועבר שזה בחינת שלמות התורה עלידי רבוי הספרים פנ"ל. על-כן הראו לו פחלזמו שזכה לתקון המאכלים שזהו בחינת ותשתתחון לאלמתי כי האלמות הם עקר המאכלים שעקרום הוא הלחם. ועל-כן יוסף שזכה לעסק בתקון אמונת חכמים על-כן אלמותו שהוא בחינת הלחם עקר המאכלים קמה וגם נצבה וכו'. כי נצול מפגם בזעת אפך תאכל לחם וכו' רק זכה שאלמותו קמה וגם נצבה בתקפה בחינת תקון המאכלים שזה בחינת תקון העשנים הנ"ל עלידי תקון אמונת חכמים הנ"ל:

מט וזה בחינת החלום השני שהוא "והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחווים לי". זה בחינת סוד העבור שהשיג עלידי תקון אמונת חכמים פנ"ל. כי עקר סוד העבור הוא בענין תהלוכות הגלגלים שהם השמש והירח והכוכבים כמו שמבאר שם. על-כן ספר להם כל זה כדי שייכינו שזכה לקבל חכמת אביו שהוא בחינת רבוי הספרים הקדושים שהם בחינת תקון אמונת חכמים שעלידי זה הוא תקון המאכלים וכו'. שעלידי זה זוכין לסוד העבור כמו שמבאר שם. אבל הם לא האמינו לו ויוסיפו עוד שנוא אותו על חלומותיו ועל

דבריו. וכל זה הוא בחינת המחלקת שבין הצדיקים ובין הפששים קצת. והעקר מחמת שהכל רוצים שייכינו מיד כל דרכי הצדיק והשגותיו. כי אם היו הכל רואים ומבינים מה שהשיג הצדיק אפלו חלק אחד מאלף היו בודאי פלם ברוכים אחריו והיו מתקרבים אליו בכל נפשם ומאדם. אך הצדיק מתנהג בחכמה בשביל הבחירה ומעלים עצמו ומסתיר עצמו מהעולם רק מגלה להם מעט מועיר באפן שידעו ויבינו שהסוד אצלו. וכמו שכתב שם על ענין סוד העבור שהוא כלל התורה שיש בזה חכמה שייכולין לגלות להם מה שמגליו. ואף-על-פי-כן יהיה הסוד נשאר אצלו וכו' שזהו בחינת כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים דקא וכו'. רק עלידי שמגליו להם יבינו שהסוד אצלו. ועלידי זה יש להם בחירה. כי בודאי אם ירצו באמת לאמתו יוכלין להבין מרחוק עלידי זה שכבר גלה להם שבודאי יודע עוד מה שידע באפן שיתקנם לנצח. אך לא יחפין כסיל בתבונה וכו'. וכן מתנהג הצדיק בכל השגותיו עד שבאמת מתקרבים החפצים באמת. אבל יש שמרבים להקשות קשיות עליו כי רוצים להבין הכל. ואפלו צדיקים מתגרה בהם בעל דבר ומכניס בלבם קשיות עליו. כי בהתלמידי חכמים והצדיקים מתגרה ביותר שיחלקו עליו מחמת שעליהם מסתפלים הרבה מישראל. ובאמת יש בזה נסתרות הרבה בענין המחלקת שבין הצדיקים בעצמם

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שעא

כמו שפבאר על פסוק און שומעת תוכחת חיים וכו'. (כמו שפבאר בסיון ח' לקוטי חלק א, ומבא לעיל באות לד'). וזה בחינת המחלקת שבין השבטים על יוסף שהוא גלה להם הלומותיו כדי שבינו מרחוק עצם גדלתו. והם הוסיפו שגוא אותו על הלומותיו וכו'. וכן מתנהג עכשו וכו"ל. אכל עצת ה' לעולם תעמוד כי דיקא עלידי זה סבב ה' ותברך שירד יוסף למצרים וכו' עד ששבו בתשובה השבטים על מכירתו ואמרו אבל אשמים אנהנו וכו'. ובאו והשתחוו אליו ואמרו אליו שא נא לפשע עבדי אלקי אבדי שכל זה הוא בחינת תשובה על פגם אמונת חכמים שעלידי זה נתרבין ספרים קדושים וכו' שנהו בחינת כלל כל התורה הקדושה שנתן לנו משה ביציאת מצרים שנסתבב הכל עלידי מכירת יוסף שהוא בחינת מחלקת וכו' שנהו בחינת וספר כתב איש ריבי שדיקא עלידי המחלקת געשה ספר וכו' כנ"ל. כי כל ספר התורה הקדושה שכלולה מכל הספרים נתנה עלידי יציאת מצרים שהיה עלידי המחלקת של השבטים עם יוסף שנהו בחינת וישלחוו מעמק חברון. מעצה עמקה של הצדיק הקבור בחברון וכו'. כי בודאי הוא עצה עמקה מאד שדיקא עלידי זה ירדו ישראל למצרים ויצאו ממש בזכות יוסף שעלידי זה נתנה התורה שהוא כלל הספרים הקדושים שכל זה הוא בחינת וספר כתב איש ריבי וכו' כנ"ל:

ג וזה בחינת חל המועד שאסור בקצת מלאכות ומתיר בכמה מלאכות. ואמרו חכמינו ז"ל שדיני חל המועד נמסרו לחכמים שהם יעשו פרצונם להתיר איזה מלאכות ולאסר איזה מלאכות כפי שיראה בעיניהם. וכל עקר התיר עשית מלאכה בחל המועד הוא בשביל דבר האבד כמו שהתחיל התנא המושגה א' דמסכת מועד קטן משקון בית השלחין שהוא בשביל דבר האבד. ובשביל זה נמסר הדבר רק לחכמים. כי דבר האבד מרפזו על האבודים והנדרחים בעונותיהם שגם אותם צריכין לתקן. אכל כל תקונם הוא עלידי החכמים האמתיים וישקנימו דבריהם על כל אשר יאמרו כי הוא זה. כי אף עלפי שהכל צריכין לתקן דברי חכמים אכל אין שום מצוה שיהיה נמסר לחכמים לבד לעשות כפי דעתם כי אם דיני חל המועד. והעקר בשביל דבר האבד שהם בחינת נפשות וניצוצות האבודים שאי אפשר להתתקן כי אם עלידי החכמים כנ"ל. וזה סוד קדוש החדש שנומסר לחכמים כנ"ל. ועלפן חל המועד וראש חדש דיניהם שוים לענין קריאת התורה שבראש חדש קורין ארבעה ובהל המועד קורין ארבעה. כי הם בחינה אחד שנומסר רק לחכמים וכו' כנ"ל. וזה מרפז המושגה משקון בית השלחין במועד בין ממעון שיצא בתחלה ובין ממעון שלא יצא מתחלה. והכל בשביל דברים האבודים שהם בחינת האבודים והנדרחים

בזנותיהם שכל תקונם היא על-ידי
 בחינת הצדיק שיודע להשקותם גם כן
 שזהו בחינת משקין בית השלחין שנקרא
 שלחין על שם "ושלח מים על פני חוצות"
 (איוב ה). זה בחינת הצדיקים הגדולים
 שיכולים להשקות גם אותם שהם מבחינ
 לגמרי בבחינת יפוצו מעינותיהם חוצה.
 חוצה דיקא (כמו שממך במקום אחר סימן יד לקוטי חלק
 א), וזהו בין מבעין שצצא בתחלה בין
 מבעין שלא יצא מתחלה. הינו לא מבעיא
 שהם יכולים לשלח מים על פני חוצות
 שהם מקום הרחוקים מאד להודיעם גם
 כן מאלקותו ותברך ולהוציאם ממקומות
 החיצונים מאד. ולא מבעיא שהם יכולין
 להשקותם מבעין שצצא מתחלה שכבר
 היה מעין אלא שנתקלקל. ולא היו יכולים
 להשקות ממונו על-ידי רבוי קלקוליהם
 אלא אפלו מבעין שלא יצא מתחלה. שלא
 היה שום מעין התקמה יוצא משם תחלה.
 אבל בשאימין בצדיקים ויעשה ככל אשר
 יאמרו כי הוא זה. יכולים לתקנו גם כן. כי
 הצדיקים חותרים וחופרים מעינות חדשים
 תמיד. ועקר בשביל נפשות האבודים
 לשלח להם מים על פני חוצות אפלו אותן
 שהם מבחינ לגמרי. וזה רמז התנא
 הקדוש בהתחלת מסכת מועד קטן משקין
 בית השלחין שהוא בשביל דבר האבד בין
 מבעין שצצא בתחלה ובין מבעין שלא יצא
 בתחלה וכנ"ל:

כי בית שמאי סברי שאין להתחיל כי אם
 עם זקנים וצדיקים עובדי ה' להאיר
 עליהם כל האור וכו'. כמו שנהגו כמה
 גדולים שלא קבלו לשיבה כי אם צדיקים
 וכו' שזה דעת רבן גמליאל כל תלמיד
 שאין תוכו כפרו וכו'. ואחר כך פוחת
 והולך כי אחר כך פוחתין האור הגדול
 כדי שיוכלו להאיר גם בהפחותין וכו'.
 ובית הלל אומרים להפך. כי היה ענו
 מאד. ואמר שהעקר הוא להתחיל מכל
 נקדה ונקדה טובה שיכולין וכו'. ולהתחיל
 העקר מהקטנים ובני הנעורים וכו'.
 בבחינת מפי עוללים ויונקים המלכלכים
 וכו' יסדת עז וכו'. שזהו בחינת התנוצצות
 משיח שנאמר בו יחום על דל ואכיון. עני
 ורכב על החמור וכו'. כי הלל גיר גרים
 רחוקים מאד כמו שאמרו רבותינו ז"ל
 והשיב לכל אחד כמו שאמרו רבותינו ז"ל
 (במסכת שבת לא): (עד כאן שך לעיל)

נא וזה בחינת חצי הלל של ראש חדש
 וימים האחרונים של פסח, שאף-
 על-פי שאין העצה שלמה עדין שהוא
 עקר הישועה שאומרים עליו הלל שלם.
 אף-על-פירבן והו בעצמה ישועה שצורכין
 לומר עליו על כל פנים חצי הלל מה שאני
 חוק באמונה בחסדו ותברך. שאף שיהיה
 באיזה דרך שיוליכו אותי אמצא שם ה'
 ותברך, בבחינת ככל דרכיך דעהו וכו'.
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל, בחינת שפטנו
 בארבע פנות תרופה לא מצאנו שכנו
 אליך וכו'. וכמו שכתוב אבד מנוס ממונו

דף קמ"ב
 (שך לאות ל לא לענין הפלגתא של בית שמאי
 ובית הלל):

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שענ

יתברך ולא אִיזא אַת עַצְמִי לְעוֹלָם וְלֹא אֶהְיֶה חֵם וְשְׁלוֹם מִהַחֲסִידִים הַנְּפוּלִים שֶׁהֵם גְּרוּעִים וְכו' רַחֲמָנָא לְצַלּוּן כְּמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵנוּ מִצְדִּיקִים. רַק אֲנִי עַל מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹד לְחַטָּף מִה שְׂאוּכַל לְמַעַן וְהִנֵּה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה. לְמִשְׁלֵשׁ שְׁהֲאָדָם חֲפִיץ שִׁילְמוֹד הַרְבֵּה וְיִתְפַּלֵּל וְיִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת וְיִהְיֶה נָקִי מֵעַתָּה מִכָּל חַטָּא וְהִרְהוּר וְכו' וְרוֹאֵה שֶׁקִּשְׁשָׁה עָלָיו וְכו' וְהִנֵּה חֲזוֹק בְּדַעְתּוֹ שֶׁעַל כָּל פְּנִים מִה שְׂאוּכַל לְחַטָּף בְּחַיֵּי אֲתִנְעֵג בְּכָל בְּחַי לְחַטָּף אֵיזָה טוֹב כָּל יוֹם מִימֵי חַיֵּי. וְאִם חֵם וְשְׁלוֹם לֹא אוֹכַל לְהַתְּפַלֵּל כָּלֵל אֶרְאֶה לְדַבֵּר אַחֵר כִּד אֵיזָה דְּבִיבּוֹר שֶׁל תַּחֲנֹה וּבְקִשְׁשָׁה וְכו'. וְאִם יִמְנַעֲנִי חֵם וְשְׁלוֹם גַּם מִזֶּה מִה לַעֲשׂוֹת (כִּסּוּ שִׁשְׁמִיעֵנוּ כִּסּוּ יו"ל), אֶף-עַל-פִּירְכּוֹן אֶלְמוֹד מַעֲטָ אוֹ הַרְבֵּה וְעַל כָּל פְּנִים אֲתִנְבֵּר בְּרַצוֹנוֹת חֲזוֹקִים לֵה' יִתְבָּרַךְ וְאֶצְעֵק עַל כָּל פְּנִים רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם הוֹשִׁיעָה וְכִיּוֹצֵא בְּזוֹה. וְאִם עֲצַתִּי חֲלוּקָה אִם לִסַּע אוֹ לִישֵׁב בְּבִיתִי וְאִינִי יוֹכֵל לְתַת עֲצָה לְנַפְשִׁי עַל כָּל פְּנִים אֲנִי חֲזוֹק בְּדַעְתִּי שְׂבוֹן בְּבִיתִי בֵּין בְּדַרְדָּר אֲחַטָּף טוֹב מִה שְׂאוּכַל. וְכֵן בְּשֶׁאֲרֵי דְבָרִים שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְפָרְטֵם. וְכָל זֶה בְּחִינַת וְהִנֵּה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה זוֹה שְׁפָרֵשׁ רִשׁוֹי בְּעַל פְּרָחוֹ כִּי אֶלְחֵם עִמּוֹ. כִּי כְּזֶה אֲנִי חֲזוֹן שֶׁבְּעַל פְּרָחוֹ וְהִנֵּה מִכְרָה לְהַנִּיחֵנִי שִׁתְּהִי נִשְׂאָר לִי עַל כָּל פְּנִים מַחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה כִּי אֶלְחֵם עִמּוֹ עַל זֶה כְּבָחוֹ שֶׁל הַצְּדִיק וְכו'. וְכֵמוֹ שְׁפָרֵשׁ רִשׁוֹי שֵׁם הַחֲקוּן עֲצָמוֹ לְשִׁלְשָׁה דְבָרִים לְדוֹרוֹן וְלִתְפַלְּהָ וְלִמְלַחְמָה. לְדוֹרוֹן זֶה בְּחִינַת הַמַּנְחָה

בְּאֵרֶךְ זוֹ אֶהְלֵךְ כְּמִנּוּ פַח לִי וְעַקְתִּי אֶלְדִּי ה' וְכו'. וְכֵן הַרְבֵּה וְכֵ"ל, שֶׁזֶה עֵקֶר סוֹד קִדּוּשׁ הַחֲדָשׁ שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּהַלְבָּה זֹאת. וְהַכֵּל בְּכַח אֱמוּנַת חֲכָמִים וְכו' כִּנ"ל שֶׁהוּא עַל-יְדֵי רַבּוֹי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁצְרִיכִים שִׁתְּרַבּוּ כָּל כֶּד בְּאוֹר הָאֱמֶת כְּזֶה עַד שֶׁהַכֵּל יִמְצָאוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִשׁוּבוּ הַכֵּל לֵה' יִתְבָּרַךְ וְכו'.

נב וזה בחינת (בראשית לב ו): "ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן וכו' לשני מחנות וכו' והיה המחנה הנשאר לפלטיטה". שבשורואין שקששה להשיג העצה השלמה צריכין להתנהג לפי חלקת העצה על כל פנים. באפן שעל כל פנים יהיה נשאר לו מחנה הנשאר לפלטיטה ולא יהיה נאבד לגמרי חם ושלום. שלא יאמר שילך ויתנהג וכו' רחמנא לצלון רק ישתדל שעל כל פנים ישאר מה שישאר וכו'. הינו בשורואה אדם שתיצר הרע מתגבר עליו כמו שמתגבר ונדמה לו שאין בכחו לעמוד כנגדו כראוי. וכל מה שחושב עצות ותחבולות אינו עולה בידו כראוי ומחמת זה עצתו חלוקה תמיד. אזי כל עצתו העקרונית שיקמך על פח הצדיק האמת שבאיוה דרך שלך ימצא בו ה' יתברך כנ"ל. ולעת עתה יתנהג כפי חלקת העצה. שזה בחינת ויחץ את העם וכו' והיה המחנה הנשאר לפלטיטה הינו שיקבע גלבו שאדך שיתיה אף-על-פירכון אני חזק שלא אהיה נסוג אחרו לגמרי מה'

הַעֲצָה שְׁנַפְגָּם עַל־יְדֵי עֲצַת הַנְּחֹשׁ בְּחֵינַת
הַנְּחֹשׁ הַשְּׂאִינִי שֶׁהוּא לְשׁוֹן עֲצוֹת (בבא
שפכא דמקום אחר). כִּי עֵקֶר יְגִיעַת הַפְּרָנְסָה
הוּא מַחְמַת חֶסְרוֹן הַעֲצָה פּנ"ל. וְעֵקֶר
הַתְּקוּן לְבָקֵשׁ מִה' יִתְבַּרְךָ וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה
מוֹבָה מִלְּפָנָיִךְ. כִּי עֵקֶר הַצְּלַחַת הַמִּשְׁא
וּמִתֵּן הוּא בְּשֵׁה' יִתְבַּרְךָ מִשְׁפִּיעַ לוֹ עֲצָה
מוֹבָה מִה לְסוּר וּמִתִּי לְקַנּוּת וּמִתִּי לְמִכּוּר
וְכו' כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ אֲרִי הוּא יְהִיב לָךְ עֵיטָא
לְמִקְנֵי נְכִסִּין וְכו' פּנ"ל. וְכִשְׂזוֹכִין לְסִמְכּוּ
עַל ה' יִתְבַּרְךָ וְלֹא־מִשְׁדֵּךְ עֲצָה שְׁלֵמָה אֵין

אֵין צְרִיכִין לְסַבֵּב בְּשׁוֹךְ בְּשִׁבִיל הַפְּרָנְסָה
וְיִכּוּלִין לִישֵׁב בְּבֵיתוֹ וְלֹא־תְפָרֵס בְּכַבּוּד
כְּמוֹכֵן לְכַל. וְזֶה בְּחֵינַת עַד שֶׁתִּכְלֶה רִגְלֵךְ
מִן הַשּׁוֹךְ. לְהַעֲלוֹת הַעֲצָה בְּחֵינַת רִגְלֵךְ מִן
הַשּׁוֹךְ שֶׁשֵּׁם כָּל מְרֻדַת הַמְּמוֹן מַחְמַת
חֲלָקַת הַעֲצָה פּנ"ל. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהַדְּלִיק
גַּר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאֵרַת שְׁלֵמוֹת
הַעֲצָה מִשְׁעַת יְצִיאַת הַבּוֹכְבִּים שֶׁהוּא
בְּחֵינַת סוּד הָעֵבֹר שֶׁהוּא בְּחֵינַת תְּקוּן
הַעֲצָה פּנ"ל עַד שֶׁתִּכְלֶה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוֹךְ
לְהוֹצִיא הַעֲצָה מֵאֲחִיזוֹת הַסְּמִיָּא אַחֲרָא
שֶׁהוּא בְּשׁוֹךְ שֶׁשֵּׁם מְרֻדַת הַמְּמוֹן שְׁנַמְשֵׁךְ
מִפְּנֵם הַעֲצָה פּנ"ל:

וְעֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה
שְׁנַמְשֵׁךְ עַל־יְדֵי הַסְּפָרִים
הַקְּדוּשִׁים שֶׁמִּשְׁלֵמִין אֶת הַתּוֹרָה וְכו'.
וְהָעֵקֶר עַל־יְדֵי חֲדוּשׁ תּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחֵינַת
שְׁבֶת שֶׁשֵּׁם תְּכֵלִית הָאֲחֵדוּת שֶׁל תּוֹרָה
שְׂבָעַל פֶּה עִם שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת
תּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב פּנ"ל (בַּאֲת כ"ה) שֶׁהוּא בְּחֵינַת
"שׁוֹקוּ עֲמוּדֵי שֵׁשׁ מִסְּפָדִים עַל אֲדָנֵי פּוֹ",

שְׁשֵׁלַח אֵלָיו וּבִעֲנֵן מַלְחַמַת הַצָּר הָרַע
הוּא בְּחֵינַת סוּד שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְסוּד
מִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהוּא בְּחֵינַת סוּד הַמִּנְחָה
שְׁשֵׁלַח יַעֲקֹב לְעִשׂוֹ (בְּמִקְוֵא בִּסְפָרִים) שֶׁהוּא
בְּחֵינַת 'דְּבָרָה תּוֹרָה כְּנֶגֶד יֵצֵר הָרַע וְכו''
(קִדְוִשִׁין כ"א). 'לְתַפְלֶה' פֶּרֶשׁ רַש"י: אֱלֹקֵי
אֲדוֹנֵי אֲבֹתֵהֶם וְכו' זֶה בְּחֵינַת שִׂיחָה וְצַעֲקָה
לֹא יִתְבַּרְךָ שְׂאֵנִי אֲצַעֲקָה מִיָּד שֶׁיִּצְלַנִּי
מִכּוֹת אֲבוֹתַי שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים
וְכו'. לְמַלְחָמָה. וְהִיא הַמַּחְמָה הַנּוֹשָׂאָר
לְפִלְסָה וְכו' ל':

גַּר וְזֶה בְּחֵינַת שְׁמוֹן הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה
הוּא מִשְׁעַת יְצִיאַת הַבּוֹכְבִּים עַד
שֶׁתִּכְלֶה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוֹךְ. וְזֶה יְצִיאַת
הַבּוֹכְבִּים זֶה בְּחֵינַת תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה
שֶׁהוּא בְּחֵינַת סוּד הָעֵבֹר הַנִּזְכָּר. כִּי
הַבּוֹכְבִּים הֵם בְּחֵינַת תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה
כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁנִּתֵּן לֹא
הַבּוֹכְבִּים לְהַפִּים דַּעְתָּהּ וְכו'. וְזֶהוּ עַד
שֶׁתִּכְלֶה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוֹךְ זֶה בְּחֵינַת תְּקוּן
הַעֲצָה שְׂזוֹכִין עַל־יְדֵי סוּד הָעֵבֹר פּנ"ל.
כִּי רִגְלֵךְ בְּחֵינַת עֲצוֹת בְּחֵינַת הָעֵם אֲשֶׁר
בְּרִגְלֵךְ הַהוֹלְכִים אַחֵר עֲצָתְךָ וְכו' (בבא

שפכא דמקום אחר (לקוטי מוהר"ן סימן י"ז וב"ד)) שֶׁהוּא
עֵקֶר בְּחֵינַת תְּקוּן הַדְּלָקַת גַּר חֲנֻכָּה לְמִטָּה
מִגְּשֵׁרָה מְפָחִים לְהֵאִיר בְּחֵינַת שְׁלֵמוֹת
הַעֲצָה לְמִטָּה שֶׁהוּא בְּחֵינַת רִגְלֵיךְ. וְזֶהוּ עַד
שֶׁתִּכְלֶה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוֹךְ. כִּי עֵקֶר פְּנֵם
חֲלָקַת הַעֲצָה הוּא בְּשׁוֹךְ שֶׁהוּא מְקוּם
הַמִּשְׁא וּמִתֵּן שֶׁשֵּׁם צְרִיכִין לְזַרֵּר מְאֹד
מִמְרֻדַת תְּאוֹת מְמוֹן שְׁנַמְשֵׁךְ מִבְּחֵינַת
בְּעֲבֹבֵן הַאֲכֻלָּה שְׁנַגְזֵר עַל־יְדֵי פְּנֵם

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת ראש חֹדֶשׁ ז

אַרְבַּע חַיִּים שְׁעָה

שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁי שְׁחֵדוּשֵׁי הַתּוֹרָה מִיַּסְדִּים אֶל אֶפְיֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ' לְפָאוֹת הַנַּ"ל (ועני במדרש על פסוק זה שוקיו עמודי שש). כי בשבת עקר תקון העצה שהוא בחינת שוקין ורגליו שזוהו בחינת אם תשיב משבת רגלך כי אז מארזין הדושי תורה הנ"ל שהם בבחינת שוקיו עמודי שש וכו'. שעל-ידי זה עקר שלמות העצה בתכלית שעקר התקון נמשך בשבת כנ"ל:

כנ"ל. הוא על-ידי יום השבת שאז עקר שלמות התורה שבכתב עם תורה שבדעל פה בתכלית השלמות שזוהו בעצמו בחינת שוקיו עמודי שש מיסדים על אדני פו כנ"ל. וזוהו בחינת שהדלקת נר הנגפה הוא עד שתכלה רגל מן השוק כנ"ל. כי על-ידי נר הנגפה ממשכין קדשת שבת לששת ימי החל כמובן במקום אחר בהתורה ימי הנגפה (ספין ב' לקוטי תנאים):

ועל שם זה נקרא מקום טרדת המשא ומתן שיק. על שם שוקין ורגליו. כי כל הממון בבחינת רגליו כמו שכתוב ואת כל היקום אשר ברגליהם. זה ממונו של אדם (כמו שנבאר במקום אחר). ושם עקר חלקת העצה שנקרא רגליו כנ"ל. כי עקר אחיות הסמטרא אחרא הוא בבחינת רגליו כידוע. ועל זה נאמר לא בשוקי האישי ירצה וכו'. ועקר התקון על-ידי בחינת שבת וכו'. נמצא ששוקיו עמודי שש מיסדים על אדני פו שהוא בחינת הדושי תורה הנפלאים של הצדיק שזוכה לשבת בשלמות וכו'. שעל-ידי זה עקר תקון העצה כנ"ל. הם תקון לבחינת שוקין ורגליו שיש בהם אחיות הסמטרא אחרא שמבלבלין העצה ומטרדין את האדם בטרדת המשא ומתן ותאות ממונו שמישם באים כל הקלקולים רחמנא לצלן כידוע. וזוהו שמוצא במדרש: שוקיו עמודי שש אלו ששת ימי החל. מיסדים על אדני פו זה יום השבת. כי עקר תקון השוקין בחינת רגליו שהם בחינת ימי החל שבהם כל הבוררים לברר מחלקת העצה וכו'.

נר זוהו בחינת ויהי מקץ שנתים ימים וכו'. מקץ כרמזו על הקץ האחרון. כמו שאיתא במדרש רבה על פסוק זה "קץ שם לחשך". ומן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפלה וכו'. וזה "שנתים ימים" זה בחינת שני הכתים שהיה בשני הנגאלות שגחרבו בעונותינו. והעקר היה על-ידי חטא המרגלים כמו שאמרו רבותינו ואל אתם בכיתם וכו' אני אקבע לכם בכיה לדורות בתשעה באב שבו נחרב הבית המקדש בראשונה ובשניה. וזוהו שנתים ימים בחינת יום לשנה שנאמר במרגלים שפרמזו על שני הכתים שגחרבו. כי שתי הנגאלות הראשונות נאמר עליהם יהנו מימיהם. ובעונותינו הרבים נחרבו על-ידי המרגלים שנגזר עליהם יום לשנה יום לשנה תשאז את עונותיכם. וכפל שתי פעמים יום לשנה לרמז על חרפן שני הכתים. אבל בגאולה האחרונה פתיב ביזם השלישי יקיימו ונתיה לפניו. ואז יקיים קץ שם לחשך שיהיה קץ וכוף לחשבת אפלת הנגלות כמובן במדרש הנ"ל שזוהו בחינת מקץ שנתים ימים וכו'.

דף קכ"ח

אָבֵל הֵקֵן מִתְאַרְךָ מֵאֵד כִּי הוּא קֵץ הַפְּלֵאוֹת וְהַעֲקָר מִחֻמַּת הַמִּחְלָקָת וְכו' פנ"ל. וְאֵין יוֹדְעִין הֵיכֵן הֵרֵב הָאֵמֶת שְׂכִיבֵל לְהַמְשִׁיד עֲצוֹת טוֹבוֹת שְׁלֵמוֹת לְכָל אֶחָד לְפִי מְקוֹמוֹ וְשִׁעְתוֹ. כִּי עֵקֶר כֹּל הַקְּלָקוּלִים הוּא מִחֻמַּת הָעֲלָמוֹת וְחֻלְקַת הָעֲצָה כִּי כָּל הַתּוֹרָה הוּא בְּחִינַת עֲצוֹת, בְּחִינַת תְּרִי"ג עֲמִין דְּאוֹרֵיָתָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "לִי עֲצָה וְחִשְׁבָּה", אָבֵל כְּעוֹנוֹתֵינוּ הֵרֵבִים אֲבָרָה עֲצָה מִבְּנִים וְאֵין יוֹדְעִים הָעֲצָה אֵיךְ לִזְכוֹת לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי פָנִים אֲמוּנֹת חֲכָמִים שְׁעַל־יְדֵי זֶה עוֹלָם עֲשָׂנִים כְּרוּחִים וּמַבְלָבִלִים אֶת הַמֶּחֶם וְכו' פנ"ל. וְזֶה וּפְרַעַה חֵלֶם. פְּרַעַה בְּחִינַת הַסְּתָרָא אֲחֵרָא שְׂמַבְלָבֵל אֶת הַמֶּחֶם עַל־יְדֵי הַבְּלָבּוּלִים הַבָּאִים עַל־יְדֵי הָעֲשָׂנִים כְּרוּחִים פנ"ל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֵלֶם כִּי כָּל הַחֲלוּמוֹת בָּאִים עַל־יְדֵי הָאֵדִים וְהָעֲשָׂנִים הָעוֹלָם מִן הַמַּאֲכָלִים וְכו' (כְּמוֹ שֶׁנִּבְאָר בְּמָקוֹם אחר). וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהַמֶּחֶם מְבַלְבֵּל עַל־יְדֵי פָנִים הָעֲשָׂנִים הַג' עַל־יְדֵי זֶה חֲלוּמוֹתָיו מְבַלְבְּלוּ. וְעַל־כֵּן גַּם כָּל הַבְּלָבּוּלִים הֵרֵבִים הַמְּסַבְּבִין אֶת הַמֶּחֶם בְּבְחִינַת רָשָׁע מִכְתִּיר אֶת הַצְּדִיק הַמוּבָא בַּתּוֹרָה הַג' כְּלֶם נִקְרָאִים חֲלוּמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּלָבּוּלִים שֶׁל שְׂוֵא וְהַכֵּל, בְּבְחִינַת כִּי הַחֲלוּמוֹת שְׂוֵא יִדְבְּרוּ. שְׁעַל זֶה נֵאמַר כִּי בְּרַב חֲלוּמוֹת וְהַבְּלָלִים וְדָבָרִים הֵרֵבָה הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתָךְ עַל־יְדֵי פָנִים הָעֲשָׂנִים הַג'. כִּי אֶת הָאֱלֹקִים יִרְאֵה שְׂלֵא תִשְׁמַע לְרַבּוֹי הַבְּלָבּוּלִים רַק אֶת הָאֱלֹקִים יִרְאֵה וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם. וְזֶה וְהִנֵּה עֹמֵד עַל

הַיּוֹר. יוֹאֵר מְצָרִים זֶה פִּישוֹן בְּחִינַת פִּי שׁוֹנֵה הַלְכוֹת (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ אֲרוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבְּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אחר) כִּי עֲלֵיהֶם מִתְגַּבֵּר וְיֵתֵר בְּבִלְבּוּל הָעֲצָה הַג'. מִחֻמַּת שְׁעָר תִּקּוּן הָעֲצָה תְּלוֹי בְּהֵם. עַל־כֵּן מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם בְּיוֹתֵר. כִּי הַשּׁוֹנֵי הַלְכוֹת צְרִיכִין לְבָרֵר כָּל הָעֲצוֹת שֶׁהֵם עֵקֶר הַלְכוֹת וְרִיגֵי הַתּוֹרָה שְׂנַדַּע הָעֲצָה אֵיךְ לְהַתְּנַחֵג בְּדִינֵי הַתּוֹרָה וּבְכָל הַדְּבָרִים שְׂבַעֲוֹלֶם. כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָאת עֲצָה פנ"ל. כִּי כָּל הַהַלְכוֹת כְּלוּלִים בְּשִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה. וְנִקְרָא מִשְׁנֵה שֶׁהוּא לְשׁוֹן לְמוֹד וּלְשׁוֹן שְׁנַיִם, בְּחִינַת וְכֶסֶף מִשְׁנֵה, כִּי צְרִיכִין לְבָרֵר בְּלִמּוּדוֹ כָּל הַהַלְכוֹת הַתּוֹרָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה יִבְרַר הָעֲצָה שְׂלֵא תִהְיֶה חֲלוּקָה לְשְׁנַיִם. כִּי שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה הֵם בְּחִינַת אֲסוּר וּמִתֵּר טָמֵא וְטָהוֹר כְּשֶׁר וּפְסוּל שְׁצָרִיכִין לְבָרֵרם כְּמוּבָא. וּמִשָּׁם בְּרוּר כָּל חֻלְקַת הָעֲצָה שְׂלֵא תִהְיֶה חֲלוּקָה לְשְׁנַיִם. וּמִחֻמַּת שֶׁהַשּׁוֹנֵי הַלְכוֹת צְרִיכִין לְעַסֵּק בָּהֶם. עַל־כֵּן הַסְּתָרָא אֲחֵרָא מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם מֵאֵד בְּכַמְּהַ בְּלָבּוּלִים וּמִחְלָקַת שְׂנַתְרַבּוּ כְּעוֹנוֹתֵינוּ הֵרֵבִים בְּכַמְּהַ בְּחִינַת עַד שְׁנֵם בְּהַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה נִתְרַבּוּ הַמִּחְלָקַת וְהַסְּפֻקוֹת עַד אֲשֶׁר אֵין הַלְכָה בְּתוֹרָה וּמִשְׁנֵה בְּתוֹרָה בְּמָקוֹם אֲחֵד. וְאֶף־עַל־פִּי שְׁנֵם הוּא מִחְלָקַת דִּקְדוּשָׁה. אָבֵל הַכֵּל נִמְשָׁךְ מִחֻמַּת הָעֵגֶל שְׂוֵא נִתְהוֹה הַשְּׂכִיחָה כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וּמְרַבּוֹי עוֹנוֹתֵינוּ שְׂמַעַכְבִּין אֶת הַגְּאֻלָּה. וּמִזֶּה וְזֶה נִמְשָׁךְ חֻלְקַת הָעֲצָה שְׂשִׁישׁ לְכָל אֲחֵד. וְזֶה וְהִנֵּה מִן הַיּוֹר עֲלוֹת שְׂבַע פְּרוֹת טוֹבוֹת וְשְׂבַע פְּרוֹת רְעוֹת. וְכֵן שְׂבַע שְׂבָלִים טוֹבוֹת

וְשָׁבַע שְׁבָלִים רְעוּת וּתְבַלְעָנָה וְכוּ'. וְלֹא נֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה. שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת הַעֲלָמַת הַעֲצָה. כִּי כָל הַעֲצוֹת בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְעוֹלָם בְּלוֹאִים בְּשִׁבְעָה מִדוֹת שְׁפָרִיכִין לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל מַדְרָה. וַיֵּשׁ עֵתִים שֶׁהִשְׁוִי הַלְכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת הַיָּאוֹר הֵם מַעֲלִין כָּל הַשְּׁבַע מִדוֹת בְּרָאוּי שֶׁהֵם טוֹבוֹת וְיּוֹפֹת בְּחִינַת בְּרִיאוֹת וטוֹבוֹת. אֲבָל בְּתוֹךְ כֵּךְ מִתְגַּבֵּר הַרַע שֶׁהֵם הַשְּׁבַע מִדוֹת רְעוּת וּמְבַלְבְּלִין הַמּוֹחַ עַד שֶׁבּוֹלְעִין כָּל הַטּוֹב וְלֹא נֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה בְּאֵלוּ מַעוֹלָם לֹא הָיָה שׂוֹם טוֹב כְּלָל חֵם וְשָׁלוֹם. וְאִם אַחֵר כֵּךְ חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים וּמַעוֹזְרִים הַטּוֹב בְּבְחִינַת שְׁבַע שְׁבָלִים מְלֵאוֹת וטוֹבוֹת. כִּי יֵשׁ טוֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר נֶפֶשׁ הָרַח שֶׁהוּא גְבוּהַ יוֹתֵר שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׁבַע פְּרוֹת טוֹבוֹת. וּבְשִׁנְתֵּיבְלָל עַל-יְדֵי שְׁבַע הַפְּרוֹת הַרְעוֹת חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים לְבָרֵר הַטּוֹב עַל כָּל פְּנִים בְּבְחִינַת בְּרוּר הַצּוֹמֵחַ שֶׁמֵּרְמָזוּ בְּשְׁבַע שְׁבָלִים מְלֵאוֹת וטוֹבוֹת. אֲבָל גַּם עַל זֶה חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים הַסֵּפֶרָא אֲחֵרָא וְהַבְּלוּלִים עַד שֶׁשְּׁבַע הַשְּׁבָלִים הַרְפוֹת וְהַרְעוֹת בּוֹלְעִים אוֹתָם. וְכָל זֶה בְּחִינַת בְּלוּל הַעֲצָה שֶׁמִּשָּׁשׁ כָּל הַפְּגָמִים בְּחִינַת וַעֲצַת עֲלוּיִן נֶאֱצָו וּבְחִיב וְהָמָה יִמְרוּ בְּעֲצָתָם וְיִמְכּוּ בְּעוֹנָם. וְהַתְקוּן עַל-יְדֵי יוֹסֵף שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁמִּתְנַתֵּן תְּמִיד לְהוֹסִיף בְּתוֹרַת חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵהֵם עֲצוֹת עֲמֻקוֹת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יוֹסֵף בְּחִינַת יוֹסֵף לִקַּח וְכוּ'. בְּחִינַת דְּמוּסִיף יוֹסִיף בְּחִינַת מוֹסִיף וְהוֹלִיךְ. שְׁנוֹתָן עֲצָה שֶׁיִּמְכְּצוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת

הַאֲכָל שֶׁבְשָׁנִים הַטּוֹבוֹת שִׁתְּיָהּ נִשְׁמָר הַיֵּטֵב שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁעוֹסֵק לְוֵרוּ לְכַתּוּב בְּסִפְרִים כָּל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה לְהַרְבּוֹת סִפְרִים עַד אֵין קִוְיָ שֶׁזֶהוּ עֵקֶר שְׁמִירַת מֵאֲכָלֵי הַתּוֹרָה. כִּי הַסֵּפֶר הוּא לְזַכְרוֹן, בְּחִינַת כְּתָב זֹאת זְכָרוֹן בְּסִפְרָא, שִׁתְּיָהּ נִשְׁמָר לְעוֹלָם וְלֹא יִהְיֶה נֶאֱבָד וְנִשְׁכַּח. זֶה בְּחִינַת וַיִּצְבֵּר יוֹסֵף בַּר כְּחוֹל הַיָּם עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר כִּי אֵין מִסֵּפֶר, בְּחִינַת עֲשׂוֹת סִפְרִים הַרְבֵּה אֵין קִוְיָ, כִּי בְיוֹסֵף נֶאֱמָר כִּי בֵּן זְקֵנִים הוּא לוֹ. זְקֵן זֶה קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה. שֶׁמֵּרְמָזוּ עַל הַקִּנְיָה וְהַקְּלָמוֹם שְׁבוֹתָבִין בּוֹ הַסֵּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעַל-יְדֵי זֶה תִּהְיֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה (כְּמוֹ שֶׁאִתָּא בַּיּוֹד הַקְּדוּשׁ בְּרַעֲיָ מִהַמְּנַמָּא וְהַמְּנַמָּא דִּף דַּעֲיָ) וּבְגִלְוֹתָא קְדַמָּא בְּמִטָּה דִּילֵךְ בַּעַז יָפֵא. וּבְגִלְוֹתָא בְּתַרָּא בְּקִנְיָה דִּילֵךְ דִּיאִהוּ קְלָמָסָא בַּעַז יָפֵא דִּיאֲדִירְתָא. זֶה בְּחִינַת שְׁבַע קִנְיָ הַמְּנוּרָה כִּי הַמְּנוּרָה הַתּוֹרָה זֶה בְּחִינַת אֹזֶר הַתּוֹרָה שֶׁעָקֵר קִינְיָה עַל-יְדֵי הַקִּנְיָם שֶׁהֵם בְּחִינַת הַקְּלָמוֹסִים הַבוֹתְבִים סִפְרֵי חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׁעַל יָדָם עֵקֶר הַתְקוּן שֶׁהוּא תְקוּן הַעֲצָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת גֵּר הַגֵּבַהּ כְּנִ"ל. וַיֵּשׁ לְרַמּוּ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "כִּי בֵּן זְקֵנִים הוּא לוֹ". בְּחִינַת שְׁבַע קִנְיָם, בְּחִינַת שְׁבַע קִנְיָ הַמְּנוּרָה בְּחִינַת כְּלָל הַסֵּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּבְתְּבוּ בִּים בְּקִנְיָם שְׁבָלוֹתִים בְּשִׁבְעָה בְּחִינַת חֲצִבָּה עֲמוּדִיָּה שְׁבַע חֲלָקוֹת לְתַקּוּן כָּל הַשְּׁבַע מִדוֹת שְׁבָהֵם כָּל חֲלָקַת הַעֲצָה לְבָרֵר הַשְּׁבַע מִדוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵם שְׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת. וְשְׁבַע שְׁבָלִים הַטּוֹבוֹת לְבָרֵר מִהַחֶפֶד הַרְצִים לְבָלְעָם כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן מֵרְמָזוּ בְּשְׁבַע

rad

כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׂכַלְמֵם הֵם שְׂלֵמוֹת
תּוֹרָה שְׂכַכְתֵּב כְּמוֹ שְׂמֻכָּאָר שָׁם:

וְזֶה בְּחִינַת שֵׁשֶׁה קְנֵי מְנוּרָה שְׂמֻאֲרִין
בְּכֵלֵם אֶל פְּנֵי הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא גַר
הַשְּׂבִיעִי, כִּי שֵׁשֶׁה קְנֵי הַמְּנוּרָה שְׁלֹשָׁה קְנֵי
מְנוּרָה מִצְדָּה הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנוּרָה
מִצְדָּה הַשֵּׁנִי הֵם בְּחִינַת שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מוֹשֶׁה
שְׂמֻכְרָרִין בֵּין הַכָּשֶׁר וְהַפְּסוּל וְכוּ' בַּגְּמָ"ל.

וְכֵלֵם מְאִירִים אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא
גַר הַשְּׂבִיעִי שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת. כִּי עֵקֶר
הַתְּקוּן עַל־יְדֵי שֶׁבֶת שָׂאוֹ עֵקֶר גָּמַר תְּקוּן
בְּרוּר הַהֲלָכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּרוּר וְתְקוּן
הָעֵצָה בַּגְּמָ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַכְּפֻתוּרִים
וְהַפְּרָחִים וְהַגְּבִיעִים מוֹשְׁקֵדִים שֶׁהֵיךְ
בְּמְנוּרָה. כָּל זֶה בְּחִינַת הַחֲדוּשִׁים גְּפֻלָּאִים
שֶׁל סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם בְּכֻמָּה וְכֻמָּה
פְּנִים שׁוֹנִים בְּדְרָכִים גְּפֻלָּאִים בְּבְחִינַת
כְּפֻתוֹר וּפְרַח וְכוּ' כְּפֻצּוֹי לְשׁוֹן זֶה עַל

הַחֲדוּשִׁים הַגְּפֻלָּאִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ז"א, ט), כִּי
צְרִיכִין כְּמָה חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה בְּכֻמָּה גֻּנִין
גְּפֻלָּאִים שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּפֻתוֹרִים וּפְרָחִים
וְגִבְעִים מוֹשְׁקֵדִים שְׂפֻמְנוּרָה הַמְּנוּרָה כְּדִי
לְכַרֵּר וּלְחַנֵּן הָעֵצָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי
מְקוּמוֹ וְשִׁעְתוֹ פּוֹמֻךְ לְכָל הַמְּשִׁים לְבוֹ עַל
דְּרָכָיו לְחֻשֵׁב עֵצָה בְּכָל יוֹם עַל תְּכִלְתּוֹ
הַנְּצָחִי בְּאֶפֶן שִׁיתְקַרֵּב עַל־יְדֵי זֶה וְלֹא
יִתְרַחֵק יוֹתֵר חֵם וְשִׁלּוּם. וְעַל־כֵּן בְּכָל הַיּוֹם
הַכְּפֻתוֹרִים וְהַפְּרָחִים וְכוּ'. בְּמִסְפַּר מ"ט
כְּמִנּוּן יְמֵי הַסְּפִירָה שֶׁבָּהֶם נִתְּנָה הַתּוֹרָה
כְּמוֹכָא. כִּי הֵם מְרֻמָּוִים עַל פְּלִיאֵי סְפָרֵי
חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה בַּגְּמָ"ל. וְעַל־כֵּן הֵם מ"ט כְּנֻגַד
מ"ט פְּנִים לְתוֹרָה שְׂכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים

הַשְּׂבָלִים הַתְּקוּן אִיד לְכַרֵּם שֶׁהוּוּ בְּחִינַת
שְׂבַע שְׂבָלִים עֲלוֹת בְּקִנְיָה אֶחָד בְּרֵאשִׁיט
וְטוֹבוֹת בְּקִנְיָה אֶחָד מְרַמְזוֹ עַל הַקִּנְיָה הַגְּמָ"ל
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקְּלָמוֹס הַכּוֹתֶבֶת סְפָרֵי
הַתּוֹרָה וְכוּ' וְכַגְ"ל שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר
הַתְּקוּן בַּגְּמָ"ל:

גַּה וְזֶה 'עֲשֵׂה לָךְ רֵב וְקִנְיָה לָךְ חֵבֵר',
וּמוֹכָא בְּסְפָרִים שְׂמֻרְמֻזוֹ עַל
הַקִּנְיָה וְהַקְּלָמוֹס שֶׁהוּא חֵבֵר לְהַתְּלַמִּיד
חֵכֶם שִׁיתְקַמְזוֹ דְּבָרֵי הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי זֶה.
וְזֶה עֲשֵׂה לָךְ רֵב, וְאִם אֵינְךָ יָכוֹל לְמַצְאוֹ,
הַתְּקוּן עַל־יְדֵי וְקִנְיָה לָךְ חֵבֵר. הֵינּוּ עַל־יְדֵי
הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּכְתָּבִים בְּקִנְיָה הַחֵבֵר
אוֹתָם אֵלֶיךָ וְתַעֲזֵן בָּהֶם הַיֵּטֵב תּוֹכֵל לִידַע
מִי הוּא הַרֵב הָאֵמֶת. כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן
עַל־יְדֵי רְבוּי הַסְּפָרִים בַּגְּמָ"ל:

וְעַל־כֵּן הָיָה שְׁנֵי חֲלוּמוֹת שֶׁהֵם הַחֲלוּם
שֶׁל שְׂבַע הַפְּרוֹת וְהַלּוּם שְׁנֵי שֶׁל
שְׂבַע הַשְּׂבָלִים וְכוּ'. לְרַמְזוֹ עַל שְׁנֵי
הַחֲרָבּוֹת שֶׁהָיוּ עַל־יְדֵי הַתְּגַבְּרוֹת
הַכְּבוֹלִים הַגְּמָ"ל. וְעַל־כֵּן הַחֲלוּם הַשֵּׁנִי שֶׁל
שְׂבַע הַשְּׂבָלִים שְׂמֻרְמֻזוֹ עַל חֲרָבּוֹת בֵּית שְׁנֵי
שֶׁהוּא הַגְּלוּת שֶׁל עֲבֻשׁוֹ מְרַמְזוֹ בּוֹ הַתְּקוּן
עַל־יְדֵי הַקִּנְיָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקְּלָמוֹס
שְׂמֻרְמֻזוֹ בְּשְׂבַע שְׂבָלִים עֲלוֹת בְּקִנְיָה אֶחָד.
כִּי עֲתָה כְּבָר הַתִּירוֹ רְבוּתֵינוּ וְ"ל לְכַתֵּב
תּוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה בַּגְּמָ"ל. כִּי עֲתָה כָּל הַתְּקוּן
עַל־יְדֵי רְבוּי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, בְּחִינַת
עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אִין קֻז וְכַגְ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת וְחַמְשָׁ אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּחִינַת
חֲמוּשָׁ חֲמִשֵׁי תּוֹרָה, שְׂבָהֶם כְּלוּלִים

1b 40a:

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש ז

ארה חיים שעט

של חדושי תורה אמתיים נמשכין מאלו המוט פנים שהם בחינת המוט פפתורים ופרחים וכו' וכנ"ל. וזה מקשה תעשה המגורה, מקשה בחינת קשיות ומחלקת, על ידי זה דיקא תעשה המגורה. זה בחינת "וספר פתב איש ריבי הנ"ל. שדיקא על ידי הריב ומחלקת שבאים על ידי הקשיות שמקשין על הצדיק האמת על ידי זה דיקא נעשין ספרים קדושים הרבה על ידי התשובה ששבין על ידי זה על פנים אמונת חכמים וכנ"ל. וזה בחינת מקשה תעשה המגורה שדיקא מהקשיות בחינת ריב ומחלקת מזה דיקא תעשה המגורה שהוא בחינת שלמות התורה על ידי רבי הספרים הקדושים. פי זה בחינת וספר פתב איש ריבי הנ"ל: גם מוט קנים וכפתורים ופרחים וכו' שהיה במגורה זה בחינת מוט אותיות השכמים שהם בחינת שתים עשרה אבנים שנכללו אצל יעקב באבן אחד שזהו בחינת קדשת ראש השנה שהתחיל מעקב שזה זוכין על ידי רבוי הספרים הקדושים עד שנכללים בתורה שבכתב ומשלימין תורה שבכתב שעל ידי זה נכללין כל אבני יעקב באבן אחד וכו' כמו ששמבאר שם. ועל כן על ידי שתיה במגורה קנים וכפתורים וכו'. שהם מוט שהוא בחינת שלמות התורה על ידי זה נעשה התקון של אבני יעקב שנכללו באבן אחד שזהו בחינת ראש השנה בחינת אגן פחכיכותא תליא וכו'. וגם זה בחינת מקשה בפשוטו כמו שפרש רש"י

שכל המגורה עם כל הקנים וכפתורים כלם נעשו מחתיכה אחת. שזהו בחינת שכל אבני יעקב שהם מוט אותיות השכמים מוט פנים לתורה שנמשכין על ידי רבוי הספרים שזהו בחינת המגורה בלה נעשה מעשת אחד וכנ"ל:

(אמר) המסדר מתבת גם עד פאן וגם ענין חל המועד המובא באות נון

פתב מורנו ורבנו בעל המחבר היה שני ימים קדם הסתלקותו בעת חלשתו הגדול. אף על פירבן התגבר בכל בחותיו וכתב מה שהשיג אז. פי זאת ראינו עין בעין שמוחו היה דבוק בהתורה עד הרגע האחרונה של הסתלקותו שנסתלק ביום ששי ערב שבת קדש פרשת ויגש עשרה בטבת שנת תר"ה לפרט קטן. וראינו בעינינו שקים מאמר חכמינו ו"ל זאת התורה אדם פי ימות וכו' שהיב אדם לעסק בתורה עד יום מותו. פי עוד כמעט

ברגע האחרונה של הסתלקותו שמענו מפני חדושי תורה אך לא היה בכחו לכתב עוד ואפלו לדבר כל מה שתיה במחו לא היה באפשר. וכך אמר פרוש גזה הלשון בעת שנבנסו עם הנרות שהכינו אז לכבוד שבת. וכשראה אותם נתלהב מאד ומגדל התלהבותו היום מעט מופתו ונשאר מושב מעט והתחיל לומר בהתלהבות נורא מאד גזה הלשון: גרות של שבת גרות של שבת, ואמר זאת בהתלהבות נורא כפה וכמה פעמים וגלה לנו אז תורה נפלאה מענין הנרות דקדשה וכלל כלם בפרוש גר שבת וגר יום טוב

רח קח

לשם שמנים, שהוא בחינת משה, בחינת מ'חלקת ש'מאי ה'לל, ענין שם.

ועל-בין השלש מצות הם, בהן, לוי וישראל, שהם בחינת חסד, גבורה, תפארת, בחינת שלשה אבות, שהם בחינת באר ענין ומן, כמו שמבאר שם. וזה בחינת השתי פוסות ששותין לפני האכילה שאומרים עליהם ההגדה זה בחינת חד עאל בין תרין, הינו ההגדה, שהוא בחינת תקון הדעת, תקון הברית. ועל-בין אומרים אותה בקול רם, כי ההגדה היא בחינת ויגד לכם את בריתו, הינו בחינת מלחמת עמלק, ועל-בין כל ההגדה מדברת מזה. ועל-בין היא נאמרת על שתי פוסות הראשונים, בחינת חד עאל בין תרין, כי הפוסות הם מועילים לתקון הברית ללחם מלחמת עמלק, כי הינו הוא תקון הדעת, (כמו שאמר רבנו). ועל-בין אחר כך אוכלים הפעדה שהוא בחינת ההשפעה בחינת לחם משנה הנמשך על-ידי תקון הברית. ועל-בין כופלים הפוסות ופורסין משניהם, בחינת לחם משנה הנ"ל. וזהו בחינת השתי פוסות האחרונים שאומרים עליהם השירות ותשבחות, זה בחינת תרין דינקין לחה, כי ההגדה האחת שאומרים קדם הפעדה היא בחינת מלחמת עמלק פנ"ל, כמו שאנו אומרים שם: "ארמי אבד אבי ונצעק וכו' ורעו אותנו כו' וישמע את קלנו". שכל העניינים והמלחמות שהיו לנו במצרים הכל היו להנצל מפגם הברית,

וגרות של חנכה. וכו' וכו' ואחר כך אומר אז יש לי עתה בזה תלי תלין של הלכות אך אין לי כח לדבר יותר ובמעט זמן קצר לעוד שעה נסתלק מה נאמר מה דבר או לנו על שברנו נחלה מפתנו. אבל זאת נחמתנו ואשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה נרשחנו שזכינו לירש ממנו תורות וחדושים פאלה וכאלה אשרינו):

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם ברוך הנותן ליצפה כח ולאין אונים עצמה ירפה:

הלכות פסח

הלכה א

עין במאמר "תלת נפקין מתוך" (סיקון נח) ובמאמר הסמוך (סיקון נט), כי שניהם אהר, כי במאמר אחד נאמרו שניהם, ענין שם:

א וזה בחינת אכילת מצה בפסח, כי ידוע ששיצאת מצרים הוא התגלות הדעת, ועל-בין אז וכו' לשלש השפעות אלו, שהם, באר, ענין ומן, שיוצאין מן הדעת. וזה בחינת שלש מצות של פסח כנגד שלש השפעות הנ"ל שיוצאין מן הדעת, שהוא בחינת מצה, כי מצה היא בחינת דעת, בחינת משה, כמו שאמר רבנו (בסיקון נט), שמצה היא בחינת מחלקת

שהוא ממת מצרים, אבל אחר הפעדה אומרים שירות ותשבחות על שנצלנו מן המלחמה וזכינו לתקון הברית, ועליבן היא בחינת תרון ונקון לחד, ששבת, שהיא בחינת בטול הרע ושבתתו, יונק להם משנה עלידי תקון הברית, שעל ידה נעשה בחינת שבת, דהינו בטול הרע. וזה בחינת הסדר שאומרים אחר הפעדה, שהוא שירות ותשבחות על שנצלנו מן המלחמה כנ"ל, שהוא בחינת שבת כנ"ל, ועליבן אומרים רב שירות ותשבחות הנאמרות בשבת, דהינו 'נשמות' ו'הודו'. ובחינת שבת הנ"ל מקבל להם משנה עלידי התגברות המלחמה ותקון הברית כנ"ל. וזהו בחינת השתי כוסות ששותין אחר הפעדה בשעת שאומרין הסדר השני בבחינת תרון ונקון לחד כנ"ל: ב ועליבן חמין בפסח במשנהו, כי כל האסורין שבתורה בששים, שעלידי בחינת עגולא ורבוע שהוא בחינת שבת, הם נבמלים, כמו שמבאר שם. אבל חמין, שהוא בחינת פנים הרעת, אין לו שום בטול, כי מאחר שהרעת נפגם, עלידי זה נתקלקל בחינת השבת, שהוא בחינת עגולא ורבוע, בחינת בטול האסור בששים, כי השבת מקבל כח מהרעת כנ"ל. גם נתקלקל בחינת המזשפט, דהינו חמימות הלב ששורף ומכבול את הרע, כי עקר חמימות הלב הוא עלידי הרעת, (כמו שכתב רבנו גקוקס אחר). עליבן אין להחמין, שהוא בחינת פנים הרעת, שום בטול, רק צריך לבערו לגמרי.

וכמו שכתב רבנו שצריך לזהר מאד שלא להחמין את המוח בתאוות והרהורים, כי משם באים כל הפגמים, כי הכל תלוי בהרעת, עליבן צריך לבער לגמרי כל המחשבות רעות שהם בחינת חמין כנ"ל ולגער בהם בבחינת גער חזית קנה, כמו שמבאר (בספר ח). ועליבן שעור חמין הוא ח"י מיניטין (דקות), כי חמין הוא סמרא דמותא, כי הוא פגם הרעת, שהוא בחינת חיים, ועליבן לכתחלה צריך לזהר אפלו מרגע כל שהוא, כי צריך לברח מאד מחמין, דהינו ממחשבות רעות כנ"ל, אבל השעור הוא ח"י מיניטין, כי אז נתחמין, דהינו סמרא דמותא הפוך החיים, דהינו הרעת כנ"ל. ועליבן השעור שזה עם שעור מליחה שהוא גם כן ח"י מיניטין, כי המליחה היא בחינת תקון הברית, בחינת ברית מלח עולם, ועל ידה נפלט בחינת דם גדות, דהינו פגם הברית. ועליבן הוא גם כן ח"י מיניטין בחינת תקון הברית, שהוא בחינת חיים, בחינת תקון הרעת: ג ועליבן תקף אחר לילה הראשונה של פסח מתחילין לספר ספירת העמר, כי עלידי מצוה שעל ידה זכו לבחינת שבת שהוא בחינת עגולא ורבוע שעל ידה מבטלין הרע, ועליבן אז מתחילין לספר ספירת העמר שהיא בחינת בטול הרע פידוע, שעלידי ספירה אנו יוצאין ממ"ט שערי ממאזה למ"ט שערי קדושה, הינו עלידי המצוה, דהינו עלידי תקון הרעת כנ"ל, עלידי זה יש לנו כח לכבול את הרע והטמאה, שזה

ק"ל

אֵרַח חַיִּים

על־ידי בחינת שבת פנ"ל, על־ידי תקון הדעת, כי עמר שעורים הוא משנה תורה שמקבלין על־ידי תקון הדעת, כי עמר שעורים הוא בחינת נגלה ונקטר, (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר), הינו משנה תורה. ועל־כן מניפין אותו לכל הששה קצוות, לְגַרֵשׁ וּלְבַטֵּל כָּל הָרַע מִשָּׁם, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, מוֹלִיד וּמְבִיא, לְעַצֵּר רוּחוֹת רְעוּת. מַעֲלָה וּמְרִיד, לְעַצֵּר מַלְאִים רְעִים. כִּי עַל־ידי מִשְׁנֵה תוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת, עַל־ידי זֶה נִתְבַּטְּל כָּל הָרַע פְּנ"ל. וְעַל־כֵּן נִקְרָא יוֹם רֵאשִׁון שֶׁל פֶּסַח שַׁבָּת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "מִמּוֹחֶרֶת הַשַּׁבָּת". כִּי עַל־ידי הַמִּצְוָה, שֶׁהִיא תְּקוּן הָרַע שְׁנַעֲשֶׂה אֹז, עַל־ידי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת שַׁבָּת פְּנ"ל, וּבִזְוָה תְּלוּי הַנֶּפֶת הָעֵמֶר וּסְפִירָה פְּנ"ל. וְזֶה שְׁכַתּוּב: "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמּוֹחֶרֶת הַשַּׁבָּת" מִמּוֹחֶרֶת הַשַּׁבָּת דִּיקָא פְּנ"ל, הֵינוּ יוֹם רֵאשִׁון שֶׁל פֶּסַח, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת, שְׁעַל יְדֵהּ כָּא בְּחִינַת הַסְפִירָה פְּנ"ל:

ד וְזֶה בְּחִינַת בְּטוּל הָאִסּוּר בְּשֵׁשִׁים, בְּחִינַת שֵׁשִׁים הַמָּה מְלֻכּוֹת, כְּמוֹ שְׁמֵבֵאֵר שָׁם, הֵינוּ שְׁעַל־ידי שְׂוֹכֵין לְגַרֵשׁ הָרַע מִכָּל הַשֵּׁשׁ קְצוּוֹת וּלְגַלוֹת מְלַכּוֹתוֹ וְחִבְרָד שֶׁהִיא כְּלוּלָה מֵעֵשֶׂר, וְזֶה בְּחִינַת שֵׁשִׁים, בְּחִינַת שֵׁשִׁים הַמָּה מְלֻכּוֹת, עַל־ידי זֶה נִתְבַּטְּל הָאִסּוּר פְּנ"ל (כְּמוֹ שְׁמֵבֵאֵר שָׁם). וְזֶה בְּחִינַת הַנֶּפֶת הָעֵמֶר לְכָל הַשֵּׁשׁ קְצוּוֹת פְּנ"ל, וְאִז מִתְחַלְּוִין לְסַפֵּר סְפִירַת הָעֵמֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל הָרַע, בְּחִינַת בְּטוּל הָאִסּוּר בְּשֵׁשִׁים פְּנ"ל, שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה

עַל פִּי מַה שְׁכַתּוּב רַבּוּנוּ גֵרֵו יָאִיר (לְקוּשֵׁי תַנְיָא סִיפּוּן ס"ד), שֶׁהַשְּׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל הַחוּלְאֹת.

כִּי כָּל הַחוּלְאֹת בָּאִין מִן קַלְקוּל הַשְּׂמֻחָה, כִּי עֲשֶׂרָה מֵינֵי דְפִיקוּן מְקַבְּלִין חַיִּית מִן עֲשֶׂרָה מֵינֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׂמֻחָה, עֵינֵי שָׁם, גַּם כְּתֹב עַל פֶּסַח "שִׁשׁוֹן וְשְׂמֻחָה יִשִּׁינוּ וְנָסוּ יִגּוּן וְאַנְחָה". שְׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֻחָה כְּשִׁמְכִירְחִין וְתוֹפְסִין גַּם הֵיגּוֹן וְאַנְחָה לְתוֹד הַשְּׂמֻחָה, שְׁגַם הֵיגּוֹן וְאַנְחָה כְּעֲצָמוֹ וְתַפְּד לְשְׂמֻחָה, כִּי כְּשִׁאֲדָם שְׂמַח אִז הֵיגּוֹן וְאַנְחָה עוֹמֵד מִן הַצַּד, כִּי בְּשַׁעַת שְׂמֻחָה בְּרֵאֵי אִין לֹא יִגּוֹן וְאַנְחָה, אֲבָל שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֻחָה לְחַמֵּף דִּיקָא אֵת הֵיגּוֹן וְאַנְחָה לְתוֹד הַשְּׂמֻחָה, שְׁגַם הֵיגּוֹן וְאַנְחָה יִהְיֶה שְׂמַח לְחַפְד כָּל הֵיגּוֹנוֹת וְהַאֲנָחוֹת לְשְׂמֻחָה, כְּדִי שִׁיְהִי נַעֲשֶׂה הֵיגּוֹן וְאַנְחָה מְרַבְּבָה לְקַדְשֶׁהּ, עֵינֵי שָׁם הֵיטִב:

א וְהִנֵּה גְאֻלַּת מִצְרַיִם עֲקָרָה עַל־ידי שְׂמֻחָה, כִּי שְׂמֻחָה הוּא עוֹלָם הַחַרּוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "כִּי בְּשְׂמֻחָה תִּצְאוּ" (כְּמוֹ שְׁכַתּוּב רַבּוּנוּ גֵרֵו יָאִיר). וְעַקֵּר הַגְּלוּת עַל־ידי עֲצָבוֹת, שֶׁהוּא גְלוּת הַשְּׂכִינָה, כְּבִיכּוּל, וְהַגְּאֻלָּה עַל־ידי שְׂמֻחָה פְּנ"ל, כְּפִרְט גְּלוּת מִצְרַיִם שְׁתִּיָּה עַל חֲטָא אֲדָם הָרֵאשִׁון

לקוטי הלכות

הלכות פסח ב

ארה חיים

שפג

שחמא בעין הדעת ופגם בנצוצי קרי ונאמר לו, "בעצבון תאכלנה". והכרחו ישראל להצטרף במצרים לתקן פגם הקרי של אדם הראשון, (כמו שמוכח בבבלי תא"י ז"ל). ועקר התקון על-ידי שמחה, דהינו עשרה מיני נגינה כמו שגילה ארוננו מורנו ורבונו נרו יאיר, לומר עשרה קפיטל תהלים הודועים שהם בחינת עשרה מיני נגינה שהם תקון על פגם המקרה, רחמנא לצלן, כי השמחה הוא הפוך לילה, שעל ידה הפגם של המקרה, רחמנא לצלן, ועקר השמחה יכולין להמשיך על-ידי אכילה בקדושה, כי חיות האדם הוא על-ידי האכילה. נמצא, שעשרה מיני דפיקון, שהם חיות האדם, כמקבלין פח וחיות מן האכילה, על-יפן צריך שיהיה האכילה בבחינת שמחה, כדי שיהיה נמשך חיות מן השמחה, שהיא בחינת עשרה מיני נגינה, לתוך העשרה מיני דפיקון על-ידי האכילה, שעל ידה המושבת חיות האדם כנ"ל. וזה בחינת לך אכל בשמחה לחמך, כי צריך שיהיה אכילתו בבחינת שמחה כנ"ל. וכמו שכתוב: לאכל ולשתות ולשמח. כי עקר השמחה נמשכת על-ידי אכילה ושתיה, כמוכא. ועליפן ביציאת מצרים שהיה האלה על-ידי שמחה שהיא תקון הגלות שהיה על פגם הקרי כנ"ל, על-יפן נצטוו ישראל על אכילה בקדושה בבחינת שמחה:

"במצות" סימן ה) שמצה מרמז על תקון הפח שצריך לשמור הפח מחמץ שלא יחמין את מוחו במחשבות ורהורים וכו', (עין שם הי"ב). ועל-ידי זה יוכל שיהיה קולו נעשה רעמים, שעל-ידי זה זוכין לשמחה, (כמבאר שם, עין שם). והוה בחינת שנקרא המצה לחם עני, שעונין עליו דברים הרבה, הינו בחינת הקולות שצועקין על המצה בספור ההגדה. להורות שעל-ידי המצה יכולים לצעק אל ה', כמו שכתוב: "ונצעק אל ה' אלקינו". הינו, כי על-ידי המצה יכולין לצעק ולהתפלל אל ה', כי קולו יתהו נעשה רעמים ואין יוכל לבון בתפלתו, כי חלב ישמע דבוריו, (כמבאר שם, עין שם). ועל-ידי זה זוכין לשמחה כנ"ל. והוה בחינת מצות אכילת מצה כדי לזכות לשמחה על-ידי אכילה קדושה כו', דהינו מצה כנ"ל. ולהפוך, חמץ ושאר, שהם ס"מ ולילית, בחינת גון ואנחה, כמוכא, "לא יראה ולא ימצא", כי אין צריכין לשמחה דיקא כנ"ל (זה שכתוב בזה שמחה אסתא), כי השמחה היא רפואה לכל החולאת כנ"ל, כי השמחה היא בחינת עשרה מיני נגינה, שהן מחיין עשרה מיני דפיקון כנ"ל, ועל זה מרמז מצה, כי החלוק שבין חמץ למצה הוא רק בה' כמוכא. כי מצה בה' והה' הוא בחינת דלית יוד בבחינת הא לחמא עניא ד"י אכלו אבהתנא, כמוכא בפנות. וד"י, הינו דלת ו"ד. היא בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע. ועשרה מיני נגינה, שהוה בחינת ה', הינו דלת יוד, כמוכא. נמצא, שמצה היא בחינת שמחה,

ב וזהו מצות אכילת מצה, כי מצה בחינת שמחה, (כמוכא כמאמר

שכתוב: "אז אהפך אל עמים וכו'".
ועל־כן אזי עקר החשיבות קרוב תורה
שיש בו חמץ דיקא, הינו שתופסין גם את
החמץ, שהוא בחינת יגון וכו', לתוך
שמחת הקנישה כנ"ל, וכן שבועות שהוא
רק יום אחד ומרובו על עולם הבא,
כמובא, על־כן היו מביאין בו קרבן מחמץ
דיקא כדי לחמץ ולתפס את היגון לתוך
השמחה, להפך מיגון לשמחה, שזה עקר
שלמות השמחה כנ"ל:

ג וזה בחינת עשר מצוות הנהגות בפת
ועשר תבות בכרפת המוציא, כי
בכל השנה החמץ מתר, כמובא בזהר,
מאחר שבכר קבלו אסותא בפסח וכו', אך
נצטוונו עשר מצוות בפת כדי להמשיך על
ידם בחינת עשרה מיני נגינה, בחינת
שמחה על־ידי האכילה, כי האכילה
צריכה להיות בקדשה בבחינת שמחה
כנ"ל, כי אף־על־פי שאוכלים חמץ, אף־
על־פי־כן כבר התר ונתתקן על־ידי אכילת
מצה אסותא בימי הפסח (כמו שכתוב בזהר
פ"ג). ואז נמשך השמחה על־ידי עשר
מצוות ועשר תבות שבכרפת המוציא
כנ"ל, כי האכילה היא תקון המא אדם
הראשון שפגם בנצוצי קרי, שעל־ידי זה
נתערב טוב ורע, ועל־ידי האכילה מבררים
ברורים ונתתקנו, ועל־כן צריכין שיהיה
האכילה בבחינת שמחה, בחינת עשרה
מיני נגינה שהם התקון על זה כנ"ל:

ד ובשבייל זה הפת חשוב שפוטור כל
הדברים הפאים בתוך

בחינת עשרה מיני נגינה, שעל־ידי זה
הנאלה והתרות ותקון קרי, שזה היה סוד
יציאת מצרים כנ"ל. והיו שבשבעות
מצוה להביא שתי הלחם מחמץ דיקא, כי
בפסח בשעת יציאת מצרים קדם מתן
תורה ואזי עדיו היה קצת פח ואחיה
להסמרא אחרא, ועל־כן הצרכו לצאת
בחפזון, כי עדיו לא נכנעת מכל וכל, רק
לפי שעה, כמובא. על־כן אז צריכין לברח
מן היגון ואנחה, שהם בחינת חמץ ושאר,
ואסורים בכל דעה ובל יוצא, לכל
יתערבו היגון ואנחה, חס ושלום, בתוך
שמחתנו ובלבלו השמחה חס ושלום,
ועל־כן צריכין לאכל רק מצה ולא חמץ
כנ"ל, אבל בשבועות שאז מתן תורה ואז
השמחה בשלמות, כמו שכתוב: "ביום
חתנתו וביום שמחת לבו", ואז הסמרא
אחרא נכנעת לגמרי מכל וכל, כי ישראל
שעמדו על הר סיני פסקה ודמתו, ועל־כן
אזי בשבועות מצוה עלינו להביא שתי
הלחם לקרבן מחמץ דיקא כדי לתפס
ולהכריח את היגון ואנחה, שהוא בחינת
חמץ שיתהפך לשמחה וקדשה, בבחינת
ששון ושמחה ושיגו וכו' כנ"ל. ועל־כן
לעתיד לבא שאז תגדל השמחה מאד, אזי
כל התרבות במליון חוץ מקרבן תורה, כי
בתורה היה חמץ ומצה רמו שהשמחה
בשלמות, שתופסת גם את היגון ואנחה
לתוך השמחה כנ"ל. וזה יהיה לעתיד, כי
אזי נאמר, "כי לא בחפזון יצאו ובמנוסה
לא תלכו", כי אז יהיה הסמרא אחרא
נכנעת לגמרי ויתהפך לקדשה, כמו

הפעדה מחמת הפעדה, (כמו שכתוב בשלחן ערוך הלכות פסחה). כי עקר הברור של המאכלים הוא על-ידי הברכה בידו. והברכה שמברכין היא בבחינת נגונים, בחינת שמחה, בבחינת ברפת ה' היא תעשיר ולא יסוף עצב עמה. עשירות הוא הפך העצבות בבחינת איזה עשיר השמח בחלקו, כי על-ידי הברכה נעשים נגונים, שהם בחינת שמחה פנ"ל, כי איתא בדרכי רבנו גרו יאיר, שהנגונים נעשין על-ידי שמולקטין ומקבצין הנקודות טובות מתוך הרוח נבאה, שהיא בחינת עצבות, בחינת הפטרא אחרא ועל-ידי זה נעשין נגונים, כמבאר הטוב במאמר "גויה מקוץ" (בסימן טו). ומבא גם פן על פסוק "אמרה לאלק

פרורין דנהמא, עניות קא רדוף אבתרא, כל שכן מאן דזריק פרורין דמחא. כי פרורין דנהמא, הם בבחינת פרורין דמחין, כי הם בחינת תקון וברור הניצוצות שנפלו על-ידי פגם פרורין דמוחא פנ"ל. ועל-פן הזהר משנה אותם יחד, כי הפת פולל בחינת עשרה מיני נגינה, שהם תקון קרי פנ"ל, כמבאר בדרכי רבנו, גרו יאיר, בענין העשרה קפיטל תהלים שמתקן רבנו גרו יאיר, לאמרם בשביל תקון הנ"ל:

הלכה ג

ענין יציאת מצרים ואכילת מצה ואסור חמין במשחה:

בעור"י (בסימן רכב), עין שם, ועל-פן על-ידי הברכה שעל ידה מבררין פרורים ומלקטין ומקבצין הנקודות טובות, דקיננו הניצוצות הקדושים שנתפזרו בתוך המאכל, על-ידי חמא אדם הראשון שפגם בטפות קרי פנ"ל. ועל-ידי שמולקטין ומאספין הנקודות טובות מתוך הפסלת והפטרא אחרא, על-ידי זה נעשין נגונים פנ"ל. ועל-פן הפת שיש בו עשר מצוות ועשר תבות בברפת המוציא, שהם כנגד עשרה מיני נגינה פנ"ל. ומצא, שהפת כולל מכל הברכות של שאר המאכלים, כי הפת פולל כל עשרה מיני נגינה שהיא כלליות הברכות, שהם בחינת נגונים פנ"ל. ועל-פן ברפת הפת פוטר כל המאכלים הבאים מחמת הפעדה פנ"ל, ועל-פן צריך לזהר ביותר בפרורי הפת. ואיתא בזהר, מאן דזריק

על-פי המאמר "ראיתי והנה מנורת זהב וכו'" (בסימן ח), עין שם פל המאמר, שפלו סובב הולך על ענין יקר הנגוה והאנחה של איש הישראלי, שהוא שלמות התקדויות וכו', עין שם הטוב.

כי על-ידי הנגוה והאנחה, שהוא בחינת אריכת הרוח, בחינת ארף אפים, על-ידי זה ממשיכין רוח חיים להתפרון, ועל-ידי זה נשלם התפרון. אך מהיכן מקבלים הרוח חיים, הוא מהצדיק הדור, כי ממנו תוצאת הרוח חיים לכל אהד, כי עקר הרוח חיים הוא בהתורה. וזה בחינת רוח צפונת מנשבת בפנור של דוד שהיה בו חמשה נימין כנגד חמשה חמשי תורה אשר משם הרוח חיים, בחינת חמשה אוני אית לראה וכו'. והרשעים החולקין על

הצדיק הם ממשכין אריכת הרוח שלהם מהרב דסמרא אחרא, בחינת עשו, בחינת יש לי רב וכו', והרוח שלהם גדול בשעתו, בחינת רוח סערה, אך לסוף מסער גופה ונשמתה, בחינת להאכירו וכו'. ועל-כן אסור להתגרות בהם, כי מחמת שהרוח שלהם גדול בשעתו יכול להזיק לו, חס ושלום, בחינת כל צורריו יפיה בהם, בחינת תחריש כבלע רשע צדיק ממנו. כבלע ממש, כי הוא בולע אותו, חס ושלום, על-ידי אריכת הרוח שלהם, שהוא גדול בשעתו כנ"ל, כי צדיק ממנו בולע. אם לא מי שהוא צדיק גמור או שמקרב לצדיק כזה, שהוא צדיק גמור, אז אינו מתנרא מהם כלל, וצדיק גמור הוא מי שכבר ברר כל הארבעה יסודות והכניע ויכפל הרע שבהם לנגמרי עד שאין בו שום רע כלל. ואז הוא יכול להיות מושפל רשעים עדי ארץ וכו', כי הוא יכול להוריד עצמו לתוך הצינור של הרשע, שהוא המדה רעה שהגביר עליו הרשע והתכניעו ולהשפילו וכו', ולכרר הארבעה יסודות זוכין על-ידי תורה ותפלה, הינו על-ידי למוד הפוסקים על-ידי שמבקרין הכשר מן הפסול וכו', על-ידי זה מבקרין הטוב מן הרע, מפל הארבעה יסודות וכו', אך השכל הזה לכרר את התלכה פסוקה, זה השכל מקבלין על-ידי התפלה שמשם יוצא מעין התכמה וכו', כי תפלה היא בריאה בכת ותורה היא בחינת בריאה

כבלע וכו', (עין שם כל זה היטב):

ומבאר שם בסוף המאמר על פסוק: "אנכי ה' אלהיך המעלה מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו". כי בחינת אריכת הרוח חיים להשלים החסרון הוא בחינת מלא פום וכו', עין שם, ובמצרים שהיו קדם קבלת התורה שמשם תוצאת הרוח חיים כנ"ל, על-כן קדם יציאת מצרים נאמר, "מקצר רוח", הפך אריכת הרוח וכו'. וזהו: "אנכי ה' אלקיך המעלה מארץ מצרים וכו'" אז: "הרחב פיך ואמלאהו", בחינת מלא פום, בחינת אריכת הרוח וכו', עין שם:

א וזה בחינת פסח, כי עקר גלות מצרים היה בבחינה הנ"ל שלא היו יכולים להתגבר להמשיך הרוח חיים דקדושה להשלים חסרונם, כי עדין היה קדם קבלת התורה, בחינת מקצר רוח כנ"ל, ועל-כן גבר עליהם גלות מצרים ופרעה, שהיו בחינת תחריש כבלע רשע צדיק ממנו, שהתגבר עליהם בחינת הרוח דסמרא אחרא שהוא רוח הטמאה טמאת מצרים שהוא רוח סערה, בחינת עשו איש שעיר, שהוא השר של מצרים, (במובא בספרים), ואז התגברו ורצו לבלע, חס ושלום, את ישראל שהם בחינת הרוח חיים דקדושה, בחינת כבלע רשע צדיק ממנו, הינו שהרוח סערה שגדול בשעתו, בחינת כל צורריו יפיה בהם, רצה לבלע, חס ושלום, את הרוח חיים דקדושה שמשם יונקים ישראל על-ידי שלא היה לישראל כח להמשיך אריכת הרוח חיים

מחמת שלא קבלו התורה עדן וכו' פנ"ל. כי גלות מצרים הוא בחינת בליעה, בבחינת ואל תבלעני מצולה, שהם מצולת הים, בחינת מצרים, שהם נקראים מצולה, בחינת כבלע רשע וכו' פנ"ל. וזהו בחינת מצרים, בחינת מצר הגרון שמשם מוצא הרוח חיים שיצא מהגרון שהוא הקנה היצא מכנפי הראה שהם חמש אוני כנגד המשה המשי תורה, אשר משם תוצאות הרוח למצר הגרון, בבחינת נחר גרוני, ולא היה להם כח להמשיך הרוח חיים להשלים חסרונם ולהתגבר עליהם וכו' פנ"ל, כי גלות מצרים הוא בחינת יונה שנבלע במעי הדגה, (כמו שכתוב בתקונים, עין שם). כי מצרים נקראים דגה והם רצו לבלע את יונה תפוח, יונה קדישא, שהם בחינת נקטת ישראל, שהם בחינת רוח חיים דקדשה פנ"ל, הינו בחינת כבלע רשע צדיק ממונו, שהם רוצים, חס ושלום, לבלע על-ידי האריכות רוח שלהם שגדול בשעתו וכו' פנ"ל:

ק"ל ט"ו

ב וזה בחינת פל הכן הילוד היארה תשליכהו וכו'. כי הכן זכר הוא בחינת המושכת הרוח חיים דקדשה שנמשך מבחינת רב חסד, שהוא בחינת סמרא דדבורא, בחינת יוסף הצדיק, שהוא בחינת מלאפוס פידוע, בחינת הרוח חיים דקדשה, שהוא בחינת רוח אלקים מרחפת על פני המים, כמו שכתוב ביוסף: "הנמצא פנה איש אשר רוח אלקים בו", בחינת ולא קמה עוד רוח

באיש, כי עקר הרוח חיים הוא בבחינת יוסף הצדיק, בחינת שמירת הברית, ועל-פן נאמר בעקב משנתבשר לו בשורת יוסף: "ותחי רוח עקב אביהם". כי עקב הוא בחינת כלל ישראל, בחינת כל הנפש הבאה לבית עקב, הינו שעקר חיות רוח עקב, שהם כלל ישראל, היא על-ידי בחינת יוסף הצדיק שמשם תוצאת הרוח חיים, שהוא בחינת צדיק הדור הרב דקדשה, בחינת רב חסד וכו'. והם רצו, חס ושלום, להתגבר לבלע, חס ושלום, את הרוח חיים דקדשה, ועל-פן השליכו כל הכן הילוד אל יאור מצרים, שזהו בחינת תבלעני מצולה, הנאמר ביונה משהיה במעי הדגה, כי יאור מצרים, בחינת מצולת ים, הוא בחינת הרוח סערה שרוצה לבלע הרוח דקדשה, חס ושלום. כמו שכתוב: "הרשעים פים נגרש כי השקט לא יוכל וכו'". בחינת רוח סערה שהולך וסוער ואינו יכול להשקט, כי הוא גדול בשעתו וכו' פנ"ל, כי סמרא דינוקבא היא בבחינת קצר רוח, בבחינת (משל יד, טז): "קצר רוח געשה אגלת", בבחינת בלבול הדעת, כי עקר ישוב הדעת הוא סמרא דדבורא פידוע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'הביאו בני מרחוק', זה דעתן של בני ארץ ישראל שדעתן מושב עליהם ככנים. ויבנותי מקצה הארץ, זה דעתן של שאר ארצות שדעתן אינן מושבת עליהן כבנות, (כמובא זה בדבריו ז"ל במקום אחר). ועקר המושכת הרוח חיים הוא מהדעת, הינו מהתורה, שהוא הדעת,

ובשואין הדעת בשלמות אוי הוא בחינת קצר רוח, בחינת דינים, הפך אךך אפים שנמשך מרב חסד, כי עקר התקדו הוא כפי שלמות הדעת, (מכאן כחה פעמים בדברי רבנו זכרון לברכה במקום אחר). ומצרים רצו להתגבר על הרוח חיים דקדושה כנ"ל:

ועל-כן גזרו: "כל הפן הילוד היארה משלכהו", שזהו בחינת כבלע רשע וכו' כנ"ל. "וכל הבת תחיון", כי הבת היא בחינת דעת שאינו מושב, בחינת קצר רוח וכו' כנ"ל. וזהו בחינת מה שאמרו מצרים, נתחבם למושען של ישראל לדנו במום וכו', כי עקר התגברותם היה למושען של ישראל, שהוא משה רבנו, בחינת צדיק הדור אשר ממנו תוצאות הרוח, כי הם רצו לבלע חס ושלום ביאור מצרים, שהוא בחינת רוח סערה כנ"ל, את הרוח חיים של הצדיק הדור, בחינת משה, אבל באמת משה רבנו היה פלו טוב, בחינת "ותרא אותו כי טוב הוא", ומבאר במאמר הנ"ל שהצדיק שהוא בבחינה זו, בחינת פלו טוב, שאין בו שום רע מהאךעיה יסודות, הוא יכול לירד לתוך הצנור של הרשע למקללו ולהכניעו ולהשפילו ואינו מתנרא ממנו כלל, כי אין להרוח סערה שום כח ושליטה להתאחו בצדיק כזה שהוא פלו טוב. וזה בחינת מה שהיה מברך משה רבנו, עליו השלום, להיות בתוך יאור מצרים, ודיקא בת פרעה הוציאה אותו משם וקראה אותו משה "כי מן המים משיתיהו", ונתגדל בבית פרעה ודיקא, כל

זה מורה על תקפו הכח של משה רבנו שהיה פלו טוב, שעל-ידי זה היה יכול להכניע את פרעה ומצרים להוציא את בני ישראל משם, הינו כי משה הכרח להוריד עצמו לתוך הצנור של מצרים שהיא המדה רעה שהם משקעים בה כדי לשברם ולהכניעם על-ידי זה כנ"ל:

וזה כרמזו במה שתקף אחר לדתו השלך לתוך יאור מצרים, לרמוז שמשעה רבנו שהוא פלו טוב כנ"ל, הוא יכול לירד לתוך היאור מצרים, שהם בחינת מצולת ים שרוצים לבלע את ישראל ואין מי שיוכל להוציא ישראל משם כי אם זה הצדיק שיכול לירד לתוך יאור מצרים כמו משה, כי הוא יכול לירד לתוך הרע שיהם ולהכניעם ולהשפילם ולהוציא ישראל משם, כי הוא פלו טוב כנ"ל, ומחמת שתקף שונכנם משה לתוך יאור מצרים, שהוא בחינת הרע שלהם, תקף נכנע ונשבר ונתפטר הרע לגבי הטוב, על-כן תקף ונתגירה בת פרעה ויצא מהור מממא, שמתוך תקף ממאת פרעה בעצמו, משם דיקא נתהפך ויצאה בת פרעה ונתגירה והיא דיקא הוציאה את משה, כי הרע נתפטר לגבי הטוב, ועל-ידי זה יצא כל הטוב שהיה בלוע בהם, בבחינת חיל בלע ויקאנו. ועל-כן נתגדל משה רבנו בבית פרעה ודיקא, כי כזה דיקא תלוי הנאלה כנ"ל, כי משה רבנו הכרח להיות ביאור מצרים ובבית פרעה כדי לשבר הצנור שלהם על-ידי שהוא ירד לתוכו, כי הוא פלו טוב כנ"ל, ועל-ידי

זה דיקא הוציא את בני ישראל מגלות מצרים, דהינו שהוציא את הרוח חיים דקדשה מתוך הרוח סערה וכו' פנ"ל. וזה בחינת מה שהקדים השם ותברך רפואה למכה והקדים לשלח למצרים את יוסף הצדיק ואחר כך ירד יעקב ובניו, פי עקר הרוח חיים הוא יעקב ויוסף פנ"ל, ועל ידי שקדמו יוסף ויעקב לירד למצרים, על ידי כך הכניעו אז את הרוח סערה על ידי הרוח חיים שלהם דקדשה. ועל ידי זה היה פח לישראל להתקיים על כל פנים במצרים כל ימי הגלות עד שבא משה רבנו והוציאם משם כו' פנ"ל, ועל פי נאמר בעת יציאת מצרים, "ויקח משה את עצמות יוסף עמו". פי עקר יציאת מצרים היה על ידי זה, על ידי שהיה פח למשה לקח בחינת עצמות יוסף, בחינת הרוח חיים דקדשה, שעל ידי זה עקר הגאולה פנ"ל. ועל פי סמוך לגאולה בעת שרצה השם לתברך להתגלות למשה במראה הסנה, אז נאמר: "ויהי בימים הרבים ההם ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויועקו וכו'". פי אז דיקא התחילו לעלות האנחות שלהם להשם ותברך, פי כבר התחילו להמשיך הרוח חיים להשלים חסונם על ידי האנחה, מחמת שכבר היה משה רבנו בעולם ופעל ועשה על ידי פח עבודתו עד שהיה סמוך לגאולה. ואז דיקא נאמר ויאנחו בני ישראל, פי אז דיקא היה להם פח להתאנח, הינו להמשיך הרוח חיים על-

ידי האנחה, לזכות לצאת מן הרוח סערה מבחינת גלות מצרים וכו' ל:

א וזה בחינת "פחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים ומת כל בכור וכו'".

פי בכור מצרים הם בחינת הרוח סערה, שהוא בחינת עשו איש שעיר שהיה בכור, פי בכור לשון גדלה ורבנות, כמו שכתוב: "אף אני בכור אתנהו". בחינת הרב דקלפה שהוא בחינת עשו פנ"ל, פי עשו הוא השר של מצרים, ועל ידו היה עקר הגלות מצרים, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר על פסוק: "אתה ידעת את כל התלאה וכו'". ובשביל זה השתדל יעקב אבינו לקח את הבכורה מעשו כדי להכניע בחינת הרב דקלפה, שהוא בחינת הבכורה של עשו, שהוא לשון גדלה ורבנות פנ"ל, פי הבכור נוטל פי שנים. פי שנים זה בחינת הרוח חיים שעל ידו משלימין החסרון על ידי אנחה שהוא בחינת תוסף רוחם, שהוא מכניס רוח ומוציא רוח, בחינת "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי", שאלישע זכה לקבל מרבו אליו את הרוח חיים דקדשה שמקבלין מהרב דקדשה, שהוא בחינת פי שנים ברוחך, בחינת בכור פנ"ל. ועל פי השתדל יעקב לקח את הבכורה מעשו כדי להכניע הרב דקלפה וכו' פנ"ל, ועל ידי זה בעצמו לקח מאתו את הבכורה, כמו שכתוב: "את בכרתי לקח והנה עתה לקח בכרתי". פי כל הבכרות וההשפעות שהם בחינת שלמות כל החסרונות שהשם ותברך

ארה חיים

שהוא בחינת הרוח חיים דקדושה, שהיא בחינת יוסף הצדיק כנ"ל:

ועל-כן עקר יציאת מצרים היה על-ידי מכות בכורות, שעל-ידי זה נכנע

הרב דקלפה שהוא בחינת בכור והוציא מהם כל הרוח חיים שהיה בהם עד שמתו בלם באותו הלילה, ואז יצאו ישראל משם, כי על-ידי שנכנע הרוח סערה של הרב דקלפה, שהוא בחינת בכורי מצרים, על-ידי זה יצא משם הרוח חיים דקדושה, בחינת יוסף, בחינת יוסף משה את עצמות יוסף עמו, כנ"ל, ועל-ידי זה יצאו ישראל משם וכנ"ל:

ועל-כן היתה מפת בכורות בהצות הלילה, כי הצות הלילה אז

רוח צפונית מנשבת בכנור של דוד, שהוא בחינת הרוח חיים דקדושה, בחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים, (כמבאר בפאמר ת"ל, ע"ן שם):

הנה וזה בחינת אסור המין בפסח ואכילת מצה, כי באמת יציאת מצרים

היה גם נפלא מאד מאד, (כמבאר בהתבטאים), שמחמת שהיו ישראל אז משקעגים בממאת מצרים היה קשה מאד להוציאם משם אם לא בחמלת ה' שהשפיע עליהם אור גדול מאד מלעלא שלא בדרך הטבע וכי, ע"ן שם, וזה בחינת מצה שהוא אור עליון מאד.

כי מבאר בפאמר ת"ל שאי אפשר להכניע הרוח סערה של הרב

משפיע לאדם די מחסורו אשר יחסר לו, הוא על-ידי הרוח חיים, שהוא החיות של כל הברכות וההשפעות, כי הוא עקר החיות של כל דבר (כמבאר בתחלת הפאמר ת"ל):

וזה בחינת 'בורא נפשות רבות וחסרונם על כל מה שבראת להחיות בהם

נפש כל חי', כי עקר שלמות חסרונם של כל הנפשות הוא על-ידי הרוח חיים

בחינת על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי', דהינו על-ידי מה שבראת

להחיות בהם נפש כל חי', שהוא הרוח חיים, על-ידי זה נשלם חסרונם של כל

הנפשות, כי עקר שלמות החסרון, דהינו כל ההשפעות והברכות, בחינת 'מלא ה'

כל משאלותיך, הוא על-ידי הרוח חיים כנ"ל, ועל-כן על-ידי שלקח יעקב הבכורה

מעשו איש שעיר שהוא הרב דקלפה והכניע את הרב דקלפה בחינת רוח

סערה, על-ידי זה היה לו כח להמשיך הרוח חיים דקדושה שמשם כל הברכות

וההשפעות כנ"ל, ועל-כן קבל על-ידי זה את הברכה כנ"ל:

ד **ועל-כן** מסר יעקב את הבכורה ליוסף, כמו שכתוב: "ואני

נתתי לך שקם וכי) אשר לקחתי מיד האמרי". ודרשו רבותינו ז"ל: מיד עשו

שהיה צד את אביו באמרי פיו וכי, כי הבכורה, שהוא בחינת גדלה ורבנות, לקח

יעקב מאת עשו וימסרה לבנו יוסף להכניע הרב דקלפה בחינת רוח סערה, בחינת

בכורה של עשו ולהגביר הרב דקדושה,

דקלפה כי אם על־ידי שזוכין לברר כל הארבעה יסודות שהם, אש, רוח, מים, עפר, לבררם שלא יהיה בהם שום אחיזה מהרע כלל, רק יהיה פלו טוב וכו', ענין שם. וזה זוכין על־ידי תורה, כי על־ידי התורה על־ידי שמבררין ההלכה וכו', על־ידי זה מבררין הטוב מהרע מהארבעה יסודות וזוכין לברר כל הארבעה יסודות שהיה פלו טוב ואז דיקא יכולין להכניע הרוח סערה כנ"ל. אך זה השכל לברר את ההלכה זה מקבלין מתפלה שמושם יוצא מעין התקומה וכו', כי תפלה היא בחינת עדן - עין לא ראתה, בחינת בריאה בכת, ותורה היא בחינת בריאה בפעל וכו', ענין שם. נמצא, שאי אפשר להכניע הרוח סערה כי אם על־ידי התורה שעל־ידי זה מבררין כל הארבעה יסודות כנ"ל. ובמצרים היה עדן קדם קבלת התורה, על־כן בודאי היה משה מאד להוציאם משם, ועל־כן התגבר עליהם ממאת מצרים מאד, שהוא בחינת רוח הטמאה וכו' כנ"ל, כי לא היה אפשר להכניעם מחמת שלא קבלו את התורה עדן, אך השם יתברך חמל עליהם והגביהם למעלה מדרך הטבע על־ידי משה רבנו בזכות התורה שנקבלו אחר כך, כמו שכתוב: "מי אנכי וכו' וכי אוציא וכו'". ששאל משה להשם יתברך באיזה זכות יצאו? והשיבו השם יתברך: "בהוציאך וכו' תעבדון את האלקים על ההר הזה". שנקבלו את התורה, כפרוש רש"י שם. נמצא, שניצאו ישראל בזכות

התורה שנקבלו אחר כך. וזה בחינת תפלה, שהוא בחינת בריאה בכת ששם כל התורה בכת ולא בפעל, כי שכל של התורה יוצא מן התפלה כנ"ל. נמצא, שבהתפלה התורה היא בכת, ועל־ידי בחינה זו דיקא יצאו ישראל ממצרים, על־ידי בחינת התורה שבכת, שהיא בחינת תפלה, בבחינת "בהוציאך את העם מעבדון וכו'", דהיינו ששתיים לקבל את התורה, אבל עדן לא קבלו ועדן התורה בכת, כי על־ידי זה היתה עקר יציאתם על־ידי בחינת התורה שבכת, שהוא בחינת תפלה, שהיו בחינת זכות אבות שעל ידם יצאו ישראל ממצרים, בחינת ה' אלקו אבותיכם וכו' אלקו אברהם אלקו יצחק ואלקו יעקב, שהיו בחינת תפלה שאומרים בה אלקו אברהם וכו'. כי האבות היו קדם קבלת התורה ואז היתה התורה בכת וכל עבודתם היה בבחינת תפלה, ועל־כן הם תקנו השלש תפלות שבימים ועל־ידי בחינה זו יצאו ישראל ממצרים על־ידי בחינת תפלה, שהיא בחינת בריאה בכת, בחינת תורה שבכת:

וְעַל־כֵּן אֵז בַּעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם אִסּוּר לֶאֱכֹל חֶמֶץ כֻּלָּל, רַק מִצֵּה לֶבֶד, כִּי חֶמֶץ הוּא בְּחִינַת עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, שֶׁהוּא הֵרֵב דִּקְלָפָה בְּבִחִינַת 'מִפֶּה מַעֲוֵל וְחֶמֶץ' שְׂנֵאמֵר עַל עֵשׂוֹ שֶׁהָיָה אֲדָמוּנִי תִקַּף הַדָּיו, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶמֶץ וְשֵׂאִוֵר, שֶׁהֵם תּוֹקֵפָא דְדִינָא, כַּמּוּבָא. כִּי כָּל

הדברים שבעולם כלולים מארבעה יסודות שהם, אש, מים, רוח, עפר. ואף-על-פי שאין נראה בכל דבר ודבר כל הארבעה יסודות, עם כל זה כל דבר שבעולם כלול מכלם פדוע. וגם האדם כלול מארבעה יסודות, ועל-כן חיותו על-ידי המאכל, שהוא כלול מהארבעה יסודות, כי עקר הרוח חיים נמשך להאדם על-ידי אכילתו כנראה בחוש, שעל-ידי האכילה הוא חיות האדם, כי אז יש לו כח לתמושד הרוח חיים, אבל אם לא יאכל ימות, ולא יוכל לקבל הרוח חיים. נמצא, שעקר הרוח חיים הוא על-ידי האכילה, אבל באמת לא על הלחם לבדו יתה האדם פי על כל מוצא פי ה' יתה האדם, פי באמת אין עקר החיות על-ידי האכילה לבד פי אם על-ידי מוצא פי ה', הינו בחינת הרוח חיים דקנשה, שהוא בחינת מוצא פי ה' שמשם תוצאות הרוח חיים ועל-ידי זה דיקא יתה האדם, הינו על-ידי הרוח חיים שהמשד השם ותברך לתוד דבר המאכל ונתן בו כח להחיות את האדם, על-ידי זה לבד יתה האדם. ועל-כן עקר החיות על-ידי התורה שמשם תוצאות הרוח חיים וצריכין לאכל על פי התורה בבחינת ותורתך בתוך מעי, פי אין כח להדבר המאכל שכלול מארבעה יסודות להחיות את האדם פי אם על-ידי התורה שמשם תוצאות הרוח חיים, פי על-ידי התורה מבררין כל הארבעה יסודות ומפרישין הרע מהטוב, ואז זוכין לקבל הרוח חיים מהתורה, שזה עקר

החיות, בחינת 'על כל מוצא פי ה' יתה האדם' כנ"ל. וזה בחינת הברכה שצריכין לברך על כל דבר שבעולם קדם שאוכלין אותו, כי הברכה זהו בחינת מוצא פי ה', בחינת הרוח חיים דקנשה, שהוא רוח ממלא, שעל-ידי זה עקר החיות, פי כל הארבעה יסודות אין להם חיות פי אם על-ידי הרוח חיים דקנשה, שהוא בחינת יסוד החמישי, בחינת יסוד עולם הפשוט, שהיא בחינת צדיק יסוד עולם שהוא מתיידי כל הארבעה יסודות, שזהו בחינת ונדר יוצא מעדן וכו', (פסבאר זה במקום אשר דברי רבנו ז"ל, עין שם) פי יסוד הרוח שברבעה יסודות הוא המקשר לכל הארבעה יסודות ואין לו כח לקשר כל הארבעה יסודות ולהחיותם פי אם על-ידי שמקבל מבחינת צדיק יסוד עולם, מבחינת הרוח חיים שנמשך מהצדיק הדור שדבוק בהתורה תמיד:

ז נמצא, שאי אפשר לאכל בקנשה לתמושד הרוח חיים דקנשה על-ידי אכילתו פי אם על-ידי התורה כנ"ל, ומו שפוגם באכילתו, חס ושלום, ואוכל שלא על פי התורה, חס ושלום, זהו בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע, שנאמר, "כי ביום אכלך ממנו מות תמות". פי על-ידי אכילה כזו אין נמשך הרוח חיים, פי עקר הרוח חיים הוא על-ידי התורה, שעל-ידי זה מבררין ההלכה ומבררין הטוב מן הרע, שזהו בחינת ברור עין הדעת טוב ורע, שעל-ידי

זו הַדָּקָא מְבַרְרִין הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת
וּמְמַשְׁכִּינֵי הַרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה פְּנ"ל:

ח וְעַפְרָר אֲכִילַת אֲדָם הוּא הַלֶּחֶם, שֶׁהוּא
עֵפֶר חַיִּית הָאָדָם, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
רְבוּתֵינוּ ז"ל לְעֵנֵן בְּרַכַּת הַמּוֹזֵן וְכו',
וּכְנֻרְאָה בְּחוּשׁ, כִּי בְלֶחֶם שֵׁם כְּלוּלִין כָּל
הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת בְּפֶעַל מְמוּשׁ, כִּי הַקַּמַּח
בְּעֵצְמוֹ זֶה בְּחַיִּינַת יְסוּד הָעֵפֶר שֶׁהוּא
גְּשָׁמִיּוֹת הַקַּמַּח, כִּי הַכֹּל הִיָּה מִן הָעֵפֶר.
וְגוּבְלוּן הַקַּמַּח בְּמַיִם, זֶהוּ בְּחַיִּינַת יְסוּד
הַמַּיִם. וְאַחַר כֵּךְ מַנְיַחִין אוֹתוֹ לְהַחֲמִיץ,
הֵינּוּ שְׂתַעֲלָה בְּנִפְיָהּ שֶׁתִּשְׁלַט בָּהּ יְסוּד
הַרוּחַ, שְׁעַל־יָדֵי זֶה עוֹלָה בְּנִפְיָהּ. וְאַחַר
כֵּךְ אוֹפִין אוֹתָהּ בְּאֵשׁ, וְזֶהוּ יְסוּד הָאֵשׁ.
גַּמְצָא, שֶׁבְּלֶחֶם חֲמִיץ כְּלוּלִים כָּל הָאַרְבָּעָה
יְסוּדוֹת בְּפֶעַל מְמוּשׁ. וְעַל־כֵּן בְּפֶסַח אִסוּר
לְאָכַל חֲמִיץ וְהוּא אִסוּר בְּמִשְׁהוּ, כִּי עֵפֶר
הַחֲלוּקִים שְׂבִין חֲמִיץ לְמִצֵּה הוּא בְּבְחַיִּינַת
יְסוּד הַרוּחַ שֶׁבְּלֶחֶם חֲמִיץ שׁוֹלֵט יְסוּד
הַרוּחַ בְּפֶעַל מְמוּשׁ שְׂמַנְיַחִין אוֹתָהּ שְׂתַעֲלָה
בְּנִפְיָהּ, שֶׁזֶהוּ בְּחַיִּינַת יְסוּד הַרוּחַ, וּמִצֵּה
הוּא לְהַפְדֵּי, שְׂמַמְרִינֵין לְאַפּוֹתָהּ קֹדֶם
שִׁישְׁלַט בָּהּ יְסוּד הַרוּחַ בְּפֶעַל, כִּדִּי שְׁלֵא
תַעֲלָה בְּנִפְיָהּ, כִּי יְסוּד הַרוּחַ שִׁישְׁלַט
בְּלֶחֶם חֲמִיץ, שְׁעַל־יָדֵי זֶה עוֹלָה בְּנִפְיָהּ,
זֶה בְּחַיִּינַת רוּחַ סְעָרָה שְׂגָדוּל בִּשְׂעֵתוֹ,
בְּחַיִּינַת 'כָּל צוֹרְרֵי יָפִיחַ בְּהֵם', כִּי יְסוּד
הַרוּחַ שֶׁל זֶה הָעוֹלָם הַגְּשָׁמִי, שֶׁהוּא בְּחַיִּינַת
אוֹרְאָה דְּהָאֵי עֲלֵמָא, שֵׁם הוּא שְׁלִיטַת
הַרוּחַ סְעָרָה שְׂמַתְנַפֵּר בּוֹה הָעוֹלָם, וְאִי
אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעַ וּלְבַרֵּר בְּחַיִּינַת יְסוּד הַרוּחַ,

1b 24c

שֶׁהוּא בְּחַיִּינַת אוֹרְאָה דְּהָאֵי עֲלֵמָא מְאַחֲזִית
הַרוּחַ סְעָרָה שְׂנַאֲחֵזוּ בּוֹ כִּי אִם עַל־יָדֵי
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר מְשֵׁם תּוֹצְאוֹת הַרוּחַ חַיִּים
אֲשֶׁר עַל יְדֵי מְבַרְרִין כָּל הָאַרְבָּעָה
יְסוּדוֹת, וְעַפְרָר הוּא לְבַרֵּר בְּחַיִּינַת יְסוּד
הַרוּחַ שְׂמַמְרִינֵין כָּל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת,
לְבַרְרוּ מְבַחֲנֵינַת רוּחַ סְעָרָה שִׁיְהִיָּה בְּבְחַיִּינַת
רוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה. וְעַל־כֵּן בְּפֶסַח אִסוּר
לְאָכַל חֲמִיץ וְאַפּוּרוֹ חֲמוּר מְאֹד, כִּי אִי
אֶפְשָׁר לָנוּ לְאָכַל כָּלֵל לֶחֶם כִּי הוּא שֶׁהוּא
לֶחֶם חֲמִיץ, שְׂעוֹלָה בְּנִפְיָהּ שְׂנַאֲחֵזוּ בּוֹ
בְּחַיִּינַת הַרוּחַ סְעָרָה שְׂגָדוּל בִּשְׂעֵתוֹ, בְּחַיִּינַת
כָּל צוֹרְרֵי יָפִיחַ בְּהֵם, כִּי בְּפֶסַח הוּא עֲדוּן
קֹדֶם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שְׂאוֹ אִי אֶפְשָׁר לְבַרֵּר
וּלְהַכְנִיעַ אֶת הַרוּחַ סְעָרָה בְּפֶעַל מְמוּשׁ, כִּי
עֵפֶר הַנְּאֻלָּה הוּא עַל־יָדֵי בְּחַיִּינַת תְּפִלָּה,
שֶׁהוּא בְּחַיִּינַת בְּרִיאָה בְּכַח שֵׁשֶׁם כָּל
הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת בְּכַח. וְזֶהוּ בְּחַיִּינַת מִצֵּה
שֵׁשֶׁם אֵין מַנְיַחִין לְהַתְּאָחֵזוּ בְּחַיִּינַת אוֹרְאָה
דְּהָאֵי עֲלֵמָא בְּפֶעַל, כִּי אֵין מַנְיַחִין אוֹתָהּ
לְהַחֲמִיץ שְׂתַעֲלָה בְּנִפְיָהּ, כִּי אֵינוּ נִזְהָרִין
שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ הַרוּחַ סְעָרָה כָּלֵל בְּלֶחֶם שְׂאֵנֵי
אוֹכְלִין עֲכָשְׁיוֹ בְּפֶסַח מְחֻמֹּת שֶׁהוּא עֲדוּן
קֹדֶם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה וְכו' פְּנ"ל, רַק אוֹכְלִין
מִצֵּה שֶׁהוּא מְאֻכַּל גְּבַהּ מְאֹד, בְּחַיִּינַת עֲדוּן
- עוֹן לֹא רָאִתָּה, שֶׁזֶהוּ בְּחַיִּינַת מִצֵּה,
בְּחַיִּינַת עֵנֵג שְׂבַת, בְּחַיִּינַת לְמַעַן תִּמְצֹו
וְהַתְּעַנְנֶתֶם מִזֵּי בְּבוֹדָה. עַל־ג' שְׂבַת זֶה
בְּחַיִּינַת עֲדוּן, ג'וֹ, וְזֶהוּ בְּחַיִּינַת מִצֵּה
שֶׁהוּא גְּבַהּ מְאֹד, בְּחַיִּינַת עֲדוּן, בְּחַיִּינַת
תְּפִלָּה, בְּחַיִּינַת בְּרִיאָה בְּכַח, שְׁעַל־יָדֵי זֶה
עֵפֶר יִצְיֵאת מְצוּרִים פְּנ"ל:

י וזה בחינת קרבן פסח שעל ידו הנה עקר מצות בכורות, כמו שפיתוב: "וראיתי את הים ופסחתי עליכם וכו' ועבר ה' לגנף את מצרים וכו'". כי עקר הקרבן הוא לברר רוח האדם מרוח הבהמה, דהינו לברר בחינת רוח חיים דקדושה מבחינת רוח סערה, רוח הטמאה, כי ישראל ועובדי כוכבים הם בחינת אדם ובהמה פדונו, כי אתם קרויין אדם ואין העובדי כוכבים קרויין אדם, ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הכל, כי כלם יש להם בחינת הכל, שהוא בחינת הכל פה של המשכת הרוח חיים על-ידי אנהה להשלים החסרון כי גם אומין דעלמא, שהם בחינת בהמה, יש להם גם בן בחינת אריכת הרוח, שהוא הכל פה פנ"ל, אבל מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הידרת היא למטה לארץ, כי רוח האדם, בחינת אריכת הרוח של ישראל, שהוא רוח חיים דקדושה, עולה למעלה ומקבל וממשיך רוח חיים מן הקדושה ממי החיים. ורוח הבהמה הידרת למטה, כי אריכת הרוח של הבהמה, בחינת האמות העובדי כוכבים, היא יורדת למטה לארץ, כי אין להם שום חיות, כי הם פתיים קרויים מתים, כי רוחם היא רוח סערה, שהוא רק גדול בשעתו לפי שעה קלה ולסוף מסער גופה ונשמתה וכו'.

דף מלא.

כי רוח הבהמה היא בבחינת אריכת הרוח סערה שממשיכין העובדי

ט וזהו החלוק שבין חמין למצה שהוא באות ה', שחמין הוא בחינת ומצה הוא פהא, כמוכא. כי ה' של מצה זהו בחינת הרוח חיים, שהוא בחינת חמשה חמשי תורה שממשיכין עכשיו הרוח חיים על-ידי בחינת מצה ששם הוא למעלה מהארבעה יסודות פנ"ל, ושם אין שליטה להרוח סערה, ומשם דיקא אנו ממשיכין את הרוח חיים, שהוא בחינת ה', אבל חמין הוא בחינת שנסתם פתיחת ההא שמשם תוצאות הרוח, בחינת הרחב פיד ואמלאהו. ובחית נסתם פתיחה זו, בבחינת; כבלע רשע צדיק ממונו. שרצה לבלע את הרוח חיים לסתמו במצד הגרון שלא יתה פח להמשיכו לתוך גוף האדם, להחיות עצמו להשלים חסרונו, שזהו בחינת גלות מצרים פנ"ל, ועקר התגברותו על-ידי תערכת הארבעה יסודות שנתעברו מטוב ורע. וזהו בחינת חית שהוא שתי פעמים דלית, הינו שני פעמים הארבעה יסודות, כי הם מערבים מטוב ורע, אבל מצה הוא בחינת ששוכרין החית של חמין ומשפילין ומכניעין הארבעה יסודות רעים ונשאיר רק הארבעה יסודות טובים דקדושה, שהם בחינת ארבעה ראשים, ואז נפתח החית ונעשה ה"א, כי נמשך הרוח חיים לתוך הארבעה יסודות, ואז נעשה מדלית הא על-ידי הרוח חיים דקדושה, שהוא יסוד החמשי, שנמשך מצדיק יסוד עולם שדבוק בחמשה חמשי תורה וכו' פנ"ל:

כוכבים על־ידי אנהה, בנראה בחוש שרוח
 ונשימה של הבהמה גדול מאד, כי הם
 הומים וגנחים בקולם תמיד, ואין להם
 דיבור, רק קול, וכל קולם הוא כמו מי
 שגונח ומתאנח בקול גדול ומאריך הרוח
 והנשימה מאד, בנראה כל זה בחוש, הינו
 שהם בבחינת אריכת הרוח של העובדי
 כוכבים, שהוא גדול בשעתו, בחינת רוח
 סערה, אבל לסוף מסער גופה וכו', ועקר
 התקדן היא בשביל זה לברר רוח האדם
 מרוח הבהמה בבחינת "מי ידע רוח בני
 האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה
 הידרת וכו'", כי על־ידי החטא נמשך חס
 ושלום אחר רוח הממאה, בחינת רוח
 סערה, דהינו שנתערב רוח חיים דילה,
 שהוא בחינת רוח האדם ברוח הבהמה,
 ועל־כן 'הרשעים בתייהם קרויים מתים',
 מחמת שנסמלק מהם הרוח חיים וכו',
 ועל־כן תקון החוטא על־ידי התקדן, שעל־
 ידי זה נתברר רוח האדם מרוח הבהמה
 ואז יש לו כח לתמשך הרוח חיים על־ידי
 האנחה שמתאנח ומתחרט על החטא
 בשעת הבאת התקדן, וזה בחינת קרנן
 פסח כדי לצאת מממאת מצרים, ועל־כן
 מביאין מן הכפשים ומן העוים, כי שעיר
 עזים זה בחינת עשו איש שעיר, וכן כבש
 הוא בחינת שערות, בחינת ציצית שעושיין
 משענר פבשים, שהם בחינת שערות, (מבואר
 בסוף מאמר ת"ל). ומאלו מביאין לקרנן פסח,
 כדי להכניע עשו איש שעיר, בחינת רוח
 סערה, בחינת הרב דקלפה, שהוא בחינת
 בכור דסטרא אחרא וכו' כנ"ל, ולברר

משם רוח חיים דקדשה, בחינת רב
 דקדשה, שהוא בחינת בכורי ישראל.
 ועל־כן על־ידי התקדן פסח, על־ידי זה
 פסח ה' על הפתח וברר והציל בכורי
 ישראל מבין בכורי מצרים, שהוא בחינת
 הנ"ל, בחינת ברור הרוח חיים דקדשה,
 שהם בחינת בכורי ישראל מתוך הרוח
 סערה, שהם בחינת בכורי מצרים אשר
 בהם שלט המשחית, שהוא הרוח סערה
 בעצמו שהרג אותם, כי הרוח סערה
 בעצמו נוקם בהם לבסוף, כי לסוף מסער
 גופה ונשמתה וכו' כנ"ל.

וזה בחינת "וראיתי את הדם ופסחתי
 עליכם כו'", וזה בחינת "ואעבר
 עליו ואראד מתבוססת בדמיו ואמר לך
 דמיו חיי ואמר לך דמיו חיי". כי רוח
 סערה הוא בחינת עשו שהיה אדמוני,
 בחינת דמים, וצריך לברר הרוח חיים
 מתוך הרוח סערה לקלקל הצנור של
 הרשע ולברר מתוכו הרוח חיים, שזה
 בחינת זריקת דמים של התקדן על גב
 המזבח לברר ולהעלות הדמים שיהיו
 נתתקנין ונתבררין מהם בחינת הרוח חיים
 דקדשה וזהו בחינת דמיו חיי, כי דקא
 על־ידי הדמים יהיה נמשך חיים בחינת
 הרוח חיים דקדשה, כי מתקף הדמים,
 שהם בחינת רוח סערה, משם מבררין
 בחינת הרוח חיים וכו' כנ"ל:

יא וזה בחינת ספירת העמר שסופרין
 "שבע שבתות תמימות תהינה",
 שהם ארבעים ותשעה יום "ממחרת

וזה בחינת ששת ימי הפעושה, שהם בחינת ו', שהוא המְשַׁכֵּת הרוח, כי אֵז צריכין להמשיך ולהאריך רוחה, בחינת אַנְחָה על החסרון, כְּדֵי להמשיך הרוח חיים משבת, שהוא בְּרִית עולם, בחינת יוד, כְּמוֹכָא, וְנַעֲשֶׂה מְלֶאכֶמֶס, שהוא יוד וְיֹאז, שְׁהוּוּ בְּחִינַת הַרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה,

(כמבאר בפמאמר תה"ל):

יב וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַע שְׁבָתוֹת תְּמוּמֹת תְּהִינְהוּ 'תְּמוּמֹת' דְּיִקְא. תְּמוּמֹת וְלֹא חֲסוּת, כִּי עַל־יְדֵי סְפִירַת הַעֵמֶר מ"ט יום שְׁבַע שְׁבָתוֹת, עַל־יְדֵי זֶה נִשְׁלַם הַחֲסָרוֹן כְּנ"ל. וְהוּוּ "תְּמוּמֹת תְּהִינְהוּ", 'תְּמוּמֹת' דְּיִקְא כְּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת מְמַחֲרַת הַשְּׁבֶת וְעַד מְמַחֲרַת הַשְּׁבֶת וְכו', כִּי כָּל הַמְּגִינִים הֵם בְּבְחִינַת חֲסָרוֹן, כִּי כָּל מְקוֹם שֵׁישׁ מְגִין יֵשׁ חֲסָרוֹן, כִּי אֵין שְׁלֵמוֹת כִּי אִם לְמַעַלָּה מִהַמְּגִין שֶׁהוּא אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, לְמַעַלָּה מִהַמְּגִין, כְּמוֹ שְׁכֵתוּב: לִפְנֵי אֶהְדֵּךְ מִה אֵתָה סוֹפֵר. וְשֵׁם עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, אֶכָּל אַחַר הַבְּרִיאָה שֵׁשֶׁם מִתְחִיל הַמְּגִין, שֵׁם יֵשׁ חֲסָרוֹן, כִּי עֶקֶר הַבְּרִיאָה הִנֵּה עַל־יְדֵי חֲסָרוֹן שְׁתַּצְמִצְמֵם וְנִחְסַר הָאוֹר, שְׁבֵלֵא זֶה לֹא הִנֵּה אֶפְשֶׁר לְבְרֹא אֵת הָעוֹלָם כִּידוּעַ. וְתִכְף אַחַר הַבְּרִיאָה, שְׁאוֹ מִתְחִיל הַמְּגִין, מִתְחִיל הַחֲסָרוֹן, וְכָל מַה שְּׁמַתְרַחַק אַחַר הַבְּרִיאָה מִקֶּדֶם הַבְּרִיאָה וְנִתְרַבֵּה הַמְּגִין יוֹתֵר וְיוֹתֵר גִּתְרַבֵּה הַחֲסָרוֹן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי בְּמְקוֹם שֵׁישׁ מְגִין יֵשׁ חֲסָרוֹן, לְמִשְׁלַ

הַשְּׁבֶת עַד מְמַחֲרַת הַשְּׁבֶת הַשְּׁבִיעִית תְּסַפְרוּ מְשֻׁמִּים יוֹם" (יִקְרָא כַּנ"ו), וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְחָרִין מִמְּמַחֲמַת מוֹצְרִים, כִּי שֵׁשֶׁת יְמֵי הַפַּעוּשָׁה הֵם חֲסָרוֹם וְאֵין לָהֶם שְׁלֵמוֹת כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׁבֶת שֶׁהוּא תְּכֵלִית מַעֲשֵׂה שְׁמַיִם וְאָרֶץ שֶׁהוּא מְחִיָּה כָּל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַפַּעוּשָׁה, כְּנֹדַעַ. וְכִמוֹ שֶׁאֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: "וְיִכָּל אֱלֹקִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכו'". מַה הָיָה הָעוֹלָם חֲסָר - מְנוּחָה, כִּי שְׁבֶת, כִּי מְנוּחָה, בְּלִתָּה וְנִשְׁלֵמָה הַמְּלֶאכֶה. נִמְצָא, שֵׁשֶׁשֶׁת יְמֵי הַפַּעוּשָׁה אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיִּית כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׁבֶת, כְּמוֹכָא שֶׁשְׁלֵשָׁה יָמִים שְׁאֵחֵר שְׁבֶת מְקַבְּלִין חַיִּית מִשְׁבֶּת שְׁעָבַר וְשְׁלֵשָׁה יָמִים מִקְּמֵי שְׁבֶתָא מְקַבְּלִין חַיִּית מִשְׁבֶּת הַבָּאָה. נִמְצָא שְׁמַעְצֻמֹן הַשְּׁשֶׁת יָמִים הֵם חֲסָרוֹם הַרוּחַ חַיִּים:

וְעַל־כֵּן הֵם בְּבְחִינַת אַנְחָה עַל הַחֲסָרוֹן, כִּי עֶקֶר אַחִיזַת הָאֲנְחָה הוּא בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל שֶׁהֵם חֲסָרוֹם מִן הַרוּחַ חַיִּים, שְׁאוֹ צְרִיכִין לְהַתְּאַנֵּם לְהַמְּשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים לְהַשְׁלִים הַחֲסָרוֹן שֶׁל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַפַּעוּשָׁה מִשְׁבֶּת שֵׁשֶׁם עֶקֶר הַחַיִּים, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים: "טוֹעֵמִיָּה חַיִּים וְכו'". כִּי שְׁבֶת הוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת, כְּמוֹ שְׁכֵתוּב בַּזֵּהר הַקְּדוּשׁ: שְׁמָא דֵּאִהוּ שְׁלִים מְכָל סְטְרוֹי. כִּי שְׁבֶת הוּא שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא. שֵׁשֶׁם אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי כָּל הַדְּבָרִים שְׁבַעֵלָם כָּלָם חֲסָרוֹם וְאֵין לָהֶם שְׁלֵמוֹת כִּי אִם עַל־יְדֵי הַרוּחַ חַיִּים שְׁמַקְבְּלִין מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִיד הוּא, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, שְׁלֵם כָּל מִינֵי הַשְּׁלֵמוֹת

בשרוצה למנות מאה, נמצא, שהוא מונה והולך מאחד עד מאה להשלים חסרונו שנתסר לו עד מאה, כי הוא רוצה ותאב שיתנה לו מאה בשלמות ובשמונה והולך ומשלים עד מאה ונרמה לו שמשלים חסרונו, אך חכף שמגיע למאה חסר לו יותר ויותר עד מאתים. וזה בחינת יש לו מנה מבקש מאתים וכו', כי כשהאדם נופל בתאוות ונפל, חס ושלום, תחת המגן אי אפשר לו להשלים חסרונו לעולם, כי כל מה שהמגן מתרבה ביותר נתרחק מאחד ביותר. ואזי נתרחק מן השלמות ביותר, כי אין שלמות כי אם אצל השם ותברך, שהוא, כבכול, למעלה מהמגן. ומי שמקשר בו ומקשר אחר הבריאה, שהוא בחינת מגן לקדם הבריאה, שהוא למעלה מהמגן, או גשלים חסרונו, כי ממשיך חיות מתי החיים שמשם שלמות כל התקרונות, אבל אם נופל חס ושלום, תחת המגן ורוצה להשלים חסרונו על-ידי מגן, אזי אי אפשר לו להשלים חסרונו לעולם, כי כל מה שיבא להשלים מגינו יחסר לו ביותר בחינת יש לו מנה מבקש מאתים, כי כל מה שיש לו מספר ומגון כמון יותר נתרחק מאחד ביותר ונתרחק מהשלמות ועל-כן חסר לו יותר וכו' פנ"ל. וזה בחינת וחסרון לא יוכל להמנות, שמי שנופל אל תחת החסרון שהוא אחר הבריאה וכו' פנ"ל, אי אפשר לו להשלים החסרון על-ידי המגן, כי כל מה שירצה להשלים חסרונו על-ידי המגן יחסר לו ביותר

בחינת יש לו מנה מבקש מאתים. וזהו "וחסרון לא יוכל להמנות" פנ"ל:

נמצא, שעקר שלמות החסרון הוא רק למעלה מהמגן שמשם נמשך רוח חיים דקדושה פנ"ל. וזה בחינת רוח חיים של ישראל שהם כלולים באחדותו ותברך והם בחינת למעלה מהמגן, כי אסור למנות את ישראל. וכמו שכתוב: "והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר". וכמו שכתוב: "אשר לא יספר מרב" וכיצא בזה, ועל-כן שבעים נפשות ישראל וקראים נפש אחד, כמו שכתוב: "כל הנפש הנפאה לבית עקב וכו'". כפרוש רש"י, כי ישראל עם קדוש כל מה שמתרבים יותר בכללים באחדותו ביותר, כי כל אחד מישראל הוא מקשר בו ותברך וממשיך רוח חיים מתי החיים, וכל מה שנתרבים ישראל יותר, הם ממשיכין רוח החיים יותר ונכללים יותר באחדותו ותברך. ועל-כן כל ישראל חשובים כאחד, כי כלולים על-ידי רוח החיים בו ותברך וכו' פנ"ל:

וג זה בחינת ספירת העמר שעל-ידי הספירה והמגן שסופרין ישראל את הימים, שהוא מגן דקדושה, על-ידי זה מנביתין ומרמין את בחינת המגן והמספר, שהוא אחר הבריאה בחינת חסרון, מנביתין אותו לבחינת למעלה מהמגן וממשיכין רוח החיים להשלים החסרון, שהוא בחינת מגן, כי מגן דקדושה שסופרין ישראל את הימים לצאת

הלקות

זוה בחינת 'דעת חסרת' מה קניית דעת קניית מה חסרת', כי עקר שלמות כל החסרונות היא על-ידי הדעת שהוא התורה, שמשם עקר תוצאות הרוח חיים שמשלים כל החסרונות בנ"ל, אבל העובדי פוכבים שרחוקים מהתורה שהיא עקר הדעת, על-כן גודאי הם חסרים ואין להם שום שלמות כלל, כי כל הגדלה והעשירות שלהם חסר מהרוח חיים, ועל-כן באמת העשירות שלהם אינו נחשב לכולם, בבחינת 'דעת חסרת' מה קניית', ועל-כן אינם ממלאים תאוותם בעשירותם לעולם, אבל מי שזוכה לדעת, שהוא התורה, הוא ממשד משם הרוח חיים דקדשה ואזי אינו חסר כלום מאחר שפקשר לתרוח חיים שמשם שלמות כל החסרונות:

יד ועל-כן על-ידי המגן דקדשה, שהוא ספירת העמר, שסופרין הימים עד חג השבועות כדי לצאת מממאָה לטהרה לזכות לקבלת התורה בשבועות, נמצא, שהוא בחינת אגחה דקדשה, שמתאגחין ומתגעגעין לזכות ליום החמישים, שהוא קבלת התורה, שמשם עקר השלמות, כי משם עקר הרוח חיים בנ"ל, על-כן על-ידי המגן והספירה, על-ידי זה יוצאין מממאָה לטהרה, דהינו שיוצאין מרוח הממאָה וזכין לרוח מטהרה, רוח חיים דקדשה, על-ידי שמגביהין בחינת המגן והמספר אל הקדשה, על-ידי שמוגין הימים לזכות

מממאָה לטהרה, זה בחינת אגחה דקדשה שמתאגחין על חסרון הרוח חיים דקדשה, כי כל המגנים שבעולם הם בבחינת אגחה בנ"ל, כי כל מי שמונה איזה דבר הוא רוצה להשלים מה שחסר עד תשלום המגן ורוצה להשלים החסרון על-ידי המגן בנ"ל, וכשהמגן הוא בעסקי עולם הזה והכליו, כגון בתאוות כמון וכיצא, שרוצה שיהיה לו סכום כמון הרבה, אז אינו משלים החסרון על-ידי המגן, כי אדרבא, המגן הוא בבחינת חסרון, כי המגן הוא בבחינת אחר הכריאה וכו' בנ"ל. וזה המגן הוא בבחינת האגחה של הרשעים שמקבלים מהרוח סערה של עשו איש שעירי שגפשותיו רבים, כפראש רש"י שם, כי הוא רחוק מאהדותו ויחבדי. ועל-כן אף-על-פי שהרוח סערה שלו גדול בשעתו, ועל-כן הם נקראים רבים, בחינת רבוי המגן והמספר, בחינת "בקשו השבונות רבים". בחינת רשות הרבים, שהוא הסמרא אחר, אף-על-פי כן הם חסרים תמיד ואין להם שום שלמות מאחר שרחוקים מרוח החיים, שמשם עקר שלמות החסרון וכו' בנ"ל, כי הרוח סערה אין לו קיים רק לפי שעה וכו' בנ"ל, ועל-כן יש לו מנה מבקש מאתים וכו' בנ"ל, כי אינו יכול להשלים חסרונו תמיד מאחר שרחוק מרוח חיים דקדשה, שהוא בחינת אהדותו ויחבדי ונמשך אחר רוח סערה שחסר מכל שהוא, בחינת רבים, בחינת רבוי המגן והמספר וכו' בנ"ל.

לקבלת התורה שמשם עקר שלמות
החסרון, שהוא בחינת מגן פנ"ל, ועל-כן
סופרין אל הנפת העמר שעורים. עמר
שעורים זה בחינת שמכניעין עשו איש
שעיר ומגביהין הרוח חיים שנבלע בתוכו
אל הקדושה. ועל-כן מגביהין אותו בכל
הששה קצוות, כי המושכת הרוח חיים
הוא בחינת ואו פנ"ל, וזה בחינת מוליד
ומביא כדי לעצר רוחות רעות, מעלה
ומוריד כדי להעביר טללים רעים, הינו
כדי להכניע הרוח רעה, רוח הממאה
ולברר משם הרוח חיים הקדושה מתוך
הרוח סערה, שהוא בחינת שעורים, לשון
סערה, כמו שכתוב: "בשערים עלי דשא".
כי שעורים הוא מאכל בהמה, שהוא
בחינת רוח הבהמה הירדת למטה, שהוא
בחינת הרוח סערה פנ"ל. ועכשיו מגביהין
ומגיפין העמר שעורים כדי להכניע הרוח
סערה ולהגביה הרוח חיים לברר מתוכו
פנ"ל. ואז מתחילין לקפר הנמים כדי
לקשר מספר הנמים שהם בחינת חסרון
פנ"ל אל הרוח חיים הקדושה ששם עקר
שלמות החסרון של כל המנגנים
והמספרים שבועולם, ואי אפשר להשלים
החסרונות של המספרים כי אם על-ידי
בחינת ספירת העמר, על-ידי שמקשרין
המגן למעלה מהמגן, ששם שלמות כל
החסרונות, כי ממנו תוצאות חיים וכו'
פנ"ל. ועל-כן סופרין מושבת לשבת,
ממחרת השבת עד ממחרת השבת, כי
יום טוב נמו איקרי שבת, כמו שאמרו

קצות

רבתינו ז"ל, כי עקר שלמות המגן הוא
על-ידי שבת פנ"ל:

טו וזה בחינת "תספרו חמשים יום".
ובאמת אין סופרין רק מ"ט יום,
אך באמת עקר התקון והשלמות של כל
החסרונות, שהם בחינת מגן ומספר, הוא
על-ידי בחינת יום החמשים, שהוא קבלת
התורה פנ"ל, כי יום החמשים, שהוא
שער החמשים, הוא בבחינת למעלה
מהמגן למעלה מהבריאה, כי אי אפשר
להשיגו בזה העולם. ועל-כן נאמר במשה:
"ותחפרהו מעט מאלקים". כי איתא
שמשנה זכה למ"ט שערי בינה, אבל שער
החמשים לא השיג עד לעתיד. ומחמת
שלא השיג עדן שער החמשים נאמר
עליו: "ותחפרהו מעט מאלקים". כי עדן
נחסר לו מעט, כי עקר השלמות הוא
בשער החמשים, שהוא למעלה מהבריאה
וכו' פנ"ל, אבל באמת אי אפשר להשיגו
בזה העולם. ומשה רבנו זכה להשלים
ולהגביה כל החסרונות למעלה למעלה
עד שהיה בחינת כל החסרונות גשלים
והיו סמוכים ממש לשלמות החסרונות,
שהו בחינת מ"ט שערי בינה, שהם
סמוכים בתכלית לשער החמשים, שמשם
תכלית השלמות, כי זה עקר התכלית
שיהיו החסרונות, שהם בחינת כל
העולם, סמוכים ממש לבחינת שלמות כל
החסרונות, כי בחינת שלמות בעצמו,
שהוא שער החמשים, אי אפשר להמשיך
בזה העולם שלא יתבטל העולם. וזה

בחנינת תספרו חמשים יום, שצריכין לקשר ולהעלות כל המספרים עד יום החמשים ואז נכללין התסרונות בהשלמות וממשיכין הרוח חיים משם להשלים התסרונות הכלולים בהמספרים של זה העולם, שעלידי זה יוצאין מטמאה לטהרה, שאזכין לצאת מן רוח הטמאה רוח סערה וזכין לרוח חיים דקדושה וכו' פנ"ל:

טו וזה בחנינת מלוי הלבנה, בחנינת והיה אור הלבנה באור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וכו', כי מלוי הלבנה מפנימיתה זה בחנינת שלמות החסרון, כי החסרון הוא בחנינת חסרון ופגומת הלבנה, שהוא בחנינת מלכות שנתמטטה עלידי הקמרון שמשם באים כל התסרונות של השפע ועלידי מ"ט יום של ספירת העמר, שהוא בחנינת שבועתים, בחנינת מזקק שבועתים, עלידי זה נשלם כל התסרונות פנ"ל, שזהו בחנינת מלוי חסרון ופגומת הלבנה:

יז וזה בחנינת "שבועה ושבועה מוצקות לצרות", המובא בסוף הפאמור "ראיתי והנה מגורת זהב" הנ"ל, שהם מ"ט אורות וכו', עין שם. וזה בחנינת מ"ט ימי העמר שעל ידם זוכים להמשיך הרוח חיים מהתורה להשלים התסרונות, שהוא בחנינת ונהר יצא מעדן וכו', עין שם:

יזה בחנינת "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לה" בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף

וכו", כי אסור למנות את ישראל, כי המנין הוא בבחינת חסרון פנ"ל, בחנינת חסרון הרוח חיים ועלפן עלידי זה יכול לשלט נגף חס ושלום, כמו שכתוב: "ולא יהיה בהם נגף", שהוא הסתלקות הרוח חיים עלידי המנין, שהוא בחנינת חסרון פנ"ל. ועלפן נקרא המנין והמספר מפקד, כמו שכתוב: "ויתן את מספר ומפקד העם" כשצוה דוד למנות את ישראל, כי מפקד לשון חסרון, כמו שכתוב: "ולא נפקד ממנו איש" (וכפירוש רש"י שם), כי כל המנינים הם בבחינת חסרון, ועלפן נקראים בלשון מפקד לשון חסרון פנ"ל, ועלפן אסור למנות את ישראל, כי אם עלידי שיתנו כפר נפשם לצדקה לקרפנות, כי עלידי הקרפנות מכניעין הרוח סערה, רוח הבהמה ומבררין משם הרוח חיים דקדושה ואז נשלמים כל התסרונות. ואז עולה המנין, שהוא החסרון, לבחינת שלמות ונמשך רוח החיים בתוך המנין והחסרון. ואז דיקא מתר למנות. וזהו: "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם", דהינו כשתרצה לשאת ולהגביה בחינת המנין שישלם החסרון הפגא מבחינת מנין. וזהו "לפקדיהם" לשון חסרון, הינו כשתרצה לשאת המנין ולהשלים החסרון, אזי ונתנו איש כפר נפשו לה' וכו' ולא יהיה בהם נגף, כי עלידי הצדקה של הקרפנות ממשיכין הרוח חיים ונצולים מהנגף, שהוא הסתלקות הרוח חיים הפגא עלידי המנין פנ"ל.

וְזוֹה בַחֲנִינָה צְדָקָה, וְזוֹה בַחֲנִינָה פְדִיּוֹן שְׁמוֹנֵין הַמַּעוֹת כְּפִי הַמַּסְפָּרִים שְׁצָרִיכִין עַל־פִּי פְנוּת, וְעַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין פְדִיּוֹן וּמְזוֹשִׁיכִין רוּחַ חַיִּים לְהַחֲלוֹה, כִּי עֵקֶר הַחֲלוּלָתָה הוּא בַחֲנִינָה הַסְתַּלְקוֹת הַרוּחַ חַיִּים, בַּחֲנִינָה חֶסֶד שְׁשָׁרְשׁוּ מִבַּחֲנִינָה מִנְּגוֹן וְכו', עַל־כֵּן וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַמְּנַגֵּן דַּקְדָּשָׁה שְׁמוֹנֵין הַמַּעוֹת עַל־פִּי פְנוּת, עַל־יְדֵי זֶה מְגַבְהִינן הַמְּנַגֵּן וְהַמַּסְפָּר אֶל הַקְדָּשָׁה, כִּי זֶה כָּלֵל שְׁאֵין הַדִּין נִמְתַּק אֵלָּא בְשָׂרְשׁוֹ, וְאֵין בְּשִׁמְמִיתִיקוֹן בַּחֲנִינָה הַמְּנַגֵּן וְהַמַּסְפָּר בְּשָׂרְשׁוֹ, עַל־יְדֵי זֶה וּזְכוּן לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד וְהַמְּנַגֵּן. וְעַל־יְדֵי זֶה מְזוֹשִׁיכִין רוּחַ חַיִּים לְהַחֲלוֹה. וְהַעֲקָר עַל־יְדֵי שְׁנוֹתֵינן הַמַּעוֹת לְצַדִּיקָה, כִּי צְדָקָה הוּא בַּחֲנִינָה רוּחַ חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "בְּאַרְחַ צְדָקָה חַיִּים". כִּי הַעֲנִי בַּבַּחֲנִינָה חֶסֶד שְׁחָסַר מִכָּל טוֹב, וְעֵקֶר הַעֲנִיּוֹת נִמְשָׁךְ מִחֶסֶד וּפְגִימַת הַלְבָּנָה פְּדִינָע. וְעַל־יְדֵי שְׁמִרְתָּם עָלָיו וְגוֹתָן לוֹ צְדָקָה וּמְשָׁלִים חֶסֶד, בַּבַּחֲנִינָה "פְּתַח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לוֹ וְכו' דִּי מִחֶסֶד אֲשֶׁר יִחַסֵּר לוֹ", עַל־יְדֵי זֶה מְרַחֲמִין עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו גַּם כִּן בַּחֲנִינָה שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד, שֶׁהוּא הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה וְעַל־כֵּן צְדָקָה תִּצְלַח מִנְּתָן, שֶׁהוּא הַסְתַּלְקוֹת הַרוּחַ חַיִּים, כִּי עַל־יְדֵי הַצְדָּקָה שְׁמַמְלֵא חֶסֶד שְׁמוֹנֵין הַמַּעוֹת הַרוּחַ חַיִּים שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד, בַּחֲנִינָה "בְּאַרְחַ צְדָקָה חַיִּים" עַל־כֵּן וְעַל־כֵּן נֶאֱמַר בַּצְדָּקָה, "וּבְחֲנִינָה נָא בּוֹאֵת אִם לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֲרָבוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרְחִיקְתִּי לָכֶם בְּרָכָה

עַד כְּלֵי דִי". דְּהֵינּוּ שְׁלֵמוֹת כָּל הַחֶסֶד שְׁנִמְשָׁךְ הַבְּרָכָה עַד כְּלֵי דִי, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד הוּא עַל־יְדֵי צְדָקָה עַל־כֵּן:

יח וְעַל־כֵּן מִתְחִילִין לומר טל בְּיוֹם ראשון של פסח, כִּי טל הוּא בַּחֲנִינָה ט"ל אֲרוֹת, שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּהו' שֶׁל הַשֶּׁם שְׁמִשְׁם עֵקֶר הַמְשֻׁכֶת הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה וְא"ו עַל־כֵּן. וְזוֹה בַּחֲנִינָה שְׁכָּלָלוּ רְבוּתֵינוּ וְז"ל ט"ל וְרוּחוֹת יחד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְז"ל, טל וְרוּחוֹת אֵינָן נִעְצָרִין, וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּם, "מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַטַּל". כִּי הַטַּל הוּא בַּבַּחֲנִינָה הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה וְעַל־כֵּן כָּלָלוּ טל וְרוּחוֹת בְּבְרַכַת מְתִיבָה הַמְתִּים, כִּי עֵקֶר תְּחִילַת הַמְתִּים הוּא עַל־יְדֵי הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה, בַּחֲנִינָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ, הַנֶּאֱמָר בְּתַחֲתֵי הַמְתִּים שֶׁל יְחֻקָּא. וְעַל־כֵּן מִתְחִילִין טל בְּיוֹם ראשון דְּפֶסַח, כִּי זֶה עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁתִּיצֵאוּ מִבַּחֲנִינָה מִקְצֵר רוּחַ וְכו' לְרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה עַל־כֵּן:

יט וְעַל־כֵּן מְפָרְשִׁין בְּפֶרֶשַׁת תְּחִילַת הַמְתִּים שֶׁל יְחֻקָּא בְּשֶׁבֶת חל המועד פסח. וְזוֹה בַּחֲנִינָה שְׁבֶת הַגְּדוֹל קֶדֶם פֶּסַח, כִּי עֵקֶר הַמְשֻׁכֶת הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה הוּא מְשֻׁכֶת עַל־כֵּן. נִקְרָא שְׁבֶת הַגְּדוֹל, כִּי עַל־יְדֵי שְׁבֶת יוֹצֵאִין מַגְלוֹת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה מִקְצֵר רוּחַ וּזְכוּן לְבַחֲנִינָה אֲרִיכַת הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה, בַּחֲנִינָה אֲרִיכַת אֲפִים וְרַב חֶסֶד' וְעַל־כֵּן נִקְרָא גְדוֹל, כִּי וּזְכוּן שִׁתְּוָה הַרוּחַ חַיִּים דַּקְדָּשָׁה

גדול הפך מקצרו רוח כנ"ל. וזה נמשך משבת דיקא שמשם עקר הרוח חיים דקנשה כנ"ל. ועל-כן לקחו אז את התרפון פסה, שהוא הכנעת הרוח סערה, רוח הבהמה הרב דסמרא אחרא ולקרו מתוכו הרוח דקנשה וכו' כנ"ל:

הלכה ד

ענין יציאת מצרים, ואכילת מצה ואסור חמץ ומצות ארבעה בוסות ושאר ענינים:

על-פי המאמר בלקוטי תנאים סימן ב' המתחיל: 'ימי הנגה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולם הבא, בבחינת כל התרפנות במלון חוץ מקרבן תודה וכו', ענין שם היטב כל המאמר בלו מראשו לסופו:

ויקצור הדברים העולים מן המאמר הקדוש הנ"ל, שבחינת תודה, דינו להודות ולהלל להשם יתברך ולדעת אותו יתברך זה בחינת שעשוע עולם הבא. וזה בחינת הלכות, בחינת כל השונה הלכות בכל יום וכו', כי ההלכות הם שעשוע עולם הבא בחינת תודה הנ"ל. ועל שם זה נקראת התורה בשם הלכה, על-שם תהלוכות הדמים שהולכין בפסד פשוטאין מהצרה שאז מביאין תודה, כי בתחלה בעת הצרה או הדמים שומפין על הלב וכו'. ואחר כך הדמים הולכין בפסד וזה בחינת הלכה וכו'. וזה

והם מאירין בארבעה חלקי הדבור, כי יש דבור של צדקה ודבור של תשובה ודבור של עשירים קרובים למלכות בחינת שלשת השריגים ודבור של מלכות, (ענין שם כל זה היטב). ועל-ידי שלמות הדבור, שהוא בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת על-ידי זה ממשכין הקנשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כי ימי החל הם בחינת עבדות, בבחינת עצבות. ועל-ידי בחינה הנ"ל נמשך הקנשה והשמחה של שבת, שהוא בחינת בן, לששת ימי החל, ועל-ידי זה נתגלה אחרות הפשוט מפעולות משתנות ויודעין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך. וזה בחינת דעו כי ה' הוא האלקים בחינת פעולות משתנות שגבולין באחד הפשוט וכו', (ענין שם כל זה היטב היטב):

א וזה בחינת פסח, כי זה ידוע שעקר גלות מצרים הנה לתקן חטא אדם הראשון שפגם בענין הדעת טוב ורע, שבשביל זה הנה עקר הגלות, ועקר הגלות

היה מחמת פגם הדמים שנפגמו על ידי חטאו ונתערבו הדמים, שהם בחינת ה' מיני דמים טהורים וכו', ועל ידי חטאו אדם הראשון נתערב טוב ורע ונתערבו הדמים. ומפגם הדמים היו יונקים פרעה ומצרים וזה היה עקר הגלות, (במקן בכתבים). ועקר הגאולה היה על ידי בחינת שעשוע עולם הבא, כי משם כל הגאולות, ובפרט גאולת מצרים, כמבאר בזהר ובכתבים שנמסרא דעלמא דאתי נפקי. ועקר הגאולה היה על ידי בחינת הלכות, שהם הם שעשוע עולם הבא, כי עקר תקון חטא אדם הראשון לברר הטוב מרע, שבוה תלוי גאולת מצרים הוא על ידי ההלכות, כי על ידי שמבררין הפסק הלכה, על ידי זה נתברר הטוב מרע, (במבאר ברבך רבנו ז"ל) ובוה היה תלוי עקר גאולתם וזה הוא בעצמו תקון וברור הדמים כנ"ל, כי ההלכות מבררין בין דם לדם, בין דם טמא לדם טהור. ועל פי נקרא הפסק דין הלכה, שהוא בחינת תהליכות הדמים שהולכין בסדר כנ"ל, כי עקר תקון וברור הדמים שילכו בסדר הוא על ידי פסקי דינים שהם נקראים הלכות כנ"ל. ועל פי עקר גאולת מצרים היה תלוי בבחינת הלכות, שהם שעשוע עולם הבא כנ"ל.

וזה תקף הגם של יציאת מצרים, כי מאחר שעקר גאולתם היה תלוי בבחינת הלכות ומאחר שאין לא וכו' עדין לקבלת התורה, על פי בודאי לא היו

יכלים לברר הפסק הלכה ועל פי היה גם גדול ונפלא מאד, כי היה הדבר קשה וכבר מאד מאד, מחמת שעדין לא וכו' לתורה בחינת הלכות שבוה היה תלוי עקר גאולתם, אך השם יתברך הפליא חסדו עמנו מאד ונתגלה לישראל במצרים, דהינו שהאיר עליהם הארה גדולה ונפלאה, דהינו ההארה של בחינת עלמא דאתי שמשם היתה גאולתם כנ"ל, כי אז בשעת גאולת מצרים נתגלה עליהם השגת אלקותו יתברך שהיא בחינת שעשוע עולם הבא ואין וכו' לדעת אותו יתברך ולהודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, שהיו עקר שעשוע עולם הבא, כי עקר ההלל נתתקן בשעת יציאת מצרים, כמו שכתוב: "השיר יהיה לכם כלי התקדש חג". ואמרו רבותינו ז"ל שבאותו הליכה אמרו שירה והלל ואין וכו' להתגלות אלקותו יתברך. שהיו בחינת שעשוע עולם הבא. נמצא, שוכו לבחינת שעשוע עולם הבא, אין ועל ידי זה היתה עקר גאולתם וזה היה עצם הגם, כי באמת לא היו עדין פדאי לגאול, כי עקר הגאולה שהיא על ידי בחינת עלמא דאתי כנ"ל היה תלוי רק על ידי בחינת הלכות כנ"ל, כי ההלכות הם עקר התקון של חטא אדם הראשון כנ"ל גם ההלכות הם הם שעשוע עולם הבא שמשם היתה הגאולה והם לא וכו' אין לבחינת הלכות, כי עדין לא וכו' לתורה כנ"ל. וזה שכתוב, "ואעבר עליך ואראך ונהגה עמך את הדין וכו' ואת ערם וערתי". ערם וערתי זה בחינת

ארה חיים

כנ"ל, ועל ידי זה הוציאם ממצרים. וזהו
בחינת החפזון של יציאת מצרים:

ג וזהו בחינת אכילת מצה ואסור חמין
והכל מחמת החפזון, כמו

שכתוב: "כי בחפזון יצאת". וכמו
שאימרים, מצה זו שאנו אוכלים על שום
שלא הספיק בצקם של אבותינו להתחמין
עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא וגאלם, שנאמר: "ויאפו
את הבצק וכו' כי גרשו ממצרים ולא יכלו
להתחממה וכו'". כי באמת אי אפשר
לזכות לפסקי הלכות, שהם עקר תפון
המא אדם הראשון והם כלל כל התקונים
של כל החטאים, כמו ששמעתי מרבינו
זכר צדיק לברכה, וכמובא במאמריו
הקדושים כמה פעמים. והם בחינת
שעשוע עולם הבא כנ"ל, אבל בודאי אי
אפשר לזכות להלכות כי אם על ידי
יגיעה גדולה, כי צריכים לטרח הרבה
לברר וללבוש כל הקשיות לאסוקי
שמעתה אליבא דהלכתא. וזה בחינת מי
שפרח בערב שבת יאכל בשבת, כי
הפירחא והעבודה של ששת ימי החל הם
בחינת פרויים פדוע, ועקר הפרוד על ידי
ההלכות וצריכים לטרח כל ששת ימי
החל לברר וללבוש ההלכה, שהם בחינת
ששה סדרי משנה, שהם כנגד ששת ימי
החל, שהם בחינת אסור והתר, טמא
וטהור, בשר ופסול, וצריכים כל ששת ימי
המעשה לטרח בהלכה לברר התר
מהאסור וכו' ואז זוכין להלכה ברוחה,

ערם בלי לבוש, שהיא בחינת הלכות,
שהם בחינת לבושין, בחינת חלוקא דרבנן,
כמובא. והם היו אז ערמים מבחינת
חלוקא דרבנן, דהינו הלכות:

ב ועקר מרירת הגלות היה שלא היה
אפשר להם לברר הפסקי
הלכות בבחינת וימררו את מייהם בעבדה
קשה - במקרא, בחמר ובכלבים - בלבן
הלכתא, (כמו שאיתא בתקונים), דהינו שלא היה
אפשר להם ללבוש ההלכות מחמת
הקשיות שהיו ממררים את מייהם
ומחמת זה היה קשה מאד לצאת משם,
כי פרעה היה אוזנו פהם בתקף גדול, כי
פרעה הוא אחורי הדעת והיה יונק
מהמחין ולא הניח את המחין לצאת
והתגלות, כמובא בפתחים, הינו שהיה
תופס את המחין והדעת ולא הניח את
הדעת להתפשט שיוכל לברר וללבוש
ההלכה כי היה מבלבל את הדעת
בקשיות בבחינת וימררו את מייהם -
בקשוא כנ"ל, עד שלא היה אפשר ללבוש
ולברר ההלכה. ומעצם המרירות הנ"ל,
דהינו הקשיות הנ"ל שהכביד עליהם
מאד, לא היה באפשר להם בשום אופן
לברר ההלכות, ובפרט שעדין לא וכו'
לקבלת התורה, כנ"ל. ועל כן הפליא
השם ויחפרד חסדו עמנו והאיר על
ישראל בחינת ההארה של פסקי
ההלכות, דהינו שעשוע עולם הבא כנ"ל,
אף על פי שהם בעצמם לא בררו ההלכה

לקוטי הלכות

הלכות פסח ד

ארה חיים תה

שהיא בחינת שבת, כי שבת היא בחינת שלום והכרעה, בחינת הלכה ברורה, שהיא שביחה מן הברור, ואי אפשר לזכות לבחינת שבת, שהיא בחינת הלכה פסקה כי אם מי שפטר בערב שבת, דהינו שפטר בששת ימי החל, בששה סדרי משנה, באסור וְהתיר וכו', וברר ולפן התיר מהאסור וכו' ואז דיקא זוכין לבחינת שבת, שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת הלכות, אבל בלא טרחא אי אפשר לזכות להלכות, כי מי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת.

התורה ולא נתגלה התורה עדן, אבל השם יתברך הפליא חסדו והאיר עליהם ההארה זו של שעשוע עולם הבא בחינת הלכות אף-על-פי שלא היו כדאי לזה אז, כי לא יכלו לצאת בעצמם מן מרירות הקשיות לברר ההלכה, אף-על-פי-כן האיר להם השם יתברך בחסדו מאליהו הארה זו ודעת זה של בחינת הלכה ברורה, שהיא בחינת שעשוע עולם הבא ועל-ידי זה נגאלו ויצאו ממצרים, כי על-ידי זה היתה גאלתם כנ"ל:

ד וזהו בחינת המצות שנתן להם השם יתברך מיד שיתעסקו בהם, דהינו פסח ומילה, והו בחינת תורה והלכות שהאיר עליהם השם יתברך בחסדו, כי בזה תלוי עקר גאלתם כנ"ל. ועל-כן היו המצות של מיני דם, שהם דם פסח ודם מילה, כי העקר היה לברר בין דם לדם וכו' (כ"ג ל' גמ' קא):

ה וזה בחינת החפזין ואכילת מצה ואסור חמץ. וזה בחינת מה שמוכא שמוחין דגדלות ונכנסו קדם מחין דקמנות גליל פסח, כי האכילה היא בחינת ברורים כידוע, וברור הנעשה על-ידי האכילה, והו בעצמו בחינת הברור של ההלכות, פמוכא בתקונים שברור ההלכה מן הקשיות היא בחינת ברור החפז מן מין ותבן, אבל יש בחינת אכילת חמץ ויש בחינת אכילת מצה, הינו כי חמץ ושאור הוא בחינת מחין דקמנות, דינים, הינו בחינת חמין המוח מה שצריכים להתחמין

נמצא, שלא היה אפשר לישראל לזכות להלכות שבוה היה תלוי גאלתם כי אם על-ידי טרחות וגיעות לברר וללפן ההלכה, ואם היה חס ושלום, השם יתברך מומחין עד שיבררו בעצמם ההלכה, לא היו יכולים להגאל משם כולל חס ושלום, כי אז התגבר עליהם הסטרא אחרא, דהינו פרעה ומצרים כל כך, עד שלא היה אפשר להם בשום אופן לזכות על-ידי וגיעות לבחינת הלכות, כי הם כבר סבלו שם מרירות גדול בשביל ההלכות, כמו שכתוב: "וימררו את חיהם" בקשאי כנ"ל, אבל אף-על-פי-כן לא היה אפשר להם לצאת מן המרירות והקשיות ולברר ההלכות מוגדל תקף הסטרא אחרא שהתגבר עליהם אז מאד, שעל-ידי זה בלבד דעתם מאד ולא היו יכולים לצאת מן המרירות והקשיות לברר ההלכה. ועקר מחמת שהיה עדן קדם קבלת

עוד במצרים והיו סובלים עוד מיריות קדם הגלות הנ"ל היו נשארים שם, חס ושלום, כי לא היה להם כח לסבל המיריות מוגדל עצם הסטרא אחרא שהתגברה עליהם מאד, הינו כי אם היה השם יתברך, בבבול, ממתין עד שיבררו הפסק הלכה על-ידי מיריות הקשיות היו נשארים משקעים שם, כי לא היה להם כח לצאת ממיריות הקשיות והספקות מעצם הסטרא אחרא שהתגברה עליהם ובלבדה דעתם, בפרט פרעה ומצרים שנינקתם מהדעת ותופסין את המוחין ואינם מניחים אותם לצאת ולברר ההלכה, כי תופסים אותם על-ידי הספקות והקשיות שמבלבלים דעתם בזה, שזהו מיריות העבודה של פרעה ומצרים שהכביד עליהם מאד פנ"ל:

ועל-כן חמל השם יתברך עליהם ודלג קדם הקץ והאיר עליהם הארה זו של בחינת הלכות שעשוע עולם הבא קדם הקץ, דהינו שזכו להלכה פסוקה מיד קדם שזכו לברר וללפן ההלכה בעצמו על-ידי קשיות וספקות. וזהו גם גדול מאד פנ"ל:

ו זהו בחינת החפזון ואסור חמין, כי מאחר שהם בעצמם לא היה אפשר להם לברר ההלכה על-ידי ברוך הקשיות והספקות, על-כן אסור להם לאכל חמין, וחמין אסור במשהו, כי אסור לנו בעת ההוא לכנס כלל וכלל בבחינת ספקות ובלבולים וקשיות שיש בהלכה,

המוח הרבה בכמה יגיעות ומיריות קדם שמבררין הפסק הלכה, כי חמין הוא בחינת מחלוקת, כי חמין לשון פעם ושנאה, כמו שכתוב: "מפך מעול וחומץ", הינו בחינת פעם ומחלוקת, זה בחינת המחלוקת שיש בההלכה מחמת הקשיות שיש בהם, אשר בשביל זה צריכים לסבל מיריות ויגיעות קדם שמבררין הפסק הלכה. וזה בחינת חמין פנ"ל, כי צריכים להתחמין המוח הרבה במיריות הקשיות קדם שמבררין ההלכה פנ"ל. ומצה זה בחינת הלכה פסוקה, בחינת ענג שבת, שהיא הלכה פסוקה שעשוע עולם הבא פנ"ל, בבחינת למען תמצו והתענגתם וכו', בחינת ענג שבת, בחינת שלום (וכפיון)

דבר רבנו ז"ל במקום אחר במאמר "שאלו את רבי יצחק בן קיספא", כי מצדה, הינו שממחרין בחפזון ואין מניחין להתחמין, הינו שאין מניחין את המוח להתחמין כלל בקשיות וספקות כי אם זוכין להלכה פסוקה מיד, שזה בחינת מצה פנ"ל.

וזאת הבחינה אי אפשר לזכות בשום פעם, דהינו לזכות להלכה פסוקה קדם חמין המוח בספקות וקשיות פנ"ל, רק אז בשעת יציאת מצרים זכו לזה פנ"ל, כי השם יתברך דלג עליהם ומהר קדם הקץ, הינו אף-על-פי שעדין לא סבלו המיריות של הקשיות והספקות כל כך שהיו ראויים לגאולה, דהינו להלכה פסוקה אף-על-פי-כן דלג ומהר קדם הקץ, כי נגלה לפניו יתברך שאם היו מתעכבים

שזוהו בחינת חמץ כי אין לנו עתה כח לברר ההלכה עלי ידי קשיות וספקות, ואם יכנסו בזה, חס ושלום, יכולים לשאר שקוע שם, כי אי אפשר אז לצאת משם כנ"ל. ועל כן אסור חמץ במשהו, כי אנו צריכים עתה רק לאכל מצה שהיא בחינת שלום, בחינת הלכה פסוקה, אבל חמץ אסור במשהו, כי אנו זוכים להלכה פסוקה בלי שום ברור הספקות והקשיות והמחלוקת ואסור לנו לכנס כלל בבחינת ספקות וקשיות שהיא בחינת חמץ, כי עקשיו קדם מתן תורה, בפרט בגלות מצרים אי אפשר לנו לברר ההלכה עלי ידי קשיות וספקות. ואסור לכנס לשם כלל כי ישתקע שם חס ושלום כנ"ל:

ו ועל כן אסור חמץ במשהו ככל ראה ובל ימצא, כי אין בין חמץ למצה אלא משהו, כי חמוץ המוח תלוי במשהו, כי בשרוצים לברר מן הספקות והקשיות צריכים לזהר ממהו בעלמא, כי תכף בשמתחילין להתחמץ המוח באיזה ספק כל שהוא תכף נתבלבל המוח מספק לספק עד שנתבלבל דעתו בספקות וקשיות גדולות כמו שמצינו שבתחלה לא היה אלא מחלוקת אחת בישראל לסמוך ושלא לסמוך ואחר כך נתרבה המחלוקת בישראל, (פמ"ב ב"ק דא), ומאחר שעכשיו אין לנו כח לברר הספקות והקשיות עלי כן חמץ אסור במשהו, כי אסור לכנס עקשיו בבחינת חמוץ המוח כלל, כי מחמת תקף הסטרא אחרא של פרהעו ומצרים תכף בשמתחילין להתחמץ את המוח באיזה ספק

כל שהוא הם יכולים להתגבר, חס ושלום, לבלבל את המוח מספק לספק עד שישאר שקוע שם חס ושלום, כנ"ל. ועל כן יצאנו בחפזון ממצרים, כי לא יכלו להתמקמות, כי תכף בשהאר עליהם השם יתברך הארת הגאולה שהיא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת פסקי הלכות הצרכו לצאת מיד בחפזון בלי שום עיכוב במצרים, כי צריכים לברר מן הספקות והקשיות שהיא בחינת גלות מצרים מאחר שאין להם כח לבררם ואם יתעכבו שם יכולים לשאר שם שקוע, חס ושלום, כנ"ל. ועל כן צריכים לצאת משם מיד לברר מן הספקות והקשיות לזכות תכף לבחינת הלכות ברורות שעשוע עולם הבא שנתגלה עליהם ברחמי הגדולים יתברך, שזוהו בחינת מצה כנ"ל:

ח וזהו בחינת מחין דגדלות שקודמין לבחין דקטנות, כי מחין דגדלות זה בחינת שהמוח גדול שמחמת גדלותו אין לו שום ספק וקשיות בחינת הלכה פסוקה. ומחין דקטנות, הינו מוח קטן, שהוא בחינת ספקות וקשיות כמו הקטן שקשה לו פמה ספקות ואינו מבין ההלכה על בריה, אבל תמיד צריכין מתקדם לבחינת מחין דקטנות ואחר כך לבחין דגדלות, כי צריכין מתקדם להסתפק הרבה בהלכה ולהתקשות בה, שזוהו בחינת מחין דקטנות ואחר כך מבררין הפסס ההלכה על בריה, שזוהו בחינת מחין דגדלות אבל עכשו זוכין מיד לבחינת הלכה פסוקה, שזוהו בחינת מחין דגדלות קדם מחין

המרור, שהיא מרירות הקשיות, שהיה בהלכה קדם שנתבררה כנ"ל:

[גם יש בזה עוד דברים בגו על-פי מה שמבאר בפנות שהשליך פ'רע'ה למטה ונעשה ע'ר'פ'ה ואז יש כח לכבולו, עין שם. גם איתא שחרסת הוא בחינת חס רות, עין שם, ואפשר שהמרור שהוא בגימטריא מות, כמבאר שם, הוא מרמוז על אשת כסילות, שהיא מר ממות, שהיא בחינת ערפה שמשם עקר התנגדות הסמרא אחרא שמבבלת הדעת בקשיות וספקות ומחלקת. ובהמתקה על-ידי חרסת - חס רות, בחינת אישה יראת ה', בחינת ראה חיים עם האשה וכו', כי מרות יצא דוד שזכה להלכה פסוקה, כמו שכתוב: "וה' עמו", שהלכה כמותו, שהם בחינת חסדי דוד. ועכשיו בשנפל פרעה למטה ונעשה בחינת ערפה, עכשיו דיקא יש לנו כח להמתיקו ולכבולו למטה, תינו על-פי הנ"ל, כי פרעה מבבלל הדעת בספקות וקשיות ואינו מניח לברר ההלכה כנ"ל. ועל-ידי זה תפס את ישראל בגלות מצרים, ומררו את מיתיהם - בקשוי וכו' כנ"ל, אבל עכשיו משהאיר עליהם השם יתברך בחסדו וכוו להלכה פסוקה בחינת מצה. ונתבטל המוץ המון לגמרי, תינו שנתבטלו כל הספקות שבהלכה מאחר שיודעים ההלכה ברורה, ועליהן מאחר שנתבטלו הספקות עכשיו יש לנו כח לכבול ולשבר מרירת הקשיות, כי עכשיו אנו יודעים בברור שהקשוי בטלה ואין

דקמנות, תינו קדם הספקות והקשיות שיש בהלכה קודם שמבררין אותה, כי עכשו זוכים להלכה פסוקה קדם שפובלין מרירות הספקות, שהם מחין דקמנות כנ"ל. ואחר כך בשוכין לבחינת הלכה פסוקה שעשוע עולם תבא, שהוא בחינת מחין דגדלות, אזי יכולין אחר כך לקבל גם מחין דקמנות, כי כבר נתברר ההלכה על ברירה ועכשו אפלו בשמקבלין המחין דקמנות שוב אין שום ספק וקשוי כלל מאחר שברר וכו להלכה פסוקה. ועל-כן החמין אסור כל ימי הפסח, כי בעת הזאת של הגאולה אין לנו שום ספק וקשוי כלל, שהיא בחינת חמין ואסור לנו לכנס בזה כלל כנ"ל. ואפלו בשמקבלין אחר כך המחין דקמנות גם כן אין לנו שום ספק וקשוי כלל בהלכה, מאחר שברר יודעין ההלכה על ברירה על-ידי חסדו יתברך, על-ידי בחינת מחין דגדלות שהאיר עליהם השם יתברך בחסדו כנ"ל:

ט וזהו בחינת המרור שאוכלין אחר כך, שהוא זכר לומר את מיתיהם, כמבאר בהגדה, כי עכשיו יש לנו כח להמתיק ולכבול מרירות השעבוד של פרעה ומצרים, שהוא מרירות הקשיות כנ"ל, כי עכשיו כבר נתבטלו כל הקשיות, כי אנו זוכים עכשיו למצה, שהיא בחינת הלכה ברורה כנ"ל. ועל-כן פורכין המצה ומרור ביחד, כי על-ידי המצה, שהיא בחינת הלכה פסוקה נמתק ונתבטל

לקוטי הלכות

הלכות פסח ד

ארה חיים תט

הדבור, שהם וכו' (עין שם על זה היטב במאמר ת"ל). וזה בחינת לא איש דברים אנכי גם מתמול גם וכו', כי במצרים היה הדבור בגלות וכו', (עין כל זה שם במאמר ת"ל):

י וזה בחינת שלש מצות וארבעה בוסות, זה בחינת שלשה קני האמת, בחינת שלש מצות, כהן, לוי, ישראל, בחינת אל אלקים ה' שהם מאירים בארבעה חלקי הדבור, שהם מרמזים על עקר האלה, כי הם כנגד ארבעה לשונות של האלה, כי עקר האלה הוא שיצא הדבור מהגלות, הינו ארבעה חלקי הדבור הנ"ל, שהם בחינת ארבעה בוסות של יון, כמו שכתוב: "וחכד בין הטוב דובב שפתי ושנים". כי המצות הם בחינת הלכות חסדי דוד כנ"ל. ועל-כן על ידם מאיר האמת בשלשה קוין, שהם בחינת שלש מצות כנגד שלשה קני האמת שמאיר על-ידי המצות, שהם בחינת הלכות חסדי דוד כנ"ל:

יא כי מצה הראשונה היא הכהן, שהיא בחינת אל פידעו, שהוא בחינת תפלה, (כמבאר היטב בדברי רבנו ת"ל). כי אל, על-שם הכהן, ועל-ידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הכהן וכו', (עין שם היטב), וזהו בחינת מצה הראשונה שהיא הכהן שעליו מברכין המוציא (ועקר הוא ברית המוציא להם מן הארץ, שהיא ראשונה וקודמת לכל הברכות), כי הברכה היא בחינת תפלה, כי עקר התפלה היא ברכות והודאות, כי על-ידי הברכה אנו

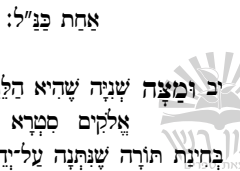
כאן ספק כלל מאחר שידעוים ההלכה על בריה. וזהו בחינת אכילת מרור, כי מרירת הקשיות שבא על-ידי בלבול המוח בחינת המין שהיא וניקת פרעה, זאת המרירות הקשה יש לנו כח לבטלו למטה דיקא, כי למעלה אצל המוחין ששם וניקת פרעה בחינת המין, בחינת בלבול הדעת בספקות, שם אין לנו כח עכשיו לברר וללבן הספקות כנ"ל. וזהו אסור המין ואפלו במשהו כנ"ל. אבל בשנתפטר המין והבלבול הדעת וזוכין למצה, בחינת הלכה פסוקה, או תקף המרירות היא מבלבול הדעת, נתפטר ונמתק ויש לנו כח לשברו ולבטלו, כי אנו יודעים שהקשיות במלה ומבטלת מאחר שזכו להלכה פסוקה כנ"ל, ושוב אין לנו שום ספק ובלבול הדעת, שהיא בחינת המין וממילא נתפטר מרירת הקשיות כנ"ל]:

נמצא, שעקר גאלת מצרים היה על-ידי בחינת הלכות פסוקות וברורות שזכו מן השמים בחסדי ותברך, שהם בחינת שעשוע עולם היא שמישם נגאלו. ועל-ידי ההלכות, שהם בחינת חסדי דוד, על-ידי זה מאיר האמת על-ידי שלשה קוין, שהם בחינת אל אלקים ה', בחינת תורה ותפלה ושדוכים, כי מתחלה בעת שהיו הדמים שזמפין על הלב הוא פגם האמת בחינת אנשי דמים ישנאו תם וכו'. ועכשיו על-ידי תקון הדמים, בחינת הלכות, מאיר האמת על-ידי שלשה קוין כנ"ל ברבוע הדבור בארבעה חלקי

לוקחין לעצמנו הכח ממנו ותברך, כבכול, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק, "לה הארץ ומלאוה". וכתוב, "והארץ נתן לבני אדם". פאן קדם ברכה, פאן לאחר ברכה. נמצא, שעלידי הברכה כל העולם ומלאו שלנו, נמצא שאנו לוקחין פה מעשיו מהשם ותברך אלינו עלידי הברכה ועקר וראש לכל הברכות היא ברכת המוציא שיש לה קדימה לכל הברכות. נמצא, שמצה ראשונה שמברכין עליה המוציא מרפנות על בחינת אל, בחינת תפלה פנ"ל. גם ברכת המוציא מרפנות על בחינת הלכות הנ"ל, שעל דם מאיר האמת פנ"ל, שעלידי זה נגאלו ממצרים, כי עקר ברכת המוציא לחם מן הארץ זה בחינת שנתברך ונודפך הלחם, שזהו בחינת ההלכות, כי ברור ההלכות הוא ברור הלחם מן הפסלת מבחינת מין ותכן, שהם בחינה אחת פנ"ל. ועל-כן יש עשרה מצוות בתבואה ועשרה תבות בהברכה ועשר מיני עבודות קדם שנתברך הלחם. חרישה וזריעה ושאר דברים של עשר עשר שיש בלחם, (במקום

לוקחין לעצמנו הכח ממנו ותברך, כבכול, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק, "לה הארץ ומלאוה". וכתוב, "והארץ נתן לבני אדם". פאן קדם ברכה, פאן לאחר ברכה. נמצא, שעלידי הברכה כל העולם ומלאו שלנו, נמצא שאנו לוקחין פה מעשיו מהשם ותברך אלינו עלידי הברכה ועקר וראש לכל הברכות היא ברכת המוציא שיש לה קדימה לכל הברכות. נמצא, שמצה ראשונה שמברכין עליה המוציא מרפנות על בחינת אל, בחינת תפלה פנ"ל. גם ברכת המוציא מרפנות על בחינת הלכות הנ"ל, שעל דם מאיר האמת פנ"ל, שעלידי זה נגאלו ממצרים, כי עקר ברכת המוציא לחם מן הארץ זה בחינת שנתברך ונודפך הלחם, שזהו בחינת ההלכות, כי ברור ההלכות הוא ברור הלחם מן הפסלת מבחינת מין ותכן, שהם בחינה אחת פנ"ל. ועל-כן יש עשרה מצוות בתבואה ועשרה תבות בהברכה ועשר מיני עבודות קדם שנתברך הלחם. חרישה וזריעה ושאר דברים של עשר עשר שיש בלחם, (במקום

יב ומצה שניה שהיא הלוי, היא בחינת אלקים סמרא דלוי, פדיונה, בחינת תורה שנתנה עלידי משה שהוא משבט לוי, כמו שכתוב: ומשה איש האלקים בניו יקראו על שבט הלוי. ומצה זו היא עקר המצה, כי עליה מברכין על אכילת מצה, כי עקר המצה היא בחינת הלכות, שהיא בחינת תורה, ועל-כן שוברין אותה והיא נקראת "לחם עני", שפוקיד את העני שנתענו במצרים, כי מצה זו שהיא בחינת תורה והלכות מזכיר את העני שהיה להם במצרים שהיו מבררין את חיהם בקשות ולא היו וכלים לברך ההלכות פנ"ל. וזהו בחינת מה ששוכרין אותה המצה, זהו בחינת התרוץ על הקשות, כי תרוץ לשון שבירה, כי צריכים לשפר ולפרק ההלכה כדי לבררה ותמיד אנו צריכים וגיעה גדולה ומרירות

לקוטי הלכות

הלכות פסח ד

ארה חיים תיא

גדול לזה קדם שמשברין ומתרחצין ומבררין ההלכה. ועל שם זה נקרא להם עני שמוכיר את העני וכו' כנ"ל. ועכשיו אנו משברין אותה בקל, כי עכשיו זוכין לשבר ולהרחץ כל הקשות שבהלכה בלי שום וגיעה, בלי שום ספקות ובלבולים, כי עכשיו זוכים להלכה פסוקה, בחינת מצה כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל, להם עני, שעונין עליו דברים הרבה, כי עקר יציאת מצרים היא שיצא הדבור מהגלות כנ"ל ועליבן מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, ועקר הארת הדבור שנתגלה ויצא מגלות מצרים הוא על-ידי ההלכות וכו' כנ"ל. ועליבן נקראת המצה פרוסה, שהיא עקר המצה בחינת הלכות כנ"ל, שעליו מכרכין על אכילת מצה, ונקראת להם עני, שעונין עליו דברים הרבה, כי על ידה דוקא נתגלה הדבור כנ"ל, כי ההלכות הם בחינת מצה פרוסה, להם עני, חסדי דוד, פידוע:

בבחינת זמן דקדושה, שזה בחינת אב הרחמן, סבא קדישא, שניקתו מבחינת זמן דקדושה פידוע:

יד ויש דבור של תשובה, זהו בחינת הכוס השני שאומרים עליו התורה, דהינו ספור הנס של גלות מצרים ועקר הגאולה היתה על-ידי בחינת עולם הבא כנ"ל, שהיא בחינת תשובה פידוע:

טו ויש דבור של עשירים קרובים למלכות, בחינת שלשת השריגים וכו', זה בחינת פוס שלישי שאומרים עליו ברכת המזון, שהוא שלשה ברכות, בחינת שלשת השריגים הנ"ל, כי ברכת המזון היא בחינת דבור של עשירות, כי היא ברכה הנאמרת על השבע, בחינת עשירות, (פמבאר בזהר הקדוש), כי שכור אסור להתפלל, אבל מתר בברכת המזון, כי זאת הברכה נאמרת על השבע, עין שם, הינו בחינת שבע ועשירות, בחינת דבור של עשירות ושבע, בחינת שלשת השריגים, שזהו בחינת שלשה ברכות של ברכת המזון כנ"ל:

טז ויש דבור של מלכות פה, זה בחינת כוס רביעי שאומרים עליו החלל,

שהוא בחינת מלכות, (פמבאר בכתבים), שבחינת הלל הוא במלכות. ועל-ידי שלמות הדבור, שהיא בחינת לשון הקדש, על-ידי זה ממשכין הקדשה והשומחה של שבת לששת ימי החל. ששת ימי החל הם בחינת עבר, ושבת הוא בחינת פן גיחא וכו', (עין שם בפמבאר ת"ל), וזה בחינת עברו את

יג ומצה שלשית הוא הישראל, הוא בחינת שם הויה ברוך הוא פידוע, בחינת שדוכים, כי עמה עושין ברה, שבורכין מצה ומרור חסדים וגבורות, שזה בחינת שדוכים וזווגים פידוע, והם מאירים ברבוע הדבור בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע כוסות כנ"ל, כי יש דבור של צדקה זה בחינת כוס ראשון שאומרים עליו הקדוש, כי צדקה רחמי, בחינת אב הרחמן, שהוא בחינת קדש פידוע. (וכן מרשו בדברי רבנו ז"ל במקום אחר) שצדקה מרמזת במקום גבה מאד,

ק"ת

ה' בשמחה וכו', ענין שם. וזהו בחינת החרות של גאלת מצרים, כי יצאנו מעבדות לחרות, מניזון לשמחה, כי השמחה היא החרות, (כמבאר במקום אחר), כי עבדות הוא בחינת עצבות הנ"ל ושמחה היא בחינת חרות ועליהן על-ידי בחינה הנ"ל, שעל-ידי זה וזכין להמשך השמחה של שבת לבחינת עבדות, על-ידי זה יוצאים מעבדות לחרות:

זו ועל-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל, שזה בחינת שיוצאין מעבדות לחרות כנ"ל, על-ידי זה נתגלה אחרות הפשוט ותברך שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך וזה יקר מאד וכו', (ענין שם הישג בפאמור הנ"ל). זה בחינת דעו כי ה' הוא האלקים וכו', ענין שם. וזה עקר גאלת מצרים שאז היה שרוד המערכות ונתגלה אחרותו ותברך, שהוא ותברך מושל בכל, וכל הנהגות המערכות והטבע שהם פעולות משתנות, כי זה הדבר מתיב קרירות וזה הפך וכיוצא ואז נתגלה בשעת יציאת מצרים שהכל נמשך מפני ותברך על-ידי הנסים והמופתים שעשה השם ותברך אז ושרד טבע המערכות, שעל-ידי זה נתגלה שכל הפעולות משתנות הבאים על-ידי טבעי המערכות, כלם נמשכים מאחד הפשוט ותברך ובדו לשנותם כרצונו ואז נתגלה כי ה' הוא האלקים, שזהו בחינה הנ"ל, בחינת פעולות משתנות שנמשכין מאחד הפשוט ותברך, (כמבאר שם בפאמור הנ"ל). כי עקר התגלה היתה בבחינה זו שיתגלה

כי ה' הוא האלקים, כי פרעה אמר, מי ה' כו', כי כפר בשם ה', כי אחיזתו היה בשם אלקים, כמובא. ואלקים בגימטריא הטבע שהיא פעולות משתנות ופרעה כפר בעקר ורצה להפריד חם ושלום, בין ה' לאלקים, כי לא היה מאמין שפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך, אבל על-ידי גאלת מצרים על-ידי המופתים הנוראים שעשה השם ותברך ושרד המערכות, על-ידי זה נתגלה שכל הפעולות משתנות הבאים על-ידי המערכות כלם נמשכים מאחד הפשוט ותברך ועל-ידי זה נתגלה כי ה' הוא האלקים, כמו שאמר ותר, "עתה ידעתי כי ה' הוא האלקים". וכמו שכתוב במתן תורה, "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וכו'". כי זה עקר יציאת מצרים שנתגלה כי ה' הוא האלקים, שזה בחינת התגלות אחרות הפשוט מפעולות משתנות, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך, כי ה' הוא האלקים ה' אחד ושמו אחד ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

התלכה ה

ענין יציאת מצרים בכל דור ודור
ובכל אדם וענין אכילת מצה:

על-פי הפאמור "בקרוב עלי מרעים לאכל את בשרי" בסיומן ל"ו, ענין שם כל הפאמור:

כי יש שבעים נפש בית יעקב, בחינת שבעים פנים לתורה, וכל נפש מישראל יש לו שרש בשבעים נפש הנ"ל, כנגד זה יש שבעים אמות וכל אמה יש לה מדה ותאורה רעה שהיא משרשת בהן ויש תאורה הפלילית שכוללת כל השבעים אמות והוא תאורת נאוף שבלם משרשים ומשקעים בזאת התאורה. וכל נפש מישראל קדם שיש לה איזה התגלות בתורה כנסיון ומצדפיו את הנפש בגליות של שבעים אמות, הינו בתאוותיהן הרעות ועקר הנסיון הוא בתאורה הפלילית הנ"ל, שפשהנפש של ישראל נתנסה בזאת התאורה, והו בחינת גלות של שבעים אמות כנ"ל ואוי צעקת שבעים קלון כמו היוצרות וכו' ואז בשמשבר זאת התאורה ועומד כנסיון וזכה אחר כך להוליד התגלות התורה. ובשביל זה משה רבנו, עליו השלום, שהוא כלל התורה היה פרוש מכל וכל וכו' ובלעם כנגדו בקלפה היה משקע וכו'. גם יוסף הצדק לעמוד כנסיון וכו' כדי לזכות להתגלות התורה בחינת חכמה ובינה, והתקון של הרהורי זנות שבאים לאדם שיאמר שמע וברוך שם. כדי לכלל נפשו בשנים עשר שבטיו וה על ידי קריאת שמע, שהיא בחינת מלכותא דשמעא, שהיא בחינת ים של שלמה שעומדת על שנים עשר פקר כו'. ומפריש את נפשו מנשמת ערב רב הבאים מאשה זונה, שהיא שפחה בישא, מחול, אפא דערב רב וכו', עין שם.

אבל מי שהוא רגיל בהרהור של התאורה הפלילית הוא צריך גם להוריד דמעות בשעת קבלת על מלכות שמעו, כי הדמעות הם ממותרי המרה שהרה וכשמוריד דמעות נדחין המותרות וכו', הינו התאורת נאוף הבאים מעכירת דמים של מחול, שהיא מרה שהרה וכו' וכולל נשמתו במלכות שמעו וכו', עין שם:

וזהו פלל גדול, כי מפי עליון לא תצא פי אם אור פשוט, אך לפי בחינת הקלי המקבל את האור כך נצטיר האור בתוכו אם הקלי הוא בשלמות או נצטיר בבחינת ברכה וכן להפוך וכו', כי אור הפשוט הבא מלעיל הוא בבחינת קמין וסתים, אך לפי בחינת פלי המקבלים הוא בבחינת צירי שנצטיר האור לפי בחינת הקלי. ועל כן פתיב בבלעם, "הנה ברך לקחתי", בקמין, וברך וכו', בצירי. כי אפלו הקליחה, שהיא אז בבחינת קמין סתים, היא בבחינת ברך, ראיה לזה, כי הוא היה רוצה להצטיר לפי בחינת הקלי שלו, שהיא בחינת קללה ולא היה יכול להשיב וכו'. והו בחינת ברך ולא אשיבנה, ומפני שהיה בשעת לקיחה בבחינת ברך ומפני מה לפי שהעיד הכתוב עליהם שישאאל נקראו שבטו י"ה וכו' ועקר שלמות הקלי, שהוא בחינת תפיסת המחון שלו, הוא כפי תקון הברית ואז יכול לקבל ולתפס התורה של הצדיק, כי נצטיר אצלו האור לטובה ולברכה על ידי שלמות הקלי שלו,

היולדת קדם הולדה. וזה בחינת נוצעקו בני ישראל אל ה' וישמע ה' את קולנו וכו', הנאמר בגלות מצרים שהיא בחינת גלות הנ"ל, הינו בחינת הקלון הנ"ל שצוועקת הנפש בשהיא באה בגלות הנ"ל. ועקר גלות מצרים היה כדי לכא להתגלות התורה, כי אחר כך וכו' לקבלת התורה בהר סיני (ובנ"ל בפאמר הנ"ל):

ב ועקר הנאולה היתה על ידי משה שהיה פרוש לגמרי מתאוה הנ"ל גם ישראל היו גורוין מן העריות במצרים, ועל ידי זה וכו' לקאולה, אכל אף-על-פירכן איתא שעדין לא היו פדאי להנאל לולי חסדיו ותבדק, כי המצרים היו אחוזים בהם כל כך עד שלא היה באפשר להם לצאת לולי חסדיו הגדולים ונפלאותיו הנוראים שעשה או. ועקר ההארה שבאה מלמעלה או גליל פסח, שעל ידי זה ננאלו, נעשה שלא על דינו כלל, (פמבאר בפרי עין חיים), הינו כי מבאר בפאמר הנ"ל שאור הפא מלמעלה הוא בבחינת קמיץ וסתים, רק כל אחד כפי הכלי שלו, כן זוכה לקבל האור או להפך, חס ושלום. ומחמת שהיה עדין קדם הקץ ולא היו עדין פדאי לקאול, כי עדין לא נגמר בליהם בשלמות שיהיו יכולים לקבל האור בבחינת 'מאורות' מלא להנאל על ידי זה, כמו שפתיב: "ואעבר עלך ואראך מתבוססת בך מיד וכו'". 'בדמיון' זה בחינת גלות של התאוה הנ"ל, שהיא באה מהדמים פנ"ל, כי אף-על-פי שהיו גורוין מן העריות פנ"ל, אף-על-פירכן עדין לא

דהינו תפיסת המחין שלו כפי תקון הברית וכו', (עין שם על זה פאר היסוד):

א וזה בחינת גלות מצרים, כי ידוע ומפורסם שעקר גלות מצרים היה על פגם הברית שהצרכו שבעים נפש של בית יעקב להתנסות ולהצטרף בגלות מצרים, שהיא בחינת גלות של שבעים אמות, כי גלות מצרים כולל כל הגליות של כל השבעים אמות, (פמבאר במדרש שקל הגלות מפנים בשם מצרים וכו', (פמבאר בדברי רבנו ז"ל). כי מצרים הם ערנות הארץ שטופי זמנה, הינו כי הם בחינת הגלות הכולל כל שבעים אמות, הינו בחינת התאוה הפלליות הנ"ל, שהיא תאות נאוף שהמצרים היו משקעים בה ביותר. נמצא, כששבעים נפשות של בית יעקב באו בגלות מצרים, זה בחינת גלות הנ"ל המבאר בפאמר הנ"ל, דהינו גלות של כל נפש מישראל שצרכה לכא בגלות של שבעים אמות, הינו בתאוה הפלליות הנ"ל שהיא בחינת גלות מצרים שהיו שטופי זמנה ובשביל זה גלות מצרים כולל כל הגליות מחמת שהיו משקעים ביותר בתאוה הפלליות הנ"ל של שבעים אמות, שהיו עקר הגלות פנ"ל, ועל-כן גלות מצרים וציאת מצרים היא ככל אדם וככל זמן, כי כל אחד מקרח להתנסות בתאוה הפלליות הנ"ל, שהיא בחינת גלות מצרים וכפי מה שזוכה לשפר התאוה הפלליות ולצאת מן הגלות של התאוה הפלליות של שבעים אמות, זה בחינת ציאת מצרים. וכשהנפש של ישראל באה בגלות הנ"ל היא ראמת שבעים קלון, כמו

לקוטי הלכות

הלכות פסח ה

ארה חיים תמו

גשלים לגמרי הצרופי שלהם ועדן לא גשלים פליהם לגמרי שיהיו ראויים לגאל. ובמבאר בכמה מקומות ובפסוקים, שעדן לא היו פדאי לגאל, כמו שכתוב: "ואת ערם ועריה וכו'". פי המצרים נתאחזו מאד בכליהם, פי היו משקעים במ"ט שערי טמאה, פמוכא. ומחמת זה אם היה נצטור האור כפי הפלי פנהוג תמיד לא היו יכולים להגאל, פי היה נצמיה חס ושלום, להפך, מחמת שהפלי לא היה בשלמות מחמת טמאת מצרים שנתאחזה בהם. וזה היה הנס והפלא הגדול שעשה השם ותברך עמנו אז שהשם יתברך בעצמו ובכבודו ירד לגאל אותנו, כמו שכתוב: "ועברתי בארץ מצרים וכו'". הינו שלא התנהג עמנו בדרך הטבע, והינו כמו שמתנהג תמיד שיוירד אור פשוט מלמעלה ונצטור למטה כפי בחינת הפלי של המקבל, רק הפליא חסדו ונפלאותיו עמנו אז והמשיך האור מלמעלה בבחינת ברכה וטובה, בבחינת "הנה ברך לקחתי" הנאמר למעלה, שגם הלקיחה היא בבחינת ברה. וזה היה גם בעת יציאת מצרים שנצטיר האור למעלה בבחינת ברכה. ועל-כן אף-על-פי שנתאחזו טמאת מצרים בכליהם, לא נצטיר האור להפך, חס ושלום, מאחר שירד מלמעלה בבחינת ברכה וטובה, על-ידי זה נגאלו, פי זאת התארה הגדולה שבאה מלמעלה בבחינת ברכה וטובה, הכניע טמאת מצרים ונטהרו פליהם על-ידי זה ונגאלו:

ג וזהו בחינת אתערותא דלעלא קדם אתערותא דלתתא שיהיה ביציאת מצרים כנ"ל, (פמבאר בפתיחה), פי תמיד צריכו לתקן מקדם הפלי שלו. וזה בחינת אתערותא דלתתא, דהינו על-ידי שמקדש ומטהר עצמו ועל-ידי זה מתקן הפלי שלו. וזה בחינת אתערותא דלתתא ואחר כך יכול לקבל האור היורד מלמעלה, שהוא בחינת אתערותא דלעלא, פי אז יכול לציר האור לטוב וכו' כנ"ל, אבל עכשיו בשעת יציאת מצרים לא היה אפשר להתנהג כן, מחמת שהיו המצרים אחזים מאד בהם. ואם היה ממתין עד שיטהרו פליהם לגמרי כדי לקבל האור כנ"ל, לא היו יכולים לגאל כלל, פי היו נאחזים בהם מאד, על-כן הפליא השם יתברך עמנו ושרד המוערכות והתנהג עמנו שלא בדרך הטבע והוריד האור העליון בבחינת ברכה מלמעלה, אף-על-פי שעדן לא נטהר לגמרי הפלי שלהם, ואדרבא, על-ידי זה האור הגדול שירד מלמעלה בבחינת ברכה על-ידי זה נכנע ונתפטר טמאת מצרים ונטהר הפלי שלהם וזכו לגאלה:

ד וזה שאמר בלעם לבלק: "הנה ברך לקחתי וברך לא אישכנה". שגם הלקיחה היה בבחינת ברה וכו' כנ"ל. וזה שאמר אחר כך: "לא הביט און בעיניך ולא ראה עמל בישראל וכו'". ופרש רש"י אפלו בשהם חוטאים לפניו בעברה אינו מדקדק אחריהם וכו', הינו כשישראל

לד' תתב

ארה חיים

האור לפי בחינת הפלי שלהם שהיא בחינת אתערותא דלתתא, רק אל מוציאם ממצרים, שהוא בעצמו ציר האור לטובה והוריד האור מלמעלה, בבחינת ברכה כנ"ל. בבחינת הנה ברוך לקחתי כנ"ל. ועליכן אי אפשר לקלם בשום אופן כי אי אפשר לציר האור להפך כנ"ל בבחינת וברך ולא אשיבה כנ"ל.

וזה בחינת אריכת אפים, שהשם יתברך מאריך אף אולי ישוב. וזה בחינת מה שהוא יתברך פושט יד לקבל בתשובה, והבא לטהר מסייעין לו, הינו משאדם חוטא חס ושלום, ואם היה יורד האור כפי הפלי שלו, היה מצטיר האור להפך בבחינת לא זכה וכו'. ואם בן איך אפשר לו לשוב, אבל השם יתברך מלא רחמים ויתשובה קדמה לעולם, והבא לטהר מסייעין לו, הינו שפיל אדם משבא לטהר ולשוב בתשובה אז השם יתברך ממשיך עליו האור בבחינת ברכה מלמעלה כנ"ל, ועלידי זה נטהר מטמאתו כנ"ל, וזוכה לשוב, וזהו הסייע דלעלא, פי משוובה לשוב מתטאיו וזהו בחינת יציאת מצרים כדוע וכנ"ל, וזהו בחינת אכילת מצה; על שום שלא הפסיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם, שנאמר: "ויאפו את הבצק" וכו'. כי מצה הוא בחינת מחין גדולים מאד הבאים מלמעלה, פי מצה הוא בצק שאין מניחים אותו להחמיץ, רק אופין אותו מיד בעת

חוטאין, חס ושלום, ואז נתקלקל בליהם עלידי התבא ואז יהיה האור נצטיר ממילא חס ושלום להפך כנ"ל, אבל השם יתברך אינו מדקדק עם ישראל ועושה עמיהם לפנים משורת הדין ובשנבשלים בעברה חס ושלום, אזי הוא מוריד האור מלמעלה בבחינת ברכה, בבחינת הנה ברוך לקחתי, כדי שלא יצטיר האור להפך חס ושלום, עלידי שנתקלקל בליהם חס ושלום, וזהו: "ה' אלקינו עמו וכו'". פי תמיד ה' אלקים עמם ומצטיר כבכול בעצמו האור בבחינת ברכה. וזהו בחינת ה' אלקים, פי ה' הוא בחינת אור פשוט, אלקים הוא בחינת צירי, בחינת ציור האור, הינו שה' אלקים עמו, הינו שפככול, הוא בעצמו מצטיר האור לטובה כדי שלא יצטיר חס ושלום להפך עלידי קלקול הפלי מחמת שנבשלו באיזה עברה חס ושלום, וזה שאמר אחר קד: "אל מוציאם ממצרים וכו'". ופרש רש"י שאמר לבלק, אתה אמרת עם יצא ממצרים' שיצאו מעצמם, אל מוציאם ממצרים', השם יתברך הוציאם ולא יצאו מעצמם, הינו שבלק אמר שיצאו מעצמם, דהינו כפי תקון הפלי שלהם תיה גאלתם. ועליכן אפשר לדקדק אחריהם ולמצא בהם איזה פנים כדי להתאחו בהם ולקלקל בליהם כדי שיצטיר האור להפך, אבל באמת לא כך הוא, רק אל מוציאם ממצרים', דהינו שהשם יתברך בעצמו הוציאם עלידי אתערותא דלעלא בלי אתערותא דלתתא, פי לא המתין שיצטיר

שהוא מצה קדם שבא לידי חמוץ, הינו בחינה הנ"ל, בחינת האור הפא מלמעלה שהוא קמוץ וסתים, שהוא אור פשוט שמצטטר תמיד כפי בחינת הפלי כנ"ל ועכשיו נצטר מיד למעלה קדם שרד להצטר למטה כפי הפלי:

ה וזה מצה, שהוא בחינת אור גדול מאד שממחרין לאפות מיד, כי נצטר האור מיד מלמעלה קדם שבא לידי חמוץ, כי חמץ הוא בחינת ציור שישם יש שני בחינות וזה נעשה לו סם חיים, לא וזה וכו', כי חמץ הוא בחינת עין הרעת טוב ורע שיש בו שני פחות כנ"ל, כי חמץ הוא בחינת ציור שמתחול לתחתון ולהצטר, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, סימני חמץ כקרני תנבים, אבל מצה הוא בחינת שאופין ומצירין האור הפשוט, בבחינת ברכה קדם שמונע לכלל חמוץ להצטר למטה:

ו ועל-כן תמיד בכל השנה יכולין לאכל חמץ, כי יכולין גם למטה לציר האור למטה ולברכה על-ידי מצוות התורה, וזה בחינת עשר מצוות הנהיגות בפת, הכל כדי לציר השפע לברכה:

כי האכילה, בחינת שפע, בחינת מחון, כמובא. וזה בחינת מתנות בהנהגת תרומה ומעשרות, כי צריכין לתן תרומה לכהן כדי להוציא הדגן מן הקללה שנתקללה הארצה על-ידי חטא אדם הראשון, כמו שכתוב: "ארורה הארצה כי וכו'" ועל-כן צריכין לתן תרומה לכהן, כי

הכהן יכול להמשיך האור הפשוט הפא מלמעלה, שהוא בחינת קמוץ וסתים, בחינת וקמוץ הכהן, ולצירו לברכה, כי הנהנים בבחינת שמירת הברית, שעל-ידי זה הפלי בשלמות, כמו שכתוב ובריתך ינצרו. וכמו שכתוב: "ברית קהנת עולם".

וזה בחינת ברכת פהנים אצל שים שלום, כי הנהנים, שהם בבחינת וקמוץ הכהן, הם ממשכיני האור הפא מלמעלה, שהוא קמוץ וסתים, ומצירין אותו לברכה על-ידי ברכת פהנים. והעקר הוא על-ידי הפלי שלהם, שהוא בשלמות, מתחמת שהם בבחינת שמירת הברית כנ"ל, כי אצל הנהנים יש מצוות בקדשת הברית יותר מישלאל, כמו שכתוב: "קדשים יהיו אשה ונה וכו' לא יקחו וכו'". ועל-כן ברכת פהנים אצל שים שלום ועקר ברכתם מסמית בשלום, כמו שכתוב: "וישם לה שלום". כי שלום הוא פלי מחזיק ברכה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, לא מצא הקדוש ברוך הוא פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. ועל-כן על-ידי זה ממשכיני הנהנים האור הפא מלמעלה, שהוא קמוץ וסתים, בחינת וקמוץ הכהן, הם ממשכיני אותו האור ומצירין אותו לברכה על-ידי השלום, שהוא בחינת הפלי בשלמות כנ"ל, כי שלום הוא בחינת שמירת הברית, בחינת הני נתן לו את בריתי שלום:

ו ועל-כן מבקשין על החלום בשעת ברכת פהנים שיתהפך מרעה לטובה, כי כל החלומות הולכין אחר

תק"ד

ואל יבהלוני רעיוני ותלומות וכו' ותהא
מפתי שלמה פנ"ל. וזה בחינת שמוצרים
בתפלה שמתפללין על תלום בשעת
ברכת פתנים את הפיכת קללת בלעם
הרשע מקללה לברכה, כי זהו בחינת תקון
התלום שמוצרים האור לברכה, בבחינת
הנה ברך לקחתי וכו' פנ"ל:

ק"ד קמ"ג

ח וזה בחינת מתנות פתנה תרומות
ומעשרות כדי להוציא הדגן מן
הקללה פנ"ל על ידי הפתה, שהוא בחינת
וקמין הפתה, שהוא יכול להמשיך האור
הבא מלמעלה, שהוא קמין וסתים ולצירי
לברכה פנ"ל. וזהו בחינת תרומה לפתן
ומעשר ללוי, כי פתן הוא בחינת וקמין
הפתה, הינו האור הפשוט, שהוא קמין
וסתים. והלוי הוא בחינת צירי פתנה, כי
פתן, לוי, ישראל, הם בחינת חכמה, בינה,
דעת, נמצא שלי הוא בחינת בינה, שהוא
בחינת צירי, פמוכא. ועל פתן נותנין תרומה
לפתן כדי לתרים התבואה לשרשו שהוא
אור פשוט בחינת וקמין הפתה פנ"ל, ואזי
מפילא יוצאה מהקללה מאחר שהרימה
לשרשה, שהוא אור פשוט. ואחר כך
נותנין מעשר ללוי, שהוא בחינת צירי, כדי
שיצטיר האור והשפע לטובה ולברכה.
וזהו בחינת חלה לפתן שנותנין אחר כך
לפתן מן העסה, כי אחר כך פשעשה
עסה ואזי מתחיל העסה להצטיר
ולהתחמין, על פתן צריכין לתן שנית מתנה
לפתן, דהינו חלה שהיא גם כן תרומה כדי
לתרים עוד הפעם את העסה לשרשה

הפה, כי תלום הוא שמראין לו שיורד
עליו איהו דבר לטוב או להפך חס ושלום,
ועל פתן עקר תלום כפי המחשבה שבמה,
כמו שכתוב: "חזוני ראשך על משכבך
סלקו". הינו כפי תקון המחשבה ותמחין
שלו שהוא הפלי שלו, כמו כן יורד האור
עליו לטוב וכו' פנ"ל וכמו כן מראין לו
בתלום. ומחמת שעדין לא נמשך הדבר
למטה רק שמראין לו בתלום, על פתן כל
התלומות הולכין אחר הפה, כי עקר הפלי
נגמר על ידי הפה ששם התגלות המוחין
בבחינת מפיו דעת ותבונה. ושם עקר גמור
בחינת הפלי ועל פתן על ידי הפה, שהוא
בחינת הפלי, על ידי זה יכולין לצירי האור
פרצונו לטוב או להפך, ועל פתן כל
התלומות הולכין אחר הפה, ועל פתן
מבקשין על תלום בשעת ברכת פתנים,
כי אז מוצרים האור לטובה פנ"ל, ועל פתן
או יכולין להפך תלום מרעה לטובה
על ידי הפתנים שמברכין אז וממשיכין
האור מלמעלה ומצרים אותו לטובה
ולברכה על ידי תקון הפלי על ידי בחינת
שלום פלי מחזיק ברכה פנ"ל. וזה
שמוקדשין בברכת המפיל, ואל יבהלוני
רעיוני ותלומות רעים וכו' ותהא מפתי
שלמה וכו'. מטה שלמה זה בחינת תקון
הברית, בחינת מטתו של יעקב שצא
ממנה שנים עשר שבטי י"ה, שהם בחינת
מטה שלמה, כמובא בפרוש רש"י ושנים
עשר שבטים הם בחינת תקון הברית,
(כמבאר במאמר ת"ל) ועל ידי זה הפלי בשלמות
פנ"ל. ואז התלומות משבים פנ"ל. וזה,

לקוטי הלכות

הלכות פסח ה

ארה חיים תיט

לכחינת וקמץ הכהן כדי שיצטמר האור לברכה, כי בעת שנגעשה עשה יוכל הסמרא אחרא לחור ולהתעורר חס ושלום, כי הם בחינת חמץ ושאור שאחיותם בעת שנגעשה העסה דיקא, כי אז עקר הציור של השפע שבא מלמעלה, כי כל זמן שלא נעשה מהתבואה עסה, עדן לא נגמר מעלתה. ועקר הנגמר בעת שנגעשה פת, דהינו משנתגלגלה העסה ועל-כן אז עקר התעוררותם של הסמרא אחרא, כי הם מתעוררים אז דיקא בעת שצמטמר האור, כדי לצירו, חס ושלום, להפקד כנ"ל. ועל-כן אז מתעורר חמץ ושאור שהם בחינת ציור בחינת סומני חמץ פקניני חנבים, שזהו בחינת ציור האור פידוע למבין, ועל-כן אנו חוזרין ונותנין מתנות כהנה, דהינו חלה לבחון כדי להרים הכל לשרשו לבחינת וקמץ הכהן, כדי שעל-ידי זה ימשך האור מלמעלה ויצטמר בבחינת ברכה, כי הפהנים יכולין להמשיך האור הפשוט מלמעלה ולצירו לברכה, שזהו בחינת ברכת פהנים כנ"ל. וזה שכתוב אצל חלה, להניח ברכה אל ביתך. להניח ברכה דיקא כנ"ל. וזהו בחינת ברכה תחלה וסוף שמברכין על כל דבר הכל כדי לציר האור והשפע, שהוא החיות שיש באותו דבר שנהנה ממנו וצירו לברכה, ועל-כן צריכין לברך תחלה וסוף, כי בתחלה צריכין לברך קדם האכילה כדי שיצטמר האור הנמשך מלמעלה, שהוא החיות של אותו הדבר שיצטמר לברכה. ואחר כך, אחר

האכילה, שאז נתפשט רוחניות המאכל לתוך המחין ונתוסף לו חכמה ודעת על-ידי האכילה וכל אחד מקבל חיות ומחין מהאכילה כפי הכלי שלו, כי אצל הצדיק נתוסף חכמה ודעת על-ידי האכילה ולהפקד אצל הרשע נתוסף כסילות על-ידי האכילה ואף-על-פי שישניהם אוכלים בעקרה אחת, כי הכל כפי הכלי, כי חיות האכילה נמשך ונצטמר אצל כל אחד כפי הכלי שלו, כפי תפיסת המחין שלו לטוב או להפקד, חס ושלום, ועל-כן אחר האכילה אז מתחיל המאכל להתברר ונמשך הטוב והמבקר אל המח ונצטמר שם במחו כפי תקון הכלי שלו, על-כן צריכין לברך אחר המזון כדי שיצטמר האור לברכה בעת שנגמשה החיות מהאכילה אל המח שהוא בחינת הכלי כנ"ל:

וזהו בחינת ברכת המזון, וזהו בחינת ברכת הטוב והמטיב שאומרים בברכת המזון ואומרים שלש הטבות כדי שיצטמר האור לטובה ולברכה:

ט ונהנה כל זה הוא בכל השנה, שאנו עוסקים תמיד לציר האור לברכה על-ידי התורה והמצוות, אבל עכשיו בשעת יציאת מצרים קדם קבלת התורה ולא היו יכולים לתקן פליהם בשלמות בעצמם מחמת טמאת מצרים וכנ"ל. על-כן אין אנו יכולים לאכל חמץ שהוא בחינת ציור, דהינו שמצידין האור כפי בחינותינו, כפי תקון הכלים שלנו, כי

בהכלים נתאחזו המצרים כנ"ל ויצטויר האור, חס ושלום, להקדי, ועל-כן החמין אסור בכל יראה ובל ימצא, כי אז החמין הוא בחינת קללה וכן"ל. ועל-כן אנו מברחים לאכל מצה, שהוא בחינת חפזון, כי אין ממתנים עד שיצטויר האור למטה וכן"ל, רק שנמשך מקמעלה האור בבחינת ברכה, בבחינת הנה ברוך לקחתי, וזהו בחינת מצה שנאפה מיד קדם שבא לידי חמוץ שהוא בחינת ציור הנעשה למטה, כי עכשיו מקבלין האור מלמעלה בבחינת ברכה, שהו בחינת מצה שנאפה מיד וכן"ל:

י וזה בחינת ארבעה כוסות של יין, כי יין נתן בשבעים אותיות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בשמכניעין המתאנה הכלליות וזוכין לצאת מהגלות של שבעים אמות, שהוא התאנה הנ"ל, שהו בחינת יציאת מצרים, אזי זוכין להתגלות התורה, שהוא בחינת שבעים פנים לתורה כנ"ל, ואזי יכולין לשמות יין, שהוא בגימטריא שבעין, וזוכין על דו לסודות התורה בבחינת נגנם יין יצא סוד. ועל-כן הינו יש בו שני כחות שיש להתורה, וזה נעשה לו סם חיים וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל על יין: וזה נעשה ראש לא וזה נעשה רש. כי הכל כפי הכלי, כפי תפיסת החמין שלו. ומי שזוכה, דהינו שהכלי שלו בשלמות על-ידי שמירת הברית, אזי יכול לשמות יין מאחר שבבר הכניע הרע של שבעים אמות. ועל-כן

יכול על-ידי הינו לזכות להתגלות התורה בחינת שבעים פנים לתורה כנ"ל. וזה בחינת וזה נעשה ראש, דהינו בחינת ראש וחמין, דהינו שזוכה לחמין חדשים בחינת התגלות התורה כנ"ל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, 'אגברו חמרא אדרדקי פי היכי דלימרו, אבל לא וזה נעשה רש'. ואין עני אלא מן העעת, כי מאחר שלא וזה ואין הכלי שלו בשלמות, על-כן נתוסף לו ממשות, כי נעשה לו סם חיות, חס ושלום, כנ"ל, כי עקר תקון הינו הוא כפי תקון הברית, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן הינו, הינו כשיש פגם הברית אזי צריכין לפרש מן הינו, כי אי אפשר לשמות יין כי אם כשתקון הברית וזה לצאת מן גלות מצרים, דהינו מהתאנה רעה של שבעים אמות, שהיא תאנה נאוף ואזי יכול לשמות יין' שהוא בגימטריא שבעים, ולזכות על ידו להתגלות התורה כנ"ל. ועל-כן בפסח בעת יציאת מצרים מצוה לשמות יין כנ"ל וזה בחינת ארבע כוסות, כנגד ארבע לשונות של גאלה, כנגד ארבעה מחנות השכינה, שהם בחינת ארבעה דגלים, שהם שנים עשר שבטי יה, שהם כנגד שנים עשר בקר שמלכות דקדשה עומד עליהם אשר שלשה פנים צפונה ושלשה נגדה וכו', כמון כמו הארבעה דגלים שהיו הולכים גם כן בארבע רוחות, בדרום, וצפון, ומזרח, ומערב. ועקר תקון הברית הוא על-ידי שנים עשר שבטי יה, שהו בחינת שמע וברוך שם (כפיכאר לעיל במאמר

לקוטי הלכות

הלכות פסח ה

ארה חיים תכא

הג"ה). וזהו בחינת ארבע פסות של יון שהם בבחינת תקון הברית, ועל-כן הם ארבע פסות כנגד ארבעה דגלים, שהם כנגד ארבע רוחות העולם, בחינת שנים עשר בקר שלשה פנים וכו', שעקר תקון הברית על-ידי זה פנ"ל:

יא וזה בחינת אכילת מרור, זה רמז למה שכתב שם רבנו במאמר הג"ל, שעקר התאנה היא באה מעכירת דמים הבאים מטוחול, שהיא מרה שחרה. ועל-כן צריכין להוריד דמעות בשעת קבלת על מלכות שמים כדי לצאת מהרהורים הג"ל מי שרגיל בהם, חס ושלום, עין שם. וזה בחינת מרור וזכר לומר רי את חיותם, הינו בחינת התאנה הג"ל, שהוא בחינת מרה שחרה, ועל-כן אוכלים עכשיו המרור כדי להתמקח ולהכניע ולשפר מרירות התאנה פנ"ל, כי מטבילין את המרור בחרסת, שהוא בחינת ח"ס רות, כמובא בפגנות. חס - רות זה בחינת מלכות דקדשה אשה יראת ה', כי רות היא בחינת אשה יראת ה' שיצא ממנה דוד, שהוא בחינת מלכות דקדשה וזהו חס בגימטריא חיים, כמובא, בחינת אשה יראת ה' שעליה נאמר: "ראה חיים עם האשה אשר אהבת". וזהו בחינת תקון הברית פנ"ל, כי מלכות דקדשה, בחינת אשה יראת ה', הוא בחינת תקון הברית פנ"ל. וזהו שפוטבילין המרור בחרסת להכניע בחינת מרה שחרה בחינת התאנה הג"ל. על-ידי בחינת מלכות דקדשה וכנ"ל:

יב וזה בחינת שביעי של פסח, בחינת קריעת ים סוף, כי הים נקרע לשנים עשר קרעים, כמו שכתוב: "לגור ים סוף לגורים", כנגד שנים עשר שבמי יה. כי הרהורים הבאים על האדם הם בחינת מצולות ים, כמובא. והתקון של הרהורים הם שמע וברוך שם שיש בהם שנים עשר תבות כנגד שנים עשר שבמי יה פנ"ל. ועל-כן פשרדפו מצרים אחריהם והשיגו אותם חונים על הים זה בחינת שתאנה הג"ל, שהיא בחינת גלות של שבועים אמין, בחינת גלות מצרים, רודפים אחר האדם, בפרט בעת שבורח ממנה שאז מתגברת ביותר, פידוע. ואז מתגברים מצולות ים על האדם, דהינו בחינת הרהורים פנ"ל. וכל זה מחמת שיצאו קדם תקן, כי עדין לא היו כדי לצאת פנ"ל ועל-כן רודפים אחרי האדם ורוצים להתגבר עליו בחינת מצולות ים, שהם הרהורים פנ"ל. והתקון של הרהורים, שהם בחינת מצולות ים, היא בחינת ים של שלמה מלכותא דשמאי, שהוא בחינת שמע וברוך שם פנ"ל (וכמבאר במאמר הג"ה), כי ים של שלמה עומד על שנים עשר בקר שהם י"ב שבמי יה. וזה בחינת קריעת ים סוף שנבקע הים לשנים עשר גורים כנגד י"ב שבמי יה. שעליהם עומד הים דקדשה בחינת ים של שלמה ואז נתגשרו ונתבטלו הפנים הדרונים, בחינת מצולות ים, ויבאו בני ישראל בתוך הים דקדשה בפישה, כי הפנים הדרונים, מצולות ים, בחינת הרהורים פנ"ל, שרוצים להתגבר על ים

התקון

של ישראל אפלו השפחה של ישראל, הכל נכלל בקדשה מאחר שנחבטל שפחה בישא וכו' פנ"ל, ועל-כן ראתה שפחה דיקא על הים וכו', כל זה כיום ששי לספירה וכו', אף-על-פי שכליל פסח נמשך עליהם הארה גדולה וכו' פנ"ל, אבל אחר כך, אחר יום ראשון, חוזרים לילך מדרגא לדרגא על-ידי ספירת העומר, (פמבאר בבינות). הינו אף-על-פי שכליל פסח נמשך עליהם האור מלמעלה בבחינת כרך פנ"ל, אף-על-פי שעדון לא תקנו עליהם בשלמות, אף-על-פי כן אחר כך נסתלק בחינת הארה זו והם צריכים לקבל האור בהדרגה, דהינו כפי תקון עליהם בימי הספירה, כן וכו' לקבל האור הדיעת, דהינו התורה הקדושה ביום התמימים, שהוא חג השבועות:

יג וזה בחינת מ"ט ימי הספירה כנגד מ"ט אותיות שיש בקבלת על מלכות שמים בשמע וברוך שם, שהם כנגד מ"ט אותיות שיש בשמות שנים עשר שבטי יה. ועל-ידי הספירה של אלו הימים, שהם בחינת פלים, כי הימים הם בחינת פלים ומדות, על-ידי זה יוצאין מממאה לטהרה ומתקנין הימים והפלים כדי לזכות לקבל האור התורה בשבועות, בבחינת ברכה על-ידי תקון הפלים פנ"ל. ועל-כן ביום ששי לספירה, שהוא בחינת יוסף, בחינת שמירת הברית, אז נבקע הים לשנים עשר גזרים כנגד שנים עשר שבטי יה, שהם בחינת תקון הברית וכו' פנ"ל:

דקדשה, דהינו על ים התכמה, כי עקר אחיותם בדיעת האדם, שהיא בחינת ים התכמה, כי כל ההרהורים והפחשבות הם בתוך הדיעת והמח. ועכשיו נתגרושו ונתבטלו כל מצולות ים הנ"ל ונשאר הים דקדשה עומד על שנים עשר שבטי יה. וזה בחינת קריעת ים סוף לשנים עשר גזרים פנ"ל. ועקר קריעת ים סוף היה על-ידי בחינת יוסף, שהוא בחינת שמירת הברית, כמו שכתוב: "הים ראה וגם – ויגם ויצא החוצה", כמובא. כי עקר בחינת קריעת ים סוף היא על-ידי בחינת שמירת הברית פנ"ל. שהוא בחינת ים של שלמה שעומד על י"ב שבטי יה פנ"ל, (פמבאר היטב בפאמר הנ"ל). ועל-ידי בחינת יוסף, שמירת הברית, בחינת ויגם החוצה על-ידי זה הים ראה וגם, זה בחינת מפני שרי גברתי אנכי ברחת המוכא שם בפאמר הנ"ל, כי ההרהורים הנ"ל שהם בחינת מצולות ים, בחינת מלכות הרשעה, הם בורחים מלפני בחינת יוסף מלפני שנים עשר שבטי יה. ואזי נבקע הים, כי נשאר הים עומד על שנים עשר שבטי יה, ואזי יכולים שנים עשר שבטי יה לעבר בו בנישעה, כי הזלכים ועוקרים בתוך ים התכמה בלי מונע מהמצולות ים, ועל-כן בשעה שעברו על הים נתגלה להם ים התכמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: ראתה שפחה על הים וכו'. כי נכנע שפחה בישא אפא דערב רב, מלכות הרשעה, תארה הנ"ל. ואז גם מדרגות התחתונות מאד

צִרִיכִין לֵאכֹל מִצֵּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאוֹר
הַנְּמֻשָּׁד מִלְּמַעְלָה בְּבַחֲיַיִת בְּרָכָה כְּדִי
לְהַכְנִיעַ הַגְּלוּת שֶׁל שִׁבְעִים אֲמִין פְּנ"ל
וְלַזְכוּת לְבַחֲיַיִת שִׁבְעִים פְּנִים לְתוֹרָה פְּנ"ל.
וְעַזְן הַיָּמִין כֹּל הַמַּאֲמָר הַנ"ל הַמַּתְחִיל:
'בְּקֶרֶב עַלִי מְרַעִים' מְרַשָּׁא לְסִיפָא, וְאִז
מְבַאָרִים כֹּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים עַל נְכוּן:

הַלְכָּה ו

עֲנֵן פֶּסַח

עַל־פִּי הַמַּאֲמָר, שְׂאֵלוֹ אֵת ר' יוֹסֵי בֶן
קֹרְסִינָא אֵימְרֵי בֶן דְּרֹד בָּא וְכו',
עַזְן שֶׁם כֹּל הַמַּאֲמָר בְּלִקְוֵי הָרֵאשׁוֹן
בְּסִימָן נ"ו:

וְהַפְּלֵל, שְׁעַל־יְדֵי גֵדֵר שְׁנוֹדְרִין אֵיזְהוּ
דְּבַר וּמְקַמֵּיין מִיָּד, עַל־יְדֵי זֶה
זוֹכִין לְאֲמוּנַת חֻקִּים. וְעַל־יְדֵי זֶה
מִתְנוּצְצִים בּוֹ אִוְרוֹת הָאֲבוֹת וְכו' וְעַל־יְדֵי
זֶה זוֹכִין לְעֵנַג שְׁבֵת, הֵינּוּ אֵכִילָה בְּקִדְשָׁה,
וְאִז יָכוֹל לְפַעַל בְּאֵכִילָתוֹ מִה שְׁפוּעֵל
בְּתַעֲנִית, הֵינּוּ לְהַפִּיל אוֹיְבָיו לְפָנָיו בְּזִכּוֹת
עֵנַג שְׁבֵת כְּמוֹ שְׁפוּעֵל בְּצוּם וְכו', כִּי
עַל־יְדֵי הַצּוּם אוֹיְבָיו נוֹפְלִים לְפָנָיו, כִּי
עַל־יְדֵי הַצּוּם מְכַנְּעִין הַכְּבֹד לְפָנָיו הַמּוֹח
וְנוֹתֵן הַמְּשֻׁלָּה לְהַמּוֹח, הֵינּוּ שְׁמֻכְנִיעַ
הַכְּבֹד כּוּעֵם, שֶׁהוּא רֵאשׁ הַמְּקַטְרָגִים,
שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, הוּא אֲדוּם, שֶׁאֲחִיזוֹתוֹ בְּכַבֵּד
מְלֵא דָם, וְעַל־יְדֵי הַצּוּם מְכַנְּעִין אוֹתוֹ
וּמְתַקְנִין אֵת הַמּוֹח וּמְפִילִים כֹּל הַשּׁוֹנְאִים
וְהַצָּרִים הַנֶּאֱחָזִין בְּהַמְּקַטְרָג הַגָּדוֹל הַנ"ל

יְד וְעַל־בֶּן אַחַר שְׁבַעַת יְמֵי הַפֶּסַח הַתֵּר
הַחֲמוּץ בְּאֵכִילָה. וְכַמוּכָא
בְּזֵהר מִשָּׁל לְבֵן מִלְּךָ, כִּי אַחַר שֶׁקְּבִלוּ מִצֵּה
'אֶסְתָּא' יְכוּלִים לֵאכֹל חֲמוּץ, עַזְן שֶׁם. כִּי
בְּתַחֲלָה הִכְרַחוּ לֵאכֹל רַק מִצֵּה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הָאוֹר הַנְּמֻשָּׁד מִלְּמַעְלָה, בְּבַחֲיַיִת
בְּרָכָה שְׂאֵל עַל יְדִינּוּ, בְּבַחֲיַיִת הֵנָּה כְּרִד
לְקַחְתִּי פְּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה הָצִאוּ מִמְצָרִים
כְּמַשְׁמָאָה לְמַהֲרָה וְזָכוּ לְבַחֲיַיִת תְּקוּן הַבְּרִית
וְנִתְמַקְנֵוּ בְּלִיָּהֶם עַל־יְדֵי זֶה וְאַחַר כֵּן
בְּשִׁשֶׁת יְמֵי הַסְּפִדָה נִתְמַקְנֵוּ גַם בֶּן בְּלִיָּהֶם
קֶצֶת וְזָכוּ לְבַחֲיַיִת קְרִיעַת יָם סוּף לְשָׁנִים
עֶשֶׂר גְּזָרִים שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן
הַבְּרִית פְּנ"ל. וְאִז נִתְמַקְנֵוּ בְּלִיָּהֶם וְיְכוּלִים
לְצַיֵּר הָאוֹר בְּבַחֲיַיִת בְּרָכָה, וְאִז יְכוּלִים
לֵאכֹל חֲמוּץ, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיּוֹר פְּנ"ל, כִּי
אִז יְכוּלִים יִשְׂרָאֵל לְצַיֵּר הָאוֹר לְבְּרָכָה
עַל־יְדֵי תְּקוּן בְּלִיָּהֶם וְעַל־בֶּן יְכוּלִים לֵאכֹל
חֲמוּץ פְּנ"ל. וְעַל־בֶּן בְּשִׁבְעוֹת מְקַרִּיבִין שְׁתֵּי
הַלֶּחֶם מִחֲמוּץ דִּיקָא, כִּי אִז אֲנִי מְצַדִּין
הָאוֹר לְבְּרָכָה וּמְקַבְּלִין הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
בְּבַחֲיַיִת בְּרָכָה עַל־יְדֵי תְּקוּן הַפְּלִים בְּמ"ט
יְמֵי הַסְּפִדָה פְּנ"ל. וְעַל־בֶּן מְקַרִּיבִין אִז
חֲמוּץ דִּיקָא שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיּוֹר הָאוֹר
לְבְּרָכָה עַל־יְדֵי תְּקוּן הַפְּלִים בְּמ"ט יְמֵי
הַסְּפִדָה פְּנ"ל, בְּרִיד ה' לְעוֹלָם, אֲמֵן וְאֲמֵן:

טו וְעַל־בֶּן אוֹכְלֵין מִצֵּה שְׁבַעַת יְמִים, כִּי
כֹּל יוֹם כְּלוּל מִעֲשֵׂרָה וְהֵם
פְּנַגְד שִׁבְעִים קָלִין פְּנַגְד גְּלוּת שֶׁל שִׁבְעִים
אֲמוֹת שְׁזָכוּ לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
רִצִּיאת מְצָרִים וְכֹל אֵלּוּ הַשְּׁבַעַת יְמִים

16

הצאחו בכבוד בעונם וכו', אבל כשזוכה להחינת ענג שבת אז אין צריך לצום, פי פועל באכילתו מה שפעל על ידי הצום, הינו להשביט אויב, פי אכילת שבת קדש היא וכו', אבל לרבות השלום צריכין להרבות בצדקה וכו', ויש חלוק בין השלום של תענית של חל ובין השלום של ענג שבת, כי זה אין לו פת, וזה יש לו פת, והוא: "אין בין המין למצה אלא מ'משהו" (פסחים ל), גומריקון: "ו'היה מ'עשה הצדקה שלום" וכו' (ישעה לב, עג)

שם כל זה הכתוב:

א וזה בחינת פסח, פי עקר יציאת מצרים היה לגלות האמונה הקדושה, שזה עקר יציאת מצרים לקבל את התורה שהיא אמונה, כמו שכתוב: "כל מצותיך אמונה". כמו שכתוב: "בהוצאתך את העם ממצרים תעבדו את האלקים וכו'. ועקר האמונה היא על ידי אמונת חכמים, בחינת ואמינו בה' ובמשה עבדו, פי אי אפשר להאמין בה' פי אם בשמאמינו במשה עבדו, שהוא אמונת חכמים, פי לגלותו אין חקר והוא יתברך מרמם ונעלה ונשא מאד מדעתנו. ואי אפשר להשיג האמונה הקדושה פי אם על ידי הצדיקים האמתיים שהם מכניסין בנו האמונה הקדושה. וצריכין אנו להאמין בהם ולכלי לסור מדבריהם ימין ושמאל, וכל הקלוקל של כל הדורות שהיו מכעיסין ובאין קדם מתן תורה, שהם דוד המבול ודוד הפלגה, הכל היה על ידי פגם אמונת חכמים, כמו שכתוב:

"לא יפנה דרך פרמים". ופרש רש"י שפרמים הם הצדיקים שהיו נשבעין לכלי לפנות לדרךם של הצדיקים האמתיים העומדים בראשו של עולם, פי בכל דור ודור היו בודאי צדיקים גבוהים אמתיים, כגון מתושלח ונח וישם ועבר וחנוך וכיוצא בהם, ואם היו מאמינים בהם, היו זוכים על ידם לאמונה הקדושה ולדרך ישרה לעבודתו יתברך. והיו נצולים מן המבול ושאר צרות ואבדו העולם הזה והעולם הבא, הכל על ידי פגם אמונת חכמים. וכן בכל דור ודור עקר התקנה לזכות לתכלית הנצחה לחיי עד הוא על ידי אמונת חכמים אמתיים אשר וכו' להתגבר על יצרם וכפו מאונם והכבו פניהם מהכלי העולם הזה לנגמרי וקברו בחיים אמתיים ונענו וטרחו ביגיעות ועבודות גדולות לשמו יתברך עד שזכו למה שזכו. והשיגו השגת אלקות ובגדל בהם הם יכולים לקרב אותנו גם פן אליו יתברך. ואנו מתקבים להאמין בהם, כמו שכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך וכו'". פי הם יודעין להורות לנו הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה: ב נמצא, שעקר הוא אמונת חכמים. וזה היה עקר יציאת מצרים כדי לגלות האמונה הקדושה, לגלות פי ה' הוא האלקים, שזה זוכין רק על ידי אמונת חכמים וכו'ל. ועל פן בתחלת שליחות משה לישראל השיב תכף להשם יתברך: "והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי פי יאמרו לא נראה אלקי ה' וכו'". פי משה

שאל זאת להשם ותברך, אך יכולים להכניס אמונת חכמים בישראל, כי ראה תקף שהעקר הגאולה תלויה שאמינו בו וקיימו דבריו וילכו אחר עצות ככל אשר יורה אותם, על-כן שאל תקף להשם ותברך על אמונת חכמים אך יבנים בהם אמונת חכמים, כי חשב שהם רחוקים מאמונת חכמים, כמו שכתוב: "והן לא יאמינו לי וכו'" פ"ל:

בחינת פגם אמונת חכמים, כי על-ידי אמונת חכמים שזוכין על-ידי גדר, על-ידי זה זוכין לענג שבת פנ"ל. ואז נכנע הכבוד מלא דם לגבי המוח, (פמבאר בפאמר ה"ל), אבל בשאין זוכין לאמונת חכמים חס ושלום, אזי חס ושלום, מתגבר הכבוד שמלא דם על המוח, שהוא בחינת מוח, בחינת דעת, כמו שכתוב: "ומלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים". ועל-כן המפה הראשונה של מצרים היתה שנתהפך המוח לדם, כי המצרים לא האמינו בנבואת משה, על-כן נלקו בדם שהתגבר עליהם הדם שמשם היה אחיזתם בבחינת הכבוד מלא דם. ועכשיו נלקו על-ידי זה בעצמו, כי כל מימיהם נהפך לדם, שזהו בחינת שהתגבר עליהם תקף הדם של הכבוד על שפגמו באמונת חכמים ולא האמינו במשה ולא רצו לשלח את ישראל:

ג וזה בחינת שלשה האותות שמסר השם ותברך בידו פדי שאמינו בו, כי השם ותברך צוה לו להראות לישראל העניש והפגם הנעשה על-ידי פגם אמונת חכמים פדי שיתחזקו באמונת חכמים ביותר, כי האות האחד היא שנגזרעה ידו. והו בחינת המכות המפלאות הבאים על פגם אמונת חכמים, שהוא בחינת מכה אשר לא פתובה בתורה, (כמו שמבאר שם בפאמר ה"ל), ועל-כן היה האות של מפת הצרעת בידו דיקא, כי הדיים דיקא נפגמים על-ידי פגם אמונת חכמים, (כמו שכתב שם רבנו ז"ל על מאמר רבותינו ז"ל בד' ל' ד' ד' וכו'):

ה וזה בחינת מכות בכורות שעל-ידי זה יצאו ישראל ממצרים. ועקר מכות בכורות והצלת בכורי ישראל היה על-ידי מצות קרבן פסח, כמו שכתוב: "ועבר ה' לנגף את מצרים וראה את הדם וכו' ופסחתי עליכם וכו'". כי עקר יציאת מצרים היה להעלות ולהקים אמונה הנפולה שהוא אמונת חכמים, שהוא עקר עבודת ה', שהוא תכלית יציאת מצרים, כמו שכתוב: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים וכו'". ועקר העבודה את ה' תלויה באמונת חכמים פנ"ל, כי

ד ואחר כך הראה לו האות שנהפך ממוטה לנחש והו גם פן בחינת פגם אמונת חכמים, שהוא בחינת "פרץ גדר ישכנו נחש", בחינת דיילקא חוץ דרבנן מרקה דלית לה אסותא, (כמו שמבאר שם בפאמר ה"ל), ואחר כך הראה האות שלישי שהפך מוח לדם, והו גם פן

וְעַל־כֵּן עָקַר הַתְּחִלָּת צְמִיחַת הַגְּאֻלָּה
 הָיָה עַל־יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבָּת,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת הַגְּדוֹל שֶׁלִּפְנֵי פֶסַח.
 וְעַקֵּר הַיָּסוּד שֶׁל שַׁבַּת הַגְּדוֹל הוּא שְׂאֵז
 מְשֻׁכּוֹ וְלִקְחוּ הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח, הֵינּוּ עָקֵר
 הַגְּאֻלָּה הָיָה עַל־יְדֵי הַנֶּדֶר שֶׁנִּדְרָה הַקֶּרֶבֶן
 פֶּסַח וְהַקְדִּישׁוּ אוֹתוֹ. וְעַל־כֵּן סָבַב הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ שֶׁקִּיְמוּ אֵת בְּשַׁבַּת דִּיקָא, דְּהֵינּוּ
 בְּשַׁבַּת שֶׁלִּפְנֵי פֶסַח, כִּי עַל־יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ,
 הֵינּוּ עַל־יְדֵי הַנֶּדֶר שֶׁל הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח זְכוּ
 לְשַׁבַּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְוָה, שֶׁהוּא עָקֵר
 יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׂאֵז זְכוּ לְאֲכִילַת מִצְוָה,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנֵג שַׁבַּת. וְכָל זֶה עַל־יְדֵי
 הַנֶּדֶר, שֶׁהוּא הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח שֶׁנִּדְרָה בְּשַׁבַּת
 הַגְּדוֹל כִּי אֵז הַקְדִּישׁוּ אֵת הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח
 שֶׁהָיָה אֵז בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי עַל־יְדֵי הַנֶּדֶר וּזְכוּן לְעֵנֵג
 שַׁבַּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְוָה, (בַּמִּבְאֵר בַּמִּאֲמָר הַזֶּה).
 וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח נִצְלוּ בְּכוֹרֵי
 יִשְׂרָאֵל וְנִהְרְגוּ בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. וְעַל־יְדֵי זֶה
 הָיְתָה עָקֵר הַגְּאֻלָּה, כִּי עָקֵר הַבְּכוֹרָה
 בְּאֵמַת הִיא רַק לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הַבְּכוֹר
 דְּקִדְשָׁה בְּאֵמַת, בְּחִינַת בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל,
 כִּי יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה תְּחִלָּה, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹקִים וְכוּ",
 בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ רֵאשִׁית. רֵאשִׁית
 הִיא בְּחִינַת כְּבוֹד שֶׁנִּקְרָא "רֵאשִׁית", כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: "כִּי הוּא רֵאשִׁית אֵזוֹ וְכוּ". אֵד
 עַל־יְדֵי חֲטָא אֲדָם הִרְאִישׁוֹן שֶׁנִּתְעַרְבוּ כָּל
 הַדְּבָרִים וְנִתְחַפְּכוּ וְנִשְׁתַּמְנו מִסִּדְרָן הָאֵמַת,
 זֶה גַּרְם שֶׁיִּצְא עִשׂוֹ תְּחִלָּה וְנִדְמָה שֶׁהוּא

עָקֵר גְּלוּת מִצְרַיִם הָיָה לְתַמְנָן פָּנִים דוֹר
 הַמְּבוּל וְדוֹר הַפְּלִגָּה, כְּמוֹכָא. שֶׁהֵם פָּנִימוֹ
 בְּאֵמַת חֲכָמִים כְּנ"ל וְעִשְׂוֵי הָיוּ צְרִיכִים
 לְתַמְנָן זֹאת, וְעַל־כֵּן עָקֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם הָיָה
 עַל־יְדֵי בְּחִינַת נֶדֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלֵא,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת". עַל־כֵּן עָקֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם
 הָיָה עַל־יְדֵי מִצְוַת הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח שֶׁהוּא נֶדֶר,
 כִּי כָּל הַקֶּרֶבְנוֹת הֵם עַל־יְדֵי נֶדֶר שְׁנוּדְרִין
 וּמְקוּדְשִׁין הַבְּהֵמָה לְקֶרֶבֶן פֶּסַח וְכוּיִצְא.
 וְעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כִּי
 עַל־יְדֵי הַנֶּדֶר שֶׁנִּדְרָה וְקִיְמוּ בְּקֶרֶבְנוֹת
 הַפְּסָחִים שֶׁהִקְרִיבוּ, עַל־יְדֵי זֶה זְכוּ לְהַעֲלוֹת
 הָאֵמַת הַגְּפוּלָה כְּנ"ל, שֶׁזֶהוּ עָקֵר יְצִיאַת
 מִצְרַיִם כְּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה הַתְּנוּצָצוּ בְּהֵם
 אוֹרוֹת הָאֲבוֹת, כִּי כָּל יְצִיאַת מִצְרַיִם הָיָה
 בְּזִכְרוֹת אֲבוֹת בְּנוֹקֵר בְּפִסְקִים רַבִּים. וְעַל־
 יְדֵי הַנֶּדֶר שֶׁל הַקֶּרֶבֶן פֶּסַח זְכוּ לִזְהַר שֶׁזָּכַר
 לָהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זְכוּת אֲבוֹת וְיִתְנוּצֵץ
 בְּהֵם אוֹרוֹתֵיהֶם, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ. וְזֶה
 שֶׁכְּתוּב, "נִגְדַּר אֲבוֹתֶם עֲשֵׂה פְּלֵא בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם שְׂדֵה צֵעַן", הֵינּוּ עַל־יְדֵי פְּלֵא הַנ"ל,
 שֶׁהוּא נֶדֶר, עַל־יְדֵי זֶה נִזְכַּר לָהֶם וְנִתְנוּצֵץ
 בְּהֵם אוֹר הָאֲבוֹת (וּבַמִּבְאֵר פִּסְקֵי זֶה שֵׁם בַּמִּאֲמָר הַזֶּה).
 וְעַל־יְדֵי זֶה הָיָה עָקֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּחִינַת
 נֶדֶר אֲבוֹתֶם עֲשֵׂה פְּלֵא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכוּ
 וְכוּ"ל. וְעַל־יְדֵי אוֹר הָאֲבוֹת זְכוּ לְעֵנֵג שַׁבַּת
 שֶׁהִיא אֲכִילָה דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 אֲכִילַת מִצְוָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "לְמַעַן תִּמְצְאוּ
 וְהִתְעַנְּתֶם". כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שֵׁם בַּמִּאֲמָר
 הַזֶּה:

בכור. ועל־כן אֲחִזּוּ יַעֲקֹב לַעֲבָדוֹ. כִּי בְּאֵמֶת
 אֵין הַבְּכוּרָה שׂוֹכֶה לַעֲשׂוֹ כְּלָל רַק לְיִשְׂרָאֵל
 לְבָדֶם. וְעַל־כֵּן טָרַח וַיִּגַּע יַעֲקֹב אֲבִינוּ עַד
 שֶׁלָּמַח הַבְּכוּרָה מַעֲשׂוֹ, וְעַל־כֵּן לָקַח
 הַבְּכוּרָה מַעֲשׂוֹ עַל־יְדֵי תַאֲוֹת אֲכִילָה שֶׁל
 עֲשׂוֹ הַרְשָׁע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הֲלֵעִיטְנִי נָא מִן
 הָאֵדָם הָאֵדָם הַזֶּה". וְעַל־יְדֵי זֶה מְכַר לוֹ
 אֶת הַבְּכוּרָה, כְּמִבְאֵר שֵׁם בְּפָסוּק, כִּי
 הַבְּכוֹר הוּא רֵאשִׁית בְּחֵינַת מַחִין. וְכִשְׂזוֹכִין
 לְשִׁבְרַת תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְאִזוּ הַמֶּחֶם נִתְעַלָּה עַל
 הַכֶּבֶד מִלֵּא דָם, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, זֶה עֵקֶר
 בְּחֵינַת הַבְּכוּרָה דִּקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 הַתְּעַלּוֹת הַמֶּחֶם עַל כָּל הַגּוֹף, כִּי הַמֶּחֶם הוּא
 רֵאשִׁית, בְּחֵינַת כְּבוֹד כְּנִ"ל, אֲבָל בְּשָׁחַם
 וְשָׁלוֹם מִתְגַּבֵּר עֲשׂוֹ שֶׁהוּא הַכֶּבֶד, עַל
 הַמֶּחֶם, שֶׁהוּא נִעְשֶׂה עַל־יְדֵי כְּעֵם הַכָּא
 עַל־יְדֵי תַאֲוֹת אֲכִילָה, (כְּמוֹ שֶׁמִּבְאֵר שֵׁם בְּפָסוּק
 תִּ"ל). זֶה בְּחֵינַת כְּבוֹרָה דְּסִמְרָא אַחְרָא,
 שְׁחַם וְשָׁלוֹם, עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת כְּבוֹד
 מִלֵּא דָם, נוֹטֵל הַבְּכוּרָה וְהַמְּשַׁלָּה וּמוֹשֵׁל
 עַל הַמֶּחֶם, חֵם וְשָׁלוֹם. שְׂמֹנֶה בְּאֵין כָּל
 הַגְּלִילוֹת שֶׁהַעֹבְרֵי כּוֹכְבִים מוֹשְׁלִין עַל
 יִשְׂרָאֵל, כִּי יִשְׂרָאֵל אֲחִיזְתָּם כְּמֶחֶם, כִּי
 יִשְׂרָאֵל עֲלֶה בְּמַחְשָׁבַת תְּחִלָּה וְהַמְּשַׁבֵּה
 הוּא הַמֶּחֶם וְהֵם נִקְרְאוּ רֵאשִׁית, בְּחֵינַת
 רֵאשִׁית חֲקֻמָּה, בְּחֵינַת מַחִין. וְכִשְׂהֲאֵמוֹת
 שְׂאֲחִיזְתָּם כְּכֶבֶד מִלֵּא דָם, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ,
 שְׁכָל הַגְּלִילוֹת עַל יְדֵי, כְּמוֹבָא. בְּשָׁחַם
 שׁוֹלְטִין עַל יִשְׂרָאֵל חֵם וְשָׁלוֹם, זֶה בְּחֵינַת
 הַתְּגַבְּרוּת הַכֶּבֶד עַל הַמֶּחֶם חֵם וְשָׁלוֹם,
 דְּמַתְּקֵן וְתִכְפֵּד הַעֲבוּדָה/ (כְּמוֹבָא בְּחַקִּימִים). וְזֶה
 עֵקֶר גְּלוֹת מִצְרַיִם בְּחֵינַת תְּכַבֵּד הַעֲבוּדָה,

כִּי עֵקֶר גְּלוֹת מִצְרַיִם הָיָה עַל־יְדֵי עֲשׂוֹ,
 שֶׁהוּא בְּחֵינַת כְּבוֹד מִלֵּא דָם, שֶׁהוּא שׁוֹר
 שֶׁל מִצְרַיִם, כְּמוֹבָא:

ז וְזֶה בְּחֵינַת הַתְּגַבְּרוּת הַדְּמִים שֶׁהָיָה
 בְּגְלוֹת מִצְרַיִם, (כְּמוֹבָא בְּחַקִּימִים). כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב: "וְאֵעֲבֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתּוֹבֶסֶת
 בְּדַמְיֶךָ וְכוּ'". כִּי כָל זֶה נִמְשָׁךְ מִחֲטָא אֲדָם
 הָרָאוּשׁוֹן, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הָיָה עֵקֶר גְּלוֹת
 מִצְרַיִם, כִּי הוּא פָּגַם בְּתַאֲוֹת אֲכִילָה וְאֲבָל
 מֵעֵן הַדַּעַת טוֹב וָרַע. וְעַל־יְדֵי זֶה נִפְגַּם
 הַדַּעַת וְהַתְּגַבֵּר הַכֶּבֶד כּוֹעֵם הַמִּלֵּא דָם.
 וְהוּוּ בְּחֵינַת בְּעֲצָבוֹן תַּאֲכִילָה, בְּחֵינַת
 עֲצָבוֹת וְכַעַס הַכָּא מְכַבֵּד וְטָחוּל. וְזֶה
 בְּחֵינַת דָּם נְדוּת שֶׁנִּתְהַוָּה עַל־יְדֵי חֲטָא
 אֲדָם הָרָאוּשׁוֹן, הֵינּוּ בְּחֵינַת הַתְּגַבְּרוּת
 הַדְּמִים כְּנִ"ל, שֶׁהוּא עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם כְּדִי
 לְכַבֵּל וְהַמֶּת הַנְּחַשׁ וְלִפְתּוֹר מִן הַדָּם נְדוּת,
 שֶׁהוּא מְטַמֵּאת מִצְרַיִם, כְּמוֹבָא. נִמְצָא,
 כִּשְׂזוֹכִין שֶׁתְּגַבֵּר הַמֶּחֶם עַל הַכֶּבֶד זֶה
 בְּחֵינַת כְּבוֹרָה דִּקְדוּשָׁה, בְּחֵינַת כְּבוֹד
 יִשְׂרָאֵל, שְׁחַם בְּחֵינַת מַחֵ, שֶׁהוּא עֵקֶר
 הַבְּכוּרָה הָאֲמוּתִיית, שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַחֵ,
 בְּחֵינַת רֵאשִׁית כְּנִ"ל, אֲבָל לְהַפְּךָ חֵם
 וְשָׁלוֹם, בְּשִׁפּוּזְמִין בְּתַאֲוֹת אֲכִילָה וְכַעַס
 עַד שֶׁמִּתְגַּבֵּר הַכֶּבֶד חֵם וְשָׁלוֹם, זֶה בְּחֵינַת
 כְּבוֹרָה שֶׁל עֲשׂוֹ, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה כָּל הַגְּלִילוֹת
 כְּנִ"ל. כִּי כְּבוֹד הוּא בְּחֵינַת מְלֻכּוּת, (כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב רַבְּנֵי זִיל בְּקִיּוּם אַחֵר), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֵף אֲנִי
 כְּבוֹד אֶתְהַוֶּה וְכוּ'". וְכִשְׂמִתְגַּבֵּר מְלֻכּוּת
 דִּקְדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל זֶה בְּחֵינַת כְּבוֹד
 דִּקְדוּשָׁה וְכֵן לְהַפְּךָ, חֵם וְשָׁלוֹם. וְעַל־כֵּן נִתַּן

דף
 תל

התעלות מלכות דקדושה שנקרא בכור על מלכות הרשעה. וכל זה היה על ידי שעסקו אז בתקרבן פסח, שהוא בחינת גדר, שעל ידי זה זוכין לענג שבת, שעל ידי זה מכניעין כל הצירים והרודפין, כי מכניעין הכבוד לגבי המוח, שהוא הכנעת ובטול בכורי מצרים וגדלות והתעלות בכורי ישראל, שהם בחינת מוח וכנ"ל:

ט וזה שזוהגים הכבדים להתענות בערב פסח, כי הכנעת הכבוד לגבי המוח הוא על ידי תענית (כמו שבאר שם בפאקור ת"ל) וכנ"ל:

וזה שכתוב בקרבן פסח: "על מצות וזכרים יאכלוהו". כי השם יתברך הפליא או חסדו עמנו, וכן בכל דור ודור, כי להכניע הכבוד לגבי המוח, שהוא עקר יציאת מצרים, בחינת הריגת בכורי מצרים והגדלת בכורי ישראל. זה נעשה על ידי תענית, שעל ידי זה מכניעין הכבוד לגבי המוח, (כבאר שם). אבל אז בשעת יציאת מצרים לא היה אפשר להמתין להוציאם עד שיכניעו הכבוד על ידי התענית, כי היו משקעים בטמאת מצרים מאד, (כמו שאיתא בתקנים). ואם היה רוצה להמתין עד שזיכנו להכניע טמאת מצרים, שהוא בחינת כבוד מלא דם על ידי התענית הוה, חס ושלום, נשארים שקועים שם. על-כן הפליא השם יתברך חסדו והוציאם על ידי בחינת פלא, הינו על ידי בחינת גדר, שהוא הקרבן פסח, שעל ידי זה זוכין לענג שבת, שהוא בחינת אכילה דקדושה, שהוא

יעקב לעשו להם ויגיד עדשים "ויאכל וישת ויבן עשו את הבכורה", הינו שיעקב שבר וסלק מישראל תאות אכילה, רק נתן כל תאות אכילה לעשו, ועשו קבל זאת לחלקו שהוא ימלא תאותו באכילה ושתיה פנה העולם. ועל ידי זה מבר את הבכורה ליעקב, כי סלק עצמו מן המוח של ישראל, כי שוב אין לו שום חלק בהם מאחר שסלקו בתאות אכילה מהם ונתנו לו, כי עקר שליטתו, חס ושלום, בשישראל נופלים בתאות אכילה ואז הוא יגן מן המוח ומקבל הבכורה, שהיא בחינת מוח, לעצמו, אבל יעקב שבר תאות אכילה ולא רצה לתן לעשו, שהוא הכבוד, שום וניקה מן המוח, שהוא בחינת בכורה, רק נתן לו לחלקו והמת עכירת האכילה השמיות כמו שבפש, "הלעיטני נא מן האדם האדם הזה וכו'". ועל ידי זה נפרד עשו מן הבכורה והמוח ומבר הבכורה ברצונו ליעקב שהוא הכבוד באמת, שעוסק תמיד להגביר המוח על הכבוד, שהוא בחינת הבכורה האמיתית כנ"ל:

ח ועל-כן עקר יציאת מצרים היה על ידי מכות בכורות, שעל ידי זה נכנעו בכורי מצרים, שהוא הכבוד דסמרא אחרא, שהוא בחינת כבוד מלא דם, בחינת עשו, שהוא השר של מצרים, שעל ידי זה נתבטל על הגלות של שעבוד מצרים, שהוא בחינת הכבוד העבודה כנ"ל. ואז נצלו בכורי ישראל, שהוא הכבוד דקדושה באמת, בחינת

מצה, שהוא מחין גדולים מאד, בחינת ענג שבת, ועל־ידי זה דיקא יצאו ממצרים, שזהו בחינת שבת הגדול שקדם פסח, כי עקר יציאת מצרים על־ידי בחינת שבת כנ"ל. וזכו על־ידי אכילה דיקא, הינו על־ידי אכילת מצה שהוא אכילה דקדושה, בחינת ענג שבת, להכניע על־ידי זה דיקא טמאת מצרים, בחינת מרירת השעבוד של הכבוד, בחינת תכבוד העבודה. וכל זה זכו על־ידי הגדר שהוא הקרבן פסח. וזה שכתוב בפסח, "על מצות ומררים יאכלהו". כי על־ידי הפסח, שהוא נדר, וזכין למצה, שהוא ענג שבת כנ"ל, שעל־ידי זה מכניעין הכבוד בחינת תכבוד העבודה, שהוא מרירות השעבוד, בחינת מרוה. וכל זה וזכין על־ידי אכילה דקדושה דיקא כנ"ל, וזהו: "על מצות ומררים יאכלהו" כנ"ל:

וזה בחינת גדל השפע של עשירות שזכו בשעת יציאת מצרים, כמו שכתוב: "ואחרי כן יצאו ברבש גדול". וזה בחינת הברכה שלקח יעקב מעשו, וכל זה היה על־ידי שלקח תחלה מפגו את הכבורה, כמו שכתוב: "את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי". כי בשנתעלה המוח על הכבוד, שהוא בחינת כבורה דקדושה, אזי ישראל נזיזין תחלה ונמשך כל השפע והברכה להמוח תחלה, והינו לישראל ואו כל השפע והעשירות לישראל אשר בשבילם נברא העולם וכל אשר בה וכל החשפעות וכל העשירות

קמ"ד

וכל המצוב של כל העולמות, הכל שיקד להם לבד, אשר בשבילם נברא הכל. רק בשחם ושלום פוגמין ישראל ומתגבר חס ושלום, על הגלות של הכבוד על המוח חס ושלום, אז הכבוד נזון תחלה ואז הם גזלין השפע תחלה חס ושלום, וישראל נזיזין מתמצית, פמבוא. ועל־פן בשעת יציאת מצרים שאז נכנע בכור דסמרא אחרא ונכנע הכבוד לגבי המוח, על־פן חוזה השפע למקומה האמתי לישראל ונצלז את מצרים, כי לקחו מהם כל העשירות שהיה של ישראל באמת, כי כל טוב שיקד רק לישראל שנקראו "ראשית", שהם הכבוד באמת אשר בשבילם נברא הכל, כמו שאמרו, "בראשית ברא" - בשביל ישראל שנקראו "ראשית", בחינת כבוד דקדושה כנ"ל. ועל־פן יעקב על־ידי שלקח הכבורה מעשו, על־ידי זה לקח מפגו הברכה, כמו שכתוב: "ואת בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי". כי הא ברא תליא וכן"ל ועל־פן לקח יעקב הברכה מאביו על־ידי הפמטעמים שעשה לאביו כאשר אהב, כי הפמטעמים של יעקב הם בחינת אכילה דקדושה, בחינת ענג שבת, כמו שכתוב: "ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה'", שהוא שדה תפוזין קדישין, כמו שפרש רש"י שם, שזהו בחינת סעדת שבת שנקרא חקל תפוזין קדישין כדיוע. ועל־פן קבל יעקב הברכה כליל פסח על־ידי שני גדיי עזים שעשה לאביו אחד הקרוב לפסח ואחד הקרוב לחגיגה, כי קרבתות הם בחינת נדר,

שעלידי זה זוכין לענג שבת ומכניעין הכבד מלא דם, שהוא עשו ולקחין ממנו הכבדה והברכה ומחזירין להמוח, שהוא הכבוד ודקנשה, בחינת יעקב, שזהו עקר בחינת יציאת מצרים שהיה לביל פסח שאז קבל יעקב הברכה, שהוא פל השפעות וכל העשירות, כמו שכתוב: "ותן לך האלוקים מכל השמים ומשמני הארץ וכו'". בחינת ואחרי כן יצאו ברכש גדול וכו'":

ועל-כן נקרא פסח פה - סח פמוכא,
זה בחינת שלום שיש לו פה שזוכין בפסח, שזהו בחינת מצה שזוכין לאכל בפסח, שהוא בחינת שלום שיש לו פה, (פמוכא פמוכא תנ"ל):

יא וזה שקורין פרשת "אם כסף תלוך" בימי הפסח, כי עקר העניינות וההלואות הם ושלום, נמשכין מבחינה הנ"ל, הינו מבחינת התגברות הכבד על המוח הם ושלום, שאז העובדי פוכבים שאחזתו בכבד בבחינת עשו שקמנה על פל הגליות, אז הם שולטין על ישראל הם ושלום, והם לוקחין פל השפע הם ושלום, וישראל גוזין מתמציית, ועלידי זה נמשך העניינות הם ושלום, לישראל. כי בזמן שישראל עושין רצונו של מקום אז נתקנם: "אפס כי לא יהיה בך אביון כי בוד וברכך וכו'". הינו שישראל מקבלין הברכה והכבדה מן עשו. והם מושלין עליו ואז אביונים באחרים ולא בכם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי עקר העניינות הם

ושלום, הוא מבחינת התגברות הכבד על המוח הם ושלום, כנ"ל שזהו פא עלידי פנים תאות אכילה, שזהו בחינת פגם אכילת עין תדעת טוב ורע, שעלידי זה נמשך הם ושלום, מרחת ומרדת עבודת הפרנסה, בחינת בעצבון האכלנה, בחינת בועת אפך תאכל לחם וכו', שזהו בחינת התגברות הכבד, בחינת 'תכבד העבודה', הינו בחינת עבודת ויגיעת הפרנסה. וזה בחינת שטו העם ולקטו - בשטותא,

(פמוכא פויר הקדוש), הינו שמחמת שטות והעדר תדעת צריכין למרח מאד ולשוטט עבור פרנסה, הינו כנ"ל, שעקר ויגיעת וכבדות הפרנסה הם ושלום, הוא רק מחמת התגברות הכבד על המוח הם ושלום, כנ"ל, שזהו בחינת פגם תדעת, ועלידי זה מתגבר הם ושלום, בחינת תכבד העבודה, שהוא בחינת כבד מלא דם, כי דמים תרתי משמע, הינו עשו שאחזתו בכבד הוא שופך דמים וגם לוקח דמים ומזון של ישראל הם ושלום, כשמתגבר הם ושלום, עלידי עוונות ישראל, חלילה, ואז צריכין למרח מאד עבור הפרנסה מחמת העדר תדעת מחמת שהתגבר הכבד הם ושלום, על תדעת, שזהו בחינת "שטו העם ולקטו", הינו שפרנסתם במרחא גדולה. וזהו מחמת שטות והעדר תדעת, בחינת שטו - בשטותא, (כמו שכתוב פויר הקדוש זכ"ל).

וזהו, פל המקבל עליו על תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ,

וְכָל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עַל תּוֹרָה, נוֹתֵינָן עֲלָיו וכו'. כי התורה היא הדעת, ועל-פּן כֵּל הַמִּקְבֵּל עֲלָיו עַל תּוֹרָה, שֶׁזֶהוּ בַחֲנִינֵת הַתְּנַבְּרוֹת הַמּוֹחַ עַל הַכֶּבֶד, שֶׁהוּא סִטְרָא דִּינַפְסָא, סִטְרָא דְעֵשׂוֹ, אִזְּ בְשׂוּהָ קָם זֶה נוֹפֵל וְאִזְּ מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְרָךְ אֶרֶץ, כִּי נִתְפַטֵּל מִמְשַׁלֵּת וּמַלְכוּת עֵשׂוֹ שְׂאֵחִיתוֹ כְּכֶבֶד, שֶׁזֶהוּ בַחֲנִינֵת הַעֲבָרָת וּבַמּוֹל עַל מַלְכוּת. וּמִיּוֹלָא נִתְפַטֵּל גַּם עַל דְרָךְ אֶרֶץ, דְּהֵינּוּ עַל עֲבוּדָת וּטְרַחַת הַפְּרָנְסָה, כִּי עֵקֶר טְרַחַת הַפְּרָנְסָה הוּא רַק מַחְמַת הַתְּנַבְּרוֹת הַכֶּבֶד שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת עֵשׂוֹ, שֶׁזֶהוּ בַחֲנִינֵת תְּכַבֵּד הַעֲבוּדָה כְּנ"ל. וְעַל-פּן כֵּל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עַל תּוֹרָה וְנִחְלַשׁ הַדַּעַת חֵם וְשָׁלוֹם, וּמִתְנַבֵּר הַכֶּבֶד חֲלִילָה, עַל-פּן נוֹתֵינָן עֲלָיו עַל מַלְכוּת וְעַל דְרָךְ אֶרֶץ, כִּי הֵא בְהָא תֵּלֵיא, כִּי עַל דְרָךְ אֶרֶץ, שֶׁהוּא מֵרַדַּת הַפְּרָנְסָה נִמְשָׁךְ מֵעַל מַלְכוּת, דְּהֵינּוּ עַל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא מַלְכוּת אָדוּם שְׂאֵחִיתוֹ כְּכֶבֶד שְׂמִשְׁם עֵקֶר טְרַחַת הַפְּרָנְסָה כְּנ"ל, אֲבָל בְּשִׁמְקַבֵּל עֲלָיו עַל תּוֹרָה וּמַנְבִּיר הַדַּעַת וְנִחְלַשׁ וְנִכְנַע הַכֶּבֶד לְגַבֵּי הַמּוֹחַ אִזְּ מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְרָךְ אֶרֶץ הַנְּאֻחֲזִין בְּהַכֶּבֶד וְכו':

לִזְהוּ לְאִישׁ מִלּוּה, שֶׁזֶהוּ בַחֲנִינֵת תְּכַבֵּד הַעֲבוּדָה, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת כְּבֹד, שְׂמִשְׁם עֵקֶר הַעֲנִיּוֹת וְהַחֲלֹאֹת. וְעַל-פּן הַזְּהִירָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל לְחֹסֵם עַל הַלּוּזָה לְבָלִי לְהִיּוֹת לֹא כְּנֹשָׂה כְּדִי לְהַצִּיל וּלְהַעֲלוֹת מִבַּחֲנִינֵת עֲבָדוֹת מִבַּחֲנִינֵת עֲבָד לִזְוָה, רַק לְהַתְנַהֵג עִמּוֹ כְּכֵן חוֹרִין, לְהַעֲלוֹת מַעֲבָדוֹת לְחַרוּת. כִּי עֵקֶר הַחֲלֹאָה הוּא בְּשִׁבִיל לְחַזּוֹק כְּדִי לְלוּזָה אוּלַי יוֹכֵל לְהַרְחִיב יָדוֹ עַל-יַדֵּי זֶה שְׂיִזְכֶּה לְפְרָנְסָה עַל-יַדֵּי זֶה, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: "וְכִי יִמּוֹךְ אֶחָד וַיִּמָּטֶה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִזְחַקְתָּ בּוֹ וְכו'". וְכֵמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם, אֵל תִּנְיַחְנוּ לְפָל אֵלָא תַחֲזִיק בּוֹ עַד שְׂלֵא יִפֹּל וכו'. כִּי הַעֲנִיּוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, הוּא מִהַתְּנַבְּרוֹת הַכֶּבֶד עַל הַמּוֹחַ חֵם וְשָׁלוֹם, וְעַל-פּן זֶה שְׂכָא לְיַדֵּי עֲנִיּוֹת, שֶׁהוּא הַתְּנַבְּרוֹת הַכֶּבֶד חֵם וְשָׁלוֹם, עַל הַמּוֹחַ וּמַחְמַת זֶה, הַעֲנִיּוֹת מַעֲבִירוֹ עַל דַּעַת קוֹנּוֹ, כִּי דַעַתוֹ מִתְבַּלְבֵּל מַחְמַת שְׂהַתְנַבֵּר חֵם וְשָׁלוֹם, אֲחִיּוֹת הַכֶּבֶד. וְכֵל מַה שְׂמִתְנַבֵּר יוֹתֵר הַעֲנִיּוֹת, נִחְלַשׁ הַדַּעַת כָּכֵל פְּעַם יוֹתֵר, וְכֵמוֹ כֵּן מִתְנַבֵּר, חֵם וְשָׁלוֹם, הַכֶּבֶד יוֹתֵר, וּמַחְמַת זֶה הַעֲנִיּוֹת הוּא כְּכַעַם חֲמִיד, כִּי הַפְּעַם הוּא בַחֲנִינֵת כְּבֹד פּוֹעֵם, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת עֲנִיּוֹת, וּמַחְמַת זֶה בְּתֵר עֲנִיא עֲנִיּוֹתָא אוּלַי וְכו'. וְעַל-פּן זֶה שְׂמַרְחֵם עַל הַעֲנִיּוֹת וּמִשְׁפִּיעַ לֹא פְרָנְסָה הוּא מַחִיָּה נִפְשׁוֹ מִפֶּשׁ וְיִכּוֹל לְהַצִּיל אֶת הַעֲנִי מִן הַעֲנִיּוֹת לְנִמְרִי, כִּי עַל-יַדֵּי זֶה שְׂנוֹתָן לֹא וּמַחִיָּה נִפְשׁוֹ וּמַרְחִיב דַּעַתוֹ, עַל-יַדֵּי זֶה מִתְנַבֵּר הַדַּעַת עַל הַכֶּבֶד וְכֵל מַה שְׂמִתְנַבֵּר הַדַּעַת וְנִכְנַע הַכֶּבֶד, שְׂעַל-יַדֵּי זֶה מִתְבַּטֵּל הַעֲנִיּוֹת

יב וְזֶה שֶׁהַזְּהִירָה תּוֹרָה לְגַמֵּל חֶסֶד עִם הַעֲנִי הַלּוּזָה וְלְבָלִי לְהִיּוֹת לֹא כְּנֹשָׂה, כִּי זֶה הַעֲנִי אֲשֶׁר מָטֶה יָדוֹ עַד שֶׁהִכַּח לְבֹא לְיַדֵּי הַלּוּזָה מֵאַחֲרִים, זֶה נִמְשָׁךְ מִהַתְּנַבְּרוֹת הַכֶּבֶד חֵם וְשָׁלוֹם, שְׂמִשְׁם עֵקֶר הַעֲנִיּוֹת כְּנ"ל. וְעַל-פּן כֵּל הַמִּקְבֵּל עַל תּוֹרָה וּמַנְבִּיר הַדַּעַת וְנִחְלַשׁ וְנִכְנַע הַכֶּבֶד לְגַבֵּי הַמּוֹחַ אִזְּ מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְרָךְ אֶרֶץ הַנְּאֻחֲזִין בְּהַכֶּבֶד וְכו':

כפי"ל. וזהו בחינת מצות גמילות חסדים שגדולה מן הצדקה, פי על-ידי הגמילות חסדים שפלוה לו ומרחיב לו לפי שעה, על-ידי זה יכול להצילו מן העניות לעולם, פי על-ידי זה שעוזר לו ומלוה לו ומרחיב דעתו, על-ידי זה נכנע הכבוד וכל מה שנוכנע הכבוד יותר נתגדל המוח יותר. וכל מה שנתגדל המוח יותר נכנע הכבוד יותר עד שישכח לבטל העניות לגמרי וכפ"ל. ועל-כן הזוהרה התורה על המלוה לכל יתרה לו בגושה, כדי להצילו מעבדות מבחינת עבד לזה וכו', כדי להצילו מעבדות התגברות הכבוד, שהוא בחינת תכבוד העבודה, בחינת עבדות כפ"ל שמשם עקר העניות וההלוואה, חס ושלום, כפ"ל, רק להתנהג עם הלווה כאלו לא לזה ממנו קלל ולא יתרה לו בגושה, כדי להצילו מבחינת עבדות, כדי להכניע בחינת תכבוד העבודה, בחינת כבוד מלא דם כדי לבטל העניות מישראל, פי על-ידי זה שאינו בגושה להלווה, על-ידי זה מכניע בחינת הכבוד, בחינת עבדות כפ"ל. ועל-ידי זה יוכל הלווה לזכות להרחיב ידו ולפרע להמלוה ולהציל מן העניות לגמרי וכפ"ל. ועל-כן קורין פרשה זו אם כסף תלוה וכו' לא תהיה לו בגושה וכו' בימי הפסח, שהוא זמן חרותנו, פי זה בחינת יציאת מצרים שזכינו לצאת מעבדות לחרות, שכל זה היה על-ידי הכניעת הכבוד לגבי המוח כפ"ל, שזהו בחינת לא תהיה לו בגושה

הלכה ז

על-פי התורה ואלה המושפטים – אמונה בלקוטי הראשון סימן ז' ברך ח' ע"ב, עין שם כל התורה מרש"א לסיפא

א וזהו בחינת פסח ויציאת מצרים, פי עקר גלות מצרים היה על פגם ארץ ישראל שהוא בחינת פגם האמונה והתפלה והנסים על-ידי שאמר אברהם "במה אדע", וזה פגם בבחינת ארץ ישראל, שהיא בחינת אמונה וכו' (וכמבאר כל זה היטב שם בהתורה ח"א). ועכשיו בפסח הוא יציאת מצרים זמן הגאולה והנסים אשר עשה עמנו השם ותברך נסים וגפלאות ומופתים גוראים ועצומים והוציאנו ממצרים כדי להביאנו לארץ ישראל, כמבאר בכמה פסוקים. וכמו שכתוב: "ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו אל הארץ אשר נשבע לאבותינו". וכן בכמה פסוקים ובכל התורה שעקר יציאת מצרים היה לבוא לארץ ישראל. והכל בשביל האמונה הקדושה כדי לזכות לאמונה שלמה, שזהו עקר הכל. וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו. ובשביל זה בא האדם לעולם הזה כדי לזכות לאמונה, כדי להפיר אותו ותברך, שזהו התכלית מכל התכליתיו. וכל עקר יציאת מצרים ומתן תורה וכל האותות והמופתים

לקוטי הלכות

הלכות פסח ז

ארה חיים תלג

הנוראים אשר עשה השם יתברך עם אבותינו ועמנו מיום יציאת מצרים עד היום הזה בכל דור ודור, הכל בשביל לפרסם אלקותו, לידע ולהודיע ולהודיע שהוא השליט, הוא היוצר, הוא הבורא יתברך ויתעלה שמו לגנות, כדי שגופה לאמונה שלמה באמת:

ב והנה מכאן בהתורה הנ"ל שאי אפשר לזכות לאמונה כי אם על-ידי אמת, כמו שכתוב: "והיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור חלציו". והקשה בזה, הינו צדק, הינו אמונה, אלא צדק פד אתחברת באמת אתעבדת אמונה. נמצא, שעקר האמונה היא על-ידי אמת. וכבר בארנו הדברים קצת. ועוד לאלקי מלין לבאר יותר בחסדי ה', כי באמת עקר האמונה הוא במה שאין השכל מבין, כי במה שהשכל מבין אינו נקרא אמונה, מאחר שמבין הדבר מדעתו. ואם פן מאחר שאינו מבין הדבר איך יבוא לאמונה. ועל-פני עקר האמונה הוא על-ידי אמת. כי ראוי להבר דעת מי שיש לו מוח בקרקרו ורוצה בתקון נפשו והצלחתו האמתית להסתפל על האמת היטב היטב בעין האמת בלי נצחון וקנטור, כי על-ידי נצחון יכולין להפך כל מיני אמת לשקר, חס ושלום. וכל הלשונות שאומרים באמת יכולין להפך מהפך אל הפך עד אין קץ ותכלית. ואף-על-פי-כן האמת הוא אחד:

ג על-פני צריך כל אחד מי שרוצה לחוס על עצמו ועל נפשו בניו ובנותיו

ועל כל הדורות העתידין לצאת ממנו עד סוף כל הדורות לכל ימיה את עצמו חס ושלום, כי כל אחד אינו ממעה כי אם את עצמו ודבר אלקינו יקום לעולם, כי קושמא קאי וְשקרא לא קאי. וכמו שכתוב: "שפת אמת תפון לעד". 'פוננת' לא פתיב, אלא 'תפון', שהאמת עתיד להתקום, כי בימות המשיח ולעתיד לבא יתקום האמת. ואז ידעו בין צדיק לרשע וכו'. ואף-על-פי שגם השקר בשמתלבש באמת אומר קד. עד שאי אפשר להבחין כלל בשום אפן (כי אם על-ידי עסקה ושונה תרבה להשם יתברך) אף-על-פי-כן לעתיד בודאי ידעו האמת וסוף כל סוף יתודע האמת לאמתו היכן הוא.

והכלל, שבהאדם רוצה לזכות לאמונה שלמה בהשם יתברך ובצדיקי האמת ובאנשים בשרים באמת, צריך לו להסתפל על האמת לאמתו ולא ימעה את עצמו כלל רק יסתפל על האמת באמת ואז בודאי יזכה לאמונה שלמה, כי אף-על-פי שלא יזכה להבין הדבר היטב בדעתו, אף-על-פי פן אם יסתפל על האמת לאמתו יזכה להבין בדעתו שראוי לו להאמין, למשל, בעקר האמונה הקדושה להאמין בהשם יתברך ובתורתו הנתונה על-ידי משה רבנו עליו השלום, בכתב ובעל פה ובהשגחתו הפרטיות וכו'. אף-על-פי שיש כמה דעות ורות ונפסדות של המתקרים והאפיקורסים עד שבמה מנדולים בני

התורה

המופתים הנוראים אשר יהיה אחרי כן בכל דור ודור בימי יהושע שהעמיד החמה בעולם עד שנתפרסם שמעו בכל העולם וישאר הנסים והנפלאות המבוארים בספרי המקרא ובדברי רבותינו ז"ל. והצלת חגיגה מישאל ועזרה מכבשן האש ודניאל מגוב אריות ומפלת המן שנתהפך מהפך אל הפך, שבתחלה הרג אשתו מפני אהבו המן ואחר כך נתהפך מהפך אל הפך, שהרג המן מפני אסתר. ומרדכי נתעלה ונתגדל במקומו וכו', כמו שכתוב: "והפך הוא וכו'", וכיצא בזה שאר הנסים הנוראים שעשה השם יתברך לאבותינו ולנו בנגלה ובנסתר, אף-על-פי שיש אפיקורסים המכחישים בהם בדרכי שטות והכל, אבל מי שרוצה להסתפל על האמת לאמתו וראה בעיניו כי הכל יפצה פיהם ואין צריכים לדחותם, כי השקר והשטות נופל מפיילא והאמת עד לעצמו. וראוי לנו להודות מאד להשם יתברך כל ימי חיינו אשר הבדילנו מן התועים האלה ונתן לנו תורת אמת והאיר עינינו להסתפל על האמת, עד שזכינו להאמין בה' וכמשה עבדו עד היום הזה. וכמו כן עכשיו בענין המחלקת ותקומתה שבין הצדיקים והנוראים עד שאין אהר יודע היכן האמת. אם ירצה האדם להסתפל על האמת לאמתו ולא ימעה את עצמו, בודאי יזכה לידע האמת ויבא לאמונה שלמה, כי אמונה תלויה באמת כפי"ל. הינו בשרוצה לזכות לאמונה שלמה צריך לו להסתפל רק על האמת ולהיות חפץ

ישראל נתפסו בהם, עד שנמצא בספרי המפרשים שנרפסים אצל המקראות הגדולות שפתיחת פי האתון היה במראה, רחמנא לצלו, רחמנא לשיובו, מהאי דעתא שבשטא, שהיא כפירה גמורה ואין אפיקורסות גדול מזה, רחמנא לצלו, וקצתם אומרים דעות זרות של כפירות של שטות והכל על שאר המופתים הנוראים, כמובא בספריהם, אשרי מי שזוכה לכלי להסתפל בהם כלל, אבל אף-על-פירכיו מי שרוצה להסתפל על האמת לאמתו כפי המקבל בדנינו מדור לדור, יבין וידע באמת שכל הנסים והמופתים היו בגשמיות, כמבאר בהתורה הקדושה ובנביאים ובכתובים ובתלמוד בבלי וירושלמי ומדרשים:

כי השם יתברך הוציאם ממצרים בנסים ונפלאים בגשמיות שעשה מהמים דם למצרים ולישראל היה מים וכיצא בזה בשאר המכות, וקרע לנו את הים והעבירנו בתוכו בדרך והמצרים רדפו אחריהם ונשקעו בו בפקדתו ובגורתו יתברך והיה עשר נסים נוראים על הים, כמבאר במדרשים ובגמרא. וכן שאר הנסים הנוראים, לכל האותות והמופתים והמורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, שהוריד את המן ארבעים שנה רצופים, הנשמע כזאת או הנראה כמוהו?! כמו שכתוב: "כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך הנהיה כדבר הזה הנשמע כמוהו השמע עם וכו'". וכן

בְּאֵמַת תְּמִיד וְלִבְלִי לְהוֹצִיא שׁוֹם דְּבַר שֶׁקָּרַח מִפּוֹי וְלִבְלִי לְרַמּוֹת אֶת חֲבֵרוֹ וּמִפְּלֵ שֶׁבֶן שְׂלֹא לְהַמְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, רַק יִסְתַּכֵּל עַל הָאֵמַת לְאִמְתוֹ וְאֵן יִבִּין שְׁבִנְדָאֵי רֵאוּי לֹא לְהֵאֱמִין בְּהֵשֶׁם יִתְבַּרַךְ וּבְהַצְדִּיקִים אֲמִתִּים, אֶף-עַל-פִּי שֵׁישׁ לֹא כִּמְהָ קִשּׁוֹת וּבְלִבּוֹלִים שְׂאוּנֵי יָכוֹל לְתַרְצֵם, אֲבָל אֶף-עַל-פִּירֵבִין יִבִּין מִרְחוֹק שְׂרָאוּי לֹא לְהֵאֱמִין (בְּהֵשֶׁם יִתְבַּרַךְ), כִּי יִבִּין שֶׁהָאֵמַת הוּא כֵּךְ שֶׁגַּם בְּיַמֵּינוּ הָיוּ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זָכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה, בַּעַל מוֹפֵת גְּדוֹל וְגוֹרָא מְאֹד. אֶף-עַל-פִּי שֵׁישׁ הִרְבֵּה כּוֹפְרִים שְׂמַחְלוֹצְצִים מִשְׁבַּחֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה, עַד שֶׁכִּפְּהָ אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים וְצְדִיקִים נִתְפָּסוּ בְּרִשְׁתׁ שְׁלֹחַם וְחוֹלְקִים עַל מַה שֶׁהִרְפִּיסוּ סֵפֶר שְׁבַחֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְ"ל. וְקָצַח אוֹמְרִים שֶׁהַמוֹפְתִים אֵמַת, אֲבָל לֹא הָיָה רֵאוּי לְהִדְפִּסָם, וּבְמַחֲוִילָה מְכַבְּדֵם הַגְּדוֹל, גַּם הֵם שָׁגוּ בְּזָה, כִּי עָקַר פְּתָדָם שֶׁל הַבְּשָׂרִים שְׂאוֹמְרִים שְׂלֹא הָיוּ צְרִיכִים לְהִדְפִּסָם הוּא מִחַמַּת לְצַנּוּת הַכּוֹפְרִים וְהַמְתַּנַּגְּדִים, אֲבָל בְּשִׁבְלֵי זֶה אֵין רֵאוּי לְמַנַּע הָאֵמַת מִהַחֲפִיץ בְּאֵמַת, וְיֵאָבְדוּ הֵם וְאֵלֶּף פִּיּוֹצָא בָּהֶם וְדַבַּר אֶחָד מִדְּבָרֵי הַתּוֹרָה אֵל יִתְבַּלְּל, כִּי בְּאֵמַת רַב הַדְּבָרִים הַנִּדְפָּסִים בְּשְׁבַחֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זָכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה, רַבָּם כְּכֹלָם מְסַפְּרִים כֹּל הָעוֹלָם מִכְּבָר וְהַמוֹפְתִים הַגּוֹרָאִים שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זָכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה מְפָרְסְמִים כְּכֹל הָעוֹלָם וּבִפְרָט בֵּין רֵאוּי הֵשֶׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׂמוֹ, וּבְכָר סֵפֶר צְדִיק גְּדוֹל אֶחָד מְגִדְלֵי תַלְמוּדֵיו וְאָמַר בְּפִרוּשׁ בְּבֵית

הַנִּסְתָּת כְּרַבִּים כְּשַׁעַת הַדְּרִשָּׁה שְׂבָאֵם לֹא נִמְצָא שְׁבַחֵי הָאֶרֶץ וְ"ל יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁנִּדְפָּסוּ, רֵאוּנֵי אֲנַחְנוּ מִדְּבַרנוּ יוֹתֵר מִזֶּה, כִּמְפָרְסָם זֶה הַסְּפֹר. וְהַכֵּלָל, שֶׁעָקַר הוּא הָאֵמַת לְהַסְתַּכֵּל עַל הָאֵמַת לְאִמְתוֹ כִּי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה יִזְכָּה לְאִמּוֹנָה שְׂלֵמָה כִּי"ל:

ד אֲבָל מְבָרַךְ בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְשָׁאֵי אֶפְשָׁר לְכַוֵּן לְאֵמַת כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמַקְבְּלִין כֹּל הַעֲצוֹת מִצְדִּיקֵי הַדּוֹה, כִּי עֲצוֹת שְׁלֹחַם הֵם בְּחִינַת בְּלֹה זָרַע אֵמַת, כִּי כְלִיּוֹת יוֹעֲצוֹת וְהַכְּלִיּוֹת הֵם כְּלֵי הַהוֹלָדָה שֵׁשֶׁם נִתְבַּשֵּׁל הַזָּרַע הַיּוֹרֵד מִהַמּוֹחַ וְכִמּוֹ כֵּן שֵׁם נִתְבַּשֵּׁל וְנִגְמַר הַעֲצָה הַיּוֹרֵדֵת מִהַמּוֹחַ לְהַכְּלִיּוֹת הַיּוֹעֲצוֹת, וְעַל-כֵּן כִּשְׂמַקְבְּלִין עֲצָה מִהָאָדָם כֵּאלֹו מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ זָרַע וְהוּא בְּחִינַת גִּשּׁוּאִין, וְהַכֵּל לְפִי מַה שֶׁהוּא אָדָם, כִּי כִשְׂמַקְבְּלִין עֲצוֹת מִהַצְדִּיק הוּא בְּחִינַת גִּשּׁוּאִין בְּקַדְשָׁה וְזוֹכִין עַל-יְדֵי זֶה לְאֵמַת, כִּי עֲצוֹת הַצְדִּיק הֵם בְּחִינַת בְּלֹה זָרַע אֵמַת, וְלְהַפְּדָה לְהַפְּדָה כִּשְׂמַקְבְּלִין עֲצוֹת מִהַרְשָׁעִים הַמְתַּנַּגְּדִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְדִּיק הוּא בְּחִינַת גִּשּׁוּאִין וְקַלְפָּה, בְּחִינַת הַנְּחִשׁ הַשִּׂיאֵנִי וְכו', (עו"ש כֹּל זֶה הֵיטֵב). וּמְבָרַךְ שֵׁם שְׁעַל-יְדֵי מְצוֹת צִיצִית הָאָדָם נִצָּל מִעֲצַת הַנְּחִשׁ, מִעֲצַת הַרְשָׁעִים מִבְּחִינַת גִּשּׁוּאִין וְזוֹכָה לְעֲצַת הַצְדִּיקִים. זֶה בְּחִינַת כֵּן פֶּתַח יוֹסֵף כֵּן פֶּתַח עֲלֵי עֵין, כִּי צִיצִית הֵם בְּחִינַת עֵינַם, בְּחִינַת מִצִּין מִן הַתְּרַפִּים וְכו' וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבְּחִינַת כֵּן פֶּתַח, שֶׁהוּא בְּחִינַת גִּשּׁוּאִין וְקַדְשָׁה וְכו' הֵינִי לְקַבֵּל עֲצַת

16

הצדיקים שעל-ידי זה זוכין לאמונה ועל-
ידי זה תבא הנאולה, בחינת תבואי תשורי
מראש אמונה וכו', (ענין שם של זה הימים):

ה זוהי בחינת מצה וקרור וחרסת וארבע
בוסות של יין, כי מבאר בפתכים
ענין תקף הנס של פסח. וכן נמשך הארת
תקף הנס הנורא הזה בכל שנה ושנה בכל
פסח ופסח. והענין בקצור, שאז היו
המצרים, שהם הקלפות, נאחזין בהם מאד
מאד עד שאם היו האור והמחין יורד
להם בהדרגה פסדר כמו שיורד בכל
השנה פסדר בהדרגה, לא היה אפשר
להם לצאת בשום אופן, כי היו נאחזין
הקלפות בהם ביותר, על-כן עשה השם
יתברך עמקם גם נפלא ונורא שהאיר אור
גדול ונורא מאד פתאם בפעם אחת שלא
בהדרגה ושללא פסדר, כי ליל פסח
בתחלת הלילה יורדו בפעם אחת כל
המחין הדרגות ראשון, ונדרגות שני,
וקטנות ראשון ושני שלא בהדרגה ושללא
פסדר. מה שאין בן בכל השנה, שאין
מקולין המחין בלילה כי אם ביום, וגם
ביום צריכין לקבלם בהדרגה פסדר.
ועקשיו חמל עלינו השם יתברך חמלה
גדולה ומאיר עלינו כל המחין בלילה
בפעם אחת שלא בהדרגה ופסדר, ועל-ידי
זה דקא אנו נגאלין, כי על-ידי האור
הגדול הזה נתבטלון הקלפות ואנו יוצאין
מגלות מצרים וכו', ענין שם:

וזוהי בחינת מה שכתוב בהתורה הנ"ל, כי
אי אפשר לצאת מגלות מצרים וכן

מכל הגלויות שמכניז בשם מצרים, פמוכא,
כי אם על-ידי אמונה בנ"ל, שעקר הגלות
היה על פנים האמונה ועקר הנאולה תהיה
רק על-ידי תקון האמונה, ולאמונה אי
אפשר לזכות כי אם על-ידי אמת, ואמת
אי אפשר לקבל כי אם על-ידי עצת
הצדיקים שמקבלים מהם, שהם בחינת
"כלו זרע אמת", שהם בחינת תר"ג עטין
דאוריתא להכניע ולכפול עצת הרשעים
המתנגדים אל האמת, שהם בחינת עצת
הנחש הקדמוני וכו' בנ"ל ועקשיו בעת
שאריכין לצאת מגלות מצרים עדן לא
קבלו תר"ג עטין דאוריתא, כי עדן היה
קדם מתן תורה ואם היה השם יתברך
רוצה להמתין שלא זכו לאור האמת עד
שיקבלו תחלה כל העצות הקדושים,
שהם תר"ג עטין דאוריתא, חס ושלום
היו נשקעים שם, כי לא היה אפשר להם
לקבל העצות בהדרגה שם, מחמת שהיו
נאחזים בהם ממאז מצרים מאד, שהם
בחינת עצת הנחש, שהם פנגד העצות
הקדושים, כי רוע שגלות מצרים היה על
המא אדם הראשון, שעל-ידי זה נמשך
זהמת הנחש שהם העצות רעות של
העוברי בוכבים והאפיקורסים והרשעים
וכן כל מיני עצות שאינן טובות של כל
החולקים על נקדת האמת, כלם נמשכין
ונשתלשלין משם מבחינת עצת הנחש
הקדמוני, שהוא בחינת זהמת הנחש,
שהיה עקר בחינת גלות מצרים שהיה על
המא אדם הראשון, פמוכא, ומחמת תקף
הגלות מצרים לא היה באפשר להאיר

עליהם שום עצה כי אם היו מגלין להם עמין דאורייתא שם, חס ושלום היו נפגמים גם העצות הקדושות על-ידי עצות הנחש, שהיו בחינת מטאת מצרים שהיה נאחו בהם אז מאד. ואם פן מהיכן יזכו לגאולה מאחר שאין יכולין לקבל העצות הקדושות של משה רבנו אם פן אין יכולין לזכות לאמת, וכשאין אמת אין זוכין לאמונה. ואם פן איך יגאלו ויצאו מצרים, כי אי אפשר להגאל כי אם על-ידי אמונה פנ"ל. על-כן הפליא השם ותברך חסדו עמנו והאיר עלינו אור גדול ונורא מאד שלא בהדרגה, דהינו שהשם ותברך חמל עלינו והאיר עלינו אור האמת קדם שזכינו לקבל העצות הקדושים, שהם תרנ"ג עמין דאורייתא שקבלנו במעמד הר סיני. ועל-ידי זה זכינו לאמונה גדולה ועל-ידי זה היתה הגאולה מצרים, כי בשעת יציאת מצרים זכו לאמונה שלמה וגדולה מאד, כמבאר בכמה פסוקים, כמו שכתוב: "לכתך אחרי במדבר וכו'". וכמו שפרש רש"י, פראי הם והאמונה שהאמינו בי ויצאו וכו', כי לא אמרו איך יצא למדבר בלי שום צרה לדרך וכו' וכמובא. נמצא, שזכו אז לאמונה גדולה מאד ועל-ידי זה היתה עקר הגאולה, כי עקר הגאולה על-ידי אמונה פנ"ל ולאמונה הגדולה הזאת זכו על-ידי גדל אור האמת שהאיר עליהם השם ותברך בחסדו שלא בהדרגה, דהינו שזכו לעצם האמת קדם שקבלו העצות הקדושות שהם תרנ"ג עמין דאורייתא.

וזהו בחינת המחין הגדולים והנוראים שהאיר עליהם השם ותברך שלא בהדרגה בשעת יציאת מצרים, הינו בחינת אור האמת שהאיר עליהם שלא בהדרגה, הינו קדם שקבלו העצות הקדושות פנ"ל:

כי אמת הוא כולל כל מיני מחין שפעולם, כי עקר תכלית גדלות המחין הוא האמת. וכמוכן בדברי רבנו זכרנו לברכה במקום אחר שעקר שלמות המחין וכל החדישין דאורייתא הוא רק פשהוא באמת, כמבאר בהשיחה הקדושה הנדפסת בלקוטי תניינא המתחיל: גדל יקרת המחשבה נודע לי עתה וכו', עין שם, שעקר הוא האמת. כי עקר שלמות המחין דקדושה הוא האמת, כי בודאי אין זה נקרא מח וחקמה בשמתחכם בתקמתו להפך האמת. כי חכמות חיצוניות אי-על פי שלפעמים באים על איזה חכמה בענין העולם הזה, אבל מאחר שעל-ידי חכמתם הם מתרחקים מן עצם האמת, דהינו מהשם ותברך ברוך הוא, על-כן אין חכמתם נחשבת בשם חכמה כלל, כמו שכתוב: "הנה בדבר ה' מאסו וחקמת מה להם". וכן כל מיני חכמות של בני אדם שעל-ידי אלו החכמות נרחקים חס ושלום, מהשם ותברך אינם נקראים חכמות כלל. ועקר החכמה והמחין הוא פשוטין על-ידי זה החכמה להתקרב להשם ותברך ולתורתו ולעבודתו באמת. וכל מה שמתקרבין אל האמת יותר נקרא

שמעתתא אליבא דהלכתא ולמוד גמרא ופוסקים וזוכה לידע כל דין ומצוות התורה באמת, זהו בחינת מחין דנגלות באמת ועקר הנגלות המחין הוא מה שזוכה לידע אמתת הדין על מבונו, אבל גם במחין גדלות יש כמה בחינות, כי אפלו פשיודעים אמתת הדין והמצוה, עדו צריכין להשיג ולדע איד לזכות לעבד את ה' באמת לקיים כל המצוות באמת כרצונו ויתברך, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה, ועל זה צריכין להתנגע כל ימיו עד שזוכה לעבודת ה' באמת. ועל-ידי זה זוכה להפיר אותו יתברך שהוא עצם האמת, שזהו עקר התכלית, כמו שכתוב: "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל ורוע אותי וכו'":

ו ועל-כן ראוי לנו לבבות ולצעק יום ויללה נבמוש רישא בכותלא דביתא. בת עמי חגרי שק התפלישי בעפרים אבל יחיד עשי לך מספד תמרוירם. על גדל השכר והצרה הגדולה הנשמעת בעולם, אשר עדו לא היתה בזאת, אשר נתחברו בכמה מקומות כמה בתות רשעים גמורים מפרסמים, ועשו לעצמן חברת חנוך גערים ללמד בני ישראל הקטנים חכמות חיצוניות ולשונות העוברי כוכבים. והם כמטמאים הכל פיהם הקדוש ועוקרים אותם בתייהם מטמנותם מהשם יתברך ומן התורה, כי מרגילים אותם בדרך העוברי כוכבים

מחין דנגלות יותר, שזהו בחינת בן חמש למקרא בן עשר שנים למשנה בן ט"ו וכו', שמבאר בפניות של פסח, שהם כלל כל המחין דקמנות ונגלות ראשון ושני, שמרמו במשנה זאת, עין שם. וכל אלו המחין כלולים באמת, כי בן חמש שנים למקרא. ואז זוכין לקבל מוח אמתי על-ידי מקרא, שהוא מוח של אמת, כי כל המחין כלולין בהתורה, שהיא בחינת אמת, כמו שכתוב: "תורת אמת וכו'". אבל מחמת שאין התינוק יכול לקבל אז כי אם המקרא בפשוטו, על-כן נקרא עדו מחין דקמנות מחמת שאינו יודע עדו עצם האמת הנעלם במקרא, שהוא כל דיני מצוות התורה הנעלמים בהמקרא, כי במקרא עדו אין יכולין להורות שום דין ואין יודעים עדו איד לקיים שום מצוה, כי כל מצות תפלין נאמר בתורה בפסוק אחר: "והיה לאות על ידך וכו'". ואין יודעין איד לכתבו ולהניחו וכל פרטי הדינים עד שלומדוין תורה שבעל פה. וכן בשאר המצוות, ועל-כן כשהתינוק לומד מקרא אף-על-פי שהוא מוח אמתי, אבל מחמת שעדו עצם האמת נעלם שם, על-כן נקרא מחין דקמנות ואחר כך נתגדל המח יותר וזוכה למשנה, ושם מבאר האמת יותר, כי שם מבארוין דיני התורה, אבל מחמת שאם ממשנה אי אפשר להורות דין, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, על-כן אין המח נגדל בשלמות, כי עדו לא זכה להשיג האמת בשלמות ואחר כך כשזוכה לגמרא ולאסקו

ובמלבושיהם מנעוריהם והם צודים נפשות וקרות לפורחות לגיהנום, או לנו כי שרדנו, או לנו על שברנו, או ואבוי, ואם אמרתי אספרה כמו אפס קצה מעצם הצרה הזאת יכלו המון ורעות, כי אין רעה גדולה מזו, באשר נראה בחוש שכל אלו הנערים שנתגדלו על-פי הדרכים הרעים האלו הם אפיקורסים מפרסמים והם גרועים ממשמידים, ומחללים שבת בפרהסיא ומתלווצצים מפל התורה בלה. ויותר מתורה שבעל פה מדברי התלמוד ואגדות רבותינו ז"ל עד שאסור לחזר ולהעלות על הכתב ומכל שכן בעל פה, דבריהם הרעים והפסים, אשר הן הן האפיקורסים הגמורים שהזכירו רבותינו ז"ל, כי רבותינו ז"ל אמרו שאפלו הכופר בדבר אחד מדברי חכמינו ז"ל נקרא אפיקורוס, מפל שפן שהם כופרים ברב דברי רבותינו ז"ל ובכל התורה בלה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מהו שילמד אדם את בנו חכמה וניית? ויהיבו, ולמדנו בשעה שאינו לא יום ולא לילה. וכמבאר באלישיך ובשלה"ה ובשאר ספרים גדל האסור ללמד חכמות חיצוניות ולשונות, רחמנא לצלן, מלבד מה שזכבולין הכל פה תקדוש של תינוקות של בית רבן שיעסקו בדברים חיצוניים שאסור לעסק בהם, ואי אפשר להתופח ולטעון עמהם על דרכיהם, כי מהפכים דברי אלקים חיים ומוציאין להם סברות הפוכות של שמות והכל, שצריכין, חס ושלום, להרגיל את התינוק בדרכים נכונים הרעים הללו, בדרכים רעים אשר

לא נשמעו מעולם. וכל דרכם והנהגותם הוא רק להמשיך את התינוק בדרכי העובדי פוכבים מנעוריו אשר התורה תקדושה והזרינו להתרחק מהם ומדרכיהם, כמו שכתוב: "ויתעברו בגוים וילמדו מעשיהם". וכמו שכתוב: "ובחקתיהם לא תלכו". וכמבאר בשלחן ערוך יורה דעה סימן קעה, שצריך להיות מבדל מהם במלבושיהם ובמעשיו וכו'. ואין צורך להאריך ולבאר עצם הצרה הגדולה הזאת אשר פמזהו לא נהיתה, אשר על זה התנבאו כל נביאנו שיהיה בסוף הימים צרה אשר פמזהו לא נהיתה, כמו שכתוב: "והיתה עת צרה ליעקב אשר פמזהו לא נהיתה וכמוהו לא תוסיף וכו'". אשרי מי שזוכה בימים האלה להתרחק את עצמו ואת בניו מהם, ואם אין בדינו למנעם בעוונותינו הרבים, על כל פנים החיוב על כל אחד מאנשי ישראל הבשרים להזהיר את בניו ואת בני בניו לדורות שיתרחקו בכל מיני התרחקות מדרכים אלו. ושלא לתן את בניו לחדר שלומדים בו אחד מהבנים אלו והולכים בדרכים אלו הרעים הנ"ל, אף-על-פי שאצל זה המלמד אין עוסקים בלמוד הרע הזה רק לומדים אצלו תורה תקדושה גמרא ופוסקים, רק שקצת תלמידים לומדים במקום אחר אלו הענינים, אף-על-פי-כן אסור להתחבר עמהם כלל שלא ימשיכו את בניו חס ושלום, לדרכם הרעה ולסברותיהם הפרות שלא יניסו בו חס ושלום, איזה תאוה ללמד ספריהם הרעים, רחמנא

לד

בעצמן נמשכין מן האמת, על דם אנו זוכין לאור עצם האמת, אבל עכשיו בליל פסח מאיר עלינו אור האמת בעצמו, שהוא אור חכמה עלאה קדם שנמשך למטה להתלבש בבחינת עצות, כי עדין לא זכינו לקבל תר"ג עטין דאורייתא, שעל דם זוכין לאמת, ואף-על-פי-כן זכינו שהאיר עלינו אור האמת הגדול בעצם ועל-ידי זה דיקא זכינו לאמונה שלמה, שעל-ידי זה גאלנו השם ותברך מגלות מצרים והיו בחינת מצה שהוא מחין דגדלות דאבא, שהוא חכמה עלאה, שהוא בחינת אור עצם האמת:

ח ועל-יבן צריכין לשמרה מחמין, כי אנו צריכין למהר לאפותה מיד קדם שנתחמין, כי עכשיו אין אנו יכולין להמתין עד חמוץ העפה חם ושלום, שלא יתאחו שם וזמת הנחש, שהם עצות הרעות הנמשכות מאכילת עין הרעת טוב ורע, בחינת הנחש השיאני ואכל, כי דויע שהאכילה היא בחינת דעת, כי מוח ודעת האדם נמשך כפי אכילתו, שהוא חיות אדם. (נמסאר דבר רבנו זרנו לרבה במקום אחר).

ועל-יבן אחר מתן תורה שזכינו לקבל תר"ג עטין דאורייתא או החמין מתר, כי על-ידי העצות הקדושות נמתק החמין, כי העצות הקדושות הם על-ידי ישוב הרעות, כי בכל מקום שיש עצה אינו בהפוזן ובבדלה, רק צריכין לישוב דעתו היטב לחשב ממשכות לשות עצות בנפשו איד להתנהג באפן שזכה אל אמתת התכלית שבשביל זה נברא בזה העולם השפל

לצלן, והשם יתברך ורחם על כלליות ישראל וימרה גאלתנו ויביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו, או יתגלה האמת, כמו שכתוב: "אמת מארץ תצמח וכו'":

ז נחזור לענינו, שעקר כל המחין כולוין באמת כנ"ל. והוה עצם הנס של פסח שמאיר עלינו או עצם האמת שכולל כל המחין קדם שזוכין לקבל העצות הקדושות, שהם בחינת תר"ג עטין דאורייתא כנ"ל. ועל-יבן צריכין לאכל מצה או חמין אסור לנו לגמרי במשהו בכל יראה וכל ימצא, כי מבאר בכתבים שמצה הוא בחינת מחין דגדלות דאבא, שהוא חכמה, שהם מחין גדולים ונוראים מאד, הינו שעכשיו אנו ממשכין עצם האמת,

שהוא אור החכמה בעצמו, שהוא אור העליון הגדול והנורא המאיר עלינו עתה בפסח שלא בהדרגה, כי קדם שזכינו להמשיך מפי המח הנמשכין מוחכמה למטה במקום הפליות יועצות ששם נעשין עצות הקדושות בחינת תר"ג עטין דאורייתא, שתמיד אי אפשר לקבל שום מח שהוא בחינת אמת כנ"ל כי אם על-ידי אלו העצות כנ"ל, אבל עכשיו מאיר עלינו עצם המוח, שהוא אור החכמה בעצמו, שהוא בחינת עצם האמת, כי החכמה העליונה האמתית הוא בחינת עצם האמת, כי זה עקר הגדלות המח מה שזוכין לפנימיות עצם האמת ביותר, אבל תמיד בכל השנה אי אפשר לקבל שום מח, שהוא בחינת אמת כי אם על-ידי העצות הקדושות שהם

הַמְלֵא מְכַאֲבוֹת וְכוּ', וְזֶהוּ בְּחִינַת חֲמוּץ הַמֶּחֶם דְּקַדְשָׁה, שְׂבֻדָּה לְלוֹל כֹּל מַזֶּה שְׂמֻעָנִים בְּעֵינָיו גְּדוֹל בְּכֹל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה כְּדִי לְבַרֵּר הַדִּין הַקְּדוּשׁ עַל בְּרִיּוֹ אוֹ מִי שְׂמֻעָן בְּאַמְתָּת כְּדִי לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיתָא אֲמַתִּים כְּפִי בְּחִינַתוֹ אוֹ מִי שְׂחֻשֵׁב מִחֻשְׁבוֹת אֵיךְ לְזַכּוֹת לְעֵצָה אֲמַתִּית אֵיךְ לְהַנְצִיל מִהַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה וְלִזְכוֹת לְעַבְדוּת ה' בְּאַמְתָּת, שְׂפָל זֶה הוּא בְּחִינַת עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲמוּץ הַמֶּחֶם דְּקַדְשָׁה, כִּי הָעֵצָה הוּא טַפֵּי הַמֶּחֶם שְׂנֻמְשָׁכָה מִן הַמֶּחֶם וְנִתְבַּשְׁלָה בְּכִלִּיּוֹת הַיּוֹעֲצוֹת, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת טַפֵּי הַזֶּרַע הַגּוֹמְשִׁינִן מִן הַמֶּחֶם וְנִתְבַּשְׁלוּן גַּם בֵּין בְּכִלִּיּוֹת, שֶׁהֵם כְּלֵי הַהוֹלֵדָה, (בְּבִנְיָא בְּהַתּוֹרָה הַגְּמוּשָׁה) וְהַתְּבַשְׁלוֹת טַפֵּי הַמֶּחֶם בְּכִלִּיּוֹת בְּשִׁבִיל הַהוֹלֵד הוֹלֵדָה דְּקַדְשָׁה אוֹ הַהוֹלֵד עֵצָה קְדוּשָׁה, זֶה בְּחִינַת חֲמוּץ וְשֹׂאֵר דְּקַדְשָׁה, שֶׁהֵם מִחֲמוּצֵין אֶת הָעֵסָה שֶׁתְּהִיָּה מְמַעֲמַת יוֹתֵר לְאַכִּילָה, אֲבָל צְרִיכִין לְשַׂמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת אֵלוֹ טַפֵּי הַמֶּחֶם שֶׁלֹּא יִתְחַמְצוּ, חֵם וְשִׁלּוּם, כִּי אִם בְּקַדְשָׁה גְדוּלָה בְּעַת הַצֵּדֵק לְבַד בְּשִׁבִיל הוֹלֵדָה קְדוּשָׁה אוֹ בְּשִׁבִיל עֵצָה קְדוּשָׁה, כִּי בְּשֵׂאִין מְזֻמְרִין אֶת הַמֶּחֶם הַיָּטִב בְּקָל יוֹכֵל לְהַחֲמוּץ חֵם וְשִׁלּוּם בְּהַרְהוּרִים רַעִים, בְּתַאֲוֹת רַעוּת, עַד שֶׁחֵם וְשִׁלּוּם יוֹכֵל לְפָגֵם בְּטַפֵּי הַמֶּחֶם רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא הַיֵּצֵר הָרַע שְׂבֻעֵסָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְמִי מְעַבֵּב שְׂאֵוֹר שְׂבֻעֵסָה, כִּי כֹל הַיֵּצֵר הָרַע

הוּא בְּחִינַת חֲמוּץ הַמֶּחֶם שְׂמֻחְמוּץ אֶת הַמֶּחֶם בְּמַחֲשָׁבוֹת רַעוּת וְהַרְהוּרִים רַעִים וּבְתַאֲוֹת רַעוּת, שְׂעֵלֵי-דִי זֶה נִפְגְּמוֹן חֵם וְשִׁלּוּם, טַפֵּי הַמֶּחֶם וְזֶהוּ בְּאִין כֹּל הַתְּנָמִים וְכֹל הָעַבְדוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִין חֲכָמָה וְאִין תְּבוּנָה וְאִין עֵצָה לְעַמֵּד בְּגִידוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׂכֻלָּה מִתְרַ"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲמוּץ הַמֶּחֶם דְּקַדְשָׁה כְּנ"ל. כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּכִלִּין, וְעַל-כֵּן בְּשִׁבְעוֹת שְׂאֵוֹ הוּא מִתֵּן תּוֹרָה שְׂזַכֵּנוּ לְקַבֵּל תְּרַ"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיתָא, עַל-כֵּן מְצֻוֵה לְהִבְיֵא שְׂתֵי הַלֶּחֶם מִחֲמוּץ דִּיקָא, כִּי אִזְ נִמְתַּק הַחֲמוּץ עַל-יְדֵי תְּרַ"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיתָא וְאִזְ נִמְתַּק הַדִּין בְּשִׂרְשׁוֹ, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי חֲמוּץ מְכַנְעֵה וְהַמַּת הַנְּחָשׁ, בְּחִינַת הַנְּחָשׁ הַשֵּׂאִנִי, שֶׁהוּא עֲצַת הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם חֲמוּץ הַמֶּחֶם דְּסַמְרָא אַחְרָא כְּנ"ל, כִּי עֲכָשׁוּ בְּשִׁבְעוֹת נִמְתַּק הַחֲמוּץ, כִּי עֲכָשׁוּ כֹל כַּח שֶׁל חֲמוּץ הָעֵסָה נִמְשָׁךְ מִחֲמוּץ הַמֶּחֶם דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא תְּרַ"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיתָא, דְּהִינּוּ הָעֵינִין וְחֲמוּץ הַמֶּחֶם בְּתוֹרָה וּבְעַבְדוּת ה' בְּאַמְתָּת כְּדִי לִידַע אֲמַתִּית רְצוֹנוֹ וְהַתְּקַדֵּד כֹּל אַחַד לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ, אֲבָל עֲכָשׁוּ בְּפֶסַח קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה שְׂאֵוֹ עַדוֹן לֹא זָכִינוּ לְקַבֵּל תְּרַ"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיתָא וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְמַחֵן עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ הָעֲצוֹת בְּהַדְרָגָה בְּסִדְרָה, שֶׁלֹּא יִתְאַהוּוּ בְּהֵם הַקְּלַפּוֹת, שֶׁהֵם עֲצַת הַנְּחָשׁ שֶׁהֵיוּ נִאֲחִזִּים בְּהֵם כְּנ"ל, עַל-כֵּן אֲסוּר לְאַכֵּל הַחֲמוּץ כֹּלל, כִּי עֲכָשׁוּ אוֹר הַמַּחֲוִין הָעֵלְיוֹנִים מְאִירִין בְּעֲצָמָן קִדְּם שְׂבֵאוֹ לִידֵי חֲמוּץ לְהַתְּבַשֵּׁל בְּכִלִּיּוֹת בְּבְחִינַת עֲצוֹת כְּנ"ל.

11

ארה חיים

ועליבן עתה אין החמץ יוגם מן הקדשה כלל, אדרבא, בפסח נמשך כל החמץ מבחינת הנחש השיאני, מעצת הנחש מזהמת הנחש, שהם עקר חמץ וישאור דסמרא אחרא, כי עכשיו עדן אי אפשר להמשיך אור האמת על ידי בחינת חמוץ המוח דקדושה, שהוא בחינת עצות קדושות, כי עכשיו עדן אי אפשר לקבל שום עצת קדושה מחמת תקף אחיות הזקמא שהיא עצת הנחש פנ"ל, רק אנו צריכין לקבל אור האמת בעצמו קדם שגחמין ונתלבש בבחינת עצות. והוה בחינת מצה פנ"ל, כי מתקף הגלות אי אפשר להמתין כלל עד שיתלבש האמת בבחינת העצות, כי תקף שיהיו געשין עצות ותאחוז בהם אחיות הזקמא שהיא עצת הנחש ויהפך כל העצות מהפך אל הפך, על-כן אנו צריכים לצאת בחפזון על ידי עצם אור האמת, שנהו בחינת מצה פנ"ל. וכמו שאנו אומרים, מצה זו שאנו אוכלין על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להתמין עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם, שנאמר, "ויאפו את וכו'" ולא יכלו להתמקמה" וכו'. הינו פנ"ל, שלא הוה אפשר להם להגאל מתקף הגלות כי אם בחפזון על ידי התגלות אלקות שהוא עצם האמת שנתגלה עליהם קדם חמוץ העפה שהוא בחינת קדם התבשלות העצה, כי לא יכלו להתמקמה עד שתגמר העצה להתבשל שלא ותאחוז בהם הקלפות, שהם עצת

הנחש, שזה הוה עקר הגלות שגמשך מחמא אדם הראשון מבחינת הנחש השיאני פנ"ל:

ט וזהו בחינת מרור שאנו אוכלין על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, כמו שכתוב (שמות א, ט): "ומררו את חייכם בעבודה קשה בחמר ובלבנים וכו'". כי מרור הוא בחינת: "ומוצא אני מר ממות את האשה אשר היא מצודים וחרמים וכל טוב לפני האלהים ימלט ממנה וחוטא ילכד בה", שהיא בחינת עצת הנחש הקדמוני שהביא מיתה לעולם שמשם נמשכין כל העצות רעות שבעולם של כל מיני פתות הכרתקים מעבודת ה' באמת. והוה בחינת כל המצודים וחרמים ורשתות ומכמורות מה שהיצר הרע פורש על האדם בכל יום, כמו שכתוב: "רשת הכינו לפעמי". וכמו שכתוב: "בארח זו אהלך ממנו פח לי". כי הוא מבלבל את האדם בכל עת בעצות רעות כדי לרחקו מהשם יתברך. והוה עקר המרירות מה שצריך כל אדם לסבל קדם שיופנה לעבודת ה' באמת, כי אין מרירות גדול מזה בשיאנו יודע לשית עצות בנפשו איד להתנהג, ובפרט ועקר בעבודת ה' אשר זה עקר התכלית והסוף של האדם וכל אחד יודע שאין שום תכלית בעולם כי אם לאחו בעבודת ה' כל ימי חייו:

דף קנא
דף ס"ד

י אכל ועירין אנון שיודעים עצות אמתיות איד לסור ולשוב מני

השף. ואין יודעים לשות עצות בנפשו איד
 להתנהג באפן שזוכה להיות איש בשר
 באמת. ובמו שצדק על זה דוד המלך עליו
 השלום: "עד אנה אשית עצות בנפשי וגון
 בלבבי ויום וכיו". וזה ידוע מאד למו
 שרוצה לחוס על חיו ולכנס בעבודת ה'
 שצריך לטבל מרירות גדול קדם שזוכה
 לעצה אמיתית פראוי לו באמת לפי
 בחינתו. ובאמת אי אפשר לקבל שום עצה
 כי אם מצדיקי הדור האמתיים, (פמבאר
 בהתורה ב"ל), אבל הפעל דבר הניח עצמו גם
 על זה ובלבל את העולם והכנים מחלקת
 גדול בין הצדיקים עד שאין שום אחד
 יודע האמת למו להתקרב, עד אשר הם
 ושלו, אברה עצה מכני ישראל עם
 מגלה התפיצים לשוב אליו ותברך, אבל
 באמת השם ותברך חומל עלינו בכל דור
 ובכל זמן ויום ושולח לנו ומאיר עלינו אור
 האמת בעצם, שזהו בחינת יציאת מצרים,
 בחינת מצה ב"ל. ועל ידי זה אנו זוכין
 לאמונה ומתקרבים אליו ותברך ונגאלין
 מן הגלות בכלל ובפרט. ועל ידי אור
 האמת הנה נמתק ונתפטר מרירות העצה
 של עצת הנחש וזוכין אחר כך לקבל עצה
 שלמה וקדושה. וזה בחינת אכילת מרור
 להתמיתק ולכפול מרירות עצת הנחש,
 שהוא מר ממות, שעל ידי זה אין יכולין
 לשות עצות בנפשו, שזהו המרירות קשה
 על האדם מן הכל. ועל ידי בחינת מצה,
 בחינת אור עצם האמת שנתגלה בשעת
 יציאת מצרים וכן בכל דור ודור, על ידי
 זה נגאלין וזוכין אחר כך לכפול עצות

רעות שאינן אמיתיות הנמשכין מעצת
 הנחש ולקבל עצות קדושות, שהם בחינת
 תר"ג עטין דאורייתא שמקבלין בשבועות
 אחר שזכינו לאלה בפסח על ידי עצם
 אור האמת ובאשר ובאר עוד לקמן:

יא וזה הענין של יציאת מצרים נעשה
 בכל דור ודור ובכל אדם ובכל
 זמן, כי בכל עת שהאדם משקע, חס
 ושלו, בגלות הנפש כל אחד כפי שנתפס
 בעוונותיו ובתאוותיו, רחמנא לצלן, ויש
 לפעמים שהאדם משקע בגלות הנפש כל
 כך עד שאי אפשר לגלות לו שום עצה
 קדושה איד לצאת מן החשך והגלות, כי
 כל מה שיתנו לו איזה עצה יבואו
 החולקים על האמת ויקלקלו אותה על ידי
 עצות רעות שלמה הנמשכין מעצת הנחש
 ב"ל, אבל בשהשם ותברך רוצה לחמל
 עליו ולגאלו ולהנמותו לתהיה להכנים בו
 התעוררות להשובה לכל יהיה נדחה חס
 ושלו, אז השם ותברך מאיר בדתו עצם
 האמת קדם שמגלה לו העצות הקדושות
 ועל ידי עצם האמת זוכה לאמונה. ועל
 ידי זה נתקרב להצדיק האמת ולאנשים
 בשרים באמת ואחר כך הם מורים לו את
 הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר
 יעשה על פי עצות התורה כפי אשר הורו
 לנו חכמינו ז"ל, כי אחר יציאת מצרים
 שאז זכו לעצם אור האמת, אבל לא היה
 האור כי אם לפי שעה, פמבאר בפנות,
 רק אחר כך זוכין על ידי הפפירה
 להמשיך אור העצות בהדרגה ובמדה עד

שזוכין בשבועות לקבל תר"ג עטין דאורייתא, וכאשר יבאר עוד מזה בעזרת השם יתברך:

יב וזהו בחינת מרור זה שאנו אוכלין על וכו', כמו שכתוב: "וימרו את תייהם בעבדה קשה וכו'". כל זה הוא בחינת העצה שאין יכולין לשית עצות בנפשו על-ידי בלבול עצת הנחש, שהם כל הפסקות והבלבולים וכל עצת רשעים הנמשך משם וכמו שכתבו בזהר הקדוש: "וימרו את תייהם בעבדה קשה" - בקשוא. בחמור - בחומרא דהלכתא ובלבון שמעתתא וכו', וכל זה הוא בחינת מרירות העצה שנמשך מבחינת חמא אדם הראשון מבחינת ה'נחש השיאני', שעל-ידי זה קשין פמה קשיות בהלכה וקשה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא שכל זה הוא בחינת שאין יודעים העצה על מכוונה, כי כל התורה וההלכות בכלל הם בחינת עצות, כמו שכתוב: "לי עצה ותושיה". בחינת תר"ג עטין דאורייתא וכשאין יכולין לברר הדיו למשל שאין יודעין איהו דין של תפלין בשלמות, זהו בחינת שאין יכולין לברר העצה הזאת שהוא מצות תפלין בשלמות. נמצא, שכל הקשיות והחמרות של ההלכות הם בחינת מרירות העצה שצריכין לסבל מרירות גדול קדם שמבחרין העצה, שהיא בחינת ברור ההלכה, ברור דיני ומצוות התורה. וכמו כן כל העצות בפרטי פרטיות שצריך כל אחד ואחד בעבודת ה' שכלם כלולין בתר"ג עטין דאורייתא.

בשאין האדם זוכה לידע ברור העצה בשלמות, זהו בחינת וימרו את תייהם בעבדה קשה - בקשוא. בחמור וכו' - בלבון שמעתתא וכו' כי הכל אחד כנ"ל. ועל-יכן פתח דוד המלך, עליו השלום, את ספרו בשבח מי שזוכה להציל מעצות רעות האלו של הרשעים והחולקים על האמת, כמו שכתוב: "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו'". הרי שהשבח הראשון שבספרו שמשבח את הצדיקים הכשרים הוא מה שזוכו לכלי לילך בעצת רשעים המרחקים מן האמת, כי זהו העקר להציל מעצתם הרעות, שהם עצת הנחש, שעל-ידי זה זוכין לקבל עצות קדושות של צדיקי אמת, שהם בחינת תר"ג עטין דאורייתא, שעל-ידי זה זוכין לאמת ואמונה, שעל-ידי זה עקר הגאולה וכו' כנ"ל:

יג וזה בחינת חרסת שהם זכר לטיט, כי מבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי ציצית, שהם תקון הברית, נצולין מעצת הנחש וזוכין לעצות דקדשה וכו'. וזהו בחינת וקמי כי חמרי חינוך, בחינת חותם של טיט וכו', עין שם. ועכשיו בשעת יציאת מצרים עדן לא זכו לאור הציצית מחמת שלא קבלו עדן מצוות התורה. ועל-יכן בשעת גלות מצרים מרוו את תייהם בחמור ובלבנים, שזהו בחינת הפך הציצית, שהם בחינת חמרי חינוך, בחינת חותם של טיט, שהיא ציצית של לבן כנ"ל. ועכשיו עושים זכר לטיט את החרסת שהם מרמוים על אור הציצית

שָׁאֵנוּ עֲתוּדִים לְקַבֵּל בְּשִׁבְעוֹת, שֶׁהֵם עֵקֶר קִיּוֹם הַתּוֹרָה כְּפִ"ל, כִּי חֵרֶסֶת הוּא אוֹתוֹת חֵם רוּחַ, (כַּמְבָּאָר בְּנִינּוֹת). רוּחַ הַיָּם הִיא בְּחֵינַת צִיצִית, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּרוּחַ: "וּפְרִשְׁתָּ בְּנִפְיָךְ עַל אֲמָתְךָ". כִּי רוּחַ יֵצֵא מִמֶּנָּה דוֹד, שֶׁהוּא מַלְכוּת - מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא עֵקֶר שְׁלֵמוֹת מַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחֵינַת צִיצִית, שֶׁהֵם מַחֵי הַמַּלְכוּת דִּקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֲמוּנָה, שֶׁעַל־יָדֵי זֶה עֵקֶר הַנְּאֻלָּה שֶׁתִּהְיֶה עַל־יָדֵי מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וְהוּוּ חַיִּים, וְהוּוּ בְּחֵינַת ל"ב חוּטוֹן כְּפוּלִים שֶׁבְּצִיצִית שְׁעוּלִים ס"ד וְד' צִיצִית בְּעֶזְמֵן הַכֹּל עוֹלָה ס"ח, שֶׁהוּא בְּגִמְטְרִיא חַיִּים, שֶׁהֵם הַמְחִין שֶׁל רוּחַ, שֶׁהִיא בְּחֵינַת מַלְכוּת דָּוִד כְּפִ"ל. וְעַל־יָדֵי אֵלּוּ הַחֵרֶסֶת שֶׁמְמַתִּיקוֹן וּמְבַטְלִין הַטֵּיט שֶׁל מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחֵינַת וַיִּמְרֹדוּ אֵת תִּיהֵם וְכו' בַּחֲמֹר וּבְלִבְנִים כְּפִ"ל, כִּי מְמַשְׁכֵּין עַל יָדָם אֹרֶךְ הַצִּיצִית כְּפִ"ל, עַל־יָדֵי זֶה מְמַתִּיקוֹן אֵת הַמְרֹד, שֶׁהוּא מְרִירַת הַעֲצָה שֶׁנִּמְתַּקַּת עַל־יָדֵי אֹרֶךְ הַצִּיצִית שֶׁמְבַטְלַת עֲצַת הַחַשׁ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֶרֶס הַמְרֹד וְזוֹכִין לְעֲצַת צְדִיקִים לְעֲצוֹת קְדוּשׁוֹת הַנְּמַשְׁכֵּין מַתְרִי"ג עֲטוּן דְּאוֹרֵתָא כְּפִ"ל:

יְד וְזֶה בְּחֵינַת אֲרַבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל יוֹן בְּפֶסַח כְּנֶגֶד אֲרַבַּע לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאֻלָּה, וְהוֹצֵאתִי וְהַצֵּאתִי וְגֵאלְתִּי וְלָקַחְתִּי, זֶה בְּחֵינַת אֲרַבַּע בְּחֵינּוֹת הַמְבַאָּרִים בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁכֻּלָּם בְּחֵינַת אֲמוּנָה, שֶׁהֵם אֲמוּנָה וְתַפְלָה וְנִסִּים וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְבַאָּר שֵׁם שֶׁכֻּלָּם בְּחֵינַת אַחַת, בְּחֵינַת אֲמוּנָה, וְכְנֶגֶד אֲרַבַּע בְּחֵינּוֹת אֵלּוּ צָרִיכִין לְשׁוֹת אֲרַבַּע

כּוֹסוֹת. וְעַל־כֵּן עַל כּוֹס רֵאשׁוֹן מְקַדְשִׁין קְדוּשַׁת הַיּוֹם שֶׁהוּא הַקְּדוּשָׁה, זֶה בְּחֵינַת עֲצָם הָאֲמוּנָה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה, כִּי עֵקֶר שִׁבְחַת קְדוּשַׁת הַיּוֹם הוּא עַל־יָדֵי אֲמוּנָה שֶׁכְּלוּלָה מִכָּל הַקְּדוּשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּוַשׁ ב'): "וְעַם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְּנוּ זְכַרְנוֹ לְבָרְכָה בְּהַתּוֹרָה "חוֹתָם בְּתוֹךְ חוֹתָם" שֶׁאֲמוּנָה הִיא כְּלָלִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה.

וְכּוֹס שֵׁנִי הוּא בְּחֵינַת נְסִים, כִּי עַל כּוֹס שֵׁנִי מְסַפְּרִים כָּל עֵקֶר הַנֶּסֶם שֶׁל יִצְיָאָה מִצְרַיִם וְכָל תַּקְּוֵה הַנְּסִים שֶׁל הַעֲשֵׂר מִבוֹת וְכו'. נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַתְּגַלּוֹת הַנְּסִים מְגִלִּין עַל כּוֹס שֵׁנִי, כִּי הוּא כְּנֶגֶד בְּחֵינַת נְסִים. וְכּוֹס שְׁלִישִׁי מְבַרְכִין עָלָיו בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזָה, שֶׁהוּא לְבָרֵךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְּן לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאֶכְלָתָ וְשִׁבַּעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ". וְכּוֹס רְבִיעִי הוּא בְּחֵינַת תַּפְלָה, כִּי עַל כּוֹס רְבִיעִי גּוֹמְרִין אֵת הַהֵלַל וְהַלַּל הַגְּדוֹל וְנִשְׁמַת, שֶׁהֵם כְּלָל כָּל הַתְּשַׁבְּחוֹת וְהַוְדָאוֹת וְהַבְּרָכוֹת, שֶׁזֶה בְּחֵינַת תַּפְלָה:

נִמְצָא, שֶׁהָאֲרַבַּע כּוֹסוֹת הֵם כְּנֶגֶד אֲרַבַּע בְּחֵינּוֹת שֶׁכְּלוּלִים בְּאֲמוּנָה כְּפִ"ל וּבְשִׁבְלִי זֶה מְבַרְכִין אוֹתָם עַל הַיּוֹן, כִּי הַיּוֹן מְרִים אֵת הַדַּעַת לְמַעְלָה מִמְּדֻרְגָּתוֹ, וְעַל־כֵּן הַיּוֹן כְּלוּל מִשְׁנֵי בְּחֵינּוֹת לְהַטִּיב אוֹ לְהַרְעוֹ, חֵם וְשִׁלּוּם, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ "ז' ל זָכָה - גַּעֲשֵׂה רָאשׁ. לֹא זָכָה - גַּעֲשֵׂה רָשׁ, זָכָה - מְשַׁמְחוּ, לֹא זָכָה - מְשַׁמְמוּ. וְעַל־כֵּן אֵי אֶפְשֵׁר לְשׁוֹת יוֹן כִּי אִם בְּקְדוּשָׁה גְּדוּלָּה בְּשׁוֹכְהָ לְתַנּוּן הַבְּרִית

ח"ב ק"ב

טו ועל-כן בפסח שאז נתגלה אור
 האמת בעצמו שהוא
 למעלה ממדרגות המחין קדם שקבלו
 לבושי המחין שהם העצות הקדושות,
 ועל-כן אז היוב לשתות יין ארבע כוסות,
 כי עכשיו על-ידי חין דיקא נתרומם המח
 ומקבלין אור האמת בעצמו, שעל-ידי זה
 נשלמת האמונה בכל ארבע בחינותיו
 שהם בחינת ארבע כוסות פנ"ל, כי עכשיו
 אנו זוכין לקבל אור האמת שהוא אור
 המחין בעצמו למעלה ממדרגת כלי המחין
 שלנו והשם יתברך חומל עלינו ונותן לנו
 כח לקבל הארה הזאת בקדשה, שעל-ידי
 זה עקר הנאילה פנ"ל. ועל-כן צריכין דיקא
 לשתות יין שהוא בחינת הרמת המח
 למעלה ממדרגתו פנ"ל, ובאלו הארבע
 כוסות של יין שהם בחינת אמונה אנו
 מרמזין תקון הארבע ציצית שעל ידם עקר
 תקון האמונה פנ"ל, כי ארבע כוסות פנגד
 ארבע ציצית שהם בחינת עינים בחינת פן
 פרת עלי עין. כי יין בחינת עין, כמו
 שכתוב "חכילי עינים מין וכי". ובה
 מתקנים פגם של נח ששתה מן היין
 "וישפר ויתגל בתוך אהלה". שתקונו היה
 על-ידי בחינת ציצית פמבאר בהתורה
 הנ"ל על פסוק "ויקח שם ויפת את
 השמלה" – דא ציצית וכי, ועל-ידי זה
 "וערות אביהם לא ראוי", בחינת תקון
 הברית, הפך חם וכי, נמצא שעל-ידי
 השמלה בחינת ציצית תקונו פגם היין
 והשכרות של נח, שהוא בעצמו בחינת

שהיא בחינת יוסף בחינת ציצית שעל-ידי
 זה זוכין לעצות קדושות ולאמת ואמונה
 פנ"ל, ואז יכול לזכות על-ידי חין
 שיתרומם מחו בקדשה ויכול אז להתלהב
 יותר להשם יתברך ולהתעורר יותר
 לעבודת השם יתברך, כי מחמת
 שנתרומם מחו ונתרחב דעתו יכול לעלות
 לשרש הדעת שהוא בחינת שרש התורה
 והמצוות ששם הוא למעלה מכל מצות
 התורה וכל המצוות מקבלין חיות והארה
 משם וכשעולה לשם נתלהב ביותר
 ונתחזק ביותר לקיים מצוות התורה.
 מחמת שממושך על עצמו אור שרש
 המצוות, שעל-ידי זה נתחזקין אצלו קיים
 המצוות ביותר. אבל להפך, חס ושלום,
 בשאין זוכה לבחינת הנ"ל ואין אמונתו
 שלמה עדין, אזי על-ידי שתינת חין
 והשכרות יכול לקלקל מאד, כמו שכתוב:
 "כי יתן פכוס עינו יתהלך במישרים",
 שכל הדרךים דומות עליו כמישור, כי
 מחמת שנתרומם מחו למעלה מפלי
 המחין שלו, על-כן אינו רואה עוד לפי
 בחינתו כל האזהרות של המצוות של
 משה רבנו, כמו שכתב רבנו ז"ל שעל-ידי
 שכרות שוכח כל האזהרות של משה, כי
 משה רבנו מלבד בכל אהר מישראל בכל
 אבר אבר והוא מוכיר את כל אבר ואבר
 את המצוה השייכה לאותה אבר, ועל-ידי
 השכרות מפשיט את הדעת עד שאינו
 שומע כל אלו האזהרות עד שכל הדרךים
 דומות עליו כמישור:

פָּנֵם הַחֲמַטָּא שֶׁל אֶדָם הֵרָאשׁוֹן, בְּחֵינֵת הַנְּחָשׁ הַשִּׂיאֲנִי (בַּמּוֹקֵן בַּחֲקוּיִים וּבַסְּפָרִים), כִּי נָח סָבַר שֶׁכֶּבֶד יָכוֹל לִשְׁתוֹת תַּיִן בַּקִּדְשָׁה לְרוֹמֵם הַמֶּחֶךְ לְמַעֲלָה מִכְּלִי בַּקִּדְשָׁה. אָבֵל בְּאֵמֶת אִזְ עָדוֹן לֹא נִתְמַקֵּן חֲמָא וְלֹא זָכָה וְכו', וְעַל־כֵּן פָּא לִידֵי פָּנֵם עַל־יְדֵי זֶה, וְעַקֵּר הַתְּמַקֵּן עַל־יְדֵי צִיצִית שֶׁהֵם קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה שֶׁעַל יָדָם זֹכֵין לְקַבֵּל תְּרִי"ג עֲטוּן דְּאִוְרְיָתָא וְלִכְטַל עֲצַת הַנְּחָשׁ וְכו' פְּנ"ל, וְזֶה זֹכֵין בְּשִׁבְעוֹת פְּנ"ל, אָבֵל עַכְשֵׁי בְּפֶסַח אִין זֹכֵין עָדוֹן לְאוֹר הַצִּיצִית וְלַתְּרִי"ג עֲטוּן וְכו'. רַק שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הָאִיר עֲלֵינוּ הַמַּחֲזִין לְמַעֲלָה מִמְּדַרְגַּתְנוּ וְנִתֵּן לָנוּ כַּח לְקַבְּלָם כְּדִי לְהַגָּאֵל, וְעַל־כֵּן עַכְשֵׁי חוֹבָה עֲלֵינוּ לִשְׁתוֹת יַיִן דְּרוּקָא אֲרַבַּע כּוֹסוֹת. כִּי דְרוּקָא עַל־יְדֵי תַיִן מִתְקַנֵּין הַפָּנֵם שֶׁל נָח שֶׁהוּא בְּחֵינֵת חֲמָא אֶדָם הֵרָאשׁוֹן, כִּי עַכְשֵׁי זְמַן הַגְּאֻלָּה בְּחֵינֵת תְּמַקֵּן הַבְּרִית כִּי בִּזְכוּת אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהֵם בְּחֵינֵת שְׁמִירַת הַבְּרִית וּבִזְכוּת יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁעָמַד בְּנִסְיוֹן וְשָׁמַר אֶת הַבְּרִית יְגַלְגַּלְנוּ, וְעַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח לִשְׁתוֹת תַּיִן בַּקִּדְשָׁה, וְעַל־יְדֵי זֶה עַקֵּר הַתְּמַקֵּן וְזֹכֵין עַל־יְדֵי זֶה דְרוּקָא לְקַבֵּל אוֹר הָאֵמֶת שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁלַם הָאֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אֲרַבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל גְּאֻלָּה פְּנ"ל, כִּי הַגְּאֻלָּה עַל־יְדֵי אֲמוּנָה פְּנ"ל:

16 of 17

מִזֵּו וְזֶהוּ בְּחֵינֵת מַה שֶׁמְּכַרְבֵּין בַּיּוֹם הֵרָאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח טַל, כִּי הַטַּל אִינוּ נֶעְצָר, כִּי הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין בִּזְכוּת אֲמוּנָה (פְּסָאָר בַּחֲתוּרָה הַיְלִי), וְכִשְׁהָאֲמוּנָה נִפְגַּמָּת, חֵם וְשָׁלוֹם, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינֵת עֲבֻדָּה

וְרַח, אִזְוִי נֶעְצָר הַמְּטַר חֵם וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַיִּסְרָתֶם וַעֲבַדְתֶּם וְכו' וְנֶעְצָר אֶת הַשָּׁמַיִם וְכו', אָבֵל טַל הוּא בְּחֵינֵת אוֹר הָאֵמֶת שִׁיּוֹרֵד מִלְּמַעְלָה לְעוֹרֵר יְשִׁינִים וְלְהַקְיִין גִּרְדִּימִים, כִּי בְּחֵינֵת פֶּסַח וַיְצִיאַת מִצְרַיִם הוּא כָּבֵל אֶדָם וְכָבֵל זְמַן כָּבֵל שְׁנָה וְשְׁנָה, וְגַם כָּבֵל יוֹם וְיוֹם יֵשׁ בּוֹ בְּחֵינֵת פֶּסַח וַיְצִיאַת מִצְרַיִם, וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְהוֹכִיר וַיְצִיאַת מִצְרַיִם כָּבֵל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי כָּל הַהֲרָהוּר וְהַהֲתַעֲוּרוֹת הָעֲלִיּוֹן הַכָּא מִלְּמַעְלָה עַל כָּל אֶדָם כָּבֵל יוֹם וְיוֹם זֶהוּ בְּחֵינֵת הַהֲאָרָה שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁהוּא הָאָרָה עֲלִיּוֹנָה שְׁלֵא בְּהֲדַרְגָּה קָדָם אֲתַעֲרוּתָא דְלִתְמָתָא פְּרָאוּי, כִּי זֶה הַדְּבָר נֶעֱשֶׂה כָּבֵל דוֹר וְכָבֵל שְׁנָה וְכָבֵל יוֹם כָּבֵל לְבַרְטָנ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִסַּבֵּב עִם הָאֶדָם בְּכַמּוֹה סְבוּת לְהַחְזִירוֹ בְּתַשׁוּבָה לְזֻכּוֹתוֹ לְחַיֵּי עוֹלָם הַנִּצְחָי, וְהַכָּבֵל מַה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח עַל הָאֶדָם מִתְחַלֶּה הַתַּעֲוּרוֹת עַד שֶׁמִּתְחִיל לְהַתַּעֲוֹר בְּתַשׁוּבָה וְלִילֵךְ בְּדַרְכֵי ה', זֶהוּ בְּחֵינֵת יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁכָּא הַהֲאָרָה מִלְּמַעְלָה שְׁלֵא בְּהֲדַרְגָּה כְּלִי הַתַּעֲוּרוֹת תַּחְתּוֹן פְּרָאוּי, וְכָל זֶה כְּדִי שִׁיַּצָּא מִגְּלוּתוֹ הַקְּשָׁה, אָבֵל אַחַר כֵּךְ בְּשִׁמְתַחִיל לִילֵךְ בְּדַרְכֵי ה', אַחַר כֵּךְ נוֹטְלִין מִפְּנֵי הַהֲאָרָה הַזֹּאת וּמִנִּחִיּוֹן אוֹתוֹ שֶׁיִּלָּךְ בְּעֲצָמוֹ בְּהֲדַרְגָּה כְּסֻדְר מִיּוֹם אֶל יוֹם, וְצָרִיךְ אַחַר כֵּךְ הַתְּחַקֵּקוֹת מִחֲדָשׁ. וְעַל־כֵּן אִין תַּקַּף בְּתַחֲלַת הַחֲסִידוּת, מַחֲמַת שְׁאוֹ מִתְלַחֵב בְּהַתְּלַחְבוּת גְּדוֹל מַחֲמַת אוֹר

התעוררות העליון שבא עליו. אבל העקר הוא שאחר כך בשנסתלק ממנו זה האור העליון וינחיתו אותו שילך מעצמו שאז יתגבר להתחזק בעבודתו ויתברך מיום אל יום בהדרגה פסדר (וכמוכא המשל בשם הפעל שם טוב ובר צדיק וקדוש לברכה, כמו תנוק בשפתחיל לילך שפתחלה מוליכין אותו ואחר כך מניחין אותו שילך מעצמו) שזהו ענין פסח וספירת העומר שפתחלה בא האור מלמעלה, ואחר כך נסתלק וצריך לו לילך מעצמו בהדרגה עד שיזכה לקבל הקדשה שהוא בחינת קבלת התורה בשבועות:

וגם ביום אחד בעצמו נעשה זאת. כי בכל יום יום באין הרהורי תשובה אפלו לרשעים גמורים, ואלו הרהורי תשובה והתעוררות עליון תבא מלמעלה בכל יום יום זהו בחינת הפרוז העליון דכרוי בכל יומא (כמו שכתוב בזה הקדוש וכמוכא). וכל זה היא הארת יציאת מצרים שבא ההארה מלמעלה, וזו שזכה להמשך עצמו לאור האמת וכול לזכות לתשובה על-ידי זה, והוה בחינת טל שאינו נעצר לעולם, כי טל הוא בחינת שלש אותיות ראשונות של השם במלוי שעולין טל כדוע, שהם אותיות יה"ו שבלם בלולים בה' של השם שהוא בחינת אמת כדוע, כי אמת פלול משלש, ראש, תוך, סוף. שהם בחינת אלו הג' אותיות (כמוכא בספרים), נמצא שטל הוא בחינת הארת האמת, ועל-כן אנו ממשוכין זה הטל ביום ראשון של פסח שאז מאיר הארה העליונה בלי

דף ק"ג

ברחמים רבים דהינו הרשעים שבתיהם קרויים מתים שהשם יתברך מנחה אותם על-ידי בחינת טל שהוא בחינת התעוררות עליון והרהורי תשובה היורד עליהם בכל יום עד שסוף כל סוף צריכין לחזור בתשובה בגלגול זה או בגלגול אחר. כי השם יתברך יגמור את שלו כרצונו בנדאי וידו על העליונה לעולם. וגם כל אלו הרהורי תשובה אינם נאבדים שום אחד מהם אף-על-פי שאינם זוכין עדן לשוב בתשובה שלמה ואפלו אם אחר כך מתגבר עליהם הפעל דבר ונופלים למטה יותר ויותר, אף-על-פי-כן כל מה שנתעורר מתחלה לפעמים איזה מעט דמעט אינו נאבד לעולם. וסוף כל סוף יהיה לו תקון על-ידי זה על-ידי התקבצות הרהורי תשובה שהיה לו לפעמים בימי תייו על-ידי החסד עליון של השם יתברך שהאיר עליו בכל יום טל של תחיית המתים להנמתו לתחייה בבחינת "היו מתיד ובלתי קיומין הקיצו ורננו שכני עפר

לקוטי הלכות

הלכות פסח ז

ארה חיים תמט

כנ"ל, שמשמש בחינת הפן שהוא מבטל זמנות הנחש בחינת בעצבון תאכלנה בזענת אפך תאכל לחם, שהוא הפרנסה הנפאה בייגיעה גדולה על-ידי ל"ט מלאכות, כי הפן היה יורד למלמעלה בלי שום יגיעה ומלאכה כלל, ועל-פן הפן יורד עם הטל כי הם בבחינה אחת כנ"ל:

יח ועל-פן גרעון בשרצה לראות אות וגם מהשם יתברך ביום הנפת העמר, היה מנסה על-ידי הטל על גזת הצמר, גזת הצמר מרמז על ציצית הבאים מצמר שעל ידם עקר קיום התורה שמתחילין להכין עצמנו לקבלה ביום הנפת העמר. והטל הוא בחינת ההארה של פסח כנ"ל. ועל-ידי בחינות אלו שהם בחינת טל ובחינת ציצית, על-ידי זה עקר הנאמרה מכל הגלויות שבלם מכנים בשם גלות מצרים, ועל-פן בשרצה גרעון לגאל את ישראל מצרתם גסה על-ידי הטל על הגזה וכנ"ל:

יט וזה בחינת קריעת ים סוף, כי עקר קריעת ים סוף היה על-ידי אמונה כמו שפרש רש"י על פסוק: "מה תצעק אליו" וכו', כדאי הם והאמונה שהאמינו כי וצאו, לקרע להם את הים, כי אמונה בעצמה הוא בחינת קריעת ים סוף, בחינת הפך ים לַיַבֶּשֶׁה. כי עקר האמונה השלמה הוא לסלק דעתו לגמרי פאלו אין לו שום דעת ולסמך על האמונה לבד שקבלנו מאבותינו הקדושים וכוה יבצל מכל מיני קשיות וחקירות ומכובות

כי טל אורת טלך וכו', ועל-פן קבעו ברכת טל בתחית המתים וכו' וזה הטל מבטל זמנות הנחש בחינת הנחש השיאני שמשמש נמשכין כל הל"ט מלאכות פידוע כי טל הפך ל"ט מלאכות פמוכא בדרברי רבנו ז"ל (בסיון א):

יז ועל-פן מזכירין טל ביום הראשון של פסח, כי כל זה נמשך מההארה הגדולה שנמשכה בפסח בשעת יציאת מצרים וכנ"ל, ועקר ההארה של פסח הוא פרי לזכות לאמונה, אף-על-פי שלא זכינו עדן לתרג"ג עטין דאורייתא שקיימם על-ידי ציצית, אף-על-פירן מאיר עלינו השם יתברך אור האמת בחדו, אכל אחר כך אנו זוכין לקבל האמת על-ידי תרג"ג עטין דאורייתא בהדרגה עד שזוכין בשבועות לקבלת התורה שקיימיה על-ידי ציצית כנ"ל, וזהו בחינת טל פנגד ט"ל פריכות שבציצית שעל ידם עקר קיום תרג"ג עטין דאורייתא, ועכשיו כל זה כלול בהארה העליונה הנפאה למלמעלה בשעת יציאת מצרים שהוא בחינת טל. וזהו בחינת הפן שהיה יורד עם הטל והיה מנח בין הטל בבקפסא, כמו שפרש רש"י, כי הפן הוא בחינת מצה כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ענה שהוציאו ישראל ממצרים מעמו בהם מעם מן, כי הוא לחם היוור מן השמים בלי עשית התחוננים כלל, שכל זה נמשך מהרשימה של ההארה העליונה שנתגלה בשעת יציאת מצרים שהוא בחינת מצה

הם ממשיכין כל מיני דעת ושכל לתוך בחינת אמונה שהיה עקר הקדושה, ועל-ידי זה עקר קיום העולם שעומד על אמונה, כמו שפתיב "וכל מעשהו באמונה", וכמו שדרשו רבותינו ז"ל: עד שבא חבוקק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יהיה:

כ וזהו בחינת "קווי הפנים מתחת השמים אל מקום אחד", שכל מימי הדעת ימשכו אל מקום אחד. אל מקום אחד דיקא, בחינת "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", שצריכין להמשיך כל מימי הדעת שנמצא בעולם אל מקום אחד להמשיך כל הדעת לתוך אמונת אחרותו ותפוד שהיה כלל כל פגנות קריאת שמע, שעקר הפגנה הוא בפשיטו להאמין ביהודו ואחרותו שהוא ותפוד ארון יחיד מנהיג ומישל ומשגיח, והוא לעילא מן כולא, ולית לעילא מיניה, וכה כלולין כל הפגנות, שהם להמשיך כל המחזין על-ידי קריאת שמע וליחד קדשא בריך הוא ושכינתהו וכו', (מכאן בפגנות), הינו שצריכין להמשיך כל מיני דעת ומחזין לתוך אמונת אחרותו ותפוד. ועל-ידי זה ותראה היבשה, שעל-ידי זה נתגלה האמונה, שהיא בחינת ארץ, כי מתחלה היה העולם מים במים ואז היה העולם תהו ובהו, כמו שפתיב: "והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים", כי כל זמן שלא נתגלה ונמשכה האמונה מחמת רבוי הדעת שהוא בחינת רבוי מימי התהומות

כי אין לו שום מבוכה וקשיא בעולם שיכלל אותו מאחר שמשלך דעתו כאלו אין לו שום שכל כלל וסומך רק על אמונה לבד, כי באמת דעתנו אין ואפס ממש כנגד דעת אבותינו הקדושים אברהם יצחק יעקב ומשה וכו' וכל הצידיקים שכלל דור ודור מאז ועד עתה. וצריכין אנו לסמך רק עליהם אשר הורישו לנו אמונה הקדושה אשר היא חיינו וארץ ימינו ולבטל דעתנו לגמרי ולסמך רק על האמונה אשר נטעו בנו בחסדי ה' וישראל קדושים על-ידי שזכו אז לזה שבטלו דעתם לגמרי וסמכו רק על אמונה שעל-ידי זה וכו אחר כך לקבלת התורה כמו שפתיב רבנו ז"ל על פסוק: "עם נבל ולא חכם" – עמא דקבילו אוריתא ולא חכימו, ששלקו דעתם לגמרי ובטלו שכלם מפל וכל וסמכו רק על האמונה, כמו שפתיב: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", על-ידי זה וכו אז לקריעת ים סוף, כי קריעת ים סוף בחינת הפך ים ליבשה הוא ממש בחינה זו שמשללן מימי הדעת לגמרי וסומכין רק על האמונה שהיא בחינת יבשה וארץ, בחינת שכן ארץ ורעה אמונה, שהיה בחינת בריאת העולם, בחינת "קווי הפנים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה", כי הדעת הוא בחינת מים, כמו שפתיב: "ומלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים". אבל ישראל עם קדוש אין משתמשין עם הדעת כי אם בשהדעת בקדושה ובטהרה שיכלו לזכות על ידו לאמונה ותרה, כי

אָז הָיָה עֲדוֹן תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֻשֵׁד עַל פְּנֵי הַהוֹם, כִּי עָקַר וְנִיקַת הַכְּפִירוֹת הוּא מְרַבֵּי הַדַּעַת וְלֹא הָיָה עָקַר קִיּוֹם הָעוֹלָם כִּי אִם עַל־יְדֵי רוּחַ אֱלֹקִים - דָּא רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׁהוּתָה מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, כִּי עָקַר בְּחִינַת מְשִׁיחַ הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "וְאֲמוּנָתִי וְחֶסְדִּי עִמּוֹ וְכוּ", כִּי הוּא יִגְלֶה וְיַכְנִים הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּכָל פְּאֵי עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "כִּי אֲזָ אֶהְפֵּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֹׁפֵה בְּרוּרָה לְקִרְאֵי בְּשֵׁם ה' וְכוּ", וְכִיצַא גְּזֵה בַּסְּמֻקִּים רַבִּים:

כֹּא וְעַל־כֵּן רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, הִתְחַה מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, כִּי הוּא מְקַנֵּם הָעוֹלָם תְּמִיד, אֶפְלוּ בַּעַת שְׂרוּצִים לְשִׁלְטַן רַבּוּי הַמַּיִם שֶׁמֶהם אַחִיזַת הַמַּיִם הַדּוֹנִים, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסִית הַשּׁוֹלְטִין וְנִמְשָׁכִין בְּעוֹלָם שְׂרוּצִים לְהַתְּרִיב אֶת הָעוֹלָם, חֵם וְשִׁלּוּם, וְלְהַחְזִיר כָּל הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וְבָהוּ, כִּי חֵם וְשִׁלּוּם חֵם וְשִׁלּוּם, אִם הִתְחַה מִתְקַנְמַת דַּעַתְם הִרְעָה גְּדוּדָא הָיָה נִתְרַב הָעוֹלָם, כִּי אִין הָעוֹלָם כִּתְמָקִים אֶלָּא עַל־יְדֵי אֲמוּנָה, אֲכָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִפְּרִי מַחְשָׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדִיהֶם תִּשְׁנֶה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְקַנֵּם הָעוֹלָם בַּעַת שִׁמְתוֹנְבְּרִין דַּעוֹת הַאֲפִיקוֹרְסִית בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי בְּחִינַת "רוּחַ אֱלֹקִים" - דָּא רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, הַמְּרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. כְּמוֹ שֶׁהָיָה מְקַנֵּם הָעוֹלָם בְּתַחֲלֹתוֹ בַּעַת שֶׁהָיָה תְּהוֹ וְבָהוּ וְכוּ עַל־יְדֵי זֶה, כִּי כָּל הַקְּשׁוּתוֹת וְהַכְּפִירוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד, הוּא מִחֲמַת רַבּוּי אֹר לְפִי בְּחִינָתוֹ, כִּי לְפִי כְּלֵי מַחוּ וְתַבּוּנָתוֹ

זֹאת הַקְּשׁוּתָא וְתַחֲקִירָה הוּא לְמַעְלָה מִדַּעַתוֹ וְעַל־כֵּן אִם אֵינּוּ מְסַלֵּק דַּעַתוֹ וְאֵינּוּ סוֹמֵךְ עַל אֲמוּנָה לְבַד הוּא כָּא לִידֵי כְּפִירָה גְּמוּרָה וְאֶפְלוּ אִם יִמְצֵא חֶכֶם דַּקְדָּשָׁה שִׁיתְרִין קְשׁוּתָא יִכּוֹל הוּא אִו אַחַר לְהַקְשׁוֹת קְשׁוּתָא אַחֲרַת יוֹתֵר גְּדוּלָּה, שְׂוֹאת הַקְּשׁוּתָא נִמְשָׁכַת מְרַבּוּי דַּעַת יוֹתֵר וְכֵן לְמַעְלָה מִעֲלָה, כִּי עָקַר הַקְּשׁוּתוֹת וְהַמְּבֻכּוֹת וְהַכְּפִירוֹת נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת רַבּוּי אֹר שְׁגוּרָם שְׁבִירַת כְּלִים, הִינּוּ כְּפִ"ל שְׂאוֹר הַדַּעַת מְרַבָּה מְכַלֵּי מַחוּ וְתַבּוּנָתוֹ.

וְעַל־כֵּן עָקַר הַתְּקוּן הוּא עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ שְׂבִיבָא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, כִּי מְשִׁיחַ עוֹלָה מִשְׁמַחוֹ וְדַעַתוֹ עַד בְּחִינַת עֲתִיק, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "עַד עֲתִיק יִמְצֵא כְּמֹה וְכוּ" (ויקרא: יג). וּבְחִינַת עֲתִיק הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַשְּׂבִלִיּוֹת וְהַדַּעַת שְׁבַעֲוֹלָם. וְעַל־כֵּן אֲצֵל מְשִׁיחַ אִין שְׂקָד שׁוּם רַבּוּי דַּעַת כְּלָל, כִּי כָּל רַבּוּי אֹר הַדַּעַת שֶׁנֶּחֱשָׁב אֲצֵל הַגְּדוּל שְׁבַעֲוֹלִים לְרַבּוּי דַּעַת הוּא אֲצֵל מְשִׁיחַ דְּבַר פְּשׁוּט, כִּי הוּא יִכּוֹל לְכַלֵּעַ כָּל מִימֵי הַדַּעַת שְׁבַעֲוֹלָם. וְעַל־כֵּן הוּא מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, כִּי הוּא עוֹלָה עַל כָּל מִינֵי מִימֵי הַדַּעַת שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הוּא בְּבִחִינַת עֲתִיק שְׂעוּלָה לְמַעְלָה מִן הַכָּל. וְעֲתִיק הוּא בְּחִינַת רֵאשׁ אֲמוּנָה, בְּחִינַת הָאֲמוּנָה הַעֲלִיּוֹנָה מִן הַכָּל, כִּי הוּא בְּחִינַת הָאֲמוּנָה שֶׁלְּמַעְלָה מִכָּל מִינֵי דַּעַת שְׁבַעֲוֹלָם:

וְעַל־כֵּן הוּא יִגְלֶה הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּעוֹלָם. וְגַם כְּכָל דוֹר וְדוֹר מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם וְעַד עַכְשִׁיו וּמִכָּאן וְלְהַבָּא עָקַר הַמְּשָׁכַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הוּא

ע"פ

שכתוב: "הים ראה וגים" – ויצא החוצה, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כי עקר אמונה זוכין על-ידי יוסף, שהוא בחינת שמירת הכרית, בחינת ציצית, שעל-ידי זה זוכין להמשיך ולקבל עצת הצדיקים שעל-ידי זה זוכין לאמונה פנ"ל. ועל-כן באמת איתא במדרש, שקריעת ים סוף היה בזכות מצות ציצית, כי על-ידי מצות ציצית, בחינת יוסף, זוכין לאמונה, שעל-ידי זה היה קריעת ים סוף פנ"ל. ועל-כן אחר שביעי של פסח אחר קריעת ים סוף התר החמין, כי כל זמן שלא נמשכה האמונה בשלמות אסור להחמין מחו אפלו בקדשה כדי שלא יתאווז בו הקלפות פנ"ל, אכל אחר קריעת ים סוף שאו זכו לאמונה בשלמות על-ידי שהמשיכו או האמונה השלמה מבחינת עתיק דעתיקין, מבחינת אורו של משיח, מבחינת מראש אמונה. ועל-כן זכו או לשירה, בחינת תבואי תשורי ראש אמונה, 'תשורי' דיקא, בחינת ויאמינו בה' ובמשה עבדו, או ישיר משה, כי עקר השירה כשזוכין לאמונה שלמה שמשם כל השירות והנגונים ועל-כן על-ידי האמונה השלמה שזכו או בותר שאת, על-ידי זה התר החמין אחר כך, כי עכשיו אנו יכולין לאכל החמין בקדשה לכלי להחמין המוח כי אם במתח לנו במה שהרשנו להתבונן, דהינו בדיני ומצוות התורה וכו', אבל בפפלא מאתנו לא נדרש ולא נחמין את מחנו במה שאסור לנו, כי כבר יש לנו פח לשמור חמין המוח שיהיה רק בקדשה ולא

מבחינת רוחו של משיח, שהוא בחינת עתיק בחינת ראש אמונה, שהוא למעלה מכל מימי הדעת, בחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים, שזה מקום העולם אפלו כשמתגברין האפיקורסים שאו נאמר, "והארץ היתה תהו ובהו והשך וכו'". כי הוא ממשיך האמונה שעולה למעלה מכל דעתם וכמבול דעתם ומהפך ים ליבשה, כי הוא ממשיך אמונה בעולם עד שכל אחד יודע ומבין מרחוק על-ידי שמסתכל על האמת שצריך לסלק דעתו לגמרי ולסמוך על אמונת אבותינו לבר וללך רק בדרך שדרכו בו אבותינו מעולם וזהו בחינת קריעת ים סוף, כי ישראל על-ידי שזכו לאמונה כזו שסלקו דעתם, שהוא בחינת מים וסמכו על אמונה לבר, שהוא בחינת ארץ פנ"ל, על-ידי זה זכו שנעשה להם הגם גם בגשמיות שנתהפך מים ליבשה כי המים ברחו מפניהם ונתהפכו ליבשה בזכות שגם הם מסלקים תמיד מימי הדעת בפני האמונה, שהיא בחינת יבשה וארץ פנ"ל:

כב וזה שכתוב בזהר הקדוש: מה תצעק אלו, בעתיקא תליא מילתא, כי עתיקא הוא בחינת משיח פנ"ל, שהוא בחינת ראש אמונה, שעל-ידי זה נמשכה האמונה למטה לסלק המים הזדונים, שהם הדעות הרעות של הפורים, להפך מים ליבשה בגשמיות וברוחניות, שזהו בחינת קריעת ים סוף פנ"ל ועל-כן היה קריעת ים סוף בזכות יוסף הצדיק, כמו

יצא מן הגבול, על־ידי גדל האמונה בשלמות שובנו לקבל בקריעת ים סוף, שובנו לבא לבחינה זו שבעת שמתגברים הפנים הירונים, שהם הדעות ורות אז אנו מסלקין דעתנו לגמרי עד שפרחו הפנים מפנינו בגשמיית על־ידי זה. על־כן אין אנו מתנדאין עוד מן החמין, כי אנו יכולין להחמין מחנו בקדשה כמה שהרשנו, כי תכף בשיעלה על דעתנו איזה דעה זרה, חס ושלום, נסלק דעתנו לגמרי בפני האמונה, שהיו בחינת קריעת ים סוף כנ"ל:

כג וזהו סוד מה שכתוב בזהר הקדוש ובכפונות על סוד קריאת שמע: בזהו מלה, לא תשאל ולא תנסה את ה', שהוא סוד מחין דקטנות שאו א אפשר להמשיך היחוד כי אם על־ידי עתיקא, עין שם. הינו, כי אז בשעת קריעת ים סוף היו ישראל נתונים בצרה גדולה בגשמיית ורוחניית, במבאר הרבה בדברי רבותינו ז"ל. ועקר כל הצרות גמשכין מבחינת מחין דקטנות, שהם בחינת דינים, שמשם אחיות הקלפות המצוירן לישראל, חס ושלום, ועקר הקלפות הם הכפירות הנאחזים במחין דקטנות ביותר, כי מחמת שהמח בקטנות יותר אזו כל חקירה וקשיא גדולה מדעתו מאד עד שאינו יכול לישיבה אף־על־פי שבאמת הקשיא הואת היא שמות גדול למי שיש לו מח גדול באמת, אבל מחמת קטנות מחו נדמה לו לקשיא גדולה. ולא

זו אף זו, שמחמת שמחו יונק ממחין דקטנות על־ידי זה מתגרין בו הקלפות, חס ושלום, עד שיש לו תאוה גדולה לחקר ולכנס בחקירות והוא עושה מהפך אל הפך, כי לפי קטנות מחו היה ראוי לו לברח אפלו מחקירה קלה שבקלות ולא די שאינו מכיר את מקומו, אף גם הוא רוצה לכנס בחקירות גדולות שאפלו גדולים ממנו אינם יכולים לכנס לשם. ומזה באים כל הכפירות והמבוכות של כל המחקרים, מחמת שאינם מכירים את מקומם ונדמה להם שיש להם מח גדול על־ידי שבאים על כמה חכמות והמצאות בעניני העולם, אבל אינם יודעים שכל אלו החכמות נמשכין רק ממחין דקטנות ועדין לא התחילו ליגע כלל בשום מח הנמשך ממחין דגדלות והם רוצין לכנס בחקירות גדולות, כי כך טבע המחין דקטנות, כי מי שיש לו מח גדול הוא יודע ומבין ומשיג באמת שאי אפשר להבין דרכי ה' וממשיך על עצמו אמונה אמיתית, אבל מחמת קטנות המחין ששם נאחזין הקלפות, שהם בחינת כפירות, על־ידי זה נדמה להם שהם חכמים ונכנסים בחקירות עד שנופלים במבוכות גדולות שכל הצרות נמשכין משם, כי כל הצרות נמשכין רק מבחינת הקלפות שהם הכפירות הנאחזין במחין דקטנות כנ"ל. וזה היה בחינת כל הצרות שהיו לישראל בשעת קריעת ים סוף שהיו נתונים אז בצרה גדולה, כמו שכתוב: "ונתי בחגוי הפלע בסתר המדרגה וכו' הראינו את

מראד" – ל מוי את פונה בעת צרה. ועקר הגם של קריעת ים סוף היה על ידי שזכו או לסלק דעתם לגמרי רק לצעק אל ה' ולהתחזק באמונה לבד וקצצו לתוך הים על סמך אמונה לבד ועל ידי זה סלקו מהם אחיות הקלפות, שהם הכפירות, שהם בחינת הפנים הודונים הנאחזים במחין דקננות, כי המשיכו עליהם אור האמונה הקדושה מעתיק דעתיקו, שזה עקר בחינת קריעת ים סוף כנ"ל. וזהו בהוא מלה לא תשא אל ולא תנסה, כי עקר סוד קריעת ים סוף הוא לברח מחקירות ומבוכות שאסור לכנס בהם שהם נמשכין ממחין דקננות שצריכין רק לברח מהם, בבחינת יגנס משה מפניו, כי הם זהמת הנפש. וישראל על ידי שבורחין ממבוכות אלו ומתחזקין באמונה לבד, על ידי זה זוכין להפך ים ליבשה, שזהו בחינת קריעת ים סוף כנ"ל:

כד וזהו בחינת ספירת העמר, כי עמר שעורים הוא מאכל בהמה, שזהו בחינת ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמו, הינו בחינת אמונה שמשלקין דעתם ומשימין עצמן בבהמה וסומכין על אמונה לבד. ואז מתחילין לספר תמים והשבעות לעמר, להמשיך כל המדות שהם בחינת ימים, שהם בחינת שכלים קדושים, בחינת ימים ודברו ורב שנים יודיעו חכמה". ועכשיו אנו ממשיכין כל תמים והמדות שהם כל החכמות לתוך האמונה, שהוא בחינת עמר שעורים, כי

אנו סופרין ומזנין כל תמים לעמר שממשיכין הכל אל האמונה כנ"ל, שעל ידי זה זוכין אחר כך לקבלת התורה, כי עקר קבלת התורה על ידי אמונה, כי באמת ההתחלה מאמונה והסוף הוא אמונה והתוך הוא אמונה, כי עקר האמונה זוכין על ידי תרג"ג עטין דאורתא, שהוא בחינת קבלת התורה, שהם בחינת עצת הצדיקים אמתיים כנ"ל, אבל אי אפשר לבא לעצת צדיקים מחמת שמכבלין אותם עצת הרשעים הנמשכין מעצת הנחש הקדמוני ואי אפשר להכניעם כי אם על ידי מצות ציצית, שהוא בחינת שמירת הברית, בחינת יוסף כנ"ל. ובאמת ציצית בעצמן הם בבחינת אמונה כידוע, הינו שעל ידי מצות ציצית אנו זוכין להמשיך אור האמונה משרשה מבחינת עתיק דעתיקו שמשם נמשכין אור הציצית, כי ציצית נמשכין מבחינת עתיק, כמו שכתוב: "ועד עתיק יומיא מטה לבושה בתלג חור ושער ראשה כעמר נקא". שהוא בחינת ציצית של צמר כידוע, שזה בחינת מה שנתעפף הקדוש ברוך הוא בטלית לכן וסדר י"ג מדות של רחמים הנמשכין מעתיק, כי הטלית והציצית נמשכין משם מבחינת עתיק, מבחינת תליסר מבילין דרחמי, שזהו בחינת מה שמתעפפין בטלית בשבת במנחה בעת שאומרין ואני תפלתי לך ה' עת רצון, כי עת רצון הוא בחינת רעוא דרעוין, שהוא י"ג מבילין דרחמי הנמשכין מעתיק כידוע, ועליהן על ידי מצות ציצית

דיקא שְׁנַמְשִׁיכִין מַעֲתִיק עַל יָדָם וּזְכִין לְקַבֵּל תְּרִי"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיְתָא, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וּזְכִין לְאִמּוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי הַצִּיצִית מְמַשִּׁיכִין אֹרֶךְ הָאִמּוּנָה מִזְשָׂרְשָׁה מִבְּחִינַת עֵתִיק דְּעִתִּיקוּן וְהוּא גַּמְשֻׁכָּת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וּמַעֲוֹלָם לְעוֹלָם, הַכֵּל בְּבַחֲנֵינַת אִמּוּנָה פְּרִי לְהַחְיוֹת הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה שְׁבָכַל עוֹלָם וְעוֹלָם. עַד שְׁנַמְשֻׁכָּה הָאִמּוּנָה גַּם לְמַטָּה לְגַלּוֹת אִמּוּנָתוֹ אִפְלוּ בְּמִדּוֹר הַקְּלִפּוֹת לְקַיָּם וּמְלֻכוֹתָו בְּכַל מְשָׁלָה. וְעַל־כֵּן הַצִּיצִית הֵם שְׁמֹרֵה, כִּי הֵם מְבַטְּלִין כַּח הַקְּלִפּוֹת שְׁלֵא וַיְקִי בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי שְׁמַנְלִין לְהֵם הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְעַל־כֵּן הֵם אֲרַבַּע צִיצִית כְּגַד אֲרַבַּע בְּחִינּוֹת עֵתִיק שְׁבֵאַרְבַּע עוֹלָמוֹת שְׁמֹשֵׁם נִמְשָׁךְ הָאִמּוּנָה בְּכַל עוֹלָם וְעוֹלָם, כִּי הַעֲתִיק שְׁבִין עוֹלָם לְעוֹלָם הוּא בְּחִינַת הָאִמּוּנָה שְׁבַע עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן שְׁנַעֲשֵׂה בְּעוֹלָם שְׁלִמְטָה מִמּוֹנֵי בְּחִינַת עֵתִיק. שְׁעַל יְדֵי גַּמְשִׁיכִין כָּל הָאוֹרוֹת וְהַשְּׂכָלִיּוֹת שְׁבַע עוֹלָם שְׁלִמְטָה מִמּוֹנֵי עַד בְּחִינַת הָאִמּוּנָה שְׁבֵאַתּוֹ הָעוֹלָם. כִּי הָאִמּוּנָה הִיא הַהֲתַחֲלָה וְהַסּוּף שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַשְּׂכָלִיּוֹת וְכֵלָם מְקַבְּלִין מִזְשָׂרְשָׁה הָאִמּוּנָה שְׁהוּא בְּחִינַת עֵתִיק דְּעִתִּיקוּן וּמֹשֵׁם נִמְשִׁיכִין הַצִּיצִית בְּשָׂרְשָׁן כְּגַ"ל וְעַל־כֵּן הַצִּיצִית מַחֲיִין אֶת כָּל בְּחִינַת גְּצוּצֵי אִמּוּנָה הַנִּשְׂרָשָׁה כְּכֹל אֶהְדָּר מִיִּשְׂרָאֵל וְעַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח לְקַבֵּל עֲצוֹת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים וְנִצַּל מִעֲצַת רְשָׁעִים שְׁלֹזָה בְּעֲצָמוֹ צְרִיכִין אִמּוּנָה לְהֵאֱמִין בְּעֲצַת צַדִּיקִים וְלִדְחוֹת עֲצַת רְשָׁעִים, אֲבָל לְזֶה וּזְכִין עַל־יְדֵי מִצְוַת צִיצִית כְּגַ"ל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְחַיֵּה שְׂרָשָׁה אִמּוּנָתוֹ הַנִּשְׂרָשָׁה בּוֹ עַד

שֵׁישׁ לוֹ כַּח לְקַבֵּל עֲצַת הַצַּדִּיקִים, בְּחִינַת תְּרִי"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיְתָא וְעַל־יְדֵי אֵלּוּ הָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת זֹכֶה לְקַבֵּל בְּחִינַת זְרַע אֶמֶת וְאוֹ עַל־יְדֵי הָאֶמֶת זֹכֶה אַחֵר כְּדֵי לְאִמּוּנָה בְּשִׁלְמוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׁעַל־יְדֵי זֶה תְּבֵא הַגְּאֻלָּה כְּגַ"ל וְעַכְשָׁיו בְּסִפְרָה שְׁאֲנוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה תְּרִי"ג עֲטִין דְּאוֹרֵיְתָא בְּשָׁבֻעוֹת וְעַד כֵּן אֵין לָנוֹ אֹרֶךְ הַצִּיצִית לְזִכּוֹת עַל יָדָם לְקַבֵּל עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת כְּגַ"ל, כִּי אֹרֶךְ הַצִּיצִית אֵין נִמְשָׁךְ בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם בְּשָׁבֻעוֹת שְׁאֲנוֹ עוֹלִין עַד עֵתִיק פְּדִיעָה, שְׁשֵׁם תְּלִיסֵר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי, שְׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת כְּהֵן, שְׁמְקַבְּלִין בְּשָׁבֻעוֹת שְׁמֹשֵׁם נִמְשִׁיכִין הַצִּיצִית כְּגַ"ל. אֲבָל בְּחִסְדוֹ הַגְּדוֹל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ אֹרֶךְ מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא עַל־יְדֵי סְפִירַת הַעֲמֹר, עַל־יְדֵי שְׁאֲנוֹ מְסַלְקִין דְּעִתְנֵנו וְעוֹשִׂין עֲצָמֵנו כְּבַהֲמָה, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת עֲמֹר שְׁעוֹרִים וְאֲנוֹ סוֹפְרִין וּמְמַשִּׁיכִין כָּל הַדַּעַת וְהַשְּׂכָלִיּוֹת לְתוֹךְ בְּחִינַת אִמּוּנָה וְעַל־יְדֵי זֶה אֲנוֹ וּזְכִין לְקַבֵּל וְלַחֲמִשְׁךְ אֹרֶךְ הַצִּיצִית כְּכֹל יְמֵי הַסִּפְרָה עַד שְׁזוֹכִין לְקַבֵּל בְּשָׁבֻעוֹת וְעַל־יְדֵי זֶה וּזְכִין לְקַבֵּל הַתּוֹרָה כְּגַ"ל. וְזֶה שְׁעוֹשִׂין לְ"ג בְּעֲמֹר יוֹם טוֹב, כִּי אַחֵר שְׁזָכִינוּ לְסַפֵּר לְ"ב יָמִים כְּגַד לְ"ב חוּמִין שְׁבְּצִיצִית אֹז נִמְתַּק הַדִּין שְׁמֹשֵׁם אַחֲזוֹת הַכִּפּוּרוֹת וְאוֹ נִמְשָׁךְ עֲלֵינוּ בְּיוֹתֵר אֹרֶךְ שֶׁל שָׁבֻעוֹת, שְׁהוּא אֹרֶךְ עֲתִיקָא, שְׁהוּא בְּחִינַת תְּלִיסֵר תְּקוּנֵי דִיקְנָא, בְּחִינַת צִיצִית כְּגַ"ל. וְעַל־כֵּן אֹז נִסְתַּלַּק רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי ז"ל, כִּי הוּא גָּלָה וְתָקַן בְּחִינַת תְּלִיסֵר

וזה אנו ממשיכין בשבת ויום טוב על-ידי עצומו של יום הקדוש, אבל אור הציצית שעל ידו קיים התורה, כי על ידו יכולין לקבל אור העצות כנ"ל, זה צריכין להמשיך גם בשבת ויום טוב פרי שיהיה לנו פח לקבל העצות קדושות, כי אין בנו פח לקבל העצות קדושות, שהם המחין, כי אם על-ידי מצות ציצית כנ"ל. וזה בחינת עמר שעורים, בחינת ושער ראשה בעמר נקא, בחינת אור הציצית שממשיכין על-ידי עמר שעורים כנ"ל:

כו **נמצא**, שעקר יציאת מצרים הוא לצאת מזהמת הנחש

מבחינת הנחש השיאני, שעל-ידי זה היה עקר גלות מצרים כידוע, ועקר יציאת מצרים הוא לצאת מזהמא זאת של "נחש השיאני", הינו לזכות להנצל מעצת הרשעים והחולקים המונעים מנקדת האמת אשר דרכו בו אבותינו הקדושים מעולם ומהפכים דברי אלקים חיים מהפך אל הפך ואומרים לטוב רע ולרע טוב ושמים כחוק למר ומר למתוק, שנזכה לצאת ולהמלט מהם ולזכות לעצות קדושות שהם נמשכין מתרנג עטין דאורייתא, שהיא בחינת קבלת התורה בשבעות, שעל-ידי זה זוכין לאמונה שלמה, שעל-ידי זה תהיה הנאמרה. וזהו בחינת יציאת מצרים שבכל דור ודור וככל שנה ושנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: ככל דור ודור חזב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים וכו'. כי רבים נשקעים בגלות נפשם

תקוני דיקנא שגלה בהאדרא קדישא, שהם בחינת ציצית כנ"ל ועל-כן בשהתחיל לגלות האדרא אתעטרף רבי שמעון, אתעטרף דיקא, כי שם בחינת ציצית כנ"ל וזה נמשך בל"ג בעמר כנ"ל: כה וזה שציצית קדם לתפלין, כי תפלין הוא בחינת מחין, הינו בחינת כלליות התורה, בחינת כלליות תרנג עטין דאורייתא, שהם בחינת "כלו זרע אמת", בחינת מחין שכוללין בתפלין, שהם כלליות התורה, כמו שכתוב: "למען תהיה תורת ה' בפה". ואמרו רבותינו ז"ל, הוקשה כל התורה לתפלין,

אבל אי אפשר לקבל כלליות המחין, כלליות תרנג עטין, שהם התפלין כי אם על-ידי הציצית שעל ידם דיקא יכולין לקבל העצות הקדושות, שהם המחין הקדושים. ועל-כן צריכין להתעטרף בציצית תחלה, כי אי אפשר לקבל את העצות הקדושות, שהם בחינת מחין תפלין כי אם על-ידי הציצית כנ"ל. ועל-כן אפלו בשבת שאין מניחין תפלין, אבל ציצית נוהג גם בשבת. ולכאורה הדבר תמוה אם קדשת היום של שבת ויום טוב גדול כל כך עד שאסור להניח בהם אפלו תפלין, כי הם עקמן אות, כי עצומו של יום הקדוש ממשך עלינו כל המחין הקדושים אם בן היה ראוי מפל שפן לפטור מציצית שקדשתון קמנה מתפלין? אך באמת על פי הנ"ל מבאר היטב, כי תפלין הם המחין בחינת העצות קדושות, שהוא בחינת כלליות התורה

לקוטי הלכות

הלכות פסח ח

ארה חיים

תנו

ותארתם על-ידי והמת הנחש שנאחו בהם שהם העצות שאינן טובות של החולקים על האמת וכל זה זוכין על-ידי מצות ציצית כפ"ל, ועל-כן באמת פתיב בציצית: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי וכו'". כי על-ידי ציצית זוכין לקבל התרי"ג עמו דאורייתא שמהם נמשכין כל העצות קדושות של צדיקי אמת כפ"ל. והוה בחינת יציאת מצרים ואיתא שם מצרים הוא אותיות מצר גם, שהיו כל המהין בגלות ובמצר, כי מצר הוא אותיות צמר פידוע, כמובא בפגנות על פסוק מן המצר וכו', הינו שעל-ידי ציצית של צמר זוכין לצאת מגלות מצרים ומעצות רעות וזוכין לעצות קדושות, שהיא בחינת קבלת התורה בשבועות כפ"ל:

הלכה ח

ענין שביעי של פסח

מצות מילה ופריעה היא בחינת פגול חמץ ושאר שהם תרין עניני דמכספן על עיניו, בחינת עשו וישמעאל, בחינת גער חית קנה, כמובא ביהר, עין שם, קנה חית של חמץ תשפר ותעשה מפנה הא, ואז נעשה מחמץ מצה. והוה גער חית קנה, עין שם ברעיא מהימנא פרשת פתחם:

ואיתא גדרבי רבנו כמאמר "בחצרות וקול שופר". בלקוטי א' סימן ה', דהינו שצריך שלא להחמיץ המחשבה בתאוות והרהורים וצריך לגער באלו

המחשבות ולגרשם, והוה בחינת גער חית קנה הנ"ל, גער דיקא, ועל-ידי זה יוצאין מבחינת חמץ למצה. והוה בחינת מצה לשון מצה ומריבה דצדיקיא עבדין מצותא כמטרין אחרנין דלא יתקריבו למשפנא דקנשה, עין שם. נמצא, שחמץ ושאר, שהם בחינת חית קנה הנ"ל, הם בחינת חמין המחשבה, חס ושלום, וצריך לגער בהם ולשברם. והוה בחינת מילה ופריעה, שהם תקון הברית ועל-ידי זה מבטלין ומעבדין תרין עניני דמכספן על עיניו, שהם בחינת מחשבות זרות שבחפלה, שהם בחינת חמץ ושאר כפ"ל, כמו שכתב רבנו כמאמר "אמר אל הכהנים" (פסוק ב), שתקון המחשבות זרות, שהם הענין דמכספן על עיניו, הוא על-ידי תקון הברית, עין שם:

נמצא

שעל-ידי תקון הברית מבטלין חמץ ושאר, דהינו מחשבות זרות תרין עניני וכו'. והוה בחינת מילה ופריעה להעביר ולגער תרין עניני חמץ ושאר, עשו וישמעאל חית קנה הנ"ל, כי שאור חמוצו קשה זה בחינת קלפת הערלה, שהוא רע לגמרי וחמץ אין חמוצו קשה כל כך. והוה בחינת קלפת הפריעה, שהיא בחינת גנה לו סביב, בחינת עין הדעת טוב ורע, והוה בחינת חמץ, כי חמץ הוא גם כן יש בו ערבוב טוב ורע, כי אין בין חמץ למצה אלא משהו, דהינו בין חית לזה כפ"ל. נמצא, שסמוך אל הפגול עד שאפשר לשברו ולעשות מפגול בחינת מצה על-ידי שבירת המשהו כפ"ל והוה

נקרא קנה רצוין לשון שכירה, כי עומד לרצויה ולשכירה על-ידי ישראל, בבחינת "גער חית קנה" כנ"ל ואז נתמקן קנה חכמה, בחינת קנה מוציא קול על-ידי בחינת תקון הברית כנ"ל, ועל-פני מלו עצמן ישראל בליל יציאתם ממצרים שאז הוא בחינת בטול חמץ ושאר שבוה תלויה גאלת מצרים לצאת מחמץ למצה ועל-פני הכרחו למול אז, כי על-ידי זה מכפלין חמץ ושאר תרין עניני כנ"ל:

א וזה בחינת השיעי של פסח קריעת ים סוף שהיה על-ידי בחינת תקון הברית, כמו שכתוב: "הים ראה וינס", שראה ארוננו של יוסף שזכה לתקון הברית, כמו שכתוב: "וינס ויצא החוצה", כמובא, כי קריעת ים סוף זה גם כן בחינת בטול ושכירת המחשבות זרות, שהם עניני דמכסין וכו' בחינת חמץ ושאר כנ"ל:

כי יש ים החכמה ויש בו דרכים ונתיבות להשיג החכמה, בבחינת "הנותן בים דרך וקמים עוים נתיבה", ויש מצולות ים, שהם בחינת הסמרא אחרת, מחשבות חיצוניות, הרהורים רעים, עניני דמכסין על עיני וכו'. והמצולות ים מכסין על ים החכמה ומערבין הדרך והנתיב שיש בים החכמה וצריך לשפרם ולגרשם ואז נתגלה ים החכמה ומשיגין דרכים ונתיבות בים החכמה להשיג השנות, וזהו בחינת קריעת ים סוף בבחינת הנותן בים דרך וכו', כי שם וכו' להשנות גדולות, כמו

בחינת מתקלא, שהוא בחינת גנה, בחינת עין הדעת, כי המתקלא עומדת על המשהו, דהיינו ההכרעה שמכריעין המתקלא לכאן או לכאן שהוא תלויה במשהו, כי לשון המשקל שזה וכשמכריעין אותו משהו חוט השערה אז ההכרעה לצד זה וכן להפך. נמצא, שהמתקלא תלויה במשהו כנ"ל:

וזה בחינת ההפרש בין חמץ למצה שהוא רק משהו כנ"ל, ועל-פני חמץ ושאר שהם בחינת ערלה ופריעה כנ"ל, הם בחינת עשו וישמעאל, כי וישמעאלים הם נוהגים מילה ולא פריעה. נמצא, שהם רק בחינת קלפת הפריעה, אבל עשו הוא בחינת רע לנגמרי ואין נוהגין מילה כלל והם בחינת קלפת הערלה ועל-ידי מילה ופריעה בורתין ומעבירין אותם בבחינת גער חית קנה, ששוכרין החית של חמץ ועושין ממנה הא של מצה, שהיא הא הדעת, שהיא תלויה בתקון הברית, כמובא, שהיא בחינת הא דאברהם שנתגלה על-ידי מצות מילה. וזה בחינת גער חית קנה כנ"ל:

כי תקון הברית היא בחינת והדרת פני זמן - זה קנה חכמה, בחינת קנה מוציא קול, בחינת קול נגינה ושירה שתלויה בתקון הברית וזהו קנה שבקדשה וכןגדו בחינת קנה רצוין, פנים הברית חס ושלום, (כמובא במאמר "דציא דמית כעוטה" בסיון כ, עז פס) ועל-ידי מילה ופריעה משברין חית קנה כנ"ל בחינת קנה רצוין ועל-ידי זה

שִׁאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְזוּה גַעֲשֵׂה עַל־יְדֵי שְׂקֵרַע הַיָּם, דְּהֵינּוּ שְׂנַתְגַרְשׁוּ מִצּוֹלוֹת יָם הַשּׁוֹטְפִין וְמוֹבְקֵין, וְזוּה בְּחֵינַת קְרִיעַת יָם סוּף, לְשׁוֹן קִנְיָה וְסוּף קַמְלוּ. בְּחֵינַת גְּעַר הַיָּת קִנְיָה פֶּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלּוּ דְרָבֵי יָם הַחֲכֵמָה פֶּנ"ל וְעַל־פֶּן הָיָה עַל־יְדֵי בְּחֵינַת תַּקּוֹן הַבְּרִית דִּיקָא, כִּי תַקּוֹן הַמַּחֵם וְהַחֲכֵמָה לְגַרְשׁ מִצּוֹלוֹת יָם הוּא עַל־יְדֵי תַקּוֹן הַבְּרִית פֶּנ"ל, וְכִי שׂוֹזְכָה לְתַקּוֹן הַבְּרִית יוֹכַל לְגַרְשׁ מִצּוֹלוֹת יָם מִחֻשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים בְּבְחֵינַת קְרִיעַת יָם סוּף, בְּבְחֵינַת הַיָּם רָאָה וְיָנֵם, שְׂרָאָה אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף פֶּנ"ל:

וְעַל־פֶּן הָיָה קְרִיעַת יָם סוּף בְּשַׁבְעֵי שֶׁל פֶּסַח דִּיקָא, כִּי אִזּוּ הוּא תַּכְלִית בְּטוֹל חֲמִין וְשְׂאוֹר, כִּי הוּא יוֹם הַאֲחֻזָּן שֶׁל פֶּסַח שְׂאוֹר הוּא תַּכְלִית גַּמֵּר בְּטוֹל חֲמִין וְשְׂאוֹר עַד שְׂמַאֵז וְהִלָּאָה הַתֵּר הַחֲמִין וְזוּהוּ תַּכְלִית בְּטוֹלוֹ בְּשִׁלְמוֹת שְׂנַתְבַּטַּל וְנִמְתַּק קִלְפַת הַחֲמִין וְשְׂאוֹר עַד שֶׁהֵתֵר לְגַמְרֵי, כִּי כָּבֵד נִכְנַע וְנִחַבְטַל הֵרַע לְגַמְרֵי עַד שֶׁחֹזֵר לְתֵתֵר וְעַל־פֶּן אִזּוּ נִקְרַע הַיָּם סוּף, כִּי קְרִיעַת יָם סוּף הוּא גַם כֵּן בְּחֵינַת בְּטוֹל חֲמִין וְשְׂאוֹר עַל־יְדֵי תַקּוֹן הַבְּרִית, עַל־יְדֵי בְּחֵינַת מִילָה פֶּנ"ל, וְזוּה בְּחֵינַת לְגֹזֵר יָם סוּף לְגֹזְרִים, לְשׁוֹן חֲתוּד, בְּחֵינַת חֲתוּד הַעֲרָלָה, דְּהֵינּוּ שְׂנַתְגַרְשׁוּ מִצּוֹלוֹת יָם פֶּנ"ל. וְזוּה בְּחֵינַת קְרִיעַת יָם סוּף, בְּחֵינַת קְרִיעַת עוֹד הַפְּרִיעָה, כִּי קְרִיעַת יָם סוּף הוּא תַקּוֹן מִצְוַת מִילָה פֶּנ"ל וְעַל־פֶּן אִזּוּ כִּי יִשְׂרָאֵל לְשִׁירַת הַיָּם, כִּי קוֹל שִׁירָה נִתְמַקֵּן עַל־יְדֵי תַקּוֹן הַבְּרִית פֶּנ"ל, (בַּמְבָּאֵר חֲסִיד בַּמְאֵמֵר "רַצִּיצָא

ב וְזוּה שְׂנַתְגַּנֵּן בְּיוֹם הַמִּילָה שֶׁהַמּוֹחֵל מְנַנֵּן שִׁירַת הַיָּם וְכֵן הַפִּטֵּי יָסוּד יוֹם לְיִבְשׁוּת בְּיוֹם שִׁישׁ בּוֹ מִילָה, כִּי שִׁירַת הַיָּם נִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי בְּחֵינַת מִילָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה וְכִזְכּוֹן לְבְּחֵינַת קְרִיעַת יָם סוּף וְלְשִׁירָה פֶּנ"ל:

וְעַל־פֶּן הַמְּנַהֵג לְזַרְק אֲגוּזִים וּמֵינֵי מֵאֲכָל בְּעַת שְׁמִלּוֹן הַתֵּינוֹק. וְכוּדְאֵי אִין דְּבַר שְׂאִין לוֹ שְׂרַשׁ, הֵינּוּ שְׂמֻרְמוֹ עַל בּוֹת הַיָּם שֶׁחֲמֵפוֹ יִשְׂרָאֵל, וְעַל־פֶּן זוֹרְקִין אֲגוּזִים וְשְׂאֵר דְּבָרִים כְּדִי שִׁיחֲמֵפוֹ הַתֵּינוֹקוֹת לְרַמּוֹ בּוֹת הַיָּם שְׂכּוֹבוֹ עַל־יְדֵי מִילָה פֶּנ"ל. וְעַל־פֶּן קָדָם שְׁעַבְרוֹ מִי הַיַּרְדֵּן, שְׁהוּא גַם כֵּן בְּחֵינַת קְרִיעַת יָם סוּף, הַכְּרַחוּ יִשְׂרָאֵל לְמוֹל שְׁנֵית וּפְרַעוֹ פֶּנ"ל, דְּהֵינּוּ פְרִיעָה שְׁלֵא הֵיחָה עַל־יְדֵי מִשְׁה, כִּי עֶקֶר קְרִיעַת הַיָּם הוּא עַל־יְדֵי תַקּוֹן מִצְוַת מִילָה פֶּנ"ל. וְעַל־פֶּן בִּימֵי מִשְׁה שְׁלֵא קִיַּמוּ מִצְוַת פְּרִיעָה הָיָה בְּאִמַּת קִשָּׁה לְפָנָיו קְרִיעַת יָם סוּף וְהַצְרִיכוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם וּבְזִכּוֹת יוֹסֵף וְדִגְמַתָּם שְׁקִימוּ הַמִּצְוָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי מִל וְלֹא פָרַע פְּאֵלוֹ לֹא מִל, כִּי עֶקֶר וְנִקְתָּם עַל־יְדֵי קִלְפַת גֵּנֶה, שְׁהוּא בְּחֵינַת פְּרִיעָה, בַּמּוֹבָא:

וְעַל־פֶּן הַתּוֹרָה מְזַהֶרֶת בְּכֻמָּה מְקוֹמוֹת עַל הַחֲמִין וְיֵתֵר מִן הַשְּׂאוֹר, כִּי הַעֶקֶר לְבַעַר הַחֲמִין, שְׁהוּא בְּחֵינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּחֵינַת גֵּנֶה, בְּחֵינַת פְּרִיעָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְבַטְלִין וְנִקְתָּם מִן הַקִּנְיָה, וְעַל־פֶּן צְרִיכִין לְמִיחָבֵב תַּרְוִיחֵהוּ חֲמִין וְשְׂאוֹר מִילָה וּפְרִיעָה, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ

1600101

בו צד חמור. זה מחמת שהוא רע לנגמרי. וזה מחמת שכל יניקתם מתקדשה על ידו דיקא. וזה בחינת הצריכותא שאמרו רבותינו ז"ל דצריכי למכתב תרוניהו חמין ושאר, כי שאור המוצו קשה, הינו שהוא רע לנגמרי פנ"ל. ואי כתב רחמנא חמין הנה אמנא משום דראוי לאכילה, כי שאור אין ראוי לכל ועל-כן אין יכול לינק כלל מן התקדשה, אכל חמין, שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, ראוי לאכילה, כי מערב בו טוב ורע, ועל-כן יש בו אכילה וברור. ומחמת זה דיקא חמור אסורו ביותר, כי מחמת זה יכול לינק מן התקדשה פנ"ל. ועל-כן עקר רמז מלכות הרשעה בחית של חמין פנ"ל, כי העקר לשבר החמין שמשם יניקתם פנ"ל:

ג וזה בחינת מילה בשמיני פנגד החית של חמין שמשברין אותה ביום השמיני על-ידי מצות מילה פנ"ל, כי יום השמיני זה בחינת עלמא דאתי, בחינת בינה דמינה דינו מתערין ומשם משתלשל אחיות החמין ואין הדין נמתק אלא בשרשו, על-כן ביום השמיני אזי נמתק ונתבטל לנגמרי בחינת החמין, הינו החית של חמין פנ"ל ואזי נשבר החית ונעשה מנהגה הא, דהינו ה' הדעת ה' דאברהם שנתגלה על-ידי בחינת המילה, כי שם הוא בחינת הא עלאה פידוע:

וזה בחינת "וביום השמיני", ה"שמיני דיקא, בה' היריעה, דהינו ה' הדעת שנתגלה בשמיני על-ידי מצות מילה

שהיא בחינת שכירת החית של חמין פנ"ל וזה בחינת בטול החמין לנגמרי בשביעי של פסח פנ"ל. שביעי של פסח הוא יום השמיני מתחלת בטול החמין, כי תחלת בטולו בערב פסח, כמו שכתוב: "אך ביום הראשון תשביתו שאור", שהוא ערב פסח שנקרא ראשון. נמצא, שיום שביעי של פסח הוא יום שמיני ליום הראשון, דהינו לערב פסח ואז הוא תכלית בטול החמין ושכירתו, דהינו שנשבר החית פנ"ל. ועל-כן נתגלה בחינת מצות מילה תקון הברית פנ"ל, שהוא בחינת קריעת ים סוף פנ"ל, כי מצות מילה הוא בבחינת קריעת ים סוף, כי בקריעת ים סוף נאמר, "וישב ויחננו לפני פי החירת וכו'", שנצטוו ישראל לשוב לאחריהם לצד מצרים כדי ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם וכו', כדי שירדף אחריהם:

וזה בחינת עקר התשובה לתקן פגם הברית, כמו שכתב רבנו במאמר "רציצא דמיית בבעותיה מהיכא נפיק רוחה". והשיב להם, בהינו דאעל, הינו ששאלו מהיכן מוציאין הניצוצות שנפלו על-ידי פגם הברית? והשיב להם, בהינו דאעל, הינו בדרך שנבקכו ונפלו הניצוצות, דהינו על-ידי פגם הברית ועכשיו בשמתגברים עליו אלו ההרהורים והוא מושבר תאותו על-ידי זה מוציאין הניצוצות מתוכם, עין שם היטב. ומחמת זה כל מי שזוכה לתשובה, שגה בחינת יציאת מצרים שיוציאין מרשות הסטרא

הערלה ואחר כך לחתכה ולשברה כדי לתקן פנים הברית, פי כל הדורות באין לתקן חטא אדם הראשון שפגם בברית, פמוכא, על-כן הכרחו לבא עם ערלה כדי שיהיה אחיזה להערלה והסמטרא אחרא ואחר כך חותכין אותה ועל-ידי זה דיקא מוציאין הניצוצות הקדושה מהם:

ה וזה בחינת מילה בפשימיני שצריך לעבר עליו שבעה ימים שיש אחיזה להערלה שהיא בחינת רע הכולל של שבועים עממין כדי שיצטרף על-ידי זה ואחר כך חותכים אותם לגמרי כג"ל וזה עקר התקון כג"ל, פי שבעה ימים של ערלה הם בחינת שבועים עממין שכוללים מזין, וכמו שכתב רבנו (סיון ט) שקדם שזוכין להתגלות התורה צריכין לעבר דרך גלות השבועים עממין כג"ל ולהצטרף בתוכם ואחר כך זוכין להתגלות התורה שהיא שבועים פנים בחינת שבועים נפשות בית יעקב, שזה בחינת מילה, שהיא התגלות הדעת על-ידי תקון הברית כג"ל. וזה בחינת השבועים חסדים המתגלים על-ידי מצות מילה, בחינת מל, עין בלקוטי תורה:

פי החסד הוא הדעת, וזה בחינת ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקני ישראל. ביום השמיני הוא ראש חדש ניסן שאז מתחיל גאולת מצרים, שהוא בחינת תקון הברית, וזה בחינת ביום השמיני, בחינת מצות מילה, כמו

אחרא לתוך הקדשה, הוא צריך בהכרח מן השמים לשוב ולחזור לעבר דרך כל המקומות שהיה שם בתחלה כדי שיתנסה ויצטרף באותו ענין ממש, שזה עקר התשובה בחינת תשובת המושקל ועל-ידי זה מברר הניצוצות שגפלו בתחלה בבחינת בהינו דאעל כג"ל:

ד וזה בחינת וישבו ויחנו וכו', שנצטוו אחר יציאת מצרים לשוב ולחזור דיקא לצד מצרים ואזי כשהסמטרא אחרא רואה שהם שבים ומתקרבים אליהם הם אומרים סגר עליהם הדרך ונבכים הם ואזי הם מתגברים ביותר עם כח כל הניצוצות שיש בהם ואזי היא עת צרה גדולה לישראל וממנו דיקא וישע, פי אחר כך השם יתברך מרחם על עמו ומשיעם ואזי מוציאין על-ידי זה דיקא כל הניצוצות הקדושות שהיו בתוכם כג"ל, וזה בחינת קריעת ים סוף שנגבע מצולות ים ומצרים והסמטרא אחרא נפלו לתוכם וישראל וכו אז לרכוש גדול מבזת הים, בהינו שהוציאנו כל הניצוצות הקדושות מתוכם כג"ל:

וזה בחינת מילה שהיא תקון הברית, והקשו המינים אם השם יתברך רוצה במילה למה לא ברא את האדם מהול? פמוכא במדרש. ואיתא בדברי רבנו ז"ל בפמאר "תפלה לחבוקוק" (סיון ט) שצריכין דיקא למולו כאן בעולם הזה כדי להעלות הטוב מעין הדעת, עין שם היטב, שהאדם הכרח להיות נברא תחלה עם

ועל־ידי זה נעשה שמחה בבחינת ולישרי לב שמחה, כמו שמבאר כל זה בפאמר "בחצרות" הנ"ל, עין שם היטב:

וזה בחינת "אור זרע לצדיק", זה בחינת תקון הברית, על־ידי זה ולישרי לב שמחה" פנ"ל. ועל־פני ס"ת קר"ע, פמובא, בחינת קריעת ים סוף, שהיא בחינת מילה פנ"ל. וזה ולישרי לב שמחה, סופי תבות גימטריא טוב, פמובא, בחינת מילה תקון הברית, כמו שכתוב: "ותרא אותו כי טוב", שגולד מהול. וזה שכתב הארי"ל ש"על־ידי מצות מילה מבטלין גזר דין של שמונים שנה, עין שם, פי על־ידי השמחה הנ"ל יכולין לבטל הגזר דין, כי יודעין בין כגם גזר דין לאחר גזר דין ועל־ידי זה יודעין להתפלל ולבטלו, (עין שם היטב בפאמר

:"בחצרות" תי"ל):

ועל־פני אחר שירת הים נאמר "כי אני ה' רפאך". פי שירת הים וקריעת ים סוף הוא בחינת תקון מצות מילה פנ"ל שהיא צריכה רפואה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מפני מה קבעו רפואה בשמינית? מפני המילה שנתנה בשמיני שצריכה רפואה, פי באמת המילה, שהוא בחינת תקון הברית, שעל־ידי זה זוכין לשלום, (כמו שכתב רבנו בפאמר "רצא" תי"ל), היא רפואה, כמו שכתוב שם. אך מחמת שררד השלום להתלבש בכיריות, כמו שמבאר שם, עין שם. וזה בחינת צער וכאב המילה שצריכין לסבל

שכתוב: "כיום השמיני ימול וכו'" קרא משה שהוא הדעת לאהרן, הוא בחינת החסדים, פי אהרן הוא כהן איש חסד, בחינת אברהם שאמר בו, "אתה כהן לעולם". וזהו ולבניו הם בחינת למודי ה' ששם עקר התגלות החסדים על־ידי המילה, פמובא שם בפגזות:

וזהו, "ולקני ישראל", זה בחינת שבעים וקנים, בחינת שבעים נפשות בית עקב שמאזרין על־ידי התגלות השבעים חסדים פנ"ל, גם זקן הוא בחינת תקון הברית, בחינת והדרת פני זקן - זה קנה חכמה וכו' פנ"ל. ותקון הברית הוא על־ידי התגלות החסדים, על־ידי מצות מילה פנ"ל. ועל־פני הבהן, שהוא בחינת החסד, מצוה על שמירת הברית ביותר. וכהן גדול, שהוא חסד גדול ועליון מאד מצוה ביותר על שמירת הברית ויש לו מצוות קדושות ותרות, פי תקון הברית הוא בחינת התגלות החסדים על־ידי הכנעת הערלה, שהוא פנים הברית פנ"ל. שנה בחינת מילה פנ"ל, ועל־פני כהן גדול מתלבש בשמונה בגדים כנגד בחינת שמונה ימי מילה, דהינו תקון הברית בשלמות שזכה כהן גדול פנ"ל:

ו על־פני מילה היא מצוה שקבלו ישראל בשמחה ועדן עושין אותה בשמחה, פי מילה הוא בחינת פטול חמין, דהינו חמוץ המחשבה ואזי יכולין להתפלל בכח שיתיה קולו נעשה רעמים

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

תסג ארצה חיים

הלכה ט

מהדירא קמא וראשי פקים מהלכות פסח - תקפ"ד:

ענין פסח ויציאת מצרים בכל אדם ובכל זמן וענין אכילת מצה ואסור חמין:

על-פי התורה מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע וכו' כי מרחמם ונהגם בלקוטי הנינא סימן ז', ענין שם כל התורה היטב:

א כי כל זה ענין פסח, כי משה רבנו הוא הפנהיג הרחמן, שהוא פתח לנו אור הדעת לידע ולהודיע פי ה' הוא האלקים וכו', ענין שם. וכל זה היה בשעת יציאת מצרים בפסח, שאז התחיל לפתח לנו אור הדעת להודיענו ידיעת אמיתות והפרד על-ידי כל האותות והמופתים הנזראים שעשה עמנו אז. והארה זאת נמשכת לדורות בכל שנה ושנה, פי בכל דור ודור תיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא נצא ממצרים. כי בכל דור ודור ובכל שנה ושנה צריכין להמשיך מהרש ודיעה הקדשה האמתית הזאת לידע בכל עת בידיעה חדשה פי ה' הוא האלקים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין קריאת שמע, בכל יום יהיו בעיניך פחדשים, מכל שפן בשלש רגלים שבהם התחדשות הדעת והמוחין, בפרט בפסח, שהוא ראש

מיררות וצער כשרוצין לזכות לשלום, שהוא תקון הברית, רפואת הנפש, בחינת מילה. ומחמת זה צריכין אחר כך לרפואה על הרפואה של השלום כדי לרפאות כאב המיררות שנתלבש בו השלום כנ"ל. וזה בחינת רפאנו ה' ונרפא שמתפללין על שתי רפואות, דהיינו לרפאת כאב הרפואה, בחינת כאב המילה, שהיא רפואה כנ"ל. ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

ז מפני מה מילה בשמיני? כדי שלא יהיו העולם שמחים ואביו ואמו עצבים (דה לא), כי מילה הוא בחינת התגלות החותם ברית קדש, כמו שאמרים (שבת קל"ז): 'וצאצאו חתם' וכו'. 'וחותם' הוא הפך 'גדת', פי הם במספר השנה, כמובא:

ועל-כן צריכין להמתין עד יום השמיני שנתבטל דם גדות, אזי נתגלה החותם כנ"ל. והוה כדי שלא יהיה עצבון, פי עצבות הוא בחינת דם גדות, כמו שכתוב: "הרבה ארבה עצבונך" זה דם גדות. ועל-כן המילה בשמיני שאז נתגלה שמחה כנ"ל, כי המילה היא לזכות לשמחה כנ"ל. והשמחה היא בבחינת יום השמיני, שהוא בחינת בינה כנ"ל ובינה לבא ושם השמחה, כמו שכתוב: "נתת שמחה ללב". ושם הרעמים שעל דם זוכים לשמחה כנ"ל, כמו שכתוב: "ורעם גבורתו מי ותבונן":

לרנלים, תחלת ההתגלות. ועקר הדעת הוא בחינת הארת בן ותלמיד, דהינו להודיע לדרי משה בחינת שוכני עפר המנחים במקום שמנחים בדיוטא המתחננה מאד מאד, להודיעם כי ה' עמם ואצלם וקרוב להם תמיד, כי מלא כל הארץ כבודו וכו'. ולהפך לדרי מעלה להודיע בחינת איה, בחינת מה חמית וכו' וצריכין לכלל העולמות וכו' ועל ידי זה זוכין להארת הרצון בשעת האכילה וכו' בחינת פעת וכו' מה פעל אל מה רב טובך אשר צפנת וכו'. וזה בחינת אין מסיחין בפעדה, בחינת ועשו סוג לתורה, בחינת סוג להכמה, שתיקה וכו', עין שם:

ב וזה בחינת מצה שהיא אכילה קדושה מאד, בחינת מן, בחינת ענה שהוציאו מצרים מעמו בקום טעם מן והמן הוא בחינת מה, בחינת כי לא ידעו מה הוא, דהינו בחינת הארת הרצון. ועל כן היה יורד דבר יום ביומו, בחינת ואמתה נותן להם את אכלם בעתו, כי בכל השנה שכבר זכינו לקבלת התורה, שהיא בחינת כלליות בן ותלמיד, אז יכולין להקשיף הארת הרצון אפלו על ידי אכילת חמין, כי כבר נתמקן מוחצת המחין שהם בחינת שתיקה שזו זוכין רק בשעת קריעת ים סוף, בחינת ה' ילחם לכם ואתם תחרישון. אבל עתה עדין לא נמשך בשלמות הארת בן ותלמיד על ידי אתערותא דלתתא, רק התארה באה למעלה - מחין גדולים הרבה מאד

בחוץ ברגע אחד, (ממבאר בבחינים) ועדין לא נתמקן מוחצת המחין ואם היו אוכלין חמין חם ושלום, היו יכולים להחמין המוח עד שיכנס בקשיות ותרוצים שאין הזמן מספיק לבאדם, כי הם למעלה מהזמן, על כן עתה עקר התקון על ידי שנוהרין מחמין במשהו, שמתקן בשנתן מים בעשה, שהם בחינת מימי הדעת שנגמשים ממקום גבה מאד צריכין לאפות העפה מיד בחוץ ומהאפה על ידי האש, שהוא בחינת ראה, בחינת צמצום, לצמצם המחין תקף שלא ותחילו כלל לחקר במה שלמעלה ממנו רק לחזר לאחוריו להודות ולהלל לה' על כל הנסים והנפלאות שעשה עמנו שהנביהנו ורוקמנו למעלה

למעלה ממדרגותינו בבחינת מקימי מעפר דל מאשפות וכו' להושיבו וכו' והוא לחם עני שעונין עליו דברים הרבה, שהוא הלל גמור וספור וציאת מצרים, כי זה עקר התקון עתה להנצל מולכם בחקירות, שהם למעלה מהזמן, שהם בחינת חמא אדם הראשון בעין הדעת טוב ורע דיאסתפל במה דלא הוויא לה רשו, שאנו צריכין עתה לתקן זאת בשעת וציאת מצרים בפסח פדוע. וכן הוא בכל אדם, שכל אחד לפי מדרגתו ואפלו אם מנח במקום שמנח צריכין להאיר עליו הדעת ולהודיעו, כי עדין ה' עמו בחינת הקיצו ורגנו שכני עפר, כי מלא כל הארץ כבודו, אבל תקף ונכנסו בו קשיות הרבה על השם יתברך ועל הצדיקים, על כן צריך לזהר לצאת מחמין למצוה שלא להחמין מוח

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תסה

כלל רק ישמרה להביט על ה' ונפלאותיו אשר הפליא חסדו עמו ויענה לה' דברים הרבה להודות ולהלל אותו ותברך על חסדו ונפלאותיו. וזה בחינת לחם עני שמוכיר את העני וכו', כמו שפרש רש"י, או שעונין עליו דברים הרבה, או לחם עני מה דרבו של עני בפרוסה וכו' והכל אחד:

ג וזה בחינת אפיקומן שפורסין מצה השניה ועל החצי מברכין על אכילת מצה והשניה הוא צפון לאפיקומן, כי זה עקר בחינת מצה, בחינת צפון, בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, שמושם הארת הרצון, כי הארת הרצון זה עקר שלמות התקון של כל המתקרבים להשם ותברך, בפרט הרחוקים מאד בשמותקרבים עקר תקונים בשזוכין להארת הרצון שזוכין לזה בשעת אכילה מי שיש לו חלק במלכות דקדשה וכו', בחינת אשרך ארץ שמלכך בן חורין וכו', בחינת חרות של פסח, שהיה בחינת יובל, כי מסמרא דיוכלא נפקו ממצרים, (כמו שכתב בזה הקדוש), כי לקרב הרחוקים קשה מאד, בפרט הרחוקים ביותר, כי מאחר שבכך נתעו כל כך בדרךם הרע, בפרט כי רבם מתם פגום מאד על ידי פגם הברית, על כן בודאי קשה מאד להכניס בו היעדר ולגרש ממנו רוח שטות ולהוציאו מעונות ופגמים ועל כן צריכין לזה צדיק רחמן מאד כמו משה רבנו שהרחמנות שלו היה בלי שעור שאפלו אחר כך בשעשו ישראל מה שעשו עד שהשם ותברך אמר לו

לכלותם ויעשה אותו לנו גדול אף על פי כן הוא לא חשש על זה ומסר את נפשו בעדם תמיד וכן צריך הצדיק המנהיג אמיתי להיות רחמן כזה בכל דור ודור, כי מתחלה ועד סוף הוא צריך להתנהג עם המתקרבים ברחמנות נפלא ועצום ורב מאד ויבדע וישלל נפלא ונורא באפן שיכנס בהם יראת ה' לטובה שישבו להשם ותברך על ידי זה ולא יתרחקו חס ושלום יותר על ידי היראה, דהינו שלא ישמלשל מדבריו אחזת היראה רעה, שהוא בחינת דינים, בחינת עצבות ומרה שחרה, שמה באים בפירות, שכל זה הוא בחינת חמץ ושאר שנקרא יגון ואנחה. ועל ידי זה תקף הדינים, והמנא לצלן, רק צריכין שהיראה תבוא רק לטובה לקרב ולא לרחק (וכמבאר כל זה לעיל בהלכות פסח ח' ע"ג שם). ועל כן עקר קדשת פסח לקדש את האכילה, דהינו לזהר מחמץ במשהו ולאכל מצה דיקא, כי עקר היראה מגיע בשעת אכילה, כמבאר על מאמר רבותינו ז"ל רצועה וכו'. וזאת התורה רצועה היתה יוצאת וכו' מקשרת לענין הארת הרצון בשעת אכילה המבאר בתורה זאת של מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע, כמבאר שם, כי הא בהא תליא הארת הרצון על ידי היראה, כי עקר הארת בן ותלמיד להכניס בהם יראה, כמבאר שם. והעקר שתהיה היראה לטובה כנ"ל, בבחינת יראת ה' לחיים, בחינת יראת ה' תוסוף ימים. ולא תהיה להפך חס ושלום, כנ"ל. ועל כן

ק"ט

צריכין להאיר בדרי מטה בבחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורגנו שכני עפר לעוררם ולחוקם שלא יתאשו ולא יפלו בדעותיהם בשום אופן בעולם רק ידעו כי עדן ה' אתם וכו' תמיד. ואף-על-פי-כן יהיה להם יראה גדולה, כי הוא פולל אותם גם בבחינת מה וכו', כמו שמבאר שם. ועל-ידי כלליית העולמות, שעל-ידי זה נמשך יראה והיראה בחינת מלכות נגשת וקאה בעת האכילה, בבחינת לעת האכל גשי הלום. ואז על-ידי זה מאיר הארת הרצון המפלא, ממבאר שם, כי הרצון מאיר מחמת שמלכות מקור היראה מקבלת האכילה והפרנסה מים החכמה ששם מאירין המופינים, שהם בחינת מה וכו', (ענין שם זה לה והן היסוד):

על עמדם תמיד בכל מה שיעבר עליהם, על-כן עקר תקונם על-ידי הארת הרצון, כי הרצון עולה על הכל ומבטל ומבער כל הקשיות והעקמומיות שבלב וכל הכלבולים וכו', כי מאחר שהאיר עליו האמת שיודע מרחוק שעקר התכלית לצאת מגריעות פחיתותו ולהתקרב להשם יתברך והוא רוצה ומשתוקק לזה ברצון חזק ומפלא אפלו בעצם רחוקו, על-כן בודאי יש לו תקנה להתקרב להשם יתברך תמיד יהיה איד שיהיה, כי הרצון חפשי תמיד, כי שם עקר החרות, כי נמשך מבחינה גבה מאד פנ"ל. וזה בחינת "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפין", (ממבאר בדברינו במקום אחר בהלכות ערב, ענין

שם), וזה בחינת מצה שהוא בחינת מן, בחינת אפיקומן - אפיקו מן, בחינת עגה שהוציאו ואפיקו מוצרים מעמו בהם טעם מן, בחינת כי לא ידעו מה הוא, בחינת הארת הרצון פנ"ל, כי תמיד צריכין ויגיעה גדולה לקדש את האכילה על-ידי הארת בן ותלמיד, על-ידי כלליית העולמות וכו'. ואז דיקא זוכין להארת הרצון בשעת האכילה, שזה עקר גמר התקון, אבל עכשיו בפסח בשעת יציאת מצרים בודאי אין בדינו להמשיך התקונים האלה על דינו על-ידי בחינת אתערותא דלתתא, על-כן היה קשה מאד לצאת ממצרים, אבל השם יתברך חמל עלינו והאיר עלינו מלמעלה הארה נפלאה שלא פסדו וכו', דהינו שממשיך עלינו הארת הרצון מלמעלה אף-על-פי שלא זכינו לזה עדן:

ד וכל התקונים האלה צריך הצדיק להמשיך בדרךים נפלאים ונוראים מאד מאד, פמונן שם. וצריך לזהר מאד בדבריו לעשות סגן לדבריו כדי שלא יפגמו, חס ושלוש בקשיות ותרוצים שהם למעלה מהימן שאין הימן מספיק לבאר הקשיות והתרוצים שיש שם. על-כן עקר גמר התקון כשזוכין להארת הרצון. (וכמו בדבריו ודינו לרבה במקום אחר) שאי אפשר לעבד את השם והתברך כי אם על-ידי הרצון, ענין שם, מפל שכן הרחוקים ביותר שפבר עשו מה שעשו ובודאי עדן מי יודע מה שיעבר עליהם עוד כל ימי חייהם בילדותם ובקנותם. ומי יודע אם יהיה להם כח להתחזק ולשאור

ה על-בן צריכו לאכל מצה ולזהר מאד
 מרחמי אפלו במשהו, כי אנו
 צריכו לזהר שתקף בשנתנו מים בעסה,
 דהינו מימי הדעת שנמשכו עתה ממקום
 גבה מאד צריכו תקף שלא להתמיץ חס
 ושלום, שלא לשהות בין נתינת מים על
 הקמח ובין אפיה על האש, כי צריכו
 למהר בחפזו גדול לאפותה באש קדם
 שתחמיץ שלא לתן וניקה להקלפות
 היונקים מחמוץ הפח, דהינו ממי שאינו
 נזקק ונכנס חס ושלום, לקשיות שהם
 גבוהים משכלו, שהם אצלו בבחינת
 למעלה מהזמן שמשם כל הפירות, שהם
 עקר היצר הרע והקלפות. וצריכו שמורה
 גדולה מהם, אבל עכשיו אין בדינו לשמר
 מהם בעצמנו מחמת שערין לא קבלנו
 התורה רק השם והברך בעצמו שומר
 אותנו מהם כי ליל שמורים הוא לה'.
 ובחמלתו צוה עלינו לשמר את המצות
 שאנו צריכו עתה לאכל מצה שהוא
 בחינת מן, בחינת מאכל עליון, דהינו
 שהמאכל בעצמו בא מלמעלה בקדשה
 פזאת שאין החיצונים יכולים להכניס
 קשיות הנ"ל בלב על-ידי זה המאכל
 הקדוש, דהינו מצה בשזוכין לשמרה
 היטב מחשש חמוץ חס ושלום, רק,
 אדרבא, על-ידי זה המאכל הקדוש, שהוא
 מצה, זוכין להארת הרצון המפלג הנ"ל. כי
 הארת הרצון הזה היא ההפך מהקשיות
 הנ"ל והוא תקונם, (כמוך בחתירה הואת לשען שם
 היטב). ומחמת שעתה אין בנו פח בעצמנו
 לתקן מחצות המחזין לשמר עצמנו

מקשיות הנ"ל שמשם כל הנליות שבאים
 מפנם אמונה שנמשך משם, על-בן המל
 עלינו השם והברך וצוה לנו לאכל מצה
 ובנ"ל. ועקר התקון הוא בבחינת לחם עני
 שלא לבגס בקשיות שלמעלה מדעתנו רק
 נחור לאחור להתבונן בחסדי ה' שעשה
 עמנו שהוציאנו מצרים וכו' כנ"ל:

ו וזה, אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.
 פסח, הוא פה סת, בחינת שיחו
 בכל נפלאותיו, דהינו מצות ספור יציאת
 מצרים לשיח ולספר בכל עת בנפלאותיו
 הנוראות שעשה עמנו ביציאת מצרים. וכן
 מה שעושה עמנו בכל דור ודור ובכל עת
 ועת, כי לא אחד בכלד עמד עלינו
 לבלותנו אלא שבכל דור ודור עומדים
 עלינו לבלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו
 מידם בדרךים נפלאים ונוראים מאד.
 ומצוה גדולה על כל אחד ואחד מישראל
 לשיח ולספר בזה תמיד, בחינת שיחו בכל
 נפלאותיו. וכשם שמצוה עלינו לספר בזה
 תמיד, כך אסור לנו לשאל ולחקר במה
 שלמעלה משכלנו לשאל ולהקשות חס
 ושלום, קשיות שאי אפשר להכניס
 ולהרצם, כי דרכי ה' נפלאים מאד (ובגמרא
 בחתירה תי"ל) שבשכיל זה צריך תחכם
 לעשות סג' לדבריו כדי שלא יפגמו
 בחקירות וקשיות שהם למעלה מהזמן,
 שאין הזמן מספיק לבאר הקשיות
 והתרוצים שיש שם, עין שם:

ו וזה שמושיבין להחכם ששואל, מה
 העדות והחקים והמשפטים אשר

ועליבן בפסח מצוה שישאל הבן מה גשתנה, כדי ששיבו לו, עבדים היינו וכו' וכל ספור יציאת מצרים. אבל בודאי אין זה תרוץ מספיק לבאר ולתרוץ בשלמות כל הקשיות של מה גשתנה, כי לפי מעוט שכלנו עדין קשה על כל דקדוקי המצות ופרטיהם שעושין בליל פסח לבד, מפל שפן בשאר ימות השנה מה שיכות להם לענין יציאת מצרים ולמה אנו מתייבים דוקא למבל שתי פעמים ובר יציאת מצרים? וכן למה חמץ אסור במשהו? ואם בשביל לזכר החפזון שלא הספיק בצקם וכו', היה די במצות אכילת מצה לזכר החפזון, כמו מצות ספה, שהוא זכר להקף ענני כבוד, אבל לא נאסר הבית לגמרי בשביל זה, ובדרך עראי מתר לבנם בו, ולמה החמץ אסור לגמרי במשהו בכל יראה ובל ימצא, וכן בשאר פרטי המצות בודאי אין אנו מביינין טעמיהם, ומה ענין יציאת מצרים למצות יציאת וכן בשאר המצות, רק באמת יש שיכות גדול ענין יציאת מצרים לכל התורה בלה ולכל המצות ופרטיהם, אבל אנו אין מביינים כל זה בפרטיהם, רק אנו מביינין שאנו תיבים לקיים מצותנו מאחר שראינו עון בענין אלקותו ותברך ומקשלתו ונגדלו וטובו עלידי האותות וכו' של יציאת מצרים וקריעת ים סוף ומתן תורה וכו'.

ח וזה עקר התשובה על שאלת מה גשתנה וכו', היינו שאנו משיבין לו, עבדים היינו וכו', ומחמת זה אנו

צוה ה' אלקינו אתכם ואף אתה אמר לו בהלכות הפסח אין מפתירין וכו'. ולכאורה התשובה פליאה נשגבה מאד מה זו תשובה על שאלתו מה העדות וכו', מה שמושיבין אין מפתירין וכו'? וגם מהו הלשון "בהלכות הפסח"?! אך עקר התשובה שמושיבין לו שאסור לו לחקר ולשאל במה שאין לו רשות, הינו אם ירצה לשאל שייבנו לו כל דברי התורה עד תכליתו, זה אסור לו באסור המור מאד, כי מאד עמקו מושבותיו ותברך, וכתוב (א"ב יא): "גבתי שמים מה תפעל" וכו'. וכתוב (תהלים קיט): "לכל תכלה ראיתי קץ וכו'". ולא נתן רשות לשאל כי אם במה שיש לנו רשות, כמו שכתוב: "כי שאל נא לימים ראשונים ולמקצה השמים ועד קצה השמים". ודרשו רבותינו ז"ל: למקצה השמים אתה שואל וכו', ואי אתה שואל מה למעלה וכו', הינו שאין לנו רשות כי אם לשאל ולחקר בעצם גפלאות הנפים והאותות הנוראות שעשה השם ותברך עמנו בהוציאנו ממצרים ובקריעת ים סוף וכו' ומאז ועד הנה, וכוה אנו רואים אמתתו ונגדלו ותקפו ועצם הסוד עלינו ושהוא משגיח בהשגחה פרטיות בכל עת ורוצה בעבודתנו וראוי לנו לעבוד ולקבל על מלכותו בלב שלם לקיים כל תורת משה בכתב ובעל פה שכל זה הוא בחינת פי שאל נא לימים ראשונים הנתיב בדרך הגדול היה וכו', אבל חוץ מזה אסור לחקר עוד בלל, כי בודאי אי אפשר לזכרן דרכיו ותברך וטעמי מצותיו.

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תסט

מחזיבים לקיים מצוותיו ככל אשר ציונו על-ידי משה עבדו נאמן ביתו, אבל זה החכם שואל בדרך חכמה, מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה ה' אלקיניו אתכם? הינו שהוא מודה 'שה' אלקיניו צוה כל התורה והחקים וכו' וראוי לנו לקנאם, רק שהוא שואל מה העדות וכו', שרוצה שיודיעו לו ויבינו לו מעמי כל דבר בפרטיות. וזהו, מה העדות והחקים והמשפטים, שרוצה להבין מעם כל חלקי התורה. ועל זה מפיס, ואף אתה אמר לו בהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, הינו כמו הלכות פסח שהוא מצוה גדולה לעסק בזה לשיח ולספר המיד ביציאת מצרים, כמו שכתוב: "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך". שנה בחינת פה סח כנ"ל, כמו בן אין מפטירין אחר הפסח. אחר הפסח דיקא, הינו מה שאסור לשיח ולדבר בו, שנהו בחינת אחר הפסח, שהוא אחר הפה סח, אחר השיחה והדבור, דהינו במה שצריכין לשתק, שם אסור לפתח פיו, (כמו שפרש רש"י על מפטירין כמו פותר טוב וכו') להבין סתרו וצפונותיו שאי אפשר לגלותם בזה העולם, שנה בחינת אפיקומן, שהוא בחינת צפון מה רב מוכרד אשר צפנת וכו', שצריך לשתק שם ואסור לשאל ולומר אפיקומן שיציאו ויגלו לו בחינת מן, שהוא בחינת מה שצפון ונגעלם מאד, בחינת פי לא ידעו מה הוא, פי שם אסור לשאל ולחקר כלל, פי במפלא ממך אל תדרש וכו'.

ט אבל הרשע שואל, מה העבודה הזאת לכם? שופר בפל ואינו אומר 'אשר צוה ה' אלקיניו. וגם קורא הכל בשם 'עבודה' כאלו הוא רק עבודה בעלמא כדי לקבל איזה עבודה, ואין מעם פרור בכל פרט ופרט של כל מצוה. כמו המחברים והאפיקורסים שכל מעמיהם על המצות הם בדרך זה שהמצות הם בשביל שעבוד בעלמא כדי שיהיו נהרין בדרבים שבין אדם לחברו וכו', פי ידוע דבריהם הרעים והפריים במעמי המצות ^{לפי} את הבוטים במדקרות חרב. וגם הוציא את עצמו מן הכלל ואומר, לכם ולא לו. ואף-על-פי שגם החכם אומר 'אתכם', החכם כבר הכניס עצמו בתוך הכלל במה שאמר תחלה בהכמתו 'אשר צונו ה' אלקיניו', וקבל עליו על מצותיו ותברך, רק שאמר אתכם לענין הציאה, פי הוא מודה שהוא אינו ראוי שהשם ותברך ודבר עמו ויצוה אותו, על-כן הוא שואל לאותן שדבר ה' עמם וצוה אותם את המצות שיצו עלינו לעשותם. הוא שואל אותם אולי יודיעו לו מעמיהם באמת, אבל הרשע הוציא עצמו מן הכלל לגמרי, על-כן אף אתה הקהה את שניו וכו'.

י וזהו שאומר החכם מה העדות, וקורא התורה בשם עדות הראוי לה, שנקראת ברב התורה בשם עדות, כמו שכתוב: "ונתת אל הארץ את העדת". וכן בכל מקום קורא אותו ארון העדות, פי בודאי התורה הקדושה היא עדות גדולה

קדשת ישראל, בחינת שה פזורה ישראל, לחינת יעקב, שנאמר בו, "והקבשים הפריד יעקב". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, הרחל היה בלה קדש, צמרה לתכלת עזרה לתף וכו', כמובא בפירוש רש"י על פסוק "שנגד בעדר הרחלים". וחמור הוא ההפך מקדשת ישראל והתורה, כי הוא בהמה טמאה, והמצרים, שכל הגזלות כלולים בהם, (כמובא בקידוש אהרן), נמשלו לחמורים, כמו שכתוב: "אשר בשר חמורים בשרם". כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן אמר רבי עקיבא: בשהייתי עם הארץ אמרתי מי ימן לי תלמיד חכם ואנשכנו בחמור דיקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שם, כי זה נושד ושובר עצם וכו', כי חמור הוא בחינת זדמת הגוף שנקרא חמור לשון חמור, אבל אף-על-פי שהחמור, שהיא בחינת זדמת החמור והגוף הוא רחוק מישראל והתורה אף-על-פי-כן הצדיקים הגדולים יכולים להפך גם החמור שהוא בחינת זדמת החמור, להכניע הכל אל הקדשה שיהיה מרפבה להקדשה, בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל, לעולם ישם אדם את עצמו בשור לעל וכחמור למשאו. כי זה עקר המעלה של האדם הפעל בחירה שהוא גבה ממלאכים מחמת שיש לו חמור מגשם פנה, שהוא בחינת חמור ממש תכלית הקפילות ואף-על-פי-כן בכח קדשת נשמתו יש לו כח להפך ולהכניס בחינת החמור, שהוא גשמיית החמור אל קדשת התורה שיהיה

על אלקותו ותברך, כי מי שמשים עינו ולבו היטב על כל דברי התורה שבכתב ובעל פה, בכל ספרי תנ"ך ויש"ס ומדרשים וספרי הזרה הקדוש וכתבי האר"י ז"ל וספרי הצדיקים אמתיים שברוננו, בלם יעידון ויגידון כי ה' אחד ושמו אחד, כי בודאי לא ימצא רשע טפש שיוכל לומר שאפשר לברות מלב, חס ושלום, תורה פזאת שנתגלה לנו מאתו ותברך מיום מתן תורה על-ידי משה רבנו עד היום הזה ומי פעל ועשה פזאת, מכפון מי יצאו כל הדברים והנפלאות והחדושים האלה אם לא כי יד ה' עשתה זאת. מפיו יקרא כל דברי התורה הזאת למשה עבדו נאמן ביתו והוא מקרה ליהושע וכו' וכן כל החדושים הנפלאים והנוראים שגלו גדולי הצדיקים בני עליה בלם יעידון ויגידון ומגליון אלקותו ותברך לכל החפץ באמת, כי כל מודה על האמת יבין ויראה בעיני שכלו שאי אפשר לשכל אנושי לגלות חדושים באלה בשום אופן כי אם מאת ה' צבאות יצאו והוא ותברך בחסדו הופיע עליהם והודיעם כל הנפלאות והנוראות האלה. נמצא, שהתורה היא עדות על אלקותו ותברך, על-יבן נקראת התורה "עדות". וזה בחינת והתקמה מאין תמצא וכו' עד אלקים הבין דרבה וכו' (ענין

בקידוש אהרן עוד מזה בהלכות עדות הלכה ד')

יא וזה בחינת מצות פדיון פטר חמור, כמו שכתוב: "וכל פטר חמור תפדה בשה וכו'". כי שזה בחינת

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תעא

משעבד אל התורה ואל העבודה
במור למשאווי:

ומגדל חלישותה על ידי רבוי עונותיו היא
ברחל לפני גזירה נאלמה שהן גוזזין וגוזלין
אותה וגומלין ממנה הורה ותפארתה והיא
נאלמה ביניהם. ואזי היא בחינת שכניה
מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי וכו',
כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכשה רחוק
מאד נתעורר בעצם רחוק ואינו מראש
עצמו בשום אופן ובוכה וצועק להשם
ותברך תמיד, זה בחינת קול ברמה נשמע
נהי בכי תמוררים רחל מבכה על בניה
מאנה להנחם על בניה, בגין פי אינגו, (כמו
שאימא ביהר הקדוש), הינו שקדשת הנפש של
ישראל שהיא בחינת רחל, היא בוכה
ומבכה על בניה, הינו על מעשים טובים
שלה שאבדה על ידי תאוותיה הרעות, כי
המעשים טובים וקראים בנים, כי עקר
תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים.
והיא בוכה במרירות גדול מאוד בבחינת
נהי בכי תמוררים עד אשר קול ברמה
נשמע, פתרגומו, קל ברום שמאי אשתמע
וכו'. ומגדל באכה שהיא רואה שזה זמן
רב אשר עדיו לא עלתה אריכה למכתה
והיא צועקת ובוכה זה זמן זמנים טובא
ועדיו היא רחוקה מהשם ותברך כל פה.
ועל-כן "מאנה להנחם על בניה פי אינגו",
כמו שכתוב ביהר, בגין פי אינגו, הינו
שאומרת בלבה, איך אפשר להחמנו ואני
יודע פי אינגו? כי אין השם ותברך עמו
עדיו, כי אני רחוק מהשם ותברך מאוד
מאד, אבל אפי-על-פייכו, אפי-על-פי שהיא
רחוקה כל פה, מאחר שמחוקת עצמה
עדיו לצעק ולבכות להשם ותברך תמיד,

יב וזה בחינת "יששכר חמור גרם וכו'".
ופרש רש"י שקבל עליו על תורה
במור וכו', 'במור' דיקא ככ"ל, כי
יששכר זה בחינת הצדיק הגדול המבאר
בתורה הנ"ל שיש לו כח להאיר בברי
מעלה ובדרי מטה, בחינת הארת בן
ותלמיד הנ"ל כדי שיהיה להם יראה וכו'.
ועקר הוא הארת התלמיד, שהיא הארת
דרי מטה, שזהו עקר תענוגיו ושעשועיו
ותברך בשעולה העבודה מהם מחמת
שהם מגשמים מאד בתכלית הגשמיים,
במבאר שם בתורה הנ"ל והארת דרי
מטה הוא מה שמאירין בהם בחינת מלא
כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורגנו שכני
עפר, דהינו מה שמחוקן כל המנחים
בדיוטא התחתונה מאוד לכל יתיאשו
עצמן בשום אופן בעולם, (במבאר שם, עין שם).
וזה בחינת יששכר, בחינת 'יש שכר'
שמודיע לכל באי עולם אפלו להרועים
מאד, כי עדיו יש שכר בחינת פי יש שכר
לפעלתה ויש תקנה לאחריתה. כי בשאדם
נתרחק מהשם ותברך, חס ושלום, מפל
שכן בשנפול לתאוות רעות ועברות חס
ושלום, אזי הוא בחינת רחל מבכה על
בניה וכו', כי השכינה, שהוא קדשת
ישראל, נקראת רחל פדועה, ואזי היא
בבחינת ברחל לפני גזירה נאלמה, דהינו
שקדשת הנפש מישראל היא בין הקלפות
וסריון אחרנין המעיקין ומצוירין לה.

10

אזי נתעוררו רחמי השם ותברך ומאיר עליה הארה והתחזקות מלמעלה בבחינת, בה אמר ה' מגיע קולך מכפי ועינד מדמעה כי יש שָׁכַר לפעֶלְתְּךָ וְיֵשׁ תַּקְוָה לְאַחֲרֵיתְךָ וכו'. וכל זה על־ידי הצדיק הדור הגדול במעלה מאד, שהוא בחינת יששכר שמאיר בכל נפש ונפש ומודיע לה כי עדיו יש שָׁכַר, כמו שאמר רבנו ז"ל, כי אין שום יאוש בעולם, כי אין שום דבור ולא שום צעקה נאבדת אפלו צעקה משאול תחתיות אינה נאבדת לעולם,

(מכתבא דברית פסח ענינים):

אל תקדשה בבחינת כל רדפיה השיגוה בין המצרים. והפסוק אומר, שְׁנוּה עֵקֶר שָׁבַח וּמַעֲלַת יִשְׂרָאֵל. והו' "אם תשכבון בין שפתים", הינו כשאתם העובדי כוכבים וסמרא אחרא כשהייתם שוכבים ואורכים בין שפתים, שהם הגבולין והמצרים לכלי להניח את איש הישראלי להתקרב להשם ותברך, גם אז פנפי יונה, שהיא כנסת ישראל, נחפה בכסף וכו', כמו שפרש רש"י: בכספה ותמדתה של תורה ומצות. כי איש הישראלי התפיל באמת לאמתו ואינו רוצה להטעות את עצמו, אזי אפלו כשהתאווה והמניעות

דף קס"א

יג וזה בחינת יששכר חמור גרם, שהצדיק, בחינת יששכר שמאיר בכל הדרי מטה בכל הנמוכים מאד לכל יתיאשו עצמן מן הרחמים בשום אופן עד אשר משיב בלם להשם ותברך אפלו אותן שהם בבחינת חמור, בחינת בהמה כמאה, בחינת זהמת ונשמיות החמור, כי הוא מאיר בהם האמת עד שגם הם נעשין מרפכה אל תקדשה ונושאים עליהם על תורה, והו' בחינת חמור גרם שפרש רש"י, כחמור לסבל עליו על תורה, הינו כנ"ל. והו' "רביץ בין המשפתים", זה בחינת אם תשכבון בין שפתים פנפי יונה נחפה בכסף וכו', הינו כי משפתים זהו בחינת שפתי וגבולי ומצרי העובדי כוכבים וסמרון אחרגין שהם אורכין על הגבולין שנקראים שפתים ואינם מניחין את האיש הישראלי שיצא מהגבול שלהם להתקרב

וכו' מתגברין עליו כמו שמתגברין ומניחין עצמן לארץ ולרחב ומתפשטין כנגדו מאד עד שאינו יכול לצאת מהם, גם אז פעעם רחוקו הוא פוסף וחומד בכל עת להשם ותברך ואינו מניח את הרצון והכסופין לעולם וזה יקר מאד מאד בעיני השם ותברך, כי העקר היא הרצון והכסופין, כמכתבא דברית רבנו ז"ל בכמה מקומות, והשם ותברך משבח את ישראל בזה שבשביל זה זוכין למה שזוכין. כי אם תשכבון בין שפתים לארב ולמגע את ישראל כנ"ל, גם אז פנפי יונה נחפה בכסף, בכספה ותמדתה של תורה ומצות כנ"ל. וזה בחינת יששכר חמור גרם רביץ בין המשפתים, שגם שם בין המשפתים והמצרים והגבולים שאורכים עליו ומתעים אותו מאד על־ידי התגברות התאוות והמניעות, גם שם מתגבר להכניע ולכבול את עצמו לגבי התורה

והצדיק ומכניע גופו וחקרו המגשם
 בחמור לשא עליו על תורה:
ועל ידי התורה זוכה להפך הכל אל
 הקדושה וזה בחינת ומבני
 יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה
 יעשה ישראל, כי כמה וכמה עתים
 עוברים על כל אחד ואחד מישראל, כי
 יש כ"ח עתים, עתים לטובה עתים לרעה,
 ובהם בלולים כל העתים העוברים על כל
 אחד ואחד מיום הולדו עד יום מותו אשר
 עליהם התחנן דוד, "בדרך עתמי הצילני
 מיד אויבי ומרדפי". וזה עקר שלמות
 הצדיק הגדול במעלה המלמד תורה ודעת
 לישראל, כמו יששכר שיוכל להאיר בכל
 אחד ואחד מישראל שיוכל להתחזק
 ולשאר על עמודי כל הזמנים והעתים
 העוברים עליו בבחינת ומבני יששכר
 יודעי בינה לעתים, שיוודעים להכנים
 בישראל בינה וחקמה אמיתית שידעו בכל
 עת ועת שעוברים עליהם יהיה איד
 שיהיה לבלי לפל בדעתו חס ושלום,
 ולכלי להתרחק מהשם ותברך לעולם.
 והו, "לדעת מה יעשה ישראל", שידע כל
 אחד מישראל מה לעשות בכל עת ועת
 איד להתחזק בכל עת ועת פעם בתורה,
 פעם בתפלה, פעם בצעקה ושוועה ותחנה
 ובכיה, פעם בשמחה וחדוה, פעם בדבור,
 פעם בשתיקה. ויש עת שצריכון ומכרחין
 לבטל את עצמו דקא מהעבודה בבחינת
 עת לעשות לה' הפרו תורתך, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל, בטולה של תורה זה
 קיומה. כי יש עת שצריכון לאכל או לישן

בשכיל קיום הגוף או לדבר עם בני אדם
 כדי לפקח דעתו וכיוצא בזה הרבה וכן כל
 העתים בכלליות ובפרטיות שעוברין על
 האדם פעמים הוא בבחינת עליה ופעמים
 הוא בבחינת ירידה. ונם בבחינת העליה
 בעצמה יש אלפים ורכבות מדרגות. וכן
 יש ימי הילדות והבהרות, ימי עליה וימי
 עמידה וימי ירידה שהם ימי הזקנה
 והשיבה וכו' וכן כל מה שעובר על האדם
 בכל אלו העתים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל
 על רבי אליעזר שקם אפילו לפני זקן גברי,
 אמר, כמה הרפתקאי דערו עליו. כי
 בהכרח שיעבר על כל אדם כמה וכמה
 מיני עתים שונים, ובפרט על איש
 הישראלי הרוצה להתקרב להשם ותברך
 שבשכילו נברא הכל, והצדיק הדור
 האמת, בחינת יששכר, הוא מאיר
 בישראל בינה לעתים לדעת מה יעשה
 ישראל שידע כל אחד מישראל מה יעשה
 בכל עת ועת באפן שלא יפל ולא יתרחק
 מהשם ותברך לעולם. וכן כתיב בדרך
 מלך ישראל בשנסתלק, "והעתים אשר
 עברו עליו ועל ישראל". ופרש רש"י שם,
 עתים, צרות שעברו עליו:
 יד וזה שאמר דוד: "בדרך עתמי הצילני
 וכו'". הינו כנ"ל, שעל כל אדם
 כפי מדרגתו צריך שיעבר עליו כמה וכמה
 מיני עתים וכמו שפרש רש"י שם בסמוך
 על "ועל ישראל" עתות שעברו על
 ישראל, הינו כנ"ל והעקר להתחזק בכל
 עת כנ"ל. וזה בחינת וכל פטר חמור תפדה
 בשה, שצריכון לפדות החמור בשה שהוא

העניש לטובה בנ"ל, ועל-כן או דיקא זיבר
 לו יום המיתה בבחינת לישרי לן מור הנ"ל,
 כי עקר הנפילה מחמת גדלות שאין נאה
 וראוי לו לעבד עבודה ויגיעה היאת ועדון
 לא פעל כלום, אדרבא, נדמה לו וכו',
 אבל החפץ באמת אומר בלבו בשביל
 נקדה אחת של התנוצצות אלקות אחד
 כדאי כל היגיעה בכפלי כפלים וכמו
 הצדיק ששמוח את עצמו על-ידי שלא
 עשני גוי (וכמו שכתוב בתורה "אזכרה" סיון רכב וכו'
 (כ"ו) ועל-כן דיקא על-ידי הי תורה והי
 מצות באו לשמחה, כי לא נפלו על-ידי
 זה, רק באו לענוה אמתית על-ידי זה,
 שנאמר בהם, "ויספו עניים בה' שמחה
 ואבינו אדם בקדוש ישראל ויגילו". ובתיב,
 "בה' תההלל נפשי ישמענו עניים וישמחו".
 הפך אחר וכיוצא שנפלו על-ידי שלא
 חיזקו עצמן בבחינת הנ"ל וכו', ואמרו,
 איזיל ואיתהני וכו' בחינת אבל ושתה כי
 מחר נמות, בחינת זה דרפם פסל למו
 ואחריהם בפיהם, שדיקא על-ידי שזוכרין
 יום המיתה ויראת העניש נופלים יותר, חס
 ושלום, אבל המקורבים והגלוים להצדיק
 האמת הנ"ל נמשך עליהם הארה מהיראה
 עלאה ונפלאה הנ"ל, שהוא בחינת ראש
 השנה, בחינת צמיחת קרן משיח, שהוא
 בחינת המתקת פחד יצחק, שעל-ידי זה
 היראה באה רק לחיים, לקרב ולא לרחק,
 חס ושלום. וזה שנאמר "ושמחתם" לפסוק
 "ותרה וכו'". ומזה הפסוק ושמחתם דרשו
 רבותינו ז"ל, וכה נעשה לו סם חיים, לא
 וכה וכו'. כי ותרה וכו' היא בחינת יראת

בחינת קדושת ישראל להפך גם בחינת
 החמור אל הקדושה, כי יש לנו פח לזה
 על-ידי הצדיק האמת שמאיר בבו ותלמוד,
 שהוא בחינת בהו, שהוא הרב והצדיק
 האמת, בחינת כלליות בן ותלמיד, (כ"ט)
 שכתוב שם בתורה הנ"ל) ועל-כן נותנין השפה
 להכהן וכו' ל':

טו וזה בחינת המתקת פחד יצחק על-ידי
 השפה לעולה, בחינת וישכם
 אברהם בבקר ויחבש את חמרו להמתיק
 היראה רעה, ענוה פסולה וכו' בנ"ל.
 לישרי לן מור וי לן דמתגן וכו' הי תורה
 והי מצות דמגנן עליו, כי היה בשמחה
 גדולה כל כך עד שאימת מות לא הפילה
 אותו כלל, אדרבא, על-ידי זה נתעורר
 להשם יתברך בבחינת והנה טוב מאד וכו'
 הפך הרשעים שנאמר בהם, "זה דרפם
 כסל למו ואחריהם בפיהם ירצו סלה".
 והו, "רגזו ואל תחטאו", שיהיה הרגז
 והיראה לטובה וכו' ל' למנע מהחטא וכו'.
 וזה, אי איזל מוטב ואם לאו. והו מחמת
 היראה פסולה הנ"ל, על-כן עסק בתורה
 שבלולה מהארת בן ותלמיד, שהיא
 משיבת נפש ומאירה בהם הדעת האמתית,
 שהוא יראת ה' לחיים ולטובה וכו'. ואם
 לאו זיבר לו יום המיתה בחינת 'רמו
 סלה'. ועל-כן אינו מוכיר לו יום המיתה
 עד אשר עוסק בתורה ומקבל הדעת בנ"ל
 של התחזקות הנ"ל. כי אם לאו יוכל לפל
 יותר חס ושלום, בנ"ל, אבל על-ידי
 התורה שמלמדת אותו לזכר ביראת

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תעה

ועתה נבוא לברר הדברים בישועת ה':

(ובל זה מקשר למה שכתוב בהלכות פסח בהמה מחורה

הלכה ד):

טו ובלל הדבר, כי האדם צריך להרהר
מאד להמשיך על עצמו יראת

ה'. ועקר היראה נמשך על האדם על-ידי
יראת הענש כמו שכתב ארוננו מורנו

ורבנו זכרנו לברכה שאפילו צדיקים צריכין
יראת הענש, כי עקר היראה הוא יראת

הענש וכו', עין שם. אך כל מי שאינו
רוצה להטעות את עצמו צריך להרהר מאד

מאד שימשיך על עצמו היראה מהענשים
למובה ולא לרעה חס ושלום, כי יש כמה

וכמה שעל-ידי עצם היראה שלהם נופלים
יותר בפאשר שכוח בכמה בני אדם

שכשיושבים על ספר 'ראשית חכמה'
הקדוש, או שאר ספרי מוסר המדברים

מגדל מרירות הענשים הקשים המוגיעים
על כל עברה, רחמנא לצלן, הם נופלים

בדעתם יותר רחמנא לצלן מחמת
שיודעים בעצמם שעברו על כל אלו

הדברים כמה וכמה פעמים יותר ויותר,
רחמנא לצלן, ומגדל המרה שחרה

ועצבות שנופל עליהם, על-ידי זה הם
נופלים יותר מבחילה. עד שיש שבאים

על-ידי זה לכפירות, חס ושלום, כי מחמת
שאינם יכולים לשא עליהם אימת יראת

הענש הגדול כל פה, וכן להתגבר על
יצרם אינם מתגברים, ועל-ידי אוי להם

מיצרים ואוי להם מיצרים ומחמת זה
נמצאים שבאים על-ידי זה לכפירות חס

הענש ועל זה מסים, "ושמתי", שתזהר
שתיה היראה למובה בבחינת סם חיים

וכנ"ל. וכל זה נמתק על-ידי פדיון פטר
חמור בשה. פטר חמור, שהיא הולדה

ראשונה של בכור, זה בחינת יראה,
בחינת רעה אחרת שם חיל בילדה,

בפרט הולדה ראשונה ומאחר שהיראה
נמשכת על-ידי הולדה ראשונה של חמור,

שהוא בהמה במאה, בחינת גשמיות
וזהמת החמור יוכל להתאחו חס ושלום

יראה רעה ופסולה הנ"ל, שאז מתגבר
גשמיות וזהמת החמור יותר ויותר עד

שנעשה שונא גדול להתלמד חכם
בבחינת מי יתן לי תלמוד חכם וכו'.

ועל-ידי צריכין לפדותו בשה ואז נמתק
היראה שתיה עם דעת על-ידי שנותנין

השה לכהן, שהוא בחינת הרב והצדיק
הנ"ל ואז נתהפך ונעשה החמור מרובה

לקדשה, בבחינת 'יששכר חמור גרם וכו'
כנ"ל. וזהו 'ואם לא תפדה וערפתו' הוא

הפסיד ממונו של כהן וכו', כי עקר
העשירות נמשך משם, מבחינת כהן והרב

הנ"ל שזוכה להארת בן ותלמיד, (פסבאר
במתורה הנ"ל) ועל-ידי נפסד ממונו ועשירותו

כנ"ל. וזה שתרגום 'יששכר חמור גרם,
עתיר בגבסין, כי עקר העשירות על-ידי

הארת בן ותלמיד, שעל-ידי זה מהפכין
החמור אל הקדשה, שזהו בחינת 'יששכר

חמור גרם וכו' וכנ"ל:
מן וזהו בחינת המתקת פחד יצחק' עד

באן לא נכתב בפסד בבאור, רק
ראשי פרקים:

19407

ושלום, וכל זה מחמת שיראת הענש היא בחינת דינים ומבחנות דינים נשתלשל כל אחיות היצר הרע והסמרא אחרא, (סמבאר במקום אחר). ועליו בפשיאנו זוכה, אזי חס ושלום, נתהפך לו היראה לרעה, רחמנא לצלן, כי נפל לעצבות ומרה שחרה, חס ושלום, שעל ידי זה מתגברים התאוות יותר וכו' פנ"ל. עליו עקר התקון על ידי בחינת הצדיק הגדול הנ"ל שזוכה להמושף בעולם הדעת, שהוא בחינת הארת בן ותלמיד. ועקר הוא הארת התלמיד, שהוא בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורננו שכני עפר וכו', שמוחק כל הנופלים והרחוקים שלא יתיאשו עצמן בשום אפן וכו' פנ"ל. וכל זה כדי להמושף עליהם יראה, כמו שמבאר שם, הינו שזה הצדיק זוכה להאיר דעת נפלא ונורא מאד, שעל ידי זה נמשכת יראה עלאה ונפלאה מאד עד שזאת היראה יכולה להגיע ולהאיר ולעורר כל הרחוקים מאד מאד ועקר הדבר שבעצם נפלאות הדרכים שממושף זה הצדיק בדעתו הנפלא, על ידי זה פאה היראה על כל אחד רק לטובה ולא לרעה אפלו הרחוק מאד מקבל היראה רק לטובה, כי הוא מאיר ומודיע בעולם דרכי טובו וחסדו הגדול שאינו נפסק לעולם ומודיע לכל אחד, כי עדין השם יתברך אתו ועמו וקרוב אליו ומתהו ומשפח ומנחם הפל ומאיר בהם דרכיו, שגם הם יוכלו לשפח ולחזק את עצמם בעצם רחוקים וכו'. ואז נמושף עליהם היראה

זו כי זה כלל גדול, כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יבשלו בהם. וכמו שאמרנו רבותינו ז"ל, זכה געשה לו סם חיים, לא זכה וכו' וכל הדברים שהשם יתברך שולח על האדם הן טוב הן להפך כל פונתו יתברך תמיד לטובה, רק שהאדם הוא במשקל ונפיון תמיד. ועליו אפלו בשהשם יתברך שולח יסורים על האדם חס ושלום או שרואה יסורים וענשים של אחרים וכל פונתו יתברך כדי שיתעורר לשוב אליו, אבל בזה העולם יש להאדם בחירה תמיד עד שלפעמים מתגבר עליו הפעל דבר במקרה שחרה ועצבות עד שנופל יותר על ידי זה וכו' פנ"ל. ועליו צריכון להתגבר תמיד בכל עת שבאה עליו איוה יראה שתהיה לטובה שיהיה נהרר מאד שמתקף בשהמתחבטות רוצים להחליש דעתו ולהגביר עליו העצבות ולהפילו חס

וְשָׁלוֹם, עַל־יְדֵי זֶה, שִׁיתְגַּבֵּר כַּנֶּגְדָם וַיִּחַזַּק אֶת עַצְמוֹ כְּבָל דְּרָכֵי הַהִתְחַזְקוֹת הַמְבֹאָרִים בְּדַבְּרֵינוּ כַּמָּה פְּעָמִים. וְאֵז תִּהְיֶה הַיְרָאָה לְמוֹכָה שֶׁזִּכְרָה לְתִשְׁבּוּבָה עַל־יְדֵי זֶה וְכוּל לְבֹא לְשִׁמְחָה גְדוֹלָה עַל־יְדֵי הַיְרָאָה אֲפֵלוּ עַל־יְדֵי יְרָאת הַעֲנֵשׁ אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ בַּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהוּא מְלֵא חַטָּאִים, רַחֲמָנָא לְצַל, אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ עַל־יְדֵי זֶה כִּלְלֵל, רַק יְבֹא עַל־יְדֵי זֶה לַעֲנֹה בְּאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁמְחָה, בְּבַחֲבִינַת יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ. וְכַתִּיב, "וַיִּסְפוּ עֲנוּיִם בַּה' שִׁמְחָה וְאֲבִיוֵי אָדָם בַּקְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּלְווּ". כִּי קְרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וְהוּא שׂוֹכֵן אֶת דַּפָּא. וְתַכְפֵּא כְּשֶׁבֵא לְשִׁפְלוֹת אֲמַתֵּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׂוֹכֵן עִמּוֹ וּמְנַחֵם וּמְשַׂמַּח אוֹתוֹ כְּכֹל מֵינֵי שִׁמְחוֹת וְנַחֲמוֹת, כִּי בְּמִקְוָמוֹ יִתְבָּרַךְ עַז וְחֲדוּה תְּמִיד, כַּמּוֹ שֶׁכַּתּוּב: "עַז וְחֲדוּה בְּמִקְוָמוֹ". וְכַתִּיב, "כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבַנו וְכוּ'":

לו כַּח לְהַפִּיל אוֹתוֹ לַעֲצֻבוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, רַק אֲדַרְבָּא כֹּל מַה שֶׁזָּכַר יְרָאת הַעֲנֵשׁ יוֹתֵר נִמְשָׁד עֲלָיו יְרָאָה קְדוּשָׁה יוֹתֵר שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְחַזְקָה הַשִּׁמְחָה אֲצִלוּ יוֹתֵר בְּבַחֲבִינַת וַיִּלּוּ בְּרַעְיָה, כִּי כֹל מַה שֶׁזָּכַר יוֹתֵר עֲנֵינן הַמֵּיתָה וְכוּ', הַתְּחַזֵּק יוֹתֵר שִׁיְהִיָּה לְמוֹכָה, דְּהֵינּוּ שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלֹא שִׁיתְרַחֵק יוֹתֵר עַל־יְדֵי זֶה חֵם וְשָׁלוֹם, רַק אֲדַרְבָּה מְגַדֵּל הָאֵימָה וַיְרָאָה מֵהַמְּנוֹת וְכוּ' הַתְּחַזֵּק לְקַיֵּם דְּבָרֵי חַכְמֵינוּ וְ"ל לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ בְּחֶסְדֵי ה' וְטוֹבוֹ שְׂאִינוּ נִפְסָק לְעוֹלָם וְעַל־כֵּן שָׂר לְפָנֵיהֶם וַי לָן דְּמִיתָנּוּ וְכוּ'. וְצוּה לְהֵם לְשִׁיר אַחֲרָיו, הִי תוֹרָה וְהִי מִצְוֹת דְּמִגְנֵן עֲלֵן (כִּי אֵין לֵט) כִּי אִם חֶסְדּוֹ וְטוֹבוֹ הַגְּדוֹל שְׂאִינן נִפְסָקִים לְעוֹלָם, כִּי הֵם זְכוּ שֶׁעַל־יְדֵי זֶה בָּאוּ רַק לַעֲנֹה אֲמַתֵּי שֶׁהֲרָגִישׁוּ שְׁפִלוּתָם הָאֲמַתִּי וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְקַרְבוּ יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּהוּ עֵקֶר הַשִּׁמְחָה בְּחִינַת אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בַּה' וְכוּ'":

יח וְזֶהוּ שֶׁאִמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְ"ל: בְּהַלּוֹאָה דְּמֵר בְּרִיה דְּרַבִּינָא אִמְרוּ רַבֵּנן לְרַב הוֹנָא וְצִי, לִישְׁרֵי לָן מֵר. אָמַר לְהוּ, וַי לָן דְּמִיתָנּוּ וַי לָן דְּמִיתָנּוּ, אָמְרוּ לְהוּ, אָנּוּ מַה נִּשְׂרֵי אֲבַתְרֵךְ. אָמַר לְהוּ, הִי תוֹרָה וְהִי מִצְוֹת דְּמִגְנֵן עֲלֵן. וְהוּא תְּמִיָּה מְאֹד מַה הַשִּׁיר וְהַשִּׁמְחָה הִואת וַי לָן דְּמִיתָנּוּ, בְּפֶרַט שְׁצָהָה עֲלֵיהֶם, לִישְׁרֵי אֲבַתְרִיה הִי תוֹרָה וְהִי מִצְוֹת וְכוּ', וַאֲדִי שֶׁךְ זֹאת לְשִׁיר וְשִׁמְחָה? אַךְ עַל־פִּי הַנ"ל יוֹכְנֵנוּ הַדְּבָרִים הַיֵּטֵב כִּי הִיָּה בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה כֹּל כֶּךָ עַד שְׂאִימַת מוֹת, שֶׁהוּא יְרָאת הַעֲנֵשׁ, לֹא הִיָּה

כִּי עֵקֶר הַנִּפְיָלָה עַל־יְדֵי גְדוּלוֹת שִׁמְחָתָה גִּסְתוֹת נְדָמָה לוֹ שֶׁכָּבַר הִיָּה יַגַּע בְּעִבּוּדַת ה', וְכִּשְׂרָוֵאָה אַחַר כֶּךָ גְּדֵל רְחוּקוֹ עַדִּין מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מְאֹד, כִּי נְדָמָה שֶׁהוּא מִתְנַגֵּעַ בְּחֶזֶם חֵם וְשָׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי זֶה נוֹפֵל לְגַמְרֵי חֵם וְשָׁלוֹם, אֲכָל מִי שֶׁחָפֵץ בְּאֵמֶת יוֹדֵעַ שְׁפִלוּתוֹ בְּאֵמֶת וְגְדֵלַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁכֵּדָאִי אֲצִלוּ כֹּל הַיְגִיעוֹת וְהַעֲבּוּדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בְּשִׁבְלֵי נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הַתְּנַצְצוֹת אֱלֹכוֹת אַחַד וּבְשִׁמְחָתָה כְּכֹל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂמוּצָא בַּעֲצָמוֹ מִקְדָּשַׁת יִשְׂרָאֵל, בְּפֶרַט מַה שֶׁזָּכַר שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גּוֹ

קט"ז

גדולה תמיד ומתקרב להשם יתברך יותר
בבחינת ירידה תכלית העליה, כי השם
יתברך שוכן את דבא וכו'.

יט וזהו בחינת כי עמך הפליחה למען
תורא, שמתחמת שבטוהים
שהשם יתברך סולח ומוחל, עלידי זה
דוקא זוכין ליראה טובה לשוב להשם
יתברך, כי מי שאינו מחזק את עצמו בזה
אינו יכול לזכות ליראה, כי בשבא עליו
איזה יראה נמשך אל העצבות חס ושלום,
ונפל עלידי זה יותר, אבל עלידי
שיודעין כי עמך הפליחה ובטוחין בחסדו
תמיד שהכל יוכל להתתקן ולהתהפך
לזכות, עלידי זה זוכין ליראה בחינת
למען תורא, כי מקבלין היראה לטובה
וכנ"ל וזה קויתו ה' קויתו נפש ולדברו
הוחלתי וכו'. ופרש רש"י, קווי אחר קווי.
הינו כנ"ל שצריכין לקוות ולצפות לה'
תמיד בקווי אחר קווי בלי שעור וכמו
שמדבר בזה אחר כך, "ולדברו הוחלתי
נפשי לה' משמרים לבקר שמרים לבקר
יחל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד
והרבה עמו פדות". כי יש עמו יתברך
כמה מיני פדות שבדאי יפדה אותנו מכל
עוונותינו והוא יפדה את ישראל וכו', רק
שצריכין לקוות ולשמור ולצפות קווי אחר
קווי וכו' עד ישקוף וירא ה' משמרים וכנ"ל:

כ וזהו בחינת ספירת העמר, כי עלידי
הנפת העמר שעורים מגלין
ומפרסמין כי מלא כל הארץ כבודו וכל
מקומות ממשלתו, שהיו הארת דרי מטה,

וכו', (מבאר בדבריני, עין שם), ואדרבא, כל מה
שרואה רחוקו יותר בא לשמחה יותר
מחמת שבא לשפלות וענוה יותר. וזה
בחינת ירידה תכלית העליה, שעלידי
הירידה בא לשפלות אמתי, כי לא הניח
להפיל את עצמו עלידי הירידה חס
ושלום, שבא מחמת גסות שאינו יכול
לסבל לצפות עדון להשם יתברך בשפלות
וירידות פאלה, כי היה מרצה לעבד את
ה' אם היה זוכה להיות צדיק וחסיד גדול
במעלה וכו', אבל בשרואה שאינו זוכה
לזה והוא רחוק כל כך ומצח בשפלות בזה
שוב אינו רוצה כלל חס ושלום, ומבקש
תואנה לפרש חס ושלום, מאחרי המקום
לגמרי, אבל מי שרוצה לחים על תיו
האמתיים פאמת הוא מרצה לעבד את ה'
בכל מה שיוכל אפלו אם חס ושלום, לא
זכה לשום מעלה, רק שמגל מעליו מעט
ענשי הניהגם וכו', או שזכה לאיזה נקדה
טובה בעלמא וכמו שפעם אחת שמעתי
מרבנו זכרוננו לברכה שאמר לענין בזה,
ומה יהיה אם לא יהיה לי עולם הבא מה
לעשות ואם יגיע לי גם גיהנם. והגביה
ידיו כאומר שצריך האדם להתרצות על
הכל, כי בדאי לא יעשה השם יתברך
עולה נגדו חס ושלום, כי צדיק וישר הוא
וכו'. ומי שמחזק את עצמו תמיד כנ"ל,
הוא בא עלידי הירידה לשפלות אמתי
ומתקרב יותר להשם יתברך ובטוח
בחסדי ה' וטובו שיתהפך הכל לטובה
בכח חוכות הצדיקים האמתיים שיש להם
כח להפך הכל לטובה. ואזי זוכה לשמחה

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תעמ

שהוא העקר, כמו שפתיחה: "ואביהה תהלה מגושי עפר וכו'" (בבא שבתא שם), דהינו לגלות לכל הנפלים ולכל הרחוקים מאד מאד מהשם יתברך על-ידי מעשיהם הרעים חס ושלום, לגלות להם כי עדן ה' עמם ואצלם וקרוב להם תמיד בחינת הקצו ורננו שכני עפר וכו' כי מלא כל הארץ כבודו וכו' (בבא שבתא שם, עין שם). כי שעורים הוא מאכל בהמה שהוא העדר הדעת, שזה בחינת פגם החומאים שמשלקין מעצמן הדעת ועושין מעשה בהמה חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ו"ל ומוכא שם בהתורה הזאת, אין אדם עובר עברה אלא אם פן נכנס בו רוח שטות. ועל-כן שעורים הוא מנחת קנאות של הסוטה שמשם למדו רבותינו ו"ל זאת שאין אדם עובר עברה וכו', כמו שדרשו שם על פסוק, "כי תשטה אשתו", שאין אדם וכו' אלא אם פן נכנס בו רוח שטות. ומחמת זה מברחין להביא מנחות של שעורים, כי היא עשתה מעשה בהמה אף קרבנה מאכל בהמה, כמו שפרש רש"י שם, ועל-ידי מנחת שעורים דקא נבדקת. וזהו בעצמו בחינת מנחת העמר שעורים שהיא בדיקו דאשת חיל, שהם כולל ישראל, (בבבא בזה בריא מהקמא, עין שם). הינו שעל-ידי שמביאין עמר שעורים מאכל בהמה ומניפין ומרמין אותו למעלה ולמטה למי שהשמים והארץ שלו ולכל ארבע רוחות העולם למי שכל ארבע רוחות העולם שלו, כמו שפרש רש"י שם, על-ידי זה מגלן ומפרסמין כי מלא כל

הארץ כבודו, הינו בחינת הנ"ל שגם בבחינת שעורים שהוא תכלית הנשמיית, בחינת מאכל בהמה העדר הדעת, בחינת פגם כל החמאים כנ"ל, גם שם מלא כבודו יתברך, כי לית אתר פניו מינה והוא יתברך מתיה את כלם. ועל-כן אין שום יאוש בעולם כלל. וזה עקר הבדיקה והנפיון של כנסת ישראל, כמו שפתיחה בריא מהקמא, ואיהו בריא דקא דאשת חיל, כי זה עקר הבדיקה והנפיון של כל אחד מישראל קשבא לטהר את עצמו מזהמתו כמו כלל ישראל שצריכין לטהר עצמן מזהמת מצרים באלו הימים, שעקר הבדיקה והנפיון אם יכול לעמוד בכל מה שיעבר עליו שתמיד יתחזק בהשם יתברך ולא יפל משום דבר בעולם, כי יאמין תמיד כי מלא כל הארץ כבודו, ויהיה אף שיהיה אל יסתיר פניו מהשם יתברך מלהשתוקק אליו ומצעקה ובקשה ותחנונים וכו', כי הרבה הרבה צריך לעבר על כל אחד לפי מדרגתו וכו'. ועל-כן עקר ההכנה למבלת התורה, שהיא התגלות הדעת הנ"ל, הוא על-ידי העמר שעורים, שעל-ידי זה מתחילין להמשיך הארה הזאת של הדעת הנ"ל לידע ולהודיע ולהודע כי מלא כל הארץ כבודו ואפלו בתכלית הזהקא והנשמיית בבחינת עמר שעורים, גם שם יכולין לגלות כבודו יתברך, ואדרבא, דקא על-ידי זה, על-ידי בחינת עמר שעורים מגלן ומפרסמין כבודו יתברך על-ידי שהרחוקים ביותר, שהם בבחינת שעורים, בחינת בהמיות

בשהם מודים ומודיעים אמונתו הקדושה ותפודה, שעל-ידי זה עקר הגדלות והתגלות כבודו ותפודה בבחינת פד אתי יתרו דקא פדון אסתליק ואתנקר שמא דקדשא גרוד הוא עלא ותתא, (פסוקא בדברי י"ל פסח פנמים);

כא ועל-כן סופרין הימים לעמר, כמו שפתיבו: "וספרתם לכם" – לעצמיכם. מה התם וספרה לה לעצמה, אוף הכא "וספרתם לכם" – לעצמיכם, כמו שמבאר בזוהר הקדוש, הינו כי כל אחד צריך לספר ולהחיות ימיו על-ידי בחינת עמר שעורים שמשם מקבל חיות בכל יום ויום מימי הספירה שהם הכנה ומהרה לקבלת התורה, שעקר הכנה והמהרה על-ידי שפופר ומונה בכל יום ויום אל העמר שעורים שבוה מזכיר את עצמו בכל יום, כי מלא כל הארץ כבודו, ומכל הממאות וההממות שבעולם יכולים לשוב אליו ותפודה, כי מלא כל הארץ כבודו, שזה נהגלה על-ידי העמר שעורים ככ"ל. כי זה דיוע שאי אפשר לקפץ בפעם אחד אל הקדושה בשלמות, כי הכא לפהר מסייעין לו, אומרים לו המתן, שצריך להתמתן הרבה כל אחד כפי ענינו, (כמו

שהוא הבדיקה של כלל ישראל בשצרכין לצאת מהממות מצרים ולכות לקבלת התורה ביום החמישים בשבעות הקדוש, כי כמו שבכלל ישראל, בן הוא בפרטיות אצל כל אחד ואחד והבן הדברים היטב, כי אי אפשר לבאר כל זה היטב, כי כבר דברנו מזה היטב בכמה מקומות ואף-על-פי-כן עדן יש נסיונות הרבה לכל אדם בענין זה מה שצריך להתחזק שלא יפל בדעתו בשום אופן, כי כמו שהאדם צריך לעמוד בנסיון לכלי לילך אחר תאוותיו בזה או באסור חס ושלום, כמו בן צריך להתחזק לעמוד בנסיון אם כבר נכשל בזה שנקבל חס ושלום, לכל יפל על-ידי זה כלל, כי כל הנפילות שנופל הוא רק מעשי בעל דבר שרצוה ללכוז בראשו חס ושלום, על-ידי זה דוקא:

וכבר דברנו מזה שמה שנמצאים הרבה נופלים בדעתם ואומרים שאי אפשר להם לילך בדרך הישר עוד, והו רק מחמת תאותם ויצרם הרע שמבקשים תואנה ועלילה לפרש מאחרי המקום, בחינת ויהיו העם כמותאונגים, שפרש רש"י, מבקשים עלילה לפרש מאחרי המקום. כי כל אדם יצר לבו רע מנעוריו, אך מחמת אימת העניש הוא מתגבר בכל פעם לכבש תאוותו, אך אוי לו מיצרו, אוי לו מיצרו, על-כן הוא מבקש תואנה ועלילה לפרש מאחרי המקום חס ושלום, כדי שיוכל לילך אחרי תאוותיו הרעות חס ושלום, והעלילות והתואנות שהבעל דבר מוצא לכל אדם רבו מספר כי אין

שבאר בהתורה "קרא את יהושע וכו'" סימן ג, עין שם) ובדאי כל אחד כפי ענינו בכל הימים שצריך להתמתן עד שיזכה להתקדש בראוי בודאי בכל אלו הימים עובר עליו מה שעובר מחמת שעדן לא נהרר מהמתן ובכל הימים הוא נתנסה ונבדק מהשם ותפודה בבחינת עמר שעורים

מספר, ולכל אחד מוצא עלילות מיוחדות רבם עלידי חסרון הפרנסה ומגיעות המונעים וכו'. אך אף-על-פירכן נפשו מרה לו, כי יודע שיצטרף לתן דיו וחשבון וכו', ועליכן מתגבר בו הטוב בכל פעם לשוב להשם ותברך, אך בשום דבר אינו מוצא לעצמו עליה ופטור, כמו עלידי התחבולה הנ' של הבעל דבר, דהינו מה שפפילו בדתו בכל פעם ומראה לו בכל פעם פאלו אפס תקנה חס ושלום, כי הוא רואה בעיניו שדבר חתר במה פעמים ורצה להתקרב אל הקדשה ונפל אחר כך, כל אחד כפי מה שנפל וכן היה כמה פעמים גלי מספר. ועליכן הוא פטור בעיני עצמו עוד מלחור עוד חתירות לשוב להשם ותברך, אבל באמת כל הרעיונים והמחשבות האלה הם רק מעשי בעל דבר שמוצא לו עליה לפרש מאחרי המקום חס ושלום, כדי שילך אחרי תאוותיו חס ושלום. כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, פאשר צעק רבנו ו"ל קול גדול ולא יסף (בית הלשון) גינאלד! ויש איד נשם מנאש, וישר מאד תבת 'גינאלד' וכו', כי כל אדם צריך שיעבר עליו הרבה הרבה קדם שזוכה לכנס אל הקדשה וכמו שעבר על אדם הראשון מאה ושלשים שנה שרצה לשוב ודיקא בכל אלו הק"ל שנה באו רוחות וכו' וחממו אותו וכו', כמו שאמרו רבותינו ו"ל ובודאי נחלשה דעתו מאד מאד בכל פעם, כי כבר היה לו יצר הרע גדול, ממבאר בדברי רבותינו ו"ל ובודאי רצה הבעל דבר להפילו בדתו בכל פעם,

אבל הוא התגבר בנגוד בכל עת ולא הניח דרכי תשובתו שעסק בהם בכל הק"ל שנה עד שזכה בסוף הק"ל שנה להליד בדימותו בצלמו את שת שממנו השתת העולם ויצאו ממנו האבות ומשה ומשיח וכו' ואף-על-פי שחמא אדם הראשון עדון צריכין לתקן בכל דור ודור, אף-על-פירכן אם הוא בעצמו לא היה מתגבר לתקן מה שתקן היה קשה מאד לתקן וגם לא היה זוכה למה שזוכה, אבל עלידי התחזקותו והתגברותו לשוב להשם ותברך בכל הירידות והנפילות שעברו עליו וכה שנפטר בשם טוב, כי היה כל ימיו צדיק וחסיד גדול, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי זה עקר הנסיון של האדם שיתחזק את עצמו בכל הירידות שבעולם, רחמנא לצלן, בכל מה שיעבר עליו שתמיד בכל יום ובכל עת יתחיל מחדש וירגיל את עצמו בשבחה לשבח מה שעבר עליו וידמה בדתו פאלו נולד היום וכו', וכמבאר בדברינו כמה עצות ודרכים נפלאים בענין זה איד לחזק את עצמו בכל עת, עין שם, ויערב לך לעד:

כב וזהו "ויספרתם לכם", לכם - לעצמיכם. לכם לעצמיכם דיקא, שכל אחד צריך לספר ספירת העמר, שהוא בחינת התחזקות הנ"ל לעצמו כפי מה שהוא ולא יפל בדתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה. כי אף-על-פי שהוא מודה טובה להיות ענו ולהחזיק כל אדם טוב

ממנו, אבל אם יפל בדעתו על-ידי זה חס ושלום, אין זה עגנה, אדרבא, זהו גדלות גדול שאין נאה לו שיעבד אוֹתו עבודה להשם. יתברך ועדן הוא רחוק כל כך וחקריו כבר זכו למה שזכו, כי אסור להרהר אחרי המקום ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על-ידי מעשיו, כי אין אדם דומה לחברו כלל. על פן כל אדם שרוצה לצאת מממאחזו וזהמתו, שנה בחינת ספירת העמר, פרי שימחרו וכו', צריך לספר תמים לעצמו דיקא ואל יפיל אותו חברו כלל, חס ושלום. והוה "וספרתם לכם" – לכם לעצמיכם דיקא, והבן היטב, וכעין שכתב רבנו ז"ל על פסוק, "אחד היה אברהם", שעקר התקרות אברהם אבינו, עליו השלום, להשם יתברך היה על-ידי שחשב תמיד שהוא רק אחד בעולם ולא הסתפל על שום מונע ומעכב ומבלבל וכו', עין בתחלת הספר לקוטי תניינא ענין זה. ובאמת כמו שיש כמה מיני מניעות מהמונעים הרשעים או מתנגדים הרוצים למנע מהאמת בכמה הסתות ופתוים ודברי ליצנות וחלקלקות וכו', פן יש גם כמה מיני מניעות וחלישות הדעת אפלו מחבריו ואוהביו באמת. וכל זה אי אפשר לבאר בכתב רק כל אחד יבין בעצמו כפי ענינו ויכנגד כל מיני מניעות וחלישות הדעת שבעולם צריכין לילך בדרך הנ"ל בחינת אחד היה אברהם לחשב באלו הוא יחיד בעולם כנ"ל. וזה בחינת וספרתם לכם, לכם – לעצמיכם כנ"ל.

וכמו שמוכא בהמעשה של החכם והתם. מבאר שם שהתם היה רצען וכו' ולא היה יכל המלאכה פראוי ומנעל שלו היה בשלשה קצוות וכו' והוא היה מתפאר בו מאד כמה נאה ויפה המנעל הזה וכו'. והיתה שואלת לו אשתו, אם בן, מפני מה שארי בעלי מלאכות נוטלים שלש והובים בעד ויג מנעלים ואתה איך לוקח פי אם אחד והב וחצי? השיב לה, מה לי בזה? זה מעשה שלו וזה מעשה שלי. [ראם איז יעניקים מעשה אין ראם איז מיון מעשה] ועוד, למה לנו לדבר מאחרים, הלא נתחיל לחשב כמה וכמה אני מרויח בהמנעל זה מיך ליד העור הוא ככה וכו', (עין שם כל זה היטב). והבן כי בפעשה הזאת מבינים רב העולם כמה דברים הנוגעים לעבודת השם יתברך שאריכין להתנהג בדרך התמיות ולהיות בשמחה תמיד אפלו בעניית ודחקות גדול וגם אם עבדו ותפלתו אינו בשלמות כלל, אף-על-פי-כן יהיה בשמחה בחלקו תמיד ולא יסתפל על העולם כלל שיש להם פרנסה כנגדו בכפלי כפלים ויש להם אכילה ושתיה ומלבושים נאים וכו', ואף-על-פי-כן מלאים דאגות תמיד ברבוי חסרונות, וגם בעבודת ה' בתורה ובתפלה הם גדולים ממנו אלפים פעמים ואף-על-פי-כן אל יפל בדעתו מזה כלל, רק יהיה שמח בחלקו תמיד, במקאר שם שהלחם שלו היה אצלו כל המאכלים שבעולם וכו' ומנעל שלו שגמר בכמה ימים ביגיעה גדולה והיה מלא חסרונות והרויח בו

פחות הרבה מאחרים, אף-על-פי-כן יהיה יקר בעיניו מאד והתפאר בו הרבה ולא הסתפל על אחרים כלל ואמר, מה לי בזה, זה מעשה שלו וזהו מעשה שלי וכנ"ל וכנ"ל. ורבונו ז"ל רמו בעצמו אחר שספר מעשה זאת שפגנתו לענין תפלה ועבודת ה', כמו שמוכא שם בסוף שאמר רבונו זכרונו לברכה, ואם התפלה אינו פראוי היא מנעל בשלשה קצוות והבן, עין שם. הינו פנ"ל, שצריכין להתנהג בתמימות גדול בדרך התם הנ"ל וצריכין לדקדק בכל המעשה לקח לעצמו מוסר ועצות מדברי התם הנ"ל ולילך בדרךיו ולהיות בשמחה תמיד ואל יבלבל אותו העולם כלל ואפלו חבריו שזוכין לתפלה ועבודה הרבה יותר מנונו, אף-על-פי-כן אל יפל בדעתו מזה כלל רק יהיה בשמחה תמיד בכל נקדה ונקדה טובה שפירוים בתפלתו ועבודתו איד ששהא, עין שם בהמעשה ותבין:

כג וזה בחינת שבועות שאו הוא קבלת התורה, שהיא עקר הדעת הנ"ל של בחינת משה שפאיר בבו ותלמיד, בדרי מעלה ודרי מטה ומודיע להם פי ה' הוא האלקים, שעקר זה הדעת נתגלה בשבועות על-ידי קבלת התורה, שעל זה נאמר, אתה הראית לדעת פי ה' הוא האלקים וכו". כמו שפסמים שם, "מן השמים השמיעך את קלו ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו" שזה נאמר על מתן תורה, פי בכל ימי הספירה אנו כבינון עצמנו לקבלת התורה ואנו עוסקים

תפג

להמשיך עלינו הארה משם מבחינת הדעת של התורה כדי שנוכל להבין עצמנו לקבלה (וכמבאר אצלנו מזה במקום אחר, שבשעת הבנת אל המצוה נמשך על האדם סייע דלעלא מקדשת המצוה בעצמה שאנו מכינין עצמנו לעשותה, עין שם). ועל-כן בכל ימי הספירה אנו ממושיכין המוחין, (כמבאר בפניות בבאר כל מה ומה בפניות שמשך בכל יום יום מימי הספירה, עין שם) ודינו הארת הדעת הנ"ל שנמשך מההכנס הצדיק האמת הנ"ל, שהוא בחינת משה וכנ"ל, אבל עקר המושכת זה הדעת בשלמות הוא בשבועות על-ידי קבלת התורה, שהוא עקר הדעת הנ"ל:

כד וזה בחינת עשרת הדברות שנתנו בשבועות. פי עשרת הדברות הם בחינת כל התקונים המבארים בתורה הנ"ל. אנכי ה' אלקיך וכו', זה עקר הדעת הנ"ל להודיע פי ה' הוא האלקים, וזהו בחינת מאמר ראשון "אנכי ה' אלקיך", שעל-ידי זה האיר בהם להודיעם פי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו. "לא יהיה לך אלקים אחרים וכו'", זה בחינת האוהרה לגרש ולסלק הרוח שטות של תוצר הרע שמשם כל העוונות, רחמנא לצלן, שזה עקר הרחמנות להוציא את ישראל מעוונות שבאין על-ידי הרוח שטות, וזהו בחינת לא יהיה לך אלקים אחרים וכו', פי תוצר הרע נקרא אל אחר - כפירות (כמבאר במקום אחר), פי הוא עקר הרוח שטות, פי נקרא "מלך זקן וכסיל" והוא בחינת אלהים אחרים, עבודה זרה, שהם תכלית הפסילות והרוח שטות

תפג

כח וזה בחינת לא תשא את שם ה' אלקיך, כי עקר היראה משם ה' ליראה את השם הנקבד והנורא הזה וכו'. וכתיב: "וראו וכו' כי שם ה' נקרא עליו ויראו ממך". וכתיב: "וראו גוים את שם ה' וכו' וכל מלכי הארץ את כבודך". וכתיב: "מפני שמי נחת הוא". ועל-פני נתנה התורה באלה ובשבעה כרי שיהיה נמשך יראתו לכלתי נחמא ועל-פני גודעו העולם בשעה שאמר לא תשא את שם ה', כי שם עקר היראה כנ"ל וזה בחינת הנשבע פאשר שבועה ירא כי שם עקר היראה. וזהו בחינת ושבעתו ליצחק, בחינת פחד יצחק. ועל-פני לא תשא וכו' היא בחינת יראה, שהוא תקון הדעת הנ"ל, שעקר שלמותו ותקונו פשוטין ליראה, בחינת יראת ה' ראשית דעת. וכמבאר שם בהתורה הנ"ל מעגן היראה בכמה בחינות, ענין שם:

כו זכור את יום השבת לקדשו וכבוד את אביך ואת אמך הם בחינת שני התארות הנ"ל, שהם בחינת הארת דרי מעלה והארת דרי מטה וכל אחד ואחד כולל משניהם, (כמבאר שם, ענין שם) כי זכור את יום השבת זה בחינת השגת החכם בעצמו, שהוא השגת דרי מעלה, שהוא בחינת מה, בחינת איה, בחינת מה חמית וכו', שהוא בחינת מה רב מוקד וכו', בחינת השגת המקיפים, שהם בחינת שפע הפתר שעשועו עולם הפא וכו', כמבאר שם שכל זה הוא בחינת שבת, שהוא

פידוע לכל בן דעת גדל השטות וכסילות של עבודה זרה וכמבאר בפסוקים רבים גדל השטות של כסילות ושטות דעתם, כמו שכתוב: "ובאחת יעבור ויכסלו וכו'". וכמו שכתוב: "ולא ישים אל לבו לא דעת ולא תבונה לאמר חציו שרפתי כמו אש וכו'". וכן בפסוקים רבים ומשם מבחינת העבודה זרה, שהוא שרש היצר הרע, משם נמשך הרוח שטות של כל החטאים החטאים, רחמנא לצלן, כי כל החטאים הם בחינת עבודה זרה, כמו שכתוב: "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים וכו'". ועל-פני במאמר "לא יהיה לך אלהים וכו'", בלולים כל הלא תעשה, פמבא שאנכי כולל כל המצוות עשה, ולא יהיה לך כולל כל הלא תעשה. כי אנכי זה בחינת המשכת הדעת הנ"ל שמשם כל המצוות עשה שבתורה, כי על-ידי כל מצוה ומצוה נמשך מוח ודעת להפיר את הפורא והפרד שמו, ולא יהיה לך, כולל כל הלא תעשה שבאים מרוח שטות, שהוא בחינת עבודה זרה כנ"ל. נמצא שאנכי ולא יהיה לך הם כולל כל התורה, שהיא עקר הרחמנות המבאר בתורה הנ"ל, שהוא להמשיך דעת, להודיע כי ה' הוא האלקים, לגרש על-ידי זה הרוח שטות שהוא הפך הדעת, כדי להוציא את ישראל מעוונות, (כמבאר שם השב, ענין שם) לא תשא את שם ה' אלקיך וכו' זה בחינת היראה המבאר בהתורה הנ"ל. כי עקר המשכת הדעת הוא כדי לזכות ליראה, (כמו שכתוב שם, ענין שם):

16

בחנינת עולם הבא, שאז זוכין לתכלית היריעה שלא גרע, שהוא בחנינת מקיפים, (במקום בסימן פג בלקוטי תנינא.) כי שבת הוא יום מנוחה וקדושה, תפארת גדלה, ועטרת ישועה, בחנינת פתר, בחנינת איה שאומרים בשבת בקדושת פתר, כי שבת בחנינת מנוחה ובטול, שהוא בחנינת מה, בחנינת עולם הבא ואז הוא תכלית שלמות הדעת, בחנינת השגת דרי מעלה, שהוא השגת החכם הנ"ל והשגת דרי מטה, בחנינת מלא כל הארץ כבודו כלול בה, כי ששת ימי המעשה כלולין בשבת, כי כל ששת ימי המעשה, כל חייתם וקיומם הוא משבת, פידוע וכמבאר בזהר הקדוש דמינה מתברכין כל שיתא יומין, וששת ימי המעשה הם בבחינת דרי מטה, בחנינת עולם הנה פגוד שבת, שהוא בחנינת עולם הבא, כי בששת ימי המעשה ברא השם יתברך כל הבריאה בעשרה מאמרות בשביל כבודו יתברך, כי כל מה שברא הקדוש ברוך הוא לא בראו אלא לכבודו וכו', שזהו בחינת מלא כל הארץ כבודו, בבחינת השגת דרי מטה, כי בשביל זה היתה כל הבריאה בששת ימי המעשה כדי שידעו ויפירו אותו יתברך וימלא כל הארץ את כבודו יתברך, אבל בשבת שבת ונח אפלו במאמר, ולא ברא בו דבר, רק כל הבריאה של כל ששת ימי המעשה כלם חיים וקיימים רק משבת פידוע. כי שבת בחינת בטול, בחינת מה, בחינת השגת דרי מעלה, כי התחתון נכלל

בעליון, ועל ידי מצות שכיתת שבת נתגלה שכל הבריאה של כל ששת ימי המעשה הכל נמשך ממנו יתברך שהוא למעלה מהכל, הינו שכל כבודו יתברך שמתגלה בכל הבריאה שברא בששת ימי המעשה, שזהו בחינת מלא כל הארץ כבודו, הכל נמשך ונתקיים רק על ידי שבת, שהוא בחינת מה, בחינת איה מקום כבודו, כי באמת שתי השגות אחד, כי השם יתברך סתום וגלוי. ובחינת מלא כל הארץ כבודו מקבל מבחינת איה ונכלל בו כי הכל אחד. וכל זה נתגלה על ידי שבת שמעיד כי ה' אחד ושמו אחד. ושהוא יתברך, שהוא מרומם ונעלה מכל הרוחניות, ברא כל העולמות וכל הגשמיות למען כבודו יתברך. נמצא ששבת הוא בחינת השגת דרי מעלה וכו' כלל השגת דרי מטה:

כו' בפ"ד את אבדו ואת אפדו זה בחינת מה שצריכין להאיר בברי מטה, שבשכיל זה צריכין להניח בנים ותלמידים כדי שישאר ממנו חלופות שמישיבו דעתו בברי מטה, כמו שמבאר שם, שזה בחינת מצות כבוד את אבדו ואת אפדו, שמגיע להם כבוד והקיש כבודם לכבוד המקום, כי כל כבוד המקום נמשך על דם, על ידי שהם המשיכו אותו בעולם בשכיל הגדלת כבודו יתברך שאינו נתגלה כי אם על ידי בני אדם התחתונים שבוה העולם דיקא, (כמו שמבאר שם, עין שם.) נמצא שפכד את אבדו וכו' הוא בחינת השגת דרי מטה וכו' כלל

השגת דרי מעלה, כמו שמבאר שם. כי בכליות העולם נקראים הבן והתלמיד שניהם בבחינת דרי מטה, כמבאר בהתורה הנ"ל בתחלתו, שכן ותלמיד הם בחינת התלפות שצריכין להשאיר בזה העולם וכו', עין שם. אבל כל בחינה ובחינה כולל מפל הבחינות, על-כן בפרטיות גם בדרר מטה בעצמן שהם בן ותלמיד יש בהם השגת דרי מעלה והשגת דרי מטה, כי השגת הבן אם זוכה הוא בבחינת השגת דרי מעלה מחמת שהוא מקבל מוח ודעת אביו בעצמו. והשגת התלמיד הוא בחינת השגת דרי מטה וכו', (כמו שמבאר שם).

וכן גם הבן והתלמיד בעצמו כל אחד ואחד מהם כולל גם בן משני החשונות יחד, כי התלמיד צריך שיתנה נכלל בהבן וכן הבן בהתלמיד, כי צריך לכלל העולמות זה בזה כדי שיתנה להם יראה, (כמו שמבאר שם, עין שם). ועל-כן בכלל העולם, כלל הבנים, שצריכין להניח בזה העולם כדי שיגדלו כבודו ותברך שבשביל זה מצוה לכבד אביו ואמו, כלל הבנים הם בבחינת דרי מטה, כי בשביל זה דיקא צריך להניח בנים, כדי שישאר דעתו בזה העולם דיקא לתאיר בדרר מטה הנ"ל. רק בפרטיות כולל בהם גם השגת דרי מעלה, ואם זוכה הבן יותר יכול להגיע למעלות עד השגת הבן של החכם הדור, שהוא בחינת מקיפים הנ"ל, בחינת מוח, בחינת איה, בחינת השגת דרי מעלה וכו"ל (עין

בהתורה הנ"ל והבן הישב):

כח וכל העשרת הדברות הם חמש פגגד חמש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, דבור 'לא תרצח' פגגד 'אנוכי'. כי רוצח ממעט הדמות, הינו כי מצות אנכי היא לתאיר הדעת הקדוש, להודיע כי ה' הוא האלקים הנ"ל וכנגד זה אסור 'לא תרצח', שאסור להרג נפש מישראל שנחשב כאלו ממעט את הדמות, הינו כי ידיעה זאת להודיע אלקותו ותברך בכל העולמות זה אי אפשר כי אם על-ידי רבוי נפשות מבני ישראל שבוה העולם דיקא, שכל אחד ואחד כפי שרשו בן יש לו חלק בהתגלות ידיעת אלקותו ותברך. וכל מה שנתרבו בזה העולם נפשות בני ישראל יותר, נתגלה כבוד אלקותו יותר, כי ברב עם הדרת מלך. וזה בחינת השלמת הקומה העליונה להשלים צלם דמות תבניתו, כביכול על-ידי רבוי נפשות ישראל, כי בחינת צלם אלקים הוא בחינת דעת ומחזן, הינו כי יש ידיעה והשגה באלקותו ותברך שנקראת בחינת יד ויש השגה שנקראת רגל. וכן כל הרמ"ח אברים ושס"ה גידים. וכל אחד מישראל הוא אבר מהשכינה. וכפי שרש נשמתו בן הוא צריך לגלות ולהמשיך בעולם חלק הדעת להודיע אלקותו ותברך בעולם. וכל מה שמתרבו ישראל יותר, נתגלה הדעת יותר ונשלם צלם אלקים ביותר, דהינו שנתגלה ידיעת אלקותו ותברך בכל פירטי השגת הדעת שכולים בבחינת קומת אדם, בחינת צלם אלקים. ועל-כן הרוצח

שהורג נפש מישראל כמעט הקמות על ידי שחפר חלק הדעת הקדוש שהוא מתגלה עלידי זה הנפש דיקא. ועל כן לא תרצח' כנגד 'אנכי', שהוא בחינת התגלות הדעת הקדוש להודיע אלקותו ותברך בעולם כנ"ל:

וכל הנשבע מזה וכו' הוצאתיה וכו', כי גנבה ושבויה הם בחינת ארה, בחינת פגם היראה שמסלק יראתו ותברך מעל פניו כאלו אינו רואהו, שזהו בחינת פגם כל העברות שפותרה כנ"ל:

כט 'לא תנאף' כנגד 'לא יהיה לך', שהוא האזרה לגרש הרוח שטות כנ"ל. זה בחינת אסור לא תנאף, כי שם עקר הרוח שטות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק, "איש איש כי תשטה אשתו", אין המנאפין מנאפין אלא אם כן נכנס בהם רוח שטות, כי עקר הוצר הרע, שהוא הרוח שטות, הוא על נאוף, כי עקרא דירא בישא על עריון:

לא 'לא תענה' כנגד 'זכור את יום השבת', כי כל המחלל את השבת כאלו מעיד עדות שקר בבורא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי שבת מעיד על חדוש העולם שהשם ותברך ברא כל העולם בששת ימי הפעשה ושבת בשבת, כי עקר העדות צריכין בדרך שנעלם מן העין שאי אפשר לעמוד על אמתתו כי אם עלידי העדים, על כן צריכין שני עדים דיקא ודרי כמאה, כי עקר אחיות השקר הוא מבחינת אחר הבריאה, כי השקר בחינת עבודה זרה - כפירות, זה נמשך מחמת שחדוש העולם אי אפשר להשיג ולהבין בשום שכל ודעת כי אם באמונה לבד, (כפי ספר קיום אחר), כי אי אפשר להבין איד כל הנשמיות והישות ופעולות משנות נמשכו מאחד הפשוט שהוא מרוקם מכל הרוחניות ואין בו שום שנוי, אבל אנו בני ישראל עלידי התורה שקבלנו מפי משה אנו זוכין לאמונה, להאמין בהאמת שהשם ותברך שהוא מרוקם על כל, ברא את כל הבריאה וכל מיני גשמיות כדי לגלות כבוד גלו עלידי זה דיקא, כי מלא כל הארץ כבודו, הינו כי בחינת מלא וכו', שהוא חיותו ותברך המלבש בזה העולם הגשמי קשור ומחבר בתכלית

ל 'לא תגנב' כנגד 'לא תשא', כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי לא תשא הוא בחינת יראה ליראה את השם וכו' כנ"ל. וזה בחינת אסור לא תגנב, כי הגונב מסלק יראתו מעל פניו כאלו אין השם ותברך רואהו הם ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, עשה עין של משה כאלו אינו רואה וכו'. וזה בחינת פגם כל העברות שפגם ביראה, כי כל העברות הם ושלום, הם כנגבה וכסתור, כמו שכתוב: "ותיה במחשך מעשיהם ויאמרו מי ראנו וכו'". ועל כן בשמזבז יראת העגש (בפרה ה), שהוא עקר היראה, מזכיר שם מענין חמור אסור שבועה ונגבה, כמו שכתוב שם, זאת האלה היוצאת על פני כל הארץ, כי כל הגנב מזה כמות נקה

האחרות עמו יתברך, שהוא מרומם על כל ברכה והנהלה, דלית מחשבה תפיסא בה ללל בחינת מה המית מה פשפשית וכו'. וזהו עקר האמונה להאמין בהאמת שפחינת מלא ובחינת מה, שניהם אחד, פי ה' הוא האלקים, אבל השקרן, שהוא בחינת עבודה זרה – כפירות, הוא בחינת נרנן מפריד אלוף, שאינו מאמין ומקשר בחינת מלא בבחינת מה:

לב ועל-יבן שני עדים נאמנים בכל דבר, פי בכל מקום שיש שני עדים שמעידין דבר אחד ועדותן מכוננת, זה בחינת שנגבלו שני הבחינות הנ"ל יחד, דהינו בחינת מה ובחינת מלא וכו'.
(ובמקבאר מעין זה במקום אחר בהלכות עדות עליפי התורה)

אמר רבי עקיבא כשהגיע לאבני שיש וכו') פי אין שני בני אדם שוין רק אחד גבה מחברו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין העדים עצמן, מכניסין את הגדול שבהם תחלה, פי בודאי יש בהן קטן וגדול ובכל מקום שיש קטן וגדול הם בבחינת דרי מעלה ודרי מטה, פי הגדול לגבי קטן ממנו הוא בבחינת דרי מעלה, פי נפשו ודעתו גבה מחברו וחברו הקטן הוא בבחינת דרי מטה, פי גדול וקטן הם בחינת מאור הגדול ומאור הקטן, שהם חמה ולבנה, שהם בחינת משה ויהושע, פי פני משה בפני חמה וכו', ומשה ויהושע הם בחינת רב ותלמיד, בחינת דרי מעלה ודרי מטה

זכור את יום השבת:
לג לא תחמוד כנגד פבד, פי מצות פבד, שהוא סוף הח' דפרות ראשונות, הוא בחינת מה שמחזיבין להשאיר הדעת בזה העולם כנ"ל כדי לכלל העולמות יחד, כמו שמבאר שם, פי עולם אחד אין לו שלמות, ועקר השלמות בשהגשמה למעלה למעלה תהיה מאירה גם למטה למטה עלידי החלופות שגשאר ממנו בן ותלמיד, שזהו בחינת מצות פבד כנ"ל. ועל-ידי זה, דהינו עלידי פלליית העולמות, נמשך העשירות והפננסה שמקבל המלוכות מים החכמה, שעל-יבן זוכין עלידי זה להארת הרצון המפלג בשעת האכילה, שהוא בחינת ואתה נתן להם את אכלם בעתו, בחינת ומשיבע

לקוטי הלכות

הלכות פסח ט

ארה חיים תפט

לְכַל חַי רִצּוֹן וְכוּ', (מַבְבָּאָר שֶׁם הַיָּסֵד, עַן שָׁם) וְזוּהוּ
 בְּחִינַת לֹא תִחַמְדוּ, שֶׁהוּא סִיּוּם עֲשֵׂרֶת
 הַדְּבָרוֹת, כִּי אִסוּר לְחַמְדוּ כָּל תְּפִצֵי חֶבְרוּ
 וּפְרָנְסוֹתוֹ וְעִשְׂוִירוֹתוֹ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 מִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן עַל־יְדֵי הָאֵרֶת בֶּן
 וְתַלְמִיד, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלִיאוֹת הָעוֹלָמוֹת,
 שֶׁזוּהוּ בְּחִינַת מִצְוֹת פֶּדֶר, וְכִמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר
 שָׁם עַל פְּסוּקוֹ, "לִוְלוֹת זֶה יֵצֵרֶת לְשַׁחַק
 בּוֹ", שֶׁהַפְּרָנְסָה וְהָעִשְׂוִירוֹת נִשְׁחַק וְנִתְחַלַּק
 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד פְּרָאֵי לוֹ מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
 וְעַל־כֵּן בְּיַדֵּי אִסוּר לְחַמְדוּ וְלִהְתַּאֲוֹת
 תְּפִצֵי חֶבְרוּ שֶׁנֶּחֱטוּ לוֹ מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּפִּי
 הָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקַבֵּל
 מֵיָם הַחֲכֵמָה שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי פְּלִיאוֹת
 הָעוֹלָמוֹת, עַל־יְדֵי הָאֵרֶת בֶּן וְתַלְמִיד,
 שֶׁזוּהוּ בְּחִינַת מִצְוֹת פֶּדֶר כִּי, כִּי חֲמֵדָה
 וְתַאֲוָה לְתְּפִצֵי חֶבְרוּ וְעִשְׂוִירוֹתוֹ חֵם וְשִׁלוּם,
 הוּא הַהֶפֶךְ מֵהָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁמִּמְקַבְּלִים מֵיָם
 הַחֲכֵמָה וְכוּ' כִּי, מֵאַחֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲמֵדָה
 וְרִצּוֹן שֶׁל אִסוּר שְׁחוֹמְדוּ וְרוֹצֵה תְּפִצֵי חֶבְרוּ
 שֶׁהוּא בְּנֵגְדֵי רִצּוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שֶׁנֶּחֱטוּ
 בְּרִצּוֹנוֹ הָעִשְׂוִירוֹת הַזֹּאת לְחֶבְרוּ דִּיקָא כִּפִּי
 הִתְחַלְקוֹת הַפְּרָנְסָה שֶׁנִּמְשַׁכֶּת מֵיָם
 הַחֲכֵמָה וְכוּ' כִּי, וְעַל־כֵּן הוּא פּוֹגֵם
 בְּרִצּוֹן וְהוּא הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ מִבְּחִינַת הָאֵרֶת
 הַרְצוֹן שֶׁצָּרִיכֵינוּ לְקַבֵּל בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה, כִּי
 צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִתְגַּבֵּר לְזוֹכוֹת לְהָאֵרֶת
 הַרְצוֹן שֶׁהוּא גְבוּהָ עַל הַכֹּל, דִּהְיֵינוּ שׁוֹפְהָ
 שְׂלֵא יִתֵּיהּ לוֹ שׁוּם רִצּוֹן אַחֵר כִּינֵגְדֵי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ, רַק זִפְתָּה לְרִצּוֹן חֶזֶק וּנְפִלָא לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ עַד שֶׁיִּגְעֵעַ לְבְּחִינַת פְּטוּל, עַד שְׂלֵא
 יַדַּע כִּלְלֵי מַה הוּא וְכוּ', (מַבְבָּאָר שֶׁם שָׁם, עַן

שָׁם), וְכָל זֶה זּוֹכֵן עַל־יְדֵי פְּלִיאוֹת
 הָעוֹלָמוֹת, עַל־יְדֵי הָאֵרֶת בֶּן וְתַלְמִיד,
 שֶׁזוּהוּ בְּחִינַת מִצְוֹת פֶּדֶר כִּי, וְעַל־כֵּן לֹא
 תִחַמְדוּ כִּינֵגְדֵי פֶּדֶר:

שִׁיב לְעֵינֵינוּ שֶׁצָּרִיךְ לְחַלֵּק הָאֲלָפִים
 לְמֵאוֹת, כִּימִבְּאֵר בְּשִׁחוֹת הַר"ן
 (סִיפּוּן צ"ג), עַן שָׁם:

עַן שָׁם הַסּוּד הַנִּפְלָא וְהַבּוֹרָא הַזֶּה, וְזוּהוּ,
 "הָאֲלָף לְךָ שְׁלֵמָה וְכֹאֲתִים לְנִמְרִים
 אֵת פְּרִי" כִּי כָּל זֶמַן שֶׁהָאוֹר בְּבְחִינַת
 אֲלָפִים אֵי אֶפְשֵׁר לְקַבְּלוֹ מִחֲמַת רַבּוּי
 הָאוֹר, רַק בְּשַׁעוֹשֵׁין מֵאֲלָפִים מֵאוֹת. וְזוּ
 נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי תַלְמִיד חֵכֵם שֶׁנּוֹקֵם וְנוֹמֵר
 כִּינֵגְדֵי (כִּמּוֹ שֶׁבְּאֵר שָׁם), וְזוּהוּ 'הָאֲלָף לְךָ
 שְׁלֵמָה' כָּל זֶמַן שֶׁהָאוֹר בְּבְחִינַת אֲלָפִים,
 הֵיא לְךָ שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי
 אֵין אֵינוּ יְכוֹלִין לְקַבְּלוֹ כִּי, אֵד 'וְכֹאֲתִים
 לְנִמְרִים', בְּחִינַת תַלְמִיד חֵכֵם שֶׁנוֹמֵר
 וְנוֹקֵם, שֶׁהוּא יְכוֹל לְחַלֵּק הָאֲלָפִים לְמֵאוֹת
 וְאֵין יְכוֹלִים לְקַבְּלוֹ כִּי. וְזוּהוּ 'וְכֹאֲתִים
 לְנִמְרִים' דִּיקָא, בְּחִינַת תַלְמִיד חֵכֵם
 הַנּוֹטְרִים וְנוֹקְמִים, שֶׁהֵם מְמַשְׁכִּין הָאוֹר
 בְּבְחִינַת מֵאוֹת, דִּהְיֵינוּ בְּבְחִינַת מֵאוֹת
 כִּי הֵם מְחַלְקִים הָאֲלָפִים לְמֵאוֹת וְאֵין
 יְכוֹלִים לְקַבְּלוֹ כִּי, עַן בְּהַלְכוֹת קְתֵבָה
 שָׁם מִבְּאֵר פְּסוּק הַזֶּה וְהַקְדָּמָה הַזֶּה, אֲבָל
 שָׁם מִתְּפָרֵשׁ כִּינֵגְדֵינוּ אַחֵר:

רֵאשִׁי פְּרָקִים

קִצְת רְמוּיִם עַל הַפְּעֻשָׁה שֶׁל יוֹם הַשְּׁשִׁי
 מִהַשְּׁבָעָה בְּעַמְלִירֵשׁ שְׁתֵּיהּ לוֹ כִּי

16
דמ"ב

ונשפתלשל מבחינה לבחינה עד שנתגלה
 בחינת שם ב"ן ושם היתה השכיבה, ואחר
 כך נתתקן על-ידי אור מוה' החדש, שהוא
 שם מ"ה שנתחבר עם שם ב"ן ומהם
 נתהוו כל העולמות מראש ועד סוף וכל
 עסקנו ועבודתנו בתורה ובמצות לתקן
 ולהעלות הניצוצות שנשארו בין הקלפות
 משכיבת בלים, כי נשארו רפ"ח ניצוצות
 שלא נתבררו עדין וכו'. וכל זה הוא סוד
 הכת מלכה הנ"ל שפרחה לחומות של
 מים וכו', כי ידוע שעקר הבריאה ועקר
 ההשתלשלות היה בשביל לגלות מלכותו
 ובשביל זה יצאו כל המלכים, אך על-ידי
 הסינים נשברו ומשם נתהוו הקלפות
 והסמרא אחרא בשביל הבחירה, והסינים
 והסמרא אחרא הם בחינת מלכות
 הרשעה שבנגד מלכות דקדשה החפצים
 ואורכים תמיד לתפס לעצמן בחינת כבוד
 הכת מלך פנימה, כדי להגביר מלכותם
 חס ושלום, ולהעלים מלכות דקדשה חס
 ושלום, וכל עקר בריאת העולם היה
 בשביל לגלות מלכותו כדוע, כי מאז
 נתאוו שתתרוה שכינתו בתחתונים, על-כן
 גם על בריאת העולם היה קטרוג עזא
 ועזאל, מה אגוש וכו', והיו חולקים על
 התגלות מלכותו שאי אפשר בלי בריאת
 הנשמיים. וכל אלו החולקים ינקו
 מהסינים שנמשכין מהשכיבה שמהם
 בחינת מלכות הרשעה. ובכל מלכות של
 שבעת מלכי אדום קדמאין דמיתו בכל
 פעם נתפסה מלכות דקדשה למלך

בדיו להוציא החצים וכו' והשב שם
 ארבעה דברים להוציא החצים ולכנס
 לתוך החומות של מים על-ידי כח
 הצדקה ולידע היוד מיני דפיקין על-ידי
 כח התקמה שבדיו ולנגן היוד מיני נגינה
 על-ידי הכח לעשות ולעצר הרוח סערה
 וכו'. וכלם בני עשרה עשרה וכו', עין שם.
 וכפר מעשה מהבת מלכה שחשק בה
 המקל שפרחה לתוך היוד חומות של מים
 וכו' והוא רופא אותה, וסוד זאת המעשה
 נשגב מדעתנו מאוד מאוד, אך כבר נתן
 לנו רשות מאתו ז"ל לחפש רזוים כפי
 יכולתנו, אך עם כל זה לא ידע מי ומה
 ואימת וכו', כמו שמבאר שם בפסוק.
 על-כן אציג ברמז מה שמתנוצץ בדעתו
 בעזרת ה':

א כי יש ארבע עולמות אבי"ע [אצילות,
 בריאה, יצירה, עשיה], וששם ארבע
 אותיות הנו"ה, שהם בחינת ארבעה
 שמות: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, בחינת: טנת"א
 [מעמים, נקודות, תנים, אותיות], ומהם נמשכין
 הארבעה יסודות ארמ"ע [אש, רוח, מים,
 עפר], שהם בחינת: דצח"ם [דומם, צומח, חי,
 מדבר], שבנגד זה הם ארבעה חלקי
 התפלה, כי קרבנות בעשיה וכו'. ובתחלה
 מתקנים אותם בעובדא בסוד יפנה ויטל
 ידיו, וציצית ותפלין של יד ושל ראש,
 [מבאר כל זה בכתבים]. ומבאר ב"עין חיים"
 בתחלתו שטעמים, שהם בחינת ע"ב שם
 אי אפשר לדבר בלל, אך עקר התחלת
 התגלות מבחינת ס"ג, שהם בחינת נקודות

הרשעה בחינת מלכי אדום, שנה בחינת הניצוצות של מלכות הקדשה שגשגארו בקלפה שמהם ינקת מלכי אדום שתופסין ניצוצות מלכות הקדשה, ומאז חותרת הבת מלך לברח מהם עד שפורה לתוך חומות של מים, שהוא בחינת התקון, בחינת אור מ"ה הקדש, שהוא כנגד יסוד המים. ועל־כן מים מטהרין מפל המאורות וכו':

ב וזה בחינת הוצאות החצים, דהינו שעולין מממאה למרה. והחצים הם בחינת הקלפה והסיגים שלא נתבררו עדן ממלכות הקדשה, וברחת המלכות לתוך החומות של מים זה בחינת בריאת העולם שעקרו מים שנבראו תחלה ועליהם עומד כל העולם, כמו שכתוב: "לרקע הארץ על המים". וכל הארץ וצאצאיה הכל נתהוה מן המים שברא תחלה. ושם נתהוה כל הבריאה על־ידי העשרה מאורות, על־כן הם בחינת עשרה חומות. וזה בחינת והארץ היתה תהו ובהו וחסך על פני תהום, הם בחינת החצים. 'רוח אלקים' דא רוחו של משיח, מלכות הקדשה. 'מרחפת על פני המים', שלשם ברה. וכל עבודת הצדיקים וכל ישראל להוציא החצים:

ג וזה בחינת עין הדעת טוב ורע, בחינת צומת, שהוא יסוד המים, שם עקר הבחירה, שהיא בבחינת מים, בחינת מרה, כי עפר בחינת ב"ן, מים בחינת מ"ה. בתחלה עלה בפחשבה לברא במדת

הדיו, בחינת ב"ן - עפר, ששם עקר אחיות החצים. ראה וכו' הקדים ושמך וכו' בחינת מ"ה - רחמים וברא משניהם. ושם עקר אחיות הבחירה, כי בבחינת עפר לבד לא היה אפשר להתקיים ועקר התקון יהיה על־ידי משיח וכו', אבל גם עתה כל עבודת הצדיקים בבחינת הצ"ל. וזה בחינת קריעת ים סוף, בחינת והמים להם חומה מימנם ומשמאלם. ומלאך האלקים - השכינה, קבלה החצים וכו'. והם בחינת עשרה נסיונות ויקרו על ים וכו' ותחלת השליחות לפרעה להפך המים לדם ולבסוף הוציאם על־ידי קריעת ים סוף. כל הכן הילוד היארה תשליכהו. ומשה בעצמו הורידוהו לתוך המים על שם העתיד שצריך לרפאות הבת מלכה שבתוך המים, כי מה שהיה וכו' וכת פרעה בחינת מלכות שנבבשה אצל מלך וכו', וידה לרחץ מגולגליה, כי מן המים משיתהו. עשרה מיני חצים הם כלל כל המניעות מן הקדשה שמעכבים מפל הצדדים, יש על־ידי דבוריהם ופתוניהם שמכניסים תקרות וכפירות באדם. ויש על־ידי פתוים לתאוות. ויש על־ידי מדות רעות פעם ונגלות וכו' ויש על־ידי חצים ממש שנגלמים בתרב וחצים ואינם מניחים לכנס לארץ ישראל ולקבול הקדשה וכו', וכשחם ושלום מתקבצים כלם יחד, זה בחינת עשרה מיני חצים. וכלם בחינת עפר ששם עקר אחיות הסטרא אחרא, בחינת ונחש עפר לחמו.

107
ג ק

ועל־כן אסורים תולעים כל השורץ על הארץ, כי בחנינת ב"ן שמשמש בחנינת עפר, שם היה עפר השבירה. ועקר הפנים הוא עצבות הפך השמחה. ועל־כן רפואתה על־ידי שמחה - עשרה מיני נגינה. עשרה מיני דפיקון הם בחנינת נקודות, שהם בחנינת בריאה וכו', כי הדפיקון הם בחנינת נקודות, (פמוקא בתקונים) שיש דפק בחנינת צירי וכו', וזה היה לו פח לתן חכמה בנדיו להמננים, שהם השירים והמננים שבְעוֹלָם, שכלם הם בחנינת מלכות והם חזק המלכות דקדושה או חלישותה חס ושלום, ועל־כן על־ידי הדפק יודעים איד המלכות וחלישותה ובריאותה. המעט רוח סערה יודע הנגון, שהוא בחנינת נגינת המננים, שהם בחנינת ע"ב - אצילות וכו', כי נגינת המננים הם על־ידי הרוח שבכנפי ראה, שהוא הרוח צפונית, רוח נחא שבפגור של דוד. ומעמים ע"ב אצילות וכו' כנגדו בחנינת מדבר, וזהו, "רוח סערה עשה דברו". בראשית ברא - לא היה צריך להתחיל וכו', אלא משום פח מעשיו. פח מעשיו דקא, בחנינת הפח שבנדיים, שעל ידו בוכשין ארץ ישראל ששם עקר התגלות מלכות דקדושה שעבשיו מנחת חלשות בהמים ונהרות שסביב ארץ ישראל, בחנינת לה' הארץ וכו', פי הוא על ימים וכו'. ושם בארץ ישראל כל העשר קדשות שאי אפשר לכנס להם

כלא מהרת מים, ברצונו נתנה להם וברצונו נמלה מהם וכו'. זה בחנינת זריקת החצים שמשמש נתנה ארץ ישראל בנדיים של העוברי בוכבים, אך הוא חוזר ומושיב החץ בחורה, בחנינת ברצונו נמלה מהם ונתנה לנו:

ד אשר לקחתי מיד האמרי בחרפי ובקשתי. כי לא בקשתי אכמות, בוננו חצם על יתר. כי חציד נחתו כי ונתחת עלי ידך כמפירה לחץ. הנה החצים מקוד. והנה שלשת החצים צדה אורה וכו', אשפיר חצי מדם, תפלה, דריכת הקשת והחצים. וזכאה מאן יודע לזרקא חצים, עד יפלה חץ כבודו - דמטרא אחרא, כי חציד נחתו וכו', פי עוונותי וכו' כמשא כבוד. כבוד מלא דם, הפך כבוד, שהוא בחנינת עשרה מאמרות, שהם בשביל כבודו:

עקר הדבור של העשרה מאמרות שבהם נברא העולם היה פזכות הצדקה שיעשו בני אדם, שבשביל זה נברא העולם, בחנינת פי אמרתי עולם חסד יבנה, בחנינת אלה וכו' בהבראם - באברהם איש החסד. וזה "אוהב צדקה וכו' חסד ה'" וכו', על־ידי זה "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו וכו'". כפוך זה צדקה, שהוא בחנינת מים, בחנינת שלח לחמך על פני המים וכו', (כמו שבאר בסיומן טו

בלקוטי תנאים, עין שם כל התורה):

לקוטי הלכות

הלכות ספירת העמר א

ארה חיים

תצנ

הלכות ספירת העמר

הלכה א

על-פי המאמר "ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע וכו'" סימן ו', ענין שם היטב.

תשובה נקרא פתר, כי הפא לטהר מסיעין לו, אומרון לו המתן, שהוא בחינת פתר, כמו שכתוב: פתר לי ועיר והוא בחינת אהיה וכו', ענין שם. ואי אפשר לזכות לזה אלא על-ידי בחינת דום לה, דהינו פשיטמע בזיונו ידם וישחק ויסבל התרפות ובזיונות, כי קדם התשובה הוא בבחינת אחורי פני אהיה והוא בגימטריא דם, ועל-כן פאין עליו בזיונות ופשכות דמים ועל-ידי הדמימה והשתקה געשה מדם דום, ענין שם. וצריך לעשות תשובה על תשובה וכו', ענין שם. ואי געשה מזה בחינת אדם לשבת על הכפא, בחינת ועל הכפא וכו', ענין שם היטב:

א והנה ימי הספירה, שהם ימי תשובה, ימי מרה. מבחינת דם נדות, בחינת שבועה נקיים, פמובא, הם בבחינת אומרים לו המתן ה"ל, כי זה עקר בחינת כלל הספירה, (פמובא בספרים). דהינו שבפסח, שהוא תחילת התשובה שיוצאין מן הסטרא אחרא, בחינת יציאת מצרים ואז היא בחינת הפא לטהר מסיעין לו, כי

בפסח עקר התשובה על-ידי סיניא דלעלא, על-ידי התעוררות עליון, פמובא. ואזי תכף אומרים לו המתן, דהינו בחינת ימי הספירה שצריכין להמתין שבועה שבועות, בחינת שבועה נקיים כדי לקדש ולטהר עצמו קדם שזוכה לתקון בשלמות, שהוא בחינת שבועות קבלת התורה כדי לילך מדרגא לדרגא, לתקן כל הפגמים (פמובא בספרים), שהיה כלל בחינת יום ראשון של פסח. ותכף אחר כך ספירה, כמו שאומרון בשם הפעל שם טוב, כמו למשל האב פשהתינוק מתחיל לילך אזי מוליכו בידו ואחר כך מניח אותו לילך בעצמו, כמו-כן בפסח מסיעין לו ומוליכין אותו על-ידי התעוררות עליון, אך תכף מניחין אותו לילך מעצמו כדי שיתעורר מעצמו ויתקן מה שעות, שהיה בחינת ספירה, בחינת אומרים לו המתן כדי שיעשה תשובה ויסבל צער ובושה לתקן מה שפגם. וזה מה שאיתא בזהר שהספירה לטהר עצמו מבחינת דם נדות, כי זה עקר התשובה לתקן בחינת הדמים שבאים מבחינת אחורי אהיה פנ"ל, שהם בחינת דם נדות, (פמובא בפתיחים), כי עקר יציאת מצרים ושבועות הוא בחינת אהיה, כמו שכתוב: "כי אהיה עמך וזה לך האות בהוציאך" וכו' תעבדון את האלקים וכו', דהינו קבלת התורה. נמצא, שבקבלת התורה אז נתגלה ונשלם בחינת אהיה"ה מבחינת פתר שהוא בחינת שבועות שאז נתגלין נון שערי בינה, שהם בחינת אהיה"ה, בחינת פתר, פמובא. ועל-כן

מקדם לזה הוא בחינת אחורי פני אהיה
 גימטריא דם וצריכין לתקן הדרם נדיות
 כנ"ל. ועקר התקון על-ידי הבושה, על-ידי
 הדמיומה והשתוקה, כמו שמבאר שם, וזה
 בחינת עמר שעורים שהוא קרבן מפואכל
 בהמה, שזה בחינת התשובה שעקרה
 על-ידי הבושה כנ"ל, על-ידי דמיומה
 ושתוקה כנ"ל. וכמו כן בפרטיות באדם
 עצמו עקר התשובה משמתביש לפניו
 יתברך ועושה עצמו כבהמה שאינה
 מדברת, כי אין לו פה לדבר לא מצח וכו'
 מחמת בושה, כמו שאיתא ברעיא
 מהימנא, שזה עקר התשובה בשאדם
 אומר אין לי פה להשיב וכו' מחמת בושה
 ועושה עצמו כבהמה או נחשב כקרבן,
 עין ביהר:

ב וזהו בחינת עמר שעורים שהוא בחינת
 בושה, בחינת דמיומה ושתוקה
 שמקריבין מאכל בהמה, כי אנו מדמין
 עצמינו לבהמה, כי אין לנו פה לדבר וכו'
 כנ"ל וזה עקר התשובה כנ"ל, כמו
 שכתוב: "גשפכה בפשתנו וכו'". וזה
 בחינת עמר התנופה, ואיתא בזהר
 הקדוש, תנו פה, שאנו מבקשין או שיתן
 לנו פה לדבר, כי אנו עכשיו כבהמה כנ"ל
 ועל-ידי זה בעצמו אנו מתקנין הדבור
 וזוכין לפתח פה ולדבר, בבחינת "האמנם
 אלה צדק תדברון", הינו כשאמנם ואמת
 שהוא אלה, כי אין לו פה לדבר וכו' כנ"ל,
 אזי "צדק תדברון", אזי יפתח פיו וידבר,
 כי השם יתברך מקים "פתח פיה לאלם".

זה בחינת "מי שם פה לאדם או מי ישום
 אלם", אלם דיקא, הינו מי שמשום עצמו
 כאלם, כי על-ידי השתוקה והבושה,
 שהיא שפכויות דמים, על-ידי זה נתתקן
 אחורי אהיה, שהוא גימטריא דם ונעשה
 ממנו דום לה' וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה נעשה
 בחינת אדם, (כמו שמבאר שם, עין שם) ונדר
 האדם הוא מדבר. נמצא, שעל-ידי זה
 בעצמו יוצא מבחינת בהמה לבחינת אדם
 מדבר, וזה בחינת מי שם פה. 'מי' דיקא,
 שהוא בחינת בינה, בחינת אהיה שנתגלה
 על-ידי בחינת אלם, דהינו הדמיומה
 והשתוקה כנ"ל, ועל-ידי זה בעצמו נעשה
 הפה לדבר, כי על-ידי זה נעשה בחינת
 אדם שהוא מדבר כנ"ל. ועל-כן בשבועות
 מקריבין שתי הלחם שהם פאין מחטים
 שהוא מאכל אדם, שהוא מדבר, גם חטה
 הוא גימטריא כ"ב אתון, פמובא. כי אזי
 נתתקן הדמים על-ידי ימי הספירה כנ"ל
 ואז זוכין לבחינת אדם כנ"ל. ועל-כן
 מפטירין בשבועות 'על הכפא דמות
 כמראה אדם וכו', כי אזי בשבועות נשלם
 בחינה זו כנ"ל וכמובא. וזה בחינת עמר
 התנופה - תנו פה, כי על-ידי זה בעצמו
 נעשה הפה לדבר כנ"ל, כי על זה מורה
 התנופה בעצמה שמגיפין ומרימין את
 העמר שעורים, שהם בחינת בהמה,
 להעלותם למדרגת אדם - מדבר, שזה
 בחינת כל הקרבנות להעלות מבחינת
 בהמה לאדם, פמובא. וגם שתי הלחם של
 חטים שבאין בשבועות טענין תנופה גם
 כן להעלותם גם כן למעלה מן הדבור,

נקרא "פסח" - פה סה, כי אזי בתחלת התשובה עקר התקון לזכות לדבור כנ"ל. ועל-כן שתי הלחם באין מחמין דיקא ובפסח אולבין מצה דיקא. כי חמין ומצה הם בחינת בהמה ואדם, (כמובא בדברי רבנו ז"ל בפאקד "שאלו את ר' יוסי בן קיסמא" סיון טו). שחמין בחינת אין לו פה, שעל זה מרמזו החיות של חמין, בחינת חיות השדה, אבל מצה, שהיא בהא, היא בחינת ה' מוצאות הפה. והכל תלוי בדעת, כי הדבור תלוי בדעת, כמובא, דהינו האדם שיש לו דעת יש לו דבור ולהפך בהמה. וחמין הוא בחינת חמוץ הפחשבה, בחינת פנים הדעת, על-כן הוא בחינת פנים הדבור, בחינת בהמה, אבל מצה הוא דעת, בחינת ה' הדעת, שהוא בחינת הדבור ה' מוצאות הפה, בחינת אדם. ועל-כן בפסח, שהוא תחלת התשובה, אזי עקר התקון הוא מצה, דהינו לצאת מחמין למצה, מבהמה לאדם, לתקן הדבור, לתקן הדעת לכלי להחמין המוח חס ושלום, כי בתחלת התשובה שצריך לצאת מן הספירא אחרא, עקר התקון לכלי להחמין המוח חס ושלום, במחשבות רעות, בהרהורים ותאוות רעות שמתגברין עליו אז על-ידי שלא גברה עדין, ותקונו שישבר החמין, דהינו חמוץ הפחשבה ולכרח משם ולזכות למצה, שהוא תקון הדעת, תקון הדבור כנ"ל, אבל אחר כך בשגטרהו ונתקדשין לגמרי על-ידי תשובה בתקונו, שזה בחינת ספירה, אזי זוכין לשבועות לתכלית ההשגה בחינת פתח. ואז עקר

דהינו לבחינת שתוקה, שהוא למעלה מן הדבור, שהוא בחינת פתח, בחינת סגן לחכמה שתוקה, (כמו שכתב רבנו ז"ל שם), שזהו תכלית השלמות.

כי יש שני מיני שתוקות, יש שתוקה מחמת שאינו יכול לדבר, דהינו מחמת בושח מחטאיו שאין לו פה לדבר כנ"ל ואף שזה תקונו כנ"ל עם כל זה עקר תקונו הוא הדבור, דהינו שעל-ידי זה זוכה שיהיה לו פה לדבר כנ"ל, כי בודאי אינו מעלה שישאר האדם בשתוקה חס ושלום, רק עקר תקונו שזכה לדבר בתורה ותפלה, כמו שכתוב: "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'". אבל אחר כך בשזוכה לשלמות הדבור, אזי תכלית השלמות, תכלית ההשגה הוא בבחינת שתוקה, שהוא למעלה מן הדבור, שזה בחינת פתח, בחינת פתח לי זעיר ששם נאמר, "במפלא מקדך אל תדרש וכו'". והוא תכלית ההשגה, שהיא בחינת 'המתן ואל תסתכל לפנים ממוחצתך', שהוא בחינת פתח, שהוא האי פריקא, בחינת המסדר והמישב של המוחין, שעל-ידי זה עקר ההשגה בבחינת והחיות רצוא ושוב.

(כמובא בפאקד "אמנעוהא דעלמא" סיון כד וכו'):

ג וזה בחינת שבועות שאז זוכין לסתרי תורה, לבחינת פבוד אלקים הקטר דבר, בחינת מעשה כרפכה, כי אז געשה בחינת פתח כנ"ל, ועל-כן נקרא עצרת בחינת עצור במלון, בחינת שתוקה שלמעלה מן הדבור כנ"ל, אבל חג המצות

התקון בבחינת רצן לאחוריד, בבחינת המתן, שנה בחינת פתח פנ"ל ושם בחינת חמין הוא בחינת עקר התקון, דהינו להחמין המין דיקא ולשהות ולעמוד לבלי לרוץ, שלא לצאת לפנים ממוצתו, שנה בחינת המסדר והמישב של המוחין שצריך לשהות ולהמתין כדי שלא יתבטל במציאות, שנה בחינת חמין, שהוא על-ידי שהיה וזה צריכין בשבועות דיקא פנ"ל. אבל מצוה היא דיקא על-ידי חפזון, שצריכין למחר שלא תחמין, כמו שכתוב: "שבעת ימים תאכל מצות פי חפזון וצאת ממצרים". כי פשיזצאין מן הסמרא אחר צריכין לחפזון גדול לברח מחמוץ המחשבה שלא יתחמין מחשבתו, חס ושלום, בהרהורים וכיצא, שבא מן הסמרא אחר שרודפת אחריו בתחלת התשובה, אבל אחר כך בשוובה לתקון ומכניע הסמרא אחר לגמרי ואזי זוכה להשנה אזי תקונו דיקא על-ידי בחינת חמוץ המחשבה על-ידי שהיה ששוהה ואינו ממחר לרוץ לפניו בבחינת המתן, בחינת פתח פנ"ל ועל-ידי בשבועות מקריבין חמין דיקא פנ"ל:

ד ועל-ידי ימי הספירה הם שבע שבתות, בחינת תשובה. שהיא בחינת שבת, כמו שכתוב: "ושבתך עד ה' אלוקיך", כמו שקבאר שם. ועל-ידי צריכין ו' שבתות, כי צריך לעשות תשובה על תשובה, (כמו שקבאר שם, עין שם). ועקר התשובה הוא בחינת שבת פנ"ל, שעל-ידי

לקוטי הלכות

הלכות ספירת העמר ב

ארה חיים תצו

שהיא תכלית התשובה, כמו שמבאר שם, ואין זכין ליום החמישים, שהוא בחינת יובל שבא אחר שבע שבתות שנים גם כן, שהוא בחינת שער העליון תכלית ההשגה שישם בתכלית עקר התקון בבחינת המתן, בחינת פתח, בחינת תכלית הדיעה אשר לא נדע כנ"ל. וזה בחינת שני שבתים שאמרו חכמינו ז"ל, אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין, כי הגאולה תלויה בתשובה, כמו שכתוב: "ובא לציון גואל ולשבי פשע". ושלמות התשובה על ידי בחינת שני שבתים, דהינו תשובה על תשובה כנ"ל. וזה בחינת מזקק שבעתים - שבע פעמים שבע, בחינת שבת שבתון, דהינו שעושי תשובה על תשובה עד שעושי שבת לשבעה שבתים כמו השבת הראשון שהוא לשבעה ימים כנ"ל. וזהו תכלית הזקוק והצורף, תכלית התשובה כנ"ל:

[שדך לעיל]

ועל כן בגאולה אחרונה פתיב, "כי לא בחפזון תצאו וכו' כי הלך לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל". כי במצרים שלא היה התקון בשלמות ועדן רדפו המצרים והסמרא אחרא אחריהם אז הצרכו לצאת בחפזון, לברח ולהמלט משם מהרה, שזה בחינת אסור חמין שלא להתחמין המח כנ"ל, אבל לעתיד לבא שנופה לתכלית התקון בשלמות ואין יהיה הכנעת הסמרא אחרא בשלמות ואין יזכו לתכלית ההשגה, כמו שכתוב: "ומלאה

הארץ דעה וכו'" אין כי לא בחפזון תצאו. 'לא בחפזון' דיקא, כי בתכלית ההשגה שהוא הדעת שיתגלה לעתיד עקר התקון על ידי בחינת המתן כנ"ל. וזהו "כי הלך לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל", הינו לפני מרדפת המחשבה, בכלול השם והפרד בעצמו המאספ ומקבץ המחשבה שלא תתפשט חוץ למחצה והוא גם כן בחינת התגלות אלקותו והפרד, דהינו בחינת אלקים, שהוא בחינת צמצום הקדוש, שעל ידי זה עקר ההשגה כנ"ל. ועל כן לא בחפזון תצאו, 'לא בחפזון' דיקא, כי זה עקר ההשגה בבחינת המתן כנ"ל, כי אין רדף אחר המחשבה בחינת מצרים וסמרא אחרא שאין צריך לחפזון לברח כנ"ל, רק השגתם בשלמות בבחינת ה' אלקים, בבחינת רצוא ושוב, בבחינת המתן כנ"ל, שזה יזכו לעתיד שאין יתגלה בחינת שם מלא, שהוא ה' הוא האלקים. ברוד השם לעולם, אמן ואמן:

הלכה ב

ענין ספירת העמר וחיג השבועות

על פי המאמר "בהצצרות וקול שופר" בסמין ה' וכו', עין שם כל המאמר מרישא לסופא:

ובקצור, כי חייב כל אדם לומר, בשבילי נברא העולם. ועל כן צריך לראות ולעין בתקון העולם וכו' ולהתפלל בעבורם והתפלה היא בשני פנים, הינו

111100

קדם גזר דין מתפללין בסדר התפלה וכו', אבל לאחר גזר דין צריך להלביש התפלה בספורים וכו', ולדע בין קדם גזר דין לאחר גזר דין הוא על-ידי המצוות שאנו עושין, ודוקא בשעושין המצוות בשמחה גדולה כל כך עד שאין רוצה בשום שכר עולם הבא, אלא הוא רוצה שזמין לו השם יתברך מצוה אחרת בשכר מצוה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ששכר מצוה מצוה וכו'. וזה בחינת נבואת משה, בחינת אספקלריא המאירה וכו', אבל מי שעושה המצוה בשביל שכר עולם הבא זה בחינת אספקלריא שאינה מאירה וכו' ומי שעושה המצוה בשמחה מהמצוה בעצמה, הוא נכנס בשמחת הקדוש ברוך הוא וכו' ועל-ידי זה יכול לדע בין קדם גזר דין לאחר גזר דין, כי המצוות הם מחיין כל הקומות עולם, שנה, נפש וכו', עין שם. וזהו שאמרו רבותינו ז"ל בשבת, זכרהו מאחד בשבת, הינו שמחת ותענוג עולם הבא, שהוא בחינת שבת, ירגיש בששת ימי המעשה, שהן בחינת מעשה המצוות שבהם נבראו עולם, שנה, נפש וכו' ולבוא לשמחה הוא על-ידי רעמים. ורעמים הוא בחינת הקול שאדם מוצא בכח גדול בתפלתו, כמו שכתוב בזהר הקדוש: בד נפיק האי קלא ואערא בעבי וכו'. ועקר הרעמים הם מגבורות וכו' והם פוגעים במח וכו'. אבל צריך לפנות המח מחכמות חיצוניות וממחשבות זרות מחיין שלא יחמיץ את חכמתו בחכמות חיצוניות ובתאוות וכו'. גם ישמור יראתו שממנו

א וזה בחינת שבועות - קבלת התורה, כי עקר קבלת התורה היה לזכות לזה השלמות לעשות המצוות בשמחה גדולה כל כך עד שלא ירצה בשום שכר עולם הבא, רק שירצה לזכות למצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כי העולם הבא שלו הוא מהמצוה בעצמה כפי"ל, שהיו בחינת אספקלריא המאירה. וישראל במעמד הר סיני שזכו לקבל התורה על-ידי משה, וכו' לזה השלמות, שהיו בחינת אספקלריא המאירה, כמו שכתוב: "פנים בפנים דבר ה' עמכם". 'פנים בפנים' זה בחינת אספקלריא המאירה. ועל-כן קבלו התורה על-ידי משה רבנו דיקא, כי הוא זכה לאספקלריא המאירה ועל ידו וכו' כל ישראל גם כן בשעת קבלת התורה לבחינת אספקלריא המאירה כפי"ל, שהיו בחינת שמחה של המצוה בעצמה כפי"ל, וזהו בחינת השמחה של שבועות, כמובא בדברי רבותינו ז"ל גדל השמחה של

שם על זה הישב תיבת):

לקוטי הלכות

הלכות ספירת העמר ב

ארה חיים תצט

שבועות, פמוכא ברכ יוסף וכיוצא, כי אז
 זוכין לשמחה אמיתית, שמחה של הקדוש
 ברוך הוא, כבבול, היינו השמחה מהמצוה
 בעצמה, בחינת אספקלריא המאירה פנ"ל.
 וזה בחינת מה שהקדימו ישראל נעשה
 לנשמע, שזהו בחינת שמחה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל על פסוק: "ושמחת עולם על
 ראשם" (פמוכא בברך רבנו ז"ל במקום אחר).

כי לכאורה תמוה, איך אפשר להקדים
 עשייה לשמיעה, ובפרט שמקרא מלא
 דבר הכתוב, "כל אשר דבר ה' נעשה
 ונשמע". נמצא, שמובאר בפסוק שהעשייה
 הוא אחר שידיבר ה' ואם כן איך הקדימו
 עשייה לשמיעה? אך אפשר לפרש על-פי
 הנ"ל שזכו אז לשמחה הנ"ל עד שלא רצו
 בשום שכר עולם הבא בשכר המצוה רק
 שיזמין להם השם יתברך מצוה אחרת
 בשכר מצוה זאת. וזהו נעשה ונשמע, הינו
 שיעשו כל אשר ידבר ה' ועקר מנגמתי
 וקבול שברם הוא 'ונשמע' שיזכו לשמע
 מצוה אחרת בשכר עשיית מצוה זאת.
 ועל-כן קראו רבותינו ז"ל נעשה ונשמע
 בשם שמחת עולם פנ"ל, כי זהו עקר
 שלמות השמחה שיש לו שמחה מהמצוה
 בעצמה עד שאין רוצה בשום שכר עולם
 הבא רק לזכות לשמע מצוה אחרת בשכר
 מצוה זאת, שזהו בחינת שמחת הקדוש
 ברוך הוא פנ"ל, ועל-כן נקרא "שמחת
 עולם", כי השם יתברך כבבול 'חי לעד
 וקים לנצח', ועל-כן השמחה מהמצוה
 בעצמה, שהוא שמחת השם יתברך,
 כבבול, היא שמחת עולם. ולבוא לשמחה

זו הוא על-ידי רעמים, שהם בחינת קול
 שופר, (פמוכא בפמאר הנ"ל), וזהו בחינת
 הרעמים וקול השופר של מתן תורה, כמו
 שאומרים, "בקולות וברקים עליהם נגילת
 וקול שופר עליהם הוקעת". והשופר של
 מתן תורה היה שופר של איל של יצחק,
 שהוא בחינת גבורות, בחינת רעמים
 הנ"ל, (פמוכא בפמאר הנ"ל), כי על-ידי רעמים
 וקול השופר של מתן תורה נפשט
 עקמומיות שבלב וזכו לשמחה הנ"ל, אבל
 צריך לפנות את הפח מפחשבות היצוגיות
 מהרהורים, שזהו בחינת חמץ, גם צריך
 לשמר היקרא וכו' פנ"ל:

ב וזהו בחינת מ"ט ימי הספירה שבהם
 יוצאין מטמאה לטהרה כדי
 להיות ראויים לקבלת התורה. ועקר
 הטהרה הוא לטהר עצמו מטמאת מצרים.
 ועקר גלות מצרים היה שהיה הדעת
 בגלות, פמוכא, שזהו בחינת פגם הברית.
 וכמ"ט ימי הספירה עקר פגות הטהרה
 הוא לטהר עצמו מפגם הדעת, שהוא פגם
 הברית, שזהו טמאת מצרים, בחינת חמץ
 ועל-ידי זה שמתהרין הדעת בימי הספירה
 מטמאת מצרים, שהוא בחינת פגם הדעת
 ואזי נעשה הפח נקי וחד מהרהורים וכו',
 אזי נשמעין קול הרעמים של קבלת
 התורה וזוכין לשמחה הנ"ל פנ"ל. גם
 צריך לשמר היקרא וכו' פנ"ל. וזהו בחינת
 עמר שעורים שמניפין מוקרת הפסח, כי
 איתא בכתבים ש'שערה' גימטריא
 תקע"ה והם ב' פעמים מנצפד, ומנצפד
 הם גבורות בחינת יקרא, ועל-ידי הנפת

16 ddd

עמר שעורים, על-ידי זה מניפין כל היראות הנפולות לשרשם. וזהו בחינת תקון היראה, שהיא בחינת תקיעת שופר כנ"ל. וזהו ש'שערה' עם הכולל בגימטריא תקעו' בחדש שופר, הינו בחינת תקיעת שופר, שהוא בחינת יראה, שמשם עקר בחינת הרעמים, (מכאן שם במאמר תייל, עז שם):

ג ועל-כן ביום הנפת העמר שעורים מתחילין לספר ספירת העמר, כי העקר הוא לשמר מוחו לטהר הדעת כנ"ל, אבל ההתחלה צריך להיות מיראה, כי יראה קודמת לעולם, כי עקר ברור הדעת הוא על-ידי בחינת אהבה, בחינת חסד, כמו שאיתא, מסטרא דימינא מחא חוורא ככספא כנ"ל. ויראה קודמת לאהבה, כמו שכתב שם רבנו ז"ל במאמר הנ"ל על מאמר רבה בר בר חנא, וכי שקא פרשא גירא קרמא לה איהי. כי יראה קודמת, כי בעל אברה מחזיר על אברתו. נמצא, שצריך תמיד להתחיל מיראה ועל-ידי היראה מפיא נמשך אהבה ועל-ידי זה יכולין לטהר המח, כי באמת בתחלת ההתקרבות שרוצין לכנס בעבודת ה', לקדש ולטהר עצמו, עקר ההתחלה היא מיראה ועל-ידי היראה זוכה לאהבה ולדעת לטהר מוחו ודעתו בשלמות. ועל-כן בשרוצין לצאת ממטמאת מצרים ולכות לקבלת התורה, מתחילין מהנפת העמר שעורים, שהיא תקון היראה, שהיא קודמת. ואז סופרין הימים וכל יום ויום סופרין אל העמר, כמו

שאומרים, יום אחד לעמר, וכן כלם. ועל-ידי זה ממשכין על עצמן תקון היראה בכל יום ויום על-ידי שסופרין אל העמר שעורים ועל-ידי היראה מפיא נמשך האהבה, כי בעל אברה מחזיר על אברתו כנ"ל, ועל-ידי זה מטהרין המחין בבחינת מסטרא דימינא מחא חוורא ככספא. וזהו עקר הטהרה שיוצאין ממטמאת מצרים, מפנס הדעת, לטהרת וקדשת הדעת כנ"ל, רק שההתחלה הוא מיראה כנ"ל. ואז בשמטהרין עצמן כמ"ט ימי הספירה ומתקנין היראה והמח, אזי נשמעין הרעמים ביום קבלת התורה ואז זוכין לשמחה של שבועות, בחינת שמחת עולם, בחינת אפקולריא המאירה, דהינו השמחה מהמצוה בעצמה כנ"ל שצריך ענג שבת, דהינו העולם הבא בהמצוה בעצמה כנ"ל. ואז בשזוכה לשמחה זו ואז יכול להתתיק כל הדינים, כי ידע בין קדם גור דין לאחר גור דין כנ"ל. ואז יכול לומר בשבילי נברא העולם כנ"ל, כי הוא יכול לתקן העולם כנ"ל. וזהו בחינת קבלת התורה בשבועות, שהוא ששי בסיון, שאז נתבסס העולם שהיה תלוי עד ששה בסיון וכו'. נמצא, שבששה בסיון שקבלו ישראל את התורה אז יכלו כל ישראל לומר בשבילי נברא העולם. וזהו על-ידי בחינת השמחה הנ"ל כנ"ל, שעל-ידי זה יכולין לומר בשבילי נברא העולם כנ"ל:

ד וזה בחינת שסופרין שבע שבחות, כי על-ידי הספירה זוכין לקבלת

לקוטי הלכות

הלכות ספירת העמר ב

ארה חיים תקא

התורה ואז זוכין לשמחה הנ"ל, דהינו להרגיש העולם הבא, שהוא בחינת שבת, בהמצוה בעצמה. וזה בחינת זכרהו מאחד בשבת פנ"ל. וזהו בחינת שופרון שבע שבתות ממחרת השבת עד ממחרת השבת, כדי להמשיך בחינת שבת על כל ימי הספירה, כדי לזכות לשמחה הנ"ל, שהוא בחינת זכרהו מאחד בשבת, כי שבע שבתות הם כנגד שבעת ימי בראשית שבהם נברא העולם. ועקר הבראה על-ידי המצוות פנ"ל. וצריך להרגיש בחינת שבת, שהוא העולם הבא, בכל יום ויום, דהינו בעשיית המצוות, שהם קיום שבעת ימי בראשית. ועל-פני צריכון לספר שבע שבתות כדי שכל יום ויום משבעת ימי בראשית יהיה נכלל בשבת, כי בשבעה שבועות יש שבע שבתים ואזי נכלל כל יום משבעת ימי בראשית בשבת, הינו להרגיש בחינת שבת שהוא עולם הבא במעשה המצוות, שהם בחינת שבעת ימי בראשית שנבראו על-ידי המצוות פנ"ל, כי אפלו יום השביעי, שהוא בעצמו שבת קדש, צריכון קדם מתן תורה גם כן לספר כנגדו שבוע אחד כדי שיהיה נכלל ביום שכלו שבת, כי באמת שבת הוא מעין עולם הבא, אבל אף-על-פי-כן יכול להיות שאפלו ביום השבת יהיה הפוגה בשביל שבר עולם הבא ממש ועל-פני צריכון להודרך בימי הספירה לזכור כל שבעת ימי בראשית ואפלו יום שבת קדש כדי להמשיך עליהם בחינת עולם הבא יום

שכלו שבת כדי לזכות להרגיש העולם הבא בכל שבעת ימי בראשית, דהינו בכל מעשה המצוות עד שלא ירצה שום עולם הבא כלל, רק יהיה שמחתו מהמצוה בעצמה פנ"ל:

ה וזה בחינת חספיו חמשים יום ולא נאמר מ"ט יום, כי עקר הספירה בשביל יום החמשים, שהוא בחינת יובל הגדול, בחינת עולם הבא, כמובא, הינו להמשיך בחינת יום החמשים על כל מ"ט ימי הספירה, דהינו להרגיש העולם הבא שכלו שבת, שהוא בחינת יום החמשים, בכל השבעה שבועות, שהם בחינת שבעת ימי בראשית, שהם בחינת המצוות פנ"ל. כי זה עקר התכלית והשלמות שזוכין על-ידי הספירה, ביום קבלת התורה פנ"ל. ועל-ידי הספירה, שעל ידי זה, זוכין לקבלת התורה, דהינו לשמחה הנ"ל אז יכולין להלביש התפלה בספורי דברים. ועל שם זה נקרא ספירה, כי על-ידי זה יכולין להלביש התפלה בספורי דברים.

כי באמת ספירה, שהוא לשון מנין, וספור דברים, הם בחינה אחת. ועל-פני נקראים בשם אחד, כי כל ספורי דברים שבעולם, שהם ללל העולם, עקר יניקתם מבחינת ספירת המנין, כי המנין הוא בחינת אחר הבראה, כי לפני אחד מה אתה סופר. וזהו בחינת קדם הבראה. נמצא, שכל הבראה בלה וכל הספורי דברים של זה העולם יניקתם מבחינת

[שקד לעיל]

בַּא שבת בא מנוחה, כמו שכתוב
(בראשית ב, ט): "ובכל אלהים ביום
השביעי". ועלכן שקד לומר גם על שבת
שבו נברא העולם, כי המנוחה הוא קיום
העולם כנ"ל:

ו **על-פי** הפאמר הנ"ל יתבאר ענין
המצוה של דין שומר שקר
שחיב בגובה ואבדה ופטור באגסין, כי
לכל דבר יש שרש בתורה. והנה ענין
שומר חנם ושומר שקר לפי הנראה הם
בבחינת שני עבודות הנאמרים בפאמר
הנ"ל, דהינו בחינת העובד בשמחה שאינו
רוצה בשום שקר עולם הפא וכנ"ל.
וזה בחינת שומר חנם שאין רוצה בשום
שקר, ושומר שקר הוא בחינת העובד על
מנת לקבל פרס. וזה בחינת שומר שקר
שרוצה שקר. ועל-כן חלוקים בדיניהם, כי
שומר חנם פטור בכל ושומר שקר חיב
בגובה ואבדה ופטור באגסין, כי לבוא
לכחינת שמחה הנ"ל, דהינו שלא ירצה
בשום שקר עולם הפא וכנ"ל, הוא
על-ידי רעמים וכנ"ל וזה צריכין לפנות
המחין מחמין, דהינו ממששבות זרות,
מהרהורים וכנ"ל, וגם צריכין לשמר הנראה
שלא יהיה לו יראות נפולות וכנ"ל, ואז
יכולין לשמע קול הרעמים ואז זוכין
לשמחה הנ"ל, דהינו שלא ירצה שום
שקר עולם הפא בשכר המצוה וכנ"ל.
והנה השומר חנם ששחינתו הוא בחינה
זו, דהינו בחינת העובד שאינו רוצה בשום

ספירת מנין, שזהו בחינת אחר הבריאה.
ועל-כן על-ידי הספירה, על-ידי זה זוכין
להלביש התפלה בספורי דברים, כי על-
ידי הספירה זוכין לטהר המח וזוכין
לשמחה הנ"ל, שעל-ידי זה יכולין להלביש
התפלה בספורי דברים, (פמבאר בפאמר הנ"ל).
כי דיקא כשזוכין לשמחה הנ"ל אז דיקא
יכולין להלביש התפלה בספורי דברים, כי
כשזוכה לשמחה הנ"ל, דהינו שיש לו
שמחה מהמצוה בעצמה, שהוא שמחת
הקדוש ברוך הוא, נמצא שנכלל בהשם
יתברך על-ידי המצוה וכל העולם נכלל
עמו בהשם יתברך, כי המצוות הם
מקיימין העולם כנ"ל וכשנכלל על-ידי
המצוה בהשם יתברך, נמצא שנכלל גם
כל העולם, שקיימו על-ידי המצוות,
בהשם יתברך, ואז כשכל העולם כלו
נכלל בהשם יתברך, אזי בודאי יכולין
לעשות מכל הספורי דברים, תפלות,
והלביש התפלה בספורי דברים. מאחר
שכל העולם נכלל בו יתברך. ועל-כן אז
דיקא יכולין לומר בשבילי נברא העולם,
כי בודאי נברא העולם בשבילו מאחר
שעל ידו נכלל העולם בו יתברך. והו
שדוק רבנו ז"ל וכתב בסוף הפאמר
הנ"ל על פסוק, "יחד הרים ורגנו", שעל-
ידי השמחה יכולין הצדיקים להלביש
תפלתם בספורים יחד, כי על-ידי השמחה
דיקא, שעל-ידי זה נכללין עם כל העולם
כלו בו יתברך יכולין להלביש תפלתם
בספורים יחד כנ"ל והבן. ברוך השם
לעולם, אמן ואמן:

לקוטי הלכות

הלכות ספירת העמר ב

ארה חיים תקנ

שָׁכַר וכו', ועל־כן מאחר שהוא מבחינה זו, על־כן הוא פטור בכל, כי מאחר שהוא מבחינה זו ולבחינה זו אי אפשר לזכות פי אם בשמטתקנו וימטרון המוח והיראה. וכשהפוח, דהינו הדעת והיראה מתקניו, אזי אין שום הזק וגנוק, כי יש שני מיני הזקות והם גנבה ואבדה ואנסון והנה גנבה ואבדה הוא על־ידי פגם הדעת, כי כל הגנבות ואבודות הם על־ידי הסתלקות הדעת. כי עקר הגנבה הוא בלי ידיעת האדם וכן האבדה. נמצא, שגנבה ואבדה הם על־ידי הסתלקות הדעת, על־ידי בחינת פגם הדעת, אבל אנסון, דהינו לקטים מוֹזֵן או תיה רעה הם בדיעת האדם, רק שאינו יכול להתגבר עליהם, אך הם פאים על־ידי פגם היראות הנפולות, כי מי שאין מעלה כל היראות הנפולות לשרשו, דהינו ליראה עליונה, אזי הוא מתנרא מפל דבר, כגון מלקטים או מחיה רעה וכיצא והם יכולים להתגבר עליו, כי כל אלו האנסון מלקטים וכו', כלם הם מבחינת היראות הנפולות שנתלבשו בזה הדבר פדוע. ומי שיוכה לתקן היראה עליונה בשלמות ומעלה כל היראות הנפולות לשרשו, אזי אין מתנרא משום דבר, הן מגולן או מחיה רעה וכיצא, מאחר שמעלה היראה לשרשה ואזי בשמעלה היראה לשרשה אין להם שום פח להתגבר עליו. ועקר מה שמתנרא מהם ומה שיוכלים להתגבר עליו הוא רק מחמת שאין מעלה היראה

לשרשה ומחמת זה מתנרא מהם ויכולים להתגבר עליו.

נמצא, שגנבה ואבדה בא מפגם דעת, ואנסון פאים מפגם היראה, ומי ששומר הדעת והיראה בשלמות, הוא נצל מפל הזק, דהינו מגנבה ואבדה ואנסון. ועל־כן השומר חנם ששרשו מבחינה הנ"ל, דהינו שאין רוצה בשום שָׁכַר וכו' כנ"ל ולבחינה זו אי אפשר לבוא כי אם על־ידי תקון הדעת והיראה כנ"ל. ואזי כשהדעת והיראה מתקניו, אזי נצל מפל הזק וגנוק מגנבה ואבדה ואנסון כנ"ל. ועל־כן השומר חנם פטור בכל, כי כל ההזקות הפאים הן גנבה ואבדה או אנסון, בודאי לאו בגירא דילה פאו, כי מצדו אין שום הזק וגנוק, מאחר שהוא בבחינת שלמות הדעת והיראה כנ"ל, שעל־ידי זה נצולין משני מיני הזקות הנ"ל. ועל־כן אלו ההזקות אינם פאתריותו רק פאתריות המפקיד, כי מצדו אין הזק וגנוק ובודאי מול המפקיד גרם וכנ"ל. אבל השומר שָׁכַר, שהוא בחינת העובד על מנת לקבל פָּרָם והעובד על מנת לקבל פָּרָם זהו בחינת העובד מיראה, כי העובד מיראה נמצא עבודתו תלוי בדבר, כי אין מרגיש התענוג בהמצוה בעצמה רק עבודתו מחמת היראה שמתנרא וזה בחינת העובד על מנת לקבל פָּרָם שעבודתו תלוי בשָׁכַר עולם הבא שמתנרא שלא יאבד השָׁכַר הטוב:

ענין שבועות

הלכה א

שהיא מקבלת התורה, על פי המאמר
"אשרי העם השגחה" סימן יג:

והכלל, להמשיך השגחה שלמה הוא
על ידי שבירת תאות מומן
ושבירתה על ידי צדקה. כי על ידי שבירת
תאות מומן נמתק הדין ונמשך החסד
ונתגלה בחינת משיח ונגנן הבית ונמשך
דעת ועל ידי זה יכולין לגלות תורה
בעולם, כי על ידי הדעת יכולין לקבץ
ולקח נפשות בבחינת ולקח נפשות חכם,
ואז עיר גברים עלה חכם ויורד עז
מבטחה. ועל ידי זה זוכין להשגחה
שלמה, כי התורה היא בחינת הראיות,
בחינת חלת גונין דעינא וכת עין, ועל ידי
זה שאנו סמוכים להתורה אנו סמוכין
להראיות ואזי כח הראיות בא בבחינת
הפאה ואזי אנו חוזרין ונצטווין בעינינו,
שהו בחינת השגחה שלמה, אבל העובדי
פוכבים הרחוקים מן התורה השגחתם
הוא רק מחצי הראיות וכו'. והו בחינת
הקונא דמרבכתא עלאה ומרבכתא
תתאה, שהם בחינת שני שינין, בחינת
שני שכליות, כי יש שכל של בחינת
לקיחת הנפשות ויש שכל שני שעולה
עמהם ומביא תורה, שהם בחינת שני של

נמצא, שהעובד על מנת לקבל פרס זה
בחינת העובד מיראה, כי העובד
מאהבה, שהוא בחינת שלמות הדעת, כי
דעת תלוי באהבה, כי מסתרא דימינא
מחא תוורא בכספא, ואזי בשעבודתו
באהבה ודעת, אזי אין רוצה בשום שבר
ואזי עבודתו תלוי בשום דבר רק מחמת
אהבה ודבקות ושמחה שמשמח בהמצוה
בעצמה ומרגיש התענוג בהמצוה בעצמה
ואזי רוצה שום שבר כפ"ל. ועל פי השומר
שבר, שהוא מבחינת העובד על מנת
לקבל שבר. שהוא בחינת העובד מיראה
ומאחר שלא תקן כי אם את היראה,
והדעת לא תקן עדן כי אם היה מתקן
גם את הדעת לא היה רוצה בשום שבר
כפ"ל ומאחר שרוצה שבר, שהו בחינת
העובד על מנת לקבל שבר, שהוא בחינת
עובד מיראה, והדעת אינו בשלמות עדן,
על פי השומר שבר חייב בנגבה ואברה
ופטור באגסין, כי גנבה ואברה, שהם
באים מפגם הדעת, הוא חייב בהם, כי הם
באים מצדו מאחר שלא תקן את הדעת
בשלמות, שעל ידי זה באים גנבות
ואברות, על ידי פגם הדעת כפ"ל. אבל
באגסין הוא פטור, כי אין האגסין מצדו,
מאחר שזכה לבחינת יראה, כי השומר
שבר הוא מבחינת העובד מיראה כפ"ל
וכשזוכין ליראה נצולין מאגסין כפ"ל.
ועל פי אין האגסין מגירא דיליה, ועל פי
פטור באגסין כפ"ל. ברוח השם לעולם,
אמן ואמן:

לקוטי הלכות

הלכות שבועות א

ארה חיים תקה

שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים וְשֵׁן שֶׁל אֲרֵבֶּעָה רֵאשִׁים
(וכו', עין שם על זה היטב):

א וְזֶה בְּחִינַת שְׁבֻעוֹת שְׁנֶקְרָא עֲצֵרַת –
בְּנִישׁוֹ וְאִסְפָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁלֹקֶחַ
וּמֵאִסְפָּה הַנֶּפְשׁוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
שְׁבֻעוֹת, דְּהֵינּוּ קִבְּלַת הַתּוֹרָה כַּנֶּ"ל. וְזֶה
בְּחִינַת פֶּסַח שְׁקוֹדֵם לְשְׁבֻעוֹת שֶׁהוּא
הַכְּנָה לְקִבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשְׁבֻעוֹת, כִּי פֶסַח
הוּא בְּחִינַת אֲבָרָהם אִישׁ הַחֶסֶד, שֶׁזֶה
בְּחִינַת רוּחַ גְּדִיבָה, בְּחִינַת צְדָקָה, שְׁעַל
יְדֵי מוֹשֶׁבֵרִין תַּאֲוֶת מוֹמֵן וְזוֹכִין לְקִבְּלַת
הַתּוֹרָה כַּנֶּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מִצְּהָ שְׁאוּכְלִין
בְּפֶסַח, כִּי מִצְּהָ הוּא בְּחִינַת צְדָקָה, (בְּמִקְוָא)
בְּדַבַּר רַבֵּנוּ נֵרוֹ יֵאָר, בְּמִקְוָא "שְׁאֵלוּ אֶת רַבִּי יוֹסֵף בֶּן קִיסְמָא"
סִימָן ט' וּבְמִקְוָא אַחֵר), וְעַל־כֵּן זָכוּ אֵל לְרִכּוּשׁ
גָּדוֹל, דְּהֵינּוּ עֲשִׂירוֹת וּדְקֻשָׁה שְׁזוֹכִין עַל־
יְדֵי שְׁבִירַת תַּאֲוֶת מוֹמֵן בְּחִינַת שִׂמְחָ וְזִבְלוֹ,
כַּמְבָּאָר שֶׁם בְּמֵאמְרָ הַנֶּ"ל, וּבְמֵאמְרָ צִוִּיתָ
צְדָק עֲרוֹתֶיךָ סִימָן כ"ג, שְׁעָקֵר עֲשִׂירוֹת
תְּלוּי בְּשְׁבִירַת תַּאֲוֶת מוֹמֵן, בְּבְחִינַת אִיזָה
עֲשִׂיר הַשְּׂמִחָה בְּחֻלְקוֹ:

ב וְזֶה בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים וּסְפִירָה
שְׂמַתְחִילִין תַּקֵּף בְּיוֹם שְׁנֵי שֶׁל
פֶּסַח, שֶׁהוּא הַכְּנָה וְהַתְּחִלָּה לְקִבְּלַת
הַתּוֹרָה בְּיוֹם הַחַמִּישִׁים, כִּי אֵיתָא שֶׁם
בְּמֵאמְרָ הַנֶּ"ל שֶׁהַחֶכֶם הַנֶּ"ל מְלַקֵּט
הַנֶּפְשׁוֹת טוֹבוֹת, דְּהֵינּוּ הַרְצוּנוֹת טוֹבוֹת
שְׁנִמְצָא בְּכָל אֶחָד וְגַם מְלַקֵּט הַנֶּפְשׁוֹת
וְהַרְצוּנוֹת שְׂאֵינָם טוֹבִים, בְּבְחִינַת אֶרְיָתִי
מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי, שֶׁזֶה בְּחִינַת אֶרְיָה
שְׁבִנְפֶשׁ, דְּהֵינּוּ שְׂמֵלֶקֶט מֵרַת נֶפֶשׁ, בְּחִינַת

וּנְפִשָׁה מֵרָה לָהּ, דְּהֵינּוּ הַרְצוּנוֹת שְׂאֵינָם
טוֹבִים שֶׁל תַּאֲוֹת עוֹלָם הָיָה עִם בְּשָׂמִי
עִם הַרְצוֹן הַטּוֹב שְׁמַעְלָה רִיחַ טוֹב, עֵינ
שָׂם. וְזֶה בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים, שֶׁהוּא קָרָבָן
מִמֵּאֵכָל בְּהֵמָה. הֵינּוּ שְׂמַעְלִין וּמִנִּיפִין
וּמְרִימִין כָּל הַנֶּפְשׁוֹת וְהַרְצוּנוֹת שְׂאֵינָם
טוֹבִים שְׁנִפְלוּ לְתַאֲוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת מֵרַת נֶפֶשׁ, וְעַל־כֵּן הוּא הַתְּחִלָּה
וְהַכְּנָה לְקִבְּלַת הַתּוֹרָה, כִּי קִבְּלַת הַתּוֹרָה
תְּלוּי בְּזֶה כַּנֶּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים
שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקְוָא אַחֵר ע' – מֵר,
הֵינּוּ בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׁבַעִים פָּנִים
שְׂמַקְבְּלִין עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֶרְיָתִי מוֹרִי וְכו',
שֶׁזֶה בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים כַּנֶּ"ל. וְזֶה
בְּחִינַת סְפִירָה שְׂמִיּוֹם הָעֵמֶר מִתְחִילִין
לְסַפֵּר, שֶׁזֶה בְּחִינַת אִסְיַת וְלִקְוֵט הַנֶּפְשׁוֹת
שְׁנִפְלוּ שְׂאֵנוּ עוֹסְקִין בְּיָמֵי הַסְּפִירָה בְּכָל
יוֹם וְיוֹם לְלַקֵּטָם וּלְקַבְּצָם, לְהַבְיָאָם תַּחַת
הַמִּסְפָּר וְהַמִּנְיָן שֶׁלֹּא יִהְיֶה נֶעְדֵר וְנִדְחָה
וְנִאָבַד אֶחָד מֵהֶם חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁזֶה בְּחִינַת
סְפִירָה, כִּי הַדְּבָר הַמִּתְפַּזֵּר וְנִדְחָה אֵינּוּ
תַּחַת הַמִּנְיָן, כִּי נִהְפֵךְ מִנִּנְיָן וּמִסְפָּרָם
עַל־יְדֵי הַפּוֹזֵר שְׁנִתְפַּזְּרוּ וְנִפְצְוּ בְּאֲרֵבַע
כַּנְפּוֹת הָאָרֶץ, אֲבָל עֲבִשׂוּ אֵנּוּ מְקַמְּיִין
מִצְּוֹת סְפִירָה לְלַקֵּטָם וּלְקַבְּצָם וְלְהַבְיָאָם
תַּחַת הַסְּפִירָה וְהַמִּנְיָן שֶׁלֹּא יַעֲדֵר אֶחָד
מֵהֶם, כִּי הַנִּיּוּצוֹת וְהַנֶּפְשׁוֹת הֵן הֵן הַיָּמִים
וְהַמְדוּת, כִּי כֻּלָּם יוֹצְאִין מִבְּחִינַת שְׂבַעִה
יָמִים, שְׁבַע מִדּוֹת כְּדִיעוּ. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי
סְפִירַת הַיָּמִים מְקַבְּצִין הַנֶּפְשׁוֹת כַּנֶּ"ל. וְכָל
זֶה עַל־יְדֵי בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים, שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֶרְיָתִי מוֹרִי כַּנֶּ"ל וְעַל־כֵּן סוֹפְרִין

19 אהרן

לעמר כנ"ל. ועל-כן מתפללין אז, "יורדק עמים וכו'", דהינו שיעלו כל הנפשות והניצוצות מבין העמים וישובו אליו ויודו אותו ותבדקו. ואזי בשבועות אז נתאספין בלם:

ג וזה שכתוב: "בחדש השלישי וכו' ויחן שם ישראל נגד החר". בלב שלם באחדות, כי קדם היו מפזרים ומפזרים, כי עדין לא נתאספו יחד כל הנפשות, אבל עכשו בסוף ימי הספירה נתקבצין בלם יחד כל הנפשות ובשביל זה נקרא שבועות עצרת כנ"ל ואז מלקטין כל הנפשות יחד בשבועות בבחינת אריתי מורי עם בשמי כנ"ל, שזה בחינת עמר שעורים ושתי הלחם של חטים שהם מאכל אדם, הינו בחינת מרת נפש שהיא בחינת בהמיות, תאוות כנ"ל, זה בחינת עמר שעורים להעלות אותם גם כן כנ"ל. עם בשמי זה בחינת שתי הלחם, שהם בחינת נפשות טובות, שהם נקראין אדם בעלי דעה ושכל ועל-ידי זה מקבלין התורה בשבועות כנ"ל ואזי נמשך השגחה שלמה כנ"ל. וזהו שגערין כל היללה בשבועות כדי לזכות להמשך קבלת התורה, שהיא בחינת השגחה שלמה כנ"ל, שהיא נמשכת מבחינת עינא דלא נאים ועל-כן אינם ישנים כל היללה. גם נדיד השנה זה בחינת שבירת תאות ממון, שהיא חשך, עצבות, סגרא דמותא. כי אפלו עשירות דקדשה - משא ומתן באמונה היא גם כן בחינת שנה, (כמובא בדברי רבנו ז"ל). אך אותו השנה היא טובה כדי

ד וזה שאוקלין אחר כך בבקר מאכלי חלב, שזה בחינת עיניו כיונים רוחצות בחלב. ואיתא באדרא, זה בחינת שעניי ההשגחה מקבלין מעינא פקחא דלא נאים, עין שם. ועל-כן אחר שגערין, שזה בחינת עינא פקחא וכו', אז אוקלין מאכלי חלב בבחינת עיניו וכו' רחצות בחלב כנ"ל. וכל זה על-ידי בחינת קבלת התורה, שהיא בחינת השגחה שלמה כנ"ל, כי זהו גם כן בחינת ההפרש שבין השגחתו ותבדק על ישראל לבין ההשגחה שעליהם [הינו על העפ"ם], כי ההשגחה שעליהם, היא בבחינת שנה כמו מי שמביט על דבר השגאוי ונמאם בעיניו שאינו יכול לסבלו, שאזי חכך ומיד סותם עיניו וטרם שחזור הדבר להצטמר בעיניו הוא סותמם ואזי אין הדבר נצטמר בעיניו, כי אין רוצה שצטמר בעיניו דבר שגאוי, כמו-כן ממש בחינת השגחתו עליהם, שהוא פחצי הראות שאינם חוזרים ונצטמירין בעיניו ותבדק, ככובל, (כמבאר שם,

ג וזה שכתוב: "בחדש השלישי וכו' ויחן שם ישראל נגד החר". בלב שלם באחדות, כי קדם היו מפזרים ומפזרים, כי עדין לא נתאספו יחד כל הנפשות, אבל עכשו בסוף ימי הספירה נתקבצין בלם יחד כל הנפשות ובשביל זה נקרא שבועות עצרת כנ"ל ואז מלקטין כל הנפשות יחד בשבועות בבחינת אריתי מורי עם בשמי כנ"ל, שזה בחינת עמר שעורים ושתי הלחם של חטים שהם מאכל אדם, הינו בחינת מרת נפש שהיא בחינת בהמיות, תאוות כנ"ל, זה בחינת עמר שעורים להעלות אותם גם כן כנ"ל. עם בשמי זה בחינת שתי הלחם, שהם בחינת נפשות טובות, שהם נקראין אדם בעלי דעה ושכל ועל-ידי זה מקבלין התורה בשבועות כנ"ל ואזי נמשך השגחה שלמה כנ"ל. וזהו שגערין כל היללה בשבועות כדי לזכות להמשך קבלת התורה, שהיא בחינת השגחה שלמה כנ"ל, שהיא נמשכת מבחינת עינא דלא נאים ועל-כן אינם ישנים כל היללה. גם נדיד השנה זה בחינת שבירת תאות ממון, שהיא חשך, עצבות, סגרא דמותא. כי אפלו עשירות דקדשה - משא ומתן באמונה היא גם כן בחינת שנה, (כמובא בדברי רבנו ז"ל). אך אותו השנה היא טובה כדי

לקוטי הלכות

הלכות שבועות א

ארה חיים תקו

עז שם) שנה בחינת ועצם ענינו מראות ברע, בחינת שנה, בחינת עינים סגורות, כי אינו משגיח עליהם רק בהעברה בעלמא ותכף ומיד סוהמם, כפיכול, כי הכיט אל עמל לא תוכל. אבל השגחתו עלינו היא בחינת השגחה שלמה, בחינת עינא פקיהא וכו' שתמיד ענינו פקוחות למובה עלינו בבחינת השגחה של ארץ ישראל, שנאמר בה, "תמיד עיני ה' אלקדך בה מראשית השנה וכו'". תמיד' דיקא, בחינת עינא פקיהא כנ"ל, ומחמת זה שמסתפל היטב בנו אנו מצמיחין בעינינו, כפיכול, בבחינת השגחה שלמה כנ"ל.

על ידי בחינת כסף צרוף וכו', דהינו על ידי שמצדדין ומקלקלין הכסף וההרב, דהינו שמשברין תאות עשירות ומוציאין משם כל הנפשות והניצוצות, על ידי זה געשה התורה כנ"ל. וזהו בעצמו מה שכתב רבנו זכרוננו לברכה במאמר "אשרי העם" הנ"ל, שעל ידי שבירת תאות ממונ יכולין לקח נפשות ולעשות מזה תורה, הינו כי גם מזה בעצמו געשה תורה, הינו משבירת תאות ממונ, כי כל הנפשות והניצוצות הם בתוך הממונ וכשהצדיק משבר תאות ממונ הוא מוציא הניצוצות משם ועושה מהם תורה, (כמו שמבאר כל זה

במאמר "יבום הכפורים", להמשך ארבות ימים לתוך המלכות,

זוה שנאמר במתן תורה, "אתה הראת לדעת כי ה' וכו'". 'הראת' דיקא לשון נפעל, דהינו שאתה נתראת בתוך עיניו ותפרד בבחינת השגחה שלמה על ידי קבלת התורה כנ"ל. וזה בחינת אריתי מורי עם בשמי וכו' שתיתי ייני עם חלבי, שעל ידי אריתי מורי וכו', דהינו בחינת ולקח נפשות וכו', ועל ידי זה שתיתי ייני עם חלבי, הינו קבלת התורה שנקראת יין וחלב, כמו שכתוב: "ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו בלאו כסף ובלוא מחיר יין וחלב". 'בלוא כסף ובלוא מחיר' דיקא. 'ואשר אין לו כסף' דיקא, כי על ידי שבירת תאות כסף וזהו זכין לתורה, שהיא בחינת יין וחלב כנ"ל:

עז שם בסיון טו). וזה שאמר החכם, הצילני מפזור הנפש, דהינו שלא יהיה לו נכסים מפזרין, כי עקר פזור הנפש הוא בתוך הממונ כנ"ל. ועל כן לקחת ולקטת הנפשות הנאמר במאמר הזה אשרי העם הנ"ל בבחינת אריתי מורי עם בשמי כנ"ל, עקר לקטתם הוא מתוך תאות העשירות ששם נפילת כל הנפשות חס ושלום, ועל כן צריך החכם לשבר תאות ממונ כדי לקח נפשות, כי משם הוא מוציאם מתוך הממונ כנ"ל. נמצא, שהממונ בעצמו געשה תורה, דהינו על ידי שמשבר תאות ממונ ומצדד הניצוצות הקדושים שהיו שם ומלקטם, על ידי זה געשה תורה כנ"ל. וזה בחינת כסף צרוף שאמרות ה' וכו' געשה על ידי בחינת כסף צרוף, על ידי צרוף וקוק הכסף שמוציא משם הנפשות, על ידי זה געשה

ה וזה בחינת "אמרות ה' אמרות כהרות כסף צרוף וכו' מוקק שבעתים", הינו שאמרות ה' וכו', דהינו תורה, וזכין

עמוד
דף

תורה כנ"ל. וזהו "מוקק שבועות", הינו שבע פעמים שבע בחינת שבע שבועות של ימי הספירה שבהם מלקטים ומקצצים הנפשות ומביאים אותם תחת הספירה והמגן כנ"ל, ועקר לקיטתם הוא מתוך הכסף כנ"ל. נמצא שבמ"ט ימי הספירה נודף ונצטרף הכסף. וזהו בחינת כסף צרוף מוקק שבועות כנ"ל, ואז נעשה מזה תורה שמקבלין ביום החמישים, שהוא שבועות כנ"ל. וזהו בחינת "ובחגתים ברחן את הזהב וצרפתים בצרוף את הכסף", שעקר החגיגה והצרוף של נפשות ישראל הוא בבחינת צרוף כסף וזהב, כי שם מלבשים כל הנפשות כנ"ל. וזהו בחינת "טוב לי תורת פוך מאלפי זהב וכסף", 'מאלפי זהב וכסף' דיקא, שעל ידי שבירת מאות כסף וזהב, על ידי זה נעשה תורה שמוציאין הנפשות משם ועושין מהם תורה כנ"ל:

פגם הינו הוא על ידי בחינת פגם הדמים וכשמוקד הדמים אזי הינו בבחינת זכה נעשה ראש, בחינת לבנונית המוחין, בחינת דם נעקר ונעשה חלב. נמצא, שזכוך הינו לטוב הוא גם כן בחינת דם נעקר ונעשה חלב. (כמוהו כל זה במאמר "האי מאן דאזיל למינסב" סימן כט וכו', ע"ן שם). ועל פני התורה נמשלה ליון וחלב, שהם בחינת ברורי הנפשות, בבחינת דם נעקר וכו', שמה נעשה תורה כנ"ל. וזהו "אירתי מורי עם בשמי", הינו לקוטי וברורי הנפשות כנ"ל. "שתיתי ייני עם חלבי", הינו התורה שנמשלה ליון וחלב, שהם הם ברורי הנפשות בבחינת דם נעקר וכו', ואז נעשה מהם תורה כנ"ל. וזה שכתוב, "אל תרא יין כי יתאדם", הינו שפגם הינו בבחינת דם, בחינת "כי יתאדם", שאחרתו דם, הוא בחינת "אל תרא", בחינת פגם ההשגחה, כי כשתיון נחבר בבחינת זכה נעשה ראש, בבחינת דם נעקר ונעשה חלב, שזהו בחינת יינה וחלבה של תורה כנ"ל, אזי הוא בבחינת טוב עין, בחינת עיני ההשגחה שנמשכין על ידי בחינת יין וחלב, דהינו על ידי התורה, שזהו בחינת עיניו וכו' רחצות חלב. וזהו בחינת טוב עין הוא יבדך, בחינת כוס יין של ברכה צריך שימין עיניו בו, בחינת עיני ההשגחה שנמשכין על ידי יין טוב שפקדשה, בחינת ארמוני עם יפה עינים הנאמר פדור, שהוא בחינת כוס של ברכה, אבל פגם הינו בבחינת דם כנ"ל, הוא הפך מזה, בחינת אל תרא יין וכו',

וזה שנמשלה התורה ליון וחלב, כי עקר התורה על ידי ברורי הנפשות שמבררין אותן מתוך המקומות שנתפזרו שם. וזהו בעצמו בחינת יין וחלב, בחינת דם נעקר ונעשה חלב, בחינת ברורין, שזהו בעצמו בחינת ברורי הנפשות פידוע. וזהו גם כן בחינת יין, כי בהיון יש גם כן שתי בחינות זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. וצריך לזכור את הדמים כדי לזכות שיתרה הינו בבחינת זכה נעשה ראש, שהוא בחינת זכוך הדמים בבחינת אל תרא יין כי יתאדם, שאחרתו דם. כי

לקוטי הלכות

הלכות שבועות א

ארה חיים תקט

אל תרא' דיקא כנ"ל. וזהו, "כי יתן כפוס עיניו", בפנים" כתיב, הינו תאנות עשירות שהוא פגם הדמיון, פגם הינו, כי עקר הברור הוא מתוך תאנות ממון כנ"ל, כי תאנות ממון הוא בחינת דם נדות, בחינת ויהקם לנדה, כמו שכתב רבנו ז"ל. וזהו, "כי יתן כפוס עיניו", בפנים כתיב, כי הם בחינה אחת, שעל ידי תאנות ממון, שהוא בחינת פגם הדמיון, על ידי זה נפגם הינו כנ"ל, ועל ידי זה נפגם העינים בחינת פגם ההשגחה כנ"ל. וזהו בחינת גתן עיניו בממון, שבעד הממון גתן עיניו, דהינו שפגם בעינים בחינת עיני ההשגחה על ידי תאנות ממון כנ"ל, כי ההשגחה נמשכת על ידי שבירת תאנות ממון כנ"ל: וזה שסופרין שבע שבועות כדי לזכות לשבועות לקבל את התורה שעל ידה נמשכת ההשגחה, שהיא בחינת שבעה גלדי עינא, שהם בחינת זון ימים, שבע מדות, כמובא. וזהו בחינת זון ראשים של שני השינוי, שין של שלשה ראשין ושין של ארבעה ראשים שהם שני שכליות שעל דם מקבלין התורה (כמו שספור שם, עין שם). וכנגד זה סופרין שבע שבועות שהם כנגד לקבלת התורה ועל פן צריך למימני ימי וצריך למימני שבועי, שהם בחינת שבעה ימים ושבעה ימים, דהינו שבעה ימים התחתונים ושבעה ימים העליונים, שהם בחינת שבע שבועות, כמובא בזה. והם בחינת שני השכליים הנ"ל, שהם תפוגי דמרפכתא עלאה ומרפכתא תתאה, שהם בחינת

שבעה ימים ושבעה ימים הנ"ל, כי כל שכל וכל מרפכה כלולה מבחינת שבעה ימים ושבעה מדות פידוע. ומחמת שאצריכין לקבל התורה על ידי שני שכליות הנ"ל, שהם שכל עליון ושכל תחתון, על פן סופרין ימים ושבעות שהם בחינת שבעה ימים ושבעה ימים, בחינת שני השכליות הנ"ל ואז זוכין לקבל התורה בשבועות כנ"ל.

וזהו: "שבעה שבועות תספור לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור וכו'". כי הספירה הוא לקוט וברור הניצוצות והנפשות כנ"ל. וזהו 'מהחל חרמש בקמה' - מעת התחלת הקציר, כי העמר מתיר הקציר, כי קציר התבואה מן השדות הוא בחינת לקוטי וברור נפשות פידוע, ועל פן היו אסורים לקצר לפני העמר, כי אסור לקצרים לפני זמנם וזמנם הוא מעת הקרבת העמר שעורים דיקא, כי אז נכנע הסטרא אחרא ואז יש פה לברר נפשות בבחינת אריתי מזרי וכו', שהוא בחינת העמר, בחינת ספירה כנ"ל. ועל פן אזי דיקא יכולין לקצר התבואה מן השדות, דהינו ללקט נפשות כנ"ל. וזהו 'מהחל חרמש בקמה תחל לספור וכו'', דהינו שמעט שמתחילין לקצר התבואה ללקט הנפשות, אז מתחילין לספור, שהוא גם כן בחינת לקוט הנפשות להביאם ולקבצם מן הפזור תחת הספירה כנ"ל. וזהו, "ועשית חג שבועות וכו'", שמנה געשה שבועות, דהינו קבלת התורה שמקבלין על ידי לקוט הנפשות כנ"ל וזהו, "ועשית חג

שעל-ידי זה מכניעין להרע של השבועים לשונות, דהיינו תאות נאוף וזכין לשמירת הברית. פי עקר מתן תורה תלוי בשמירת הברית, כמו שפתיב: "ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא וכו'", כמו שפתיב רבנו

גון, וכמו שפתיב: "ועתה וכו' ושמרתם את בריתי וכו'". פי על-ידי שמירת הברית בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון בשעת מתן תורה. ועל-כן געורים כל הלילה כדי להכניע את השנה, דהיינו בחינת תרדמה שהוא בחינת תרגום שעקר שלמות לשון הקדש על-ידי זה שמשפרין ומכניעין הרע שבתרגום ומעלין הטוב שבתרגום ללשון הקדש (כמו שפתיב רבנו

נור יאר כל זה בפמטר תפלה לחבוק סימן יט).

ב' ועל-כן קורין אקדמות שנמתקן בלשון תרגום קדם שמתחילין לקרות מתן תורה כדי להעלות הטוב שבתרגום להשלים את לשון הקדש, פי אקדמות היא שיר ושבח געלה ונפלא מאד, ונתקן בלשון תרגום כדי להעלות ללשון הקדש על-ידי זה כנ"ל. וכן ביום טוב שני שתקנו הפטרה מעין מתן תורה, דהיינו תפלה לחבוק, כמו שפתיב שם, "אלזה מתימן יבוא וקדוש מהר פארן וכו'", וכן תחלת ההפטרה "תפלה לחבוק הנביא על שגוונות וכו'", שמדבר גם כן משלמות לשון הקדש על-ידי תרגום, כמו שפתיב שם רבנו שזה בחינת קבלת התורה כנ"ל, ועל-כן אומרים גם כן מקדם שבה להשם והברך בלשון תרגום, דהיינו יציב

שבועות לה' מסת נרכת ירך אשר תמן וכו', היינו בחינת צדקה רוח גדיבה, שעל-ידי זה נשבר תאות כמון ועל-ידי זה זוכין לחג שבועות, היינו קבלת התורה כנ"ל:

ח וזה שקורין רות בשבועות שהוא התגלות מלכות - משיח, מלכות דוד, פי קבלת התורה כנ"ל הוא על-ידי התגלות מלכות משיח, (כמו שפתיב שם בפמטר "אשרי העם" ת"ל), שעל-ידי שבירת תאות כמון נתגלה בחינת משיח וזכין לקבלת התורה, ועל-כן בשבועות שזוכין לקבלת התורה על-ידי שבירת תאות כמון כנ"ל, על-כן אז בחינת התגלות משיח כנ"ל, ועל-כן קורין רות כנ"ל. ועל-כן דוד מת בעצרת, פי עצרת הוא בחינת מלכות - משיח, ועל-כן אז הוא יום הלולא דילה, והו בעצמו בחינת התגלות משיח, פי "תורה השמש וקא השמש" - עד שלא שקעה וכו', ועל-כן בשבועות שאז נסתלק דוד אזי תכף נולד ונתגלה משיח שיבוא במהרה בימינו, אמן:

הלכות חג השבועות

הלכה ב

מה שגעורין כל הלילה בשבועות ואוכלין אחר כך מאכלי חלב:

א פי שבועות הוא מתן תורה, והתורה הוא בחינת שלמות לשון הקדש,

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב א

ארה חיים תקיא

פתגם וכו', כדי להשלים לשון הקדש פנ"ל. ועל-כן אוכלים אחר כך מאכלי חלב, בבחינת דם נעפר ונעשה חלב, כמובא, פי זה נעשה על-ידי תקון הברית, כמו שכתב רבנו שעל-ידי תקון הברית נמשך לבנונית לכל השם"ה גידין לתלבין האדמומיות, בחינת דם נעפר ונעשה חלב, עין שם:

הלכות יום טוב

הלכה א

ענין שבת ויום טוב

ומפני מה בשבת אסורין כל המלאכות אפלו צרף אבל נפש וביום טוב מתר אבל נפש.

על-פי מה שאמר רבנו גרו' איר במאמר אנכי ה' אלוקי, בסימן ד' על 'ומלאו מחד וגלגלא דעינא תלת מאה גרבי משחא', שעל-ידי הפטול אל האין סוף ששם כלו טוב בחינת ה' הוא האלוקים אחר כך בשחזור אל הישות, בבחינת רצוא ושוב, אזי מהרשימה שנשא נמשך הארה לדעת פי ה' הוא האלוקים וכלו טוב, עין שם היטב:

א וזה בחינת שבת ויום טוב, כי שבת הוא בחינת התכלית שכלו טוב, בחינת 'תכלית שמים וארץ', שהוא בחינת התכלית המקור את הברואה, בחינת יום

שכלו שבת, שאז יהיה פלו טוב, כמו שכתוב: "ביום ההוא" וכו', כמו שכתב רבנו שם. על-כן שבת הוא שבייתה לגמרי מכל וכל, אבל יום טוב הוא בחינת ההמשכה שממשיכין הארה מהפטול מבחינת שבת, מבחינת אין סוף אל הישות, דהינו העולם הזה, דהינו הימים והמדות למען דעת כל עמי הארץ אפלו בעולם הזה בתוך הימים והמדות פי ה' האלקים וכלו טוב, בבחינת אתה הראת לדעת וכו' (כמו שמבאר בפאמר תנ"ל). וזה שאנו קוראין אותו יום טוב, 'יום טוב' דקא, דהינו שאנו ממשיכין הארה לתוך הימים שיש בהם ימי טוב וכו', אנו מאירין אותן על-ידי בחינת הפטול הנ"ל שיהיו גם הימים פלם טובים, וזהו יום טוב בחינת פלו טוב שממשיכין לתוך הימים פנופר לעיל. ועל-כן הימים טובים תלוי עקר קדשתם בישראל, כמו שכתוב: "אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם" וכו'. ועל-כן אנו אומרין, מקדש ישראל והזמנים. אבל שבת קדוש מאלוי, כמו שאמרנו רבותינו ו"ל, שבת קביעא וקבוא, יום טוב, ישראל הוא דמקדשי לה. פי שבת הוא הוא התכלית עצמו והוא קדוש מאלוי ואין צרף להמשיך אליו קדשה, פי אדרבא, כל הקדשות נמשכין משם, אבל יום טוב הוא בחינת המשכת הקדשה שממשיכין מהפטול מבחינת שבת פנופר לעיל. על-כן הוא תלוי בישראל דמקדשי לה, דהינו שממשיכין הקדשה מבחינת הפטול פנ"ל. וזה שכתוב בשבת, תחלה למקראי קדש,

כי שבת הוא בחינת תחלה וראשית של כל הימים טובים, כי כלם מקבלין קדושתם מבחינת שבת שהוא בלוי טוב ומשם נמשך הקדושה לתוך הימים בחינת יום טוב כ"ל. וזהו שנקראו הימים טובים מקראי קדש, 'מקרא' דיקא, כי צריך לקרות דוקא הקדושה לשם, כי הקדושה הוא בחינת בלוי טוב, בלוי קדש (כמו שכתב רבנו גמיוס אהר). ועל-כן יום טוב גמי אקרי שבת, כי כל קדושתו מקבל משבת כ"ל, כי שבת הוא בחינת התכלית הפשוטה שהוא למעלה מכל הימים, וזה שכתוב: "ימים יצרו ולא אחד בהם". ואמרו רבותינו ז"ל: זה יום השבת. וזהו "ולא אחד" וכו', 'ולא' דיקא, דהינו שאינו נחשב כלל בכלל הימים, כי הוא למעלה מהזמן כ"ל, כי שבת הוא בחינת סוף העולם, בחינת יום שכלו שבת כ"ל, אבל יום טוב הוא מקבל הארה משבת כ"ל. כי כל הימים טובים הם לזכר הנסים וההשועות שעשה עמנו השם ויתברך וכל הנסים וההשועות געשין עלי-די שנמשך הארה מהתכלית מבחינת סוף העולם שאז יהיה בלוי טוב ויתבטל הטבע ועל-די שנמשך הארה זו לעולם הזה, עלי-די זה נעשה בחינת בפול הטבע ועל-די זה בא הגם וההשועה וכמו שכתב רבנו כל זה על אגרת ההוא אוכי טמיא פסימן רנ, על מה שמבאר שם 'וקולו נשמע מסוף העולם ועד סופו', עין שם היטב. נמצא, שכל הימים טובים, שהם לזכר הנסים, מקבלין הארה מבחינת סוף העולם שהיא בחינת

שבת כ"ל. כי שבת כ"ל. כי שבת אינו לזכר שום גם שעשה בזה העולם, רק הוא מרמז על סוף העולם יום שכלו שבת כ"ל. וכן יום טוב של ראש השנה הוא גם כן 'זכרון ליום ראשון' שהוא תחלת הבריאה, ועל-כן הוא גם כן יום טוב, כי אז ביום ראשון בתחלת הבריאה שמשו האור והחשך בחד בביחנת ביום עשות ה' אלקים וכו', כי אז היה בחינת ה' הוא האלקים, בחינת בלוי טוב שנמשך הארה הזאת מבחינת קדם הבריאה שהיא התכלית הפשוטה כ"ל. ומחמת שהיה אז סמוך לקדם הבריאה לבחינת התכלית, ולא היה עדין התגברות הסטרא אחרא, על-כן נמשך אז לתוך העולם בחינת ה' הוא האלקים כ"ל. ועל-כן שמשו אז האור והחשך בחד ואחר כך בשצפה השם ויתברך שיהיו רשעים, אז 'ויברך' וכו'. ועל זה מרמז ראש השנה שהוא זכרון ליום ראשון, ועל-כן הוא גם כן בכלל הימים טובים כ"ל:

ב וזה שכתב רבנו בפירוש 'וישפף שמואל' (בסיון קלה) שביום טוב הוא העלאת המלכות מבין הקלפות, כי זה בחינת גלויות המלכות בשנתגלה בחינת ה' הוא האלקים, בחינת אלקים מלכי מעמד, בחינת ה' אחד ושמו אחד. שם זה בחינת מלכות, כמו שמבאר שם (במאמר אכי ה"ל). וזהו בפול הקלפות, כי נתבטל כל הרע רק בלוי טוב בלוי אחד בנזכר לעיל. וזה שכתב רבנו שם בפירוש

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ב

ארה חיים תקינ

דף קע"ח

'וישפף' הנזכר לעיל, שעל-ידי יום טוב הוא פטול הנדלות על-ידי הצדיקים (כמו שכתוב שם בסיון קלח, ע"ן שם). כי זהו בחינת יום טוב, דהיינו פטול אל האין סוף בבחינת רצוא ושוב כנ"ל. ומשם ממשיכין הצדיקים הקדושה כנ"ל שכל זה תלוי בתכלית העניוות, בבחינת אין (כמו שכתב רבנו בנמטר אב"י ת"ל):

ג ועל-כן כתוב: "הרשעים ומועריכם שגאה נפש". ואלו שבת לא קאמר, כמו שאיתא בזהר הקדוש, כי יום טוב שקדשתו תלוי בישראל, על-כן מאחר שישראל אינם הגונים חס ושלום, על-כן גם היום טוב שכל קדשתו מהם גם כן אינו נתקבל חס ושלום, אבל שבת שהוא קדוש מאליה, על-כן אינו נפגם על-ידי פגם של ישראל חס ושלום, ועל-כן ביום יום טוב מתר אבל נפש, כי מאחר שכל קדשתו תלוי בנפשות ישראל שממשיכין הקדושה לשם, על-כן מה שהוא צדק הנפש, דהיינו אבל נפש, בודאי אינו ראוי שיאסר, כי הנפש הוא למעלה מהיום טוב, כי משם מקבל הקדושה כנ"ל. אבל כל המלאכות בודאי אסורין, כי הוא יום טוב, דהיינו פטול הרע שהוא פטול כל הל"ט מלאכות שבאים על-ידי עין הדעת טוב ורע, אבל שבת הוא למעלה ואינו תלוי בקדשת ישראל, על-כן אסור בו אפלו מה שהוא צדק הנפש כנ"ל, כי הוא שביטה לגמרי בחינת יום שכלו שבת שאז יתבטל הכל ואין בו שום עשייה רק מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת:

ד ועל-כן יש דעות שמקצה אף-על-פי שמתר בשבת אסור ביום טוב, דהיינו פרות המקצים שבשבת אין צריך הזמנה, אבל ביום טוב צריך הזמנה שצריך לומר מבאן וכו' (ע"ן בשלח ע"ד). כי זה דויע שבמקום שצריך לגרש הסטרא אחרא ולהזמין הקדושה שם צריכין הזמנה בפנה, (כמו שכתוב בזהר ובכתבים שעליהן צריכין לומר קדם ברבית המזון הב לו ונגרד, ע"ן שם). ועל-כן ביום טוב שצריכין לקרות הקדושה לשם בחינת מקרא קדש ולהכניע הרע של שאר המלכות של האמות שהם סטרא אחרא, על-כן אכילת יום טוב צריך הזמנה בפנה דוקא כפי לגרש הסטרא אחרא ולהזמין הקדושה שם, אבל שבת קדוש מאליה ואין שום אחיזה לסטרא אחרא כלל, כי הוא בחינת עלמא דאתי כנ"ל על-כן אין צריך הזמנה כנ"ל:

הלכה ב

ביום טוב אסורין כל המלאכות חוץ אבל נפש, ואין בין יום טוב לשבת רק אבל נפש בלבד, כמו שכתוב (שמות י): "אך אשר יאכל ללחם נפש הוא לבדו יעשה לכם":

על-פי המאמר "מי האיש התפין חיים" בסיון ל"ג, ע"ן שם היטב כל המאמר:

א ונתנה יש שני מיני ימים, ימי טוב וימי רע, כמו שכתוב: ביום טובה היה כטוב ובוים רעה ראה וכו', הינו

שצריך להסתכל היטב היטב בתוך הימי רע ואז ימצא שם גם בן את השם והפרך כי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מינה, ואפלו בכל לשונות הגוים ובכל המדרגות התחתונות וכולין למצא אלקותו והפרך שם, כי בלם מקבלין היות ממנו והפרך, כמו שכתוב: "ואתה מהיה את בלם". רק שהחיות הוא בעצמו גדול כדו חיינו לבר, והצדיק שפופה את יצרו הוא יכול למצא אלקותו והפרך אפלו בלשונות הגוים וכו', וענן שם היטב.

ועל ידי זה זוכה לאור אהבה שבדעת, כי יש שני מיני אהבות, אחת אהבה שהיא בימים, ויש אהבה שהוא למעלה מהזמן והמדות, הינו אהבה שבדעת שהוא האהבה שהיה בין ישראל לאביהם שבשמים בעת שהיו עדין בכת בדעתו כבכול, שאי אפשר לנו להשיג אור האהבה שבדעת וכו', ענן שם.

וכל אדם יכול למעם אור האהבה הזאת אפלו עכשיו בזמן ובמדות כשמקשר לבו לדעתו וכו', (ענן שם על זה היטב):

ב והנה בימי החל יש שליטה לימי הרע, ועל-כן צריכין או לעשות כל המלאכות שהם בחינת בועת אפיך האכל לחם, וכל העבודות והמלאכות שישאל עושין בימי החל שאז שולטין הימי רע, בלם הם בחינת תקונים וברורים כדו ללבן ולקבר ולהוציא הטוב והקדשה המלבש שם, כי גם בתוך הימי רע מלבש טוב וקדשה ככל רק שהוא נסתר שם בכמה

לבושים ככל, על-כן צריכין כמה יגיעות ועבודות ומלאכות קדם שמוציאין ומבררין ומגלין הטוב שבהם, שהיו בחינת כל המלאכות שבני ישראל עושין בימי החל שבהם שולטין הימי רע, כי זה ידוע שכל המלאכות שישאל עושין בימי החל בלם הם ברורים ותקונים לקבר ולהוציא הטוב מן הרע וככל. ועל-כן בשבת יום טוב שהם בחינת ימי טוב ואין לימי רע שום שליטה בהם, על-כן או אסור לעשות שום מלאכה, כי אז נתגלה הטוב בעצמו ואין צריכין לקבר. וכשעושין מלאכה כאלו נותנין שליטה עכשיו חס ושלום, לימי רע ששם צריכין ברור, כי עכשיו נתגלה הטוב בעצמו שאין שם ברור כלל, אבל אף-על-פי-כן עדין יש הפרש בין שבת יום טוב, כי בשבת אין צריכין שום עשיה ועבודה כלל. על-כן כל המלאכות אסורים בשבת, כי שבת היא בחינת למעלה מהזמן, למעלה מהמים והמדות, בבחינת וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל הימים, ששבת הוא מברך ומקדש ומורמם מכל הימים והזמנים, כי שבת הוא למעלה מהזמן בבחינת עולם הבא כולו שבת שהוא למעלה מהזמן. ואזי בשבת נתגלה אור האהבה שבדעת שהוא אוריית דעתיקא סתימאה שהוא בחינת ענן שבת, בחינת או תתענג על ה', 'על ה' דיקא, כמו שכתב רבנו גרו יאיר, במקום אחר ועל-כן בשבת אסורים כל המלאכות, כי שם הוא שבתה לגמרי מכל וכל. אבל יום טוב הוא יום טוב ממש

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ב

ארה חיים תקמו

בחנית ימי טוב הנ"ל, ועל-פן אף-על-פי שאין לימי רע שליטה או כי הם ימי טוב, ועל-פן אסורים המלאכות ביום טוב, פי אין ברור או כנ"ל, אף-על-פירכן עדן צריכין איהו עשיות ועבודות ביום טוב, דהינו שצריכין לקשר תמים והמדות לבחינת אור האהבה שבדעת שהוא למעלה מהזמן, כי ביום טוב אין נתגלה רק בחינת ימי טוב, אבל עדן צריכין עבודות ועשיות כדי לקשר תמים והמדות לאור האהבה שבדעת כדי למעם מעם אור האהבה שבדעת בתוך הימים והמדות כנ"ל. ועל-פן יש מלאכות שצריכים לעשות ביום טוב והם מלאכת אכל נפש שהתירה תורה ביום טוב, כי "צדיק אוכל לשבע נפשו". ואכילת הצדיק היא יקרה מאד מאד, ואכילתו שהוא אוכל לשבע נפשו היא בבחינת "והשביע בצחצחות נפשך", כמו שכתב רבנו גרו יאיר, במקום אחר.

נמצא, שהצדיק מתענג באכילתו מאור האהבה שבדעת שהיא בחינת אורות הצחצחות שהם למעלה מהימים והמדות פדוע, כי על הצדיק נאמר: והתענג על ה', שהוא זוכה לבחינת ענג שבת הנ"ל, כי הצדיק הוא מגלה ומוציא אלקותו ויתברך בכל הדברים גשמיים ואפלו בלשונות הגויים וכו' כנ"ל, ועל-ידי זה זוכה לאור האהבה שבדעת כנ"ל, וכמבאר שם בפאמר הנ"ל, עין שם. והנה המעם והתענוג של האכילה שרשו

מהאהבה שבקדשה בבחינת אהבה בתענוגים, שבכל התענוגים יש שם בחינת אהבה שהיא שרשם, והצדיק האוכל לשבע נפשו דקדשה, הוא מקשר עצמו לשרש התענוג שהוא אהבה שבקדשה, ולא זו אף זו, כי גם הוא עולה ומקשר לשרש האהבה, דהינו לאור האהבה שבדעת, שהו בחינת והשביע בצחצחות נפשך כנ"ל. והו בחינת אכילת שבת שהוא ענג שבת, שעל זה נאמר, או תתענג על ה', הינו שעל-ידי אכילת שבת מתענגין על ה', כפככול, שעולין ומתענגין מאור האהבה שבדעת. ובשבת נעשה זה מחמת קדשת שבת בעצמו, כי שבת הוא למעלה מהזמן וכו' כנ"ל, אבל ביום טוב שהוא בזמן בחינת ימי טוב, על-פן צריכין או לעשות עבודות כדי להתקשר לאור האהבה שבדעת לבחינת ענג שבת. ועל-פן צריכין לעשות ביום טוב מלאכת אכל נפש כדי לתקן המאכל שהיה בבחינת אכל נפש, אבל נפש דוקא בחינת צדיק אכל לשבע נפשו, בחינת והשביע בצחצחות נפשך, הינו שהיה המאכל בבחינת ענג שבת לזכות על ידו לאור האהבה שבדעת כמו על-ידי ענג שבת שהוא אכילת שבת וכמו שבימי החל צריכין לעשות כל המלאכות כדי לברר ולהוציא הטוב מן הרע, כמו כן ביום טוב אף-על-פי שנתגלה הטוב ואין צורך לברר ועל-פן אסורין המלאכות, אף-על-פי כן עדן צריכין לעשות מלאכת אכל נפש כדי לתקנו ולקשרו לאור האהבה שבדעת

שהוא בחינת ענג שבת שהוא למעלה מהזמן, למעלה מהימים כנ"ל. ועל-כן אפלו במלאכת אכל נפש אין מתירים כל המלאכות, כי קצירה וטחינה וסחיטה וכו' אסורים אף-על-פי שהם מלאכת אכל נפש:

כי גודאי שאר מלאכות שהם בחינת ברורים ממש, כגון קצירה וטחינה אסורים אפלו באכל נפש, כי ברורים דהינו לברר הטוב מהרע, זה אסור ביום טוב כנ"ל. ואין התיר רק אפי'ה ובשול וכיצא בזה שהם באים רק לתקן האכל ולגלות טעמו, כי כבר נגמר ונתברר המאכל לגמרי, רק שצריכין אפי'ה ובשול לתקנו ולגלות טעמו הטוב שאינו נרש קדם הבשול. והטעם הוא התענוג שהוא בא מבחינת אהבה בתענוגים כנ"ל. ועל-כן עושים זאת ביום טוב שאופין ומכשילין לתקן המאכל ולגלות טעמו הטוב כדי לקשרו ולהעלותו לשרשו, דהינו לשרש האהבה שהוא בחינת אור האהבה שפדעת כנ"ל. וזה שקוראו הפתוב אכל נפש, כמו שכתוב: אך אשר יאכל לכל נפש, ולא פתב סתם אשר יאכל. ורקדק הפתוב "לכל נפש" דקא, בחינת אכילת הנפש שהוא בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו", בחינת והשביע בצחצחות נפשך, שזהו בחינת ענג שבת. וזה התיר ביום טוב לעשות כדי שיהיה נעשה אכל נפש לקשרו ולהעלותו לבחינת ענג שבת וכו' כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ו'ל על פסוק זה, אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו

ועשה לכם. ודרשו רבותינו ו'ל, לכם' ולא לכלבים, לכם' ולא לעובדי פוכבים, הינו למעט ההפך מאכל נפש שהוא בחינת והפכלים עני נפש לא ידעו שבעה, הפך צדיק אכל לשבע נפשו. וכן אכילת עובדי פוכבים הוא גם כן ממש בבחינת והפכלים עני נפש, כי אף הוא פכלב, כי הם משקעים בכל התאוות ואכילתם כממאז. ולא התיר ביום טוב רק אכילת ישראל, כי אכילת ישראל, בפרט בשבת יום טוב, הוא קדש, כי יש להם כמה קדשות ומצוות וברכות באכילתם, כי כל ישראל הם בחינת צדיקים, כמו שכתוב: "ועמד ישראל כלם צדיקים". ואכילתם הוא בקדשה בחינת צדיק אכל לשבע נפשו וכו' כנ"ל. ועל-כן להם לברר התיר מלאכת אכל נפש ביום טוב, כדי לתקנו ולקשרו לשרשו לזכות לאור האהבה שפדעת וכו' כנ"ל:

ג וזה בחינת ערוב תבשילין, כי צרכי שבת נעשים ביום טוב מדאורייתא, אך הערוב תבשילין הוא כדי שלא ישבח את השבת ויברר מנה יפה לשבת, כי צרכי שבת ראויים שיהיו נעשים ביום טוב, כי כל מלאכת אכל נפש התיר ביום טוב כדי להעלותו לבחינת ענג שבת הנ"ל, ועל-כן גודאי מתיר צרכי שבת ביום טוב, כי הם ענג שבת שמלאכה כזו מתיר ביום טוב כנ"ל. אך חכמינו ו'ל תקנו ערוב תבשילין כדי שלא ישבח את השבת, כי מחמת שפורד בצרכי יום טוב יוכל לשבח את השבת,

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ג

ארה חיים תקי

הינו מחמת שפרוד במלאכת אכל נפש של יום טוב שהוא כדי להעלותו לבחינת אהבה שבדעת, על־כן יוכל לשפח את השבת מאחר שזוכה גם עתה ביום טוב לענג שבת כנ"ל, על־כן תקנו ערוב תבשילין כדי שיקר ויכרד מנה יפה לשבת, כי באמת אף־על־פירכן שבת חשוב כבודי יותר מיום טוב, כי אז הוא שכיחה לגמרי, כי אז נתגלה מעצמו אור האהבה שבדעת כנ"ל:

הלכה ג

ענין קדשת יום טוב שאסורין בו כל המלאכות כלם. "אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה" וכו' (שמות יב):

על־פי המאמר "תקנו - ג" המתחיל: אף־על־פי שתוכחה הוא דבר גדול וכו', לקוטי תנאן סימן ח', עין שם:

ואיתא שם, שעקר התפלה היא רחמים ותחנונים, ורחמים תלוי בדעת וכו'. וכשהסטרא אחרא יונקת מן הרחמנות או נתקלקל הרחמנות ונעשה אכזריות ונפגם הדעת וכו', ואזי בא מזה תאות גאוף חם ושלום, כי תלת מחוין הם שלש מחצות פרוסות בפני תאוה זו, ועל־כן בשדעת נפגם מתגבר תאוה זו חם ושלום, ואזי התפלה בבחינת דין, כי שלש תפלות פנגד שלשה מיני רחמנות הנ"ל שלשה מחוין הנ"ל וכו' ואזי בשתתפלה בבחינת דין חם ושלום, אזי

הסטרא אחרא יונקת ממנה ואזי צריכין בעל כח גדול שיחפול תפלה בבחינת דין, ואזי בששהסטרא אחרא רוצה לבלע זאת התפלה של הבעל כח שהיא בבחינת דין אזי זאת התפלה היא עומדת לו בצוארו בבחינת בצוארו ילין עו וכו', ועל־ידי זה הוא מכרח לתן הקאות בחינת "חיל בלע וקאנו", שמקיא ומוציא מעצמו כל הקדשות והדעות והרחמנות והתפלות שבלע אף גם עצמות חייתו הוא מכרח להוציא בבחינת מפקנו וירישנו אל וכו' וכו'. כמו פנחס שהתפלל תפלה בבחינת דין בעת שהיה מעשה זמרי, בחינת ועמוד פנחס ויפולל וכו'. והנה, ויפולל ראשי תבות והשליך לפני פירעה יהי לתינין ^(שמות י) שמשליכין בחינת המטה עו שהיא בחינת התפלה בבחינת דין, לפני הסטרא אחרא כדי שיבלע אותה כדי להוציא על־ידי זה כל הקדשות וכו', כי הוא מכרח להקיא הכל כנ"ל. ועל־ידי זה נעשין גרים וכו' ונתרבה כבודו בחינת רעמים וכו' והכבוד הוא שרש נפשות ישראל ומשם בא נבואה וכו'. ועל־ידי הנבואה נתחנן כח המדומה, ועל־ידי זה זוכין לאמונה שלמה דקדשה, וכשביל זה צריכין להתקרב לצדיק האמתי כדי לזכות על ידו לאמונה שלמה דקדשה. ועל־ידי אמונה יהיה חדיש העולם לעתיד וחדיש העולם יהיה בבחינת ארץ ישראל, בבחינת השגחה ונפלאות וכו' ואזי יתער שיר חדש של השגחה ונפלאות שלא בדרך הטבע, וזהו בחינת השיר הנ"ל בתחלת המאמר,

בחינת דינים, וכל זה מחמת שמות פגם הדעת, בחינת שמו העם - בשמותא וכו' כנ"ל. כי פגם הדעת הוא פגם הברית כנ"ל, ועל-ידי פגם הברית הפרנסה בכבודות (כמובא בסיון כט), נמצא, שכל יגיעות וכבודות של הל"ט מלאכות שצריכין לעשות בימי החל הוא רק מחמת פגם הדעת, פגם התפלה בבחינת דין שעל-ידי זה הפרנסה בכבודות וביגיעות בבחינת דין כנ"ל. כי אדם הראשון פגם בדעת על-ידי אכילת עץ הדעת טוב ורע פדוע, שעל-ידי זה נמשך יניקה חס ושלום, להסטרוא אחרא, בחינת והנחש היה ערום. ועל-ידי זה נמשכין יגיעות הל"ט מלאכות פדוע:

ב ועל-ידי בן בשבת, שהיא שלמות הדעת פדוע, בחינת רחמנות, על-ידי זה אין שום שליטה להל"ט מלאכות, ואז הוא שבייתה ונייחא לגמרי מפל המלאכות מחמת שאז הדעת בשלמות ואז פלו רחמים ורצון וחסד ואז בשבת אז דיקא נמשך כל הפרנסה בלי שום עכבא ומלאכה בגין דמינה מתפרכין כל שיתא יומין, כמובא:

ג וזה בחינת שלש רגלים, כי בששת ימי החל שאז שולטין הל"ט מלאכות וזמת הנחש בחינת דינים, אז קשה מאד להמשיך פרנסה, כי מהל"ט מלאכות, שהם בחינת דינים, משם יניקת וזמת הנחש, ועל-ידי אי אפשר להמשיך הפרנסה בששת ימי החל, כי אם על-ידי בחינת הבעל פח שמתפלל תפלה בבחינת

עין שם, שעל-ידי השיר הזה גדלים כל הריחות והריאות שהוא מונא דנשמחא, שעל-ידי זה נחלש מונא דגופא וכו'. ועל-ידי זה יכולים להזכיר וכו' (עין שם כל זה היטב):

א וזה בחינת שלש רגלים, כי שלש רגלים הם בחינת שלש תפלות ביום שנתחננו כנגד שלשה אבות, שזהו בחינת שלש רגלים פדוע, כי שלש רגלים הם תלת מחין, כמובא במקום אחר שמשם נמשכין שלשה מיני רחמנות בחינת שלש תפלות כנ"ל וכפי התפלה בן הפרנסה, כמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר שהפרנסה היא כפי התפלה, כי כל ההשפעות נמשכין על-ידי התפלה, היינו כשצריכין שהתפלה היא בדעת בבחינת רחמים ותחננים, אזי יש לו פרנסה גם בן כגל בלי עבודות ויגיעות ומרחות שהם בחינת דינים רק כגל, שזהו בחינת רחמים ודעת, כי פרנסה כגל היא כפי שלמות הדעת (כמובא בסיון ט בדברי רבנו ז"ל). כי עקר יגיעות וכבודות הפרנסה שצריכין לעשות עבודות ומלאכות ומרחות בשביל הפרנסה, בחינת בזעת אפך תאכל לחם הוא רק מחמת פגם הדעת, בחינת שמו העם ולקמו - בשמותא (כמו שכתב בזה הדפוס), כי מחמת שאין הדעת בשלמות ואז התפלה בבחינת דין חס ושלום, כמו כן נמשך לו הפרנסה בבחינת דין, שזהו בחינת יגיעות ומרחות של ל"ט מלאכות, בחינת בזעת אפך תאכל לחם, שזהו

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ג

ארה חיים תקיט

דין שהיא עומדת בצוארו של הסטרא אחרא, שעל ידי זה מוציא ממנו כל הדעת וכל הקדשות שבלע וכו' פנ"ל, ואז נמשך הפרנסה אל הקדשה, וזה בחינת קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף, 'פקריעת ים סוף' דיקא, כי עקר בחינת קריעת ים סוף הוא בבחינת הנ"ל, פמבאר שם היטב (במקור הנ"ל) שקריעת ים סוף היא בחינת אתה פוררת בעוד ים שברת ראשי תנינים על המים, שמשברין ראשי תנינים והמת הנחש על ידי המטה עז שהיא התפלה בבחינת דין שעומדות לו בצוארו וכו' פנ"ל, ואז מברח להוציא כל הדעת והקדשות שבלע, שהיא בחינת מים, בחינת "כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים". וזה בחינת רעמים, בחינת ענני דשפכי מים וכו', עין שם ועל ידי זה נמשך פרנסה, כי עקר הפרנסה תלוי בזה בשלמות הדעת פנ"ל. ועל פי על ידי שהסטרא אחרא מוציאה כל הדעת שבלעה על ידי התפלה של הפעל פה, שהיא בבחינת דין פנ"ל, על ידי זה נשלם הדעת ועל ידי זה נמשך פרנסה שתלויה בשלמות הדעת פנ"ל, כי עקר הפרנסה על ידי הגשמים והגשמים הם על ידי רעמים, בחינת ענני דשפכי מים פנ"ל, שזה בא על ידי התפלה של הפעל פה וכו' פנ"ל.

וזוהו, קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף, 'פקריעת ים סוף' דיקא, הינו בחינת התפלה של הפעל פה, שהיא בחינת מטה עז, שהיא בחינת קריעת ים

סוף, משם נמשך הפרנסה וכו' פנ"ל. וזה בחינת גבורות גשמים, כי הגשמים, שהם הפרנסה, נמשך על ידי בחינת גבורות, על ידי בחינת התפלה של הפעל פה, שהיא בבחינת דין, שהיא בחינת קריעת ים סוף, בחינת רעמים, בחינת ענני דשפכי מים וכו' פנ"ל. ועל פי תקנו להזכיר גבורות גשמים בברכת אתה גבור, כי כל תפלה ותפלה צריכה להיות כלול מבחינה הנ"ל, מבחינת התפלה של הפעל פה, שהיא בבחינת דין, וזה בחינת ברכת 'אתה גבור', שזהו בחינת כליות התפלה מבחינת התפלה של הפעל פה, שהיא בבחינת דין, ושם דיקא מזכירין גבורות גשמים שהם נמשכין מבחינה הנ"ל, מבחינת קריעת ים סוף, מבחינת תפלה, בבחינת דין פנ"ל. וזה בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש, מים אנון לימיא ולבחר יהיב לון לשמאלא וכו'. כי עקר המים, שהם בחינת פרנסה, הם מזמין בחינת מכלכל חיים בחסד, בחינת גותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו, אך צריכין לקבל אותן משמאל בבחינת גבורות גשמים על ידי התפלה של הפעל פה שהיא בבחינת דין, מחמת שקמא אדם הראשון יגקה הסטרא אחרא מן הדעת והרהרמנות מבחינת ימין, ועל ידי זה נפגם הפרנסה ונגזר שתהיה הפרנסה ביגיעה בבחינת דינים, בחינת בזעת אפוד תאכל לחם, ועל פי אי אפשר להמשיך הפרנסה אל הקדשה כי אם על ידי בחינה הנ"ל, וחינו על ידי התפלה של הפעל פה,

מכלכל חיים בחסד, בחינת גותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו, אך צריכין לקבל אותן משמאל בבחינת גבורות גשמים על ידי התפלה של הפעל פה שהיא בבחינת דין, מחמת שקמא אדם הראשון יגקה הסטרא אחרא מן הדעת והרהרמנות מבחינת ימין, ועל ידי זה נפגם הפרנסה ונגזר שתהיה הפרנסה ביגיעה בבחינת דינים, בחינת בזעת אפוד תאכל לחם, ועל פי אי אפשר להמשיך הפרנסה אל הקדשה כי אם על ידי בחינה הנ"ל, וחינו על ידי התפלה של הפעל פה,

וְכֹי כִּנְיָ לְכָל בְּשֵׁהסְמָרָא אַחְרָא רוּחָא
 הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינָא דִּין, הוּא רוּחָא
 לְכָל אֹתָהּ וְלֹהֲתַנְבְּר יוֹתֵר כִּנְיָ לְעַלְיָנָא
 נִתְחַזַּק פְּרַעָה יוֹתֵר, כִּי חֲשַׁב שְׁעֵכְשׂוּ
 יִתְנַבֵּר יוֹתֵר עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּבַחֲנֵינָא
 דִּין שֶׁהֵם בּוֹלְעִים תְּפִלָּה בּוֹ חֵם וְשְׁלוֹם,
 וְעַל־כֵּן הִקְשָׁה אֶת לְבוֹ יוֹתֵר וְאָמַר, תִּכְבֵּד
 הָעֲבוּדָה וְכֹי. וְהוּו, תִּבְנֵן אֲתֵם מִכְּנִיסִים
 לְעַפְרִים עֵיר שְׂפִלָּה תִּבְנֵן, כִּי סָבְרוּ שְׂמֻשָּׁה
 מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַטָּה עוֹ, שֶׁהִיא בְּבַחֲנֵינָא דִּין,
 שְׁנֵהוּ בְּבַחֲנֵינָא וְיִקְתָּם וְכָאֵלּוּ הוּא מוֹסִיף
 לָהֶם כַּח חֵם וְשְׁלוֹם, וְכֵן בְּכָל פַּעַם נִתְחַזַּק
 לְבוֹ יוֹתֵר עַל־יְדֵי שְׂרָאָה שְׂמֻשְׁתַּמֵּשׁ מִשָּׁה
 עִם הַמַּטָּה עוֹ שֶׁהִיא תְּפִלָּה בְּבַחֲנֵינָא דִּין.
 וְאִפְלוּ בְּשֵׁנֵינָא יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, כִּי זֹאת
 עֲשִׂינוּ כִּי שְׁלַחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל וְכֹי, כִּי חֲשַׁב
 הַסְּמָרָא אַחְרָא בְּכָל פַּעַם שְׁעַתָּה יִתְנַבֵּר
 יוֹתֵר עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּבַחֲנֵינָא דִּין
 שְׂמֻשֵׁם וְיִקְתָּם עַד שֶׁרָדְפוּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַד
 הַיּוֹם. וְאֵז הָיָה עֶקֶר מִפְּלִתָם, כִּי אֵז הָרָאָה
 מִשָּׁה כַחוֹ, שְׂאֵדְרָבָא, עַל־יְדֵי הַמַּטָּה עוֹ
 דִּיקָא, שֶׁהִיא תְּפִלָּה בְּבַחֲנֵינָא דִּין שֶׁהֵם
 רוּצִים לְכָל אֹתָהּ, עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא הִיא
 מִפְּלִתָם, כִּי זֹאת הַתְּפִלָּה עוֹמֶדֶת לָהֶם
 בְּצוּרָאָם וְאֵז מִכְרַח הַסְּמָרָא אַחְרָא לְמֵן
 הַקְּאוֹת, שְׁנֵהוּ בְּבַחֲנֵינָא קְרִיעַת יַם סוּף. וְאֵז
 הוֹצִיאָו כָּל הַקְּדָשׁוֹת וְכָל הַדַּעַת וְכָל
 הַהֲשַׁפְעוֹת שְׂבָלְעוּ, וְאֵז הִקְיָאוּ הַכֹּל
 וְהַחֲזִירוּ הַכֹּל לְיִשְׂרָאֵל שְׂכֹבוּ אֵז לְדַעַת
 גְּדוֹל מָאָד וְלִכְרוּשׁ גְּדוֹל מָאָד:

ה וְכָל הַיּוֹמִים מוֹכִיחִים הֵם זִכָּר לְיִצְיָאָת
 מִצְרַיִם. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין בְּיוֹם טוֹב

שֶׁהִיא בְּבַחֲנֵינָא דִּין, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הַסְּמָרָא
 אַחְרָא מְקַיָּאָה כָּל הַקְּדָשׁוֹת וְכָל מִימֵי
 הַדַּעַת, שֶׁזֶה בְּבַחֲנֵינָא קְרִיעַת יַם סוּף, וְאֵז
 חֲזוֹרֶת הַפְּרִנְסָה אֶל הַקְּדָשָׁה, וְאֵז זִכָּר
 לְפְרִנְסָה בְּגָל עַל־יְדֵי שְׂנֵשְׁלָם הַדַּעַת
 וְכֹי כִּנְיָ לְכָל:

ד וְזֶה בְּבַחֲנֵינָא שְׁלֵשׁ גְּדָלִים, כִּי בְּשֵׁלֶשׁ
 גְּדָלִים נִמְשָׁךְ שְׁלֵשָׁה מִינֵי מַחֲוִין,
 שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה מִינֵי רַחֲמֵנוֹת, שְׁלֵשָׁה תְּפִלוֹת
 כִּנְיָ לְכָל בְּשֵׁזֹכִין לְרַחֲמִים וְדַעַת אֵין
 צְרִיכִין לְשׁוֹם יְגִיעָה וּמְלָאכָה וְעֲבוּדָה שֶׁהֵם
 בְּבַחֲנֵינָא דִּינִים שְׁתְּלוּ בְּחֶסְרוֹן הַדַּעַת כִּנְיָ לְכָל.
 וְאֵז נִתְבַּטְּלוּ כָּל הַמְּלָאכּוֹת כְּמוֹ בְּשִׁבְתָּ
 שֶׁהִיא רַחֲמִים וְדַעַת כִּנְיָ לְכָל, אֵךְ אֶף־עַל־פִּי
 כֵּן צְרִיכִין בְּיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת מְלָאכָת אֶכָּל
 נִפְשׁ, כִּי כָּל הַיּוֹמִים מוֹכִיחִים הֵם זִכָּר לְיִצְיָאָת
 מִצְרַיִם, וְעַקֵּר יִצְיָאָת מִצְרַיִם הִיָּה עַל־יְדֵי
 הַמַּטָּה עוֹ שֶׁעַל יְדֵי עֲשָׂה מִשָּׁה רַבְנּוּ כָּל
 הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים עַד שֶׁהוֹצִיאָה אֶת
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְקָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, שְׂאֵז
 הָיָה עֶקֶר מִפְּלִתָ מִצְרַיִם. נִמְצָא, שְׁעַקֵּר
 יִצְיָאָת מִצְרַיִם הָיָה עַל־יְדֵי הַמַּטָּה עוֹ הַכִּנְיָ לְכָל,
 דְּהֵנּוּ הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח שֶׁהִיא
 בְּבַחֲנֵינָא דִּין, כִּי גְלוֹת מִצְרַיִם הָיָה עַל פְּנֵם
 הַדַּעַת, פְּנֵם הַבְּרִית כִּדְוַע, שְׁלֹוה צְרִיכִין
 הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח כִּנְיָ לְכָל. וְעַל־כֵּן
 בְּשָׂבָא מִשָּׁה אֶל פְּרַעָה בְּתַחֲלָה הִקְשָׁה
 פְּרַעָה אֶת לְבוֹ יוֹתֵר וְהִכְבִּיד הָעֲבוּדָה
 יוֹתֵר, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: תִּכְבֵּד הָעֲבוּדָה וְכֹי.
 כִּי מִשָּׁה בָּא אֵלָיו וְהַתְּחִיל לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים
 עִם הַמַּטָּה עוֹ שֶׁהִשְׁלִיךְ לִפְנֵי פְּרַעָה וְהָיָה
 לְתַנּוּן, שְׁנֵהוּ בְּבַחֲנֵינָא הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ג

ארה חיים תקבא

שְׁתִּיהָ הַתְּפִלָּה קֶצֶת בְּחֵינַת דִּין, הֵינּוּ בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנֶּ"ל שֶׁהִיא בְּחֵינַת מִטָּה עוֹ, בְּחֵינַת יִצְיָא מִצְרַיִם. כִּי בְּיוֹם טוֹב הָעוֹלָם נִדוּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל: בְּד' פְּרָקִים הָעוֹלָם נִדוּן, וְהֵם כָּל הַיָּמִים טוֹבִים, כְּפֶסֶח עַל הַתְּבוּאָה, בַּעֲצֵרָת עַל פְּרוֹת הָאֵילָן, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכו'. בְּחַג נִדְוֵינָן עַל הַיָּמִים, וְעַל־כֵּן אִזְּ בְּיוֹם טוֹב הַתְּפִלָּה הִיא קֶצֶת בְּחֵינַת דִּין, בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנֶּ"ל, כִּי אִזְּ נִדוּן הָעוֹלָם כְּנֶ"ל. וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים בְּיוֹם טוֹב, וּמִפְּנֵי הַטָּאִינּוּ נִמְצָא, שֶׁמְזַכְרִין קֶצֶת הַטָּאִים שֶׁזָּהוּ בְּחֵינַת דִּין, כִּי אִזְּ בְּיוֹם טוֹב אִזְּ נִמְשָׁךְ הַנֶּסֶם שֶׁל יִצְיָא מִצְרַיִם שְׁתִּיהָ עַל־יְדֵי הַמִּטָּה עוֹ שֶׁהִיא בְּחֵינַת תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח בְּחֵינַת דִּין כְּנֶ"ל, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הוּא שְׂדוּד הַמַּעֲרֻכּוֹת שְׂנִי הַטָּבֵעַ, כִּי הַטָּבֵעַ הוּא בְּחֵינַת דִּין כִּדְרֵגָה, כִּי אֵלָקִים בְּגִימְטְרֵיָהּ הַטָּבֵעַ כְּמוֹכָא. וְאִזְּ בְּיוֹם טוֹב הוּא שְׂדוּד הַטָּבֵעַ וְכָל זֶה עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנֶּ"ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הַסְּטֵרָא אַחְרָא מוֹצִיאָה כָּל הַקִּנְדָּשׁוֹת שֶׁבְּלַעָה עִם עֵצִים חֵייתָהּ וְאוֹ נִשְׁתַּנָּה הַדִּין לְרַחֲמִים וְנִשְׁתַּנָּה הַטָּבֵעַ לְהַשְׁגָּחָה שְׁנִשְׁבֵּר הַטָּבֵעַ שֶׁהִיא בְּחֵינַת דִּין וְנִמְשָׁךְ הַשְׁגָּחָה וְנַעֲשֶׂה נִסִּים וּמוֹפְתִים בְּעוֹלָם, שֶׁזָּהוּ בְּחֵינַת יָמִים טוֹבִים שֶׁהִיהָ בְּהֵם מוֹפְתִים נִזְרָאִים שְׂדוּד הַטָּבֵעַ. כִּי עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנֶּ"ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין גְּרָמִים וְנִמְשָׁךְ נְבוּאָה וְכו', עַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְבְּחֵינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁאִזְּ יִתְנַהַג

הָעוֹלָם עַל־יְדֵי הַשְׁגָּחָה וְנִפְלְאוֹת שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הַטָּבֵעַ, כְּמוֹכָא בְּפִאָמֹר הַנֶּ"ל:

ו נִמְצָא, שְׁבִיּוֹם טוֹב צָרִיכִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ קֶצֶת עִם בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל

הַבַּעַל כַּח שֶׁהִיא בְּחֵינַת דִּין כְּנֶ"ל. וְזֶה בְּחֵינַת מְלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ שְׁעוֹשִׂין בְּיוֹם טוֹב, כִּי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת אִזְּהָ מְלָאכָה בְּשִׁבִיל אַכָּל נֶפֶשׁ. וְהַמְּלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ שְׁעוֹשִׂין, זֶהוּ בְּחֵינַת תְּפִלָּה בְּחֵינַת דִּין, כִּי הַמְּלָאכָה הִיא בְּחֵינַת דִּין כְּנֶ"ל וְהָאֵכִילָה הִיא כְּפִי הַתְּפִלָּה. וְעַל־כֵּן מֵאֲחֵר שְׁבִיּוֹם טוֹב אֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַחִין, בְּחֵינַת רַחֲמֵנוֹת כְּנֶ"ל, אֶף־עַל־פִּי כֵּן צָרִיכִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּחֵינַת דִּין כְּדִי לְהוֹצִיא בְּלָעוּ מִפִּיו כְּנֶ"ל.

עַל־כֵּן מְחַמֵּת זֶה צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת אִזְּהָ מְלָאכָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת דִּין, דְּהֵינּוּ מְלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ. וְעַל־יְדֵי זֶה שְׁעוֹשִׂין מְלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ, עַל־יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין כָּל הַחַיִּית וְהַקִּנְדָּשָׁה שֶׁבְּלַעָה הַסְּטֵרָא אַחְרָא מוֹ"ט מְלָאכּוֹת שֶׁל יָמֵי הַחֹל, כִּי מְלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ שֶׁל יוֹם טוֹב הִיא בְּחֵינַת תְּפִלָּה בְּחֵינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, כִּי מִשֵּׁם נִמְשָׁךְ, כִּי הָאֵכִילָה וְהַפְּרָנְסָה הִיא מִהַתְּפִלָּה שְׁמִתָּהּ אֵת הַכָּל וְכִפִּי הַתְּפִלָּה כֵּן הָאֵכִילָה וְהַפְּרָנְסָה כְּנֶ"ל. וְעַל־כֵּן אֶף־עַל־פִּי שְׁעוֹשִׂין מְלָאכָת אַכָּל נֶפֶשׁ בְּיוֹם טוֹב, אֶף־עַל־פִּי כֵּן אִין לְהַסְּטֵרָא אַחְרָא שׁוֹם אַחֲזָה בְּמְלָאכָה זו חֵם וְשְׁלוֹם, כְּלָל, אֲדָרְבָּא, עַל־יְדֵי זֶה דִּקְא מוֹצִיאִין בְּלָעוּ מִפִּיו כְּנֶ"ל. וְזֶהוּ, אֵד אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ,

אֹתוֹ הָאֲתוֹן, אִיד אַתָּה מְבַקֵּשׁ לַעֲקֹר אִמָּה
הַחוּגְגַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים. כִּי עַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ
רְגָלִים הוּא מְפַלְתוּ שֵׁל בְּלָעַם כְּנִ"ל.
וְעַל־כֵּן נַעֲשֶׂה אִז שְׁנֵי גְדוּל שְׁהָאֲתוֹן
פְּתַחָה פִּיה וְדַבְּרָה וְהוֹכִיחָה אוֹתוֹ, כִּי
בְּלָעַם הִיָּה רוּצָה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת אֶל
הַסְּטָרָא אַחְרָא, אֶל הַבְּהֻמִּיּוֹת מִמּוֹשׁ, וְעַל־
כֵּן הִיָּה עוֹשֶׂה עִם הָאֲתוֹן מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת
וְהִיָּה רוּצָה לְהַתְּנַבֵּר עַל הַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי
זֶה, אֲבָל מִשֶּׁה רַבְּנֵי הִיָּה לֹא כַח לְהַכְנִיעוֹ
עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּבְחִינַת דִּין
שֶׁל הַבַּעַל כַּח שְׁעַל־יְדֵי זֶה מוֹצִיאִים בְּלָעַם
מִפִּיהֶם. וְאִז חוֹזֵר וּמְקַיֵּא הַכֹּל וּמְחוֹזֵר הַכֹּל
אֶל הַקְּדוּשָׁה. וְאִז חוֹזֵר הַדְּבִיר שֶׁהוּא
הַתְּגִלוֹת הַדַּעַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: כִּמְפִי דַעַת
וְחַבּוּנָה, שֶׁהוּא הִיָּה רוּצָה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת
לְבְּהֻמִּיּוֹת, וְעַל־יְדֵי הַכַּח שֶׁל מִשֶּׁה שְׁחוֹר
הַכֹּל אֶל הַקְּדוּשָׁה, אִז חוֹזֵר הַדְּבִיר, שֶׁהוּא
הַתְּגִלוֹת הַדַּעַת, מִן תַּקְּפָה הַסְּטָרָא אַחְרָא
מִן הַבְּהֻמִּיּוֹת, עַד שְׁהָאֲתוֹן בְּעֶצְמוֹ פְּתַחָה
פִּיה וְדַבְּרָה וְהוֹכִיחַ אֶת בְּלָעַם הַרְשָׁע עַל
שְׁהוֹלֵךְ עַל יִשְׂרָאֵל.

נְמוּצָא, שְׁתַּקְּפָה הַסְּטָרָא אַחְרָא בְּעֶצְמוֹהָ,
דְּהִינֵי הַבְּהֻמִּיּוֹת בְּעֶצְמוֹת הוֹצִיאָה
הַדַּעַת וְהַדְּבִיר שְׁנִמְשָׁךְ לְחוֹכָה. וְהִיא
בְּעֶצְמוֹת הוֹכִיחָה אוֹתוֹ וּבְחִינָה וְהַכְנִיעָה
אוֹתוֹ בְּדַבְּרֵי עַל שְׁהוֹלֵךְ עַל יִשְׂרָאֵל.
נְמוּצָא, שְׁנִתְּהַפֵּךְ הַדַּעַת וְהַדְּבִיר שְׁהַכְנִים
כֶּה אֶל הַקְּדוּשָׁה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת חֵיל בְּלַעַ
וְקִיאָנוּ, עַד שְׁהַכְרַח בְּעֶצְמוֹ לְהַפֵּךְ מִקְּלָלָה
לְכַרְכָּה וּכְרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי כֹל הַדַּעַת
שְׁהַכְנִים בְּהַסְּטָרָא אַחְרָא וְרָצָה לְהַתְּנַבֵּר

הוּא לְבוֹד נַעֲשֶׂה 'לְכֶם' דִּיקָא, כִּי אִין
לְהַסְּטָרָא אַחְרָא שׁוּם אַחִיזָה חַס וְשְׁלוֹם
בְּמִלְאִכָּה זוֹ. וְזָהוּ 'לְכֶם' וְלֹא לְנִכְרִים'
'לְכֶם' וְלֹא לְכַלְבִּים. כִּי אִין לְהַפְּלִיבִים
וְהַעוֹבְדֵי פּוֹכְבִים, שְׁהֵם הַסְּטָרָא אַחְרָא,
שׁוּם אַחִיזָה בְּמִלְאִכָּת אֲכַל נֶפֶשׁ שְׁעוֹשִׁין
בְּיוֹם טוֹב רַק הַכֹּל לְכֶם, כִּי הַכֹּל חוֹזֵר אֶל
הַקְּדוּשָׁה. כִּי, אַדְרַבָּא, עַל־יְדֵי זֶה מַעֲלִין
וּמוֹצִיאִין כֹּל הַחַיִּוֹת שְׁפִלְעָה הַסְּטָרָא
אַחְרָא מוֹ"ט מִלְּאִכּוֹת שֶׁל יְמֵי הַחֹל
וּמְחוֹזֵרִין הַכֹּל אֶל הַקְּדוּשָׁה וְכו' כְּנִ"ל:

ז וְזֶה שְׁאִמְרָה הָאֲתוֹן לְבָלָעַם: "מָה
עֲשִׂיתִי וְכו'" זֶה שְׁלֹשׁ רְגָלִים".

וּפְרַשׁ רַש"י, רְמוֹ לֹא אַתָּה מְבַקֵּשׁ לַעֲקֹר
אִמָּה הַחוּגְגַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים, כִּי עֲקֹר
הַכְּנַעַת וּמְפַלְת בְּלָעַם הוּא עַל יְדֵי שְׁלֹשׁ
רְגָלִים, שְׁהֵם זְכָר לְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁאִז
מִתְעוֹרֵר תַּקְּפָה הַגַּם שֶׁל צִיאַת מִצְרַיִם
שְׁהִיָּה עַל־יְדֵי הַמַּטָּה עִז בְּחִינַת הַתְּפִלָּה
שֶׁל הַבַּעַל כַּח שֶׁהִיא בְּבְחִינַת דִּין כְּנִ"ל.
שְׁזָהוּ בְּחִינַת וַיַּעֲמֵד פִּינָחָם וַיַּפְּלֵל בַּעַת
שְׁהִיָּה מַעֲשֵׂה זְמִיר שְׁהִיָּה בְּעֶצַת בְּלָעַם,
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "הֵן הִנֵּה הוּי בְּדַבֵּר בְּלָעַם",
כִּי בְּלָעַם יִנְקִחוּ מִפְּנֵם הַדַּעַת בְּחִינַת
וְהַנְּחָשׁ הִיָּה עֲרוֹם, בְּחִינַת פְּנֵם תְּאוֹת נֹאפֵי
כְּדוּגָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת בְּלָעַם, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל עַל פְּסוּק, הַחֶסֶן הַסְּפִנִי
וְכו'. וְעַל־כֵּן עֲקֹר הַכְּנַעַתוֹ עַל־יְדֵי פִינָחָם,
דְּהִינֵי עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא
בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שְׁזָהוּ בְּחִינַת
מַטָּה עִז שֶׁל צִיאַת מִצְרַיִם, שְׁזָהוּ בְּחִינַת
שְׁלֹשׁ רְגָלִים וְכו' כְּנִ"ל. וְעַל־כֵּן הוֹכִיחָה

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תכבו

על ישראל הכרח להוציא ולהקיא הכל אל הקדשה ולתן בעצמו תקף וחזק לסמך דקדשה, ודינו לישראל שהם כל הנרכות שהכרח לברך אותם, כי נתהפך הכל אל הקדשה על-ידי בחינת התפלה של הבעל כח וכו', שזה בחינת שלש רגלים כנ"ל:

הלכות יום טוב הלכה ד נבדלת בהלכות ראש חדש הלכה ה מאות לג ואילך:

ראשי פרקים להלכות יום טוב

הלכה ה

על-פי התורה "יהי ביום השמיני קרא מושה" וכו'. עין שם מעגן כח המקריח וכח המושך, כי הצדיק בחינת עפר, שהוא בחינת כח המושך וכו', בחינת המושקן. אך יש כח המקריח וכו', עין שם בסימן ע':

א וצדיק כל אחד לזכר תמיד בזה. שכל המניעות שעוברים עליו, כלם הם בחינת כח המקריח שרוצה להרחיק, אבל בשמותגברין למושך עצמו תמיד אל שרשו אל נקדת האמת למקום שנחצב נשמתו משם ועקר הכל הוא הצדיק האמת כנ"ל. אוי בקל יתגבר על כח המקריח כי כח המושך של הצדיק האמת מושך בעצמו אל האמת. וכשהוא יהיה

נמושך רצונו תמיד אליו בודאי יתגבר על כח המקריח, כי בודאי כח המושך חזק הרבה מכח המקריח, כי כח המושך נשאר קיים לעולם, וכח המקריח הוא רק לפי שעה לפי הזמן שיש כח להמקריח לרחק, אבל בסוד המקריח ישוב מאליו למקומו ושרשו על-ידי כח המושך. ועל-פני כשיתגבר להמושך אליו ברצונו תמיד לנקדת האמת שישם כח המושך האמתי, בודאי יתבטל המקריח וישוב אל מקומו האמתי ואז יהיה לו טובה גדולה מה שהיה לו כח המקריח שהיה מרחיקו, כי רק בשביל זה בא לעולם שיעסק במלחמה זו ובאמנות זאת להגביר כח המושך על כח המקריח, ואז נעשין מזה כלים נפלאים וחכונים גדולים, כי רב האמנות של הכלים הנפלאים שנעשין בחכמה גדולה שקורין (מאשין), הכל הוא על-ידי חכמת כח המקריח ובהם המושך, כמו למשל מלאכת הוייגור שעקר אמנות הלוחו הוא על-ידי כח המקריח והמעבד (שהיא השפיריזינע) שבופפין הברזל ומקריחין אותו על-ידי השלשלת שלא כמבונה, והיא כמבונה רוצה להתפשט, אבל מעבדין אותה ומקריחין אותה ופופפין אותה בעל כרחיה, ועל-ידי זה הוא כל אמנות הוייגור שעל-די שהיא מושכת עצמה תמיד למבונה להתפשט בדרךיה, על-ידי זה היא מושכת הגלגל הקשור בה וכל גלגל מושך חברו. והכל באמנות נפלא עד שעושה פעולתו להיות מורה שעות. וכן יש שארי כלים גדולים ביותר ויותר שעושים פעולות

גדולות ביותר ועקר אמנותיהם הוא על-ידי רבוי השפירונונים שיש בהם, שהכל הוא על-ידי כח המכריח וכן המושד, כי כח המושד אי אפשר לבטל, והכן היטב הנמשל, כי טבע הנשמה להיות נמשכת תמיד לשרשה האמתי, כי שם כח המושד האמתי, אך הכריחו אותה לירד לזה העולם שכלו בכלל הוא בכחינת כח המכריח נגד הנשמה שפסופה ותשוקתה תמיד נמשכת למעלה לשרשה, אך כל פגנתו יתברר כדי שתתגבר בכח המושד על כח המכריח ואז תהיה מושכת אחרים עמה ואחרים לאחרים כמו הגלגלים והאופנים של הויגור הנ"ל שהם מתנשאים והולכים ופועלים פעלתם דיקא

על-ידי שיש כח המכריח וכן המושד וכו"ל. וכל מה שמתגבר כח המכריח ומרחיק ביותר נעשים פלים נפלאים יותר ויותר למי שקבי באמנות לבנו המדה איד להגביר כח המושד בהכמה נפלאה שיפעל פעלת אמנותו. והאדם הוא פעל בחירה ויש לו כח תמיד להגביר בתשוקתו ורצונו החוק את כח המושד. ואז יהיו נעשים פלים נפלאים ותקונים נראים דיקא על-ידי שהיה כח המכריח וכו"ל, כי על-ידי זה דיקא מושד אחר עמו וכו' שמעלין כל התדשות הנפולות בכחינת ונשאָר גם הוא לאלקינו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: עתידין בתי תרמיאות וכו', בכחינת לא גלו ישראל אלא כדי שיתוספו עליהם גרים. והכן היטב לדמות המשל להנמשל, כי פלא הוא. ועקר הדבר

דף קנ"ב

ב וזה בחינת המשכן שהקים משה במדבר, כי עקר כח המושד הוא בחינת ארץ ישראל שישם עפר אדמת קדש, שהיא בחינת כח המושד דקדושה והעקר ירושלים ובית המקדש ונקדת קדש קדשים שישם עקר עפר הפקדש בחינת כח המושד דקדושה, כי יש עפר טמא בחינת עפר חוץ לארץ שהוא בחינת כח המושד דכספרא אחרא שבאמת הוא כח המכריח ומדמה עצמו לכח המושד, כי כזה העולם הכל נתערב. ויש מונעים שמרחיקין ומפסקין מן האמת בדבוריהם ומעשיהם שהם עקר בחינת כח המכריח ומהפכין הדבר פאלו הם כח המושד, כי רוצים להמושד לעצתם הרעה. וזה בחינת עפר דכספרא אחרא, אבל עקר הוא עפר אדמת קדש שהוא עפר ארץ ישראל שישם הבית המקדש ונקדת קדש קדשים. ועל-יכן נברא האדם עפר מן האדמה ממקום שנאמר בו מנבח אדמה וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כנ"ל. כדי שיתגבר בו כח המושד שיהיה נמושד לשרשו האמתי. וזה בחינת וכפר אדמתו עמו. ועל-יכן עקר הגאלה של מצרים שישם היו בגלות בכחינת כח המכריח. וכשציאו משם היה עקר התקנה לבוא לארץ ישראל, ולהבית

פרק

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקנה

כנ"ל. וזה בחינת מעלת קברי צדיקים, כי הם שוכני עפר שגם בחייהם געשה שכן לעפר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מי שנעשה שכן לעפר בחייו, מכל שכן עתה אחר הסתלקותו שאז עקר התגברות פה המושד שהוא עפר וקדושה שהוא מקום קבירת הצדיק ששם בחינת ארץ ישראל, כמו שכתוב: "צדיקים ירשו ארץ":

ג וזה שכתוב אחר פסוק: "ויהי ביים השמיני קח לך עגל בן בקר לחטאת". ופרש רש"י: "לכפר על עון העגל". כי עתה נתהפך הכח המקריח ועולה לקרבן שהוא בחינת מה שמעלין עגל בן בקר דקא לחטאת, כי משם, מבחינת שור ועגל, משם בעצמו השתלשלות יניקת העבודה וזה של עגל שהתגבר מספרא דשמאל פידוע ששרש היצר הרע מספרא דשמאלא שהוא בחינת שור ועגל, כמו שכתוב: ופני שור מהשמאל. וצוה השם יתברך להעלות דקא העגל לחטאת להפך פה המקריח אל הקדושה, כי אחר כך בששכין געשה תקון גפלא עלידי זה דקא כנ"ל. (מחבר דקא)

קפא. וצוה לקטן בהמחבר דקא פתרא שם נתבאר היטב):

ד וזה בחינת החלוק שבין שבת ויום טוב, כי כל המלאכות שכלולים בל"ט מלאכות צריכים לקדשן בבחינת מלאכת המשכן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הני ל"ט מלאכות ממשכן גמרינן. כי כלם נמשכין עלידי הטא אדם הראשון שאז נגזר "בועת אפך תאכל לחם עד שוכך אל

המקדש ששם עקר פח המושד, כמו שכתוב: "ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו אל הארץ וכו'". וכמו שכתוב בשירת הים: תביאמו ותפעמו בהר גחלתך וכו'. והיו מוכנים לבוא לשם מיד, אך בשקלקלו בעגל וראה משה שיש פח לבח המקריח לתרחיק כל כך וכו', על-כן חמל השם יתברך וצוהו לעשות משכן שהוא בחינת קדושת הבית המקדש, דהיינו געשה תקון גפלא כזה שיהיה פח להגביר פח המושד גם במקדש. על-ידי שהיו מקימים המשכן בכל פעם אר-על-פי שעמד על עפר המדבר שהוא מקום נחש שרף וכו', אר-על-פירבן געשה בקדושה כזה עד שגם שם נמושד כל קדושת הבית המקדש שהוא בחינת פח המושד דקדושה, שעל שם זה נקרא משכן בחינת מושבני וכו', כמו שמבאר שם. ומזה המושד תקון גפלא להורות שגם עתה במקורות הגלות שאנו רחוקים מארץ ישראל כל כך, ואפלו בארץ ישראל אין לנו מקדש וכו', אר-על-פירבן יהיה לנו פח גם עתה להגביר פח המושד על פח המקריח אפלו בהתרחקה הגדולה הזאת בבחינת מרחוק ה' נראה לי.

וזה בחינת מעלת בית הכנסת ובית המדרש של ישראל שעושין בגלות שהם בחינת מקדש מעט, כמו שכתוב: כי הפיצותים בגוים וכו'. וביותר הבית המקדש של הצדיק האמתי שהוא באמת בבחינת עפר, שהוא עקר הכח המושד

הַאֲדָמָה כִּי עָפַר אֶתָּה וְכוּ". כִּי כָּל הַיְגִיעוֹת שֶׁל הַמְּלָאכּוֹת בְּשָׂבִיל בְּרוּר צְרִיכִין אִיזוֹ בְּרוּר סְמוּךְ לְגַמְר הַמְּאָכֵל אֲבָל שְׂאֵר מְלָאכּוֹת הַרְחוּקִים אֲסוּרִים, כִּי שֵׁם כַּח הַמְּכָרִים מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר מִחֲמַת שְׂרָחוֹק עֵדוּן מִהַתְּכִילִית, כִּי הַמְּשָׂא וּמִתֵּן וְהַמְּלָאכּוֹת לְהַרְוִיחַ מִמּוֹן לְפָרְנֶסָה, וְהַמּוֹן, מַסְטָרָא דְצַפּוֹן – שְׂמֵאל שְׂמֵשֵׁם עֵקֶר בְּחִינַת כַּח הַמְּכָרִים. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַתְּסוּן צְדָקָה לְעֵנִיִּים הַגּוֹנִים בְּחִינַת עָפַר שְׂאֵר נִמְשָׁךְ מִיַּד לַכַּח הַמּוֹשֵׁךְ (וְכַל זֶה צָרִיד בְּאִיר עֵדוּן):

ה וְזוֹה בְּחִינַת "בְּקִרְבָּתְכֶם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ", כִּי כַּח הַמּוֹשֵׁךְ בְּעֲצָמוֹ בְּלִי כַּח הַמְּכָרִים כֹּלל הוּא פָּנִם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְגַמְר הַאֲמָנוֹת וְלָמָּה לוֹ חַיִּים, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים עַל־יְדֵי שְׂנֵי הַכַּחוֹת יַחַד כַּ"ל. וְעַל־כֵּן נִסְמָךְ לָזֶה עֲבוּדַת יוֹם כַּפּוּר שְׂאֵר עוֹנוֹת נִתְּהַפְּכִין לְזִכּוּיֹת שְׂנֵי עֵקֶר נִפְלְאוֹת הַאֲמָנוֹת הַ"ל, וְנַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי שְׂנֵי שְׂנֵי הַכַּח הַגָּדוֹל לִפְנֵי וְלִפְנֵים לְמִקּוֹם אֲדַמַּת קִדְשׁ תְּכִילִית הַמְּקַדֶּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הָעֵפֶר שְׂשֵׁם עֵקֶר כַּח הַמּוֹשֵׁךְ כַּ"ל. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהַתְעַנּוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי אִז הַתְּגַבְּרוֹת כַּח הַמּוֹשֵׁךְ. וְאִז עֵקֶר תְּסוּן חֲטָא הַעֲגֵל וְאִז נִצְטוּוּ עַל מְלָאכּת הַמְּשֻׁבָּן. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְאָכֵל קִדְשׁ בְּעֵרֵב יוֹם כַּפּוּר כְּדִי לַעֲשׂוֹת כְּלִי וְכוּ', כִּי צְרִיכִין לְהַמְּשִׁיךְ כַּח הַמְּכָרִים דִּקְדוּשָׁה כְּדִי שְׂיִיכֵל לְפַעַל פְּעֻלַּת אֲמָנוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׂנַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי שְׂנֵי הַכַּחוֹת יַחַד דִּיקָא, כִּי אֶפְלוּ בְּשִׁלְמוֹת הַקְּדוּשָׁה צְרִיכִין רְצוּא וְשׂוֹב

הַאֲדָמָה כִּי עָפַר אֶתָּה וְכוּ". כִּי כָּל הַיְגִיעוֹת שֶׁל הַמְּלָאכּוֹת בְּשָׂבִיל בְּרוּר הַאֲכִילָה וְהַפְּרָסָה בְּכַחֲנִית כָּל עֵמֶל אָדָם לְפִיזוֹ, כִּי הַאֲכִילָה מִתְּבַר הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוֹף שֶׁהֵם בְּכֻלָּל בְּכַחֲנִית כַּח הַמְּכָרִים וְכַח הַמּוֹשֵׁךְ, כִּי הַנֶּפֶשׁ נִמְשַׁכַּת תְּמִיד לְשִׂרְשָׁה, כִּי יִרְדֶּה בְּזוֹה הָעוֹלָם בְּהַכְרַח שְׂתֵּתֵן אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַגּוֹף שְׂישׁ בּוֹ כַּח הַמְּכָרִים שְׂמְכָרִיחָה לְהַתְעַבֵּב בּוֹ וְכִנְתּוֹ וְהַפְּרֵךְ לְטוֹבָה כְּדִי לְגַמְר אֲמָנוֹתוֹ הַנִּפְלְאָ עַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא כַּ"ל. וְעֵקֶר הַחֲבִירוֹ וְהַאֲמָנוֹת עַל־יְדֵי הַאֲכִילָה בְּכַחֲנִית וּמְפִלִיא לַעֲשׂוֹת.

כָּעֵין שְׂפָרֵשׁ רַש"י שֵׁם שְׂקוּשֵׁר וְכוּ'. עַל־כֵּן צָרִיד שְׂתִּתְּהִי הַאֲכִילָה בְּקִדְשָׁה בְּאִפְסֵי שְׂתִּתְּהִי הַכַּל בְּמִשְׁקֵל נִפְלָא שְׂתִּתְּהִי שְׂנֵי הַכַּחוֹת הַ"ל כְּרָאוּי. וְזוֹה בְּחִינַת פָּנִים אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׂאֲכָל אֲכִילָה שְׂעַל־יְדֵי זֶה אִין וְכוּלִין לְהַתְּקַשֵּׁר וְלְהַתְּהַנֵּה כְּרָאוּי שְׂנֵי הַכַּחוֹת הַ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה הַכְּרַח לְמוֹת, וְאִז נִגְזֹר כָּל הַשְּׁלֵשִׁים וַתְּשַׁע מְלָאכּוֹת שְׂפִלְמֵם הֵם בְּרוּרִים לְבָרֵר וְלְחַקֵּן הַמְּאָכֵל בְּאֲמָנוֹת נִפְלְאָ בְּאִפְסֵי שְׂיִיכֵל לְקַשֵּׁר וְלְהַתְּהַנֵּה שְׂנֵי הַכַּחוֹת הַ"ל בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקֵל כְּרָאוּי שְׂתִּתְּהִי נִגְמָר מִה שְׂצָרִיד הַאֲדָם לְפַעַל וְלְתַקֵּן בְּזוֹה הָעוֹלָם. וְעַל־כֵּן ל"ט מְלָאכּוֹת מְמוּשָׁבֵן גְּמֻרִינֵן, כִּי שֵׁם הָיָה כַּח הַמּוֹשֵׁךְ כְּתוּבֵן כַּ"ל. וְעֵקֶר הַתְּסוּן הוּא שְׂבַת שְׂאֵר שְׂבוּן הַכַּל לְמִקּוּמָם וּמְנוּחָתָם בְּכַחֲנִית מְנוּחַת שְׁלוֹה וְהַשְּׂקֵט וְכַמְח'. וְעַל־כֵּן אִז בְּטוֹלִים כָּל הַמְּלָאכּוֹת, אֲבָל בְּיוֹם טוֹב יֵשׁ בּוֹ מְלָאכּת אֲבָל נֶפֶשׁ, כִּי אִז הוּא רַק בְּחִינַת מְקַרָּא קִדְשׁ, וְלֹא קִדְשׁ

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקכו

שהוא בחינת שני הכחות הנ"ל. וזהו בחינת אזהרת "פן יהרסו וכו'". ועל-פן היה הכהן גדול ביום הנפירים מחליף כמה פעמים מבגדיו וזה לבגדיו לבן וכו' כדי שלא יגביר כח המושף ביותר מדיא. ואז כשמתנהגים בתקונו נתהפכים העוונות לזכיות, כי דיקא על-ידי זה נגמר האמנות הנפלא של כל התקונים (כמובן היטב

ענין השל הנ"ל):

ו זה שאמרו: רצוני לעשות רצונך אך שאור שבפעסה מעכב וכו'. הינו שהזכיר שבת המושף חזק מאד ורצונו נמשך אל האמת לעשות רצונו ותברך, אך שאור שבפעסה מעכב, שהוא כח המכריח. וזהו בעצמו שהזכיר זאת בתפלתו לפני השם ותברך בזה הגביר כח המושף מאחר שמעיד בפיו שכל המונעים והמסיתים הם בחינת כח המכריח ואין זה שלי כ"ל. וכי רצון שלי הוא רק לעשות רצונך, שהוא בחינת כח המושף, בזה מבגדים כח המושף שיפעל פעלתו אפי על-פי שיש כח המכריח, אדרבה, על-ידי זה דיקא וזהו נגמר האמנות הנפלאות גדולות ונוראות בבחינת "נגד כל עמך אעשה נפלאות וכו'", "נגד" דיקא, הינו על-ידי בחינת "נגד כל עמך" שהם בחינת המתנגדים אל האמת, שהם בחינת כח המכריח, שהם מונעים בדבוריהם ומעשיהם מנקדת האמת, על-ידי זה דיקא אעשה נפלאות אשר לא נבראו וכו' כי נורא הוא אשר אני עשה עמך, כי בודאי וראו אחר כך נוראות נפלאות כשיגמר

השם ותברך את פעולתו על-ידי זה דיקא כנ"ל. וזה בחינת מה רב טובך וכו' פעלת לחוסים כך נגד בני אדם, "נגד" דיקא כנ"ל, שעל-ידי זה דיקא פעלת רב טוב הצפון וכו' שהוא נפלאות האמנות הנ"ל, שהם בחינת נפלאות השם ותברך שהם קבול השכר של כל הצדיקים והקשרים שכלם נגמרו ונעשו דיקא על-ידי שהיה התנגדות בזה שהוא בחינת כח המכריח נגד כח המושף וכו' נ"ל. וזה בחינת גדל מעלת הרצון והכסופין בעצמן אל הקדשה, (כמבאר בדבריו ו"ל הרבה כחה). כי עקר התנגדות כח המושף הוא על-ידי הרצון והכסופין כנ"ל, בחינת משכני אחרך גרועה. לשון רצון, שכשהוא נמשך ברצונו אל האמת להשם ותברך ולצדיקי אמת או מתגבר שרש כח המושף דלעלא שהוא בחינת משכני וכו' נ"ל:

ז כי הכל נברא בשביל האדם כדי שהאדם יגביה הכל ומשך הכל לשרשו העליון שהוא הבורא היחיד הקדמון ותברך ויתעלה, דהינו על-ידי שהאדם משמש עם הדבר לצרפו, על-ידי זה מגביה הדבר לשרשו אם הוא צדיק שפגותו בכל הדברים שעושה לשמו ותברך לכו. אבל אין שום דבר נגמר בשלמות כי אם על-ידי מעשי האדם, כי כך ברא השם ותברך כל הדברים שהאדם יגמר הכל, כמו שכתוב: אשר ברא אלקים לעשות. כמו שאמרו רבותינו ו"ל, החסום צדיקין למחן וכו' (כמבאר בקדוש אחר). והם כלל כל המלאכות שהאדם עושה וכלם

חס ושלום מכת המושף האמתי לגמרי על-ידי תאוותיהם ומדותיהם ומעשיהם ודבוריהם הרעים והפגומים, על-יפן הוא מלחמה גדולה להאדם בזה העולם, כי הכל פאשר לכל נברא רק בשביל מלחמה זאת של הפעל בחירה.

וזה בחינת חטא אדם הראשון שעל-ידי זה נפגמו כל הדברים ואז נגור, בועת אפך תאכל לחם עד שובך אל הארמה, שהם כל הל"ט מלאכות שבהם אחיזת זהמת הנחש בפומא. כי מקדם לא היו צריכין כל כך מלאכות ומעט דמעט שהיו צריכים היו בופוך גדול, אבל עתה וכו', וכל הדורות עוסקין בתקון זה, אבל בלם יש להם בחירה והרבה הרבה לא די שאין מתקנין אף גם מקלקלין יותר, על-יפן העקר הם צדיקי הדור המבחרים שיש להם כח המושף נפלא מאד מאד שיכול להתגבר על כל מיני פחות המבחרים שבעולם עד שסוף כל סוף יתהפך הכל למטובה, כי דיקא על-ידי עצם רבוי הפחות המבחרים המתנגדים וכו', על-ידי זה דיקא יוגמר האמנות הנפלא של יוצר בראשית בבחינת כמו חלאים מעשי ידי אפון, שמחללין עד התהום. ומשם דיקא יעלה הכל ויגמר התקשות באמנות ובמלאכות נפלאות בחינת מעשי ידי אפון, כמו שדרשו רבותינו ז"ל. אבל לעת עתה המלחמה הזקה ונוראה מאד:

ח וזה בחינת החלוק שבין שבת יום טוב, כי כל עמל אדם לפיהו,

הם בבחינת כח המכריח שמכריח את הדבר ומשנה אותו מטבעו ומקומו הראשון, כגון החורש שמשנה האדמה ומזוין הרגבים והצורות ממקומם על-ידי החפירה והחרישה, וכן הזורע שלוקח הרעים ממקום שמנחים ומכריחם להפילם על הארץ וכן הקוצר וכו', אבל זה הכח המכריח הוא למטובה, כי פגנתו בשביל כח המושף שהוא האדם, שאצלו עקר כח המושף להשם יתברך כנ"ל, כי אי אפשר שישמשו הדבר לצורך האדם, שזה עקר תקון הדבר ועליתו לחור ולתמשך לשרשו, כי אם על-ידי שמכריחין אותו לתקנו על-ידי כל המלאכות שבני האדם עושין. כי החמים אי אפשר לאכל עד שקוצרין וטוחנין וכו'.

נמצא, שכל פחות המכריחין שבני אדם עוסקין בהם הכל למטובה בשביל כח המושף, כי בודאי אין אדם מכריח האבן להגיבה ממקומו להשליכו למעלה כי אם בשביל איהו פונה לצורך כגון או איהו מלאכה. והכל לצורך האדם ששם עקר כח המושף העליון, כי עקר כח המושף האמתי הוא לתמשך הכל להשם יתברך שבשביל זה נברא הכל אבל כל זה אם היה העולם מתנהג בראוי תמיד, אבל השם יתברך ברא הכל בשביל הבחירה. ועקר כח הבחירה על-ידי שני הפחות הנ"ל שנתן כח למעות עד שיש בני אדם שהם בחינת כח המכריח שרוצים להכריח להרחיק

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקנט

שעקר כל המלאכות בשביל אכילת האדם שהוא חיות האדם, שהוא באמת נפלאות הבורא ותברך שחיות האדם שנמשך ממקום גבה כזה, כי החיות הוא השכל שעל-ידי זה משיג ויודע ממנו ותברך, כמו שכתוב: "החכמה תחיה" (בבא

שבת בבבא אר"י), וכל זה החיות אין נמשך ומתקיים באדם כי אם על-ידי האכילה, דיקא. ועל-כן רב הפרורים הם באכילה, כי עקר עלית הדברים לשרשם הוא על-ידי אכילת ישראל, בפרט הצדיקים, כי על-ידי האכילה מקבלים חיות ועוברים השם ותברך וממשיכים עצמן אליו ותברך שעל-ידי זה מגביהין הכל וממשיכין להשם ותברך, אבל האכילה צריך ברורים גדולים גם בגשמיות כנראה בחוש מפל שכן ברוחניות, וכל הפרורים, שהם המלאכות, בלם הם בבחינת כח המכריח פנ"ל, אבל הכל לטובה בשביל כח המושך וכו"ל. ועל-כן בשבת במלים כל המלאכות, כי אז אין ברור, כי אז אין שליטה לשום כח המכריח, כי אז שב וחזור הכל למקומו ושרשו במנוחה ושלוה, כי אז עלית כל העולמות לשרשן בבחינת שבת שלום שאין בו מחלקת ומלחמה בין כח המכריח לכח המושך, כי הכל שב למקומו ומנוחתו. ועל-כן אסור אז לעורר עוקרין דחל, כי בחל אפלו בשעושיין המלאכות בקדשה, אף על-פי-כן מאחר שיש בהם אחיות כח המכריח, על-כן יש שם מלחמה גדולה, ובשבת אסור לעורר כלל מלחמה זאת

שלא יתאחזו ביותר חס ושלום, והוא גם כן בחינת יום טוב ששנה לשבת ואסורים בו כל המלאכות, כמו שאמרו במשנה: "כל שחביבין עליו בשבת תביין עליו ביום טוב, אין בין שבת ליום טוב אלא אבל נפש בלבד".

כי ביום טוב היה שדיד המערכות כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים ואז נתפטר כל המכריח שהוא בחינת פרעה ומצרים שרצה לעכב ישראל בגלות בגשמיות ורוחניות, שזהו בחינת כלל המונעים והמתנגדים שבכל דור נגד הצדיק אמת שכלם מוכרחין להתפטר ולעזר להקדשה על-ידי רבוי האותות והמופתים וכו', שעל-ידי זה גם הוא נתן בידם זכחים ועולות וכל המצרים השאלים רכוש גדול וכו', שכל זה הוא בחינת שכל כח המכריח מתהפך לטובה פנ"ל וכו'. אבל מחמת שביום טוב היה הגאולה על-ידי הכרח ושריד המערכות, על-כן עדן יש בו קצת מלאכות, אבל בשבת הוא התגלות אלקות מתחלת הכריאה שברא העולם בששת הימים ושבת בשבת, שעל-ידי זה נמשך ידעת אלקותו בכל העולם שזה עקר מנוחתם ושבתתם. על-כן אז אסורים כל המלאכות, כי אז עולין לבחינת קדש בעצמו, (בבא שארית בבבא אר"י), הינו שאז נמשכים ועולין הכל עד למעלה למעלה. ועל-כן אז מנוחת שלוה וכו', אבל יום טוב הוא בחינת מוקרא קדש שממשיכין הקדש

מקומו, כי יש פח לצדיקים להמשיך אותו יתברך ולהרחיחו, בכיכול לשפן עמנו בבחינת מלך אסור ברהמים. ועל-כן אז יש עדון מלאכת אכל נפש שהוא לגלות הטעם שבהפואכל, כי הטעם הוא עקר החיות הנמשך ממנו יתברך, בבחינת טעמו וראו כי טוב ה', שכל הטעמים הם טוב ה'. ולזה הטעם צריכין ביום טוב עוד איזה מלאכה להמשיכו למטה, שזה בחינת מלאכת אכל נפש, אבל בשבת גם זה אסור, כי אז שבייתה לנמרי, כי כל העולמות מודבקין ועולין אז עד שכל הטוב מתגלה ממילא בלי שום עבדא ומלאכה כלל אפלו מלאכת אכל נפש להמשיך הטעם שהוא טוב שבמאכל:

ט וזהו בחינת החלוק שבין גאולה ראשונה לגאולה אחרונה, כי גאולה הראשונה היתה בבחינת הברכה על-ידי רבוי האותות וכו' שאז נתקדשו כל הימים טובים שהם זכר ליציאת מצרים, אבל גאולה האחרונה הוא בבחינת שבת שלום. שמישיח יבבש העולם בלי מלחמה כלל, רק על-ידי גדל הדעת שנגלה בעולם כמו שכתוב: "לפניו יכרעו ציים ואיביו עפר ולחכו וכו'". וכתוב: כי לא בחפזון תצאו. וכמו שכתוב בזהר: בגלותא קדמאה וכו' ובגלותא בתראה בקנה דילך דאיהו קלמוס בקע ימא דאורייתא. ועל-כן כל המועדים בטלים לעתיד. וכמו שכתוב: ולא יאמר עוד חי ה' וכו':

י אבל שבת ויום טוב צריכין זה לזה, כי אם לא היו האותות וכו' שעל-ידי

זה קדשת יום טוב לא היו יודעים משבת כלל. ואם לא היה קדשת שבת לא היה אפשר לגלות אלקותו יתברך ביציאת מצרים, כי עקר המופתים של יציאת מצרים היה בכח שבת שקביעא וקומא, שזהו בחינת שבת הגדול שקדם פסח. וכן גאולה האחרונה אי אפשר כי אם על-ידי שיהיה מקדם גאולה הראשונה ואלמלא הכח של גאולה האחרונה לא היתה גאולה הראשונה, בבחינת "קצן בא הקצן" (בטו שמכאן במקום אחר). ועל-כן ביום טוב צריכין לעלות לבית המקדש לקבל הקדשה שם, אבל בשבת אין צורך, כי שבת הוא בבחינת הצדיקים הגדולים ביותר שנאמר עליהם: "יכרה היא מפנינים" – מלפני ולפנים. כי כל קדשת הבית המקדש לפני ולפנים הכל מהם, כי הם בבחינת הסתלקות משה שנסתלק ברעוא דרעיון, ששם עקר המישיבת הכח המושך דכל רעותין תקועין תמן, שזה עקר קדשת שבת, שזה בחינת קדשת מישיח שהוא משה בעצמו שיגמר אז בגאולה האחרונה מה שהתחיל אז בגאולה הראשונה. כי שניהם צריכים זה לזה, בבחינת: עד יעבר – עד יעבר וכו', ודרשו רבותינו ז"ל, על גאולה הראשונה ועל גאולה האחרונה. שאז בשירת הים בשעת קריעת ים סוף, שהוא גמר יציאת מצרים, התנבא על הסוף הגאולה האחרונה שאין אתריה גלות, כי שניהם תלויים זה בזה כנ"ל:

יא וזה בחינת שלש שבועות של בין המצרים שמתאבלין בהם על

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקלא

הרפן בית המקדש שאז היה בעוונותינו הרבים עקר התגברות כח המכריחים שהם העובדי פוכבים שעמדו עלינו והחריבו הבית המקדש ששם עקר כח המושד והכריחו את ישראל בגלות בגשמיית ורוחנית וכל זה נמשך מחטא העגל ומחטאינו שבכל הדורות, ועל-כן יושבין אז על העפר בפרט בתשעה באב שאז עקר הרפן שיושבין על העפר. כי אנו מכירין שפלותנו שירדנו עד עפר בכחינת כי שחה לעפר נפשינו וכו', וזה בעצמו הוא תקנתנו, כי עפר הוא בחינת כח המושד כג"ל, וזה בחינת התנערי מעפר קומי וכו', 'מעפר' דיקא, שעל-די בחינת עפר, שהוא בחינת כח המושד, על-די זה תקום ויתבטל כח המכריח שהם קושרים אותנו בגלות. וזהו בחינת התפתחי מוסרי צאריך וכו', 'מוסרי' דיקא, בחינת כח המכריח שרוצה לקשר במוסרות וקשרים וכו', רחמנא לצלן, כי באמת געת התקון אין צריכין לישב על העפר ממש כדי להגביר כח המושד, כי הצדיקים הם עניים באמת ומשמים עצמם בעפר, אף-על-פי שאינם יושבים על העפר ממש, כי הצדיקים הם למעלה מהעפר, למעלה מכח המושד שבעפר, כי כל כח המושד שבעפר הכל נמשך מלמעלה מנשמת ישראל שהם עקר כח המושד שהכל נברא בשבילם. וזה הכח המושד שבעפר מאחר שנמשך למטה לזה העולם נתערב בו טוב ורע, כי כל התאוות והמדות נמשך מהעפר שהוא

הארבע יסודות שממם כל התאוות, כי עפר מאנא דכלא, כי בזה העולם הכל נתערב ונתבלבל, כי אפלו בגשמיית באמנות הכלים מי שאינו בקי היטב בהאמנות אינו יודע איזהו כח המושד ואיזהו כח המכריח, כי גם כח המכריח נעשה כח המושד, כי עושין אותו באמנות שיהיה לו כח למשך להפך עד שזה מושד לכאן וזה מושד לכאן וזה לכאן עד שאין יודעין איזהו כח המכריח ואיזהו כח המושד. ועל-די זה דיקא נגמר אמנות הכלים הגדולים הנפלאים פידוע לבקואים בהם, מפל שפן וכל שפן בענין כלל האדם שהוא איש הישראלי שבשבילו נברא הכל כדי שיגביה ומשיך הכל לשרשו העליון ביתר שאת וכו' שכל העולמות תלויים בזה. וכלם תלויים וקשורים זה בזה וזה בזה באמנות נפלא של יוצר בראשית, וברא הכל בשביל הבחירה, שעיקר הבחירה על ידי שיש בהאדם בחינת כח המושד וכח המכריח וזה מושד לכאן וזה מושד לכאן וכו', ומגודל כח הבחירה שהיא דיקא על ידי שמעלימין האמת, על כן קשה לעמוד על הדבר לידע מי הוא בחינת כח המושד ודיקדשה וכו' להפך וכו' ומשם כל הבחירה:

על-כן העקר שאריך האדם לבלול את עצמו בכל פעם ולזכר שהוא עפר, כי יסודו מעפר וסופו לעפר. ויבטל עצמו בתכלית לבחינת כח המושד האמתי ודקדשה שהוא להמשיך עצמו

לְשָׂרְשׁוֹ הַעֲלִיזוּ. וְאִף־עַל־פִּיבֶן יַדֵּעַ שְׁפִלוֹתוֹ עַד עֵפֶר, בְּבַחֲנֵית בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֵׁם וְכוּ'. וְזוֹ בַּחֲנֵית "הַקִּיצוּ וְרַנְנֵנוּ שְׂכְנֵי עֵפֶר" - מִי שֶׁנִּשְׁעֵשָׂה שָׂכֵן לְעֵפֶר בַּחַיִּי דִּיקָא, שְׂאֵפְלוֹ בְּגֵדֵל הַחַיִּית שֶׁהוּא חַי חַיִּים אֲמַתִּים בְּהַשְׁגוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁזֶה עֵפֶר הַחַיִּים, הֵיךְ שָׂכֵן לְעֵפֶר, כִּי בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ הָיָה עֵנּוּ בִּיחֻר. וְזֶה עֵפֶר הַעֲנָה הָאֲמַתִּית, אֲבָל עֲתָה בְּעַת הַחֲרָבָן צָרִיכִין לְהַשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ עַל הָעֵפֶר מִמֶּשֶׁ לְהַכִּיר שְׁפִלוֹתָנוּ עַל־יְדֵי זֶה לִידַע שְׂאֵנוּ מִנְּחִים עַד עֵפֶר מִמֶּשֶׁ, כִּי כָּל הַתְּאוֹת שְׂבָאוֹן מִגִּשְׁמִיית הָעֵפֶר מוֹשְׁלִים עֲדוּן. עַל כָּל פְּנִים אֲנוּ מְחַבְּבִים לִידַע שְׂאֵין מוֹגֵעַ לָנוּ כְּבוֹד וְאֲנוּ מְחַבְּבִים לְהַשְׁפִּיל עֲצָמָנוּ בְּעֵפֶר מִמֶּשֶׁ בְּבַחֲנֵית יִתֵּן בְּעֵפֶר פִּיהוּ אוֹיֵל יֵשׁ הַקְּנוּ:

וְאִזּוֹ אֲנוּ מִגְּבִירִים עַל־יְדֵי זֶה כֹּחַ הַמוֹשֵׁף שֶׁהוּא בַּחֲנֵית עֵפֶר, וְעַל־יְדֵי זֶה יִקָּים "הַתְּנַעֲרִי מִעֵפֶר קוֹמִי וְכוּ" כְּנִל. וְזֶה שְׂמִפְטִירִין בְּשֶׁבֶת נַחְמוּ, "קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר וְכוּ" כִּל גִּיא יִנְשֵׂא וְכֵל הַר וְנִבְעָה יִשְׁפְּלוּ וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר וְכוּ". כִּי אֲנוּ מוֹדִיעִים שְׂעֵקֶר הַכֹּחַ הַמוֹשֵׁף שֶׁבְּעֵפֶר הַכֹּחַ מִהַצְדִּיקִים שֶׁהֵם עֵפֶר כֹּחַ הַמוֹשֵׁף. וְעַל־כֵּן הֵם יְכוֹלִין לִשְׁנוֹת הָעֵפֶר בְּעֲצָמָה מִטְּבֵעָה כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ בְּרַבּוֹי הַמּוֹפְתִים שֶׁנִּשְׁעֵשָׂה מִשָּׂה שֶׁהַפֶּד יִבְשָׂה לְמִים וּמִים לִבְשָׂה בְּקִרְיעַת יַם סוּף וּבַהֲכָאֵת הַצּוּר, וְכֵן לְעֵתִיד יִרְאוּ נִפְלְאוֹת ה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְנִבְקַע חֲצִי הָעֵרִי מִחֲצִיו וְכוּ". שִׁירָאוּ שִׁמֵּשׁ כֹּחַ לְהַצְדִּיקִים לִשְׁנוֹת הָעֵפֶר בְּעֲצָמָה מִטְּבֵעָה

לְמִקּוֹר הַחַיִּים לְהַבְרִיא תְּחִיד וְתַבְרִד וְיִתְעַלֶּה. וְיַדַּע שֶׁכָּל הַתְּאוֹת וְהַבְּלוֹלִים בְּכֹחַ הֵם בַּחֲנֵית כֹּחַ הַמְּכַרְחִים, אִף־עַל־פִּי שְׂמִדְמִין עֲצָמוֹ לְכֹחַ הַמוֹשֵׁף, כִּי הָאָדָם בְּמִבְּעוֹ גִּשְׁמֵף תְּחִיד אַחַר כָּל הַתְּאוֹת, אֲבָל הָאֲמַת יוֹדַע כֹּחַ אִישׁ יִשְׂרָאֵל שְׂאֵין זֶה כֹּחַ הַמוֹשֵׁף הָאֲמַתִּי וְלֹא בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם רַק מִעֲצָם גִּשְׁמִיית הָאָדָם וּמְרַבִּי הַעֲוֹנוֹת נִתְּהַפֵּךְ אֲצֵלוֹ עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁזֶהוּ כֹּחַ הַמוֹשֵׁף. וְצָרִיד לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְשִׁבֵר זֶה הַכֹּחַ וְלִמְשֹׁף עֲצָמוֹ אֶל הָאֲמַת, אֲשֶׁר בְּאֲמַת שֵׁם עֵפֶר כֹּחַ הַמוֹשֵׁף. וְכִשְׂרִיגִיל עֲצָמוֹ בְּזוֹה, שֶׁזֶהוּ בַּחֲנֵית רְצוֹן שֶׁהוֹזִיר רַבְּנוֹ ז"ל מֵאֵד, דְּהֵינּוּ שְׂאִיד שֶׁהוּא יִתְנַבֵּר תְּחִיד בְּרַצּוֹנוֹת וְכַסּוּפִין חֻקִּים לְמִשְׁךְ עֲצָמוֹ לְשָׂרְשׁוֹ, בְּרֵדָא יִתְגַּלֶּה לוֹ הָאֲמַת וְיַדַּע הֵיכֵן כֹּחַ הַמוֹשֵׁף הָאֲמַתִּי שְׂיִוֵּב לְמִשְׁכּוֹ לְשָׂרְשׁוֹ וּמְקוֹרוֹ שֶׁנִּחְצְבָה נִשְׁמָתוֹ מִשָּׂם. וְהָעֵקֶר הוּא שְׁפִלוֹת, וְשִׁלָּא יִהְיֶה רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, כִּי מֵאַחַר שְׂרִיטָה שֶׁהַתְּאוֹת מִתְּנַבְּרִים עֲלָיו כֹּחַ רְאוּי לוֹ שְׁעַל כָּל פְּנִים לֹא יִצָּה בְּכָבוֹד וְיַדַּע שְׁפִלוֹתוֹ בְּאֲמַת, כִּי שְׂרֵשׁ הַכֹּחַ הוּא כְּבוֹד הַשֵּׁם וְתַבְרִד שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַבְּרִיאָה. וְשֵׁם עֵפֶר כֹּחַ הַמוֹשֵׁף (כְּמוֹכָן בְּהַתְּרַחֵת ת"ל). וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר שְׂכִיבֵל כְּבוֹדוֹ נִגְדַּר כְּבוֹד הַשֵּׁם וְתַבְרִד וְיַדַּע שְׁפִלוֹתוֹ בְּאֲמַת וְיִשִּׁים עֲצָמוֹ בְּעֵפֶר, וְאִזּוֹ יִתְנַבֵּר כֹּחַ הַמוֹשֵׁף הָאֲמַתִּי, שֶׁהוּא בַּחֲנֵית עֵפֶר דְּקַדְשָׁה, לְמִשְׁךְ תְּחִיד אֶל הָאֲמַת. אֲבָל תְּחִיד אֵין צָרִיכִין לִישֵׁב עַל הָעֵפֶר מִמֶּשׁ בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי אֲדַרְבָּא, צָרִיכִין דִּיקָא לְהָרִים עֲצָמוֹ

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקלג

וְלַהֲנִיחַ הַיּוֹם וְלַהֲשִׁיבֵל הַיָּהָר וְלַעֲשׂוֹת
הַעֲקֹב לְמִישׁוֹר. שָׁפֵל זֶה מִזְרָה שָׁפֵל הַעֲפָר
וְכָל כַּח הַמוֹשֵׁד שֶׁבְתוֹכָהּ הַכֹּל מֵהַצְדִּיקִים
שֶׁהֵם עֹקֵר כַּח הַמוֹשֵׁד הָאִמְתִּי לְהַמְשִׁיד
הַכֹּל לְשָׂרְשׁוֹ הַעֲלִיּוֹן, וְגַם כֹּל גֵּיא יִנְשֵׂא,
מִרְמֵז עַל מַעֲלַת הָעֲנָנָה וְהַשְּׁפִלוּת, שֶׁהוּא
בְּחִינַת מָאֵן דְּהוּא וְעִיר הוּא רַב וְכוּ',
בְּחִינַת מִשְׁפִּיל גַּאִים וּמְנַבִּיחַ שְׁפָלִים,
שֶׁהַמְּנַבִּיחַ וְהַשְּׁפָלִים בְּאִמְתּוֹת כְּמוֹ הַיָּאִ, 'יִנְשֵׂא',
וְהַגְּבוּהִים בְּעֵינֵיהֶם כְּמוֹ הַר
וְגִבְעָה 'יִשְׁפֹּלוּ', שְׁעַל־יָדֵי זֶה עֹקֵר
הַתְּנַבְּרוּת כַּח הַמוֹשֵׁד עַל־יָדֵי בְּטוּל הַנְּאוֹת
וְהַכְּבוֹד רַק לִידַע שְׁפִלוּתוֹ בְּאִמְתּוֹ וְכוּ' ל'.
זֶה שֶׁנִּסְמָךְ אַחֵר כֶּדֶ, וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְכוּ'.
שְׁזֵה עֹקֵר בְּחִינַת כַּח הַמוֹשֵׁד הָאִמְתִּי
שֶׁהוּא כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ
הַכֹּל שֶׁבִשְׁבִּילוֹ נִבְרָא הַכֹּל כְּכֹל. וְכֵן דָּרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ וְז' עַל פְּסוּק: "כֹּל גֵּיא יִנְשֵׂא"
לְעִנְיַן עֲנֻה וְשְׁפִלוּת. וְעַל־כֵּן הֵם שְׁלֵשָׁה
שָׁבוּעוֹת שֵׁשׁ בְּהֵם שְׁלֹשׁ שָׁבָתִים שֶׁהֵם
כְּנֻגַד שְׁלֵשָׁה רִגְלִים שֶׁפָּגְמוּ בְּהֵם, שֶׁעֹקֵר
הַתְּקוּן עַל־יָדֵי בְּחִינַת שָׁבָת, שֶׁהִיא בְּחִינַת
גְּאֻלָּה הַאֲחֻרֹּנָה וְכוּ' ל'. וְעַל־כֵּן קוֹרֵין אֹז
פְּרַשַׁת פְּנִיחַ שֶׁתּוֹב בּוֹ שָׁבָת וְכֹל הַיָּמִים
טוֹבִים, כִּי עֲכָשׁוּ אֲנֹן מִמְּשִׁיבֵי עַל־יָדֵי
הַשְּׁלֹשׁ שָׁבָתִים הַתְּנַבְּלוּת קִדְשַׁת הַשְּׁלֹשׁ
רִגְלִים שֶׁבְּהֵם הַתְּנַבְּרוּת כַּח הַמוֹשֵׁד עַל
כַּח הַמְּכַרִּיחַ, כִּי הַגְּאֻלָּה הַאֲחֻרֹּנָה שְׁאֲנֹ
מְצַפִּים הוּא בְּבְחִינַת שָׁבָת וְכוּ'. וְכֵמו
שֶׁתּוֹב: "וְלֹא יֵאמֵר עוֹד" וְכוּ':

יב וְכֵן כֹּל הַתְּפִירָה שֶׁל שָׁבָת נִחְמו
מִדְּבַרְתָּ מִגְּנוּת הָעֲבוּדָה זֶרֶה

וּמְגִדְלַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּרָא הַכֹּל. וְהַכֹּל
בְּרִשׁוֹתָו וּרְצוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת כְּהַפְּצוֹ וְכֹלֵם
יִתְבַּמְּלוּ נְגִדוֹ, כִּי כַח הַמְּכַרִּיחַ מֵהֵרָה יִכְרַע
וְיִפֹּל, וְזֶהוּ, "הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ וְכוּ'
הַנּוֹתֵן רוּזִיִּים לְאֵין וְכוּ' אִף כֹּל נִטְעוּ אִף
כֹּל זָרְעוּ אִף כֹּל שְׂרֵשׁ בְּאָרֶץ גִּזְעִים וְכוּ'".
כִּי עֹקֵר כַּח הַגְּדֵל וְהַצּוּמָח הוּא עַל־יָדֵי כַּח
הַמוֹשֵׁד שֶׁנִּמְשָׁד מִהַעֲפָר לְכֹל הַזְּרַעִים
שֶׁיִּמְשְׁכוּ חַיִּיתֵם וְיִגְדְּלוּ. אֲבָל הַפְּסוּק מוֹדִיעַ
שָׁפֵל כַּח הַמוֹשֵׁד לְהַמְשִׁיד חַיִּית הוּא רַק
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יָדֵי שֶׁמְגִדְלִין כְּבוֹד ה'
שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַכֹּל, אֲבָל מִי שֶׁחָפֵץ בְּכְבוֹד
עֲצֻמוֹ וּבְשִׂרְרָה וְהַתְּנַשְׂאוֹת, הַכֹּל כְּטוּל
וּמְכַמֵּל בְּבְחִינַת הַנּוֹתֵן רוּזִיִּים לְאֵין וְכוּ' אִף
כֹּל נִטְעוּ וְכוּ' אִף כֹּל שְׂרֵשׁ בְּאָרֶץ גִּזְעִים
דִּיקָא, כִּי אֵין לָהֶם שְׂרֵשׁ בְּבְחִינַת כַּח
הַמוֹשֵׁד שֶׁהוּא הָאָרֶץ, מֵאַחַר שֶׁכְּבוֹדֵם
וְשִׂרְרוּתָם הוּא נִגְדֵי כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
שֵׁשִׁים עֹקֵר כַּח הַמוֹשֵׁד כְּכֹל ל':

יג כִּי עֹקֵר הוּא כַּח הַמוֹשֵׁד וְהוּא שְׂרֵשׁ
הַכֹּל שֶׁהוּא כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּכֹל. וְזֶה עֹקֵר בְּחִינַת עֹפָר וְאָרֶץ דִּקְדֻשָּׁה,
עֹפָר שֶׁל נְקֻדַת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שֵׁשִׁים עֹקֵר
כַּח הַמוֹשֵׁד. וְזֶה בְּחִינַת מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ וְהָאָרֶץ הַאִירָה מְכַבְּדוֹ וְהָאָרֶץ דִּיקָא
וְכוּ' כְּכֹל ל'. וְעֹקֵר כְּבוֹד ה' הוּא בְּבִית
הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב: "וְכְבוֹד ה' מֵלֵא אֵת
הַבַּיִת". עַל־כֵּן שֵׁם עֹקֵר כַּח הַמוֹשֵׁד. וְזֶה
עֹקֵר הַגְּלוּת שֶׁהַתְּנַבְּרַת כַּח הַמְּכַרִּיחַ
כְּמֵאֵינוּ וְנָלוּ אוֹתֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְחַקְנוּ
מֵעַל אֲדָמָתָנוּ אֲדָמַת הַקִּדְשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וִירוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ, וּבְכַרְטַת נְקֻדַת

האָבן שְׁתִּיהַ שְׁשֵׁם עֵקֶר כַּח הַמּוֹשֵׁף כּו"ל.
 וְהֵם הַתְּגַבְרוּ לְהִרְחִיק אוֹתָנוּ מִשֵּׁם. וְזֶה
 עֵקֶר כַּח הַמְּכַרִּים שֶׁמִּזְנוּ כָּל חֶרֶבַן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָעֵקֶר לְהִרְחִיק אוֹתָנוּ מִעַפְר
 הַתְּנִי"ש הַנִּ"ל שֶׁהוּא עֵקֶר כַּח הַמּוֹשֵׁף.
 עַל־כֵּן אֵנוּ צְרִיכִין לְכַפֵּל עֲצֻמְנוּ לִידַע
 שֶׁפְּלוֹתָנוּ עַל כָּל פְּנִיּוֹם. וְזֶה עַל־יְדֵי
 שְׂוִיָּשִׁיבִים עַל הָעֵפֶר כּו"ל וּמִתְאַבְּלִין,
 וּבֹכִין עַל חֶרֶבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עַל
 הַתְּגַבְרוֹת כַּח הַמְּכַרִּים נֶגֶד כַּח הַמּוֹשֵׁף, כִּי
 הַבְּכִיָּה בְּכַחֲנֵת עֵפֶר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: עֵפֶר
 קָר וַיִּבֶשׂ אוֹף מַחֹל וְכו'. וּמִשֵּׁם הַבְּכִיָּה
 וְהַדְּמָעוֹת, (כְּמוֹן דְּבַר רַבֵּנוּ וְלִי כְּמֵאמַר בְּקִרְבִּי וְכו')
 כְּסִימֵן (ל) וְזֶה הַבְּכִיָּה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוֹל לְמִשְׁךָ,
 כִּי עַל־יְדֵי הַבְּכִיָּה יְכוּלִין לְעוֹרֵר רִצּוֹן
 הָאָדָם לְמִשְׁכּוֹ לְרִצּוֹנוֹ, וְכֵן לְמַעֲלָה עַל־יְדֵי
 הַבְּכִיָּה יְכוּלִין לְעוֹרֵר וְלְהַמְשִׁיךְ רִצּוֹן הַשֵּׁם
 יִתְבַּרְךָ שִׁתְּיָהּ כְּרִצּוֹנָנוּ, וְעַל־כֵּן עִשׂוּ אַף
 שְׁלֵא הָיָה יָכוֹל לְפַעַל אֶצְל אָבִיו שֶׁיִּכְרַד
 אוֹתוֹ, וְכָל הַמַּעֲנוֹת שֶׁמַּעֲנֵן לֹא הוֹעִילוּ
 מֵאַחַר שֶׁכָּבַד בְּרַךְ לַעֲקֵב, אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׂאָ
 קוֹלוֹ וַיִּכְרַךְ, הַכְרִיחַ אֶת יִצְחָק עַד שֶׁמִּשְׁכּוֹ
 לְרִצּוֹנוֹ עַד שֶׁכָּרְכוּ, וּמִשֵּׁם כָּל צְרוּת יִשְׂרָאֵל
 וְכָל חֶרֶבַן פְּמוּבָא. אֲבָל בְּאֵמֶת כָּל זֶה
 הוּא בְּחִינַת כַּח הַמְּכַרִּים, כִּי כָּל כַּחוֹת
 הַמּוֹשְׁבִים שְׂאִינִם לְעֵצֶם הַשְׂרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן –
 לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, אֵינֶם כַּח הַמּוֹשֵׁף כִּלְכֵּל כִּי
 אִם בְּחִינַת כַּח הַמְּכַרִּים שֶׁמִּהֲרָה יִתְכַפֵּל
 כּו"ל. כִּי עֵקֶר כַּח הַמּוֹשֵׁף הוּא דְמָעוֹת
 וּבְכִיָּה שֶׁל שְׂמִחָה, בְּחִינַת בְּשִׂמְךָ יִגְלִיזוּן
 כָּל הַיּוֹם, שֶׁמִּמֶּחֶמֶת גְּדֹל הַדְּבָקוֹת
 וְהַתְּמַשְׁכָּה לְשִׂרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן זוֹלָגִין עֵינָיו

דְמָעוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בְּרַבֵּי עֲקִיבָא כְּשֶׁהָיָה
 עוֹסֵק בְּשִׂיר הַשִּׁירִים, אֲבָל מִחֲמַת שֶׁכָּבַד
 הַתְּגַבְרוּ כַּח הַמְּכַרִּים עַל־יְדֵי דְמָעוֹת שֶׁל
 עִשׂוּ, עַל־כֵּן אֵנוּ צְרִיכִין לַיִּשָּׁב עַל הָעֵפֶר
 וְלִכְבוֹת עַל חֶרֶבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְהַמְתִּיק
 הַדִּין בְּשִׂרְשׁוֹ, כִּי הַדְּמָעוֹת הֵם בְּחִינַת עֵפֶר
 שֶׁבְּשִׂרְשׁוֹ הוּא בְּחִינַת כַּח הַמּוֹשֵׁף הָעֲלִיּוֹן,
 אֵד לְמִטָּה נֶאֱחָז בּוֹ כַּח הַמּוֹשֵׁף לְכָל
 הַתְּאֻוֹת וְכו', שֶׁהוּא בְּאֵמֶת בְּחִינַת כַּח
 הַמְּכַרִּים. אֲבָל מֵאַחַר שֶׁאֵנוּ יוֹשְׁבִין עַל
 עֵפֶר מִחֲמַת שְׁפִלוֹת וְאִבְלוֹת עַל חֶרֶבַן
 וּבֹכִין עַל חֶרֶבַן. נִמְצָא, שֶׁאֵנוּ מוֹשְׁכִין
 עֲצֻמְנוּ לְשִׂרְשֵׁנוּ הָעֲלִיּוֹן עַל־יְדֵי הַדְּמָעוֹת
 וְעַל־יְדֵי הַיִּשְׁבִּיבָה עַל הָעֵפֶר, דִּהְיֵנוּ שֶׁאֵנוּ
 מִתְנַעְנְעִין וּבֹכִין וּמוֹשְׁכִין עֲצֻמְנוּ לְעַפְר
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעַל כָּל זֶה אֵנוּ צוֹעֲקִין
 וּבֹכִין וְאֵנוּ נוֹתְנִין בְּעֵפֶר פִּינּוּ מִתִּי מִתִּי
 יִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִשְׁוֵב לְאַדְמַת עֵפֶר
 קָרֵשׁ שְׁלֵנוּ. בְּזֶה אֵנוּ מְמַתִּיקִין וּמְבַטְּלִין כַּח
 הַמְּכַרִּים וּמְגַבְרִין כַּח הַמּוֹשֵׁף הָאֱמִתִּי
 וְכו"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּנַעֲרֵי מִעַפְר קוּמֵי,
 'מַעֲפָר' דִּיקָא:

הַלְבוֹת יוֹם טוֹב מִהַדְרָא בְּתֵרָא

יֵד וְזֶהוּ בְּחִינַת הַחֲלוּק שְׁבִין שְׁבַת יוֹם
 טוֹב, שֶׁהוּא רַק בְּמִלְאֲכַת אֲכָל
 נִפְשׁ. כִּי שֶׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה שְׁבִיבָה בְּרָא
 הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כָּל הַבְּרִיאָה הֵם בְּכַחֲנֵת כַּח
 הַמְּכַרִּים נֶגֶד שְׁבַת קָרֵשׁ שְׁבִי שְׁבַת מִפְּל
 מִלְאֲכָתוֹ, שֶׁאֵין הוּא רַק אֶהְבֶּה וְרִצּוֹן
 וְהַשְׂתַּוְקָאוֹת אֵל הַשְׂרֵשׁ לְהַבְּלֵל בְּאוֹר הָאֵין
 סוּף, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כַּח הַמּוֹשֵׁף הָאֱמִתִּי

לקוטי הַלְכוּת

הַלְכוּת יום טוב ה

אֵרַח חַיִּים תְּקַלָּה

הַעֲלִיזוּ, כִּי כָל הַבְּרִיאָה שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל
 הוּא בְּבַחֲנֵת פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ שֶׁהַכְּרִיחַ, כְּבִכּוּל,
 אֵת חַיֵּית אֱלֻקוֹתוֹ שֶׁיִּרְדּוּ לְמַטָּה
 לְתוֹךְ פֶּחַ דְּבַר וְדַבָּר שֶׁל הַבְּרִיאָה שֶׁיִּהְיֶה
 קָשׁוּר לְמַטָּה בְּעַל פְּרוּחַ כְּדֵי לְהַחֲיוֹת
 וּלְקַיֵּם אוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁבָּרָא. כִּי זֶה יְדוּעַ
 שְׁחִיזַת אֱלֻקוֹת שֶׁכָּבַל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם נִכְסַף
 וּמִשְׁתַּקַּק וּמוֹשֵׁד עֲצָמוֹ תְּמִיד לְשִׁרְשׁוֹ
 הַעֲלִיזוּ, רַק שֶׁבְּהַכְרַח וּבְגִזְרַת הַבּוֹרָא
 יִתְבַּרְךְ הוּא מְכַרְח לְהַיּוֹת קָשׁוּר בְּהַבְּרִיאָה
 בְּשִׁבְלֵי קַיִים הָעוֹלָם. נִמְצָא, שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה
 שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, הַכֹּל הוּא
 בְּחִינַת פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ, אָבֵל עֵקֶר פְּנוּת
 הַבְּרִיאָה הִיָּה בְּשִׁבְלֵי הַתְּכַלִּית, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שִׁבְתָּהּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא,
 שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵת פֶּחַ הַמּוֹשֵׁד, שְׁאוֹן חוֹזֵר
 וְעוֹלָה וְנִמְשָׁד וְשֵׁב הַכֹּל לְשִׁרְשׁוֹ כִּידוּעַ,
 הֵינּוּ בְּחִינַת הַנ"ל שֶׁכָּל הָאֲמִנוֹת הַנִּפְלְאוֹ
 שֶׁל יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁבָּרָא כָּל הַבְּרִיאָה
 בְּחֻמָּה וּבְמִלְאָכָה וּבְאֲמִנוֹת נִפְלֵא בְּזֶה,
 הַכֹּל הִיָּה בְּבַחֲנֵת פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ וְכֵחַ
 הַמּוֹשֵׁד הַנ"ל שֶׁצְּמִצֵּם עֲצָמוֹ, כְּבִכּוּל,
 וְהַכְּרִיחַ חַיֵּית הַעֲלִיזוֹן לִירֵד לְמַטָּה לְהַחֲיוֹת
 וּלְקַיֵּם כָּל הַדְּבָרִים שֶׁל הַבְּרִיאָה, שֶׁזֶהוּ
 בְּחִינַת פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ כַּנ"ל. אָבֵל הֵם
 בְּמַבְעֵם מוֹשְׁכִים עֲצָמָם לְשִׁרְשָׁם, כִּי כָּל
 דְּבַר מוֹשֵׁד עֲצָמוֹ לְשִׁרְשׁוֹ כִּידוּעַ. וְאוֹי
 עַל-יְדֵי שְׁנֵי הַכַּחוֹת הָאֵלוּ יִהְיֶה נִגְמָר
 הָאֲמִנוֹת הַנִּפְלְאוֹ שֶׁל יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּעַת
 הַתְּכַלִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁבְתָּהּ שְׁאוֹן יִהְיֶה
 נִגְמָר עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא, עַל-יְדֵי שֶׁהוּא שְׁנֵי
 הַכַּחוֹת הָאֵלוּ, עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יִהְיֶה נִגְמָר

116
117

תְּקוּנִים נִפְלְאוֹים וְעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים וְכָל
 הָעוֹלָמוֹת הַיְּפִים וְהַרְוֵהנִים שֶׁל הַצְּדִיקִים
 שֶׁהוּא קְבוֹל שֶׁכֵּרֵן לְעֵתִיד. כִּי זֶה יְדוּעַ
 שֶׁעֵקֶר הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם שֶׁהוּא
 הַבְּעַל בַּחֲרֵדָה. וְעֵקֶר הַבַּחֲרֵדָה הוּא בְּבַחֲנֵת
 פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ וְכֵחַ הַמּוֹשֵׁד, שֶׁכָּל תְּאוֹת
 הַגּוֹף הֵם בְּחִינַת כַּחוֹת הַמַּכְרִיחִים, כִּי
 הַחַיִּית שֶׁהוּא הַנְּשֻׁמָּה אֵינָה חַפְצָה בְּזֶה, כִּי
 רְצוֹן הַנְּשֻׁמָּה הוּא רַק לְהַמְשִׁיךְ לְשִׁרְשָׁהּ
 שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פֶּחַ הַמּוֹשֵׁד כַּנ"ל. אָבֵל
 מַכְרִיחִים אוֹתָהּ לְאָבֵל וּלְשִׁתוֹת וְכו',
 בְּשִׁבְלֵי קַיִים הַגּוֹף:

טו וְעֵקֶר הַבַּחֲרֵדָה הוּא בְּזֶה שֶׁצְּרִיד
 הָאָדָם תְּמִיד לְהַגְבִּיר פֶּחַ
 הַמּוֹשֵׁד עַל פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ וְיִזְכֵּר תְּמִיד
 תְּכַלִּיתוֹ וְיִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ לְשִׁרְשׁוֹ הַעֲלִיזוֹ,
 שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פֶּחַ הַמּוֹשֵׁד. וְאִפְלוּ מֵה
 שֶׁמְכַרְח לְעַסֵּק בְּעַסְקֵי זֶה הָעוֹלָם, כְּגוֹן
 לְאָבֵל וּלְשִׁתוֹת וְכו'. יִהְיֶה רַק מְחַמֵּת
 הַכְּרַח שֶׁמַּכְרִיחִין אוֹתוֹ לָזֶה נִגְד רְצוֹנוֹ, כִּי
 בּוֹדֵאֵי מְכַרְח הָאָדָם לְאָבֵל וְכו', כִּי רְצוֹנוֹ
 יִתְבַּרְךְ בְּקַיִים הָעוֹלָם. וְאוֹן כְּשִׁיתְּנֵהוּג כֵּד
 וְאוֹן יַעֲשֶׂה בּוֹדֵאֵי הַכֹּל עַל-פִּי הַתּוֹרָה, וְאוֹן
 יִהְיֶה עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא תְּקוּנִים נִפְלְאוֹים,
 עַל-יְדֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּחַ הַמַּכְרִיחַ וְכֵחַ הַמּוֹשֵׁד
 כַּנ"ל. וְכֵן כָּל הַמִּלְאָכוֹת שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה
 כְּכֹל יְמֵי הַחַל, בְּלֵם הֵם בְּבַחֲנֵת פֶּחַ
 הַמַּכְרִיחַ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ בָּרָא הַכֹּל
 שִׁיְדוּהָ נִגְמָר עַל-יְדֵי הָאָדָם דִּיקָא (כַּסְּבֵאֵי טוּה
 בְּקַיִים אַחֵר), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֻקִים
 לְעֵשׂוֹת". כִּי הַחַמְסִים צְרִיכִין לְטוֹחַן

למטה נגד רצונו ומכעו שהוא רק להמשיך למעלה כ"ל. אבל פגנת השם יתברך לזוכה פדי שעל-ידי זה דיקא יתיה נגמר האמנות הנפלא כ"ל. וכן צריך האדם לכוון בכל מעשיו ומלאכתו ועסקיו שיהיה כל פגנתו לשם שמים, כמו שכתוב: ככל דרךך דעהו. וכן אמרו רבותינו ז"ל, וכל מעשך יהיו לשם שמים. שיכוון בכל עסקיו ומלאכתו שמכוון לגמר הדרך שעל-ידי זה יחזור ומשך לשרשו בותר שאת כ"ל. ועקר כל המלאכות הם בשביל אכילת האדם שהוא עקר קיום האדם וחיותו, כמו שכתוב: "כל עמל אדם לפיהו". כי עקר החבור הגוף והנפש שהם בבחינת פח המכריח וכן המושך, עקר חבורם על-ידי האכילה. שעל-ידי אכילת האדם מכריח הגוף את החיות שהוא הנפש שמתקנים באדם, אבל צריך שתהיה פגנתו לשמים שמכריח הנפש לאכל ולהתקנים בגופו על-ידי זה. והכל בשביל שיזכה על-ידי פח האכילה להודות ולהלל לשמו יתברך ולעבד אותו יתברך פראוי, שעל-ידי זה יחזור ומשך לשרשו בותר שאת ויהיה נגמר פגנות הבריאה על-ידי זה דיקא, כי יהיו נגמרים עולמות ותקונים נפלאים ונוראים על-ידי זה דיקא כ"ל. נמצא, שכל עובדין דחל הם בבחינת פח המכריח. ונשפת הוא בבחינת פח המושך, כי אף-על-פי שכל המלאכות וכל עובדין דחל צריכים לקדשם שיהיה פגנתו בשביל פח המושך פדי שיוכל למשך לשרשו בותר שאת כ"ל, אף-על-

והתרמסין צריכין תקון וכו', כמו שאמרו במדרש. כי הכל נברא בשביל האדם ולא נברא שום דבר בשלמותו הנגמר שיהיה ראוי אל האדם. רק הכל צריך תקון וגמר על-ידי האדם וכ"ל. וזה בחינת כלל כל המלאכות שהאדם צריך לעשות. והכל פדי לגמר הדרך שיהיה ראוי אל האדם שבשבילו נברא הכל. וכשהאדם עושה הפעולה והמלאכה לגמר ולתקון איזה דבר של הבריאה, כזה הוא ממשך חיות חדש לאותו הדרך, כגון התרמסין קדם תקונים היה מעמם מר ולא היו ראויים לאדם, והאדם, על-ידי שמתקנם ומבשלם ממשך בהם מעמם הראוי. וזה הפעם נמשך מלמעלה מהשם יתברך שהוא שרש הכל, רק שברא השם יתברך התרמסין באופן זה שלא ימשך בהם מעמם הפגום עד שיעסק בהם האדם בתקונים ובשולם, שהוא דיקא ימשך בהם עקר חיותם שהוא מעמם הפגום. וכן בכל הדרגים שבעולם שבשנגמר על-ידי האדם נמשך בו חיות נוסף שגומר ומתקן הדרך בשלמותו. וזה החיות שמושך האדם מלמעלה לתוך הדרך שגמרו ומתקנו על-ידי אמנותו ומלאכתו, זה החיות שבשנגמשך למטה נמשך על-ידי בחינת פח המכריח. כמו שעקר החיות של הדרך בשנברא הוא בבחינת פח המכריח, כי בטבעו ורצונו להמשיך למעלה לשרשו כ"ל, כן זה החיות הנוסף שממשך האדם שהוא עקר גמר שלמותו נמשך רק בבחינת פח המכריח שמכריחין את החיות שימשך

לקוטי הלכות

הלכות יום טוב ה

ארה חיים תקלו

פירכן מאחר שהם בבחינת פח המכרית, נאָחו בהם הפטרא אַחרא בְּיַתְרֵי עַל־יְדֵי חמא אָדָם הַרְאִשׁוֹן, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים בְּרוּרִים גְּדוּלִים:

זו עַל־כֵּן בְּשֶׁבֶת אַסוּרִים כֹּל הַמְּלָאכּוֹת, כִּי בְּשֶׁבֶת אַסוּר לְעוֹרֵר בְּחִינַת כַּח הַמְּכַרִּית, כִּי אִז עַקֵּר הַתְּנַבְרוּת כַּח הַמּוֹשֵׁד, כִּי אִז נִמְשָׁכִים וְשָׂכִים הַכֹּל לְשָׂרְשׁוֹ וּמְנוּחָתָם וְכַ"ל. וְעַל־כֵּן אִז כֹּל הַמְּלָאכּוֹת בְּטָלִים, כִּי אִז עוֹלֵן עַד הַשָּׁרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כֹּל הַדְּבָרִים שֶׁל כֹּל הַבְּרִיאָה כְּלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קֹדֶשׁ, בְּחִינַת וְשִׁמְרַתָּם אֶת הַשֶּׁבֶת כִּי קֹדֶשׁ הִיא, אֲבָל בְּיוֹם טוֹב אַרְ-עַל־פִּי שָׁנָם אִז הוּא בְּחִינַת הַתְּנַבְרוּת כַּח הַמּוֹשֵׁד עַל כַּח הַמְּכַרִּית, כִּי כֹל הַיָּמִים טוֹבִים הֵם זָכֵר לְיִצְיַאת מִצְרַיִם שְׂאֵז הַכְּנִיעַ אֶת פְּרַעֲה וּמִצְרַיִם שֶׁתַּפְסוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת, שְׁנֵהוּ בְּחִינַת כַּח הַמְּכַרִּית וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוֹצִיאָנוּ מִשָּׁם לְהִבְיֵא אוֹתָנוּ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּדֵי שְׂנַבּוֹא אֶל הַכְּלִיטָנוּ וְשָׂרְשֵׁנוּ שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת כַּח הַמּוֹשֵׁד, וְעַל־כֵּן גַּם אִז בְּטָלִים כֹּל הַמְּלָאכּוֹת שֶׁהֵם בְּבִחִינַת כַּח הַמְּכַרִּית וְכַ"ל, אֲבָל בְּיוֹם טוֹב עֲדוֹן יֵשׁ אִיזָה בְּחִינַת כֹּלְחָמָה בֵּין כַּח הַמְּכַרִּית לְכַח הַמּוֹשֵׁד, כִּי שֶׁבֶת קְבִיעָא וּקְיָמָא מִתְחַלֵּת הַבְּרִיאָה שְׂאֵז יַחֲזוֹר כֹּל דְּבַר לְשָׂרְשׁוֹ כַּ"ל, אֲבָל יוֹם טוֹב כְּמֹדֶשׁ רַק עַל־יְדֵי יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שְׁגוּרָמִים לְהַגְבִּיר כַּח הַמּוֹשֵׁד עַל כַּח הַמְּכַרִּית שַׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִים לְיִצְיַת מַגְלּוֹת הַעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח

הַמְּכַרִּית, שַׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְקַדְּשׁוּ הַיָּמִים טוֹבִים, כִּי כַּח מַעֲשֵׂים הַטּוֹבִים שֶׁל אָבוֹת הָעוֹלָם שֶׁהַגְבִּירוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים כַּח הַמּוֹשֵׁד עַל כַּח הַמְּכַרִּית עַל־יְדֵי זֶה זָכִינוּ לְיִצְיַת מַגְלּוֹת מִצְרַיִם וּלְבַטֵּל כַּח הַמְּכַרִּית שְׁלָהֶם וְלַחֲזוֹר לְהַמּוֹשֵׁד עֲצֻמְנוּ לְשָׂרְשֵׁנוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְלָשׁוּב לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַתְּנַבְרוּת כַּח הַמּוֹשֵׁד. וְכֵן בְּכֹל דּוֹר צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְקַדֵּשׁ אֶת הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁשֶׁבִּיל זֶה מְבָרִיכִין בְּיוֹם טוֹב 'מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים, כִּי יוֹם טוֹב יִשְׂרָאֵל הוּא דְמְקַדֵּשׁא לְהוּ, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל. כִּי אִז בְּיוֹם טוֹב צְרִיכִין עֲדוֹן אֲתַעֲרוּתָא דְלִתְמָא לְהַגְבִּיר כַּח הַמּוֹשֵׁד עַל כַּח הַמְּכַרִּית. וּמַחֲמַת שְׂאֵז יֵשׁ עֲדוֹן אִיזָה בְּחִינַת מְלַחְמָה בֵּין כַּח הַמּוֹשֵׁד וְכַח הַמְּכַרִּית, רַק שֶׁכַּח קֹדֶשׁת יוֹם טוֹב מְגַבְרִים כַּח הַמּוֹשֵׁד בְּיַתְרֵי עַל כַּח הַמְּכַרִּית כַּ"ל. עַל־כֵּן יֵשׁ בְּיוֹם טוֹב אִיזָה מְלָאכּוֹת עֲדוֹן שֶׁהֵם מְלָאכּוֹת אֲכָל נֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "אֵד אֲשֶׁר יֵאבֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לְכֶם". כִּי אִז בְּיוֹם טוֹב צְרִיכִין עֲדוֹן לַעֲסֹק בְּמְלָאכּוֹת אֲכָל נֶפֶשׁ שֶׁהֵם הַמְּלָאכּוֹת שֶׁסְּמוּבִים לְגִמּוֹר הַמַּאֲכָל לְתַקּוֹן וְלְהַמּוֹשֵׁד הַטַּעַם לְתוֹכוֹ, כְּגוֹן לְאַפּוֹת וּלְבִשְׂלֵי, שְׁנֵה עַקֵּר מְלָאכּוֹת אֲכָל נֶפֶשׁ שֶׁמֹתֵר בְּיוֹם טוֹב. כִּי כֹל מְלָאכּוֹת הַרְחוּקִים מִן הָאֲכִילָה אַסוּרִים בְּיוֹם טוֹב כְּגוֹן חֲרִישָׁה וּזְרִיעָה וְאַפְיָה קְצִירָה וּמַחֲנִינָה לְצַרֵּךְ אוֹתוֹ הַיּוֹם אַסוּר בְּיוֹם טוֹב, רַק אֲפִיָה וּבִשּׁוֹל וְכוּצָא שֶׁהֵם סְמוּכִין בְּיַתְרֵי אֶל גְּמֹר תַּקּוֹן הַמַּאֲכָל הֵם

מתרים ביום טוב, כי כל מה שהמלאכה סמוכה לגמר המאכל היא סמוכה ביותר לכח המושד. כי עקר האכילה אף-על-פי שהיא בבחינת כח המקריח כנ"ל, אבל עקר תכליתה הוא בשביל כח המושד כדי שעל-ידי זה יודה ויהלל להשם והתברך ויחזיר וימושד לשרשו כנ"ל. וכל המלאכות שעושים שעושים בשביל האכילה שהיא קיום האדם, אף-על-פי שכלם בבחינת כח המקריח כנ"ל. אבל עקר תכליתם בשביל כח המושד כנ"ל כדי שיתנה נגמר הדבר כדי שאיכל האדם ויתקיים בעולם ויעבד השם והתברך וימושד עצמו וכל התלוי בו לשרשו שהוא בחינת כח המושד:

ורבנו ז"ל (בלקוטי תנא סימן ו) שבשעת האכילה יכולין לזכות להארת הרצון וכו', שהיה בחינת כח המושד הינו כנ"ל. ועל-יכן המלאכות שהם סמוכים לגמר המאכל, כגון אפיה ובשול, הם סמוכין ביותר לכח המושד. ועל-יכן הם מתרים ביום טוב, כי תקון וברור זה צריכין עדין גם ביום טוב, דהינו לתקן המאכל להמושד בו הפעם על-ידי אפיה ובשול, כי הפעם נמושד מטוב ה' כמו שכתוב: "טעמו וראו כי טוב ה'", וכמוכא. וזה צריכין עדין להמושד ביום טוב על דינו, כי איתא שביום טוב אין עולין עד תכלית השרש שהוא בחינת קדש רק הוא בבחינת מקרא קדש שקורין את הפדש

קי 171

וכו' (בבבאר פננות). נמצא, שאין יש עדין איה אחיזה לכח המקריח מאחר שצריכין עדין אז להקריח את חיות העליון בחינת קדש שירד למטה ממדרגתו. אף-על-פי שאינו צריך לירד כמו בחל מחמת שגם ביום טוב עולין העולמות למעלה גבה, אבל מאחר שאינם עולין עד השרש העליון כמו בשבת שהוא בחינת קדש רק שבחינת קדש צריך לירד קצת למטה. על-יכן יש אז עדין אחיזה קצת לבחינת כח המקריח רק שמגדל קדשת יום טוב מתגבר כח המושד על כח המקריח, אך מחמת שיש לו עדין אחיזה וצריכין קצת מלחמה להתגבר עליו על-יכן יש בו עדין איה מלאכות שהוא מלאכת אכל נפש, שהם המלאכות הסמוכים אל המאכל שהם בשביל להמושד טעם המאכל על-

זו וזה צריך שיכון האדם בכל מעשיו ומלאכתו שהכל בשביל התכלית שהוא לחזר ולמושד ולהכלל בשרשו, אבל כבר מבאר שבכל המלאכות נאחות הסמרא אחרא מחמא אדם הראשון וצריכין יגיעות וברורים גדולים. וכל מה שהמלאכה רחוקה ביותר מן התכלית שם צריכין ברור יותר, כי שם נאחות הסמרא אחרא ביותר מחמת שרחוקה ביותר מהתכלית, על-יכן מתגבר שם כח המקריח ביותר מחמת שרחוק הרבה עדין מבחינת כח המושד, כי עקר כח המושד מתגבר ביותר בשבא הדבר אל תכליתו, כגון בשאוכל האדם המאכל שאז מתגבר בחינת כח המושד, שהוא בחינת הטוב שבמאכל שעל-ידי זה חושק ונכסף האדם לשרשו וזהו מה שכתב אדוננו מורנו

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד א

ארה חיים תקלת

כי אז שבו כל הדברים לשרשן במנוחת שלום ושלחה בלי מלחמה כלל ובכ"ל:

הלכות חל המועד

הלכה א

ענין חל המועד שקצת מלאכות אסורים בו וקצת מהתרים:

א כי חל המועד הוא בחינת לשון תרגום שהוא בחינת נגה שהוא ממצע בין לשון הקדש ובין שאר הלשונות של שבועים אמן, כי יום טוב הוא בחינת שלמות לשון הקדש, (כמו שכתב רבנו ז"ל בספר ⁶ שיום טוב הוא בחינת העלאת מלכות דקדשה מבין הקלפות ומבניעין מלכות הרשעה של הארבע מלכויות שזה בחינת שלמות לשון הקדש, שהוא בחינת מלכות פה שעל ידה מבניעין מלכות הרשעה של השבועין אמות. ועל-כן היום טובים נקראים אות, כי הם בחינת שמירת הברית שנעשה על-ידי שלמות לשון הקדש, (כמו שכתב רבנו במאמר הפלה לחקוק סיון י"א), וזה שאנו אומרים ביום טוב, 'אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון, כמו שכתוב לעיל בהלכות גשיאת פנים (סוף א) וחל המועד בא אחר היום טוב להשלים את הלשון הקדש, כי עקר שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, וזהו חל המועד שהוא מערב מחל וממועד, כי בחל הוא שליטת הסטרא אחרא, בחינת

ידי אפה ובשול וכיוצא. כי הפעם צריכים עדן להמשיך מלמעלה על-ידי המלאכות של אכל נפש, כי עדן צריכין ברור קצת על דינו מחמת שגם החיות העליון של כל העולמות צריכין להמשיכו למטה עדן ובכ"ל, אכל אלו המלאכות של אכל נפש הם סמוכים מאד אל כח המושך בכ"ל. ועל-כן שם מתגבר הכח המושך כנגד כח המכריח ביותר, כמבאר שם בהתורה הנ"ל שכל מה שסמוך הרבה ביותר להכח המושך הוא נמושך במהירות יותר לשם, ענין שם. ועל-כן אין עושין ביום טוב כי אם מלאכת אכל נפש שהם סמוכין ביותר אל כח המושך ששם מתגבר כח המושך ביותר, כי כן הוא ביום טוב שאז מתגבר כח המושך על כח המכריח ובכ"ל. רק מחמת שעדן צריכין קצת התנגדות בכ"ל, על-כן צריכין עדן איזה מלאכות שהם מלאכות אכל נפש בכ"ל, אכל בשבת הוא שביטה ונתיח לנגרי, כי אז הוא מעין עולם הקא שכל הדברים שבים וחוזרים לשרשם העליון וכח המכריח מתבטל לנגי כח המושך כראוי. ואז נגמרים ונשלמים כל האמנות והתקונים שנעשים דיקא על-ידי שהיה כח המכריח שעל-ידי זה נגמר על-ידי כח המושך תקונים אלו ובכ"ל. על-כן אז בשבת בטלים כל המלאכות, כי אז עולה הכל לשרשו העליון שלא על דינו. ואין לכח המכריח שום שליטה כלל, על-כן אין בו שום מלאכה שהוא בבחינת כח המכריח,

הברית, על-פן אסורים בו כל המלאכות, כי בשנכנע הרע לנגריו אזי נחפזלין כל הל"ט מלאכות שהם באים מזדמנת הנחש שהוא הרע. ועקר תלוי בשמירת הברית שהוא בחינת מ"ל אורות הפך הל"ט מלאכות שהם באים וכו', ועל-פן באמת מי שאוחז בבחינה זו של יום טוב, דהיינו שזכה לשלמות לשון הפקדש ולשמירת הברית אין צריך לעסק בשום מלאכה ומשא ומתן כלל. ועליו נאמר, "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'". וזה שמוכא בזהר הקדוש שיום טוב הוא בחינת התלמיד חכם והל המועד הוא בחינת התלמידים והמקריבים אליהם, כי התלמיד חכם הוא בחינת יום טוב, כי פכר זכה לנצח המולחמה וזכה לשמירת הברית ושלמות לשון הפקדש שזה בחינת יום טוב, אבל האנשים שלהם הם בחינת חל המועד, שהוא בחינת תרגום, בחינת נגה, כי הם עדן אחויו הרב ללחם מלחמתם כנ"ל. ועל-פן חל המועד הוא בין יום טוב ליום טוב ויש קדשה לפניהם ואחריהם, זה בחינת מה שפכתוב בשם הפעל שם טוב ו"ל על פסוק, "הוא ונהגנו על מות". על-פי משל כמו שלומדין התינוק לילך שתחלה מוליכין אותו ואחר כך מניחין אותו לילך מעצמו וכו'. בן תחלה מעלין את אדם למעלה ממדרגתו ומפייעין אותו מאד בעבודת ה' ואחר כך מנסין אותו שילך בעצמו, ענין שם:

ג וזהו בחינת יום טוב והל המועד, כי בתחלה מעלין אותו לבחינת

שבעים אמין, ומועד היא בחינת שלמות לשון הפקדש כנ"ל. והל המועד הוא ממצע ביניהם בחינת תרגום כנ"ל. ועל-פן קצת מלאכות אסורים וקצת מלאכות מתירים, כי הוא מערב מחל ויום טוב כנ"ל:

ב ועל-פן נמסר הדבר לחכמים שהם יבחרו איזה מלאכות אסורים

ואיזהו מתירים כדאיתא בפוסקים. זה בחינת תורה שפעל פה שהוא בחינת לשון תרגום, בחינת עין הרעה טוב ורע, בחינת ששה סדרי משנה, שהם בחינת פשר ופסול, אסור ומתיר וכו' כדאיתא בזהר הקדוש. ועל-פן חל המועד שהוא בחינת תרגום כנ"ל נמסר לחכמים, כי הוא בחינת תורה שפעל פה כנ"ל. והכל,

שכל מלאכות המכריחים מאד, דהיינו כדרי חיינו או דבר האבד או צדק כבוד יום טוב מתרים ושארי מלאכות בלם אסורים בחל המועד, כי חל המועד, שהוא בחינת תרגום, בחינת נגה, שם עקר המולחמה והנפיון והצרוף של כל אחד ואחד מישראל ומי שאוחז עדן בבחינה זו הוא צריך למעט ולאסור על עצמו כל המלאכות בלם ולכלי לעסק רק בדבר המכרח לו מאד כדרי חיינו וכו' כנ"ל. כי זה הוא מכרח לעשות כדרי שייכל לחיות ולהתפרנס עצמו, ועל זה מרמז מה שאסרו חכמינו ו"ל כל המלאכות בחל המועד ולא התיירו רק המכרח כנ"ל. אבל יום טוב שהוא בחינת שלמות לשון הפקדש

ובטול הרע לנגריו, שזה בחינת מי שזכה פכר לנצח המולחמה וזכה לשמירת

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ב

ארה חיים תקמא

והבזיונות, כי עקר הכבוד תלוי בשמירת
הקב"ה, (כמו שכתב ארזנו מרנו ורבונו נרו יאר, עין שם:

הלכה ב

**בחל המועד אסור לעשות כל
המלאכות חוץ מלאכת דבר
האבד:**

יש לרמוז כי מי שרוצה לעשות תשובה
צריך שיתנה בקי בהלכה, דהיינו בקי
ברצוא בקי בשוב, בחינת עיל ונפיק. כמו
שאמר רבנו ז"ל במאמר "קרא את יהושע
וכו'" בסימן ו', עין שם:

א כי זהו מדרכי התשובה שבתחלה
מקרבין אותו למעלה ואחר כך
מרחקין אותו ויש לו ירדה ואז צריך
להתחזק עצמו בכל מה שייכול ולא יגיע
עצמו לכל לגמרי חס ושלום, ואז הירידה
היא תכלית העליה וזכה לחזר ולעלות
אל הקדשה במעלה יתרה. וזה מרמז בד"ר
חל המועד הנ"ל, כי בשעושה תשובה
ומקדש עצמו זה בחינת קדשת יום טוב,
כי יום טוב היא בחינת תשובה, (כמו שכתב
רבנו ז"ל), ואחר יום טוב הוא חל המועד.
והחל המועד הוא בין קדשה לקדשה,
דהיינו בין קדשת ימים הראשונים של יום
טוב לימים האחרונים. זה רמז על בחינת
נפיק, דהיינו כשיצא ונתרחק מהקדשה
בחינת ירדה הנ"ל אזי הוא צריך גם כן
לקדש עצמו בקדשת יום טוב אף-על-פי
שנפל מקדשתו לבחינת חל. וזהו בחינת

קדשה גדולה, בחינת יום טוב ובקמת הוא
למעלה ממדרגתו כנ"ל ואחר כך משליכין
אותו ומנסין אותו כנ"ל. וזה בחינת חל
המועד, שהוא בחינת נטה, ששם עקר
המלקמה כנ"ל. ואחר כך זוכה לנצח
המלקמה ולעמוד בנסיון. וזה בחינת יום
טוב שבא אחר חל המועד שזכה לקדשת
יום טוב על-ידי נצחון המלקמה ועליפן גם
חל המועד נקרא אות ואסור להניח תפלין
בהם, כי הם גם כן בחינת שמירת הקב"ה,
כי עקר שמירת הקב"ה תלוי בלשון
תרגום, שזה בחינת חל המועד כנ"ל. וזה
שאמרו רבותינו ז"ל: 'המבזה את
המועדות והמפר בירתו של אברהם
אבינו'. כי זה תלוי בזה, כי מאחר שהוא
מבזה את המועדות שהם בחינת שמירת
הקב"ה שלמות לשון הקדש בודאי הוא
מפר בירתו. וזה שפרשו ז"ל המבזה את
המועדות, דהיינו חל המועד, כי עקר
שמירת השלמות לשון הקדש תלוי בחל
המועד כנ"ל. וזהו והמנלה פנים בתורה
שלא בהלכה. כי על-ידי שמירת הקב"ה
זוכין לשבעים פנים של תורה שהם בחינת
שבעים נפש של בית יעקב. (כמו שכתב רבנו
במאמר "קרב עלי מרעים" סימן לו) אבל פגם הקב"ה
הוא על-ידי בחינת שבעים אנפין חשוכין
ועליפן על-ידי פגם הקב"ה הוא מנלה
פנים בתורה שלא בהלכה, בחינת אנפין
חשוכין הנ"ל. וזהו שדקדקו וקראו חלול
המועדות לשון המבזה, היינו בחינת פגם
הקב"ה שמשם באים כל החרפות

לפ"ה

ד"ה

שבשמים, כמו שאמרו, בבקשה עכבו עמי עוד יום אחד קשה עלי פירדתכם וכו'. וכמוכא גדל מעלת קדשת שמיני עצרת ושמחת תורה גם ימים האחרונים של פסח או היה קריעת ים סוף וכו' היום היה גדולה מכות מצרים, כמו שכתוב: "תורי זהב נעשה לך עם נקודת הכסף", כמו שפרש רש"י. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: ראתה שפחה על הים וכו'. כי זה עקר בנות הים שנגבע להם ים החכמה וכו' להשנות גדולות. נמצא, שימים האחרונים יש בהם תוספות אור זה רמז שאחר כך זוכין לקדשה יתרה ודעת גדול בשחרון ועולין מן הידידה בבחינת ירידה תכלית העליה כנ"ל:

ב' נענין בפגות של חל המועד בשער מקראי קדש פרק ה', שם מרמז שפלאכת דבר האבד בחל המועד מרמז על ניצוצות הקדושים האבדים על ידי חטאינו. המקום ירחם עלינו שנוכל לקדש עצמנו ולהוציאם. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

ענין חל המועד שהוא בין יום טוב ראשון ליום טוב האחרון ורב מלאכות אסורים בו וקצת מתירים בו, דינינו דבר האבד וכו':

חל המועד שצריך לקדש את בחינת החל בקדשת מועד, לקדשו מעשית מלאכה, שהוא בחינת גשמיית עסקי עולם הזה, כי ל"ט מלאכות הם זהמת הנפש וצריך לקדש את עצמו מהם אפלו בשנופל מקדשת יום טוב. ולא יצ"ח עצמו לפל לחל גמור, רק שיהיה בבחינת חל המועד לקדש בחינת ימי החל בקדשת מועד כנ"ל. רק התירו לו מלאכת דבר האבד, רמז כי אין לו לירד ולעשות עסקי גשמיית כי אם בשביל דבר האבד, הינו בחינת דברים האבדים, כי יש כמה ניצוצות שנאבדו ונפלו למקום שנפלו על ידי חטאינו. ובשביל זה נפל ממדרגתו כדי שיצטרף ויתלבן במדרגות התחתונות כדי להעלות הניצוצות שנפלו לשם, שהם בחינת דברים האבדים. וזה שהתירו רבותינו ז"ל לעשות מלאכת דבר האבד בחל המועד, הינו שאין לו לעשות שום מלאכה, דינינו עסקי גשמיית כי אם מלאכת דבר האבד שיעסק במלאכה זו לתקן דבריו האבדים שבשביל זה ירד למדרגות אלו כנ"ל. ואזי בשמקדש את נפלתו בקדשת חל המועד כנ"ל אזי חוזר לעלות וזוכה לחזר לקדשת יום טוב וזה בחינת ימים האחרונים של יום טוב, הינו בחינת שחזור ועולה אל הקדשה בבחינת ירידה תכלית העליה, כי ימים האחרונים של יום טוב יש בהם תוספות אור מים הראשונים, כגון כספות שמים האחרונים הם שמיני עצרת ושמחת תורה שאז עקר השעשוע והתקרבות של ישראל לאביהם

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות חל המועד ג

אֵרַח חַיִּים תִּקְמוּ

א וְזֶה בְּחֵינַת חַל הַמוֹעֵד, כִּי בַיּוֹם טוֹב שָׂאוּ מִתְגַּלְגֵּל הַרְצוֹן וְעַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן נִשְׁפָּע הַחֶסֶד וְאוֹי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק וְשׁוּם מְלָאכָה וְכוּ' פּנ"ל, עַל־כֵּן אִסּוּרִים בַּיּוֹם טוֹב כָּל הַמְּלָאכוֹת, כִּי אֵז נִתְבַּטְּלִין כָּל הַמְּלָאכוֹת עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן פּנ"ל:

ב וְעַל־כֵּן עָקַר קִדְשַׁת יוֹם טוֹב תְּלוּי בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ בְּחֻמְכֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם מְקַדְּשִׁין אֶת הַחֲדָשׁ וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה יוֹם טוֹב כְּפִי מַה שֶּׁמְקַדְּשִׁין הַחֲדָשׁ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם. אֵל תִּקְרִי אוֹתָם' אֵלֶּה 'אוֹתָם' אֵלֶּה 'אוֹתָם' וכו', כִּי עָקַר קִדְשַׁת יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן תְּלוּי רַק בְּחֻמְכֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כַּח לְקַשֵּׁר הַרְצוֹן לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן בְּחֵינַת מִצַּח הַרְצוֹן שֶׁעַל־יְדֵי זֶה עָקַר קִדְשַׁת יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן פּנ"ל וְזֶה שֶׁהַקְּדִימָה הַתּוֹרָה שֶׁבַת לְמוֹעֲדִים וְכָלֶּלָה שֶׁבַת בְּפִרְשַׁת הַמוֹעֲדוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וכו'. כִּי עָקַר קִדְשַׁת יוֹם טוֹב הוּא מְקַבֵּל מִשְׁבַּת, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּשַׁבַּת, תַּחֲלָה לְמִקְרָאֵי קִדְשׁ, שִׁשְׁבַּת הוּא רֹאשׁ וְתַחֲלָה לְמִקְרָאֵי קִדְשׁ, כִּי כָּל הַמִּקְרָאֵי קִדְשׁ מְקַבְּלִין הַקִּדְשָׁה מִשְׁבַּת, הֵינּוּ כִּי עָקַר קִדְשַׁת יוֹם טוֹב בְּחֵינַת מִקְרָא קִדְשׁ. שִׁקּוּרָא וּמְגַלְגָּל אֶת הַרְצוֹן הַגּוֹל, זֶה הַכַּח מְקַבֵּל רַק מִשְׁבַּת שֶׁהוּא בְּחֵינַת שֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן, בְּחֵינַת מִצַּח הַרְצוֹן וכו', בְּחֵינַת

כִּי מְבַאֵר בְּמִאֲמַר "וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים - וְאֵת הַעֲרֻכִים צִוִּיתִי לְכַלְפֶּקֶד", שֶׁעַל־יְדֵי הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים נִתְגַּלְגֵּל הַרְצוֹן, כִּי הַשְּׁלֹשׁ רְגָלִים קוֹרְאִין וּמְגַלְגִּין שֶׁהַכָּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ וְתַבְרָד לְבָד, וְאֵין שׁוּם חַיִּיב הַטֹּבֵעַ כָּלֵל. וְאוֹי בְּשִׁנְתְּגַלְגֵּל הַרְצוֹן מִזֶּה נַעֲשֶׂה יְרָאָה וְכו' וְעַל־יְדֵי הַיְרָאָה נִשְׁפָּע הַחֶסֶד וְכו'. וְכִשְׁזוֹכִין לְהַשְׁפִּיעַ הַחֶסֶד אוֹי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם עוֹבְדָא וְעֵסֶק מַל"ט מְלָאכוֹת וכו', כִּי נִתְקַנְס וְנִמְדוּ וְרִים וְרַעֲוֵי צִאֲנָקָם וכו'. אֵדך כְּנִגְדָּה קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שִׁקּוּרָא וּמְגַלְגָּל אֶת הַרְצוֹן יֵשׁ קוֹל שְׁאֵנַת חַיִּוֹת רְעוֹת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים שֶׁהֵם תְּכַמֵּי הַטֹּבֵעַ וכו', אֲבָל הַחֻמְכֵים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹר הֵם מְקַשְּׂרִים אֶת הַרְצוֹן לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחֵינַת מִצַּח הַרְצוֹן וכו' אֵדך יֵשׁ בְּחֵינַת מִצַּח הַנְּחַשׁ שֵׁרֵשׁ חֻמְכַת הַטֹּבֵעַ וכו'. וְצְרִיכִין לְהַכְנִיעוֹ וְלְהַפִּילוֹ. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי צְדָקָה וכו', (עו) שֶׁם כָּל זֶה הַיִּסְבֵּךְ, אֵדך אֶפְלוּ בְּשִׁמְכִנְיַעִין שֵׁרֵשׁ חֻמְכַת הַטֹּבֵעַ עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה וכו', עַל כָּל זֶה כִּשְׂאוֹן הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן חוֹק וְחֻקֵּי עֲדוֹן הֵם וְכוּלֵין חֵם וְשְׁלוֹם, לְחֹזֵר וְלְהַתְּגַבֵּר וכו' וְגַם עַל זֶה צְרִיכִין כַּח הַצְּדָקָה, כִּי הַצְּדָקָה מְכַנְיַעַה אוֹתָם תְּמִיד וְזוֹכִין שִׁיתְחַזֵּק וְיִתְגַּבֵּר בְּחֵינַת הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן וְחֻמְכַת הַטֹּבֵעַ יִפֵּל וְיִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי וְאוֹ נִשְׁמָע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב וכו'. וְזֶה עָקַר שְׂמִיחַת יוֹם טוֹב וכו' וְאוֹ נִשְׁפָּע הַחֶסֶד עַל־יְדֵי הַיְרָאָה וכו', וְאוֹ אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק וְשׁוּם מְלָאכָה וכו' פּנ"ל. (עו) שֶׁם כָּל זֶה

תק"ח

הַיִּסְבֵּךְ בְּסִפְרֵי לְקוּטֵי מוֹרֵד"ן תַּנְגַּא כַּסְמִין ה')

הַטּוֹבֵעַ וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה הַרְצוֹן עַל-יְדֵי יוֹם טוֹב, אֲבָל אַף-עַל-פִּיכֵן אִם עֲדוּן הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן אֵינוֹ חֻק וְכוּ' אִי יוֹכַל לְחַזֵּר וּלְהַתְּעוֹרֵר בְּחִינַת חֻכְמַת הַטּוֹבֵעַ וְכוּ'. וְעַל זֶה מוֹעִיל גַּם בֶּן צְדָקָה שֶׁעַל-יְדֵי צְדָקָה נִתְחַזַּק הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִבְאֹרְחָה הַדְּבָר תְּמוּנָה מֵאַחַר שֵׁשׁ בַּח הַצְּדָקָה לְהַכְנִיעַ לְגִמְרֵי חֻכְמַת הַטּוֹבֵעַ וּלְחֻזַּק הַרְצוֹן לְגִמְרֵי, כִּי גַם בְּסוֹף לְעֵצוֹן חֻזַּק הַרְצוֹן הַתְּקוּן הוּא רַק עַל-יְדֵי צְדָקָה. אִם בֶּן מוֹדֵעַ לֹא נִתְתַּמְּקֵן הַכֹּל בְּפַעַם אֶחָד לְכוֹ, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי צְדָקָה רָאוּי לְזוֹכֵת תְּכַף לְהַכְנִיעַ חֻכְמַת הַטּוֹבֵעַ וּלְחֻזַּק הַרְצוֹן תְּכַף מֵאַחַר שֶׁכָּל הַתְּקוּן בַּתְּחִלָּה וּבְסוֹף הַכֹּל עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה, וְלָמָּה נִחְלַק הַתְּקוּן לְשְׁנַיִם, שֶׁבַּתְּחִלָּה מְכַנְּיָעִין חֻכְמַת הַטּוֹבֵעַ וְנִתְגַּלָּה הַרְצוֹן, אֲבָל יוֹכַל לְהִיּוֹת שֶׁעֲדוּן הַרְצוֹן אֵינוֹ חֻק וְכוּ' וְצָרִיכִין לְחַזֵּר וְלָתֵן צְדָקָה וְכוּ' בְּנ"ל. וּמוֹדֵעַ לֹא נַעֲשֶׂה הַכֹּל בְּפַעַם אֶחָד? אַךְ זֶה בְּחִינַת חַל הַמוּעֵד שֶׁבַּתְּחִלָּה הוּא יוֹם טוֹב וְאַחַר כֵּךְ הוּא יוֹם טוֹב וּבְיַנְתִּים הוּא חַל הַמוּעֵד.

וְכָל זֶה הוּא טוֹבָה גְּדוּלָּה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁחֹשֵׁב מִחֻשְׁבוֹת לְכָל יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ נִתְּחַלֵּק עַל-בֶּן נִתְחַלֵּק הַתְּקוּן לְשְׁנַיִם בְּנ"ל, כִּי יֵשׁ נִשְׁמוֹת נְפִלוֹת שֶׁנִּתְּפָסוּ גַם בֶּן בְּטוֹעוֹתֵיהֶם אֵלּוּ שֶׁל חֻכְמֵי הַטּוֹבֵעַ שֶׁהֵם חַיִּית רְעוּת שְׂדוּרְסִים וְטוֹרְפִים רַבִּים מְכַנְּיָעֵנּוּ, (בְּמִבְּאֵר

הַסֵּתֵלְקוֹת מוֹשֶׁה בְּשַׁבַּת בְּמַנְחָה וְכוּ', (בְּמִבְּאֵר בְּמִבְּאֵר ת"ל). וְזֶה בְּחִינַת 'מְקוֹדֵשׁ הַשַּׁבַּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמִינִים', כִּי שַׁבַּת קְבִיעָא וְקִימָא וְקוֹדֵם לְכַלֵּם, הֵינּוּ כִּי עִקַּר קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן הוּא רַק עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ חֻכְמֵי הַדּוֹר, עַל-יְדֵי שֶׁהֵם מְקַשְּׂרִים כָּל הַרְצוֹנוֹת לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן שֶׁהוּא מִצַּח הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת בְּנ"ל. וְעַל-כֵּן יוֹם טוֹב נְמוּ אֲקָרִי שַׁבַּת, כִּי מִשֵּׁם מְקַבֵּל קְדֻשָׁתוֹ מִבְּחִינַת שֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת בְּנ"ל:

ג **וְעַל-בֶּן נְצִטְוִינוּ** בְּיֹתֵר לְתַן צְדָקָה כִּיֹּם טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְשִׁמַּחְתָּ לְפָנָי ה' אֱלֹהֶיךָ אִתָּה וּבְגֵד וְכוּ' וְהָגֵר וְהַיְתוּם וְהַאֲלֻמָּנָה וְכוּ'". וְכֵן מְחַיִּיבִים לְהִבְיֵא קְרִבּוֹת הַרְבֵּה כִּיֹּם טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְלֹא יֵרָאוּ פָנָי רִיקִם אִישׁ מִמֶּתַנַּת דָּו". שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדָקָה. וְכֵן מְבַאֵר בְּיֹתֵר גְּדֹל הַעֲנִשׁ, רַחֲמֵנָא לְצִלוֹ, מֵאַן דְּחֵדִי וְלֹא חֵדִי לְמִקְבָּנָא כִּיֹּם טוֹב. וְכֵן עִקַּר קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן הוּא עַל-יְדֵי צְדָקָה בְּנ"ל בְּמִבְּאֵר ת"ל:

ד **נְמִצָּא**, שֶׁעִקַּר קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב הוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה כִּיֹּם טוֹב שֶׁהַכֹּל מִתְּנַהֵג רַק פְּרִצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְכוֹ עַל-יְדֵי הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים נוֹרָאִים שֶׁעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּבְּל יוֹם טוֹב וְיוֹם טוֹב, (בְּמִבְּאֵר בְּמִבְּאֵר ת"ל) וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלִין כָּל הַמְּלָאכּוֹת כִּיֹּם טוֹב. וְזֶה בְּחִינַת חַל הַמוּעֵד, כִּי מְבַאֵר בְּמִבְּאֵר ת"ל שֶׁעַל-יְדֵי צְדָקָה מְכַנְּיָעִין מִצַּח הַנַּחֵשׁ שֵׁרֵשׁ חֻכְמַת

שֵׁם בְּמִבְּאֵר ת"ל, עַן ש"ס). וְעַל-יְדֵי שֶׁנִּתְגַּלָּה הַרְצוֹן עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה, עַל-יְדֵי זֶה מִתְקַנְּיָם וּמַעֲלִים גַּם אוֹתָם שֶׁנִּבְּכוּ וְנִתְעוּ בְּאֵלוּ

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות חל המועד ג

אֲרַח חַיִּים תִּקְמָה

מאחר ששכבר הכניעו והשפילו חכמת הטבע בנ"ל:

ה וְזֶה מִרְמֵזוֹ קֶצֶת בְּסוֹף הַמֵּאֲמָר הַנַּ"ל, מִה שְׂמִיבֹאֵר שֵׁם עַל סוֹף

המימרא של רבי יהודה הינדואה מישתעי, הדר אחי תנינא חברי, שקלא ליה ותלא ליה ואחיי, הינו שחור וכא מצח הנחש והטיל ספק וכו', הדר אחי ציפרא פושקנצא וכו', שחור וכא בחינת עורב, בחינת צדקה והכניע מצח הנחש חכמת הטבע וכו', ענין שם. אחר כך מסים המימרא הנה ציפרא מליחי בהדן אותבוניה עליהו שקלוהו ופרחו להו.

פּרוֹשׁ שְׁהִיָּה עִמָּם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מִבְּנֵי עַמִּנוֹ שְׂמַעוּ אַחֲרֵיהֶם וכו', כי גם הם נחבלבלו וטעו וכו' ועכשיו פרחו להו ויצאו לשלום עלידי התגלות הרצון שנתגלה עתה וכו'. כי פרח מטה אהרן לבית לוי וכו', ענין שם. גמצא, שלא גזפר התקון של אלו הנפשות הנפולות עד הסוף אחרי שחור ועסק בתקון לתקון הספק שרצו להטיל חס ושלום, ואז דיקא פשחור ותקן זאת ונתחזק הרצון אז דיקא הנה ציפרי מליחי בהדן ופרחי להו, כי עקר תקונם הוא עלידי שחוזרים ומתקנים שנית את בחינת הלישות התגלות הרצון שעלידי זה רצו לחזר ולהתגבר, אז דיקא מתקנים גשמות הנפולות הנ"ל בנ"ל. כי זה עקר תקונם עלידי שמתקנים את בחינת הספק שרצו להטיל עלידי חלשת התגלות הרצון

הטעויותם, כמבאר שם בסוף על מאמר רבותינו ו"ל הנה ציפרי מליחי בהדן וכו', ופרחי להו וכו' ענין שם. ובשביל תקון אלו הגשמות הנפולות הנ"ל צריכין בהכרח שיתחלק התקון לשנים בנ"ל. שאחר שזוכין להכניע חכמת הטבע עלידי הצדקה וכו' שעלידי זה נשמע קול הקריאה של יום טוב שמגלה הרצון וכו', אף-על-פי-כן עדוין וכולים להטיל ספק וכו' אם אין הרצון חזק עדוין וכו', ואז צריכין לחזק ולעסק בתקון זה לתן צדקה וכו' לחזק התגלות הרצון בנ"ל. ואז דיקא בין תקון לתקון או עוסקים לתקון ולהעלות אלו הגשמות הנפולות, כי קדם הכל קדם שמתחיל התקון של הכניעת מצח הנחש שרש חכמת הטבע וכו', בודאי אי אפשר לעסק בתקונם, כי הם נפלו ונבוכו מאד ובודאי אי אפשר להוריד עצמו עליהם להעלותם כל זמן שלא התחיל להכניע מצח הנחש הנזכר לעיל. אבל אחר שהכניע מצח הנחש ונכנע ונשפל חכמת הטבע, אז אפשר להוריד עצמו אליהם להעלותם ולתקנם. ועל-כן חשב השם יתברך מחשבות וסבב סבות ברחמיו שיהיה להם עוד איזה כח לחזו ולהתעורר ולהטיל ספק בנ"ל אף-על-פי שכבר נכניעו כל זמן שלא נתחזק התגלות הרצון בנ"ל כדי שעלידי זה שחוזרין ועוסקין בתיקון זה של התגלות הרצון, על ידי זה יעלו ויגברו כל הגשמות הנפולות שנבוכו בזה. כי עכשיו דיקא יכולים לתקנם ולהעלותם

כנ"ל, כי גם עקר נפילתם בא משם ושם עקר תקונם, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, כי עקר שרש אחיות חכמת הטבע שעל ידם נפלו אלו הנשמות הנ"ל הוא רק בבחינה הנ"ל, כי בתחלה בודאי אינם יכולים להכניס בפירה. רק בתחלה מפילים ספק וכן הולך עמהם ממחשבה למחשבה עד שנתעה ונבוכך מאד מאד בצפנים האחרות בפח עד שאי אפשר להם לצאת, כי גם שרש אחיותם הוא מבחינה זו (כפינו במקום אחר), על"כ עקר תקונם על ידי שחזורים וכתקנים את חלישות הרצון את בחינת הספק שרצו להפיל הם ושלום, שעל ידי זה דיקא מתקנים את הנשמות הנ"ל, כי אי אפשר לתקנם ולהעלותם כי אם בין תקון לתקון וכ"ו כנ"ל:

ו וזה בחינת חל המועד, כי אחר שבא יום טוב ואז נתגלה הרצון וכ"ו כנ"ל. אחר כך צריכין שיהיה חל המועד ואחר כך חזור ונגעשה יום טוב. והל המועד הוא גם כן יום טוב מקרא קדש, רק שנקצת מלאכות מתרים בו והעקר הוא דבר האבד, כי יום טוב שהוא התגלות הרצון הנהדר שיהיה נעשה התקון בשתי פעמים שהוא יום טוב הראשון ויום טוב האחרון ובתנים הוא חל המועד שהוא בין תקון לתקון, שהוא בחינת הנ"ל שאחר שמבניעין מצח הנפש ונתגלה קדשת יום טוב, עדין אין הרצון חזק כל כך ויכולין להפיל ספק הם ושלום, וזה בחינת חל

המועד שאין מתגבר בו חכמת הטבע כמו בחל ממש, כי בחל ממש אז מתגברים ביותר ועקר הנבנתם הוא בשבת ויום טוב, אבל בחל המועד אין מתגברים כל כך, כי בודאי אחר שכבר בא קדשת יום טוב הראשון ונכנע מצח הנפש אף על פי שעדין לא נתחזק לגמרי התגלות הרצון שעל ידי זה הם רוצים לחזר ולהתגבר הם ושלום כנ"ל. אף על פי כן אין להם עכשיו כח הראשון, כי כבר נתלשו מאד ביום טוב הראשון, וזה בחינת חל המועד. ועל"כ נקצת מלאכות אסורים בו וקצת מתרים בו, כי בטול המלאכות הוא כפי בטול חכמת הטבע והתגברות התגלות הרצון, כי על ידי התגלות הרצון נתבטלין כל המלאכות כנ"ל. ועל"כ ביום טוב, שהוא התגלות הרצון, נתבטלין כל המלאכות כנ"ל. אבל בחל שאז יש אחיזה לזהמת הנפש חכמת הטבע, על"כ צריכין לעשות הל"ט מלאכות ולעורר על ידם דיקא אתערותא דלעלא בשיזבין לקדש ימי החל ולעשות הל"ט מלאכות כראוי, (כפינו שם, ע"ש). ועל"כ בחל המועד שאז כבר נכנע מצח הנפש רק שעדין הם רוצים לחזר ולהתעורר קצת וכ"ו כנ"ל, על"כ נקצת מלאכות אסורים וקצת מתרים בו כפי התגלות הרצון שמתגלה אז, כי אז אינו מתגלה בשלמות כמו ביום טוב, כי הוא בין תקון לתקון כנ"ל. ועל"כ עקר המלאכות שמתרים בו הם מלאכת דבר האבד, כי עקר מה שיש בחינת עשית איזה מלאכה בחל המועד שבאמת

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקמו

הוא גם בן מקרא קדש הוא רק בשביל
בחנית דבר האבד שהם בחנית הנשמות
הנ"ל שנפלו ונאבדו על ידי מעות של
חכמי הטבע כנ"ל ובשבילם צריכין
שיתחלק התקון לשנים, שזה בחנית יום
טוב האחרון ויום טוב הראשון ובנתיים
הוא חל המועד שאז עוסקים רק לתקן
בחנית דבר האבד שהם בחנית הנשמות
הנ"ל, כי השם יתברך חשב מהשבות
לכל ידח ממנו נדח, ודקא אז הוא זמן
תקונים כנ"ל:

הלכה ד

ענין חל המועד שאסור פרב
המלאכות ואין מתיר בו כי אם
לצורך דבר האבד:

על פי התורה "תקעו תוכחה" בלקוטי
תנינא סימן ח', עין שם היטב כל
התורה מראשה לסופה, עין שם מענין
התפלה בבחנית דין של הפעל פח וכו'.

כי עקר התפלה הוא רחמים ותחנונים
ועקר הרחמים תלוי בדיעת וכו'
ולפעמים בשהסטרא אחרא יונקת מן
הרחמנות וכו'. אזי נחמט הרחמנות
אצלנו וכו' ונעשה אכזריות וכו' ועל ידי
זה נפגם הדיעת וכו' ואזי יונקת הסטרא
אחרא בבחנית והנחש היה ערום, ומזה
בא חס ושלום, תאנת נאוף וכו'. כי יש
שלושה מחין שהם בחנית שלש מחצות
פריכות בפני זאת התאנה וכו', והם

בחנית שלש תפלות וכו', וכשנפגם הדיעת
על ידי פגם הרחמנות כנ"ל אזי התפלה
בבחנית דין ואזי הסטרא אחרא בולעת
אותה חס ושלום, ואז צריכין בעל פח
גדול שיתפלל תפלה בבחנית דין כמו
פגם וכו', כדי שתעמד התפלה בבית
הבליעה של הסטרא אחרא כשרוצה
לבלע זאת התפלה ואזי צריכה להקיא
הכל וכו' אף גם עצמות חייתה, שזהו
בחנית גרים בבחנית חיל בלע ונקאנו
מפגמו וכו', וזהו ויפלה וכו', וזהו, אתה
פוררת בעוד ים וכו', וזה בחנית קרעית
ים סוף ומלחמת עמלק שעל ידי זה
וישמע יתרו ונתגרר וכו', וזה בחנית
רעמים ענני דשפכי מים וכו', בחנית
התגלות פבורו יתברך, ועל ידי הפבור
נמשכת הנבואה, ועל ידי זה נתברר
המדמה וזוכין לאמונת הדיש העולם,
שזהו בחנית ה' דה'שש וכו'. כי עקר
אמונת הדיש העולם נתגלה על ידי מתן
תורה שהוא בחנית כל המדרגות של
נבואה וכו'. ועל ידי אמונה זאת יתרה
חדוש העולם, וחדוש העולם יתרה
בבחנית ארץ ישראל בבחנית השגחה
ונפלאות שלא בדרך הטבע, ועל ידי זה
יתער שיר חדש של נפלאות שהוא בחנית
שיר פשוט כפול וכו' שעולה חסד, שהוא
בחנית השיר שיתנגן על ע"ב גימין (שורון
ספרים) כמנין חסד בחנית עולם חסד יבנה
וכו'. וזהו הקול של המוכיח ההגון שעל-
די זה דקא יכולים להוכיח, כי מעוררים
ריח טוב וכו' בבחנית נרדי נתן ריחו וכו'.

האנשים הפרוכים אחריה מסיתין את האדם וחולין הכל ברחמנות. פאלו יש להם רחמנות גדול עליו. ואומרים לו, מה אתה חושב? הלא אתה צריך לחיות לפרנס עצמך ואשתך ובניך ואתה צריך לרחם עליך ועליהם לבקש פרנסה? ועל ידי זה מביאין אותו שיפרק ממנו על תורה וימשיך על עצמו על דרך ארץ שהם כלל כל הל"ט מלאכות והיגיעות בשביל פרנסה ומאומה לא ישא בעמלו.

במצא, שעקר הסתת הסטרא אחרא לפרק על תורה ולעסק ביגיעות העולם הזה שהם בחינת הל"ט מלאכות, הוא על ידי רחמנות דסטרא אחרא, על ידי שהם יונקים מרחמנות דקדושה ומתפכים הרחמנות האמתי לרחמנות שלהם שבאמת אינו רחמנות כלל, כי באמת עקר הרחמנות הוא הרחמנות האמתי לרחם על האדם להביאו לתכלית הנצחי, כי בעולם הזה אין שום תכלית כלל, כי הוא צל עובר ומלא יגונות וכעס ומכאובות ואין שום אדם שהיה לו עולם הזה, כמו שכתוב: גם כל ימיו פעם ומכאובות וכו'. וכתוב, אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגו וכו'. וכמוכן לכל בר דעת קצת גדל המרירות המר של עסקי העולם הזה, בפרט טרדות המזון והפרנסה. וכמבאר אצלנו פמה שיחות אמתיות בזה, על פני פאמת בודאי הרחמנות הנ"ל של ההמון עם שהוא רחמנות הסטרא אחרא אין זה רחמנות

פי על ידי זה הקול גדלים כל הריחות שפגנו עדן, כי זה הקול משקה את הנן בבחינת ונהר יצא מעדן להשקות וכו', (עו) שם כל זה היסוד:

א וכל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים. ועקר יציאת מצרים היה על ידי התפלה של הבעל כח בבחינת דין הנ"ל, שזהו בחינת ופלה, בחינת והשקף לפני פרעה והי ליתני, בחינת אתה פורקת עמוק ים וכו', שעל ידי זה היה יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שעל ידי זה נחמדשו כל הרגלים שבלם הם זכר ליציאת מצרים. ועל פני כל הימים טובים אסורים בעשית מלאכה, כי כל הל"ט מלאכות יש בהם אחיות וזמת הנחש בחינת והנחש היה ערום הנ"ל, שעל ידי זה נגזר גזעת אפד האכל לחם, שהם בחינת כל היגיעות של כל העסקים בשביל פרנסה שבלם כלולים כל"ט מלאכות. ועקר זזמת הנחש בחינת והנחש היה ערום הנ"ל, שהוא בחינת הל"ט מלאכות העקר נמשך על ידי בחינת הנ"ל על ידי שהסטרא אחרא יונקת מרחמנות וממשיכין הרחמנות לעצמן, שזהו בחינת גם תנים חלצו שד היניקו גוריהן וכו'. כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, הינו כי עקר הרחמנות דסטרא אחרא הוא להמשיך על האדם טררות ומרדות העולם הזה להתנגע בעסקים ומלאכות בשביל פרנסה, שזהו בחינת ל"ט מלאכות. והסטרא אחרא וכל

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקמט

זה נתפסל דרמנות של הסמרא אחרא ונתפסל וניקת בחינת והנחש היה ערום שעל ידי זה נתפסלים כל הל"ט מלאכות שהם בחינת זנות אפד וכו' וכו'ל:

ב וזה בחינת גדל השמחה של יום טוב, פי על ידי התפלה הנ"ל של הפעל פח נמשכין כל הפחיות הנ"ל. שהם התגלות הכבוד, שעל ידי זה נמשך השפעת הנבואה וכו' עד שזוכין לבחינת הקול של השיר שיתעד לעתיד שהוא הקול המושקע את הגן, בחינת נהר יצא מעדן להשקות את הגן וכו', שעל ידי זה הקול יכולין להוכיח וכו', ומשם, מקול השיר הגדול היה, נמשכין כל השמחות, פי זה השיר כלול מכל העשרה מיני נגינה, כמו שמבאר שם שמשם כל השמחות שבכל העולמות, בבחינת עלי עשור ועלי נבל כי שמתני ה' בפעלך וכו', (כמו שבאר בקום אחר). ומשם הוא גדל השמחה של יום טוב, פי ביום טוב צריכין להמשיך על עצמו שמחה גדולה מבחינת קול השיר הזה שנמשך הארתו ביום טוב מחמת שכל הימים טובים הם על ידי יציאת מצרים שהיה על ידי התפלה של הפעל פח שעל ידי זה נמשך קול השיר הזה וכו'ל. ועל ידי זה בעצמו בטלים כל המלאכות ביום טוב, פי בשנתעורר הקול השיר הזה או בטלן כל המלאכות, פי קול הזה הוא בחינת "נהר יצא מעדן להשקות את הגן", שהוא בחינת עלי"ג שבת, פי עדן נהר גן הוא ראשי תבות

כלל, פי עקר הרמנות לדבר על לב שעסק רק בחורה. והשם יתברך בודאי יפרנסהו בסבה קלה, כמו שכתוב: 'עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי וכו''. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: דורות הראשונים שעשו תורתן קבע וכו' זה וזה נחמקה בדם וכו', וכמו שכתוב: "הדור אתם ראו דבר ה'". ודרשו רבותינו ז"ל שאמר להם ורמיה, ראו פמה נתפרנסו אבותיכם וכו'. נמצא, שעקר ל"ט מלאכות, שהם בחינת זממת הנחש, נמשך מבחינת רמנות דסמרא אחרא, שהוא בחינת והנחש היה ערום וכו'. שזהו בחינת גלות מצרים שמררו את חיהם בעבודה קשה וכו', שזהו בחינת מרירות שעבוד עסקי הפרנסה ול"ט מלאכות. ולצאת מזה, שהוא בחינת יציאת מצרים, הוא על ידי הפעל פח הנ"ל שמתפלל הפלה בבחינת דין, שהוא בחינת והשלק לפני פרעה וכו', שעל ידי זה היה יציאת מצרים. ועל פני או נתקשו הרגלים שהם אסורים בעשיית מלאכה, פי הצדיקים גבורי פח בעלי פח הנ"ל ש יכולים להתפלל כנ"ל, הם מכניעים הסמרא אחרא ומוציאין ממנה כל הדעת והרמנות וכו' עד שזוכין ליציאת מצרים. ואז נתפסלן כל הל"ט מלאכות שהם בחינת רמנות דסמרא אחרא. ועל פני הימים טובים שהם זכר ליציאת מצרים הם אסורים בעשיית מלאכה, פי אז בטלים כל הל"ט מלאכות. פי אז הוא בחינת יציאת מצרים על ידי גדל הפח של הפעלי פח הנ"ל שעל ידי

10
דברי

ענג, כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי אז יהיה יום שכלו שבת שאז במלים כל המלאכות לזמרו, רק מחמת שביום טוב צריכין להמשיך קול השיר הזה על-ידי התפלה הנ"ל של הבעל כח, על-כן יש בו איזה מלאכות המתרים שהם מלאכות אכל נפש, כי בשבת נמשך הנהר היוצא מעדן וכו' מעצמו שהוא בחינת הקול הנ"ל, כי שבת קביעא וקייא. ואז עקר הרחמנות והדעת, (כמו שפאר במסין קמס על מאמר רבותי ו'ל יבולת היא שבתם), כי אז מתבטל זכות הנחש מאליה על-ידי עצם קדשת היום שקדוש מששת ימי בראשית. ועל-כן אז הוא בטול מלאכות לזמרי, אבל יום טוב שהוא בימי החל שיש בהם ברורים וצריכים עשיית מלאכה. ועקר קדשתו של יום טוב הוא על-ידי הבעל כח הנ"ל שעושה מלחמה גדולה עם הסמרא אחרא על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל עד שמקייא כל הקדשות וכו' עד שאזכין לקול השיר הנ"ל שהוא בחינת הנהר היוצא מעדן וכו', שהוא בחינת קדשת שבת שמשם מקבלין ישראל לקדש את הקינים טובים. ומחמת שקדשת יום טוב נמשך על-ידי המלחמה הנ"ל, על-ידי גדל כח הצדיקים בעלי כח הנ"ל. על-כן יש בו איזה מלאכות שהם בחינת אתערותא דלתתא מחמת שעקר קדשת יום טוב נמשך על-ידי אתערותא דלתתא, שהוא על-ידי הצדיקים בעלי כח הנ"ל, כי יום טוב ישראל הוא המקדשי לה, כמו שאמרו רבותינו ו'ל. ועל-כן כל קדשת יום

טוב תלוי בצדיקים, שלהם נמסר לעבר שנים ולקבע הדשים שבהם תלויים כל המועדות. (ובמובא במסין קלה על פסוק כי אהב מועד). כי כל עקר קדשת יום טוב נמשך על-ידי תפלה בבחינת דין הנ"ל שגמשכת על-ידי הצדיקים בעלי כח הנ"ל ומחמת זה יש בו עדן איזה מלאכות המתרים וכו'. ועל כן המלאכות המתרים ביום טוב הם מלאכת אכל נפש, כי עקר כל המלחמה הנ"ל של הצדיקים על-ידי התפלה הנ"ל, עד שממשיכין הקול הנ"ל. העקר הוא בשביל תקון אכל נפש כדי להגביר מזונא דנפשא ונשמתא על מזונא דגופא, כמו שמבאר שם, ובשבת נעשה כל זה ממילא על-ידי עצם קדשת היום שקביעא וקייא כנ"ל, אבל ביום טוב שצריכין להמשיך זאת על-ידי אתערותא דלתתא על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל, על-כן אף-על-פי שבמלים בו כל המלאכות מחמת שכבר נכנעה הסמרא אחרא הרבה והקייא כל הקדשות וכו' עד שהתחיל להאיר ולהמשיך הנהר וכו' הנ"ל, שהוא קול הנ"ל, אף-על-פי-כן בשמנועין לאכל מאכל יום טוב צריכין איזה התעוררות מלמטה כדי להגביר מזונא דנפשא על מזונא דגופא, ועל-כן יש בו מלאכת אכל נפש דיקא, כי צריכין למלאכה בשביל תקון האכילה שהוא גמר כל התקונים הנ"ל, דהינו כדי להגביר מזונא דנפשא על מזונא דגופא וכו'. והוה בחינת שנקרא מלאכת אכל נפש, כמו שכתוב: אך אשר יאכל לכל נפש וכו'. 'אכל נפש' דיקא,

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקנא

הינו שיהיה המאכל בבחינת אכל נפש, דהינו מוונא דנפשא להכניע מוונא דגופא שְלוה צריכין עדין איזה אתערותא דלתתא, וכנ"ל:

ג וזה בחינת חל המועד, כי מחמת שענין זה הוא מלחמה גדולה, (במקוין שם בתורתנו הו"ל) שצריכין לזה בעל פה גדול שיוכל להתפלל תפלה הנ"ל עד שיקניע הסמרא אחרא שתקיא כל הנדשות וכו'. על-כן בשעת יציאת מצרים אף-על-פי שעל-ידי גדל הכח של משה ואהרן הכניעו את הסמרא אחרא שהם פרעה ומצרים, עד שהוכרחו להוציא את ישראל ולגרשם ממצרים, אף-על-פי-כן חפץ אחר כך חזרו ונתעוררו ורצו להתגרות בהם, כי בן דרדך הסמרא אחרא אף-על-פי שמכניעין אותה מאד, אף-על-פי-כן בכל פעם היא חוזרת ונתעוררת, כי זה דיוע שאי אפשר להכניע ולבטל הסמרא אחרא לגמרי, כי היא צרד העולם, על-כן אף-על-פי שמשה ואהרן הכניעו אותה אז הרבה עד שיצאו ישראל ממצרים שנגמשד על-ידי התפלה הנ"ל שעל-ידי זה תקיאה כל הנדשות בבחינת חיל בלע ונקיאנו וכו' כנ"ל. וגם הוציאה עצמות חיותה שהם הגרים שהם בחינת הערב רב שנתגירו אז, אף-על-פי-כן עדין לא נתבטלה לגמרי ובנדאי נשאר פה עדין איזה חיות, על-כן חפץ כשיצאו ישראל ממצרים חזרו ונתעוררו ואמרו, מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל וכו'. וחזרו ורדפו אחריהם בחיל גדול. ועקר כח הסמרא

אחרא לחזר ולהתעורר הוא על-ידי בחינת קלפת עמלק, שהוא ראשית וכלליות הסמרא אחרא בבחינת ראשית גוים עמלק, שהוא עקר והמת הנחש פידוע.

ועל-כן איתא במדרש על פסוק "ויגד למלך מצרים כי פרח העם", שהמגיד היה עמלק, כי הוא העקר שהתגבר בישראל והסית ועורר את פרעה ומצרים שיהיו וירדפו את ישראל אחרי אשר זה סמוך נכנעו כל כד והכרחו להניחם לצאת. ועל-כן באמת אמרו רבותינו ז"ל על פרעה שעליו נאמר, ככלב שב על קאו וכו'. ככלב שב על קאו דיקא, כי הכניעתו היה בבחינת חיל בלע ונקיאנו כנ"ל. ועכשיו שב על קאו ורצה לחזר ולהתגבר אחרי שפבר הכרח להקיא הכל כנ"ל. וכשחזר פרעה עליהם היו ישראל בצרה גדולה והכרח משה לחזר ולעורר כח התפלה הנ"ל שעל-ידי זה היה קריעת ים סוף, בבחינת "אתה פוררת בעודך ים וכו'", כמו שמבואר שם שהיה ביום שביעי של פסח שאז היה גמר מפלתם של מצרים, על-כן הימים שבין יום ראשון של יום טוב לבין יום האחרון הם חל המועד. שרוב המלאכות בטלים ואין מתר בו כי אם מלאכות דבר האבד, כי כבר נכנעה הסמרא אחרא הרבה על-ידי התפלה הנ"ל עד שפבר יצאו ישראל ממצרים ונשמע קול השיר הנ"ל שעל-ידי זה נתקדש יום ראשון של יום טוב, בבחינת השיר יהיה לכם כליל התקדש חגי, שעקר התקדשות החג

היה קריעת ים סוף בבחינת אתה פורדת בענין ים וכו'. עליבן מתור בחל המועד מלאכת דבר האבד דיקא, כי כפי אחיזת הסמטרא אחרא - וצריכין ללחם עמקם ערין, פן מתירים המלאכות. עליבן בחל המועד, שאז עקר המלחמה בשביל דברים האבודים, עליבן אז יש בו מלאכת דבר האבד דיקא וכנ"ל:

ד וזה בחינת חל המועד סבות, אבל בשבועות אין בו חל המועד, כי בשבועות היה קבלת התורה שהוא עקר התקון, כי אז נמשכו כל העשרה מדרגות של נבואה בשלמות שעלידי זה עקר ברור המדרגה שהוא עקר תקון האמונה, שעלידי זה זוכין לשייר הנ"ל שהוא עקר התקון. ועליבן באמת היה ראוי אז שיגמר תקון כל העולמות בשלמות, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זיהמתן, ואמרו: אל תקרי חרות אלא חרות. חרות ממלאך המות ומשעבוד מלכות, ומחמת שאז בשבועות בשעת קבלת התורה נפסקה זיהמתן של ישראל, עליבן אין בו חל המועד. והוא רק יום אחד כמו שבת שהוא בחינת גמור שלמות התקון שהיה יום אחד לה' בחינת יום שפלו שבת, כי נתינת התורה היה באופן שלא יהיה פח להסמטרא אחרא להתעורר עוד, כי נפסקה זיהמתן כנ"ל. וכמו שכתוב: "אני אמרתי אלקים אתם וכו'". כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה וכו' וכנ"ל. אבל אף-על-פי-כן התחכם

הקדוש היה עלידי השייר הנ"ל, אבל מחמת שהסמטרא אחרא רצתה לחזור ולהתעורר ולרדף אחריהם עד שהכרחו לחזור וללחם עמקם עלידי התפלה הנ"ל, עליבן ערין יש בו איזה מלאכות והם מלאכות דבר האבד, כי עקר פח הסמטרא אחרא אז היה עלידי התגברות קלפת עמלק כנ"ל. ועקר קלפת עמלק הוא מתגרה על בחינת דברים האבודים שהם הנפשות שגפלו לתוך עמק הסמטרא אחרא, שהם בבחינת אבודים הם ושלום, שעליהם נאמר, וכאז האבדים וכו'. כי עמלק מתגרה ורדף תמיד אחרי האבודים, כי הוא רדף אחר מחנה דן שהיו מאסף לכל המחנות דקדשה ותיו מוצאים כל האבדות ומשיבים לישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועמלק התגרה בהם על זה ורדף אחר מחנה דן, כי הוא מתגרה בהאבדות הנ"ל. ומחמת שכל רדיפת פרעה שחזר ונתעורר אחר ישראל היה עלידי קלפת עמלק שרדף אחרי האבדות הנ"ל שמשם חוזר ומקבל פח חיות הקדשה שיש ערין בבחינת הנפשות האבודים הנ"ל, כי הלא כבר נכנע הסמטרא אחרא הרבה והוציאה והקיאה כל הקדשות, רק עקר פחה עלידי בחינת האבודים הנ"ל שגשאר ערין אצלה אף-על-פי שהוציאה גם עצמות חיותה שהם הגרים כנ"ל. אבל בחינת האבודים ערין גשאר אצלה ומשם כל פחה לחזר ולהתעורר, עד שצריכין לחזור וללחם עמקם עלידי התפלה הנ"ל, שעלידי זה

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקנו

הבעל דבר והמציא לעצמו עצה להרע על-ידי הערב רב שהם הגרים שהוציא משה בגדל כחו מעצמות הסמרא אחרא, בבחינת 'מכוננו יורישנו אל' כנ"ל. כי הם שגשגו את העגל והחטואו את ישראל, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. כי הערב רב הם המגנחשים ותקוסמים, שהם עקר והמת הנחש, שהם עומדים כנגד כשרים שבישראל המתקרבים לצידיק אמת, שהם בבחינת משה שיש להם בחינת רוח נבואה, שעל-ידי זה מתברר המדמה שלהם ונודפכה האמונה הקדושה שלהם, שזהו בחינת שמתבררין מזהמת הנחש, (כמו שכתב שם בהנהגה תנ"ל). אבל אלו שהם מסמרא דערב רב מתגברים בכפירות ואמונות פוזביות הנמשכין מבחינת נביא שקר, שהם בחינת מגהיגים של שקר, שהם בחינת מגחשים וקוסמים שעושים לפעמים איזה מופתים על-ידי נחושים שלהם. והם התגרו בישראל עד שהטעו אותם בחטא העגל, כי מבחינת ערב רב בודאי לא נפקה הזהבא רק מישראל לכו, אדרבא, מקנאת הבעל דבר על ישראל שראה שפסקה והמתן וכמעט שיכלה לגמרי, התגרה על-ידי הערב רב ועורר חלאת והמתן ביותר עד שכפרו לגמרי עד שהסיתו גם את ישראל.

1b 101

דבר לא היה לו אז פח על ישראל להחמיאם כי פסקה והמתן, אבל על-ידי הערב רב שהם בני אדם בעלי בחירה, החמיאם חטאה גדולה שעל-ידי זה גרמו חרפן בית ראשון וחרפן בית שני, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. ועקר התקון נמשך על-ידי מ"ם ימים האחרונים שהם מאול עד יום הכפורים. שאז נתרצה השם ותרדף לישראל, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. ועקר התקון נגמר בחודש תשרי הקדוש שהוא 'ירח האיתנים' שאז חוזרים וממשיכים כל התקונים הנ"ל בדרך נפלא באפן שגמר התקון בשלמות. אף-על-פי שהוא מתגרה לקלקל בכל פעם, כי בתשרי חוזרים וממשיכים התפלה בבחינת דין על-ידי הבעל פח (כמו שכתב בהנהגה תנ"ל) ואז התפלה הזאת בשלמות נפלא, כי כל ישראל מתעוררין אז וצועקין ושואגין להשם ותרדף בקול גדול וחוק מאד. וכמו שאיתא בזהר הקדוש: וברין מגו קלין ושאגין וכו'. ועל-ידי זה יש פח גדול יותר להצדיק הבעל פח להמשיך התקון בשלמות יותר על-ידי תפלה הנ"ל. כי עקר פח הצדיק על-ידי ישראל בידוע, וגם אז בראש השנה מתפללין תפלה הנ"ל כמועדו וכמונו, כי ראש השנה הוא יום שנברא אדם הראשון והבא אז בעץ הדעת שנמשך על-ידי והנחש היה ערום, שעל-ידי זה נמשכה הזהבא וכל התגברות הסמרא אחרא שעקר התקון על-ידי הקול המושקה את הגן שנמשך על-ידי התפלה של הבעל פח הנ"ל

כי כבר מבאר במקום אחר, שהאדם הבעל בחירה יש לו פח גדול להסית ולהדיח ולהחטוא את האדם יותר מהבעל דבר בעצמו. ועל-יפן אף-על-פי שהבעל

שעקרה בראש השנה שהוא יום המשפט יום שנברא בו ותקא בו. ועל-כן אז עקר הקבוצין אל צדיקין אמת. ואז בגדל פח הצדיקים הם מוציאין מהסמרא אחרא כל הניצוצות הקדושות שבלעה מתחלת הטא אדם הראשון מחמת שבו ביום היה הקלקול שלו. ובו ביום התחיל השם יתברך לעסק בתקונו על-ידי בחינת את קלך שמעתי בגן ואירא, שהוא בחינת קול ה"ל. רק שגמר התקון צריכין לעסק בכל דור ודור על-ידי הצדיקים וכשרי ישראל הנלוים אליהם וכמבאר בכתובות האר"י וזכרנו לברכה שצריכין לעסק בתקון זה בכל שנה ושנה מראש השנה עד שמיני עצרת ושמיחת תורה:

ועל-כן חוזרין ומעוררין זכות מתן תורה בראש השנה, כי אומרים אז, אתה נגלית וכו' ותקעין בשופר שהוא בחינת קול שופר של מתן תורה, כי עתה חוזרים הצדיקים וממשיכין בחינת התפלה בבחינת דין ה"ל בשלמות יותר וחוזרים וממשיכין בחינת כל המדרגות של נבואה, שהוא בחינת מתן תורה בשלמות יותר, שעל-ידי זה עקר ברור הקדמה מזהמת הנחש, שהוא ברור האמונה מכפירות ואמונות פוזביות. ואז מתחילין להמשיך קול הנגון ה"ל בשלמות נפלא. וזה בחינת עשרה שופרות, עשרה מלכות וכו', שבלם הם כנגד עשרה מיני נגינה שבלול מהם הנגון ה"ל (וכמוכן בתקוני ירי, עין שם):

ה וזה בחינת עשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום הכפורים שהם גם כן כנגד עשרה מדרגות של נבואה שממשיכין אז מראש השנה עד יום כפור שאז הוא קבלת התורה, כי הוא יום שנתנו בו לוחות שניות שעל-ידי זה זוכין לעשרה מיני נגינה ה"ל. ואז ביום הכפורים העננים פלים, שהם העוונות שממשיכו מזהמת הנחש, כי אז הוא מחילת עוונות, בחינת מחיתי כעב בפשעך ובענין המאותיד וכו'. ועל-כן אחר יום הכפורים זוכין לספות, שהם בחינת עניי כבוד הקדושים, בחינת וכבוד ה' נראה בענין, כי נתהפך מעננים ה"ל, שהם כל מיני חשך שהחשיכו את אור התקדשה ומנעו מלהתפלל בבחינת ספתה בענין לך וכו'. נתהפך ונעשה ספות, שהוא בחינת עניי כבוד, בחינת "וכבוד ה' נראה בענין". שאלו העניי כבוד שומרים אותנו ומגנים עלינו שלא יתקלקל עוד הרוח נבואה הנמשך מהכבוד, כמו שמבאר שם שלא יוכל להתקלקל על-ידי הערב רב שהם מסמרא דעמלק, כי הספות, שהם עניי כבוד, מגנים עלינו, כי העניי כבוד מכניעין הקלפות עמלק, כמו שאיתא בזהר הקדוש על פסוק, וישמע הפנעני מלך ערד שהוא עמלק, שאין שליטתו רק בשנסתלקין חס ושלום, העניי כבוד, אבל כספות אז מגנים עלינו העניי כבוד מקלפת עמלק שהוא עקר זממת הנחש בחינת ערב רב. ואז זוכין לגמר המושכת הרוח נבואה

לקוטי הַלְכוּת

הלכות חל המועד ד

אֵרַח חַיִּים תִּקְנָה

על־ידי תוכחתו, וזה ממשכין בסכות שאָנוּ עוסקין בספר "אלה הדברים" וכנ"ל:

ו כִּי הַצִּדִּיק הַגָּדוֹל אֶף־עַל־פִּי שֶׁבְּגָדָל כָּחוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל הַתְּפִלָּה הַגָּ'ל הוּא מוֹצִיא מֵהַסְּטֵרָא אַחֲרָא כֹּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּלָעָה עַד שֶׁנַּעֲשִׂין גַּם גָּרִים כַּנֶּ"ל, אֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּדוּאֵי אֵלוֹ הַגָּרִים וְהַבְּעִלֵי תְּשׁוּבָה שֶׁמוֹצִיא מֵהַסְּטֵרָא אַחֲרָא שֶׁבְּלָעָה אוֹתָם תַּחֲלָה, בְּדוּאֵי צְרִיכִין עֲדוּן תַּקּוּן גָּדוֹל אַחֵר שֶׁיֵּצְאוּ מִשָּׁם, כִּי בְּדוּאֵי מִי שֶׁהָיָה בֵּין שְׁנֵיהֶם אֶפְלוּ בְּשִׁמּוּצֵי־אֵין אוֹתוֹ מִשָּׁם הוּא צְרִיךְ רִפּוּאוֹת וְתַקּוּנִים הַרְבֵּה, עַל־כֵּן עָקַר הַתַּקּוּן עַל־יְדֵי קוֹל הַתּוֹכְחָה הַגָּ'ל שֶׁמּוֹכִיחַ אוֹתָם בְּקוֹל הַגָּ'ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מְחִירֵם לְמוֹטֵב וּמְתַקֵּנֵם, וּמִיָּה בָּא מִה שֶׁכִּמְה מִתְקַרְבִּין לְצִדִּיקֵי אֱמֶת וְחוֹזְרִים וְנִפְלִים רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, כִּי הַתְּקַרְבוּתָם מֵחוּץ מִמְקוֹם שֶׁהָיוּ נִבְלָעִים וְכוּ'. זֶה בְּחִינַת שֶׁבְּגָדָל כָּחוֹ הַצִּדִּיק עַל־יְדֵי תְּפִלוֹתָיו הַגָּ'ל הוֹצִיא אוֹתָם מִבְּלִיעַת הַסְּטֵרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת לֹאֵלֵּי ה' וְכוּ', אִזֵּי חַיִּים בְּלַעֲוֵנוּ וְכוּ'. וְכִמוֹ שֶׁבִּקְשׁ דְּוֹד הַמְּקַדֵּשׁ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אֵל יֵאמְרוּ בְּלַעֲוֵנוּ, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב: "פִּצּוּ עֲלֵינוּ פִּיהֶם אָמְרוּ בְּלַעֲנוּ", וְכֵן צִעַק עוֹד דְּוֹד הַמְּקַדֵּשׁ עָלָיו הַשְּׁלוֹם: אֵל תְּבַלְעֵנִי מִצֹּלָה וְכוּ'. וְכִשֶּׁהַצִּדִּיק בְּגָדָל כָּחוֹ מוֹצִיא אוֹתָם, שֶׁמוֹצִיא מִבְּלִיעַת הַסְּטֵרָא אַחֲרָא מִבֵּין שְׁנֵי הַסָּ"ם, בְּדוּאֵי צְרִיכִין עֲדוּן תַּקּוּנִים וְרִפּוּאוֹת הַנֶּפֶשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה. עַל־כֵּן הֵם דִּיקָא צְרִיכִין לְהַטּוֹת אָזְנֵם וְלָכֵם הַיֵּטֵב לְשִׁמְעַ קוֹל תּוֹכְחָתוֹ שֶׁל הַצִּדִּיק הַאֱמֶת שֹׁכֵה

שֶׁהוּא גָּמַר הַתּוֹרָה שֶׁאָנוּ עוֹסְקִין לְגַמְרֵהּ אִזֵּי בְּסוֹף סְפוּת. וְהַעֲקָר לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת קוֹל הַגָּ'ל שֶׁהוּא הַנְּגוּן הַגָּ'ל שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַשְּׂמִחוֹת. וְעַל־כֵּן אִזֵּי הוּא זְמַן שֶׁמִּחְתְּנוּ, וְהַכֹּל כְּדֵי לְזַכּוֹת לְקוֹל הַמּוֹכִיחַ הַגָּ'ל שֶׁיִּכּוֹל עַל־יְדֵי תּוֹכְחָתוֹ לְהַפְּךְ עוֹנוֹת לְזָכוֹת בְּחִינַת נִרְדֵי גֵתֵן רִיחוֹ הַגָּ'ל. וְעַל־כֵּן עוֹסְקִין אִזֵּי בְּסְכוֹת בְּסֵפֶר 'אֵלֶּה הַדְּבָרִים' שֶׁגּוֹמְרִים בְּהוֹשָׁעָנָא רַבָּה, כִּי אֵלֶּה הַדְּבָרִים הֵם בְּחִינַת תּוֹכְחָה שֶׁל מוֹשֶׁה שֹׁכֵה לְקוֹל הַגָּ'ל, עַל־כֵּן הוּא הָיָה יָכוֹל לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן הַתְּחִיל הַסֵּפֶר בְּתוֹכְחָה. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֵלֶּה הַדְּבָרִים" – שֶׁהֵם דְּבָרֵי תּוֹכְחָה וְהַזְכִּיר כֹּל עוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁהֵם בְּמִדְּבָר, בְּעִרְבָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁ"י שָׁם. וְסִים הַסֵּפֶר בְּבִרְכָה, שֶׁהוּא "וְזֹאת הַבְּרָכָה", שֶׁשָּׂבַח וּבִרְךְ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא זָכָה לְקוֹל הַגָּ'ל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה הַתּוֹכְחָה בְּחִינַת חֶסֶד שֶׁנִּתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה. וְכֵן אָנוּ עוֹסְקִין בְּסְכוֹת בְּגִמְרַת הַתַּקּוּן שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כְּפֹר שֶׁהוּא גָּמַר הַתַּקּוּן שֶׁל כָּל הַשָּׁלֹשׁ רָגְלִים שֶׁהִתְחִילוּ בְּסֵפֶח שֶׁהוּא יְצִיאַת מִצְרַיִם. שְׁהָיָה רֵאשִׁי שֶׁיְגַמְרֵה הַתַּקּוּן בְּשִׁבְעוֹת שֶׁהוּא קָבַלַת הַתּוֹרָה. וְעַל־יְדֵי שֶׁמְלַקְלוּ הָעָרֵב רַב הַתִּיגַע מוֹשֶׁה עַד שֶׁחֹר וְהִמְשִׁיךְ הַתַּקּוּן בְּשִׁלְמוֹת יוֹתֵר בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים וְהַעֲקָר בְּתִשְׁרֵי כַּנֶּ"ל, וְהַגָּמַר בְּסְכוֹת וְכַנֶּ"ל וְעַקֵּר הַתַּקּוּן שֶׁצְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַתַּקּוּנִים הַגָּ'ל עַד שֶׁיִּכּוֹל לְקוֹל הַמּוֹכִיחַ הַרְאוּי הַגָּ'ל שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וְלַעֲזֹר רִיחַ טוֹב

יום טוב שבו עוסקים לתקן דברים האבודים כמו בפסח ובנ"ל, כי זה עקר התקון על-ידי שידועים שאי אפשר לתקן בפעם אחד, כי צריכין להמשיך קול התוכחה הנ"ל להוכיח את אלו שיצאו מהסמטרא אחרא ולא נתתקנו עדן פנ"ל, ובודאי בשצריכים להוכיחם, בודאי צריכים עדן לעסק ולהטפל עמהם הרבה. והרבה יש שחזרו ונפלו פנ"ל, וצריכים לחזר לעסק בתקונם בדרכים נפלאים. וזה בחינת חל המועד סבות שיש בו מלאכת דבר האבד בשביל האבודים הנ"ל, כי כמו שכתולה בפסח היה חל המועד מחמת שפרעה התגבר אחר יום הראשון ונדף את ישראל פנ"ל, כמו כן עתה בסבות שהוא גמר התקון צריכין לכלי לחטף לתקן הכל בפעם אחד, כי זה אי אפשר פנ"ל, כמו שראינו גדל הקלקולים שהיה אחר שבועות אחר מתן תורה, על-כן צריכין עתה להמשיך התקון בדרכים נפלאים. להתחיל ביום ראשון ולהפסיק לעשות חל המועד בשביל דברים האבודים הנ"ל עד הושענא רבה שאז עסקנו בערבי נחל לתקן בחינת פושעי ישראל. ואז עוסקים במשנה תורה, שהוא בחינת קול התוכחה הנ"ל. ואז גומרין כל ספר תהלים שכלול מכל העשרה מיני נגינה, שהם בחינת קול הגגון הנ"ל ואז אחר כך עושין שמחת תורה וגומרין התורה, כי אז עקר גמר התקון שנמשך על-ידי קבלת התורה, שהוא בחינת רוח נבואה, שעל-ידי זה נתגלה אמונת חדוש

לקול הנ"ל ומי שאינו רוצה להמות אונז לקול הקדוש הוא חוזר ונפול חס ושלום, כי הסמטרא אחרא ברוכים אחריו תמיד לחזר ולבלעו חס ושלום, ובנ"ל. ועל-כן עכשיו אף-על-פי שהוא גמר התקון של כל התקונים הנ"ל, אף-על-פירכין אי אפשר עתה להמשיך התקון בפעם אחד בבחינת לא תוכל פלותם מהר וכו'. ועל-כן יש חל המועד בסבות בין יום ראשון ליום האחרון, כי אף-על-פי שביום הראשון של סבות נמשכין כל החסדים שהם נמשכין מקבוצת החסדים שנמשכין על-ידי ברור האמונה שנעשה על-ידי בחינת קבלת התורה שהוא המשכת רוח נבואה שנמשך ביום הכפורים שקבלנו הלוואות שניות פנ"ל, בבחינת להגיד בפקד חסדך וכו', שעל-ידי זה הוא חדוש העולם, שעל-ידי זה נתעורר קול הגגון הנ"ל שמושם כל השמחות. ועל-כן באמת אז הוא זמן שמחתנו. וגם אז חמל עלינו השם ותברך וצונו לקח הארבעה מינים הקדושים, שהם בחינת מאני קרבא, להורות שיש בדינינו פח של המטה עו, שהוא בחינת התפלה בבחינת דין של הבעל בת, שעל-ידי זה עקר נצחון המלחמה ובנ"ל (וענין כל זה במקום אחר):

1b 461

אף על פי בן עדן אנו יודעין שלא נגמר התקון בשלמות
 כי אי אפשר לתקן בפעם אחד. ועל-כן בהכרח להפסיק אחר יום אחד ואז הוא חל המועד שקדוש קצת. ואינו קדוש כמו

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקנו

העולם שהוא העקר. ועל-כן אז השמחה גדולה מאד, כי כל השמחות נמשכין משם, ועכשיו נמשכת השמחה משם בשלמות נפלא מחמת שאז גומרין התורה, שעל-ידי זה עקר המשכת הנגון הנ"ל כנ"ל. ועל-כן מסמין וחוזרים ומתחילין התורה מיד, כזה אנו מגלין שאחר כל אלה עדין צריכין להתחיל בכל פעם לעסק בתקוננו, כי אי אפשר לגמור התקון בשנה אחת, (כמו שכתוב בכתבי האר"י וברונו לפרק). רק בכל שנה מקדיין ומתקנין כמה נצוצות. וגם אותם שמתקנים צריכים לתקנם בכמה ימים מראש השנה עד שמיני עצרת בדרכים נפלאים ואי אפשר לחטף בפעם אחת. אבל אחר כל זה עדין צריכין לעסק בתקון זה בכל שנה ושנה. ועל-כן מתחילין התורה מיד, כי מראש שתכף בשנגמר איזה תקון צריכין מיד לחזור ולהתחיל, כי זה עקר התקון להתחיל בכל פעם עד שבגדל פח הצדיקי אמת נזכה לגמור כל התקונים בשלמות וכא לציון גואל במהרה בימינו, אמן:

ז וזה בחינת חגכה ופזרים בכלל, כי חגכה ופזרים הם בחינת אחת שהם ימים קדושים מאד בימי החל ממש שיש בהם עשית כל המלאכות. ואף-על-פי-כן הם קדושים במצוות נוראות פאלו שהם הדלקת נר חגכה והלל בחגכה. וקריאת המגלה בפזרים וכו', כי זה עקר החדיש והפלא שלהם ועל-ידי זה עקר הקיום שלנו בגלות הארץ המור הנה. בכלליות ישראל שמתארך הגלות מאד

ובפרטיות גלות הנפש המור מאד שמתגבר ביותר על כל אחד ואחד פאשר יודע כל אחד בנפשו עד אשר כמעט בשל פח הסבל. והרבה נשקעו על-ידי זה, רחמנא לצלן, לולא ה' שהיה לנו שהקדים לנו רפואות קדושות פאלה למכותינו האנושות שהם התורה והמצוות, ובפרט הימים והזמנים הקדושים שהם שבת ויום טוב. והוסיף לנו ברחמיו אחר הרבן בית ראשון שני ימים טובים קדושים שהם חגכה ופזרים ושולח לנו בכל דור צדיקים נוראים פאלה שהם בגדל פחם וגבורתם העצומה והשגתם הנוראה הם מאירים בנו וממשיכים עלינו כל הרפואות הקדושות האלה כדי לחיותנו פיום הנה: כי עקר זהמת החיש שמשם באים כל העונות והפגמים, רחמנא לצלן, נאחו ביותר בהל"ט מלאכות שהם כלל כל העסקים שעושין בשביל פרנסה שמשם כל התאוות שממקדדת ומי האדם שגמשה מבחינת רחמנות דסטרא אחרא, שהוא בחינת דעת דסטרא אחרא בחינת והחיש הנה ערום כנ"ל. והנה בחינת גלות מצרים, הינו גלות הסטרא אחרא שתופסת נפשות ישראל בגלות המור של תאוות ממון ומקדדת הפרנסה, שהנה בחינת וימרו את חיהם בעבדה קשה בראר ובלבנים וכלל עבדה בשדה וכו'. שכל זה מתקנים פאלו המשקעים בתאנות ממון ומתנגעים בכל מיני יגיעות ומקדדים חיהם בכל מיני מקדדות בשביל רדיפת העולם הנה ושוכחים את השם ויתברך שעקר הפרנסה

107

107

ראשי תבות, והשקד ל'פני פ'רעה י'הי ל'תנין, שעל-ידי זה היה יציאת מצרים שעל-ידי זה נתקדשו כל הימים טובים שהם אסורים בכל המלאכות שעל-ידי זה נרחה זממת הנחש שנאחזת בהם כנ"ל:

ח והתכלל, כי עקר הקיום הוא על-ידי שבת שהגן על אדם הראשון מזהמת הנחש שאז במלים כל המלאכות לגמרי, אבל צריכין להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החל לדחות זממת הנחש מימי החל. וזהו עקר המלחמה והפרור בימי החל והכל על-ידי הכח של הפעל כח הנ"ל. וכשזכה משה לצנח מלחמה זאת בבחינת ויפלל הנ"ל, שעל-ידי זה הוציא ישראל ממצרים, אז נתקדשו כל הימים טובים שאז מימי החל נעשו ימים טובים שאסורים במלאכה כמו שבת, כי אין בין יום טוב לשבת אלא אבל נפש בלבד. ועל-ידי זה יש לנו כח להמשיך הקדשה של שבת לימי החל, על-ידי גדל הכח של משה שעשה מימי החל יום טוב שהוא כמו שבת, אבל בעצם גשמייתנו עדן ימי החל שלנו רחוקים גם מיום טוב. והוסף בנפלאותיו לתן לנו חל המועד שקדוש במקצת. וקצת מלאכות יש בהם. ועל-ידי זה יכולין לברר גם דברים האבודים כנ"ל, אבל עדן גם ימי חל המועד הם ימים טובים ממש ואסורים ברב המלאכות ויש בהם קרננות רבים וכו'. על-כן עדן גם הם רחוקים מימי החל ממש והמל עלינו השם והתברך

על דו ואין צריכין רק עסק מעט בשביל פרנסה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, היו ממעט בעסק ובעסק בתורה. ולא לבלות ולמדר כל ימיו על זה. ומאומה לא ישא בעמלו, כי באמת עקר הפרנסה על-ידי בפתוח לבד, רק צריכין איזה עסק כל שהוא, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: יכול יהא יושב ובטל? תלמוד לומר "וברכך בכל אשר תעשה".

נמצא, שצריכין רק לעשות איזה עסק מעט שלא יהא יושב ובטל לגמרי והשם והתברך יברכו על-ידי זה, כמו שכתוב: "וברכך בכל אשר תעשה". בכל אשר תעשה דיקא, הינו בכל מה שיעשה איזה עסק כל שהוא וברכו ה' ויגדלו ויפרנסהו כפי מה שהוא צריך למאבתו הנצחית, שזה העקר וגם זה העסק מעט הוא רק למי שאינו רוצה שתהיה תורתו אמנותו, אבל מי שנפשו חשקה בתורה ורוצה רק לעסק בתורה ולא לעשות שום עסק בודאי אשרי לו. ועורו השם והתברך שתהיה מלאכתו ופרנסתו נעשית על-ידי אחרים, אבל מוגדל התגברות הסמרא אחרא הם מקמרים היו האדם בעבודות קשות ויגיעות עצומות לכל מי שנוטה אחריהם, שזהו בחינת גלות מצרים בחינת וימרו את תיהם וכו' כנ"ל. ועקר הכנעת הסמרא אחרא הוא על-ידי הפעל כח הנ"ל על-ידי המטה עז שעומדת להסמרא אחרא והפעל דבר בצנארו עד שגותן הקאות וכו' כנ"ל, שזהו בחינת ויפלל

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקנת

ונתן לנו חגגה ופורים שהם ימי החל
ממש ומתירים בכל המלאכות. ואף-על-פי
כן הם קדושים בקדושות פאלי:

ובזה יש לנו פה לדחות והמת הנחש
בימי החל ממש, כי זה עקר התקון
בשזוכין להמשיך האמת בבני אדם
שעוסקין במשא ומתן ומלאכות שגם הם
בתוך עסקם לא ישכחו את השם. יתברך
ודעו ויאימו שהפונסה רק ממנו. יתברך
בהשגחתו לבד וקדשו המשא ומתן
והמלאכות לעשות המשא ומתן באמונה
גדולה ולזכור בהשם. יתברך בכל עת
ולקבע עתים לתורה על כל פנים
ולתהבות בצדקה ועל-ידי זה עקר הכניעה
ובטול והמת הנחש מהל"ט מלאכות
שזוכין על-ידי שממשיכין קדושת שבת
לימי החל שאנו זוכין לזה על-ידי גדל פה
הצדיקים שיכולים להתפלל תפלה
בחינת דין הנ"ל, שעל-ידי זה נתקדשו
כל הימים טובים וחל המועד עד שאחר
החרפן שראו שהסמרא אחרא מתגברת
מאד מאד וידעו שאף-על-פי שיהיה נכנה
הבית שני לא יהיה גאלה שלמה, כי יהיו
נגעים תחת מזבחי העובדי כוכבים וגם
סופו לתרב. ותגלות יתארך מאד בנרף
ונפש, על-יפן הוסיפו בגפלאותיהם וקבעו
לנו עוד שני ימים טובים קדושים בימי
החל ממש שהם חגגה ופורים שהם
מתירים בכל המלאכות ואף-על-פי-כן הם
קדושים כל פד. ועל-ידי זה יש לנו פה
לקדש ימי החל ממש, דהינו לקדש הל"ט
מלאכות בעצמן, שהם כלל כל העסקים

1107

של משא ומתן וכל מיני גשמייות ותאוות
של העולם הזה שיהיה לנו פה גם שם
לדחות והמת הנחש ולזכור בהשם. יתברך
ועל-ידי זה עקר הקיום שלנו בגלות הארץ
הזה. וכל זה על-ידי גדל פתם של
הצדיקים בעלי פה הנ"ל. כי כל מה
שהבעל דבר והסמרא אחרא מתגברים
ביותר, הם מתגברים יותר ויותר בגדל
פתם ומתפללים התפלה הנ"ל בכה
וגבורה יתרה עד שממשיכין הקדושה לכל
הרחוקים ממש בכל המקומות הרחוקים
מאד, כמו שראוין שפודליקין נר חגגה
למטה מעשרה מפחים אשר מעולם לא
ירדה שכינה לשם, כמו שאמרו רבותינו
נ"ל, אבל בגדל פתם של הצדיקים גבורי
פה הנ"ל. יש לנו פה להמשיך קדושה
עליונה ואור גדול כזה למטה למטה פרי
לדחות והמת הנחש במקומה ובשעתה
ממש וכנ"ל:

ט וזה בחינת הדלקת נר חגגה שהוא
להמשיך אור הצדיקי אמת שיש
להם רוח נבואה, שזהו בחינת אור התורה
שפלולה מפל המדרגות של נבואה, שזהו
בחינת אור, בחינת "פי נר מצוה ותורה
אור", וכן הצדיק נקרא אור, כמו שכתוב:
"אור זרע לצדיק". ומשם מדליקין ומאירין
גרות המנורה בבית המקדש ומשם מאיר
אור נר חגגה שאנו זוכין על-ידי תקף הנס
להמשיך אור הצדיקים ואור התורה גם
בעמק הגלות הזה כל אחד ואחד בביתו
אפלו במקום שהוא וכנ"ל. והעקר לברר
המדרגה (כמו שמבאר בתורה תי"ל, עין שם),

יִתְרוֹן לַחֲכָמָה מִן הַסִּפְּלוֹת בִּיתְרוֹן הָאוֹר
 מִן הַחֹשֶׁךְ, " כִּי עֵקֶר אוֹר הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ
 בַּיּוֹם, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב: בַּיּוֹם צִוְּתוּ, מִלְּמַד, שְׂלֵא
 נִדְבַר עִמּוֹ אֵלָא בַּיּוֹם, כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן עֵקֶר הָאוֹר הוּא בַּיּוֹם
 וּכְשֶׁמִּנִּיעַ הַלֵּילָה שְׂאוֹ מִתְּפִשֵׁט הַחֹשֶׁךְ
 הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶרֶב, בְּחִינַת עֶרְבּוֹב
 וּבְלִבּוֹל הַמְדֻמָּה, אוֹ צְרִיכִין לְהִמְשִׁיךְ מֵאוֹר
 יוֹם לְהָאוֹר גַּם בְּחֹשְׁכַת הַלֵּילָה, שֶׁהוּו
 בְּחִינַת הַדְּלָקַת הַנֵּר בַּלַּיְלָה, דִּהְיֵנוּ לְהָאוֹר
 גַּם בְּחֹשְׁכַת לַיְלָה עַל־יְדֵי הָאֶרֶץ הַתּוֹרָה
 שֶׁל יוֹם, הֵינּוּ לְבָרֵךְ הַמְדֻמָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת
 חֹשְׁכַת לַיְלָה, עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
 בְּחִינַת אוֹר יוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת
 הַנְּבוּאָה שֶׁעַל יְדֵיהָ עֵקֶר בְּרוּר הַמְדֻמָּה וְכֵל
 זֶה בְּדִי לְזִכּוֹת לְאַמּוּנָה שְׁלֵמָה שְׁצָרִיכִין
 לְגַדְּלָהּ בַּלַּיְלָה, בְּכַחֲנִית 'אִמּוּנַתְךָ בַּלַּיְלוֹת'.
 וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת גֵּר חֲנֻכָּה, כִּי מַלְכוּת וָו
 הַרְשָׁעָה עֲמָדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחֵם
 תּוֹרַתְךָ וְכו', כִּי מַלְכוּת וָו הַרְשָׁעָה הֵם הֵם
 חֲכָמֵי וָו שְׁמָהּ מִתְּפִשֵׁטִים כָּל הַכְּפִירוֹת
 וְהַאֲפִיקוֹרוֹת עוֹלָם כִּדְיוֹעַ דַּעַת אִרְסָטוֹ
 הַנּוֹן, יִמּוֹחַ שְׂמוֹ וְנִמּוֹחַ זְכָרוֹ, שְׂכּוֹפֵר בְּחִדּוּשׁ
 הָעוֹלָם, שְׂמֻחַמַת זֶה הַתְּגָרוֹ בְּיִשְׂרָאֵל כָּל
 מַלְכֵי וָו הַרְשָׁעָה מַחֲמַת שְׂנֵאוֹ אַחַר דַּעַתוֹ
 הַרְעָה וְהַתְּגָרוֹ בְּיִשְׂרָאֵל וְרָצוּ לְהַשְׁפִּיחֵם
 תּוֹרַתוֹ מַחֲמַת שְׂעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה עֵקֶר
 הַכְּנַעֲנִים, כִּי בְּהַתּוֹרָה מִפְּרֹשׁ 'בְּרֵאשִׁית
 בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ' הִפְךָ
 דַּעַתָּם הַרְעָה:

וְעַל־כֵּן בְּשִׁנְיָנוּ מַלְכוּת בֵּית חֲשֵׁמוֹנַי
 וְנִצְחָוּם הָיָה הֵנָּם בְּגִירוֹת

שְׁצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ מֵאוֹר מֵאוֹר אֶת הַצְּדִיקֵי
 אֲמַת שֵׁישׁ לָהֶם בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה בְּדִי
 לְבָרֵךְ הַמְדֻמָּה בְּדִי לְזִכּוֹת לְאַמּוּנָה שְׁלֵמָה,
 דִּהְיֵנוּ לְהָאִמּוֹן בְּחִדּוּשׁ הָעוֹלָם וְכו', (עו"ש
 ה"ב). וְזֶה עֵקֶר מִצְוַת גֵּר חֲנֻכָּה, כִּי עֵקֶר
 שְׁלִיטַת הַמְדֻמָּה הוּא בַּלַּיְלָה, כִּי הַמְדֻמָּה
 הוּא בְּחִינַת שְׁנָה, כְּמוֹ שְׂמֻבְאָר שֵׁם. בְּחִינַת
 חֹשְׁכַת לַיְלָה, כִּי כָּל הָעֶרְבּוֹבִים וְהַבְּלִבּוֹלִים
 שְׂבֻאִים עַל־יְדֵי הַמְדֻמָּה הֵם בְּחִינַת חֹשֶׁךְ,
 כִּי כְּמוֹ שֶׁבַחֲשָׁךְ הָאָדָם טוֹעֵה עֲצָמוֹ וְאִינוּ
 מִבְּחִין בֵּין כֶּסֶף לְנֹחַשׁת וּבְרָזַל וְכו',
 שְׂבֻשְׁבִיל זֶה נִקְרָא הַחֹשֶׁךְ עֶרֶב עַל שֵׁם
 הָעֶרְבּוֹב שֶׁבַשְׁעַת הַחֹשֶׁךְ, כְּמוֹבָא בְּסִפְרִים,
 כְּמוֹ כֵּן הוּא הַמְדֻמָּה מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 חֹשֶׁךְ שְׂכִיבֹל לְטַעוֹת עֲצָמוֹ וְלַעֲרַבֵי הַדַּעַת
 לְחַסוֹת מִן הָאִמּוֹת, וְעַל־כֵּן עֵקֶר שְׁלִיטַתוֹ
 בַּלַּיְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶרֶב - חֹשֶׁךְ, בְּחִינַת
 עֶרְבּוֹב וּבְלִבּוֹל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כַּח הַמְדֻמָּה
 כְּכו"ל. וְאוֹ בַּלַּיְלָה צְרִיכִין לְהַדְּלִיק גֵּר בְּדִי
 לְהָאוֹר בַּחֹשֶׁךְ לְבָרֵךְ כָּל הַדְּבָרִים. וְזֶה יְדוּעַ
 שְׂכָל הַדְּבָרִים שְׂעוֹשִׂין לְמוֹפֵת בְּלֵם יֵשׁ
 לָהֶם שְׂרִישׁ לְמַעְלָה בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
 שֶׁהוּא הַרוּחַנִיּוֹת וְהַחִיּוֹת וְהַקּוּיִם שֶׁל כָּל
 הָעוֹלָם וּמְלֵאָה:

וְהַנְּהַי הַדְּלָקַת הַנֵּר בַּלַּיְלָה זֶה נִמְשָׁךְ
 מִבְּחִינַת מַה שְׁצָרִיכִין לְהָאוֹר
 מֵאוֹר יוֹם לְחֹשְׁכַת לַיְלָה. וְזֶה עֵקֶר מִצְוַת
 הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כָּל לַיְלָה
 שְׂמִשְׁשׁ נִמְשָׁךְ אוֹר הַנֵּר לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ,
 כִּי עֵקֶר הָאוֹר הוּא מִהַתּוֹרָה שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת
 הַנְּבוּאָה שֶׁהִיא עֵקֶר בְּחִינַת הַדַּעַת, שֶׁהוּא
 עֵקֶר אוֹר יוֹם כִּדְיוֹעַ, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב: "כִּי יֵשׁ

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארח היים תקסא

המנורה דיקא ומחמת זה תקנו להדליק גר הנפה כל אחד בביתו, כי עקר הנגעת מלכות וזו הרשעה היה על-ידי בחינת התפלה של בעל פה בבחינת דין הנ"ל, כי מתתוהו ובניו היו צדיקים גדולים גבורים בעלי פה מאד וצעקו אל ה' בהזקה וקטרו נפשם על קדוש השם, כי סכנו נפשם למות חס ושלום, במלחמה בין הערלים והמזמאים בשביל קדשת שמו ויתברך כפי להציל את ישראל, שכל זה הוא בחינת תפלה בבחינת דין של בעל פה הנ"ל, (כמו שמבאר בהלכות עובדי סבבים, עין שם). ועל-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל, זוכין לכל הבחינות המבארין שם עד שזוכין לבחינת נבואה שהוא בחינת ברור המדומה שעל-ידי זה זוכין לאמונה שלמה, דהיינו להאמין בחדוש העולם שזה העקר, (כמו שמבאר שם, עין שם). וזהו בחינת הדלקת גר הנפה, כי בגדל פתם של הצדיקים הנ"ל המשיכו חסון בזה עד שכל אחד יכול לתאיר בביתו הארת הצדיק אמת שהוא הארת התורה, שהוא בחינת נבואה לברר המדומה בשעתו, דהיינו פליטה לידע גם בעמק חשבת הגלות המור הזה אמתת האמונה הקדושה שיש יחיד קדמון ויתברך שמו שפרא את העולם יש מאין המחלט, דהיינו אמונת חדוש העולם שהוא העקר ועל-ידי זה נדחה והמת הנחש שהם אמונות כוזבות של המנחשים והקוסמין שפניהם נמשכין כל הפפירות שמשם כל והמת הל"ט מלאכות, שהם בחינת והמת הנחש, כי צריכין להמשיך קדשת האמונה

1b 46a

הקדושה שהוא קדשת התורה הקדושה קדשת שבת לתוך ימי החל בעצמן, לקדש גם ימי החל בעצמן בבחינת קדשת שבת לדחות והמת הנחש גם בעצם ימי החל בתקף הנשמיית בהשבת הגלות בגוף ונפש וכנ"ל:

י כי הדלקת הנר דקדושה, שהוא בחינת גר הנפה, שהוא בחינת גרות המנורה, שהוא להמשיך הארת אור יום לתוך חשבת לילה לברר המדומה בשעתה ובמקומה פנ"ל, והו בחינת המושבת קדשת שבת לתוך ימי החל שהוא עקר עבודת האדם בזה העולם, כי העולם הזה והעולם הבא בכלליות הם בחינת ששת ימי החל ויום השבת, ועל-יבן נקרא כל העולם הזה בשם ערב שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'מי שפטר בערב שבת יאכל בשבת'. כי העולם הבא הוא יום שפלו שבת. וכל העולם הזה הוא פגגדו בבחינת ששת ימי המעשה ועקר ביאת האדם לזה העולם הוא שיקדש זה העולם בקדשת העולם הבא, שזהו בחינת המושבת קדשת שבת לימי החל, אבל איך היה אפשר להמשיך קדשת העולם הבא בזה העולם הנשמי, על-יבן חמל עלינו השם ויתברך ונתן לנו את יום השבת שהוא שקול ככל התורה פלה ואז נתנה התורה, שעל-ידי זה אנו יכולין להמשיך בחינת קדשת העולם הבא בזה העולם, כי שבת הוא מעין עולם הבא, אבל צריכין להמשיך קדשת יום השבת לששת ימי המעשה.

וזה זוכין על-ידי התפלה בבחינת דין ה"ל, שעל-ידי זה נתקדשו כל הימים טובים וכל המועד עד שזכינו גם להנכה ופורים, שעל-ידי זה יש פח להמשיך קדשת שבת גם בימי החול בעצמן כנ"ל. וכל זה הוא בחינת הדלקת הנר הקדשה שהוא להמשיך אור יום גם בתקף השבת לילה, דהינו להמשיך אור דעת התורה הקדושה לברר המדמה לזכות לאמונה הקדושה, כי הכל אחד, כי יום ולילה שהם בחינת אור וחושך, דעת האמתי וכסילות ובלבול המדמה, הם בחינת שבת וימי החל, כי עקר התורה שהוא עקר אור הדעת הוא בשבת פדוע. וימי החל הם בחינת כסילות נגד שבת, כי הם ימי המעשה שבהם שולטין עובדין דחל, שהם בחינת כסילות, בחינת "שטו העם ולקטו" – בשמוותא, כמובא. אבל צריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל, שהוא בחינת המשכת אור יום לתוך השבת לילה, שזהו בחינת הדלקת הנר כנ"ל, ועל-כן תחלת בריאת אור הנר הנה כמוצאי שבת, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל, שנטל אדם הראשון שני אבנים ושחכן זה בזה עד שצא מהם האור. כי אור האש, שהוא אור הנר, הוא להמשיך קדשת שבת לימי החל וכנ"ל, כי בשבעת ימי בראשית הנה מאיר אור שבעת הימים שהיה האדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, שזהו עקר בחינת אור של שבת, שהוא בחינת עולם הבא. ועל-ידי המאור נגנו כמוצאי שבת. ואז חנן השם יתברך

אותו דעה שיוכל להמשיך מאור של שבת, שהוא בחינת אור יום, בחינת אור העולם הבא להמשיכו לזה העולם, שהוא בחינת לילה, בחינת ימי המעשה לקדש גם ימי המעשה בקדשת שבת להאיר בחשכת לילה הארת התורה הקדושה לברר האמונה הקדושה להאמין באמת בחדוש העולם ולדחות זממת הנחש גם בתקף ימי החל וכנ"ל, שזהו בחינת הדלקת נר הקדשה שגדול מאד, שזהו בחינת הדלקת נרות המנוחה הקדושה בבית המקדש. ועכשיו אנו זוכין להמשיך ההארה הקדושה הזאת למטה למטה יותר ולהאיר בעמק השבת אפלת הגלות של כלל ישראל ושל כל אחד ואחד בפרטייתו להאיר גם שם הארת הצדיקי אמת שהוא הארת התורה הקדושה לברר המדמה, שעל-ידי זה עקר שלמות האמונה הקדושה, שכל זה הוא בחינת הדלקת נר הנכה להכניע הפירות של מלכות יון הרשעה, על-ידי תקף הנס של הנכה שפופרסמין על-ידי ההדלקה דקדושה הזאת וכנ"ל:

יא ועל-כן מרליקין נר הנכה שמונה ימים, כי זה העקר שצריכין להדליק ולהאיר אור הצדיק והתורה הקדושה עד שאיר עלינו אור שבעת ימים שכלול בשבת, עד שימשיכו הקדשה על ימי החל ממש שהוא בחינת יום השמיני, כי יום הראשון שאחר שבת בראשית הוא יום שמני לבריאה, כי השם

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקסג

יתברך ברא כל הבריאה בששת ימי בראשית ושבת בשבת. ואז נכללו כל היששה ימים בשבת, שזהו בחינת שגמיש קדשת שבת על ימי החל שלפניו עד שכלם נכללו בשבת, אבל אחר שעבר שבת ראשונה ונגנו האור הראשון בתאו עדן צריכו להמשיך קדשת שבת על כל ימי החל הבאים שהיו נקיים מזהמת הנחש מפגם האמונה פנ"ל. וזהו בחינת סוד הברכה במוצאי שבת שהוא פדי להמשיך קדשת שבת על ימי החל פדי להבדיל ולברר הטוב מהרע, הקדש מהחל, ועל-כן אז נברא האור הראשון, ועל-כן מברכין עליו במוצאי שבת ומבדילין עליו, כי בריאת האור במוצאי שבת הראשון, זה עקר בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל, שהוא בחינת המשכת אור יום, המשכת תדעת של התורה הקדושה לתוך השבת לילה, שהוא בחינת המדמה פדי לברר המדמה שבו תלויה עקר האמונה הקדושה פנ"ל. נמצא, שעקר המשכת קדשת שבת לימי החל הוא בבחינת יום השמיני שהוא יום הראשון שאחר שבת בראשית שהוא יום שמיני לצירה שבו נברא האור שפגמו מדליקין הנרות הקדושים של ימי חגכה וכו"ל. וזהו בחינת מעלת יום השמיני בכמה מקומות, כמו שכתוב: "וייום השמיני ימול בשר ערלתו". וכן מיום השמיני והלאה ירצה לקרבו וכו', שהוא פדי שעבר עליו שבת, (כמו בדרבי רבתינו י"ל), כי אי אפשר להכניע הרע,

שהוא הערלה, מהארם, עד שיעברו עליו שבעה ימים תחלה. שהם פגגד שבעת ימי בראשית שכלם נכללו בשבת. וביום השמיני אז הוא בחינת המשכת קדשת שבעת ימי בראשית, שהוא בחינת קדשת שבת לימי החל שהתחיל ביום השמיני לצירה פנ"ל, ועל-כן אז דקא מלון בשר ערלתו ומכניעין ומבדילין ממנו הרע שהוא הערלה. פדי להמשיך הקדשה על התינוק הנמול שעקר הקדשה הוא להמשיך קדשת העולם הבא, שהוא קדשת שבת לזה העולם, שהוא בחינת ימי המעשה פנ"ל, שזה נעשה ביום השמיני דקא פנ"ל. וכן לענין קרבן שאי אפשר להכשירו לקרבן שהוא בחינת ברור המדמה כי אם ביום השמיני וכו"ל לענין מילה. כי יום השמיני של מילה יום השמיני של הרצאת הבמה לקרבן הם בבחינה אחת, (כמו בדרבי רבתינו י"ל):

יב וזה בחינת שנקרא חגכה, שהוא בחינת חגכה הבית, כי עקר שלמות כל התקונים הנ"ל הם בבית המקדש, כי עקר יציאת מצרים שהיה על-ידי תפלה בבחינת דין הנ"ל, שעל-ידי זה נעשין גרים ונתגלה כבודו וכו', שעל-ידי זה נמשכין כל התקונים הנ"ל, הכל היה בשביל שנוקה לבנם לארץ ישראל ולכנות שם בית הבחירה ששם עקר שלמות כל התקונים הנ"ל, כמו שכתוב: ואותנו הוציא משם להביא אותנו אל הארץ וכו'. וכמו שכתוב בשירת הים: תביאנו ותפעמו בהר נחלתך וכו' מקדש

ה' וכו'. שעקר תשוקתם וימנעו מהנהיגה
 לבוא אל הבית המקדש ששם עקר כל
 התקונים, כי שם התגלויות הכבוד שנמשך
 על-ידי הגוים שגעשה על-ידי התפלה
 הנ"ל, כמו שכתוב: וכבוד ה' בא אל
 הבית. וכתוב: ובהיכלו כלו אומר כבוד.
 וכן בפסוקים הרבה. ושם עקר המשכת
 הנבואה שהוא התורה, כי עקר הנבואה
 נמשכת מהבית המקדש מבין שני
 הפרוכים אשר על ארון העדות, כמו
 שכתוב: ובבא משה וכו' וישמע את הקול
 מבין שני הפרוכים וכו'. ושם עקר האמונה

נמצא, שעקר התקון בשלמות הוא בבית
 המקדש, ועל-כן היה מצפה
 משה מיד לבוא לשם, כמו שכתוב:
 תבאמו ותשמעו ביה נחלתך פנ"ל. אבל
 בעונותינו הרבים התגרה בהם השמן
 והחטיאם חטאה גדולה מכף אחר קבלת
 התורה והכרח משה להתנגע במסירת
 נפש עצום מאד והתפלל תפלות הרבה
 עד שנתרצה השם ותברך לישראל פמ"ם
 ימים האחרונים ואמר לו, סלחתי וכו'. ואז
 ראה הקדוש ברוך הוא שאי אפשר להם
 לבנם ולבנות בית המקדש מיד. וגם ראה
 שאפילו כשיבנסו לארץ ישראל ויבנו את
 בית המקדש הוא עתיד להרוב שמי
 פעמים והגלות ותאריך מאד, על-כן חמל
 עלינו השם ותברך והקדים לנו רפואה
 למפכה וצוה לישראל לבנות את המשכן
 שיש בו כל הקדשות של הבית המקדש
 ובהו הפליא חסדו עמנו. שלמד למשה
 להמשיך תקון נפלא בזה שיהיה כח

אמונת חדוש העולם, כי שם האבן שתיה
 שממנה השתת העולם, ועל-כן מחמת
 ששם התחלת הבראה, על-כן שם
 יכולין להכניס האמונה הקדושה, שהוא
 אמונת חדוש העולם שהשם ותברך ברא
 תחלה נקדת האבן שתיה וממנה השתת
 העולם, כמו שכתוב: מציון מכלל יפי
 אלקים הופיע. ושם נמשכת ההנהגה של
 ארץ ישראל, שהוא בחינת חדוש העולם
 שלעתיד, כי שם בבית המקדש עקר
 הקדושה של ארץ ישראל, כי היא קדושה
 העליונה של כל העשר קדשות של ארץ
 ישראל, ועל-כן כל הנהגת הבית המקדש
 היה בדרך נסים ונפלאות, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, עשרה נסים נעשו לאבותינו
 בבית המקדש, כי שם נמשכת ההנהגה
 של לעתיד, שהיא הנהגה של נסים
 ונפלאות שלא בדרך הטבע, ועל-כן שם
 כל השירות והתשבחות שהיו עוסקין
 בהם הלויים בשעת הקרבן, כי כלם

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקסה

להמשיך קדשת הבית המקדש גם בהולכם במדבר שמים מקום נחש ושרף ועקרב וכו'. וכוה המשיך תסון לדורות שאפלו בשיחרב הבית המקדש בעונותינו והיה לנו פח להמשיך קדשת הבית המקדש על ידי בתי פנסיות ובתי מדרשות שאנו בונים בימי החרבן, שהם בחינת מקדש מעט, כמו שפכתוב: כי הפצותים בגוים וכו' ואהי להם למקדש מעט וכו'. כי עקר הפח להמשיך קדשת הבית המקדש על הבתי פנסיות ובתי מדרשות שאנו בונים בחוץ לארץ בימי החרבן הוא על ידי קדשת המשכן שהמשיך משה תסון כזה להמשיך כל קדשת הבית המקדש במדבר, על ידי זה יש לנו פח גם עתה להמשיך קדשת הבית המקדש אחר החרבן על ידי הבתי פנסיות ובתי מדרשות, ועל פן תכף בשעת הקמת המשכן רמז על החרבן, כמו שפכתוב: "אלה פקודי המשכן, משכן". שדרשו רבותינו ו"ל: משכן פכנינו, משכן בחרבנו. כי עקר הקמת המשכן היה בשביל זה כדי שיהיה פח לישראל להמשיך קדשת המשכן שהוא קדשת הבית המקדש גם אחר החרבן וכו"ל:

קדשת הבית המקדש על הבתי פנסיות ובתי מדרשות על ידי המשכן וכו"ל. כי גם על הבתי פנסיות ובתי מדרשות נאמר גם כן מה טבו אהל'ך יעקב, כי הם מקדש מעט וזה על ידי 'משכנת'ך ישראל', דהינו על ידי קדשת המשכן וכו"ל. וזה בחינת חגפה בחינת הגפת הבית המקדש. שאז אנו ממשיכין עלינו קדשת הבית המקדש על ידי הדלקת נר חגפה שעקר המשכת הקדשה של שבת לימי החל על ידו, שזהו גם כן בחינת המשכת קדשת הבית המקדש גם בגלות בחוץ לארץ אחר החרבן, כי עקר קדשת הבית המקדש נמשך משבת (פסוקא דבר' ארבעו מרע ורבעו ו"א), ועל פן כל מקום שהזכיר מעשה המשכן הקדים שבת וכו', ועל פן על ידי קדשת הדלקת נר חגפה שהוא להמשיך קדשת שבת לימי החל כו"ל, על ידי זה ממשיכין קדשת הבית המקדש גם בחוץ לארץ, שזהו גם כן בחינת זאת ממש, כי הכל אחד, כי שבת וארץ ישראל ויבת המקדש הם בבחינת אמת, כי הם בחינת קדש פגנוד חל שהוא בחינת ימי החל וחזון לארץ, פמוכן בדברי רבותינו ו"ל בשבע הבדלות שסדרו בירושלמי שהם בין קדש לחל, בין יום השביעי ליששת ימי המעשה, בין אור לחשך, בין ארץ ישראל לחוץ לארץ וכו', ועל פן מפל עבודת המשכן לא נזכר אצל חגפת המזבח כי אם הדלקת נרות המנורה שהם בחינת נר חגפה, כי עקר חגפת המשכן שהוא לקדשו בקדשה גדולה עד שנוכל להמשיך

אור

אור

קדשתו גם במדבר ואחר החרבן בחוץ לארץ כנ"ל, כל זה נמשך על-ידי הדלקת נר הקדשה דיקא, שהוא בחינת הדלקת נרות המנוחה, שהוא בחינת נר הנטה כנ"ל:

וג' כי זה ידוע ומבאר לעיל מזה, שהבעל דבר והסטרא אחרא מתעוררים ומתנגרים בכל פעם יותר, אף-על-פי שפבר הכניעו אותם מאד על-ידי התפלה בבחינת דין ה"ל עד שהכרחו להקיא הקאות הרבה גם מקרבם ובמנם, אף-על-פי-כן הם חוזרים ומתעוררים בכל פעם בבחינת כפלב שב על קאו וכו', ועל-כן כל אלו הנפשות שהקיא הסטרא אחרא צריכו עדון תקונים הרבה ורפואות הרבה, כי גודאי אפלו אחר שהקיא אותם הסטרא אחרא עדון הם חלושים מאד מאחר שהיו בין שניהם. ובפרט כי הם עדון פעלי בחירה והפעל דבר מתנגה עתה ביהם הרבה ביותר פידוע, ועל-כן עדון צריכו ישועות ורפואות ותקונים הרבה. ועקר תקונם ורפואתם הוא על-ידי בחינת הרפואות הנאמר שם בהתורה ה"ל באות ו' על פסוק "ובל יאמר שכן חליתי וכו'", עין שם הענין הנפלא והנורא מאד מאד מה שמבאר שם בענין תוספות השכנים. וענין במקומות שדברנו בזה ובארנו קצת הענין הנורא הזה.

והכלל, שעקר תקון כל נפש ונפש הוא בשוכה להשתדל להיות שכן להקבין הקדוש של ישראל במקום

שמתקבצים שם לעסק בתפלה באמת, כי על-ידי מה שנתוסף שכן להקבין הקדוש של ישראל נעשין שעשועים גדולים ונפלאים מאד למעלה, כי נתרבין הבתים הרבה מאד עד כי חדל לספר, כמו שמבאר שם. ועל-ידי זה עקר רפואתו בגשמיות ורוחניות, בבחינת "ובל יאמר שכן חליתי", (כמו שמבאר שם, עין שם), ועל-כן עקר התקון על-ידי בגין בית המקדש כנ"ל, כי עקר בגין בית המקדש נבנה על-ידי תוספת השכנים, שעל-ידי זה נתרבין הבתים למעלה הרבה מאד עד שעל-ידי זה נבנה הבית המקדש למטה, כי ידוע בדברינו, שלמטה פשעולין לאיזה קדשה כחוט השערה היא יקרה יותר מאלים ורבבות עולמות למעלה, (כמו

שכתוב בהמשעה של המדויק וכו').

ועל-כן צריכו שיתרבו אלפים ורבי רבבות בתים הרבה למעלה על-ידי תוספת השכנים כנ"ל, עד שיהיה נעשה בית הקדשה למטה. וזהו ענין מה שלא נבנה הבית המקדש עד ארבע מאות ושמונים שנים אחר תציאת מצרים, כי צריכו קדם שיהיה נבנה רבבות בתים למעלה עד שיהיה נבנה בית המקדש למטה, אבל גם קדם בגין בית המקדש שהוא עקר המנוחה והנחלה ושם עקר שלמות כל התקונים כנ"ל, גם קדם לזה צריכו בית דקדשה לפי שעה כדי שישם יהיה מקום קדוש שיתוספו השכנים דקדשה לשם כדי שיתרבו הבתים מאד

לקוטי הלכות

הלכות חל המועד ד

ארה חיים תקסו

מאד עד שיהיה נבנה הבית המקדש ממש
עלידי זה וכנ"ל.

וזהו בחינת גפלאות מעשה המשפן, כי
משפן על שם שכן, שהקדוש ברוך
הוא חמל עלינו וצוה עלינו במדבר קדם
שנבנים לארץ ישראל ולבית המקדש
לבנות לעת עתה המשפן שעקרו נבנה
בשביל השכנים שצריכין להוסיף בכל
פעם בעת שהולכין וע ונד במדבר ואין
להקדשה מנוחה, ועל-כן הכל בבחינת
שכנים, אבל צריכין על כל פנים איהו
מקום קדוש שיתוספו לשם השכנים הנ"ל.
וזהו בחינת המשפן הנ"ל. וזהו בעצמו
בחינת הפתי כנסיות וכתי כדדשות
שבגין לחוץ לארץ אחר התרנן שהוא
בשביל הקבוצה הקדוש של ישראל להתרנן
ולתפלה ולהוסיף לשם שכנים בכל פעם,
כי כל מי שנבנים לבית הנקנסת ולבית
המקדש להתפלל נקרא שכן טוב, הפך
שכן רע שנקרא מי שאינו נבנים לבית
הנקנסת ולבית המדרש, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל על פסוק: הוי על כל שכני
הרעים. שכל מי שאינו נבנים להתפלל
בבית הנקנסת נקרא שכן רע, ומדה טובה
כרובה, ועל-כן בשנבנים להתפלל ולהתוסף
על הקבוצה הקדוש נקרא שכן טוב, ונתרנן
על ידו אלפי אלפים ורבי רבבות פתים
כנ"ל. ואנו צריכין בגלות המר הארץ הזה
לבנות בגנים דקדשה ולהוסיף שכנים
רבים עליהם עד שיתרבו פתים דקדשה
למעלה ברבוי עצום כל כך עד שנופה

שיבנה הבית המקדש למטה שיהיה קדם
לעד ולא יחרב עוד לעולם, ועל-כן
מתארך הגלות כל כך, כי בשביל בגין בית
המקדש כזה שיהיה קדם לעד צריכין
שהיו נבנין למעלה פתים הרבה מאד
מאד על-ידי שכנים דקדשה הרבה עד
שיהיה נבנה בית המקדש למטה שיתקום
לעולם וכנ"ל (והבן היטב):

ובל זה הוא בחינת חנפה שהוא חנפת
הבית המקדש, כי אז ממשוכין
הארה גדולה עלידי הרלקת נר חנפה עד
שמאירין הארת הצדיק והתורה בכל
העולם בלו עד שמקדשין כל המקומות
הרחוקים והנמוכים ביותר בחינת ימי
החל ממש, שזהו בחינת המשכת קדשת
שבת לימי החל. המשכת קדשת הבית
המקדש לחוץ לארץ לכל המקומות
הרחוקים מאד, כי עלידי בחינת ההארה
הגדולה של חנפה מאירין בכל הרחוקים
האמונה הקדושה עד שבאים כל
הרחוקים ונתוספו על הקבוצה הקדוש
שעלידי זה נתרנן הפתים לאין קץ,
שעלידי זה נמשך בגין הבית המקדש
כנ"ל, ועל-כן נקרא חנפה בחינת חנפת
הבית המקדש וכנ"ל:

יד וזה בחינת גדל מעלת ההליכה על
קברי הצדיקים הקדושים
להתפלל שם, כי שם עקר התקון של כל
אחד שייכל לצאת ממקום שנפל שם.
אפלו אם הוא בין שני הס"ם יכול הצדיק
הגדול להוציאו ממש בשבאין על קברו

ומוכיחו וכו' וכן יהושע ושמואל ודוד לא הוכיחו אלא סמוך למיתה וכו'. כי מיתת הצדיק זהו בעצמו בחינת תפלה בבחינת דין של הבעל ביה, כי המיתה בחינת דין, ועל-כן שם נאחזת הסטרא אחרא ביותר:

טו ועל-כן המת מטמא במטמא המורה, אכל הצדיק הגדול הוא מת

על קדוש השם, כי כל ימי חייו מסר נפשו בכל יום על קדוש השם ובפרט בשעת מיתתו ממש, בודאי הוא מת על קדוש השם. ועקר המיתה על קדוש השם היא בבחינת התפלה בבחינת דין של הבעל ביה, שזהו בחינת עשרה הרוגי מלכות שכל ברורי הניצוצות מהקלפות עד עתה ועד הסוף הוא על דם, (וכמבאר מזה בהלכות

עבודת ירכיב על ענין יתר ואל יצטרך בשביל קדוש השם, ענין שם). בפרט מיתת הצדיקים שבחזון לארץ שהכל הוא בבחינת התפלה בבחינת דין הנ"ל שמוסרים גופם שיקבר בחזון לארץ ששם יניקת הסטרא אחרא ונדמה להסטרא אחרא שהיא בולעת את הגוף הקדוש הזה, אכל זה הגוף הקדוש הוא בעל ביה גדול ועומד להסטרא אחרא בצוארה עד שמכרחת עלידי זה להקיא הקאות הרבה מקרבה ובטנה וכו' עד שיגמר הצדיק מה שהתחיל, כי אז אינו פוסק מלעסוק בבחינת תקון התפלה הנ"ל עד שיגמר כרצונו, בבחינת "בצאתי מן העיר אפרש את פפי". בשיצא מן העיר אל קברו אז יפרש את פפיו בתפלה הנ"ל עד שיגמר מה שרצה, ועל-כן שם על

הקדוש, כי גדולים הצדיקים במיתתן יותר מבחינתן, וכמו שכתוב: "ושבח אני את המתים שבקר מתו וכו'". כי מיתת הצדיק הגדול גבה ונעלה ונשגב מאד. ואז דוקא מתגבר בכל ביה לגמר מה שצריך לגמר, כי בודאי הצדיק האמת עוסק כל ימי חייו הקדושים להוכיח את ישראל להחזירם למוטב, כי זה כל מנמתו והוא מוסר נפשו בשביל זה כל ימיו. אבל זה ידוע שלבעל בחירה קשה מאד להועיל, כי הבחירה של האדם יש לה תקפו גדול מאד, כי הכל נברא בשביל הבחירה (וכמבאר מזה במקום אחר).

אבל אף-על-פי-כן יגמר הצדיק מה שהתחיל והעקר על-ידי קול תוכחתו הקדוש שהוא בחינת קולו של משה שהוכיח את ישראל בקול הנגון שיתער לעתיד. וזה הקול נמשך על-ידי התפלה בבחינת דין שמתפלל זה הצדיק, כי הוא בעל ביה גדול (וכמבאר שם בחזרה הנ"ל). אבל כבר מבאר שאפלו בשמתפלל התפלה הזאת עד שהסטרא אחרא מכרחת להקיא גם מקרבה ובטנה, אף-על-פי-כן עדין היא מתגברת אחר כך בכחה הנשאר וכו' כנ"ל, ועל-כן עקר שלמות זאת התפלה בבחינת דין של הבעל ביה הנ"ל היא רק סמוך למיתתו, ועל-כן הצדיק אינו מוכיח את ישראל אלא סמוך למיתה, כמו שפרש רש"י בפרשת דברים על פסוק "ויהי בארבעים שנה וכו'", שלא הוכיחו משה אלא סמוך למיתה, ולמד מעקב שלא הוכיח את בניו אלא סמוך למיתה וכו'. כדי שלא יהיה מוכיחו וחזר

לקוטי הלכות

הלכות מענית א

ארה חיים תקסט

כוכבים, ועל-כן מתענין, כי על-ידי התענית נתעלה האמונה, (כמו שכתב רבנו ז"ל בפאמר "נסב" בסיון סב) ועל-ידי זה עולה המלכות, שהיא בחינת אמונה, כי עקר הגלות מחמת חסרון אמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: לא חרבה ירושלים אלא על שפקדו בה אנשי אמונה, ומחמת זה גלו ונמסר המלכות שהיא בחינת אמונה לעובדי פוכבים, ועל-כן מתענין ארבע תעניות כדי להעלות האמונה שהיא בחינת מלכות, שהיא בחינת ד' כנ"ל:

ב וזה בחינת תעניות שמתענין על הגשמים, כי עצירת גשמים הוא בשביל חסרון אמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין הגשמים נעצרו אלא בשביל חסרון אמונה. כי כך היא המדה מאחר שנפסק האמונה, ועל-ידי זה הוא בחינת עצירת החסדים, כי לשנחסר האמונה אז בודאי הדבור בגלות, (כמו שכתב רבנו ז"ל בפאמר "נסב" ה"ל) וגלות הדבור הוא בחינת נחר גרוני, שהוא בחינת יבשות, ועל-כן בא הענש על-ידי עצירת מימי גשמים שהיו יבשות חס ושלום, ועל-ידי עצירת גשמים בא רעב חס ושלום, והוא גם כן מדה כנגד מדה על שנפלו לתאות אכילה, כי בשאין אמונה או התגברות תאות אכילה חס ושלום, ואין המאכלים מבררים, (עו כל זה בפאמר ה"ל), ועל-כן התקון על כל זה הוא תענית, שעל-ידי זה זוכין לשבר תאות האכילה וזוכין לאמונה, שעל-ידי זה חוזר הגשמים כנ"ל, כי על-ידי התענית ממשויכן מימי החסדים,

קברו יכול כל אחד להתתקן אפלו הגרוע שבגרועים, כי שם עקר הכח של בחינת התפלה הנ"ל, שעל-ידי זה עקר קול התוכחה הנ"ל, שהוא קול הנגון הנ"ל שעל-ידי זה מוכיח את ישראל בבחינת נרדי נתן ריחו, שעל-ידי זה עקר התקון שזה נעשה בשעת מיתו דיקא, כי אז דיקא מוכיחם כנ"ל, ועל-כן שם הכל ותקנו כראוי כל מי שזופה לבוא לשם בחינת וזהו בחינת העשרה קפיטיל תהלים שאומרים שם שהם בחינת עשרה מיני נגינה, (כמו כסיון רה) שהם בחינת קול הנגון הנ"ל שיתער לעתיד, שהוא בחינת קול תוכחתו הקדושה הנ"ל, שעל-ידי זה מעורר ריח טוב אפלו מהגרוע שבגרועים שבישראל ומתקן הכל על-ידי זה וכנ"ל:

הלכות חל המועד הלכה ו נבלל
בהלכות ראש חדש הלכה ז
אות נ:

הלכות תשעה באב ושאר תעניות

הלכה א

ענין הארבעה תעניות כדי להעלות מלכות דקדושה. שהיא בחינת ד'. כמו שכתב רבנו בסיון ל':

א פי על-ידי החרבן והגלות נפלה מלכות דקדושה ונמסר מלכות לעובדי

10

כמו שכתב רבנו שם, שְׁנֵה בְּחִינַת גְּשָׁמֵי בְּרָכָה:

וְכֵן עַל כָּל צָרָה שֶׁלֹּא תְּבוֹא מִתְעַנֵּין, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרֵין חִס וְשָׁלוֹם, כִּלְמַסּוּם הֵם מִחֶסְרוֹן הַדַּעַת, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵי וְל' בְּבִקְיָה מְקוּמוֹת וְחֶסְרוֹן הַדַּעַת, הֵינּוּ הַסִּתְרַת הַדִּיעָה הוּא בְּחִינַת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵי בְּמֵאמְרוֹ וּבִסְב' הַג')). כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי בְּהֶאֱמוּנָה כְּשֵׁישׁ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת כִּרְאוּי בְּהֵשֵׁם וְיִתְבָּרַךְ, אִזּוּ כָּל הִיסוּרֵין בְּמִלְוֵי, כִּי יוֹדְעֵין שֶׁהַכֹּל מִהֵשֵׁם וְיִתְבָּרַךְ, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵי כָּל זֶה, עֵין שָׁם). נִמְצָא, שְׁהִיסוּרֵין הֵם מִחֶסְרוֹן הָאֲמוּנָה חֶסְרוֹן הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן הִתְקַוֵּן לָזֶה תְּעִינִי, כִּי עַל-יְדֵי תְּעִינִי זֹכֵין לְאֲמוּנָה כְּנ"ל. וְעַקֵּר הַתְּעִינִי הוּא הַתְּשׁוּבָה, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה עוֹלָה הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי זֶה גִּשְׁלֵם הַדַּעַת בְּבְּחִינַת "מִי זֹאת עוֹלָה", מִי עִם זֹאת עוֹלָה, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְנֵי בְּסִינֵין מִנּוּ, עֵין שָׁם). וְזֶה שְׁמֵרְבִין בְּתַפְלוֹת וּבְקִשּׁוֹת כָּכָל הַתְּעִינִי, כִּי עַקֵּר הַתְּעִינִי בָּא עַל זֶה כִּדְרֵי לְהַעֲלוֹת הַדְּבוּר כְּנ"ל. וְזֶה שְׁאוּמְרִים וְדוּיִים וְסִלְיָחוֹת בְּיַמֵּי הַתְּעִינִי, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּעִינִי זֹכֵין לְשִׁמְחָה, בְּבְּחִינַת "שִׂמְחָנִי כִּימוֹת עֵינִיתָנִי", וְעַל-יְדֵי הַשִּׁמְחָה יְכוּלִין לְהַתְּדוּדוֹת, בְּבְּחִינַת שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בַּה תוֹדָה וְקוֹל זְמִירָה וְכו':

הַלְכָה ב

מִזֶּה שְׂמֵתְעַנֵּין עַל עֲצִירַת גְּשָׁמִים

כִּי כָּתַב רַבְנֵי וְל' (בְּלִקוּטֵי מִנְחָה סִינֵין ס') שְׂעִירַת גְּשָׁמִים נֶעֱשֶׂה עַל-יְדֵי

מְלַחְמוֹת וְשִׁפּוּכֵי דַמִּים, עֵין שָׁם. וּמְלַחְמוֹת הֵינּוּ מִחֻלְקַת, וְתַקְוֵן הַמְּחֻלְקַת הוּא תְּעִינִי, כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּדַבְרֵי רַבְנֵי וְל' (בְּסִינֵין ט):

א וְעַל-כֵּן מִתְעַנֵּין עַל עֲצִירַת גְּשָׁמִים לְתַקְוֵן הַמְּחֻלְקַת, הֵינּוּ מְלַחְמוֹת שְׂמֵנָה נֶעֱשֶׂה עֲצִירַת גְּשָׁמִים כְּנ"ל. וְזֶה גַם כֵּן בְּחִינַת הַד' תְּעִינִי שְׂמֵתְעַנֵּין עַל הַחֶרְפֵּן. שֶׁהוּא גַם כֵּן לְתַקְוֵן הַשָּׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁאוּמְרוֹ רְבוּתֵינוּ וְל', כְּשֵׁישׁ שָׁלוֹם אִין צוּם. שְׂעַקֵּר הַתְּעִינִי כְּשֵׁאִין שָׁלוֹם (וּבְמִבְּאֵר שָׁם בְּדַבְרֵי רַבְנֵי וְל' עֵין שָׁם). כִּי לֹא

ק"י
בבב

הַרְבֵּה יְרוּשָׁלַיִם אֵלֶּא כְּשִׁבִיל שְׁנֵאת הַנֶּסֶם, כְּמוֹ שְׁאוּמְרוֹ רְבוּתֵינוּ וְל', וְעַל-כֵּן מִתְעַנֵּין לְתַקְוֵן זֹאת, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּעִינִי נִתְקַוֵּן הַמְּחֻלְקַת וְנֶעֱשֶׂה שָׁלוֹם כְּנ"ל. וְכֵן עַל כָּל צָרָה שֶׁלֹּא תְּבוֹא מִתְעַנֵּין, כִּי כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרֵין חִס וְשָׁלוֹם, הֵם בְּחִינַת מְחֻלְקַת, כִּי כָּל מִזֶּה שֶׁהוּא נֶגְד רְצוֹן הָאָדָם הוּא בְּחִינַת מְחֻלְקַת, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם בְּדַבְרֵי רַבְנֵי וְל' הַג')). כִּי הַצָּרוֹת חִס וְשָׁלוֹם, הֵם עַל-יְדֵי הַתְּנַבְרוֹת הַדִּינִים חִס וְשָׁלוֹם, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְחֻלְקַת, דִּהֵינּוּ שְׁאִין נִכְלָל שְׂמֵאל בְּיָמִין חִס וְשָׁלוֹם, שְׁנֵה בְּחִינַת מְחֻלְקַת, בְּחִינַת דִּינִים. כִּי אִין יִסוּרֵין בְּלֹא עוֹן וְהָעוֹן הוּא בְּחִינַת מְחֻלְקַת, כִּי עַקֵּר וְיִקַּת הַסְּטְרָא אַחֲרָא וְהִצִּיר הַרַע הוּא מִמְּחֻלְקַת, (בְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבְנֵי וְל'). נִמְצָא, שְׂעַל-יְדֵי הָעוֹנוֹת שְׂפָנִים בְּמְחֻלְקַת, שְׂתָנִן כַּח חִס וְשָׁלוֹם לְהַסְּטְרָא אַחֲרָא הַחֻלְקַת עַל הַתְּנַשּׁוּה, עַל-כֵּן נִתְעוֹרְרוּ עֲלוּי דִּינִים חִס וְשָׁלוֹם, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְחֻלְקַת וּמִשָּׁם בָּאִים הַצָּרוֹת

לקוטי הלכות

הלכות מענית ג

ארה חיים תקעא

בחינת מאורי האור. וכשנחרב הבית המקדש זה בחינת הסתלקות מאורי אור ואז מתגברין חס ושלום, מאורי אש בחינת מפרום שלח אש וכו'. וזה בחינת ויצת אש בציון ותאכל יסודתיה וכו', פי על-ידי חרבן בית המקדש, בחינת הסתלקות מאורי אור, נתגברו בחינת מאורי אש ועל-ידי זה נגמין כל הארבעה יסודות, פי תקון כל הארבעה יסודות, שהם כלל המדות, הם על-ידי בחינת מאורי אור שגמשכין מהצדיק, מבחינת שבת, שהם היו מאירין בבית המקדש וכו'. (ענין שם כל זה היסוד):

א ועל-בן קשה סלקון של צדיקים יותר מחרבן בית המקדש, פי עקר בחינת מאורי אור נמשכין מהצדיק, שהוא בחינת שבת שמאיר להבית המקדש, ועל-בן כל מי שיש בו דעה פאלו נבנה בית המקדש ב'מיו, פי כשיש בו דעה, שהם המחין, שיהו בחינת הצדיק שבדור שזוכה לדעת ומחין שהם בחינת מאורי אור וכו', בודאי נחשב פאלו נבנה בית המקדש ב'מיו, פי עקר ב'מיו וקיים הבית המקדש הוא על-ידי הדעת ומחין, שהם בחינת מאורי אור שמאירין להבית המקדש כ"ל:

ב וזה בחינת הארבע מעניות שצריכין להתענות על חרבן בית המקדש, שהוא בחינת הסתלקות מאורי אור וכו' כ"ל, פי עקר האכילה בקדשה הוא על-ידי בחינת המאורי אור שגמשכין

חס ושלום, שהם כנגד רצונו, בחינת מחלקת, ולתקון זאת גזרין מענית שהיא תקון המחלקת כ"ל, פי הכלל שכנגד כל מיני מחלקת התקון הוא מענית בבחינת מרבה צדקה מרבה שלום, ועקר התענית הוא הצדקה, פי אגרא דתעניתא צדקתא, ענין שם:

הלכה ג

ענין ארבעה צומות שמתעניין על חרבן בית המקדש:

על-פי המאמר "בראשית לעיני כל ישראל" בלקוטי תנ"א סימן סז:

והכלל, פי הצדיק האמת הוא החן והפאר והיפי של כל העולם בחינת יוסף, בחינת ויהי יוסף ויפה תאר ויפה מראה וכו'. ועל ידו יכולין להסתכל בעצמו בכל המדות שבאין מארבעה יסודות איד הוא אוחז בהם, פי כל הארבעה יסודות נמשכין מהצדיק שהוא בחינת יסוד הפשוט, בחינת צדיק יסוד עולם וכו', בחינת ונהר יצא מעדן להשקות וכו', ונהו לארבעה ראשים וכו', פי שמו משתף בשמנו וכו', ושם ה' הוא בחינת ארבע אותיות, ומשם נשתלשלין הארבעה יסודות, ובתחלה הם בחינת ארבעה מחין, בחינת תלת גנין דעינא וכת ענין וכו'. וזה בחינת שבת וכו', ועל-בן שבת, שהוא תלת גנין דעינא וכת ענין, מאיר להבית המקדש וכו'. וכל זה הוא

מֵהַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁעַל יְדוֹ נִתְתַקְּנִין וְנִתְבָּרְרִין כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת כִּנ"ל, כִּי כֹל מִינֵי מֵאֵכֶל הֵם כְּלוּלִים מֵאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת בְּדוּעָה, וְעַל־כֵּן הֵם הֵיחַת הַגּוֹף שֶׁכָּלוּל גַּם בֶּן מֵאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְאִירִין מְאוּרֵי אוֹר עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְתַקְּנִין כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת כִּנ"ל, עַל־כֵּן אִי הָאֵכִילָה בְּקִדְשָׁהּ, בְּבְחִינַת צַדִּיק אֵכֵל לְשִׁבְעַת נִפְשׁוֹ. כִּי כְּשֶׁהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת נִתְתַקְּנִין וְנִתְבָּרְרִין עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק כִּנ"ל, אִזּוֹ הֵם נִכְלָלִין בְּקִדְשָׁהּ בְּשִׂרְשָׁם תְּחוּךְ יְסוּד הַפְּשׁוּט. וְאִזּוֹ כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת נִכְלָלִין בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין, בְּחִינַת אוֹר הַצַּדִּיק כִּנ"ל. וְאִזּוֹ הָאֵכִילָה בְּקִדְשָׁהּ בְּשִׁבּוּל הַנֶּפֶשׁ, כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּחִינַת מַחִין, בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר, בְּחִינַת "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְבוּנִים". וְהַגּוֹף הוּא בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אֵשׁ, כִּי אֵשׁ הוּא הֶרְאֵשׁוֹן מֵהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת. וְכֹל תְּאוֹת הַגּוֹף כֻּלָּם בְּאִים מֵאֵשׁ וְחִמּוּמוֹת הַגּוֹף שְׂמוּשָׁם כֹּל הַתְּאוֹת. וְנִמְצָא, שֶׁעַקֵּר תַּקּוּן הָאֵכִילָה בְּקִדְשָׁהּ הוּא עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁעַל יְדוֹ נִתְתַקְּנִין כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת וְנִכְלָלִין בְּשִׂרְשָׁם בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אוֹר, בְּחִינַת מַחִין וְאִזּוֹ הָאֵכִילָה בְּשִׁבּוּל הַנֶּפֶשָׁה שֶׁהִיא גַּם בֶּן בְּחִינַת מַחִין, בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר, וְזֶה בְּחִינַת "צַדִּיק אֵכֵל לְשִׁבְעַת נִפְשׁוֹ וְכוּ" כִּנ"ל, וְעַל־כֵּן כֹּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכֹל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְשָׁךְ מֵהַצַּדִּיק הַדּוֹר בְּחִינַת יוֹסֵף, שֶׁהוּא בְּחִינַת נֶהַר יֵצֵא מֵעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲרֻמָּה, כִּי הוּא בְּחִינַת "נֶהַר יֵצֵא מֵעַדְן לְהַשְׁקוֹת וְכוּ" וְנִשְׁמָה יִפְרֹד וְכוּ", וְעַל־כֵּן נִמְשָׁכִין כֹּל הַהִשְׁפָּעוֹת עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק, בְּבְחִינַת "וְיִכְלָכֵל יוֹסֵף אֶת אֲבִיו וְאֶת אָחָיו", בְּחִינַת "וְכֹל הָאֲרֻץ כָּאוּ מִצְרַיִמָּה אֵל יוֹסֵף לְשָׁבֵר כִּי יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט הוּא הַמְּשַׁבֵּר וְכוּ". כִּי יוֹסֵף, שֶׁהוּא הַשְּׁלִיט, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הַדּוֹר שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כֹּל הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת, שֶׁהוּא הֶרְאֵשׁ בֵּית וְכוּ, (כִּמְבָאָר בַּמִּסְבָּר ת"ל), שֶׁהוּא נֶהַר יֵצֵא מֵעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת וְכוּ, הוּא הַמְּשַׁבֵּר, כִּי מִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כֹּל הַשְּׁבִיעוֹת וְכֹל הַהִשְׁפָּעוֹת שֶׁכֻּלָּם כְּלוּלִים בְּאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת שְׁנִמְשָׁכִין מֵהַצַּדִּיק כִּנ"ל:

ג וְעַל־כֵּן מִצְוָה גְּדוּלָה לֵאכֹל בְּשֶׁבֶת, כִּמְנו שְׁתַּחֲבוּב: "אֵכְלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שֶׁבֶת הַיּוֹם לַה". כִּי בְּשֶׁבֶת מְאוּרִין בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר כִּנ"ל, וְאִזּוֹ הֵיכָא הָאֵכִילָה בְּקִדְשָׁהּ כִּנ"ל, וְעַל־כֵּן מִצְוָה לֵאכֹל בְּשֶׁבֶת. וְזוֹהוּ שְׁנִתְּנָה הַתּוֹרָה טַעַם לֵאכִילַת שֶׁבֶת מִחֻמּוֹת שְׁשֶׁבֶת הוּא בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אוֹר. וְזֶה שְׁתַּחֲבוּב, אֵכְלוּהוּ הַיּוֹם. כִּי שֶׁבֶת הַיּוֹם לַה רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם אֶת

ל"ב

לקוטי הלכות

הלכות תענית ג

ארה חיים תקעו

השבת וכו', ראו דוקא זה בחינת מאורי אור, שהם בחינת ראו, בחינת תלת גונון העינא וכת עליו, (פסוקא במאמר ה"ל על פסוק זה, ע"ש) ועל-כן מחמת ששבת הוא בבחינת ראו, בחינת מאורי אור וכו', על-כן אכלוהו היום, כי מחמת זה מצוה לאכל בשבת, כי אז האכילה בקדשה בשמאירין המאורי אור שהם בחינת שבת, בחינת צדיק האמת, בחינת בית המקדש כנ"ל:

ד ועל-כן בשנחרב הבית המקדש ונסתלקו מאורי אור גורו להתענות ארבעה צומות, כי עכשיו בשנסתלקו מאורי אור על-ידי חרבן בית המקדש קשה לאכל בקדשה, כי אז מתגברין הארבעה יסודות בגשמיות שהם בבחינת מאורי אש וכו' כנ"ל, מאחר שנסתלקו מאורי אור וכו' כנ"ל, ועל-כן צריכין להתענות ארבעה צומות כדי להכניע הארבעה יסודות ואז יכלו לזכות על-ידי התענית שיהיו ויארזו בחינת המאורי אור שהם החוין, כי על-ידי התענית גזון המוח תחלה ומתגבר המוח על הגוף ואז מתגברין בחינת מאורי אור על בחינת מאורי אש, כי בשמאירין המאורי אור אז אין צריכין לצום, כי האכילה בעצמה נכללת בבחינת מאורי אור כנ"ל, ואזי אדרבא, על-ידי האכילה נתחזקו יותר בחינת מאורי האור בבחינת צדיק אבל לשבע גפשו, כי על-ידי האכילה בקדשה מתגברין בחינת מאורי אור, כמו שכתוב אצל יהונתן, הנה ארו

עיני פי טעמתי מעט דבש הזה, וכיצא בזה, אבל עכשיו שנחרב הבית המקדש ונסתלקו מאורי אור צריכין להתענות ארבעה צומות ואז מכניעין הארבעה יסודות על-ידי התענית, (פסוקא במקום אחר) ואז יכלו לחזר ולזכות לבחינת מאורי אור שהם בחינת מחין כנ"ל:

כי כל המתאבל על רשעים וזכה ורואה בשמחתה, ועל-כן על-ידי תענית שמתענין ומתאבלו על חרבן בית המקדש, על-ידי זה זוכין לבחינת בגין בית המקדש, דהינו שחזורין וזוכין לבחינת מאורי אור שהם בחינת בית המקדש, בבחינת ולשום לאבלי ציון פאר תחת אפר וכו', (פסוקא במאמר ה"ל), בבחינת "מאור עינים ישמח לב". על-ידי מאור עינים שהוא בחינת מאורי אור, על-ידי זה ישמח לב, כי על-ידי זה זוכין לשמחה בחינת שישו אתה משובש כל המתאבלים עליה שהם זוכים לבחינת מאורי אור, שהם בחינת שמחה כנ"ל. ועל-כן על כל צרה שלא תבוא גזרון תענית, כי כל הצרות חס ושלום, באין מבחינת מאורי אש שמהם כל הצרות רחמנא לצלן פידוע. ועל-כן מיום שחרב בית המקדש אין יום שאין קללתו מרבה מחרבו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי מיום שחרב בית המקדש ונסתלקו מאורי אור ונתגברו מאורי אש, רחמנא לצלן, שמהם כל הצרות רחמנא לצלן, ועל-כן מתענין, שעל-ידי זה מכניעין בחינת מאורי אש כנ"ל ונתגברין מאורי

מה שאין יכולין לשית עצות בנפשו כל אהר על מה שצריך. פי האדם צריך עצות הרבה בזה העולם כל ימי חייו כדי שיוכל להציל עצמו ממה שצריך להציל שלא יאבד שתי עולמות חס ושלום, כי מי שיש לו מוח בפקדון ראוי לשית לב על אודותיו מה נעשה עמו בזה העולם. ועל מה בא לזה העולם לעבר בראגות וצרות ויגונות וכעס ומכאובות פאלה וסופו לעפר ושוב למקום עפר רמה ותולעה. ומי ידע איד יצא משפטו ודינו ביום הדין הגדול והנורא, כי גדול יום ההוא ונורא מאוד, כמו שכתוב: אים ונורא הוא ומי יכילנו. ויבדאי צריך כל אדם לפקח על עסקיו ולשית עצות בנפשו אויל ויכל למלט נפשו. והעקר הוא עצות אמתיות. כי עקר תכלית כל החכמות הם העצות פי בודאי אין זה חכמה לעשות קני שרפה נפלאה בחכמה גדולה. ואחר כך הוא בעצמו נהרג על ידה פאשר כבר ארעו הרבה מעשיות פאלה, כמובא, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל סדנא בסקדנה יתוב. (עין סנה

במקום אחר בהלכות סנה) ועל-כן בודאי עקר החכמה הוא בשמצלית על-ידי זאת החכמה, דהינו בשיצא לו מהחכמה עצה שיצליח על ידה, אבל גם בשמצלית בזה העולם על-ידי החכמה עדין אין זה עצה שלמה באמת, פי העולם הזה צל עובר ועקר העצה שלמה באמת הוא בשיזכה להצליח על ידה בעולם הנצחי. ועצה בזאת אי אפשר להשיג פי אם על-ידי אמונת חכמים ולהתקרב אליהם

אור שהם בחינת המחין בנ"ל. ועל-כן עקר התענית גורו על עצירת גשמים חס ושלום, פי עקר הגשמים נמשכין מהצדיק שהוא נהר יצא מעדן וכו' בנ"ל, שהוא בחינת מאורי אור בנ"ל. ועל-כן בשגעצרון הגשמים חס ושלום, צריכין להתענות הרבה כדי להחזיר בחינת מאורי אור שהם הארת הצדיק שמשם כל הברכות וההשפעות, שהם בחינת גשמים, בחינת ונהר יצא להשקות וכו' בנ"ל:

הלכה ד

על-פי התורה "חדי רבי שמעון", עין שם בסיון ס"א, ושם מבאר שעל-ידי פגם אמונת חכמים עולים עשנים סרוחים וכו'. ועל-ידי זה נחלקה עצתו וכו':

א וזה עקר מרירת הצרה של חרבן בית המקדש וגלות ישראל מארצם שהכל היה על-ידי שפגמו באמונת חכמים, כמו שכתוב: "ויהיו מלעבים במלאכי אלקים" (וכמו שאמרו רבותינו ז"ל במסכת שבת) ומאן אין לנו שום עצה. כמו שכתוב: אברה עצה מבנים וכו'. וזהו אברה עצה מבנים נסרחה חכמתם, הינו על-ידי עשנים סרוחים שמבלבלין החכמה שבמח בחינת נסרחה חכמתם, על-ידי זה אברה עצה מבנים וכו' ז"ל, ועל זה צועק דוד המלך עליו השלום, "עד אנה אשית עצות בנפשי וכו'", שהו נאמר על הארבע גליות, כמו שפרש רש"י שם שעקר הצרה

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקעה

לא
אזכר

ג ועקר חרפן בית המקדש וגלות ישראל מארצם הוא בחינת פנים העצה שנחלקה לשנים שבא על-ידי פנים אמונת חכמים כנ"ל, שעל-ידי זה מגרשין ישראל מארצם, כמו שמבאר שם. ועל-ידי זה אין יכולין להמתיק הדין על-ידי בחינת קדש קדשים ועל-ידי זה נחרב הבית המקדש. ועל-ידי תקנו להתענות הד' תעניות על זה פדי לתקן על-ידי התעניות פנים העשנים סרוחים שהם מותרות האכילה שעולה אל המזח שבא על-ידי פנים אמונת חכמים:

ד וזה בחינת השלש צרות שארעו בטבת שאז התחלת חרפן בית המקדש, כמו שכתוב: "כתב לך את עצם היום הזה". והם נזכרים בסליחות של יוד בטבת, שנקתבה התורה ויגית, ומת עזרא הסופר, ואז סמך מלך בבל וכו' שהוא התחלת החרפן, כי כל אלו הצרות תלויים זה בזה, כי נכתבה התורה ויגית זה עקר בחינת פנים כתב דינו ונתנינם תקף לכתב שלהם מאחר שהתורה הקדושה בעצמה נכתבה בכתב שלהם. וזה בחינת שמות עזרא הסופר, שהוא הסופר הראשון שעסק ביותר לתקן פתיבת התורה פראוי. ועל-ידי צרת מיתתו הוא שכה לצרת פתיבת התורה בכתביהם שהוא ההפך מהתקון שעשה עזרא הסופר על-ידי שהיה עוסק להיות סופר וכותב בכתבינו פרינו. והמשיך שלמות פתיבת ספרי התורה בעולם ועל-ידי זה התחיל החרפן,

ולתלמידיהם ולספריהם הקדושים שהם מלאים עצות אמתיות עצות עמוקות, כי גם בעבודת ה' בעצמו יש כמה וכמה עצות שהבעל דבר מתערב בהם ומהפך אותם לרעה, כי התורה יש בה שני בחות, זכה וכו', לא זכה וכו', כמו שכתוב: צדקים ירכו כם ופושעים יפלו כם. ועל-ידי צרכין לשמש הרבה צדיקים וכשרים אמתיים פדי לזכות לעצות שלמות אמתיות בכל יום ובכל עת:

ב כי עקר הקלקול התחיל מעצות רעות שהם עצת הנחש הקדמוני בחינת הנחש השיאני וכו' ומאז נתקלקל העולם ועקר התקון התחיל מאברהם אבינו שפגמו התחיל המושכת התורה בעולם שנקראת עצה, כמו שכתוב: לי עצה ותושייה. בחינת תר"ג עטין, כי אברהם זכה שהיו פליתיו נובעות חכמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. 'פליתיו' דיקא, כי הפליות יעצות ושם עקר גמר שלמות החכמה, כשזוכין על-ידי החכמה לעצות אמתיות שיציל על ידם מרוח סערה של זה העולם ולהצליח על ידם לצאת. ועל-ידי אברהם זכה שנקרא יועץ להקדוש ברוך הוא כפיכח, כמו שכתוב: את מי נועץ וביניהו וכו'. וכתוב, ואיש עצתו יודיענו. שנאמר על אברהם, כמו שפרש רש"י שם. וכן כל הצדיקים נקראים יועצים, כמו שכתוב: המה היוצרים וישיבי נטעים עם המלך במלאכתו. כי בהם נמלך ונתיעץ בכריאת עולמו:

ארה היים

כן השם ותברך גומר תמיד פרצונו. (עין שם
במקום אחר) כי עצת ה' לעולם תעמוד. ובתיב,
כי ה' צבאות יעץ וזו יפר:

ו ועל-כן קשנותעוד השבטים עם יוסף
לא הנה אפשר ליוסף לחזר
ולהתחבר עמם עד שהביאו את בנימין,
כי בנימין הוא עקר בחינת תקון העצה
השלמה האמתית, כי רק הוא נולד בארץ
ישראל ששם הבית המקדש, ששם עקר
העצה כנ"ל. ועל-כן נקרא בנימין - בן
ימין, בחינת עצות אמתיות שהם בחינת
לב חכם לימין, הפך עצות נבערות, שהם
בחינת לב פסיל לשמאלו, כי י"ב השבטים
הם בחינת שלמות כלליות העצה
הקדושה שהוא כלל התורה שנקראת
עצה כנ"ל, כי הם הם המטה שלמה
שהעמיד יעקב אבינו שמהם יצאו כל זרע
ישראל שקבלו את התורה בהר סיני
שהוא עקר העצה השלמה כנ"ל, כי י"ב
שבטים הם בחינת י"ב אבני יעקב שנקבלו
בלם באבן אחת (המובא שם בהתורה ת"ל, עין שם),
שהו בחינת מה שנכללים באבן שתיה
בבחינת קדש קדשים שזוכין על-ידי
אמונת חכמים שעל-ידי זה נתברין
הספרים האמתיים של התורה הקדושה,
שכל זה הוא בחינת שלמות העצה
האמתית, (במקום שם כל זה, עין שם). ועל-כן
הודרו יעקב מאד תכף בשובו יוסף לברח
מלבן כדי שלא יהיה גשלים, חס ושלום,
מפאת הקדושה בחוץ לארץ, כמו שכתוב
בהר הקדוש, הינו כנ"ל. כי שלמות מפאתו
היא שלמות העצה הקדושה ששלמה

כי עקר התרין על-ידי זה, על-ידי פגם
אמונת חכמים, שעל-ידי זה נפגם כתב
ידינו ומגרשין מארץ ישראל ונחלקה
העצה. ואז אין שלמות להתורה על-ידי
שפוגמין בספרים אמתיים של תורתנו
הקדושה, שעל-ידי זה אין יכולין להמשיך
ההמתקה מקדש קדשים, עין שם ותראה
איד כל זה קשור זה בזה:

ה וזה בחינת מחלקת השבטים עם יוסף
שגם הגלות והחרבן, כי יוסף
הוא בחינת הצדיק האמת. והשבטים
אף-על-פי שהם כלם קדושים, אף-על-פי
כן קפץ השטן ביניהם והטעה אותם
בעצות רעות באלה למפר את יוסף
הצדיק, כי גם צדיקים גדולים צריכים
לשמר עצמם מאד ולבקש מהשם ותברך
מאד להציל מעצות נבערות, בפרט בענין
מחלקת ששם עקר התגברות השטן
שמכנים סברות בלב הצדיקים עד שגדמה
להם שהם צריכים לדרף את הצדיק
האמת עד לחיו, והכל נמשך מעצת
הנחש שהטעה את אדם הראשון, והטעה
את קין שהיה בתחלה גדול במעלה מאד,
(במקום בבחינת האר"י ז"ל) והטעה אותו בעצות
רעות להרג את הכל. וכן הוא בכל
המחלקת, ובפרט המחלקת שבין
הצדיקים. וזהו, "ושלחהו מעמק", ודרשו
רבתינו ז"ל, מעצה עמקה של הצדיק
הקבור בתברון, כי אהה מרום לעולם ה'
ודו על העליונה תמיד. ואף-על-פי שפסר
הבחינה לאדם, ועל-כן התברח לעוב את
האדם שיחבר לו עצה פרצונו, אף-על-פי

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקעו

על ידי בנימין שההכרח שתהיה נשלמת בארץ ישראל ששם הבית המקדש וקדש קדשים, ששם עקר העצה השלמה פנ"ל:

וְעַל־כֵּן כִּשְׁבָאוּ אַחֵי יוֹסֵף לְמַצְרַיִם וַרְאָה שֶׁהֵם שָׂבִים בְּתוֹכָהּ עַל מִכִּרְתוֹ וְאוֹי צְרִיכִים לְחֹר וּלְהִתְחַבֵּר עִמָּהֶם וְאִי יִהְיֶה נִגְרָם וְנִשְׁלַמְתָּ הָעֵצָה, עַל־כֵּן לֹא רָצָה לְהִתְדַוֵּעַ לָהֶם עַד שֶׁהִבְיִאוּ אֶת בְּנֵימִין, וְגַם אִזּוּ הוֹסִיף לְצַעֲרֵם כְּדֵי שִׁישׁוּבוּ בְּתוֹכָהּ שְׁלֵמָה בְּיֹתֵר. וְהָיָה מְצַעֲרֵם עַל־יְדֵי בְנֵימִין דִּיקָא שְׂעוּזָה לְהַטְמִין הַגְּבִיעַ בְּאִמְתַּחְתּוֹ, זֶה רָמַז לָהֶם מַה שֶּׁפָּגְמוּ עַל־יְדֵי מִכִּירַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם הָעֵצָה פִּנ"ל. שֶׁעָקַר הַפָּגַם מִזֵּד לְבַנְיָמִין הַצַּדִּיק שֶׁהוּא עָקַר שְׁלֵמוֹת הָעֵצָה, כִּי הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּחִלְקוֹ וּבְנ"ל, כִּי בְנֵימִין הָיָה נָקִי לְנִמְרֵי מַפְגַּם הָעֵצוֹת רְעוֹת שְׁנֹמְשִׁכִּין מֵעֵצַת הַנְּחֹשׁ פִּנ"ל שֶׁגַּרְם מִיָּתֵהּ לְעוֹלָם, כִּי בְנֵימִין הָיָה נָקִי מִכָּל זֶה, כִּי הוּא מֵת בְּעֵמִוּוֹ שֶׁל נְחֹשׁ לְבָד, אֲבָל הוּא בְּעֵצָמוֹ לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם חֵלֶק בְּעֵמִוּוֹ שֶׁל נְחֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו'ל וְעַל־כֵּן זָבַח בְּאַמֶּת שְׁנֹבְנָהּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְקָדֵשׁ קְדָשִׁים בְּחִלְקוֹ דִּיקָא שִׁשָּׁם עָקַר תַּקְוַת הָעֵצָה וּבְנ"ל.

וְעַל־כֵּן רָמַז לָהֶם יוֹסֵף הַפָּגַם עַל־יְדֵי בְנֵימִין הַצַּדִּיק שֶׁפָּגְמוּ עַל־יְדֵי פָּגַם אֲמוּנַת חַכְמֵי הַנ"ל שֶׁעָקַר הַפָּגַם מִזֵּד לְבַחֲנֵינָהּ בְנֵימִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא עָקַר בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הָעֵצָה פִּנ"ל. גַּם הָרָאָה לָהֶם שֶׁעַל־יְדֵי פָּגַם

אמונת חכמים גורמים שפגעו לילם על הצדיקו אמת שהם בעלי עצה באמת, כמו שכתוב: ונהגו מפני עצה, גורמים שבדרך עליהם נזבים כאלו הם גנבים ורמאים חס ושלום, כאלו כל הנהגתם בשביל גנבה ורמאות חס ושלום, ואז הפירו השבטים גדל פגמם עד היכן מניע פגמם ואז שבו בתשובה בשלמות, כמו שכתוב: מה נאמר מה נדבר מה נצטרך האלקים מצא את עון עבדי וכו', ואז וכו לתקן על ידי זה ואז התנדע להם יוסף וחרו ונקללו יחד שזה מרמז על סוף התקון האחרון כשיבוא משיח שאז יתקן העצה בשלמות, שאז יחזר ויתאחד מלכות בית דוד שנחלקה תחלה שהוא בחינת תקון פגם העצה הנ"ל, בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, כי חלקת מלכות בית דוד וחלקת עצה הם בחינה אחת, (כמו שכתוב במקום אחר), ועל כן קורין הפטרה זאת בפרישת ויגש שמדברת מהתחברות מלכות בית ישראל, כמו שכתוב שם: ולא יחצו לשתי ממלכות עוד וכו'. ועל כן נקרא משיח פלא יועץ, וכתוב: ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה ונבונה. כי עקר התקון הוא תקון העצה שהוא עקר שלמות התורה בשזוכין על ידי צדיק אמת לקבל משם עצות אמתיות כל אחד ואחד לפי בחינתו באופן שיוכל להציל נפשו מני שחת ולכות על ידם להצילה הנצחית:

ח ועל זה צריכין להתפלל הרבה להשם יתברך שיוצא לעצות אמתיות

16

באלו, וזהו: "ויגש אליו יהודה". הם בחינת כלל ישראל שנקראים יהודים על שם יהודה. שהם גנשים אל יוסף בחינת הצדיק האמת ושבים בתשובה על מכירתו שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, בחינת חלקת העצה, כי מכירת יוסף הוא בחינת חלקת מלכות בית דוד שהוא בחינת חלקת העצה, כמובן בהפטרות של ויגש שמדברת מזה. כמו שכתוב: "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד" וכנ"ל. (עין בקיום אחר פנה), כי פרשת ויגש מדברת מתקון מכירת יוסף שהוא בחינת פגם העצה כנ"ל ששבים בתשובה ומפייסים אותו ומבקשים ממנו שימחל להם ויחזור ויתקנם בעצה שלמה וטובה באמת. וזהו: ויאמר אליו כי אדני דבר נא עבדך דבר באוני אדני ופרש רש"י: וינסו דברי באונדי שמבקשים אותו שישמע היטב וינסו דברינו באונו ובלבו היטב, כי שמיעה בלבא תלוי, הינו שירחם עלינו וישים לבו היטב היטב מה געשה עמנו בזה העולם ויתן לנו עצה פראוי לכל אחד ואחד באופן שנוכל להציל עצמנו כל אחד ממה שצריך להציל שלא תאבד תקנותנו חילוקה, כי זה כלל שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. וכמו ששואלים את הצדיק בן הוא משיב. ומזה באים כל העצות המקלקלות שנדמה לו שמאת ה' הם או שהצדיק יעץ לו כך ובאמת הכל ממנו בעצמו, כמו שכתוב: "אילת אדם תסלף דרכו וכי". שדרשו רבותינו ו"ל מקרא זה על השבטים שפגמו בעצה

כנ"ל, על-פני מי שרוצה לחום על עצמו באמת צריך לבקש מאד בתחנונים רבים את השם יתברך ואת הצדיקי אמת שישמו לבם היטב על מה שגעשה עמו באופן שיתנו לו עצה אמיתית ונצחית שיצליח על ידה לנצח באמת. וזהו, ואל יחר אפך בעבדך. הינו שיתפטר כל מיני חרון אף ודינים כנ"ל שעל-ידי התשובה על פגם אמונת חכמים נתפטרם כל מיני דינים שהם חרון אף, כי נכללין בבחינת קדש קדשים שמשם כל ההמתקות שבועולם כנ"ל. וכל מה שנמתק הדין ביותר נשלמה העצה ביותר עד שאזכה בכל פעם לעצה שלמה הנמשכת מהצדיק האמת שייכל לעמוד על ידה כנגד כל מיני עצות מקלקלות שהפעל דבר מסבב בלבו בכל יום ובכל עת. וזהו, כי כמודף כפרעה". פרעה זה בחינת בטול וקלקול העצה הקדושה, בבחינת "ותפרעו כל עצתי", שעל-ידי זה היה כל גלות מצרים שפולל כל הגליות, כי פרעה עומד אצל הערף ורוצה לעכב המחזין שלא ירדו למטה שיתהוו מהם עצות טובות להפיר הבורא יתברך על ידם, שהיו עקר סוד גלות מצרים (עין בפניות והכו היטב). ועקר התקון על-ידי קבלת התורה שנכינו בעת יציאת מצרים שהוא תר"ג עטין דאורייתא, בחינת לי עצה ותושיה, בחינת תקון העצה כנ"ל. והעקר הוא לקבל עצות מהצדיק האמת באופן שייכל לעמוד על ידם בכל פעם כנגד קלקול ובלבול העצות של הסטרא אחרא שהם בחינת פרעה

לקוטי הלכות

הלכות מעניית ד

ארה חיים תקעט

כנ"ל. וזהו, כי כמודד כפרעה, הינו כפי מה שפרעה, שהוא קלקול העצה, מתגבר בנכליו וערמוניותו, כמו בן אתה יודע לתן עצות בכל פעם להציל מערמויותיו ולשוב ולהתחזק לשאר על עומדו להתחזק עצמו בהתורה הקדושה שהוא עקר העצה השלמה. וזהו, כי כמודד כפרעה. כי שני הכפין מורין על הדמיון ממש, כמו שפרש רש"י, הינו כי זה עקר נפלאות מעשה הצדיק כי נזרא הוא, כי יודע ומחזק כל אדם כפי מה שהוא בכל מדרגה שהוא בכל יום ויום בעצות עמקות אמתיות שהם מבוזים ממש כפי קלקול העצה שרצה הפעל דבר להתגבר עליו בתחבולותיו. על-כן העקר הוא תקון אמונת חכמים אמתיים שעצתם בחינת 'מים עמוקים עצה בלב איש' שאי אפשר למלקל אותם בשום אופן בעולם, כי הם עומדים כנגד כל מיני קלקול העצה של הסטרא אחרא, בבחינת כי כמודד כפרעה כנ"ל, כי מאד עמקו מחשבותיהם, כי עצתם הוא עצת ה' אשר לעולם תעמד, כי אתה מרום לעולם ה':

ט וזה בחינת התעניות שגזורים על הגשמים, כי עקר עצירת גשמים בא על פגם האמונה, כמו שכתוב: "וסרתם ועברתם וכו' ועצר את השמים וכו'". הינו על פגם אמונת חכמים שהוא עקר יסוד האמונה ועל-כן גזרין תעניות, כי על-ידי התעניות מתקנין פגם המותרות של האכילה שלא יבבלו את המוח וכנ"ל

לענין הארבעה תעניות, כי התענית בחינת תשובה שעל-ידי זה נמשך בחינת פלג אלקים מלא מים שמשם הגשמים, (כמו שבאר בתורה ה"ל, עו שם). ועל-כן עקר תעניות הגשמים הוא בארץ ישראל ששם דיקא גזרין כל השלש עשרה תעניות, כי עקר הפגם והתקון של אמונת חכמים, שהוא בחינת תקון העצה, הוא בארץ ישראל ששם הבית המקדש וקדש קדשים וכנ"ל. ועל-כן גזרין שלש עשרה תעניות כנגד שלשה עשר מכילין דרחמי שעל ידם המתקת כל הדינים שעקר שרשם בשכל העליון בבחינת קדשי קדשים שהוא בחינת דת עליון ששם כל השלשה עשר מכילין דרחמי פידעו, ומשם נמשכין השלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שעל ידם עקר ברור כל הלכות התורה, שהם בחינת ברור העצות הקדושות, כי ההלכות של התורה הן הן העצות בחינת תר"ג עטין דאורייתא שהם תר"ג עצות שאי אפשר לברר כל דיניהם והלכותיהם כי אם על-ידי שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. וכמו בן לענין עובדא וקיום התורה צריכין לישות עצות כנפשו על-ידי בחינת י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, (כמבאר במקום אחר). ומצא, שעקר תקון העצה שבאה על-ידי המתקת הדינים על-ידי תשובה על פגם אמונת חכמים, שעל-ידי זה נשלמת התורה, שעל-ידי זה זוכין לשכל הכולל ששם המתקת כל הדינים בשרשם, כל זה נמשך על-ידי שלשה עשר מכילין דרחמי,

שהם בחינת שלש עשרה מדות התורה, שהם הם בחינת תקון העצה להלכה ולמעשה לקיום התורה כנ"ל. ועל-כן גזרון שלש עשרה תעניות כנ"ל, כי תעניות של הנשמים הם בשביל תקון העצה שגמושה על-ידי בחינת "פלג אלקים מלא מים" שמושם הנשמים שהוא בחינת המים שגמחרין מהטניפת והעשנים סרוחים הנ"ל שבאים על-ידי פגם אמונת חכמים, שעל-ידי זה נפגמת ונחלקת העצה, (מבאר שם כל זה בהתורה תה"ל ענ שם היטב):

וזה בחינת סוד הנביע שגמוצא באמתחת בגימין, כי בגימין הוא עקר תקון שלמות העצה, כי נולד בארץ ישראל, ובית המקדש וקדש קדשים בחלקו וכנ"ל, ושם סוד הנביע שהוא בחינת שלמות העצה שגמושכת על-ידי התשיבה על פגם אמונת חכמים, שעל-ידי זה נתרבין ספרי התורה ונשלמת התורה ונכללת בבחינת קדש קדשים ששם כל השלישה עשר מכילין דרחמי שעל-ידי זה נמתקים כל הדינים וכנ"ל, כי איתא גילקוט הראובני בשם ה"מגלה עמקות" שגביע הוא בחינת י"ג פעמים ע"ב שהם אותיות ג'ב'ע' שהם י"ג מכילין דרחמי, הנו כנ"ל. וזה שמוכא שם שי"ג ע"ב תה"ל בגימטריא שלום כמ"ם סתומה וכו', ענ שם, כי עקר התקון על-ידי השלום שהוא תקון המחלקת, שהוא בחינת תקון פגם אמונת חכמים, (כמו שמבאר שם בהתורה תה"ל וב"ל):

יא כי הנביע הוא אשר ישתה בו והוא נחש ונחש, בחינת עצות, כי כל המנחשים והקוסמים הם בשביל עצות שמו שצריך לאיזה עצה לדע איד להתנהג היה הולך להמנחשים והקוסמים, רק שאנחנו בני ישראל מזהרים מלקבל עצות מהמנחשים והקוסמים, רק להיות תמים עם ה' ולקבל כל העצות מחכמים אמתיים. נמצא, שנחש ונחש הוא בחינת עצות, רק שהטעה אותם ודבר עמהם כאלו יוסף הוא מאנשי מצרים שעצתם על-ידי נחשים. וזה שאמרו, כי הנביע הוא אשר ישתה אדוני בו, כי שתיה בחינת שלמות העצה, בחינת ואכלת ושבעת. ודרשו רבותינו ז"ל ושבעת זה שתיה. כי עקר השביעה על-ידי השתיה שהיא מעכלת המזון ומשביעה את הגוף, שזהו ההפך מפגם וקלקול האכילה שעולים הם ושלום, עשנים סרוחים ומבלבלים את המח שמושם חלקת העצה כנ"ל, שזהו מחמת שאין המאכל מתעכל כראוי ואינו מושביע את הגוף כראוי, אבל שתיה הוא בחינת עפול המזון שלא יעלו העשנים סרוחים אל המח, רק המאכל ישיב את הגוף כראוי, בחינת ושבעת – זו שתיה.

וזהו בחינת כוס של ברפת המזון שהוא בחינת כוס ישועות, כי ישועות בחינת עצות פדוע, כי עקר הישועה הוא שלמות העצה בשושם והפך מאיר עיני האדם ונותן לו עצה איד להציל ממה

לקוטי הלקות

הלקות מעניית ד

ארה חיים תקפה

שצריך להציל בגוף ונפש וממון. וכמו שכתוב: "והשועה ברכ יועז". וכן בספרי קבלה נקראים העצות ישועות פידוע, כי ברבת המזון הוא בשביל להמשיך תקון האכילה שלא יעלו חס ושלום, על ידי האכילה עשנים סרוחים לבלבל את המוח שהוא בלבול העצה, רק שיזכה לעפל את המזון פראוי. ועל כן עקר ברבת המזון הוא על ארץ ישראל, כי שם עקר תקון העצה פנ"ל ועל כן ברבת המזון על הכוס בחינת כוס ישועות אשא, שזהו בחינת תקון העצה פנ"ל, ועל כן כוס של ברבת המזון הוא בבחינת מלכות דוד פידוע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שדוד דקא וכה לזה, בחינת כוס ישועות אשא, בחינת לי נאה לברך וכו'. כי מלכות בית דוד זה בחינת תקון העצה השלמה, שזהו בחינת מלכות משיח בן דוד שנקרא פלא יועז וכו' וכו"ל. כי עקר תקון העצה בשלמות שלא תתחלק לשתיים חס ושלום, זהו בחינת התאחדות המלוכה של דוד משיח שלא תתחלק עוד מלכותו לשתיים, בחינת "ולא יחצו לשתי ממלכות" שקורין כל זה בהפסדת ויגש. וכלל הדבר שכל המחלקת שנהיה בין יוסף והשכמים הוא בחינת חלקת מלכות בית דוד ששחלק על ידי ירבעם שבא על ידי עצות מלקלות של רחבעם ששמע לעצת הידדים, ומכל שכן ירבעם שגבל לעצות רעות מאד, כמו שכתוב: ויועז המלך וכו'. וכל זה נשתלשל מהמחלקת של השכמים על יוסף. ועל כן פירשת ויגש שמדברת

מהתחברות השכמים עם יוסף ממסירין אז, ואתה קח לך עין אחד וכו' שמדבר מהתחברות מלכות בית ישראל, ורועה אחד יהיה לכלם, ועבדי דוד מלך עליהם וכו'. וכל זה הוא בחינת התאחדות העצה פנ"ל, בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד וכו"ל (וכמבאר במקום אחר מזה). ועל כן כל ענין התורה הנ"ל שמדברת מתקון העצה כרמזו בפירוש זה וכו"ל:

יב וזה שמוציאין את התכה לחוץ בתעניות שעל הגשמים כדי לעורר העם לתשובה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כדי לעורר העם שישבו על פנים אמונת חכמים שעל ידי זה נפגמת כל התורה, (כמובן בהתורה הנ"ל) שעקר שלמות התורה הוא על ידי תקון אמונת חכמים, שעל ידי זה נתרפין ספרי התורה, עין שם:

יג וזה: "ויקרא יעקב לבניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". שבקש לגלות את הקץ וכו', כי עקר הקץ תלוי בעצה שלמה הנ"ל שתתגלה על ידי משיח שנקרא פלא יועז, כי עקר קץ הגאולה תלוי בעצות עמקות שהם עמקים מאד מאד שאי אפשר לעמוד עליהם שום גבאי וחזקה, שעליהם נאמר, כי ה' צבאות יעז ומי יפר וכו'. ועל כן הוא קץ הפלאות, ועל כן אפילו יעקב אבינו פירצה לגלות הקץ, הינו פירצה לגלות העצות העמקות מאד שעל ידם יבוא הקץ, אזי נסתלק

הימנו שכנינו, כי אי אפשר לגלותם, בפרט או שהיה עדין קדם התחלת הגלות הראשון וקדם קבלת התורה שמושם עקר המושבת העצות עמקות כנ"ל. ועל-כן אמר, הקבצו ושמעו בני יעקב, 'הקבצו דיקא, שגלה להם שעקר יסוד תקון העצה הוא בחינת הקבצו, הינו שיהיה אחרות ואהבה ושלוש בין ישראל שיתקבצו יחד לדבר זה עם זה מהתכלית האחרון ועל-די זה יזכו לשלמות העצה, כי ישראל ואוריתא בלא חד כפי השלוש והאחרות שפני ישראל, כמו בן נתאחד העצה יחד שהוא בחינת התורה שנקראת עצה כנ"ל, כי י"ב אבני יעקב, שהם כלל ישראל, הם בחינת י"ב בני יעקב שנקבלו יחד באבן שתיה, ^{שם בחינת תולד} שכל זה תלוי באהבה ושלוש, בחינת אבן בחביבותא תלוי, ^{שם} והיו אבני אפוד והחשן שהיו פתוחים בהם שמות י"ב שבטים ששם היה שואלים כל העצות, הינו כנ"ל:

יהיננו שכנינו, כי אי אפשר לגלותם, בפרט או שהיה עדין קדם התחלת הגלות הראשון וקדם קבלת התורה שמושם עקר המושבת העצות עמקות כנ"ל. ועל-כן אמר, הקבצו ושמעו בני יעקב, 'הקבצו דיקא, שגלה להם שעקר יסוד תקון העצה הוא בחינת הקבצו, הינו שיהיה אחרות ואהבה ושלוש בין ישראל שיתקבצו יחד לדבר זה עם זה מהתכלית האחרון ועל-די זה יזכו לשלמות העצה, כי ישראל ואוריתא בלא חד כפי השלוש והאחרות שפני ישראל, כמו בן נתאחד העצה יחד שהוא בחינת התורה שנקראת עצה כנ"ל, כי י"ב אבני יעקב, שהם כלל ישראל, הם בחינת י"ב בני יעקב שנקבלו יחד באבן שתיה, ^{שם בחינת תולד} שכל זה תלוי באהבה ושלוש, בחינת אבן בחביבותא תלוי, ^{שם} והיו אבני אפוד והחשן שהיו פתוחים בהם שמות י"ב שבטים ששם היה שואלים כל העצות, הינו כנ"ל:

יהיננו שכנינו, כי אי אפשר לגלותם, בפרט או שהיה עדין קדם התחלת הגלות הראשון וקדם קבלת התורה שמושם עקר המושבת העצות עמקות כנ"ל. ועל-כן אמר, הקבצו ושמעו בני יעקב, 'הקבצו דיקא, שגלה להם שעקר יסוד תקון העצה הוא בחינת הקבצו, הינו שיהיה אחרות ואהבה ושלוש בין ישראל שיתקבצו יחד לדבר זה עם זה מהתכלית האחרון ועל-די זה יזכו לשלמות העצה, כי ישראל ואוריתא בלא חד כפי השלוש והאחרות שפני ישראל, כמו בן נתאחד העצה יחד שהוא בחינת התורה שנקראת עצה כנ"ל, כי י"ב אבני יעקב, שהם כלל ישראל, הם בחינת י"ב בני יעקב שנקבלו יחד באבן שתיה, ^{שם בחינת תולד} שכל זה תלוי באהבה ושלוש, בחינת אבן בחביבותא תלוי, ^{שם} והיו אבני אפוד והחשן שהיו פתוחים בהם שמות י"ב שבטים ששם היה שואלים כל העצות, הינו כנ"ל:

שהוא בחינת הארץ הרום רגלי, כי בעלמא דקשוט אין צריכין עצה רק כל מה שהמדרגה נמוכה יותר וכל מה שנופלים בגלות יותר שם צריכין עצות עמקות יותר לצאת מישם. והיו מעלת האדם על כל המלאכים מחמת שהאדם הוא בעולם השפל הנה במקומות רחוקים כאלה שצריך בכל פעם לתן עצה לנפשו להציל עצמו משטוף מים רבים של זה העולם וזה מעלת בעלי השוכה שגדולים מצדיקים גמורים מחמת שנתרחקו כל כך, על-כן צריכין עצות עמקות וגדולות ביותר כדי שישבו במקומות מננים כאלה ובשזוכין לזה מעלתם יקרה וישגבה מאד אצלו יתברך, כי רק בשביל זה ירד האדם לזה העולם בשביל נסיון היה לראות אם יהיה נמשך אחר עצות טובות אמתיות להציל עצמו ממה שצריך להציל, כי עקר שלמות התקנה היא העצה כנ"ל. ועקר הוא העצות האמתיות שיעצליח על ידם לנצח. ועל-כן לא נתן השם יתברך את התורה להמלאכים כי אם לנו בני ישראל, מחמת שאנו בזה העולם השפל הנשמי ששם צריכין עצות תרבה, שהיו בחינת כלל התורה שנקראת עצה, בחינת תרי"ג עטין דאוריתא כנ"ל.

זהו שהשיב משה להמלאכים שאמרו שיתן להם התורה, 'אשר תנה הוידך על השמים. השיב להם, למצרים וירדתם? לפרעה נשתעבדתם? תורה למה תהא לכם! שוב פתיב בה, לא יהיה לך אלהים

יד וזה, 'הקבצו ושמעו בני יעקב' ושמעו אל 'ישראל' אביכם. שהופיר שם יעקב בתחלה ואחר כך שם ישראל, כי עקר אחיות חלקת העצה הוא בבחינת יעקב שנקרא על שם העקב ששם עקר העצה שנקראת רגליו, כמו שכתוב: העם אשר ברגליו - ההולכים אחר עצתו, ^(כמובא בדברי יל). כי עקר העצה צריכין בבחינת רגליו דיקא, הינו בזה העולם

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקפו

אחרים, בין העמים אתם שרונים וכו'?

מישא ומתן יש ביניכם? קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם וכו'?

מדוד הודו לו לתקדוש ברוך הוא וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל בפרק רבי עקיבא, ולקבאורה קשה מעקרא מאי קסברו המלאכים מה ששאלו שיתן להם התורה, וכי לא ידעו ששום מצוה אין שבה ביניהם?! אך עקר מעות המלאכים שסברו שעקר התורה היא החכמה והשכל הנפלא שיש בה. ועל-כן שאלו שיתנו להם התורה, הינו שגלה להם חכמות התורה. וזה בודאי שדך גם במלאכים, כי חכמת התורה יכולים ללמד אפלו מי שאינו ראוי לקומם, כי בכל מצוה ומצוה ויכול תבה ואות של התורה הקדושה יש בה חכמה קדושה עמוקה מאד שלמוד החכמה הקדושה הזאת היו יכולים גם המלאכים ללמד. ועל-כן שאלו שיתנו להם התורה, כי סברו שיכולים לקבל חכמות התורה אף-על-פי שאינם ראויים לקומם. השיב להם משה, למצורם וירדתם? לפרעה נשתעבדתם?, הינו שגלה להם שעקר עמקות חכמות התורה הוא העצות שמקבלין מהם. והעקר במדרגות המתחונות מאד מאד בעמק הגלות של בחינת פרעה ומצרים שכוללים כל הגליות, כי אין שום חכמה נחשבת כי אם בשבאים לעצה שלמה על דעה. ואפלו חכמות התורה הקדושה שרק היא היא החכמה האמתית, היא גם היא אין חכמותה נחשבת כי אם בשוכין לקבל עצה שלמה על דעה שיצליח על דעה

לנצח, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. ועל-כן נקראת התורה עצה, כי עקר התורה שזכה על דעה לעצות שלמות להצליח על דם לנצח. וזה עקר תכלית שלמות עמקות חכמות תורתנו הקדושה. ועל-כן אמר להמלאכים, איד אתם יכולים לזכות לחכמות התורה מאחר שלא ירדתם לגלות מצרים ולא נשתעבדתם לפרעה ואין ביניכם קנאה ולא יצר הרע ולא מישא ומתן ואין אתם יודעים טעם כרירות הגלות בגשמיות ורוחניות שפויבל האדם העלוב הנדרף הזה בזה העולם, בפרט בחקף כרירות הגלות. ורק זה האדם צריך כל התורה בלה עם כל עמקות העצות שהם תר"ג מצות התורה כדי שיוכל על-ידי זה לקבל עצות מצדיקי אמת להציל את עצמו בזה העולם הנשמי ששם דיקא צריכין עצות עמקות בכל פעם, שהם כלל התורה כנ"ל, אבל אתם המלאכים שלא ירדתם בגלות ואין ביניכם יצר הרע וכו', אין אתם צריכים עצות כלל, על-כן אין שדך להם חכמות התורה כלל! כי עקר תכלית חכמות התורה הם העצות שצריכין במדרגות המתחונות דיקא, דהינו בזה העולם בבחינת רגלין וכו"ל:

וזוהו בחינת יעקב שנקרא על שם העקב, בחינת רגלין, בבחינת "וידו אחות בעקב עשו", כי שם בבחינת רגלין, בבחינת העצות, שם עקר המלחמה שבין יעקב ועשו שהם בחינת עצות היצר טוב

בתוך כך יבוא משיח שהוא פלא יועץ
 וימשיך עצות עמוקות כאלה שעלידי זה
 יתבטלו כל עצות הסמרא אחרא שהם
 בחינת עשו. נמצא, ששם יעקב נקרא בעת
 שיש לו עדן מלחמה עם עשו, והינו
 בשמתגברין עליו עדן בספקות ועצות
 הפוכות מן האמת, שהם בחינת עצת
 גוים. וזה בחינת "ותקע כף ירך יעקב",
 שנגע ברכו ורגלו, הינו בהעצה, שעל-
 ידי זה אריכת הגלות שהוא בסוד ותקע
 וכו' פידוע, כמו שכתוב בזה הקדוש על
 פסוק, על פן לא יאכלו בני ישראל את
 גיד הנשה כי נגע וכו'. שהוא מרמז על
 תשעה באב שאז נחרב הבית המקדש
 וקדש קדשים שמשם כל העצות.

וזה בחינת אוכל לחמו הגדיל עלי יעקב,
 כי עלידי פגם אמונת חכמים נפגם
 האבילה שעולין המותרות וכו', שעלידי
 זה נפגמת העצה שהיא בחינת עקב ורגליו
 וכו', אבל אחר כך התגבר עליו יעקב
 ונצח את המלאך עד שלא הניחו לצאת
 ממנו עד שהודה לו על הפרכות וקרא
 שמו ישראל כי שרית עם אלקים ועם
 אנשים ותוכל, הינו שזכה לנצח המלחמה
 עד שזכה למחון שלמים, שהם בחינת
 ישראל, אותיות לי ראש פידוע, הינו
 שזכה לעצות שלמות, שהם עקר תכלית
 החכמה והמחון פנ"ל. וזהו, הקבצו ושמעו
 בני יעקב, כי בתחלה הם בבחינת יעקב,
 בבחינת רגליו, ששם חלפת העצה וצריכין
 מלחמה גדולה להתחזק בתפלה ותחנונים
 עד שזוכה לשלמות העצה, עליפן הותרים

ועצות היצר הרע, כי עשו הוא בחינת
 והמת הנחש, בחינת עצות הנחש, בחינת
 הנחש השיאני. ועלפן אחר יעקב בעקבו,
 כי אינו מניחו לגמור עצתו, כי עקר תקון
 העצה הוא בשגומרין עם העצה מה
 שצריכין, כי מה שבא על עצה במלחמה
 ומצליח על ידה לפי שעה ואחר כך
 נהפך הגלגל ונפל עלידי זה, בודאי אין
 זה עצה טובה. ועקר העצה הטובה הוא
 בשזוכה על ידה לאחרית טוב. ועלפן כל
 עצות העובדי כוכבים הם עצות נבערות,
 כי אף-עלפי שמוצליחים על ידה לפי
 שעה ומושלים על ישראל, אבל אחריתם
 עדי אבד. ועלפן נאמר עליהם, "כי גוי
 אבד עצות המה". וכתוב, ה' הפיר עצת
 גוים וכו', בחינת עוצו עצה ותפר וכו', כי
 הם מתניעצין בכל פעם לכלות ישראל
 לגמרי חס ושלום, כמו שכתוב: כי גועצו
 לב יחדו וכו'. וכתוב, על עמך יערימו סוד
 ותניעצו על צפונך אמרו לבו ונכחידם
 מגוי ולא יזכר וכו', אבל הקדוש ברוך הוא
 מצילנו מידם ולא יניחם לגמור עצתם,
 בחינת עצו עצה ותפר וכו' פנ"ל.

וזהו בחינת "ידו אחזת בעקב עשו",
 שפרש רש"י: רמז שאינו מניחו
 לגמור מלכותו עד שבא ונמלך ממנו. הינו
 שעצתו שעלידי זה עקר קיום מלכותו, כי
 עקר קיום המלכות הוא עלידי יועצים,
 אבל יעקב לא יניח אותו לגמור עצתו,
 שהוא בחינת מלכותו, עד שביאו ונמלך
 ממנו, כי עצת ה' לעולם תעמד, כי קדם
 שירצה עשו והסמרא אחרא לגמור עצתו

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקפה

הקבצו/ שיתקבצו ויתחברו יחד, כי עקר התקון של העצה היא על-ידי התחברות והשלום והאהבה שבין החברים פנ"ל. ועל-ידי זה ושמענו אל ישראל אביכם, כי על-ידי זה תזכו לעלות מבחינת יעקב לבחינת ישראל, שהוא בחינת שלמות המחין, שהוא שלמות העצה וכנ"ל:

מו וזה בחינת מה שקנטר השלש שבטים הראשונים על שנמשכו אחר עצות לא טובות. ואמר לראובן: פחו פמים אל תותר וכו'. כי לא היתה עצתו טובה מה שכלכל יצועי אביו שנדמה לו שהוא עצה טובה לתבע גלבון אמו, אם אחות אמי היתה צרה לאמי וכו', אבל באמת לא היתה טובה, כי צריכין לישוב עצמו הרבה אם לעשות דבר כזה, כי זה צריכין לידע שהעצה האמתית להצליח על דה לנצח, צריכין לישוב עצמו הרבה ולבקש ולהתחנן הרבה הרבה לה' ותברך שצפה לעצות שלמות שצפה על ידם לאחריה טוב. ועל-כן צעק דוד המלך עליו השלום: "עד אנה אשית עצות בנפש וכו'". שמוכן מזה שהיה חושב כל ימיו עצות הרבה ויתה קשה לו לשות עצות לנפשו, ועל-כן צעק: עד אנה אשית עצות וכו'. ועל-כן קנטרו: פחו פמים וכו', כי לא היה לו למהר כל כך לעצה פזאת וכן קנטר שמעון ולוי, 'בסדמ', הינו בעצתם, 'אל תבא נפשי', כי גם הם לא היתה עצתם יפה וכו'. אבל יהודה אמה יודק אחיד וכו', כי יהודה הודה ולא בוש, שעל זה

נאמר, 'אתה יודק אחיד'. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כי זה עקר העצה האמתית שיודה על המאו ולא יבוש ויבקש תמיד מהשם ותברך רחמים ותחנונים שימחל לו ויתקנהו בעצה שלמה איד לשוב אליו ותברך, שזה הדרך התחיל יהודה על-ידי שעמד בנפיו בנת שאמרה, הבר נא וכו'. וקבל עליו גלבון כזה, כי ישבו שם שם ועבר ויחזק ויעקב, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. והוא הודה ולא בוש בפניהם וגרם לראובן שיודה גם כן. ועל-ידי זה זכה באמת שיצא ממנו כל מלכות בית דוד עד שיבא משיח מזרעו, שעקר שלמות העצה על דו פנ"ל, כי הוא ימשיך עצות עמקות פאלה בעולם עד שיחזר הכל בתשובה על-ידי זה. והה' שיתחוו לך בני אבדי', שכל המלוכה תשוב לבית דוד שיאתחד המלוכה בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, שזהו בחינת התאחדות העצה, דהינו תקון העצה. וזהו, 'לא יסור שבט מיהודה', הינו בחינת שבט סופר, בחינת רבוי הספרים של התורה הקדושה, שהוא בחינת תקון העצה פנ"ל. וזהו, ומחלק מבין רגליו. ומחלק, הינו התורה שמשם כל העצות. וזהו, ומחלק מבין רגליו, שימשיך עצות התורה לבחינת רגליו לכל הפדרגות התחתונות, הינו שברכו יעקב שלא יסור שבט וכו' מזרעו, הינו שבט סופר, הינו רבוי הספרים של התורה הקדושה שיתרבו הספרים על-ידי זרעו, שעל ידם יתגלו עצות עמקות שאירו לבחינת

הרגלן לכל המדרגות התחתונות, בחינת "ומחלק מבין רגליו" פנ"ל. עד כי יבא שילה, דא משה משיח, כי על-ידי אלו העצות הקדושות שיהיו נמשכין עד הרגלן לכל המדרגות התחתונות מאד, על-ידי זה ישובו ישראל לה' והפרדו ועל-ידי זה יבא שילה שהוא משה משיח, שהוא פלא יועץ שממנו נמשכין כל העצות האמתיות וכו"ל:

טו וזה בחינת קימת חצות להתאבל על הרבן בית המקדש ולעסק בתורה, כי אור יום מרמז על הגאולה וחשכת הלילה מרמז על הגלות פירושו. כמובא בפרוש רש"י בפה פגמים. ועקר העצה צריכין בבחינת חשבת לילה, דהינו בעת הגלות וכו"ל ועל-כן מבקשים בתפלת ערבית דיקא: "ותקננו בעצה טובה מלפניך", כי אז דיקא צריכין תקון העצה פנ"ל. ועל-כן צריכין לקום מהשנה בחצות לילה להתאבל על הרבן בית המקדש, ועל-ידי זה ממשכין בחינת קדשת הבית המקדש, כי כל המתאבל וכו', הינו שממשיכין תקון העצה השלמה שעקרה מהבית המקדש מבחינת קדש קדשים פנ"ל. וכן עוסקים בתורה שהיא עקר תקון העצה, ועל-ידי כל זה מתקנים חלקת העצה, בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, כי חשבת לילה הוא בחינת חשבת העצה, בחינת "מי זה מחשיך עצרה", (במובא בהתורה "תקנו אמונה" בסיקון ה בלשתי חגיגה). ואור יום זה בחינת "מגלה עמקות

מיני חשך", בחינת התגלות עמקות העצה ועל-כן בעת חשבת לילה מבקשים מהשם יתברך, ותקננו בעצה טובה מלפניך, כי עקר העצה צריכין בעת החשך, בעת שאין יודעין לתת עצה לנפשו, או צריכין לבקש הרבה מהשם יתברך שיתקנהו בעצה טובה מלפניו, דהינו שלא תהיה עצתו חלוקה לשתיים אם לעשות כך או להפך, רק זכה לאמתיות העצה שיהיה נדחה צד העצה של שקר וידע הצד האמת של העצה איד ותנהג. וזה בחינת חצות לילה, כי בחצות או מתחיל להתנוצץ ולצמח אור יום. ואז צריכין לקום מהשנה. ועל-ידי זה דוחין חשבת לילה שהוא חשבת העצה, שעקר שליטתה בבחינת חשבת חצי לילה הראשונה שאז עקר חשבת לילה, דהינו שזכה לדחות חשבת העצה, דהינו חלקת העצה, דהינו החלק של העצה שאינו אמת שהוא מחשיך העצה האמתיות ויתגלה ויאיר לו בחינת אור יום שהוא מתחיל בתחלת חצות לילה האחרונה. ולא תתחלק עוד עצתו, בבחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד. וזה זכה על-ידי שמתאבל על הרבן בית המקדש ועל-ידי עסק התורה אז פנ"ל. ועל-כן עקר חצות הוא בבחינת מלכות דוד שזכה לידע חצות אימת, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. כי דוד הוא משיח שזכה לשלמות העצה שנתתן על-ידי קימת חצות, שעל-ידי זה זוכין לבחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד וכו"ל:

טז וזה בחינת קימת חצות להתאבל על הרבן בית המקדש ולעסק בתורה, כי אור יום מרמז על הגאולה וחשכת הלילה מרמז על הגלות פירושו. כמובא בפרוש רש"י בפה פגמים. ועקר העצה צריכין בבחינת חשבת לילה, דהינו בעת הגלות וכו"ל ועל-כן מבקשים בתפלת ערבית דיקא: "ותקננו בעצה טובה מלפניך", כי אז דיקא צריכין תקון העצה פנ"ל. ועל-כן צריכין לקום מהשנה בחצות לילה להתאבל על הרבן בית המקדש, ועל-ידי זה ממשכין בחינת קדשת הבית המקדש, כי כל המתאבל וכו', הינו שממשיכין תקון העצה השלמה שעקרה מהבית המקדש מבחינת קדש קדשים פנ"ל. וכן עוסקים בתורה שהיא עקר תקון העצה, ועל-ידי כל זה מתקנים חלקת העצה, בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, כי חשבת לילה הוא בחינת חשבת העצה, בחינת "מי זה מחשיך עצרה", (במובא בהתורה "תקנו אמונה" בסיקון ה בלשתי חגיגה). ואור יום זה בחינת "מגלה עמקות

לקוטי הלכות

הלכות מעניית ד

ארה חיים תקפו

שרש הצמצום כדי להמתיק הדין בשרשו, אבל אי אפשר להמתיק הדין בשרשו כי אם על-ידי השכל הכולל העליון שהוא בחינת קדש קדשים, (פמבאר שם בהתורה ה"ל).

וזהו, "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם". בשתרצה לשאת

ולהגביה בחינת ראש בני ישראל, הינו

בחינת הראש והתקמה של כל אחד

מישראל כדי להמתיק הצמצום והדין של

כל אחד בשרשו, אזי ונתנו איש כפר

נפשו לה' וכו', שיתנו השקלים לצרף

המשפן שעקר קדשתו הוא נמשך מהארון

ששם מנחים לוחות האבן שהוא קדש

קדשים, שהוא בחינת שכל הכולל העליון

הנ"ל. ועל-ידי שכל אחד נותן שקלים

לצרף המשפן, על-ידי זה נכללין כלם

בבחינת קדש קדשים, בבחינת לוחות

האבן ועל-ידי זה ממתיקין כל הדינים

שפעולם אידך שנמצא אוה דין וצמצום

הכל נמתק על-ידי זה, (כמו שפמבאר שם בהתורה

ה"ל). ועל-ידי זה ולא יתה בהם נגף

בפקד אתם, כי דיקא על-ידי המגן נמתק

הדין בשרשו על-ידי שנשאו ראש ושכל

כל אחד ונכללו כלם בשכל הכולל

בבחינת קדש קדשים שעל-ידי זה נמתקין

כל הדינים שפעולם ונתפטר סמרא

דמותא, כי שם בשכל הכולל בבחינת

קדש קדשים, שם צוה ה' את הכרבה חיים פייעו:

יז וזה בחינת פרשת שקלים שקורין סמוך

לאדר, כי באחד באדר משמיעין

על השקלים, כי משה רבנו נתקשה על

עגון השקלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל,

כי באמת קשה מאד למנות את ישראל,

כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאסור למנות

ישראל כי אם על-ידי השקלים, כי על-ידי

המגן יכול לשלט בהם נגף חס ושלום,

כמבאר בפרשת שקלים, זה יתנו וכו' ולא

יתיה בהם נגף. כי באמת עקר שלמות

ישראל הוא שיהיו נכללין יחד בתכלית

האחדות בבחינת שנים עשר אבני יעקב

שנכללו באבן אחד, (פמבאר בסוף התורה ה"ל),

שהם בחינת כלליות נפשות ישראל

שנקראים אבני קדש שכלולים ב"ב

אבנים, בחינת "ב שבטים שכלם צריכין

להכלל באבן אחת שהוא בחינת צדיק

הדור האמיתי, שעל-ידי זה נכללין בשכל

הכולל העליון, שעל-ידי זה נכללין

בתכלית האחדות, שזה עקר שלמות

קדשת ישראל שכלם חשובים כאחד, כמו

שפרש רש"י על פסוק, כל הנפש הבאה

לבית יעקב. עשו שש נפשות ה'יה לו

וקראם נפשות לשון רבים. ובני ישראל היו

שבעים וקוראם נפש בלשון יחיד, ועל-כן

באמת אסור למנות את ישראל, כי על-ידי

המגן מעוררין בחינת רבוי ששם עקר

אחיזת הדינים שנאחזים במקום הרבוי

דיקא, בבחינת פקשו השבנת רבים פידוע.

ועל-כן פשרוצין למנות ישראל צריכין

לדע אידך להמתיק דינים בשרשם, והיגו

שייכל לעורר השכל של כל אחד שהוא

יח ועל-כן באחד באדר דיקא משמיעין

על השקלים, כי אדר הוא

החדש השנים עשר מהשנה שהוא סוף השנה, ואז צריכין להכליל בשכל הכולל שהוא בחינת כלליות י"ב אבני יעקב באבן אחת, שהוא בחינת שנים עשר שבטים כנ"ל שהם י"ב חדשי השנה, שהם בחינת לבנה, כי כל החדשים נמנין ללבנה שכלם צריכין להכליל באחד בהשכל העליון שהוא בחינת חמה, שהוא בחינת יעקב, שהוא שכל הכולל, כמו שאמר אדוננו מורנו ורבונו ז"ל כמה פעמים שיעקב, בחינת שמש, בחינת שכל, הינו בחינת שכל העליון הנ"ל, וזהו בחינת סוד העבור שנופר שם בהתורה הנ"ל, ענן שם, כי עקר סוד העבור, הוא להשוות הלבנה עם החמה, ועל-כן אין מעברין אלא אדר שהוא סוף החדשים חדש הי"ב שאז צריכין להכליל לבנה וחמה יחד, דהינו שי"ב חדשי הלבנה, שהם בחינת י"ב שבטים, י"ב אבני יעקב, שהם כלליות נפשות ישראל יהיו כלם בלולים יחד בתוך אבן אחד, שהוא בחינת יעקב, שהוא שרש כל הי"ב שבטים, שהוא בחינת חמה, בחינת שכל הכולל העליון. וכל זה וזכין על-ידי אמונת חכמים, על-ידי שמאמינים בהצדיק האמת שהוא בחינת יוסף הצדיק שעקר סוד העבור על דוד, ועל-כן נחלקה שבטו לשנים שעל-ידי זה הם י"ג שבטים לפעמים, שזהו בחינת עבור השנה שאז השנה י"ג חדשים:

יט ועל-כן סבב השם ותברך ברחמי שיהיו ימי הפורים באדר ועקר הנס של פורים הנה על-ידי

השקלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליה. כי המן היה זהמת הנחש קלפת עמלק שהוא שונא ישראל מאד ורצה להגביר כל הדינים על ישראל עד שנגזר להשמיד להרג ולאבד, כי ראה גדל הפגמים של ישראל שגלו מארצם על-ידי שפגמו באמונת חכמים כנ"ל ונהנו מפעדה של אותו רשע, שעל-ידי זה התגברו המותרות והעשנים סרוחים המבלבלים את המוח, שזה עקר פגם אמונת חכמים, כמו שמבאר שם. כי על-ידי אכילת אפור נתעורר ביותר המותרות הנ"ל ועקר לדת המן הרשע הנה על-ידי הלמוד הבא ממותרות הנ"ל שהיא בחינת דואג שהיה נעצר לפני ה', (כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל), שלמודו היה מעצירות ומותרות. והוא הורה לשאול להחיות את אבג שממנו נולד המן.

נמצא, שעקר הלדת המן היה מלמוד הבא ממותרות הנ"ל שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, שעל-ידי זה מתגברין חס ושלום, כל הדינים והוא רצה להתגבר כל כך עד להשמיד ולהרג וכו' חס ושלום, כי סבר שאין מי שימתיק דינים קשים כל כך, כי אין מי שיוכל לעלות לשכל הכולל להמתיק הדינים משם. וזה שאמר, ישנו עם אחד, ודרשו רבותינו ז"ל, 'ישנו' לשון שנה, אלוקהם ישן הוא. ולכאורה תמוה איד שיה לומר על השם ותברך שהוא ישן? אך עקר פגמתו שאמר שישאל רחוקים מאחדות מבחינת שכל הכולל ששם נכללין

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקפת

בתכלית האחדות, ששם עקר המתקת הדינים כנ"ל. ועל-כן אמר, ישנו עם אחד, הינו הבחינה שנקראים עם אחד, על שם שנקבלים בתכלית האחדות. זאת הבחינה 'ישנו', כי כבר נסתלקה מהם קדושה זאת בבחינת שנה, שהוא הסתלקות המחין. וזהו בעצמו בחינת אלוקים ושן הוא, הינו אלוקים קדשת האלהות שלהם שהשם יתברך שורה בקרבם תמיד, כי הם נקבלים באחדות בשכל הכולל שהוא אחדותו יתברך. ועתה ישן הוא, כי בחינת השכל הכולל, שהוא בחינת אחדות אלקותו יתברך נסתלק מהם בבחינת שנה כנ"ל. וזהו מפני ומפרד בין העמים, הינו שאמר שהם בתכלית ההפך מכלליהת האחדות, כי אדרבא, הם מפזרים ומפזרים בין העמים שהוא הפך האחדות ודמיהם שונות מכל עם, כי כבר בדת ישראל הקדוש, שהוא התורה הקדושה, שעל-ידי זה אנו נכללין בשכל הכולל בתכלית האחדות, כי אמר, ודמיהם שונות וכו'. שהוא דת משנה חס ושלום, שאינו נכלל במקור האחדות. ועל-כן ועשרת אלפים פפר כסף אשקל וכו' לכטל חס ושלום, כח השקלים של ישראל, שעל-ידי זה נכללים בבית המקדש בבחינת קדש קדשים בהשכל הכולל ששם המתקת כל הדינים והוא רצה לכטל זאת ולאבדם חס ושלום:

ועל-כן נתניעז לעשות עין גבה חמשים אמה לתלות את מרדכי שהוא

כנגד שער החמשים, כמובא, שהוא בחינת שכל העליון הכולל שרצה להשליך את מרדכי משם, שהוא בחינת התליה, כי את זה לעמת זה עשה אלמים. ורצה המן להתגבר בתקף הדינים לקבל כח משער החמשים של הטמאה ולהשליך

את מרדכי משער החמשים של הקדושה, משכל הכולל ולתלותו שם דיקא, (כי בשאנו

וכלו להמשיך ההמתקה משם וכלו להתגבר הדינים ביותר, חס ושלום). ועל-כן באמת היתה עת צרה גדולה, אבל השם יתברך ברחמיו הפר עצתו, כי מרדכי היה לו כח לעלות לשם בתכלית העליה, כי מרדכי הוא מר דרור בשמים ראש, שהוא קדשת שמו המושחה שמומנו נמשח המושפן והארון וכליו וקדש קדשים. נמצא, שקדשת קדש קדשים בעצמו וקדשת הארון הכל נמשך משמו המושחה, שהוא בחינת קדשת מרדכי מר דרור. וזהו בחינת גדל כח הצדיקי אמת שהם גבוהים יותר אפלו משכל הכולל הנ"ל, שהוא בחינת קדש קדשים, בבחינת יקרה היא מפנינים מכהן הגדול שנגבם לפני ולפנים. וצדיק פנה בחינת מרדכי יכול להמשיך ההמתקה משם אפלו בתקף הדינים מאד, כי הוא בבחינת קדשת שמו המושחה שגבה יותר מקדשת קדש קדשים והארון, כי כל קדשת קדש קדשים והארון נמשך על ידו וכנ"ל. ועל-כן על-ידי מרדכי נמתקו כל הדינים על-ידי בחינת שכל העליון הנ"ל עד שנתהפך מהפך אל הפך, והשבות לו גמולו בראשו וכו'.

שהכניס התעוררות התשובה כל כך בישראל שזעקו ישראל אל השם יתברך בכל לבם עד שזכו לבס נפלא ונורא כזה עד שזכו על-ידי זה לחדש ספר קדוש ונורא כזה, שהוא המגלה הקדושה, שהוא פרסומי נסא שמפרסמת ומגלית השגחתו יתברך עלינו בכל עת אפלו בעת ההסתרה שבתוך ההסתרה שהוא בעת תקף מרירת הגלות בעוונותינו הרבים שאפלו אז הוא יתברך אל מסתתר והוא יתברך מסתיר עצמו ומשיגת עלינו למוכתנו אפלו בעת תקף הצרה בדרכים נפלאים ונוראים מאד מאד אשר אין כל בריה יכולה לעמד על זה. ועל-ידי זה הוא מצילנו מכף כל אויבנו ומפר עצת אויבנו בכל דור ודור פאשר ראינו אז בימי מרדכי ואסתר, כמבאר בספור המגלה הקדושה שצריכים לשום לב בפשיטות לתקף הנסים הנפלאים האלה שעשה השם יתברך עמנו אז. וכמו כן הוא מתנהג עמנו בחסדו בכל דור ודור:

כי לכאורה קשה מה קול הרעש הזה שהפליגו רבותינו ז"ל בתקף הנס של פורים שהוא גדול מכל הנסים, כמבאר בדרביהם ז"ל. הלא בנס של פורים לא היה שום שנוי הטבע כמו שהיה בנסים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף שראו הכל שדוד המערכות ושנוי הטבע כזה על-ידי העשר מכות שהביא על מצרים וקריעת ים סוף וכו'. ואם כן מפני מה הנס של פורים גדול מכל הנסים, אך באמת

וזה בחינת שמחת פורים, כי בשנכללון יחד בשכל העליון הנ"ל, על-ידי זה עקר השמחה בבחינת אור צדיקים ישמה, כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל, שזהו בחינת חדי רבי שמעון, עין שם:

כי מרדכי זה הוא פתחיה שהיה פותח בדרבים ודורשן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שהוא היה בחינת שלמות התורה על-ידי דרשותיו הקדושים, שזהו בחינת שלמות התורה על-ידי רבוי הספרים הקדושים של צדיקי אמת שעל-ידי זה דיקא נכללון בשכל הכולל, עין שם, שעל-ידי זה נמתקון כל הדינים שבעולם. וזה בחינת כתב זאת זכרון בספר שנאמר במלחמת עמלק. וזהו בחינת וכתב בספר, הינו שעקר הנגעת המן - עמלק הוא על-ידי רבוי הספרים הקדושים של התורה, שעל-ידי זה נכללון בשכל העליון הכולל וכנ"ל:

כ וזהו בחינת גדל המצוה של קריאת המגלה. כמו שהפליגו רבותינו ז"ל במעלתה שאמרו שמבטלון הכל בשביל קריאתה כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם הכל בטלון בשביל קריאת המגלה. ואין לך מצוה שאינה נדחית מפניה וכו', כי זהו עקר החדוש הנפלא של פורים שהוא גדול מכל המועדים בבחינה זאת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שכל המועדים בטלים וימי הפורים לא נבטלים. כי זכינו אז על-ידי תקפו ונבורתו ונדרתו של מרדכי הצדיק

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקצא

הנפסים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף ומתן תורה היו גסים גדולים ומופתים נוראים מאד שעל ידיהם נתגלה אלקותו ותברך בעולם, כמו שכתוב: "כי שאל נא לַיָּמִים ראשונים וכו' הנהיה בדבר הגדול הזה וכו'". אך גסים נגלים פאלה שהם שנוי הטבע אינם יכולים להיות כי אם לפי שעה כגון באותו הלילה של קריעת ים סוף ראו התגלות אלקותו ותברך על ידי תקף הגם של קריעת ים סוף. וכן בעת שבאו העשר מכות על מצרים וישראל גזלו וכו'. וכן בעת מתן תורה שראו המופתים נוראים של הקולות וברקים וכו', וכן בשארי הנפסים והמופתים הנוראים שכלם לא היו כי אם באותו העת ששמש הגם, אבל אחר כך תקדוש ברך הוא מנהיג עולמו בחסדו ומסתיר את עצמו בתוך הטבע, רק כל ימי משה רבנו עשה השם ותברך על דו מופתים נוראים אין מספר שהיו שנוי הטבע מאד כדי לפרסם ולגלות אלקותו ותברך על ידו. וכן בימי הנביאים והצדיקים שאחריו שעשו גם כן פמה וכמה גסים ומופתים נוראים, כמו הושע שהעמיד החמה ודניאל בגוב אריות שנצל מהם והנביה מישאל ועזריה שנצלו מבכשן האש וכו', אבל כל הנפסים שהיו שנוי הטבע לגמרי, כלם לא היו כי אם באותו העת ששמש הגם, אבל בגם של פורים לא היה שום שנוי הטבע ואף על פי כן ראינו על ידי זה עצם נפלאות השגחתו ותברך עלינו בכל עת אפלו בעת תקף ההסתרה מאד שגם

תקצא

אז נפלאותיו ומחשבותיו ותברך עלינו בכל עת ורגע כמו שרואים בספור הגם של פורים מי שמושים לבו היטב לזה מתחלת המגלה עד סופה שסבב השם ותברך שיעשה סעדה גדולה בזאת בעשירות עצום ומפלג פיה והשמן רקד שם, כי הכשיל כלם כדכפו, כי את אחשורוש הכשיל שהתגאה כל כך בעשרו עד שהשתמש בכלי בית המקדש והכניס בדתו להכשיל את ישראל שנהנו מסעדתו והכשילם אז בזנות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ואף על פי כן גם אז המל השם ותברך על עמו והקדים אז רפואה למכה שסבב שעל ידי תקף מאותם וגאותם דיקא הנהיג ושתי המרשעת ותקבל אסתר הגולה. והריגתה היה על ידי המן הרשע בעצמו דיקא ושכתב אגרות הראשונות שהיתה כל איש שזר בביתו שעל ידי זה ראו שמוותו שעל ידי זה נתקמו ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אלמלא אגרות הראשונות וכו'. וכן ההשגחה הנפלאה של מעשי בנות ותוש שבקשו לשלח יד במלך וכו' שנתגלה דיקא על ידי מרדכי ואסתר וכו' ושלא עשו שום יקר וגדלה למרדכי על זה עד אחר שנתגדל המן כל כך, ואז סבב השם ותברך שגדרה שנת המלך בלילה שהוא וכו'. ובכל זה אנו רואים איד נפלאותיו ומחשבותיו אלינו בכל עת אפלו בתקף ההסתרה ועל פי זה הגם של פורים גדול מכל הנפסים, כי על ידי זה רואים עצם השגחתו ותברך תמיד ובודאי כל מה

שנעשה עמנו גם עתה בדורות הללו הכל
 לטובתנו, ואף-על-פי שאנו רואים צרות
 באלה בכל עת, אף-על-פי-כן צריכין
 להאמין שבדאי הכל לטובה וקצת רואים
 בעינינו מי שמשים לבו לעצם הנפלאות
 שהשם יתברך עושה עמנו גם עתה בכל
 דור על-ידי גדולי הצדיקים שמקומם
 אותנו בתקף ההסתרה הזאת, כי בצר
 הרויב לנו, שגם בעצם הצרה יש כמה
 הרחבות, (כמו שמבאר במקום אחר בסיון קנה), וכמו
 שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום, ועל
 נסוד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיו
 וטובותיו שבכל עת וכו', הטוב כי לא כלו
 רחמיו וכו'.

הבְּלֵל, שעקר החדוש של פורים הוא
 שרואים על-ידי תקף הגם הזה
 עצם השגחתו יתברך עלינו בכל עת אפלו
 בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה אפלו
 בתקף מרירות הגלות, אף-על-פי שאין
 רואים שום שנוי הטבע, אף-על-פי-כן
 השם יתברך מסתיר את עצמו בכל
 הצרות והמנעות והיפוסים בדרכים
 נפלאים לטובותינו לחייתנו פיוס הזה עד
 אשר תצמח קרן ישראל ויבוא משיח
 צדקו ואז נבין ונראה כל מה שסבב השם
 יתברך עמנו בנפלאותיו לטובותינו אפלו
 בתקף מרירות הגלות בגוף ונפש וממון,
 והכל בדרכים נפלאים ונוראים שאי
 אפשר להשיגם כלל באפן שיהיה נשאר
 הבחירה לכל אהר, ואף-על-פי-כן גדולי
 הצדיקים מכניסים עצות נוראות

והתעוררות התשובה לעוק להשם יתברך
 ולהתחנן אליו תמיד עד שגומרים בכל עת
 מה שצריכים, עד אשר תצמח ישועת
 ישראל לעין כל. ועל-כן כל המועדים
 במלים חוץ מפורים, כי כל המועדים הם
 זכר ליציאת מצרים שהיה אז נסים וגלים
 שהם שנוי הטבע שהיה אי אפשר כי אם
 לפי שעה כנ"ל, אבל לעתיד תתנהג
 העולם על-ידי השגחה ונפלאות בכל עת
 ושעה ורגע ויראו בכל עת נפלאותיו
 העצומים, ועל-כן יהיו כל המועדים
 במלים, אבל ימי הפורים לא נבטלים כי
 גם בנם של פורים ראו נפלאות השגחתו
 בכל עת ורגע, שהיו בחינת התגלות
 השגחתו של לעתיד. ועל-כן ימי הפורים

דף קל"ט

לא יבטלו גם לעתיד, על-כן מצות קריאת
 המגלה וקרה וגדולה כל כך, כי מפרסמין
 גם כזה שראין השגחתו יתברך עלינו
 בכל עת אפלו בתקף ההסתרה אפלו בעת
 שישאל רחוקים מארצם, ועל-ידי זה יש
 לנו תקנה גם עתה בגלות המר הזה וכן"ל
 ועקר הגם הוא בבחינת מה שמבאר
 בתורה הנ"ל שעל-ידי שעושים תשובה
 על-ידי המרובה והמחלקת, על-ידי זה
 נעשה ספר תדוש וכו' וישלם התורה,
 ועל-ידי זה נכללת התורה בתוך אבן
 שתיה בבחינת קדש קדשים ונמתקין כל
 הדינים שבעולם וכל מקום שיש דין הכל
 נמתק וכו'. וזהו בחינת תקף הגם של
 פורים שנוי על-ידי גדל הגם שיתחדש
 ספר קדוש כזה שהיא המגלה הקדושה
 שקורין ברבים ומברכין עליה תחלה וכוף

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקצו

שמיים מתן תורה לא נתחדש ספר כזה שיקראו בו בצבור בברכה תחלה וסוף. ועל ידי שנתחדש ספר כזה שמגלה ומפרסם אלקותו יתברך בעולם, על ידי זה אנו ממשיכים עלינו בכל דור ודור קדשת הספרים האמתיים של גדולי הצדיקים האמתיים שמחדשים ספרים נפלאים בכל דור ודור:

ועקר מעלת הספרים הקדושים ההם הוא שהם בחינת קיום התורה שזוכין על ידם להתעוררות אמתית ויצוות אמתיות נוראות לזכות על ידם כל אחד לקיים את התורה באמת בתמימות שעל ידי ספרים האלו עקר שלמות התורה, שעל ידי זה נכללת בבחינת קדש קדשים כפי"ל, שעל ידי זה נמתקין כל הדינים שבעולם כפי"ל. וזהו: "ובכאף לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב על היהודים על ראשו". עם הספר דיקא, שדיקא על ידי בחינת הספר הנ"ל, על ידי זה דיקא ישוב מחשבתו הרעה על ראשו, כי על ידי שנתוסף ספר, על ידי זה נמתקין כל הדינים שבעולם כפי"ל עד שזוכין לעצות שלמות עצות עמוקות מאד שהם בחינת קיום התורה, בחינת קימו וקבלו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הדר קבלה בימי אחשורוש. ועל ידי זה ממשיכים בחינת קיום התורה בכל דור ודור על ידי הספרים הקדושים שמחדשין הצדיקי אמת בכל דור, שהם שלמות התורה שתהיה נכללת בבחינת קדש קדשים, שעל ידי זה עקר קיום התורה, כי

זוכין לעצה שלמה ולהנהיגות ישרות על ידם וכפי"ל:

כא וזה בחינת סוד העבור הנ"ל, (כמבאר שם בהתורה הנ"ל ענין סוד העבור ששד"ל לכל ח"ל). כי סוד העבור זוכין על ידי תקון אמונת חכמים, ענין שם. והמן, שהוא זמנת הנחש, עקר פגם אמונת חכמים, בחינת פגם עין הדעת טוב ורע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, המן מן התורה מנין? שנאמר המן העין וכו'. ועין הדעת טוב ורע זה עקר בחינת פגם אמונת חכמים, כי החכמים מבררין הפשר מן הפסול, המהור מן הטמא וכו', שהיה עקר ברור הטוב מן הרע שעל ידי זה מתקנין הטא אדם הראשון שאכל מעין הדעת טוב ורע וערב טוב ורע, כמבאר במקום אחר. ומי שפוגם באמונת חכמים, כפי הפגם פן נאחז בו זמנת הנחש שהוא בחינת תערוכות טוב ורע שבעין הדעת. וזהו בחינת קלפת המן - עמלק שהוא עקר זמנת הנחש, בחינת פגם עין הדעת טוב ורע, שהוא פגם אמונת חכמים כפי"ל, על פן מחמת שהמן היה בחינת פגם אמונת חכמים ועל פן היה שזנא את מרדכי כל כך, כי מרדכי היה אז החכם והצדיק האמת שברור, על פן רצה המן לפגם בסוד העבור ועל פן הפיל פור הוא הגורל מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר, כי עקר סוד העבור הוא שצדיקין להאמין ולידע כל סוד הנהגת העולם וכל השנויים שבעולם שכלם השם יתברך מנהיג בהשגחתו

הנפלאה שמתיר אותה בתוך הטבע שהוא הנהגות הפוכים ומזלות, כי באמת הטבע בעצמה הוא השגחה, (כמו שמבאר במקום אחר). וזה עקר סוד העבור שנמסר לגדולי חכמי ישראל. והמן רצה לפגם בזה כאלו, חס ושלום, כל ההנהגה על-ידי מערכת המזלות בעצמן, ועל-כן רצה בחכמתו הרעה ובכשפיו העצומים להתגבר על מרדכי וישראל והפיל פור מיום ליום ומחדש לחדש וכו', כי סבר שכל הנהגת הימים והחדשים הכל על-פי הטבע על-פי מערכת המזלות. והכל כפי המזל ויכולין להמשיך הגורל על-ידי כשפים כרצונו, ועל-כן נפל הגורל על אדר שבו סוד העבור כנ"ל.

ובאמת היה אז עת צרה גדולה לישראל אשר כמותו לא נדחתה, כי מן השמים הסימיו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שכתב נחתם למעלה, כי השם יתברך מסתיר השגחתו בתוך הטבע והכל בשביל הבחירה, וכשישראל חוטאים חס ושלום, אז יש באמת כח להסמרא אחרא להתגבר בדרך בחותיהם על ישראל. ועל-כן היו אז ישראל בסכנה עצומה, אך מרדכי שהוא צדיק הדור האמתי ידע את כל אשר נעשה עד היכן הדבר מגיע וקרת מרדכי את בגדיו ויצא בתוך העיר ויזעק וכו', ועורר והקיץ את כל ישראל לתשובה, כי הודיע להם שאין לך דבר שעומד בפני הצעקה והתשובה, כי יפה צעקה לאדם אפלו לאחר גור דיו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ובגדל כחו היה

מעורר רחמי השם יתברך עד שנתהפך מהפך אל הפך ונתגלה לעין כל על-ידי תקף הנס איד השם יתברך מסתיר השגחתו בתוך הטבע באפן שכשיצטקו ישראל אליו יתברך יתהפך הכל לטובה כי השם יתברך מקדים רפואה למכה תמיד. ואף-על-פיר-כן הכל תלוי בישראל אם יתפללו ויתחננו אליו יתברך יתהפך הכל לטובה וגדולי החכמים הצדיקים יודעים זה הסוד שהוא בחינת סוד העבור והם מעוררים ומלמדים את ישראל לזעק ולהתחנן אליו יתברך איד שהוא. ועל-ידי זה השם יתברך מושיעם בכל פעם כאשר ראינו בתקף הנסים הנפלאים של פורים שתייה דיקא בלי שנוי הטבע, רק שראו הכל בעיניהם השגחתו הנפלאה המלבשת בהטבע תמיד בכל עת ובכל שעה ורגע וכנ"ל:

כב וזה שאמרו רבותינו ז"ל שכשנפל הגורל באדר שמה, מחמת שבו מת משה, כי משה רבנו נסתלק על-ידי פגם אמונת חכמים שפגמו ישראל על-ידי מי מריבה, כמו שכתוב שם, וירב העם עם משה וכו'. כי העשק והולל חכם, זה משה, עד שמושה בעצמו פגם גם בן איוה פגם דק בענין התקון של אמונת חכמים שתייה צריך להמשיך התקון על-ידי מי מריבה בבחינת המבאר בהתורה הנ"ל שעקר התקון על-ידי הספרים הקדושים של התורה שממשיכין על-ידי התשובה שנתנה על-ידי מחלקת, שזהו בחינת מים טהורים, בחינת מי מריבה וכו', ענין

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקצה

שם. ומשה היה צריך אז להמשיך אלו המים מהורים בשביל התקון הזה, אבל מחמת שהמשיכם על ידי הנפאת הצור פגם בזה. ועל ידי זה לא נמשכו מימי התורה, שהם בחינת ספרים הקדושים של באורי וחדושי התורה, שלא המשיכם בתכלית שלמות התקון הראוי. (וכמבאר בתורה ט' תקוני וכ"ל, שעקר הפגם היה שלא המשיך באורי התורה הראוי ע"ן שם). ועל ידי זה לא תקן פגם אמונת חכמים הראוי. וזה שאמרו רבותינו ו"ל, אלמלא לא הכה משה בצור לא הו' מרחי רבנו בשמעתא, הינו שהיו יכולים לברר הפסק הלכה בנקל, שהיו עקר תקון אמונת חכמים על ידי שמבדרין הפסק הלכה, דהינו הפהור והטמא, המתור והאסור, הכשר והפסול, שהיו עקר תקון ע"ן הדעת טוב ורע וכ"ל. ומחמת שמושה פגם בזה על-כן צריכין יגיעות גדולות קדם שמבדרין ההלכה. ועל ידי זה נתרבו מחלוקות רבות בין החכמים. ואף על פי שהוא מחלקת דקדושה, אבל משום גשתלשל כל המחלקת שעבולם וכל המחלקת שעל הצדיקי אמת, (כמו שכתוב

במקום אחר).

נמצא, שפגם אמונת חכמים נמשך מפגם מי מריבה הנ"ל, שעל דם מת משה ולא נכנס לארץ ישראל, ששם עקר תקון אמונת חכמים, (כמו

בתורה ג' ל') שקדושת ארץ ישראל תלויה באמונת חכמים, ע"ן שם, על-כן בשגפול הגורל על אדר שבו מת משה שמת, אבל

לא ידע שבו באדר מת משה וכו' באדר נולד משה, הינו כי ביום שמת הצדיק האמת בחינת משה, בו ביום הוא נולד מחדש, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם. ומה שאין יכולים לגמר בחייהם מחמת רבוי עוונות ישראל רחמנא לצלן, הם גזמרון אחר מיתתם דיקא, (כמו שמבאר במקום אחר). כי משה רבנו על ידי הסתלקותו תקן הפגם שלו, כמו שמבאר בהתורה "ט' תקוני" הנ"ל. וזה שכתוב, הטה מי מריבה וכו' וקדש כם. וקדש' דיקא, שמושה ואהרן נכללו בהסתלקותם בתכלית קדש העליון וגבה מאוד מאוד שמשם ממשכין תקון והמתקה לכל הדינים שעבולם, שעל ידי זה עקר תקון העצה השלמה, עקר תקון אמונת חכמים וכ"ל. ואז המשיך תקון נפלא שכל מה שנתרבו חלוקי דעות בין החכמים יותר יתרבו ספרים קדושים יותר על ידי צעקתם ותשובתם של ישראל, שעל ידי זה תהיה גשלת התורה יותר ויותר, כי עכשיו

אחר שהכה משה הצור וצריכים החכמים לטורח בהחלפה לבררה, על ידי זה נתרבו ספרים קדושים הרבה מאוד בישראל שהם כל ספרי התלמוד הקדוש ומפרשיהם ומבאריהם הקדושים ועל ידי זה גשלת התורה בכל פעם יותר ונקללת באבן שתיה בבחינת קדש העליון, בבחינת וקדש כם כ"ל. וכמו כן מתנהג בכל דור, כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא. שכל דור עומדים וחולקים על הצדיקי אמת עד שכמעט כמעט היה נחרב

116

מתגברים בכח גדול כל כך עד שיש להם כח לעלות גם לשכל הגבה שהוא בחינת שכל הכולל ולגן משם גם כן חס ושלום, ואזי הוא את צרה גדולה חס ושלום, ואזי צריכין צדיק גדול וגורא מאד שיוכל לעלות לשכל הגבה עוד יותר ויותר להמשיך ההמתקה משם, פי יש שכל והתקמה גבה מעל גבה גבה מעל גבה, פי אפלו שכל העליון הכולל הוא בחינת שכל הפרטי כנגד השכל הגבה עוד יותר ויותר. וזה בחינת כל תקף הנס של פורים, פי המן - עמלק ימח שמו, יונק מתקף כל הדינים ויש לו כח לעלות ולהתגבר אפלו כנגד השכל העליון בבחינת ראשית גוים עמלק שעולה עד הראש, פי הוא מזרע עשו שנקרא ראשון, כמו שכתוב: "ויצא הראשון אדמוני". שתקף האדמומיות שלו, שהוא בחינת סיני הדינים, יונקים מבחינת ראש וראשון. ועל-כן הפיל פור הוא הגורל, פי רצה לפגם בבחינת קדש קדשים שהוא השכל העליון שאי אפשר לכנס לשם פי אם על-ידי הגורל של הבית המקדש שנתן על שני השערים גדולות וכו', פי הגורל דנקשה הוא בחינת תקון העצה, פי לפעמים מתגברים העוונות כל כך עד שאי אפשר בשום אופן לתת עצה כנפשו, פי עצתו חלוקה מאד. וכמו שצעק, עד אנה אשית עצות כנפשי. אבל זהו בעצמו עקר העצה לצעק להשם יתברך עד אנה אשית עצות כנפשי וכו' ולהשליך הקבו על השם יתברך ולסמוך עליו יתברך לבר. וזהו בחינת גורל

העולם שמתקום רק על ידם, אבל הצדיקים כנגד פתם מכניסים תשובה בישראל בכל הגליות אליהם באמת. וכל מה שנתרפה המחלקת ביותר הם צועקים וצועקים ומתחננים ושבבים להשם יתברך ביותר ועל-ידי זה מתרבים ספרים קדושים ביותר ושלמות התורה ביותר עד שגלגליון פקדש העליון ששם ההמתקה של כל מיני דינים שבעולם וכו' ל:

כג פי באמת בענין המתקת הדינים המבאר שם שצריכין להתמקח הכל על-ידי השכל הכולל העליון יש כזה כמה בחינות. והכלל, שגינת הדינים הוא מהשכל ושם המתקתם ובטולם, פי כלם כמתקבה איתרריו. וכפי הרין כן צריכין להמשיך השכל להתמקח. ועקר כח השכל להתמקח הוא על-ידי שזה השכל מקבל כח מהשכל העליון הכולל כנ"ל, וכו שאינו יכול לעלות לשם לשכל הכולל, יכול חס ושלום, להתגבר הרין יותר כשעוסק להתמקח, פי כשאין כח לזה השכל להתמקח אזי הדינים יונקים, חס ושלום, ביותר מזה השכל שרצה לעורר ולהמשיך בשביל המתקה. ואזי יכולים הדינים חס ושלום, להתגבר ביותר, על-ידי שעתה יונקים ביותר מזה השכל. ועל-כן צריך להיות איש חיל שיהיה לו כח לעלות לשכל העליון, שהוא שכל הכולל, ששם אין כח להדינים לעלות לגן משם. ועל-ידי זה מתמקח כל הדינים, אבל לפעמים יש שהדינים

לקוטי הלכות

הלכות מענית ד

ארה חיים תקצו

דור שזכה על-ידי צעקתו ותשובתו, ועל-ידי הצעקות והתחנונים שהכניס בישראל עד שזכה לשכל הנבנה עוד יותר ויותר, לבחינת 'בשמים ראש', 'מר דרור', ששם היה אחיות מרדכי בנ"ל, שהם בחינת שמן המושחה שבו נמשח קדוש קדשים בעצמו ובנ"ל, כי לית מחשבה תפיסא כלל עד היכן עולה הצדיק האמת לשכל גבה ועליון ונעלם מאד ששם ממתיק כל הדינים שבעולם עד שנתהפך הדבר ותלו את המזן על זה העין הגבה ממשים דיקא, כי משם דיקא הפילהו, כי זה עקר בחינת המתקת ובטול הדינים בשרשן שהעלו את המזן והסמרא אחרא עד השכל העליון שהוא בחינת שער החמשים. ושם ברו ממנו שרש אחיותו בקדשה עד שהפסיקו וכרתו חייתו משרשו. ואז תקף גפיל גפילה שאין לה תקומה, כי כל חייתו הוא בשינוג מהקדשה, אבל בשהעלהו לשם ובברו חייתו ממנו, אזי גפיל מפילא אל השאל תחיות ותמת המלך שזכה, שנמתקו כל הדינים שבעולם ומרדכי הצדיק לקח כל גדלתו וממשלתו בנ"ל. 'ותשם אסתת את מרדכי על בית המן'. כי כל נצוצות הטוב שהיה בגדלתו ועשרו שמשם התגבר ברשעתו ורצה להמשיכם אל הסמרא אחרא ולהתגבר על ישראל, הכל לקח מרדכי בקדשה גדולה. והמן וכי, שהם סיני הדינים תכלית ההקמא, תלו על העין אשר הכין למרדכי ונפלו באין תקומה, "כן יאבדו כל אויביו ה'":

שמשולך עצתו על השם ותברך כפי מה שיצא גורלו מהשם ותברך, בבחינת "אתה תומיד גורלי". וכמו שכתוב: "בחק ויטל את הגורל":

וזוהו בחינת הגורל של יום הכפורים שמחמת רבוי העונות של כל ישראל של כל השנה שצריכין להתודות עליהם על השעיר לעזאזל, מחמת זה קשה לברר האמת איזה לה' ואיזה לעזאזל כי אם על-ידי הגורל. ועל-ידי זה דיקא נתברר העצה האמתית. ועל-ידי זה דיקא נכנס הפתח הגדול לפני ולפנים לבחינת קדש קדשים להאבן שתיה ללוחות האבן שעמדו שם. ואז נכלל עם התורה בקדש העליון. ועל-ידי זה המשיך המתקה לכל הדינים שבעולם שהוא בחינת סליחת כל העונות שכל התגברות הדינים על ידם. והמן, ימח שמו, הפיל פור הוא הגורל ורצה לפגם בכל זה, כי סבר שיש לו כח להתגבר אפלו נגד השכל העליון שהוא בחינת קדש קדשים מחמת שראה שפכר התגברה הסמרא אחרא והחריכה את הבית המקדש אפלו את בית קדש קדשים. ובאמת היה עת צרה גדולה אז, כי כמעט היה לו כח לזג גם משם. ועל-כן נתעין לתלות את מרדכי על עין גבה חמשים אמה, חמשים דיקא, כי רצה להתגבר כנגד שער החמשים דיקא, שהוא השכל העליון הכולל (ובמבאר קצת לעיל מזה). אבל איש בער לא ידע גדל הפח של מרדכי שהוא בחינת הצדיק האמת ששכל

עליה על ידי רבוי הצומות ונעקתם עד שהבינה שפכר התחילו רחמי השם יתברך להתעורר ויש לה פח להמשיך שכל פנה להמתיק כל הדינים שבעולם ולהפיל את המון. או אמרה: "ומחר אעשה כדבר המלך", להגיד יחוס אבותיה הקדושים. כי כבר יש לה פח לעורר השכליים העליונים, שהם בחינת אבות, מחמת שפכר יש לה פח להמתיק כל הדינים על דם וכנ"ל:

כה וזה שהומינה את המון על הסעדה על ששעשה, כי על ידי אכילה הקדשה מבררין פגם אכילת עין הדעת טוב ורע, שהוא בחינת פגם אמונת חכמים כנ"ל, כי הפגם היה על ידי אכילה, על-כן התקון על ידי אכילה הקדשה. ועל-כן מי שפגם באמונת חכמים הוא גדון במותרות האכילה, כי בפנה שפגם הוא גדון וכנ"ל, אכל מי שאיכה לאמונת חכמים הוא זוכה לברור האכילה, כי עקר ברור האכילה על ידי אמונה, (כמו שכתבתי במקום אחר). ועל-כן הומינה אסתר את המון על סעדתה, כי היא אכלה בקדשה גדולה עד שבררה כל הטוב מהמון בשעת הסעדה. והמון, שהוא פגם אכילת עין הדעת טוב ורע, שהוא פגם אמונת חכמים, גדון במותרות האכילה. ועל ידי זה היתה מפלתו מאחר שבררו הטוב ממנו שהוא חיותו על ידי האכילה דיקא וכנ"ל. ועל-כן היתה מפלתו בשעת הסעדה דיקא וכנ"ל. ועל-כן סמוך

כד וזה בחינת אסתר, בחינת "ואנכי הסתר אסתיר" שמשם אחיזת אסתר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו בחינת השגחתו יתברך המסתתרת בתוך הטבע שכל מה שנסתרת ביותר מתגברין הסטרא אחרא והעובדי פוכבים שיונקים מהטבע ביותר, ומגדל התגבורתם נלקחה אסתר לבית המלך, שהוא בחינת שתופסים הקדשה, שהוא ההשגחה לתוכם כאלו הם ושלום ההשגחה תחת הטבע, הם ושלום, ועל-כן אין אסתר מגדת מולדתה ואת עמה וכו', שלא יתגברו ביותר על ידי זה הם ושלום, כי ההשגחה היתה נסתרת או כל כך בבחינת הסתר אסתיר. הסתרה שבתוך הסתרה בבחינת כי אין לה אב ואם, שהם בחינת השכליים העליונים שעל דם ממתקין הדינים ומכמלים פח הסטרא אחרא, כי אב בקמה ואם לבינה. אבל אז היתה הקדשה המסתתרת בחינת אסתר, בבחינת כי אין לה אב ואם. ועל-כן לא הגידה אסתר את עמה ומולדתה, שלא רצתה לעורר יחוסה, פח אבותיהם הקדושים שהם שכליים הפוללים כדי שלא יתגברו על ידי זה ביותר וכנ"ל, שכל זמן שאין ממשיכין השכל הנבנה כל כך שיוכלים להמתיק הדין על ידו, אזי אסור להתגרות בהם על ידי התעוררות איוה שכל עליון להמתיקם שלא יתגברו על ידי זה דיקא ביותר וכנ"ל עד אשר חמל השם יתברך

לקוטי הלכות

הלכות תענית ה

ארה חיים תקצט

הלכה ה

מה שמתענין על עצירת גשמים:

כי כתב רבנו ז"ל (בסיון ט) בלקוטי תנינא שעצירת גשמים נעשה על ידי מלחמה ופסיכות דמים, ענין שם. ומלחמות, הינו מחלוקת, ותקון המחלוקת הוא תענית, כמבאר היטב בדברי רבנו ז"ל (בסיון קע"ט):

ועל כן מתענין על עצירת גשמים לתקן המחלוקת, הינו מלחמות שפניה נעשים עצירת גשמים כג"ל. וזהו גם כן בחינת הארבע תעניות שמתענין על התרין שהיא גם כן לתקן השלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כשאין שלום, צם, שעקר התענית כשאין שלום, (כמבאר שם בדברי רבנו ז"ל בסיון קעט הל"ג). כי לא הרבה ירושלים אלא בשביל שנאת חנם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל כן מתענין לתקן זאת, כי על ידי התענית נתתקן המחלוקת ונעשה שלום כג"ל:

ובן על כל צרה שלא תבוא מתענין, כי כל הצרות וחסורין חס ושלום, הם בחינת מחלוקת, כי כל מה שהוא כנגד רצון האדם הוא בחינת מחלוקת (וכמו שמבאר שם בדברי רבנו ז"ל הל"ג). כי הצרות חס ושלום, הם על ידי התנגרות הדינים חס ושלום, שהם בחינת מחלוקת, דהינו שאינו נכלל שמאל בימין חס ושלום, שזה בחינת מחלוקת, בחינת דינים, כי אין יסורים בלא

למפלתו נדחה המן אל ביתו אבל וחסוי ראש. ודרשו רבותינו ז"ל, שהשליכה בתו פסלת האכילה על ראשו, כי נדון במוותו פראוי לו מאחר שהיה כופר בחכמים ושנאם כל כך וכג"ל:

כו ועל כן ה'ניב אנש לבסומי כפוזיא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי השכרות אסור תמיד, כי על ידי השכרות יוכל לקלקל הרבה, כי הינו הוא בחינת גבורות ודינים ומי שזוכה לשנות פראוי אז מעורר שכלו על ידי הינו בבחינת חמרא וריחי פקחין, בחינת יצה נעשה ראש. ואז ממתיקין הדינים על ידי שתיתו, בבחינת כל המתפתה בינו יש בו מדעת קונו, (כמבאר בדברי רבותינו לברכה). אבל כששותה יותר מדי נתעוררין, חס ושלום, הנבורות כל כך עד שאין לו פח לעורר שכל כזה שימתיק דינים פאקה ועל ידי זה נתבלבל מחו ביותר ויכול לקלקל הרבה חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל בפורים מאיר הארה גדולה ונפלאה שהוא הארה מרדכי, (כמבאר בבתיבס) ואז נתעורר ומאיר שכל עליון ונבה כזה שמאיר עד תכלית העשייה, שעל ידי זה נמתקין כל מיני דינים קשים שבעולם. ועל כן חייב אז לשנות ולהשתפר כדי שיעלה על ידי השתיה לשכל עליון ונבה מאד, כי אז יש פח להמתיק כל הדינים שבעולם על ידי השכל הגדול העליון מאד שנתעורר על ידי מצות השכרות של פורים וכג"ל:

16 Lx

עון (שבת נה) והעון הוא בחינת מחלקת, כי עקר יניקת הסמרא אחרא והיצר הרע הוא ממחלקת (ובמבאר דברי רבנו ז"ל), נמצא, שעל-ידי העוונות שפגם במחלקת שנתן בה, חס ושלום, להסמרא אחרא החולקת על הקדושה, על-כן נתעוררו עליו דינים חס ושלום, שהם בחינת מחלקת, ומשם באים הצרות חס ושלום, שהם כנגד רצונו, בחינת מחלקת. ולתקן זאת גזרין תענית שהוא תקון המחלקת כנ"ל, כי הכלל שכתבנו כל מיני מחלקת התקון הוא תענית בבחינת כרפה צדקה כרפה שלום. ועקר התענית הוא הצדקה, כי אגרא דתעניתא צדקתא, עין שם:

הַלְכוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה

הַלְכָה א

עֲנֵן שׁוֹפָר

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר "תהלות ויכסמו" (בסיון ט) על פסוק "צהר תעשה לתבה וכו' ופתח התבה בצדה וכו' תחתיים שניים וכו'":

והכלל, שבאשר החשך והקלפות מסבבין מכל צד עקר התקון על-ידי אמת שתראה שיצא הדבור שבתפלה מפיך באמת ועל-ידי זה יאיר לו השם והברך בבחינת ה' אורי וישעי. ויובה לעשות פתח בהחשך שהוא נצד בו, עין שם היטב. ויותר ממה שכתוב שם

שמעתי פנים אל פנים מפיו הקדוש. ועל-ידי זה נעשה תקון התפלה, שהוא בחינת יעקב ויגו, עין שם היטב:

א וזה בחינת קול השופר שהוא מרמוז על התשובה, בחינת "שפרו מעשיכם",

דף רא

כמו שכתוב: ערוו ישנים מתרדמתכם. ועל-כן שופר הוא בחינת גלמא דאתי, שהוא בחינת בינה בחינת תשובה כידוע. וזה הוא בחינת קול היוצא מן השופר, שהוא בחינת קול אמת היוצא מעמקא דלבא, בחינת "מעמקים קראתי ה'", בחינת מן המצר קראתי יה, דהינו שמחמת גדל התנברות המסבב מכל צד או פנים עצמן אל האמת וקוראים אל ה' באמת מעמק הלב, שעל-ידי זה נצולים מן החשך, בחינת ופתח התבה בצדה תשים כנ"ל. וזה בחינת 'עניי בפרחב יה', שזוכה להרחיב לו ולצאת כנ"ל, כי קול השופר הוא בחינת אמת, שהוא בחינת יעקב, כמו שכתוב: "תתן אמת ליעקב".

בחינת קול יעקב. וזה שכתב רבנו שם שיעקב הוא בחינת התפלה, כי עקר תקון התפלה על-ידי אמת כנ"ל, שזה בחינת יעקב כנ"ל. ועל-כן לא נזכר בתורה כי אם תרועה ושאר הקולות אנו למדים משם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי תרועה הוא בחינת יעקב שעקר קול השופר מרמוז עליו כנ"ל, ועל-כן התרועה הוא גנוחי גנח וילולי יליל, הונו מה שגונח ויליל וקורא אל ה' לחור אליו כנ"ל. ועל-כן כל תרועה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה, זה מרמוז גם כן על התשובה שמתחלה היה פשוט

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה א

ארה חיים תרא

ומתקן, הינו קדם התקלקל, ואחר שנתקלקל ונשפר בחינת הרפה שברה לבי, בחינת וידדפס עד השברים, אזי על ידי התרועעה, שהוא בחינת אמת כנ"ל, על ידי זה חוזר ונפשט, וזה בחינת תקיעה שאחריו שהוא קול פשוט, ועל-כן תוקעין בראש השנה, כי אז הוא התגברות הדיני, שהם בחינת החשך, ועל-כן צריך למשך עצמו אל האמת שזה בחינת קול השופר כנ"ל והוא זכרון ליום ראשון, כי אז בתחלת הבריאה גבר החושך שפסה פני תהום, ורוח אלקים שהוא בחינת יעקב, שהוא בחינת רוח כמו שכתוב: "ותחי רוח יעקב אביהם", שהוא בחינת אמת כנ"ל, היה מרחפת על פני המים לגרש ולפנות החושך על ידי בחינת אמת ועל ידי זה נתגלה האור, כמו שכתוב: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", כמו שמבאר לעיל, שעל ידי האמת מאיר אור השם ותברך בחינת ה' אור, כמו שמבאר שם באר היטב, ענין שם, ועל ידי זה נתהיה הבריאה, ועל-כן אמת הוא קיום העולם, כי עקר הבריאה על ידי אמת כנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק, "בוראך יעקב". עולמי, עולמי, מי בראך? יעקב בראך וכו'. כי עקר בריאות העולם על ידי בחינת יעקב שהוא בחינת אמת כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, התשובה קדמה לעולם, כי עקר התשובה על ידי אמת שעל דרך מגרשין החשך ועושין פתח לצאת כנ"ל, שבחינה זאת

קדמה לעולם, ועל ידי זה נתהיה בריאות העולם בחינת וחשך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת וכו' ויהי אור כנ"ל. ועל-כן ראש השנה שהוא זכרון ליום ראשון על-כן אז מתחיל ימי התשובה. ועל-כן תוקעין אז בשופר, שהוא בחינת קול אמת שעושה פתח ומרחיב לצאת כנ"ל. ועל-כן שופר קצר מלמעלה ורחב מלמטה, וצריך לתקע במקום הקצר דיקא, ואם תקע במקום הרחב לא יצא, כי הרוצה לכנס צריך לכנס דרך פתח הצר דיקא בחינת ופתח התבה בצדה תשים, כמו ששמעתי מרבנו ז"ל בעל פה בבאר שצריך לעשות פתח חדש דיקא וכמו שאמרו רבותינו ז"ל שהיה דומה לעולם הזה וכו' וכל הרוצה לצאת וכו' ומן הצד פתוחה, שכל הרוצה לכנס לכנס, ומקשי שם: ולכנס בהאי דנפיק? ומתריץ שם לא סגי וכו', ענין שם, וזה בחינת "ופתח התבה בצדה תשים". בצדה' דיקא, כי צריך לכנס דיקא דרך הפתח הצר שהוא מן הצד, דהינו מצד ה' כנ"ל ואז השם ותברך מרחיב לו הפתח ומציאו. ואז עניי במרחב יח' כנ"ל. וזה הוא בחינת השופר שהיא קצר מלמעלה וכו' וצריך לתקע ולהוציא הקול השופר, שהוא קול אמת, במקום הצר דיקא ואז השם ותברך מרחיב לו כנ"ל:

ב ועל-כן גם אם הפך השופר ותקע בו לא יצא, בין שהופכין דרך שהופכין החלוק וכו' בין שהרחיב וכו', כי עקר התשובה בתקונה הוא שיעשה

לכונן לבו מאד ולהוציא הקול באמת מעמק הלב כנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל, כל מי שאינו מחיב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובה. בזה מרמזו כי דיקא מי שהוא חיב מאד בעיני עצמו או שהוא חיב באמת ואזי מוגדל החשד והלחץ והדחק המסבב אותו מכל הצדדים הוא צועק באמת להשם ותברך. זה יכול לעשות פתח שיצאו בו גם אחרים. וכן אמרו רבותינו ז"ל: אין ממונין פרנס על הצבור אלא מי שקפה של שרצים תלוי מאחוריו וכו'. ועל-כן דיקא מי שהוא מחיב בדבר התשובה ומפיל עליו על של תשובה, זה יכול להוציא אחרים ידי חובה לעשות להם גם כן פתח לצאת על-ידי קראתו באמת להשם ותברך:

התשובה באותו הגוף עצמו ובאותו ענין עצמו שקטא וישוב ויחזור דרך מקומות הצרים והרחוקים להשם ותברך, אבל אם יתהפך גופו וישתנה בבחינת התהפך בחקר חותם ויחיצבו כמו לבוש, שחם ושלום, והפכו וישנו גופו, דהינו שימות ויחזור ויתגלגל ואחר כך ישוב ויצעק אל ה' אין זו תשובה הנגוה, כי צריך לשוב בגוף הנה דיקא כמות שהוא וילך דרך מקום הצר והרחוק ומשם יקרא וישוב אל ה' באמת אז ירחיב לו השם ותברך ואזי הוא בחינת תקיעת שופר בהלכתו, הינו בחינת תשובה באמת פראו כנ"ל. ועל-כן אם נבק צריך שתהיה הסתימה במינו דיקא, כי באותו ענין שקטא ותמן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכנ"ל. (ובנו ששמעתי בבאור

היטב מפיו הקדוש דברים הללו):

ד ועל-כן התרועה משלשת וכן כלל תקיעת שופר משלש שלש של שלש שלש, כי עקר תקיעת שופר הוא בחינת אמת, שהוא משלש, בחינת אש, מים, רוח, בחינת ראש, תוף, סוף. ועל דו מתקן ג' עולמות בחינת תחתיים שניים ושלש, (כמו שכתב רבנו שם, עו שם). ועל-כן התקיעות בשעת התפלה, כי על דם תקון התפלה כנ"ל. ועל-כן תוקעין שתיים עשרה תרועות, דהינו ששה מישוב וששה מעמד, כי בשלשים קולות דמישוב יש ששה תרועות. וכן בשלשים קולות שתוקעין על סדר התברכות, כי הם עקר החיוב והשאר הם נוספים כנגד שניים עשר שכבתי בני יעקב, שהם בחינת שתיים

ג ועל-כן יחיד מוציא את הרבים ידי חובתם בתקיעות שופר, כי העקר תלוי ביחוד שמתעורר וצועק באמת להשם ותברך שעל-ידי זה עושה פתח שיצאו בו אחרים מן החשד שלהם. כמו ששמעתי מרבנו זכרוננו לברכה על "ופתח התבה בצדה תשים", ענין שם במקום אחר על פסוק זה, ומאחר שתיחיד מכונן להוציא אחרים מהחשד שלהם, אזי כל מי שרוצה לצאת ומכונן לבו לזה, אזי יכול לצאת דרך הפתח שעשה היחיד כנ"ל ועל-כן תקיעת שופר תלוי בכוננת הלב והתוקע במתעסק ולשורר לא יצא, כי אחר כוננת הלב הן הן הדברים, כי צריך

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ב

ארה חיים תרג

עשרה גסחאות התפלה שנתמקן על־ידי האמות, שזה בחינת תרועה כנ"ל (כמו שכתוב שם, עין שם):

ה ועל־כן שופר הוא בחינת יציאת מצרים פידוע, כי עקר גלות מצרים הוא על־ידי פגם התפלה, (כמו שמבאר שם). וכן לעתיד כתיוב: ובושופר גדול יתקע, כי עקר הגאולה תלוי בזה על־ידי שנתמקן התפלה על־ידי בחינת אמת כנ"ל, (כמו שמבאר שם, עין שם). שופר הוא בחינת יעקב, בחינת שופרה דיעקב מעין שופרה דאדם. וזה בחינת תקע בשופר וכו' ושוא גם, כי על־ידי שופר, שהוא בחינת אמת ותקון התפלה, על־ידי זה נתעלון הנסים, שהוא בחינת תפלה, (כמו שמבאר שם):

לקרות לפני התקוע, כי עקר התגלות היראה על־ידי דבור שיוצא על־ידי התעוררות השנה, (כמו שמבאר שם). ועל־כן יש דעה שתקיעה ראשונה אין לקרות לפני התקוע, כי אז עדון בחינת העדר הדבור, בחינת תקיעת לור כפיד כו', כמו שכתב שם רבנו שהתקיעה מרמז על זה. וזה בחינת התאדמות פני התקוע, הינו על־ידי השבעים פנים של התעוררות השנה, (כמו שמבאר שם), ועל־כן עקר תקיעת שופר על תקון הברית, (כמו שיתא בתבנים), כי על־ידי היראה שנתגלה על־ידי השופר, נבנע יופי הנשים וזוכין לתקון הברית, כמו שמבאר שם:

הלכה ב

ענין המאה קולות, על־פי מה שאמר רבנו במאמר "פתח רבי שמעון עת לעשות לך" (בסיון ספר) ששופר הוא בחינת התגלות היראה, שעל־ידי זה זוכין לעשירות גדול. והיראה הוא בחינת פחד יצחק ויצחק וזה זוכין שהמשיך אריכת ימים, בחינת יראה בארץ פלשתים, כמו שכתוב: ויהי פי ארכו לו שם היםים וכו'. ועל־ידי זה זכה לעשירות, כמו שכתוב: וזרע יצחק וכו' ומצא מאה שערים. ונגיד זה תוקעין מאה קולות כנגד מאה שערים שזוכין על־ידי השופר כנ"ל. ועל־כן תקיעת שופר שלש של שלש שלש שלש בחינת התגלות שלמות היראה שהוא שלשה קוין וכל קו כלול משלש, (כמו שמבאר שם). ועל־כן צריך

על־פי המאמר "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" (בסיון סו), עין שם היטב כל המאמר מראשו לסופו:

ה

א ותנה בראש השנה אנו צריכין להוציא מכת אל הפעל, כי ראש השנה הוא התחלת הבראה. זה היום תחלת מעשיך וכו' וקדם יש בחינת חרון אף, שהוא בחינת דינא קשיא שמתעורר בראש השנה. וצריכין להמתיקו ולבררו שיהיה נעשה ממנו בחינת רחון של משיח, (כמבאר שם במאמר תי"ל). ועל זה אנו עוסקים בראש השנה ומברין בתפלות ובתחנונים שהם המתקת החרון אף. ואז נעשה ממנו בחינת רחון של משיח, כי עקר רוח החיים של משיח הוא התפלה,

(פמבאר במאמר אמר אל הבעתים סמיון ב ובמקום אחר) ועלינו ממליכין אותו ותפוד בראש השנה בכל התפלות ואומרים המלך הקדוש, המלך המושפט וכיוצא, כי אז נתגלה בחינת רוחו של משיח, שהוא שרש המלכות, (פמבאר בדברי רבנו ז"ל בסיון טו), כי התגלות מלך המשיח הוא התגלות מלכותו ותפוד, כי עקר התגלות מלכותו ותפוד הוא לעתיד בשיתגלה מלכות משיח, כמו שכתוב: והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא וכו'.

ב וזהו שאיתא בספרים שמשוח יבא מסטרא דיצחק שיתיה נמתק פחד יצחק ויהיה נעשה יצחק, הינו כנ"ל שהתגלות רוח של משיח הוא עלידי המתקת חרון אף, דהינו תקף הדיון שהוא פחד, שהוא בחינת פחד יצחק כידוע שאנו ממתיקין פחד יצחק בראש השנה וכשנמתק נתגלה רוחו של משיח כנ"ל. ועלינו להוציא מבח אל הפעל השנה וצריכין להוציא מבח אל הפעל שיתחוו ויתחלקו הידים בבחינת פותח את ידיו. אל תקרי "ידיו", אלא יודיו, דהינו השני יודיו של השני שמות יהוה אר"י, שהם בחינת יו"ד בראש יו"ד בסוף, בחינת פח ופעל. בחינת סוף מעשה במחשבה תחלה, שיתחלקו ופתחו על ידי הששה אותיות שבאמצע, שהם בחינת מקום וציור וזמן שיש בפה, ומקום וציור וזמן שיש בפעל, שהם שלש אותיות שיש בשם העצם ושלש אותיות של שם הכנוי שעלידי אלו הששה אותיות שהם

יש בחינות הנ"ל, עלידי זה יוצא הדבר מבח אל הפעל וזה נעשה עלידי שלמות הדבור. ושלמות אותיות הדבור עלידי בחינת עלמא דאתי, עלידי בחינת אמת, שעלידי זה נעשה יום הדיון הגדול ועל ידי זה נעשה שפה ברורה ושלם אותיות הדבור ואחר כך צריכין לעשות נקודות להאותיות ולהוציא הדבור ממצר הגרון וזה נעשה עלידי הפספוס והחשק שנעשה עלידי מגיעות, שעלידי זה נעשה נקודות להאותיות, בחינת נקודות הפספ. וזה בחינת תשע נקודין, תשע רקיעין, ואזי בשיש נקודות להאותיות ונשלם הדבור בשלמות או יוצא מבח אל הפעל וכו', (עני שם כל זה הישב):

ג וזה בחינת קול שופר בראש השנה, כי קול דנפיק משופר, זה בחינת אמת שיתגלה בבחינת עולם הבא, כי עקר האמת לעתיד, כמו שמבאר שם, כי הקול הוא בחינת אמת, בחינת יעקב, כמו שכתוב: "הקל קול יעקב". בחינת תתן אמת ליעקב. והוא יוצא משופר שהוא בחינת עלמא דאתי, פמבאר, כמו שכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול". ועלידי בחינת האמת שנתגלה עלידי בחינת עלמא דאתי, שנה בחינת קול השופר, עלידי זה נעשה יום הדיון, (פמבאר שם בפמבאר הנ"ל), וזה בחינת "ובשופר גדול יתקע וכו' ויאמרו הנה זה יום הדיון", כי הדיון נתגלה עלידי קול השופר, שהוא בחינת אמת שנתגלה בעלמא דאתי שעל ידו נעשה הדיון, כי האמת אינו יכול לסבל

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ב

ארה חיים תרה

הַרְשָׁעִים, (כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם), וְאֵיוּ בְּשִׁנְתַּנְחֵלֶהּ הַדִּין, אֵיוּ נַעֲשֶׂה שְׁפָה בְרוּרָה, כִּי חוֹזְרִים לְהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ וְשָׁבִים בַּתְּשׁוּבָה מֵאִימַת הַדִּין, כִּי אִזּוּ מְבִינִים הַהִפְרָשׁ שְׁבוּן צָדִיק לְרָשָׁע וְכוּ', (כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם), וְזוֹה בְּחֵינֵת הַתְּעוּרָרוֹת הַתְּשׁוּבָה שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי קוֹל הַשּׁוֹפָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "הִיִּתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ" כִּנ"ל. נִמְצָא, שֶׁעַל־יְדֵי קוֹל הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אִמְתָּה, בְּחֵינֵת עֲלֵמָא דְאַתִּי, עַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵת שְׁפָה בְרוּרָה כִּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל (כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם).

וְזוֹה בְּחֵינֵת הַנְּסִיחָה שֶׁמִּתְחַלֵּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל, כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא הַתְּחִלָּה עַל־יְדֵי קוֹל הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אִמְתָּה כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַקוֹל שֶׁנִּזְכָּר בַּתּוֹרָה הוּא תְרוּעָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: יוֹם תְרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם, כִּי תְרוּעָה הוּא בְּחֵינֵת יַעֲקֹב בְּיָדוֹעַ, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אִמְתָּה, בְּחֵינֵת ו', שֶׁעַל יְדוּ מוֹצִיאִין מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל כִּנ"ל. וְזוֹה לְשׁוֹן תְרוּעָה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן שְׂבִירָה וְכֵן שְׂבָרִים שֶׁהוּא גַם כֵּן תְרוּעָה מִסְפֵּק הוּא גַם כֵּן לְשׁוֹן שְׂבִירָה, הֵינִי בְּחֵינֵת חֲתוּד וְשְׂבִירַת הַיָּדוּם הַנ"ל. שֶׁפּוֹתְחִין וְשׁוֹכְרִין וְחוֹתְכִין בֵּין הַכַּח וְהַפֻּעֵל שֶׁהֵם שְׁנֵי הַיּוֹדִי"ן, שֶׁזֶּה בְּחֵינֵת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן כָּל תְרוּעָה תְקוּעָה בְּרֵאשׁ וְתְקוּעָה בְּסוֹף. זֶה בְּחֵינֵת יו"ד בְּרֵאשׁ וְיו"ד בְּסוֹף שֶׁהֵם בְּחֵינֵת כַּח וּפֻעֵל, כִּי תְקוּעָה הוּא קוֹל בְּשׁוּמָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת יו"ד שְׂאִין כֶּה שׁוּם צִיּוֹר, רַק בְּחֵינֵת קוֹל

בְּשׁוּמָה (כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם), וְהַתְרוּעָה בְּאִמְצַע הַתְקוּעוֹת, כִּי הַתְרוּעָה הוּא בְּחֵינֵת אִמְתָּה, בְּחֵינֵת וְא"ו, בְּחֵינֵת הִשָּׁשׁ אוֹתוֹת שְׁבוּן שְׁנֵי הַיּוֹדִין שֶׁעַל יָדָם מוֹצִיאִים מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם. וְעַל־כֵּן הַתְרוּעָה הוּא שְׁלִשָּׁה קוֹלוֹת, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ שְׁעוֹר תְרוּעָה כְּשֶׁלֶשׁ יְבָבוֹת כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ בְּחֵינֹת שִׁישׁ אֶצֶל הַכַּח וְאֶצֶל הַפֻּעֵל שֶׁהֵם מְקוּם וְצִיּוֹר וְזִמְן שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת שִׁישׁ אֶצֶל יו"ד בְּרֵאשׁ וְכֵן שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת אֶצֶל יו"ד בְּסוֹף כִּנ"ל. וְזוֹה שֶׁנִּסְתַּמְּקוּ בַתְרוּעָה אִם הוּא שְׂבָרִים אוֹ אִם הוּא מַה שְׁקוֹרֵין תְרוּעָה. וּפְסָקוּ לַעֲשׂוֹת שְׁנֵיהֶם, כִּי יֵשׁ שְׁתֵּי פְעֻמִּים שְׁלֹשׁ בְּחֵינֹת הַנ"ל, דְּהֵינִי מְקוּם וְצִיּוֹר וְזִמְן בַּכַּח וְכֵן בַּפֻּעֵל כִּנ"ל וְהַסְפֵּק הוּא אִיזוֹה מֵהֵם עֵקֶר אִם צָרִיד לַעֲשׂוֹת וְלִתְקַן בְּחֵינֵת מְקוּם וְצִיּוֹר וְזִמְן שֶׁבַכָּה אוֹ שֶׁבַּפֻּעֵל, כִּי עֵקֶר הַדְּבָר מַה שְׂאֵנו צָרִיכִין לִתְקַן וְלִפְתּוֹחַ הַיּוֹדִי"ן בְּחֵינֵת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל, הָעֵקֶר הוּא בְּחֵינֵת תְשׁוּבָה כְּכֹלל וּבְפְרָט, כִּי כְּכֹלל צָרִיד לַעֲשׂוֹת תְשׁוּבָה וְלִתְקַן חֲטָא אֲדָם בְּרֵאשׁוֹן שֶׁפָּגַם בְּזוֹה שֶׁעַל־יְדֵי חֲטָאוֹ סִלַּק הַשְּׂכִינָה מִתְחַתּוּנִים, וְגַרְם מִיָּתֵה, שֶׁזֶּה בְּחֵינֵת שְׁחוֹז הַפֻּעֵל אֶל הַכַּח וּמִחֲמַת זֶה אָנוּ צָרִיכִין לְחַזֵּר וְלִתְקַן זֹאת כְּכֹל שָׁנָה לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל מְחֻדָּשׁ. וְכֵן כָּל אֶחָד צָרִיד לַעֲשׂוֹת תְשׁוּבָה עַל כָּל מַה שֶׁחֲטָא וּפָגַם וּבְזוֹה נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵת מוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפֻּעֵל:

כִּי עֵקֶר הַעֲבָרָה עַל־יְדֵי גְפִילַת חֲתוּד הַיָּדוּם, דְּהֵינִי הַיּוֹדִי"ן הַנ"ל. בְּבְחֵינֵת הַכֹּתֵמֶל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים וְאִין אִתָּה בֹא

לידי עברה, (כמו שבבאר ע"ש שם). ועל-כן התקון הוא על-ידי תשובה, שהוא בחינת פתח חרטה, בחינת פתח, בחינת פתיחת וחתירת הדינים הנ"ל, הינו כי מאחר שתקטא ופגם בפתיחות הדינים הנ"ל, כי נפלו לידי עברה חס ושלום, בזה הוא מחרוב העולם חס ושלום, כי אזי חוזר ונסתלק הפעל אל הפח כפתחלה, שזה בחינת מיתה, בחינת רשעים בחייהם קרובים מתים, כי עקר הקדשה, שהוא החיות בחינת רוח דלתמא, בחינת פעל, מסתלקת למעלה וחוזר אל הפח. ואין חיותו רק מאוזה ניצוצות שנגפלו. ועל-כן כשרוצה לעשות תשובה הוא צריך לבנות העולם מחדש ולהוציא מכה אל הפעל. וזה געשה על-ידי התשובה בעצמו שהוא פתח חרטה, בחינת פתח כנ"ל.

נמצא, שבראש השנה, שהוא ימי תשובה, צריכין להוציא מכה אל הפעל על-ידי התשובה בעצמה שהוא פתח חרטה כנ"ל. ועל זה מרמז קול השופר, דהינו התרועה, שהוא בחינת המוציא מכה אל הפעל, כי תרועה הוא גנוחי גנת וילולי יליל, דהינו בחינת חרטה שמתחרטין על העברה וגונחין בלבם ומקוללין יללות על גדל הפגמים שפגם כל אחד כפי מה שידע בנפשו מה שעשה כל השנה. ובזאת החרטה מוציאין מכה אל הפעל כנ"ל ונסתפקו אם התרועה הוא גנוחי, דהינו שברים, שזה בחינת לב נשבר ונדכה כמו מי שגונח מלב. וזה כנגד פגם שלש בחינות שיש בפה, דהינו

בחינת מקום וציור זמן שיש בפה, דהינו שלש אותיות שיש אצל יו"ד בראש, הינו שנסתפקו אם עקר התשובה לתקן פגם המחשבה שפגם במחשבה שבמח המחשטת בלב ונצטירת בשלש בחינות מקום וציור זמן אם עקר התשובה צריכין לתקן זאת, כי העקר לכלי להניחה להצטיר במחשבת עברה חס ושלום, כי אם לא היה מניחה להצטיר במחשבה בודאי לא היה בא לידי עברה בשום אופן על-כן אפשר שעקר התשובה צריכין רק על פגם המחשבה כנ"ל.

וזה בחינת שברים, בחינת לב נשבר ונדכה, בחינת גנוחי גנת, דהינו אנתת וגינית הלב, כי מאחר שעקר הפגם במחשבה שבלב, על-כן התשובה על-ידי לב נשבר, דהינו גנוחי ואנחה שגונח ומתחרט בלבו על פגם המחשבה שבלב, או אם נאמר שעקר התשובה על פגם המעשה, כי אף-על-פירן עקר העברה היא בשבאה לידי מעשה חס ושלום, רחמנא לצלן, וזה בחינת תרועה, בחינת תרועם בשבט ברזל, שצריך לעשות תשובה גדולה לכלות ולשבר כל הקלפות שנעשו על-ידי העברה חס ושלום, ועל-כן בשבאה העברה לידי מעשה חס ושלום, צריכין קול יללה שהוא יותר מגנוחי, כי גנוחי הוא רק בלב כנ"ל אבל יללה הוא קול צעקה ויללה שצריכין לצעק וילל בקול מר בכמה וכמה קולות תכופים זה לזה כמו תרועה על גדל הפגם שעשה במעשה חס ושלום, כדי שעל-ידי זה יתקן

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ב

ארה חיים תרו

הפגמים על-ידי גדל תשובתו, ויתקיים בו, תרועים בשבט ברזל ככלי יוצר הנפצם, שישבר וינפץ כל הקלפות והמקטרגים. וזה בחינת תרועה שהוא ילולי יליל, שהוא יותר מגנחתי, שהוא תשובה על פגם המעשה והיא שלש קולות כנגד שלש בחינות הנ"ל שהם בחינת מקום וצייר וזמן שיש אצל יו"ד בסוף בחינת פעל וכן השברים הוא גם פן שלשה קולות כנגד שלש בחינות שיש אצל יוד בראש בחינת כח. ושניהם יחד הם ששה קולות, בחינת שש אותיות הנ"ל שעל ידם מוציאים מכת אל הפעל פנ"ל.

16 LC

פגם מחשבה צריכין לחזר ולהוציא מכת אל הפעל, כי גם במחשבה לבר יש בחינת כח ופעל, דהיינו ראשית ותחלת המחשבה כשאין לה שום ציור וסופה כשנצטטרת במקום וצייר וזמן, ועליהן לעולם תקיעה בראש ותקיעה בסוף ותרועה באמצע או שברים שהוא גם פן תרועה שזה בחינת מוציא מכת אל הפעל שהם יו"ד בראש וי"ו בסוף וכו' פנ"ל:

ד וזתו בחינת מאה קולות שתוקעין בראש השנה, כי מן הכח עד הפעל, דהיינו מתחלת המחשבה עד סוף המעשה היא בחינת מאה, בבחינת אל תקרי מה אלא מאה, שזה בחינת מעשר מן המעשר, כי צריך להשתלשל בבחינת מחשבה דבור ומעשה שהם מאה בחינות השתלשלות. ועליהן צריכין מאה קולות כדי שישתלשל ויצא מכת אל הפעל, שהם מאה בחינות פנ"ל:

ה והנה בראש השנה מתחילין להוציא מכת אל הפעל על-ידי האמת, שהוא בחינת קול שופר פנ"ל, שעל-ידי זה גשמים אותיות הדבור, (כמו שפסוק שם) אבל עדין צריכין לעשות נקודות אל האותיות ולהוציא הדבור ממצור הגרון, כי בראש השנה לא נתגלה רק הקול לבר, כי מאחר שעדין אין נקודות להאותיות אין גשמינן האותיות, כי האותיות אי אפשר לגלותם כי אם על-ידי הנקודות, ועליהן קול השופר הוא בחינת "מן המצר קראתי יה", בחינת מצר הגרון, כי אי אפשר להוציא הדבור

ועל-כן הצרכו רבותינו ז"ל מספק לעשות שניהם, שהם בחינת ו' פנ"ל וגם הצרכו לעשות כל אחד לבר, דהיינו תקיעה שברים תקיעה לבר, ותקיעה תרועה תקיעה לבר, כי צריך לתקן כלם, דהיינו לתקן פגם המעשה והמחשבה יחד, דהיינו פגם עברה במיד שבוה פוגם במחשבה והמעשה. וכנגד זה הוא תקיעה שברים תרועה תקיעה שכולל שניהם מחשבה ומעשה פנ"ל ולפעמים במחשבה לבר ואינו עושה העברה בפעל וכנגד זה הוא תקיעה שברים תקיעה פנ"ל, ולפעמים יש מעשה בלא מחשבה כגון שזנג, וכנגד זה הוא תקיעה תרועה תקיעה, וכל התקון הוא בבחינת מוציא מכת אל הפעל, כי על-ידי הפגם גסתלק וחזר הפעל אל הכח פנ"ל וצריכין על-ידי התשובה לחזר ולפתח וכו' פנ"ל וגם על

בשלמות כי אם על-ידי נקודות וכשעושיין
 נקודות להאזניות ונשלם הדבור ויוצא
 ממצד הגרון אזי נגמר ויוצא מן הפה אל
 הפעל בשלמות, (עין פל ית במאמר ת"ל). ואלו
 הנקודות נעשין בשאר ימי תשובה שהם
 תשעה ימים אחר ראש השנה, שהם כנגד
 ט' נקודין שיש משורוק עד קמין, כי
 הנקודות נעשין על-ידי כסופין וחשק, (כמו
 שבאר שם), הינו על-ידי ימי תשובה שפיהם
 חושקין וכסופין להשם יתברך בחשק חזק,
 כי הם ימי תשובה ומי רצון שכל ישראל
 מודקין עצמם אז להשם יתברך בחשק
 גדול וכסופין ונגעוניה גדולים להשם
 יתברך, על-ידי זה נעשים בחינת נקודות
 ובכל יום נשלם בחינת נקודה אחת עד
 שביים הקדוש נשלם נקודה העליונה,
 דהינו קמין שהוא בחינת כתר. ואז הוא
 יום הכפורים שהוא בחינת כתר פדוע ואז
 בשגשגם כל הנקודות, אז יוצא מפה אל
 הפעל בשלמות (ועל-כן אז נשלם הכסידה למקור)
 ועל-כן מתפללין ביום הכפורים חמש
 תפלות כנגד חמשה מוצאות הפה, כי אז
 נשלם הדבור על-ידי הנקודות כנ"ל ועל-כן
 מתעניין ביום הכפורים חמשה ענויים, כי
 הנקודות הם נעשין על-ידי החשק
 והכסופין כנ"ל ולפי הנקודה פן צריכין
 חשק, כי יש חשק למעלה מחשק ומאחר
 שביים הכפורים צריכין לזכות אל הנקודה
 העליונה שהוא קמין בחינת קמין וסתים
 שהוא נחשק גדול מאד וצריכין לזה חשק
 גדול מאד מאד, כי לפי מעלת הנחשק פן
 צריך שיהיה החשק, על-כן ביום הכפורים

שצריכין לזכות לנחשק כזה שהוא קמין
 וסתים בחינת קמין, על-כן צריכין לבטל
 את עצמו מכל וכל לפרש מכל תאוות
 עולם הנה ועל-כן מעניין את עצמן
 בחמשה ענויים כדי לבטל עצמו כדי
 לזכות לנחשק כזה, הינו בחינת קמין
 כנ"ל:

ק"ד
 ד"ד

ו זהו שמצוה לאכל בערב יום הכפורים,
 כי עקר החשק נעשה על-ידי
 המניעה, (כמו שבאר שם), כי על-ידי שמונעין
 הדבר ממונו הוא חושק ביותר. כי המניעה
 הוא רק בשביל החשק, (עין שם הדיבור). והנה
 באמת שניהם הם מוכרחים, דהינו המניעה
 והחשק, כי המניעה בעצמה צריכין גם פן
 מאד, כי צריך לקבל בהדרגה ובמדה ואם
 מקבלין ביותר מהראוי לו כזה נתפסל
 לגמרי, כי רבוי השמן גורם כבוי הנה, כי
 אין יכול לקבל רבוי האור. נמצא, שזה
 בעצמו שרצה לתקן נתקלקל, דהינו מה
 שהיה רוצה להוציא מפה אל הפעל,
 דהינו להמושף חיות דקדושה למטה
 ומחמת שרצה יותר מהמדה על-ידי זה
 חזר וקלקל, כי אין יכול לקבל רבוי האור
 וחזר ונתמלק למעלה, על-כן פל דבר
 שבקדושה שרוצין לעשות בהכרח שיהיה
 מניעה כדי שלא יקבל פתאם האור שלא
 בהדרגה, שזהו בחינת הפא לטהר מסייעין
 לו. אמרינן לו המתן. בחינת מניעה
 שמונעין אותו בשבא לטהר ולעשות דבר
 שבקדושה כדי שלא לקבל האור פתאם
 שלא בהדרגה ובמדה ועל-כן מונעין אותו

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ב

ארה חיים תרט

ועל־ידי המניעה נעשה לו חשק יותר ואזי הוא חושק וכוסף מאד והמניעה מונעת אותו ואזי הוא חושק יותר והמניעה מונעת יותר, והנינו על־ידי המניעה והחשק נעשה כלי לקבל בתוכו את האור בהדרגה ובמדה, הנינו בשאיכה אחר כך שיהיה לו חשק גדול כפי המניעה ומשבר את המניעה וזוכה למה שהוא חושק אז נעשה מהמניעה שהיה לו קדם כלי לקבל בתוכו את האור הנחשק. וכמו ששמעתי מרבנו ז"ל שקל היסורים והמניעות שיש לאדם בשמתחיל להתקרב להשם ותברך ולצדיק האמת נעשה מהם כלי לקבל אחר כך בתוכו קדשת ישראל. נמצא, שהמניעה היא טובה גדולה, כי על־ידי זה נעשה כלי לקבל אור הקדשה בהדרגה ובמדה. ועל־כן קדם יום הכפורים צריכין דיקא לאכל בערב יום כפור, כי ביום הכפורים שצריכין לזכות לנחשק גדול לנקדה העליונה בחינת קמין צריכין לבטל עצמו מכל וכל כנ"ל, כי אי אפשר לקבל האור הגדול של יום הכפורים שהוא בחינת קמין, בחינת פתר כי אם על־ידי בטול גמור, אבל באמת הבטול צריך שיהיה בבחינת רצוא ושוב לקבל האור בתוך בחינת כלי בהדרגה ובמדה, על־כן צריכין לאכל בערב יום כפור, והאכילה שמתקבים לאכל בערב יום כפור הוא בחינת מניעה כנגד קדשת התענית של יום הכפורים, בבחינת הפא לפתח מסיעין לו אומרים לו המתן, כי לפי גדל קדשת יום הכפורים מגדל החשק

והכסופין וההשתוקקות לקדשה כזו של יום הכפורים בודאי היו רב בני ישראל מפרשין עצמן בקדשה יתרה ובפרישות גדול סמוך ליום הכפורים שהוא יום קדוש ונורא כזה ובדאי לא היה אפשר לאכל ולשתות ולהתענג בערב יום כפור מגדל החשק והכסופין לקדשת יום הכפורים, אבל השם ותברך מנע אותנו מזה וגור לאכל דיקא בערב יום כפור, בבחינת הפא לפתח מסיעין לו, אומרים לו המתן, בחינת מניעה, כי גם בהקדשה בעצמה יש בחינת מניעה, שגם המניעה בעצמה הוא קדש, אך המניעה הוא בשביל קיום האדם שלא תבטל לגמרי כנ"ל כדי שיוכל לקבל האור על־ידי כלי במדה ובהדרגה. וזה בחינת אכילת ערב יום כפור, שזה בחינת המתן, בחינת מניעה כדי שיוכל אחר כך ביום הכפורים לקבל האור הגדול על־ידי גדל החשק והבטול של יום הכפורים ואף על־פי־כן לא תבטל לגמרי מאחר שכבר נעשה כלי על־ידי בחינת המניעה, דהנינו אכילת ערב יום כפור. וזה שאיתא בכתבים שאכילת ערב יום כפור נעשה כלי לקבל בתוכו אור העניו, הנינו כנ"ל, כי על־ידי העניו נתבטלין ונקבלין אור הגדול שהוא בחינת קמין, בחינת פתר, אך אי אפשר לקבל כי אם על־ידי מניעה שהוא בחינת אכילת ערב יום כפור, שעל־ידי זה נתגדל החשק ביותר, על־ידי המניעה כנ"ל. ועל־ידי גדל החשק והמניעה נעשה כלי שמקבלין בתוכו אור קדשת יום הכפורים שהוא

בחנית קמוץ וסתום שזוכין על־ידי העניו והבטול כנ"ל ועל־כן הם חמשה ענויים כנגד ה' מוצאות הפה שגשלים ביום הכפורים כנ"ל, כי על־ידי הענויים נשלם הדבור לגמרי כי אין שלמות להדבור כי אם על־ידי הנקדות כלם שהם תשע נקדות וביום הכפורים זוכין לנקדה העליונה, דהינו קמוץ שזוכין לזה על־ידי הכפול והחשק, כי בחמת שמכבלין עצמן מכל תאוות עולם הנה על־ידי הענויים, על־ידי זה גתרבה מאוד החשק והכסופין להתרבק בו יתברך ועל־ידי זה געשה בחנית קמוץ ואז נשלם הדבור. נמצא, שהדבור נשלם על־ידי הענויים של יום הכפורים ועל־כן הם ה' כנגד חמשה מוצאות הפה כנ"ל ואזי בשגשלים הדבור אז יוצא מבח אל הפעל בחנית פותח את ידו וכו' ועקר געשה על־ידי תשובה שהוא פתח חרטה כנ"ל, ועל־כן אז עקר התשובה, כי אז צריכין לפתח ולהוציא מבח אל הפעל בשלמות כנ"ל, שזה געשה על־ידי תשובה שהוא פתח חרטה כנ"ל. ואזי על־ידי התשובה שמתחרטין על העבר ויודקוין עצמן בחשק גדול וכסופין גדולים להשם ויתברך, על־ידי זה מוציאים מבח אל הפעל כנ"ל, ואזי הוא עת רצון גדול ונמחלין כל העוונות בשיוצא מבח אל הפעל ונפתח הרוח דלתמא מן הרוח דלעלא ואזי נמשך הרוח דלתמא, שהוא חיות התחתונים למטה וכוה נתגלה אור גדול ונשפע שפע רב ונמקוין כל הדינים ונתמקוין ונתכפרוין כל

ז ואזי צועקין שמע ישראל, ה' הוא האלקים, ביום הכפורים לעת ערב, כי בשמוציאין מבח אל הפעל וממשיכין חיות דקדשה למטה והו תכלית היחוד, כי קדם שמוציאין מבח אל הפעל ואין חיות למטה אין יודעין כלל מהשם יתברך, כי אין לנו שום השגה בו יתברך כי אם על־ידי פעולותיו, הנו על־ידי בחנית יו"ד בסוף שהיא חכמה תמאה, שעל־ידי זה משיגין ויודעין אלקותו כל חד בפנים מה דמשער בלבה. ואזי בשנפתח ונתגלה בחנית יו"ד בסוף, שהוא בחנית פעל, אזי יודעין אלקותו ואחרותו יתברך ועקר הדיעה שידעוין שכלו אחד ה' הוא האלקים. והבח והפעל פלו אחד בתכלית היחוד, כי הפעל נמשך מן הכח. והם מיוחדים באחרות אחר הפעלה כמו קדם, כי אי אפשר להוציא מבח אל הפעל עד שגשלים בחנית נקדה העליונה, שהוא קמוץ, בחנית פתר שצריכין לבטל עצמו לגמרי בבחינת בטול לזכות לבחינת נקדה זו העליונה. ואז דיקא מוציאים מבח אל הפעל כנ"ל. נמצא, שאי אפשר להוציא מבח אל הפעל כי אם בשמכבלין עצמו

בחנית קמוץ וסתום שזוכין על־ידי העניו והבטול כנ"ל ועל־כן הם חמשה ענויים כנגד ה' מוצאות הפה שגשלים ביום הכפורים כנ"ל, כי על־ידי הענויים נשלם הדבור לגמרי כי אין שלמות להדבור כי אם על־ידי הנקדות כלם שהם תשע נקדות וביום הכפורים זוכין לנקדה העליונה, דהינו קמוץ שזוכין לזה על־ידי הכפול והחשק, כי בחמת שמכבלין עצמן מכל תאוות עולם הנה על־ידי הענויים, על־ידי זה גתרבה מאוד החשק והכסופין להתרבק בו יתברך ועל־ידי זה געשה בחנית קמוץ ואז נשלם הדבור. נמצא, שהדבור נשלם על־ידי הענויים של יום הכפורים ועל־כן הם ה' כנגד חמשה מוצאות הפה כנ"ל ואזי בשגשלים הדבור אז יוצא מבח אל הפעל בחנית פותח את ידו וכו' ועקר געשה על־ידי תשובה שהוא פתח חרטה כנ"ל, ועל־כן אז עקר התשובה, כי אז צריכין לפתח ולהוציא מבח אל הפעל בשלמות כנ"ל, שזה געשה על־ידי תשובה שהוא פתח חרטה כנ"ל. ואזי על־ידי התשובה שמתחרטין על העבר ויודקוין עצמן בחשק גדול וכסופין גדולים להשם ויתברך, על־ידי זה מוציאים מבח אל הפעל כנ"ל, ואזי הוא עת רצון גדול ונמחלין כל העוונות בשיוצא מבח אל הפעל ונפתח הרוח דלתמא מן הרוח דלעלא ואזי נמשך הרוח דלתמא, שהוא חיות התחתונים למטה וכוה נתגלה אור גדול ונשפע שפע רב ונמקוין כל הדינים ונתמקוין ונתכפרוין כל

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ג

ארה חיים תריא

היגו שהנקודות נעשין על-ידי המניעות שהם בחינת רקיעין, (פמבאר שם בפמאמר הנ"ל ע"ן ע"ש). ועל-פ"ן קרא הנקודות בשם רקיעין, דהיגו היכלות וכלים לקבל בתוכם האור, שזה בחינת רקיע העליון (שעל ראש החיות), שעל ידו נעשין היכלות וכלים על-ידי הרדיפה והמעפב, (פמבאר מנה בפמאמר "אמצעייתא דעלמא" בסיומן כ"ד):

ט שידך לעיל, מה שכתוב בפמאמר הנ"ל שיש חרון אף ונמתק ונעשה רוחו של משיח ואחר כך בא בתוך בחינת דים ומוציאין מבח אל הפעל. וזה בחינת "והארץ היתה תהו ובהו", זה בחינת החרון אף. "ורוח אלקים מרחפת וכו'", דא רוחו של משיח, כמו שאיתא בזהר, כי רוחו של משיח נתגלה מן החרון אף על-ידי המתקתו, כמו שכתוב שם: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור". זה בחינת ימינא ושמאלא. פמבא בחינת כח ופעל, כמו שכתוב שם, ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

ענין ראש השנה ויום הכפורים ותקיעות שופר בראש השנה:

על-פי הפמאמר "מרכבת פרעה ותילו וכו'" (סיומן לה), עין שם היטב.

כי צריך להעלות הדבור ולתקנו, כי מפנים הדבור נעשה רוח סערה וכו', עין שם. ורוח סערה זהה הוא מקורג

לגמרי בבחינת בטול ונכללון בתחלת המחשבה, שהיא בחינת קמין בחינת כתר. ואז דקא יוצא מבח אל הפעל. וזה בחינת סוף מעשה במחשבה תחלה, היגו בשרצין לגלות סוף המעשה להוציא מבח אל הפעל, או צריכין לעלות ולכלל בתחלת המחשבה, שהיא בחינת כתר, בחינת קמין, שעל-ידי זה מוציאין מבח אל הפעל כנ"ל. ועל-פ"ן או יודעין כי ה' הוא האלקים וכלו אחד, כי שחוזרין מהבטול בבחינת רצוא ושוב ומוציאין מבח אל הפעל, או יודעין כי ה' הוא האלקים, פמבאר היטב בדרברי רבנו ז"ל (בסיומן ד) על פסוק: "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים", וזה שאומרים ביום הכפורים ה' הוא האלקים ואחר כך תוקעין תקיעה אחת, זה מרמז כי עתה נשלם ויוצא לגמרי מבח אל הפעל, שהיא בחינת יוד בסוף, שהיא בחינת קול פשוט כנ"ל:

ח וזה שנהגו העולם על-פי גדולי עולם שלא להתענות בעשרת ימי התשובה כי אם עד אחר חצות ואחר כך אוכלין וכן שמעתי מרבנו ז"ל שכן ראוי לנהג, היגו כנ"ל, כי אז הם ימי רצון ימי חשק שמדבקין עצמן בהשם יתברך בחשק גדול מאוד שעל-ידי זה נעשין נקודות כנ"ל. ועל-פ"ן צריכין לתת גבול ומדה לתחשק והדבקות שלא יתבטל לגמרי כנ"ל ועל-פ"ן צריכין לאכל בסוף היום שזה בחינת מניעה, שעל-ידי המניעה והדבקות יתחשק נעשין הנקודות כנ"ל. וזה בחינת ט' גקודין, ט' רקיעין,

גדול שממנו באים כל הקטרוגים ותנסיונות, והוא אחר הדברים וכו'. וצריך לאכפאי סמרא דקין כל בשר שהוא רוח סערה הנ"ל תחת הדבור וקדשה וכו'. וצריך להעלות את הדבור לשרשו, שהוא הזרוע, שהם חמש אצבעין שביד שמאל, שהם ה' גבורות, שהם בחינת המשה מוצאות הפה. והתחלת עליית של הדבור הוא מראשו, הינו מתמכר האמת שיש בהדבור וכו' ותקון הדבור הוא על ידי התורה שלומדין בצר לאדם בעניות ובדקקות שהוא בחינת לילה שאו שולטנותא דקין כל בשר. והכמינו ו"ל אמו, הלומד תורה בלילה מושכין עליו חוט של חסד ביום, וחסד הוא בחינת בקר דאברהם. ועל ידי זה נופלים כל המקטרוגים השולטים על הדבור. ואז הדבור יוצא בשיר ושבח והלל להקדוש ברוך הוא וכו' ובשמעלה את הדבור לשרשו, הינו לגבורות, ומתחיל לדבר בינו לבין קונו בשלהבת הגבורות ומעורר את עצמו להשיג יתברך אזי נכנס אור שרש וכו' ומתחיל לדבר בחמימות שבלב דברי אמת שבלב וכו' בהתעוררות בתשובה ורואה פחיתותו וגדלת הבורא. ואזי נכנס בו בוישה גדולה על פשעיו כנגד רב ושלט וכו'. והבוישה הזאת עדן אינו בפעל וכו', אבל אחר כך בשעושה תשובה ומסיר ממנו המפשות ונתוסף בו שכלו אזי נתגלה הבוישה על פניו והבוישה הזאת היא בחינת אור התפלין וכו'. וזה פרוש "אז תבין יראת ה' וכו'", וראו כל

א וזה בחינת ראש השנה ותקיעות שופר, כי בראש השנה יוצא המקטרוג הגדול שהוא בחינת רוח סערה הנ"ל, בחינת קין כל בשר. וצריך לאכפאי אותו תחת הדבור וקדשה וצריך להעלות ולתקן הדבור, כי עקר וניקתו מהדבור, שהוא בחינת מלכות, שכל עבודתנו בראש השנה הוא בשביל לגלות מלכותו יתברך, שהוא על ידי תקון הדבור, שהוא בחינת מלכות, כי הדבור, שהוא בחינת מלכות, נפגם על ידי חטא אדם הראשון שפגם בעויות, שהוא פגם הדבור (וכמבאר במאמר הנ"ל לתקן עין שם היטב). ואזי צריכין בראש השנה ויום הפפורים לתקן חטא אדם הראשון (פמבאר בכתבים), ועל כן אנו צריכין להעלות הדבור לשרשו ולתקנו כדי לגלות מלכותו יתברך על ידי הדבור המתקן היוצא בשיר ושבח והלל להקדוש ברוך הוא ולזכות על ידי הדבור לבחינת בוישה, שהוא בחינת יראה שנגמשה על ידי שמכירין את הבורא יתברך על ידי התשובה שזוכין על ידי הדבור, (וכמבאר ומבין כל זה במאמר הנ"ל). ועקר עליית הדבור על ידי התורה שלומדים בצר לאדם בעניות ודקקות ועל ידי זה זוכין לחסד בחינת בקר דאברהם.

וזה בחינת קול שופר, כי שופר הוא בחינת מתן תורה שנתנה בקול שופר ועל ידי קול שופר אנו מזכירין זכות

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ג

ארה חיים תריג

התורה, ועל-ידי זה אנו ממשכינן חסד של אברהם, כי קול שופר הוא בחינת התורה שאנו לומדין בצד ובדקקות, בבחינת "מן המצר קראתי יה" (תהלים קיח), שהוא בחינת מצר השופר. וזה בחינת מתן תורה שהיתה בקול שופר, כי התורה נתנה במדבר בארץ ציה, שזה מרמזו שעקר התורה הוא בשמקמינן אותה מעני ורחק, שהוא בחינת מדבר ארץ ציה, ועל-כן השופר מוכיר זכות התורה שנתנה במדבר, שהוא בחינת התורה שלומדין בצד ובדקקות, שהוא בחינת מצר השופר כנ"ל ועל-ידי זה נמשך חסד לאברהם להכניע סטרא דקצן כל בשר, להכניע כל המקטרגים, כי כל המקטרגים נכנעין על-ידי קול השופר פידוע, הינו על-ידי חסד לאברהם שמתעורר על-ידי קול שופר, שהוא בחינת זכות התורה שלומדין בצד ובדקקות כנ"ל ואז בשמעלין הדבור ומתחילין לדבר בינו לבין קונו בשלחבת הגבורות וכו' דברי אמת שבלב וכו'.

אמת כנ"ל. ועל-ידי כל זה נמשך בושא שהוא כלליות הגנוני. וזה בחינת התאדמות פני התומקע, וזה בחינת כלליות הגנוני, בחינת בושא דאזיל הורא ואמי סומקא, כי עקר התקון על-ידי הבושא, (כמבאר שם בפאמר ה"ל), וזהו בחינת היראה הנמשך על-ידי קול שופר, כמו שכתוב: היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. כי היראה הוא הבושא, כמו שמבאר שם והיראה הנמשך על כל העולם על-ידי התומקע בשופר, זה בחינת וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וראו מופך, כי התאדמות פני התומקע זה בחינת הבושא שנתגלה על פניו, ועל-ידי זה נמשך בושא ויראה על כל המסתכלין עליו, בבחינת "וראו וכו' וראו מופך" (כמבאר שם, עין שם), והתקיעה אחרונה הוא להמשיך המחזן לפנים, כי בתחלה הבושא אינו בפעל, אכל על-ידי התשובה מתגלה היראה והבושא על פניו על-ידי שנתוסף לו הפרה בגדלות הבורא ותברך על-ידי התשובה כנ"ל. וזה בחינת תקיעה אחרונה, כי על-ידי השברים תרועה, שהם בחינת תשובה כנ"ל, על-ידי זה זוכה להכנה יתרה בגדלתו יתברך. ועל-כן כל העולם מתעוררין בתשובה בשעת תקיעת שופר, כי עקר השופר הוא בשביל זה כנ"ל, ועל-ידי זה נמשך הכנה יתרה ואז מתגלה הבושא על פניו. וזה בחינת תקיעה אחרונה, בחינת היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. הינו היראה והבושא שמתגלה על פניו על-ידי הכנה יתרה

ב וזה בחינת תקיעה שברים תרועה, תקיעה זה בחינת חסד לאברהם הנמשך על-ידי קול השופר כנ"ל, שברים זה בחינת גבורות בחינת לב נשבר, הינו זה שמדברין בינו לבין קונו בשלחבת הגבורות ומשברין הלב בהתעוררות בתשובה. וזה בחינת שברים. תרועה הוא בחינת יעקב, בחינת אמת פמובא, כי עקר עליית הדבור הוא מהמבחר האמת וכו' כנ"ל, וזה בחינת תרועה, שהוא בחינת

ל"ב טו

שנתוסף לו על־ידי התשובה, שהוא בחינת שְׂבָרִים תְּרוּעָה פּנ"ל, כי השופר הוא בחינת תפילין, בחינת אם לבניה, כי שופר הוא בחינת בינה עלמא דאתי בידוע. וזה בחינת "אז תבין וראת ה'",

(מבאר שם, עין שם הישב):

ג וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאִיתָא בְּפִנּוּת שְׁתַּקְוָעָה אַחֲרֵינָהּ הוּא לְהַמְשִׁיד הַמַּחֲזִין לְפָנָיִם, כִּי עַל־יְדֵי שְׂבָרִים תְּרוּעָה, שְׂהֵם בְּחִינַת תְּשׁוּבָה פּנ"ל, עַל־יְדֵי זֶה נִתּוּסַף לֹא דַעַת וְהַפְרָה בְּגִדְלָתוֹ וְהַכְרֵד פּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת תַּקְוָעָה אַחֲרֵינָהּ שְׂנַכְסִין הַמַּחֲזִין, הֵינּוּ שְׂנַתּוּסַף לֹא דַעַת פּנ"ל. שְׂזוּכִין לְזֶה עַל־יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה שֵׁשׁ בְּשַׁעַת תַּקְוַעַת שׁוֹפֵר, שְׂזֶה בְּחִינַת שְׂבָרִים תְּרוּעָה פּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה זוּכִין לְהַבְנִה וְתַרְהַ פּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת תַּקְוָעָה אַחֲרֵינָהּ, בְּחִינַת כְּנִיסַת הַמַּחֲזִין לְפָנָיִם פּנ"ל, וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בּוֹשָׁה וְרָאָה. וְזֶה בְּחִינַת הַיְתַקַּע שׁוֹפֵר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדוּ וְכו', בְּחִינַת תַּקְוָעָה אַחֲרֵינָהּ פּנ"ל:

הַלְכָּה ד

עֲנֵן רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְתַקְוַעַת שׁוֹפֵר וְעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְסִבָּה וְלוֹלָב:

עַל־פִּי הַמַּאֲמָר "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְאַצְנִנוּ וְכו'" (סוּפֵן ט), עֵין שָׁם כֵּל הַמַּאֲמָר בְּלוֹ הַיִּטֵּב מֵרֵאשִׁי לְסוּפֵן:

וּבְקַצּוֹר, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לְזַכּוֹת לְכַבּוֹד אֲלֶיךָ אֱלֹהֵי עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה, שֶׂהוּא בְּחִינַת כְּתֹרֶה, בְּחִינַת הַבֵּא לְפָנֶיךָ מִסְיָעִין לֹא, אִומְרִים לֹא הִמְתֵּן, בְּחִינַת אִקִּיָּה אֲנִי וְזִמִּין לְמַתְּוִי וְכו'. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה כְּשִׁשְׁמַע בְּיוֹנוֹ יָדָם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה, כִּי קָדָם הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת אַחֲרֵי פְּנֵי אִקִּי"ק גִּימְכֻרֵיָּא דָם, וְעַל־פִּנּוּ בְּאִים עֲלוֹי בְּיוֹנוֹת וְשִׁפְיֻכּוֹת דְּמִים, וְהַתְּקוּן לְזֶה שִׁיְהַפֵּךְ דָם לְדוּם. בְּחִינַת דָם לֹה' וְהַתְּחוּלָל לֹא הוּא יְפִיל לָךְ חֲלָלִים, שְׂנַכְנַעַת הַדָּם שְׂבַחְלָל הַשְּׂמֵאֵלִי, כִּי קָדָם הַתְּשׁוּבָה הַדָּם שְׂבַחְלָל הַשְּׂמֵאֵלִי בְּחֻקָּךְ, וְעַל־פִּנּוּ בְּאִין עֲלוֹי בְּיוֹנוֹת וְשִׁפְיֻכּוֹת דְּמִים, וְעַל־פִּנּוּ בְּשִׁמְנָיִם דָּם לֹה' וְכו', עַל־יְדֵי זֶה הוּא יְפִיל לָךְ חֲלָלִים, שְׂנַכְנַעַת הַדָּם שְׂבַחְלָל הַשְּׂמֵאֵלִי וְכו' וְצִרְיָד לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, כִּי מִי יֹאמֶר וְכִיתִי לְבִי כְּהִרְתִּי מִחֻטְאֵתִי, כִּי אֶפְלוּ בְּשַׁעַת שְׂאוּמֶר חֻטְאֵתִי וְכו' גַּם זֶה אִי אֶפְשֵׁר לִזְכּוֹר כְּבֵר לְבָב בְּלִי פְּנִיָּה, וְאַפְלוּ מִי שְׂזוּכָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶף־עַל־פִּי כֵּן צִרְיָד לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הַשְּׁנָתוֹ הַרֵאשׁוֹנָה שֶׂהִיא בְּבְחִינַת גְּשָׁמִיוֹת כְּנַגַּד הַהִשְׁגָּה שְׂמִשְׁיָג אַחַר כֵּד. וְזֶה בְּחִינַת יְהִיָּה בַיּוֹם הַהוּא לֹא יְהִיָּה אִוֵּר וְקָרוֹת וְקַפְאִין אִוֵּר שֶׂהוּא יְקָר בְּעוֹלָם הַיּוֹם וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת זוּכָה תוֹרָה יְכַבְּדֵנִי וְכו'. וְצִרְיָד לְהִיּוֹת בְּקִין בְּהַלְכָּה בְּחִינַת עֵייל וְנִפְיָק, בְּחִינַת רְצוּא וְשׁוֹב, בְּחִינַת אִם אֶסַּק שְׂמִיָּם שָׁם אִתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוּל הַכֵּד וְכו', (עֵין שָׁם הַיִּטֵּב). וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה אִדָּם לְשִׁבַּת עַל הַכַּפָּא, כִּי עַל־יְדֵי הַדְּמִיָּה וְהַשְּׁתַּחֲוָה

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תרמו

תתקכ"א

נעשה בחינת נקדה התחתונה שתחת הוא"ו שבאלף, ועל ידי התשובה, שהוא בחינת אקיה בחינת פתח וכו', נעשה בחינת נקדה העליונה, שהוא בחינת כפא דמתכסא לעלא מוא"ו שבאלף, שהוא בחינת כמפלא ממוך אל תדרש והוא"ו שבאלף הוא בחינת רקיע שמים אש ומים כלליות הגונין, וזה נעשה על ידי הבושה שמשנתנה פניו לכמה גונין ואז נעשה בחינת אלף כנ"ל ונעשה אדם בחינת א' דם. ונעשה אדם לשבת על הכפא בחינת ועל הכפא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה וכו' ואז נעשה יחוד בין חמה ללבנה, בין משה ליהושע, פי משה בחינת חמה זה בחינת נקדה העליונה ויהושע בחינת לבנה, בחינת נקדה התחתונה. והוא"ו זה בחינת האהל וכו', וכו', (ענין שם כל זה היסוד). וזה בחינת שלש מצות שנצטוו ישראל להכרית זרעו של עמלק ולבנות בית הבחירה וכו', ענין שם:

א וזה בחינת ראש השנה ותקיעות שופר, בחינת תקעו בחדש שופר בכפא ליום חגנו. אז זה חדש שהלבנה מתכפה בו? הוי אומר, זהו ראש השנה. ואיתא בתקונים, כד איהו כבדה בחובין כדן אתכסיות וכו', ענין שם, ויהיב לון עיקא לאתערא רחמי ובמה בשופר, הדא הוא דכתיב, תקעו בחדש שופר בכפא וכו'. פי ראש השנה הוא תחלת התשובה של כל השנה, פי הוא יום ראשון מעשרת ימי תשובה. וזה היום תחלת מעשיך שנברא בו אדם הראשון ופגם על ידי חטאו.

וצריכין אנו לתקן חטאו כרבות היום מראש השנה עד שמיני עצרת, (כפיכא בתקנים). וכן כל אחד ואחד בפרט צריך לתקן מעשיו ולחזור בתשובה כאלו הימים כדי לזכות להתקרב בתכלית ההתקרבות אליו ותפוד ביום שמיני עצרת. וזה בחינת מה שכתוב במאמר הנ"ל שתשובה הוא בחינת פתח לשון המתנה, כמו שכתוב פתח לי ועיר וכו', בחינת הפא למהר מסיעין לו, אומרים לו המתה, ענין שם. פי מתמת חטא אדם הראשון וכן כל אחד על ידי חטאו אי אפשר להתקרב מיד. ועל כן צריכין להתמתין מראש השנה עד יום שמיני עצרת שאז עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים על ידי התשובה שזכינו לעשות מראש השנה עד אחר הושענא רבה. וזה בחינת אומרים לו המתה:

ב ועקף התשובה הוא בבחינת דום לה' והתחולל לו, והוא יפיל לך חללים, שנכנע הדם שבחלל השמאלי וכו'. וזה בחינת תקיעת שופר שהוא קול בלא דבור, זה בחינת דום לה' וכו', פי אין לנו פה להשיב וכו'. כמו שכתוב בזהר הקדוש ברעיא מתימנא שצריך לבוא לפניו ותפוד ולקשים עצמו בבקמה לקרבן וקמא הכי אין לי פה להשיב. וזה בחינת שופר, שהוא קול בלא דבור, פי השופר הוא בחינת תשובה, כמובא, בחינת עורו ישנים מתרדמתכם. וכתמת שאז בראש השנה הוא התחלת התשובה של כל השנה ובתחלת התשובה בשאדם

מתחיל להתקרב אליו יתברך אז התקרוג גדול מאד רחמנא לצלו, מחמת שעדין עוונותיו מבדילים בינו לבין קונו והם מקטרגים עליו ואינם מניחים אותו להתקרב, ואז מגדל התקרוג אי אפשר לדבר שום דבור לפניו יתברך, כי עדין הדים שבחלל השמאלי בתקפו והדבור הוא מהדמים ומחמת שהדים שבחלל השמאלי בתקפו עדין, אי אפשר לדבר שום דבור הגון בראוי, כי הדבור מבלבל מאד מחמת הדים שבחלל השמאלי, ועל פן על ידי הדבור יוכל, חס ושלום, התקרוג להתגבר יותר, בפרט כי אז התקרוג גדול כנ"ל.

וזה שאסרו חכמינו ו"ל להזכיר שום ודוי של חטאים בראש השנה, כי אז בראש השנה עשו בא מצדו שרוצה לקטרג, ומביא כל החטאים חס ושלום לקטרג, ומתקף הדיון אז אסור להזכיר שום חטא ועון שלא יתגבר יותר חס ושלום, וכנ"ל, כי אז הוא התחלת התשובה כנ"ל. ועליכן יהיב להון עיטא לתקע בשופר, זה בחינת דם לה, כי אז בראש השנה צריכין לדום ולשתוק ולכלי להתרבות בדבור, (כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר), ואפילו החטאים אסור להזכיר כנ"ל. וזה בחינת דם לה, וזה בחינת תקיעת שופר, שהוא בחינת תשובה, זה בחינת דם לה, כי אין לנו פה להשיב ואי אפשר לנו לדבר שום דבור לבקש מלפניו על חטאינו, רק אנו קוראים אליו יתברך בקול לבד בלי דבור בבחינת

ממעמקים קראתיך ה' - מעמקי דלכא. וזה בחינת קול השופר, בחינת "מן המצר קראתי יה". כי בתחלת התשובה שאז אי אפשר לדבר שום דבור כנ"ל, אז קוראין אליו יתברך לדום ולשתוק כנ"ל, אז קוראין אליו יתברך רק בקול לבד. וזה בחינת "דם לה" והתחולל לו, שמעילים ומצפים אליו יתברך פעיני עבדים אל יד אדוניתם וקוראים אליו מעמק הלב לבד בלי שום דבור בבחינת "מעמקים קראתיך ה'" (תהלים קל). וזה בחינת קול השופר כנ"ל, כי עקר בחינת השופר הוא בחינת בושטה, בבחינת "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג). והזיקאה היא בושטה, בחינת ירא בשת (כמו שכתוב במקום אחר), והבושטה זה בחינת שפוכלין תרפות ובושות ומתביישין על חטאים ואין להם פה לדבר רק דוממים לה' ומעלים אליו יתברך ועל ידי זה געשה בחינת אדם, כי אז בראש השנה צריכין לתקן בחינת אדם, כי אדם הראשון על ידי חטאו נאמר עליו "אדם ביקר בל ילון נמשל בבהמות גרמו". ועליכן עקר התשובה על ידי בחינת דם לה, כי צריכין לעשות עצמו כבהמה שאין לה פה לדבר ועל ידי זאת השתיקה והדמיומה השם יתברך מרחם עליו וזוכה על ידי שתיקה זו לבחינת תשובה שהיא בחינת פתח, שהוא גם כן בחינת שתיקה, כי הוא למעלה מהדבור. וזה עקר בחינת תשובה שזוכין שיתהפך הירידה לעליה, דהינו מה שנפגם הדבור ויצא מגדר האדם לגדר בהמה על ידי מעשה הבהמיות שעשה,

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תרו

כדי ליחד חמה ולכנה, שנהו עקר התקון של כל התמאים.

וזה בחינת ראש השנה, כי בראש השנה הם שני ראשים בחד, דהינו ראש השנה וראש חדש והם בחינת חמה ולכנה, כי עקר השנים הם לחמה ועקר החדשים הם ללכנה, כי החמה אין לה חדש רק שנה והלכנה אין לה שנה רק חדשים, (במבאר בספרי התכונה), ובראש השנה מתקבצים יחד שני הראשים ראש השנה וראש חדש, שהם בחינת חמה ולכנה כנ"ל, ואז הלכנה נתפסית, זה בחינת דם לה, כי באמת הנקדה המתחונה היא בחינת דבור, כי הנקדה המתחונה היא בחינת מלכות – פה שמשם עקר הדבור. אך בשרוצין לעשות תשובה או צרכין להמשיך הנקדה המתחונה על ידי דמימה ושתיקה, כי אז היא מתפסית למעלה בבחינת פד איהי כבדה בחובין היא אתפסית. וזה בחינת 'איזה חדש שהלכנה מתפסית בו', כי הדבור בחינת נקדה המתחונה עולה ונתפסה ונתעלם בנקדה העליונה שהיא בחינת שתיקה. וזה בחינת זכרון אחד עולה לכאן ולכאן, כי הלכנה שהיא בחינת ראש חדש, נכלל בראש השנה, שהוא בחינת חמה, ועל ידי התשובה שמתחילין בראש השנה בבחינת דם לה, שנהו בחינת שופר, על ידי זה ממשיכין הנקדה המתחונה, כי בשנקדה המתחונה, בחינת לכנה נכללת ונתפסית למעלה אז אינה נכרת כלל. ואז לא נכר

ועל ידי שמכיר את מקומו וכשבא לשוב בתשובה אין לו פה להשיב ועל ידי דמימה ושתיקה זו השם והפרד מרחם עליו וזוכה לעלות בתכלית העליה, כי זוכה לתשובה, שהוא בחינת פתח, בחינת שתיקה שלמעלה מהדבור, וכשבזכה לעלות לשם אזי חוזר ונעשה אדם כנ"ל, דהינו שנעשה בחינת אלף, כי לית אדם בלא אלף וכו', (במבאר שם). ואז נודאי חוזר ונכנה הדבור בשלמות, כי גדר האדם הוא הדבור:

ג וזה נעשה בראש השנה שאז חמא אדם הראשון ופגם בבחינת אדם ועליון צרכין עתה לתמן בחינת אדם לשבת על הפסא, כי בראש השנה הלכנה מתפסה בו, כי עקר התשובה לתמן בחינת אדם, הינו בחינת האלף, שהוא בחינת נקדה המתחונה ונקדה העליונה והנא"ו שבתוך האלף וזה בחינת חמה ולכנה וכולי, (במבאר כל זה במבאר תי"ל, ע"ש). כי עקר התשובה שיתרה נעשה יחוד בין חמה ולכנה, כי כל התמאים נמשכין מבחינת מעוט הירח שהיה על ידי שקטנה הירח אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד וכו', וכל אחד על ידי חסאיו גורם מעוט הירח חס ושלום, וכן להפך על ידי מעשים טובים ותשובה ממלאין פנימת הלכנה, כי עושים יחוד בין חמה ולכנה, ועליון עקר התשובה הוא לתמן וליחד בחינת נקדה המתחונה ונקדה העליונה

שופר הנ"ל ועל ידי בחינה זו, בחינת דם לה', שהוא בחינת שופר, על ידי זה יכולים להתקרב ולחזור להשם יתברך אפלו הרחוקים מאד, כי השם יתברך מלא רחמים ואף על פי שהם רחוקים כל כך עד שאינם יכולים לדבר שום דבור הגון לפני השם יתברך, אף על פי כן הם מתייבים לכלי לאש עצמן חס ושלום, חס ושלום, רק לצפות לתשועת ה', בבחינת טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', בבחינת ישב בדרך וידם כי נטל עליו ^(א"ה) כי על ידי הדמימה והשתיקה זוכה לקבל מנקדה העליונה שמאירה בנקדה התחתונה, וזה בחינת 'פי נטל עליו'. ועל פי על ידי השופר שהוא בחינת דם לה' שאין יכולים לדבר כלל רק שצויעים מעמק הלב על ידי זה נתקנים ואציעה שאול הנד שיוכלים למצא את השם יתברך אפלו בשאול תחתיות חס ושלום, ומשם יכולים להתקרב אליו כל הנדחים והנאבדים:

ה וזה בחינת תקיעה בראש ותקיעה בסוף ושברים תרועה באמצע, כי תקיעה הוא בחינת שתיקה העדר הדבור, (פמבא דברי רבנו ז"ל במקום אחר - סימן ס) וזה תקיעה בראש ותקיעה בסוף, כי תקיעה ראשונה זה בחינת נקדה התחתונה שנעשית על ידי הדמימה והשתיקה כנ"ל, תקיעה האחרונה, זה בחינת נקדה העליונה שהיא גם כן בבחינת שתיקה בבחינת סוג לחכמה שתיקה, בחינת במופלא ממוך אל תדרש,

תמינת האלף וכו', ועל ידי שאנו מקימין בחינת דם לה', על ידי זה נמשך ומאיר עלינו בחינת הנקדה התחתונה ועל ידי קול השופר נעשה בחינת רקיע כלליות הגונין, כי הקול כלול מאש מים רוח. והוא בחינת וא"ו שבתוך האלף, כי הקול הוא בחינת וא"ו, בחינת יעקב, בחינת הקול קול יעקב והנקדה העליונה זה בחינת ראש השנה, שהוא בחינת חמה. וזה בחינת השופר בעצמו, כי השופר הוא בחינת בנה, בחינת תשובה, בחינת אהיה, שהיא בחינת נקדה העליונה. ואז נעשה אדם לשבת על הכסא, ואז יוצא משפטנו מלפני המלך היושב על הכסא יתברך שמו, כי אנו נכללין בו יתברך ונתדמין אליו יתברך, כי נתתן על ידינו כביכול, בחינת אדם לשבת על הכסא כנ"ל:

ד ועל פי השופר מקבץ כל הנדחים והנאבדים, כמו שכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ויבאו האובדים והנדחים וכו'". כי הנקדה התחתונה הנ"ל הנעשה על ידי הדמימה והשתיקה, זה בחינת ואציעה שאול הנד, (שהיא בחינת חירק דס"ג כמובא שם בפמבא הנ"ל, עון שם היסוד), כי באמת יש בני אדם שרחוקים מאד מאד מהשם יתברך בתכלית הרחוק ומנחים בשאול תחתיות ממש. וכשמתעוררים ורוצים לעשות תשובה אין להם שום עצה ותהבולה וצריכים רק לקיים בחינת דם לה', וצריכים לצעק מעמק הלב להשם יתברך בבחינת קול

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תריט

תשובה של העולם הבא שהוא יום שכלו שבת בלוי תשובה, בחינת תשובה על תשובה כנ"ל, עני שם. ועל-כן תוקעין כמה פעמים להורות שצריכין לעשות תשובה כמה וכמה פעמים, כי צריכין לעשות תשובה על תשובה כנ"ל, עני שם:

ו זוה בחינת מצות ספה אחר עשרת ימי תשובה, כי איתא שם במאמר הנ"ל שמי שרוצה לעשות תשובה צריך להיות עיל ונפיק, בחינת רצוא ושוב, בחינת זכאה מאן דעיל ונפיק, בחינת אם אפק שמיום שם אתה, זה בחינת עיל, ואציעה שאול הנך, זה בחינת ונפיק וכו',

(עני שם היבט):

עני שם. ושקרים תרועה זה בחינת הבושה והלב נשבר, בחינת גנוחי גנוח ילולי יליל, דהינו הבושה שמונחין ומללין מחמת הבושה על גרל פשעיו. וזאת הבושה הוא עקר בחינת קול השופר שכלל מנגיני סגיאין ובשביל זה נקרא שופר לשון התפארות כלליות הגנין, כי על-ידי הבושה שמשיתנה פניו לכמה גנין וזכה להתפארות כלליות הגנין וזה בחינת הוא"ו שבתוך האלף כנ"ל, ואוי נשלם תמונת אלף ונעשה אדם לשבת על הכפא. ונעשה יחוד בין חמה ולבנה, שזה עקר התקון של כל החטאים ונתמלאות כל הפגומות, שזה עקר בחינת ראש השנה וכו"ל:

ו זוה בחינת מצות ספה אחר עשרת ימי תשובה שאמרה תורה צא מדירת קבע ושב דירת עראי וזכר לעניי כבוד ששכבו על ישראל פשהלכו במדבר. כי באמת עקר הקדשה היא בתוך הבית של אדם, כי ידוע שבחזן הוא מקום שליטת החיצונים, ועל-כן נקראים חיצונים שמקומם בחזן, אבל בתוך הבית הוא מקום משמר מהם. ושם עקר המשכת הקדשה בבחינת בחכמה יבנה בית ובתבונה יתבונן וידעת תדרים ימלאו (משל) שבתוך בית ישראל שהוא בית של הקדשה נמשך לשם בחינת חכמה ותבונה ודעת שהוא בחינת כלליות התורה כלליות הקדשה, כי התורה כלולה בחכמה ותבונה ודעת פידוע. ומתחלת מ'בראשית' שהוא בחינת רא"ש ב'ית'.

ו זוה בחינת שבולין התקיעות כמה פעמים בישיבה ובעמידה, זה בחינת תשובה על תשובה כנ"ל, ועל-כן נקראים תקיעות דמעמד ותקיעות דמישב, כי ישיבה מרמז על העולם הזה. ועמידה מרמז על עולם הבא, פידוע. וזה בחינת שני התקיעות דמישב ומעמד, הינו בחינת שני התשובות, כי תשובה הראשונה הוא בחינת כבוד בעולם הזה, ותשובה שניה הוא בחינת כבוד בעולם הבא, כמו שכתב רבנו שם על מאמר רבו חינוי ו"ל, הזוכה את יצרו ומתודה עליו כאלו כפרו לתקדוש ברוך הוא בשני עולמות. ועל-כן תוקעין בישיבה ובעמידה לרמוז על שני בחינות התשובה הנ"ל תשובה של עולם הזה ותשובה על תשובה זה בחינת

110

נמצא שעקר הקדשה הוא בתוך הבית של האדם, אבל באמת אף-על-פי-כן אי אפשר להיות סגור בתוך ביתו לעולם, כי בהכרח לצאת מתוך ביתו לפרקים. ובאמת היה ראוי שיהיה האדם יושב בתוך ביתו תמיד מאחר ששם עקר הקדשה ובחזן הוא להפך כנ"ל. ועל-כן היה ראוי שישב תמיד בתוך ביתו, אבל אף-על-פי-כן האדם מוכרח לצאת לחזן ולהיות נכנס ויוצא בכל פעם, אך באמת זהו בחינת עיל ונפיק, כי אף-על-פי שהיה ראוי שיהיה האדם דבוק בקדשה תמיד בבחינת עיל, אף-על-פי-כן עקר שלמות הקדשה הוא דוקא כשזוכה האדם להיות עיל ונפיק, כי בהכרח שיצא האדם לפעמים קצת מהקדשה בבחינת ונפיק כמו שנגארה בחוש שיש לכל אדם עליות וירידות ממש בכל יום. ואי אפשר שיעמוד תמיד במדרגה אחת. וכל זה הוא מחמת שבהכרח צריכין להעלות גם מדרגות התחתונות ומקומות החיצונים כלם אל הקדשה, על-כן בהכרח שיהיה האדם בבחינת עיל ונפיק כשזוכה או להיות פקי בהלכה ולהחזיק עצמו אז פראוי, או הוא זוכה להעלות גם מקומות החיצונים ומדרגות התחתונות כלם אל הקדשה. וזה בחינת ירידה תכלית העליה פדוע, וזה בחינת מה שצריכין לצאת מן הבית בכל פעם, כנגארה בחוש, זה בחינה הנ"ל, בחינת עיל ונפיק. כי בתוך הבית הוא בחינת עיל כי שם עקר גבול הקדשה

וזה בחינת ב' מבראשית, שהוא התחלת התורה שהוא בלליות התורה שכלולה בבחינת בית, הינו בבחינת בית של הקדשה שהוא בית ישראל, כי הבית הוא דירת אדם, שהוא בחינת התורה, בבחינת זאת התורה אדם. והבית נקרא רשות היחיד, שהוא בחינת רשות יחידו של עולם שגבהו עשרה ורחבה ארבעה, (כמובא בתקונים), ועל-כן עקר הקדשה הוא בתוך ביתו של אדם [ועל-כן אמרו רבותינו ו"ל (קב"ט סג), מי שאין לו קרקע אינו אדם].

וזה בחינת לך עמי בא בחדרך וסגור דלתך" (ישעיה כו), שעקר קדשתו של אדם כשמשגור עצמו בתוך ביתו וחדרו. וזה בחינת והצנע לכת עם אלוקיך, שעקר התקרבות להשם יתברך הוא בבחינת והצנע לכת, בבחינת השבחה הנאמר על תלמיד חכם כל כבודו בת מלך פנימה. וזה בחינת "כתפארת אדם לשבת בית" (ישעיה כ) שעקר תפארתו וקדשתו של אדם הוא כשיושב בתוך ביתו, ששם עקר המשכת הקדשה וכנ"ל. וכל זה מוכן מדברי רבנו זכרוננו לברכה שבינו של ישראל הוא בחינת בית מבראשית, שהוא בחינת בלליות התורה, כמובן בדברי רבנו זכרוננו לברכה על פסוק "ונעקב נסע ספתה ויבן לו בית" (ספרן רס"ג ע"ג שם), וכמובן במאמר "בראשית לעיני כל ישראל" (בלקוטי הנגא בסימן ס"ו) שבית ישראל הוא בבחינת בית המקדש, ע"ן שם והבן:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תרכא

כנ"ל, ובשויצא חוץ לביתו ובחיוץ יש להם שליטה זה בחינת ונפיק, וזהו עיל ונפיק ממש, עיל שנכנס לתוך הבית ששם גבול הקדשה ונפיק בשויצא מן הבית כנ"ל ואז בשויצא מן הבית שהוא בחינת ונפיק אז הוא מברר מקומות החיצונים ומגביה הכל אל הקדשה. ועל-כן מברח האדם לצאת לחוץ ארע-על-פי שעקר הקדשה בתוך הבית כנ"ל.

וזה בחינת "בשבתך בבייתך ובכלתך בדרך", שצריך האדם להפיר את השם ותרד בין בביתו, ששם גבול הקדשה, ובין בשויצא חוץ לביתו והולך בדרך ארע-על-פי ששם יש, חס ושלום, להם אחיה, ארע-על-פיהו גם שם צריך לזכר בהשם ותרד וירדקה בו גם שם בחוץ, כי מלכותו בכל משלה בבחינת ואתה מתייה את כלם (נחמיה ט), בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד, שזהו בחינת עיל ונפיק, (פמבאר ח"א):

וזה בחינת מה שהלכו ישראל במדבר ארבעים שנה. ומדבר הוא מקום החיצונים מקום נחש ושרף ועקרב וכו' וישראל הכרחו ללכת שם דיקא. ואיתא ששם במדבר היו ישראל דורכים על הסטרא אחרא. ועל-כן הכרחו ללכת שם כדי להכניע שם הסטרא אחרא במקומה כדי לברר משם הקדשה. וזה בחינת זכאה מאן דעיל ונפיק, כי עקר שלמות הקדשה בשמעילין הקדשה גם במקומות החיצונים, שזהו בחינת ונפיק. וזהו בחינת מצות ספה

אחר עשרת ימי תשובה, זהו בחינת שלמות התשובה שהוא דיקא על-ידי בחינת עיל ונפיק וצריך להיות בקי בזה מאד בחינת בקי בהלכה בקי בעיל בקי בנפיק וכו', (פמבאר שם). כי צריך להיות בקי מאד כשהוא בבחינת ונפיק לכל וכל לגמרי חס ושלום, רק אדרבא יכניע שם הסטרא אחרא ויעלה משם את הקדשה, שזהו עקר השלמות כנ"ל. וזה שאחר עשרת ימי תשובה צותה התורה לישב בספה ואמרה תורה צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, זה בחינת ונפיק שצותה התורה לצאת מן הבית, שהוא עקר גבול הקדשה, זה רמז שעקר שלמות התשובה היא דיקא בשזוכין להיות בבחינת עיל ונפיק. ובראש השנה וקיום הפפורים ועשרת ימי תשובה, אז הוא בחינת עיל, כי אז כל ישראל עוסקים בלם רק בתורה ובתפלה ובעבודת ה', שזהו בחינת עיל. אבל שלמות התשובה הוא רק על-ידי בחינת עיל ונפיק, ועל-כן יוצאים מן הבית אל הספה, כי זה שיוצאין מן הבית, זה בחינת ונפיק כנ"ל, כי בבית הוא גבול הקדשה כנ"ל, אך אז בהכרח לצאת מן הבית, כי אנו צריכין להשלים את בחינת התשובה שהתחלנו בעשרת ימי תשובה, שעקר שלמותה על-ידי בחינת עיל ונפיק, ועל-כן בהכרח לצאת מן הבית, שזהו בחינת ונפיק. אך השם ותרד חמל עלינו וזכה אותנו אז דיקא במצות ספה, שהוא בחינת עניי כבוד ששכבו על ישראל כשהלכו במדבר, כי אז דיקא כשהולכים

תשובה על תשובה וכוה מקשר שם המאמר היטב, (עין שם רבנן):

כי באמת בשאדם הוא בבחינת ונפיק אז דיקא מגן ומסבך עליו בחינת קדשה גבה מאד, בחינת סבה, שהוא בחינת אמא דמסבכא עליו, כאם המגנת על בנה לכל יפל חס ושלום, כשהולך במקום סכנה, וכן מוכן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות שבשהאדם בבחינת ירידה, בבחינת ונפיק, אז דיקא געלט ונסתר שם קדשה גבה מאד וכשזוכה אז לבקש את השם ותברך ולמוצא שם, אזי זוכה אז דיקא לבחינת קדשה גבה מאד וכנ"ל. והיו בחינת מצות סבה שזכה אותנו השם ותברך בתחלת השנה, בתחלת התשובה שצריכה להיות בבחינת עיל ונפיק דיקא, ובחינת עיל מקומין בראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום הכפורים. ואחר כך צריכין לקום בחינת ונפיק ועל-כן צוה השם ותברך לישוב פסדה לצאת מן הבית ולשוב בפסדה להורות שבשהאדם בבחינת ונפיק, שזוהו בחינת יציאה מן הבית פנ"ל, אז דיקא הוא זוכה לקדשה גבה מאד לבחינת סבה שהוא בחינת מקופים ששומרים ומגנים על האדם אז כשהוא בבחינת ונפיק. נמצא, שבסכות אנו זוכים על-ידי בחינת ונפיק לעליה גדולה מאד לבחינת סבה פנ"ל ועל-ידי מצות סבה אנו זוכים לשלמות התשובה בבחינת עיל ונפיק, וזה צריכים בתחלת התשובה שמתחלת מראש השנה ועל-ידי זה שאנו

במדרב במקומות החיצונים, שזוהו בחינת ונפיק כשזוכים אז למוצא את השם ותברך, אז דיקא השם ותברך חופף על ישראל בקדשה גבה מאד בבחינת ענין כבוד, בבחינת סבה שהוא קדשה גבה מאד, בחינת אמא דמסבכא על בנין, שזאת הבחינה חופפת וסוככת על האדם אז דיקא כשהוא בבחינת ונפיק לשמרו ולהצילו לכל יפל שם חס ושלום, ועזרת אותו שיוכל להכניע שם הסמרא אחרא ולברך משם דיקא את הקדשה. וזה בחינת ענין כבוד שהגנו על ישראל במדרב דיקא. וזה בחינת סבה, נמצא, שאנו זוכין אז על-ידי בחינת ונפיק לעליה גדולה מאד לבחינת סבה, וזה בחינת ירידה תכלית העליה. וזהו עקר שלמות התשובה שצריכה להיות בבחינת עיל ונפיק, דהינו להיות בקי בבחינת ונפיק למוצא שם השם ותברך ואז זוכה לעליה גדולה ביותר. וזה עקר שלמות התשובה, וזה בחינת תשובה על תשובה הנאמר שם, דהינו שבכל פעם שפא למדרגה והשנה יותר גבה, אזי צריך לעשות תשובה על השנה הראשונה, והיו דיקא על-ידי בחינת עיל ונפיק, כי זה ידוע שקדם שעולין מדרגא לדרגא צריך להיות ירידה קדם העליה, והירידה היא תכלית העליה והירידה זה בחינת ונפיק. נמצא, שאי אפשר לזכות לעשות תשובה על תשובה שהוא על-ידי שעולין מדרגא לדרגא כי אם על-ידי בחינת ונפיק, ועל-כן עקר שלמות התשובה הוא על-ידי בחינת עיל ונפיק, כי על-ידי זה זוכה לעשות

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תרכג

מקמינן מצות סבה פראוי אנו זוכים בכל השנה לעשות תשובה בשלמות בבחינת עיל ונפיק ובכל עת שאנו בבחינת ונפיק מוגן עלינו סבת שלם לכלי לפל חס ושלום, ועליבן צותה אותנו התורה בתחלת השנה על מצות סבה, פרי שיגן עלינו בכל השנה בבחינת סבת שלם בכל עת שאנו בבחינת ונפיק, כי סבת שלם מוגן תמיד על האדם, ובכל עת ספנה שאצריכין שמירה אז מוגן סבת שלם, כמו שאומרים, ופרס עלינו סבת שלומך שמבקשים בלילה שאז הוא גם כן עת ספנה ואז הוא בבחינת ונפיק כנגד מרת יום שהוא בבחינת עיל, שהוא בבחינת חמה, ולילה, הוא בבחינת לבנה, בבחינת ונפיק. ואז דיקא מוגן סבת שלם ובכל זה על ידי מצות סבה שמקמינן בתחלת השנה ובכ"ל. וזהו: "כי יצפני בסכו ביום רעה" (תהלים כו). כי סבה מוגן על האדם ביום רעה שהוא בבחינת ונפיק, דהינו געת שגופל מעבודתך בשווכה לחזק את עצמו ולכלי לראש את עצמו ובכ"ל:

ח ואז זוכין להיות אדם בבחינת אדם לשבת על הכפא בבחינת עתידין ישראל לתן עליהם את הדין, דהינו שישאל יהוה למעלה מכל האמות והם בעצמם ישפטו את כל הדינין ויתנו הדין על כל האמות, (פסבאר בתורה ח"ל, ע"ן שם). וזה בבחינת סבות שאז מקריבין ישראל שבועים פרים בשביל שבועים אמות ואז נבר חבתן של ישראל לפני המקום ברודק הוא שישאל נותנין פרס לכל האמות, כי אין

להם רק מה שאנו נותנים להם, כי אנו למעלה מפלם, (וכמבאר היטב בדרך הקדוש). וזה בבחינת עתידין ישראל לתן עליהם וכו', כי אנו נותנין עליהם את הדין והמושפט כפי מה שאנו רוצין, כי הכל מאתנו כנ"ל, וכל זה אנו זוכים על ידי מצות סבה, על ידי בבחינת ונפיק שעל ידי זה מקררים מקומות החיצונים ומכניעים אותם לגמרי ומעלין הקדושה מהם ואז פשמכניעים אותם במקומם או אנו זוכים לשפט אותם ולדון אותם כרצוננו מאחר ששכר נכנעו כלם תחתנו.

וזה בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שמתמעטין והולכין בפרי החג, כי בזה שאנו מקריבין עליהם שבועים פרים פרי שהיה להם איזה קיום באמת זהו מפלתם, בבחינת אם רעב שניאד האכילהו להם וכו' כי גחלים אתה חותה על ראשו. כי על ידי זה הם פלים והולכים, פלים והולכים לגמרי, וזהו שמתמעטים והולכים בפרי החג, כי דיקא על ידי פרי החג שמקמינן אותם, על ידי זה מקררים הקדושה מהם בכל פעם. וזהו עקר מפלתם וזהו ממש בבחינת ונפיק הנ"ל שמקריבין הקדושה ממקומות החיצונים כנ"ל ואז ישראל למעלה מכל האמות ונותנים הדין והמושפט עליהם כרצונם. וזה בבחינת אדם לשבת על הכפא שזוכים על ידי בבחינת סבה, כי על ידי בבחינת ונפיק, שזה נעשה על ידי שיוצאין מן הכית פרי לישב בסבה כנ"ל פרי לברר כל מקומות החיצונים להכניע כל השבועים אמות תחת ישראל,

111

זה בחינת ידבר עמים תחתנו הנאמר
במאמר הנ"ל, עין שם היטב.

וזה בחינת נקדה התחוננה, (מכאן שם, עו
ש). כי בחינת ונפיק הוא בחינת
נקדה התחוננה בחינת חיריק, (עו שם היטב).
ואז משיזאין לחוץ אזי נכנסין בפסוק, כי
ספת שלם בחינת אימא דמסכבא על
בגין' מנגנת עלינו וסוכבת עלינו ועוזרת
אוהנו להכניע כל החיצונים ולברר כל
הקדשה מהם ואז זוכין עלידי זה, עלידי
בחינת ונפיק לעלה גדולה לבחינת ספה,
שהוא בחינת מקפים וכנ"ל:

וזה בחינת נקדה העליונה, כי ספה
שהיא בחינת אימא דמסכבא,
בחינת אם לבניה זה בחינת תשובה
בחינת פתר בחינת נקדה העליונה (כפי
שכתוב שם). וזהו בחינת מה שמבאר שם
בענין השלש מצוות שנצטוו ישראל
להכרית ורעו של עמלק זה בחינת נקדה
התחוננה בחינת ידבר עמים תחתנו עין
שם. כי עמלק הוא הפך בחינת ספה כי
ספה זה בחינת ענני כבוד שפסכו על
ישראל במדבר פנ"ל ועמלק היה רודף
אחר הנחשלים אותן שהיה הענין פולטון,
נמצא שענני כבוד בחינת ספה מציל
ומכניע את בחינת עמלק, כי עמלק אין
לו כח רק בשאין חס ושלום, בחינת ספה,
דהינו ענני כבוד בשלמות, כמו שכתוב:
וישמע הכנעני מלך ערד וכו'. ופרש רש"י
שהוא עמלק ששמע שנסתלקו ענני כבוד,
ועליון בא על ישראל, כי אין לו כח רק

בשאין ענני כבוד בחינת ספה מסכבין על
ישראל חס ושלום.

נמצא, שפסוק מכניע בחינת עמלק.
ועליון עלידי ספה מכריתין
ורעו של עמלק. ועלידי זה נעשה בחינת
נקדה התחוננה, בחינת חיריק, בבחינת
ידבר עמים תחתנו וכו' וכנ"ל. וספה
בעצמה שהיא בחינת בניה תשובה פנ"ל,
זה בחינת נקדה העליונה וכו' וכנ"ל.
והנא"ו שבתוך האלף שהיא פלליות
הגנוני, זה נעשה עלידי בחינת הארבעה
מינים שבלולב שהם פלולים מגוונין
סגיאין, כי אחרו יש בו טעם ריח ולולב
יש בו טעם ולא ריח. והדס ריח ולא טעם
וערבה לא טעם ולא ריח. והם בחינת
בעלי תורה ומצות. ובעלי תורה בלא
מצות וכו' פמוכא. וזה בחינת פלליות
הגנוני, כי הארבעה מינים פלולים כל
הגנוני שיש בישראל שהם פלולים מגוונין
סגיאין בבחינת ישראל אשר קד אתפאר
(ישעיה טז). והארבעה מינים פלולים מפל
הגנוני שיש בישראל פנ"ל. וזה בחינת
נא"ו שהוא בחינת פלליות הגנוני, כמו
שמבאר שם.

ועליון עקר הברכה על גמילת לולב,
שהיא בחינת נא"ו, בחינת צדיק
יסוד עולם, שהוא בחינת נא"ו ועליון
מנענעין עם הלולב ומינוי למעלה ולמטה
ובארבע רוחות, כי הלולב שהוא בחינת
נא"ו פנ"ל הוא מקשר נקדה התחוננה עם
נקדה העליונה, שהם בחינת אם אפק

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ד

ארה חיים תרכה

שמים שם אתה ואציעה שאול הנד, וזה שפגענען עם הלולב ומינו למעלה ולמטה וכו' כדי שתמליכהו למעלה ולמטה וכו', להורות ולגלות, כי מלכותו בכל משלה למעלה ולמטה וכו' רוחות בבחינת "אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד", כמו שכתוב: "הלא את השמים והארץ אני קלא נאום ה'". וזהו שפוקשרים ערבי נחל עם הד' מינין שהם מרמזין על פושעי ישראל שאין בהם לא תורה ולא מצוות, כי על-ידי לולב ומינו שפגעין כי מלכותו בכל משלה ואפלו בשאול תהתיות יכולין למצא את השם ותפרד בבחינת ואציעה שאול הנד, על-ידי זה יכולין לקשר אל הקדשה ולהחזיר למטב אפלו הפושעי ישראל בחינת ערבי נחל כי מלכותו בכל משלה וכו' כנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי סבה וד' מינים כנ"ל.

נותנין הדין והמשפט על כל האמות, כי הם למעלה מכלם כי בפסות ישראל נותנין להם פרים ומזון כפי רצונם של ישראל, שהיו בחינת השבעים פרים שפוקריבין עליהם, (כמובא בזהר וכו'). וזהו בחינת עתידין ישראל לתן עליהם את הדין וכו' וכנ"ל:

ט וזה שפוקבין בפסקת גרן וקב, כי אז מעלין כל הפסקת ונעשה מזה בחינת ספה, שהיו בחינת ונפיק שפעלין כל הפסקת ומקבירין אותן ועולין אל הקדשה לבחינת ספה. ועלין עקר מצות ספה הוא אכילה ושתיה ושה, כי איתא בדברי רבנו ז"ל שעבודה של תורה ותפלה הוא בחינה פנימיות, ועבודה של אכילה ושתיה הוא בחינה חיצונית, ועל-כן עקר מצות ספה היא אכילה ושתיה ושה, שהם בחינת חיצונית, כי עקר מצות ספה הוא לקביר ולהעלות כל המדרגות התחתונות כל הבחינות חיצונית אל הקדשה, שהיו בחינת כפי הנפיק כנ"ל, כי עקר מצות ספה להקים ספת דוד הנפלת על-ידי בחינת ספת שלם אימא דמסבבא על גנין, דהינו להקים ולהעלות כל הקדשות הנפולות שהם בבחינת ספת דוד הנפלת על-ידי מצות ספה, על-ידי שיוצאין מן הכית אל החוץ ויושבים בפסה וכו' כנ"ל:

ועל-כן נוהגין לטל הלולב בפסה, כי הלולב הוא בחינת וא"ו שפוקשר נקדה התחתונה שהם בחינת הקדשות הנפולות השוכנים בחוץ שהם בבחינת והארץ הדום רגלי דא חיריק, בבחינת ספת דוד הנפלת, ועל-ידי הלולב, שהוא בחינת וא"ו, מקשרים אותן לבחינת נקדה העליונה שהוא בחינת ספת שלם אימא דמסבבא על גנין, ועל-ידי זה מקימין ומרימין כל הקדשות לשרשם ומקימין ספת דוד הנפלת, ואז גשלים בחינת אדם לשבת על הכפא ואזי ישראל

י ועל-כן ספה פטור ממוזה, כי המוזה קובעין בפפת מחמת שפוקד לחוץ ודרך שם נכנסין מן החוץ אל הכית,

הלכה ה

ענין תקיעות שופר בראש השנה

על-פי הראשי פּרקים שמוצאנו מכתב יד רבנו זרנו לברכה מאזיה תורה נפלאה המתחילין: הקול קול יעקב. ברוח. עשו. וישא קולו. יצחק זמן קוף צדיק ישנים וכו' ושבת עד ה' אלקדך ושמעת בקולו. יצחק בן אברהם. זמן גתאחד. אברהם אהבי. בענין ימים אחרים באהבתו. וישא ישוב בנה. אם תשוב ואשיבך לפני תעמד, פי בא השמש. נתקצר הזמן וכו'. עין שם כל הענין הזה היטב היטב עד סופו (בסיון עם בלתי תנא):

ולבאורה אי אפשר להבין שם כלל, אך אחר הענין קצת יש להוציא משם איזה התקדמות קצת אשר להם בן רבנו ז"ל בודאי, במבאר להמענין (חיון שאר ענינים והתקדמות שיש שם אשר תשה לעבוד עליהם), והוא כי בנתו שם שעל-ידי תשובה זוכין לבחינת התאחדות הזמן, שהזמן גתאחד ונתקצר, שהיה בחינת למעלה מהזמן, וכן מבאר בספר א"ב השני (אות תשובה סיון א) שיום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן ומעלה כל הימים למעלה מהזמן, וכן יום הפפורים הוא למעלה מהזמן, והוא בנתו פאן, ועל-ידי זה שאובה על-ידי תשובה לבחינת למעלה מהזמן, והוא על-ידי זה שומע תקול דקדשה בחינת הקול קול יעקב, וזה מבאר שם פרב הענינים הנכתבים שם, עין שם היטב ותמצאם:

על-פני צריכין שם מוזהב כדי שלא יתגברו, חס ושלום, החיצונים השוכנים בחוץ ולא יהיה להם שום אחיזה ושלטיה בבית חס ושלום, אבל על-ידי מצות סבה, שעל-ידי זה מקבירין מקומות החיצונים ומכניעין הסמרא אחרא והחיצונים במקומן, ואז אין להם שום שליטה אפלו בחוץ שזה עקר בחינת סבה שיוצאין מן הבית לחוץ לישוב בסבה כדי להכניעם ולגרשם אפלו בחוץ, ועל-פני אין צריכים שם מוזהב כלל, כי כבר נכנעו ונתגרשו לגמרי אפלו בחוץ על-ידי בחינת סבה וכו' כנ"ל. וזה שכתב רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (בסיון רס) שעל-ידי מצות סבה יכולין לעסק בבנין בית ולא יזיק לו כלל, כי עקר ההזק חס ושלום, שיקול להגיע חס ושלום, לכו שעוסק בבנין הוא מחמת שמוגרשם ממקומם, כי בתחלה כשלא היה שם בנין בית היה מקום הפקר והיו יכולים להתאחו שם, ועכשיו בשבטין שם בית הם מתגרשים משם, ועל-ידי זה הם מתגרים בו חס ושלום, ועל-ידי זה יכול להגיע לו הזק חס ושלום, אבל על-ידי מצות סבה, שעל-ידי זה מכניעים החיצונים לגמרי ואין להם עוד שום שליטה ואחיזה כלל אפלו בחוץ כנ"ל, ועל-פני, על-ידי זה יכולים לעסק בבנין ואינו מזיק כלל, כי אין להחיצונים עוד שליטה כלל אפלו בחוץ, כי נתגרשו ונתפסלו לגמרי על-ידי מצות סבה כנ"ל. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ה

ארה חיים תרכו

וּלְדַגְמָא אַבָּא רַב מַה שֶׁהִתְקַמְתִּי לְמַעְלָה
 וּמִמְנוּ תְּקַיֵּשׁ אֶל הַשָּׁאֵר: הַקּוֹל
 קוֹל יַעֲקֹב. בְּרוּז. עֵשׂוֹ. וַיֵּשֶׂא קוֹלוֹ, הִיגֵנו
 עַל-יְדֵי שְׂזוּכִין לְשִׁמְעַת בְּחִינַת הַקּוֹל קוֹל
 יַעֲקֹב עַל-יְדֵי זֶה נִבְנַע קוֹל עֵשׂוֹ. זֶה נַעֲשֶׂה
 עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבְּחִינַת
 לְמַעְלָה מִהַזְּמוֹן בְּנ"ל, זֶה יִצְחָק זְמוֹן קוֹף
 צְדִיק יִשְׁנִים, הִיגֵנו שְׂיִצְחָק הוּא בְּחִינַת זְמוֹן,
 כִּי יִצְחָק אוֹתוֹת קִץ חַי. וְאֵיתָא שְׂאוֹתוֹת
 קוֹף צְדִיק הֵם בְּחִינַת יִשְׁנִים וְכו', שְׁזָהוּ
 בְּחִינַת זְמוֹן יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם. זְמוֹן נִתְאַחַד,
 הִיגֵנו בְּחִינַת הַתְּאַחְדוֹת הַזְּמוֹן בְּחִינַת
 לְמַעְלָה מִהַזְּמוֹן שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה.
 זֶה בְּחִינַת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם בְּדַמְפָּרֵשׁ
 וְאוֹיֵל אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. בְּעֵינֵינוּ כִּימִים אַחֲדִים
 בְּאַהֲבָתוֹ, הִיגֵנו אַבְרָהָם הוּא בְּבְחִינַת
 לְמַעְלָה מִהַזְּמוֹן, כִּי אַבְרָהָם הוּא בְּחִינַת
 אַהֲבָה, בְּחִינַת אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. וְאַהֲבָה הוּא
 בְּחִינַת הַתְּאַחְדוֹת הַזְּמוֹן, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב:
 בְּעֵינֵינוּ כִּימִים אַחֲדִים בְּאַהֲבָתוֹ. וְכֵן הוּא
 בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב: וְשָׂאָר יֵשׁוּב
 בְּגַד. שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבְּחִינַת לְמַעְלָה
 מִהַזְּמוֹן, בְּחִינַת אִם תְּשׁוּב וְאִשְׁכַּד לִפְנֵי
 תַּעֲמֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמוֹן.
 נִמְצָא, שְׂיִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם מְרַמֵּז שְׂהַזְּמוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת יִצְחָק, נִתְאַחַד וְעוֹלָה
 לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי וְכו' בְּנ"ל. עַל-יְדֵי
 הַתְּשׁוּבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן, בְּחִינַת יִשְׂאָר
 יֵשׁוּב בְּגַד בְּנ"ל. עַל-יְדֵי זֶה נִשְׁמַע הַקּוֹל
 קוֹל יַעֲקֹב בְּנ"ל, כְּמִבְּאָר שֶׁם בְּסוֹף הָעֵנָן.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ קְרִיעַת יָם סוֹף וּמִלְחַמַת
 עֲמֻלָק, קְרִיעַת יָם סוֹף זֶהוּ בְּטוֹל
 הַזְּמוֹנִים. וַיִּשְׁקַף ה' אֶל מַחְנֵה מִצְרַיִם
 בַּעֲמֹד אֵשׁ וְעָנָן וַיִּהְיֶה, עֲמֹד אֵשׁ זֶה לִלְלָה.
 וְעָנָן זֶה יוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲרַבְכֶם
 וּבִטּוֹל הַזְּמוֹנִים. מִלְחַמַת עֲמֻלָק זֶהוּ תְּשׁוּבָה.
 מִשֶּׁה אַהֲרֹן נְחוּר בְּרוּשׁ רִש"י, בְּתַעֲנִית הָיוּ
 שְׂרוּיִים. עַל-יְדֵי זֶה וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ שָׁמַע
 הַקּוֹל, הִיגֵנו עַל-יְדֵי קְרִיעַת יָם סוֹף
 וּמִלְחַמַת עֲמֻלָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוֹל
 הַזְּמוֹנִים עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה, עַל-יְדֵי זֶה וַיִּשְׁמַע
 יִתְרוֹ - עַל יְדֵי זֶה שָׁמַע הַקּוֹל, כִּי קְרִיעַת
 יָם סוֹף הוּא בְּחִינַת בְּטוֹל הַזְּמוֹנִים, כִּי
 בְּקְרִיעַת יָם סוֹף נִאֲמַר, וַיִּשְׁקַף ה' בַּעֲמֹד
 אֵשׁ וְעָנָן וַיִּהְיֶה, דְּהִיגוּ שְׁעַרְבֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ
 הַזְּמוֹנִים, כִּי עֲמֹד אֵשׁ זֶהוּ לִלְלָה וְעָנָן זֶה
 יוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲרַבְכֶם וּבִטּוֹל
 הַזְּמוֹנִים בְּנ"ל. מִלְחַמַת עֲמֻלָק זֶה תְּשׁוּבָה,
 כִּי שֵׁם עֲלוֹ מִשֶּׁה אַהֲרֹן נְחוּר, וּפְרִשׁ רִש"י,
 בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים, הִיגֵנו תְּשׁוּבָה. וְעַל-יְדֵי
 זֶה, עַל-יְדֵי בְּטוֹל הַזְּמוֹנִים, עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה,
 עַל-יְדֵי זֶה, וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ, שָׁמַע הַקּוֹל.

וְעַל דֶּרֶךְ זֶה תְּבִיט וְתַעֲנֵן בְּשָׂאָר הָעֵנָנִים
 הַמְּבֹאָרִים שֵׁם עַל דֶּרֶךְ זֶה בְּנ"ל
 וְחוֹבֵל לְהִבִּין שֵׁם קֶצֶת אִם תַּעֲנֵן הַיֵּטֵב,
 אָפֶס קֶצְהוּ תִרְאֶה וְתִבִּין קֶצֶת לֹא כָלוּ:
 א וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׂמוּיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹמָא דְדִינָא בְּחִינַת
 גְּבוּרַת יִצְחָק, וְאִזּוּ תוֹקַעִין בְּשׁוֹפָר, כִּי
 בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִתְחִיל הַתַּעֲוֹרוֹת
 הַתְּשׁוּבָה, כִּי הוּא יוֹם הַרְאֻשׁוֹן שֶׁל עֲשָׂרַת

ב וְזוּה בְּחֵינַת הַמִּתְקַת גְּבוּרַת יִצְחָק שֶׁמִּמּוֹתֵיקוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל־יְדֵי בְּחֵינַת אֲבָרָהָם וְיַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּיַד הַקְּדוֹשׁ דְּאֲבָרָהָם וְיַעֲקֹב אֲחִידוֹן בְּיִצְחָק דְּלֹא יוֹקִיד עֲלֵמָא חַס וְשְׁלוֹם וְכוּ'. כִּי גְבוּרַת יִצְחָק זֶה בְּחֵינַת זְמַן פְּנ"ל, וְחֶסֶד אֲבָרָהָם זֶה בְּחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן פְּנ"ל, כִּי אֵיתָא בְּדִבְרֵי רַבְנֵי ו'ל בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁעָקַר הַזְּמַן הוּא מִחֲמַת שְׂאֵין הַדַּעַת בְּשִׁלְמוֹת וְכָל מַה שֶׁהַדַּעַת נִקְטָן בְּיֹתֵר נִדְמָה יֹתֵר שֵׁשׁ זְמַן, אֲבָל כְּשֵׁשׁ דַּעַת נִתְבַּטַּל הַזְּמַן וְכָל מַה שֶׁנִּתְגַּדֵּל הַדַּעַת בְּיֹתֵר יוֹדְעִין שְׂאֵין זְמַן כְּלָל עַד שֵׁיבֹל עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת בְּתַכְלִית לְזֹכוֹת לְבַחֲנֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן לְגַמְרֵי. וְעַל־כֵּן בְּשָׁנָה שְׂאֵז הַדַּעַת נִסְתַּלַּק לְגַמְרֵי וְלֹא נִשְׁאָר רַק כַּח הַמְּדוּמָה, אִז נִדְמָה לְהָאָדָם שֶׁבְּרַבְעָה שְׁעָה עוֹבְרִים כְּמַה שְׁנַיִם, כְּמוֹ שֶׁנִּדְמָה בְּחֵלּוֹם. נִמְצָא, שְׂאֵז רַבְעָה שְׁעָה הוּא שְׁכָעִים שְׁנַיִם, כִּי מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַדַּעַת נִדְמָה שְׂאֵפְלוּ רַבְעָה שְׁעָה הוּא זְמַן גְּדוֹל וְאַחֵר כִּד כְּשִׁמְתוֹעֲרָרִים מִהַשָּׁנָה אִז רֹאִים שְׂזָה הַזְּמַן שֶׁנִּדְמָה בְּחֵלּוֹם שֶׁהוּא כְּמַה וְכְמַה שְׁנַיִם בְּאֵמַת אֵינֵז רַק רַבְעָה שְׁעָה. נִמְצָא, שֶׁנִּקְטָן הַזְּמַן עַל־יְדֵי הַדַּעַת, וְכְמוֹ כֵּן לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִהַשָּׁנָה יֹתֵר גְּדוֹל נִקְטָן גַּם הַזְּמַן, שֶׁנִּדְמָה אֲצִלְנוּ בְּהַקִּיץ שֶׁהוּא זְמַן גְּדוֹל וְשֵׁם בְּמָקוֹם שֶׁהַדַּעַת יֹתֵר גְּדוֹל נִקְטָן הַזְּמַן יֹתֵר וְכֵן לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד תַּכְלִית שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת שֶׁשֵּׁם הוּא לְמַעְלָה מִהַזְּמַן לְגַמְרֵי וְכוּ' עַז שֵׁם. וְכֵן בְּמָקוֹם שֶׁכָּל מַה שֶׁהַדַּעַת יֹתֵר גְּדוֹל נִקְטָן

יְמֵי הַתְּשׁוּבָה וְעַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שִׁמְתַחֲלַת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְבַחֲנֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, שְׂזָה בְּחֵינַת יִצְחָק בֶּן אֲבָרָהָם פְּנ"ל, דְּהֵינֵז שֵׁיִצְחָק שֶׁהוּא בְּחֵינַת זְמַן עוֹלָה וְנִקְלָל בְּבַחֲנֵינַת אֲבָרָהָם אוֹהֲבֵי, שֶׁהוּא בְּחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה פְּנ"ל, וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה וְנִשְׁמַע בְּחֵינַת הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב שֶׁמְכַנְיַע הַקּוֹל שֶׁל עֶשׂו, בְּחֵינַת וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ פְּנ"ל. וְזוּה בְּחֵינַת קוֹל דְּנִפְיָק מִשׁוֹפָר, כִּי שׁוֹפָר הוּא בְּחֵינַת תְּשׁוּבָה, כִּי הוּא בְּחֵינַת בֵּינָה תְּשׁוּבָה כְּמִבּוֹא, בְּחֵינַת מִן הַמִּצַּר קְרֵאתִי י"ק, וּמִשֵּׁם נִפְיָק הַקּוֹל, כִּי הַתְּגַלּוֹת הַקּוֹל, בְּחֵינַת הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, נִפְיָק מִשׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחֵינַת תְּשׁוּבָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְבַחֲנֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁמַע וְנִתְגַּלָּה הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחֵינַת קוֹל דְּנִפְיָק מִשׁוֹפָר וְכוּ' ל. וְעַל־כֵּן תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שֶׁל אֵיל בְּחֵינַת אֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּחֵינַת זְמַן, שֶׁהוּא נִתְקַן וְעוֹלָה לְבַחֲנֵינַת אֲבָרָהָם, שֶׁהוּא בְּחֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן עַל־יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה שֶׁבִשְׁעַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר, שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁמַע הַקּוֹל שֶׁל שׁוֹפָר, כִּי עָקַר הַתְּגַלּוֹת וְיִשְׁמִיעַת הַקּוֹל הוּא עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה פְּנ"ל. וְעַל־כֵּן מְבָרְכִין עָקַר הַבְּרָכָה 'לְשִׁמְעֵי קוֹל שׁוֹפָר' וְאִין מְבָרְכִין לְתַקַּע בְּשׁוֹפָר, כִּי הָעָקַר הוּא לְשִׁמְעֵי קוֹל שׁוֹפָר, דְּהֵינֵז לְזֹכוֹת לְתְּשׁוּבָה אוֹ. וְאִז זֹכִין לְשִׁמְעֵי קוֹל שׁוֹפָר, כִּי הַקּוֹל נִשְׁמַע וְנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה דִּיקָא, שְׁעַל יְדֵה זֹכָה לְבַחֲנֵינַת לְמַעְלָה מִהַזְּמַן פְּנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ה

ארה חיים תרכט

המקום ביותר וכו' (עו שם כל זה היטב בלקוטי תנינא בסיון סא).

נמצא, שעקר הזמן הוא בבחינת חסרון הדעת ולהפך בפול הזמן הוא על-ידי שלמות הדעת. וחסרון הדעת הוא בחינת דינים, כי כל מה שהדעת נשלם יותר נגדל החסד והרחמנות ביותר, (כמבאר כמה פעמים בדברי רבנו ז"ל), ועל-כך עקר הזמן הוא בבחינת גבורות יצחק שמושם משמלשלין הדינים שהם בבחינת חסרון הדעת, שעל-ידי זה נגדל הזמן ביותר. ולהפך אברהם, שהוא בחינת אהבה וחסד, שהוא בחינת הגדלת הדעת, כי מסטרא דימינא מחא חורא בכספא, על-כך היא בבחינת בפול הזמנים כ"ל, וזה בחינת מה שמוכא שם בראשי פרקים ה"ל פסוק בצר לך וכו' באחרית הדינים וכו' ושבת וכו', כי אחרית הדינים זה בחינת זמן ששם בזמן שדך לומר אחרית הדינים, ושם עקר אחרית הדינים חס ושלום, כ"ל. וזהו, בצר לך ומצאוך וכו' באחרית הדינים, באחרית הדינים דיקא שהיא בחינת תקופת הזמן, שהוא בחינת גבורות ודינים חס ושלום, בחינת בצר לך וכו'. ואז צריכין לעשות תשובה כדי לזכות לבחינת למעלה מהזמן שזוכין על-ידי התשובה כ"ל, ועל-ידי זה נמתק הזמן ועולה למעלה מהזמן, ואז נמתקין כל הדינים, בחינת בצר לך על-ידי הדעת שנתגדל שהוא

בחינת למעלה מהזמן וכו' כ"ל. וזה בצר לך וכו' באחרית הדינים דיקא כ"ל, אז ושבת עד ה' אלךוד ושמעת בקולו דיקא כ"ל, הינו שמתעשה תשובה ואז תזכה לבחינת למעלה מהזמן ותזכה לשמע הקול כ"ל ואז נמתק הכל כ"ל.

ג וזה בחינת קול שופר שאז נמתקין גבורות יצחק על-ידי אברהם וכו', כי אז עולה הזמן שהוא בחינת גבורות יצחק לבחינת אברהם אוהבי שהוא בחינת למעלה מהזמן ועל-ידי זה נשמע ונתגלה הקול קול יעקב, שעל-ידי זה נמתק הכל כ"ל. וזה בחינת מצר השופר, בחינת מן המצר קראתי י"ה, בחינת בצר לך וכו' ה"ל, שהוא בחינת גבורות יצחק, בחינת זמן כ"ל, ומשם דיקא שזמנין הקול קול יעקב, שהוא בחינת קול דניפיק משופר כ"ל, כי זה העקר להמתיק הדין בשרשו ולהפך הדין לרחמים, שתקוף גבורות יצחק שהוא בחינת הזמן שמושם עקר אחרית הדינים חס ושלום, בחינת בצר לך, בחינת מצר השופר יהיה נמתק ועולה לבחינת למעלה מהזמן, בחינת אברהם עד שמושם דיקא יהיה נתגלה ונמתק הקול שנה הקול אי אפשר לשמע כי אם על-ידי בחינת למעלה מהזמן כ"ל ועכשיו נשמע ונתגלה הקול דיקא מתוך בחינת גבורות יצחק שהוא השופר של איל אילו של יצחק, בחינת מצר השופר, כי זוכין על-ידי התשובה להמתיק גבורות יצחק עד שהזמן עולה לבחינת למעלה

מהזמן כנ"ל עד שמשם דיקא נשמע הקול, שהוא נשמע עלי ידי שעולה הזמן למעלה מהזמן כנ"ל:

ד וזהו בחינת התעוררות השנה שבשעת השופר כמובא, בחינת "עורו ישנים מתרדמתכם וכו'", כי עקר הזמן הוא בבחינת שנה כנ"ל שאז הוא הסתלקות הדעת ואז נתארך הזמן ביותר וכו' כנ"ל, ובשמתעוררין מהשנה, אז רואין שנה שגדמה פחלים שהוא זמן ארך מאד באמת אינו רק רבע שעה כנ"ל. נמצא, שהתעוררות השנה הוא בבחינת למעלה מהזמן, ועל-כן תקיעת שופר הוא בבחינת התעוררות השנה, בחינת עורו ישנים וכו', כי אז עולה הזמן שהוא בחינת יצחק, בחינת קוף צדיק, ישנים וכו' כנ"ל, לבחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת התעוררות השנה כנ"ל:

ה ועל-כן תוקעין בשופר שהוא קרן של בהמה, כי עקר הזמן הוא בבחינת בהמה שהוא חסרון הדעת, כי הבהמה אין לה דעת כי אם פח המדמה, שהוא בחינת שנה שאז הוא רק פח המדמה ושם עקר הזמן כנ"ל. ועל-כן כל הבהמות והחיות והעופות וכל העולם הכל נברא קדם להאדם בששת ימי המעשה, והאדם נברא אחריהם בסוף ששת ימי המעשה, כי הוא רחוק מהזמן יותר מכלם וקרוב ביותר לבחינת למעלה מהזמן, שהוא בחינת שבת, כי שבת הוא בחינת תשובה, בחינת עולם הבא, בחינת

ושבת עד ה' אלקד, שהוא בחינת למעלה מהזמן בחינת וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים, ששבת קדש הוא מברך ומקדש מכל הימים והזמנים, כי הוא בבחינת למעלה מהזמן וששת ימי המעשה הם בבחינת זמן כי הם בבחינת עולם הזה בחינת 'היום לעשותם' ששם עקר הזמן, ועל-כן הכל נברא תחלה בששת ימי המעשה קדם להאדם, כי האדם הוא בר דעת שנה גדר האדם. ועל-כן הוא רחוק מהזמן ביותר מכל הפריות, ועל-כן נברא בסוף הזמן ממש, דהינו ביום השיש כפי שיכנס לשבת מיד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כפי שיכנס תקף לבחינת למעלה מהזמן שהוא שבת, כי זה עקר בריאת האדם בזה העולם שיגשר תחתון בעליון, שיגשר ועלה בחינת הזמן לבחינת למעלה מהזמן. נמצא שעקר הזמן הוא בבחינת בהמיות, בחינת העדר הדעת, בחינת שנה, ועל-כן תוקעין בקרן בהמה דיקא, כי זה העקר לברר ולהעלות תקף אחיות הזמן לבחינת למעלה מהזמן. עד שמתוך קרן בהמה שהוא בחינת העדר הדעת, בחינת זמן, משם דיקא יתה נשמע הקול דקדשה בחינת קול יעקב שהוא בחינת קול שופר, שנה הקול אינו נשמע כי אם בבחינת למעלה מהזמן כנ"ל, ועכשיו נשמע זה הקול מתוך השופר מקרן בהמה דיקא, כי זה העקר להעלות תקף אחיות הזמן לבחינת למעלה מהזמן עד שמשם דיקא יתה נשמע הקול וכו' כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ה

ארח חיים תרלא

111

ו כי קרני בהמה הם יוצאים ממותרות המוח שלהם, כנראה בחוש, ומח הבהמה מגשם כל כך עד שממותרות המוח יוצאים קרנים גשמיים, כי האדם שהוא בר דעת כשזוכה לשלמות הדעת עד שהדעת נגדל כל כך עד שפלי המוח אין יכולים לקבל הנדלת הדעת, אזי זה המוח שאינו יכול לכנס לפנים הוא בבחינת מקיפים. וזהו בחינת קרניים, בחינת קירון עור הפנים כמו שזכה משה רבנו, אבל הבהמה שאין לה דעת אזי געשה ממותרי המוח קרנים ממש, כי באמת הדעת הוא למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, כי למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום הם בבחינה אחת, (מסובך בדברי רבנו המובא לעיל). ועל-כן מקיפי האדם שהם עקר לשלמות הדעת אינם יכולים להתלבש בזמן והמקום כלל, אבל בהמה געשים ממותרי המחין שאינם יכולים לכנס במח הם בוקעים ויוצאים ונגעשים מהם קרנים גשמיים ממש שאין בהם שום חיות ומעם כלל רק חמר מגשם ביותר, וכראש השנה לוקחין קרן השופר שהוא קרן היובל ומגלין משם דיקא הקול קול יעקב שהוא הקול שופר, כי עכשיו נמתק ועולה בחינת קרן בהמה, בחינת מקום וזמן העדר הדעת, בחינת שנה, בחינת גבורות יצחק, נמתק ועולה לבחינת אברהם אביהם, בחינת למעלה מהזמן, בחינת התעוררות השנה. ומשם דיקא נשמע הקול קול יעקב וכו' פנ"ל:

ז וזה בחינת התאדמות פני התקוע שזהו בחינת מקיפים שהם בחינת ש"ע [שלוש מאות ושבעים] גהורין של אור הפנים, שזהו בחינת קירון אור פני משה, ועל-ידי זה יש לו פח לתקע בשופר, להוציא קול שופר מתוך קרן השופר של בהמה, כי מעלה קרן הבהמה לבחינת קירון אור הפנים. הינו העדר הדעת שהוא מעלה לשלמות הדעת שהוא בחינת עליות והתאחדות הזמן לבחינת למעלה מהזמן על-ידי שנתמסקין גבורות יצחק על-ידי חסד אברהם ואז נשמע הקול קול יעקב שהוא קול דנפיק משופר וכו' פנ"ל:

ח וזה בחינת תקיעה שברים תרועה תקיעה. תקיעה הוא בחינת אברהם חסד כמובא, כי תקיעה הוא קול ארץ פשוט בחינת למעלה מהזמן שהוא פלו ארץ פלו טוב ואין שם שום שגוי כלל:

ט שברים הוא בחינת יצחק, בחינת גבורות, בחינת בצר לך וכו' באחרית הימים בחינת זמן, ועל-כן הוא פמה קולות תכופים, כי שם בזמן יש שניים והתחלקות העתים, שזהו בחינת התחלקות הקולות של השברים, כי חיות הזמן הוא מבחינת קולות ונגונים שזה בחינת שבעה קולות שאמר יוד שהם כנגד שבעת ימי בראשית וכמובן בהמעשה של רבנו ז"ל של השבעה בעמלירש ביום השלישי בשבא הכבד פה וכו', עין שם, שכל יום ויום פא עם שירים

ונגונים שיש בהם כל התקומות וכו' עין שם פי בַּאֲמַת עקר חיית הזמן הוא מבחינת השכל שהוא בחינת למעלה מהזמן. ועל־כן עקר חיית הזמן הוא מבחינת קולות שהם בבחינת למעלה מהזמן פנ"ל, ועל־כן התחלקות הקולות של השברים, זה בחינת זמן בחינת התחלקות הזמנים והעתים שזה נמשך מבחינת גבורות וצחק והוא נמתק על־ידי חסד אברהם, שהוא בחינת למעלה מהזמן, בחינת קול ארץ פשוט בלי שום התחלקות וכו' פנ"ל:

י תרועה הוא בחינת יעקב, יעקב הוא מקשר ומחבר שתי הבחינות יחד שהם אברהם ויצחק כידוע, הינו שיעקב כלול משניהם והוא בחינת התאחדות הזמן, הינו שהוא מקשר ומחבר ומעלה התחלקות הזמן ומאחד אותו ומקרב אותו עד שעולה לבחינת למעלה מהזמן, וזה בחינת תרועה שהוא גם בן כמה קולות חלוקים. אבל הם קצרים מאוד יותר מהקולות של שברים ותכופים ביותר זה בחינת התאחדות הזמן שמקרב ומאחד הזמן יחד בחינת נתקצר הזמן המובא במאמר פנ"ל. ועל־ידי זה שנתאחד הזמן על־ידי בחינת יעקב שהוא בחינת תרועה על־ידי זה זוכין לשוב לבחינת למעלה מהזמן:

אחרונה בחינת מלכות משיח שהוא מלכות דקדושה, שזה עקר בחינת ראש השנה שמרבין להתפלל שיתגלה מלכותו עלינו על־ידי צמיחת קרן משיח בן דוד, כי עקר הזמן הוא בבחינת מלכות שהיא מנהיגת את העולם שהוא בזמן ובמדות. ועל־כן נקראת בחינת מלכות אחרית הימים, שהוא בחינת זמן, כי שם כל סדר זמנים ועקר בריאת העולם שהוא התהוות הזמן נעשה כדי ליבות לקשר הזמן לבחינת למעלה מהזמן שבשביל זה נברא האדם ביום הששי כדי שיכנס לשבת מיד כדי שיקשר תכף הזמן של ששת ימי המעשה לבחינת שבת שהיא בחינת למעלה מהזמן פנ"ל, אך על־ידי קטרוג הירח שאמרה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד נתמעטה. ומועט הירח זה עקר בחינת הזמן שהוא על־ידי מעוט וקטנות השכל, שזה בחינת מעוט הירח, כי עקר החיות הוא השכל, (במובא בסקום אחר). ועל־כן עקר הזמן הוא בבחינת שנת לילה שאז שולט המאור התקון לממשלת הלילה. ששם עקר הזמן בבחינת מעוט הירח פנ"ל ולעתידי יתמלא פגמים הלבנה ויהיה אור הלבנה פאור החמה ואז יתבטל הזמן לגמרי, כמו שכתוב (דברים ט'): "ויהי יום אחד וידע לה' לא יום ולא לילה". שזה בחינת בטול הזמן ועכשיו בראש השנה שהוא יום הראשון של השנה אנו צריכין לעסק תכף בתקון זה כי תכף בתחלת השנה בשמחת־חיל יום הראשון של השנה שהוא

יא וזה בחינת תקיעה אחרונה שחזרין ועולין לבחינת למעלה מהזמן, וזה בחינת מלכות דוד, שמרמז בתקיעה

לבחינת למעלה מהזמן:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ה

ארה חיים תרלג

התחלת הזמן אנו צריכין להעלות תפף ומיד את כל הזמן של השנה לבחינת למעלה מהזמן שעל-ידי זה נמתקין כל הדינים שנאחזים בבחינת אחרית הימים, בחינת בצר לך וכו', כי זה עקר כל עבודתנו לברר ולהעלות בחינת הפולכות למקומה הראשון שיעלה סוף המעשה לתחלת המחשבה שיחזור ויתמלא פגימת הלבנה ויהיה אור הלבנה כאור החמה ויהיה כל הזמן נגלל בבחינת למעלה מהזמן ועל-יבן צריכין לעשות זאת תפף בראש השנה ביום הראשון של השנה.

וזו בחינת "תמיד עיני ה' אלקוד בה מראשית השנה ועד אחרית שנה", בראש השנה נדון מה יהיה בסופה שהסוף השנה עולה עד ראש השנה, כי בראש השנה נדון מה יהיה בסופה, זה בחינת התקרבות סוף הזמן לראשיתו ותחלתו, כי זה היום תחלת מעשיך וברון ליום ראשון, כי בזה היום נברא אדם הראשון ביום הששי כפי שיבנס לשבת מיד בשביל פגנה זו פנ"ל כפי שיעלה כל הזמן לבחינת למעלה מהזמן פנ"ל. ואז בשעולה כל הזמן לבחינת למעלה מהזמן נמתקין כל הדינים שנאחזין בבחינת זמן בבחינת אחרית הימים, בחינת מלכות, ששם כל הכ"ח [עשרים ושמונה] עתים, י"ד למוכה וי"ד וכו', כי משם משתלשל אחיזת העתים לרעה חס ושלום מחמת מעוט הירח שהוא מעוט השכל התגברות הזמן, אבל בשמקשרין ומעלין הזמן

לבחינת למעלה מהזמן על-ידי הגדלת השכל נתפסל שנוי העתים והזמנים ונמתקין כל הדינים בחינת 'בצר לך' הנאחזו בבחינת אחרית הימים ואז נעשה פלו טוב שנמשך מבחינת למעלה מהזמן שהוא פלו טוב פלו ארה. ועל-ידי זה יוציא משפמנו לאור בראש השנה לחיים טובים ארבים ולשלום ולכל טוב, כי שם פלו טוב פנ"ל.

וזו עקר צמיחת קרן משיח שהוא מלכות דקדושה, כי משיח הוא בבחינת למעלה מהזמן. ועל-יבן דוד המלך עליו השלום, לא היה לו שום זמן פעולם היה והיה ראוי להיות נפל, אבל באמת השם יתברך רוצה בתקון העולם, כי אדרבה, דוד דיקא הוא צריך להיות פעולם היה, כי יש לו פח לקשר ולהעלות כל העולם לבחינת למעלה מהזמן, ועל-יבן ימים על ימי מלך הוסיפו עד שחי פעולם היה שבעים שנה וזכה לעלות לבחינת למעלה מהזמן בחינת דוד מלך ישראל חי וקיים, שזה בבחינת למעלה מהזמן שחי וקיים לעולם ועד וממנו צא משיח שהוא גם כן למעלה מהזמן והוא יתקן הכל וימבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה על פסוק "אני היום ילדתיך". שמשית יזכה לזה השכל של בחינת בטול הזמן, עין שם (בלקוטי תניניא

זמן סא)

יב וזה בחינת: "תקעו בחדש שופר בפסה ליום חגנו". איוה חג שהלבנה מתפסה בו? זה ראש השנה, כמו שאמרו

ובותינו ז"ל, כי בראש השנה או שניהם יחד ראש השנה וראש חודש ואו נתחברים שניהם יחד אור הלכנה ואור החמה שהם ראש השנה שהוא של החמה וראש חודש שהוא ללכנה ואו צריכים שיעלו ויתחברו שניהם יחד ויהיה אור הלכנה כאור החמה, שזה בחינת התאחדות הזמן שהזמן עולה לבחינת למעלה מהזמן, וזה בחינת תקיעת שופר בג"ל, וזה תקעו בחודש שופר בפסא וכו', בג"ל:

יג וזה בחינת מה שנקרא ראש השנה יום הזכרון, כי שכחה הוא בחינת הסתלקות הדעת ששם עקר הזמן בג"ל, אבל זכרון הוא בחינת דעת, שעל-ידי זה נתבטל הזמן פג"ל, כי אפלו בשכלנו אנו יכולין להבין קצת שאין שום זמן כלל, כי רואין בחוש שהזמן הולך והומה, והוא עף ופורח בצל עובר. עד שבאמת לפי פריחת המחשבה רואין כמעט בחוש שאין שום זמן כלל, כי היכן הוא הזמן של כל העולם, ועקר הזמן הוא רק מחמת השכחה, מחמת שעוברים ימים ושנים, וברבות הימים נשכחין הימים הראשונים ומחמת השכחה נדמה כאלו כבר הוא זמן ארך ונמשך מאד, אבל בשזוכרין היטב מה שנעשה מתחלה עד עכשיו, והיום שעבר לפני פמה שנים כאלו הוא עומד עכשיו, על-ידי זה רואין שאין שום זמן כלל, רק שבשכלנו בודאי אי אפשר להבין דבר זה בשלמות רק איה התנוצצות בהעברה בעלמא.

הבבל, שזכרון שהוא שלמות הדעת הוא בחינת למעלה מהזמן, כי עקר הזמן הוא מחמת שאין לנו שכל, כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש, דהינו בחינת שכחה שהוא בחינת שנה הסתלקות הדעת. ועל-כן מזכיר הפסוק: זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר, שכל ימות עולם ושנות דור ודור צריכין להעלותם ולקשרם לבחינת זכרון שהוא למעלה מהזמן, וזה, זכר ימות עולם. זכר' דיקא. וזהו על-ידי, בינו שנות וכו'. הינו על-ידי הבינה והדעת שעל-ידי זה נתבטל הזמן של כל ימות עולם ושנות דור ודור ועל-כן נקרא ראש השנה יום הזכרון, כי אז בתחלת השנה מעלין כל הזמן לתחלת הזמן לבחינת בטול הזמן, שזהו בחינת זכרון בג"ל:

יד וזהו בחינת מלכות, וזכרונות, שופרות. מלכות זה בחינת זמן, כי שם כל סדר זמנים בג"ל, וצריכין להעלות המלכות בחינת סדר זמנים לבחינת למעלה מהזמן שהוא בחינת זכרון בג"ל וזהו זכרונות. ואו פשעולה הזמן לבחינת למעלה מהזמן, או נשמע הקול בג"ל, שזה בחינת שמיעת קול שופר בג"ל, וזהו שופרות בג"ל:

וזו בחינת יום תרועה יהיה לכם, יום' דיקא, כי אז עולה היום שהיא בחינת זמן לבחינת למעלה מהזמן, שזהו בחינת תרועה, בחינת שמיעת קול שופר בג"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ה

ארה חיים תרלה

מו ואז על ידי קול שופר, שהוא קול יעקב, נכנע קול עשו כנ"ל שהוא רוצה לקטרג אז ועקר אחיזתו בזמן כנ"ל, כי הוא בחינת עת רעה וכו'. ועל ידי התשובה שעל ידי זה נתבטל הזמן ונשמע קול יעקב בחינת קול שופר. על ידי זה נתבטל כל אחיזתו של העת רעה, כי עכשיו נתבטל הזמן לגמרי. ואז נכנע ונתבטל קול עשו על ידי קול יעקב וכו' כנ"ל:

מו וזה בחינת 'זכור את אשר עשה לך עמלק', 'זכור' דקא, כי עמלק שהוא מזרע עשו, שהוא הסטרא אחרא שזניקתו רק מהתגברות הזמן מבחינת עת רעה, עקר הנקנתו כנ"ל על ידי בחינת זכור, על ידי הזכרון שהוא בחינת ראש השנה, בחינת פטול הזמנים כנ"ל. וזה שפרש רש"י שם, ויהי דיו אמונה עד בא השמש. שערבב להם השעות והעמיד החמה, דהינו שערבב ובטל סדר הזמנים, כי עמלקים היו חושבים השעות, כמו שפרש רש"י שם, כי משם עקר וניקתם מבחינת זמנים ושעות ומשה רבנו היה לו כח לבטל הזמן והעמיד החמה וערבב השעות שזה בחינת פטול הזמן. ועל ידי זה הכניעו והפילו כנ"ל:

ז ועל בן בשבת אין תוקעין בשופר, כי שבת הוא למעלה מהזמן כנ"ל, ואז אין צריכין לתקע בשופר שהוא בחינת פטול הזמנים, כי אז אין צריכין לבטל, כי אז הוא למעלה מהזמן כנ"ל.

וזה מה שאמרו רבותינו ז"ל שתקיעת שופר הוא חקמה ואינה מלאכה, כי באמת תקיעת שופר אינה מלאכה כלל שהוא בחינת זמן, כי כל המלאכות הם בששת ימי המעשה שהוא עקר הזמן ששם כל הצמצומים של כל המלאכות שהם במקום ובזמן, אבל תקיעת שופר היא חקמה ואינה מלאכה, כי הוא למעלה מהזמן ששם כל המלאכות כנ"ל, כי הוא חקמה בחינת שלמות הדעת שהוא בחינת למעלה מהזמן, שהוא על ידי שלמות הדעת כנ"ל. ומפני מה אין תוקעין בשבת? גזרה שמוא יעבירנו ארבע אמות ברשות הרבים, כי באמת תקיעת שופר היא חקמה ואינה מלאכה, שזהו בחינת למעלה מהזמן. ואם פן מדוע יהיה אסור לתקע בשבת, אך הפעם משום שמוא יעבירנו ארבע אמות ברשות הרבים, כי שבת בעצמו הוא למעלה מהזמן ואז אין שום ברור ועל בן אסור לתקע בשבת שהוא בחינת שמכבדין ומעלין הזמן לבחינת למעלה מהזמן ובשבת אסור לעסק בזה, כי שבת בעצמו הוא למעלה מהזמן, ואם יתקע בשופר בשבת, שזהו בחינת ברור שמכבדין ומעלין הזמן לבחינת למעלה מהזמן, אז תישיגו שמוא יעבירנו ארבע אמות ברשות הרבים, הינו שמוא יכנס ברשות הרבים ויעבירנו שם כי שם ברשות הרבים עקר הברור לברר מרשות הרבים לרשות היחיד, שזה כל עבודתנו בימי החל לברר ולהעלות הניצוצות הקדושים מרשות הרבים לרשות היחיד

ובשבת אסור לעסק בזה על ידי עבודות ומלאכות, כי אז אין שום ברור פדוע. ועל-כן אסור לתקע בשבת מחמת גזרה זו, כי שבת הוא למעלה מהזמן ואז אסור לתקע בשופר להעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן, כי אז אין ברור וכו' פנ"ל. וזה בחינת זכור את יום השבת לקדשו, 'זכור' דיקא, בחינת למעלה מהזמן. וזהו זכרהו מאחד בשבת כדי לקשר ולהעלות ששת ימי המעשה שהם בחינת זמן לבחינת שבת שהוא למעלה מהזמן פנ"ל. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ו

ענין ראש השנה

על-פי מה שכתוב (בספין יב) בלקוטי תנינא על פסוק "ואיה השנה לעלה", ענין שם היטב היטב:

ובל זה בחינת ראש השנה, כי ראש השנה הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה ועקר התשובה הוא על-ידי המבאז בתורה הנ"ל על-ידי שדורש ומבקש ומחפש וצועק ושואל וכו' איה מקום כבודו וכו', (כמו שמבאר במקומו בספין תנ"ל). כי זה יכול כל אדם להבין שקרב בני אדם שאינם גבורי כח פראי קשה להם מאוד לשוב בתשובה, כי מאחר שקבר התגבר עליהם יצרו ולא התגברו לכבש אותו, על-כן מאחר שקבר גלפדו מה שגלפדו בודאי קשה להם לשוב בתשובה, ובפרט שיש שירדו ונפלו מאוד עד שלבם בבחינת

לבי סחרחר המבאר שם שהקלפה שגדבק בהם בעוונותיהם מעסקות ומסכבת הלב בעקומים וסבוכים וכלבולים הרבה. וכמו שאמר אז בפרוש בלשון אשכנז עם פר דרייט דאם הארץ. על-כן עקר עצתם ותקנתם הוא על-ידי דרך המבואר בתורה הנ"ל שאף-על-פי שגפלו למקומות המגנפים ששם נעלם כבודו מאד, אף-על-פי-כן תפשו ויבקשו את השם ותברך המיד וישאלו וידרשו בכל עת איה מקום כבודו וכו', (כמו שמבאר שם). ועל-ידי זה בודאי סוף כל סוף יזפו למצא אותו ותברך ותתהפך הירידה הגדולה לעליה, בבחינת ירידה תכלית העליה, שזהו בחינת ואיה השנה לעלה, (כמו שכתוב שם).

ועל-כן בראש השנה, שהוא ראשון לתשובה, שצריכין להתחיל בתשובה, על-כן צריכין מאד בחינה זאת לדרש ולבקש 'איה' וכו' פנ"ל. וזה בחינת השופר של ראש השנה, כי עקר השופר הוא שופר של אילו של יצחק, פמובא. ואילו של יצחק, שהוא סוד השופר, נתהיה ונמשך רק על-ידי בחינת 'איה' הנ"ל, פמובן עתה בפרשת העקדה שעל-ידי ששאל יצחק ואיה השנה לעלה נתהיה אחר כך האיל שקרב תחתיו שתיה גאחו בפסך בקרניו דיקא שפרמו על קרן היובל בבחינת שופר. נמצא, שקרן השופר נתהיה על-ידי בחינת "ואיה השנה לעלה" הנ"ל, על-כן תוקעין בראש השנה בשופר, כי אז בראש השנה הוא התחלת התשובה פנ"ל שעקרה הוא על-ידי בחינת 'איה' הנ"ל,

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרלו

שהיא בחינת שופר וכנ"ל, כי מחמת שהשופר נמשך משם, על-כן יש פה בקולו לעורר כל אדם שישים אל לבו לזכר תכליתו הנצחי וסוף כל סוף מה יהיה ממנו ואם אף-על-פי-כן קשה לו לשוב בתשובה על כל פנים ילך בדרך הנ"ל לבלות ימיו לדרוש את ה' לבקש בכל יום תמיד איה מקום כבודו וכו' פנ"ל.

כי זה עקר התשובה פנ"ל. וכמו שכתוב: ובקשתם משם את ה' אלוקיך ומצאת וכו'. ובקשתם משם דיקא וכן מסים שם בפסוק: כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך. וכמו שמוכא בשם הפעל שם טוב ו"ל: "ובקשתם משם", 'משם' דיקא, מפל מקום שירד ונפל לשם אפלו לבחינת מקומות המנופים, 'משם' דיקא צריכו לבקש בכל לבבו ובכל נפשו את השם ותברך בבחינת איה הנ"ל:

א וכל זה הוא בחינת ראש השנה שהוא סוד פמוס ונגעלם ונסתר מאד בחינת ראשית הבריאה שהוא סוד בראשית שהוא מאמר סתום, בחינת איה הנ"ל, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן מוציין אזו: לפיך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות שמבראשית כי זה היום תחלת מעשיך, וכל הבריאה, בפרט בריאת האדם שנברא ביום זה שכלול מפל הבריאה, עקרן היה על-ידי בחינת בראשית מאמר סתום, בחינת איה הנ"ל, שהוא פלול מפל העשרה מאמרות פלם, (כמו שכתב אש). וזה בחינת תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. בכסה' דיקא,

לשון סתום ומכסה, בחינת איה שהיא בחינת בראשית מאמר סתום הנ"ל שהוא סתום ומכסה ונגעלם מאד ומשם עקר תקון התשובה פנ"ל:

ב ועל-כן צריכו לנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ואפלו מי שאינו זוכה לנסע על כל פנים צריך להשתדל לילך ולנסע אל מקום שיש קבוץ גדול של פשרים ויראים ביותר להתפלל ולשמע קול שופר עמהם וכמו שנהגין כל ישראל שבראש השנה יום הנפורים מתאספין ומתקבצין יחד מפל הכפרים, וכל הרחוקים שאינם נהררים להתפלל בצבור בכל ימות השנה, אבל בראש השנה פלם נקבצין אל הצבור הקדוש, כי עקר בחינה זאת להקנים דרך זה של תשובה על-ידי בחינת איה הנ"ל אין יודע פי אם הצדיקים הגדולים האמתיים, כי כל צדיק אמתו הוא בחינת משיח שהוא יודע הסוד של בראשית מאמר סתום שרבי שמעון פר יחיא גלה עליו שבעים אנפין שנהגין לעסק בהם פאלו הימים פאלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש, כי כל דרך התשובה פאלו הימים הוא על-ידי בחינה הנ"ל שהוא בחינת בראשית מאמר סתום, שהוא בחינת חפוש ובקשה, בחינת איה וכו' הנ"ל. ועל-כן העקר לנסע לצדיקים אמתיים ההולכים בדרך זה ועוסקים להקנים דרך זה בעולם כדי להחזיר את העולם בתשובה שבוה תלוי הגאולה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. וכמו שכתוב: וכו

16

לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פֶשַׁע בְּעַקְבֵי. כִּי שָׁמוּ
 שֶׁל מוֹשִׁיחַ קָדָם לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכָחוּבֵי: לִפְנֵי
 שְׁמוֹשׁ יַזּוֹן שָׁמוּ, וְכֵן תְּשׁוּבָה קָדְמָה
 לְעוֹלָם, וְעַל־כֵּן רַק הוּא יוֹדֵעַ הַסּוּד שֶׁל
 בְּרֵאשִׁית שֶׁמִּמֶּנּוּ הַתְּחִלָּת הַבְּרִיאָה שְׁעַל־
 יְדֵי זֶה עָקַר דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה בְּנ"ל וּמִמֶּנּוּ
 מִקְבָּלִין כָּל הַצְּדִיקִים וְהַבְּשָׂרִים הָאֲמִתִּיִּים.
 וְעַל־כֵּן גַּם מִי שְׂאִינוּ זוֹכְרֵי עֲדוּן לְבָא
 לְצְדִיקוֹ אִמְרוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה צָרִיד לְכַוֵּן
 אֶת לְבוֹ שְׂבוּבוֹת וְכֵן הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא גִלְוָה וּמִתְקַבֵּץ עִמָּהֶם
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים וְעִשְׂרֵת יְמֵי
 תְּשׁוּבָה, עַל־יְדֵי זֶה יֵאָדָר עֲלֵיו הַדְּרָךְ
 הַתְּשׁוּבָה הַנ"ל, כִּי יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמִחְשָׁבָה
 תְּחִלָּה וְכָל מִה שֶׁמִּתְקַבֵּצִין וּמִתְרַבְּזִין יַחַד
 גְּבוּשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר לְהַתְּפַלֵּל בְּרֵאשׁ
 הַשָּׁנָה וְלִתְקַע שׁוֹפָר יְכוּלִין בְּיוֹתֵר לְעֵלוֹת
 בַּתְּחִלָּת הַמִּחְשָׁבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 בְּרֵאשִׁית מֵאֲמָר סְתוּם הַנ"ל, וְלְהַמְשִׁיךְ
 דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה הַנ"ל מִשָּׁם, כִּי הֵן אֵל
 כַּפּוּר לֹא יִמָּאֵם, אֲבָל צָרִיד לְשׁוּם לֵב לְזֶה
 מְאֹד לְדַרְשׁ וּלְבַקֵּשׁ אֶת ה' בְּכָל לִבּוֹ
 בְּאֶפֶס שִׁמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ דְּרָךְ הַזֶּה תְּמִיד
 בְּכָל אִשֶּׁר יַעֲבֹר עֲלָיו כָּל יְמֵי חַיָּו וְעַל־כֵּן
 הָעֵקֶר לְבָא לְצְדִיקִים אֲמִתִּיִּים הַעוֹסְקִים
 לְהַמְשִׁיךְ דְּרָךְ זֶה:

ג וְזֶה: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְכוּ' וְהָאָרֶץ
 הַיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ וְהַשָּׁד עַל פְּנֵי
 תְּהוֹם", שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּלֵל כָּל הָאָרֶבֶעַ
 גְּזֵיזוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת כָּלֵל הַסְּמָרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת

ד וְזֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּחִינַת קוֹל
 שׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִמְעַמְקִים
 קָרְאֵתִיד ה', כִּי עָקַר בְּחִינַת פְּנִינַת הַשׁוֹפָר
 הוּא שְׁעֵלָה הַקּוֹל לְעֵלָּא וְלְעֵלָּא עַד
 שְׁנֹפֶת לְעוֹרֵר הַרְחֻמִּים הַגְּדוּלִים רַחֲמִים
 הַרְבִּים הַנִּעְלָמִים בְּמֵאֲמָר סְתוּם בְּבֵרֵאשִׁית
 שְׁמַעְצֵם סְתִימוֹת וְהַעֲלֵמוּ יוֹנְקִים מִשָּׁם
 תְּקַף הַדִּינִים שְׁמָהֶם יִנְקַת כָּל הַחַיּוֹנִים
 וְכָל מְקוּמוֹת הַמְּזַנְפִּים. וְאִי אֶפְשָׁר
 לְהַמְתִּיק תְּקַף הַדִּינִים הָאֵלּוּ כִּי אִם
 בְּשֵׂרֶשֶׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת אִיִּה מֵאֲמָר סְתוּם
 בְּרֵאשִׁית הַנ"ל, וּבִשְׂבִיל זֶה כָּא קוֹל הַשׁוֹפָר
 הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא קוֹל חֻזֵק וְעֲצוּם וְתַקִּיף מְאֹד
 בְּבְחִינַת קוֹל שׁוֹפָר חֻזֵק מְאֹד, וּבְבְחִינַת
 וְיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֻזֵק שְׁעוֹלָה עַד
 הַמֵּאֲמָר סְתוּם וּמִגְּלָה וּמִדְּעֵי מִשָּׁם דִּיקָא
 אֱלֹהוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְתַקְּפוּ וּמִמּוֹשְׁלָתוֹ וּמִלְכוּתוֹ
 אֲשֶׁר בְּכָל מִשְׁלָה.

וְזֶה בְּחִינַת "עֲלָה אֱלֹהִים בְּתוֹרַעָה וְכוּ'",
 שְׂאִינוּ מוֹכְנֵי לְבָאֲרָה עַל־פִּי פְּשׁוּט
 כָּלֵל אִיד שְׁנֵי עֲלָה אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיד

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרלט

הכונה בפשיטות הוא כי דברה תורה פלשון בני אדם שמוחמת שעל ידי השופר נתגלה אלקותו ומלכותו, נחשב בכיכול עליה אצלו פידוע כל זה, אך על פי הנ"ל מבאר הענין יותר, כי אלקים בחינת דינים ומשם משתלשל סיני הדינים שמיהם וניקת הסטרא אחרא וכו', אבל כל עקר שרשם מבחינת בראשית מאמר סתום הנ"ל ועל ידי קול תרועת ישראל עולה הקול עד לשם ומגלה ההסתרה, שעל ידי זה נתבטלין כל הדינים וכל החיצונים היונקים משם ואז מתקים עולה אלקים בתרועה. 'אלקים' דיקא שהוא בחינת דינים שמשם וניקת הסטרא אחרא המעלים ומסתיר אלקותו. ועל פי נחשב העליה לבחינת אלקים דיקא, שבחינת אלקים שמשם וניקת הדינים עולה על ידי התרועה עד שרשו העליון הנ"ל שהוא בחינת בראשית, כי קול השופר מגיע עד לשם. וזה בחינת 'המתקת הדינים בשרשם' וכן יורד קול השופר ומתפשט בכל העולם בכל קצוי ארץ וים ורחוקים וכו' ונקים בלב כל אחד לעוררו ולחזקו שיתחיל מעתה לחפש ולבקש את השם ותברך בבחינת 'איה' הנ"ל עד שיתהפך הירידה לעליה בבחינת הנ"ל. כי שופר מקבץ נדחים כל הרחוקים והאובדים שנפלו למקומות המטנפים ששם כמעט נאבדים, אבל בהמלתו נתן לנו כח התשובה, ובפרט בראש השנה וצוה עלינו לתקע בשופר שמעורר הכל לחפש ולבקש אותו ותברך בבחינת 'איה' הנ"ל ועל פי

השופר מקבץ נדחים ואובדים, כמו שכתוב: וזהו ביום ההוא יתקע בשופר גדול ויבאו האבדים בארץ אשור והנדחים וכו'. כי קול השופר נמשך בשרשו מהמאמר סתום הנ"ל, שהוא למעלה מכל העשרה מאמרות. ועל פי הוא נמשך בבחינת קול לבד שהוא למעלה מהדבור והמאמר. ועל פי בראש השנה, שהוא ראשון לתשובה, עוסקים בקול הקדוש הזה וכו"ל:

ה ועל פי מתחילין המזמור "כל העמים תקעו כף וכו'". כי זה עקר תקון התשובה שזוכין על ידי הפקשה ותחפוש איה שהוא בחינת קול שופר, שהעקר לגלות אלקותו ותברך בכל מקומות החיצונים, בבחינת: אם יאמר לך אדם היכן אלקוד תאמר לו בכרך גדול של רומי (וכמבאר שם בתורה הנ"ל). שזהו בחינת ספרו בגוים את כבודו. ועל פי בכל עת שאנו רוצים לפנים אל הקדשה לגלות מלכותו ולהתקרב אליו מתחילין בשבח גדלתו ותברך מה שהוא מושל על כל הגוים, כמו בשחרית בתחלת פסוקי דומרה מתחילין: הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו וכו', ספרו בגוים את כבודו וכו'. וכן במזמור "אלקים והגוה שאומרים אז בשחרית מספרים הרבה מזה, כמו שכתוב: "לדעת בארץ דררך בכל גוים ישועתך יודוך עמים אלקים יודוך עמים בלם וכו'". וחוזרים פסוק זה יודוך וכו'. וכן בכניסת שבת שאומרים

כ

הרבים, בפרט בגלותנו היא בבחינת ומרד פלאים, פי רגליה ירדות מות, עד שנתעלמה במקומות רעים הנ"ל. אבל בראש השנה ועשרת ימי תשובה, שהוא התחלת התשובה עלידי בחינת א"ה הנ"ל, עלידי זה נתגלה מלכותו מבחינת קדוש דיקא מבחינת המאמר סתום הנ"ל שאנו עוסקין לגלותו עתה עלידי התשובה שהוא בקשה וחפוש אידה וכו' כנ"ל. בחינת נחפשה דרכינו ונתקרה ונשובה עד ה'.

וענין זה מבאר למבין קצת על פי המבאר במאמר אליהו בטר עליון איהו בטר מלכות עלה אתמר, מגיד מראשית אחרית וכו'. הינו פי בחינת מלכות היא מדה האחרונה בחינת סוף מעשה, אבל כל בנותו יתברך בבריאת עולמו מראש ועד סוף היה רק בשביל זה כדי לגלות מלכותו יתברך. ועלפן היא בבחינת סוף מעשה במחשבה תחלה הנ"ל, בחינת מגיד מראשית אחרית הנ"ל:

ז ולעבדא לזכות לתשובה על פי המבאר לעיל צריכין לכאר קצת, פי בחינת מלכות אין מתגלה פי אם עלידי המדות מוסד וכו', שהם בחינת שבעת ימי הבנין שבהם נברא כל העולם בעשרה מאמרות בשביל לגלות מלכותו יתברך, ועלפן בבחינת מלכות כלולים כל המדות בידוע, אבל בשאדם חוטא חס ושלום, בפרט בשמירתים החמאים של הירוד עד שגרמו הגלות או

לכו נרגנה וכו' שמספר הרבה מזה שיתגלה אלקותו בכל העמים וכו'. וכן במזמור זה שאומרים בראש השנה קדם השופר, כמו שכתוב: כל העמים תקעו כף וכו'. שכלם יתקעו כף יחד לשוב להשם יתברך, פי 'ה' עליון נורא' זה בחינת מאמר סתום הנ"ל שהוא עליון ונורא מאד. והוא מלך גדול על כל הארץ, פי משם כל המאמרות שעקרם לגלות מלכותו יתברך. וזהו ידבר עמים תחתנו וקאמרים וכו', פי עלידי שמנלים המאמר סתום הנ"ל, עלידי זה נבגעים ונפלים כל העובדי פוכבים וכו' ונתבטלים אל התדשה וכו'.

ו ועלפן בכל השנה אומרים האל הקדוש, בראש השנה המלך הקדוש, פי אף על פי ששם אל קדוש יותר, פי זה השם הוא מהשבעה שמות שאינם נמחקים ושם מלך הוא בחינת בנין שאין אסור למחקו, אף על פירבן מזכירין בראש השנה שם מלך דיקא להורות שעבשיו נתגלה מלכותו מבחינת קדוש דיקא שהוא בחינת סתום ונעלם, פי קדוש לשון הברכה והפרשה כמובא, פי בכל השנה אין יכולים להתחיל פי אם מבחינת אל, שהוא בחינת חסד, שהוא מדה ראשונה משבעת ימי הבנין, בחינת עולם חסד יבנה שמשם עקר התחלת המאמרות המתגלים, אבל עבשיו עולה סוף מעשה במחשבה תחלה, שבחינת מלכות שהיא מדה האחרונה שבעונותינו

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרמא

אריכות הגלות כמו עכשיו בעוונותינו הרבים אזי מסתלקין כל הקדושות למעלה ואז המלכות בסוד נקדה ויורדת פלאים וכו'. ועקר בחינה הנשאר בה היא בחינת 'איה' הנ"ל ומי שזוכה לרחם על עצמו ולחפש 'איה' וכו' כנ"ל אז יורדתו תכלית העליה ועולה עד שרש המלכות שהוא בחינת כתר עליון, בחינת 'איה' בחינת בראשית מאמר סתום הנ"ל ועל-ידי זה דיקא תקונו כנ"ל וכל זה נעשה עקרו בראש השנה ונעשרת ימי השוכה שאז הם ימי תשובה על-ידי בחינת בקשת והפוש 'איה' הנ"ל. ואז על-ידי התשובה שקבל ישראל נתעוררין ובאין בהכנעה לפני השם ויחברד ומבקשים שישיבינו בתשובה שלמה אליו וכו', על-ידי זה עולים לבחינת 'איה' שהוא שרש הכל בבחינת שוכה ישראל עד ה' אלוקד כי בשלת בעונד, כל קד עד שאין קד שום תקנה כי אם לשוב עד ה' אלוקד בעצמו, כי הנקדה טובה המסתתרת בלב הנרוע שבגרועים והחוטא שבחוקאים יודעת בכלל כי יש אלקים שליט ומושל ולו לבדו חטאנו ועמו בעצמו הפליחה, כמו שכתוב: קד לבדד חטאתי וכו'. וכתוב, כי עמך הפליחה וכו'. וזה בחינת גדולה תשובה שמנגעת עד פסא הכבוד, בחינת 'איה' הנ"ל, שהוא שרש הפסא כבוד, בחינת פסא דמתפסא לעלא וכו'. ועל-בן אומרים אז המלך הקדוש, כי עקר שם קדוש נאמר על בחינת כתר, בחינת 'איה' הנ"ל שהוא פלו קדוש פלו טוב, שהוא כלול מכל העשר

קדושות ומשם דיקא אנו ממשוכין עתה מלכותו עלינו על-ידי התשובה על-ידי הבקשה ותחפוש 'איה' הנ"ל.

ויש בזה הרבה לבאר על-פי דרכי חכמת האמת שהוא הנקדה הקדושה, אבל כל עסקנו הוא רק לבאר היוצא מדברי רבנו ז"ל על-פי התורה הנ"ל מה שזנוע להתעוררות התשובה באמת באופן שזוכה גם הנרוע שבגרועים למצא עצה ותחבולה ודרך ושביל ונתיב לשוב להשם ויחברד מכל מקום שהוא, והעקר על-ידי הבקשה ותחפוש 'איה' וכו' הנזכר לעיל:

וצריכין לבאר קצת לחבר התורות שדפסו בלקוטי תגינא סמוכים זה לזה מסימן יוד עד סימן יז שמבאר שם שאצל ז"ל היה תורה אחת ולא זכינו לקבל רק פסקי פסקי:

והכלל, כי בודאי מי שאינו חפץ בכל לשוב ואינו מתעורר כלל לחשב על אחריותו ותכליתו הנצחי בודאי לא יועיל לו שום עצה ותחבולה, אבל מי שיש לו מח בקדקדו ומשים אל לבו קצת מה שעשה בעולם ואיך הוא חולף ועובר בגיון ואנחה וצער ופצע ומכאובות וכו' וסופו לעפר ישוב. ומה יעשה ליום פקדה וכו', רק שנדמה לו שאי אפשר לו עוד לשוב כי יצרו תקפו והמניעות מהפרנסה ומהחולקים והמלעיגים ומאשתו ובניו וכו' רבו מאד מאד עד שיש שבאמת קשה מאד מאד לתן להם עצה טובה ודרך ישרה איך לשוב. אליהם תפח מלתי

וְיָשׁוּב הַדַּעַת הַמִּבְאָר בְּסִימָן יוֹד הַנ"ל, זֶה
 בְּחִינַת הַחֲכָמָה שֶׁמִּמֶּשֶׁד בְּיָדוֹ לְכָל
 הַנִּסְמָכִין עַל יָדוֹ. וְהַעֲקָר הַרְפוּאָה הוּא
 עַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה, שְׂאֵהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁמִּבְאָר
 שֵׁם שְׁעָרָה יָשׁוּב הַדַּעַת הוּא עַל-יְדֵי
 שְׂמִחָה, כִּי שְׂמִחָה צָרִיכִין מֵרֵאשִׁי וְעַד סוּף.
 וְכֵמוּ שְׂאֵמֵר אֲדוּנֵנוּ מוֹדֵנוּ וְרַבְּנוּ וְ"ל שְׂתַכַּף
 כְּשֶׁאֲדָם רוּצָה לְשׁוֹב הוּא עֲבָרָה גְדוֹלָה
 כְּשִׁישׁ לוֹ עֲצֻבוֹת וְיִמְרָה שְׁחָרָה חֶסֶם וְשָׁלוֹם,
 וְצָרִיךְ לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת
 בְּמַה שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי וְכוּ'. וְכֵמוּ שֶׁמִּבְּרַכִּין
 עַל זֶה בְּכָל בֶּקֶר וְכוּ', כִּי עֲקָר כָּל הַחַצִּיִּים,
 שֶׁהֵם כָּל הַפְּגָמִים שְׁנוֹרְקוּ לְבְּחִינַת פֶּת
 מִלֶּךְ פְּנִימָה, הוּא בְּחִינַת עֲצֻבוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁמִּבְאָר (בְּסִימָן כ"ד) בְּהַתּוֹרָה "תִּשְׁעָה
 הַיְכָלִי", שְׁעָרָה גְלוּת הַשְּׂכִינָה הוּא עַל-יְדֵי
 עֲצֻבוֹת וְכוּ':

ט אַבְל בְּכָל זֶה אֵין יוֹדְעִין מַהִיכֵן
 הַהֲתַחֲלָה, כִּי הַכַּל תְּלוּי זֶה
 בְּזוֹ, כִּי הַכַּל כְּלוּל בְּהַמְאָמֵר סְתוּם
 בְּבְחִינַת אֵיה הַנ"ל שֵׁשֶׁם כְּלוּלִים כָּל
 הַעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל כָּל
 הַתּוֹרָה שְׂכֻלָּה בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁבָּהֶם
 כְּלוּלִים כָּל הַעֲצוֹת וְהַתְּחַבּוּלוֹת לְשׁוֹב אֵלָיו
 יְתַבָּר, אַבְל מִגְדֵּל הַהֲעֻלְמָה, בְּפֶרֶט עַל-
 יְדֵי רַבּוֹי הַחֲטָאִים אֵין יוֹדְעִין מַהִיכֵן
 הַהֲתַחֲלָה, עַל-יְדֵי הַעֲקָר לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ
 אַחַר הַרְבֵּי הָאֲמִיתִי וְחִבֵּר אֲמִיתִי, בְּבְחִינַת
 עֲשֵׂה לָךְ רַב וּקְנֵה לָךְ חֵבֵר, שְׂיִוְרֵהוּ
 וּלְמַדְהוּ שְׂיִתְחַלֵּל מִמְּקוֹם שְׂיִתְחַלֵּל מֵאִיזָה
 נִקְדָּה מִכָּל הַמִּבְאָר לְעִיל וְאֵין בְּיָדָיו יִזְכָּה

וְעִמָּהֶם אֵנוּ עוֹשִׂים לְדַבֵּר בְּאֵמֶת וּבְחֵמִים,
 שְׁעָרָה הַעֲזָה שְׂאֵמֵין שְׂהַבְקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ
 בְּעַצְמוֹ יָקָר מְאֹד מְאֹד אֵצֶל הַשֵּׁם יְתַבָּר,
 דְּהֵינּוּ מַה שְׂרֹאָה בְּעַצְמוֹ שְׂנֵתְרַחֵק כָּל כָּד
 מֵהַתְּרַשָּׁה לְמִקּוֹמוֹת הָרְחוֹקִים וְכוּ'
 הַנִּקְרָאִים מִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים. שֵׁשֶׁם,
 כְּבִיכּוֹל, אִי אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא כְּבוֹדוֹ בְּבְחִינַת
 וּבְכֻדֵי לְאַחַר לֹא אֲתֵן וְכוּ', (כְּמוֹ שֶׁמִּבְאָר שֵׁם
 בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל), אַבְל אַף-עַל-פִּיכֵן הוּא שְׂוֹאֵל
 וּמִבְקֵשׁ וּמְחַפֵּשׂ אֵיהוּ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְכוּ',
 עַל-יְדֵי זֶה הוּא עוֹלָה בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה וְכוּ':

ח אַבְל גַּם לָוֶה צָרִיכִין עַל כָּל פְּנִים
 יָשׁוּב הַדַּעַת קָצֵת לְיִשָּׁב דַּעַתוֹ

הַיֵּטֵב וְכוּ', (כְּמוֹ שֶׁמִּבְאָר בְּסִימָן יוֹד הַנ"ל, וְעַן שֵׁם
 הַיֵּטֵב), וְלִישׁוּב הַדַּעַת צָרִיכִין שְׂמִחָה. וְעֲקָר
 הַשְּׂמִחָה, בְּפֶרֶט לְרְחוֹקִים פְּאֵלָה הוּא
 עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי, וְהַבְדִּילְנוּ מִן
 הַתּוֹעִים וְכוּ'. וְכוּה וְכוּלִים לְקִשֵּׁר קָצֵת
 כָּל הַתּוֹרוֹת הַנ"ל וְהֵבֵן הַיֵּטֵב. וְגַם לְחַבֵּר
 לָוֶה מַה שֶּׁמִּבְאָר שֵׁם בְּסִימָן ט"ו מְעַנֵּן
 צְדָקָה שְׂנֵקְרָאת מִיָּם. וְשְׂהַעֲקָר שְׂיִזְכָּה
 לְתֵן לְצַדִּיקִים וְכְשָׂרִים אֲמִיתִים וְכוּ' שֶׁלֹּא
 יִקְלָקֵל עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה חֶסֶם וְשָׁלוֹם, (עַן
 שֵׁם הַיֵּטֵב).

וְעַל-פִּי חֲבוּר כָּל אֵלוֹ הַתּוֹרוֹת יַחַד יִבְאָר
 מְעַט אֵיזָה רְמוּזִים בְּמַעֲשֵׂה הַנ"ל
 שֶׁל זֶה שְׂהִיָּה לוֹ פֶּת בְּזוֹ בְּיָדוֹ, כִּי הוֹצֵאת
 הַחַצִּיִּים הוּא עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, עַל-יְדֵי
 בְּקִשָּׁת אֵיה וְכוּ' כְּפִי"ל וְלִכְנֵס לְתוֹךְ
 הַעֲשָׂרָה חוֹמוֹת שֶׁל מִיָּם הוּא עַל-יְדֵי
 בְּחִינַת הַצְּדָקָה הַמִּבְאָר בְּסִימָן ט"ו הַנ"ל,

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרמו

לאחרית טוב, ובשביל זה תוקעין תקיעה שְׁבָרִים תרועה תקיעה, תקיעה שְׁבָרִים תקיעה, תקיעה תרועה תקיעה כְּמִה וְכִמִּה פְּעָמִים וּמִתְחִילִין תקיעה וּמְסִימִין תקיעה וחוזרין ומתחילין ומְסִימִין פֶּן כְּמִה פְּעָמִים. הכל לְרַמּוּ כִּי צְרִיכִין לְהִתְחִיל וְלִחְזֹר לְהִתְחִיל כֹּל יְמֵי חַיֵּי עַל-יְדֵי כָּל הַדְּרָכִים וְהַעֲצוֹת הַגַּ"ל עַד שֶׁזָּכָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְפָּדֶה בְּאַמֶּת:

י וְכָל זֶה צְרִיךְ בְּאוֹר הַרְבֵּה וְלֹא הַיְשׁוּעָה, אִךְ הַחֲפִצַּן בְּאַמֶּת יִכּוֹל לְהוֹצִיא גַם מִדְּבָרֵינוּ אֵלֶּה הַרְבֵּה הַתְּעוֹרְרוֹת וְעֲצוֹת אֲמִתּוֹת וְעִמְקוֹת מְאֹד וְצָרִיךְ שִׁיעֲזֵן הַיָּמָּה בְּכָל הַתּוֹרוֹת הַגַּ"ל לְעֵין בְּהֵם לְעוֹבְדֵי אֱלֹהִים טוֹבוֹת. וְאִזּוֹ יִמָּצֵא בְּרֵאֵי דָרְךְ וְנִתִּיב לְהִתְחִיל גַּם עִמָּה לְהִתְחַזֵּק בְּבִקְשָׁה וְחַפּוּשׁ אִיזֵה הַגַּ"ל עַד יִרְחֵם כּוֹן הַשָּׁמַיִם:

כִּי בְּאַמֶּת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְפָּדֶה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "מִי הַקְּדִימוֹ וְאֶשְׁלֵם". וְכִמוֹ שְׂכֵתוֹב: "כִּי מִמֶּדֶ הַכֹּל וּמִמֶּדֶד נִתְּנוֹ לָךְ וְכו'". אִךְ אַף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיכִין עַל כָּל פְּנִים אִיזֵה אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא, כִּי כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל הָעוֹלָמוֹת עַד אֵין מִסְפֵּר הַתְּלוּיִים בְּזוֹה הָעוֹלָם בְּזוֹה הָאָדָם הַכֹּל גִּבְרָא רַק בְּשִׁבִיל זֶה פְּדִיעֵנִי. וְכָלֵל דְּאֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא הוּא בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשִׂיָה, בְּחִינַת יָדוּם, בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה, בְּחִינַת פְּתוּחַ תְּפִתַּח אֵת דָּרְךְ לוֹ. וְעַקֵּר הַצְּדָקָה הוּא בְּשׂוֹזְכִין לְמֶנּוּ לְזוֹה שֶׁמִּקְבְּלִין מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא זֶה שֶׁהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא

עַקֵּר הַבַּעַל צְדָקָה שֶׁמִּכָּל מִי שֶׁמִּקְבֵּל הוּא נוֹתֵן לוֹ וְכו', שְׁזוֹהוּ בְּחִינַת מִה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁבַעַל הַבַּיִת עוֹשֶׂה עִם הָעֵנִי, הָעֵנִי עוֹשֶׂה עִם בַּעַל הַבַּיִת. אֲבָל צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ מִהֵשֵׁם וּתְפָדֶה מְאֹד וְלִהְרַבּוֹת בְּצְדָקָה מְאֹד לְשֵׁם שָׁמַיִם עַד שֶׁיִּזְכָּה לְמַצֵּא עֵנִי הַגּוֹן בְּזוֹה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁמָּא תֵּאמַר כָּל הַבָּא לְקַפֵּץ קוֹפֵץ, תִּלְמוּד לֹאֵמַר, מִה יָקָר הַסְּדָד אֱלֹקִים. כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שֶׁמִּקְלָקְלִים יוֹתֵר עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁלֵמָה, (כְּמִבְּאֵר בְּסִימָן טו הַגַּ"ל), וְגַם כָּל הָעֲבָדוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעוֹשִׂים, הַכֹּל נִקְרָא בְּשֵׁם צְדָקָה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "צְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי נִשְׁמֹר לְעֲשׂוֹת וְכו'". אֲבָל כָּל הַהִתְחַלּוֹת הוּא מִמִּצְוֹת צְדָקָה מְשֻׁשׁ. (וְכִמוֹ שֶׁבְּבֵאֵר בְּהַתּוֹרָה "וְאֵת הַעֲרִיבִים" בְּסִימָן ד לְקוֹטֵי חֶלֶק ב) וְכִמוֹ שֶׁנּוֹחַדֵּינן כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁקָּדַם הַתְּפִלָּה נוֹתְנִין צְדָקָה, וּבְפֶרֶט קָדַם רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם כִּיפּוּר וְעֵשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה מְרַבִּין בְּצְדָקָה מְאֹד, כִּי צְדָקָה לְעֵנִי הַגּוֹן הַנִּזְכָּל בַּהַבַּעַל כַּח הַגַּ"ל מִשֵּׁם עַקֵּר הַהִתְחַלָּה כְּנ"ל:

יא וְגַם מִי שֶׁהוּא עֵנִי גְדוֹל וְאֵין לוֹ מַעוֹת לְמֶנּוּ צְדָקָה אַף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיךְ גַּם הוּא לְמֶנּוּ אִיזֵה דְבַר מַעֲשֵׂה מִה דְּאֶפְשֵׁר לְעֵנִי הַגּוֹן וְכו', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁאֲפִלוּ עֵנִי יִמֵן צְדָקָה וְכו', כִּי מִנְחַת הָעֵנִי יִקְרָה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְהַעֲקֵר הוּא שְׁמָה שְׂפוֹכֵל מְרַחוֹת וְיִגְיעוֹת וְשִׁפְכוֹת דְּמִים וּבִיּוֹנוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאֲמֵת, זֶה עַקֵּר הַצְּדָקָה בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא

101

לחוד כל העשרה חומות של מים ולידע כל היוד מיני דפיקין ולנגן כל העשרה מיני נגינה שעל ידי זה הוא מרפא את הבת מלפא, שהוא בחינת כנסת ישראל, שכל אחר נפל ויורד פלאים כמו שידר, שכל זה הם בחינת העשרה מיני חצים הנ"ל שנמשכו על ידי עונות ישראל בחינת פי חציך נחתו כי בחינת כמפרה לחץ וכו'. וכל הרפואה שהוא על ידי התשובה הוא רק על ידי הדרך הנ"ל, שהוא בחינת בראשית - מאמר סתום שבו כלול הכל, כי כל העשרה מאמרות כלולים בבראשית מאמר סתום, (במקום שם בתורה נ"ל). כי כל הבחינות שמוכיר שם הם עשרה עשרה, שהם עשרה מיני חצים שצריכין להוציאם וכו' ועשרה חומות של מים שנעשין על ידי הצדקה של הבעל פה הנ"ל ועשרה מיני דפיקין ועשרה מיני נגינה. וכלם כלולים בבראשית מאמר סתום שמשם נמשכין כל העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, אבל שם בבחינת בראשית הכל סתום ונעלם מאד שמוגדל העלמתו והסתרתו יונקין משם דיקא כל מקומות החיצונים וכו' שמהם כל העשרה מיני חצים שנוקרו לבחינת הבת מלפא שהיא בחינת כנסת ישראל, כלליות נפשות ישראל, שעל ידי עונותיהם שנמשכין על ידי החיצונים בחינת מקומות הכמנפים הנ"ל, נמשכין כל החצים הנ"ל ועקר הרפואה על ידי זה שהיה לו פה כזה בידיו עד שהיה יכול להוציא כל החצים ועקר כחו להוציאם הוא על ידי

דלתתא הנ"ל, כי באמת הצדיק אינו צריך כלל להעולם בשביל עצמו, כי אדרבה ממונו כל ההשפעות וכל העשירות שעבולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל העולם נזון בשביל חנינא בני וחיננא בני די לו פקב חרובין וכו'. רק צריכין לתן לו צדקה בשבילנו בשביל תקוננו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק, "חסד ואמת מן יגצרהו וכו'". ועל כן כל מה שנותנין לו מקבלין ממונו אלפי אלפים ורבי רבבות יותר בעולם הזה ובעולם הבא, על כן גם כל מי שפורח בנופו לשמשו ולהתקרב אליו נקרא צדקה בחינת אתערותא דלתתא, כי הצדיק מתעלה ומתגדל מאד על ידי אתערותא דלתתא של ישראל הטוהרים בגופם וממונם להתקרב אליו ונחשב לנו לצדקה וכו', וכל זה בכלל מה שכתוב אצל התורה ואת הערכים הנ"ל שגם בשמקנאין קנאת ה' צבאות נחשב לצדקה וכו', ועל כן זה שזכה להתעורר עד שבא להתקרב אל הצדיקים וכשרים אמתיים, נמצא שיש לו בחינת אתערותא דלתתא וכו' כל תקף יש לו לשמוח מאד בזה ועל ידי זה חזק לשוב הרעת, שעל ידי זה ישוב אל ה' והעקר על ידי הפקשה והחפוש א"ה וכו' וכו' ל:

יב ויש לחבר ענין זה עם הפעשה של יום הששי. מענין זה שהיה בלא ידים שהיה לו פה גדול מאד בידיו להוציא כל העשרה מיני חצים ולכנס

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרמה

וג' זהו בראשית שמרמו על תשובה, כמו שכתוב בתקוני זהר, בראשית ירא בשת, שהוא בחינת תשובה שעקרה על ידי הבושה, כמו שמבאר (בסימן עב ל"טו תניא), גם בשת איתיות תשב בחינת תשב אנוש עד דכא ותאמר שוכו בני אדם, שהוא בחינה הנ"ל שאפלו אם האדם כמו שהוא אפלו אם נפל, חס ושלום, לבחינת מקומות המטנפים, שזהו בחינת דכדוכה של נפש, גם אז צריכין לחפש ולבקש עד שישוב להשם יתברך בבחינת "תשב אנוש עד דכא", שדרשו רבותינו ז"ל: עד דכדוכה של נפש. גם אז ותאמר שוכו וכו'. נמצא, שבראשית בחינת תשובה הוא בחינת הוצאת החצים הנ"ל, כי זה עקר תקון התשובה להוציא כל הפגמים שהם בחינת חצים שצורקו לבחינת נקטת ישראל, שהוא בחינת בת מלכה הנ"ל, ועל-כן הם עשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום כפור כנגד עשרה מיני חצים שצריכים להוציא על ידי התשובה:

יד גם בראשית הוא בחינת היוד חומות של מים וכו' הנ"ל, בחינת מה שאמרו (בנדרא סנה פרק לולב וערבה), בראשית ברא - שית, שהם השיתין שמחוללין ויורדין עד התהום, בבחינת תמוגי ורכוד כמו חלאים מעשה ידי אמן שדרשו רבותינו ז"ל על השיתין שמחוללין עד התהום, שהם מעשה ידי אמנותו של יוצר בראשית, כי השיתין שנבראו מישת ימי בראשית כדי להסוד לשם הנסכים הם

בראשית המאמר סתום הנ"ל בעצמו, כי משם יניקתם ומשם הכנעתם על ידי שמכנים בנפשות ישראל לבקש ולחפש אי"ה וכו' בנ"ל, שזהו בעצמו מה שכתוב שם בהמעשה הנ"ל שהתפאר שיש לו כח כזה בידיו עד שאפלו כשזרק חץ הוא יכול להחזירה וכו', ולכאורה קשה למה לו לזרק החץ ואחר כך להתנבר בכח כזה לחזר ולהוציאה, והלא טוב היה יותר שלא יזרקנה כלל. אך הוא סוד מאמר סתום הנ"ל שמשם יניקת החיצונים שמהם כל החצים פנ"ל. וזה הוא הכרח גדול לקיום העולם שמתקנם על ידי שיש בחירה דיקא וכו' (ובמובא במקום אחר), על-כן התפאר שזרק חץ ומחזירה, כי מהמאמר סתום הנ"ל משם כל החצים שהם כחות הסמרא אחרא והחיצונים וכו' ומשם דיקא כל הכנעתם, כי על ידי המאמר סתום הנ"ל דיקא חוזר ומוציא אותם וכו' ל. וזה שהיה בלא ידים היה יודע סוד זה, על-כן התפאר שידע סוד זריקת החצים והחזרתם, כי כל זה כלול בבחינת בראשית מאמר סתום הנ"ל שמשם יניקת החיצונים מוגדל העלמות, שזהו בחינת זריקת חצים פנ"ל ומשם חוזרים ומוציאים אותם, כי עקר התשובה על ידי הפקשה והחפוש אי"ה וכו', שעל ידי זה חוזרים ומוציאים החצים שהם בחינת הפגמים שפגמו בהשכינה על ידי העונות וכו'. וכן כל היוד חומות של מים ויוד מיני דפיקין ויוד מיני נגינה הבל כלול בבחינת בראשית שכלול מהבל:

1b 101

עקרים בשביל זה כדי שירדו עד התהום לעמקי עמקי המים והם נבראו באמנות נפלא של יוצר בראשית עד שיכולין לעבר בכל היוד חומות של מימי התחומות ולעלות ולברר משם כל הנפשות הנפולות שנפלו לעשר פתרון דמסאבותא לתוך מים הודונים וכו', שפ"ל זה הוא בחינת רפואת הפת מלכה שפרכה לתוך היוד חומות של מים שזורקו אליה כל היוד מיני חצים מעשר פתרון דמסאבותא, כי הנסכים מביאין בשעת הקרבנות וזה ידוע שפ"ל הקרבנות הם בשביל לברר הניצוצות והנפשות מעמקי עמקי הקלפות ואז מביאין נסכים ומנסכים אותם בבית המקדש לתוך השיתין שירדו עד התהום להעלות הנפשות הנפולות ביותר עד התהום ממש (ומבאר מזה בחשו משפט הלכות גמית חוב הלכה ה' ע"ז שם). ועל"כ מרמזין השיתין בתבת בראשית, כי עקר התקון של אלו הנפשות שירדו עד התהום הוא על-ידי בחינת בראשית מאמר סתום, על-ידי הפקשה והחפוש איה וכו' כנ"ל. ועל"כ אומרים שיר בשעת הנסכים, כי עקר רפואת הפת מלכה הוא על-ידי שיר ונגון, בחינת יוד מיני נגינה. (ומבאר בפעשה הנ"ל) שגלי הים שהם בחינת יוד חומות הנ"ל, הם געשים על-ידי הרוחות שמהם היוד מיני נגינה, (ע"ז שם הטב והכו שם מאר). כי כל הפעשה הנ"ל שנגעלם בה תורות גבוהות מאד בלה קשורה זה בזה שפ"ל מה שספר שם מעשרה עשרה הפל קשור ומחבר זה בזה (פאשר יבאר מזה לקמן):

נמצא, שבראשית מרמז על הי"ד חומות של מים. גם מבאר בדברי רבותינו ז"ל ומבאר בפרוש רש"י על פסוק בראשית שהמים קדמו לעולם ולא נזכר בריאתם בפרוש בתורה וכל הדברים שבועולם מן המים נבראו, כמבאר בדבריהם ז"ל. וכל זה הוא ענין הנ"ל, כי המים שקדמו לעולם נבראו על-ידי בחינת בראשית שהוא מאמר סתום ומחמת שזה המאמר סתום ונגעלם מאד, על-כ"פ המים שהם כלל הבריאה שנבראו על ידו הם סתומים ונגעלמים כספור מעשה בראשית ולא נזכר בריאתם בפרוש, כי בריאתם נעלם בבראשית שהוא מאמר סתום. ועל"כ כל הקדשות ולהפך כל הממאות הם במים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהמים עלולים לקבל טמאה ולהפך בקדושה כל הפהרות והקדשות הם על-ידי מים, על-ידי מביהה במים, והדעת מרמז במים כמו שכתוב: "כי תמלא הארץ דעה בפנים לים מכסים". וכן כל השקר והעגש הוא על-ידי מים, כמו שפרש רש"י באיוב על פסוק, כי כס ידיו עמים ותן אכל למקבירי. משל לנחתום וכו', כי המים הם בבחינת בראשית - מאמר סתום הנ"ל שמשם דיקא וניקת החיצונים בחינת מקומות הממנפים מגדל העלמותו וכו' כנ"ל, שמשם כל הדינים והענשים רחמנא לצלן, ומשם כל התקון והטהרה והקדושה כנ"ל, ועל"כ כל הממאים אינם עולים מממאתם כי אם על-ידי המים שאריכין להתעלם ולהסתתר במימי המקנה ועל-

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרמו

וכן מרמז בראשית מרמז על יוד מיני נגינה, כמו שכתוב בתקונים (סמן יד), בראשית שר - תאב:

ראשי פרקים מהלכות ראש השנה ויום כפור וכו' עלפי התורה "איה השה לעלה" לקוטי תנא (סמן יב):

א בראש השנה על ידי התשובה שהוא בחינת בקשת ופוש איה, על ידי זה עולין בתכלית העליה לבחינת איה בראשית - מאמר סתום ששם כלולים כל העשרה מאמרות וכו' פנ"ל,

אבל בשעולין לשם צריכין לחזור ולהמשיך משם קיום העולם שהוא על ידי התגלות המדות מהכמה עד מלכות שהם בחינת

עשרה מאמרות עד שיתגלה לעין כל פי מלא כל הארץ כבודו ומלכותו ככל משלה, כמו שמבקשין על זה בראש השנה הרבה. וזה בחינת הנסירה המובא בכתבים שעוסקין בעשרת ימי תשובה לנפר ולתקן כל מדה ומדה, וכדי לגלות מלכותו לעין כל ולא תהיה עוד המלכות בבחינת הסתרה והעלמה וכו'. ועקר התקון על ידי שזוכין להמשיך הדיני תורה משם מבחינת איה שהוא בחינת בראשית, שהוא התחלת התורה שמשם נמשכת כל התורה בלה שכלולה בעשרת הדברות שהם כלולים מתרי"ג מצוות, שהם בחינת תרי"ג עטין דאורייתא שבהם כלולים כל העצות דקדשה לכל אחד ואחד איך ומלט נפשו מיני שחת (ובמבאר בהתורה איה תנ"ל) שעל ידי הבקשה והחפוש

ידי זה כל טהרתם, כי כל זה מרמז על הבקשה והחפוש איה הנ"ל, כי בפה ששקלל יתקן, כי כל המאמרות נמשכין מהסתרא אחרא שהוא בחינת תהומות, בחינת טבעתי בין מצולה ואין מעמד פאתי במעמקי מים וכו', על פני תקונו על ידי המקנה מים שצריך להתעלם שם ולכפול את עצמו להשם יתברך. ואז נעלם בבחינת בראשית - מאמר סתום הנ"ל ועל ידי זה כל טהרתו, וזה בחינת צפו מים על ראשי אמרתי נגדתי קראתי שמך ה' מבור תחיתות וכו', הינו פנ"ל.

ועקר התקון לנגם לתוך היוד חומות של מים הנ"ל הוא על ידי צדקה.

וגם זה מרמז בראשית על פי מה שדרשו רבותינו ז"ל: "בראשית", בזכות הלה, ותרומה, ובפורים, שנקראים ראשית שהם מתנות בהנה, שהם בחינת צדקה וגם צדקה בעצמה צריכין לתן בבחינת ראשית לתן מממונו ותפציו הראשית והמבקר לעניים הגונים, פמובא בדברי רבותינו ז"ל:

וכן מרמז בראשית על היוד מיני דפיקון שידע על ידי שיהיה לו פח לתן בדיו כל החכמות להנמכין על דו וכו'. וזהו בראשית בחינת ראשית חכמה. וזהו בראשית - ראש בית, שכל הראשים של ישראל, שהם הראש והמחין של ישראל, בחינת חכמה וינה בית כלם על ידו, כי הוא מסמך אותם וכו' ז"ל:

איה, שזה עקר התשובה, על-ידי זה זוכין לתירושי תורה, (במקום שם בפור התורה ה"ל), וזה בחינת עשרת ימי תשובה שבהם עוסקין בתשובה עד שממשיכין בעשרת ימי תשובה עשרת הדברות שנתנו ביום כפור שהוא גמר עשרת ימי תשובה. ועל-כן מבקשים השיבנו אבינו לתורתך וכו', כי זה עקר התשובה שיעלה על-ידי התשובה לבחינת 'איה' עד שממשיך משם תורה וכו' כנ"ל. ועל-כן אז ביום כפור עקר סליחת וכפרת העוונות, כי אז נתהפכין העוונות לזכיות, בבחינת "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו וכו'", (כמו שבאר בהתורה "חוקם בתוך חוקם", סימן כב), כי על-ידי העוונות, שהם בחינת מקומות המטנפים, על-ידי זה התעורר לבקש ולחפש א"ה וכו', עד שיעלה לשם ויגעה על-ידי זה תירושי תורה וכו'. ואחר כך ממשיכין משם עצות הנמשכין מתר"ג עטין דאורייתא הכלולים בעשרת הדברות שקבלנו ביום כפור. וזה בחינת סבות שמשם כל העצות טובות, בבחינת ופרס עלינו סבת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך. וזה בחינת הארבעה מינים שהם בחינת כלליות התר"ג מצוות שבהם כלולים כל העצות טובות דקדושה וכמוכא שאתרוג גימטריא תר", והשלוש מינים של האגדה שהכל עולה תר"ג:

ב וכל זה אי אפשר לזכות בו אם בכה זה של הבעל כח ה"ל שהיה לו כח בדין להוציא את החצים, שזה בחינת

תשובה כנ"ל ולכנס לתוך כל היוד חומות של מים, שהם בחינת מימי הדעת שצריכין לידע החומות והבנינים נפלאים שיש שם וכו', (וכמו שכתוב מזה בהלכות חולעים הלכה ה, עין שם). ויודע כל הדפיקין של כל אחד ואחד ויכול לשמח את כל אחד ואחד. וכל אלו הבחינות תלויים זה בזה וקשורים זה בזה והוא נכנס לתוך עמק וירדתו ונפילתו של כל אחד ואחד שירד ונטבע בין מצולה ואין מעמד וכו' כמעמקי מים ושבילת שטפתהו. וגם שם יש לו בחירה עדין לצעק ולחפש איה וכו' והבעל כח ה"ל מוריד את עצמו לשם וקראו לו רמזים שהם בחינת ידים, (כמו שבאר במקום אחר). באפן שיימצא עצות בכל פעם למלט ונפשו, כי יודע הדפיק של כל אחד בכל עת, בבחינת קול דודי דופק, שלפעמים דופק בו ומכירו את השם והתקד ולפעמים לתקד חס ושלום, (כמו שכתוב בסימן קס לקוטי א), ועקר רפואתו על-ידי השמחה שמכניס בכל אחד בכל מקום שהוא בזה שלא עשני גוי והכדילנו מן התועים וכו', שכל זה עוסקים בסבות שהוא זמן שמחתנו. ועקר השמחה על-ידי המים בחינת שמחת בית השואבה, כמו שכתוב: "ושאבתם מים בששון מפעני הישועה", בחינת הושענות שאומרים על הערבי נחל. ואז נזכרין הארבעה מינים בידים לעורר כח הדים של הבעל כח ה"ל וכו'. עד שזוכין לשמחת תורה שאז עקר שלמות השמחה על שזוכין לגמר התורה ולחזור ולהתחילה מתדש בראשית.

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרמט

להורות שאנו עוסקים לחזר ולהמשיך עצות שהוא עקר המשכת חדושי תורה מבחינת בראשית שהוא מאמר סתום ששם כלולה כל התורה וכל העצות שבעולם, שעל-ידי כל בקשה ופוש א"ה וכו' עולים לשם וממשיכים משם עצות טובות עצות עמוקות להתחזק איד שהוא וכו':

כל הגשמים, על-פני מתחילין להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בשמיני עצרת בעת תקף השמחה וכו"ל. וזה, "פתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת כסוד אוצרך בעתו ולברך את כל מעשה ידיו". כי הגשם והמטר נמשך מהאוצר הטוב, שהוא בחינת חדרים נפלאים של המבצר של מים הנ"ל שיש בו יוד חומות של מים הנ"ל:

ג וזה בחינת מה שמתחילין לומר ברפת גשם בשמיני עצרת, שהוא משיב הרוח ומוריד הגשם, כי כל הגשמי ברכה נמשכין על-ידי העננים הנ"ל שכל בהם לתחזק המים ולהורידם בעתם בהדרגה ובמדה כראוי שלא ישטפו את העולם הם ושלום, רק ימשך מהם ברכה וישפע וכו', הכל הוא על-ידי בחינת היוד חומות של מים הנ"ל כנ"ל ואלו היוד חומות הנ"ל מתקיימים על-ידי הרוח שהוא בחינת שמחה. ועל-פני אנו אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם, כי גשמי ברכה הנמשכין בשרשן מיוד חומות הנ"ל הם באים על-ידי הרוח שהוא מעמיד ומקים יוד חומות של מים הנ"ל. ועל-פני מתחילין לתזכיר משיב הרוח וכו' בשמיני עצרת שאנו עקר תקף השמחה של החג בחינת ותיבת אד שמחה, כי בו שמחים ישראל ביותר ויותר, ואז מסמיך התורה ומתחילין, והשמחה גדולה אז מאד, שזה בחינת עשרה מיני נגינה שנמשכין על-ידי הבעל פה שיודע לעבד ולעשות משקל לכל העשרה מיני רוחות שהם מקיימן כל היוד מיני חומות של מים הנ"ל שמושם

ועל-פני כתיב במשה: וישב משה על הבאר. ואמרו רבותינו ו"ל שלמד מיעקב שגודמן לו וזונו על הבאר. כי כל הבארות מים נמשכין מהמבצר של מים הנ"ל ששם ברכה הבת מולך הנ"ל שהיא כלולה מפל הזווגים תקדושים. ועל-פני אבות העולם מצאו וזוגם על הבאר:

ועל-פני נשלך משה אל המים. ונקרא משה על שם פי מן המים משיתיהו, כי סוד זה לבנם לתוך כל היוד חומות של מים אין מי שיודע כי אם משיח שהוא בחינת משה, שהוא הגואל צדק הראשון והוא יתיה הגואל צדק האחרון, כי מ"ה ש'תיה הוא ש'תיה, כמו ש'אמרו רבותינו ו"ל. ועל-פני תקף בשגולד השלך לתוך המים להורות כי הוא יודע להתקיים במים כי יודע כל היוד חומות של מים ויודע לבנם בהם ולרפאות את הבת מולך שעל-ידי זה כל הגאלות:

ועל-פני כל אבות העולם עסקו בהפירת בארות, כי כל הבארות מים

נמשכין בשרשן מיד חומות של מים הנ"ל
ששם הבת מלך שהיא בחינת מלכות
דקדושה, בחינת אמונה, ועליהן מחמת
שהם עסקו לגלות האמונה הקדושה
בעולם, עליהן עסקו בחפירת בארות
הנמשכין משם:

ועל-כן בברכת גשם בשמיני עצרת נזכר
כל זה בפרט, היינו כל ענין
הבארות של האבות, כי עלידי כל זה
נמשכין גשמי ברכה וכו':

ד וזה בחינת סבות וד' מינים. וכל
הדבר, כי בחדש הקדוש הזה
מראש השנה עד שמיני עצרת עוסקין
בתקון מלכות - אמונה שהיא בחינת בת
מלך הנ"ל שברחה לתוך הייד חומות של
מים שצרכין להוציא מנה, כל הייד מיני
חצים וכו', שנה נעשה עלידי התשובה
שעושינו בעשרת ימי תשובה מראש השנה
עד יום כפור, ואחר כך נכנסין בספה
שהיא בחינת עניי כבוד:

"ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני
הארמה". אד יעלה מן הארץ, זה
בחינת אתערותא דלתתא, בחינת צדקה.
ומזה נעשין עניי ששופכין מימי השפע
והדעת שהם נמשכין בשרשן מבחינת
הייד חומות של מים, שעלידי זה יש כח
בהעניי לסבל המים שלא יצאו לשטף
חס ושלום, שלא יחריבו העולם שבו
מתפאר השם ויתברך מאד בכמה מקומות.
וכמו שכתוב: מי פלג לשטף תעלה.
שאפלו אם שתי טפות היו יוצאים כאחד

היו מחריבין העולם, כמו שאמרו רבותינו
ז"ל, וכל מתן תורה וכל התגלות אלקותו
להנביאים וכלל ישראל היה על ידי עניי
כמו שכתוב: בעמוד ענן ידבר אליהם.
וכמו שכתוב בכמה פסוקים. כי המים הם
בחינת דעת. ומהם התחלת הבריאה, כי
מתחלה היה העולם מים במים וכו':

ועל-כן לא נזכר בריאת המים, כי
נמשכין מהפאמור סתום -

גראשית ובהם היה כלול כל הבריאה,
כמו שכתוב: גראשית ברא וכו' ורוח
אלקים מרחפת על פני המים וכו'. ויאמר
אלקים ה' רקיע בתוך המים וכו'. יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד וכו',
שכל זה נמשך מהייד חומות של מים
הנ"ל, שהם ננגד העשרה מאמרות שעל
ידם נתהוה כל הבריאה בתוך המים
עלידי הצמצומים שהם בחינת חומות
הנ"ל, כי כלם בחכמה עשית, שהוא
בחינת מים, אך אי אפשר לקבל רבוי
החכמה כי אם עלידי הצמצומים בחינת
חומות הנ"ל. וכשפוזמין בהם עלידי
עוונות חס ושלום, נתהוה מהם החצים
הנ"ל, כי יש חצים דקדושה בבחינת
כחצים ביד גבור וכו', בחינת התפלה
שעקרה בעשרה, שהיא בחינת דריכת
הקשת שמוציא חצים שהם דבורי
התפלה, (כמו שבאר בסוף פ' בלקוטי תניא), וזה
בחינת התקיעות שסימנן קש"ת. וכשודר
המפול פנמו בעוונותיהם גרמו שנתקלקלו
החומות של מים הנ"ל ומשם היה המפול,
אבל חס ושלום שיתקלקלו לגמרי, כי אי

לקוטי הלכות

הלכות ראש השנה ו

ארה חיים תרנא

צריכין להרבות בצדקה בערב סכות, כי כל תקון החדש הזה עלידי צדקה, שהוא בחינת אתערותא דלתתא, שעלידי זה עקר התקון:

ה וזה בחינת הארבעה מינים שמצותן רק בידים, כמו שפתיב: ולקחתם לכם ביום הראשון וכו'. כדי להמשיך עלינו פת הדיים, כי עלידי הנענגעים מוציאם החיים וכו'.

כי הארבעה מינים כנגד ארבע בחינות הנ"ל. לולב כנגד הוצאות החיים, ערבי נחל כנגד המים הנ"ל, הדם בחינת חיות הנשמה, בחינת חכמה שעלידי זה יודעין הרפק איד להחיות הנפשות הפלולים בבת מלך הנ"ל, בחינת סמכוני באששות וכו'. אתרוג בחינת עקר השמחה המחיה הפת מלך שהוא בחינת אתרוג, בחינת פלך יפה רעיתי וכו'.

ועלידי זה זוכין לסים התורה ולכל הקד החוקה וכו' ולחור ולהתחיל בראשית - מאמר סתום הנ"ל שצריכין בכל פעם ובפרט בכל שנה לחור ולעלות לשם להמשיך משם תורה, שזה בחינת יום כפור גמור העשרת ימי תשובה שאז נתנו הלוחות אחרונות בצנעה שבזה עוסקים בכל השנה עלידי התשובה של עשרת ימי תשובה שממשיך כל אחד על עצמו קדשת המשכת התורה עשרת הדברות, מבחינת איה שעלה לשם עלידי הבקשה והתפוש איה וכו', שזה עקר

אפשר לקלקלם בשום אפן רק בערבם נתקלקלו כדי להפצם, אבל בחמלת ה' המשיך פת החומות המעכבים המים לתוך תבת נח שעלידי זה נתקנים העולם, כי סוד תבת נח נמשך מהחומות הנ"ל ואחר כך נשבע ה' שלא יביא עוד מפול בזכות הצדיקים. ואז הבטיח ונראתה הקשת בענן וכו'. הקשת דקדשה שמוציא חיים דקדשה והוא נראה בענן שעל ידו כל התגלות התורה וכו' ועל-כן מזכירין ענן תבת נח בראש השנה בתחלת ברפת זכרונות, כי כל הבחינות הקדושות קשורים זה בזה וכלולים זה בזה כדוע בכל דרכי חכמת האמת:

ועל-כן בסבות עוסקים בתקונים הנעשים עלידי התשובה של עשרת ימי תשובה, שעלידי זה הוציא החיים וכו'. ועל-כן פתג עוסקים בתקון המים שזה סוד נסוד המים פתג לתוך השיתין ואז עקר השמחה בחינת שמחת בית השואבה, ועל-כן פתג גזוין על המים, כי עקר התקון עלידי השמחה. ועל-כן אז הוא זמן שמחתנו, ואז נכנסין בספה, שהם בחינת ענני כבוד הנ"ל, ועל-כן הספה כרמזות על ספה של לוותן, כמו שפתיב: התמלא בסבות עורו. כי הלוותן פתוך המים וכו'.

ושם בספה מקבלין רוח חכמה הנמשך מענן שעל הכפרת שמשם למדו שעור ספה יו"ד טפחים (בנסכת ספה) ואז זוכין לשמחה, ועל-כן

צמצומי הדעת שעלידי זה נתגלה
אלקותו ומלכותו בכל הארץ:

התשובה שהתחיל בראש השנה ונגמר
ביום פפור:

'מי יעלה בהר ה', בחינת ראש השנה.
'ומי יקום במקום קדשו', בחינת יום
פפור שאז נכנס הפתח גדול למקום קדשו
שהוא קדש קדשים לפני ולפנים. 'נקי
כפים ובר לבב', בחינת סכות שאז נומלים
הארבעה מינים שעליהם נאמר, ארמין
בנקיון כפי ואסכבה מזבחד וכו', כמו
שדרשו רבותינו ז"ל. בראש השנה נעשה
אחר כך הושענא רבה הוא גמר החתימה
שהתחיל בראש השנה:

ובכל יום מעשרת ימי תשובה עסקו בזה
לנסר המלכות מדה אחת בכל יום
עלידי בזה התשובה של ראש השנה
שהוא העקר, והגמר ביום הפפורים,
שהוא בחינת פתר מלכות, עלה אתמר,
מגיד מראשית אחרית. ואז ממשכין תורה
משם, שעלידי זה חזרון ומגלן מבחינת
א"ה דיקא, כי מלא כל הארץ כבודו וכל
זה צריכין לבאר הרבה:

ז (תקין א) 'מאן דקמיל לההוא חויה וכו'
יהבין לה ברמא דמלכא
דאיהו צלותא, בחינת פת מלך של
המעשה הנ"ל, (תקין כא) דף נא ע"ב. ועוד
שופר וכו' בההוא זמנא וכו' סלקא צלותא
בנגינא בארבעה מינין דאזנן שיר פשוט
כפול משלש רבוע וכו', עין שם, "מה
אעידך מה ארמא לך מה אעשה לך
ואנחמך כי גדול פנים שברך מי ירפא לך"
(איה ב), ואיתא שבחינת 'מי ירפא לך',
הינו בחינת 'איה' שהוא בחינת 'מי',
בחינת סתום ונעלם, על ידי זה עקר
הרפואה כנ"ל.

"לאור חציד יהלכו וכו' זרמו מים עבות
קול נתנו שחקים אף חציד
יתהלכו. ישת חשך סתרו סכבותיו סבתו
חשבת מים עבי שחקים מננה נגדו עביו
עברו וכו'. וישלח חציו ויפצם וכו' ישלח
ממרום יקחני ימשני ממים רבים. אלזני
מתמון יבוא וכו' (הבין א) זרם פנים עבר
וכו'. לאור חציד יהלכו. מקול מחצצים בין
משאבים שם יתנו צדקת ה' וכו' עורי עורי
דברי שיר":

"ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם
אלי כל היום איה אלקוד", כי
כל יניקת הצוררים המחרפים הוא
מבחינת איה וכו' כנ"ל. ועל זה משיב כל
נפש מישראל החם על תפוגו ואינו מניח
להפיל את עצמו ואינו מיאש את עצמו

ו בראש השנה בכניסתו אומרים "לךוד
מוזמד לה' הארץ ומלואה תבל
וכו' כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות
וכוננה", שגארה באלו הוא נתינת טעם
והוכחה על מה שאמר "לה' הארץ
ומלואה", והוא על פי הנ"ל שעלידי היוד
חומות של מים שעליהם יסד הארץ,
עלידי זה נתגלה כי לה' הארץ ומלואה,
כי יוד חומות של מים הנ"ל הם בחינת

לקוטי הלכות

הלכות יום הכפורים א

ארה חיים תרנו

בשום אפן. "מה תשתוחחי גפשי ומה תהמו עלי הוחילי לאלקים כי עוד אודנו וכו'". 'אודנו' דיקא, הנו בחינת איה הנ"ל, שעל זה אומר עוד אודנו, שדיקא בחינת איה הנ"ל, אליו אני אוחיל, שעוד אודנו ואעלה ואכלל בו בקדשה ומשם דיקא ימשך עלי כל השועות בחינת ישעת פני ואלקי:

בשמים, כי כל הדבורים מקבלים מן הדיים בבחינת פאשר דבר ה' ביד וכו', (כמו שמבאר בסיון ט לקוטי חלק א) ועקר התשובה שהוא על-ידי הבקשה והחפוש הוא על-ידי בחינת ידים שצריכין לבקש ולחפש אותו ותברך בכל לב עד שיפרש בפיו אליו ותברך בבחינת שפחתי אלקי פני וכתוב, ופרש ידיו בקרב. שהוא בחינת נשא לבבנו אל פנים וכו' הנ"ל, שהוא בעצמו ענין הטעם הפשוט מה שצמין בידים על הלב בשעת הודוי כדי להוכיח ולעורר את הלב שיאמר עתה הודוי בלב שלם שהוא בחינת בקשה והחפוש, שהוא בחינת השתפחות ופרישות הדיים כנ"ל. וכל זה הוא בחינת הוצאות התאים על-ידי הדיים וכו':

ח 'עשה לך רב וקנה לך חבר, והסתלק מן הספק' (אבות א, ו טו). וזה על-ידי מצות צדקה בשלמות פראוי לשם שמים לבר לא מחמת הטבע ולא מחמת כבוד המדמה. וזה (שם): 'ואל תרבה לעשר אמדות, למן מעשר בחינת צדקה מאמך דעתך רק כפי אשר צוהה עלך התורה, ועל-ידי זה תזכה לכל הנ"ל, כי עקר הכנעת הסטרא אחרא וכו' הוא על-ידי צדקה כתקונו:

הלכות יום הכפורים

הלכה א

ט עשרה ודוים של יום כפור להוציא כל היד מיני חצים, כי על-ידי הודוי על החטאים, שהם בחינת חצים להשכינה, על-ידי זה מוציאין פגם החטאים ממקום שהגיע הפגם לשם, שהוא בחינת הוצאות החצים הנ"ל. ועל-ידי כזו עצמן בידים על הלב והתורה בשעת אמירת הודוי, כי עקר הוצאות החצים, שהם הפגמים של החטאים, הוא על-ידי הדיים, (כמו שמבאר שם בהמשך הנ"ל). כי כל התפלות והתנות ובקשות, בפרט הודוי של יום כפור צריכין לומר בלב שלם בבחינת נשא לבבנו אל פנים אל אל

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל בפאמר "האי מאן דבעי למנסב" (בסיון כט, עין שם), שאי אפשר להלבין החטאים והאדמומות של החטאים של כל השם"ה גידון אלא על-ידי תקון פלילית הגידון, דהינו תקון הברית ועל ידו נתעלן המחין בבחינת כנשר יעיר קנו, נשרא דא רחא, דהינו בחינת תקון הברית ועל-ידי זה נמשך לבנונית מן המח להלבין האדמומות בבחינת לשון של צמר המלבין עונות. וזה בחינת בגדים לבנים, עין שם:

א וְזוּה בְּחֵינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁנֹקֵבֵע לְמַחֲלֵהָ וְלִסְלִיחָהּ עַל־יְדֵי תַקוּן הַקְּרִית שֶׁנַּעֲשֶׂה בּוֹ, כִּי בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אֲבָרְהָם וְכוּ'. וְהוּא הָיָה רֵאשׁוֹן לְתַקוּן הַקְּרִית, כִּי לְאַבְרָהָם נִתְּנָה בְּרֵאשׁוֹנָה בְּרִית מִלְּהָ וּמַחֲמַת שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּיוֹם זֶה, (בַּמְּבֹאֵר בַּפָּסָרִים). עַל־כֵּן נִקְבַּע יוֹם הַזֶּה לְדוֹרוֹת לְיוֹם כַּפּוּר וְסִלְיָחָה, כִּי עַל־יְדֵי תַקוּן הַקְּרִית נִהְלָבְנוּ הָעוֹנוֹת בְּנִל. וְזוּה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם מִכַּפֵּר, בְּחֵינַת בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אֲבָרְהָם וְכוּ' בְּנִל. וְזוּה הוּא בְּחֵינַת בְּגָדִים לְבָנִים שְׁלוֹבֵשִׁין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכֵן כָּל עֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי לְבָן, כִּי עַל־יְדֵי תַקוּן הַקְּרִית נַעֲשִׂין בְּחֵינַת בְּגָדִים לְבָנִים. וְכֵן אַחַר כֵּךְ בִּימֵי מִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, נִתְּרָצָה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא בְּיוֹם הַזֶּה לְמִשֶּׁה בְּשִׂמְחָה וְאָמַר לוֹ סִלְחָתִי וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחֵינַת סִלְיָחוֹת פָּנִים הַקְּרִית, כִּי חָטָא הֶעֱבִיל הָיָה פָּנִים הַקְּרִית, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, לֹא עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל עֲבוֹדָה זָרָה אֲלֵא בְּיָדֵי לְחֵתִיר לָהֶם עֲרִיזוֹת בַּפְּרֻקְסִיאַ, וּמַחֲמַת שֶׁנִּסְלַח וְנִתְּנָן אִזּוֹ פָּנִים הַקְּרִית, עַל־כֵּן נִקְבַּע לְמַחֲלֵה לְדוֹרוֹת בְּנִל.

וְזוּה פְּרוּשׁ סִלְחָתִי בְּדַבְּרָד. 'בְּדַבְּרָד' דִּיקָא, כִּפִּי תַקוּן הַדַּבּוּר בֵּן הַסְּלִיחָה, כִּי תַקוּן הַדַּבּוּר הוּא גַם בֵּן בְּחֵינַת תַקוּן הַקְּרִית, בְּכַחֲמַת בְּנִשְׂר יַעִיר קִנּוּ הַנִּל, (בְּמֵי שְׁכָחוּת פְּרוּשׁ הַפֶּאֶרֶר תַּנִּל). וְכֵן שְׂמַעְתִּי סִגְנוֹן פְּרוּשׁ זֶה בְּעִנְיָן אַחַר עַל - פְּסוּק סִלְחָתִי בְּדַבְּרָד הַנִּל כִּפִּי הַדַּבּוּר בֵּן הַסְּלִיחָה בְּנִל מִפִּי רַבְּנוּ וְ"ל. וְעַל־כֵּן כָּל עֲבוֹדוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּכַהֵן גְּדוֹל, כִּי הַכַּהֲנִים הֵם

בְּכַחֲמַת שְׂמִירַת הַקְּרִית, כְּמוֹ שְׁכָחוּב: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֵיךָ לְעֵלֶב וְתוֹרַתְךָ כו' כִּי שְׁמָרוּ כו' וּבְרִיתְךָ יִנְצְרוּ. וְעַל־כֵּן מְזַהְרִים עַל קְדַשַׁת הַקְּרִית בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁכָחוּב: קְדוּשִׁים יִהְיוּ. כָּל מְקוֹם שְׁאֵתָה מוּצֵא גְּדָר עֲרֻה וְכוּ', (בְּמֵי שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל וְקָרָא רַבָּה קָד), כִּי הֵם מְזַהְרִים בְּאַסְּרוּי אִישׁוֹת יוֹתֵר מִיִּשְׂרָאֵל וְהַכַּהֵן הַגְּדוֹל מֵאֲחֵיו הוּא מְזַהֵר בְּאַסְּרוּי יִתְרִים בְּתוֹסְפוֹת קְדֻשָׁה, כְּמוֹ שְׁכָחוּב: כִּי קְדוּשׁ הוּא לְאַלְהֵיו, וְהוּא הַקְּדוּשׁ בְּקְדַשַׁת הַקְּרִית וּמְזַהֵר בְּאַסְּרוּי אִישׁוֹת יוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל הַכַּהֲנִים. וְעַל־כֵּן עֲבוֹדוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּדִי לְכַפֵּר עוֹנוֹת אֵינָה כְּשֶׁרָה אֲלֵא בּוֹ, כִּי הוּא יָכוֹל לְהַרִים הַדַּעַת עַל־יְדֵי קְדַשַׁת הַקְּרִית לְהַמְשִׁיךְ לְבַנְיָנַת לְהַלְבִּין עוֹנוֹת בְּנִל.

וְזוּה בְּחֵינַת מַה שְׁכָחוּב בַּכַּהֵן גְּדוֹל, אֲשֶׁר יֵצֵק עַל רֵאשׁוֹ שְׂמָן הַמִּשְׁחָה. שֶׁהוּא בְּחֵינַת דַּעַת עֲלִיּוֹן שְׂזוּכָה לְזוּה עַל־יְדֵי קְדַשַׁת הַקְּרִית בְּנִל. וְכֵן סְמוּךְ מִקְרָא זֶה עַל עִנְיָן קְדַשַׁת הַקְּרִית, כְּמוֹ שְׁכָחוּב שֵׁם: וְהַכַּהֵן הַגְּדוֹל אֲשֶׁר יֵצֵק כו' אֲלִמְנָה וּגְרֵאשָׁה לֹא יִקַּח, כְּמוֹ שְׁכָחוּב: כִּי קְדוּשׁ הוּא כו'. כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוּה בְּנִל. וְעַל־כֵּן הָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּיוֹתֵר מִמִּמְאָת קָרִי, מַחֲמַת שְׁכָל עֲבוֹדַת יוֹם כַּפּוּר וְסִלְיָחוֹתוֹ תְּלוּי בְּזוּה, וְעַל־כֵּן הָיוּ נְעוּרִים כָּל הַלְּלָה, כִּי הוּא תַקוּן הַקְּרִית עַל־יְדֵי שְׂמַכְנִיעוֹן הַשְּׁנָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת תְּרַגּוּם, (בְּמֵי שְׁכָחוּב לְמַעֲלָה). וְעַל־כֵּן הָיָה מְכַרַח שְׂזִיזָה נְשׁוּי, כִּי מִי שְׂאִינוּ נְשׁוּי הוּא בְּחֵינַת פָּנִים הַקְּרִית. וְזוּה שְׁזוּכָר אֲצֵל עֲבוֹדוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים מִיתַת

דף רמח

לקוטי הלכות

הלכות יום הכפורים א

ארה חיים תרנה

תקון הברית, (כמו שכתב רבנו זקנונו לזכרה בסיון א), ועל-כן אסור וזוג ביום כפור, כי אז אנו צריכין לפרש עצמנו כדי לזכות לקבלת התורה כמו משה רבנו שהצטרף לפרש עצמו מכל וכל מחמת שהיה כלל קבלת התורה, כמו שכתב רבנו במאמר "בקרוב עלי מרעים" (בסיון לו), ועל-ידי זה זוכין לכפרה על-ידי קדשת הברית כנ"ל:

ד וזה בחינת התענית שמתענין ביום הכפורים כדי להכניע רוח הבהמיות שהוא בחינת פגם הברית כנ"ל, כי על-ידי התענית מכניעין רוח הבהמיות, כמו שכתב רבנו במאמר "דרשו ה'" (בסיון לו) ואז זוכין לבחינת אדם, כמו שכתוב: וקח את האדם. מאן נמיל לה מאיפיע יסודין דילה דאפריש לה מתאוה דילהון. ועל-כן אנו פורשין עצמנו ביום הכפורים מפל התאוות כדי להכניע רוח הבהמיות שהוא פגם הברית, שהוא כלליית כל התאוות כדי לזכות לבחינת אדם, שהוא חבר דעת, כי שם אדם לא נקרא אלא חבר דעת, פמוכא. כי זה מותר האדם מן הבהמה ועל-ידי הדעת בחינת תקון הברית שזוכין על-ידי התענית, על-ידי זה נמחלין העוונות כנ"ל. וזה בחינת מי יודע רוח בני האדם העלה הוא למעלה ורוח הבהמה הידרת הוא למטה, הינו על-ידי שמכניעין ומורדין רוח הבהמיות למטה, דהינו פגם הברית כנ"ל שזה געשה על-ידי התענית כנ"ל, על-ידי זה רוח בני האדם, הינו בחינת תקון הברית שהוא

בני אהרן ואנו קורין זאת ביום הכפורים כי חטאם היה דלא אינסבו. ועל-כן לא היו ראויים לכנס למקום שנגנסו ועל-כן נסתלקו, כי אי אפשר לכנס לכני ולפנים להמשיך דעת עליון כי אם על-ידי תקון הברית בשלמות. וזה שמוכא שנגנסו שחיינו ינו, זה בחינת נכנס ינו יצא סוד (המקור שם בדברי רבנו ז"ל במאמר תנ"ל) והכל בחינה אחת וזה תלוי בזה, עין שם:

ב וזה שהוחר אהרן אחרי מות בניו לכל יבא בכל עת אל הקדש, שלא יכנס לפנים כי אם על-ידי עבודות יום הכפורים שאז הוא תקון הברית וכל העבודות של התקדשות כלם בשביל זה, דהינו להכניע רוח הבהמיות שהוא פגם הברית, (כמו שכתוב בפר הקדש, אל תהיו כמים החדר אז הכין וכו', עין שם). וגם שיהיה נשוי, כמו שכתוב שם, "וכפר בעדו וכעד ביתו", אז הוא ראוי לכנס אל הקדש פנימה לזכות לדעת גדול להמשיך משם לבנונית מחילה וסליחה כנ"ל. וזה שכתוב "בזאת יבא אהרן" כנ"ל, הינו בחינת תקון הברית, שהוא בחינת זאת בריתי אשר תשמרו, וכמוכא. ועל-כן אנו קורין ביום הכפורים כל פרשת עריות, כי אז הוא בחינת תקון הברית:

ג ועל-כן ביום הכפורים הוריד משה התורה לישראל, כי עקר קבלת התורה על-ידי תקון הברית, (כמו שכתב רבנו שם). ועל-כן קורין ביום הכפורים ששה עולים לתורה, כי אז הוא בחינת

הַחַיִּינָה רִיחַ בְּנֵי הָאָדָם, בַּחֲנִינָה וְלֹא קָמָה עוֹד רִיחַ בְּאִישׁ וְכוּ'. 'הַעֲלָה הוּא לְמַעַלְה', לְהַעֲלוֹת הַדַּעַת בַּבְּחִינָה כַּפָּזָר וְעִיר קָנו כַּנְּל. וְזֶהוּ, מִי יוֹדֵעַ, כִּי עַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְדַעַת כַּנְּל, כִּי תִקּוּן הַבְּרִית עוֹלָה לְמַעַלְה וּמְרִים אֶת הַדַּעַת כַּנְּל. וְזֶה בַּחֲנִינָה חֲמִשָּׁה עֲנֻיִים שְׂאֵמֻרִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּדִי לְזַכּוֹת לָהּ הַדַּעַת עַל־יְדֵי הַכְּנַעַת כָּל הַתְּאוּת כַּנְּל. וְזֶהוּ בַּחֲנִינָה אֶסְפּוֹר גְּעִילַת הַסְּגוּלָּה, בַּחֲנִינָה שֶׁל גְּעִלְיָה מַעַל רִגְלֶיהָ, דְּהֵינּוּ לְהַפְשִׁיט עֲצָמוֹ מִתְּאוּת הַגּוֹפְנִיּוֹת, דְּהֵינּוּ תְּאוּת הַבְּלִיּוֹת כַּנְּל, כִּמּוֹ דְּאִיתָא שֶׁל גְּעִלְיָה - דָּא גּוֹפָא. גַּם אִיתָא שֶׁם, 'שֶׁל גְּעִלְיָה' - דָּא אִתָּתָא. כִּי זֶה כָּלל כָּל הַתְּאוּת הַגּוֹפְנִיּוֹת כַּנְּל. וְזֶה בַּחֲנִינָה חֲמִשָּׁה תְּפִלוֹת שְׂמִתְפַּלְלִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים מַה שְּׂאֵלָה נִמְצָא בֶּן בְּשׁוּם יוֹם שִׂיתְפַּלְלוּ בּוֹ חֲמִשָּׁה תְּפִלוֹת, כִּי עֶסְקַר תִּקּוּן הַתְּפִלָּה תְּלוּי בַּקְּרִיִּשׁ הַבְּרִית (כִּמּוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בַּפְּנִיָּה מִקוּמְתָא). וְעַל־כֵּן מַחֲמַת שְׂאֵז בְּיוֹם כַּפּוּר זֹכִין לְזֶה, עַל־כֵּן אִזְּ וְשׁ עֲלֶיהָ גְּדוּלָּה לְתַפְלָה שְׂמִתְפַּלְלִין כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ וּמִתְפַּלְלִין חֲמִשָּׁה תְּפִלוֹת כַּנְּגֵד ה' הַדַּעַת שְׂזֶה הוּא תְּכִלִּית שְׂלֻמוֹת הַתְּפִלָּה, שְׂהוּא בַּחֲנִינָה מְלָכוּת כִּשְׂעוּלָה לְבַחֲנִינָה ה' כַּמּוּבָא. וְזֶה שְׂמַרְבִּין בִּשְׂבָחִים גּוֹרָאִים לְהַשֵּׁם וּתְבַרְךָ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּדִי לְתַקּוּן הַדְּבִיר עַל־יְדֵי שְׂבַח צְדִיקוֹ שֶׁל עוֹלָם (כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמֵּאֵמֶר תְּנִיל) כְּדִי לְזַכּוֹת עַל־יְדֵי זֶה לְדְבִיר הַמִּתְקַבֵּל שְׂתַתְּקַבֵּל תְּפִלוֹתֵינוּ בְּיוֹם כַּפּוּר כְּדִי לְזַכּוֹת לְכַנְדִּים לְבָנִים בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, (כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם,

וְהִנֵּה נִמְצָא שְׂשֵׁנֵי פְּסוּקִים אֵלּוּ הֵם כְּלִי מִלְחַמְתָּנוּ לְהַכְּנִיעַ תְּאוּת הַנְּל. וְעַל־כֵּן אָנוּ אוֹמְרִים בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד בְּלַחַשׁ כָּכֵל הַשְּׁנָה כְּדִי שְׂאֵלָה לְהַתְּגַרְתָּ בַּחֲחִיצוּנִים שְׂשֵׁנֵי לָהֶם אַחֲזִיָּה אִזְּ. וְעַל־כֵּן אָנוּ מְסַתְּרִין הַדְּבִיר וְאוֹמְרִים בְּלַחַשׁ בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד, כִּי עֶסְקַר אַחֲזִיתֶם בַּבְּחִינָה הַמְּלָכוּת, אֲכָל בַּבְּחִינָה אַחֲדוּתוֹ וְתַבְרָךְ

111111

111111

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים א

אַרְחֵי חַיִּים תְּרוּנו

אין להם אֲחִיזָה כָּלֵל וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל רֹם, כִּי בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, הוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם שְׁעַל יְדֵה מְכַנְּעִין תַּאֲוָה הַכְּלִיּוֹת, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ וְכוּמְבָא לְעִיל פְּנֵה פְּנֵמִים). כִּי מַלְכוּת פֶּה וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה קְרִינָן לֵה, וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה הוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם, (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעִיל בְּהַלְכוֹת חַל הַמוֹעֵד). וְעַל־כֵּן נִתְחַשְׁבֵּן הַתְּלַמּוּד בְּלְשׁוֹן תְּרַגּוּם, כִּי הַתְּלַמּוּד הוּא עֵקֶר תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה וְעַל־כֵּן לֹא כָּתוּב מִשֶּׁה בַּתוֹרָה כְּדִי לְהַסְתִּיר הַדְּבָר מִקֹּה, רַק נִמְסַר לְיִשְׂרָאֵל כְּעַל פֶּה שְׂאִימְרוּ בַּקְרִיאַת שְׁמַע בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּבְחִינַת תוֹרָה שֶׁל עַל פֶּה כְּבִל וּמַחְמַת שְׁשִׁים עֶקֶר אֲחִיזוֹתָם, דְּהֵינּוּ בְּבְחִינַת מַלְכוּת, בְּבְחִינַת הַתְּרַגּוּם כְּבִל, עַל־כֵּן אֲנוּ מְסַתְּרִין וְאוֹמְרִים בְּלַחֵשׁ הַפְּסוּק בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד כְּדִי שְׂלֹא יִתְגַּדֵּוּ בְּנוּ, כִּי שֵׁם עֵקֶר הַמְּלַחְמָה בְּבְחִינַת הַתְּרַגּוּם (פְּמוּבָא לְעִיל). כִּי הַתְּרַגּוּם הוּא בְּחִינַת נְגִי, בְּחִינַת עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע (כְּבִיל, עֵין שֵׁם). וְכַנְּגֵד זֶה מְצִינּוּ גַם כֵּן בְּשִׁנּוּי עֶשְׂרֵי שְׁבַעֲל יו"ה שְׁנַתְחַלְקוּ גַם כֵּן לְשִׁנּוּי חֲלָקִים כְּנַגְדֵּי שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַנִּזְכָּרִים שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם. שֶׁהַפְּסוּק הַרְאִשׁוֹן שְׁמַע בְּלוֹ קֹדֶשׁ. וְאִין שֵׁם שׁוֹם אֲחִיזָה כָּלֵל, אֲבָל בְּפְסוּק הַשֵּׁנִי שֵׁם הַמְּלַחְמָה וְשֵׁם אֲחִיזוֹתָם כְּבִיל וְכְמוֹ כֵּן נִחְלָקוּ הַשְּׁבַעֲלִים בְּשַׁעַת בְּרֻכּוֹת וְקַלְלוֹת שְׂשִׁיחָה עַל לְבָרָךְ וְשְׂשִׁיחָה עַל לְקַלָּל, כִּי הַמְּבַרְכִים כְּנַגְדֵּי שְׂשִׁיחָה תּוֹבוֹת שְׁבַעֲלִים

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּלוֹ בְרוּךְ וְקֹדֶשׁ וְאִין שֵׁם אֲחִיזָה וְהוֹפְרַת קַלְלוֹהַ כָּלֵל, אֲבָל שְׂשִׁיחָה הַמְּקַלְלִים הֵם כְּנַגְדֵּי פְּסוּק בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שְׁשִׁים יו"ש בְּחִינַת תְּרַגּוּם, בְּחִינַת עֵין הַדַּעַת כְּבִיל שְׁשִׁים אֲחִיזוֹתָם כְּבִיל, עַל־כֵּן יו"ש שֵׁם הוֹפְרַת קַלְלוֹת שְׂצָרִיד לְקַלְלֵם וְלַהַכְנִיעֵם לְכַפֹּל הַרַע שְׁבַתְּרַגּוּם וְלַהַעֲלוֹת הַטּוֹב לְהַשְׁלִים לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִשְׁלֵם הַפְּטוּחָה שְׁלֵמָה שֶׁל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבַעֲל יו"ה, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַנִּזְכָּרִים כְּבִיל, כִּי בְּרֻכּוֹת וְקַלְלוֹת תְּלוּי בְּשְׁמִירַת הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: רֵאה נִתְּנִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וְכו'. לְפָנֶיךָ דִּיּוּקָא, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ שֵׁם פְּמַאמְרֵי "בְּקִרְבֵי" תְּהִיל עֵין שֵׁם). וְעַל־כֵּן בְּיוֹם כְּפּוּר שְׂאֵו הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית בְּשְׁלֵמוֹת כְּבִיל וְעַל־כֵּן אִין לָהֶם אֲחִיזָה, עַל־כֵּן אוֹמְרִים אִין בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּקוֹל רֹם, שְׂשִׁיחָה בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַבְּרִית כְּבִיל, כִּי אִין יְרֵאוּם מִקֹּה כְּבִיל וְגַם הַרְמַת הַקּוֹל מוֹדָה עַל תְּקוּן הַדַּעַת, תְּקוּן הַבְּרִית, (כְּמוֹ שֶׁמְבָא לְעִיל בְּהַלְכוֹת נְשִׂאֵת פְּסִים). כִּי בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי אִין הוּא גָּמַר נְחִינַת הַתוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, (פְּמוּבָא לְעִיל):

וְעַל־כֵּן נִתְחַמְדִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי תְּקוּן הַבְּרִית הוּא בְּחִינַת חוֹתֵם, בְּבְחִינַת וְצִאצְאִיו חֲתָם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַחֲתוּמָה בְּנִעְוִילָה, כִּי אִין נִשְׁלֵם תְּקוּן הַבְּרִית עַל־יְדֵי הַחֲמִשָּׁה עֲנִיּוּם

על פ' ע

קאן" ת"ל) והם מעבירין רע הגזירה, כי הם מלבנין העונות בכחנית דם געפר ונעשה חלב כנ"ל.

וזה שאומרים החר גדרים וכל גרי ביום הכפורים, כי זה תקון הרעת, כי הגדרים תלויים ברעת, בכחנית כי יפלא לגדר גדר וכו', ועל ידי תקון הגדרים דם געפר וכו' בכחנית כי יפלא דבר וכו' בין דם לדם וכו' (מפואר במאמר החוקים "קם רבי שמעון" שאומרים או, עין שם). ועל פני על ידי פגם הגדרים בנים מתים חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת לה ע"ב), כי פגם הגדרים הוא כחנית פגם הכרית, ועל פני ביום הכפורים שאז הוא תקון הכרית כנ"ל, על פני מתירין ומתקנין הגדרים אז גרי לתקן הרעת גרי להלבין הקמים בכחנית דם געפר ונעשה חלב.

ועל פני אומרים אחר געילה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בקול רם, כי אז הוא גמר שלמות תקון הכרית כחנית חותם כנ"ל ועל פני אומרים שלש פעמים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שהם ח"י תבין כנגד ח"י ברכאן דצלותא, כי אז הוא גמר שלמות תקון התפלה שהוא תקון הכרית, כחנית צדיק ח"י עלמין כנ"ל:

הלכה ב

על פי המאמר "תקעו בחדש שופר" לקוטי תנינא כסימן ה, עין שם

שהתענו כל היום כנ"ל, ואז הוא גמר שלמות התפלה החמישית והאחרונה של כל החמש תפלות שהתפללו כל היום כלו כנ"ל. שכל זה הוא שלמות תקון הכרית כנ"ל, על פני אז היא החתימה כנ"ל, כי חותם של יום הכפורים הוא כחנית חותם של תקון הכרית כפי המובן מדברי רבנו גרו יאיר, במאמר החוקמות (בסימן כב), עין שם. כי חותם של יום כפור הוא חותם הראשון הפנימי שהוא חותם הרגלון, כמו שמבאר שם. וחותם הרגלון הוא כחנית חותם אות ברית קדש כדונע, כי החותם נעשה על ידי תקון הכרית שעל ידו דם געפר ונעשה חלב ונתתקן הדם גדות, (כמו שמבאר בפרוש המאמר "תא" ת"ל) ועל ידי זה נעשה כחנית חותם שהוא הקד דם גדות, (מפואר בכתבים, ומפואר במאמר החוקמות ת"ל). ועל פני מפיסין זה את זה בערב יום כפור כדי לתקן חותם הפנימי הנ"ל שהוא תלוי בשלום העולם, (כמו שכתב במאמר החוקמות, עין שם). וזה שמרביין בצדקה בערב יום כפור, כי צדקה הוא גם כן תקון הפללי, (כמו שמבאר שם, עין שם). וזה כחנית תשובה ותפלה וצדקה שמעבירין וכו', שהם צום קול ממון שמקמיין פלם ביום כפור, כי פלם הם כחנית תקון הפללי, כי צום הוא כחנית תקון הכרית שהוא כלליית הגידין כנ"ל. והקול, הינו כחנית תקון כללי של הדבור שנעשה ביום כפור על ידי השבחים להשם ופרך שמרביין מאד ביום כפור כנ"ל. וממון, הינו צדקה, הוא תקון הפללי של מושא ומתן, (מפואר כל זה במאמר "תא

לקוטי הלכות

הלכות יום הכפורים ב

ארה חיים תרנט

שיתנו הארה אל האתרוג כי אם על-ידי שמקבלין הארה משרשי המחין, דהינו משרשי החסדים שבדעת, שהוה סוד הנענגעים, (ענין שם בבחינת הא"ל). נמצא, שעקר הארת האתרוג בחינת מלכות הוא על-ידי שנתרבין ומאירין בחינת המחין שבשששה קצוות על-ידי שגמשך עליהם הארת המחין שבראש כנ"ל. וזה בחינת הנ"ל, רק שם הוא גער ממש ונשאך מחו כגוים בעצמות, ולא עלה למעלה אל המח כנ"ל. וכאן בקדשה הארת האתרוג על-ידי שממשיכין בכונה הארת המחין שבראש לתוך בחינת הגוף ונתרבין ומאירין המחין שבגוף ומשם נמשך המחין אל האתרוג ורבו, כל זה מבאר בהשחות הנ"ל כפי מה ששמענו מפיו הקדוש ברוש, וענין שם עוד מבאר יותר ענין הנ"ל:

ב אף להבין הענין יותר איד על-ידי בחינת גער בכה בראש השנה וביום כפור נעשה בחינה זו שיהיו נמשכין המחין שבראש אל השששה קצוות ומשם יהיו נמשכין אל האתרוג, אף פאמת כל הענין מבאר היטב במאמר תקעו - ב' הנ"ל, כי זה הענין של האתרוג נאמר בסמוך מיד אחר מאמר תקעו הנ"ל, שנאמר בראש השנה, ותקף אחר יום הכפורים (ואו לא היה אחרונים מצויים באותו השנה), אז אמר רבנו ז"ל ענין הנ"ל של האתרוג שלפי הימים נזראים שיהיה לנו ראוי שיהיה לנו אתרוג נאה, כי אז כבו הרבה באותן הימים נזראים וכ':

כל המאמר. וענין מה שמובא בהשחות שלאחר הכפורי מעשיות. ואיתא שם שלפי הימים הנזראים ראוי שיהיה האתרוג נאה, הינו כפי הבקיה שמרבין לבבות בנימים נזראים כן זוכין לאתרוג נאה, כי אמרי אינשי שכל גער יש לו אשה נאה וכ', (ענין שם היטב). ובנימים נזראים ישראל הם בבחינת גער, (כמו שיתא במתקנים) והנה גער בכה, מיד, ותחמל עליו. על-כן על-ידי הבקיה של ימים נזראים כל מה שמרבין לבבות יותר נכנסין יותר בבחינה זו, בבחינת גער בכה, ועל-ידי זה זוכין לאתרוג נאה שהוא בחינת בלך יפה רעיתי ויום אין בך וכ', ענין שם. כי זה שאומרים העולם וכ', כי עקר השכל הוא מהמח. והמח שואב מוח שבפעצמות שהוא נשקה על-ידי לחות ושמוגנית הגוף וכ', ועל-כן מי שהוא גער ואין שכלו בשלמות ונשאך מחו כגוים בעצמות וכ' ועל-כן פת זוגו שנלקחה מן העצמות וכ', על-כן היא נאה, כי נמשך אליה רבוי המח שבפעצמותיו, כי משם נלקחה, כמו שכתוב: וקח אחת מצלעתיו וכ' כי עקר היפי היא מהמח, כמו שכתוב: חכמת אדם תאיר פניו וכ', ענין שם. ובקדשה זה בחינת שגמשכין שרשי הדעת אל האתרוג וענין בפגנות סוד אתרוג ולולב, ענין שם:

א ולבאר קצת, כי עקר הכונה הוא להמשיך אל האתרוג שהוא בחינת מלכות, המחין שבגוף, דהינו החסדים שבשששה קצוות. אך אי אפשר

העולם יש להם דעת והקמות, אך שהדעת שלהם הוא בלא לב והעקר להמשיך הדעת אל הלב בבחינת וידעת היום והשבות וכו' כנ"ל, הינו קשוקה לאיזה דעת ימשיך הדעת אל הלב ויסתכל היטב בעצמו אם מעשיו עולים יפה כפי חקמתו ואם לבו שלם עם ה' שיתבטלו כל תאוות והקדנת הגוף כל מה שלב האדם חומר פלם ויתבטלו נגדו יתברך. ולא יהיה לו שום תאוה והקדנה כלל רק להישם יתברך, כי קד יפה לו כפי הדעת שזכה עכשיו להכיר בגדלתו יתברך וישתדל עכשיו לעבד את ה' במצוות מעשיות ועבודות דקדשה באופן שיהיו מעשיו מרבין מחקמתו, כי לא המדרש הוא העקר אלא הפעולה, וכמבאר לעיל בפאמר הנ"ל שצריכין להשליך את כל החקמות ולעבד השם יתברך בפשיטות גמור. נמצא, שכל מה שזוכה לדעת יותר ולהכיר יותר בגדלתו יתברך הוא ממשיך בכל פעם הדעת אל הלב והגוף להשתדל לעשות מעשים טובים ועבודות דקדשה כפי הדעת שזכה עכשיו וכל מה שיש לו דעת יותר עובד ביותר ועושה מעשים טובים ביותר בשביל השם יתברך בפשיטות גמור בלי שום חקמות ואינו נמשך אחר חקמותו להיות נשאר עם החקמות לבד חס ושלום, בלי עבודת חס ושלום, רק עקר חקמתו הוא להשליך החקמות, דהינו כל מה שזוכה ליותר חקמות ומכיר ביותר אותו יתברך הוא משתדל בכל פעם יותר

ג כי מבאר בפאמר הנ"ל שצריכין להשליך כל מיני חקמות לא מבעיא חקמות של שמות של סתם בני אדם אלא אפלו חקמות גמורות אפלו מי שיש לו מוח גדול באמת בשמנוגע לאיזה עבודה הוא צריך להשליך כל החקמות ולעסוק בעבודתו יתברך בפשיטות, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה וכו', (עו שם היטב). וזה בחינת ראש השנה ויום כפור שאז ישראל הם בבחינת גער בכה. ועל-ידי זה זוכין לאתרוג גאה כנ"ל, כי כל אחד פשוטה לאיזה שכל אפלו לשכל והכמה דקדשה, ועקר השכל על-ידי שמעלה לחות ושמנונית הגוף אל המוח שבראש, שזה בחינת מה שנאמר שם קדם בפאמר הנ"ל. שצריכין להעלות מבחינת החתים בשרו לבחינת חותם דקדשה, בחינת תפלין מחיו, ענין שם. וכשמעלה לחות ושמנונית הגוף אל הדעת ונתרבה מוחו ודעתו, אזי צריך שלא לעמוד ולסמך על דעתו לבד, כי על-ידי הדעת והחקמות של אדם יכול לפל בטעותים גדולים חס ושלום, ויוכל על-ידי חקמתו להפנות לנמרי חס ושלום, מדרך כי ה', כי אסור לסמך על דעתו וחקמתו לבד, (כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים). רק עקר השלמות הוא כל מה שנתרבה ונתוסף דעתו ומכיר ביותר בגדלת ה' יתברך שיהיה להמשיך הדעת אל הלב בבחינת וידעת היום והשבות אל לבבך, שצריכין להמשיך הדעת אל הלב כמו ששמעתי מרבוני ז"ל שאמר, כי הלא גם אמות

לקוטי הלכות

הלכות יום הכפורים ב

ארה חיים תרסא

לעבד אותו ויתברך בפשיטות בעבודתו בלי חכמות, כי זה עקר עבודתו ויתברך ועל-פן הוא משליך בכל פעם את החכמות בשביל עבודתו ויתברך. נמצא, שממשך את כל חכמתו אל הלב והגוף, והינו אל עבודת ועשיות דקדושה, שזה העקר פנ"ל ומשם נמשך עקר יפי והדור האתרוג שהוא בחינת מלכות פדיוע, כי עקר התגלות מלכותו ויתברך הוא רק על-ידי מעשים טובים, על-ידי מצוות מעשיות, כי מלכות הוא בחינת עשיה פדיוע, פמוכא בזהר שמלכות מקננא בעשיה.

וזה עקר עבודתנו בראש השנה ויום הכפורים. שאז ישראל הם בבחינת גער בכה, והינו שמסלקין ומשליכין כל החכמות רק ממשיכין הדעת אל הלב ומסתכל כל אחד בעצמו אם לבו קשור לדעתו, והינו אם מתנהג בתאוות לבו וגופו כפי הדעת שלו, כי כל אחד ואחד יודע מהשם ויתברך בכלל שמלא כל הארץ כבודו. ויצדק להסתכל בעצמו אם הוא מתנהג כך עם גופו כפי דעתו. ואם מעשיו עולים יפה כפי דעתו וחכמתו על כל פנים. ואז בראש השנה ויום כפור שכל ישראל מתעוררים בתשובה ואז נתעורר לבניה על-ידי זה, כי כל אחד רואה בעצמו איך מעשיו אינם עולים יפה כפי חכמתו שיודע שהשם ויתברך מלא כל הארץ כבודו ואף-על-פי-כן נטה מרצונו ויתברך ומכל שכן מי שפגם חס ושלום, או הטא חס ושלום, וזה בחינת גער בכה,

דהינו שמסלקים כל החכמות ומסתכלים רק על המעשים אם עבודתו היתה בראוי בשנה זו כפי חכמתו ודעתו על כל פנים. ועל-ידי זה נתעורר לבו לבניה גדולה, כי רואה כמה רחוקים מעשיו אפלו מחכמתו ודעתו הקטנה, וזה שכתב רבנו ז"ל שעל-ידי בחינת גער בכה זוכה לאתרוג נאה פנ"ל, כי על-ידי גער בכה, שזה בחינת שממשיך הדעת אל הלב והגוף להשתדל שיהיו מעשיו מרבים מחכמתו פנ"ל, על-ידי זה עקר התגלות מלכותו ויתברך פנ"ל, שזהו בחינת הדור האתרוג, שהוא בחינת מלכות פנ"ל. וזה בחינת שממשיכין שרשי הדעת אל הששה קצוות, והינו אל הגוף ומשם נמשך הדור האתרוג, הינו פנ"ל שממשיכין עקר הדעת אל הגוף להשתדל לעשות מעשים טובים בלי חכמות פנ"ל ועל-ידי זה עקר התגלות מלכותו ויתברך שהוא בחינת הדור האתרוג פנ"ל:

ד וזה בחינת תקון המשפט שמבאר שם במאמר הנ"ל שהוא על-ידי שממשיכין כל החכמות, עין שם. שזה בחינת גער בכה וכו' פנ"ל, כי מקדם מבאר שם במאמר הנ"ל שתקון המשפט הוא על-ידי שגוהרין לגרש טפת עשו וישמעאל מן המוח שלא יבלבל את המוח ויקלקל את המשפט חס ושלום, וכו', עין שם. ובאמת כלו חד, כי בשמעלה את הלחות ושמונניית הגוף מבחינת החתים בשרו לבחינת חותם דקדושה שהוא המחין. אזי יכול להעלות גם בחינת טפת

עשו וישמעאל וטפת עשו וישמעאל הם
 בחינת זהמת הנחש, בחינת פגם עין
 הדעת טוב ורע שמשם נמשך התעורבות
 טפת עשו וישמעאל פדווע ועקר פגם
 טפת עשו וישמעאל, בחינת פגם עין
 הדעת היא בחינת רבוי החכמות מה
 שרוצין להטות אחר חכמתו ודעתו כמו
 אומין דעלמא שהם עשו וישמעאל
 שהולכים אחר חכמתן ודעתם המשבששת.
 והם חכמים בעניניהם, ומחמת זה סרו
 מאחרי השם ותברך, אבל אנהנו עם
 קדוש מזהרים להשליך את חכמתנו
 ולכבול דעתנו נגדו ותברך ונגד הצדיקים
 האמתיים שבכל דור ודור ועקר עבודתנו
 הוא שכל מה שזוכים להכמה יתרה
 לראות להשתדל לעבד את השם ותברך
 ביותר בעבודות יותר בתמימות ובפשיות.
 ועקר החכמה הוא להשליך החכמות,
 דהינו לכבול דעתו נגדו ותברך ונגד צדיקי
 אמת וכנ"ל. וזה בחינת תקון המשפט
 שעקר על ידי שמוסקין ומשליכין את
 החכמות ועל ידי זה בעצמן מבטלין
 ומגורשין טפת עשו וישמעאל שהם רוצים
 לסבב את המח' ברבוי חכמות במלות. עד
 שיוכל למעות על ידי חכמתו חס ושלום,
 להטות לגמרי מדרכי ה' כמו שמצינו
 רבים שנטו על ידי חכמתם מהשם ותברך
 ונפלו לשאול תחתיות על ידי שהעמידו
 על חכמתם, (מבאר בדברי רבנו מתי סתה פעמים).
 וזה בחינת טפת עשו וישמעאל, בחינת
 עין הדעת טוב ורע שמבבל את המח'

בחכמות של שקר ומעות עד שיוכל
 להטות לגמרי חס ושלום, מהשם ותברך,
 אבל בשגורין שבכל פעם שזוכים לאיזה
 חכמה ותפרה בו ותברך להשתדל לעשות
 עבודות ומעשים טובים ביותר ומשליכין
 כל החכמות ועושין עבודות בפשיטות
 גמור, כזה מכניעין טפת עשו וישמעאל.
 ואין להם פח לבלבל את האדם בחכמות
 של שטות להטותו מדרכי השם ותברך.
 מאחר שאינו סומך על חכמתו ככל,
 אדרבה, כל מה שנתחכם יותר הוא
 משליך החכמות יותר וסומך רק על
 אמונה לבד. ועושה מעשים טובים
 בפשיטות בתמימות פנוקר לעיל. ונמצא,
 שבחינת גער בכה, דהינו שמשליכין את
 החכמות ומסתפלין רק על מעשים טובים
 אם מעשיו פראוי ומחמת זה בוכה על
 שפגם במעשיו נגדו ותברך, זה בחינת
 תקון המשפט, בחינת הכנעת ובמול טפת
 עשו וישמעאל וכו' כנ"ל, כי מבאר שם
 שטפת עשו וישמעאל בהכרח להוציא
 לחוץ לכלי להעלותו אל המח' חס ושלום,
 כי מבבל את המח' כנ"ל, ועלין על ידי
 שמשליך את החכמות ומסתפל על
 מעשים טובים ועל ידי זה זוכה לכביה,
 בחינת גער בכה, על ידי זה מוציא טפת
 עשו וישמעאל על ידי הדמעות, פי
 הדמעות הם ממותרי המרה שהרה שהוא
 מחול אמו דערב רב שהם עשו וישמעאל
 פדווע (ומבאר זה בדברי רבנו ז"ל בסיון לו). ונמצא,
 שבבוכה הוא מגרש על ידי הדמעות

לקוטי הלכות

הלכות יום הכפורים ב

ארה חיים תרסג

בחנית טפת עשו וישמעאל, שזה עקר תקון המוח בחנית תקון המשפט (ועין היטב בפאטר הנ"ל מתחלתו לסופו ותכן היטב):

בכה, על-ידי זה ורחל היתה יפת תאר, בחנית הדור האחרון, שהוא בחנית רחל, בחנית מלכות פנ"ל ותכן:

ה וזה בחנית ועיני לאה רבות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה, עיני לאה רבות, זה בחנית נער בכה, שעל-ידי זה מנרשין מעצמו בחנית טפת עשו וישמעאל, כי עיני לאה היו רבות שהיתה בוכה שלא תפל בחלקו של עשו, כי לאה מסתרא דדינא קשיא ששם עקר אחיות בחנית עשו וישמעאל, וכל האבות והאמהות עקר עבודתם היה לברר הדעת דקדושה, מבחנית טפת עשו וישמעאל שנתערב על-ידי חטא אדם הראשון פדיוע. ועל-כן לאה שהיתה מרגשת שנאחו בה בחנית טפת עשו וכו', היתה ראה שלא תפל בחלקו, ועל-כן היתה בוכה תמיד על זה, כי על-ידי הבכיה מבררין ומוציאין לחוץ בחנית טפת עשו וישמעאל. וכמו כן כל אחד מישראל בשמרגיש בעצמו אחיות הסתרא אחרא שהוא בחנית טפת עשו וישמעאל שעדין לא נתברר אצלו הטוב מהרע הוא צריך לכבות הרבה שלא יפל בחלקו של עשו חס ושלום שהוא השקטן, הוא היצר הרע. ועל-ידי הבכיה והדמעות הוא מרגש בחנית טפת עשו וישמעאל פנ"ל. ועל-ידי זה זוכה להמשיך הדעת אל בחנית מלכות האחרון פנ"ל. וזה בחנית ועיני לאה רבות ורחל היתה יפת תאר וכו', שעל-ידי עיני לאה רבות, על-ידי הבכיה בחנית נער

ו וזה בחנית יום הכפורים שאריכין להתענות אז, כי עקר לחות ושמנונית הגוף שעולה אל המוח הוא כפי האכילה, כי משם עקר לחות ושמנונית הגוף פדיוע בחוש. ומחמת חטא אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע על-ידי זה נפגם האכילה ונתערב בכל המאכלים בחנית טפת עשו וישמעאל. ומחמת זה בשעולים הלחות והשמנונית מהמאכלים אל המוח יכול להתערב בהמוח בחנית טפת עשו וישמעאל חס ושלום פנ"ל. ועל-כן ביום כפור שאז צריכין לרגש לגמרי בחנית טפת עשו וישמעאל, כי אז גמר תקון המלכות פדיוע שעקר התקון על-ידי שמרגשין ומבטלין טפת עשו וישמעאל וממשיכין הדעת אל בחנית המלכות וכו' פנ"ל, על-כן אסור לאכל כלל ביום כפור כדי שלא לתן שום מקום ואחיות כלל לבחנית טפת עשו וישמעאל ביום הזה, כי אז אין להם שום שליטה כלל, כי בלא שתא אית להו רשו לאסטינו, בר מיום כפור, כי אז הוא סליחות עונות. ועקר סליחות עונות הוא בחינה זו שממרגשין טפת עשו וישמעאל שמשם כל העונות. ועל-כן חיוב לאכל בערב יום כפור, כי בודאי עקר המוח הוא על-ידי האכילה שמשם עולין לחות ושמנונית הגוף שמעלין אותם מבחנית

הַלְבוּת סֶפֶה

הַלְבָּה א

א אַחַר יוֹם הַפְּפוּרִים שָׂאוּ זְכוּ לְחוֹתֵם
 בְּרִית קִדְשׁ, בְּחִינַת תְּקוּן
 הַבְּרִית, תְּקוּן הַתְּפִלָּה בְּנ"ל, מִתְּכַף אַחַר כֵּךְ
 מִתְחִילִין לְעַסֵּק בַּסֶּפֶה, כִּי סֶפֶה תְּלוּי
 בְּתִקּוּן הַבְּרִית, כִּי הַסֶּפֶה הוּא בְּחִינַת עֲנִי
 כְּבוֹד וְאוֹתָן שֶׁהָיוּ פְּגוּמִים בְּבְרִית הָיָה
 הַעֲנֵן פּוֹלְטֵם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַיִּזְבַּח קֹדֶשׁ כָּל
 הַנְּחֻשְׁלִים אַחֲרָיִךְ, כְּמוֹכָא. וְהָיָה: וְאַתָּה עֲנֵף
 וַיִּעַן וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים. הַפֶּךְ תְּקוּן הַבְּרִית
 שֶׁהוּא בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ה', שֶׁהוּא
 מַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה בְּנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן
 הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ה' הִיא
 תְּהַלְלֵל, וְעַל־כֵּן סֶפֶה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנִי
 כְּבוֹד, אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְסֶפֶה כִּי אִם
 עַל־יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית בְּנ"ל. וְעַל־כֵּן סֶפֶה
 הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב:
 וַיַּעֲקֹב נִסַּע סִפְתָּהּ זָכוּ. כִּי יַעֲקֹב הוּא
 בְּחִינַת יְרֵאת ה' וְעַל־כֵּן עֶקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה עַל
 יְדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּעַקֵּב, מִה נִזְרָא הַמְּקוֹם
 הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹקִים. שָׁנָה
 בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת עֲלוֹת הַתְּפִלָּה לְבְּחִינַת
 בֵּית עַל־יְדֵי בְּחִינַת יְרֵאת ה' (כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנּוּ עַן
 ע"ש). וְכָל זֶה זָכָה עַל־יְדֵי שֶׁשָּׁמַר בְּרִיתוֹ
 בְּיוֹתֵר וְהִתְהַוָּה מִטְּוֵה שְׁלֵמָה וְעַל־כֵּן זָכָה
 לְבְּחִינַת סֶפֶה בְּנ"ל, כִּי סֶפֶה הוּא בְּחִינַת
 דַּעַת גְּדוֹל, בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, בְּחִינַת
 מְקוֹפִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְדַעַת הַזֶּה כִּי

הַחַתִּים בְּשָׂרוֹ לְבְּחִינַת חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה
 בְּנ"ל, שָׁנָה עֶקֶר יוֹם כְּפוּר שָׂאוּ הוּא גְּמוּר
 חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה. וְעַל־כֵּן בְּהַכְרַח לֹאכַל
 בְּעֶרֶב יוֹם כְּפוּר כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אַחַר כֵּךְ
 בְּיוֹם כְּפוּר לְבְּחִינַת חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה עַל־יְדֵי
 הָאֲכִילָה שֶׁל עֶרֶב יוֹם כְּפוּר, אֲבָל בְּיוֹם
 כְּפוּר בְּעֶצְמוֹ אִסוּר לֹאכַל, כִּי עַל כָּל פְּנִים
 בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה יֵשׁ אַחִיזָה לְבְּחִינַת טַפַּת
 עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל רַק שְׂאֵחַר כֵּךְ מְבַרְרִין
 אוֹתָם, אֲבָל עֲבִשׂוּ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים אִסוּר
 שִׁיחָה לָהֶם שׂוֹם אַחִיזָה בְּעֵלְמָא כִּלְל, כִּי
 עֶקֶר סְלִיחוֹת עׁוֹנוֹת בְּיוֹם הַכְּפוּרִים הוּא
 עַל־יְדֵי שֶׁמְגַרְשִׁין וּמְבַטְּלִין אוֹתָן לְגַמְרֵי
 בְּנ"ל. וְעַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לֹאכַל אִזּוֹ כִּלְל, רַק
 מֵהָאֲכִילָה שֶׁל עֶרֶב יוֹם כְּפוּר מְבַרְרִין
 וּבַעֲלֵין מִבְּחִינַת הַחַתִּים בְּשָׂרוֹ לְבְּחִינַת
 חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה, שָׁנָה עֶקֶר יוֹם כְּפוּר, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית שֶׁכָּל עֲבוֹדָתוֹ בְּכֵהֵן
 גְּדוֹל שֶׁהָיָה קְדוּשׁ כְּקִדְשַׁת הַבְּרִית יוֹתֵר
 מִכָּל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא אֵרַע קָרִי לְכֵהֵן גְּדוֹל
 בְּיוֹם כְּפוּר, כִּי הָיָה מַעֲלָה מִבְּחִינַת
 הַחַתִּים בְּשָׂרוֹ לְבְּחִינַת חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה.
 וּטַפַּת עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל מְגַרְשִׁין וּמְבַטְּלִין
 עַל־יְדֵי הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים
 בְּחִינַת נַעַר בִּכָּה עַל־יְדֵי שְׂבוּכִין בְּשַׁעַת
 הַדִּוּוּיִם כִּזָּה מְגַרְשִׁין וּמְבַטְּלִין כָּל הַחַטָּאִים
 שֶׁהֵם בְּחִינַת טַפַּת עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנ"ל.
 וְאוֹ שְׁלֵם בְּחִינַת חוֹתֵם דִּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא
 תְּקוּן הַמֶּחֱ בַשְּׁלֵמוֹת וְעַל־יְדֵי זֶה זּוֹכִין אַחַר
 כֵּךְ לְאַתְרוּג נָאָה זָכוּ בְּנ"ל וְהֵבֵן הַיֵּטֵב:

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

לקוטי הלכות

הלכות רקה א

ארח חיים תרסה

אם על־ידי שמירת הברית (כנ"ל בטה פגמים), וזה שכתב רבנו נרו יאיר במאמר המקיפים (בסימן סא) המתחיל, עתיקא טמיר וסתיים (פרק ג דסדרא רבנעוּתא), שאי אפשר לזכות לבחינת ספה, בחינת מקיפים כי אם על־ידי שיקדש שבעת הנרות שהם שבעה נקבי המוח, דהינו עיניו ואזניו ופיו וחסמו שקדשת כל אלו הדברים תלוי בקדשת הברית פדוע, ועל־פן ספה שאין בה שבעה טפחים על שבעה טפחים פסולה, כי צריכה להיות גדולה לפחות שבעה טפחים כנגד שבעת הנרות הנ"ל שצריך לקדשם שעל ידם נעשה הספה כנ"ל, כי דפנות מחצת הספה מורה על גבול הקדשה ולשם צריך להכניס כל כלי תשמישו ואכילתו ושתייתו ושנתו וכל שאר צרכיו כלם צריכים להיות בתוך הספה וקא, דהינו בתוך גבול הקדשה ולא יצאו מגבול הקדשה ולחוץ, דהינו בחינת חוץ לספה, והעקר שעל־כל־פנים תהיה הספה גדולה שבעה טפחים. כנגד שבעת הנרות הנ"ל, כדי שיהיו כלם לתוך הספה, ולא יצאו חס ושלום לחוץ, (ואלו שבעת הנרות שהם אור הפנים שתלויים בקדשת הברית, הם בחינת טפחים בבחינת וקפת לו על פניו שצריך לקדש הטפחים אלו על־ידי קדשת הברית, וזה בחינת ספה של שבעה טפחים הנ"ל, עין דבריו רבנו המתחיל סוד בנות המילה בסימן סג), כי העקר תלוי בראשי האיברים והחושים האלו וכל שארי האיברים נגזרים אחריהם וזה שאמרו רבותינו ו'ל שצריכה להיות גדולה שבעה טפחים כדי להכניס לשם ראשו

ורבו ושלחנו. כי אלו השבעה נקבי המוח הנ"ל הם ראשו ורבו של אדם וכל התאוות תלויים בהם. והעקר תלוי שיכניס אותם לתוך גבול הקדשה על־ידי קדשת הברית כנ"ל, אבל אין לה שעור למעלה, כי אדרבה, כל מה שמתרחבת יותר גודלי חשבו יותר כדי להרחיב גבול הקדשה ולהכניס לשם כל גופו בשלמות וכל צרכיו וכל כלי תשמישו וכל מיני תענוגיו כלם יהיו שם בתוך הספה בתוך מחצת הספה ולא יצאו לחוץ חס ושלום, כנ"ל, ואז בשבונה מחצות ודפנות פשעור הנ"ל, דהינו לפחות שבעה טפחים כנ"ל, אז הם ראויים לספה, דהינו לספק עליהם הספק, שזה עקר שם הספה, כמו שפרש רש"י, דהינו לזכות לבחינת חפיפת סכיבת רוח הקדש, בחינת מקיפים הנ"ל. כי אי אפשר לזכות לבחינת זו כי אם על־ידי קדשת השבעת הנרות שהם בחינת מחצות של שבעה טפחים כנ"ל:

ב וזה שאמרו רבותינו ו'ל (ספה ב), ספה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה. שהם בחינת שני יודין, שהם בחינת שני השכליות, דהינו שכל פנימו ושכל מקורו, כי השכל היא בחינת יוד, (פסוקא דברך רבנו), ולמעלה מאלו העשרים אמה, דהינו למעלה מהמקור לא שלטה בה עינא ואסור לכתוב לפנים ממחצתו להסתפל לשם ועל־פן אסור להגביה הספק יותר למעלה מעשרים, כי במפלא ממוך אל תדרש, כי אי אפשר להסתפל כי

סוכר שהוא יודע משהו בהשגתו יתברך אינו יודע כלל ועל-ידי בניסתו לפניו מוחצתו הורס דעתו לגמרי, כי יוצא חוץ מגבול הקדושה פנ"ל. ועל-כן סקה שהוא גבה למעלה מעשרים, פסולה, מחמת שהוא עושה דירתו דירת קבע פנ"ל. וזה בחינת פגם הכרית שעל-ידי זה נפגם הספק פנ"ל, בחינת פגם האמה של ששה מפרים שהספה וכל מחצות הקדושה נמדדו בה שהוא בחינת מגלה טפח ומכסה טפח, ענין כל זה בפאמר הנ"ל המתחיל, סוד פונת המילה. וכפי מה שהבנתי מפיו הקדוש שנה תלוי בזה כשסוכר שידע משהו בהשגתו יתברך שמו על-ידי זה הורס לעלות אל ה' וכן להפך, (ענין שם הסוכר). אבל עד עשרים אמה הספה בשרה, כי אף שהספה למעלה מיו"ד, דהינו למעלה משכלו עם כל זה שלמא בה עינא, כי אפשר להסתפל לשם מאחר שהוא בחינת המוקף הסמוך לשכלו, כי אדרבא זה עקר מצות סקה למען ידע שהוא יושב בסקה, כמו שכתוב: למען ידעו דירתכם וכו'. כמו שדרשו רבותינו ז"ל שצריך האדם לדעת שיושב בסקה, דהינו שיהיה עיניו ודעתו צופות ומביטות תמיד אל הסקה, שהוא בחינת המוקף, כדי לזכות לעשות מהמוקף פנימי ושיצא מספה לסקה ממוקף למוקף פנ"ל, ואפלו אם עושה הספה גדולה מאד דהינו שמקדש עצמו ביותר, וגם מגביה אותה עד הסקה, עם כל - זה מאחר שהוא עומד עדין

אם בהמוקף הסמוך אליו פנ"ל ומו שסוכנם לפניו מוחצתו הוא יוצא מגבול הקדושה. ועל-כן הספה פסולה לגמרי אם הוא גבה למעלה מעשרים. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה דירתו דירת עראי אלא דירת קבע ואנן סקה דירת עראי גענין, כי הספה שהוא בחינת המוקפים צריכה להיות דוקא דירת עראי, דהינו שלא ימעה חס ושלום, שברך וכה לשלמות הדעת מאחר שזכה לאיזה השנה, כי גבה מעל גבה שמר וכו' ולגדלתו אין חקר. ועל-כן אסור לקבע דירתו בסקה זו כי אם שתהיה דירת עראי לפי שעה ולהשתדל ולמרח בעבודת ה' לזכות להשנה אחרת ולצאת מספה לסקה, כי תכלית הדיעה שלא ידע, ומו שאוהו בחינת התכלית הזאת אזי סתו, דהינו השגתו, הוא בחינת דירת עראי תמיד, כי מיגע תמיד להשיג יותר פנ"ל. וזה תלוי שאינו הורס לעלות אל ה' לפניו מוחצתו מאחר ששפל בדעתו ואוהו בחינת התכלית שאינו יודע כלום. איך יבוא להסתפל עוד יותר למעלה ממנו רק מיגע להשיג הסמוך אליו וזה תלוי קיום דעתו, כי זה עקר התכלית פנ"ל וזכה להשיג תמיד השגות חדשות, אבל מי שרוצה להסתפל למעלה ממוחצתו וזה מחמת שסוכר שהוא יודע כבר השגתו יתברך עד שמתפאר לנגם לפניו ואזי בודאי דירתו דירת קבע, כי אינו מיגע לצאת מספה לסקה פנ"ל ואזי הוא קלקול הדעת לגמרי, כי מי שהוא

לקוטי הלכות

הלכות רקה א

ארה חיים תרסו

למטה והספק גבה ממנו למעלה מעשרים אמה הספה פסולה, כי אי אפשר להשיג יותר ממדרגתו, דהינו מעשרים אמה ממקום שהוא עומד שם באיזה מדרגה שהוא אם לא שיעשה לו אצטבא, דהינו שיעלה למדרגה גבה ויצא מדרגא לדרגא או יוכל להגביה הספה משם עד עשרים אמה, דהינו להשיג משם עד המקור הראוי לאותה מדרגה.

(ענין בשלחן ערוך הרי"ם הל"ה):

וזה בחינת אלה שזוכין להקרא אדם על-ידי קדשת הברית. ולית אדם בלא אלה, הינו על-ידי קדשת בחינת האמה בת ששה טפחים, על-ידי זה זוכין לשני יוד"ן הנ"ל שהם בחינת שכל הפנימי ושכל המקור (וזה בחינת ספה שהוא בחינת צדק שני שמות יאקדוקין). אבל יש שני בחינות בקדשת הברית, דהינו בחינת וזוג משבת לשבת ובחינת הקטנים שזווגן בחל, ואף-על-פי כן צריכין לקדש עצמן כראוי על-פי התורה, כמובא במאמר "אני ה' הוא שמו" (בסימן א) ובחינת קדשת ימי החל הוא בחינת חלק ששית מקדשת השבת, כי השבת כלול מכל ששת ימי החל פדוע, ועל-כן המדרגה הקטנה של קדשת הברית הוא בחינת טפח אחד כי היא המדה הקטנה שמדות הקדשה נמדדין בה. והוא בחינת חלק ששית מאמה בת ששה טפחים, שהוא בחינת קדשת הברית כראוי בבחינת קדשה משבת לשבת כנ"ל. ואוי בשקדשותו בחינת טפח אחד, דהינו מדרגה הקטנה או גם כשעולה אל הרעת ונכלל ביו"ד כנ"ל, אוי הוא גם כן רק בבחינת יו"ד טפחים והוא שעור הכשר ספה לפחות כנ"ל, אבל למטה מיוד טפחים שיצא מכלל הקדשה אפלו במדרגה הקטנה, אוי בודאי אינה ספה כלל, כי עקר הספה תלוי בקדשת הברית כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, למטה מיוד דירה סרוחה ואין אדם דר וכי'. דירה סרוחה ממש, הינו פגם הברית שהוא עקר הסרחון הפך שמירת הברית, שהוא

ג ועל כל פנים לא תהיה פחותה מעשרה טפחים, כי אי אפשר לזכות לבחינת ספה הנ"ל כי אם על-ידי שמוגביה מחצות קדשתו עד יו"ד, דהינו שזוכה למדרגה בקדשת הברית שיעלה הקדשה עד יוד, דהינו בחינת השכל שזוכין על-ידי קדשת הברית כנ"ל. ועל כל פנים יהיה גבה בחינת יוד טפחים, כי הטפח המדה הקטנה המזכר בתורה שמדות הקדושות נמדדין עמה, כי עקר שמירת הברית הוא בבחינת וא"ו, בחינת אמה בת ששה טפחים, (כמו שכתב רבנו שם). אוי בחינת השעשה הזאת שהוא בחינת אמה הנ"ל עולה ונכללת בעשר, דהינו הרעת כנ"ל, ואוי המחצה גבה עשר אמות בחינת עשר אמה ארך הקרש שהם מחצות הקדשה בשלמות הראוי וכשזוכה לבחינת יו"ד אמות הנ"ל אוי יש גם דעת המקור בבחינת יו"ד אמות. וזה בחינת עשרים אמה שיעור ספה שאסורה להיות גבה משם, כי אסור לעלות למעלה מזה כנ"ל.

דף רכה

בחנינת ריח, כמו שכתב רבנו במאמר "אמר אל הבהנים" (בסיון ב), וזה בחנינת אשה ריח ניחה, על-ידי בחנינת אשה וראת ה, מלכות הקדושה, שמירת הברית, מעלה ריח ניחוח לה' פנ"ל, וזה שדקדקו, ואין אדם דר בדירה סרוחה, כי בודאי מי שהוא אדם אינו דר שם, רק מי שהוא כבדמה נדמה, והינו הפוגם בבגרות שהוא נמשל לכהונה, כמו שכתוב: אל תהיו כסוס כפרד אין הבין, כי גבה יוד טפחים הוא שעור רשות היחיד לשבת שהוא בחנינת אות ברית ולמטה ממנו הוא רשות הרבים שהוא אשה וזנה שפחה בישא פגם הברית, כמוכא:

בחנינת נשמע, בחנינת הסבת ושמע יתרא) ובגמרא הסבות אנו עושין הושענא רבה שאז נעשה חותם החיצון שהוא חותם הידון בחנינת אמונה, כי הוא נעשה על-ידי הסבה שעל ידה באין לשבעה רועים הנ"ל שעל ידם זוכין לאמונה בחנינת חותם החיצון הנ"ל, (כמו שכתב שם, עו שם), ועל-כן בין יום הכפורים להושענא רבא עושין סבות, כי ביום הכפורים נעשה עקר החותם הפנימי וכדי לעשות חותם החיצון שהוא בחנינת אמונה כדי לשמר חותם הפנימי שלא יתקלקל, על-כן עושין סבות שעל ידם זוכין לאמונה ואז נעשה בגמרא הסבות חותם החיצון בהושענא רבא:

דף רכג

שדך לעיל

ו על-כן אפלו אין המחצות מוגעות לכך רק שהמחצות גבוהין יו"ד כשרה, כי אויר רשות היחיד עולה עד לרקיע, כי למעלה מיו"ד אין שם בחנינת רשות הרבים, כי רשות הרבים

ד ועל-כן כל מחצות הסכה שוים בדניהם למחצות שבת, כי הם בחינה אחת. וזה שנפסק הדין שמחצה המתרת בשבת מתרת בסכה בשבת שבתוך החג אף שאין בהם הכשר סכה בראוי, (עו בשלח עירי), כי מאחר שהיא רשות היחיד לשבת שהוא בחנינת אות פנ"ל, הוא מכשיר הסכה גם כן שכל עקרה בחנינת שמירת אות ברית וכנ"ל:

ה ועל-כן זוכין בסבות לשבעה רועים שבאים בתוך הסכה, כי סכה הוא בחנינת מקיפים שאזכין להם פנ"ל, והמקור הוא בחנינת נשמע, כמו שמוכא במאמר החותמות (בסיון ב) שיש בחנינת נעשה ונשמע, ונשמע הוא בחנינת מה שאין מבינים שזה בחנינת מקור והוא בחנינת תפלה, בחנינת יראה, בחנינת

לקוטי הלכות

הלכות רקה ב

ארח חיים תרסמ

אינו עולה רק עד יו"ד, על-כן מאחר שגעשה למטה מחצות גבוהות יו"ד כפי לבטל הרשות הרבים ולפנות לבחינת רשות היחיד. אזי התקדשה הולכת עד למעלה אף שאין שם מחצות, כי למעלה מיו"ד אין שם שלימות הרשות הרבים:

הלקה ב

א וזביום ראשון של סבות מתחילין לטל הלולב עם הארבעה מינים שהם בחינת תקון הברית, (במזבא בספרים), שנה בחינת ח"י נענועין שבלולב בחינת צדיק ח"י עלמין, בחינת צדיק בתמר ופרה. ועל-כן מתחילין לטל אותן ביום ראשון של סבות כפי לקנים את הספה שלא תפל חס ושלום, בבחינת ספת דוד הנפלת. שנה געשה חס ושלום על-ידי שפותיון הדמים של השם"ה גידין שהם השם"ה לא תעשה לתוך הפח שמהו בא חס ושלום, חלי נופל בחינת ספת דוד וכו' וכל זה על-ידי העדר תקון הברית, עין כל זה במאמר הנ"ל המתחיל "האי מאן דבעי למנסב וכו'" (בספרו כח), על-כן נוטלין הארבעה מינים שבלולב שהם בחינת תקון הברית שהוא זורק תקונים ולבגויות לכל השם"ה גידין ועל-ידי זה אנו סומכין וסועדין ומרימין את הספה הנ"ל שלא תפל חס ושלום, כנ"ל. ועל-כן הם ארבעה מינים כנגד ארבעה בגדי לכן שנמשכין על-ידיהם על-ידי שפורמין את המחין ומקימין את הספה הנ"ל שמשם נמשך

לבגויות בבחינת דם נעפר ונעשה חלב, (במזבא שם כנ"ל), שנה בחינת הספה שהיא בחינת אם לבניה תקרא, בבחינת תספני בבטן אמי ששם בבחינת אם לבניה, בחינת ספה, שם הדם נעפר ונעשה חלב, שמהו געשין בגדים לבנים. וכנגד זה נוטלין ארבעה מינים שבלולב כנגד ארבעה בגדי לכן שנעשין על דם כנ"ל ועל-כן מתחילין לטל הלולב ביום ראשון של סבות, כי בגין הספה והקמתה געשה על-ידי הכח התלכנות העוונות שנעשה ביום הכפורים על-ידי תקון הברית, על-ידי זה יש לנו פח לבנות הספה כנ"ל. ועל-כן תקף במזבאי יום הכפורים מתחילין לעסק בפסח מיד וכל הארבעה ימים שבין יום הכפורים לסבות עוסקים בבנינה, כי בכל אלו הארבעה ימים אין מחשבין בהם העוונות, ועל-כן הם ארבעה ימים כנגד ארבעה בגדי לכן שנמשכין ביום הכפורים שעל-ידיהם נמשך התלכנותיית לכל אלו הארבעה ימים ועל-כן אין מחשבין בהם העוונות. ומחמת זה עוסקים בכל אלו הארבעה ימים כבגין הספה, כי אז יש לנו פח לבנות הספה ולהקימה על-ידי התלכנות העוונות והדמים כנ"ל. ועל-כן ביום ראשון של סבות שאז הוא ראשון לחשבון עוונות, על-כן אנו יראים שלא יתגברו העוונות בחינת הדמים להפיל בחינת הספה חס ושלום, כנ"ל, על-כן נוטלין הארבעה מינים שעל דם סומכין ספת דוד שלא תפל חס ושלום כנ"ל. ובשביל זה אומרים

שהוא בחינת וא"ו, ובכל קצה שלשה נענועים שבין פלם ח"י נענועים, בחינת צדיק ח"י עלמין וכמוכא. פי הלולב הוא בחינת כלי המלחמה לנצח ולהתגבר על השבועים אמות, (כמו שאיתא בזה הקדוש), הינו שעל ידו מנצחין ומתגברין על הרע הפולל של השבועים אמות שהוא תאות נאוף וזכין לתקון הברית שהוא תקון הפללי כנ"ל, שהוא בחינת שד"י ששד"י ויורה כחץ תקונים לכל מקומות הצרים והדקים, (כמוכא במאמר הנ"ל). וזה בחינת הנענועים שפגענעוין וזרקים כלי המלחמה לכל צד וצד ובצדי צדדים לכונן כלי המלחמה להיות קולע אל השערה פרי לנצחם ולהכניעם בכל מקום שהם ועל-ידי זה בעצמו נזרקים תקונים לכל הצדדים לכל מקומות הצרים והדקים כנ"ל, שזה גם כן בחינת הנענועים שפגענעוין וזרקים תקונים לכל צדי צדדים בבחינת שד"י כנ"ל, פי זה תלוי בזה על-ידי התגברות ונצחון המלחמה, שזהו עקר התקון, שהוא בחינת תשובת המושקל ממש, על-ידי זה נזרקים תקונים לכל מקומות הדקים כנ"ל. וזה בחינת הלולב שהוא עולה ומשפע והולך עד שבראשו הוא דק מאוד להורות שהוא מנענע וזרק תקונים לכל מקומות הצרים והדקים כנ"ל. גם בהלל נזכר הכנעת הרע הפולל של השבועים אמות. בחינת סבניו וכו' בשם ה' פי אמילם, מ"ל בגימטריא שבועים אמות, שזה בחינת מילה, (כמוכא בשערי אורה, ומילה הוא בחינת הכנעת הרע הפולל, הינו התארה הכללית הנ"ל, כמוכא במאמר "הפלה

הלל עם הלולב, כי ההלל הוא בחינת תקון הפללי של הדבור בבחינת פרכו ה' מלאכיו וכו', דהינו על-ידי שבת צדיקו של עולם והלולב, על-ידי זה נתתקון הדבור, (כמו שמוכא שם במאמר הנ"ל). ועל-כן נזכרין אז הלולב שהוא גם כן בחינת תקון הפללי של הגידין, כי כל בחינת תקונים הפלליים המבארים שם במאמר הנ"ל תלויים זה בזה (כדמשמע שם במאמר הנ"ל). והעקר תלוי בתקון הברית, שהוא כלליות הגידין, שהוא עקר לכל כל התקונים. וזה "פרכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע וכו'", שפרשו רבנו גרו יאיר על תקון הפללי של הדבור על-ידי פרכו ה', עין שם.

וזה שכתוב בפסוק: "מלאכיו גברי כח", שהם בחינת שומרי הברית אנון דמתגברין על יצריהון דרמון למלאכים ממש ואותן דיקא יכולים לתקן הדבור על-ידי שבת צדיקו של עולם, פי זה תלוי בזה כנ"ל. וזה בחינת נטילת הלולב שהוא בחינת תקון הברית הכללית הגידין בשעת אמירת ההלל, שהוא שבת השם ויתברך, שהוא תקון הדבור, כי שניהם בחינת תקון הפללי ותלוי זה בזה כנ"ל. ועל-כן הנענועים, שהם עקר המצוה, הם בהודו תחלה וסוף, כי הודו לה' שהוא עקר שבת צדיקו של עולם, על-כן אז עקר מצות לולב שהם הנענועים, פי הנענועים הם עקר תקון הברית. ועל-כן הם ששה לכל הששה קצוות, שזה בחינת תקון הברית,

לקוטי הלכות

הלכות רקה ב

ארה חיים תרעא

לחבוק" (סימן טו). על-פן נומלן אז הלולב פנ"ל, כי הוא פלי המלחמה פנגדם פנ"ל:

ב וזה בחינת נסוד המים בחג, כי על כל הקרבנות היו מנסכין וין, כי הקרבנות הם תקון הברית, כי הם מכניעים רוח בהמיות שהוא פגם הברית פנ"ל. וזה שכתוב, ולא תשביט מלח ברית אלקוד מעל קרבנד, ועל-פן היו מנסכין אז וין, כי על-ידי תקון הברית נמתק הין, ואזי אדרבא, על-ידי הין נתוסף התקון ביותר, כי בתרומם המוח על ידו בבחינת זכה געשה ראש, (כמו שבאר שם), ועל-פן שמחים בשאיבת המים, כי הם בחינת המתקתו פנ"ל ונגעשה וין המשמח שהוא בחינת השגת החקמה, פמוכא:

ב וזה בחינת נסוד המים בחג, כי על כל הקרבנות היו מנסכין וין, כי הקרבנות הם תקון הברית, כי הם מכניעים רוח בהמיות שהוא פגם הברית פנ"ל. וזה שכתוב, ולא תשביט מלח ברית אלקוד מעל קרבנד, ועל-פן היו מנסכין אז וין, כי על-ידי תקון הברית נמתק הין, ואזי אדרבא, על-ידי הין נתוסף התקון ביותר, כי בתרומם המוח על ידו בבחינת זכה געשה ראש, (כמוכא בפאמר הי"ל), וזהו שאומרים שירה על הין, הינו שירות ותשבות להשם ותברך שהוא גם פן תקון הכללי על-ידי הרמת הדעת שנגעשה על-ידי שבח צדיקו של עולם, וזה בחינת השירה של נסכים של הקרבנות פנ"ל. ומחמת שפסכות אז הוא בחינת תקון הברית ביותר פנ"ל ואז נתלבנין ונדבקין הדמים מאד, על-פן מנסכין אז מים וין ביחד, (כמו שאמר בהמשנה) להורות שגמתק הין מאד בהמתקה ותרד עד שגמתק בבחינת מים, כי המים הם בחינת חסדים והם המונת והמתקת הין, וזה שגמזו נסוד המים בין נספי הין, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (תענית) נאמר בשני ונספיהם וכו', כי נסוד המים הוא ממתיק את הין פנ"ל ועל-פן שמחים מאד בשמחת בית השואבה, כי פשגמתק הין אז הוא בבחינת וין המשמח ומשם גם פן שמחת כל החג על-ידי שזוכין לסבה שהוא

בחינת אם לבינה, ששם וין המשמח, ואז בשמחת בית השואבה זוכין להשגת החקמה מאד, כמו שכתוב: ושבתם מים בששון, ותרגומו, ותקבלון אוילן חדת. כי אז תרומם המוח מאד בבחינת זכה געשה ראש, (כמו שבאר שם), ועל-פן שמחים בשאיבת המים, כי הם בחינת המתקתו פנ"ל ונגעשה וין המשמח שהוא בחינת השגת החקמה, פמוכא:

ג ועל-פן מרבין בשירות ותשבות בשמחת בית השואבה שזה בחינת תקון הדבור פנ"ל. ועל-פן היו מתפארו אז שזכו להיות נקיים מעונות (כמו שכתוב שם פכה נא), ונקיים מה היו אומרים: אשרי וקנותנו שפפרה וכו', כי העקר שמחת בית השואבה שנגעשה בספות הוא רק על-ידי שזכו להודפכות הדמים שעל-ידיה נמתק הין ונמוג במים פנ"ל. וזה שהיו אומרים אנו ליה וליה עינינו, שזה בחינת המחין, בחינת (משל ד): "קנה חקמה קנה בינה", שהם י"ה:

ד וזה בחינת הקפות שהיו מקיפין את הערבה בכל יום פעם אחת. ובהושעא רבא שבע פעמים עם הארבעה מינים, כי הערבה הוא בחינת מלכות פה, בחינת אמונה פמוכא. ועל-פן היו מקיפין אותה עם הלולב וארבעה מינים כדי להשלים בחינת הדבור, בחינת המלכות, בחינת האמונה על-ידי בחינת הפקיפין שממשיכין אליה לבנונית ותקון על ידם להלבישה בארבעה בגדי לבן הנמשכין

פ"ח

לשון הקדוש, שהוא בחינת מלכות - פה וכו', שעקר שלמותה על ידי לשון תרגום, שהוא בחינת תרדמה, ועל-כן געורים כדי להכניע בחינת השנה, בחינת תרדמה, (פמבא לעיל), וזה שאומרים אז משנה תורה, שהוא בחינת מלכות פמבא, היינו בחינת מלכות פה הנ"ל בחינת שלמות לשון הקדוש על ידי לשון תרגום שזה בחינת משנה תורה בבחינת אלה הדברים אשר דבר משה בעבר הירדן'. בעבר הירדן' דיקא, כי עבר הירדן הוא בחינת לשון תרגום המשלים את הלשון הקדוש, כי לשון תרגום, שהוא לשון ארמו, הוא בעבר הירדן:

ועל-כן נמלו שם גם כן שכתי ישראל חלק ונתלה, כי ארץ ישראל הוא בחינת לשון הקדוש, כי לשון הקדוש נבחר מכל לשונות העמים וכן ארץ ישראל נבחר מארצות שבעים עממין, וישראל שנבחרו משבעים אמות וכו' לשניהם, כי ארץ ישראל הוא גם כן בחינת קדשת הברית, בחינת צדיקים ירשו ארץ. והוא בחינת אמונה, שהוא בחינת מלכות פה, בחינת שלמות לשון הקדוש, כמו שפתיב: שכן ארץ ורעה אמונה (כמו שכתב רבנו) וישראל וכו' לחלקם ונתלתם את ארץ ישראל, כי הוא שיקד לעם ישראל כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ, ומאחר שעקר שלמות לשון הקדוש על ידי לשון תרגום שהוא בחינת עבר הירדן, בחינת לשון ארמו כנ"ל, על-כן הכרחו ישראל למלו שם חלקם גם כן, כדי להשלים

משם על ידי ארבעה מינים שפולב כנ"ל, ועל-כן בהושענא רבא היו מקיפין שבע פעמים כנגד שבעה גלדי דעינא. שהם בחינת שערות, בחינת חוץ המקיפין לבת עין, (כדברי שם בסוף המאמר). שהם מתקנים את הדם גדות פנוקר שם, כי כל עסקנו בכל שבעת ימי הספות כספה ולולב ושאר תקונים הפלליים הנ"ל, הכל הוא כדי לזכות בהושענא רבא לחתם חותם החיצון שהיא בחינת אמונה שהיא נתתקנת על ידי תקון הכללי של הדבור כנ"ל, כי אמונה תולה בפה של אדם, כמו שפתיב רבנו ז"ל (בסיון מד בלקוטי תנאים), והכל תלוי בתקון הברית, פמבא בדברי רבנו בכמה מקומות שאמונה תלוי בתקון הברית. ועל-כן מצות הארבעה מינים הם תלויים בידים, כי הם נטלין בידים מחמת שהם באין לתקן חותם הדיים שהוא חותם האמונה כנ"ל.

והכלל, שתקון הברית ואמונה, שהוא בחינת דבור פה תלויים זה בזה והם בחינת חותם הפנימי וחותם החיצון שהם חותם הרגלון וחותם הירדן בחינת חותם ברית הלשון וחותם ברית הפעור שהם בבחינת כרת לו בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית הלשון וכרת לו וכו', והם בבחינת מה שאמר רבנו גרו יאה, ששמירת הברית ושלמות לשון הקדוש הם תלויים זה בזה, כי הם בחינת שני החותמות הנ"ל. שהם חותם בתוך חותם, וכל אחד תלוי בחברו. ועל-כן געורים כליל הושענא רבא כדי לזכות לשלמות

לקוטי הלכות

הלכות רקה ב

ארה חיים תרעו

בחנינת לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, שהוא בחנינת עבר הירדן פנ"ל. וזה שבתחלה קצף משה מאד על בני ראובן ובני גד על שבחרו בעבר הירדן, כי סבר שהם רוצים לשאר שם, על-כן קצף עליהם מאד, כי בחנינת לשון תרגום אין לו שום שלמות וקדשה בעצמו כי אם בשמשלים את לשון הקדש. ועקר המלחמה על ידו ועל-כן בשהשיבו לו שהם יעברו חלוצים לפני אחיהם, כי עקר המלחמה על ידם. ועל-כן הם צריכים דיקא לעבר חלוצים לפני המלחמה, כי עקר המלחמה והנצחון הוא בבחינת לשון תרגום, (כמובא לעיל בהלכות חל המעיר). ואחר כך כשינצחו המלחמה ישובו או לשבת שם, כי אז בשמבניעין לגמרי הרע של השבעים אמות. ואזי התרגום משלים את הלשון הקדש, או התרגום גם בן קדוש ועל-כן יכולין אחר כך לשבת בעבר הירדן שהוא בחנינת תרגום פנ"ל. ועל-כן אחר כך נתרצה להם משה רבנו, עליו השלום.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום ואפלו עטרות ודיבון', שהם ערי עבר הירדן, והוא תמויה למה תפסו זה הפסוק, הלא גם על זה הפסוק יש תרגום עכשיו ואפלו אם נאמר ברחק שבימיהם לא היה תרגום על זה הפסוק אף-על-פי-כן קשה, היה להם לתפס פסוק ראובן ושמעון שאין עליו שום תרגום אפלו עכשיו והוא מקדם בתורה? אך

הרבנותא שאפלו עטרות ודיבון שהם עבר הירדן שהם עצמם בחנינת תרגום אף-על-פי-כן צריך לקרותם שנים מקרא ואחד תרגום, כי שבעים פנים לתורה ומקרא אחד מתחלק לכמה מעמים ועל-כן נאמר משנה תורה בעבר הירדן שהוא בחנינת שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום פנ"ל. ועל-כן קורין אותה בליל הושענא רבא, כי אז צריכין לזה פנ"ל. וזה שגומרים או כל תהלים, כי אמורת תהלים הוא תקון למקרה לילה, (כמו שכתב רבנו ז"ל) ומקרה פא על-ידי בחינת תרדמה, בחנינת תרגום, (כמבואר שם בפאמר הפלה לחבקים). ועל-כן בליל הושענא רבא שאז צריכין לתיקון בחינת פה פנ"ל שהוא בחנינת ערכה פנ"ל, על-כן געורים כל הלילה ומשברין השנה וקוראין משנה תורה ותהלים כדי לזכות לשלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום פנ"ל:

ה ואחר כך על-ידי כל התקונים האלה שזכו לבחינת מקיפים שהוא שלמות הדעת, על-כן אחר כך שמחת תורה, כי אז אנו זוכין להשגת תורה הסתומה בחנינת אוריתא דעתיקא סתימאה דעתיא לאתגלילא לעתיד לבא. כי שמחת תורה הוא בחנינת התכלית האחרון (כמובא בספרים), ועל-כן מסימין או התורה ומתחילין תכף להורות שזוכין לבחינת אוריתא דעתיקא שהוא פלא ימינא. ואין בה ראש וסוף, רק פלה אחדות פשוט. וזה בחנינת ההקפות שמקיפין עם התורה בבחינת פלא ימינא,

ת"ת

הלכה ג

על-פי המאמר תקעו ב' המתחיל
מאמונה (בלקוטי הגאון סימן ה'), ע"ז
שם כל המאמר:

א וְהָיָה שֵׁם בָּאֵר רַבְּנוּ בְּחֵינֵת רֹאשׁ
הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים וְסַפְּהָ
וְשִׁמְיֵי עֲצֵרֵת עַל-פִּי הַמַּאֲמָר הַגֵּ'ל וְגוֹבָאָר
שֵׁם שִׁסְפָּה בְּגִימְטְרִיא מְלֵאָה, הֵינּוּ בְּחֵינֵת
חֲלוּם עַל-יְדֵי מְלֵאָה וְכו', אֲבָל זֶה יִדְוַע
שְׁפָל בְּחֵינֵה וּבְחֵינֵה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת,
עַל-כֵּן עֵינֵתִי וּמְצִאתִי בְּסִיעָתָא דְשִׁמְיָא
שְׁגוּם בְּסַפְּהָ וְלוֹלָב נִמְצְאִים כָּל הַבְּחִינּוֹת
הַנִּמְאָרִים שֵׁם בְּמַאֲמָר הַגֵּ'ל. כִּי מִצְוֹת
סַפְּהָ הוּא לְהַקִּים בְּחֵינֵת סַפְּת דְּדוֹד הַנְּפֻלָּת,
שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אֲמוּנָה הַנְּפֻלָּה, כִּי סַפְּת דְּדוֹד
הוּא בְּחֵינֵת מַלְכוּת, בְּחֵינֵת אֲמוּנָה. וְעַל-
יְדֵי שְׁאֵנוּ מְקִימִין מִצְוֹת סַפְּהָ עַל-יְדֵי זֶה
אֲנוּ מְקִימִין בְּחֵינֵת סַפְּת דְּדוֹד הַנְּפֻלָּת, הֵינּוּ
שְׁמֻקִימִין וּמְרִימִין בְּחֵינֵת אֲמוּנָה הַנְּפֻלָּה,
וְעַקֵּר הַסַּפְּהָ הוּא הַסַּפְּדֵי. אֲבָל קִיּוּם הַסַּפְּדֵי
הוּא עַל-יְדֵי הַדְּפֻנּוֹת וְהַדְּפֻנּוֹת הֵם שְׂמִימִים
בְּהַלְבָּתָן וְשְׁלִישִׁית אֶפְלוּ סַפְּתָה, שֶׁהֵם
בְּחֵינֵת נְצַח וְהוֹד. וְהַשְּׁלִישִׁית הִיא בְּחֵינֵת
יְסוֹד, כְּמוֹכָא, הֵינּוּ כִּי עַקֵּר קִיּוּם וְהוֹד
הָאֲמוּנָה הִיא עַל-יְדֵי עֲצוֹת, (כְּמֵבֵאֵר בְּמַאֲמָר
הַגֵּ'ל), וְהוּא בְּחֵינֵת הַדְּפֻנּוֹת שֶׁהֵם שְׂמִימִים
בְּהַלְבָּתָן, בְּחֵינֵת נְצַח הוֹד. וְהוּא בְּחֵינֵת
עֲצוֹת, כִּי שֵׁם מְקוּם הָעֲצָה בְּבְחֵינֵת כְּלוּיָה
יְעֲצוֹת וְהֵם בְּחֵינֵת נְצַח הוֹד, אֵד הַדּוּלָּה
הָעֲצוֹת הוּא הַצְּדִיק שֶׁהוּא אִישׁ הַבּוֹנֵת

כִּי הַמְּקוּף מְקוּף דְּרַךְ יְמִין כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
בְּמִשְׁנֵהוּ. נִמְצְא, שְׁכַתּוֹבֵת הַתְּקֻפוֹת אֵין
שֵׁם רֹאשׁ וְסוֹף וְצִדִּים וְהֵם בְּחֵינֵת כְּלוּיָה
יְמִינָא כְּנ"ל שְׁנֵה בְּחֵינֵת הַתּוֹרָה הַסְּתוּמָה
הַגֵּ'ל שְׂזוּכִין אִזּוּ כְּנ"ל:

כִּי עַקֵּר הַשָּׁנָה אֲוִרְתָא סְתִימָאָה הַגֵּ'ל
הוּא עַל-יְדֵי הַכְּנַעַת הָרַע, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
רַבְּנוּ ז"ל בְּמַאֲמָר "מִי הָאִישׁ הַחִפְזֵי חַיִּים"
(בְּסִימָן 57) שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִתְנַבֵּר עַל יְצִרוֹ עַל-יְדֵי
זֶה מְכַנֵּיעַ וּמְכַבֵּל הָרַע שְׂשׂוּכִין עַל הַטּוֹב
וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה הַתּוֹרָה הַמְּכַסֶּה
וְנִעְלָמָה בֵּין לְשׁוֹנֵת הַעַמִּים וְאִזּוּ עַל-יְדֵי זֶה
זוּכָה כְּנ"ל לְאוֹרְתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה
הַגֵּ'ל, (עַן שֵׁם הַסַּפְּהָ), וְהוּא בְּחֵינֵת נְסֻךְ הַמַּיִם
הַמְּרִמֵּוּ בֵּין נִסְפֵי הַפְּרִים שֶׁהֵם כְּנַגֵּד
שְׁבַעִים אֲמוֹת שְׁמִתְמַעְמִין וְהוֹלְכִין כְּמוֹ
שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, לְהוֹדוֹת שֵׁשֶׁם בֵּין
הָאֲמוֹת הַגֵּ'ל מְלַבֵּשׁ שֵׁם הַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמָה
בִּינֵיהֶם. וְעַל-כֵּן בְּשִׁמְכִנְיַעִין אוֹתָן שִׁהִיּוּ
מִתְמַעְמִין וְהוֹלְכִין אִזּוּ נִתְגַּלָּה הַתּוֹרָה
שְׁבִינֵיהֶם שֶׁהִתְהַ מְכַסֶּה עַד עַכְשָׁיו, כִּי
הַמַּיִם הֵם בְּחֵינֵת הַתּוֹרָה הַסְּתוּמָה הַגֵּ'ל,
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: וְשִׂאֲבָתֶם מַיִם בְּשִׁשּׁוֹן.
וְתִרְגְּמוּ, וְתִקְבְּלוּן אוֹלְפָן חֲדָת. וְעַל-כֵּן
נַעֲשֶׂה זֶה בְּסַפְּתָה שְׂאִזּוּ הִיא הַכְּנַעַת הָרַע
שֶׁל כָּל הַשְּׂבַעִים אֲמוֹת עַל-יְדֵי הַתְּקוּנִים
שְׁעוֹשִׁין אִזּוּ כְּנ"ל. וְהוּא בְּחֵינֵת שְׂמִחַת בֵּית
הַשּׂוֹאֲבָה. וְהוּא בְּחֵינֵת שְׂמִחַת תּוֹרָה
שְׁשִׁמְחִים מְאֹד שְׂזוּכֵי לְהַשִּׁיג אוֹרְתָא
סְתִימָאָה עַל-יְדֵי גִצְחוֹן הַמְּלַחְמָה
וְהַתְּקוּנִים שֶׁל יְמֵי הַסַּפְּתָה כְּנ"ל.

כְּרֹךְ ה' לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

לקוטי הלכות

הלכות סנהדרין א

ארה חיים תרעה

שהוא דולה ומגלה העצות כנ"ל בחינת ואיש תבונות ודלגה, שהוא בחינת צדיק אכל לשבע נפשו (פסוקא שם), וזה בחינת שלישית אפלו טפה, שהוא בחינת יסוד, בחינת צדיק יסוד עולם, שהוא דולה ומגלה העצות כנ"ל ועל-ידי העצות נתגדל האמונה ומקימין האמונה הנפולה, הינו שמקימין הספה, שהוא הסקה, על-ידי הדפנות, הינו שמקימין בחינת ספת דוד הנפלת, שהוא בחינת אמונה הנפולה על-ידי הדפנות שהם בחינת עצות שעל ידם נתגדל האמונה כנ"ל:

הכח

ב וזה שמסבין בפסלת גרן וקב, כמו שכתוב: "חג הספת תעשה לך באספד מנגד ומקבד". בפסלת גרן וקב הכתוב מדבר, כי על-ידי שמקימין האמונה הנפולה, על-ידי זה נעשין גרים ואלו הגרים מזימין לישראל שמכניסין גאון שעל-ידי זה נעשה תאות נאוף חם ושלום, אך המגנים שבודר הם מגנים עלינו ועושין מזה בחינת מחין תפלין וכו', (עו שם היכ) כי הם מעלין בחינת החתים בשורו לבחינת חותם דקדושה, בחינת מחין תפלין, נמצא, שמהו הפסלת בעצמו שמכניסין הגרים בישראל, על-ידי זה נעשין תפלין מחין וזה בחינת שמסבין בפסלת גרן וקב, כי הפסלת הם בחינת גרים שהם פסלת הקדושה, כי עקר האכל והמח הם ישראל, והעובדי כוכבים הם הפסלת, ומחמת שנמצא גם בפסלת ניצוצות הקדושה, על-יכן נמצאים גרים שמתגדין והם מכניסין פסלת בישראל

כנ"ל, אך המגנים מעלין הפסלת ועושין מזה בחינת תפלין מחין, וזה בחינת ספה שנעשה מפסלת גרן וקב, והינו שמעלין הפסלת ועושין מזה ספה, שזהו בחינת אמא דמסבבא על בנין, בחינת אם לבניה, בחינת מחין, בחינת תפלין, שהם גם כן בחינת אמא דמסבבא על בנין, (כמו שכתוב בוי"ת הקדוש, ועליכן נבראת ספה לשון מסבב וכו', כי על זה נעשה על-ידי המגנים שבודר שהם מגנים עלינו ועושין מן הפסלת הנ"ל בחינת מחין כנ"ל:

ג ועל-יכן ספה שהוא גבה למעלה מעשרים אמה פסולה, כי צריך לצמצם את המח שאפלו בקדושה לא יצא חוץ לגבול, בבחינת במפלא ממוך אל תדרש וכו'. וזה בחינת שאסור לעשות הפסה שהיא בחינת אם לבניה, בחינת מחין למעלה מעשרים אמה, כי אסור להגביה המחין למעלה מהגבול, כי "במפלא ממוך אל תדרש" כנ"ל. וזה בחינת למעלה מעשרים, כי הוא בחינת פתר שהוא בחינת פרוסא פרוסא וכו' ששם נאמר "במפלא ממוך אל תדרש וכו'". וכן אסור לעשות הפסה למטה מיו"ד טפחים, כי מעולם לא ירדה השכינה למטה מעשרה. נמצא, ששם הוא עקר גשמיות העשיה שהיא מדור החיצונים. ועל-יכן אסור לעשות הפסה למטה מיו"ד, כי יש להשכל גבול וצמצום למטה ולמעלה, הינו שגם למעלה מהגבול אסור לו לצאת וזה בחינת במפלא ממוך אל תדרש. וזה בחינת פסול למעלה מעשרים כנ"ל. ואין צריך לומר שאסור

החמה שהוא תדעת ויהיה הצל מרבה, כי צריכין לעשות צל מוחצה בפני החמה והשכל, כי במפלא ממוך אל תדרש פנ"ל, כי זה עקר תקון המחין על ידי הצמצום הנ"ל שהוא בחינת צל ומוחצה בפני השכל פנ"ל:

לאדם להניח את השכל לצאת חוץ מהגבול למטה, דהיינו למקומות החיצונים חס ושלום, לחשב מוחשבות חוץ של תאוות והרהורים חס ושלום, וזה בחינת פסול למטה מיו"ד שהוא מדור החיצונים פנ"ל:

יד רכה

ו **נמצא**, שעל ידי מצות סנה, שהוא בחינת שמעמידין ומקמין את האמונה הנפולה, בחינת סנת דוד הנפלת פנ"ל, על ידי זה נעשין גרים. וזהו בחינת שמשכבין בפסלת גרן ונקב פנ"ל. ועל פן האמות שלא רצו להתגזר בעולם הזה יתנסו לעתיד במצות סנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מצוה קלה יש לי וסנה שמה וכי וכל אחד ואחד עושה סנה בראש גגו. והקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרותיה וכו'. כי על ידי בחינת סנה היו ראויים שיתגזרו האמות ועל פן אלו שלא רצו להתגזר בעולם הזה ולעתיד אין מקבלים גרים, כי אין מקבלין גרים לימות הקשית. על פן יהיה נעשם על ידי מצות סנה, כי מאחר שלא רצו להתגזר בעולם הזה על ידי מצות סנה, על פן יתנסו ויתעשו לעתיד על ידי מצות סנה ויהעש יתיה שיוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרותיה, כי הסנה היא צלחה מרבה מחמתה, שזהו בחינת צמצום המחין שהם בחינת חמה פנ"ל. וזהו עקר תקון הקדשה לעשות צמצום אל רבוי האור, כי רבוי השמן גורם פבוי הנר ועקר השכיבה היתה על ידי רבוי האור, על פן עקר תקון

ד וזה בחינת שכעה רועים שבאים לסנה, כי השכעה רועים הם בחינת מחין תפליו, כמו שמבאר שם ועל ידי זה נעשה בחינת חלום על ידי מלאך. וזהו עקר בחינת סנה, כי סנה בגימטריא מלאך, (פסבאר שם). ועל פן עקר מצות סנה הוא אכילה ושנה, כי אכילה ושנה נתמקן על ידי בחינת מלאך, כי תקון השנה הוא בחינת חלום על ידי מלאך. גם תקון המאכלים הוא על ידי המלאך, דהיינו פשיש חווק להמלאך, (פסבאר שם). ועל פן אוכלים וישנים בסנה כדי שיהיה השנה בבחינת חלום על ידי מלאך. וכן האכילה בסנה כדי שהמאכלים יקבלו פח מהמלאך לבר ולא יתערב בהן פח השדר חס ושלום:

ה וזה בחינת שצריכין שתהיה הסנה צלחה מרבה מחמתה. וזה בחינת צמצום השכל שצריכין לצמצם את השכל שלא יצא חוץ לגבול, כי במפלא ממוך אל תדרש פנ"ל, וזה בחינת צלחה מרבה מחמתה, כי חמה רכו לשכל, בחינת פני משה בפני חמה, ומשה הוא תדעת והמחין, (פסבאר שם). וצריכין שיהיה צלחה מרבה מחמתה, היינו לצמצם אור

הקדשה על ידי הצמצום. וזה בחינת התקון של כל המצות לעשות צמצום וכלי אל האור. וכל אחד ואחד פני אשר זכה לעשות מצוות בזה העולם פן נעשין מהם לבושין שהם צמצומים וכלים אשר בהם יזכה לקבל האור הגנוז והצפון שאי אפשר לקבלו פי אם על ידי פלים, אכל הרשעים ואמות העולם שלא זכו לסגל מצוות בעולם הזה לא יהיו להם פלים ולבושים לקבל בתוכם את האור הגדול שיתגלה לעתיד. וזה יהיה עקר עגשם בעולם הבא שיכיו מאור הגדול שיתגלה לעתיד מאחר שלא יהיה להם פלים במה לקבלו מאחר שלא זכו במצוות בעולם הזה. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שלעתיד הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה, צדיקים מתרפאין בה ורשעים נדונין בה. חמה זה בחינת אור השכל שהיה גנוז וצפון עד אז ועל ידי רבוי האור שיתגלה אז צדיקים מתרפאין ורשעים נדונין, פי הצדיקים יתענגו מזה ויקבלו חיות ורפואה מזה, פי בשביל זה יגעו ויטרחו כל ימיהם בעבודת ה', הינו פי על ידי המצות שעשו והכינו בעולם הזה על ידי זה זכו לעשות פלים ולבושין ועתה זוכין לקבל בתוך אלו הפלים והלבושין את האור הגדול. נמצא שהצדיקים מתענגים מזה שנתגלה האור הגדול, פי יש להם פלים במה לקבלו על ידי המצות שעשו בעולם הזה, אכל רשעים נדונין בה, פי הם נכונים על ידי האור הגדול מאחר שאין להם פלים במה לקבלו מחמת שלא עשו מצוות בעולם

הזה כנ"ל, על כן יהיו נכונים על ידי רבוי האור. וזה ענין מאמר הנ"ל שהאמות שלא רצו להתגיד על ידי מצות ספה בעולם הזה יהיה עגשם לעתיד גם פן על ידי מצות ספה, דהינו שהשם יתברך יצוה להם לעשות ספה. וספה הוא לצל, שהיא בחינת צל המגן בפני החמה, בחינת צמצום האור כנ"ל. אך היום לעשותן ולעתיד אין מועיל שום עשיה של שום מצוה. וזהו שצוה להם השם יתברך לעשות ספה שעל ידה נעשה בחינת צמצום וכלי אל רבוי האור. ואזי כל אחד עושה ספה בראש גגו והקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה וכו', הינו שהקדוש ברוך הוא יגלה בחינת רבוי אור, שזהו בחינת מוציא חמה מנרתיקה ויהיו נכונים על ידי רבוי האור ולא יוכלו אז לצמצם בחינת האור הגדול על ידי צל ספה, פי אז אינו מועיל שום עשיה של מצוה פי היום לעשותן. ועל כן הספה שיעשו אז לא תועיל להם להגן מן אור החמה הגדול, הינו שלא יוכלו אז לצמצם ולעשות כלי אל רבוי האור, פי מי שפירח בערב שבת יאכל בשבת, הינו מי שזכה לעשות מצוות בעולם הזה יזכה לקבל בתוך הפלים והלבושין שעשו על ידי מצוותיו רבוי האור הגדול, אכל מי שלא טרח בעולם הזה לא יועיל לו אם ירצה לעשות מצוות בעולם הבא, ועל כן לא יועיל להאמות הספה שיעשו לעתיד ויהיו נכונים על ידי רבוי האור שהוא בחינת מוציא חמה מנרתיקה כנ"ל:

הלכה ד

ענין סנה ולולב

על-פי המאמר "יהי מזגן - כי מרחמם ונהגם". ענין שם בלקוטי תניינא

(סיון 1):

כי עקר הרהקנות להוציא ישראל מעוונות ולהאיר בהם הדעת ולהשתדל להאיר בבו ותלמוד וכו'. ועל-דבר זה זכין למקופים שהם עקר שעשועי עולם הבא בחינת מה רב טובך אשר צפנת וכו'. וצריך שיהיה לתצדיק בחינת כל, בחינת כי כל בשמים ובארץ להאיר בדרי מעלה ובדרי מטה להראות לדרי מעלה שאינם יודעים כלל בדיעתו ותכבוד בחינת איה מקום כבודו, בחינת מה חמית וכו'. ולהפך לדרי מטה שוכני עפר המנחים בדיוטא התחתונה שגדמה להם שהם רחוקים מאד ממנו ותכבוד להראות להם שה' עמם, כי מלא כל הארץ כבודו וכו', (ענין שם כל זה בספר) ועל-דבר כלליות בן ותלמיד, על-דבר זה מאיר בשעת האכילה הארת הרצון בחינת מה פעל אל, ענין שם: א והנה מוכן שם שעקר הארת בן ותלמיד הוא להוציא ישראל מעוונות להאיר בהם הדעת וכו' כנ"ל. והנה ביום הכפורים יהיה סליחת עונות ויצאו ישראל מעוונות ועל-דבר זה זכו לדעת, כי עקר הדעת הוא כשיצאין מהעון שהוא רוח שטות. ועל-בן ביום הכפורים בערב צועקין ה' הוא האלקים,

כי אז אחר סליחת העוונות זוכין לדעת, כי ה' הוא האלקים בחינת איה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, כי זה עקר הדעת לדעת כי ה' הוא האלקים, (כנ"ל) שם ענין שם). נמצא, שביום הכפורים שיהיה אז סליחת העוונות וזכו לדעת זה בחינת הארת בן ותלמוד כנ"ל. ועל-בן אחר יום הכפורים נכנסין בספה שהיא בחינת מקופים, כי על-דבר יום הכפורים, דהינו סליחות העוונות, שזה בחינת דעת, בחינת הארת בן ותלמיד, על-דבר זה זוכין למקופים, שהם בחינת סנה, בחינת מה רב טובך אשר צפנת לדרי. וכשזוכים למקופים אלו צריך שיהיה לו בחינת כל, בחינת כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא וכו' כנ"ל. וזה בחינת לולב שהוא בחינת הצדיק, בחינת כל, בחינת צדיק בתקור ופרח, כמובא. כי הלולב וארבע מינים מרמזים על כל בחינות הנ"ל. דאחיד בשמיא וארעא שמאיר בדרי מעלה ובדרי מטה. שמראה לדרי מעלה, בחינת מה חמית, בחינת איה וכו'. ולהפך לדרי מטה, בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורננו שכני עפר וכו' ועקר הארת הלולב שהוא בחינת הצדיק הוא להאיר בדרי מטה בחינת מלא כל הארץ כבודו:

ב וזה בחינת הנענועים לששה קצוות העולם לגלות כי מלא כל הארץ כבודו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות י), להאריך באחד בדי שתמליכהו למעלה ולמטה וכו', כמו בן מנענעין בארבע מינים

לקוטי הלכות

הלכות רקה ד

ארה חיים תרעט

למעלה ולמטה ובארבע רוחות כרי לגלות
 פי מלא כל הארץ כבודו ומלכותו בכל
 משלה. וזה בחינת מה שבאו ערבי נחל
 בתוך הארבעה מינים שאין להם לא טעם
 ולא ריח והם מרמוזין על פושעי ישראל
 וגם אותם מקשרים אל הלולב ומיניו
 ומנגענין בהם לגלות ולהורות פי מלא כל
 הארץ כבודו, ואפלו הפושעי ישראל
 בחינת שוכני עפר הנ"ל גם הם אסור
 להם ליאש עצמן פי מלא כל הארץ
 כבודו, פי בהלולב אנו מגלין שגם בחינת
 הערבי נחל, שהם בחינת הרשעים, גם הם
 יכולין להתקשר להצדיק שהוא בחינת
 הלולב, פי הצדיק מאיר גם בהם בבחינת
 ההארה שמאיר בברי מטה שוכני עפר,
 בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת
 הקיצו ורננו שוכני עפר וכו' (פמ"א שם ה"ב)
 פמ"א ת"ל ע"ש.) פי החדש יש לו ריח ולא
 טעם זה בחינת דרי מעלה שהאררתם הוא
 בבחינת איה, בחינת מה חמית וכו'. וזה
 בחינת ריח ולא טעם, פי הטעם הוא נרנש
 בפנים. זה בחינת מה שמשג ונראה, אבל
 הריח הוא בחינת מה שאינו משג ונראה
 כלל רק כמאן דארח ריחא. ועל-כן אין
 הנשמה נהנית פי אם מהריח, פי הנשמה
 היא בחינת דרי מעלה, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, יקרא אל השמים מעל, זהו
 הנשמה. ועל-כן עקר ונקתה מהריח
 שהוא בחינת השנת דרי מעלה, בחינת
 איה, בחינת מה חמית, בחינת ריח ולא
 טעם כמאן דארח ריחא וכו' פנ"ל. אבל
 השנת דרי מטה הוא בחינת טעם ולא

ריח, פי הטעם נרנש בפנים. ועקר הטעם
 תלוי בהארה שרואין הדבר, כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, הסומא אין לו שבע (וי"א ע"ה),
 פי עקר הטעם על-ידי הארה, ועל-כן
 הטעם זהו בחינת השנת דרי מטה, בחינת
 מלא כל הארץ כבודו, בחינת הארה את
 ה', בחינת טעמו וקאו פי טוב ה'. ומחמת
 שעקר הארת הרצון הוא להאיר בברי
 מטה לעוררם משנתם ולגלות להם פי
 מלא כל הארץ כבודו, פי אף-על-פי
 שהצדיק מאיר בשני העולמות בברי
 מעלה ובברי מטה פנ"ל, אף-על-פי-כן
 עקר הארתו הוא בברי מטה, פי בשביל
 זה בא הצדיק בעולם הזה השפל כרי
 לתקן העולם ולהגביה ולהרים כל
 המדרגות התחתונות, אפלו אותם
 הנפחים בעשרה פתרון דמסאבותא,
 להגביה גם הם (אורח) להשם ותברך
 ולגלות להם פי ה' עינים, פי מלא כל
 הארץ כבודו בחינת הקיצו ורננו שוכני
 עפר. ובשביל זה הלולב, שהוא בחינת
 הצדיק הנ"ל, על-כן יש בו טעם ולא ריח,
 פי עקר הארת הצדיק הוא בברי מטה
 שהאררתם הוא בחינת טעם, בחינת מלא
 כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. נמצא, שהחדש
 הוא בחינת דרי מעלה פנ"ל וערבי נחל
 שאין בהם לא טעם ולא ריח, זה בחינת
 דרי מטה שוכני עפר וכו' פנ"ל. והצדיק,
 שהוא בחינת הלולב הוא אחיד, ומקשר
 שניהם בבחינת פי כל בשמים ובארץ, פי
 מאיר בשניהם וכו' וכו' ל. וצריך לכלל
 העולמות עליון בתחתון ותחתון בעליון

פי

כדי שיתקו להם יראה, ודיעו שצריך לגלות גם לדרי מעלה ההארה של בחינת מלא כל הארץ כבודו ולגלות גם לדרי מטה בחינת ההארה של איה כדי שיתקו להם יראה, (פמבאר שם). וזה בחינת האתרוג שיש לו ריח וטעם, זה בחינת כלליות העולמות כנ"ל בשביל היראה, כי האתרוג הוא בחינת מלכות, שהוא בחינת יראה, כמו שכתוב: אלקמלא מוראה של מלכות, (כמו שבאר שם). כי צריך לכלל השנת דרי מעלה, שהוא בחינת ריח, בחינת איה. והשנת דרי מטה, שהוא בחינת טעם, בחינת מלא כל הארץ כבודו. וצריך לכלל שניהם יחד בשביל היראה, (פמבאר שם היטב). וזה בחינת הנענעים, זה בחינת הקיצו ורננו שכני עפר. כמו בשמגעין אחד משנתו מעוררין ומנענעין אותו כדי שיקוץ ועל זה כרמיון הנענעים, כי מנעוין ומנענעוין כל השוכני עפר שיקוצו משנתם ויקיצו ועמדו לעבודתו ותברך. ואל יתאשו כלל כי עדין ה' עמם, כי מלא כל הארץ כבודו כנ"ל:

האכילה הארת הרצון, שזהו בחינת אכילה בספה, כי הארת המקיפים הם הם בחינת הארת הרצון, (פמבאר שם). ועל-כן כשאנו זוכין לאכל בספה צלא קדישא אוי אנו מקבלין בשעת האכילה הארת הרצון שהוא בחינת הארת המקיפים, בחינת ספה כנ"ל. ועל-כן עקר מצות ספה הוא האכילה, כי הארת ספה, שהיא הארת המקיפים, הארת הרצון, מקבלים בשעת האכילה דיקא, (פמבאר שם בפאמר הנ"ל היטב היטב). וזה בחינת שנה בספה, זה בחינת "והיה רבי אליעזר ישן" המבאר שם. כי הארת הספה היא בחינת מקיפים, בחינת מה חמות, בחינת עין לא ראתה, בחינת שנה, פמבאר שם היטב.

ענין שם ותראה פלאות, כי דברים פאלה המבארים שם לא נשמעו ולא נראו מיום הוסדה הארץ.

ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכה ה

על-פי המאמר "תקעו בחדש שופר" וכי בלקוטי תננא סימן א', ענין שם כל המאמר היטב.

ותכלל, שצריך שיהיה לו ממשה על המלאכים וזהו התכלית של ישראל. ולזה צריכין להתקשרות לשרשי הנשמות שהם בחינת אם כל חי וכי. והעקר להתקשר לצדיקי ומנהיגי הדור. ולזה צריכין היראה שבלב, שהוא בחינת

ג ועל-כן עקר מצות ספה הוא אכילה ושנה, כי על-ידי כלליות בן ותלמיד שעל ידם זוכין למקיפים, על-ידי זה זוכין בשעת האכילה דיקא להארת הרצון, ענין שם. וזה בחינת אכילה בספה, כי הספה, שהיא בחינת מקיפים שזוכין על-ידי סליחת עוונות על-ידי הארת בן ותלמיד, בחינת יובל שהוא בחינת יום הכפורים, על-ידי זה זוכין לקבל בשעת

לקוטי הלכות

הלכות רקה ה

ארה חיים תרפא

הם מפסולי המשפחות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל פנ"ל. גם צריך שלא יהיה מקבל ממאה, היינו שלא יהיה מנהיג על ידי עזות, שהם בחינת מקבל ממאה, כי עזות היא בחינת קנא דמסאבותא, פמוכא מזה בפאמר "מרפבת פיעה וחילו" (בסין לח). כי ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זהמתן וכו', ומי שיש בו עזות פידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני ולא פסקה זהמתו ועל-כן בו נאחות הפמאה. וזה בחינת סקד פסול, דהינו המנהיג על ידי עזות שהפמן הוא שאינו צומח מן הארץ, הינו על ידי שפלות, רק על ידי עזות ונדרלות והוא מקבל ממאה פנ"ל. גם הסקד שהוא כדבר הצומח זה בחינת הנשמות, שהם בחינת צמחין, כמו שפתיב: רכה בצמח השדה נתתיו. ועל-כן תקף אחר יום הפפורים מיד מתחילין לעסק בפכה, כי יום הפפורים מרמו על התכלית, פמוכא שיום הפפורים הוא בחינת עולם הבא, שהוא התכלית, שאו יהיה לנו ממשלה על המלאכים. ועל-כן תקף ומיד מתחילין לעסק בפכה שהוא בחינת התקשרות לשרשי הנשמות פנ"ל כדי שיהיה לנו פח לעמוד בממשלה זו פנ"ל, (פמכאר שם בפאמר תפיל).

ובדיני הפכה בפריטיות מרמו כל הבחינות הנ"ל שעל דם וכולין להתקשר לשרשי נשמות ישראל פנ"ל, כי דפנות הפכה שלשה שמים פהלכתן ושלשיות אפלו טפה. ואיתא שהם בחינת נצח, הוד, יסוד. והוה בחינת שלש רגלים

בנו וירושלים וצריך לתקן השלש מדות אכילה ומשגל ומזון על ידי השלשה רגלים ואו זכין לנבואה ועל ידי זה זכין לתפלה. ואו גותנין כל שיה השדה פהם בתוך התפלה וכו', (עין שם היבב):

א וזה בחינת סכה, כי סכה בכלל הוא בחינת התקשרות לשרשי נשמות, שהם בחינת אם כל חי, פפא הפבוד, שהוא בחינת סכה שהוא אמא דמסככא על גנין ועקר הפכה הוא הפכה, בחינת מנהיג ומפרסמי הדור שהם סוככים ומגנים עלינו, כמו שפתיב: את פרוכ ממושח הסוכד (תקאל כח). שהמושח והמנהיג הוא סקד שמספד ומגן על העולם. ויש מפרסמים ומנהיגים שהם בשקר והם מפרסמים רק על ידי עזות. וזה בחינת סקד פסול וסקד פשר, הינו בחינת מפרסמים ומגנים על ידי שקר, ומפרסמים של אמת. וזה שאמרו רבותינו ז"ל שצריך הפכה להיות צומח מן הארץ ואינו מקבל ממאה, כי המפרסם האמת הוא בחינת צומח מן הארץ, הינו על ידי שפלות וקטנות בבחינת אמת מארץ תצמח, כמו שפתיב ולפני פבוד ענה. וכמוכא בדברי רבנו זכרוננו לכרכה שעקר ההתנשאות על ידי קטנות. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (יוקא כב), או ממונ פרנס על הצבור אלא אם פן קפה של שרצים תלוי מאחוריו. שאם תווח דעתו עליו אוקרים לו, חור לאחוריו. וזה בחינת שמסככין הפכה בפסלת גרן וקב, 'בפסלת' דיקא, הינו שבחינת הפוככים ומגנים על הדור

תרפא

תאזות הנ"ל. ועל ידי זה נתמקנן בקדשה
 על ידי בחינת שלשה רגלים, שהם בחינת
 שלש דפנות הספה כנ"ל ואז נתמקנן
 הנראה, שהוא בחינת ירושלים, (פמבאר שם).
 וזה בחינת הפורס סבת שלום וכו' ועל
 ירושלים. שספה מנגנת על ירושלים, הינו
 הנראה שנתמקנת על ידי מצות סבה.
 שעל ידי זה נתמקנן השלש מדות, שעל ידי
 זה נתמקנן בחינת ירושלים כנ"ל, (פמבאר
 בפמבאר ת"ל), ענין שם. ועל ידי יראה וזכין
 לנבואה. וזהו שלמדו רבותינו ו"ל שהספה
 צריכה להיות גבה עשרה מפרחים
 מפרוכים שסככו על הארון והיו גבוהים
 עשרה, כי הספה בבחינת הפרוכים
 שמשם מקבלין הנבואה, כי על ידי הנראה
 שזוכין על ידי בחינת סבה, על ידי זה
 זוכין לנבואה שהיא באה מפי שני
 הפרוכים, (פמבאר שם בפמבאר ת"ל, ענין שם):

ב ועל ידי זה זוכין לתפלה ואזי הוא
 למעלה מפל הפוכבים

שפלים מקבלים ממנו, (פמבאר שם, ענין שם). וזה
 בחינת שאמרו רבותינו ו"ל שצריך שיהיו
 הפוכבים גראין מתוך הסכה, הינו בחינת
 שיהיה הוא למעלה מן הפוכבים. וזה
 בחינת ראה בדרך העליון את התחתון,
 כמו שפרש רש"י אצל הלוי על פסוק
 את כל גבה יראה (איוב סא) שפרש רש"י,
 דהינו שיש לו ממשלה על כל הגבוהים
 כאלו הוא למעלה מהם ורואה אותם, כי
 בדרך העליון לראות התחתון ולעולם אימת
 העליון על התחתון, ענין שם בפרוש רש"י

שהם גם כן בחינת נצה, הוד, יסוד. בחינת
 רגליו, הינו שדפנות ומחצות הספה הם
 בחינת שלש רגלים שעל ידם נתמקנן כל
 התאזות הנ"ל, כי הם מחצות הקדשה
 שמוצמזמין ועושין מחצות לשלש תאזות
 הנ"ל שלא יצאו מגבול הקדשה ולחוץ.
 ועל פי הם שמים כהלכתו, דהינו משבעה
 מפרחים. ושלישית טפה, כי שלישית טפח
 הוא בחינת יסוד, פמוכא. והוא כנגד
 שבעות שהוא מתקן תאזת המושגל,
 בחינת תקון היסוד. ועל פי הוא טפח אחד
 כנגד שבעות, שהוא יום אחד, ושמים
 כהלכתו משבעה שבעה מפרחים כנגד
 שבעת ימי הפסח ושבעת ימי הספוח.
 וזהו בחינת הדברים שחיבו רבותינו ו"ל
 לעשותם בספה, הינו אכילה ושתייה
 ושנה. גם אמרו שכל שבעת הימים עושה
 סבתו קבע להציע שם מצעות הנאות
 ושאר נוי סבה וכל פלים הנאים מביא
 בלם לתוך הספה. וכל דברים הללו הם
 כנגד שלש תאזות הנזכר לעיל שצריך
 להביא בלם לתוך מחצות הספה כדי
 לתקן אותם כנ"ל. אכילה בספה כנגד
 תאזת אכילה, שנה בספה כנגד תאזת
 המושגל, שעקר פנים הכרית הוא בבחינת
 שנה ותדדוקה, פמוכא (פסיקין יט) ועל ידי
 שנה בספה נתמקנן. נוי סבה זה בחינת
 תקון תאזת ממוז, שצריך להביא כל עשרו
 וכל חפציו הנחמדים שהם קנן כספו,
 לתוך הספה. ועל ידי זה נתמקנן בקדשה,
 כי הספה היא קדש, ועל פי צריך להביא
 לשם כל תאזותיו, דהינו בחינת השלש

לקוטי הלכות

הלכות רקה ה

ארה חיים תרפו

עבודת התפלה. ואזי מראה מעם ריח של שיח השדה באים בתוך התפלה, שזה בחינת התנוצצות משיח, פמוכא שם. וזה בחינת האתרוג שיש לו מראה מעם וריח שנוטלין בשעת התפלה, שזהו בחינת התנוצצות משיח, ששיח השדה נכללין בהם בתפלה כנ"ל, (עין שם בפאמר ת"ל ח"ב):

ד ועל כן מנענעין בארבעה מינים בהודו לה' תחלה וסוף, כי "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" מרמז על משיח שיבא במהרה ביומנו. וזהו כי טוב כי לעולם חסדו", בבחינת "ועשה חסד למשוחו", ואז ישפיע לנו כל טוב. גם מנענעין באנא ה' הושיעה נא, שזהו מרמז גם כן על הישועה האחרונה שהוא תכלית הישועה. וזהו אנא גימטריא אליהו וכו', כי הישועה והגאולה האחרונה שעל ידי משיח יהיה על ידי אליהו שיבא ויבשר הגאולה, כי על ידי אליהו געשה בחינת התנוצצות משיח, כי אליהו מבחירי גדולי הנביאים, ועל ידי נבואה זוכין לתפלה. וזהו בחינת "ועמד בפתח ופלל". ש'פתחם זה אליהו, זכה לתפלה על ידי נבואה ועל כן היה כח נידו לעצור המטר, כמו שכתוב: "מי ה' אם יתה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי". 'לפי דברי' דיקא, בחינת דבר ה', הינו תפלה, כי אליהו זכה לדבר ה', דהינו תפלה כנ"ל. ועל כן היה בו כח לעצור המטר, כי המטר' המגדל העשבים שיש בהם מראה טעם ריח, הכל הוא על ידי כח דבר ה', דהינו תפלה שהיא שרש הכל

בסוף איוב. וזה גם כן בחינת שצריך שיהיו הפוכים גראן מתוך הספק, הינו שעל ידי בחינת הספק רואה את הפוכים, הינו שהוא למעלה מהם ויש לו ממשלה עליהם, שזהו בחינת ראייה כנ"ל: ג וזהו בחינת ארבעה מינים שנוטלין בסכות בשעת התפלה, שזהו רמז ששיח השדה נותנת כח בתוך התפלה ועל כן אנו מעלין שיח השדה, דהינו מיני צמחים בשעת התפלה לרמז כנ"ל שבסכות יש עליה לתפלה עד ששיח השדה נותנין בהם בתוך התפלה כנ"ל. והארבעה מינים הם בחינת התנוצצות משיח, כי עקר הישועה הארבעה מינים היא האתרוג שהוא בחינת מלכות דוד, שהוא בחינת משיח. והשלושה מינים שהם לולב הדס וערבה, הם כנגד שלש עבודות המפסידין עבודת התפלה, לולב כנגד שמירת הברית, כי לולב בחינת צדיק כתמוך ופרח, פמוכא. בחינת צדיק ח"י עלמין שהם בחינת ח"י נענועין שבלולב. הדס משלש כנגד שלשה אבות, פמוכא, זה בחינת אמונה, כי האבות הם שרשי אמונת ישראל. ערבה זה בחינת אל תהיה בו לכל אדם, שבשביל זה אנו לוקחין ערבי נחל שאין בהם לא טעם ולא ריח כדי שלא נמנע מלצרף פושעי ישראל בתפלתנו, פמוכא. נמצא, שהערבה כרמפות על אל תהיה בו לכל אדם, שאסור לזנות שום אדם אפלו מי שהוא בלא טעם וריח כמו ערבה. ועל ידי תקון שלש עבודות אלו, על ידי זה נתמתן

ואליהו שזכה לדבר ה' יהיה לו פח לעצור המטר כפ"ל. וזהו לפי דברי דוקא כפ"ל. ועליבן באגא ה' שמרמו לבחינת אליהו שעל דו' ובא הישועה האחרונה, עליבן אז מנגענין בארבעה מינים שהם בחינת התנוצצות משיח שיבא במהרה בימינו, אמן:

הלכה ו

על-פי המאמר "תקעו - ג'" (בלקוטי

תנינא סימן ח) המתחיל, אף-על-פי

שתוכחה היא דבר גדול וכו', עין שם כל המאמר בלו מראשו לסופו, עין שם היטב:

א וזה בחינת ספה, כי דפנות ומחצות הספה הם בחינת מחצות פרוסות

של המזחין, כי שלשה מחזין הם שלש מחצות פרוסות בפני התארה של נאוף,

(כמו שמבאר שם במאמר ה"ל).

וזה בחינת מחצות

ודפנות הספה. ועליבן הם שלש דפנות,

כי עקר הספה היא שלש דפנות, כמו

שאמרו רבותינו ז"ל פגוד שלשה מחזין

שהם מחצות פרוסות בפני מאות נאוף,

כי ספה היא בחינת שכל ומחזין, בחינת

אמא דמסככא על גנין שהוא בחינת אם

לבינה, בחינת התבוננות ושכל, בחינת

מחזין. ועליבן עושין הספה אחר ראש

השנה ויום הפפורים, כי בראש השנה אז

התפלה בבחינת דין ועלידי זה מוציאין

מהסמטרא אחרא כל מימי הדעת והקדשה

שבדעה וכו' ואז הסמטרא אחרא, שהוא

ב ועליבן אחר ראש השנה שאז התפלה

בבחינת דין ואז מוציאין

מהסמטרא אחרא כל הקדשה שבדעה,

לקוטי הלכות

הלכות סנהדרין

ארח חיים תרפה

והסמטרא אחרא, שהוא בחינת עננים כלין והולכין, ועל-כן אחר ראש השנה הוא יום כפור שהוא סליחת עוונות בחינת הסתלקות וכפול העננים שהם הסמטרא אחרא, בחינת מחיתי כעב פשעדי וכענן חמא תידי וכו' פנ"ל, ואז נתקנן פנים המוח והתפלה, פי על-ידי ראש השנה, שהוא בחינת תפלה, בבחינת דין מוציאין מהסמטרא אחרא מימי הדעת וכו' וחוזרין ונתקננין המחין, שהם בחינת מחצות פרוסות בפני תאנת נאוף. וזה בחינת מצות סכה שזוכין אחר ראש השנה ויום כפור, פי על-ידי התקון שנעשה בראש השנה ויום הכפורים שעל-ידי זה נתקננין המחין פנ"ל, על-ידי זה נעשה בחינת דפנות ומחצות פרוסות של המחין שהם בחינת שלש דפנות הספה שהם מחצות פרוסות להגן בפני תאנת נאוף, שהוא בחינת מלחמות עמלק, (כמו שבאר שם במאמר ה"ג). כי מחצות הספה פרוסות להגן בפני סמאנת עמלק, פי עקר הנגעת עמלק הוא על-ידי בחינת סכה, שהוא בחינת ענני כבוד, (כמבאר בזה הרש"י). פי בעמלק נאמר, "וישמע הנגעני מלך ערד", שהוא עמלק, "כי בא ישראל וכו'". ופרש רש"י, שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד, אבל על-ידי סכה, שהוא ענני כבוד, נכנע ונתפטר בחינת עמלק, שהוא בחינת תאנה ה"ל, בחינת אשר קרד בדרך. פי דפנות הספה הם בחינת מחצות פרוסות בפני זאת התאנה, בחינת שלשה מחין שהם מחצות פרוסות וכו' פנ"ל:

ג ועל-כן מתחילין לעסק בספה תכף אחר יום הכפורים, פי אז נתבטלין וכלין העננים של הסמטרא אחרא שהם בחינת עוונות פנ"ל ואז תכף בשנה נופל זה קם, הינו על-ידי שנתבטלין וכלין כל העננים של הסמטרא אחרא, על-ידי זה נתגלין בחינת הענני כבוד, בחינת וכבוד ה' נראה בענן, שהם בחינת דפנות הספה שפאין על-ידי תקון מחצות המחין שעל ידם זוכין לבחינת וכבוד ה' נראה בענן, בחינת ענני כבוד, (כמבאר שם במאמר ה"ג). וזה בחינת סכה פנ"ל, בחינת ופרם עלינו סבת שלומך, בחינת מחצות פרוסות פנ"ל:

ד ואז יוצאין מימי הדעת, בחינת פי תמלא הארץ דעה את ד' פמים לים מכסים ונתגדלין גרים (פנ"ל במאמר ה"ג). וזה בחינת שמחת בית השואבה שזוכין בסבות, בחינת ואשבתם מים בששון, ותרגמו, ותקבלון אולפן חרת, בחינת רבוי מימי הדעת שיוצאין עכשיו בשפע גדול על-ידי התקון שנעשה בראש השנה על-ידי התפלה בבחינת דין שעל-ידי זה הסמטרא אחרא מקיאה כל הקנשיות וכל הדעת שבלעה וכו' פנ"ל, ואז יוצאין מימי הדעת בשפע גדול בחינת פמים לים מכסים, בחינת אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים. ועל-כן עושים שמחת בית השואבה, פי שואבין מימי הדעת אז על-ידי התקון שנעשה על-ידי תפלות ראש השנה ויום הכפורים וכו' פנ"ל. ועל-כן אז שואבין המים בשמחה גדולה

ת"ת

שנה בפסכה, כי המדמה הוא בחינת שנה שאין מסתלק השכל ונשארו רק המדמה. ואז בשנה, בחינת מדמה, עקר ברור ותקון האמונה, (פמבאר דמיון אחר), בחינת חרשים לבקרים רבה אמונתך. ועליבן חיוב לישן בפסכה כדי לתקן בחינת המדמה שעל ידי זה מתברר ונתתקן האמונה בפ"ל, כי על ידי הפסכה שמשם נמשך הנבואה בפ"ל, על ידי זה עקר ברור ותקון המדמה והאמונה בפ"ל:

ו זוה בחינת שעקר הפסכה הוא מפסלת גרן וקב, פסלת גרן וקב' הוא בחינת מדמה. וזה בחינת שצריכה להיות הפסכה צלחה מרבה מחמתה, כי חמה זהו בחינת השכל פמבאר בסיון א' ששמש הוא בחינת אור השכל, בחינת יעקב, עין שם. וצל המחשך אור השמש זה בחינת אמונה, בחינת שנה, בחינת מדמה. ועקר ידעת השם ותברך הוא רק על ידי בחינת אמונה פידוע. וזה בחינת ה' צלח, כי אי אפשר לדעת מהשם ותברך פי אם על ידי בחינת אמונה, שהוא בחינת לילה, בחינת צל, בחינות מדמה. ועליבן הפסכה, שהוא בחינת נבואה ורוח הקדש בפ"ל, שעל ידי זה מתברר המדמה והאמונה, עליבן צריכה להיות צלחה מרבה מחמתה, כי עקר החשנה והדיעה זוכין רק על ידי אמונה בחינת צל. ועליבן העקר לברר המדמה, שהיא בחינת צל בפ"ל. וזה בחינת שהפך צריך להיות מפסלת גרן וקב, זה בחינת מדמה שהוא בחינת פח הפחמיית, בחינת פסלת גרן וקב שהוא

מאד ומוי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו, כי על ידי זה הדעת ששואבין עכשיו שנתגלה על ידי התפלה של ימים נוראים בפ"ל, על ידי זה זוכין שיתער השיר שלעתיד בפ"ל שמשם עקר השמחה, כי עקר השמחה יהיה בעת שיתגלה השיר הנ"ל, כי אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה", כי עקר השמחה יהיה לעתיד בעת שיתער השיר הנ"ל. ועכשיו בשמחת בית השואבה מתעורר אז השמחה של לעתיד על ידי שמתעורר עכשיו השיר שיתער לעתיד וכו' בפ"ל:

ה וזה בחינת התפשטות הנבואה הנ"ל שזוכין על ידי הכבוד שנתגלה על ידי שיוצאין מימי הדעת ונתתקנין המחצות פרוסות של המוח שהם בחינת דפנות הפסכה, כי מבחינת סנה, משם מקבלין רוח הקדש, רוח נבואה, כי סנה היא בחינת שפכה ברוח הקדש, (פמבאר בדבר רבנו ז"ל בסיון כא). כי שעור סנה עשרה טפחים למדו רבותינו ז"ל מהכרובים שהיו סוככים בכנפיהם על הכפרת שמשם מקבלין רוח נבואה, כמו שכתוב: וישמע את הקול מבין שני הכרובים. ועל ידי רוח נבואה נתברר המדמה ועל ידי זה זוכין לאמונה ונתגלה הרוח העולם וזוכין לחסדים שעל ידי זה יהיה חרוש העולם לעתיד בחינת להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, בחינת עולם חסד ויגה. וכל זה הוא בחינת סנה, כי משם הרוח נבואה בפ"ל. שעל ידי זה מתברר המדמה והאמונה. וזה בחינת

לקוטי הלכות

הלכות סכה ו

ארה חיים תרפו

מאכל בהמה, כי האכילה הוא בחינת דעת, כי המח כפי האכילה, (פמב"ק בביקום אחר), ומאכל אדם זה בחינת דעת שהוא גדר האדם. ופסלת האכילה, דהינו פסלת גרן ויבב, שהוא מאכל בהמה, זה בחינת מרמה שהיא פח הבהמיות, (פמב"ק בביקום אחר), ועקר הברור הוא בבחינת הבהמיות שהוא המרמה ששם עקר הברור פדוע ועל-ידי זה עקר ברור האמונה. ועל-כן הסכה הוא מפסלת גרן ויבב שהיא עקר הסכך שעל ידו צלתה מרבה מחמתה, שהוא בחינת ברור המרמה והאמונה פנ"ל:

ו ועל-ידי האמונה זוכין לבחינות התקבצות החסדים שעל ידם יהיה חרוש העולם לעתיד, בחינת להגיד בפקר חסדך ואמונתך בלילות וכו' פנ"ל. וזה בחינת סכה, כי סכה היא בחינות חסד פדוע, בחינת חבוק יד ימין פדוע שאז בסכות מתקבצין כל החסדים, (פמב"ק בבביות), ועל-ידי התקבצות כל החסדים יהיה חרוש העולם בחינת עולם חסד יבנה. ועל-כן סכה מרמו על חרוש העולם, פמב"ק בספרים שפכה מרמו על עלמא דאתי, כי עולם הבא מכה בשם סכה, כמו שכתוב: וסכה תהיה לצל יומם. ועל-כן אמרה תורה, צא מדירת קבע ושב בדירת עראי. לרמו על חרוש העולם. שאין קביעות לעולם הזה חס ושלום, רק השם ותברך חרוש את עולמו, ועתיד לחדש עולמו פמב"ק שפכה מרמו על זה. נמצא, שפכה מרמו על חרוש העולם

לעתיד לבא שאז נוכח לישב בסכה של לוותן בסכות עניו כבוד, בחינת וסכה תהיה וכו'. ועל-כן כל אמות העולם כשירצו אז לכות לגדלה וכבוד של ישראל ותנשו במצות סכה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל, כי עלמא דאתי הוא בחינת סכה פנ"ל:

ח כי סכה היא בחינות דפנות ומחצות המחזן שזוכין על ידם לשמירת הברית שעל-ידי זה זוכין לבחינת כבוד, בחינות נבואה, שעל-ידי זה נתברר המרמה פנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לאמונה פנ"ל, שעל-ידי זה מתקבצין החסדים וזוכין לחרוש העולם שיהיה לעתיד וכל זה הוא בחינת סכה פנ"ל. ואז יתער השיר של לעתיד, שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע שיתנגן על ע"ב ימין, בחינת חסד וכו' פנ"ל. וזה בחינת השמחה של סכות, כמו שכתוב: זמן שמחתנו. כי משם עקר כל השמחות שבעולם שכלם נמשכין מבחינת השמחה שיהיה לעתיד, בחינת כי בשמחה תצאו, בחינת ששון ושמחה ישגו וכו', כי אז יתער חדרה ונגווא בעלמא בעת שיתער בחינת שיר חדש הנ"ל. ועל-כן מחמת שבסכות זוכין שיתער שיר הנ"ל שמשם כל השמחות, על-כן הוא זמן שמחתנו. וזה בחינת שמחת בית השואבה הנ"ל. ועל-ידי הנגון הנ"ל, על-ידי זה גדלים כל הריחות והיראות שהם מזווא דנשמחא ועל-ידי זה נכנע מזווא דגופא, (פמב"ק בפמב"ק הנ"ל), וזה בחינת מצות אכילה בסכה שזה עקר

שהוא בחינת הנהר היוצא מערן להשקות את הן פידוע שעל ידו גדלים כל הריחות והתראות כנ"ל. וזה בחינת הנענועים כדי לעורר הרים מהדעת, כי עקר הרים על-ידי שלמות הדעת פידוע, כי על-ידי הדעת זוכין לנגן הנ"ל שעל ידו גדלים כל הריחות ועל-כן מנענעין גלובל ומיניו לעורר הרים מהדעת, ועל-כן הם ע"ב [שבעים ושנים] נענועים כנגד ע"ב נימין בחינת חסד שעליהם יתנגן השיר הזה כנ"ל. וזה בחינות נענועים, כי עקר הנגון על-ידי בחינת נענועים שמנענעין בנימין שבכנור, בחינת מדלג על ההרים מקפיץ על הגבעות, (מכאן בסוף מאמר הנ"ל). ועל-כן עקר מצות נטילת לולב ומיניו הוא בשעת אמירת הלל, כי זה עקר בחינת ארבעה מינים, שהם בחינת שיר פשוט כפול וכו' שיתער לעתיד שזה בחינת הלל והודאות שירות ותשבחות שיתער אז. נמצא, שארבע מינים והלל הם בחינה אחת, בחינת שיר והלל והודאה שיתנגן לעתיד כנ"ל, על-כן עקר נטילת ארבעה מינים היא בשעת ההלל:

י ועל-ידי כל זה זוכין תכף ליום שמיני עצרת שהוא שמחת תורה, כי על-ידי כל הבחינות הנ"ל זוכין לשיר הנ"ל שהוא בחינת שמחה, כי משם עקר השמחה כנ"ל. ועל-כן זוכין אחר כך תכף לשמחת תורה שאז אתער הדוה ונגונא בעלמא וכל ישראל שמחים וְששים בו יתברך ובתורתו הקדושה, שזה בחינת עלמא דאתי שאז יתער שיר הנ"ל. וכל זה

מצות ספה, כי על-ידי מצות ספה, שעל-ידי זה זוכה לקול הנגון הנ"ל, שהוא בחינת הקל קול יעקב, על-ידי זה נכנע עקב עשו שהיא עקב דסטרא אחרא שמתגבר על-ידי האכילה שהוא מוונא דגופא, כי זוכין על-ידי הקול הזה לבחינת ריח שהוא מוונא דנשמחא. ועל-כן יכולין לאכל בקדשה שתתהי האכילה בבחינת מוונא דנשמחא. ועל-כן מצוה לאכל בפסח, כי אז האכילה בבחינת מוונא דנשמחא על-ידי מצות ספה שעל ידה זוכין לקול הנגון הנ"ל שעל ידו גדלים כל הריחות הנ"ל. ועל-כן ספה היא בבחינת יעקב, כמו שכתוב: ויעקב נסע ספתה, (כמובא בדרהקדוש) כי ספה היא בבחינת הקל קול יעקב שהיא קול הנגון הנ"ל כנ"ל:

ט נמצא, שפסחה היא בחינת חרוש העולם שזוכין על-ידי החסד שזוכין על ידי האמונה וכו' כנ"ל. ועל-ידי זה מעוררין קול הנגון שיתער לעתיד, שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע, שהם בחינת ע"ב נימין וכו' כנ"ל. וזה בחינת ארבעה מינים שנומלן בסכות שהם כנגד ארבעה אותיות השם י'הו"ה, שהוא בחינת שיר פשוט וכו' פידוע. ועל-כן לולב אחר וערבות שתים והדסים שלשה זה שיר פשוט כפול משלש. והאתרוג כלול מכל הארבע פידוע, כי הוא בחינת ה' אחרונה, בחינת מלכות שכלול מכלם, והוא בחינת שיר מרבע, ועל-כן מברכין על נטילת לולב, כי הלולב הוא בחינת צדיק בתמור יפרח,

לקוטי הלכות

הלכות סנהדרין

ארה חיים תרפ"א

זוכין על-ידי כל הנ"ל, על-ידי התפלה של ראש השנה, שעל-ידי זה זוכין לסליחות עונות שהוא יום פגור ועל-ידי זה נשלם הדעת וזוכין לסקפה וזוכין לכל הבחינות הנ"ל עד שמעוררין קול הנגון הנ"ל בכל שבעת ימי הספות על-ידי הארבעה מינים כנ"ל ואז יוצא ונתנגלה בחינת שיר ונגון ושמחה הנ"ל ביום שמחת תורה שזוכין בה אחר ספות על-ידי כל הבחינות הנ"ל כנ"ל:

הוא לקיים כל המצוות במעשה ודיקא ועשיה הוא בידים, ועל-כן כל התורה כלולה בידים, כמו שאמר רבי אליעזר קדם הסתלקותו, שהרים שתי ידיו ואמר: ווי לתרין תורות שסתלקו מעלמא. כי יד ימין ויד שמאל הם בחינת תורה שבכתב ותורה שבפעל פה, פמוכא. גם שתי הידים מרמזין על שתי הלוחות שקבל משה בשתי ידיו, כמו שכתוב: ושני הלוחות על שתי ידי. כי יש בשתי הידים עשר אצבעות חמש בימין וחמש בשמאל כנגד עשרת הדיברות שבשני הלוחות חמשה בלוח אחד וחמשה בלוח השני, שהם בחינת עשרה מדרגות של נבואה, (כמו שבאר בהתורה הנ"ל), שעקר ברור הקדמה על-ידי זה, (כמו שבאר שם), כי עקר ברור הקדמה הוא על-ידי התורה, שהוא בחינת רוח נבואה שכלולה בידים ודיקא, כי עקר האמונה הוא מצות מעשיות לקיים כל המצוות במעשה בפשיטות בלי חכמות אף-על-פי שאי אפשר להבין טעמם, שזה בחינת ויהי ידיו אמונה, 'ידיו' ודיקא, כי עקר האמונה בבחינת הידים שהם כלי המעשה כנ"ל. וכמבאר בדברי רבנו ז"ל על פסוק זה לענין הרחקת למוד ספרי המחוקרים, כי הם מביאין לידי אפיקורסות גדול, שהוא בחינת עמלק וכו', ענין שם בלקוטי תנ"ך במאמר המתחיל, עקר התכלית וכו' (בסיון ט'), כי הקדמה הוא בחינת עשיה, בחינת פח הבחינות שהוא פח הגוף, שהוא בחינת עשיה, כי עקר פנימיות השכל האמת בעצם רחוק מהגוף

יא ועל-כן נזמין הארבעה מינים בידים זה בחינת וידו אהות בעקב עשו, כי על-ידי הארבעה מינים נתעורר קול הנגון הנ"ל שהוא קול יעקב שהוא מכניע עקב עשו בבחינת וידו אהות בעקב עשו ועל-כן מצות ד' מינים הוא בידים ודיקא, כי העקר הוא לברר הקדמה כדי לזכות לאמונה שלמה שעל-ידי זה נתגלה חדיש העולם וכו', (כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם), ועקר ברור הקדמה הוא על-ידי הידים ודיקא בבחינת ויברך הנביאים אדמה, כמבאר בהתורה הנ"ל. 'ביד' ודיקא. וכמבאר בהתורה "יהי מקץ ופרו" (בסיון ט'), ענין שם היטב, ומבאר שם בסוף שעקר הנגעת הקדמה על-ידי בחינת יד, כי עקר ברור הקדמה להכניע הרע שבו ולברר ולזכר הטוב שבו כדי לזכות לאמונה שלמה כנ"ל הוא רק על-ידי בחינת הידים שהם פלילית מצות התורה שכלולים בידים שהם כלי המעשה, בחינת מצוות מעשיות, כי עקר האמונה

המדמה שזוכין על-ידי התקרבות לצדיקים
 אמתיים שיש להם רוח נבואה (כמו שבאר
 שם ע"ז ע"ה), ועקר ברור המדמה הוא על-ידי
 בחינת ד', הינו בחינת מצות מעשיות
 והנהגות ישרות שקמבלין מהצדיקים
 אמתיים שנה בחינת כלליית כל התר"ג
 מצוות שקבלנו על-ידי משה רבנו עליו
 השלום, וכן בכל דור ודור על-ידי
 שמתקרבין לצדיקים אמתיים שמוליכין
 אותנו בדרך הישר ומלמדוין ומזהירוין
 אותנו לקיים כל המצוות עם פריטהן
 ותנאיהן וכו', ועל-ידי זה עקר ברור
 האמונה שעקר היית עולם העשיה הזה
 על דעה, כמו שכתוב: וכל מעשהו
 באמונה. ועל-כן אפלו אם ירצה האדם
 לעסק בדבקות לבר בלי עשית מצוות
 מעשיות גם זה הבל וגם יכול להפשל
 על-ידי זה הרבה, כאשר כבר נכשלו
 על-ידי זה רבים, ועל זה נאמר: "אל
 תחכם הרבה ואל תתחכם יותר למה
 תשומם", כי צריך לאחו בשניהם לעשות
 הרבה, לעבד השם ותברך בתורה ותפלה
 ומצוות מעשיות הרבה והוה העקר, ואם
 יזכה גם לבחינת דבקות טוב אשר תאחו
 בזה וזה. ובאמת העבודה והעשיה בעצמה
 של תורה ומעשים טובים זהו עקר
 הדבקות כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכו'
 תדבק' וכי האיד אפשר להדבק בו והלא
 איש אוכלה הוא? אלא הדבק במדותיו
 וכו' שהם כלליית התורה והמצוות, וכמו
 שכתוב: "אחרי ה' אלקיכם תלכו ואתו
 תיראו ואת מצותיו תשמרו ובכלו תשמעו

מאד ואין יכול להתלבש בהגוף העבור
 מהתאוות כלל, ואין מי שזכה אליו כי אם
 הצדיקים האמתיים ששברו לגמרי את כל
 תאוות הגוף עד שבטלו את גופם לגמרי
 בתכלית הפטול בתכלית השלמות שאין
 שלמות אחריו. אבל כל השכל של כל
 העולם ומלאו הכל הוא רק בחינת פח
 המדמה ואפלו כל החכמות הגדולות
 שהמציאו החכמים והמתקרים הכל על-
 ידי הפח המדמה שמדמה מלתא למלתא
 עד שבאים על המצאות חדשות. אבל
 פנימיות השכל העיוני בעצם שהוא להפיר
 את מי שאמר וזהו העולם זה אי אפשר
 ליפות בשום שכל כי אם בשמשברין
 לגמרי לגמרי את כל תאוות הגוף בתכלית
 הפטול ואף-על-פי שאי אפשר להעולם
 להשיג בשכלם השגות אלקות מחמת
 שרפם לא שברו לגמרי את תאוות הגוף
 אף-על-פ"כ חמל השם ותברך על
 העולם ונתן בהמדמה פח האמונה שיהיה
 להם פח להמשיך על עצמן אמונה שלמה
 אם ירצה להסתפל על האמת לאמתו. כי
 אף-על-פי שאי אפשר להבין מחמת שלא
 וכו' עדין לפנימיות השכל מחמת שלא
 בטלו לגמרי את הגוף, אף-על-פ"כ אם
 על כל פנים יבירו את מקומם באמת
 שהם רחוקים משכל העצם ומשיכו את
 עצמן לאמונה להאמין לקול דברי אבותינו
 הקדושים שבטלו את החמר לגמרי כמו
 משה והאבות וכו' אז יכולים ליפות
 לאמונה שלמה בתכלית ועל-ידי זה יפיו
 לכל טוב. והעקר האמונה על-ידי ברור

לקוטי הלכות

הלכות קנה ו

ארה חיים תרצא

ואתו תעברו וכו' תדבקון". מבאר בפסוק זה שצריכין לקום הכל, עשית מצוות מעשיות ודבקות, ובאמת הכל אחד למי שזוכה לעבודתה שלמה (במשכן מדברי רבנו ז"ל):

יב נמצא שעקר ברור המדמה שהוא ברור האמונה הוא על-ידי הנידום, על-כן נטלן לולב ומינוי בדים דיקא, כי מצות נטילת ארבעה מינים נמשך מבחינת התפלה בבחינת דין של הבעל כח שהיא בחינת מטה עז שזוהו בחינת ראש השנה, שעל-ידי התפלה הזאת מביעין את הסטרא אחרא ומוציאין ממנה כל חיותה כל הדעת והקדושה והתפלה והרחמנות שבלעה וכו' ונעשין גרים ונתרבה פבורו שמשם ירש נפשות ישראל. ומשם נמשך הנבואה שעל-ידי זה נתברר המדמה והאמונה שעל-ידי זה זוכין להגנון הנ"ל וכו' כנ"ל וזהו בחינת נטילת ארבעה מינים, כי הלולב שעליו מברכין על נטילת לולב, הוא בחינת מטה עז הנ"ל, בחינת צדיק פתקור ופרה, הינו שעל-ידי נטילת לולב ומינוי אנו מראין שאנו נצחנו המלחמה בראש השנה שזכינו לקבל מהצדיק אמת כח התפלה בבחינת דין שהוא בחינת מטה עז, שזוהו בחינת הלולב ומינוי שאנו נטלן בפסות, וכמו שכתוב בזהר הקדוש: מאן נצח? מאן דאחיד מאני קרבא שהם הארבעה מינים. נמצא שהארבעה מינים הם בחינת בלי וזן שלנו, בחינת מאני קרבא, שזוהו בחינת מטה עז

שמתפלל בראש השנה, ומשם נמשך לנו מצוה הקדושה הזאת, שאנו זוכין אחר כך בפסות לכול הלולב הקדוש ומינוי הקדושים בדינו שהם המאני קרבא הנמשכין על-ידי בחינת המטה עז הנ"ל. וזהו אנו שמחין עכשיו שזכינו לנצח המלחמה, כמו שכתוב: "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו' ושמחתם לפני ה' אלקיכם", שעקר השמחה היא בלולב ומינוי שנומשכין מהמטה עז הנ"ל, שמשם נמשך הגנון הנ"ל, שמשם כל השמחות כנ"ל. וזה בחינת ערבי נחל שמקשרין יחד בתוך הארבעה מינים, כי ערבי נחל מרמז על בחינת פושעי ישראל וגרים שכלם חוזרים להשם ויתברך על-ידי המטה עז הנ"ל. וזה בחינת הדרים שהיא כנגד השלישה אבות פדוע, כי האבות הם בחינת שרשי נפשות ישראל שמשם הנבואה, בחינת "בשבעים נפש ירדו אבתך, ראשי תבות נבי"א, כמו שמבאר שם. "אבתך" דיקא. ועל-ידי זה זוכין לנבואה, שעל-ידי זה נתברר המדמה והאמונה. וזה בחינת האתרוג שהוא העקר, כי האתרוג פרי עץ הדר הוא בחינת אמונה - מלכות פדוע, שהוא בחינת פלך יפה רעיתי, כי עקר היפי וההדר של פנסת ישראל הוא האמונה הקדושה שיש להם, כי כל השלישה מינין מאירין להתארוג, כי עקר פגנת הנטילה הוא להמשיך כל התקונים הנ"ל הנמשכין מהתפלה הנ"ל מבחינת מטה עז הנ"ל בשביל לגלות ולהאיר האמונה הקדושה

בעולם, שזהו בחינת האתרוג שהוא בחינת מלכות - אמונה פנ"ל. ועל-כן נטילת הארבעה מינים בידים, כי עקר ברור המדמה והאמונה הוא בידים דוקא פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לשיר הנ"ל, שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע, שזהו גם כן בחינת הארבעה מינים פנ"ל, שזהו בחינת ההלל שאומרים עם הארבעה מינים, כי הלל הוא בחינת שיר הנ"ל פנ"ל, כי הלל מרמז על לעתיד לבא, כמו שפרש רש"י על פסוק, ארמץ בנקיון כפי ואסבבה את מזבחך ה', שהוא בחינת הארבעה מינים, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, לשמע בקול תודה ולספר כל נפלאותיך, פרש רש"י, זה הלל שיש בו לשעבר ויש בו לנוג ויש בו לימות המשיח ויש בו לעתיד לבא. נמצא שההלל כולל מכל הנפלאות עד לעתיד, כי הוא בבחינת השיר של נפלאות שיתער לעתיד שהוא השיר הנ"ל, שנתעורר בסבות על-ידי הארבעה מינים. ועל-כן גומרין עליהם את ההלל:

ועל-כן מנגנעין בהודו לה' תחלה וסוף, כי עקר הנגנעים הם בבחינת חסד הנ"ל. ועל-כן הם שבעים ושנים ננגנעין לעורר בחינת שיר של חסד הנ"ל פנ"ל. ועל-כן מנגנעין בהודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו תחלה וסוף, להמשיך בחינת השיר של חסד פנ"ל:

תקון וברור המדמה שנתתמן על-ידי הפטרה עו הנ"ל פנ"ל, כי עקר השנה הוא בבחינת המדמה, (כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל), הינו מחמת שאין המדמה מכבד פראוי בשלמות עד לעתיד, על-כן צריכין שנה, כי עקר השנה היא בשביל ברור המדמה שלא יבלבל את המחשבה לגמרי חס ושלום, ועל-כן הצדיקים שעוסקים בתורה, שהוא בחינת רוח נבואה, שעקר ברור המדמה על-ידי זה פנ"ל, על-כן הם מנודים שנה מעיניהם בלילה ועוסקים בתורה, בנזכר לעיל, ועל-כן נעורים בליל הושענא רבא ועוסקים בתורה, זהו בחינת ברור המדמה על-ידי התורה כדי לזכות לאמונה ברוחה בתכלית השלמות, כי אז בהושענא רבא נגמר שלמות תקון האמונה הקדושה בבחינת תקון חוהם בתוך חוהם שלא יוכל שום זר, שהם הכופרים והאפיקורסים לגע בהאמונה הקדושה לעולם. ותקון זה בשלמות הוא על-ידי ברור המדמה. ועל-כן נעורין בלילה ועוסקין בתורה, שהוא בחינת רוח נבואה, שזהו בחינת ברור המדמה פנ"ל. ועל-כן עוסקים אז בספר יצאה הדברים, כי אלה הדברים הם דברי תוכחה, כמו שפרש רש"י שם, ככל מקום שנאמר 'דבר' הוא תוכחה. הינו בחינת התוכחה של משה שזוכין לזה בסוף סבות, כי אי אפשר לזכות לתוכחה זאת כי אם בשנתעורר קול השיר הנ"ל, (כמבאר חסד בהתורה הנ"ל). ועל-כן עכשיו בסוף סבות מעוררין התוכחה של משה, כי אנו זוכין לתוכחה

את על-ידי התפלה של הבעל כח שקבלנו בראש השנה, ועל-ידי זה נעשין ונתתקנין כל הבחינות הנ"ל עד שזוכין לקבל הישר הנ"ל, שהוא קול תוכחה הנ"ל, כי בהושענא רבא הוא גמר הדין שהתחיל בראש השנה ויום הכפורים, ואז חוזרין ומעוררין כח התפלה של הבעל כח הנ"ל, שהוא תפלות ראש השנה כנ"ל. בבחינת מה שכתוב בזהר הקדוש: ביהוה יומא וישב יצחק ויחפר את בארת המים וכו', יצחק הוא בחינת גבורות ודינים קדושים, בחינת התפלה של הבעל כח, שהוא בבחינת דין, שהוא תפלות ראש השנה, שהוא בחינת גבורות יצחק בידוע, שעל-ידי זה נתעוררין ונתגלין הבארות מים קדושים שהם בחינת מימי הדעת שנתגלה על-ידי התפלה הזאת בבחינת אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים, (במ)

שמכאן שם בתורה הנ"ל.

ובהושענא רבא חוזרין וחופרין הבארות הנ"ל בבחינת ביהוה יומא וישב יצחק ויחפר את בארת המים, כי אז חוזרין לעורר התפלה בבחינת דין הקדוש, שהוא בחינת החמשה בדי ערבות, שהם בחינת ה' גבורות שלוקחים אז בשעת התפלה שהוא מנהג גביאים, מנהג גביאים' דיקא, כי גביאים דיקא צריכים לתנהיג הנהגה זאת כדי לקבל כח מהתפלה בבחינת דין וגבורה של הבעל כח הנ"ל שמשם כל נבואתם האמתית כנ"ל. ועל-ידי זה נתברר המדמה, שהוא בחינת נדוד השנה בליה לעסק בתורה

שמנדרין השנה ונעורין כליל הושענא רבא כנ"ל, ועל-ידי זה זוכין להמשיך קול הישר הנ"ל שאנו צריכין לשמח על ידו בשמיני עצרת ושמתח תורה, שהוא בחינת קול התוכחה של משה כנ"ל ועל-כן עוסקים אז בספר אלה הדברים שהוא בחינת קול התוכחה של משה וכו'. וזה גם כן בחינת כל ספר תהלים שאומרים אז, כי תהלים כליל העשרה מיני נגינה, שהם בחינת הישר הנ"ל שכליל מכל הי"ד מיני נגינה שאנו עוסקים עתה לעוררו ולהמשיכו שעל ידו עקר השמחה של שמיני עצרת ושמתח תורה כנ"ל:

ח"א

יד וזהו בחינת מה שמכין את התורה בשמחת תורה ומתחילין מיד בראשית, כי נעוץ תחלתו בסופו, כי עקר הכל הוא להמשיך ולגלות האמונה הקדושה למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד, לידע ולהודיע ולהודיע שהוא האל, הוא היוצר, הוא הבורא הכל יש מאין המחלט להאמין בחדוש העולם באמונה שלמה, שהוא בחינת בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. שמשה רבנו עליו השלום, פתח את התורה הקדושה בפסוק זה להודיע שאין צריכין ואסור לחקר שום חקירה מה לפנים ומה לאחור וכו', רק קבלת התורה מתחיל מזה להאמין באמונה שלמה לקול דברי אלקים חיים היוצאים מפי משה שפתח לנו את התורה בלי שום חקירות וחקמות רק הודיע לנו

ארה חיים

אלקים את השמים ואת הארץ, כי על-ידי ה' החזקה והמורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, שהוא קבלת התורה, שהוא רוח נבואה, ועל-ידי האותות והמופתים נראים וכו', על-ידי כל זה נתברר ונתגלה אמונת חדוש העולם בחינת בראשית ברא אלקים וכו' שהוא התחלה ויסוד ועקר כל התורה כלה שמתחילין מיד וכנ"ל.

השם יתברך זכנו לגלות האמונה הקדושה לכל באי עולם שיקים מהרה, כי אז אהפך אל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. אמן ואמן:

הלכה ז

על-פי התורה "חדי רבי שמעון ואמר ה' שמעתי שמעך וראתי וכו'", עין שם כל הענין בלקוטי הראשון בסיון ס"א:

וכבר דברנו מזה ובארתי קצת בהלכות הושענא רבא שדברי התורה הזאת, היא בחינת ראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום הכפורים וסכות והושענא רבא ושמיני עצרת ושמחת תורה, עין שם:

עתה שמתי עיני ולבבי עוד בענין זה. וראה זה מה שמצאתי עוד בחסדי ה' ענין סכות וכו' שמרמז בהם רב התורה

מיד שרש ויסוד האמונה הקדושה שהוא בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, וכמו ששמעתי זאת מפי רבנו הקדוש ז"ל לענין הרכבת הפילוסופיא והתקורות רק להאמין לקול אבותינו בפשוטות כאשר פתח לנו משה בראשית וכו', (פמבא מזה בספרי הקדמים, עין שם), ועקר האמונה הזאת בחינת בראשית ברא אלקים וכו' שהוא אמונת חדוש העולם זוכין על-ידי בחינת רוח נבואה שהוא כלליות התורה, ובה מקשר היטב התחלת התורה בראשית להסיום לעיני כל ישראל, כי אנו מסמיין, ולכל ה' החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, שהוא בחינת הלוחות שקבל מידיו של הקדוש ברוך הוא, כמו שפרש רש"י שם על פסוק ולכל ה' החזקה, שקבל את התורה שני לוחות בדיו. שעל-ידי זה נתברר המדמה כנ"ל, שעקר ברור המדמה על-ידי רוח נבואה, שהוא בחינת הלוחות, בחינת עשרת הדיברות כנ"ל, ועל-ידי זה נתגלה האמונה הקדושה, שזה בחינת האותות והמופתים הנראים שעשה משה, שעל-ידי זה גלה אמונה בעולם שהשם יתברך ברא את העולם והוא מנהיג את העולם כרצונו ובידו לשנות הטובע בכל עת, והוא בחינת, ולכל המורא הגדול וכו'. כמו שפרש רש"י שם שהם נסים ונבירות וכו' ועל-ידי כל זה נתגלה לעיני כל ישראל האמונה הקדושה שהוא אמונת חדוש העולם כנ"ל. וזה שמתחילין מיד בראשית ברא

לקוטי הלכות

הלכות קנה ז

ארה חיים תרצה

הנ"ל, כי דברי רבנו הקדוש ז"ל יכולין למצוא בכל מצוה ומצוה (ובמבאר מזה במקום אחר, ע"ש).

א כי בראש השנה או עקר העבודה לתקן האמונה הקדושה ועקר האמונה הוא על-ידי אמונת חכמים (ובמבאר מזה לעיל, ע"ש). ואז מתחילין לעשות תשובה, כי הוא יום ראשון מעשרת ימי תשובה, ועקר התשובה היא על אמונת חכמים שהוא יסוד כל התורה בלה ועל-ידי התשובה על אמונת חכמים, על-ידי זה נתרבין ביותר הספרים הקדושים של התורה, (כמו שמבאר בהתורה הנ"ל). וזה שאנו כבקשין בראש השנה ועשרת ימי תשובה על רבוי הספרים הקדושים של התורה שזה בחינות מה שמבקשין כמה פעמים, וכתבנו בספר החיים, ובספר חיים וכו', כי אז נתרבין הספרים גם למעלה בבחינת שלשה ספרים גפתחין בראש השנה וכו', כי באמת הכל אחד. כי ספרים קדושים של התורה וספרי חיים של ישראל שנקבתין בהם לחיים הם בחינה אחת ממש, כי ישראל הם התורה, כי שרש נשמות ישראל הם בהתורה הקדושה וכל אחד מישראל יש לו אות וחלק בהתורה ומשם כל חינותו, כי הם חיינו וארץ ימינו, כמו שכתוב (דברים ט), כי הוא חיד ויחד יחד וכו', ועקר בקשתנו בראש השנה וכל עשרת ימי תשובה להיות נקבתין לחיים פוגנתנו על חיים נצחיים שהם חיים אמתיים, דהינו שנוקה

לקנים את כל דברי התורה אשר הוא חיינו, ובמבאר בשלחן ערוך ושאר ספרים בענין זכרנו לחיים בפתח, ע"ש. שזהו בחינת חיים טובים שמבקשים ע"ש, נמצא שכל חינותנו בגשמיות ורוחניות הוא התורה הקדושה ועל-יפן פשאנו מבקשים פתבנו בספר החיים, הינו בספר התורה שהוא ספר החיים, הינו שנתנה נכתבין ונשרשין בספרי התורה הקדושה אשר שם החיים. וכל מה שישראל גשרשין ונקללין ביותר בספר התורה הקדושה מאירה ומתקרת התורה הקדושה ביותר ונשלמת ביותר על-ידי רבוי ספרים הרבה שנגעשין ונתרבין על-ידי ישראל שנמשך עליהם הארה גדולה משרש נשמותיהן שבהתורה הקדושה על-ידי שנכתבו ונשרשו שם ביותר. עד שזוכין לחדש חדושין דאורייתא הרבה ונתרבין ספרים קדושים ביותר. נמצא שאנו עוסקים בראש השנה לעשות ספרים הרבה אין קץ שיתרבו ספרים קדושים של התורה וכו' וכל זה זוכין על-ידי אמונת חכמים שנתתקן אז פנ"ל, שעל-ידי זה נתרבין הספרים ביותר פנ"ל. וכן בכל עשרת ימי תשובה או עוסקין בתקון זה לתקן אמונת חכמים על-ידי התשובה שעושין אז, שעל-ידי זה נתרבין הספרים, שזהו בחינות מה שמבקשין בכל עשרת ימי תשובה בספר חיים וכו' וכתבנו בספר החיים וכו'. ועל-ידי רבוי הספרים הקדושים של התורה, על-ידי זה זוכין להתקין כל הדינים שבועולם וכל מקום

ל"ב

שנמצא איזה דין נמתק, כי נכללת התורה בתוך אבן שתיה שהוא בחינת שכל הכולל, בחינת חכמה עלאה דמתקן אורחא נפיקת, ששם כל הדינים שבעולם נמתקין בשרשן העליון הכולל כל הצמצומים וכל הדינים שבעולם, כי כל צמצום ודין שרשו בחכמה ושכל, כי כלם במחשבה איתברירו וכל דין נמתק בהשכל ששם שרשו, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, אבל יש שכל הכולל שהוא שרש כל השכליות שהם שרשי כל הדינים. ושם בשכל הכולל נמתקין כל הדינים, כי בשכל הפרטי אין יכולין להמתיק כי אם הדין השני לשכל זה ששם שרשו, אבל בשכל הכולל שכולל הכל, שם נמתק הכל - כל דין וצמצום שבעולם, כי שם שרש הכל. ואפלו בשרוצין להמתיק איזה דין על-ידי שכל הפרטי אי אפשר גם כן להמתיקו כי אם על-ידי שמקבל זה השכל הפרטי הארה משכל הכולל ואז דיקא יש לו כח להמתיק:

נמצא, שעקר ההמתקה על-ידי שכל הכולל, שעל-ידי זה נמתק הכל בין בכלל בין בפרט, אבל אי אפשר לקבל משכל הכולל שהוא חכמה עלאה, שהוא שרש התורה הקדושה, כי מתקן אורחא נפיקת כ"ל כי אם על-ידי שיש להתורה שלמות. ושלמות התורה הוא על-ידי שנתרבו ספרים הרבה בהתורה הקדושה, כי יש עכשיו ספרים הרבה. ועוד עתידין להיות ספרים הרבה. וכלם צריכין

להעולם. ואסור להלעיג מאחד מהם. כי הם שלמות התורה, כי שלמות תורה שבכתב היא על-ידי תורה שבעל פה שהם הספרים הקדושים שמתקנין הצדיקים והכשרים האמתיים בכל דור ודור. שעל-ידי זה נשלמת התורה הקדושה. ואז עולה התורה ונכללת ונשלמת בשרשה שהוא חכמה עלאה שכל העליון הכולל, ואז התורה בבחינת לוחות האבן, כי נכללת בהאבן שתיה שהוא קדוש קדשים. ומשם כל המתקנות של כל הדינים שבעולם. בבחינת "ישלח עורך מקדש". וכל זה מבאר בהתורה הנ"ל, אך בפלתי הדברים כדי לבאר הענין ביותר, כי יש דברים שנתכתבו שם בקצור. וכאן בארתי ביותר, (עו שם וקא והכין היטב):

וזה בחינת יום הכפורים שאז הוא סוף גמר התשובה, כי הוא יום אחרון מעשרת ימי תשובה. ואז זוכין על-ידי רבוי הספרים שנתתקנו על-ידי תקון האמונה בעשרת ימי תשובה לעלות ולכלל בתוך האבן שתיה שהוא קדוש קדשים ששם נכנס הבהן גדול בשביל כלל ישראל ביום הכפורים לתוך בית קדוש קדשים. ומשם מתקין כל הדינים שבעולם, שהוא בחינת כפרת וסליחת כל העוונות ביום הכפורים, כי העוונות הם דינים, כי אין יסורים בלא חטא וכו' וסליחות כל העוונות הוא בחינת המתקת כל הדינים שנמשך מקדש קדשים, מאבן שתיה שנכנס לשם הבהן גדול ביום הכפורים, כי אז קבל משה רבנו

לקוטי הלכות

הלכות ספה ז

ארה חיים תרצו

ע"א

לוחות האחרונות ואן גתרצה לו השם ותברך בשמחה ואמר לו סלחתי בדברך, כי אז נכללת התורה בשכל העליון בבחינת לוחות האבן, בחינת אבן שתיה וכו'. ומשם נמתקין כל הדינים שבפעולם, שהם בחינת סליחות כל העוונות כנ"ל:

ב ועל-כן אחר יום הכפורים עושין סבות, שהוא בחינת תקון העצה כנ"ל בדברינו הקודמים, כי על-ידי תקון אמונת חכמים שעל-ידי זה נמתקין כל הדינים, שזהו בחינת יום הכפורים כנ"ל, על-ידי זה וזכין לעצה שלמה. וזה בחינת סבה, שהוא בחינת תקון העצה בבחינת ופרם עלינו ספת שלומך ותקננו בעצה טובה מלפניך וכנ"ל, ועל-כן דפנות הספה הם בחינת נצה הוד וסוד, (מבאר בבגרות), שהוא בחינת עצות פידוע, כי בשפוגמין באמונת חכמים ואן נחלקת העצה לשתיים חס ושלום, ואין יכולין לשית עצות בנפשו איד להתנהג, כי העצה נחלקת לשתיים, שבתחלה נדמה לו שצריך לעשות כך ולהתנהג כך ואחר כך בא על דעתו סברא לעשות להפך ממש, כי העצה חלוקה אצלו לשתיים חס ושלום, וכל זה על-ידי פגם אמונת חכמים כנ"ל ואן היא בחינת ספת דוד הנפלת, בחינת עצתו נופלת, כי דוד הוא בחינת אמונה, שהוא בחינת מלכות, בחינת אמונתו וחסדי עמו, שנאמר בדרך, הינו בחינת אמונת חכמים, שהוא בחינת תורה שבעל פה, שהוא בחינת חסדי

דוד הנאמנים (פידוע ומבאר בדבר רבנו זכרון לברכה במקום אחר), וכשזוכין לעצה שלמה על-ידי תקון אמונת חכמים כזה מקימין ספת דוד מנפילתה בבחינת ביום ההוא אקים את ספת דוד הנפלת, כי ספה הוא בחינת תקון המח ותרעת שזוכין על-ידי אמונת חכמים שעל-ידי זה נתתפון העצה, כי ספה היא בחינת אימא דמסכבא על בנין, שהיא בחינת בינה אימא עלאה, בחינת אם לבנה תקרא ששם מקור העצה, כי אימא עד הוד אתפשטת ששם העצות פידוע.

וזה שפתוב במשיח, ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה ונבורה וכו' רוח דעת ויראת ה'. כי העצות נמשכין מבינה, שהיא בחינת ספה שזוכין לזה על-ידי תקון האמונה, שעל-ידי זה מקימין ספת דוד מנפילתה מבחינת עצתו נופלת שעל-ידי זה נתתפון ונתאחד מלכות בית דוד ממש, כי הכל אחד (ומבאר לעיל בזה). ועל-כן מרמזו תקון העצה שלא תתחלק בפסוק "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד", שמדבר מתקון ואחדות מלכות בית דוד כי הכל אחד וכנ"ל, כי עקר תקון מלכות בית דוד יהיה על-ידי משיח שביא במהרה במוני, שאן ותקים: "ורועה אחד יהיה לכלם למלך וכו' ודוד עבדי נשיא להם לעולם וכו'". וביאת משיח יהיה על-ידי שישבו ישראל לאביהם שבשמים, כי אין הדבר תלוי אלא בתשובה, כמו

שכתוב: "וכא לציון גואל וילשבי פשע וכו".

ועקר תקון התשובה הוא על-ידי תקון שלמות העצה, כי עקר מה שרחוקין מהשם יתברך הוא רק על-ידי שאין יודעין עצה שלמה איד לשוב להשם יתברך כל אחד ממקומו אשר נתעה לשם, כי באמת הכל חפצים לראה את שמו ומתגעגעים לשוב להשם יתברך, אך אין יודעים עצות איד לשוב מני השך אשר נלכד בו כל אחד ואחד לפי בחירתו והעקר על-ידי פגם אמונת חכמים, כי אי אפשר לדע עצות איד לשוב להשם יתברך כי אם על-ידי צדיקים אמתיים שבכל דור ודור המורים לנו הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה.

כי באמת עקר תקון שלמות העצה צריכין רק בעבודת ה', כי בודאי מי שבא על איזה עצה ותחבולה איד לעשות איזה עברה חס ושלום. לנגב או לנאף חס ושלום, בודאי אין זה נקרא עצה מאחר שעל-ידי עצתו זאת מוסר עצמו לישורין ולמיתה בעולם הזה ובעולם הבא שיוירד עד שאול תחתיות. וכן אפלו בשבא על עצה איד להרויח ממון אם אין הממון מסגל לו לעבודת ה'. ואדרבא, על-ידי זה יתרחק ממנו יתברך חס ושלום, גם זה אינו עצה טובה, כי הוא עושר שמור לבקליו לרעתו מאחר שנתרחק על-ידי זה מהשם יתברך אשר הוא חיינו וארד ימינו לעולמי עד ולעצת נצחים. כי בודאי עצת

הנבכים והנזאפים שעושים מעשיהם על-ידי כמה עצות ותחבולות ועל-פי רב תופסים אותם בכבלי עני וברזל ואחריתם עדי אוכר בודאי אין עצתם נחשבת לעצה. וכמו כן כל עצת הרשעים והרחוקים מהשם יתברך מאחר שאין זכין על-ידי עצתם לתכלית האמתית תכלית הנצחית, אדרבא מתרחקים על-ידי עצות כאלו מהשם יתברך, כי בודאי מי שבא על עצה ותחבולה איד לעשות סבין או הרב נפלא ואחר כך הורגין אותו בתרבו ובספינו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנה כח), סדנא בסדנא יתיב, אף-על-פי שהתרב נעשה בחכמה גדולה אינה נחשב לחכמה ועצה כלל, אדרבא, אין שטות וקסולות יותר מזה שחשב עצות איד להרג את עצמו מישני עולמות, רחמנא לצלן, וכמו שמצינו כמה מעשיות שמשפירים המחקרים בעצמן מוגדל מפלתם הרעה של כל אותן שהמציאו חכמות נפלאות בעולם כמו אסוקראט שדגו אותו והרגוהו בשביל חכמתו, וכן זה שהמציא הקלי תחבולה להנצל מרעמים נהרג על-ידי רעם וכן קלאמבוס והבריו שפוצאו אמעריקא כל אותן שהיו העקר בעגון זה כלם מתו ונהרגו על-ידי זה דיקא, כמבאר בספריהם בעצמם גדל מפלתם על-ידי חכמתם בעצמם שהמציאו דיקא וכיצא בזה מעשיות רעות כאלה מעגון חכמים גדולים שהמציאו חכמות גדולות שהיו להם מפלה גדולה על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות קנה ז

ארה חיים תרצט

הכמתן שהמציאו דיקא (ומכאן בדברי רבנו ז"ל

במקום אחר, ע"ן שם):

נמצא, שעצות וחקמות כאלו בודאי הם שמוות גדול מאחר שלא חשבו כלום על עולם הבא עולם הנצחי רק על עולם הזה להראות כבודם ועשרם ולבסוף נאכדו ונעקרו משני עולמות, ה"ש שמוות גדול מחכמה כזו שחשב כל ימיו חכמות עד שהמציא בלים גפלאים וכל פנתו ה"ה להרבות כבודו ועשרו ולבסוף נפל פתוא מכמר עלידי זה דיקא ומאומה לא נשא בעמלו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, כי אחריתו עדי אובד, פי עלידי חכמתו נתגאה וחפה דברים אשר לא פן על השם ותברך ועל תורתו ועל עמו הקדוש הנבחר, פי דמה בלבבו בגדל גאותו וזדון לבבו שקמו שבא בדתו וחקמתו להמציא כלי זאת הנפלאה, פן הוא יכול לעלות על בנותי עב לדמות בדתו סברות על אל עליון ותברך. אוי להם, אוי לחכמתם הרעה והמה בוערים ולא יודעים כי גם זאת מאת ה' צבאות יצאה שהגיע העת שתיצא כלי פואת לעולם, עליפן שלח בדתם זאת שיבואו על חכמה ותחבולה זאת להמציא הפלי את, פי הם פגרו ביד החוצב בו ולא ה"ה להם להתנאות עלידי זה ולבא לידי כפירות בה' ובתורתו ובעמו עלידי זה, אשר עלידי זה נהפך הגלגל עליהם ונעקרו עלידי חכמתן של עצמן דיקא כנ"ל, עליפן העצות והחקמות של העולם

שאנים פועלים עלידי אלו העצות להתקרב להשם ותברך לזכות לחיים נצחיים אלו העצות אינם עצות כלל, מפל שפן וכל שפן בשמחתהקים עלידי אלו העצות מהשם ותברך, רחמנא ללול, שבודאי אלו העצות אינם נקראים בשם עצות כלל ועל עצות כאלו נאמר (תהלים כ"ב): "פי גוי אבד עצות יהוה". וכתבו: "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'". הינו בשהוא נגד ה' שאין מוגע מואת החכמה והעצה להתקרב להשם ותברך, אין נקרא בשם חכמה ועצה כלל וכנ"ל. כי מי שהוא חכם אמתי ורוצה לישב דעתו באמת ולהסתפל על עצמו ועל תכליתו באמת ואינו רוצה להטעות את עצמו, בודאי ראוי לו שישחשב רק תחבולות ועצות איד להנצל מן השואל תחיתות ומתחיתיו, פי זה רוצה כל אדם, מפל שפן מי שהוא חכם קצת גדל גנות זה העולם שהוא מלא יגנות וכל ימיו פעם ומכאובים ואין שום אדם בעולם שיהיה לו נחת וטוב גוה העולם המר המלא יסורים מתחלה ועד סוף שאי אפשר לבאר בכתב, וגם אין צורך לבאר למי שיש לו מוח בנקדקדו קצת. וסוף האדם למות. ומה יתרון לאדם בכל עמלו וכנ"ל וכו', ועליפן בודאי ה"ה ראוי לכל החכמים שיש להם שכל גדול אפלו לחכמי אמות העולם שיתקבצו פלם יחד ויחשבו מחשבות חכמות ותחבולות בדרך האמת לאמתו מהו התכלית של זה

העולם ובשביל מה נברא האדם, ובלכות ימים ושנים על זה כמו שעשה אברהם אבינו וכל האבות קדם מתן תורה, מפל שכן וכל שכן אנתנו עם קדוש בני ישראל שפבר זכינו לקבל העצות הקדושות במה לזכות לחיי עולם, דהינו על-ידי התורה הקדושה, על-ידי תרנג'ג עטין דאורייתא, בודאי ראוי לנו לשום כל חקמתנו ודעתנו לקיים את כל דברי התורה בתמימות ובפשיטות ללמד וילמד, לשמור ולעשות ולקיים וכו'. כי זאת החקמה הגדולה מפל החכמות והעצה האמתיות פשוטה על-ידי חקמתו ועצתו לקיים את התורה בפשיטות אשרי לו. ועל-פן התחיל דוד המלך, עליו השלום, ספרו, אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים. כי צריבין להתרחק מעצת רשעים בתכלית הרחק, כי כל עצתם להרע אף-על-פי שלפעמים נדמה עצתם לאיזה חכמה, אבל מאחר שאחריתה מרה פלענה, פי אחרית רשעים נכרתה (תהלים ז), בודאי צריכים לברך מאוד מעצות פאלו בבורח מן האש. ועל-פן מה שגחשב בשם עצה הוא פשוטיון לעצה שלמה באמת איד לעבד את ה' באמת ואיד לשוב מני השך, פל אחד ואחד ממקום שגלבר לשם כרי להציל נפשם מני שחת לאור פאור החיים זה נקרא בשם עצה באמת וזה פחנית פלליות התורה שנקראת בשם עצה, כמו שכתוב (משל ח), לי עצה ותושיה. פחנית תרנג'ג עטין דאורייתא:

ג ועצה שלמה בעבודת ה' אי אפשר לזכות פי אם על-ידי הצדיקים אמתיים שבדור, שהם פחנית קדשי קדשים שאי אפשר לקבל מהם שום עצה פי אם על-ידי אמונה, הינו אמונת חכמים, פי ישראל נקראין קדש, כמו שכתוב: ואנשי קדש תהיון לי וכו'. והצדיק הוא פחנית קדשי קדשים, (פכבאר בהתורה תי"ל), ומשם, מפחנית קדש קדשים, שהוא שכל הכולל, משם נמשך עקר תקון העצה השלמה שלא תהיה נחלקת לשתיים חס ושלום, פי חלקת העצה לשתיים נמשך מפגם עין הרעת טוב ורע שהוא בעצמו פגם אמונת חכמים (פג"ל פדרינו הקדשים), פי עקר חלקת העצה הוא בעבודת ה' מה שמופקין לפעמים איד להתנהג וזה נמשך מפגם עין הרעת טוב ורע שעל-ידי זה נתערב טוב ורע עד שאין יודעין להבחין בין טוב לרע. וכל אלו הפסקות והבלבולים וחלקת העצה שיש בעבודת ה', כל זה הוא פחנית להט התרב המתהפכת לשמור את דרך עין החיים, פי אם לא היה אוכל אדם הראשון מעין הרעת היה יודע הדרך הנכון איד להתדבק תמיד בה' ולכלל בפי החיים, שזהו פחנית דרך עין החיים. איד מחמת שחטא ואכל מעין הרעת טוב ורע ונתגרש מגן עדן, על-פן שם ה' את להט התרב המתהפכת שמשם נמשכין פל ההפכים והתמורות שמתהפכת דעתו ממחשבה למחשבה ומעצה לעצה, פי אין יודעין

באזה דרך להתקרב לעץ החיים לזכות לחיים נצחיים, כי הכל חפצים ליראה את שמה, אך בכל יום יצרו מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו'. וכפפים האחוזה בפה פהם וקושים בני אדם, ובדאי יש עצות בכל מקום שהוא אפלו אם הוא במקום שהוא גם שם יש עצות ותחבולות ודרכים אך לצאת משם, אבל אין אדם יודע את העצה הישרה בשלמות אף למוט נפשו מני שחת כי אם על ידי אמונת חכמים. כי באמת העצה בשרשה הכל אחד, כי בשרש הכל הוא פלו טוב פלו אחד, כי שם אין שום רע כלל ושם אין שום חלקת העצה כלל מאחר שפלו אחד פלו טוב, רק למטה במקום אחיות עין הדעת טוב ורע, משם נמשך חלקת העצה לשמים, כי מאחר שיש טוב ורע נמצא שיש שני דברים וצריכין עצה לרבק עצמו בטוב ולהתרחק מהרע. ומחמת חטא אדם הראשון או כל אחד מחמת חטאיו ועוונותיו נתערב טוב ורע עד שאינו יודע להבחין בין הדרך הטוב להרפה, כי "יש דרך ישר לפני איש ואחריתו דרכי מות" (משלי ד), ומשם נמשך חלקת העצה שאין יודעין לשות עצות בגפשו אף לצאת מן החשך שגלבר בו בעוונותיו ולשוב ממות לחיים שזהו בחינת להט הרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים פנ"ל, אבל הצדיק האמת שהוא בחינת קדש קדשים, בחינת השכל העליון הכולל, שהוא שרש הכל ששם נמתק הכל, הוא יודע כל הדרכים וכל

הנתיבות שבעמקי החשך, כי הוא ידע מה בחשכא וכו', כי שם בשרשו, הרע נתהפך לטוב ודוגות נתהפכין לזכות וכלל הכל באחד ושם העצה בשלמות גמור מאחר שלא התחילה עדין להחלק כלל. ועל-כן הוא יודע להמשיך משם עצות לכל אחד ואחד לפי מה שהוא לפי מקומו ושעתו ומדרגתו. והוה בחינת מעלות התקרבות לצדיקים, כי צריכין דוקא להתקרב אליהם ואין די בספרים לבד, כי זה עקר בחינת תורה שבעל פה מה שמקבלין מפי הצדיק האמת שהם דברים שלא נתן לכתב, כי אי אפשר לכתבן כלל:

ד כי יש תורה שבכתב ותורה שבעל פה והם נמשכין מבחינת נגלה ונסתר שבתורה, כי תורה שבכתב הוא בחינת נגלה, כי הדבר הנכתב הוא באתגליא והכל יכולין לראותו, אבל תורה שבעל פה הוא בחינת דברים הנאמרים מפה לאזן, שזהו בחינת סוד שלא נתן להתגלות בחינת נסתר (ואי-על-פי שבאמת בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה כל אחד ואחד יש נגלה ונסתר בדיוק, אבל בכליות נחשב תורה שבכתב בבחינת נגלה ותורה שבעל פה בבחינת נסתר). ואלו השני בחינות, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שהם בחינת נגלה ונסתר, נמשכין מבחינת כלליות קיים התורה ובחינת תשובה, שהם בחינת שני חסדים זה למעלה מזה, בחינת ה' ה' אל רחום וחנון וכו', ודרךשו רבותינו ז"ל, אני ה' קדם שיחטא ואני ה' לאחר שיחטא. ה' הוא בחינת חסד

התורה

היה כל כך עד שיכול להפך עונות לזכות. וזה החסד הוא בחינת סתרי תורה, בחינת שרש תורה שבעל פה, כי זה עקר בחינת תורה שבעל פה, כי זה החסד אי אפשר לגלות כלל כי אם מפה לאן, כי תכף פשהאדם חוטא חס ושלום, אזי השם יתברך במסתור פניו ממונו, כמו שפיתוב: והסתרתיו פניו (דברים לא) ואנכי הסתר אסתיר פני וכו'. כי כך ראוי לו לרחק ולהסתיר פניו ממונו על-פי דרכי משפטי התורה הקדושה שהיא מחיבת לענש את הרע ולרחקו ולא לקרבו, אבל באמת השם יתברך חפץ חסד הוא. ובאמת לאמתו הוא צופה לרשע וחפץ בהצדקו, על-כן גלה לצדיקים בעל פה דרכי התשובה להורות את בני ישראל אידך להתנהג בתקנה ההסתרה באפן שיחזרו ויתקברו לאביהם שבשמים. וזה עקר בחינת תורה שבעל פה שנגמרה לצדיקי הדור האמתיים, כי זה הדבר משתנה בכל דור בכל אדם ובכל זמן, כי לא כל אפן שוין, כי כל אחד פני נשמתו וכפי קלקולו וכפי מהותו פן צריכין לנהג אותו בדרכים ועצות ישרות באפן שישוב אל ה' וירחמנו. על-כן אי אפשר לזכות לעצה שלמה כי אם על-ידי הצדיקים האמתיים שהם בחינת קדשי קדשים, שהם ממשכין העצה משם, מקדש קדשים בבחינת ישלח עורך מקדש וכו', כי העקר העזר והשיעור הוא העצה השלמה באמת. כי שם בבחינת קדש קדשים שופע החסד העליון שהוא בחינת

ורחמים פדונו, הינו שיש חסד גדול אצל השם יתברך שהוא מתנהג בו עם האדם קדם שיחטא. ויש עוד חסד גדול ביותר, הינו החסד הנפלא שהשם יתברך מתנהג בחסדו בכל דור לאחר שיחטא האדם. שהוא יתברך מתנהג עמו בחסדו להחזירו בתשובה להנמאותו לתהיה. וזה החסד לאחר שיחטא גדול הרבה ביותר מהחסד הראשון, שזהו בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש ה' ה' פסיק טעמא קדמא שלים, בתראה שלים יתיר. כי החסד הראשון, דהינו בחינת אני ה' קדם שיחטא, זהו גם פן חסד גדול מאד, אבל החסד האחרון אחר שיחטא זה החסד נפלא ונורא מאד ונדול הרבה יותר מן הראשון. והם בחינת תורה והשובה, כי החסד הראשון, הוא בחינת כלליות התורה, דהינו מה שהשם יתברך ברא אותנו בחסדו ונתן לנו את התורה בחסד הנם לחיותנו ביום הזה, שזהו בודאי חסד גדול מאד, אבל זה החסד הוא עדין בחינת נגלה, כי זה החסד גלה השם יתברך לכל, כי נתן לנו את התורה פאר היטב ובאר לנו כל מצוה ומצוה עם כל פרטיו ותנאיו אידך להתנהג כדי לזכות לחיים אמתיים, כמו שפיתוב: ובחרת בניים. אבל מי שנטה מדרכי ה' ועבר חס ושלום, מה שעבר, אזי החסד הראשון, שהוא בחינת תורה, מחיב את ענשו הראוי לו ככתוב בתורה. אבל עדין יש חסד האחרון שהוא שלים יתיר, שעל-ידי החסד הזה גם הוא יכול להנצל מן הענש על-ידי תשובה. ונדול החסד

שכל הפולל, שהוא בחינת סתרי תורה שמשם נמשכין כל השכליים וכל העצות שבעולם ומשם נמתק הכל, כי העצה הוא הנישועה והמתקנה, כמו שכתב רבנו ז"ל על פסוק, ותשיעה ברכ יועז:

ה וזה בחינת ארבעה מיני שנותלין בסבות, כי הארבעה מינים הם כנגד ארבע אותיות השם שהם כנגד ארבע דגלים, שהם פלליות שנים עשר שבמים שמוחדין ומחברין אותם עתה ביחד והיו לאחדים בדיעו, שהו בחינת שלמות העצה שהוא מרמזות על התאחדות המלכות, בחינת ולא יחזו לשתי ממלכות עוד כנ"ל, הינו שלא יתחלקו עוד שנים עשר שבמים שהם ארבעה דגלים, לשתי ממלכות, רק יהיו כלם אחד וכלם נותנין כח והדר מלכות להאחרו. שהיא בחינת מלכות משיח בן דוד. שהוא יהיה מלך אחד על כלם ועל-כן כל מצוות הארבעה מינים הם במיני עין, זה בחינת התאחדות המלכות, שנאמר ביהוקאל: "ואתה קח לך עין אחד וכתב עליו ליוסף עין אפרים וכו' וקח עין אחד וכו' והיו לאחדים בנדך", כי על-ידי התאחדות הארבעה מינים נכללין ביחד שתי הממלכות, שהו בחינת פלליות העצה שתהיה שלמה ולא חלוקה, כי הכל אחד כנ"ל:

כי סבה הוא בחינת שרש העצה, בחינת אימא המסבכת על בנין שמשם שרש העצה כנ"ל ואחר כך לוקחין הארבעה

מינים ומנגענין בהם בכל הששה קצוות וממשיכין העצה השלמה לתוך הלב כדי שגדע איד להתנהג בכל דבר, כי אנו יודעים שבכל הששה קצוות למעלה ולמטה ובארבע רוחות העולם בכלם השם יתברך נמצא ולית אתר פנוי מינה. על-כן בכל מקום שנפלגו לשם יש לנו גם שם עצה איד לשוב משם. והכל על-ידי הצדיק האמת בחינת צדיק בתמר ופרח, שהוא בחינת הלולב שבו עקר הנענועים שמנגע שרשי העצת שבמח וממשיך החסדים משם אל המלכות וכל החסדים נמשכין עד נצח והוד שהם עצות, כי עקר החסד הוא העצה ועל-כן על-ידי הנענועים, שעל-ידי זה ממשיכין החסדים אל המלכות, על-ידי זה נמשכין עצות שלמות לכל אחד ואחד באשר הוא שם, כי המלכות נתאחד, שהו בחינת התאחדות העצה, שהו בחינת חבור הארבעה מינים ביחד כנ"ל:

כי בסבות נמשכין כל החסדים, (כמו שאתא כנ"ל) וכל אלו החסדים הם בחינת המתקנות, שהם בחינת עצות טובות שאנו ממשיכין עכשו משכל הפולל מקדש קדשים על-ידי שכיני להפיל שם ביום הכפורים כנ"ל שמשם כל המתקנות והעצות טובות שבעולם שהם בחינת כל החסדים שאנו ממשיכין בסבות אחר יום הכפורים:

ו וזה בחינות מה שאמרו רבותינו ז"ל ומבאר הדין בחשן משפט שבות

16 141

דין מעמידן אפוטרופוס על גכסי יתומים. ואיתא שם שאפוטרופוס שמהו אבי יתומים לא ישבע, מנחהו בית דין, ישבע:

בי "כל עמל האדם לפיהו" (קהלת ו). כי מחמת פגם עין הדעת טוב ורע שהוא בחינת פגם אמונת חכמים פנ"ל, מחמת זה צריכין להתנגע מאד ולטרח הרבה בפרנסתו. ומזונותיו באין לו בניגעה גדולה שכל זה נמשך מבחינת "בזעת אפך האכל לחם" (בראשית ג), בחינת בעצבון האכלנה שנמשך מחמת פגם עין הדעת טוב ורע שהוא פגם אמונת חכמים פנ"ל. וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל שעל ידי פגם אמונת חכמים הוא גידון במותרות, הינו שמותרות האכילה עולה אל המח ומבלבל ומעקם את דעתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: המלעיג על דברי חכמים גידון בצואה רותחת וכו', שהוא מותרות ופסלת האכילה שעולה אל המח ומבלבל את דעתו ועל ידי זה אינו יכול להוציא משפטים ומהנהגות ישרות מפל מה שהוא לומד וכו'. ועל ידי זה נפגמה עצתו ואינו עצתו חלוקה לשנים ואינו יכול לתת עצה לנפשו בשום דבר, ענן שם, וזה המותרות המבלבל את המח וכו' פנ"ל נמשך מבחינת בעצבון האכלנה שמשם אחזות המותרות, שהם הקלפות, שהם בחינת עצבות, בבחינות "בכל עצב יהיה מותר", (מבאר דברי רמב"ל במקום אחר). כי הקללה של בעצבון האכלנה נמשך על ידי פגם עין הדעת טוב ורע שהוא פגם אמונת

חכמים, שעל ידי זה נתקלל בעצבון האכלנה, שהוא בחינת מותרות פנ"ל, שהוא בחינת המבאר בהתורה הנ"ל שהמותרות מבלבל המח על ידי שפגם באמונת חכמים פנ"ל. ואז אין לו עצה שלמה פנ"ל וזהו עקר קשוי ובדרות הפרנסה שנמשך מבחינת "בעצבון האכלנה". כי באמת עקר בדרות הפרנסה הוא רק מחמת חסרון העצה שאין האדם יכול לתת עצות בנפשו במשא ומתן איד להתנהג, כי אין אדם יודע במה ישתפר, כי גודאי בכל עת ובכל מקום יש דבר סחורה שיכולין להשתפר בו הרבה, כי אין לדבר שאין לו מקום, כי לכל דבר סחורה יש עת ומקום רק שאין אדם יודע באיזה סחורה יצליח עתה. אם בשעה ^{היא} אם בחפזים וכיצא בהן (זה ידוע ומבאר למי שישקף קצת בטיב משא ומתן). ועל פני עקר ההלכות המושא ומתן הוא כשזוכה לעצה שלמה לידע מה לסחר ולקנות ולמכור בזמנו וישעתו ומקומו באפן שריוח. ואז יכול להרויח הרבה בנקל בלי ניגעה וזה שקתוב (דברים ח): "כי הוא הנותן לך פח לעשות חיל". ותרגומו: ארי הוא רהיב לך עיטא למיקני נכסין. כי עקר העשירות הוא על ידי העצה כשיודע מה לסחר במקומו וישעתו וכמו שמוצינו בנכרא במעשה דחסידי אהד שהקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות וכו' ושמע שתי רוחות מספרות וכו' שכל הזרע פרביעה ראשונה וכו' ולשנה הבאה שמע להפך, ועל ידי זה הצליח באלו השתי שנים

מחמת שדע מתי לזרע. נמצא, שעקר יגיעת הפרנסה הוא מחסרון העצה שאין האדם יודע כמה יצליח עתה וכל זה נמשך מהמותרות הנ"ל שמבלבל את המוח שנמשך מבחינת בעצבון תאכלנה, שנמשך מפגם אמונת חכמים שהוא פגם עץ הדעת טוב ורע וכו' פנ"ל. ומחמת זה צריך האדם להתנגע ביגיעה גדולה עד שמוצא פרנסתו ומונוטיו. ובאמת עקר היגיעה הוא שצריך להתנגע עד שבא על העצה האמתית מה שצריך לחסר. ועלין באמת כל היגיעות הם בחנם, כמו שכתוב בזהר הקדוש, שטו העם ולקמו בשטותא. כי באמת עקר התקון להמשך פרנסה הוא רק עלידי תקון העצה שתלויה באמונת חכמים שהוא פלילית התורה. בחינת רבוי הספרים של התורה הקדושה שצריכין להאמין בכלם. ועלין עקר תקון המשא ומתן הוא עלידי האמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת לא) נשאת ונתת באמונה, הינו אמונת חכמים, שהוא עקר יסוד האמונה. והיו בחינת שמו זבולן בצאתך ויששכר באהלך (דברים לו). שזבולן שהוא בחינת הסוחר בשמן אשר עצמו להצדיק האמת שהוא בחינת יששכר שתיה עוסק בתורה וזבולן היה מספיק אותו אזי נאמר, שמו זבולן בצאתך - לסוחר. כי בנדאי בכל אשר הפנה תצליח בסוחרתך, כי מאחר שהסוחר מקשר עצמו להתלמיד חכם האמת ומספיק אותו וזהו בחינת אמונת חכמים, עלידי זה זוכין לעצה שלמה ואין

תחת

בנדאי יצליח בכל מה שיעשה כי עקר ההצלחה הוא עלידי העצה פנ"ל:

ז ועלין זה שרוצה לעסק במשא ומתן צריך לדע ולהאמין כי לא בכח יגבר איש ואין חכמה ואין עצה ואין תבונה לנגד ה', רק ובקש רחמים מפיו שהעשר שלו שישפיע עליו עצה טובה שיזכה לדע מה לסוחר באפן שריוח פרנסתו. ועלין באמת צריך הסוחר להתקרב עצמו להתלמיד חכם, שזהו בחינת אמונת חכמים פנ"ל, כי עקר העצה השלמה, שהוא הצלחת המשא ומתן, הוא עלידי אמונת חכמים פנ"ל. ואפלו בשזוכה לעצה שלמה בהמשא ומתן שלו ומרויח ממון עדין אין העצה בשלמות כי אם בשזוכה להתנהג עם הממון בקדושה כראוי. לתת צדקה הרבה ולהיות שמו בחלקו ואל יהיה אין להעשיר ולא יתאוה בכל פעם יותר. באפן שיזכה עלידי הממון והפרנסה שהמשך לעסק בעבודת ה' באמת, כי תכלית המשא ומתן והפרנסה הוא בשביל התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, טוב תורה עם דרך ארץ. וזה עקר העצה השלמה הטובה בשזוכה עלידי עצמו שהאיר לו השם והפרך בהמשא ומתן, שעלידי זה הרויח ממון להצליח עלידי זה ההצלחה הנצחית והאמתית לעשות רצון השם והפרך עלידי זה. ואז דוקא נחשב עצה טובה ושלמה, אבל אם חס ושלום, הוא מרויח ממון ואינו מתנהג בו בשורה, מכל

בעצבון תאכלנה, שהוא בחינת מותרות
שמשם בלבול הדעת פגם העצה וצריך
כל אדם להתניגע לתקן זאת לדחות בחינת
בעצבון תאכלנה, דהינו לדחות פגם
העצה ולהמשיך עצה שלמה כנ"ל. ועקר
הברור הוא במזון ששם עקר אחיזת
בעצבון תאכלנה בזעת אפך תאכל לחם,
ועלין כל עמל האדם לפיהו שצריך
להתניגע מאד קדם שממשיך ויבקר
הפרנסה דקנישה מבחינות בעצבון

תאכלנה מפגם העצה כנ"ל:

ט וְכָל אָדָם כְּפִי מוֹה שְׂוִיבָה לְבָרֵךְ הַמְּמוֹן
והפרנסה דקנישה כל ימי חיים
חייתו, כמו כן הוא מתקן עין הדעת טוב
ורע שהוא בחינת בעצבון תאכלנה כנ"ל,
אשר זה עקר עבודת האדם כל ימי חייו
לתקן פגם עין הדעת טוב ורע, שהוא פגם
אמונת חכמים וכנ"ל וכפי מה שזכר
בחיו לתקן פגם עין הדעת, פגם אמונת
חכמים, כמו כן זוכה לעצה שלמה כנ"ל
ועלין זה זוכה לאחר מיתתו לדעת
העצה ותרדף לעץ החיים ששם צריכין כל
הנשמות לעלות פידוע. כי דרך עין החיים
הוא בחינת עצה שלמה לעבודת ה' שזהו
הדרך עין החיים, כי יש להט התרב
המתהפכת לשמור את דרך עין החיים
שהוא בחינת חלקת העצה שמתהפכת
עצתו מהפך אל הפך בכל פעם וכנ"ל,
שזהו עקר השמירה לנגוע מעץ החיים, כי
עקר דרך עין החיים הוא עצה שלמה
וכנ"ל. כי עקר חלקת העצה נמשך מעין
הדעת טוב ורע מהמת שלא המתים ובכל

שכן בשחם ושלום, נופל ויורד עלידי זה
וימנעט עבודתו חס ושלום, זהו בחינת
עקר שמור לבגלו לרעתו ואזי בודאי
אינו נחשב לעצה שלמה שהריוח ממון
לרעתו מאחר שאינו מצליח בסופו
ותכליתו עלידי זה, כי עקר תקון העצה
הטובה הוא בשוובה להצליח עלידי
עצתו באחריתו לסופו לעד ולנצח בעולם
הבא שכל ארץ טוב ונצח, כי טוב
אחרית דבר מראשיתו:

ח וְהָיָה אֲרֵי-עַל-פִּי שִׁלְאוּ כָּל אָדָם זוֹכֵה
למזון דקנישה בשלמות
להצליח בממונו להצלחה הנצחית, אבל
בכלליית העולם נחשב כל ממון ישראל
מזון דקנישה מאחר שאין בו נגבה וגולה.
וגם כל אדם אפלו הפחות שב'ישראל
בודאי עושה כמה וכמה מצוות בממונו,
צדקה ושכר למוד בעד בנים וקניות
מצוות והוצאת שבתות וימים טובים
וכיוצא בזה. ועלין כל ממון ישראל
שוכין להריוח הוא בחינת ברורים
שמבקרין מבחינת הקללה של בעצבון
תאכלנה ועקר הברור הוא העצה
השלמה שמשם כל הרוח וההצלחה
בחינת פי הוא הנותן לך פח לעשות חיל,
ארי הוא יהיב לך עיטא למקני נכסין כנ"ל.
זה עקר העבודה של כל אדם בעולם
הזה לברר כל הדברים מהמת הנחש,
מפגם עין הדעת מבחינת בעצבון תאכלנה
ועקר הברור הוא עלידי שוכין לברר
עצה שלמה ודרך ישרה בכל הדברים,
שזהו עקר הברור שמבקרין מבחינת

את הרע שיתנה נכלל בפטור ויהיה פלו אחר. ואז יש שני דברים טוב ורע, ואז בשיש שני דברים קשה לברר העצה (וכמבאר למעלה ע"ן שם). ועל-יכן אי אפשר לברר העצה בשלמות עד לאחר מיתתו, כי נגזרה המיתה על-ידי הטא אדם הראשון, כמו שפתיבו: בעצבוז תאכלנה וכו' בועת אפק תאכל לחם עד שיקד אל הארמה וכו' כי עפר אתה ואל עפר תשוב, וכל זה מחמת פגם העצה השלמה, כי אלו לא הטא אדם הראשון בעין הדעת היה יכל לכלל בעין החיים בחיים חיותו והיה חי לעולם אשר בשביל זה נברא, כי היה יודע הדרך והעצה השלמה לכלל במקום שצריך להפלת בחי החיים בהבורא הכל יתברך בעודו בחיים חיותו לעד ולנצח, אך מאחר שאכל מעין הדעת נפגמה ונחלקה עצתו, כי ה' שלח לשם את להט החרב המתהפכת שמבבלת עצתו כנ"ל כדי שלא יוכל לבא לעין החיים בחייו. ומאז והלאה אי אפשר לבא לעין החיים כי אם לאחר מיתתו כפי מה שזכה לברר העצה השלמה בחיים חיותו:

כי גוף ונפש נמשכין מבחינת דין וחסד, כי הנפש הוא בחינת חסד, והגוף הוא בחינת דין שהם בחינת אור וחשך, כמבאר בדברי רבנו ז"ל בהתורה "דרשו ה' ועזו" (בספן ט). ומבחינת חסד ודין משם השתלשלות אחיות טוב ורע, ועל-יכן אחיות הרע הוא בהגוף שהוא מבחינת דין שמשם השתלשלות אחיות הרע כידוע.

ועקר חלקת העצה הוא מחמת אחיות הרע שנמשך מפגם עין הדעת טוב ורע, שמחמת זה נתערב העצה ואין יודעים עצה שלמה כנ"ל, ואלו לא הטא אדם היה הרע נכנע ונתפטר לגבי הטוב והיו נכלל דין בחסד שמאל בימין והיה נכלל הכל באחד, ועל-ידי זה היה הגוף נדח והיה הגוף יכול להפלת בהנפש בחיים חיותו והיו לאחד עד שהיה יודע דרך עין החיים בחיים חיותו שהוא בחינת עצה שלמה, כי מאחר שרע נתפטר והכל אחד אזי בודאי העצה שלמה כנ"ל, ואז היה יכול על-ידי העצה השלמה להפלת בחיים חיותו בחי החיים ויחי עוד לנצח כנ"ל. אבל מאחר שפגם בעין הדעת טוב ורע ולא נתפטר הרע לגבי הטוב, נמצא שיש שני דברים טוב ורע, ואז העצה נחלקת לשנים כנ"ל ואז אין גוף נכלל בהנפש, על-יכן בהכרח שקמות האדם ויחלק הגוף מן הנפש וישוב אל העפר ושם יגמר הזכוד בעפר מזהמת הנפש. עד שיוצק כבראשונה, עד שיהיה ראוי להפלת בהנפש ואז יקום בתחית המתים ויחיה בגוף ונפש. ואז יכלל בגוף ונפש בחי החיים, כי אז ידע עצה שלמה שהוא דרך עין החיים. והכל כפי מה שזכה לברר ולתקן והמות הנפש, שכמו כן זכה לברר עצה השלמה שהוא דרך עין החיים כנ"ל, שזהו עבודת האדם כל ימי חייו, שעל-ידי זה זכה לאחר התחיה לדעת דרך עין החיים, כי בחייו אי אפשר בשום אופן להפלת בעין החיים אפלו אם הוא צדיק

והלואי שזיכה האדם לברר מה ששקד לו כפי שרש נשמתו, כי לברר בשלמות אי אפשר כי לא ישלם הברור עד לעתיד שיקבל המות לנצח וכו' (פנבאר בכתבים).

ועליבן צריכין לברר כל הדברים. בפרט המזון ששם עקר הברור מודר לדור. והוה בחינת הירשה שצותה התורה לתת מזוננו ונחלתו לבניו אחריו. שהם יגמרו לברר מזוננו ונחלתו. וכל מה שיקברו מזוננו ונחלתו ביותר בקדשה ותרד כשישתדלו להתנהג במקומנו פראוי עליפי התורה להרבות בצדקה וכו', אז ברא מזכה אבא.

כי עושין טובה גדולה לנשמתו עלידי זה, כי כל מה שנתפרר המזון ביותר נדחה זהמת הנחש ביותר. ואזי נשמתו קרובה יותר להפיל בחי החיים. כי הכל כפי הברור כידוע ועקר הברור הוא בהמזון כנ"ל. ועליבן בניו דיקא מקבלים ירשתו וכל זמן שנמצא לו זרע מיוצאי חלציו בלם קודמין לכל משפחתו. כי עקר השלמות

הוא שתהיה הירשה מממשמת והולכת למטה ליוצאי חלציו ולא למעלה לבית אביו חס ושלום. כי מבאר בהתורה הנ"ל שעלידי תקון אמונת חכמים נתרפין הספרים של התורה הקדושה ואז נמתקין כל הדינים כי התורה נכללת בשרשה בבחינת קדשי קדשים שהוא השכל הכולל בחינת אבן שתיה ששם נמתק הכל. כי אי אפשר להפיל שם כי אם עלידי רבוי הספרים הקדושים של התורה שנתרפין ביותר עלידי תקון אמונת חכמים (כמו שכתוב שם, עין שם). ועלידי

גדול מחמת המא אדם הראשון שנגזר עליו המיתה לדורות. כי מחמת המא אי אפשר להגוף להיות נכלל בהנפש בשלמות כי אם לאחר התחיה:

נמצא שתחית המתים הוא כפי הברור שמבררין העצה השלמה מהמותרות המבלבל את המוח שהוא בחינת בעצבון תאכלנה כנ"ל. שמשם כל הפרנסה כנ"ל. וזה שקבעו הוצרת הגשמים והפרנסה בתחית המתים, בחינת מכלכל חיים בתוספת מיתים ברחמים רבים. כי הכל אחד. כי תחית המתים היא בחינת כלליות גוף ונפש יחד באחדות גדול לעתיד. שזה עקר תכלית שלמות העצה לכלל בעני החיים. כי הכל אחד כנ"ל. שמשם נמשך הפרנסה, כי עקר הפרנסה נמשכת מברור שלמות העצה כנ"ל:

י וזה בחינת ירשה ששקד לבנים. כי כבר מבאר שעבודת האדם בעולם הזה לברר העצה השלמה מפנים עין הדעת. ועקר הברור הוא במזון ששם נתקלל אדם בעצבון תאכלנה. עליבן צריכין להתנגע לברר המזון מקוללה זו לרחות הקללה זאת בחינת בעצבון תאכלנה שמבלבל העצה ולהמשיך עצה שלמה. שעלידי זה נמשך עשירות דקדשה לזכות עלידי זה לעצה האמתית השלמה לעבודת ה' לכלל בעני החיים כנ"ל. אבל כל אדם אינו מברר הניצוצות הקדושים שבמזון כי אם השקד לחלקו ולנשמתו.

לקוטי הלכות

הלכות קנה ז

ארה חיים תשמ

תקון אמונת חכמים וזכין לעצה שלמה פנ"ל.

וכבר מבאר שעסקר תקון נשמת המת הוא שיוזבה לתקן פנים עין הדעת שמושם המיתה, הינו לתקן פנים אמונת חכמים פנים העצה שיוכל להפיל במקום שצריך להפיל בתי חיים פנ"ל. וזה ידוע בזהר הקדוש שעלית נשמת המת אם זוכה היא באתר דאקרו קדש קדשים בבחינת מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו וכו', הינו פנ"ל. כי עליתו על ידי תקון אמונת חכמים שעל ידי זה זוכין לבחינת ספרים הרבה של התורה שעל ידי זה עולין לבחינות קדש קדשים שהוא בחינת שכל הכולל. וזהו בחינת החיוב שצריכין להשאיר פנים אחריו. כי הפנים שנשארו אחריו הם בחינת שכלים פרטיים שנומשכו ממונו שהם בחינת רבוי הספרים של התורה. כי כל אחד מישראל הוא בחינת ספר תורה כמו שכתוב: ואת התורה אדם. כי האדם כולל מרמ"ח אברים ושם"ה גידים שהם בחינות רמ"ח מצות עשה ושם"ה מצות לא תעשה פדוע שהיא פלילות התורה. נמצא שהאדם הוא התורה וכל מה שנתרבין ישראל ביותר נתרבין ספרים בתורה יותר ועל כן פאמת בכל דור דור נתרבין ספרים יותר. כי נתרבין ישראל ביותר ועל כן מחייב כל אחד להשאיר פנים אחריו, כי הפנים שפניח אחריו הם בחינת רבוי הספרים של התורה פנ"ל. כי העקר ישראה להוכיח את בניו שישמרו תורת

ה'. ואז כשבניו אחריו מקימין את התורה וזכה שיצאו ממונו בני ישראל שמקימין את התורה זה בחינת רבוי הספרים של התורה כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. ומי שזוכה לקיים את התורה מביא הארה גדולה בהתורה כאלו נכתבה ונתנה היום. נמצא שכל מה שנתרבין ישראל המקימין את התורה יותר נתרבין הספרים יותר ויכולין להפיל יותר בבחינת קדש קדשים ששם צריכה נשמתו לעלות פנ"ל שאי אפשר לעלות לשם כי אם על ידי רבוי הספרים שהם בחינת הפנים שהניח אחריו פנ"ל ועל כן בניו מקבלין הירשה שהוא ממונו ונחלתו. כי המומן הוא בחינת הברור שנתברר העצה מפנים עין הדעת, מפנים אמונת חכמים שנתתקן בתקון אחר תקון על ידי בניו אחריו שהוא בחינת רבוי הספרים שנומשכין גם כן מתקון אמונת חכמים שעל ידי כל זה תוכל נשמתו לעלות למקום שהיא צריכה לעלות, שהוא בחינת קדש קדשים וכו':
יא כי הפנים הם מתקנים תקון שלמות העצה, כי ברא פראעא דאבוה והרגלון הם בחינת עצות (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר) כמו שכתוב וכל העם אשר ברנגף ההולכים אחר עצותי. כי עקר הולדת הפנים הוא מבחינת עצות, כי הפליות ועצות (ברכות סא) והפליות הם כלי ההולדה, ועל כן הפנים שנומשכין מבחינת עצות הם מתקנין ומשלימין תקון שלמות העצה שהוא עקר תקון נשמת המת, ועל כן הם מקבלין הירשה שהוא המומן

לכ"ל

שנמשך מברור העצה כנ"ל. ועל-ידי ברור העצה שהוא בחינת תקון אמונת חכמים, בחינת רבוי הספרים הקדושים של התורה, שהוא בחינת הבנים כנ"ל, על-ידי זה עולה נשמתו למקום שצריכה לעלות שהוא אתר דאיקרי קדש קדשים ששם נמתק הכל וכנ"ל:

יב כי רבוי הספרים הקדושים של התורה הוא בחינת רבוי העצות השלמות, כי התורה הקדושה נקראת עצה, כמו שכתוב לי עצה ותושיה, בחינת תרי"ג עטין דאורייתא. וכל מה שנתרבין ספרים קדושים בהתורה נתרבין העצות ביותר אוד להתקרב להשם ותברך כל אחד ואחד ממקום שהוא. ועל-כן פלם צריכין להעולם, (מבאר שם בהתורה ה"ל):

יג ועל-כן משפחת האב קרוי משפחה ואין משפחת האם קרויה משפחה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין ירשה (בבא בתרא קא) שהירשה ממשמשת והולכת למעלה למשפחת אביו כשאין לו בנים חס ושלום ולא למשפחת אמו. כי באמת עקר תקון המת הוא כשמוציא בנים אחריו, כי הבנים הם שכליים פרימיים הנמשכים ממנו שהוא בחינת שכל הכולל נגדם והוא צריך להכלל בשכל הכולל העליון שאי אפשר להכלל שם כי אם בשיש לו שלמות על-ידי רבוי השכליים פרימיים שהמושך גוה העולם שהם בחינת הבנים שהניח אחריו שהם בחינת רבוי הספרים כנ"ל. כי הכל אחר, כי הספרים

הנמשכין מן התורה הם גם כן בחינת שכליים פרימיים הנמשכין מן התורה. כי יש שכל הכולל העליון שכולל הכל וממנו נמשכין כמה וכמה שכליים פרימיים. ומכל שכל פרימי נמשך עוד כמה שכליים פרימיים ונחשב זה השכל הפרימי בחינת שכל הכולל נגד השכליים הפרימיים הנמשכין ממנו. וכן להלן יותר, כי יש ענפים וענפים לענפים וכן להלן וכל מה שנתרבין השכליים הפרימיים יותר ויותר, נשלם השכל הכולל שלהם יותר שהוא השכל שממנו נמשכין אלו השכליים פרימיים. ואזי יכול זה השכל לכלול בהשכל העליון הכולל ששם נמתק הכל שהוא בחינת קדש קדשים, וזה הרב ר הוא בתורה ובאדם, כי שניהם בחינה אחת כנ"ל. כי קדשא בריך הוא וישראל ואורייתא בלו חר, ועל-כן העקר הוא

כשמוציא בנים גוה העולם שהם בחינת שכליים פרימיים, בחינת רבוי הספרים שעל-ידי זה יכול להכלל בשכל העליון הכולל בחינת קדש קדשים כנ"ל אבל כשלא הצליח גוה העולם למעבד תולדין להרבות השכל הקדשה בעולם על-ידי רבוי בני ישראל. אזי הוא צריך לעלות על-ידי אביו בהשכל העליון יותר עד שיהיה נכלל בהשכל העליון הכולל. כי אב בחכמה ונקרא קדש שהוא בחינת חכמה כדוע, ועל-כן על-ידי משפחת אביו בחינת קדש, יכול לחזר ולהכלל בבחינת קדש קדשים וזהו שהנחלה ממשמשת למעלה עד יעקב אבינו כשאין

לקוטי הלכות

הלכות קנה ז

ארה חיים תשיא

לו בנים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. עד יעקב אבינו דיקא, כי יעקב הוא בחינת שכל הכולל העליון שכולל כל נשמות ישראל ועליון שכב במקום שהוא מקום האבן שתיה קדש קדשים ששם נכללו כל האבנים באבן אחת, שזהו בחינת הנ"ל (מכאור היטב המורה ת"ל), וזה הנפטר צריך לעלות עד שם עד יעקב שהוא שכל הכולל בחינת קדש קדשים כנ"ל ועליון צריכו לתן הנחלה למשפחת אביו עד יעקב אבינו, כי עליתו של הנפטר הוא עליוני ברור נחלתו שנתבררה מזוהמת הנפש מבחינת בעצבון האוכלויה שזהו בחינת תקון עין הדעת שיתתקן בעת התחיה בשלמות כנ"ל בחינת מכלכל חיים בתוך מניח מתים וכו' כי ברור התרנסה הוא בחינת תקון המיתה בחינת תחית המתים כנ"ל, ועליון עליוני שנתתנין נחלתו למשפחת אביו, בחינת שכל, בחינת קדש, נמחק הנחלה עליוני השכל השקד לנחלתו, כי כמשמשת והולכת עד יעקב, עד שכל העליון הכולל בחינת קדש קדשים ששם נמחק הכל, ששם עלית נפש המת כנ"ל ועליון משפחת האב יורשו דיקא ולא האם ומשפחתה, כי עקר מצות הירשה הוא בשביל ברור העצה שהוא בחינת תקון אמונת חכמים תקון נפש המת וכו' כנ"ל, ועליון אין האם ומשפחתה ראויין לירשה, כי מכאור שם בדרביו רבנו זכרוננו לברכה שחלקת העצה הוא בחינת עצת נשים וכו', ענין שם. נמצא, שעקר חלקת

העצה שהוא פנים העצה נאחות בנשים דיקא, ועליון אין האם יורשה כי אם האב, כי עקר תקון הירשה הוא בחינת תקון שלמות העצה שבעשה עליוני סמרא ודכורא, שהוא האב, ולא עליוני האם, שהיא סמרא ודנקבא, ששם עקר אחיות חלוקת העצה שהוא בחינת עצת נשים כנ"ל:

יד ועליון גם בירשה השוכה להבנים בשזוכה לתנים בנים גם כן הפן קודם לבת, כי עקר תקון העצה שהוא בחינת מצות ירשה לתן לבנים כנ"ל, הוא נעשה עליוני סמרא ודכורא דיקא כנ"ל, אבל אף על פירי כן בכניו שהוא מניח יש לפעמים דין ירשה לבת במקום שאין בו, כי הבנים שהוא מניח הם הם בעצמן בחינת תקון העצה שהוא בחינת בנים כנ"ל. וכמבאר היטב למעלה שהבנים שמניח הם בחינת השכליים הפרטיים בחינת רבוי הספרים, בחינת תקון העצה כנ"ל. ועליון מאחר שנוצאר ברכה אחריו אפלו בת שהוא מיוצאי חלציו, יש גוה גם כן בחינת תקון העצה מאחר שעל כל פנים היות נרע אחריו שהם בחינת תקון העצה כנ"ל, כי בודאי גם הנשים שבהם עקר אחיות חלקת העצה, אף על פירי כן סוף כל סוף הם גם הם זוכין לבחינת תקון העצה שהוא בחינת תקון האדם שייכל על דם לופות לחיים נצחיים בעולם הבא, שזהו עקר שלמות העצה כנ"ל, כי בודאי גם נשי

ועל־כן אין משפחת האם יורשת כי אם משפחת האב:

טו **נמצא**, שהירשה והנחלה שגשאר מן הנפטר הוא בחינת ברור

העצה שנתבררה על ידו. שמושם כל המזון והפרנסה בחינת פי הוא הנותן וכו' ארי הוא יחייב לך עיטא למיקני גבסין וכו' כנ"ל. שזהו עבודת האדם לברר העצה בשלמות וכו' כנ"ל, וגם עכשיו צריכין לתן המזון לזרשיו כדי שהם יבררו המזון בברור אחר הברור, הינו לברר העצה ביותר כדי שיזכה הנפטר על־ידי ברור העצה להשיג העצה הנצחית שהוא דרך עין החיים כנ"ל. ועל־כן אם יורשיו קטנים והם חסרי עצה, על־כן צריכין הבית דין להעמיד להם אפוטרופוס והאפוטרופוס הוא במקום האב והוא מנהיג הנבכים על־פי עצתו, ועל־ידי זה הוא מתקן ומברר הנבכים, שזהו טובה להמות, כי על־ידי ברור העצה כנ"ל, פי שרש האפוטרופוס נמשך מבחינת האפוטרופוס של מעלה שהוא בחינת מיכאל בהנא רבא אפוטרופוסא רבא דישראל, ומיכאל כהן גדול הוא המקריב ומעלה נשמות ישראל על המזבח העליון לפני השם יתברך, כי כהן גדול שלמעלה הוא ברגמת הכהן גדול שלמטה שעולה לאתר דאיקרי קדש קדשים ששם מעלה הנשמות, כי שם על־ינתן של כל הנשמות שגומר תקונם לעלות בנוכר לעיל. ומהאפוטרופוס העליון נמשך

ישראל וזכין לעולם הבא, במבאר בנמרא הני נשי במה זכין וכו', ובהר הקדוש באריכות. רק שאצלם הברור קשה ביותר מאחר שבהם נאחו ביותר סמרא דמותא, שהוא בחינת חלקת העצה, שהוא בחינת עצת נשים כנ"ל, אכל סוף כל סוף מתברר הכל כנ"ל. ועל־כן זה שהניח זרע אפלו אם לא הניח אלא בת או בת הבת וכו' היא קודמת לכל משפחתו אפלו למשפחת האב, כי עקר הברור והתקון של המת שהוא תקון העצה נעשה העקר על־ידי זרעו ויוצאי חלציו כנ"ל, ועל־כן אפלו הבת ויוצאי חלציה קודמין לכל משפחת האב, כי יש להם כח יותר לתקן נשמתו בחינת תקון העצה מאחר שגמשכו ממנו, כי המשכת הבנים בין בן בין בת נמשכין במקום העצה מבחינת נצח הוד יסוד, מבחינת פליות יועצות וכו' וכו' כנ"ל. ועל־כן עקר התקון על ידם דיקא, אבל בששם ושלום אינו זוכה להניח זרע אחריו שהם בחינת תקון העצה, תקון נשמתו כנ"ל, ואינו הוא פגם גדול מאד מאד לנשמתו, במבאר בדברי רבותינו ז"ל, ובפרט בהר באריכות, וצריכין לתן ירשתו למעלה למשפחת אביו או בנדאי אין משפחת האם ראויים לירשו, כי אין יכולין לתקון פגם עצתו מאחר שהם מסמרא דנקבא ששם עקר אחיזת חלקת העצה כנ"ל, כי הוא צריך תקון גדול מאחר שמות בלא בנים, רחמנא לצלן, והלואי שמשפחת האב יזכו לתקנו וכו' כנ"ל,

לקוטי הלכות

הלכות קנה ז

ארה חיים תשיו

האפוטרופוס התחתון, שהוא אפוטרופוס על נכסי המת, שהוא בחינת בעל העצה בנכסי המת, שהוא תקון להמת כנ"ל, כי העצה נמשכת מבחינת קדוש קדושים ששם נמתק הכל שעולין לשם על-ידי בחינת מים טהורים הנ"ל על-ידי רבוי הספרים, על-ידי תקון אמונת חכמים שמשם תקון שלמות העצה. ועל-כן הבית דין דיקא מעמידין אפוטרופוס, כי הבית דין הם חכמי הדור, שהם בחינת אמונת חכמים שצריכין להאמין בהם, כי אין לך אלא שופט שבקיוד ומהם יוצא משפטי אמת ומשם כל העצות כנ"ל. ועל-כן זה שנפטר ושגשגארו נכסיו לקטנים שאין להם עצה שלמה לתקן הנכסים, על-כן הבית דין בחינת בעל העצה בנכסיהם, כי הם יכולין להמשיך עצה לכל אחד בפרטיות כפי הצורך אליו, וזה האפוטרופוס שמעמידין יונק ומקבל פה מהאפוטרופוס של מעלה שהוא בחינת מוכאל בהן גדול שנקנס לפני ולפנים שמשם תקון שלמות העצה, שהוא בחינת המתקת הדינים, כמו שכתב רבנו במקום אחר על פסוק, ותשיגה ברב יועץ. שהעצה הוא המתקת הדינים ותקון העצה הוא תקון להמת כנ"ל:

מז ועל-כן אפוטרופוס שמהו אבי ותומים לא ישבע, מנהו בית דין, ישבע. כי העצה הוא בחינת המתקת הדינים כנ"ל, כי כל הברורים שבעולם שעושין ככל משא ומתן וככל

הדברים הכל הוא בחינת המתקת הדינים, כי כל זמן שלא נתברר הטוב מן הרע אזי הדין מתגבר חס ושלום, וכשמבררין הטוב נמתק הדין ונתבטל ואין הדין נמתק אלא בשרשו, שהוא השכל שנקרא קדוש השקד לזה הדין, (כמבאר הישב בהתורה הנ"ל), וזה השכל המתמיק הדין השקד אליו, זהו בחינת העצה שנמשך מזה השכל שעל-ידי זה נמתק הדין, כי העצה הוא המתקת הדינים כנ"ל. ומחמת שכל דין אינו נמתק אלא בהשכל השקד אליו ולא בשכל אחר, על-כן בני אדם משנים בדעותיהם במשא ומתן, וכל אחד ואחד עצמו משנה מחברו, כי זה חושק לחרו כמיני תבואה, וזה בנין וזה כמיני בנדים וכיוצא שאר השנויים רבים ועל-פי רב כל אחד אינו מסגל להצליח כי אם במין סחורה זה דיקא, כי כל מה שהוא נושא וגותן בו, הכל הוא בשביל הברור שהוא בחינת המתקת הדין כנ"ל, שזה האדם צריך לברר ולהמתיק דין זה כפי שרש שכלו שעל-ידי זה נמשך לו עצה לעסק במין סחורה זאת דיקא ואינו יכול להשתפר כי אם בסחורה זאת דיקא ואדם אחר בסחורה אחרת דיקא הכל כפי השכל שיש לו. שיש לו פה להמתיק דין זה דיקא, שהוא בחינת סחורה זאת שעל-ידי זה נמשך לו עצה מהשכל לעסק בסחורה זאת דיקא כנ"ל. ועל-כן קדם מיתו הוא צריך להעמיד אפוטרופוס על נכסיו בעצמו, כי הוא בעצמו צריך להמשיך עצה בנכסיו כפי שרש שכלו כנ"ל ועכשיו

וידעים להמשיך שכל משכל הכולל
 להמתיק ולברר הנבכים על-פי עצתו, כי
 הם מומשיכין העצה וההמתקה משכל
 הכולל ששם בלליות כל השכליים פְּרָטִיִּים
 שבעולם ומשם כל העצות שבעולם ושם
 נמתק הכל יהיה איזה צמצום ודין שתיה
 בנ"ל. אבל מחמת זה צריך אפטרופוס
 של בית דין לשבע בנקיטת חפץ, כי
 לעלות לשכל הכולל אי אפשר כי אם
 על-ידי שלמות התורה, על-כן חשדינן
 להאפטרופוס אולי לא זכה לעלות
 ולהמשיך עצה משם. ועל-ידי זה פגם
 בהנבכים, כי כל הגולות והשקרים
 שעושין במושא ומתן חס ושלום, הכל
 נמשך מפגם העצה, שהוא בחינת בעצבון
 תאכלנה, שמושם העניות, מחמת שאין כל
 אדם זוכה לידע העצה בפה להשתפר
 בנ"ל, ומחמת זה בא לידי שקרים וכפירות
 במושא ומתן. כי רש עושה פה רמיה, וגם
 זה בעצמו הוא עצה רעה לנפשו שגדמה
 לו שירויח מוזן על-ידי הגנבה או
 הרמאות ששלח ידו במזון חברו וכאמת
 היא לא תצלח, כי לא יחרה רמיה צידו
 והרה עמל וילד און. על-כן פגש הבחשה
 במושא ומתן משיבועין אותו, כי סתם
 שבועה בנקיטת חפץ ועל-ידי שנטיל
 הספר תורה בידו שהוא בחינת לחות
 האבן, על-ידי זה עולה ומקשר עצמו
 לשרש העצה, שהיא בחינת אבן שתיה
 קנש קנשים, ששם נמתק הכל ונתמקנין
 כל העצות ואין ראוי לו להודות על שקרו
 שבא מפגם העצה, כי עקשיו נמשך עליו

שצריך לילך לעולמו צריך להעמיד בעצמו
 אפטרופוס שהוא בעל עצה שהוא
 במקומו ממש, כי מאחר שהוא מעמידו
 הרי אפטרופוס קמותו ויכול להמשיך
 עצה על-פי שכלו של הנפטר כפי הצורך
 לנבכים אלו וכפי הברור וההמתקה
 שצריכים להמשיך בנבכים אלו מהשכל
 הפרטי השך להם שזהו בחינת העצה
 טובה שהוא עקר תקון הנבכים בנ"ל, אבל
 כשאין הנפטר מעמיד בעצמו אפטרופוס
 אין מי שיעמוד בעד התומים, כי מי יודע
 אך לנהג בנבכים אלו, כי מי יודע השכל
 והעצה השך לנבכים אלו, כי העצה
 לאלו הנבכים צריך האפטרופוס להמשיך
 ולקבל מאבי יתומים בעצמו שהוא בחינת
 השכל הפרטי הממתיק הדין שבאלו
 הנבכים שעל-ידי זה השכל דקא יכולים
 להמתיקם ולא על-ידי שכל של איש אחר
 בנ"ל, על-כן עקר תקון הנבכים הוא
 על-ידי אפטרופוס שמונה אבי יתומים
 שממשיך העצה מהשכל הפרטי השך
 לאלו הנבכים בנ"ל, אבל אף-על-פי-כן
 הבית דין יש להם פח להעמיד
 אפטרופוס, כי הבית דין הם בחינת
 אמונת חכמים, בחינת תורה שבעל פה
 שהוא שלמות התורה שבכתב, שעל-ידי
 זה יכולין לעלות לשכל הכולל העליון
 לבחינת קנשי קנשים וכו', שעל-ידי זה
 נמתק הכל בכלל ובפרט, ומשם מקבלין
 המתקה כל הצמצומים שבעולם, (פכבאר
 עש). ועל-כן הבית דין יכולין להעמיד
 אפטרופוס על נכסי יתומים, כי הם

לקוטי הלכות

הלכות לולב ואתרוג א

ארה חיים תשמו

עצה שלמה משרש העצה שהוא התורה פנ"ל. ועל פן אפטרופוס שמנהו בית דין שצריך לקבל העצה משרש העצה משכל הפולל צריך לשבע בנקימת חפץ, כי אי אפשר לקבל משם אלא על ידי התורה פנ"ל, אבל אפטרופוס שמנהו אבי יתומים הוא במקום האב בעצמו מאחר שהוא בעצמו מנהו והוא ממשיך העצה להנכסים מאבי יתומים בעצמו שהוא בחינת השכל הפרטי השיך לנכסים אלו, ועל פן אין צריך לשבע, כי אין צריך לעלות עד השכל הפולל העליון, כי הוא ממשיך העצה מהשכל הפרטי השיך לאלו הנכסים שהוא אבי יתומים שמנהו בעצמו פנ"ל:

הלכות לולב ואתרוג

הלכה א

א על פי התורה בראשית לעיני כל ישראל (בלקיבו תנא סימן טו), עין שם ומה שכתוב שם בסיומן הקודם בענין מרתת יום הכפורים שקורין שם ה) ומה שכתוב בשו"ת הר"ן מבחינת אתרוג שזוכין על ידי בחינת והנה גער בוכה מיד ותחמל עליו וכו', עין שם:

כי האתרוג הוא פרי עץ הדר, בחינת יפה נוף משוש כל הארץ, בחינת ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה, כי הארת האתרוג מבחינת יוסף שהוא הדור ויפי של כל

הגוף פדוע. וזה בחינת הארבעה מינים כנגד הארבעה יסודות שנמשכין מארבע אותיות השם, כמובא, הנו כי הארבעה מינים הם כנגד ארבע אותיות השם שמשם נמשך הפאר והיפי שהוא כלליות הגוף, בחינת תלת גונו דעינא וכת עין ומשם נמשכין הארבעה יסודות, וזה בחינת השלשה מינים שבלולב שנאגדים יחד בפני עצמם והאתרוג בפני עצמו, כי השלשה מינים - בחינת תלת גונו דעינא, והאתרוג בחינת בת עין, ואחר כך מתברים יחד, כי כלם נכללים ונתחברים יחד בהאתרוג שכולל הפאר והיפי, כי האתרוג הוא בחינת בת עין שכולל כל הגונו דעינא וכל זה זוכין אחר יום הכפורים שאז נגדל שם ה' על ידי הפליחה של יום הכפורים, (פמבאר שם), שנה בחינת שקורין מרתת יום כיפור שם ה', (כמו שמבאר שם, עין שם), כי אזי אחר המחילה והפליחה של יום הכפורים שעל ידי זה נגדל שם ה' פנ"ל, אזי תכף נתרצה השם ויחברד לישראל והוהירם על מלאכת המשכן ועל שבת שהם גם כן בחינת שם ה', בחינת תלת גונו דעינא וכת עין פנ"ל. ועל פן אחר כך זוכין על ידי זה למצות אתרוג וארבעה מינים, שהם גם כן בחינת שם ה', בחינת תלת גונו דעינא וכת עין פנ"ל. וכל זה נעשה על ידי בחינת והנה גער בוכה. מיד, ותחמל עליו. כי לפעמים נתעלם הפאר והיפי. וזה בחינת הרבן בית המקדש, (כמו שמבאר שם), ונתקון לזה להיות מתאבל על הרבן בית המקדש. ואזי השם

יִתְבַּרְךָ יְמֵשִׁים פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם (כַּמֵּן שְׁמֵבֵאֵר
 שם). וְזֶה בַּחֲנִינָת וְהִנֵּה נֶעַר בּוֹכָה, מִיָּד,
 וּתְחִמּוּל עָלָיו, שְׁעַל־יָדָי שְׂבוּכִין וּמִתְאַבְּלִין
 עַל חֶרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, עַל־יָדָי זֶה הַשֵּׁם
 יִתְבַּרְךָ מִרְחֵם וּמְשִׁים פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם. וְאִזּוּ
 זוֹכִין לְאַתְרוּג הַדֶּרֶךְ בַּחֲנִינָת פֶּאֶר כַּנ"ל, כִּי
 גַם הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִין בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה וּבִיּוֹם
 הַכַּפּוּרִים הִיא גַם כֵּן עַל חֶרְבֵן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, כִּי כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת שֶׁל
 רֹאשׁ הַשְּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים צָרִיד לִכְנֹן בָּהֶם
 רַק עַל גְּלוֹת הַשְּׂבִינָה, (כַּמֵּן שְׁאִיתָא בְּיַהֲרִי,
 נִמְצָא, שְׁמָה שְׂאֵנוּ בּוֹכִין וְעוֹשִׂין תְּשׁוּבָה
 עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיָמֵים נוֹרְאִים הַכֹּל כְּדֵי לְחַסֵּן
 הַפְּגָמִים הַמְעַכְבִּין אֶת הַשְּׂבִינָה בְּגְלוֹת
 הַמּוֹנְעִים אֶת כְּנֹן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְעַל־יָדָי
 הַבְּכִיָּה הוּאֹת זוֹכִין לְפֶאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם כַּנ"ל.
 וְזֶה בַּחֲנִינָת וְהִנֵּה נֶעַר בּוֹכָה מִיָּד וּתְחִמּוּל
 עָלָיו. וְעַקֵּר הַרְחֻמְנוּת לְשׁוּב וּלְבָנוֹת חֶרְבוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם וְלָשׁוּם לְאַבְלֵי צִיּוֹן פֶּאֶר תַּחַת
 אֶפְרַיִם וְעַל־יָדָי זֶה זוֹכִין לְאַתְרוּג שֶׁהוּא פְּרִי
 עֵץ הַדֶּרֶךְ כַּנ"ל:

ב וּלְבָאֵר קֶצֶת יוֹתֵר, כִּי עַקֵּר הַסְּמִלְקוֹת
 מְאוּרֵי אֹרֶז שֶׁזֶה בַּחֲנִינָת
 הַעֲלָמָה שְׂנֹתֵעֵלֶם הַפֶּאֶר הוּא עַל־יָדָי
 הַבְּכִיָּה שֶׁל הַשְּׂבִינָה, בַּחֲנִינָת רַחֵל מְבַכָּה
 עַל בְּנֵיהָ, (כַּמֵּן שְׁמֵבֵאֵר שם). וְעַל־יָדָי הַתַּחֲנוּן
 הוּא גַם כֵּן עַל־יָדָי הַבְּכִיָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 כִּי כִּנְגַד מַה שְּׁפָגְמוּ וְגָרְמוּ בְּכִיָּה לְשְׂבִינָה
 שְׁעַל־יָדָי זֶה נִסְמָלְקוּ מְאוּרֵי אֹרֶז וְנִתְעַלֵּם
 הַפֶּאֶר כִּנְגַד זֶה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה
 וּלְכַבּוֹת עַל הַחֲמָאִים וְהַפְּגָמִים שְׁעַל יָדָם

גַּרְם בְּכִיָּה לְשְׂבִינָה, כַּבִּיכּוֹל, וּבִזְוָה בְּעֵצְמוֹ
 מְחַסֵּן מַה שְּׁפָגְמוּ. וְאִזּוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
 מִרְחֵם וּמְשִׁים פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם, שֶׁזֶהוּ
 בַּחֲנִינָת תַּחֲנוּן הַבְּכִיָּה כַּנ"ל, כִּי אֶפְרַיִם
 שְׁהַבְּכִיָּה הוּא בַּחֲנִינָת הַסְּמִלְקוֹת מְאוּרֵי
 אֹרֶז וְהַתְּנַבְּרוֹת מְאוּרֵי אֵשׁ חַס וְשְׁלוֹם,
 אֶפְרַיִם עַל־פִּיכֵן כְּשֶׁאֵנוּ מִתְעוֹרְרִין בְּכִיָּה אִזּוּ
 הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִרְחֵם בְּכַחֲנִינָת וְהִנֵּה נֶעַר
 בּוֹכָה, מִיָּד וּתְחִמּוּל עָלָיו. וְעַל־יָדָי גְּדֹל
 הַרְחֻמְנוּת הוּא יִתְבַּרְךָ מְהֵרָה מְהֵרָה אֶל
 הַפֶּד וּמְשִׁים פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם, הִנֵּנוּ תַּחַת
 אֶפְרַיִם שְׁנַעֲשֵׂה עַל־יָדָי הַבְּכִיָּה הַנ"ל.
 וְעַכְשָׁיו נִתְהַפֵּךְ וְנַעֲשֵׂה עַל־יָדָי הַבְּכִיָּה
 פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּנֹן, כִּי
 אִין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֵצְמוֹ מִכִּבִּית
 הַאֲסוּרִים (כַּמֵּן שְׁאִיתָא בְּתַחֲנוּמִים). וְעַל־יָדָי
 הַבְּכִיָּה שֶׁל הַשְּׂבִינָה אִין נִתְעוֹרֵר הַגְּאֻלָּה,
 כִּי אֶדְרָבָא, זֶהוּ בַּחֲנִינָת הַפְּגָם שְׁגָרְמֵנוּ
 בְּכִיָּה לְשְׂבִינָה, כַּבִּיכּוֹל, שְׁעַל־יָדָי זֶה
 נִסְמָלְקוֹן מְאוּרֵי אֹרֶז וְכו' כַּנ"ל, אֲבָל תִּכְרַךְ
 כְּשֶׁאֵנוּ מִתְעוֹרְרִין בְּתְשׁוּבָה בְּכִיָּה, וְאִזּוּ
 נִתְעוֹרֵר רַחֲמֵינוּ יִתְבַּרְךָ וְנִתְחַסֵּן הַפְּגָם
 שְׁגָרְמֵנוּ בְּכִיָּה לְשְׂבִינָה וְנַעֲשֵׂה פֶּאֶר תַּחַת
 אֶפְרַיִם. וְכָל זֶה בְּרַחֲמֵינוּ יִתְבַּרְךָ, בְּכַחֲנִינָת
 וְהִנֵּה נֶעַר בּוֹכָה, מִיָּד, וּתְחִמּוּל עָלָיו כַּנ"ל.
 וְעַל־יָדָי זוֹכִין לְפָרִי עֵץ הַדֶּרֶךְ, בַּחֲנִינָת פֶּאֶר
 אַחֵר יָמִים נוֹרְאִים כַּנ"ל:

מְחַמֵּת שְׁבִינָה זוּ וְאֶשְׁמַקֵּד הִיו שְׂרִפּוֹת
 הַרְפָּה. כְּשֶׁבִיל זֶה לֹא הִיו מְצוּיִים
 אֶתְרוּגִים, כִּי הִיָּה הַתְּנַבְּרוֹת מְאוּרֵי הָאֵשׁ
 שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת הַתְּעַלְמוֹת הַפֶּאֶר כַּנ"ל (כַּמֵּן)

לקוטי הלכות

הלכות לולב ואתרוג ב

ארה חיים תשי

של הלולב, כי עקר הנענגעים הם עם הלולב, כי הלולב זה בחינת צדיק יסוד עולם, בחינת צדיק פתח יפוח, הינו שמתברין האתרוג פרי עץ הדר עם הלולב, שהוא בחינת הצדיק כנ"ל. ואז מנענעין בכל השישה קצוות שהם כלל העולם כלל הבריאה בלה, דהינו שמנענעין ומחפשוין בכל השישה קצוות שהם כלל הבריאה בלה את כל הרצונות שהיה להשם ותברך בכל הבריאה בכל הדברים שנבראו בכל השישה קצוות למעלה ולמטה ובארבע רוחות ומוצאין ומשיגין את פנינת רצונות הבריאה של השם ותברך על-ידי האתרוג שמתברין עם הלולב שהוא בחינת ההתפארות של כל ישראל בכלל ובפרט וכו' כנ"ל, כי על-ידי ההתפארות שמוצאין ב'ישראל וכו', על-ידי זה משיגין ומוצאין כל הרצונות שהיה להשם ותברך בכל הבריאה בלה כנ"ל:

שמכאן שם). אף-על-פירכן על-ידי בחינת והנה נער בוכה וכו' - וכו' לאתרוגים נאים כנ"ל:

הלכה ב

על-פי המאמר המתחיל "ויהי הם מריקים שקיהם וכו'" בלקוטי מוהר"ן הראשון (בסימן ט), עין שם כל המאמר בלוי:

א וזה בחינת ארבעה מינים, כי האתרוג - פרי עץ הדר הוא בחינת כלל ההתפארות של ישראל מה שהשם ותברך מתפאר ומתהדר ומתעלה, ככבול, על-ידי כלל ישראל, כי האתרוג הוא בחינת פגסת ישראל פידוע, ועל-פן נקרא פרי עץ הדר' על שם ההדרור וההתפארות שהשם ותברך מקבל מכלל ישראל בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, כי אפלו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו השם ותברך מתפאר עמו,

(מכאן במאמר הנ"ל). וזה בחינות אתרוג פרי עץ הדר שהוא בחינת פלך יפה רעיתי ומום אין כך פידוע, הינו שכל ישראל כלם יפים ונאים בעיני השם ותברך, כי הוא ותברך מקבל התפארות מכלם אפלו מהפחות שבפחותים כנ"ל. ועל-ידי ההתפארות שהצדיק מוצא בכל ישראל, בכלל ובפרט וכו'. על-ידי זה הוא מוצא ומשיג כל הרצונות שהיו להשם ותברך בכל הבריאה בלה בכלל ובפרט וכו', (מכאן שם, עין שם הימים). וזה בחינת הנענגעים

ב וזה אנו זוכין אחר ראש השנה ויום הכפורים, כי אז בראש השנה הוא בחינת התגלות ההתפארות שהשם ותברך מתפאר עם עמו ישראל. שעל-ידי זה נופל פחד ויראה אפלו על שגאני שחק. וזה בחינת ראש השנה שאז הוא פחד יצחק, בחינת פחד ויראה שנופל אז על כלם, כי אז הוא ותברך לובש בגדי התפארותו, כי הוא יום גנוסא דמלכא, בחינת הוללות והתגלות המלכות, בחינת ה' מלך גאות לבש וכו', כי בראש השנה

הלכה ב

נברא העולם. וכל הבריאה היתה בשביל השעשועים וההתפארות של ישראל כנ"ל. ועל-כן נזפל אז פחד ויראה על בלם, בחינת וכבן מן פחדך על כל מעשך וכו'. וזה בחינת קול שופר, כי איתא שם במאמר הנ"ל שאי אפשר לזכות לקבל מהצדיק יראה ואהבה וכו' כי אם על-ידי תקון השכל שנתתמן על-ידי תקון המעשים וכו', (עין שם היבט).

ואיתא שם ששלמות השכל הוא על-ידי שלמות המזבח שהוא בחינת אכילה בקדשה. ושלמות המזבח נעשה על-ידי גרים וגרים נעשים על-ידי צדקה לעניים מהגנים, בחינות "הון יוסף רעים רבים", כי על-ידי צדקה נעשה אור הנח והזך, ואז כשמדברים בדבור ישראלי הקול הולך ונשמע למרחוק עד שנקטב בספריהם ואז רואין העוברי פוכבים ומוציאין את בספריהם ועל-ידי זה הם באין ונתגדלו, כי יש טוב ביניהם וכו' וזה הטוב נתעורר וכו', (עין שם כל זה היבט היבט).

וזה בחינת ראש השנה שאז אנו צריכין לזכות ליראה ואהבה על-ידי התגלות ההתפארות שבשביל זה נברא העולם, כי אז בראש השנה נברא העולם, אך אי אפשר לזכות כל זה כי אם על-ידי הצדיק היור האמתי שעל ידו עקר התגלות ההתפארות, (מבאר שם). ובשביל זה נהגין ישראל לנסע על ראש השנה לצדיקים, אך לפעמים על-ידי עכירת

המעשים נחשך השכל ואין זוכין לקבל ולכן מאור הצדיק לקבל ממנו יראה ואהבה כנ"ל במאמר הנ"ל. והתקון לזה הוא על-ידי צדקה, שעל-ידי זה יכולין להשמיע הקול למרחוק עד שישמעו רחוקים ויבואו ויתגדלו. ועל-ידי זה נשלם המזבח ואז זוכין לאור הצדיק לקבל ממנו יראה ואהבה וכו', עין שם. וזה בחינת הצדקה שנהגין כל ישראל להרבות בצדקה מאד באלו הימים וכל ישראל מתפייסין וימתדצין זה עם זה ובלם נגללין כאחד באהבה רבה באלו הימים, שכל זה הוא בחינת האור הנח והזך, שרוחם נחים זה עם זה ואז יכולים להוציא הקול בחינת קול השופר שהוא בחינת קול הקדשה ששמע עד למרחוק, בבחינת יהי קול השופר הולך והזק מאד, 'מאד'

די דלט

דיקא, כי מאד זה סמרא דמותא, (מבאר בקיום אחר), הינו שגם בסמרא דמותא שהם העוברי פוכבים ואמין דעלמא, גם שם נשמע קול השופר. כי על-ידי קול הזה של השופר בלם מתעוררין ובאים ונתגדלו, כי קבוצ גליות יהיה על-ידי קול השופר, כמו שכתוב: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ויבאו האבדים וכו' והתרחים וכו' והשתחוו לה' וכו'. שכל האבדים והנדחים, שהוא בחינות הטוב שבבוש בין העוברי פוכבים והרשעים שגדחה ונאכד ביניהם. והכל יהור אל הקדשה על-ידי קול השופר שהולך והזק מאד. שמתוק אפלו את הטוב שבבוש בסמרא דמותא

לקוטי הלכות

הלכות לולב ואתרוג ב

ארה חיים תשיט

בין העובדי פוכבים והרשעים שיובר את מעלתו מדין הוא פא בבחינת והווי ליה קרנא ותקין עלה אגא בריה קלה שבנים וכו', דהינו שהטוב זוכר את מעלתו וכו', (עין שם ה"כ).

וזה בחינת קרן השופר ששם מוציאין הקול זה בחינת קרנא הנ"ל שהוא בחינת צדקה, שהוא קרן הנקמת לעד, פי על ידי הצדקה שהוא בחינת קרן פנ"ל, על ידי זה נעשה אויר הנה ויכולין להוציא הקול שיהיה נשמע למרחוק, שנה בחינת קרן השופר שנעשה על ידי קרן הנקמת של הצדקה שטרך שם מוציאין הקול דקדשה שהוא בחינת קול שופר, פי עקר קול השופר הוא התרועה, כמו שכתוב: יום תרועה יהיה לכם. ותרועה זה בחינת יעקב שהוא בחינת צדקה, כמו שכתוב: משפט וצדקה ביעקב וכו', פמוכא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (בסיון ב). פי מקרן הצדקה נעשה בחינת קרן השופר שטרך שם מוציאין הקול, פי הוא בחינת אויר הנה והנד פנ"ל, שעל ידי זה, הקול נשמע למרחוק עד שיבואו רחוקים ותגידו, כמו שאנו אומרים בראש השנה, וישמעו רחוקים ויבואו ויפירו וכו', שנה בחינת קבוץ גלויות שנעשה על ידי השופר שנתקבץ הטוב מכל העובדי פוכבים והרשעים שכלם באים ומתגידין ושבים בתשובה וכו' פנ"ל:

ג נמצא, שבראש השנה, הוא בחינת התגלות ההתפארות, שהוא בחינת יראה, בחינת פחד וצחק, ובספוט הוא בחינת אהבה, בחינת חבוק יד מיון,

בחינת חסד פמוכא. ואז השם יתברך מנגלה רצונו לכל אחד ואחד ומרומם קרנם של ישראל ומחלק להם מתנות. ועקר המתנות הוא בחינת הארבעה מינים שזכה אותנו השם יתברך ברחמיו באלו הימים, שבנה הראה השם יתברך לכל באי עולם שאנחנו עמו. והוא מתפאר רק בנו, פי כל ההתפארות בדינו, שהוא בחינת האתרוג ומינוי, שהוא פרי עין הדר, בחינת התפארות פנ"ל. וזהו בחינות מתנות שנותן לנו מה שמנגלה לכל העולם על ידי שזכה אותנו בארבעה מינים אלו שכל ההתפארות הוא עמנו, פמוכא בזהר הקדוש מאן נצח קרבא מאן דאחיד מאנא זיינא בידה, פי בראש השנה נברא העולם וכל הבריאה היתה בשביל ההתפארות שיקבל מישראל פנ"ל, אך מי יעיד על זה, על יבן זכה אותנו בארבעה מינים הללו ונתן בדינו פרי עין הדר כלל כל ההתפארות להורות ולגלות שכל ההתפארות הוא עמנו, פי בדינו הוא כלל ההתפארות שהוא האתרוג, שעל ידי זה יכולין לנגע לכל היששה קצוות ולכפש ולחפש ולהשיג כל הרצונות של כל הבריאה פלה פנ"ל, שזהו בחינת הנענעים עם הלולב, שהוא בחינות צדיק פתמר יפרח וכו' פנ"ל:

ד וזה בחינת ערבי נחל שמחפרין עם לולב ומינוי, פי ערבי נחל מרמזין על הטוב שיוצא מן העובדי פוכבים והרשעים, פי ערבי נחל הם בלא טעם וריח, שמרמז על פושעי ישראל, (פמוכא

שקעו הולך בכל המדינות, שנהו בחינת הדבור הישראלי שגשמע למרחוק עד שבאין העובדי פוכבים ומתגזרין בבחינת רבים מעמי הארץ מתיהדים וכו' (פנסיאר כל זה בפאקור תנ"ל). עלינן נאמר במרדכי, והיו אמון את הדסה, בחינת הדס, בחינת ריח טוב, שנהו בחינות שלמות המזבח, בחינת אשה ריח נוחה שגשמע עלידי הגרים שמתגזרין עלידי מרדכי היהודי וכו' (פנ"ל ע"ז פ"ט). וכן מרדכי נקרא על שם הריח, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תלוי קלט) שמרדכי הוא בחינת כור דרוז – מרי דכיא, שהוא ראש לכל הנשמים, בחינת ריח פנ"ל:

ה ועל-כן אברהם ראש לגרים והוא התחיל לעשות גרים, כמו שכתוב: ואת הנפש אשר עשו וכו', כי אברהם הוא בחינת חסד, כי אברהם היה עושה חסד וצדקה הרבה עם כל העולם שנהו בחינת אויר הנח והנוד. ועלידי זה היה יכל לעשות גרים פנ"ל וזה בחינת יום הראשון של סבות שאז הוא בחינת אברהם בחינת חסד, כי אז מתקבצין כל החסדים יחד הפנימים והחסינים, (פנסיאר פנ"ל). ועלינן אז הוא עקר לקיחת ד' מינים מן התורה, כמו שכתוב: ולקחתם לכם ביום הראשון וכו'. כי עקר שלמות המזבח הוא עלידי החסד שעל ידו נעשה אויר הנח וכו' והרצונות שמנגלה הצדיק שנהו בחינת ד' מינים פנ"ל. ועל-כן איתא בפתיים שבערב סבות צריכין להרבות בצדקה מאד, כי עקר התקון הוא עלידי

דכרי רבותי (ל"ב), הינו בחינת הטוב הכבוש בין החרוקים שבאין ומתגזרין, שעלידי זה נשלם המזבח, שהוא בחינת אכילה בקדשה, שעלידי זה נשלם השכל, שעלידי זה זוכין ליראה ואהבה פנ"ל. וזה בחינת הדס שיש לו ריח טוב, זה בחינת שלמות המזבח, בחינת אשה ריח נוחה לה, כי עקר שלמות המזבח הוא עלידי הגרים, דהינו עלידי שחזור הטוב הכבוש בין העובדי פוכבים שהוא בחינת נשמות ישראל, ועלידי שהם חוזרין אל הקדשה, עלידי זה נשלם המזבח. ונשמות ישראל הם בחינת ריח, (כמו שכתב רבנו ז"ל בסקום אחר).

כי עקר יניקת הנשמה הוא מהריח כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מג) איזה דבר שהנשמה הננית ממנו ולא הגוף? הוי אומר זה הריח. ועל-כן נשלם המזבח עלידי הנשמות פנ"ל, שנהו בחינת אשה ריח נוחה וכו' פנ"ל. וזה בחינת הדס, בחינת ריח וכו' פנ"ל. ועלינן בשבת מרחין בחדש, (פנסיאר פנסיאר ובפתיים), כי בשבת אז עולין כל הקדשות והטוב שהיה כבוש בין הספרא אחרא בימי החל, פנסיאר, שנהו ממש בחינת גרים, ועל-כן מרחין אז ריח טוב של הדס, כי הטוב הוא בחינת נשמות ישראל שמהם כל הטוב (פנ"ל בפאקור תנ"ל), שהם בחינת ריח פנ"ל ועל-כן האבות נמשלו לחדם משלש פדועה, כי האבות בלם היו מגזרין גרים, כמו שאמרו במדרש, פנסיאר בדברי רבנו ז"ל (פסיקין רח). על-כן נמשלו לחדם בחינת ריח פנ"ל. ועלינן מרדכי היהודי אשר

הלכות הושענא רבה

הלכה א

מה שלוקחין ערבי נחל בהושענא רבה, פי אז הוא גמר החתימה, הינו שבראש השנה הוא ההתחלה ועתה הוא הנגמר, ומה שיש בראש יש בסוף, וכמבאר בזהר שבהושענא רבה הוא בחינת "ושב יצחק ויחפר את הבארות וכו'", בראש השנה שירותא בהאי יומא מתערי ומסביו וכו'. נמצא, שבהושענא רבה חוזר ומתעורר ההתחלה, דהינו מה שהתחיל בראש השנה חוזר ונתעורר עתה בהושענא רבה ונסתים.

והנה על פי המאמר "תקעו" (לקוטי תנאים סימן ה), ושם מבאר כל ענין ראש השנה יום הפפורים וסבות וכו', ובראש השנה נתגלה האמונה בחינת אף אמונתך בקהל קדושים וכו', כמו שמבאר שם, והתגלות האמונה הוא על ידי שנתגליו העצות שהם בחינת מים עמוקים, בחינת ממעמקים קראתיד ה', (פמבאר שם).

וזה שמתחילין לומר בראש השנה זה המזמור "מעמקים קראתיד", פי על ידי זה נתגלה האמונה כנ"ל וזה בחינת בריאת העולם שנעשה בראש השנה ברישא חשוכא והדר נהורא, שנה בחינת התגלות העצות שעל ידי זה נתגדל האמונה, (פמבאר שם). והנה כל זה נעשה בראש השנה שהוא ההתחלה.

הצדקה כנ"ל, כי בסבות אז הוא בחינת שלמות המזבח על ידי הגרים, כי אז מקריבין קרבנות הרבה יותר מכל הימים טובים, שנהו בחינת שלמות המזבח, כי אז מקריבין שבעים פרים בשביל שבעים אמות, שנהו בחינת גרים שאנו מקריבין קרבנות בשבילם כדי שיהיה להם קיום, כמובא. ועקר פוננתו שיהיה להם קיום כדי לגדר הטוב מהם שהם הגרים. נמצא, שבסבות הוא בחינת שלמות המזבח על ידי הגרים כנ"ל. ועל פי אומרים אז בסבות בכל יום, למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד כנ"ל, להודיע לכל אפלו לאמין דעלמא כי ה' הוא האלקים וישמעו רחוקים ויבואו וכו', דהינו גרים כנ"ל. ושלמות המזבח הוא בחינת אכילה בקדשה, (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר), כי הוא חג האסוף שאוסף כל מיני מאכל בחינת תקון האכילה בקדשה, שנהו בחינת שלמות המזבח, שעל ידי זה נשלם השכל, שעל ידי זה יכולין לגלות ההתפארות והרצונות שהם בחינת יראת ואהבה, שנהו בחינת אתרוג ולולב ומינו וכו' כנ"ל:

ו זה בחינת "ואעשהו לגוי גדול ואברקד ואגדלה שמך". "ואברקד", כמזמון, זה בחינת הון יסוף רעים רבים כנ"ל. על ידי זה ואגדלה שמך, בחינת שמעו הולך בכל המדינות וכו' (כנ"ל במאמר הנ"ל), ועל ידי זה נעשים גרים, בחינת ואעשהו לגוי גדול, בחינת ואת הנפש אשר עשו וכו' כנ"ל, (עני השם במאמר הנ"ל, אמון):

ועתה בהושענא רבה שהוא הסוף ואז הוא גמר החתימה אנו חוזרין ומעוררין ההתחלה, דהיינו התגלות העצות שעל-ידי זה נתגדל האמונה, וזה בחינת ערבי נחל, שהם בחינת עצות, בחינת כליות יועצות, שהם בחינת נצח הוד, שהיו בחינת ערבי נחל פידוע. וערבי נחל הם אפיקי מים, בחינת "מים עמקים עצה בלב איש", (כמו שבאר שם). ועל-כן הם נקראים 'הושענות' על שם שצוּעקים עליהם הושענא, כי בנדאי פן ראוי לצעק עליהם הושענא, כי הושענא מורה על צעקת הלב) שזה בחינת ממעמקים קראתיד ה', בחינת צעקת הלב מעמקא דלבא, שעל-ידי זה נתגליון העצות, כמו שמבאר שם. כי הושענא מורה על צעקת הלב כמו מי שהוא חס ושלום, בצרה גדולה ואינו יכול לדבר שום דברי בקשות ותחנונים ורצוים, רק שצוּעק מעמק הלב הושענא, ועל-כן נקראים הערבי נחל שהם בחינת עצות הושענא, כי העצות הם בחינת צעקת הלב, בחינת ממעמקים קראתיד, (כבבאר שם). וזה בחינת "וישב יצחק ויחפר את בארות המים", היינו שחוזרין וחופרין ומגלים המים הנ"ל, היינו העצות שנקראין מים בחינת מים עמקים כנ"ל ויצחק דוקא הוא חופר את המים שהם העצות, כי התגלות העצות הם מתוך החשך בחינת מגלה עמקות מני חשך שהוא בחינת פחד יצחק שמשם נתגליון העצות שהם בחינת חפירת הבארות מים כנ"ל, ועל-ידי התגלות העצות נתגדל האמונה כנ"ל וזה

צריכין עתה בהושענא רבה, כי אז נגמור החותם בחינת חותם בתוך חותם והחותם הוא בחינת אמונה פידוע, ועל-כן לוקחין ערבי נחל וצוּעקין עליהם הושענא, שזה בחינת התגלות העצות כנ"ל, ועל-ידי זה נתגדל האמונה ועל-ידי האמונה נגמור החותם דקדושה כנ"ל. ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

[שךד לעיל]

ובן מבאר בפתיים שהעצות, שהם בחינת נצח הוד, נקראים ישועות. וזה שמתפללין, ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו מחרה, כי עקר הושעה על-ידי העצה טובה בחינת ותשועה רבב ווען (כמו שכתוב במקום אחר), ועל-כן צוּעקין בהושענא רבה הושענא כמה פעמים, כי אז עקר תקון המשכת העצה שהם בחינת ערבי נחל שעוּקין בהם אז וכנ"ל:

הלכה ב

הלכות הושענא רבה ושמיני
עצרת ושמיחת תורה

על-פי המאמר המתחיל "חדי רבי שמעון", ענין שם כל המאמר בלז' בלקוטי מזהר"ן הראשון (כסיון סא):

והכלל, כי על-ידי פגם אמונת חכמים אין יכולין להוציא המשפט לאור, דהיינו לזכות לקבל ולהוציא משפטי הנהגות ושרות מכל המפורים שלומד

לקוטי הלכות

הלכות הושענא רבה ב

ארה חיים תשכב

בתורה, כי גרון במותרות וכו' בחינת הנאמר בראג שהיה נעצר לפני ה' וכו', עין שם ואז אין לו עצה שלמה לעולם ותמיד הוא מספק וכו'. אך יש מים שהם במהרים מאלו המנפת בחינת וזרקתי עליכם מים מהורים ומהרתם מפל ממאותיכם וכו'. ואז זוכה לעצה שלמה בחינת ולא ימאז עוד בגלגליהם ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד. 'ממלכות' לשון עצה, כמו, מלכי ישפר עקד, שזכה לעצה שלמה ואלו המים נעשו עלידי מחלקת בחינת מי מריבה וכו', פי עלידי המחלקת שחולקין עליו ומקשין עליו קשות, עלידי זה עושה תשובה ועלידי זה נהרצין הספרים של התורה וכו' ועלידי זה נמשכין המים מהורים הנז'ל שעלידי זה נהרצין מן המותרות וזוכין לעצה שלמה. ועלידי זה נמתקין כל הצמצומים וכל הדינים, פי עלידי זה יכולים לקבל מחכמה עלאה וכו' וכו' בחינת אבן שתיה ששם נגללו כל אבני יעקב וכו', שזהו בחינת מה שנוסעים על ראש השנה לצדיקים וכו'. ועלידי פלגיות הנפשות וכו', עלידי זה נעשה שמחה בחינת אור צדיקים ושמח, בחינת חדי רבי שמעון, (עין שם על זה היטב):

א וזה בחינת הושענא רבה שאז מתפללין על המים, ואיתא בזהר ביהוה יקרא וישב יצחק ויחפר את פארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים וכו', פי האבות עסקו בחפירות

בארות שזה בחינה הנז'ל שרצו לחפר ולהשיג ולמצא בחינת מים מהורים הנז'ל ולמהר מן המנפת והמותרות שעולה ומבלבל את המוח עלידי פגם אמונת חכמים שכל זה נמשך מחמת אדם הראשון שפגם באמונה פדוע, ועקר הפגם שלו היה בבחינת אמונת חכמים שהוא תורה שבעל פה, שהוא בחינת לא תסור וכו' קמין ושמואל, דהינו שאסור לסור מפשט דברי התורה האמתים לזמן ושמואל, פי אדם ותורה בתחלה הוסיפו על הצווי, ואמרה, ולא תגעו בו וכו'. ועלידי זה דחפה עד שנגעה בו וכו'. נמצא שבתחלה רצה לתחמיר ולהוסיף על הצווי שזה בחינת שפר לזמן ואחר כך עלידי זה דחפה וכו' עד שפירה לזמיר לשמואל ועברה על מצוות השם יתברך, פי המצוה שצוה השם יתברך לאדם ותורה בחינת תורה שבכתב והפירוש של המצוה מה שהיו צריכין להבין ולפרש דברי השם יתברך פראוי באמת זה בחינת תורה שבעל פה והם עלידי עצת הנחש המעיה אותם מן הפירוש האמת של דברי השם יתברך שהוא בחינת תורה שבעל פה עד שפרו לזמן ולשמואל וכו'ל. נמצא, שפגמו באמונת חכמים שהוא בחינת תורה שבעל פה, שהעקר הוא בחינת לא תסור לבלי לסור לזמן ולשמואל, (נבאר במאמר ה'י"ב). ועלידי זה נפגמה עצתם בחינת הנחש השיאי שהוא לשון עצות, בחינת עצות נבערות, ואברהם וישא האבות שעסקו בתקון פגם זה, עליבן עסקו

16

דעת ושכל בעולם בחינת תקון הנ"ל לעבוד להשיג את השם ותפודה, כמו כן נתגברו המתנגדים אל הקדושה שהם הפלשתיים אנשי אבימלך ורצו לקלקל ולסתם תקון זה להעלים מן העולם הדרך והדעת, שרצו אברהם ויצחק לגלות בעולם איד להתקרב להשם ותפודה, וכמו כן בכל פעם שהם התגברו עליו ונחלקו על הבארות בקריבות ומחלקת בן נתעוררו האבות בכל פעם יותר ויותר ועסקו בתקון יותר פעם אחר פעם, הכל כדי לגלות בחינת מים טהורים בחינת מי מריבה הנ"ל, לפתור מן המותרות הנ"ל, כדי לזכות לעצה שלמה הנ"ל, כי כל זמן שלא נתתקן פנים אמונת חכמים בשלמות שהוא חטא אדם הראשון, אזי יש מחלוקת ומריבות בכל פעם שרוצין לגלות המים הנ"ל שהוא תקון פנים הנ"ל:

בחפירות בארות שהוא בחינת תקון הנ"ל בחינת מים טהורים מי מריבה הנ"ל, כי אברהם ויצחק וכל האבות היו עליהם מריבות ומחלוקות גדולות מפרעה ואבימלך וכיוצא, וכל זה היה מחמת פנים חטא אדם הראשון, מחמת פנים אמונת חכמים הנ"ל, ועל-כן היו עוסקים בזה התקון ועשו תשובה וקפדו בארות בחינת מים טהורים הנ"ל, בחינת מי מריבה הנ"ל, ועל-כן היו מריבות גדולות על הבארות בימי אברהם ויצחק, כמו שכתוב: והוכיח אברהם את אבימלך על אודות הבאר אשר גולו וכו', וכמו שכתוב: וכל הבארות אשר חפרו מימי אברהם אביו סתמום פלשתיים, כי הבארות הם בחינת מי מריבה הנ"ל שיש עליהם מחלוקות גדולות בכל פעם, כי בכל פעם שחולקין ומריבין על הצדיק האמת והוא מתעורר בתשובה ומתקן פנים אמונת חכמים וכו', ואזי הוא משיג ומוצא בחינת מים טהורים, מי מריבה הנ"ל, אזי אחר כך הם חולקין ומריבין עליו עוד פעם אחר פעם, כל זמן שלא נתתקן הפנים הנ"ל והוא צריך בכל פעם לעסק בתקון זה, שהוא בחינת חפירות בארות מים חיים פעם אחר פעם, וכמוכן במאמר הנ"ל עין שם, שבכל פעם כפי המחלקת בן זוכה לבחינת מים הנ"ל, ועל-כן בכל פעם שקפדו אברהם ויצחק באר היה עליהם מחלקת יותר, כי כל מה שעסקו בתקון זה ורצו לחפר ולגלות באר מים חיים להטהר מן הטונפת הנ"ל, ולגלות

דף רמ"א.

ב ועל-כן בראש השנה ויום הכפורים וסבות ושמיני עצרת, שאז אנו עוסקים בתקון חטא אדם הראשון, פדיוע, שהוא בחינת פנים אמונת חכמים הנ"ל, ועקר גמר התקון הוא בשמיני עצרת פדיוע. ועל-כן אז אנו מתפללין על המים שהוא מימי הבארות הנ"ל, בחינת מים טהורים מי מריבה הנ"ל, כי בראש השנה התחיל התקון, כי עקר בחינת ראש השנה הוא בחינת אמונה (כמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר פניה פנימים), ועקר הוא אמונת חכמים שעל-ידי זה יוציא משפטנו לאור (כמבאר במאמר ת"ל), וזהו ראש השנה ראש'

לקוטי הלכות

הלכות הושענא רבה ב

ארה חיים תשכה

דיקא, בחינת מוחין ותחכמה הינו אמונת חכמים, שעל-ידי זה זוכין לדעת להוציא המשפט לאור (כ"ל במאמר ה"ל), ועל-כן צועקים אז בקולות ותוקעין בשופר, כדי לחפור ולהוציא ולגלות מים טהורים הנ"ל, לטהרנו מכל ממאונתנו כי המים נתגלין על-ידי קולות בבחינת שבעה קולות שאמר דוד על המים, כי אז בראש השנה, הוא יום ראשון מעשרת ימי תשובה, ועל-ידי התשובה נתגלה המים הנ"ל (במקום במאמר ה"ל), וכן עושים תשובה פעם אחר פעם בכל עשרת ימי תשובה עד שביום הכפורים זוכין לבחינת מים טהורים הנ"ל, כי אז השם יתברך מטהר אותנו מכל ממאונתנו וחמאונתנו על-ידי מים טהורים הנ"ל, ועל-כן אומרים בפליחות בכל עשרת ימי תשובה ובפרט ביום הכפורים פסוק זה ונרקתי עליכם מים טהורים, כי בימים הללו שהם תקון חטא אדם הראשון תקון פגם אמונת חכמים, אז צריכין לחפור ולגלות בחינת מים טהורים הנ"ל, ואחר כך אנו זוכין לסכות שהוא בחינת תקון הדיעת שנתתקן על-ידי מים טהורים, כי סכה הוא בחינת דעת בחינת אימא דמסככא על גנין, בחינת אם לבניה וכו', וזהו בחינת סכת שלום, בחינת פטול המחלקת והמריבות, כי לאחר שזוכין לגלות המים טהורים בשלמות על-ידי שעושין תשובה מחמת המחלוקת והמריבות, כנ"ל במאמר הנ"ל, אז מתקנין המחלוקת ונגעשה שלום, בחינת סכת שלום שזוכין אחר יום הכפורים, שאז

נתגלו המים טהורים כנ"ל, וזה בחינת 'פרים עלינו סכת שלומך' - ותקננו בעצה טובה מלפניך, כי על-ידי סכת שלום שנעשה על-ידי המים טהורים, על-ידי זה זוכין לעצה שלמה כנ"ל:

ג **אבל** עקר גמר התקון הוא בשמיני עצרת, כי אף-על-פי שכבר זכו ביום הכפורים לבחינת מים טהורים וזכו אחר כך לסכת שלום שהוא תקון הדיעת על-ידי זה, אף-על-פי-כן עדן לא נודפד המוח בתכלית השלמות לגמרי, ועל-כן בכל ימי הסכות מקריבין שבעים פרים בשביל שבעים אמות כדי לברר הטוב מהם ולגרשם מעל גבולנו שלא יתערב ור בשמחתנו ביום שמיני עצרת כידוע, שזהו בחינת שמגורשין ומבטלין ומרחקין בחינת המותרות והפסלות מן המוח, כי העובדי פוכבים הם בחינת המותרות כנ"ל, כי עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים הוא בשמיני עצרת כידוע, ועל-כן ביום שקדם שמיני עצרת הוא הושענא רבה, שאז לוקחין ערבי נחל - מנהג גביאים, ובההוא יומא "י"שב יצחק ויחפור את בארת המים וכו'" כנ"ל, כי אז קדם גמר התקון בשלמות צריכין לשוב ולחפור את בארות המים להשיג ולמצוא בחינת מים טהורים הנ"ל כדי לטהר בשלמות מכל בחינת המותרות הנ"ל, ואז זוכין לעצה שלמה בחינת ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, וזה בחינת ערבי נחל שלוקחין ביום ההוא, כי ערבי נחל הם אפיקו מים, והם

המים טהורים וזכין לעצה שלמה. וזה
 בחינת ערבי נחל, שהם בחינת עצות,
 בחינת ישועות, כי זה עקר הישועה
 בשזוכין לעצה שלמה כנ"ל, ואז זוכין אחר
 כך לשמיני עצרת, שאז עקר התקרבות
 ישראל לאביהם שבשמים, ואז הוא בחינת
 מלכות, בחינת "זה יעצר בעמי" (כמו שמבאר
 במקום אחר), כי נתתקן ונתבטל בחינת
 המותרות, בחינת דואג היה נעצר לפני
 ה' כנ"ל, ואז נתתקן בחינת המלכות,
 בחינת אמונת חכמים, בחינת שמיני
 עצרת, בחינת זה יעצר בעמי, ועקר תקון
 המלכות הוא עלידי עצות שלמות שזוכין
 בהושענא רבה כנ"ל:

ד כי עקר בגין המלכות הוא עלידי
 בחינת עצות, שהם בחינת נצח
 הוד, שמשם עקר בגין המלכות פידוע,
 ועליכן כל מלך יש לו יועצים, כי עקר
 תקון המלכות הוא עלידי עצות, ועליכן
 נקראים העצות בשם מלכות, כמו שכתוב
 מלכי ישפר ערך, שזה בחינות ולא יחצו
 לשתיו ממלכות, הינו עצות וכו' (כנ"ל במאמר
 ה'). כי עקר בחינת המלכות עלידי עצות
 כנ"ל, ועליכן חלקת מלכות בית דוד הנה
 עלידי שפגם העצות ולא זכה רחבעם
 לשיית עצות בגפשו, ויעוב עצת הזקנים
 וישב לעם קשות פעצת הילדים אשר
 גדלו אתו. ועלידי זה נחלקה מלכות בית
 דוד, שעלידי זה נאמר לעתיד ולא יחצו
 לשתיו ממלכות עוד, שפרש רבנו במאמר
 הנ"ל שמרבו על חלקת העצה שנחצה

בחינת רגלון (מפואר במקום אחר), שזהו בחינת
 עצות, כמו שכתוב: "וכל העם אשר
 ברגלוד" - ההולכים אחר עצתך (כמו שכתב
 רבנו ו'ל במקום אחר), כי אז נתגלון אפיני מים,
 בחינת מים טהורים, שעלידי זה זוכין
 לעצה שלמה, שזהו בחינת ערבי נחל
 שהם בחינת נצח הוד, בחינת עצות
 פידוע, כי עקר שלמות התקון הוא
 בשזוכין לעצה שלמה, שזהו עקר
 הישועה, ועל שם זה נקרא הושענא רבה,
 כי צריכין לזה הישועה גדולה ורבה מן
 השמים לזכות לעצה שלמה לידע איד
 לשיית עצות בגפשו איד להתנהג בכל
 דבר, באפן שזכה להתקרב לאביו
 שבשמים, כי ישועות הם בחינת נצח הוד,
 שהם בחינת עצות, כי זה עקר הישועה
 בשזוכין לעצה שלמה, וכמו שכתוב (באיוב
 6): "האם אין עזרתה בי ותושייה נדחה
 ממנו", תושייה הינו עצות, כמו שכתוב:
 "לי עצה ותושייה", וזה שאנו מבקשין:
 ותקננו בעצה טובה מלפניך והושיענו
 מהרה למען שמך, ואברהם אבינו שזכה
 להפר הבאות כנ"ל שהם בחינת מים
 טהורים, עליכן זכה לעצה, כמו שכתוב:
 "מי תבן את רוח ה' ואיש עצתו יודיענו"
 (כו') את מי נועץ וביניהו וילמדוהו משפט,
 שכל זה קאי על אברהם, כמו שפרש
 רש"י שם (בישעה ט), ועליכן בהושענא רבה
 שאז חוזרין וחופרין בארות המים כנ"ל,
 דהינו שפגלון ומוצאין בחינת המים
 טהורים בשלמות, על-כן זוכין אז לעצה
 שלמה (כמו שכתב במאמר הנ"ל, ע"ש), שעלידי

לקוטי הַלְכוֹת

הַלְכוֹת הוֹשַׁעְנָא רַבָּה ב

אַרְחַת חַיִּים תִּשְׁכּוּ

לְשִׁתִּים, שְׂאִינוּ יוֹדַע אִיךָ לַעֲשׂוֹת, כִּי הַכֹּל אַחַד, כִּי פָּנִם הַעֲצָה הוּא פָּנִם הַמְּלָכוֹת, כִּי עַל-יְדֵי חֲלָקַת הַעֲצָה לְשִׁתִּים, עַל-יְדֵי זֶה נִחְצָה מְלָכוֹת בֵּית דֹּד כַּנִּל, וְלַעֲתִיד שְׂנוֹפֵה לְמִים טְהוּרִים וְנוֹכַח לַעֲצָה שְׁלֵמָה, אִזּוּ יִתְקַם וְלֹא יִחַצוּ לְשִׁתֵּי מְמַלְכוֹת עוֹד, דְּהִינּוּ כַּפְשׁוּטוּ שְׁתַּהֲקִי מְלָכוֹת אַחַת מְלָכוֹת בֵּית דֹּד וְגַם תַּהֲרִי הַעֲצָה שְׁלֵמָה, כִּי הַכֹּל אַחַד כַּנִּל, וְעַל-כֵּן הָיָה דֹד הַמְּלָךְ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם מִכָּשָׁשׁ מְאֹד לְכוֹת לַעֲצָה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים ט'): עַד אָנָּה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי וְכו', וְכַשְׂזוֹכָה לַעֲצָה שְׁלֵמָה נֶאֱמַר: אַבְרָהָם ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף לַיְלֹת וְכו' (שם טו), כִּי עַקֵּר הַמְּלָכוֹת תְּלוּיָה בְּזֶה בְּחַיִּינַת עֲצוֹת שְׁלֵמוֹת כַּנִּל, וְעַל-כֵּן כַּשְּׁפָרַח דֹּד מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנוֹ כַּקֵּשׁ דֹּד מִהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, סָפַל נֹא 'עֲצַת' אַחִיתַּפְּלָל ה', וְכֵן הָיָה, כִּי עַקֵּר נְפִילַת אֲבִשְׁלוֹם הָיָה עַל-יְדֵי שְׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּלִבֵּל עֲצָתוֹ, שְׁנַחֲלַקָה עֲצָתוֹ לְשֵׁנִים וְלֹא יָדַע אִיךָ לַעֲשׂוֹת, עַד שֶׁעָשָׂה פַעֲצַת חוֹשֵׁי הָאָרֶץ וְלֹא עָשָׂה פַעֲצַת אַחִיתַּפְּלָל שְׁהִיתָה טוֹבָה לְפָנָיו, וְעַל-יְדֵי זֶה הָיְתָה מִפְּלֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב וְה' צִוָּה לְהַפֵּר עֲצַת אַחִיתַּפְּלָל הַטּוֹבָה לְכַעֲבוֹר וְכו', כִּי עַקֵּר הַמְּלָכוֹת הוּא עַל-יְדֵי עֲצוֹת כַּנִּל, וְעַל-כֵּן קָדַם שְׂמִינֵי עֲצָרָה, שְׂאֵזוּ הוּא גְּמַר תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת כִּיְדוּעַ, עַל-כֵּן אֲנִי לֹקְחִין מִקְדָּם עַרְבֵי נַחַל שְׁהֵם בְּחַיִּינַת תַּקּוּן הַעֲצוֹת שְׁנַתְּקַנְיָן עַל-יְדֵי אֲפִיקוּ מִיָּם, עַל-יְדֵי בְּחַיִּינַת מִיָּם טְהוּרִים שְׁנַתְּגַלִּין אִזּוּ, בְּחַיִּינַת בְּהַהוּא יוֹמָא וְיִשָּׁב יִצְחָק וְיִתְפַּר וְכו', וְעַל-יְדֵי זֶה אֲנִי

זוֹכִין בְּשְׂמִינֵי עֲצָרָה לְהַשְׁלִים בְּחַיִּינַת תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת, כִּי עַקֵּר תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת, דְּהִינּוּ שְׁנַתְּגַלָּה מְלָכוֹתוֹ וְיִתְבַּרַךְ עֲלֵינוּ, הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁהוּא תְּרִי"ג עֲמִין דְּאִוְרְתָא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה:

ה וְאִזּוּ בְּשְׂמִינֵי עֲצָרָה שְׂאִי נִתְגַּלִּין בְּחַיִּינַת הַמִּיָּם טְהוּרִים הַנִּל, כִּי אִזּוּ מִתְחִילִין גִּשְׁשׁ, לְהַתְּפַלֵּל עַל הַמִּיָּם הַנִּל, וְאִזּוּ נִשְׁלַם בְּחַיִּינַת תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת וְזוֹכִין לְאַמּוֹנַת חַכְמִים בְּשְׁלֵמוֹת כַּנִּל, וְאִזּוּ נִשְׁלַם הַתּוֹרָה, כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי אַמּוֹנַת חַכְמִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבִּים סְפָרִים וְכו' (כַּנִּל בַּמַּאֲמָר תַּי"ג), וְעַל-כֵּן מִשְׁלִימִין וּמְסַמִּינִין הַתּוֹרָה אִזּוּ, וְכֹל אַחַד לֹקַח אֶת הַתּוֹרָה וּמְקַיֵּץ אֶת הַשְּׁלֵחָן וְעוֹשִׂין שְׂמִיחַת תּוֹרָה, כִּי כֹל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַתּוֹרָה, וְאִזּוּ נִבְלָלִין בְּלֵם יְחִיד וְנִבְלָלִין כֹּל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה בְּיַחַד, שְׂזָהוּ בְּחַיִּינַת עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה וְכו' הַנֶּאֱמַר שֵׁם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ לְהַתּוֹרָה שְׁלֵמוֹת וְכו', כִּי הַחֲלָק שֵׁשׁ לְכֹל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה זֶה בְּחַיִּינַת סֵפֶר תּוֹרָה שְׁלוֹ, וְכֹל אַחַד וְאַחַד עִם חֲלָקוֹ וְסִפְרוֹ שֵׁשׁ לוֹ בְּהַתּוֹרָה נִבְלָלִין יְחִיד, וְאִזּוּ יֵשׁ לְהַתּוֹרָה שְׁלֵמוֹת, וְאִזּוּ הַתּוֹרָה בְּבַחַיִּינַת לוחוֹת הָאֲבָן שְׁנִבְלַלְתָּ בְּחִכְמָה עֲלֵיָהּ, בְּחַיִּינַת אָבִן שְׁתִּיָּה וְכו', וְאִזּוּ נִתְקַנְיָן כֹּל הַצְּמִצּוּמִים וְכֹל הַדִּינִים שְׁבַעוֹלִם (כַּנִּל בַּמַּאֲמָר תַּי"ג), וְעַל-כֵּן כֹּל אַחַד וְאַחַד עוֹלָה לְתוֹרָה אִזּוּ, שְׁכֹל זֶה הוּא בְּחַיִּינַת שְׁכֹל אַחַד נִבְלָל עִם חֲלָקוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, כְּדִי שְׁתַּהֲרִי הַתּוֹרָה

תת

הכלבולים, וצריך לחזר ולהכניעם, וההכנעה הוא על ידי התנלות גדולות הבורא, דהינו צדקה, עני שם. וזהו פנינת הודו לה' קראו בשמו, שהוא כדי לעלות מעשיה ליצירה, עלינו מזכירין גדלת הבורא כדי להכניענו. עני שם:

א וזה בחינת חנפה, שהוא הארה ראשונה מכל השנה (כמו שמוכח

בספרים), והוא מרמזות על התחלת חנוך האדם בעבודה, וזהו לשון חנפה, שאדם מתחנך בעבודת השם ויחבר, ואי אפשר להתחיל בעבודת השם ויחברך כי אם כשיש שלו מתחלה מלחמה לשבר פח המדמה פנ"ל, וזהו בחינת מלחמת עובדי פוכבים שהיה קדם חנפה, שהיא מלכות עובדי פוכבים הרשעה שרצו להשכיח תורת ה' ולהעבירם על חקי רצונו, שהיה בחינת פח המדמה, פח הפחמיות, שמתפשט על האדם ורוצה למנעו ולהעבירו מתורת ה' חס ושלום, כמו שכתוב (דניאל ח) "והצפיר השעיר וכו'".

ואחר כך בשזוכה להתגבר על מלכות הרשעה הנ"ל ולשבר פח המדמה פנ"ל, או מתחילין להדליק נר חנפה, דהינו שזוכין לעלות אל השכל שהוא בחינת נר היולק, כמוכח במאמר פתח רבי שמעון

(בסיון ט), וככל יום מוסף והולך, כי אסור לעמוד על מדרגה אחת, רק צריך להוסיף קדשה בנפשו בכל יום יום, ושיהיה שכלו מוסף והולך בכל יום יום, וזה שמוסיפין בכל פעם על הגר הראשון והגר הראשון קים בכל הימים, כי בשמדליק בליל שני

בלילה מכל נפשות ישראל יחד שהם בקליות כל חלקי התורה, ואי יש להתורה שלמות, ואז נכללת התורה בשרשה בחכמה עלאה דמתמן נקמת, וזה בחינת לעיני כל ישראל - בראשית, הינו על ידי שנכללין כל ישראל ביחד, שעל ידי זה נכללין כל חלקי התורה פנ"ל, ואז התורה נכללת בשרשה שהוא חכמה עלאה, שזהו בחינת בראשית, כי בראשית הוא בחינת חכמה עלאה, בחינת ראשית חכמה, וזהו לעיני כל ישראל - בראשית פנ"ל, ואז בשנכללין כלם יחד נעשה שמחה, בחינת אור צדיקים ישמח (בבבא

בבבא נ"ל), ועלינו זוכין או לשמחה, בחינת שמחת תורה.

ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

הלכות חנפה

הלכה א

ענין חנפה

על פי מה שכתב רבנו במאמר המתחיל 'אחיו לן מנא דלא שריא לתבלא' בסיון כ"ה:

שצריך כל אדם להוציא את עצמו מן המדמה, שהוא פח הפחמיות, שהם התאוות כלם, ולעלות אל השכל, עני שם. ואחר כך, אפלו בשמשבר פח המדמה בשחזור לעלות מדרגה לדרגה, או מתפשט שנית פח המדמה וכל

לקוטי הלכות

הלכות הנגפה ב

ארה חיים תשכט

שני גרות הם כנגד לילה ראשונה ושניה, וכן ליל שלישי וכו', נמצא שהגר הראשון של לילה הראשונה הולכת עם כל הגרות של כל הלילות, זה בחינת מה שכתב רבנו (בס"ק סב) שכל התהלות קשות, מחמת שהוא יוצא מהפך אל הפך, ואחר כך כל מה שהולך ומתקדש יותר, כל העבודות של כל הימים מקבלים כח מההתחלה, וכח ההתחלה הולכת עם כל הימים, בחינת תענית, בחינת שם הוי"ה באחרים, שאות הראשונה הולכת עם כל האותיות, כמו שכותבין י"ד י"ד ק"י וכו', וזה בחינת גרות הנגפה, שבתחלה מדליקין גר אחד, ואחר כך א"ב, ואחר כך אב"ג, נמצא שהגר ראשון הולכת עם כל הימים, כי כל הימים מקבלין כח מן התחלת היום העבודה שהתחיל לעלות אל השכל שהוא גר ראשון של הנגפה, ואחר כך כל מה ששכלו מוסיף והולך בכל יום כל הימים מקבלים כח מההתחלה, כי כל ההתחלות קשות כנ"ל. וזה שאומרים הלל בהנפה, זה בחינת שכח השם והפרד, כדי לגלות גדלת הבורא והפרד שמו, כדי להכניע כח המדמה שמתפשט בכל פעם שרוצין לעלות מדרגא לדרגא כנ"ל:

הרמב"ם

התר (אך שבעזרתנו הרבים עכשיו באין לדי עברה, כי משתקין בשחוק של אפור), זה בחינת מה שמוזכרין עצמן לבחינת קמנות כדי לעלות אל המדרגה השניה, בבחינת ירידה תכלית העליה, כמובא, כי בהנפה עולין מדרגא לדרגא, בבחינת מוסיף והולך כנ"ל:

הלכה ב

על-פי המאמר ראיתי מנרת זהב וכו' בס"מ ח':

והכלל שעל-ידי אריכות הרוח, דהינו גנוחי, על-ידי זה ממשכין רוח חיים להחפורו, ועקר הרוח חיים מקבלין מן הצדיק והרב שפדור, כי הוא איש אשר רוח בו, ומכאן תוצאות חיים לכל אחד ואחד לכל הדברים בו. אך יש רשעים שאינם דבקים בהצדיק, והם מקבלין אריכות הרוח מן הרב שפקלפה וכו', ומי שרוצה לעמוד נגד רשעים או אפשר לו, כי אם בשהוא צדיק גמור, דהינו שהפריש הרע מן הטוב, כי בשרוצים להכניע רשעים צריכים לירד לתוך המדה רעה של הרשע, שהוא הצנור שלו להכניעה ולהשפילה, ועל-ידי זה מושפיל רשעים עדי ארץ, ראשי תבות ארמ"ע, שהם הארבעה יסודות שמהם כל המדות וכו', עץ שם, ועל-ידי תורה ותפלה מפרשין הרע מן הטוב וכו', עץ שם. גם שמענו מפיו הקדוש, שאפילו בשמקרבין ומקשרין לצדיק כזה, דהינו צדיק גמור, יכולין גם כן לעמוד כנגד רשעים ולהתגבר עליהם:

הרמב"ם

א וזה בחינת הנגפה, כי בהנגפה צריכין לעמוד כנגד רשעים הרוצים למנוע ולכבול מעבודת ה', כי מה שנעשה הוא שיעשה, הינו כמו שאז בזמן הנס של הנגפה עמדה עלינו מלכות וזו הרשעה להשפיענו תורתו ולהעבירנו, חס ושלום, על חפי רצונו, כמו כן נעשה זאת בכל דור ודור, שאנו צריכין בימי הנגפה לעמוד כנגד מלכות הרשעה שמתגברת בכל דור ודור, והם הרשעים העומדים עלינו לכבול אותנו, חס ושלום, מעבודתו יתברך שמו, ואנו צריכין להתגבר ולעמוד כנגדם, ואי אפשר לעמוד כנגדם כי אם על-ידי פת הצדיק פנ"ל, וזה בחינת גר הנגפה, כי הצדיק נקרא אור, כמו שכתוב: אמרו צדיק כי טוב, ואין טוב אלא אור, כמו שכתוב: וירא אלקים את האור כי טוב, כי זה הצדיק הוא טוב גמור, כי הפרוש הרע לגמרי ונשאר פלו טוב, ועליפן נקרא טוב, דהינו אור פנ"ל. וזה בחינת גר הנגפה, שאנו ממשכין ומקבלין פת הצדיק שנקרא אור, בחינת גר ה' נשמת אדם, ועל-ידי זה הפת, דהינו על-ידי אור הצדיק שהוא בחינת טוב, כמו שכתוב: וירא אלקים את האור כי טוב, פנ"ל, על-ידי זה אנו יכולין לעמוד כנגד מלכות הרשעה, פנ"ל, כי אי אפשר לעמוד כנגדם כי אם על-ידי בחינת פלו טוב, בחינת צדיק גמור פנ"ל, כי צריכין לירד לתוך הרע שלהם לשברו ולהשפילו פנ"ל. וזה בחינת מצות גר הנגפה, למטה מעשרה מנחים פרשות הרבים, כמפח הסמוך לפתח, כי עקר

אחיזת הסמרא אחרת הוא למטה מידו, כי מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה, ושם עקר בחינת עולם העשיה, ששם אחיזתם, גם רשות הרבים הוא מקום הקלפות, פמוכא, ושם דיקא צריכין להדליק גר הנגפה, שהוא בחינת אור, שנהו בחינת שירד פת הצדיק לתוך אחיזת הרשע להכניעה ולהשפילה, שעל-ידי זה אנו מתגברין עליו פנ"ל, ועליפן הוא כמפח הסמוך לפתח, כי אחיזתם הוא רק בבחינת הפתח, כי בפנים אינם יכולין לכנס, רק אצל בחינת הפתח שם הם אורבים לנכ, בבחינת לפתח חטאת רבץ, ועליפן נצטוינו לעשות מוזה אצל הפתח לגרש הקלפה העומדת אצל הפתח דיקא (פמוכא בזה הקדוש), ועליפן אנו מדליקין גר הנגפה סמוך לפתח, להכניעם ולשברם במקום אחיזתם פנ"ל:

ב גם גר הנגפה מרמז על הרוח חיים של הצדיק, שעל-ידי זה מתגברין כנגדם אם הוא צדיק גמור, כי על-ידי אריכות הנשימה, על-ידי זה הוא קיים השכל, כי השכל הוא בחינת פתילה הדולקת על-ידי השמנים שבגוף, ועקר קיום השמנים שבגוף על-ידי הנשימה, כי אלמלא פנפי ראה דנשבין על לפא הוי לפא אוקיד כל גופא, וזה בחינת גר ה' נשמת אדם, שעקר קיום גר ה', דהינו השכל, הוא על-ידי הנשימה, שעל-ידי הנשימה, שהוא אריכת הרוח של קנה הראה, אוי הראה מנשב על הלב ומקרה

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ב

ארה חיים תשלא

המימות הלב, ואזי מתקמים השמנים שבגוף ואינם נשרפים מהמימות הלב, ואזי עולים השמנים אל המוח ומתקנים השכל, שהוא גר ה' הדולק על-ידי השמנים שבגוף כנ"ל. וכמבאר כל זה באר היטב במאמר פתח רבי שמעון ואמר עת לעשות לה' (בספרו ס, עין עש). וזהו בחינת גר הנגה שאנו מדלקין גר של שמן, זה בחינת גר ה' וכו', וזהו בחינת פח המשכת הרוח חיים, דהינו אריכת הנשימה של הצדיק, כי הדלקת הנר בחינת גר ה', וזהו בחינת אריכת הנשימה, כי על-ידי אריכת הנשימה דולק גר ה', כנ"ל, ועל-ידי אריכת הנשימה של הצדיק אנו עומדין כנגד הרשעים כנ"ל:

שלחם הם בולעים ממש את מי שאינו צדיק גמור, בבחינת צדיק מנצח בולע (כנ"ל) שמבאר עש, ועל-כן הם מטמאין, חס ושלום, כל השמנים שבגוף, שהם השמנים של השכל, על-ידי שמתגבר, חס ושלום, על-ידי הרוח והנשימה שלהם, ואחר כך כשנגברו עליהם מלכות בית השמונאי ונצחום, מצאו צלוחית של שמן וכו', הנינו שמצאו אחר כך עקר הפח שמשם התגברו על מלכות הרשעה, הנינו כי עקר הפח שעל ידו מתגברין על מלכות הרשעה הוא פח הצדיק, דהינו אריכת הנשימה דקדושה שמקבלין מן הצדיק, שעל ידו השמנים של השכל קדש כנ"ל, וכהן גדול זה בחינת הרב דקדושה, כי הוא גדול מאחיו, בחינת רב, וכמו שכתוב: כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה ויבששו מפייהו, ודרשו רבותינו ז"ל (מסע ספן ז'): אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו', נמצא שכהן הוא בחינת רב, והוא בחינת רב חסד, כי כהן הוא איש חסד, וזהו שמצאו שמן שהיה חתום בחותמו של כהן הגדול, דהינו שמן קדש של השכל הנמשך על-ידי אריכות הנשימה של הצדיק, שהוא בחינת כהן גדול שהיה חתום בחותמו, דהינו שהיה חתום בקדושה בלי מנע זה, כי הצדיק הוא פלו טוב ואין להרע שום אחיזה בו, ואין יכלת למלכות הרשעה לטמא, חס ושלום, שמן של הצדיק גמור על-ידי אריכת הרוח שלהם, כי צדיק גמור אינו בולע, ועל-ידי זה הפח של הצדיק, דהינו אריכת הנשימה של

ג וזהו בחינת הנס של הנגה, כי מלכות וזן הרשעה מטמאו כל השמנים ומצאו צלוחית של שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול ולא היה בו לתדלק רק יום אחד, ונעשה גם ודלק שמונה ימים וכו', כי מלכות הרשעה כשמתגברים על-ידי אריכת הרוח שלהם, שהוא בחינת רוח סערה וכו', כמבאר שם, אזי הם מטמאים כל השמנים שבגוף, כי עקר קיום השמנים שבגוף על-ידי אריכת הנשימה, ועל-כן כשהנשימה הוא מן הקדושה, אזי כל השמנים שבגוף קדש, ולהפך כשמתגבר, חס ושלום, הרוח והנשימה דקלפה, אזי הם מטמאים, חס ושלום, כל השמנים שבגוף שקיימם על-ידי הנשימה כנ"ל, כי באריכת הנשימה

גם ודלק שמונה ימים", לשון ארים נפי, הינו על-ידי שְׁמֵרִימֵן מִדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת אֶל הַקִּנְשָׁה, על-ידי שְׁמִבְרִין הַטּוֹב מִן הָרַע, שָׁזָהוּ עִקְר הַנֶּסֶם שֶׁל חֲנֻפָה לִירֵד לַתּוֹךְ הָרַע שֶׁל הַרְשָׁע לְהַכְנִיעוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ, וְאִז מוֹצִיאִין מִשֵּׁם כָּל הַנִּיּוֹצוֹת הַקִּנְשָׁה וְכָל הַטּוֹב שֶׁהָיָה שָׁם, וְאִז נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה יָמִים, בְּחֵינֵת ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, כַּנֶּ"ל, בִּי עוֹלָה הַטּוֹב מִן הָאֲרֻכָּה וְסוּדוֹת וּמִתַּחֲבַר בְּשֵׁרֶשׁוֹ, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת אֲרֻבַּע אוֹתִיּוֹת הַנְּיָה, וְאִז נִתְחַד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחֵינֵת ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת, בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה יָמִים כַּנֶּ"ל:

ד וְזֶה בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה יָמִי מִלָּה, בִּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְרָא אֶת הָאָדָם מֵהוֹל, כְּקִשּׁוֹת הָאֲפִיקוֹרְסִים, וְהַטַּעַם הוּא כִּדִּי שִׁיעֲבַר הָאָדָם דְּרַךְ הָרַע, וְאַחַר כֵּן מְכַנְיַעֵן אוֹתוֹ וְחוֹתְכִין הָעֶרְלָה שֶׁהוּא הָרַע, וְאִז יֵשׁ יִתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ, מִן הַחֹשֶׁךְ דִּיקָא, בִּי כְּשִׁמְהַכְּכִין חֹשֶׁךְ לְאוֹר, רַע לְטוֹב, זֶהוּ תַּכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כַּנֶּ"ל, וְאִז נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה יָמִי מִלָּה, שְׁנִבְלָלִין כָּל הַשְּׁמוֹנֶה יָמִים בְּקִנְשָׁה, בְּבְחֵינֵת ח' אוֹתִיּוֹת הַנֶּ"ל, בְּחֵינֵת ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד כַּנֶּ"ל:

ה וְזֶה בְּחֵינֵת קְרִיאַת הַהֵלֵל וְקְרִיאַת הַתּוֹרָה שֶׁל חֲנֻפָה, זֶה בְּחֵינֵת תּוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁעַל יְדוֹ מְבָרְרִין הַטּוֹב מִן הָרַע, בִּי הֵלֵל הוּא תַּפְלָה, וְאַחַר כֵּן קוֹרְאִין בַּתּוֹרָה, בִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מְבָרְרִין הַטּוֹב מִן הָרַע (כַּמּוֹ שִׁמְבָר שֵׁם), וְעַל-יְבֵן קוֹרְאִין

הַצְדִּיק, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שְׁמֵן קֹדֶשׁ, כַּנֶּ"ל, עַל-יְדֵי זֶה מִתְנַבְּרִים כְּנֶגֶד מַלְכוּת הַרְשָׁעָה כַּנֶּ"ל, בִּי עַל-יְדֵי זֶה יוֹבְלִין לְכַנֵּס לַתּוֹךְ הַמִּדְּבָר רַעֲוָה שֶׁל הַרְשָׁע לְהַכְנִיעוֹהָ וּלְשַׁבְּרוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעֵן אוֹתוֹ כַּנֶּ"ל, וְזָהוּ, וְלֹא הָיָה כּוֹ אֵלָּא לְהַדְלִיק יוֹם אֶחָד וְנַעֲשֶׂה גַם וְדַלֵּק שְׁמוֹנֶה יָמִים, בִּי טוֹב הַצְדִּיק הוּא בְּחֵינֵת כְּלוּ טוֹב, וְכִלּוֹ טוֹב זֶה בְּחֵינֵת יוֹם אֶחָד, כַּמּוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּדַאשֵׁת א): "וַיְהִי עֶרְב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד", וּפְרָשׁ רַש"י שֶׁהָיָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחִיד בְּעוֹלָמוֹ, וְאִפְלוּ מַלְאָכִים לֹא נִבְרְאוּ עִדּוֹן וְכוּ', וְכִשְׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחִיד בְּעוֹלָמוֹ, הֵינּוּ קֹדֶם הַבְּרִיאָה, זֶה בְּחֵינֵת כְּלוּ טוֹב, בִּי שֵׁם הוּא כְּלוּ טוֹב בְּיָדָי, אֵד עִקְר הַתַּכְלִית הוּא כְּשִׁאֲחֵרֵי הַהוּיָה, כְּשִׁישׁ הוּיָה בְּעוֹלָם, וְאִז יֵשׁ אַחִיזָה לְהָרַע, כְּשִׁמְבָרְרִין וּמוֹצִיאִין הַטּוֹב מִן הָרַע וְנִתְהַפֵּךְ רַע לְטוֹב, וְאִז נִתְנַלָּה מַלְכוּתוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת אִפְלוּ בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים, בְּחֵינֵת וּמַלְכוּתוֹ כַּכָּל מִשְׁלָה, זָהוּ עִקְר הַתַּכְלִית וְהַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁכִּשְׁבִּיל זֶה הֵיחָה פִּנְתַּת הַבְּרִיאָה כִּידוּעַ, וְאִז אַחַר הַהוּיָה כְּשִׁמְעֵלִין הַטּוֹב מִן הָרַע, אִז נַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁלָם, כַּכִּזְכּוֹר, בְּחֵינֵת ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה יָמִים, בְּחֵינֵת שְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת יֶאֱקוּדוּנָה, וְזָהוּ תַּכְלִית הָאֲחֵדוּת כְּשִׁנְתַּנְלָה יְחוּדוֹ וְאֲחֵדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּכָל הָעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים, אִפְלוּ בַּעֲמֻק הָרַע, שֶׁכָּלם יַעֲדוֹן וַיִּגְדּוֹן בִּי ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, בִּי נִתְהַפֵּךְ הָרַע לְטוֹב עַל-יְדֵי הַצְדִּיקִים שֶׁכָּבַל דוֹר, זֶה בְּחֵינֵת "וְנַעֲשֶׂה

לקוטי הלכות

הלכות הנגפה ג

ארה חיים תשלג

הרע ולברר הטוב. ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

הלכה ג

על-פי המאמר מי האיש החפץ חיים בלקוטי הראשון בסיון ל"ג, עין שם כל המאמר בלוי:

והכלל, שהשם יתברך בכל מקום, כי מלא כל הארץ כבודו, ואהו ממלא כל עלמין וכו', על-כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי בכל מקום יכולין למצא השם יתברך והתורה ולהתקרב אליו, והעקר על-ידי הצדיק היור האמתי שפפה את יצרו, והוא דומה למלאך ה' צבאות ממש, ועל-ידי זה, בכל מקום שהוא מסתכל ורואה מדות רעות ותאוות רעות וכיוצא, תכף גופל ונתפטר הרע ששוכן על הטוב, כי הרע החופה על הטוב נתבלבל וגופל לגבי הצדיק האמת שפפה את יצרו הרע וכו', (עין שם כל זה היטב), כי יש ימי טוב וימי רע וכו', (עין שם כל זה היטב):

הנבנת המנוחה, כי הנבנת המנוחה הוא לטהר את המנוחה מאחיות הרע, כי עקר אחיות הסטרא אחרא הוא מפגם המנוחה (במקרא במקום אחר), ועל-כן באו התקנות של הנבנת המנוחה לטהרו ולקדשו מאחיות הרע, כמו שכתוב בהנבנת המנוחה של לעתיד וכפרתם על המנוחה מאיש שונה ומפתי, והינו שצריכין להנכח כדי לטהרו מאיש שונה ופתי, והינו הסטרא אחרא הנאחות בו, נמצא שהנבנת המנוחה הוא להכניע הרע, לברר הטוב מן הרע. ועל שם זה נקרא חנוך, בחינת חנוך – מט"ט, שהוא כולל משה סדרי משנה, אסור והתר וכו', שזהו בחינת הברור שצריכין לברר הטוב מן הרע, החר מן אסור וכו', ועל-כן קורין הנבנת המנוחה בהנבנה, כי הוא בחינת ברור הטוב מן הרע, שזהו בחינת הנבנה, כי על-ידי זה מתגברין על מלכות הרשעה ומכניעין אותן, בבחינת "משפיל רשעים עדי ארץ", ואז נתגדל ונתקדש שמו יתברך, בבחינת ה' אחד ושמו אחד, כנ"ל:

ו זהו שמדליקין גר הנבנה עד שתכלה רגל מן השוק, והינו להעלות כל המדרגות המתחוננות שהם רגלי התקדשה המלבשין ומשתלשלין במקומות החיצונים, שהם בחינת שוק, בחינת רשות הרבים, ותדלקת גר הנבנה היא להעלות התקדשה מן הסטרא אחרא כנ"ל, כי זה עקר פגנת גר הנבנה להמשיך אור התקדשה למטה, לבחינת ששת ימי הולל, להכניע

111

הגדול, כי בשמלכות הרשעה, שהוא הסמרא אהרא, מתגברין על ישראל בכלל או בפרט, ואין מניחין את ישראל לילך בדרך ה' באמת, לעסק בתורה ומצוות, ורוצים להשיבם ולהעלים התורה לגמרי, חס ושלום, ולפעמים מתגברים, חס ושלום, מאד מאד, עד שהטוב שיש בישראל בכל אחד ואחד נתעלם לגמרי עד שאין יודעים כלל איך להתעורר עצמו לשוב להשם ותברך באמת, או עקר התקון הוא רק עלידי הצדיק היוד האמת, כי עלידי שזוכין להתקרב להצדיק האמת, או כשהצדיק האמת עוסק עמו ומדבר עמו ורואה מעשיו ומדותיו, או הרע נתבטל ונתבלבל לגמרי כנגד הצדיק האמת ששפה את יצרו והכניע הימי רע, ואז הרע נופל והטוב נתגלה אפלו מעמקי עמקי הקלפות (כפיכא היטב בפאמר הג'ל), כי הצדיק יכול לבנות התורה ולגלות הטוב מכל אדם שבעולם, אפלו אם הוא במקום שהוא. וזה היה תקף הנס של תפכה, שמלכות הרשעה חשבה שעלידי שהתגברו על ישראל לבטלם מתורה ומצוות, עלידי זה אין להם תקומה, חס ושלום, מאחר שעקר היותנו וכחנו הוא רק מהתורה והמצוות, אבל השם ותברך הפליא חסדו עמנו ושלח לנו אז את מתתיהו בן גדול, ותבריו הפנינים שהיו גבורי כח, וגבורתם היה מן הקדשה, עלידי שזכו להתגבר על יצרם, שעלידי זה זכו לגבורתם הגדולה, כי היו צדיקים גדולים מאד, ועלידי שהיו

והצמצומים, ואז נתוסף בהטוב היה אור רב מלעלא, כי מתחלה בשטה הטוב מכסה בין הקלפות, לא היה נמשך עליו אור רב כי אם כדי חיינו בצמצום, כדי שלא ינקו הקלפות יותר מדאי, אבל עכשיו כשנתבטל הרע והקלפות ונתגלה הטוב בעצמו, אזי נתוסף ונמשך עליו אור רב מלעלא וכו', ועלידי זה שנתגלה התורה, הוא זוכה לשלום וכו', בחינת בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, הינו בין בטיבו בין בעקו, ימצא בו השם ותברך וכו'. ובהתורה יש נגלה ונסתר, והנסתר הוא בחינת אוריתא דעתיקא סתימאה, בחינת אהבה שבעת וכו', כי יש אהבה שכימים שהוא בזמן ובמדות וכו', ויש אהבה שהוא בדרע, שהוא בחינת סתרי תורה, פנימיות התורה וכו', וכל אדם יכול למעם מעם אור האהבה הזאת אפלו בזמן ובמדות עלידי שמקשר לבו לדרעו, שיהיה לבו ברשותו וכו', וכל אחד לפי מדרגתו יש לו בחינת אהבה שבוזמן ואהבה שבעת וכו', כי אהבה שבעת שפמדרגה המתחונה הוא בחינת אהבה שבוזמן במדרגה העליונה וכו' וכו'. (עין שם):

זל זה היטב השם):

א וזה בחינת הגנה שמצותה בשמן לתדליק גר הגנה, כי בימי מתתיהו נגרה מלכות ון הרשעה על עמך ישראל להשיבם תורתך ולהעבירם על חקי רצונך, ורצו לבטל את ישראל מכל התורה, והנס היה עלידי הפתן

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ג

ארה חיים תשלה

גבורי כח, בחינת גברי כח עשי דברו הנאמר במאמר הנ"ל, על-ידי זה זכו להקניע ולהשפיל ולכַּטַּל מלכות וזן הרשעה, כי הרע נפל נגדם והיו יכולין לגלות הטוב, דהיינו התורה, אף בזמן שישראל בטלים מן התורה והמצוות, על-ידי התגברות מלכות הרשעה, כי הצדיקים גברי כח יכולים לבנות התורה מפל דבר כנ"ל, כי הוא מפשט את הימי טוב מן הלבושים והעמצומים של הימי רע על-ידי שפכה את הימי רע על-ידי פניית היצר וכו', ואזי נתוסף בהטוב אור רב מלעלא, כי מתחלה לא היה מאיר כל כך וכו' כנ"ל.

וזו בחינת נר הנגה שאנו זוכין עכשיו להמשיך ולגלות אור התורה גם למטה מעשרה מנחים, ששם יש אחיזת החיצונים, פידוע. ועכשיו, על-ידי הכח של הצדיקים גברי כח עשי דברו, שהם מתתירו וכניו, על-ידי זה נכנע ונופל הרע, הינו הימי רע, הינו אחיזת החיצונים, ונתגלה הטוב, הינו הימי טוב גם למטה, עד שאנו יכולין לבנות את התורה ולגלות אור בכל מקום, ועל-כן מצות נר הנגה הוא בחוץ, ברשות הרבים, מדינא, כי רשות הרבים הוא מקום אחיזת הסטרא אחרא, שהוא בחינת רשות הרבים פידוע, אבל עכשיו גם שם נתגלה אור התורה, כי הרע, הינו הימי רע, נופל על-ידי כח הצדיקים גברי כח כנ"ל, ונתגלה הטוב,

דהיינו התורה, בכל מקום, ואזי נתוסף בו אור רב מלעלא.

היי

וזו בחינת אור הנרות של הנגה, כי המדליק צריך להדליק עד שתהא שלקבת עולה מאליה, כי בשמגלין אור התורה למטה ובזנין ועושין את התורה שהיתה מלפשת ומסתרת במדור הקלפות, אזי נתוסף בה אור רב מלעלא כנ"ל. וזה בחינת נר הנגה מוסר והולך, כי מעלין בקדש, כי בכל פעם שמתגלה התורה יותר, נתוסף אור יותר מלעלא, בבחינת לשמגע קול דברו, כנ"ל, ועל-כן היה עקר הנס על-ידי הפנה גדול, כי הרב, שהוא הצדיק, נקרא בשם פהו, כמו שכתוב: כי שפתי פהו ישמרו דעת ותורה ובקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא, ודרשו רבותינו ז"ל, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו' (פסוקא זה במאמר הנ"ל), כי פהו הוא בחינת חסד, בחינת אהבה, שהוא בחינת התורה שהרב מגלה, שהוא בחינת אהבה, כי בכל התורה פלה מלפוש אהבתו וחקרדו (פסוקא במאמר הנ"ל), אבל העקר התגלות התורה והקניעת הימי רע הוא על-ידי הצדיק והרב האמת שבדור, שזכה לבחינת אהבה שבדעת, כמבאר במאמר הנ"ל, כי הכל אחד, כי על-ידי שהצדיק הוא גבור כח שפכה את יצרו, ועל-ידי זה היה לבו ברשותו וקשר לבו לדעתו, ועל-ידי זה זכה שקיבלו המדות שבלב אור האהבה שבדעת, ועל-ידי זה זכה לאהבה שבדעת (כמבאר שם בסוף המאמר

שנתגלה על-ידי הצדיק האמת שהוא אור רב מלעלא, כי משם עקר האור, כי תכף כשהצדיק מכניע הימי רע ומגלה הימי טוב, אזי נתקשר תכף הטוב, שהיא בחינת האהבה שבנימים, עם שרשו, שהוא האהבה שבדעת, שעל-ידי זה נתבטלה אחיזת החיצונים לגמרי, כנ"ל, וזה בעצמו בחינת אור רב מלעלא כנ"ל

(הכן הדברים היטב):

ב ועל-כן זה הצדיק שיש לו זה הכח כי זכה לאהבה שבדעת, הוא בחינת כהן גדול, שהוא בחינת אהבה העליונה שבדעת, שהוא בחינת אהבה גדולה, בחינת כהן גדול, ועל-כן על דו דיקא היה עקר הנס של חגיגה, כי היגיו, שהם מלכות הרשעה, טמאו כל השמנים, שהוא בחינת הדעת, היגו בחינת הדעת והתורה המלבש למטה, ששם יש ימי טוב וימי רע, וגם שם הוא בחינת דעת שהוא תורה, כי הדעת מתפשט בכל הימים והמדות, ומחמת שיש שם ימי טוב וימי רע, על-כן בעת התגברותם טמאו כל השמנים, שהוא בחינת הדעת והתורה של הימי טוב, על-ידי אחיזת הימי רע כנ"ל, וכשגברו מלכות בית חשמונאי ונצחום, געשה גם ומצאו צלויות של שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול, זה בחינת שמן משחת קדש, היגו הדעת העליון ששם האהבה שבדעת, שהוא בחינת סתרי תורה, שהוא בחותמו של כהן גדול, כי אין מי שזוכה לזה כי אם בחינת הכהן

הימי, ומחמת זה דיקא הוא יכול להכניע ולכפות את הימי רע, שבכל מקום שהוא רואה ומסתכל נופל הרע ונתגלה הטוב, כי הרע נתבטל נגדו. כי עקר אחיזת הרע הוא רק למטה, בזמן ובמדות, ושם יש ימי טוב וימי רע, ועל-כן יש להם אחיזה שם, אבל למעלה, בבחינת אהבה שבדעת, בחינת סתרי תורה, שם אין להם שום אחיזה כלל, ועקר אחיזתם למטה, הם ושלום, הוא רק מחמת שאין זוכין שתתקשר האהבה שבנימים עם האהבה שבדעת ותקבל אור משם, על-די שאין מתגבר שיהיה לבו ברשותו ואינו מקשר לבו לדעתו, אזי הוא, הם ושלום, בחינת נרנן מפרדי אלוף, ונפרד, הם ושלום, האהבה שבנימים, בחינת הימי טוב, מהאהבה שבדעת, ואזי הם ושלום מתגברין הימי רע ויונקים מהם ומכסים עליהם כנ"ל, אבל הצדיק שפפה את יצרו וזכה שיתקשרו ויכללו הימי טוב, בחינת אהבה שבנימים, לבחינת אהבה שבדעת, כי לבו ברשותו, כנ"ל. על-כן אין להרע שום שליטה נגדו, על-כן נופל ונתבטל הרע נגדו, כי אין להימי רע שום שליטה ואחיזה כלל בבחינת אהבה שבדעת, ואפלו בבחינת האהבה שבנימים אין להם שום שליטה כשהיא מקשרת ונכללת עם האהבה שבדעת, ועל-כן תכף כשהצדיק האמת מכניע אצל הרשעים הימי רע בכחו הגדול ומגלה בחינת הימי טוב, נתוסף בהם מיד אור רב מלעלא, כנ"ל, וזהו בעצמו בחינת אור האהבה שבדעת

לקוטי הלכות

הלכות חגיגה ג

ארה חיים תשל

רחוק

הגדול, שהוא בחינת האהבה העליונה שפדעת, ועל ידי השמן החתום היה של הפהן גדול, שהוא בחינת סתרי תורה, בחינת אור האהבה שפדעת, על ידי זה נעשה גם, כי לא היה בו להדליק כי אם יום אחד, כי אור הדעת היה לא ותגלה כי אם לעתיד לבא, שהוא בחינת יום אחד הוא יודע לה' וכו' (מכאן במאמר הנ"ל), ונעשה גם ודלק שמונה ימים, כי על ידי כח הצדיקים גבורי כח המתגברין על יצריהו, על ידי זה הם ממשוכין אור האהבה שפדעת עד שיאיר אור האהבה שפדעת באהבה שבמים ובמדות, כי לבם ברשותם ומקשרים הימים והמדות שבלב לאור האהבה שפדעת, ומקבלין הימים והמדות אור משם, שעל ידי זה זוכין למעם אור האהבה שפדעת גם בזמן ובמדות, והיו בחינת הגם הנ"ל של חגיגה, שהשמן של פהן גדול, שהוא בחינת האהבה שפדעת, פנ"ל, שעקר הארתו הוא רק לעתיד לבא, בחינת יום אחד הוא יודע לה' וכו', פנ"ל, שהיו בחינת שלא נעשה גם ודלק שמונה ימים, כי אור האהבה שפדעת, שהוא בחינת יום אחד, האיר באהבה שבמים, שהם שבעת ימי בראשית, שהיו הדלקת גרות חגיגה שמונה ימים, כדי שתאיר אור האהבה שפדעת בתוך השבעה ימים, שהם בחינת שבע מדות, בחינת מדות ימי פנ"ל:

ג וזה בחינת ההנאות של הפהן גדול ביום הכפורים לפני ולפנים

ובהיכל, שהיו אחת למעלה ושבע למטה, כדי שיאיר אור האהבה שפדעת, שהוא בחינת אחת למעלה, בשבע שלמטה, שהם בחינת שבע מדות שבעה ימים, שהוא בחינת אהבה שפדעות וזמן, כי שמעתי ששמונת ימי חגיגה הם פנגד שמונה הנאות של הפהן גדול ביום הכפורים, הינו פנ"ל, ועל פה היה מונה ההנאה הראשונה שלמעלה עם כל השבע שלמטה, כמו שכתוב: אחת, אחת ואחת, אחת ושנים וכו', כדי שיאיר אור דלעלא, בחינת האהבה שפדעת, בחינת אחת למעלה, בשבע שלמטה, בבחינת שבעה ימים ומדות פנ"ל:

ד כי הפהן גדול, שהוא בחינת אהבה גדולה העליונה, היה נכנס ביום הכפורים לפני ולפנים אל מקום הארון והלוחות, שהוא בחינת הדעת עליון, כי הבית המקדש בכלל הוא בחינת דעת, כמו שכתב רבנו זרנו לברכה כמה פעמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות טו): כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו. אך גם בבחינת דעת יש כמה מדרגות (כמו שכתב רבנו ז"ל במאמר הנ"ל) כי בחינת אהבה שפדעת שפדערה התחתונה, הוא בחינת אהבה שבמים, שפדערה העליונה, ועל פה היה הבית המקדש עצמו כמה וכמה קדשות, בחינת כמה מדרגות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, עזרת ישראל מקדשת ממנו וכו' מקום הריסת רגלי הכהנים מקדש ממנו וכו' בין האולם ולמזבח וכו' ההיכל וכו' עד לפני

וּלְפָנֵים מִקִּדְשׁ מִמֶּנּוּ שְׂאִין נִכְנָס לְשֵׁם אֱלֹא
הַכֶּהֱן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. כִּי שֵׁם תַּכְלִית
הַקִּדְשָׁה, תַּכְלִית הַדַּעַת עֲלֵיוֹ, וְשֵׁם הָיָה
עוֹמֵד הָאָרוֹן וְהַלְחָחוֹת שֶׁקָּבַל מִשָּׁה רִבְנו
עָלָיו הַשְּׁלוֹם מִיַּדְיוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְשֵׁם עֶקֶר אֲהַבְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם אֲבֵיהֶם
שֶׁבְשָׂמִים, בְּחִינַת "בֵּין שְׂדֵי יִלְיִן" (שיר השירים
א), שֶׁהֵם בְּדֵי הָאָרוֹן, שֶׁשֵּׁם הָיָה נוֹתֵן הַכֶּהֱן
גָּדוֹל הַקְּמָרֶת עַל הָאֵשׁ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְשֵׁם הָיָה אֵת הַהֲזָאוֹת אַחַת לְמַעַלָּה
וְשָׁבַע לְמַטָּה לְכַפֵּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

כִּי כָּל הַכַּפּוּרֹת עַל כָּל הַחֲטָאִים תְּלוּיִים
בַּכֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ מִקְרִיבִים הַקְּרִבָּנוֹת עַל
יִשְׂרָאֵל, כִּי הַכֶּהֱן אִישׁ חֶסֶד, הוּא בְּחִינַת
גְּבוּרַת כַּח, כִּי הַכֹּהֲנִים הָיוּ אֲנָשֵׁי חַיִּל
גְּבוּרִים גְּדוּלִים, כְּמוֹ שְׂאִמְרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל,
כִּי עֶקֶר הַהֲנָה וְכוּ עַל-יַדֵּי קִדְשַׁת הַבְּרִית,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים לו), כִּי שְׂמְרוּ אֲמַרְתֶּם
וּבְרִיתְךָ יִגְצְרוּ שְׁנֵה בְּחִינַת גְּבוּרַת כַּח הַנ"ל,
אֵלֶּיךָ אֲנוֹן דְּמַתְּגַבְּרִין עַל יִצְרָהוֹן, כִּי עֶקֶר
הַהֲתַגְּבְּרוֹת עַל יִצְרוֹ הוּא רַק בְּתַאֲוָה זו,
וְעַל-כֵּן מַחֲמַת שֶׁהַכֶּהֱן אִישׁ חֶסֶד, הוּא
בְּחִינַת גְּבוּרַת כַּח שֶׁכָּפָה אֵת יִצְרוֹ וְזָכָה
לְאַהֲבָה שְׂבַדְעַת, בְּחִינַת כִּי שִׁפְתֵי כַּהֵן
יִשְׁמְרוּ דַעַת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת
כַּנ"ל, כִּי הַכֹּהֲנִים בְּכֻלָּם הֵם בְּחִינַת אֲהַבָּה
שְׂבַדְעַת, כְּגַדְלָא כָּלל יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן
כִּשְׂאֻחַד מִיִּשְׂרָאֵל נִפְּל בְּאִזְיָה חֲטָא, חַס
וְשְׁלוֹם, הָיָה מְכִיָּא קֶרְבָּן אֵל הַכֶּהֱן וְהָיוּ
סוֹמְכִים עַל הַקְּרִבָּן וּמְתוּדִים כָּל
עוֹזְוֹתֵיהֶם, וְעַל-יַדֵּי זֶה נִמְשְׁכוּ כָּל הָעוֹזְוֹת
עַל הַבְּהֻמָּה שֶׁל הַקְּרִבָּן, וְכִשְׁלֻקְחָה הַכֶּהֱן

לְהַקְרִיבָהּ, הָיָה חֲכָף נוֹפֵל וְנִכְנַע וְנִתְכַּפַּל
הָרַע, שֶׁהֵם הַחֲטָאִים וְהָעוֹזְוֹת, וְנִתְגַּלְּהָ
וְנִתְבָּרַר בְּחִינַת הַיָּמִי טוֹב, בְּחִינַת הַתּוֹרָה
שֶׁהָיְתָה נִסְתַּרֶת שָׁם, כִּי הָרַע נִפְּל וְנִתְכַּפַּל
כְּגַדְלָא הַכֶּהֱן אִישׁ חֶסֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרַת
כַּח, בְּחִינַת הַצַּדִּיק שֶׁזָּכָה לְכַפּוֹת אֵת יִצְרוֹ
וְכוּ כַּנ"ל, וְעַל-כֵּן הָיְתָה עֶקֶר הַכַּפְּרָה
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת דַּעַת,
בְּחִינַת אֲהַבָּה שְׂבַדְעַת, שְׂעַל-יַדֵּי זֶה עֶקֶר
הַכַּח שֶׁל הַצַּדִּיק לְהַכְנִיעַ הָרַע וְלִכְפֹּל
מִיִּשְׂרָאֵל, עַל-יַדֵּי שֶׁזָּכָה לְבְּחִינַת אֲהַבָּה
שְׂבַדְעַת וְכוּ כַּנ"ל, וְכָל מַה שְׂצָרִיכִין כַּפְּרָה
גְּדוּלָּה בְּיֹתֵר צָרִיכִין שְׂיִתְעַסֵּק בּוֹ צַדִּיק
גְּדוֹל בְּיֹתֵר, כִּדֵּי שְׂיִזְכַּל לְהַמְשִׁיךְ אוֹר
הָאֲהַבָּה שְׂבַדְעַת הָעֲלִיּוֹן יוֹתֵר, וְעַל-כֵּן,
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שְׂאֹן צָרִיכִין כַּפְּרָה עַל כָּל
הָעוֹזְוֹת עַל כָּלל יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן כָּל
הָעִבּוּדוֹת שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים לֹא הָיוּ בְּשֵׁרִים
אֱלֹא בְּכֶהֱן גְּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצַּדִּיק
הַגְּדוֹל שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּח לְכַנֵּס לְפָנָיו וְלְפָנֵים
לְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁם אוֹר הָאֲהַבָּה שְׂבַדְעַת
הָעֲלִיּוֹן מְאֹד, וְעַל-יַדֵּי זֶה הָיָה מְכַפֵּר עַל
כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי הָיָה לוֹ כַּח לְהַכְנִיעַ וְלִכְפֹּל
כָּל הָרַע שֶׁל כָּל הָעוֹזְוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְלִגְלוֹת הַטּוֹב, הֵינּוּ הַיָּמִי טוֹב, וְלִקְהָאִיר בּוֹ
אוֹר רַב מְלֻעָלָא, בְּחִינַת הָאֲהַבָּה שְׂבַדְעַת,
שֶׁהָיוּ בְּחִינַת אַחַת לְמַעַלָּה וְשָׁבַע לְמַטָּה
וְכוּ, כַּנ"ל:

ה וְזֶה בְּחִינַת הַחֲלָל שֶׁל הַגֶּבֶה, זֶה בְּחִינַת
"כֶּה" אֲהַלֵּל דְּבַר בְּאַלְקִים אֲהַלֵּל
דְּבַר" הַנֶּאֱמָר בַּמִּצְוָה הַנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
שְׁלוֹם שְׂזוֹכִין עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה שֶׁמְגַלִּין וּבוֹנִין

לקוטי הלכות

הלכות הנגפה ג

ארה חיים תשלט

מעמקי הקלפות על־ידי פניית הַצָּר וכו' (פמבאר שם, ע"ש), כי זה עקר ההלל בַּשְּׂוֹכֵין לַמִּצָּא אֵת הַשֵּׁם וַתִּבְרַךְ בְּכָל מָקוֹם, בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעָקוֹ וכו', בְּחִינַת (תהלים יח) "מִהֲלַל אֶקְרָא ה' וּמִן אִיבֵי אֹשָׁע", בְּחִינַת (תהלים קיח) "מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה וכו'", שְׁזָהוּ בְּחִינַת "בַּה' אֲהַלֵּל דָּבָר בְּאַלְמִיּוֹם אֲהַלֵּל", שְׁזָה עֵקֶר הַהֲלָל בַּנְּגִיפָה:

וְזֶה בְּחִינַת הַצָּדֵקָה שְׂוֵהֲגִין לְתוֹם בְּחִינַת הַנְּגִיפָה, כִּי עֵקֶר הַעֲנִיּוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא מַחֲמַת הַתְּנַבְּרוּת הַיָּמִי רַע עַל הַיָּמִי טוֹב, שְׁהוּא בְּחִינַת פְּגִימַת הַלְּבָבָה, שְׂמוֹשֵׁם הַעֲנִיּוּת, שְׁהוּא בְּחִינַת הַתְּנַבְּרוּת שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב עַל שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׂבָע, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּבִחִינַת כָּל יָמֵי עֲנִי רַעִים. וְזֶה שְׁזוֹתוֹן צָדֵקָה לְעֵנִי הוּא בְּחִינַת צָדִיק, בְּחִינַת צָדִיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן, וְהוּא מַכְנִיעַ הַיָּמִי רַע מִן הַעֲנִי וְנִתְגַּלָּה בְּחִינַת הַיָּמִי טוֹב, בְּבִחִינַת (תהלים קט), "טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלוּוֶה יִכְלַל דְּבָרָיו", בְּחִינַת עֲשֵׂי דְבָרוֹ הַנֶּ"ל וְעֵקֶר הַצָּדֵקָה הוּא לְתוֹן לְעֵנִי הַגּוֹן הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת, לְהִיּוֹת תַּמְכִּי אוֹרֵיתָא, וּכְשִׁנּוֹתוֹן לְעֵנִי כְּזֶה, גִּמְצָא שְׁהוּא בּוֹנֶה אֵת הַתּוֹרָה מִפּוֹשׁ עַל־יְדֵי הַצָּדֵקָה שְׁזוֹתוֹן לוֹ, כִּי הוּא מִסְמִיד אֵת הַתַּלְמִיד חֵסֵם וְיֹכֵל לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה עַל־יְדֵי זֶה, כִּי מִקְדָּם הָיָה מִתְבַּטָּל מִדְּבָרֵי תּוֹרָה מַחֲמַת חֶסֶדוֹן הַפְּרָסָה, כִּי אִם אֵין קָמַח אֵין תּוֹרָה (אבות פרק ג), וְעַכְשָׁיו עַל־יְדֵי שְׁזָה נּוֹתֵן לוֹ צָדֵקָה וְסוּמְךָ אוֹתוֹ, הוּא יֹכֵל לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, נִמְצָא שְׁזָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה עַל יְדוֹ, נִמְצָא שְׁהוּא בְּחִינַת בּוֹנֶה אֵת הַתּוֹרָה, דִּהְיֵנוּ הַיָּמִי טוֹב, שְׂמֻנְגָה מִתּוֹךְ

הַיָּמִי רַע מִתּוֹךְ דַּחַק הַעֲנִיּוּת, שְׁהֵם בְּחִינַת יָמֵי רַע, בְּחִינַת כָּל יָמֵי עֲנִי רַעִים בַּנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן הוּא בְּחִינַת הַצָּדִיק, שְׁהוּא בּוֹנֶה גַם כֵּן אֵת הַתּוֹרָה, אֵת הַיָּמִי טוֹב, וּמַכְנִיעַ הַיָּמִי רַע בַּנֶּ"ל, וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַצָּדֵקָה וְזָכָה לְבְּחִינַת אֲהַבָה שְׂבַדְעַת, שְׁהוּא בְּחִינַת סְתָרֵי תּוֹרָה, שְׁהוּא בְּחִינַת אוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת, כִּידוּעַ, בְּבִחִינַת (ישעיה נח) "וְתַפֵּק לְרַעֲב נִפְשָׁךְ וכו' אִו יִכְמַע פִּשְׁחוֹר אֶרֶץ וכו' וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחֲצוּחוֹת נִפְשָׁךְ", כִּי מִשּׁוֹם עֵקֶר הַשְּׂבָע, בְּבִחִינַת: בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוֹ מְכֻוְּתָא תַלְיָא מְלִתָּא כִּי אִם בְּמֻלָּא תַלְיָא מְלִתָּא, שְׁהוּא הַמְּזוּל הַעֲלוּי, שְׁהוּא בְּחִינַת אֲהַבָה שְׂבַדְעַת, בְּחִינַת סְתָרֵי אוֹרֵיתָא, בְּחִינַת אוֹרֵיתָא דְעִמְתָּא סְתִימָאָה כִּידוּעַ: וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁלַעֲוִלֵם קוֹרִין פְּרִשַׁת מִקְצָן בְּחִינַת הַנְּגִיפָה, כִּי זֹאת הַפְּרִשָּׁה מְדַבְּרַת מַגְדִּילַת יוֹסֵף הַצָּדִיק שְׂנַתְגַּדֵּל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־יְדֵי שְׂכַפְפָה אֵת יִצְרוֹ, וְעַל־יְדֵי זֶה שְׂנַתְבַּטָּל הָרַע נְגִדוֹ, הֵינּוּ הַיָּמִי רַע, וְעַל־כֵּן נַעֲשֶׂה מוֹשֵׁל עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁהוּא תַקְפָּה הָרַע – עֲרוֹת הָאֶרֶץ, כִּי תַקְפָּה הָרַע שֶׁל אֶרֶץ מִצְרַיִם נִתְבַּטָּל נְגִדוֹ עַד שְׂנַעֲשֶׂה מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם, וְהַכְנִיעַ כָּל הָרַע שֶׁל מִצְרַיִם עַד שְׁהֵיוּ יְכֻלִּים יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת שֵׁם אַחַר כֵּךְ בְּגִלּוֹת (כמו שמוכא בפרקים), שְׂבִשְׂבִיל זֶה הַכְּרָה יוֹסֵף לְהִיּוֹת שֵׁם מִקְדָּם, כִּי אִם לְאוֹ לֹא הָיוּ יְכֻלִּים לְסַבֵּל אֵת הַגִּלּוֹת שֶׁל מִצְרַיִם, שְׁהָיָה שֵׁם תַקְפָּה הָרַע מְאוֹד, אֲבָל עַל־יְדֵי פֶחַשׁ שֶׁל יוֹסֵף הַצָּדִיק שְׁהַתְּנַבֵּר עַל יִצְרוֹ, עַל־יְדֵי זֶה נִכְנַע הָרַע שֶׁל מִצְרַיִם וְנִתְבַּטָּל נְגִדוֹ, וְעַל־כֵּן הָיָה

יכול יוסף לפתר חלומות, כי החלום הוא מערב עם דברים בטלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שנה בחינת התעורבות הטוב עם הרע, כי האמת שיש בהחלום זה בחינת טוב, בחינת ימי טוב, והשקר ודברים בטלים של החלום, זה בחינת ימי רע, ומחמת שהימי רע מכסין על הימי טוב, בפרט בשנה בחלום, שאז הוא אחיזתם, פדוע, על-כן אי אפשר לעמוד על פתרון החלום, אבל הצדיק כמו יוסף הצדיק שפפה את יצרו והכניע הימי רע, אזי תקף בששומע החלום, אזי הרע, הינו הימי רע, נופלין ונתבטלין ונתגליון רק הימי טוב, שהוא בחינת האמת והטוב שבחלום שהוא פתרון החלום, וזה בחינת חלום פרעה שלא יכלו כלם לעמוד על פתרונו כי חלומה היה שבע שני השבע ושני הרעב, שזהו בחינה זו ממש שהתגבר שבע שני הרעב, שהם בחינת שבעת ימי רע, על השבע שני השבע, שהם ימי טוב, בחינת ותבלענה הפרות הרעות וכו', עד אשר נתכסה ונתעלם לגמרי על-ידי הימי רע שפפה עליהם, בחינת ולא נודע כי באו אל קרבנה, ועל-כן לא היה יכל שום אדם לעמוד על פתרונו לברר האמת והטוב שבו כי אם יוסף הצדיק, כי אצלו נתבטליון הימי רע, בחינת שבע שני הרעב, ועל-כן היה יודע פתרון האמת של החלום, וכה להחיות עם רב לקבץ אכל בשבע שני השבע, שהם בחינת ימי טוב, כפי שלא יוכלו להתגבר שני הרעב, שהם

ימי רע, כי בשאדם זוכה לאיזה טוב, לבחינת ימי טוב, הוא צריך להשתדל להרבות מאד במעשים טובים ובכסף התורה כל מה שיוכל, בבחינת (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכבוד עשה עד שאתה בכבוד, כמו שכתוב (שם ט) וזכר את בוראך בימי בחורתיך עד אשר לא יבואו ימי הרעה וכו', כי לכל אדם יש ימי טוב וימי רע, ובעת שמתגברין חס ושלום הימי רע על האדם וקשה לעמוד נגדם, הוא צריך להשתמש עם פח הימי טוב שתהיה לו בתחלה, דהינו מה שזכה לעשות טוב מקדם, על-כן כל זמן שאפשר בידו לעשות איזה טוב הוא צריך לחטף מאד ולמחר לעשות הרבה הרבה טוב עד שלא יבואו הימי הרעה, חס ושלום, כפי האי ואולי יוכל להתגבר על-ידי זה להכניע הימי רע, שזהו בחינת יוסף הצדיק שאסף וקבץ אכל בשני השבע כפי להחיות עם רב בימי הרע, כמו שכתוב: והיה האכל לפקדון וכו', כפי שעל-ידי זה לא יוכלו הימי רע לשלט על ישראל, כי מחיין עממן ומתגברין עליהם על-ידי הטוב שאסף בימי הטוב, שזהו בחינת האכל שאסף יוסף בשבע שני השבע כי למתוה שלחו האלקים להחיות עם רב:

וזה בחינת חלום פרעה אחד הוא, כי לפתר חלום פרעה להכניע שבע שני הרעב ולגלות שבע שני השבע, הוא על-ידי הצדיק שזכה לאור האהבה שפדעת, שהוא בחינת יום אחד הוא יודע

לקוטי הלכות

הלכות הנגפה ג

ארה חיים תשמא

טוב ולהכניע הימי רע שאחזותם ממועט הירת, פידוע, כי פשהימי רע מתגברים, חס ושלום, אזי נתמצצם האור של הימי טוב ונתמעט, שזהו בחינת פגומת הלכנה מעוט אור, וצריך להכניע הימי רע ולמלאת פגומת הלכנה שתהיה אור הלכנה פאור החמה וכו', על ידי שממשיכין אור רב מלעלא, שעל ידי זה נתרפה האור ונתפטר הצמצום והמעוט, שזה בחינת מלוי הלכנה מפגומתה, בחינת ורה אור הלכנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים וכו'. כי אפלו

דף קמ"ח

פשתמלא מעוט הירח וזכין לבחינת אור האהבה שפדעת לפי בחינתו, אף על פי כן בבחינה העליונה הוא עדין בחינת אהבה שבזמן, ועל כן צריכין שהבחינה העליונה תאיר עוד יותר ויותר למעלה מאור האהבה שפדעת העליון יותר. והו ורה אור הלכנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים, שהוא אור הגנוז משבעת ימי בראשית, שהוא בחינת התורה הגנוזה והצדיקים הגנוזים, בחינת ורה אלקים את האור כי טוב (פסוקא פמאמר ת"ל). יהי רצון שנופה שיתגלו בבחירה ביומינו אמן:

ט וזה בחינת ובהעלת אהרן את הרת בין הערפים וקמיונה, כי קמרת הוא בחינת שמכניעין הקלפות והימי רע ומגלין ומעלין הפוב, בחינת אחד עשר סממני הקמרת פידוע, ועל כן מקמירין קמרת בעת הדלקת הנרות, כי פשכנעין

לה' וכו', פנ"ל, וזהו הלום פרעה אחד הוא:

ועל כן קורין פרשת מוקן בהנפה, כי כל זה הוא בחינת שמונת ימי הנפה שמדלקין בהם נרות הנפה, כדי שפאיר אור האהבה שפדעת בשבעה ימים כדי לגלות בחינת שבע שני השבע שהם בחינת ימי טוב וכו', פנ"ל:

ח ועל כן נתקשה משה בשלשה דברים אלו שסימנם מ"ש"ה, שהם מ"נורה וש"קלים וקדוש ה"חדש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בכל אלו השלשה דברים צריכין להמשיך אור האהבה שפדעת.

'מנורה' פנ"ל, בחינת נר הנפה, שהם בחינת נרות שבמקדש, שצריכין להדלקם ולהאירם מאור האהבה שפדעת, בבחינת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, ועל כן הנה נר הפערכי עדות לישראל שהשכינה שורה בישראל, שממנו היה מתחיל ובה היה מסים, כי שם בנרות שבמקדש שורה אור האהבה שפדעת, ועל כן שם עקר העדות על אהבת ישראל לאביהם שבשמים.

'שקלים' זה בחינת צדקה נדבת לב, שעל ידי זה מאיר אור האהבה שפדעת, שמשם עקר השפע וכו' פנ"ל, וזה בחינת קדוש החדש למלאת הלכנה מפגומתה, שזה בחינת לגלות הימי

ארה חיים

הימי רע ונתגלה הטוב, שזה בחינת קטורת, או נמשך ונתוסף בהטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת הדלקת הנרות, כי נתוסף ונמשך על הטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת אור האהבה שבדעת, כנ"ל:

הימי רע ונתגלה הטוב, שזה בחינת קטורת, או נמשך ונתוסף בהטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת הדלקת הנרות, כי נתוסף ונמשך על הטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת אור האהבה שבדעת, כנ"ל:

הימי רע ונתגלה הטוב, שזה בחינת קטורת, או נמשך ונתוסף בהטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת הדלקת הנרות, כי נתוסף ונמשך על הטוב אור רב מלעיל, שזהו בחינת אור האהבה שבדעת, כנ"ל:

הלכה ד

על פי מה שכתב רבנו במאמר המתחיל 'בראשית - לעיני כל ישראל' בלקוטי תנינא סימן ס"ז, ענין שם כל המאמר עד סופו:

והנה יש מאורי אור ומאורי אש, והם זה לעמית זה, ומאורי אור זה בחינת שם הקדוש, בחינת תלת גנין דעינא וכת עין, בחינת שבת שמא דקדשא בריד הוא, בחינת מחין תפלין, בחינת פאר, בחינת בית המקדש וכו' (ענין שם הישב):

א וזה בחינת חגיגה, כי מלכות יון הרשעה עמדו על עם ישראל להשפיקם תורתו וכו', ואוריתא שמא דקדשא בריד הוא, כי התורה היא גם כן מנה"א [מעמים נקודות תנין אותיות], שהם תלת גנין דעינא וכת עין, והם רצו להשפיק תורתו ולהעלים שמו הגדול יתברך, ונורו לכתוב על קרן השור שאין להם חלק באלקי ישראל, ורצו להעלים תפארת ישראל, כי זהו תפארתנו שאנו מתפארים באלקותו יתברך בשמו הגדול והקדוש יתברך, בחינת את ה' האמרת, לשון התפארות, שאנו מתפארים בשמו הגדול יתברך על התורה שהוא בחינת

כ כי הדלקת נר של מצוה היא בבחינת מאורי אור, כי האש של קדשה, דהינו נר של מצוה, אינו בבחינת מאורי אש, רק בבחינת מאורי אור, כי השכינה נקראת בכבוד, אש אכלה, כמו שכתוב: כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא וכו'. ואיתא בזהר הקדוש (בראשית נא) שנקראת אש אכלה דאכלי בלא וצעי בלא, אבל ישראל הדבקים בה מקבלים חיות ממנה, בבחינת ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים בלכם

לקוטי הלכות

הלכות הנגפה ד

ארה חיים תשמוג

היום. הינו אף-על-פי שהוא אש אוכלה, וקבל מה שפוגעת נאכל ונשרף בגין דאכלי פלא ושצי פלא, אף-על-פי-כן ישראל הם דבקים בה ואינם נאכלים, חס ושלום, אדרבא מקבלין חיות ממנה, בבחינת ואתם הדבקים וכו'. וזה בחינת מאורי אור ומאורי אש, פי לגבי אמות העולם היא בבחינת מאורי אש, שהם בחינת תקף הדין של השכינה, שמושם אחיות מאורי אש, ועל-כן הם נאכלים ונשרפים על-ידי האש הזו, דאכלי פלא ושצי פלא כנ"ל, אבל ישראל הדבקים בה ומקבלים חיות ממנה, נמצא שאצלם הוא בבחינת מאורי אור, פי אדרבה הם מקבלים חיות ממנה, ועקר החיות הוא המחין, כמו שכתוב: והתקמה תחיה, והמחין הם בחינת מאורי אור, נמצא שאצל ישראל אינה בבחינת מאורי אש, חס ושלום, רק בבחינת מאורי אור, שהם בחינת חיים ומחין, בחינת ואתם הדבקים בה' אלקובם חיים וכו', פי באמת פלא חר, ה' אחד ושמו אחד, ואפלו הספרא אהרא נאחות בקדושה ואין לה חיות רק על-ידי אחיותה בקדושה, הינו שגם מאורי אש אחיותם בקדושה, הינו כשנסמלקין מאורי אור, שהם בחינת המחין הממתיקין הדין וכשהם נסמלקין אזי נשאר תקף הדין, ומשם נאחזים מאורי אש, אבל ישראל הדבקים בהשכינה הם מקבלים חיות, פי נמשך עליהם בחינת מאורי אור, בחינת מחין, שהם בחינת חיים, בחינת ואתם הדבקים בה' וכו', כנ"ל:

ת"ת

וזה בחינת הנס של הנגפה, שהיה דולק מעט שמן שלא היה בו להדליק רק יום אחד והיה דולק שמונה ימים, פי השם ותברך הראה בזה פי השכינה שורה בישראל, וישראל הדבקים בה אינם נאכלים, רק אדרבה, מקבלים חיות ממנה, שזה בחינת מאורי אור, בחינת שם הקדוש שנתגלה אז בנס של הנגפה כנ"ל, וזה גלה השם ותברך בחוש, בנס של השמן שדלק מעט שמן כמה ימים, פי זה השמן היה ראוי שישרף בלילה אחד, ובנס היה דולק כל כך להורות שאין שליטה למאורי אש, פי ישראל דבקים במאורי אור, פי מאורי אש הוא בחינת דאכלי פלא ושצי פלא כנ"ל, ועל-כן צריכין הרבה שמן כפי הזמן שצריכין להדליק, פי האש שורפת השמן, אבל עכשיו על-ידי הנס של הנגפה שנתגדל שם הקדוש ותברך ונתגברו מאורי אור ונגעו מאורי אש, עשה השם ותברך גם והראה בחוש גם בגשמיות שאין שליטה למאורי אש רק למאורי אור, פי מעט שמן היה דולק ומאיר זמן רב ולא נשרף תקף ביום אחד כמו שהיה ראוי, פי נגעו מאורי אש כנ"ל, וזהו בחינת ואתם הדבקים וכו' חיים וכו', שאף-על-פי שישאל דבקים באש אוכלה, הם חיים, פי אצלם הוא בחינת מאורי אור, פי גם זה השמן דבוק באש ולא נשרף, כנ"ל, וזהו בחינת הנס שהיה תמיד במגורה של בית המקדש בנר המערכי שהיה דולק הרבה בנס, ואמרו רבותינו ז"ל פי נר

המערכי הוא עדות שהשכינה שורה בישראל הינו כנ"ל, כי ישראל דבקים בשכינה והם חיים כי אין האש אוכלת אותם, אדרבה, מקבלים חיות, וזה נראה בחוש בנפ של גר המערכי שלא נשרף השמן על-ידי האש פראוי, כי היה דולק יותר מן השעור, וזה עדות על דבקות ישראל בהשכינה, בבחינת ואתם הדבקים יכו' כנ"ל. ועל-כן נקרא עדות, כי בודאי צריכין עדות על זה, כי אמות עולם לא היו מאמינים זאת שהשכינה שורה בישראל, כי איד אפשר לדבק בה' והלא אש אוכלה הוא, אבל באמת ישראל דבקים בה, ואדרבה הם מקבלים חיות ממנה, וזה היו רואים בחוש על-ידי הנס של גר המערכי, וזהו שנקרא עדות לכל באי עולם, שהשכינה שורה בישראל כי הם יכולים לדבק בה, בבחינת ואתם הדבקים יכו', שזהו בחינת הנס הזה של גר המערכי כנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל, איד אפשר לדבק בו והלא אש אוכלה הוא? אלא הדבק בתלמידי חכמים יכו' כי התלמידי חכמים הוא בחינת הפאר של ישראל, שהוא בחינת מאורי אור, ועל-ידי זה יכולים לדבק בו כנ"ל: (עו במספר תנ"ל):

ג וזה בחינת גר של שבת, כי בשבת אז נתגלין מאורי אור, כי שבת שמא דקדשא ברין הוא (כמו שכתוב שם), ועל-כן אז מצוה להדליק גר, כי גר שבת, שהוא גר של מצוה, הוא בחינת מאורי אור כנ"ל, ועל-כן בימי האמהות היו רואין זאת

בגשמיות, שגר שבת הוא בבחינת מאורי אור כנ"ל, ועל-כן היה אצלם גר דולק משבת לשבת (כמו שפרש רש"י על פסוק, וביאה יחזק האמהות יכו'), שזה בחינת הכנעת מאורי אש והתגברות מאורי אור כנ"ל, וגם עתה אף-על-פי שאין אנו זוכים לראות זאת בגשמיות, אף-על-פירבן באמת כל גר מצוה, כגון גר שבת או גר המקדש או גר הגנה וכיצא, פלם הם בחינת מאורי אור כנ"ל, שזה בחינת ואתם הדבקים בה' יכו', וזה בחינת כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר, דרך חיים תוכחות מוסר זה בחינת ואתם הדבקים יכו' חיים, כי השכינה, בפניכול, הוא בחינת תוכחות מוסר, בחינת אשר יסרתו אמו, כי היא מיסרת ומוכיחת כל העולם על-ידי דיניה, אבל אמות העולם הם פלים וגשרפים מדינין הקשים, בבחינת אש אוכלה דאכלי פלא ושצי פלא כנ"ל, אבל ישראל אינם פלים מדינין, חס ושלום, בבחינת כי אעשה פלה בכל הגוים אותך לא אעשה פלה, ועליהם נאמר, ואתם הדבקים יכו', כי הם מקבלים חיות ממנה כנ"ל, וזהו דרך חיים תוכחת מוסר כנ"ל, וזהו בחינת כי גר מצוה, הינו גר מצוה ממש, שהוא בחינת מאורי אור כנ"ל, וזהו ותורה אור, כי התורה הוא בחינת תלת גונין דעניא וכת עון, בחינת מאורי אור כנ"ל, וזה ודרך חיים יכו', כי כל זה הוא בחינת דרך חיים תוכחת מוסר, בחינת ואתם הדבקים יכו', שזה בחינת מאורי אור כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ד

ארה חיים תשמה

אבינו עלי השלום שגשגך לכבשן האש ויצא חי והרין מות שם פאתו אש, הינו כנ"ל, בחינת אש אוכלה דאכלי בלא וכו' ואתם הדבקים וכו' כנ"ל.

וזה פרוש: "אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור כשדים" (הנגה ט), כי בזה שהוציאו מאור כשדים מכבשן האש בזה בחר בו, כי זה בחינת קדשת ישראל הנבחרים משבעים אמות, בחינת ואתם הדבקים וכו', שהם דבקים באש אוכלה, ואף-על-פי-כן חיים בלכם וכו', נמצא שעל-ידי זה הנס שהצילו מכבשן האש שלא שלט בו האש, שזה בחינת ואתם הדבקים וכו', בזה הראה השם ויתברך שבחר בו מכל האמות להיות דבוק בו, כי בלם אינם יכולים לדבק בו גגון דאכלי בלא ושצי בלא, רק אברהם וזרעו לכד כנ"ל, בבחינת ואתם הדבקים כנ"ל. וזהו "אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור כשדים", 'בחרת' דיקא, כי בזה שנצל מאש, שזה בחינת ואתם הדבקים וכו', בזה הוא מבחר מכל האמות כנ"ל, וזהו ושמת שמו אברהם, זהו בחינת הגדלת השם שהוא בחינת מאורי אור, הקד מאורי אש, שעל-ידי בחינה זו נצל מכבשן האש כנ"ל:

ה וזה בחינת שזמן הדלקת נר הנגה משתשקע החמה, כי שקיעת החמה זה בחינת שקיעת האור, שאן מתעוררין מאורי אש (כמו שכתבאר שם בפאמר תנ"ך), ועל-כן אזי דיקא הוא זמן הדלקת נר

ד וזה בחינת המראה שראה משה בסנה, שראה שהסנה בוער באש והסנה אינו אכל, זה בחינת הנ"ל, בחינת אש אוכלה דאכלי בלא וכו', ואף-על-פי-כן ואתם הדבקים וכו' כנ"ל, ועל-פי-ן הראה הקדוש ברוך הוא זאת למשה בתחלת ההתקבנות של ישראל, שרצה השם ויתברך להראות למשה בגדל אהבת ישראל שהוא בוחר בהם לקרבם אליו מכל השבעים אמות, ורמז לו זאת בסנה, כמו שהסנה בוער באש ואינו אכל, כמו כן ממש ישראל הם יכולים לדבק בה' אף-על-פי שהוא אש אוכלה, כי עליהם נאמר ואתם הדבקים בה' וכו' חיים וכו' כנ"ל. וזה בחינת הנגיא מישראל ועזריה ששקרו עצמן על קדוש השם והשליכו אותן לכבשן האש ולא נשרפו, כי הם נקראים בעלי שם טוב, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פרש קהלת על פסוק טוב שם) מצינו בעלי שם טוב שנכנסו למקום המיתה ויצאו חיים וכו' שהם הנגיא וכו', נמצא שהם בעלי שם טוב, שהוא בחינת מאורי אור, ועל-פי-ן לא שלט בהם האש שהוא בחינת מאורי אש כנ"ל, כי עליהם נאמר ואתם הדבקים וכו' כנ"ל, ועל-פי-ן האהשדרפני ופחותא שהשליכו אותם לכבשן נשרפו משכיבי דנורא, כי כנגד האמות היה האש מבחינת אש אוכלה דאכלי בלא ושצי בלא, וזה האש בעצמו כנגד ישראל, בחינת בעלי שם הוא בבחינת מאורי אור, בחינת ואתם הדבקים וכו' כנ"ל, וגם זהו בעצמו בחינת אברהם

ארת חיים

בוה, ואיתא שם שעל ידי בחינת שבעת הנרות מאיר המקור לפנים, שהו בחינת בהעלתך את הנרות וכו':

א והנה איתא בדברי רבותינו ז"ל, שבה הפסוק "בהעלתך וכו'" מרמז נר

הגנה, הינו כי נר הגנה הוא בחינת הארת המקיפים לפנים על ידי בחינת שבעת הנרות, כי הנס היה פגוד מלכות וון הרשעה שעמדה על ישראל ומלכות וון זה בחינת חכמות חיצוניות, שהם חכמות ונייות, כמו שקראו רבותינו ז"ל חכמות חיצוניות על שם חכמות ונייות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מהו שלמד את בנו חכמות ונייות, ואלו החכמות חיצוניות שהם חכמות ונייות שמשם כל האפיקורסיות, עמדה על ישראל להשיחם תורתם ולהעבירם וכו', הינו שהתגברו באפיקורסית החכמות שלהם להעביר דת תורתנו הקדושה, חס ושלום.

וזה בחינת שאמרו רבותינו ז"ל שטמאו כל השכנים, בחינת שמן משחת קדש, והינו הדעת והשכל שטמאו כל השכליות על ידי חכמות שלהם, שהשליכו אפיקורסית וקשיות בתוך כל השכליות דקדושה, שהם בחינת שכנים פג"ל, ונעשה גם וקצאו צלוחית של שמן חתום בחומתו של פהן גדול, כי באמת הקשיות שלהם אינם קשיות כלל, רק שאי אפשר להבין זאת מחמת שהוא בשכל המקור פג"ל, שהו השכל המקור אי אפשר להבין עד לעתיד לבא, ובעולם הזה זה השכל סתום

הגנה, שהוא בחינת מאורי אור פג"ל, כדי להאיר בחינת מאורי אור להכניע מאורי אש, שהו בחינת הנס של הגנה פג"ל, כי על ידי גדל הנס של הגנה נעשה עתה כמו בשבת שאין שליטה למאורי אש רק למאורי אור פג"ל:

ו ועל פה נקרא הגנה, על שם הגנת המונח שנתחנך או בימי בית שני, וכן קורין בהגנה פרשת הנשיאים מה שהקריבו בעת הקמת המשכן, כי הקמת המשכן ויבת המקדש זה בחינת מאורי אור, כי שם מאירין מאורי אור (כמו שבאר ע"פ), וזהו בחינת נר של הגנה פג"ל, ועל פה הם שכיבים זה לזה פג"ל:

הלכה ה**ענין הגנה**

על פי מה שכתב רבנו במאמר בהעלתך וכו' בסיומן כ"א, ענין שם, שיש שכל מקור ושכל פנימי, והפנימי קובל מהמקור, והמקור אי אפשר להשיג עד לעתיד שיפגסו המקיפים לפנים, בבחינת לעטורתיכם בראשיהם (בבבאר שם, ע"פ שם), וכל המבוכות והקשיות של המקורים כלם הם בשכל המקור, ומחמת שהו השכל הוא מקור, על פה אי אפשר להבין זאת, כגון הקשוא של הדיעה והבחירה, השכל הזה של הדיעה והבחירה הוא בשכל המקור, על פה אי אפשר להם להבין זאת ונשארו בקשוא אצלם, וכיוצא

לקוטי הלכות

הלכות הגנה ה

ארה חיים תשמו

וחתום, וזה בחינת מה שכתב רבנו גרו
יאיר (בלקוטי הגניא סימן יב) שכל הפירות
והפטרות אחרת מקבלין חיות מכבוד
עליון, מבחינת איה שהוא סתום ונעלם,
הינו שכל פתם מבחינת שכל הפוקף
שהוא סתום ונעלם, בחינת איה, שמחמת
שאי אפשר להשיג זה השכל, על-כן הם
מקשים כל הקשיות והאפיקורסיות שלהם
פנ"ל, נמצא שניקתם ובהם מתקשה
העליונה שהוא השכל הפוקף בחינת איה,
וכשזוכין להבין זאת שהקשיות אלו
נמשכין מבחינת איה, בחינת מקוף,
שבאמת אי אפשר להבין זאת, ומחמת זה
בעצמו קשה להם כל הקשיות שלהם או
בשמיניים זאת נתבטלים כל הקשיות
שלהם, כי יודעים שאינו קשה כלל, רק
שאי אפשר להבין זאת מחמת שהוא
בחינת שכל הפוקף, אדרבה זוכים לדע
שיש קדשה גבה ועליונה מאד, שמושם
נמשך אלו הקשיות, שהוא בחינת איה,
בחינת מקוף, וזהו בחינת צלוחית של שמן
חתום בחותמו של פתן גדול שמצאו בבית
המקדש הינו שמצאו שמן חתום, הינו
דעת שהוא חתום ונעלם, בחינת מקוף,
בחינת איה, וזהו חתום בחותמו של פתן
גדול, כי פתן גדול נכנס לפני ולפנים ביום
הכפורים, הינו בחינת פתח, בחינת איה,
שהוא השכל העליון, בחינת איה מקוף
פנ"ל, הינו שמצאו והשיגו שכל הפירות
נמשכין על-ידי שיש שכל עליון, בחינת
מקוף שאי אפשר להשיגו שמושם נמשך
כל הקשיות שלהם, וכשמצאו והשיגו זאת

זה היה הנס נגד מלכות יון הרשעה, דהינו
נגד חכמות יון, כי השיגו שהקשיות אינם
בלום, רק שהם בשכל הפוקף פנ"ל, וזהו
ילא היה בו אלא כדי להדליק יום אחד
ונעשה גם ודלק שמונה ימים, כי זה
השכל הפוקף לא יתגלה ולא יאיר עד
לעתיד שהוא יום אחד יודע לה' וכו', וזהו
שלא היה בהשמן החתום הנ"ל כדי
להאיר רק יום אחד, הינו לעתיד לבא,
שהוא יום אחד יודע לה' וכו', ונעשה גם
ודלק בו שמונת ימים, הינו שיום אחד
הנ"ל האיר בתוך השבעת ימים שהם
בחינת עולם הזה, בחינת שבעת הנרות
הנ"ל, שעל ידם מאיר הפוקף לפנים,
ועל-ידי זה השיגו שאינו קשה כלל על-ידי
שקבלו הארה מאור הפוקף, נמצא שעקר
הנס נעשה בשבעת ימים (במזכא בפוסקים),
דהינו שיום אחד הנ"ל בחינת עולם הבא,
שהוא בחינת הפוקף האיר על-ידי שבעת
הנרות, בתוך שבעת הימים בחינת עולם
הזה. ועל-כן צריכין להדליק כל שמונה
כדי להאיר ביום ראשון של הגנה ההארה
של בחינת עולם הבא שהוא בחינת יום
אחד פנ"ל, ומשם נמשך הארה לכל
שבעת הימים, בחינת עולם הזה פנ"ל, כי
מחמת שהם טמאו כל השמינים, דהינו
שקלקלו באפיקורסיות שלהם כל
השכליים דקדשה, על-כן הצריך לעזר
מתוך השכל של עולם הבא, בחינת
הפוקף כדי לקבל ממנו הארה לעולם הזה
לתוך השכל הפנימי פנ"ל, ועל-כן בכל
יום מוסוף והולך, כדי לחזור בכל יום ויום

ארה היים

מאיר לו השם ותברך, בכוכול, איד לצאת
 מיהושף שהוא נצד בו, בכחית פתח
 דבריד יאיר, וזה "צחר תעשה לתבה", יש
 אומרים אכן טוב ויש אומרים הלון,
 והחלוק בין אכן טוב לחלון, כי אכן טוב
 מאיר בעצמו, בחינת אמת שמאיר בעצמו,
 כי יש חלוקים בין האמת, והכל לפי גדל
 האמת, כי עקר השתוקקות של השם
 'תברך אינו אלא אלא אל האמת וכו' (עין שם כל
 זה היטב היטב):

כי זה עצה נפלאה מאד ושה לכל נפש
 לצאת מעמקי החשך אפלה, על-ידי
 האמת שהוא אור השם ותברך בעצמו,
 בכוכול, בכחית ה' אורי, כי השם ותברך
 הוא עצם האמת:

א וזה בחינת גר הנבה, כי הגנה הוא זמן
 תפלה והודאה להשם ותברך, כמו
 שכתוב: 'וקבעו שמונת ימי הגנה אלו
 להודות ולהלל וכו'', כי אז נעשו נסים
 גדולים ואומרים אז על הנסים וכו', ונסים
 הם בחינת תפלה למעלה מהטבע כנ"ל,
 ועקר התפלה הוא על-ידי האמת שהוא
 אור המאיר לצאת מהחשך כנ"ל. וזה
 בחינת גר הנבה, בחינת שלח אורד
 ואמתד וכו', כי זה דיע שהנס של הנבה,
 וכן כל הנסים נעשים בן בכל זמן בכל
 שנה ושנה, הינו בשגברת מלכות הרשעה
 להשפיעם תורתך ולהעבירם על חקי
 רצונך, וכן בכל אדם ובכל זמן
 בשמותגברת ומתפשטת הסטרא אחרא על
 האדם ורצה לכפול אותו ולמנעו מעבודת

ליום ראשון, כי ביום ראשון מרליק אחר
 וביום שני שנים, דהינו א"ב, וביום
 שלישי אב"ג, נמצא שבכל יום חוזר אל
 הראשון, כי יום ראשון מאיר בכל
 השקעת ימים כנ"ל:

הלכה ו

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר
 המתחיל 'תהמת יבסימו וכו'
 (בסימן ט), עין שם כל המאמר:

והכלל, שהתפלה הוא בחינת אמונה,
 בחינת נסים למעלה מהטבע,
 בחינת ארץ ישראל, בחינת יעקב ובניו, כי
 שנים עשר נסחאות התפלה כנגד שנים
 עשר שבטי בני יעקב וכו', עין שם. אבל
 בשאדם עומד להתפלל באין עליו
 מחשבות ובלבולים ונשאר בחושך ואין
 יכול להתפלל, ועקר העצה לזה בשאדם
 רואה שמבלבלין אותו מאד מאד מתפלתו
 ועבודתו, ואין לו שום עצה ותחבולה
 להפלט מהם, אזי עקר עצתו הוא רק
 אמת, דהינו שתראה שיצאו הדבורים
 מפיך באמת, ואפלו לפי מדרגתך במקום
 שאמה שם על כל פנים תראה שיצא
 הדבור מפיך באמת, כי הדבור שיצא
 באמת הוא מאיר לו לצאת מהחשך, כי
 באמת יש פתחים הרבה בהחשך וכו', עין
 שם. רק שהכסיל בחשך הולך ואין רואה
 הפתח, ואמת הוא אור השם ותברך
 בעצמו, ועל-פני הדבור שמדבר
 באמת לפי מדרגתו, על-ידי זה האמת

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ו

ארה חיים תשמט

בחנית נר הנגה סמוך לפתח, בבחינת "ופתח התבה בצדה תשים" (בבבארי בבבארי תל"ו), כי הנגה הוא בחנית תבת נח. (בבבארי בבבארי תל"ו), בחנית ותנח התבה וכו' בחנית הנגה, כי בחנכה פסקו מי המבול, כמו שפרש רש"י שבכ"ו בכסלו פסקו הגשמים נמצא שבימי חנכה פסקו מי המבול, כי חנכה הוא בחנית תבת נח, היינו בחנית הדבור היוצא באמת בחנית צהר תעשה לתבה כנ"ל, שעל-ידי זה נצולין ממי המבול, כי לשאדם עומד להתפלל והמחשבות מבלבלין אותו מאוד מאד, והמחשבות זרות הם בחנית מי המבול, כמו שכתוב במקום אחר (בבבארי תל"ו), ולפעמים על-ידי הפגמים של אדם שפוגם ביותר מתגברין עליו הבלבולים מאוד מאוד. וזה בחנית והמים גברו מאד על הארץ ויכסו כל החרים הגבוהים וכו' כמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים וכו', היינו שפותגרים הבלבולים ביותר למעלה מכל הישוב, ונאפלו מכל החרים הגבוהים, דהינו שמתפשטים כל כך המחשבות זרות והבלבולים עד שאין רואה שום צד הצלה ואין לו מקום לאחו עצמו ולעמוד שם, כי המים גברו מאד למעלה מכל החרים, ונאפלו נפל לתוך התהום ממש, אי מאין יבוא עזרו, ואיך אפשר לו להתפלל או לעסוק בעבודתו מתוך חשכת תהום כזה, ואי עקר התקון והצלה הוא רק על-ידי בחנית תבת נח, בחנית צהר תעשה לתבה, דהינו שידבר הדבור באמת לפי מדרגתו ממקום שהוא,

ה' מכל וכל, הם ושלום, כמו שהיה או שרצו להשפית את התורה לנגמרי הם ושלום, ואמרו: פתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק וכו', ואי אין שום עצה ותחבולה להפילט על גפשו כי אם על-ידי האמת, דהינו שראה לפי מדרגתו למשך עצמו רק אל האמת לאמתו, ויסתפל רק אל האמת באמת, וכן בתפלה אר-על-פי שאי אפשר לו להתפלל בשום אפן, אר-על-פי-כן יראה על כל פנים לדבר הדבור של התפלה באמת, ואז האמת יאיר לו לצאת מהחשך כנ"ל.

וזה בחנית נר הנגה שהוא בחנית אור האמת, בחנית שלה אורך ואמתך כנ"ל, שעל-ידי זה יוצאים מהחשך ויכולין להתפלל, שזה בחנית ימי הנגה שקבעו בתפלה להורות ולהלל וכו', ועל-כן נר הנגה היא למטה מעשרה טפחים, כי מעולם לא ירדה שכונה למטה מעשרה, ועל-כן שם הוא מקום אחיזתם, ושם דיקא מן-ליקון נר הנגה סמוך אצל הפתח, בבחינת "פתח דגריך יאיר וכו'", להורות שדיקא למטה מעשרה טפחים במקום אחיזת הספרא אחרא, גם שם יכולין למצא הפתח להתקרב אל הקדשה על-ידי אור האמת, שיכולין להמשיך האמת גם שם, ועל-ידי אור האמת שהוא בחנית נר הנגה יכולין להתקרב להשם ותברך בכל מקום, אפילו למטה מעשרה טפחים שאין שם השראת השכינה, כי יכולין למצא הפתח על-ידי אור האמת כנ"ל, וזה

דהיגו התורה שהיא עקר האמת בחינת תורת אמת, ועל־כן נקרא אָבן שתיה, בחינת לוחות האבן, הינו בחינת אָבן טוב הנ"ל, שהוא עקר האמת המאיר בעצמו, בחינת אָבן טוב כנ"ל, כי הלוחות היו של אָבן טוב, כמו שאמרו רבותינו ו"ל של סנפירינין היה וכו', ועל־כן שם במקום האבן שתיה שם עקר עלית התפלה, כי זה שער השמים, כי עקר עלית התפלה על־ידי האמת, ועל־כן שם היה הכהן גדול יכול לטהר את ישראל מעוונות להוציאם מהחשך על־ידי שנכנס לפניו ולפנים והתקרב עצמו לעצם נקדת האמת, ועל־ידי זה היה יכל להמשיך האור המאיר לצאת מהחשך של העוונות שהוא אור האמת כנ"ל, ועל־ידי זה נתפפרין כל העוונות, כי מעלין כל הקדושה וכל הניצוצות הקדושים מן הסטרא אחרא על־ידי הפתחים שנתגלין על־ידי אור האמת כנ"ל, שאזי כל הניצוצות הקדושים רואין את הפתחים ויוצאין מהחשך לאור, ואז נתפבל הסטרא אחרא ונתפפרין כל העוונות:

ג ועל־כן יעקב אבינו עליו השלום, כשבא למקום ההוא שהוא במקום האבן שתיה, נאמר שם, וישכב במקום ההוא. שמרנו על הגלות, כי ראה יעקב ששם הוא מקום תפלה, אך כשיעקב אבינו ראה תקף הגלות הזה שבגלות הזה נפלה התפלה מאד ואין שמים על לב להתגבר להתפלל בראוי וכל זה מחמת שהסטרא אחרא מתגברת מאד

ואזי על־ידי זה, על־ידי הדבור של אמת, בחינת תבת נח, נכנעין מי המפול. וכן על־ידי זה רואה התפתח איך לצאת מהחשך כנ"ל, וזה בחינת נר הנגפה שהוא בחינת תבת נח וכו' כנ"ל:

ב וזה בחינת פך של שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול, שעל־ידי זה נעשה הנס של הנגפה, כי היונים טמאו כל השמנים, בחינת שמן משחת קדוש, הינו קדושת הדעת, ועל־ידי שטמאו כל המחין, לא היה אפשר לדבר שום דבור של קדושה, כי הדבור כפי הדעת, כמו שכתוב מפי דעת ותבונה, והיה הנס על־ידי השמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול, זה בחינת חותם אמת, כי אמת הוא בחינת חותם, בחינת חותמו של הקדוש ברוד הוא אמת, כי הכהן גדול היה נכנס לפניו ולפנים לכפר שם על עוונות בני ישראל לטהרם ולהוציאם מכל העוונות על־ידי הקמרת שהניח על האבן שתיה, כי האבן שתיה ששם היה עומד הארון עם לוחות האבן, זה בחינת נקדת האמת, כי האבן שתיה ממנו השתת העולם, ועקר יסוד העולם הוא אמת, כי על אמת עומד העולם, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (אבות פ"ק א) כי השם יתברך מקים העולם, וחותמו של הקדוש ברוד הוא אמת, ועל־כן נקדת האבן שתיה שהוא יסוד העולם הוא בחינת נקדת האמת, שזה עקר יסוד וקיום העולם שממנו השתת העולם, ועל־כן שם היה עומד הארון שהיו מנחים בו הלוחות,

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ו

ארה חיים תשנא

הדבור והקול של אמת מאיר לו האמת ועולה בתכלית העליה עד לשמים. וזהו: "והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו". הינו בחינת עולם המלאכים שהוא העליון משלשה העולמות המבארים במאמר הנ"ל, שהם עולם השפל ועולם הפוכבים ועולם המלאכים שהאדם מקים אותם בתפלתו על-ידי הדבור שיצא מפיו באמת, עין שם, וזהו: "והנה מלאכי אלקים וכו'". הינו מבחינת עולם המלאכים, שהוא העליון, והתחתון כלא בעליון, עולים ויורדים בו, הינו שעקר עלייתם וירידתם, הינו עקר קיומם על-ידי הסלם הנ"ל, הינו על-ידי הקול היצא באמת, שהוא מקים כל העולמות כנ"ל. ואוי ויירא ויאמר וכו' אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים", שהכיר יעקב, כי עקר עליית התפלה ותקוהו הוא רק על-ידי האמת כנ"ל, וזה בחינת יוצא שמן על ראשה, שהוא בחינת אור, בחינת שמן של הנגה, שהוא בחינת אור האמת כנ"ל. ועל-כן יעקב דיקא ראה כל זה, והוא גלה מקום הבית המקדש שהוא מקום התפלה יותר מכל האבות, כי אברהם קראו הר וכו', (כמו שאמרו רבותנו זיל פסחים פח). כי יעקב הוא בחינת אמת כנ"ל, בחינת תתן אמת ליעקב, ועל-כן על ידו דיקא נתגלה מקום התפלה, שהוא הבית המקדש, בחינת כי ביתי בית תפלה, כי עקר התפלה הוא על-ידי האמת כנ"ל, שהוא בחינת יעקב כנ"ל. וזה בחינת הנגה, שהוא בחינת חגבת הבית המקדש, שהוא בחינת תפלה

ומתפשטת על האדם ומסבבת אותו בכמה וכמה מיני בלבולים עד שאי אפשר לו להתפלל כלל, עד שמחמת זה כמה וכמה בני אדם כמעט הרב נתאשו עצמן מן תפלה בכונה ומתפללים רק בפה לבד בלי כונה הלב כלל, מחמת שנדמה להם שאי אפשר להתגבר על רבוי המחשבות המבלבלין מאד, ויעקב אבינו שראה כל זה, על-כן שכב במקום ההוא, שהניח את עצמו לתוך בחינת שנה במקום ההוא המרמז על תקופ הגלות הנה שהתפלה הוא בבחינת שנה בלי כונה פעה. וראה אז שבבחינת שנה, הינו שבתקופ הגלות שמתגברת הסטרא אחרא מאד על עבודת התפלה. אז אין שום עצה להציל כי אם על-ידי האמת כנ"ל, דהינו לראות לדבר הדבור באמת במקום שהוא. ועל-ידי זה יכולין לצאת מן החשך ולעלות בתכלית העליה.

וזהו: "ויחלם והנה שלם מצב ארצה וראשו מניע השמימה וכו'". שלם בנימטריא קול, בחינת הקל קול יעקב, שהוא קול היצא באמת, בחינת תתן אמת ליעקב, כי קול כלול מאש, מים, רוח, בחינת אמת שכלול משלשה קצוות, פידוע, הינו על-ידי הקול היצא באמת, שזהו בחינת שלם מצב ארצה, הינו אף על-פי שהקול היצא באמת עומד במקום נמוך מאד בחינת שלם מצב ארצה, בחינת אמת מארץ תצמח, אף על-פי - בן וראשו מניע השמימה, כי תקף שמדבר

ארה חיים

כפ"ל, כי עלידי גר הגנה בחינת אור האמת כפ"ל, עלידי זה עקר תקון התפלה, בחינת כי ביתי בית תפלה כפ"ל: ר ועל-בן קורין בהגנה שנים עשר נשיאים של שנים עשר שבטים. שזה בחינת עלית התפלה ותקונה, בחינת שנים עשר נוסחאות התפלה כנגד שנים עשר שבטים שתעלה התפלה דרך המטה והשבט השני לה, בחינת איש למטה אבתיו תשלחו, (מכבא-בפאמר ת"ל, ע"ן שם):

ה וזה בחינת שמונת ימי הגנה, כי עלית ותקון התפלה הוא בבחינת שמונה ימים, בחינת תמיני פרי, (המכבא-בפאמר ת"ל על מאמר רבה בר בר חנה, ע"ן שם). שהם חמשה חמשי תורה ושלש תפלות ביום שעלידי שמונה בחינות אלו התפלה בשלמות, כי עקר אור האמת זוכין עלידי התורה שהוא תורת אמת. ועל-בן אמרו רבותינו ז"ל (מדרש רבא א"ב בפתיחה), הלאו אותי עזבו ותורתו שמרו. מתוך שהיו מתעסקין בה, המאור שבה היה מחוירן למוטב. כי עלידי התורה זוכין לאור האמת, שעלידי זה רואין הפתחים איד לצאת מהחשך, ועלידי זה חוזרין למוטב, ועל-בן שלמות התפלה הוא עלידי התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מסיד אנו משמע תורה וכו'. וזה בחינת שמונת ימי הגנה שהם בחינת תמיני פרי הנ"ל, שהם שלמות התפלה כפ"ל:

לשער השני לו וכל זה עלידי שהוא בבחינת אמת, כי על משיח נאמר: "שלח אורך ואמתך וכו'", ועקר שם משיח, על שם שהוא משיח בשמן מושחת קדש, שהוא בחינת אור האמת כפ"ל, בחינת שמן של הגנה וזה בחינת הבהן גדול שהוא זוכה לכנס לפני ולפנים להתקרב לעצם נקדת האמת, שהוא מקום הארון, נקדת האבן שתיה, שער השמים כפ"ל. וכל זה עלידי בחינת אמת בחינת שמן הנ"ל, שהוא בחינת אור כפ"ל, כי הבהן הגדול נמשח בשמן המושחה, כמו שכתוב: "והבהן הגדול אשר יצק על ראשו שמן המושחה וכו'":

ו ועל-בן עקב דיקא ירד לגלות מצרים, (כמו שמבאר בפאמר ת"ל), והשם התפרד הבטיחו, "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה". עלידי האמת, שהיא בחינת עקב כפ"ל:

"הלא אנכי טוב לך וכו'". כי כשזכר האדם תבת אנכי, הינו אנכי ה' וכו', הינו בחינת האמת, בודאי יכול לעלות מכל הנפילות ותורידות, כי בכל מקום נמצא ה'. והיו, "אנכי ארד עמך וכו' ואנכי אעלה וכו'", כי חנה הוא בחינת התפלה, שהוא בחינת אשה יראת ה'.

וזהו בחינת חנה לשון תחנה ובקשה, ותנה היתה מרת נפש, כמו שכתוב: "והיא מרת נפש פי כעסה צרתה גם פעם", והינו הסמרא אחרא שהיא צרתה של התפלה מתגברת על

ה וזה בחינת שמונת ימי הגנה, כי עלית ותקון התפלה הוא בבחינת

שמונה ימים, בחינת תמיני פרי, (המכבא-

בפאמר ת"ל על מאמר רבה בר בר חנה, ע"ן שם). שהם חמשה חמשי תורה ושלש תפלות ביום שעלידי שמונה בחינות אלו התפלה בשלמות, כי עקר אור האמת זוכין עלידי התורה שהוא תורת אמת. ועל-בן אמרו רבותינו ז"ל (מדרש רבא א"ב בפתיחה), הלאו אותי עזבו ותורתו שמרו. מתוך שהיו מתעסקין בה, המאור שבה היה מחוירן למוטב. כי עלידי התורה זוכין לאור האמת, שעלידי זה רואין הפתחים איד לצאת מהחשך, ועלידי זה חוזרין למוטב, ועל-בן שלמות התפלה הוא עלידי התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מסיד אנו משמע תורה וכו'. וזה בחינת שמונת ימי הגנה שהם בחינת תמיני פרי הנ"ל, שהם שלמות התפלה כפ"ל:

ו וזה בחינת משיח שכלול מכל התפלות והוא מעלה כל תפלות ישראל

לקוטי הלכות

הלכות הנגה ו

ארה חיים

לו עצה, הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים, כי פשתוכר בחינת אנכי, הינו אנכי ה' זה טוב מפל העשרה בנים, כי ארעליפי שהתגברו פל העשר פתרון דמסאבותא על-ידי שפגם בכל מדות דקנשה עם פל זה בחינת אנכי טוב מפלם, כי השם יתברך נמצא בכל מקום וקרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת וכו' פנ"ל:

ח וזה בחינת הנגה שהוא בחינת חנ"ה כ"ו, (פסוק בפעולות), כ"ו זה בחינת שם הקדוש, שהוא בחינת עצם האמת, פביכול, בחינת אנכי פנ"ל, בחינת וה' אלקים אמת. ועל-ידי זה נשלם התפלה שהיא בחינת אשה יראת ה', בחינת חנ"ה פנ"ל. וזה בחינת שמואל הנביא שבא ממנה שמדתו אמת, בחינת וגם נצח ישראל לא ישקר, כי שמואל תקן בחינת הנצח, פמוכא, וזה בחינת הנגה, פמוכא. וזה בחינת ונתת לאמתך ורע אנשים שדרשו רבותינו ז"ל שמשח לשני אנשים שאול ודוד, כי על-ידי שתקן בחינת הנצח, שהוא בחינת אמת פנ"ל, בחינת וגם נצח ישראל לא ישקר פנ"ל. על-ידי זה זכה למשח מלכים שנמשחו בשמן משחת קדש, שהוא בחינת אור האמת פנ"ל, כי המלך הוא בבחינת תפלה, שהוא בחינת מלכות. ועל-פן עקר מלכות על-ידי שמשח בשמן, שהוא בחינת אור האמת, שעל-ידי זה עקר תקון התפלה, שהיא בחינת מלכות פנ"ל:

התפלה ומכעבת אותה ומכלכלת את האדם מן התפלה בכמה מיני כלבולים פנ"ל, ואזי התפלה היא בבחינת מרת נפש, בחינת ונפשה מרה לה, ואזי העצה והתקון לזה הוא רק שיראה שיצא הדבור באמת פנ"ל, וזה בחינת ויאמר לה אלקנה אישה הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים, 'אנכי' דיקא, בחינת אנכי ה' אלקיך, בחינת אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה הנאמר בעת שידר הוא וכו'ו לגלות מצרים, שפרמו על י"ב גסחאות התפלה בגלות מצרים, (פסוק בפסוק תי"ל), ואזי הבטיחו השם יתברך ליעקב, 'אנכי ארד עמך ואנכי אעלך וכו'', כי על-ידי בחינת 'אנכי' שיתברך האדם בכל מקום שהוא תבת אנכי, הינו אנכי ה', כי השם יתברך נמצא בכל מקום ואזי בכל מקום שהוא יכול להתקרב להשם יתברך על-ידי שידבר הדבור באמת לפי מדרגתו ואזי זה הדבור האמת יאיר לו, כי אמת הוא אור השם יתברך בעצמו פנ"ל, וזהו, 'ואנכי אעלך גם עלה'. וזהו, 'הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים'. 'עשרה בנים' הם בחינת עשרה פתרון וכו', הינו בחינת עשר כפירות, פמוכא, ולפעמים יש אחד שפגם ונפל מפל העשרה פתרון דקנשה והתגברו פנגדו פל העשר פתרון אחרים ואז בודאי אינו יכול להתפלל פלל ונפשו מרה לו, והשם יתברך חומל עליו גם פן וחושב מחשבות לכל ידח ממונו גרע ונותן

ט וְזֶה בְּחֵינֵי נֵר הַנֶּגְפָה מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכֹל יוֹם. כִּי מַעֲלִין בַּקֶּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, כִּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל, כִּי בַתְּחִלָּה הָאֵמֶת בְּצַמּוּצוֹם גְּדוֹל בַּעַת שֶׁהוּא מִנַּח בַּתְּקַף הַגְּלוּת, אֲבָל עַל־יְדֵי שְׁמֻקְרָב עֲצָמוֹ אֵל הָאֵמֶת לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ, עַל־יְדֵי זֶה מַעֲט נִקְדַּת הָאֵמֶת מֵאִיר לֹא עַד שֶׁיֵּצֵא מִתּוֹךְ הַחֻשֵׁךְ, כִּי בְּכֹל יוֹם מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ הָאוֹר, כִּי בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מֵאִיר הָאֵמֶת בְּיוֹתֵר עַד שְׁעוֹלָה בַתְּחִלָּתָהּ הַעֲלִיָּה בְּבַחֲוֵינָה וְאֵנְכִי אֶעֱלֶה גַם עֲלֶיהָ, עֲלֶיהָ אַחֵר עֲלֶיהָ, בְּחֵינֵי מַעֲלִין בַּקֶּדֶשׁ וְכוּ':

י וְזֶה בְּחֵינֵי הַנֶּגְפָה הַגָּדוֹל - כ"ה, בְּחֵינֵי כ"ה אֲתוֹן הַמִּצְדָּקִין יִשְׂרָאֵל בְּכֹל יוֹם, הֵינּוּ בְּחֵינֵי אֲמוּנָה, כִּי עַל־יְדֵי נֵר הַנֶּגְפָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי אוֹר הָאֵמֶת וּזְכוּן לְאֲמוּנָה - תִּפְלָה כַּנֶּלְמָד, כִּי עֵשֶׂר הָאֲמוּנָה הוּא עַל־יְדֵי אֵמֶת, כַּמְבָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר (בְּסִפּוּר ז'), צִדֵּק כִּד אֲתַחֲבֵרְתָּ בְּאֵמֶת אֲתַעֲבִידֵת אֲמוּנָה, עֵין שָׁם:

ענין ארבע פרשיות

א עֲנִין אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שְׁקוּרִין בְּאֵדָר. כִּי שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשִׁים הֵם כַּנֶּגֶד ו"ב שְׁבַטֵי י"ק שְׁמֹלְכוֹת דְּקִדְשָׁה עוֹמְדָת עֲלֵיהֶם, כִּי הַחֲדָשִׁים הֵם נִמְנִין לְלִבְנָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי מַלְכוּת כִּידוּעַ. וְעַל־כֵּן עֵשֶׂר שְׁלֹמֹת וּמְלוֹי הַחֲדָשִׁים וְתַקּוּנָן תְּלוּי בַתְּקוּן הַבְּרִית, כִּי עֵשֶׂר פָּנִים הִלְבְּנָה הוּא עַל־יְדֵי פָנִים הַבְּרִית, כַּמְבָאָר, בְּבַחֲוֵינָה יְהִי מֵאֲרַחַת

חֶסֶד וְא"ו שֶׁהוּא הַחַיּוּת וְהַמְלוּי, וְהוּא"ו הוּא בְּחֵינֵי תַקּוּן הַבְּרִית, כִּמוֹ שְׁכַתְּבֵנּוּ רַבְנֵי ז"ל (בְּסִפּוּר ז') וְכַשְׁתַּחֲסֵר זֹאת הוּא"ו, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי תַקּוּן הַבְּרִית, שֶׁהוּא הַחַיּוּת, כִּי עֵשֶׂר הַחַיִּים תְּלוּי בַתְּקוּן הַבְּרִית, (כַּמְבָאָר בְּדַבְרֵי רַבְנֵי כַפּוּר פְּעֻמִּים), אֲזַי הוּא חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מֵאֲרַחַת - חֶסֶד, שְׁזָה בְּחֵינֵי פָנִים וּמַעוֹט הַיָּרֵחַ. וְעַל־כֵּן יֵשׁ ו"ב רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים בְּשָׁנָה כַּנֶּגֶד ו"ב שְׁבַטֵי י"ק כַּנֶּלְמָד, כִּי רֵאשׁ חֲדָשׁ הוּא תַקּוּן הַיָּרֵחַ בְּבַחֲוֵינָה הַבְּיָאוֹ עַל־יְדֵי כַפְרָה, כִּי אֵין מִתְחִיל הַיָּרֵחַ לְהִתְמַלֵּאת וְעֵשֶׂר הַמְלוּי וְהַתַּקּוּן הוּא עַל־יְדֵי תַקּוּן הַבְּרִית, עַל־כֵּן הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים כַּנֶּגֶד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי י"ה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי תַקּוּן הַבְּרִית שְׁמֹלְכוֹת דְּקִדְשָׁה עוֹמְדָת עֲלֵיהֶם, כִּי עֵשֶׂר קִיּוֹם וְעַמִּידַת הַמְּלָכוֹת דְּקִדְשָׁה הוּא עַל־יְדֵי תַקּוּן הַבְּרִית וְכַנֶּגֶד זֶה הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים, שְׁהֵם, כַּפְרָה לְכָל אֲוִלְדֹתֶם, שְׁהֵם בְּחֵינֵי תַקּוּן הַבְּרִית שְׁבָהֶם נִתְתַקֵּן בְּחֵינֵי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵי הַיָּרֵחַ כַּנֶּלְמָד. וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא פָּנִים הַבְּרִית, שֶׁהוּא מַלְכוּת עֲמָלֵק, שֶׁהוּא זִהְמוֹת הַחֻשֵׁךְ, הִיא כַּנֶּגֶד מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה וְכַרְדָּי תְּמִיד אַחֵר מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה לְזֶכֶר מוֹשֶׁה. וְעֵשֶׂר וַיִּקְרָאֵם מִבְּחֵינֵי רִגְלוֹן בְּבַחֲוֵינָה רִגְלוֹתָהּ וְכוּ', כִּי פָּנִים הַבְּרִית הוּא סִמְרָא דְּמוֹתָהּ, וְעַל־כֵּן עֲמָלֵק כַּרְדָּי תְּמִיד אַחֵר שְׁבַט דָּן, כִּמוֹ שְׁכַתְּבוּב: "וְזוֹנֵב כִּד כָּל הַנְּחֻשָׁלִים" כַּנֶּלְמָד, שְׁהֵם הַפּוֹגְמִים בְּבַרִית, וְכַמוֹ שְׁכַתְּבֵנּוּ רַבְנֵי מִזָּה בְּמֵאמֶר "וְכִיּוֹם הַכַּפּוּרִים" (בְּסִפּוּר ז'). כִּי שְׁבַט דָּן הוּא דָּגֵל רְבִיעִי הַאֲחֵרוֹן שְׁכַבְלֵת הַדְּגָלִים,

לקוטי הלכות

ענין ארבע פרשיות

ארה חיים תשנה

כי הוא מאסף לכל המהנות והוא בחינת רגליו, ועליון פרוך שם אחריו מלכות עמלק, ועליון גם בבחינת השנה עקר התגבורתם בתקופה האחרונה שהיא תקופת טבת, שהם שלשה חדשים האחרונים מן השנה טבת, שבט, אדר, כי ארבע תקופות השנה של שלשה שלשה חדשים הם כנגד ארבעה דגלים שחלקו י"ב שבטי י"ה ה"ג"ל:

נמצא, שעקר התגבורתם בתקופת טבת כנ"ל. וזה בחינת ותלקח אסתר אל המלך בחדש העשירי הוא חדש טבת, כי אסתר היא בחינת מלכות דקדושה, (כמובא בדברי רמב"ל), ועקר התגבורתם בחדש האחרון והפוף של כל השנה שהוא חדש אדר, ועליון אז התגבר הכון, שהוא מלכות הרשעה, מלכות עמלק, ועליון קורין אז בחדש אדר ארבע פרשיות, שהם בחינת תקון מלכות דקדושה שהיא בחינת ד', (כמו שכתב רמב"ל), כי עקר עמידתה על ארבעה דגלים, ארבע תקופות כנ"ל, כי אלו הארבע פרשיות, הם בחינת תקון הברית שעליון זה נתתקן בחינת המלכות כנ"ל, כי פרשת שקלים היא להזהיר על נתינת השקלים, והינו צדקה, שהיא עקר תקון הברית ושלמות ומלוי מלכות דקדושה בבחינת צדקה תציל ממות. וזה בחינת לכפר על נפשתיכם, שכתוב בשקלים, הינו לכפר ולתקן בחינת המלכות שהוא בחינת נפש. ובפרט הצדקה של השקלים שהיא בשביל מעשה

10

המשפן והקרבנות, שכל זה הוא בבחינת תקון הברית ותקון העגל, שהוא פגם הברית, (כמובא לעיל). ואחר כך קורין פרשת זכור, כי עליון תקון הברית שנעשה עליון הצדקה וזכין להכניע מלכות עמלק כנ"ל, שהוא פרוך אחר שבט דין בחינת רגליו, כנזכר שם בפרשת זכור, "ויוצב כד כל הנחשלים וכו'" כנ"ל. ועליון שזוכין להכניען או עושין פורים שהוא על גם מפלת הכון ועמלק. ואחר כך קורין פרשת פרה, כי אחר כך כשזוכין לצחצח ולהכניע הכון - עמלק בחינת פגם הברית כנ"ל או מטהרין עצמן עליון הפרה שהיא מטהרת מטמאת מת, שהוא אבי אבות הטהרה, בחינת פגם הברית כנ"ל. וזה נעשה עליון הצדקה בחינת שקלים כנ"ל, בבחינת צדקה תציל ממות כנ"ל, כי עליון תקון הברית, עליון זה נמשך הטהרה והכפרה עליון הפרה בבחינת תבא אמו ותקנה על בנה, בחינת אם לבניה, שדם נעפר ונעשה חלב, שזה נעשה עליון תקון הברית כנ"ל. בחינת כנ"ל, כי הפרה הוא לתקן חטא העגל, שהוא בחינת פגם הברית כנ"ל. ואזי כשנטהר ונתקן פגם הברית וכעבירין ומסקלן סטרא דמותא או קורין פרשת החדש, כי עליון כל זה נתתקנו ונתמלאו החדשים ואז נתקדש החדש בחינת החדש הזה לכם ראש חדשים וכנ"ל. וזה שקורין הארבעה פרשיות במפטיר, כי מפטיר הוא בחינת מלכות, כי מפטיר הוא השביעי והאחרון של כל

ארה חיים

מכניעין קלפת המן כג"ל, שהוא בחינת פגם הברית כג"ל, ועל-פני רצה המן לכטל צדקות ישראל, כמו שכתוב: "ועשרת אלפים כפר כסף אשקל על גגו המלך", כדי לכטל פח השקלים, פמואב. מאחר שידע שעקר הכניעתו, שהוא אבי אבות הטמאה, פגם הברית, הוא הצדקה כג"ל, על-פני רצה לכטל הצדקה על-ידי השפעתו למקומות אחרים, אבל השם יתברך הפר עצתו וקלקל מחשבתו, אדרבא, נתן פח בצדקה של ישראל להכניע אותו ולכטל פח של עשרת אלפים כפר כסף, כמו שאמרו רבותינו **ז"ל**, כבר הקדימו שקליהם לשקליך. וכל זה נעשה על-ידי הפח של מרדכי, שהוא כנגד המן שבקלפה ומרדכי כנגדו ממש בקדשה, כי מרדכי הוא זמן שבקדשה בחינת עתיק יומין, (פמואב בדברי רבנו ז"ל במקום אחר), ויש לו פח להכניע ולשבר קלפת המן - עמלק כג"ל, ולזכות את ישראל לתקון הברית, אמון:

הלקות פורים**הלקה א**

ענין פורים וקריאת המנגלה על-פי מה שכתב רבנו במאמר "וביום הכפורים" (בסימן י"א), ענין שם היטב כל המאמר:

א והנה עקר התגברות מלכות הרשעה, שהוא המן - עמלק, הוא

הקוראים שזה בחינת מלכות. וכל הארבעה פרשיות באין לתקון ולהשלים בחינת מלכות שהוא בחינת ד' כג"ל. ולהכניע מלכות המן - עמלק, שהוא כנגד מלכות דקדשה וכולל גם כן מפל הארבע מלכות, (כמו שכתב רבנו זרינו לפרק). וכן מחמת זה קורין ארבעה קרואים בראש חודש, כי אז הוא תקון המלכות, שהוא בחינת ד' כג"ל:

ב וזה ששמענו מרבנו ז"ל שזמן נתינת הצדקה של ארץ ישראל הוא בחודש אדר. כי אז הוא זמן נתינת הצדקה כדי להכניע בחינת המן - עמלק, שהוא פרק אחר רגלי הקדשה, שהוא בחינת אדר, שהוא סוף השנה כג"ל. וכן אמרו רבותינו ז"ל באחד באדר משמיעין על השקלים כג"ל, ובפרט צדקה דארץ ישראל, שעל ידה נכללין ביותר במלכות דקדשה, שהיא בחינת שמירת הברית, כי ארץ ישראל הוא בחינת אשה יראת ד' ונחלקת לשנים עשר גבולין כנגד י"ב שבטי י"ה, שהן בחינת י"ב חרשים כג"ל שמלכות דקדשה עומדת עליהן כג"ל, ובשנותן צדקה של ארץ ישראל הוא נכלל באיירא דארץ ישראל, כמו שכתב רבנו (בסימן מד), וזכה על-ידי זה לשמירת הברית, שהוא מלכות דקדשה כג"ל. ועל-פני הזמן לזה כסוף י"ב חרשי השנה, שהוא אדר כג"ל:

ג וזה בחינת מצות מתנות לאביונים כפורים, כי על-ידי הצדקה

לקוטי הלכות

הלכות פורים א

תשנו ארצה חיים

בשנהמלכות ודקדשה היא בהסתר, בחינת הסתר אסתיר, כמו שכתוב: "ולאם מלאם יאמין". ועל־כן התגבר המלכות אחשוורוש על־ידי פגם וחטא האכילה שגָרם להם להנות מסעודה של אותו רשע, על־ידי זה התגבר עליהם, כי על־ידי פגם האכילה הוא הסתרת פנים, בבחינת "והסתרת פני ויהיה לאכל", כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (בסיון טו), כי על־ידי פגם האכילה בשאינה בכשרות יכולים לכל חס ושלום, מהשבעים פנים של תורה לבחינת שנה, שהיא בחינת הסתרת פנים, כמו שכתב רבנו מזה במאמר "פתח רבי שמעון ואמר, עת לעשות לה' הפרו תורתך" (בסיון טו), עין שם. ועל־כן נתייעץ לעשות הסעודה בסוף גלות בבל, דהיינו בסוף השבעים שנה של גלות בבל, כי שבעים שנה של גלות בבל היא בחינת שנה, בחינת מי איבא דגיים שבעים שניו, שכתוב במאמר הנ"ל, בחינת ימי שנותינו בהם שבעים שנה ורמתם שנה יהיו, בחינת בשוב ה' את שיבת ציון היינו בחלמים, שזה קאי על שבעים שנה של גלות בבל, כמו שפרש רש"י ז"ל. ועל־כן בסוף השבעים שנה, שאז הוא התגברות השנה, בחינת ההסתרה הנ"ל, על־כן בשראו המן ואחשוורוש שעדין לא נגאלו ישראל ולא נתעוררו מונתם, על־כן סבר שלא יגאלו ויתעוררו עוד, כי עד השבעים שנה יש חקנה להתעורר משנה מאחר שעדין לא נגלו מפל השבעים פנים, ועל־כן היה ראוי שיהיה הנאלה חכה ומיד בסוף

השבעים שנה ולא תאחר אפלו רגע, כי כשיחעכב יותר משבעים שנה ונפלים, חס ושלום, מפל השבעים פנים, אזי קשה מאד להתעורר מהשנה כי אם על־ידי בחינת הדרת פנים, שזה אי אפשר להיות כי אם על־ידי משיח שיבא במהרה בימינו, שהוא בחינת הדרת פנים, בבחינת ועד עתיק יומין מטא וכו'. עתיק יומין זה בחינת הדרת פנים, (כמו שכתוב שם במאמר "פתח רבי שמעון" ת"ל, עין שם היטב), ועל־כן בשראו שלא נגאלו בסוף השבעים שנה, כי טעו בחשבון, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על־כן נתייעצו להגביר השנה עליהם ולהפילם מפל השבעים פנים, שהם בחינת שבעים שנה על־ידי האכילה, שעל־ידי זה נפלים לבחינת שנה פנ"ל, ועל־כן עשו סעודה בסוף השבעים שנה כדי שיהנו ישראל מהם, כי זה דוע שכל סעדתו של אותו רשע היה כדי להכשיל ישראל באכילת אסור וכנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: "בימים ההם כשבת המלך על כפא מלכותו וכו'", כשנתלשבה מלכותו, כי חשב וטעה וכו', כי על־ידי טעותו שסבר שקבר כלו השבעים שנה ולא נגאלו, על־כן לא יגאלו עוד, כי יפלו, חס ושלום, לשנה יותר משבעים שנה פנ"ל. ועל־כן עשה משה דיקא כדי להכשיל ישראל כדי להגביר עליהם השנה ולהפילם, חס ושלום, מפל בחינת השבעים שנה, שהם בחינת שבעים פנים של תורה כדי שעל־ידי זה

16 LXX

מתקנים מלכותו כנ"ל, ועל־כן באותו סעודה יעזר הכּוֹן הַרְשֵׁעַ לַהֲרֹג אֶת וְשִׁתִּי המַלְכָּה, שְׂכָל זֶה הָיָה עֲצַת הַסַּמְרָא אַחֲרָא וּבִגְוַתָּהּ הָיָה כְּדִי שְׁעַלְיָדִי זֶה יִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר - וְתִלְקַח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ, כְּדִי לְהֵבִיא בְּחֵינַת מַלְכוּת בְּהַסְתֵּרָה יִתְרָה בִּינֵיהֶם, אֲבָל פְּאֻמַּת הָיָה כַּח בְּמִרְדְּכִי לְגִלּוֹת הַהַסְתֵּרוֹת, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנּוּ שָׁם), וְגַם יֵשׁ לוֹ כַּח לַעֲוֹרָם וְלַהֲקִימָם מִהַשְּׁנָה וְהַנְּפִילָה מִכָּל הַשִּׁבְעִים פְּגִים, עַל־יְדֵי פְגַם הָאֲכִילָה הַנ"ל, כִּי מִרְדְּכִי הוּא בְּחֵינַת רַב חֶסֶד, בְּחֵינַת הַדְּרַת פְּגִים, בְּחֵינַת עֵתִיק יוֹמִין, בְּחֵינַת סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל שְׁנַיִם קַדְמוֹנִיּוֹת שְׁעַלְיָדִי זֶה יְכוּלִין לַעֲוֹר מִהַשְּׁנָה שֶׁל כָּל הַשִּׁבְעִים פְּגִים הַנ"ל, כִּי מִרְדְּכִי בְּגִימְטְרִיא

רב חסד, (פסוקא במאמר רע"ל):

וְזֶה שְׂמַצִּינוּ שְׂכָל עֵקֶר הַנְּאֻלָּה הוּא הֵבִיא מִרְדְּכִי עַל־יְדֵי סְפוּר מַעֲשֵׂה בְּחֵינַת וַיַּגֵּד מִרְדְּכִי לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה, שְׁסַפֵּר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהָיָה, לְאַסְתֵּר שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַהַסְתֵּרָה, בְּחֵינַת שְׁנָה כְּדִי לַעֲוֹר מִהַשְּׁנָה וְלְגִלּוֹת הַהַסְתֵּרָה עַל־יְדֵי זֶה כְּנ"ל. וְכֵן הָיָה בְּסוּף שְׁעַלְיָדִי זֶה בָּאָה הַנְּאֻלָּה אֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּלְיָלָה הוּא נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ" שְׁנַת מַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. וְזֶה הָיָה עַל־יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל בְּחֵינַת מִרְדְּכִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיֵּאמֶר לְהֵבִיא אֶת סֵפֶר הַזְּכוּרֹת דְּכָרֵי הַיָּמִים וְכו' וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מִרְדְּכִי" שְׂמַצִּינוּ סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל מִרְדְּכִי בְּחֵינַת רַב חֶסֶד כְּנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל מִרְדְּכִי

שְׁסַפֵּר לְאַסְתֵּר, שֶׁהִיא בְּחֵינַת כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל שְׂכָאוּ בְּהַסְתֵּרָת פְּגִים בְּבְחֵינַת שְׁנָה כְּנ"ל, וְעַל־יְדֵי זֶה הַקִּיצִים וְעוֹרָרָם מִהַשְּׁנָה וְהַחֲזוּרִים בַּתְּשׁוּבָה, עַל־יְדֵי זֶה גָּרַם בְּחֵינַת הַתְּעוֹרָרוֹת הַשְּׁנָה לַעֲלֹא, בְּחֵינַת נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ הַנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי אַתְעָרוּתָא דְלַתְמָא הוּא אַתְעָרוּתָא דְלַעֲלֹא. וְזֶה בְּחֵינַת "וַתֵּאמֶר אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ בְּשֵׁם מִרְדְּכִי", שְׂבַחֲחֵינַת אֶסְתֵּר, דִּהְיִינוּ כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, הָיָה לָהּ פֶּתַחֲוֹן כַּח לְהַמְלִיץ טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי סִפְרָה לְמַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם וְהֵבִיאָה לְמַעֲלָה סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל מִרְדְּכִי, שְׁעַלְיָדִי זֶה הָיָה הַתְּעוֹרָרוֹת הַשְּׁנָה כְּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחֵינַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה שְׂכַבְעוּ לְדוֹרוֹת לְקוֹרוֹת הַמְּגִלָּה בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה, וְהִיא עֵקֶר הַמַּצְוָה שֶׁל פּוּרִים כְּדִי לַעֲוֹר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁנָה מִבְּחֵינַת שְׁנָה עַל־יְדֵי סְפוּר מַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנַיִם קַדְמוֹנִיּוֹת, שְׁנָה בְּחֵינַת הַמְּגִלָּה שֶׁהִיא דְּבָר יָקָר מְאֹד וְכָל עֵקֶרָה הוּא בְּחֵינַת סְפוּר מַעֲשֵׂה שְׂמַתְחֵלַת, "וַהֲיָה בִּימֵי אַחְשָׁרוֹשׁ". וְכֵן עַד סוּף הַמְּגִלָּה הַכֹּל הוֹלֵךְ עַל דְּרֶךְ סְפוּר מַעֲשֵׂה וְהוּא מַעֲשֵׂה שֶׁל מִרְדְּכִי וְאַסְתֵּר שֶׁהוּא בְּחֵינַת מַעֲשֵׂה שֶׁל שְׁנַיִם קַדְמוֹנִיּוֹת, שְׁעַלְיָדִי זֶה מְעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה בְּבְחֵינַת וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה. שֶׁהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַיָּמִים הָאֵלֶּה כְּבִיאִים לְבְּחֵינַת זְכוּרֹת בְּכָל שְׁנָה וְכו', שֶׁהִיא בְּחֵינַת הַתְּעוֹרָרוֹת הַשְּׁנָה שֶׁהוּא בְּחֵינַת שְׂכַחָה, כִּי הַשְּׁנָה הוּא הַסְתַּלְקוֹת הַמַּחֲוִין, שְׁנָה בְּחֵינַת שְׂכַחָה

לקוטי הלכות

הלכות פורים א

ארה חיים תשנמ

שְׂרָצָה הַמֵּן לְהַגְבִיר עֲלֵיהֶם בְּחִינַת הַפִּיל פּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂכָחָה, כַּמּוּבָא. וְכֵן כָּל שָׁנָה נַעֲשֶׂה זֹאת, (כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵים) וְעַל־יְדֵי קְרִיאַת הַמְּגִלָּה כַּ"ל מִכַּמְּלִין הַשְּׂכָחָה בְּחִינַת הַשְּׁנָה כַּ"ל. וְכֵן מֵהָיָא טַעֲמָא אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְ"ל, צְרִיךְ לְפַשְׁטָה כְּאַגְרַת, כִּי הָיָא כַּמוֹ סִפּוּר מַעֲשֵׂה שְׂמִסְפְּרִין מֵאַגְרַת מַעֲשֵׂה שְׁתֵּיהּ בִּימֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר, בְּחִינַת מַעֲשֵׂה שְׁל שְׁנַיִם קְדַמֻּנְיִית כַּ"ל:

ב וְהִנֵּה עֵקֶר הַתַּנְגְּרוּת הַמֵּן הִיָּה בְּחִינַת שְׂרָצָה שֶׁאֵין מֵת מִזֶּשֶׁה שֶׁהוּא הִיָּה עֵקֶר וְכָלל קְבָלַת הַתּוֹרָה, שְׁעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה מְגַלִּין הַהִסְתַּרּוּת, כַּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמֵאמֶר "וַיִּזְוֶם הַכַּפּוּרִים" הַ"ל, וְכֵן שְׂמֵאֲחֵר שְׂמֵת מִשֶׁה אֵין נִתְפַטֵּל בַּח עֵסֶק הַתּוֹרָה וְאִי אֶפְשָׁר לְגַלוֹת הַהִסְתַּרְהָ עוֹד, וּמַחֲמַת זֶה הַתַּנְגֵּר אֵין, כִּי הוּא כְּנֶגֶד מַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה, וּכְשֶׁהַמַּלְכוּת דִּקְדוּשָׁה בְּחִינַת הַהִסְתַּרְהָ עַל־יְדֵי שְׂאִין עוֹסְקִין בְּתוֹרָה, אֵין כַּתְּנֵבֵר בְּחִינַת הַמֵּן – עַמְלֵק. וְזֶה בְּחִינַת הַקַּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים דִּי עֲשׂוּ בְּזִמְן שֶׁהַקוֹל קוֹל יַעֲקֹב אֵין הַיְדִים וְכוּ', כִּי עַל־יְדֵי קוֹל יַעֲקֹב שֶׁהוּא עֵסֶק הַתּוֹרָה, שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְגַלִּין הַהִסְתַּרּוּת, וְאֵין אֵין כַּח לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְדֵי עֲשׂוֹ, שֶׁהוּא מַלְכוּת הַמֵּן – עַמְלֵק שֶׁהוּא מוֹרַע עֲשׂוֹ. וְזֶה בְּחִינַת הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל, כִּי לְמַעַלָּה כַּלּוֹ מִטוֹב וְשֵׁם בְּשֶׁרֶשֶׁם אֶפְלוֹ הַסְּמָרָא אַחֲרָא בְּשֶׁרֶשֶׁה הוּא טוֹב וְלִמְטָה נִתְפָּרְדִין לְיָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁהֵם סְמָרָא

דִּקְדוּשָׁה וְסְמָרָא אַחֲרָא וְלִמְעַלָּה נִשְׁפָּע שְׂפַע הַחַיִּים תְּמִיד שֶׁהוּא כַּלּוֹ מִטוֹב. וְצְרִיךְ לַעֲשׂוֹת כַּלּוֹ לְקַבֵּל הַחַיִּית שֶׁנֶּה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת יָמִים וּמִדּוֹת שְׁעַל יְדֵה מְקַבְּלִין הַחַיִּית לְתוֹךְ הַכַּלּוֹת וְהַמְדוּת, (כַּמוֹ שֶׁכָּתוּב אֶת־שֵׁם), וְכִשְׂאִין עֵסֶק הַתּוֹרָה חֵם וְשְׁלוֹם, אֵין נִכְנָסַת חֵם וְשְׁלוֹם, הַסְּמָרָא אַחֲרָא, וּמְקַבְּלַת הַחַיִּית הַנִּשְׁפָּע מִלְּמַעַלָּה בְּבְחִינַת תַּחַת עֵבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ וְכוּ'. וְהַגּוֹרֵל הוּא בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאֵתִי, כַּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְתוֹנִחַ וְתַעֲמֹד לְגִרְלָךְ לְקִץ הַיָּמִין", כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל כַּמּוּבָא אַחֵר, וְשֵׁם בְּבְחִינַת עֲלֵמָא דְאֵתִי הוּא גּוֹרֵל אֶחָד כַּלּוֹ מִטוֹב, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת כַּלּוֹ מִטוֹב כַּלּוֹ אֶחָד וְאֵין שׁוֹם רַע כַּלּוֹ וְלִמְטָה מִשֵׁם מִתְפָּרְדִין לְשִׁנֵּי גּוֹרֵלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וְגּוֹרֵל אֶחָד וְכוּ', שֶׁנֶּה בְּחִינַת כַּח הַבְּחִירָה שֶׁיֵּשׁ כַּח בְּיַד כַּל אֶחָד לְבַחַר לַעֲצֵמוֹ גּוֹרֵלוֹ וְחִלְקוֹ. עַל־כֵּן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכָרֹן שֶׁהוּא לְאַדְבָּקָא מִחֻשְׁבְּתָהּ בְּעֲלֵמָא דְאֵתִי. כִּי לְמַטָּה בְּבְחִינַת הַיָּמִים, בְּחִינַת עוֹלָם הוּא, קָשָׁה מְאֹד וְכַבֵּד עַל הָאָדָם לְבַחַר בְּגּוֹרֵל הַטוֹב מִחֻמַּת שִׁשְׁנֵי הַדְּרָכִים נְתוּנִים לְפָנָיו וְגַם אֶפְשָׁר לְמַעוֹת לַפְעָמִים חֵם וְשְׁלוֹם, לְהַמִּיר מִטוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, אֶבֶל בְּשִׁמְדֵבֶק מִחֻשְׁבְּתוֹתָיו בְּעֲלֵמָא דְאֵתִי שִׁשְׁם כַּלּוֹ מִטוֹב גּוֹרֵל אֶחָד כַּלּוֹ לְה', אֵין בְּוֵדָא לֹא תַמְעַד אֲשׁוּרִי, כִּי מִשֵׁם יוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ דְּרָךְ הַטוֹב שֶׁלֹּךְ בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְיִיכַל לְבַחַר לוֹ דְּרָךְ הַחַיִּים וְהַטוֹב אֶפְלוֹ בְּתוֹךְ הַיָּמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. עַל־יְדֵי שְׂמִחְשְׁבְּתוֹ

דבוקה תמיד בעלמא דאיתי שמשם
יוצאים כל הדרכים כנ"ל:

וזה בחינת 'ראה נתיח לפניך היום את
החיים ואת הטוב וכו' ובחירת

'בחיים', בפתח הבית, מורה על החיים

הידועים, שהיא עלמא דאיתי, שהיא מקור

החיים, הינו מחמת ששני הדרכים נתונים

לפניך, על-פני העצה שתדבק מחשבתך

בעלמא דאיתי ובחור בחיים הידועים

חיים הנצחיים שמשם תוכל להמשיך לך

דרך נבונה דרך החיים שתלך בו בעולם

הזה. וזה שהתפאר דוד המלך עליו

השלוים על שגפלו לו גורל הטוב מלמעלה,

דהינו שזכה שגשפע לו מגורל העליון

בחינת עלמא דאיתי שהוא כנ"ל

במשך לו גם למטה שהיה גורלו טוב

בעולם הזה להיות בחלקו של הקדוש

ברוך הוא, וזהו, "ה' מנת חלקי וכס",
שזכה להיות בחלקו של השם יתברך "כי
אתה תומך גורלי". 'אתה' זה בחינת
עלמא דאיתי בחינת אתה הוא ה' האלקים
שזה בחינת עלמא דאיתי שהוא כנ"ל טוב
בחינת ה' הוא האלקים וזה 'אתה תומך
גורלי'. 'תומך', לשון השפלה וירידה, כמו
שפרש רש"י שם, הינו שבחינת אתה,
בחינת עלמא דאיתי כמשך ירד ונשפע לי
גורלי הטוב להיות ה' מנת חלקי כנ"ל.
וכן זה הוא על-ידי התורה, שעל דה
ממשיכין החיים לתוך תמים ותמדות,
דהינו שממשיכין החיים מקור החיים
מעלמא דאיתי, לתוך תמים ותמדות
לכות לגורל הטוב כנ"ל. וזהו "חבלים

גפלו לי בנעמים" שזכיתי לחלק הנעים
על-ידי "אף נחלת שפרה עלי", על-ידי

בחינת התורה שהיא "נחלת שפרה"
בחינת "אמרי שפר" כי התורה היא

בחינת תפארת, כמובא. וזה בחינת נתן

אהרן על שני השעירים גרלות וכו', כי

כדי להמשיך גורל של שם בימיו וגורל של
שמאל בשמאל, על-פני הצדד להגביה

ולנשא שני הגרלות שהם ימין ושמאל

שניהם לה' ששם בשרשם כנ"ל טוב, ואז

יוכל להמשיך ממש כרצונו לתן לכל אחד

חלקו וגורלו כראוי, ולא יחליף ולא ימיר

חם ושלום, שהיה חם ושלום, של שם

בשמאל שזה היה כשלא היה הפהן

הגדול הגון ולא היה יכל לאדבקא

מחשבתו בעלמא דאיתי.

על-בין המן הרשע הפיל פור הוא הגורל
שרצה להפיל גורל, להפיל ממש

שרצה להפיל הגורל והחיים לסטרא אחרת חם
ושלום כנ"ל. וזה בחינת הפיל פור, שהוא

בחינת שכחה, כמובא וכנ"ל, שהוא
סטרא דמותא, בחינת נשכחתי כמות מלב,
שרצה להפיל הגורל הנ"ל למטה לחלקו
חם ושלום, שהוא בחינת שכחה כמובא
דמותא, בחינת הפיל פור הפך הגורל,
בחינת עלמא דאיתי שהוא מקור החיים,
בחינת זכרון כנ"ל, כי רצה להמשיך הגורל
למטה לחלקו לבחינת פור, בחינת שכחה
כנ"ל. ולא עלה בידו מעותו כי אם בחינת
אדר שאז מת משה וסבר שנתבטל כח

לקוטי הלכות

הלכות פורים א

ארה חיים תשסא

התורה כנ"ל שאין יוכל להמשיך לעצמו הגורל חס ושלום, כנ"ל, והוא: "הפיל פור הוא הגורל וכו' ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר", כמובא במאמר "ואלה המשפטים" (בסיון יד), אבל באמת מרדכי שהיה גם בן בחינת התורה היה לו פח לגלות ההסתרות ולהכניעו ולהוציא מפגזו כל וניקתו שניק מהקדשה ולעשות מזה תורה חדשה, בבחינת חיל פלע וניקאנו, (כמו שכתב רבנו שם), דהינו שהיה לו פח להכניע הרע ולהגביה החיות שיש שם, עד שרש וניקתם ממקור החיים ואין ישוב ויתחפך החיות שהיה אצלו בגלות ויהיה געשה מזה תורה חדשה כנ"ל. וזה בחינת מה שכתב רבנו שם, שעלידי שמכניעין העצבות רוח, שהוא זכמת הנחש, שהיא בחינת עמלק, שעלידי זה בחינת עצבון ידים, בחינת ידי משה כבדים וכו', עלידי זה שמכניעין אותו אין יכולין לשאת את הידים, בחינת אשא אל שמים די, ומשם מקבלים דבורים בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים, עין שם, הינו עלידי שמכניעין הרע הנ"ל, עלידי זה מנשאין את הידים שהם יד זמין ויד שמאל שמושם אחיזת הספרא אחרא מנשאין שניהם למעלה לבחינת עלמא דאתי, שזה בחינת שמים אש זמנים ביה, בחינת אלו ואלו דברי אלקים חיים פלו טוב וכלו אחד, בחינת בונן שמים בתבונה שזה בחינת ורעם גבורתיו מי תבונן, מי תבונן דיקא, בחינת בינה עלמא דאתי ששם פלו אחד אלו ואלו וכו' כנ"ל, ועד שם צריך להגביה

התורה הנ"ל, ואין נמשך משם דעת גדול מאד, שהוא בחינת תורה חדשה שנגעשה מההסתרה הנ"ל, בבחינת חיל פלע וניקאנו כנ"ל. כי זאת התורה היא תורה גבה ועליונה מאד, (כמו שכתב רבנו שם), וזה בחינת המגלה שהיא נעשית מבחינה הזאת, פי עלידי שהתגבר המן והיה אז הסתרה גדולה מאד בחינת הסתרת אסתורי, עלידי זה אחר כך פשוכו לנצחו עלידי זה נעשה מבחינת ההסתרה הזאת תורה חדשה, שהוא בחינת המגלה, שהיא תורה חדשה שנגעשה מזה כנ"ל. (וכמו שכתבנו לעיל מזה בהלכות קריאת התורה, עין שם), ועל שם זה נקראת מגלה, על שם שהיא נעשה מהתגלות ההסתרה כנ"ל:

וזה הדבר נעשה בכל דור ודור ואצל כל אחד ואחד מישראל בשעושה תשובה באמת בראוי, כי זה בחינת תשובה שמי שנוטה מדרך הטוב ויחזר לעצמו חלק וגורל הרע חס ושלום, אין אי אפשר לו שיתחנן וישוב לדרך הטוב כי אם עלידי תשובה שהוא בחינת שבת, בחינת עלמא דאתי, כמובא, דהינו שהוא מברח להצטרף ולהבחין בדרך ההוא שהלך בו בבחינת תשובת המשקל, כמובא לעיל, דהינו שהוא מברח לשוב ולילך ולהיות בכל אותן הדרכים הרעים שהיה בהם מתדם, לשבר תאותו ויטה מהם ויסור מהם, וצריך לילך דרך כל הדרכים ההם עד אשר ישוב למקומו אל אם הדרך שרש שני הדרכים ששם פלו

המקלקלים לשרשם לבחינת תשובה הנ"ל, או שם חוזרים ונעשים מפל העוונות והדרכים ההם תורה חדשה בבחינת חיל בלע ויקיאנו כנ"ל. שגעשה מנה אשת חיל תורה חדשה כנ"ל, וכן כתב רבנו במקום אחר, שמעוונות ישראל שיזכו לעתיד לבחינת תשובה האמתית, או יהיה נעשה מהם תורה חדשה:

דף רנ.

ד וזה מצות זכירת עמלק, כמו שכתוב: "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו'". שכל מעשה עמלק, דהינו התנבחות הסמרא אחרא על החלושי פח שבישראל שהענין פולטן והוא מכשיל אותם, על-פני צרכין להנבית אותם ולהחזירם למקומם לבחינת תשובה, שהיא בחינת עניי כבוד, בחינת סבה, בחינת אפא דמסכבא על בנין. וזה בחינת זכור את אשר עשה לך וכו'. 'זכור' דיקא, פי צריך להחזיר מעשה עמלק לבחינת זכרון, שהיא בחינת עלמא דאחי, בחינת תשובה כנ"ל. וזה נעשה בכל שנה ושנה בבחינת והימים האלה נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה משפחה ומשפחה ומדינה ומדינה ועיר ועיר, שכל אחד ואחד בשזוכה לצנח מלחמת עמלק וזוכה לשוב בתשובה, או חוזרים הנמים, שהם בחינת המדות ששם הבחירה, פי יש ימי טוב וימי רע וחוזרים פלם אל מקומם, שהוא התשובה, שהוא בחינת זכרון כנ"ל שהוא למעלה מהימים, בחינת פלו טוב כנ"ל. ושם נתחדשים ונעשים מחדש ונעשה מהם ימי טוב, דהינו תורה כנ"ל.

טוב ומושם והלאה מתפצלן ומתפרדון שני הדרכים כנ"ל, וזה בחינת הציבי לך צינים שמי לך תמוררים שתי לפך למסלה דרך הלכת, שזה קאי על תשובה, כמו שפרשו רבותינו ז"ל, שצריך לשום לבו למסלה ודרך שהלך בה מקדם לשוב ולחזור דרך [אותו דרך] להשם ותכרך לבחינת תשובה כנ"ל. ועל-פני צריך להציב לו צינים וסמנים לכל וכשל ויתעה בהם חס ושלום, מאחר שכבר תעה בהם, פי הם דרכים תועים ונבוכים מאד. וצריך לשמר עצמו מאד ולעשות לעצמו סימנים וצינים לכל ולכד בהם, חס ושלום, עוד. והו שמי לך תמוררים, דהינו תמוררות הלב שסובל בעת ששכב והולך דרך הדרכים המרים מאד לשוב בדרך אותן הדרכים אל אם הדרך כנ"ל, וצריך לסבל מרירות גדול וקשה מאד עד אשר יעברו כל אותן הדרכים המרים לשוב לדרך שלום, אל אם הדרך הנ"ל, שהיא בחינת בינה עלמא דאחי, שהיא בחינת תשובה כנ"ל. ועל שם זה נקראת תשובה, על-שם ששם שבים וחוזרים כל הדברים לשרשם, פי שם הוא פלו טוב כנ"ל. והכלל, שעקר בחינת התשובה שצריך להשיב ולהחזיר ולהעלות גם הדרך השמאל אל שרשו כנ"ל, וזה נעשה על-ידי ששכב והולך ועובר באותן הדרכים כנ"ל, פי על-ידי זה מעלה החיות משם, דהינו ניצוצות הקדושים שנפלו לשם על-ידי עוונותיו ומשיב אותן לשרשם, שהוא בחינת תשובה כנ"ל. ואוי בששכים כל הדרכים

לקוטי הלכות

הלכות פורים א

ארה חיים תשסג

וזהו בחינת "השיבנו ה' אלך ונשובה חדש ימינו כקדם". כשזוכין לשוב אליו בבחינת תשובה כנ"ל, שם נתחדשים הימים כמקדם כנ"ל. וזה בחינת קריאת המגלה בכל שנה ושנה, כי בכל שנה ושנה נעשה הנס של מפלת המן - עמלק פדונו, ואז עושים פורים וקורין המגלה שנעשית מזה כנ"ל:

ה ועל-כן צריך לכתבה דוקא, ואם קראת על פה לא יצא, אף שעקרה משום פרסומי נסא ויהי די לפרסם הנס בעל פה, אך על-פי מה שכתבנו לעיל שעקר המגלה נעשה על-ידי התגלות ההסתרה כנ"ל, דהינו על-ידי שמתחזין ומשיכין גם בחינת ההסתרה, דהינו הסטרא אחרא, אל מקומה ושרשה כנ"ל. וזה בחינת הרמת והתנשאות הדיים שעל ידם נעשה ההתגלות כנ"ל, (וכמבאר בסמך חג'ל). כי עקר אחיזת הסטרא אחרא הוא בהדיים בבחינת עצבון ידים, (כמו שמבאר שם), ועל-ידי האנחה שמתאנח ומתחרט ושב על דרכו הרעה, על-ידי זה מגביה את הדיים עד השמים לבחינת תשובה כנ"ל. וזה בחינת "כי אשא אל שמים ודי ואמרתיו חי אנכי לעולם". 'חי אנכי' זה בחינת עלמא דאתי, מקור החיים, בחינת "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", כי עד שם צריך להגביה את הדיים, דהינו יד ימין ויד שמאל שמשם אחיזת הסטרא אחרא כנ"ל, ואז נעשה שם על-ידי זה דבורים

חדשים וממשיך משם תורה גבה מאד כנ"ל, ואז מקבלים הדבורים מהדיים כנ"ל, (וכמו שמבאר שם, עין שם). נמצא, שבחינת המגלה שהיא נעשית מהדבורים שמקבלין מהדיים על-ידי שפירמין אותם לבחינת תשובה עלמא דאתי ששם שרש הדיים, שעל-ידי זה מקבלין דבורים מהדיים, דהינו התורה החדשה שנעשית על-ידי העוונות והסטרא אחרא שנתהפכה לטוב כנ"ל, שנה בחינת המגלה שנעשית מזה כנ"ל. ועל-כן צריכין לכתבה דוקא כדי להביא הדבורים אל הדיים לקבלם מהדיים ממש כנ"ל. וזה בחינת כתב זאת וקרוז בפסר, דהינו מלחמת עמלק, וירמוז על הגאולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. 'כתב' דיקא, 'קרוז' דיקא, כי מלחמת עמלק ונצחונה ששב ונעשה מזה בחינת וקרוז כנ"ל צריך להביא זאת לתוך הכתב להמשיך הדבורים אל הדיים ולקבלם משם כנ"ל כדי להפך הדבר מהפך אל הפך, כי עקר אחיזתו ויניקתו מהדיים בבחינת ודי משה כבדים שפתיב במלחמת עמלק. וזה בחינת הקל קול יעקב והדיים יד עשו. 'הדיים' דיקא, כי עקר אחיזתו שם כנ"ל בזמן שאין הקל קול יעקב כנ"ל. ועל-כן צריך לחזר ולשוב תשובת המשקל ממש ולחזר ולהרים הדיים כנ"ל, ולקבל משם הדבורים שנה בחינת כתב כנ"ל. וזה בחינת פתיבת המגלה דיקא כנ"ל. נמצא, שהתשובה ההגונה כשזוכה לבחינת כתב שמישיך דבורים על-ידי הרמת הדיים וקבלם מן

ת"ת

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה טו ע"ב), ליהודים היתה אוהה - זו תורה. כי על-ידי עסק התורה נתגלו ההקשרות, שזהו הגם של פורים כנ"ל. וזה בחינת מתנות לאביונים, כי לפי גדל הדעת פן גדל הרחמנות, (כמו שמבאר שם). וזה בחינת הצדקה של מתנות לאביונים שזוכין לרחמנות על-ידי הדעת, גם צדקה הוא בחינת שלום, בחינת מרפה צדקה מרפה שלום. וכל זה תלוי בשלמות הדעת, שעל-ידי זה נתרפה הרחמנות והשלום, (כמו שמבאר שם, עין שם). ועל-פן שולחין אפלו לעשירים משלוח מנות, הכל בשביל פרי להרבות השלום מאד, מאחר שזכו לדעת גדול מאד כנ"ל, גם על-ידי צדקה מכניעין מלכות ה' - העמלק שהוא פגג מלכות הקדושה ומתגבר בתאות עשירות, (כמו שמבאר שם במספר תי"ל), ועל-ידי הצדקה מכניעין תאות העשירות, כמו שמבאר במאמר "אשרי העם" בסיומן יג:

הלכה ב

על-פי המאמר "ויהי הם מריקים שפוקים" (בסיומן י"ז) יתבאר הטיב כל ענין פורים, וענין שם כל המאמר:

א **פי** ה' ה' רצה להשמד ולהרג וכו' את כל היהודים, ורצה לכבול להתפארות של השם ויחברד שמתפאר עם עמו ישראל, ועל-פן רצה להתגבר בחדש אדר שמות בו משה רבנו, עליו השלום, שהוא היה מגלה ההתפארות

הימים בבחינת כתב כנ"ל. וזה בחינת (ישעיה מד) וכתב ידו לד', אלו בעלי תשובה, 'כתב ידו' דיקא, שזה עקר בחינת תשובת המשקל כנ"ל:

ו **זה** בחינת חיב אגש לבסומי בפורי' עד דלא ידע בין ארור ה' לברוך מרדכי, כי צריך לעלות או אל בחינת זכרון בבחינת זכור את אשר עשה לך עמלק כנ"ל, אל הגורל העליון שרש הגורלות ששם בלו טוב. ואין שום רע כלל, רק משם ולמטה מתפצלין שני הגורלות, שהם בחינת ארור ה' וברוך מרדכי כנ"ל:

ז **זה** ענין סעדת פורים, כי מעתה שנתחנן הדעת וזוכין לבחינת מחלקת לשם שמים, שהם בחינת הדבורים שמקבלים מן ה' (כמו שמבאר שם). שזה בחינת מפלת ה' - עמלק ומקרא מגלה, שהיא בחינת דעת של התגלות ההסתרה כנ"ל, על-פן זוכין עתה לבחינת לחם מן השמים, בחינת אכילת מן, בחינת מצוה (כמבאר שם). ועל-פן דיקא מצוה לאכל ולהרבות בסעודה, כי אכילת זה היום היא בחינת דעת, בחינת לחם מן השמים, בחינת מחלקת לשם שמים שהיא שלמות הדעת, (כמבאר שם). ועל-ידי אכילת סעדה זו של פורים נתחנן פגם האכילה שנהנו מסעדה של אותו רשע, שעל-ידי זה היה פגם הדעת מאד ונברה ההסתרה כנ"ל, אבל אכילה זו הוא הפך מזה, כי הוא בחינת שלמות הדעת כנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות פורים ב

ארה חיים תשסה

ועלידי זה זכה להביא התורה בעולם, שהוא בחינת ההתפארות שמתפאר הקדוש ברוך הוא עם עמו ישראל עלידי התורה שמקומין ישראל, ועליבן עלידי התורה היה התגלות הרצונות של הבריא, כמו שכתוב: "בראשית", בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית. פי אוריתא וקדשא ברוך הוא פלא חד, פי התפארותו ותפוד הוא עם ישראל עלידי התורה כנ"ל. ועליבן התורה נקראת תפארת, כמובא. ומשם היה כלל קבלת התורה עלידי שהיה יכול לגלות ההתפארות של כל אחד ואחד מישראל אפלו מהפחות שבפחותים, כמו שמוכא במאמר "כי תצא" (בלקוטי תעניא סימן עב) שמושה היה מקשר עצמו עם הפחות שבישראל והיה מוצא בו אלקות, פי היה ענו מפל האדם. ועלידי זה עשה דרך כבושה בחדש אלול והביא אז התורה לעולם, ענין שם, ועליבן זכה משה לכליל התפארת, כמו שכתוב: "ישמח משה במתנת חלקו כליל תפארת בראשו נתת לו בעמרו לפניך וכו'", פי עלידי מעמד הר סיני שזכה לקבלת התורה, שהוא בחינת התפארות כנ"ל, עליבן זכה לכליל התפארת מאחר שהכל געשה על ידו כנ"ל. ועליבן רצה להתגבר דוקא בירח שמת בו משה כנ"ל.

הרב

כדי להכשילם במאכל של אסור, פי עלידי פגם האכילה נפגם ונתערבב הדעת שעלידי זה מתכסה הצדיק שמגלה ההתפארות, (כמו שמבאר שם). ומשם ניקת המן והסמרא אחרא שנינקתם מפגם המזבח, פגם האכילה, שעלידי זה נתגבר טרופ הדעת שמושם ניקתו. ועליבן עשה המן עצמו עבודה זרה, פי ניקת העבודה זרה הוא משם, מכחינת פגם המזבח הנ"ל, (כמו שמבאר שם). וזה שאמרו רבותינו ז"ל שהמון כרמזו בהתורה בפרשת "המן העץ אשר צויתוך לבלתי אכל ממנו אכלת", פי עקר ניקתו מפגם האכילה, שעלידי זה נפגם הדעת, שזה בחינת פגם אכילת עין הדעת טוב ורע, פי עלידי פגם האכילה נתכסה אור הצדיק המגלה ההתפארות ונפגם בחינת ההתפארות חס ושלום, ומשם ניקת העבודה זרה מנפילת ההתפארות, (כמו שכתב רבנו פסקים אחר, ועליבן עשה את עצמו עבודה זרה וכו'), ועליבן צריך לתקן פגם המזבח לכות לאכילה בבשרות, שאז דוקא עלידי האכילה נחומם ונשלם הדעת, וזה נעשה עלידי התקנת, (כמו שמבאר שם). וזה בחינת מתנות לאבותינו שנותנין בפורים, שעלידי זה נתרבה האהבה והשלום, שעלידי זה נעשה אויר הנח והנדק, שעלידי זה נכתבין דברי מרדכי בספריהם. בבחינת וימצא פתוב אשר הגיד מרדכי, (כמו שמבאר שם):

וזה בחינת קריאת המגלה, שזה בחינת הפתב שנעשה עלידי מרדכי שנכתב ונחקק בספריהם, שעלידי זה

ועליבן עקר התגברותו היה עלידי פגם האכילה שנהנו ישראל מסעדה של אותו רשע. שכל זה היה עליפי עצמו

נגעשה הנס, כי על-ידי זה נגעשו גרים, בחינת ורבים מעמי הארץ מתנהדים, שעל-ידי זה נשלם פגם המזבח, שעל-ידי זה נשלם הרעת, שעל-ידי זה נתגלה אור הצדיק המגלה ההתפארות של ישראל. ועל-ידי כל זה הוא מפלת המן שיניקתו מפגם המזבח פנ"ל, (עין שם הטב). ועל-כן עקר תקון המגלה בתחנתה ונגעשו שתהיה כתובה בספריהם וכמו שמוכא שבשביל זה אין שום שם בפרוש בכל המגלה מחמת זה שתהיה כתובה בספריהם, כי כל עקר בחינת המגלה הוא בחינת הכתב שנחנק ונכתב בספריהם ונגעשו על-ידי מרדכי, שעל-ידי זה נעשה הנס של מפלת המן פנ"ל. וזה שכתוב: "וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת מרדכי הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס". שזה לא מצינו במקומות אחרים, כי אין דרך המקרא לכתב רק שיתר הדברים וכתבים בספרי המלכים של ישראל ויהודה. אמנם כאן שהמקרא מפרש שכל מעשה תקפו וגבורתו של הנס וגדלת מרדכי כתובים עקר בספריהם כי שם רואים גדלת מרדכי ותקפו הנס שעשה שהיה יכל לעשות בחינת כתב פנה בספריהם שעל ידו הוציא הטוב שהיה פבוש ביניהם כל פך כמו שהיה אז. ונעשה גם גדול פנה על-ידי הכתב הנ"ל פנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל שבשעשה שבא המן למרדכי להרביבו על הסוס וכו' מצאו שהיה עוסק בהלכות

קמין של מנחה וכו', ואמר לו, אתי קמין מנחה דידכו ובטיל עשרת אלפים כפר כסף. קמין מנחה דיקא, הינו בחינת קרבנות שהם שלמות המזבח, שעל-ידי זה היה מפלת המן פנ"ל. וזה בחינת משלוח מנות איש לרעהו, הכל בשביל להרבות השלום, שעל-ידי זה נעשה אור הנח שגם כל הצדקה של מתנות לאביונים הוא הכל בשביל זה פנ"ל. ועל-כן מצוה גדולה לאכל בפורים ולהרבות בסעדה מאד, כי עקר שלמות הרעת ותקונו והכנעת הכסילות שמשום וניקת המן פנ"ל, הוא על-ידי אכילה כשהוא בכשרות פנ"ל. (וכתבאר שם, עין שם). שזה נעשה על-ידי הצדקה ומקרא מגלה פנ"ל. ועל-כן נוהגין לעשות עקר הסעדה סמוך לערב, אחר שעשו התקונים של הפורים שעל ידם נשלם הרעת פנ"ל, או התרה האכילה והוא מצוה גדולה להרבות בסעדה, כי אז האכילה הוא עקר שלמות הרעת פנ"ל. ועל-כן מתענין קדם פורים תענית אסתר, כי התענית הוא תקון תאות אכילה, (כמו שכתב רבנו במקום אחר), והוא בעצמו בחינת הצדקה, (כמו שכתב רבנו במקום אחר), בחינת אגרא דתעניתא צדקתא. שעל ידה נתמקן פגם האכילה פנ"ל. וזה שקצת נוהגין לתן מתנות לאביונים ביום תענית אסתר, כי הצדקה והתענית הם בחינה אחת וצריך להקדים אותן, כי על ידם עקר הנס פנ"ל, כי עקר התקון של פגם האכילה הוא הצדקה, (וכתבאר בפאמר הנ"ל):

הלקה ג

על-פי המאמר "תקעו בתרש שופר" המתחיל מאמונה (לקוטי חגיגה סימן ט), עין שם כל המאמר:

והכלל, בשמתקניו פגם האמונה אינו נעשין מזה גרים, והגרים מכניסין גאונה בישראל, ועל-ידי הגאונה נעשה פגם גאוף חס ושלום, והמנגים שבדור מעלין פגם תאות גאוף ונעשה מזה בחינת מחין - תפלין, בחינת חותם הקדשה. ואזי הוא בחינת חלום על-ידי מלאך, שהוא בחינת אדם, ולא חלום על-ידי שד חס ושלום, שהוא בחינת בהמה, אבל יש להמאכלים חלק בחלום. ולזה צריכין שמחה שהוא חזק המלאך, ועקר חזק המלאך הוא גניסן, ואז היה ראוי שיתבטל פגם ממאה זו, אבל יש שבא על-ידי קלקול המושפט, וקלקול המושפט נעשה על-ידי שמעלין טפת עשו וישמעאל, ואזי על-ידי קלקול פסאות למושפט נופלין אהבות מן המורכבה וכו'. ולזה צריכין קשור המורכבה בחינת מרפבו ארגמן וכו', (עין שם כל המאמר הישן):

א והנה המן הרשע, שהוא מרע עמלק, שהוא ממנה על פגם ממאה זו רצה להתגבר על ישראל בזמן גלות בבבל שבועים שנה, שהוא בחינת שנה, (במבאר בפסחים), והתגברותו על ישראל היה על-ידי פגם המאכלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מפני מה נתחבו שונאיתן של ישראל

שבאותו הדור בליה? מפני שנהנו מסעדתו של אותו רשע. כי מאכלים טמאים הם בחינת פגם אכילת עין הרעת טוב ורע שפגם בו אדם הראשון, שעל-ידי זה פגם בטפי המוח. ועל-ידי זה נתקלל "בעצבון האבלגה". ועל-כן עקר התקון על-ידי השמחה, הפך בעצבון האבלגה, אבל אין יכולין לתקן כי אם מאכלים טהורים שתקונם בשזיכין לאכל בשמחה, כמבאר שם. אבל מאכלים טמאים שאסרה תורה אין להם שום תקון, ועל-כן מי שנהנה מהם נמשך עליו חס ושלום, בחינת בעצבון הנ"ל, שהם פגם חטא אדם הראשון שמשם נמשך חס ושלום, ממאה הנ"ל שממנה עליו המן - עמלק, שעל-ידי זה נתחבו שונאיתן של ישראל בליה חס ושלום, כי על פגם זה נאמר, "ביום אכלך מפניו מות תמות". וזה שאמרו רבותינו ז"ל עוד, מפני שהשתחויו לצלם וכו'. והינו הקד ולא פליגי, כי הא בהא תליא, כי השתחויו לעבודה זרה, הינו פגם אמונה שהיא התחלת הפגם. ואחר כך נמשך מזה הפגם אמונה, פגם ממאה הנ"ל. (במבאר שם בפאמר הנ"ל, עין שם). וגם על אדם הראשון אמרו רבותינו ז"ל שפגם באמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שבפר עקור, כי כל הבחינות הנ"ל קשורים זה בזה, פגם אמונה ופגם ממאה הנ"ל ופגם המאכלים חס ושלום, (במבאר שם, עין שם הישן). כי אחיות המן היה מפגם עין הרעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, המן מן התורה מניין? שנאמר, "המן העין וכו'". הינו כנ"ל.

תענית חלום, (כמבאר שם השב"ע ע"ן שם), ועל־כן נקבע פורים לשמחה ולמשתה וליום טוב, כי עקר התקון על־ידי בחינת שמחה, שהוא תקון המאכלים בחינת חזק פח המלאך פנ"ל, וזה בחינת סעדת פורים, כי

צריכין דיקא להרבות בסעדה בפורים מאחר שזכו לתקן המאכלים, על־כן הוא מצוה גדולה או לשמח ולהרבות בסעדה לקיים, "לך אכל בשמחה לחמך", שגוהו בחינת תקון השנה, תקון פגם ממאה הנ"ל, (כמו שמבאר שם, ע"ן שם), וזה שאמרו רבותינו ז"ל, משנבגס אדר מרבין בשמחה.

כי עקר התקון הוא השמחה, שהוא חזק המלאך פנ"ל, וזהו שדקדקו, משנבגס אדר וכו', כי באמת עקר השמחה היתה ראיה שתחיל בניסן, כי אז הוא עקר חדוש הרצון ואז הוא זמן השמחה, (כמו שמבאר שם),

אבל מאחר שחשב עלינו המן הרשע להתגבר עלינו באדר על־ידי פגם המאכלים פנ"ל, על־כן אחר שזכינו להתגבר עליו על־ידי תקון השמחה פנ"ל, על־כן עתה אנו מתחילין השמחה מאדר, וזהו, משנבגס אדר מרבין בשמחה, הינו כי חקר בשנבגס אדר אזי אנו מתחילין בשמחה, שהוא חזק המלאך כדו להכניע ולשבר פח המן הרשע, על־ידי זה פנ"ל, כי באמת אף על־פי שעקר חזק המלאך הוא בניסן, אף על־פירבן אנו יכולין לחזק פח המלאך בכל השנה, וזה נעשה על־ידי השמחה, כי על־ידי השמחה נתחזק פח המלאך כאלו נתחדש הרצון אז, (כמו שמבאר

שם), ועל־כן עתה מתחיל השמחה מאדר

ועל־כן רצה להתגבר בחדש אדר שמת בו משה, כי מיתת משה זה בחינת הסתלקות הדעת, בחינת שנה, שאז הוא זמן התגברותו חס ושלום, בשאין תקון בכל הבחינות הנ"ל:

ב גם עקר חזק המלאך הוא בניסן, (כמו שמבאר שם), כי אז הוא זמן שנותרנו ההתמנות לכל המלאכים, ואז נתחדש הרצון ואז הוא זמן שמחתם. והשב המן להתגבר עליהם בחדש אדר שהוא רחוק מניסן בתכלית הרחוק, כי חשב שכל חדש, שהוא רחוק יותר מניסן, נחלש בו פח המלאך יותר, ועל־כן רצה להתגבר באדר דיקא, שהוא בתכלית הרחוק מניסן, וזה שדקדק הכתוב, "הפיל פור מיום ליום ומהחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר".

"לחדש שנים עשר" דיקא, כי זה דיקא היתה מחשבתו הרעה מאחר שהוא חדש השנים עשר מניסן, שהוא בתכלית הרחוק ממנו מה שאין חדש אחר רחוק מניסן יותר מאדר שהוא החדש האחרון. על־כן רצה להתגבר בו חס ושלום, כי חשב שבו כבר נחלש יותר חזק המלאך, כי עקר החזק הוא בניסן פנ"ל, וזה שכתוב, "ישנו עם אחר", ודרשו רבותינו ז"ל, "ישנו עם אחר", לשון שנה, כי עקר פח בזמן השנה פנ"ל:

ג ונתתקון הנה על־ידי התענית, כמו שכתוב: "וצומו עלי וכו'",

כי תענית הוא תקון פגם המאכלים, כי על־ידי תענית נעשה שמחה, שזה בחינת

לקוטי הלכות

הלכות פורים ג

ארה חיים תשסמ

שהוא חזיק המלאך בנ"ל. ועל-כן עקר מפלתו היתה בניסן, כי אז הוא עקר חזיק המלאך בנ"ל:

ד וזה שאמרו רבותינו ז"ל, מה ראתה אסתר שזמנה את המן על הפעודה? לקנאם "אם רעב שזנאך האכילהו להם וכו'" כי גחלים אתה חתה על ראשו". 'גחלים' דיקא, כי התגברות המן היה על-ידי פגם המאכלים בנ"ל, ועקר ההתגברות, חס ושלום, הוא פי בשאין חזיק בהמלאך או השדים מקבלים ויוגקים הרבה מן המאכלים ואזו נתערב ב"ה הש"ד בתוך המאכלים, ומאחר שהשדים מקבלים ב"ה המלאך חס ושלום, והמלאכים הם בחינת מראהו בלפידים בגחלי אש, על-כן פשהם מקבלים חס ושלום, ב"ה המלאך, או מחממים חס ושלום, בטמאה הנ"ל, על-ידי זה, וזה היתה פונת אסתר שזמנה אותו על הפעודה כדי שהיא תתן לו להם לאכל. היא תתן לו דיקא, כי זהו תקון המאכלים בשאנו נוהגין להם לחם לאכל, פי בשאין חזיק בהמלאך או הם יוגקים הרבה מן השפע ואנו נוזנים מן התמצית חס ושלום, מאחר שהשדים מקבלים הרבה מן הפרנסה ונתערב בהמאכלים ב"ה הש"ד. ועל-כן נמשך הפרנסה להעובדי פוכבים חס ושלום, בשפי. אבל פשיש חזיק בהמלאך שאז אין השדים מקבלים מן הפרנסה פי אם כדי חיונו בצמצום, או כל השפע לנו, ואזי הם נוזנים מן

התמצית, ואזי אנו נוהגין להם פרנסה, וזהו תקון גדול בשאנו מחלקין להם פרנסה, פי באמת כדי חיונו בצמצום צריכין לתן להם, כמובא. נמצא, בשאנו נוהגין ומחלקין להם פרנסה זהו בחינת תקון המאכלים. ובשכיל זה זמנה אסתר את המן, לקיים מה שנאמר: "אם רעב שזנאך וכו'", פי באמת צריכין לתן להם כדי חיהם בצמצום, אבל זהו תקון גדול מאחר שאנו נוהגין להם, וזהו, פי גחלים אתה חתה על ראשו. פי עכשיו נתהפך, פי בשחם מקבלים לעצמם ויוגקים הרבה מן השפע חס ושלום, דהינו בשאין חזיק בהמלאך, או הם מקבלים ב"ה המלאך, שהוא בחינת גחלי אש ומתגברים על-ידי זה חס ושלום, ועל-כן עתה שוכו לתקון המאכלים על-ידי התענית בנ"ל, ועל-כן אז זמנה אסתר את המן להורות שאין לו עוד ב"ה לנג מן השפע רק היא צריכה לתן לו בנ"ל. וזה ידוע פי בשנמשך להם שפע מן הקדשה ככונה הוא, כדי להכניעם ולהשפילם. ועל-כן עכשיו בשאסתר מחלקת השפע להמן, שהוא הסמרא אחרא, או בודאי גחלים הוא חותה על ראשו. 'גחלים' דיקא, הינו גחלי אש הנ"ל בחינת ב"ה המלאכים אשר מראהו בגחלי אש, פי עכשיו בשמקבלין ב"ה המלאך בצמצום כדי חיונו בנ"ל או הוא הכניעם ואזי הגחלים של המלאכים מלהטת אותם ומבערת אותם פי מהאש יצאו והאש תאכלם, פי זה כלל, פי בשחם מקבלים הרבה מן השפע, או הם מתגברים חס

הוא

לכסות במפה בששולחין משלח מנות, זה רמז על המן שהיה מנחם בקפסא וכמו שכתוב בשלחן ערוך שבשביל זה מכסין במפה לחם של שבת וזכר למן וכו', כי גם משלח מנות הוא בחינת מן שהיה מנחם בקפסא, כי אין להסמרא אחרא שום אחיזה במאכלים של פורים, כי אז הוא חזוק המלאך כנ"ל:

ו גם המן הרשע רצה להתגבר חס ושלום, על ישראל על-ידי בחינת פגם המשפט המכבאר במאמר הנ"ל, ענן שם היטב ענן פגם המשפט שגשעה על-ידי תפלין רעים, דהינו על-ידי שמעלין טפת עשו וישמעאל. ולזה צריכין קשור הנרפכה, שהוא בחינת כסאות למשפט וכו', (עין שם היטב). והנה המן הרשע, יפח שמו, היה מרע אגג והתגבר על ישראל על-ידי פגם שאול שפגם במלחמת עמלק שהשאיר את אגג חי וחמל על מיטב הצאן וכו'. וזה בחינת פגם המשפט שבא על-ידי תפלין רעים על-ידי שמעלין אל המח טפת עשו וישמעאל, (כמו שמבאר שם), כי ראשית גוים עמלק, כי הוא כלול מעשו וישמעאל, שהם כלליות כל האמות, כי הוא ראשית גוים וכלול מכלם והוא עקר זהמת הנחש בחינת טפת עשו וישמעאל שאין להם שום תקון. ועליהן נצטווה שאול להחרים משור עד שה, מנגמל עד חמור, לאבד זכרם לגמרי, כי כל הדברים שבעולם צריכין תקון, כי כלם נפגמו על-ידי חטא אדם הראשון שפגם בטיפי המח, שהוא בחינת החתים בשרו וכו'.

ושלום, ואזי הם מקבלים כח המלאך, שהוא בחינת גחלי אש וכו' כנ"ל, אבל בשאין יכולין לקבל הרבה רק מה שנותנין להם בצמצום כדי חינוג, שזהו בחינת הכנעתם, אזי, אדרבא, הגחלים של המלאכים נופלים על ראשיהם ושוברים ומבלים אותם. וזהו בחינת פי גחלים אמה חתה על ראשו, 'גחלים' דיקא כנ"ל:

ה וזה בחינת ומשלח מנות איש לרעהו, 'מנות' דיקא, בחינת מן, כי המן היה יורד משחקים ששם שוחקין מן, ושחקים הוא מדור המלאכים והוא בחינת חזוק המלאך בחינת שחוק ושמחה, (כמבאר במאמר ת"ל, עין שם). ועליהן המן הירד משם היה מאכל קדוש מאד, כי לא היה להסמרא אחרא שום אחיזה בו, כי היה יורד משחקים, שהוא חזוק המלאך כנ"ל. ועליהן היה המן מנחם בקפסא, להורות שאין להסמרא אחרא שום אחיזה כמו דבר המנחם בקפסא שאין לור שום אחיזה בו, כי המן היה בלי מין ותבן, כי לא היה להסמרא אחרא שום אחיזה בו, וזה בחינת משלוח מנות בפורים. להורות כי עכשיו הוא תקון המאכלים. ועליהן עתה השפע נשלמת מאחד לחברו בשפע גדול, כי עכשיו אין לנו שום פחד כלל מהסמרא אחרא, כי אין להסמרא אחרא שום אחיזה בהמאכלים עכשיו, כי עכשיו הוא חזוק המלאך על-ידי השמחה של פורים כנ"ל, ועליהן נקרא 'משלח מנות' בחינת מן הירד משחקים ששם השחוק והשמחה, שהוא חזוק המלאך כנ"ל וזה שנותנין

לקוטי הלכות

הלכות פורים ג

ארה חיים תשעא

ועלידי זה כל הדברים נפלו בקלפה ואנו עוסקים תמיד לתקן כל הדברים שבעולם להעלותו ולבררו מן הקלפה מבחינת החתים בשרו להעלותו אל המוח ששם נתתקנון כל הניצוצות, כי כלם במחשבה אחרירו, כי זה עקר התקון להעלות כל הניצוצות שנפלו בקלפה שנתפשטו בכל הדברים שבעולם בדומם צומח חי מדבר עלידי המא אדם הראשון כנ"ל להעלותו אל המוח, שהו בחינת שמעלין מבחינת החתים בשרו לבחינת מחין תפלין המבאר במאמר הנ"ל. אבל יש דברים שאסור לנו לתקן, כי הם בחינת טפת עשו וישמעאל שאין להם שום תקון, וזה בחינת כל האסורים שבתורה, כי הם בחינת טפת עשו וישמעאל בחינת זהמת הנחש שאין להם שום תקון, ואדרבא, כשמעלין אותם חס ושלום, אל המוח אזי נפגם המוח ונעשה קלקול המשפט שמוזה מתגבר הטמאה הנ"ל ביותר חס ושלום, ועלינו עמלק, שהוא זהמת הנחש, בחינת טפת עשו וישמעאל הנ"ל, עלינו אסור להשאיר מפניו שום זכר בעולם. ועלינו נצטוו להמית אפלו בהמות מזור עד שיה וכו', כי כלם הם בחינת טפת עשו וישמעאל שאין להם שום תקון ואסור לעסק בהם לתקנם ולהעלותו אל המוח, כי המוח נפגם על דם כשמעלין אותו כנ"ל.

וחמל עליו ועל מיטב הצאן וכו' לזבח לה'. וזהו פגם גדול מאד בחינת פגם התפלין הנ"ל, כי היה רוצה להעלות לקרבן בהמות של עמלק, כי עקר הקרבן הוא בחינת הנ"ל שמעלין ומתקנון פח הבהמיות, שהוא פח המדמה ומתקנון אותו בבחינת אדם, כמו שכתוב: "אדם כי יקריב מכם קרבן לד' מן הבהמה וכו' תקריבו את קרבנכם". כי זה עקר הקרבן להעלות מבהמה לאדם, שהו בחינת שמעלין מבחינת החתים בשרו לבחינת מחין תפלין, (כמבאר במאמר הנ"ל עין שם היטב). ושואל שרצה להעלות לקרבן בהמות עמלק, שהוא בחינת טפת עשו וישמעאל, עלינו פגם בתפלין, כי כשמעלין טפת עשו וישמעאל עלידי זה נפגם המחין והתפלין ונעשה קלקול המשפט חס ושלום, כנ"ל. וכן פגם שחמל על אגג, כי אסור לרחם עליהם, כי הרחמנות הוא הרעת, (כמבאר בדברי רבנו ז"ל). נמצא, כשמרחמין על אחד ממשיכין עליו דעת, ועלינו כשהיה לו רחמנות על אגג מלך עמלק פגם בתפלין, כי העלה, חס ושלום, את עמלק שהוא בחינת טפת עשו וישמעאל אל הרחמנות והרעת, ועלידי זה נעשה פגם המשפט, ועלינו טעה בכמה דברים, כי היה דין את דוד ואת נוב עיר הכהנים כמזוידים במלכות ודן ושפט אותם במיתה שלא כדיון. וכן אמרו רבותינו ז"ל ששואל לא זכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, הינו בחינת פגם המשפט עלידי פגם הנ"ל כנ"ל.

ישאול המלך, עליו השלום, פגם גוה והשאיר את אגג מלך עמלק חי

הרב

וְעַל־כֵּן נִטְרָד מִמְלַכּוֹת, כִּי עֵקֶר מִלְכוּת דַּקְדֻּשָּׁה תְלוּי בָּזָה – בְּמַחֲזֵית עֲמֻלָּק, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקוּן הַבְּרִית פֶּנ"ל, כִּי מִלְכוּת דַּקְדֻּשָּׁה הוּא בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ד', שֶׁעֵקֶר קִיּוּמָה עַל־יְדֵי תַקוּן הַבְּרִית, שֶׁהוּא תְלוּי בְּמַחֲזֵית עֲמֻלָּק פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁאָמַר שְׂמוּאֵל לְשֹׂאֵל, "אֲתִי שַׁלַּח ד' לְמִשְׁחֵךְ לְמִלְךְ עַל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֵךְ וּהַפִּיתָ וְכוּ"ל. כִּי תַקוּן מִלְכוּתוֹ, שֶׁהוּא מִלְכוּת דַּקְדֻּשָּׁה הִיָּה תְלוּי בָּזָה פֶּנ"ל, וְעַל־כֵּן, בְּשִׁפְטָם בָּזָה נִטְרָד מִן הַמְּלַכּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "עַן מֵאִסְתָּ אֵת דְּבַר ד' וּמֵאִסְדָּ מִמֶּלֶךְ וְכוּ"ל פֶּנ"ל:

ז כִּי בְּאִמַּת שֹׂאֵל נִבְחַר לְמִלְךְ הַרְאִשׁוֹן עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא בְּחִינַת קִשׁוּר

הַמְּרַפְּבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקוּן הַמְּשֻׁפָּט, כִּי שֹׂאֵל הִיָּה מִשְׁכַּט בְּגִמְיוֹן וְעֵקֶר קִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה הוּא בְּחִינַת בְּגִמְיוֹן, כִּי יַעֲקֹב אָבִינוּ הִיָּה מִטּוֹתוֹ שְׁלֵמָה, כִּי כָּבֵד נִתְבָּרַר טַפַּת עֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעֵאל לַחוּץ (עַיֵן פֶּל זֶה הַלְכוֹת חֲלַל יָדָם מִחַ שְׂמֵרְטוּי שֵׁם) וְעַל־כֵּן הִיָּה יַעֲקֹב בְּחִינַת תַּקוּן הַמְּשֻׁפָּט, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מִשְׁפָּט וְדַקָּה בְּיַעֲקֹב אֲתָה עֲשִׂיתָ". וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מִשְׁפָּט לֹאֱלֹהֵי יַעֲקֹב". וְעַל־כֵּן זָכָה לַתַּקוּן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת וּנְשַׁמְרֵי לְגַמְרֵי מִבְּחִינַת הַחַתִּים בְּשׂוֹר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "כַּח וְרֵאשִׁית אוֹנִי". וְעַל־כֵּן זָכָה לְמַטָּה שְׁלֵמָה וְהוֹלִיד שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבַטֵי יִה, שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּקוּן וְקִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה דַּקְדֻּשָּׁה, כִּי שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבַטִים הֵם אֲרַבְּעָה דְגָלִים, שֶׁהֵם בְּגִיד אֲרַבְּעָה מַחְנוֹת דַּקְדֻּשָּׁה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְרַפְּבוֹ אֲרַגְמָן, כְּמוֹבָא. וְעֵקֶר קִשׁוּר

הַמְּרַפְּבָה הוּא בְּגִמְיוֹן, כִּי הוּא הַמְּשֻׁלָּם אֵת הַמַּטָּה שְׁלֵמָה שֶׁל יַעֲקֹב. וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה נוֹלַד בְּגִמְיוֹן בְּאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶצֶל לָבָן, כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִשְׁלָם הַמַּטָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרַפְּבָה דַּקְדֻּשָּׁה אֶצֶל לָבָן כַּחוּץ לְאַרְצָּ, עַן שֵׁם. נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּטָּה דַּקְדֻּשָּׁה הוּא בְּגִמְיוֹן שֶׁנוֹלַד בְּאַחֲרֹנָה שֶׁהַשְּׁלִים אֵת מַטָּה דַּקְדֻּשָּׁה. וְאֵי כִּשְׁנוֹלַד בְּגִמְיוֹן נִשְׁלָם הַמַּטָּה בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת קִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה, וְעַל־כֵּן זָכָה בְּגִמְיוֹן שִׁבְעָה הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ בְּחֻלְקוֹ, כִּי הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הוּא בְּחִינַת קִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה, כִּי שֵׁם נִתְחַשֵּׁן וְנִתְקַשֵּׁר הַמְּרַפְּבָה דַּקְדֻּשָּׁה, כִּי שֵׁם הִיָּה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה וְכָל עֲנֵן הַמְּרַפְּבָה הַנֶּאֱמָר בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אִפְרַיִן עֲשֵׂה לֹא הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה וְכוּ" עַמּוּדָיו וְכוּ" מְרַפְּבוֹ אֲרַגְמָן תּוֹכּוֹ וְכוּ"ל. הַכֵּל קָאֵי עַל הַמְּשֻׁפָּן וּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם. וְעַל־כֵּן עֵקֶר תַּקוּן הַמְּשֻׁפָּט הִיָּה בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ, כִּי בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ הִיָּה לְשִׁפַּת הַגִּיּוֹת שֵׁשִׁם חוֹתְכִין הַלְכוֹת וּמִשָּׁם יּוֹצֵא עֵקֶר הַמְּשֻׁפָּט אָמַת לְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי שֵׁם הִיָּה סְנֵהֲדָרֵי גְדוּלָּה יוֹשְׁבַת וְכוּ"ל. וְעַל־כֵּן בְּגִמְיוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת קִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה, זָכָה שִׁבְעָה בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ בְּחֻלְקוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרַפְּבָה דַּקְדֻּשָּׁה, בְּחִינַת תַּקוּן הַמְּשֻׁפָּט פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן זָכָה שְׁמִלְךְ הַרְאִשׁוֹן יִהְיֶה מְזַרְעוֹ, כִּי עֵקֶר מִלְכוּת דַּקְדֻּשָּׁה הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת קִשׁוּר הַמְּרַפְּבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּקוּן הַמְּשֻׁפָּט, בְּחִינַת תַּקוּן הַבְּרִית פֶּנ"ל. וְעַל־כֵּן הִיָּה

לקוטי הלכות

הלכות פורים ג

ארה חיים תשעו

ראוי שזרעו יחרימו את עמלק שהוא ההפקד ממש מבחינת קשור המרפכה מבחינת תקון המשפט כנ"ל. ועל-כן שאול שפגם בזה על-כן נטרד ממלכות, כי עקר המלכות דקדושה תלוי במחית עמלק כנ"ל, ועל-ידי פגם זה, דהינו פגם המשפט כנ"ל שפגם שאול על-ידי שהשאיר את אנג ואת מיטב הצאן וכו', על-ידי זה בא הכון עמלק ורצה להתגבר על ישראל, חס ושלום. נמצא, שעמלק הוא תחלת הקלקול וסוף הקלקול, כי גם תחלת הקלקול דהינו פגם המשפט בא על-ידי עמלק על-ידי שחמל עליו שאול המלך כנ"ל. ועל-ידי אותו הפגם עצמו בא הכון – עמלק, כי על-ידי שחמל עליו נעשה פגם המשפט כנ"ל, שעל-ידי זה יש חס ושלום, פח להכון עמלק להתגבר בטמא-א-

הקדו, (כמו שמבא שם):

ח ועל-כן הכון הרשע הפיל פור הוא הגורל וכו', כי גורל הוא בחינת מזשפט שהוא ברור דברים שמכבר לכל אחד משפטו ודינו, כמו שפרש רש"י בכמה מקומות. וכן הגורל הוא גם כן בחינת ברור דברים. וכמו שכתוב: מדנים ישבות הגורל. כי הגורל דקדושה הוא מכבר המשפט אמת. ועל-כן חלקת ארץ ישראל היה על-ידי גורל על-ידי הכהן הגדול שהיה לבוש בחשן המשפט, כמו שפרש רש"י, כי גורל הוא בחינת משפט שמכבר לכל אחד משפטו וחלקו. ועל-כן הכון הרשע, ימח שמו, שיניקתו היה מבחינת פגם המשפט, על-כן הפיל פור

הוא הגורל כדי לפגם גורל דקדושה, שזה בחינת פגם המשפט כנ"ל. והגורל נפל לו בחדש שנים עשר הוא חדש אדר, כי חשב מאחר שיניקתו מפגם המשפט, דהינו פגם קשור המרפכה שפגם על-ידי פגם שאול שהיה משכט בנימין, שהוא האחרון שבשבטים שעקר קשור המרפכה תלוי בו כנ"ל. ועל-ידי שפגם שאול ופגם בחינת בנימין, בחינת קשור המרפכה כנ"ל. על-כן רצה להתגבר על ישראל חס ושלום, בחדש האחרון שבי"ב חדשים, כי שנים עשר חדש השנה הם כנגד שנים עשר שבטים, כמובא. ויש בהם ארבע תקופות כנגד ארבעה דגלים, שהם בחינת קשור המרפכה. ועל-כן רצה להתגבר חס ושלום בחדש אדר, שהוא החדש האחרון של שנים עשר חדשים, מחמת שיניקתו היה מפגם המרפכה שפגם על-ידי בנימין שהוא האחרון שבי"ב שבטים שעקר קשור המרפכה תלוי בו כנ"ל:

ט ומרדכי ידע את כל אשר נעשה וקרא אחד מרדכי את בניו וילבש שק ואפר וכו', כי מרדכי היה בחינת תקון כל הבחינות המבארים במאמר הנ"ל, כי מרדכי היה רבי אמת עם תלמידים, כי היה לו ישיבה של תלמידים, (כמבאר דברי רבותינו ז"ל) ועל-ידי רבי אמת עם תלמידים נתקנן כל הבחינות הנ"ל, ותקון המשפט על-ידי הרבי אמת הוא על-ידי שמשליך עצמו לרפש וטיט בשביל השם יתברך ומסלק ממנו כל החכמות שזה בחינת שנה. ועל-ידי זה

ארה חיים

י כי מרדכי הוא מר דרור, דרור לשון חרות, בחינת יובל, שהיא שנת החמישים, בחינת חמישים שערי בינה. ובינה מקננת בכורסיא, שהיא בחינת כסאות למשפט ועל-כן מרדכי זכה לתקן כסאות למשפט כנ"ל, כי אחיזת מרדכי היה במקום גבה מאד מאד, שהוא סוד התגלות חכמה סתימאה, שהוא נתגלה בעת השנה והדיומיטא דיקא, כי דיקא בעת השנה, הינו בשמסלקין כל החכמות, שהוא בחינת שנה או נתגלה הארת מרדכי, שהוא התגלות חכמה סתימאה, הינו שנתגלה החכמה הסתומה ונגלמה מעין כל, הינו בחינת השנת צדיק ורע לו רשע וטוב לו, שעל-ידי זה נתמקנן בחינת כסאות למשפט, כי זה בחינת תקון המשפט כנ"ל (עין חשב פרי עץ חיים בפנות של

פורים וברדני רבנו תנ"ל חיטב):

והמן הרשע שרצה להתגבר על מרדכי על-ידי פגם המשפט, הינו פגם כסאות למשפט חס ושלום, על-כן היתה עצתו לעשות עין גבה חמישים אמה לתלות את מרדכי עליו, כי רצה לפגם בבחינת חמישים שערי בינה, שהם בחינת כסאות למשפט שמפגם זה היתה אחיזתו כנ"ל. וזהו סוד הגזרל שהפיל, כי שם הוא שרש הגזרל, הינו כי בבינה, שהוא בחינת כסאות למשפט, שם הוא סוד הגזרל, כי משם יוצא המשפט לכל באי עולם ונותנין לכל אחד כפי גזרלו ומשפטו. וזהו בחינת הגזרל של הכהן הגדול ביום הכפורים, כי יום הכפורים הוא בסוד היובל, בחינת

זוכה שיתגלה לו בחינת צדיק ורע לו רשע וטוב לו, שזה בחינת תקון המשפט, (מבאר חיטב בדברי רבנו שם, עין שם חיטב):

ועל-כן מרדכי כשידע את כל הנ"ל שאחיות המן הוא על-ידי פגם המשפט, על-כן לבש שק ואפר וכו', שזה בחינת שמשליך עצמו לרפש ומיט בשביל השם ותפרד, כי סלק כל החכמות ממנו ועשה דברים פשוטים בלי שום חכמות שצא בתוך העיר וזעק וזעק גדולה ולבש שק ואפר ועל-ידי זה בעצמו נעשה תקון המשפט כנ"ל. כי על-ידי זה שמשליכין כל החכמות ומשליך עצמו לרפש ומיט בשביל השם ותפרד, שזה בחינת לבישת שק ואפר, על-ידי זה זוכה שנתגלה לו בחינת צדיק ורע לו רשע וטוב לו, שזה בחינת תקון המשפט כנ"ל. וזהו בחינת ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, כי על-ידי שלבש שק ואפר וכו', על-ידי זה נעשה בחינת ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, כי זכה לידע כל אשר נעשה בעולם, כי יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש רשעים וכו', הינו בחינת צדיק ורע לו רשע וטוב לו. ומרדכי ידע את כל זה בחינת ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, הינו כל אשר נעשה על הארץ, אפלו צדיק ורע לו רשע וטוב לו, גם את זה זכה לידע ולהשיג. וזה נעשה על-ידי שהיה מסלק כל החכמות והשליך עצמו לרפש ומיט בשביל השם ותפרד בחינת וילבש שק ואפר וכו':

לקוטי הלכות

הלכות פורים ג

ארה חיים תשעה

חמשים שערי בינה, כמובא, ואז נתמקנין כסאות למשפט, ואז הכהן הגדול נכנס לפני ולפנים. ואז הכהן הגדול היה מטיל גזרל על שני השעירים גזרל אחד לר' וגזרל אחד לעזאזל, כי משם ולמטה מתחיל אחיזת הרין שמשם וניקת הסטרא אחרא בחינת עזאזל, וצריכין ביום הפפורים שאז נתמקנין כסאות למשפט לתקן הגזרל דקדושה בחינת משפט דקדושה ועקר תקונו על-ידי שמוגרשין משם אחיזת הסטרא אחרא ונותנין לו חלקו, דהינו שעיר אחד לעזאזל, שזה בחינת שאין רוצין להעלות בחינת טפת עשו וישמעאל, שהוא בחינת תקף הסטרא אחרא וזמת הנחש אל הקדושה, דהינו אל המוח חס ושלום, רק, אדרבא, אנו מוציאין אותה לחוץ, כי אנו בעצמנו נותנין לו חלקו, דהינו שעיר אחד לעזאזל כדי שלא יהיה נאחו אצלנו כדי שלא יהיה נפגם המשפט חס ושלום, על-ידי זה. ועל-כן המן שהיה נאחו מפגם המשפט מפגם הגזרל על-ידי שפגם שאול ורצה להעלות טפת עשו וישמעאל אל המוח כנ"ל, ועל-כן הפיל פור הוא הגזרל, כי רצה להפך הגזרל והמשפט על ישראל לרעה חס ושלום, על-ידי שפגם המשפט והגזרל כנ"ל ועל-כן עשה עין חמשים אמה, כי רצה לשלט במרדכי על-ידי פגם המשפט, שהוא בחינת יובל, בחינת חמשים שערי בינה כנ"ל. כי על-ידי פגם המשפט חס ושלום, נתעורר חס ושלום, עמלק כנ"ל. ואחר כך בשוכו ברחמי ד'

לתקון המשפט על-ידי מרדכי כנ"ל נתהפכה מהשבתו הרעה על ראשו ותלו אותו על העץ אשר הכין למרדכי, כי נתמקן בחינת כסאות למשפט ומה שהיה נפגם נתתקן, ואז נעקר המן עמלק משרש אחיזתו ונתלה על העץ הגבה חמשים אמה, כי משם בעצמו נעקר ונפל לשאול תחתיות, כי נתתקן המשפט ונתגרש ונפרד משם המן - עמלק, שזה בחינת תליה שמועלין אותו עד ראש העץ שגבה חמשים אמה וישם דקא מורדין ומפילין אותו כדי לעקר אותו מן הקדושה לגמרי, הינו מבחינת חמשים שערי בינה המלבשין בכסאות למשפט שמשם רצה לינק על-ידי פגם המשפט וכנגד זה עשה עין גבה חמשים אמה ועתה שוכו לתקון המשפט, משם בעצמו היתה מפלתו, כי נעקר משם והורד לשאול תחתיות, שזה בחינת תליה שמועלין אותו עד ראש העץ ומשם מורדין ומפילין אותו כנ"ל כדי לעקר אותו משרשו כנ"ל, וכן נתהפך הגזרל והמשפט לרעה על זרע עמלק, הכל על-ידי תקון המשפט, שהוא בחינת גזרל, ואז נעקרו ונמחו הם על-ידי אותו הגזרל דקא, כי נתתקן הגזרל, שהוא בחינת תקון המשפט כנ"ל:

101

יא וזה בחינת מתנות לאביזנים שנותנין בפורים, כי צדקה הוא בחינת תקון המשפט בבחינת משפט וצדקה בעיקב אמה עשית. וכמובא בדברי רבנו גרו יאיר, במקום אחר במאמר "אמור אל

לכסומי בפּוּרְיָא עד דלָא ידע בין ארור
הָמֵן לְרוּחַ מְרֻדְכִי:

הַלְבָּה ד

על-פי המאמר "מי האיש החפץ חיים
אוהב ימים וכו'" בסימן ל"ג, עין
שם היטב:

וְהַפְּלֵל, בִּי מֵלֵא כֹל הָאֲרֵץ פְּבֹדוּ, וְאִיהוּ
מְמַלֵּא כֹל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כֹּל
עֲלָמִין וְלִית אֲתֵר פְּנֵי מִינָה וְאִפְלוּ בְּעִמְקֵי
הַקְּלָפוֹת וְכוּלִין לְמַצָּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.
וּמִי שְׂפוּפָה אֶת יָצְרוֹ אִוִּי בְּשִׁמְדֵּי עִם
הַגּוֹיִם אִז רֹאֵה מַעֲשֵׂיהֶם, אִוִּי הֲרַע נוֹפֵל
וְנִתְבַּמַּל נְגִדוֹ, וְנִתְגַּלָּה הַטּוֹב שְׁהִיה נִתְעַלֵּם
שֵׁם וְכוּ', עֵינ שָׂם, וְעַל-יְדֵי זֶה וּזְכָה לְאַהֲבָה
שְׂבֻדְעָת, כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי אַהֲבוֹת, יֵשׁ
אַהֲבָה שֶׁהוּא בְּיָמִים בְּחֵינֵת חֶסֶד, וְיִמָּא
דְּאִוִּיל עִם פְּלֵהוּ יוֹמִין, וְיֵשׁ אַהֲבָה שֶׁהוּא
לְמַעֲלָה מִהַיְמִים, לְמַעֲלָה מִהַמְדוּת, וְהִיא
אַהֲבָה שְׂבֻדְעָת וְהִיא בְּחֵינֵת אוֹרְיָתָא
דְּעִתִּיקָא סְחִימָאָה דְּעִתִּידָא לְאַתְגַּלְיָא
לְעִתִּיד לְבָא, וְכֹל אֲדָם כּוֹל לְמַעַם טַעַם
אוֹר הָאַהֲבָה שְׂבֻדְעָת עַל-יְדֵי שְׂמִינְשֵׁר לְבוּ
לְדַעֲתוֹ וְכוּ', (עין כֹּל זֶה הֵיטֵב), גַּם עֵינ מֵאֲמֵר
שֶׁל "וְאִיהִי הַשָּׂה לְעֵלְהָ" (בְּלִקוּטֵי תַנְגִּינָא סִיּוּן יב),
עֵינ שָׂם הֵיטֵב:

א וְהִנֵּה הַתּוֹרָה הוֹחִידָה אוֹתֵנּוּ שְׂלֵא
לִילָךְ בְּחֻקוֹת הַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וְלִהְתַּחַק מֵהֶם בְּתַכְלִית הַרְחוֹק וְשְׂלֵא
לְהִתְדַמּוּת לָהֶם וְכוּ', (בְּמַבְאֵר בִּיזְרָה דְּעַת בְּהַלְכוֹת

הַפְּתָנִים" (סִיּוּן ב), שְׂבֻדְקָה הוּא בְּחֵינֵת
מִשְׁפָּט, בְּחֵינֵת כִּי אֵלִקִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל
וְזֶה יָרִים, עֵינ שָׂם, וְעַל-כֵּן רָצָה הָמֵן
לְקַלְקַל הַצְּדָקָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְרָצָה לְשַׁקֵּל
עֲשֻׂרֵת אֲלָפִים כֶּסֶף כְּסָף כְּנֶגֶד הַשְּׂקָלִים
שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי
כֹּל מוֹחֲשֵׁבְתוֹ הֲרַעָה הִיתָה לְהַגְבִּיר חַס
וְשְׁלוֹם, פְּנֵם הַמִּשְׁפָּט כִּנ"ל, וְעַל-כֵּן כְּשֻׁבוּ
לְנִצְחוֹ וּלְהַפִּילוֹ חֲקֵנוּ מִתְּנִיחַ לְאַבְיוֹנִים,
הֵינּוּ צְדָקָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט
כִּנ"ל, וְעַל-כֵּן צְדָקָה הוּא תְּקוּן הַבְּרִית,
כְּמוֹכָא, כִּי תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט הוּא תְּקוּן הַבְּרִית
כִּנ"ל, וְאִז נִשְׁפַע הַשִּׁפְעַת אֵל מַלְכוּת
דְּקַדְשׁוֹ, שֶׁזֶה בְּחֵינֵת שְׂמִינֵי עֲצֵרֵת, (כְּמַבְאֵר
כְּמַאֲמֵר הַגָּבֵל), שְׂזָהוּ בְּעֵצְמוֹ בְּחֵינֵת צְדָקָה
שְׂמִשְׁפִּיעִין לְעַנִּי וְאֲבִיוֹן, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת
נוֹקְבָא, בְּחֵינֵת מַלְכוּת דְּקַדְשׁוֹ דְּלִית לֵהּ
מִגְרָמָא כְּלוּם, שְׂזָהוּ עֵשֶׂר תְּקוּן הַבְּרִית,

(כְּמוֹכָא בְּקוּם אַחֵר):

יב וְזֶה בְּחֵינֵת עֵמֶר שְׁעוּרִים, לְיַהֲדִים
הִיתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן
וְקָרָה, אִלוֹ תְּפִלִּין, וְזֶה בְּחֵינֵת מִקְרָא מְגִלָּה,
קִימוֹ וְקִבְלָה, הַדָּר קְבֻלָּה בְּיָמֵי אַחְשָׁרוֹשׁ,
לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֶלָּא וְכוּ', כִּתֵּב זֹאת זְכָרוֹן
בְּסִפְרָה, שֵׁם שָׂם לוֹ חֵק וּמִשְׁפָּט וְשָׂם נִסְהוּ,
הֵינּוּ עַל הַיָּמִים, שֶׁהִיא בְּחֵינֵת מִשְׁפָּט, צִיּוֹן
בְּמִשְׁפָּט תְּפָרָה, וְשִׁפְט בְּצִדֵּק דִּלִּים, וְיָמִי
הַפּוּרִים לֹא יַעֲבְרוּ, וְעַל-כֵּן קְרָאוּ לְיָמִים
הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל שֵׁם הַפּוּר, כִּי זֶה עֵשֶׂר
תִּקְרָה הַנֶּסֶם שְׁנֵתִּתְקוּן הַמִּשְׁפָּט, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת
תְּקוּן הַגּוֹרֵל כִּנ"ל, וְזֶה בְּחֵינֵת חֵיב אֲדָם

לקוטי הלכות

הלכות פורים ד

ארה חיים תשעו

חַקַּת הַעֲבוּדֵי מַזְכֵּבִים, עַן שׁוּם). כִּי בְּאֵמַת אֶרֶץ-עִלְפִי
שְׂבָאֵמַת לְאִמּוֹתוֹ וְכוּלִין לְמַצָּא אֱלֻקוֹתוֹ
וְתִבְרַךְ אֶפְלוּ בְּלִשׁוֹנוֹת הַעֲבוּדֵי מַזְכֵּבִים, כִּי
אִיהוּ מַחֲזִיק אֶת בְּלָם, (כַּמְבָּאָר בַּמַּאמָר הַגִּזְלִי),
אֶרֶץ-עִלְפִי-כֵן אֲסוּר לְכַנֵּם לְשָׂם, כִּי יוּכַל
לְהַתְפֵּס שָׂם מַחֲמַת רַבּוּי הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם
רַבִּים עַל הַטּוֹב, וְהַטּוֹב מִתְעַלֵּם שָׂם
בְּתַכְלִית הַהֶעֱלֵם, עַל-יֵבֶן יוּכַל לְתַפֵּס
בִּינֵיהֶם חֵם וְשְׁלוֹם, וְעַקֵּר אֲוֵהָה הַזְּהִירָה
אוֹתָנּוּ הַתּוֹרָה שְׁלֵא לְלַבֵּת בְּחֻקוֹתֶיהֶם
דְּקָא, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב: "בְּחֻקֹּתֵיהֶם לֹא
חִלְכוּ". כִּי אֵת זֶה לְעַמּוֹת זֶה עֲשֵׂה אֱלֻקִּים.
וְכִמוֹ שְׂבַקְדֻּשָּׁה יֵשׁ שְׁנֵי מִיְנֵי אֲהַבּוֹת,
אֲהַבָּה שְׂבִימִים, וְשֵׂם יֵשׁ בְּחִינַת יְמֵי טוֹב
וְיְמֵי רַע, (כַּמְבָּאָר בַּמַּאמָר הַגִּזְלִי), וְיֵשׁ אֲהַבָּה
שְׂבַדְעַת לְמַעֲלָה מִהַמּוֹחַ וּמִהַמּוֹדוֹת, וְשֵׂם
הוּא בְּחִינַת פְּלוֹ טוֹב, כִּי הוּא בְּחִינַת
אוֹרוֹתָא דְעִתִּיקָא כְּתִימָאָה דְעִתִּידָא
לְאִתְגַּלְיָא לְעִתִּיד לְבָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלוֹ
טוֹב, וְשֵׂם הוּא לְמַעֲלָה מִהַמּוֹדוֹת לְמַעֲלָה
מִזְשֻׁבָּל, כִּי אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְחַשׁוּג בְּשֻׁכְלָנוּ
אוֹר הָאֲהַבָּה הוּאֵת שְׂבַדְעַת פְּנִ"ל, כְּמוֹ כֵן
אֵת זֶה לְעַמּוֹת זֶה בְּסַטְרָא אַחְרָא יֵשׁ שְׁנֵי
בְּחִינּוֹת, יֵשׁ בְּחִינַת קְלָפוֹת וּסַטְרָא אַחְרָא,
שֶׁהֵם בְּבְחִינַת יְמִים, בְּחִינַת יְמֵי רַע וְהֵם
כְּנֻדָּה יְמֵי טוֹב, וְשֵׂם יֵשׁ כְּמִה נִיצוּצוֹת
מִהַמִּיּוֹם וְהַמּוֹדוֹת שְׁנַפְלוּ פִּדְוּעַ, וְיֵשׁ עוֹד
בְּחִינַת סַטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא פְּלוֹ רַע וְאִין
שָׂם שׁוּם טוֹב, וְאִין שָׂם שׁוּם דַּעַת כְּלָל,
הֵינּוּ שֶׁהֵם פְּסִילוֹת וְרַע גְּמוּר וְאִין שָׂם שׁוּם
טוֹב וְשׁוּם שְׂכָל וְשׁוּם נִיצוּץ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה.
עַל-יֵבֶן כָּל מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּלִי שׁוּם שְׂכָל

הַחַיִּים

וְטַעַם אֶפְלוּ שֶׁל טַעוֹת, כִּי בְּבְחִינַת הַקְּלָפָה
שֶׁל הַיְמִים וְהַמּוֹדוֹת וְכוּלִין לְמַצָּא שָׂם כְּמִה
נִיצוּצוֹת דְּקַדְשָׁה פְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן יֵשׁ שָׂם
אִיזָה טַעַם וְעִנְיָן אֶרֶץ-עִלְפִי שֶׁהוּא בְּטַעוֹת,
כִּי הֵם מִהַפְּכִים דְּבַרֵּי אֱלֻקִּים חַיִּים מַחֲמַת
רַבּוּי הַרַע. אֶרֶץ-עִלְפִי-כֵן עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ
שָׂם אִיזָה טַעַם שֶׁל טַעוֹת וְשֻׁקָּר, אֲבָל
בְּבְחִינַת הַקְּלָפָה הַשְּׁנִיָּה שָׂם אִין שׁוּם
נִיצוּץ וְאִין שָׂם שׁוּם טַעַם, כִּי אִין שָׂם שׁוּם
שְׂכָל וְשׁוּם נִיצוּץ, וְהוּא שֶׁרֶשׁ הַסַּטְרָא
אַחְרָא וְהַקְּלָפָה, כִּי כָּל הַסַּטְרָא אַחְרָא
מְקַבְּלִין מִשָּׂם. וְזֶה בְּחִינַת חַקַּת הַעֲמִים, כִּי
חַקָּה הוּא דְּבַר שְׂאִין בּוֹ שׁוּם טַעַם.
וּבְקַדְשָׁה חַקוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הוּא
בְּחִינַת לְמַעֲלָה מִזְשֻׁבָּל וְהוּא בְּבְחִינַת
אֲהַבָּה שְׂבַדְעַת שְׂיִתְגַּלְיָה לְעִתִּיד, כְּמוֹ
מִצְוַת פְּרָה אֲדָמָה, שְׁנֵאמַר בְּה, "חַקַּת
הַתּוֹרָה". שְׁלֵא וְתִגַּלְיָה זֶה הַסּוּד עַד
לְעִתִּיד, וְאֶפְלוּ שְׁלִמּוֹה, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, אֲמַר
(קַלְהָה ו'), "אֲמַרְתִּי אַחַבְבָּה וְהִיא רְחוּקָה" עַל
מִצְוַת זֶה, כְּמוֹ כֵן בְּקַלְפָּה חַקַּת הַעֲמִים הוּא
בְּחִינַת הַקְּלָפָה הַשְּׁנִיָּה הַגִּזְלִי, שֶׁהוּא לְמִטָּה
מִהַיְמִים וְהַמּוֹדוֹת שְׂאִין שָׂם שׁוּם טַעַם
כְּלָל. וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים חַקָּה. וְכִמוֹ שְׂאִינוּ
רוֹאִין שְׂחֻקוֹתֵיהֶם הֵם בְּלִי שׁוּם טַעַם כְּלָל,
כִּי הֵם בְּחִינַת זֶה, וְזֶה בְּחִינַת עֲבוּדָה זְרָה
שְׂלָהֶם, שֶׁהֵם שְׂמֹות נִגְלָה וּמְפָרְסֵם וְאִין
לָהֶם שׁוּם טַעַם עַל זֶה. וְאֶרֶץ-עִלְפִי-כֵן הֵם
אֲדוּקִים בְּה, כִּי זֶה בְּחִינַת הַקְּלָפָה הַשְּׁנִיָּה
הַגִּזְלִי, שֶׁהוּא פְּלוֹ רַע וְאִין שָׂם שׁוּם שְׂכָל
וְשׁוּם נִיצוּץ דְּקַדְשָׁה פְּנִ"ל. וְכַמְבָּאָר
בְּתַכְלִים שֶׁהַעֲבוּדָה זְרָה אִין בְּה שׁוּם נִיצוּץ

דקדושה, והוא בחינת צוה"מ ממש שהוא מותרות גמור שאין בו שום טוב, בחינת צא תאמר לו וכמוכא. וזה בחינת פי כל אלהי העמים אלילים. 'אלילים' דוקא, כי אליל לשון דבר שאינו כמו שפירש רש"י, כי הם אליל גמור שאין שם שום טוב, ועל-כן אין שם שום טעם ושכל. ועל-כן נקראים חקת העובדי פוכבים פנ"ל. ומו שמתחבר עם העובדי פוכבים ומתדמה להם חס ושלום, יכול להתפס ברשתם עד שיהיה נתפס חס ושלום, בבחינת הקלפה השנייה הנ"ל, שהוא בחינת חקות העובדי פוכבים, שהוא פלו רע חס ושלום, וכשנפול לשם חס ושלום, אזי אין סומך בידו חס ושלום, מאחר שאין שם שום ניצוץ דקדושה פנ"ל. ועל-כן הוהירה אותנו התורה לפרש מדרכיהם ולהתרחק מהם, והכל אסור משום חוקת העובדי פוכבים, הינו כדי שלא יהיה נתפס חס ושלום, בבחינת הקלפה השנייה, שהיא בחינת חקות העובדי פוכבים ששם אין שום טוב, ומו שנפול לשם חס ושלום, קשה לו לצאת משם, כי אין סומך בידו מאחר שאין שם שום ניצוץ ושום טוב כלל:

ב וזה בחינת תקף הנס של פורים אשר הפליא השם ותברך חסדו עמנו בימים ההם, ועשה לנו נסים ונפלאות גדולות, אשר כמוהו לא נהיתה, כי הן הרשע רצה להתגבר על ישראל בבחינת קלפה זו השנייה הנ"ל, כי עשה עצמו עבודה זרה, ועבודה זרה היא בחינת

קלפה זו השנייה הנ"ל, ועל-כן בקש להשמיד ולהרוג וכו' את כל היהודים. כי שם הוא בחינת בליה, כי אין שם שום ניצוץ מקדשת ישראל כלל, כי אין שם שום טוב פנ"ל, וזה שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה דף טו), מפני מה נתייבכו שונאיהם של ישראל שבאותו הדור בליה? מפני שהשתחוו לצלם, הינו עבודה זרה שהיא בחינת קלפה זו השנייה שבשנופלים לשם אוי הוא בחינת בליה ואברה לגמרי חס ושלום, כי אין שם שום טוב פנ"ל, ועל-כן לא היה מעולם עת צרה כזו, כי כלם לא רצו לכלות לגמרי את ישראל כמו זה הרשע המן ימח שמו, כי הוא בחינת הקלפה שהיא רע גמור שאין שם קדשת ישראל כלל, ועל-כן חשב במחשבתו שלא יהיה באפשרי לישראל להציל מידו, כי מקלפה השנייה הנ"ל אי אפשר לצאת, כי אין שם שום סומך מאחר שאין שם שום טוב פנ"ל, אבל באמת לאמתו גם זאת הקלפה השנייה שהוא פלו רע ואין שם שום טוב אף-על-פי-כן בודאי היא מקבלת חיות מהשם ותברך ברוך הוא פכ"כ, כי בלעדו לא היה לה שום חיות, ובהכרח שהיא גם כן מקבלת חיות מאתו ותברך

כי הוא ותברך מחיה את כלם, אך מבאר על-פי דברי רבנו הקדוש ז"ל בפמה מקומות ובפרט במאמר "ואיה השעה לעלה" (בלקוטי תניא בסיון טו) שתקף הקלפות והסמרא אחרא מקבלין חיות מהקדושה הנבנה ביותר למעלה מכל הקדושות שזאת הקדושה הוא סתום ונעלם בתכלית

לקוטי הלכות

הלכות פורים ד

ארה חיים תשעט

16 Lu

ההעלם בחינת מאמר סתום ומשם דיקא מקבלין חיות תקף הסמרא אהרא דהינו בחינת עבודה זרה, כי מחמת שזאת הקדושה היא בחינת סתום ונעלם בתכלית ההעלם עליבן הם מקבלין חיותם משם דיקא, עין שם. ועליבן אפלו פשוטלין לשם חס ושלום, אף-על-פי שגדמה שאי אפשר לצאת משם בשום אופן חס ושלום, אף-על-פי-כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי גם שם יכולין למצוא אלקותו ותברך כי הם גם הם מקבלין חיות ממנו ותברך, כי הוא ותברך מחיה את כלם. ואוי, אדרבא, פשוטה לשוב משם ולמצא שם אלקותו ותברך, על-ידי שזוכין לדע שגם שם נסתר הוא ותברך בתכלית ההסתרה או הירידה הוא תכלית העליה, כי באין על-ידי זה להקדשה הגבה מאד מאד שהיתה נעלמת שם פנ"ל (ועין במאמר "ואי הייה לעלה" שם מבאר הענין היטב, עין שם). וזאת הקדושה הגבה בחינת מאמר סתום שהם מקבלין חיות משם, זה בחינת אהבה שפדעת שהיא למעלה מהמדות והימים, שהיא בחינת אוריתא דעתיקא דעתידא לאתגליא לעתיד לבא. וזה שכתב רבנו ז"ל במאמר "מי האיש החפץ חיים" הנ"ל. שעל-ידי זה שמוצאין אלקותו ותברך מעמקי הקלפות, על-ידי זה זוכין לאהבה שפדעת, כי עמקי הקלפות, הינו הקלפה השניה הנ"ל, בחינת עבודה זרה וחסת העובדי פוכבים, הם מקבלין חיותם מבחינת ההסתרה וההעלמה של האהבה שפדעת שהיא נסתרת ונעלמת בתכלית

ההעלם. ומשם הם מקבלין חיותם פנ"ל, ועליבן הצדיק הופה את יצרו כשמשפחבל בקלפה ועבודה זרה זו, אוי הוא משיג על-ידי זה דיקא אור האהבה שפדעת, כי נתגלה האור הגנוז היה שמשם הם מקבלין חיות מוגדל ההסתרה, והצדיק שזוכה להבין את זאת אוי נתגלה לו ההסתרה וההעלמה. ורואה ומשיג על-ידי זה דיקא אור הגנוז שמשם היו מקבלין חיותם פנ"ל, אבל צריכין לזה צדיק גדול ונורא מאד שייכל לעלות ולהוציא את הנפלים לשם ולשבר קלפה זו ולגלות אור הקדושה הגבה אור הגנוז הנ"ל:

וזה בחינת תקף הנס של פורים, כי המן הרשע חשב שלא יוכלו ישראל להציל מידו חס ושלום, מחמת שהתגבר עליהם בתקף קלפה זו השניה הנ"ל. אבל השם ותברך חמל על ישראל והקדים רפואה למכה, כי היה פאותו הדור מרדכי היהודי ועצם תקף מעלת מרדכי מוכא בכתבים, שהיה אור גדול ונורא מאד, והוא בבחינת אהבה שפדעת, כי מרדכי בגימטריא ורב חסד פמוכא, רב חסד זה בחינת אהבה שפדעת, כי אהבה שבמים הוא בחינת חסד שהוא יומא דאזיל עם בלהו יומין פנ"ל, ורב חסד זה בחינת אהבה שפדעת, שהוא למעלה מחסד סתם והוא בחינת רב חסד, וזה בחינת מרדכי פנ"ל. ובחמות שהיה מבחינה זו, עליבן היה לו כח לשבר אפלו קלפת המן - עמלק, דהינו הקלפה השניה הנ"ל שאין

שיתגלה לעתיד לבוא. ועל-כן לא יתבטלו ימי הפורים אפילו לעתיד, כי כל המועדים הם זכר ליציאת מצרים, ויציאת מצרים הנה שניצאו מתחת יד פרעה, ופרעה הוא ראש לכל הקלפות, אבל אף-על-פי-כן הוא בחינת הקלפה שהוא אצל התגלות הימים והמדות, כי פרעה אותיות הערף, ושם המקום שמתחילין המחזן לירד ולהתפשט בבחינת ימים ומדות, ושם אחיזת פרעה, ויבדאי הוא קלפה חזקה וקשה מאד מאחר שאחיזתו בהתחלה ממש, אבל הוא סמוך לבחינת הימים והמדות, אבל המן - עמלק הוא שרש הרע והקלפה בבחינת ראשית גוים עמלק, כי הוא יונק מהסתרת והעלמת הדעת והמחזן מבחינת מאמר סתום כנ"ל אשר אי אפשר להכניעו ולבטלו כי אם בשזוכין לאור האהבה שבדעת שהוא למעלה מהימים והמדות כנ"ל. ועל-כן כל הימים טובים, שהם בחינת ימי טוב, דהיינו שבאותן הימים עשה השם יתברך עמו נסים ביציאת מצרים והכניעו ימי הרע והתגברו ימי הטוב. ועל-כן אנו עושין יום טוב, על-כן לעתיד שאז יתגלה האהבה שבדעת, שהוא למעלה מהימים, על-כן אז יתבטלו הימים טובים, כי האור שיתגלה לעתיד הוא למעלה מהימים כנ"ל, אבל פורים, שהוא בבחינת האהבה שבדעת, כי אז הכניעו קלפת המן - עמלק שניקתו משם מבחינת ההסתרה והיא כנ"ל, על-כן לא יתבטלו ימי הפורים גם לעתיד, כי אז יזכו גם כן

בה שום טוב כנ"ל כי הנה יודע ומשיג שגם הם מקבלים חיות ממנו יתברך מבחינת מאמר סתום, בחינת אהבה שבדעת וכו' כנ"ל, כי מרדכי הנה גאחו משם, על-כן הנה לו השגה זו. וכשזוכין להשיג זאת שגם הם מקבלים חיות ממנו יתברך מבחינת מאמר סתום, אזי הם נכנעין ונתבטלון בתכלית הבטול, כי לא היה להם חיות רק מההסתרה וההעלמה, אבל עכשיו כשיודעין שגם שם נעלם הוא יתברך אזי הם גופלים ונתבטלון ואזי אדברא, וזוכין לעלות בתכלית העליה, כי זוכין להשיג אור האהבה שבדעת, שהוא אור הגנוה כנ"ל.

וזהו בחינת עצם מעלת פורים, ואי-אפשר שישום יום טוב ואפילו בשבת לא נמצא תקף הארה גפלאה כמו בפורים, כי באמת הפליא השם יתברך עמנו ונתהפך מהפוך אל הפוך ממש, כמו שכתוב (אסתר ט, ו) "ונהפוך הוא וכו'". כי הוא רצה להתגבר חס ושלו, בבחינת הקלפה השנייה שאין שם שום טוב וכו' כנ"ל. ועל-ידי הצדיק מרדכי נתהפך בהפוך ממש, כי זכו שיתגלה אור האהבה שבדעת שמשם מקבלת חיות הקלפה הנ"ל מגדל ההסתרה ועכשיו נתגלה אור הגנוה הנה והם נתבטלו כנ"ל, כי אין חיותם רק מההסתרה וכו' כנ"ל. ועל-כן ימי הפורים לא יעברו וכו' (שם) וכל המועדים במלים חוץ מפורים, כי פורים הוא בחינת התגלות אור האהבה שבדעת

לקוטי הלכות

הלכות פורים ד

ארה חיים תשפא

להארה זו, דהינו אור האהבה שבדעת שהוא גם בן הארה של פורים בנ"ל:

ג וזה בחינת ומשלח מנות איש לרעהו, בחינת אהבה ואחדות גמור שנקלל כל אחד בחברו, כי שם בבחינת אהבה שבדעת הוא בלו אחד, ושם כל ישראל בבחינת אחדות גמור ואין שום גבול ופרוד בין אחד לחברו חס ושלום. ועל-כן בפורים הם מתערכים ומתחברים זה עם זה, דהינו משלח מנות שזה שולח לזה וזה לזה, כי בלו אחד בנ"ל. ומתנות לאביונים זה בחינת התגלות אלקות, כי עקר התגלות אלקות בחינת התגלות מלכותו ותברך הוא על-ידי צדקה - אני בצדק אחיה פניך, כמובא. ועל-כן בפורים שאז נתגלה האור הנגזר והסתום, על-כן אנו מגלן אלקותו ותברך על-ידי הצדקה, כי זה העקר להמשיך התגלות לגלות הסתרת אלקותו לכל העולם. למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים. ועל-כן כשזוכין בפורים לאור האהבה שבדעת, שהוא אור הנגזר, אנו צריכין לגלות הסתרה זו. ועקר התגלות אלקותו הוא על-ידי צדקה בנ"ל:

ד ובשנתגלה אור הנגזר אז נעשה מזה תורה חדשה, כי קדשא בריך הוא ואוריתא בלו חד, ובשהוא ותברך נסתר זה בחינת הסתרת והעלמת התורה ובשנתגלה ההסתרה זו איי נתגלה תורה חדשה, וזה בחינת המגלה שהוא לשון התגלות, כמובא, כי נתגלה תורה

חדשה על-ידי שנתגלה אור האהבה שבדעת, שהוא בחינת אוריתא דעתיקא סתימאה שמשם יונקת התורה הקדושה שלנו, ועל-כן לא נתנה עד אחר שבא עמלק והכניעו אותו, כי עקר התגלות התורה תלוי בהכניעת עמלק, שהוא בחינת הקלפה שיניקתה מההסתרה הנ"ל, וכשמכניעין אותו איי נתגלה ההסתרה. ואיי זוכין לתורה. כי כל התורה הקדושה יונקת מבחינת האהבה שבדעת, שהוא אוריתא דעתיקא סתימאה, ועל-כן קבלו ישראל התורה מחדש בימי אחשורוש, כי עקר קבלת התורה תלוי בהכניעת המן - עמלק בנ"ל. ועל-כן אין בהמגלה שום שם בפרוש רק ברמז בראשי תבות, כי הוא בחינת אור הנגזר, בחינת התורה הנגזרת שנתגלה או, ששם הוא למעלה מכל הקדושות.

ועוד יש בזה דברים הרבה. ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

ועל-כן תקף אחר פורים קורין פרשת פרה - זאת חקת התורה ובנ"ל, וקבן:

ה ועל-כן חבי לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי שם הוא למעלה מהדעת ושם אין שדך לומר ארור המן וכו', כי שם הוא בלו טוב למעלה מהמידות למעלה מימי טוב וימי רע בנ"ל. וזה בחינת סוד פרה אדמה, שהוא בחינת חקה למעלה מהדעת והוא מטמא טהורים ומטהר

יִרְדֵּת בְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת כַּנֶּל, אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵּן אֵין נוֹגְעִין בָּהּ כִּלְל רַק מִדְּרָכֵי זוּכָה עֲלֶיהָ, כִּי הוּא זוּכָה לְקִדְשָׁה זֶה הַגְּבֻהָ מִכָּל הַקְּדוּשׁוֹת כַּנֶּל, כִּי הוּא מוֹשִׁיב בְּחֵינַת אֶסְתֵּר, בְּחֵינַת הַהֶסְתֵּרָה הַנֶּל, שֶׁהִיא בְּחֵינַת אֹרֶךְ הַגְּבוּהָ וְהַצָּפוֹן כַּנֶּל. וְהֵבֵן הַדְּבָרִים הַיָּסוּבִים. וְעוֹד לֹאֲלָקֵי מוֹלִין:

ח וְעַל-כֵּן פּוּרִים מִתְּרַבְּעֵשֶׁת מְלָאכָה וְאֵין בּוֹ שׁוּם קְדוּשַׁת יוֹם טוֹב כִּלְל, כִּי פּוּרִים הוּא בְּחֵינַת הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה הַגְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד, שְׁמוֹנְדָּל עֲצֵם הַקְּדוּשָׁה אֵין רוֹאִין שָׁם שׁוּם קְדוּשָׁה, וְכַעֲשֵׂן מַה שֶׁכָּתֹב רַבְנֵי וְלֵעַל כֵּן הַשִּׁירִים קִדְשׁ וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קְדוּשִׁים (כַּמְבָּאָר בְּסִיּוּן רַמַּ"ב). וְשָׁם בְּסִפְרֵי שִׁיר הַשִּׁירִים דִּיקָא אֵין שָׁם שׁוּם חֲבוּת קְדוּשָׁה וְטִהְרָה כִּלְל, (עַן שָׁם וְרַבֵּן הַיָּסוּבִים). כִּי כָּל הַיָּמִים טוֹבִים, שֶׁהֵם בְּחֵינַת יְמֵי טוֹב, יֵשׁ בָּהֶם כְּמוֹהַ וְכַמּוֹהַ קְדוּשׁוֹת שֶׁמִּקְדְּשִׁין הַיָּמִים טוֹבִים עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת וְעֲשִׂית מְלָאכָה וְכִיּוֹצֵא בָּהּ, כִּי הֵם בְּחֵינַת יְמֵי טוֹב, שֶׁהֵם כְּגַדְדֵי יְמֵי רַע, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַגִּיב בָּהֶם כְּמוֹהַ קְדוּשׁוֹת כְּדֵי לְהַמְשִׁיד וְלְהַתְגַּבֵּר הַיָּמֵי טוֹב וְלְהַכְנִיעַ הַיָּמֵי רַע, וְאֵם עוֹשִׂין חֵם וְשָׁלוֹם, אֵיזָה מְלָאכָה שֶׁל חַל בְּיוֹם טוֹב, אֵין יוֹכְלוּן לְהַתְגַּבֵּר הַיָּמֵי רַע שְׁנִינְקָתָם מִמְּלָאכָוֹת שֶׁל חַל בְּיָדָם. עַל-כֵּן אֲסוּרִים בְּעֲשִׂית מְלָאכָה, אֲבָל בְּפּוּרִים שׁוֹכְנֵעַ וְנִתְכַּפֵּל שְׂרָשׁ הַרַע לְגַמְרֵי וְנִתְגַּלָּה אֹרֶךְ הַגְּבוּהָ, אֹרֶךְ הָאֲהָבָה שְׁבַדְעֵת, שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַיָּמִים וְהַמְדוּת, עַל-כֵּן אֵין צְרִיכִין לְקִדְשׁ יְמֵי הַפּוּרִים בְּקְדוּשַׁת יוֹם

טַמְאִים שְׂאֵי אֲפֻשֵׁר לְהַכִּין זֶה הַסּוּד עַד לְעֵתִיד שִׁיתְגַּלָּה הַתּוֹרָה הַגְּבוּהָ כַּנֶּל:

ו וְזֶה בְּחֵינַת וְהָיָה בְּאֶשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יְדוֹ וְגַבְרַת יִשְׂרָאֵל וּכְאֶשֶׁר יִגִּיחַ וְכוּ'. וְכִי יִדְרִי שֶׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מִלְחָמָה וְכוּ' אֵלָּא בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין לְמַעַלָּה הֵם נוֹצְחִים וְכוּ', כִּי בְּשִׁמְתַּגְבֵּר קִלְפַת עַמְלָק חֵם וְשָׁלוֹם, אֵין הַתְּקוּן לְהַסְתַּכְּלֵי לְמַעַלָּה, לְהַסְתַּכְּלֵי וְלְהַכִּין בְּשִׂרְשׁ אַחֲרֵיתוֹ לְמַעַלָּה, לְהַכִּין שֶׁהוּא מְקַבֵּל חֵינַת מְלֻמְעָלָה מִהַקְּדוּשָׁה הַגְּבוּהָ לְמַעַלָּה מִכָּל הַקְּדוּשׁוֹת. וְעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין וּמְפִילִין אוֹתוֹ כַּנֶּל:

ו אֶסְתֵּר הִיא בְּחֵינַת הַהֶסְתֵּרָה, בְּחֵינַת הַקְּדוּשָׁה הַגְּבוּהָ הַנֶּל, שֶׁהִיא נִסְתֵּרֶת וְנִגְעָלָמָה, וְזֹאת הַקְּדוּשָׁה דִּיקָא מַגְדֵּל מַעַלְתָּהּ וְגַדֵּל הַסְתֵּרָתָהּ הִיא יוֹכֵלָה לְכַסֵּם בְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת. כִּי מוֹשֵׁם דִּיקָא הֵם מְקַבְּלִין חֵינַת כַּנֶּל, כִּי מַגְדֵּל הַהֶסְתֵּרָה אֵינֶם נוֹגְעִים בָּהּ כִּלְל אַף-עַל-פִּי שֶׁמִּקְבְּלִין חֵינַת וְיוֹנְקִים מִמֶּנָּה. וְזֶה בְּחֵינַת אֶסְתֵּר שְׁנִלְקַחָה לְאַחַשְׁוֵרוּשׁ וְנִכְסְסָה בְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, כִּי הוּא בְּחֵינַת הַהֶסְתֵּרָה שְׁמֻשֵׁם דִּיקָא מְקַבְּלִין חֵינַת. וְעַל-כֵּן בְּאֵמֶת לֹא נִגַע בָּהּ אַחַשְׁוֵרוּשׁ, כַּמּוֹבָא, כִּי הִיא נִסְתֵּרֶת וְנִגְעָלָמָה בְּתַכְלִית הַתְּעַלְמָה, וְאֵין הַקְּלָפוֹת נוֹגְעִים בָּהּ חֵם וְשָׁלוֹם, כִּלְל וְאַף-עַל-פִּי כֵּן נִהְיִין וְיוֹנְקִים מִמֶּנָּה, כִּי מִבְּחֵינַת הַהֶסְתֵּרָה בְּעַמְקָהּ הֵם יוֹנְקִים כַּנֶּל. וְהוּוֹ שְׂאִמְרוֹ רַבּוּתֵינוּ וְלֵי שְׁתֵּרְתָּהּ יוֹשְׁבַת בְּחִיקוֹ שֶׁל אַחַשְׁוֵרוּשׁ וְטוֹבְלַת יוֹשְׁבַת בְּחִיקוֹ שֶׁל מִדְּרָכֵי, כִּי זֹאת הַקְּדוּשָׁה מַגְדֵּל הַסְתֵּרָתָהּ

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשפג

טוב, כי הוא למעלה מהמים, ואין צרכין שום קדושה להכניע מי הרע שלא ישלטו חס ושלום, כי אין להם שום שליטה או. ועלינו אפלו אם עושין מלאכות של הל אין להרע שום שליטה ואחיהו בהם כלל, כי אז נכנע ונתפטר הרע לגמרי בשרשו. שאפלו אם עושין מלאכות של חל אין לו שום שליטה ואחיהו בהם כנ"ל, כי אז נתגלה אור הנגוז, אור האהבה שבדעת, שהוא למעלה מהזמן, למעלה מהמים והמדות, למעלה מכל התקשות כנ"ל:

הלכה ה

על פי המאמר "אבא שאול אומר קוצר מתים הייתי פעם אחת רציתי וכו'". בספר הראשון (בסיון ה), ענין שם כל המאמר:

והכלל, כי לראות במפלתם של רשעים אי אפשר כי אם על ידי בחינת ארץ ישראל בבחינת שב לימיני וכו'. זמן זה בחינת ארץ ישראל, בחינת בנימין – בן זמן שנולד בארץ ישראל, ולהקשיף בחינת קדושת ארץ ישראל עקשו בגלות וכו' בבחינת ואף גם זאת וכו' הוא על ידי התנוצצות אור זכות אבות וכו'. כי הרשעים ממשכיני בחינת רע עני על שונאיהם וכו'. והאדם נצל מרע עני הזה על ידי למוד זכות שהאדם מלמד על הרשע. כי גם הקדוש ברוך הוא מלמד זכות על הרשע בשביל להציל את הצדיק מרע עני של הרשע וכו', כי לסלק הדין

והמושפט צריך לזה התגלות הדי בבחינת ותאחו במשפט די וכו'. וכשתגלה די ה' אזי נעשה צל שבו נתפסה הצדיק מארס של הרע עני בבחינת בצל די בפיתוד וכו'. ועל ידי זה נתחזק מאור עיניו של הצדיק ויכול לראות ולהשיג צדקתו של הקדוש ברוך הוא, אף על פי שהרשע זוכה בדין ונתפשט לבו מעקמימות ומחזק את עצמו ומתפטר על צרכיו, כי נתשר לבו בשלמות אמונה, כי עקר התפלה על ידי אמונה וכו'. וזה בחינת פרה אדמה וכו'. וזה בחינת עפר ואפר וכו' וגם צריך לתקן בתפלתו בחינת ג' קולות וכו' וכו', ועל ידי תפלה בתקונו מתנוצץ אור זכות אבות בבחינת חלה זכות אבות. ובאתר דאבות תפון שכנימתא תפון, שהיא בחינת חלה, שהיא ג'ים זאת, כי גם בחינת חלה, שהוא שעור מ"ג ביצים והיא בחינת ירשת ארץ ישראל וכו'. ועל ידי בחינת ארץ ישראל לא די שנצל מרע עני של הרשעים אלא גם רואה בהם מה שהם רצו לראות בו וכו'. ודע, שלאו כל אדם יכול לתקן קולות אלו בתפלתו, כי לפעמים הקולות הנ"ל בתפלתו יוצאים מרשעים גדולים כמו בחינת עוג מלך הבשן שאפלו משה רבנו, עליו השלום, היה מתירא ממנו, כי אחיותו היה סמוך לזמן שהוא ארץ ישראל, כי היה מבני ביתו דאברהם וכו'. עד שאמר הקדוש ברוך הוא למשה, "אל תירא אותו וכו'". ועל ידי זה הצדיקים, שהם עושי טוב, הם זוכים לפני ד', כי קדם בריות הרשעים היה פני ד' מסתר

ומכסה בעושי רע כדי להכריחם וכו'. ועכשיו תכף בשוואים בכריתות רשעים תכף נתגלה פני ד' לעושי טוב וכו', (ענין שם

כל זה הישב השב):

א וזה בחינת פורים, כי המן מורע עמלק הוא מעולם רצועה מרדות לישראל שעינו רעה תמיד בישראל, ותכף בשניצאו ישראל ממצרים והים נבקע מפניהם ופרעה והליו נטבעו בו וכו' היה לעמלק עין רעה עליהם, ועמד עליהם. והשם יתברך הוא אוהו במשפט ידו עליו ומאריך אפו עליו זה זמן רב מאד, ועל ידי זה בעצמו השם יתברך לוחם עמו, כביכול, בבחינת פי יד על פם זה מלחמה לד' בעמלק מדור דור, כי על ידי זה בעצמו שהשם יתברך מלמד זכות על הרשע ואוהו ידו במשפט של הרשע, על ידי זה בעצמו נצל הצדיק. ועל ידי זה הוא סוף מפלתו של הרשע, (מכאן שם במאמר ה'ג'). וזהו בעצמו מה שמבאר שם בסופו שבתחלה פני ד' מסתור בעושי רע כדי להכריחם, הינו שבתחלה השם יתברך מסתיר פניו מהצדיק ונותן בידו, כביכול, גדלה להרשע בבחינת פי אתה עמל וכעם תביט לתת בידך וכו'. נמצא, שפני ה' הוא מסתור בעושי רע. ועל ידי זה יש להם כל הגדלה והקבוד מחמת שפני ד' מסתור בהם. וכל זה הוא כדי להכריחם וכו' כנ"ל, כי אין תקדוש ברוך הוא נפרע מהאמה עד שתתמלא סאתה. ועל כן בשששם יתברך רואה שמתגבר איזה רשע שעינו רעה בהצדיק ועדן לא הגיע הזמן

להכריח את הרשע, אזי השם יתברך מלמד עליו זכות ואוהו במשפט ידו וכו' בעצמו מציל את הצדיק וכו' כנ"ל, והצדיק נתחזק על ידי זה ומתפלל על צרכיו, וגם הצדיק בעצמו צריך ללמד עליו זכות כנ"ל. ולחזק לבו להתפלל כנ"ל עד שזוכה לבא לבחינת ארץ ישראל, ואז זוכה לראות בהרשע מה שרוצה לראות בו. והשם יתברך יודע תעלומות וידע שעדן לא הגיע בימי משה סוף מפלתו של עמלק, כי עדן לא באו לארץ ישראל ועל כן אחו בידו את המשפט ולא צוה להכריחו לגמרי, כמו שפרש רש"י שם שלא חתך רק ראשי גבוריו. מכאן, שעשו על פי הדבור. וזה בחינת והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וכו'. כי משה לחם עמו בבחינת היד, כי לכאורה קשה למה הניח ידו משה שיתגבר עמלק? אך גם משה ידע שעדן לא הגיע סוף מפלתו, והכרח ללחם עמו בבחינת היד שלא לעשות בו משפט גמור כי אם קצת המכרה, אבל בשאר המשפט שהיה מניע לו אחו בידו את המשפט ועל ידי זה בעצמו וכולים להנצל ממנו בעת הזאת עד שזוכה לבא לבחינת ארץ ישראל ואז יהיה גמור מפלתו. וזהו, "והיה כאשר ירים משה ידו וכו' וכאשר יניח ידו וכו'" כנ"ל:

וזהו, "ויהי ידיו אמונה", תרגומו, פרישן בצלו. כי העקר הוא התפלה, שהיא בחינת אמונה שצריכין לחזק עצמו מאד להתפלל להשם יתברך ולכלי להיות

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשפה

בלבו עקמימיות חס ושלום ולכלי להרהר אחר השם והפרד בעת שרואה התלחה הרשע, (פסבאר פסאמר ה"ל). וכל זה נעשה על-ידי בחינת ה'ד על-ידי שאוחז במשפט ידו בנ"ל. והוא, "פי ד על פס יה" שאחז ב'דו בחינת פסאות למשפט, ועל-ידי זה בעצמו מלחמה לד' בעמלק וכו', ועל-פן כס חסר, והשם חסר, פי כפאות למשפט חסר עקשיו וגם בחינת פני ד' מסתד ועל-פן גם השם חסר. ועל-ידי זה בעצמו מלחמה לד' בעמלק וכו' בנ"ל:

ב פי עמלק הוא פלליות העיון אמות, כמו שכתוב: "ראשית גוים עמלק". והאמות בכלל הם בבחינת רע עין שעניניהם רעה בישראל תמיד, פי הם עיון אמות, פי שרשם מבחינת רע עיון ועמלק הוא פללות הרע עיון, פי הוא פללות העיון אמות. ועקר הכנעת הרע עין הוא על-ידי ארץ ישראל, שהוא בחינת בנימין. ועל-פן נצטווה שאול המלך להכות את עמלק ולהכריתו, פי שאול מזרע בנימין, ואז היו ישראל בארץ ישראל, ואז היה ראוי להכריתו עדי אובד, אך שאול מעה בזה, והשאיר את אנג, פי מחמת שצריכון לישב עצמו היטב אם יש לו כח לעמוד נגד הרשע והרע עין הזה, פי לאו כל אחד יכול לעמוד נגדו, בפרט נגד עמלק שהוא פלליות הרע של כל הרע עין שבעולם, ולפעמים צריכון ללמד עליו זכות דיקא בדי להנצל מרע עינו. ועל-פן מעה שאול ותרב בפחל ורן קל וחמר בטעות ולמד עליו זכות והשאיר את אנג

ובאמת מעה בזה, כמו שהוכיחו שמואל הנביא, הלא אם קמן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה. פי זה היה עקר מעותו שהיה קמן בעניו ונדמה לו שאין לו כח לעמוד בנגדו, אבל באמת שאול היה לו כח לעמוד בנגדו להכריתו לגמרי, פי היה מזרע בנימין שגולד בארץ ישראל וגם כבר היו כל ישראל על אדמתם בארץ ישראל. ועל-פן היה יכול אז להכריתו לגמרי, פי עקר מפתו הוא על-ידי ארץ ישראל בנ"ל:

ג ועל-ידי זה נולד הקון ועל-פן בשעמד הקון הרשע היתה עת צרה גדולה מאד מאד, אשר כמוהו לא היתה, פמוכא. פי היה מתגבר בכח הפנים של שאול המלך שהיה משכט בנימין מבחינת ארץ ישראל, ועל-פן היה התגברותו מאד, בבחינת מה שכתב רבנו שם על עוג שהתגברותו היה מחמת שהיה סמוך לארץ ישראל והיה מבני ביתא דאברהם, שהוא בחינת ימין, כמו פן התגבר הקון מחמת הפנים של שאול שהיה בחינת ארץ ישראל. ובפרט שהיה מזרע עמלק שהוא פלליות הרע עין. ועל-פן התגבר בעין רעה מאד על מרדכי ועל כל ישראל עד שרצה להעבירם לגמרי, חס ושלום. ועל-פן רצה לכבול כח השקלים של ישראל, כמו שכתוב: "ועשרת אלפים כפר כסף אשקל". כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והשם והפרד אמר, רשע, כבר קדמו שקליהם לשקלדי. פי השקלים היו בדי שלא תשלט בהם עין הרע על המנון כמו שפרש רש"י.

דיקא, "בכל עת אשר אני רואה את מרדכי". 'אני רואה' דיקא, בחינת רע עין שרצה להתגבר עליו ברע עין כנ"ל:

דף 101

ה כי המן - עמלק הוא זהמת הנחש הקדמוני, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, המן מן התורה מנין? שנאמר, "המן העץ אשר צויתך וכו'". פי שרש הרע עין הוא בחינת הנחש הקדמוני שהיה ערום וכו', שהיה לו עין רעה באדם ותוה, כמו שפרש רש"י על פסוק, 'ויהי שניהם ערמים האדם ואשתו ולא יתבששו. והנחש היה ערום מכל חית השדה וכו'".

ופרש רש"י, שבשביל שראה אותם עוסקים בתשמיש לעין כל, נתקנא בהם והסיחם לאכל מעין הדעת, פי נשים דעתן קלות וכו'. כדי שמינות אדם וישא את תוה וכו', עין שם. פי קדם חטא אדם הראשון שאז היו שניהם קדושים וזכים בתכלית הוהות, על-כן שניהם ערמים לעין כל ולא יתבששו, פי לא היו מתנראים ומתבולשים מכל עיני הבריות משום רע עין שבעולם, מחמת שלא היה בהם שום אחיזת הרע, פי עקר מה שצריכין להתנרא ולפחד מן הרע עין הוא רק שלא יטיל הרע עין חס ושלום, ארם בהאדם בעצמו, דהינו להכניס בו חס ושלום איהו רע מן הרע עין, ועל-כן צריך האדם בשמתגבר עליו השונא ותרע עין שיהיה הוא פלו טוב בחינת טוב עין, ואפלו על הרשע בעצמו יהיה מלמד וכות שלא יתוה עינו רעה חס ושלום, אפלו בגדלת הרשע, אף-על-פי שלבאורה נדמה לו שהוא חס ושלום,

והוא רצה להתגבר ברע עין, ועל-כן רצה לבטל פח השקלים, חס ושלום. פי השקלים זה בחינת צדקה, וצדקה זה בחינת טוב עין, בבחינת טוב עין הוא יברך פי נתן מלחמו ללדל, פי עקר הצדקה הוא להיות טוב עין למן להעני בעין יפה בעין טוב, כמו שכתוב; "פן יהיה דבר עם לבבך בלעל ורעה עיניך באחוד האביון וכו'". פתוח הפתח את ירך לו וכו'. נמצא, שצדקה היא בחינת טוב עין הפך הרע עין, וזה בחינת שקלים, שהם בחינת צדקה:

ד כי אז היה בסוף הגלות ככל שהיה ער"ן (שבעים) שנה, כנגד בחינת הרע עין שהתגבר עליהם על שפגמו בארץ ישראל, פי גלות ככל ער"ן שנה היה בשביל פגם ארץ ישראל, כמו שכתוב; "אז תרצה הארץ את שבתותיה וכו'". פי עקר הכנעת הרע עין שהם כל העו"ן אמות כנ"ל, הוא על-ידי ארץ ישראל ומחמת שפגמו בארץ ישראל ולא קימו שביחת הארץ, על-כן התגבר עליהם הרע עין ונתחייבו גלות ער"ן שנה דיקא. ועל-כן רצה המן להתגבר בזמן סוף הגלות בסוף השבעים שנה בעת שהיו רחוקים מארץ ישראל להתגבר עליהם ברע עין לכלי להניחם לשוב לארץ ישראל ולבית המקדש, פי ארץ ישראל ובית המקדש הם בחינת טוב עין, כמו שכתוב; "תמיד עיני ד' אלוקי ביה", ובבית המקדש פתיב, "ויהי עיני ולבי שם". ועל-כן נאמר בהמן, "וכראות המן את מרדכי". 'וכראות'

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשפו

שלא פדיו, אף-על-פי-כן ילמדו עליו זכות ויאמין בתקדוש ברוך הוא, כי צדיק ד' ולא יתאבלו שום עקמיויות חס ושלום, על השם ותפרד, כי צדיק וישר הוא ותפרד, ואז בודאי יוכל להנצל מהרע עין של הרשע (כ"ל בפאמר ה"ל), כי העקר שהאדם צריך לשמור עצמו שלא יתאחו בו חס ושלום, מהרע עין חס ושלום, כי עקמיויות הלב, דהינו רע הלב שבא לו על דעתו חס ושלום איזה הרהור חס ושלום, אחר מעשה השם ותפרד על שהוא ותפרד גותן כל הגדלה והכבוד והעשירות להעובדי פוכבים והרשעים והמתנגדים אל האמת, והצדיקים והכשרים הם מנחים בביתן בשלמות גדול בעניות ובדקויות, זה הרהור חס ושלום, זה בחינת רע עין, כי רע עין תלוי ברע הלב, כי שוררניא דעינא בלבא תלויא, (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר), נמצא, שרע הלב, דהינו עקמיויות הלב שמהרהר אחר השם ותפרד חס ושלום, זה בחינת רע עין, על-כן העקר שהאדם צריך לשמור עצמו שלא יתאחו בו הרע עין, דהינו שלא יגיע לו חס ושלום, איזה צד מהשבה והרהור אחר מעשה השם ותפרד רק להאמין באמונה שלמה וב'ישרת לב כי צדיק ד' בכל דרכיו. ועל-כן צריכין ללמוד זכות על הרשע כדי להנצל מרע עינו, כי על-ידי למוד זכות על הרשע וזכין לראות צדקת השם ותפרד, ונת'ישר לבו מעקמיויות, וזוכה לאמונה ולתפלה, (כפאמר היטב בפאמר ה"ל), כי זה הוא העקר

שהאדם בעצמו יהיה נצל מהרע עין שלא יתאחו בו חס ושלום, כי כלל כל התורה בלה הוא בחינת עינים דקדושה בחינת טוב עין. וזה בחינת בראשית, שהוא התחלת התורה תמן ראשי תמן בת, שהם תלת ג' עיני דעינא וכת עין, (כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר), וכן התורה מסיקת לעיני כל ישראל, כי עקר כלל כל התורה והמצוות הוא לכלי לילך חס ושלום, אחר שרירות לבו הרע ומראה עיניו, כמו שכתוב: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו'". כי העין רואה והלב חומד כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכל התאוות והרהורים שבלם באים על-ידי ראות העין כ"ל, כי העין רואה והלב וכו' כ"ל, כלם הם מבחינת הרע עין, וצריך כל אחד לרחם על עצמו ולהיות עוצם עיניו מראות ברע ולסתם עיניו מחיזו דחאי עלמא לגמרי, ולכלי להסתכל על תאוות עולם הזה והכליו, לסלק ולבטל אחיות הרע עין ממנו ומגבולו לגמרי, רק שיהיה טוב עין לכלי להביט בעיניו רק בתורה ועבודה, כמו שכתוב: "עיניך לנבח וביטו ועפעפוך יישירו נגדך". וכמו שכתוב: "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". וכתוב, "עיני תמיד אל ד' וכו'".

ו על-כן אדם הראשון קדם החטא ושנהה וך בתכלית הזכות ולא היה בו שום אחיות הרע עין כלל, על-כן לא היה מתורא ומתבלש כלל כ"ל. ותנחשו, שהוא שרש הרע עין נתקנא בו,

16 100

שניהם נדעו כי ערומים הם ויתפרו להם וכו'. ויעש להם פתנות עור וכו'. כי בתחלה היה פתנות אור באָלֶה, כי עיניהם היו מאירות בחינת טוב עין ולא היה בהם שום אחיזת הרע עין כלל. על-כן לא היו צריכים שום מלבוש וכסוי כָּלֵל כְּנִל, אָבֵל עָבְשׁוּ שֶׁנִּפְקְחוּ עֵינֵיהֶם וְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם בְּחִינַת הַרְעַ עֵינֵי, עַל-כֵּן צְרִיכִין מְלַבְּשִׁים וְכַסּוּיִים לְכַסּוֹת וְלַחֲפוֹת עֵצָמָם שְׁלֵא יִשְׁלַט בָּהֶם הַרְעַ עֵינֵי, וְזֶה בְּחִינַת מְלַבְּשִׁים שְׁצָרִיכִים עָבְשׁוּ בְּשִׁבִיל שְׁלֵא יִשְׁלַטוּ הָעֵינִים שֵׁשׁ בָּהֶם עָבְשׁוּ אַחִיזַת הַרְעַ עֵינֵי מִזְהֵמַת הַנְּחָשׁ כְּנִל. עַל-כֵּן צְרִיכִים לְבָשִׁים וְכַסּוּיִים לְחֲפוֹת וְלַכַּסּוֹת עֵצָמוֹ מִן הַרְעַ עֵינֵי שְׁלֵא תִשְׁלַט בּוֹ:

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית הַתְּלוּיִים בְּכַנְדִּים שָׁהֶם כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֵת כָּל מִצְוֹתַי". כי צִיצִית הֵם תְּקוּן הַכַּנְדִּים וְהֵם מְחַקְּנִים אֵת הַרְעַ עֵינֵי, בְּכַחֲבִינַת וְרֵאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם וְכוּ', כִּי צִיצִית לְשׁוֹן הַסְּתַמְלּוֹת הָעֵינִים, בְּחִינַת מִצִּיץ מִן הַחֲרִיבִים (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל בְּקִדּוּם אַחֵר). כִּי תְּקוּן הַכַּנְדִּים, דְּהֵינּוּ צִיצִית הוּא תְּקוּן הָעֵינִים כְּנִל. עַל-כֵּן תִּכְפֵּר בְּבִקְרָה בְּהִקְצוֹ מִשְׁנֵתוֹ הַמִּצְוָה הַרְאֵשׁוּנָה הוּא לְחַטֵּף אֵת הַצִּיצִית וּלְלַבֵּשׁ מִיָּד, כִּי תִכְפֵּר בְּשִׁעוּמֵךְ מִשְׁנֵתוֹ וּפְקַח אֵת עֵינֵיךְ הוּא צְרִיךְ לְשַׁמְרֵם תִּכְפֵּר שְׁלֵא יִתְאַחַז בָּהֶם חֵס וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת רַע עֵינֵי, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהִתְלַבֵּשׁ בְּצִיצִית מִיָּד, שָׁהֶם בְּחִינַת עֵינִים דְּקַדְשָׁה, בְּחִינַת טוֹב

וְהִתְהַ עֵקֶר עֲרֻמִּימוֹתוֹ שֶׁהִלְךְ וְהִכְנִים בָּהֶם בְּחִינַת רַע עֵינֵי, וְהִסִּית אֹתָם לְהִרְהוֹר אַחֵר הַשֵּׁם וְהִבְרִד וְלֹאכַל מַעֲזַן הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְאָמַר לָהֶם, "כִּי יִדַע אֱלֹקִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם בְּאֱלֹקִים וְכוּ'", שִׁהִיָּה לָהֶם רַע עֵינֵי וְהִרְהוּרִים עַל הַשֵּׁם וְהִבְרִד וְכוּ', עַד שֶׁהִסִּית אֹתָם. "וְתֵרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאכֹל וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם". "וְתֵרָא דִּיקָא. 'תֵּאָדָה לְעֵינַיִם' דִּיקָא. "וְאֲכַלֵּי מִמֶּנּוּ". וְהֵאכִילָהּ בַּעֲצָמָה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת רַע עֵינֵי שְׁהוּא רַע הַלֵּב כְּנִל, כִּי אֲכִילָה דְּקַדְשָׁה הוּא בְּכַחֲבִינַת טוֹב עֵינֵי טוֹב לֵב בְּכַחֲבִינַת וְיֵאכֹל וְיִשֵּׁת וְיִטַּב לְבוֹ, שְׁהוּא בְּחִינַת טוֹב עֵינֵי כְּנִל. וְהוּו "וְיִטַּב לְבוֹ", זֶה בְּרַכַּת הַמְּזוּזָה בְּחִינַת טוֹב עֵינֵי הוּא יִבְרִד. וְזֶה בְּחִינַת הַנְּחָשׁ אֹרּוֹ עֵינֵי כִּי טַעַמְתִּי מַעֲטָה הַדְּבִשׁ הָיָה, אָבֵל אֲכִילָה שֶׁל אֶסּוּר, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא מְבִיא רַע אֶל הַלֵּב, שְׁהוּא בְּחִינַת רַע עֵינֵי. וְעַל-כֵּן מֵאָז נֵאָחַז בָּהֶם בְּחִינַת הַרְעַ עֵינֵי עַד שֶׁנִּגְזַר עֲלֵיהֶם מִיתָה, שְׁהוּא בְּחִינַת רַע עֵינֵי, כְּמֵבֵאֵר בַּמִּאֲמָר הַנִּל, עַל מֵאֲמַר אָבֵא שְׁאוּל שְׁאָמַר שֶׁהָיָה קוֹבֵר מֵתִים, שְׁהוּא לְהַכְנִיעַ הַרְעַ עֵינֵי שֶׁנִּקְרָא בְּחִינַת מִיתָה. כִּי הַמִּיתָה הוּא עֲצִימַת הָעֵינִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָאֵר עֵינֵי כֵּן אִישׁן הַמּוֹת". כִּי מֵאָז שֶׁחָטָא אָדָם הַרְאֵשׁוֹן צְרִיךְ כָּל אֶחָד לְמוֹת וְלָשׁוּב אֶל הָעֵפֶר כְּדִי לְכַפֵּל לְגַמְרֵי אַחִיזַת הַרְעַ עֵינֵי. וְעַל-כֵּן הִכְרַחוּ אַחֵר כְּדִי לְמַלְבְּשִׁים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְחִפְקַחְנָה עֵינֵי

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשפט

עין, בחינת כסות ונגדים ודקדושה שהם מכסים את האדם מן הרע עין, בבחינת כסות עינים. שהכסות והלבוש מכסה על האדם מן הרע עין שלא תשלט בו. ועל-כן הוחרזו חכמינו ז"ל מאד על הצניעות שישכה האדם את עצמו בבגדיו ולא יהיה ערם כלל אפלו בשעה שפושט את חלוקו, (כמו שכתוב בשלח ערוך), כמו שאמר רבי יוסי: מעולם לא ראו פתלי ביתי אמרי חלוקי. כי עכשיו צריך האדם לשמור עצמו מאד מן הרע עין. והבגדים הם שמירה לזה כנ"ל:

ח ועל-כן המן הרשע שהיה זהמת הנחש בחינת פנים עין הרעת טוב ורע, בחינת המן העץ כנ"ל, על-כן היה לו עין רעה מאד מאד על כרדכי ועל כלל ישראל, כי זה עקר זהמת הנחש כנ"ל. ועל-כן היתה עצתם אז להביא את ושמתי המרשעת לפני המלך ערמה אשר דבר כזה לא נשמע בעולם כדי להגביר בעולם חם ושלום, בחינת הרע עין, כי עקר בחינת רע עין הוא תאוה זו של נאוף שהיא כוללת כל התאוות של כל העיון אמות, שהם בחינת רע עין, כי עיון אמות הם בחינת רע עין כנ"ל. וכל התאוות כלם, שהם כלם נמשכין מבחינת העיון אמות, (כמבאר בדברי רמנו ז"ל במקום אחר). כלם הם בחינת רע עין, כי העין רואה והלב חומד כנ"ל. ותאוה זאת של נאוף היא כללית כל התאוות של כל העיון אמות, כמו שכתב רמנו ז"ל

הענין

במקום אחר (בספרים לו), על-כן זאת התאוה היא עקר בחינת רע עין, כי זאת התאוה תלויה בעינים, כמו שכתוב: וְלֹא תִחְרֹזוּ אַחֲרָיו לְבַבְכֶם וְאַחֲרָיו עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים וְכו'". וכמו שכתוב: וְעַצְם עֵינָיו מְרֹאזוֹת בְּרַע". ואמרו רבותינו ז"ל, זה שאין מסתכל בגושים וכו'. ועל-כן עקר הצניעות ועצימת העינים הוא בתאוה זו, ואפלו בזווג דקדושה צריכין צניעות גדול מאד. וכן עקר פסויו הלבושים הוא בשביל צניעות מתאוה זו, והם רצו לסלק הבושה מעיניהם ולהביאה ערמה לפניהם כדי להגביר את בחינת הרע עין ביותר והשם יתברך הפיר מחשבתם הרעה ומונה ובה אבא ליזיל בה נרגא, כי דיקא על-ידי זה נתקנאו רעי העינים זה כזה. עד שהמן בעצמו, שהוא התגברות הרע עין, היה עינו רעה בגדלת ושמתי והוא בעצמו עין להרגה, כי מונה ובה אבא ליזיל בה נרגא. והרע עין בעצמו מתקף עינו הרעה ככל כדרך הרע עין הרג את תקוף הרע עין, שהיא ושמתי המרשעת, שהיא התגברות הרע עין, כי היא בחינת מלכות הרשעה, בחינת תאוות נאוף, שהיא בחינת רע עין, ועל-כן פשטה בנות ישראל ערמות ועשתה בהן מלאכה בשבת, כי שבת היא בחינת טוב עין. שי"ן תלת גגנין דעינא ו'בת' היא פת עין, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל, פסיעה גסה נוטלת מאור עיניו ומתדרא לה בקדושה דבי שמושי. כי שבת הוא תקון העינים בחינת טוב עין הוא יברך, כי שם עקר הברכה בחינת ויברך

וּקְדָשׁ. וְעַל־כֵּן עָקַר וּוּגַן הַקְדָּשָׁה הוּא בְשִׁבְתָּהּ, כִּי אֵין הוּא בְקְדָשָׁה כְּלִי אֲחִיזוֹת הָרַע עֵין חַס וְשְׁלוֹם, כִּלְלֵל אֲבָל וְשִׁתִּי הָרָשָׁע הָרַחֵם לְהַגְבִּיר הָרַע עֵין וְעִשְׂתָּהּ מְלֹאכָה בְשִׁבְתָּהּ בְּבִנּוֹת יִשְׂרָאֵל עֲרֻמוֹת. וְעַל־כֵּן הָיְתָה מִפְּלִתָהּ עַל־יַדֵּי הָרַע עֵין בְּעֻצְמוֹ, דְּהִיגוּ עַל־יַדֵּי הַמֶּן הָרָשָׁע וְעַל־יַדֵּי אֲחִישֵׁרוּשׁ שֶׁרָצוּ לְהַגְבִּיר תַּקְפָּה הָרַע עֵין לְהַבְיָאָה עֲרֻמָּה בְשִׁבְתָּהּ. וְאִם הוּא לְדַבֵּר עֲבָרָה נִתְפָּנֶה וְצִתָּהּ כִּזָּה מְאֹד, כִּי הוּא בְּעֻצְמוֹ גַם כֵּן תַּקְפָּה הַתְּנַבְרוֹת הָרַע עֵין, אִךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִפָּר מִחֻשְׁבוֹת עֲרֻמִּים וְסִכְסָדָה רַע עֵין אַחַר בְּחִבּוֹ שִׁיתְקַנְאוּ וְהוּא עַד שֶׁהִרְגוּ אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ. וּמִיגָה וְכֵה אֲבָא לְיִזְיֵל בַּהּ נִרְאָה. וְנִהְרָגָה עַל־יַדֵּי רַע עֵין דִּיקָא כִּזָּה:

וְזֶה בְּחִינַת "וַיִּסַּר הַמְּלֹךְ אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנֶהּ לְהַמֶּן וְכוּ", כִּי כָל דְּבַר יֵשׁ לֹא שֶׁרֵשׁ לְמַעֲלָה כִּדְרֹעַ. וְהַסֵּרֵת הַטַּבַּעֲתָה מִיַּד הַמְּלֹךְ מִרְמֵזוֹ עַל הַסֵּרֵת הַטַּבַּעֲתָה מִיַּד הַעֲלִיּוֹן, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּכִיכּוֹל, הוֹשִׁיט יָדוֹ וְאִחִיו בְּמִשְׁפַּט אֶת יָדוֹ לְסַלֵּק הַמִּשְׁפָּט מִהַמֶּן הָרָשָׁע, אֲדַרְבָּא, נִתֵּן לֹא כִּדְרוֹ, כְּכִיכּוֹל, גְּדֻלָּה רַבָּה מְאֹד. בְּבִחִינַת כִּי אֲתָה עֹמֵל וְכַעַס תַּבִּיט לַתַּת כִּיְדָד. עַד שֶׁפָּנִי ה' נִסְתָּר בְּהַעֲשֵׂי רַע שֶׁהוּא הַמֶּן. וְאִן בַּעַת שֶׁפָּנִי ה' נִסְתָּר בְּהֵם אִין יֵשׁ לְהֵם כָּל הַגְּדֻלָּה וְהַכְּבוֹד. וְזֶה בְּחִינַת הַסֵּרֵת הַטַּבַּעֲתָה מִיַּד הַמְּלֹךְ לְהַמֶּן, כִּי הַטַּבַּעֲתָה הוּא חוֹתֵם הַמְּלֹךְ שֶׁכָּל מִשְׁפָּטֵי הַמְּלֹךְ נִתְמַטֵּים עַל יָדוֹ, כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּעִנְיָן שֶׁכָּל מִשְׁפָּטֵי הַמְּלִכּוֹת הֵיוּ עַל־יַדֵּי הַטַּבַּעֲתָה, וְאִין הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַרִים מִשְׁפָּטוֹ מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבָּא, כְּכִיכּוֹל, הַסֵּתִיר פָּנָיו וּמִשְׁפָּטוֹ בְּתוֹכּוֹ וּמִסַּר לֹא אֶת הַמִּשְׁפָּט בְּאוֹתוֹ הָעַת בְּבִחִינַת שְׂזוּכָה בְּדִין כְּפֹאֵל כָּל הַמִּשְׁפָּט כִּדְרוֹ, כִּי

ט "וַתַּחַת הַסֵּרֵדָה יַעֲלֶה הַדָּם". שֶׁהוּא אֲסִתֵּר שְׁהִיתָה צְנוּעָה בְּיִתְרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל, בְּשִׁבְלֵי צְנוּעוֹת שֶׁהָיָה בְּרַחֵל וְכֵתָה וַיֵּצֵא מִבְּנֵיהָ שְׂאוֹל שֶׁהָיָה נִחְבָּא אֶל הַפְּלִים, וּבְשִׁבְלֵי צְנוּעוֹת שֶׁל שְׂאוֹל וְכֵה וַיֵּצֵאָה מִמֶּנּוּ אֲסִתֵּר, כִּי צְנוּעוֹת הֵיוּ כָּל אֵלּוֹ צְנוּעִים בְּיִתְרָה כְּדִי לְהַכְנִיעַ הָרַע עֵין, כִּי הֵם יֵצְאוּ מִבְּנֵימִין שֶׁיֵּצֵא מִדְּרַח שְׂזוּלָד בְּאַרְצָה יִשְׂרָאֵל, שֶׁעָקַר הַכְּנַעֲנִי הָרַע עֵין עַל יָדוֹ דִּיקָא כִּזָּה:

י וְעָקַר הַכְּנַעֲנִי הָרַע עֵין הוּא עַל־יַדֵּי הַמְּלֹד זְכוּת שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרִדָּה הוּא מְלֹד זְכוּת עַל הָרָשָׁע שֶׁעַל־יַדֵּי זֶה נִצְלָה הַצְּדִיק. וְעַל־יַדֵּי זֶה נִתְחַזַּק מְאֹד עֵינָיו

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשצא

פני ה' מסתר בעושי רע כנ"ל, כי פני ה' זה בחינת המשפט שיוצא מפני ה', כמו שמבקשין, "מלפניך משפטנו יצא". וכמו שכתוב: "ושמתי פני באיש ההוא וכיו"ז וכיוצא בזה. ואז בעת שהשם יתברך מלמד זכות על הרשע או מושיט את ידו עליו ומסתיר הפנים והמשפט חס ושלום, בבחינת פני ה' בעשי רע וכיו"ז. ואז יש להם כל הגדלה והכבוד כנ"ל וזוכה בדיון פאלו המשפט אצלו וזה בחינת הסרת הטבעת המלך חותם המלך, דהינו משפטי המלך שגמסר אז להמן כנ"ל, כי עכשיו כל המשפט מסתר אצלם בגלות. ועל-כן אפלו בקדשה פשוטים לפעל איזה משפט ותקופות בשביל קיום דתנו הקדוש. צריכים לפעל על ידם דיקא, (כמו שכתב רמב"ל במקום אחר סימן כ), כי פני ה' שהוא המשפט מסתר אצלם כנ"ל:

יא ותהסתרה הזאת שפני ה' מסתר בעושי רע שאחר כן געשה מפלתם על-ידי זה בבחינת פני ה' בעשי רע כדי להכריחם כנ"ל, ההסתרה הזאת זה בחינת אסתר שגלקחה לבית המלך אחשוורוש, כי אסתר היא בחינת הסתרה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אסתר מן התורה מנין? שנאמר, "ואנכי הסתר אסתיר וכיו"ז". כי אסתר היתה יפת תאר וטובת מראה, כי חוט של חסד משוד עליה, כי נמשך עליה יפי וחוץ מפנים העליונים מבחינת ש"ע [שלא מאות ושבעים] נהורין של אור הפנים העליונים.

נמצא שאסתר היא בחינת הפנים העליונים שנסתרה בהסתר והעלם גדול שנתעלמה הקדשה כל כך עד שגלקחה אסתר הצדקת לבית המלך אחשוורוש, שזהו בחינת פני ה' בעשי רע כדי להכריחם שגלקחה אסתר, שהיא בחינת ההסתרה שנסתר פני ד' בעשי רע. ועל-ידי זה נכרת המן וזרעו שהוא הרע עין, ועל-כן דיקא אחר שגלקחה אסתר לבית המלך, אז דיקא נתגדל המן, כמו שכתוב: "אחר הדברים האלה גדל המלך את המן וכיו"ז. כי אז דיקא בעת שפני ה' מסתר בעשי רע, אז יש להם כל הגדלה על-ידי פני ה' דיקא המסתר בהם, שהיא בחינת אסתר שגלקחה לביתם. ואחר כך על-ידי זה דיקא הוא מפלתם בבחינת פני ה' בעשי רע להכריחם כנ"ל. (כמבאר בפאמר הנ"ל). והעקר הוא התפלה, כי בעת ההסתרה שררע עין מתגבר ופני ה' מסתר בהם, אז באמת היו ישראל בסכנה גדולה, כי התגבר עליהם הרע עין שהוא המן מאד, בפרט כי נכשלו בכבל בנשים נכריות, שהוא פנים תאוה זו, שהיא עקר הרע עין וגם נהנו מפעדתו של אותו רשע, שהוא פנים האכילה, בחינת פנים אכילת עין הדעת, שעל-ידי זה נאחו חס ושלום, רע הלב, שהוא בחינת רע עין כנ"ל.

ועל-כן היתה התגברותו גדולה מאד, אכל השם יתברך שלח לנו אז את מרדכי ואסתר, ומרדכי נתחזק דיקא על-ידי גדל הסתרה שגלקחה אסתר לבית

16

המלך, שהוא בחינת הסתרת פני ה' כנ"ל, שמושם היה נמשך גדרלו של המן הרשע, ומרדכי נתחזק על-ידי זה דיקא, כי זה בחינת צל הנמשך על-ידי שהקדוש ברוך הוא מושיט ידו ללמד זכות על הרשע ולהגביה אותו להפילו, שעל-ידי זה דיקא נתחזק מאור עיניו של הצדיק ומביט למרחוק ומתפלל להשם יתברך. וזה בחינת מרדכי שהיה נותן לבו והיה מסתפל ומאמין בהשם יתברך שבדאי לא על חנם נלקחה אסתר לבית הערל והיה מאמין שבדאי הוא לישועת ישראל, כמו שפירש רש"י שם, הינו שהיה מבין על-ידי ההסתרה בעצמה שהיא בחינת מה שנקלחה אסתר שבדאי צדיק וישר משפטו ה'. ועל-ידי זה נתחזק לבו והתפלל לז'. וכל מה שהתגבר המן ביותר לא היה מתרחרח חס ושלום, אחר השם יתברך, אדרבא, היה מתחזק מאד והיה מרבה להתפלל ולהעמיר ולצעק אל ה', כמו שכתוב: "ויצא בתוך העיר ויועק ועקה גדולה ומרה". וכן כל ישראל עמו צעקו והתפללו והעמירו והתנגנו להשם יתברך ועקר התפלה הוא לעורר זכות אבות, שעל-ידי זה זוכין לארץ ישראל, (פסוקא בפסוקי תנ"ך), ועל-כן גזרו תענית שלשה ימים, שהם פנגד שלשה אבות, כמוכא דעמהון גאלת אסתר קדם מלכא. ועל-כן ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות, שלכשתה רוח הקדוש, זה בחינת באתר דאבהן תמן שכינתא תמן, על-כן ביום השלישי, בחינת שלשה אבות

כ"ה תמוז

יב וזה בחינת מה שזמנה אסתר את המן על הסעדה, ואמרו רבותינו ז"ל שזהו בחינת אם רעב שזנאך האכילו להם וכו' כי גהלים אתה חתה על ראשו וכו'. כי אסתר היא בחינת ההסתרה שמוסתר פני ה' בעשי רע כדי להכריחם ועל-ידי זה יש להם מתחלה כל הגדלה וכו' כנ"ל, שזהו בחינת הגדלה וההתנשאות של המן אחר שנקלחה אסתר דיקא כנ"ל. ועל-כן בסוף נסתר פני

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשצג

ה' כל כך עד שזמנה אסתר את המן, דהינו שפני ה' המסתור הנביה אורו ביותר ויותר ואז דיקא בשנתנשא למעלה מאד על-ידי עצם הסתרת פני ה', שהוא בחינת אסתר אז היה מפלתו דיקא בבחינת פני ה' בעשי רע להכריתם. וכל זה על-ידי עצם התפלה פתקונו פנ"ל, כי בעת שזמנה אסתר את המן על הסעודה אז יצא לב ישראל ונשבר לבם מאד מאד ושפכו לבם כמים לפניו יתברך, (במקרא פסוקים), הינו שבעת עצם ההסתרה אז צרכין להתנבך מאד להתפלל ולזעק אל ד'. ועל-ידי זה וזכין להנצל מהרע עין עד שזכו לראות בו מה שרצה לראות במקדכי פנ"ל:

יד ועל-כן חכפ בשעומדים מהשנה לובשים ציצית ותפלין, שהם בחינת תקון העינים, כי ציצית הם בחינת עינים דקדושה פנ"ל. וכן תפלין בבחינת ולמוטפת בין עיניך. וזה בחינת ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וכו', הינו בחינת רבוי לבושים וכפויים דקדושה שכל זה הוא הפך הרע עין, כי הכנעת הרע עין הוא על-ידי לבושים דקדושה, שהם מכסין על האדם פנ"ל. ועל-כן וכו' אז לציצית ותפלין, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ויקר, אלו תפלין וכו'. כי הם בחינת לבושים דקדושה שמכניעין את הרע עין, בבחינת כי היא כסותה לבדו, דא ציצית, היא שמלתו לערו, דא תפלין וכו'ל. וזה בחינת 'יששון' זו מילה, כי הערלה היא בחינת עניין דמכסין על עיניו, בחינת רע עין, בחינת פגם הברית, שהוא עקר הרע עין. ועל-ידי העברת הערלה והפריעה נתגלה העטרה, שהיא פת עין ואז על-ידי מצות מילה, בחינת תקון הברית על-ידי זה הוא בחינת טוב עין, בבחינת טוב עין הוא יברך, כי שם צוה ה' את הברכה, שיהו בחינת יוסף הצדיק שעמד בנסיון ושמר את הברית שעל-ידי זה זכה להנצל מרע עין, כי הוא בחינת טוב עין, בחינת בן פרת עלי עין. ודרשו רבותינו ז"ל, ישנו מן המצוות, כי אמר שהשנה הנמשכת מהרע עין התגברה עליהם פנ"ל. ועל-כן היה הנס על-ידי נדוד השנה, שהוא בחינת הכנעת הרע עין פנ"ל:

יג וזה בחינת בלילה ההוא נדרה שנת המלך, כי השנה נמשכת מבחינת הרע עין, שהוא בחינת מיתה, כי שנה אחד משישים במיתה. ועל-כן אנו מבקשים קדם השנה, "והאר עיני פן אישן המות". ועל-כן מבקשים, "ובצל כנפדי הסתייני", "בדרך אפקוד רוחי". כי נצולים מהרע עין על-ידי בחינת תהי, על-ידי בחינת צל ד', בחינת ובצל די כפיתוד. וזה שאמר המן, "ישנו עם אחר". ודרשו רבותינו ז"ל, ישנו מן המצוות, כי אמר שהשנה הנמשכת מהרע עין התגברה עליהם פנ"ל. ועל-כן היה הנס על-ידי נדוד השנה, שהוא בחינת הכנעת הרע עין פנ"ל:

בקרשה, בבחינת "ויאכל וגשת ויטב לבו וכו'" פנ"ל, שזהו בחינת אכילת שבת שאז מצוה גדולה לאכל שלש סעודות פננד שלשה אבות. כי אז בשבת הוא בחינת טוב עין פנ"ל. ואז מאירין השלשה אבות, שהם בחינת טוב עין, כי על דם מביעין את הרע עין פנ"ל, ועל-כן אז בשבת מצוה גדולה לאכל, כמו שכתוב: "ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום וגו' ראו וגו'". ראו דיקא. כי אז בשבת מאירין העינים בבחינת ראו כי ר' נתן לכם את השבת. ועל-ידי זה בעצמו מצוה לאכל בחינת אכלוהו היום, כי אז האכילה בקרשה פנ"ל:

יח ועל-כן זוכין בפורים להתגלות גדול מאד מאד, (פמבאר פתחים). כי אז בשנכתרו עושי רע, שהם המן ורעו וכו', אז נתגלן פני ה' לעושי טוב, (פמבאר שם בפאמר תנ"ל). וזהו בחינת עצם ההארה, בחינת הארת מרדכי המתגלה עכשיו בהתגלות גדול שאין נמצא בשום זמן, (פמבאר שם בכתבי האריות). כי מחמת שכו להתכרית מאד את העושי רע, שהם המן ורעו וכל משפחתו על-ידי זה נתגלן ביותר פני ה', (פמבאר שם בפאמר תנ"ל). וזהו בחינת ההארה וההתגלות הגדולה של פורים פנ"ל. וזה בחינת השמחה של פורים, בחינת ליהודים היתה אורה וישון ושמחה, כי עקר השמחה הוא על-ידי בחינת התגלות פני ה', בבחינת שבע שמחות את פניך. ומחמת שבפורים על-ידי בריתות הרשעים פנ"ל נתגלה ביותר

וזהו אורה זו תורה, כי כלל כל התורה הוא בבחינת טוב עין, בחינת בראשית פנ"ל, בחינת והאר עינינו בתורתך פנ"ל:

טו וזה בחינת ובבזה לא שלחו את דם. ופרש רש"י שלא יתיה להמלך עין רעה על זה, הנינו, כי הראו שהם עכשיו בבחינת טוב עין ואין להם שום תאות מומן כלל, שהוא בחינת רע עין, שכל אחד מתקנא בממון חברו, אבל הם יצאו מתארה זו ואין להם שום עין רע בממון כלל. ואין נותנין עיניהם אפלו בממון של הבזה, כי זכו על-ידי מרדכי לבחינת טוב עין. ועל-כן הכניעו את הרע עין עד שאי אפשר שיהיה להמלך רע עין. כי הם הכניעו את הרע עין פנ"ל:

טז וזה בחינת משלח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, כי אנו צריכין לתן צדקה, שהוא בחינת טוב עין הוא יכרך כי נתן מלחמו לדל פנ"ל. ועל-כן בפורים כל הפושט יד למל נותנים לו. כי אז אין שום רע עין כלל רק טוב עין שנותנים בעין יפה וטובה לכל הפושט יד למל. וזהו גם כן בחינת משלח מנות איש לרעהו להראות גדל התפשטות העין טובה עכשיו שכל אחד עינו טובה ויפה בחברו ושולחין מנות זה לזה וזה לזה, שכל זה הוא בחינת טוב עין, שכל אחד עינו טובה בחברו:

יז וזה בחינת הפעדה של פורים, כי עכשיו בשהכניעו את הרע עין וזכו לטוב עין, על-כן עכשיו האכילה

לקוטי הלכות

הלכות פורים ה

ארה חיים תשצה

ולמן להם איזה חיות בעצמם גדול ועל-ידי זה נצולין מהם מרע עינים שלא תתגבר חס ושלוש, בבחינת ובצל ידי כפסיתוד כנ"ל:

כא ועל-בן אחר פורים קורין פרישת פרה, כי התפלה של מרדכי שהתפלל לפני השם ויברך בעת שהתגבר המן זה בחינת פרה אדמה, (כמבאר היטב בפאמר הי"ל) שתפלה כתקונו היא בחינת פרה אדמה. ועל-בן קורין אחר כך פרישת פרה, כי בחינת פרה אדמה געשית מבחינת תפלת מרדכי כנ"ל, שעל-ידי זה זכה לראות בהמן הרשע מה שרצה לראות בו כנ"ל. וזכו אחר כך על-ידי דרוש בן אחשוורוש לשוב לארץ ישראל, לבנות בית המקדש, כי מרדכי ואסתר מרע בנמיון זכו מתחלה להמשיך ולגלות בחינת ארץ ישראל על-ידי תפלתם הגדולה עד שזכו אחר כך לשוב על-ידי זה לארץ ישראל ולבנות בית המקדש, שהם בחינת טוב עין כנ"ל:

כב וזה בחינת פשר שנתעלם מן העין שאסור באכילה לישראל, כי אכילת ישראל קדש צריכה להיות בבחינת טוב עין הוא וברך וכו' כנ"ל, כי עקר טוב עין הוא על-ידי האכילה כנ"ל. ועל-בן בהמה שמתה מאליה היא נבלה ואסורה באכילה, כי מיתה הוא בחינת רע עין כנ"ל וצריכין לתקן את החי על-ידי השחיטה, שעל-ידי זה מקניעין את בחינת

בחינת פני ה' כנ"ל, על-בן אז השמחה גדולה מאד:

יט ועל-בן מצות ספה מגן מעמלק, (כמבאר בזה"ר), כי סכות הם עניי כבוד שהם מצילין מעמלק שלא בא כי אם על אותן שהיה הענין פולטם וכו', עני שם. כי ספה היא בחינת צל יד, בחינת ובצל ידי כפסיתוד. ועל-בן בסכות מקריבין שבועים פרים כנגד השבעים אמות, שזהו בחינת שאנו בעצמנו מלמדיו זכות עליהם שיהיה להם קיום עד עת בא דברו. ועל-ידי הלמוד זכות שאנו מלמדיו על הרע עין, שהם השבעים אמות ומקריבין עליהם שבועים פרים, על-ידי זה נמשך צל יד שעל-ידי זה נצולין מרע עין בחינת בצל ידי כפסיתוד. וזהו בעצמה בחינת ספה, שהיא בחינת ובצל ידי כפסיתוד, שהיא געשית מזה בעצמו שאנו מלמדיו או זכות עליהם ומקריבין קרבנות בעדם כנ"ל. וזאת הספה, שהוא בחינת צל יד כנ"ל, היא מצלת מעמלק, שהוא כללות הרע עין כנ"ל, כי על-ידי הצל יד הנמשך מהלמוד זכות שמלמדיו על הרשע, שזהו בחינת הספה הנעשית על-ידי השבעים פרים שמקריבין עליהם, על-ידי זה נצולין מרע עין של הרשע כנ"ל:

כ וזהו בחינת כל התקבנות שהיה העשן יוצא ויגוינו מננו הסמרא אהרא. (וכן צריכין לתן איזה חלק מכל דבר, (כמבאר בזה"ר לענין איזה). וזה בחינת מים אחרונים אחר האכילה, כי צריכין ללמד עליהם זכות

הרע עון, בחינת סמרא דמותא, בבחינת פני ה' בעשי רע להכריחם, דהינו שהחליף, שהוא בחינת חרב נוקמת נגם ברית, בחינת חרב לה', בחינת פני ה', שהוא בחינת מלכות דקדושה, בחינת באור פני מלך וכו', שהוא בחינת פני ה', הוא בחינת דינא דמלכותא, בחינת חרב לה', בחינת החליף של שחיטה, בחינת ארץ ישראל, שהוא גם בן בחינת מלכות, שעל-ידי כל זה הוא עקר הכניעת הרע עון ואז דקא התר הבשר באכילה, כי אכילת ישראל צריכה להיות בבחינת קדושת ארץ ישראל שעל ידה מביעין את הרע עון בפ"ל. ועל-כן אנו מצוין לברך אחר המזון ולהכיר ארץ ישראל בברכה, כמו שכתוב: "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה וכו'". וכל הברכות התהנין אנו למדין משם, (פמבאר פמרא לאתרוי גבר וכו'). כי עקר הברכה היא בבחינת ארץ ישראל, שהוא בחינת טוב עון הוא וברך כדי להמשיך בחינת טוב עון מבחינת ארץ ישראל להכניע את הרע עון שלא יתאחו באכילה חס ושלום, וכו' בפ"ל:

כגון וזה בחינת תקוני הבשר לאכילה שצריכין לתקנו על-ידי שחיטה ובריקת הראה ואחר כך לרחצו ולמלחו ופה מן הדם שלא יהיה בו שום דם, כי איתא שם במאמר הנ"ל שצריכין להכניע שלשה קולות בשעת התפלה, שהם בחינת שחיטה, שרפה, אספה הנאמר הנ"ל ע"ש.

וזה בחינת בריקת הראה.

בפרה אדמה, עין שם. וזה בחינת השחיטה של כל הבהמות וחיות וכו', זה בחינת הכניעת קול כסיל, דהינו אמונות פוזביות, שהוא בחינת בהמיות, בחינת כסילות העדר הדעת. ועל-ידי בריקת הראה מביעין בחינת הקול של חרופים ונדופים, שהוא בחינת אפיקורסות של חכמת הפילוסופיא, כי הראה הוא קיום השכל, (פמבאר במקום אחר). כי הראה מקררת חממות הלב, כי מבאר שם שביותר מוזק חכמה רעה הנ"ל להנאפים והעוסקים בחכמה הזאת של פילוסופיא שמאד מאד מוזק להם, כי לבם חסר בבחינת נאף אשה חסר לב וכו'. ועל-כן אין לבם וכולה להצפין את השכל בתוכם בבחינת בלבי צפנתי וכו'. ועל-ידי הראה נשמר הלב מחממות מתאנה זו של נאוף, כי הראה מנשבת על הלב ומקררת חממותו שלא יתחמם ביותר לתאנה זו, ועל-כן עקר קיום השכל תלוי בראה, כי עקר קיום השכל על-ידי שמירה מתאנה זו, ואז כשמקררין חממות הלב מתאנה זו על-ידי הראה אז נשמר השכל, ואז יכול הלב להצפין בתוכו את השכל לבלי לחטא חס ושלום, על-ידי השכל, רק אדרבא, על-ידי השכל דקדושה נתיחזק יותר לעבודת השם ותפודה, נמצא, כשהראה בשלמות נשלם השכל דקדושה ונכנע האפיקורסות, שהוא בחינת קול השני, בחינת קול ענות, (פמבאר שם במאמר הנ"ל ע"ש).

השני, בחינת קול ענות, (פמבאר שם במאמר

הנ"ל ע"ש).

הַלְכָה ו

דף ע"א

על-פי התורה "היכל הקדש" סימן ג"ט, עז שם על פסוק וַיִּנְחַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד וְשֵׁם" (פאת ה) מענין עשירות שקבא על-ידי כבישת פעם דיקא, פי על-ידי פעם מקלקל החומה של עשירות וכו'. ועני עוד מזה בסימן סח סט מענין חקר אסור פעם וגזלה, (עז שם היבט):

א וזה ענין תקף הנס של פורים, שהוא מפלת המן עמלק, פי לכאורה תמוה, הלא אנו רואין כמה עשירים שהם פעמים גדולים, ואף-על-פי-כן יש להם עשירות גדול, ובפרט העובדי פוכבים שקבל העשירות אצלם, והם מלאים פעם ורציחה, אך באמת עקר העשירות הוא עשירות דקדושה, שהוא הגדלת השם והנפש דקדושה, כמבאר שם בסימן נט הנ"ל, שעקר הגדלת השם והנפש הוא על-ידי עשירות. ועל-ידי זה כל הנפשות תאבין להיות נשרשים בשמו וכו'. ועל-ידי זה יכול לקרב נפשות הרבה להשם והברך ולבנות בחינת היכל הקודש על מכונו (כמו שמבאר שם), ועשירות כזה אי אפשר לזכות פי אם על-ידי כבישת פעם דיקא כנ"ל. ובאמת זהו עקר העשירות, וכל העשירות וכל הפסוק וזהב ואבנים טובות וכו' שבעולם עקר שרשם נמשך רק משם משרש נפשותם ושםם הקדוש של ישראל, פי כל ההשפעות שבעולם וכל העשירות נמשך רק מהם בבחינת כל

יקול שלישי, שהוא קול מתרף ומגדף, דהינו כל הביונות וכו'. זה מכניעין על-ידי שמתרחקין מן הדים ומתרחין ומכשירין את הבשר מדם על-ידי הרחה ומליחה, על-ידי זה מכניעין בחינת כל הביונות, שהם בחינת שפיכת דמים וביונות, (כמבאר במקום אחר) ועל-ידי שמתרחקין מן הדים כנ"ל, על-ידי זה נכניעין ונמתקין כל הביונות ושפיכות דמים ומכניעין בחינת קול שלישי הנ"ל. וכל זה נעשה על-ידי החליף של שחיטה, שהוא עקר התקון, פי החליף הוא בחינת הרב לה', בחינת רוקמות אל בגרונם וחרב פיפיות בדם, פי עקר התקון הוא על-ידי התפלה, (כמבאר שם, עז שם), ואז כשזוכין להכניע בחינת הרע עז על-ידי השחיטה וכו' כנ"ל. אז התור הבשר לאכילה, פי עקר תקון האכילה הוא בבחינת טוב עז כנ"ל. ועל-כן צריכין לשמור את הבשר מאד לשום עינו עליו שלא ישלט בו עין האמות, שהם בחינת רע עז, שהם השודים החליף ולקלקל חם ושלום, האכילת ישראל, פי הם בחינת רע עז שעקר קלוקל האכילה על-ידי זה כנ"ל. ועל-כן צריכין לזהר שלא יתעלם הבשר מן העין, דהינו מעיני ישראל, פי עיני ישראל בכלל הם בחינת טוב עז, ועל-כן הזהירו רבותינו ז"ל מאד לתן חלק לעני מן מאכלו כדי שיהיה בבחינת טוב עז, שעקר תקון האכילה על-ידי זה כנ"ל:

ישראל בני מלכים הם, ובודאי כל העשירות אצל הבני מלכים, וזהו שדקדק רבנו זכרוננו לברכה (בסיון סח) ואמר שכל ישראל ראוי שיתנה להם עשירות רק יש מדה אחת שמזקת והוא הפעם, וכו', כי בודאי כל העשירות מגיע רק לישראל כנ"ל, כי כל אחד מישראל כפי שרש נפשו, שהוא שמו שמשרש בשם ה' ששם שרש כל ההשפעות והעשירות, כמו כן ראויים שיתנה לו עשירות גם בגשמיות, כי כל אחד מישראל מגדול ועד קטן צריך לעסוק בבנין היכל התורה כנ"ל. הינו לקרב גפשות להשם יתברך, כי בשביל זה נברא. ועקר התקרבותם הוא על ידי הגדלת השם והנפש, שהוא על ידי עשירות, שהוא שרש הנפשות כנ"ל, אבל בעוונותינו הרבים המדה רעה של הפעם מתגבר כל קד שמפסיד העשירות כנ"ל. ועל ידי זה הוא טורף גפשו באפו, שהוא שמו וכו' כנ"ל. והוא שחרבה בית מקדשנו ונלה יקרנו וכו', כי עקר החרבן על ידי עצם הפעם שנתגרה בהם עד שנפלה ביניהם מחלוקת עצום ונתרבה שגאה ורציחה ושפיכות דמים, שעל ידי זה נחרב בית מקדשנו. ועקר החרבן הוא על ידי בחינה הנ"ל שגלח כל ההשפעות מישראל, שהם כל העשירות שגמל מישראל ונתן להעובדי פוכבים, שזה עקר הגלות בבחינת ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה. 'שמות' דיקא, שהם הנפשות ששרשם בעשירות שכלם ירדו בגלות מצרים שכולל כל הגליות

שנקראים על שם מצרים. ועל כן כל השונאים שהגלו את ישראל שמו פניהם ומנפחתם הרעה להחריב את בית המקדש דיקא, כי בבית המקדש שם היו כל העשירות של ישראל כי הבית המקדש בעצמו נבנה על ידי הון עצום מאד וגם היה שם אוצרות בית ה' וכו', כי כל שרש נפשנו הוא בבית המקדש על כן היה שם הון עתק, כי שרש הנפשות בעשירות כנ"ל. ועל כן עקר התגרות השונאים היה על הבית המקדש ועל אוצרות בית ה' ובית המקדש, כי עקר התגרותם הוא על העשירות של ישראל ששם שרש נפשם וכנ"ל. וזה שקונן ימיהו, "נחלתנו נהפכה לזרים וכו'". דהינו שמקונן שכל נחלת ישראל ועשירותם נהפכה להם וכנ"ל:

אבל השם יתברך משגיא לגוים ויאבדם, כי העשירות לא תתקם בדם, כי כהכל בא ובחשך ילך כי לא יחרד רמיה צידו", כי באמת ממה שיש להעובדי פוכבים והרשעים עשירות אף על פי שהם מלאים פעם ורציחה מאד, זה נמשך מה שמתגרים בישראל ומכניסים בהם פעם, כי כל יניקת העובדי פוכבים מעשו שמפגנו יצא עמלק, שהוא ראשית גוים. ועשו ממנה על פעם, כי הוא הס"ם, הוא המסית, הוא המתגרה בכל נפש מישראל כשרואה שנמשך לו שפע ממון ועשירות, הוא מתגרה בו ומכניס בו פעם והמה. ועל ידי זה מפסיד העשירות שלו ומהפכו לבעם כנ"ל. ואין מהשפע שתיה מוכן

לקוטי הלכות

הלכות פורים ו

ארה חיים תשצט

16 1011

לירד לזה עשירות אף-על-פי שנתמקלקלה ונתהפכה לכעס, אף-על-פירכּן מפסלת השפּע, שהוא בחינת סוספיתא ודחבא גמ'שך העשירות להסתרא אחרא, שהם העובדי פוכבים והרשעים שניקתם מבחינת סוספיתא הנ"ל. וזאת העשירות הוא בהפך מהקדשה פי על-ידי זה העשירות נתעלם שם ה' חס ושלום, ומתגבר שמות החיצונים. ועל-כן יכולים העובדי פוכבים והרשעים לקבל עשירות אף-על-פי שהם פעסנים, פי כל העשירות שלהם הוא בחינת פסלת שגמשך מפעם של ישראל פנ"ל. ובאמת כל העשירות של העובדי פוכבים והרשעים אינו שלהם כלל, רק הוא בבחינת גולה בודם, פי עקר העשירות גמשך מפששות ישראל, רק הם התגרו להכניס פעם בישראל. ועל-ידי זה קלקלו העשירות ונתהפך לכעס. ומפסלת העשירות הזה קבלו עשירותם. ועל-כן יכולים לקבלו על-ידי פעם, פי משם כל עשירותם. והוא כמו שרואין בגשמינות שעומד גולן על חברו וגוול ממנו ממונו ועשירותו, כמו כן ממש הוא בחינה הנ"ל, שעל-ידי פעסם הם מתגברים וטורפים העשירות של ישראל על-ידי שהתגרו בהם והכניסו בהם פעם וכנ"ל. ועל-כן באמת כל העשירות של העובדי פוכבים והרשעים אינו עשירות כלל, פי הוא מלא פעם ומכאובות, כמו שכתוב: "גם כל ימיו פעם ומכאובות וכו'". ובתיב, "וכעס הרבה וחליו וקצף". פי הוא עשר שמור לבעליו לרעתו, שהוא בחינת פעם

שנקרא רעה, (כמו שבמקרא שם). והיא לא תצלה פי לא תתקום עשירותם בודם, פי סוף כל סוף יחזור העשירות למרא קמא למי שהעשר שלו משרשו, כמו שכתוב: "לא יאצר ולא יחסן פי לישבים לפני ה' יהיה סתרה וכו'". ובתיב: "תחת הנחשת אביא זהב וכו'". וזהו: "עושה עשר ולא במשפט בחצי ימיו ועובנו וכו'". (וגם עור מזה

לקחו ובקיום אחר):

ב וזה היה טעות המון - עמלק ימח שמו, פי סבר להתגבר על ישראל על-ידי עצם פעסו דיקא, כמו שכתוב וימלא המון חמה, פי ראה שישאל גלו זה פמה שנים וכל העשירות אצלם, ועל-כן התגרה מאד בישראל והעקר פמה שרצו לחזור ולבנות הבית המקדש ולהחזיר העשירות אל הקדשה. ועל-כן בניו ימח שמם, פתבו שמנה לבטל בנין בית המקדש, ועל-כן סבר שיכולין להמשך העשירות על-ידי פעם וחמה, פי ראה שיש אצלו עשירות מפלג כל פד, כמו שכתוב ויספר להם המון את כבוד עשרו ורב בניו, שהם בניו ונפשותם הרעות התלויות בעשירות שלו והוא מלא חמה. על-כן סבר להתגבר על ישראל, והעקר על-ידי עשירותו דיקא, כמו שכתוב ועשרת אלפים כפר כסף אשקל וכו'. וזה שמתחלת המגלה הקדושה בתחלתה לספר מעצם הפלגת העשירות המפלא של מלכות הרשעה שהוא אחשוורוש, כמו שכתוב: "בהראותו את עשר כבוד

הרודף הפעסן, ותגרה בו בעל פעסן וחמה גדול ממנו עד שדיקא על-ידי הפעס ותחמה יפל מפלה בלי תקומה. כמו שראינו אז שפל התגברות הקון ימוח שמו הנה על-ידי הפעס ותחמה פנ"ל. מה עשה השם ותפרד? סבב סבות בנפלאותיו עד שהביא את אחשוורוש כפעס עצום עליו, כמו שכתוב: והמלך קם בחמתו וכו', ועל-ידי זה פלטה אליו הרעה ותלו אותו על העץ אשר הכין למרדכי ואז דיקא וחמת המלך שקכה:

ד כי הקון הרשע סבר שיש לו פח כפעס להתגבר על הכל כמו שראה שהתגבר בושתי והכניס פעס באחשוורוש, כמו שכתוב ותמתו בערה בו, עד שהרגה על-ידי עצתו, וסבר שגם עתה יצליח ברשעתו ותגבר כפעסו עד שיכלה חס ושלום, את כל ישראל. ואיש בער לא ידע כי השם ותפרד עם ישראל המיד והבטיחם ואף גם זאת וכו' לא מאסתים ולא געלתים לבלותם וכו'. וכסיל לא יבין את זאת כי מאד עמקו מחשבותיו ותפרד, ואדרבא זה בעצמו שהתגבר כפעסו והרג את ושתי, והו בעצמו מפלתו העצומה, כי השם ותפרד מקודים רפואה למכה, כמו שדרשו רבותינו ז"ל כי כך דרך השם ותפרד שנוקם בהם מהם ובהם פנ"ל, כי ישתי המרשעת ברשעתה עבדה בפרד בבנות ישראל בשבת, על-כן השיב לה השם ותפרד בפעלה שנהרגה על-ידי פעסו של הקון ואחשוורוש, ועל-ידי זה דיקא נתגלגל הדבר עד שהכניסה אסתר

מלכותו וכו' חור ברפס ותכלת וכו' ממות ודב וקספ וכו' על רצפת בהט וישש וכו', אשר לא נשמע עשירות פואת, וכל זה בשביל לספר ולגלות לנו תקף הנס הנפלא של פורים כי עקר התגברות מלכות הרשעה או הנה על-ידי עצם עשירותם וכו"ל. והנה בחינת וכלים מפלים שונים, ודרשו חכמינו ז"ל שהשתמשו בכלי בית המקדש, כי סברו שעל-ידי זה יתגברו על ישראל על-ידי שכובשים עקר שרש העשירות הקדוש של ישראל שהוא כלי בית המקדש. כי כל עקר העשירות של ישראל הוא הבית המקדש וכליו וכו"ל:

ג ובאמת היתה אז עת צרה גדולה אשר פמזהו לא נהיתה, כי הקון בקש להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים וכו', כי שרש נפשם בעשירות, ומאחר שראה שפל העשירות אצלם סבר שיש לו פח על כל נפשות ישראל להשמידם חס ושלום. ובאמת היו ישראל אז בסכנה גדולה מאד פמובא. אבל איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת בפרח רשעים וכו', כי השם ותפרד מפר מחשבות ערמים וכו'. כי כל פח הסמרא אחרא שהוא הקון - עמלק, הוא על-ידי עצם פעסם הרע פנ"ל. על-כן השם ותפרד מפסכסד אותם זה בזה בבחינת וסכסכתי מצרים במצרים, וכמו שכתוב וכתתו גוי גנזו וכו'. כי מקום עליהם מהם ובהם, כי השם ותפרד ברחמיו מסבב סבות נפלאות באפן שיתגרה בהשונא

לקוטי הלכות

הלכות פורים ו

ארה חיים תתא

הצדקת בעם באחשורוש עד שתלה את המן ונטל ממנו כל עשירותו ונתן למרדכי, כמו שכתוב: "ותשם אסתר את מרדכי על בית המן" כי דבר אלקינו יקום לעולם:

ה וזה כי חמת אדם תודך שארית חמת תחגור, ופרש רש"י שם שפרושו בשעוונותיו פוכבים בכעס וחמה, עלידי זה נתגדל השם ותברך ומורים ומשכחים אותו ותברך בשואים מפלתם העצומה, עין שם, וזהו שארית חמת תחגור, הינו שהכתוב מפרש איד מפיל אותם השם ותברך בשמתגברים בכעס גדול עד שרוצים לכלות, חס ושלום, הינו כנ"ל שהוא ותברך מפיל אותם דוקא עלידי שמקים עליהם פעלי חמה גדולים מהם שפופלים כנ"ל. וזהו "שארית חמת תחגור", שהשם ותברך חוגר אחרים בחמות גדולות, ועלידי זה הוא מפלתם שלהם מהם ובהם כנ"ל. וזהו "נדרו ושלמו לה" וכו' יובילו שי למורא", שצריכין לדור ולשלם וכו', דהינו לתן צדקה בשביל השם ותברך להחזיר ולהרים כל העשירות אל הקדשה, כי עקר תקון העשירות הוא עלידי צדקה לעניים הגונים (כמו שכתוב בסיון סט תנ"ל), וזהו "ויבצר רוח הנגידים", שייבצר ומעט רוח הנגידים דסמרא אחרא עלידי כל הנ"ל:

שום עצה נגדם כי אם עלידי זה, כי אין פחנו אלא בפה, כי הם מתגרים ביישראל בכמה וכמה בחינות עד שרוצים להכניס, חס ושלום, בעם וחמה בין ישראל בעצמו, ועלידי זה רוצים למרף השפע מיישראל, חס ושלום, ולהתגבר עליהם כנ"ל. ועליבן אין עצה ותחבולה כי אם לצעק הרבה להשם ותברך ולהתפלל ולהתחנן אליו ותברך בבחינת חס לבי בקרבי פהניגי תבער אש דברתי בלשוני, שצריכין להפך החמימות הבוזר בלב מרובי הצרות שרוצה להכניס בעם, חס ושלום, להפך הכל לתפלות ותחנונות ובקשות וצעקות להשם ותברך בחמימות הלב, בבחינת חס לבי וכו' דברתי בלשוני כנ"ל. וזהו בחינת מה שכתוב שם בתחלת סימן נט הנ"ל שעקר תקון היכל הקדש הוא עלידי משפט שישפט את עצמו על כל דבר, דהינו שיתבודד ויעשה חשבון עם נפשו וישפט את עצמו ויפרש שיהיה לפני השם ותברך בחמימות הלב עד שיתעורר אש המשפט וישרף את הרע של הנפשות שמתקרבם וכו', עין שם. ועקר הנגעת הרע של הנפשות הוא לכבול הפעם והחמה מהם (במובן בסוף התורה תנ"ל), שתתקן החומה, שהוא בחינת שם שהוא עלידי תקון הפעם, והו בעצמו בחינת פטול הרע מבחינת כפא משפט הנ"ל, מבחינת עיגולא וכו', עין שם היטב ותבין. ובניצא שעלידי תפלה והתבודדות מכניעין הרע של הפעם שרוצה לקלקל חס ושלום העשירות דקדשה, ולהמשיכו להסמרא

ו ועקר הנס של פורים עלידי מרדכי – עלידי רבוי הצעקות והעקות שצעק להשם ותברך והכניס גם ביישראל לזעק ולצעק הרבה להשם ותברך, כי אין

אחרא חס ושלום, וזה היה כל עצתו דקדושה של מרדכי שצעק הרבה להשם יתברך והכניס בישראל לצעק ולהתפלל להשם יתברך בחמימות הלב בבחינת חס לבי וכו', להפך חמימות הפעם לחמימות צעקה ותפלה להשם יתברך וכו', ועל ידי זה הכניע הרע, שהוא הפעם, שהוא בחינת המון, שמשם העשירות של כל העובדי פוכבים והרשעים החולקים על האמת - על העוסקים בבגון היכל הקדוש ככ"ל, ועל ידי זה נתהפך הדבר בבחינת ונהפך הוא וכו', ונפל כל העשירות מהסמרא אחרא ונהפכה אל הקדושה ככ"ל, ואז ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וכו', שהוא עשירות גדול מאד, שזה עקר הנס שחזר העשירות אל הקדושה, ועל ידי זה ורבים מעמי הארץ מתנהדים וכו', כי בשחזור העשירות אל הקדושה או מתאווים נפשות רבים להתפלל בשמו ונפשו ונעשים גרים ובעלי תשובה הרבה בעולם, בבחינת ורבים מעמי הארץ מתנהדים וכו', וככ"ל:

ו ייש לרמוז כל זה בחבור הפסוקים של המסורה שמביא ששה פסוקים של חמש חמש תבות סמוכות משתי אותיות לבד, כל אחד מהן. א' ויולד נח את שם את חם, ב' כי גם זה לך בן, ג' כי יד על פס י"ה, ד' על-פן לא בא אל שלחן המלך, ה' גם לי גם לך לא יהיה, ו' אין זה כי אם רע לב. הינו ויולד נח, שהוא הצדיק האמת שהוא עוסק בבגון

היכל הקדוש הנ"ל, את שם את חם, הינו שמוליד הנפשות הקדושות שהם בחינת שם, בחינת נפש חיה הוא שמו, ועל-פן עקר התקרבותם על ידי שמגדל השם שבא על ידי עשירות דקדושה, אבל הבעל דבר מתגרה והוא ברוך אחר הקדושה, ורצה להגביר הרע של הנפשות שמקרבים שהוא הפעם והחמה, אך הצדיק האמת מהפך הרע שהוא בחינת חס, בחינת חמימות הפעם והחמה, הוא מהפך לבחינת חס לבי בקרבי וכו' דפתי בלשוני, דהינו לצעק ולהתפלל להשם יתברך בחמימות הלב ככ"ל, וזהו ויולד נח, שהוא הצדיק, את שם, הינו הנפשות שמקרבים. וזהו את חם, שהוא בחינת חמימות הלב שפרוד בהם שרצה להכניס פעם וחמה, אבל הצדיק מהפכו לבחינת חס לבי הנ"ל, שעל ידי זה נתהפך הכל אל הקדושה ומוליד נפשות רבות ומגדיל שם ה' וככ"ל. וזהו כי גם זה לך בן, כי הנפשות שמקרבים נקראים בנים, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ובכל פעם מקרב נפש חדש שהוא בחינת בן, בבחינת פי גם זה לך בן, וזהו פי יד על פס י"ה שנאמר על מלחמת עמלק, שגשבע הקדוש ברוך הוא שאין שמו שלם ואין פסאו שלם עד שמחה וזכר עמלק, ועקר המלחמה הוא בבחינת הנ"ל, מחמת שעמלק מתגרה בכל פעם בישראל למעט שמם, חס ושלום, על ידי הפעם, שעל ידי זה גזול השפע מהם עד שהשם יתברך בעצמו, בכובל, צריך ללחם עמו, בבחינת

לקוטי הלכות

הלכות פורים 1

ארה חיים תתג

כי יד על פס ו"ה, שאין שמו וכסאו שלם עד שימחה זכרו ויתבטל הפעם מן העולם, ואז יגדל שם ה' שהוא שם ישראל, שם הצדיקים אמתים. ואז ישובו הכל אל השם ויתברך, שזהו בחינת ויולד נח הנ"ל, וזהו גם כן בחינת שלמות פסא, כמו שפתיב שם פענין פסא משפט, עין שם. ועקר המלחמה עם עמלק על שרוצה למל כל העשירות לעצמו בשביל תאוותו וכבודו, שזהו בחינת העשירות של העובדי כוכבים והרשעים שאינם משתדלים שמעשירותם יבא נחת להשם ויתברך להספיק ידי לומדי תורה הבשרים והיראים באמת, וזהו 'עליפן לא פא אל שלחן המלך', שהחולק אינו רוצה לבא בעשירותו אל שלחן המלך – מלכו של עולם, להספיק כל הקרובים אליו, שהם הצדימי אמת והגלוים אליהם, ועל-ידי זה גם לי גם לך לא יתיה, כי עשירות כזה לא תצלח פי פחצי ימיו וענבנו וכנ"ל. ובאמת הסטרא אחרא חפצה בקך, פי הוא המסית, הוא המדיית, הוא המסמין וכנ', פי הוא מסית את החולקים שתגברו בכעס ויהיה להם עשירות דסטרא אחרא, ואחר כך הוא בעצמו מקמרג עליהם וטורף מהם עשירותם עד שלא נשאר מאומה בידם, שזהו בחינת מה שהסטרא אחרא אומרת גם לי גם לך לא יתיה, וזהו אין זה פי אם רע לב, פי כל זה נמשך מרע הלב שהוא בחינת פעם שנקרא רע הלב כנ"ל, אבל השם ויתברך לוחם עם הסטרא אחרא שהוא בחינת עמלק,

בבחינת פי יד וכנ', ומכנים בישראל שיצטקו אליו בחימות הלב, ועל-ידי זה מפר עצת גוים ומזכה את הצדיק להוציא העשירות מהסטרא אחרא ולהכניסו אל הקדשה, שעל-ידי זה מוליד הצדיק נפשות רבות בבחינת ויולד נח את שם וכנ', בחינת פי גם זה לך בן, שבכל פעם נתוספין נפשות המתקרבים אל האמת שהם נקראים בגים כנ"ל:

ח ובשביל זה עשה המן עין גבה חמישים אמה לתלות את מרדכי להפילו משם, פי רצה לפגם בשרש העשירות הקדושה, שהוא בחינת הגדת השם והנפש של ישראל, שכלם משרשים בשמות השבטים שיש בהם חמישים אותיות, ועליפן אלו החמישים אותיות של י"ב שבטי ו"ה היו חקוקים על אבני החשן והאפור שהם בחינת עשירות פי היו אבנים יקרות מאד, והבהן גדול נשא אותם על לבו, ועליהם היו חקוקים שמות בני ישראל, שהם שרש הנפשות והשמות של כל ישראל שכלם משרשים באלו החמישים אותיות שחקוקים על האבנים טובות האלה שהם בחינת עשירות, פי השם והנפש שרשו בעשירות כנ"ל, ועל-כן היו על לב הבהן גדול בחשן המשפט להמשיך בחינת אש המשפט כנ"ל, להכניע ררע הרוצה להתאחז באלו הנפשות ובלב המקרבם (כמו שמבאר שם), וכמו שפתיב: ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו וכנ', וכן מכיא שם ארוננו

110

110

מורנו ורבענו ז"ל מענין החשן משפט לענין אש המשפט הנ"ל, כמו שמבאר בענין רבועא שהוא בחינת משפט, כמו שכתוב רבוע ה'ה פפול שנאמר בחשן המשפט, הני כנ"ל. והמן הרשע בקש להשליך מרדכי משם, אבל מרדכי בעצם צעקתו ותפלתו המשיך בחינת אש המשפט הנ"ל עד שחתה גחלים על ראשו של המן והשיב לו גמולו בראשו וכלו אותו ואת בניו על אותו העץ דיקא, כי כל הכנעתו היתה על ידי חמשים אותיות הנ"ל, שהם בחינת שם הקדושה של ישראל, בחינת עשירות דקדושה שזכה מרדכי אליהם בקדושה, ועל ידי זה הפיל המן משם דיקא וכלו אותו ואת בניו על העץ ונחזור על העשירות אל הקדושה כנ"ל, ועל פי חמשים הוא בחינת שעור התחלת העשירות, כמו שכתוב במשנה מי שישי לו חמשים זוז ונישא ונותן בהם לא ימל מן הצדקה, כי שרש העשירות נמשך מחמשים אותיות הנ"ל שישי בשמות השכמים, שכל אחד מישראל נשרש שמו ונפשו שם שמשם כל העשירות וכנ"ל:

שם ונפשו על ידי זה כדי להגדיל שם ד' המשתף בשם ישראל כדי שיתאוו נפשות רבות להכליל בשם הקדוש וכו', וזה בחינת קרבן פסח שפא מן הצאן שהוא בחינת עשירות בחינת עשירות צאנך - שמעשירות את בעליהן וכו', ועל פי זה היו המצרים עובדים לצאן, כי עקר גפילת העשירות הוא במצרים ששם כל העשירות דסמטרא אחרא, כמו שכתוב הוי ה'ידים מצרים לעודה וכו', ומצרים אדם ולא אל, וכמו שרמזו אדונינו מורנו ורבענו ז"ל בהפעשה של הבעל תפלה שמדבר ביותר מתאות ממון שהיו עושים מהממון עבודה זרה וכו', שהכל מרמז בקפיתל זה, עץ שם, כי מצרים מלאה גלולים ועבודה זרה שהוא תאות ממון, שכל העבודה זרה תחובים שם (כמו שמבאר בסיון ט), ומחמת זה היו עובדים לצאן, שהוא בחינת עשירות כנ"ל, ובשביל זה גלו ישראל למצרים כדי לברר העשירות משם. כי בעשירות כסף וזהב שם נפלו כל הניצוצות שהם גנין עלאין (כמו שמבאר בחיבור הסתרה בסיון ט), ועקר גפילת הניצוצות ה'ה מחטא אדם הראשון שחטא באכילת עץ הדעת ונמרד מגן עדן ונזר עליו מיתה ויגיעת מרירת הפרנסה, כמו שכתוב בועת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה וכו', שזהו בחינת גפילת העשירות שנפל למקום שנפל, שמחמת זה הפרנסה במרירות גדול, ובשביל זה היה עקר גלות מצרים כנ"ל, ועל פי היתה עקר ההבטחה לאברהם אבינו ואחרי כן יצאו ברבש גדול. ברבש

ט וזה בחינת ארבע פרשיות ופסח, כי ארבע פרשיות כלם הכנה לפסח, כי עקר בחינת פסח הוא לתקן העשירות להעלותו מהגלות מהסמטרא אחרא, מהסמטרא, אל הקדושה להוציא העשירות מהעובדי פוכבים והרשעים ולהכניסו לישראל הצדיקים והשירים העובדים את השם יתברך עם כל העשירות, להגדיל

לקוטי הַלְכוּת

הלכות פורים 1

ארה חיים תתה

בחינת תקון תאנות ממון (כמו שכתב ארוננו טרנו ורבונו וכונו לברכה בלקוטי תגנא סימן א), ועל-כן קרבן פסח בא מן הצאן שהוא בחינת תקון תאנות ממון ועשירות שהוא בחינת צאן פנ"ל, כי הקרבנות הם בחינת בטול העבודה זרה, פידוע:

י ועל-כן לא היה נאכל אלא צלי אש, זה בחינת לבת אש הנאמר בהתורה הנ"ל שהוא מכניע הרע הרועה להתאחו בלב, שהוא בחינת אש הפעם, שזה עקר פגם העשירות וכנ"ל, וזה ראשו על כרעיו ועל קרבו, כי צריך לברר כל העשירות מתחלתו עד סופו אל הקדשה, כי הפסח יענה את הכל, וכל הדברים שבעולם יכולים לקנות על-ידי הממון, ומזה נמשך תאנות והקדחת הממון, מחמת שעל-ידי הממון יכולים לקנות כל דבר, אבל מי שיש לו דעת אמיתי יודע שהכל הכל, כי הממון עם כל הדברים והתפצים שקנה על ידם הכל יפלה ויאבד ולא ישאר ממנו כלום, כי האדם עם כל התפצים והתקדויות שבעולם יסודם מעפר וסופם לעפר, ואין מלוין לו לאדם לא פסח וזהב ולא אבנים טובות ומרגליות שהם הדברים המודים שקונה על-ידי הפסח והזהב, ומכילם לא נשאר כלום כי אם תורה ומעשים טובים בלבד, ועל-כן הצדיקים פשוטין ישראל שהעשירות יגיע אליהם הם מעלין כל הממון עם כל מיני תפצים שקונים בהם הכל מעלין אל הקדשה בשביל כבוד השם ותברך לבר, וזה מה שאמרו רבותינו ז"ל (בבבא בבריש ריש

גדול דיקא, כי זה עקר תקון שנעשה על-ידי הגלות מה שפררו והוציאו העשירות מהפטרך אחרא מטמאת מצרים אל הקדשה וכנ"ל, אבל בעוונותינו הרבים לא זכו ישראל לעמוד בטובתם והתורה בהם הפעל דבר עד שעשו את העגל על-ידי רבוי פסח וזהב, כמו שכתוב ודי זהב וכו', כמו שדרשו רבותינו ז"ל וחרו ופגמו בעשירות, כי עקר הפטרך אחרא כרובה שם בענין תאנות ממון, ששם כל הניצוצות דקדשה וכנ"ל, ועל-ידי זה באו כל הגליות, חרבן בית ראשון ושני, וחורו ונפול העשירות להפטרך אחרא וישראל גזוין מתמצית, כמובא שזה עקר הגלות.

וזה בחינת תורי וזה נעשה לך עם נקודת הפסח שנסמך לפסוק 'עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו', כי תורי זהב וכו' זה בחינת עצם העשירות שזכו ביציאת מצרים וקריעת ים סוף כמו שדרשו רבותינו ז"ל, על-כן נסמך לזה עד שהמלך במסבו וכו', שזהו ענין הטא העגל כמו שפרש רש"י שם, הינו שישראל קובלים על עצמם ומתודים שלא עמדו בטובתן שזכו לברר ולהוציא העשירות אל הקדשה ועד שהמלך במסבו נכשלו ועשו את העגל על-ידי רבוי הממון שהוא עבודה זרה של תאנות ממון פנ"ל, שעל-ידי זה נמשך גלותנו הארך הזה, אבל השם ותברך הקדים רפואה למכה וחמל עלינו ונתן לנו הימים טובים הקדושים שהתחלתם פסח שבו נמשך בכל שנה

101

והעניו שסבלו בגלות, כמו שפרש רש"י שפזיר את העני וכו'.

כי עקר תקון העשירות הוא עניות, והינו מי שאינו מתנאה בדעתו ומחזיק עצמו בעני ובאיה מעמד שהוא בין שהוא עני ממש או שהוא בינוני או שהוא עשיר מכלל המיד מחזיק עצמו בעני ואביון גדול, בבחינת דוד המלך שבגדל מלכותו ונדלתו ועשרו הגדול אמר תמיד, כי עני ואביון אנכי, ואני עני ואביון, כי האדם ראוי לו להבין עצם עניותו בזה העולם, כי אפלו הצדיק אי אפשר לו לצאת ידי חובתו בזה העולם כנגד השם יתברך, וכמו שכתוב: כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב וכו', מכל שכן וכל שכן שאר בני העולם, ואם בן אפלו לחם צר וימים לחץ אינו מניע לו חס ושלום לפי מעשיו,

דף רסו

רק השם יתברך זן את העולם בתסדו, כמו שכתוב: נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו, ואם בן אין עני יותר ממנו, כי הוא אכיל דלאו דילה, וכשמישים אל לבו האמת ויודע זאת בברור, אז טוב לו תמיד וזכה לעשירות אמתי שהוא מה שאמרו רבותינו ו"ל, איהו עשיר השמח בחלקו, כי ישמח תמיד בחלקו, מאחר שיודע שהכל חסד גדול מהשם יתברך אפלו לחם צר וימים לחץ, ועל ידי זה זכה לעשירות ממש לכל הון דעלמא, בבחינת מאן דאיהו זעיר הוא רב, שמי שהוא קטן בעיניו ויש לו הסתפקות ומקבל הכל באהבה ובשמחה זכה אחר כך לעשר

על פסוק שגוד בעדר הרחלים, עז שם). הרחל הזה בלה קדש קרנה לחצוצרות עזרה לתוף וכו' זמרה לתבלת וכו', הינו הצאן שהיא בחינת עשירות בשרשו שבקדשה בלו קדש, כי נתבררין ונתגלגלן עלי ידי זה דברים נפלאים ונעשין נגונים ושרות נפלאים, עלי ידי בחינת שאו זמרה ותנו תוף שהוא תקון המשא ומתן והעשירות בקדשה בבחינת ולבא מקבל לה בתדוא דנגנא דליואי (כמו שכתבאר בהתורה השנה סימן ג, עז שם), ועל כן צותה התורה בקרבן פסח שהוא תקון האות ממוז פנ"ל, שיהיה נצלה באש בשלמות, ראשו על פרעיו ועל קרבו כדי לברר ולהעלות העשירות בלו אל הקדשה מראשו ועד רגלו, בבחינת הרחל היו בלה קדש, וכו"ל:

יא וזה בחינת אסור המין ומצות אכילת מצה, כי אין בין המין למצה אלא משהו, הינו המששה שבין פעם לעשירות שהוא תלוי במששה כחוט השערה (במיון בהתורה תנ"ל), שעקר החלוק בהנקה שבין ח' לה', כי מצה בה"א זה בחינת עשירות, בחינת הא לכם זרע, בחינת השפעת העשירות שהמשיך יוסף במצרים, כי השם יתברך הקדים שהעשירות יתגלגל למצרים עלי ידי יוסף דיקא שיהיה לחם פח עלי ידי זה לבררו משם ולהחזירו למרא קמא, והמין בחי"ת זה בחינת חמה וכעס, כי לית חמה בלא חי"ת, ועל כן נקראת המצה לחם עני שהוא תקון להעני

לקוטי הלכות

הלכות פורים 1

ארה חיים תתו

וגדלה, וכמו שאמרו, יש מתרושש והון רב, וכתיב מקום מעפר דל וכו' להושיבי עם גדיבים, 'מקום מעפר' דקא, הינו מי שמושם עצמו כעפר וכנ"ל, וגם אחר כך בשזוכה לעשירות ממש לכסף וזהב וחפצים הרבה לא יפל על-ידי זה להתאוות מה שאינו שלו, כי גם בעצם עשירותו יחזיק עצמו לעני ויהיה שמח בחלקו תמיד וכנ"ל. לא כן הרשעים שהם בהפך מכל זה, כשהוא עני הוא בכעם על השם יתברך על עניותו וחסרונו, ותכף כשיש לו איזה קמון הוא מלביש עצמו במלבושים שאינם ראויים לו לפי קמונו, ועל-ידי זה חסר לו עתה יותר מבתחלה, וכשפירות עוד קמון יותר מתחיל לקנות לו פלי פסף ומרגליות ותכשיטין, והכל בכפלי כפלים מכפי ערכו, ועל-ידי זה תיו קרים ומרורים תמיד, עד שיש הרבה שבימי עשירותם חיהם מרורים יותר מבימי ענים עד שהרבה העבירו עצמם לדעת על-ידי זה, פידוע את המעשה הרע הנעשה תחת השמש על-ידי זה, ועל-פי רב על-ידי זה באים לדי עניות ממש ומתים בעלי חובות (שקדון אב ועצים), וגם בימי עשירותם היו עניים גדולים, כי תמיד חסר להם כפי התנהגותם והצטרבותם העצומים, והכל מחמת גסותם הרע, ואינם חושבים על תכליתם הנצחית, וכאלו כל העשר מגיע להם לכד, ומאן דאיהו רב הוא ועיר, ומי שהוא מתנאה הקדוש ברוד הוא משפילו ומתים עניים ובעלי חובות, וזה בחינת יאה ענייתא לישראל,

שעקר היפי והגוי הוא עניות, הינו מי שמתחזק עצמו לעני תמיד הוא נאה ויפה תמיד, כי כל מה שיש לו הוא נאה ויפה אצלו תמיד, אפלו מלבוש של פשתן עם מלאי על גבי מלאי, הכל נאה ויפה אצלו ושמח בו מאד, שיש לו על כל פנים מלבוש כזה להתכסות בו, כי יודע שאינו ראוי לו לפי מעשיו אפלו מלבוש כזה, ואו הוא נאה ויפה תמיד, כי אחר כך גם כשיהיה לו מלבושים של משי ושל כסף וזהב יהיו נאים ויפים אצלו תמיד, אבל מי שאינו מחזיק עצמו בעני, וכל מה שיש לו מתאזה יותר אינו זוכה לנוי ויפי לעולם כנראה בחוש שאפלו לובש בגדי משי היקרים וכו' תמיד חסר לו עוד בגדים היקרים ביותר של גדולי הקצינים ביותר, וכן להלן וכו' פידוע כל זה והבן מאד:

וזה בחינת מצה שאוכלים בפסח שהוא תקון הממון והעשירות שנקרא להם עני, בחינת מצה פרוסה, מה דרבו של עני בפרוסה, הינו שעקר תקון הממון והעשירות הוא על-ידי עניות, על-ידי שמתחזקו עצמן תמיד בעני וכנ"ל, וזה בחינת דרבו של עני בפרוסה, שהוא פורס ומשפר לחמו ופרנסתו תמיד, שכל מה שיש לו הוא חושב שמגיע לו מחצה מצה, ועל-כן תמיד אין חסר לו כלום והוא שמח בחלקו תמיד שזהו עקר העשירות, ועל-ידי זה זוכה לעשירות ממש בעולם הנה ובעולם הבא. ועל-כן נאמר בקרבן פסח על מצות ומרורים יאכלהו, כי קרבן

זוכין לעשירות גדול עד שכל מי שירצה יבוא ויסעד אצלו וכנ"ל.

וזהו גם כן מה שעוקרין הקערה מיד ושואלין הקשיות של מה נשתנה, ועקר כל הארבע קשיות סובבין על קטב הנ"ל, ששואלין רבוי הסתירות שרואין בלילה הגדולה הזאת, שבכל הלילות אנו אוכלין חמין ומצה, כמו שרואין שזהו לכאורה בחינת עשירות, כי בודאי לחם חמין ממעם יותר והוא לחם עשירים יותר מלחם מצה, והלילה הזה בלוי מצה שהוא בחינת עניות בחינת לחם עני, וכנגד זה אנו רואין ההפך שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת הלילה הזה שתי פעמים, שזהו דרך עשירות שאוכלין מאכלים מטבילין, פפובא במפרשים שהטבול מרמוז על עשירות וחרות, וכן מוסיפין לשאל עוד סתירות באלה, שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות הטובים לאכילה והלילה הזה בלוי מרור שמרמוז על מרירת העניות והפריסה, וכנגד זה רואין ההיפוך שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין בין מסבין, הלילה הזה בלוי מסבין דרך חרות בעשירים ומלכים, ועל זה משיבין ומספרין כל ספור יציאת מצרים שהיינו עבדים לפרעה במצרים והיינו ברחק ובעניות גדול, כי היה כל השפע אצלם והם היו המלכים והשירים והשופטים ומשלו עלינו, ויציאנו ד' משם ברכוש גדול והביאנו לארץ ישראל ארץ חמדה וכו' והחזיר השפע והעשירות לנו, וכמו שאנו זוכרין בהגדה שקים הבטחתו,

פסח שהוא בחינת 'עשירות צאנד' – עשירות דקדושה, עקר אכילתו צריך שיהיה דקא על מצות, שהם בחינת לחם עני ומרורים לזכר העני שנחננו במצרים, הינו שגם בעשירותו לא ישבח מרירות עניותו כדי שלא יתגאה וכנ"ל, שזהו בחינת טוב ילד מספן ורחם וכו', כי גם במלכותו נולד רש, כמו שפרש רש"י שם שגם במלכותו ועשו מחזיק את עצמו לרש ועני וכנ"ל, כי האדם צריך לאחו תמיד בקצה האחרון ולזכר שנולד ערב, כמו שכתוב ערב יצתי מבטן אמי, שזהו תכלית העניות, וכנגד עניות זה כל מה שיש לו הוא עשירות גדול ואז יהיה שמח בחלקו בכל מה שיש לו, הן מעט הן הרבה, אבל תכף בשיסתכל למעלה ממנו, דהינו שיתקנא בהגדולים ממנו בעשירות, בודאי הוא חסר לעולם, נמצא שעקר עשירות בשמחוקין עצמו לעני, כי כנגד תכלית העניות הכל הם עשירים כנ"ל, אבל בשישוכח ענייתו אין עני ממנו, כי חסר לו בכל פעם יותר ויותר וכנ"ל:

יב וזה בחינת הא לחמא עניא וכו', ותכף אומר כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך וכו', הינו כנ"ל, שבתחלה מספר שהמצה היא בחינת לחם עני שנוצרין העניות של הגלות וידעין האמת מגדל ענייתו מפל וכנ"ל, ותכף בשיודעין זאת עוזר לו השם ותברך וממלא כל חסרונו עד שיכול גם להשפיע לאחרים, שזהו מה שאומר מיד כל דכפין ייתי ויכול וכו', כי דקא על ידי בחינת לחמא עניא הנ"ל

לקוטי הלקות

הלקות פורים ו

ארה חיים תתט

ואחרי כן יצאו ברכוש גדול, שנתן לנו את ממונם, וכל עקר הפורח הזה שהגלנו תחלה בגלות בזה, ואחר כך הוציאנו בעשירות בזה, ולמה לא נתן לנו העשירות תכף בלי צער הגלות? אבל הכל היה לטובתנו כדי להודיך בכור הברזל בגלות כדי לברר ולבדק העשירות להוציא אותנו מתאנות ממון שהוא עשירות וממון דסטרא אחרת, שכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר, שעליהם נאמר מארת ד' בבית רשע, בחינת ובטן רשעים תחסר, ולכפות לעשירות דקדשה שבא על ידי עניות דיקא ובג"ל, ובשביל זה מצוה עלינו לאכל מצה לחם עני ומרור לעשות כל השנויים האלו כדי לדע ולזכר תמיד בהעניות והמרירות שעל ידי זה דוקא אנו זוכין לעשירות, ולתסב במטה דרך חרות במלכים כי מי שאינו זוכר בעת עשרו בחינת מלכות את עניו ומרירותו זה אינו עושה כלל, כי עליו נאמר עושה עמו לבעליו לרעותו, והוא גרוע מעני, כי חסר לו יותר עד שסובל מרירות מר ממנות פאשר רואין בחוש, וגם בשביל זה עוקרין הקערה קדם האכילה לרמוז שאין הסעדה שלנו ואין אנו רשאים לאכל ממנה עד שגופי תחלה חסדי ד' ונפלאותיו איד הוציא השפע מהסטרא אחרת מגלות מצרים ונתנה לנו שאז דיקא חוזר הפרנסה והעשירות ואנו יכולין לאכל, והוה בחינת מה שאמרו בזהר הקדוש שרב המנוגא סבא אפלו בשניה השלחן ערוך לפניו לא רצה לאכל עד

שהתפלל על מזונו ואמר לא איכול עד דאתיהיב מבי מלפא, הינו שאמר שאין הסעדה שלו עד שיברר אותה על ידי תפלתו, כי עקר ברור הפרנסה מהגלות הוא על ידי תפלה פדוע:

יג וכן בכל דור ודור תיב אדם לראות את עצמו פאלו הוא יצא ממצרים וכו' במבאר בהתורה, כי זאת התחינה הוא בכל דור ובכל אדם ובכל זמן שעקר מרית הגלות לכל אחד לפי בחינתו, ועקר בחינת הגאולה שממשיך כל אחד על עצמו איזה בחינות של חרות וגאולת הנפש הכל בבחינת הג'ל, בשוזה לשפר תאות ממון על ידי התקרבות לצדיקו אמת שעקרו הוא להיות שמח בחלקו בג"ל, שהוה על ידי שמרגיש עניותו בכל הבחינות בנפש וממון, ועל ידי זה דיקא זוכה לבחינת גאולה לבחינת עשירות עד שיכול לזכות לעשירות ממש גם בגשמיות, והוה עקר הגאולה השלמה על ידי משיח צדקנו, שאנו מקוים ומצפים ומחכים אליו שאז יחזר כל העשירות אל התקדשה לישראל שהיו בלם צדיקים או כמו שכתוב תחת הנחשת אביא וזה וכו', וכתוב ושמתי בך כד שמשותך וכו' וכל גבולך לאבני חפץ וכו', שעשירות בואת לא וכו אפלו ביציאת מצרים ולא נשמע מעולם עשירות בזה, וישראל יזב לזה דיקא על ידי עניותם שסבלו בגלות המר הזה, וגם אז פשיצאו מהגלות וזכו לעשירות בזה לא ישכחו עניותם כי יהיו

אברהם

מִדָּם עַל־יְדֵי הַכְּסֻחַת וְקִנְיֵנו הַקְּדוּשִׁים
שְׂמֻמִּים אוֹתָנוּ גַם בְּגָלוֹת הִזָּה
וּמְשִׁיכִים לָנוּ הַשְּׁפַע דְּקִדְשָׁה בְּדֶרֶךְ נִפְלְאוֹ
וְנִרְאָה עַד שְׁנוּכָה לְגֵאלָהּ שְׁלָמָה בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

טו וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת הָעֵמֶר, כִּי מ"ט
[אַרְבָּעִים וְתַשְׁעַ] יָמֵי הַסְּפִירָה
הֵם כְּנֶגֶד מ"ט אוֹתִיּוֹת שְׁבַשְׁמוֹת י"ב
שְׂבָטֵי יִה, שְׂהִיּוּ בְּחִינַת כָּל שְׂמוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, כִּי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שָׂמוֹ וְנִפְשׁוֹ
מִשְׂרָשׁ בְּמ"ט אוֹתִיּוֹת שֵׁל שְׂמוֹת הַשְּׂבָטִים,
הֵינּוּ שְׂעֵל־יְדֵי מִצְוֹת הַסְּפִירָה שְׁשׁוּפְרִין
מ"ט יָמִים אִלּוּ עַל־יְדֵי זֶה מִתְקַן כָּל אֶחָד
שָׂמוֹ וְנִפְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ שְׂיִפְּהָ לְהַגְדִּיל שָׂמוֹ
וְנִפְשׁוֹ עַל־יְדֵי עֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה שְׂזוּכִין
עַל־יְדֵי שְׂבִירַת הַפֶּעַם וְכַג'ל. וְעַל־פִּי
סוֹפְרִין לְעֵמֶר, כִּי עַל־יְדֵי הַקְּרִבַת הָעֵמֶר
שְׂעוּרִים מִמִּתְקִין כָּל הַגְּבוּרוֹת וְהַדְּיָנִים
שְׂכְּלוּלִים בְּבְחִינַת שְׂעוּרָה וְכו', כְּמוֹכָא,
וְעַל־יְדֵי זֶה מִמִּתְקִין וּמְבַטְלִין אַחֲזִית
הַפֶּעַם, כִּי עַקֵּר אַחֲזִית הַפֶּעַם הוּא
מְגִבּוּרוֹת, וּמִשֶּׁם שְׂרֵשׁ הַנֶּפֶשׁ כִּי בְּשִׂרְשָׁם
שְׂגִיחָם אֶחָד וְשֵׁם שְׂרֵשׁ הָעֲשִׂירוֹת (מְבַאֵר
בְּסִיּוּן ס"ח וְס"ט, עַן ש"ס), וְכִשְׂאִין מִמִּתְקִין
הַגְּבוּרוֹת וְהַדְּיָנִים בְּשִׂרְשָׁן אִיזוּ מִתְגַּבֵּר
הַבַּעַל דְּבָר וּמְהַפֵּךְ הָעֲשִׂירוֹת לְכַעַם, וְעַל־
יְדֵי זֶה טוֹרֵף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ (כְּמוֹ שְׂכָבָר ש"ס),
וְעַל־פִּי אַחַר הַנֶּפֶת הָעֵמֶר שְׂעוּרִים, שְׂעַל־
יְדֵי זֶה מִמִּתְקִין כָּל הַדְּיָנִים וְהַגְּבוּרוֹת
בְּשִׂרְשָׁן, עַל־יְדֵי זֶה מִמִּתְקִין אַחֲזִית הַבַּעַל
דְּבָר וְזוּכִין לְהַגְדִּיל הַשֵּׁם וְהַנֶּפֶשׁ שְׂהִיּוּ
בְּחִינַת מ"ט יָמֵי הַסְּפִירָה שְׂהֵם בְּחִינַת

אִז עֲנִיִּים בְּאֵמַת, כְּמוֹ שְׂכָתוּב: וְחִסּוֹ בּוֹ
עִם עֵי וְדָל, וְגַם מִשִׁיחַ בְּעֲצָמוֹ נִקְרָא עֵי,
כְּמוֹ שְׂכָתוּב עֵי וְרוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר, כִּי עַקֵּר
הָעֲשִׂירוֹת הָאֵמִית בְּנִשְׁמִיּוֹת וְרוֹחֲנִיּוֹת זוּכִין
עַל־יְדֵי עֲנִיּוֹת וְשְׂפָלוֹת בְּאֵמַת וְכַג'ל:

יז וְזֶה שְׂנִסְמָךְ בְּהַהֲגָדָה וְאַחֲרֵי כֵן יֵצֵאוּ
בְּרַבֵּשׁ גְּדוֹל, וְהוּא שְׂעַמְדָּה
לְאַבּוֹתֵינוּ וְלָנוּ וְכו', כִּי עַקֵּר קוּיִם שְׂלָנוּ
בְּגָלוֹת הַמֶּר הִזָּה הוּא עַל־יְדֵי הַהַכְּסֻחָה
שְׂהַכְּטִיחַ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ וְגַם אֶת הַגּוֹ
אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אָנֹכִי וְאַחֲרַי כֵן יֵצֵאוּ בְּרַבֵּשׁ
גְּדוֹל, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְז"ל, וְגַם לְרַבּוֹת
שְׂעַבּוּד מַלְכִּיּוֹת, שְׂעַקֵּר הַשְּׂעַבּוּד עַל־יְדֵי
שְׂנִמְלוֹ וְגִזְלוֹ הַשְּׁפַע שֵׁל הָעֲשִׂירוֹת אֱלֹהִים,
וְעַל־יְדֵי זֶה הֵם מוֹשְׁלִים עֲלֵינוּ, אֲבָל הַשֵּׁם
יִתְפַּדֵּךְ כְּכֹר הַקְּדוּיִם וְהַכְּטִיחֵנוּ עַל־יְדֵי
אֲבוֹתֵינוּ וְאַחֲרֵי כֵן יֵצֵאוּ בְּרַבֵּשׁ גְּדוֹל,
וּמֵאוֹתָהּ הַהַכְּסֻחָה נִמְשָׁךְ לָנוּ גַם עֵתָה
קֶצֶת הַשְּׁפַע שְׂיֵשׁ לָנוּ כְּדִי שְׂיִתְהַוֶּה לָנוּ קוּיִם
בְּגָלוֹת הַמֶּר הִזָּה עַד הַגְּאֻלָּה, כִּי הַהַכְּסֻחָה
הִזָּה שְׂיִשְׂרָאֵל מְכַרְחִין לְהִיּוֹת בְּגָלוֹת
כְּנִיּוּם, כְּאִלּוּ כָּל הַשְּׁפַע וְהָעֲשִׂירוֹת שְׂלָהֶם,
אֲבָל הַכָּל לְטוֹבָה כְּדִי שְׂנִפְרִי עֲנִיּוֹתֵנוּ
וְשְׂפָלוֹתֵנוּ וְנִשׁוּב אֵלָיו וְעַל־יְדֵי זֶה מַעֲט
הַשְּׁפַע שְׂלָנוּ עוֹלָה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲשִׂירוֹת
שְׂלָהֶם וְכַג'ל, וְעַל־יְדֵי זֶה זוּכִים כְּמוֹ
צְדִיקִים וְכִשְׂרִים גַם בְּגָלוֹת לְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל,
וְעַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ קוּיִם בְּגָלוֹת לְעַמּוּד כְּנֶגֶד
הָעוֹכְרֵי פוֹכְבִים וְכַנְגֵּד כָּל הַחוֹלְקִים עַל
הָאֵמַת, כִּי לֹא אֶחָד בְּלָבָד עִמָּד עֲלֵינוּ
לְכַלּוֹתֵנוּ אִלָּא שְׂכַבְל דּוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים
עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ

לקוטי הלכות

הלכות פורים 1

ארה חיים תתאי

השם והנפש של כל אחד מישראל שכלול במוט אויות שיש בשמות השכמים בנובר לעיל, וזה שמבקשין אחר הספירה על ברפת הפרנסה, כמו שאומרים, ארץ נתנה וכולה וברכנו וכו', כי על ידי הספירה ממתקין ומבטלין הפעם וממשיכין ברפת הפרנסה והעשירות הקדשה וכו', ועל כן ירד המן לישראל באי, שאז עקר ימי הספירה, כי המן הוא בחינת פרנסה ועשירות הקדשה שנמשך בימי הספירה, וכו'.

וזו על כן היה העמור משעורים שהוא מאכל בהמה, ועל ידי הקרבנות ממתקין הדינים ומעלין מבהמה לאדם ועל ידי זה ממתקין ומבטלין אחיות הפעם, כי על ידי הפעם נסתלק חכמתו ממנו שהוא צלם אלקים ונדמה לבהמה כי כל הפועם חכמתו מסתלקת ממנו, כמבאר כל זה היטב בהתורה שאלו את ר' יוסי בן קוסמא וכו' (בבבא נט), ועל כן התקין על ידי הקרבנות העמור שעורים, שעל ידי זה מעלין מבהמה לאדם וחוזר חכמתו אליו, שזה עקר תקון הפעם וכו', וזהו בחינת המזשכת המחין בימי הספירה (כמבאר בבבא נט, ע"ש), כי אז עוסקין להמתיק הדינים ולבטל הפעם שעל ידו מסתלקין המחין, חס ושלום, כי על ידי מצות הספירה חוזרין וממשיכין המחין בכל יום (כמבאר בבבא נט):

זו ועקר התקון על ידי שפופרין הימים לעמור, כי על ידי חשבון

וספירת הימים על ידי זה ממשיכין בחינת תקון המשפט הנאמר בתחלת התורה של היכל הקדש הנ"ל, כי תקון המשפט צריכין להמשיך בכל יום ויום בבחינת לעשות משפט עקרו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו, כי אדם נדון בכל יום וצריך כל אחד להקדים בתחלת היום לשפט את עצמו כדי להמתיק ולבטל הדין שלמעלה, וזהו בעצמו המתקת ובטול הפעם, כי עקר הפעם נמשך מהתגברות הדינים חס ושלום, וכפי מה שזוכין לבטל הדינים על ידי בחינת משפט הנ"ל ששופט את עצמו בעצמו, על ידי זה מבטל הפעם, וזהו בעצמו מה שמבאר בתחלת התורה היכל הקדש הנ"ל, שעל ידי המשפט מבטל ושוורף את הרע של הנפשות שמקרבן שלא יתאחו בבחינת היכל הקדש (כמבאר ע"ש), כי עקר הרע הוא הפעם כמבאר שם הפסוק והסר פעם מלבך והעבר רעה מפשרה, ועין שם היטב בהתורה הנ"ל כי הכל אחד ענין היכל הקדש ויד ושם המבאר שם וכסא משפט ועגולא ורבעא (עין שם היטב), ומובן שם שתפעם שהוא פגם השם והנפש זהו בעצמו בחינת פגם היכל הקדש על ידי הרע של הנפשות, נמצא שעקר הרע הוא הפעם והוא מתבטל על ידי אש המשפט (כמו שמבאר ע"ש), וזה אנו ממשיכין על ידי ספירת הימים, כי צריכין לעשות חשבון מפל יום ויום שזהו בחינת משפט, כי עקר המשפט הוא כפי החשבון שמוחשבין עם האדם על כל יום ויום על כל מה שעשה,

110

110

כמו שאמרו ולפני מי אתה עתיד לתן דין והשבון וכו', ומי שרוצה לחום על עצמו להציל את עצמו מדין והשבון שלמעלה צריך לשפוט את עצמו לעשות השבון עם גפשו בכל יום ויום, ועל-כן צריכין בימי הספירה שהם הכנה לקבלת התורה לקרב את עצמו עם כל גפשות ישראל התלויות בו להשם יתברך שזהו עקר בחינת בנן היכל הקדש הנ"ל, על-כן צריכין בכל יום בכניסתו לספר היום לדע שכל הימים מנויים וספורים בהשבון, שזהו בחינת משפט, שהוא בכל יום כנ"ל, דהינו שחושב עם גפשו על כל יום ושופט את עצמו וכו"ל, ועל-ידי בחינת משפט נחלב חלב ושורף את הרע שהוא הפעם, ועל-ידי זה מגדיל השם והנפש על-ידי עשירות דקדושה, שזהו בחינת מ"ט ימי הספירה, וכו"ל:

יח כי עקר אברת הימים שהאדם אובר את ימי חייו, חס ושלום, העקר הוא על-ידי תאות קמון ועשירות ומרדת הפרנסה, כנראה בחוש, וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבונו ז"ל על פסוק ועפר תאכל כל ימי תיך וכו', ועקר הסרון הפרנסה ועצם מרירתו ומרדתו של כל אחד הוא על-ידי הפעם, ונמשך מחטא אדם הראשון שפגם בעץ הדעת שעליו נאמר אויל ביום יודע פעם, כמו שאמרו במדרש שאי נגור בועת אפך תאכל לחם וכו', כי מי שמבטל הפעם וזכה לעשירות תמיד כי הוא שמח בחלקו תמיד ועל-ידי

זה זוכה לעשירות ממש כנ"ל, אבל מי שאינו משפר את הפעם עליו נאמר והיה כי ירעב והתקצר, ואפלו בשיש לו עשירות הוא מלא פעם, כמו שכתוב כל ימיו פעם ומכאובות, כי בכל פעם חסר לו יותר, ועל-כן באמת כל עשירות שלו אין כלום ועליו נאמר דעת חסרת מה קניתי, דעת חסרת זה בחינת פעם, בחינת כל הפועם חקמתו מסתלקת ממנו, מה קניתי, כי בודאי אין העשירות שלו כלום, כי תמיד חסר לו יותר וכו"ל, ועליו נאמר עשר שמור לבגליו וכו"ל, ולסוף אין נשאר לו כלום, כמו שכתוב ומאומה לא ישא בידו וכו', ועל זה נאמר עושה עשר ולא במשפט בחצי ימיו ועונבו, 'בחצי ימיו' דיקא, כי אינו זוכה להשלים את ימיו על-ידי תקון המשפט שמבטל הפעם ומשלים הימים כנ"ל, רק הוא אובר את ימיו כנ"ל, וכאשר רואין בחוש שהאדם

אובר ימיו על-ידי מרדת הקמון, ועל-כן מרגל הלשון בספרי מוסר: אדם דואג על אבוד דמיו ואינו דואג על אבוד ימיו, כי הא בהא תליא, ועל-כן בספירה שעוסקין להשלים ולהגדיל השם והנפש על-ידי עשירות דקדושה, על-כן סופרין הימים שזהו בחינת משפט כנ"ל, שעל-ידי זה עקר תקון הימים על-ידי שמבטל הפעם וזוכה לעשירות דקדושה להיות שמח בחלקו לא להקפיד ולקבוע ולהתקצר על החסרונות שלו, ועל-ידי זה זוכה לעשירות ממש, כי כפי בטול הפעם בן זוכה לעשירות כנ"ל, וזה בחינת שבע שבתות

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות פורים ו

אֵרַח חַיִּים תַּחֲנוּ

וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב וְכו', לָקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר
לְאֶבְיָנוּ וְכו', כִּי הִנְפְּשׁוֹת תְּלוּיִים בְּעִשְׂרוֹת
כַּנְּ"ל, וְלֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָיָה בְּעוֹרְזוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב, הָיָה לָבֵן עוֹקֵר אֶת הַבֵּל, חֵם
וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב אֶרְמֵי אוֹבֵד וְכו', וְעַל
זֶה אוֹמְרִים בְּהַגְדָּה אַחֲרֵי שְׂמוֹזְבִירִין וְאַחֲרֵי
כֵן יֵצְאוּ בְּרֵכֶשׁ גְּדוֹל אוֹמְרִים אַחַר כָּךְ
וְהוּא שֶׁעֲמֻדָּה לְאֶבְיָנוּ וְלָנוּ וְכו' שֶׁכָּבֵל
דוֹר וְדוֹר עוֹמְרִים עֲלֵינוּ לְבִלְתוֹנָה וְהַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא מְצַלְנוּ מִיָּדָם, צֵא וְלִמַּד מֵה
בְּקִשׁ לָבֵן הָאֶרְמֵי לַעֲשׂוֹת לַיעֲקֹב אֶבְיָנוּ,
וְעַקֵּר הַתְּגָרוֹת לָבֵן עַל יַעֲקֹב הָיָה עַל
הָעִשְׂרוֹת שֶׁאִסַּף שָׁם שָׁבוּ הָיוּ תְלוּיִים

נִפְשׁוֹתֵינוּ כַּנְּ"ל, וְעַלִּינָה הַזְכִּיר יַעֲקֹב זֶה
בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: לֹלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי
אֲבֹתָי וְכו' כִּי עֲתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי וְכו',
וְכִשְׁהַצִּיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת יַעֲקֹב מִלָּבֵן
וְנִשְׁאַר הָעִשְׂרוֹת עִם הַנְּפְּשׁוֹת הַקְדוּשׁוֹת
אֲצִלוֹ, נֹאמֵר שָׁם עַד הַגֵּל הָיָה וְכו' אִם
אֲנִי לֹא אֶעֱבֹר אֶלֶיךָ וְכו', וְשָׁם כְּרַמְזוֹ סוּד
ל"ג בְּעִמּוֹר, וְאִזּוֹ הוּא עֵקֶר הַמִּתְקַת הַדִּינִים
שֶׁל יָמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁעַל־יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ
הָעִשְׂרוֹת אֶל הַקְדוּשָׁה, וּמְכַנְּעִין קִלְפַת
לָבֵן הָאֶרְמֵי שְׂמֹתְגָרָה בְּעִשְׂרוֹת הַקְדוּשָׁה
כַּנְּ"ל, כִּי מִמְּשִׁיבֵין בְּחִינַת עַד הַגֵּל הָיָה
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּנַעַת לָבֵן הָאֶרְמֵי נִגְד
יַעֲקֹב אֶבְיָנוּ וְחֹזֵר כָּל הָעִשְׂרוֹת וְהַנְּפְּשׁוֹת
אֶל הַקְדוּשָׁה וְכַנְּ"ל:

תְּמוּמוֹת, וְאֵל יֵאבֵד וְאֵל יִפְגַּם שׁוֹם יוֹם
מִהֶם עַל־יָדֵי הַפְּעַם, שֶׁעַל־יָדֵי בֵן מוֹרֵף
נִפְשׁוֹ כַּאֲפוֹ וְאוֹבֵד יָמֵי חַיָּו כַּנְּ"ל, כִּי צְרִיכִין
לְהַתְחִיל לְסַפּוֹר בְּתַחֲלַת הַיּוֹם לְמַעַן
תְּמוּמוֹת תִּהְיֶינָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת תְּקוּן
הַמִּשְׁפָּט בְּתַחֲלַת הַיּוֹם כְּדִי לְהַצִּיל נִפְשׁוֹ
מִפְּעַם, שֶׁעַל־יָדֵי זֶה יִהְיוּ יָמָיו שְׁלֵמִים,
בְּחִינַת תְּמוּמוֹת תִּהְיֶינָה, וְעַל־יָדֵי זֶה יִזְכֶּה
שֶׁיִּכָּלֵל נִפְשׁוֹ עִם כָּל הַנְּפְּשׁוֹת הַתְּלוּיִים בּוֹ
בְּבְחִינַת הַיָּבֵל הַקְדוּשׁ הַנ"ל לְהַתְקַרֵּב
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִתְרוּתוֹ הַקְדוּשָׁה שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת הַכְּנָה לְשִׁבּוּעוֹת שֶׁהוּא קִבְּלָת
הַתּוֹרָה כַּנְּ"ל:

יט וְעַל־כֵּן תִּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָה נִסְתַּלְקוּ
בְּיָמֵי הָעִמּוֹר עַל־יָדֵי הַקְּפִידוֹת
שֶׁהָיוּ בְּיַמֵּיהֶם, וְעַל־יָדֵי זֶה לֹא הִמְתִּיקוּ
וּכְבָּלוּ אֶת הַפְּעַם כְּרַאוּ, וְעַל־כֵּן נִסְתַּלְקוּ
בְּיָמֵי הָעִמּוֹר דִּיקָא שְׂאֵו עוֹסְקִים לְכַפֵּל
הַפְּעַם וְהֵם פְּגָמוּ בְּזוֹה, עַל־כֵּן נִסְתַּלְקוּ אִזּוֹ
דִּיקָא, וְעַל־כֵּן אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאי,
אֲנִי בְּחִבְכוּתָא תִּלְגָּי, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן
לְכַפֵּל הַפְּעַם וְהַקְּפִידוֹת וְלְהַמְשִׁיךְ אֶהְבָּה
וְחֹסֵד, וְכַנְּ"ל:

כ וְזוֹה בְּחִינַת ל"ג בְּעִמּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת
עַד הַגֵּל הָיָה (כְּמוֹכָא בְּתַחֲבִיבִים), כִּי לָבֵן
רָדַף אַחֲרַי יַעֲקֹב עִם כָּל נִפְשׁוֹת בֵּיתוֹ,
וְעַקֵּר הַקְּנָאָה הָיָה עַל עֵצֶם הָעִשְׂרוֹת
שֶׁאִסַּף בְּבִיתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם בְּפָרָשַׁת

השמימות מהלכות ראש חודש
הלכה ו

ושׂיכים גם בן להלכות מתנה

(שׂיך לאות א אחר תבת מופעמקים):

וזהו בחינת קימת חצות שאז צועקין
מאד על חרבן בית המקדש
שחרב על ידי פגם אמונה ומאז נעלם
סוד העבור מאתנו וכו'. וזהו: "מגו שאגין
וקלון" וכו'. הינו על ידי צעקת הלב נגדלת
בחינת הלכנה שהיא בחינת אמונה: ועל
פן קורין רות בשבועות שמתחיל: "ויהי
בימי שפט השפטים" – ששפטו וכו',
שהוא פגם המשפט ומסים בלדת דוד
מישיה שהוא עקר תקון המשפט שזה
צריכין להמשדך בשבועות, שזהו בחינת
שתי הלחם שבאים מחמץ דיקא פנ"ל.
והכל היה על ידי בחינת גרי צדק שהיא
רות. וערפה גתרחקה בחינת הגרים
שצריכין לרחק שהם בחינת עשו
וישמעאל שזה עקר תקון המשפט: "וימען
מבית ה' יצא והשקה את נחל השמים"
(ויאל ה) – 'מתחלה דומה בקרני חגבים'
בחינת "מים עמקים עצה" (משל ב), ואחר
כך מתגבר וכו' עד שנתתקן המשפט "ויגל
כמים משפט" (עמים ה) שהוא תקון מעשה
שמים, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (ויבא עז):

שׂיך לסוף אות ו:

וזה "בראשונה היו משיאין משואות"
לתקן האש והחמימות להעלותן אל

הקרשה שזה נעשה בניסן ראש חודשים
וכו'. "משקלקלו המינין" על ידי שגדמה
להם שהוא עזות המשפט 'צדיק ומזב לו'
וכו'. כמו שכתוב (תהלים ע) "ואמרו איכה
גדע" וכו', "התקינו שיהיו שלוחים
יוצאים" שידיעו קדוש החדש בפה מלא
שזהו בחינת תקון המשפט בחינת
"מופתיו ומשפטי פיו":

שׂיך לאות יד טו:

ועל בן אסור החמץ עד קריעת ים סוף
שאז היו ישראל נתונים בדין,
כמו שאמרו רבותינו ו"ל (שמות רבא), ועל
פן היה קשה לפני קריעת ים סוף. אבל
בנפלאותיו יצא משפטנו לאור ונבקע הים
והעלה המשפט מהתהומות ונמבעו
המצרים על ידיה וישראל נצלו בבחינת
(שמות טו, ה) "תהמות יבסימו". וכתוב (שם ח):
"קפאו תהמות", פי המשפט כפי היום,
וביום צאתם ממצרים עדן לא נתמלאה
סאתם של המצרים שיפלו לגמרי על פן
הכרחו לברח בתפוזן. על פן אסור החמץ
מחמת שעדן אי אפשר לפגם אל עמק
המשפט עד שביעי של פסח קריעת ים
סוף שאז העלה המשפט מהתהומות
פנ"ל, ואז התר החמץ אחר כך. ועל פן
בשבועות מביאין דיקא שתי הלחם
מחמץ, כי אז החמץ בבחינת תקון
המשפט קשר המרובה שנתתקן אז, שזהו
בחינת מעשה מרובה שמפטירין אז.

ועל בן קדם קבלת התורה נאמרה
פרכת יתרו שתקן המשפט

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש

ארה חיים תתמו

וְעֵין לְמוֹשֶׁה שֶׁעֲשָׂה שְׂרֵי אֲלָפִים וְשִׁפְטוֹ
אֶת הָעָם וְכו' (שמות יח), וְעַל כֵּן יִתְרוֹ דִּיקָא
הוֹסִיף פְּרִשָׁה זֹאת, כִּי הָיָה גַר צָדֵק שֶׁצָּרִיד
לְתַקּוֹן זֶה, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם. כִּי הוּא הִפְדָּ
קִלְפַת עֲמֻלָּה בְּיַדְעוּ בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל, כִּי
עֲמֻלָּה בְּחִינַת "מִשְׁפַּט מַעְקָל" בְּחִינַת טַפַּח
עֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל עֶרְב רַב, וְיִתְרוֹ הִתְפַּד מֵהֶם
בְּחִינַת גַּר צָדֵק שֶׁהוֹסִיף הַפְּרִשָׁה שֶׁל תַּקּוֹן
הַמִּשְׁפָּט שֶׁעָקַר קְבֻלַּת הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בְּזוֹה,
כִּי עָקַר הַתַּקּוֹן שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם גִּשְׁלָם
בְּשִׁבוּעוֹת בְּעַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שֶׁבִשְׂבִיל זֶה
הָיָה עָקַר יְצִיאַת מִצְרַיִם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
"בְּהוֹצֵאתִיךָ וְכו', וְעַל כֵּן הַתְּחִיל "אֲנֹכִי וְכו'
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ" וְכו'. אֲבָל מַחְמַת הָעֶרְב
רַב עֲדִין לֹא גִשְׁלָם בְּשִׁלְמוֹת תַּקּוֹן
הַמִּשְׁפָּט, עַל כֵּן הָיָה מַה דִּתְרוּ וְהַתַּקּוֹן
בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה וְכו' שֶׁאָז עָקַר תַּקּוֹן הַמִּשְׁפָּט.
וְעַל כֵּן בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים נִמְחַל הָעוֹן, כִּי אִז
גָּמַר הַמִּשְׁפָּט אִמַּת אֲבָל אִין הַתַּקּוֹן גִּשְׁלָם
בְּשָׁנָה אַחַת וְכו' כִּי אִם עַד שֶׁיָּבֹאוּ מִשִּׁיחַ
כְּנ"ל. עַל כֵּן צָרִיד כֵּל אַחַד לְרֵאוֹת
לְהַמְשִׁיד עַל עֲצֻמוֹ בְּחִינַת תַּקּוֹן הַמִּשְׁפָּט.
וְאִם לֹא כֵּל אֲדָם זֹכֶה לִידַע פְּרוּשׁ עֲנִין
זֶה בְּשִׁלְמוֹת עַל כֵּל פְּנִים מַה שֶׁאֲפִשֶׁר
לְהַמְשִׁיד עַל עֲצֻמוֹ צָרִיד לְהַשְׁתַּדֵּל בְּזוֹה.
וְהַעֲקָר הוּא הֵאמְנוּהָ לִידַע שֶׁצָּדִיק ה' וְיִשְׁר
מִשְׁפָּטוֹ וְלֹא יִתְרַהֵר כֵּלָּל חֵם וְשִׁלּוּם
אֲחֵרָיו וְתִפְרַד כֵּלָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כֵּל
יְמֵי חַיָּו, כִּי זֶה שֶׁמְתַרְהֵר חֵם וְשִׁלּוּם זֶה
חֵם וְשִׁלּוּם בְּחִינַת פְּגָם הַמִּשְׁפָּט, כְּמוֹכֵן
בְּסוֹף הַתּוֹרָה כְּנ"ל. וְכֵן שֶׁלֹּא יְדִין אֶת

חִבְרוּ לְרַעַה חֵם וְשִׁלּוּם, וְיִפְשָׁפֵשׂ בְּעֲצֻמוֹ
אִם הוּא רֹאזִי לְשִׁפְט אֶת חִבְרוּ רַק יִשְׁפַּט
אֶת עֲצֻמוֹ כְּכֵל עַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְנוּ ז"ל
כְּמוֹ פְּעֻמִּים. וְכַשֵּׁי דִין לְמוֹתָה אִין דִּין
לְמוֹעֵלָה, וְאִז יוֹצֵא פְּאוּר מִשְׁפָּטוֹ.

וְעַל כֵּל זֶה צָרִיד לְצַעַק הַרְבֵּה הַרְבֵּה
מֵעֲמֻק הַלֵּב מְאֹד מְאֹד כִּדֵּי לְחַתּוֹר
עֲצוֹת אֲמוֹתָיו וְכו', כִּי כֵּל הַתַּקּוֹנִים הַנִּזְכָּרִים
צָרִידֵי עֲצוֹת הַרְבֵּה וְכו', וְגַם כִּי כֵּל אַחַד
תְּלוּי חִבְרוּ כְּנ"ל, עַל כֵּן צָרִידֵי כֵּלָּל פְּעַם
לְצַעַק הַרְבֵּה מֵעֲמֻק הַלֵּב עַד יְרַחֵם מִן
הַשָּׁמַיִם וְיִשְׁפִיעַ לוֹ עֲצוֹת טוֹבוֹת אֲמוֹתָיו
שֶׁעַל יָדָם תִּגְדַּל הֵאמְנוּהָ עִם כֵּל הַתַּקּוֹנִים
הַצָּרִידִים לָזוֹה, שֶׁהַעֲצוֹת יוֹשִׁיעוּ לוֹ לְכֵל
הַתַּקּוֹנִים הַנִּזְכָּרִים. וְאֲפֹלוּ בְּשִׁמְנוּעַ לְכֵל
הַתַּקּוֹנִים הַנִּזְכָּרִים בְּיַדְעוּ הוּא רַק אִיזָה בְּחִינַת
תַּקּוֹן אֲבָל עֲדִין צָרִיד תַּקּוֹן אַחַר תַּקּוֹן
(וְאֲפֹלוּ אִם לֹא קִלְקַל בִּינְתִים כְּלָל). עַל כֵּן צָרִיד
כְּכֵל פְּעַם לְחַזֵּר וְלְהַתְּחִיל לְצַעַק מְאֹד
מֵעֲמֻק הַלֵּב כְּנ"ל, וְכֵן כֵּל יְמֵי חַיָּו עַד
שִׁיתְּתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת. וְעַל כֵּן כֵּל גְּאֻלַּת
מִצְרַיִם הָיָה עַל יְדֵי צָעֲקָה הַרְבֵּה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דברים כ): "וַיִּצְעַק אֶל ה' אֱלֹהֵינוּ
וַיִּרְא אֶת עֲנִינוֹ" וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת מְרוֹר לְחַמְתִּיק קִלְקִיל הַמִּשְׁפָּט
בְּחִינַת "הַהֲפָכִים לְלַעְנָה מִשְׁפָּט" (עטו"ס
ח). וְמוֹכְלִין אוֹתוֹ בְּחֻרְסַת שֶׁהִיא חֵם רוּחַ/
בְּחִינַת דְּוֹד מִשִּׁיחַ שֶׁיֵּצֵא מְרוּת. וְזוֹה חֵם/
גִּימְטְרִיא חַיִּים בְּחִינַת דְּוֹד מִלְּךָ יִשְׂרָאֵל
חַי וְקַיִם. כִּי בְּעוֹ רוּחַ תַּקְנוּ חֻמָּא עַד וְעוֹנֵן
כִּיִּדְעוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגָם הַבְּרִית הַנִּזְכָּר,

ועל כן יצא מהם דוד משיח שאז יהיה עקר תקון המשפט בשלמות כנ"ל.

ארבע כוסות של יין כנגד ארבעת מלאכי המרכבה להמשיך אזהרה הארה משם. יין למעלה מהמשפט בחינת מצה שדולג על הקץ. קרבן פסח בחינת ברור מרהתים בשורו לחותם דקדושה, שזהו בחינת כל הפרבנות להעלות מבהמה לאדם, מחלום על ידי שד לחלום על ידי מלאך, ועל כן היתה הנאמרה בלילה. ליל שמורים היא שמשמר מהנ"ל, "יבכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה'" (שמות יב) כי אז המשפט על ידי ה' יתברך בעצמו, כי לא זכו עדין לתקון המשפט למטה שזה העקר:

ועל כן יצא מהם דוד משיח שאז יהיה עקר תקון המשפט בשלמות כנ"ל.

ועל כן אומרים פרקי אבות בספירה ומתחילין "משה קבל" וכו' שמדבר מכל הישיבות הקדושות שהיו בכל דור שהם עקר תקון המשפט כנ"ל. וזה: "היו מתונים בדין" בחינת תקון המשפט, "והעמידו תלמידים הרבה" שתהיה ישיבה גדולה כדי שיוכלו לתקן ביותר תקונים הנ"ל, כמובן שם במאמר רבותינו ז"ל "כד הוו קמו במתיבתא דרב הונא" וכו'. "ויעשו סג' לתורה" גדר ומחצה שלא יתערב זר שלא יעלו חס ושלום בחינת טפת עשו וישמעאל, שזהו עקר תקון המשפט:

שידך לאות יג:

וזה בחינת ההולאה ביום הסתלקות הצדיק, כי אז הוא בחינת שנה שאז עקר תקון המשפט להשיג דרכי ה' שלא זכה בחייו, כמו שמבאר שם. וזהו גדל המעלה לבוא על קברו ששם עקר בחינת תקון המשפט שהוא עקר תקון הברית. ועל כן העקר בימי ראש השנה שאז עקר תקון המשפט. וזה שאומרים בספירה "לדעת בארץ דרבוד" (תהלים טו), בחינת דרכי ה' שהם תקון המשפט "יודוד עמים" וכו' בחינת גרים. "ישמחו" וכו' בחינת תקון השמחה, "כי תשפט עמים" בחינת תקון המשפט. והתחילי: "אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו" בחינת אמונה שהיא מקור הברכה אור הפנים. "ארץ נתנה

שידך לאות יד:

ועל כן אחר שביעי של פסח התר החמין, כי אז בקריעת ים סוף התחיל בחינת תקון המשפט שזכו לזה על ידי שקפץ נחשון לתוך הים, שזהו בחינת תמימות שצריכין להתגלגל ברפוש נטיט בשביל רצונו ויתברך ועל ידי זה זוכין לתקון המשפט. ועל כן אז נצחו המשפט וזכו על ידי זה שיקרע הים לפניהם להעלות המשפט מהתהומות, והעקר על ידי האמונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י) על פסוק (שמות ט) "ויסעו", כדאי הם והאמונה שהאמינו בו וכו'. כי עקר תקון המשפט הוא על ידי שמאמינים שצדיק ה' וישר משפטיו ואז על ידי זה בעצמו זוכה

לקוטי הלכות

הלכות ראש חדש

ארה חיים תתי

במשפט, כי זה עקר הנסיון שלו בחינת
 (שם טו) "שם שם לו חק ומשפט ושם
 נספחו", שאמר אחר קריעת ים סוף. כי
 כשיודע שישר משפטיו נמצא שזוכה
 לבחינת תקון המשפט, ועל ידי זה נתמקן
 הכל וגם אז יוכל להתפלל ולהתחנן לפניו
 ותברך מאחר שידע באמת שישר
 משפטיו וכו'. ואז זוכין לשירה בחינת
 "וישירו בדרכי ה'" (תהלים קלח), 'בדרכי ה'
 דיקא, בחינת "חסד ומשפט אשירה וכו'
 אשפילה בדרך תמים" וכו' (שם קא), כי
 השנת המשפט הוא כמו ים שאי אפשר
 לכנס בו בחינת "משפטיו תהום רבה" (שם
 לו), אבל על ידי אמונה ותמימות הנל
 נעשה נתיב לעבר הים בשלום בבחינת
 (ישעיה כג) "הנתן בים דרך ובמים עזים
 נתיבה", בחינת "נתיבות משפט" (ובכל זה
 צריכין לדבר ולבאר הרבה למעשה ולעצה. ועל פי
 "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה ותקאל
 הנביא", כי הוא ראה קשר הפרקבה גם בגלות
 להורות שלא אבדה תקנתו חלילה אבל אז היה
 בחינת תקון זה יותר):

שידך לאות יד יח ימ:

כי עקר הבחירה בדי שלא יאכל נחמא
 דכסופא, רק יהיה נוזן לעולם הנא
 על ידי מה שריוח שברו במשפט, ועל פי
 יש פח גדול מאד מאד להבחירה, כי
 בשביל זה נברא ונשתלשל הכל מריש כל
 דרגון עד סוף כל דרגון הכל בשביל
 הבחירה שהוא בחינת משפט, ובשביל זה
 היה קשה לפניו מאד יציאת מצרים

וקריעת ים סוף והצורך לשלח לו פעם
 אחר פעם שישלחם ברוצחו ועשה בשביל
 זה מופתים נוראים באלה והלא היה יכל
 לבלותם בפעם אחד כמובא במדרש ענין
 זה: 'כל היה הקדוש ברוך הוא לשלח
 פרק אחד למצרים' וכו', אך הכל היה
 מחמת בחינת משפט הנל שהוא בחינת
 פח הבחירה, כי עדין לא נתמלאה סאתם
 על פי משפט ולא היה אפשר מחמת זה
 להוציאם ממנו בעל פרחו רק היה צריך
 לשלחם ברוצחו, כי זה ביד הבעל בחירה.

כי באמת אף על פי שעל פי משפט היה
 מגיע שיהיו ישראל משעבדים עדין
 אבל פרעה ומצרים בודאי עשו עמהם
 שלא במשפט, וענין זה הוא נפלאות תמים
 דעים שאי אפשר לאנושי להבין בשום
 אופן, כמובא מבוכה זאת בין המקרים, כי
 הרוצח והגולן שהורג או גול את אחד
 בודאי מגיע לזה הנחרג והנגול שיהרג
 במשפטו ותברך ואף על פי בן הרוצח הוא
 רוצח והרגו שלא במשפט וקבל ענשו
 הקשה, ובשביל ענין זה קשה מאד לברר
 המשפט וכל זה נוגע לענין צדיק וטוב לו
 וכו' שאי אפשר להבין הנהגת משפטו
 בשכל אנושי בשום אופן רק באמונה
 ובתמימות, כמובן שם בסוף מפעלת
 התמימות וכו'.

ועל פי זה או ההכרח שישלחם פרעה
 מעצמו מחמת שלא נתמקן
 המשפט עדין בשלמות, ועל פי צריכין
 לאכל מצה שהיא בחינת מאכל המלאכים

בחינת מן, הינו בחינת מוונא דלעלא של המלאכים שאוכלים שלא במשפט, והוה נפלאות רחמיו ותברך שצוה לנו אז לאכל מצה כדי להיותו גזון בפסח ממוזן דלעלא שמקבלים אף-על-פי שאינו מגיע על פי משפט כמו המלאכים שגזונים בחנם. ועל פן נקרא 'לחם עני', דלית לה מנרמה פלום, כי אז יצאו בבחינת אתערותא דלעלא פדיוע, והוה בחינת "בתחלה עלה במחשבה לברא העולם במדת הדין", דהינו רק במשפט וברון שבשביל זה נברא הכל אך דאז שאין העולם מתקנים הקדים מדת הרחמים וכו', דהינו שבעת שאין זכין במשפט יתקנים העולם ברחמים בבחינת חסד חנם, ויהיו גזונים כמו המלאכים שהיו בחינת מצה.

ועל-בן צריך האדם לדע שכל מה שעובר עליו כל ימי תויו הכל בצדק ובמשפט בחסד וכו', כי ישר משפטיו, כי בחירתו היא דיקא באפן זה, כי ה' ותברך שקל בדתו שזה האדם עקר בחירתו בשהיה עשיר מפלג, והוה דיקא על ידי עניית ודחקות גדול וכו', כי הכל בשביל הבחירה שהוא בחינת משפט כנ"ל ואסור להרהר אתריו ותברך כלל, כי כוה תלוי הכל שאמין שישירים דרכי ה', שזהו בחינת תקון המשפט שהוא עקר התקון כנ"ל, וצריכין לחזר זאת היטב.

ולא יבוא במשפט עמו, כי אף על פי שהכל במשפט אף על פי כן בודאי ביד ה' ותברך למחול בשמבקשין ממנו כי על פי משפט אינו ותרו, כמו שכתוב (דברים י, ט): "אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד", אבל יכולין לרצותו שימחול הכל, כמו שכתוב (משל י, טו): "שחד מחיק רשע יקח". כמו למשל מלך בשור דם שעל פי משפט יקום הדין וכו', אבל אם רוצה למחול מוחל הכל. והוה 'אל תבוא במשפט וכו' כי לא יצדק לפגוד כל חי, כי הכל יהיו תיבים 'כי ירף אויב נפשו ועל פן באתי למה שבאתי, ואם חס ושלום 'תבוא במשפט' ותחיבני חס ושלום ותחיב האויב יותר מחמת שהכל על ידו וכן ותחיב יותר ויותר כל המסבין לזה. אבל אם תמחל לי הכל, יקל מכלם המשפט, כי בודאי אינו דימה עניש הרוצח שגומר המעשה והורג חברו לעניש של הרוצח לרצח והוא נצול ממנו.

שיך לאות כא אחר תבת כנ"ל:

וזהו "משפן העדות" (שמות לח), כי זהו עקר העדות שהשכינה שורה בישראל תמיד על-ידי שממשיכין קשר המורכבה אפלו בשפורקין אותו. והוה כרמזו על בחינת שנה של הצדיק שהוא הסתלקות המחין שהוא בחינת פריקת המשכון, כי 'מי שיש בו דעה' וכו' (ברכות ב) שעל-ידי-זה דיקא משיג בחינת תקון המשפט שהוא בחינת 'צדיק וטוב לו' וכו', כמו שמבאר שם. וזהו בחינת הסתלקות

וזה: "ואל תבוא במשפט את עבדך כי לא יצדק לפגוד כל חי, כי ירף אויב נפשו", שמבקש מה' ותברך שימחל לו

לקוטי הלכות

הלכות ראש חודש

ארח חיים תתיט

הצדיק שאז הוא בחינת שנה שאז דיקא
גמ'שך תקון המשפט בותר שעל ידי זה
עקר התקון וכ"ל. ועל בן עקר התקון על
די שבאים על קברי הצדיקים, כי שם
בחינת תקון המשפט קשר המרפכה שהוא
עקר תקון הברית כ"ל:

שיך לתחלת אות כב:

יכל זה הוא בחינת תקון פגמת הלכנה
על די סוד העבור שבוה תלוי

תקון המשפט שהוא בראש השנה, כמו
שכתוב (תהלים פא) "תקעו בחודש שופר
בבסא" וכו', שמרמו על תקון פגמת
הלכנה, "כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב" וכו', כי המשפט גמ'שך כפי
היום שקובעין בו ראש חודש, כמו שכתוב:
"לעשות משפט עבדו וכו' דבר יום ביומו"
וכמו שאיתא במדרש שכל ה'פסאות
למשפט' ממתנים על יום שישראל קובעין
בו ראש חודש ועדן צריכין לבאר בזה
הרבה בעזר ה' יתברך:

השקמות להלכות חול המועד

על פי התורה 'תקנו - ממשלה' בלקוטי תנינא (סין א) ענין שם כל התורה, מבאר שם שעל ידי שלש רגלים מתקנים השלש תאוות, כי בפסח נתתקן תאוות קמון, בשבועות מתקנין תאוות המושגל, בסכות מתקנין תאוות אכילה וכו'. ועל ידי זה זוכין לראיה, ועל ידי זה נשפע נבואה, ועל ידי זה נגאלת התפלה מן הגלות וכו', ואז יכולין להתרפאות בכל דבר, על ידי 'דבר ה' לבר, בבחינת: כי אני ה' רפאך וכו'. אך יש שלש עבודות שמופסדין עבודת התפלה, והם שלש מדות: א', אל תהי בן לכל אדם, שלא לבנות שום אדם. ב', עבודה זרה, הינו קלקול האמונה. ג', פגם הברית וכו', ענין שם:

על פי זה יכולין למצא רמז וסקוד לבחינת חול המועד, ומפני מה פסח וסכות יש בהם חל המועד, כי יש בהם ימים ראשונים וימים אחרונים שהם ימים טובים ובאמצע חל המועד, ובשבועות אין בו שני ימים טובים רק הוא יום אחד. אך על פי הנ"ל יש סמך לזה, כי עקר בחינת השלש רגלים הוא להעלות התפלה מן הגלות, כי התפלה הוא בחינת מלכות פידוע, ועקר עבודתנו בכל הימים טובים הוא להעלות את המלכות (מבאר בהתורה 'ישרא וסיניא' בסין ל, ענין שם), ועל פן נמשכין בשלש רגלים שלשה מחין, שעל ידי אלו המחין מתקנין שלש תאוות הנ"ל, שעל ידי זה זוכה להעלות את התפלה לנאל אותה

מן הגלות כנ"ל, שזה עקר בחינת יום טוב להעלות את התפלה שהיא בחינת מלכות כנ"ל.

אך מבאר שם בהתורה הנ"ל, שיש שלש עבודות הנ"ל המפסדין את התפלה שהם בחינת עבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים, ענין שם. והנה אף על פי שדברי רבנו ז"ל אינו מבאר שגם אלו השלש עבודות צריכין לתקן ביום טוב, כדי שתהיה התפלה בשלמות כנ"ל, אף על פי כן מוכן הדבר מפילא שגם אלו השלש עבודות צריכין לתקנם ביום טוב, מאחר שאנו צריכין ביום טוב לתקן ולהעלות את התפלה כנ"ל, והתפלה אין לה שלמות כל זמן שאין מנגיעין השלש עבודות הנ"ל המפסדין אותה כנ"ל, ועל פן בודאי בהשלש רגלים שאנו עוסקין להמשיך השלישה מחין כדי לתקן השלש תאוות הנ"ל שהם תאוות אכילה ומשגל וקמון, כדי להעלות את התפלה כנ"ל, בודאי אנו צריכין אז לתקן ולהנגיע גם השלש עבודות הנ"ל שלא נפסידו את התפלה, כדי לזכות להעלות התפלה בשלמות שהיא בחינת מלכות, שזה עקר בחינת יום טוב כנ"ל.

ובאמת הכל אחד, כי אלו השלש עבודות הנ"ל המפסדין את התפלה, הם ההפך מתקון שלש תאוות הנ"ל.

כי פגם עבודה זרה הוא ההפך מתקון תאוות קמון, כי פגם תאוות קמון ופגם

לקוטי הלכות

הלכות חול המועד

ארה חיים תתכא

עבודה זרה הם תלוים זה בזה, כמבאר בהתורה צוית צדק (סיון ב' לקוטי א).

ותאנות אכילה ופגם בזוי אנשים הם גם בן תלוים זה בזה. כזה פי מבאר בהתורה ויכן ה' אלקים את הצלע (סיון טו) שפגם תאנות אכילה הוא פגם הכבוד, עין שם, ופגם הכבוד זה בחינת פגם בזוי אנשים, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל: איהו מכבד המכבד את הבריות. נמצא, שכל אחד כפי החלק שיש לו בכבוד ודקדוקה והוא איש מכבד באמת, כמו בן הוא מכבד את הבריות ואינו מבזה אותם, כי זה עקר הסימן של המכבד שזכה לכבוד ודקדוקה, כשהוא מכבד את הבריות כנ"ל, ולהפך, כשמבזה אנשים, כפי הבזוי שמבזה אותם, בן פגם בכבוד ודקדוקה כנ"ל, ופגם כבוד ודקדוקה הוא פגם תאנות אכילה כנ"ל. נמצא, שפגם תאנות אכילה ופגם בזוי אנשים תלוין זה בזה.

ועל בן בפסח שאריכו לתקן או תאנות מוזן כדי להעלות את התפלה כנ"ל, ויש כנגד זה העבודה המפסדת את התפלה, שהוא פגם העבודה זרה, וגם זה צריכו לתקן בפסח, על בן יש בו שני ימים טובים, יום הראשון ויום האחרון, כנגד תקון שני החינות הנ"ל שהם תקון תאנות מוזן, ולבטל ולהכניע העבודה רעה הנ"ל שהוא פגם עבודה זרה כנ"ל.

ועל בן יש שני ימים טובים ובאמצע חל המועד שהוא מערב וממזעזע בין חל

ובין יום טוב, כי יש מלאכות שאסורים בחל המועד ויש מלאכות שמותרין בו, כמו שכתוב בשלחן ערוך, כי כל הל"ט מלאכות נמשכין מזהמת הנחש פדוע, ועקר זהמת הנחש הוא בחינת שלש עבודות הנ"ל שהם בחינת עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, שהם העברות החמורות שבכל התורה כלה, ובימי החל שאז יש אחיזה לשלש עבודות הנ"ל, וצריכו אנו יגיעה ועבודה גדולה להכניעם, על בן יש או כל הל"ט מלאכות. ובשבת שאז יתפרדו כל פעלי און ונדחה זהמת הנחש ואין פח לאלו השלש עבודות הנ"ל, על בן או בטליון הל"ט מלאכות.

כי אלו השלש עבודות הנ"ל נקראין בשם עבודות, ועל בן מהם נמשכין כל הניגעות של כל העבודות שהם כל הל"ט מלאכות שהאדם צריך לעבד ולטרח בששת ימי המעשה, בחינת ששת ימים מעבד. וזה בחינת גלות מצרים, בחינת ויעבדו מצרים את בני ישראל כפרך, דעליהם נאמר תכבד העבודה, כי הם בחינת: כבוד מרה מחול, שהם בחינת: עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, כמבאר בתקונים, עין שם מה שכתוב: כד גלת כפכד אתמר תכבד העבודה וכו'. ובמים טובים שאז הוא זכר ליציאת מצרים, ואז נדחין אלו השלש עבודות, ועל בן או בטליון המלאכות.

התקון של התאווה שצריכין לתקן אז, ופגם העבודה שפגגדה, הם שני דברים, רק שהם תלויים זה בזה, כגון: בפסח התקון הוא לתקן תאוות ממון, והעבודה שפגגדה הוא עבודה זרה, וכן בסוכות כנ"ל. אבל בשבועות שהתקון הוא תקון הברית, והעבודה שפגגדה הוא פגם הברית, ששניהם פאחד ממש, על כן הכל נעשה ביום אחד, ועל כן אין בו חל המועד. ועוד יש בו דברים בגו וצריכין באור:

אבל בפסח צריכין שני ימים טובים כדי לתקן שתי בחינות הנ"ל, דהיינו לתקן תאוות ממון, ולהכניע ולבטל העבודה רעה שהיא פגם עבודה זרה. ועל כן יש בו שני ימים טובים יום הראשון ויום השביעי, ובאמצע הוא חל המועד, מחמת שעדין לא נתקן בשלמות ולא נדחה לגמרי העבודה הנ"ל שהיא נגד התקון של תאוות ממון שעוסקין בפסח הנ"ל.

וכן בסוכות שעוסקין לתקן שתי תאוות, אכילה, וכפגגדה היא העבודה של בזוי אנשים. ועל כן יש בו גם כן שני ימים טובים כנגד שני בחינות הנ"ל, ובאמצע הוא חל המועד כנ"ל.

ועל כן בשמיני עצרת שאז נגמר התקון לבטל העבודה של בזוי אנשים כנ"ל, על כן אז הכל עולין אל התורה, כי אין פבור אלא תורה. וזוה שפוראין הכל לתורה, כזה מראין שעמה נתתקן הפגם של בזוי אנשים, כי אין אנו מבזים שום אדם, רק אנו חולקין פבור לכל אחד ואחד מישראל, וקוראין הכל אל התורה ששם עקר הכבוד, כי אין פבור אלא תורה. כי באמת הוא כן, שכל אחד ואחד מישראל אפלו הפחות שבפחותים יש לו חלק בתורה ואסור לבזותו, וצריכין לקרב הכל אל התורה והעבודה ששם עקר הכבוד כנ"ל:

אבל בשבועות שעוסקין אז לתקן תאוות המשגל, והעבודה שפגגדה הוא פגם גלוי ערויות, נמצא ששניהם אחד, דהיינו להנצל מפגם גאוף ולזכות לתקון הברית, על כן שבועות הוא יום אחד. ועל כן אין בו חל המועד, מאחר שהעבודה רעה שהוא כנגד התקון, הוא בחינה אחת עם התקון כנ"ל, על כן נגמר התקון ביום אחד ואין בו חל המועד. כי בפסח וסוכות,

לקוטי הלכות

הלכות הגנה

ארה חיים תחנך

השקמה להלכות חנכה

שה' יתברך גותן לנו, הוא האמת לעקב שנותן לנו, וכנ"ל.

עין בהתורה כי מרחמם יגהם (ספ"ו) שם
מבאר ענין הגנה על פי התורה
הוא ששקלה כלולה במצות חנכה, עין
שם. ויש לכאר יותר מה שלא באר הוא
ז"ל בפרוש, כי זהו ענין מה שכתוב
בכונות חנכה שצריכין להמשיך או תלסר
מכילין דרחמי, שעקרים הם שמונה,
שמומשיכין בשמונת ימי חנכה בכל יום
מדה אחת. גם צריכין להמשיך בכל יום
צרוף אחד של אה"ה פעמים אה"ה
שהוא בגימטריא אמת, שהם כנגד שמונה
פעמים 'אמת' של אמת וציב וכו', עין
שם בכונות. ועל פי התורה הנ"ל מבארין
הכונות הטוב, כי בחנכה צריכין להמשיך
הרחמנות האמתית של הצדיק האמת,
שהוא להוציא את ישראל מעונות על ידי
הדעת שמאיר בהם, כמו שכתוב שם
בתחלת התורה שהמנהיג צריך להיות
רחמן וכו', וצריך לידע איד להתנהג עם
הרחמנות עם כל אחד ואחד וכו' עין שם.
וזהו עקר פונות חנכה להמשיך כל המדות
של רחמים הנ"ל, הינו להמשיך רחמנות
על ישראל, ועקר הרחמנות הוא אמת,
דהינו לרחם עליהם ברחמנות האמתית
שהוא להוציא את ישראל מעונות שזה
עקר הרחמנות (כמו שכתוב ע"ש), כי עקר
הרחמנות הוא להכניס האמת ביש"אל,
דהינו להוציאם מעונות ולקרנם אליו
יתברך. וזהו בחינת: תמן אמת לעקב
חסד לאברהם, שעקר החסד לאברהם

גם יש לכאר עוד הכונות הנ"ל לעצות
ולעבדא, מה שכתוב שם שאמת הוא
אה"ה פעמים אה"ה שעולה אמת. כי
איתא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר,
בהתורה קרא את יהושע (ספ"ו) שמו
שרוצה לשוב הוא בבחינת אה"ה, בחינת
אנא זמין למהני, שמכין את עצמו שיתיה
לו הנה פעולם, כי קודם התשובה לא
היה לו שום הנה כלל וכו', עין שם.

אבל אפלו שרוצה להכין את עצמו
שיתיה לו הנה פעולם, יש שעדין
קשה לשוב כראוי, אף על פי כן גם הוא
צריך בכל יום ובכל פעם להכין את עצמו
שיתיה לו איה הנה, דהינו כדי שיוכל על
ידי ההכנה הזאת להכין את עצמו אחר
כך, וגם ההכנה השניה יהיה בשביל
שיוכל להכין את עצמו עוד אחר כך, וכן
כלי שיעור, עד שיתיה נכלל אה"ה
באה"ה בבחינת אה"ה פעמים אה"ה,
וזה עולה אמת, כי זה עקר אמתת האמת
שכין את עצמו תמיד שיתיה לו הנה אף
על פי שאינו זוכה מיד להנה גמורה, אף
על פי כן וכן את עצמו כדי ששקפה אחר
כך להכין את עצמו וכו' וכו' עד שיתיה
נכלל אה"ה באה"ה. כי כל מה ששעשה
פעבודת ה' הכל הוא הכנה כדי שיתיה
לו הכנה אחר כך וכו'.

וזה עקר בחינת אמת, כי אה"ה פעמים
אה"ה עולה אמת, כי זה עקר נקדת

רחמנות האמתי על כל אחר ואחד בכל יום יום כפי היום והשעה וכנ"ל, והבן היטב.

וּכְלָל כָּל דְּבָרֵינוּ בְּלוּלִים בְּמֵה שְׁאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל וְהוֹחִיר אוֹתָנוּ מֵאֵד שְׁאֵסוּר לְהוֹיֹת זְנוּן, כַּמְבָאָר מִשִּׁיחָה זֹאת בְּשִׁחוֹת הַר"ן, כִּי צָרִיכִים לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִתְדַּשׁ (כַּמְבָאָר דְּבָרָיו ז"ל פְּתַח פְּעֻמִּים), הֵינֵנו שְׁצָרִיכִין לַחֲשֹׁב בְּכָל פֶּעַם שְׁעָדֵנוּ אִין לֹא הוּיָה בְּעוֹלָם וְצָרִיכִין לְהִתְחִיל לְהִכִּין אֶת עַצְמוֹ וְכוּ' וְכוּ' בַּנ"ל, כִּי אִפְלוּ מִי שְׂזוּכָה לְעַבְדוֹת ה' פְּאֻמֹת, גַּם הוּא צָרִיךְ לְהוֹיֹת בְּבַחֲנֵי אֱתִי"ה כִּנְגַד הַמְדֻרְגָה הַשְּׂנֵינָה שְׁצָרִיךְ לְעֲלוֹת אֵלֶיהָ, שְׁשֵׁם עֲדֵנוּ אִין לֹא הוּיָה וְכוּ'. וְכָל זֶה מְרָמֵז שֶׁם בְּהִתְזוּרָה "קְרָא" הַנ"ל, שְׁכַתְּבָ שֵׁם שְׁצָרִיךְ לְאַחוֹז תָּמִיד בְּמִדַּת הַתְּשׁוּבָה, וְעַיֵן בְּדְבָרֵינוּ בְּמָקוֹם אַחֵר. מִכָּל שְׂכֵן מִי שֶׁלֹּא הִתְחִיל עֲדֵנוּ כָּלֵל, שְׁצָרִיךְ לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם, אִף עַל פִּי שְׂרֻזָּה שְׁגַם עֲתָה הוּא רְחוּק מֵאֵד מֵאֵד, אִף עַל פִּי כִּי זָכִין אֶת עַצְמוֹ שִׁיחָה לֹא הוּיָה, וְעַקֵּר הַתְּוִיָה הוּא מֵה שֶׁהִכִּין אֶת עַצְמוֹ אַחֵר כִּדְּ וְכוּ' וְכוּ' לְהִלָּן. וְכָל זֶה הוּא בְּחֵינַת אֲמֵת, בְּחֵינַת אֱתִי"ה פְּעֻמִּים אֱתִי"ה בַּנ"ל, כִּי מִי שֶׁמְסַכֵּחַ עַל הָאֲמֵת, בְּוֵדָא צָרִיךְ כָּל יָמָיו לְהִסְתַּכֵּל אוֹיִל יוֹכֵה עֲתָה לְהִתְחִיל אֵינָה הִתְחַלָּה, וְכִשְׁיִחָה חוֹק בְּוֵדָה, בְּוֵדָא יַעֲזוּר ה' וְיִתְפָּרַד לְהִתְקַרֵּב וְלִשְׁוֵב אֵלָיו וְיִתְפָּרַד.

וְזֶה בְּחֵינַת תְּנַפָּה, כִּי זֶה עַקֵּר הַחֲנוּקָה בְּעַבְדוֹת ה' מֵה שְׁמִתְחִילִין בְּכָל

הָאֲמֵת שִׁיחֹזֵק אֶת עַצְמוֹ כָּל יָמָיו לְהִכִּין אֶת עַצְמוֹ שִׁיחָה לֹא הוּיָה בְּעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ' ל, וְגַם זֶה הָאֲמֵת הוּא כְּפִי הַמְדָּה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְכִיּוֹם אַחֵר צָרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ הָאֲמֵת כְּפִי אוֹתוֹ הַמְדָּה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְכִן בְּיוֹם שְׁלִישִׁי וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחֵינַת שְׂמוּנָה פְּעֻמִּים אֲמֵת שֶׁהֵם כִּנְגַד שְׂמוּנַת יָמֵי תְּנַפָּה, שְׂבָהֵן מִמְּשִׁיכֵין אוֹר הָאֲמֵת עַל כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שְׂבָלוּלִים בְּשְׂמוּנָה יָמִים, הֵינֵנו בְּחֵינַת שְׂבָעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל יָמֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂמֻקְשָׁרִין וְכוּלְלִין אוֹתָם בְּיוֹם הַשְּׂמִינִי שֶׁהוּא בְּחֵינַת בִּינָה, עֲלֵמָא דְאַתִּי, שֶׁהוּא בְּחֵינַת יוֹם הַשְּׂמִינִי כִּידוּעַ, שְׁשֵׁם עַקֵּר בְּחֵינַת אֱתִי"ה כִּידוּעַ כְּבִנְיוֹת.

וּמִי שְׂרֻזָּה לְהִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאֲמֵת לְאֲמֵתוֹ, צָרִיךְ לִידַע שְׂבָכָל יוֹם וּבְכָל פֶּעַם צָרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ נְקֻדַּת הָאֲמֵת כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם כְּפִי מֵה שְׂאוּחוֹ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי יֵשׁ בְּמֵה שְׂנוּיִם לְאִין מִסְפָּר בְּכָל אָדָם בֵּין יוֹם לְיוֹם, וְהַעֲקֹר לְהִמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ וְלִקְשֹׁר אֶת עַצְמוֹ לְבַחֲנֵי נְקֻדַּת הָאֲמֵת שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם וְהַמְדָּה שֶׁהוּא עוֹמֵד אֹז, כִּי בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל דְּרָגָא יֵשׁ בְּחֵינַת אֲמֵת, שְׂיִכּוּלִין לְקָרֵב אֶת עַצְמוֹ לַה' וְיִתְפָּרַד וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו וְיִתְפָּרַד מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא (כַּמְבָאָר אֲבֵלֵנוּ פְּתַח פְּעֻמִּים), וְהַעֲקֹר הוּא הָאֲמֵת כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, שֶׁהוּוֹ בְּחֵינַת מִדָּה שֶׁל רַחֲמִים שְׂמֻמְשִׁיכֵין בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, שְׂכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל יְדֵי הַצְּדִיק הָאֲמֵת שְׂיִכּוּל לְהִמְשִׁיךְ

לקוטי הלכות

הלכות הגנה

ארה חיים תתכה

פעם מחדש, ואפילו אם הוא זקן גדול, אף על פי כן אסור להחזיק עצמו לזקן פאלו בכך אפס תקנה חס ושלום, רק עד יום מותו יתחיל בכל פעם מחדש בנ"ל, וזהו: "חגך לנגער על פי דרכו גם פי זקין לא יסור ממנה", הינו שצריך לחגך את האדם על פי דרכו, שאפילו בדרכו שהולך בו שעוסק במשא ומתן וכיוצא, גם שם ימצא ה' ותברך, בבחינת: בכל דרכך דעה, פי גם שם יש איזה נקדה של אמת שייכולין לחגך עצמו על ידה וכו"ל. וזהו גם פי זקין לא יסור ממנה, שאפילו בשזקין לא יסור מבחינת החנה, הינו בנ"ל שלא יהיה זקן לעולם, פי אפילו בשזקין יתחיל גם כן בכל פעם מחדש בבחינת אה"ה הנ"ל, פאלו הוא מתחיל עתה לחגך עצמו בעבודת ה', וכאשר ראינו זאת מרבנו ז"ל בעצמו (פסקא בשבתי תר"ו). וכן כל אדם לפי דרכו, צריך לחגך עצמו באפן שגם פי זקין לא יסור מנהנה שחגך עצמו בכל פעם ויתחיל בכל פעם. כל זה הוא בחינת אה"ה הנ"ל, בחינת אגא זמין למהוי, בחינת אה"ה פעמים אה"ה בגימטריא אמת, פי זה עקר האמת כנ"ל.

ועקד הוא האמת, פי בכל דרך ובכל עצה ובכל שיחה יש בהם צדיקים ילכו בהם ופושעים וכו', פי בודאי צריך כל אדם לזרו את עצמו מאד בעבודת ה' ולא לדחות מיום לחברו חס ושלום, אך גם בשמורו עצמו מאד בעבודתו באמת פראוי, גם הוא צריך

להתחיל בכל פעם מחדש פאלו מכן את עצמו שיהיה לו הנה בעולם וכו"ל, וכאשר ראינו זאת מאדונינו מורנו ורבנו ז"ל בעצמו (פסקא במקום אחר), מפל שפן כשרואה שאינו עולה בידו והוא רחוק עדין כמו שהוא רחוק, אף על פי כן צריך לומר כל ימיו: אוילי יעילוי לי כל ההכנות והרצונות וההשוקות וההסופין וקצת היגיעות שהיו לי להתקרב אליו ותברך, אוילי יתקבצו כלם שאוכל היום להתחיל, כדי שאוכל להתחיל להבין את עצמי אחר כך וכו' וכו"ל. ומי שחפץ באמת לאמתו, יוכל לקבל עצות והתחזקות מדרבנו אלה בכל מקום שהוא כל ימי חייו, פי קושטא קאי ואמת ה' לעולם.

גם מה שכתוב שם בהתורה הנ"ל שבתנכה הוא בחינת כלליות כן ותלמיד וכו', להראות אפילו להמנחים למטה מאד, פי מלא כל הארץ כבודו וה' אתם עדין, לחזקם ולעוררם שלא יתאשו בשום אפן וכו' (פסקא שם עין שם), וזהו בחינת מה שכתוב בכונות הנכה, שעקר נפלאות ענין הנכה הוא מה שאנו ממשכיין אור השלשה יחודים עליונים שהם עולים נר, אנו ממשכיין אותו בימי החל מפוש שמותרים בעשיית מלאכה, ממשכיים אותם למטה מעשרה טפחים, פי אז אין עליה לשכינה כמו בשבת וכו' עין שם. וזהו כל בחינת הנ"ל שגלה אדונינו מורנו ורבנו ז"ל בהתורה הנ"ל שעקר בחינת

הנגפה להמשיך האור הקדוש לכל המנחים
 למטה ממש להאיר בהם ידיעת אלקותו
 ותפודה לעוררם משנתם ונפילתם וכו',
 הגו בחינה הנ"ל, שאז ממושיבין האור
 הגדול למטה מאד, להאיר בכל המדרגות
 התחתונות, לגלות להם פי מלא כל הארץ
 כבודו, לעורר ולהקיץ כלם לה' ותפודה,
 והכו, וענן במקום אחר מזה.

למציאת הזיווג משורש נשמה לכל הרווקים בארץ ובעולם

ובכללם :

נעמי בת מלכה	מנחם בן חנה
שרה שמחה בת דורין דבורה	שגיא ראובן בן מרים צרייל
יפעת בת חנה	רונן בן שולמית
צופיה בת רחל	עומר בן נעמי
עדי בת שרה	משה אשר זעליג בן חנה
ליאורה בת יעל	רבקה
יפית בת דליה דורית	ר' יהודה ניסים בן רחל
חנה ברכה חיה בת רחל	יוסף נחמן בן רחל
נחמה שמחה בת רחל	נתן בן שרית

הוצאת ספרים

לעילוי נשמת כל מתי עמך ישראל ובפרט

ר' יוסף בן שלמה ומרת חסידה בת שמחה ויהודה.
ר' יקותיאל אברהם בן מאיר ורחל.
ר' יחזקאל בן אליהו ומרים.
מרת שרה סועד בת יחזקאל ועליזה.
מרת אסתר בת מסעוד וסימי

ת.נ.צ.ב.ה. בהיכל רבינו הקדוש ה.נ.מ.ח. זי"ע ומוהרנ"ת זי"ע

להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמייות

הר' משה רפאל בן חסיבה רפוא"ש בריאות ואריכות ימים.
הרבנית רחל בת מרסדס מנוחה שמחה רפוא"ש ונחת לכל
יוצ"ח.

מרת מרסדס מנוחה שמחה בת אסתר רפוא"ש ואריכות ימים
ונחת מכל יוצ"ח.

אסי בן מלכה, אליהו חיים בן רחל שיזכה להיות מקושר ומבוטל
לרבינו בזה ובבא

אדל בת שרית לידות קלות ונחת מכל יוצ"ח, ניסים בן עיזה
שיזכה להתבטל לרבינו הק' וסייעתא דשמיא בכל עניניו לו ולכל
יוצ"ח.

יעקוב בן פרוך ופרוך חיה בת שושנה, אליהו בן מונבר רפוא"ש.
נחמן בן אדל, נעמי בת אדל, הדסה בת אדל שיגדלו לתורה
חופה, מצוות ומעשים טובים בדרך רבינו הק'
שמעון דורון בן רחל ויפית בת שמחה שיזכו לשלום בית אמיתי
וסייעתא דשמיא.

טליה גילת בת יפית ואדל בת יפית שיגדלו בדרך הקדושה בדרך
רבינו הק'.

ארז בן חביבה סיעתא דשמיא בכל עניניו.

ר' ישראל יצחק בן רחל וזוגתו שרה רחל בת לינדה פיגא מלכה
זש"ק בנים זכרים צדיקים ובנות נקבות צדקניות, בריאות הגוף
והנפש ושיזכו לעלות לא"י

ר' דוד ברוך בן אסתר ורעייתו ולרי בת פרנסין שלום בית אמיתי
ויונתן אהרון בן ולרי סיעתא דשמיא בכל

לישועת והצלחת הכולל ובית המדרש 'תועה בשדה'

המחכה ומצפה בכל יום לחזור ולשכון
כבתחילה בשכם תובב"ה
בצל אוהל הצדיק - יוסף בן רחל ויעקב
זי"ע ל"ע.

השם ירחם, ייתן וישפיע מטובו הגדול על
כל יושבי בית המדרש שפע ברכה ברוחני
וגשמי.

בהתקרבות לתורה על פי הצדיקים
האמיתיים.

תודה מיוחדת מקרב לב לרב ברנד ני"ו.
הציבור מוזמן לבקר ללמוד ולהתפלל
כל המעוניין לתרום לכולל מוזמן לפנות
למנהל הר' אמיתי בטל' - 054-9796227
ושבו בנים לגבולם...

לעילוי נשמת

ארז לבנון בן כרמלה, אלישע בן שמעון, נחמן
שבתאי בן גאולה, אברהם בן מרלט, ישראל
יעקב בן גילה נורית, שאול בן טויה, מאיר בן
סעידה, חן חנניה בן שמחה.
רחל נעמי בת ברחה, שגית בת תקווה.

הצלחה רבה
בכל העניינים
אשר מסעוד
בן סימי, יהודה
שמעון בן
סעידה.

רפואה שלמה
ישועה בגוף ונפש
בזכות רבינו הק'
ותלמידו
מוהרנ"ת זי"ע
לתינוקת
אזמרה עליזה בת
יעל.